THESAURUS LINGUAE LATINAE

This file contains a part of the *Thesaurus Linguae Latinae* (ThLL), published in print in Leipzig *et al.* 1900–. Please check on our website (www.thesaurus.badw.de) whether you have the latest version of the file (the version is indicated in the last line on this page).

The **abbreviations** used in the ThLL are explained in the *Index librorum*, which has basic information on all Latin texts from Antiquity (incl. chronology and editions). It is regularly updated and can be consulted on our website: www.thesaurus.badw.de.

Navigating in this file

This file has a **bookmark for every headword**, including those in the *Addenda et Corrigenda* (in vols. VII/2, IX/2, X/1, X/2, *Onomasticon* C & D). You can use the list of bookmarks for fast navigation and to get an overview over the entries. Please note that the list of bookmarks=headwords may not (yet) be complete.

Searching in this file

You can search through the bookmarks/headwords in many pdf-readers after activating the option 'include bookmarks' (or similar) in the search menu.

The file includes an uncorrected OCR text, which may be useful for copying short phrases. **You can search through the text, but may not find what you are looking for – even if the information is contained in the printed volume.** Due to the complexity of the typeface and the age of the print the searchable text (*behind* the page on the screen) is only partially correct and thus may differ from the digital reproduction (= what you see on the screen). **The text of the print** (and its digital reproduction) **is the only authentic version of our dictionary**.

For full-text searches you can use the ThLL-database published by *De Gruyter*™ (available in research libraries).

License and limitations of use

This work is offered to you under a *Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs CC BY-NC-ND* license (explanation here). In addition, you are not allowed to print or modify (parts of) this file or to upload it to a public website (**no file-sharing**). We kindly ask you to respect these restrictions. Instead, please refer fellow researchers to our website. Continued access to this version of the ThLL depends on your acceptance of these conditions. Please also leave this page and the watermark in the file.

Further information

We are enthusiastic about cooperation with academic researchers anywhere in the world. Please include references to the ThLL in your publications where relevant. If you have a lexicographical question about the Latin of Antiquity which cannot be answered from the published volumes of the ThLL, please contact us; contact information is on our website: www.thesaurus.badw.de.

Enjoy working with the Thesaurus Linguae Latinae!

Michael Hillen, General Editor and Project Leader
Munich, February 2019

version 1 (6 February 2019)

THESAVRVS LINGVAE LATINAE

EDITVS AVCTORITATE ET CONSILIO
ACADEMIARVM QVINQVE GERMANICARVM
BEROLINENSIS GOTTINGENSIS LIPSIENSIS
MONACENSIS VINDOBONENSIS

VOLVMEN IV

CON—CYVLVS

MDCCCCVI—MDCCCCIX
LIPSIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

THESAVRVS LINGVAE LATINAE

VOLVMEN IV

CON

con *v.* cum *praepos.*

conabbās, -ātis *m. a* con *et* abbas. GILD. epist. 7 chron. III p. 88, 13 conepiscopos . . . et conabbates.

cōnābilis, -e *a* conari. CAEL. AVR. acut. 3, 1, 4 conabiles atque laboriosi vomitus.

conaffīgo, -fīxī, -fīxum, -fīgere *a* con *et* affigere. VIRG. gramm. epist. 3 p. 137, 27 duo praesentia verba conaffixisse.

conālāris, -is *m. a* con *et* alaris. CORP. VI 3601 Fra. Tarsa et Arsinus -es. VI 31164 (*a. 241*) -ium nomina.

cōnāmen,-inis *n. a* conari. GLOSS. ἐγχείρημα. *non invenitur ante* LVCR., *deinde frequens apud poetas* (*plur. poet. inde ab* OV.); *oratorum primus habet* FRONTO p. 147, 15 N. 1 *actus conandi*: LVCR. 6, 835 -n utrimque alarum proditur omne. OV. met. 10, 390 deprensa dolet tardae -a mortis. CHIRON 233 extendit se quasi ad -n mictionis. CAEL. AVR. chron. 2, 4, 84 *dentibus* sufficiat plumbei ferramenti -n ad summum. LVCR. 6, 326 magnum -n sumit eundi (6, 1041 OV. met. 8, 366). LVCAN. 4, 287 mobile nervis -n calidus praebet cruor. STAT. Theb. 9, 268 nondum -e adempto. 9, 774 -a mutat. VAL. FL. 4, 40 languentis movet frustra -a dextrae *Hercules. cf.* STAT. Theb. 6, 741. SIL. 11, 365 posito -e. 1, 33 -e primae contuso pugnae. CLAVD. 8, 626 tantae -a classis . . . contudit annus. carm. min. 9, 34 mota cutis *hystricis* . . . docti regit -a nisus. PAVL. PETRIC. Mart. 2, 451 manus inriso -e fixa remansit. *formulae*: OV. fast. 4, 325 exiguo funem -e traxit. met. 3, 60 magno -e (HOMER. 462 IVVENC. 4, 700). SIL. 5, 295 valido. STAT. Theb. 5, 558 ingenti. SIL. 9, 466 rapido. 4, 354 tremulo. STAT. Theb. 6, 659 nullo. SIL. 9, 519 hostili. STAT. Theb. 12, 411 socio. CLAVD. 26, 187 primo. CYPR. GALL. gen. 1438 festino. SVLP. SEV. Mart. 8, 3 lento (GREG. TVR. Mart. 1, 32). 12, 4 summo. PAVL. MED. bened. 5, 1 toto. VEG. mul. 2, 18, 2 nimio. SIDON. carm. 23, 370 tu -e duplicatus ipso. OV. met. 15, 224 adiuti aliquo -e nervis *i. eo quod nititur.* SIL. 6, 35 solo vigens -e *Bruttius.* STAT. Theb. 5, 384 suspensae carent -e vires. 8, 727 expressus -e sanguis. HIER. epist. 2 in ipso -e (*v. l.* certamine) vestigia concident assurgentis. 2 *ausum, facinus*: SIL. 3, 571 Tyriae -a gentis. 12, 405 risit . . . vani -a coepti. 15, 760. 9, 84 ad -a noctem advocat. SIL. 16, 515 brevia ad -a uterque advocat *vires.* 15, 564 tanta ad -a. 7, 142 exacuens varia ad -a mentem. 11, 329 tanti pondus -is. STAT. silv. 3, 1, 112 -a tanta iuvabo. CYPR. epist. 59, 17 ad impugnandum humana -a. LVCIF. non parc. 14 omnia contra eius (*sc. dei*) domum instituta impia tua -a. PAVL. NOL. epist. 5, 9 religiosa -a. COD. Iust. 10, 31, 63 huiusmodi -n inire. 7, 24, 1. 1 impunitum esse tale -n (11, 48, 24, 1). 4, 65, 35, 2 nostra lege eorum -e violata. *cf.* 7, 39, 6. DIG. de conc. dig. 2, 7.

cōnāmentum, -ī *n.* [*a* conari *ductum esse videtur cf. c.* conamen. *Th.*]. 1 *instrumentum*: PLIN. nat. 19, 27 vellitur *spartum* osseis iligneisve -is. 2 *i. q.* conamen: CHIRON 150 ex . . . -o pulmonis tensio contingit. *ibid.* -a longi itineris. *cf.* 713. 228 (VEG. mulom. 2, 18, 2 conamen).

conamīcus, -ī *m.* CORP. VI 11914 Alevi, dulcis conamicos.

conangusto *v.* coangusto.

cōnarachnē, -ēs *f.* (*inest* κῶνος) *genus horologii, quod cum aliis enumerat* VITR 9, 8, 1 [conarchenen *codd.*].

cōnātio, -ōnis *f. a* conari. SEN. nat. 2, 12, 1 *fulguratio* comminatio est et -o sine ictu. *cf. p. 2, 19.* CAEL. AVR. chron. 2, 9, 119 ponderis perferendi -o. *cf.* 5, 1, 2. *morbus* THEOD. PRISC. log. 104 -es vel pondera, quas tenesmodes appellamus. 101 PLIN. VAL. 2, 27. 2, 28 ORIBAS. syn. 1, 19. 9, 37. 9, 38.

cōnātum, -ī *n. a* conari. PLAVT. Merc. 39 -a eloquar. ACC. trag. 202 -a exequar. CIC. Catil. 2, 27 cuius ego non modo factum, sed inceptum ullum -mve contra patriam deprehendero. PS. CIC. exil. 11 talibus -is obviam ire (LIV. 42, 11, 3). LVCR. 5, 385 neque adhuc -a patrantur. CAES. Gall. 1, 3, 6 -a perficere (SVET. Galba 17). BELL. Hisp. 16, 2 -m efficere. LIV. 21, 50, 9 Carthaginiensium -a exposuit. SIL. 12, 434 Tyria -a. IVV. 13, 210 -a peregit. DICT. 2, 37 neque -a procedere queunt.

***cōnātus,** -ūs *m. a* conari. *gen. plur. non legitur* 1 *proprie temptatio, initium* (*opp.* effectus, perfectio *sim.*); *coniungitur cum gen. gerund.* GLOSS. ἐγχείρησις, ἐπιχείρησις, voluntas, temptatus. CIC. orat. 103 nulla est . . . laus oratoris, cuius in nostris orationibus non sit aliqua si non perfectio, at -s tamen atque adumbratio. epist. 12, 10, 2 adhuc tantum -us audiuntur . . . sed res gesta expectatur. Brut. 42 -um iracundiae suae morte sedavit. LIV. 38, 5, 9 id inceptum -u quam effectū gravius. 21, 39, 9 -u tam audaci traiciendarum Alpium et effectu. 7, 7, 8 pugna effectu quam -bus vanior. 32, 28, 4 vixdum incohatis rebus in ipso -u gerendi belli. *cf.* 9, 18, 14. VELL. 2, 112, 1 felix eventu, forte -u . . . belli Messalini opus. SEN. nat. 2, 56, 1 fulgurationem esse velut . . . incipientium ignium -um et primam flammam incertam. *cf. p. 1, 53.* QVINT. inst. 2, 10, 7 primo cuiusque veri operis -u (SVET. Nero 12). 6, 4, 8 prope sub -u manus *nostra* exigenda. PS. QVINT. decl. 3, 9 istud vero flagitium in -u pereat (TAC. hist. 1, 5 ORIGO Const. 5, 15 chron. I p. 8, 32). IVL. VICT. 6, 3 p. 401 non exitu sed -u male facta existimantur. *cf.* VLP. dig. 2, 2, 1, 2 quid enim offuit -s, cum iniuria nullum habuerit effectum. AVELL. p. 91 in omnibus semper -bus atque successibus. PANEG. 9, 5 iunctus rebellibus fuit -s et exitus. AMM. 29, 6, 16 post multos perrumpendi -us. POMER. 1 prol. 2 quod magnarum rerum magnus ipse -s esset, etiamsi nullus . . . sequeretur effectus. SVLP. SEV. chron. 1, 38, 3 parricidales -us. *peculiariter dictum de saliente*: QVINT. inst. 10, 3, 6 in certamine saliendi . . . -um longius petant. *de gradiente*: PS. QVINT. decl. 8, 8 ad singulos -us gressusque labentem. *de serpente*: ARNOB. nat. 7, 44 partem sui postremam -bus prioribus adducit. *cf.* OROS. hist. 4, 8, 13. TERT. anim. 10 *incedunt vermes* insurgente -u. *de volante*: APVL met. 3, 24 alternis -bus libratis bracchiis. *de iaculante*: CVRT. 8, 14, 19 humo . . . impediente -um. *cf.* PLIN. nat. 28, 37. 8, 159 *equorum* difficiles -us *iaculantium* corpore ipso nisuque iuvantium. SIL. 13, 161 vibrabat nudis (*i. sine ammento*) -bus hastam. DON. Ter. Phorm. 696 vis -sque tendentis arcum. *similiter de gladio* CAES. civ. 2, 35, 2 sublato ad eius -um scuto. *cf.* PS. QVINT. decl. 9, 9. *de voce*: APVL. flor. 15 p. 54 semihiantibus in -u labellis. QVINT. inst. 1, 11, 10 quorum supercilia ad singulos vocis -us adlevarentur. 9, 4, 67 in mediis quoque sunt quidam -us. *cf.* 9, 1, 20. 5, 10, 101 omnem -um . . . perdiderunt. *cf.* 8 prooem. 2. 11, 3, 158 simulare -um. 11, 3, 49 naturali quodam -u. 8, 5, 32 planum et humile et sine -u. *adde* IVV. 3, 166 Romae durior illis *pauperibus* -s (*sc. emergendi, ubi perperam* SCHOL. conversatio). PS. QVINT. decl. 12, 4 adstricta citra -um (*sc. crescendi*) sata sub ipsis tabuere sulcis. 2 *latiore sensu*: *studium, impetus, plur. consilia, res gestae; coniungitur cum gen. gerund. vel praep.* ad; adversus *v. p. 3, 27.* GLOSS. motus, impetus, adgressus. VARRO rust. 3, 12, 3 arbores . . . aquilae impediant -us. CIC. har. resp. 7 eius -um refutabo. Phil. 10, 21 *al.* Verr. 3, 64 rogandi -um. Phil. 6, 8 M. Antonii -us avertere a re publica. carm. frg. 3, 58 occultos -us. CIC. Phil. 3, 5 illius furientis impetus crudelissimosque -us. *cf.* Catil. 1, 11 Sest. 139 Verr. 1, 48 *al.* Sest. 11 coniurationis impetus et -us. Verr. 1, 5 consilia -usque. Catil. 2, 26 motus -usque. epist. 10, 10, 1

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

conatus et apparatus tuus. Phil. 10, 11 -um atque audaciam. Sull. 76 hominum illum impetum et -um. 51 illum -um Autronii et Catilinae, cum ... voluerunt. Pis. 88 quid illa in Pontum profectio et -s tuus. Catil. 2, 14 de spe -uque depulsus. *cf.* Mur. 32. Verr. 1, 35 industria -uque meo. Quinct. 47 quo maiore -u studioque aguntur. Phil. 10, 24 ad -um exercitus comparandi. *cf.* Tusc. 4, 72. nat. 2, 122 -um ad naturales pastus capessendos. Caes. civ. 2, 21, 1 quod -us adversariorum infregissent. Gall. 1, 8, 4 hoc -u destiterunt. civ. 3, 26, 3. Bell. Alex. 9, 2 operosis Alexandrinorum machinationibus maximisque -bus. Bell. Afr. 19, 2 eos hac mente et -u venisse ut. Verg. Aen. 12, 910 in mediis -bus aegri succidimus. Ov. met. 4, 249 tantis fatum -bus obstat (rem. 683 Sen. epist. 24, 7. 83, 19). Liv. 2, 11, 1 primo -u repulsus. 24, 34, 16 omnis -s ludibrio esset. 44, 12, 4 suo ipse -u perculsus. 34, 27, 9 obstipuerunt animi ab omni -u novorum consiliorum. 25, 5, 3 urbis ... temptandae -u absistit. 9, 4, 1 cum frustra multi -us ad erumpendum capti essent (3, 5, 6. 21, 29, 5). Vitr. 10, 13, 2 quod tardos -us habuerat *testudo arietaria cf.* Apvl. met. 2, 30. Val. Max. 6, 9 ext. 5 omnes -us *Polycratis* placido excipiebantur itinere. 9, 8, 2 C. Caesaris anceps -s. Sen. dial. 11, 5, 3 omnis -us fortunae ... prospicere. epist. 24, 5 poenas inriti -us. Stat. Theb. 11, 436 sumptisque semel -bus obstant. silv. 5, 2, 87 sistit -us scelerum. 5, 2, 110 temptamina tanta -usque tuos (Hil. in Matth. 3, 4 -us et temptamenta). 3, 1, 105 dignasque tuis -bus aras *o Hercules.* Qvint. inst. 1, 10, 16 plurium -s praeeunte aliqua iucunda voce conspirat. 8, 5, 29 *lumina* crebris parvisque -bus se attollunt. 1, 12, 4 velut sub uno -u tam diversa parent. Tac. hist. 2, 8 ceterorum casus -usque dicemus. 2, 33 adesse consiliis, adfore -bus. Agr. 13 ingentes adversus Germaniam -us. Tert. anim. 6 -us eius (*sc.* animae) extrinsecus foris parent. Arnob. nat. 7, 22 vitula ... nullius operis excitata ad -us. Hier. epist. 60, 1 in ipso -u ultra vires ausa ingenia succumbunt. Avg. civ. 10, 16 navem ... tantis hominum boumque -bus immobilem. 12, 18 labor, -s, industria, *opp.* ignavia, desidia, inertia. *notanda*: **a** *de labore motuque corporis*: Tert. anim. 45 *gladiator vel auriga* gesticulantes omnem habitum artis suae atque -um. Scrib. Larg. 101 dolores ex qualibet causa factos ..., ut ex ictu, casu, -u aliquo supra vires. *cf.* Cael. Avr. acut. 2, 18, 109. chron. 1, 4, 124 non violenter atque contrario -u reprimenda *sunt praecordia.* Ivl. Val. 1, 6 opus est obfirmatiore -u *parturienti.* Sen. epist. 121, 13 *nemo non* -um sibi esse scit: quis sit aut unde sit, nescit. 114, 23 omnis ex languido fluidoque -s est. *de ingenio* Sen. dial. 3, 20, 7 *mala ingenia* sermone, -u et omni extra paratu facient magnitudinis fidem. Qvint. inst. 2, 4, 4 melior autem indoles laeta generosique -us. **b** *formulae*: Ter. Haut. 621 ne ... magno iam -u magnas nugas dixerit. Liv. 7, 6, 9 ad hostes magno -u profectus. 5, 16, 4. 8, 7, 7. 23, 41, 12. 35, 46, 2 magno -u et apparatu (10, 38, 2 eodem -u apparatuque). 4, 23, 6 maiore -u. 4, 26, 5 *al.* 8, 13, 8 maiore -u animoque. 2, 58, 5 minore -u (26, 5, 13 Qvint. inst. 1, 12, 10). 32, 10, 1 sine ullo -u. Plin. nat. 8, 26 pari -u. 9, 181 brevi -u. Arnob. nat. 2, 50 omni -u et pervicacia. Lact. inst. 2, 4, 28 omni -u vocis et corporis. opif. 7, 1 nullo labore nulloque -u. Avg. civ. 19, 4 omnibus viribus -busque. Rvfin. hist. 3, 8, 4 summo -u (Prvd. c. Symm. 2, 149 summis -bus). Mart. Cap. 2, 198 maximis -bus. Amm. 16, 12, 14 non sine ultimorum -u. Physiogn. 54 vocis quae -u proficiscitur. Sil. 4, 211 tremulo -u lora retemptat.

conb- *v.* comb-. **conca** *v.* concha.

? **concabisto** concludito Gloss. V 182, 18 (conclavato *Buecheler*).

concaco, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* cacare [*francog. vet.* conchier. *M.-L.*] Gloss. κατέχεσεν. Phaedr. 4, 18, 11 totam -arunt regiam. Sen. apocol. 4 vae me, puto, -vi me ... omnia certe -vit. Lex Sal. 30, 2 si quis alterum concagatum clamaverit. Petron. 66 habuimus ... senape et catillum concacatum. *cf. Heraeus, Sprache des P. p. 17.*

concado *v. sub* concido.

concaedēs, -is *f.* [*a* con *et* caedes, *cf. c.* concidere. *Th.*]. Veg. mil. 3, 22 praecisis arboribus vias claudunt, quas -es vocant. *non reperitur ante* Tac. ann. 1, 50 Romanus ... latera *castrorum* -bus munitus. Amm. 16, 11, 8. 16, 12, 15 -e arborum. 17, 10, 6. Ambr. exc. Sat. 1, 31 lignorum -bus construi murum pudoris. *traditur in codicibus* concīdes: Greg. Tvr. Franc. 2, 9 -bus per extrema silvarum procuratis. *ibid.* arborum truncis vel -bus. 3, 28. 4, 42. *mascul.* Lex Sal. 16, 5 si quis sepem aut -cidem alienum incenderit. *L.*

concaesus *v.* concīdo. **concalco** *v.* conculco.

concal(e)facio, -fēcī, -factum, -ere [*cf. c.* calefacere, -fieri *et c.* concalescere. *Th.*]. *de formis*: Gloss. concalfacere pro califacere. Cic. de orat. 2, 316 Nep. Eum. 5, 4 (*v. l.* concalefieri). Non. p. 92 Chiron 138. 618. *passive* concalefaciuntur Vitr. 4, 7, 4. **1** *proprie*: *i. q. percalidum reddere.* *active*: Cic. de orat. 2, 316 quom bracchium -erit. Chiron 138 adiutoriis utemur -entes et coperientes defricabimus interiora. 618 stercus iumenti imponito et -ito. *passive*: Varro rust. 3, 9, 11 ut aequabiliter -fiant *ova.* Cic. Tusc. 1, 42 corporum concursionem ... -factam ... volt (*sc. Democritus*). Nep. Eum. 5, 4 iumentum -fieri exercerique. Vitr. 4, 7, 4 *trabes* -untur et celeriter putrescunt. Scrib. Larg. 84 *aqua* -facta. **2** *translate*: *valde commovere*: Non. p. 92 concalfacere: exercitare vel incendere vel hortari. Tert. adv. Val. 17 prae gaudio -facta ... contemplatione ... subfermentata. Iren. 1, 13, 3 -ens animam (διαθερμανθεῖσα τὴν ψυχήν).

concal(e)factio, -ōnis *f.* Avg. ord. 1, 8, 24 quorum *pannorum* concalefactione tabificati. Chiron 819 potio ad concalfactionem. 484. 601.

concalefactīvus, -a, -um. Chiron 452 -um *loco corrupto.*

concaleo, -ēre *a* con *et* calere. Plavt. Persa 88 commisce mulsum ..., bene ut in scutris concaleat.

concalēsco, -uī, -ere *a* con *et* calescere. Gloss. -it, exardescit. **1** *proprie*: *percalidum fieri, esse*: Plavt. Amph. 513 lectus ubi cubuisti -uit locus. Varro rust. 3, 16, 33 *apes* -erunt. Cic. Tusc. 1, 42 corpora nostra ... ardore animi -cunt Sen. nat. 2, 14, 2 videmus ... insulas quae diu -erunt, ex se concipere flammam. epist. 82, 14 *massa* in fornacem coniecta -uit, in aquam remissa (*codd.*, demissa *Haase*) refrixit. Colvm. 1, 4, 9 loca quae solstitiis minus -cunt. 2, 18, 1 *foenum* cum -uit, ignem creat. 8, 17, 1 *pelagus* nec -ere potest. 9, 14, 13 quo facilius angustiae cavearum per hiemem -cant. 12, 52, 17 olea ... celeriter -cet. Scrib. Larg. 1 *ubi* -uit quod infusum est ... nocet. 75 *murra et tragacanthum* cum -erint ictu pili. Plin. nat. 18, 304 *triticum* spissitate sua -cit. Tert. anim. 43 cum adeo corpora somno -cant. Itin. Alex. 21 *rivuli* tepentes in noctis medium -cunt (*Haase*, convalescunt *cod.*). Chiron 127 si quod iumentum aestate -erit (*i. febrierit; cf.* Veg. mulom. 2, 5 *al.*). *in imagine*: Leo M. epist. 165, 1 ut ignis ille (*sc. fidei, respicit ad* Vvlg. Luc. 12, 49) sic -cat ut ferveat, sic inflammetur ut luceat. Rvfin. epist. Clement. 7 *ne* adulterii occultum -cat incendium. **2** *translate*: *i. q. vehementer commoveri, concitari, exardescere*: Ter. Haut. 349 -uit (*sc. amore*), quid vis? (Evgraph. calore subito concitatus est). Tert. virg. vel. 14 inter amplexus et oscula assidua -cit. Amm. 19, 12, 5 acri felle (*i. ira*) -uit. Prvd. perist. 1, 52 fratrum -cunt pectora. Vvlg. psalm. 38, 4 -uit cor meum intra me et in meditatione mea exardescit ignis (Lavrent. eleem. p. 114). Prosp. in psalm. 147, 17 *deus* eos qui crystallino frigore fuerant obdurati, afflatu suo faciat -ere (*v. totum locum*). Bachiar. repar. laps. 7 principale mentis eius ... -uit.

concalfactōrius, -a, -um. Plin. nat. 21, 141 vis ei (*i. iridi rubrae*) concalfactoria.

? **concalidus,** -a, -um. Plin. nat. 15, 20 in concalido (*M*, calido *rell. codd.*) et pingui solo.

concallēsco, -uī, -ere [*a* con- *et* callum *vel* callere. *Th.*]. Gloss. IV 499, 17 concal⟨l⟩uit induruit. V 639, 43 concal⟨l⟩uit incal⟨l⟩uit. Cic. nat. deor. 3, 25 callidos *appello* quorum tamquam manus opere, sic animus usu -uit. Cic. Att. 4, 18, 2 locus ille animi nostri, stomachus (*i. iracundia*) ubi habitabat olim, concal⟨l⟩uit.

concalo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* calare. Pavl. Fest. p. 38 concilium dicitur a concalando id est vocando.

concamaro *v.* concamero.

concambio, -āvī, -ātum, -āre. Not. Tir. 128, 44 concambiare Gloss. II 96, 49 *dubiae fidei. cf.* Lex Sal. 37 comparasse aut concamiasse. (*sic 3β*, emisse aut cambiasse *rell.*).

concamerātio, -ōnis *f.* *formae* concameratio *et* concamaratio *promiscue habentur* (*cf.* Not. Tir. 100, 82[a] camaratio *sed* 100, 83 concameratio). *illa vere latina fuisse videtur, haec ex graeco usu sumpta. cf. etiam s.* camera. *variant codd.* (-mar- *traditur* Plin. nat. 11, 22 Pavl. dig. 32, 31 Serv. Aen. 10, 806 Corp. VIII 7994). Gloss. concameratio, fornix, transvolutio. Vitr. 2, 4, 2 *arena marina* -es *non* recipit. 2, 4, 3 -es patiuntur *fossiciae.* 5, 10, 3 -es vero si ex structura factae fuerint ... -es in ferro nitentes. 6, 8, 1 sin autem hypogea -esque instituentur. Plin. nat. 11, 22 *apes* struunt orsae a -e alvi. Frontin. aq. 126 arbores magis nocent quarum radicibus -es et latera solvuntur. Pavl. dig. 32, 31 conclave quod supra -em alterarum aedium est. Serv. Aen. 10, 806 -is curvae (-e caverna *coni. Thilo*). Corp. VI 543 (*a. 115 p. Chr.*) parastaticas cum ... -e ferrea ... (posui)t. VIII 7994 adusque -es.

concamero, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* camerare *vel* camera. *Th.*]. *traditur* -mar- Plin. nat. 11, 82. 14, 16. 31, 46. 34, 148 Svet. Aug. 90 Cod. Iust. 8, 10, 1 Corp. VI 13732. Gloss. V 57, 2 concameratum curvum quasi convexum (conversum *codd.*) seu inclinatum, ad modum circuli flexum. Vitr. 3, 4, 1 intervalla autem -anda. 5, 11, 2 -ata sudatio. Plin. nat. 11, 82 specus ipse (*sc. aranei*) qua -atur architectura. 31, 46 lucernaque ardente -ata (*i. cooperta*) frondibus. 34, 148 magnete lapide architectus. Timochares Alexandriae Arsinoes templum -are incohaverat (Isid. orig. 16, 21, 4). Svet. Aug. 90 in abditum et -atum locum se reciperet. Cod. Iust. 8, 10, 1 ut -atis (*sc. balneis*) superinstruas et ipsa (*sc. aedificia*) -eres. Corp. VI 13732 locum ita uti est -atum (*i. circumdatum*) parietibus (II 3960). IX 3351 cellasq(ue) fontis ... faciendas -and(as) curarunt. *nota singularem usum apud* Plin. nat. 14, 16 durant aliae (*sc. uvae*) per hiemem, pensili -atae nodo (*i. in camera collectae ibique suspensae*). *Gudeman.*

concamio *v.* concambio.

concanto, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* canto. Ps. Fvlg. Rvsp. serm. 1 Isaias sub vinea dilecta concantat.

concapio, -captum, -ere. *formatum quia* concipio *huic sensui non aptum erat.* Hil. in psalm. 125, 10 populo captivo a peccatis propheta -ptus est. *corruptum* Fest. p. 364. *alia v. sub* concipio.

? **concapsa.** Not. Tir. 92, 56 *post* capsa, capsola, capsarius.

concaptīvus, -a, -um. Gloss. συναιχμάλωτος. *formatum ab ecclesiasticis ad exemplum graecum.* Vvlg. Tob. 1, 3 -is fratribus.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

subst. VVLG. Rom. 16, 7 cognatos et -os meos. Philem. 23 -s meus. VVLG. Col. 4, 10 HIER. in Ezech. praef. RVFIN. hist. 2, 22, 1. 3, 4, 4 VEN. FORT. carm. 5, 6, 1.

concapulo, -āre *v.* concipilo.

concarnātio, -ōnis *f. a* concarnare. *de concubitu*: TERT. monog. 9 ne necessitas vel occasio tertiae -is irrumpat. *de incarnatione Christi*: CYPR. testim. 2, 2 tit. de sacramento -is eius.

concarnifex, -icis *m.* LVCIF. Athan. 1, 41 p. 140, 11 superare -es tuos. non parc. 16 p. 241, 30 moriend. 5 p. 295, 26.

concarno, -āvī, -ātum, -āre [*a* con- *et* caro *derivatum. Th.*]. TERT. carn. 20 ita -atur et convisceratur cum eo cui adglutinatur. *carnem inducere*: ORIBAS. eup. 2, 7 quae difficile -antur vulnera. VEG. mulom. 2, 22, 3 quod si ipsum os -ari non potuerit ... tamdiu eradito donec sanguinet et -et. *intrans.*: CHIRON 86 donec sanguinet et -et. *cf.* 58. 594. 644. 646.

concastīgo, -āvī, -ātum, -āre. *valde castigare*: PLAVT. Bacch. 497 -a hominem probe. 1175 filium -to (castigato B^1). Trin. 26 amicum hodie meum -bo (*inde* RHET. Her. 2, 23, 35 CIC. inv. 1, 95). AVR. Fronto p. 252 N. me nuper -bas quorsum Graece scriberem.

concāsus, -ūs *m. a* concidere. CAEL. AVR. acut. 2, 12, 85 dentium concasus. *cf. Helmreich, Archiv 12, 321.*

concatēnātio, -ōnis *f.* **1** *proprie*: CASSIOD. var. 12, 19, 2 fixum -e navigium. **2** *translate*: *series, ordo*: TERT. apol. 19 -es temporum. AVG. civ. 3, 30 sceleratarum -e causarum a bello Mariano atque Sullano ad bella Sertorii et Catilinae. *coniunctio*: NOVATIAN. trin. 4 p. 894^B utroque (*immortalitate et incorruptione dei*) ... ad statum aeternitatis vicaria -e producto. CHALC. comm. 203 *corporum* quendam nodum -emque. AVELL. p. 42, 3 sibi omnes *haereses* vel ex directo vel ex obliqua -e communicant. AMBROSIAST. in Eph. 4, 16. Ps. AMBR. spir. sanct. p. 1005^B -e hac et conexione. CASSIAN. conl. 5, 10, 1 quadam inter se cognatione et ut ita dixerim -e conexa sunt. FORTVN. rhet. 3, 2 p. 121, 23 -o criminum cui prodest? accusatori. quid separatio? defensori. *de mente constricta*: CAEL. AVR. chron. 3, 2, 15 anxietas sive -o mentis.

concatēno, -āvī, -ātum, -āre [*a* con- *et* catena *vel* catenare. *Th.*]. *primum apud* MIN. FEL. **1** *proprie*: VVLG. I Macc. 6, 35 in loricis -atis (ἐν ἁλυσιδωτοῖς). ISID. orig. 18, 13, 2 lorica ... ex laminis ferreis -ata. *catenis vincire*: AVG. c. Faust. 20, 15 quae pars *dei* cum ibi teneatur -ata et inclusa. *adde* GREG. TVR. glor. mart. 95 in lacum gelu -atum. Franc. 3, 37 torrentes concatiniti gelu. **2** *translate*: *coniungere*: MIN. FEL. 17, 2 cum ita *elementa* cohaerentia, conexa, -ata sint. LACT. inst. 3, 17, 25 hamata igitur esse oportet *primordia* ut possint invicem -ari. POTAM. epist. ad Athan. p. 1417^B substantiae fibula -ata Trinitatis unitate. SIDON. epist. 7, 16, 1 sollicitudines ... angore ... -atas. VEN. FORT. carm. 5, 1, 1 alternante sibi -ati dulcedine *Christus et Martinus*. 10, 1, 1 ereptos de -atis mundi naufragiis. *in usu rhetorum*: FORTVN. rhet. 2, 29 p. 119, 12 *quaestiones* sibi omnes cohaereant et sint -atae. SCHOL. Cic. Bob. p. 282, 27 haec sibi familiaria -vit. *in usu metricorum*: MAX. VICTORIN. gramm. VI 214, 25 coniunctus qui est *hexameter*? qui in scandendo ita -atus est sibi, ut nusquam finito sensu divisa inter se verba ponantur. *cf.* AVDAX gramm. VII 340, 8. MAX. VICTORIN. gramm. VI 222, 9 de -atis syllabis (*i. de hypermetris*). PRISC. gramm. III 428, 20 tribrachys ... nec -atus esse potest cum consequente.

concatervo, -āvī, -ātum, -āre [*a* con- *et* caterva *derivatum. Th.*]. AMM. 29, 5, 38 -atis copiis ruentes in pugnam. 31, 13, 2 -atis manipulis.

concathedrāneus, -i *m. a* con *et* cathedra *ibrida vox.* AVG. c. Petil. 3, 57, 69 non solum consocium, sed ut ita dicam etiam -um. *L.*

concavātio, -ōnis *f. a* concavare. IREN. 1, 17, 1 superpositum est caelum, qui (*sic*) ad ipsam -em (πρὸς αὐτῷ τῷ κύτει) aggravat. CHIRON 371 si a pulmone vexabitur *iumentum* ..., intumescunt intra ilia -es (convac- *cod.*) graves. ORIBAS. syn. 9, 54 dolor ... inguinum ventositatem significat esse in -e vel in ipso sinu matricis. DIONYS. EXIG. Greg. Nyss. creat. 14 p. 367^A relictus in oscitatione spiritus mentum quidem deorsum ad facies quadam -e pertrahit (*Greg. Nyss. creat. 13 p. 168^B* ὁ ἀνθερεὼν ἐπὶ τὸ κάτω τοῖς γαργαρεῶσιν ὑποκοιλαίνεται).

concavitās, -ātis *f. a* concavus. AVG. quaest. hept. 2, 113 *altare* concavum fieri iubet et craticulam deponi usque ad medium eius, id est medium -is (*cf.* VVLG. exod. 27, 8 *et sub* concavus). in psalm. 32, 2, 5 *chordae in cithara* ex illa -e (*ligni*) sonum concipientes (80, 5. CASSIOD. in psalm. praef. 4 psalterium est, ut Hieronymus ait, in modum Δ litterae formati ligni sonora -s. ISID. orig. 3, 22, 7). BOETH. c. Eut. 3, 13 *persona* a sono, quia -e ipsa maior necesse est volvatur sonus. CAEL. AVR chron. 2, 1, 14 -s atque distantia *articulorum cruris in paralysi.* CASS. FEL. 75 digitorum impressione designatas -es corporis resurgere. 76 inflatio ... digitis ... impressa -is formam ostendit, quod Graeci entyposis vocant. SORAN. 120 p. 41, 9 -em umbilici formamus (*cf. p. 6, 55*). FVLG. myth. 1, 15 *palati* -s. HIPPOCR. aer. 9 quibus -es fluidae et salubres sunt (κοίλη). CASSIOD. var. 8, 33, 5 in modum ... antri apsidis fabricata -s. 12, 22, 4 undosum mare terrenas -es ingrediens. PAVL. MED. bened. 10, 11 spongiae -s.

concavo, -āvī, -ātum, -āre *a* concavus. OV. met. 2, 195 in geminos ... bracchia -at arcus scorpius (*sidus*). NEMES. ecl. 3, 49 -at ille manus palmasque in pocula vertit. AMM. 23, 4, 14 *malleolus* sagitta est cannea ..., quae in muliebris coli formam ... -atur. FVLG. myth. 2, 1 p. 38, 24 pavus stellatum caudae curvamine -ans antrum. *part. perf. pass.* **concavātus,** -a, -um [VITR. 9, 8, 1 *trad.*: conatum plinthium; *Degering*: con⟨cav⟩atum; *Rose*[2]: conicum]: COLVM. 8, 5, 11 ita factis -atis nidis, ne ... decidant ova. CASS. FEL. 42 p. 102 spongiis ... latioribus et rudibus et -atis. *neutr. subst.* **concavātum,** -ī: ENNOD. epist. 7, 19, 4 p. 187, 27 constitit -atis Latiaris elocutio, dum per alvum suum Romanae eloquentiae unda praelabitur. *deriv.*: concavatio.

concausālis, -e. *cf.* causalis. PS. SORAN. quaest. med. 51 causarum ... quaedam dicuntur initiales, aliae ..., quaedam ..., aliae vero -es. causalis res dicitur quae *eqs.*

concavus, -a, -um *cf. c.* cavus *et c.* concavare. *sine comp. et superl. inde ab* ENNIO (*? v. l. 22*) *et* CATONE; *non nisi de corporeis; spectat aut ad superficiem* (*i. q. depressus, opp.* planus, aequalis, *v. l. 33. 68 al.*) *aut ad interiora* (*i. q. vacuus, opp.* solidus: *v. l. 30. p. 7, 18*). DIFF. ed. Beck p. 43 cavum naturaliter est, cavatum manu fit, -um in utrumque intellegitur (*sic interdum ad actionem magis quam ad statum pertinet vocabulum, v. l. 48. p. 7, 3.* OV. epist. 6, 66).

de saxis, specubus, sim.: [ENN. ann. 440 -a ... specus ... patebat (*Non.*; tum cava *Fest., Prisc.*)]. CIC. nat. deor. 2, 98 speluncarum -as altitudines. LVCR. 5, 1256 loca terrae -a. VERG. georg. 4, 49 -a pulsu saxa sonant (Aen. 5, 678 -a furtim saxa petunt. OV. epist. 10, 22 SIL. 5, 432 *al.* CYPR. GALL. Ios. 353 DRAC. laud. dei 1, 314. *in torculari*: NEMES. ecl. 3, 43). SEN. nat. 6, 20, 1 aliqua pars terrae -a est. 6, 26, 4 (*ibid.* saxa pervia). MELA 2, 95 *mons* mirum in modum -us (*ibid.* pervius). VAL. FL. 4, 594 iuga (*cf. Apoll. Rhod. 2, 355*). APVL. Plat. 1, 4 *Aetna.* mund. 18 *terra* (*opp.* solida terrarum). AVIEN. orb. terr. 725 ubi -a vasto cedit in antra sinu rupes, ubi saxa dehiscunt molibus exesis et curvo fornice pendent. *cf.* 573. CATO agr. 48, 2 porcam planam facito, paulum -am. COLVM. 2, 14, 7 *locus* (*i. q.* 2, 14, 6 depressa fossa. PLIN. nat. 17, 57). 2, 16, 4 campus -ae positionis. HIPPOCR. aer. 24 -as regiones (κοῖλα. EVSTATH. Bas. hex. 4, 2 p. 903^D). VIGIL. TRID. ad Ioh. 2 -us in montibus consonus locus (*Anagnia opp.*). MART. CAP. 6, 591 ORIBAS. syn 6, 24. OV. met. 8, 334 vallis. CALP. ecl. 7, 32. PLIN. nat. 2, 115 vallium sinus. CYPR. GALL. Ios. 243 CET. FAV. 6 p. 293, 14. *sim.* AVSON. Mos. 168 amnis (*i. in concava valle fluens*). *nota* SIDON. carm. 8, 10 reboat -a Roma (*i. theatrum?*) 'sophos'. *de corporis partibus*: CIC. fat. 10 stupidum esse Socraten dixit *Zopyrus physiognomon* et bardum, quod iugula -a non haberet. PAVL. FEST. p. 370 volae vestigium medium (medii *ed. Thewr.*) pedis -um (PHYSIOGN. 6 planta -a). CELS. 7, 7, 13 interior *tunica oculi* ... modico foramine -a. 8, 1 p. 323 calvaria ... ex interiore parte -a, extrinsecus gibba. 8, 1 p. 327 fit ex his *minutis ossibus* unius ossis paulum in interiora -i species. SEN. Herc. f. 767 *Charonis* -ae squalent genae (*cf.* SIDON. epist. 1, 2, 2). *nota* epist. 56, 1 *manus inlisa* plana ... aut -a. 119, 3 manus -a *pro poculo est.* PLIN. nat. 11, 162 *dentes* (*opp.* solidi). 11, 255 talus ... ventre eminens -o. LACT. opif. 8, 6 oculorum orbes -is foraminibus conclusit. 10, 22 *manus* plano ac modice -o sinu fictas. 10, 23 forma unguium rotunda -is tegminibus digitorum fastigia comprehendens. VINDIC. med. 24 -a atque inanis ... matrix. SORAN. p. 36, 16 -a loca *infantis*, sicuti ... ascellae et anquilae (37, 8 *opp.* extantia). 39, 6 praecordia. 41, 9 *umbilicum* -um facere (*cf. p. 5, 79*). PHYSIOGN. 16 caput ex posteriori parte -um dolosum ... indicat. 48 huiusmodi oris homines, id est -i, libidinosos *esse.* *cf.* GLOSS. III 13, 20 ἀγκύλαι -ac. poples. *nota* CELS. 2, 6 p 36 nares acutae, collapsa tempora, oculi (*i. oculorum recessus*) -i. 7, 7, 14. SVET. Cal. 50 *Caligula* oculis et temporibus -is. SOL. 40, 21 subducti oculi et recessu -o introrsum recepti. CHALC. comm. 246 oculorum -as sedes. CAEL. AVR. acut. 2, 32, 168 ORIBAS. syn. 6, 22. OV. met. 10, 127 bracchia cancri (15, 369 *sim.* AVIEN. Arat. 383). COLVM. 6, 29, 3 *ungulae pulli equini.* AMBR. hex. 5, 8, 22 *cancer* testarum quodam sinu -o *inclusus.* *de vulneribus sim.*: CELS. 5, 26, 36 si vel excrevit cicatrix vel -a est. *ibid.* super -am *carnem* implentia *medicamenta conicienda sunt.* 8, 9, 2 in spina ... locus ... -us fit. SCRIB. LARG. 210 *emplastrum* explet -a vulnera. 238. SORAN. p. 97, 13 (*opp.* aequalia ... vulnera). *de aliis rebus ad rerum naturam pertinentibus*: *de partibus virentium*: PLIN. nat. 16, 92 *folia* -a buxo (19, 100 cepae, getio. 25, 159? [27, 93 *cum Mayhoffio leg.* coma, *cf. Diosc. 4, 124*]). 16, 164 calamus *harundinis.* 18, 52 culmum geniculatum et -um *milii etc.* 19, 75 *rapa* latiora ... et -a. 21, 70 *cerinthes* capite -o. 25, 151 radix *cicutae.* 27, 11 caulem *aethiopidis* multis -um alis. 27, 32 semen *aparines* rotundum ... -um. 27, 71 -o alarum sinu (*in dipsaco*). 27, 105 *myosotae caulis.* SIDON. epist. 1, 5, 4 in -is harundinibus. *de spongiis et sim.*: CELS. 4, 2 p. 124 spongiam -am inponere. PLIN. nat. 9, 102 *conchis* planis, -is (9, 103). 32, 22 *curalium* inane et -um. EVSTATH. Bas. hex. 7, 3 p 939^B *ostrea.* *de nubibus, sole, sideribus, sim.*: GERM. frg. 4, 96 fragores, -a quos reddunt incluso nubila vento. SEN. nat. 1, 8, 5 -ae nubes ..., non ... planae et tumentes. 2, 27, 2. *nota* PLIN. nat. 18, 342 -us oriens *sol* pluvias praedicit. LACT. inst. 3, 3, 4 utrum ... luna globosa sit an -a. 3, 23, 12 -um lunae sinum. MART. CAP. 6, 590 formam totius terrae non planam ... neque -am, ... sed rotundam, globosam. 8, 810 glo-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

bus quidam lucis aetheriae et -a perspicui ignis adiectio (congestio β) intra se quandam virginem claudens. *de undis*: Ov. trist. 1, 11, 20 in ... modum tumuli -a surgit aqua. POTAM. tract. 1 p. 1411^B in -o vertiginis sinu. *de variis rebus arte factis*: *de instrumentis*: *musicis*: LVCR. 2, 619 cymbala. Ov. met. 4, 30 aera. PS. RVFIN. in psalm. argum. p. 644^C *psalterium* superius. *aliis*: CELS. 8, 3 p. 330 modiolus. CYPR. GALL. deut. 118 *mola* gemino ... -a saxo. LACT. inst. 2, 5, 8 *Archimedes* -o aere similitudinem mundi *machinatus*. *de speculis, sim.*: SEN. nat. 1, 4, 3. 1, 5, 13. 1, 8, 4 PLIN. nat. 2, 239. 33, 129. CHALC. comm. 240 *speculi* superficies. 241. 258. PLIN. nat. 36, 18 ⟨in⟩ parmae ... -a (*i. interiore*) parte (*opp.* in tumescente ambitu). *de canalibus, sim.*: COLVM. 12, 52, 5 in modum fossularum -um pavimentum. AMM. 24, 4, 12 terrarum latibula -a (*i. cuniculi*). *de navibus*: Ov. am. 3, 6, 4 cumba. ars 1, 402 puppis (fast. 4, 276). *de velis tumentibus*: Ov. epist. 6, 66. *de sellis*: FEST. frg. p. 347, 22? SIDON. epist. 2, 2, 2. *de vasibus, statuis*: PAVL. FEST. p. 176, 5 nanum ... vas aquarium dicunt humile et -um. SEN. nat. 6, 30, 4 aes ... statuae ne solidum quidem, sed -um. PLIN. nat. 31, 70 -ae e cera pilae vel vasa inania. 37, 64 *smaragdi* (SOL. 15, 25). AMBR. hex. 2, 3, 13 vasa ... planiora desuper, intus -a. OROS. hist. 1, 20, 3 aes (*sc. taurus Phalaridis*). *varia*: ITALA exod. 27, 8 (Lugd.) congavum (*sic*) tablicium (LXX κοῖλον σανιδωτόν; *cf.* VVLG. non solidum, sed inane et cavum intrinsecus. AVG. quaest. hept. 2, 113 -um *altare* fieri iubet). HIER. in Agg. 1, 1 p. 737 *populus Israel* habitabat in domibus -is et ut significantius Graece dicitur κοιλοστάθμοις, id est, deorsum positis et in convalle demersis (1, 3 *et* VVLG. in domibus laqueatis. CAEL. AVR. acut. 2, 37, 194 *lectus mollior* ne facili ... recessu -a faciat stramina. METROL. p. 124, 12 pes quadratus -usque capit amphoram trimodiam.

translate: HIER. adv. Rufin. 1, 32 quid austeritate frontis et contractis rugatisque naribus -a (*i. inania?*) verba trutinatur?

n. subst. **concavum,** -ī. *concavitas*: *sing.*: SEN. nat. 7, 20, 3 patuit ... vastum in -o (*sc. aëris*) lumen. PLIN. nat. 2, 90 pitheus *stella* doliorum cernitur figura, in -o fumidae lucis. 17, 153 in -o *vitis* oculus (*opp.* in cacumine ipso). LACT. opif. 15, 2 *spiritus* cicutae (*i. fistulae*) -o repercussus. HIL. trin. 2, 31 aut collis edito aut ... domus -o. AVG. in psalm. 77, 3 *verbum dei*, quod ... infunditur *in aurem*, -o humilitatis excipitur, eminentia tumoris expellitur. PHYSIOGN. 5 vocis ... gravis tanquam ex abdito et -o resonantis (78). 48 oris situs in -o tanquam in defosso (στόμα κοῖλον). HIPPOCR. aer. 1 *terra* sive in -o constituta est ... an in superno (ἔγκοιλος ... μετέωρος). SIDON. epist. 3, 3, 5 de -o ... cassidis. 3, 13, 6 molarium *dentium*. 8, 9, 1 per musicum palati -um tinnientes *versus*. CLAVD. MAM. anim. p. 147, 7 intercaelestis vacui -um. GREG. TVR. vit. patr. 11, 1 -um in lapide parvulum.
plur.: SEN. nat. 6, 12, 1 venti in -a terrarum deferuntur. LACT. inst. 7, 26, 3 sub -is terrae. AVIEN. Arat. 715 quae ... limite ab usque sese Hyperionio pluvialis -a in austri demittunt (*cf.* 712 aetheris incurvi moles). 1765 scruposae -a rupis. CHIRON 39 ⟨in⟩ -a (-o?) articulorum (465 *et* 468 in -is). AMBR. hex. 3, 3, 14 aquae diffusae per ... -a montium. SIDON. epist. 4, 21, 5. HIER. in Is. 8, 5 p. 119 terrarum. epist. 22, 7 vallium. CLAVD. 7, 47 vincere ... valles et ... -a saltu. MACR. somn. 1, 10, 10 *corpus hominis* animae sepulcrum, ... Ditis -a, ... inferos vocaverunt. PAVL. PETRIC. Mart. 4, 158 -a subdita (*sc. viae stratae*. 5, 158 *de vaso*). 5, 116 disrupti felicia -a saxi. VAL. CEM. hom. 1, 2. BOETH. mus. 1, 2 p. 189, 10 -a ... aerea (aera *cod. Monac. s. XI*).

syn.: depressus, incurvus; inanis, pervius. *opp.*: aequalis, planus. (convexus), extans, gibbus, globosus, intumescens, rotundus, tumens; solidus. *deriv.*: concavitas, concavo.

concē *v.* concha.

concēdentia, concessio συγχώρησις GLOSS. II 441, 6.

***concēdo,** -cessī, -cessum, -cēdere. *a* cedere. *de temporibus notandum futurum alterum in formulis* huc -ero *et sim.*: PLAVT. Aul. 666 Most. 687 Trin. 1007 CAECIL. com. 226 [TER. Haut. 174] AFRAN. com. 200 CIC. rep. 1, 20 (*at* -am PLAVT. Bacch. 610 Cas. 434 *al.*). *corruptum legitur pro*: contendere: VARRO AT. carm. frg. 20 QVINT. decl. 276 p. 126; consentire: RHET. Her. 4, 9, 13 (*cf.* LIV. 4, 6, 4); concredere; PROP. 1, 10, 11; conscendere: Ov. epist. 6, 65; congerere: COD. Theod. 15, 2, 1 (= COD. Iust. 11, 43, 1, 1) *al.*

I ***de loco vel statu*:** NON. p. 270 recedere vel cedere. GLOSS. IV 43, 15 concedens: migrans. *cf.* 43, 19. 41, 8 concede: transi (*Ter. Eun. 706* EVGRAPH. Ter. Andr. 751 p. 206, 15). III 147, 24 concedite εἴξετε (*sic*) [II 106, 54 concessa συνηγμένα. *cf. sub* congero]. *de structuris cf.* ARVS. gramm. VII 462, 1 concedo gratiae (*p. 8, 44*): concedo in gratiam (*p. 8, 83*).

A ***proprie*:** 1 *de hominibus etc.*: *quo?* huc: PLAVT. Aul. 666 *v. p. 8, 5* Bacch. 610 Capt. 214 *al.* (*saepe de loci in scaena mutatione*). Rud. 1403 hoc. Trin. 517 huc ... aliquantum. CAECIL. com. 226 TER. Ad. 635 [Haut. 174] VERG. Aen. 2, 523. BVC. Eins. 1, 36 huc ... volucri saltu. istuc: PLAVT. Asin. 646 *al.* TER. Eun. 1068 *al.* illuc: TAC. ann. 13, 41 *al.* intro: PLAVT. Pseud. 571 Truc. 386 TER. Eun. 2 6. Phorm. 741 introrsum. aliquo: TER. Haut. 572 CIC. Catil. 1, 17. quo: IVST. 3, 4, 12 PRISC. periheg. 513. procul: AFRAN. com. 200. retro: CVRT. 3, 4, 5 *al.* AMM. 14, 2, 12. *acc.*: domum: TER. Haut. 510. rus: TER. Hec. 629 GELL. 19, 5, 1. cubitum: APVL. met. 1, 26. 2, 15 *al.* NEP. Them. 8, 1 Argos habitatum. LIV. 21, 15, 3 *al. v. infra l. 14.* 25, 40, 11 *al.* TAC. hist. 2, 33 *al.* GELL. 9, 15, 1 (*ibid.* decedere). TREB. trig. tyr. 21, 1 EPIT. Alex. 19 LACT. mort. pers. 45, 1 VIR. ill. 75, 12 SVLP. SEV. hist. 1, 5, 3 OROS. hist. 4, 1, 23. PLAVT. Aul. 666 huc (hic *codd.*) ego ad ianuam -ero. TER. Andr. 751. LIV. 26, 20, 6 usque ad Oceanum et Gadis. 28, 1, 2. 30, 11, 1 ad regem. 35, 35, 15. SEN. Ag. 951 ad aras. SIL. 14, 42 ad umbras. TAC. ann. 13, 56 retro ad Vsipos. APVL. met. 3, 26 ad equum ... in stabulum. 5, 10. IVST. 5, 6, 10 cum octo navibus ad regem Cyprium. SYMM. epist. 5, 97 (95). TER. Phorm. 891 hinc ... in angiportum. CIC. phil. frg. I 14 apes in alvarium. *nota* LVCR. 5, 1012 mulier coniuncta viro -essit in unum. SALL. Iug. 12, 2 in loca propinqua ... alius alio. epist. Mithr. 15 in Armeniam. LIV. 4, 22, 2 in loca altiora. 4, 61, 6 *al.* 21, 15, 3 Carthaginem Novam in hiberna (21, 21, 1 SIDON. epist. 3, 7, 4). 21, 59, 10 in Ligures, ... Lucam. 22, 20, 12 in Lusitaniam ac propius Oceanum. 22, 22, 21 *al.* CVRT. 5, 3, 11 *al.* LVCAN. 2, 609 STAT. silv. 3, 3, 163. FRONTIN. strat. 2, 3, 16 vel retro vel in latera. TAC. hist. 5, 19 in insulam. 2, 46 in Marcomanos. ann. 3, 31 in Campaniam. SVET. Nero 48 in specum. FLOR. epit. 4, 7, 4 AMPEL. 28, 2 GELL. 5, 14, 17 *al.* PANEG. 3, 14 *al.* TREB. trig. tyr. 12, 1 IVST. 14, 6, 2 *al.* VIR. ill. 49, 18 HIL. in Matth. 14, 9 (VVLG. Matth. 14, 13 secessit) *al.* ORIGO Const. 5, 18. AVG. civ. 19, 23 p. 395 in caelum. quaest. hept. 4, 65. *nota* BOETH. in Porph. dial. 1 p. 9^A in Aureliae montibus -eramus. LIV. 36, 18, 6 intra munimenta. TAC. hist. 5, 23 trans Rhenum. ann. 2, 19. *dat.*: SIL. 11, 324 tu securis -e penatibus. APVL. met. 2, 6 vesperi ... cum somno -res. 3, 27 angulo stabuli -eram. 6, 10 cenae nuptiali[s]. NEMES. ecl. 2, 43 placido ... somno. AVSON. 451, 2 quieti (458, 4 VRAN. epist. 4 p. 861^C). *dat. obiecti v. infra.*
unde?: PLAVT. Amph. 990 mihi magis par est via decedere et -ere. Epid. 681 num ab domo absum, num oculis -essi tuis? CALP. hist. 19 Tarquinius ... uti sua voluntate Roma -at (Romam contendat *codd.*). LIV. 28, 12, 6 *v. p. 10, 6.* SIL. 3, 628 solio ... Quirinus. 14, 562 mari ... Graiusque Libysque. GELL. 1, 2, 1 Romā in Graeciam. 1, 25, 5 in oppida castris. PLAVT. Amph. 984 -ite atque abscedite omnes, de via decedite. PLAVT. Men. 158 -e huc a foribus (Most. 429). 159 ab leonino cavo. 834 ab istoc quam potest longissime. Persa 50. TER. Haut. 572 hinc aliquo ab ore eorum. Phorm. 741 CIC. Catil. 1, 17. PLAVT. Pseud. 571 -ere aliquantisper hinc ... intro. Truc. 386 *al.* TER. Hec. 679 se -uram ex aedibus. LIV. 30, 15, 2 ex praetorio in tabernaculum. TAC. hist. 5, 3 grex ... e pastu in rupem. GELL. 13, 2, 2 Tarentum ex urbe Roma. *alicui personae vel rei*: TER. Hec. 224 *rus habitatum abii* -ens vobis. LACT. mort. pers. 49, 1 Licinio *Maximinus fugiens*. CIC. or. frg. A VII 38 cur nunc redeant, si tunc gratiae -erint. AETNA 464 pavidum fugere et sacris -ere rebus. Ov. met. 8, 393 'operi ... meo -ite'. *his cognata exempla invenies sub II A.* *absolute*: PLAVT. Capt. 557 -i optumumst, Hegio: ... gliscit rabies, cave tibi. Merc. 862 non -am neque quiescam usquam noctu neque dius prius ... quam ... amicam ... investigavero. Rud. 1036 remitte vestem, dum -o. TER. Hec. 597 LVCIL. 397 (?). CATO agr. 144, 4 (*lex oleae legundae*) ne quis -at, quo olea legunda ... carius locetur, extra quam siquem socium inpraesentiarum dixerit (*de re cf. Keil in comm. p. 152*). LIV. 23, 18, 2 metu ... -ssum (*sc. de moenibus*) barbarus ratus. STAT. Theb. 6, 663 -essit cetera pubes sponte ... et ... rediit.

2 *de rebus* (*structurae ut sub* a): PLAVT. Amph. 276 statim stant signa neque nox quoquam -it die[i]. CIC. div. 2, 45 unde fulmen venerit, quo -erit (PLIN. nat. 2, 143. 144). EGNAT. carm. frg. 2 Phoebe pulsa loco cessit -ens lucibus altis. LVCR. 1, 379 -ere ... quo poterunt undae. 1, 1075 spatium quod in⟨ane vocamus⟩ per medium, per non medium -ere ⟨debet⟩ ... ponderibus, motus quacumque feruntur. 1, 1080 (2, 237). 4, 918 vis animae ... foras eiecta recessit ... contrusa ... -essit in altum. VERG. Aen. 10, 215 dies caelo (*abl.*). 10, 819 vita per auras ... ad manis. CALP. ecl. 7, 30 haec patulum -it vallis in orbem (*ibid.* curvatur). SIL. 7, 544 solem -ere nocti. *nota* 9, 187 '-essere Alpes *vobis, milites*'. 15, 237 ubi -essit pelagi revolubilis unda et fluctus ... fugiebat. STAT. silv. 4, 5, 5 trux ad Arctos ... hiems -essit. APVL. flor. 16 p. 67 articulus loco -essit exque eo luxu adhuc fluxus est. AVIEN. orb. terr. 219 ut ... longior ... boreae -at gurges (*i. mare*) in axe⟨m⟩. *aliter in prosopopoeia*: VERG. ecl. 10, 63 ipsae rursus -ite silvae (SERV. abite).

B ***in imagine*:** 1 *de hominibus*: in *vel* ad *aliquem (aliquod corpus), aliquid*: *i. q. se applicare partibus*: CIC. ac. frg. 20 l. 27 *Academicus* si in illos (*Stoicos*) aut in istos (*Epicureos*) -erit, ab eis, quos deseret, ... clamabitur. HOR. sat. 1, 4, 143 veluti te Iudaei cogemus in hanc -ere turbam. TAC. hist. 2, 1 -ente in partes patre. *sim.* 2, 51 ad victorem per Flavium Sabinum (*de copiis*). VLP. dig. 50, 16, 212 'praevaricatores' ... qui ... ex parte actoris in partem rei -unt. GELL. 13, 5, 12 Aristotele ... defuncto ad Theophrastum omnes -erunt. HIL. in Matth. 9, 3 in fidem evangelicam. 14, 9 de synagoga ... ad ecclesiam. HIER. epist. 100, 1 in triumphantium virtutum castra. SVLP. SEV. chron. 2, 37, 7 in studia partium. ⌐—⌐ in eandem perfidiam (*i. haeresim*). *sim.* SALL. hist. frg. 1, 12 pauci potentes, quorum in gratiam (-ia *M*) plerique -erant (*aliter* LIV. 42, 43, 2 gravate et in magnam gratiam petentis -essit). ARNOB. nat. 4, 4

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Pellonia in gratiam *alterutrius partis*. *venire in ius alicuius* (*de hominibus et regionibus, sim.*): SALL. Catil. 20, 7 postquam res publica in paucorum ... dicionem -essit. Iug. 18, 12 victi ... in gentem nomenque imperantium. or. Macri 6. 7. LIV. 28, 7, 9 Opuntii ... in voluntariam deditionem. 29, 29, 10 gens ... in dicionem imperiumque Mazaetulli. 29, 31, 6 *al.* 36, 14, 9 Athamania ... in ius dicionemque Philippi. 37, 25, 7 in voluntariam servitutem. 45, 29, 9 Edessa ... et Beroea eodem (*i. ad tertiam partem Macedoniae*). SEN. dial. 1, 2, 10 omnia in unius dicionem. SIL. 15, 6 in Tyrias ... Tartessia leges. TAC. hist. 4, 74 in nostrum ius. APVL. apol. 24 *Madaurenses* ad Masinissam regem munere populi R. SOL. 1, 8 quae -erant in Arcadum iura. TREB. trig. tyr. 12, 14 *milites* in Aureoli potestatem. 30, 3 *Zenobia* victa ... in iura Romana. IVST. 4, 2, 3 civitates in tyrannorum imperium. 24, 2, 10 Arsinoe ... in matrimonium fratris. AVR. VICT. Caes. 20, 16 Adiabena ... in tributarios (*antecedit*: in dicionem redegit). SYMM. epist. 3, 44, 1. 7, 96, 1. AMM. 23, 6, 2 regnum *Persarum* in vocabulum ... Arsacis (23, 6, 15 Assyria ... ad unum ... vocabulum. 31, 2, 17). 28, 3, 7 *provincia* in dicionem ... hostium. RVFIN. hist. 4, 13, 3 in ... iura. SVLP. SEV. hist. 2, 8, 1. IORD. Get. 2, 14 *ex Cass. Dione*: in Calydoniorum -isse nomina (*Dio epit. 76, 12 ἐς ... προσρήματα συγκεχώρηκεν*). *sententiam alicuius sequi*: LIV. 32, 23, 12 in Attali sententiam (32, 36, 8). TAC. ann. 1, 79 GELL. 13, 13, 6 HIL. syn. 3 ENNOD. epist. 3, 31, 3 p. 94, 8. *ire in varios status vel actiones*: LIV. 2, 33, 1 agi ... de concordia coeptum -ssumque in condiciones, ut. TAC. hist. 2, 33 in adulationem (LACT. inst. 5, 6, 8 multitudo ... in unius adulationem). SVET. Claud. 5 ad otium. EVTR. 9, 27, 1 ut in vitam privatam -rent. SYMM. rel. 9, 5 populus ... in amorem vestrum prompta inclinatione. AMM. 23, 6, 35 aucti ... in amplitudinem gentis ... -erunt. IORD. Rom. 281 Maximinus ... ad imperium. *concedere vitā, in fata vel similia de morte*: VERG. Aen. 2, 91 superis -essit ab oris (SERV. pro decessit. CARM. epigr. 657, 2 *a. 318*). SALL. Iug. 14, 15 pater, uti necesse erat, *naturae* (-ra *P*) -essit. COD. Iust. 6, 56, 1 (*a. 291*) etiamsi infantes naturae -erint. TAC. ann. 1, 3 Agrippa *vita* -essit. 3, 30 *al.* TAC. ann. 4, 38 quandoque -ero. 13, 30. TAC. ann. 2, 71 si *fato* -rem. PLIN. paneg. 11, 3 APVL. apol. 68. MOD. dig. 34, 3, 20, 1 Seius ... cum in fatum -ret. COD. Theod. 1, 2, 4 (*a. 319*) in fata (CORP. XII 674 *christ.*). *nota* COD. Iust. 7, 6, 1, 3ª postquam ... *fuerit* in fata sua *concessus* (*ibid.* moriatur). LACT. inst. 2, 1, 1 quod ... functi ... vita divinae necessitati morte -erint. *cf.* HIL. trin. 10, 11 natura corporis ... senio in eam ipsam mortem victa -it.

2 *de rebus*: *res venit ad hominem*: TAC. hist. 2, 24 ne omne belli decus illuc (*ad Valentem*) -ret. OROS. hist. 4, 1, 19 victoria ad Romanos. COD. Iust. 6, 59, 11 pr. pars *lucri* ... ad eius liberos. *res ad rem*: MANIL. 3, 106 quidquid ... facundia ... efficit, partem -essit in unam. SYMM. rel. 41, 1 hereditas ... in ius fisci. *mutatione facta*: SIL. 16, 43 *in expugnatione valli imperfecti* contexere herbida lapsos pondera et in tumuli -essit caespes honorem. VEL. gramm. VII 61, 3 'abs' ... cum quibusdam verbis in unitatem -essit (consensit *codd.*), ut 'abstinet'. GELL. 17, 3, 5 voces ... ex communi significatione in rei certae proprietatem -unt. AMM. 20, 11, 28 color *flammeus* ... -it in caerulum (*in arcu caelesti*). MART. CAP. 6, 638 litus in Vulscorum nomen. *absolute*: VERG. Aen. 8, 41 tumor omnis et irae -essere deum (*cf.* SERV. *ad h. l.*). OV. met. 6, 719 ubi -essit tempus puerile iuventae. SEN. Herc. O. 14 *Herculis virtute* omne -essit malum, quod terra genuit.

II ***de voluntate vel iudicio*:** NON. p. 269 dare vel permittere. *ibid.* credere vel consentire. GLOSS. concedens: adquiescens. συγχωρῶ, παραχωρῶ. **A *intransitive*:** 1 *de hominibus, qui hominibus cedunt*: *tamquam non pares vel morigerantes*: PLAVT. Cas. 323 negavi ... ipsi me -urum Iovi, si is mecum oraret. TER. Phorm. 805 numquamne ... -es mihi neque intelleges? Hec. 245 faciam ut tibi -am, neque tuae libidini adversabor. 478. CIC. inv. 2, 174 -ere alteri vel ad condicionem alterius descendere. Verr. 5, 142 ut quisque ... honore antecedit, ita primus solet sua sponte dicere; itaque (idque *dett.*) ei a ceteris -itur. de orat. 2, 367. 3, 78 in disputatione ... his. Att. 13, 33, 4 nosti diligentiam Capitonis ...; non -it Camillo. ad Brut. 2, 7, 1? epist. 1, 8, 3. *nota* 4, 3, 1 etsi nemini -o, qui maiorem ex pernicie ... rei p. molestiam traxerit (*sim.* 10, 3, 2 me ... nemini -entem, qui tibi ... potior possit esse). 4, 3, 4. 15, 10, 2 neque ... tu in me diligendo cuiquam -isti tuorum. 6, 10, 6 LVCR. 3, 962? CAES. Gall. 4, 7, 5 sese unis Suebis -ere, quibus ne di quidem immortales pares esse possint. LIV. 1, 17, 4. 3, 32, 7 controversia aliquamdiu fuit; postremo -ssum patribus. TAC. ann. 2, 43 vix Tiberio -ere *Piso*, liberos eius ... despectare. 2, 74. ITIN. Alex. 54 *Alexander* bellorum ... pertaesus consulenti per se exercitu -ret. AVSON. 286, 7 Constantino -ere ... Elissam (*i. Carthaginem Cpoli.*) CLAVD. carm. min. 25, 134 -e marito, *nova nupta*. MART. CAP. 1, 25 Phoebo ... instanti. *addito abl., sim.*: QVADRIG. hist. 7 et genere et vi et virtute bellica nemini. CIC. Deiot. 28 nemini in illa causa studio et cupiditate. CIRIS 104 non ulli fama -ere digna ... Megara. SIL. 13, 452 nec enim dextra -ret ulli Appius. TAC. ann. 15, 2 cum mihi *frater* per aetatem summo nomine -isset. 11, 24 nec amore in hanc patriam nobis -unt. APVL. Socr. prol. p. 110 ut ne istoc (id hoc *codd.*) saltem olori -ret. NEMES. ecl. 4, 42 nec aestivis cantu ... cicadis. HIL. in Matth. 21, 2 ei ... ornatu. trin. 11, 39. *sim., ut vid.*, HIL. in Matth. 14, 8 *populus* scit ... se tali praeceptorum gloria non oportuisse -ere (talem ... gloriam *aliq. codd.*). *nota* LIV. 22, 25, 7 Samnium ..., quo iam tamquam trans Hiberum agro Poenis -ssum sit. 28, 12, 6 post Hasdrubalis ... exercitum ... deletum cedendoque in angulum Bruttium cetera Italia -ssum. ENN. frg. var. 66 suadent Saturno, uti *de* regno ne -at fratri. PLAVT. Cas. 294 de Casina certum est -ere homini nato nemini. TER. Ad. 217 *et* CIC. S. Rosc. 118 *v. infra l. 20.* Verr. 3, 108 Apronio ... de familiaritate. phil. frg. II 3 de isto -atis alter alteri. Att. 12, 47, 2 de cupiditate nemini. LIV. 3, 60, 4 -ssum ... de victoria (4, 6, 6 aut hostibus aut civibus). 4, 2, 10 de tribunis. 6, 42, 11. 22, 12, 4. TAC. hist. 3, 64 Antonio ... de gloria. ann. 15, 1 iam de Armenia -ssum (*sc. Tigrani*); proxima trahi. APVL. flor. 2 p. 7 de sapientia ... aquilae. apol. 5. FRONTO p. 96, 15 N. Rusticus ... de ingenio ... invitus et tristis aegre -ebat. CVRT. 7, 7, 28 ad alia ⟨aliis⟩, sibi *ad* gloriam -ere deos. *nota accusativos quantitatis additos*: TER. Ad. 217 metuisti si nunc de tuo iure -sses paululum atque adulescenti esses morigeratus. CIC. S. Rosc. 118 magistro tantulum de arte. Caecin. 103 suum ius non deseruit neque quidquam illius audaciae ... -essit. Sest. 4 tantum orationi ..., quantum ... dolori. Phil. 9, 9 movebatur ... pietate filius; non multum eius perturbationi meus dolor -bat. 12, 11 ei, cum quo pacem facias, nihil -i potest. de orat. 3, 78 neque ... istis ... multum ... in disputatione -imus. CATVLL. 68, 131 aut nihil aut paulo cui (*Laodamiae*) ... -ere digna lux mea (*Lesbia*). PROP. 4, 2, 9 ille (*Tiberinus*) suis tantum -essit alumnis. OV. fast. 2, 675 vicino quicquam. *cedere ignoscendo, veniam dando*: RHET. Her. 2, 17, 26 num ea re -i reo conveniat, quod alieno inductu fecerit. CIC. inv. 1, 101 huic si -ssum sit, multos aemulos eiusdem audaciae futuros. 2, 74 propter quod sibi reus -i putet oportere. 2, 106. Verr. 4, 82 in illo reprehenditur, quod ... remiserit ...: tibi -etur, qui ... remisisti? 5, 56. de orat. 3, 198 poetae non ignoscit, nobis -it. *nota partic.* Tusc. 2, 19 aspice Philoctetam, cui -endum est *gementi* (*sim.* off. 1, 71). 4, 59 *al.* epist. 6, 6, 9 si tibi, cui iustius videtur irasci posse, -erit. OV. epist. 7, 71 'merui! -ite (*fulmina tamquam personae*)'. ITALA Matth. 18, 21 (Filastr. 107, 5) quotiens peccanti fratri -am? (VVLG. dimittam). FILASTR. 82, 6. VVLG. Ier. 13, 14 non parcam et non -am neque miserebor, ut non disperdam eos. II Macc. 15, 39. CLAVD. carm. min. 22, 11 excessit iam poena modum: -e iacenti. DIFF. ed. Beck p. 45, 18 cedimus, cum quis beneficium petit, -imus, cum veniam impetrat.

2 *de hominibus, qui rebus cedunt*: ENN. trag. 7 consiliis obvarant, quibus tam -it hic ordo. CIC. Caecin. 77 *Aquilii* auctoritati ... ab illa causa -i nimium non oportere. Mur. 57 dignitati. Balb. 58 fortunae. Mur. 47 postulationi. ad Brut. 1, 2, 5 clementiae tuae. SALL. Iug. 11, 4 aetati (hist. frg. 1, 86). 14, 24 iniuriae. 102, 4 facundiae, non aetati. HOR. sat. 2, 3, 305 liceat -ere veris. LIV. 6, 6, 7 maiestati *Camilli*. GRATT. 192 non est victi quoi -essere labori *canes Aetoli*. VAL. FL. 1, 554 cernes ... magnis Asiam -ere fatis. 3, 616 dictis instantis Iason -it. SIL. 13, 323 nec nostrae facilis -ere laudi. TAC. ann. 13, 40 si -isset obsidioni (*i. si eam permisisset*; *opp.* si prohiberet). FRONTO p. 89, 3 N. -endum est pedibus (*sc. a podagrico*), quando ipsi parum procedunt. VLP. dig. 48, 5, 14, 6 filiae ..., cuius coniunctioni pater postea -essit (consensit *edd.*). GELL. 10, 20, 10 Sallustius ... consuetudini (*sc. in proprietate verborum*). DICT. 5, 14 Diomedes honori eius per verecundiam -ens a certamine destitit. SVLP. SEV. chron. 2, 45, 2 perfidiae. CASSIAN. conl. 21, 12, 1. CLAVD. MAM. anim. 1, 4 p. 37, 21. 3, 12 p. 177, 21. *ignoscere*: CIC. S. Rosc. 3 temere dicto -i *potest*. Verr. 4, 223 quos (*iudices*) alienis peccatis -uros putes. LVCR. 4, 1191 si bello animost ..., *possis omnia* praetermittere ⟨et⟩ humanis -ere rebus. HOR. sat. 1, 4, 140 cui (*vitio mediocri*) si -ere nolis.

3 *de rebus quae rebus cedunt vel hominibus*: CIC. Pis. 73 bellum ac tumultum paci atque otio -urum. carm. frg. 10 'cedant arma togae, -at laurea laudi' (linguae: PS. SALL. in Tull. 6 *al.*). Tusc. 4, 63 magnitudini medicinae doloris magnitudo. fin. 3, 1 *Voluptas* dignitati. leg. 2, 7 huic (*sc. Liris*) amoenitati ... Thyamis ... tuus ille nihil ... -erit. OV. epist. 17, 72 -unt flammis sidera cuncta tuis (*Lunae*). am. 3, 14, 46 verbis lumina (*i. oculi*). met. 12, 384 fast. 1, 222. GRATT. 517 vix ora tenacia ferr⟨is⟩. AVSON. 203, 6 carminibus ... tuis ... musa Simonidei. AVR. VICT. Caes. 20, 24 *Septimio Severo* imperia et exercitus atque ipsa vitia -essere (*i. morbos superavit*). VINC. LER. 17, 23 p. 26, 10 *Origenis* scientiae cum graeca -rent, hebraea quoque elaborata sunt.

4 *absolute* (*cedere*): CIC. Att. 1, 14, 5 Fufius territus (tertium *codd.*) -essit. epist. 1, 2, 2 consules neque -bant neque valde repugnabant. CAEL. Cic. epist. 8, 4, 1 paene -ente adversario superasset. VERG. ecl. 2, 57 nec si muneribus certes, -at Iollas. OV. fast. 2, 133 Romule, -es; facit hic tua magna tuendo moenia, tu dederas transilienda Remo. SVLP. SEV. chron. 2, 37, 1 habuit ... hanc verecundiam, ut ... sponte -ret. *nota* TAC. ann. 2, 30 quia *accusatores* nec ipsi *inter se* (*i. alius alii*) -rent (11, 9. *cf. p. 11, 82*). *de rebus*: LVCR. 3, 374 cum ... sunt animae elementa minora ..., tum numero quoque -unt.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

MANIL. 3, 254 in Libra cum lucem vincere noctes incipiunt vel cum medio -ere vere. AVSON. Mos. 464 -es … Durani … amnis (*sc. Mosellae*).

B ***transitive*** ([*alicui*] *aliquid, cf.* PRISC. gramm. III 343, 26 Attici 'παραχωρῶ σοι τοῦδε καὶ τόδε'. Latinorum quoque auctores -o tibi 'illius rei' [*? non extat exemplum*] et 'illam rem'. *idem* GRAMM. suppl. 173, 10): *conceduntur ea quae homines solent* arrogare (CIC. Quinct. 56 QVINT. inst. 11, 1, 19 *al.*), assumere (CIC. div. 2, 106. 107), deposcere (CIC. inv. 2, 144), deprecari (BELL. Afr. 89, 4 APVL. met. 8, 10 *al.*), detrahere (CIC. de orat. 2, 286), expetere (CIC. div. in Caec. 27), exposcere (TAC. hist. 4, 19), expostulare (HYG. astr. 2, 4 p. 38, 2), intendere (LIV. 33, 38, 3), petere (ACC. trag. 280 CIC. Q. Rosc. 50 Att. 5, 6, 1 *et saepe* CAES. Gall. 1, 28, 5 LIV. 32, 2, 4 *et saepe* SPART. Hadr. 8, 11 *al. v. infra*), poscere (TAC. Germ. 21 CLAVD. 22, 232), postulare (CIC. Sull. 26 Att. 4, 2, 4 *al.*), precari (STAT. Ach. 1, 953 AVG. civ. 5, 10 p. 210 *al.*), rogare (CIC. Planc. 25 Phil. 5, 3), sumere *in argumentando* (CIC. inv. 1, 88 Verr. 4, 195 nat. deor. 1, 89. 3, 36 div. 2, 103 *al.* RVT. LVP. 1, 19), vindicare (VAL. MAX. 4, 5, 3), usurpare (LIV. 8, 4, 10). *actum concedendi sequitur* accipere (TAC. ann. 2, 65), impetrare (TER. Eun. 181 CIC. Lael. 38 Att. 10, 4, 10 LIV. 34, 59, 7), pervincere (TAC. ann. 14, 14).

1 *pro obiecto sunt singula verba* (*vel enuntiata relativa*): **a** *de eis quae privatim dantur*: PLAVT. Cas. 265 illum mi aequiust quam me illi quae volo -ere. Rud. 1127 cedo modo mihi istum vidulum …. :: -am tibi. Trin. 477 neque illi -am quicquam de vita mea. TER. Eun. 182 impetrare neque … abs te, biduom … ut -as solum (SVLP. APOLL. perioch. 6 Thrasoni … biduum. VVLG. 1 reg. 11, 3 septem dies). LVCIL. 724 id -ere unum atque in eo dare, quo superatur, manus. 918 -at homini id quod velit. ACC. trag. 280 quod … tibi. RHET. Her. 2, 30, 48 omnibus idem. 4, 13, 19 *al.* 4, 29, 39 *in 'permissione'* rem totam tradere et -ere alicuius voluntati. CIC. inv. 1, 102 quod uni -ssum sit, sibi quoque … liceat (Verr. 4, 204 quasi liceat -ssumque sit). 2, 3 uni cuncta. 2, 64. 73 arma … hostibus. Quinct. 56 S. Rosc. 44 *al.* div. in Caec. 49 sibi primas in dicendo partes. leg. agr. 2, 53 non … videtur …, quod imminuere lege conatur, -urus verbo. Rab. perd. 18 utinam hanc mihi facultatem causa -ret, ut possem (*sic res pro subi.* de orat. 3, 85 epist. 4, 8, 2). Mur. 20 ab ipso … -ssam … habere licentiam fingendi. VARRO ling. 5, 178 praemium …, quod ob recte quid factum -ssum. CIC. epist. frg. V 15 (Non. p. 436) et praeteritis ignoscis et -is futura. fin. 3, 51 quod nobis in hac inopi lingua non -itur. Tusc. 5, 56 id … licere dicimus, quod cuique -itur. epist. 9, 6, 4 libenter … omnibus omnes opes -erim. PVBLIL. Q 30 quicquid bono -is, das partem tibi. LVCR. 4, 1184 tribuere … illi plus … quam mortali -ere par est. CAES. Gall. 3, 18, 8 qua re -ssa. BELL. Alex. 48, 3 praemia singulis. 67, 19 quod … neque legibus neque moribus -ssum esse. LEX VRS. (Corp. II 5439) 3, 4, 29 si quis accusator de suo tempore alteri -erit, quot eius cuique -ssum erit, eo amplius cui -ssum erit, dicendi potest(atem) facito (3, 4, 32 *sqq.*). SALL. Iug. 85, 25 quod ex aliena virtute sibi adrogant, id mihi ex mea non -unt. VERG. ecl. 7, 22 mihi carmen … -ite, *Nymphae* (9, 22 extremum …, Arethusa; mihi … laborum). georg. 1, 237 duae *zonae* mortalibus … munere -ssae divom. Aen. 9, 652 tibi … laudem. HOR. epist. 2, 2, 142 tempestivum pueris -ere ludum. TIB. 3, 9, 23 venandi studium … parenti. PROP. 2, 15, 37 mihi … secum tales … noctes. 3, 9, 59. OV. epist. 8, 39 quem sibi permisit, genero -et amorem. am. 3, 1, 67 vati … tempus. ars 1, 581. met. 10, 344 nil. trist. 5, 2, 57 Pont. 4, 8, 38. LIV. 2, 11, 4 tantum licentiae Etruscis. 2, 47, 11 illis suas laudes. 3, 64, 5. 4, 2, 9. 5, 36, 3. 7, 1, 1 *al.* 8, 5, 6 quod utrisque bene vertat. MANIL. 1, 9. 3, 99 *modum* in servis. 4, 231 *al.* GRATT. 250 palma tropaei … tibi divum -ssa favore. VITR. 9, 6, 3 SEN. contr. 2, 6, 5 VELL. 1, 3, 2. SEN. Tro. 788 -e paucas *lacrimas*. Ag. 994 mortem (*i. ut moriar*). :: si recusares, darem. Herc. O. 598 spiciferae -ssa deae … Eleusin. dial. 3, 3, 7 nulli nisi homini -ssa prudentia est. 11, 16, 1 *al.* clem. 1, 16, 5 epist. 59, 6. PS. SEN. epist. Paul. 14 quae paucis divinitas -essit. COLVM. 1 praef. 9 caninum … studium …, neglectum a maioribus, a nobis etiam -ssum intra moenia … latrocinium. 1 praef. 30. 6, 37, 9. LVCAN. 2, 76. 4, 824. 6, 528 omne nefas superi … -unt. PERS. 5, 119 nil tibi -essit ratio. CALP. ecl. 4, 148 rustica … carmina vobis, *Musae*. PLIN. nat. 35, 68. SIL. 6, 449 natis … noctem. 10, 518 tibi … fugam. 11, 529. 15, 72 ratio et magnae … semina mentis … -ssa *Scipioni a dis*. HOMER. 980 genitoribus artus *Hectoris* (*cf.* DICT. 3, 21 -e parvulis … non animam patris, sed cadaver deprecantibus). STAT. Theb. 1, 587 fata nec illum -essere larem. 5, 277 natae … honorem. 5, 568. 6, 629. 8, 473 rogum. 10, 705. 11, 698 gens … precanti -at, patriae quantum miser incubo terrae. 12, 481. silv. 5, 3, 252 tibi … famam. MART. 11, 57, 5 omnia cum tibi sint dono -ssa deorum. 12, 31, 9 mihi … hortos. QVINT. inst. 1, 1, 1 paucissimis hominibus vim percipiendi … esse -ssam. 1, 5, 72 minime nobis -ssa est ὀνοματοποιία. 6, 3, 20 *al.* 5, 13, 40 hoc in accusatores -ssum est. 7, 1, 18 quasdam quaestiones … donare … et -ere. 11, 1, 76 si id causa -it. decl. 266 p. 85, 21. 284 p. 150, 3 lex potestatem servandi -it. FRONTIN. strat. 2, 6, 2. IVV. 1, 170 experiar, quid -atur in illos. TAC. Germ. 21. ann. 2, 65 cum … cuncta inter se -rent acciperentque. PLIN. epist. 8, 2, 3 partem … pretii. APVL. met. 7, 8 liberos abitus. 8, 9 luctui … tempus. 10, 4 *al.* PS. APVL. Ascl. 6 TERT. spect. 2 p. 4, 16. idol. 9 p. 38, 24 scientia ista usque ad evangelium fuit -ssa. adv. Marc. 4, 16 p. 196 non modo non retinendi tunicam, sed et … pallium -endi. CYPR. GALL. gen. 504 ille … -ssa sibi licentia fatur. PANEG. 8, 5 remediis sponte -ssis. TREB. Claud. 2, 4 centum et viginti annos homini ad vivendum datos … neque amplius cuiquam … esse -ssos. HIL. trin. 6, 43 *apostolo intellegentiam* (*deus*). PS. HIL. libell. 5 *hominis corpori* spiritum -urus e caelo. PRISCILL. tract. 5, 88 p. 66, 21 FILASTR. 49, 3 *al.* AVSON. 157, 27. 339, 6 lux dono -ssa deum. Mos. 385 ingenium natura tuis … alumnis. 419, 8 appellationes tuas, quas olim virtus dedit, quas proxime fortuna -essit. 414, 1 DAMAS. 57, 4. DAMAS. (?) 33, 7 fundere pauperibus quidquid -erat annus. AMM. 30, 8, 9 *al.* VEG. mil. 4, 25 HYG. astr. 2, 4 p. 38, 10. 2, 7 p. 43, 15. p. 44, 5 *Apollo Orpheo* lyram. 2, 13 p. 49, 12 *Iuppiter aegida* Minervae. HIER. epist. 41, 3 VVLG. iud. 11, 36 *al.* RVFIN. hist. mon. 27 CLAVD. 21, 26 *al.* AVG. civ. 1, 8 p. 13 *al.* 1, 17 p. 28 occidendi licentiam lex. grat. 14, 28 in psalm. 25 serm. 2, 4 *al.* SACR. Leon. p. 328 SIDON. epist. 2, 7, 1. DRAC. laud. dei 1, 564 deus …, de quo speratum -itur omne benignum. 2, 671 *al.* COD. Iust. 4, 32, 26, 2 veteribus legibus hoc erat -ssum. ENNOD. epist. 2, 16, 1 p. 57, 24 scripta -essi (*supra*: postulat … paginam). carm. 2, 16, 7 scrutator fulvum -cessit (-gessit?) pallidus aurum. EVGIPP. Sev. 26, 2. CARM. epigr. 771 -ssum est solamen ei (*matri*). OV. am. 3, 4, 15 *equus* ut primum -ssas sensit habenas. COLVM. 7, 12, 11 *venerem* teneris *canibus*. TERT. pudic. 22 in stipite … leoni -sso. *res pro subi.*: SEN. epist. 124, 22 *vires* pecudibus … natura. VLP. dig. 2, 12, 1, 2 dilationem oratio -essit. AMM. 29, 4, 2 quantum -essit facultas. ENNOD. dict. 7, 6 p. 444, 24 nihil ei prodest sublimitas, quam vena -erit. HIL. trin. 3, 10 numquid … portionem suam rupes et saxa … -unt? **b** *de eis quae publice vel populis dantur*: VARRO frg. Macr. sat. 6, 4, 8 magistratibus … id genus umbraculi -ssum est (*sc. lege. cf.* PLIN. nat. 21, 46 TERT. idol. 18). CIC. Verr. 5, 139 *hereditatem* palaestritis (Flacc. 89 *al.* parad. 48). 6, 85 Syracusanis … imperium (*opp.* ademerunt). 6, 126 metuunt …, ne iam haec populus R. -at et ita fieri velit. Att. 12, 35 quod lege -itur. Lig. 7 a quo (*Caesare*) … -ssos fasces laureatos. Deiot. 36 *al.* PS. SALL. rep. 1, 1, 4 alteri imperium volens -it. NEP. Timoth. 2, 2 Atheniensibus … principatum. *cf.* Dion. 6, 3. VERG. Aen. 11, 111 pacem … vivis (TAC. hist. 2, 45 EVTR. 2, 28). LIV. 32, 32, 6 id gravate regi -ssum est. 38, 39, 8 Cymaeis … immunitatem. VITR. 7, 7, 2 vectigalia Atheniensibus senatus. SEN. clem. 1, 9, 8 patrimonium tibi. TAC. Agr. 42 salarium … quibusdam *imperator*. hist. 2, 92 reversis … iura libertorum. 4, 44 *al.* FRONTIN. aq. 99 insignia eis quasi magistratibus -ssa. PLIN. epist. 10, 108, 1 a plerisque proconsulibus -ssam iis (*Bithynis*) protopraxian. EDICT. imp. Nervae Plin. epist. 10, 58, 7 beneficia … ante me -ssa. TRAIAN. Plin. epist. 10, 84 intestatorum civium … vindicationem bonorum (*sc. Nicaeensibus*). IMP. HADR. Paul. dig. 48, 20, 7, 3. SVET. Aug. 66 legata … liberis. Tib. 11 quidquid … dono dedisset. 50. Cal. 16 magistratibus liberam iuris dictionem. Nero 12 orationis … carminisque Latini coronam … sibi. 47 praefecturam (*sic saepe de magistratibus vel dignitatibus, quae princeps tribuit, ut* CAPITOL. Alb. 6, 6 SPART. Hadr. 8, 11 *al.* CASSIOD. var. 2, 2, 1 [*ibid.* tribuimus]. 6, 5, 5 *et saepius*). Galba 14 -ssum a Claudio beneficium (Tit. 8). Vesp. 8. Domit. 7 interdixit histrionibus scenam intra domum quidem exercendi artem iure -sso. CAPITOL. Aur. 4, 7 patrimonium … sorori. OPTAT. 2, 1 p. 34, 15 *hereditatem*. p. 34, 9 unciam (*opp.* auferre). AVSON. 419, 73 -ssi debiti portio (*opp.* servati; *cf. supra* condonatis residuis tributorum). AMM. 16, 5, 15 ne per indulgentias … tributariae rei (*genet.*) -ret reliqua. VVLG. II Esdr. 5, 10 aes alienum (*opp.* repetamus). I Macc. 11, 36 omnia (*ibid.* remittimus). COD. Theod. 4, 12, 5 (*a. 358*) vectigalium quartam provincialibus. 11, 12, 3 (*a. 365* = COD. Iust. 4, 61, 6, 1) COD. Iust. 6, 20, 19, 1 *al.* CASSIOD. var. 9, 10, 3. CORP. XI 556 indulgentia pecuniae …, quam … Aurelianus -erat. XIII 6740ᵃ immunitatem … -ssam a vicanis. *cf.* 6786. NOVELL. Theod. 25, 1, 1 (*a. 444*) excusationis *licentiam*. COD. Iust. 1, 4, 24 his … licentiam -i … tollere. 3, 1, 13, 3 licentia ei -enda contra dicendi. *sim. passim.* NOVELL. Iust. 37, 5 INST. Iust. 4, 1, 16. EDICT. imp. Constant. de civit. Hispell. (Corp. XI 5265) 40 civitati … nomen … venerandum de nostra nuncupatione -essimus. CORP. IX 3436 splendidissimus ordo bisellium decrevit cubitumque -essit. V 328 area decreto decurionum -ssa VIII 51 *aqua adducta* domibus … certa condicione -ssa. *terras* (*maxime hostibus*): CIC. epist. 1, 9, 25 provinciam successori (SVET. Iul. 29). LIV. 21, 1, 5 Siciliam nimis celeri desperatione rerum -ssam (Sicilia … concessum *Madv.*). 37, 31, 5 cum confessionem ultimam -ssi maris hosti expressisset. 39, 25, 5 Acilium regi -isse *oppida*. POMP. TROG. Iust. 38, 5, 3 *Phrygiam* patri … praemium lati … auxilii. VELL. 2, 77, 2 Siciliam … Pompeio *Caesar et Antonius*. SIL. 3, 562 pellere nostros a te -ssa … urbe. FRONTIN. strat. 2, 5, 19 urbes … Aetolis. FLOR. epit. 2, 7, 12 illi … pacem dedit regnumque -essit EVTR. 4, 4, 3 Eumeni … donatae sunt … civitates … et Rhodiis … multae urbes -ssae sunt. AMM. 25, 9, 9 terrarum pars … ab imperatore … hosti -ssa. *nota* CLAVD. 24, 185 dono -essit … regibus … terras. 26, 299 Arctois … gentibus *urbem*. AVG. civ. 4, 29 p. 182, 29 *cf.* p. 183, 8 SVLP. SEV. chron. 1, 44, 5 DRAC. laud. dei 3, 302. *sim.* MARCIAN. dig. 48, 4, 3 in bellis … castra (*sc. hostibus*). *apud*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Ictos passim sensu technico, cf. haec: VENVL. dig. 43, 26, 7 si eam rem ... precario tibi -erim (VLP. dig. 7, 1, 12, 2 si alii precario -at vel donet *rem*. 43, 26, 8, 7 precarium; *saepius adverbialia, ut* EDICT. Vlp. dig. 43, 8, 2 pr. lege senatus consulto edicto decretove principum. HERMOG. dig. 50, 5, 11 principali beneficio. PAVL. dig. 5, 1, 12, 1 more. *sim. saepe ap. Ictos*). SCAEV. dig. 31, 88 pr. si quid cuique liberorum meorum dedi aut donavi aut in usum -essi. PAVL. dig. 7, 1, 31 *al.* SCAEV. dig. 32, 33, 1 uxori meae quidquid vivus dedi donavi usibusve eius conparavi, -i volo. *talia saepe in testamentis.* VLP. dig. 23, 3, 7, 3 accessionem ... temporis. PAPIN. dig. 48, 2, 2 pr. *accusationem.* IVLIAN. dig. 15, 1, 16 administrationem (*opp.* retinere).

iuncturae notabiliores (*ad* **a** *et* **b**): *de assignandis agris, fundis, sim.*: CIC. Verr. 6, 125 civitati maiores nostri maximos agros ... -erunt. leg. agr. 1, 21. 3, 7 qui ... agri, aedificia, lacus, stagna, loca, possessiones ... publice data, assignata, vendita, -ssa sunt. CAES. Gall. 1, 44, 2 sedes habere ab ipsis -ssas. 3, 1, 6 partem ... vici Gallis -ssit, alteram ... cohortibus attribuit. 3, 2, 1. civ. 1, 35, 4 agros Volcarum ... publice iis (*ibid.* attribuere). FRONTIN. grom. p. 21, 6 quotiens loca, quae rei p. data adsignata fuerint, ab aliis obtinebuntur, ut subsiciva -ssa (HYG. grom. p. 110, 21 subseciva et -ssa). HYG. lim. grom. p. 197, 4 fundos exceptos sive -ssos (p. 197, 13 *definitio 'fundi concessi'; cf. Rudorff, grom. II p. 387 sqq.*). p. 203, 14 C. V. P. (*i. 'concessum veteri possessori'*). SIC. FLACC. grom. p. 155, 8. 14. LIB. col. I p. 239, 10 summa montium iure templi Ideae ab Augusto sunt -ssa *Venafranis.* SVET. Claud. 20 Dom. 9. ASCON. Pis. p. 13 P. Valerio aedium ... ⟨lo⟩cum ... populum ex lege ... -isse (*ibid.* aedes ... tributas). VVLG. Esth. 8, 7 domum Aman -essi Esther (*dat.*). II Macc. 4, 9 potestati eius ... gymnasium. AVG. civ. 4, 23 p. 175 locum ... Iovi. SEDVL. carm. pasch. 1, 346. *passim in* INSCR. *de loco monimenti dato*: CORP. I 1253 (= X 1049) liberteis ... et libertabus locum -essi. VI 13078 locum duplicem. 34990 Clemens -essit libertis *eqs.* (*sc. locum*). 36590 donavi -essiq(ue). XIV 497 *al.* X 563 *al. cf.* 1870. III 2063. 2194 *al.* 2112 l(oco) c(oncesso). XIII 4131 (*a. 245*) loco sibi co⟨n⟩cesso et donato a vikanis. VIII 9293 in solo, quod ei splendidissimus ordo -essit, mausoleum consecravit. INSCR. christ. Rossi I 989 (*a. 523*) *al. de loco statuarum* DECRET. decur. Puteol. Marcian. (Corp. X 1784) 2, 6 *cf.* CORP. III 15178. praedam: CIC. Att. 5, 20, 5 militibus. CAES. Gall. 6, 3, 2 BELL. Alex. 19, 1 LIV. 4, 47, 4 *al.* (*sim.* 10, 20, 16 *res*; 44, 45, 3 spolia). SPART. Sept. Sev. 16, 5. libertatem: CIC. Phil. 12, 8 CAES. Gall. 4, 15, 5 LIV. 32, 17, 2 *al.* victoriam: CIC. Phil. 12, 13. LIV. 10, 12, 6 profectione hostium -ssam victoriam. 30, 18, 15 vulnere ducis. CVRT. 5, 5, 1. FRONTIN. strat. 3, 8, 3 hostibus. TAC. ann. 6, 35 DICT. 4, 5 SVLP. SEV. chron. 1, 5, 4 *al. sim.* PLIN. nat. 35, 65 *Zeuxis* palmam. PANEG. 9, 15 belli ... summam *illi* (*Maxentio*). *vitam, salutem, impunitatem, sim.*: vitam: CIC. epist. 9, 13, 4 HIRT. Gall. 8, 44, 2 BELL. Afr. 31, 5 *al.* BELL. Hisp. 19, 5 LIV. 32, 17, 2 FEST. p. 334. VELL. 2, 80, 4 (*opp.* spoliata dignitas). SEN. Med. 185. TEST. porcelli p. 243[4] vitam peto, -e roganti. HOMER. 715. 1037 TAC. ann. 4, 30 SVET. Iul. 68 Aug. 13 *al.* TREB. trig. tyr. 30, 27 SORT. Sangall. 9, 11 ORIGO Const. 5, 28. *aliter* HYG. astr. 2, 22 VVLG. Ios. 14, 10. SALL. or. Cott. 5 animam. OV. met. 5, 222 SEN. dial. 4, 33, 2 HOMER. 725 TAC. ann. 3, 17 CLAVD. 28, 128 *lucem.* ARATOR act. 1, 172 cum ... perfuncta ... corpora luci redderet et superas iterum -ret auras. CAES. Gall. 1, 14, 5 impunitatem. BELL. Afr. 95, 3 Pompeiae ... incolumitatem suaque omnia (SALL. Iug. 61, 5). FEST. p. 209. veniam: OV. trist. 2, 44 (*ibid.* dedisti). VAL. MAX. 5, 9 pr. LVCAN. 3, 744 STAT. silv. 5, 3, 264 TAC. ann. 6, 16. *sim.* QVINT. decl. 249 p. 23, 18. 19 *abolitionem.* PRISCILL. tract. 1, 2 p. 5, 4. peccata *sim.* (*i. ignoscere*): CIC. inv. 2, 100 inutile esse -i eam rem, quae ab adversario commissa sit (*supra*: ignoscendum fuisse). 2, 107 quibus maiora delicta -ssa sint. Quinct. 52 gravius aliquid ei. Q. Rosc. 19 *v. p. 14, 43.* Verr. 2, 128 omnibus omnia peccata. 3, 162 aliud alii -o: Metello ... non possum ignoscere, si. 6, 22 omnia tibi ista -am et remittam (6, 47). Cluent. 195 peccata liberum parentum misericordiae. Deiot. 30 -atur haec ... acerbitas et odii magnitudo. top. 101 *al.* rep. 4, 4 omnia -unt in amore iuvenum praeter stuprum. CAES. civ. 3, 60, 1 multa virtuti eorum -ens. BELL. Alex. 68, 1 id factum superioribus ... beneficiis. 70, 5 iniurias civium Romanorum ... Pharnaci. BELL. Hisp. 18, 7. HOR. sat. 1, 3, 85 paullum deliquit amicus, quod nisi -as, habeare insuavis. OV. trist. 2, 31 nisi peccassem, quid tu -ere posses? TAC. ann. 1, 9 multa Antonio. SVET. Nero 29 professis ... obscenitatem cetera ... delicta. TERT. pudic. 3. 9 *al.* 12 (*opp.* vindicare). COMM. instr. 2, 11, 7. FILASTR. 67, 5 -i omnia peccata hominibus praeter blasphemiam ... spiritus (*cf. Koffmane, Kirchenl. p. 70*). 107, 6 omne debitum. PS. AMBR. sacr. 2, 7, 24 tibi peccata. ENNOD. epist. 4, 12, 1 p. 107, 9 errata. opusc. 3, 79 p. 351, 3 iniuriam. poenam (*condonare*): VAL. MAX. 2, 7, 8 poenam ... Fabio. PS. FRONTIN. strat. 4, 1, 39 precibus militum ... animadversionem *Fabi.* COD. Iust. 2, 2, 2 (*a. 239*) poenam.

c *concedere aliquid i. q. confiteri aliquid esse (in argumentatione, disputatione, sim.)*: CIC. inv. 1, 15 purgatio est, cum factum -itur, culpa removetur (1, 19). 1, 45 utrum -eris. 1, 52 id pro certo (1, 88 ambiguum ... pro certo). 1, 53. 54 extremum ... aut -atur aut negetur. 1, 79 *al.* 1, 87 cum eris propositionem et assumptionem, complexio est infirmanda. 1, 88 *opp.* sumere. 2, 27 *et saepe.* 2, 161 -sso peccato (*aliter supra p. 13, 58*). S. Rosc. 57 *al.* div. in Caec. 23 da mihi hoc; -c, quod facile est. Verr. 3, 141 iste hoc -it nec potest aliter dicere. 4, 46. 6, 151 cui si ... id, quod defendit, velim -ere. Caecin. 44 *opp.* negare. div. 2, 107. ac. 2, 49 huc si perveneris me tibi primum quidque -ente. fin 2, 3 *opp.* abnuere. Tusc. 5, 24 *opp.* reprehendere. nat. deor. 1, 69 *opp.* resistere. off. 3, 33 geometrae solent non omnia docere, sed postulare, ut quaedam sibi -antur. div. 2, 109 adsumptione non -ssa. LVCR. 2, 541 id quoque uti -am, ... esto. 3, 540 -ere falsum et dare posse animam glomerari. 6, 55 -ere regnum *deorum.* RVT. LVP. 1, 19 aliquot res adversario -imus. SEN. epist. 66, 16. QVINT. inst. 5, 10, 68 unum ... mihi. 7, 1, 16 quod de propositionibus paulo ante ... -essi. 7, 1, 21. 7, 3, 29 potestis ... principia negare, cum extrema -atis? GELL. 15, 26, 2 (*ex Aristotele*) syllogismus est oratio, in qua, consensis quibusdam et -ssis (ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν), aliud quid, quam quae -ssa sunt, per ea, quae -ssa sunt, necessario conficitur. APVL. apol. 48 causas quaeri, facta -i. PS. APVL. herm. p. 272 *opp.* quod negatum. p. 278 -ssis acceptionibus. *sim. ibid. saepius.* p. 279 *al.* MAR. VICTORIN. defin. p. 31, 7 -sso illo ad usum et licenter accepto. HIL. c. Const. 22 tibi a me non -enda est *similitudo filii* (*ibid.* fatebor). AVG. c. acad. 1, 3, 8 licetne ... ad ea quae temere -ssa sunt redire. MART. CAP. 5, 555 propositionem. CLAVD. MAM. stat. 2, 3 p. 107, 15 nonnulla tibi de meo iure -rem. *absolute positum*: MAR. VICTORIN. rhet. p. 297, 32 ut aut removeat aut conpenset aut referat aut -at (*i. 'statu concessionis utatur' Halm*). *similiter de eis quae alicui tamquam propria adiudicantur*: CIC. inv. 1, 8 ei multo rhetoricam citius quis ademerit quam philosophiam -erit. Quinct. 93 omnes tuas artes ... tibi -it. de orat. 1, 48 *scientiam* ei. 1, 54 *philosophis* cognitionem. div. 2, 91 rep. 1, 11 *et saepius.* PVBLIL. A 22 amare et sapere vix deo -itur. OV. met. 12, 394 si ... naturae formam -imus illi (*i. Centauris pulchritudinem*). SEN. contr. 2, 4, 8 ingenium illi -essit, sermonem obiecit. *cf.* 3 praef. 10. SEN. dial. 7, 11, 1 *sapienti* voluptatem. PLIN. nat. 17, 198 arbusti ratio ... ne a Scrofa quidem nisi Italiae -ssa. QVINT. inst. 2, 15, 18 cui Socrates persuadendi ... -it facultatem. 11, 1, 89 *al.* TAC. dial. 15 gloriam ... tibi (*opp.* denegares). OPTAT. 2, 1 p. 34, 15 dum Africae partem -itis *Christo* et totum terrarum orbem, qui ei a patre donatus est, denegatis. HIER. epist. 51, 7 deo ... -ere donationis suae certam et veram scientiam. VVLG. II Macc. 2, 29 veritatem ... de singulis auctoribus -entes (τὸ ... διακριβοῦν περὶ ἑκάστων τῷ συγγραφεῖ παραχωρήσαντες). AVG. mus. 1, 4, 8 eis negare scientiam et ab hoc musicam ... nequaquam -ere. SVLP. SEV. chron. 2, 40, 2 -entes similitudinem (*opp.* adimere).

d *alicui rei concedere aliquid* (*condonare, attribuere*): RHET. Her. 4, 2, 4 intellegent non omnia -enda esse antiquitati. CIC. Q. Rosc. 19 laudem veritati tribuebas, crimen gratiae -bas (*i. accusationem gratiae ergo suscipiebas?*). Verr. 5, 130 *signum Iovis* M. Marcellus ... religioni. Mur. 65 nihil gratiae -eris (gratiae causa cesseris *al.*). prov. 27. 44 inimicitias ... rei publicae. de orat. 1, 28 id meis pedibus. 2, 144 sapientiam ... beatorum otio. 2, 201 Cato 30. LVCR. 5, 1358 muliebribus id manibus. 5, 1371 in montem succedere silvas cogebant infraque locum -ere cultis. SALL. Iug. 61, 3 tempus ... luxuriae. HOR. carm. 1, 28, 13 nervos atque cutem morti. ars 369 certis medium et tolerabile rebus recte -i. PROP. 1, 16, 21 nullane finis erit nostro -ssa dolori? CARM. de bell. Aeg. 27 ni gloria mendax multa vetustatis nimio c⟨onc⟩edat honoris (-ri *Ciamp.*). MANIL. 1, 105 *ratio* sonitum ventis -essit, nubibus ignem. 2, 532 aurea lanigero (*i. arieti*) -essit sidera pellis (*i. effecit, ut in sideribus esset*). 2, 718. 4, 297. 663. *nota* VITR. 9, 6, 2 ceterum ex astrologia quos effectus habeant signa XII ... Chaldaeorum ratiocinationibus est -endum (9, 6, 3). VAL. MAX. 2, 10 ext. 2 quod ... sibimet ... remissuri non erant, sinceritati eius -endum existimarunt. 4, 5, 3 *al.* SEN. Herc. f. 608 polus obscura diro spatia -essit Iovi (*i. inferis*). nat. 1, 17, 2 in nulla re illa (*natura*) luxuriae negotium -essit. COLVM. 1, 1, 5 haec ... ratio ... literis astrologiae -atur. 9, 2, 2 quae Hyginus ... intermisit, poeticae magis licentiae quam nostrae fidei -erim. PLIN. nat. 12, 111 balsamum ... Iudaeae. 15, 8 Cereri totum *Africae solum* natura. 19, 70 libertate ... pensili -ssa *cucurbitae.* SIL. 6, 417 iura querelis. QVINT. inst. 11, 1, 25 eloquentiae ... -enda fiducia est. decl. 323 p. 271, 12 remedium ... pestilentiae. FRONTIN. aq. 107 balneis ... privilegium. IVV. 10, 316 exigit ... ille dolor plus quam lex ulla dolori -essit. TAC. Germ. 30 quod rarissimum nec nisi Romanae disciplinae -ssum. ann. 3, 34 pauca feminarum necessitatibus -i. *nota* TERT. pudic. 17 p. 258, 21 -e iam tot ac talibus sententiis unum illud quod tenes. HIL. in Matth. 17, 10 criminibus *redemptionem.* AVIEN. Arat. 250 haec -ssa ... metatio (*i. positio?*) chelis. AMM. 20, 5, 9 dispositioni tempus. 28, 1, 9 id studio celeritatis -ssum est. AVG. civ. 20, 24 p. 469 tantum -ant conflagrationi novissimae quantum dicimus valuisse diluvium. 21, 8 p. 505 miracula ... meritis ... sanctorum. MARCELL. chron. II p. 100, 518, 3 *civitati ostium.* ENNOD. epist. 2, 12, 2 p. 51, 22 necessitudinis stimulis verba. COD. Iust. 1, 3, 54, 5 hoc eius voluntati -imus.

e *dare aliquem alicui*: CIC. Marcell. 3 Marcellum senatui reique publicae -isti. Lig. 37 (*syn.* dare). Att. 5, 10, 5 Xenonem ... Quinto. NEP. Att. 7, 3 *Caesar* sororis filium ... ex Pompei castris *Attico.* OV. epist. 4, 35 si mihi -at Iuno fratremque virumque. am. 2, 19, 52 *al.* SEN. Herc. O. 364 Priami ... soror -ssa famula est *Herculi.* PLIN. nat

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

33, 137 SIL. 15, 270. PS. QVINT. decl. 14, 7 tu (*meretrix*) addicta petulantiae et ... noctibus populoque -ssa. *cf.* TAC. ann. 13, 46. 2, 55 Theophilum ... damnatum precibus suis non -rent. 4, 31. 16, 33 SVET. Tib. 4. FRONTO p. 21, 14 N. nocentes etiam homines ... populo postulante -itis. SCAEV. dig. 32, 37, 7. PAPIN. dig. 6, 1, 65, 1 ancillam ... in peculium filiae. IREN. 3, 18, 5 quos (*i. qui martyres vituperant*) ... -imus ipsis martyribus (*sc. puniendos*). 4, 18, 3 -ente deo semper iustum *impiis* (*v. adnot. edit.*). AVSON. 317, 17 verbum, pater alme, tuum (*i. filium*) ... -is terris. HYG. astr. 2, 5 p. 41, 3 *Theseo uxorem Ariadnam.* 2, 7 p. 44, 10 *al.* ENNOD. opusc. 3, 170 p. 375, 6 quoscumque *Burgundionum* -essit aut addixit consensus principis sui, noster absolvat. AMBR. fug. saec. 6, 47 *Sarra* paritura ... erat, quem -erat eoque et promiserat deus (*cf.* DRAC. laud. dei 3, 129). ENNOD. epist. 9, 32, 3 p. 256, 17 domno Fausto filius naturae lege -ssus est. *cf.* GLOSS. IV 435, 2 -ssus a deo: missus a deo. *aliquem alicui rei*: VERG. Aen. 10, 904 me consortem nati -e sepulchro. *cf.* TAC. hist. 1, 47 corpora sepulturae (*sim.* 11, 38). PASS. Petr. 4 'tu tantis lacrimarum fluminibus (*sc. tuorum*) te ... non concedis?' COD. Iust. 7, 6, 1, 3[a] *v. p. 9, 37.* ENNOD. epist. 5, 2, 2 p. 125, 9 aetatem, cui ille (*Asterius*) -ssus fuerat. GREG. TVR. Franc. 6, 8 ut culpabilis ille vitae -retur.

structurae de consilio concedendi (ad, *gerund., etc.*): CIC. Verr. 2, 38 ei ... praemia ... tribuit, bona quaedam ... diripienda -essit. dom. 45 cum ... multa ... ad placandum ... reis -ssa sint. CAES. civ. 3, 80, 7 oppidum ... ad diripiendum militibus -essit. VERG. Aen. 7, 305 -essit in iras ... Calydona Dianae *Iuppiter.* QVINT. inst. 1, 10, 29 poetas ... legendos oratori futuro -erint. decl. 321 p. 260, 11 quae ad tuendos nos a natura -ssa sunt. FRONTIN. aq. 11 quod ... coeperat superesse, ... privatorum usibus ad inrigandum -essit. VLP. dig. 43, 26, 1, 1 precarium est, quod precibus petenti utendum -itur. 5, 3, 7, 1 aestimandum *aliquid.* 7, 1, 12, 1. *nota* 7, 8, 12, 6 operas ... utendo (*cf.* APVL. met. 1, 7 lacinias ... contegendo mihi). SCAEV. dig. 32, 33, 2 in ... stipulatum. APVL. met. 5, 29 ad instructionem istam. CAPITOL. Gord. 3, 8 omnia populo rapienda. HIL. trin. 1, 1 *munus* sibi ad intelligentiam. AMM. 20, 8, 14 militiae moderatores promovendos arbitrio meo -i. 27, 12, 8 biduum ad deliberandum sibi. 31, 12, 8 sibi habitanda Thracia sola -re⟨n⟩tur. AVG. civ. 7, 30 p. 313 humanis ingeniis scientias artium ... ad adiuvandam vitam. 22, 24 p. 615 pulchritudo ... spectanda ... divina largitate -ssa est. BACHIAR. fid. 5 p. 1032[B] creaturam dei ... ad usus ciborum.

2 *pro obiecto sunt enuntiata, infinitivi etc.*: **a** *infinitivi* (*concedere i. q. permittere*): VARRO rust. 1, 17, 5 neque illis -endum ita imperare, ut verberibus coerceant. CIC. Quinct. 50 huic ne perire quidem tacite ... -itur. prov. 46 mihi -ant homines ... non exquirere. orat. 152 nobis ne si cupiamus quidem distrahere voces -itur. Tusc. 5, 31. LVCR. 1, 832 quam (*homoeomerian*) ... nostra dicere lingua *non* -it nobis patrii sermonis egestas. CAES. Gall. 6, 20, 3 de re publica nisi per concilium loqui non -itur. HYG. Gell. 10, 16, 4 poetae ... quaedam ... dicere ... -i solet. HOR. epist. 1, 5, 12. OV. am. 2, 14, 43 peccasse semel -ite. 3, 3, 12. VITR. 1, 1, 17 cum ... talia ingenia ab naturali sollertia ... paucis viris habere -atur. FEST. p. 245 SEN. contr. 2, 2, 9. VAL. MAX. 2, 7, 9 fugitivis ... trophaea de se statuere -erant. PHAEDR. app. 9, 7 SEN. Herc. O. 1259 CVRT. 8, 8, 3 COLVM. 8, 14, 5. LVCAN. 6, 607 -itur arti ... inseruisse moras. SIL. 15, 331 STAT. Theb. 6, 134 Ach. 1, 358 silv. 3, 1, 175 QVINT. inst. 7, 2, 56 *al.* FRONTIN. strat. 4, 6, 3 in regia sella resedisse tibi ... -itur (*opp.* capital foret). IVV. 14, 7 TAC. ann. 14, 55 SVET. Iul. 75 *al* FRONTO p. 73 23 N. AVR. Fronto p. 76, 7 N. (*syn.* permittere). IAVOL. dig. 17, 1, 36, 1 *et al.* ICTI. APVL. met. 5, 6. 10, 26. TERT. test. anim. 6 p. 143, 3 TER. MAVR. 1010 LACT. inst. 6, 20, 26 PS. HIL. libell. 5 OPTAT. 5, 4 p. 127, 18 FILASTR. 121, 3 DICT. 3, 22. AMM. 31, 14, 4 super aedificiis taceo rebus ipsis id .. monstrare -ens. *nota* HIER. epist. 22, 35. 51, 7 ipsi (*deo*) ... -imus nosse, in qua parte ... conditus sit. VVLG. II Macc. 2, 32 *al.* AVG. civ. 5, 25 p. 238. 19, 23 p. 376 quibus ... fatum non -essit ... obtinere. epist. 56, 2 ultimum diem, quem nulli mortalium evitare -itur. MACR. sat. 1, 11, 40 COD. Iust. 2, 18, 24, 1 INST. Iust. 1, 6, 7. CORP. II 89 Maria Euprepia quai (*i. cui*) fat(a)e -erunt vivere annis XXXXV. *nota* STAT. silv. 1, 2, 68 supplice dextra ... -e moveri. *concessum est i. q. licet*: RHET. Her. 2, 22, 34 quibus (*poetis*) hoc modo loqui -ssum est. CIC. leg. agr. 2, 54 inimicis ... pervenire. Brut. 42 Tusc. 2, 55 *al.* Att. 8, 15, 3. epist. 6, 8, 2 (*opp.* non licere). NVX 134. LVCAN. 10, 301 (*cf.* 299 ius tibi). SIL. 5, 407 *al.* STAT. Theb. 5, 329 silv. 1, 1, 78. QVINT. inst. 2, 8, 9 *al.* 8 3, 36 derivare ..., quod natis postea -ssum est, quando desiit licere? IVV. 13, 235 TAC. Germ. 40 *al.* PLIN. epist. 7, 4, 10 *al.* TRAIAN. Plin. epist. 10, 93 FRONTO p. 50, 2 N. GAIVS inst. 3, 201 APVL. apol. 24. 26 TERT. test. anim. 37 HIL. in Matth. 14, 10 OPTAT. 1, 21 p. 24, 19 AVG. civ. 8, 28 p. 359 *al.* SVLP. SEV. hist. 1, 19, 8 PS. VICT. VIT. pass. 4. *nota* COD. Iust. 1, 14, 2, 4 cui soli legis latorem esse -ssum est. 1, 17, 2, 21 *al.* CELS. dig. 2, 14, 33 heredi consuli (*sc. a testatore*) -ssum est nec quicquam obstat ... providere.

b *acc. c. inf.*: *i. q. confiteri*: RHET. Her. 4, 5, 7 si -rem aliena oportere adsumere exempla. VARRO ling. 9, 10 hos corrigi oportere si -a⟨n⟩t (*ibid.* eum corrigi non -a⟨n⟩t). 9, 48 utilitatis causa orationem factam -o. CIC. inv. 1, 88 tibi ... hoc -issem, qui ... vellet ..., eum ... non habere. 1, 96 cum aliquid, quod contra dicatur, aequum esse -imus, sed ... demonstramus. 2, 25 *al.* 2, 150 *opp.* negare. Quinct. 37. 68 *al.* S. Rosc. 52 *al.* 54 *et* div. in Caec. 54 *v. l. 53. 54.* Q. Rosc. 14 stipulatam *pecuniam* non esse taciturnitas testium -it. 52 *syn.* confiteri. Verr. 2, 12 *et passim.* 4, 218 *syn.* dare (*cf.* Tusc. 1, 25). Font. 12 *etc.* de orat. 1, 36 *al.* ac. 2, 54 *al. saepe.* div. 1, 118 hoc ... posito atque -sso, esse ... vim *eqs.* LVCR. 1, 844 nec ... esse ... in rebus inane -it *Anaxagoras.* 1, 976 *al.* 4, 473 hoc quoque uti -am scire (*sc. eum*). OV. am. 3, 13, 8 LIV. 8, 4, 5 RVT. LVP. 2, 8 SEN. contr. 2, 6, 6 VAL. MAX. 6, 4 ext. 2 CELS. 3, 4 p. 79 SEN. dial. 7, 12, 1. 10, 13, 9 *al.* COLVM. 4, 29, 1 QVINT. inst. 1 praef. 10. 15 *al.* 2, 5, 25 quosdam ... esse ... non modo -erim, verum etiam contenderim. decl. 345 p. 362, 9 esse istum bonae voluntatis fatemur, cupidum libertatis -imus. TAC. dial. 12. 33 hist. 2, 37. 5, 7 PLIN. epist. 4, 9, 8 *al.* IVLIAN. dig. 39, 5, 1, 1 non contrarium priori dicimus, sed -imus ... fieri donationem. POMPON. dig. 8, 1, 15 pr. PROC. dig. 33, 6, 15 *syn.* verum esse puto. VLP. dig. 37, 10, 3, 7 APVL. apol. 13 *al.* TERT. nat. 2, 6 *al.* TRACT. c. Arrian. p. 12, 9 AMM. 29, 1, 22. AVG. civ. 2, 23 p. 85 *al.* 13, 16 neque ... ei ... -endum est globos ... vivere. COD. Iust. 2, 55, 4, 5 *al.* *i. q. permittere*: CIC. Verr. 4, 65 haec tu ... fieri paterere atque -res? CATVLL. 64, 29 tene suam Tethys -essit ducere neptem? LVCR. 1, 614 unde neque avelli quicquam neque deminui ... -it natura. *nota* LIV. 23, 14, 11 -endo *plebei* senatum, ubi velint, defecturos se, ne deficere praefestinarent, effecisse. PLIN. paneg. 90, 3 quia ... in consuetudinem vertit, ut consules ... suo quoque nomine, quantum debeant principi, profiteantur, -ite me ... munere isto ... fungi. POMPON. dig. 8, 3, 20 pr. si mihi ... -eris et ire agere per tuum locum et uti frui eo ius esse (*ibid.* ire agere mihi recte liceat). GELL. 2, 24, 3 lex ... centenos aeris insumi -essit. IVL. VAL. 1, 4 p. 9, 2 neque ... videri se ex arte magica *Nectanabus* -erat. VVLG. Iob 9, 18 non -it requiescere spiritum meum. RVFIN. Adamant. 3, 7 -et malus mortem resolvi (συγχωρεῖ ... λυθῆναι). NOVELL. Theod. 21, 1, 2 (*a. 441*). AVELL. p. 292, 26 SEDVL. op. pasch. 1, 30 p. 195, 9. 2, 3 p. 199, 9 CONC. Matisc. a. 585 p. 164, 24 COD. Iust. 1, 9, 9 (*a. 396*) *et passim.* NOVELL. Iust. 62, 2, 3 *al.* *c. dat.*: HOR. ars 373 mediocribus esse poetis non homines, non di, non -essere columnae. *cf.* AVG. epist. 118, 31 si ... -eris esse atomis. *passivum personaliter structum*: *de confessione*: CIC. Caecin. 44 haec ubi -untur esse facta, ibi vis facta negabitur? *de permissione*: VERG. Aen. 3, 700 fatis numquam -ssa moveri apparet Camerina. MANIL. 4, 337 sors ipsius ima est, quae fastidito -ssa est iure potiri. STAT. Theb. 7, 243 nondum -ssa videri Antigone populis. POMPON. dig. 30, 26, 2 partem dare heres -itur. OPTAT. 3, 4 p. 83, 4 nec sepultura in domo dei exhiberi -ssa est. AMM. 20, 11, 7 redire ad suos alienis -ssis AVG. c. acad. 3, 16, 35 omnis ... qui peccat aut errare -itur aut aliquid peius. COD. Iust. 1, 51, 5 (*a. 415*) nemo ... remeare -atur NOVELL. Iust. 37, 3 nulla prolixitate temporis his, qui ... detinent, uti -endis. 37, 6 nihil ... publicum gerere -antur haeretici. INST. Iust. 2, 11 pr.

c ut (ne, *al.*): ENN. frg. var. 69 Vahl. concessit ei, ut is regnaret. CIC. Quinct. 35 quod tibi natura dat ..., id mihi causa -it, ut ... possim (*sic res pro subiecto* VARRO rust. 1, 59, 2 in quibus luxuria -erit, ut. AVG. epist. 73, 10). S. Rosc. 54 -o tibi, ut ea praetereas, quae, cum taces, nulla esse -is. div. in Caec. 54 -es ... hoc ... esse gravius *eqs.* -e igitur, ut ... anteponatur. Verr. 2, 32 date hoc et -ite pudori meo, ut ... reticere *possim* (*sim.* prov. 44). 4, 184. *nota pleonasmum*: Cic. Verr. 4, 190 videtur -endum magistratibus nostris esse, ut iis ... accipere *liceat* (*sim.* leg. agr. 2, 34. Sull. 80. *cf. l. 66*). 4, 191 *et saepe.* de orat. 1, 57 (*ibid.* tribuam et dabo). 1, 225 *al.* *nota* top. 45 philosophis -ssum est, ut muta etiam loquantur. fin. 3, 15 *al.* CATVLL. 64, 228 LVCR. 2, 658 CAES. Gall. 1, 28 *al.* OV. Pont. 3, 6, 51 LIV. 4, 6, 3 *al.* TAC. dial. 11. ann. 13, 26 quid ... aliud laeso patrono -ssum quam ut ... releget? SVET. Aug. 32 *al.* NERAT. dig. 8, 3, 2, 1 *et al.* ICTI APVL. met. 8, 10 CAPITOL. Ant. 6, 7 VOPISC. Aurelian. 46, 4. 5 SPART. Sept. Sev. 16, 7. HYG. Astr. 2, 7 p. 43, 21 *Mercurius* petenti Apollini, ut *liceret* dicere se invenisse lyram -essit (*cf.* SVLP. SEV. dial. 1, 27, 3). VVLG. num. 21, 23 *al.* RVFIN. Adamant. 1, 3 SEDVL. op. pasch. 5, 33 p. 300, 1. DECRET. decur. Puteol. Marcian. (Corp. X 1784) 2, 14 CORP. VIII 2728, 81. CIC. fin. 3, 5 *concessum est*, ut ... uterentur. off. 3, 22 LIV. 4, 43, 2. VLP. dig. 15, 1, 3, 4 si fuerit -ssum, ut (*opp.* prohibitum). HYG. astr. 2, 34 (*ibid.* datum) AVG. civ. 2, 9 p. 63. *nota hos locos*: CIC. rep. 2, 4 -amus ... famae hominum ..., bene meriti ... ut genere etiam putarentur, non solum ingenio esse divino. Lael. 18 *isti* -ant, ut viri boni fuerint *Fabricius, Curius, al.* TAC. dial. 21 -amus ... C. Caesari, ut ... minus in eloquentia effecerit. *confiteri in disputatione, argumentatione*: TER. Hec. 258 haud tibi hoc -o ..., ut tu illam salvam magis velis quam ego. CIC. inv. 1, 83 -endum hoc putat, ut neges esse accusandum. Verr. 5, 8 si id, quod vis, tibi ego -am, ut emeris. Tull. 56 cui -i sine summo omnium periculo potest, ut eum iure potuerit occidere, a quo metuisse se dicat, ne. de orat. 1, 248 cui ... tu -is, ut ... causis satisfacere possim. 2, 199 si umquam populo R. -ssum esset, ut iure incitatus videretur. opt. gen. 4? ac. 2, 55 postulas, ut, si ... sit ..., -atur tibi, ut ... aliquid alicui ... sit par. fin. 5, 78. off. 1, 129 oratoribus ...

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-endum est, ut ... haec ... sint. *cf.* epist. 10, 29, 1 illi ... -ant, ut tibi plus ... prodesse possim. QVINT. inst. 6, 2, 11 nec abnuo esse ista in hac parte, sed non -o, ut sola sint. LACT. inst. 3, 21, 3 -amus ..., ut possit fieri. epit. 26, 3 *al.* OPTAT. 2, 11 p. 47, 4 -ite deo, ut hortus eius sit ... diffusus. AVG. civ. 13, 18 p. 581 deo ... -ere dubitamus, ... ut de carne hominis ... corruptionem auferat. 22, 27 p. 621. BALB. Cic. Att. 9, 7^b, 2 hoc ... mihi ... sua -essit voluntate, ne ... essem. HIRT. Gall. 8, 48, 8 orat, ut timori suo -atur, ne ... veniat. STAT. Ach. 1, 953 -e precanti hoc solum, pariat ne quid tibi barbara coniunx. *nota* AVG. civ. 13, 18 p. 581 *Plato dei* voluntati potestatique -essit, ne moriantur quae orta sunt. VARRO ling. 9, 10 alterum non -itur quin ita dicatur. CIC. epist. 4, 3, 1 *et* 10, 3, 2 *v. p. 9, 68. 69.* CIC. epist. 12, 30, 5 de P. Lucceio nihil tibi -o, quo studiosior eius sis quam ego sum. COLVM. 3, 3, 1 dum, quod prius est, nondum -atur, an omnino sint habendae *vites.* CAES. Gall. 1, 44, 8 *v. l. 28.* TRACT. c. Arrian. p. 15, 17 nequaquam -endum est, quod ipse ... pater dicatur.

d *coniunctivus nudus*: PLAVT. Amph. 41 id ... -ssum et datum mi esse ab dis ..., nuntiis praesim et lucro. Curc. 427 -e, inspiciam quid sit scriptum. CIC. Verr. 3, 78 *v. infra l. 53.* CATVLL. 114, 5 -o sit dives. OV. ars 1, 523 cetera lascivae faciant, -e, puellae. PASS. Perp. 18 -essit tribunus ... simpliciter inducerentur.

3 *obiectum aut latet aut ex proximis sententiis supplendum est*: *de permissione*: TER. Phorm. 700 ducendast uxor ..., -o tibi. SISENNA hist. 120 milites, ut lex ... -erat, ... civitate donari. CIC. Quinct. 43 de rationibus ... vult diiudicare *eqs.*: -amus. S. Rosc. 145 praedia mea tu possides ...: -o (*ibid.* fero ... patior). div. in Caec. 34 si tibi iudicium postulas dari ..., -o (*sim.* CAES. Gall. 1, 44, 8 ut ipsi -i non oporteret, si in nostros fines impetum faceret, sic. *cf.* civ. 1, 84, 2). Verr. 2, 114 quid habes, quod reprehendas? nihil, opinor. at ego -o: prohibe, si potes. 2, 124 das possessionem ...: -o. Phil. 2, 44 *al. passim.* parad. 43 -o: dives est. de orat. 1, 77 ne plus ei tribuamus quam ... veritas ipsa -at (epist. 5, 12, 3). or. 156 ut -ssum est (*opp.* ut necesse est). Att. 5, 20, 1 sic ... -is mihi (*similiter* ita *quasi obiecti vice*: LIV. 31, 30, 1 TERT. orat. 22). 7, 4, 1. CAES. Gall. 1, 7, 4 rogare, ut ... sibi ... liceat. Caesar ... -endum non putabat. 7, 15, 6 dissuadente primo Vercingetorige, post -ente et precibus ipsorum et misericordia vulgi. NEP. Them. 10, 5 ossa eius clam ... sepulta, quoniam legibus non -retur. HOR. epist. 1, 7, 13 te ... reviset ..., si -es. LIV. 2, 1, 8 Brutus prior -ente collega fasces habuit. 2, 45, 12. 3, 67, 7. 3, 70, 1. 22, 35, 4 *al.* PETRON. 114 hoc ... meruimus, ut *eqs.* sed non crudelis fortuna -it. PLIN. nat. 25, 50 SIL. 11, 94. QVINT. inst. 1, 5, 66 e duobus ... coalescunt, ut 'maleficus'. nam ex tribus nostrae utique linguae non -erim. FRONTIN. aq. 94 IVV. 12, 115 TAC. Agr. 4 ann. 15, 15. 17 *al.* SVET. Nero 18 (EVTR. 17, 14, 5) CELS. dig. 43, 26, 12, 1. VLP. dig. 43, 24, 3, 4 ius -endi (50, 17, 163 *al.*). PAVL. dig. 35, 1, 43, 2 plus relictum est quam a lege -itur (lege *aliquid conceditur: passim, cf. supra et* LEX Iul. [Corp. I 206] 72 quibus ... leg(ibus) ... -ssum permissumve e(st). LVCR. 5, 1149). SERV. Aen. 6, 400 licet ... est -entis adverbium. VVLG. Marc. 5, 13 CLAVD. 24, 117 AVG. civ. 3, 3 p. 100, 19 COD. Iust. 6, 2, 20 pr. S. C. de Cyzic. (Corp. III 7060) 12 -ente imp(eratore). *de confessione*: CIC. inv. 1, 54 si -etur (*sc. id*). 1, 84 div. in Caec. 58 si ... dicis, patiar et -am (*opp.* negabo). Verr. 3, 78 -o: forsitan aliquis ... eiusmodi quidpiam fecerit. 3, 150. Flacc. 37 de qua (*levitate*) nos ... facile -imus. 85 ac. 2, 54 *etc.* 2, 101 non -o ... Epicuro. RVT. LVP. 1, 19 sume hoc ... neminem ... fuisse: -imus. SEN. benef. 4, 19, 4. nat. 1, 5, 4 (*opp.* nego). epist. 82, 10 cum dicis: '... est'. -o tibi ita, ut dicam ... esse. 95, 40. QVINT. inst. 1, 1, 3. 5, 11, 4 *al.* APVL. apol. 79 AVG. civ. 3, 3 p. 100, 24.

part. perf. pass.: **concessus,** -a, -um *pro adi.* (*licitus, legitimus, probus*): CIC. inv. 1, 89 *genera argumentandi*: controversum ... perspicuum ... non -um *eqs.* (*cf.* 1, 90). 1, 92 non -um est, cum id, quod augetur, in controversia est. Verr. 4, 195 quaestus ... honestus atque -s. de orat. 1, 235 ornatu ... suo ... -o et tradito. Tusc. 4, 70 liberi et -i sunt amores. CIRIS 205 -os ascendet ciris honores. 244 amor (EPICED. Drusi 305). HOR. sat. 1, 4, 113 *Venus.* PROP. 2, 27, 16 -um nulla lege redibit iter. OV. ars 1, 33 Venerem tutam (trist. 2, 249 nil nisi legitimum) -aque furta canemus. 3, 306 -o mollior *motus.* 3, 491 fraus. ALBINOV. carm. frg. 3 per non -as ... ire tenebras. LIV. 25, 1, 8 -ae artis usu. 39, 15, 7 ludum. MANIL. 5, 230 -o in robore. SEN. suas. 3, 7 omnino non -am futurorum scientiam. SEN. Med. 107 -o ... ludite iurgio. LVCAN. 2, 446 -a pudet ire via. PETRON. 127 concesso (confesso *codd.*) ... amori. SIL. 15, 47 -i temporis aetas. QVINT. inst. 8 pr. 20 cultus -s atque magnificus. 4, 2, 85 *id* est ... non -um modo, sed aliquando etiam necessarium. decl. 260 p. 62, 16 uti iure -o (*cf.* p. 66, 8. PLIN. epist. 10, 33, 3). p. 69, 18. FRONTIN. aq. 97 TAC. Germ. 9 ann. 1, 38 *al.* 14, 21 studiis honestis et voluptatibus -is. SVET. Tit. 7 -as ... ac solitas conlationes. APVL. flor. 16 p. 64 amores (*cf.* Plat. 2, 14). ANTH. 21, 179 PANEG. 11, 13 -is et legitimis voluptatibus (*cf.* 6, 4). PS. HIL. libell. 3 -os terminos. RVFIN. Orig. in gen. 3, 6 p. 181^A non solum ab illicitis nefandisque cubilibus, verum etiam a -is et licitis temperat. COD. Iust. 4, 34, 11 pr. non -a ... retentio. CARM. epigr. 1801, 11 (*saec. V*) praemia laeta sibi -o munere sume⟨ns⟩. *de personis*: *nota* COD. Iust. 4, 66, 3, 3 ius emphyteuticum ad personas non prohibitas, sed -as et idoneas ad solvendum emphyteuticum canonem transponere. *hinc subst.* **concessum,** -ī *et* **concessa,** -ōrum: CIC. Tull. 37 ne quid ... a me praetermissum ... pro -o putetur (*aliter* Lael. 43 ne quis -m putet ... sequi). Cael. 48 abhorret non modo ab huius saeculi licentia, verum etiam a maiorum consuetudine atque -is. *cf.* fin. 4, 24. Tusc. 5, 18 id sumunt pro -o et probato. div. 2, 106 ea sumi pro certis atque -is. VERG. Aen. 5, 798 si -a peto (SERV. agit ... a possibili). OV. met. 9, 454 ament -a puellae. Pont. 3, 3, 69 fast. 3, 325 LIV. 4, 13, 4 *cf.* 4, 16, 4. QVINT. inst. 3, 6, 84 sunt ... quaedam non laudabilia natura, sed iure -a. decl. 357 p. 389, 16 esse quaedam aetatibus -a. TAC. hist. 4, 51 tamquam ... -a filio egrederetur *Domitianus.* 5, 4 -a apud illos quae nobis incesta. SVET. Tib. 18 ne qua deportarentur nisi -a aut necessaria. POMPON. dig. 40, 14, 3, 1 -a et donata a manu missoribus. CLAVD. 20, 205 -o ... cupit vixisse (*opp.* rapto). AVG. civ. 8, 18 p. 348. 21, 26 quae licita sunt atque -a. *ibid.* eius imperata sive -a. serm. ed. Mai 109, 2 *opp.* inconcessa. MACR. sat. 3, 3, 12 MART. CAP. 5, 556 ENNOD. epist. 2, 27, 2 p. 69, 5 [COD. Iust. 12, 33 (34), 5, 1^a *v. sub* concessus *subst.*]. CARM. epigr. 665, 3? LIV. 28, 12, 6 *v. p. 10, 6.* CIC. part. 101 rectum esse ... concedendumve. 106. Att. 11, 9, 1.

synon.: *ad I*: abire (PLAVT. Pers. 50 *al.*), decedere, cedere, secedere. *ad II*: addicere, aequum censere (CIC. inv. 2, 132), assentiri (SEN. epist. 90, 7), attribuere, cedere (*adde* PAVL. dig. 39, 3, 17 pr. DIFF. ed. Beck p. 45 *v. p 10, 41*), condonare, confiteri, dare (*adde* CIC. Verr. 4, 16 ac. 2, 83 QVINT. decl. 260 p. 65, 9 TAC. ann. 13, 27), donare (*adde* QVINT. decl. 355 p. 387, 25), fateri (*adde* CIC. Quinct. 93), ferre (*adde* CIC. Verr. 6, 126 leg. agr. 2, 43); fieri velle, ignoscere (*adde* CIC. Verr. 5, 125. DIFF. gramm. VII 524, 11 ignoscit qui dissimulat se nosse quod comperit *eqs.* -it qui omnia peccata condonat), indulgere, largiri (CIC. Verr. 4, 194), manus dare, morigerari, pati (*adde* TERT. nat. 2, 9 p. 112, 15), perferre (CIC. Catil. 4, 2), permittere (CIC. leg. agr. 2, 34, *ibid.* potestatem dare. epist. 3, 8, 3 *al.* LIV. 38, 32, 10 PHAEDR. app. 9, 7), probare, reddere (CIC. Sull. 84), remittere (*adde* CIC. Planc. 73 Sull. 47 *al.*), tolerare (TER. Hec. 478), tribuere (*adde* CIC. Arch. 4 Balb. 9 de orat. 1, 48 *al.* TAC. ann. 1, 25 HIER. epist. 3, 1. *nota* TEST. Dasum. 56 *et* 60: dent, tribuant, concedant), veniam dare (CIC. orat. 38), vincere. *ad* concessum est: licet (*adde* CIC. leg. 3, 30). *oppos.*: *ad I*: redire *al.* *ad II*: abnuere, adimere, adniti adversus (LIV. 4, 43, 5), adversari (*adde* SERV. Aen. 9, 651), denegare (*adde* TERT. pudic. 19), detrahere (QVINT. inst. 11, 1, 71 *al.*), imminuere (CIC. leg. agr. 2, 53), impedire (CIC. leg. 3, 42), infirmare, interdicere, negare, obvarare, parem esse, prohibere (RHET. Her. 4, 22, 31 SERV. Aen. 9, 651), removere, reprehendere, repugnare, reservare (CIC. orat. 160), resistere, retinere, servare, sibi vindicare (PANEG. 12, 40 AMM. 22, 12, 6).

derivata: concedentia, concesso, concessio, concessor, concessus. *comp.*: *ad* concessus: inconcessus. *Hey.*

concelebro, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* celebrare. NOT. Tir. concaelebrat. **1** *frequentare, complere, inhabitare*: PLAVT. Cas. 799 suavi cantu -a omnem hanc plateam hymenaeo (PS. APVL. Ascl. 9 ut *mundus* musicatis hominum cantilenis -retur laudibus). LVCR. 1, 4 Venus ... quae mare navigerum, quae terras frugiferentis -as (*quod* NON. p. 274 *interpretatur* commovere). 2, 345 *volucres* loca aquarum -ant. AVIEN. ora 448 populi multi -a⟨ru⟩nt locos. CLAVD. rapt. Pros. 2, 59 Naiades ... quae fontes, Crinise, tuos ... -ant. *nota*: DON. Ter. Phorm. praef. 3, 4 quartum actum ista -ant.

2 GLOSS. συνεορτάζω. **a** *diem festum agere*: PLAVT. Pseud. 165 decet eum (*sc.* diem natalem meum) omnis vos -are (AVR. Fronto p. 48 N.). Asin. 311 omnis de nobis carnificum -buntur dies. AFRAN. com. 103 vos supremum meum -etis diem. TAC. ann. 6, 43, 6 delectum capiendo diademati diem. Q. CIC. pet. 44 in conviviis quae fac et abs te et ab amicis tuis -entur (IVVENC. 2, 128. 4, 193). OV. fast. 4, 354 indictas dapes. HIER. epist. 96, 2 passionis dominicae festa. PAVL. NOL. epist. 1, 11 sacras ferias. SACR. Leon. p. 403 festivitatem muneris dudum oblati. LIV. 8, 7, 22 quantum militaribus studiis funus ullum -ari potest (*cf.* CARM. epigr. 383, 7). 1, 9, 7 *ludos* -ant (IVL. VAL. 3, 49 certamen gymnasticum). HEGES. 1, 36, 1 *nuptias* pater unici filii exilio -bat. FILASTR. 87, 3 pascham. HIL. ad CONST. 1, 2 divina mysteriorum sollemnia. CIC. Manil. 61 eam quoque rem (*triumphum Pompei equitis*) populus Romanus ... omnium ... studio visendam et -andam putavit. SIDON. epist. 5, 17, 3 vigilias. *nota*: SACR. Leon. p. 295 hostias quas in honorem sanctorum tuorum *plebs* -at. **b** *numen colere, adorare*: TIB. 1, 7, 50 genium ludo geniumque choreis -a. SIL. 8, 221 ego *Anna* aeternum numen ... -or. PAVL. NOL. carm. 27, 138 *patronum* ... devota frequentia -at. AMBR. Abr. 1, 5, 38 patrem ... adorans et ... -ans. *cf.* AVSON. 317, 9. *adde* ARNOB. nat. 5, 39 phallorum fascinorumque subrectio quos ritibus annuis adorat et -at Graecia. **3** *de fama*: **a** NON. p. 274 -are diffamare dictum a celebritate. LVCIL. 970 multis indu locis sermonibus -arunt. HIER. epist. 71, 1 multum ... tam de bonis mala quam de malis bona *fama* falso rumore -at. **b** *laudibus efferre*: CIC. inv. 2, 70 summae virtutis -andae causa. CAES. civ. 3, 72, 4 fama ac litteris victoriam eius diei -bant. CARM. epigr. 327, 2 famam patria -ant cuncti populique patresque. DECL. in

Catil. 95 Sibyllinum istum principem. AVSON. 317, 9 pater quem ... -at votis animarum turba piarum. HIER. in Am. 1, 2 p. 225 Pindarum et Flaccum crebro sermone -ant *lyrici.* RVFIN. hist. 5 pr. 3 fortia gesta. 5, 28, 5 deum tota hymnorum suorum laude. PRVD. cath. praef. 36. FAVST. REI. spir. 1, 13 p. 127, 19 eius magnificentiam. *cf.* 1, 7 p. 113, 6 *al.* CASSIOD. var. 1, 4, 9 Cassiodoros praecedentes famā -at. *cf.* 2, 40, 7. 8, 9, 8. or. frg. p. 467 Regulum affectata poena -at. *cf.* p. 481, 6. inst. div. 11 tanta laude. *absol.*: SIL. 11, 298 -ant plausu. *sequitur accus. dupl.*: SERV. auct. Aen. 5, 47 multa enim antiqua lectio Anchisen futurorum scientem -at. SIDON. epist. 8, 2, 1 *litterarum* assertor -aris. 8, 6, 9. 9, 9, 16. *adde* RVFIN. Orig. in cant. 8 p. 123ᵇ septem quos singulares fuisse in sapientia fama -at.

c *pervulgare*: LVCR. 5, 1381 levia carmina cantu -are ... aurisque iuvare. *cf.* ARATOR ad Parth. 50 versibus assiduum -are melos. Q. CIC. pet. 50 eadem ad rumorem -andum valent. DECL. in Catil. 97 -ata divinatio. *nominare*: AVIEN. Arat. 945 sic zonam Graecia sollers -at, nostro sic balteus ore notatur. **4** *studiose exercere*: SERV. Aen. 1, 436 fervet opus: fervet -atur. CIC. inv. 1, 4 studia ... per otium -ata ab optimis. IVVENC. 1, 108 gaudia. 1, 117 laudes. DICT. 1, 23 honorem regni rursus -ant. ZENO 1, 9, 1 omnia ... mala nascuntur atque -antur. CASSIOD. gramm. VII p. 214, 3 quod (*poetam vel oratorem κατ' ἐξοχὴν dici*) etiam de Homero atque Demosthene Graeca facundia -at. *dubium* AFRAN. com. 262 -as focum (*si recte* forum *Huschke, erat enumerandum ad 1*).

concelero, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* celerare. ZENO 1, 2, 5 omnes *porci* repente concelerant *i. concurrunt.*

concellānea, -ae *f. a* con *et* cella. AVG. quaest. hept. 2, 39 sic positum est (exod. 3, 22): et mulier a vicina sua et concellaria vel -a, si ita dicendum est, vel cohabitatrice sua (LXX συσκήνου, VVLG. hospita). *cf. l. 33.*

concellāneus, -ī *m.* ENNOD. opusc. 7 p. 413, 12 -s fiat alterius.

concellāria, -ae *f. a* con *et* cella. AVG. quaest. hept. 2, 39 *v. l. 27.* loc. hept. 2, 12 p. 543, 7 quod habet latinus: ... ab inquilina sua ..., graecus habet: a cohabitatrice sua, hoc est συσκήνου, quod aliqui latini interpretati sunt: a -ia sua.

concellīta, -ae *m. a* con *et* cella. SIDON. epist. 8, 14, 2 Luporum concellita Maximorumque.

concēlo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* celare. GELL. 11, 9, 2 non id postea concelavit. 15, 2, 5 errores.

concēna, -ae *m. a* con *et* cenare, *cf.* concenare. GLOSS. concena σύνδειπνος, concenae σύνδειπνοι.

concēnātio, -ōnis *f. a* CIC. *fictum* Cato 45 bene ... maiores accubitionem epularium ... convivium nominaverunt, melius quam Graeci qui hoc idem tum compotationem, tum -em vocant. epist. 9, 24, 3 *Graeci* συμπόσια aut σύνδειπνα, id est compotationes aut -es, nos convivia.

concēno, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* cenare. MAR. MERC. Cyr. incarn. 34 quemadmodum nemo sibi convenire dicatur neque -are ... duarum enim personarum significationem inducit praepositio verbo praeposita.

concēnseo, -ēre *i. q. una censere. perf.* concensi: EPIST. impp. ad Ephes. (Jahresh. des österr. Inst. VIII 1905 Beibl. p. 72, *saec. IV ex.*) 3 ad instaurand[a moenia ... sumptus sustinendo]s habita aestimatione concensimus. 17 omni iugatione dispersa ... quam unicuique civitatum propria largitione concen[simus. *L.*

concentio, -ōnis *f. a* concinere. CIC. Sest. 118 caterva tota clarissima -e ... contionata est. Tim. 27 est ... *animus* unus ex omnibus rationis -isque, quae ἁρμονία Graece (*cf.* PLATO 37ᴬ), sempiternarum rerum ... compos. APVL. mund. 29 ut in choris ... concinentium vulgus ... mixtis ... clamoribus unam harmoniam resonant, sic divina mens ... varietates ad instar unius -is religat.

concentor, -ōris *m. a* concinere. ISID. orig. 7, 12, 28 concentor ... dicitur, quia consonat. *Poeschel.*

concenturio, -āvī, -āre *a* con *et* centuria. NON. p. 11 est colligere, dictum a centuriis quae ad suffragia conveniebant. GLOSS. instruit ordinat, dictum a centurionibus qui milites ordinant. PLAVT. Pseud. 572 dum -o in corde sycophantias. Trin. 1002 epistula illa mihi -at metum in corde. *L.*

concentus, -ūs *m.* *a* concinere. *a* CIC. *ut videtur fictum, frequentant musici.* CIC. div. 2, 34 -u atque consensu, quam συμπάθειαν Graeci appellant. VITR. 5, 4, 7 -us ... graece ... συμφωνίαι dicuntur. EXC. Bob. gramm. I 552 συνῳδή. SCHOL. Hor. ars 374 symphonia -us cantorum. GLOSS. συμφωνία, σύγκρασις ᾠδῆς, σύνψαλμα, συνῳδία; simul cantus, multorum cantus, [IV 321, 19 simul se colligentes *ubi* conventus *Loewe*], V 182, 24 -s vocis est, conventus corporis. concentum: quod hinc et inde canitur. organa.

A ***proprie*:** *de vocis cantu*: CIC. de orat. 3, 196 quid, hoc non idem fit in vocibus, ut a multitudine ac populo non modo catervae atque -us, sed etiam ipsi sibi singuli discrepantes eiciantur? off. 1, 145 *v. infra p. 20, 72.* rep. 2, 69 (*bis*) ut ... in fidibus aut tibiis atque ut in cantu ipso ac vocibus -s est ... tenendus ex distinctis sonis (*cf.* FAV. EVL. 20, 20 *syn.* harmonia). OV. met. 11, 11 -u victus vocisque lyraeque. PLIN. nat. 7, 70 vocis sermonisque regimen primores *dentes* tenent -u quodam excipientes ictum linguae (*cf.* GELL. 6, 20, 6 Catullus ... amans hiatus ... suavitatem '... ebria acina ebriosioris' dixit propter insequentis a litterae -um). STAT. Theb. 7, 285 patriis -bus exultare gregem. TAC. Germ. 3 nec tam vocis ille quam virtutis -s videtur. CENS. 17, 9 est ... symphonia duarum vocum disparium inter se iunctarum dulcis -s. MACR. sat. praef. 9 fit -s ex dissonis (*sc.* vocibus). IVVENC. 4, 457 cantato sanctis -bus hymno (*cf.* CARM. epigr. 712, 12). AMBR. hex. 3, 1, 5 -s ecclesiae, ... consona circa dei laudes populi vox. HIER. in Nah. 3, 7 p. 569 *cf.* SIDON. epist. 1, 2, 9. 1, 21, 29. LEO M. serm. 26, 3 *pax* angelico praedicata -u (*cf.* FAVST. REI. spir. 1, 13 p. 129, 22 -um caeli. SERM. Caspari anecd. p. 326, 19 caelestem -um). serm. 75, 3 humanarum vocum exsultante -u. CORP. XII †944, 12. *de concentu laudantium*: TAC. dial. 15 -u scholasticorum et clamoribus. PLIN. paneg. 2, 6. 4, 6 principi nostro quanta concordia quantusque -s omnium laudum contigit. 46, 2. FRONTO p. 21 N. quantos in oratione mea clamores concitarit quantoque -u laudantium sit exceptum. *nota*: POTAM. tract. 1 p. 1413ᶜ qualis tanti miraculi potuit esse -s? *de avium concentu*: CIC. leg. 1, 21. VERG. georg. 1, 422. OV. fast. 1, 155 volucres -bus aera mulcent. SEN. dial. 6, 18, 4 avium ... -u dissono. epist. 56, 11. PLIN. nat. 4, 31. 35, 121 QVINT. inst. 5, 10, 1. APVL. met. 11, 7 canorae ... aviculae ... -us suaves assonarent. SIDON. epist. 1, 5, 4. *de sonis fidium, tibiarum, sim.*: CIC. rep. 2, 69 *v. p. 19, 80* (*cf.* GELL. 1, 11, 8). 6, 18 *sonus* acuta cum gravibus temperans varios aequabiliter -us efficit (*cf.* AMBR. hex. 2, 2, 6). fin. 4, 75 si nulla earum (*sc.* fidium) ita contenta nervis sit, ut -um servare possit (*cf.* LACT. opif. 16, 13 MACR. somn. 2, 1, 12). off. 1, 145 sonorum -s (AVG. civ. 17, 14). OV. met. 11, 11 (*v. supra*; *cf.* APVL. flor. 17 p. 80). LIV. 9, 41, 17 tubarum ac cornuum (*classicorum concentus*: SEN. apocol. 12 CVRT. 7, 11, 25. VAL. FL. 6, 166 lituum. QVINT. inst. 1, 10, 14. 9, 4, 12 IVV. 10, 215 TAC. ann. 1, 28. 4, 25 EPIST. Alex. p. 202). VITR. 1, 1, 9 symphonias musicas sive -us. 5, 4, 4 *tonorum* -us convenientes 5, 4, 7. 9. 5, 5, 3. VAL. MAX. 2, 6, 1 tibiae -u (*de tibicinis concentu*: 2, 4, 4. 2, 5, 4 tibicinum ... collegium ... -us edit). SEN. epist. 84, 10 cum ... omne tibiarum genus organorumque consonuit, fit -s ex dissonis (*cf.* dial. 6, 18). PLIN. nat. 2, 84 septem tonis effici quam diapason harmoniam vocant, hoc est universitatem -us (*cf.* FAV. EVL. 10, 6). 8, 75 si misceatur fistulae et tubae -s. APVL. flor. 3 p. 11 primus ... acuto tinnitu et gravi bombo -um musicum miscuit (*cf.* HIL. psalm. instr. 7 *psalterium* ... nihil in se ... continens ..., quod ex inferioribus locis in sonum -us musici commovetur). AVIEN. Arat. 622 hanc (*sc.* chelyn) ubi ... -us superi complevit pulcher Apollo. SERV. Aen. 1, 67 excogitaverunt ... tibiae modulationem et -um symphoniae tubarumque. HIER. in Nah. 3, 18 p. 586 omnes ... operum sono atque -u insultabant. PRVD. c. Symm. 2, 68 ille prosequitur magnisque tubam -bus inflat. CLAVD. 28, 630 umbonum pulsu modulante resultans ferreus alterno -s clauditur ense. rapt. Pros. 1, 207 terribiles ... thiasi vesanaque mixto -u delubra gemunt. MART. CAP. 9, 906 Orpheus Amphion doctissimi ... testudine consonantes flexanimum ... edidere -um (*cf.* VAL. MAX. 2, 5, 4). 9, 910 vix ingressa atque eiusdem orbis sonuere -us. *de mundi concentu, quem philosophi fingunt*: CIC. nat. deor. 2, 119 *stellarum* tantus est -s ex dissimillimis motibus. PLIN. nat. 2, 6 non ... facile dixerim, ... circumactorum ... tinnitus siderum suosque volventium orbes an dulcis quidem et incredibili suavitate -s (*sc. sit*). APVL. mund. 29 una mundi conversio unusque reversionis est orbis et unus -s atque unus stellarum chorus (*in imagine*). PS. APVL. Ascl. 13 ordo ... rerum singularum in unum omnium artifici ratione conlatus -um quendam melo divino dulcissimum verissimumque conficiet (*in imagine*). MAR. VICTORIN. gramm. VI 60 tradunt hoc sacrorum cantu -um mundi cursumque ab hominibus imitari. namque in hoc ... sol et luna ... iucundissimos edunt sonos per orbes suos nitentes. AMBR. Isaac 7, 63 quod ... Acylas ait: sonans sicut sol, videtur illa axis caelestis conversio solisque et lunae et stellarum cursus -sque globorum exprimi. VVLG. Iob. 38, 37 -um caeli quis dormire faciet? CLAVD. 8, 68 qui (*sc. Solis equi*) postquam rursus eriles agnovere sonos, rediit meliore magistro machina -sque poli. MACR. somn. 1, 3, 13 caelum caelique circulos conversionisque -um (APVL. mund. 29 *supra l. 54*). MART. CAP. 1, 12 etiam in caelo orbes ... -us edere. SIDON. carm. 15, 53 asserit ... Pythagoras ..., quod musica mundum temperet et certis -um reddat ab astris.

B ***translate*:** *i. q. consensus, convenientia.* CIC. de orat. 3, 21 mirus quidam omnium quasi consensus doctrinarum -sque. off. 1, 145 melior actionum quam sonorum -s est. div. 2, 34 (*v. p. 19, 70*; *syn.* coniunctio, consensus, convenientia). HOR. epist. 1, 14, 31 quid nostrum -um dividat, audi. SEN. benef. 6, 30, 3. nat. 7, 25, 2 alius illum (*sc.* animum) dicet spiritum esse, alius -um quendam, alius vim divinam. TAC. Germ. 3 virtutis (*v. supra l. 3. cf.* AMBR. bon. mort. 7, 27 consonum reddat morum atque virtutum consentientemque -um). GELL. 1, 11, 8 non fidicularum ..., sed mentium animorumque (*sic cod. β. om. ω*) -u conspiratuque. TERT. adv. Iud. 1 per -um disputationis minus plane potuit dilucidari. HEGES. 1, 40, 7 -u propinquorum ingravans fratrem. 4, 7 l. 57 in bello -s furoris est. AVG. ord. 1, 1, 2 universam rerum coaptationem atque -um ... complecti ... non valentes. in psalm. 43, 13 dulci ... -u fraternitatis. *de concordia laudis v. l. 12.* PLIN. nat. 12, 86 inenarrabilem quendam ...

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

halitum e ... paeninsula existere, tot generum aurae spirante -u. 37, 91 onychem ... habere ... omnium in transitu colore inenarrabili et in unum redeunte -um suavitate grata.

structurae: concentus assonare (*v. p. 20, 21*), edere (*p. 20, 33. 48. 67*), efficere (*p. 20, 35*), conficere (*p. 20, 57*), miscere (*p. 20, 36*), reddere (*p. 20, 69*).

syn. ad A: harmonia. harmoniae melos (EVSTATH. Bas. hex. 3, 3 p. 893[A]). concors modulatio (LACT. opif. 16, 14). symphonia. *ad B*: coagmentatio. coaptatio. concordia. coniunctio. consensus. conspiratus. copulatio. *Poeschel.*

conceptāculum, -i *n.* [*a* conceptum, concipere; *cf.* receptaculum. *Th.*] *inde a* PLIN. nat. **1** *proprie*: **a** *receptaculum*: PLIN. nat. 2, 115 in domibus etiam multis madefacta (manu facta *nonnulli codd.*) inclusa -a opacitate auras suas habent. 4, 88 pars mundi damnata a rerum natura ... neque in alio quam rigoris opere gelidisque Aquilonis -is (SOL. 15, 21). FRONTIN. aq. 22 nec Virgo (*aqua*) nec Appia nec Alsietina -m, id est piscinas, habent. GELL. 18, 10, 9 vena est -m sanguinis ... arteria est -m spiritus naturalis (MACR. sat. 7, 12, 3). APVL. met. 6, 13 undae proxumae ... -o vallis inclusae. 7, 20 recens -m aquae lutulentae (PHYSIOGN. 31 ut aqua ⟨in⟩ -o semipleno movetur). CET. FAV. 6 p. 294 *syn.* receptaculum. COD. Theod. 15, 2, 2 (*a. 369*). 15, 2, 5 *syn.* castellum. RVFIN. hist. mon. 20 congenitus enim humor in corpore, ubi propria repleverit -a. PRVD. psych. 742 nulla latet pars mentis iners, quae corporis ullo intercepta sinu per -a sese degeneri languore tegat. EVSTATH. Bas. hex. 2, 1 p. 880[B] aquae congregatae ... in propriis -is. 2, 3 p. 882[C]. 4, 1 p. 903[B]. 4, 2 p. 903[D]. 4, 3 p. 904[C] *bis.* p. 905[A]. 4, 4 p. 905[C]. p. 906[B]. *de feminae utero*: PRVD. perist. 10, 781 per huius alvi fida -a. **b** *locus ubi aliquid concipitur*: PLIN. nat. 11, 138 superbia aliubi -m, sed hic (*in superciliis*) sedem habet; in corde nascitur ... hic pendet. **2** *translate*: AVG. de mend. 16, 31 scriptura, cum os dicit, -m ipsum cordis significat. conf. 10, 35, 57 huiuscemodi rerum -m fit cor nostrum. CASSIOD. var. 11, 6, 6 non te tamquam vacuam fistulam dicta perexeant ... esto potius -m, quod audita custodias, quod suscepta non fundas.

conceptē *v. sub* concipio.

conceptim *adv. i. q. concepte*: CHALC. comm. 339 ut conceptim dicatur.

conceptio, -ōnis *f.* *a* concipere. concaptio: ORIBAS. syn. 9, 40 *v. p. 23, 7*. *pluraliter*: VITR. 8, 1 PLIN. nat. 22, 83 PORPH. Hor. serm. 1, 10, 5 ARNOB. nat. 5, 10. 36 TREB. trig. tyr. 30, 12 CHAR. gramm. I 11, 11 DIOM. gramm. I 427, 8 *al.* GLOSS. συνθήκη, ἀνδρολημψία. *legitur inde a* CIC.

A *comprehensio, complexio*: **I** *proprie*: VITR. 6, 1, 6 videtur mundi -o tota ... ad harmoniam esse composita. 9, 1, 2 mundus est omnium naturae rerum -o summa. *aquae*: FRONTIN. aq. 66 amplius quam in commentariis -is modum significari diximus (*cf.* 67. 71. 73). 72 ut ... -o eorum et erogatio esset. **II** *translate*: **1** CIC. inv. 2, 58 omnis -o privatorum iudiciorum constituitur. *verborum*: NERAT. dig. 2, 11, 14 IVLIAN. dig. 45, 3, 1, 4 POMPON. dig. 45, 1, 5, 1 GAIVS inst. 4, 139 PAVL. sent. 2, 3 INST. Iust. 4, 15 praef. COD. Iust. 8, 16, 9 praef. 6, 4, 3. 6, 28, 3. 6, 51, 9 c. GAIVS inst. 4, 160 summa -o eorum interdictorum haec est. VLP. dig. 12, 2, 34, 5 iuramenti. 12, 2, 34, 8 iurisiurandi. PAVL. dig. 3, 5, 46, 1 formularum. 4, 3, 56 stipulationis (45, 1, 132 praef. 46, 3, 98, 5 INST. Iust. 3, 19, 14). 48, 2, 3 praef. libellorum inscriptionis. VICT. VIT. 3, 8 *legum* illud videtur tenere -o. AVSON. 419, 59 votorum. **2** *dicendi genus*: PORPH. Hor. carm. 1, 12, 53 grata -e loquitur. 1, 33, 13 non ineleganti. 1, 35, 18 eleganti (2, 8, 15—16). 1, 35, 21—22 hac. 2, 2, 15—16 bella. 2, 5, 13—15 mira. 3, 24, 5—6 non mala. **3** *syllaba*: CHAR. gramm. I 11, 11 syllabae dicuntur a Graecis παρὰ τὸ συλλαμβάνειν τὰ γράμματα, Latine conexiones vel -es, quod litteras concipiunt atque conectunt (= DIOM. gramm. I 427, 8). 12 syllaba est -o et congregatio *litterarum*. SERV. gramm. IV 423, 12. MAR. VICTORIN. gramm. VI 197, 1 syllaba σύλληψις quaedam litterarum id est -o (= AVDAX. gramm. VII 327, 17). ISID. orig. 1, 16, 1. **4** *syllepsis in arte rhetorica*: DIOM. gramm. I 444, 31 syllepsis est -o, cum singularis dictio plurali verbo vel posteriori tantum vel ultimo redditur. 445, 4 syllepsis est dissimilium rerum et clausularum per unum verbum conglutinata -o (= DONAT. gramm. IV 397, 24). PS. IVL. RVF. schem. lex. 2 p. 48 haec (σύλληψις) Latine dicitur -o (Capp. correptio *B*). PRISC. gramm. III 13, 22 pluralia -em habent numerorum. 178, 18 in prima quidem persona licet per -em secundam assumere. 183, 22. **5** *verborum comprehensio et ambitus, periodus*: AVSON. 337, 7 in quibus (*monosyllabis*) nullus facundiae locus est, sensuum nulla -o, propositio, redditio, conclusio. MART. CAP. 5, 537 haec sunt elocutionis figurae, quas ... non oportet velut studiose copulatas in unius -is sententiam conglobari.

B *receptio*: **I** *proprie*: **1** *seminis*: GLOSS. σύλληψις γυναικός. CIC. div. 2, 50 -o contra naturam fortasse, sed partus prope necessarius. VITR. 8, 3, 14 cum pecora ... parantur ad -em partus. 9, 6, 2 non e nascentia, sed ex -e genethlialogiae rationes explicatas. VAL. MAX. 9, 14 praef. fortuita sors -is. CELS. 2, 10 PLIN. nat. 8, 177 -o uno initu peragitur. 22, 183 GAIVS inst. 1, 89 VLP. dig. 50, 2, 2, 3 *al.* MARCIAN. dig. 48, 8, 3, 2 CENS. 7, 2. 8, 3. 8, 5 sol in aliquo signo sit necesse est° et in aliqua eius particula, quem locum -is proprie appellant. *cf.* 8, 6. 8, 12 particulam -is. 11, 2. 11, 5 lacteum illud -is fundamentum. 11, 9 -is initium. SER. SAMM. 603 tit. -i et partui. TREB. trig. tyr. 30, 12 temptatis -bus. ARNOB. nat. 5, 10 tam prodigiosis -bus tamque miris. FIRM. math. 1, 5, 12 1, 5, 12 animantes, quae terrena -e gignuntur. IVST. 3, 4, 6 maturiorem fore -em. HIL. trin. 2, 24 *dei imago invisibilis* per -em, partum, vagitum, cunas omnes naturae nostrae contumelias transcucurrit (*cf.* 2, 26 PRISCILL. 4, 79. 6, 104). VVLG. Hebr. 11, 11 in -em (καταβολήν) seminis. AVG. civ. 5, 5 non inspecto -is horoscopo. *ibid.* cum mutet fata -is ordo nascentium. c. Iul. 6, 14, 43 quae gratia, non -e, sed regeneratione confertur. serm. ed. Mai 72, 1 *de arboribus*: fugitiva -o. VICTRIC. 15 sine -e fragilitatis. 19 quidquid ex disparili -e formatur. VINDIC. med. 2 -e declinante. CASSIAN. c. Nest. 2, 2, 6 in sacramento sacrae -is. VINCENT. LER. 15, 21 in ipsa virginali -e. SEDVL. op. pasch. 2, 3 verbi ... adspirata -o. *de terra*: VITR. 8, 1 *terram* e caelestium imbrium -bus inseminatam fetus gentium et omnium animalium in mundo procreavisse. *cf.* MACR. sat. 1, 8, 8 finis factus est procedendi de caelo semina ad elementorum -em. *in imagine; cf. l. 29*: AMBR. Iac. 2, 4, 19 quo concupiscentes ... mysteria hautquaquam decolores fetus piae mentis -e formarent. PAVL. NOL. epist. 23, 25 venit (*mulier*) in spiritus -em. *ibid.* quia et in oratione fit -o spiritalis. *cf.* 28 firmatis primum fidei -e vestigiis. *i. q. conceptum*: OROS. hist. 5, 6, 6 *in imagine* ... viperinam ... -em perditioni suae aluit sua libidine auctam. **2** *in morbis*: CHIRON. 207 nisi si scierit ... doloris signa et rationem -is et viti. VINDIC. med. 35 spasmum opisthotonum fieri ... spiritus -e sive sumptione (*B*, assumptione *Neuenar*; *cf. ibid.* ex concepto spiritu et assumptione).

II *translate*: **1** *cogitatio, sententia* (*cf. l. 19*): GELL. 11, 13, 9 quae (*verba*) nasci oririque ex ipsa rei -e debebant. TERT. nat. 2, 1 ubinam veritas collocanda? in coniecturis? sed in⟨certa⟩ -o est. IREN. 1, 25, 4 quae non tantum dicere et audire non est fas nobis, sed ne quidem in mentis -em venire. PORPH. Hor. serm. 1, 10, 5 *Laberi mimos* humiles et in verbis et in -bus materiae. ARNOB. nat. 5, 36 ut quod aliter creditis -bus aliis contrariisque prolatum sit. CHALCID. comm. 123 hoc ... antiquius esse ... naturali quadam mentis -e praenoscitur (*cf.* 345 mira quadam -e animi dicit. BOETH. mus. 5, 2 id non faciet prima sensus -o, sed sollers rationis inventio). HIL. trin. 2, 5 extra sensus intentionem, extra intellegentiae -em. SCHOL. Cic. Bob. 251, 28 Plato ... his ... verbis eandem -em sententiae posuit. MAR. VICTORIN. defin. p. 33, 17 homo est quod rationali -e exercitio praeest animalibus cunctis. rhet. p. 171, 31 in sapientia, id est rerum -e ex natura veniente. FORTVN. rhet. 1, 1 p. 81 quaestiones quae in communem animi -em possunt cadere, id est, quas unusquisque potest intellegere. POMER. 3, 34, 2. *notio*: VARRO ling. frg. 1 p. 143, 13 Wilm. res autem ipsa quae iam verbum non est neque verbi in mente -o. MART. CAP. 6, 723 communes animi -es sunt tres (BOETH. subst. bon. 17 communis animi -o est enuntiatio quam quisque probat auditam. harum duplex modus est. *ibid.* alia (*conceptio*) ..., quae ... ex talibus communis animi -bus venit. cons. 3, 10, 23 deum bonum esse ... communis humanorum -o probat animorum. PS. BOETH. geom. p. 377, 20 *graece* κοιναὶ ἔννοιαι. 379, 17. FORTVN. rhet. 1, 1 p. 81 *v. l. 43*). BOETH. cons. 5, 5, 27 inanem -em esse rationis. herm. sec. 1, 1 p. 8, 1 -es animi intellectusque (20, 18. 30, 24). COD. Iust. 4, 66, 1 ius emphyteuticarium ... -em definitionemque esse propriam. GLOSS. mentis -o ἐνθύμημα; *cf.* CASSIOD. rhet. 12 p. 499 enthymema igitur est, quod latine interpretatur mentis -o, quam inperfectum syllogismum solent artigraphi nuncupare. **2** *intentio, consilium*: CYPR. mortal. 17 cogitatio mala et perniciosa -o. VVLG. Sirach 32, 16 age -es tuas (*gr.* ἐνθυμήματα). AVG. serm. ed. Mai 13, 3 mala aliqua cogitatio. PS. PROSP. vocat. gent. 2, 13, 2 insanientis *Cain* ... -o. LEO M. epist. 104, 4 hanc ... improbi desiderii -em numquam ... debuit intra cordis sui recipere secretum.

synonyma: *ad A*: conexio: CHAR. gramm. I 11. congregatio: CHAR. gramm. I 12. *ad B*: assumptio: VINDIC. med. 35.

conceptiōnālis, -e *a* conceptio. *ad conceptionem pertinens.* FIRM. math. 7 p. 89[r] col. 2 *fin.* in -i sole. AVG. civ. 5, 5 -is hora. divers. quaest. 45, 2 constellationem -em. FVLG. myth. 2, 5 Iuppiter -em (-e *DG deterrimi*) factum (fatum *G*, foetum *Marc. Barb.*) ei (*Tiresiae*) futuri germinis subministrat. aet. mund. p. 150, 20 Annae -is viscerum carceratus perenniter torpor.

conceptīvus, -a, -um *a* concipere, conceptus. **1** *i. q. indictus.* VARRO ling. 6, 25 Latinae feriae dies -us (*Laet.* conseptivus *codd.*) dictus a Latinis populis. *ibid.* sunt ... feriae -ae quae non sunt annales. PAVL. FEST. p. 62 -ae feriae talia (*Thewrewk*, ferialiae *codd.*) festa dicebantur, quae incertis diebus observabantur quotannis. MACR. sat. 1, 16, 5 feriae aut ... stativae sunt aut -ae aut imperativae aut nundinae. 1, 16, 6 -ae (*feriae*) sunt quae quotannis a magistratibus vel sacerdotibus concipiuntur in dies vel certos vel etiam incertos. *cf. Wissowa, Rel. u. Kultus d. Römer p. 373.* **2** *translate de rebus extrinsecus receptis nec ad ipsam naturam eius rei pertinentibus*: TERT. resurr. 40 fidem et dilectionem non substantiva animae, sed -a.

concepto, -āre [*a* concipere, conceptus. *Th.*]: *i. q.* concipio

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

II A 1: ARNOB. nat. 4, 21 quibus (*generationibus*) . . . -atur et genitur terrenarum proluvies bestiarum. *i. q.* concipio *II B 4*: AMM. 31, 10, 5 maiora -antes.

conceptor, -ōris *m. ad* concipio *II B 4*: ARATOR act. 2, 437 *daemon* multis ventura canendo peccati -r erat. **conceptrīx,** -īcis *f.* FVLG. aet. mund. p. 151, 1 frequentibus -x tumida puerperiis.

×conceptus, -ūs m. *a* concipere. *legitur inde a* CIC., ORIBAS. syn. 9, 40 -s dicitur ab eo, quod captum teneat semen veluti conceptio nuncupata. *dat.* conceptui: AVG. civ. 7, 3 MACR. somm. 1, 6, 64 SORAN. p. 75, 13. *gen. plur.* conceptuum: TERT. resurr. 60 HIER. adv. Iovin. 1, 41. GLOSS. σύλληψις, αἵρεσις.

A *comprehensio*: 1 *i. q. conceptaculum*: SEN. nat. 3, 15, 8 ex magnis cavernis (*Gercke,* caveis *Diels,* causis *ΦΔ*) magnisque -bus excidunt omnes. 5, 15, 1 flumina ingentia et -us aquarum inertium vastos. *cf.* 4, 2, 22 *Nilus* inconcessus erumpit *ubi* in conceptus *ci. Georg Mueller*. VVLG. IV Esdr. 16, 58 qui mensus est mare et -um eius. CORP. XI 5942 fontem et -um aquae. 2 *technice*: PLIN. nat. 3, 53 *Tiberis* navigabilis . . . novenorum . . . -u dierum. *v. Nissen, Ital. Landeskunde I p. 319.* 3 *actus concipiendi*: CASSIOD. var. 2, 40, 2 quicquid . . . in -um alicuius modificationis existit. 4 POMP. gramm. V 111, *syllaba appellata est* a graeca significatione, id est a -u litterarum. *syn.* conexio.

B *receptio*: 1 *proprie*: a *de actu generationis tam hominum et bestiarum quam herbarum*: CIC. Tim. 39 Oceanum Salaciamque Caeli satu Terraeque -u generatos editosque memoremus. div. 1, 93 quaedam (*invisitata*) etiam ex hominum pecudumve -u et satu oriebantur. VARRO rust. 2, 1, 18 nunc appello feturam a -u ad partum. PAVL. FEST. p. 92 *Iunonem* sanguinis fluorem in -u retinere putabant. SEN. dial. 9, 15, 4 nec vitam illorum (*hominum*) magis sanctam . . . esse quam -um. ben. 7, 1, 5 quid sit, quod geminorum -um separet, partum iungat. nat. 3, 25, 11 ut quarundam viscera longa sterilitate praeclusa ad -um relaxaverint. COLVM. 3, 10, 16 quasi puerilis aetas ne ad coitum quidem, nedum ad -um habilis. PLIN. nat. 1, 7, 9 de -u hominum. 1, 16, 41 de -u arborum (*cf.* 16, 93. 17, 13. 103. 18, 56 spicae. 18, 287). 4, 116 equarum e favonio vento -u (8, 172 -um ex equo secutus asini coitus. IVL. VAL. 1, 4). 7, 41 a -u decimo die dolores capitis (*cf.* 8, 112. 23, 3 *al.* TERT. nat. 2, 11 ab ipso . . . uteri -u). 7, 48 inter duos -us. 7, 67 incipiente . . . hoc statu -us facillime traduntur. 8, 112. 10, 101 circa -um. 20, 6 -us adiuvari *al.* 31, 10 fons -us mulieribus repraesentat. APVL. Plat. 1, 1 Platonem augustiore -u (*sc. dei*) prosatum. Ps. APVL. Ascl. 14 -us et partus . . . vim atque materiam. *ibid.* sine alieno -u. 41 te, totius naturae tuo -u plenissime. TERT. nat. 2, 12. anim. 25 ab initio -us. 26 singulares -us et quidem monstrosiores sterilis et virginis. 36 intercapedinem eorum -us. carn. 25 -us et praegnatus et partus virginis. resurr. 60 -uum stabula. IREN. 1, 4, 5 delectatam in -u eorum peperisse fructus (*gr.* ἐγκισσήσασαν αὐτούς). GARG. MART. med. 40 -um impedire. SOL. 15, 11 ex primis -bus ob nimiam feritatem partus iudicant. LACT. opif. 19, 5 -s ipse et corporis informatio. HIL. in Matth. 16, 2 in homine de -u virginis sumpto. trin. 1, 10 sanguinis. 2, 26 ministeria -us. 9, 4 *deum* contrahere se usque ad -um et cunas et infantiam *cf.* 6, 9. ad Const. 2, 11 spiritus sancti. in psalm. 134, 8 coitus et -us et procreationes et successiones deorum (AMBR. Cain et Ab. 1, 10, 46). ZENO 2, 14, 1 -u signata *Thamar*. HIER. adv. Iovin. 1, 41 Atalantam non fastidia -uum, sed castam amasse virtutem. in Ier. 30, 8 *domino* habente originem atque -um de spiritu sancto. VVLG. Ier. 20, 17 ut fieret . . . vulva eius -s aeternus (*LXX* ἡ μήτρα συλλήψεως αἰωνίας). RVFIN. Orig. in cant. 3 p. 153ᴬ in -u corporis. *bis.* AVG. retract. 2, 55, 2 in -u positae oves. FAVST. REI. rat. fid. 1 p. 454, 5 non . . . violata est, quae magis est sanctificata -u. ENNOD. epist. 4, 4, 2 p. 100, 8 qui in prole censuram neglegit, -um magis designat sibi placere quam meritum. *de terra*: PLIN. nat. 17, 134 multo maior est terrae ac satorum libido, qua tempestive uti plurimum interest -us. 18, 202 esse quosdam ad -us impetus et terrae. *in imagine*: TERT. adv. Val. 17 *Achamoth* -u intumuit spiritali. FIRM. math. 1, 5, 7 *stellae* puro divinitatis animatae -u. AVG. c. Adim. 7 est autem animae fornicatio aversio a fecunditate sapientiae et ad -um temporalium inlecebrarum corruptionemque conversio. trin. 9, 9, 14 in amore autem carnalium temporaliumque rerum, sicut in ipsis animalium fetibus alius est -s verbi, alius partus. PRVD. ham. 608 non dispar nostrae -s mentis. DRAC. Romul. 10, 149 *Luna* -us lucis adoptat. *al. saepissime.* b *fetus*: *v.* PAVL. FEST. p. 97 gravida est, quae iam gravatur -u (*cf.* COLVM. 3, 10, 12 membra genitalia -u atque fetu gravida). SEN. Oed. 373 -s innuptae bovis, nec more solito positus alieno in loco. nat. 3, 25, 11 quare quaedam in Lycia aquae -um feminarum custodiant. COLVM. 2, 1, 3 cum omnino nullum -um edere valet. 6, 23, 1 ne in angustiis -um altera alterius elidat (*cf.* 6, 27, 11). 7, 6, 5. PLIN. nat. 9, 107 *margaritas* inpleri roscido -u tradunt. *v.* SOL. *p. 24, 14.* 20, 248 non edendum gravidis nisi mortuo -u. 28, 248 -um leporis utero exemptum. STAT. Theb. 10, 805 quosve ego -us aut quae mala pignora fudi . . .? SVET. Dom. 22 -um a se abigere (MARCELL. med. 30, 19). TERT. apol. 9 -um utero . . . dissolvere non licet (castit. 12 dissolvas medicaminibus -um?). carn. 12 in virginis uterum -s inducitur. pudic. 5 quot adulteri -us trucidentur (AVG. epist. 166, 15 adulterinis -bus). AVSON. 369, 11 namque ubi -s genitali insederit arvo. CHIRON. 176 in qua (*matrice*) per sanguinem morbus pro -u invalescit. AVG. civ. 22, 24 mater quae -um portat et partum nutrit. SVLP. SEV. chron. 1, 30, 2 cum -um a deo peteret. ZACCH. 1, 1 -um sine semine virgo pariat? SIDON. epist. 3, 3, 1 proficiente -u. DRAC. laud. dei 2, 324 externos pariterque suos furit impia mater -us damnare. Orest. 563 -us portare meos stimulante dolore, semina naturae, blandae primordia vitae. *de terra*: EVSTATH. Bas. hex. 2, 3 p. 883ᴬ ut . . . -us suos proferret ad lucem *terra*. *in imagine*: AMBR. Cain et Ab. 1, 10, 47 virtus animae, quae velut quodam vulvae genitalis secreto cogitationum nostrarum suscipere -us fovere partusque solet edere. c *concipiendi facultas, cupido*: PLIN. nat. 2, 38 *Venus stella* non terrae modo -us inplet, verum animantium quoque omnium stimulat. SOL. 53, 23 conchae . . . luxuriante -u sitiunt rorem velut maritum (*cf.* PLIN. nat. 9, 107 *v. p. 23, 78*). d PLIN. nat. 16, 208 *lignum* ignem . . . concipit . . . fungi vel foliorum facillimo -u. SVET. Vitell. 8 flagrante triclinio ex -u camini.

2 *translate*: PRISC. gramm. II 552, 2 vox indicans mentis -um, id est cogitationem. MACR. sat. 1, 18, 17 si -u mentis consilia nascuntur. MART. CAP. 5, 428 qualis disponendi ordo, quam pronuntiandi congruens modulatio, qui gestus in motu, quae profunditas in -u. ENNOD. dict. 9, 14 p. 454, 7 *lingua* fortiori studio -um mentis abscondit. *cf.* epist. 1, 8, 2 p. 17, 16. 3, 29, 1 p. 92, 20. CASSIOD. hist. 7, 11 malignos habere -us.

structurae: ex *cum abl. v. p. 23, 35.* de *v. p. 23, 56.*
syn.: caverna? cavea? SEN. nat. 3, 15, 8. conexio: POMP. gramm. V 111. conceptio: HIL. trin. 2, 26. CASSIAN. conl. 5, 5. fetus: COL. 3, 10, 12. 6, 27, 11. AVG. epist. 166, 15. *Burger.*

concerno, -crēvī, -crētum, -ere *a* con *et* cernere. 1 GLOSS. συνθεωρῶ. HIER. epist. 106, 1 Isaiae vaticinium concernimus (cernimus *v. l.*) opere completum. 2 *miscere*: GLOSS. concretum commixtum, mixtum, -eti commixti; -eta commixta. SIL. 9, 398 -eta cruento . . . cerebro sanies. GELL. 2, 26, 12 'flavus' . . . e viridi et rufo et albo -etus (*syn.* mixtus e) *cf.* AMM. 20, 11, 27 *species iridis* postremo caerulo -eta et viridi. AMBR. in psalm. 43, 40 *triticum* paleis -etum atque permixtum. MAXIMIN. c. Ambr. 47 non confusas et -etas personas, sed discretas et distinctas. AVG. conf. 5, 10, 20 nisi *natura* carni -retur; -i autem et non coinquinari non videbam. enchir. 99 gratia redemptos discernit a perditis, quos in unam perditionis -erat massam ab origine ducta causa communis. in psalm. 49, 11 vocat et terram, non tamen -endam sed discernendam; primo enim -etos vocavit. c. Faust. 22, 31 sexus utriusque (*sc.* viri et mulieris) carnali sorte discernitur et carnali commixtione -itur. 22, 98 malis permixta atque -eta. gen. ad litt. 9, 57 p. 290, 26 ratio quam . . . concreavit atque -vit deus. MAX. TAVR. hom. 77 p. 415ᵃ ecclesias dei -entium haereticorum procellis perturbatas. *cf.* concresco.

concerpo, -cerpsī, -cerptum, -ere *a* con *et* carpere. *forma partic.* concarptus CHIRON 108. *lacerare*: CIC. Att. 10, 12, 3 epistulas . . . aliquando -ito (SVET. Nero 47 litteras). LIV. 38, 55, 22 librum rationis eius . . . -isse (*Sab.,* compressisse *codd.*). *cf.* GELL. 4, 18, 12 librum . . . discidit . . . et -psit. SEN. nat. 1, 2, 9 cum undique et lacerata et -pta est *corona circa solem*. PLIN. nat. 10, 41 alitem. 21, 12 coronam. 29, 35 lana. 29, 81 caro recens -pta. 32, 127 allex purgat ulcera in linteolis -ptis. 28, 216. 31, 96. 31, 100. Plin. epist. 7, 27, 10 herbas et folia -pta. CLAVD. MAM. anim. p. 136, 23 panniculos quosdam ex diversorum varia lectione. CHIRON 108 pilas marinas concarptas. APIC. 4, 171 pulpas piscis. *translate*: CAEL. Cic. epist. 8, 6, 5 ferventissime -itur *Curio*. SIRIC. epist. 7, 3 singula genera quaestionum . . . convellere atque -ere. HIL. trin. 5, 38 *furor* haec . . . rabido vesaniae suae ore -at.

×concertātio, -ōnis *f. a* concertare. 1 *rixa, pugna, bellum.* COD. Theod. 10, 12, 2, 6 in -e pugnaque. VLP. dig. 43, 16, 3, 4 in ipsa -e qui inermes venerant. HIL. in psalm. 120, 15 non est . . . nisi ex -e victoria. AMM. 18, 5, 7 acerrima illa nocturna -e. 21, 11, 3. 22, 8, 18 *al.* IORD. Get. 97. VVLG. II reg. 3, 1 longa -o (πόλεμος). AVG. civ. 15, 4 de terrenae civitatis vel -e vel pace. CASSIAN. conl. 5, 27, 1 -um luctamen adripere. 4, 13, 1. c. Nest. 7, 9, 2. 7, 9, 4. LEO M. epist. 23, 2 sine strepitu -um (44, 1. 164, 5). Ps. PROSP. vocat. gent. 2, 1 remotis abdicatisque omnibus -bus. POMER. 3, 33, 1 pro ancipiti dubiae -is eventu. CASSIOD. var. 1, 37, 2 videmus tauros feminas suas cornuali -e defendere. 2 *dissensio, disputatio, lis.* CIC. rep. 4 frg. 8 benevolorum -o, non lis inimicorum, iurgium dicitur (NON. p. 430). de orat. 2, 68 sine ulla serie disputationum et sine ieiuna -e verborum (Tusc. 2, 30 verborum -e sublata. part. 81 disputandi prudentiam *imitatur* -o captatioque verborum *cf.* AMM. 21, 16, 18). 3, 121 a minutis angustisque -bus ad omnem vim vos disserendi traducendos. 1, 194 infinitis -umque plenis disputationibus. fin. 1, 27 maledicta, contumeliae, tum iracundiae, contentiones -esque in disputando pertinaces (LACT. iust. 4, 30, 11 pertinaci -e. FILASTR. 139, 3). Tusc. 3, 51 nulla inter eos -o umquam fuit. *cf.* Sest. 77 Att. 14, 13ᵇ, 4. nat. deor. 1, 62 -is studio. PLIN. nat. 20, 200 qua de causa magna -o existit. 18, 107 magna ob id -e eruditorum (LACT. inst. 1, 1, 18. opif. 20, 3). 29, 11 sententiarum -es. *cf.* SVLP. VICT. rhet. 11. 12 p. 319. CYPR. epist. 44, 3 dissensione et -e deposita. HIL. in psalm.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

54, 11. SYMM. epist. 6, 5 si quid inter eos -is est. rel. 26, 1 quadam inter se -e dissentiunt. AVG. civ. 2, 19 ex philosophorum -bus. 5, 9 tortuosissimae -es et disputationes philosophorum. 18, 41 argumentationum. epist. 147, 49. VAL. CEM. hom. 12, 7 ne quid per -em simultatis accrescat (*syn.* contentio). BOETH. top. Arist. 8, 3 p. 999^D non -is gratia, sed experimenti et inspectionis. EVGRAPH. Ter. Phorm. 894 haec scaena -em habet atque tenet Phormionis, parasiti et senum. *nota* PS. CYPR. Iud. incred. 8 scriptura -is. *de lite iudiciali*: COD. Theod. 9, 45, 5 habitae -is impendia. **3** *certamen, aemulatio*: MAR. VICTORIN. in Gal. 1, 14 aemulus, id est imitator et quasi -e quadam. THEOD. MOPS. in Phil. 2, 3 nihil secundum -em (*ἐριθείαν*, VVLG. contentionem) aut vanam gloriam. *equorum*: AMM. 28, 4, 30. *cantandi*: SCHOL. Verg. Veron. ecl. 3, 37 pignus futurae -is.

concertātīvus, -a, -um *a* concertare. QVINT. inst. 7, 2, 9 mutua accusatio quam Graeci *ἀντικατηγορίαν* vocant, nostrorum quidam -am. SVLP. VICT. rhet. 9 p. 317, 33 aut enim est simplex causa aut coniuncta aut -a ... in coniunctis autem et -is adhibenda stabilis est ratio. 10 p. 318, 22 -ae causae aut circa rem sunt aut circa personam. *cf.* 12 p. 319, 33.

concertātor, -ōris *m. a* concertare. *aemulus*: TAC. ann. 14, 29 scientia militiae et rumore populi, qui neminem sine aemulo sinit, Corbulonis -r. *commilito*: AVG serm. 297, 4, 6 -es tuos et in huius vitae stadio tecum laborantes atque currentes. c. acad. 3, 20, 44. CASSIOD. hist. 1, 14 unanimes atque -es nobiscum contra eorum estote praesumptionem.

concertātōrius, -a, -um *a* concertator. CIC. Brut. 287 *Thucydides* hoc forense concertatorium iudiciale non tractavit genus.

concertātus, -ūs *m. a* concertare. AMBR. epist. 37, 37 Machabaeorum concertatus puerorum.

concerto, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* certare. GLOSS. *συναγωνίζομαι*, contendit confligit. **1** *rixari, pugnare*: TER. Ad. 211 te audio nescio quid -asse cum ero. CIC. Manil. 28 qui saepius cum hoste conflixit, quam quisquam cum inimico -vit. nat. deor. 3, 42 *Herculem* -visse cum Apolline de tripode. CAES. Gall. 6, 5, 3 proelio non esse -urum (contenturum *β*). SVET. Aug. 21 de regno (MARCELL. chron. II auct. p. 106, 542 de praeda). AMPEL. 14, 4 Messenio bello quo centeni et quinquageni -erunt (IORD. Rom. 232. 356). APVL. flor. 6 p. 20 immensi dracones cum immanibus elephantis ... -ant. AMM. 24, 4, 19. RVFIN. Adamant. 4, 2 duos homines adversum se invicem -antes (*διαπληκτιζομένους καὶ λοιδορουμένους ἀλλήλοις*). HYD. chron. II p. 27, 159 in sole signum in ortu quasi altero secum -ante monstratur. AMBR. Isaac 2, 3 cum utrumque in se -antem hominem declarasset. SALV. gub. 5, 33 inter -antes procellas in medio mari positi. AVG. c. Maximin. 2, 14, 3 res cum re ... -et. *cum dat.*: CASSIAN. inst. 5, 16, 1 non nisi victoribus tantum ... -are dignantur. *absol.*: MART. CAP. 1, 91 (vers.) nec quisquam inlicitis tollere nisibus -ans cuperet iussa. **2** *disputare*: PACVV. trag. 73 -are (concentare *Ribb.*) ac dissentire. CIC. phil. frg. II 3 ut ... inter vos de huiuscemodi rebus controversemini, non -etis (Plato Prot. 337^A *ἀλλήλοις περὶ τῶν λόγων ἀμφισβητεῖν μέν, ἐρίζειν δὲ μή*). part. 99 quae etiamsi antequam in iudicium venit aut -ata aut diiudicata aut confecta non sunt (CASSIOD. var. 3, 52, 8 *iudex* -antium iura discernit). Att. 3, 12, 2 ut cum eo verbo uno -rem. SVET. Cal. 22 reges ... -antes ... de nobilitate generis. PS. LACT. mort. pers. 12, 3 inter se -bant utrum. AVG. civ. 2, 13 in hac controversia Graeci Romanique -ant. AVELL. p. 716, 15 superflua -antes. *contendere, affirmare*: MART. CAP. 8, 858 post cuius orbem alii Mercurium ..., alii ipsius circulum Solis esse -ant. *dissentire*: ZACCH. 2, 13 -antium perfidiarum. **3** *aemulari*: MANIL. 5, 292 triclinia templis -ant (CORIPP. Iust. 2, 394 fulvum -ans ignibus aurum. IREN. 5, 13, 2 -antes aliis [*προςφιλονεικοῦντες ἑτέρους*]). COLVM. 8, 15, 4 aves nandi velocitate -ent (AVSON. 300, 23 sumptibus. MART. CAP. 8, 853 Saturnus nimia cum mundo celeritate -ans). TAC. ann. 14, 14 -are equis regium. PASS. Iren. Sirm. 1 diversis agonibus -antes christiani. *sequ. infin.*: AVG. epist. 130, 29 in oratione vincere. **4** ITALA Phil. 4, 3 (cod. g) quae in euangelio collaboraverunt vel -erunt mihi vel mecum (*συνήθλησάν μοι*; VVLG. mecum laboraverunt). Phil. 1, 27 (Mar. Victorin. in Phil. 1, 27) -antes cum fide euangelii (*συναθλοῦντες*; VVLG. collaborantes). **concertor,** -ātus sum, -ārī. *pugnare*: ISID. vir. ill. 11 de fide ... cum Maximiano -atus est. VVLG. Iudas 3 -ari ... fidei (*cod. Tolet.*, supercertari *cett.*; *ἐπαγωνίζεσθαι*). Sirach 38, 29 in calore fornacis -atur (*διαμαχήσεται*). *aemulari*: VVLG. sap. 15, 9 -atur (*ἀντερείδεται*) aurificibus. PS. CYPR. spect. 3 *animus* -atur pervenire ad terrena compendia. SERM. Hauler Archiv 10, 441 si vero festinans -etur unusquisque in omni virtute animae vel corporis. *L.*

concessātio, -ōnis *f. a* concessare. COLVM. 11, 1, 16 is, qui naviter et sine ullis concessationibus permeabit (*in itinere*).

concessio, -ōnis *f. a* concedere. *inde a* RHET. Her. GLOSS. *συγχώρησις*. *loco mutilo*: CORP. XIV 1398^b ex concesi⟨one⟩. [APVL. met. 9, 2 *sub* congressio.] **1** *generatim*: *c. genet. obi.*: CIC. leg. agr. 3, 11 -es agrorum ... facere (*de latore legis agrariae*). SALL. epist. Mithr. 6 Antiochum -e Asiae ... avortere *Romani*. TAC. ann. 3, 73 Tacfarinas pace et -e agrorum redimeretur. PLANC. Cic. epist. 10, 8, 3 civitates ... largitionibus -busque praemiorum ... obligatae. PS. SEN. ad Paul. 13 muneris. ARNOB. nat. 6, 26 p. 237, 14 honoris (7, 13). *c. genet. subi. vel pron. possess.* (*adi.*): CIC. or. frg. A IX 5 te -e competitorum ... e postremo in tertium locum esse subiectum. Att. 3, 24, 1 cum ... vestra -e omnem vim sui iuris amiserint. IREN. 2, 5, 3 *materialia*, quae inciperent ..., dissolvi secundum -em et ad placitum patris [AMM. 15, 8, 8 *lege*: vestra consensione]. AVG. mus. 5, 1, 1 -o interloquentium (*i. facilitas in concedendo*). COD. Theod. 15, 1, 5 *a. 338* (= COD. Iust. 8, 11, 1) immunitates operum publicorum -e iudicum adepti. COD. Iust. 3, 28, 35 pr. -o imperialis ..., per quam libera testamenti factio conceditur. *ap. ICTOS*: POMPON. dig. 8, 3, 20 pr. si una ... -o facta esset (*sc. iuris aedificandi*). 15, 1, 4, 5 (*de peculio servi*) nec est nova -e domini opus. MARCELL. dig. 15, 1, 16 si omni quidem modo concesserit dominus *peculium servo*, sed in nominibus erit -o. VLP. dig. 29, 1, 1 pr. militibus ... testamenti factionem ... Caesar concessit: sed ea -o temporalis erat. 43, 24, 3, 4 locorum ... publicorum procuratio data est, -o tamen (*sc. operum in publico faciendorum*) data non est. VVLG. Ruth. 4, 7 si quando alter alteri suo iuri cedebat, ut esset firma -o, solvebat *eqs.* hoc erat testimonium cessionis. *nota*: COD. Iust. 6, 4, 3, 2 -o data ... patronatus (*i. q. ibid. supra*: a iure patronatus liberentur). *nota de persona*: PETRON. 91, 6 quid dicis, peregrini amoris -o? *notabilis structura*: VARRO rust. 1, 17, 7 remissione operis -eve, ut peculiare aliquid ... pascere liceat.

2 *speciatim*: *de concessione delicti* (*venia, indulgentia*): *in iudicio*: RHET. Her. 1, 14, 24 adsumptivae *constitutionis* partes sunt quattuor: -o, remotio criminis, translatio criminis, comparatio. -o est, cum reus postulat ⟨sibi *add. bd*⟩ ignosci (*eisdem fere verbis* CIC. inv. 1, 15. 2, 71 CASSIOD. rhet. 4 p. 496, 32 ISID. orig. 2, 5, 6 GLOSS. V 182, 25. *cf.* MART. CAP. 5, 454). 2, 16, 23 -o est, per quam nobis ignosci postulamus (CIC. inv. 2, 94 MAR. VICTORIN. rhet. 2, 29 p. 286, 32). CIC. inv. 2, 90. 92. 94 *sqq.* 103. 124. 137. MAR. VICTORIN. rhet. 1, 11 p. 191, 15 factum fateri, sed veniam postulari, quae est qualitas venialis, quam -em Cicero vocavit. 2, 29 p. 286, 32 quarta species est in adsumptiva qualitate -o. *extra iudicium*: TERT. pudic. 2 p. 223, 27 paenitentiae subsidium ... determinatur sine passiva -e. ARNOB. nat. 7, 42 inprudentiae caecitatem veniali -e donaret. 7, 8 hoc est ... proprium numinum liberales venias et -es habere gratuitas. AMM. 14, 10, 14 -em praeteritorum ... et pacem (17, 10, 4). 17, 12, 10 -em delictorum sibi tribui ... et veniam (22, 8, 49 *al.*). *de concessione assumptionis* (*in argumentatione*): Cic. inv. 1, 54 tertia pars *tripertiti generis argumentandi constat* ex conclusione, quae aut confirmat -em aut quid ex ea conficiatur ostendit. 1, 88 ex ... -bus ... conficitur hoc. MAR. VICTORIN. defin. p. 22, 13 destructio definitionis adversae partis, sed per -em, id est similium. p. 48, 28. AVG. mus. 5, 1, 1 *v. supra l. 6.* c. Iul. op. imperf. 2, 27 si -is ... paeniteret disputatorem. *similiter inter figuras sententiarum*: QVINT. inst. 9, 2, 51 non procul absunt ab hac simulatione (*i. εἰρωνείᾳ*) res inter se similes, confessio nihil nocitura (*Cic. Lig. 2*) ... et -o, cum aliquid etiam iniquum videmur causae fiducia pati: (*Cic. Verr. 6, 117*). SCHEM. dian. 26 p. 74, 15 *συγχώρησις* est -o rei alicuius, ut apud Virgilium: Esto *eqs.* (*Verg. Aen. 10, 68*). CARM. de fig. 70 *ἐπιτροπή*. fit -o, cum quidvis concedimus opte⟨t⟩. DON. Ter. Ad. 132 transit in iracundiam -emque, quae ⟨*ἐπιτροπὴ*⟩ dicitur (*cf.* 134). Andr. 668. 697. SERV. Aen. 1, 387. 4, 381 'i, sequere Italiam': satis artificiosa prohibitio, quae fit per -em. SCHOL. Stat. Theb. 1, 659 artificiosa -o, quae habet quandam correctionem. MART. CAP. 5, 555 proponimus ... per -em, cum gratiam facientes eius, quod diximus prius, aliquid introducimus. 5, 562. *singulariter i. q. abolitio* (*cf.* concedo *intrans.*): TERT. adv. Marc. 5, 13 -em eius *legis* (*'hoc est exclusionem, lex enim concessit euangelio' Oehler. cf. sub* concessus). *praerogativa?* IREN. 4, 26, 3 *presbyteri* principalis -is tumore elati (*i. 'principali loco concesso' Stieren*).

syn. cessio, venia. *opp.* correctio, prohibitio.

concessīvus, -a, -um *a* concedere. DON. Ter. Andr. 643 articulus omnis defensionis per -am qualitatem ... est constitutus. DIOM. gramm. I 395, 12 species verborum sunt hae: relativa, usurpativa, adfirmativa, -a. 396, 29 de specie concessiva. concessiva ... species est, qua tum demum utimur subiunctivam inserentes qualitatem, cum *eqs.* 397, 7. MAR. VICTORIN. gramm. VI 199, 21 modus ... -s, ut 'legerim'. CLEDON. gramm. V 17, 18 EXPLAN. in Don. gramm. IV 505, 3. SERV. Aen. 10, 33 'neque ... iuveris ...': -s est iste modus secundum Probum; namque in artibus non invenitur. fit autem quotiens taedio contentionis quasi videmur concedere quod tamen nolumus fieri. SCHOL. Cic. Bob. p. 367 ad formam -am revocans argumentationem. ISID. orig. 2, 21, 20 *sententiae* sunt ... -ae, quae cum impulsione prohibeant, ut 'i, sequere Italiam' (*Verg. Aen. 4, 381 cf. l. 54*).

concesso, -āvī, -ātum, -āre *a* concedo, -cessum. PLAVT. Asin. 290 sed quid ego hic properans -o pedibus, lingua largior? Poen. 219 ex industria ambae numquam -amus lavari aut fricari. FRONTO p. 96, 5 N. tametsi interdum -arit aut restiterit (*sc. in via ad eloquentiam*; *opp.* progredei ... et pergere). TERT. adv. Marc. 1, 21 fide manente in creatorem ... lex eius -are debebat. 5, 8 requiescere haberet operatio gratiae et -are et finem facere. adv. Prax. 1 a proposito

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-are. fug. in pers. 6 p. 474, 12 non potest apud nos perseverare, quod apud doctores nostros -vit. *deriv.* concessatio.

concessor, -ōris *m. a* concedere. FVLG. aet. mund. p. 151, 18 *deus* oculorum lacrimantium desiccator, desideriorum concessor, dans votum optantium.

concessus, -ūs *m. a* concedere. *permissio. abl. fere casu nudo, reliquos cf. l. 16 sqq.* CIC. Cael. 28 datur ... -u omnium huic aliqui ludus aetati (de orat. 3, 7 or. 210 Att. 14, 12^a, 7 epist. 9, 14, 7 TAC. dial. 25). Brut. 84 nec ... ceterorum iudicio solum ..., sed etiam ipsorum inter ipsos -u. rep. 1, 50 populi -u. 2, 38 non iussu, sed voluntate atque -u civium. Tim. 52 deorum -u atque munere. epist. 4, 6, 3 illius -u et beneficio. CAES. Gall. 7, 20, 2 regnum ... malle Caesaris -u quam ipsorum habere beneficio. TAC. ann. 12, 44 -u fratrum. *nota*: ann. 3, 61 auctam ... -u Herculis, cum Lydia poteretur, caerimoniam templo *Ephesio*. APVL. met. 6, 22 -u deum decretum ... honorem *Iovi*. ANON. de mach. bell. praef. -u divinitatis. CORP. VI 461 (*descr.*) pro salutem impp. Severi et Antonini ... ex -u ... sacrarium dei Liberi ... marmorarunt (marmora nunc *trad.*) [BELL. Hisp. 25, 7 *lege* congressum *vel* concursum]. CAPITOL. Opil. 5, 5 si unius numeri -s accederet (*i. si unius suffragio accedente res concederetur?* concensus *ed. pr.*, consensus *vulg.*). COD. Iust. 12, 33 (34), 5, 1^a quod extra -um (*neutr.?*) admissum est. [SCHOL. Hor. sat. 2, 2, 50 non in pretiosis piscibus et conviviis esse iucunditatem, sed in -u (consensu *deter. codd.*; consessu?) hominum]. *Hey.*

conc(h)a, -ae *f. a gr.* κόγχη. *forma* conca *traditur tam in codicibus quam inscriptionibus* (CORP. V 5501, 3. X 5209; concha VI 22188. 29896. VIII 8396). cuncha GLOSS. III 70, 5. conce POL. SILV. nom. anim. chron. I p. 544, 14. GLOSS. κόγχη, κόχλος; coclea. V 182, 23 concas testarum sunt. concas autem et cancros inimica inter se animalia. ISID. orig. 12, 6, 48 conchae et cochleae ex hac causa vocatae, quia deficiente luna cavantur, id est evacuantur. [*it., prov.* conca, *hisp.* cuenca 'Napf'. *M-L.*]

I ***proprie***: **1** *animal*: ISID. orig. 12, 6, 49 concharum genera multa sunt, inter quas et margaritiferae, quae celoe dicuntur, in quarum carne pretiosus calculus solidatur. PLAVT. Rud. 297 echinos, lopadas, ostrias, balanos captamus, -as, marinam urticam, musculos. frg. inc. 16 (31) -as piscinarias. AFRAN. com. 142. VARRO ling. 9, 28 non *in aqua* -ae inter se generatim innumerabili numero similes? CIC. de orat. 2, 22 -as ... et umbilicos ... legere (AVR. VICT. Caes. 3, 11. SVET. Cal. 46 ut -as legerent). nat. deor. 2, 124. HOR. sat. 2, 4, 28 mitulus et viles pellent obstantia -ae (SER. SAMM. 529). TIB. 3, 3, 17 in Erythraeo legitur quae litore -a (PROP. 3, 13, 6 venit e rubro -a Erythraea salo. VLP. dig. 34, 2, 19, 18 -a apud rubrum mare et crescit et coalescit. CLAVD. 7, 210 *cf. p. 28, 43*). *in proverbio* OV. ars 2, 519 litore quot -ae, tot sunt in amore dolores (*cf.* trist. 5, 2, 23. MART. 6, 34, 3). 3, 124. met. 4, 725 cavis ... -is. 13, 792 detritis aequore -is. 15, 264 marinae. PAVL. FEST. p. 46 clacendix genus -ae. p. 367 tragus genus -ae mali saporis. CELS. 3, 6 iure ... -arum musculorumve. COLVM. 8, 16, 7 *regio idonea* purpurarumque, tum -arum pectunculis. LVCAN. 6, 678 innataque rubris aequoribus custos pretiosae vipera -ae. PERS. 2, 66 bacam -ae rasisse. PLIN. nat. 2, 109 lunari potestate ostrearum conchyliorumque et -arum omnium corpora augeri ac rursus minui (9, 18). 9, 40. 9, 90 carent -ae visu omnique sensu alio quam cibi et periculi. 9, 94 -am esse acatii modo carinatam. 9, 102 -arum genera, in quibus magna ludentis naturae varietas (*sequitur enumeratio distinctionum*). *cf.* 9, 104 *sqq.* (SOL. 53, 23—27). 9, 115 rufi ac parvi *elenchi* in -is, quas myas appellant. 9, 130 -arum ad purpuras et conchylia — eadem enim est materia sed distat temperamento — duo sunt genera *etc.* 9, 132 clusiles mordacesque -ae. 9, 142 *de pina.* 9, 148 *spongiae* aluntur -is. 9, 184 *de dactylis.* 10, 115 *platea avis* devoratis se inplevit -is *eqs.* 11, 139 ostreis nulli *oculi,* quibusdam -arum dubii. 13, 137. 18, 361 -ae adhaerescentes ... tempestatis signa. 32, 93 -ae longae carnes (1, 32, 30). 32, 142—154 *dat locupletissimum indicem aquatilium.* 35, 36 -ae minutae inveniuntur in *Paraetonio.* 37, 161 *gemma* striata -arum modo. MART. 5, 37, 3 *puella* -ā Lucrini delicatior stagni. 10, 37, 10 levi cortice -a brevis. 13, 82, 1 (*tit.* ostrea) ebria Baiano modo veni -a Lucrino. 13, 90, 2 cui solus erit -a Lucrina cibus. FRONTO p. 224, 17 N. convivium ... regium agitares -is omnium generum. TERT. cult. fem. 1, 6 *de conchis et margaritis.* ANTH. 478, 6 et rauco trahitur lubrica -a sinu (sono *Klotz*). LAMPR. Heliog. 19, 6 primus fecit de piscibus isicia, primus de ostreis ... et aliis huiusmodi marinis -is. NON. p. 551 lopades: genus -ae marinae. AVIEN. orb. terr. 1323 bacas ... curvis excudunt -is. AVSON. Mos. 70 albentes -arum germina bacas. AMBR. hex. 5, 1, 2. HIER. epist. 22, 20 lego ... de -a margaritam. 27, 1 -arum gurgites. AVG. civ. 5, 6. OROS. hist. 1, 3, 4 *lapides* -is et ostreis scabros. CASSIOD. var. 1, 35, 3 Indici maris -ae ... labiis suis navium dorsa fixerunt (*cf.* PLIN. nat. 32, 5). 1, 35, 4 -arum morsus insatiata cupiditas. CARM. epigr. 1175, 2 nomen mihi divitis undae -a dedit (*canis cui nomen erat Margarita*).

specialiter: **a** *i. q. purpura*: GLOSS. V 566, 13 conchis (*leg.* concha) ostrea animal in ponto quo tinguitur purpura. MAT. carm. frg. 13 *tapetes* -a purpura imbuens venenavit. LVCR. 2, 374 -arumque genus ... videmus pingere telluris gremium. 2, 501 Meliboeaque fulgens purpura Thessalico -arum tecta (tacta *ci. Oudendorp*) colore. CIRIS 103 candida Thesei purpureis late ridentia litora -is. PROP. 4, 5, 22 quae sub Tyriā -a superbit aquā. OV. met. 10, 267 stratis -a Sidonide tinctis. *cf.* VITR. 7, 13, 3 *purpurea sanies* ex -arum marinarum testis eximitur, ideo ostrum est vocitatum. PLIN. nat. 9, 125 *sqq. agitur de purpuris.* 9, 128 -ae omnes celerrime crescunt, praecipue purpurae. MART. 14, 154, 1 ebria Sidoniae cum sim de sanguine -ae *lana.*

b *concha Veneris*: PLAVT. Rud. 704 *Venerem* ex -a natam esse autumant. TIB. 3, 3, 34 faveas -a, Cypria, vecta tua. PAVL. FEST. p. 52 Cytherea Venus ab urbe Cythera, in quam primum devecta esse dicitur -a. PLIN. nat. 9, 80 -as ... apud Cnidiorum Venerem coli. 32, 5. STAT. silv. 1, 2, 118 nostra (*i. Veneris*) potuit considere -a. *cf.* 3, 4, 5. MART. 2, 47, 2 lēvior -is ... Cytheriacis. SIDON. epist. 4, 8, 5 vers. 1 pistrigero quae -a vehit Tritone Cytheren. FVLG. myth. 2, 1 p. 40, 21 -a etiam marina portari *Venus* pingitur, quod huius generis animal toto corpore simul aperto in coitu misceatur, sicut Iuba in fisiologis refert. *cf.* GALLIEN. anth. 711 (= TREB. Gall. 11, 8) bracchia non hederae, non vincant oscula -ae. *in nuptiis*: MART. CAP. 9, 903 (vers.) conscia iam Veneris nova serta parate Napeae ... inque torum violas certatim fundite -is. *nota nomen herbae*: DIOSC. Vind. C 99^v κόνχα Βενερις: δίψακος. **2** *testa concharum, ostreorum, cochlearum sim*: CIC. fin. 3, 63 illa *bestia,* quae in -a patula pina dicitur, isque, qui enat e -a, qui, quod eam custodit, pinoteres vocatur *eqs.* nat. deor. 2, 123 pina vero — sic enim Graece dicitur — duabus grandibus patula -is cum parva squilla quasi societatem coit comparandi cibi, itaque, cum pisciculi parvi in -am hiantem innataverunt, tum admonita squillae morsu pina comprimit -as. LVCR. 4, 936 res omnes aut corio sunt aut etiam -is aut callo aut cortice tectae. VERG. georg. 2, 348 lapidem bibulum aut squalentis infode -as (*cf.* SERV. *ad loc.*). OV. met. 8, 564 summa lacunabant alterno murice -ae. fast. 6, 174 ostreaque in -is tuta fuere suis. MANIL. 2, 93 -arum ... carcere clausa *animalia.* *cf.* 5, 399. CVRT. 9, 10, 10 tuguria -is et ceteris purgamentis maris instruunt. COLVM. 10, 324 implicitus -ae limax. 11, 3, 31 testulae vel -ae. CALP. ecl. 6, 68 imminet exesā veluti testudine -a. PLIN. nat. 9, 80 *murice* simplice -a utroque latere sese colligente. 9, 86 *conchyliorum* -as complexu crinium frangunt *polypi.* 9, 126 detracta -a *purpurarum* (*syn.* testa). 13, 81 scabritia *chartae* levigatur dente -ave. (MART. 14, 209, 1 [*tit.* concha] lēvis ab aequorea *papyrus* -a fiat). 32, 64 *ostrea* cocta in -is suis. 36, 192 -ae ac fossiles harenae *uruntur.* SVET. Nero 31 cuncta ... distincta gemmis unionumque -is erant. *i. q. margarita*: VARRO Men. 382 imperito nonnumquam -a videtur margarita. TIB. 2, 4, 30 e rubro lucida -a mari. PROP. 1, 8^b, 39 hanc ego non auro, non Indis flectere -is *potui.* OV. am. 2, 11, 13 tenuis -as pictosque lapillos. met. 10, 260 munera fert illi -as teretesque lapillos. MANIL. 5, 404 censibus aequantur -ae. GRATT. 403 sacris conserta monilia, -is.

II ***translate***: **1** *vas ad conchae formam fictum.* GLOSS. III 93, 63 conche ethmos: conca colum. II 574, 36 genus vasis. *cf. p. 29, 49.* *olearium*: CATO agr. 13, 2 in cellam oleariam haec opus sunt: dolia olearia ... concas maioris II et minoris II *eqs.* 66, 1 capulator -a oleum ... tollat. COLVM. 12, 50, 5 -is ... pleno vase olivis immitte defrutum. 12, 52, 8 -ae ferreae, quibus depletur oleum. PLIN. nat. 15, 22. GREG. TVR. glor. mart. 5 -a subposita, in qua oleum defluens decidebat. HOR. sat. 1, 3, 14 -a salis puri. HOR. carm. 2, 7, 23 funde capacibus unguenta de -is. PLIN. nat. 33, 88 *pulvis chrysocollae* in -is siccatur. 33, 123 *hydrargyrum* patinis ... inpositum ferrea -a. *potorium*: IVV. 6, 304 cum bibitur -ā (SCHOL. Iuv. *ad l.* non calicibus. *cf.* HIER. epist. 52, 12 non calice sorbere sed -a). PAVL. sent. 3, 6, 90 quae ad poculorum speciem comparata sunt ... veluti paterae ... et -ae. *aquarium*: GLOSS. III 70, 5. *cf.* 637, 2 adfer aquam manibus. aqua. cuncha. (ἔνεγκε ὕδωρ πρὸς χεῖρας. ὕδωρ. κόγχη). PAVL. sent. 3, 6, 56 pelves, conchae, aquimanilia. 3, 6, 83 *instrumentum mundi muliebris.* IVV. 6, 419 -as et castra moveri nocte iubet (SCHOL. Iuv. *ad l.* instrumenta balnearia. *cf. ad* 3, 277 pelves: -as, in quibus pedes lavant, aut vasa fictilia, ποδάνιπτρα). VVLG. II par. 4, 6 fecit quoque -as decem ..., ut lavarent in eis omnia (*gr.* λουτῆρας). 4, 14 (EVCHER. instr. 2 p. 147, 11 luteres in Regnorum -ae vel canthari aquarii). CLAVD. carm. min. 45, 2 (*tit.* de concha) transferat huc liquidos fontes Heliconia Nais et patulo -ae divitis orbe fluat. *i. q. labrum*: PASS. coron. 2 ut facerent ei ex metallo porphyretico -as sigillis ornatas cavari. 3 cavare -as. 4 perfecta est -a. 5. ANTH. 377, 3 (versus balnearum) curvavit cameris vario pro schemate -as. LIB. pontif. Momms. p. 108, 14 *et* 15 et -as striatas duas ... aqua fundentes; et in medio lacum purphyreticum cum -a raiata[?] in medio.

ad baptismum: CONC. Eliberit. a. 305(?) Mansi 2, 13^E emendari placuit, ut qui baptizantur, nummos in -am non immittant, ne sacerdos, quod gratis accepit, pretio distrahere videatur. *varia*: MARCIAN. dig. 33, 7, 17, 1 cauteria et -ae (*pictoris instrumenta*).

ITALA Ioh. 19, 29 (Hil. in psalm. 68, 18) -a ... aceto plena (σκεῦος, VVLG. vas). AMM. 16, 5, 4 aenea -a supposita brachio extra cubile protento. SCHOL. Iuv. 10, 64 sartago: -ae breves aut vasa turpia. VVLG. iud. 6, 38 expresso vellere, -am (λεκάνη) rore implevit. GREG.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Tvr. glor. mart. **11** argenteam (Greg. M. epist. 2, 38 p. 138, 1). Isid. orig. 20, 4, 11 (*in capite* de vasis escariis) 'lancis gavata', quasi cavata ... Hinc et -a, sed illa cavata, ista concava. sic et Graeci haec nuncupant. Lib. pontif. Momms. p. 99, 11 -a aurocalca. *in titulis*: Corp. VI 22188 ⟨et c⟩oncham et tectum et ollas ⟨fecerunt⟩. *fortasse huc pertinent*: V 5501, 3 matronis concam. VIII 8396 conchas de suo posuit. X 5209 concas. *pro mensura*: Cato agr. 156, 4 sumito farinae minutae concas duas. **2** *i. q. bucina Tritonis*: Gloss. V 446, 67 conca bucit (*lege bucina*). Verg. Aen. 6, 171 *Misenus* cava dum personat aequora -a. 10, 209 Triton ... -a exterrens freta. Ov. met. 1, 333 Tritona vocat -aeque sonanti inspirare iubet. Lvcan. 9, 349 ventosa ... -a. Plin. nat. 9, 9 -a canentem Tritonem. Sil. 14, 374 tortae certantia murmura -ae. Apvl. met. 4, 31 -a sonaci leniter bucinat. Hyg. astr. 2, 23 *Triton* fertur, cum -am inventam excavasset, secum ad gigantas tulisse et ibi sonum quendam inauditum per -am misisse. fab. 274 p. 151 *Tyrrhenus* -a pertusa buccinavit et pagum convocavit. Clavd. 10, 132. Mart. Cap. 9, 915 (vers.) dum -is Galatea personantes (-te *cod. Bern.*) nantes fluctigenas chorumque Phorci ... trahit. Sidon. carm. 11, 37 premit adiecto radiantis pondere -ae semiferi (*Tritonis*) Galatea latus. epist. 4, 8, 4 quod *epigramma* posset aptari -ae capaci, quae per ansarum latus utrumque in extimum gyri a rota fundi senis cavatur striaturis. *nota*: Ven. Fort. Mart. 4, 40 mox resoluta movet faucis lyra tinnile plectrum atque insulta canit camerati -a palati. **3** *varia*: *pudendum muliebre*: Plavt. Rud. 704 te (*i. Venerem*) ex -a natam esse autumant, cave tu harum -as spernas. *in basilica*: Pavl. Nol. epist. 32, 12 totum ... extra -am basilicae spatium. carm. 27, 475. 28, 42 per quinque nitentum agmina -arum series denseta coacto marmore mirum oculis aperit. 28, 277 Parias post vilia -as brassica fert. *genus fabae?* Scrib. Larg. 233 *v. l. 38.*

conchātus, -a, -um *a* concha. *in modum conchae curvatus*: Plin. nat. 10, 43 *pavo* -a quaerit cauda *umbrae repercussus*. 11, 270 recto vel -o parietum spatio. 31, 30 in antris -is (*Mayhoff*; coricis *codd.*).

concheus, -a, -um *a* concha. Cvlex 68 Indi conchea baca maris *i. margarita.*

conc(h)ic(u)la, -ae *f.* [*a* conchis *deminutive. Th.*]. *genus fabae*: Marcell. med. 33, 1 faba quasi concicula (Scrib. Larg. 233 concha [*lege* conchis?]) cum multo cumino cocta. Apic. (*in capite* ospreos) 5, 202 conciclam cum faba. 5, 203 conciclam apicianam. 5, 204 depisam. 5, 205 commodiana. 5, 207. *inde* **conciclātus,** -a, -um. Apic. 5, 207 conciclatus pullus (concicla inculcatus *vel* conculcatus *Schuch*).

conchis, -is *f.* [*a Graecis tractum, cf.* κόγχος. *Th.*]. *faba cum folliculo.* Prisc. gramm. II 26, 26 vetustissimi ... 'cunchin' pro 'conchin' ... quae tamen a iunioribus repudiata sunt, quasi rustico more dicta. II 169, 12 *vetustissimi dixerunt* 'hic' et 'haec conchis' (conscia *libri*). II 176, 5 semper singularia inveniuntur ... conchis. *accus.*: -im Avr. Fronto p. 69 N. -em Mart. 5, 39, 10. Ivv. 14, 131. Gloss. V 653, 41 concha dicitur a graecis olla fabae coctae (*contaminatae* concha *et* conchis? *sed cf. infra l. 53 sq.*). *cibus pauperum*: Mart. 5, 39, 10 Iro pauperior forem ..., si -em totiens meam comesses. *cf.* 7, 78, 2. 13, 7, 1 (*tit.* faba) si spumet rubrā -s tibi pallida testā. Ivv. 3, 293 cuius aceto, cuius conche (concha *pω*. Schol. faba) tumes. 14, 131 differre in tempora cenae alterius conchem aestivam (concham aestivi *pω*. Schol. fabam coctam). Avr. Fronto p. 69, 17 N. cum -im ... alios vorantis viderem.

conchīta, -ae *m.* [*a* concha; *cf. gr.* κογχίτης, *quod sensu differt Th.*]. *piscator concharum*: Plavt. Rud. 310 fures maritimi, conchitae atque hamiotae, famelica hominum natio.

?**conchleātius,** -a, -um *a* concha *vel a* cochlea. Isid. orig. 19, 10, 8 conchleatius *lapis* (*al.* concleatius, cocleaticus, concleaticus. *Arevalus suspicatur* cochleatus) cocleis et lapillis et arena concretus.

conc(h)ula, -ae *f. a* concha *deminutive. forma* concla: Plavt. Rud. 304 Metrol. p. 133, 1. 3.

I *proprie: animal aquatile*: Plavt. Rud. 304 nisi quid conclarum (concharum ς) capsimus, incenati sumus profecto. Val. Max. 8, 8, 1 -as et umbilicos lectitasse. Cels. 2, 29 alvum movent ... ostrea ... et omnes fere -ae. Scrib. Larg. 104 marina. Apvl. apol. 35 quaesisse de litore -am striatam. Tert. adv. Marc. 1, 13 una cuiuslibet maris -a, non dico de rubro. Amm. 23, 6, 85 uniones ideo sic appellatas quod evisceratae -ae singulas *margaritas* aliquotiens pariunt. Drac. satisf. 74 generat pelagi -a divitias. Isid. orig. 19, 28, 2. Cet. Fav. 27 p. 308, 15 conchulae (concula *libri*; conchylia *restituendum ex* Vitr. 7, 13, 3) ... lacrimas purpurei coloris emittunt.

II *translate*: **1** *vas*: Isid. orig. 16, 19, 2 fit etiam *argentum vivum* et ex minio imposito -ae ferreae. **2** *in basilica*: Pavl. Nol. epist. 32, 13 cum duabus dextra laevaque -is intra spatiosum sui ambitum absis sinuata laxetur. **3** *mensura*: Marcell. med. 21, 5 sisimbriae sucum ad plenitudinem -ae oblongae, quam Graeci tellinen, alii chemam macran vocant. 26, 72 ex mensura -ae unius. Isid. orig. 16, 26, 3 mensurarum pars minima cochlear .... Quod triplicatum -am facit. -a dragma una et dimidia adimpletur. Metrol. p. 133, 1. 133, 3. 140, 14 cocleares III -am faciunt (*cf. 15 sqq. et* Grom. p. 374, 25 *sqq.* p. 375, 25).

conchus. κόγχος Gloss. V 617, 12 conclus (*lege* conchus) est piscis, hinc conchilia unde tinguitur preciosa purpura.

conchȳliārius, -ī *m.* Gloss. III 309, 8 πορφυρεύς. Corp. III 2115 (*Salonae*) magister conquiliarius.

conchȳliātus, -a, -um [*a* conchylium. *Th.*]. *conchylii colore tinctus*: Cic. Phil. 2, 67 -is ... peristromatis. Petron. 38 -um aut coccineum tomentum. 54 alba potius quam -a ... lana (Plin. med. 1, 6 *ubi* conquiliata, conchiliata *codd.*; *cf. l. 49*). Plin. nat. 9, 138 veste. *cf.* 1, 9, 64 Svet. Iul. 43. Heges. 4, 25 l. 19 sub -is chlamydibus (βεβαμμένων χλανίδων). Sidon. epist. 1, 2, 6 modo -a ... supellex, modo byssina. 2, 13, 6 muricis Tyrii seu Tarentini -o ... indutu. *subst.* conchyliata (*sc. vestis*): Sen. epist. 62, 3 et relictis -is cum illo seminudo loquor.

conchȳ(lio)legulus, -ī *m. conchyliorum collector.* Cod. Theod. 10, 20, 5 (*a. 371*) si quis uxorem de familiis conchylegulorum acceperit. 13, 1, 9 (*a. 372*) conchylioleguli seu ex aliquolibet corpore mercatores. 10, 20, 17. Cod. Iust. 11, 8 (7), 15 (*a. 427*) patre conchyliolegulo geniti.

conchȳlium, -i *n. a gr.* κογχύλιον. *in libris* conchyl- *et* conc(h)il- *saepius confunduntur.* conquilium Gloss. V 350, 22. Isid. orig. 12, 6, 50 murex cochlea est maris ..., quae alio nomine conchilium nominatur, propter quod circumcisa ferro lacrimas purpurei coloris emittat, ex quibus purpura tingitur: et inde ostrum appellatum, quod haec tinctura ex testae humore elicitur. 19, 28, 2 conchylium dictum, eo quod ex conchulis marinis color eius colligitur. 19, 28, 4. Gloss. II 102, 33 cocnilia κοχλιος (*cod. c* κοχλίας). III 356, 11 conciliae λανδες (λεπάδες *Vulc.*).

1 *generatim*: Varro ling. 5, 77 in -is aliquā *vocabula* ex Graecis ut peloris, ostrea, echinus. Cic. Pis. 67 exstructa mensa non -is aut piscibus, sed multa carne subrancida. div. 2, 33 ostreis ... et -is omnibus contingere, ut cum luna pariter crescant pariterque decrescant (Hor. sat. 2, 4, 30 lubrica nascentes implent -a lunae. Stat. silv. 4, 6, 11 Plin. nat. 2, 109. 221). Hor. epod. 2, 49 Lucrina ... -a (Petron. 119, 35). sat. 2, 8, 27 Val. Max. 9, 1, 1 Paris 8, 8, 1 -a et umbilicos lectitasse (Val. Max. 8, 8, 1 conculas). Cels. 2, 18 cochleas itemque -a. 2, 26. 3, 6 Sen. dial. 1, 3, 6. 11, 10, 2 -a ultimi maris ... eruere. epist. 89, 22. Colvm. 8, 16, 7 *limosa regio* maxime idonea est -is, muricibus et ostreis (8, 16, 8. 8, 17, 9). Scrib. Larg. 191 Plin. nat. 3, 60. 6, 80. 8, 193. 223. 9, 37. 52. 65. 86 *polypi* vescuntur -orum carne. 9, 128. 22, 35. 32, 68. 32, 78 parotides ... -orum ex mulso curantur. 32, 84 Mart. 11, 52, 13 Tert. cult. fem. 1, 6. Sol. 9, 9 in latebrosis rupium cavaminibus ... reduviae -orum resederunt. Rvfin. hist. 4, 15, 4 marinas cochleas, quae -a vocant. Theod. Prisc. log. 61. Apic. 1, 30 (*tit.*) ciminatum in hostrea et concilia (*sic*). 9, 424 Pol. Silv. nom. anim. chron. I p. 543, 30.

2 *specialiter i. q. purpura et purpureus color*: Cic. Verr. 5, 59 stragulam vestem confecit, nihil nisi -o tinctum. rep. 6, 2 cum palliis -o tinctis. Catvll. 64, 49 tincta tegit roseo -i purpura fuco. Lvcr. 6, 1074 purpureusque colos -i iungitur uno corpore cum lanae (Plin. nat. 32, 77 -o infecta lana. Hier. epist. 107, 4 Marcell. med. 9, 73). Vitr. 7, 13, 1 *ostrum* excipitur e -o marino, e quo purpura inficitur. 7, 13, 3 *quomodo comparetur ostrum.* Sen. contr. exc. 2, 7 ex omni rupe -um contrahitur, quo vestis cruentetur. Sen. dial. 11, 11, 2 saturatam multo -o purpuram. nat. 1, 3, 12 et purpura eodem -o non in unum modum exit. Plin. nat. 5, 76 omnis *Tyri orbis* nobilitas -o atque purpura constat. 8, 197 viventium *ovium* vellera purpura; cocco, -o ... infecta. 9, 105. 9, 127 unde -is pretia, quis virus grave in fuco, color austerus in glauco et irascenti similis mari. 9, 130 *v. p. 27, 58.* 9, 139. 16, 73. 21, 46. 26, 102. 37, 48. 204. Qvint. inst. 1, 2, 6 nondum *infans* prima verba exprimit, iam coccum intellegit, iam -um poscit. Ser. Samm. 798 purpura torretur -i perlita fuco. 1101 -i sanguine tinctum *vellus.* Cod. Theod. 10, 20, 12 (*a. 385*) naviculam functioni muricis et legendis -is deputatam. 10, 21, 3 (*a. 424*) *serica* tincta -o. Evstath. Bas. hex. 7, 6 p. 943[C]. Sidon. epist. 2, 2, 7 abrupta purpurea genuino fucata -o. Cassiod. var. 1, 2, 2. 4. 7 *de inventis purpuris.* Cod. Iust. 1, 23, 6 pr. (*a. 477*) cocti muricis et triti -ii ardore. Plin. nat. 9, 124 -a et purpuras omnis hora atterit. Svet. Cal. 17 fascias (fasces *codd.*) purpurae ac -ii distribuit. Tert. pall. 3 de cataclistis, immo omni -o pressior qua colla florent. Sidon. carm. 15, 129 spirat -a sandix. *i. q. vestis conchylio tincta*: Plin. nat. 22, 3 ut sileamus ... grani coccum imperatoriis dicatum paludamentis, transalpina Gallia herbis Tyria atque -a tinguit. Ivv. 3, 81 *Graeculorum* non fugiam -a (Schol. vestem fucatam). 8, 101 Spartana chlamys, -a Coa.

herba: Plin. nat. 22, 82 et iasine (*sic Salmasius*, lasine *codd.*) olus silvestre habetur, in terra repens, cum lacte multo, florem fert candidum; -um vocant (concy- *codd.*). *ibid. plura.* *Spelthahn.*

concibo, -āvī, -āre *a* con *et* cibare. Didasc. apost. 42, 23 conversati sumus cum eo et concibavimus.

concibo, -ōnis *m. a* concibare *fictum voc. sermonis castrensis pro* contubernalis. Corp. VIII 9060 concibones f(ecerunt). *cf.* concivis.

concibus, -ī *m. a* concibare. Gloss. σύνσιτος, σύντροφος. *L.*

concicla *et* **-ātus** *v.* conchicula.

concidentia, -ae *f. ab* concidere. *figura*: Prisc. gramm. III 183, 23 concidentiam, quam συνέμπτωσιν Graeci vocant.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

concīdes *v.* concaedes.

? **concīditio,** -ōnis *f. a* concīdere. Ps. Ambr. serm. Sessor. 1, 5 non ruina tectorum, non conciditio (condicio *ed. Mign.*) languentium ac morientium proximorum sollicitudo discruciat.

ˣ**concido,** -idī, -ere [*a* con *et* cadere. *Th.*]. concado: *v. p. 33, 55.* Gloss. καταπίπτω. concado concido: συμπίπτω. concidit: ex utraque parte cadit. concidere: incidere (*de Cassiano. cf. infra l. 51 et p. 32, 38*). concadent πεσοῦνται. concidit: simul cecidit, ruinam fecit vel discerpit (*i. concīdit*). cecidit. conciderunt: ruerunt. conciderat: acciderat. ad terras concidit: pronus ruit. V 495, 23 concido: praecido (*i. concīdo?*) vel muto vultus. Prob. app. gramm. IV 203, 31 concidit correpte: 'cecidit' ..., producte: 'scidit' (Isid. diff. 1, 119 *per ĭ* 'cecidisse' ... *per ī* 'separasse'). Diff. ed. Beck p. 43, 7 'cadere' est in vestigio, 'decidere' ex alto, 'concidere' simul cadere (*cf. p. 33, 7*). *legitur ex coni. Buecheleri* Trag. inc. 44; *corruptum videtur* Bell. Hisp. 23, 5 concidentis temporis. *cf.* consido.

I *de animantibus*: **1** *proprie* (*ex statu suo vel in vestigio suo cadere, procidere*): *generatim*: Plavt. Amph. 1063 ut valide tonuit! ubi quisque institerat, -it crepitu (*cf.* Sen. nat. 2, 27, 3). Epid. 200 paene in cursu -i. Rud. 173 desiluit haec ... in terram e scapha: ut prae timore in genua in undas -it. Cic. Verr. 6, 140 plagis confectum ... civem Romanum ... -isse. 6, 142. Brut. 43 *Themistoclem sanguine* poto mortuum (Val. Max. 5, 6 ext. 3). div. 1, 77. 2, 67. 74 (*de moriente*). Lvcr. 3, 157 ex animi terrore. 3, 489 vi morbi ... ut fulminis ictu. 5, 1333 iumenta *apri ictu* ... -ere atque gravi terram consternere casu. 6, 758. 793 Caes. Gall. 5, 44, 11. 6, 27, 2 neque *alces*, si quo adflictae casu -erunt, erigere sese ac sublevare possunt. 6, 27, 5 Bell. Afr. 88, 4. Sall. Iug. 101, 11 equi atque viri adflicti ... niti modo ac statim -ere. Verg. georg. 3, 516 Aen. 2, 532. 5, 333 *cursor* vestigia ... haud tenuit ..., sed pronus in ipso *solo* -it. 5, 448 gravis ... ad terram. Prop. 1, 3, 5 Edonis fessa choreis ... in herboso -it Apidano. Ov. met. 5, 77 lapsi (*pugnantes*). 7, 538 *al.* Liv. 10, 29, 7 ut ... integris corporibus attoniti -rent. 33, 2, 2 *al.* Vitr. 8, 3, 17. Val. Max. 4, 6, 4 exanimis. 9, 12, 6. Cels. 2, 8 p. 49 ex inproviso *in morbo comitiali* (3, 23 *saepius*). 5, 21, 6 *al.* Phaedr. 5, 7, 7 casu gravi. app. 6, 16 Sen. Oed. 143. Colvm. 7, 7, 1 capellae ... subito -unt, velut aliqua ruina ... prosternantur. 7, 10, 1 Petron. 22, 5 Plin. nat. 8, 34 Stat. Theb. 11, 573. 6, 185 (*B M; aliter P*) Qvint. inst. 4, 2, 54 *al.* Plin. epist. 3, 14, 6 *al.* Svet. Tib. 73 *al.* Alf. dig. 9, 2, 52, 2 mulae ... lapsae. Apvl. met. 9, 37 exanimatus adulescens ... terrae. apol. 45 Amm. 17, 4, 4 *al.* Pelagon. 204 *al.* Hil. trin. 6, 24 consternata ad metum Petri et Iacobi ... fides -it (*in transfiguratione Christi, cf.* Vvlg. Matth. 17, 6 ceciderunt in faciem suam). Itala iud. 13, 20 (Lugd.) in faciem suam super terram (Vvlg. proni ceciderunt in t.). Vvlg. num. 22, 27. II Macc. 3, 27 in terram. IV Esdr. 13, 11 super multitudinem in impetu. Drac. Orest. 787 Romul. 10, 315. *in imagine*: Liv. 24, 8, 17 inponi cervicibus tuis onus, sub quo -as. Vvlg. prov. 28, 18 qui perversis graditur viis, -et semel. Hier. epist. 2 lababunt gressus et in ipso conamine vestigia -ent assurgentis. *i. q. incido* (Gloss. *cf. supra l. 7*): Cael. Avr. chron. 1, 5, 150 ut nunc speluncas timeant *alienati*, nunc lacunas, ne in easdem -ant. *sim.* Sidon. carm. 5, 311 in vestram plus -it ille ruinam. *de hostiis*: Lvcr. 1, 99 *Iphianassa* hostia -ret mactatu maesta parentis. 2, 353 vitulus ... propter mactatus -it aras. Tib. 1, 2, 62 Ov. epist. 6, 76 *al.* Sen. Thy. 146 victima (*Pelops, cf.* Octavia 145). dial. 1, 6, 8. *de feris*: Ov. epist. 4, 94 -erant illo percutiente ferae. *sim.* Manil. 5, 617 monstrum (*a Perseo interfectum*). *de iis qui in pugna, latrocinio sim. percussi cadunt, opprimuntur* (*interdum prorsus i. q. interfici; phrases transl. v. infra*): Enn. ann. 415 -it et sonitum simul insuper arma dedere (Macr. sat. 6, 1, 24 *comparat versum* Verg. Aen. 10, 488 corruit in vulnus *eqs.*). Rhet. Her. 4, 55, 68 percutit tempus. ille ... -it tacitus. Varro rust. 1, 69, 2 percussum cultello -isse. Cic. carm. frg. 24, 2. Phil. 14, 31 quarta *legio* ... desiderat neminem: ex Martia nonnulli in ipsa victoria -erunt (*ibid.* pugnantes occiderint). Tusc. 1, 89. 3, 66 vulneribus. Caes. Gall. 6, 40, 7. 7, 25, 2. 7, 50, 6. 7, 62, 4. Bell. Hisp. 23, 3 multitudine telorum. 31, 3. Sall. Catil. 61, 3 advorsis volneribus. Nep. Pelop. 5, 4 Epam. 9, 1 Ages. 5, 2 Dat. 9, 5 Prop. 4, 1b, 96 Ov. am. 3, 2, 15 met. 5, 117 Arbon. carm. frg. 2. Sen. Herc. O. 164 vulnere. Lvcan. 2, 197 flos Hesperiae, Latii ... iuventus. Val. Fl. 3, 203. 4, 123 Sil. 1, 307. 2, 142 saxo. 4, 621 *al.* Homer. 366 *al.* Qvint. inst. 6, 2, 31. Tac. hist. 3, 85 *Vitellius* ingestis vulneribus. Svet. Claud. 34 Flor. epit. 3, 3, 17 *al.* Porph. Hor. sat. 1, 7, 19. *nota* Anth. 462, 35 in fratrem fraterno -it ense. Paneg. 10, 17 Franci ... sub armis tuis. 10, 28 Amm. 21, 3, 3 *al.* Prvd. psych. 537. Hier. epist. 7, 1 Hannibalis agmina *apud Nolam*. 60, 5 Vvlg. Ios. 8, 25 *al.* Drac. Romul. 9, 72. *sim.* Ov. epist. 7, 196 (= fast. 3, 550) ipsa sua Dido -it usa manu. Sen. Tro. 1167 -it virgo ac puer (*Polyxena, Astyanax*). Med. 655 Mopsus. Clavd. carm. min. 30, 156 Lucretia. *generaliter de quovis mortis genere*: Sen. dial. 6, 11, 4 numquid ... ut -at *homo*, magni res molimenti est? Carm. epigr. 219, 20 morte propera -it. 1003, 2. 1294, 2. *hyperbolice, ut videtur, de iis qui nimio metu, terrore, similibus animi motibus franguntur* (*cf.* mente concidere *etc. l. 19 sqq.*): Rhet. Her. 2, 5, 8 adversarium ... erubuisse, expalluisse, titubasse, inconstanter locutum esse, -isse, pollicitum esse aliquid. Cic. Catil. 2, 5 quibus ego ... si edictum praetoris ostendero, -ent. har. resp. 2 vaecors ... sine voce constitit: deinde respexit et simul atque Cn. Lentulum ... aspexit, -it in curiae paene limine recordatione ... Gabinii ... desiderioque Pisonis. Pis. 88 cum tu ..., quod tibi succederetur ..., exsanguis et mortuus -isti. Planc. 65 -i paene. Phil. 2, 107. 5, 23. Att. 1, 16, 5 iudicum vocibus ... fractus reus et una patroni omnes -erunt. 1, 16, 10 Sen. contr. 7, 1, 20. Sen. dial. 6, 20, 2 *mors* efficit, ut non -am adversus minas casuum, ut servare animum ... possim. Qvint. inst. 12, 5, 4 moveamur ..., non -amus (*in dicendo*). Plin. epist. 7, 17, 10 *in agendo* si prima quaeque inprobari putas, debilitaris et -is. Paneg. 7, 21 velut attoniti -erunt. Hil. epist. ad fil. 3 Svlp. Sev. epist. 2, 6. *similiter de infirmis*: Ov. epist. 20, 215 -imus macie (*cf.* 20, 15 gracilem). Cels. 3, 15 p. 96 etiam febre liberatus vix refectioni valebit: adeo, si febris saepius accesserit, -et. *cf.* Vvlg. I Macc. 6, 10 recessit somnus ab oculis meis et -i et corrui corde prae sollicitudine (*rex aeger*). *nota* Cic. Phil. 3, 24 adlato nuntio ... mente -it. Hirt. Gall. 8, 19, 6 hostes -unt animis atque ... fugam quaerunt. Vvlg. II Esdr. 6, 16 factum est ..., ut timerent ... gentes ... et -rent intra semetipsos. animus concidit: *v. II 2.*

2 *translate*: **a** *de singulis* (*de amissione potentiae, auctoritatis, de damnatione etc.*): Cic. p. red. in sen. 9 nec eguissem medicina consulari, nisi consulari vulnere -issem (*in exilium pulsus*). 17 non tribunicio, sed consulari ictu. dom. 63 Sest. 44. 12 *de Catilina*. prov. 16 hac una plaga ..., ignominia senatus. Sest. 140 indignissime *L. Opimius*. Planc. 90 impiorum ferro ac manu. Phil. 2, 24 res p. staret, tu tuis flagitiis, egestate, infamia ... -isses. Att. 1, 16, 9 una plaga ... patres conscripti (*ibid.* deficerent). 3, 10, 2 ex amplo statu, ... in bona causa. 7, 25 *al.* ad Q. fr. 3, 5, 5. Nep. Phoc. 2, 4 uno crimine. Cvlex 326 dolis Ithaci virtus *Aiacis* ... icta. Val. Max. 7, 6, 1. 8, 1 damn. 6 populi iudicio. Sen. Tro. 867 mea ... fraude. dial. 6, 20, 5. 12, 15, 1 una ... ruina. Tac. ann. 14, 12 *Silana* inimicitiis *Agrippinae*. 16, 21 Cossutianus ... auctoritate *Thraseae* (*sc. in iudicio*. 16, 29). Clavd. 23, 21 Stilicho, quo -it alter Hannibal. 28, 284 non funditus armis -eram. mente concidere *et similia v. l. 19 sqq.* *incidere in aliquid*: Sol. 26, 6 matres in somnum ita -unt, ut nec vulneribus excitari queant (Plin. nat. 8, 127 gravi somno premuntur). Cassian. inst. 5, 29 *al.* Cassian. conl. 2, 16, 2 in gulae ... desideria. 3, 5, 2 in teporem noxium ac ... mortis barathrum.

b *de familiis, civitatibus, nationibus* (*interire, debilitari*): Cic. Mil. 19 si unus ille (*Pompeius*) occidisset, non haec solum civitas, sed gentes omnes -issent. div. 1, 75 *victoria Lysandri* Athenienses. Ov. met. 15, 422 illas adsumere robora gentes, -ere has. Liv. 30, 44, 7 illo ... vulnere -imus (*Carthaginienses*). Tac. hist. 4, 57 *Haedui* proeliis. 4, 17 *Galliae* suismet viribus. Sidon. carm. 5, 584 populatibus, igni. Rhet. Her. 4, 39, 51 domus huius indigna -et calamitate (Hor. carm. 3, 16, 11 Sen. Herc. O. 221 Vvlg. I par. 10, 6). Cic. dom. 96 rem ... p. -ere unius discessu quam omnium interitu occidere malui. Sest. 25 *patria*. Flacc. 16 *Graecia* libertate immoderata (*cf.* Anth. 447, 2). rep. 1, 64 unius iniustitia ... genus illud totum reipublicae. div. 1, 121 quo ostento regnum patris et domum funditus -isse. Verg. catal. 3, 6 cetera *mundi* ... *Alexandri* cuspide -erant. Aen. 11, 245 *Diomedis manu* -it Ilia tellus (Ov. trist. 2, 317 Argolicis ... armis ... Troia. Anth. 431, 8 Achilleis ... lacertis). Sen. contr. 10, 5, 25 per proditores Olynthos. Vell. 1, 7, 4 urbem crevisse, floruisse, -isse, resurrexisse (*cf.* Svlp. Sev. chron. 2, 15, 7). 1, 13, 1 Carthago. Sen. Med. 879 regni status. Ag. 865. dial. 12, 14, 5 familiae *Pauli* ... -entis *morte filiorum*. Plin. nat. 11, 270 regnum. Sil. 8, 335 Roma (*sc. Varrone consule*). Tac. hist. 5, 11 Hierosolyma. ann. 3, 4 *respublica*. Vvlg. Is. 3, 8 ruit ... Ierusalem et Iudas -it. *nota* Avg. civ. 3, 14 p. 113 *Syracusae* sub manus *Marcelli*.

II *de rebus*: **1** *corporalibus*: *concidunt aedificia, statuae, arbores, sim.* (*cf. sub I 2 b*): Rhet. Her. 4, 8, 12 urbs acerbissimo -at incendio conflagrata (Cic. Catil. 4, 11. Paneg. 11, 9 urbs ... in ruinas). Cic. carm. frg. 3, 40 (div. 2, 45) species ex aere vetus ... Nattae -it (*sc. ictu fulminis*). 3, 46 Martia *lupa* ... fulminis ictu -it atque avolsa pedum vestigia liquit (div. 2, 45. Svet. Nero 46 Lares. Vopisc. Tac. 17, 4). de orat. 2, 353 conclave. Caes. Gall. 3, 14, 7 *funibus* abscisis antemnae ... -bant. civ. 2, 11, 4 ruina pars ... turris -it, pars ... consequens procumbebat. 2, 12, 4. Verg. Aen. 5, 448 radicibus eruta pinus (Phaedr. 4, 7, 7 bipinni. Svlp. Sev. Mart. 13, 8). Ov. Pont. 1, 9, 14 domus ingenti ... lapsa ruina ... in domini ... caput. Vitr. 2, 9, 16 moles. Sen. Herc. f. 998 Cyclopia eversa manibus saxa nostris. Sen. benef. 5, 19, 1 (*ex coni.*). nat. 6, 9, 3 agitata fastigia. Octavia 831 tecta flammis. Tac. ann. 14, 6 navis *Agrippinae* summa sui parte veluti terrestre machinamentum. Svet. Tib. 74 turris. Alf. dig. 39, 2, 43 pr. *aedificium* per se. Capitol. Ant. 9, 1 oppida *terrae motu*. Hil. myst. p. 26, 20 Hierico ... ad vocem tubae (Vvlg. Ios. 6, 5 corruere). Amm. 17, 7, 4. 22, 9, 4 moenia ... in favillas ... -isse (-sedisse *codd.*). 23, 4, 8 in rimas (ruinas *Petschenig*) ... structurae laxatae murorum. 24, 4, 30 in pulverem ... et ruinas (31, 8, 8). Hier. in Is. 23, 13 p. 325 in ruinas. Vvlg. Is. 25, 12 Rvfin. hist. mon. 7 p. 412B.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Clavd. 7, 92 spes inrita valli -it et scopulis patuerunt claustra revulsis. Svlp. Sev. chron. 1, 22, 4 Drac. Romul. 8, 74. *similiter de mundo:* Cic. rep. 3, 34 si omnis hic mundus intereat et -at. 6, 27 caelum. Sen. Herc. O. 1112 benef. 6, 22, 1. *venti, ignis, aqua:* Hor. carm. 1, 12, 30 -unt venti fugiuntque nubes (*cf. Theocrit. 22, 19* ἀπολήγουσ' ἄνεμοι). Qvint. inst. 5, 13, 12 flamma. Hil. Macc. 138. *nota* Lvcan. 5, 602 dubium pendet, vento cui -at, aequor (*i. cum utro vento, borea an coro, cadat*). *corpus, corporis partes* (*cf. p. 31, 50*): Lvcr. 3, 585 mutatum putre ruina -erit corpus (Vvlg. Is. 14, 11 -it cadaver tuum). Cels. 3, 5 p. 84 si protinus venae -erunt *in accessione.* 3, 6 p. 85. 7, 7, 9 si ea (*cartilago*) incisa est, palpebra -it, neque attolli postea potest. Hier. epist. 147, 6 caligaverunt oculi, lingua torpuit, -erunt bracchia *eqs.* Vvlg. gen. 4, 5 iratus ... est Cain ... et -it vultus eius (Iudith 6, 5). Ezech. 30, 25 confortabo brachia regis Babylonis et brachia Pharaonis -ent. Vindic. med. 24 viae *corporis* (*opp.* dilatatae *sunt*). 25 *semen* in vasculis. Cael. Avr. acut. 1, 14, 109 pulsus. 2, 3, 17 manus. chron. 1, 4, 75 dentes. Fortvn. rhet. 3, 17 p. 131, 10 ne *vox* a clamore subito concidat (considat *al.*; *opp.* ne ... in clamorem ... prorumpat).

2 *de incorporalibus* (*cf. sub I 2 b*): *concidit animus:* Trag. inc. 95 simul animus ⟨cum⟩ re -it (*Bern.*²; rem condidit *rell.*). Cic. dom. 135 pontifici ... mentem debilitatam metu -isse. div. 2, 119 contrahi ... animum ... et quasi labi putat atque -ere: id ipsum esse dormire. Vvlg. I reg. 17, 32 non -at cor cuiusquam in eo (*Goliath*). *cf. p. 32, 19 sqq.* *malum:* Cic. Q. Rosc. 17 ut ignis in aquam coniectus ... restinguitur ..., sic refervens falsum crimen in purissimam vitam collatum statim -it et extinguitur. Liv. 28, 26, 14 ferocia. Lvcan. 4, 188 civilis Erinys. Tac. hist. 2, 57 bellum. Paneg. 5, 18 vis nauticae rebellionis in vestigiis suis. Clavd. 19, 19 dementia. *commoda:* *potentia:* Cic. Verr. 3, 3 opes Karthaginis ... -issent. Catil. 3, 16 omnes Catilinae copias ... spes ... opes ... -isse. dom. 38 tribunatum. Pis. 79 quae ipse gesserat. orat. 148. Nep. Pelop. 2, 4 *Spartanorum* imperii maiestas ... Leuctrica pugna. Tac. ann. 12, 13 Paneg. 4, 18. *artes, virtutes:* Cic. ac. 2, 146 artificia. Att. 1, 16, 7 religio ... pudicitia ... fides ... senatus auctoritas. Lvcr. 4, 507 ratio ruat omnis, vita quoque ipsa -at extemplo. Ov. Pont. 4, 6, 14 morte tua ... auxilium. Sen. contr. 1, 8, 3 tantam virtutem sine successore concidere (-cedere *codd.*). Sen. dial. 6, 12, 4 divina. Vvlg. sap. 3, 15 quae non -at, radix sapientiae (ἀδιάπτωτος ἡ ῥίζα). Clavd. 15, 269 Pellaeo libertas ... auro. *pretia rerum, fides debitorum:* Cic. Verr. 5, 12 praeclara nomina artificum ... Verris aestimatione sic -isse (*i. pretia vilia facta esse*). Manil. 19 cum in Asia res magnas permulti amiserant, ... Romae solutione impedita fidem -isse (*cf. ibid.* ruere illa non possunt, ut haec non eodem labefacta motu -ant). Cod. Theod. 14, 4, 5 *a. 389* suariorum vires ea -isse occasione ..., quod fundi eorum ... donatione transcripta sunt. *sim.* Cod. Theod. 8, 12, 8, 1 *a. 415* curatores ... ab huiuscemodi negotio temperare debebunt, ne tanta res eorum -at vilitate.

III *technice*: 1 *in grammatica:* Prisc. gramm. III 159, 3 ne -ant *genetivi primitivorum genetivis derivativorum.* *hinc n. subst.* concidentia, -um Prisc. gramm. III 4, 17 in omnibus concidentibus (*velut* amator *subst. et* amator *imper. pass.*). 2 *apud gromaticos:* Grom. p. 317, 3 ab orientali parte limes in proximum -et. 318, 17 proxime -ens de sinistris partibus. *cf.* p. 322, 21.

forma **concado.** 1 *i. q. simul cado:* Sen. nat. 6, 1, 9 nihil ... interest ... solus in illud profundum an cum magno comitatu populorum -entium ferar. 2 *i. q. concido:* Cael. Avr. acut. 2, 10, 77 dentium -ente iunctione. diaet. pass. 42 virium -ente substantia. Cass. Fel. 51 p. 132 pulsus -it. Gloss. *v. p. 31, 6 sqq.*

synonyma: debilitari, deficere, labi, occumbere (Sil. 12, 645), procumbere (*adde* Ov. Pont. 1, 9, 14), prosterni, ruere. *opposita:* adsumere robur, attolli, se erigere, se sublevare, resurgere (*adde* Paneg. 4, 18), stare (*transl.* Cic. Att. 10, 8, 6). occidere (Cic. dom. 96).
derivatum: concasus, concidentia.

×**concīdo,** -īdī, -īsum, -īdere [*a* con *et* caedere. *Ih.*]. Cic. orat. 159 concisum, non concaesum. Gloss. συντέμνω, συγκόπτω, κατακόπτω, διακόπτω, praecido. concidit: battuit, cancellat. concisum: laceratum. Prob. app. gramm. IV 203, 31 *et* Isid. diff. 1, 119 *v.* concido *p. 31, 11.* *de significationibus cf.* conscindo.

I *aliquid*: 1 *proprie* (*manibus, armis, sim.*): *carnes, sim.:* Plavt. Amph. 85 eius ornamenta et corium uti -rent. Cic. Flacc. 73 manus quas contudit, digitos quos confregit, nervos quos -it. Cels. 2, 11 p. 55 scalpello *cutem* (5, 26, 32 ulcus. 6, 18, 2). 5, 26, 34 quidquid aridum est ... usque sanum corpus -ere. 7, 7, 14 *suffusionem oculorum* acu. 7, 29 p. 318 ut ... *infans* -sus eximi debeat *ex utero matris* (*opp.* solidus). Colvm. 12, 55, 4 *carnem* in libraria frusta. Petron. 59, 7 Aiax stricto ... gladio, tanquam insaniret, -dit *vitulum elixum.* 121, 120 pallida Tisiphone, -sa (-scissa *al.*) ... vulnera mande. 141 si corpus ... in partes -erint. Ivv. 4, 130 *rhombum.* Apvl. met. 2, 7 isicium fartim -sum. Amm. 25, 3, 5 beluarum suffragines ... et dorsa. Lampr. Heliog. 10, 5 *v. p. 35, 52.* Hyg. astr. 2, 4 p. 34, 12 Lycaon *filium* ... cum alia carne. Vvlg. exod. 29, 17 -sas carnes *arietis.* lev. 1, 6 artus in frusta. 8, 20 *al.* Avg. civ. 22, 8 p. 574 coquus ... piscem. Oros. hist. 4, 20, 35 -sis visceribus. Tab. devot. Audollent 287ᵃ ner⟨v⟩a illis (*equis?*) -as. Corp. XIII 10027, 149 (*in fibula*) capud Gorg⟨o⟩nis Perseus -era(t). *tropologice:* Lvcif. non parc. 14 morsibus serpentis -sum cor tuum. *holera, fruges, sim.* (*maxime in culina*): Cato agr. 119 -ito ipsas (*oleas*). 123 de iunipiro materiem semipedem crassam -ito minutim. 157, 7 *brassicam crudam* si edes -sam. Pompon. Atell. 50 far. Varro rust. 3, 10, 6 *anseribus* obiciunt ... herbam ... teneram aliquam -sam. Cels. 4, 29 p. 156 mixtus capparis cortex -sus. Colvm. 6, 4, 3. 6, 10, 1. 8, 11, 14 *al.* 12, 9, 1. 12, 22, 2 haec minute (12, 48, 4 *al.*). 12, 59, 3 caseum ... minutatim. Scrib. Larg. 136 *radicem* in minimas particulas. 156 *al.* Calp. ecl. 5, 6 capellas ... lascivo -ere germina morsu. Plin. nat. 13, 106 bacas ... -sas cum alica ... doliis condi. 15, 18 *al.* 16, 54 flos ... resinae cum multa astula ... -itur ad cribrum minuta. 18, 97 grana. 18, 112 *et saepe.* 25, 117 *radices* -untur in quaternos digitos osseis cultellis. 25, 170 radicem ... -sam in aceto decoctamque. 26, 58 minute. Mart. 14, 160 tomentum -sa palus Circense vocatur (Pelagon. 204 *harundinem* in partes). Itala Marc. 11, 8 (cod. k) alii ... frondia -ebant de arboribus (κόψαντες; Vvlg. caedebant). Vvlg. IV reg. 4, 39 -it *colocynthidas* in ollam pulmenti. Avg. c. Faust. 6, 4 p. 288, 21 fructum ... nec ... -unt aut coquunt. p. 289, 5. Apic. 116 -si capparis minuti (*sic libri*). Cael. Avr. chron. 5, 1, 20 herbam ... in breves particulas. 4, 7, 104 *al.* 4, 8, 127 chamaeleae -sae atque contritae.
ligna: Cato agr. 37, 3 sarmenta *vitis* .. -ito minute. Ov. fast. 2, 647 ligna senex minuit -saque construit arte. Fest. p. 262, 17 ruta caesa dicuntur, quae venditor possessionis sui usus gratia -it. Vlp. dig. 32, 55 pr. lignum (32, 55, 2 minutatim). 32, 55, 2 arbores. Itala iud. 9, 48 (Lugd.) sarcinam lignorum (ἔκοψε; Vvlg. praecidit). Vvlg. gen. 22, 3 I reg. 6, 14. Lex Sal. 34 add. 1 sepem. *hinc tropologice:* Optat. 1, 10 p. 12, 15 scismaticos a vite velut sarmenta esse -sos (*i. abscisos?*). 2, 9 p. 45, 4 vos esse fractos ramos ab arbore, vos esse abscisos palmites a vite, vos rivum -sum a fonte. *ibid.* 45, 6 potest ... arbor a ramo -i. *cf.* 6, 3 p. 147, 16 a qua (*ecclesia*) vos -sos esse (p. 148, 4). *lapides, metallum:* Ivv. 14, 291 (*de nummis*) -sum argentum in titulos faciesque minutas. Flor. epit. 4, 10, 10 argentum dolabris. *sim.* Vvlg. IV reg. 24, 13 *al.* Inscr. christ. Rossi II 89, 42, 1 *in adnot.* Petron. 123 vers. 192 paulo ante lues iam -enda iacebat (*sc. glacies facta*). Herm. Pal. vis. 3, 6, 1 -sos ... et longe proiectos *lapides* (κατακοπτομένους). *varias res, maxime arte factas:* Liv. 38, 39, 2 naves *regias* ... -ret cremaretque. 38, 39, 3. Val. Max. 1, 8, 9 *Pompeius* -sae scaphae lignis conburebatur. Svet. Claud. 16 essedum argenteum. Pavl. dig. 18, 6, 13 lectos. Vir. ill. 72, 6 sellam (73, 2). Vvlg. Mich. 1, 7 sculptilia. Ezech. 5, 2 -ite aratra vestra in gladios. Apvl. met. 3, 14 lorus ... prius a me -sus atque laceratus interibit ipse quam tuam ... contingat cutem. Vlp. dig. 28, 4, 1, 3 si quidem illud (*testamentum*) -it (ʻ*scrib.* conscidit; σχίσῃ *Graec.*ʼ *Kuebler*). Optat. 7, 1 p. 162, 9 *librum* -sum minutatim ignibus imponebat. *ibid.* p. 163, 3 post legem a Moyse fractam ... et -sam et incensam ante tempora christiana. Optat. 6, 1 p. 144, 14 cur -istis precibus viam (*i. altaria confregistis*)? Amm. 26, 8, 10 catenam fortius bipenni -ens ita confregit, ut disiecta patefaceret aditum. Avg. civ. 15, 9 p. 75 *dentem* minutatim.
subi. res: Plin. nat. 19, 11 Cumanae plagae -unt apro saetas. *terram, solum etc.:* Cato agr. 44 qua locus ferax non erit, id (*sc. oletum*) plus (ʻ*quam in loco feraci*ʼ *Keil*) -ito. 128 terram cretosam rutro. Verg. georg. 2, 260 magnos scrobibus -ere montes (*i. colles vinearum*). Ps. Lact. mort. pers. 7, 4 *provincias* in frusta. Oros. hist. 2, 6, 4 fluvium per magnas ... fossas. 6, 10, 3 gladiis terram. *aliter* Itala Dan. 7, 23 (Lucif. non parc. 30) *bestia* manducabit omnem terram et conculcabit eam et -et (Vvlg. comminuet; *cf.* Vvlg. Zach. 11, 6). Avg. serm. ed. Mai 6, 2. *passive, latente fere subiecto:* Caes. Gall. 3, 9, 4 pedestria esse itinera -sa aestuariis. Colvm. 4, 18, 2 hortulorum descriptio quanto est minoribus modulis -sa. Plin. nat. 18, 47 umidiorem agrum fossis -i atque siccari. Plin. epist. 5, 6, 16 xystus in plurimas species distinctus -susque (-sus distinctusque *Stangl*) buxo. Ivst. 2, 1, 20 *Aegyptus* tot fossis -sa. Hier. in Is. 11, 6 p. 165 Nilus ... in ... rivos divisus est atque -sus (*ibid.* scissus in rivos). *sim.* Plin. nat. 16, 184 sono deprehenditur, an torta sit materies nodisque -sa. *de anima tamquam re corporea:* Tert. anim. 14 quae (*anima*) in totum corpus diffusa ... per sensualia variis modis emicet, non tam -sa quam dispensata (*cf.* 53 p. 386, 6). *technice:* Grom. p. 322, 21 casa venientem limitem orientalem -et. *sim.* p. 338, 4. *cf.* concido *p. 33, 52.*

2 *translate:* a *generatim:* L. Crass. or. frg. Cic. de orat. 3, 4 cum omnem auctoritatem universi ordinis ... in conspectu populi R. -eris (*ibid.* non tibi illa sunt caedenda). Vvlg. Sirach 28, 18 virtutes populorum -it *bilinguis.* Avg. civ. 6, 10 p. 269, 13 civilem *theologian* non ausus est *reprehendere Varro*, quam iste (*Seneca*) -it. Act. Petr. 15 ostendetur ... tua pravissima natura et -etur machinatio tua.
Qvint. inst. 1 pr. 24 illae artes ... frangunt atque -unt, quidquid est in oratione generosius. 1, 7, 33 *cavillationibus* ingenia -i et comminui. 11, 1, 27 multae erunt *partes orationis* et eam (*memoriam?*) distinguent (distringent?) atque -ent. 12, 1, 7 nihil est ... tot ac tam variis adfectibus -sum atque laceratum quam mala mens. b *speciatim in philosophia, rhetorica* (*dicendo vel cogitando dirimere, lace-*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

rare, sim.): CIC. orat. 230 infringendis -endisque numeris *orationis.* 231 minutos numeros sequens *orator* -at delumbetque sententias. ac. 2, 42 haec . . . universa -unt etiam minutius *philosophi* (*i. q. ibid.* in minima dispertiunt). SEN. epist. 65, 16 ista . . . omnia, si non -antur nec in hanc suptilitatem inutilem distrahantur, attollunt . . . animum. 89, 2 philosophiam in partes, non in frusta dividam. dividi enim illam, non -i, utile est. PLIN. nat. 18, 223 nec . . . parvorum siderum mentione -enda ratio (*sc. operis*) est. QVINT. inst. 3, 11, 21 per tam minutas . . . particulas rationem dicendi. 5, 10, 91. 9, 4, 42 compositio multis clausulis -sa. 11, 3, 53 spiritus . . . nec crebro receptus -at sententiam. 11, 3, 107 ne . . . manus . . . actionem continuo motu -ret. TERT. adv. Val. 3 dispersae atque -sae divinitatis. CARM. adv. Marc. 1, 149 qui legitis vera et -sa ea falsa docetis. LACT. opif. 11, 11 ut posset lingua . . . vocis . . . tenorem pulsibus suis in verba -ere. FORTVN. rhet. 2, 16 p. 111, 4 si oberunt res gestae . . . quaestionibus erunt reservandae et per totam orationem -endae. *ibid.* p. 111, 18 *v. sub* concisus. SERV. Aen. 6, 105 *Aeneas* -it totam petitionem (*i. abbreviat*). AVG. civ. 6, 9 numinum officia tam viliter minutatimque -sa. *in grammatica de syncopa* (*cf.* concisio): PRISC. gramm. II 140, 17 'nutritrix' . . . euphoniae causa . . . mediam syllabam -it: 'nutrix'. III 468, 14 'ti' concisa (*in* 'primas' *ex* 'primatis') mansit accentus integer.

II *aliquem*: 1 *proprie*: *de vapulando*: POMPON. Atell. 83 dolasti uxorem: nunc ea propter me cupis -ere? CIC. Verr. 2, 122 virgis plebem Romanam -ere. 4, 56 pugnis et calcibus -sus. Sest. 79 *Sestium* iacentem et -sum plurimis vulneribus. IVV. 3, 300 pulsatus *pauper* . . . et pugnis -sus. 6, 414 loris. APVL. met. 7, 25 fustibus. AMM. 28, 1, 21 virgis. 14, 7, 3 pugilum vicissim se -entium. VVLG. Marc. 5, 5 *homo* clamans et -ens se lapidibus (κατακόπτων ἑαυτόν). *de interficiendo, praecipue in pugna*: QVADRIG. hist. 43 dum ii -rentur, hostium copias ibi occupatas futurum. CIC. Tull. 54 ut familia M. Tulli -i oportuerit (*ibid.* occidere). Sest. 132 hanc nationem (*optimates*) deleri et -i. prov. 9 cohortes. div. 1, 77 *exercitum.* Att. 5, 16, 4. 16, 1, 2? epist. 11, 14, 1. POLLIO Cic. epist. 10, 33, 3. 4 (*ibid. legiones* caesas). CAES. Gall. 1, 12, 3 *al.* BELL. Afr. 40, 3 *al.* 93, 2 *Considium.* BELL. Hisp. 4, 2 *al.* NEP. Dion 10, 1 *al.* FEST. p. 372, 12 SEN. epist. 94, 66 FLOR. epit. 3, 3, 14 (*ibid.* cecīdere). 3, 10, 25 civitatem . . . audentem eruptiones in vallo gladiis sudibusque -it. 3, 21, 24. APVL. met. 7, 7 factione *latronum* . . . confecta atque -sa. 9, 40 sese -surum eum machaera . . . frustatim. TERT. scorp. 4 depugno in acie, vulneror, -or, occidor. CAPITOL. Maximin. 19, 4 plebem et principes civitatum. VOPISC. Aurelian. 31, 5 satis Palmyrenorum caesum atque -sum (-scisum *codd.*) est. AMM. 20, 7, 15 hostium gladii quicquid inveniri poterat -bant. *cf.* 30, 1, 21 victima (*sc. regulus*) . . . foede -sa. VVLG. num. 14, 45 percutiens eos atque -ens. psalm. 88, 24 *al.* OROS. hist. 4, 3, 3. ACT. Petr 32 medici concidebant eum (*Simonem; in gr.* κατατεμνόμενος). *tropologice*: VVLG. Iob 16, 15 *deus* -it me vulnere super vulnus. HIER. in Amos 1, 1 p. 228 si non fuerint *animae* plaustris ac rotis ferreis ac dentatis . . . -sae atque serratae. *hinc, ut videtur, absolute*: CIC. Verr. 4, 155 (*epistula Timarchidi*) 'cum Volteio, qui plurimum potest, caede, -e'. *sim.* TREB. trig. tyr. 9, 9 (*epist. Gallieni*) 'lacera, occide, -e'. *obscaene*: LAMPR. Heliog. 10, 5 nubsit et coit ⟨it⟩a, ut et pronubam haberet clamaretque: -e, magire. *de castratione*: CASSIOD. Ios. c. Ap. 2, 270 filios . . . -ens (ἐκτέμνων).

2 *translate*: *in imagine*: PLAVT. Epid. 488 istic homo te articulatim -it, senex (*i. q.* 491: tibi os est sublitum . . . probe). CIC. Verr. 6, 151 in illas tibi maiores plagas incidendum est, in quibus te ab eodem me superiore ex loco confici et -i necesse est. *dicendo, scribendo opprimere*: ENN. trag. 421 vocibus -e: facimus ⟨muss⟩et obrutus. CIC. Phil. 5, 28 decretis vestris eum (*Antonium*) -istis. 12, 11 iudiciis ignominiisque. nat. deor. 1, 93 Epicurus . . . Timocraten . . . totis voluminibus. ad Q. fr. 2, 4, 1 Vatinium . . . arbitratu nostro (*sc. in iudicio*). 2, 6, 4 damnationes inimicorum, in quibus . . . Servius adlisus est, ceteri -untur. *sim.* PS. MAR. MERC. Nest. epist. 2, 1 aditionem apud piissimum . . . imperatorem faciunt nosque -unt frequentibus lamentationibus.

synonyma: abscidere, caedere, comminuere, conficere, delere, dividere, frangere, minuere, scindere.

derivata: concisio, concisor, concisura.

ex partic. adi. **concisus,** -a, -um. *compar. v. p. 36, 8.* NOT. Tir. 11, 61. *dubia lectio* CIC. part. 19 circumscriptione concisa (conclusa *cod. Viteberg., edd.*). CIC. de orat. 2, 61 angustis et -is disputationibus *philosophorum Graecorum.* 2, 159 genus sermonis . . . non liquidum, non fusum ac profluens, sed exile aridum -um ac minutum. 2, 327 hoc ipsum 'effertur, imus', -um est ita, ut non brevitati servitum sit, sed magis venustati. 3, 202 distincte -a brevitas. Brut. 66 -is sententiis *Philisti et Thucydidis.* orat. 187 et angusta quaedam atque -a et alia dilatata et fusa oratio. PLIN. nat. 2, 119 nimis subtili atque -a *ratione quattuor ventis octo additi sunt.* QVINT. inst. 2, 20, 7 duo . . . genera orationis, altera perpetua (*rhetorice*) . . ., altera -a (*dialectice*). 2, 21, 13. 4, 5, 24 -a nimium et velut articulosa partitio *orationis.* 5, 4, 30 *eloquentia* conclusionibus certis et in unam prope formam cadentibus -a. 6, 4, 2 in actione perpetua . . ., in hac brevi atque -a (*i. altercatione*). 8, 5, 27 *oratio.* FORTVN. rhet. 2, 16 hoc genus narrationis (*sc. cum, quae profuerint, tantum narrabimus*) quod vocatur? concisum. *ibid.* -a narratione. CIC. orat. 40 -us . . . Thrasymachus minutis numeris. SEN. dial. 2, 17, 3 fauces -as. PLIN. nat. 10, 82 modulatus . . . sonus . . . nunc continuo spiritu trahitur in longum . . ., nunc distinguitur -o. PS. QVINT. decl. 17, 15 -a verba, trepida suspiria. VVLG. num. 10, 5 si . . . prolixior atque -us clangor *tubarum* increpuerit. Ios. 6, 5 insonuerit vox tubae longior atque -ior. CAEL. AVR. acut. 2, 10, 74 alii . . . -is sermonibus loquuntur, alii iugibus. chron. 1, 4, 94 somnus suspensus vel -us. *quasi subst.* concīsa, -ōrum *n.* QVINT. inst. 10, 7, 10 brevia illa atque -a singultantium modo eiecturi. 11, 3, 170 epilogus . . . desiderat quandam -orum continuationem. VINDIC. med. 23 (*de tactu*) si lenia fuerint atque aequalia . . . irruentia; si autem aspera et -a.

adv. **concīsē.** *compar. l. 20* QVINT. inst. 12, 2, 11 ea *parte artis* non tam est minute atque -e in actionibus utendum quam in disputationibus. IVL. VICT. rhet. 16 p. 424, 16 'effertur, imus, *eqs.*' videtur haec brevitas esse, quia -e proposita est (*cf. p. 35, 75*). VVLG. num. 10, 7 simplex tubarum clangor erit et non -e ululabunt (*cf.* Ios. 6, 5 *l. 7*). GILD. Brit. 86 chron. III p. 73, 22 Micheam ac si caelestem quandam tubam adversus . . . principes -ius personantem. ***Hey.***

? **conciēns,** -entis [*cf. c.* inciens. *Th.*]. APVL. mund. 23 *terram* aquarum agminibus concientem (*i. praegnantem; fortasse* concipientem), parientem atque educantem.

concieo, -itum, -ēre *vel, quod longe usitatius,* **concio,** -īvī, -ītum, -īre [*a* con *et* ciere; *cf. c.* ac- ex- percīre. *Th.*]. *exemplis formarum secundae et quartae coniugationis apud Neue-Wagener, Form. III³ 288. 318. 457. 462. 468. 477 et Georges, Wortform. s. v. collectis adde*: conciet: PLAVT. Amph. 476. conciebat: PLIN. nat. 7, 96. conciret: LIV. 29, 28, 6. conciere: GLOSS. V 639, 44. conciens: LIV. 29, 1, 19 VELL. 2, 3, 2. 74, 2. concĭtus: LVCR. 2, 267 LVCAN. 5, 597 VAL. FL. 2, 460. 5, 576 (*eidem etiam* -ītus). concītus, *66ies in quinto pede hexametri, in primo* OV. met. 6, 594. 11, 334 VAL. FL. 6, 705 SIL. 11, 113. 16, 352 MART. epigr. 30, 1. *in quarto*: OV. met. 3, 79. 7, 154 VAL. FL. 3, 556 CLAVD. carm. min. 53, 79 DRAC. Orest. 707 Romul. 7, 83. *prae hac forma (plus 170ies) aliae perraro nunc leguntur. singulis locis*: PACVV. trag. 141 (312 *loco corrupto* concite melum *Ribb.*, concidi *codd.*) ACC. trag. 399 VAL. FL. 6, 35 SIL. 12, 611 LAMPR. Comm. 5, 4 AVSON. Mos. 40 AMM. 31, 2, 1. *binis*: TER. Haut. 970 Hec. 313 LVCR. 6, 410. 826 VELL. (*l. 30*) APVL. apol. 82 mund. 10. *ternis*: PLIN. nat. 7, 96. 177. 9, 30. *saepissime apud* PLAVT. *8ies*, LIV. *16ies*, TAC. *13ies*. *deest omnino* CIC. CAES. CATVLL. SALL. VARRO. NEP. TIB. VITR. VAL. MAX. CELS. PHAEDR. SEN. rhet. CVRT. COLVM. ASCON. PERS. PETRON. PLIN. epist. FLOR. IVV. SVET. FRONTO. ICTIS. SYMM. *plerisque* ECCL., *aliis.* GLOSS. συγκαλῶ. συγκινῶ. concis concitas. concit convocat vel concitat. conciere commovere. concivit excitavit. NON. p. 90 conciere: cum perturbatione commovere.

***I proprie*: 1** *convocare, collocare, contrahere*: LIV. 1, 8, 5 -endo ad se multitudinem. 1, 59, 3 -entque . . . homines. 25, 19, 13 aliquantum voluntariorum . . . ex agris -vit. 25, 27, 9 Siculum exercitum ex tota insula -iri videret. VELL. 2, 3, 2 -entem paene totius Italiae frequentiam *Gracchum.* PLIN. nat. 7, 177 -visse ministeria (*i. ministros*). VAL. FL. 6, 35 mone, quanto Scythiam molimine Perses -cierit. SIL. 9, 378 dextera -ita Poeni limitem agit. 11, 231 iuvenem . . . -itus armis invadit globus. TAC. hist. 1, 70 -itis auxiliis (4, 24. 5, 19 ann. 6, 44). 2, 61 octo milibus hominum. 3, 43 omnibus. LAMPR. Comm. 5, 4 *concubinas* ex matronarum meretricumque dilectu ad formae speciem -vit. AMM. 19, 2, 14 *militibus* ad usque numerum milium viginti concitis (*codd.*, cunctis *Eyssenhart*). 27, 12, 11 copiis. *singulare*: PLIN. nat. 9, 30 populus quanto potest clamore -iet simonem (*i. vocat verbum simonis*) . . . celeriter delphini exaudiunt.

2 *movere, impellere, excitare, subeunte notione celeritatis vel impetus vel perturbationis. mare, fluctus, fretum, aequor, sim.*: PLAVT. Merc. 877 *auster* omnes fluctus -et. AFRAN. com. 112 VERG. Aen. 3, 127. OV. epist. 2, 38 -ita qui ventis aequora mulcet avum (epist. 18, 21 trist. 1, 10, 11). met. 3, 79 -itus imbribus amnis. 4, 706 navis. MELA 3, 1 pelagus et magnis aestibus -itum. VAL. FL. 1, 3. AVIEN. orb. terr. 124 cano spumant freta -ita fluctu. AVSON. Mos. 40 celeres feriant vada -ita remi. AMBR. hex. 2, 3, 12 Rhodanus rapido -itus cursu. CLAVD. 5, 472 aequora . . . fletu -ita plangit. *res variae*: SISENNA hist. 41 longius scorpios catapulta -itos. LVCR. 2, 239 *primordia rerum* ponderibus non aequis -ita ferri (5, 189. 424). 2, 267 materiai copia . . . -cĭta per artus. 2, 439. 4, 188 -ita plagā. 5, 381 *mundi membra* -ita bello. 6, 410 cur tenebras ante et fremitus et murmura -it. 6, 826 aestum. VERG. Aen. 12, 379 rota . . . et -itus axis (*i. axe rota concito*). 12, 921 murali -ita tormento saxa (*i. balistā conquassata*). OV. am. 1, 8, 7 -ita rhombo licia. 2, 4, 8 auferor ut rapidā -ita puppis aquā. met. 6, 243 -ita nervo . . . sagitta (8, 357). 7, 491 *classis* cum pleno -ita velo. hal. 73 -ita pulsu ungula. SEN. nat. 6, 30, 2 pars naturae (compages *Gercke*) -ita est. GERM. frg. 2ª, 8 -itus aether. MANIL. 5, 223 -ita (*Scaliger*, condita *codd.*) causis corda micant. LVCAN. 5, 718 *aer* Phoebeo -itus ortu. SIL. 12, 611 ventos simul et nubes et grandinis iras fulminaque et tonitrus et nimbos -iet atros. DICT. 3, 4 curru per medios -ito. HIER. epist. 46, 12 *gestimus* -itum pedibus

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ferre corpus. **3** *de animantibus* celeri motu *vectis, propulsis, praecipitatis, sim.*: VERG. Aen. 12, 902 cursu -itus heros. SEN. Phaedr. 902 -itum celeri pede. VAL. FL. 1, 291 rapido . . . -itus aestu. GELL. 10, 12, 9 simulacrum columbae e ligno factum . . . aura spiritus inclusa atque occulta -itum. APVL. flor. 12 p. 43 *psittacus* in petram . . . -itus altissimo volatu praecipitat. 21 p. 100 equo . . . -ito (AMM. 16, 12, 38. 19, 9, 7. *cf.* DRAC. Romul. 7, 83 -itus axe sonoro *equus*). AMM. 19, 8, 12 hoc (*i. inopinato Persarum aggressu*) -iti (*i. depulsi*). HIER. epist. 52, 13 haec te quadriga velut aurigam Christi ad metam -itum ferat.

II ***translate*:** **A** *generatim*: **1** *animantes excitare, exagitare, permovere, commovere sim.*: **a** *absolute*: OV. fast. 4, 520 ad vocem -itus urget iter. LIV. 5, 18, 12 *matronas* ex domo -erat publicus pavor. 22, 1, 2 *Gallos* -erat spes. 29, 28, 6 clamor agrestis. APVL. met. 3, 28 *nos* per avia montium ducunt -itos. SIDON. carm. 5, 397 -itus . . . in pugnam pirata coit. **b** *re corporea*: HOR. carm. 3, 15, 10 pulso Thyas uti -ita tympano. OV. ars 3, 710 thyrso Baccha. met. 4, 519 mater (*sc. dolore vel veneno*). SIL. 4, 599 vis elephantorum (*i. elephanti, per metonymian*) turrito -ita dorso. 12, 458 amisso tigris . . . -ita fetu. **c** *re incorporea aut actione*: VERG. Aen. 9, 691 ira (OV. met. 7, 413 hal. 39 LVCAN. 9, 509 HOMER. 659. 747. 754 STAT. Theb. 12, 589 DICT. 3, 3 AMM. 24, 3, 2). VERG. Aen. 11, 744 multa vi. OV. met. 3, 711 insano cursu (fast. 4, 461). 6, 158 divino motu. 6, 594 -ita . . . Progne furiisque agitata. 7, 829 crimine vano. PLIN. nat. 9, 20 fame. VAL. FL. 1, 211 ausis. 2, 460 coit . . . -ita . . . agrestum manus et caeco clamore coloni. SIL. 11, 113 dolore repulsae. STAT. Theb. 1, 382 spe omni. QVINT. inst. 11, 1, 65 fraude aliquorum. APVL. met. 9, 36 *canes* signo solito pastorum incensi atque inflammati, furiosa rabie -iti (AMM. 28, 6, 4). DON. Ter. Eun. 797 plus gestu quam verbis. AMM. 22, 9, 1 nec motibus internis (*i. tumultu*) est -itus. 24, 5, 7. 24, 5, 9 exercitus cantu -itus bucinarum. 25, 3, 3 clade. 25, 10, 7 fallaciis turbo militaris. 30, 5, 19 innata feritate. 31, 7, 8 plebs animis -ita truculentis. CLAVD. rapt. Pros. 2, 11 -ita voto it Venus. MART. CAP. 1, 5 fama . . . deorum alternis amoribus motus -itusque Cyllenius. **d** *a deis*: OV. epist. 10, 48 -ita Baccha deo (ars 1, 312). met. 10, 690 a numine -ita nostro. **2** *aliquid excitare*: SEN. Ag. 689 pectora rauco -ita buxo. Herc. f. 1095 mens vesano motu. Med. 506 ira pectus. Tro. 781 flexo -itos cornu modos. TAC. hist. 1, 4 finis Neronis varios motus animorum . . . -erat. AMM. 23, 4, 13 viribus . . . -itis (*i. omnibus opibus*). **3** *aliquid excitando efficere, gignere, parare sim.*: PLAVT. Amph. 476 uxori turbas -iet (Asin. 824 ut illi turbas, lites -as. TER. Haut. 970 LIV. 2, 29, 9). Men. 902 suo qui regi tantum -vit mali (AFRAN. com. 46). Persa 784 haec mihi -vit (*Camerarius*, conscivit *codd.*). Trin. 399 suae senectuti . . . hiemem parat quom illam (*i. quae ex illa re fit*) . . . tempestatem -iet. TER. Hec. 313 inter eas iram -visse (TAC. ann. 16, 32 SVLP. SEV. chron. 1, 23, 2). ACC. trag. 399 pontus strages -iet. LIV. 1, 60, 2 *simultates* sibi ipse caedibus . . . -erat. 4, 48, 12 seditionem (TAC. ann. 14, 17). 10, 18, 1 Romanis bellum -itur (29, 1, 19. 33, 49, 2. 41, 8, 4). 29, 3, 6 motu . . . -ito et compresso. OV. trist. 2, 388 -itus a laeso . . . amore dolor. LVCAN. 3, 54 quoque modo vanos populi -ret amores gnarus. 5, 597 ruunt toto -cīta pericula mundo. VAL. FL. 5, 576 -cīta furoribus arma (*i. bellum*). TAC. ann. 1, 23 tantum consternationis invidiaeque. 15, 49 cuius instinctu -itum sit *initium conspirationis*. APVL. apol. 82 invidiam. mund. 10 cum imber effusus -iet flabra. LACT. epit. 23, 8 morbos (*cf.* inst. 2, 14, 14 morbos citant). AMM. 16, 2, 10 subito -itus clamor. 19, 7, 1 extremo belli ardore. 31, 2, 1 clades Martius furor -vit. SVLP. SEV. dial. 1, 9, 4 cui . . . certamen -vit odia. 2, 8, 3. *nota*: PLAVT. Merc. 796 -vit (*i. sibi comparavit*) hostis domi. TAC. ann. 16, 17 accusatorem -vit Fabium Romanum (*i. contra se excitavit*).

B *speciatim*: *sensu quodam politico, de hominibus concitandis, sollicitandis, ad defectionem, tumultum sim. instigandis*: PACVV. trag. 141 populum (LIV. 8, 29, 3 populos. 9, 37, 1. 21, 16, 6. TAC. ann. 3, 38). LIV. 2, 26, 5 tumultu -vit Romanos. 3, 53, 4 -cisse milites aut plebem ad repetendam . . . libertatem. 4, 55, 4 nunc detinenda, nunc -enda plebs. 6, 7, 1 Volscorum iuventutem . . . vim Latinorum. 8, 17, 2 Samnium ad bellum. 10, 21, 2 Etruriam -itam in arma et . . . Vmbros ad defectionem vocari et Gallos . . . sollicitari. 22, 21, 3. 27, 32, 9 quosdam vicos et Dardanos etiam -ire. 31, 3, 5 insulas . . . homines ad arma (31, 40, 10). frg. 59 adversus interfectores C. Caesaris ultoribus manum comparans -ibat. VELL. 2, 74, 2 ad arma -ens magnum exercitum conflaverat. PLIN. nat. 7, 96 omnia externa -ebat *Pompeius*. TAC. ann. 1, 10 cupidine dominandi -itos per largitionem veteranos. 1, 60. 3, 40 componunt Florus Belgas, Sacrovir propiores Gallos -ire. 11, 19 hostem. 12, 15 -ire nationes, inlicere perfugas.

part. adi. **concitus,** -a, -um, *sed plerumque per hypallagen adverbii loco usurpatur*. GLOSS. festinus, citatus, velox, rapidus **1** *vibratus*: BELL. Afr. 83, 2 -a tela . . . iniciunt. VAL. FL. 6, 705 per tigrin (*i. pellem tigris*) -a cuspis abit. STAT. Theb. 9, 282 hasta. **2** *velox, rapidus, properatus, praeceps, sim.* **a** *de rebus vel actionibus*: TRAG. inc. 25 -um tetuli gradum (PROP. 3, 2, 11 -o properat gradu. APVL. met. 4, 18. 4, 21. 4, 22. 5, 31. 9, 40 AMM. 24, 6, 12. 29, 5, 11 HIER. epist. 49, 3. 108, 11 VVLG. II reg. 17, 18 VAL. CEM. hom. 10, 4 SIDON. epist. 1, 7, 9. *cf. p. 38, 31 sqq*). OV. met. 11, 334 -a membra fugae mandat. SEN. Ag. 913 hospes quis iste -os (-us *cod. E*) currus agit? (h. q. i. celeres concitus *A*, *ubi* celeres, *si glossema est, ad* concitos *spectat*). DON. Ter. Eun. 771. DICT. 3, 15. SIL. 7, 463 ferebat (*sc. Minerva*) . . . sacrae vestigia -a plantae (SIDON. carm. 5, 176). 8, 282 firmat male -s axis. AVR. Fronto p. 4 N. cursu -o (p. 156. APVL. met. 4, 2 AMM. 16, 22, 55. 29, 6, 13. 31, 5, 9 HEGES. 5, 28 OROS. hist. 4, 4, 6 procursu). APVL. met. 2, 6 saltu -o. SOL. 32, 6 quamvis -s ibi feratur *Nilus*. PANEG. 7, 18 parum . . . -s *Rhodanus*. AVIEN. Arat. 1807 ruet aethra -s imber. 31, 6, 3 -o (*sc. magis*) quam considerato civium adsultu perterriti. HIER. in Is. 18, 1 p. 198 velox . . . -s avium volatus. **b** *de animantibus*: VERG. Aen. 12, 331 -s (*i. concitate volans*) . . . sanguineus Mavors. LVCAN. 7, 677 Magnum -s aufert a bello sonipes. PANEG. 3, 8 -s eques (*fort. i. q. equus*) aut velivola navis. SIL. 16, 29 -s Hannon adventabat. 16, 352 sibi fecerat alas -s. STAT. Theb. 10, 446 dux -s alae venerat. 12, 662 quo -a tendunt agmina. HIER. epist. 60, 15 -s fertur ad pugnam. VVLG. Ier. 46, 5 fugerunt -i. RVFIN. hist. 3, 23, 14 -s properabat. CLAVD. carm. min. 53, 79 tum -s ense Pelorum transigit adverso. CASSIAN. inst. 4, 16, 2 si synaxi dimissa non -s ad cellam recurrere festinarit (*nota pleonasmum*). 4, 25 cum ad superiora -s pervolasset. **3** *commotus, turbatus, perturbatus, agitatus, excitatus, perterritus*. **a** *de rebus*: PROP. 3, 2, 1 flumina (OV. met. 7, 154. STAT. Ach. 2, 149 amnis. AVIEN. orb. terr. 124 freta. 904 *cf.* GLOSS. Plac. V 13, 8 -os amnes flumina). SEN. dial. 3, 1, 4 totum -um corpus. VAL. FL. 1, 3 inter iuga -a (*i. saxa illisa*) (4, 672 per -a saxa). 3, 556 artus et -a pectora sudor diluerat. PREC. terr. 10 procellas (CYPR. GALL. iud. 39 auster). AMBR. hex. 2, 3, 11 -i orbis totius motu rapitur aqua. **b** *de re incorporea*: TER. MAVR. 1593 voces. AMM. 30, 4, 5 oratores -ae (*i. ardentis*) facundiae. **c** *de animantibus*: VERG. Aen. 11, 889 inmissis pars caeca et -a frenis. SEN. contr. exc. 8, 1 -a (*M'P*, concitata *rell. codd.*) processit. SEN. Ag. 408 vasto -s miles gradu . . . properat. LVCAN. 2, 334 -a voltu. 4, 688 privatae sed bella dabat Iuba -s irae (*si* privata ira *cum cod. B legis, ad II A 1 c trahendum*). PLIN. nat. 9, 92 custodes. SIL. 2, 543 dea. 12, 530 fert -s . . . gradum. MART. epigr. 30, 1 -a veloces fugeret cum damma Molossos (CARM. min. 5, 60, 22). AVIAN. fab. 7, 6 canis -s . . . volnera dente dabat. CARM. c. pag. 28 totum quis -s orbem lustravit.

adv. **concitē** *i. q. celeriter*: DON. Ter. Eun. 772 hoc -e pronuntiandum. AMBR. hymn. 60, 25 pergunt -e. VEN. FORT. carm. 5, 11, 5 ab aspectu decedens -tē vestro 8, 11, 3. *adv.* **conciter:** GLOSS. Plac. V 13, 33 (*cf.* 58, 33) conciter, statim, continuo.

derivata: concito, concitor.

conciliābulum, -ī *n.* [*a* conciliare *vel* concilium *Th.*]. *de formis*: PLAVT. Trin. 314 conciliabolum. LEX repetund. (Corp. I 198) 31 conciliaboleis. *de sensu*: PAVL. FEST. p. 38 locus ubi in concilium convenitur. GLOSS. ὄψις πόλεως. κωμόπολις. ubi (*vel* congregatio vel locus in quo) plures (multi homines) sui iuris sunt est concilium (*correxi*, consilium *cod.*). ISID. orig. 15, 2, 14 pagi sunt loca apta aedificiis inter agros habitantibus. haec et -a dicta a conventu et societate multorum in unum. *de* a *producta*: PRISC. gramm. II 124, 2 (GRAMM. suppl. 69, 25). *de re cf. Schulten, PW. IV 799; Ruggiero II 566.*

I *generatim*: **1** *de loco quo conveniunt homines ad quamlibet rem agendam*: PLAVT. Bacch. 80 quid si apud te eveniat desubito prandium aut potatio forte aut cena ut solet in istis fieri -is, ubi ego tum accumbam (Trin. 314 damni -m). *fortasse huc pertinet*: FRONTO p. 233 N. ad tranquilla nos . . . omnibus bonis referta animarumque -a travehit. TERT. spect. 1, 8 -a spectaculorum (*ut theatrum, circus*). PANEG. 4, 9 -m iuventutis (*de schola vel ludo*). LVCIF. epist. 7 p. 330, 11 extra ecclesiam catholicam foris positi dicuntur sibi -a invenisse (*i. loca ad res divinas faciendas apta*). SCHOL. Germ. Bas. p. 65 *Iustitiam* omnibus locis -isque solitam consistere et praecipere hominibus. HEGES. 2, 5, 1 a Romanis discedere et -m sibi quaerere 4, 7, 68 domicilium sanctitatis (*i. templum*) factum est praedonum -a. HIER. epist. 60, 12 martyrum -a (*i. sacellum, aedicula*). 123, 12 *haereses* synagogae magis diaboli appellandae sunt quam Christi -a. in Matth. 12, 8 p. 77 non in itinere et foris sed in -o Iudaeorum manus arida fuerit sanata (21, 18 p. 153 cumque vidisset arborem unam, quam intellegimus synagogam et -um, iuxta viam). in Ezech. 10, 32 p. 391 haereticorum (10, 33 p. 403 in Os. 1, 1 p. 9 *saep.*). in Os. 2, 7 p. 78 non clamant in cordibus suis sed ululant semper in -is quae pulchre cubilia appellat et ferarum lustra. eorum (*i. conventicula haereticorum*) ecclesiarum nomen accipere (16, 5, 5. 16, 8, 11). CANON. Migne 22, 511 de eius pessimo -o ad Ecclesiam rediit. *translate* (*cf.* PLAVT. *supra l. 56*): HEGES. 1, 40, 1 cuius vita nihil aliud erat nisi quoddam versutiarum -m. HIER. epist. 133, 13 per te sanctae et illustris domus -m. adv. Pelag. 2, 23 civitatem vitiorum -m. **2** *coetus, consociatio, conventus hominum*: FVLG. myth. 1 praef. p. 9 Alexandriae -a urbis exulata possederam. HEGES. 4, 7, 2 fugite . . . coetus parricidales . . . deserite latronum -a. 5, 16, 170 nec demoretur in parricidarum -is. AVELL. p. 391, 2 diversarum -a nova sectarum in urbem inducere. PASS. Cypr. 1 praeceperunt . . . ne . . . -a fiant.

II *speciatim*: *de pagis qui ad ius dicundum, ad nundinas habendas vel omnino ad res publicas agendas constituebantur*: LEX

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

repetund. (Corp. I 198, *c. a. Chr. 123*) 31 in terra Italia in oppedeis foreis concilia[boleis ... aut extra Italiam in oppedeis foreis con]ciliaboleis ubei ioure deicundo praeesse solent. LEX Mamil. (grom. p. 263, *a. Chr. 59*) *passim* quae colonia hac lege deducta quodve municipium praefectura forum -m constitutum erit. LEX Rubr. (Corp. XI 1146, *post a. Chr. 49*) 2, 2. 2, 58 quo o(ppido) m(unicipio) c(olonia) p(raefectura) f(oro) v(eico) c(onciliabulo) c(astello) t(erritorio)ve (*cf.* PAVL. sent. 4, 6, 2). LEX Iul. munic. (Corp. I 206, *a. Chr. 45*) 83 *et saepius* in municipieis coloneis praefectureis foreis -eis c(ivium) R(omanorum). LIV. 25, 5, 6 in pagis forisque et -is (40, 19, 3). 25, 2, 4 per fora -aque edixit (29, 37, 3. 39, 14, 7. 40, 37, 3. 5. 43, 14, 10). 34, 1, 6 ex oppidis -isque. 34, 56, 2 per omnia -a universae gentis. 39, 41, 5 *quaestionum veneficii* magnam partem extra urbem per municipia -aque habuit. FEST. p. 241. FRONTIN. grom. p. 19 hoc (*sc. oppidi pars*) -m fuisse fertur et postea in municipii ius relatum, nam omnia antiqua municipia habent suum privilegium (PS. AGENN. grom. p. 19) p. 55 sunt autem loca publica coloniarum ubi prius fuere -a et postea sunt in municipii ius relata (AGENN. grom. p. 86). p. 35 aut colonicus (*sc. ager*) aut alicuius castelli aut -i aut saltus privati (AGENN. grom. p. 62). TERT. apol. 37 urbes, insulas, castella, municipia, -a, castra. ITALA Lev. 25, 31 (Lugd.) quae (*sc. domus*) sunt in -is (VVLG. in villa, αἱ ἐν ἐπαύλεσιν). PRVD. apoth. 710 vicos, castella, macellum, oppida, mercatus et -a et urbes.
C. Gracchi orationis titulum de P. Popilio circum -a *laudat* GELL. 1, 7, 7 *cf.* FEST. p. 241 DIOM. gramm. I 374, 20. *conventus certis diebus convocati*: LIV. 7, 15, 13 nundinas et -a obire. TAC. ann. 3, 40 per -a et coetus (*i. fortuiti conventus. fortasse huc pertinet* MACR. somn. 2, 10, 15 *Aegypti* asperitatem ... vagae feritatis exuti -a et coetus ... patiantur) seditiosa disserebant. FLOR. epit. 3, 10, 21 festis diebus et -is cum frequentissimos (*sc. homines*) in lucis haberet ... ad ius pristinum libertatis erexit. Verg. p. 183 in illo orbis terrarum -o .. certamini (crimini *cod.*) nostro adfuisti. VEN. FORT. Mart. 1, 206 urbibus ex reliquis nova -a currunt (*i. multi homines ad suffragia ferenda concurrerunt*).

conciliātio, -ōnis *f. a* conciliare. GLOSS. προξένησις, φιλοποίησις. DON. Ter. Eun. 669 'male conciliate', magno empte significat. nam omnis conventio -o nominatur. [TAC. hist. 1, 71 ne hostes metueret -is *in loco corrupto*.] **1** *de actione coniungendi, consociatio, communitas*: CIC. off. 1, 149 communem totius generis hominum -em et consociationem colere, tueri, servare debemus. nat. deor. 2, 78 inter se quasi civili -e et societate coniunctos. SEN. epist. 121, 16 quamvis alia atque alia cuique constitutio sit -o constitutionis suae eadem est. 121, 24 hoc instrumentum in illa (*sc. animalia*) natura contulit ad permanendum, [in] -em et caritatem sui. FIRM. err. 12, 6 quatenus mensae -o sancta violetur. 24, 2 *Christus* omnia ista sustinuit ... ut ... hominem cum Deo prospera -e componeret. *nota*: *i. q.* συνουσία: CHALC. transl. p. 34[B] qui virtutum praestantia sufficeret -i propriae (Plato δι' ἀρετὴν αὐτὸν αὐτῷ δυνάμενον συγγίγνεσθαι). **2** *comparatio, acquisitio*: CIC. Cluent. 84 pecuniam ... dedit ... ad -em gratiae (*ibid.* -o gratiae ... excogitavit). *metonymice* conventio *ipsa, si quid ex pacto conciliatur*: DON. Ter. Eun. 669 (*supra l. 36*). **3** *in sermone philosophico significat interiorem quendam motum animi sive impetum,* οἰκείωσις. CIC. ac. 2, 131 honeste vivere quod ducatur a -e naturae, Zeno statuit finem esse bonorum. fin. 3, 21 prima est ... -o hominis ad ea quae sunt secundum naturam. 3, 22 quod non inest in primis naturae -bus honesta actio. **4** *figura rhet. qua orator auditores sibi benevolos reddere studet, captatio benevolentiae*: CIC. de orat. 2, 216 quae aut -is causa leniter aut permotionis vehementer aguntur (2, 292). 3, 205 purgatio, -o, laesio, optatio atque execratio (*eadem* QVINT. inst. 9, 1, 32). QVINT. inst. 3, 8, 12 ad metum, cupiditatem, odium, -em impellendi animi. 4, 1, 41 honestum (*i. unum ex generibus causarum*) quidem ad -em satis per se valet. 4, 3, 15 convicium, excusatio, -o, maledictorum refutatio. 9, 2, 3 *adfectus* mitiores nisi adiuvantur commendatione, -e, ad hilaritatem impulsione? 11, 3, 154 -o fere aut commendatione morum ... aut orationis suavitate constat. IVL. VICT. rhet. 14 p. 421 *si causa est* in -e, ei insiste. MART. CAP. 1, 34 multa eam ... -e devinxerat. 5, 473 -e licet in tota causa conveniat, tamen in principiis uberius insistendum. 5, 503 ab adversarii ... persona -o fit dum illius iniquitate ... demonstrata nostra modestia commendatur. *alia fig. rhet.*: CARM. de fig. 142 συνοικείωσις: -o fit (*del. Quicherat*) diversum si (diversa ubi, *Froehlich* fit *retinens*) conciliamus. *cf.* RVT. LVP. 2, 9.
deriv.: reconciliatio.

conciliātor, -ōris *m. a* conciliare. GLOSS. προξενητής, συμβιβαστής, συναγωγεύς. [LEX Sal. capit. 1, 6 *vacillant codd. et edd. inter* conciliatores *et* consiliatores *nuptiarum*]. **1** *is qui aliquid parat*: VARRO rust. 2, 4, 8 -r suillae (suive *cod.*) carnis datus populo. **2** *auctor, fautor alicuius rei, sequester*: LIV. 27, 15, 17 proditionis -r. TAC. ann. 1, 58 genti Germanorum idoneus -r (*sc. Segestes*). SVET. Aug. 48 amicitiae -r et fautor. PIVS Fronto p. 164 N. benignissimum omnium factorum et dictorum meorum -em. APVL. apol. 93 quietis et concordiae et pietatis auctor, -r, favisor. MAR. VICTORIN. in Phil. 3, 13 *Christus* propitiator, -r. AVSON. rhop. 1 deus aeternae stationis -r (= 42). HEGES. 1, 29, 2 -em pacis. 5, 22 l. 12 reus quidem patriae sed -r Simonis. PS. RVFIN. in Am. 7, 11 ad ipsum -r accessit. RVRIC. epist. 2, 28 nec insidiator antiquus ... neque recens -r (*i. salvator*). *nota speciales usus*: *pararius, leno,* συναγωγεύς. NEP. Att. 12, 2 harum nuptiarum -r fuit Antonius (TAC. ann. 12, 25 VOPISC. Car. 16). *cf.* DON. Ter. Ad. 930 vide laudes -bus (*Klotz,* consiliatoribus *codd.*) inventas et usitatas. PLIN. nat. 9, 180 *anthia piscis* auctor speï -rque capturae (9, 182 *i. esca aliorum piscium*). PS. ASCON. Verr. p. 209 excursor et emissarius: sic vocantur -es furtorum (*i. qui aliis res auferendas ostendunt*) quae a magistratibus committuntur atque internuntii. *de rebus*: EVSTATH. Bas. hex. 4, 5 p. 908[A] aer intercessione sua -r naturae repugnantis efficitur. *deriv.*: reconciliator. *fem.* **conciliātrīx**, -īcis: GLOSS. προξενήτρια. V 566, 18 a flagitiosa consensione schancet leonem (*i.* sc. hanc et lenonem ⟨vocant⟩ *cf. l. 17. cf.* PAVL. FEST. p. 62 -x dicitur quae viris conciliat uxores et uxoribus viros (*cod. J,* uxores viris *rell. codd.*). ISID. orig. 10, 63 -x ob societatem flagitiosae consensionis dicta eo quod intercurrat alienumque nundinet corpus. Hanc etiam et lenonem vocant. *titulus comoediae Attae ap.* GELL. 6 (7), 9, 8. **1** *in malam partem i. q. lena*: PLAVT. Mil. 1410 ancilla -x quae erat. LVCIL. 271 aetatem et faciem ut saga et bona -x. CIC. nat. deor. 1, 77 quam blanda -x et quasi sui sit lena natura. SCHOL. Hor. sat. 1, 2, 130 (p. 388 Keller) ancilla conscia -x. AVG. c. Iul. op. imperf. 2, 122 quo enim es deceptus intuitu ut commixtionem corporum ... et -em ipsius commixtionis voluptatem sexuum ... diaboli opus est fruticem vocares. COD. Theod. 3, 16, 1 moecham vel medicamentarium vel -em repudiare voluerit. LEX Burg. 21, 2 aut adulteram esse convincat aut veneficam aut -em. **2** *in bonam partem, sed nonnisi de rebus incorporeis et plerumque adiectivi vice fungitur. i. q. mediatrix, oratrix*: CIC. Lael. 37 cum -x amicitiae virtutis opinio fuerit. leg. 1, 27 orationis vim quae -x est humanae maxime societatis. AVR. Fronto p. 91 N. intellegimus quanta apud te sit filiolae nostrae -x similitudo utriusque nostri. PANEG. 10, 24 -es pacis litteras. LACT. inst. 5, 17, 30 quia sapientia carent (*sc. animalia*) -em sui esse naturam (*sc. videmus*). SERV. Aen. 4, 608 generaliter curarum coniugalium interpres, hoc est media et -x. AMBR. hex. 6, 9, 69 quae (*sc. manus*) -x divinae gratiae sacris infertur altaribus. AVG. civ. 10, 9 theurgiam quam velut -em angelorum deorumque commendat. ENNOD. dict. 22, 12 p. 496, 26 quod suos esse non -x (*i. blanda*) fabula, non incerta defensio sed ipse summi dei fulgor enuntiet. **conciliātrīcula**, -ae *f. demin. a* conciliatrix. CIC. Sest. 21 hominum opinione nobilitate ipsa blanda -a commendatus. AMBR. in psalm. 13, 28 ne ... otiosis blanditur -a voluptatis inrepat inlecebra. 15, 18 femina verum ... molli quadam et -a uxoriae sedulitatis affectione traduxit.

conciliātūra, -ae *f. cf. c.* conciliator. *i. q. lenocinium*: SEN. epist. 97, 9 cum Clodius ... -as exerceret in ipsa causae dictione. *respicere videtur ad Cic. Att. 1, 16, 5.*

1. conciliātus, -a, -um *part. perf. pro adiect. vide* concilio.

2. conciliātus, -ūs *m. a* conciliare. *congregatio, coniunctio, coagmentum primorum corporum. vox Lucretiana nonnisi abl. sing. usurpata et in fine versus*: LVCR. 1, 575 condenso ... -u artari possunt (2, 100). 2, 134 parvo sunt corpora -u. 2, 936 sine -u (*sc. seminis*). *nota*: PS. RVFIN. in Os. 12, 12 *Iacob* nullum habens nisi de generosa indole commendationis auxilium, cuius (*sc. indolis*) -u (*i. conciliatione*) statim societatem eius Laban acunculus concupivit.

conciliciātus, -a, -um *part. adi.* TERT. pudic. 13 in ecclesiam inducens concili⟨ci⟩atum (*add. Latin. agitur de paenitente Cilicia veste amicto*) et concineratum ('*in Sack und Asche*').

* **concilio**, -āvī, -ātum, -āre [*a* concilium. *Th.*]. GLOSS. φιλοποιοῦμαι, φιλοφρονοῦμαι, καταλλάσσω, διαλλάσσω. amicum facio. conciliat προσοικειοῖ συναθροίζει; sociat, in amicitiam copulat. GLOSS. Plac. V 57 maiores minoribus conciliantur. conciliari autem dicuntur novi amici, reconciliari veteres (*cf.* 550 *et* SERV. Aen. 1, 78 Iovemque -as, hysteroproteron in sensu, non enim Iuppiter -atur Aeolo sed Aeolus Iovi quasi superiori. -antur autem novi, reconciliantur antiqui. SCHOL. Ter. p. 107, 2 -amus ignotos, reconciliamus notos). GLOSS. conciliabant dissidentes pacificabant, pacabant. conciliare pacificare. conciliantes lenocinantes. conciliatus conparatus. V 629, 54 male -a⟨t⟩e male comparate (TER. Eun. 669). *vox omnino deest apud* SALL. TIB. PROP. HOR. VITR. CELS. PHAEDR. MELAM. PERS. IVV. FRONTO. *singulis locis legitur apud* CATVLL. CALP. SIL. MART. FRONTIN. PLIN. epist. FLOR. VVLG., *binis* TER. VERG. COLVM. IVST., *ternis* SEN. rhet. VELL. CVRT. VAL. FL., *quaternis* VAL. MAX. AVSON. AMM., *apud eccl., praeter* AVG., *non ita frequenter, perraro apud* ICTOS *legitur, saepissime usurpata* PLAVT. (*12[ies]*), CIC. (*69[ies]*), LIV. (*55[ies]*), SEN. (*22[ies]*), QVINT. (*31[ies]*).

I ***proprie***: **A** *coniungere, copulare*: **1** *de primis corporibus*: LVCR. 1, 611 ex illorum conventu -ata. 1, 1043 quaecunque (*sc. materies*) est -ata. 2, 551 corpora non ... habent rationem -andi. 2, 901 -antur ita ut debent animalia gigni. 5, 465. 6, 889. **2** PLIN. nat. 17, 211 *traduces* inter se obvii miscentur alliganturque una -ati.
MAR. VICTORIN. gramm. VI 90 primae ... duae breves (*sc. syllabae*) -atae molossum facient. **B** *commiscere*: TERT. pudic. 8 cum putaveris recte temperamenta colorum -asse et credideris comparationes eorum inter se unasse (*edd. Vind.*, amasse *cod.*) SER. SAMM. 748

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

gramen hyoscyami cerae sevoque vetusto -a. CLAVD. 5, 466 *fluvii* -antur in unum. C *de coniugio*: MART. CAP. 1, 1 foedere (*i. coniugio*) complacito sub quo natura iugatur, sexus -ans et sub amore fidem (ἀπὸ κοινοῦ *i. q. comparans vid. II B*). D *in re fullonica de lana cogenda*: VARRO ling. 6, 43 a cogitatione concilium, inde consilium quod ut ([quod] et *Mueller*) vestimentum apud fullonem cum cogitur -ari (*coni. Augustin.*, consiliari *codd.*) dictum.

II ***translate***: A *subest vis coniungendi vel sociandi quae in has praecipue transiit notiones: amicum sim. adiungere, facere, reddere, conciliatoris vice fungi, placare, commendare, sim.* 1 *de hominibus*: *absolute*: PLAVT. Trin. 386 tute ad eum adeas, tute -es, tute poscas. OV. rem. 524 partes -antis ago. QVINT. inst. 3, 4, 15 -are, narrare, docere. 11, 3, 161 nihil est ad -andum gratius verecundia. 12, 10, 59 tertium *genus dicendi* delectandi sive, ut alii dicunt, -andi praestare videatur officium. 12, 10, 70 in eadem oratione ⟨aliter concitabit⟩ (*add. Halm*), aliter -bit *orator*. *aliquem*: CIC. de orat. 2, 128 ratio -andorum hominum. 2, 310 homines ad nostram sententiam perducimus . . . -ando. orat. 122 -etur auditor (MART. CAP. 1, 30. 5, 28). VARRO frg. schol. Veron. Aen. 10, 78 Spes *dea* cum -ata non frustra esset (*locus ceteroquin valde lacunosus*). NEP. Hann. 10, 2 -abat . . . reges adiungebat . . . nationes. LIV. 2, 44, 5. 21, 32, 4 ad tuendos . . . veteres socios -andosque novos. 24, 45, 5 ne qui socii . . . desciscant et novi -entur. 36, 14, 7. SEN. epist. 19, 11 amicos. 108, 12 facillime tenera -antur (*i. perducuntur*) ad honesti recti que studium. STAT. Theb. 11, 654 populos. QVINT. inst. 2, 5, 7 -andi iudicis ratio (3, 9, 7. 11, 1, 6). 8 pr. 11. TAC. ann. 15, 51 spem dedit posse impelli et plures -are (*i. sibi adiungere*). PLIN. epist. 8, 18, 7 heres institutus praelatusque filiae fuerat, ut -retur. IVST. 7, 4, 1. CLAVD. 18, 283 te magis . . . -are decet. AVG. civ. 2, 27. 9, 2. *nota*: AVG. civ. 10, 11 *daemones* male -are . . . insimulare . . . virtutis sectatores. *aliquem aliqua re*: CIC. Mil. 95 nec timet, ne, cum plebem muneribus placarit, vos non -arit meritis in rem publicam singularibus. Q. CIC. pet. 3 studio dicendi -atos . . . adulescentulos. LIV. 21, 2, 5 -andis . . . per amicitiam principum novis gentibus. 23, 15, 9 beneficio. 35, 42, 9. VAL. FL. 3, 496 Aeetes . . . thalamis et virgine pacta -at reges Scythicos. QVINT. inst. 4, 3, 9 MART. CAP. 1, 25. *aliquem alicui*: CIC. de orat. 2, 115 ut -emus nobis eos qui audiunt. 2, 212. fin. 3, 16 ipsum (*sc. animal*) sibi -ari et commendari ad se conservandum. epist. 7, 18, 3 quos . . . mihi -asti. TIRO Gell. 6, 3, 13 -are sibi et complacare iudices debent. CAES. Gall. 5, 4, 3 hos . . . Cingetorigi -vit. 7, 7, 1 civitatem Avernis. NEP. Ages. 2, 5 deum facere secum hominesque sibi -ari (*plerique codd.*, -are *DAP*) amiciores (*inest quaedam tautologia*). Them. 10, 1 cupiens . . . talem virum sibi -ari (*an* -are?) veniam dedit (APVL. met. 1, 21). VERG. Aen. 1, 79 tu mihi quodcumque hoc regni, tu sceptra (*sc. das, per zeugma*) Iovemque -as (*vide etiam Servium p. 40, 62*). 10, 151 Mezentius arma (*i. exercitum*) quae sibi -et (*sc. societate Turni*). OV. fast. 1, 337 deos homini. LIV. 1, 49, 8 *sibi* gentem -bat . . . sibi cognatos -at. 4, 48, 9 primoribus se patrum. 9, 14, 6. 24, 7, 8. 35, 14, 9. 36, 11, 8 SEN. epist. 109, 13 CVRT. 7, 1, 11. SIL. 1, 241 viros armis. STAT. Theb. 12, 467 *coetum* -at populis. QVINT. inst. 4, 1, 23 si causa -andi nobis (ἀπὸ κοινοῦ) iudicis materiam dabit (4, 1, 26. 4, 1, 63. 6, 1, 11 -are sibi, avertere ab adversario iudicem). TAC. ann. 6, 23 ut nuru ac nepoti -retur Caesar. 6, 32 *Mithridaten* -at fratri. SVET. Vit. 7. FRONTO p. 172 N. *cum* suum quisque amicum . . . amico suo demonstratum -atumque vellet. p. 180. 192. 225 volpem facilius quis tibi quam voluptatem -erit. AMPEL. 19, 1 populum senatui conligavit atque -vit. GELL. 15, 22 *tit.* ad milites continendos -andosque sibi. APVL. met. 7, 1. 9, 29 PORPH. Hor. epist. 1, 18, 78 CAPITOL. Alb. 11, 1 IVST. 17, 2, 6 VIR. ill. 74, 2. AMM. 28, 4, 32 sibi . . . plebem. AVG. civ. 9, 1 CLAVD. MAM. epist. p. 199. *nota dativum sine obiecto*: SCHOL. Cic. Bob. p. 253 ut . . . quaereretur in eos candidatos qui sibi -assent (*sc. nonnullos*) . . . ut per illos pecuniam tribulibus dispertirent. *aliquem alicui rei*: STAT. Theb. 8, 334 caeloque . . . et aris -es (*sc. me*) et me doceas. GELL. 7, 3, 19 -andos esse ac propitiandos . . . existimationi salutique eius qui apud eos (*sc. iudices*) accusatus est. APVL. Plat. 2, 20 sapientis anima . . . deorum se condicioni -at. *aliquem alicui aliqua re*: CIC. epist. 12, 23, 2 legiones sibi -are pecunia. CAES. civ. 3, 56, 4 civitates . . . amicitia (*codd.*, amicitiae *cod. V edd sed praecedit* per vim) Caesari (*cod. N.*, Caesaris *rell. codd., edd.*). LIV. 1, 34, 11 fortunam . . . adloquio . . . quos poterat sibi -ando adiuvabat (28, 18, 6). 24, 31, 13 opsides . . . merito primum, deinde pignore sibi -rent. 42, 5, 1 civitates pollicendo plura quam praestando sibi -bat. QVINT. inst. 4, 1, 16 iudicem -bimus nobis . . . laudando eum. TAC. ann. 16, 14 Pammenem . . . similitudine fortunae sibi -at. *aliquid*: TAC. ann. 16, 23 ambitio -andae (*sc. sibi*) provinciae ad res novas. VVLG. Sirach 48, 10 -are cor patris ad filium. *aliquid alicui*: STAT. silv. 5, 2, 59 haec certent tibi -are propinqui (*i. grata facere studeant*). CARM. epigr. 1531 A 8 Nympha . . . dignata . . . celebrem cunctis -are locum. *aliquid alicui aliqua re*: OV. trist. 3, 11, 42 *tyranno* dictis artes -asse suas (*i. dictis tyrannum artibus benignum reddidisse*). *specialiter de animis conciliandis*: *absolute*: CIC. de orat. 2, 121 -entur animi et doceantur et moveantur. 3, 104 -amus animos vel . . . concitamus. 3, 204 LIV. 28, 18, 8 QVINT. inst. 4, 1, 59. 9, 1, 30 MART. CAP. 5, 502. *alicuius*: CIC. de orat. 1, 143. 2, 182 animosque eorum apud quos agetur -ari ad benevolentiam. off. 2, 17 LIV. 1, 35, 2. 22, 13, 2. 24, 20, 10. 26, 43, 5. 28, 17, 4 *al.* SEN. Herc. O. 407 QVINT. inst. 4, 1, 25. FRONTO p. 150 N. -andi inflammandi laxandi audientium animos . . . potentiam ac potestatem. AVR. VICT. Caes. 3, 18 PAVL. MED. bened. 3, 1. *alicuius alicui*: LIV. 1, 2, 4 animos Aboriginum sibi -aret. 41, 22, 7. 44, 7, 5 QVINT. inst. 4, 1, 2 TAC. hist. 2, 58. SCAEV. dig. 17, 1, 60 quo magis -em animum tuum domui meae. CAPITOL. Maximin. 19, 5. *nota*: DICT. 2, 30 cunctorum animos in se (*pro* sibi) -avit. *alicuius aliqua re*: CIC. de orat. 2, 182 -antur . . . animi (*sc. audientium*) dignitate hominis. 2, 291. LIV. 21, 20, 8 *auro* principum animi. 21, 23, 1. 32, 14, 6. QVINT. inst. 11, 1, 8 neque alio magis animi iudicum -ari . . . alienari solent. FRONTIN. strat. 1, 4, 13 TAC. hist. 1, 18 SVET. Otho 6. *alicuius alicui aliqua re*: CAES. civ. 3, 112 iacturis sibi eorum animos -bat. CVRT. 10, 2, 3 pecunia -asse sibi principum animos. QVINT. inst. 11, 1, 9 si esset usus illo iudiciali genere defensionis et oratione submissa -asset iudicum animos sibi. *nota*: CIC. off. 2, 48 difficile dictu est quantopere -et animos comitas adfabilitasque sermonis. 2 *de rebus*: a *corporea*: COLVM. 9, 9, 6 eadem . . . dissidentes reges (*sc. apium*) -ant. CALP. ecl. 4, 61 truces haec fistula tauros -at. PETRON. 141 *caro* stomacho -atur averso. VAL. FL. 1, 794 meque hostia vestris -et . . . locis. QVINT. inst. 9, 1, 21 *vultus* plurimum ad commendationem facit . . . in -andis agentis moribus. ANTH. 467 nolo ego semper idem capiti suffundere costum nec noto (toto *cod.*) stomachum -are mero. GELL. 6 (7) 3, 21 pericula . . . communia consiliis eos capiendis -ant. CLAVD. 14, 23 labris animum -antibus. AVG. civ. 19, 14 *pace* sibi -antur anima et corpus. b *incorporea*: *absolute*: OV. medic. 44 ingenio facies -ante placet. SEN. dial. 1, 1, 5 inter bonos viros ac deos amicitia est -ante virtute. QVINT. inst. 11, 3, 154 *pronuntiatio* ut -et, persuadet, moveat . . . delectet. AVSON. 340, 2 lectio benigna -et. *aliquem*: LVCR. 5, 963 Venus in silvis iungebat corpora amantum; -bat enim vel mutua quamque (*sc. feminam*) cupido. OV. epist. 20, 24 id me . . . -are potest. SEN. benef. 5, 11, 5 *beneficium* aliquem -at, aliquem obligat . . . sibi dare neminem -at. QVINT. inst. 6, 1, 12 MART. CAP. 5, 502. 540. *aliquem alicui*: BRVT. Cic. epist. 1, 7 (9, 16) 1. 9, 16, 1 nostra necessitudo debet -are te illi. LIV. 3, 44, 7 turbam indignitas rei virgini -at. 4, 59, 10 benignitas imperatorum plebem patribus -vit. SEN. Phoen. 386 miseros . . . fortuna -et suis. STAT. silv. 5 praef. *pietas* nulli non -are te . . . potest. Theb. 4, 80 melior quos causa querenti -at. MART. 12, 52, 14 iste tibi dominam (*sc. Proserpinam*) -bit amor. QVINT. decl. 338 p. 337, 16 quos liberis suis extra positae voluptates -ant. AVR. Fronto p. 86 N. meritis isdem te sibi -vit. *aliquem alicui rei*: QVINT. decl. 338 p. 331 utraque res (*sc. prooemium et epilogus*) idem vult efficere, -are sibi iudicem. *aliquos inter se*: CIC. S. Rosc. 63 cum etiam feras inter sese partus atque educatio et natura ipsa -et. off. 1, 50 ratio docendo . . . -at inter se homines. epist. 5, 7, 2 res publica nos inter nos -ura coniunctura que sit. *specialiter de natura aliquem aliqua re imbuente sive ad aliquem vel aliquid convertente*: CIC. har. resp. 57 parentibus et dis . . . et patriae nos primum natura -et. ac. 2, 131 frui iis rebus quas primas homini natura -et. off. 1, 12 natura . . . hominem -at homini (SEN. epist. 9, 17). SEN. epist. 94, 56 nulli nos vitio natura -at . . . integros ac liberos genuit. 121, 14 *sqq.* omne animal primum constitutioni suae -ari (8^{ies}, *i. se confert ad naturam sibi insitam*). 121, 21 -atur saluti suae quidque. QVINT. inst. 5, 10, 17 Aristoteles . . . est executus . . . quas res quosque homines quibus rebus aut hominibus vel -asset vel alienasset ipsa natura. AVG. civ. 19, 4 naturae . . . maximam vocem ut homo -etur sibi. MACR. sat. praef. 1, 1 multas variasque res in hac vita natura -vit.

B *praevalet notio comparandi, consequendi, adipiscendi*: 1 *affectus vel motus animi quales sunt gratia, voluntas, favor, benevolentia, sim.* ***aliquis rem***: PLAVT. Trin. 443 adfinitatem ut -rem (*etiam ad II D 2 a trahi potest*) et gratiam (CIC. Cluent. 87. 100 Brut. 156 LIV. 7, 5, 9. 36, 5, 6. 39, 7, 4. 44, 25, 5 PETRON. 112 SVET. Cal. 3 FRONTO p. 178 N.). CIC. de orat. 2, 182 benevolentiam -ant (part. 15. 28 orat. 128 off. 2, 77. epist. 9, 16, 2 ad istorum benevolentiam -andam et conligendam) abalienantque. 2, 206 amorem (SPART. Carac. 3 HIER. epist. 75, 3). orat. 162 *voluptatis*. epist. 2, 6, 3 bonorum studium (TAC. ann. 1, 41 vulgi studia. IVST. 5, 2, 7). 3, 10, 5 citius . . . veterem coniunctionem diremissem quam novam -assem. LIV. 1, 46, 1 voluntate plebis. 21, 4, 2 ad favorem -andum (23, 4, 3 QVINT. decl. 338 p. 330, 22 SVET. Iul. 11 FLOR. epit. 3, 12, 10 SPART. Did. 4, 8 IVST. 1, 9, 12. 21, 1, 4 PS. AVR. VICT. orig. 16, 4). LIV. 39, 53, 10 invidiam . . . apud patrem. QVINT. inst. 8, 3, 75 fidem. TAC. ann. 2, 37 misericordiae (11, 3 FRONTO p. 57 N.). IVST. 5, 2, 7. *rem alicui*: CIC. Manil. 70 Pompei gratiam mihi . . . -ari putem. Arch. 17 amorem sibi -ant a nobis omnibus (de orat. 2, 207 GALLICAN. Avid. 8, 7 CAPITOL. Max. Balb. 7, 2). Cluent. 7 si qui mihi deus vestram ad me audiendum benevolentiam -arit (de orat. 2, 236 fin. 1, 52 epist. 4, 13, 2). rep. frg. 8 existimationem hominum sibi. Att. 1, 2, 2 voluntatem mihi. HIRT. Gall. 8, 52, 2 maior ei commendatio -retur. BELL. Afr. 22, 3 dignitatem. LIV. 22, 34, 3 favorem candidato suo (33, 27, 6 LAMPR. Alex. 2, 4 IVST. 11, 1, 10). VELL. 2, 56, 4 *Caesari* magnam invidiam

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-arat M. Antonius. FRONTO p. 225 N. volpem facilius quis tibi quam voluptatem -verit. APVL. Plat. 2, 18 cui non . . . recte videndi studium -ari potest. LACT. epit. 50 (55) *iustitia* nec sibi tantum -ata sit. IVST. 7, 5, 8 ei apud matrem misericordiam ne . . . filius quidem -verat. HIER. epist. 100, 10 magna sibi . . . -ant praemia. HIL. in Matth. 4, 22 aequitatem in omnes. **2** ***aliquis incorporea componit, comparat, efficit, sim.*** *absolute*: PLAVT. Most. 1127 a patre eius pacem (TER. Haut. 1046 CIC. Phil. 12, 17 CAES. Gall. 7, 55, 4 civ. 1, 26, 3. 1, 85, 2 NEP. Ham. 1, 5 IVST. 22, 2, 7 VIR. ill. 2, 9). NEP. Epam. 5, 3 otii enim nomine servitutem -as. ELEG. in Maecen. 1, 10 opus. PLIN. nat. 29, 23 externa pretia (*i. comparando cognitum habere*). GELL. 2, 12, 4 concordia per eos . . . restitui -arique possit. ARNOB. nat. 2, 66 -veris illas atque inflexeris potestates. 5, 32 *deam* cum Orco . . . foedera genitalis -asse feturae. HIL. ad Const. 1, 6 auctoritatem. ENNOD. epist. 3, 33, 1 p. 95, 12. *nota technicum in formula usum*: LEX repetund. (Corp. I 198) 3 ablatum, captum, coactum, -atum. 59 ab[latum, avorsum -atumve esse . . . quod (*traditur* quos) . . . probabit]ur captum coactum ablatum avorsum -atumve esse. *aliquid alicui*: LVCR. 3, 864 cui possint incommoda -ari (*i. in quem cumulari*). CAES. Gall. 1, 3, 6 *se* illis regna -urum confirmat. CIC. Deiot. 39 quocum mihi amicitiam res publica -vit. VELL. 2, 128, 3 *ut* quibus vellet principatus -ret (*i. in eos quos vellet conferret*). VAL. FL. 4, 29 mihi lumina caeli -at. STAT. Theb. 9, 450 eunti -at vires. PANEG. 6, 13 tuo . . . socero -ata est divinitas. LACT. ira 7, 13. AMM. 15, 13, 4 mutua commercia (*i. pretia*) vicissim sibi -ando. PS. ASCON. Verr. 2, 1 p. 167 RVFIN. epist. Clement. 16. *aliquid aliqua re*: SEN. epist. 29, 11 -ari nisi turpi ratione amor turpium non potest. PANEG. 4, 15 impetrandi potestatem cohortandi humanitate -ant. ARNOB. nat. 1, 50 liniamenta . . . corporum . . . -vere contactu. ENNOD. epist. 7, 3, 1 p. 174, 3 *ut cupita* effectu seniore -ent. *aliquid alicui aliqua re*: CLAVD. MAM. anim. p. 25 catholica ecclesia auctoritatem (*scripsi*, auctorem *codd.*) sibi stili veritate -at. *aliquid vicissim*: ENN. trag. 6 pacem inter sese -ant (CIC. epist. 10, 27, 1 inter cives. NEP. Cim. 3, 3 inter civitates. AVSON. 468, 5 -ata utrimque pace). *aliquid alicui rei*: NEP. Timol. 3, 2 otium totae insulae -vit. LIV. 29, 11, 4 ad quas terras (*i. ubi*) -anda maiestas nomini Romano. SEN. dial. 3, 6, 3 *ut rector civitatis* cupiditatem . . . honesti et aequi -et animis (*i. animos cupiditate honesti imbuat*). ARNOB. nat. 4, 30 turpitudinis aliquid et maiestati eorum -ent et decori. 5, 16. RVFIN. hist. 5, 24, 18 pacem dei ecclesiis -ans.

3 ***res corporea*** *aliquid comparat.*: OV. ars 2, 278 auro -atur amor. PETRON. 109, 5 epulae . . . -ant hilaritate concilium (*codd.*, concordiam *Buecheler*). PLIN. nat. 14, 117 quo (*sc. genere vini*) somnus -etur, alterum quo fugetur. 20, 189 somnos -at (*vet. Dal.*, concitat *codd. sed cf.* 21, 142. 23, 38. 32, 28). 25, 106 amicitias -are (*sc. verbenacam*). 28, 117 odium omnium hominum his -are (*sc. intestina . . . chamaeleorum ianuae inimicorum inlita*). 33, 9 *manus* auctoritatem -vere auro. QVINT. inst. 6, 3, 25 facto risus -etur (35). MACR. sat. 7, 6, 3 vinum aut potu interioribus -atur aut fotu, ut superficiem (*i. cutem*) curet, adhibetur. ENNOD. epist. 3, 12, 1 p. 80, 9 ardorem lympha -at et siccitatem . . . inriguitas vivi fluminis gignit. PANEG. 3, 19 *sidera* vobis . . . fovendae reipublicae studia -ant. CLAVD. 21, 59 pacem -ant arae. **4** ***res incorporea*** *aliquid*: CIC. Mur. 41 gloriam -at magnitudo negotii, gratiam aequitatis largitio. de orat. 2, 206 haec res amorem magis -at. part. 15, 53 *adfirmatio* motu animorum -et in dicendo fidem. Lael. 20 societatem generis humani -vit natura. 100 *virtus* -at amicitias et conservat. VAL. MAX. 4, 4, 9 *bona animorum gentis Aeliae* imperia -bant . . . iungebant adfinitates. 4, 8, 1 efficaciorem *gratiam* . . . opportunitas -at. SEN. dial. 5, 5, 5 *simultates* ira -at. QVINT. inst. 2, 7, 4 *bene dicta* laudem -ant. FRONTO p. 122 N. *eloquentia* metum incutit, amorem -at. VLP. dig. 3, 5, 5, 12 ratihabitio hoc (*sc. negotium*) -at (*i. componit*). APVL. Socr. 4 p. 129 raritas -at admirationem. HIL. in Matth. 4, 26. 24, 6. HIER. epist. 53, 1 dei timor et divinarum scripturarum studia -ant. AVG. civ. 2, 19 MACR. sat. 1, 6, 10 SACR. Leon. p. 332 BOETH. mus. 1, 1 ENNOD. epist. 1, 19, 1 p. 30, 23. 2, 1, 8 p. 40, 16. *sequitur enuntiatum obiecti loco*: ENNOD. carm. 1, 3, 8 vitis frugibus ut crescat, vulnera (*i. amputatio vitis*) -ant (*i. efficiunt*). *aliquid alicui*: CIC. Mur. 23 *artes* nobis populi Romani studia -ant. NEP. Att. 19, 1 suos cuique mores -are fortunam. LIV. 22, 22, 8 eam unam rem -uram Romanis principum Hispaniae amicitiam. 29, 22, 8 ipsa deformitas Plemini . . . favorem ad vulgum (*pro* vulgo) -bat. 42, 12, 2 an invidia adversus Romanos favorem illi -et (IVST. 39, 1, 6). OV. trist. 4, 5, 14 *tibi* raram famae -are fidem. VAL. MAX. 8, 7, 6 *quae res* ei sociorum amorem -vit (IVST. 16, 2, 9). SEN. benef. 4, 20, 2 haec res illi . . . amicos . . . beneficia -et? COLVM. 8, 8, 7 quae res avibus amorem loci -at. PLIN. nat. 21, 159 gratiam his (*sc. mulieribus*) . . . -ari (*sc. usu helenii*). TAC. dial. 9 *carmina* neque dignitatem ullam auctoribus suis -ant neque utilitates alunt. GELL. 17, 2, 1 utile exercitium ad -andas nobis . . . verborum recordationes. APVL. apol. 12 amorem eius . . . virtutes amatoribus suis -are. HIL. in Matth. 10, 24 AVSON. 414, 1. SCHOL. Cic. Bob. p. 286 παρέκβασις miserationem -at reo, invidiam . . . Clodio. CLAVD. 25, 17 mihi -at . . . aures . . . Stilichonis amor. SACR. Leon. p. 308. 376 ENNOD. dict. 5, 10 p. 440, 10. epist. 1, 4, 2 p. 8, 5. 3, 10, 2 p. 78, 8. *nota enuntiatum pro obiecto*: NEP. Att. 19, 3 *ut ei* -arit (*sc. fortuna*) quod nemo adhuc civis Romanus quivit consequi. *aliquid alicui rei*: PANEG. 10, 15 magnitudo principis . . . gestis veterum fidem -at. *aliquid alicui aliqua re*: PAVL. PELL. 57 annos mihi libertas ludusque . . . -are suis meritis potuisse videntur. *aliquem*: AVSON. 419, 78 amicos . . . quales caritas, non fortuna, -at. *aliquem alicui*: VAL. MAX. 7, 1, 1 uxorem pudicitia . . . conspicuam -vit (*sc. fortuna Metello*). VELL. 2, 59, 2 cum ei (*sc. Octavio*) dignatio (*sc. praetura*) Iulia genitam Atiam -asset uxorem.

C *i. q. comparare, acquirere emendo*: PLAVT. Epid. 472 -visti pulchre (*i. vili emisti*). 654 sororem in libertatem idem opera -o mea. Persa 538 tibi recte -andi . . . facerem copiam. Pseud. 133 male habiti, male -ati (*i. servi nequam damno emptoris comparati*). Trin. 856 eo conductor melius de me nugas -verit (*i. eo maiore lucro suo*). TER. Eun. 669 male -ate (*de servo fugitivo*). COD. Iust. 7, 18, 3, 1 quae ex earum rerum quaestu ac fructibus -ata sunt. *fortasse huc pertinet*: VLP. dig. 24, 1, 3, 1 (*verba imp. Anton.*) ne concordia (*sc. mariti et uxoris*) pretio -ari videretur. *pecuniam cogere, conficere, expedire*: CIC. Verr. 2, 137 pecuniae -andae causa. 2, 141 *pecuniam -atam* . . . a civitatibus . . . coegisti. 2, 142 HS viciens ex hoc uno genere -arit et ceperit. 3, 71 capere, -are pecunias (3, 91. 194. 218 Att. 6, 1, 21). CARM. epigr. 1273, 2 qui varios cursus variumque labo⟨rem⟩ sustinui ut iustas -ret (*an* -rem?) opes.

D *de aliquo afferendo, adducendo*: **1** *generatim*: PLAVT. Capt. 131 si ullo pacto ille huc -ari potest. Poen. 769 qui illum dudum -erunt mihi (*i. cocionem mihi adduxerunt vel fortasse emendo comparaverunt*). TAC. ann. 15, 51 spem dedit posse impelli et plures (*sc. socios*) -are (*i. adsciscere*). APVL. met. 1, 23 qui mihi tantum -vit hospitem. **2** *speciatim de puella petenda*: **a** *iustarum nuptiarum causa*: PLAVT. Mil. 801 ut sese ad eam -rem. 1212 quam ego nunc -o tibi. OV. am. 1, 13, 42 num me nupsisti -ante seni? ars 2, 554 -ante viro. SEN. contr. 1, 6, 7 locuples est, pater, quam mihi -es. APVL. apol. 68 eam -are studebat . . . filio suo. SERV. Aen. 10, 722 pactae coniugis hic ordo est: -ata primo, dein conventa, dein pacta, dein sponsa. *metonymice*: NEP. Att. 5, 3 nuptias M. Cicero -arat (IVST. 7, 6, 11). SEN. contr. exc. 8, 6 oblatas -ante Fortuna nuptias. STAT. silv. 3, 5, 70 Roma iugales -are toros (*Ital.*, toro *M.*). Theb. 2, 229 *pars* foedera -ent nova. **b** *de lenocinio, parario*: SEN. contr. exc. 6, 7 hoc adulterium esse non putas quod marito -ante committitur? PETRON. 127 -o tibi, o iuvenis, sororem (*i. amicam*). SVET. Iul. 50 existimabatur . . . Servilia . . . filiam suam Tertiam Caesari -are. LEX Sal. capit. 1, 6 si quis filium aut filiam alienam in coniugio copulandum -verit (consiliaverit *edd., vide sub* conciliator *p. 40, 3 sqq*).

part. adi. **conciliātus**, -a, -um, *i. q.* **1** *pacatus, placatus, popularis, sim.*: LIV. 7, 30, 3 misericordia vestra -i. 21, 2, 4 *Hasdrubal* primo Hamilcari -s, gener inde. 22, 34, 2 plebi insectatione principum -um. 27, 15, 11 praefecto -s. CVRT. 7, 9, 19 iuvenem aetatis flore -um sibi (IVST. 42, 1, 3). STAT. silv. 1, 4, 3 Astraea Iovi . . . -a. QVINT. inst. 3, 8, 6 -s est ei quisque quem consulit. SVET. vita Ter. 2 quibus . . . -s existimatur. APVL. apol. 72 mihi -s . . . et arto . . . contubernio intime iunctus. DICT. 6, 4 uterque sibi -s sibi Lacedaemona discedit. AMM. 25, 3, 22 caelo sideribusque -um . . . principem. AVG. civ. 3, 13. 4, 19 -a sibi Fortuna. 4, 21. 7, 35. 8, 14 *numen* Socrates habebat adiunctum et amicitia quadam -um. *superl.*: SYMM. epist. 9, 37 est enim nobis -issimus ob vitae integritatem. **2** *inclinatus, propensus, pronus*: FRONTO p. 53 N. genus humanum natura insectantibus indomitum, blandientibus -um. GELL. 12, 5, 8 sensibus doloris voluptatisque . . . recens natus homo imbutus est. voluptatis quidem a natura -s, a dolore autem abiunctus alienatusque est. *comparat.*: QVINT. inst. 4, 2, 24 ut iudex ad rem accipiendam fiat -ior. **3** *comparatus*: LIV. 21, 60, 4 -a clementiae ⟨iustitiae⟩que (*add. Weissenb.*) fama. PANEG. 12, 21 solitudo provisa et silentia late -a (*i. facta*).

synonyma et iuxta posita: adiungere, adligare, capere, cogere, commendare, comparare, complacare, conligare, continere, in amicitiam copulare, amicum facere, iugare, lenocinari, obligare, pacare, pacificare, placare, propitiare, sociare, unare (acquirere, adhibere, adipsci, adducere, adsciscere, afferre, allicere, amicare, colligere, commiscere, componere, conducere, conferre, conficere, consequi, convertere, efficere, emere, expedi, exsequi, benevolum *sim.* facere, lenocinium facere, imbuere, mitigare, perducere, perficere, petere, in gratiam reducere). *opposita*: abiungere, alienare, avertere, dirimere.

derivata et composita: conciliabulum, conciliatio, conciliator, conciliatura, conciliatus. de-, in-, reconcilio.

concilitās, -ātis, *f.* GLOSS. II 272, 2 concilitas διαλλαγή.

×**concilium**, -ī *n.* [*sunt qui conferant c.* calare, clamare, *sed repugnat significatio, quam habent verba* conciliare, inconciliare. *v. Corssen, Beiträge zur ital. Sprachkunde 41. Th.*]. GLOSS. φιλοποιΐα. συναγωγή. συνέδριον, συμβούλιον. σύνοδος. ἐκκλησία. coenobulium. conventum. -m graece (*sic! intellexit scriba, ut videtur,* conchylium: *cf.* GLOSS. III 356, 11), latine consilium (*pro* concilium) conventus vel concentus, coetus. VARRO ling. 6, 43 a cogitatione -m, inde consilium. FEST. p. 38 concilium dicitur a populi consensu, sive -m dicitur a

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

concalando, id est vocando. GELL. 15, 27, 4 *ex libro Laelii Felicis*: is qui non universum populum sed partem aliquam adesse iubet, non comitia sed concilium edicere debet. *vide tamen quae de hoc discrimine disseruit Botsford p. 47, 10 laudatus.* EVGRAPH. Ter. Eun. 669 concilium (conciliabulum?) nundinas dicimus. DIFF. ed. Beck p. 47, 43 inter concilium (*correxi*, consilium *cod.*) et conventum *etc.*: concilium est convocata multitudo, conventus ex diversis locis populum in unum contrahit, coetus fortuitu congregatur, coitus duorum corporum inter se iunctio. ISID. orig. 6, 16, 12 concilium vero nomen tractum ex more Romano. tempore enim quo causae agebantur conveniebant omnes in unum communique intentione tractabant, unde et concilium a communi intentione ductum quasi communicilium. nam cilia oculorum sunt. *nota masc.* concilius: LIB. pontif. p. 115 cui concilius concessit tempus paenitentiae. concilium *et* consilium *saepissime in codicibus permutantur, qua de causa varias lectiones nisi gravissimis locis adnotare supersedeo; hic illic haud facile diiudices,* concilium *scribi maluerit auctor an* consilium. *neque editores in magna inconstantia versantes nos adiuvant. attamen inter ea verba, quoad quidem ex more iuris publici Romani usurpantur, hoc in universum interesse videtur, quod* concilium *proprie significat plebem Romanam vel exteras gentes data occasione ad certas res agundas convocatas,* consilium *conventum vel coetum hominum amplioris ordinis, ut senatorum, principum, ducum, regum habitus. illud gr.* σύλλογος, ἀγορά, συναγωγή, κοινόν, συμπολιτεία. *hoc* βουλή, συμβούλιον, συνέδριον, ἐκκλησία. *cf. etiam* GLOSS. iurispr. cod. Paris 1357 A κονσέλιον: βουλὴ καὶ συνέδριον ἐκ φανερῶν ἀνδρῶν. *si* ECCL. *excipis, qui hac voce satis frequenter, sed plerumque peculiari sensu synodi utuntur, plus dimidio exemplorum, quibus inest politica notio, legitur apud* LIV., *postea verbum, licet iam rei publicae temporibus non sit crebrum, admodum rarescit donec proprio usu technico cum re ipsa evanescat. omnino deesse videtur* TER. CATVLL. TIB. PROP. SEN. rhet. MANIL. VELL. CELS. PHAEDR. MELA. COLVM. PERS. LVCAN. PLIN. nat. MART. IVV. SVET. FRONTO. GELL. SCRIPT. hist. Aug. EVTR. AVIEN. *singulis locis* SALL. HOR. VITR. PETRON. PLIN. APVL., *binis* NEP. SEN. VAL. FL. QVINT., *ternis* PLAVT. VAL. MAX. HOMER. FRONTIN., *quaternis* OV. SIL. AMM. CLAVD., *5ies* AVSON., *6ies* CVRT., *8ies* TAC., *passim apud* ICTOS, *saepissime praeter* LIV., CIC. (*27ies*), CAES. (*c. 50ies*), VERG. (*11ies*), STAT. (*17ies*), *sed in his quoque sunt dubia.*

I proprie *i. q. coniunctio*: 1 *de coniugatione, compositione quarumlibet rerum*: LVCR. 3, 805 mortale quod est immortali atque perenni iunctum in -o. TERT. pall. 1 luminis -o et mensurae temperamento (*i. coloribus Punicae togae inter se compositis*). 4 unde et nominis -m quando quidem labiis vacuerat ab uberum gustu (*respicit ad originem vocis Achillis, sc. ab* α *et* χεῖλος. *cf. Etym. Magn. s. v., Vel. Long. apud Cassiod. gramm. VII 154, 13*). BOETH. arithm. 1, 1 p. 8 alia (*sc. de essentiis*) vero disiuncta a se et determinata partibus et quasi acervatim in unum redacta -m (*i. unitatem*), ut grex, populus, chorus, acervus. 2 *de copulatione atomorum,* σύγκρισις; *qui usus Lucretio peculiaris est*: LVCR. 1, 183 primordia genitali -o arceri. 1, 484 corpora sunt porro partim primordia rerum, partim -o quae constant principiorum. 1, 517 nil esse potest nisi materiai -m. 1, 772 nil in -o naturam ut mutet eorum. 1, 1082 haud ... possunt tali ratione teneri res in -o. 2, 110 multaque ... per inane vagantur, -iis rerum quae sunt reiecta. 2, 120 *corpora* -iis et discidiis exercita crebris. 2, 563 numquam in -m ut possint compulsa coire nec remorari in -o nec crescere adaucta. 2, 919 coetu -oque nil facient. 2, 935 non fieri partum nisi -o ante coacto nec quicquam commutari sine conciliatu. 3 *de concubitu*: ARNOB. nat. 2, 16 edunt (*sc. animalia*) per uteros fetus et corporalibus -iis procreant: et nos corporum coniugationibus nascimur. *nota*: OV. met. 1, 710 hoc mihi -m tecum manebit (*i. sub forma syringis nympha iam in arundinem transformata mihi consociata manebit*). *fortasse huc pertinet lusus verborum apud* PLAVT. Mil. 1013 socium tuorum -orum (*agitur de lenocinio*) et participem consiliorum.

II translate *i. q. conventus*: 1 *de coetu deorum, sive generaliter societas caelestium sive consessus ad certam rem agundam a Iove convocatus significatur,* concilium *vox propria fuisse videtur*: LVCIL. 27 vel⟨lem⟩ -o vestrum ... ⟨vellem⟩ adfuissemus priore (29) -o ... (30) -o antiquo (*i. priore*) (*cf.* SERV. Aen. 9, 227. 10, 104 LACT. inst. 4, 3, 12). CIC. Tusc. 1, 72 *impiis* devium quoddam iter esse, seclusum a -o deorum. 4, 69 *amorem* in -o deorum conlocandum putet *poesis*. div. 1, 49 Hannibalem ... a Iove in deorum -m vocari ... ducemque ei unum e -o datum. nat. deor. 1, 18 off. 3, 25. ad Q. fr. 3, 1, 24 dicentem Apollinem in -o deorum. PS. SALL. in Tull. 3. 7 VERG. georg. 1, 25. Aen. 10, 2 -mque vocat divum pater. HOR. carm. 3, 25, 6 stellis inserere et -o (consilio *ABC*) Iovis (SEN. nat. 2, 42, 1 advocatos ad suum -m a Iove deos quasi in ipso parum consilii sit. MART. CAP. 2, 168 iam sede in -o Iovis dilecta. RVT. NAM. 1, 18 quale per aetherios mundani verticis axes -m summi credimus esse dei). OV. met. 1, 167. 14, 812. VAL. MAX. 1, 6, 13 te hominum numero subtrahere volunt, deorum -o adiecerunt. VAL. FL. 1, 213 aequoreos vocat ... deos Neptunus et ingens -m. 2, 313 HOMER. 107. 345 STAT. Ach. 2, 56. silv. 3, 2, 4 sternite molle fretum placidumque advertite votis -m. Theb. 1, 198 Iovis imperio ... -o divum convenerat ordo. QVINT. inst. 11, 1, 24. NEMES. ecl. 1, 51 caelo dignius ... -oque deum. PANEG. 6, 3 ARNOB. nat. 4, 1 qua via intellegi possunt dii esse *Victoria Pax etc.* atque ad superorum -m pertinere. AVSON. 424, 3 -m cogit superum de rebus Achivis. 428, 3 acto deorum -o. MART. CAP. 7, 730. CORP. XI 4082 aediculum -i deorum dearumque (*cf.* XI 5750). STAT Theb. 4, 634 Furiarum (CLAVD. 3, 28 sororum Furiarum). 6, 356 Musarum. TERT. spect. 1, 8 frigebat daemonum -m sine sua Matre Magna. 2 *de animis mortuorum congregatis*: CIC. Cato 84 o praeclarum diem, cum in illud divinum animorum -m coetumque proficiscar. VERG. Aen. 5, 735 amoena piorum -a, Elysiumque colo. 6, 433 *Minos* silentum -mque vocat vitasque et crimina dixit (consilium *P quod* PS ASCON. in Verr. p. 155 *explicat de consessu iudicum*, conc- *etiam* SERV. *cf. Norden, Vergils Aeneis Buch VI p. 239*). LIV. 2, 38, 4 ab sede piorum, coetu -oque abigi. STAT. silv. 5, 3, 25 -a heroum iuxta manesque beatos. Theb. 3, 146 animarum maesta queruntur -a. 12, 285 umbrarum. AVSON. 163, 29 -iis animarum mixte piorum. 3 *generaliter de hominibus ad colloquendum vel ad deliberandum convenientibus, congregatio, coetus, societas, sim.*: PLAVT. Mil. 249 si ambas videre in uno miles -o volet. 4, 598 -m quod habere volumus (*utroque loco nota iocosam* αὔξησιν *nam de duobus vox alibi non legitur*). CAEC. com. frg. 157 haec erunt -a hodie. CIC. Sest. 32 nullum collegium aut -m aut omnino aliquod commune consilium, quod tum non ... de mea salute decrevisset. rep. 1, 28 quasi doctissimorum hominum in -o. 6, 13 -a coetusque hominum iure sociati (fin. 2, 77). fin. 3, 63 natura sumus apti ad coetus, -a, civitates. off. 3, 38 -m pastorum. CAES. civ. 1, 19, 2 *cum* -a conventusque hominum fugeret. NEP. Epam. 3, 5 amicorum -m (*edd.*, consilium *cod. C., recte, ut videtur*). VERG. Aen. 2, 89 regumque vigebat -iis. 3, 679 -m horrendum (*sc. Cyclopum*). 5, 75 *Ascanius* e -o multis cum milibus ibat ad tumulum. 11, 234 -m magnum primosque suorum accitos ... cogit (*secundum Servii interpretationem expectes* consilium). LIV. 1, 21, 3 Camenis eum lucum sacravit, quod earum ibi concilia (cons- *M*) cum coniuge sua Egeria essent. 2, 35, 5 *si* absterrendo singulos a coitionibus (contionibus *cod. U.*) -iisque (consiliis *cod. M.*) disicere rem possent. 4, 48, 4 nunc in senatu, nunc in -iis (*Crevier, edd.* consiliis *codd.*) privatis principum cogendis viam consilii inveniebant. 5, 7, 5 -o (*codd. dett.* consilio, *nescio an recte*) inter sese (*sc. tribunos plebis*) habito senatum adeunt. 8, 14, 10 Latinis populis conubia commerciaque et -a inter se ademerunt (9, 43, 24). 10, 39, 2 -a secreta agunt. 22, 53, 9 -m iuvenum. 27, 35, 3 quod (*Olympiae ludicrum*) maximo coetu Graeciae celebraretur, ut ... adiret id -m. 34, 2, 4 coetus et -a et secretas consultationes. VITR. 2, 1, 2 cum conventus initio apud homines et -m et convictus esset natus. VAL. MAX. 6, 1, 1 cum *Lucretia* iniuriam suam in -o (cons- *L*¹) necessariorum deplorasset. 6, 6, 5 illam curiam mortalium quis -m (CVRT. 6, 11, 25 ARNOB. 1, 60. 2, 22) ac non Fidei templum dixerit. PETRON. 140 nec ullius turbae frequentioris -o oculos suos crediderat. STAT. Theb. 3, 93 excussae procerum mentes turbataque mussant -a. 3, 178. 3, 346 -o ... duces cogebat. 12, 474. QVINT. decl. 253 p. 36, 24 in contionibus et -iis. SIL. 13, 292 adit omnia ... -a ac mensas contingit. FRONTO p. 174 N. lectis -ii (*consilii iudicum?*) commentariis. *sensus in loco lacunoso non satis clarus.* APVL. flor. 18 p. 86 mihi et patria in -o Africae, id est vestro et pueritia apud vos et magistri vos. AVSON. 421, 3 cogitur Achilli -m. 422, 6 in -m proceribus advocatis ... mox in contionem multitudine congregata. LVCIF. non conv. 5 p. 11 *sq.* si non est -m vestrum vanitatis [VVLG. psalm. 25, 4] convince me. non est vanum -m (consilium *codd. Vv.*) in quo omne consilium non est. DICT. 1, 6 Palamedes cuius ... maxime ... consilium valuit, ad Priamum adit conductoque -o ... in eo consilio (*an* concilio?) aderant ... ita eo die consilium (*an* concilium?) dimittitur. 2, 33 in -o verba fecit *Agamemno*. 4, 18 ubi -o mixtus est. HIER. epist. 78 mans. 11 dat -m (*malim* consilium) septuaginta seniorum. PRVD. cath. 5, 138 festis trahimus ... noctem -iis. CLAVD. 5, 317 infame nocentum -m. 20, 403 ingens -ii clamor. COD. Iust. 11, 6 (5) 6 dispendii iactura in omne naviculariorum -m ... deferatur. 4 *speciatim de militibus, ut Romanis, in contionem convocatis*: CAES. civ. 1, 19, 1 Domitius dissimulans in -o (*cod. b; sed cf.* 1, 17, 4). LIV. 5, 43, 8 cum se in mediam contionem intulisset, abstinere suetus ante talibus -is. 5, 47, 7 vocatis classico ad -m militibus ad tribunos. 8, 11, 6. 25, 32, 1. AMM. 21, 13, 10 sub reverenda -ii (*Petschenig,* consilii *codd.*) vestri facie statuo. 5 *de bestiis congregatis*: OV. met. 10, 144 inque ferarum -o medius sedebat. STAT. Theb. 3, 550 piget inrupisse volantum -a (*i. interfuisse congressui volucrum*). SYMPH. 69 mutatoque solo non sum miserabilis exul, sed mihi (*sc. cochleae*) concĭlium de caelo nascitur ipso (*tecte significat aenigmatista* conchȳlium *quocum natura facto coclea quasi consociat*). *in imagine*: ITALA psalm. 67, 31 (Hil. *ad loc.*) increpa feras silvae (VVLG. arundinis), -m (VVLG. congregationem, συναγωγήν) taurorum inter vaccas populorum (VVLG. in vaccis, ἐν δαμαλέσι). 6 *metonymice de hominibus congregatis vel de loco conveniendi*: PLAVT. Cist. 700ª hic -m fuit. LIV. 8, 27, 9 circumstantes -m (*i. ubi senatus Lucanorum convenit*). 33, 32, 1 Isthmiorum ludicrum ... -m Asiae Graeciaeque (*cf.* CVRT. 4, 5, 11 ludicrum Isthmiorum quod conventu totius Graeciae celebratur; in eo -o Graeci ... decernunt). CORP. V 6473

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

macereis -m clusser (*i. cluserunt*) et puteum ... fecer⟨unt⟩. 7 *in imagine, de rebus incorporeis*: CIC. fin. 2, 12 tamquam meretricem in matronarum coetum, sic voluptatem in virtutum -m adducere. SEN. benef. 7, 27, 1 vires in -o sunt velut signo ad permiscenda omnia dato.

III technice: 1 *de conventu, contione plebis Romanae*, σύλλογος, *opp. comitia*, ἐκκλησία, *quod discrimen sub imperii aetate paulatim evanescit. cf. Berns, de comitiorum tributorum et conciliorum plebis discrimine, Wetzlar 1875; Mommsen, Staatsr. 3, 149; Kornemann, PW. 4, 801 sqq.; Botsford, Transact. Amer. Philol. Assoc. 35 (1904), 21 sqq., qui accuratius de horum verborum usu agit. pleraque exempla sub 'iuncturae verbales' contuli*: LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 132 comitieis -ove .... CIC. Sest. 65 tribuni plebis -o (*ironice dictum*). 75 venit tandem ⟨in *add. Madvig*⟩ -o de me agendi dies. p. red. in sen. 11 ne obnuntiare -o aut comitiis. inv. 2, 52 -m plebis (*alibi sine genet.*). leg. 2, 31 comitiatus et -a vel instituta dimittere vel habita rescindere. LIV. 3, 64, 8 -m dimisit nec deinde comitiorum causa habuit. 8, 29, 2 *quae res* sermonibus magis ... hominum iactata quam in publico ullo -o est. 9, 45, 8 ob haec vulgo in -iis (consiliis *MP.*) iactata populus bellum fieri Aequis iussit. 30, 24, 11 permixto paene senatus (*an* senatu?) populique -o consensum est. 39, 15, 11 *nisi cum* comitiorum causa exercitus eductus esset aut plebi -m tribuni edixissent aut aliquis ex magistratibus ad contionem vocasset. *apud* LIV. concilium *sine genet. plus 25ies legitur, cum* plebis *vel* populi *25ies*. PAVL. FEST. p. 50 cum populo agere, hoc est populum ad -m aut comitia vocare. SIL. 2, 383 -m (consilium *Koch, fort. recte*) ... exposcit patribusque vocatis (*sc. Fabius*). *nota de comitiis tributis*: LIV. 1, 26, 5 -o populi advocato. 1, 36, 6 -a populi, exercitus vocata. 3, 71, 3 -o populi a magistratibus dato. *de comitiis centuriatis*: LIV. 6, 20, 11 in Petelinum lucum ... -m populi indictum est. 2 *de publicis conventibus extra urbem, sive in Italia sive in provinciis, imprimis de societatibus Graecis, velut Achaeorum, quae* συμπολιτεῖαι, κοινά *vocantur*: LEX Bant. (Corp. 197) 6 comitia -mve. NEP. Tim. 4, 2 -m populi. LIV. 1, 50, 2. 4. 6. 1, 51, 1. 4. 5. 1, 54, 1 -a (*cod. M.*, consilia *cett.*) publica (2, 28, 4). 2, 44, 8 principes in omnium Etruriae populorum -iis fremebant (4, 23, 5. 10, 16, 4 *saep.*). 9, 7, 1 in -o (*meliores codd.*, consilio *alii*) sociorum fidelium. 32, 19, 9 quid in senatu quisque civitatis suae aut in communibus -iis gentis ... dicerent. 34, 17, 11. 51, 5 nec comitia nec conventum nec -m ullum non traducentes (*sc. Thessali*). 35, 49, 2 in -iis ... contionibusque. 36, 28, 7 -o (consilio *cod. B*) Aetolorum. 39, 37, 7 cum -ii nostri eam fecerimus et nobis miscuerimus, ut unum corpus et -m totius Peloponnesi esset (*verba Lycortae*). 42, 43, 4 discedentibus a societate communis -ii Boeotorum quibusdam populis. 42, 43, 8 qui privati coetum et -m (*malim* consilium) habuissent. 45, 18, 7 ut suum quaeque (*sc. regio*) -m (consilium *cod. V.*) haberet. *in summum apud* LIV. *fere CLX exempla huc pertinent*. CVRT. 6, 1, 19. 6, 11, 9. 9, 10, 5. 10, 2, 3. SIL. 2, 330 -one ... Libyae Tyrioque senatu ... sedet? 11, 71 coetu patrum ingentique senatu ... toto e -o clamor. FRONTIN. strat. 3, 2, 6. 3, 6, 6. PLIN. epist. 7, 6, 1 decretum -ii (*sc. Bithynorum*). VLP. coll. Mos. 11, 7, 1 Baeticae (PAVL. coll. Mos. 11, 6, 1 CORP. II 2221). AMM. 16, 12, 65. 28, 6, 7 COD. Iust. 2, 12 (13), 21 CORP. II 4246. III 1454 [IV 2465]. XIII 3162 III. 3 *de coetibus barbarorum ad res militares, civiles, sacras agundas convocatis*: CAES. Gall. 1, 19, 4. 1, 30, 4. 5. 2, 4, 4 in communi Belgarum -o (7, 15, 3). 3, 3, 2. 3, 18, 7. 5, 6, 2. 5, 53, 5. 5, 56, 1. 3. 4. 5, 57, 2. 6, 7, 6. 6, 13, 1 plebis ... nulli adhibetur -o. 6, 20, 3 de re publica nisi per -m loqui non conceditur (*sc. magistratui Gallorum*). BELL. Alex. 12, 2 SALL. hist. frg. 2, 22. LIV. 3, 2, 3 in -m gentis missos. FRONTIN. strat. 2, 9, 5 TAC. Germ. 6. 12 *bis*. 13 hist. 4, 56. 64 ann. 15, 2. 22. 4 *de synodis ecclesiae, episcoporum sim.*, συνέδριον, συναγωγή, σύνοδος: TERT. ieiun. 9, 13 aguntur ... -a ex universis ecclesiis per quae et altiora quaeque in commune tractantur. pudic. 8, 10. ITALA iud. 20, 1 (Lugd.) -m fecit omnis synagoga (*aliter* VVLG., ἐξεκκλησιάσθη). CYPR. epist. 1, 1. 59, 4 *saep.* HIL. c. Aux. 15 LVCIF. non conv. 5 p. 12, 6. 17. 26 PRISCILL. tract. 2, 53. 54 AMBR. fid. 1, 1, 6 VVLG. num. 16, 2 (psalm. 1, 5. 88, 8. 110, 1. I Macc. 14, 22, *gr.* βουλή). Iudith 6, 19 (*gr.* ἐκκλησία). Is. 16, 3 ini consilium, coge -m (*aliter gr.*). Marc. 15, 1 consilium facientes ... et universo -o (σύμβουλιον ἑτοιμάσαντες ... καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, act. 25, 12). *in reliquis* (25) *locis, praeter* I par. 26, 15, *ubi gr. aliud habet*, concilium *constanter reddit* συνέδριον *vel etiam* συναγωγή, *ut in illis quoque* consilium *potius scribendum conicias*. RVFIN. hist. 5, 23, 1 conventus episcoporum et -a ... -a vocantur (σύνοδοι ... συγκροτήσεις). AVG. c. Faust. 13, 5 retract. 2, 50 de anim. 2, 12 *persaepe*. SVLP. SEV. 2, 36, 7. 2, 39, 1. 2, 41, 6 (*9ies*). ALC. AVIT. epist. 90 p. 98, 23 *saepe*. *nota de ecclesia catholica*: COD. Iust. 1, 2, 1.

iuncturae: 1 *adiect.*: antiquum: LVCIL. 30. genitale: LVCR. 1, 183. immortale, perenne: LVCR. 3, 805; divinum: CIC. Cato 84; caeleste: HIL. op. hist. frg. 1, 1; sanctum: HIL. op. hist. frg. 2, 2. 7 COD. Theod. 16, 2, 4 CONC. Rom. a. 501 p. 420, 2. 426, 11 GREG. M. epist. 9, 135 COD. Iust. 1, 2, 1; nobile: STAT. Theb. 6, 355; inviolabile: CLAVD. 24, 243; venerabile: COD. Theod. 16, 2, 4 CONC. Rom. a. 499 p. 403, 22 COD. Iust. 1, 2, 1; venerandum: CONC. Rom. a. 501 p. 427, 3. 429, 20 GREG. M. epist. 1, 24 p. 36; reverendum: ALC. AVIT. 34 p. 64, 16; honorabile: CONC. Rom. 501 p. 428, 1. amoenum: VERG. Aen. 5, 735; placidum: STAT. Theb. 3, 178; festum: PRVD. cath. 5, 138. horrendum: VERG. Aen. 3, 679; maestum: STAT. Theb. 3, 145; atrum: STAT. Theb. 4, 633; triste: STAT. Theb. 8, 275; nefarium: LVCIF. non conv. 5 p. 12, 26; infame: CLAVD. 5, 317. commune: CIC. Sest. 32 CAES. Gall. 2, 4, 4. 7, 15, 3 LIV. 6, 33, 6. 32, 19, 9. 34, 41, 4. 38, 34, 5 39, 25, 1. 42, 43, 4. 45, 18, 5 CYPR. epist. 19, 2 (*saepius, sed variant codd.*). OROS. 3, 12, 12; publicum: LIV. 1, 54, 1. 2, 28, 4 FRONTIN. strat. 3, 6, 6; generale: AMBR. epist. 13, 4 ISID. orig. 6, 16, 2; universale: POSSID. vita Aug. 8 VINCENT. LER. 3, 4 GREG. M. epist. 2, 46; plenarium: AVG. bapt. 2, 3, 4. AVR. epist. 1011a. 1012a *persaepe*. privatum: LIV. 4, 48, 4; secretum: LIV. 10, 39, 2. Ioviale: MART. CAP. 8, 806; pontificale: SIDON. epist. 4, 25, 1; sacerdotale. CONC. Rom. a. 501 p. 421, 1. 447, 17 GREG. M. epist. 3, 8, 9. frequens: LIV. 35, 31, 3; ingens: VAL. FL. 1, 213; magnum: HIL. op. hist. frg. 2, 2; maius: AVELL. p. 68, 10; numerosum: ALC. AVIT. epist. 34 p. 64, 16. regionale: AVG. bapt. 7, 53, 102; alienum: GREG. M. epist. 13, 50 p. 416 *saep.* armatum: CAES. Gall. 5, 56, 1. 2 *verba*: advocare: CIC. Vatin. 15. 18 dom. 79 LIV. (*8ies*); convocare: CIC. Vatin. 18 CAES. Gall. 1, 40, 1 (*7ies*) HIRT. Gall. 8, 20, 2 LIV. 38, 8, 2 AMM. 21, 13, 10 RVFIN. hist. 5, 23, 1; vocare: VERG. Aen. 6, 433 LIV. 1, 8, 1 OV. met. 1, 167 VAL. FL. 1, 213. 2, 313 STAT. Theb. 5, 98. 8, 275 TAC. ann. 15, 2 CLAVD. 3, 28 ENNOD. opusc. 2, 56 p. 305, 6 GREG. M. epist. 3, 9. cogere: CAES. Gall. 7, 77, 1 VERG. Aen. 11, 234. 304. 460 LIV. 4, 48, 4. 36, 26, 1 CYPR. epist. 72, 1 IVVENC. 3, 259 CONSTANT. ad Euseb. 13, 565 (Migne) AVSON. 421, 3. 424, 2 CLAVD. 24, 243. indicere: CAES. Gall. (*7ies*) LIV. (*23ies*); edicere: LIV. 35, 25, 4. 39, 15, 11 GELL. 15, 27, 4. dare: LIV. (*10ies*). habere: LEX Bant. (Corp. I 197) 6 LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 132 CIC. inv. 2, 52 CAES. Gall. 4, 19, 2. 5, 53, 4 NEP. Tim. 4, 2 VERG. georg. 1, 25 LIV. (*14ies*) CVRT. 9, 10, 5. 10, 2, 3 HOMER. 345 CYPR. epist. 55, 6. 59, 10 AMBR. epist. 8, 7 CONC. Rom. a. 501 p. 447, 20 GREG. M. epist. 9, 218 p. 207 CORP. XII 6038 *saep.* praebere: LIV. 42, 44, 7. facere: LIV. 3, 10, 8. 45, 29, 9 AMBR. epist. 8, 7 GREG. M. epist. 5, 62. 6, 17. 12, 9. peragere: CAES. Gall. 5, 24, 1. 6, 4, 6; agere: TERT. ieiun. 9, 13 CYPR. epist. 59, 13 OPTAT. 1, 15 p. 17, 22 AVSON. 428, 2. exposcere: SIL. 2, 383. conducere: DICT. 1, 6. congregare: ITALA Ioh. 11, 47 (VVLG. colligere, *gr.* συνάγειν). HIL. c. Const. 23 EPIST. pontif. 235 *Migne* 13, 358 GREG. M. epist. 2, 47, 48. constituere: PRISCILL. tract. 2, 54. celebrare: CYPR. epist. 72, 1 GREG. M. epist. 4, 9; adunare: LVCIF. non conv. 5 p. 12, 11 GREG. M. epist. 2, 46; unire: GREG. M. epist. 4, 35. dimittere: CIC. Vatin. 5 leg. 2, 31. 3, 42 CAES. Gall. 1, 18, 1. 1, 31, 1. 1, 33, 1 LIV. (*12ies*) ASCON. Corn. p. 58 HOMER. 107. 155 DICT. 1, 11; rescindere: CIC. leg. 2, 31; transferre: CAES. Gall. 6, 3, 4; dirimere: LIV. 1, 36, 7; differre: LIV. 35, 33, 8 CVRT. 6, 11, 9; rumpere: STAT. Theb. 7, 609; declinare: AMBR. epist. 13, 4. permovere: CIC. leg. 3, 42; mulcere: STAT. Theb. 3, 178. 6, 355; fatigare: STAT. Theb. 4, 633; vincere: SACR. Leon. p. 384. deserere: LIV. 6, 33, 6; relinquere: LIV. 32, 22, 9; linquere: STAT. Theb. 2, 477. inrumpere: STAT. Theb. 3, 549 DICT. 1, 8. inire: TAC. Germ. 6; intrare: HIL. op. hist. frg. 27. *c. dat.* inserere: LIV. 6, 38, 7 DICT. 1, 8; inferre se: LIV. 33, 16, 8 ARNOB. nat. 2, 22; se miscere: STAT. Theb. 12, 474; interesse: ARNOB. nat. 1, 60. *c. abl.* secludere: CIC. Tusc. 1, 72. excedere: LIV. 32, 22, 12; decedere: COD. Theod. 16, 2, 4 COD. Iust. 1, 2, 1; conlocare in: CIC. Tusc. 4, 69 off. 3, 25; adducere in: CIC. fin. 2, 12; proficisci in: CIC. Cato 84; se recipere in: CIC. off. 3, 38; mittere in: LIV. 3, 2, 3; adire in: LIV. 10, 12, 13 (*sed cf.* adire: LIV. 39, 33, 8 CVRT. 6, 11, 25); venire ad: CAES. Gall. 5, 24; venire in: LIV. 1, 51, 5. 35, 44, 1 STAT. Theb. 1, 198; convenire ad: CAES. Gall. 5, 56, 2; convenire in: LIV. 33, 17, 1. adhibere ad: CAES. Gall. 7, 77, 3; adhibere in: LIV. 1, 54, 1. convocare ad: CAES. Gall. 7, 14, 1 LIV. 2, 7, 7. 5, 47, 7. 36, 28, 9; vocare in: CIC. div. 1, 49 LIV. 42, 42, 3; revocare ad: LIV. 1, 52, 1; evocare in: LIV. 29, 3, 1; advocare in: QVINT. inst. 11, 1, 24 AVSON. 422, 6; provocare ad: AVELL. p. 58, 11. occurrere ad: LIV. 31, 29, 1; introducere in: FRONTIN. strat. 3, 6, 6; consedere in: GREG. M. epist. 9, 222. descendere ex: CIC. nat. deor. 1, 18; discedere ab: CAES. Gall. 7, 2, 3; discedere de: ALC. AVIT. 30 p. 60, 2; exire de: LVCIF. epist. 7 p. 330, 2; desciscere ab: LIV. 39, 48, 6. agere in: LIV. 31, 32, 3. referre ad: TAC. ann. 15, 22; transferre ad: PANEG. 6, 3.

iuxta posita: comitia: LEX Bant. (Corp. I 197) 6 LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 132 CIC. p. red. in sen. 11 LIV. 34, 51, 5 PAVL. FEST. p. 50; comitiatus: CIC. leg. 2, 31. collegium: CIC. Sest. 32; coetus: CIC. Cato 84 rep. 6, 13 LIV. 2, 38, 4. 34, 2, 4. 42, 43, 9; conventus: CAES. civ. 1, 19, 2 LIV. 34, 51, 5 VITR. 2, 1, 2; coitio: LIV. 2, 35, 5 (*v. l.* contio); consultatio: LIV. 34, 2, 4; contio: LIV. 35, 49, 2 QVINT. decl. 253 p. 36, 24; senatus: LIV. 4, 48, 4. 32, 19, 9 SIL. 2, 330; *saepe* concilium *et* consilium *in eadem sententia iuxta ponuntur ea ratione ut contentio vel lusus quidam verborum evadat*: PLAVT. Mil. 598 (*sed cf. supra ad II 3*). CIC. Sest 32 LIV. 4, 48, 4. 6, 10, 7. 33, 31, 7. 35, 12, 3 LVCIF. non conv. 5 p. 11 DICT. 1, 6 VVLG. Is. 16, 3 Marc. 15, 1.

synonyma: coenobulium, coetus, coitio, comitia, concentus, coniugatio, consilium, contio, conventus, convictus, circulus. coitus, compositio, concubitus, congregatio, congressio, congressus. coniunctio, copulatio, consociatio, societas, synodus. *Gudeman.*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

concinenter *v. s.* concino *p. 54, 22.*

concinentia, -ae *f. a* concinere. *pluralis* BOETH. mus. 2, 18 FVLG. aet. mund. p. 138 CLAVD. MAM. anim. p. 205, 30. **1** *proprie: i. q. consonantia:* CHALC. comm. 73 Mercurium ... transeuntem per ea, quae in motu planetum ad organicum modum personabant, ... quae causa esset -ae recensere. MART. CAP. 3, 260 quae (*sc. XVIII litterae*) ... ex unius vocis sonitu conformatae diversas naturalis harmoniae causas sub oris -a reppererunt. 9, 909 omnium modorum -am. *cf.* FAV. EVL. p. 21. BOETH. mus. 1, 5 harmoniae -a. 1, 6. 1, 10 ex diversis sonis unam personare -am. 1, 16. 2, 18 -arum modus. **2** *translate: i. q. convenientia:* FVLG. aet. mund. p. 138 secundae aetatis mundi atque hominum -as. PS. RVFIN. in Os. 2, 8 per quem propheticis sententiis -a vindicetur. AVG. trin. 4, 2, 4 haec ... congruentia sive convenientia vel -a vel consonantia. c. Iul. op. imperf. 4, 104 servet simulandi -am. 6, 15 forma equi, ... bovis habent ... in mutua collatione distantiam, in suis tamen generibus aptam ex omni parte -am. MACR. somn. 1, 5, 15 caeli harmoniam, id est -am. SIDON. epist. 8, 4, 1 parietibus ... ad -am ... architectonicam ... locatis. CLAVD. MAM. anim. p. 73, 8 dissonantia contrariorum sibi corporum . . . in quandam -am cogitur. 73, 13. 117, 5 -am summae aequalitatis. 205, 30 plaudentibus -is.

syn.: congruentia, consonantia, convenientia, harmonia. *opp.:* distantia. *Poeschel.*

concinerātus, -a, -um [*a* con *et* cinis *ductum. Th.*]. TERT. pudic. 13 *moechum* concili⟨ci⟩atum et -um ... prosternis.

concingo, -xī, -ctum, -ere *a* con *et* cingere. ANTIDOT. Brux. 137 sine nodo -is te *herba Artemisia.* LEX Visig. 8, 3, 9 campos vacantes si quis fossis -erit. NOT. Tir. 97, 37 *in capitulo de vestimentis* concingit, -xit, -ctum (*v. l.* acc-). *L.*

concinnāmentum, -ī *n. a* concinnare. POTAM. tract. 2 p. 1416^{A} mox se ut ad cubile cordis -i nisu sector *serrans* . . . defixisset. *translate:* AVELL. p. 689, 23 ista -a Dorothei malitia fabricavit.

concinnātīcius, -a, -um. *a* concinnare. APVL. met. 2, 11 Milonis ... concinnaticiam mensulam rogatus accubueram.

concinnātio, -ōnis *f. a* concinnare. GLOSS. συμβαλλομαχία. συμπλοκή. συνσκευή. *in usu metricorum:* BASS. gramm. VI 271 cum omnia metra varientur aut adiectione aut detractione aut -e . . . (*cf.* FORTVN. gramm. VI 294 MAR. VICTORIN. gramm. VI 52. 74. 100. 132). *i. q. compositio:* TERT. adv. Val. 11 *Christum et Spiritum Sanctum* procurare -em *Aeonum* (*Irenaeus:* καταρτισθῆναι τοὺς Αἰῶνας). *libri sim.:* AVSON. 350, 2 centonem vocant, qui primi hac -e luserunt (*cf.* concinno *p. 50, 80*). 396 praef. satirica et ridicula -o. 400, 5. 407, 1 epistulae meae ... -o inhumana (*cf.* ENNOD. epist. 2, 19, 5 p. 61, 7. 5, 1, 4 p. 124, 5). 412, 4. 467, 3 elegans replicatio laborum quos Vlixes pertulit, mira -e colligitur. ENNOD. epist. 3, 15, 3 p. 83, 3 germanitatem ... respicit praefata -o (*cf.* 3, 21, 1 p. 87, 11. 5, 25, 2 p. 145, 14. 7, 15, 1 p. 184, 17). 3, 31, 1 p. 93, 22 fuci similis -o *epistularum.* 4, 9, 1 p. 104, 15 epistularis -o (5, 22, 2 p. 143, 19. 6, 3, 6 p. 151, 5. 6, 5, 5 p. 152, 17); 28, 1 p. 118, 4 prava -o. opusc. 5, 7 p. 395, 13 me -is superfluae in rhetoricis et poeticis campis lepos agitaret. 6, 1 p. 401, 7 pagina ... -is didascalicae. 9, 30, 3 p. 252, 17. CASSIOD. hist. 4, 24. *i. q. excogitatio, machinatio:* AVELL. p. 694, 20 ne per versutias aut aliquam -em ... impedimenta generentur. ENNOD. epist. 2, 19, 5 p. 61, 7 alucinationis nostrae -o. 8, 1, 2 p. 199, 11 blandimenti. EPIST. pontif. Cassiod. var. p. 389, 18 mendacii. ENNOD. opusc. 2, 139 p. 330, 1 quis ante -em mali huius, qui essetis, agnovit? *i. q. comparatio:* CATO agr. 106 (*lemma*) aquae marinae -o. INSCR. christ. Rossi II p. 413 pro -e luminariorum vestrorum.

concinnātor, -ōris *m. a* concinnare. GLOSS. κακοπράγμων, κατασκευαστὴς ὁ κακοπράγμων; concinnatores συγκαττυσταί. **1** *proprie:* COLVM. 1 praef. 5 capitum ... et capillorum -es. **2** *translate:* VLP. dig. 1, 16, 9 si quos causarum -es vel redemptores deprehendat (*cf.* PHYSIOGN. 31 -em negotiorum atque causarum). ARNOB. nat. 4, 32 deformitatum tantarum -es esse atque inventores poetas. LVCIF. Athan. 1, 19 veritatis interpolator, pravitatis -r. 2, 1 falsorum criminum. SIDON. epist. 3, 13, 2 de sutoribus fabularum, de -bus criminum. ⟨AVSON. 406, 15. *v. s.* concinno *p. 50, 38.*⟩

concinnātūra, -ae *f. a* concinnare. GLOSS. κόλλησις.

concinnis, -e. *cf.* concinnus. GLOSS. subtilis. APVL. met. 5, 20 lucernamque -em (concinne *Oud.*) completam oleo. *cf.* concinno *p. 50, 48.* *adv.* **concinniter.** GELL. 18, 2, 7 *versus* in saturis Q. Enni uno multifariam verbo -r implicati.

concinnitās, -ātis *f. cf.* concinnus. *formatum a* CIC., *postquam temptavit* concinnitudo. *plur.:* GELL. praef. 9 AMM. 29, 1, 11 NOVELL. Iust. 38, 4. **I** *de oratione vel partibus orationis.* **a** *absolute:* CIC. Brut. 38 memoriam -is suae . . . relinqueret *Phalereus.* 287 quid est ... tam in ipsa, quam ... consequitur, -e puerile? orat. 81 si aliquid -is efficiunt *collocata verba* (*syn.* ornatus). 83 -em, quae verborum collocationem illuminat. 84 elaborata -s et ... aucupium delectationis (*syn.* quaesitae venustates). 164. 165. 167. 201 collocationis ... eae quas diximus: compositio, -s, numerus. 219. 220. GELL. 7, 12, 4 C. quoque Trebatio eadem -s (*i. q. vocabuli compositio*) obrepsit. SOL. praef. 2 nec prodiga sit in eo (*sc. libro*) copia nec damnosa -s (*i. q. dicendi brevitas. cf.* concinnus *p. 52, 1*). 54, 1 egrediemur repromissae -is modum. SIDON. epist. 6, 11, 2 epistulari formulae debitam -em. **b** *c. gen.* sententiarum: CIC. Brut. 325 ornata sententiarum -s. 327. orat. 38. SVET. Aug. 86 vitatis sententiarum ineptiis atque -e. GELL. 1, 4, 8. verborum: CIC. orat. 149. 202 VEG. mil. 1 praef. GELL. 1, 16, 7 neque hoc (*sc. 'mille' numero singulari dictum*) ... vetustati concessum ... aut per figurarum -em admissum. MIN. FEL. 14, 2 exultare te dignum est -e sermonis. AMM. 29, 1, 11 obumbratis blanditiarum -bus ... Valentem sibi conmulcebat. **II** *de habitu:* SEN. epist. 115, 2 non est ornamentum virile -s. GELL. praef. 9 inscripta nimis lepida multasque prorsus -es redolentia. *i. q. concinnatio cf. p. 49, 53.* NOVELL. Iust. 38, 4 inventa ... circa tales requisitiones summa calliditate respuendas esse huiusmodi -es sancimus. COLVM. 1, 4, 3 sit sapientis non ... ubertatis illecebris aut deliciarum -e decipi. MIN. FEL. 23, 9 opinio ... imperitorum artis -e decipitur, auri fulgore praestringitur. CASSIAN. c. Nest. 7, 5, 3 -em pedum ... elegantiamque pinnarum quis finxit atque composuit?

synonyma: ornamentum, ornatus, venustas. *opp.:* inconcinnitas GELL. 2, 26, 4.

concinnitūdo, -inis *f. a* concinnus *formavit* CIC. inv. 1, 25 splendoris et festivitatis et concinnitudinis minimum.

concinno, -āvī, -ātum, -āre [*orig. inc., c. cf.* concinnus. *a* con *et* cinnus 'κυκεών' *ductum esse putat* NON. p. 43, *fortasse recte. Th.*]. ?*concinnor deponens* DOSITH. gramm. VII 430 verba quae passive tantum efferuntur, ex quibus quaedam etiam activa sunt: ... -or (consilior *Hagen*) μεταβουλεύομαι. PAVL. FEST. p. 38 -are est apte componere. NON. p. 43 -are est facere. sed proprietas verbi haec est, quod apud veteres cinnus potionis genus ex multis liquoribus confectum dici solet. recte autem -are et consentire intellegi potest quasi concinere. *cf.* p. 59. GLOSS. V 617, 23. GLOSS. συμβαλλομαχῶ. -at στερροποιεῖ ἐπὶ συμφώνῳ, συγκαττύει (cf. II 440, 10) καὶ δειλοποιεῖ (δηλοποιεῖ *Vulc.*) καὶ συνσκευάζεται (*cf.* II 447, 33). arte facit aut componit, subtiliter componit. -ant artificiose componunt. -ent compagiant. -asse συνκεκροτηκέναι. *legitur inde a* NAEV. *et* PLAVT.

I *coniungere:* GLOSS. conplectit, congregant. AVSON. 36, 3 ipsius hoc dominae -at utrumque venustas, has geminas artes una Sabina colit. 406, 15 qui grandines Vlixei et mel fluentem Nestora -at ore (concinnatorem *Z*) Tulli. *adde i. q. aequare:* MART. CAP. 7, 746 ut numeros germanae praecedentis formis ac lineis -emus. *passive i. q. consentire:* NOVATIAN. cib. Iud. 2 si qua a deo praecepta sunt, sic tractentur, ut cum deo -entur.

II *conformare, componere:* **A** *proprie:* PLAVT. Asin. 216 auceps quando -vit aream, offundit cibum. Men. 102 struices patinarias. 467 ego tibi hanc (*sc. pallam*) ... probe lepideque -atam referam (*cf.* 733). Rud. 96 si sapiam, hoc quod me mactat -em lutum. CATO agr. 21 cupam qui -et. 22 *trapetus* domi melius -atur et accomodatur (*cf.* 135). 106 si quid plus voles aquae marinae -are. 114 vinum (*cf.* 115. 122. 127. PLIN. nat. 14, 129). VITR. 8, 1, 5 lucerna -ata oleique plena et accensa (*cf.* VVLG. exod. 25, 6. 35, 8. 28 lev. 24, 2 num. 4, 9. 16 MARCELL. med. 8, 179 VITA Caes. Arel. 2, 44). SEN. dial. 10, 12, 2 illum ... otiosum vocas, qui Corinthia ... anxia subtilitate -at? COLVM. 12, 3, 8 cetera ..., quae refectionem desiderant, fabris -anda tradantur (*cf.* 2, 6). PETRON. 113 spoliatum crinibus vultum. PLIN. nat. 18, 236 dolia quassa sarcire, ovium tegimenta concinnare (*Ian;* incinnare D^2, *om. cett. codd.*). APVL. met. 6, 24 scaena ... sic -ata, ut. 7, 11 coquit, tucceta -at, apponit scitule (*cf.* 10, 13). 7, 26 cadaver ... disiectis partibus ... totum repertum aegreque -atum. MIN. FEL. 17, 1 *homo* utrum elementis concretus an -atus atomis (*cf.* TERT. test. anim. 1). SOL. 7, 29 -antur a perdicibus nidi munitione sollerti. 33, 12 *phoenix* rogos ... struit cinnamis, quos prope Panchaeam -at (*lectio incerta*). HIER. adv. Pelag. 3, 3 nodos mihi inter 'esse' et 'esse posse' -ans. PHYSIOGN. 40 oculi late patentes micantes ... tamquam -ati ad suavitatem. GILD. Brit. 90 chron. III p. 76, 8 vae quae -ant cervicalia. CORP. IX 3410 *litteris antiquioribus* duo cubi[. . . .]o -vit. *dubium* NAEV. carm. frg. 37 Romanus exercitus ... rem hostium -at (NON. p. 90 conficere vel colligere. GLOSS. V 639, 49 hic dissipare, alibi conponere).

B *translate, accedit de l. 75. 80, ex l. 76. 77:* SEN. benef. 7, 8, 2 virum ... eloquentiae ... non -atae nec in verba sollicitae (ENNOD. epist. 4, 12, 3 p. 107, 23 oratio ... elucubratis -ata sermonibus). VVLG. Iob 6, 26 ad increpandum tantum eloquia -atis. ENNOD. opusc. 2, 20 p. 294, 4 odia ... vota -ant. CARM. poet. min. V 61, 33 pica loquax varias -at gutture voces. SEN. epist. 7, 6 ingenium (*cf.* TERT. cult. fem. 2, 5). TERT. spect. 17 summa gratia eius (*theatri*) de spurcitia -ata est. *potissimum de libris conscribendis:* GELL. 3, 17, 5 *quod* ex eo *libro* Timaeum ... illum dialogum -asset. PRISCILL. can. praef. p. 111, 7 ex ... testimoniis quaedam verba decerpens canones ... -vi. AMM. 29, 2, 3 incantamenta ... ad insontium perniciem -ata. AVSON. 321, 4 si qua tibi in his versiculis videbuntur ... fucatius -ata. 350, 3 simile (*sc. centonem*) nos de eodem (*Vergilio*) -are praecepit. 406, 80 pedestre opus. 414, 3 iambis epistulam. SIDON. epist. (carm. 22) 1 hexametros -are vel condere. ENNOD. epist. 7, 2, 2 p. 173, 17 scripta. RHET. min. p. 588 *v. p. 51, 58.*

III *confingere, concipere:* GLOSS. artificiose confingit, ficta lo-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

cuti sunt. κατασκευάζω ὅ ἐστιν ἐπιβουλεύω. SEN. epist. 49, 8 alia ... ad exemplum huius delirationis -ata. APVL. met. 5, 27 -ato mendacio fallens maritum (*cf.* LVCIF. Athan. 2, 7 p. 160, 5 AMM. 15, 2, 10 AVG. in psalm. 65, 7 SIDON. epist. 5, 6, 1). 7, 21 querelas. 8, 12 fraudulentas ambages. TERT. nat. 2, 1 cum philosophi physicum (*sc. genus deorum*) coniecturis -arint (*syn. ibid.*: *divinitas* argumentationibus ... colligatur). CLEM. ad Cor. 35 lingua tua -bat dolum (*cf.* AMBR. in psalm. 118 serm. 13, 27 VVLG. psalm. 49, 19 *ubi* PS. RVFIN. id est adornat dolos). ARNOB. nat. 1, 24 haruspices has fabulas ... -vere. 1, 57. 2, 18 *vita* parvas ... -vit sententiolas artium. 3, 32 nominis huius -ata est qualitas (*cf.* 4, 29 ex quibus causis appellatio ipsa -ata sit nominum). 5, 1 per calumnias crimina. PRISCILL. tract. 2, 50 preces falso. AMM. 16, 1, 3 quicquid autem narrabitur, quod non falsitas arguta -at SCHOL. Cic. Bob. p. 363 *Ceroni* quaedam peregrinitatis ab invisoribus -batur infamia. AMBROSIAST. in Rom. 8, 13 actus et consilia carnis. PS. AMBR. paenit. 14 -atis falsitate calumniis (*cf.* SIDON. epist. 4, 22, 3). HIER. epist. 84, 4 ambigua. VVLG. prov. 12, 19 -at linguam mendacii. Is. 32, 7 cogitationes -vit ad perdendos mites. PELAG. in II Tim. 4 p. 894^D. RVFIN. hist. 4, 7, 14 honestatem ... -atis macularet opprobriis. AVG. civ. 7, 19 quibus (*sc. interpretationibus*) colendi Saturni ratio -atur. COD. Theod. 16, 7, 4 commenticia et -ata. ENNOD. epist. 4, 33, 3 p. 121, 11 *voluntas* -ata excusatione defenditur. CASSIOD. Ios. c. Ap. 2, 12 *adinventionem* -vit Apion.

IV ***facere,*** *efficere*: PLAVT. Truc. 793 livorem ... scapulis ... -as tuis. AFRAN. com. 374 aliquid dedita opera controversiae -o. LVCR. 6, 437 venti vis ... fervorem ... -at in undis. 4, 584 *vis* diffidens terram magnum -at hiatum. 4, 1283 consuetudo -at amorem. 6, 1118 aliis alius locus est inimicus ... varius -at id aer. TREBON. Cic. epist. 12, 16 pusillum laxamenti -vi tibi munusculum. PHAEDR. 2, 4, 25 quantum homo bilinguis saepe -et mali. SEN. epist. 117, 1 multum mihi negotii (*cf.* LVCIF. epist. 6 p. 327, 5). APVL. met. 3, 13 angorem tibi. CAPITOL. Pert. 2, 6 prodita est factio, quae illi (*sc. Pertinaci*) -ata fuerat (*cf.* CASSIAN. conl. 18, 15, 3). ARNOB. nat. 4, 26 *Iuppiter* noctibus vix novem unam potuit prolem extundere -are compingere. LACT. opif. 16, 14 corporis partium ... coniunctio motum illum sensibilem faciat animumque -et. FIRM. math. 3, 4, 34 *Mars stella* malis vitiis implicat et ... crebras -at insidias (*cf.* IVLIAN. epit. novell. 36, 23). CHALC. comm. 354 *voluntati dei providae* cum placuisset ... ignem primo terramque et aera atque aquam -are. HIL. in psalm. 2, 12 testes falsos -erunt. ZENO 1, 1, 4 quam (*sc. fidem*) verba -ant. 1, 16, 6 *uxor* deo -at invidiam. AVSON. 414, 1 multas ... mihi gratiae ... causas ... occasio ... -at. 417, 8 -at ... suspicio culpas. HIER. epist. 133, 9 qui de diversis naturis *hominis* ecclesiae bella -ant. VVLG. psalm. 57, 3 iniustitias manus vestrae -ant (LXX συμπλέκουσιν). PS. AVG. serm. 154, 8 haec qui agit, de stipulis ... iniquitatum ... sibi succendit ignes et nunquam extinguendos -at vapores. VINCENT. LER. 7 haeresin. CASSIOD. var. 5, 14, 8 -atis terroribus. *additur accusativus praedicativus*: PLAVT. Amph. 529 lacrimantem ex obitu -as tu tuam uxorem. 728 nulla res tam delirantis homines -at cito. Capt. 601 me insanum. 818 liberis orbas oves. Stich. 286 tranquillam viam. Trin. 684 nunquam erit alienis gravis qui suis se -at levem. Astr. frg. 2 annonam caram e vili -ant. ARNOB. nat. 2, 7 quos ita caecos et superbos nescio quae res protulit et -vit invidia.

synonyma: *ad* II: colligere. commentari (LVCIF. Athan. 2, 7 p. 160, 18). concinnatus: commenticius. *ad* III: compingere.

derivata: ex-, reconcinno.

part. perf. pro adi. **concinnātus,** -a, -um. GLOSS. τέλειος. factus. RHET. min. p. 588 grata sit *historia*, quod fieri solet, si ... cultu sententiarum, ... concinnatiore structura concinnetur.

concinnus, -a, -um. [*cf. c.* concinnare. *Th.*] *comp.*: concinnior: RHET. Her. 3, 12, 22. 4, 14, 20 CIC. orat. 20 LVCR. 4, 1276 HOR. epist. 2, 1, 74 VAL. MAX. 2, 1, 5 PLIN. nat. 16, 148 FRONTO p. 162 N. SYMM. epist. 1, 2, 1. magis concinnus: CIC. orat. 65 APVL. apol. 19. PRISC. gramm. III 467 -s ... a canendo compositum est. GLOSS. κολλήσ⟨ι⟩μος (κολλητός), σύμφωνος: breviter ornateque positum. concinna: coniuncta. *inde a* PLAVT.; *frequentat* CIC. **1** *absolute*: **a** *de habitu, forma corporis vel corporearum rerum*: PLAVT. Persa 547 edepol -ast facie. CIC. Pis. 22 tam -s helluo. 59. ad Q. fr. 3, 1, 1 tectorium. HOR. epist. 1, 11, 2 quid tibi visa ... -a Samos? VAL. MAX. 2, 1, 5 quo formam ... -iorem efficerent, capillos cinere rutilarunt. PLIN. nat. 16, 148 parva sunt *folia helicis* et angulosa -ioraque. FRONTO p. 159 N. disconcinnos illos (*sc. oculos*), hos -os dici potuisse; convenientes multo melius. APVL. met. 2, 15 deprehendo epularum dispositiones satis -as. apol. 19 *tunicam* magis -am quam longam. SOCR. prol. p. 109 corpus tam -um. PHYSIOGN. 108 homo animosus ... artus omnibus membris atque -s. **b** *de oratione vel partibus orationis vel aliis rebus non corporeis*: RHET. Her. 3, 11, 19 commodae inventiones et -ae verborum elocutiones; 3, 12, 22 intervalla ... *sententias* -iores reddunt (*cf.* CIC. orat. 65. Brut. 272 -ae acutaeque. 325 non tam gravibus et severis quam -is et venustis). 4, 12, 18 verborum transiectionem vitabimus, nisi quae erit -a (*cf.* CIC. de orat. 3, 207 transgressio. QVINT. inst. 9, 1, 34. 9, 3, 91). 4, 14, 20 *traductio* -iorem *orationem* reddat (*cf.* CIC. de orat. 3, 100 *orationem* iudicare -am, distinctam, ornatam, festivam. CAEL. AVR. chron. 3, 4, 62 brevi ac -a oratione). 4, 15, 22 interrogatio non omnis gravis est neque -a. 4, 23, 32 quae lepida et -a, ... afficiunt ... sensum fastidiosissimum. CIC. Pis. 70 poema ... facit ita festivum, ... -um, ... elegans. de orat. 3, 203 reditus ad rem aptus et -s (QVINT. inst. 9, 1, 28 concinens) esse debebit. HOR. sat. 1, 10, 23 sermo lingua -s utraque suavior, ut Chio nota si commixta Falerni est (PORPH. *ad h. l.* verba Graeca ac Latina mixta eadem ratione -am reddere orationem). epist. 2, 1, 74 versus paullo -ior. FRONTO p. 46 N. scitae atque -ae εἰκόνες. p. 162 verbum ... adquiras ... usurpatum -ius aut congruentius aut commodatius. IVL. RVF. rhet. 7 p. 40 sine dicacitate -a. EVANTH. de com. 2, 6 *nova comoedia* -a argumento consuetudini congrua utilis sententiis. PRISCILL. can. praef. p. 110, 7 propugnaculum in divinis scripturis ... reperirem, quod non tam prolixum vel fastidiosum esset quam -um ac venustum existeret. SYMM. epist. 1, 2, 1 quid ... -ius epistula tua? HIER. in Is. 8 praef. p. 327 flumen eloquentiae et -as declamationes desiderant. PRVD. perist. 2, 321 urbanitas. *de oratione in oratorem ipsum translatum*: CIC. orat. 20 alii (*sc. oratores*) in ... ieiunitate -iores (*cf.* fin. 5, 13 -s ... et elegans ... Aristo, sed ... gravitas in eo non fuit). NEP. Epam. 5, 1 minus -s in brevitate respondendi. SEN. contr. 7 praef. 5. *sim.* de pictore: PLIN. nat. 35, 111 Nicophanes, elegans ac -s.

2 *c. dat.* *i. q. commodus*: PLAVT. Mil. 1024 age, age ut tibi maxime -umst. LVCR. 4, 1276 viris Venus. HOR. sat. 1, 3, 50 amicis.

synonyma: aptus. brevis. commodatus. commodus. conveniens. distinctus. elegans. festivus. lepidus. ornatus. venustus. *opposita*: amplus. disconcinnus. fastidiosus. gravis. inconcinnus (GELL. 7, 12, 4). prolixus. severus.

adv. **concinnē.** *comp.* concinnius FRONTO p. 158 N. AVSON. 419, 19. VARRO ling. 6, 57 -e loqui dictum a -e (concinno *Augustin*, concinere *Scaliger*), ubi inter se conveniunt partes, ita ⟨ut *add. Mueller*⟩ inter se condeant (concinant *Mueller, alii aliud*). GLOSS. composite. **1** *proprie*: PLAVT. Epid. 222 vestita, aurata, ornata ut lepide, ut -e. FRONTO p. 158 N. aquae de sipunculis -ius saliunt quam de imbribus. **2** *translate*: RHET. Her. 4, 51, 64 satis strenue et -e comparat. CIC. Q. Rosc. 49 rogare coepit blande et -e. de orat. 2, 81 -e distributa (*syn.*: perite). 2, 280 illa quae coniectura explanantur ... acute atque -e. nat. deor. 2, 69 -e ..., ut multa, Timaeus (*sc. dixit*). DON. Ter. Hec. 697 satis -e dixit 'istorum'. AVSON. 409, 22 haec tu quam perite et -e ... enuntiasti. 419, 19 neque ille -ius eloquetur, qui se Laconica brevitate collegit.

iuxta posita: acute, blande, lepide, perite.

concino, -uī, -ere [*a* con- *et* canere. *Th.*]. *inde a* LVCIL., *deest ap.* VERG. *frequentant elegiaci et musici; part. praes. frequentissime apud* AMM. *forma* concano GLOSS. PAVL. FEST. p. 38 -ere ... convenire est. NON. p. 43 concinnare: quasi -ere, ut multis diverse canentibus unus efficiatur modus. GLOSS. συνᾴδω, συνυμνῶ. concinit consonat, cantat, resonat, simul canit. NOT. Tir. 107, 44.

I ***intrans.***: **A** *proprie*: *i. q. simul canere, conclamare; cum dativo l. 56. 58. 63. 71. 72. 75*: LVCIL. 1063 deblaterant, plennus bonus rusticus -it una. CATVLL. 61, 123 ite, concinite in modum: 'o Hymen ...'. LIV. 6, 35, 9 vox ista 'veto', qua nunc -entes collegas nostros ... auditis. COLVM. 12, 2, 5 ubi *chorus* certis numeris ... velut facta conspiratione consensit atque -uit. PETRON. 52 -ente tota familia: μάδεια, περιμάδεια. SVET. Cal. 6 vocibus ... -entium: 'salva Roma, salva patria' (*cf.* GLOSS. IV 496, 51 concinentium consonantium). 54 tragoedo pronuntianti -ret. OPT. PORF. epist. ad Constant. 3 Musarum -entibus choris (*cf.* AVSON. 413, 12 MART. CAP. 2, 145). carm. 9, 12. AVIEN. orb. terr. 9 -at et Phoebo vester chorus. HYMN. Amb. II 6, 14 horas noctium ... -endo rumpimus. HIER. epist. 46, 2 -ens chorus decem milium. virg. Mar. 8 cum *angelo domini* laudes militiae -uisse caelestis (*cf.* epist. 147, 6 angelorum desuper strepitu -ente). in Os. 1, 2 p. 23 praecinentibus aliis alii respondeant -entes. VVLG. num. 21, 17. I Esdr. 3, 11 -bant in hymnis et confessione domino. CLAVD. 17, 272 -uit felix Helicon (*de Musarum choro*). MART. CAP. 9, 905 -entes gratissime. PANEG. 5, 19 *Britanni* laetitiae clamoribus -bant. *de avibus*: OV. epist. 7, 2 ad vada Maeandri -it albus olor. SIDON. epist. 2, 2, 14 gallos gallinacios -entes. *de instrumentis et sonis, i. q. sonare*: CAES. civ. 3, 92, 5 ut signa undique -rent (*cf.* LIV. 9, 32, 6. 30, 5, 2 TAC. ann. 1, 68 SVET. Tib. 37 AMM. 16, 12, 7. 20, 7, 6. 21, 13, 9 LEO M. serm. 51, 4). CENS. 10, 8 duas chordas -ere (*cf.* HIER. in Is. 23, 15 p. 326). TIBERIAN. carm. 1, 17 murmur amnis -bat frondibus. CHALC. comm. 45 -entes sibi invicem sonos (*cf.* PS. APVL. Ascl. 38 sonis in modum caelestis harmoniae -entibus. MART. CAP. 9, 941 *sonus* adquisitus ... nuncupatur, quoniam ... accedit propter consortium mediae, cui -ere consuevit). HIL. psalm. instr. 19 psalmus est, cum cessante voce pulsus tantum organi -entis auditur. FAV. EVL. p. 14 sonitum mundi octo ... orbium impulsione -ere (*cf.* MART. CAP. 1, 11). p. 18 disdiapason symphonia concin⟨u⟩it (MART. CAP. 9, 950 diapason ... ex omnibus *tonis* -et; *cf.* CHALC. comm. 46). HIER. epist. 121, 2 calamus ..., qui fuit ... vocalis et in laudes domini -bat. MART. CAP. 1, 11 media (*sc. culmina arborum*) ratis ... succentibus ... -bant. SIDON. epist. 8, 9, 5 v. 14 -entes ... modos. *de iis ipsis, qui tibiis sim. canunt*: FRONTIN. strat. 2, 4, 3 aeneatores. 2, 12, 1. 3, 9, 3. GRAN. LIC. p. 21 tubicines. GELL. 1, 11, 7 fistulatores et fidicines. VOPISC. Car.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

19, 2 salpistas uno crepitu -entes. HIER. in Is. 23, 15 p. 326 *Tyrus* postquam bene -erit (*sc. cithara*) et multa cantaverit. DRAC. Romul. 1, 5 -ente pollice *Orphei*. *cum abl. instr.*: TAC. hist. 5, 5 sacerdotes . . . tibia tympanisque -bant. FLOR. epit. 2, 8, 9 cum praefluentes aquae tibiis fidibusque -rent (*in imagine*). SPART. Sept. Sev. 3, 5 -entibus provinciis lyra, voce vel tibia. AMM. 31, 7, 11 voce ... Martia. VVLG. II par. 23, 13 diversi generis organis (*cf.* 5, 13). PRVD. cath. 9, 5. ENNOD. opusc. 1, 41 p. 272, 15 raucum bucina -bant.

B *translate*: *i. q. congruere, consentire, convenire*: GLOSS. consentis, consentiunt. **1** *de rebus*: CIC. rep. 2, 69 ut . . . in fidibus . . . concentus . . . est tenendus, sic . . . civitas consensu dissimillimorum -it. fin. 5, 83 videsne, ut haec -ant? nat. deor. 2, 19 omnibus inter se -entibus mundi partibus. VARRO ling. 5, 49 huic origine magis -unt loci vicini. SEN. dial. 7, 8, 5 ratio illa certa nascetur non dissidens . . ., quae cum se disposuit et partibus suis consensit et. ut ita dicam, -uit. APVL. mund. praef. conducere ac -ere (*Goldbacher*; accidere *cod.*) tam bonas artes cum ingenuitate professionis. LAMPR. Diad. 5, 4 natus est . . . natali Antonini et . . . hora et signis -entibus. VOPISC. Prob. 12, 8 votis omnium -entibus. ARNOB. nat. 3, 40 hic quoque nihil -ens dicitur. CHALC. comm. 50 animae naturam congruere numeris, -ere . . . modulaminibus musicae. 53. 130 cui quidem rei Hebraeorum . . . sententia -it. 151. 246 si tam rationi visus quam visui ratio -ret. 295. HIL. in psalm. 118 mem 13 corpora nostra in cooptatos et -entes modos temperare. PRISCILL. tract. 11, 145 ut . . . tibi soli ad agnitionem scientiae tuae factorum gloria tota -ret. AVSON. 340, 1 laboravi, ut . . . absurda -rent. AMM. 14, 10, 10 sententiarum via -ens (*cf.* 21, 12, 4. 23, 6, 4. 26, 4, 3. 30, 10, 5). 15, 5, 9 litteras his -entes (*cf.* 20, 8, 3). 16, 9, 3 fide -ente speculatorum (*cf.* 22, 16, 13). 25, 8, 12 verbis. 27, 4, 2 erat . . . descriptio facilis, si veteres -rent stili. PS. AMBR. paenit. 1 quibus sapientia -ens Salomonis. AMBR. Noe 6, 15 ad unitatem aptam et -entem conexionemque validam. PAVL. MED. bened. 5, 1 -it huic intelligentiae liber. HEGES. 5, 8, 2 studiis -entibus. HIER. epist. 100, 3 virtutum inter se -it chorus. in Os. 1, 1 p. 5 philosophorum scholae. PS. RVFIN. in Am. 3, 3—8 opiniones . . . non satis exemplorum sensui -entes. AVG. trin. 4, 3, 5 una mors et resurrectio corporis Christi duplici nostrae morti ac resurrectioni corporis et animi -it ad salutem. simplum domini . . . duplo nostro congruat, et quodam modo -at ad salutem. 4, 3, 6. MART. CAP. 2, 109 praedictorum nominum numerus -bat. 8, 803 numerorum -entium repugnantiumque. VINCENT. LER. 29 -entem sibi concordemque sententiam. PROSP. in psalm. 148, 2—5 omnia in creatoris . . . -unt laudem. 149, 1 nulla est modulatio -ens, ubi est fides ac vita dissentiens (*syn.* voces consonae. *opp.* modulatio dissidens). 149, 3 in tympano et psalterio manus -at voci. CLAVD. MAM. anim. p. 73, 10. 75, 2 corpus convenienter elementis analogice -entibus prope valeat, ut nutibus animae consentaneo motionis concordet obsequio. p. 180, 5. **2** *de hominibus*: CIC. ac. frg. 2 quicum similitudine verbi -ere maxime sibi videretur. fin. 4, 60 quid attinuit cum iis, quibuscum re -bat, verbis discrepare? (4, 72. nat. deor. 1, 16). PLIN. nat. 3, 17 aliunde aliis exordium mensurae est . . . ita fit, ut nulli duo -ant. MIN. FEL. 1, 3 ut . . . pari mecum voluntate -ret *Octavius* eadem velle vel nolle CHALC. comm. 238 geometrae cum Peripateticis. 300. AMM. 15, 1, 4 mathematici. 18, 6, 8 perfugis -entibus (*cf.* 20, 4, 1). 26, 1, 11. 26, 6, 8 familiae suae laudibus maiorumque factis -entem. 29, 5, 2 in *Romani relationum* favorem -entibus multis. HIER. epist. 78 mansio 25 sponsum . . . tibi . . . -entem. OROS. hist. 7, 39, 9. LEO M. serm. 29, 1 testimonium, cui militiae caelestis multitudo -ret. PS. PROSP. vocat. gent. 1, 24c.

II ***transitive*:** **A** *proprie*: LVCAN. 1, 238 clangor . . . tubarum non pia -uit . . . classica. APVL. met. 10, 31 varios modulos -ente tibia. CENS. 13, 1 ut dulcissimam -ant melodiam (*sc. stellae*; *cf.* MART. CAP. 9, 902). AVSON. 170, 6 fistula . . . pastorale melos -uit. SOL. 9, 17 tibicines carmen cyclopium quasi de colludio -uisse traduntur. *de vocis cantu*: CATVLL. 61, 12 nuptialia -ens voce carmina tinnula (*cf.* 65, 13 OV. fast. 4, 110 CALP. ecl. 4, 56. 4, 149 MART. CAP. 2, 213). CIC. Tusc. 1, 106 haec (*sc. verba*) cum pressis et flebilibus modis -untur. OV. am. 3, 9, 24 idem pater 'aelinon' . . . dicitur . . . -uisse. 3, 12, 2 tristia semper amanti omina non albae -uistis aves (*cf.* PROP. 2, 28, 38 nigra . . . funestum -it [*corr. ex* condidit] omen avis. CAPITOL. Aur. 18, 7). STAT. silv. 5, 3, 202 solacia . . . -is ore pio. FLOR. Verg. p. 184 versus tui a lectoribus -untur. HIL. hymn. 1, 17 audias voces, quas tibi -it aetas omnigena. AMM. 18, 5, 4 cohors palinodiam in exitium -ens nostrum (*in imagine*). VVLG. Ier. 25, 30 celeuma quasi calcantium -etur. RVFIN. hist. 2, 17 psalmum honestis modulis. AVG. in psalm. 43, 13 (*bis*) -bantur hymni de ecclesia dei. MART. CAP. 2, 117 ecce . . . dulcis sonus . . . cietur, quem Musarum . . . chorus modulationis doctae tinnitibus -bat. RVRIC. epist. 2, 19 Sedato . . . grates -it. CARM. poet. min. V 52, 10 terna agmina vulgi per caveas plausus -uere meos.

B *translate*: **1** *i. q. congruum facere*: CLAVD. MAM. anim. p. 117, 7 debet ipsa *anima* sibimet actitandi rationem -ere. **2** *i. q. concinendo laudare aliquem*: HOR. carm. 4, 2, 33 -es maiore poeta plectro Caesarem. OV. ars 1, 508 Cybeleia mater -itur Phrygiis . . . modis. am. 3, 12, 32 -it Odrysium Cecropis ales Ityn (*cf.* EPIST. Sapph. 154 EPICED. Drusi 110). STAT. Theb. 10, 787 *Menoecus* laetis . . . favoribus . . . -itur. silv. 1, 2, 16. TERT. adv. Val. 12 hymnis patrem. NEMES. ecl. 1, 26 dignus fuit . . . quem carmine Phoebus, Pan calamis, fidibus Linus . . . -rent. HIL. hymn. 1, 107. HYMN. Ambr. I 2, 13 te cordis ima -unt. 9, 5 te lingua primum -at. HIER. epist. 98, 24. PRVD. cath. 9, 25 ecce quem vates vetustis -bant saeculis. *aliquid*: HOR. carm. 4, 2, 41 laetos . . . dies (*cf.* TIB. 2, 5, 88 MART. CAP. 9, 914). TIB. 2, 5, 10 te memorant . . . laudes -uisse Iovi (*cf.* QVINT. decl. 329 p. 296, 8 HIER. epist. 60, 17 PRVD. perist. 10, 4 DRAC. Romul. 1, 19. AMBR. c. Aux. 20 Christi gloriam). STAT. silv. 4, 6, 105 hic (*Novius*) penetrata tibi spoliataque limina mortis -et. HIL. hymn. 3, 4 proelia. AVSON. Mos. 443 haec ego . . . audax exigua fide -o. HIER. in Is. lib. 17 praef. omnia . . . ecclesiae mysteria -untur.

structurae: *ad* I A: concinere *alicui, cum aliquo. aliqua re.* B: *alicui, cum aliquo. in aliquam rem.*

syn. ad I B: concordare, congruere, consentire, convenire. concinens: aptus, coaptatus, concinnus (*v. p. 52, 5*), concors, consentaneus. *opp.*: discrepare, dissentire, dissidere. *derivata*: concentio, concentor, concentus, concinentia.

part. adi. **concinēns,** -tis. CLAVD. MAM. anim. p. 117, 10 tanto est numeris vicinius, quanto est quidque concinentius. *inde adv.* **concinenter:** PS. RVFIN. in Am. 9, 11—12 omnes . . . prophetae -r praedixerunt. AVG. c. Iul. op. imperf. 3, 9 -r totius naturae voce resonabat. *syn.* convenienter (CLAVD. MAM. anim. p. 75, 1). *Poeschel.*

1. concio, -ōnis *etc. v.* contio. **2. concio,** -īre *v.* concieo.

concipilo, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* capulare. *Th.*]. *formae* concapulo LEX Sal., concipulo *et* conciplo GLOSS. **1** PAVL. FEST. p. 62 -visti dictum a Naevio (com. 132) pro corripuisti et involasti. GLOSS. conciplet corripiat. APVL. apol. 96 invasisse me domum Pudentillae et -are bona eius. **2** GLOSS. IV 41, 1 concipulabo concidam minutatim. 40, 16 concipulassent minutatim concidissent. *cf. Loewe, prodr. XIII. 208; v. d. Vliet, Archiv 9 (1896) 461.* PLAVT. Truc. 621 quem ego [offatim iam *cf.* 613] iam iam -bo. CLAVD. MAM. anim. p. 142, 6 veritatis gladio falsiloqui cerviculam salubri concisione -ari. LEX Sal. 7 add. 11 si quis in silva alterius matriamen furatus fuerit aut incenderit vel concapulaverit. 27, 16 (*utroque loco v. l.* capulaverit). *L.*

***concipio,** -cēpī, -ceptum, -ere [*i. q. falisc.* cuncaptum 'conceptum', *a* con *et* capere. *Th.*]. DIOM. gramm. I 379, 3 nec solum coniugationes, verum etiam ipsam positionem verborum compositio mutat ut . . . facio conficio . . . capio concipio decipio. CORP. XI 3081 (*Faleriis*) cuncaptum. GLOSS. V 182, 21 concapito concipito. *dubium* APIC. 4, 171 concapis (cum cepis *Flor.*, concerpis *Humelbergius*). *cf.* concapio. concepis *pro* -cipis: CARM. epigr. 1339, 18. GLOSS. συλλαμβάνω, conpraehendo. conceptus συλληφθείς. concepta συγκειμένη. conceptum ὑποδεχθέν. concepta νενομισμένα, εἰλημμένα. *invenitur inde a* PLAVT., *frequentant* OV. SEN. phil. CVRT. COLVM. QVINT., *deest apud* ENN. TER. LVCIL. SALL. PROP. PERS. FRONTO. *alios.* [*francog.* concevoir, *hisp.* concebir. *M.-L.*]

I ***continere, capere, colligere***: **A** *proprie*: **1** VARRO ling. 5, 118 trulleum latius est quod (quo *O. Mueller*) -at aquam. rust. 1, 7, 3 *nuces* si fregeris, vix sesquimodio -ere possis. LIV. 37, 11, 13 trullis ferreis multum -ptum ignem. OV. met. 6, 397 terra caducas -epit lacrimas. *cf. p. 58, 33—36.* OV. fast. 6, 705 et modo dimittit digitis, modo -it auras. MELA 3, 15 *in imagine*: quorum nomina nostro ore -i nequeant. COLVM. arb. 10, 4 *vinea* omnes imbres limumque -at. SEN. nat. 3, 6, 1. 6, 7, 3 vastis illas (*aquas*) receptaculis. 6, 24, 3 illic spiritum in cavernis ingentibus (PLIN. nat. 2, 197 *putei* -ptum spiritum exhalant). LVCAN. 2, 403 *mons* fontibus vastis inmensos -it amnes. PRISC. periheg. 390 haec regio fontem mirandae -it undae. QVINT. inst. 11, 3, 16 ea in quibus aura illa -itur. 11, 3, 179 ingrediendo ventum -ere veste. IVV. 11, 170 -pta urina. AVIEN. Arat. 862 nubila -ptos effundunt desuper imbres. EVSTATH. Bas. hex. 3, 4 p. 894B spiritus -ptus in nubibus violenterque proruptus. *inde pass. fere i. q. oriri*: MELA 3, 68 *Ganges* multis fontibus in Haemode monte -ptus. 3, 69 -ptamque pluribus alveis undam. 3, 97 Nilum hoc fonte -ptum. SEN. nat. 3, 7, 4 adparet illos (*fontes*) sursum agi aut ibi -i. 3, 11, 4 fluminum . . . vis ex intimo manat ultraque -itur quam radicibus evagari licet. 3, 4, 12 in ea parte aeris nivem -i. 3, 8, 1 flatus. 7, 5, 1 turbo . . . circa terras -itur (LVCAN. 5, 567 -ptos ventos). 7, 20, 1 varia ignium . . . genera. 7, 30, 2 cometae. epist. 79, 2 mons. COLVM. 1, 4, 10 torrens imbribus -ptus (*cf.* CVRT. 6, 4, 5. *v. p. 57, 53*). PLIN. nat. 11, 267 vox in ore -itur, non in pectore. GELL. 5, 14, 22 -ptam . . . saniem. VVLG. Iob 4, 2 -ptum sermonem tenere quis poterit? *cf. II A 2.* **2** *technice*: FRONTIN. aq. 5 -itur Appia (*sc. aqua*) in agro Lucullano. 6 Anio vetus supra Tibur. 7. 8. 10. 11 aqua Augusta -itur ex lacu Alsietino via Claudia. 14. 75 alius modus -itur ad capita, alius . . . in piscinis, minimus . . . distributione continetur. **3** *implere*: GELL. 3, 16, 1 postquam mulieris uterum semen -erit. VLP. dig. 43, 22, 1, 4 cisternae autem imbribus -untur. PRVD. psych. 837 gemma relucenti limen complectitur arcu vestibulumque lapis penetrabile -it unus. **B** *translate*: **1** *includere, continere*: LEX Rubr. (Corp. XI 1146) 1, 44 includentur (*scrib.* includantur), -antur quae includei concipei s(ine) d(olo) m(alo) oportere⟨t⟩. 1, 48 aut Mutin⟨am⟩ in eo iudicio includei concipei curet. VERG. Aen. 11, 369 si tantum pectore robur -is. POMER.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

3, 13 quam (*caritatem*) fides -it. CHAR. gramm. I 11 syllabae litteras -unt atque conectunt. PRISC. gramm. III 178, 20 a secunda vero *persona* prima -i non potest, tertia vero potest, ut 'tu et ille vosmet ipsos laeditis'. MART. CAP. 6, 706 verum prior pars quae numerorum regulis rationibusque -itur, ... Arithmeticae deputatur. COD. Iust. 7, 39, 4, 1 *actio* non ... temporalibus praescriptionibus -pta. **2** *de formula, verbis certis*: **a** concepta verba: SERV. Aen. 12, 13 concepta verba dicuntur iurandi formula, ...: nam et sarcinatores concipere dicuntur vestimenta, cum e diverso coniungunt et adsuunt. PLAVT. Asin. 562 ubi verbis -ptis sciens libenter periuraveris (*cf.* Pseud. 1056 CIC. Cluent. 134 VAL. MAX. 4, 1, 10 QVINT. inst. 5, 11, 13). Bacch. 1028 ego iusiurandum verbis -ptis dedi (*cf.* Merc. 790). Cist. 98 at ille -ptis iuravit verbis. *cf.* Pseud. 353 nempe -ptis verbis *iuravisti*. **::** etiam consutis quoque (*v.* SERV. Aen. 12, 13 *l. 9*). Truc. 767 SCIP. min. or. frg. Gell. 6, 11, 9 NEP. frg. 5 LIV. 43, 16, 15 PAVL. FEST. p. 224 GELL. 2, 24, 2. CYPR. GALL. gen. 762 -ptis dicere verbis et iurare iubet. AMM. 17, 1, 13. 21, 5, 10. 25, 9, 11. PETRON. 113 -ptissimis verbis. 133. VARRO ling. 7, 8 templum locus ... quibusdam -ptis verbis finitus. SEN. apocol. 1 verbis -ptis affirmavit. epist. 67, 1 -ptis sollemnibus ac iam familiaribus verbis. GAIVS inst. 4, 30 ut per -pta verba id est per formulas litigemus. **b** verba concipere: PLAVT. Pseud. 1077 nullum periclum est, quod sciam stipularier, ut -isti verba. CATO agr. 139 sic verba -ito. 141, 4. OV. met. 10, 290 plenissima. SEN. dial. 3, 16, 5 sollemnia verba ... voce -am. 6, 13, 1 sollemnia pontificii carminis verba. TAC. ann. 4, 31 cetera iurisiurandi verba (PORPH. Hor. epod. 15, 4. MACR. sat. 1, 6, 30 verba iurationis). GELL. 11, 1, 4 verba haec legitima. APVL. met. 2, 24 CYPR. GALL. gen. 957 PANEG. 8, 9. AVG. in euang. Ioh. 14, 7 quando ... -is verbum quod proferas (*ibid. quater*). **c** verbis concipere: CIC. off. 3, 108 quod ... iuraris, sicut verbis -itur more nostro (*cf.* VARRO ling. 7, 8 PS. QVINT. decl. 19, 3 GAIVS inst. 4, 131 SVLP. SEV. Mart. 26, 3). **d** CIC. ad Q. fr. 2, 13, 3 *quemquam* qui vadimonium -ere posset. CINC. Gell. 16, 4, 4 -batur iusiurandum, ut adessent (*cf.* LIV. 1, 32, 8 paucis verbis carminis -endique iuris iurandi mutatis. TAC. hist. 4, 41. GELL. 16, 4 *tit.* in quae verba -ptum fuerit iusiurandum. *cf.* LIV. 7, 5, 5 nisi in quae ipse -isset verba, iuraret). LIV. 5, 25, 7 ante -ptum votum (*cf.* CORP. XI 3081 vootum ... cuncaptum. LIV. 41, 21, 11 Philippo verba praeeunte populus in foro votum -epit. OV. met. 7, 594. SEN. Phaedr. 943 ut vota prono terna -am deo. LVCAN. 1, 507. 5, 105 tacito mala vota susurro -unt. FLOR. epit. 4, 12, 15 ITIN. Alex. 4 LAMPR. Heliog. 13, 5. 15, 7 OPTAT. 2, 16 p. 50, 20 PANEG. 12, 45 nefaria. MACR. sat. 1, 10, 21). OV. am. 3, 7, 44 quas nunc -am per nova vota preces (*cf.* met. 8, 682. 14, 365 fast. 1, 182 trist. 3, 13, 18. SEN. Herc. f. 926. Tro. 1101 verba fatidici et preces -it Vlixes vatis. AMM. 23, 6, 35 -ptis precationibus. 28, 1, 21. 19, 12, 4 supplicationibus). SEN. epist. 102, 16 ad verba, quae -ptam laudem egerunt. GAIVS inst. 4, 37 formula ita -itur (*cf.* 4, 45 in ius. 4, 46 in factum. *al.*). 4, 48 condemnatio. *al.* 4, 53 stipulatio. *ibid.* intentio formulae. *al.* 4, 119 exceptiones. *al.* APVL. met. 11, 22 -pti sermonis. POMPON. dig. 13, 7, 8, 4 de vendendo pignore in rem pactio -enda est, ut omnes contineantur. FLORENT. dig. 2, 14, 57, 1 ex altera parte in rem, ex altera in personam pactum -ptum. *al.* VLP. dig. 48, 19, 9, 5 libellos. 49, 1, 1, 4. AVIAN. fab. prooem. 3 urbane -pta falsitas (salsitas *Baehrens*). AMM. 29, 1, 31 -ptis carminibus. SCHOL. Cic. Bob. p. 249, 4 oratio. p. 277, 4 *plebiscitum*. SVLP. SEV. chron. 2, 44, 2 ab Arrianis -ptam fidem. 2, 44, 6 professiones. CONC. Rom. a. 502 p. 447, 13 scriptura. COD. Iust. 6, 4, 3 narrationem. *adde* LIV. 3, 5, 12 audet tamen Antias Valerius -ere summas *i. e. nominare*. *cf. etiam infra p. 57, 44—48.* **3** *fere i. q.*: *indicere, inire*: VARRO ling. 5, 86 per hos (*Fetiales*) fiebat, ut iustum -retur bellum. SIL. 1, 109 age, -e bella. 13, 746 decimum modo coeperat annum excessisse puer, nostro cum bella Latinis -epit iussu. HOMER. 141 ardescit -ptis litibus ira. SVET. Cal. 40 litibus ac iudiciis ubicumque -ptis. VARRO ling. 6, 25 quotannis is dies -itur. 6, 29 nisi si quae feriae -ptae essent. GELL. 10, 24, 3 verba sollemnia praetoris ..., quibus more maiorum ferias -ere solet (= MACR. sat. 1, 4, 27). VERG. Aen. 12, 13 fer sacra, pater, et -e foedus (SERV. id est -ptis exple verbis). 12, 158. STAT. Ach. 1, 902 iunge ergo manus et -e foedus. AMM. 31, 10, 2 violato foedere dudum -pto. *cf.* SIL. 2, 14 ductorisque simul -ptas foedere poenas. LIV. 5, 17, 2 magistratus vitio creatos Latinas sacrumque in Albano monte non rite -isse. DECRET. decur. Pis. de C. Caesare (Corp. XI 1421) 30 ne quod sacrificium publicum neve quae supplica⟨tio⟩nes nive sponsalia nive convivia publica postea in eum diem eo⟨ve d⟩ie ... fiant -antur indicanturve. ACT. Arv. a. 81 sacrificium quod -ptum est in domo Iuni Mefitani per magistrum et ceteros sacerdotes. a. 241 ⟨promagister ture et vino⟩ sacrificium deae Diae -epit prim⟨a luce⟩. *fortasse huc pertinet*: ACC. trag. 528 celsa Cabirum delubra tenes, mysteria quae pristina castis (castris *F Varr. ling.*) -pta (consepta *Bergk*) sacris. LIV. 22, 1, 7 *auspicia* nova atque integra. CLAVD. 28, 25 certius omina (omnia *AP*) surgunt victrici -pta (completa *A*) solo.

II ***in se recipere*: A *proprie*: 1** *de actu generationis*: **a** *de feminis, animalibus femininis, plantis*: (*de utero*: PLIN. nat. 9, 157 cum ... uteri innumerabilia -ant. *cf. p. 54, 77. 56, 71. de corpore*: VITR. 2, 9, 1 corpora muliebria cum -erint. *cf. p. 56, 70*). CIC. Cluent. 33 id quod -erat. nat. deor. 3, 59 quarta (*Venus*) Syria Cyproque -pta. div. 2, 95 neminem eodem tempore ipso et -ptum et natum quo Africanum. LVCR. 1, 5 per te genus omne animantum -itur. 4, 1266 semina (*cf.* CIC. div. 2, 68 VARRO rust. 6, 4 CARM. epigr. 59, 5 OV. fast. 4, 771 COLVM. 6, 36, 2 CENS. 11, 10). VARRO ling. 5, 65. 5, 69 ab luce eius, qua quis -ptus et usque ad eam, qua partus quis in lucem. rust. 2, 2, 13. 2, 5, 13 mas an femina sit -ptus (*cf.* CVRT. 10, 6, 21 COLVM. 6, 28 PLIN. nat. 10, 180. 18, 330. 336. 26, 162. 28, 248). VERG. Aen. 8, 139 Mercurius pater est, quem candida Maia Cyllenae gelido -ptum vertice fudit. LYGD. 4, 90 nec te -ptam saeva leaena tulit. OV. epist. 9, 10 non tanti, ut tantus -rere, fuit. ars 2, 23 -ptum crimine matris semibovemque virum. met. 10, 470 semina fert utero -ptaque crimina portat. 10, 503 male -ptus sub robore creverat infans (*cf.* SEN. nat. 3, 27, 2 QVINT. decl. 277 p. 131, 8 SVET. Aug. 63). fast. 4, 603 -ptus ab illa Servius. MANIL. 3, 13 male -ptos partus peiusque necatos (*cf.* COLVM. 7, 9, 4. 10, 144 LVCAN. 4, 594. PETRON. 118 *in imag.* PLIN. nat. 8, 187 *al.*). PAVL. FEST. p. 52 Venus ... cum in mari esset -pta. p. 97. SEN. contr. 2, 5, 2 quaedam ... elisere -ptos. PHAEDR. 1, 27, 11 trivio -ptus, educatus stercore. SEN. Herc. O. 1505. 1864 -pto *nato*. dial. 9, 11, 6 benef. 7, 1, 5 nat. 3, 16, 5 CVRT. 10, 6, 21. COLVM. 6, 24, 1 ut ... -ptos ... edant. 6, 24, 28. MELA 3, 84 *Phoenix* ipsa se -it. PETRON. 33 timeo ne iam -pti sint *pulli in ovis*. PLIN. nat. 7, 38 septimo *mense* ... interlunio -pti nascuntur. 8, 166 animalem ... spiritum. 9, 107. 165 ova (*cf.* COLVM. 8, 11, 5). STAT. Theb. 1, 598 monstrum. MART. 6, 39, 4 QVINT. decl. 277 p. 131, 11 IVV. 8, 42. 12, 104 belua -itur. SER. SAMM. 1011 dubiae per tempora lunae -ptum *morbus comitialis* profudit. GELL. 4, 2, 10 fetus (*cf.* 6, 1, 4. HIER. epist. 65, 1 tu unum cotidie -is, parturis, generas. VVLG. gen. 38, 4 II reg. 11, 5). AMM. 31, 2, 10. PAVL. NOL. carm. 6, 120 pondus. AVG. civ. 7, 2 puerperium (*cf.* APVL. Plat. 2, 26). ANTH. 227, 3 *al.* MACR. somn. 1, 6, 62 hominem -i, formari, edi, vivere, ali ac per omnes aetatum gradus tradi senectae. PLIN. nat. 18, 56 frumenta quaedam in tertio genu spicam incipiunt -ere. AVIEN. Arat. 1785 ter fetum -it arbos. VLP. dig. 47, 7, 3 cum nulla arbor proprie dicatur, quae radicem non -erit. *saepissime absolute*: CIC. nat. deor. 2, 128 partes corporis et ad procreandum et ad -endum aptissimae. div. 2, 49 cum -epit mula an cum peperit. 2, 145 negavit eam -ere potuisse. LVCR. 4, 1269 mulier prohibet se -ere. VARRO rust. 1, 44, 4 quae nata sunt, in fundo alescunt, adulta -unt, ... pariunt poma aut spicam. 2, 1, 17 macescentes melius -ere dicuntur. 2, 1, 27 *al.* 3, 7, 9 *columba diebus quadragenis* -it et parit et incubat et educat. OV. met. 3, 268 Semele -it. fast. 5, 256 tangitur et tacto -it illa (*Iuno*) sinu. VAL. MAX. 5, 9, 4 CELS. 7, 29 PHAEDR. 3, 15, 4 *etc.* ex: ACC. trag. 515 me ... ex tuo esse -ptum satu. CIC. Cluent. 31 quod erat ex fratre -ptum. Pis. 21 *in imagine*: animal ex nefariis stupris, ex civili cruore, ex omnium scelerum importunitate -ptum. rep. 2, 37 ex quodam regis cliente. VARRO rust. 2, 1, 19 e vento (*cf.* PROB. Verg. georg. 1, 12). 2, 8, 3 OV. am. 2, 13, 5 met. 10, 328. hal. 108 ex se (*cf.* PLIN. nat. 10, 184. 32, 153). VAL. MAX. 5, 9, 4 SEN. contr. 1, 4, 2. SEN. Herc. O. 346 ex virginis ... furtivo stupro *al.* PLIN. nat. 8, 42 e leone. QVINT. decl. 277 p. 131, 20 ex crimine, ex flagitiis, ex ea re, quae morte punitur. TAC. ann. 1, 58 SVET. Aug. 17. Tib. 62 ex adulterio (*cf.* VLP. dig. 37, 10, 1, 9. *al. apud* ICTOS). Claud. 27. GAIVS inst. 1, 88 ex iusto coitu. 1, 90 ex iustis nuptiis. ARNOB. nat. 2, 70 ex concubitu (*cf.* IVST. 15, 4, 3). IVST. 11, 11, 3. HIL. in Matth. 1, 3 ex spiritu sancto. EVSTATH. Bas. hex. 5, 7 p. 917^C ut possit ex eius admixtione -ere (*de arboribus*) *al.* ACT. Achat. 4 ex qua dei uxore. de: OV. met. 3, 214 de lupo -pta Nape. TERT. nat. 2, 12 Terra de Caelo. test. anim. 1 seu de caelo exciperis seu de terra -eris. CAPITOL. Max. Balb. 27, 1. OPTAT. 1, 8 p. 10, 10 eius caro de spiritu sancto (*cf.* AVG. conf. 13, 38, 53 *in imagine*: de spiritu sancto cor nostrum). VVLG. gen. 19, 36. 38, 25. Iob 14, 4 de immundo ... semine. AVG. civ. 18, 21. ab: VLP. dig. 50, 2, 2, 6 si -ptus sit a plebeio. HYG. fab. 121 p. 104, 16. in *cum abl.*: ACC. carm. frg. 1 gravido -epit in alvo. COLVM. 8, 11, 5 -pta in alvo vitiat ova. GELL. 3, 16, 20 in utero coagulum (*cf. p. 57, 31.* TERT. anim. 25 non in utero -i animam. ITALA iud. 13, 5 [Lugd.] HIER. epist. 51, 6 VVLG. Luc. 1, 31). intra: LEO M. serm. 96, 5 intra uterum. ad: VVLG. gen. 38, 18 ad unum ... coitum mulier -epit. hinc: ARNOB. nat. 5, 5 *Iuppiter* voluptatem (*i. e. semen*) in petram fudit. hinc petra -epit. LAMPR. Heliog. 2, 1 ut hinc (*ex Antonino*) vel Varius vel Heliogabalus vulgo -ptus putaretur. *cum abl.*: *α instrumenti*: OV. met. 10, 352 dum corpore non es passa nefas, animo ne -e. VAL. MAX. 1, 7 ext. 7 utero (*cf.* 4, 6, 4 HIER. epist. 107, 3). ARNOB. nat. 7, 44 muliebri alvo. CLAVD. rapt. Pros. 3, 59 se licet illa meo -ptam vertice iactet. *β modi*: LIV. 26, 19, 7 anguis immanis concubitu -ptum. OV. fast. 2, 183 puer furto -ptus. MELA 1, 58 nec coitu pecudis ..., sed divinitus et caelesti igne. 3, 83 non enim coitu -itur partuve generatur. HIER. epist. 108, 26 Paulam ... voto et futurae virginitatis repromissione -ptam.

VITR. 6, 1, 8 corpora uno genere figurationis et una mundi coniunctione -pta. *γ causae* (*personae*): VERG. Aen. 5, 38 Criniso -ptum flumine mater quem genuit. OV. met. 4, 611 quem pluvio Danae -erat auro. 10, 328 cuius semine -pta est (*cf.* APVL. Plat. 2, 26 puerperia ... morum dissimili seminio -pta. DRAC. laud. dei 2, 61 Christum semine quem verbo -ptum corde ferebas). FEST. p. 266 Iove (*pro 'ex'*). COLVM. 6, 27, 4 vento (*cf.* PLIN. nat. 1 lib. 8, 67. 8, 88 aquilonis flatu. 10, 102

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

supervolantium adflatu. SOL. 23, 7. 45, 18 IVST. 44, 3, 1 vento equas fetus -ere). PLIN. nat. 10, 166 aut mutua feminae inter se libidinis imaginatione -unt aut pulvere. STAT. silv. 2, 1, 111 Amyclaea -ptum matre putares (*pro* 'a'). TAC. hist. 2, 3 deam -ptam mari. PS. QVINT. decl. 9, 15 iuvenis -ptus splendidis parentibus. SVLP. SEV. dial. 2, 14, 4 Antichristus malo spiritu -ptus (*pro* 'ex'). MART. CAP. 6, 665 dracone eum -ptum esse (*pro* 'ex'; *cf.* SIDON. carm. 2, 122 serpente). CARM. epigr. 1504 C 36 namque -itur tuo (*sc. Priapi*) vigore, quod solum ⟨repl⟩et, aethera atque pontum. **b** *de aliis rebus*: CIC. rep. 4, 1 cum ... autumno terra se ad -endas fruges patefecerit (*cf.* nat. deor. 2, 26 quae terra -at semina. SEN. Herc. O. 34 si times ne terra -at feras. 54. 1327). nat. deor. 2, 81 si semen inciderit in -entem comprendentemque naturam (SEN. nat. 6, 1, 12 nihil ita, ut inmobile esset, natura -epit). CATVLL. 64, 155 quaenam te genuit sola sub rupe leaena, quod mare -ptum spumantibus expuit undis, quae Syrtis, quae Scylla rapax, quae vasta Charybdis ...? LVCR. 2, 545 infinita tamen nisi erit vis materiai unde ea progigni possit -pta. OV. met. 1, 43 umorque calorque ... -unt, et ab his oriuntur cuncta duobus. SEN. Herc. f. 83 sublimis alias Luna -at feras (*cf.* CLAVD. 15, 495 Luna ... -eptis livescat turgida Cauris. 24, 288 *cervos* roscida fecundis -epit Luna cavernis. PLIN. nat. 37, 163 haec quoque gemma -ere dicitur ... -ere autem trimenstri spatio. PS. APVL. Ascl. 15 ea quae vim solam -endi habent. *ibid.* mundus ..., qui his omnibus ad -endum fecundissimos sinus praestet. *cf.* VAL. CEM. hom. 17, 1 nec bene -ptum sulco germen nutrire *terram rudem*. **c** *in imagine*: CIC. Mur. 84 quod -ptum res publica periculum parturit. Pis. 21 *v. p. 56, 43.* SEN. Herc. f. 243 -ptum ferens Maenas Lyaeum. epist. 104, 29 tota illa aetas aut in armis est exacta civilibus aut in intacta (*BA*, in pace *Gronovius,* iactatione *Hense*) -ente iam civile bellum. PLIN. nat. 37, 134 ceraunias ... -ere stellam. TAC. dial. 29 peculiaria huius urbis vitia paene in utero matris -i ... videntur. HIER. epist. 121, 4 animas, quae de semine doctrinarum ... initia fidei -erunt. VVLG. psalm. 7, 15 -epit dolorem et peperit iniquitatem (*cf.* PS. AMBR. laps. virg. 1, 3. 10, 45). Iac. 1, 15 concupiscentia cum -erit, parit peccatum. BACHIAR. fid. 6 p. 1034^{B} non curae habentes, unde -ant. AVG. conf. 13, 38, 53 *v. p. 56, 59.* c. Faust. 29, 4 Christum, quem cordibus integris credendo -remus et confitendo quodammodo pareremus. c. mend. 7, 17 nec ullum factum nostrum membro ullo paritur nisi quod prius corde -itur. VAL. CEM. hom. 20, 2 nihil est malorum, quod non cupiditas aut -at aut parturiat aut pascat aut nutriat. RVRIC. epist. 1, 5 tellus ... quasi virili semine ita verno tempore -epto ... venas laxat. DRAC. Romul. 10, 572 male -ptis praegnatur terra venenis.

2 *pass. i. q. oriri*: LVCR. 5, 548 tellus ... prima -pta ab origine mundi *cf.* 1, 555. VITR. 5 prooem. 5 vocabula ex artis propria necessitate -pta (*cf.* 8, 6, 4 latitudine ... lamnarum ... nomina -unt fistulae. PAVL. FEST. p. 123 a quibus verbis etiam Meditrinae deae nomen -ptum. GELL. 12, 3 *tit.* lictoris vocabulum qua ratione -ptum ortumque sit). 5, 4, 3 harmoniae modulatio ab arte -pta. MANIL. 1, 698 orbemque ex illa conceptum concludit (coeptum concludit *al.*) in ipsa (illa *al.*). VAL. MAX. 4, 6 ext. 3 *Minyarum* origo ex ... sociorum Iasonis numero ... -pta (SOL. 32, 12 omnem (*fontis Nili*) abscessus originem de sole -i [concipit G^{1}]). PHAEDR. 1, 18, 7 illo posse confido loco malum finiri loco quo -ptum est initio. CVRT. 6, 4, 5 torrens ex alio fonte -ptus editur. *cf.* APVL. mund. 6 *Pontus* ex Hellesponti fonte -itur. SEN. epist. 89, 12 impetus ex dignitate rei. LVCAN. 7, 476 stridulus aer elisus lituis -ptaque classica cornu. TERT. anim. 43 nec semper ex fatigatione -itur somnus et tamen cum ex illa est, illa iam non est. ARNOB. nat. 4, 2 ex quibus ... figuratio ista -pta est nominum. AMM. 23, 6, 85 margaritae reperiuntur in testis marinis permixtione roris -ptae. AVG. civ. 19, 18 unde fides ipsa -pta est. 21, 26 mors carnis, quae de prima carnis perpetratione -pta est. LEO M. serm. 78, 1 spiritalis continentiae disciplinam de Paracleti magisterio primitus fuisse -ptam. *cf. I A 1.* *fortasse act. i. q. incipere*: PLIN. nat. 6, 171 cum ... Eratosthenes mensuram terrae prodere inde -erit (coeperit *R. edd. vett.*). TERT. bapt. 4 de sancto sanctificata natura aquarum et ipsa sanctificare -epit (*v. II B 4*).

3 *accipere generaliter*: CIC. S. Rosc. 66 ex quo si qua macula -pta est. Manil. 7 macula ... bello superiore -pta. off. 1, 23 quod ... ipsa senectus dedecus -it. Phil. 1, 49 -ptam huic ordini turpitudinem atque infamiam delere. CIC. de orat. 2, 190 nulla materies tam facilis ad exardescendum est, quae nisi admoto igni ignem -ere possit. LVCR. 6, 308. 880 AETNA 415 *incendia* cunctanter ... et pigre -pta (SIL. 6, 162 SOL. 33, 10). LIV. 21, 8, 12 -ptumque ipso motu multo maiorem ignem. OV. met. 7, 9 *in imag.* (9, 520 mens. 10, 582 laudando. fast. 1, 473 animo. 2, 762 furiales. VAL. FL. 1, 748 saevos irarum ignes. QVINT. inst. 11, 3, 3). 7, 108 silices ... -unt ignem liquidarum adspergine aquarum. 15, 341 ictibus. CVRT. 4, 3, 3. 4 *al.* SEN. nat. 1, 1, 7 PLIN. nat. 2, 133. 16, 208 adtritu. 24, 158 e longinquo. FRONTIN. strat. 2, 4, 15. PS. FRONTIN. 4, 7, 40. PS. CENS. frg. 3, 5 luna ... ignem a sole (*cf.* PLIN. nat. 2, 45 AMM. 20, 3, 10). LACT. phoen. 97 de lumine. VVLG. II Macc. 10, 3 de ignitis lapidibus. AMM. 20, 11, 18. AVG. civ. 21, 4 ab igne ignem -it. *abs.* SOL. 5, 23 sarmenta licet viridia sponte -unt. RVT. NAM. 1, 483 Phoebum. 1, 489 -pto sole [*Baehrens,* conspecto *codd.*]. CAEL. AVR. acut. 2, 37, 192 quae (*loca*) facile fervorem ex ingressu hominum -ant. CIC. leg. 3, 32 non solum vitia -unt ipsi, sed ea infundunt in civitatem. SEN. epist. 83, 26 vitia vino -pta ... sine illo durant. TAC. dial. 29 *v. p. 57, 30.* CAPITOL. Ver. 4, 6 cum in Syria -isset id vitium. CIC. Tusc. 1, 96 cum (*vir egregius*) iam praecordiis -ptam mortem contineret. CATVLL. 64, 92 cuncto -epit corpore flammam funditus (*in imagine ut*: OV. met. 7, 17 virgineo -ptas pectore flammas. PETRON. 127. *proprie*: CAES. civ. 2, 14, 2. OV. met. 1, 255 ne forte sacer tot ab ignibus aether -ret flammas. SEN. nat. 2, 14, 2 ex se). MORET. 13 -pto sed vix fulgore recedit. LVCR. 6, 210 solis de lumine multa (*semina ignis*) necessest -ere nubes. 6, 472 vestes suspensae cum -unt umoris adhaesum. 6, 628 multum quoque tollere nubes umorem magno -ptum ex aequore ponti. *cf.* SEN. dial. 10, 19, 1 COLVM. 1, 6, 5. 5, 6, 17 ex superiore parte. PVBLIL. P 52 plures amicos mensa quam mens -it. VARRO rust. 1, 40, 5 in singulis arboribus quot genera insita sint, uno ictu tot fulmina fieri illud quod fulmen -epit. VERG. georg. 1, 87 inde occultas vires ... terrae ... -unt. AETNA 164 -ptae languent vires animosque remittunt. OV. met. 15, 336 alias aliasque lacus et flumina vires -unt. SEN. nat. 5, 5, 1 habere aera naturalem vim movendi se nec aliunde -ere. PLIN. nat. 17, 173. AVSON. 130, 8 vim cera tenax zeli -it immodicam. VERG. georg. 1, 422 pectora motus nunc alios ... -unt. VERG. Aen. 11, 519 ducis et tu -e curam. STAT. silv. 5, 2, 127 surge animo et fortes castrorum -e curas. CVLEX 158 mitem -epit proiectus membra soporem. AETNA 101 terra voraginibus -ptas digerit auras. *cf.* OV. met. 1, 337 bucina quae medio -epit ubi aera ponto. AVIEN. Arat. 1708 totis cum bucula naribus auras -it. VITR. 1, 6, 3 *morbi* ex frigoribus -untur. COLVM. 6, 30, 3 plerumque iumenta morbos -unt lassitudine et aestu, nonnumquam et frigore (*cf.* PELAGON. 4). 7, 5, 2 ex calore et aestu -pta pestis. 7, 5, 14 is morbus aestate plerumque -itur. PETRON. 119, 54 tabes tacitis -pta medullis. FRONTO p. 161, 14 N. scabies, porrigo ex eiusmodi libris -itur. *in imag.* AMM. 23, 6, 24 labes ... insanabilium vi -pta morborum. OROS. hist. 6, 12, 5 perniciem. VITR. 7, 3, 4 album opus ... ex ... aedificiis -it fumum. 10, 4, 2 relictis ... aperturis ad aquam intra -endam (*cf.* OV. met. 1, 271 -it Iris aquas alimentaque nubibus adfert. SEN. nat. 2, 26, 2 nubem -ptis aquis plenam. COLVM. 8, 17, 6 quam -erint aquam remittant). MANIL. 2, 909 fortunam ex viribus eius -unt (concupiunt *al.*). VAL. MAX. 1, 8 ext. 18 ut -pta (comesta NEPOTIAN.) ea (*herba*) continuo et tela et vim veneni vulneribus respuant. *cf.* PLIN. nat. 14, 138 bibendi causa etiam venena -untur. DAMAS. epigr. 46, 7 *in imagine*: posteaquam fellis vomuit -pta venena. CARM. c. pag. 51 fundere qui incautis studuit -pta venena. *cf.* DRAC. Romul. 10, 572 *v. p. 57, 42.* CELS. 6, 6, 8 donec omnis calor, qui -ptus est finiatur. *cf.* SEN. nat. 4, 9 omne corpus quo solidius est, hoc calorem citius -it, diutius servat. COLVM. 8, 5, 14. CVRT. 3, 6, 11 medicamentum -i venis. SEN. Oed. 1057 vividos haustus levis -at. SEN. nat. 1, 3, 11 quin arcus imago solis sit roscida et cava nube -pta. 1, 5, 6 citius enim cadunt stillae, quam ut -ere imagines possint. AVIEN. Arat. 1647 *nubes* igne recepto -it effigiem. SEN. nat. 3, 9, 3 *terra* quicquid efflavit ... non libero aëre -itur. 3, 15, 4 saepe humores vitia -unt. 3, 20, 1. epist. 78, 8 quicquid ... exile est, acerrime saevit, cum in arto vitia -epit. COLVM. 6, 18, 2 -ptum nidorem fistula ... perfert. COLVM. 7, 8, 1 *lac* requietum vel aqua mixtum celeriter acorem -it (12, 19, 5 mustum amaritudine -pta condituris fiet inutile). 12, 3, 7 veram noxam. 52, 17 *olea* hiemalibus pluviis amurcae plus -it. LVCAN. 5, 97 hoc ubi virgineo -ptum est pectore numen (*cf.* DRAC. laud. dei 2, 601 deus pectoris humani -ptus mente fideli). 9, 698 *tellus et* arva ... virus stillantis tabe Medusae -unt dirosque fero de sanguine rores (*cf.* PLIN. nat. 21, 74 *aegolethri* flore -unt noxium virus. 17, 146 rores. EVSTATH. Bas. hex. 5, 2 p. 911^{B} terra omnia quae ... -erat, effundebat). PLIN. nat. 17, 39 tunc emittit illum suum halitum divinum ex sole (et solem *codd.*) -ptum. VAL. FL. 5, 520 imo sub gurgite -it austros unda silens. STAT. Theb. 7, 809 laborantes -pto flamine terrae. SIL. 3, 381 Venerem occultam genitali -it aura. 16, 497 postquam sat visus sibi -isse vigoris. QVINT. inst. 3, 8, 51 ut vix comoediarum actoribus plures habitus in pronuntiando -endi sint. 8, 3, 40 quam -amus elocutionem, quo modo efferamus. PLIN. epist. 2, 17, 9 vaporem -ptum (*cf.* CAEL. AVR. chron. 4, 3, 59). GELL. 14, 1, 5 nullo scientiae fundo -pto. PS. QVINT. decl. 5, 17 non est, quod hoc patrocinium de tam calamitosa pietate -am (AVSON. 419, 22 sive te pondere -ptae sponsionis exoneres). TERT. anim. 23 animas, quas de sublimi virtute -erint. PORPH. Hor. carm. 1, 16, 15 belle de fabula sensus praesenti intentioni necessarius -ptus est. 1, 34, 7 ex vulgari opinione ... poetae sensus -unt. 2, 17, 5 ex illa amicitiae definitione. 3, 3, 61 inde. carm. saec. 33 secundum eorum opinionem. 37 ex lectione Vergiliana. SOL. 11, 33 quae opinio in eo fidem -it (concepit *LMG*). AMM. 16, 12, 16 ferociam naturā -ptam. 20, 11, 23 -ptis incendiorum aridis nutrimentis. 24, 3, 11 arbor odoris dulcedinem -it. PRVD. cath. 10, 126 nunc suscipe terra fovendum gremioque hunc -e molli. SVLP. SEV. Mart. 7, 3 *in imagine*: tota sanctum spiritum mente. PS. PHOEBAD. fid. 8 p. 47^{C} ad vicem speculi cum -ptos intra lucem suam vultus quasi ad plenam effigiem hominis includit. BACHIAR. repar. laps. 4 p. 1040^{B} perspicaciae tuae, quam ex scripturarum voluminibus -isti. DRAC. laud. dei 1, 227 -pta virtute dei. EVGRAPH. Ter. Andr. 19 -ere et servus potest cum virtutibus ingenium.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

4 *apud Ictos* furtum concipere: GAIVS inst. 3, 183 furtorum autem genera . . . IV esse dixerunt, manifestum et nec manifestum, -ptum et oblatum (PAVL. sent. 2, 31, 2. 6). 3, 186 -ptum furtum dicitur, cum apud aliquem testibus praesentibus furtiva res quaesita et inventa sit. nam in eum propria actio constituta est, quamvis fur non sit, quae appellatur -pti (*cf. p. 62, 40—44*). 3, 187. 3, 191 (*cf.* GELL. 11, 18, 12 PAVL. sent. 2, 31, 3. 14). 4, 173. GELL. 11, 18, 9 furta quae per lancem liciumque -pta essent.

B *translate*: **1** *sensibus*: **a** *oculis*: PLAVT. Poen. 277 qui haec tanta oculis bona -o. PLIN. nat. 8, 169 *asinae* varia . . . somno visa -unt (*cf. in imagine*: PRVD. c. Symm. 2, 46 sic inania rerum somnia -unt et Homerus et acer Apelles et Numa). STAT. Theb. 3, 533 Inachii sint hi tibi, -e, reges (*fortasse ad b pertinet*). PS. QVINT. decl. 15, 11 -ptum nescientibus oculis ignoti hominis aspectum. IREN. 1, 4, 5 luminum visionem (συλλαβοῦσαν). MACR. somn. 3, 13 *Scipio* stellarum . . . motus terraeque omnis situm suspiciendo vel despiciendo -epit. CLAVD. MAM. 173, 16 visus animi per corpus . . . si quid coloris aut formae obvium ceperit, -it. APRING. in apoc. 4, 8 *animalia* in circuitu et intus plena sunt oculis . . . ut lumen quod interius -itur, clarescat exterius. **b** *auribus*: SEN. Phoen. 224 ego ullos aure -o sonos, per quos parentis . . . nomen . . . audiam? (CLAVD. carm. min. 18, 8 barbaricos docili -it [combibit *Heinsius*] aure sonos.) PETRON. frg. 8 -epit nam terra sonos. APVL. mund. 15 obtutus velocius inlustriora contingit, auditus dum ad aures venit, seriore sensu -itur. CARM. epigr. 1319, 2 et mea post hobitum rogantis -e verba. **c** *naribus*: SIL. 10, 81 *canis* -ptum sectatus odorem. RVFIN. hist. 3, 6, 25 obustae carnis nidore -pto (σπάσαντες).

2 *intellegere, cognoscere*: animo: CIC. leg. 1, 59 rerum omnium quasi adumbratas intellegentias animo ac mente -erit. fin. 2, 6 bene cognitam voluptatem et satis firme -ptam animo atque comprensam. PORPH. Hor. serm. 2, 3, 208 qui -it animo suspiciones falsas atque vera non videt, is demens est. HIL. trin. 2, 27 aliud intellegitur, aliud videtur; aliud oculis, aliud animo -itur (conspicitur *Migne*). *adde* CIC. div. 2, 81 si in auspiciis et in omni divinatione inbecilli *animi* superstitiosa ista -ant, verum dispicere non possint. SEN. dial. 6, 23, 1 antequam . . . animi altius terrena -rent. AVG. civ. 8, 7 huic animum -ere notiones. 19, 4 deum in ipsis suis cogitationibus -it anima. mente: CIC. leg. 1, 59 *v. l. 29*. OV. met. 10, 403 nec nutrix . . . -it (*i. q. suspicatur*) ullum mente nefas, aliquemque tamen praesentit amorem. CVRT. 4, 13, 13 si qua divinae opis auguria humana mente -i possent. PS. BOETH. geom. p. 396 alta mente. *adde* AVIEN. Arat. 48 ne mundani ortus mens inmemor omnia sensi⟨m⟩ vilia -ret. *cf. l. 67 sqq. p. 60, 22*. *absolute*: CIC. phil. frg. V 23 animos . . . ad sapientiam -endam inbui et praeparari. BELL. Afr. 73, 3 quo haec celerius -rent. CVRT. 5, 11, 7 quantum ex vultu -i poterat. PORPH. Hor. carm. 1, 13, 4 non 'quam difficile' concip⟨i⟩o. MAR. VICTORIN. rhet. 1, 2 p. 163, 17 -pto totius scientiae habitu. HIL. trin. 3, 24 non -unt imperfecta perfectum. AMM. 21, 9, 7 -epto negotio. *cum acc. cum inf.*: CIC. off. 3, 107 ut mens -ret fieri oportere id servandum esse. CAPITOL. Gord. 1, 2 id multos fecisse vel ipse videram vel lectione -eram. FIRM. math. 1 prooem. 1 cum fragilitas mei ingenii nihil se scire tale posse -ret. MART. CAP. 4, 424 populum Cecropidarum bene quo palliatarum Bromius -ret contumias nosse dolere. LVCAN. 2, 16 ubi -unt, quantis sit cladibus orbi constatura fides superum.

3 *cogitare, putare, cogitatione fingere*: animo: LIV. 9, 18, 8 quantalibet magnitudo hominis -atur animo. OV. met. 2, 77 *v. p. 60, 56*. CVRT. 3, 2, 12 opulentia quantam qui oculis non subiecere, animis -ere non possunt (5, 10, 9. MART. 9, 41, 4 scelus . . . ingens, quantum vix animo -is ipse tuo). SEN. nat. 3 praef. 9 ita -enda est animo varietas. epist. 6, 3 magis adversa -ere non potes. PLIN. nat. 36, 124 quae neque -i animo nisi ab iis, qui videre, neque enarrari humano sermone possunt. QVINT. inst. 1, 10, 4 imaginem quandam -isse nos animo perfecti illius . . . oratoris (2, 20, 4). 9, 1, 19 natura prius est -ere animo res quam enuntiare. decl. 314 p. 236, 4 ecquid -itis animis imaginem illam . . .? PLIN. epist. 3, 9, 24 *v. p. 60, 61*. FRONTO p. 152, 8 N. quotienscumque ἀδοξότερον ἐνθύμημα animo -eris. ARNOB. nat. 2, 20 imaginem. VOPISC. Prob. 20, 4 LACT. inst. 2, 7, 8. *cf. p. 60, 19 sqq.* mente: LIV. 1, 36, 4 fierine possit quod nunc ego mente -o (*cf.* LACT. inst. 2, 7, 8). SEN. epist. 95, 48 nisi qualem debet deum mente -erit. 102, 29 quam (*aeternitatem*) qui mente -erit. benef. 5, 2, 1. PLIN. nat. 10, 138 neque harum saturicos motus . . . facile -erim mente. 33, 73 *fragorem* humana mente. QVINT. inst. 1, 2, 31 vel declamantis habitum vel orantis vocem, incessum *etc.* 1, 12, 18 imaginem ipsam eloquentiae divina quadam mente. 2, 16, 15 nisi quae -issemus mente promere etiam loquendo possemus. 5, 10, 4. 8 prooem. 15. 8, 4, 24. 8, 5, 2. 8, 5, 9 enthymema est omne, quod mente -imus. 12, 11, 11 decl. 347 p. 369, 5 (*cf. l. 65. p. 62, 49*). TAC. ann. 2, 54 super rebus quas quis mente -epit. TERT. nat. 2, 9 alios (*deos*) de hominibus assumptos, alios men⟨te con⟩ceptos. PANEG. 7, 17 talem . . . virum. 8, 10 quod pia mente -eris statim voce declares (*syn.* cogitare). LACT. inst. 1, 8, 1 *dei maiestatem* neque mente -ere neque verbis enarrare quisquam possit. HIER. epist. 64, 1. 21. 82, 5. *cf. p. 60, 22 sqq.* ingenio: OV. rem. 360 ingenio verbis -e plura meis. opinione: QVINT. inst. 12 prooem. 1 cuius . . . onus si tantum opinione prima -ere potuissem. cogitatione: APVL. Plat. 1, 6 *essentiae*, quarum una cogitatione sola -itur, altera sensibus subici potest. ARNOB. nat. 1, 27 summus deus patitur se semper nostris cogitationibus -i. HIER. epist. 53, 5 cum . . . verba domini cogitatione -ret, lingua volveret, labiis personaret. APRING. in apoc. 1, 1 non cogitatione -pta res est, sed per angelum. *cf. l. 49*. corde: APVL. Plat. 1, 14 quae prudentia corde -erit, ea sensa promat oratio (*cf.* HIER. epist. 64, 2 ut quod *pectore* -imus, ore promamus). AVG. in euang. Ioh. 14, 7 illud quod corde -eras, nulla lingua tenebatur. *cf.* VAL. CEM. hom. 5, 4 EVSTATH. Bas. hex. 3, 2 p. 891^{B} publicamus sensum corde -ptum. sensu: HIL. in Matth. 14, 12 cum frequenter quaedam sint, quae -pta sensu sermo non explicet. *cf.* TERT. anim. 9 sic et effigiem de sensu iam tuo -e aliam animae humanae deputandam praeter humanam. HIL. trin. 4, 14 non subeunt ingenia nostra in coelestem scientiam neque incomprehensibilem virtutem sensu aliquo infirmitas nostra -it. intellectu: EVSTATH. Bas. hex. 3, 2 p. 891^{B} qui prius futurae rei formam -imus intellectu. *absolute*: OV. trist. 2, 277 quicumque hoc -it, errat. SEN. contr. 9, 2, 24 nec tam incredibilis umquam figuras -bat (*Kiessling*, concupiebat *AB*). SEN. contr. 10, 5, 8 dignus tamen illa arte animus et -epit deos et exhibuit. SEN. dial. 12, 11, 6 quomodo tam grandia . . . tam fragilis animus -erit. QVINT. inst. 1, 2, 30 hunc (*animum*) adfici, hunc -ere imagines rerum. TERT. test. anim. 5 quae nulla umquam mens -erat aut lingua protulerat aut auris exceperat. RVFIN. hist. mon. 1 p. 397^{D}. LEO M. serm. 95, 8 quae mens -ere, quae lingua valeat explicare. COD. Iust. 1, 27, 1 quas gratias . . . Ihesu Christo exhibere debeamvs, nec mens nostra potest -ere nec lingua proferre. SEN. nat. 3, 27, 15 -isti imaginem, quantam debebas (*ibid.* cepit). 2, 7, 1 ingentem imaginem falsae rei. QVINT. inst. 1, 2, 30 *v. l. 20*. 1, 10, 4 *v. p. 59, 62*. 2, 20, 4 *v. p. 59, 63*. 6, 2, 33 quid? non idem poeta penitus ultimi fati ⟨con⟩cepit imaginem . . .? 8, 3, 64 an quisquam tam procul a -endis imaginibus rerum abest . . .? 11, 3, 62 bene adfici et -ere imagines rerum et tamquam veris moveri. ARNOB. nat. 2, 20 *v. p. 59, 66*. AVG. epist. 7, 7 nostra cogitatio tales imagines -it. SEN. epist. 65, 7 quod (*i.* ἰδέαν) ibi (*intus*) ipse -epit et posuit. LVCAN. 1, 630 ubi -epit magnorum fata malorum. QVINT. inst. 8, 3, 88 φαντασία in -endis visionibus (12, 10, 6). 9, 1, 16 illa est enim posita in -enda cogitatione, haec in enuntianda. TERT. anim. 45 -e gladiatorem sine armis vel aurigam sine curriculis. ARNOB. 4, 18 *id* opinatio -epit humana. 6, 4 quod quisque -erit sub obscuris et tacitis sensibus. PANEG. 10, 1 nullam eloquentiam nec optari nec -i posse (*v. II B 5*). CIC. nat. deor. 1, 66 aut haec flagitia (= *opiniones flagitiosas*) -ere animo aut susceptae philosophiae nomen amittere.

LIV. 28, 44, 18 ea opinione, quam vestra sponte -ptam animis haberetis (COLVM. 9, 14, 12 ista vetus agricolis -pta opinio. SVET. Aug. 6 -pta opinione veteri quasi . . . adeuntibus horror . . . obiciatur, sed et mox confirmata. CLAVD. MAM. anim. 23, 16 opiniones stulte -unt). COLVM. 1 praef. 20 publice -pta et confirmata iam vulgaris existimatio (*cf.* SVET. Aug. 6 *v. l. 44*). PLIN. nat. 3, 67 dignam . . . aestimationem. QVINT. inst. 9, 1, 16 illa est enim posita in -enda cogitatione, haec in enuntianda (LEO M. serm. 77, 4 cogitatio de deitate trinitatis -pta nihil per distantiam intellegat. EVGRAPH. Ter. Eun. 56 cogitatio ex utraque parte -pta . . . prorupit). GELL. 1, 15, 3 ad sententiarum penitus -ptarum altitudinem (DON. Ter. Phorm. 1, 26. SCHOL. Cic. Bob. p. 281, 36 -ptam fuisse). PORPH. Hor. carm. 3, 4, 5—6 errore mentis, quem nimio poetico studio -epi. EVGRAPH. Ter. Phorm. 735 duobus modis -ptam veritatem tenemus. *cum acc. cum inf.*: OV. met. 2, 77 forsitan et lucos illic . . . -as animo delubraque ditia donis esse? (*cf. II B 4*). VELL. 2, 117, 3 -epit *Germanos* esse homines qui nihil praeter vocem membraque haberent. CELS. 1 prooem. -o eum . . . communia . . . intueri debere. 3, 4 iucundam eius disciplinam esse -unt. 3, 6. 4, 1. TERT. anim. 9 *v. l. 11*. *sequitur interrog. indir.*: PLIN. epist. 3, 9, 24 -ere animo potes quam simus fatigati. COD. Iust. 1, 27, 1 *v. l. 24*.

4 *sibi proponere, excogitare*: LIV. 1, 53, 3 -epit animo eam magnitudinem Iovis templi. 28, 17, 2 *v. p. 62, 5*. OV. met. 15, 6 animo maiora capaci -it. TAC. ann. 2, 39 *v. p. 61, 11*. 14, 2 -epit animo tantum inmanitatis Agrippina. AMM. 22, 12, 1 animi robore. 28, 2, 1 magna . . . et utilia. RVFIN. hist. 2, 25, 1 post multa quae animo -erat flagitia (εἰς ἀνοσίους ὀκείλας ἐπιτηδεύσεις). SIDON. epist. 3, 1, 5 quietiora. VITA Caes. Arei. 1, 9. LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 1, 51 consi]lia . . . -pta pia liberalitate (VVLG. Ier. 50, 45 *v. l. 77*. VEG. mil. 2 praef. mens). 2, 43 posse te aliquid -ere mente quare viva desineres esse mihi uxor. CVRT. 8, 5, 5 quod olim prava mente -erat, tunc esse maturum ratus. SEN. dial. 7, 20, 1 honesta. 7, 20, 2 alta temptare et mente maiora -ere quam quae . . . effici possunt. FLOR. epit. 1, 5, 3. CYPR. mortal. 17 parricidium mente -ptum deus providus ante damnavit. VOPISC. Aurelian. 48, 1 neces infandas tristissima mente. AMM. 30, 3, 2 ut mente -erat. VVLG. Ier. 50, 45 consilium adversus Babylonem. SVLP. SEV. dial. 1, 10, 1 maiorem virtutem. ENNOD. opusc. 3, 11 p. 359, 22 *v. p. 61, 14*. CVRT. 6, 11, 28 utrumne vino gravatus effudisset illa an altiore -pta consilio. OV. fast. 2, 286 subitas -it (*RV*, concitat *M.*) ipse fugas (feras *M.*). STAT. Theb. 10, 665 caeloque animam, plus -e, mittes. MART. 8, 56, 19 protinus Italiam -epit *Vergilius* et Arma virumque. POMPON. dig. 16, 1, 32 praef. nisi si fraude creditorum -ptum sit. APVL. Plat. 2, 26 aliquid

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tale. TERT. orat. 13 *maculae,* quae spiritu -ptae manuum opera transiguntur. anim. 3 inde -epit praemonitorium illud edictum. HIL. in psalm. 57, 2 adulterium solo -ptum corde iam crimen est. AMBR. in psalm. 118 serm. 1, 9 -pto ... peccato. AVG. civ. 15, 7 facinus. *ibid.* scelus. MAXIMIN. c. Ambr. 97 ut ... -ptae machinae viam faceretis. 118 conatum. *ambigue* CLAVD. 18, 359 in pectore magnum -it. PHYSIOGN. 37 dolos. APRING. in apoc. 2, 5 opera. ARATOR. 2, 298 haec namque propago divinum -epit iter. IORD. Get. 185 dudum bella -pta ... parturiens (*v. II A 1 c*). *absolute:* TERT. anim. 58 *anima* -it ... disponit ... mandat ... impellit. AMM. 30, 3, 2 *v. p. 60, 77.* *cum inf.:* TAC. ann. 2, 39 *Agrippam* ferre ad exercitus ... non servili animo -epit. CAPITOL. Maximin. 13, 3 bellum inferre parans atque animo -ens ... redigere. TERT. pudic. 18 si et hic respondere -as. resurr. 52 dicere. ut: ENNOD. opusc. 3, 11 p. 359, 22 -epit mente ut se redderet. VITA Caes. Arel. 1, 9 animo. 1, 28 mente.

5 *percipere, affici*: PLAVT. Amph. 301 maiorem in sese -et metum. OV. fast. 1, 485 conscia mens ... -it intra pectora spemque metumque. CVRT. 8, 14, 12 ex hoste. SEN. epist. 56, 12 aliquid -pti pavoris. LVCAN. 6, 659 trepida -ptos mente timores. STAT. Theb. 3, 311 corde supremos ... metus. FRONTIN. strat. 1 praef. ex adversis. PS. QVINT. decl. 9, 1 animo ..., ne. LEO M. serm. 89, 3 timorem de dei caritate. CIC. Verr. 5, 101 auribus tu tantam cupiditatem -isti. 6, 73 furore ex maleficiis -pto excitatus. Sull. 67 furorem biennio ante -ptum erupisse. VERG. Aen. 4, 502 tantos mente furores. CIRIS 164 validum penitus -epit in ossa furorem. OV. met. 2, 640 vaticinos -epit mente furores. SEN. Phaedr. 343 SIL. 5, 182. AMM. 28, 2, 12 oestro -pti furoris exagitati. VAL. CEM. hom. 12, 5 sic fit, ut -ptus furor virtutem perdat. *cf.* VERG. Aen. 4, 474 furias. CIC. p. red. ad Quir. 1 quod odium ... in rempublicam -ptum iam diu continerent. PS. SEN. mon. 96 odia ... ex aliqua offensa -pta. TAC. ann. 6, 3 prorupere -pta pridem odia. LACT. mort. pers. 11, 2 hinc -epit odium adversus eos. SPART. Carac. 1, 7. CIC. Tusc. 4, 21 ut discordia sit ira acerbior intimo animo (odio *al.*) et corde -pta. OV. met. 1, 166 ingentes animo ... iras. VAL. MAX. 7, 2, 5 si quid irae -erant. CVRT. 7, 1, 25 quicquid irarum in tabernaculo -ptum est, in hostium effunditur capita. 8, 1, 31 ingentem iram. 8, 1, 43 tantum irae. SEN. dial. 5, 2, 2 *ira* unus adfectus est, qui interdum publice -itur. IVST. 5, 10, 13 tacitis animis tantam iram. ARNOB. nat. 7, 36 iras. AMM. 23, 2, 4 ex conpellationibus et probris. VAL. CEM. hom. 13, 6 iracundia impia aemulatione -pta. CIC. nat. deor. 3, 91 neque ... adeo inmissum dolorem, non -ptum a se ipso continebat. PS. CIC. exil. 30 si liberum -ptam dulcedinem animo inclusam continetis. CAES. civ. 3, 16, 3 inimicitias ... ex aedilitate ... -ptas. LIV. 30, 29, 4 hostis fiducia ⟨audacia⟩que (*add. Weissenborn*), non de nihilo profecto -pta (TERT. scorp. 8 PS. APVL. Ascl. 29). OV. met. 6, 554 spemque suae mentis viso -erat ense. fast. 1, 485 *v. l. 17.* LIV. 4, 15, 4 spem regni. 25, 38, 12 nec forte temere, sed ex re ipsa. 29, 22, 5. 33, 5, 33 temere. 44, 22, 4 frustra ... de me. VELL. 2, 67, 2. 2, 103, 4. CVRT. 9, 6, 1 spem ... falso nuntio -ptam. 10, 2, 21 ex vobis. 10, 7, 10 spei (reipublicae *codd.*) publicae de novo rege ... -ptae. SEN. dial. 6, 1, 1. 11, 16, 3 nec intra viscera tua -ptas spes liberorum elisisti. epist. 2, 1 de te. 99, 23 paterna mente. COLVM. 3, 9, 5 LVCAN. 3, 135 PETRON. 97 PLIN. nat. 18, 208. VAL. FL. 3, 227 spemque aetheris amens -it. QVINT. decl. 314 p. 233, 4 ex caede eius. p. 235, 24 ex secreto scelerum. TAC. hist. 1, 13 statim. PLIN. epist. 1, 10, 3 de me. SVET. Tib. 14 ostentis et praedictionibus. Vesp. 5 per haec ostenta. ARNOB. nat. 4, 29 quidnam spei, quid voluptatis specioso ab Atthide -erit *Magna Mater*. SPART. Sept. Sev. 10, 3 AMM. 18, 7, 10. 29, 1, 35 ex vatibus. SVLP. SEV. Mart. 1, 2 POMER. 1, 16. *cf. etiam p. 62, 5 sqq.*

Ov. met. 10, 249 operisque sui -epit amorem (FRONTO p. 7, 4 N. *amorem* inpetu potius quam ratione -ptum. RVFIN. Orig. in cant. 4 p. 184C ... amorem verbi Dei). OV. Pont. 2, 7, 16 pectore -o nil nisi triste meo. OCTAVIA 577 animis temere -ptus favor. 784 -pta rabies temere, sed vires capit (AMM. 14, 2, 14 -pta rabie saeviore). SEN. clem. 1, 1, 2 ex nostro responso laetitiae causas populi ... -unt. epist. 94, 46 magnos animos spiritus -it (COD. Iust. 1, 12, 14, 1 resistendi animos). QVINT. inst. 1, 2, 29 praeceptores ... non idem mentis ac spiritus ... posse -ere (2, 4, 4 indoles plura iusto -ens interim spiritus). SEN. epist. 108, 7 pauci illam, quam -erant mentem, domum perferre potuerunt (QVINT. inst. 1, 2, 29 *v. l. 66.* 10, 3, 20 -pta [conceptae *codd.*] mentis intentio mora et iracundia excutitur). COLVM. 7, 3, 20 eo sapore cupidinem bibendi ... -unt. STAT. silv. 5, 1, 4 hinc ... solacia. SIL. 14, 117 quantos Arethusa (= *Syracusae*) tumores -at. QVINT. inst. 10, 7, 14 bene -pti adfectus (*cf.* SEN. dial. 5, 5, 2 QVINT. inst. 11, 3, 25 ille qui ex rebus ipsis -itur adfectus. PS. QVINT. decl. 2, 14 *v. l. 80.* LEO M. serm. 82, 4 intrepidae caritatis affectum. CARM. epigr. 1339. 18 POMER. 3, 15, 1). QVINT. decl. 298 p. 176, 8 nunc hanc licentiam -epit animo servitutis (OPTAT. 7, 3 licentiam iudicandi). PLIN. epist. 4, 19, 2 accedit his studium litterarum, quod ex mei caritate -epit (AMM. 29, 2, 23 studio nocendi -pto). paneg. 14 tantam admirationem ... non sine quodam timore. PS. QVINT. decl. 2, 14 uxoriae caritatis ardorem flagrantius frigidis -imus adfectibus. *v. l. 73.* PORPH. Hor. epod. 15, 15 indignationem certam (AVIAN. fab. apol. 8). SOL. 9, 15 maerorem quem animo -erat, vultu publicavit. ARNOB. nat. 4, 19 sollicitudinem ... nullam. LACT. inst. 1, 1, 22 -ptam (ceptam *L*) visceribus sitim (RVRIC. epist. 1, 1, 1 *in imagine*: sitim legendo). PANEG. 10, 31 -ptus e vita terror. PS. RVFIN. in Os. 7, 1 impetum indulgentiae. LEO M. serm. 93, 1 unde ... desiderium. CARM. epigr. 1061, 2 tristitiam pectore. VAL. CEM. hom. 13, 7 invidia ... semel animo -pta.

6 *sperare*: LIV. 28, 17, 2 quae spe ac magnitudine animi -isset. 33, 33, 8 hoc spe -ere audacis animi fuisse, ad effectum adducere et virtutis et fortunae ingentis. VELL. 2, 106, 2 quod numquam antea spe -ptum, nedum opere temptatum erat. QVINT. decl. 271 p. 113, 7 si quid est in animo praesagii ..., ipsa spe (spei *codd.*) -o victoriam. AMM. 30, 2, 7 parum adeptus ea, quae spe vana -erat. OV. met. 1, 777 *Phaeton* -it aethera mente. SEN. Herc. f. 311 meliora mente -e atque animum excita. dial. 5, 30, 2 minora nobis praestiterint quam mente -epimus. *cupere, appetere*: OV. met. 7, 22 quid ... thalamos alieni -is orbis? VELL. 2, 89, 2 nihil ... optare a dis homines, nihil dii hominibus praestare possunt, nihil voto -i, nihil felicitate consummari (PLIN. paneg. 4 AMM. 26, 7, 16. CORP. III 5682 voto ac mente). STAT. Theb. 1, 315 iam iamque animis male debita regna -it. QVINT. decl. 258 p. 54, 27 hocine tu -is animo posse fieri, ut exores. 317 p. 249, 3 utrum tandem eventum -istis animo? PORPH. Hor. serm. 2, 3, 272 posse sperari ad effectum duci, quod animo -erunt. *cf. II B 4.* SVLP. SEV. chron. 2, 10, 1 delata optione petendi, si quid animo -isset. QVINT. inst. 6 prooem. 2 de quo summa -eram et in quo spem unicam ... reponebam. IVV. 10, 5 quid ... ratione ... cupimus? quid tam dextro pede -is, ut te conatus non paeniteat votique peracti? SVET. Nero 40 tanta fiducia non modo senectam, sed etiam perpetuam ... -epit felicitatem. ARNOB. nat. 5, 20 quod procaci adpetitione -erat. AVSON. 419, 61 quod desiderio -atur animorum. *cum acc. cum inf.*: OV. Pont. 2, 2, 9 non ego -epi ... mea tangi sidera posse manu. 3, 7, 29.

7 *committere velle*: CIC. Verr. 2, 9 istum ... in sese scelus -isse. 5, 72 hoc nefario scelere -pto. Catil. 2, 7. Mil. 103 quodnam ego -epi tantum scelus aut quod in me tantum facinus admisi? CAES. civ. 1, 74, 3 in se. PS. AMBR. laps. virg. 1, 1 si aperto ore -ptum digeras scelus. CIC. Sull. 16 quod flagitium Lentulus non cum Autronio -epit? (*syn.* admisit). Phil. 11, 9 graviora ea, quae -untur animo quam illa, quae corpore; miserior igitur qui suscipit in se scelus. HOR. carm. 2, 13, 9 quidquid usquam -itur nefas. LIV. 4, 15, 8 tantum amentiae (*syn.* scelus). PS. QVINT. decl. 17, 7 facinus. AMM. 30, 1, 1 committitur facinus. *ibid.* materiae impio -ptae consilio.

part. subst. **conceptum,** -ī *n. ad I A 2*: FRONTIN. aq. 67 amplius quam in -is commentariorum positum est. 73. *ad II A 4*: GAIVS inst. 3, 186 actio ..., quae appellatur -i. PAVL. sent. 2, 31, 5 -i is agere potest, qui rem concepit [(id) est (et *codd. edd.*) invenit]. oblati ..., penes quem res -a [(id) est (et *codd. edd.*) inventa] est. (= COLL. Mos. 7, 5, 6, *ubi codd.* conceptiva autem). *ad II A 1 i. q. fetus*: PAVL. FEST. p. 77 -m alvo egerere. COLVM. 6, 37, 10 quae cum ex asino -m edidit. SCRIB. LARG. praef. medicamentum, quo -m excutitur. SVET. Dom. 22 -m a se abigere. PHOEBAD. c. Arrian. 11 quod natum est de non -is. *cf.* conceptus, -us. *ad II B 3*: QVINT. inst. 5, 10, 1 *enthymema* omnia mente -a significat. AVG. conf. 1, 14, 23 cum me urgeret cor meum ad parienda -a sua. (*syn.* sentire).

part. adv. **conceptē** *i. q. concise*: SCHOL. Cic. Bob. p. 251 concepte (conceptae *cod.*) posita sententia. *cf.* conceptim.

nota locum corruptum: SEN. Herc. O. 415 quisquis alius orbe concepto (*ΣA deest E*, consepto *ψ*, consumpto *Grotius*) iacet.

adponuntur adverbia: satis firme: CIC. fin. 2, 6; penitus: CIRIS 164 QVINT. inst. 6, 2, 33 GELL. 1, 15, 3; cunctanter et pigre: AETNA 415; rite: LIV. 5, 17, 2 (TERT. anim. 26. ritu patrio AMM. 17, 1, 13. more maiorum MACR. sat. 1, 4, 27); temere: LIV. 25, 38, 12. 33, 5, 3 OCTAVIA 577. 784; frustra: LIV. 44, 22, 4; male: OV. met. 10, 503 MANIL. 3, 13. PAVL. MED. adv. Cael. 1 quod male conceperunt et deterius pepererunt. OROS. hist. 6, 12, 5 DRAC. Romul. 10, 572; publice: SEN. dial. 5, 2, 2; altius: SEN. dial. 6, 23, 1; recte: COLVM. 6, 28; non improbe: COLVM. 7, 9, 3; bene: QVINT. inst. 10, 7, 14 (11, 3, 62); late: CELS. dig. 45, 1, 99 praef.; vulgo: GAIVS inst. 1, 64. 91 SCAEV. dig. 38, 10, 7 PAPIN. dig. 31, 77, 2 VLP. reg. 5, 7 (= coll. Mos. 6, 24) MOD. dig. 1, 5, 23; quasi σποράδην: GAIVS inst. 1, 64; legitime: GAIVS inst. 1, 89; illegitime: GAIVS inst. 1, 89 (non legitime. VLP. reg. 5, 10); pure: PAVL. dig. 2, 14, 4, 3 sent. 2, 3; flagrantius: PS. QVINT. decl. 2, 14; belle: PORPH. Hor. carm. 1, 16, 15; expresse: AMM. 19, 12, 4; occultissime: AVG. civ. 21, 4; urbane: AVIAN. fab. prooem. 3; primitus: LEO M. serm. 78, 1; stulte: CLAVD. MAM. 23, 2; interius: APRING. in apoc. 4, 8.

synonyma: contineo: FRONTIN. aq. 75 *ad I A 2;* conecto, includo, indico: *ad I B*; gravida fio: *ad II A 1*; orior: GELL. 12, 3 *tit. ad II A 2*; comprehendo, suscipio: *ad II A 3*; comprehendo, intellego: *ad II B 2*; cupio, cogito: *ad II B 3*; spero, opto, spem repono in, cupio, peto: *ad II B 6*; admitto, suscipio, committo: *ad II B 7*.

derivata: conceptaculum — conceptus. *Burger.*

concīsio, -ōnis *f. a* concīdere: GLOSS. κατατομή. concissio: GLOSS. II 575, 11. **1** *de verbis, syllabis, litteris* (*cf.* concīdo *p. 35, 19*). CIC. part. 19 dilucidum fiet ... aut intermissione aut -e verborum. DIOM. gramm. I 452, 26 per syncopen, id est -em, ut 'nantes' pro 'natantes'. PRISC. gramm. II 454, 5 'fero' per -em, id est syncopen,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

i litterae ... facit ... 'fers' *eqs.* 30, 10 per -em adempta ... n. 34, 23 *et saepe.* 130, 5 in -e. 372, 6 euphoniae causa -o facta est mediae syllabae. 2 *de animantibus* (*laceratio, occisio, sim.*): GAVDENT. serm. 5 p. 873B si ... gressus cordis tui (id est animae tuae bases) crudelissimae -i (*serpentum, frigoris, spinarum*) tradideris. HIER. epist. 78 mansio 29 κατακοπή, id est -o (*ibid.* in occisione). in Is. 52, 1 p. 601 'incircumcisus' ... non ad carnis -em atque praeputium *refertur.* VVLG. Ioel 3, 14 populi, populi in valle -is, quia iuxta est dies domini in valle -is (*cf.* HIER. *in h. l., ubi ex* LXX *vertit* 'in valle iudicii' *et* PS. RVFIN. *in h. l.* p. 1055D). Zach. 12, 3 omnes qui levabunt eam (*lapidem*) -e lacerabuntur (*cf.* HIER. *in h. l.* p. 897). DIOSC. 2, 46 nervorum -es (ἀποκοπαί). OROS. apol. 2, 3 *serpentes* -i atque iniuriae corpus exponunt. AVG. quant. anim. 31, 64 in -e quorundam corporum. AVELL. p. 769, 14 'Garizim' ... interpretatur ... -o incolatus eorum. CLAVD. MAM. anim. 2, 11 p. 142, 5 falsiloqui cerviculam salubri -e concipilari. *translate*: HIER. Didym. spir. 13 *spiritum sanctum* distribuens ... non per -is partes, sed per communionem (*ibid. supra* divisionibus). 3 *opponitur* '*circumcisioni*': VVLG. Phil. 3, 2 videte malos operarios, videte -em; nos enim sumus circumcisio (κατατομὴν ... περιτομή). *cf.* HIER. in Gal. 5, 10 turbati ... inter spiritum et litteram, circumcisionem et -em. PAVL. NOL. epist. 20, 1 p. 144, 5 verior circumcisio quae in corde quam quae in carne -o. AVG. epist. 50, 3 non glorianti in -e carnis, sed in circumcisione cordis. *obscure*: AVG. serm. 47, 18 non ero in illa -e (*i. schismate?*).

concīsor, -ōris *m. a* concīdere. ITALA Ios. 9, 21 (Lugd.) ligni -es (ξυλοκόποι; *item* GLOSS. III 505, 24; VVLG. ligna caedant). 9, 27. Is. 10, 15 (Tycon. 7 p. 79, 28) numquid magnificabitur securis sine -e? (LXX ἄνευ τοῦ κόπτοντος; VVLG. contra eum qui sectat). CORIPP. Iust. 4, 22 fessus -r nemorum.

concīsūra, -ae *f. a* concīdere. SEN. epist. 100, 6 varietas marmorum et -a aquarum cubiculis interfluentium. PLIN. nat. 34, 63 cicatricibus operis (*i. statuae aeneae*) atque -is, in quibus aurum haeserat. *Hey.*

concitāmentum, -ī *n.* concitare. *incitamentum, illecebrae*: SEN. dial. 5, 9, 2 quis autem ignorat lituos et tubas -a esse. FVLG. myth. 73, 6 Petronius Arbiter ad libidinis -m myrrinum se poculum bibisse refert.

concitātē *adv. vide sub* concito *p. 69, 7.*

concitātio, -ōnis *f. a* concitare. GLOSS. κίνησις, παροξυσμός. I *proprie*: *celer, vehemens motus, exercitatio, agitatio*: LIV. 44, 28, 10 -o remorum. SEN. nat. 7, 9, 3 necesse est ipsa -e in exitum sui tendant (*sc. venti*). COLVM. 6, 30, 3 *cum* a -e confestim biberint vel si cum diu steterint (*sc. iumenta*). II *translate*: 1 *incitamentum*: PLIN. nat. 26, 99 Graeci cum -em hanc (*sc. veneris*) volunt significare satyrion appellant. 2 *motus, incitatio populi, militum, multitudinis sim.*: CIC. Cluent. 136 multitudinis (epist. 14, 13). Sest. 74 ut omni populari -e defungerer. Brut. 56 plebei contra patres -e et seditione nuntiata. CAES. civ. 3, 106, 5 hoc sedato tumultu crebrae ... ex concursu multitudinis -es fiebant. 3 *de perturbatione, ardore, commotione animi.* CIC. Sest. 77 qua ex -e animorum. de orat. 2, 201 duabus partibus orationis quarum altera commendationem habet (*i. spectat ad*), altera -em. div. 1, 34 -e quadam animi aut soluto ... motu futura praesentiunt. 1, 80 illa -o declarat vim in animis esse divinam. 2, 27 mentis. Tusc. 4, 24 fervor -oque animi inveteravit. 5, 43 gravibus -bus ... vacuum solutum liberum. 5, 48 sapientem ab omni -e animi, quam perturbationem voco, semper vacare. ad Q. fr. 1, 1, 39 vehementiores animi -es. LIV. 9, 7, 10 -em animorum fregit adventus exercitus. 23, 7, 8 ne quid inter vim tumultus atque ex -e animorum inconsulti certaminis oreretur. PAVL. FEST. p. 42 consternatio quae est -o quaedam subita ex aliquo metu. VAL. MAX. 9, 3, 8 animi -e nimia atque immoderato vocis impetu. SEN. dial. 3, 1, 7 neque enim ulla vehementior intrat -o (*Cornelissen*, cogitatio *codd.*). 4, 3, 5 ira est -o animi ad ultionem voluntate et iudicio pergentis. 5, 27, 4 an semper haec -o (*Gertz*, cogitatio *A*) permanebit? QVINT. inst. 1, 10, 25 -em iudicis ... misericordiam petimus. 1, 11, 12 qua -e consurgat ira. 2, 8, 11 in illo lentiore tarditatem ... in illo paene praecipiti -em adiuvandam existimavit. 7, 4, 31 fere ira et -o furori sunt similia. 10, 1, 114 tanta in eo (*sc. Caesare*) vis est, id acumen, ea -o ut illum eodem animo dixisse, quo bellavit, appareat. 11, 3, 146 calori -ique non inhabile (*de ratione qua orator togam induat*). VLP. dig. 47, 10, 15, 4 convicium dicitur a -e vel a conventu (concentu *Cannegieter*). VOPISC. Aurelian. 32, 3 ferox animi, -e multus. LACT. inst. 6, 17, 12 -es animorum. PS. AVR. VICT. epit. 48, 15 illa -o quae momenti est (*i. subita ira*). EVGRAPH. Ter. Andr. 264 maxima ... adulescenti efficitur -o.

concitātor, -ōris *m. a* concitare. GLOSS. παροξύντης inritator, inpulator (*sic*). a *absolute*: SEN. dial. 5, 2, 3 tota multitudo ... concitata (*sc. ad iram*) ipsum -em antecessit. b *alicuius*: CIC. Sest. 13 signifer seditionis, -r tabernariorum. HIRT. Gall. 8, 21, 4 auctor belli, -r multitudinis. *alicuius rei*: CIC. Sest. 110 cuius (*sc. coniurationis*) ille non -r? dom. 11 seditionis instimulator et -r (MOD. dig. 49, 1, 16). HIRT. Gall. 8, 38, 3 belli (TAC. hist. 3, 2 *cod.* conciator, *alibi Tac.* concitor. EVTR. 4, 4. HEGES. 2, 10, 1 concitores *ed. pr. cod. Gronov.*). LIV. 25, 4, 10 turbae ac tumultus. PAVL. sent. 5, 22, 1 populi (*in gemino loco* dig. 48, 19, 38, 2 *legitur* populo concitato). FIRM. math. 3, 2, 4 *Saturnus* stella ... turbarum ... -r est. AVG. c. Cresc. 1, 11, 14 rixarum. SVLP. SEV. chron. 2, 4, 1 duce et -e ... coniurationis.

fem. **concitātrix,** -īcis. PLIN. nat. 19, 154 veneris. 29, 96 -em vim habet et satyrion. AMM. 21, 13, 12 invidia, turbarum acerrima -x.

1. concitātus, -a, -um *part. adiect. v. sub* concito *p. 68, 12.*

2. concitātus, -ūs *m. a* concitare. SIDON. carm. 23, 366 pressus dexteriore concitatu (*i. perturbatione*).

concitē *et* **conciter** *v. sub* concieo *p. 38, 38.*

***concito,** -āvī, -ātum, -āre [*cf. c.* conciere concire *et c.* citare. *Th.*]. GLOSS. παροξύνω, συγκαλῶ, συγκινῶ, συγκρούω, συνσείω, συνταράσσω. concitat συνσείει, ἐρεθίζει, ἀνασείει; incitat, inritat. *vox imprimis pedestris orationis, adamata* CIC. *et* LIV. (*uterque plus 110ies, sed Cic. non in epist. ad Att.*), *in deliciis habent etiam* SEN. *et* QVINT. (*plus 70ies*), *apud alios saepissime* VAL. MAX. (*22ies*) PLIN. nat. (*20ies*) CVRT. (*16ies*) FRONTIN. strat. (*15ies*) VVLG. (*35ies*) AMM. (*28ies*) AVG. (*plus 30ies*). *ante* CIC. *admodum raro nunc legitur, deest* PLAVT. TER. RHET. Her. CATVLL. TIB. VELL. PERS. LVCAN. MART. PLIN. epist. IVV. FRONTO. GELL. PANEG. *aliis. singulis locis*: HOR. MANIL. VITR. MELA ASCON. CLAVD. *binis*: LVCR. PROP. VARRO PHAEDR. SCRIPT. hist. Aug. APVL. *ternis*: SALL. VAL. FL. STAT. TAC. SIDON. *quaternis*: VERG. PETRON. SVET. AVSON. *quinquies*: SIL. *passim* ICTI. [*locus corruptus*: SEN. Phoen. 403].

I *proprie*: A *aliquid celeriter movere, agitare, concutere, vibrare, sim.*: ACC. trag. 545 reciproca tendens nervo equino concita (*pro imper. praes., ut videtur, habendum*) tela (VERG. Aen. 11, 784 LIV. 34, 39, 3. EPIT. Alex. 41 tela tormentis -ata in defensores mittunt). LVCR. 3, 291 artus. 3, 300 citius per viscera -at auras. MORET. 26 haec rotat adsiduum gyris et -at orbem (*i. rotam molae*). OV. ars 3, 174 pluvias -at Auster aquas (fast. 2, 72. PORPH. Hor. carm. 4, 14, 20 Auster -atus exercet undas). fast. 1, 436 *nymphe* fugiens -at omne nemus (*i. implet clamore*). LIV. 30, 25, 8 *navem* -atam ... remis (37, 11, 10. SEN. Thy. 438 remige et velo ratem. CVRT. 4, 3, 2. 4, 4, 7. FRONTIN. strat. 1, 5, 6 navigia ... remigantium vi -vit). 38, 10, 5 *mare* ventis (SEN. nat. 4, 2, 25 CVRT. 4, 3, 17). MANIL. 5, 577 Gorgo -at aerios cursus. VITR. 1, 4, 11 redundantia (*sc. aquae*) motionibus -ata. FEST. p. 352 fluvium ... imbribus (PLIN. nat. 36, 105 *conrivati amnes* imbrium mole -ati vada ac latera *cloacarum* quatiunt. IORD. Get. 40, 208 rivulus liquore -atus insolito [*i. cruore*] torrens factus est). VAL. MAX. 3, 2, 10 *classem* ictu remorum -atam fugae (*i. in fugam*). SEN. apocol. 4 *Sol* a carcere -at axes (CLAVD. carm. min. 27, 61). Ag. 827 tibi (*i. Herculi*) -atus substitit mundus (Oed. 1028 mundum -ans divum sator). nat. 2, 6, 3 aer se -vit. 2, 6, 4 spiritus (6, 18, 3). 2, 15 ignem (6, 21, 1). 3, 10, 2 flumina -ata (PLIN. nat. 6, 127 unde -atur, a celeritate Tigris incipit vocari). 5, 13, 3 ventus se ipsa vertigine -ans (5, 14, 3. 6, 12, 2). epist. 114, 3 -ari gradum (*opp.* trahi membra et pigre moveri pedes). CVRT. 9, 4, 13 ingenti certamine -ant remos. MELA 3, 48 maria ac ventos (SIL. 17, 241 ventos imbresque ... procellas). PLIN. nat. 5, 127 unde primum -at se (*i. impetum sumit*) Hellespontus. VAL. FL. 6, 264 *harundo* irrita -at alas. 6, 341 missile. SIL. 9, 641 hastas (13, 209). QVINT. inst. 9, 4, 136 aspera *argumenta* contra iambis maxime -a⟨n⟩tur. CYPR. GALL. iud. 407 in fletum -at orbes (*i. oculos*). AMM. 20, 11, 30 *iris* a sudo aere nubium -ans globos. 24, 1, 11 ventorum turbo plures vertigines -ans. HIER. epist. 1, 7 exsertam carnifex dexteram totis viribus -vit. 22, 8 membra. SCHOL. Germ. Bas. p. 75, 10 *Hyadum* ortus imbres -et. MART. CAP. 1, 26 petaso ... ac talaribus -atis (*i. alis in eis adhaerentibus expansis*) coepit praeire Mercurius. EVSTATH. Bas. hex. 6, 11 p. 934B *Syrtes.* B *homines compellere, convocare, contrahere, cum impetu mittere in*: CIC. Cluent. 93 *gradus Aurelios* -atis hominibus complerat. Flacc. 3 compulsi -atique. Pis. 9 *collegia* ex omni faece urbis ac servitio -ata. Mil. 38 totius Italiae concursus quem mea salus -arat. CAES. Gall. 7, 42, 6 multitudinem ad arma (*β*, m. armatorum *α*) -ant (HOR. carm. 1, 35, 16 neu populus ... ad arma cessantes -et. OV. fast. 3, 797 Titanos in arma. LIV. 24, 10, 12 civitatem ad arma. CVRT. 7, 6, 15. FLOR. epit. 3, 14, 7 in arma. AMM. 19, 1, 8 gentes ad arma). CAES. Gall. 7, 77, 7 *omnem Galliam* ad nostrum auxilium. BELL. Afr. 83, 4 reliqui -ati in castra (LIV. 7, 36, 7). OV. epist. 15, 340 *ne* -et et vires Graecia magna suas (SEN. nat. 4, 2, 5 Nilus vires suas -at). met. 14, 239 agmen (LIV. 28, 22, 11). fast. 2, 850 clamore Quirites -at et regis facta ... refert. 3, 764 femineos thyrso -at choros. LIV. 2, 44, 7 auxilia. 2, 64, 6 aciem (24, 19, 15). 6, 8, 3 antesignanos. 10, 28, 6 quia lentior ... pedestris pugna equitatum in pugnam -at. 10, 29, 10 legiones. 10, 41, 8 equites in hostem. 29, 1, 25 populos. AMM. 29, 5, 9 concitato (conciato *V*, conciliato *G A*) indigena milite. AVG. civ. 2, 15 Romanos -atis finitimis adtrivit. MART. CAP. 1, 94 deorum senatus in suffragium -atur. *quorum nonnulla exempla etiam sub II B 1 afferri possunt. se concitare, i. q. se iactare*: VERG. Aen. 7, 476 Allecto in Teucros Stygiis se -at alis. LIV. 7, 33, 14 accensi ira -ant se in hostem (8, 39, 7 HOMER. 287). 22, 17, 6 -ant se in fugam (APVL. met. 4, 18 se ad fugam statim). SIL. 5, 234 nisu se -at acri *Lentulus.* C *excitare, impellere, exagitare sim.* SISENNA hist. 87 cohors una passu (*Marquard*, possim *codd. Nonii*) -ata (*i. celeri gradu*) ...

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

evadit. Coel. Antip. frg. hist. 64 ⟨conci⟩tantur (*an* citantur?) ocissime. Varro rust. 2, 5, 14 *vaccas* aestate tabani -are solent (*bis*). Caes. civ. 1, 70, 4 magno cursu -atos (Lact. opif. 13, 8 ad cursum). equum: Bell. Afr. 78, 4 Nep. Dat. 4, 5 Pelop. 5, 4 Verg. Aen. 11, 742 Liv. 1, 28, 10. 2, 6, 8 calcaribus (8, 30, 6 Cvrt. 7, 4, 18. 36; *nonnulli codd.* concito). 2, 19, 7 contra quem ... -at equum. 3, 61, 9. 4, 33, 7. 6, 29, 2. 8, 7, 9 *al.* Val. Max. 5, 6, 5. 7, 4, 1. Sen. benef. 3, 33, 1 in hostem (epist. 67, 9). Cvrt. 8, 12, 8. 8, 14, 17 Frontin. strat. 2, 8, 10 Vlp. dig. 9, 1, 1, 7. 8. 9, 2, 9, 3. Avson. 419, 65 *cum* equum segnius euntem verbere -res. Liv. 22, 17, 2 armenta in adversos -entur montes. Sen. epist. 108, 25 quid ergo cessamus nos ipsi -are ut velocitatem rapidissimae rei possimus aequare. Cvrt. 4, 16, 21 turmas in obvios. 8, 14, 34 beluam in fugam. Colvm. 6, 5, 1 boves in cursum. Val. Fl. 3, 583 *taurus* ... tali se -at ardens ... fuga.

II *translate*: A *generatim*: 1 *aliquem inflammare, commovere, perturbare, sollicitare, terrere, sim.*: **a** *absolute*: Qvint. inst. 3, 4, 3 consolamur, mitigamus, -amus, terremus. 11, 3, 87 non eaedem (*sc. manus*) -ant, inhibent *sqq.* 12, 10, 70 ⟨aliter concitabit⟩ (*add. Halm*), aliter conciliabit (*sc. orator*). decl. 279 p. 138, 20. Itin. Alex. 25 Paeonibus nunc impete retrudentibus aut -antibus. **b** *cum obiecto vel passive*: Cic. de orat. 2, 128 una (*ratio in dicendo*) conciliandorum hominum ... tertia -andorum ... harum trium partium prima lenitatem orationis ... tertia vim desiderat. 2, 235. 3, 23 ut impellat homines ... ut -et (Liv. 3, 13, 4 Sen. benef. 6, 31, 4) ... ut reflectat ... incendat ... leniat. Brut. 202 ut idem facerent a se commoti quod a Sulpicio -ati. opt. gen. 15 Liv. 3, 68, 11. 24, 30, 5 -atis omnibus. 42, 59, 2 *Thraces* -ati ... incurrunt. Sen. contr. 4 praef. 8 -erat eum aut refrenaverat. Val. Max. 9, 10 pr. lacessiti -antur. Sen. Herc. O. 617 plures fulgor -at aulae. dial. 3, 1, 1 totus -atus et in impetu doloris est. 3, 9, 1 -atur remittiturque. 4, 1, 5. 4, 2, 3 quis non contra Mari arma, contra Sullae proscriptionem -atur. 5, 10, 4. 5, 29, 2. amic. p. 29 (frg. 91 H.) quae absentes inritant et -ant. Petron. 78 totam viciniam (94). Sil. 16, 387 -at ... ardentem ... Panchatem. Stat. Theb. 1, 424 ephebos. Qvint. inst. 4, 2, 19 iudices (6, 1, 9. 9, 4, 138. 11, 3, 170). 5, 7, 26 iracundus -ari potest. 6, 2, 14 *hic* -ari, illic ... adfici debet. decl. 300 p. 184, 8. Tac. Agr. 38 aliquando frangi adspectu pignorum suorum, saepius -ari. Svet. Tib. 61 a Seiano -ari solitum. Porph. Hor. carm. 1, 25, 26 furiare ... significat cum furore -are. Vvlg. iud. 18, 25 animo -ati. act. 13, 50 mulieres. Avg. civ. 4, 11 *opp.* placari. *de bestiis*: Ivst. 15, 3, 8 cum -atus leo impetum fecisset. Lex Visig. 8, 4, 19 iuste an iniuste -atus canis. **c** *aliqua re*: *α homines*: Cic. Manil. 23 nationes ... novo quodam terrore ... -bantur. Mur. 65 animi quodam impetu. Flacc. 6 a quibus, qua spe ... vi ... re -atis *testibus*. 9 variis de causis. Scaur. 9 uxorem ... dolore -atam (Lact. inst. 1, 10, 5 dolore iniuriae). Phil. 3, 20 cum atroci edicto nos -isset. de orat. 2, 191 irasci ... dolere ... omni motu animi -ari. 3, 223 animi motibus. part. 27 perorationibus. fin. 2, 60 animi ardore ... impetu -ati. Sall. Catil. 35, 3 iniuriis. Liv. 5, 30, 4 adhortationibus principis (Ivst. 30, 4, 15). 7, 8, 3 inter se vocibus. 23, 7, 7 ira (Petron. 106 iracundia). Val. Max. 3, 3 ext. 2 subito mentis impulsu. 9, 9 pr. imaginibus. Sen. dial. 4, 7, 1 irasci sapiens turpiter factis debet et -ari contristarique. 4, 25, 1 ad turbatum torum aut mensam neglegentius positam -ari. Petron. 126 libidine concitantur (*Tornaesius*, libidinem concitant *codd.*, Avg. civ. 14, 23. 24). Stat. silv. 2, 7, 3 docto pectora -atus oestro (*i. poetico furore*). Qvint. inst. 8 prooem. 12 quibus generibus -ari, placari, resolvi iudices. 10, 7, 15 adfectu. Frontin. strat. 1, 11, 3 decimani fortitudinis testimonio (Ps. Frontin. strat. 4, 5, 11). 1, 11, 6 denuntiatione. 2, 4, 1 fiducia. 2, 5, 4 ea ludificatione rectores elephantorum -ati. 3, 17, 7 victoriae spe. Ps. Frontin. strat. 4, 5, 16 per dolorem. Hier. epist. 61, 3 zelo diaboli (86, 1 zelo fidei). Vvlg. num. 5, 30 zelotypiae spiritu. iud. 18, 25. Rvfin. hist. 2, 5, 4 per quae -ari (ἐρεθῆναι) crederet Gaium. 5, 1, 49 amore dei. 5, 1, 57 serpentis virulentia -ati (ταραχθέντα). Avg. in psalm. 28, 7 vox domini per ardorem -ati. *β bestias*: Bell. Afr. 84, 1 *elephas* dolore -atus. Liv. 26, 13, 12 bestias caeco impetu ac rabie -atas. Colvm. 7, 12, 5 *canes villatici* vano strepitu et falsa suspicione -antur. **d** *in aliquem*: Cic. Verr. 2, 93 decretis in te -ati infestique. 4, 6 in te non expilatione Asiae ... -etur. Avson. 421, 4 Agamemnon -atur in Achillem. Avell. p. 138, 4 in deum. Vvlg. num. 5, 14 virum contra uxorem. Qvint. decl. 328 p. 288, 15 odio aliquo -atus est adversus alium. Vvlg. deut. 9, 19 adversus vos. **e** *in aliquid*: Sen. contr. 9, 6 (29), 11 eam imago fratris in lacrimas -et. Sen. dial. 5, 34, 6 pueros in rixam. Qvint. inst. 6, 2, 27 in iram. Itala deut. 31, 29 (Lugd.) in ira (*sic*) -are *deum* (Vvlg. inritetis; *LXX* παροργίσαι). 32, 21 in iracundiam -bo illos (Vvlg. *et LXX ut supra*). Vvlg. psalm. 77, 40. 58. Flor. epit. 2, 20, 5 in exitium sui -at. Arnob. nat. 1, 64 *id* in odia vos ... stimulis -ret? Lact. inst. 1, 20, 31 in libidinem. 6, 20, 32 impetu -antur animi in furorem. Don. Ter. Andr. 412 in errorem. Avson. 413, 13 caedem in draconis -asti Delium. Amm. 15, 5, 16 in consilia concitabatur (*Cornelissen*, cogitabatur *V*, cogebatur *rell.*) extrema. Hier. epist. 36, 16 in discordiam. Vvlg. I Macc. 6, 33 exercitus in impetum. Avg. civ. 11, 26 in desideria. Mart. Cap. 5, 427 in rabiem -are ... urbes ... exercitus ... poterat. Lex Visig. 8, 4, 18 animal contra se in ira (*sic*). Sen. epist. 123, 13 in contrarium pugnemus ... adversus petentia (*i. quae nos petunt*) -amur. **f** *ad aliquid*: Cic. Brut. 306 ad philosophiam studio -atus. de orat. 1, 204 cohortatione sua ad studium ... virtutis. Nep. Dion 8, 5 hac religione ... non deterritus sed ad maturandum -atus est. Sen. contr. 1 pr. 14 se ad scribendum -verat (*i. scribendo incubuerat*). Sen. epist. 67, 14 nihil habere ad quod exciteris, ad quod te -es. 108, 8 auditorem ... ad cupidinem. Plin. nat. 35, 88 Rhodios ad intellegendum artificem. Qvint inst. 1, 2, 24 dolor victum ad depellendam ignominiam -bat. 1, 10, 32 ad vim pudicae domui adferendam iuvenes. 6, 1, 20 iudicem ad fortiter iudicandum. 10, 2, 5 ad quaerendum. Frontin. strat. 1, 11, 4 exercitus ad pugnandum. 1, 11, 19 ad cupiditatem proelii. Svet. Tib. 54 ut et -rentur ad convicia et -ati proderentur. Otho 10 ad despiciendam vitam. Flor. epit. 1, 9, 1 ad vindicandum libertatis ... decus. Vlp. dig. 47, 10, 15, 8 alios ad vociferationem. Arnob. nat. 6, 25 ad libidinem. Amm. 25, 7, 3 consortes suos ad similem fiduciam. Vvlg. deut. 32, 19 ad iracundiam (iud. 2, 12 Ier. 8, 19 act. 14, 2). Os. 14, 1 ad amaritudinem ... deum. Rvfin. Orig. in cant. 2 p. 144A ad caritatem sponsi -entur. Coripp. Ioh. praef. 21 -at (*sc. poetam*) ad cantus series fidissima rerum.

2 *animum, sim. movere*: Cic. de orat. 3, 105 cum conciliamus animos vel cum -amus (orat. 128 perturbantur animi et -antur. Fest. p. 371 -ato animo. Sen. Med. 204 animum ab ira flectere iam -atum. Qvint. inst. 9, 4, 11 -ant animos ac remittunt. 10, 3, 21). Cic. epist. 2, 1, 2 expectationem tui -asti. Sen. epist. 116, 3 *adfectus* ipse se -at (Qvint. inst. 3, 4, 15 -atis componendisque adfectibus. 6, 1, 11. 15). 116, 8 totas *vires* pro nobis, certe non contra nos -emus. Qvint. inst. 9, 4, 9 amentis ... nervisque intendi et -ari sententiae videntur (Ps. Rvfin. in Os. 1, 7). Rhet. min. p. 73, 25 ἰδέα est cum speciem (*Eckstein*, specie *codd.*) rei futurae ... moto animo -amus. *in aliquid*: Cic. inv. 2, 164 per quam (*sc. clementiam*) animi ... in odium -ati. Arnob. nat. 4, 31 animum in ultionis ... rabiem (4, 37). Cic. Verr. 2, 151 ut animos imperitae multitudinis -rem (*plerique codd.* commoverem). 6, 163 ut animi multitudinis in istum dolore ... -rentur. div. 1, 38 *vis terrae* mentem Pythiae divino adflatu -bat. 2, 127 mentes mortalium ... mendacibus visis. Val. Max. 5, 3, 3 senatus populique mens ... -ata. Sen. Phaedr. 291 iuvenum feroces -at flammas, senibusque ... extinctos revocat calores. dial. 4, 14, 1 segnes audientium animi -andi. epist. 4, 39, 2 generosus animus -atur ad honesta. Cvrt. 10, 1, 36 -verat iam animum (*i. se*) in iram. Filastr. 114, 2 multorum animas sensusque dubios erroribus -vit *Democritus*. Hier. epist. 60, 1 audientium pectora. Rvfin. hist. 5, 1, 42 fratrum animos ad tolerantiam. hist. mon. 1 *mentes* ad perfectionis fastigia. 29 animos iuvenum. Coripp. Ioh. praef. 31 -at ora (*i. poetam*) pulsus de pectore terror. *nota*: Prop. 3, 15, 45 fabula nulla tuas de nobis -et aures.

3 *aliquid excitando efficere, gignere*: **a** *rem corpoream*: Qvint. inst. 11, 3, 8 lacrimas. **b** *res incorporeas*: *α actiones, status, motus sim.*: Acc. trag. 608 non vides quam turbam, quantos belli fluctus -es. Cic. Verr. 2, 67 tumultus (Catil. 1, 11 Caes. civ. 3, 18, 3 Liv. 38, 33, 8 Apvl. met. 10, 28. Amm. 25, 4, 23 bellorum tumultus. 27, 3, 9. 27, 9, 9 Vvlg. act. 21, 38). Cic. Mur. 36 tempestates (*laudat* Qvint. inst. 8, 3, 80. Porph. Hor. carm. 1, 25, 12. 1, 28, 21. 3, 1, 28. 3, 27, 26). Cic. Font. 33 bellum (epist. 15, 4, 6 Hirt. Gall. 8, 22, 2 Liv. 4, 2, 1. 12. 5, 5, 11. 7, 27, 6. 24, 29, 6. 35, 12, 18. 40, 19, 6 Ascon. Scaur. p. 22 Flor. epit. 3, 20, 1. 4, 5, 1 Lampr. Heliog. 9, 2 Rvtil. Lvp. 1, 7 Amm. 27, 10, 12 Vvlg. I Esdr. 4, 15). Cic. Sest. 77 seditionem (Mur. 83 facultas ... seditionis ac discordiae -andae. Bell. Hisp. 37, 2 Liv. 34, 2, 7 Frontin. strat. 3, 6, 7 Ampel. 25, 3, 4 Mod. dig. 49, 16, 3, 19 Amm. 14, 6, 1. 15, 7, 2 Vvlg. num. 27, 3 act. 24, 5. Avg. civ. 19, 12 seditionem famis ad dissociandam ... de corpore animam -antem). Cic. de orat. 1, 153 oratio ... similitudine et vi -ata. 1, 220 motus in iudicum mentibus -ent *Stoici*. part. 19, 67 animorum motus gignendos vel -andos (off. 1, 73 Sen. epist. 85, 11). Nep. Hann. 11, 5 risum (Evgraph. Ter. Eun. 232). Prop. 3, 20, 20 dulcia quam nobis -et arma (*i. bella*) Venus (Amm. 18, 5, 8). Sall. or. Macri. 11 mihi turbae -antur (Vlp. dig. 47, 8, 4, 6 Priscill. tract. 2, 49 Amm. 27, 12, 17). Verg. Aen. 4, 564 irarum -at aestus. Liv. 7, 26, 6 pugna. 40, 10, 1 furias fraternas. Sen. contr. 9, 6 (29), 8 fletus. Sen. benef. 4, 20, 2 offensas. dial. 5, 9, 3 acria. 5, 34, 3 rixas (Qvint. decl. 364 p. 396, 5. 18. Hier. epist. 51, 3 tristitias et rixas). Cvrt. 7, 6, 23 naturalem celeritatem ira -ante. Colvm. 1, 9, 8 aemulationem. 4, 28, 2 motus vitis (*sc. germinandi, florendi, maturandi*) ... -ari. Plin. nat. 20, 156 balatum. 22, 71 venerem (24, 87. 30, 141. 32, 139). 32, 52 iurgia (Vvlg. prov. 28, 25). Qvint. inst. 10, 1, 105 mihi pugnam. 11, 3, 111 *actionem* calor. decl. 312 p. 227, 6 rabiem (Amm. 16, 12, 2 certaminum rabiem). Frontin. strat. 3, 1, 1 impetum. Fronto p. 21 N. in oratione mea clamores. Flor. epit. 3, 12, 11 ambitus honorum ... -atus. Amm. 15, 5, 13 se conscio haec (*i. conspirationem*) dixerat -ata (*sc. esse*). 15, 5, 6 conatum insidiatores -ant. 20, 8, 20 motus. 28, 4, 8 -ato fragore (Sidon. epist. 1, 9, 7). Avg. civ. 10, 1 controversiae. Hier. epist. 6 certamina. 24, 1 studia (49, 4. 60, 10). in psalm. 9 p. 23, 10 persecutio in Christianos (Rvfin. hist. 5 pr. 1). Rvfin. hist. 5, 2, 6 adversus quos ... proelia (Vvlg. I Esdr. 4, 19 I Macc. 2, 35 Avell. p. 3, 15). hist. mon. prol. irruptiones fluvii in perniciem vicinarum regionum -atas orationibus represserunt. Arnob. nat. 3, 4 lites. Evstath. Bas. hex. 7, 5 ventorum fremitum. *β affectus, qualitates, sim.*: Cic. Verr.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

6,21 invidiam (Phil. 2,33 Brut. 163 SEN. contr. 19,1,9. QVINT. inst. 6,1,14 invidiam, odium, iram. SPART. Pesc. 10,1 HIER. epist. 92,3 ARNOB. nat. 6,27). Catil. 4,6 mala. de orat. 1,227 misericordiam (LIV. 42.23.10 TAC. dial. 31). Tusc. 2,58 libido (COLVM. 8,11,6 AVG. civ. 1,25. 6,9). NEP. Ham. 4,3 odium erga Romanos (QVINT. inst. 5,13,38. 6,2,16 EVGRAPH. Ter. Haut. 26). LIV. 24,31,15 iras (OV. Pont. 4, 14,41. SEN. dial. 4,31,1 iracundiam. HOMER. 943 QVINT. inst. 3,8,12 AMM. 14,2,17. VVLG. Ios. 9,20 contra nos ira domini. SVLP. SEV. chron. 1,53,4 in se iram). PHAEDR. 1,29,3 sibi periculum (FIRM. math. 4, 20,8). SEN. benef. 7,2,3 *perturbationem* ... ambitus -at (*Gruter*, concutit *N*). nat. 4 pr. 19 quis enim non in hoc (*sc. Menandri*) magnitudinem ingenii sui -vit? PLIN. nat. 32,52 amorem (EVGRAPH. Ter. Eun. 1053). QVINT. inst. 6,2,12 quae πάθος -vit, ἦθος solet mitigare. PS. QVINT. decl. 9,10 iudicii scaenam. HIER. epist. 28,1 maior tibi cupiditas silentio -atur. 51,3 indignatio. 121,10 non parva quaestio. VVLG. num. 11,33 furor domini in populum (II par. 29,8 super Iudam). Dan. 11,25 fortitudo. AMM. 29,5,28 exordia ... bellorum. AVG. civ. 2,12 nequitiam. 8,3 inimicitiis -atis. MART. CAP. 2,109 *rata inter numeros sociatio* conubium ... -vit. CASSIOD. or. frg. p. 478 suspiciones de (*i. propter*) cunctorum laude -eras. *rem in aliquid*: CIC. inv. 1,100 in rem gravis offensio. 1,104 in superbiam ... odium. de orat. 2,337 animorum motus ... in spem ... metum aut ad cupiditatem ... gloriam -andos. VAL. MAX. 6,3,9 severitas ad exigendam vindictam -ata est. AMM. 22,11,7 quidquid poterant in eius perniciem ... -bant. *alicui rei*: PORPH. Hor. carm. 2,11,20 calorem corporibus et animo -antis (*sc. vini Falerni*). *sequitur infinitivus*: OV. met. 13,226 quae vos dementia ... -at ... captam dimittere Troiam.

4 *in imagine*: CIC. Cluent. 94 *tempus tranquillum* omnibus tempestatibus -atum. Arch. 29 *virtus* animum gloriae stimulis -at. de orat. 2,197 incendium ... vi et dolore et ardore animi -aras ut ego ad restinguendum vix conarer accedere. SEN. epist. 15,11 *insidiosa bona* haurientium sitim -ant. PLIN. nat. 25,58 helleborum fortissimi ducis similitudini aequabat; -atis enim intus omnibus ipsum in primis exire. ARNOB. nat. 3,16 quantas nobis irarum flammas indignationum, quos turbines -rent. RVT. LVP. 1,11 instigabat multitudinis animum -atus iracundia furor.

B *speciatim*: **1** *de seditione ac tumultu (v. etiam p. 66,46 sqq.)*: **a** SISENNA hist. 48 vulgum. CIC. Verr. 1,42 multitudinem (Flacc. 96 Sest. 105 LIV. 3,46,1. 3,49,1. 4,14,6 AVELL. p. 2,26). Verr. 2,83 populum (2,84 Cluent. 136. 137 Sest. 104 epist. 9,81 LIV. 1,27,2. 2,18,3. 6,30,8 SEN. contr. exc. 3,8 PAVL. dig. 48,19,38,2. VVLG. act. 21,27). Verr. 6,17 familias. Cluent. 2 contionibus seditiose -atis. 93. 95 Mil. 45 Flacc. 19 ad Q. fr. 1,4,3. Catil. 1,23 cives. 4,4 agrarios. 4,13 servitia (dom. 54 Sest. 53 har. resp. 39 leg. 3,25 POLLIO Cic. epist. 10,33,4 SALL. Catil. 46,3 IVST. 21,4,6 OROS. hist. 4,6,17). Flacc. 5 Asia si -ata, si coacta. 18 opifices (ac. 2,144). 42 caput ... Graecorum -andorum. Sest. 57 imperiti homines. 95 manum facinorosorum (Pis. 16). rep. 2,46 civitas. CAES. Gall. 5,26,2. 5,38,2. 7,13,2 plebem (LIV. 31,44,3 VVLG. act. 17,8). civ. 3,9,1 Dalmatis reliquisque barbaris. HIRT. Gall. 8,31,3 eodem instigante ... possent -ari. BELL. Afr. 54,5 militibus (CVRT. 7,2,28. VLP. dig. 48,4,1,1 sollicitaverit -veritque). LIV. 3,15,9 se Volscos ... et omnia extrema temptaturum et -urum (*chiasmus?*). 4,58,10 Etruriam. 5,3,4 tribunos plebis offensos ac -atos esse. 5,8,8. 7,17,6. 7,36,2. 9,36,12. 9,40,11. 21,5,8. 26,9,6 urbem (VVLG. act. 17,6). 28,24,4 popularibus (29,29,9). 34, 46,1. 35,18,5 omnia. 36,11,11 omnes tumultuose. 40,57,3 VAL. MAX. 9,7,4. PHAEDR. 5,5,11 civitatem (VVLG. act. 17,5). OCTAVIA 867 quis regere?: qui -are potuit. STAT. Theb. 10,350 Arcada. FLOR. epit. 3,10,7 Eburones. MARCIAN. dig. 48,4,3 hostem. IVST. prol. 32 Bastarnae. RVTIL. LVP. 1,7 iuventus. AMM. 25,5,8 turbine -ato calonum. 26,5,7 gentes (30,7,10). 26,7,9 equitum peditumque turmae. VVLG. III reg. 21,25. Esth. 11,7 nationes. Dan. 11,10. Marc. 15,11 turbam. **b** *re aliqua*: CIC. Cluent. 138 populum Romanum ... hominum seditiosorum vocibus ut violentissimis tempestatibus -ari. Catil. 4,20 furore et scelere -ata manus. LIV. 1,10,1 querellis civitates. 3,70,11 ignominiae metu milites. 6,15,6 multitudinem fallaci spe (SEN. dial. 5,2,3 multitudo paucissimis verbis). COLVM. 1,8,18 seditionibus familiam. FRONTIN. strat. 3,16,1 ne supplicio eius ... -ret Nolanos. DARES 24 planctu femineo oppidum. **c** *in, adversus, contra aliquem vel aliquid*: CIC. Verr. 4,182 scribarum ordinem in me -bit. LIV. 24,38,3 in vos populum. LIV. 1,59,12 adversum regem exercitum. 5,4,14 Etruriam omnem adversus nos. 24,29,6 eos adversus Rhodios. 42, 14,8 Lyciorum gentem adversus Rhodios. VVLG. Dan. 11,2 omnes adversum regnum Graeciae. act. 14,2 animas gentium adversus fratres. CIC. Manil. 23 gentes contra imperatorem. MARCELL. chron. II p. 79,434,6 Attilanem contra ... rem publicam. *ad aliquid*: CIC. Sest. 38 operis conductis et ad diripiendam urbem -atis. LIV. 31,28,3 Aetolos ad bellum. 34,46,4 tota gente -ata ad rebellandum. 36,29,1 impetu irae ad bellum. SVET. Iul. 8 *colonias Latinas* ad audendum aliquid. **2** *technice in re medica i. q. excitare, augere, gignere sim.*: CELS. 1 prooem. morbum (2,13). 1,2 quae res gravedines destillationesque -at. 2,4 si ne levatur quidem febris sed aeque -ata continuat. 2,7 dolorem inflammationemque. 2,8 *suppurationes* pulmonum morbi -arunt. 3,6 *febres* -at et sol et balneum et exercitatio et metus et ira. 5,28,2 adusta protinus -ata sunt. 6,6,1 potius -atur eo pituita (6,6,15) quam minuitur. 6,6,8 -are ea (*sc. mala*) possunt et accendere. 7,30,1 *pus*. COLVM. 8,3,8 *aqua* stercorosa (*i. impura*) pituitam -at. SCRIB. LARG. 10 sternutamentum -are ... medicamento. 21 epiphoram. 191 *Dorycnion* ... vomitus frequentes (PLIN. nat. 20,11 -at [*Detlefsen*, concitae *S*, contra, contrahit *alii codd.*] vomitiones. 20,221. 24,168. 25,56. 32,91. 33,92). 194 mentis furorem (*de toxico*). PLIN. nat. 20,23 urinam. 28,60 tussim. AMM. 19,4,7 tumores (CHIRON 47). PS. APVL. herb. 1,16 ad alvum -andum (*i. deiciendum vel emolliendum*). THEOD. PRISC. log. 33 *cibi* inflationem corporibus. SIDON. epist. 9,11,5 in nauseam.

part. adiect. **concitātus**, -a, -um. *compar. l. 20 sqq. 27. 38. 42 sqq. 54 sq. 57. 63. 72. 79 sq.; superl. l. 24 sqq. 29. 52.* GLOSS. ardens festinans; concitat[i]o συγκινηθέντι. **1** *acceleratus, properatus, praeceps, velox, sim.* **a** *de rebus*: CIC. de orat. 1,153 navigio. CELS. 2,7 venae. SEN. dial. 6,18,7 remigiis. epist. 55,2 *fluctus* frequens et -s. 78,17 morbum -um (*i. praecipitem*) et brevem. nat. 6, 20,4 *spiritus* vehementior quam ut sustineri (*sc. possit*) -s ac rapidus. 7,4,1 aeris -i et intorti. PORPH. Hor. carm. 2,13,15 maria. sat. 2, 2,32 aqua -ior. *de actione accelerata*: CIC. rep. 6,18 cuius cursus conversio est -ior (*eadem* BOETH. mus. 1,27. AMBR. hex. 2,2,7 cum ille caelestis orbis ... -iorem habeat conversionem). LIV. 35,29,6 haud paulo -iore cursu (SEN. nat. 5,1,3 cursus aeris). SEN. epist. 108,25 fugere quod currendi genus -issimum est. QVINT. inst. 2,11,4 -issimum corporis motum. AVG. epist. 126,3 gradu -iore. civ. 21,4 -issimo cursu ac recursu. MACR. somn. 1,14,27 nec ulla *celeritas* ... aut -ior esse possit aut segnior. **b** *de equo*: SISENNA hist. frg. 32 ecum -um (VAL. MAX. 1,8,8 CVRT. 4,9,5 *cf. p. 65,4 sqq.*). LIV. 35,5,8 equos -issimos inmittere. **2** *commotus, excitatus, instigatus, exagitatus, iratus, sim.*: CIC. Cluent. 90 populo (Mur. 24 VAL. MAX. 3,2,18 TERT. spect. 1,16). 106 homines (LIV. 2,55,8. 8,27,8). 108 multitudinem (Flacc. 15 Sest. 140 Mil. 2 NEP. Arist. 1,3 LIV. 2,56,14. 3,44,8. 7,14,2. 8,27,9. 23,14,8. 24,32,6 VAL. MAX. 9,7,2). Flacc. 17 contionis (VAL. MAX. 8,7 ext. 1). Sest. 65 operas. 109 furias. rep. 1,31 sociis. LIV. 25,37,14 aciem. 31, 37,10 hostibus. VAL. MAX. 4,7,2 agmen. SEN. epist. 28,3 vatis -ae et instigatae multumque habentis in se spiritus. QVINT. inst. 2, 15,28 Callicles adhuc -ior. 11,3,74 pater ille (*sc. in comoedia; cf. Poll. 4,144* ὁ ἡγεμὼν πρεσβύτης ... ἀνατέταται) interim -s, interim lenis, altero erecto, altero composito est supercilio. decl. 323 p. 271,6 -i et temerarii iuvenis motus est animus. TAC. dial. 14 -s et velut instinctus. AVG. civ. 2,24 -ior reversus est. SIDON. epist. 7,18,3 si me uspiam lectitavisti in aliquos -iorem. *de bestiis*: PAVL. FEST. p. 300 genus bestiolae malificae quae acrius -iusque fit fervore solis. **3** *de rebus incorporeis aut actionibus; i. q. permotus, perturbatus, fervidus, ardens, acer, vehemens, sim.*: LABER. mim. 91 -a, mobilitata mente (CIC. div. 1,128 -a mens aut soluta somno cernit). CIC. ac. 1,31 *res* ita mobiles et -ae. Tusc. 3,7 animi (LIV. 2,23,15. 7,14,3. QVINT. inst. 3,9,7 severum an mitem, -um an remissum). 4,34 turbidi animorum -ique motus. LIV. 2,14,6 impetu (VAL. MAX. 1,7 ext. 1. 5,4 ext. 6. SEN. epist. 124,18 magnos ... impetus et -os ... inordinatos ac turbidos). SEN. contr. 9,6(29),2 -issima est in morte rabies. VAL. MAX. 4,6 pr. a placido et leni adfectu ad ... ardentiorem et -iorem pergam. 5,1 ext. 2 -ae temulentiae impetu evectus. 5,7,3 -ioris et ardentioris erga filium benevolentiae. 7,2 ext. 7 ut praecipuae nobilitatis et -i ingenii iuvenes refrenentur. SEN. benef 2,27,3 multo -ior avaritia. 4,27,3 *vitia* acria et -a. dial. 6,7,2 desideria. 6,8,2 *tristitia* non illa -a ... sed pertinax et obstinata. epist. 75,12 adfectus sunt motus animi ... subiti et -i. 85,7 ambitionem ... non -am (*i. modicam*). 99,24 *bestiarum* -s est amor et paene rabidus. nat. 7,9,1 levis vis (*sc. turbinis*) aut magna et -a. CVRT. 3,10,3 ne suspensi ... -o spiritu capesserent proelium (QVINT. decl. 338 p. 340,29 nusquam maiore animo, nusquam -iore spiritu fuisse pugnandum). COLVM. 6,2,14 mores (*sc. bovis*) propiores placidis quam -is (6,29,4 mores *pulli* ... ex placido -i et ex -o (*v. p. 69,3*) mitissimi. *eadem de equo* PELAGON. 3). QVINT. inst. 6,2,9 *adfectus*. hos -os, illos mites atque compositos (9,2,3. 10,1,48. 73. 11,3,65. 11,3,162). 10,1,44 elatior ingenii vis et magis -a et plena spiritus. 11,1,3 *si* submissum (*sc. genus dicendi*) -is (*sc. causis*) adhibeamus. 11,3,129 frequens et -a in utramque partem nutatio. PORPH. Hor. carm. 4,14,24 'ignes' nunc pro acerrimis -isque periculis accipere debemus. MACR. sat. 2,7,19 *indignationem*. *de voce, clamore*: LIV. 10,5,2 -ior accidens clamor. SEN. epist. 122,15 audis clamorem -um (*i. clarum*). QVINT. inst. 11,3,175 erecta et -a voce dicendum est. **4** *speciatim de oratione vel oratore, i. q. ardens, vehemens, animosus, sim.,* καταφορικός: CIC. de orat. 2,58 oratione ... celeri et -a (SEN. epist. 40,2 QVINT. inst. 3,8,58. 3,8,60 torrens et ... -a). SEN. contr. 3 praef. 7 genus dicendi non remissum aut languidum sed ardens et -um. (QVINT. inst. 8,3,14 -ius ... dicendi genus. 10,1,90 Lucanus ardens et -s. 10,1,118 *Iulius Africanus* -ior. *cf.* AMM. 14,7,18 Eusebius ... -s orator). 7,4(19),6 violentus actor et -s. 7,4(19),10 magna phrasi flueret (*Thomas*, quasi fluerent *codd.*) et -a. VAL. MAX. 9,14 ext. 2 copiosae atque -ae facundiae oratorem. SEN. clem. 2,2,3 expresserunt sensus vehementes et -os. QVINT. inst. 12,9,3 vibrantibus -isque

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

sententiis velut missilibus utetur. **5** *in re medica*: PLIN. nat. 23, 90 folia stomacho inlinuntur et vulvae -ae (*i. de spasmo uterino*). *substantivi vice*: LIV. 7, 18, 8 inter -os per se omnes vix duces eminent. VAL. MAX. 8, 10, 1 nimis remissos excitando... plus iusto -os revocando. COLVM. 6, 29, 4 (*v. supra p. 68, 65*). VVLG. prov. 27, 4 impetum -i ferre quis poterit?

adv. **concitātē.** **1** *celeriter*: SEN. dial. 7, 1, 1 -ius fertur. epist. 40, 12 disputabat expedite magis quam -e ut posses dicere facilitatem esse illam (*sc. eloquentiam*) non celeritatem. COLVM. 6, 6, 4 agitur pecus. LACT. inst. 5, 1, 9 ad *mortem* -issime tendunt (6, 1, 9). 6, 16, 3 non esse currendum -e sed gradiendum quiete. 6, 17, 13 quamlibet -e ierit. AVG. civ. 5, 26 *cum ventus* quaecunque in eos iaciebantur -issime raperet. quant. anim. 31, 62 movere illa corpuscula tanto -ius. MACR. sat. 2, 3, 16 cum Piso mollius incederet, filia -ius. MARCELL. med. 20, 57 stomachi dolorem -issime sedant. **2** *vehementer, acriter*: QVINT. inst. 1, 8, 1 quid lentius, celerius, -ius, lenius dicendum. 3, 8, 68. 8, 3, 40 -e dicere an moderate. 9, 4, 130 alia lenius, alia -ius, alia sublimius, alia pugnacius. 10, 2, 23 leniter... aspere... -e... remisse. 11, 3, 23 aspere... -eque (decl. 301 p. 185, 11 aspere et -e contra divitem acturus). 12, 10, 71 severe, acriter, vehementer, -e. 11, 3, 133 -e itur. 12, 10, 26 adfectus -ius moveat. FRONTIN. strat. 2, 1, 9 -ius intulit signa (AMM. 25, 1, 17). DON. Ter. Ad. 2. irati omnia -e (*codd.* concite *ed. pr., Wessn.*) faciunt. Hec. 85 -ius Pamphilum defendit. AVG. civ. 22, 23 -ius... remissius... concupiscere. c. acad. 3, 7, 15 ne -ius rapiar animo. mor. eccl. 1, 31, 37 -ius ventris et gutturis provocant appetitum.

synonyma verborum conciendi *et* concitandi: accendere, agitare, commovere, contrahere, excitare, gignere, incendere, inflammare, inlicere, inritare, instigare, intendere, movere, perturbare, sollicitare, temptare (accelerare, comparare, compellere, concutere, conlocare, conquatere, convocare, impellere, impetum sumere, moliri, permovere, provocare, pulsare, vehere, vocare). acer, ardens, celer, citatus, elatus, erectus, festinans, festinus, infestus, instinctus, mobilitatus, praeceps, rabidus, rapidus, subitus, torrens, turbidus, vehemens, velox, vibrans, violentus (acceleratus, emissus, fervidus, impulsus, instigatus, iracundus, iratus, praecipitatus, properatus).

opposita: componere, conciliare, detinere, deterrere, frangere, inhibere, lenire, levare, minuere, mitigare, mollire, placare, reflectere, refrenare, remittere, regere, resolvere, restinguere, retinere, retrudere. compositus, languidus, lenis, lentus, mitis, moderatus, molliter, placidus, quietus, remissus, segnis.

concitor, -ōris *m. a* concire, concitus. GLOSS. concitorem incitatorem. LIV. 23, 41, 2 belli (29, 3, 3. 37, 45, 17 TAC. hist. 1, 68. 4, 56 ann. 4, 28 IVST. 2, 9, 21. 5, 1, 1). LIV. 45, 10, 10 volgi. AMM. 14, 10, 5 seditionum. 15, 2, 10 ausorum. 15, 7, 5 turbarum (17, 9, 5. 28, 6, 28). 18, 5, 5 rerum novarum. 25, 10, 9 tumultus. 31, 10, 10 pugnarum.

concitus, -a, -um *v. p. 37, 76.* *Gudeman.*

concīvis, -is *m. a* con *et* civis. GLOSS. συμπολίτης; accolae vicini -es; compatriota -is, conprovincialis. *non legitur ante* ITALAM; *cf. Kuebler, Archiv 8 (1895) 187.* ITALA Eph. 2, 19 (Tert. adv. Marc. 5, 17) non sumus peregrini nec advenae, sed -es sanctorum (συμπολῖται, VVLG. cives). *cf.* AMBROSIAST. in Eph. 2, 19 -es facti filiorum dei. AVG. epist. 84, 1 cum -e meo. serm. ed. Mai 93, 4 *in paradiso* -es angelos... inveniemus. PS. AVG. serm. 188, 5. 224, 4. PAVL. NOL. epist. 25ᵃ, 1 -i bono (conci bono *M*, conciboni *Weyman*) nostro Victori. GREG. TVR. Mart. 2, 44 VEN. FORT. epist. (carm. 5, 6) 4. carm. 7, 7, 61 *al.* GREG. M. epist. 7, 3. EVANG. de nativ. Mar. 2, 1 inter ceteros -es suos (PS. MATTH. euang. 2, 1 *cod. B* cives). VITA Caes. Arel. 1, 3. 1, 17. VITA Caes. Arel. 1, 10 *nominativus* -es (1, 29 -is).

? **concius,** κερκίστρα GLOSS. II 106, 43 *corrupt.* (cuneus κερκίς *Heraeus*).

concla *v.* conchula. *L.*

conclāmātio, -ōnis *f. a* conclamare. *actus conclamandi, clamor plurium sive gaudentium sive querentium*: CAES. civ. 2, 26, 1 *Curio* universi exercitus -e imperator appellatur. SEN. clem. 1, 12, 2 -em tot milium sub gladio gementium. 1, 25, 5. TAC. hist. 4, 1 ubique lamenta, -es. ann. 3, 2 lacrimis et -bus dolorem testabantur. QVINT. decl. 246 p. 8, 2 familiae -e excitari non potuit, sed belli tumultu. ORAT. imp. Hadr. de Matid. (CORP. XIV 3579) luctuosis -bus resonant fores aedium mearum. ARNOB. nat. 1, 41 nonne illum Attin... deum sanctum Gallorum -e testamini? SERV. Aen. 6, 218 post ultimam -em comburebantur *cadavera*. COD. Iust. 1, 12, 5 nemo -bus utatur, nemo moveat tumultum. *accedit ad notionem consensus* (*cf. infra p. 70, 32*): PS. LEO M. homil. 13 sunt et alia... testimonia, quae ex paginis et novi et veteris Testamenti quadam -e confirment hanc esse... dignitatem.

conclāmito, -āre [*cf. c.* conclamare *et c.* clamitare. *Th.*]. PLAVT. Merc. 51 conclamitare (*inf. hist.*) *pater* tota urbe.

*****conclāmo,** -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* clamare. GLOSS. κατακράζω, συγκαλῶ. SERV. Aen. 3, 523 -at valde aut saepius clamat. GRAMM. VII 269, 1 clamo clamoris simplicis est, -o simul cum multis. *inde a* PLAVT. *legitur.*

I *simul clamo aut valde clamo, plerumque de pluribus, non raro de uno dictum. verbum* **intrans.** *est, sed saepe cum obiecto q. v. interno coniunctum. sequitur vel praecedit oratio directa*: PLAVT. Mil. 178 -o: 'heus quid agis tu', inquam, 'in tegulis'? CATVLL. 42, 18 -ate iterum altiore voce. VERG. Aen. 6, 259 'procul, o procul este, profani' -at vates. 9, 34. 373. 423. 12, 426. OV. ars 3, 737 'ei mihi', -at, 'fixisti pectus amicum'. PETRON. 50 *familia* 'Gaio feliciter' -vit. VAL. FL. 3, 259. 6, 29 STAT. Theb. 12, 436 SVET. Tib. 75. Nero 46 -atum est ab universis: 'tu facies, Auguste'! TERT. scorp. 10 VVLG. iud. 19, 30 HIER. epist. 55, 4 RVFIN. hist. 4, 15. *sequitur accus. c. inf.*: PLAVT. Men. 1156 vis -ari auctionem fore? CIC. inv. 2, 15 caupo... -at hominem esse occisum. Verr. 5, 142 Phil. 6, 2 PLANC. Cic. epist. 10, 21, 4 CAES. Gall. 3, 18, 5. 7, 66, 7 civ. 1, 7, 8 SALL. Cat. 48, 5. VERG. Aen. 2, 233 ducendum ad sedes simulacrum orandaque divae numina. LIV. 2, 65, 3. 5, 22, 5. 5, 28, 8 exercitus. 5, 55, 2 senatus. 6, 42, 13 -atum a patriciis et iuvenibus se id... facturos. 10, 5, 11. 25, 15, 15. 26, 10, 6 captum Aventinum -erunt. 30, 22, 6. 34, 61, 8. 37, 49, 5. 40, 7, 6. VAL. MAX. 4, 1, 12 cum interemptum Scipionem -ari audisset. SEN. dial. 7, 26, 8 *senex* -at iratum aliquem deorum (*sc. esse*). CVRT. 5, 5, 8. 5, 13, 5. 7, 4, 7. 10, 7, 3. PETRON. 102 -bo... servos... praecipitasse se in mare. TAC. hist. 3, 29 *C. Volusius* capta castra (*esse*) -vit. 2, 68. ann. 1, 8 -ant patres corpus (*Augusti*) ad rogum... ferendum. SVET. Iul. 80 APVL. met. 10, 6 SPART. Carac. 7, 2 VOPISC. Car. 8, 6. DARES 8 populus -vit per se moram non esse. 42 exercitus totus. AMM. 19, 1, 11 HIER. epist. 100, 11 *quamquam Iudaei* crucifigendum (*sc. eum esse*) vocibus impiis -verint. RVFIN. hist. 3, 7 auctorem vitae a semet universa gens -vit (ἱκέτευσεν) auferri. OROS. hist. 1, 6, 4. MARCELL. chron. II p. 98, 512, 6 *plurimi* Marinum Platonemque... feris subici -antes. SIDON. epist. 1, 7, 10 acclamatur ab accusatoribus, -atur a iudicibus reum laesae maiestatis confitentur teneri. *pro acc. c. inf. legitur* quod: HIER. in Is. 10, 1 p. 141 nobis videtur contra iudices... sermo propheticus -are, quod... iniquas scripserint leges. *accedit ad notionem consentiendi*: HIER. in Ioel 1, 4 p. 171 *erucam, locustam, bruchum, rubiginem* quatuor esse perturbationes... omnes philosophorum scholae -ant *cf. p. 69, 74. 71, 7.* *sequitur* ut: CAEL. hist. 30 imperator -at... ut... removeantur. QVADRIG. hist. 10ᵇ *Gallus* cum voce maxime -at... uti prodiret. CIC. Tull. 50 endoplorato, hoc est, -ato, ut aliqui audiant et conveniant. CAES. Gall. 5, 26, 4. LIV. 3, 50, 16 a multitudine -atum est, ut... mitterent (frg. 22 ab universa multitudine). 22, 30, 1 -atur, ut colligantur vasa. 24, 34, 1 -ant, bonum ut animum haberent. 30, 21, 10. FEST. p. 334 iuniores -erunt, ut de ponte deicerentur sexagenarii. *nudus coniunctivus*: CAES. civ. 3, 6, 2 -antibus omnibus, imperaret quod vellet. HIRT. Gall. 8, 20, 2 *Bellovaci* -ant, legati obsidesque ad Caesarem mittantur. LIV. 37, 39, 3 -atum undique est, duceret. CVRT. 4, 1, 29 -ant, duceret, quo videretur. *interrogatio indirecta*: CAES. Gall. 1, 47, 6 *Ariovistus* -vit, quid ad se venirent? *sequitur obiectum internum, quod vocatur*: VARRO AT. carm. frg. 5 nymphae 'o Phoebe' et 'ieie' -erunt. CIC. Flacc. 17 quod Mithridates... se velle dixit, id sutores et zonarii -erunt (*i. clamando probaverunt*). CAES. civ. 1, 66, 1 signum dari iubet et vasa militari[a] more -ari (*t. t. cf.* 3, 37, 4 ne[c] -atis quidem vasis. 3, 38, 1. FRONTIN. strat. 1, 8, 9. *eodem sensu absolute* CAES. civ. 1, 67, 2 quod pridie noctu -atum esset in Caesaris castris. 3, 75, 2). Gall. 7, 70, 6 ad arma -ant (civ. 1, 69, 4 -atur ad arma. LIV. 3, 50, 11. 6, 27, 3. 7, 12, 3. 10, 32, 9. 21, 49, 10. 23, 27, 4. 29, 9, 5. 29, 28, 9. 41, 26, 2. *cf.* 24, 29, 8 quod ibi primum -atum [sit] ad libertatem). Gall. 5, 37, 3 suo more victoriam -ant atque ululatum tollunt. VERG. Aen. 3, 523 Italiam primus -at Achates. OV. met. 6, 227. 7, 843. SEN. dial. 5, 43, 3 saepe rixam -atum in vicinio (vicino *A*) incendium solvit (APVL. met. 2, 27 ignem). epist. 17, 3 cum aqua (aliqua *codd.*) -ata est. 29, 11 hoc omnes tibi ex omni domo -bunt (*sc. nihil esse grato animo honestius*). 81, 30. STAT. Theb. 4, 802 -at... primus... 'aquae'. 10, 685 vulgus euntem auctorem pacis servatoremque deumque -at gaudens. IVV. 7, 167 haec alii sex vel plures uno -ant ore sophistae. TAC. ann. 3, 74 *duces* bene gesta re publica... -bantur *sc. imperatores.* APVL. met. 3, 27 latrones. HIER. epist. 61, 3 orthodoxum (*me*) -bas. 117, 6 *omnes te* ingenuam -bunt. VVLG. iud. 7, 18 clangite et -ate (ἐρεῖτε) 'Domino et Gedeoni'. *nota* VERG. Aen. 10, 737 -ant socii laetum paeana (*i. canunt*). *absolute positum continet notionem vel approbationis gaudiique vel lamentationis vel furoris sim.*: CAES. Gall. 7, 26, 4 *matres familiae* -are et significare de fuga Romanis coeperunt. 7, 21, 1 -at (clamat *A*) omnis multitudo et suo more armis concrepat. 7, 38, 6 -ant Haedui et Litaviccum obsecrant ut sibi consulat. VERG. Aen. 5, 660 actae furore -ant. OV. met. 4, 691. 10, 385. LIV. 1, 25, 6 cum -asset gaudio... exercitus. 1, 58, 12 -at (*sc. lamentans*) vir paterque (SIL. 2, 251 matres *Saguntinae*. STAT. Theb. 6, 13 planctu -at uterque Isthmos). 33, 9, 2 utraque acies simul -vere [*de clamore militari*] (SIL. 1, 502). SEN. dial. 9, 11, 7 totiens in vicinia mea -atum est. nat. 7, 1, 2. CVRT. 8, 11, 22 dato signo... universi -rent. PETRON. 54. VAL. FL. 4, 293 -ant socii et subitas dant gaudia voces. 4, 693. SIL. 16, 336 -ant plausuque fremunt. STAT. Ach. 1, 553. QVINT. inst. 2, 2, 12 cum indecora exsultatione -ant. FRONTIN. strat. 2, 4, 8 lixas calonesque... -are iussit. COMM. instr. 2, 2, 6 -ant pariter plangentes, sero gementes. ARNOB. nat. 4, 36 -ant et adsurgunt theatra. IVVENC. 4, 565 -ant omnes (*sc. ira incensi*). HIER. epist. 36, 13

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

omnis Iudaea -at et synagogarum consonant universa subsellia, quod videlicet idem sermo. 112, 22 seditione populi -ante. VVLG. Ios. 6, 5 -bit omnis populus vociferatione (ἀνακραγέτω πᾶς ὁ λαὸς ἅμα). iud. 7, 23 -antes ... viri Israel (ἐβόησαν) (18, 22). AMM. 24, 6, 11. 25, 6, 13 miles (*coll.*) -ans ... minaretur extrema. 20, 4, 17. PS. AVG. serm. 260, 1 oportet ... unumquemque super se ipsum quasi super mortuum -are. CASSIAN. c. Nest. 4, 1, 2 consentientibus et quasi -antibus sibi divinorum voluminum testimoniis.

II ***transitive:*** **a** *convocare, usu poetico*: VERG. Aen. 7, 504 duros -at agrestis. OV. met. 13, 73 socios. APVL. met. 4, 3 canes. 7, 21 -atum viatorum praesidium. CLAVD. rapt. Pros. 3, 4 illa (*Thaumantis*) ... numina -at pelagi. *nota* VVLG. I reg. 14, 20 -vit ... Saul et omnis populus (*cod. Vatic.* ἀνέβη, *Alex.* ἀνεβόησεν). iud. 10, 17 filii Ammon -antes (ἀνέβησαν) in Galaad fixere tentoria. *utroque loco passivam formam hebraicam* HIER. *male vertit activa.* **b** *i. q. inclamare*: SEN. Oed. 975 deos -at omnes. epist. 52, 13 non laudatur ille nunc, ... sed -atur. MART. 9, 45, 5 immensis -ata querellis saxa senis (*sc. Promethei*). DAMAS. epist. 2 Migne 13, 350^C Iericho ... -ata concidit. HEGES. 5, 26, 2 ubi -atae urbis resultavit sonus. PROSP. epist. 1, 3 hoc totum ab istis sanctis intentiosissime -atur (*i. impugnatur*). ALC. AVIT. carm. 4, 192 *angelicus chorus* laude perenni -at celebratque deum. COD. Iust. 6, 59, 11 pr. ad ultimum locum pater a legibus -atur (*i. ad hereditatem vocatur*). *speciatim*: *mortuum invocando deplorare*: DON. Ter. Eun. 348 -atum satis deploratum satisque vociferatum. SCHOL. Ter. p. 59, 10 olim, quando aliquis mortuus est, exercuerunt vigilias circa cadaver ipsius octo diebus. nono autem die omnes clamaverunt: non vivet, et sic eum rogo imposuerunt. LIV. 4, 40, 3 *domus* -erant suos. LVCAN. 2, 23 corpora nondum -ata iacent (*cf.* COMMENT. Lucan. 2, 23 nondum -ata: ante planctum. -ata: defleta vel mortua). STAT. silv. 2, 6, 5 partem -are tori. PS. QVINT. decl. 8, 10 ad vitam post -ata suprema redeuntes. APVL. Plat. 2, 18 -atis desperatisque corporibus. met. 1, 6 iam defletus et -atus es (2, 27). FRONTO p. 88, 1 N. -atus sum nostris. ZENO 1, 16, 6 cadaver amplectitur *uxor* -atum. AVSON. 323, 15 deposito prope -atus in aevo. AMM. 21, 15, 4 supremis cum gemitu -atis. 30, 10, 1 post -ata imperatoris suprema corpusque curatum ad sepulturam. ALC. AVIT. hom. 7 p. 117 peccatoribus in animarum funere -atis. PS. AVG. serm. 262, 2 oportet ... sicut super mortuum -atum, ita magnos super exstinctam animam dare planctus. CARM. epigr. 766, 3 quem nemus Aelysium Marinum -at omne. *inde proverbialiter*: TER. Eun. 348 iam -atumst (DON. *explicat* transactum ac finitum, ut -ata corpora nihil reliqui iam habent ad vitae officia. SCHOL. Ter. p. 101, 15 iam res peracta est. manifestum est. p. 59, 10 -ata res desperata). AMM. 18, 6, 18 actum et -atum est.

part. perf. p. **conclāmātus,** -a, -um *pro adi.* **1** *celeber vel famosus*: SIDON. epist. 2, 2, 12 ex illo -issimo fontium. 6, 1, 3 te -issimum primipilarem. 8, 3, 3 -issimas declamationes. 7, 14, 7. CLAVD. MAM. anim. p. 122, 9 religio -a est. *adde*: *part. praes. act. eodem sensu*: ALC. AVIT. epist. 30 p. 60, 24 Isaias conclamantissimus prophetarum. **2** *perditus, desperatus*: SERV. Aen. 2, 233 semper res perditae -ae dicuntur (*v. supra l. 40*). AMM. 15, 8, 21 salutarem genium adfulsisse -is negotiis. 20, 8, 17 rerum acerbitates iam -as et perditas. PRVD. ham. 944 -a iacebit materies. MACR. sat. 7, 5, 26 herbas -i (*i. perniciosi*) frigoris. ENNOD. opusc. 3, 82 p. 351, 28 actionem paene -am et valde difficilem ... percontatus est. 2, 23 p. 295, 1 sanari non potest -s (*i. mortuus*).

synonyma: *ad I*: clamare, clamorem tollere, clamitare, exclamare, plausu fremere (SIL. 16, 336). consentire (*v. p. 71, 7*). *ad II a*: convocare. *ad II b*: appellare, inclamare, invocare, celebrare, deplorare, deflere (*v. supra l. 32*). *per proverbium*: actum est (*v. supra l. 44*). *per adi.*: *ad 1*: vulgatus, celeber, famosus. *ad 2*: perditus, desperatus (*v. supra l. 43*), valde difficilis.

derivata: conclamatio, conclamito. *Hoppe.*

? **conclārius.** TERT. idol. 23 auditur in cera manus *Zachariae muti scribentis* omni sono conclarior (*B*, clarior *Gel.*).

conclassāre classem iungere, adiungere classem, coniungere classes; conclamare, GLOSS. [*it.* chiassare 'lärmen'. *cf. Diez, Etymolog. Wörterbuch d. roman. Sprachen I s. v.* chiasso. *M.-L.*] *L.*

conclāvātio, -ōnis *f.* a 1 conclavare. GLOSS. II 446, 19 συνήλωσις conclavatio.

conclāve, -is *n.* [*a* con *et* clavis *vel a* cum clavi *ductum esse videtur. Th.*]. *abl. sing.* -e: CALP. hist. 27 ENNOD. opusc. 2, 78 p. 312, 5 CARM. epigr. 1562, 5. *gen. plur.* -ium: PLAVT. Aul. 438 VITR. 7, 9, 2 CET. FAV. 15 p. 295. -iorum: VITR. 6, 3, 8. conclāve: CARM. epigr. 1562, 5. *nom. sing.* conclāvia? GLOSS. *v. p. 72, 8.* conclāvis: NOT. Tir. 50, 88 GLOSS. *v. l. 81. p. 72, 4. 7. 68.* conclāvium: VIRG. gramm. epit. 5 p. 40 domuncula -ium domus domicilium nidum avis (*cf.* BEDA gramm. VII 270, 9. conclaviorum *gen. plur. v. l. 74*). conclavum *et* conclavus GLOSS. *v. p. 72, 7. 8.* PAVL. FEST. p. 38 -ia dicuntur loca, quae una clave clauduntur (GLOSS. II 380, 38 conclavis οἶκος ὑπὸ μίαν κλεῖδα. II 575, 36 domus cum altera eadem clave reseranda). DON. Ter. Eun. 583 -e est separatior (spatiorum *T C*, secretior *V*) locus in interioribus tectis vel quod intra eum multa loca clausa sint ut cubicula adhaerentia triclinio. EVGRAPH. *ibid.* -e dicimus locum quem † † multa patefaciunt. SCHOL. Ter. p. 105, 11 in -i: in cubiculo vel interiore domo. p. 124, 23 -e locum secretum dicit in domo. GLOSS. κοιτών (*v. l. 59*), dieta, κουβούκλιον, interior cubiculus (GLOSS. V 280, 51 conclavis cubiculum intra cubiculum); interius cubiculum, sed proprie domus sic appellatur; locus clusus vel munitus vel domus quae multis concluditur cellis (GLOSS. V 279, 61 conclavis locus conclusus. IV 43, 30 -us. 36, 16. 497, 22). GLOSS. II 107, 6 conclavia συνοικία. 447, 6 conclavum conclavia συνοικία. V 281, 63 conclavia cubilia adversarius usus (ad varios usus *Löwe*) clausa. *legitur inde a* PLAVT., *deest apud poetas praeter* PLAVT. TER. HOR. sat. MART. CARM. epigr. 1562, 5.

I *proprie*: **1** *de cubiculis, tricliniis aliisque domus partibus, quae clavibus claudi possunt*: PLAVT. Aul. 438 qui angulos ⟨in⟩ omnis mearum aedium et -ium mihi pervium facitis? Cas. 881 recta via in -e abduxi. Mil. 140 unum -e, concubinae quod dedit miles. 142 in eo -i ego perfodi parietem. Most. 843 istum ... circumduce hasce aedis et -ia. Trin. 151 thensaurum demonstravit mihi in hisce aedibus, hic in -i quodam. TER. Eun. 583 virgo in -i sedet (*cf.* GLOSS. V 536, 41 in -i in cubiculo). Haut. 902 est mihi ultimis -e in aedibus quoddam retro. CALP. hist. 27 eo in -e postquam introivit. VARRO ling. 8, 32 gemina -ia dissimiliter poliunt (*Koeler*, pollent *F*). CIC. S. Rosc. 64 se in id -e committere. *ibid.* cum cenatus cubitum in idem -e ... isset. Verr. 4, 58 ut in singula -ia, ... tricenos (ternos *al.*) lectos ... quaereret. dom. 116 in Palatio ... porticum cum -bus pavimentatam trecentorum pedum concupierat. de orat. 2, 353 -e illud, ubi epularetur Scopas concidisse (VAL. MAX. 1, 8 ext. 7. QVINT. inst. 11, 2, 13 *eandem rem narrantes* triclinium *appellant*). div. 1, 26 -e illud, ubi (*Deiotarus rex*) erat mansurus, corruit. 2, 20 in eo -i. Phil. 2, 69 huius in aedibus (sedibus *codd.*) pro cubiculis stabula, pro -bus (*v. l.* tricliniis *cf. l. 27*) popinae sunt. ad Q. fr. 3, 1, 14 absolutum offendi in aedibus tuis tectum; quod supra -ia non placuerat tibi esse multorum fastigiorum, id nunc honeste vergit. 3, 9, 7 inferior porticus et eius -ia fiunt recte. NEP. Dion. 9, 1 cum ... Dion ... in -i edito recubuisset. HOR. sat. 2, 6, 113 currere per totum pavidi -e. LIV. 39, 14, 9 ut ... comprehensos ... libero -i ad quaestionem servarent. VITR. 6, 3, 8 altitudines omnium -iorum ... sic habere debent rationem (CET. FAV. 15 p. 295 tricliniorum et -ium quanta latitudo et longitudo fuerit). 6, 6, 7 cum ... in tricliniis ceterisque -bus maximus est usus luminum. 7, 2, 2 camerarum dispositiones in -bus expediantur. 7, 3, 4. 7, 4, 1 -bus quae plano pede fuerint. *ibid.* libramentum -is. 7, 5, 1 ceteris -bus id est vernis autumnalibus aestivis ... constitutae sunt ab antiquis ... certae rationes picturarum. 7, 9, 2 *minium* cum est in expolitionibus -ium tectis inductum. CELS. 1, 2 exercitationem recte sequitur ... balneum, sed -i quam maxime et alto et lucido et spatioso (*sic ablativus sine praep.* in *legitur*: 3, 4. 3, 7, 2. 7, 29. VLP. dig. 29, 5, 1, 29). 3, 24 utendum est ... -i cultiore. 4, 6 in eo -i, quo cubabit aeger. 4, 11 calidum et inclusum. CVRT. 10, 7, 16 Perdicca ... -e ... obser[v]ari iubet. COLVM. 12, 2, 2 quod est excelsissimum -e, pretiosissima vasa et vestem desiderat. SVET. Aug. 72 sine marmore ullo aut insigni pavimento -ia. APVL. met. 2, 23 -e quoddam obseratis luminibus umbrosum. PAVL. dig. 8, 2, 28 in imo pariete -is vel triclinii. *saepe apud* ICTOS. ARNOB. nat. 6, 3 maxima contumelia est habitationibus deos habere districtos, tuguriola his dare, -ia et cellulas fabricari. COD. Iust. 9, 4, 3 (*Constantini imp.*) quoniam unum carceris -e permixtos secum criminosos includit. LAMPR. Diad. 4, 1 purpuras ... in id -e redigi praecepit. ITIN. Alex. 41 Antipatri regis. AMM. 30, 6, 3 ad -e ductus est intimum. AVSON. 419, 66 operto -is tui non sanctior ara Vestalis, non pontificis cubile castius. VVLG. II reg. 4, 7 dormiebat super lectum suum in -i (κοιτών). 13, 10 *bis.* IV reg. 6, 12. AVG. serm. 87, 9 in uno -i (266, 4. 269, 2. ISID. reg. mon. 13, 1). SVLP. SEV. dial. 1, 21, 4 parva ... prius cellula contentus habitare erigit celsa laquearia, construit multa -ia. SIDON. epist. 2, 2, 4 intra (9, 4, 1). ISID. reg. mon. 1, 1 monasterium vestrum miram -is custodiam habeat, ut firmitatem custodiae munimenta claustrorum exhibeant. **2** *de stabulis quibusdam*: COLVM. 8, 1, 3 ea sunt omnia ... sicut avium cohortalium stabula nec minus earum quae -bus saeptae saginantur, vel aquatilium animalium receptacula. **3** GLOSS. III 20, 14 conclavis ἀφεδρών (313, 35). II 106, 45 conclavis et culina ἀφεδρών, ἀπόβατος (107, 9). GLOSS. -e latrinae, ἀφεδρών. MART. 5, 44, 6 quem thermis modo quaerere et theatris et -bus omnibus solebas. 11, 77, 1 in omnibus Vacerra quod -bus consumit horas et die toto (tota *pars codd.*) sedet. **4** *de receptaculis aliis*: IVL. VAL. 1, 5 dracunculus, utpote tantilli -is (*i. e. testulae ovi,* conglovi *cod. Taurin.*), pertenuis. SYMM. or. 2, 28 intra -e Rheni regia classis armatur. CARM. epigr. 1562, 5 efflue astrigenos de caeli -e nimbos.

II *in imagine*: GLOSS. in -i: in secreto, in ⟨in⟩penetrabili. AMBR. in psalm. 118. serm. 19, 40 nihil deo est obseratum, nil clausum aeterno lumini: sed portas malitiae dedignatur aperire, -ia non vult penetrare nequitiae. RVFIN. hist. 1, 4, 10 sapientiae pietatisque thesaurus qui velut intra angustum -e pro raris quibusque cultoribus tenebatur (CASSIAN. inst. 2, 10, 1 ea ... per ineffabilem quendam gemitum ex intimis pectoris sui -bus evaporare conatur. conl. 9, 27 de intimis animae -bus. FAVST. REI. epist. 3 p. 177, 6 *anima* in -i corporis sui ... requiescit. ENNOD. opusc. 2, 78

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

p. 312, 5 non interest, quae intervalla nos segregent, si uno in supera mansione -e retinemur (*de unitate spirituali*). 5, 9 p. 396, 4 nec tamen vastatrix illa et magistra pestis latebat viscerum immissa -bus.
synonyma: cubile, cubiculum, triclinium. stabulum, receptaculum.

conclāvia *v.* conclave.

conclāvīcula *a* conclavis *deminutive.* NOT. Tir. 50, 88a.

conclāvis *et* **conclāvium** *v.* conclave.

1. conclāvo, -āre [*a* con *et* clavus *derivatum. Th.*]. GLOSS. II 446, 18 conclavo συνηλῶ.

2. conclāvo, -āre [*a* con *et* clavis. *Th.*]. *inde part. perf. pass.* **conclāvātus,** -a, -um. PAVL. FEST. p. 58 conclavatae dicebantur, quae sub eadem erant clave. *Burger.*

conclāvum *et* **conclāvus** *v.* conclave.

conclea *v.* cochlea.

conclēricus, -ī *m. a* con *et* clericus. AVG. epist. 88, 6 -os nostros. 122 dilectissimis fratribus -is et universae plebi. OPTAT. app. 1 p. 189, 21. NOVELL. Iust. 123, 16 pr. propriis -is (συγκληρικοῖς) dare (= IVLIAN. epit. novell. 115, 25). IVLIAN. epit. novell. 115, 49 -is suis (NOVELL. Iust. 123, 29 clericis). CONC. Autiss. c. a. 573 p. 182, 18 -o suo. *L.*

conclūdenter *v.* concludo *p. 78, 41.*

⁎**conclūdo,** -clūsī, -clūsum, -ere [*a* con *et* claudere. *Th.*]. GLOSS. κατακλείω, συγκλήω. concludit συγκλείει, convincit. concl usum habere: PLAVT. Cist. 275 Trin. 909 TER. Phorm. 744 CATO agr. ind. 133 VARRO rust. 3, 5, 8. 3, 12, 2 *al.* *part. perf. pass.* conclausus: COLVM. 3, 12, 2 RVRIC. epist. 1, 5 p. 358, 16 CORIPP. Ioh. 1, 551. *vocabulum deest*: CATVLL. CAES. SALL. TIB. PROP. LIV. OV. VAL. MAX. CELS. PHAEDR. CVRT. COLVM. LVCAN. PETRON. VAL. FL. MART. STAT. SIL. IVV. *al.* *singulis locis*: NEP. VERG. VELL. TAC. SVET. *ternis*: HOR. CIC. *fere 130ies*.

I ***proprie: claudere, includere***: **1** *animantia*: PLAVT. Bacch. 1145 nostros agnos -sos istic esse aiunt. Cas. 132 -ēre in fenestram (-a *A*) firmiter. Cist. 275 si -sos vos ⟨me⟩ habere in carcere (VVLG. act. 22, 19 in carcerem. RVFIN. hist. 3, 5, 6 hist. mon. 18). Curc. 450 in cavea si forent -si itidem ut pulli gallinacei. Epid. 402 in aediculam istanc sorsum -i volo. Rud. 610 in vincla bestiam. 1144 hic vos -sos gero. TER. Ad. 552 me ... in cellam aliquam cum illa -am. Eun. 667 illum aliquo. Phorm. 744 -sam hic habeo uxorem. CATO agr. 89 gallinas. agr. ind. 133 ut canes ... -sos habeas. VARRO rust. 2, 1, 4 silvestria *animalia* deprenderent ac -rent. 3, 5, 8 in peristylo habuit exedra -sas aves. 3, 12, 2. CIC. Verr. 5, 54 artifices omnis ... convocari iubet ... eos -it. fin. 5, 56 quas (*bestias*) delectationis causa -imus. LVCR. 3, 773 an metuit (*sc. anima*) -sa manere in corpore putri (ARNOB. nat. 2, 28 *animae* -sae in corporibus). VITR. 2, 8, 15 Rhodii ... in medio -si in ipso foro sunt trucidati. VELL. 2, 22, 4 *Catulus* -sit se loco (HYG. astr. 2, 14 -sus quodam loco secreto). SEN. Phaedr. 122 qui nostra caeca monstra -sit domo (APVL. met. 7, 14 domi me -sum). PLIN. nat. 9, 83 *piscium genera* testis -sa duris (AMM. 23, 6, 86 *conchae* -sae). AMPEL. 8, 16 in qua (*cavea*) -sa Sibylla dicitur. GAIVS dig. 41, 1, 5, 2 *apes* alveo. VLP. dig. 48, 6, 6 filium ... ingenuum ... raptum atque -sum. APVL. met. 9, 32 sub ... intecto -sus stabulo. NEMES. cyn. 146 postquam -sa videt sua germina flammis. 165. 304 quae *linea* possit volucresque metu -ere praedas. ARNOB. nat. 6, 17 *dii* -i se patiuntur et in sedis obscurae coercitione latitare. HIL. c. Const. 7 -sos urbe. VEG. mil. 3, 8 podismum mensurae colligi oportet, ut ad quantitatem -atur exercitus. 3, 20 ex utroque cornu hostem circumveniat et quasi in sinum sui -at exercitus. 3, 22 *adversarium* a fronte et a tergo. HIER. in Is. 22, 7/9 p. 314 ut obsessos in te (*vallis Sion*) atque -sos non patiantur exire. VVLG. exod. 14, 3 coarctati sunt in terra, -sit eos desertum. I reg. 6, 10 vitulosque earum -erunt domi. psalm. 34, 3 effunde frameam et -e (*LXX* σύγκλεισον) adversus eos qui persequuntur me. Luc. 5, 6 -erunt piscium multitudinem. RVFIN. hist. 5, 1, 35 ut viderentur sibi non in ergastulo sed in myrothece -si. hist. mon. 1 p. 400A intra sepulcrum quoddam. CORIPP. Ioh. 1, 551 hostile obsessis -clausum vallibus agmen. 8, 171 -ere gentes obsidione parans. *nota*: PALLAD. 1, 29, 2 ne eos (*fasianos*) pituita -at (*i. obturet*). THEOD. PRISC. gyn. 12 aut praesentis indignationis interventu penitus -antur *feminarum genitalia. cf.* VVLG. gen. 16, 2 -sit (*LXX* συνέκλεισε) me dominus ne parerem. **2** *res*: PLAVT. Amph. 341 qui Volcanum in cornu -sum geris. Persa 570 iubeas -i aedis foribus ferreis. Rud. 392 -sit ipse in vidulum *cistellulam*. VARRO Men. 25 anima (*i. aura*) ut -sa in vesica. rust. 3, 3, 8 conplura iugera maceriis -unt. CIC. nat. deor. 2, 20 -sa ... aqua facile conrumpitur (*opp.* profluens amnis. *dubiae interpretationis* CARM. epigr. 1563, 5 [*aetatis Caesarianae*] Esquileis ab aqua -sa fecer(unt) sibei et sueis et digneis). LVCR. 3, 569 nec ... primordia possunt libera dissultare, ideo -sa moventur. 3, 574 si *aer* cohibere in se anima⟨m⟩ atque in eos poterit -ere (*i.* περιέχειν) motus. 6, 125 cum ... procella nubibus intorsit sese -saque ibidem (SEN. nat. 2, 54, 3 volutatio ... spiritus in nube -si). HOR. sat. 1, 4, 19 -sas hircinis follibus auras (AVSON. 454, 2 ventos ... utre). VITR. 1, 6, 8 flatus *venti* -sus in faucibus angiportorum. 4, 4, 2 in -so ... aere (5, 3, 2 aer -sus curvatura). COLVM. 3, 12, 2 -sa et coartata semina. VLP. dig. 50, 16, 59 statio ... -sa atque munita. APVL. met. 2, 21 duobusque infimis -sis digitis ceteros eminus porrigit. 6, 20 pyxidem. SER. SAMM. 563 obsessasque vias animae -it anhelae (*sc. genus lumbricorum*). 817 *vulnus.* LACT. opif. 8, 6 oculorum orbes concavis foraminibus -sit. 10, 21 mentum ... inferius -sum. 16, 11 qui *sanguis* est -sus in corde. HIL. in psalm. 118 phe 5 quod (*os*) per labia -itur ac patet. AVSON. 398, 8 secretus -sae uliginis humor. PS. DAMAS. epigr. 79, 10 marmore -ens arcam. AMM. 23, 4, 8 cuius *abietis* summitas duro ferro -itur. 23, 6, 24 ex adyto -so. VEG. mil. 3, 19 illum cuneum excipit atque ex utraque parte -it. HYG. astr. 2, 15 anulos lapide et ferro -sos (HIER. epist. 64, 16 auro ligati sunt atque -si *anuli*). 4, 12 manus *Bootis* ... circulo arctico -sa. HIER. epist. 22, 21 -sam vulvam (VVLG. gen. 20, 18 -erat ... omnem vulvam. I reg. 1, 5. 6. *cf.* AMBR. Abr. 2, 11, 78 quibus aperit vulvam animae -sam pariendi sterilitate. *cf. p. 73, 70. 75, 16*). ITALA num. 24, 10 (Lugd.) -sis manibus (*LXX* συνεκρότησε ταῖς χερσίν. VVLG. complosis manibus). iud. 3, 22 (Lugd.) -erunt (ἀπέκλεισε) adipes eius gladio[i]llum cum manubrio. act. 28, 27 (cod. e) oculos -erunt (τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν. VVLG. compresserunt; *cf.* PHYSIOGN. 39 oculi ... -untur et reserantur 40 *oppos. patere.* 90). act. 16, 24 (Lucif. non parc. 27 p. 269, 16) pedes eorum in nervo -sit (VVLG. strinxit ligno. ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον). VVLG. II Esdr. 4, 7 quod coepissent interrupta -i. Iudith 5, 1 quod filii Israel ... montium itinera -issent. Dan. 6, 22 -sit ora leonum. RVFIN. Orig. in cant. 1 p. 99C -sis ... divitiis ... intra illud cubiculum. CLAVD. carm. min. 26, 15 -saque subter anhelo pumice ... unda. RVRIC. epist. 1, 5 p. 358, 16 tellus ... -clausas quasi virili semine ... venas laxat ad partum. PHYSIOGN. 51 *nares* -sae (πεφραγμένος). 57 si iuguli -si sunt et compressi ad humeros (93 iugulis nimium coniunctis atque -sis). 68 ossa -entia ventrem. PLAC. med. 4, 4 sanguinem abundantem de naribus -it. SORAN. p. 24, 8 quando se matrix aperit ..., quando se -it. CAEL. AVR. chron. 2, 1, 29 -ere atque siccare fluentia. APRING. in apoc. 1, 18 'et habeo claves mortis et inferni'; et -am quando voluerim et cum voluerim rursus aperiam. CARM. epigr. 454, 3 set -sa decens apibus domus ista ⟨vocanda est⟩. CORP. VI 36364 quod *sepulcrum* est -sum. VIII 2370 am[bitu]m fontis cance[llis a]ereis conclu[dendum curavi]t.
technice in architectura: VITR. 6, 1, 2 aedificia testudinata et maxime -sa et non patentia. 6, 8, 3 extra trabes aut liminum capita arcus cuneis erunt -sae. 6, 8, 4 cuneorum divisionibus coagmentis ad centrum respondentibus fornices -untur. 10, 3, 2 foraminibusque eius (*suculae*) vectes -si. 10, 7, 3 in modiolis emboli ... -sique. 10, 9, 2 tympanum ... in axiculo -sum. 10, 12, 2 *ansae rudentium* cuneis ad foramina -untur. 10, 14, 1 rotarum axes -si lamnis ferreis. 10, 14, 2 *postes* -antur superne intercardinatis trabibus. *locos, spatia sim.*: VARRO rust. 3, 5, 10 locus ex duabus partibus ... maceriis altis -sus. LVCR. 4, 458 -soque loco ... campos pedibus transire videmur *somniantes.* CAES. Gall. 3, 9, 7 longe aliam esse navigationem in -so mari atque in vastissimo atque apertissimo oceano (*cf.* SEN. dial. 3, 21, 1. PLIN. nat. 2, 125 saevitia tempestatum -it mare). VERG. Aen. 1, 425 locum ... -ere sulco. HOR. sat. 1, 4, 76 suave locus voci resonat -sus. VITR. 4, 4, 3 in angustis locis et in -so spatio. SVET. Nero 31 piscinam ... contectam porticibusque -sam. VLP. dig. 50, 16, 59. COD. Theod. 2, 23, 1 pr. saeptis quibuslibet spatia certa -erit. OPTAT. 1, 10 p. 12, 5 hortum (2, 13 p. 48, 1. VVLG. cant. 4, 12 [*LXX* κῆπος κεκλεισμένος]. CORP. VI 31852 cum horto qui est intra -so). AVIEN. orb. terr. 268 istius orae terminus inmensis Arabum -itur undis. 1058 *Coele* duobus ... -sa iugis. ITALA Ios. 6, 1 (Lugd.) Iericho -sa erat et firmata (VVLG. clausa). DRAC. Romul. 8, 185 -sit Pergama muro Apollo. LEX Visig. 8, 4, 25 qui ... vineam vel pratum sive -sum habere cognoscitur, sepem utrumque -at. 10, 1, 13 propter excolendos agros aut -sos. CORIPP. Ioh. 6, 755 atque undis agros -it amaris. Iust. 4, 65 cunctorum terga locorum alternumque latus -sit sectile lignum. CARM. epigr. 1526 A, 1 aequora -sit campi divisque dicavit. CORP. VIII 21014 (*a. 342*) locus qui fuerat solutus rursus -retur. *nota*: GREG. TVR. Franc. 4, 31 locus ille ab utraque parte a montibus -erat (*refl. cf. infra p. 77, 4 sqq.*). *subst.* in concluso (*sc. loco*): VITR. 6, 2, 2 alia *species* in excelso, non eadem in -o, dissimilis in aperto. PLIN nat. 15, 60. TERT. anim. 17 acies *oculorum* in -o stipata.

II ***in imagine et translate***: **1** *claudere, includere*: **a** *animantia*: PLAVT. Trin. 909 qui amicos intra dentes -sos habet (*i. amicos non nominat*). TER. Andr. 386 ut ab illa excludar, hac -ar (*i. puella invitum ad se cogit*). Hec. 702 tot me nunc rebus miserum -it (*i.* angustat SCHOL. Ter. p. 147, 13) pater. PS. QVINT. decl. 14, 4 hominem ... dolore -sit. CYPR. laps. 26 angi et animā exaestuante -i ... coepit. IVVENC. 4, 8 me -ere verbis (RVFIN. hist. mon. 9 p. 426D eum. PS. PHOEBAD. fid. 4 p. 39B cum viderent se in hoc verbo -i). HIL. in Matth. 12, 6 quos decidentis in foveam ovis -sit exemplo (*i. in angustias adduxit*). AMBR. patr. 8, 35 quo temptantes magis ... -ret. HIER. epist. 108, 22 conveni hominem et ... brevi interrogatione -si. VVLG. I. reg. 26, 8 -sit (*LXX* ἀπέκλεισε) deus inimicum tuum ... in manus tuas. Iob 16, 12 -sit me deus apud iniquum et manibus impiorum me tradidit. psalm. 30, 9. Ezech. 35, 5 filios Israel in manus gladii. I Macc. 3, 18. psalm. 77, 62 in gladio populum suum. 77, 50 iumenta eorum in morte -sit (*LXX* εἰς θάνατον συνέκλεισε). II Macc. 5, 8 in exitium

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

sui -sus ab Areta. RVFIN. Orig. in gen. 17, 5 in his versiculis non iam -imur, sed paene excludimur (*i. hos versus explicare non possumus*). PAVL. NOL. epist. 30, 2 utrimque me -it (*i. prohibet*) pudor. AVG. civ. 20, 11 in angustias tribulationis artabitur urgebitur -etur. VAL. CEM. hom. 11, 1 quare pereundi lege -imur? SVLP. SEV. chron. 1, 43, 2 *Elias* se intra periculum famis ... -erat (dial. 1, 11, 2). CASSIAN. c. Nest. 3, 15, 3 brevi te nunc responsione -it (περιστοιχίζει), paucis sermonibus te conterit. ALC. AVIT. c. Eutych. 2 p. 28, 1 magno miraculorum stupore -si. CASSIOD. var. 12, 1, 5 praesidium *sit* aliqua calamitate -so. ARATOR act. 1, 435 quisnam te fallere suasit -sitque probans. b *res*: PS. QVINT. decl. 2, 21 quibus ... -sus animus non exit in visus. TERT. scorp. 8 Danielum ... -sa et usitata feritas leonum devorasset. CYPR. Demetr. 9 vix coartata et -sa anima respirat. HIL. trin. 4, 21 -sa est omnis occasio et coartatur ad veri confessionem universus error. AVSON. 364, 24 murmure -so (*i. compresso*) rabiosa silentia rodunt. AMBR. Abr. 2, 10, 74 -sa erat eius fecunditas. HIER. in Is. 24, 16 p. 334 haeret lingua faucibus ... vox dolore -itur. VVLG. psalm. 16, 10 inimici mei animam meam circumdederunt, adipem suum -erunt. Sirach 29, 15 -e eleemosynam in corde pauperis. Am. 1, 9 captivitatem perfectam in Idumaea. I Macc. 6, 18 -erant Israel in circuitu sanctorum (*gr.* συγκλείοντες τὸν Ἰσραὴλ κύκλῳ τῶν ἁγίων). AVG. serm. ed. Mai 1, 4 o -sam perfidis et manifestam fidelibus disciplinam. divers. quaest. 69, 1 contentiosorum hominum ora. SVLP. SEV. chron. 1, 43, 2 Elias propheta caelum oratione -sit, ne pluviam terrae daret. BACHIAR. repar. laps. 1 ianuas labiorum meorum taciturnitate -rem. NOT. urb. Const. 16, 3 cognita urbe per partes, fas est etiam situm -sae ... universitatis aperire. EVGRAPH. Ter. Eun. 50 consideratis partibus adulescens -it ad ipsam rursus deliberationem. ENNOD. epist. 1, 20, 3 p. 32, 14 vocem ... nulla mendacii nube -o. APRING. in apoc. 1, 8 in latino autem *alfa* circuli rutunditate -itur. 2 *comprehendere, complecti aliquid (in) aliqua re*: CIC. Caecin. 63 ea *vis*, tametsi verbis interdicti non -itur, sententia tamen iuris ... retinetur. Tull. 27. de orat. 1, 187 omnia fere, quae sunt -sa nunc artibus, dispersa et dissipata quondam fuerunt. leg. 2, 23 -sa ... est a te permagna lex sane quam brevi. Tusc. 4, 7 expositis tridui disputationibus quartus dies hoc libro -itur (VOPISC. quatt. tyr. 1, 3 triginta tyrannos uno breviter libro. HIL. psalm. instr. 1 -atur ... in centesimo quinquagesimo psalmo liber quintus. SVLP. SEV. chron. 1, 1, 2 quin ea, quae permultis voluminibus perscripta continebantur, duobus libellis -rem). Tim. 17 hunc *animantem* ea forma figuravit, qua una omnes formae reliquae -untur. LVCR. 5, 692 annua sol in quo (*sc. orbe*) -it (contudit *codd.*) tempora serpens (*cf.* GERM. 563 annua -unt ... Pisces tempora. APVL. Plat. 1, 10 anni ... spatia -i, cum sol *eqs.* AMM. 26, 1, 13 sol anni totius intervalla -it (26, 1, 9). ORIENT. comm. 1, 287 -sus mensibus annus. CARM. epigr. 716, 1 mensibus et geminis -ens tempora vitae). NEP. Epam. 4, 6 uno hoc volumine vitam excellentium virorum complurium. SEN. epist. 74, 28 *virtus* arto fine -itur (circumdatur *cod. Marc.*) paupertatis. 95, 52 omne hoc, quod vides, quo divina atque humana -sa sunt, unum est. PLIN. epist. 2, 11, 4 cognitionem senatus lege -sam (*opp.* liberam solutamque). 3, 7, 13 tam angustis terminis tantae multitudinis vivacitas ipsa -itur. GAIVS inst. 4, 41 intentio est ea pars formulae, qua actor desiderium suum -it. PAPIN. dig. 19, 5, 8 quod inter eos ageretur, verbis ... stipulationis -sum non fuisset. VLP. dig. 43, 19, 1, 3 annui temporis spatio -sit usum. 46, 7, 5, 2 plures causae sunt una quantitate -sae. PAVL. sent. 3, 6, 87 scripturae modus, qui certo fine -itur. APVL. mund. 29 quamvis una omnia sphaera -erit. CYPR. GALL. iud. 320 digitis -ere summas. COMM. apol. 116 pugillo suo circulum orbis. instr. 1, 37, 16 aut quia -or a(g)gere co(a)ngustus aratri. CYPR. patient. 20 quae *patientia* copiosa et multiplex non angusto fine -itur vel brevibus terminis coercetur. LACT. inst. 2, 12, 6 quorum *elementorum* omnis ratio in nostri corporis fictione -sa est. FIRM. err. 24, 8 immortalium mandatorum ordinem ista lege -sit. HIL. in psalm. 118 vau 7 non ... -itur fides sua saeculis, sed se in infinitatem temporum ... extendit. trin. 4, 11 -unt ... omnem irreligiositatis suae doctrinam istiusmodi verbis suis. PS. HIL. libell. 22 si quid praetermissum est, in mundi plenitudine videatur esse -sum. PRISCILL. tract. 1, 39 quia nullius prohibens aut intercipiens spiritum certo profetiae fine conclusit (*cod.* conlusit). can. 70 p. 138, 13 deus ... omnes homines vult salvos fieri, -ens omnia sub peccato, ut omnium misereatur (VVLG. Gal. 3, 22 -sit scriptura omnia sub peccato. *cf.* Rom. 11, 32 -sit enim deus omnia in incredulitate, ut omnium misereatur. HIER. epist. 7, 1 sub uno litterulae apice nomina indivisa -rem). FAV. EVL. p. 7, 22 his *annis* Africani posterioris vita -sa est. HIER. in Am. 3, 9 p. 351 totam loci huius ... intellegentiam brevi sermone. epist. 58, 3 dei omnipotentiam angusto fine -ere et coartare parvo terrae loco. RVFIN. Adamant. 2, 1. hist. 1, 10, 2 in quibus spatiis vix toti quattuor -untur anni. 2, 22, 7 quo *tempore* Pauli actus in urbe Roma -sit Lucas. PRVD. c. Symm. 1, 327 *deus* qui cuncta simul -it et implet. PAVL. NOL. epist. 24, 23 in quo (*homine*) de totidem elementis conposito quattuor regum forma -itur (*i. completur*). AVG. civ. 12, 13 numerositas temporum, quae ... fine -sa certi spatii terminatur. 15, 14 quem *mensem* luna coepta et finita -it. grat. Christ. 10, 11 hoc ... doctrinae generalitate -itur. ZACCH. 1, 25 ut .... mundum ... et initio minuas et fine -as. 1, 30 licet *mathesis* investigabili subtilitate tecta atque -sa sit. CASSIAN. conl. 21, 24 sex ... et triginta dies in ipsis hebdomadibus tantummodo -untur. 21, 30, 1 totum anni spatium aequali ieiunio -bant. SACR. Leon. p. 361. EVSTATH. Bas. hex. 1, 2 p. 869c variis omnia definitionibus -erunt. ENNOD. epist. 8, 31 p. 220, 6 festinatio portitoris epistolam brevitate -sit (9, 19, 3 p. 242, 19). COD. Iust. 4, 18, 2, 1 actio ... pecuniae constitutae in his tantummodo a veteribus -sa est, ut *eqs.* 6, 51, 1, 9c quae omnia testatoris voluntas in ipsius solius persona intellegitur -isse. 7, 45, 7 cum potestatem sententiae certis finibus -i saepe sit constitutum. 7, 47, 1, 1 quae *poenae* ... a legibus certo fine -sae statuuntur. *et saepe.* INST. Iust. 2, 20, 3 antiquitatem invenimus legata quidem stricte -entem, fideicommissis autem ... pinguiorem naturam indulgentem. *technice apud mathematicos*: BOETH. arithm. 1, 10 p. 21, 13 in eo ... ordine numerorum, ubi extremus terminus LXIIII pluralitate -itur. 1, 11 p. 25, 6 inpariter par numerus est ex utrisque confectus et medietatis loco gemina extremitate -itur. 1, 19 p. 40, 18. 2, 21 p. 105, 12 *pyramis* tribus triangulis per latera -itur (2, 23 p. 108, 25). 2, 46 p. 151, 9 tres enim ter bis XVIII -unt. mus. 2, 24 ita diapente ac diatessaron unum diapason nulla ratione -ent. PS. BOETH. geometr. p. 387, 9 quae *portio* est circuli -sa figura. 387, 10 *et passim.* *nota*: VARRO ling. 5, 171 septunx a septem et uncia conclusum (collisum PRISC. gramm. III 410, 27). intra: ARNOB. nat. 5, 8 Mater ... dicenda est Magna intra huius numeri fines aevitatem suam habere -sam. MAR. VICTORIN. verb. script. 7 deus cum lucem vocavit diem, matutinum intra eum -sit. HIL. in Matth. 14, 11 intra fines suos ratio -sa. AMM. 19, 1, 4 Romanae rei aerumnas intra unius regionis ambitum. RVFIN. symb. 37 intra canonem. PAVL. NOL. carm. 6, 63 gloria parva est intra unam -sa domum. AVG. serm. ed. Mai 23, 3 et multa alia intra hanc diem mysteria -untur. ISID. orig. 16, 24, 20 dicta libra quod sit libera et cuncta intra se pondera praedicta -at. circa: COD. Theod. 11, 19, 3 ut circa ultimos anni terminos paria -antur. in *c. accus.*: *aliquid, aliquem in aliquid*: TER. Eun. 1047 an Fortunam conlaudem ... quae tot res tantas tam opportune in unum -sit diem. CIC. Quinct. 67 in hoc singulare iudicium causa omnis -retur. Q. Rosc. 12 eundem in angustissimam formulam sponsionis -bas? 15 perinde ac si in hanc formulam omnia iudicia legitima .... -sa et comprehensa sint. Cluent. 152 ut equester ordo in huiusce legis periculum -atur. de orat. 1, 260 *orator* -atur in ea, quae sunt in usu civitatum vulgari ac forensi. part. 75 hic locus virtutum atque vitiorum latissime patens ex multis et variis disputationibus nunc in quandam angustam et brevem -itur. leg. 1, 17 ut hoc *ius* civile ... in parvum quendam et angustum locum -atur. off. 1, 53 artior ... colligatio est societatis propinquorum; ab illa enim inmensa societate humani generis in exiguum angustumque -itur. MANIL. 3, 49 *cum natura* circumfusis orbem -ret astris ... in medium. QVINT. inst. 6, 2, 1 istum locum in unam speciem -ere. IVL. HON. cosmogr. A 25 fluvius ... se in modicam rutunditatem -it. HIL. in Matth. 17, 11 lex ... in eam fidem, quae per Christum erat revelanda, -itur. TYCON. 3 p. 18, 2 datam *esse* legem, ut nos custodia sui -ret in fidem (VVLG. Gal. 3, 23 sub lege custodiebamur -si in eam fidem). HIER. epist. 55, 1 in artum multa -ens. ENNOD. epist. 2, 1, 2 p. 38, 19 quos in umbram merita -erunt. 4, 14, 2 p. 109, 14 tribuenda amantibus in artum tabella -itur. *nota*: COD. Iust. 2, 7, 17 iubemus advocationem fori tui culminis in centum quinquaginta ... advocatos -i. 3 *definire, absolvere, perficere*: CIC. Verr. 3, 82 invenietis ... id facinus natum a cupiditate, auctum per stuprum, crudelitate perfectum atque -sum (fin. 2, 85 perfecto ... et -so neque virtutibus neque amicitiis usquam locum esse). Cluent. 50 denique omnis accusatio ... ad extremum manifesta veneni deprehensione -sa est. Mur. 41 in qua *provincia* laus aequitatis, integritatis ... ad extremum ludorum voluptate -itur. Att. 9, 10, 5 epistolam. 13, 42, 1 dialogus sic -sus est. epist. 5, 12, 5 viri ... excellentis ancipites variique casus ... exitu notabili -untur. TREBON. Cic. epist. 12, 16, 3 dictum. MANIL. 1, 698 orbemque ex illa coeptum concludit (cludit *al.*) in ipsa. 3, 145 ultimus et totam -ens ordine summam ... labor. TERT. bapt. 13 in omnibus posteriora -unt et sequentia antecedentibus praevalent. 17 superest ad -endam materiolam. apol. 21 -endo saeculo (*cf.* HIL. myst. p. 22, 1 -sis ... temporibus saeculorum. PAVL. NOL. carm. app. 1, 31. CARM. epigr. 703, 1 ultima -ens praesentis tempora vitae). LACT. inst. 5, 17, 25 ut -am disputationem (HIER. epist. 48, 7). AVSON. 259, 5 Claudius ambiguo -sit fata veneno. 377, 23 -ens numerum genialia festa December finit. AMM. 17, 1, 1 hac rerum ... varietate ita -sa. HEGES. 1, 44, 2 cum septem mensium curricula -rentur. RVFIN. hist. 5, 10, 4 claram ... vitam optimo ... fine (AVG. serm. 322 luctuosam vitam termino funestiore. CASSIAN. inst. 12, 27, 1 vitam suam deformiore fine). PAVL. NOL. epist. 28, 3 quia breve spatium videbatur, quoad ilico sollemnitas paschalis -ret. AVG. civ. 16, 8 istam quaestionem. 18, 54 hunc librum (20, 3 librum sic -sit, ut diceret. APRING. in apoc. 22, 18/19 librum ... contestatione -ere). 20, 5 sermonem. in psalm. 54, 16 psalmus iste a populo coepit et ad duces -sit (*cf.* EVGRAPH. Ter. Andr. 20 *poeta* -it a precibus). CASSIAN. inst. 2, 10, 1 precem. 3, 12 *cenam* ... ab ipsa sola oratione -unt. 4, 19, 2 ministerium totius hebdomadis. SIDON. epist. 1, 9, 8 paginam glorioso ... fine. DRAC. laud. dei 1, 687 aera -it *deus* (*i. fines aeri dat.*). Romul. 10, 170 pharetris

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-it dorsa volantum *Amor sedens in curru* (*i. agmen claudit*). VEN. FORT. carm. 6, 3, 25 cum venit extremus finis -ere mundum. *nota*: CASSIOD. hist. 7, 2 p. 1065^{D} digno sua superbia fine -sus est. *intrans.*: PS. HIL. dedic. eccl. p. 883^{B} ita scriptura -sit. AVG. serm. 259, 1 euangelium Iohannis. DRAC. Romul. 7, 137 ne maesta canens -at (-am *Bährens*) carmen amoris. **4** *in arte rhetorica*: RHET. Her. 2, 18, 28 conplexio est, quae -it breviter, conligens partes argumentationis (2, 29, 46). 4, 27, 37 disiunctum est, cum eorum, de quibus dicimus, aut utrumque aut unum quodque certo -itur verbo. 4, 44, 56 argumentationes ... -ere (CIC. inv. 1, 54 *bis*. 65. 73 orat. 122 part. 139). CIC. inv. 1, 72 videtur ... omnis ratiocinatio -enda esse (AVG. civ. 1, 15 cur non ratiocinationem meam ... ad utrumque -am? mus. 1, 12, 26 illa omnis nostra ratiocinatio ad id -sa est, ut). Verr. 4, 163 qua *epistula* recitata -urum me esse crimen decumanum dixeram (*in oratione*). 5, 115 ut aliquando totam huius generis orationem -am atque definiam (orat. 171 quorum propemodum absolute -retur oratio. leg. 1, 48 fin. 4, 78. ac. 1, 32 orationis ratione -sae. MAR. VICTORIN. defin. p. 21, 23 AVSON. 419, 79. AMM. 23, 5, 24 -sa oratione ad hunc ... finem. CASSIAN. inst. 2, 10, 2 eam *orationem* celeri fine). CIC. Sest. 136 illud de optimatibus eorumque principibus. Vatin. 40 interrogationem meam (ac. 1, 5 nihil apta interrogatione -unt). de orat. 2, 80 -ere ac perorare (2, 307. orat. 122 perorationem [peroratione *coni. Schütz et Halm*] inflammantem restinguentemve -ere). 2, 199 orationem ... -si ita ut dicerem. 2, 332. 3, 93 verborum eligendorum et collocandorum et -endorum (*i. numerose claudere*). Brut. 34 ipsa ... natura circumscriptione quadam verborum comprehendit -itque sententiam (part. 19 aut circumscriptione conclusa [*Viteb.*, concisa *cett.*] aut intermissione aut concisione verborum). 274 nec vero haec soluta nec diffluentia sed astricta numeris ... varie dissimulanterque -sis. orat. 20 aspera, tristi, horrida oratione neque perfecta atque -sa (*opp.* levi et structa et terminata). 84 paria paribus relata et similiter -sa eodemque pacto cadentia. 200 quorum *verborum* discriptus ordo alias alia terminatione -itur. 217 hi tres pedes (*iambus, trochaeus, dactylus*) male -unt. 230 aptius explet -itque sententias (FRONTO p. 211, 16 N. omnem sententiam breviter et scite). fin. 2, 105 -am, si potero, Latine. nat. deor. 2, 20 brevius angustiusque -untur (*opp.* uberius disputantur et fusius). *ibid.* angustia ... -sae orationis (*opp.* orationis flumine). 3, 79 hic ... locus -i iam potest (*in oratione*; SEN. contr. 7, 4 (19), 10. PLIN. epist. 3, 9, 21 totum locum hoc fine -si. AVG. civ. 2, 9. 4, 31 eum locum ita -ere, ut dicat [15, 8]). CIC. Lael. 100 ad illa prima redeamus eaque ipsa -amus. HOR. sat. 1, 4, 40 neque enim -ere versum dixeris esse satis (AMM. 29, 1, 31 versus ad numeros et modos plene -sos). QVINT. inst. 1, 5, 26 acuto tenore -unt. 9, 4, 122 incisum ... erit sensus non expleto numero -sus (9, 4, 123 sensus numeris -sus). 9, 4, 125. 10, 1, 106 in eloquendo est aliqua diversitas ... ille -it adstrictius, hic latius. TAC. dial. 31 adstrictum et collectum et singula statim argumenta -ens dicendi genus. TERT. spect. 12 ut ... de artibus -am. PORPH. Hor. sat. 1, 4, 47 *sermo comoediae* metro -atur. ANTH. 480, 4 at praelata brevis longae -et iambum. HIER. epist. 30, 1 licet apostolus saepe proponat, assumat, confirmet atque -at, quae proprie artis dialecticae sunt. 30, 3 tres versiculos ... Heroici comma -it. 52, 4 sententiarum flosculos ... et per fines capitulorum singulorum acuta quaedam breviterque -sa. 98, 19. MART. CAP. 6, 715 περίγραφος tropus est qui docet quemadmodum datum circulum verbi gratia quadrato -amus schemate. CASSIAN. inst. 2, 11, 1 ne psalmos quidem ipsos ... continuata student pronuntiatione -ere. *dubium*: RHET. min. p. 589, 24 quod ad compositionem et structuram attinet nihil prohibebit esse violentam et -sam (*fort.* concitatam), si irati ... scribamus. **5** *in argumentatione i. q. colligere, conficere*: CIC. de orat. 2, 215 demonstrando id quod -ere illi velint, non effici ex propositis nec esse consequens. part. 47 quodque ex iis efficietur, si id apertum, non habebimus necesse semper -ere. top. 54 secundus is appellatur -endi modus (ac. 2, 96). 60. leg. 1, 30 per quam *rationem* coniectura valemus, argumentamur ... conficimus aliquid, -imus. fin. 1, 22 quomodo efficiatur -aturque ratio (nat. deor. 2, 22. 3, 23 div. 1, 71. 2, 25. 61 fat. 31. 41. Tusc. 2, 29 -unt ratiunculas Stoici. APVL. flor. 18 p. 89 ratio -sa iudicibus acriter et invincibiliter videbatur). fin. 1, 39 -sum est ... contra Cyrenaicos satis acute. 2, 3 ex rebus concessis -i, quod velis. 2, 63 -bas summum malum esse dolorem. 2, 104. 3, 27 satisne hoc -sum videtur? 4, 34, 5, 9 ut multa non modo probabili argumentatione sed etiam necessaria mathematicorum ratione -rent (CLAVD. MAM. anim. p. 164, 16 indissolubili ... ratione). 5, 64 his rebus -itur profecto ... honestum ... per se esse expetendum. ac. 2, 27 quo modo quemquam aut -isse aliquid aut invenisse diceremus. *ibid.* -si argumenti fides. 2, 41. 2, 44 nam -i argumentum non potest nisi iis, quae ad -endum sumpta erunt, ita probatis, ut *eqs.* orat. 137. div. 2, 103 ea sumunt ad -endum, quorum iis nihil conceditur (104). part. 14 singula argumenta quasi hastas in manu collocat, vehementer proponit, -it acriter. top. 53. fin. 4, 9 argumentorum ratione -entium. *al.* (QVINT. inst. 5, 13, 60 certis non inveniendorum modo argumentorum locis sed -endorum quoque nos praeceptis adligaverunt. 9, 1, 42 ut argumentum ratione -at. GELL. 14, 1, 35 huiuscemodi argumentis -bat. LACT. inst. 2, 5, 31). CIC. ac. 2, 83 quattuor sunt capita, quae -ant nihil esse, quod ... comprehendi possit. 2, 96 *quater*. 2, 98 si recte -si, ... sin vitiose. Tusc. 1, 55. 3, 22 -unturque contortius (div. 2, 106). 5, 47. 82 nat. deor. 1, 89. 2, 28. 47. 132 *al.* div. 1, 82. 2, 41 *al.* fat. 20. 40 probabiliter. QVINT. inst. 3, 9, 2 proponere ... quae sis probaturus necesse est, sed et -ere. 5, 10, 3 alii imperfectum syllogismum vocaverunt, quia ⟨nec⟩ distinctis nec totidem partibus -retur. 5, 14, 10 in qua (*forma*) idem -itur, quod intenditur. 5, 14, 17 a ratione incipere ... deinde -ere. 12, 2, 15 cum alia coniectura quaerantur, alia finitionibus -antur. 12, 2, 25 aut probare acrius aut -ere subtilius. GELL. 2, 7, 8. PS. APVL. herm. p. 271 particulare -itur. *ibid.* prima *formula* pollet, quia in omne genus illationum -itur (MART. CAP. 4, 409 in tertia forma particulariter tantum -itur). 272. 280. 281 ex veris falsa -ere. MAR. VICTORIN. defin. p. 48, 21 ex comparatione suam *definitionem* esse potiorem. MART. CAP. 5, 482 BOETH. herm. pr. 1, 2 p. 51, 28 *et passim*. *pro subst.*: CIC. top. 55 illa rhetorum ex contrariis -sa, quae ipsi ἐνθυμήματα appellant. Tusc. 1, 78 movemur .. saepe aliquo acute -so.

6 *apud grammaticos*: CHAR. gramm. I 281, 4 synlepsis est cum singularis dictio plurali verbo -itur (281, 7). DIOM. gramm. I 444, 19 (*syn.* cludere). PROB. inst. gramm. IV 77, 19 nomina ... accusativo casu numeri singularis am litteris ... -untur (79, 31. 80, 37. 85, 8 *al.* 140, 9 *syn.* terminare, definire). 184, 33 *al.* syllaba -untur. DON. Ter. Hec. 551 exeuntem aut introeuntem: σύλληψις διανοίας, quia -itur de sequentibus 'ad amicam'. SERV. Aen. 1, 120 'sentis' et ante dicta et sequentia -it. 2, 321. 5, 619 faciemque deae vestemque reponit: duo diversa uno sermone -sit (*i.* ζεῦγμα). 8, 294. georg. 1, 93. *apud* ICTOS: VLP. dig. 2, 3, 1, 4 hoc iudicium non ad id quod interest sed quanti ea res est -itur (*fere i. q. concipitur*). IVLIAN. epit. novell. 123, 538 si quis iudex cum diasosta -erit (*i. q. decreverit*), ut militibus nullus adparatus impensarum fieret. COD. Iust. 8, 38 (39), 3, 1 ob incertae actionis effectum -at (*i. q. edicat*) condemnationem taxatae quantitatis.

synonyma: *ad I*: claudere, coartare, comprimere, coniungere, contegere. *ad II 1*: artare, conterere, urgere. *ad II 2*: circumdare, coercere, complecti, comprehendere, tegere. *ad II 3*: finire, perficere. *ad II 4*: comprehendere, definire, explere, perficere, perorare. *ad II 5*: conficere, efficere, invenire. *ad II 6*: definire, terminare.

opposita: *ad I*: aperire, laxare, patere, reserare, solvere. *ad II 1*: excludere. *ad II 3*: coepisse.

compositum: reconcludo.

adv. part. **conclūdenter:** BOETH. elench. soph. 1, 14 cum nihil colligentes non interrogationem faciunt id quod est ultimum, sed concludenter dicunt veluti colligentes.

part. perf. pass. **conclūsus** *v. p. 74, 45 sq.* *comp.*: HYG. astr. 4, 14 sed non ut aliquem locum -iorem ... inpleat lumine *luna*. *inde subst.* **conclūsum,** -ī *n. v. p. 74, 66. 78, 14.* *adv.* **conclūsē:** CIC. orat. 177 cum ... aliquid concluse (*i. numerose*) apteque (aperteque *L*) dicerent.

conclus *v.* conchus.

conclūsio, -ōnis *f. a* concludere. *actus concludendi.* *vox orationis solutae, inde a* RHET. Her. (*20*^{ies}). CIC. *fere 60*^{ies}. QVINT. *22*^{ies}. PS. APVL. herm. *23*^{ies}. *deest*: VARRO. SALL. LIV. RVT. LVP. CELS. COLVM. PLIN. nat. TAC. PLIN. iun. SVET. APVL. *al.*

I *proprie*: VITR. 5, 12, 2 ita conformandae portuum -es. 10, 12, 2 ita cuneorum -bus ad sonitum ... catapultae temperantur. LIB. col. I p. 222, 6 -em angulorum agri adsignati. CHIRON 505 venarum. THEOD. PRISC. log. 111 urinae. CAEL. AVR. acut. 2, 3, 17 palpebrarum (2, 10, 75. 78). 2, 33, 175 quidam -i viarum causam febrium ascribentes. 3, 6, 64 alii ... scriptores pro tensione -em *nervorum* vocaverunt. 3, 8, 77 dentium. chron. 2, 1, 53 eos, qui -e sunt paralysi vitiati. 2, 2, 63 -o sive contractio. 3, 8, 105. CASS. FEL. 44 ad -em sive obtrusionem epatis, quam enfraxin vocant. GREG. TVR. Franc. 4, 12 presbiter, tamquam novus Ionas, velut de ventre inferi, ita de -e tumuli domini misericordiam flagitabat. 4, 30 sub murorum -e degentes. CONC. Lugd. a. 583 p. 154, 18 intra monasterium puellarum -em. VITA Caes. Arel. 1, 57 fabricavitque triplicem in una -e basilicam. 1, 62 in hac ... arta constrictaque -e audientes cum sudore. *specialim*: **a** *in re militari* (*i. q. obsessio*): CAES. civ. 2, 22, 1 Massilienses ... gravi etiam pestilentia conflictati ex diutina -e. NEP. Eum. 5, 7. VITR. 5, 9, 8 in -bus ... reliqui omnes faciliores sunt apparatus quam lignorum. PROSP. in psalm. 147, 13 -o Ierusalem. **b** *i. q. captivitas*: CLEM. ad Cor. 55 populi, qui erat in -e. VVLG. Is. 42, 7 et educeres de -e vinctum (*LXX* ἐκ δεσμῶν δεδεμένους), de domo carceris sedentes in tenebris. Ezech. 7, 23 fac -em (*LXX* καὶ ποιήσουσι φυρμόν). RVFIN. hist. 5, 1, 28 qui paedoris horrore et -is tenebris necabantur. AVG. serm. 161, 4 (*syn.* carcer). CONC. Matisc. a. 583 p. 157, 12 triginta dierum -e multetur (157, 1). *nota*: PROSP. in psalm. 141, 8 omnes quidem angustiae et -es turbationum carcerem faciunt, quia coarctant animam.

II *translate*: **1** *i. q. finis*: CIC. ad Q. fr. 1, 1, 46 in extrema parte et -e muneris ac negotii tui. ITALA Luc. 21, 25 (Tert. resurr. 22) -em nationum (conlisionem *v. l.*; συνοχή, VVLG. pressura gentium). LACT. inst. 7, 14, 17 extrema illa -o *mundi* (7, 17, 1 imminente iam temporum -e. 7, 25, 3. epit. 65, 8 de fine saeculi et -e temporum. AVG. civ.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

12,12 OROS. hist. 7,3,10). FIRM. err. 28,9 sequitur... hoc divinum venerandumque praeceptum inmortalis domini ac sancta -o. HIL. in psalm. 127,11 quod propheta psalmi ipsius -e testatur dicens. AMM. 30,4,19 in eam -em cunctis finem cupientibus desinit *oratio*. AVG. serm. ed. Mai 64,1 quam beatum gessit sacerdotium *Cyprianus*, cui -em fecit dulce martyrium. 95,7 sermonis nostri -o sit..., ut *eqs.* OROS. hist. 1 prol. 15 sub fine saeculi et sub ... -e iudicii. PROSP. vocat. gent. 1,17 in defectu diei et -e vitae. c. coll. 19,1 voluminis. CASSIOD. gramm. VII p. 143,15 totius operis nostri -em facere. **2** *in arte rhetorica*: GLOSS. IV 321,34 clausula. RHET. Her. 1,3,4 -o est artificiosus orationis terminus (2,30,47 *gr.* ἐπίλογος. CIC. inv. 1,98 exitus et determinatio totius orationis. QVINT. inst. 6,1,1 *i. q.* peroratio. MAR. VICTORIN. rhet. 1,52 p. 256,1. *cf.* CASSIOD. rhet. 9 p. 498,5. PS. CASSIOD. rhet. 20 p. 503,13). 4,44,56 exornatio verborum, cui -i nomen est. RHET. Her. 1,3,4 inventio in sex partes orationis consumitur: in exordium, ...-em (3,9,16. *cf.* CIC. inv. 1,19). 2,2,2. 2,24,38. 2,25,39 reprehensio huiusmodi -is duplex est. 2,30,47 quattuor locis uti possumus -bus: in principio ... in -e. 3,5,9. 3,8,15. 3,12,22. 4,18,26 propter brevem et absolutam -em. 4,19,27 nisi ... -em frequentibus efferat verbis. CIC. inv. 1,33. 44. de orat. 2,34 quod carmen artificiosa verborum -e aptius? 2,80 alii -em orationis et quasi perorationem collocant. 3,174 vocis ... moderationem et verborum -em. 3,203 rationis apta -o (QVINT. inst. 9,2,2). Brut. 33 quaedam ad numerum -o. orat. 169 in -e sententiarum. 178 certos cursus -esque verborum. 212 comprehensiones -esque. top. 56 (*v. l. 47*). PAVL. FEST. p. 56 clausula, quam Graeci ἐπῳδόν vocant, a brevi -e est appellata. SEN. contr. 3 praef. 18 conpositio aspera et quae vitaret conclusionem (conpositionem *codd.*). QVINT. inst. 1,10,37 illa propositarum quaestionum -o non fere tota constat syllogismis? 3,3,2 brevis *sermo* et una -e finitus. 5,14,30 -bus certis et in unam prope formam cadentibus concisa *eloquentia*. 8,2,22 in longum dilata -o. 8,5,13 quae *clausula* si est, quod -em dicimus. 9,3,98. 9,4,22 περίοδον, quae est vel ambitus ... vel -o (CLEDON. gramm. V 34,7 periodos est -o totius sensus). 10,2,17 qui praecisis -bus *sententiarum* obscuri ⟨sunt⟩. FRONTO p. 25,13 N. hic aliqua sequatur Tulliana -o. ZACCH. 2,20 brevis insuper fidei adiecta -o est. MART. CAP. 5,520 quae ... pendente sensu apta -o. 5,522 vitiosa est -o, si novissimi molossi prima syllaba brevis fiat. ISID. orig. 2,7,1. **3** *in argumentatione*: GLOSS. II 107,22 συμπέρασμα. *cf. p. 80, 9.* RHET. Her. 4,30,41 -o est, quae brevi argumentatione ex iis, quae ante dicta sunt aut facta, conficit, quid necessario consequatur. CIC. inv. 1,45 simplex ... -o ex necessaria consecutione conficitur. 1,54 aut confirmat concessionem aut quid ex ea conficiatur ostendit. 1,79 si simplex -o falsi aliquid continere demonstratur. 1,89 id, quod non conficitur, ... in -e infertur (*cf.* PS. APVL. herm. p. 273). Phil. 2,32 haec summa est -is meae. top. 54 appellant ... dialectici eam -em argumenti ... primum -is modum. 56 illa ex repugnantibus sententiis ... -o, quae a dialecticis tertius modus a rhetoribus ἐνθύμημα dicitur (*cf.* AVSON. 407,3 sophisticas Isocratis -es, ... enthymemata Demosthenis). 57 ex iis modis -es innumerabiles nascuntur (ac. 2,128). 60 necessaria -o non sequitur. fin. 1,30 argumentum -emque rationis. 3,27. 3,59 hac ... -e rationis. 4,8 extrema -o (QVINT. inst. 9,4,123 LACT. inst. 1,16,17). 4,52. 4,55 -o non solum vera sed ... perspicua (SEN. epist. 48,5 falsa). ac. 2,26 argumenti -o, quae est Graece ἀπόδειξις, ita definitur: 'ratio *eqs.*' (QVINT. inst. 5,10,2 certam quandam argumenti -em vel ex consequentibus vel ex repugnantibus). 2,30. 2,40 composita ... ea -o sic est. 2,66 haec ... -o quam habeat vim (2,96 vis -is. PS. APVL. herm. p. 273 ut -is vis a similitudine inductionis distingueretur). 2,67 -em ... probabat (2,96 *bis*). 2,101 ut taceam, -o ipsa loquitur. Tusc. 5,47 id ... nobis Socratica illa -e confirmatur. 5,82 facilis -o. nat. deor. 3,18 brevis et acutulas -es (3,22). div. 2,101. 103. 106 iacet ... tota -o. 2,109 iam adsumptione non concessa nulla -o est. fat. 31. 42. QVINT. inst. 2,20,5 quod philosophi ... multis et acutis -bus colligunt. 5,14,1. 11. 20 aut ... expugnatur intentio aut adsumptio aut -o. 5,14,24 quod syllogismus utique -em et propositionem habet (GELL. 2,8,8 conclusionem [*sic cod. A*; *al.* coniunctionem] syllogismi non in fine posuit, sed in principio. ISID. orig. 2,9,1. *cf.* AVSON. 337,1 sensuum nulla conceptio, propositio, redditio, -o aliaque sophistica). 7,3,14 subtilis haec et ad morem dialecticorum formata -o. GELL. 2,7,14 -o vero illa ... inperfecta est refutarique ac dilui ... potest. PS. APVL. herm. p. 266. 271 ad unam -em consentire. *ibid.* -es universales sed ... abdicativas. 272 tota ratiocinatio ista, quae acceptionibus et illatione constat et collectio vel -o nominatur. 273 neque ex particularibus solis neque abdicativis solis ratam fieri -em (*cf.* CIC. top. 56 -es ... ratae). 278 *et saepe ibid.* LACT. inst. 2,8,45 illa -o qua sententiam terminavit multo absurdior. 3,16,9 Ciceronis Hortensius ... circumvenitur arguta -e. MAR. VICTORIN. rhet. 1,29 p. 233,43 *de simplici conclusione in argumentatione* (IVL. VICT. rhet. 7 p. 408,7. *simplex conclusio reprehenditur* MAR. VICTORIN. rhet. 1,46 p. 254,3. IVL. VICT. rhet. 12 p. 414,35. *de vitiis in conclusione* MAR. VICTORIN. rhet. 1,47 p. 254,26). MAR. VICTORIN. rhet. 1,34 p. 243,30 *de conclusione, parte syllogismi* (IVL. VICT. rhet. 9 p. 409,37 ISID. orig. 2,9,2). MAR. VICTORIN. rhet. 1,38 p. 246,29 *conclusionum genera in syllogismis* (IVL. VICT. rhet. 9 p. 410,21). CASSIOD. rhet. 11 p. 499,7 *conclusio inductionis* (*cf.* ISID. orig. 2,9,6 -o inductionis est, quae aut concessionem illationis confirmat aut quid ex ea conficiatur declarat). FAV. EVL. p. 10,8 dialectici ... -is hypotheticae modos in septenarium numerum redegerunt (CASSIOD. gramm. VII p. 143,15). RVFIN. Orig. in cant. 4 p. 196^D ex ipsorum verbis propositiones collectionesque accipiens in Allophylorum segetem ignem -is emittat et ex propriis eorum argumentis omnes eorum fructus ... incendat. AVG. soliloq. 2,1 cedo -i. MART. CAP. 4,407 hoc a Graecis συμπέρασμα dicitur, a nobis dici potest conclusio, -o. 6,716. 8,847. CLAVD. MAM. anim. p. 106,25 dialecticis -bus. BOETH. herm. pr. 1,9 p. 112,4 *et* 12. 2,10 p. 145,2. sec. 4,10 p. 332,22 *al.* **4** *apud grammaticos*: DIOM. gramm. I 444,4 zeugma est unius verbi -o diversis clausulis coniuncta (DON. gramm. IV 397,15). 500,14 ecaudes sunt qui in ultima -e oratiuncula vel syllaba fraudantur. SERG. gramm. IV 480,29 synzugia est ex variis pedibus velut in unum pedem collecta -o. POMP. gramm. V 301,28 syllempsis est dissimilium rerum una -o. 301,37. PS. IVL. RVF. schem. lex. 5 p. 49 ἐπανάληψις est eorundem verborum ... cum aliqua periodi -e facta repetitio. **5** *varia*: *i. q. comprehensio*: ZACCH. 1,20 summaque edictorum -e praecipitur. GREG. M. epist. 5,3 p. 283,19 sententia ... a vobis prolata est in -e gestorum, in qua ... subintulistis eos qui neglegunt ... privatione plectendos. *t. t. mathem.*: PS. BOETH. grom. p. 412,18 sex sunt ordines in opere demonstrationis artis geometricae, id est praepositio ... et -o. geom. p. 374,12 planus angulus est duarum linearum in plano invicem sese tangentium ... -o. 411,28 embadalis ... -o. 415,7 areae ... -em hoc modo investigare curato. *cf.* APRING. in apoc. 1,8 in hac -e circuli *litterae alfa*. *apud ICTOS*: COD. Theod. 8,4,8,2 (*a. 364*) hoc quasi generale -o legis amplectitur. 11,31,3 cuique duo ad peragendum menses causarum urgentium -e tribuuntur.

synonyma: *ad I*: contractio, obtrusio, tensio. *ad I a*: obsidio. *ad I b*: carcer. *ad II 1*: finis. *ad II 2*: clausula, comprehensio, cumulus, epilogus, periodus, peroratio. *ad II 3*: collectio.

conclūsiuncula, -ae *f. a* conclusio *deminutive.* CIC. ac. 2,75 sophismata; sic enim appellantur fallaces -ae. Tusc. 2,42 *Stoici* contortulis quibusdam et minutis -is ... effici volunt non esse malum dolorem. AVG. soliloq. 1,1,1 quod invenis paucis -is breviter collige.

conclūsīvus, -a, -um *a* concludere. SVLP. VICT. rhet. 39 p. 336,33 loci huius status (*sc. finis*): ... qualitas -a. 40 p. 337,29. PS. PRIMAS. in I. Cor. 7 p. 524^D collectio. *adv.* **conclūsīvē:** CASSIOD. inst. div. 1 p. 1112^A de quo conclusive dictum est.

conclūsūra, -ae *f. a* concludere. VITR. 6,8,3 uti levent onus parietum fornicationes cuneorum divisionibus et ad centrum respondentes earum conclusurae (*i. nexus*).

1. conclūsus, -a, -um *v.* concludo.

2. conclūsus, -ūs *m. a* concludere. CAEL. AVR. chron. 1,4,77 eum (*infantem*) nutrix amictu contegens ... conclusu corporis corrigere meditetur. *Spelthahn.*

concoagulo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* coagulare. DIDASC. apost. 71,12 sanctifica lac hoc quod quoagulatum est, et non conquaglans tuae caritati. *L.*

concoctio, -ōnis *f. a* concoquere. *dat. plur.*: PLIN. nat. 20,37. 22,91. *acc. plur.*: PLIN. nat. 20,64 (-em *F*). 27,48. 27,136. *i. q. digestio* (*at cf.* CELS. 1 prooem. p 7,5 *l. 56*). CELS. 1 prooem. p. 4,16 maxime pertinere ad rem -o videtur. p. 7,5 sive hac de causa -o incidat, sive de illa, et sive -o sit illa, sive tantum digestio. 1,2 sin lucubrandum est, non post cibum id facere, sed post -em (1,5). 1,8 prodest ... adversus tardam -em clare legere. 1,9 -o sicut in omnibus corporis adfectibus necessaria. *ibid.* -o ... omnibus vitiis occurrit. *ibid.* calor -em prohibet. 2,10. 3,2 si deterior -o. 3,4 antiqui medicamentis quibusdam datis -em moliebantur. 3,6 ad -em ... materiae genus et modus pertinent. 3,22 impediat. 3,27,3 dummodo -i utique studeatur. PLIN. nat. 11,200 -e maturatā. 20,37 multum -bus confert (22,102 plurimum). 20,42. 20,64 -es (-em *F*) adiuvant (20,173 mire. 23,35 minus. 27,48). 20,101 uti concoctionem (*Detlefsen*, coctionem *codd.*) faciat (*Sillig*, facias *codd.*; 26,112. 37,136). 22,91 stomacho et -bus utilem. 23,151 difficilem -i et stomacho inutilem. *Burger.*

concōgito, -āre *a* con *et* cogitare. AVG. serm. ed. Mai 150,2 Herodes ... praefert supplicem, concogitat hostem, *i. dum simulatam prae se fert supplicationem, hostilitatem comminiscitur.*

concōgo συναναγκάζω GLOSS. II 444,4.

concolligo, -ēgī, -ectum, -ere *a* con *et* colligere. ITALA exod. 3,16 (Lugd.) -e omnes maiores natu. num. 11,16. 11,22. 11,32. 21,16. 21,23. iud. 10,17 (*LXX* συνάγειν, VVLG. congregare). 20,11 -ctus est omnis Istrahel (συνήχθη, convenit). 20,28. 11,3 -bantur (συνεστράφησαν, congregati sunt). num. 19,9 -et homo mundus cinerem vitulae (συνάξει, colliget). 11,24 (Monac.) -egit LXX viros (colligit *Lugd.*). Ezech. 40,12 (Wirc.) cubitum -ctum (πῆχυς ἐπισυναγόμενος, *non in* VVLG.). psalm. 146,2 (Veron.) dispersiones Israhel -ens (ἐπισυνάξει, congregabit). Matth. 24,31 (cod. d). Marc. 13,27 (cod. a). ORIGEN. in Matth. 18,73 -ens malefacta eorum in breve.

concolo, -ere *a* con *et* colere. RVSTIC. c. aceph. p. 1229^A nec altaria Deo ab antiquis coadorabantur et -bantur.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

concolōna, -ae *f. a* con *et* colona. AVG. epist. 35, 2 duas etiam sanctimoniales concolonas suas.

concolor, -ōris *a* con *et* color. GLOSS. ὁμόχροος. GRAMM. suppl. 115, 2 communia duorum generum in -or, ut ... hic et haec -r. *primum invenitur apud* VERG. *(semel), deinde legitur frequenter apud* Ov., *inter auctores prosae orationis habet primus* COLVM. *forma invenitur plerumque* concolor *nomin.*; concolori *abl. habet* PLIN. nat., concolores PLIN. nat. *et* APVL. *forma* concolorus MART. CAP. *v. l. 21. 33.*

1 *proprie*: **a** *eiusdem coloris atque altera res*: VERG. Aen. 8, 82 candida ... cum fetu -r albo *sus.* PRIAP. 37, 12 *mentula* ponetur tibi picta ... consimilisque -rque. Ov. met 6, 406 -r hic umerus *Pelopis* ... corporeusque fuit. 10, 735. PLIN. nat. 9, 180 parvo navigio et -i veste. 28, 139 cicatrices -es facit *axungia.* 33, 90 panno. 21, 28. SIL. 3, 682 *columba* niveis transnavit -r alis. *cf.* 15, 99. 7, 685 -r aequabat liventia currus equorum terga. MART. 2, 43, 12 -r in nostris, cammare, lance rubes. HIL. syn. 89 lac. AVSON. Mos. 74. 396, 44 *musculus* algoso legitur litore -r. RVT. NAM. 1, 432. QVEROL. p. 17, 16 limus. SIDON. epist. 2, 10, 4 vers. 10 sol ... fulvo ut -r erret in metallo. 7, 17, 1 supra vultum ... pallentem dolore -r factus. 7, 7, 3. carm. 22, 73 *al.* CORIPP. Ioh. 6, 93. MART. CAP. 1, 80 *sertum* salis instar candidum atque spumarum canitie concolorum. *adde*: CARM. epigr. 534, 2 (= CORP. VI 33953) -r victor, *i. eiusdem factionis. coniungitur cum dativo*: Ov. met. 11, 500 *pontus* -r est illis *harenis.* fast. 1, 80 populus festo -r ipse suo est. hal. 103. 124. COLVM. 7, 3, 1 si palatum atque lingua -r lanae est. LVCAN. 4, 678 -r Indo Maurus. 9, 715 *serpens* -r exustis ... harenis. PLIN. nat. 8, 101 chamaeleone -i frondi (*cf.* SOL. 40, 23). 8, 121 oculi ... corpori -es. VAL. FL. 1, 611 nocti -r alas ... Notus. SIL. 1, 233 effosso -r auro (STAT. silv. 4, 7, 16 erutoque -r auro). 16, 349 patrio pes omnis *equi* -r albo. STAT. Theb. 5, 366 tenebras quis unda -r. 6, 331. silv. 1, 2, 149 -r alto vena mari (*i. marmor Carystium. cf.* MART. CAP. 6, 659 Carystos marmore fluctibus concolore [concolora β]). IVL. VAL. 3, 36 ebeno cui -r bestia. AMM. 20, 11, 28. AVG. hept. 3, 47. MART. CAP. 6, 571 lumina -r igni *volucris.* SIDON. epist. 4, 20, 1. CORIPP. Iust. 1, 322. 4, 232 vestique rubebat -r. CASSIOD. var. 7, 17, 1 or. frg. p. 483. *cum genetivo*: NON. p. 35 arquatus morbus dictus ... quod arcus sit -r. MART. CAP. 9, 894 -r temporum pluma.
b *i. q. unicolor*: PLIN. nat. 37, 69 *smaragdi* acriter virides, sed non facile puri aut -es. 10, 80 turdis color aestate circa cervicem varius, hieme -r. PAVL. NOL. carm. 21, 77 -r uno vellere virgineae ... sacra turba catervae. **2** *translate i. q. similis*: APVL. met. 5, 16 exordio sermonis huius quam -es (*F marg.*, colores *in textu*) fallacias adtexamus. PRVD. c. Symm. 2, 872 una superstitio est quamvis non -r error. AMBR. in Luc. 5, 23 interior *homo* ... non versicolorem speciem ... debeat habere gestorum, sed -r Christo illum studio mentis imitari.

concolōrāns, -ntis [*cf. c.* concolor *et c.* colorare. *Th.*]. TERT. pudic. 8 quibusdam ad praesens concolorantibus figuris.

concōmis, -e *a* con *et* comis. INSCR. christ. Leblant I 26 (*saec. VI*) concomis et dignus.

concomitor, -ātus sum, -ārī *a* con *et* comitari. RVFIN. hist. 2, 22, 1 Aristarcho se -ante (αὐτῷ συνῆν). PS. CYPR. abus. 7 haec ... ad caelestem patriam pergentes -ari nequeunt. VEN. FORT. carm. 8, 3, 158 Caesario -ante suo. **concomitātus,** -a, -um. *part. pass.* PLAVT. Mil. 1103 quibus -a (*Acidalius*, cum comita *plerique codd.*) ... deveniat domum.

concommitto, -mīsī, -missum, -ere *a* con *et* committere. LVCIF. non conv. 11 p. 24, 25 concommittere ... adulterium. *L.*

concoquo, -xī, -ctum, -ere *a* con *et* coquere. GLOSS. συνέψω, συνέψει. *supin.* concoctu: PLIN. nat. 23, 147. *legitur inde a* PLAVTO.

I *i. q.* **coquo: 1** *proprie*: **a** *decoquo, penitus coquo*: PLAVT. Pseud. 869 sorbitione faciam ego hodie te mea item ut Medea Peliam -xit senem. ACC. trag. 220 *Atreus* -it partem vapore flammae (flammam *codd. cf.* COLVM. 7, 5, 8 vas in sterquilinio defoditur ac ... fimi vapore -ctum ... promitur, tepefactumque medicamentum illinitur). VARRO Men. 428 humanae (humanarum *codd.*) quandam gentem stirpis *Prometheus* concoquit (conquit *codd.*). VITR. 7, 2, 1 uti *glaeba calcis* ... in maceratione diuturna liquore defervere coacta uno tempore -atur. COLVM. 2, 18, 3 *faenum* non ante componunt quam per paucos dies aliquos temere congestum in se -i et defervescere patiantur. arb. 4, 2 *vinea* iugata plus aëris recipit et altius fructum fert et aequalius -it (HYG. fab. 183 p. 36, 2 fruges). PLIN. nat. 18, 110 *terra Campaniae* acceptum umorem ... temperate -ens intra se vice suci continet. **b** *una coquo*: LVCR. 2, 853 mixtos in corpore odores -ctosque. SEN. epist. 95, 28 ostrea, echini, spondyli, mulli perturbati -ctique ponantur. PELAGON. 362 picis liquidae selib., olei sext. II, aceti heminis ternis -ctis. CAEL. AVR. acut. 2, 12, 82 sulfure et bitumine. chron. 2, 4, 85 eruca cum aceto apponenda; sed haec sunt primo -enda iugi motu versata (*v. Helmreich, Archiv 20 [1902] 175*). *nota intransitive*: GARG. MART. med. 42 p. 184, 24 cum omne -erit. *cum dativo*: PLIN. nat. 31, 122 sal et nitrum sulpuri -ctum in lapidem vertitur. 39, 199 vitrum sulpuri -ctum ferruminatur in lapidem. CAEL. AVR. acut. 3, 8, 85 lacte asinino carni (*Helmreich;* carne *vulg.*) -cto. chron. 2, 7, 104 mel admixto modico cumino -ctum. 2, 13, 188 gluten ... farinae -ctum et rubo. 4, 8, 126 pultibus ... atque sorbilibus convenit absinthium -ere vel similes herbas. **2** *translate i. q. vexo*: SER. SAMM. 590 dolor internam vessicae -et alvum.

II *i. q.* **digero: 1** *proprie*: **a** *cibos, nutrimenta*: CATO agr. 127 ubi voles c i b u m -ere. CIC. nat. deor. 2, 24. fin. 2, 64 cibus facillimus ad -endum. VARRO rust. 3, 9, 20. CELS. 1 prooem. p. 4, 19 per calorem. 1, 1. 3. 4 facile. 1, 8 *id.* 4, 12 difficulter. 7, 24 PLIN. nat. 23, 36. 27, 20 difficilius. 29, 26. LACT. opif. 11, 2 quibus (*cibis*) -ctis et liquefactis. HIER. in Mal. 2, 3—4 p. 957 in ventriculo. MACR. sat. 7, 5, 29 *venter cibum* -it. CIC. nat. deor. 2, 124 *avis conchas* cum stomachi calore -erit (SEN. epist. 90, 22 *cibus* aequali *ventris* fervore -itur). 2, 136 ut id mutari et -i possit. LVCR. 4, 631 dummodo quod capias -ctum didere possis. CELS. 1 prooem. p. 4, 11 cibum potionemque et adsumimus et -imus (3, 6 ne plus adsumat quam -at). 4, 21 nihil enim -i, sed crudam materiam ... in corpus omne diduci. 4, 28 si nihil -itur. 1, 2 p. 15, 20 aegrius (PLIN nat. 22, 100 aegre. GARG. MART. med. 48). 1, 6 tarde. 1, 9 melius -itur, ubi frigus ... est (PLIN. nat. 28, 54 *Theophrastus tradit* celerius -i dextri lateris incubitu). 2, 18 quo valentior quaeque materia est, eo minus facile -itur; sed si -cta est, plus alat. 3, 6 facilius. 3, 22 facile. 4, 12 *bis.* 5, 20 spuma argenti -itur (*locus corruptus*). SEN. dial. 7, 11, 4 adspice Nomentanum et Apicium terrarum ac maris, ut isti vocant, bona -entis. 11, 10, 3 epulas, quas toto orbe conquirunt, nec -ere dignantur. epist. 78, 24 edet, quantum -at. 95, 25 scias putrescere sumpta, non -i. COLVM. 8, 7, 3 plus. PLIN. nat. 10, 2 -endi sine dilectu devorata mira natura. 19, 58 facilia -i. 20, 85 facillime. 20, 106 difficile. 20, 219 difficillime. 22, 56 difficilius. 23, 38 facilius. 23, 147 *nuclei* sunt ... difficiles -ctu. QVINT. inst. 8, 4, 16 *vinum* quod ferre et -ere non posset illa corporis gladiatoria firmitate. CHIRON 385 dum interdum in totum nihil -et. HIER. epist. 65, 5 *escas.* MACR. sat. 7, 4, 28 tardius. 7, 5, 12 multis -endis. PS. APVL. herb. 1, 37 facile. *nota*: PLIN. nat. 22, 94 omnem ilico sucum alienum saporemque in venenum -i (*a boleto*). LACT. opif. 14, 5 iecoris officium volunt esse ut cibos in alvo -at amplexu et calfactu suo (*cf.* MACR. *l. 9*). *absolute*: CATVLL. 23, 8 bene nam valetis omnes, pulcre -itis. CELS. 1, 2 p. 14, 6 qui b e n e -xit (p. 14, 30. 1, 4. 3, 27, 2 COLVM. 6, 25, 1 MART. 1, 72, 3 PLIN. med. 2, 26). 1, 2 p. 14, 8. p. 14, 20 illud -ere, hoc -isse significat (PLIN. nat. 28, 68). 1, 2 p. 14, 31 minus. p. 15, 25 facilius. 1, 7 id agendum est, ut -at aliquis. 1, 8 tarde. 5, 25, 1 potest ... etiam ad -endum. 6, 6, 29 mane, ubi -isse manifestum est. SEN. benef. 4, 39, 3 quamvis non -erim. epist. 86, 11 expectabat, ut in balneo -ret. COLVM. 2, 14, 4 id animal lentissime mandit ideoque facilius -it. 6, 2, 14 in eo (*cibo*) conficiendo lenti; nam hi melius -unt. 8, 5, 17. 12, 33, 1 vinum scilliten ad -endum ... hoc modo condire oportet. PLIN. nat. 1, 11, 117 quibus de causis homo non -at. 11, 203 somno -ere corpulentiae quam firmitati utilius ... ideo athletae ambulatione malunt cibos perficere. pervigilio quidem praecipue vincuntur cibi. TERT. anim. 43 etiam sudor digestionis aestuantis est index. denique -ere dicimur. MARCELL. med. 20, 117 si quis multum comederit et non -erit et cibus ei in stomacho iacuerit. *de terra*: SEN. nat. 5, 4, 2 semper -it *terra.* *i. q. digestionem efficere*: CATO agr. 156, 1 de brassica quod -it. *ibid.* mirifice -it, alvum bonum facit *brassica.* CELS. 1 prooem. p. 4, 27 si calor -it. PLIN. nat. 23, 46 hoc genus vini excalfacit, -it, purgat (27, 136). *cf.* SER. SAMM. 326 proderit hoc stomacho, victas et -et escas (*an subi.* stomachus?). **b** *de aliis rebus maturandis molliendisve*: CATO agr. 157, 3 *brassica lenis* tumida -it. VITR. 2, 4, 3 *harenae* ab sole et luna et pruina -ctae resolvuntur et fiunt terrosae. CELS. 2, 7 toto die non -cta fertur urina. 5, 3 -unt et movent pus nardum myrrha (PLIN. nat. 22, 122 cum pus -i opus est). 5, 18, 17 in iis tuberibus, quae difficiliter -untur. 7, 7, 2 *tuberculum* hac ... ratione saepe discutitur, interdum -itur. PLIN. nat. 20, 129 *nasturcium* furunculos -it cum fermento. 20, 250 eadem cum fico tetidem (epheliden *Sillig*) -it ac maturat. 21, 127 ad emolliendas vulvas sudoresque faciendos et suppurationes -endas (30, 125 mammarum suppurationes -unt et aperiunt extrahuntque). 21, 161 *habrotonum* -it p a n o s (22, 125 strumas et panos. 24, 62 *viticis seminis decoctum* vomicas et panos, difficile -ens [*Mayhoff*, -entes *codd.*] cum farina hordeacea mollit. 32, 106 sive discutere opus sit incipientes *panos* sive -ctos emittere). 22, 107 tubera discutit, dura -it *mel* (24, 54 duritias. 25, 55 strumas, suppurata, duritias -it et purgat). 22, 122 farina ... c o l l e c t i o n e s impetusque discutit, lenit -itque (35, 176 natura eius [*sulpuris*] excalfacit, -it, sed et discutit collectiones corporum). 23, 95 lilinum ... utilissimum est ... vulvae molliendae -endisque intus (vitiis *Dalecampius*). 23, 154 *bacae lauri* -unt (*ed. Bas.*, concuunt *vel* coquunt *codd.*) pituitam et extrahunt. 24, 36 reliquae (*resinae*) ventrem molliunt, cruda -unt, vulvae onera extrahunt. VEG. mulom. 1, 28, 3 nam cum candente ferro ruperis cutem, vitium omne -itur atque maturatur (*cf.* CHIRON 34 vitium concutitur, id est maturatur). *absolute*: PLIN. nat. 22, 122 cum inter -endum discutiendumque cura est. 26, 48 natura ei molliendi, siccandi, -endi. *quasi subst.* c o n c o q u e n d a, -ōrum: PLIN. nat. 27, 30 radix discutiendis -endisque adhibetur (*cf.* 23, 95 *supra l. 72*). **2** *translate*: *i. q. fero, tolero*: CIC. ad Q. fr. 3, 9, 5 ut eius ista odia non sorbeam solum, sed etiam -am. epist. 9, 4, 1 haec (κρίσις) quam noster Diodotus non -bat. [CATVLL. 68, 139 *ci. Lachmann*, quotidianam *codd.*]. LIV. 4, 15, 7 quem

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

senatorem -ere civitas vix posset. PETRON. 75 suadeo, bonum tuum -as, milva. 82 vers. 4 qui ... sicco -it ore famem. 105 ego ... tres plagas Spartana nobilitate -xi. *i. q. delibero, meditor*: CIC. Q. Rosc. 45 tibi vero, Piso, diu deliberandum et -endum est, utrum. har. resp. 55 nocturnis vigiliis ... iustitium illud -ctum atque meditatum est. SEN. epist. 2, 4 unum excerpe, quod illo die -as. 84, 7 -amus illa: aliqui in memoriam ibunt, non in ingenium. *nota*: QVINT. inst. 11, 2, 43 *dormienti* maturatur atque -itur ... recordatio.

iunctura: in *cum acc.* PLIN. nat. 22, 94 *v. p. 82, 31.* *syn.*: conficere, perficere, vincere. maturare, mollire, discutere. deliberare, meditari. *Burger.*

concordābilis, -e *a* concordare. CENS. 10, 4 non ... omnes voces ... iunctae concordabiles in cantu reddunt effectus.

concordanter *v.* concordo *p. 89, 37 sqq.*

concordātio, -ōnis *f. a* concordare. **1** *i. q. reconciliatio*: VVLG. Sirach 22, 27 non timeas: est enim -o (διαλλαγή). 27, 23 et maledicti est -o. **2** *i. q. concentus*: HIER. tract. in psalm. 148 p. 310, 17 videte -em discordiae. LEO M. serm. app. 20, 2 coadunare ... utriusque paginae -em. BEDA temp. rat. t. II p. 153 liquidoque patet in horum -e temporum nihil praeiudicare bissextos.

concordē *v.* concors *p. 92, 23.*

×1. concordia, -ae *f.* VARRO ling. 5, 74 -a a corde congruente. GRAMM. suppl. 123 *concors* unde -a ... neutraliter plurali numero dicuntur nom. et acc. et voc., quae ... nomina et aliter singularia inveniuntur in prima declinatione feminino genere. GLOSS. ὁμόνοια. *legitur inde a* PLAVT. *per totam latinitatem et frequentatur a* CIC. LIV. SEN. AVG. *rarum apud poetas* PLAVT. Amph. *ter*, ENN. *semel*, CATVLL. *bis*, PVBLIL. *ter*, LVCR. *bis*, HOR. *semel*, PROP. *semel*, OV. *8^ies^*, MANIL. *5^ies^*, LVCAN. *quater*. SIL. *semel*, STAT. *ter*, IVV. *ter*. *pluralis non legitur.*

I ***de animantibus*:** **1** *de deis*: ENN. trag. 122 di pacem ... inter sese conciliant, conferunt -am. *cf.* RHET. Her. 2, 25, 39 CIC. inv. 1, 91. PLAVT. Amph. 475 *v. infra p. 85, 5.* AVG. civ. 6, 9 itane ista est innocentia deorum, ista -a? *de christianorum deo*: MAR. VICTORIN. adv. Arrium 2, 10 idem in duobus vel pluribus significatur ... -a ὁμονοίᾳ, eodem corde. HIL. trin. 9, 1 societas -ae (*opp.* unitas). *cf.* PS. PHOEBAD. fid. 2 p. 35^A si -a tantum et societate unum sunt (*pater et filius*). *de concordia hominis cum deo*: AVG. in psalm. 62, 5 in -a Christi omnes una anima sumus. PS. AVG. serm. 97 non potest -am habere cum Christo, qui discors voluerit esse cum christiano.
2 *de hominibus*: **a** *generatim*: CIC. Verr. 6, 8 cum nihil tam coniunctum sit quam negotiatores nostri cum Siculis re, usu, ratione, -a. nat. deor. 2, 79 quodsi inest in hominum genere ... -a. *cf.* 3, 61. de orat. 1, 56. fin. 2, 117 tollitur beneficium, tollitur gratia, quae sunt vincla -ae (LIV. 2, 39, 7 RVFIN. hist. 5, 2, 7. AVG. civ. 12, 22 ut ... ei commendaretur ipsius societatis unitas vinculumque -ae. 22, 30 -ae vinculo ei qui accepit obstrictus). LVCR. 1, 456 libertas bellum -a, cetera quorum adventu manet incolumis natura abituque. 5, 1024 nec tamen omnimodis poterat -a gigni. MANIL. 1, 404 quae ... valetudo veniat, -a quanta. SEN. benef. 6, 30, 5 utilem et necessariam rupere -am. *cf.* 7, 27, 3 *concordia* qua imbecillitas nostra fulcitur. dial. 3, 5, 3. QVINT. inst. 2, 9, 3 eloquentia coalescere nequit nisi sociata tradentis accipientisque -a. decl. 321 p. 261, 5 *avari* summae -ae virus suum interponunt. PLIN. epist. 8, 14, 13 temporaria simulatione -ae discordiam differebant. paneg. 94, 2. TAC. hist. 2, 8 dextras, -ae insignia. 3, 70 pacem et -am victis utilia. IVV. 2, 47 magna inter molles -a. IVST. 16, 2, 1 quantae vires essent -ae. *cf.* OROS. 3, 23, 54. ARNOB. nat. 1, 6 *orbis* in -am salutarem ... conveniret. LACT. inst. 1, 18, 16 si omnes in -am consenserint. HIER. epist. 13 reconciliata seu scissa -a. 82, 2 verbis sonare -am, re exigere servitutem. AVG. civ. 10, 3 quia ... omnium -am ... inhabitare dignatur *deus* (PAVL. NOL. epist. 44, 6 ipse ... dixit in duorum ... vel trium -a se semper interfuturum [*cf.* VVLG. Matth. 18, 18 si consenserint]). 12, 23 quorum (*hominum*) genus ex uno est ad commendandam -am propagatum. serm. 101, 1 signum -ae, signum consonantiae. MACR. somn. 1, 8, 7 de iustitia veniunt ... amicitia, -a. *libros* de concordia *scripserunt Demetrius Magnes* (CIC. Att. 8, 12, 6. 9, 9, 2) *Gorgias* (HIER. adv. Iovin. 1, 48) *al.* **b** *de concordia civitatis*: RHET. Her. 4, 13, 19 ex quo tempore -a de civitate sublata est. 4, 33, 1 quodsi -am retinebimus in civitate ⟨*om. M.*⟩ (*cf.* BELL. Hisp. 42, 5 ita neque in otio -am neque in bello virtute ... retinere). CIC. Balb. 61 praesentibus rei publicae temporibus et -ae convenire. rep. 1, 49 facillimam in ea republica esse -am, in qua idem conducat omnibus. 2, 69 quae harmonia a musicis dicitur in cantu, ea est in civitate -a. off. 2, 78. Att. 1, 17, 10 tueor ... illam a me conglutinatam -am. VARRO frg. Non. p. 284, 13 civili -a. LIV. 9, 19, 17 pacis amor et civilis cura -ae. CIC. p. red. in sen. 27 illum contra rempublicam ... -amque civium facturum. Phil. 4, 14 qui (*hostis*) haberet ... consensum et -am civium. 10, 8 de pace et -a civium cogitantem. *ibid.* hoc bellum quintum civile geritur ... non modo non in dissensione et discordia civium, sed in maxima consensione incredibilique -a. fat. 2 quae *consilia* ad pacem et ad -am civium pertinerent. Att. 9, 11^a^, 1 de -a civium agi velle. 9, 11^a^, 3 ad civium -am per te quam accomodatissimum conservari. LIV. 2, 32, 7 nullam ... nisi in -a civium spem reliquam ducere. 2, 33, 11 huic interpreti arbitroque -ae civium. *passim.* CIC. Catil. 3, 25 ut *illae dissensiones* non reconciliatione -ae, sed internecione civium diiudicatae sint. LIV. 7, 42, 6 rettulisse ad patres de -a reconcilianda. *cf.* 41, 25, 2. CIC. Phil. 2, 24 pacis, -ae, compositionis auctor esse non destiti (*cf.* LIV. 2, 31, 9 -ae auctor). 5, 41 senatum ... magnam spem in eius virtute ... reponere otii, pacis, -ae. *cf.* dom. 15. SALL. Iug. 31, 23 nam fidei quidem aut -ae quae spes est? LIV. 2, 48, 1 inchoata -ae spe. CVRT. 10, 8, 19. *concordiae causa*: CIC. Mur. 78 Phil. 1, 23. 13, 10 rep. 2, 54. epist. 1, 9, 20 (communis). 11, 3, 3 LIV. 3, 67, 7. 7, 21, 4. 9, 46, 14. 37, 35, 7. *-ae gratia*: SALL. or. Phil. 14. FEST. p. 372 (obtinendae). SALL. or. Phil. 13 nunc pax et -a disturbantur palam (*cf.* 15. VVLG. Esth. 13, 5 et turbare subiectarum nobis provinciarum pacem atque -am). hist. frg. 1, 11 optimis ... moribus et maxima -a (*cf.* AVG. civ. 2, 18. 3, 21). Catil. 9, 1 -a maxuma *populi Romani* ... erat. VELL. 2, 48, 5 cavente Cicerone -ae publicae. 2, 62, 3. QVINT. inst. 8, 6, 44 portum pro pace atque -a dicit *Horatius*. VAL. MAX. 4, 4, 2 amplissimum est patrimonium Romana -a. APVL. Plat. 2, 24 coniuncti *cives* inter se -a. PANEG. 2, 11 quarum (*gentium*) vos domini ... iustitiam et -am colitis. OROS. hist. 5, 8, 1 -a invicta *res Numantina*. *de concordia ordinum*: CIC. Cluent. 152 equites ordini senatorio dignitate proximos, -a coniunctissimos esse cupiunt. Catil. 4, 15 quos ex ... dissensione huius ordinis (*equestris*) ad societatem -amque revocatos ... haec causa coniungit. prov. 47 senatus -ae consulam. Att. 1, 14, 4 de gravitate ordinis, de equestri -a, de consensione Italiae. 1, 17, 9 multa ... a me de ordinum dignitate et -a dicta sunt. 1, 18, 3. LENT. Cic. epist. 12, 15, 3 -am et conspirationem omnium ordinum. LIV. 3, 58, 4 clementia -am ordinum stabiliri posse. 3, 68, 11 in -a ordinum. 3, 69, 4 orationem ... maiestatis patrum -aeque ordinum et temporum ... habuisse. *cf.* 5, 12, 12. 4, 7, 4 -ae ... ordinum causa. 4, 60, 3 communis ordinum laetitiae -aeque ... expectes 5, 3, 6 turbare ... -am ordinum. *cf.* 7, 22, 8. 6, 42, 12. ab diutina ira ... in -am redactis ordinibus. *et passim.* TAC. dial. 40 nulla in senatu -a. ann. 3, 27 adversum patrum factiones multa populus paravit ... firmandae -ae ... nam secutae leges ... saepius ... dissensione ordinum ... latae sunt. LIV. 2, 33, 1 agi ... de -a *plebis ac patrum*. 2, 39, 7 externus timor, maximum -ae vinculum (*cf.* TAC. hist. 5, 12 donec ... bellum externum -am pareret). 3, 57, 7. 3, 65, 7 cura pacis -ae ... intestinae causa fuit. 4, 43, 12 quin illi ... copularent -am. 5, 3, 10 perpetua -a. *cf.* 5, 7, 10. ASCON. Corn. p. 77 dehinc -a facta. FLOR. epit. 1, 23, 2 extat ... satis efficax ad -am fabula. *de concordia militum* (*v. Ruggiero I p. 572*): PLANC. *et* BRVT. Cic. epist. 11, 13^a^, 5 nos et exercitus nostros singulari -a coniunctos ... videatis. LIV. 2, 60, 2 huic ... -ae ducis exercitusque. 7, 40, 4 ut *dei* mihi de vobis -ae partae gloriam ... darent. 7, 42, 5. TAC. hist. 3, 80 praetexto rei publicae -am pacemque suaderent *legati exercitibus*. *cf.* SVET. Otho 8 quae (*legatio*) ... quietem et -am suaderet. IVST. 13, 4, 2 equites in -am revocati. VOPISC. Tac. 2, 2 -a militum. CAPITOL. Max. Balb. 6, 4. 9, 4 ut ... in -am redirent *populus et milites*. **c** *singulorum hominum*: *magistratuum*: CIC. leg. agr. 2, 103 quod ego ... -a, quam mihi constitui cum conlega, providi. Phil. 3, 2 sunt ... *consules* optimo animo, summo consilio, singulari -a (*cf.* 3, 36). 13, 2 Cinna si -am cum Octavio confirmare voluisset. CIC. Att. 7, 3, 5 ipsum Pompeium separatim ad -am *cum Caesare* hortabor (*cf.* 8, 2, 1). 7, 4, 2. epist. 4, 2, 3 omnia utriusque consilia ad -am spectaverunt. 11, 15, 1 coniunctio tua cum collega -aque vestra ... gratissima accidit. BALB. Cic. Att. 8, 15^a^, 1 obsecro te ... ut Caesarem et Pompeium ... in pristinam -am reducas. 9, 7^b^, 1. LIV. 3, 33, 8 et in unica -a inter ipsos, qui consensus privatis interdum inutilis esset, summa ... aequitas erat. 4, 7, 1 quorum in magistratu -a domi pacem etiam foris praebuit. 4, 10, 8 -ae pacisque curam. 10, 22, 4 quae ex -a consulum bona quaeque ex discordia mala ... evenerint. 10, 24, 2 -a inter se clari. 22, 32, 1 cum summa inter se -a bellum gesserunt (27, 38, 10 ea omnia cum summa -a consulum acta. 32, 7, 3 ii *censores* magna inter se concordia ... senatum ... legerunt. *cf.* 40, 51, 1). VELL. 2, 47, 2 inter Cn. Pompeium et C. Caesarem -ae pignus Iulia (VAL. MAX. 4, 6, 4 Caesaris et Pompei -a communis sanguinis vinculo constricta. *cf.* FLOR. epit. 4, 2, 13). VAL. MAX. 4, 2, 3 cum Graccho -am communicasse. LVCAN. 1, 98 temporis angusti mansit -a discors paxque fuit non sponte ducum *Caesaris et Pompei*. 4, 5 -a *Afrani et Petrei* duxit in aequas imperium commune vices. 9, 1097 -a mundo nostra perit. TAC. ann. 14, 39 posse auctoritate *Polycliti* ... inter legatum procuratoremque -am gigni. GELL. 12, 8, 6 et in ipsa censura et postea iugi -a fidissime amicissimeque vixerunt. *amicorum sim.*: OV. Pont. 4, 12, 29 haec ... -a ... venit ad albentes inlabefacta comas. SEN. epist. 95, 72 Laeli sapientiam et cum suo Scipione -am. PETRON. 110 praesentis -ae auctor. *cf.* 109 epulae ... conciliant ... concilium (*sic codd.*, concordiam *Buecheler*). STAT. silv. 5, 2, 157 quippe haec -a vobis, hic amor est. PLIN. epist. 7, 20, 2 narrabitur qua -a ... vixerimus. paneg. 90, 4 praesertim cum ... imperator in -a nostra ... praestiterit (*cf.* 90, 5 isdem ... amicis gloriabamur. 91, 6). FRONTO p. 59 N. quod omnis amicos tuos -a copulas. APVL. flor. 18 p. 91 quibus cum sit summa -a. AVSON. 417, 105 quae ... meo atque tuo fuerat -a patri. *cf.* VVLG. II par. 16, 3 pater ... meus et pater tuus habuere -am (διαθήκην).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

HIER. epist. 84,11 tantam inter se habuere -am, ut .... PROB. Verg. ecl. praef. p. 323, 12 *Vergilius* insigni -a et familiaritate usus Quintili Tuccae et Vari. EVGRAPH. Ter. Eun. 872 ad familiaritatem maximam -amque perventum est. *nota de ipsis amicis*: Ov. met. 8,303 cum Pirithoo, felix -a, Theseus. *coniugum*: PLAVT. Amph. 475 denique Alcumenam Iuppiter rediget antiquam coniugi in -am (*codd.* in concordiam coniugis). 962 iam vos rediistis (*codd.* redistis) in -am? CIC. Cluent. 12 cum essent eae nuptiae ... plenae -ae. Att. 8, 6, 3 Piliae dic ... nec id esse vestrae -ae. CATVLL. 64, 336 qualis adest Thetidi, qualis -a Peleo. 66, 87 sed magis, o nuptae, semper -a vestras ... sedes incolat. PROP. 3, 6, 41 quod mihi sic tanto felix -a bello extiterit. Ov. met. 13, 875 et ista ultima sit ... veneris -a vestrae. LAVD. [Turiae] (CORP. VI 1527) 2, 34 non alia mente nisi ut nota con[co]rdia nostra ... condicionem quaereres. COLVM. 12 praef. 7 erat ... summa reverentia cum -a et diligentia mista. LVCAN. 6,458 quos non -a mixti alligat ulla tori. QVINT. decl. 291 p. 161,12 optavi longam -am. 338 p. 337, 10 longam matrimonii -am. TAC. Agr. 6 vixerunt ... mira -a *Agricola et uxor*, per mutuam caritatem et invicem se anteponendo. IVV. sat. 6, 231 desperanda tibi salva -a socru. PLIN. epist. 3, 16, 10 si tam diu tantaque -a vixerit tecum quam ego cum Paeto, volo. 4,19,5 perpetuam nobis maioremque in dies futuram esse -am. APVL. apol. 92 in -a coniugii. DRAC. Romul. 8, 286 pietas, affectus, amor, -a *coniugalis*. COD. Iust. 3, 28, 20 filia ... cum marito colens -am. 6, 25, 5, 1 praeferre lucro -am maritalem. CORP. II 3596 cum quo ... iucundam vitam *uxor* aequabili -a vixisset. IX 3158 uni nupta viro summa cum -a ad ultimum diem pervenit. *idem saepius in titulis laudatur. cf.* XII 5293. *consanguineorum, inprimis fratrum*: PLAVT. Amph. 841 dotem duco ... parentum amorem et cognatum -am. QVADRIG. hist. 57 maxima -a. Ov. Ib. 35 et nova fraterno veni et -a fumo. LIV. 42, 16, 7 dignum -a fraterna erat (45,19,10 fraterna -a. *cf.* 40,8,14 fraterna unanimitate). 45,12,7 -a ... auctoritate sua inter fratres firmata. SEN. dial. 12, 15, 1 duorum Lucullorum diremptam morte -am? SIL. 9, 407 ambobus ... sociata ... mens ... ac parvis dives -a rebus. STAT. Theb. 6,344 par et -a votis. TAC. hist. 4, 41 Scribonios fratres -a opibusque insignes. 4, 52 ne fratribus quidem mansuram -am, ni parens exemplum praebuisset. SVET. Claud. 46 multum ad -am liberos suos hortatus *Claudius*. GELL. 2, 12, 5 inter fratres ... aut amicos dissidentis oportere fieri ..., ut ... si in -a adnitenda parum auctoritatis quasi ambigui amici habuerint, tum alteri in alteram partem discedant ac ... viam sibi ad utriusque -am muniant. IVST. 17, 2, 9 fratris ... -am ... deprecatur. PANEG. 3, 6 talem in summa potestate -am? *et passim.* SPART. Carac. 8, 3 -ae fratrum Antoniorum favisse (*cf.* Geta 6, 3). VVLG. Sirach 25,2 -a fratrum [ὁμόνοια ἀδελφῶν], et amor proximorum. AMM. 30, 7, 4 ut ⟨*sic A, om. VG*⟩ germanitate ita -a sibi (*sc. Valentiniano*) iunctissimum (*sc. Valentem*). CLAVD. 15, 4 -a fratrum plena redit. CORP. III 7902 co[nc]ordia imperatorum (*sc. M. Aurelii et V. Veri*). evenit, ut.... XII 5864 (*bis*) hic et frater propter singularem ... inter se -am. LIV. 40, 8, 15 patris patruique ... quorum perpetuam vitae -am mors quoque miscuit. VAL. MAX. 2, 1, 8 fautoribus -ae adhibitis. 2, 6, 8 cohortata ... ad -am suos. PLIN. nat. 28, 99 totius domus -am .... TAC. ann. 3, 64 sincera adhuc inter matrem filiumque -a sive occultis odiis. APVL. apol. 93 ego ... quietis et -ae et pietatis auctor. SIDON. epist. 2, 2, 3 haec mihi cum meis ... -a. CORP. VIII 4794 in pace et -a decessit. **3** *de bestiis*: Ov. am. 2,6,13 plena fuit vobis (*sc. psittaco et turturi*) ... -a. SEN. dial. 3, 3, 6 alioquin si amor in illis (*sc. mutis animalibus*) esset ... esset ... dissensio et -a. epist. 122,22 quanta *apibus* dividui obeundique ⟨undique *add. Buecheler*⟩ -a. COLVM. 7,6,5 ut ... laciniae ... in caprili maiore -a quietae consistant PLIN. nat. 9,185 sunt et inimicitiarum atque -ae miracula. 29,54 frugifera eorum *anguium* -a. STAT. Theb. 9,314 infelix ... iugi -a mergit *equos*. IVV. 15,159 sed iam serpentum maior -a. APVL. mund. 30 hic ... iugales ad -am copulat.

II ***de rebus*:** CIC. fin. 1, 47 quia *temperantia* pacem animis afferat et eos quasi -a quadam placet ac leniat. LIV. 7, 21, 5 inclinatis in -am animis. 23, 35, 9 brevi ... tanta -a coaluerant omnium animi. SEN. dial. 7, 3, 4 pax et -a animi. 7, 8, 6 summum bonum esse animi -am. *cf.* 7, 9, 4 *et* epist. 74, 30. SOL. 1, 61 *Iolaus* palantes incolarum animos ad -am eblanditus. AVG. civ. 5, 12 metus coepit ... animos inquietos ... ad -am revocare civilem. *cf.* Ov. Pont. 2, 5, 59 ingeniis aliqua est -a iunctis. ANTHOL. 457, 5 quanta fuit mentis, tanta est -a fati. CLAVD. carm. min. 29,41 quae duras iungit -a mentes. CIC. fin. 3, 21 simul ... vidit ... rerum agendarum ordinem et, ut ita dicam, -am. AETNA 288 et coniuratis *auris* addit -a vires. HOR. epist. 1, 12, 19 quid velit et possit rerum -a discors (Ov. met. 1, 433 LACT. inst. 2, 9, 17. *cf.* SEN. nat. 7, 27, 4 tota haec mundi -a ex discordibus constat). MANIL. 3, 54 ut tot pugnantis regeret -a causas. SEN. benef. 6, 22, 1 rupta rerum -a. nat. 3, 30, 5 temptatur divelliturque -a. LVCAN. 4, 190 o rerum mixtique salus -a mundi et sacer orbis amor. PLIN. nat. 37, 59 docere ... de discordia rerum -aque, quam antipathiam Graeci vocavere ac sympathian. *cf.* 24, 1. DRAC. Romul. 1, 10 rerum quis negat -am. MANIL. 2,390 disparibus non ulla ⟨*al.* nulla⟩ datur -a signis (*cf.* 2, 412. 705). SEN. nat. 6, 13, 4 quia non patitur utriusque (*calidi et frigidi*) natura -am. APVL. mund. 19 elementorum inter se ... -a. *cf.* 21 principiorum ... consensus sibi -am peperit. VVLG. Iob 25, 2 qui facit -am in sublimibus suis. *de concentu vocis, soni sim.*: SEN. epist. 88, 9 doces ... quomodo nervorum disparem reddentium sonum fiat -a. COLVM. 12, 2, 4 ex ... vocum -a ... amicum quiddam et dulce resonat. PETRON. 127 inter auras ⟨*codd. dett.* aures⟩ canere Sirenum -am VAL. FL. 3, 464 oritur ... remorum sonus et laetae -a vocis *Orphei*. QVINT. inst. 5, 10, 124 cantus vocis plurimum iuvat sociata nervorum -a. MART. CAP. 9, 960 tetrachordorum quippe est quattuor sonorum in ordinem positorum congruens fidaque -a. BOETH. mus. 1, 3 p. 191, 4 est ... consonantia dissimilium inter se vocum in unum redacta -a. *passim. nota*: MACR. somn. 2,1,12 tunc animadvertit -am vocis lege ponderum provenire. *sententiarum et sim.*: PLIN. paneg. 4 quanta -a quantusque concentus omnium laudum. AVG. conf. 12, 30, 41 in hac diversitate sententiarum verarum -am pariat ipsa veritas. civ. 6, 7 de fabulosae et civilis theologiae similitudine atque -a (*cf.* 18, 41). 15, 26 *cetera* ad unam ... catholicae fidei -am revocanda sunt. BOETH. herm. sec. 2, 4 p. 80, 4 Aristotelis Platonisque sententias in unam ... revocare -am. ENNOD. epist. 1, 32, 2 p. 36, 19 ad scriptionis mecum remeate -am. COD. Iust. 1, 17, 1, 8 nulla ... antinomia ... sibi vindicet locum, sed sit una -a *legum*, una consequentia. 6, 51, 1, 11^{b} antiquam dissonantiam in unam trahentes -am. NOVELL. Iust. 75,2 omnis *legum* latitudo in praesentem -am ... pervenit. CASSIOD. hist. 1, 2 ut ad -am futurorum ... ventura committerentur. inst. div. 7 de -a evangelistarum quattuor libros *Augustini* (*qui scripsit* de consensu ev.). *nota*: EPICED. Drusi 201 omnibus idem oculi, par est -a flendi. TAC. dial. 16 hanc nostram pro antiquorum laude -am. SEN. clem. 1, 5, 3 cum ... virtutibus inter ⟨se sit *add. vg*⟩ -a. epist. 120, 11 ostendit illam (*virtutem*) ... omnium inter se actionum -a. IVV. sat. 10, 298 rara est ... -a formae atque pudicitiae. SOL. 47, 2 periculi ac difficultatis -a ... accessus negatus. HIL. in Matth. 4, 27 ita nos ad perfectam vitam, per hanc publicae bonitatis -am ... instituit. Ov. met. 14, 269 quae sit -a mixtis *herbis*, novit. *cf.* PLIN. nat. 22, 106 nulli satis custodita in mixturis -a naturae ac repugnantia. 24, 3 -ā valent, cum pix oleo extrahitur. 34, 147 de magnete lapide ... dicemus -aque, quam cum ferro habet. TERT. adv. Marc. 4, 20 ut ... Aegyptium exercitum undarum -a obrueret. coron. 3 lactis et mellis -am praegustamus. *cf.* HIER. c. Lucif. 8. ARNOB. nat. 1, 45 unus fuit e nobis, cuius foedae vitiligenes ... -am colorum commaculatis cutibus relinquebant? LACT. opif. 9, 4 si vis furoris ... -am disiungit oculorum. HIL. trin. 9, 70 haec ... ad voluntatis -am referant. AVG. enchir. 91 carnis et spiritus (*cf.* HIL. in Matth. 4,19). AVIAN. fab. 11, 5 dispar erat fragili et solido -a motus.

proverbia et sententiae (*cf. Otto, Sprichw. p. 89*): PVBLIL. D 9 discordia fit carior -a. J 59 ibi semper est victoria, ubi -a est. L 7 lascivia et laus numquam habent -am. SALL. Iug. 10, 6 -a parvae res crescunt, discordia maxumae dilabuntur. *cf.* SEN. epist. 94, 46. OROS. hist. 2, 17, 17. AMM. 26, 2, 8 per quam (*sc. concordiam*) res minimae convalescunt.

iuncturae verbales per genera digestae: concordiam: colere: PANEG. 2,11 COD. Iust. 3,28,20. conciliare: PETRON. 109 GELL. 2,12,4 (reconciliare: LIV. 7,42,6. 41,25,2 HIER. epist. 13. *cf.* reconciliatio: CIC. Catil. 3,25). conferre: ENN. trag. 122 RHET. Her. 2,25,39 CIC. inv. 1,91. confirmare: CIC. Phil. 13,2 (firmare: LIV. 45,12,7 CVRT. 10,8,23 TAC. ann. 3,27). commendare: AVG. civ. 12,12. communicare: VAL. MAX. 4, 2, 3. constituere: CIC. leg. agr. 2,103 off. 2,82 Att. 8,11^{d},1. constringere: VAL. MAX. 4, 6, 4. continere: FLOR. epit. 4, 2, 13 (obtinere: FEST. p. 372. retinere: RHET. Her. 4,33,44 BELL. Hisp. 42,5. tenere: EVSTATH. Bas. hex. 3, 3). custodire: PLIN. nat. 22, 106. habere: CIC. Verr. 4, 23 Phil. 4, 14 HIER. epist. 84, 11 RVFIN. Orig. in gen. 1, 15 p. 158^{c} PS. AVG. serm. 97. servare: VEG. mil. 2, 21 AVG. civ. 19, 17 BOETH. mus. 2,16. stabilire: LIV. 3,58,4. copulare: LIV. 4,43,12. facere: LENT. Cic. epist. 12,15,3 LIV. 5,7,1 ASCON. Corn. p. 77 SEN. epist. 88,9 VVLG. Iob 25,2 MAXIMIN. c. Ambr. 3. gignere: LVCR. 5,1024 PS. CIC. exil. 9 TAC. ann. 14,39. inire: TERT. anim. 35 TREB. Gall. 21,5. inlabefacere: Ov. Pont. 4,12,29. iungere: BOETH. mus. 1,10. ordinare: AVG. civ. 19,14 (*saepius*). parere: LIV. 7,40,4 APVL. mund. 21 AVG. conf. 12,30,41. reducere: CIC. dom. 17. restituere: LIV. 3,54,7 GELL. 2,12. sociare: QVINT. inst. 2,9,3. 5,10,123. adniti: GELL. 2,12,5. conglutinare: CIC. Att. 1,17,10. cupere: BALB. Cic. Att. 9,7^{b},1. deprecari: IVST. 17,2,9. optare: QVINT. decl. 291 p. 161,12 HIER. epist. 82,1. orare: PLIN. paneg. 94. quaerere: SALL. or. Phil. 15. suadere: TAC. hist. 3,80 SVET. Otho 8 SPART. Carac. 4, 5. *nota*: desperare: IVV. sat. 6, 231 pati: SEN. nat. 6, 13, 4. aspernari: VELL. 2, 65, 1. corrumpere, disrumpere: AVG. civ. 1, 30. dirimere, dirripere: SEN. dial. 12,15,1. disiungere: CIC. Att. 1,18,3 LACT. opif. 9,4. dissociare ac distrahere: SEN. benef. 4,18,1. dissolvere: QVINT. decl. 338 p. 337,10. divellere, temptare: SEN. nat. 3,30,5. eripere: PS. CIC. exil. 9. foederare: AMM. 31, 4, 13. frangere: ORIGO Const. 5,15 chron. I p. 8, 33. rumpere: SEN. benef. 6, 22, 1. 6, 30, 5. scindere (ac dissipare): SEN. benef. 7, 27, 3 HIER. epist. 13. sistere: LIV. 3, 16, 4. tollere: RHET. Her. 4, 13, 19. turbare: LIV. 5, 3, 6. 7, 22, 8 VVLG. Esth. 13, 5 SACR. Leon. 383 (disturbare: SALL. or. Phil. 13). violare: VVLG. Esth. 13,4. concordiae: consulere: CIC. prov. 47 LIV. 24, 22, 17. 34, 49, 9. convenire: CIC.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Balb. 61 FAV. EVL. p. 2,12. favere: VELL. 2,48,5 SPART. Carac. 8,3. *cf.* VAL. MAX. 2,1,8. studere: HIL. in Matth. 18,9. concordiā: coalescere: LIV. 1,11,2. 23,35,9. coniunctum esse: CIC. Verr. 6,8 Cluent. 152 PLANC. *et* BRVT. Cic. epist. **11,13**^{a}, 5 APVL. Plat. 2,24 AMM. 30,7,4. consequi: CIC. Phil. 6,19. stare: LIV. 45,19,10 LACT. inst. 2,9,17 (constare: SEN. dial. 3,5,3 VELL. 2,62,3). copulare: FRONTO p. 59 N. crescere: *v. p. 86, 47.* HIER. epist. 77,10. evenire: CORP. III 7902. exsequi: PLIN. epist. 7,33,4. propulsare: TAC. Agr. 29. uti: PROB. Verg. ecl. praef. p. 323,12. valere: PLIN. nat. 24,2. vivere: TAC. Agr. 6 PLIN. epist. 3,16,10. 7,20,2 GELL. 12,8,6 CORP. II 3596. ad concordiam: adducere: CIC. Att. 7,3,2. compellere: PS. AVR. VICT. epit. 1,7. conservare: CIC. Att. 9,11^{a},3. convertere: CIC. Phil. 5,40. copulare: APVL. mund. 30. eblandiri: SOL. 1,61. hortari: CIC. Att. 7,3,5. 8,2,1 QVINT. inst. 6,1,50 (cohortari: VAL. MAX. 2,6,8 SVET. Claud. 46). pertinere: CIC. Sest. 71 epist. 16,12,2 fat. 2 HIER. epist. 82,9. pervenire: EVGRAPH. Ter. Eun. 872. prodesse: LIV. 2,1,11. referre: HIL. in Matth. 4,19 AVG. civ. 19,16. remeare: ENNOD. epist. 1,32,2 p. 36,19. spectare: CIC. epist. 4,2,3. transitum facere: AVG. serm. 115. vocare: SEN. epist. 90,26 (provocare: AMM. 21,10,7. revocare: CIC. Catil. 4,15 AVG. civ. 5,12. 15,26). in concordiam: allicere: AMM. 21,1,1. congruere: AMBR. in Luc. 7,141. consentire: LACT. inst. 1,18,16. convenire: ARNOB. nat. 1,6. devocare: RVFIN. patr. 6,3 (revocare: IVST. 13,4,2 RVFIN. hist. mon. 16 BOETH. herm. sec. 2,4 p. 80,4). inclinare: LIV. 7,21,4. pervenire: NOVELL. Iust. 75,2. redigere: PLAVT. Amph. 475 LIV. 3,52,3. 6,42,12. redire: PLAVT. Amph. 962 CAPITOL. Max. Balb. 9,4. reducere: BALB. Cic. Att. 8,15^{a},1. restituere: AMM. 15,5,20. a concordia: abrumpere: VAL. MAX. 1,8,10.

epitheta notabiliora: aequabilis: CORP. II 3596. civilis: *v. p. 83,76.* communis: CIC. epist. 1,9,20 LIV. 4,60,3. discors: HOR. epist. 1,12,19 OV. met. 1,433 LVCAN. 1,98 LACT. inst. 2,9,17. dispar: AVIAN. fab. 11,5. felix: PROP. 3,6,41. fidelis: LIV. 40, 51,1. fraterna: *v. p. 85, 30.* infelix: STAT. Theb. 9,314. magna, tanta, summa: *passim.* maritalis: COD. Iust. 6,25,5,1. mira: TAC. Agr. 6. mutua: MANIL. 2,412. nova: OV. Ib. 35. par: EPICED. Drusi 201 STAT. Theb. 6,344. perpetua: LIV. 5,3,10 *al.* PLIN. epist. 4,19,5. plena: OV. am. 2,6,13 met. 8,303 CLAVD. 15,4. praesens: PETRON. 110 NOVELL. Iust. 75,2. pristina: BALB. CIC. Att. 8,15^{a},1 AMM. 15,5,20. rara: IVV. 10,297. salutaris: ARNOB. nat. 1,6. sincera: TAC. ann. 3,64 SACR. Leon. p. 351. singularis: CIC. Phil. 3,2 epist. 11,13^{a},5 CORP. XII 5864. subdola: TAC. ann. 2,64. ultima: OV. met. 13,875 SALL. Catil. 9,1 GELL. 2,2,13. unica: LIV. 3,33,8.

synonyma et coniuncta: compositio, concentus, coniunctio, consensio, consensus, consonantia, conspiratio, pax, unitas. *opposita*: bellum (*v. p. 1855, 53 sqq.*), disceptatio, discordia, discrimen, dissensio, dissonantia, inimicitiae, ira, odium.

2. concordia, -ae *f. herba.* GLOSS. III 577,19 solago. *fortasse ad hanc herbam pertinet* CHIRON 961 concordi unc. III. *v. infra l. 51.*

concord(i)ālis, -e *a* concordia. *ad* **1** FIRM. math. 6 p. 84^{r} col. 1 fin. quas (*uxores*) semper -bus vinculis copulentur (*signa*). *ad* **2** DIOSC. Vind. C 29^{v} N **10** κονκορδιαλις (*cf.* Diosc. *ed. Sprengel* 2,208. PS. APVL. herb. 32 *cod. V* concordalis). GLOSS. III 557,27 agrimonia concordialis (621,46).

? **concordiēns** CORP. III 12863 cum Vibio ... cuncordiens (*vixit?* ...) *sed fortasse pertinet ad Concordienses.*

concordis *v.* concors.

concorditās, -ātis *f. a* concors. GLOSS. concordi⟨t⟩as: concordia. NON. p. 88 -as pro concordia. PACVV trag. 188 -em hospitio adiunctam perpetem probitate (probitatem *codd.* NON. p. 88) conservetis.

concordium, -ī *n. cf.* concordia. PAPIR. dig. 23,4,27 mulier veluti venali -o ne dotata sit conveniat. VLP. dig. 24,1,3 pr. ne -a *inter coniuges* pretio conciliari viderentur (*dett. quidam cum B s* videretur).

concordius, -a, -um; *cf.* concors. *cf. Stowasser, Wien. Stud. 25 (1903) 264.* CORP. VIII 8530 cum omnibus -s me vivo feci ('*fortasse* concordius *pro signo est usurpatum ita, ut non minus laus sit quam nomen' Wilm.*). CARM. epigr. 461,3 (*periit*) cum quo concordiam (*sic traditur,* concordem *ci. apud Buechelerum*) vitam ... vixit.

concordo, -āvī, -ātum, -āre. *cf. c.* concors. GLOSS. ὁμονοῶ. *legitur inde a* TER. *locis singulis*: TER. CIC. (Tusc.) PLIN. nat. QVINT., *binis*: OV. MAN. APVL., *saepius* SEN. ICTI, *frequentatur a christianis auctoribus, imprimis ab* AVG. *transitive primum* PLIN. nat. 16,173. *deest apud* PLAVT. CATVLL. CAES. SALL. VERG. HOR. TIB. PROP. LIV. MART. TAC. IVV.

I ***intransitive*: A** *absolute*: *de animantibus*: FRONTO p. 58 N. ut ... convenae -rent (*in margine* Orpheus convenas ... -are fecit) ... et consuescerent et congregarentur. VLP. dig. 24,1,32 -antibus viro et uxore. IVST. 1,10,1 quod ... -are potuerunt. 5,3,3 -ante civitate. 9,8,9 struere inter -antes odia. 27,3,6 ne tunc quidem fratres ... -are potuerunt. AMM. 15,13,4. 16,12,16 *saepius.* AVG. in Ioann. 45, 10,13 audisti, credidisti, -asti. Si adversabaris, -a. Si tibi praestitum est -are, noli ulterius litigare. *passim.* SIDON. carm. 15,122. *de rebus*: CIC. Tusc. 4,30 cum eius (*animi*) iudicia opinionesque -ant. OV. met. 10,147 sensit varios ... -are modos. MANIL. 3,101 sidera caeli. *cf.* SEN. nat. 1 praef. 12 tam diversas -antium *siderum* vias. APVL. mund. 19 rerum inaequalium multitudo. VLP. dig. 43,30,1 matrimonium (*cf.* PAVL. sent. 5,6,15). PERVIG. Ven. 3 vere -ant amores. POTAM. tract. 1 p. 1413^{B} -anti iunctura. OPTAT 6,6 p. 154,10 fratrum mentes. AMBR. in Luc. 1,19 nulla ... querella est, ubi et mentis bonitas -at et facti. HIL. trin. 9,47 non -at ... dictorum diversitas. HIER. epist. 52,7 sacerdotis ... os, mens manusque -ent. PS. RVFIN. in psalm. 30,6 ecce quomodo prophetia et euangelium in eodem sermone -ant. AVG. civ. 15,13 ut summa -et. MACR. sat. 7, 4,11 nec -ant humores ex materiae varietate nascentes. COD. Theod. 9,40,1 in unum conspirantem -antemque rei finem. SIDON. carm. 2,66 -ant lancis partes. epist. 3,3,1 -antibus civium votis. 4,25,5 seu sic sentiente concordia seu sic -ante sententia. CLAVD. MAM. anim. p. 140,5 quod ... dicitur ... ita profecto -at. ANTH. 376,5 in quo (*Thrasamundo*) -ant pietas prudentia mores *etc.* BOETH. herm. pr. 2,10 p. 150,16 quod si ita ut nunc sunt positae in veritate -ant. ENNOD. 5,2,2 p. 125,5 -at scientiae cursus et fluminum. *nota impersonale* concordat *i. q. convenit*: TERT. castit. 10 purificantia -at. CAEL. AVR. acut. 1,15,122 non omnes ... lucido in loco iacere -at. **B** *structurae*: **1** *de animantibus*: cum: TER. Phorm. 433 si -bis cum illa (*muliere*). SCAEV. dig. 33,2,32 si non contenderis cum herede meo, sed potius -eris. PASS. Montan. 11 quod non statim -vi cum Iuliano. AMBROSIAST. in Gal. pr. cum legislatore. PS. AMBR. serm. Sess. 3,10 haedus cum pardo -at. OPTAT. 2,3 p. 37,13 cum quo nobis totus orbis ... -at. 4,3 p. 105,11 cum fratre tuo (*cf.* AVG. serm. 211,2). AMM. 28, 6,20 cum Romano ... -bat. FAVSTIN. trin. 1,7 sufficit ... Moysen -asse cum euangeliis et apostolis. RVFIN. hist. 1,10,1 consonanter ... cum historico euangelista -at (κατὰ *c. Acc.*). Orig. in gen. 14,3 p. 238^{A} in quibus nobiscum vel dissident vel -ant. PS. RVFIN. in psalm. 7,3 cum apostolo. 37,4 cum auctore suo. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1,17 neque de Siculis, cum Antiocho ... Timaeus -are dignatus est. 2,15 satis cum prioribus *scriptoribus* sui arbitror -are grammaticum. AVG. serm. 36,2,1 tunc ... secum -ant *iniusti* quando in perniciem iusti conspirant. 211,7 cum fratribus vestris. c. Faust. 22,84 qui (*Herodes*) cum Pilato in passione domini -vit. *cum dativo*: MANIL. 2,635 nec non et Piscibus orti -ant illis (*al.* illos). RVFIN. hist. 2,10,10 in his tam integre divinae scripturae -are (συναληθεύοντα). LEO M. serm. 66,3 deo. FVLG. RVSP. ad Monim. 1,9 cui sensui. ad Tras. 1,16 David Ioanni et Paulo. *et passim.* inter: AVG. civ. 19,23 ut inter se de ipso Christo Hecate atque Apollo -ent. ad: SOL. 10,2 -ant omnes (*Thraces*) ad interitum voluntarium. ENNOD. epist. 7,19,3 p. 187,14 qui ad hoc quod illi pronuntiant .... -at. in: PHOEBAD. c. Arrian. 8 qui in huius professionis communione -ant *v. l. 9. p. 89,18.* *cum ablativo*: PS. AMBR. serm. 49,1 ut congruerent meritis, qui vocabulis -bant. **2** *de rebus*: cum: SEN. epist. 74,30 omnia opera eius (*virtutis*) cum ipsa -ant et congruunt. 75,4 sermo cum vita. QVINT. inst. 11,3,69 cum gestu *caput.* TERT. nat. 1,15 natura, qua semper saevitia cum impudicitia -at. PALLAD. 3,34 hic mensis ... cum novembri mense -at. HIL. ad Const. 1,1 benignifica natura tua ... cum benigna voluntate. OPTAT. 2,10 p. 46,5 trinitas cum fide. HIER. epist. 106,11 cum Hebraica veritate. PS. PHOEBAD. fid. prol. p. 33^{D} sensus noster cum veritate. RVFIN. hist. 3,38,3 stilus ipse epistulae Clementis cum hac -at (ὅμοιον). apol. 1,16 *fides* cum ... confessione. PS. RVFIN. in psalm. 9,3 divina laus cum bona operatione. AVG. epist. 243,3 praelocutio ... superior cum extrema conclusione. CHROMAT. beat. 10 ut ... verbis finis cum praefatione -et. SALV. eccl. 4,36 hac ... re -ret cum voluntate Christi parentum pietas ac voluntas. FVLG. myth. 3,4 amor cum periculo. ENNOD. opusc. 10,1 p. 419,14 unda cum lumine. ANTHIM. pr. p. 7,23 de potu tantum oportet adhibere quantum cum cibis -at. THEOD. MOPS. in Gal. 3,23 cum illo dicto. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1,143 cum archivis Phoenicorum -are *scripta. cf.* 1,154. CARM. poet. min. V 58,6,6 -at Veneris magnae cum nomine sexta *feria.* inter: APVL. Plat. 1,18 -antes ... inter se iracundia et voluptas. EVSTATH. Bas. hex. 3,5 inter se firmiter haec elementa. PAVL. FEST. p. 89 quod tantum inter se cordae eius (*citharae*), quantum inter homines fides -et. *dativo*: OV. met. 1,518 per me -ant carmina nervis. AVG. mus. 2,14,26 palimbacchio ... creticum et paeones primum et tertium et quartum ... -are manifestum est. *cf.* 4,12,14. PAVL. FEST. p. 147 sidera sibimet. *de sententiarum consensu*: AMBR. psalm. 43,71 videtur versiculus ultimus non -are superioribus. AMBROSIAST. in I Cor. 9,8 supradicta testimonia documentis divinis. HIER. epist. 57,8 Septuaginta sibi in hoc ... loco et hebraico -ante. VVLG. act. 15,15 et huic -ant (συμφωνοῦσιν) verba prophetarum. MAXIMIN. c. Ambr. 73 praeceptis Gratiani. RVFIN. hist. 5,28,17 sed ne ipsa (*exemplaria*) quidem sibi ipsis -ant (ἔστι σύμφωνα). Orig. in gen. 10,5 vides ... sibi -are mysteria. PS. RVFIN. in psalm. 15,8 sententiae -ant verba. AVG. civ. 7,28 quod doctrina Varronis de theologia in nulla sibi parte -et. 12,11 sed ne sic quidem ... Graeca Aegyptiae .... -at historia. CASSIOD. Ios. c. Ap. 2,116 Dora civitas appellatur in nullo -ans Apionis oblocutionibus. PS. PROSP. vocat. gent. 1,24 cui sententiae Pauli ... doctrina -at (*cf.* LEO M. serm. 30,3). SEDVL. op. pasch. 2,7 convenienter scripturarum sanctioni -ans Christi nativitas. COD. Theod. 2,21,1 legibus. APRING. in apoc. 4,1

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

vocem primam legis eloquia, ut -ent nova veteribus. FVLG. RVSP. ad Tras. 2,16 huic sensui Ioannis... dicta -ant. *et saepe.* CENS. 10,5 litterae... saepe nec verbis nec syllabis copulandis -bunt. AVG. civ. 1,22 cui (*rationi*) quidem et exempla ... -ant MART. CAP. 4,376 quaedam relativa his, ad quae referuntur, et in tempore -ant. CYPR. GALL. iud. 246 vestrae -ent murmura voci. CLAVD MAM. anim. 75,3 ut nutibus animae ... -et *pecudis corpus.* BOETH. herm. sec. 4,10 p. 281,10 negatio privatoria ... consentit atque -at ... negationi. p. 289, 22. dicunt... adfirmationi ... privatoriae ... consentientem esse et -antem simplicem negationem. CASSIOD. var. 1,21,2 si labor operis -at expensis. ARATOR ad Flor. 12 -ent studiis ima vel celsa tuis. BENED. reg. 19 sic stemus ad psallendum ut mens nostra -et voci vestrae. *cum abl.* HIER. in Gal. 2, 11 p. 408 nisi ... ecclesiae fides sancto inter eos iurgio -ret. DRAC. laud. dei 1, 267 fetibus eductis -ant unda vel ignis. FVLG. RVSP. c. Fab. frg. 1 unde consequenter unitas ... operum naturali maiestate -at. ad: CENS. 10, 8 nec pthongis ad ullam symphoniam -ntibus. BOETH. mus. 2, 16 videsne ut VI ad IV diapente -ent? in: PS. PROSP. vocat. gent. 1, 12 si oboedientia -et in studio. FVLG. RVSP. c. Fab. frg. 2 uterque sermo in sono quidem distat sed in sensu -at. THEOD. MOPS. in Gal. arg. 1,1 in illis. AVG. civ. 18, 34 quae (*prophetia*) in Christum ecclesiamque -at.

II ***transitive*** *i. q. concordem reddere*: *aliquid*: PLIN. nat. 16,173 amicitiam. SECVNDIN. epist. p. 895, 23 hanc (*eloquentiam*) si voluisses veritate -are. AVG. serm. ed. Mai 10,1 -a linguam cum corde tuo. ANTH. 83, 62 somnus -at cum nocte torum. FVLG. myth. 3, 9 potest *vox viva* ... parallelos -are. *aliquem*: HIER. adv. Iovin. 1,48 qui se et uxorem et ancillam tres ... in una domo -are non potuit. AVG. serm. 362,28 litigantes (*cf.* SEVERIN. doctr. p. 128). epist. 210, 2 maiorem date operam -andis vobis quam redarguendis. *passim.* Ps. AVG. serm. 97 *pax* inimicos -at. SCHOL. Pers. 5, 51 credo aliquod astrum me tibi -are. *nota*: PAPIN. dig. 48, 5, 12 bene -atum ... matrimonium. PASS. Paul. 11 licet in hoc -ari videantur ..., tibi tamen invicem modis diversissimis dissident.

opp.: adversari, contendere, dissentire, dissidere, diversa sonare, dissonare, litigare, odia struere, redarguere, variare. *syn.*: congruere, consentire, consonare, conspirare.

adv. **concordanter** *a* concordans. GREG. TVR. Franc. 9, 41 nos -r vestrae sententiae consentire. VEN. FORT. vita Albin. 9,24 ad pontificalem gradum ... -r eligitur. *Probst.*

concorporālis, -e [*a* con *et* corpus *derivatum; cf. gr.* σύσσωμος. *Th.*]. ITALA (codd. Clarom., Boerner *etc. cf. l. 75*) *et* VVLG. Eph. 3, 6 gentes esse coheredes et -es (σύνσωμα) (HIER. *ad loc.* illud significat ut ... hi qui in Christo credidere in uno sint ecclesiae corpore conglobati). *cf.* HIL. in psalm 68, 14 cum coheredes et -es et conparticipes Christo gentes fierent. 56,7. PROSP. c. coll. 1, 2. *i. q. commilito*: AMM. 21,12,15 -bus suis. 28, 5, 7. Ps. QVINT. decl. 14,12 -ium maledicta (*Becker, Archiv 13, 200. cf. 14, 178*; corporarium *vel* corporalium *codd.*).

concorporātio, -ōnis *f. a* concorporare. TERT. bapt. 8 -em eorum (*sc. aquae et spiritus*). adv. Marc. 4,4 legis et prophetarum. HIL. in Matth. 6,1 concorporationem verbi dei (incorporationem *pars codd.*).

concorporeus, -a, -um *a* con *et* corpus; *cf.* concorporalis. VICTRIC. 13 per usum artuum *fiunt sancti* concorporei *Salvatoris*, per sanguinem consanguinei.

concorporifico, -āvī, -ātum, -āre [*cf. c. gr.* συσσωματοποιεῖν. *Th.*]. TERT. adv. Val. 23 in isto mundo coelementato et -ato.

concorporo, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* corpus *derivatum; cf. c.* corporare. *Th.*]. **1** GLOSS. interficere (NON. p. 20, 17 corporare). **2** *in unum corpus coniungere*: PLIN. nat. 17, 107 *cortex* non umescit neque -atur. 22,113 *vetus vinum* facillime cum melle -atur. 27,112 *polyanthemum* vitiligines -at. TERT. nat. 1, 9 ex forma naturali -ata et concreta. pudic. 5 -vit nos scriptura divina, litterae ipsae glutina nostra sunt. AMM. 22, 8, 15 scopuli ... -ati (*opp.* dirempti). CASSIAN. c. Nest. 6, 22, 5 *symbolus*, ita -ans scilicet dei et hominis filium. RVRIC. epist. 2,3 fide -amur in Christo. *cum dativo*: TERT. pudic. 15 illo *incesto* -ato rursus ecclesiae. IREN. 5, 36, 3 plasma eius (*dei*) conformatum et -atum filio perficitur. HIL. c. Const. 11 -atos Christo a Christo discidisti. AMM. 15, 11, 18 Rhodanus Gallico mari -atur. AMBROSIAST. in Eph. 1, 16 gentes Iudaeis. AVG. in psalm. 26,2 -ans nos sibi, faciens nos membra sua. LEO M. serm. 73, 4. *de medicamentis*: MARCELL. med. 29,15 quod sufficiat ad -andas et temperandas species. 36,4 bene permixtum et -atum medicamen. 30,45 ex oleo -bis *et saepe.* *part. adiect.* **concorporātus,** -a, -um. AMBROSIAST. in Eph. 3, 6 gentes esse coheredes et -as (IREN. 1, 19, 3. MAR. VICTORIN. in Eph. 3, 6, *idem in textu epistulae* concorporales). MAR. MERC. Nest. adv. Pel. 2, 9 fit illius domesticus et -us et familiaris. GLOSS. -atus (*interpretatio periit*). *L.*

concors, -dis [*a* con *et* cor. *Th.*]. GLOSS. ὁμόνους, unius consensionis, unius concordiae, consentaneus, conveniens, consentiens. concordes: coniuncti. CIC. Tusc. 1,18 aliis cor ipsum animus videtur, ex quo excordes, vaecordes concordesque dicuntur. ISID. orig. 10, 37 -s a coniunctione cordis est appellatus ... ille -s dicitur qui corde coniungitur. PRISC. gramm. II 271, 10 hic et haec et hoc concors concordis (*cf.* GRAMM. suppl. 123, 17). 282, 11 a corde ... composita ablata 's' addita 'dis' faciunt genetivum ut ... concors concordis (III 515,15). *de forma* concordis: PRISC. gramm. II 282,12 antiquissimi ... solebant genetivo (*concors, concordis*) similem proferre ... nominativum (*seq.* CAECIL. com. 109 modo fit ... concordis, dum id quod petit potitur). 341, 18 sciendum ... quod etiam hic et haec concordis et hoc concorde dicebant. 354, 14 nec mirum, cum ... hic concordis protulisse inveniuntur vetustissimi. *ablativus ubique legitur* concordi *praeter* PLIN. nat. 11, 51 (*Detl.*) *et* PRISC. gramm. II 341, 14 concors a -e vel -i. *comp.* concordior: PLAVT. Aul. 481. -ius: AVG. c. epist. fund. 26. *superl.* concordissimus (GRAMM. suppl. 81, 12): CIC. Lig. 5 SEN. dial. 12, 3, 4 AMM. 26, 5, 1 AVG. civ. 19, 13. 17 Ps. RVFIN. in psalm. 36, 11 FVLG. RVSP. epist. 12, 10, 22 ISID. eccl. off. 2,16,11 MYTHOGR. 1, 68 CORP. III 10596. VIII 2757. *legitur inde a* NAEV. *et* PLAVT.

I ***de animantibus***: **1** *de deis*: NAEV. carm. frg. 1 novem Iovis -es filiae sorores. VERG. ecl. 4, 47 -es stabili fatorum numine Parcae. *cf.* CIRIS 125 AVSON. 356,12. DRAC. Romul. 7, 63 -es ... simul celebrent *Iuno et Minerva* pia sacra Dionae. *de Christo*: HIER. epist. 65,1 unum cotidie concipis ... trinitate -em. **2** *de hominibus*: **a** *de singulis* (*v. l. 5*): ENN. ann. 132 cum -bus aequiperare. TER. Hec. 617 credo ea gratia -is magis ... fore (EVGRAPH. *ad loc.* ut -es ambas *socrum et nurum* faciat). CIC. Lig. 5 an ille ... cum P. Attio quam cum -issimis fratribus ... esse ... maluisset? SEN. dial. 12, 3,4 in medios fratres inpetum facere et tam cruenta rapina -issimam turbam imminuere. QVINT. decl. 286 p. 152, 30 ut -es essent fratres. TAC. ann. 2, 43 fratres egregie -es. PANEG. 2, 9 vestri similitudine magis magisque -es. AMM. 26, 5, 1 -issimi principes *Valentinianus et Valens* (*cf.* CORP. III 10596 fratres -issimi). 28, 4, 21 ita -es ut Quintilios esse existimes fratres. HIER. in Mal. prol. non tam sanguine, quam religione -es. AVG. serm. 359, 2 fratres ... si volunt esse -es. *saepius.* *coniuges*: AFRAN. com. 53 adulescentis optumas, bene convenientes ... -es cum viris. VAL. MAX. 2, 1, 6 *vir et uxor* -es revertebantur. TAC. ann. 3, 33 -em sibi coniugem. Ps. HIL. libell. 11 ut omnia gerere uno animo -es rite possint. CORP. VI 23137 (*lib. reipubl. aet.*) heis sunt duo -es. CARM. epigr. 960, 5 -es ... pari viximus ingenio. 1563, 5 opsequentes et -es. *saepe. nota*: Ov. met. 3,473 nunc duo -es ... moriemur. VERG. Aen. 6, 827 illae ... -es animae (*cf.* CARM. epigr. 739, 6 -es animas ... revocabit). PROP. 2, 34, 6 solvit amicos et bene -es tristia ad arma vocat. Ov. Pont. 3, 2, 88 par -s et sine lite fuit. LIV. 40,46,10 -es regnaverunt. LVCAN. 1, 87 o male -es (*Pompeius et Caesar et Crassus*). CALP. ecl. 2, 99 este pares: et ob hoc -es vivite. VAL. FL. 6, 407 sic modo -es ... Palladii rapuere metus. TAC. ann. 13, 2 hi (*Burrus et Seneca*) rectores imperatoriae iuventae et, rarum in societate potentiae, -es. SVET. Iul. 19 nihil non ausurum eum in summo magistratu -i et consentiente collega. FRONTO p. 59 N. uteris amicis -bus et benignis. Ps. QVINT. decl. 13, 2 frequentibus villis -s vicinia parvos limites coluit. AVSON. 183, 15 inter -es vixisti fidus amicos. AVG. civ. 4, 15 felicitas maior est vicinum bonum habere -em quam vicinum malum subiugare bellantem. CYPR. GALL. exod. 1006 -es palpabo tuos. CARM. epigr. 59,17 animo vo[lo] aequo vos ferre -esque vivere. CORP. X 1485 salvo adque -i *Theodosio.* *de fidei concordia*: CYPR. unit. eccl. 12 qui sunt in ecclesia ... si ipsi ... -es fuerint. domin. orat. 8 tres pueri ... consonantes in prece et spiritus consensione -es (*cf.* PASS. Mar. Iac. 3 ambo spiritali dilectione -es). HIER. epist. 133, 11 o nominibus separati, impietate -es. RVFIN. apol. adv. Hier. 1, 23 consocium et -em. 1, 29 -s et consonans (*opp.* contrarius et inimicus). AVG. serm. 47, 13, 22 a -bus consortibus possideatur, non a litigantibus dividatur. civ. 18, 41 -es inter se ... tenebantur auctores. 18, 44 interpretes ... inveniuntur esse -es. CASSIOD. hist. 1, 14 scripsit ... -bus suis. **b** *de publica concordia*: PLAVT. Aul. 481 et multo fiat civitas -ior. CIC. rep. 1, 49 -i populo ... nihil esse immutabilius. PLANC. Cic. epist. 10, 18, 2 exercitu -i ac bene de re publica sentiente. LIV. 2, 9, 7 indulgentia patrum ... -em civitatem tenuit. *passim.* SIL. 16, 279 -es *civitates* regem appellant *Scipionem.* TAC. ann. 6, 42 quotiens -es agunt, spernitur Parthus. AMM. 17, 12, 1 Sarmatas et Quados vicinitate et similitudine morum armaturaeque -es. 31, 5, 5 barbaram plebem ut dicioni nostrae obnoxiam et -em. AVG. civ. 1, 15 *civitas est* -s hominum multitudo. 4, 15 omnia regna parva essent -i vicinitate laetantia. 5, 17 pastus ... gratius a -bus praestaretur quam victis extorqueretur. 19, 24 tanto ... deterior, quanto est *populus* in deterioribus -s. MAR. VICTOR aleth. 3, 260 quod peccavit -s in crimina vulgus. CIC. har. resp. 45 quod ... -s etiam tum senatus ... excluserat. LIV. 10, 13, 13 expertum mihi -i collegio virum. *cf.* 10, 22, 3. 10, 24, 6 invidisse Decium -bus collegiis tribus. SIL. 8, 8 -s miles signisque relatis indivisus honos ... angebant *Hannibalem.* TAC. hist. 3, 79 neque omnis eques -s. *nota*: CLAVD. 5, 238 quid dividis olim -es aquilas. SEN. epist. 90, 40 inter -es dividebatur *quidquid natura protulerat.* ARNOB. nat. 4, 2 *esse* -is concordiam. **3** *de bestiis*: CORN. SEV. carm. frg. 6 sua -es dant sibila saeva dracones. COLVM. 9, 13, 9 *apes* (*cf.* PLIN. nat. 11, 23). PLIN. nat. 9, 185 eosdem ... (*mugilem et lupum*) statis mensibus -es esse. CLAVD. rapt. Pros. 2 praef. 27 -es varia ludunt cum tigride damnae.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

II *de rebus:* *de vocis sim. concordia*: CIC. rep. 2, 69 ut ... is ... concentus ex dissimillimarum vocum moderatione -s tamen efficitur et congruens (*cf.* AVG. civ. 2, 21. 17, 14). OV. met. 5, 664 -i dixere sono *nymphae*. SIL. 11, 70 -i fremitu. 11, 437 -em citharae movit ... linguam. CENS. 13, 1 sonitus ... varios reddere (*stellas*) ... -es. CYPR. unit. eccl. 12 plus ... impetrari posse paucorum -i prece quam discordiosa oratione multorum (*cf.* AMM. 24, 6, 5 -i precatu). LACT. inst. 7, 13, 9 in fidibus ex intentione nervorum effici -em sonum atque cantum. opif. 16, 14 qua (*ratione*) -s modulatio constat in fidibus. HIER. epist. 21, 29 -s in dei laudibus concentus. AMM. 16, 12, 64 Augustus adclamatione -i totius exercitus adpellatus. 18, 2, 18 adsensione cunctorum. *cf.* 30, 4, 2 *etc.* PELAG. in Rom. 15 p. 711^A uno animo et -i voce laudatur *deus*. *cf.* CARM. epigr. 29, 12 ... canite voce -i. CYPR. GALL. gen. 186 *Iobalus* musica plectra repperit et vario -es murmure chordas. Ios. 155 fragor et vastae -i murmure voces. ARATOR act. 1, 136 -es habitura sonos *lingua*. HIL. in psalm. 65, 25 consonans sibi et -s translatio. RVFIN. hist. 1, 11, 1 -i ... testimonio (συνιστορεῖ) etiam Ioseppus de hoc scribit (*cf.* MACR. sat. 3, 10, 1 cum -i testimonio doctrinam et poetae et enarrantis aequarent). RVFIN. apol. adv. Hier. 1, 38 -es his sententias. FVLG. RVSP. epist. 12, 10, 22 -issima cunctorum assensio pontificum. *de variis rebus*: CIC. leg. 3, 28 ut ... possit ex temperatione iuris ... teneri ille moderatus et -s civitatis status. Tim. 15 ex quo ipse (*mundus*) se -i quadam amicitia et caritate conplectitur. PROP. 4, 5, 6 -i ... toro pessima semper avis (*cf.* AVSON. 319, 37 coniugium. MACR. sat. 1, 12, 11 iugo -i iungit matrimonia). OV. met. 1, 25 dissociata locis -i pace ligavit (*cf.* IVVENC. 3, 606 DRAC. laud. dei 1, 368). 8, 708 quoniam -es egimus annos. EPICED. Drusi 84 -s pietas. LIV. 1, 13, 8 non modo commune, sed -s etiam regnum duobus regibus fuit. 6, 6, 18 tam -bus iunctos a n i m i s. AMM. 38, 57, 7 laetum Scipionem tam -i iudicio (*cf.* PLIN. nat. 11, 51 suffragio). 42, 10, 4 -s et e republica censura fuit. MANIL. 1, 142 sit ... haec discordia -s (*cf.* AVG. epist. 16, 4 -i discordia veneramur. LICENT. carm. ad Aug. 130 est ... -s discordia rerum (*v. p. 87, 30*). 1, 537 omnia -i tractu veniunt .... 2, 428 tempora ... -ia (3, 648). SEN. Ag. 781 redit ... iuncta *coniunx* -i gradu (NEMES. cyn. 178 consuescant *catuli* -es et ferre gradus). dial. 2, 8, 2 -i cursu fluentia. 6, 14, 1 videbis inter collegas inimicissimos -em fortunam (*cf.* PERS. 5, 49 dividit in geminos -ia fata duorum). 7, 8, 5 efficietur vis ac potestas -s sibi. epist. 89, 15 tunc ... vita -s sibi est (*cf.* ISID. eccl. off. 2, 16, 11 -issimam vitam sectantur). LVCAN. 4, 197 duro -es caespite mensas instituunt. 5, 542 -es ... tulit *sol* radios. 5, 635 rupisse videntur -es elementa moras. OCTAVIA 791 quos iam tenet Poppaea -i fide. PLIN. nat. 6, 2 quaedam in dissociatione germanitas -s. 7, 56 diversarum ... gentium natalis tam -i figura reperiri. MART. 9, 71, 6 -em satiat ... agna famem. SIL. 4, 100 insania -s. 5, 214 funditur unanimo nisu et -bus ausis pilorum ... nimbus (14, 273). 9, 386 tenuere furentes -i virtute manus. 13, 650 succedunt simulacra virum -ia. 16, 68 agmina -s avertit fuga. 16, 260 nec votis superi -bus absint. STAT. Theb. 8, 192 et vice -i discis ventura docesque? APVL. Plat. 2, 5 quae (*virtus*) -em sibi quietem ... facit. SOL. 10, 15 -s cura omnium (*gruum*) pro fatigatis. PANEG. 7, 1 -s est et socia maiestas. LACT. opif. 12, 11 ut ... per omne corpus -s mixtura varietur. HIL. op. hist. frg. 2, 9 et tu ... corpore separatus, mente -i ac voluntate adfuisti (*cf.* AMM. 18, 6, 4 laudato ... -i omnium voluntate consilio). AMM. 14, 1, 6 id observantes conspiratione -i (30, 4, 2 consensu). *passim.* RVFIN. symb. 39 -i et consona substantiae ratione. PS. RVFIN. in psalm. 36, 11 ordinatissima et -issima societas (*cf.* AVG. civ. 19, 13. 17). AVG. civ. 12, 28 ut ... in multis -s unitas servaretur (14, 1). 14, 26 -s mentis corporisque vigilia. 19, 24 populus ... -i communione sociatus. SYMPH. 248 -i fabrica quas (*scalas*) unus continet ordo. EVSTATH. Bas. hex. 1, 11 p. 878^C motum tenere -em. CYPR. GALL. gen. 580 testamenta dei cui sunt -ia summi. 863 foedera (*cf.* DRAC. laud. dei 2, 193). lev. 308 commoda quae pretiis ind[u]unt ia nummi. SIDON. carm. 11, 26 -em faciunt colorem. DRAC. laud. dei 2, 195 -i lite VERG. Aen. 3, 542 frena iugo -ia ferre. *cf.* SIL. 16, 380 -i currere freno. EPICED. Drusi 283 sidera. PLIN. nat. 5, 53 se totum aquis rursus -bus *Nilus* iunxit. VAL. FL. 8, 248 ne tura videt -ia Mopsus. AVG. serm. ed. Mai 75, 2 quae (*gemmae*) aemulo fulgore -es ... ignescunt. CARM. poet. min. V 60, 1 aurea -i quae fulgent fila metallo. CARM. epigr. 1134, 4 iunxit -i nomen [in] hoc tum[ulo]. *subst.*: CYPR. GALL. gen. 448 servo semper -ia fanti. 736 placitae ... manent -ia pacis.

structurae: concors c u m *aliquo*: AFRAN. com. 53 LIV. 4, 2, 6. *alicui*: SEN. dial. 7, 8, 5 sibi (epist. 89, 15 TAC. ann. 3, 33 APVL. Plat. 2, 5). TAC. ann. 11, 37. AMM. 17, 13, 1 ad ... fraudem dominis suis -es. i n *aliquid*: MAR. VICTOR aleth. 3, 260. i n t e r s e: SEN. dial. 6, 14, 1 AVG. civ. 18, 41. *adduntur adverbia*: bene: AFRAN. com. 53 (?) PROP. 2, 34, 6 CARM. epigr. 1427, 1. 1588, 4. egregie: TAC. ann. 2, 43. male: LVCAN. 1, 87. perfecte: AVG. civ. 15, 3. *syn. et iuxta posita*: bene conveniens, bene sentiens, benignus, congruens, consentiens, consocius, consonans, sine lite, pacatus, socius, unanimus. *opp.*: bellans, contrarius, discordiosus, inimicus, separatus.

adv. **concorditer.** GRAMM. suppl. 54, 10. 55, 18 exeunt ... adverbia ... in 'r' ut ... concorditer. 54, 28 a concordi concorditer. *contra* CHAR. gramm. I 185 neque omnia tamen quae 'rs' litteris terminantur, in adverbia transeunt, sic concors. *comp.*: LIV. 4, 45, 8 AVG. civ. 15, 5. *superl.*: CIC. Rab. perd. 14 FRONTO p. 235 N. CORP. VI 18414. 1 *vivere et sim.*: PLAVT. Curc. 264 inter se congruont -r. ENN. ann. 106 (*cf.* CHAR. gramm. I 196) seritote diem -r ambo. CIC. Rab. perd. 14. OV. met. 7, 752 exigit annos. SVET. Tib. 7 FRONTO p. 235 N. APVL. met. 9, 27. SOL. 55, 1 degunt. PS. RVFIN. in psalm. 6, 8. 36, 3. 67, 7 AVG. serm. 9, 4 epist. 211, 6. CASSIOD. inst. div. 32 si -r ... transigitis. CORP. III 1992 (*cf.* CARM. epigr. 1465) -r egit ... per annos. *persaepe.* 2 *agere et sim.*: facere: MON. Ancyr. 2, 19. gerere: LIV. 4, 45, 8. agere: DON. Ter. Hec. 789. ferre: AVG. civ. 3, 5. fieri: AVG. civ. 5, 17. servire: AVG. serm. 103, 2. perseverare: AVG. serm. 216, 8. regnare: ANON. Vales. 5, 19. suscipere: CASSIOD. inst. div. 11 p. 1123^D. ire: CASSIOD. inst. div. 30 p. 1146^B. *nota*: AMBR. in psalm. 118 serm. 2, 33 equi ... -r trahunt. *dicere et sim.*: PANEG. 3, 11 colloqui. PS. RVFIN. in psalm. 9, 12 laudare. AVG. c. Iul. op. imperf. 4, 123. serm. 1, 5 considerare -r et pertractare. 88, 18 haberi. 153, 1 respondere. in psalm. 6, 9 colloquiis quasi -r utuntur. c. Faust. 16, 30 distinguere. 22, 10 disputare. AVIAN. fab. apol. 4 statuere. PS. PROSP. vocat. gent. 1, 12, 2 devotio -r tenet. NOVELL. Iust. 109 praef. praedicare. CASSIOD. hist. 2, 5 dictare. 2, 6 subscribere. 11, 17 offerre. AVELL. p. 329, 8 approbare.

adv. **concordē.** *v. l. 1 sq.* CARM. epigr. 371, 3 vivere. CORP. VI 7579 quae mecum vixit tan -e ad fatalem diem. *Probst.*

concorusco, -āre *a* con *et* coruscare. NOVELL. Iust. 105, 2 pr. uxores concoruscant radiis maritorum (συνεκλάμπουσι).

concrasso, -āre [*a* con *et* crassus *vel* crassare. *Th.*]. CAEL. AVR. chron. 4, 3, 62 *lac* liquida -at et ulcera mitiganter amplectitur.

concreātūra, -ae *f.* *a* con *et* creatura; *cf.* concreare. AMBROSIAST. in Phil. 2, 12 adoptivo deo non flectit creatura genu, sed vero, non concreaturae.

concrēbēsco, -uī, -ere *a* con *et* crebescere. CIRIS 25 cum levis alterno zephyrus concrebuit (*HA*, -bruit *RL*) euro.

concrēdo, -idī, -itum, -ere *a* con *et* credere. *frequenter apud* PLAVT.; *singulis locis habent* CATVLL. VERG. HOR. sat. PROP.; *bis* CIC.; *deinde legitur apud* COLVM. (*bis*), SIL. (*semel*) *et auctores posterioris aetatis.* NOT. Tir. 30, 86. 87 concredit, concredidit. *forma* c o n c r e d u o: PLAVT. Aul. 585; c o n c r e d u i *perf.*: PLAVT. Cas. 479. GLOSS. concrederis conmitteris.

1 *aliquid servandum dare alicui, syn.* commendare, mandare, committere, *opp.* auferre: PLAVT. Asin. 80 is me dignum quoi -ret habuit. Aul. 6 thesaurum auri. 585 si hoc -duo. 615 tuae fide -didi aurum (*opp.* auferam). Bacch. 1064 nolo . aurum -i mihi. Capt. 348 cui suom -at filium hodie audacius. Cist. 245 quae (*amica*) mihi esset commendata et meae fidei -ita. Men. 702 marsuppium Messenioni cum argento. Merc. 233 *capram* in custodelam (custodiam *codd.*) simiae -ere. Persa 441 hoc *aurum* in manum. Trin. 957. LVCIL. 702 vitam ac fortunas cui -diderim meas. CIC. Quinct. 62 cui tu et rem et famam tuam commendare et -ere solebas. S. Rosc. 113 cui fama mortui, fortunae vivi commendatae sunt atque -itae. CATVLL. 64, 213 gnatum ventis (COLVM. 1 praef. 4 navigia mari). VERG. Aen. 10, 285 quibus obsessos possit -ere muros. COLVM. 3, 1, 7 calido (*caelo*) teneriores uberioresque *vites*. SIL. 5, 523 misso -ere telo fortunam optatae caedis. FRONTO p. 134 N. quod uspiam recte clausum ... vellem, me uni huic mandasse et -isse. SPART. Carac. 9, 5 *cancellis* cameratio tota -ita est. CHALC. transl. p. 44^D potestates quibus informandi corporis erat officium -itum. PS. RVFIN. in Os. 2, 21 quasi terrae bonae praeceptorum semina. PAVL. MED. bened. 3, 1 regnum quod Ruben abstulerat Iudae -didit. *subst. part. pass.* c o n c r e d i t a: IVVENC. 4, 237 geminasse ... concredita. 2 *communicare cum aliquo*: PLAVT. Cas. 479 ei ego amorem omnem meum -dui. Poen. 926. Trin. 141/3 ut quod meae -itumst taciturnitati clam, fide et fiduciae ... ut mihi necesse sit iam id tibi -ere. HOR. sat. 2, 6, 43 cui -ere nugas. PROP. 1, 10, 11 concredere (concedere *codd.*) nobis. HYG. fab. 82 p. 82, 16 Tantalo sua consilia. SOL. 9, 15 Euripidi consiliorum summam. RVFIN. hist. mon. 16 scientiae ... secretiora. PS. RVFIN. in Ioel 2, 4 se nec facta meminisse nec futura -ere.

concremātio, -ōnis *f.* *a* concremare *recentiore tempore formatum.* HIL. trin. 5, 21 *Moyses* ignem in rubo sine -e rubi contuens. in Matth. 2, 4 arborum caede et -e. FVLG. myth. 1, 16 -is detrimenta. AVG. civ. 1, 7. quaest. hept. 4, 33 -o ad signum pertinet resurrectionis. PS. AVG. serm. 252, 2 inextinguibilis -o. GREG. M. moral. 9, 97 flamma vitiorum -em habet et lumen non habet.

concrēmentum, -ī *n.* [*cf. c.* concrescere *et c.* crementum. *Th.*]. APVL. apol. 49 -a varii fellis et turbidi spiritus et pinguis humoris.

concremo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* cremare. GLOSS. κατακαίω. *legitur primum apud* LIV., *poetarum nemo habet nisi* SEN. trag. *bis.* FORTVN. rhet. 3, 5 p. 123 aliquando res atroces humilibus verbis invidiam suam praeferunt, ut ... pro Cluentio (27): post noctem mortuus et ... combustus est; non ait: concrematus.

igni delere: 1 *proprie*: LIV. 38, 23, 10 armis hostium in uno -atis cumulo (8, 30, 8). AMM. 16, 11, 4 castra. LIV. 21, 14, 4 domos super se ipsos (OPTAT. 7, 1 p. 166, 26. COD. Theod. 16, 8, 21 synagogas. ANON. Vales. 14, 82). PLIN. nat. 7, 94 scrinia epistularum

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

(SVET. Otho 10. Cal. 15 commentarios. CORP. V 2781, 24 libellum. *cf.* LACT. inst. 1, 22, 6 AVSON. 419, 74 AVG. civ. 8, 5. AMM. 29, 1, 41 codices). ITALA deut. 32, 22 (Lugd.) *ignis* -bit (VVLG. comburet, *LXX* φλέξει) fundamenta montium. LIV. 41, 9, 5 duas naves fulminis ictu -atas esse. PLIN. nat. 16, 190 -ato ponte. SEN. Phaedr. 1216 funebres una face ut -rem prolis ac thalami rogos. ITALA deut. 12, 3 (Tert. scorp. 2) sculptilia ipsorum deorum -bitis (VVLG. comburite) igni. PAVL. sent. 5, 20, 3 si ex eo *incendio* seges vel ... arbores -entur (VVLG. iud. 15, 5 fruges. apoc. 8, 7). SEN. benef. 6, 22, 1 sidera repentino incendio. LIV. 5, 42, 2 tecta. HEGES. 5, 15 l. 86 templum. LIV. 6, 33, 4 Satricum urbem igni. SEN. Phoen. 346 urbs -etur. epist. 9, 19. dial. 4, 9, 3 totas urbes. nat. 2, 21, 2 silvae -atae et urbium partes. PLIN. nat. 2, 139 Volsinii, oppidum Tuscorum. DECL. in Catil. 82 AVG. civ. 3, 7. HEGES. 2, 49, 4 civitas. 2, 9, 1 patriam vestram. OROS. hist. 6, 14, 4 Roma. PLIN. nat. 36, 115 ut ... -retur HS |CCC|. AMM. 22, 13, 3 ignes quidquid contingi potuit -arunt. LIV. 9, 12, 8 quos circumdatos igni ... -erunt. 3, 53, 5 vivos igni. FEST. p. 344 figulus cum suis -atus est. ARNOB. nat. 1, 40 vivus -atus est. 1, 41 *Herculem* vivum arsisse ... et -atum. QVINT. decl. 329 p. 294, 28 pestem illam rei publicae. ITALA Mal. 4, 1 (Aug. civ. 18, 35) dies ... -bit eos. VVLG. II Macc. 10, 36 ipsos maledicos vivos -are. *cf.* COD. Theod. 16, 8, 1 VEG. mil. 3, 10. AVG. civ. 2, 15 Tullus ... fulmine -atus est. *de sacrificio*: ARNOB. nat. 2, 68 percocta ... -rentur diis exta. *de ture*: PLIN. nat. 12, 83. ARNOB. nat. 7, 12 tus pauper exiguum et odoris alicuius unam -et glebulam. *in medicamentis*: PLIN. nat. 32, 67 si *ranae* vivae in olla -entur. GARG. MART. pom. 2, 5 amygdalae. CAEL. AVR. chron. 5, 1, 20 fungos ligneos summitate accensos sinunt -ari. *absolute ponitur*: ITALA deut. 4, 24 (Lugd.) *et* 9, 3 (Lugd. Monac.) deus ignis -ans est (VVLG. consumens, *LXX* καταναλίσκον). AVG. civ. 21, 26 -antem ignem transitoriae tribulationis. *additur*: igni: LIV. 3, 53, 5. 6, 33, 4. 8, 30, 8 ITALA deut. 12, 3 (Tert. scorp. 2) CORP. V 2781, 24; *cf. l. 43. 44.* incendio: SEN. benef. 6, 22, 1 AVG. civ. 3, 7 VICT. VIT. 2, 52 ANON. Vales. 14, 82 COD. Iust. 3, 35, 2 GREG. TVR. Franc. 3, 21 LEX Burg. lib. const. 41 LEX Visig. 5, 5, 3. 8, 2, 3; *cf. l. 45.* SEN. contr. 1, 6, 12 convenire (concremari *Drechsler, alii aliud*) incendiis villas. flammis: ARNOB. nat. 1, 36 flammis ... -atus Oetaeis *Hercules.* AVG. civ. 8, 5. COD. Theod. 9, 29, 2 flammis ultricibus (FIRM. err. 16, 2). *latiore sensu i. q. vexare, cruciare*: VICT. VIT. 3, 21 hos fustibus, illos suspendio, alios ignibus -bant. CLAVD. DON. Aen. 2, 213 *Laocoon* sacerdos ... appeti pernicie tanta non debuit, -ari etiam filiorum exitio, occidi. 6, 604 ut perpetuo metu subiecta noxiorum mens iugiter -etur. **2** *translate*: HIL. in Matth. 2, 4 inutilium ... hominum inanitatem igni iudicii -antis *domini.* HIER. epist. 64, 1 concupiscentiam ... igne spiritus. PS. RVFIN. in Am. 3, 15 varias molitiones hostili incendio. in psalm. 2, 7 *malitia* mentem Iudaeae -vit. COD. Iust. 10, 1, 6 iustas ... actiones praecipimus -ari ob hoc solum quod suis temporibus prolatae non sunt (*i. perire*). HYMN. Ambros. II 55, 6 illumina nunc pectora tuoque amore -a (*i. accende*).

derivatum: concrematio.

concreo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* creare. AVG. conf. 13, 33, 48 -ata, id est simul a te creata materia. PS. AMBR. mor. Brachm. p. 1144^A anima iracundiam parit, ista -ant vomitum. AVG. gen. ad litt. 1, 15 p. 21, 8 cum sit utrumque simul -atum. PROSP. c. coll. 9, 3 *in primo homine* omnium hominum -ata natura est. *accedit dativus*: AVG. gen. ad litt. 2, 15 p. 57, 3 cum simul deus materiam rebus -verit. 4, 20 p. 119, 6. 9, 17 p. 290, 26 HIL. Aug. epist. 226, 6. VVLG. Sirach 11, 16 error et tenebrae peccatoribus -ata sunt. CLAVD. MAM. anim. p. 167, 7. cum: VVLG. Sirach 1, 16 cum fidelibus in vulva -atus est (συνεκτίσθη). ex: GELL. 19, 5 tit. ex nive crystallus -atur (*ibid.* solidius ... concretam esse eam aquam quam κρύσταλλον Graeci appellant).

concrepantia, -ae *f. a* concrepare. CASSIOD. in psalm. 44, 15 'abintus' ... significat secreta sensuum, non concrepantiam labiorum.

concrepātio, -ōnis *f. a* concrepare. ARNOB. nat. 2, 42 scabillorum concrepationibus. CASSIOD. in psalm. 17, 5 undarum minacium.

concrepito, -āvī, āre [*cf. c.* concrepare *et c.* crepitare. *Th.*]. PRVD. perist. 11, 56 virgarum -are fragor. VEN. FORT. vita Germ. 63, 171 multa -ans, ut loqui solet calamitas.

concrepo, -uī, -āre *a* con *et* crepare. *frequenter apud* PLAVT., *deinde rarescit* (TER. *ter,* CIC. *bis,* CAES. *semel,* OV. *bis,* PROP. *semel,* LIV. *ter; non habent* CATO LVCR. SALL. VERG. HOR. TIB. SEN. *al.*), *inde ab altero p. Chr. saeculo rursus frequentatur.* *de pronuntiatione*: CIC. orat. 159 (= GELL. 2, 17, 2) quibus in verbis eae primae litterae sunt quae in sapiente atque in felice, producte dicitur *in,* in ceteris omnibus breviter; itemque composuit, consuevit, concrepuit.

1 *proprie*: GLOSS. συνηχῶ, resonat, concinunt, consonant voces, sonuit. **a** *intransitive*: *de rebus*: PLAVT. Bacch. 234 foris -uit nostra (Cas. 161 Most. 507. 1062 Persa 404. Mil. 154 hinc a vicino sene. Bacch. 610 -uerunt fores. Cas. 936 Mil. 328). Men. 348 ostium (523 TER. Hec. 521. Phorm. 840 abs te. Andr. 682 a Glycerio). CIC. Cael. 65 scabilla -ant. AETNA 623 -at *ignis.* LIV. 6, 24, 1 -uere arma (24, 44, 8. 28, 8, 2. *cf.* AMM. 29, 5, 39 immite quiddam barbaricis -antibus armis). PLIN. nat. 8, 109 fracta ossa. LACT. ira 5, 3 dentes (HIER. in Ioel 1, 5 p. 173). IVL. VAL. 1, 5 ovum evolutum sinu eius humi -at. AMM. 14, 7, 21 lituis cladium -antibus internarum (28, 1, 14). 16, 12, 27 torvum -antibus tubis. AMM. 25, 8, 2 bucinae -antes (21, 12, 5 -ante sonitu bucinarum. HIER. epist. 123, 18 rauco sonitu bucina -bit). AMM. 26, 6, 16 scutorum lugubre -antium. 31, 8, 7 flagris -antibus. HEGES. 3, 6, 3 vento impulsi palmarum ordines -ant. HIER. in Gal. lib. 1 praef. divinorum voluminum tympano -ante. in Is. 18, 1 p. 288 cymbalum rauco -ans sonitu (ITALA I Cor. 13, 1 [PS. HIL. libell. 22] cymbalum -ans, *ubi* VVLG. tinniens, *gr.* ἀλαλάζον). epist. 57, 3 -antibus *digitis.* PS. RVFIN. in Am. 6, 3 psalterium et lyras facitis -are. AVG. civ. 2, 20 saltationes (*cf.* AMM. 31, 5, 6 in nepotali mensa ludicris -antibus). OROS. hist. 4, 20, 35 concussione gradientium -ans gelu. *de locis*: ARNOB. nat. 2, 20 *sonus* -antis terribiliter caeli. 4, 36 caveae omnes -ant fragoribus atque plausu. CORIPP. Ioh. 4, 679 omne nemus. *de vocibus, cantu sim.*: HIER. epist. 46, 8 ut scelerata vox -at (RVFIN. hist. 2, 10, 5 vulgi -ant voces. MARCELL. chron. II p. 95, 501, 2 ex more civium -ant voces). 38, 4 post orationem psalmi -ant. VICT. VIT. 2, 49 hymni. *cf.* AVG. civ. 2, 4 quid unquam tale ... prompta et eminenti voce -uit? AMBR. hex. 2, 2, 7 tanto motu orbium -ante. 2, 4, 16 *tonitrua* ... magno -ant sonitu. OROS. hist. 7, 8, 4 maximi . -antes magnorum malorum fragores. *de animantibus*: OV. fast. 3, 740 aeriferae comitum -uere manus. AMM. 26, 2, 3 -antibus centuriis et manipulis. 26, 10, 3. HIER. in Tit. 3, 9 p. 594 haeretici vano sermonum strepitu -antes. epist. 46, 12 tota virginum agmina -bunt. VVLG. Ier. 22, 18 non -bunt ei (κλαύσονται αὐτόν). SIDON. epist. 2, 2, 14 cicadas meridie -antes. BOETH. herm. sec. 1, 2 p. 60, 19 quaedam muta animalia ... tantum sonitu quodam -ant. *accedit ablativus*: PLAVT. Mil. 206 digitis (CIC. off. 3, 75 *cf.* leg. agr. 2, 82. HIER. epist. 125, 18 duobus digitulis). SISENNA hist. 64 armis (CAES. Gall. 7, 21, 1 conclamat omnis multitudo et suo more armis -at. AMM. 19, 2, 6). LIV. 28, 29, 10 gladiis ad scuta (AMM. 25, 3, 10 hastis ad scuta). ARNOB. nat. 7, 33 vocibus immanibus. AMM. 14, 6, 25 turpi sono. HEGES. 5, 6 clipeis. HIER. epist. 108, 29 psalmorum linguis diversis examina -bant. in Os. 2, 8 p. 53 tuba. in Ier. 6, 1 p. 882 bucina. epist. 27, 3 bucina magis quam cithara. VVLG. Ios. 6, 9 I par. 15, 19 II par. 5, 12. *dubium* PETRON. 23 infractis manibus concrepuit (*Jahn,* congemuit *cod.*). VVLG. I par. 15, 19 in (ἐν) cymbalis aeneis -antes. II par. 29, 27 (πρός).

b *transitive*: PROP. 3, 18, 6 mortales ... cymbala Thebano -uere deo (CARM. epigr. 513, 7). OV. fast. 5, 441 Temesaea aera (PETRON. 22 MART. 11, 16, 4). PETRON. 27 digitos. 59 hastis scuta. HIER. in Soph. 2, 12 p. 714 quasi plangentes ... -bunt *manus.* AMM. 29, 4, 7 tamquam leo morsus vacuos -ans. PETRON. 137 -et omnes et peragat causas. DAMAS. epigr. 40, 2 cum lugubres cantus tubă -isset. PS. RVFIN. in Am. 6, 3 David laudes creatoris ... carmine personabat, vos ... incentiva luxuriae ... -atis. AVG. civ. 18, 12 hoc quod ... poetae cantant, theatra -ant. *nota*: HIER. epist. 52, 10 sollemne ieiunium bucina -emus. *aliquem*: AMM. 20, 4, 14 Augustum Iulianum horrendis clamoribus -bant. HYMN. Ambros. I 2, 14 te vox canora -et. HIER. tract. in Marc. p. 356, 1 ipsum laudant, ipsum voce consona -ant.

2 *translate*: *i. q. consentire*: GLOSS. concrepare conivere (*vel* convenire) est, unde discrepare dissentire significat. CLAVD. MAM. anim. 130, 15 orbis universi de animae statu nobis -are iudicium.

derivata: concrepantia, concrepatio, concrepito.

concrēsco, -ēvī, -ētum, -ere *a* con *et* crescere. *forma inf. perf.* concresse: OV. met. 7, 416. *per tmesin scribitur*: CARM. de pascha 15 *v. p. 96, 69.* *locum participii perfecti habet* concrētus, *unde haud raro pro perfecto* concrevi *ponitur* concretus est; *hic illic vix possis diiudicare, utrum pertineat illud ad* concernere *an ad* concrescere. *invenitur inde a* CATONE; *non habent* CAES. *et* TIB.

1 *proprie*: *de umoribus*: *syn.* coire, crassescere, *opp.* liquere, tenuari. GLOSS. coalescit; concretum coagulatum, πησσόμενον, συμπεφυκός. CIC. Tim. 50 *vis* refrigerandi calfaciendi, -endi (πηγνύντα PLATO 46^D) liquendi. VITR. 8, 3, 18 dissipant *acidae venae* quae ex aquarum ⟨potionibus⟩ subsidentia in corporibus et -entia offenderunt. *cf.* SCRIB. LARG. 182 -it ... quod potum est. PS. MAR. VICTORIN. psych. 19 -etum et coagulatum generat. PLIN. nat. 35, 186 -eti aluminis. LVCR. 6, 807 -ere bitumen *cf.* TAC. hist. 5, 6. CELS. 8, 4 -etus cruor. AETNA 513 flumina proprietate simul -ere (*opp.* materiam aliam fluere). CYPR. GALL. Ios. 540 fluvium ... -etum. CIC. nat. deor. 2, 59 nimis -etos umores (VITR. 2, 9, 4 intra -entes. CELS. 5, 26, 23. 7, 7, 13. 14 LACT. inst. 2, 11, 6 PLIN. med. 1, 25 VVLG. lev. 15, 3. PS. HIPPOCR. epist. 8 phlegma ... id est -etus humor et frigidus; *cf.* BOETH. in top. Cic. 4 p. 337, 37 si in alicuius agro pluvia aqua colligatur eaque ... at). VERG. georg. 3, 463 lac -etum (PLIN. nat. 30, 134 TAC. Germ. 23 *al. cf.* PLIN. nat. 25, 108 sucum lacteum -entem cummis modo). COLVM. 7, 8, 3 liquor. PLIN. nat. 4, 104 mare -etum (37, 35 SOL. 22, 9 MART. CAP. 6, 666). PLIN. nat. 11, 39 mel. 11, 32. CATO agr. 88, 2 donec -erit *muria.* MELA 3, 82 ex limo -etarum paludium. AVSON. 349, 4 -etum felle pus. TAC. ann. 13, 57 salem ... -etum (*cf. de sale* DIOM. gramm. I 462 mare -etum). OV. met. 13, 492 -eto in sanguine (CELS. 5, 26, 23. 7, 19 *et saepius.* LVCAN. 3, 573 PETRON. 124, 273 *etc.*). LACT. opif. 12, 4 semen ... confluere ibique -ere.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

cf. p. 96, 56. Ov. met. 4, 537 -eta profundo spuma fui (*Aphrodite. cf.* ARNOB. nat. 4, 24). 7, 416 has *spumas Cerberi* concresse putant. PLIN. nat. 12, 58 haec *spuma* -eta densatur (18, 68). ENNOD. carm. 1, 4, 6 sucus. CELS. 7, 7, 14 donec *suffusio* iam non fluere, sed duritie quadam -isse videatur. *nota*: CIRIS 492 *in ovo* effigies animantis et internodia membris imperfecta novo fluitant -eta calore. MELA 3, 84 *phoenix* solvitur, dein putrescentium membrorum tabe -ens ipsa se concipit. DRAC. laud. dei 2, 79. *de rebus liquefactis*: COLVM. 9, 16, 1 -etam ceram. LVCR. 5, 1257 quae (*sc. aes et plumbum*) cum -eta videbant. CLAVD. 1, 182 filaque -eto cogit squalere metallo. *de rebus umidis i. q.* indurescere: FRONTIN. aq. 122 limo -ente. LVCR. 6, 626 vias ... siccari mollisque luti -ere crustas. PLIN. nat. 29, 37 sordes caudarum -etae. HIER. epist. 147, 5. LVCR. 6, 846 frigore ... terra coitque et quasi -it. *cf.* OBSEQ. 51 terra sanguine manavit et -vit. Ps. QVINT. decl. 6, 11. *eodem pertinet* 16, 8 consumpti ... vultus, -etae noctibus diebusque super ora lacrimae.

de aqua in nivem vel glaciem conversa: *syn.* conglaciare, congelascere; *opp.* liquescere, resolvi: APVL. mund. 9 glaciem dicimus umorem sereno rigore -etum. GELL. 17, 8, 14 acetum ... nunquam -it (*syn.* congelascere). PANEG. 3, 9 anhelitus hominum -eti rigore. CIC. nat. deor. 2, 26 *aqua* neque conglaciaret frigoribus neque nive pruinaque -ret, nisi eadem se admixto calore liquefacta et dilapsa diffunderet (LIV. 21, 58, 8 MART. 4, 3, 4; *cf.* GELL. 19, 5, 5 *sqq.* PAVL. FEST. p. 99 grando guttae aquae -etae). GELL. 19, 7, 15 flumina gelu -eta (FLOR. epit. 4, 12, 18 Danuvius. EVGIPP. Sev. 4, 10). CLAVD. carm. min. 34, 8 gemma ... aestu vel -eta vel resoluta gelu. LACT. inst. 2, 8, 62 umida nimiis rigoribus torporata -rent. Ov. met. 9, 220 imbres. trist. 3, 12, 29 mare -it glacie (Pont. 4, 7, 7 Pontus. VAL. FL. 4, 723 Pontus facilis -ere. PETRON. 123, 200 -eta gelu ponti velut unda ruebat). EVSTATH. Bas. hex. 3, 8 p. 899[B] -etis nebulis *in nivem.* Ov. trist. 3, 10, 25 vincti -ant frigore rivi. COLVM. 1, 5, 8 ut -eti rores liquescant. VERG. Aen. 12, 905 gelidus -vit frigore sanguis. PAVL. FEST. p. 345 stillae -etae frigore. Ov. trist. 3, 10, 32 undas. *adde* EPIT. Alex. 26 veste -eta frigore. CLAVD. rapt. Pros. 1, 71 Boreas ... Getica -etus grandine pennas. *de ipsa glacie et nive* (*cf. p. 97, 15*): VERG. georg. 3, 360 -unt subitae ... crustae. PLIN. nat. 37, 23 gelu vehementiore -eto (*ablat. absol. cf. l. 62*). PORPH. Hor. carm. 3, 10, 7 frigore eius *Aquilonis* gelu super nivem -ere (VVLG. Iob 37, 10). LIV. 21, 36, 8 in dura et alte -eta glacie. CVRT. 5, 6, 14. GERM. frg. 4, 71 -eta grando. IVST. 28, 4, 14 nix gelu -eta. AVSON. 361, 7 -etas pruinas. *adde* VERG. georg. 1, 236 *zonae* glacie -etae. PETRON. 122, 150 glacie -etā rigent hiemisque pruinis. HIL. in psalm. 120, 4 montes nivibus -etos. PAVL. NOL. carm. 23, 5 -etum terris canentibus annum. *de aliis rebus densatis*: *syn.* crassari; *opp.* tenuari, solvi, rarescere: AMM. 22, 8, 46 -it aer ex umorum spiramine saepe densatus. 19, 4, 8 disiecto -eto spiritu et crassato. 24, 8, 7. AVIEN. Arat. 1737 cum -etus tenuari coepĕrit aer. *cf. p. 97, 4.* PRVD. ham. 849 CLAVD. MAM. anim. 3, 8 p. 168, 9. EVSTATH. Bas. hex. 6, 10 p. 952[D] aerem frigore nebulisque -etum. PAVL. NOL. carm. 16, 99 rudere subito -vit sordidus agger. AETNA 282 -ant animae penitus. PLIN. nat. 18, 358 cinis in foco. VERG. georg. 1, 392 putris -ere fungos *in lucerna ardente* (AVIEN. Arat. 1719). PS. CENS. frg. 1, 1 rarescente materia, eadem -ente (*cf.* LVCR. 1, 1019 -eta *materiai copia, opp.* soluta, disiecta, *syn.* cogi. COLVM. 7, 8, 3). LVCR. 4, 133 nubes ... -ere in alto cernimus. 6, 250. 451. APVL. Socr. 10 p. 142 nubes -etas. mund. 9. AVG. civ. 15, 27 nubes non posse -ere. gen. ad litt. imperf. p. 490, 17. 491, 2. LACT. Phoen. 75 -eta noto nubes. AVIEN. Arat. 1415 -eta nubila (AMM. 17, 7, 2). LVCR. 6, 528 quae -unt in nubibus. LVCAN. 4, 65 quidquid -ere primus sol patitur. AVIEN. Arat. 1656 quod nube quasi -it adacta, id Praesepe vocant. VERG. ecl. 6, 34 ut ... tener mundi -erit orbis. PLIN. nat. 11, 206 circa eos *renes* -eto pingui (*abl. absol. ut l. 37*). LVCR. 6, 495 quo pacto pluvius -at ... umor (*cf.* VVLG. deut. 32, 2 -at ut pluvia doctrina mea). NEMES. cyn. 211 -unt semina flammae. *adde* Ov. met. 5, 202 Gorgone conspecta saxo -vit oborto.

structurae*: a** unde: CIC. ac. 2, 100 aquam ... unde illa *nix* -eta esset. Tusc. 5, 69 unde essent omnia orta, generata, -eta. 1, 56. *c. ablat.*: LVCR. 3, 20 nix acri -eta pruina. CIC. ac. 2, 121 asperis ... corporibus -eta haec esse. Tusc. 1, 60 terrane tibi ... aut sata aut -eta videtur tanta vis memoriae? *cf. l. 82.* COLVM. 3, 11, 8 valles quae fluminum adluvie et inundationibus -erint. APVL. met. 6, 18 offas polentae mulso -etas. VOPISC. Prob. 3, 7 puer seminario virtutum generosiore -ctus. VVLG. prov. 3, 20 nubes rore -unt (*LXX* νέφη ἐρρύησαν δρόσους). AMBR. in psalm. 118 serm. 15, 16 fratres iisdem -eti visceribus atque formati eodem naturae hospitis. AVG. civ. 13, 24 ***limus umore terraque -etus. PS. AVG. categ. 5 multis partibus esse -etum *unum corpus.* AVSON. 100, 3 ***Hermaphroditus*** -etus sexu ... utroque. *c. praepos.* de: LVCR. 1, 840 de terris terram -ere parvis. LACT. ira 10, 23 artus ... et sanguinem de atomis. epit. 65, 1 *animus* nihil habeat in se de terreni ponderis labe -etum. *c. praepos.* ex: CIC. nat. deor. 3, 30 quod est -etum ex his aut ex aliqua parte eorum. 3, 34. Tusc. 1, 62 ex hacne tibi terrena ... natura ... -eta ea *vis* videtur? SEN. dial. 11, 6, 7. nat. 3, 25, 10 quod ex ventoso inanique -etum est. 7, 1, 7 sidera ex duro -eta. 6, 26, 1 *Aegyptus* ex limo tota -erit. APVL. apol. 49 -eta ex simplicibus elementis una tamen specie coaluerunt (ARNOB. nat. 1, 2. 2, 59 LACT. ira 10, 9. 32. 15, 2 *cf.* CHALC. comm. 140). GELL. 12, 1, 11 cuius in corpore cuiusque ex sanguine -etus homo et coalitus sit. TERT. nat. 1, 9 ex forma naturali concorporata et -eta . malitia. CAPITOL. Aur. 19, 5 ex omnium dedecorum ... conluvione -etus. ARNOB. nat. 5, 38 -etum quasi parte ex historia, parte ex allegoria. EVSTATH. Bas. hex. 8, 7 p. 952[C] aer ... ex vaporibus terrae -etus et crassus efficitur. *c. praepos.* per: LACT. ira 10, 20 per minutissimos rores aqua -it. **b** *c. dativo i. q. in unum corpus coire (aliter infra l. 78)*: LVCR. 4, 1261 -unt semina membris (*opp.* extenuantur). TERT. anim. 9 -eta et configurata corpori anima. *cf.* 12. IVVENC. 3, 658 nulla facultas pomorum sterili -erat umbrae. PS. AMBR. paenit. 1, 79 homo inveteratus peccatis vitiisque -etus. AVG. c. Faust. 22, 98 omnibus eorum corporibus motibusque -etus *deus.* gen. ad litt. 9, 17 p. 292, 4 *rationes* rebus creatis inditae atque -etae. 6, 3 p. 188, 10 aquam -etam terrae. cur. mort. 16, 20 deus ... est ubique praesens, nec -etus nobis nec remotus a nobis. AVSON. 101, 1 Salmacis optato -eta est nympha marito. **c** *accedit* in *c. accus.*: LVCR. 6, 159 in artum -eti montes nimborum. CIRIS 497 patulae frontis species -ere in unum coepere. AVIEN. Arat. 1402 cum *luna* teretem -it in orbem. *similiter* PROP. 4, 8, 41 nanus et ipse suos breviter -etus in artus. PLIN. nat. 2, 105 *umoris* -eti in pruinas aut coacti in nives aut glaciati in grandines. 36, 161 in lapidem. CYPR. GALL. num. 260 in passum -etus *acinus.* HIL. in psalm 67, 16 lac ... in coaguli caseique speciem -it. PROB. Verg. ecl. 6, 31 rerum naturae formam ... dispersam in quattuor elementa -etam. *eodem sensu ablativus*: Ov. met. 5, 673 rigido -ere rostro ora.

2 *conglobari*: a GLOSS. conglutinatum, conglobatum; conglobatos vel consolidatos; συνηθροισμένος. COLVM. 7, 3, 10 *lana* quanto prolixior in pecore -it (*cf.* GLOSS. πεπιλωμένον). PLIN. nat. 34, 117 lanugo -eta. CELS. 7, 6 -eti confertique pili. CYPR. GALL. num. 80 barba. *cum ablativo*: Ov. met. 14, 201 humano -etam sanguine barbam. *cf.* 12, 268. VERG. Aen. 2, 277 -etos sanguine crines (VAL. FL. 3, 286. PLIN. nat. 11, 30 unctas liquore *mellis* vestes capillumque -etum. CORIPP. Ioh. 7, 86 pulvere -etos ... capillos. 6, 77). STAT. Theb. 2, 507 -etis infando sanguine plumis. AMBR. Iac. 2, 6, 27 terram ... humano cruore -etam, serpentum infusam venenis. CORIPP. Ioh. 3, 140 -etos sanguine campos. *cf.* 4, 1161. PAVL. NOL. epist. 23, 13 carcer . obsessus tenebris erroris sui et conscientiae squalore -etus.

de hominibus: PS. QVINT. decl. 3, 6 pulvere et cruore -etus. 8, 8. AMM. 14, 11, 16 squalore -etus *Gallus.* AMBR. Iac. 2, 12, 56 *filii* eviscerati et -eti pariter pulvere et sanguine. PAVL. NOL. carm. 21, 607 varia -etum sorde. *cf. p. 97, 39.* **b** *coniungi, cohaerere, opp.* secerni: NEMES. cyn. 221 facies -ere utrumque (*ebur et castoreum*). PLIN. nat. 2, 30 *sideribus* intexentibus mundum intextuque -etis. TERT. ieiun. 1 cum duo haec (*libido et gula*) tam unita atque -eta sint. anim. 10. IVVENC. 3, 471 quod deus ... iubet -ere, inlicitum est secernere. AVSON. 398, 6 *ostrea* testis -eta suis ceu saxa cohaerent. AVG. c. Faust. 2, 5 in terra ... confixum et conligatum atque -etum Christum. *affigi*: LVCIF. moriend. 11 iacta ... -ere iacula. *cf. p. 97, 36.*

3 *crescere*, *fieri, nasci, neglecta vi praepositionis*: LVCR. 5, 798 animalia . imbribus et calido solis -eta vapore. CENS. 4, 7 in his *piscibus* homines -isse. ITALA Iob 15, 7 (Aug. in Iob p. 540, 16) numquid ... ante colles -etus es? (VVLG. formatus, *LXX* ἐπάγης). SACR. Leon. p. 323 sera in parentum aetate -etus et editus Iohannes. LACT. inst. 3, 17, 21 *seminibus* inter se conglobatis universa gignuntur atque -unt. ira 10, 1. 10, 13. 10, 28. AVIEN. orb. terr. 485 qua ... ad aethram -unt Alpes. INSCR. christ. Rossi II p. 94, 68 hinc sibi -vit centeni copia fructus. ISID. reg. monach. 5, 1 per otium enim libidines ... -unt (AVELL. p. 91, 21 ut vix sananda postea vitia -issent. *cf.* LEO M. serm. 81, 3). AETNA 158 summis ... -ere causis tantum opus. AVELL. p. 76, 27 tumultus. AVIEN. orb. terr. 1115 hic ... -unt tura per agros. PROP. 4, 5, 67 rugoso tussim -ere collo.

accedit unde: ARNOB. nat. 4, 21 rector poli ... ex viro -etus et femina est. *cf.* LACT. inst. 4, 25, 3. PRVD. ham. 555 mala nostra ex nostris -eta animis. OROS. hist 6, 14, 5 incertum unde -etus ... ignis. *augeri, adolescere*: GLOSS. συμπροβαίνει, συναύξει. COMM. apol. 191 in Aegypto . Israhel -vit alumnus. ALC. AVIT. carm. 6, 64 te ... dignam -ere templo. CARM. de pascha 15/16 bis vicenis confirmiter ille diebus -vit. IVST. 31, 5, 7 -etis iam aquarum molibus (*opp.* fontium primordiis). RVFIN. hist. 4, 63 cum maxime belli huius fomenta -rent (ἀκμάσαντος τοῦ πολέμου). AMBROSIAST. in Eph. 3, 8 meritum eius. APRING. in apoc. 21, 16 omnem sanctorum plenitudinem. BOETH. herm. pr. 2, 13 p. 207, 10 in infinitum -ere. sec. 6, 13 p. 463, 17 *et* 21. arithm. 1, 1 p. 9, 15 vis multitudinis ad infinita progressionis augmenta -it. *c. ablat.*: PAVL. MED. bened. 10, 11 ut *Ioseph* prole numerosa -at. ALC. AVIT. carm. 6, 308 usuras sancto -ere lucro. *c. dat. i. q. una cum*: COD. Iust. 5, 4, 28, 2 uxor marito -at *dignitate. eadem sententia* cum: HIL. in psalm. 118 beth 2 rarus iste est cum quo perfectio timoris dei per annorum augmenta -at.

in ratiocinando: BOETH. arithm. 1, 9 p. 21, 1 summa -et. 1, 30 p. 64, 8. 2, 12 p. 96, 18. 2, 44 p. 148, 2 id duarum medietatum multiplicatione -at. *cf.* 2, 25 p. 112, 4. mus. 2, 6 numerus. PS. BOETH. geom. p. 410 *basis* si sicut cathetus in se -erit.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

part. perf. pro adiect. **concrētus,** -a, -um. *comparativus ap.* LVCR. 4, 1244 PLIN. nat. 21, 239. *partem locorum iam supra attulimus.* **1** *syn.* crassus, pinguis, densus; *opp.* tenuis: CIC. Tusc. 1, 42 crassus hic et -s aer (nat. deor. 2, 101. MART. CAP. 6, 702 nebulosus et -s. *v. supra p. 95, 47*). div. 1, 130 pingue et -um esse caelum (nat. deor. 2, 42 crassum atque -um. AMM. 20, 11, 30 *iris* ex -o mutans in serenam laetitiam caelum). carm. frg. 3, 18 claram speciem -o lumine luna abdidit. nat. deor. 2, 117 ardorem tenuem et nulla admixtione -um. HOMER. 599 fumiferae nubes -aque fulgura. LVCR. 4, 1244 *semen* -ius aequo (*syn.* crassius). PLIN. nat. 21, 239 *butyrum* spuma ... lacte -ior lentiorque. 20, 11 ulcera -a in modum favi (SVET. Aug. 80 callis ... -is ad impetiginis formam). 8, 129 laxandis intestinis alioquin -is (ALC. AVIT. epist. 86 alvum nimietate -am). 11, 212 -s hic *adeps* et ... fragilis. *per enallagen dicitur de eo, quod concrescere facit* (*cf. p. 95, 35*): VERG. georg. 2, 376 frigora . -a. SIL. 3, 518 durati -o frigore callis (STAT. Theb. 3, 672). CVRT. 8, 4, 6 imbrem vis frigoris -o gelu astrinxerat (MART. 4, 59, 4). *unde explicantur*: OV. Pont. 2, 11, 10 cum mea *ora* -o sicca dolore forent. AVIAN. fab. 9, 13 -o riguerunt membra timore. **2** *i. q. firmus, corporeus*: CIC. Tim. 26 omne quod erat -um atque corporeum (*σωματοειδές Plato 36*ᴰ). nat. deor. 1, 75 quae *species deorum* nihil -i habeat, nihil solidi. Tusc. 1, 71 quin nihil sit animis admixtum, nihil -um, nihil copulatum, nihil coagmentatum. 1, 66. 1, 47 terrenis -isque corporibus (LVCR. 5, 468 aether corpore -o circumdatus. 5, 466. 495). SEN. nat. 2, 1, 1 solidumque sit caelum ac firmae -aeque materiae. *v. p. 95, 53.* CENS. 9, 2 quarto mense carnem fieri -am. PLIN. nat. 34, 121 *misy* -um natura discretumque vi. AMBR. hex. 6, 5, 34 -a atque solidata *genua*. *translate*: TERT. adv. Val. 1 -o vultu, suspenso supercilio. *solidus, opp.* cavus: PLIN. nat. 7, 78 -is ossibus et sine medullis. 9, 150 fistulae superne -ae. 11, 126 *cornua* cava et in mucrone demum -a. 17, 153 nodi ramorum. 6, 188 *homines* ore -o et naribus carens (SOL. 30, 13). 7, 69 -o genitali (SOL. 1, 67). *translate de auribus*: PRVD. apoth. 586 -s ... vocem non capit auditus. *singulariter*: TERT. adv. Hermog. 43 materiae motus ... -s, inquietus (*i. corporalis*). *cf.* 36. **3** *affixus* (*v. p. 96, 50*): VERG. georg. 2, 318 -am radicem (CLAVD. 28, 77). Aen. 6, 746 labem (SERV. adfixam, inhaerentem. *cf.* FAVST. REI. grat. 1, 10 p. 33, 19 peccati labem). *cohaerens*: AMBR. exc. Sat. 1, 57 etsi cognatae sint inter se -aeque virtutes. *i. q. squalidus* (*cf. p. 96, 40* NEPOTIAN. 8, 5 hominem ... -um coma et barba [VAL. MAX. 1, 7, 7 squalidus barba et capillo immisso]): PRVD. c. Symm. 1, 490 -o crine. SIDON. carm. 2, 535 caput. epist. 1, 7, 9 semipullati atque -i. 8, 3, 5 -um, hispidum, hirsutum. *cf.* GLOSS. -i confusi aut capillis versuti (hirsuti *Götz*). *subst.* **concrētum,** -ī *n.* CLAVD. DON. Aen. 6, 738 -m dicitur, quod ex minutis multis in unam redditur massam. VERG. Aen. 6, 738 multa diu -a modis inolescere miris. CELS. 2, 7 si in eo *alvo* quaedam cruenta -a sunt. 5, 28, 7 tumor in quo subter -a quaedam ex pure et sanguine quasi glandulae oriuntur. 7, 26, 1 *cf.* 7, 19. PAVL. NOL. carm. 6, 310 sentosarum -a viarum. CORIPP. Iust. 3, 287 cognatos latices laticum -a tegebant. *cf.* PETRON. 122, 150 *p. 95, 41.*

concrēsco, -ōnis *m. a* concrescere. CORP. VI 29063 Vitali ... concresconi fecit. *fem.* **concrēscōnia,** -ae. CORP. VI 30467 [...]tati concresconiae.

concrētio, -ōnis *f. fictum ex* concrescere *a* CIC. *apud quem legitur bis; deinde rursus invenitur inde ab altero p. Chr. saeculo.* GLOSS. concretione *συμπλοκῆς*.

1 *densatio, coniunctio, syn.* temperatio, mixtura, permixtio; adunatio, copulatio; *opp.* discretio, dissipatio, divisio: TERT. anim. 14 ex multitudine membrorum unum corpus efficitur, ut -o sit potius ipsa divisio. castit. 5 si coniunctio et -o in unitate semel fiat. AVG. civ. 15, 8 ambarum societatum discretio -oque. CHALC. transl. p. 35ᴬ diversa illa natura -i atque adunationi generum repugnante (CIC. Tim. 22 copulatio; *Plato δύσμικτος*). p. 41ᴰ reliquias prioris -is ex qua mundi animam commiscuerat (CIC. Tim. 42 temperatio). comm. 221 societas ... vel ex adplicatione fit vel ex permixtione vel ex -e. *cf.* 227. 203 vel interdum -em *minorum corpusculorum*, interdum discretionem, ut Empedocles, -em quidem amicitiam, discretionem ... inimicitiam vocans. *cf.* 282. 262. 304 sequitur ... resolutionem ... compositio et discretionem -o. ARNOB. nat. 2, 10 *res fieri* -e aquarum (EVSTATH. Bas. hex. 3, 4 p. 894ᶜ). CASSIAN. conl. 8, 25, 1 -em carnis ... humano semine coalescere. CIC. nat. deor. 1, 71 dum *Epicurus* individuorum corporum -em fugit, ne interitus et dissipatio consequatur. *cf.* CHALC. *supra l. 67.* MIN. FEL. 5, 8 homo et animal omne ... elementorum ut voluntaria -o est. ARNOB. nat. 2, 59 FAVST. REI. epist. 5 p. 179, 6 CHALC. comm. 22. transl. p. 48ᴮ materiarum. comm. 303 congrua et moderata -o. 140 mixturam -emque earum potentiarum, ex quibus mundi anima concreverat. TERT. anim. 37 a -e seminum ipsorum usque ad figmenti perfectionem. CHALC. comm. 237 visibilium specierum. TERT. anim. 52 sororum substantiarum. resurr. 14. AVIEN. Arat. 10 *Iuppiter* est tener aer materiaeque gravis -o. AMBR. hex. 5, 22, 76 olei. ARNOB. nat. 4, 16 roris. ORIBAS. syn. 5, 53 sanguinis. GELL. 12, 1, 20 natura lactis ... quae ... imbuta paterni seminis -e ... indolem configurat. LEO M. epist. 15, 8 quia -o corporis non sit congrua animae dignitati. CASSIAN. conl. 8, 25, 2. CHALC. comm. 330 similitudo parilitatis disparilitatisque -o est. 167 corporis atque animi. AVG. mor. Manich. 2, 9, 18 ante commixtionem boni et mali ... post istam -em. *nota*: TERT. anim. 53 *corpus* animam ... -e carnis infaecat *i.* cum carne. CIC. Tusc. 1, 66 mens ... segregata ab omni -e mortali (*cf.* PAVL. NOL. pass. Genes. 4 ut eum illis a -e [*Hartel*, congregatione *cod.*] mortali ... purgaret). LACT. inst. 7, 12, 4 *corpus* de terrena -e formatum (FIRM. math. 1, 8, 7 quae *animantia* terrena -e gignuntur). AMBR. frg. in Is. (Aug. c. Pelag. 4, 11, 31 c. Iul. 2, 8, 22) ab omni corporeae -is purificati labe ... regeneramur (*opp.* detersa peccatorum colluvione). FIRM. math. 1, 6, 3 quicquid vitii ex prava -e corpus habuit. **2** *incrementum*: EVSTATH. Bas. hex. 6, 3 p. 923ᴮ *luna* -is et diminutionis propriae quasdam nobis exhibet fantasias. 5, 3 p. 912ᶜ hoc modo -e perfecta (congregatione *pars codd.*; *τῆς αὔξεως γινομένης*). **3** *res concreta*: CASSIAN. conl. 22, 5, 2 sin ... haec fuerit egesta -o. *cf.* 12, 7, 7 inst. 6, 20. AMBR. in psalm. 118 serm. 9, 19 coagulato lacte fit quaedam -o. MARCELL. med. 9, 65 -em sive hypersarcosim aurium. FAVST. REI. epist. 3 p. 179, 7 ubinam in aere -o, ubi sese haec ... colligere potuit crassitudo. PS. PROSP. vocat. gent. 1, 8, 3 sordium -e detersa (LEO M. serm. 16, 4. *cf.* HIER. in Eph. 4, 23 sensum ... ab omni macula sordidae -is alienum). ALC. AVIT. hom. 20 p. 133, 27 spinarum densa -o. PROSP. in psalm. 131, 6 in quibus *gentibus* fuerunt vepres idololatriae, -es errorum. AVG. epist. 186, 4 quis nos ... ab illa perditionis massa et -e discernit? *peculiariter de re squalida* (*v. supra p. 97, 39*): AMM. 20, 11, 29 *undae* sine ulla -e caerulae (PS. PHOEBAD. fid. 4 purum, nulla -e permixtum). AMBR. paenit. 1, 3, 13 *Christi corpus* nec generationis aut conceptionis -o iniuriosa fuscaverat.

concrētīvus, -a, -um *a* concrescere, concretus. GLOSS. concretiva corpora plena, concretiva *συγκρίματα*.

1. concrētus, -a -um *v.* concresco *p. 97, 1 sqq.*

2. concrētus, -ū *m. a* concrescere. PLIN. nat. 12, 70 in -u albicantis suci. *dubium* APVL. Socr. 11 p. 143 daemonum corpora quae sunt concreta multo tanto subtilior (*ubi Mercer* concretu ... subtiliore).

concrīminor, -ātus sum, -ārī *a* con *et* criminari. PLAVT. Mil. 242 si ... concriminatus sit ... meus conservos eam vidisse.

concrispo, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* crispare *vel* crispus. *Th.*]. VITR. 4, 1, 7 -atos cincinnos. AMM. 16, 12, 36 miles tela -ans. *intrans.*: VITR. 8, 1, 1 in quibus locis videbuntur umores -antes et in aera surgentes.

concrispus, -a -um [*cf. c.* concrispare *et c.* crispus. *Th.*]. ISID. orig. 19, 22, 20 citrosa *vestis* quasi -a ad similitudinem citri.

concrucifīgo, -fīxī, -fīxum, -ere *a* con *et* crucifigere. GLOSS. concrucifixus confixus. ITALA Gal. 2, 20 (Rufin. patr. 1, 6 Theod. Mops. in Gal. 2, 20) Christo -xus sum (*Χριστῷ συνεσταύρωμαι*, VVLG. Christo confixus sum cruci). PS. AMBR. sacr. 6, 2, 8 in baptismate quasi specialiter -figeris Christo. SIDON. epist. 6, 1, 6.

concrucio, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* cruciare. LVCR. 3, 148 cum caput ... laeditur ..., non omni concruciamur corpore.

concrūstātus, -a -um [*a* con *et* crusta *vel* crustare. *Th.*]. AMM. 17, 7, 11 cum soliditatibus -is inciderint. 30, 6, 5 cum meatus aliqui ... obserati sunt gelidis frigoribus -is.

conctus *v.* cunctus.

concuba, -ae *f.* [*cf. c.* concumbere, concubare *et c.* concubina. *Th.*]. GLOSS. *σύγκοιτος*. ITALA iud. 19, 1. 24 (Lugd.; *aliis locis huius cap.* concubina) [VVLG. concubina; *LXX παλλακή*]. INNOC. epist. 37, 6 si non -am, non pellicem noverint. *cf.* ISID. orig. 10, 229 pellex apud Graecos proprie dicitur, a Latinis -a. IVLIAN. epit. novell. 67, 1. 82, 12. MART. 12, 86 *lemma B.* ANTH. 340. 343 *lemma.* LEX Visig. app. 8. [*sard. vet.* cuncuba, *prov.* concoa. *M.-L.*]

concubātio, -ōnis *f. a* concubare. CAEL. AVR. acut. 2, 37, 193 lecti concubatio neque dura ... neque satis mollis ... erit procuranda.

concubīna, -ae *f.* [*cf. c.* concumbere. *Th.*]. GRAMM. suppl. p. 74, 1 ab indicativo praesentis ... *ut* cubo concubina. AMBR. off. 3, 19, 111 concubina a concubitu appellata. concubína: CORP. VI 35879. 36282. X 4246. 4908. 6114. XI 6176. 6234. cóncubina: CORP. XI 6257. *forma* cuncubina: CORP. VI 33090. X 8161. quonqu[ubinae: CORP. III 6277 = 8657. GLOSS. pellex (*v. l. 71. p. 99, 5*), subcuba; *παλλακή, παλλακίς, σύνευνος, σύγκοιτις, σύγκοιτος, ἀντίπαλος, ζήλη.*

PAVL. dig. 50, 16, 144 paelicem apud antiquos eam habitam quae cum uxor non esset cum aliquo tamen vivebat, quam nunc vero nomine paulo honestiore -am appellari. sent. 2, 20, 1 ab uxore solo dilectu separatur. *cf.* DIG. 25, 7. 23, 2, 56. 24, 2, 11, 2. 34, 9, 16 *etc.* COD. Iust. 5, 27, 2 NOVELL. Iust. 18, 5. PLAVT. Epid. 466 illam volo hodie facere libertam meam, mihi -a quae sit. Merc. 757 Mil. 1145. 337 erilis -a (416. 470 *et saepius*). 362 eri. 937 militis. Stich. 562 seni -am dare dotatam. CAEL. or. frg. Quint. inst. 4, 2, 124. SALL. Iug. 5, 7 ortus ex -a (108, 1 PS. LACT. mort. pers. 50. AMM. 29, 5, 2 et legitimos et natos e -is filios). SEN. suas. 2, 17 -am ingentis staturae. MART. 3, 82, 11. TAC. hist. 1, 72 inter stupra -arum et oscula et deformes moras. 3, 40 multo ac molli -arum spadonumque agmine. PLIN. epist. 3, 14, 3 SVET. Nero 44. 50 Dom. 12. TERT. castit. 6 patriarchae etiam -is coniugia miscuerunt. VVLG. gen. 22, 24 *al.* iud. 19

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

(*cf. p. 98, 56.* AMBR. off. 3, 19, 111 HIER. epist. 108, 8) *et saepius.* II reg. 15, 16 decem mulieres -as (*LXX* γυναῖκας τῶν παλλακῶν). 20, 3 (*LXX* γυναῖκας τὰς παλλακάς). PS. AMBR. laps. virg. 9, 39. AMBROSIAST. in Gal. 4, 21 ancillam suam obtulit viro ... in -am (AVG. civ. 16, 25). SCHOL. Hor. carm. 3, 10, 15 pelice saucius: -ae amore vulneratus. *saepissime in* INSCR. *cf. Ruggiero II p. 574. nota* CORP. X 5018 -ae [et] hospitae. 6114 conlíbert. concubín. piae. XI 6234 conlibertae et -ae suae. V 5172 Septimiae -ae sive servae sive libertae. VI 6873 -a eius pro meritis quae dilexit eum. *opponitur* uxor (*cf. p. 98, 71 sq.*): CIC. de orat. 1, 183 *uxor posterior* in -ae locum duceretur. PAVL. FEST. p. 174 nothum Graeci natum ex uxore non legitima vocant, qui apud nos spurio patre natus dicitur quod Servius Tullius ... natus est ex -a. CORP. V 1918 sibi et Cinciai Sex. f. Secundaí uxori, Cílai -ai. IX 5256 concub(inae) sive uxsor(is) ei(us). X 1267 Caesiae Archeni concub. Critoniae Glycinnae uxori. XI 6136 posterisque eor(um) omnium et uxoribus -isq(ue). 6257. ARNOB. nat. 4, 22 *Iuppiter* uxore contentus haud una, -is pelicibus atque amiculis delectatus. VVLG. II par. 11, 21 super omnes uxores suas et -as. Dan. 5, 2. III reg. 11, 3 reginae . et -ae. cant. 6, 7 (*cf.* FILASTR. 150, 1 HIER. epist. 65, 20 in Dan. 11, 6). HIER. tract. in psalm. I p. 256, 21 Abraham habuit uxorem Sarram, habuit Agar -am (AVG. civ. 16, 34 quaest. hept. 1, 90 SVLP. SEV. chron. 1, 7, 6). epist. 72, 3 uxores ... et -as et adulescentulas et scorta passiva. 69, 3 quod . non -as nec meretrices, sed uxores habuerint. AVG. c. Faust. 22, 5 SERM. Corp. Vind. 21 p. 226, 2 CONC. Aurel. a. 538 p. 76, 10. MACR. sat. 7, 1, 3 Parthi solent cum -is, non cum c o n i u g i b u s inire convivia. CASSIOD. var. 9, 18, 7 si quis ... coniugali honestate despecta ad -ae elegerit venire complexus. *cf.* GENNAD. dogm. 72 qui unam quidem *matronam*, sed -am non matronam habuit. *opponitur* meretrix: SVET. Nero 28 meretricem ... inter -as recepit. Dom. 22. AVG. serm. 224, 3 meretrix non est quam habeo: -a mea est ... meretricem fecisti -am meam. *cf. supra l. 23. per iocum*: APVL. met. 7, 16 ego . liber asinus . . . equas opportunissimas iam mihi -as futuras deligebam.

concubīnālis, -e *a* concubina. FVLG. aet. mund. p. 159, 8 -s exercitus incubator *Salomo.* SIDON. epist. 9, 6, 4 quod differat ... uxorius amor figmentis inlecebrisque -bus.

concubīnātus, -ūs *m.* [*a* concubina *derivatum. Th.*]. GLOSS. παλλακία, παλλάκιον. PLAVT. Trin. 690 sororem in -um tibi ... dedisse magis quam in matrimonium. Poen. 102 in -um sibi . emere (HYG. fab. 190 p. 121, 8). SVET. Nero 28 nuptarum -us. SCHOL. Iuv. 1, 155 *iuvenis* in -u suspectus. DIG. *passim. cf.* MOD. dig. 23, 2, 24 in liberae mulieris consuetudine non -s, sed nuptiae intellegendae sunt. *de pueris*: PS. QVINT. decl. 3, 11 in -um iuniores leguntur.

concubīnula, -ae *f. demin. a* concubina. QVEROL. p. 18, 17 da mihi psaltrias et concubinulas.

concubīnus, -ī *m.* [*a* concubina *ductum. Th.*]. **1** *puer delicatus*: CATVLL. 61, 130 nec nuces pueris neget desertum domini audiens -s amorem. 61, 132 *sqq.* -e nuces da. BELL. Hisp. 33, 4 libertum qui fuisset eius -s. PAVL. FEST. p. 44 Iovis. SEN. contr. 4 praef. 10 patroni. PLIN. nat. 8, 180. MART. 5, 41, 2 -o mollior Celaenaeo (*i. Attide*). 3, 82, 21. 6, 39, 13. 8, 44, 17. QVINT. inst. 1, 2, 8 nostras amicas, nostros -os vident. SVET. Galba 22 APVL. met. 8, 26 HIER. in Dan. 11, 13. in Is. 2, 7 ut clarissimi philosophorum Graeciae haberent publice -os. **2** *adulter*: MART. 6, 22, 1 quod nubis . -o (*syn.* moechus). 12, 49, 4. TAC. ann. 13, 21 per -um *Domitiae* Atimetum. *ironice*: CVRT. 10, 2, 27 bonis vero militibus cariturus sum, pelicum suarum -is. *translate*: TERT. resurr. 16 animarum ... inquietantium sanguinis sui -um (*qui ensem quo alterum occiderat secum in lecto habet*).

concubitālis, -e *a* concubitus. TERT. nat. 2, 11 deus Consevius quidam qui consationibus concubitalibus praesit.

concubitio, -ōnis *f. cf.* concubitus. HYG. astr. 2, 12 inusitato genere concubitionis.

concubitor, -ōris *m. a* concumbere. IVLIAN. epit. 34, 5 si concubina ante -em suum decesserit. PORPH. Hor. epod. 12, 16 taurum pro valido ac forti -o⟨re⟩ dixit. ITALA (codd. Clarom. Demit. Am. Fuld., Tert. pudic. 16) *et* VVLG. I Cor. 6, 10. I Tim. 1, 10 masculorum -es (ἀρσενοκοῖται; *cf.* GLOSS. II 246, 2). PS. QVINT. decl. 3ᵇ, 5.

ᴹ**concubitus,** -ūs *m. a* concumbere. GLOSS. συνουσία, κοίτη (*cf. p. 100, 10. 34 sqq.*), συνουσία κοίτης, μῖξις ἀλόγων ζῴων, σύνοδος ἀνδρὸς καὶ γυναικός. VERG. *ter*; PLAVT. VARRO ling. CIC. HOR. ars TIB. PROP. *singulis locis*, OV. *22ies*; *plur. poet. inde a* VERG. concubitu *dat.*: VERG. georg. 4, 198 *cf.* PRISC. gramm. II 363, 16. -u⟨u⟩m *genet. plur.*: PORPH. Hor. carm. 1, 30, 7. c o n c u b i t o *abl.*: CONC. Epaon. a. 517 p. 26, 10 CONC. Aurel. a. 541 p. 92, 20.

1 *d o r m i e n t i u m*: VARRO ling. 7, 78 concubium a -u dormiendi causa dictum. *cf.* CIC. rep. 4, 4 complexus ... -usque permittunt palliis interiectis. *epulantium*: PROP. 4, 8, 36 quaeris -us? inter utramque fui. **2** *c o n c u b i t u s c o n i u g a l i s*: PORPH. Hor. carm. 1, 13, 15 in quinque partes amoris fructus esse partitus dicitur: visu, adloquio, tactu, osculo, -u. PLAVT. Amph. 1136 -u gravidam feci. TIB. 2, 5, 53 -usque tuos, *Ilia, video.* OV. ars 1, 377 haec a -u fit sedula. 2, 414. 2, 571 -us celare (trist. 2, 418 tacuere). 2, 683 odi -us qui non utrumque resolvunt. rem. 726 loca conscia vestri -us. epist. 7, 92. met. 6, 541 nefandos -us (SEN. Ag. 30 AMM. 16, 8, 4. 31, 9, 5. VAL. MAX. 1, 8 ext. 3 nefarius). 9, 124 vetitos (10, 353. VAL. MAX. 7, 3, 10 licentis -us). 10, 473. CELS. 1, 1 rarus *et* frequens. SEN. Phaedr. 170 metue -us novos. dial. 2, 18, 2 qualis in -u esset uxor eius. PETRON. 132 quis -us, Veneris quis gaudia nescit? (*cf.* HYG. fab. 185 p. 117, 20 -um Veneris). IVV. 6, 536. SVET. Cal. 22 invitabat in amplexus atque -um. APVL. met. 5, 18 clandestinae veneris foetidi periculosique -us et amplexus. 10, 19 noctis unius -um. VLP. dig. 35, 1, 15 (50, 17, 30) nuptias non -s, sed consensus facit. ITALA lev. 15, 16 (Aug. loc. hept. 3, 38 p. 577, 19) -us seminis (κοίτη σπέρματος; Lugd. cubile s., VVLG. semen coitus). ARNOB. nat. 4, 19 ex turpi -u atque ex seminis iactu. TERT. anim. 32 et sedes alias humana anima sortita est et victus ... et affectus et -us et fetus. pudic. 16 compescere benedictionis -um, ne maledictionis excusetur. nat. 1, 16 si qua gens -u ipso . . . caret, ea erit quae carebit incesto. AVSON. 118, 16 furta deum -usque. PROB. Verg. georg. 3, 60 ex Lucina partus, ex Hymenaeo -us accipiemus. SVLP. SEV. chron. 1, 38, 2 furtivo illo -u. MART. CAP. 6, 679 *Esseni* sine -u et cunctis cupiditatibus vivunt. HIER. epist. 108, 22 sequentur et nuptiae et -us. *i. q. m o d u s c o n c u b i t u s*: OV. ars 2, 307 ipsos -us ... venerere. 3, 766 -us quoslibet . pati. trist. 2, 523 -us varios venerisque figuras. SEN. nat. 1, 16, 5 portentuosos. LVCAN. 8, 403. SVET. Tib. 43 monstrosi -us repertores. ***iuncturae: verba***: CELS. 7, 28 naturalia nonnunquam ... -um non a d m i t t u n t. PLAC. med. 1, 15 e x c i t a t. OV. rem. 399 ubi -s et opus iuvenale p e t e t u r. SEN. Ag. 30. EVSTATH. Bas. hex. 5, 7 p. 917ᶜ velut -um petens *de arbore.* ARNOB. nat. 5, 37 appetivit. *cf. infra l. 63.* RVFIN. hist. 3, 29, 2 promiscuos et inlicitos -us expetunt (ἀνέδην ἐκπορνεύουσιν). NEMES. ecl. 2, 58 iugales -us hominum c o n e c t e r e. IVST. 2, 4, 9 -us finitimorum i n e u n t. AVIEN. orb. terr. 858 i u n x e r e. ARNOB. nat. 4, 33 nec cum feminis tantum sed cum viris etiam ... m i s c e r e -us. 5, 31. *cf. l. 72* (*aliter* AMBR. hex. 5, 21, 67 nec inter se ullo -u miscentur. CONC. Aurel. a. 541 p. 92, 20 turpi -o misceantur). HIER. epist. 54, 1 secundos n o s s e -us. APVL. met. 10, 34 o b e u n d i publice -us. ITALA lev. 18, 22 (Monac.) cum masculo non c u b a b i s -um muliebrem (*LXX* κοιμηθήσῃ κοίτην γυναικείαν, VVLG. coitu femineo). 18, 20 (Monac.) non d a b i s -um seminis tui (*LXX* δώσεις κοίτην σπέρματός σου, VVLG. seminis commistione). *cf.* 18, 23 (Monac.). 19, 20 (Monac.) si qui d o r m i e r i t cum muliere -um seminis (*LXX* κοιμηθῇ κοίτην σπέρματος, VVLG. coitu seminis). *c. praep.* cum: CIC. nat. deor. 1, 42 *deorum* cum humano genere -us. PORPH. Hor. epod. 5, 41 -um ⟨cum⟩ feminis. *eodem sensu ponitur genetivus*: LIV. 26, 19, 7 *Alexandrum* anguis immanis -u conceptum. 39, 11, 2 Hispalae -u carere. SEN. contr. 1, 5, 14 suae uxoris. 7, 6, 15 virginum. SEN. Ag. 30 natae nefandos petere -us. TAC. hist. 5, 5 alienigenarum. ann. 14, 12 mariti. SVET. Nero 28 dilecti adulescentuli. RVFIN. orig. in gen. 17, 5 natus ... ex virgine absque -u viri (patr. 1, 2 absque -u virili). AVG. civ. 3, 5. 15, 23 earum *mulierum* appetisse ac peregisse -um. SALV. gub. 7, 89 -us contactusque meretricum. ACT. Petr. 33 Agrippae praefecti. LIV. 4, 2, 6 -us plebis patrumque. SEN. benef. 3, 31, 3 patris matrisque *etc.* *cum adiectivo*: OV. am. 2, 8, 6 *et* 22 -us ... tuos *i. tecum peractos* (met. 4, 207. fast. 6, 127 -u nostro). VAL. MAX. 6, 1 ext. 3 virilis -us expertes. AVG. civ. 16, 19 alieno -u fuisse pollutam. *inter epitheta nota haec*: AVG. civ. 14, 16 -us c o n i u g a l e s (14, 18. 20. *cf.* 14, 18 *lemma* de pudore -us non solum vulgaris, sed etiam coniugalis. c. Faust. 30, 6). NEMES. ecl. 2, 58 i u g a l e s. n e f a n d u s *supra l. 1.* IVV. 2, 30 t r a g i c o pollutus adulter -u. t u r p i s *infra l. 64.* HOR. ars 398 -u prohibere v a g o. *cum substantivis*: CAEL. AVR. acut. 3, 18, 187 a p p e t e n t i a ac delectatio -us. IVV. 6, 318 a r d o r -us. OV. met. 10, 689 c u p i d o. VVLG. Sirach 23, 6 -us concupiscentiae (*LXX* κοιλίας ὄρεξις). SVET. Dom. 22 a s s i d u i t a s. OV. ars 2, 462 -us f o e d e r a. AMM. 31, 9, 5 nefandi -us foedere copulentur maribus puberes. *translate*: RVFIN. hist. 2, 17, 19 a quibus divini verbi -us sacrosanctus et immortalis expetitur (*de virginibus consecratis*). **3** *de bestiis*: VERG. ecl. 6, 50 non tam turpis pecudum ... ulla *Proetidum* secuta -us. georg. 3, 130 -us primos iam nota voluptas sollicitat. 4, 198 *apes* neque -u indulgent (COLVM. 9, 2, 4 AMBR. hex. 5, 21, 67). LIV. 3, 47, 7 pecudum ferarumque ritu promiscue in -us ruere. *cf.* 4, 2, 6. VAL. MAX. 8, 11 ext. 4 taurus ad amorem et -um aeneae vaccae ... compulsus. SEN. nat. 1, 16, 8. COLVM. 8, 2, 8 *gallina* contumax ad -um. 8, 15, 7. PLIN. nat. 10, 171 stati per tempora anni -us. 8, 202 *capris* calidiores -us. SIL. 3, 380 -us servans tacitos grex equarum (*syn.* Venerem occultam). PS. QVINT. decl. 15, 8 ardor qui miscuit hominum ferarumque -us. RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 132ᶜ -us amor *turturum.* **4** CAEL. AVR. acut. 2, 10, 70 d e n t i u m -us, hoc est conflictio (confixio *cod.*) vehemens. 3, 6, 67 chron. 3, 2, 16.

concubius, -a, -um [*cf. c.* concumbere. *Th.*]. **1** GLOSS. concubia nocte prima nocte. concubia cum omnes cubant, a cubare sive dormire dicta, cum pausatur. NON. p. 91 -a nocte primi somni. MACR. sat. 1, 3, 15 ab hoc tempore (*vespera*) prima fax dicitur, deinde -a, deinde intempesta. *v. p. 101, 4.* ENN. ann. 165 noctu -a. SISENNA hist. 93 -a nocte (CIC. div. 1, 57 LIV. 25, 9, 8 VAL. MAX. 1, 7, 7 TAC. hist. 3, 69 IVST. 22, 8, 8 SIDON. epist. 2, 2, 14). AVR. Fronto p. 32 N. vespera et -a nocte, dum se intempesta nox, ut ait M. Porcius, praecipitat. VAL. MAX. 1, 5, 4 nocte -a (2, 4, 5 PLIN. nat. 29, 110

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

TAC. ann. 1, 39 FLOR. epit. 4, 2, 37 AMM. 18, 5, 3 OROS. hist. 4, 18, 18). SEN. contr. 7, 1, 27 nox erat -a. SIDON. epist. 1, 2, 9 usque ad tempus -ae noctis. MART. CAP. 1, 37 -ae aut intempestae noctis silentio. **2** *subst.* concubium: **a** *tempus*: VARRO ling. 6, 7 *intempesta*, quod *tempus* alii -um appellarunt, quod omnes fere tunc cubarent. 7, 78 -um a concubitu dormiendi causa dictum. CENS. 24, 6 -m cum itum est cubitum. SERV. auct. Aen. 3, 587. PLAVT. Trin. 886 -um noctis. APVL. met. 2, 25 iam ecce crepusculum et nox provecta et nox altior et dein -a altiora et iam nox intempesta. **b** *concubitus*: ENN. trag. 175 quae tibi in -o ... morem gerit. GELL. 9, 10, 4 illud -i pudici secretum. SCHOL. Iuv. 3, 17 cum nympha -um habere. SVLP. SEV. chron. 1, 11, 1 Her Thamar -o sociatur.

concubo, -āre [*cf. c.* concumbere *et c.* cubare. *Th.*]. GLOSS. συνανακλίνομαι, συναναπίπτω. SVLPICIA carm. frg. 1 me ... nudam Caleno concubantem (concumbentem *cod.*) proferat.

concula *v.* conchula.

conculcātio, -ōnis *f. a* conculcare *recentiore tempore fictum.* **1** *proprie*: ITALA Is. 14, 25 (Tycon. 4 p. 52, 17) erunt *Assyrii* in -em (*LXX* ἔσονται εἰς καταπάτημα, VVLG. ut ... conculcem eum). *cf.* Luc. 21, 24 (cod. a; *cf. l. 34. 74*). Ezech. 34, 19 (Wirc.) oves meae -es pedum vestrorum bibebant (*LXX* τὰ πατήματα, VVLG. quae conculcata ... fuerant. *cf.* DIDASC. apost. 17, 25). VVLG. Is. 5, 5. 28, 18. 57, 20. 7, 25 erit ... in -em pecoris. 10, 6 in -em quasi lutum platearum (Mich. 7, 10). 22, 5 dies interfectionis et -is. AMBR. in Luc. 10, 28 ecclesia quasi parturiens totius corporis -e vexatur. HIER. in Matth. 4, 6 de sua -e (*alludit ad* psalm. 90, 13) tacet. epist. 46, 3. PS. RVFIN. Ios. bell. Iud. 2, 5 ut -e mutua super triginta hominum milia consumpta sint. AVG. in psalm. 80, 1 fit in torculari -o, tribulatio. COD. Iust. 3, 34, 14, 1 fructus aridos -e quae in area fit suam naturam ... ostendere. **2** *translate*: VVLG. IV Esdr. 16, 70 erunt illis in derisum et in improperium et in -em. GILD. Brit. 108 chron. III p. 84, 13 o horrenda praeceptorum caelestium -o.

conculcātus, -ūs *m. a* conculcare. TERT. resurr. 22 erit Hierusalem conculcatui nationibus (VVLG. Luc. 21, 24 calcabitur, ἔσται πατουμένη *v. l. 20*).

˟conculco, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* calcare. *Th.*]. GLOSS. commulcat, conturbat; καταπατῶ (*v. l. 55. 61. 65. p. 102, 12*], συμπατῶ (*v. l. 47. 54*). *forma* concalco: GLOSS. II 442, 38. *habent* PLAVT. CATO VARRO RHET. Her. LVCR. *singulis locis,* CIC. *sexies in orationibus, semel in epistulis,* SEN. epist. *bis: vitant igitur politiores scriptores; inde a* TERT. *frequentissime legitur.*

1 *proprie*: **a** *proterere, calcando interficere*: *aliquem*: PLAVT. frg. inc. 42 ego te -bo ut sus catulos suos. VARRO rust. 2, 2, 15 ne agni a matribus -entur. HIL. op. hist. frg. 2, 12 Viator obruptus et -atus ... defecit. *cf.* AMBR. off. 3, 20, 122. AMM. 14, 7, 6 pugnis -ans seminecem. 19, 11, 14 vivos et semineces. *cf.* 19, 11, 15. 22, 11, 8. 25, 6, 14. VVLG. IV reg. 7, 17 quem -vit (συνεπάτησεν) turba in introitu portae. RVFIN. hist. mon. 24 scorpiones ... pedibus -bat et ... extinguebat. CASSIOD. Ios. c. Ap. 2, 53 *Iudaei* ab eis *elephantis* -ati. MARCELL. chron. II p. 95, 501, 2 theatri cavea. *aliquid*: CATO agr. 25 eos vinaceos -ato in dolia picata vel in lacum. PS. BOETH. grom. p. 402, 23 *vas fictile* quibusdam saxorum fragminibus -bant (SIC. FLACC. p. 141, 15 circum calcabant). ITALA iud. 9, 27 (Lugd.) vineas -bant (ἐπάτησαν, VVLG. calcabant). VVLG. IV reg. 14, 9 *bestiae* -erunt (συνεπάτησαν) carduum. Matth. 7, 6 margaritas (καταπατεῖν). 5, 13 salem. BACHIAR. repar. laps. 17 salivam. ZENO 2, 27, 3 uvae. HIER. epist. 78 mans. 6 aquas. AVIAN. fab. apol. 30 segetes. DRAC. laud. dei 3, 183 pruna. *in imagine*: CIC. Pis. 61 ad portam Esquilinam Macedoniam lauream -arim. LVCR. 5, 1140 capitis summi praeclarum insigne sub pedibus vulgi magnum lugebat honorem; nam cupide -atur. *cf.* VVLG. Is. 28, 3 pedibus -bitur (καταπατηθήσεται) corona superbiae. LEO M. serm. app. 18, 2 spinas peccati et iniquitatis tribulos. **b** *ingredi*: CYPR. GALL. Ios. 356 impressoque genu -at colla gementum. HIL. in psalm. 67, 25 capita inimicorum. AMM. 16 12, 16 occipitia. VVLG. psalm. 90, 13 -bis (καταπατήσεις) leonem et draconem (PRISCILL. tract. 1, 16. HIER. hom. Orig. in Luc. 31 p. 343 ut scias quomodo -etur leo et conteratur draco). ENNOD. carm. 2, 52, 3 -as colla leonis (INSCR. christ. Rossi II 168, 20, 1). AVG. civ. 17, 18 ampliavit super me calcaneum (psalm. 40, 10) hoc est: -vit me. *part. adi.* conculcatus: MAR. MERC. Cyr. apol. p. 226 extra rectam -atamque semitam errare.

2 *translate*: *opprimere, contemnere, proterere*: **a** *res*: RHET. Her. 4, 53, 66 eam (*Romam*) ... ab homunculis deterrumis proteri atque -ari (ITALA Luc. 21, 24 [Rufin. hist. 3, 75; *cf. l. 20*] Hierusalem [πατεῖν; VVLG. calcare]). CIC. Phil. 2, 57 Italiam (Att. 8, 11, 4). Sest. 81 rem publicam ... a servis esse oppressam atque -atam. Vatin. 23 sanctissimas leges ... -aris ac pro nihilo putaris (RVFIN. hist. 2, 6, 4 quod spernerentur et -rentur [πατεῖσθαι] iam leges. SIRIC. epist. 10, 18 p. 1194^A regula ecclesiastica. PS. AMBR. laps. virg. 1, 3 propositum castitatis). SEN. epist. 23, 6 disice et -a ista quae extrinsecus splendent. 80, 3 ut *animus* proiectus, ut -atus exsurgat. TERT. mart. 5 cruciatus certamina iam apud homines affectatio -vit. HIL. in Matth. 6, 1 ne ignorantiam nostram ... proterant atque -ent *gentes.* PS. HIL. libell. 6 spretis -atisque omnibus his quae ... valebant. AMM. 30, 2, 7 iram eius. HIER. hom. Orig. in Ezech. 12 p. 986 sermonem *dei* a peccatoribus -atum. PELAG. in Gal. 1 p. 806^C suam -ari doctrinam. PS. AVG. serm. 155, 5 non -ans paradisum *introducto latrone* sed honorans. LEO M. serm. 82, 3 philosophiae opiniones (*syn.* dissolvere, confutare, destruere). SALV. gub. 7, 93 quasi nulla -ant (*opp.* quasi sacra observare). **b** *homines*: CIC. Flacc. 53 istum ... domi proterendum et -andum. dom. 110 hunc clarissimum virum. TERT. mart. 1 ut illum *diabolum* etiam in domo sua -etis (HIER. epist. 130, 10). IREN. 2, 19, 7 a reliquis -bantur et contemnebantur. COMM. apol. 854 per quos et dii nostri -antur neque coluntur. VVLG. Ezech. 36, 3 desolati estis et -ati (ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς καὶ μισηθῆναι). Hebr. 20, 29 qui filium dei -erit (καταπατήσας). AVG. serm. 8, 10 -are viri uxorem (*v. l.* commaculare. *cf.* FVLG. RVSP. rem. pecc. 2, 15 *Vriam* -atae uxoris ignarum).

ad 2: *syn.*: contemno (*l. 9*), disicio (*p. 101, 80*), opprimo (*p. 101, 76*), protero (*l. 7. p. 101, 73. 83*), sperno (*p. 101, 78. 84*); *opp.*: colo (*l. 10*), honoro (*l. 4*), observo (*l 6*).

˟concumbo, -cubuī, -cubitum, -ere [*cf. c.* ac- de- dis- in- pro- re-cumbere *et c.* cubare. *Th.*]. GLOSS. simul cubari; συνουσιάζει, συγγίγνεται, συνεκλίθη, συνεκαθεύδησεν, συνεκοιτάσθησαν. *non invenitur ap.* VERG. HOR. LIV.; *a* TIB. PROP. OV. *frequentatur forma* concubuisse.

1 *accumbere*: PLAVT. Most. 327 cave modo, ne prius in via accumbas quam illi, ubi lectus est stratus, -imus (coimus *codd.*). DIDASC. apost. 75, 5 catecuminus in cena dominica non -at. *cf.* STAT. silv. 4, 2, 6 domina ... consurgere (concumbere *Baehrens*) mensa. *de bestiis*: PROP. 4, 1, 4 -uere boves. **2** *coire, solet coniungi cum praepos.* cum: TER. Hec. 393 tecum -isse (TIB. 3, 9, 16). CIC. inv. 1, 44 cum viro -uit (1, 73 *sq.* MART. CAP. 5, 491). fat. 30 -urum cum uxore Laium. VARRO ling. 6, 80 eadem modestia potius cum muliere fuisse quam -isse dicebant. OV. ars 3, 522 cum vestris -isse viris. met. 7, 387 cum matre -urus erat. SEN. contr. 7, 6, 15 cum domina. PLIN. nat. 12, 11 Iovem sub ea *platano* cum Europa -isse. ITALA Dan. 13, 57 (Lucif. Athan. 2, 10) -bant vobiscum (*LXX* ὁμιλεῖν, VVLG. loquebantur vobis). VVLG. gen. 19, 35 num. 5, 20 deut. 22, 23 (κοιμᾶσθαι). Dan. 13, 37 (ὁμιλεῖν) *al.* *c. dativo, potissimum apud poetas*: TIB. 1, 8, 35 puero -ere. PROP. 2, 15, 16 nudae -isse deae. OV. am. 2, 17, 18 iusto Numae. ars 2, 632 nulli non. epist. 15, 202. met. 10, 338 Cinyrae. fast. 4, 32 Iovi (5, 86 *cf.* 2, 592). 4, 172 Marti. 6, 574 Pont. 4, 10, 14. IREN. 1, 30, 2 filiae. SCHOL. Iuv. 6, 368 quando eunuchis -itur. *absolute*: SEN. contr. 9, 1, 15 sub Miltiadis trophaeis -ere. MELA 1, 106 promisce -unt et palam. IVV. 6, 191 -unt graece (GLOSS. V 653, 51 crisant et cevent). 6, 406 quibus verbis -at quaeque, modis quot. HYG. fab. 253 p. 140 *tit.* contra fas. AVG. civ. 1, 19 qui opprimens -erit. *ibid.* quae oppressa -enti ... consenserit. 5, 2. 14, 20 -entium motus. 15, 8 quasi tunc se illi primitus -endo miscuisset. 19, 1 -itur ut generatio propagetur. 22, 24 nec qui -it nec qui seminat, est aliquid. c. Faust. 30, 6 -itur ... causa libidinum, nubitur autem non nisi filiorum (DIFF. ed. Beck p. 51, 23 -unt instinctu libidinis).

syn.: iungi, misceri; *opp.*: nubere.

concumulo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* cumulare. TERT. virg. vel. 7 -ata in verticem *coma* ipsam capitis arcem ambitu crinium contegat (ISID. orig. 19, 23, 8).

concunctātur dubitatur GLOSS. IV 38, 7. 499, 35. V 182, 35 -atus condubitavit IV 43, 50. 499, 36. *cf.* V 280, 42. dubitavit 182, 36. *L.*

concupio, -ere. *vehementer cupere*: PS. BASS. gramm. VI 309, 11 varia -ens. COMM. instr. 2, 23, 4 et te parem -is fieri pecuniae tantae. FVLG. aet. mund. p. 168, 26 quia *Mucius* praeferri inaniter -it. PROSP. in psalm. 118, 41 mandata, quae -it. CARM. epigr. 980, 6 nec nimium matres -ant parere. 1064, 2 (*Romae*) puella dulcis amicorum -enda iocis.

derivatum: concupitor.

concupīscentia, -ae *f. a* concupiscere. COMM. instr. 2, 23 *tit. forma* concupiscenciae *per acrostichidem firmata.* GLOSS. II 107, 42 ἐπιθυμία. *cf.* 308, 17 ἐπιθυμία concupiscentia cupiditas, hoc desiderium, cupido. AMBR. in psalm. 37, 38 -a autem et desiderium ἐπιθυμία dicitur; sed -a et de bono et de malo dicitur. AVG. civ. 14, 7 hoc tamen loquendi obtinuit consuetudo, ut, si cupiditas vel -a dicatur nec addatur cuius rei sit, non nisi in malo possit intellegi. *similiter* in psalm. 118 serm. 8, 3. *de differentia inter concupiscentiam carnis et spiritus plura apud*: ISID. diff. 2, 109—114 -a carnis est motus animae turpis in effectum sordidae delectationis; -a vero spiritus ardens intentio mentis in desideria sanctae virtutis (*cf.* CASSIAN. conl. 4 *tit.*). *locis compluribus in* ITALA *extat* concupiscentia, *ubi in* VVLG. desiderium: ITALA num. 11, 4 (Lugd.) Luc. 22, 15 (Tert. adv. Marc. 4, 40) Rom. 1, 24 (Aug. epist. 143, 10. 149, 1, 4 *al.*). 13, 14 (Aug. epist. 130, 3, 7) Eph. 2, 3 (Tert. pudic. 17). 4, 22 (Hil. trin. 12, 48 *et* Lucif. Athan. 2, 31 p. 203, 14) Phil. 1, 23 (Mar. Victorin. in Phil. 1, 23) I Thess. 4, 5 (Tert. pudic. 17 *et* Aug. civ. 21, 26). *cf. H. Rönsch, Itala und Vulgata p. 49.* *vox sermonis ecclesiastici, inde ab* ITALA, *adamata* AVG.

1 *generatim*: ITALA gen. 49, 6 (Ottob.) in -a sua subnervaverunt taurum (VVLG. in voluntate sua. *LXX* ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν). Eph. 4, 22 (Hil. trin. 12, 48) secundum -as deceptionis (VVLG. desideria

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

erroris). TERT. anim. 38 -a oculis arbitris utitur. idol. 1 -ae saeculi (spect. 14. AVG. civ. 10,6 saecularis *al.*). 2 *dominus* adulterium etiam in -a designat. 8 tot sunt artium venae quot hominum -ae. 23 si ... -a vel malitia in cor hominis ascenderit (HERM. Pal. vis. 1,1,8 in corde tuo ascendit -a iniqua, *gr.* ἡ ἐπιθυμία τῆς πονηρίας). ieiun. 16 monumenta (munimenta *cod.*) -ae. orat. 22 mulieres ... -ae ⟨esse⟩. resurr. 45 qui corrumpitur per -am seductionis. pudic. 5 origines ... delictorum, id est -as et voluntates (PRISCILL. tract. 5,87 -ae voluntate deceptus). 6 ex -ae fimo (fumo *cod.*). 17 -am malam (HERM. Pal. mand. 12,2,2 [vulg. mand. cupiditas mala]. FILASTR. 73,1 malis -is servientes. VVLG. Col. 3,5. AVG. civ. 22,23. *et passim*). spect. 14 voluptatis -a. apol. 17 *anima* libidinibus et -is evigorata (HERM. Pal. vis. 3,7,2 propter -as libidinum suarum et malitias. RVFIN. Orig. in gen. 17,2. *et saepius*). adv. Marc. 1,25 quae autem voluntas sine -ae stimulo est? (RVFIN. Adamant. 5,26 -is stimulabitur). 5,17 carnis. IREN. 5,12,3 deponentes ... -as carnis. GAVDENT. serm. 2 p. 858^A mortificare. EPIST. pontif. 258 Migne 13,1161^A carnali -a. AVELL. p. 37,3 saeculo et -ae carnis abrenuntiasse. PRISCILL. tract. 1,18. 10,140. FILASTR. 63 vitiis saecularibus et carnalibus -is. 135,5. AMBR. fid. 2,11,92. HIER. adv. Iovin. 1,38 ambulavimus in -is carnis. VVLG. I Ioh. 2,16. *et passim. opp. cf.* AVG. civ. 15,5 -a ... spiritalis contra alterius potest pugnare carnalem vel -a carnalis contra alterius spiritalem, sicut inter se pugnant boni et mali. trin. 13,18,23 inest genitalibus. CASSIAN. conl. 4 *tit.* de -a carnis ac spiritus. ISID. diff. 2,109—114.

TERT. cult. fem. 2,2 quid alteri -am importamus? HERM. Pal. vis. 3,7,3 ambulant ... *homines* post -as iniquitatis suae (ὀπίσω τῶν ἐπιθυμιῶν, vulg. vis. desideria) (*cf.* VVLG. II Petr. 2,10 qui post carnem in -a immunditiae ambulant. 3,3 iuxta proprias -as ambulantes). IREN. 1,13,4. 4,13,1. 5,12,3 terrenas -as (AVG. in psalm. 50,15). PS. ORIGEN. tract. 10 p. 111,17 pruriginem libidinis atque variarum -arum. COMM. instr. 2,23 *tit.* de zelo -ae. MAR. VICTORIN. ad Iustin. 16 cupiditate et -a curiosa potius decipitur quam superba. HIL. in Matth. 4,21 pes sensu -ae carens. GAVDENT. serm. 8 p. 890^A illicitam (PAVL. NOL. epist. 30,3). 15 p. 951^A ut -am praestaret oculis *arboris fructus in paradiso. ibid.* p. 951^B intemperantiam -ae (AVG. civ. 15,16 inmoderationem). PRISCILL. tract. 5,83 corporalibus -is. 10,131 cogitationum id est spiritalium nequitiarum -is. AMBR. hex. 6,8,50 alieni tori -a. Iac. 1,1,2 animi. 1,1,3 inrationabilem -am. Noe 5,12 ex qua *carne* velut a fonte prorumpunt -arum malarumque passionum flumina. epist. 63,32 non illa ... laudabilis quae parca est ciborum temperantia, sed etiam illa quae -ae. HIER. tract. in psalm. I p. 179,11 scintilla -arum. VVLG. num. 11,34 vocatusque est ille locus 'sepulcra -ae'; ibi enim sepelierunt populum, qui desideraverat (33,16. 17. deut. 9,22 HIER. epist. 78 mans. 14 *et* 15). Iob. 3,16 et mundam servavi animam meam ab omni -a. sap. 4,12 et inconstantia -ae transvertit sensum sine malitia. Sirach 5,2 ne sequaris ... -am cordis tui. 9,9 -a quasi ignis exardescit (TERT. pudic. 16 ignibus ... uri -ae). 18,30. 23,6 aufer a me ventris -as et concubitus -ae ne apprehendant me (*cf.* TERT. anim. 27 fungi animam -a *in concubitu*). 36,24 species mulieris ... super omnem -am hominis superducit desiderium. Ezech. 23,16 -a oculorum (I Ioh. 2,16 TERT. apol. 45 AVG. epist. 145,2. 147,22. 51. *al.* civ. 22,17 aspicientis). Dan. 11,37 et erit in -is feminarum (13,20 in -a tui). Rom. 6,12 ut oboediatis -is eius (*i. corporis*). 7,7 -am nesciebam, nisi lex diceret 'non concupisces'. 7,8 peccatum per mandatum operatum est in me omnem -am. Gal. 5,24 carnem suam crucifixerunt cum vitiis et -is (RVFIN. patr. 5,3 carnem suam a vitiis et -is expurgavit). Iac. 1,15 -a, cum conceperit, parit peccatum (*cf.* GAVDENT. serm. 15 p. 955^A eiciamus ... ancillam -am et filium eius peccatum). 4,1 ex -is vestris, quae militant in membris vestris. 4,3. II Petr. 1,4. HIER. epist. 22,9 vinum -ae non bibit (*cf.* MAX. TAVR. serm. 21 quia panem desiderii non comedit et potum -ae non bibit). 64,1 voluptas et -a ... consistit in iecore. *ibid.* -am, libidinis seminarium. RVFIN. Adamant. 2,15 de corde abscidi iubet -am. hist. 3,28,2. CASSIOD. Ios. c. Ap. 2,244 amores et -as. AVG. civ. 14,16 cum in animo -a ferveat (pecc. mer. 1,29,57 fervor -ae). epist. 137,12 *et passim.* serm. 9,8,10 libido ... -a ... febres sunt animae tuae. 42,3,3 non te calcet -a tua. conf. 2,2,2 limosa. 3,1,1 venam ... amicitiae coinquinabam sordibus -ae candoremque eius obnubilabam de tartaro libidinis. 8,7,17 me ... sanares a morbo -ae. 10,31,44 laqueus -ae. bon. coniug. 5,5 -a redacta ad legitimum vinculum non deformis et dissoluta fluitaret. 6,6 -ae ... satiandae. adult. coniug. 2,13,13 timore ... frenetur -a (FAVST. REI. grat. 1,8 p. 26,12 temperantia refrenet -am. ALC. AVIT. hom. 7 p. 114,14. CASSIOD. var. 7,46,2 moderata -ae frena laxaret). AVG. contin. 3,7 non expugnat -ae malum nisi continentiae bonum. 3,8 peccati -a, quae non est permittenda regnare. 13,28 delectationibus -ae ... coercendis. enchir. 27 caeca et indomita -a. c. Iul. 6,16,49 posse minui, non posse consumi. de nuptiis et -a (*tit.*). in psalm. 118 serm. 8,3 *sqq.* in Rom. 37 augetur ... prohibitione -a. serm. 154,9,12 rebellat -a. *ibid.* strepentem -am. 128,9,11 *concupiscentiae* titillant, blandiuntur, stimulant, infestant, surgere volunt; premuntur, nondum exstinguuntur. BACHIAR. repar. laps. 9 -ae calor. 10 -ae telo graviter vulneratus. OROS. apol. 18,4 vanae gloriae. 31,5 -is aut desideriis adquiescas. CASSIAN. inst. 5,1 gulae. EVCHER. form. 6 p. 36,22 umbilicus: appetitus -ae. LEO M. serm. 3,4. 12,4. 87,1 omnium -arum virus. PROSP. in psalm. 118,25 a -is mundi avelli. *al.* SALV. gub. 6,16. MAX. TAVR. serm. 19 terra corporis ... invia diabolicis -is. ALC. AVIT. hom. 7 p. 115,18 si -am et definitionem peccati non sequatur effectus. GREG. TVR. glor. mart. 105 non agonizas -is saevis. NOVELL. Iust. 22,40 mulierem ... effusam -is. HIST. Apoll. rec. A 1 cogente iniqua cupiditate flamma -ae incidit in amorem filiae suae. VEN. FORT. epist. (carm. 10,2) 16 in corde -a latitavit. *nota de arboribus*: AMBR. hex. 3,13,55 *palmam* inclinantem ramos suos et subicientem et -ae atque amplexus speciem praetendentem ei arbori, quam marem palmam adpellant.

2 *speciatim de bona concupiscentia*: TERT. anim. 16 dat et apostolus nobis -am 'si quis episcopatum concupiscit, bonum opus concupiscit' (VVLG. I Tim. 3,1 desiderat). *ibid.* rationalem -am. 38 naturalis -a unica est alimentorum solummodo. cult. fem. 1,4 rerum ipsarum qualitates examinemus, ut consilia quoque -ae earum deprehendamus. ITALA Luc. 22,15 (Tert. adv. Marc. 4,40) -a concupivi pascha edere (VVLG. desiderio desideravi). *cf.* num. 11,4 (Lugd.) concupierunt -am (*LXX* ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν. VVLG. flagravit desiderio *cf.* psalm. 105,14). apoc. 18,14 (Primas.) pomorum tuorum -a animae abiit abs te (VVLG. poma desiderii animae tuae discesserunt a te. τῆς ἐπιθυμίας). Phil. 1,23 (Mar. Victorin. in Phil. 1,23 *et* Aug. epist. 228,9) -am habens dissolvi et esse cum Christo. IREN. 1,2,4 -am ... eius cum passione ab Horo separatam ... esse ... spiritalem substantiam. 1,30,3 cum accepisset -am superioris luminis et virtutem sumpsisset per omnia. 2,18,7 -am communicationis cum *perfecto patre.* ITIN. Silv. 5,7 ubi filii Israhel habuerunt -am escarum. HIL. in psalm. 118 gimel 13 scit ... continentem et indefessam desiderii huius (*sc. iudiciorum*) -am esse oportere (*cf.* VVLG. psalm. 118,20). AVELL. p. 17,27 propter -am fundi fiscalis. FILASTR. 31,2 ad -am adduxit angelos. VVLG. sap. 6,18 initium enim illius *sapientiae* verissima est disciplinae -a. 6,21 sapientiae (Sirach 3,31 audiet cum omni -a sapientiam. 6,37. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1,111). 15,5. 16,2 quibus dedisti -am delectamenti sui. 16,3 a necessaria -a averterentur. 19,11 adducti -a postulaverunt escas. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1,256 impossibilitatis -am non praescivit. BENED. reg. 4 vitam aeternam omni -a spiritali desiderare.

synonyma et coniuncta: affectus, amplexus, appetitus, cupiditas, delectatio illicita, desiderium, fornicatio, immunditia, indignatio, libido, luxuria, malitia, passio mala, peccatum, vitium, voluntas, voluptas. *opposita*: continentia, patientia, temperantia.

concupīscentiālis, -e *a* concupiscentia. AVG. civ. 1,25 inoboedientia. c. Iul. 5,2,7 motum. gen. ad litt. 10,20 p. 324,12 sine opere -i. *subst. neutr.*: AVG. in Iob p. 588,22 non utique bona sive ista ipsa -ia.

adv. **concupīscentiāliter:** AVG. gen. ad litt. 11,35 p. 369,16 fecit adverti -r membra. pecc. mer. 2,9,11. 2,28,45. 46.

concupīscentīvus, -a, -um *a* concupiscere, concupiscens. TERT. anim. 16 indignativum, quod appellant θυμικόν et -um, quod vocant ἐπιθυμητικόν. -um quo pascha cum discipulis suis edere concupiscit.

concupīscibilis, -e *a* concupiscere. GLOSS. III 279,50 ἐπιθυμητικός concupiscibilis. 423,17 ἐπιθυμητή. ITALA Ezech. 26,12 (Weing.) domus tuas -es destruet (τοὺς ἐπιθυμητούς, VVLG. praeclaras). AMBR. in Luc. 7,139 tres ... animae in corpore adfectiones sunt, una rationabilis, alia -is, tertia inpetibilis, hoc est λογιστικόν, ἐπιθυμητικόν, θυμικόν (HIER. in Matth. 13,33 p. 94 CASSIAN. conl. 24,15,3 ISID. diff. 2,104). virginit. 18,113 in vitulo -is ... species affectionis expressa est. epist. 29,10. VVLG. I Macc. 1,24 aurum et vasa, -ia (*LXX* τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητά). AVG. c. Iul. op. imperf. 4,37 eorum quae occultat pudor, alia sunt horribilia, alia -ia. CASSIAN. conl. 24,15,4 si -em corruperit portionem. 24,17,3 quia -es animae eorum partes sciebat esse corruptas. 24,17,6 -em mentis eius adgressus est partem. MAX. TAVR. hom. 78 p. 420^C ne eis res aliena -is appareret. VICT. VIT. 2,18 PS. FVLG. RVSP. pro fid. 10. VIRG. gramm. epit. 7 p. 52,9 optativus modus dicitur, per quem omne quod -e animo fit, optatur. *nota subst. neutr.* concupīscibile: BOETH. top. Arist. 4,5 p. 950^A timor in irascibili, at tristitia in -i. *cf.* 2,3 p. 930^C -e susceptivum esse disciplinae.

adv. **concupīscibiliter:** POMER. 3,6,4 colores varios ... -r videt.

concupīscitīvus, -a, -um *a* concupiscere. HIER. in Ezech. 1,7 p. 10 rationale animae et irascitivum et concupiscitivum, quod ille (*Plato*) λογικὸν et θυμικὸν et ἐπιθυμητικόν vocat.

×concupīsco, -īvī *vel* -iī, -ītum, -ere [*a* con *et* cupere. *Th.*]. PRISC. gramm. II 434,23 alia composita ut 'concupio'... alia decomposita, id est a compositis derivata, ut 'concupisco'. *formae perfecti non minus saepe leguntur in* -ivi *quam* -ii; *sed* concupierim *et* concupieram *frequentius inde a* CIC., *sicut etiam contractae* concupisti (concupistis LIV. 3,67,7), concupissem *etc.*, concupisse. *praeterea nota*: *perf.* concupit: SEN. contr. 1,2,2. concupesco: NOT. Tir. 44,3 concupescit. GLOSS. II 308,22 *v. l. 83.* concupiscor: HERM. Pal. sim. 1,11 nocens enim res est alienum concupisci. FVLG. myth. 1,9 quod primum sit alienum concupisci (concupiscere *cod. Marc.*), secundum concupita invadere.

GLOSS. ἐπιθυμῶ. *cf.* II 308,22 ἐπιθυμῶ concupesco (-isco *a*), cupio, gestio, desidero. IV 37,49 concupiscit rem alienam cupit (500,46).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

legitur inde a LVCIL. *vox imprimis orationis solutae, adamata a* SEN. AVG., *extat singulis locis* LABER. mim. HOR. epod. PRIAP. PHAEDR. SEN. trag., *ter* MART.

cupere, optare: 1 *absolute*: CIC. ac. 1, 38 cum ... naturā ... *hominem* et condolescere et -ere et extimescere ... dicerent. Tusc. 3, 19 si *sapiens* irascitur, etiam -it; proprium est enim irati cupere. SEN. contr. exc. 5, 5 est hoc inpotentiae sine fine -ere, sine modo irasci. benef. 1, 13, 3 orbem terrarum transivit non -endo sed vindicando. epist. 116, 7 temperate. PS. SEN. mon. 110 melius est non -ere quam frui. QVINT. decl. 301 p. 189, 2 TAC. hist. 1, 21. 52. PLIN. epist. 2, 15, 1 nihil ... aeque gratum est adeptis quam -entibus. FRONTO p. 143, 19 N. non opere nimio -as ..., nec opere nimio aversere. TERT. pudic. 5 quaere, an salva sit lex non moechandi cui accessit nec -endi (BENED. reg. 4 non adulterare, non -ere). PANEG. 3, 1 *unde* tam improbe -rem, ut optare mihi ... auderem. LACT. inst. 4, 24, 13 non -is, quia immortali nihil est necessarium. 6, 13, 9 *ut* in aspectu rerum delectabilium cogitatione tacita -ant. AVG. civ. 13, 3 ut *natura humana* repugnantem pateretur in membris inoboedientiam -endi. c. mend. 8, 19 peior est ..., qui -endo quam qui miserando furatur. PS. AVG. serm. 293, 5 qui ad -endum oculorum defixerit aspectum. spir. et litt. 4, 6 neque enim ullum peccatum nisi -endo committitur. serm. 154, 6, 8 non -ere omnino perfecti est.

2 *c. accusat.*: LVCIL. 911 si id, quod -isset, non aptus ⟨foret⟩. CIC. Quinct. 69 S. Rosc. 105. Q. Rosc. 22 vehementer. Verr. 2, 21. 3, 87 ad insaniam. 4, 222 pecuniam (Cluent. 27 dom. 46 SEN. contr. 2, 6 (14) 2 *al.* CIC. Tusc. 4, 24 cum est -ita pecunia. SEN. epist. 89, 6 cum illa *avaritia* cupiat, haec *pecunia* -atur). CIC. Manil. 28 leg. agr. 2, 78 Catil. 1, 25 dom. 108. 116 Rab. Post. 39. 42 Phil. 1, 29 gloriam (SEN. contr. 10, 1, 11 VELL. 2, 46, 2 SEN. dial. 6, 5, 5 *al.*). 4, 11. 5, 33 orat. 4. 41. parad. 49 infinite. fin. 5, 70 acerrime. div. 1, 51 *mortem* (Sen. benef. 3, 25, 1 epist. 24, 22 PS. SEN. mon. 6 *al.*). Att. 1, 16, 10. 7, 13 a 1 omnia omnium -ivit. epist. 15, 6, 2 -endus honos (VAL. MAX. 7, 2 ext. 1 SEN. benef. 3, 33, 2 *et saepius*). PLANC. Cic. epist. 10, 9, 3 -o ... nihil mihi. SALL. Catil. 11, 3 NEP. Alc. 7, 3. Att. 13, 4 intemperanter. Con. 5, 1 plura -ivit quam efficere potuit. Eum. 2, 3. Paus. 1, 3 maiora. HOR. epod. 3, 19. LIV. 1, 56, 7 neque *quicquam* in fortuna -endum relinquere statuit. 3, 67, 7. SEN. contr. 2 praef. 3 video animum tuum ... hoc unum -entem nihil -ere. 2, 1, 28. 2, 1, 38 sordide. 9, 2 (25) 5 meretricem *al.* VELL. 2, 2, 3. 2, 18, 6. 2, 33, 3. VAL. MAX. 4, 4 pr. omnia nimirum habet qui nihil -it. 6, 3, 1 b -itae dominationis. 7, 2 ext. 18 inutiliter. CELS. 1, 1 concubitus ... neque nimis -endus neque nimis pertimescendus est. 1, 8. 3, 6 stomachus hunc *cibum* respuit, etiamsi mens -it. PHAEDR. 1, 27, 10. SEN. dial. 4, 28, 7 uxorem (APVL. apol. 91 VVLG. deut. 5, 21. Matth. 5, 28 qui viderit mulierem ad -endum eam [*gr.* πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι]). 5, 34, 3 scortum meum. 9, 12, 1 ne quae ... non possumus consequi -amus. 10, 10, 4 ambitiose. 11, 10, 2 quidquid extra -itur. benef. 3, 9, 1 nimis. clem. 1, 1, 5. epist. 58, 32 senectutem, quam ut non puto -endam, ita ne recusandam quidem. 70, 17 sine fine. 90, 19. 95, 23 voluptatium ... ultra modum fasque -itarum. PS. SEN. mon. 118 aliena (PETRON. 140 LACT. inst. 5, 22, 7. epit. 59, 2 non furabitur nec omnino quidquam -et alienum. GLOSS. *v. supra p. 104, 84*). CVRT. 8, 5, 6 MART. 2, 68, 7 QVINT. inst. 1, 2, 6. 5, 13, 6 *al.* decl. 321 p. 262, 27 *sq.* 327 p. 286, 26. 367 p. 402, 15. TAC. Agr. 21. 30 pari adfectu. dial. 11. 13 quid habent in hac sua fortuna -endum. Germ. 23. hist. 4, 42 nihil quod ex te -ret Nero. 4, 73 nec quisquam alienum servitium ... sibi -ivit. ann. 11, 26 PLIN. epist. 2, 8, 2 *al.* paneg. 55, 10 SVET. Vesp. 12 inepte *al.* DECRET. decur. Tergest. (Corp. V 532) 1, 33 FRONTO p. 20, 13 N. qui orationem spreverit, litteras -et. 143, 13 nihil est ... fas -ere sapienti aut adpetere, quod ... frustra -at. 235, 13 inprobis rationibus. APVL. apol. 102 flor. 17 p. 77. met. 4, 23 puellam. TERT. spect. 28 scorp. 6. anim. 16 rationaliter. *ibid. deus* bono -et salutem. adv. Marc. 1, 25 quis volet quod non -et. DOCTR. apost. 2, 2 non -es quicquam de re proximi tui (οὐκ ἐπιθυμήσεις τὰ τοῦ πλησίον. *cf.* VVLG. exod. 20, 17 deut. 5, 21). PORPH. Hor. sat. 1, 2, 76 *al.* SOL. 53, 10. LACT. inst. 3, 12, 7 omnia quae pro bonis -untur. 6, 16, 10 qui cupidus etiam quod non opus est -it. IVST. 2, 3, 12 cum tanto sibi plura in hoste -enda sint. AVR. VICT. Caes. 4, 12 fratris filiam in nuptias. AMM. 30, 2, 4 sceleste. AMBR. off. 1, 30, 155 VVLG. deut. 7, 25 I reg. 15, 3 Tob. 3, 16. psalm. 105, 14 -ierunt concupiscentiam in deserto (καὶ ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ). Sirach 1, 33 *et saepe.* AVG. civ. 2, 29. 4, 33. 5, 12 in -endis et augendis divitiis. 16, 37 inmoderatius. 16, 38 inlicite. 19, 11 desiderabilius. c. Iul. 6, 16, 50 ut carnali concupiscentia bonum hominis -atur. divers. quaest. 66, 1 ut non -amus et impleamus iussa legis. serm. 8, 10, 11 occulte. SVLP. SEV. 1, 17, 7. 1, 33, 9. 1, 44, 1. POMER. 2, 13, 1 cum ad delectationem fruendi corporis -iti pervenerit. 2, 22, 1 perceptio carnium non -ita. *nota*: CAEL. AVR. acut. 1, 11, 82 -ita oblatio. *incorporea pro subiecto*: CIC. fin. 1, 53 nihil ... desiderabile *cupiditates* -unt. Tusc. 4, 12 *cum* laetitia ut adepta iam aliquid -itum ecferatur et gestiat. 4, 35 quae *inpotentia* si quando adepta erit id, quod ei fuerit -itum. 5, 54 etsi *stultitia* adepta est, quod -ivit. SEN. dial. 12, 15, 2 quam *fortunam* sciet etiam Caesarum lacrimas -isse. epist. 74, 12 *virtus* non -it absentia. 90, 38 *avaritia* multa -endo omnia amisit. PLIN. nat. 33, 3 si *vita* nihil aliunde quam supra terras -ret. *nota*: PLIN. nat. 18, 120 *faba* aquas in flore maxime -it. caro: VVLG. Gal. 5, 17 caro ... -it adversus spiritum (*gr.* ἡ ... σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος. *cf.* TERT. anim. 40 LACT. inst. 4, 24, 9. AVG. contin. 11, 25 cum et -it *spiritus* adversus eius [*carnis*] malam concupiscentiam. CLAVD. MAM. anim. p. 85, 14 nec contra carnem spiritus -isset *et sim. saepe*)

3 *c. infinit.*: CIC. Cluent. 26 Sassiam in matrimonium ducere ... -ivit. Brut. 197 fin. 4, 7 nat. deor. 1, 22. off. 1, 64 praestare omnibus. 3, 83 rex populi Romani ... esse. ad Brut. 1, 15, 12 LABER. mim. 25 NEP. Lys. 2, 2 PRIAP. 66, 4 SEN. contr. 9, 1, 2. 10, 2, 13. VAL. MAX. 7, 1, 2. 8, 7, 1 Graecis litteris erudiri. SEN. dial. 4, 11, 4. COLVM. 1 praef. 29 PETRON. 76 PLIN. nat. 8, 79 MART. 10, 3, 8 QVINT. inst. 2, 9, 2 TAC. dial. 7 hist. 2, 70. 3, 60 PLIN. epist. 2, 3, 7. 6, 23, 2 mire. TERT. anim. 16 bapt. 18 AMBR. Isaac 5, 40 AVG. civ. 11, 1. 18, 42 *al.* *nota*: VVLG. psalm. 118, 20 -ivit anima mea ... desiderare iustificationes tuas (*gr.* ἐπεπόθησεν ἡ ψυχή μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι τὰ κρίματά σου. *plura de hoc loco*: AVG. in psalm. 118 serm. 8 *sqq.* desiderare procul dubio -ere est. *ibid.* non omnis concupiscentia desiderium est. -untur enim et quae habentur et quae non habentur. nam -endo fruitur homo rebus quas habet, desiderando autem absentia -it). *accus. c. infin.*: SVET. Cal. 28 cum discerpi senatorem -isset. FLOR. epit. 4, 10, 2 Araxen et Euphraten sub imaginibus suis legi -it. AVG. civ. 5, 12 patriam suam ... liberam deinde dominam esse -verunt. *sequitur* ut: SEN. dial. 12, 18, 6 ut quidem nullum omnino esse eum (*dolorem*) patiatur, nec sperandum ulli nec -endum est. *sequitur gerund.*: AVG. c. acad. 1, 8, 23 *ut* ad id, quod -ivit adipiscendum, reperiatur paratus. FVLG. RVSP. c. Fab. frg. 39 si deus non esset, angeli ad se prospiciendum non -rent.

4 *recentiora quaedam*: in *c. accus.*: ITALA deut. 18, 6 (Lugd.) prout -et ipsius anima in locum quem elegerit dominus (*LXX* ἐπιθυμεῖ ... εἰς. VVLG. desiderans locum). TERT. adv. Marc. 1, 25 et voluit et -iit in hominis salutem. cult. fem. 2, 2 in tuam formam. HERM. vulg. vis. 1, 2 spiritus probatus -ere in malum opus (Pal. desideravit *cum accus. gr.* ἐπιθυμήσῃ). VVLG. psalm. 83, 3 -it et deficit anima mea in atria domini (ἐπιποθεῖ ... εἰς). ad: VVLG. Iac. 4, 5 ad invidiam -it (πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ) spiritus, qui habitat in vobis. in *cum ablat.*: ITALA deut. 28, 32 (Lugd.) oculi tui videbunt -entes in eis (*LXX* σφακελίζοντες εἰς αὐτά. VVLG. videntibus oculis tuis et deficientibus ad conspectum eorum). *part. praes. pro subst.* concupīscēns: GLOSS. II 308, 18 ἐπιθυμητής ambitiosus, concupiscens. IREN. 1, 27, 2 malorum factorum et bellorum -em et inconstantem ... dicens. ITALA Phil. 2, 26 (Mar. Victorin. in Phil. 2, 26) quia desiderans et -s erat omnium vestrum (VVLG. quoniam ... omnes vos desiderabat). AMBR. Iac. 2, 4, 19. VVLG. I Cor. 10, 6 ut non simus -es (ἐπιθυμητὰς) malorum sicut et illi -ierunt (ἐπεθύμησαν). *part. perf.* concupīta, -ōrum *n.*: PS. SALL. rep. 1, 7, 5 non adsentando neque -a praebendo. SEN. epist. 76, 20 -a vulgo et formidata. HIER. epist. 21, 14 ne ... careat -is. AVG. enchir. 24 animus cum adipiscitur -a. epist. 31, 5 artius adepta quam -a constringunt (130, 2, 3 trin. 13, 6, 9).

synonyma: appetere, cupere, desiderare, expetere, exposcere, gestire, optare, petere, sperare, velle. *opposita*: abnuere, adipisci, aspernari, aversari, contemnere, dedignari, despicere, formidare, indignari, pertimescere, recusare, respuere, spernere, timere, vindicare.

derivata: concupiscentia, concupiscentivus, concupiscibilis, concupiscitivus.

concupītor, -ōris *m.* [*a* concupere *vel* concupiscere. *Th.*]. AVG. epist. 147, 29 huius visionis eximius concupitor Ambrosius. *Spelthahn.*

concūrātor, -ōris *m. a* con *et* curator. VLP. dig. 26, 7, 19. 26, 10, 3, 6. INST. Iust. 1, 24, 1 potest unus *curator* -i praeferri (THEOPHIL. συγκουρατορεύοντος).

concūriālis, -is *m. a* con *et* curialis. CORP. IX 1681 (*a. 257*) -es eiusdem Viatoris. VIII 1845 eius. NOVELL. Valent. 31, 7. PAPYR. Marini 79, 24 (*a. 557*) nostros -es.

concūro, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* curare. PLAVT. Bacch. 131 satis ut commode pro dignitate opsoni haec -et cocus. CAEL. AVR. chron. 2, 3, 70 quibus etiam aurium vicina sunt maxime -anda. 2, 4, 83 dentes. 2, 12, 148 passio. acut 3, 16, 130 caput. *L.*

×concurro, -currī, -cursum, -ere. *a* con *et* currere. *de perfecto cf.* PRISC. gramm. II 533 'curro' ... 'cucurri' facit praeteritum, quod in compositione invenitur apud quosdam auctorum geminationem primae syllabae servans, apud alios autem minime. concucurrisse: CATO or. frg. 45 (*Prisciani codd. Halberst. Bern.*[1]). PLIN. nat. 4, 13, 92. SVET. Iul. 15 (concurrisse *B alii*). concucurristis: VARRO Men. 218, 2 (*metro comprobatum,* concurristis *codd.*). concucurrissent: BELL. Afr. 59, 6 (πU^2 concurrissent U^1FSW). LIV. 5, 38, 3. concucurrerunt: LIV. 29, 28, 10. SEN. suas. 7, 14 (concurrerunt *V*). SEN. dial. 1, 2, 10. concucurrit: SEN. dial. 11, 6, 3. FLOR. 4, 2, 33 (concurrit *BL*). NOT. Tir. 27, 25. concursurus: BELL. Afr. 58, 2 LIV. 25, 27, 10. 28, 14, 5. 36, 24, 2 SEN. suas. 7, 14 SEN. dial. 1, 2, 10 SVET. Otho 10 IVLIAN. dig. 30, 84, 12 IVST. 6, 3, 2 HIL. in Matth. 15, 10. concurrēre (*pro* concurrerunt): SIL. 16, 277. 539 FLOR. epit. 3, 3, 14 CLAVD. 20, 29. GLOSS. συντρέχω, συνορμῶ, in unum veniunt, congruunt, conveniunt, congredi; concurrere cum viris pro cum viris congredi; viris concurrere cum

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

viris certare; concurrens consentiens. *legitur inde ab* ENN. *et* TER.

I ***de animantibus*****:** **A** *generaliter de iis qui in unum currunt*: **1** *personaliter*: **a** *absolute*: CATO or. frg. 45 video hac tempestate -isse omnes adversarios. CIC. Verr. 2, 69 cives Romani. 3, 47 populus. 5, 95 Agrigentini. 6, 65 cum omnes ... -rent, quaererent, videre cuperent. leg. agr. 2, 13 -unt iussu meo plures uno tempore librarii. Sest. 68 equites Romani. Tusc. 1, 55 omnes plebeii philosophi. ad Q. fr. 1, 2, 16 tota Italia. CARM. frg. Gell. 15, 4, 3 -ite omnes augures, haruspices. CAES. Gall. 1, 48, 6 *pedites* si quid erat durius -bant. 7, 79, 3. civ. 1, 71, 2 legati, centuriones tribunique militum. 3, 80, 5 priusquam auxilia (auxilio *f*) -rent. HIRT. Gall. 8, 23, 1 reliquarum civitatum legati. SALL. Iug. 60, 6 oppidani. NEP. Dion 10, 1 Timol. 5, 2. VERG. Aen. 11, 804 -unt trepidae comites. 12, 297 Itali. OV. fast. 3, 757 satyri. LIV. 3, 50, 4 ex trepidatione -entium turba. 40, 13, 2. SEN. contr. 2, 4, 13 fuit qui diceret: -ite! 10, 2, 2. VAL. MAX. 4, 1, 12 voce confusa „-ite, -ite" inquit „cives"! 8, 7, 5. PHAEDR. 3, 14, 7 populus. app. 14, 9 turba -it frequens. SEN. Med. 979 quicumque regum cladibus fidus doles, -e. SEN. dial. 7, 26, 8 CVRT. 8, 14, 40 *al.* SIL. 1, 565. 3, 695 populi -ere c e r t a n t. (TAC. ann. 16, 22 cum ... c e r t a t i m -retur. STAT. silv. 3, 1, 179 IVST. 42, 2, 11. AMM. 28, 4, 9 certatim -unt. CORIPP. Ioh. 6, 719). SIL. 8, 151 tristi ... per atria planctu -unt. 16, 122. 277. HOMER. 782 -it Troiana manus. TAC. hist. 2, 80 ann. 2, 78. APVL. met. 8, 5 exciti latibulo suo quisque familia maesta -imus. PAVL. dig. 9, 2, 45, 3 cum stramenta ardentia transilirent duo -erunt amboque ceciderunt. COD. Theod. 15, 4, 1, 1 in animis -entum mentisque secretis. VVLG. II reg. 15, 12 populusque -ens (πορευόμενος) augebatur cum Absalom. Marc. 9, 24 cum videret Iesus -entem (ἐπισυντρέχει) turbam. Luc. 11, 29. act. 5, 16 -bat (συνήρχετο) ... multitudo vicinarum gentium. 6, 12. I Petr. 4, 4 admirantur non -entibus (συντρεχόντων) vobis. AVG. civ. 22, 8 -ant ... etiam alii vocibus eius acciti et se omnes in orationem pro illo straverant. DRAC. Rom. 5, 180 divitis obsequio -it turba clientum. *nota i. q. accurrere*: DICT. 2, 39 p. 43, 8 Hector -ens cum Deiphobo comprehendere fratrem. PS. THOM. euang. 5, 1 deambulante Iesu cum Ioseph per villam -it de infantibus unus. **b** *additur unde, quo*: VARRO Men. 218, 2 huc aucupatum -istis domo. CIC. Verr. 2, 80 cur cuncta civitas Lampsacenorum de contione ... domum tuam -erit. 5, 96 ex agris. 5, 146 ad me maxima multitudo. Mur. 89 unde hospites et amici gratulatum Romam -erant. Tusc. 1, 89 quotiens non modo ductores nostri, sed universi etiam exercitus ad non dubiam mortem -erunt. Phil. 5, 29 num umquam perditis civibus vexillum quo -ant defuturum putatis? Att. 4, 1 ad theatrum primo, deinde ad senatum. 14, 6, 2 ad me. CAES. Gall. 2, 20, 1 cum a d a r m a -i oporteret (3, 22, 4. 5, 39, 3. 7, 4, 2. Liv. 5, 37, 5 *al.*). 5, 55, 4 u n d i q u e a d e u m legationes (SALL. hist. frg. 2, 70 NEP. Pelop. 3, 3 LIV. 37, 32, 7 COLVM. 10, 14, 9 LVCAN. 3, 321 *al.*). 6, 13, 4 ad hos magnus adulescentiae numerus disciplinae causa -it. 7, 3, 1 Cenabum. 7, 24, 5 ex castris. BELL. Alex. 60, 1 ad eum. 65, 4. SALL. Catil. 56, 5 or. Phil. 7. VERG. Aen. 2, 315 in arcem cum sociis. 12, 563 quo cetera Teucrum -it legio. HOR. sat. 1, 7, 21 in ius acres concurrunt (procurrunt *alt. apogr. cf.* LEX Visig. 7, 1, 5 accusator -at ad comitem civitatis vel iudicem). LIV. 1, 1, 5 ad arcendam vim advenarum armati ex urbe atque agris -unt. 2, 59, 4 ad eum. 8, 28, 6 in forum atque inde agmine facto ad curiam. 22, 20, 10. 25, 30, 9 ab Nasso. 25, 37, 11 ad portas. 26, 5, 7 ad unam -endo partem. 28, 26, 12 in forum ad tribunal imperatoris. 28, 38, 8 convenerant undique ... -bantque et domum f r e q u e n t e s (Σ, frequenter *P. cf.* BELL. Alex. 68, 1 SVLP. SEV. chron. 2, 15, 4) et in Capitolium ad immolantem eum. 29, 9, 4 ad Flaminium. 29, 9, 5 ex omnibus locis. 29, 26, 7 -erat a d s p e c t a c u l u m in portum omnis turba non habitantium modo Lilybaei, sed legationum omnium ex Sicilia (38, 33, 8 SEN. contr. 3 praef. 17). 35, 36, 3 a d relictum tyranni c o r p u s (42, 16, 2). 36, 24, 2 ad ea ..., unde clamor exaudiretur, haud dubie ratus hostes -uros *al.* SEN. contr. 1, 2, 10 convenit omnis libidinosorum turba et -it ad meretricem novam. exc. 3, 8 quotiens convocati, quotiens parati quasi ad ducem suum -erunt. 4 praef. 1 ad nova homines -unt, ad nota non veniunt. VAL. MAX. 1, 6, 12 in muros. CVRT. 4, 1, 30 *v. p. 108, 20.* 7, 4, 5 dum ex finitimis gentibus valida auxilia -rent (*cf.* TAC. hist. 4, 58). SEN. dial. 7, 12, 4 eo -unt, ubi audiant laudari voluptatem. 11, 6, 3 nullum non hominum genus -it in urbem ... pretia ponentem. nat. 5, 2 ubi turba in angustum -it. COLVM. 10, 14, 9 undique papiliones -unt (*de volando. cf.* CLAVD. carm. min. 25, 105). LAVS Pis. 84 huc etiam tota -it ab urbe iuventus. TAC. hist. 1, 72 populus ... -ere ex tota urbe in Palatium ac fora. SVET. Iul. 32 ad quem audiendum cum ... plurimi ... ex stationibus milites -issent. Tit. 11 senatus priusquam edicto convocaretur ad curiam -it. APVL. met. 9, 34 -it unus e cella vinaria. TERT. apol. 9 ut ita sparsum genus per commercia humana -at in memorias suas (*de concubitu*). LAMPR. Alex. Sev. 22, 1 ut Romam volentes -rent *negotiatores*. HIL. in Matth. 8, 4 venienti domino duo homines occurrunt, ut occursu eorum -entium ad salutem voluntas iudicaretur. 15, 10 quotidem de partibus ad coelestis cibi donum -ura essent millia crediturorum. OPTAT. 2, 18 p. 51, 22 tota celeritate -unt ad oppidum Lemellefense. 3, 4 p. 81, 19 ad praedictum locum ut -rent invitavit. HIER. epist. 22, 15 si ad imperatoris uxorem -it ambitio salutantium (*in imag. cf.* AVG. civ. 10, 27. 17, 16 epist. 140, 22). RVFIN. hist. 4, 7, 14 omnis ... barbaries ... ad Iesum -ret discere ab eo. IVLIAN. epit. novell. 21, 68 in Constantinopolitanam civitatem. ARATOR ad Flor. 5 ad carmen -e meum (*in imag.*). VEN. FORT. carm. 1, 2, 1 quisquis ad haec sancti -is limina templi. *nota* COD. Iust. 4, 60, 1 i b i d e m -entibus. **c** *addit.* a d *cum gerundio, gerundivo*: CIC. Mur. 45 omnes ... ad pericula propulsanda -imus. Mil. 39 ad me restituendum Romam. CAES. Gall. 7, 24, 5 ut ... omnis ex castris multitudo ad restinguendum -ret. 7, 38, 8 iam ad nos interficiendos? BELL. Alex. 68, 1 ad deprecandum. NEP. Eum. 3, 1 a d Perdiccam o p p r i m e n d u m (LIV. 9, 38, 7 armis virisque ad opprimendum [*sic duo codd. recc.*, optinendum *MPL*, obterendum ς] C. Marcium consulem -unt. 38, 2, 12. IVST. 5, 1, 9). Phoc. 2, 5 ad quem (*Piraeum*) recuperandum cum populus armatus -isset. LIV. 1, 1, 5 ad arcendam vim advenarum. 28, 42, 10 velut ad commune r e s t i n g u e n d u m i n c e n d i u m (*cf.* CIC. Phil. 10, 21 *v. l. 38.* IVST. 5, 1, 5. 43, 5, 4). 37, 24, 4 a d o p e m f e r e n d a m (CVRT. 5, 7, 8). 39, 32, 7 ad munienda et obmolienda, quae ruinis strata erant. 42, 54, 4 ad portam tuendam. VAL. MAX. 8, 10, 2 ad spectandum. CVRT. 4, 1, 30 ad delenda praesidia Persarum. QVINT. decl. 298 p. 176, 14 ad spectandos duos rusticos. SVET. Iul. 15 ad resistendum. 32 ad quem audiendum. FLOR. epit. 1, 13, 12 ad defendendum templum. COD. Iust. 6, 35, 12, 1 ad prohibendas insidias. **d** IVST. 18, 5, 17 a d opinionem novae urbis -entibus gentibus (23, 1, 12). CIC. Mur. 52 ut omnes boni animadverterent et ... ad opem praesidiumque -rent. AVSON. 405, 3 ad aurium convicium -erunt. HIL. trin. 2, 27 multitudo exercitus caelestis i n laudem puerperii -it. *cum inf.*: CLAVD. carm. min. 53, 50 undique -unt arcem defendere cives. **e** *cum dativo i. q. occurrere*: TER. Eun. 256 -unt laeti mihi o b v i a m cuppedinarii omnes. AMM. 23, 3, 5 apud Assyrios agenti sibi -ret. PRVD. apoth. 19 Patris est specimen, quod cernere fas sit, humanis aliquando oculis -ere promptum. DRAC. Orest. 245 pignora naturae -unt dulcia patri: itur in amplexus. BOETH. herm. sec. A 3, 9 p. 196, 9 *animalia* videmus quaedam sponte refugere quibusdam sponte -ere. **2** *impersonaliter*: CIC. Verr. 3, 133 -itur undique ad istum Syracusas. 5, 95 ad fanum ex urbe tota. leg. agr. 2, 13 summa cum exspectatione. Rab. Post. 18 -endum ad curiam putantes. Phil. 10, 21 -itur undique ad commune incendium restinguendum. CAES. Gall. 2, 33, 3 ex proximis castellis eo -sum est. 7, 84, 2 quae minime visa pars firma est, huc -itur. BELL. Alex. 46, 3 committitur acriter ... proelium -iturque ad duces maxime. 53, 1 -itur ad Cassium defendendum. LIV. 2, 25, 1 ad arma. 4, 60, 1 -sum itaque ad curiam esse. 5, 18, 12 -sumque in muros est *al.* SEN. dial. 10, 2, 4 aspice illos, ad quorum felicitatem -itur. nat. 3, 18, 6 ad mortem mulli. epist. 36, 2 sic ad illum quemadmodum ad lacum -itur, quem exhauriunt et turbant. 98, 9 de his loquitur bonis ad quae -itur. QVINT. inst. 1, 2, 16 si ad aliquem merito -itur. TAC. ann. 16, 22 cum ad coercendos Silanum et Veterem certatim -retur. SVET. Cal. 6 in Capitolium. FLOR. epit. 3, 21, 11 ad nomen tanti viri late -itur. 4, 6, 5 nec aliter ad videndum eum quam solebat ad audiendum -retur. AMM. 19, 8, 3 -sum est undique ad propulsationem periculi. 24, 4, 22. HIER. epist. 22, 35 post horam nonam in commune -itur. 58, 4 de toto huc orbe -itur. MART. CAP. 9, 904 multitudo ... digreditur et ad os (nos *β*) reductae tandem virginis studio properante -itur. ARATOR act. 2, 411 tota -itur urbe qui primus ... tecta petat.

B *i. q. confugere, decurrere ad aliquem*: CIC. Quinct. 53 non statim ad C. Aquilium aut ad eorum aliquem qui consuluntur -isses? Lig. 3 ad eum statim -sum est. Att. 8, 3, 4 denique nulla causa, nullae vires, nulla sedes, quo -ant, qui rem publicam defensam velint. ad Brut. 2, 2, 3 parum sanum illum quidem, sed tamen nobilem, quo -rent. epist. 12, 4, 1 ad nos -itur. LIV. 24, 29, 8 ad Syracusanos -sum sit. VAL. MAX. 6, 3, 4 ad consulis tribunal. SEN. benef. 2, 7, 3 noluit plures esse qui idem rogaturi -rent. LVCAN. 3, 663 pars maxima turbae naufraga ... puppis ad auxilium sociae -it (IVST. 40, 1, 1). ARNOB. nat. 5, 11 ad opem -sum est unicam, ut mero madidaretur. IVST. 19, 1, 9 Siciliae populis ... ad Leonidae fratrem regis ... -entibus grave bellum natum. LEX Visig. 6, 5, 18 si ... homicida ad ecclesiam vel ad altaria sacra -at.

C *translate*: *i. q. consentio*: TERT. apol. 23 utraque pars -it in confessionem deos esse negans. nat. 1, 15 si in deis aequalitate -imus, sequitur ut sacrificii vel sacri quoque inter nos diversitas nulla sit. IVVENC. 4, 784 mandatis Christi -ens (*i. oboediens*) turba suorum. DRAC. laud. 1, 368 pax ... animi concors paribus -ere votis. AVELL. p. 704, 18 quia et paci -imus. GENNAD. vir. ill. 45 Caelestius antequam Pelagio -ret, scripsit de monasterio.

D *de pugna, impetu, certamine*: **1** *personaliter*: **a** *absolute*: ENN. ann. 154 -unt undique t e l i s (*inde* VERG. Aen. 7, 520. *cf.* TAC. ann. 6, 35 clamore telis equis -unt, instantius Pharasmanes. DRAC. Rom. 5, 274 quae te palmiferis docuit -ere telis. CLAVD. carm. min. 22, 8 *v. p. 109, 81*). ENN. ann. 443 -unt veluti venti. VARRO rust. 2, 5, 14 ne *vaccae* aut angustius stent aut feriantur aut -ant (*cf.* OV. met. 9, 46 non aliter vidi fortes -ere tauros. STAT. Theb. 4, 397 tauros. MART. 4, 35, 1 frontibus adversis molles -ere dammas.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

4,74,3 in mortem parvis -ere frontibus ardent *dammae*). CIC. Phil. 13,38 utrum sit aequius -ere nos quo facilius reviviscat Pompeianorum causa. GALBA Cic. epist. 10,30,3 repente Antonius in aciem suas copias de vico produxit et sine mora -it (LIV. 31,33,8 nec mora ... -endi facta est). CAES. civ. 1,44,1 ut magno impetu primo -rent (procurrerent *v. l. 20*). 3,86,1 acies (BELL. Afr. 14,2 LIV. 25,6,20. 34,14,7 *al.* TAC. hist. 5,13). 3,89,4 tertiae aciei totique exercitui imperavit, ne iniussu suo -ret (BELL. Afr. 82,4). BELL. Afr. 58,2 adversarios ante se (secum *plerique codd.*) -uros. SALL. Catil. 60,2 maxumo clamore cum infestis signis -unt (PANEG. in Mess. 99 adversisque parent acies -ere signis). Iug. 60,3 advorsis equis (LIV. 25,18,13 infestis equis. TAC. ann. 6,35). NEP. Dat. 9,5 insidiatores. VERG. Aen. 7,224 quibus actus uterque Europae atque Asiae fatis -erit orbis. 10,360 haud aliter Troianae acies aciesque Latinae -unt. 10,430 agmina -unt ducibusque et viribus aequis (IVST. 29,3,5 tantis viribus. SVLP. SEV. chron. 1,30,5 totis viribus). 10,690 -unt Tyrrhenae acies. 10,714 non ulli est animus stricto -ere ferro (OV. epist. 13,81 nudo -ere ferro fast. 3,811 nec fas -ere ferro. STAT. Theb. 6,911 nudo). 12,315 mihi ius -ere soli. 12,503 tanton placuit -ere motu, Iuppiter, aeterna gentis in pace futuras? (LVCAN. 7,385 utrimque pari procurrunt [concurrunt *G*] agmina motu irarum). 12,571 dum *Turnus* ... rursus ... velit -ere victus. 12,724 Tros Aeneas et Daunius heros -unt clipeis. 12,771 puro ut possent -ere campo (PROP. 4,10,35 forti melius -ere campo. LIV. 8,23,8 *v. p. 110, 69*. LVCAN. 6,80 quocumque velint -ere [dec- *G*] campo. TAC. hist. 3,82 -ere et in campo Martio infestae acies. FLOR. epit. 3,3,14 in patentissimo ... campo. ORIGO Const. 5,17 in campo Mardiense. PRVD. psych. 40. *cf.* CORIPP. Ioh. 1,85 *v. p. 110, 10*). LIV. 1,25,3 infestis ... armis velut acies terni iuvenes magnorum exercituum animos gerentes -unt. 2,6,8 infestis animis (9,32,7 infensis animis. 33,37,7 praeparatis animis. 28,14,5 pari robore animorum. SIL. 16,539 -ere animis quantis configere par est, quos regni furor exagitat). LIV. 2,11,9 ex insidiis (9,25,8 ut ex insidiis -rent [*ubi* consurgerent *H. J. Müller*]). 6,7,6 simul. 8,7,9 infestis cuspidibus. 10,14,8 ipsi acie iusta maluerunt -ere. 10,19,15 prius -it Volumnius quam Appius ad hostem perveniret. 21,57,12 magis agmina quam acies in via -erunt. 22,19,4 *al.* 26,39,12 ex utraque parte signo dato cum rostris -issent. 37,23,9 hostium aciem instructam et paratam ad -endum. 40,6,5 ad simulacrum pugnae. 40,46,10 in cuius urbis medio foro acie hostes -erant. SEN. suas. 7,14 Iuba et Petreius mutuis vulneribus (*cf.* VELL. 2,27,5 *v. p. 110, 41*. FLOR. epit. 4,2,33 *v. p. 110, 26*) concucurrerunt et mortes faeneraverunt. SEN. dial. 1,2,10 iam Petreius et Iuba -erunt. VAL. MAX. 3,1,1 -entium exercituum impetus. LVCAN. 2,231 olimque potentes -unt. 4,709. 4,802 et gener atque socer bello -ere iussi (MART. 9,70,3). 6,191 parque novum fortuna videt -ere, bellum atque virum. VAL. FL. 2,660 utinam nunc ira Pelasgos adferat et solitis temptet -ere furtis cunctaque se ratibus fundat manus. 3,18 cur talia passus arma, quid hospitiis iunctas -ere dextras Iuppiter? 6,242 non isdem artibus aeque -unt. 6,409 axes. SIL. 9,435 quantos non alios vidit -ere tellus Marte. HOMER. 964 -unt iterum collatis fortiter armis. STAT. Theb. 6,18 *Thebanae* -unt nudasque movent in proelia vires. 7,413. MART. epigr. 29,5 ad digitum posita -ere parma (palma *codd.*). QVINT. decl. 305 p. 199,1 -erunt lateribus nudis. TAC. hist. 2,42 comminus eminus, catervis et cuneis -bant (PANEG. 9,10 p. 200,18). FLOR. epit. 3,6,13 ut ad primum ictum -rent. IVST. 29,3,2 si ea quae nunc in Italia -at manus extra terram illam se effuderit. 30,4,15 milites proelio -unt. PRVD. psych. 40 exin gramineo in campo -ere prompta Virgo Pudicitia. SVLP. SEV. chron. 1,17,2 cum dubio eventu acies -issent. *cum acc.* (*quasi fig. etymol.*): DRAC. sat. 208 qui fodit adversos hostes certamina Martis -ens. *pass.*: CAES. civ. 3,93,1 cum nostri milites infestis pilis procucurrissent atque animum advertissent non -i a Pompeianis. ORIGO Const. 5,17 chron. I p. 9,8 in campo Mardiense ab utroque -itur. *de navibus, classibus*: LIV. 25,27,10 duae classes infestae ... -urae. 26,39,9 raro alias tantis animis iustae -erunt classes. 36,44,7 una *navis* quae pari Marte -erat. 36,44,10 classes quoque undique -erant. 37,24,2 si qua -erat rostro cum hostium nave (navi *M*). SIL. 14,518 parte alia Perseus ... quaque vehebatur Crantor Sidonius, Io -unt. SVET. Claud. 21 classis Sicula et Rhodia -erunt. VEG. mil. 4,37 p. 153,15 in Actiaco proelio longe maiora referantur -isse (cucurisse ε) navigia. *de non animantibus in prosopopoeia*: LVCR. 6,116 ut non tam -ere nubes frontibus adversis possint quam de latere ire. VERG. georg. 1,318. omnia ventorum proelia (PLIN. nat. 18,340 *Vergilius* in ipsa messe saepe -ere proelia ventorum ... refert. LVCAN. 1,40 ultima funesta -ant proelia Munda. VAL. FL. 6,177 *Pallas* primas ... sinit -ere pugnas). LVCAN. 7,196 inpia -unt Pompei et Caesaris arma (8,326 *v. p. 110, 12*. VERG. Aen. 11,293 *v. p. 110, 11*. PLIN. nat. 2,148 *v. p. 110, 31*). 5,607 motaque possunt aequora subductis etiam -ere ventis. *cf.* IVST. 4,1,10 *v. p. 110, 32*. STAT. Theb. 12,441 cernisne, ut flamma recedat ⟨concurratque tamen?⟩ (*om. P*). FLOR. epit. 3,21,19 sub amne Vulturno signa -unt. *in imagine*: CLAVD. carm. min. 22,8 te tamen haud decuit paribus -ere telis. *cf. p. 108, 81*. **b** *cum dativo*: VARRO Men. 225,1 Africa terribilis, contra -ere civis civi (*add. Faler*) atque Aeneae misceri sanguine sanguen. VERG. Aen. 1,493 audet ... viris -ere virgo. 10,8 abnueram bello Italiam -ere Teucris. OV. ars 3,5 non erat armatis aequum -ere nudas. met. 5,89 comminus hosti (12,595). 7,30 -etque suae segeti, tellure creatis hostibus. 13,275 Hectoreis solum -ere telis (Hectoreo ... marti *codd. aliquot*). 14,452 -it Latio Tyrrhenia tota. CVRT. 4,13,16 recta fronte -ere hosti. VAL. FL. 3,512 Phrygiis ultro -ere monstris nempe virum? (4,155 STAT. silv. 1,2,39 DRAC. Rom. 4,17 CORIPP. Ioh. 4,109). 6,25 SIL. 5,545. 14,129. 16,33. 17,519 STAT. Theb. 10,902. 11,185. ANTH. 462,9 fratribus heu fratres, patribus -ere natos ... fata ... iubent. CORIPP. Ioh. 1,54 gentibus ipse feris -ere posse putatur. 1,85 hosti fortior in medios ausus -ere campos. 4,391. 6,239 *al.* VERG. Aen. 11,293 ast armis -ant arma cavete. LVCAN. 8,326 cum Caesaris arma -ent Medis. *translate*: LVCR. 6,97 -unt sublime volantes aetheriae nubes contra pugnantibus ventis. VERG. Aen. 12,149 nunc iuvenem imparibus video -ere fatis. STAT. Theb. 2,510 si quis -ere dictis hospes inexplicitis aut comminus ire viator. *nota*: PAVL. NOL. epist. 32,2 qui nec infantibus innocentia neque viris -imus sapientia *i. q. aemulamur*. **c** inter se: CAES. civ. 2,25,5 -unt equites inter se. BELL. Afr. 59,5 acies duae. VERG. georg. 1,489 inter sese paribus -ere telis Romanas acies iterum videre Philippi. Aen. 10,435. LIV. 26,39,14. 26,51,4 in modum iustae pugnae. 29,18,10 signis conlatis. 44,9,7. VITR. 10,2,15 duo arietes (CVRT. 3,3,17 aurei accipitres velut rostris inter se -rent). VAL. MAX. 1,7,1 exercitus. 1,8,7 magnis viribus. HOMER. 951 -unt iactis inter se comminus hastis invicti iuvenes. QVINT. decl. 305 p. 194,24. SVET. Otho 12 armis. FLOR. epit. 4,2,33 mutuis ictibus (*v. p. 109, 40*). IVST. 13,1,15. SVLP. SEV. chron. 1,52,5. LIV. 29,27,12 ne ... inter se -rent naves. SEN. epist. 90,22 receptas in os fruges -ens inter se duritia dentium frangit. nat. 6,32,7 *illic* non tremunt terrae nec inter se venti cum magno nubium fragore -unt. PLIN. nat. 2,148 ab Amerinis ... spectata arma caelestia ab ortu occasuque inter se -entia. IVST. 4,1,10 undarum inter se -entium tanta pugna est. *cf.* LVCAN. 5,607 *v. p. 109, 78*. **d** contra: BELL. Afr. 6,1,2 equites ... contra tantam multitudinem audacissime -unt. *translate*: CIC. Scaur. 20 contra impetum istorum (istum illorum *al.*) impetu ego nostro -am atque confligam. **e** cum: NEP. Eum. 4,1 cum hoc -it ipse Eumenes. VERG. Aen. 11,117 his mecum decuit -ere telis. OV. met. 13,87. LIV. 5,38,3 ubi Galli cum acie legionum recta fronte -issent. 8,8,15 centurio quoque cum centurione ... -endam sibi esse sciebat. 22,47,1 laevum cornu cum dextro Romano -it. 27,48,8. VELL. 2,25,4. 2,27,5 sunt qui *C. Marium adulescentem* -entem mutuis ictibus cum minore fratre Telesini ... occubuisse prodiderint (*v. p. 109, 40*). 2,70,1 Caesar et Antonius ... apud urbem Philippos cum Bruto Cassioque acie -erunt. VAL. MAX. 5,6,1 Brutus ... cum Arrunte ... in acie ita equo -it, ut. SIL. 15,650 sternite ductorem, cum quo -ere fratri sit pudor. HOMER. 267 aequius adversis tecum -at in armis impiger Atrides. 558 imparibus mecum telis. FRONTIN. strat. 3,2,10 cum quibus simulata rixa. SVET. Otho 10. FLOR. epit. 3,21,1 ut ... in urbe media ac foro quasi harena cives cum civibus suis gladiatorio more -rent. IVST. 6,3,2 cum hostium exercitu. *translate*: SEN. contr. 7,3,10 nonnumquam iuvat cum fortuna sua -ere. SEN. dial. 11,2,1 ne statim cum eo -am. TERT. apol. 4 de legibus primo -am vobiscum. **f** in *cum acc.*: NEP. Hann. 10,5 omnes ut in unam Eumenis regis -ant navem, a ceteris tantum satis habeant se defendere. adversus: LIV. 35,1,6 acie frequenti armatis adversus longum et impeditum turba pecorum agmen et recenti milite adversus fessos longo itinere -erat. 44,41,9 si universa acie in frontem adversus instructam phalangem -issent. FRONTIN. strat. 2,4,1 aequo Marte adversus destinatos Samnites. PANEG. 3,17. HIL. in Matth. 25,2 cum gentes adversus se mutuo et regna -ent (*cf.* VVLG. Matth. 24,7 consurget gens in gentem et regnum in regnum (*gr.* ἐγερθήσεται). VVLG. Is. 19,2 -ere (ἐπεγερθήσονται) faciam Aegyptios adversus Aegyptios et pugnabit vir contra fratrem suum. **2** *impersonaliter* (*cf. p. 109, 60*): BELL. Alex. 40,1 signo sub idem tempus ab utroque dato -itur: acriter varieque pugnatur. SALL. Iug. 53,2 ubi propius ventum est, utrimque magno clamore -itur. VERG. georg. 4,78 apes erumpunt portis: -itur. HOR. sat. 1,1,7 militia est potior. quid enim? -itur. LIV. 4,37,8 primo proelio ... non subsidiis firmata acie, non equite apte locato -sum est. 8,23,8 campus Campanus, in quo -endum est (*cf. p. 109, 24*). 9,40,8 *al.* 21,55,4 iis copiis -sum est. 22,47,2 frontibus adversis. 37,41,12 ad iustum proelium signo utrimque dato -itur. 38,40,11 utrimque in medium -itur. 44,35,21 acrius. SEN. nat. 2,59,5 violentius semper ex necessitate quam ex virtute -itur (*Madvig*, corrigitur *codd.*). IVV. 15,53 clamore pari. TAC. ann. 2,46 non alias maiore mole -sum neque ambiguo magis eventu. 12,14 magna caede et ambiguo eventu. FLOR. epit. 4,2,75 nusquam atrocius neque tam ancipiti Marte. IVST. 3,5,14 tantis animis. AMM. 16,12,36 utrimque magnis viribus. 28,5,7 infestius. 31,10,8 apud Argentariam -i est coeptum. LIV. 33,12,9 cum armato hoste infestis animis -i debere. SVLP. SEV. chron. 1,37,2 crebris deinde proeliis inter duces regum -sum. *in imagine*: SEN. dial. 4,34,5 utrimque certabit ira, -itur: ille est melior, qui prior pedem rettulit, victus est, qui vicit.

E *i. q. esse cum aliquo*: ITALA psalm. 49,18 (Tert. spect. 15.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

cf. OPTAT. 1, 3 p. 5, 15 PACIAN. epist. 3, 19 AVG. epist. 298, 19) si furem videbas, concurrebas cum eo (VVLG. currebas; *LXX* συνέτρεχες). *conversari, ambulare*: FAVSTIN. trin. 3, 3 vanum est praecepta dare, quibus homines viverent et ipsum iam, quia semel homo factus est, sine praeceptorum observatione -isse. *de concubitu*: ITALA Dan. 3, 38 (Lucif. Athan. 2, 8) adcurrimus ad eos (*Susannam et adulescentem*) et vidimus -entes eos (VVLG. concurrimus ad eos et vidimus eos pariter commisceri. *gr.* συγγιγνομένους).

F *technice apud* ICTOS: *de personis, quibus idem competit* (*cf. Leonhard, PW. IV 839*): in *cum acc.*: IVLIAN. dig. 30, 84, 12 constat eos non -uros in eundem servum sicuti non -unt, cum ... legatur. VLP. dig. 20, 4, 7 praef. ambo in pignus -unt (*v. l. 16*). PAVL. sent. 3, 6, 25 fructuarius in usum -it. COD. Iust. 6, 51, 1, 11^{d} sin vero non omnes legatarii ... in eius *rei* adquisitionem -ant. FRG. Vat. 87 *v. l. 24*. in *cum abl.*: VLP. dig. 7, 8, 14, 2 in usu. 20, 4, 7, 1 putat Marcellus -ere utrumque creditorem et in pignore (*l. 12*). cum: GAIVS dig. 38, 10, 1, 1 in primo gradu cognationis superioris quidem et inferioris ordinis cognati possunt -ere, ex transverso vero numquam eo gradu quisquam -ere potest. at in secundo et tertio ... possunt etiam ex transverso quidam -ere et cum superioris ordinis cognatis. *cum dativo*: PAPIN. dig. 5, 2, 16 praef. filio ... filia ... in hereditate legitima (in hereditatem legitimam *P V U*) fratri non -it. 7, 4, 2 praef. ei -at. 28, 6, 41, 6. VLP. dig. 7, 2, 1, 3 cum non inveniet alter eum qui sibi. FRG. Vat. 87 sibi non -unt matri vero non in totum -unt, sed alter pro alterius portione. *absolute*: GAIVS inst. 3, 26 sive etiam sui heredes ... -ant. dig. 38, 10, 1, 2 non semper eos qui eiusdem gradus sunt -ere. FLORENT. dig. 30, 116, 1 duobus extraneis -entibus. VLP. reg. 24, 12. dig. 37, 8, 1, 16. *inde i. q. petere, ambire*: GREG. TVR. Franc. 10, 26 cumque germanus eius Faramodus presbiter pro episcopatu -ret.

nota i. q. contrahi: CHIRON 382 iumentum -it (commovetur VEG.) ac volutatur temporibus similiter ut strofosus.

II ***de non animantibus***: **A** *propric: de rebus corporeis*: **1** *absolute*: CIC. nat. deor. 2, 94 ex corpusculis ... non sensu praeditis, sed -entibus temere atque casu (*cf.* EVSTATH. Bas. hex. 1, 2 p. 869^{C} *p. 112, 11*). HOR. sat. 1, 6, 43 si plostra ducenta -antque foro tria funera (*abl. loci*: *cf.* LVCAN. 3, 588 medio -it pectore ferrum. VAL. FL. 1, 59 Scythico -ere ponto Cyaneas. 1, 630 hocine Cyaneae -unt aequore cautes. 4, 562. STAT. Theb. 3, 39 septenae ... iugo -ere portae. IVV. 15, 19 -entia saxa Cyaneis. AVSON. Mos. 297 mediis -ens fluctibus [*fortasse dat.*] echo). OV. am. 2, 11, 3 cautes. met. 7, 63 qui mediis -ere in undis dicuntur montes. LIV. 37, 30, 4 prorae. MANIL. 1, 172 et -endo prohibent (prohibetur *vel* prohibentur in *al.*) in longius ire. 1, 613 alter *circulus* ... adverso -it rursus in axe. CARM. poet. min V 69, 4 Saturni sidus summa -it in arce (FILASTR. 133, 3 -ere atque discurrere sidera). CELS. 8, 10, 7 si ossa forte recte -erint *ibid.* ossa inter se manu dividenda, ut -endo exasperentur. SEN. dial. 5, 15, 1 non defuerunt misero verba, non os -it. benef. 2, 1, 3 cum homini probo ad rogandum os -at et subfundatur rubor (epist. 11, 2 quorundam ... lingua titubat, labra -unt. QVINT. inst. 10, 7, 8 sed ipsum ⟨os⟩ coit atque -it. 11, 3, 121 cum ore -ente rixari). nat. 2, 27, 4 magnus *sonus*, quia magna -unt. 7, 7, 3 varie concurrunt (*ΔET*, cucurrerunt *al.*) *cometae*. CVRT. 3, 11, 4 *tela* -entia inplicabantur. 5, 4, 25 *ventus* -entibus ramis maiorem quam pro flatu sonum edebat. MELA 2, 99 *insulae* duae parvae ... et aliquando creditae dictaeque -ere et Cyaneae vocantur et Symplegades (VAL. FL. 8, 195 STAT. Theb. 11, 438 HYG. fab. 19 p. 52, 7). PLIN. nat. 2, 128 ut noctu plerumque adversa vela -ant. 2, 198 tecta. STAT. Theb. 5, 169 elusos audit -ere morsus. 8, 395 primusque virum -ere pulvis incipit. 8, 415 -unt per inane sudes et mutua perdunt vulnera, -unt hastae. SOL. 32, 11 -ente (concurdi *M*, concordi *LGP*²) violentia hinc urgentis elementi hinc resistentis ... molem colligi. 27, 21 conpita -entium semitarum. ITIN. Alex. 31 impedimenta agminis universi. LACT. opif. 10, 10, 2 *palpebrarum* motus incomprehensibili celeritate -ens. AVSON. Mos. 291 euripus ... Europaeque Asiaeque vetat -ere terras. VVLG. sap. 5, 23 flumina -ent duriter (συγκλύσουσιν ἀποτόμως). CLAVD. carm. min. 20, 29. LIB. col. I p. 220, 15 circa oppidum Veios sunt naturae locorum quae vicem limitum servant. sed non per multa milia pedum -unt. *cf. p. 112, 50*. SIDON. epist. 2, 2, 5 -entia dorsa cristarum. BOETH. arithm. 2, 25 p. 111 *lineae* quae ... ductae in infinitum numquam -unt. PRISC. periheg. 387 duo tumuli -unt. ARATOR act. 1, 370 -ere (= *concuti*) visa est pondere terra gravi. **2** in *cum acc.*: VARRO ling. 7, 22 quod in fretum saepe -at aestus atque effervescat. VITR. 8, 3, 16 duo rivi -unt in unum (HYG. astr. 1, 8 p. 28, 15 ab arctico circulo frigus, ab aestivo fervor exortus in unum -ens efficit mediam finem temperatam). 10, 7, 1 fistulas ..., in medium catinum -entes. 10, 8, 5 per quas *fistulas aer* in pnigea (in lignea *GH*) -it et per eius cervices in arcam. CELS. 2, 12, 2 si in stomachum quaedam biliosa -unt (*syn.* se conferre). SEN. nat. 5, 17, 4 circulus, qui in horizonta -it (*Φ*, incurrit *Δ*). *eodem, eo*: BELL. Afr. 1, 5 naves longae adaugeri et onerariae complures eodem -ere. CELS. 3, 10 ne ... plus eo (*sc. in praecordia*) materiae -at (7, 2). *ad*: CAEL. AVR. acut. 2, 9, 46 multa quae ad caput ex corpore -unt. PS. BOETH. geom. p. 377, 18 rectas lineas in infinitum productas ad eas partes ... -ere iubet. **3** *cum dativo*: LVCR. 6, 316 hoc setius illi (ille *codd.*) semina -unt calidi fulgoris ad ictum. VERG. Aen. 8, 692 pelago credas innare revolsas Cycladas aut montis -ere montibus altos (LVCAN. 7, 173 multis -ere visus Olympo Pindus). HOR. epist. 2, 1, 205 -it dextera laevae. SEN. nat. 2, 55, 1 neque enim tota (totae *Haase*) totis -unt, sed partibus partes. LVCAN. 1, 75 omnia mixtis sidera sideribus -unt. STAT. Theb. 5, 415 proram navifragis avidam -ere saxis. CARM. epigr. 254, 14 si pluviis caelum prohibes -ere t⟨errae⟩. AMM. 20, 3, 9 *luna* cum ad idem signum aequis partibus soli -erit obscuratur. EVSTATH. Bas. hex. 1, 2 p. 869^{C} modo -entibus sibi levibus illis corpusculis modo recedentibus atque discretis (*cf.* CIC. nat. deor. 2, 94 *p. 111, 35*). BOETH. mus. 1, 3 p. 189, 20 si ... cuncta sint inmobilia, non poterit alterum alteri -ere. **4** *unde*: LIV. 44, 42, 5 cum scaphas -ere undique ab navibus cernerent. CELS. 7, 26, 2 si utrimque digiti circa calculum vehementer -erint. SEN. nat. 3, 29, 9 alia ab occasu, alia ab oriente -ent *mala*. CAEL. AVR. acut. 2, 9, 46 ex corpore. *v. p. 111, 83*.

B *translate*: *de rebus incorporeis*: **1** *absolute*: TER. Ad. 627 tot -unt veri similia. Andr. 511 multa -unt simul. Haut. 232 -unt †multae opiniones quae mihi animum exaugeánt. RHET. Her. 2, 4, 7 si quae supra dicta sunt signa -unt. 2, 7, 11 cum multa -ant argumenta et signa quae inter se consentiant. 2, 25, 39 similia. CIC. de orat. 3, 172 si verba extrema cum consequentibus primis ita iungentur, ut neve aspere -ant neve vastius diducantur (AQVILA rhet. 47 p. 37, 16 plures elocutiones figurae). Planc. 78 (*lectio et interpretatio incerta*). orat. 154 si ita diceretur, obscaenius -rent litterae, ut etiam modo, nisi 'autem' interposuissem, -issent. 200 ante enim circumscribitur mente sententia confestimque verba -unt. fin. 5, 28 res contrariae. div. 2, 141 nisi ista *somnia* casu non numquam forte temere -rent. off. 1, 45 quae ut -ant omnia optabile est (Att. 14, 4, 2). Att. 16, 3, 5 ut non -rent nomina (*debitorum*). LVCR. 5, 849 multa videmus enim rebus -ere debere, ut propagando possint procudere saecla. 6, 363 tum variae causae -unt fulminis omnes. VITR. 2, 6, 5 non in omnibus locis ... eaedem opportunitates possunt similiter -ere. CELS. 3, 3 accessiones ... modo singulae singulis diebus fiunt, modo binae pluresve -unt. 4, 18 quibus -entibus. TAC. hist. 4, 22 adversus has -entis belli. IVLIAN. dig. 43, 26, 19 praef. nam neque iustae neque iniustae possessiones duae -ere possunt. 46, 1, 16, 5 si -ret dies et condicio. PAPIN. dig. 48, 5, 39 (38) 1 an contumacia iuris et sanguinis contumelia -ant. VLP. dig. 9, 2, 5, 1 utraque actio -it et legis Aquiliae et iniuriarum. 14, 6, 3, 3 quia pecunia numeratio non -it. 44, 7, 60 actiones de eadem pecunia -entes (*fere* = 50, 17, 130. 50, 17, 43, 1). 47, 1, 2 praef. plura delicta -entia faciunt. *al.* TERT. scorp. 10 p. 168, 7 aemula ... quaeque -unt. IREN. 3, 13, 3. SOL. 23, 19 omisso ancipiti -entium quaestionum has opiniones probatissimas invenimus. IVVENC. 1, 412 ut dictum Esaiae -ret (VVLG. Matth. 4, 14 adimpleretur, *gr.* πληρωθῇ) ordine saecli. PAVL. NOL. carm. 28, 265 dissimiles simili specie -ere formas. AVG. civ. 22, 7 ostenta virtutum. LIB. col. I p. 221, 11 (*cf.* PS. AGENN. grom. 12, 10) non recturae inputandum est, sed -enti definitione fides adhibenda. *cf. p. 111, 69*. CAEL. AVR. acut. 1, 1, 27 neque -entia (*gr.* συμβαίνοντα) *signa*. *al.* 2, 37, 143 *peripneumonia* intellegitur ex his quae -unt (συμπτώματα). 2, 37, 204 si ... alia -entia fuerint levigata. BOETH. herm. sec. 1 praef. p. 6, 1 -entibus his tribus. 4, 10 p. 336, 1 quaecumque alia fuerint, eadem significatione -ent. COD. Iust. 5, 12, 31, 1 cum neque ab initio suspicio aliqua liberorum -it. 7, 40, 1, 1 multa -ere debent, ut ea (*annalis exceptio*) noscatur. INST. Iust. 3, 2, 36 uno eodemque gradu naturali -ente. 4, 1, 8. **2** *cum dativo*: *i. q. respondere, convenire*: PROP. 3, 9, 17 est quibus Eleae -it (-unt *V*) palma quadrigae (*interpretatio dubia*). IREN. 2, 24, 3 eligentes quaecunque -unt sectae eorum numero. 2, 24, 4 in nullo communicans argumento eorum nec -ens figmento eorum. ITALA Rom. 8, 28 (Ambr. hex. 6, 8, 46) *v. p. 113, 2*. IVVENC. 2, 344 cognovit certum -ere tempus sanantis Christi verbis. 2, 825 dicta prophetae ... -ere rebus. HIL. myst. p. 9, 22 -unt ... omnia sibi personis rebus effectu (adfectu *cod.*) et gestorum fides speciem complectitur futurorum (COD. Iust. 6, 22, 10 [*a. 531*]). OPTAT. 2, 10 p. 46, 2 cui (*trinitati*) -it fides credentium. PAVL. NOL. carm. 20, 33 *Christus* qui docuit miram sibimet -ere pacem disparis harmoniae quondam. CAEL. AVR. chron. 5, 3, 58 colicis ... per consensum atque secundo *urinae difficultas* -it. *ibid.* quibus eadem quae supra diximus recte -unt. DIG. de conc. dig. 2, 4 -at eis tripertita legum singularium dispositio. COD. Iust. 3, 1, 3 quotiens quaestio status bonorum disceptationi -it. INST. Iust. 4, 6, 37 si dotis quantitati -ant facultates eius.
3 in *cum acc.*: MANIL. 3, 548 difficile est in idem tempus -ere cuncta, unius ut signi pariter sit mensis et annus (VLP. dig. 3, 2, 13, 2). PAVL. FEST. p. 171 Nonas ... a nova Luna, quod in eas -ret principium Lunae. STAT. Theb. 6, 395 -it summos animosum frigus (*i. timor*) in artus. IVLIAN. dig. 36, 2, 17 non in eiusdem personam et emolumentum legati et obligatio iuris -et (COD. Iust. 7, 6, 1, 1^{b}. 8, 47, 10, 1^{a} INST. Iust. 1, 11, 2. 3, 1, 14 in hanc personam [*cf. p. 113, 10 sq.*]. SIDON. epist. 7, 9, 7). GAIVS inst. 1, 7 quorum omnium si in unum sententiae -unt (*cf.* dig. 30, 68, 1 MARCIAN. dig. 23, 2, 57^{a}. AMBR. exc. Sat. 1, 12 distanti ordine, sed in unum -ente nomine. CLAVD. 3, 295 COD. Iust. 6, 61, 8, 3). PAPIN. dig. 2, 14, 8 si ... omnia undique in unam

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

aequalitatem -ant. VLP. reg. 11, 28 in quem utrumque -it et habitus corporis et numerus annorum. ITALA Rom. 8, 28 (Ambr. hex. 6, 8, 46) diligentibus deum omnia -unt in bonum (VVLG. cooperantur, *gr.* συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν). TERT. pudic. 9 quod si nec in Iudaeum integre filii imago -it. HIL. myst. p. 14, 28 ut in rem gestam et in spem futuram unus atque idem historiae ordo -ret. AVG. civ. 18, 44 quod tamen ad rem pertineret et in unum eundemque sensum quamvis sub altera significatione -ret. 22, 6. 19. COD. Iust. 1, 17, 2 praef. ab urbe condita usque ad nostri imperii tempora quae paene in mille et quadringentos annos -unt. 4 in *cum abl.*: GAIVS inst. 1, 17 *v. l. 41.* VLP. dig. 19, 1, 10 ut duae obligationes in eiusdem persona de eadem re -ant. 46, 1, 5. CAEL. AVR. acut. 3, 19, 192 in cholerica vero passione utrumque -it, hoc est vomitus atque ventris fluor. LEO M. serm. 45, 2 p. 290^A duo haec, in quibus omnium praeceptorum doctrina -it. 46, 1 p. 292^A paschali festo in quo omnia religionis nostrae sacramenta -unt. INST. Iust. 3, 1, 14 *v. p. 112, 80.* 5 inter: QVINT. inst. 12, 2, 15 alia colligantur vel ipsa inter se -ant (*i. q. pugnent*) vel in diversum ambiguitate ducantur. 6 cum: VLP. dig. 29, 2, 30, 4 quotiens ... ei sua praesumptio proficit quotiens -it cum veritate. PAVL. sent. 4, 14, 2 codicillis testamento confirmatis datae libertates cum his quae tabulis testamenti datae sunt, -unt. TERT. pudic. 18 veniae tempus cum damnatione. IREN. 2, 24, 3 sicubi aliquis numerus -it cum his quae ipsi dicunt. CENS. 22, 8 p. 48, 7 ut menses civiles cum veris illis solaribus ... ad anni finem -rent. CHAR. dig. 22, 5, 21, 3 si testes omnes eiusdem honestatis et existimationis sint et negotii qualitas ac iudicis motus cum his -it. 7 ad: ZACCH 1, 21 p. 1089^B videbis ad hoc divinae providentiae ordinem -isse ne. OROS. hist. 6, 20, 8 -entibus ad tantam manifestationem pace nomine die. IVNIL. 2, 17 p. 512, 15 sic omnia ad futuri saeculi spem ex ipsa intentione -unt. BOETH. herm. sec. 1, 2 p. 56, 12. APRING. in apoc. 21, 16 asseverat ... intellectum ... ad disciplinam fidei dominicae ... posse -ere. COD. Iust. 3, 38, 12, 2 *v. l. 53.* 8 unde: SEN. Oed. 830 -it illinc publica, hinc regis salus. IAVOL. dig. 44, 7, 55 -at oportet affectus ex utraque parte contrahentium. PAPIN. dig. 2, 14, 8 undique. *v. p. 112, 84.* IVL. VAL. 2, 24 undique doloribus -entibus. COD. Iust. 7, 6, 1, 1^b quis enim patiatur talem esse libertatem, ex qua in ipso tempore mortis in eandem personam simul et libertas et servitium -at. IVNIL. 2, 17 p. 512, 15 *v. l. 30.* 9 ut *cum coni.*: MANIL. 3, 548 *v. p. 112, 74.* PLIN. epist. 4, 15, 6 -it autem ut sit eodem anno quaestor maximus ex liberis Rufi ... ipso patre melior. GAIVS inst. 1, 17 in cuius persona tria haec -unt, ut ... sit, is civis Romanus fit. dig. 30, 68, 1 in unum -it, ut et heres existat et dies legati cedat. PAVL. dig. 18, 1, 1 praef. AQVILA rhet. 20 p. 29, 16 -ere potest, ut sententiae figura coniungatur cum elocutionis figura. AMBR. hex. 1, 4, 14 iure -it ut. AVELL. p. 422, 5 non inrationabiliter et illud -it, ut.

de pecunia i. q. aequari: PAPIN. dig. 36, 1, 60 (58), 3 -entem ... pecuniam conpensari placuit. VLP. dig. 16, 2, 11. 24, 3, 7 praef. MOD. dig. 31, 34, 5 usque ad eandem summam, quae -it et id tantummodo quod excedit in sequenti summa, ex testamento consequitur. cum: VLP. dig. 27, 4, 3, 3 quantitatem quae -it cum quantitate sibi debita. 30, 53 praef. ad: COD. Iust. 3, 38, 12, 2 illo quod ad similem quantitatem -it excepto.

syn. et coni.: committo, confligo, comminus eo, pugno, conferor, coeo, confiuo (*de aquis*: EVSTATH. Bas. hex. 4, 4 p. 905^B). *opp.*: diducor, discurro, excedo, recedo, refugio.

derivata: concurso; concursio, concursor, concursus.

concursātio, -ōnis *f. a* concursare. *pluralis legitur*: CIC. Verr. 2, 75 PLANC. Cic. epist. 10, 17, 2 SEN. epist. 17, 9 [AVG. epist. 95, 8 *v. l. 75*].
1 *proprie*: a *generaliter*: CIC. Verr. 2, 75 quid huius lacrimas et -es proferam? leg. agr. 1, 8 iam illa omnibus in provinciis, regnis, liberis populis quam acerba, quam formidolosa, quam quaestuosa -o decemviralis futura sit non videtis? 2, 94 in Albano et Seplasia quae -o percontantium. Sull. 66 *Autronii* aspectus, -o, stipatio, greges hominum perditorum metum nobis seditionesque adferebant. dom. 14 nocturna. Brut. 242 cum multa -e magnoque clamore. 333 si operosa est -o oportunorum. epist. 1, 1, 3 Libonis et Hypsaei non obscura -o. PLANC. Cic. epist. 10, 17, 2 fratrem meum adsiduis laboribus -busque confectum. LIV. 5, 40, 3 muliebris fletus et -o incerta nunc hos nunc illos sequentium. 21, 63, 14 fuga ... et -o fuit 35, 49, 9 -em regis magni ab Demetriade nunc Lamiam in concilium Aetolorum, nunc Chalcidem. 41, 2, 6. SEN. dial. 9, 12, 2 circumcidenda est -o, qualis est magnae parti hominum domos et theatra et fora pererrantium. epist. 17, 9 occupationes divitum -esque ad divitias euntium. PLIN. nat. 11, 110 *formicarum*. TAC. ann. 6, 17 -o et preces. AVG. epist. 95, 8 utrum *angeli* habeant corpora suis officiis et conversationibus (concursationibus *VUm*) congrua. b *in re militari*: *cf.* concurso *p. 114, 72.* LIV. 30, 34, 2 pugna Romana stabilis et suo et armorum pondere incumbentium in hostem, -o et velocitas illinc maior quam vis. CVRT. 8, 14, 24 meliorem -e quam comminus militem. AMM. 16, 2, 1 muros ... -e pervigili defendisse. OROS. hist. 3, 22, 15 sub praesenti nunc -e Gothorum. *in imagine*: CIC. Tim. 29 ea -e quam inter se (eaque inter se concursationes *codd.*) habent Lucifer, Mercurius, sol, alii alios vincunt vicissimque vincuntur.

2 *translate*: CIC. div. 2, 146 cedo tandem, qui sit ordo aut quae -o somniorum. SEN. epist. 3, 5 illa tumultu gaudens non est industria, sed exagitatae mentis -o.

concursātor, -ōris *adi. a* concursare. LIV. 27, 18, 14 levem et -em hostem atque intervallo tutum ... instabilem eundem ad comminus conserendas manus expulerunt loco. 31, 35, 6 nec eques regius equiti *Romano* par erat, insuetus ad stabilem pugnam, nec pedes -r et vagus ... veliti Romano. AMM. 18, 8, 8 hosti -i miscemur.

concursātōrius, -a, -um. *a* concursator. AMM. 16, 9, 1 per -as pugnas hominum praedas agitabant et pecorum. 21, 13, 1. 31, 16, 5.

concursio, -ōnis *f. a* concurrere. GLOSS. συνδρομή. 1 *de animantibus*: *generaliter*: VVLG. act. 21, 30 et facta est -o (συνδρομή) populi. GALL. PLAC. Leo M. epist. 58 p. 863^c ut Romam frequentibus -bus (*gr.* ἐκδρομαῖς) adaeque desideremus inspicere. AVELL. p. 591, 17 (*a. 518*) sicut in Ephesina (*synodo*) ⟨ducentorum⟩ -o firmavit (*syn.* coetus, conventus). *i. q. impetus*: IVL. VAL. 3, 7 Indis secunda -o fuit (*syn.* 3, 6 concursus). 2 *de non animantibus*: *atomorum*: CIC. fin. 1, 17 atomos ... ita ferri, ut -bus inter se cohaerescant. 1, 20 illa atomorum ... turbulenta -o. ac. 1, 6 fortuita. *cf.* nat. deor. 2, 93 Tusc. 1, 42. MIN. FEL. 5, 7 fortuitis -bus totius mundi membra coalita. ARNOB. nat. 1, 31 casibus fortuitis et -bus temerariis summam rerum construere. 2, 10 individuorum -es. LACT. opif. 2, 10. 4, 13. 6, 12 AVG. epist. 118, 28. *stellarum*: CIC. Tim. 37 lusiones ... deorum et inter ipsos deos (*i. stellas*) -es (*Plato p. 40^C* παραβολάς). GELL. 14, 1, 29 per huiusmodi stellarum -es et similitudinem. EVSTATH. Bas. hex. 4, 4 p. 905^C aquarum (*syn.* congregatio). DIONYS. EXIG. Greg. Nyss. creat. 1 p. 349^D oppositorum mixtura atque -o. *vocalium*: RHET. Her. 4, 12, 18 crebras vocalium -es quae vastam atque hiantem orationem reddunt. VARRO ling. frg. 1 CIC. orat. 151 FORTVN. rhet. 3, 11 p. 127. *aliarum rerum*: CIC. de orat. 3, 206 eiusdem verbi crebra tum a primo repetitio, tum in extremum conversio et in eadem verba impetus et -o. top. 73 in tempore ... multa sunt, quae adferant auctoritatem: ingenium opes ... -o etiam non numquam rerum fortuitarum (*cf.* BOETH. in top. Cic. 6 p. 387). 76. EVSTATH. Bas. hex. 3, 8 -e mensium. 6, 8 p. 931^B horarum ... perfecta -o.

concursito, -āre [*cf. c.* concurrere, concursare *et c.* cursitare. *Th.*]. VEN. FORT. vita Radeg. 24, 58 quanto fervore excitata ad coquinam -bat. VITA Radeg. 2, 8 p. 383, 3 non famulae permisit sibi dare solacium, quod devota -bat inplere servitium.

concurso, -āvī, -ātum, -āre [*cf. c.* concurrere *et c.* cursare. *Th.*]. GLOSS. concursant: in unum conveniunt. *legitur inde ab* ACC.
1 *de animantibus*: a *generaliter*: *i. q. trepidare*: LVCIL. 262 haec, inquam, rudet ex rostris atque heiulitabit, -ans veluti Ancarius clareque quiritans. VARRO Men. 327 vulpinare modo et -a qualubet. CIC. S. Rosc. 81 qui tum armati dies noctisque -bant. Verr. 6, 29 cum -ant ceteri praetores (*de itineribus; cf.* 6, 80 obire provinciam et -are). 6, 93 -bat urbe tota maxima multitudo. Catil. 4, 17 lenonem quendam Lentuli -are circum tabernas (div. 2, 129 deosne inmortales ...-are ⟨circum⟩ [*add. C. F. W. Mueller*] omnium mortalium ... non modo lectos verum etiam grabatos. BELL. Afr. 81, 1 ipse pedibus circum milites -ans). Att. 1, 14, 5 -bant barbatuli iuvenes. CAES. Gall. 5, 33, 1 Titurius ... trepidare et -are. civ. 1, 28, 2. BELL. Afr. 82, 1 hostes circa (contra *codd.*) vallum trepidare atque ultro citroque pavidos -are. LIV. 4, 6, 9 -are toto foro candidati coepere (PLIN. epist. 6, 19, 5). 9, 24, 12 -antes per vias pavidos caedit (COLVM. 6, 35, 1 cum per pascua veluti extimulatae -ant *equae*). PHAEDR. 2, 5, 1 est ardalionum quaedam Romae natio, trepide -ans, occupata in otio. 3, 10, 24. SEN. benef. 7, 14, 5 -antem et sollicitum atque anxium. epist. 114, 26 -antis inter tot ignes cocos (PANEG. 3, 10 p. 110, 18 -are inter se agricolae. AMM. 17, 4, 4 inter praedatores turbulente). PLIN. nat. 18, 362 ceteraeque aquaticae aves -antes. 18, 364 formicae. SVET. Otho 7 repertus ... a -antibus. S. C. de sumpt. lud. glad. (Corp. II 6278) 15 sacerdotes ... -are, gaudere, inter se loqui. *impers.*: CAES. Gall. 5, 50, 5 in his administrandis rebus quam maxime -ari et cum simulatione agi timoris iubet. LIV. 8, 37, 7 cum -atum clamatumque ad arma omnibus locis esset. *seq. accusativus*: CIC. Mur. 44 cum iam hoc novo more omnes fere domos omnium -ent. *cf. supra l. 47. 50.* *fortasse huc pertinent*: LVCIL. 164 -ret agros, catulos fetumque ferai (*L. Mueller*, ferat *cod., sed cf. Marx ad l.*). CIC. epist. 7, 1, 5 ut nostras villas obire et mecum simul lecticula -are possis. b *in re militari*: LIV. 5, 5, 8 -antesque cum huc atque illuc signa transferrent. 21, 35, 2 latrocinii magis quam belli more -bant modo in primum modo in novissimum agmen. 22, 18, 3 inter saxa rupesque. 28, 2, 7 quibus in proelio -are mos est. FRONTO p. 12, 14 N. amicti cocco alii, alii luteo et ostro et purpura, alii aliique coherentes -ant (alii alio denique colore inter se -ant *Schopen*) *in pyrricha*. AMM. 31, 5, 8 iam turmae praedatoriae -bant. SEN. dial. 5, 28, 2 cum id tibi contingere sine certamine ac periculo non possit, etiamsi cum inferiore -es. 2 *de non animantibus*: ACC. trag. 398 globosos turbines existere ictos undis -antibus. LVCR. 2, 215 nunc hinc nunc illinc abrupti nubibus ignes -ant. 3, 395 quam in his (quantis *codd.*) intervallis tuditantia possint -are, coire et dissultare vicissim *semina*. SEN. nat. 5, 1, 2 videmus corpuscula minima in

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

adversum ferri, alia sursum, alia deorsum varie -antia. AMM. 22, 8, 14 per has saxorum dehiscentium -antiumque crebritates.

derivata: concursatio, concursator, concursito.

concursor, -ōris *m. a* concurrere. ALC. AVIT. hom. 20 p. 134, 23 laetemur ergo exultatione concordi: effectu conditor, concursor adsensu, populus lucro, tellus obsequio.

concursus, -ūs *m. a* concurrere. *legitur inde a* PLAVTO, *frequentant* CIC. LIV. *plur. passim legitur inde a* CIC. *et* LVCR.; *deest* concursui, concursuum. GLOSS. συνδρομή, περιβολή.

I *de animantibus*: **1** *generaliter*: **a** *concursio*: PLAVT. Epid. 211 fit -s per vias. CIC. div. in Caec. 42 qui -us futuri sint. Verr. 1, 4 tantae multitudinis. 3, 187 maximus -s hominum. 6, 16 quem ... de tribunali citari iussit -u magno frequentiaque conventus (*cf.* CAES. Gall. 7, 48, 1 [*ubi* cursu β]. VERG. Aen. 1, 509 -u accedere magno. 12, 400 magno iuvenum et maerentis Iuli -u). Verr. 6, 66 itaque ei -us fiebant undique, ut ... convenirent. Cluent. 192. leg. agr. 2, 4 me ... primi illi vestri -us *consulem declaraverunt.* Catil. 1, 1 bonorum omnium (Phil. 10, 7). Arch. 3 Flacc. 74 dom. 142. p. red. ad Quir. 20 cum (*Marius*) in paludibus demersus -u ac misericordia Minturnensium corpus ac vitam suam conservasset. Sest. 72 legatorum ex Italia cuncta. 107. 134 videbat clamores et -us futuros. Pis. 51 quid dicam adventus meos? ... quid -us ex agris patrum familias? 89 de orat. 1, 180. 192 rep. 6, 2. Mil. 38 totius Italiae (Pis. 34. Att. 4, 1, 4 incredibili -u Italiae). leg. 2, 65 Brut. 289. 317 opt. gen. 7, 22 Deiot. 6. 28 hic vero adulescens ... quos -us facere solebat (BELL. Hisp. 23, 5 LIV. 27, 7, 1). div. 2, 50. Phil. 7, 18 ad quem omni motu -s fiat civium perditorum. 14, 18. Att. 1, 14, 5 optimatium. 1, 16, 1 ut clamor -sque maxima cum laude fieret (HOR. sat. 1, 9, 78 clamor utrimque, undique -s. LIV. 1, 41, 1. 1, 48, 2 *al. cf. l. 57. 83. p. 116, 2. 36*). 2, 1, 8. 5, 13, 1. 5, 16, 3 *al.* CAES. Gall. 1, 8, 4 militum (5, 40, 7 militum -u ac vocibus. civ. 1, 3, 5). 4, 14, 3 quorum timor cum fremitu et -u significaretur. civ. 1, 53, 3 magni domum -us ad Afranium magnaeque gratulationes fiebant. 1, 76, 1. 3, 106, 4. NEP. Chabr. 4, 2 hostium. Dat. 3, 3 cum ... ob eam rem magnus esset -s. Phoc. 4, 1. VERG. Aen. 5, 611 conspicit ingentem -um (consessum *M*; *cf.* 9, 452. LIV. 3, 26, 11 -s ingens fuit. 27, 21, 1 SEN. dial. 3, 18, 4). 6, 318 quid volt -s ad amnem? LIV. 1, 7, 9 -u pastorum trepidantium circa advenam. 2, 56, 14 -s in forum ex tota urbe concitatae multitudinis. 5, 7, 6 ad curiam. 5, 27, 9 ad spectaculum (SEN. epist. 80, 2). 25, 39, 9 -u ex totis castris ad primum clamorem et tumultum facto. 27, 45, 6 -u oppidanorum ad tuenda moenia facto. 36, 34, 5 -u facto undique in muros. 39, 53, 7 Macedonum ad eum. 42, 63, 6 -u adversus se oppidanorum facto. 44, 30, 9 *et saepius.* SEN. contr. 1, 1, 22 tanto -u hominum audiebatur (SEN. apocol. 12 SVET. Aug. 91. PANEG. 10, 32 tanti per Italiam -us hominum excitabantur, tantae ex oppidis effusiones). VELL. 2, 103, 4 civitatis. VAL. MAX. 8, 3, 1. SEN. Tro. 1125 crescit theatri more -s frequens. dial. 4, 8, 1 forum multitudine refertum et saepta -u omnis frequentiae plena. 10, 7, 8 magno -u omnia ultra, quam audiri potest, complet. benef. 6, 32, 1. epist. 76, 4 habet tubicen quoque Graecus ... -um. 86, 8 -um et admirationem. PETRON. 95 fit -s familiae hospitumque ebriorum frequentia. RVT. LVP. 1, 14 -s ... non mediocris. PLIN. nat. 7, 74. FRONTIN. strat. 3, 6, 2 quia -u omnium defendebatur. TAC. dial. 6 videre plenam semper et frequentem domum suam -u splendidissimorum hominum. 39 -u totius civitatis et accusatos et defensos. ann. 4, 63 -s ad exanimos complectentium, osculantium. 4, 67. 5, 10 iam iuventutis -u, iam publicis studiis frequentabatur. 6, 50. 12, 47. PLIN. epist. 2, 10, 7 imaginor ... qui -s, quae admiratio te, qui clamor, quod etiam silentium maneat. SVET. gramm. 26 ad quem cum fieret -s. FRONTO p. 177, 2 N. maximi -us ad audiendum eum Romae saepe facti sunt (*cf.* AMM. 30, 4, 5 audiendi causa ex tota Graecia). APVL. met. 9, 31 familiarium. VOPISC. Prob. 10, 5 deinde -us et caespiticium tribunal. IVST. 2, 4, 16 barbarorum. HIL. in Matth. 15, 6 consequentis populi curationem, -um aegrotarum gentium esse tradidimus (*in imag. cf.* 15, 9 in -u gentium. ARATOR act. 2, 151 gentilis -s). OPTAT. 3, 4 p. 81, 20 eorum illo tempore -s est flagitatus. AMM. 19, 1, 8 quarum (*gentium*) -u. 19, 5, 7 moenia omnium -u defendebantur. 19, 8, 4 copiarum. 24, 7, 5 -u maximo extingui iussae sunt flammae. 25, 3, 7 praesentium veloci -u relatus in castra (27, 3, 8 vicinorum et familiarium veloci -u). 30, 6, 3 ministrorum. HIER. epist. 77, 7 multorum excepta -u. COD. Theod. 2, 8, 20 (*a. 392*) quo Christianae legis veneranda mysteria nullus spectaculorum -s avertat. VVLG. act. 24, 12 aut -um (ἐπίστασιν) facientem turbae. AVG. civ. 15, 23 ad quam visendam mirabilis fiebat usquequaque -s. 22, 8 magnae multitudinis -u et occursu. OROS. hist. 6, 11, 24 fit magnus ilico -s ex oppido. 7, 36, 6 fit omnium paganorum in urbe -s. ORIGEN. in I reg. 10 populi. CONC. Turon. a. 567 p. 122, 21 ut ... ad synodum ... in loco ... Deo propitiante conveniant aut ... habeat unusquisque -um. **b** *tumultus*: SEN. contr. 3, 8 non quotiens convenerunt in aliquem locum plures, coetus et -s est, sed quotiens convocati, quotiens parati quasi ad ducem suum concurrerunt. SVLP. VICT. rhet. 51 -um facere est populum convocare et turbulenta oratione animos hominum concitare. CIC. Verr. 5, 52 quem -um in oppido factum putatis, quem clamorem, quem porro fletum mulierum? 5, 94 ad hoc templum ... servorum armatorum fit -s atque impetus (6, 93 fit ad domum eius cum clamore -s atque impetus). Cluent. 137 populus Romanus ... maximo clamore et -u totam quaestionem ... repudiavit. Sull. 15 ille ambitus iudicium tollere ac disturbare ... voluit ... lapidatione atque -u. dom. 11 -s est ad templum Concordiae factus. Sest. 85 omnia hominum ... perditorum clamore, -u, vi, manu gerebantur. parad. 27 praedonum ille -s et te duce latrocinium in foro constitutum, ... non civitas erat. Phil. 1, 30 dissipato -u impiorum. 14, 15 ad me -um futurum civitatis putabant. ad Q. fr. 3, 1, 24 *Gabinius* -u magno et odio universi populi paene adflictus est. CAES. Gall. 7, 28, 6 ne qua in castris ex (*om.* β) eorum -u et misericordia vulgi seditio oreretur. civ. 3, 106, 5 crebrae continuis diebus ex -u multitudinis concitationes fiebant. HIRT. Gall. 8, 38, 5 cogitur in eius supplicium Caesar contra suam naturam -u maximo militum. LIV. 1, 14, 2. 2, 18, 2 -u hominum rixa ac prope proelium fuit, parvaque ex re ad rebellionem spectare res videbatur. 2, 27, 2 ad Servilium. 4, 30, 4. 22, 7, 6 cum ingenti terrore ac tumultu -s in forum populi est factus. 26, 13, 1 ad curiam. 30, 25, 3 *al.* SEN. contr. exc. 3, 8 Olynthius pater reus -us. qui coetum et -um fecerit capital sit (*cf.* PAVL. sent. 5, 26, 3 = dig. 48, 7, 4 pr. SVLP. VICT. rhet. 50). TAC. ann. 1, 39 ad ianuam. 14, 42 -u plebis ... usque ad seditionem ventum est. SVET. Aug. 14 minimum afuit, quin periret -u et indignatione turbae militaris. TREB. Valer. 5, 1 imperator fieret non, ut solet, tumultuario populi -u, non militum strepitu, sed iure meritorum. VVLG. act. 19, 40 nam et periclitamur argui seditionis (στάσεως) hodiernae, cum nullus obnoxius sit ... -us (συστροφῆς) istius. CARM. epigr. 979, 5 caeditur infesto -u forte latronum.

2 *de re militari*: *i. q. impetus*: CIC. Tusc. 2, 37 quid? exercitatio legionum, quid? ille cursus, -s, clamor, quanti laboris est? CAES. Gall. 6, 8, 6 primo -u in fugam coniecti (7, 62, 3 LIV. 1, 25, 4. 3, 4, 8 *al.*). civ. 3, 72, 3 non -u acri facto, non proelio dimicatum (LIV. 42, 53, 9 acri -u. 21, 59, 8 acrior -s fuit quam caedes. NEP. Eum. 4, 1 acerrimo). civ. 3, 92, 1 inter duas acies tantum erat relictum spatii, ut satis esset ad -um utriusque exercitus. BELL. Hisp. 25, 2 equitum copiae -us facere coeperunt. *cf.* 25, 7 nisi propter equitum concursum (*Eberhard*, concessum *C*, congressum *Nipperdey*) ... ⟨esset⟩ dirempta *pugna.* 31, 1 vehemens fiebat ab utrisque clamor telorumque missu -s. NEP. Cim. 2, 3 barbarorum ... maximam vim uno -u prostravit. Thras. 1, 4 in proelii -u. Iph. 1, 4 ut ad motus -usque essent leviores. Hann. 11, 4. LIV. 22, 19, 12. 40, 13, 6 pertinaci certamine et -u. 42, 59, 4 Thessalorum equitatus ... in subsidiis fuerat extra -um. *et saepius.* VAL. MAX. 5, 1, 3 exercituum. SEN. dial. 6, 26, 4 nulla hic arma mutuis furere -bus. SIL. 5, 425 sternitur alternus vastis -bus hostis. 9, 310 nec vero prima in tantis -bus hasta ulla fuit. TAC. hist. 2, 24 *Caecina* per -um exploratorum ... inferior. ITIN. Alex. 22 -u protinus habito ... fugantur. HIL. in psalm. 65, 3 *exercitus* in -u proterentis hostem. AMM. 25, 3, 12 -s armatorum et cadentium gemitus. OROS. hist. 1, 12, 9 Eteoclen et Polynicen mutuis laborasse -bus. 5, 1, 6 -u misero ac mutua caede. 6, 5, 11 cum quaeque civitas tantis -bus media inevitabiliter periclitabatur. *ventorum*: OV. met. 6, 695 (*Boreas loquitur*:) ut medius nostris -bus insonet aether. 11, 436 caeli quoque nubila vexant excutiuntque feris rutilos -bus ignes *venti.* 14, 544 aeraque et tumidum subitis -bus aequor Astraei turbant et eunt in proelia fratres. SEN. suas. 1, 4 tantus ventorum -s, tanta convulsi funditus maris insania est. *in imagine*: CIC. ac. 2, 70 mihi ... magis videtur *Antiochus* non potuisse sustinere -um omnium philosophorum.

II *de non animantibus*: **1** *proprie de rebus corporeis*: CIC. Tusc. 1, 22 Democritum ... levibus et rotundis corpusculis efficientem animum -u quodam fortuito (nat. deor. 1, 66 SVET. Nero 34 *v. l. 68*). nat. deor. 1, 91 unde tam felix -s atomorum, ut repente homines deorum forma nascerentur? (2, 94 QVINT. inst. 7, 2, 2 LACT. ira 10, 27. 28. 39). 1, 110 *corpora* pellere se ipsa et agitari inter se -u fortasse possent. carm. frg. 3, 12 astrorum ... volucris ... motus -usque gravis stellarum ardore micantis ... vidisti. CAES. Gall. 5, 10, 3 -u navium (civ. 2, 22, 4 LIV. 4, 34, 7 in traiectu forte fluminis prohibendo aliquarum navium -um in maius ... celebrantes navalis victoriae vanum titulum appetivere. 29, 27, 6.). civ. 2, 6, 5 illae (*triremes*) adeo graviter inter se incitatae conflixerunt, ut vehementissime utraque ex -u laborarent (SVET. Nero 34 qui liburnicam ... vel fortuito -u confringerent. HEGES. 3, 20, 2 alii in mare lapsi -u alveorum proterebantur). LVCR. 1, 384 duo de -u corpora lata si cita dissiliant. 1, 634 conexus, pondera, plagas, -us, motus (1, 685. 2, 727. 2, 1021. 5, 442). 6, 161 nubes ignis cum semina multa excussere suo -u. 6, 172 fulgorem quoque cernimus antequam tonitrum accipimus, pariter qui mittitur igni e (et *B*) simili causa, -u natus eodem. 6, 290. AETNA 361 vastaque -u trepidantia saxa fragoris ardentisque simul flammas ac fulmina rumpunt. OV. met. 15, 337 -bus ... undarum sparsas Symplegadas elisarum. SEN. nat. 2, 30, 1 sic quorundam quoque corporum -u tonitrum et fulmina excuti posse. 7, 12, 3. CVRT. 5, 4, 23 ingens vorago -u cavata torrentium (9, 4, 9 aquarum. PLIN. nat. 6, 75 amnium in unum confluente -u. PAVL. dig. 39, 3, 2, 7 aquarum. IVST. 4, 1, 15. AMM. 22, 8, 40 amnium. 24, 4, 31). PLIN. nat. 2, 199 eo -u *montium* villae omnes elisae. AMBR. in psalm. 118 serm. 8, 32 compitum ... appellatur plurimarum velut quidam -s viarum. CLAVD. 26, 7 deceptoque vagae -u rupis. SORAN.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

p. 8,8 omnis autem horum -s caula dicitur. CAEL. AVR. acut. 3,19,188 ex -u sive obtrusione corpusculorum. 2 *translate de rebus incorporeis*: CIC. de orat. 3, 171 conlocationis est componere et struere verba sic ut neve asper eorum -s neve hiulcus sit, sed quodam modo coagmentatus et levis (orat. 150 part. 21). Brut. 25 quinque artium -s maxumarum. orat. 78 habet ... ille tamquam hiatus et -s vocalium molle quiddam (*i. q.* σύγκρουσις; QVINT. inst. 9, 4, 33 VLT. SYLL. gramm. IV 263). part. 104 ex rationis ... et ex firmamenti conflictione et quasi -u quaestio quaedam exoritur. fin. 2, 111 quid tanto -u *opus est* honestissimorum studiorum, tanto virtutum comitatu? epist. 5, 13, 2 vi ... tempestatum et -u calamitatum. 7, 33, 2 in maximarum quasi -um occupationum. PLIN. nat. 28, 113 caput eius (*sc. chamaeleonis*) et guttur si roboreis lignis accendantur, imbrium et tonitruum -us facere Democritus narrat. QVINT. inst. 11, 3, 56 est aliis -s oris et cum verbis suis colluctatio. TERT. anim. 10 ut ... mortis et vitae -s eveniat. adv. Marc. 2, 24 non competere in talem (*sc. deum*) malitiae -um. CAEL. AVR. chron. 5, 3, 59 pro suis -bus vel accidentibus, quae Graeci symptomata vocant, partita curari ratione. acut. 2, 13, 90 ventris defluxio non implet in pleuriticis signorum -um (chron. 3, 2, 13 ex multorum -u signorum). 3, 21, 206 *Hippocrates cholericam aegritudinem* iliacae passionis esse particulam sive -um constituit. 3 *technice apud ICtos* (*cf. Leist, PW. IV 839—840*): CELS. dig. 32, 80 partes -u fieri (VLP. reg. 24, 12 -u partes fiunt; non concurrente altero pars eius iure civili alteri adcrescebat. dig. 7, 2, 1, 3 -u partes habemus. 30, 34, 10. 39, 2, 15, 18). SCAEV. dig. 33, 4, 10 quod Maevio Falcidio aufert quasi -s non fuerit. VLP. dig. 7, 2, 1, 4 videri usum fructum constitutum, non per -um divisum. 7, 2, 3 pr. quotiens in duobus qui in (*om. Vat.*) solidum habuerunt, -u divisus est usus fructus. 20, 4, 7 pr. utriusque creditoris. COD. Iust. 6, 51, 1, 11^d (*a. 534*) ut ex aliorum quidem -u prioris legatum minuatur. *Burger.*

concurvo, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* curvare *vel* curvus. *Th.*]. GLOSS. συγκάμπτω. LABER. mim. 118 *cur* non flexibilem me -asti, *o Fortuna*, ut carperes? IREN. 4, 32, 2 prius Testamentum ... illos, quibus dabatur, in servitutem -ans. [*hisp.* corcovar. *M.-L.*] *L.*

concussibilis, -e *adi. is qui concuti potest*: TERT. adv. Marc. 1, 25 *deus Marcionis* concussibilis fuit novae voluntati ut et ceteris motibus videatur obnoxius.

concussio, -ōnis *f. a* concutere. GLOSS. διασεισμός, σεισμός, θόρυβος; concussiones τὰ σπόρτουλα. 1 *proprie i. q. conquassatio, vehemens motus*: SEN. nat. 3, 27, 3 mundi (TERT. adv. Marc. 4, 39 mundi et orbis, elementorum et nationum). 6, 20, 2 *nec aqua* in directum cadere (*sc. potest*) moderate aut sine -e eorum per quae vel in quae cadit. 6, 21, 2 *terrae*. 6, 25, 4 -o quae duas suppressit urbes. COLVM. 9, 14, 20 *vasa* nonnisi noctibus et sine -e portare. PS. QVINT. decl. 14, 7 vitalium. PLIN. epist. 4, 9, 11 faces ignem adsidua -e custodiunt. TERT. adv. Marc. 4, 21 dolorum -e (*de partu*). TREB. Gall. 6, 5 vastatam Asiam ... elementorum -bus (PS. RVFIN. in Ioel 2, 32 elementorum astrorumque). ARNOB. nat. 4, 34 corporis. PALLAD. 3, 20, 1 *gemmae vitis* -e vel attritu incurritur grande dispendium. AMM. 23, 4, 5 *scorpio* disiectat quidquid invenerit subter -e violenta, non pondere. SERV. Verg. Aen. 1, 39 *Pallas* ἀπὸ τοῦ πάλλειν τὸ δόρυ i. e. ab hastae -e. 2, 610 ἐνοσίχθων dicitur, hoc est terram movens aquae -e. PHYSIOGN. 84 -o prima (perpetua *Förster*) vultus ac reductio oris. OROS. hist. 4, 20, 35 -e gradientum. 7, 4, 13 urbium plurimae partes plus solita -e ceciderunt. LEO M. serm. 53, 2 terra profundis -bus labefactata. CAEL. AVR. chron. 1, 5, 147 -o sive percussio capitis. ENNOD. opusc. 1, 67 p. 279, 21 tellus tremuit -e cornipedum. carm. 1, 8 praef. p. 528, 4 *si* ridente frondium motu appellet hominem iucunda -o. 2 *translate i. q. perturbatio, consternatio*: TERT. anim. 10, 1 ipsa constantia concussa est adversus inconstantiae -em. 10, 3 veritatis. apol. 7 tot hostes eius (*sc. veritatis*) quot extranei, et quidem proprie ex aemulatione (*i. inimicitia*) Iudaei, ex -e milites. adv. Marc. 4, 39 p. 265 (*saepius*) ut -es ... referas ad creatorem, saevitiae scilicet deum, ... promissiones vero deo optimo deputes ... in illum compingat et tristia et laeta et -es et promissiones ... inter duos exitus -um et promissionum. fug. 2 -em fidei et protectionem. scorp. 5, 10 totum ordinem Christianae -is in superna transferre. spect. 1, 15 sine -e spiritus. AMM. 29, 5, 30 gentium turbulenta -o (*i. conturbatio*). AMBR. paenit. 2, 6, 46 qua mentis intentione, qua intimorum -e viscerum, qua cordis conversione. VVLG. Is. 14, 3 cum requiem dederit tibi deus a labore tuo et -e tua (ἀπὸ τῆς ὀδύνης καὶ τοῦ θυμοῦ σου). AVELL. p. 554, 22 variis se -bus atque dispendiis causatur affligi (p. 556, 14). p. 557, 10 ut se ab eius ecclesiae -e suspendat. p. 572, 9 ecclesiarum -em et servorum dei molestias laboresque considerans. p. 698, 21 quietis. CASSIOD. var. 3, 4, 5 subita non debeant -e (*i. oppressione*) vastari. IORD. Get. 35, 182 vir in -e gentium natus. 3 *technice imprimis apud ICtos, de exactione per vim facta* (*cf. Hitzig, PW. IV 840*): VLP. dig. 47, 13 *in titulo*. 3, 6, 1, 3 sordidis -bus (47, 13, 1). MACR. dig. 47, 13, 2 -is iudicium publicum non est. TERT. Scap. 4 in elogio -e eius intellecta. 5 *provincia* obnoxia facta est -bus et militum et inimicorum suorum cuiusque. GILD. Brit. 5 chron. III p. 30, 3 *populum* non tam ferro igne machinis ... quam solis minis vel iudiciorum -bus ... subiugavit. ENNOD. epist. 9, 23, 4 p. 245, 21 fecisti regales copias sine malo privatae -is effluere. CASSIOD. var. 5, 8, 2 sine cuiusquam -e (*i. exactione illicita*) vel damno (COD. Iust. 12, 44 (45) 1 nullam -em vel damna *bis*). COD. Iust. 1, 54, 6, 5 *in* manubiis id est depraedationibus -bus furtis ... deprehensi. NOVELL. Iust. 37, 2 possessiones ... firmiter possideant et sine ulla -e. *nota* COD. Iust. 12, 1, 17 pr. nulla dandae fideiussionis -e (*i. postulatione*) vexentur. NOVELL. Iust. 73, 9 epil. hac lege subiectorum medente -bus (*gr.* περιστάσεις).

concussor, -ōris *m. a* concutere. 1 *is qui concutit*: ENNOD. opusc. 1, 36 p. 271, 9 nationes quasi orbis -r exciveras. 2 *technice* (*cf. p. 117, 78*): TERT. fug. 12 p. 484 quid enim dicit ille -r? da mihi pecuniam. 13 p. 488 non tamen dixit traditorem aut proditorem aut -em. PS. AVG. serm. 82, 3 si amplius quaerit tamquam calumniator et -r. *cf.* PROCOP. epist. 9 p. 536 Hr. τὸν δὲ ἀδικοῦντα Ῥωμαίων γλώσσῃ κογκούσσωρα (*M. Haupt*, κοριοσσὸν ἃ *vel* κορνόσσον ἂν *codd.*) εἴποις.

concussūra, -ae *f. i. q. concussio sub 3.* TERT. fug. 13 p. 488 omni petenti me dabo in causa eleemosynae, non in -ae. PASS. Perp. 3 aestus validus turbarum beneficio, -ae militum (*gr.* στρατιωτῶν συκοφαντίαι πλεῖσται).

concussus, -ūs *m. a* concutere. LVCR. 6, 547 magnoque repente -u late disserpunt inde tremores. OV. met. 15, 811 neque -um (*plerique codd.*, concursum *vulgo*) caeli neque fulminis iram metuunt. PLIN. nat. 12, 62 micas *turis* -u elisas. PS. RVFIN. in Am. 1, 2 terrarum. 9, 9 -ui cribri. AVG. serm. ed. Mai 28, 4 agitatur internis terra -bus. CAEL. AVR. chron. 3, 8, 105 -um palmae (*cf.* 3, 8, 106 percussum palmae). *Gudeman.*

concustōdio, -īvī, -ītum, -īre *a* con *et* custodire. *i. q. diligenter custodire*: PLAVT. Aul. 723 tantum auri perdidi quod -vi sedulo. LEX VRSON. (Corp. II 5439) 81, 20 sese pecuniam publicam eius colon(iae) -urum rationesque veras habiturum esse. CARM. epigr. 987, 5 (*ante 31 p. Chr.*) vos vestros natos -ite, parentes. *L.*

concutio, -cussī, -cussum, -ere [*a* con *et* quatere. *Th.*]. FEST. p. 261 cum id ipsum verbum concutere ex praepositione quae est 'con' et 'quatere' sit compositum. MAR. VICTORIN. gramm. VI 13, 21. *declinatur apud* CHAR. gramm. I 246, 2 PRISC. gramm. II 446, 20. GLOSS. διασείω. διασαλεύω. συνσείω. τινάσσω. συντινάσσω. concutit σείει, τινάσσει, συνδιασείει, commovet. concussi οἱ διασεισθέντες. TERT. anim. 10, 45 aliud est concutere, aliud movere, aliud evertere, aliud agitare. *vox inde ab* ENNIO *in usu erat, sed praeter* LVCR. (*20^{ies}*) VERG. (*21^{ies}*) OV. (*29^{ies}*) *praecipueque* SEN. (*62^{ies}*) *frequens apud neminem. singulis locis legitur apud* ENN. ACC. TER. (*v. p. 119, 15*) CATVLL. SALL. NEP. MANIL. SEN. rhet. MART. SVET. APVL., *binis* QVINT. FLOR., *ternis* CIC. HOR. PROP. IVV., *quaternis* VAL. MAX. CVRT. COLVM. PLIN. epist., *omnino deest* PLAVT. CAES. HIRT. BELL. Afr. Alex. Hisp. TIB. VITR. PHAEDR. MELAE PERS. FRONTIN. FRONTO. GELL. AVIEN. *aliis.* [*loci dubii vel corrupti*: SEN. contr. 2, 5, 11 BVC. Eins. 1, 17 PLIN. nat. 18, 258 AVELL. p. 68, 20].

I *proprie*: 1 *vehementer movere, quassare, iactare, vibrare*: **a** *res*: LVCR. 1, 919 *primordia rerum* risu tremulo -ssa cachinnent (2, 976). 2, 949 materies omnis -ssa per artus. 3, 249 -itur sanguis. 3, 392 animai semina. VARRO rust. 3, 9, 11 *ova* (PLIN. nat. 10, 151). VERG. georg. 1, 159 quercu (PS. QVINT. decl. 12, 5). 4, 81 ilice. Aen. 2, 629 *ornus* comam -sso vertice nutat (OV. fast. 2, 846 CLAVD. 26, 487). 4, 444 stipite (SIL. 5, 503). 5, 147 lora (OV. am. 2, 16, 50). 6, 101 frena. 8, 354 aegida (OV. met. 2, 755). CIRIS 501 cristam. OV. am. 1, 2, 12 vidi ... crescere flammas et vidi nullo -ente mori. 1, 6, 50 fores (met. 2, 768). ars 2, 650 *ramum*. met. 1, 143 crepitantia -it arma (7, 130. 12, 468 SEN. Tro. 683 SIL. 2, 212. 12, 183 ANTH. 412, 11. AMM. 31, 13, 1 arma ... tela. *cf.* GLOSS. IV 310, 50 arma -ens, vibrans telum vel scutum). OV. met. 1, 179 capitis ... caesariem. 2, 50 caput (SEN. Herc. f. 784 STAT. Theb. 7, 3). 12, 79 vibrantia tela (LIV. 22, 1, 11). 13, 644 tempora. VAL. MAX. 3, 3 ext. 1 -sso turibulo. CELS. 3, 6 -isse vehementibus gestationibus corpus (3, 21 SEN. epist. 15, 6. 55, 2 STAT. silv. 3, 4, 70. QVINT. inst. 6, 3, 9 totum corpus vi sua -it *risus*). 7, 26 calculum. 8, 12 mentum. SEN. Herc. f. 101 pinum. 331 sceptra. Oed. 501 taedas. 920 iubam. apocol. 12 fritillo. benef. 7, 21, 2 denarios -ens (*i. manibus*). epist. 78, 5 ut naviges et viscera molli iactatione -as (*cf. p. 119, 2*). 123, 7 *sarcinae*. COLVM. 9, 7, 3 ne *alvus* haerentem sibi alteram -at. 11, 3, 63 frutices olerum -i *debent*. PETRON. 12 laciniam. 123, 196 rigido -ssae flamine nubes. PLIN. nat. 11, 83 totum (*sc. plagam aranei*) -endo implicat (*sc. capturam*). 19, 44 furfure subinde -endo. 31, 92 ima faecis. 35, 193 in calicibus crebro -ssis. 37, 163 *gemma* concipere dicitur et intra se partum fateri -ssa. VAL. FL. 1, 340 -ssoque ... remo. 2, 530 tantum abscidit imi -ens a sede maris. 6, 7 monstrum inrevocabile belli (*i. ingentem hastam*). 8, 263 lampada. SIL. 2, 454 tegmina. 12, 723 -sso vertice (*sc. Iovis*). 16, 108 hastam. STAT. Theb. 9, 420 cornua. 9, 881 colla. PLIN. epist. 7, 27, 8 ferrum. AVSON. 156, 5 -e ... palmis volventibus ollas. VVLG. Am. 9, 9 -am ... domum Israel sicut -itur triticum in cribro (λικμᾶν). Nah. 3, 12 si *ficus cum grossis* -ssae fuerint (σαλευθῶσι). CLAVD. 2, 7 orni. 3, 122 alas. 5, 497 *Minos* ex imo -ssa sede profatur. 20, 452 frondes a tergo -it aura. SIDON. carm. 22, 35 se -it axis. DRAC. Romul. 10, 427 -sso de crine. Orest. 267 *aper* -it ora. **b** *animantes*: LVCR. 6, 595 frigus -it invitos cogens tremere atque movere. VARRO rust. 3, 16, 37

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

apes -endum leviter ipso vaso. CELS. 3, 27 motu lecti -atur. 7, 16 leniter. SEN. dial. 5, 37, 3 numquis in mari nausiare, in via -i? epist. 28, 3 aegrum. STAT. Theb. 7, 134 *hasta* ter -ssit equos *Mars*. PLIN. nat. 18, 87 latrantes seque -entes (*sc. corvi*). VAL. FL. 7, 590 *taurus* virum ... -it (*i. excutit*). IVV. 3, 101 maiore cachinno -itur (AVSON. 54, 4 solito maiore cachinno -ssus). AMM. 16, 10, 10 non cum rota -ret nutans *visus est Constantius*. MART. CAP. 5, 427 Virtus ... Mercurialis virgae perflatione -ssa in caelum itura sustollitur. DRAC. satisf. 313 sessorem ... si ... ungula -at ... equi. **2** *labefactare, conquassare, ferire*: **a** *homines*: PROP. 1, 7, 15 te ... si certo puer hic (*i. Amor*) -erit arcu. LVCAN. 5, 120 pulsusque deorum -unt fragiles animas. SIL. 1, 492 Hannibal subsedit ... -ssus (*i. ictus*) fragmine muri. HIER. epist. 1, 11 *victima* semel percussa -itur ... quassatur ... vulnerata prosternitur. **b** *res, potissimum de terrae motu*: ENN. scen. 380 qui templa caeli summa sonitu -it (*ex Ennio* TER. Eun. 590). ann. 439 it eques ... -it ungula terram. 566 flamma loci ... -ssast turbine saevo (*utrum* sufflata *an* extincta *intellegas incertum*). ACC. trag. 224 *tonitru* -ssa ... aequora caeli. LVCR. 2, 1101 caelique serena -at sonitu. 3, 19 *sedes deorum*. LVCR. 5, 550 terra tonitru -ssa ... -it omnia motu (6, 121 tonitru -ssa omnia. QVINT. inst. 4, 2, 37 omnia tumultu et vociferatione). 6, 358 -itur caeli domus ... totaque tellus. 6, 544 *terra* tremit magnis -ssa ruinis. 6, 667 unde ... queat tellus -ssa moveri. VERG. Aen. 9, 749 pondere tellus. PROP. 3, 13, 53 mons. OV. met. 2, 277. LIV. 3, 10, 6 terra ingenti -ssa motu. MANIL. 4, 828 SEN. Tro. 172 nat. 3, 29, 1. 6, 9, 1 aera -i et terram. 6, 12, 3 *al.* LVCAN. 4, 115. 6, 746. 9, 466 PLIN. nat. 8, 150. 466 *Delon* bis -ssam. SIL. 5, 71 terrasque fretumque tonitru. 8, 353 *cornipedibus* -ssa est ... tellus. 13, 9 FIRM. err. 24, 2 AMM. 17, 7, 10. LVCR. 5, 653 ignes *solis* -ssos itere et labefactos aere multo. 5, 1237 urbes. 6, 289 tempestas -ssa tremit fremitusque moventur. 6, 548 -ssa tremescunt tecta. CATVLL. 64, 206 -ssitque ... sidera mundus (CLAVD. rapt. Pros. 3, 66). VERG. georg. 3, 151 furit mugitibus aether -ssus silvaeque et sicci ripa Tanagri. Aen. 5, 205 cautes. 8, 237 *saxum* -ssit (*i. labefactavit*) et ... avolsam solvit radicibus (*cf.* CELS. 7, 12 *dens* ... -endus est). HOR. carm. 1, 34, 12 quo (*curru Iovis*) bruta tellus et vaga flumina ... Atlanteusque finis -itur. PROP. 4, 9, 61 humeris postes -ssit. OV. am. 3, 9, 12 oraque singultu -ente sonant (*v. p. 120, 27. 121, 47*) epist. 3, 82 -it ossa metus. hal. 56 toros (met. 8, 655). met. 2, 849 nutu -it orbem (SEN. nat. 6, 2, 9 TAC. hist. 1, 16 CARM. epigr. 684, 7. 756, 9 INSCR. christ. Rossi II 295, 8). met. 6, 691 vi freta -o (SEN. Herc. O. 455). 7, 200 -ssaque sisto, stantia -o cantu freta. 11, 509 aries ballistave -it arces. 13, 176 moenia. Pont. 2, 3, 59 ratis. CELS. 6, 6 vehementer ipse oculus -ssus est. 6, 7 aure. 7, 12 tempora oculosque. SEN. Oed. 576 totum nemus -ssit horror. Phaedr. 1031 -ssus undarum globus. Thy. 992 caeli -ssi *tonitru*. dial. 4, 35, 3 -etur crebro spiritu pectus. epist. 94, 67 isti (*sc. exercitus*) cum omnia -rent, -bantur turbinum more; qui rapta convolvunt sed ipsi ante volvuntur. nat. 5, 10, 3 -ssas calore magno nives. 6, 1, 4 si mundus ipse -itur et partes eius ... labant. 6, 6, 3 aqua *bis*. 6, 10, 2 vicina -it fluctu. 6, 18, 7. 6, 25, 1 *urbes* -untur, ut aedificia ... procumbant. CVRT. 8, 2, 22 munimenta ... -ssit *arietibus*. COLVM. 10, 62 imum barathrum. LVCAN. 3, 460 telluris inanis -isse sinus (*i. cavernas terrae*). 5, 457 ima pelagi. 6, 273 *Padus* excurrit ripas et totos -it (*i. cooperuit*) agros. 6, 481 *terra* inmoti -ssit ponderis axes. 10, 264 -ssis terrarum ... venis. PETRON. 98 ita sternutavit ut grabatum -ret. 123, 196 -ssae flamine nubes. PLIN. nat. 2, 112 aera (DRAC. laud. dei 1, 243). 35, 17 *picturae* ne ruinis quidem templi -ssae. VAL. FL. 3, 348 -ssi (*sc. sonitu pedum*) tremuere rogi. 6, 650 -ssa molitur humo. SIL. 3, 102 -ens thyrso ... Calpen. 4, 619 -sso corpore. 12, 612 -ssi tremuere poli. STAT. silv. 5, 1, 179 planctu pectora. Theb. 7, 318 flumina. 8, 748 -ssi vulneris unda. 11, 411 ima soli. MART. 11, 41, 4 -ssas ... opes (*i. glandes ex arbore deiectas*). SVET. Nero 20 -sso ... motu terrae theatro. PAVL. dig. 29, 2, 18, 11 paries. IAVOL. dig. 19, 2, 59 aedificium terrae motu. APVL. mund. 18 solida terrarum. ANTH. 417, 7 *monumenta* -et sternetque dies ... carmina sola carent fato. TREB. Gall. 4, 9 -ssis orbis partibus. ARNOB. nat. 7, 38 quatitur -iturque natura. IVST. 30, 4, 3 motus terrae Rhodum ... alias civitates gravi ruinarum labe -ssit, quasdam ... absorbuit. HIL. trin. 3, 21 fundamenta terrae (VVLG. II reg. 22, 8 montium. Is. 24, 18. AVG. serm. ed. Mai 97, 2 totius urbis). AMM. 17, 7, 1 terrae motus oppida multa -sserunt et montes. HIER. epist. 43, 3 navis ... procellarum -ssa turbine. VVLG. iud. 16, 30 columnis (Iob 9, 6). Iob 1, 19 quattuor angulos domus. 38, 13 extrema terrae. psalm. 28, 8 desertum (RVFIN. Orig. in cant. 3 p. 172b). Is. 33, 9 -ssa est Basan. Ezech. 31, 15 ligna agri -ssa sunt (ἐξελύθησαν). CLAVD. 20, 163 ingeminat raucum Rhodope -ssa fragorem (*i. Echo*). carm. min. 22, 26 cuncta ... -ens tonitru. rapt. Pros. 1, 152 -it *mare Tyrrhenum* obiectum Pelorum. AVG. civ. 19, 4 quid si ... mala valetudo membra tremore -at. MACR. sat. 5, 13, 23 Olympum nutus maiestate. EVSTATH. Bas. hex. 7, 4 ab imo fundo mare. SIDON. epist. 7, 1, 3 scenae moenium ... crebris terrae motibus -bantur. DRAC. laud. dei 1, 700 pondera mundi -it *deus*. COD. Iust. 8, 11 (12) 16 aedes ... aetatis senio seu ... -ssas casibus. CORIPP. Ioh. 1, 67 cuspide portas. PASS. Mar. Iac. 5 *licet* -eris latera, divulseris viscera. **3** *collidere*: OV. met. 11, 465 -ssaque manu (SEN. nat. 2, 28, 1 utrum cavae *manus* -iantur an planae). SEN. dial. 7, 26, 8 sistrum (PANEG. 12, 33). TAC. Germ. 11 frameas. HEGES. 5, 37, 2 -ssoque clipeo simul et gladio. **4** *in imagine i. q. sollicitare*: LVCAN. 6, 163 fragor -ssit Caesaris aures. *de adulterio*: IVV. 6, 22 alienum ... lectum -ere. *de concubitu*: VINDIC. med. 11 si *non* fuerint ... -ssae a virili semine mulieres. TERT. anim. 27 toto homine -sso. AVSON. 400, 1 adversus tirunculos arma -at (*i. pugnet*). AMM. 27, 4, 1 Valens arma -ssit in Gothas (*i. bellum gessit*). MART. CAP. 5, 427 haec cum ... arma -erat (*de oratione*) ... diceres crepitare tonitrua. HIER. in Is. lib. 16 praef. solutam quaestionem tuam et nostram regulam ... -ssam magis esse quam motam. *huc pertinent*: HOR. sat. 1, 3, 35 te ipsum -e (*i. explora*) numqua tibi vitiorum inseverit olim natura. VERG. Aen. 7, 338 fecundum -e pectus. *hinc explicatur* TERT. nat. 1, 16 p. 88, 11 spiritus (*nom. sing.*) de die -it (*i. memoriam revisit*).

II ***translate*:** **1** *de hominibus*: **a** *animum alicuius acriter movere, perturbare, saepissime terrore*: VERG. Aen. 5, 700 casu -ssus acerbo (6, 475 PRVD. psych. 798). 9, 496 fletu -ssi animi (SEN. dial. 5, 13, 6 AVG. serm. ed. Mai 102, 1 HIER. epist. 1, 10). 12, 411 dolore. 12, 468 metu. PAVL. FEST. p. 155 neve gravidae *matronae* -rentur. SEN. Thy. 358 *rex est quem* non -et cadens ... via fulminis. dial. 1, 4, 15 quid miraris bonos viros ut confirmentur, -i. 7, 15, 4 si ad voluptatem dolorumque punctiunculas -itur. 9, 1, 9 nihil ... -it (*sc. me*). 9, 2, 3 summum est ... non -i. epist. 11, 5 *novitas rei* inexercitatos, etiamsi non -it, movet. 14, 4 nihil nos magis -it. 71, 25 in tranquillitate non -i. 72, 10. 91, 3. CVRT. 8, 2, 24 barbaros pavor ... -erat. PETRON. 18 *Quartilla* gemitibus -ssa. STAT. Theb. 4, 667 -ssus visis. CYPR. zel. 6 impatientia -it, furit discordia. COMM. instr. 1, 17, 4 simulantes -ssi numine (*i. se numine concussos esse*). VOPISC. Tac. 7, 1 ipse vehementer est motus et totus senatorius ordo -ssus. IVST. 23, 2, 1 -ssi legatos ... miserunt. ATHAN. Lucif. epist. 6 p. 327, 5 domos perturbant, fratres -unt (*sc. terrore*). AVSON. 434, 1 -ssit quamvis potantem Nestora clamor. HIER. epist. 22, 17 cum te ... libidinum pompa -erit. 51, 1 nos ... tremore (VVLG. Sirach 16, 19. exod. 20, 18 pavore. Iob 7, 14 horrore. MART. CAP. 8, 804 terrore ... sonitus raucitate. AVELL. p. 4, 11 timore). MART. CAP. 1, 23 tanta gratulatione -itur (9, 901), ut ... etiam corpore moveretur. OROS. hist. 1, 1, 3 ad novam providentiam -ssum suscitatumque (*sc. humanum genus*). DRAC. Rom. 2, 78 -ssit ... sonitus ... puellas. 8, 404 *pastores* nulla procella -it. ENNOD. carm. 2, 42, 2 nec plures venter -it artifices (*i. agitat coquos*). *cum acc. graeco*: VERG. Aen. 5, 869 casuque animum -ssus amici. 12, 468 -ssa metu mentem (HOR. sat. 2, 3, 295). **b** *concitare, instigare aliquem*: VERG. Aen. 8, 3 equos -ssit atque impulit arma. LVCAN. 2, 636 -e reges (*i. excita ad auxilium*). PETRON. 124, 288 plebem. PLIN. epist. 10, 114, 3 homines ... civitates. IVV. 10, 328 se -ssere ambae (*sc. ad ultionem exigendam*). FLOR. epit. 3, 1, 2 non leviter se Numidia -ssit (*sc. ad bellandum*) TERT. apol. 50 quis non contemplatione eius -itur ad requirendum quid intus in re sit? *excitare aliquid*: PS. TERT. haer. 1 seditiones frequenter et bella -ere, sed et humanum sanguinem fundere. CASSIOD. hist. 4, 13 urbi damna (LEX Visig. 5, 7, 12. 8, 3, 4. 11). COD. Iust. 11, 43 (42) 1, 1 cuius neglegentia perniciem formae -erit (*v. l.* concesserit, COD. Theod. 15, 2, 1 congesserit). **c** *prosternere, debilitare*: LIV. 4, 33, 1 primo statim congressu hostem (AMM. 27, 1, 4 acies impetu hostium acriore -ssa). 28, 44, 11 -sso iam et paene fracto Hannibale. VELL. 2, 79, 3 *virum* graviter ... fortuna -ssit. 2, 90, 3 populum Romanum. AVR. VICT. Caes. 13, 3 cunctae gentes ... -ssae bello (IORD. Get. 36, 185 proelio). TERT. anim. 3 p. 303, 17 haec, quibus ethnici ab haeresi -untur, retundantur. HIER. epist. 46, 5 valida ... quaestio et quae possit etiam eos, qui Scripturarum aliquid attigerunt, -ere. DRAC. Orest. 519 -ssus (*i. fessus*) amore palaestrae. **2** *de rebus* (*cf. l. 49*): *i. q. terrere, agitare, labefacere, frangere, delere, sim.*: **a** *res quasi personatae*: LVCR. 3, 834 omnia cum belli -ssa tumultu ... contremuere (LVCAN. 1, 304 ingenti bellorum Roma tumultu -itur. CLAVD. carm. min. 19, 53 omnia ... per te -ssa tumultu). CIC. Phil. 2, 109 rem publicam (PLIN. paneg. 6). SALL. Catil. 24, 1 quod factum ... populares coniurationes -erat. VERG. Aen. 11, 594 luctu -ssit funditus urbem (SEN. benef. 6, 34, 4 quorum salutatio urbem -it. FLOR. epit. 2, 15, 12 ut quam urbem -erat avus nepos eius everteret). catal. 3, 3 terrarum hic bello ... -erat orbem (LVCAN. 1, 5 OCTAVIA 518). LIV. 31, 7, 10 florentem Italiam ... adgressus Pyrrhus tamen -ssit. VELL. 1, 3, 1 tum Graecia maximis -ssa est motibus. 2, 78, 1 *provincias*. SEN. Ag. 921 cecidit decenni Marte -ssum Ilium. CVRT. 4, 1, 20 *strepitus armorum* totam Asiam -erat. SIL. 9, 44 per totiens ... -ssae moenia Romae. 17, 176 *Carthago* non una -ssa fuga. HIL. c. Const. 11 Alexandria tot -ssa bellis. CARM. poet. min. V 82, 5, 4 Gangen undique -ssi. AVG. civ. 3, 16 gravi bello Roma -ssa est. SVLP. SEV. chron. 1, 47, 4 Aegyptum terrore nominis sui. LIV. 33, 19, 1 -ssi tum regni (SEN. Med. 774. CVRT. 4, 14, 20 ut Persarum imperium ... magno motu -rent magis quam adfligerent dii. VVLG. Is. 14, 16. VINCENT. LER. 4 Romanum imperium funditus -ssum et emotum est). LIV. 22, 34, 2 Q. Fabi opibus et dictatorio imperio -sso. NEP. Epam. 6, 4 opes *Lacedaemoniorum*. VELL. 2, 121, 1 -ssis hostium viribus classicis peditumque expeditionibus. PS. QVINT. decl. 9, 10

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

divitias tuas. TAC. hist. 3,45 -ssa...flagitio domus. HIER. epist. 3,5 fessa membra ieiuniis morbo gravante -et. OROS. hist. 2,6,14 Romanae rei publicae moles magis imbecillitate propriae senectutis quam alienis -ssae viribus contremescunt. **b** *res incorporeas*: CIC. rep. frg. 9 fides (LVCAN. 1,182 TAC. hist. 5,25. RVFIN. hist. 5,6,3 fidem ... quae -ssa fuerit, renovarit). Tusc. 4,19 terrorem metum -entem (*sc. definiunt*). VAL. MAX. 9,12 ext. 1 boni caduca possessio tam levi adflatu violentiae -ssa dilabi potuit. SEN. Oed. 833 felicem statum. dial. 12,2,5 solidior est haec (*sc. bona opinio*) quam ut a te ... -i possit. 12,13,1 patere quidquid prioris principis furor -ssit, in suum locum restituere. epist. 115,18 quam (*sc. felicitatem*) tempestas nulla -at. PLIN. nat. 25,9 ne aetate quidem memoria aut vigore -ssis (*i. debilitatis*). PS. QVINT. decl. 8,22 suspiriis -antur amplexus. TAC. ann. 14,43 nondum -sso (*i. abrogato*) senatus consulto. PLIN. epist. 1,5,15 ut haec (*sc. amor et timor*) -ssa labantur. TERT. anim. 1 constantia. adv. Marc. 1,7 de nomine dei -ere (*i. refellere*) retractatum. patient. 7 spiritum quem a domino sumpsit, saecularis gratia -it. pudic. 1 Christianae pudicitiae ratio -itur. 12 vetera -ssit *euangelium*. CYPR. GALL. iud. 89 contractas iras (CORIPP. Ioh. 6,747). IVVENC. 1,14 -ssit corde pavorem visus (*i. visio*). OPTAT. 1,16 p. 18,14 ante -ssam persecutionis turbinibus pacem. AMM. 26,10,16 tremefacta -itur omnis terreni stabilitas ponderis. ENNOD. dict. 5,7 p. 439,13 orbis inchoatio ... decoris proprii -ssa stupore ... titubabat.
nota i. q. eripere: SEN. dial. 8,5,7 nec quicquam illi ex eo quod natura constituit fortuna -at *licet*. VAL. CEM. hom. 6,4 quae (*verba*) alti pectoris secreta -unt, dum ... blandiuntur. **c** *metonymice res pro persona*: VERG. Aen. 11,451 turbati animi -ssaque vulgi pectora (SEN. Herc. f. 105. Thy. 85 pectus tumultu. ENNOD. carm. 2,65,6). SEN. contr. 7,6,16 mentem (VAL. MAX. 9,8 pr. 1. SEN. epist. 58,35 -ere mentem ... partes eius convellere. LVCAN. 4,236 VAL. FL. 6,476 TAC. hist. 2,99). COLVM. 6,37,2 pecudis ingenium modica exercitatione -i atque excitari. VVLG. Iudith 12,16 cor ... Holofernis -ssum est. Iob 21,6 -it carnem meam tremor. CLAVD. 26,372 praecordia -it horror. VAL. CEM. hom. 19,5 ut vita nostra nullis damnis animae -atur, nullis ... odiis addicta suspiret. DRAC. Romul. 8,627 praesagia sensus -unt animosque viri.
III *technice in re iuridica, v.* concussio *p. 117, 78*: VLP. dig. 1,18,6,3 ad -endos homines. PAVL. sent. 5,25,12 qui insignibus altioris ordinis utuntur militiamque confingunt quo quem terreant vel -ant. TERT. fug. 12 miles me vel delator vel inimicus -it. PS. CYPR. adv. Iud. 6 nec publicanus timeat quia -erat. ITALA Luc. 3,14 (codd. a d e) neminem -eritis (VVLG. concutiatis, *gr.* μηδένα διασείσητε). CASSIOD. var. 11,8,4 non vos quisquam militum ... -et. COD. Iust. 9,27,4 a iudice ... -ssus. *cf. l. 24 sqq.*
part. adi. **concussus,** -a, -um (*compar. v. l. 53*): **1** *proprie*: *i. q. motus, quassatus*: LVCR. 5,1077 -is artibus hinnit *equus*. OV. am. 2,11,27 undas. hal. 6 pinnis. MART. CAP. 8,804 -is singultibus (*cf. p. 119, 37*). PRISC. Anast. 106 percutiuntque sono -a tonitrua montes. **2** *translate*: *commotus, territus*: VERG. Aen. 4,666 -am bacchatur Fama per urbem. VAL. MAX. 4,1 ext. 4 -um et labentem civitatis statum. SEN. dial. 11,9,8 imperii. STAT. Ach. 1,412 fervet amor belli -asque erigit urbes. MART. CAP. 4,332 Pallas aliquanto -ior iocum ... inhibuit. STAT. Theb. 11,5 componit dextra victor -a plāgarum Iupiter.
derivata: concussibilis *usque ad* concussus. *Gudeman.*

condalium, -ī *n.* [*cf. c.* condulus. *Th.*]. PAVL. FEST. p. 38 condulus anulus, -m similiter anuli genus. PLAVT. Trin. 1014 -um es oblitus? 1022 -um te redipisci postulas? *nomen fabulae Plauto adscriptae* ACC. carm. frg. 20,1 VARRO ling. 7,77 FEST. p. 229.

condama, -ae *f. mensura agrorum* CASSIOD. var. 5,10,2. 5,11. *cf. Mommsen, Neues Archiv 14, 498.*

condamina *v.* conduma.

condēbitor, -ōris *m. a* con *et* debitor. GILD. Brit. 1 chron. III p. 27,11 velut -es sensus mei. 19 p. 35,13 cognita -um reversione.

condecentia, -ae *f.; cf. c.* condecet. CIC. de orat. 3,200 verbis quidem ad aptam compositionem et condecentiam (decentiam *pauci codd.*) ... utatur.

condēcerno, -ere *a* con *et* decernere. NOVELL. Iust. 42 praef. imperium condecernens (σύμψηφος γέγονε) sacerdotium auctoritati fuit.

condecet *a* con *et* decet. *legitur ap. comicos, postea inde ab* APVL. *plerumque non nisi* condecet, *praeterea* condecens, condeceat (*l. 79. p. 122, 8*), condecent (*l. 77*), condecebant (*p. 122, 11*).
cum accusativo: PLAVT. Amph. 712 omen ... capies quod te -et. Pseud. 935 ornatus hic me satin -et? APVL. met. 6,9 excipiam te ut bonam nurum -et. CARM. epigr. 187,1 (*Beneventi*) vixi quomodo -et ingenuom. VVLG. Sirach 33,30 sic enim -et illum (πρέπει αὐτῷ). HIER. hom. Orig. in Ezech. 7 p. 950 quae -ent nudam. PLAVT. Cas. 652 quod haud Atticam -et disciplinam. Merc. 984 aetatem aliam aliud factum -et (convenit *codd.*). AVELL. p. 270,3 ut sic -eat illius unitatem. GREG. TVR. Franc. 10,16 ut -et pastorum sollicitudine(m).
accedit infinitivus: PLAVT. Aul. 590 qui ... postulat, ... -et capessere. [Poen. 305 magisque meretricem pudorem quam aurum gerere -et] Truc. 227 meretricem sentis similem esse -et (addecet *A*). TVRPIL. com. 127 illam apparare. POMPON. Atell. 72 solum me comesse. CARM. epigr. 34,1 (*in tegula Pannonica*) senem severum semper esse -et. TERT. paen. 11 num in coccino supplicare nos -et? adv. Marc. 2,16 quo *more* eum pati -et. LVCIF. Athan. 1,4 p. 72,10 quanto magis praeter deum neminem metuere -et. ALTERC. Heracl. p. 135 te oportet dicere, me vero -et audire. HIER. epist. 20,6 magis -et ... laborare. BENED. reg. 3.6 (*syn.* convenit). TERT. orat. 3 benedici deum -et. COD. Theod. 3,8,2,3 ne ... exigi ab his oporteat, quod optari ... -eat. *sequitur* ut: VEN. FORT. carm. 5,5,2 -et ut semper laus tua sonet (*idem* 8,3,80 -et ... currere). *cum dativo*: AVG. epist. 231,6 hoc enim et nobis -et (*v. l.* conducit) et vobis, ut ... reddamus. THEOD. MOPS. in Phil. 2,8 illa quae divinae naturae -bant. *cf.* FAVST. REI. spir. 2,6 p. 146,7 quod apud homines nomini solemus adiungere, dei non -et maiestati. *absolute ponitur*: FILASTR. 127,3 credamus ut -et. SYMM. epist. 7,55. FVLG. RVSP. c. Fab. frg. 13 quantum -et.
part. **condecēns,** -entis. VIGIL. TRID. ad Simplic. 2 -em semper matri quaerebat affectum. AVSON. 419,64 cuius ... unquam ... aut familiaris habitus -ior aut militaris accinctior? CASSIOD. hist. 4,25 interminationem pio principi -em. NOVELL. Iust. 123,15 praef. monacho -em (πρέποντα) vitam. THEOD. MOPS. in Ephes. 6,24 -s est et necessarium ut ... perseverent. *cum accus.*: LIBERAT. 9 sunt aliquae vocum maxime deo decibiles, aliquae vero sic rursus hominem -es.

condecibilis, -e *a* condecet. GLOSS. congruum; condecibilius convenientius. GREG. TVR. Franc. 5,39 de noverca sua ... non condecibilia detractabat.

condēclīno, -āre *a* con *et* declinare. PRISC. gramm. III 145,2 declinatus enim a nominativo congrue huic condeclinat ... casus.

condecōrē *adv. valde decore.* GELL. 14,4,1 condigne ... et condecore ... depinxit.

condecoro, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* decorare. GLOSS. κοσμῶ, κατακοσμεῖ. *aliquid aliqua re*: INSCR. coc. Falisc. (Carm. epigr. 2 Corp. I^{2} 2 n. 365) 4 quei soveis aastutieis opidque Volgani gondecorant saip⟨i⟩sume comvivia loidosque (*v. l. 46*). INSCR. Plin. nat. 35,115 picturis -vit ... templum. PLAVT. Capt. 878 suo me semper -et cognomine. Persa 463 tiara ornatum lepida -at schema. ENN. ann. 10 genus pennis -atum. VITR. 1,1,11 cum ... haec disciplina sit -ata et abundans eruditionibus variis et pluribus. CARM. epigr. 1076,7 ⟨fletu⟩ et monumento hoc -vit gnatam. 1594,3 floribus Florum hilares -etis amici. FIRM. err. 20 gratiam perpetuae immortalitatis splendore. AVELL. p. 37,1 virginitatem -ans contemptu rerum saecularium. COD. Theod. 10,22,1 (*a. 374*) *cassides* auro argentoque (*syn.* argento tegere et deaurare). *cf.* CORP. III 214 (*c. a. 351*) statuam ex aere fusam aur[o cond]ecoratam. CARM. epigr. 1088,4 (= CORP. XI 6551) aureus hic titulus et littera nominis auro -ata. *aliquem vel aliquid*: TER. Hec. 45 potestas -andi (SCHOL. ornandi) ludos scaenicos. SEN. epist. 66,8 *virtus* actiones ..., domos totas ... -at. PS. ALEX. c. Dind. coll. p. 180 fanum Cupidinis serta -ant. FIRM. math. 4,19,34 homines quos honesta corporis pulchritudo -et. 1,10,12 SERV. auct. Aen. 11,80 COD. Theod. 4,6,3 (*a. 336*). HIER. epist. 107,2 regum purpuras ... patibuli salutaris pictura -at. ACT. Petr. 19 orationes eorum.

condecuriālis, -is *m. a* con *et* decurialis. FRG. Vat. 142 *a tutela* condecurialis filii non vacare.

×**condecurio,** -ōnis *m. a* con *et* decurio. *legitur saepe in* INSCR. *cf. Ruggiero, diz. epigr. II p. 575.* CORP. VIII 1647 (*cf.* INSCR. Berlin. Sitz.-Ber. 1904 p. 945) ordo Siccensium civi et -i. 2711 -bus suis et honorib(us) functis. 4202 -bus sportulas duplas et curiis sing. 9052. X 476 *et* 477 sanctissimi -es *etc.*

condēgo, -ere *a* con *et* degere. GARG. MART. pom. 2,6 *ne* densitas -entium *herbarum* solis atque aurae nutrimenta praecludat.

condēlectātio, -ōnis *f. a* condelectari. AVG. nupt. et concup. 1,30,33 ista -o legi dei secundum interiorem hominem. *v. l. 64.*

condēlector, -ātus sum, -ārī *a* con *et* delectari. GLOSS. συνήδομαι. ITALA *et* VVLG. Rom. 7,22 -or (συνήδομαι) enim l e g i dei secundum interiorem hominem (*cf.* AVG. c. Iul. 2,3,5 conf. 7,21,27. 8,5,12). GREG. M. epist. 9,222 (*a. 599*) multum tibi ... -or atque congaudeo. GILD. Brit. 1 chron. III p. 25,4 condolentis patriae incommoditatibus ... ac remediis -antis. AVG. serm. 30,4 si hac *lege* -aris, hac ligaris. c. Faust. 32,48 sancti apostoli ... -bantur non aviditate laudis. ORIGEN. in Matth. 18,117 non rettulisset pecunias -atus in eis.

condēliquēsco, -ere *a* con *et* deliquescere. CATO agr. 23 eam *fiscellam* quassato crebro, uti resina -at (cum deliquescat *cod.*).

condemnābilis, -e *a* condemnare. PALLAD. 14,11 nostrae studium non -e (comendabile *H*) Musae. AVG. c. Iul. op. imp. 6,14 scientiam ... absque ausu -i nequaquam capessiturus. RVFIN. Orig. in Rom. 9,42 p. 1247^{B} -is usus.

×**condemnātio,** -ōnis *f. a* condemnare. *forma* condamnatio GLOSS. III 336,48. 528,7. GLOSS. καταδίκη, κατάκρισις. GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357^{A} κονδεμνατιόν· ἡ καταδίκη. *ibid.* κονδεμβατιόν· ἡ ἀπόφασις. DIFF. ed. Beck p. 49,2 damnatio publici est iudicii, -o privati iudicii est, *quae discretio scriptorum usu non comprobatur.* *praeter* CIC. (*bis* Cluent.) *nemo habet scriptorum bonae aetatis; omisi ICtorum locos permultos. cf. PW. IV 842.*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

1 *actus condemnandi, sententia*: CIC. Cluent. 135 ob Oppianici -em. 83. GAIVS inst. 3, 180 post litem contestatam condemnari oportere *debitorem*, post -em iudicatum facere oportere. 4, 119 ut condicionalem faciat -em. VLP. dig. 21, 1, 29, 2 -o continet pretium accessionesque. CALL. dig. 38, 20, 2 spoliari eum oportet sed post -em. MODEST. dig. 42, 1, 27 secundum -em. VLP. dig. 42, 1, 4, 6 -is verbum. LAMPR. Alex. 21, 1 -es perraras esse iussit, at quae factae erant non indulsit. 19, 2 civium -e adhibita. AVG. civ. 21, 11 de iudiciis et -bus. ARNOB. nat. 5, 38 Socraticam -em. VVLG. II Cor. 7, 3 vestram. *nota* AMBR. hex. 5, 21, 68 apes . . . paenitenti -e se multant. VLP. dig. 10, 2, 55 in unius personam totam -em conferre. GAIVS inst. 4, 35 convertit -em in suam personam (4, 86. 87. THEOPHIL. inst. Iust. 4, 10, 2 *τὴν κονδεμνατιόνα*). 4, 119 ut . faciat -em (LAMPR. Alex. 21, 1. MAXIMIN. c. Ambr. 27 in eum. VLP. dig. 6, 1, 5, 5 nullam fieri -em. 24, 3, 24, 7 ad partis -em faciendam *etc. de accusatore* COD. Iust. 8, 13 (14), 8 quamvis . . . feceris -em). RVFIN. Orig. in gen. 16, 5 meus ipse accusator existo, meas -es loquor. COD. Iust. 6, 2, 22, 4^{c} furti patiatur poenalem -em. VLP. dig. 16, 1, 2, 5 ex hac re subeat -em. *accedit genetivus sceleris*: LAMPR. Alex. 42, 4 praeter -em aut peculatus aut repetundarum. COD. Iust. 6, 2, 22, 4^{c} furti. *additur poena*: INST. Iust. 4, 6, 19 in duplum. 4, 6, 25 in quadruplum.
2 *poena, multa*: GAIVS inst. 3, 224 minuere -em (4, 57. VLP. dig. 12, 3, 1 -o crescere potest. TRYPH. dig. 19, 2, 8 maiorem efficit -em). VLP. dig. 2, 9, 5 de libero vindicta sumitur vel -o pecuniaria. FIRM. math. 3, 11, 16 patrimonia gravibus damnorum vel -um generibus opprimuntur. COD. Theod. 12, 7, 3 (*a. 367*) si quid ex proscriptionibus aut -bus deposcitur. 16, 6, 4, 4 (*a. 405*) officia . . . simili -e subiuganda esse (*syn.* multandos). 7, 1, 16 (*a. 398*) facultatum suarum -e gravissime vindicetur (*cf.* VVLG. I Esdr. 7, 26 iudicium erit . . . in -em substantiae eius [*LXX κολασθήσεται ἀργυρίῳ ζημίᾳ*]). 12, 1, 47 (*a. 359*) *opp.* iniuriae corporales. *cf.* LAMPR. Alex. 51, 6 aut fustibus subiciebatur . . . aut virgis aut -i (VICT. VIT. 3, 9 -i gravissimae . . . subiectos). Comm. 13, 8 -es in sinum vertisse. VLP. dig. 43, 17, 3, 11 summa -is. PAVL. dig. 9, 2, 40 -is exactio. COD. Iust. 4, 59, 2 (1), 3 si commissas . . . -es minus fuerit executum. CASSIOD. var. 4, 47, 6 supradicta -e puniatur. *accedit genetivus*: COD. Theod. 7, 10, 1 XX librarum auri -i subiaceant. COD. Iust. 4, 59, 2, 3 VICT. VIT. 3, 11 *cf.* DIG. 9, 3, 1, 5. 4, 2, 14, 4 quadrupli. 4, 2, 14, 9 ut tam tripli -e plectatur. INST. Iust. 4, 6, 33^{e}. DIG. 42, 1, 59, 2 sortis. 24, 3, 24, 7 partis. 13, 4, 1 minoris pecuniae. 21, 1, 29, 2 -o fit quanti ea res erit. 24, 3, 24, 2 -o residui repraesentatur. DIG. 10, 2, 25, 9 pro parte hereditaria. **3** *formulae iudiciariae pars*: GAIVS inst. 4, 39 partes autem formularum hae sunt: demonstratio, intentio, adiudicatio, -o. 4, 43 -o est ea pars formulae qua iudici condemnandi absolvendive potestas permittitur. 4, 48 omnium formularum, quae -em habent, ad pecuniariam aestimationem -o concepta est. 4, 49 *sq.* -o certae pecuniae *et* incertae pecuniae. 4, 57. 4, 68 incerti -em concipit. 4, 73 licet una est actio, tamen duas habet -es. PAVL. dig. 3, 3, 42, 6 res expediri non potest circa adiudicationes et -es. *al.* **4** *translate i. q. reprehensio*: ARNOB. nat. 2, 67 in mores alios . . . priorum -e transistis. AMBR. in psalm. 37, 21. HIER. epist. 65, 2 in *virorum* -em feminarum . . . vita laudatur (*cf.* 48, 2 matrimonii. 77, 2 vestium sericarum). VICT. VIT. 3, 62 *barbaros* in -em vestram aliquando laudatis. **5** *in usu ecclesiasticorum, opp.* iustificatio: VVLG. sap. 12, 27 finis -is eorum (*τέρμα τῆς καταδίκης*) venit super illos. 17, 10. Rom. 5, 16 iudicium quidem ex uno in -em (*κρίμα . . . κατάκριμα*). RVFIN. Adamant. 2, 2 a -e (*καταδίκης*) eos *bonos deus* eripiens. hist. mon. 1 p. 397^{B} minoris -is est si quis. OROS. hist. 1, 3, 5 de praevaricatione primi hominis et -e generationis vitaeque eius. AVG. c. Iul. op. imperf. 1, 48. 1, 136 non omnes fingi in -em. APRING. 2, 19. EVGIPP. Sev. 4, 11 ut non ad -is cumulum, sed ad iustificationis augmentum salvatoris dona proficiant.

condemnātor, -ōris *m. a* condemnare. *de accusatore*: TAC. ann. 4, 66 Domitius Afer, Claudiae Pulchrae . . . -r. *de iudice*: AMBR. paenit. 1, 3, 10 nec vos imitatores eiusdem *Novatiani* et -es. LEO M. epist. 83, 1. CASSIOD. hist. 5, 34 condemnatus autem appellationis libellum -bus destinavit. *cf.* TERT. adv. Marc. 2, 9 invenitur *deus delicti* interdictor, immo et -r.

***condemno,** -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* damnare. *Th.*]. *legitur inde a* PLAVTO; *in codicibus scribitur saepe* condempno. *forma* condam(p)no *in* GLOSS. condumno LEX Bant. 10 *p. 125, 26. notatur littera* C: LEX Rubr. (Corp. XI 1146) 1, 31. 1, 40 c(ondemnato). INSCR. numm. Babelon I p. 331 n. 8 *al. cf.* CIC. Mil. 15. GLOSS. *κατακρίνω, καταδικάζω.* condemnatus *κατάδικος, κατακεκριμένος.*

I *in* ***iudicio:*** **A** *de iudice*: **1** *ponitur addito obiecto solo*: LEX XII tab. (Cic. Cluent. 144) qui coisset quo quis -retur. LEX repetund. (Corp. I 198) 55 de reo -an⟨do. . . . sei eae sententia⟩e ibei plurumae erunt 'condemno'. LEX vic. Furf. (Corp. IX 3513) 15 sei apsolvere volent sive -are, liceto (*sic saepissime opponitur* absolvere; *cf.* RHET. Her. 2, 13, 19 CIC. S. Rosc. 56 Verr. 1, 20 *al.* LEX Rubr. 1, 30 *al.*). PLAVT. Curc. 697 hunc -atum perdere. Rud. 1383. NOVIVS Atell. 112 -atus sum. CATO or. frg. 68, 1. 80 ea si populus -erit. RHET. Her. 4, 36, 48 si primo coetu -assetis. CIC. Caecin. 6 vos . . . moram ad -andum quaesisse. Verr. 2, 20 istum *non* comperendinatum sed -atum. 2, 59 quo in loco . . . accusari et -ari solebant. 3, 99 quem absentem reum fecerat, eum absente accusatore -at. Flacc. 86 praetorem . . . non solum reprehendendum, verum etiam -andum. *cf. l. 84.* leg. 3, 39 ut minus multos tabella -et quam solebat vox *etc. nota* CIC. leg. agr. 2, 40 si -are Asiam nolet. (*sc.* ut venderetur). CIC. Verr. 3, 41 ut absentem Heraclium -ent (5, 41. LIV. 29, 36, 11 primo praesentis -ati erant). Cluent. 60 si in nocentes Fabricios -assent (62 *al.* Verr. 3, 74 LIV. 39, 37, 14). 80 nocentem -atum esse Oppianicum (S. Rosc. 56. *cf.* PLAVT. Capt. 476 sontes -ant reos). or. frg. A IX 21 si qui infitiantem Luscium -arunt, Catilinam absolverint confitentem. Cluent. 60 C. Fabricium conscium maleficii. SVET. Galba 14 viros . . . inauditos -vit. SVET. Cal. 24 eas . . . -vit quasi adulteras et insidiarum adversus se conscias ei. AMM. 29, 5, 3 ne ut perniciosus -atus occideretur. **2** *accedit* iudicio, lege, crimine, *sim.*: LEX repetund. (Corp. I 198) 76 is eo iudicio hace lege -atus erit (*cf.* 7. LEX Vrson. [Corp. II 5439] 24, 6 *p. 125, 37.* 5, 25 qui iudicio -atus erit. *cf. infra l. 39*). 11 quaestione ioudiciove puplico. CIC. Cluent. 148 iudicio publico (Brut. 127 LEX Iul. munic. [Corp. I 206] 118 *sq.*). Caecin. 7 maturo iudicio. S. Rosc. 113 turpissimo iudicio (Flacc. 10). Verr. 1, 35 omnium iudicio (*cf.* 3, 175. har. resp. 37 suo iudicio absolutum, omnium -atum. Cluent. 61). GAIVS. inst. 4, 166^{a} Cascelliano sive secutorio iudicio. CIC. Verr. 5, 100 omnibus sententiis (Cluent. 55 Flacc. 74 Phil. 6, 10). 6, 177 omnium mortalium sententiis. 2, 75 perpaucis sententiis. Cluent. 59 primum suo iudicio . . . deinde legis vi et sententiis iudicum. 72 sua sententia. 78 Staieni sententia. SVET. Cal. 38 reos . . . ex diversis criminibus una sententia -vit. CIC. Verr. 3, 75 de sententia scribae. 6, 114 de consilii sententia. CIC. Cluent. 80 duobus proximis praeiudiciis. *cf.* 60. CIC. Cluent. 92 illis legibus. Vatin. 41 ea lege. *v. supra l. 15.* Att. 10, 4, 8 lege Pompeia (Phil. 2, 56 lege quae est de alea. TAC. ann. 13, 44 sententia patrum et lege de sicariis. VLP. dig. 9, 3, 5, 4 actione legis Aquiliae). LEX repetund. (Corp. I 198) 57 ex h(ace) l(ege). *v. infra l. 41.* CIC. Caecin. 30 hoc uno crimine. Verr. 2, 26 nequaquam tam manifestis neque tantis criminibus. Cluent. 10. 61. 116. Verr. 5, 115 nullo crimine. CIC. Cluent. 60 qui ceteros nullo praeiudicio facto tamen ex ipsa causa -assent hunc . . . liberarent. Verr. 1, 39 incognita causa (3, 81 nat. deor. 2, 73. Cluent. 76 re incognita). Rab. perd. 12 indicta causa. **3** *accedit indicatio sceleris*: LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 111 qui iudicio fiduciae pro socio tutelae mandati iniuriarum deve d(olo) m(alo) -atus est erit, queive lege Plaetoria ob eamve rem, quod adversus eam legem fecit fecerit, -atus est erit. **a** *casu genet.*: DIG. 23, 2, 43, 12 adulterii. CIC. Cluent. 98 ambitus (SVET. Iul. 9). TAC. ann. 14, 41 calumniae. DIG. 13, 6, 13 commodati. PLIN. nat. 9, 182 damni. APVL. apol. 37 dementiae. LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 110 quei furtei quod ipse fecit fecerit, -atus pactusve est erit (CIC. Cluent. 120 SEN. benef. 2, 35, 2. DIG. 3, 2, 6 furti vel aliis famosis actionibus). CIC. Caecin. 35 iniuriarum (Verr. 3, 22). Cluent. 97. 99 maiestatis. *cf. p. 125, 40.* DIG. 3, 2, 6, 5 mandati. 42, 1, 64 negotiorum gestorum. CIC. Rab. perd. 27 nefarii sceleris et parricidii (SEN. contr. 7, 1, 18). Flacc. 43 pecuniae publicae. Verr. 3, 100 rei capitalis. dom. 78 rerum capitalium (Sest. 84 SALL. Cat. 36, 2 DIG. 2, 11, 4). 6, 6, 11 nefariorum scelerum. epist. 14, 14, 2 sceleris. *cf. p. 125, 69.* **b** *praepositionibus*: de: PLAVT. Truc. 486 qui et convicti et -ati falsis de pugnis sient. CIC. Verr. 4, 222 de pecuniis repetundis. Phil. 2, 4 de vi. 2, 56 de alea. SEN. dial. 4, 29, 3 amicum -as de praesentibus. SVET. Iul. 41 sententia iudicum de ambitu -atos. GAIVS dig. 15, 3, 4 de in rem verso. ex: DIG. 26, 8, 21 ex contractu patris. 49, 7, 1, 5 ex pluribus facinoribus. ob: DIG. 26, 9, 1 ob dolum malum vel culpam tutoris. pro: RVFIN. Adamant. 3, 11 pro malitia -atur *diabolus* quam mutare non poterat. propter: CIC. Cluent. 81 propter conscientiam mei sceleris. *adde* causa: PAPIN. dig. 26, 7, 39, 2 fraudis vel culpae causa (VLP. dig. 13, 6, 3, 5 ex causa doli). *similiter* VLP. dig. 30, 47 doli nomine. LEX Rubr. (Corp. XI 1146) 1, 31 eo nomine. GAIVS inst. 4, 35. **c** *infinitivo*: HEGES. 3, 17 l. 17 gravi pulsasse iniuria dominum -bitur. **d** quia: CIC. Rab. perd. 24 Cluent. 60. quod: CIC. Rab. perd. 24. **4** *accedit indicatio poenae*: **a** *casu genet. cf. p. 125, 35*: CIC. Rab. perd. 12 civem Romanum capitis -ri (de orat. 2, 233 LIV. 45, 10, 14 FEST. p. 238 SVET. Dom. 11). Caecin. 91 sponsionis. CATO agr. praef. 1 furem dupli -ari, feneratorem quadrupli (DIG. 21, 2, 2. 21, 1, 45 dupli pretii et accessionis). GAIVS inst. 3, 224 tanti. 4, 52 pluris. DIG. 42, 1, 55 vel pluris vel minoris. 21, 1, 45 simpli *etc.* voti condemnare: INSCR. Vertuleior. (Carm. epigr. 4) 5 orant se voti crebro -es. TVRPIL. com. 128 voti -ata est. TITIN. com. 153. *cf.* NON. p. 277 SERV. auct. Aen. 4, 699. **b** *casu ablativo*: DIG. 10, 3, 6, 9 aestimatione partis. 20, 1, 16, 4 fructibus. GREG. TVR. Franc. 2, 28 exilio. SVLP. SEV. chron. 2, 51, 4 gladio. VVLG. Ier. 26, 19 morte -vit eum (*ἀνεῖλεν*). Matth. 20, 18 -bunt eum morte (*κατακρινοῦσιν εἰς θάνατον*). PS. CYPR. laud. mart. 7 *talis martyrii* fructus est qui morte vitam -at (LVCIF. moriend. 4). VVLG. sap. 2, 20 turpissima morte (*θανάτῳ καταδικάσωμεν*. COMM. apol. 494 GREG. TVR. Franc. 5, 18). FVLG. aet. mund. p. 169 aurata morte principem *Crassum* -atum. PS. SALL. in Tull. 3 pecunia (GAIVS dig. 10, 1, 3 certa pecunia). VITR. 7 praef. 3 non modo sunt reprehendendi, sed etiam poena -andi (SVET. Dom. 14

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

capitali poena). DIG. 21, 1, 23, 8 pretio. CIC. Tull. 53 sponsione. CIC. Verr. 4, 34 quadruplo (VLP. dig. 4, 2, 9, 7). LIV. 5, 12, 1 denis milibus aeris gravis (5, 29, 7. GAIVS inst. 3, 174 tot milibus). VVLG. II par. 36, 3 -vit terram (ἐπέβαλε φόρον) centum talentis. *cf. infra l. 12.* **c** *casu accusativo*: GAIVS inst. 4, 32 tantam pecuniam -etur. 4, 51 certam pecuniam. 4, 166ᵃ adversarium mihi et sponsionis et restipulationis summas -at. 4, 43 iudex N. Negidium A. Agerio sestertium x milia -a (4, 46. 4, 47. 4, 86). DIG. 26, 9, 5, 1. 27, 6, 7. 46, 1, 45 -atus est certam quantitatem. 42, 1, 27 usuras usurarum. 49, 8, 1, 1 circa L. Titium Seio centum -o. ITALA deut. 22, 19 (Lugd.) -bunt eum centum siclos (*LXX* ζημιώσουσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλους. VVLG. siclis). **d** *praepositionibus*: ad: SVET. Cal. 27 ad metalla et munitiones viarum aut ad bestias -vit. Claud. 14. DIG. 15, 1, 51 ad quantitatem debiti. LACT. inst. 7, 20, 6 ad poenam. 6, 23, 20 ad mortem. in: SVET. Tib. 51 uno ... et in antliam -ato. GAIVS inst. 4, 61 in reliquum ... -are. 4, 65 in hoc solum quod superest. 4, 185 in summam vadimonii. dig. 21, 1, 45 modo in duplum modo in simplum. 22, 1, 19 in fructus. MODEST. dig. 23, 3, 62 in veram aestimationem. VLP. dig. 3, 2, 13, 7 in quadruplum *etc.* pro: DIG. 13, 5, 14 pro sua parte. 29, 2, 98 pro portionibus hereditariis. 46, 6, 12 pro ea parte quam administraverunt. **e** *gerundivo*: RVFIN. hist. 5, 1, 50 quem ... praeparandum bestiis -vit (κατέκρινεν πρὸς θηρία). *acc. c. inf.*: VVLG. Marc. 14, 64 eum esse reum mortis (κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι θανάτου). ut: DIG. 42, 1, 4 -atus ut pecuniam solvat. **5** *accedit persona cui quis condemnatur*: LEX Bant. (Corp. I 197) 10 eum ... condumnari populo. GAIVS inst. 4, 35 eo nomine adversarius huic -etur. DIG. 4, 8, 42 fisco. 10, 2, 52, 2 alterum alteri. 19, 2, 60, 2 fullonem tibi. 42, 2, 6, 3 absenti *etc. cf. supra l. 8.* HEGES. 1, 8 animam fratri matrique -atam. *pro quo quis condemnatur*: DIG. 26, 7, 7, 14 *et* 27, 3, 1, 18 pro contutore. *plerumque ponitur* nomine: DIG. 23, 3, 57 nomine filii. 5, 1, 45, 1 puellae. 15, 1, 9, 8 servi *etc.* 3, 2, 6, 2 alieno nomine. 3, 3, 31 procuratorio. 3, 2, 14 suo. GAIVS inst. 2, 252 hereditario.

B *de accusatore: efficere ut is quocum agitur condemnetur; cf. p. 123, 15. 63*: PLAVT. Most. 1099 apud iudicem hunc argenti -bo. LEX Vrson. (Corp. II 5439) 24, 4 si quis decurio ... decurionem ... accusabit eum⟨que⟩ quem accusabit eo iudicio h(ac) l(ege) -arit, is qui quem eo iudicio ex h(ac) l(ege) -arit, si volet ... liceto. CIC. Q. Rosc. 25 hunc per iudicem -bis. div. in Caec. 30 Verr. 6, 177 Cluent. 9. 120 Caecin. 35. SVET. Tib. 8 reum maiestatis apud iudices fecit et -vit. Vit. 2 accusavit -vitque. VLP. dig. 48, 5, 2 peregisse non alias quis videtur, nisi et -erit. 4, 2, 6, 6 mandati se te -ero. *cf.* 23, 3, 33. 26, 7, 2. PAVL. dig. 5, 4, 9 ut *procuratorem* ipsum ex dimidia parte et ex dimidia coheredes eius -rent. *cf.* HIER. epist. 58, 1 impudicos senes aetas lasciva -at. VVLG. Iob 9, 20 os meum -bit me (ἀσεβήσει). 32, 3 -assent Iob (ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ).

II ***translate***: *improbare, reprehendere, repudiare*: CIC. Pis. 39 silentio suo temeritatem atque audaciam tuam. Lig. 27 causam illam. Verr. 4, 210 ea quae probat populus Romanus exempla, non ea quae -at sequamur. Balb. 6 sic innocentissimi hominis fortunas, praestantissimi imperatoris factum -ri volunt (*cf.* 46 Pis. 39. CAES. Cic. epist. 10, 8ᵇ, 1 meum aliquod factum). prov. 25 Gabinii litteras insigni quadam nota atque ignominia -astis. Sest. 63 *is* sententia sua -ata in hac urbe esse posset? (fin. 4, 23). Q. Rosc. 2 tabulae. ac. 2, 65 non modo stultitiam meam, sed etiam mores et naturam. 2, 118 ceteri tot viri et tanti repudiati ab eo -atique discedent. ad Brut. 2, 1, 1 fidem consulum. CELS. 1, 3 non ex toto res -anda est. 3, 1 non statim -etur si quid non statim profuit. PETRON. 104 eius modi ludibria facetissima ratione -at. TERT. pudic. 6 *lex* voluntates non minus quam facta -ans. LAMPR. Alex. 30, 3 in eo -bat ebrietatem. HIL. in Matth. 12, 17 Pharisaeorum sententiam ... severissima definitione -at. AVSON. 396 qui illam noviciam *cantilenam* silentio -asti. AMBROS. Cain et Ab. 1, 21 nec nubilo -at proventus annuos fetusque terrarum arguit. HIER. epist. 61, 1 qui omnia contra ecclesiam dogmata reprehendo et publica voce -o. 48, 9 nuptias (*syn.* damnare, abicere, reprobare). AVG. civ. 2, 18 cupiditates divina auctoritate detestans atque -ans. 19, 23 eum aut ambo -ent aut ambo conlaudent. SIDON. epist. 7, 9, 11 libertatem pro improbitate -ant (*syn.* fastidiunt). *accedit genetivus causae*: CIC. de orat. 1, 172 ceteros ... primum inertiae -are sententia mea, post etiam impudentiae. div. 1, 36. Catil. 1, 4 iam me ipse inertiae nequitiaeque -o. Caecin. 40 tantae stultitiae prudentissimos homines. Pis. 14 crudelitatis senatum. epist. 8, 1, 1 meum hoc officium adrogantiae. CAES. Gall. 7, 19, 5 summae se iniquitatis -ari debere. LIV. 7, 13, 3 ignaviae exercitum. GELL. 19, 9, 9 nos ... tanquam vastos quosdam et insubidos ἀναφροδισίας. LACT. epist. 27, 1 stultitiae. AMM. 21, 13, 3. VVLG. lev. 13, 8 immunditiae -bitur (μιανῶ).

III ***recentiora*** *quaedam*: NON. p. 276 damnare est damno adficere, unde et -are dictum est. LEX Sal. extr. A 2 de terra condempnata. *ibid.* si quis terram alienam -mpnaverit (commendare *utroque loco H*). *apud grammaticos i. q.* ὀβελίζειν: AVSON. 299, 15 correcta magis quam -ata vocabo, apponet docti quae mihi lima viri. *apud ecclesiasticos i. q.* ἀναθεματίζειν: ITALA Rom. 8, 3 (Ps. Hil. libell. 22) ut de peccato -ret peccatum in carne (κατέκρινεν; VVLG. damnavit. *opp.* iustificare). VVLG. Marc. 16, 16 qui vero non crediderit, -bitur (κατακριθήσεται *opp.* salvus erit). *cf.* CORP. X 4539. HIL. c. Aux. 15 omnes haereses ... -erunt et anathematizaverunt. HIER. epist. 92, 5 -ati sunt et eiecti de ecclesia. DRAC. laud. dei 2, 818 (*opp.* purgant).

syn. I: damnare (*non recte* DIFF. ed. Beck. p. 49, 3 damnatus vel ab uno est vel semel, -atus vel a pluribus vel saepius), supplicium sumere (CIC. inv. 2, 81), vincere (APVL. flor. 18). *II*: reprehendere, repudiare, detestari, fastidire. *opp. I*: absolvere, liberare, restituere (CIC. Phil. 2, 56. 11, 12). *II*: probare, collaudare, excusare.

derivata: condemnabilis, condemnatio, condemnator.

condēnsātio, -ōnis *f. a* condensare. GLOSS. συνάφεια. CAEL. AVR acut. 3, 18, 187 cataplasmatibus ... effecta constrictio atque -o. EVSTATH. Bas. hex. 8, 4 p. 950ᴬ *thecarum apium* -o artata.

condēnseo, -ēre [*a* con *et* densus; *cf. c.* condensus. *Th.*]. LVCR. 1, 392 quia se condenseat aer.

condēnsitās, -ātis *f. a* condensus. GREG. TVR. glor. conf. 81 inter spinarum condensitatem.

condēnso, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* densus *vel* densare. *Th.*]. GLOSS. calcat, συγκροτεῖ, συνάπτει; condensantes constipantes, adplicantes; condensati consiti, in unum conlocati, collecti, constipati. *habent* VARRO *semel*, BELL. Afr. *semel; deinde frequentius inde a* COLVM. [*hisp.* condesar. *M.-L.*]

1 *constipare*: VARRO rust. 2, 3, 9 oves quae se congregent ac -ent in locum unum. BELL. Afr. 13, 1 inter eos ... pedites interposuerant et ita -erant, ut. DICT. 2, 2 -atis utrimque frontibus ... concurritur. **2** *calcare, conspissare*: COLVM. 12, 45, 3 usque ad summum labrum vinacea -antur (*syn.* conspissare). 7, 8, 4 *caseus* rursus ponderibus -atur (*antea*: premitur, ut conspissetur). 2, 19, 1 *area* paviculis vel molari lapide -etur. 4, 1, 7 *humus* -ata subsidit (*opp.* soluta laxataque). 1, 6, 12 *horrei* solum terrenum ... velut Signinum opus pilis -atur. FEST. p. 343 navigia quae lino ac sparto -antur, a conserendo et contexendo dicta. *coniungere*: COLVM. 4, 17, 8 pampini iungantur et -ati camerae more ... obumbrent. 2, 17, 6 non sinunt herbarum radices serpere et -ari. *constringere*: CAEL. AVR. chron. 4, 1, 6 unguenta -ant corpora (*syn.* constringunt). PLIN. VAL. 5, 1 omnia, quae -antur habentve poros constrictos, inutilia sunt. *translate*: EVSTATH. Bas. hex. 3, 4 p. 894ᴬ et saeculares quidem firmum corpus dicunt quasi -atum. 3, 8 p. 899ᴬ aere ... -ato (*syn.* conglomerare). MAR. VICTORIN. verb. script. 2 tenebras ... in medio orbe -atas. SCHOL. Hor. carm. 2, 3, 10 umbram ... consociare: -are et opacam facere. *nota* EVSTATH. Bas. hex. 7, 2 p. 938ᶜ pisces acutissima dentium acie -antur (*quasi dicas*: acie densissima armantur).

condēnsus, -a, -um [*cf. c.* condensere, condensare *et c.* densus. *Th.*]. *habent* LVCR. *septies*, BELL. Afr. *semel*, VERG. Aen. *bis*, LIV. *bis*, PLIN. nat. *ter et recentiores.*

1 *confertus, densatus*: GLOSS. condensum: conspissum, spissum, spississimum. VERG. Aen. 2, 517 hic Hecuba et natae ... -ae et divum amplexae simulacra sedebant. VAL. FL. 2, 172. SIL. 13, 599 Harpyiaeque ... omnibus haerent -ae foliis. 14, 634 infundunt ... agmen -ique ruunt (CORIPP. Iust. 3, 209). LIV. 26, 5, 13 -am aciem (CORIPP. Ioh. 4, 640 8, 266). LVCR. 1, 606 agmine -o (CORIPP. Ioh. 2, 165). SIL. 2, 447 -aque cingunt agmina. APVL. met. 11, 22 capreolatim -is apicibus ... lectione munita. PLIN. nat. 10, 202 insidunt ... pardi -a arbore (*cf.* 10, 9 maxime si -a harundo sit). SIL. 1, 364 *Poeni* -is artae testudinis armis subducti. LVCR. 1, 575 quorum *corporum* -o . magis omnia conciliatu artari possint (2, 100). 6, 102 neque tam -o corpore nubes esse queunt. 4, 57 corpora ... partim diffusa solute ... et partim contexta magis -aque. CORIPP. Iust. 3, 166 excubitus -us. STAT. Theb. 4, 593 grege -o ... monstrant. CYPR. GALL. Ios. 350 -us dum ruit hostis. num. 640 videt -o in milite regem (CORIPP. Ioh. 4, 295. 1084. 8, 183 *cf.* Iust. 2, 320). IREN. 5, 3, 2 nervi undique -i et continentes membra. CORIPP. Ioh. 8, 513 nimbos. LVCR. 6, 466 uti *nubila* -a queant apparere. PLIN. nat. 11, 101 *locustae* pariunt ... ova -a (*i.* conglutinata). CORIPP. Ioh. 6, 526 phalanges. VERG. Aen. 8, 497 fremunt -ae litore puppes. GREG. TVR. glor. mart. 46 reliquiae tam -ae ... distributa. HIL. in psalm. 57, 5 rhamnus ... plures ex se -asque spinas modo rubi ecfert. LVCR. 5, 486 *ut terra* -a coiret. CORIPP. Ioh. 4, 1009 -is turbis. BELL. Afr. 14, 2 ex -is turmis pedites ... procurrunt. GREG. TVR. vit. patr. 17, 3 inter vepres -as. *nota* AVG. c. epist. fund. 23 *deum* tribus quadris infinitum atque -um, ex ima vero fissum, patentem. NOVELL. Iust. 22, 48, 1 sit ... praesens lex -a undique (συνειλεγμένος πανταχόθεν) et complexa sub una continuatione. *accedit ablativus*: BELL. Afr. 50, 1 olivetum vetus crebris arboribus -um. LIV. 25, 39, 1 vallis cava intererat, -a arboribus. HIER. in Ier. 4, 23 Carmelus ... vineis -us.

2 *umbrosus, frondosus*: GLOSS. condensum: frondosum, nemorosum; condensa: δασεῖα, σύνδενδρος. ITALA Hab. 3, 3 (Aug. civ. 18, 32 *cf.* HIER. *ad l.*) de monte umbroso et -o (*LXX* κατασκίου δασέος; VVLG. de monte Pharan). VVLG. II reg. 18, 9 subter -am quercum et magnam (τὸ δάσος τῆς δρυὸς τῆς μεγάλης). Ezech. 31, 3 inter -as frondes (παραφυάσι). 31, 10 summitatem suam virentem atque -am. HIER. in Ezech. 10, 31 p. 370 arbor pulchra ramis et -a frondibus. in Os. 3, 14 p. 161 ero quasi iuniperus -a, ut sub mea umbra

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

requiescat. SOL. 5, 3 *lacus* -us arbustis. CORIPP. Ioh. 4, 300 -is frondibus ornum. 6, 588 -os saltus. Iust. 3, 174 silvam. *cf.* ISID. diff. 1, 42 opacum -um est et umbrosum.

subst. n. **condēnsum,** -ī. GLOSS. δρυμός (*v. l. 11*); condensa: secreta, frondosa silvae. ITALA IV reg. 21, 3 (Didasc. apost. 21, 27) fecit -a (ἄλση; VVLG. lucos). 21, 7 -i (ἄλσους, luci) imaginem. TERT. virg. vel. 17 caput solum plane totum in -um abstrudere (*opp.* in aperto relinquere). AMBR. epist. 63, 67 inter alta et -a montium. Noe 15, 52 -a et opaca eorum *montium*. VVLG. Is. 10, 34 -a saltus (ὑψηλοί). HIER. in Soph. 1 p. 676 crescentes vepres et -a silvarum. *translate*: VVLG. psalm. 28, 9 revelabit -a (δρυμούς; *cf.* EVCHER. form. praef. p. 6, 7 -a scripturarum suarum. 3 p. 18, 1 condensa: opaca vel contecta scripturae divinae). 117, 27 constituite diem solemnem in -is (ἐν τοῖς πυκάζουσιν).

? subst. f. **condēnsa,** -ae. RVRIC. epist. 1, 1 prolatis de condensa scripturarum (*cf. l. 11*) pabulis (*ubi* silva *add. Petschenig*).

condentālis, -e *a* con *et* dentalis. GLOSS. II 439, 45 συγγεγομφωμένος.

condēprecor, -ātus sum, -ārī. *ex* deprecari *formatum ad gr.* συνεύχεσθαι. CANON. Migne 56, 794[A] ecclesiae sanctae non -antur.

[**condēprehendo.** Ps. QVINT. decl. 12, 25 portus onusta classe deprehenderis (condepr- *B*, compr- *Mβδ*)].

condepso, -uī, -ere *a* con *et* depsere. NON. p. 39 condepsere commiscere, a graeco tractum (*inde* GLOSS. V 650, 10). CATO agr. 40, 2 haec una bene -ito (condeposito *cod.*). 76, 2. 76, 3. POMPON. Atell. 86 partem insipui conluxi condepsui.

condēscendibilis, -e. *is qui condescendit.* EPIST. pontif. 620 Migne 59, 15[A] -em me et optima dispositione revocare posse concordiam.

condēscendo, -ī, -ere. *formatum ad gr.* συγκαταβαίνειν. IREN. 1, 15, 3 qui conseminati sunt cum eo et -erunt (συγκαταβάντων) et coascenderunt. HIL. in psalm. 61, 8 (*opp.* conresurgunt). EPIST. pontif. 620 Migne 59, 15[A] ad meliora proficiendo -ere, non ad inferiora descendendo deficere (*v. totum locum*). AMBR. Isaac 7, 57 -at . . . ad eorum inscientiam qui non intellegant (THEOD. MOPS. in Eph. 4, 26 -ens docet eos modeste). CASSIAN. conl. 17, 20, 3 -isse se et a perfectionis rigore aliquid relaxasse. *cf.* 16, 23. GREG. M. epist. 4, 43. 5, 20 -i ad eum *eligendum* potest. ISID. sent. 3, 49, 3 *debet principatus* nec dominando premere, sed -endo consulere. *c. d a t. i. q. subvenire, cedere*: AMBR. Isaac 5, 44 quaerentibus frequenter occurrere et -ere ut eos elevent. EVCHER. instr. 1 p. 84, 6 inferioribus. GREG. M. epist. 5, 40 fratribus. CASSIAN. conl. 2, 13, 7 -ere infirmitatibus laborantum et conpati fragilitati iuniorum (2, 13, 9. 17, 16, 2). 17, 19, 8 utilitatibus aliorum. PAPYR. Marini 2 vestris precibus benigno -entes assensu.

condēscēnsio, -ōnis *f. a* condescendere. HIL. op. hist. frg. 12, 3 ut nec in fide retinenda nec in confutando Ariminensi concilio aliqua videretur -o. FILASTR. 93, 8 humilitas . . . et bonitas et -o fragilitatis humanae. RVSTIC. c. aceph. p. 1176[B]. GREG. M. epist. 1, 25 -is suae patientiam. moral. praef. 7 mentem patientis bene pensare novit -o passionis. NOVELL. Iust. 42 praef. nostrae clementiae -em (*Auth.; alia interpretatio vetus habet* nostram clementiam et condescensum *ex graeco* τὴν ἡμετέραν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν συγκατάβασιν) quam propter eius salutem habuimus.

condēscēnsōriē. RVSTIC. c. aceph. p. 1176[A] dispensative et condescensorie propter pacem dictum est a Cyrillo. *ibid.* [B].

condēscēnsus, -ūs *m.* NOVELL. Iust. 42 praef. *v. l. 50.*

condēsertor, -ōris *m. a* con *et* desertor. TERT. carn. 1 condiscipulus et condesertor eius.

condēsperātus, -a, -um. *qui una desperat*: LVCIF. non parc. 17 p. 246, 26 angelus dei producens apostolos ex Iudaeorum condesperatorum tuorum carcere.

condētestābilis, -e *a* con *et* detestabilis. LVCIF. non conv. 9 p. 17, 31 sic est de corpore ecclesiae excisus Sabellius, ut est et condetestabilis tuus excisus Arius.

condi *v.* condy.

condiaconus, -ī *m.; cf.* συνδιάκονος. AVG. epist. 101, 4. 110, 1. 149, 1 *etc.* FVLG. RVSP. epist. 12, 14, 1. ITALA Phil. 1, 1 (Theod. Mops. in I Tim. 3, 8) coepiscopis et c u m d i a c o n i b u s (*CH*, cum diaconis *r*, diaconibus *C ex corr. et* VVLG.). *L.*

condiārium *v.* congiarium.

×condicio, -ōnis *f.* [*cf. c.* condicere, *dicio. *Th.*]. GLOSS. αἵρεσις, lex inposita. potestas. statuto (status *v. l.*). qualitas. ingenuitas sive lex in[tem]perata. condicione lege. conditiones διακρίσεων. redinnae (*anglosax.*). *in permultis libris* (*non in* INSCR.) *forma per* t *invenitur, sed scribi per* c *oportere evincunt Corssen, Ausspr. u. Vokal. I² p. 52 et Fleckeisen, 50 Artikel p. 14. cf.* ISID. orig. 5, 24, 29 -es sunt proprie testium et dictae -es a condicendo quasi condictiones. *ibid.* conditiones, quod inter se conveniat sermo testium, quasi condiciones. *aliter* GRAMM. suppl. 298, 3. *legitur inde ab* ENN. *et* PLAVT., *deest ap.* CATONEM CATVLL. TIB. GRATT. GERM. SEN. trag. ASCON. LVCAN. PERS. CALP. VAL. FL. IVV. FLOR. *singulis tantum locis legitur ap.* VERG. MANIL., *bis* HOR. carm., *saepissime ap.* CIC. LIV. SEN. *philos.* QVINT. TERT. *ICTorum locos attuli tantum gravissimos.*

I *quod p r o p o n i t u r (apud ICTOS etiam in contrahenda emptione), postulatur* (συνθήκη), *vel* ***pactio, pactum,*** *apud ICTOS proprie factum futurum, in cuius eventum incertum confertur vis ac potestas negotii 'Bedingung'. cf.* DON. Ter. Andr. 79 est pactio certam legem in se continens. *exemplorum magnam partem invenies sub i u n c t u r i s p. 135, 47.*

A ***generatim*:** ENN. scen. 344 ⟨s⟩in flaccebunt -es, repudiato et reddito. PLAVT. Bacch. 1041 duae -es sunt. Epid. 79 cum istac -e. Men. 591. Rud. 957 fero . . . ei -em hoc pacto. 1030 ecquid -is audes ferre? 1032 refero -em. 1040 quam -em tetulerit. 1407. 1417 -o placet (CIC. Att. 12, 25, 1 Cluent. 155). Capt. 180 meliorem (*condicionem*) adferet, quae mi atque amicis placeat -o magis. Cas. 292. TER. Haut. 326 harum duarum -um nunc utram malis vide. RHET. Her. 4, 24, 34 hostium -em repudiarem (LACT. epit. 47, 4 innocentia nec victorum hostium -em meretur). CIC. Phil. 6, 3 quae vobis potest cum *Antonio* -is, aequitatis, legationis communitas. SALL. or. Macri 13 *otio* frui . . . non est -o. CIC. Cluent. 129 supplicii. Catil. 4, 1 consulatus. Att. 5, 11, 5 profectionis. CIC. Sull. 52 manendi. Att. 12, 12, 1 delegandi. HIRT. Gall. 8, 49, 3 parendi. BELL. Alex. 65, 4 provinciae tuendae ac defendendae. LIV. 2, 34, 11 laxandi annonam. 22, 58, 5 paciscendi. 25, 28, 1 dedendae urbis. 31, 17, 2 tradendae urbis. 37, 12, 2. GAIVS dig. 36, 1, 65, 10 nominis ferendi. 35, 1, 18 non faciendi aliquid. PAPIN. dig. 35, 1, 79, 3 alicuius non faciendi (*cf.* VLP. dig. 35, 1, 7 pr. *condiciones* in non faciendo sunt conceptae). CIC. Phil. 2, 37 p a c i s. 4, 11 *al.* Att. 8, 11[d], 7 pacis -es ad te adferri. 8, 12, 2. 11, 25, 3 nec ulla fore -o pacis *videtur*. CAES. civ. 3, 10, 8. 3, 17, 6 (HIRT. Gall. 8, 3, 4 LIV. 8, 5, 4. 24, 30, 1 inter -es pacis. *passim.* VELL. 2, 48, 5 coalescentis . . . pacis). Gall. 2, 32, 1 deditionis. LIV. 27, 15, 3. 32, 39, 10 amicitiae. 44, 13, 9. 34, 31, 9 societatis. VAL. MAX. 5, 2, 8 foederis. 6, 3, 6 pugnae. CVRT. 7, 11, 27 deditionis. 9, 8, 12. QVINT. decl. 323 p. 271, 20 dedicationis. *a b l a t. i n s t r u m e n t i*: condicionibus: CIC. Verr. 4, 138 onerat te bonis -bus. leg. agr. 2, 68. Quinct. 30 -bus hunc quoad potest producit. Att. 8, 11[d], 8 ego -bus, . . . illi armis disceptari maluerunt. SALL. Iug. 112, 1 posse -bus bellum poni. LIV. 6, 42, 11 -bus sedatae discordiae sunt. 9, 15, 2 populos aut vi subegit aut -bus in societatem accepit. 10, 11, 11 quia -bus perlicere se nequiverint ad societatem. 24, 3, 11 -bus ad deditionem compellere Crotoniatas. 32, 32, 6 partim armis, partim -bus confectum . . . bellum. 35, 42, 2 *civitates* neque vi expugnare . . . neque -bus in amicitiam perlicere. VELL. 2, 3, 3 discordiae . . . civium antea -bus sanari solitae. 2, 50, 1 -bus finire bellum. 2, 108, 2 *finitimos* aut bello domuit aut -bus iuris sui fecit. 2, 25, 1 aequis -bus bellum componere (*cf.* VEG. mil. 3, 18 aequa -e pugnatur). FRONTIN. strat. 1, 5, 19 *Hasdrubal* cavillatus . . . -bus dies aliquot extraxit. SVET. Iul. 3 magnis -bus invitaretur. FRONTO p. 208, 15 N. bellum si, vellet, -bus poneret. APVL. Plat. 2, 15 *desideria* animam -bus suis presserint. DICT. 3, 1 dilato -bus . . . bello. *nota*: HOR. carm. 1, 1, 12 gaudentem patrios findere sarculo agros Attalicis -bus numquam dimoveas (demoveas *BR*), ut . . . secet mare (*parum accurate* PORPH. regiis opibus). condicione: CIC. epist. 6, 2, 2 armis . . . -e positis. OV. met. 10, 569 turbam . . . procorum -e fugat (HYG. fab. 126 p. 110, 13). LIV. 23, 12, 10 finitum aliqua tolerabili -e bellum. CVRT. 4, 11, 13 regnum occupare . . . -e, non bello. MELA 1, 38 ad dirimendum -e bellum. SVET. Iul. 42 qua -e quarta pars fere crediti deperibat. APVL. flor. 18 p. 87 *Protagoran* mercedem nimis uberem -e temeraria pepigisse. apol. 92 molli -e. HIL. in Matth. 10, 21 *condicione* teneremur. PAPIN. dig. 35, 1, 79 pr. purum legatum est, quia non -e, sed mora suspenditur. AVG. civ. 3, 1 *terrae* vel societate coniunctae vel -e subiectae sunt. *nota*: QVINT. decl. 252 p. 30, 1 poterat brevi -e (*t. t.*) decidi, ut diceret *adversarius*. *a b l a t. m o d i*: CIC. Verr. 4, 70 his -bus . . . decumas venisse. Manil. 67 quibus -bus proficiscantur *homines in provincias* (SALL. hist. frg. 1, 28 bellum quibus posset -bus desineret. LIV. 23, 14, 9. 3, 53, 1. 29, 12, 1). CAES. civ. 1, 26, 4 ut aequis -bus ab armis discedatur (TAC. ann. 2, 46 PLIN. paneg. 11 IVST. 22, 8, 15). 1, 9, 6 haec quo facilius certisque -bus fiant. NEP. Thras. 3, 1 fecit pacem his -bus. LIV. 30, 16, 13 his -bus . . . placeatne pax. 32, 36, 4 iis -bus se pacem impetraturum. 34, 40, 4 *saep.* SVET. Aug. 65 lenioribus . . . paulo -bus transtulit *Iuliam*. GELL. 4, 18, 3 ut -bus gratiosis et mollibus pax . . . fieret. SPART. Hel. 3, 8 secretis -bus. AMM. 14, 10, 10 *pax* iustis -bus petebatur. SVLP. SEV. chron. 1, 44, 4 tam iniustis -bus. CIC. epist. 5, 21, 2 quavis (quamvis *GR*) tota (tuta ς) -e pacem accipere (quavis dura *expectatur*). Quinct. 97 qualibet, dum modo tolerabili -e (CLAVD. 28, 449 qua vellet -e). Phil. 12, 13 si quacumque -e . . . venerit (LIV. 9, 9, 11. 10, 13, 3). de orat. 2, 27 ista quidem -e (*sc. ut Antonium verba facere patiare et ipse loquare*) . . . me teneres (*cf.* 1, 101; SEN. contr. 1, 1, 9 ⟨ista⟩ -e). CAES. Gall. 7, 77, 15 alia -e bella gesserunt (SVET. Tib. 51). SALL. Iug. 79, 8 eadem -e (LIV. 22, 52, 4. 37, 32, 9 TERT. adv. Marc. 1, 15 INSCR. Dessau 6468, 10 CORP. XIV 2795, 14. VI 10296). CORP. XI 1436 ea ipsa -e. TERT. resurr. 49 substantias quali -e (*i. quo sensu*) exheredaverit apostolus. SERV. Aen. 3, 89 quali -e augurium peracturus sit. CORP. VIII 51 ⟨*aqua*⟩ domibus etiam certa -e concessa. *sequitur* u t, n e, si: RHET. Her. 4, 24, 34 eos videbar ea accepisse -e, ut eos . . . conservarem. CIC. dom. 145 Sest. 37. 38 LIV. 5, 32, 5 *et passim*. CIC. Q. Rosc. 38 hac -e, ut. SEN. rem. fort. 2, 1. CIC. Arch. 25 ei praemium tribui, sed (sub *codd.*) ea -e, ne quid postea scriberet. SEN. contr. exc. 5, 1 PLIN. epist. 6, 14, 1 SVET. Tib. 26. CAECIN. Cic. epist. 6, 7, 4 ea -e daret, si. PETRON. 141 hac -e, si. s u b c o n d i c i o n e: OV. trist. 1, 2, 109

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

sub -e vocati. LIV. 6, 40, 8 sub -e ... nos reficietis decimum tribunos. QVINT. decl. 336 p. 322, 16 sub -e cessi. p. 322, 21 quaecumque sub -e traduntur. GAIVS dig. 46, 1, 70, 1 reo sub -e obligato. inst. 2, 144 sub -e heres institutus est. 2, 172 *al.* POMPON. dig. 46, 4, 4 acceptilatio sub -e fieri non potest. IAVOL. dig. 35, 1, 56 res sub -e legata est. 12, 1, 36 *pecuniam* promisisti Attio sub -e. VLP. dig. 28, 6, 8 pr. (*opp.* pure). *cf. p. 128, 56.* PAVL. PELL. 574 amissa iam proprietate conscripta adstrictus sub -e tenerem. GREG. M. epist. 9, 44 de servanda pace ... sub -e .... *nota accusativum*: IAVOL. dig. 12, 1, 36 sub contrariam -em *obligationem* mihi spopondisti. POMPON. dig. 35, 1, 111 sub *condicionem* data est libertas. PAPIN. dig. 35, 1, 79, 3. *sequitur* ut, ne, si: PHAEDR. 4, 5, 8 matrem fecit heredem senex sub -e, ... ut. SVET. Tib. 44 *tabulam* legatam sibi sub -e, ut. 13 sub -e, ne. Iul. 68 concessam sibi sub -e vitam si. Vit. 6 sub -e si ... exisset. Claud. 24. SIDON. epist. 5, 19, 1 sub -e concedo, si. *additur attributum*: Ov. fast. 4, 320 accipe sub certa -e preces (SEN. contr. 9, 3, 9 *aliquid promittere.* SEN. benef. 7, 12, 4). LIV. 21, 12, 4 sub -bus iis de pace ageret (PAPIN. dig. 34, 4, 24 pr. *legatum* sub eadem -e transferri. VLP. dig. 23, 3, 43, 2. CORP. XIV 431, 12 sub eadem condicionem (*sic*) stipulatus est. 2795, 11). QVINT. decl. 343 p. 355, 3 sub -e hac. GAIVS inst. 2, 200 sub aliqua -e liber esse. 3, 98 legatum sub impossibili -e relictum (VLP. dig. 28, 7, 1). *ibid.* si quis sub ea -e stipuletur, quae existere non potest. TERT. pudic. 18 sub ⟨qua⟩ -e damnasset. POMPON. dig. 28, 5, 27, 2 sub diversis -bus (FLORENT. dig. 28, 7, 17). VVLG. lev. 25, 24 sub redemptionis -e vendetur. *sequitur* ut, ne, si: PLIN. epist. 4, 13, 10 (ne). 8, 18, 4 (si). SVET. vita Verg. p. 94, 6 sub ea -e, ne. GAIVS dig. 18, 1, 35, 5 quasi sub hac -e, ut. PAVL. dig. 24, 1, 57 sub ea -e, ut (AVSON. 423, 5 AVG. civ. 6, 7 CORP. XIV 246 II 24). INSCR. christ. Rossi 1125 (*a. 584*) sub illa ... -em (*sic*), ut hoc ... non bioletur sepulcrum. COD. Iust. 6, 51, 1, 7 sub -e ... vel casuali vel potestativa vel mixta. cum condicione: PLAVT. Epid. 79 abi in malam rem ... cum istac -e. SEN. suas. 7, 11 vitam cum -e promittere. GAIVS inst. 1, 102 *adoptare* cum quibusdam -bus permissum est (INST. Iust. 1, 11, 3). PAVL. dig. 40, 1, 23 cum ea -e ancillam emptam domino adquisitam, cum qua -e venisse pro poneretur. 16, 2, 9, 1 est admittendum ... sed cum -e. INSCR. Röm. Mitt. 1904 p. 148 cum supra dicta -e. *cf.* CIC. Verr. 4, 118. *nota*: LEX Visig. 3, 2, 8 si puella ... ad ... ingenuum venerit in (*i. sub*) ea -e, ut eum sibi maritum adquirat. sine condicione: QVINT. inst. 5, 6, 1 offerre suum *iusiurandum* sine illa -e, ut. MARCELL. dig. 35, 1, 47 hereditatem sine -e ei dedit. AVG. civ. 21, 18 factum non est ... quod sine ulla -e praedixit. VLP. dig. 29, 1, 15, 4 *heredem facere* ex -e. IAVOL. dig. 35, 1, 67 cui ex sequenti -e legatum debuerit. *cum praepos.* per, in, ad *sim.*: SALL. Iug. 61, 5 per -es ad supplicium traderetur. LIV. 6, 3, 10 *oppidum* non vi captum, sed traditum per -es fuerat. 25, 25, 1 (TAC. hist. 3, 65. GAIVS dig. 40, 7, 31 pr. per eam -em eum iussum esse legatum accipere. PAPIN. dig. 35, 1, 77, 1 POMPON. dig. 36, 2, 22 pr.). LIV. 29, 12, 14 in has -es cum pax conveniret. 29, 12, 15 ut populus in has -es pacem iuberet. 32, 39, 1 in quam -em *civitatem* accepisset. 42, 62, 3 ut secunda fortuna in -em (-e *V*) honestae pacis uteretur (PAVL. dig. 40, 7, 1, 1 destinatam in tempus vel -em libertatem. 38, 2, 44 VLP. dig. 29, 1, 15, 4). SVET. Otho 9 quasi ad -em pacis militibus eductis. PAVL. dig. 45, 1, 8 *tota obligatio* ad -em committi videatur. PAPIN. dig. 8, 1, 4 *servitutes* ad certam -em constitui *non* possunt. MART. CAP. 4, 328 ambitu multiplici circumactum *hominem* ad -es propositas coartabat (*anguis i. dialectica*). VLP. dig. 12, 1, 9 ante diem vel -em non potero agere (INST. Iust. 4, 6, 33ᵇ MARCIAN. dig. 20, 1, 13, 5). SCAEV. dig. 34, 3, 26 contra -em faceret. PAVL. dig. 12, 6, 65 pr. propter -em. MARCELL. dig. 40, 1, 15 propter mortis causae tacitam -em. SCAEV. dig. 5, 3, 58 filius a patre emancipatus secundum -em testamenti. *non raro accedit ad notionem modi, imprimis in huiusmodi exemplis*: CIC. fin. 5, 55 *ut* neque ulla -e quietem ... possit pati *animus* (*cf.* Verr. 2, 137. 5, 16 Flacc. 43 epist. 11, 14, 2). POLLIO Cic. epist. 10, 31, 4 perferri litterae nulla -e potuerunt. BELL. Afr. 79, 1 nulla -e cogere adversarios poterat, ut ... descenderent. HIRT. Gall. 8, 40, 1 neque ab oppugnatione recedi ... ulla -e posse. BELL. Hisp. 5, 3 pari idem -e Pompeius facit. 5, 7 si qua -e posset adversarios in aequum locum deducere. *cf. p. 133, 62 sqq. 135, 16.* *notio dubia*: LEX met. Vipasc. (Corp. II 5181) 18 qui mancipia ... de -e vendiderit (8). *cf. Hübner, Corp. II p. 796.*

B ***speciatim*** *de -e* uxoria, *de sponsalibus vel nuptiis contrahendis, sive agitur de re uxoria sive de concubinatu* (*cf. Köhm, Altlat. Forschungen [Lips. 1905] p. 22 sq.*): *cf.* PAVL. FEST. p. 62 conventae -o dicebatur, cum primus sermo de nuptiis et earum -e habebatur. CIC. Lael. 34 *amores adulescentum* dirimi ... interdum contentione vel uxoriae -is vel commodi alicuius. *fortasse huc pertinet fabula Atellana Pomponii* Condiciones (NON. p. 507). PLAVT. Trin. 488 -em hanc, quam ego fero et quam abs te peto, dare atque accipere ... te volo. Aul. 237 tu -em hanc accipe ... atque eam desponde mi. 476. Mil. 952 tibi -o nova et luculenta fertur (TER. Phorm. 579 hanc -em si cui tulero extrario). Truc. 849 ut aliam -em filio inveniat suo (SEN. contr. 1, 6, 9 honestam -em nuptiarum inventam). Stich. 138 vos capitis -em ex pessuma primariam. Trin. 455 -em hanc repudies (IVLIAN. dig. 23, 2, 11 cuius -em ... patrem non repudiaturum). 159 ut eam in se dignam -em conlocem. Aul. 476 narravi ... consilium meum de -e hac (CIC. Att. 6, 4, 2 *Tulliae* de -e ... scripsi. SVET. Claud. 26 de -bus continuo tractaret. ARNOB. nat. 4, 20). CIC. Cael. 36 hinc licet -es cotidie legas. Phil. 2, 99 filiam eius ... eiecisti, alia -e quaesita et ante perspecta (LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 35 tu ipsa di⟨gnam con⟩dicionem quaereres p⟨ara⟩resque. LIV. 3, 45, 11 -em filiae quaerendam esse. SVET. Aug. 69 -es quaesitas per amicos *esse.* MARCIAN. dig. 23, 2, 19 ARNOB. nat. 4, 20). NEP. Att. 12, 1 nullius -is non haberet potestatem. LIV. 3, 48, 8 eamne liberorum procreandorum -em *esse*? 36, 11, 2 invitum *patrem* se gravioris fortunae -i illigantem. SEN. contr. 7, 6, 1 qui (*adv.*) ... aliter -em matris nostrae habere potuisset? 7, 6, 9 fastidiebam iam eas -es. QVINT. decl. 309 p. 216, 21 amiseram puellae optimae -em. PLIN. epist. 1, 14, 9 in -bus deligendis 1, 10, 8 *Pompeius* inter altissimas -es generum ... elegit. SVET. Iul. 27 Octaviam ... -em (-e *codd. dett.*) ei detulit. Aug. 63 multis ac diu, etiam ex equestri ordine circumspectis -bus. Galba 5 *Galba* remansit in caelibatu neque sollicitari ulla -e amplius potuit. APVL. apol. 73 me ad aliam -em reservarem. GAIVS dig. 24, 2, 2, 2 -e tua non utor (*formula dissolvendi sponsalia*). VLP. dig. 23, 1, 18 plerumque -es interpositis personis expediuntur. 50, 14, 3 -is vel amicitiae ... proxeneta. CAPITOL. Aur. 19, 7 *Faustinam* -es sibi et nauticas et gladiatorias elegisse. LAMPR. Heliog. 8, 6 -es bene vasatorum hominum. *cf.* 5, 3. IVST. 11, 7, 8 tam pulchra -o prima regni felicitas videbatur. DON. Ter. Hec. 509 magna fiducia -em filiae asserit: quando iam si Pamphilus nolit, paratum alterum dicit esse (*maritum*). COD. Iust. 5, 4, 18 in -is delectum mulieris voluntas repugnat sententiae propinquorum. 5, 1, 1 renuntiare -i. SIDON. epist. 2, 4, 3 te -i huic meritorum ratio praefecit. PLAVT. Trin. 501 pro di immortales, -em quoius modi! 746 ea -o huic vel primaria est. Stich. 118 utra sit -o pensior, virginemne an viduam habere. 51 me quidem haec -o nunc non paenitet. TER. Hec. 241 quae vobis placitast -o datur. PS. TER. Andr. alt. exit. 5 non nova istaec mihi condiciost. BRVT. Cic. epist. 1, 17, 6 quae -es essent Atticae nostrae. SEN. frg. 39 quosdam *deos* caelibes relinquimus, quasi -o defecerit. MART. 11, 52, 2 -o est melior si tibi nulla, veni. AVSON. 163, 14 *Arborium* pauperis Aemiliae -o implicuit. *metonymice*: TER. Andr. 79 *mulier* accepit -em. MART. 3, 33, 2 libertina mihi proxima -o est. 5, 17, 2 tibi noster eques sordida -o est. QVINT. decl. 257 p. 52, 5 coepi bona esse -o.

II *i. q.* ***potestas, optio***: VAL. MAX. 1, 5, 1 paucis verbis de domicilio futuri summi imperii confirmata est -o. PLIN. nat. 36, 20 *Praxiteles duas Veneres* fecerat simulque vendebat, alteram velata specie, quam ob id praetulerunt, quorum -o erat, Coi. SEN. contr. 7 praef. 7 non detuli -em. VLP. dig. 5, 2, 8, 12 -o ei deferri debet, utrum ... volet (38, 5, 1, 12 utrum ... an). 38, 5, 1, 13. PAPIN. dig. 36, 3, 5, 1 defertur -o cavendi. MARCIAN. dig. 29, 2, 55 -o coheredi ... defertur, ut aut ... aut .... PAVL. dig. 26, 7, 16 eam -em adulescenti deferre, ut. VLP. dig. 26, 2, 17 pr. *praetor tutoribus* detulit hanc -em, si et ipsis velint satisdare. SEN. contr. 7 praef. 6 iurisiurandi -o aliquando delata ab adversario (VLP. dig. 12, 2, 34, 7. 22, 3, 19, 4 PAVL. dig. 12, 2, 26, 2). QVINT. decl. 313 p. 229, 18 lex talem -em iudicii facit ... ut. VLP. dig. 12, 2, 34, 7 -e iurisiurandi non utetur. IVST. 1, 6, 6 rogat, si -o ponatur, utrius vitae sortem legant.

III *status* (*cf.* TERT. adv. Marc. 1, 29 p. 332, 26 -es statuum *dei*): **A** ***animantium*** *i. q. fortuna, sors, dignitas*: *cf.* QVINT. inst. 5, 10, 26 (unde argumenta sumi possunt) ... -is etiam distantia: nam clarus an obscurus, magistratus an privatus, pater an filius, civis an peregrinus, liber an servus, maritus an caelebs, parens liberorum an orbus sit, plurimum distat. FORTVN. rhet. 2, 1 p. 103. **1** *generatim*: CIC. Catil. 3, 27 non eadem est fortuna atque -o illorum (Mil. 92 ⟨in⟩ infimi generis hominum -e atque fortuna. epist. 6, 6, 11 ut non in causa pari eadem sit et -o et fortuna omnium. BRVT. Cic. ad Brut. 1, 16, 1 pudet -is ac fortunae. LIV. 22, 59, 10). Mur. 56 ea -e erat in hac civitate natus, ut ... deberet (div. 2, 93 omnes eodem tempore ortos ... eadem -e nasci. epist. 5, 16, 2. 5, 18, 1 qua -e omnes homines et quibus temporibus nos nati simus. SEN. dial. 4, 10, 3 hac -e nati sumus. *cf.* LVCR. 2, 300 CIC. leg. 1, 22. SEN. dial 11, 5, 1 *p. 131, 67*). Mil. 79 imaginem huius -is meae. Phil. 4, 12 qua -e victuri simus. epist. 7, 17, 3 ubi sis hibernaturus et qua spe aut -e. VATIN. Cic. epist. 5, 10ᵃ, 3 longe alia -e ego sum quam ceteri. CAES. Gall. 7, 19, 3 iniquitatem -is (LIV. 39, 36, 8). BELL. Hisp. 29, 7 ut tali -e contenderent ad victoriam. HOR. epist. 2, 1, 152 fuit intactis quoque cura -e super communi (*i. periculo*). LIV. 5, 44, 1 -is meae oblitum (8, 21, 1. 8, 28, 4. 9, 5, 14 SEN. dial. 6, 11, 4 *al.*). 21, 42, 4 inter eiusdem -is homines (*i. captivos*; *cf. p. 133, 48*). 25, 6, 6 non de -e nostra queror (SEN. dial. 11, 18, 6 nihil de orbitate, nihil de -e mea querar). SEN. contr. 2, 2, 4 o -em meam! VAL. MAX. 3, 4, 2 prosperum -is suae eventum. 9, 12, 1 in eam -em redactum ut ... haberet. 9, 13 ext. 1 specie alienam, re vera suam -em deplorasse (SCHOL. Hor. sat. 1, 1, 108 omnes alienas -es laudant, suas vituperant). SEN. dial. 6, 11, 1 quae deinde ista suae publicaeque -is oblivio est. 7, 15, 6. 9, 10, 4 adsuescendum est -i suae. 9, 11, 10 omnem -em versabilem esse. benef. 6, 20, 2 nostra et horum -o dissimilis est. epist. 30, 11 in ea -e se esse in qua nemo non est. 94, 8 conspectum suae -is. 99, 8 omnes *homines* eadem -o devinxit. PHAEDR. 3, 7, 7 eadem est -o tibi (*i. opulenta vita*). PLIN. epist. 9,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

2, 2. SVET. Aug. 17 pro -e cuiusque sustinuit ac fovit *liberos*. Dom. 2 quo magis et aetatis et -is admoneretur. QVINT. inst. 4, 1, 13 multo magis *contingit ad benevolentiam* sexus, aetas, -o (*cf.* TERT. apol. 1 omnem sexum, aetatem, -em, etiam dignitatem transgredi ad hoc nomen *christianum*. resurr. 55 CAPITOL. Aur. 18, 5. MAX. epist. p. 2 nullam apud Christum distantiam et -em... haberi nec sexum). inst. 3, 8, 50 -em vitamque. decl. 254 p. 43, 22 litem iniustam -e (*sc. litigantium*). APVL. flor. 22 p. 103 neque in ea re *dives* quicquam efficit -e. CALL. dig. 47, 21, 3, 2 poena plectendi sunt pro persona et -e et factorum violentia. TERT. apol. 48 ut eadem qualitas animae in eandem restauretur -em, etsi non effigiem. AMM. 22, 7, 8 sine -is discrimine (26, 10, 10 aequatio). PORPH. Hor. carm. 4, 11, 25 ne quid avide et supra -em nostram appetere conemur. CLAVD. 18, 31 maculam minorem -is. VEG. mil. 3, 25 in simili -e. SVLP. SEV. chron. 2, 39, 7 Rhodanium ... eadem -o (*i. exilium*) implicuit. *nota*: SIDON. epist. 3, 3, 6 eo -is accesseras, ut. *c. gen.*: CIC. Verr. 4, 59 de decuriis, de civium Romanorum -e in arationibus disputo. 4, 70 haec -o fuit ... aratorum, ut (*cf.* CAES. Gall. 3, 22, 2 LIV. 28, 34, 5). Rab. Post. 35 testium. Cael. 22 -i omnium civium providisse. VAL. MAX. 2, 7, 15 cum eos ... ultra mortuorum -em relegasset. 6, 9, 14 quid *Marii* -e inconstantius aut mutabilius? SEN. benef. 3, 11, 2 alia -o parentum est (QVINT. inst. 10, 3, 8 oratoris). epist. 85, 32 dissimilis esset gubernatoris -o et sapientia (102, 12 horum et illius. PLIN. nat. praef. 6 publicantium et nominatim tibi dicantium). QVINT. inst. 3, 8, 36 duplex -o *deliberantium*. 6, 1, 34 rei. 3, 10, 2 nisi si -o personarum quaestiones variaverit (PS. QVINT. decl. 14, 5 abstulit fidem -o personae. TERT. bapt. 18 pro cuiusque personae -e ac dispositione, etiam aetate, cunctatio baptismi utilior est). SVET. Vit. 1 nisi ... de familiae -e variatum esset. TERT. nat. 2, 3 quae -o eius (*mundi*), eadem utique erit et elementorum et membrorum. ARNOB. nat. 7, 5 ira ab his (*deis*) longe et ab eorum -e disiuncta est. DICT. 4, 3 quoniam *Penthesilea* naturae sexusque -em superare ausa esset. VVLG. eccl. 3, 19 aequa utriusque (*hominis et iumentorum*) -o (*συνάντημα ἕν*). AVG. serm. ed. Mai 4, 3 omnium canum una -o. *adde*: CALP. decl. 52 neque ... -e gladiatoria quicquam est humilius. *c. dat.*: SALL. epist. Pomp. 7 meo et hostium exercitui par -o est. AVG. civ. 5, 17 nonne Romanis et ceteris gentibus una esset eademque -o? CLAVD. 8, 220 altera Romanae longe rectoribus aulae -o. *accedunt adiectiva*: VAL. MAX. 6, 9 praef. ex -e a b i e c t a atque contempta emersisse claritatem (SVET. Cal. 35 nullus tam abiectae -is fuit). CIC. epist. 6, 1, 6 non a f f l i c t i o r e -e quam ceteri *sis futurus*. IVST. 32, 1, 3 quae -o tanto a m a r i o r illis quanto serior fuit. TERT. apol. 27 desperata -o *daemonum*. PLANC. Cic. epist. 10, 24, 8 d u r i o r e -e bellum sustinemus (HIRT. Gall. 8, 7, 7 miseriore ac duriore ... -e decertare. VAL. MAX. 4, 7 praef. durae atque asperae -is sodalicium. VLP. dig. 3, 3, 35, 3 durior -o procuratoris. AVG. civ. 13, 19 in hac durissima -e constituit etiam bonas animas). QVINT. decl. 266 p. 87, 28 i n i q u i o r e -e dicturus sum hodie causam (AVSON. 417, 26 iniqua ferendo -o est oneri). VELL. 2, 23, 5 homines m i s e r r i m a e -is (SEN. contr. 7, 1, 9. CVRT. 7, 1, 37 o miseram -em meam. SEN. dial. 10, 19, 3 omnium occupatorum -o misera est. SVET. Dom. 21 principum. GALLICAN. Avid. 2, 5 imperatorum. *cf.* SEN. contr. 7, 5, 15 miserabilem ... pueri -em esse. EDICT. imp. Diocl. 1, 10 ad sensum miserrimae -is). SEN. contr. 9, 6, 1 victoris -o p e s s i m a (exc. dura) est (SEN. epist. 115, 17 ullos esse -is peioris. clem. 1, 17, 1 pessima autem -e sub ⟨homine⟩ hominem esse. *cf.* LIV. 25, 6, 15 deteriore -e sumus. SVET. Iul. 86. TERT. nat. 2, 13 deterioris -is ... esse voluerunt *Caesares*). SVET. Aug. 2 a quibus ... familia defluxit -e d i v e r s a. Nero 57 cum ... extitisset -is i n c e r t a e qui ... iactaret (*cf.* CIC. Catil. 3, 2). CIC. epist. 12, 22, 1 bellum gessimus ... non p a r i -e, contra arma verbis (LACT. epit. 54, 5). CIC. epist. 4, 4, 2 m e l i o r est tua quam nostra -o. div. in Caec. 25 ut meliore et honestiore -e sit quam qua ipse vult. Cato 68. BRVT. Cic. epist. 1, 17, 1 eo meliore -e ... vituperabit. CAES. Gall. 6, 12, 6 meliore -e atque aequiore imperio se uti. civ. 1, 85, 2 bona -e et loco et tempore aequo confligere. LIV. 4, 60, 4. 42, 30, 6. SEN. contr. 7, 6, 5 melioris -is sunt vitiatae quam virgo. SEN. epist. 79, 6 -o optima est ultimi *sc. eandem rem describentis*. dial. 11 (12), 5, 1 bona -e geniti sumus. CIC. leg. 1, 22 hominem p r a e c l a r a quadam -e generatum esse. *nota*: PLIN. epist. 1, 10, 8 Pompeius provinciae princeps, inter altissimas -es. ARNOB. nat. 5, 44 *quae allegoriae esse possent* in mercennariis -bus ac servitutibus *deorum*?

2 *fere i. q.* *n a t u r a, saepissime sic coniungitur* h u m a n a c o n d i c i o (*fere i. q. infirmitas hominis*): CIC. Tusc. 1, 15 quantum mali de humana -e deieceris. nat. deor. 2, 36 non sit deterior mundi potius quam humana -o. epist. 6, 6, 12 communis quasi legis et humanae -is recordatio (Tusc. 3, 34 meditatio). LIV. 23, 5, 11 expertem omnis iuris et -is et linguae prope humanae. SEN. contr. exc. 8, 1 hoc -o humana vel pessimum habet. VAL. MAX. 6, 3, 1 supremus ... humanae -is honos. 8, 13 pr. longissimos humanae -is terminos. *cf.* 3, 4 ext. 1. 4, 7 ext. 2. 9, 2 ext. 11 habitum ... caelestis roboris humanae -i denegatum. SEN. epist. 71, 6 maiora ... quam recipit humana -o. 110, 4 omnia humana -e metire. SCAEV. dig. 34, 2, 38, 2 si mihi per -em humanam contigerit, ipsa faciam (*cf.* PS. APVL. Ascl. 32 quantum possibile est per -em sensus humani). ARNOB. nat. 5, 12 Agdestis -is habebatur humanae. TERT. adv. Marc. 1, 3. nat. 1, 10 p. 79, 4 *Homerus* divinam maiestatem humana -e tractavit. scorp. 6 imbecillitas -is humanae (VLP. dig. 29, 2, 30, 6 naturam. HIER. epist. 96, 20 fragilitas. AVG. civ. 14, 9 infirmitas). HIL. trin. 10, 47 *deus* habens in se ... constitutionem humanae -is in partu. EDICT. imp. Diocl. 2, 17 rarum ... est humanam -em sponte beneficam deprehendi. HIER. epist. 98, 8 quod *Christus* ex omni parte temperatum humanae -is exhibens sacramentum perfectam similitudinem nostrae -is assumpserit. AVG. civ. 4, 27 quod *Hercules et alii* homines fuerint et humana -e defecerint (*cf.* PORPH. Hor. carm. 3, 2, 22). 9, 12 humanae -is (*opp.* deorum). PHYSIOGN. 33 cupidum gloriae ultra -em humanam. SCRIB. LARG. 122 quod dicturus sum, supra h o m i n i s spem -emque est. HIL. in Matth. 16, 2 contra -em hominis ... incorruptus emergens *Iesus*. CIC. Tim. 41 ut igitur *genera* m o r t a l i -e (*Plato 41ᶜ θνητά*) generentur. *cf.* Phil. 14, 33 pro mortali -e vitae immortalitatem estis consecuti. VELL. 2, 2, 2 quantas *virtutes* perfecta ... mortalis -o recipit. 2, 104, 3. AVG. civ. 19, 27 in hac -e mortali et corpore corruptibili (PLIN. nat. 7, 173 haec est -o mortalium. PLIN. paneg. 5 AVG. civ. 22, 19). AVG. serm. ed. Mai 6, 1 c a r n a l i s. TERT. adv. Marc. 2, 16 p. 356, 24 in homine corruptoriae -is. *adde* VAL. MAX. 9, 12 praef. humanae vitae -em praecipue primus et ultimus dies continet (*hinc explicatur* ELEG. in Maec. 1, 118 cur nos *homines* angusta -e sumus). SEN. epist. 91, 8 tota sortis humanae -o. dial. 4, 2, 2 *vitia* -e quadam humanae sortis eveniunt. CIC. Tusc. 3, 59 de hac c o m m u n i hominum -e (*cf.* Mur. 55 Balb. 18 Flacc. 6). TERT. apol. 23 *Christus* homo communis -is (ARNOB. nat. 1, 37). AVG. civ. 15, 4 -em cogitans casusque communes. 22, 22 poenae ad -em pertinent communem. *absolute ponitur*: TERT. bapt. 10 p. 209, 10 Iohannem a domino missum ... ceterum humanum -e. AMM. 25, 3, 15 quotiens -o melior (*i. animus*) a deteriore (*i. corpore*) secernitur. AMBR. apol. Dav. I 4, 15 quod peccavit -is est, quod supplicavit correctionis. Iob 1, 6, 17. 2, 3, 10 infirmitas -is est. SALV. eccl. 1, 7 *homo* his in futuro adhaereat -e, quibus hic adhaesit affectu. CORP. III 3551 qui suscitabit, cui⟨u⟩s -o (*i. potestas*) est. PAPYR. Britann. 229, 16 (*a. 166*) tradedisse ei mancipium ... bonis -bus (*i. sine vitiis*). PAPIN. dig. 21, 1, 54. *cf.* PORPH. Hor. epist. 2, 2, 18 illa *mancipia* cum -e emisti. TERT. anim. 15 p. 321 dispositionem animae humanae de -e b e s t i a r u m praeiudicarint. *cf.* HIER. epist. 126, 1. APVL. Plat. 2, 20 anima d e o r u m se -i conciliat.

3 *in iure*: **a** *c i v i l i*: CIC. Verr. 4, 147 qui verbo decumas vendiderit, re et -e et lege ... decumas aratoribus nullas reliquas fecerit. Mur. 60 iniquam legem et miseram -em instituet periculis hominum. SEN. benef. 4, 39, 1 alia -o est in credito, alia in beneficio. 4, 39, 4 cum -o promittentis mutata sit (MACER dig. 48, 19, 10, 1 -em suam permutant. MOD. dig. 37, 14, 12 statum -is). QVINT. inst. 5, 10, 116 ut alia sit -o heredis, alia victoris, quia ad illum ius, ad hunc res transeat. decl. 372 p. 411, 16 pater tuus eram iure praesentis -is. PLIN. epist. 10, 56, 5. 10, 70, 2 est huius domus -o talis. TERT. virg. vel. 5 mulier non natura nomen est uxoris, sed uxor -e nomen est mulieris. *ibid.* maritorum. *ibid.* futurae -is nomen. ARNOB. nat. 4, 29 cuius fuerit -is Venus, cuius operae, cuius quaestus. *saepissime ap. ICtos*: GAIVS inst. 2, 113 videntur ergo melioris -is esse feminae quam masculi (PAPIN. dig. 1, 5, 9). 3, 118 sponsoris vero et fidepromissoris similis -o est, fideiussoris valde dissimilis. VLP. dig. 19, 1, 13, 17 emptoris. 28, 1, 22, 1 testium. 49, 14, 29 eius qui delatorem corrupit, ea -o est ut pro victo habeatur. 14, 1, 1 cuius -is sint vel quales. 27, 6, 11, 1 cuiuscumque -is fuerit vel sui iuris vel alieni. 18, 7, 1 in ea -e est, ut (10, 2, 49 ne. 42, 8, 6, 1 *al.*). SCAEV. dig. 18, 1, 81, 1 quo iure quaque -e *praedia sunt*. LABEO dig. 32, 29 pr. quia alia -o esset in uxore. PAPIN. dig. 46, 1, 49, 2 in duriorem -em acceptus. IVLIAN. dig. 41, 1, 37, 2 diversa -o est fructuarii et servi communis. *nota*: QVINT. decl. 320 p. 255, 27 quid est iustius quam compositum patrimonium habere *socios* -e unius? *adde* LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 1, 21 *te* sub -em tutelae legitumae venturam.

b *p u b l i c o*: *cf.* ARNOB. nat. 3, 39 servi milites magistri non sunt personarum nomina, sed officiorum, -um et munerum. CIC. rep. 1, 43 inest in ea -e populi similitudo quaedam servitutis. 1, 49 cum par non sit -o civium. leg. 3, 41 qua quisque sit lege, -e (Quinct. 50 Verr. 6, 180). Verr. 6, 49 *populorum* ius varium et disparem -em fuisse (*cf.* 4, 12. LIV. 8, 14, 11 Cumanos ... eiusdem iuris -isque cuius Capuam esse). 6, 50 sustulisti ius imperii, -em sociorum. 2, 81 *hominibus* populi R. -e sociis, fortuna servis, voluntate supplicibus. Planc. 11 est enim haec -o liberorum populorum praecipueque huius principis. CAEL. Cic. epist. 8, 9, 2 *Galliae* in eandem -em quam ceterae provinciae vocantur. CAES. Gall. 1, 28, 5 quos ... in parem iuris libertatisque -em atque ipsi erant receperunt. LIV. 2, 29, 8 si alia aliorum sit -o (32, 10, 4). 8, 2, 13 Campanorum aliam -em esse. 23, 35, 9 qua ex -e quisque esset miles factus. 25, 40, 4 dispar ut causa *civitatium*, ita -o erat. 36, 28, 6 cuius -is essent, senserunt *Aetoli* (*cf.* VAL. MAX. 3, 2 ext. 9 QVINT. inst. 3, 6, 100). EDICT. imp. Claud. de Anaun. (Corp. V 5050, *a. 46*) 22 -o Anaunorum et Tulliassium et Sindunorum. SEN. benef. 3, 11, 1 parentium -em sacravimus (*i. privilegiis auximus*). epist. 47, 16 qui hominem aut ex veste aut ex -e quae vestis modo nobis circumdata est, aestimat (= MACR. sat. 1, 11, 10). LEX Malac.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

(Corp. II 1964) 1, 15 eiusdem -is (2, 44 Qvint. inst. 6, 3, 81. 11, 1, 66 Svet. Nero 23 Gaivs inst. 1, 29. 30). Qvint. inst. 6, 3, 34 si aut nationes totae incessantur aut ordines aut -o aut studia multorum. Tac. hist. 2, 72 -e fugitivus, nomine Geta. Svet. Aug. 40 cum et de numero et de -e ac differentia eorum qui manu mitterentur, curiose cavisset. Claud. 18 commoda constituit pro -e cuiusque: civi ..., Latino ..., feminis. 25 nihilo deteriorem virtutem aut -em suam praedicantes (Marcian. dig. 40, 15, 1, 4 si in deteriorem -em quis statum retractaret ..., si in meliorem, veluti pro servo libertus dicatur. Plin. paneg. 70). Frontin. strat. 1, 1, 3 occultandae -is eius (*centurionis*) causa. Gaivs inst. 1, 78 qui nascitur ... matris -i accedit (Ivlian. dig. 1, 5, 26 sequitur. *cf.* Gaivs inst. 1, 67 ad patris -em accedit). Tert. orat. 22 p. 194 mulieres omnis ordinis, omnis -is. idol. 18 p. 51. Vlp. dig. 40, 7, 9, 3 statuliberi -o ... immutabilis est. 48, 22, 7, 13 si ex diversis provinciis oriri videatur propter -em vel suam vel parentis. 40, 1, 4 in eam -em redigitur, ut libertatem adipiscatur (*cf.* Lex Malac. 3, 26). Optat. 3, 4 p. 82, 15 inter dominos et servos -o mutabatur. Avg. civ. 10, 1 p. 402, 25 coloni ... -em debent genitali solo. Vincent. Ler. 17 p. 26, 31 non solum privatae -i, sed ipsi quoque reverendus imperio *Origenes*. Plin. nat. 4, 36 Thessalonice liberae -is (4, 46. 57). Mod. dig. 1, 5, 21 libertinae (Porph. Hor. sat. 1, 2, 47). Const. veteran. 23 p. 859 *cives* qui peregrinae -is probati erant (Svet. Claud. 25 Plin. epist. 10, 5, 2 Gaivs inst. 1, 128. Corp. III 12283, 8 [*Athenis, a. 121*] peregreinae -is [*gr.* Ἑλληνα]). Plin. nat. 3, 91 Latinae -is Centuripini (Svet. Vesp. 37).
servorum: Cic. off. 1, 41 infima -o et fortuna servorum (*cf.* Balb. 24 Rab. perd. 15. Cael. 57 communi -e servitutis uti. parad. 39 -em durissimae servitutis. Sen. epist. 80, 4 mancipia -is extremae). Caes. Gall. 3, 10, 3 -em servitutis odisse. Sen. benef. 3, 18, 1 *servum* -o sua eo loco posuit. dial. 5, 14, 3 *illum* animo magis quam -e mancipium (Tert. idol. 18 p. 52 illi etiam -e servi erant). Call. dig. 48, 20, 1 pr. servilis -o irrogatur. Traian. Plin. epist. 10, 32, 1 *damnati* in -em ministrorum retrahuntur. Svet. gramm. 21. Tac. Germ. 24 servos -is huius (*i. dediticios, de quibus* Gaivs inst. 3, 75 pessimae -is homines). Vvlg. lev. 25, 42 non veneant -e servorum (οὐ πραθήσεται ἐν πράσει οἰκέτου). Avg. civ. 19, 16 ut ... filiorum sortem a servorum -e distinguerent. *cf.* 19, 15 -o ... servitutis ... imposita peccatori. 4, 5 servilis -is vincla. Cod. Iust. 1, 19, 1 (*a. 296*) licet servilis -o ... capax non sit. *hinc saepius est fere i. q. servitus*: Clavd. 8, 616 tristis -o pulsata fronte recedit. Pavl. Nol. epist. 29, 4 si *servus* tantum -is officia dependerit (Macr. sat. 1, 11, 10 -em casus adsignat, *ex* Sen. epist. 47, 15 *qui* ministeria). Avg. conf. 9, 9, 19 *matronas* memores -is superbire adversus dominos non oportere. serm. ed. Denis 21, 4 *puer* incurrit in -em. civ. 19, 15 ut homo homini -is vinculo subderetur. Evgraph. Ter. Andr. 28 p. 176, 7 neque in -e vivit neque in turpi officio servitutis. Ennod. opusc. 3, 158 p. 372, 9 cum se ad -em liberator inpelleret. Cod. Iust. 1, 12, 6, 9 persona domestica vel -i subdita. Alc. Avit. epist. 35 -is personae ipsae (*i. captivi, cf.* Ambrosiast. in Eph. 4, 8 *Christus* captivos, quos ... propriis captos peccatis in -e tenebant, abstulit). Greg. M. epist. 9, 144 nulli ... -i obnoxium *puerum* (2, 37). 5, 26 si nulli -i vel corpori (*sc. militiae*) teneris obnoxius. *meton. de ipso servo*: Greg. Tvr. Mart. 2, 4 *qui* corpus a debilitate et -em absolvit ab onere.

B *rerum* *i. q. qualitas, natura, causa; non raro inest pleonasmus quidam*: Cic. leg. 3, 3 nihil ... tam aptum est ad ius -emque naturae ... quam imperium (Sen. dial. 12, 1, 1). epist. 5, 18, 1 ea ... videtur -o impendere legum, iudiciorum, temporum, ut (Plin. nat. 25, 24 ea -o vitae est, ut. 26, 20 haec est ... animorum -o, ut. Qvint. decl. 266 p. 86, 14. Ivst. 41, 5, 2 loci ea -o est, ut. *al.*). Cic. Catil. 4, 22 est uno loco -o melior externae victoriae quam domesticae, quod (Marcell. 12 cum ipsius victoriae -e omnes victi occidissemus). epist. 7, 3, 4 optima vivendi -o esset (6, 22, 2. Brvt. or. frg. Quint. inst. 9, 3, 95 cum hoc vivendi nulla -o est [*i. vivi non potest*]. Hor. sat. 2, 8, 65 haec est -o vivendi [Lact. inst. 5, 14, 16]). Cic. Catil. 2, 14 non modo administrandae, verum etiam conservandae rei publicae (Flacc. 87). 3, 2 nascendi (Sen. dial. 8, 4, 1 epist. 11, 6). Brvt. Cic. ad Brut. 1, 17, 6 bona -o serviendi. Caes. Gall. 6, 10, 2 iniquam pugnandi -em. Tac. ann. 1, 6 imperandi. *cf.* Colvm. 4, 24, 18 in iis recidendis.
Caes. civ. 3, 110, 4 *erat* certa ... vitae -o. Pvblil. D 12 mortis -o optima est (Verg. Aen. 12, 880 cur *mihi* mortis adempta -o? Lact. opif. 4, 4 *cf.* Prop. 3, 2, 20 *p. 135, 42*; Avson. 239, 4. 362, 21 Evgipp. Sev. 43, 2). Sall. Catil. 21, 1 belli. 20, 6. Hor. epist. 1, 1, 51 cui sit -o dulcis sine pulvere palmae? Manil. 3, 130 qua (quo *al.*) constat honoris -o. Cels. 4, 14. 8, 10, 7 tam misera ... -o vulneris sit. 4, 14 *morbi*. Sen. benef. 2, 11, 5 eadem beneficiorum -o est. 4, 1, 3 non potest alia *beneficii* -o esse (nat. 2, 13, 1 alia ... -o nostrorum ignium est). dial. 7, 1, 2 non eadem hic quae in ceteris peregrinationibus -o est. rem fort. 2, 5 ad hanc -em cuncta gignuntur. epist. 38, 2 eadem est ... praeceptorum -o quae seminum. 65, 3. 74, 23. 76, 13. 87, 36 alia est commodorum -o, alia bonorum. 107, 2 eadem vitae -o est, quae balnei, turbae, itineris (Lex Salpens. [Corp. II 1963] 1, 18 Qvint. inst. 6, 3, 55. 7, 4, 6. 9, 2, 67. 10, 1, 36). nat. 6, 1, 11 eorum locorum. benef. 2, 31, 4 pessima optimae rei -o est. 3, 7, 5 causae bonae. 6, 11, 3 *voluntatis*. 6, 23, 6 quam non intra homines humani imperii -o sit. epist. 66, 5 triplex *bonorum* -o est. 87, 27 dissimillima ... utriusque rei -o est. 95, 8 quam dissimilis sit aliarum artium -o et huius. Colvm. 1, 5, 4 *al.* -o loci. 4, 12, 1 regionis -o (6, 2, 12 Frontin. aq. 18 strat. 2, 6, 6). 12, 4, 4 conditurae. Plin. nat. 17, 80 si id -o largita non sit. 18, 187 quod si neget -o. 31, 27 haec insidiosa -o est, quod quaedam *aquae* etiam blandiuntur aspectu. Qvint. inst. 1, 5, 28 ut metri quoque -o mutet accentum. 2, 13, 4 mutabit *rationem* praesentis -o discriminis. 3, 8, 64 secundum ipsius quae tractabitur rei accommodandam dicendi rationem. *cf.* 11, 1, 48 *dicendi virtutes* effici -e causarum (4, 2, 25). 3, 10, 4 *crimini* petitionum -o par est. 5, 1, 4 ut quaeque -o litium poscet. 9, 4, 84 versuum propria -o est. *al.* decl. 245 p. 5, 13 non est in depositis simplex -o. 321 p. 258, 16 -o indicii (*t. t.*). *al.* 328 p 289, 19 dura est -o interrogationis (*cf.* Brvt. Cic. ad Brut. 1, 16, 10). 305 p. 198, 19 misera -o necessitatis. 312 p. 226, 24. p. 227, 19 militiae. Tac. dial. 37 eloquentiae. Agr. 27 iniquissima haec bellorum -o est. ann. 14, 55 praesens -o. Ps. Apvl. herm. p. 270 permanente -e veritatis aut falsitatis. Tert. nat. 2, 4 materiae -o vocabulum sequitur. pudic. 2 paenitentiae. 12 veniae. ieiun. 12 novissimorum temporum. fug. 8 substantiae utriusque. adv. Marc. 1, 2 summi magni. 1, 18 tam divinae magnitudinis quam humanae mediocritatis. anim. 9 haec -o proprietatis de ceteris accidentibus corpulentiae praeiudicabit. 27 concubitum libido, non -o foedavit (castit. 9 leges videntur matrimonii et stupri differentiam facere ... non per -em rei ipsius). anim. 52 est multimoda -o causarum. Itin. Alex. 13 -o situs vires aequaverat. Arnob. nat. 7, 38 ludi nec ad suam formam -emque curati. 7, 42 *feminas* ab negotiis publicis -o fragilitatis (Lampr. Diad. 1, 5) excepit. *cf.* Lact. opif. 12, 15 mortalitatis. 3, 13 unum quodque animal aut ratio instruat necesse est aut -o naturae. Ivst. 2, 3, 13 naturalis fatorum -o. Hil. in Matth. 10, 15 passionum. 16, 2 non cibi -e confectus. Dict. 2, 42 nostris per -em hiemis quietis. 4, 15 senectae. Hil. in psalm. 136, 10 obscurum sit per -em latinitatis. Qverol. p. 16, 2 *fortunae*. Hier. epist. 98, 18 substantiarum diversa est virtus atque -o. Pavl. Pell. 540 instabilis ... aevi. Ennod. opusc. 2, 3 p. 288, 15 necessariam dicendi nimis ineptam esse -em. Ven. Fort. carm. 9, 2, 1 aspera -o et sors inrevocabilis horae! carm. app. 1, 1 -o belli tristis, sors invida rerum! *nota*: Cic. ad Q. fr. 1, 1, 8 *ut te* nulla -o pecuniae (*i. occasio pecuniae comparandae*) ... ab summa integritate ... deduxerit. Liv. 34, 62, 14 cuius condicionis res fuerit. Sen. dial. 2, 7, 5 quaedam *scelera* eius -is sunt ... ut. benef. 7, 14, 3. nat. 7, 2, 1 num cometae -is sint ⟨eius⟩ cuius superiora. 7, 27, 3 eiusdem. epist. 117, 3 sapere ... eiusdem -is esse. Qvint. inst. 3, 6, 30. 4, 2, 9 -is huius esse ... plerasque caedis causas. decl. 249 p. 21, 5. Corp. III 7086, 6 (*c. a. 113/114*) *certamen* ⟨eiusdem con⟩dicionis sit. Tert. spect. 13 utraque species idolorum -is unius est. anim. 40 *caro res est* alterius -is. 2. carn. 11 *qui* animam ... humanae -is ostenderit. anim. 53 *arbitris* ipsarum corporalium -um. adv. Val. 29 *animae* naturificatae iam spiritalis -is germanitate ... obtinebunt salutem. Ps. Ambr. apol. Dav. II 3, 16 corporeae -is fuisse infirmitatem. Porph. Hor. carm. 2, 18, 34 pari mortalitatis -i. 3, 1, 8 infimos et maximos isdem -bus vitae subiectos esse. *saep.* Cic. Verr. 4, 15 -em amicitiae ... convellere et commutare. part. or. 44 conquerenda -o communis periculi. Marcell. 12 a quo etiam ipsius victoriae -o visque devicta est. Planc. 6 accusationis -em sequar (Rab. Post. 16 Val. Max. 4, 7, 2 Sen. nat. 2, 1, 5 Papin. dig. 8, 4, 17). rep. 1, 7 non praecipuam, sed parem cum ceteris fortunae -em subire. Liv. 42, 59, 10 pacis honestae -em habiturum *eum esse* (*ubi duplex sensus subest*). Pomp. Trog. Iust. 38, 7, 6 se diversam belli -em ingredi. Sen. contr. 2, 3, 3 nosti -em legis tuae. 9, 2, 25 -em violatam maiestatis. Val. Max. 3, 3 ext. 4 terrae -em ... expromit. 4, 1 ext. 3 ipse sibi -em exilii placidiorem reddidit. 5, 4 ext. 1 -em (cognitionem *Perizon.*) praesentis spectaculi ... renovant. 6, 4 ext. 4 *legati* miseram fortitudinis suae -em testati sunt. 7, 7, 7 fori ac lupanaris separandam -em. Sen. dial. 11, 20, 2 -em circumfusi maris ... perspicit. epist. 107, 7 hanc rerum -em mutare non possumus (Qvint. inst. 1, 5, 27 decl. 334 p. 317, 5 Traian. Plin. epist. 10, 119. Avr. Vict. Caes. 28, 7 -e loci mutata. Pavl. dig. 45, 1, 2, 2 -o obligationis immutatur). epist. 118, 16 *ultima adiectio* novam illis aliamque quam in qua fuerunt -em inprimit. Colvm. 11, 3, 42 papaver et anethum eandem habent -em sationis. Qvint. inst. 1, 2, 13 pleraque ... hanc -em habent, ut (Ivlian. dig. 41, 4, 7, 1 *partes* propriam ac separatam -em habent. Vlp. dig. 46, 3, 12, 3). 4, 1, 26 cognita cuiusque controversiae -e. Svet. Cal. 60 -em temporum ... aestimare. Tert. idol. 1 cetera quoque crimina ... -em suam repraesentant. resurr. 57 -em, non naturam reformandi *potestas*. castit. 3 aufer (*ibid.* removisti) ... -em comparationis. adv. Hermog. 39 *materia* participet cum *deo* ... -es aeternitatis. Firm. math. 6 p. 84ᵛ col. 1 -es (condictiones *trad.*) stellarum. Hil. in Matth. 12, 13 responsionis ipsius -em retorsit. Svlp. Sev. chron. 2, 5, 3 proposita ... eis -o poenarum (*est*). Edict. imp. Diocl. I 7. *nota*: Corp. XIII 2016 si fati -em reddidero (*i. si mortua ero*). *de condicione agrorum*: Frontin. grom. p. 2, 2 *ager divisus adsignatus* habet -es duas. Sic. Flacc. grom. p. 153, 4 fit, ut *limites* ad occupatoriam -em recidant. Vlp. dig. 39, 3, 1, 23 -bus agrorum quasdam leges esse dictas. *cf.* Cic. leg. agr. 2, 57 non agri -e *se* defendunt. Sen. suas. 3, 1 non in aliam -em deus fudit aequora, quam ne omnis ex voto iret dies. Val. Max. 8, 15

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ext. 3 locum ... in formam -emque templi redigendo (PAVL. dig. 39, 3, 2, 6 in pristinam locum -em redigi). LVCR. 2, 300 *corpora* gignentur eadem -e (LEX Malac. [Corp. II 1964] 1, 15). BELL. Hisp. 31, 2 *congressus et clamor* pari erant (erat *codd.*) -e. OV. trist. 3, 14, 52 *libellum* sortis ... excusa -e meae. 3, 5, 54. Pont. 1, 2, 74 ultimus hic qua sit -e locus. 2, 5, 16. 4, 12, 2. VAL. MAX. 3, 8 ext. 4 privati adfectūs -e miserabilis reus. 5, 3, 3 praesidium ... cladis -e inplorare. PLIN. nat. 29, 28 -e insidiosissima auctoritatem pessimis boni faciunt. QVINT. inst. 11, 1, 7 ornatus omnis non tam sua quam rei, cui adhibetur, -e constat. TAC. Agr. 45 nobis tam longae absentiae -e ... amissus est. SVET. Vit. 15 dilectum ... ea -e ... egit, ut. APVL. Plat. 1, 15 corporis habitus et figura membrorum alia -e sunt optima. mund. 9 aer nubilis (nubili *F*) -bus (coitionibus *Modius, fortasse recte*) cogitur. TERT. apol. 48 *ratio* aevum ... ita destinata et distincta -e conseruit, ut. nat. 2, 5 habitatio ista mundi circulorum -bus foederata. AVIAN. fab. 35, 6 *simia* dissimili natos -e (*i. modo*) rapit. ARNOB. nat. 5, 37 et ira et satisfactio suis moribus et -bus (*i. non allegorice*) dicta sunt. AVG. civ. 8, 25 in terra -e carnis habitamus. MART. CAP. 8, 880 *Stilbon* radiis solaribus -e partium liberatus. CLAVD. MAM. anim. p. 182, 3 *anima* inclusa ... -e substantiae. EVGRAPH. Ter. Andr. 569 et amicitiae ratione et -e utilitatis impulsus. CIC. rep. 2, 47 conservat ... eos ... quam optima in -e vivendi. Verr. 4, 98. QVINT. decl. 377 p. 422, 3 in eadem -e et parricidii et mortis est militiae metus. SEN. suas. 3, 1 non sub eadem -e (*i. sorte*) sidera sunt? CIC. epist. 5, 16, 4 ereptus ex his miseriis atque ex iniquissima -e vitae. SEN. epist. 44, 5 *animo* ex quacumque -e supra fortunam licet surgere. SVET. Vesp. 10 accedentibus novis *litibus* ex -e tumultuque temporum. Otho 4. LIV. 45, 4, 6 loqui de statu et -e suae fortunae. SEN. contr. 2, 5, 15 quaeri de -e iuris. BRVT. Cic. ad Brut. 1, 16, 4 non de servitute, sed de -e serviendi recusatum est a nobis. VAL. MAX. 1 praef. de -e *cultus deorum*. TERT. apol. 1 *veritas* nihil de causa sua deprecatur, quia nec de -e miratur. GREG. TVR. Franc. 2, 34 *scripsit Avitus* de mundi principio et diversis aliis -bus libros. GREG. M. epist. 4, 37 ut de status sui -e pulsetur (*i. accusetur*). 9, 174 de status sui -e ... questus est. *cf. supra p. 130, 53.* COLVM. 4, 24, 2 pro -e suae positionis. *al.* QVINT. inst. 3, 6, 15 pro -e causarum. 5, 7, 24 SVET. Iul. 16. TERT. bapt. 14 pro -e tunc temporis. spect. 15 anim. 8. 20. 37. 56. VLP. dig. 39, 2, 15, 7 *praetor* tempus pro -e operis determinabit. *al.* IVST. 2, 1, 12. HIL. in psalm. 65, 3 translationis. ITIN. Eucher. p. 126, 8 platearum. SEDVL. op. pasch. 2, 4 p. 200, 18 peccati. AVELL. p. 15, 31 praesentis iudicii. p. 29, 1. PAVL. PELL. 606 senectae. PROP. 3, 2, 20 *non pyramidum sumptus* mortis ab extrema -e vacant. PLIN. nat. 15, 51 a -e castrati seminis *mala appellantur*. AMBR. exc. Sat. 1, 4 qui exceptum se putet esse debere a -e moriendi, qui non sit exceptus a -e nascendi?

iuncturae, *potissimum ad I*: **1** verbales: condicio: cessat: MARCIAN dig. 20, 1, 13, 4. convenit: CAES. civ. 3, 10, 8 NEP. Hann. 6, 2 LIV. 30, 40, 14. 38, 11, 1. deficit: IVLIAN. dig. 30, 81, 9. SCAEV. dig. 28, 5, 83 *et saepius*. deficitur: IVLIAN. dig. 28, 5, 38, 3 post defectam -em (VLP. dig. 35, 1, 10 pr.). SCAEV. dig. 28, 6, 48, 1 potest defici -o. evanescit: VLP. dig. 28, 7, 6. exsistit: CELS. dig. 28, 5, 60, 4 *saepissime apud ICtos*. extat: GAIVS dig. 45, 1, 141, 8 VLP. dig. 32, 11, 11. intercedit: CIC. Quinct. 71. intervenit: QVINT. decl. 311 p. 223, 26. manet: CIC. epist. 2, 7, 4 IVLIAN. dig. 7, 1, 35, 1. optingit: IAVOL. dig. 40, 7, 28, 1 PAVL. dig. 36, 2, 21 pr. patet: LIV. 30, 31, 4. pendet: GAIVS dig. 28, 5, 33 *et saepissime apud ICtos*. placet: PHAEDR. 3, 13, 12. *cf. p. 128, 8.* sequitur: IVLIAN. dig. 46, 1, 16, 5 VLP. dig. 23, 3, 9, 1. supervenit: VLP. dig. 26, 10, 3, 7 PAVL. dig. 40, 13, 4. tenet: PAPIN. dig. 12, 1, 37. transit: GAIVS dig. 21, 2, 54, 1 (ad emptorem). *al.* venit: PAPIN. dig. 35, 1, 99 VLP. dig. 42, 4, 7, 14 MARCIAN. dig. 20, 1, 13, 5. condicionem: abnuere: TAC. hist. 3, 66. accipere: PLAVT. Cas. 292 VARRO rust. 2, 1, 3 CIC. Att. 8, 3, 3 epist. 16, 12, 3 CAES. Gall. 2, 15, 6. 4, 13, 1. 5, 41, 7 BELL. Afr. 90, 2 BELL. Hisp. 13, 5 NEP. Dat. 8, 6 LIV. 4, 10, 2. 22, 58, 5. 29, 1, 9. 31, 13, 8. 37, 45, 19 SEN. contr. 7 praef. 7 VELL. 2, 49, 3 SEN. epist. 26, 6 CVRT. 4, 11, 19. 7, 11, 27. 9, 7, 18 SCAEV. dig. 40, 5, 41, 10 *et saepius apud ICtos*. APVL. flor. 14 p. 48. addere: IMP. HADR. Vlp. dig. 48, 18, 1, 27 *et saepius in DIG.* SPART. Hel. 3, 8. adferre: CAES. civ. 3, 17, 6 CVRT. 4, 11, 19. adicere: HIL. in Matth. 10, 21 IAVOL. dig. 35, 1, 54 pr. *et saepius in DIG.* adimere: VLP. dig. 34, 4, 3, 9. admittere: LIV. 30, 3, 7 vix auribus admisit. PAVL. sent. 3, 4ᵇ, 1. adpetere: BELL. Alex. 39, 1. adponere: IAVOL. dig. 35, 1, 56 *et saepius in DIG.* adprobare: DICT. 2, 47. adripere: SVET. rhet. 30. adscribere: GAIVS dig. 36, 1, 65, 8 *et saepius apud ICtos*. aspernari: NEP. Cim. 1, 4 TAC. hist. 3, 80. celare: SCAEV. dig. 21, 2, 69, 5. complere: MOD. dig. 31, 32, 1. concipere: VLP. dig. 35, 1, 7 pr. 45, 1, 7. condicere: TERT. adv. Marc. 4, 6. conferre: CIC. Phil. 12, 27 PAPIN. dig. 12, 1, 37 ad praesens tempus. 28, 5, 71 ad secretum alienae voluntatis. VLP. dig. 28, 7, 10 in praeteritum. POMPON. dig. 28, 3, 16 in futurum. VLP. dig. 31, 1 pr. in arbitrium alterius. *talia saepius.* conscribere: LIV. 26, 24, 8. 27, 44, 9. 34, 35, 1 VLP. dig. 38, 17, 2, 44 plenius -em conscriptam. consummare: QVINT. decl. 336 p. 322, 23. dare: CIC. Catil. 4, 1 Vatin. 28 BELL. Hisp. 13, 5 LIV. 30, 42, 15 IAVOL. dig. 50, 16, 217, 1 *et saepius in DIG.* ARNOB. nat. 1, 12 SVLP. SEV. chron. 1, 44, 3. decernere: CORP. XIV 2795, 9. detrahere (*i. adimere*): GAIVS inst. 3, 177 VLP. dig. 28, 5, 9, 6. 34, 4, 3, 9. dicere: LIV. 29, 12, 13. 30, 30, 24. 30, 37, 1. dimittere: CAES. civ. 1, 26, 2. discutere (*syn. rumpere*). VELL. 2, 48, 5. dissimulare: VLP. dig. 40, 7, 9, 1. ēdere: LIV. 34, 35, 3. eligere: MOD. dig. 35, 1, 51 pr. evertere: TERT. adv. Marc. 1, 3. excipere: SCAEV. dig. 21, 2, 69, 3. exigere: GAIVS dig. 36, 1, 65, 10. explere: IAVOL. dig. 40, 7, 28 pr. *et saepius in DIG.* exponere: APVL. flor. 18 p. 88 IVST. 30, 3, 8. exprimere: IVLIAN. dig. 35, 1, 26 pr. *et saepius in DIG.* exquirere: CIC. Balb. 45. exstinguere: IVLIAN. dig. 28, 5, 38, 4. 30, 96, 4 VLP. dig. 36, 1, 18, 7. facere: PROC. dig. 31, 48 pr. *et saepius in DIG.* ferre (*i. proponere*): PLAVT. Rud. 957 (ei). 1030. 1040 *al.* CIC. Quinct. 85 S. Rosc. 30 (ut). prov. 46 (ut). Phil. 7, 2 (*opp. parere*). 13, 36. epist. 16, 12, 3 (ut). CAEL. Cic. Att. 8, 14, 2 (ut). 8, 16, 1. 10, 9ᵃ, 1 CAES. Gall. 4, 11, 3 civ. 1, 24, 6. 1, 32, 6 BELL. Afr. 25, 3 (ut). LIV. 2, 13, 2 (Romanis). 8, 5, 4 (utrisque). 10, 19, 8. 22, 58, 7. 27, 30, 14 victor victori sibi ultro -es ferre. 34, 59, 2. 37, 1, 5 (iis). 37, 45, 13 quas pares paribus ferebamus -es, easdem nunc victores victis ferimus. 38, 39, 7. 39, 43, 5 (ut). SEN. suas. 7, 10 (ei). CVRT. 4, 11, 1 AMM. 25, 7, 6. finire: PAPIN. dig. 35, 1, 73 -es morte legatariorum finiuntur. frangere: SCHOL. Hor. carm. 4, 4, 49. iactare: LIV. 38, 25, 5 (iactae *B Φ*, actae *M*). imperare: ITIN. Alex. 11 Aspendiis -e imperata. AVG. civ. 3, 18 (Carthaginiensibus). impetrare: AMM. 17, 14, 3 (id ipsum -um robore pari impetraturi). implere: ALF. dig. 28, 5, 45 *et saepius in DIG.* QVEROL. p. 54, 2. imponere: BELL. Alex. 65, 4. LIV. 6, 31, 4 (patribus, ne). AMM. 17, 12, 21. incohare: LIV. 42, 46, 1. inferre: PAPIN. dig. 50, 17, 74 non debet alteri per alterum iniqua -o inferri. inicere (*i. adicere*): IVLIAN. dig. 30, 6 (legato) *saepius in DIG.* iniungere: GAIVS dig. 35, 1, 69 (personae). inserere: POMPON. dig. 31, 11 pr. (legato). VENVL. dig. 45, 1, 137, 6 (inserta) *saepius.* CALL. dig. 35, 1, 82 (legato insita). inspicere: TERT. monog. 3. mereri: LACT. epit. 47, 4. movere: SVET. Iul. 75. mutare: VLP. dig. 28, 5, 9, 6 CORP. XII 4393. XIV 2795, 14. observare: PAVL. dig. 22, 1, 12. occupare: QVINT. inst. 5, 6, 5. omittere: IVLIAN. dig. 38, 2, 20, 4 VLP. dig. 28, 7, 8 pr. CORP. XII 4393. peragere: LIV. 45, 11, 11 PS. QVINT. decl. 5, 20. perturbare: CIC. off. 3, 108. petere: CAES. civ. 3, 10, 8 SALL. Iug. 79, 8 LIV. 27, 15, 3. 30, 42, 15. ponere: LIV. 34, 58, 1 QVINT. decl. 245 p. 6, 1 (frugalitati). 257 p. 51, 23. 323 p. 274, 9. 343 p. 354, 25. p. 353, 10 (petitoribus). p. 356, 11. 344 p. 357, 10 (*sequitur acc. c. inf.*). PS. QVINT. decl. 5, 4 p. 92, 8. POMPON. dig. 28, 3, 16 *et saepius in DIG.* postulare: VELL. 2, 48, 5. praescribere: SCAEV. dig. 35, 2, 27 PAPIN. dig. 35, 1, 77, 3. 35, 1, 101, 2. praestare: VLP. dig. 17, 2, 14 (ei). praetermittere: HYG. fab. 100 p. 93, 16. probare: CIC. Att. 7, 14, 1. 8, 8, 1 SALL. Iug. 79, 9. pronuntiare: AFRIC. dig. 40, 7, 15, 1 SCAEV. dig. 21, 2, 69, 2. 5. proponere: CIC. Cluent. 42 (ut). 129. 154 HIRT. Gal. 8, 3, 5 CIRIS 187 (miserae). FEST. p. 314 SVET. Aug. 32 SCAEV. dig. 21, 2, 69 pr. APVL. apol. 68 (-em obstinate propositam). AMM. 17, 5, 2. 27, 5, 9. 28, 5, 4 MART. CAP. 4, 328 CASSIAN. conl. 15, 2, 3. rapere: VAL. MAX. 7, 3, 3 PETRON. 80. recipere: VELL. 48, 5 TAC. ann. 2, 81 SVET. Galba 9. recusare: LIV. 30, 16, 14. 37, 36, 7 HYG. astr. 2, 5 p. 39, 4. referre: PLAVT. Rud. 1032 LIV. 21, 13, 1. 30, 37, 7 IVST. 31, 3, 9. reicere: BELL. Alex. 39, 1. remittere (*i. condonare*): GAIVS dig. 32, 14, 1 *et saepius in DIG.* renuntiare: CIC. Verr. 1, 16 LIV. 34, 59, 7. repudiare: RHET. HER. 4, 24, 34 CIC. Quinct. 46 Phil. 13, 37 BELL. Afr. 25, 3. respuere: CIC. Cael. 14 CAES. Gall. 1, 42, 2 rumpere: VELL. 2, 48, 5. scindere: IAVOL. dig. 35, 1, 56 IVLIAN. dig. 35, 1, 23 scribere: LIV. 31, 19, 5 servare: VLP. dig. 14, 3, 11, 5. 50, 6, 2 spernere: VAL. MAX. 2, 7, 15. statuere: CIC. Balb. 25 (ut). Rab. Post. 15 IVST. 6, 1, 3 AMM. 17, 12, 9. subire: CAES. Gall. 7, 78, 2 TAC. hist. 4, 65. submovere: PAVL. sent. 3, 4ᵇ, 1. substituere: PS. APVL. herm. p. 266. supprimere: VLP. dig. 40, 7, 9, 1. suscipere: TERT. Scap. 1. suspendere: PAPIN. dig. 10, 2, 34 *et saepius.* temperare: POMPON. dig. 35, 1, 4 pr. temptare: TAC. ann. 1, 56 SVET. Aug. 17. tollere: PAVL. dig. 44, 7, 44, 6. tractare: LIV. 44, 13, 9. trahere: POMPON. dig. 28, 5, 1. transferre: VLP. dig. 40, 5, 4, 6. volutare: LIV. 34, 36, 4. ad condicionem (*vel* -es): accedere: CIC. Verr. 4, 69 Att. 8, 15, 3 QVINT. decl. 323 p. 271, 20. adducere: BALB. Cic. Att. 8, 15 a, 1 HIRT. Gall. 8, 3, 4. depecisci: CIC. Verr. 4, 60. descendere: CIC. inv. 2, 174 CAEL. Cic. epist. 8, 8, 9. perducere: CIC. Quinct. 27 SEN. suas. 7, 11. recurrere: CAES. civ. 2, 16, 3. venire: CIC. inv. 2, 73 Verr. 4, 62. 146. vocare: TAC. hist. 3, 70. in condiciones: concedere: LIV. 2, 33, 1 (ut). descendere: DIFF. Suet. p. 276 R. incidere: APVL. flor. 18 p. 89. condicioni: adsentiri: AMM. 27, 5, 9. impedimentum facere: PAVL. dig. 40, 5, 33, 1. obligari: IVLIAN. dig. 46, 1, 16, 1. parere: IAVOL. dig. 35, 1, 40 pr. 35, 1, 55 *et saepissime in DIG.* satisfacere: NERAT. dig. 40, 7, 17 IVLIAN. dig. 30, 84, 7 POMPON. dig. 35, 1, 111. SCAEV. dig. 40, 5, 41, 9 (fieri satis). 40, 5, 41, 17. condicione: defici: IAVOL. dig. 40, 7, 28 pr. AFRIC. dig. 35, 1, 31 Pamphilam defectam -e. VLP. dig. 28, 7, 8, 7 non videbitur defectus -e heres. *al.* excipi: PAVL. sent. 4, 12, 2 -e venditionis excipi potest. inligare: LIV. 33, 12, 13 non iis -bus inligabatur rex, ut. stare: CIC. Att. 7, 15, 2 (-bus). epist. 16, 12, 4. uti: CIC. orat. 235 Quinct. 85 Verr. 2, 150 Cluent. 150 leg. agr. 2, 6 Att. 7, 19 MAT. et TREB. Cic.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Att. 9,15,1 Ov. Pont. 1,3,64 VAL. MAX. 6,4 ext. 3. 8,1 absol. 10 QVINT. inst. 9,2,95. de condicione: agere: CIC. Att. 7,15,2 CAES. Gall. 5,37,2 LIV. 3,53,3. 8,37,2. 32,39,10. 37,12,2. convenire: LIV. 42,25,11. disceptare: CAES. civ. 1,24,6. disserere: LIV. 33,12,6. senatum habere: CIC. epist. 16,12,3. tractare: NEP. Eum. 5,7 QVINT. decl. 339 p. 338,17. in condicione: manere: CIC. Att. 7,15,3 Verr. 1,16 Tull. 20. ponere: QVINT. inst. 7,4,27 *criminis* pendentis et adhuc in -e positi. sub condicione: FILASTR. 98,4 *anima* sub legis -e posita. a suis condicionibus fugere: CIC. epist. 16,12,4. a -e resilire: PS. ASCON. Verr. p. 131.

2 *nominales*: *epitheta*: aequa: CIC. Phil. 13,37. 13,36 (aequissimas. Quinct. 46). CAES. civ. 1,26,4 LIV. 8,5,4. 28,7,15. 38,8,3. 9,4,3 (victis ac victoribus). IVST. 22,8,15. 31,3,9. *cf.* CAES. Gall. 1,40,3 aequitate -um. AMM. 20,8,11 -um aequitatem. bona: CIC. Verr. 4,138 ad Q. fr. 2,2,1 (valde bona). VAL. MAX. 8,1 absol. 10 PAPIN. dig. 21,1,54 VLP. dig. 26,7,7,2 *al.* casualis (*opp.* potestativa): COD. IVST. 6,51,7. certa: CAES. civ. 1,9,6 Ov. fast. 4,320 FEST. p. 314 TERT. anim. 11. commoda: CIC. epist. 13,14,2 (*superl.*). confragosa: PLAVT. Men. 591. non credenda: AVG. civ. 3,3. derisoria: MARCIAN. dig. 28,7,14. difficilis: AMM. 17,10,9. 25,7,6. dura: VITR. 10 pr. 1 QVINT. decl. 257 p. 51,23 GAIVS dig. 35,1,63,1 POMPON. dig. 35,1,35 *al.* AVG. civ. 3,3. 3,18. efficax: PAVL. dig. 44,7,44,2. fallax: LIV. 27,44,9. falsa: PAPIN. dig. 35,1,72,7. foeda: HOR. carm. 3,5,14. gratiosa: GELL. 4,18,3. gravis: POMPON. dig. 35,1,35 (gravior). honesta: LIV. 28,7,15. impar: VEG. mil. 3,11. impossibilis (cui natura impedimento est, quo minus existat INST. Iust. 3,19,11): LABEO dig. 28,7,20 pr. ἀδύνατος. POMPON. dig. 35,1,6,1 VLP. dig. 45,1,7 pr. *al.* iniqua: CIC. epist. 6,4,4 Att. 8,11d,6. *cf.* LIV. 42,41,6 -is iniquitatem. intolerabilis: SEN. suas. 7,10. iusta: AMM. 14,10,10. lenis: SVET. Aug. 65 (*comparat.*). levis: POMPON. dig. 35,1,35 (*superl.*). VLP. dig. 18,2,4,6 (*comparat.*). luculenta: PLAVT. Rud. 1407. magna: SVET. Iul. 3. mala: CIC. Att. 8,3,3. mollis: APVL. apol. 92 GELL. 4,18,3. par: CIC. Quinct. 85. perplexa: AMM. 25,7,6. *cf.* 17,8,3 -um perplexitate. possibilis: PAVL. sent. 3,4[b],1 POMPON. dig. 28,3,16 *al.* potestativa (*opp.* casualis). COD. IVST. 6,51,7. promiscua (*i. in arbitrium collata, opp. in eventum collata vel quae in aliquo casu consistit*): PAVL. dig. 35,1,11,1. pura: VLP. dig. 29,4,1,8. rata: PAPIR. dig. 50,12,13,1. regia: CIC. Att. 12,12,1. salubris: VELL. 2,48,5 (*superl.*). secreta: SPART. Hel. 3,8. sera: SVET. Aug. 17. supervacua: POMPON. dig. 36,2,22,1. tacita (*i. quae tacite inest*): PAPIN. dig. 23,3,68. temeraria: APVL. flor. 18 p. 87. tolerabilis: LIV. 23,12,10. toleranda: LIV. 38,8,3. torta: PLAVT. Men. 591. turpis: SEN. suas. 7,11 MARCELL. dig. 29,1,29,2. *cf.* GAIVS dig. 36,1,65,7.

synon. et iuxta posita: *ad I*: foedus: CIC. Balb. 15. lex: CIC. Verr. 4,62. 70. 118 Phil. 12,27 Planc. 41. LIV. 38,38,2 *amicitia* his legibus et -bus esto. VELL. 2,25,1 TERT. adv. Marc. 1,3. pactio: CIC. Balb. 15 inv. 2,73 Verr. 4,69. 1,16 top. 82 off. 1,21. 3,108. perscriptio: QVEROL. p. 54,4. *ad II*: potestas, optio, electio. *ad III*: dignitas: TERT. resurr. 55. dispositio: TERT. bapt. 18. forma: VAL. MAX. 8,15 ext. 3 SEN. dial. 10,19,1 ARNOB. nat. 7,38. fortuna: LIV. 22,59,10 BRVT. Cic. ad Brut. 1,16,1. habitus: VAL. MAX. 3,3 ext. 4. institutio: TERT. virg. vel. 5. ius: LIV. 23,5,11. 8,14,11. natura: TERT. nat. 2,8. qualitas: TERT. cult. fem. 1,2 apol. 48. sors: SEN. suas. 3,1 SVET. Cal. 35 ARNOB. nat. 1,37. 5,12 QVEROL. p. 16,2 THEOD. PRISC. 2,61. status: CIC. epist. 12,22,4 LIV. 45,4,6 TERT. adv. Marc. 1,28. virtus: HIER. epist. 98,18.

opp. ad I: arma: *p. 128, 30. 34.* bellum: *p. 128, 38. 49.* CVRT. 4,11,13 regnum occupare ... -e, non bello. ferrum: VELL. 2,3,3. vis: *p. 128, 32. 35.*

condiciōnābilis *v.* condicionalis *l. 74.*

condiciōnālis, -e *a* condicio. 1 *condicionem habens adiunctam, hypotheticus*: *in re grammatica*: PALAEM. Char. gramm. I p. 227,10 '*si*' subiunctivis ... iungitur, quotiens -is et incertus sermo est (DOSITH. gramm. VII p. 419,27). p. 228,19 quotiens ... '*ne*' rei dubiae et quasi -i aptatur. PS. APVL. herm. p. 266 *propositio* substitutiva vel -is. MAR. VICTORIN. rhet. 1,9 p. 183,14 per -em quaestionem id est hypotheticam ingreditur propositionem. MART. CAP. 4,407 praedicativum et -em syllogismum. 4,343. 414. 422. BOETH. herm. sec. 3,9 p. 243,26 duabus ... his necessitatibus demonstratis, una -i, altera simplici. herm. prim. 3,9 p. 194,4 *propositiones*, quas hypotheticas vel -es vocamus. in top. Cic. 4 p. 348,2. *in iure*: GAIVS inst. 4,119 condemnationem. dig. 30,65 pr. legatum. 35,1,107 *al.* TERT. scorp. 8 -es illas minas regis excutiunt. 9 persecutionem -em (condicionabilem *B*). pudic. 18 temporali et -i et non perpetua severitate. 19 sine ulla -i damnatione. adv. Marc. 3,23 comminatio (adv. Iud. 13 anim. 52). 2,22 recusationem. SCAEV. dig. 35,1,80 eas causas, ... in fideicommissis non (*del.?*) pro -bus observari oportet. dig. 28,6,48,1 substitutio. VLP. dig. 26,8,8 contractus. 50,16,54 creditores. 34,3,5,2 debitoris. 34,4,9 datio. 14,4,7 pr. debitum (COD. IVST. 4,18,2,1). 18,2,2 pr. emptio. 30,3 fideicommissum. 28,7,10 pr. institutio. 40,5,4,5 libertates *al.* MARCIAN. dig. 29,2,52,1 in -em partem (*hereditatis*) substitutum. SERV. Aen. 4,696 sicut et fata quae dicuntur denuntiativa, sunt alia fata quae -ia vocant (*i. quae sub aliqua condicione eventura sunt*).

2 *de mancipiis* (*cf.* condicio *p. 133,39*). AVG. in psalm. 145,3 ita serviat nobis sicut -e mancipium. COD. Theod. 10,1,5 per -es servos. COD. IVST. 10,1,7,1. *vice substantivi*: TERT. idol. 12 -is eram (*i. servus*). AVG. c. Faust. 22,55 p. 650,18 *ut* per hanc -em libera illa uxor ... filios heredes regni suscipiat. COD. Theod. 8,1,3 actuarios -es (8,1,5). 8,1,7 numerarios -es. COD. IVST. 8,17,11 *testes* licet -es sint, quos vulgo tabularios appellant.

adv. **condiciōnāliter** *i. q. sub condicione*: *cf.* GLOSS. V 661,7 -r promisit. GAIVS dig. 35,1,17,3 si -r concepta sit causa. TERT. adv. Marc. 4,12 -r deum indicentem ferias. 4,34 illum -r nunc fecisse divortii prohibitionem. VLP. dig. 26,8,8 auctoritas non -r, sed pure interponenda est. PAVL. dig. 46,3,98,5 -r stipulari. MARCIAN. dig. 30,88 non -r expressisset. INST. Iust. 2,20,31 si -r enuntiata fuerit causa. *i. q. tamquam servus, ut videtur*: AVG. c. Faust. 6,5 p. 291,7 cum ista omnis creatura usibus hominum quodammodo -r serviat.

condiciōnārius, -i *m. a* condicio. *qui condicionem (v. p. 129,71) praestat, sensu obscaeno*: CANON. Migne 56,694[B] nec fas esse confidat quisque pontificum bigamos aut coniugia sortientes ab aliis derelicta ... vel corpore vitiatos vel condicionarios ... divinis servituros applicare mysteriis.

ˣ**condīco**, -dīxī, -dictum, -ere *a* con *et* dicere. GLOSS. συντάσσομαι μετὰ παραγγελίας. condicit συντάσσεται, συγκόπτει, συντρίβει, ὑποτάσσει. condixit statuit, decrevit. condici εἰς πρόσωπον ἀγωνίζεσθαι. V 661,24 condixit matrimonio. *legitur inde a* PLAVTO, *saepissime apud* ICTOS. *vetusta formula ap.* LIV. 1,32,11 *v. l. 63.*

I ***dicere***, *indicere*: **A** *i. q.* *denuntiare*: PAVL. FEST. p. 64 -ere est dicendo denuntiare. GAIVS inst. 4,18 -ere ... denuntiare est prisca lingua (GLOSS. II 394,15 INST. Iust. 4,6,15. THEOPHIL. Antec. 4,6,15 condicere ἐστὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν διάλεκτον τὸ παραγγεῖλαι. *cf.* GLOSS. iurisp. cod. Paris. gr. 1357[A]). *usurpatur imprimis in formulis* -o (alicui) ad cenam *vel simpliciter*: -o alicui *vel* aliquo *i. denuntio alicui me apud eum vel alicubi cenaturum esse*: PLAVT. Men. 124 hodie ducam scortum ad cenam atque aliquo -am foras. Stich. 432 eo -xi (-ci *P*, -duxi *A*) in symbolam ad cenam. 447. TVRPIL. com. 183,3 *meretrices* Atticae ut convenerant -erantque cenam apud me. CIC. epist. 1,9,20 cum mihi -isset. NEP. praef. 4 nulla Lacedaemoni vidua tam est nobilis, quae non ad cenam eat [mercede] condictam (*Fleckeis.*, m. conducta *codd.*, *Halm*). SVET. Tib. 42 cenam ea lege -xit. Claud. 21 velut ad subitam -ctamque cenulam invitare se populum. *cf.* SEN. dial. 10,16,3 veniat -ctum tempus cenae. SEN. dial. 9,11,6 sciet hoc sibi cum conciperetur, statim -ctum. LVCAN. 6,330 *Pompeius* in ortus Phoebeos -xit (conduxit *U*, convertit *VG*) iter. GELL. 10,24,9 sacerdotes ..., cum -unt in diem tertium, diem perendini dicunt. TERT. uxor. 2,4 maritus de die -at (concaedat *cod.*) ad balneas (*i. prima iam luce denuntiet se cum uxore lavaturum esse*). VVLG. exod. 8,12 clamavit Moyses pro sponsione ranarum quam -erat Pharaoni (ὡς ἐτάξατο Φαραώ). I reg. 21,2 pueris -xi in illum et illum locum (τοῖς παιδαρίοις διαμεμαρτύρημαι ἐν τῷ τόπῳ). Ier. 47,7 dum dominus praeceperit ei (*mucroni*) adversus Ascalonem ... ibique -erit illi (ἐνετείλατο). SEV. MINOR. p. 734 A diem certaminis. MART. CAP. 1,97 Iuno -it propter praedictorum thalamum iuvenum et nuptialia peragenda uti postridie omnis ... deorum senatus ... convenirent. CASSIAN. inst. 10,20 -ens ei horam. RVRIC. epist. 2,35 p. 420,22 ad synodum -ctam ... venissem. LEX SAL. capit. 4,12,1 domino (-nus *1a*, a domino *1m. 2a*) secrecius cum testibus -atur, ut intra XX noctes *servum* ante iudicem debet praesentare. *nota i. q. dicere*: TERT. pudic. 2 causas paenitentiae delicta -imus (*v. p. 139,46 sq.*). MAR. VICTORIN. ad Iust. 7 non patior ... haec dissonantia pari modo exorta -ere. *adde* GRATT. 433 Vulcano -cta (*i. dicata*) domus. **B** *t. t.* ICTORUM *i. q. condictione sive condicticia actione aliquid repetere*. *cf.* condictio. *absol.*: VLP. dig. 11,5,1,3 ad exhibendum agere vel vindicare vel -ere. *c. genet.*: LIV. 1,32,11 quarum rerum litium causarum -xit pater patratus populi R. patri patrato Priscorum Latinorum ... quas res nec dederunt nec solverunt nec fecerunt. VLP. dig. 44,2,5 si quis mandati acturus ... agat negotiorum gestorum vel -at. POMPON. dig. 12,6,22,1 incerti -am, ut iter mihi concedatur (MARCIAN. dig. 1,6,40,1. PAVL. dig. 19,1,5,1 incerti -ere eum posse ... ut liberetur. VLP. dig. 4,4,16,2 *al.*). VLP. dig. 25,2,17,3 certi -i *res amotas* posse. 19,5,17,2 furti agere possum vel -ere vel ad exhibendum agere. *cf.* 27,3,5 vel depositi vel commodati actione repeti vel -i posse. *aliquid*: VLP. dig. 12,1,9 pr. licet ... nobis ex omni contractu certum -ere (PAVL. dig. 12,2,28,4. MARCIAN. dig. 8,2,35 incertum). IAVOL. dig. 17,1,52 triticum. VLP. dig. 13,3,2 fundum. PAVL. dig. 45,1,83,7 -i etiam mortuus potuit (13,1,3. VLP. dig. 47,2,52,28). IAVOL. dig. 12,4,10 ab eo pecunia -etur. VLP. dig. 35,3,3,10 quae per errorem omissa vel soluta sunt -i possunt. 12,7,1 pr. -ere quantitatem non potest quam non dedit, sed ipsam obligationem. 7,5,5,1 omissam cautionem. 36,4,1 pr. liberationem. *al.* AFRIC. dig. 19,1,30 pr. quasi plus debito solverim, posse me -ere. VLP. dig. 12,6,26,13 -ere quasi indebita. 16,2,10,1 -ere poterit quasi indebito soluto. 12,7,2 quasi sine causa datum. 18,1,29 quasi furtiva res. *alicui algd.*: GAIVS inst. 2,79 extinctae res ... -i furibus et quibusdam aliis possessoribus possunt.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

AFRIC. dig. 16,1,19,5 ego tibi -ere pecuniam possum. PAVL. dig. 19, 5, 5, 2 -i ei potest vel praescriptis verbis agi. 46, 3, 59 si indebitum adiecto solutum sit, stipulatori posse -i. PAPIN. dig. 12, 6, 55 praedoni fructus. LABEO dig. 19, 2, 60, 5 tibi frumentum. VLP. dig. 13, 1, 10, 1. 12, 5, 4, 4 tibi hoc quasi furi. *seq.* ut: VLP. dig. 35, 3, 3, 10 an -i possit ut cautio ista interponatur. PAPIN. dig. 19, 5, 7 -am tibi ut decem reddas. *cf. p. 138, 67.*

II ***communicare,*** *in commune dicere*: **A** *i. q. convenire de aliqua re, transigere*: *cf.* PAVL. FEST. p. 39 -ctum est, quod in commune (-i *codd.*) est dictum. PLAVT. Curc. 5 si status -ctus cum hoste intercedit dies (CINC. Gell. 16, 4, 4). FEST. p. 270 *redemptores* cum quid publice faciendum ⟨a⟩ut praebendum erant. APVL. met. 9, 22 -cta vespertina regressione. 10, 22 -cto pari noctis futurae pretio. apol. 87 -cto loco (IVST. 15, 2, 16 loca iusque coeundi -unt. *cf.* AMM. 20, 1, 1 OROS. hist. 3, 23, 41 CASSIAN. conl. 15, 3, 3. GLOSS. V 661, 18 -amus locum). TERT. adv. Marc. 4, 6 sub illa ... condicione, quae ex utraque parte -cta sit. virg. vel. 11. NEMES. ecl. 4, 8 -ctas (conductas *codd.*) vitant in vallibus ulmos. ARNOB. nat. 4, 20 *uxores* usu farreo coemptione genialis lectuli sacramenta -unt (conducunt *P*). IVST. 3, 7, 14 *indutias* proprio nomine -erant. AMM. 20, 1, 1 cum Scottorum ... excursus rupta quiete -cta loca limitibus vicina vastarent (-cta *et ad* quiete *et ad* loca *trahi potest*). 26, 6, 14 ut ... -ctum est. HIER. epist. 147, 4 tu speluncam illam ... de stupro -urus ingrederis. PAVL. NOL. carm. 21, 602 diem -ere certam. AVG. in psalm. 102, 2 non te excitet -cta forte corruptio. epist. 238, 2 -cto meridiano *placido*. CASSIAN. conl. 15, 3, 3 *plebs* ad -cta sepulchra perrexit. **condictum** *vice substantivi*: *cf.* GLOSS. -ctum absolute dicendum, -ctus vero (-ctave *R*) aut dies aut locus. GELL. 20, 1, 54 quoniam pactum atque -ctum cum rege populi Romani perfide ruperat *Mettus Fufetius*. APVL. flor. 16 p. 65 ad -ctum venire. CHALC. transl. p. 17 qui ... ex -cto resideatis (AMBROSIAST. in I Cor. 7, 5). DON. Ter. Phorm. 54 quia -ctum non fefellerit. ZENO 2, 14, 1 secundum -ctum. VVLG. gen. 18, 14 iuxta -ctum revertar ad te (*non respondent LXX*). AVG. epist. 238, 2 si in fide -cti permaneres. *nota i. q. tributum*: FVLG. myth. 1, 7 credo etiam Pactoli ipsius fluenta -ctis frequentibus desiccassem. **B** *i. q. constituere*: PLIN. nat. praef. 6 cum hanc operam -rem. TAC. Germ. 11 nec dierum numerum, ut nos, sed noctium computant; sic constituunt, sic -unt. ITALA Ios. 11, 5 (Lugd.) *reges* -erunt ad aquam ... pugnare. VVLG. Iob 2, 11 -erant ... ut ... visitarent eum (*παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδόν*). 24, 16 sicut in die -erant sibi (*ἡμέρας ἐσφράγισαν ἑαυτούς* [*ἑαυτοῖς C*], *male vertit* HIER. חִתְּמוּ לָמוֹ). DARES 34 Hecuba ad Achillem, sicut -erat, nuntium mittit. *reddit graecum συντάσσω*: ITALA exod. 39, 11 (Wirc.) secundum quae con⟨di⟩xit (VVLG. praeceperat) dominus Moysi. 39, 7 (Monac.) sicut -xit dominus Moysi. **C** *i. q. simul dicere, consentire* (*cf. συμφάναι, συνομολογεῖν*): TERT. scorp. 14 -erat ... Petrus regem quidem honorandum *esse*. pudic. 7 -o (cum dico *cod.*) Christianum iam peccatorem in parabola utraque portendi. anim. 8 philosphi ex contrariis universa constare -unt. coron. 11 quod (*sc. mortem*) aeque fides pagana -xit. *absolute positum*: adv. Prax. 17 -ente etiam scriptura. *cum dativo ex analogia graecae linguae positum*: adv. Marc. 2, 2 cui (*neutr.*) et apostolus -et (*i.* -it). *translate*: adv. Hermog. 11 *cum* pecora -erint bestiis.

synon.: *ad I*: denuntiare, dicere. repetere. *ad II*: convenire, constituere inter se, constituere. praecipere. consentire.

derivata: (condicio), condictio. condicticius.

condictīcius, -a, -um *a* condicere, condictus. GLOSS. V 661, 23 condicticia formula. IVLIAN. dig. 12, 7 pr. ut ad nihil aliud debitor compellatur, nisi ut cedat ei -a actione. VLP. dig. 12, 1, 24 illa -a actione id persequi debet, per quam certum petitur. COD. Greg. 13, 3, 1 heredibus ... -ae actionis persecutionem competere. *substant.* condictīcia, -ae (*sc. actio*): VLP. dig. 12, 2, 13, 2 neque furti neque -a tenetur, quia -a ... solus fur tenetur. PAVL. dig. 24, 1, 55 quaero, si mulier revocat donationem, an utiliter -a experiatur? INST. Iust. 4, 6, 25 ex lege -a a nostra constitutione oritur. 4, 6, 24 ex qua (*constitutione*) dubio procul est ex lege -am (-a *libri*) emanare. *apud Graecos ponitur* condicticios (*sc. λόγος*): *cf.* THEOPHIL. Antec. 4, 6, 15 *σήμερον ... καταχρηστικῶς λέγεται* condictícios (INST. Iust. condictio) *ἡ ἀγωγή, ἣν ὁ* actωr *κινῶν λέγει.* GLOSS. iurisp. cod. Paris. gr. 1357 A *κονδικτίκιος. ἀπαιτητικὸς λόγος τοῦ οἰκείου δανείου. ἢ ἔστιν ἀπαιτητικὸς λόγος τοῦ κατὰ πλάνην καταβληθέντος χρέους. καὶ λέγεται οὗτος κονδικτίκιος ἰνδέβι[κ]τος ἐκεῖνος δὲ κονδικτίκιος δανειακός.* *ibid. ἰνδέβιτος κονδικτίκιος. ὃν κινῶ εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ κατὰ πλάνην καταβληθέντος.* COD. Iust. 1, 3, 45, 6 *κινεῖν τὸν* ex lege condictícion. THEOPHIL Antec. 3, 14, 1 *κινῶ τὸν* condictícion. 2, 8, 2 *δοθήσεται αὐτῷ ὁ* condictícios. *ibid. ὑπεύθυνον τῷ* condicticíῳ. *ibid. τίκτεται γὰρ κἀνταῦθα ὁ* condictícios. 3, 14 pr. *ἐκ ... τούτου συναλλάγματος ἀγωγὴ τίκτεται καὶ λέγεται* condictícios. 3, 14, 1 *ὁ μὲν δανειακὸς* condictícios *ἀπὸ συναλλάγματος συνίσταται* (*i. condictio ex contractu oritur*). 4, 6, 14 *διὰ τοῦ* furtívu condicticíu (*i. furtiva condictione*; 4, 6, 18). *ibid. ὑπέξελέ μοι τὸν* furtívon condictícion.

⁕**condictio,** -ōnis *f. a* condicere. GLOSS. II 394, 15 *παραγγελία* denuntiatio ..., interdictum. condicere est denuntiare prisca lingua, nunc vero -em omnem in personam actionem dicimus (*cf. p. 140, 12 sqq.*). *συνταγὴ μετὰ παραγγελίας. συνταγή.* -es (*an* condiciones?) pactiones (*cf.* CIC. top. 82). *legitur praeter* QVINT. decl. (*l. 23*) *fere apud solos* ICTOS; *cf.* condico *et de re Kipp, PW. III 847 sq.*

i. q. denuntiatio (*cf.* condico *p. 138, 27*): PAVL. FEST. p. 66 -o in diem certum eius rei, quae agitur, denuntiatio. SERV. Aen. 3, 117 -o id est denuntiatio, cum denuntiatur, ut ante diem tertium quis ad inaugurandum adsit. *ibid. Anchises* ostendit -em in tertium diem. *hinc natus t. t. ICTORUM*: GAIVS inst. 4, 18 (*cf.* GLOSS. *p. 139, 83*) condicere ... denuntiare est prisca lingua. itaque haec quidem actio proprie -o vocabatur; nam actor adversario denuntiabat, ut ad iudicem capiendum die XXX adesset. nunc vero non proprie -em dicimus actionem in personam ⟨esse, qua⟩ intendimus 'dari nobis oportere'. 4, 5 in personam .. actiones, quibus 'dari fierive oportere' intendimus, -es. *latiore sensu est quaelibet in personam actio*: INST. Iust. 4, 6, 15 abusive dicimus -em actionem in personam esse. *cf.* VLP. dig. 44, 7, 25 pr. COD. Iust. 8, 54, 1, 1. GAIVS dig. 25, 2, 26 rerum amotarum actio -o est. 47, 2, 55, 3 *cum* -o ... et vindicatio ad rei reciperationem pertineat (18, 1, 35, 4). VLP. dig. 13, 1, 7, 1 furti actio poenam petit legitimam, -o rem ipsam (*ibid.* pr. decisione ... furti quidem actio, non autem -o tollitur (*cf.* 47, 2, 38, 1). PAVL. dig. 19, 5, 5, 2 nascetur vel civilis actio in hoc quod mea interest vel ad repetendum -o. AFRIC. dig. 46, 8, 25, 1 -o locum adversus procuratorem habitura sit. QVINT. decl. 341 p. 346, 2 ea res ... in professionem non venit: omni iure condictionis (*A*, condicionis *B*) nostra est. IVLIAN. dig. 12, 4, 7, 1 fundus -e repeti potest. 39, 4, 2, 7 pecuniam *al.* (VLP. dig. 44, 5, 1, 11 liberatus a patrono per -em hoc repetet. MARCIAN. dig. 48, 5, 29 per -em quae ex lege descendit petitur). PAVL. dig. 12, 6, 65, 3 agere per -em (12, 5, 9 pr. recte). IAVOL. dig. 12, 6, 45 plus debito solutum per -em recte recipietur. VLP. dig. 12, 7, 1 pr. est et haec species -is si quis sine causa promiserit. vel si solverit quis indebitum. *cum genet.*: VLP. dig. 12, 1, 9 pr. certi -o competit ex omni causa, ex omni obligatione, ex qua certum petitur (12, 1, 9, 3 ex omnibus contractibus haec certi -o competit. PAVL. dig. 46, 2, 12. 12, 1, 31 pr. IVLIAN. dig. 12, 7, 3 incerti -e consequi possunt, ut liberentur (*ibid.* incerti -e consequitur, ut tota stipulatio accepto fiat. 23, 3, 46 pr. 39, 5, 2, 3 incerti -e stipulatorem compellam. VLP. dig. 7, 5, 5, 1 omissam cautionem posse condici incerti -e. 13, 1, 12, 2 incerti -e acturum). PAPIN. dig. 13, 5, 9 indebiti -e tenebitur (24, 3, 41. 47, 2, 81, 5 adversus Titium erit indebiti -o. TRYPH. dig. 23, 3, 78, 5 IVLIAN. dig. 23, 3, 46 pr. DIG. 12, 6 tit. COD. Iust. 4, 5, 3 quantitatis indebitae). PAVL. dig. 12, 5, 9, 1 -o dumtaxat pecuniae datae eo nomine erit. VLP. dig. 13, 1, 7, 2 rei furtivae. PAVL. dig. 13, 1, 13 poculorum (47, 2, 52, 14). sent. 2, 31, 28 rei. DIG. 13, 1 tit. de -e furtiva. 13, 3 tit. de -e triticiaria. IVLIAN. dig. 12, 4, 7, 1 tecum per indebitam -em agerem. VLP. dig. 12, 2, 13, 2 non debet repelli et quasi *μονομερῆς* -o ei dari debet adversus furis heredem. ***iuncturae*** *verbales selectae*: condictio: cessat: PAPIN. dig. 12, 7, 5 pr. 46, 1, 49, 1 VLP. dig. 12, 4, 3 pr. *al.* competit (*alicui*): IVLIAN. dig. 30, 60. AFRIC. dig. 39, 6, 23. 19, 1, 30 pr. (adversus te). GAIVS inst. 2, 79. 4, 8 VLP. dig. 12, 4, 3, 4 *saepissime.* durat: PAPIN. dig. 47, 2, 81, 5 TRYPH. dig. 13, 1, 20 VLP. dig. 13, 1, 7, 2. 13, 1, 8 pr. evanescit: VLP. dig. 45, 1, 29, 1. locum habet: IVLIAN. dig. 12, 6, 33 AFRIC. dig. 46, 8, 25, 1 VLP. dig. 7, 9, 12 *al* manet: POMPON. dig. 47, 2, 9, 1. VLP. dig. 12, 1, 9, 6 (mihi). 12, 6, 26, 4. nascitur: GAIVS dig. 24, 1, 6 SCAEV. dig. 22, 2, 5 pr. PAPIN. dig. 31, 69, 3. 24, 1, 52, 1 (inter exteros). VLP. dig. 12, 1, 13 pr. *al.* PAVL. dig. 22, 1, 38, 3 al. INST. Iust. 3, 21. pendet: VLP. dig. 7, 1, 12, 5. sequitur: PAVL. dig. 39, 6, 35, 3. sufficit: VLP. dig. 47, 8, 2, 27. transit: PAVL. dig. 12, 6, 12 (ad heredem). condictioni: locus est: PAPIN. dig. 12, 6, 54 VLP. dig. 12, 1, 18, 1 *al.* PAVL. dig. 19, 4, 1, 4 *al.* condictionem: adquirere (*alicui*): POMPON. dig. 12, 1, 12. 44, 7, 24 pr. VLP. dig. 12, 1, 9, 8 *al.* COD. Iust. 4, 27, 3 pr. amittere: VLP. dig. 13, 1, 12, 1. cedere (*alicui*): GAIVS dig. 19, 2, 25, 8. committere: PAPIN. dig. 46, 8, 3 pr. consumere: VLP. dig. 13, 1, 7, 1. dare: VLP. dig. 12, 4, 5, 2 *al.* PAVL. dig. 13, 1, 19. excipere: TRYPH. dig. 13, 1, 20. exhibere (*alicui*): GAIVS dig. 18, 1, 35, 4. extinguere: VLP. dig. 23, 1, 10. 46, 3, 58 pr. habere: CELS. dig. 39, 5, 21, 1 (contra te) *saepissime.* impedire: VLP. dig. 13, 1, 7 pr. inducere: PAPIN. dig. 12, 6, 56. introducere: PAPIN. dig. 12, 6, 66. mandare (*alicui*): VLP. dig. 47, 2, 14 pr. parere: VLP. dig. 12, 6, 26, 7 (exceptio parit -em). perimere: IVLIAN. dig. 46, 8, 22 pr. praestare (*alicui*): AFRIC. dig. 46, 3, 38, 1 PAPIN. dig. 47, 2, 81, 5 VLP. dig. 5, 3, 31 pr. proponere: COD. Iust. 4, 18, 2, 1. remittere: POMPON. dig. 47, 2, 9, 1. sancire: COD. Iust. 4, 27, 3 pr. timere: VLP. dig. 19, 5, 15. tollere: GAIVS dig. 47, 2, 55, 3 SCAEV. dig. 13, 1, 18 PAPIN. dig. 13, 1, 17 VLP. dig. 13, 1, 7 pr. condictione: liberare: MARCELL. dig. 46, 3, 72, 3. obligare: POMPON. dig. 13, 1, 2 VLP. dig. 24, 1, 11, 8 PAVL. dig. 16, 3, 13, 1. obstringere: POMPON. dig. 13, 1, 16. teneri: IVLIAN. dig. 24, 1, 4 *al.* POMPON. dig. 13, 1, 16 GAIVS inst. 3, 91 SCAEV. dig. 24, 1, 56 *saepissime.* uti: IVLIAN. dig. 43, 26, 19, 2 VLP. dig. 44, 4, 7, 1 COD. Iust. 6, 30, 22, 5. *Hoppe.*

condictum, -ī *n. v.* condico *p. 139, 26.*

condīgestōrius, -a, -um; *cf. c.* digestorius. CASS. FEL. 42 p. 97, 7 est namque tonoticon et sympepticon medicamentum, id est confortatorium et condigestorium.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

condīgnus, -a, -um *a* con *et* dignus. GLOSS. ἰσότιμος. *habet* PLAVT., *deinde recentiores inde a saeculo II p. Chr.*

PLAVT. Amph. 537 ecastor -um donum, qualest qui donum dedit. :: immo sic: -um donum qualest cui dono datumst. PS. QVINT. decl. 3b,6 ut impaenitentes ... -a semper irrogatione vexentur. APVL. met. 7,14 diras devotiones. CORP. XI 5748 (*Sentini, a. 260*) ut adfectione(m) splendoris sui in singulos quosqu[a]e -os merentes ex(h)ibeant. IREN. 4,9,1 legem. PORPH. Hor. epist. 2,2,86 digner: -um arbitrer. CYPR. epist. 30,5 laudibus (31,2). NOVATIAN. trin. 1 p. 886B omnia propriis et -is instrumentis ornata. p. 888A praemia -a et merita. COLL. Mos. 15,3,5 poenas debitas et -as. FILASTR. 101,3 sententiam. VVLG. II Macc. 4,38 poenam. PELAG. in Rom. 5 p. 666B consideratione praemii nullum possumus -um aestimare laborem. in II Thess. 1 p. 871B nullam passionem esse -am. PAVL. NOL. carm. 6,30 vita. 6,81 -as tanto pro munere grates (GAVDENT. serm. 17 p. 960A caelestibus beneficiis -as referre gratias). AVG. serm. 341,11,13. epist. 93,15 exitum. PS. PHOEBAD. fid. 5 p. 42A -ā similitudine. MAR. VICTOR. 1,483 -a poenae mensura. *al.* INSCR. Notiz. degli scavi 1893 p. 222 (*s. IV*) iuxta testamentum arcam -am ... comparavit. COD. Iust. 12,57(58),7,2 -ae ultioni. LEX Sal. 1,7 lectum stratum et lectaria -a. INSCR. christ. Leblant. 27 patris ... -o nomine Iusti. *cum ablat.*: PLAVT. Mil. 505 -am te sectatu's simiam. PS. QVINT. decl. 3,19 virum fortem, -um tuis castris. APVL. met. 7,22 illis suis monstruosis nuptiis -am hostiam. GELL. 3,7,1 facinus ... Graecarum facundiarum magniloquentia -um. TERT. adv. Marc. 3,7 *adventus* deo -us. PORPH. Hor. epist. 2,2,65 nihil -um memoria. CYPR. epist. 30,1 geminata laude (CORP. X 3980 omni genere laudis. PELAG. in Rom. 8 p. 682C gloria caelesti). MOYS. Cypr. epist. 31,1 coronae mercede. ARNOB. nat. 1,1 hostilibusque -os odiis nos esse. 1,48 admirationis alicuius stupore. OPT. PORF. carm. 19,12. ZENO 1,9,2 rem avaro -am. GAVDENT. serm. praef. p. 829A opera suae puritatis nitore -a. PS. ASCON. div. in Caec. p. 121 reos vestra defensione -os. HIER. in Dan. 12,5/6 p. 727 sciscitatione. in Is. 41,21 abominatione. epist. 65,1 sua responsione -a audit oracula. VVLG. Esth. 6,11 hoc honore. PELAG. in II Tim. 1 p. 887D -um promissione servitium. PAVL. NOL. carm. 15,233 digno -um comitem meritis sociare. 27,199 digna patrono et pariter -a tuo ... amico. PS. AVG. serm. 290,1 Christi discipulatu. FAVST. REI. serm. 9 p. 259,3 FVLG. RVSP. epist. 3,11,18 NOVELL. Iust. 35,2 *al.* *cum dat.*: APVL. met. 10,12 fortuna providentiae divinae -um excipit exitum (VVLG. Tob. 9,2 non ero -us providentiae tuae). TERT. cult. fem. 2,9 simplicitatem -am divinae disciplinae. CYPR. GALL. iud. 437 victima perpetuo fieret -a tonanti. CYPR. epist. 45,3 moribus ac vitae et disciplinae tuae -a litterarum suarum testimonia. ARNOB. nat. 1,27 iusta et honesta et auditui *Christi* -a. FVLG. myth. 1,12 equis -a huic (*Soli*) nomina posuerunt. AMBR. in Rom. 2,8 alia incredulitati -a. PS. AMBR. laps. virg. 5,20 nescio an possit ei (*virgini lapsae*) -a mors aut poena cogitari. RVFIN. Orig. in gen. 10,4 non sunt ei (*Rebeccae*) -a ornamenta hominis barbari. COD. Theod. 9,28,1 (*a. 392*) nec -a crimini ultio est nec par poena peccato. FVLG. RVSP. ad Monim. 1,14 quae *opera* misericordiae ... divinae -a reperiuntur et congrua. GREG. TVR. Franc. 1,31 *domum* huic mysterio (*l.* ministerio) -am. CORIPP. Ioh. 1,133 praemia ... merito -a labori. *dativ. potius quam ablat.*: PRVD. perist. 5,67 -a vestris sensibus ... numina excisa fabrili manu. VAL. CEM. hom. 19,1 -am legibus servare reverentiam *deo*. *genetivi exempla sunt parum certa*: PS. AVG. quaest. test. 1,48 maiestatis (-i *cod. Aug.*) suae minime opus hoc -um. FVLG. RVSP. rem. pecc. 2,8 p. 558C suae seminationis -a metere. *ubi igitur dubium fuit utrum genetivus esset an dativus, inter exempla dativi (cf. l. 38 sqq.) recensui.* *per ellipsin scribitur*: OPT. PORF. carm. 19,37 -a parentis (*sc. factis*) ... facta nepotum. *cum praepositionibus*: ITALA *et* VVLG. Rom. 8,18 non sunt -ae (ἄξια) passiones huius temporis a d (πρός, *i. q. prae*) futuram gloriam (*cf.* AVG. quaest. hept. 1,146). FILASTR. 115,6 dans -am sententiam iuxta peccatum. 125,7 secundum peccatum -a repensio. *sequitur infinitivus*: ARNOB. nat. 1,23 dii veri et qui habere, qui ferre nominis huius auctoritatem -i sunt. LEO M. epist. 122,5 unde hoc quoque nos contra hostes Ecclesiae providere -um est. CASSIOD. var. 8,17,1 -um est ab herede solvi quod. qui: HIER. in Is. 19,1 *prophetam* extitisse -um qui ... cerneret. ut: CYPR. epist. 36,1 is pro quo petitur -us est, ut quod petitur impetretur. HIL. in Matth. 23,2 -um est, ut ei se totum reddant.

subst. n. plur. **condīgna,** -ōrum: CORP. VIII 20277 (*a. 299*) funeri ... -a iam misimus omnes. AVG. lib. arb. 3,12,35 omnibus congrua et -a retribuens. MAR. VICTOR aleth. 3,26 meritis semper -a referre. FVLG. RVSP. rem. pecc. 2,21 pro qualitate ... operis -a recipiat.

syn. congruus, debitus, dignus, merens, meritus, par.

adv. **condīgnē.** CHAR. gramm. I 193,12 vincitur *littera o*, cum rarissime dicimus non rarissimo, et condigne et indigne. *superl. v. p. 142, 8.* PLAVT. Aul. 465 -e etiam meus med intus gallus gallinacius ... perdidit paenissume. Bacch. 392 -e is quam techinam ... fecit. Capt. 107 -e pater est eius moratus moribus. Men. 906 -e autem haec meretrix fecit, ut mos est meretricius. Poen. 463 -e haruspex ... aibat. AVR. Fronto p. 3 N. quomodo istam necessitatem meam ... -e incusavero. GELL. 1,6,4 recte atque -e ... esse locutum. 14,4,1 -e ... et condecore ... depinxit. APVL. met. 7,9 *puellam* -e natalibus suis fornicem professuram. NOVATIAN. trin. 2 p. 890B quid de eo -e dicas. SERM. Arrian. frg. I 14 *filius* patrem adorat et gratias agit sine mediatore, solus -e. ZENO 1,2,7 caritatem ... ei -e reddemus. 1,5,7 arguere. FILASTR. 89,6 si -e vixerit. 93,4. 93,5 -e intellegere de deo. 128,6 quasi nostra virtute ... -e et non Christi mereamus salutari clementia. 155,6.10. SCHOL. Hor. sat. 2,8,66 -e laudari non potes (PS. ORIGEN. tract. 18 p. 191,7 MAXIMIN. c. Ambr. 55 PS. AVG. serm. 316,2 ZENO 1,6,7). AVG. serm. ed. Mai 148,1 quomodo -issime hodiernae diei aptari possit hoc. CASSIAN. inst. 5,1 investigare. VAL. CEM. hom. 16,3 quis ... sanctorum memoriae -e honorem paret? LEO M. serm. 47,1 -e et congrue *suscipere sacramentum*. FVLG. RVSP. ad Monim. 2,7 nec orare -e ac vigilare. epist. 15,9. GREG. TVR. Franc. 10,16 p. 428,17 pallam -e condiderit. CORP. VIII 21248 titulo ⟨c⟩o⟨n⟩digne ⟨pos⟩ito. *c. ablat.*: PLAVT. Cas. 131 noctu ut -e te cubes curabitur. APVL. met. 11,25 quod eum -e tantis beneficiis munerari nequirem. PS. AVG. serm. 290,2 suo domino per continentiam -e vivere.

syn.: condecore, congrue, recte. *L.*

condīmentārius, -a, -um *a* condimentum. PLIN. nat. 19,105 *cepae*. 19,165 in -o genere. *pro subst.* 1 condīmentārius, -ī *m.* TERT. anim. 23 Platonem omnium haereticorum -um factum. 2 condīmentāria, -ōrum *n.* SCHOL. Iuv. 3,293 folia porri, sive -a.

condīmentum, -ī *n.* [*a* condire. *Th.*]. GLOSS. ἄρτυμα. III 596,38 zaziton(?) omnia condimenta (III 630,58).

1 *proprie*: PLAVT. Cas. 219. Pseud. 820 *cenas* -is condiunt. 828 *sqq.* LIV. 35,49,7. COLVM. 5,6,4 -um *mixtae frondis*. 7,3,20 pabuli. 7,8,7. 11,3,39. 12,8,1 viridium -orum fasciculos (12,8,2. 12,59,4 viridia. APIC. 4,157 *al.* EDICT. imp. Diocl. 6,48 condiment⟨orum⟩ ... fa⟨sc⟩is). 12,19,2. 12,51,2 aridis -is. 12,59,3 PETRON. 70 TEST. porcelli p. 244. PLIN. nat. 11,282. 14,121 picis. 19,160. 20,112 *al.* 31,87 innumera -a. 34,97 *in temperatura aeris*. TERT. anim. 33 -is Apicianis et Lurconianis. ieiun. 16. resurr. 27 corpora medicata -is. SER. SAMM. 745 salis admixto ... -o. AVSON. 411,1 Barcinonensis muriae -o. HIER. epist. 121 praef. -orum ... alliamenta. AVG. civ. 22,24 faucium ... -a et gulae inritamenta. MACR. sat. 7,4,4. 7,4,31 APIC. 2,56. 7,272 *al.* CAEL. AVR. chron. 4,6,89. 2 *translate*: PLAVT. Cas. 221 ubi amor -um inerit. Mil. 194 *mulier* domi habet hortum et -a ad omnis mores maleficos. Poen. 1370 *plausus* est -um fabulae. Rud. 402 animus aequos optimum est aerumnae -um. Trin. 368 sapienti aetas -um. CIC. de orat. 2,271 *facetiae* omnium sermonum -a. fin. 2,90 Socratem ... audio dicentem cibi -um esse famem, potionis sitim (Tusc. 5,98 PS. SEN. mon. 147). Lael. 66 amicitiae. off. 3,120. ad Q. fr. 1,1,21 nisi *severitas* multis -is humanitatis mitigaretur. PVBLIL. M 35 muliebris lacrima -um est malitiae. QVINT. inst. 6,3,19 orationis. 9,3,4 adsperso quodam -o (*in oratione*). OPTAT. 7,5 p. 177,20 beati erant, dum iusti, pars erant -i (p. 177,19. 21). HILARIAN. curs. temp. p. 156,17 -is sapientiae alienae. SYMM. epist. 1,89,2 -a tui oris et pectoris. HIER. in Ezech. 13,10 *sq.* p. 128 spiritus sancti. 13,17 *sq.* p. 130 Christi. AVG. civ. 16,30. in euang. Ioh. 8,2 *caro* -o animae teneatur. CHROMAT. in Matth. 4,4.

condio, -īvī, -ītum, -īre [*cf. esse videtur c.* condere, condus. *Th.*]. *formae*: condibam: FVLG. myth. 1 praef. p. 9,9. condierit: SER. SAMM. 987. condit (*perf.*): TREB. Gall. 21,4. condisse: SYMM. epist. 1,2,2. GLOSS. ἀρτύω, ἐξαρτύω. *inde a* PLAVTO.

1 *proprie*: PLAVT. Asin. 179 *piscem*. Cas. 511. Pseud. 810 cenam (881). 811 prata. 813 herbas. 820 non condimentis -unt sed strigibus. 830 escas. 835 terrestris pecudes. LVCIL. 1123 bene cocto et -ito (*subst.*). CATO agr. 117 oleae (118. PLIN. nat. 15,16 *olivas* [23,73]. SER. SAMM. 140 *oleum*. PLIN. nat. 15,30 *oleum* -itur odoribus. AMM. 23,6,38. OPTAT. 7,4 p. 174,3 *oleum* ex nomine Christi -itur, quod chrisma, postquam -itum est, nominatur). CIC. de orat. 3,99 unguentis ... acerrima suavitate -itis. epist. 7,26,2 fungos, helvellas. HOR. sat. 2,8,69 ius. FEST. p. 314 cibi genus ex variis rebus -itum. PAVL. FEST. p. 332 -ito farre. p. 346 vinum (CELS. 4,12 resina -itum. COLVM. 11,2,64. 71. 12,20,1. 12,24,2 *al.* PLIN. nat. 13,129. 14,75 mari. 14,108 quae alii -ita, alii piperata appellant. 23,46 SER. SAMM. 598 SPART. Geta 4,1 CAPITOL. Gord. 19,1. HIER. in Os. 3,14 p. 161 *vinum* -itum thymiamate. VVLG. cant. 8,2 [οἴνου μυρεψικοῦ]). CELS. 1,2. 4,16 acetum ... scilla -itum. SEN. epist. 110,13. COLVM. 1 praef. 5 gulosius ... cibos (8,5,2 CAEL. AVR. acut. 3,19,191 chron. 1,1,17). 10,124. 10,302 Bacchus -it odorem. 11,3,57 pulmentaria (IVV. 7,185. APVL. met. 10,13 pulmenta. TERT. spect. 27 -itis pulmentis et bene saporatis. CAEL. AVR. chron. 3,6,88). COLVM. 12,7,5. 12,9,3 lactucam. 12,10,2 genera pirorum et malorum. 12,13,2. 12,19,1. 12,20,6 -itus sapor (HIL. in Matth. 4,10 ENNOD. carm. 1,7,9). 12,22,1 mustum (12,25,1 PLIN. nat. 14,120. 124. TERT. ieiun. 12 -ito mero. HIER. epist. 22,9). COLVM. 12,23,2 ex eadem pice totam vindemiam. 12,43 caseum. 12,56,1 rapa (12,57,1). SCRIB. LARG. 184. PLIN. nat. 10,52. 14,119 *caules*. 19,153. 175. 20,38. 20,126 in -endis opsoniis (AVSON. 156,3). 20,184. 31,87 *salis* (PORPH. Hor. sat. 1,3,13—14 simplicis *salis*, non -iti. EDICT. imp. Diocl. III 9 ITIN. Alex. 21 APIC. 1,29). 32,92. 32,118 *carnem testudinis. et saepe.* IVV. 2,141 -ita pyxide. 11,19 quadringentis nummis -ire gulosum fictile (APVL. met. 2,7 ollam). 14,8 boletum. SER. SAMM. 734 *faba* levi -ita cumino. 987. 1015 -itum melle fel agni. LAMPR. Hel. 29,6 dapibus -endis. VOPISC. Tac. 11,3 panem. ARNOB.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

nat. 7, 25 fartibus . . . -itis. IVVENC. 2, 821 fermentum. HIER. epist. 22, 35 *olera*. 31, 1 nimia dulcedo . . . piperis austeritate -ita. 125, 1 *sterquilinio* arva -iri. VVLG. lev. 2, 13 sale [ἁλισθήσεται] (Iob 6, 6). MACR. sat. praef. 1; 8 *odora pigmenta*. 7, 5, 7. VAL. CEM. hom. 5, 5 acidos lactes et tristi herbarum sapore -itos. SALV. gub. 7, 8 regio . . . -ita pomis. CAES. AREL. suggest. p. 307 ubi de rebus putrefactis sterilis solet terra -iri. *nota*: TREB. Gall. 21, 4 flavo crinem -dit (*i. tinxit*).
specialiter: *de mortuis*: CIC. Tusc. 1, 108 -unt Aegyptii mortuos. TEST. porcelli p. 244 ut cum corpore meo bene faciatis, bene -atis de bonis condimentis. TAC. ann. 16, 6, 7 corpus . . . differtum odoribus -itur. ITALA Marc. 14, 8 (cod. n) unguentavit meum corpus ad -endum sepulturae (VVLG. unguere). VVLG. gen. 50, 2 aromatibus (50, 25). EVGIPP. Sev. 44, 6. *pro subst.* condītum, -ī *n.* (*sc. vinum*) κονδῖτος; *cf. p. 142, 56*: ISID. orig. 20, 3, 9 -itum vocatum, quod non sit simplex sed commixtione pigmentorum compositum. GLOSS. ἠρτυμένον, ἀρτυτόν. III 599, 1 vinum coctum. V 224, 9 mulsum . . . quod vulgus -itum dicit. *cf.* CAEL. AVR. chron. 5, 1, 25. VLP. dig. 33, 6, 9 pr. EDICT. imp. Diocl. II 17. ANTH. 245, 3 -itum fac vetustum. LAMPR. Hel. 21, 6 ITIN. Anton. Plac. rec. A 39 PALLAD. 3, 32. 11, 19. PELAGON. 74 in -iti sext. II infundis (386. 464. 465). VEG. mulom. 1, 56, 22. 2, 129, 10. 3, 8, 6 -iti bene piperati. SORAN. p. 33, 2. 43, 1. 67, 12. APIC. 1, 1 -itum paradoxum. 2, 48. 7, 258 MISC. Tir. p. 51, 14 CAEL. AVR. chron. 3, 5, 75 CASS. FEL. 33. 45 CORP. XIII 10018, 131. 157.

2 *translate*: CIC. Cluent. 72 vitia, quae a natura habebat, etiam studio atque artificio quodam malitiae -visset (condidisset *pars codd.*). de orat. 2, 212 asperitas contentionis oratoris ipsius humanitate -itur. orat. 185 orationem (QVINT. inst. 11, 3, 182). Tusc. 5, 97 desideriis *epulas* (5, 98 *fame et siti*). Cato 10 comitate -ita gravitas (*cf.* Mur. 66). Att. 12, 40, 3 *hilaritate* tristitiam temporum. SEN. epist. 66, 46 summum bonum *blandimentis*. QVINT. inst. 5, 14, 35 *asperum* voluptatibus. 12, 10, 38 verborum gratia . . . extrinsecus -enda est. PLIN. epist. 3, 1, 9 voluptates . . . studiis. 4, 3, 2 severitatem . . . iucunditate. 7, 3, 5 iucundissimum genus vitae nonnullis . . . quasi acoribus. TERT. anim. 17 totum vitae saporem. LACT. inst. 1, 1, 7. OPTAT. 2, 12 p. 47, 11 *mendacio* sacrificia -untur. 7, 4 p. 175, 21 *oleo* -rentur mores. HILARIAN. curs. temp. p. 156, 17 opuscula ipsa condimentis sapientiae alienae -irentur (conderentur *codd.*). AVSON. 400, 5 in cavillando nec natura venustum nec arte -itum. SYMM. epist. 1, 2, 2 hebdomadon libros epigrammatum adiectione -disse (FVLG. myth. 1 praef. p. 9, 9 enerves sensus . . . epigrammatum brevitate -ibam). HIER. in Ezech. 16, 4—5 p. 147 *dominus* caelestia quoque suo sapore -verit. epist. 29, 1 doctrinae . . . sale (CHROMAT. in Matth. 4, 2 sale caelestis sapientiae. POTAM. tract. 1 p. 1412[B] SEDVL. epist. 1 p. 2, 12). 52, 8 sermo presbyteri scripturarum lectione -itus (125, 6 ut ubertatem Gallici . . . sermonis gravitas Romana -ret. VVLG. Col. 4, 6 sermo . . . in gratia sale sit -itus [ἅλατι ἠρτυμένος]). AVG. civ. 1, 6 continentiam suam . . . iocando. serm. ed. Mai 2, 1 -iebatur simulatio *in mensa Pharisaeorum*. conf. 4, 8, 13 dissensione -ire consensiones. CHROMAT. in Matth. 4, 3 fide . . . insulsa corda credentium (INSCR. christ. Leblant I 3 v. 7 [*saec. VI*] ut -rentur divino corda sapore). 4, 4. 5, 1 MACR. sat. praef. 1, 6. SALV. eccl. 2, 24 mortem omni poenarum genere -itam. SIDON. epist. 4, 1, 3 aetatulam nostram . . . mandatorum salubritate. CASSIOD. inst. div. 1 p. 1112[A] qui dum sacrarum -iat pulmentaria litterarum.

adi. **condītus**, -a, -um: CIC. de orat. 2, 227 nec . . . gravior oratio . . . neque lepore et festivitate -ior (*cf.* Brut. 177 nemo *orator* unquam urbanitate, nemo lepore, nemo suavitate -ior). Brut. 110 id quod dicitur fit voce voltu motuque -ius. Cato 56 -iora facit haec supervacaneis etiam operis aucupium atque venatio. AVR. Fronto p. 28, 15 N. nihil ego unquam cultius, nihil antiquius, nihil -ius, nihil Latinius legi. AVG. gen. c. Manich. 2, 27, 41 quo fiat ad decipiendum error ipse -ior.

adv. **condītē**: AVG. mor. Manich. 2, 16, 43 sapiunt in ore conditius.

derivata: condimentum, conditaneus, conditarius, condītio, condītor, conditura. *compositum*: praecondio. *Spelthahn.*

condisciplīna, -ae *f.*; *cf. c.* disciplina *et* condiscipulus. NOT. Tir. 53, 86.

condiscipulātus, -ūs *m.*; *cf.* condiscipulus. GLOSS. συμφοίτησις. NEP. Att. 5, 3 cum quo a -u vivebat coniunctissime. IVST. 12, 6, 17 *Callisthenes* -u apud Aristotelem familiaris illi (*Alexandro*). COMMENT. Lucan. 4, 178 consors aetas: -s. AVG. epist. 31, 9 beatissimus frater Severus de -u nostro. CORP. XIII 2027 ab ineunte aeta⟨te⟩ -u et omn⟨i⟩bus bonis artibus copulatissimus amicus. *cf.* VIII 11341, 11.

condiscipulus, -ī *m. a* con *et* discipulus. GLOSS. συμμαθητής, συμφοιτητής. POMPON. Atell. 76 *Dossennum* non docentem -um, verum scalpentem natis. CIC. Sulla 18 se meum -um in pueritia . . . fuisse. p. Gallio (Hier. epist. 52, 8) multos -os habet in theatro, qui simul litteras non didicerunt. nat. deor. 1, 34 eius (*Aristotelis*) -s Xenocrates. Tusc. 1, 41 aequali et -o suo (PLIN. nat. 34, 10 *Myron et Polycletus* aequales atque -i. SVET. Vit. 14). 2, 60. leg. 1, 21 -orum ne quis exaudiat. Att. 5, 19, 3 de Patrone et tuis -is. NEP. Epam. 2, 2 Att. 1, 3. SEN. contr. 1 praef. 22 cum -i essemus apud Marullum (OROS. hist. 3, 18, 11 CASSIOD. hist. 10, 3. *cf.* APVL. met. 1, 24 Pythias -s apud Athenas Atticas meus). 4 praef. 11 VAL. MAX. 3, 1, 3 SEN. epist. 66, 1. PETRON. 87 derisum traductumque inter -os (*cf.* SVET. Nero 22 tractum prasini agitatorem inter -os). STAT. silv. 4 praef. iuvenem . . ., tuum quidem et -um, sed mihi citra hoc quoque ius artissime carum. QVINT. inst. 1, 2, 26 incipientibus et adhuc teneris -orum quam praeceptoris iucundior . . . imitatio est (2, 3, 10). 2, 2, 12 illo -orum tumultu inflati. TAC. dial. 35 in *scholis* non facile dixerim, utrumne locus ipse an -i an genus studiorum plus mali ingeniis adferant . . . in -is nihil profectus *est*. PLIN. epist. 1, 19, 1 municeps meus et -s et ab ineunte aetate contubernalis (10, 4, 1. *cf.* HIER. epist. 79, 5 contubernalis et -s Augustorum). SVET. Dom. 1 APVL. met. 1, 25. flor. 16 p. 73 -um se meminit. TERT. carn. 1 Apelles discipulus et postea desertor, . . ., -s et condesertor eius Valentinus. AVSON. 193, 1 Luciolum, -um atque magistrum, collegam dehinc. AMBR. Abr. 1, 1, 2 -s Platonis Xenophon. HIER. epist. 48, 1 -um quondam et sodalem et amicum (AVG. conf. 6, 8, 13 quidam eius amici et -i). VVLG. Ioh. 11, 16 dixit . . . ad -os (τοῖς συμμαθηταῖς. *cf.* AVG. serm. ed. Mai 95, 1 dicunt *Thomae* -i eius, coapostoli utique. serm. 258, 3 c. Faust. 17, 3. ALC. AVIT. c. Eutych. 2 p. 24, 30 princeps -orum *Petrus*). RVFIN. hist. 3, 39, 1 Polycarpi -s et sodalis (*gr.* ἑταῖρος). AVG. civ. 8, 4. 18, 41 cur dissenserunt et a magistris discipuli et inter se -i. MAR. MERC. subnot. 6, 7 commanipularis et -i tui Caelestii. CORP. VI 1358 condiscipul(us) patron(o) dignissimo. 26309 A. Sergius Communis víxit ánnís VIIII, -s Fortunatae. X 6544. NOT. Tir. 53, 85.

fem. **condiscipula**, -ae. MART. 10, 35, 15 hac (*Sulpicia*) condiscipula vel hac magistra esses doctior et pudica, Sappho. APVL. met. 9, 17 Areten meam condiscipulam.

***condisco**, -didicī, -ere *a* con *et* discere. GLOSS. καταμανθάνω, συμμανθάνω. condiscit μελετᾷ.

1 *diligenter discere, cognoscere*: *seq. infinitivus*: PLAVT. Curc. 161 eapse merum -didicit bibere. 534 qua (*iracundia*) excidium facere -didici oppidis. Poen. 514 cum pedicis istoc grassari gradu. Pseud. 945 istuc aliis dare. VARRO rust. 3, 7, 11 magnum -as hic in urbe cotidie lucrum assem semissem condere in loculos. CIC. Planc. 13 supplicare. HOR. carm. 3, 2, 3 angustam amice pauperiem pati . . . puer -at. SEN. contr. 1, 3, 11 ex quo peccare coepit, cadere -didicit. COLVM. 3, 10, 16 *malleolus* paulatim fructum ferre -it. 4, 15, 3 suis radicibus ali. 6, 37, 8. 7, 3, 17 *bis*. 7, 3, 19 foris pasci. CALP. ecl. 2, 46 ut carpere frondes -ant *greges*. PLIN. nat. 17, 184 dum stare -at *vitis* et recta surgere. 21, 23 (*convolvulus*) velut naturae rudimentum lilia facere -entis. QVINT. inst. 1, 9, 2. PLIN. epist. 7, 21, 2 si paulatim lucem ferre -o. paneg. 28. APVL. flor. 15 p. 60 meditari -ere, loquitari dediscere. VEG. mulom. 1, 56, 37 mil. 1, 3 *al.* *aliquid*: HOR. carm. 4, 11, 34 age iam . . . -e modos . . . quos reddas. OV. epist. 4, 25 ars fit, ubi a teneris crimen -itur annis. SEN. Ag. 941 -e Pylade patris exemplo fidem. dial. 1, 6, 8 mortem (epist. 26, 9). SIL. 7, 462 pacemque serenis -ens oculis *Minerva*. SVET. Nero 20 plausuum genera. FLOR. epit. 1 praef. 2 non unius populi, sed generis humani facta. APVL. Plat. 1, 14 per quem (*auditum*) prudentiam sapientiamque -ret *homo*. CYPR. GALL. gen. 1043 domini nomen (iud. 524). COMM. instr. 1, 22, 15 in duas intrastis vias: condiscite (-dicite *v. l.*) rectam. FRONTO p. 59 N. probitatem. PORPH. Hor. carm. 4, 14, 28. ITALA gen. 34, 1 (Aug. quaest. hept. 1, 108) ut -ret filias regionis eius (VVLG. videret, *LXX* καταμαθεῖν). CAPITOL. Maximin. 5, 7 militiam. VOPISC. Aurelian. 1, 7 quae omnia ex libris linteis . . . pro tua sedulitate -es. VEG. mil. 1, 10 natandi usum. 1, 21 castrorum munitionem. 1, 28. PAVL. NOL. epist. 46, 2 si desit a quo ignorata -am. AVG. civ. 12, 7 *mens* nesciendo -it *species* (*opp.* intellegendo conspicit). COD. Theod. 1, 12, 2 (*a. 319*) iudicum curam responsionemque -as praefecti annonae et rationalium. CORIPP. Ioh. 7, 473 causas. *accus. c. inf.*: PETRON. 117 elatumque ab Eumolpo filium pariter condi⟨s⟩cimus. *seq. enuntiatum*: CIC. Quinct. 12 ut in tua pecunia -ret qui pecuniae fructus esset. ARNOB. nat. 2, 69 esse noscendum -endumque, an. 6, 7. *absol.* SEN. contr. 9 praef. 4 multiplicatur . . . labor quo condiscimus (discimus *Vsener*), ut levetur quo decernimus. CORP. IV 2258[a] Africanus moritur . . . -es cui dolet pro Africano. CARM. de fig. 95 a primo puerum rectum est -ere recte. PS. RVFIN. in Os. 4, 6 *labia* noluerunt loquendo -ere. PAVL. NOL. 3, 4 fateor curiosius me velle -ere, ut . . . noverim.

2 *discere una cum aliquo*: APVL. flor. 18 p. 92 quendam ex his qui mihi Athenis -erunt.

part. subst. **condiscēns**, -tis *m.* VIRG. gramm. epist. 2 p. 123, 4 Latomius condiscens meus.

oppos.: dediscere (*l. 43*).

condiscumbo, -ere. AVG. serm. 99, 3 ut et invitator ille sanetur cum suis condiscumbentibus (*in convivio*).

condisputo, -āre *a* con *et* disputare. BOETH. elench. soph. 1, 3 facere nugari eum qui condisputat.

condissēnsio, -ōnis *f. a* con *et* dissensio. HIL. op. hist. frg. 12, 3 ut nec in fide retinenda nec in confutando Ariminensi concilio aliqua videretur esse condissensio. *L.*

condītāneus, -a, -um *a* condire. NON. p. 94 quod condi vel condiri potest. GLOSS. V 640, 1 conditum. VARRO rust. 1, 24, 1 oleam conditaneam (*v. p. 146, 5*).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

conditārius, -a, -um *a* condire. Avg. civ. 22, 8 coquinam -am. *subst.*: Corp. VI 9277 Aul. Maximus ⟨con⟩ditarius de castris pra⟨etor⟩ibus Aul. Hilaritas -a. Inscr. Notiz. degli scavi 1893 p. 309 (*Syracus. christ.*) Βικτωρίας κονδειταρίας τόπος. *Spelthahn.*

⌘**1. conditio,** -ōnis *f. a* condere. *legitur inde ab* Itala (*in qua sic vertitur* κτίσις).

creatio, procreatio, v. condo *sub p. 154, 30. cf.* Hier. in Eph. 4, 24 p. 626 apud Graecos ... sub nomine creationis verbum facturae et -is accipitur, et quod apud nos -o, hoc apud Graecos creatio sonat. **A** *actus creandi*: Itala Rom. 1, 20 (Tert. anim. 18) a -e mundi (ἀπὸ κτίσεως κόσμου, Vvlg. creatura. Hier. in Eph. 1, 5 p. 551 Rvfin. Orig. princ. 1 pr. 4 hist. 1, 2, 6 Avg. civ. 11, 4. 6 Oros. hist. 7, 43, 16). Tert. spect. 2 neque alienum videri posse neque inimicum deo, quod de -e constat ipsius. apol. 48 ingratis experireris -is tuae legem. resurr. 11 *haereses* -em deo nostro adscribunt. Iren. 2, 2, 5 non indigere aliis organis ad -em eorum quae fiunt. 2, 5, 1 omnia, quaecunque sunt -is (*i. quae sunt creatione producta*). 2, 15, 1. 2, 8, 3 quae sunt multae -is. 2, 7, 1 Salvatorem dicunt honorasse Pleroma in -e per matrem. Hil. trin. 9, 7 ante -em mundi (Prosp. resp. ad Gall. 1, 13). Hier. adv. Pelag. 1, 2 *hoc* utrum ad -is referas beneficium. 2, 30. Vvlg. Ezech. 28, 15 a die -is tuae (ἀφ' ἧς ἡμέρας σὺ ἐκτίσθης). Rvfin. Adamant. 4, 2 in nullo -i dei (πρὸς δημιουργίαν) apta videbantur. Avg. civ. 11, 9 angelorum (22, 1). 11, 13 ab initio suae (*diaboli*) -is. 12, 13 hominis (12, 22. 13, 23. 24 serm. ed. Mai 116, 1 Prosp. epist. 1, 4 in psalm. 118, 73 Cassiod. inst. div. 1 p. 1110^B Greg. Tvr. Franc. 1 praef. p. 35, 2). Avg. civ. 12, 15 de temporali -e generis humani (Prosp. epist. 1, 3). 11, 29 solis ac lunae stellarumque. 11, 34 firmamenti. 12, 26 creationem ... -emque omnium naturarum ... Deo tribuo. 22, 24 corporis. gen. ad litt. 4, 26 ante -em istorum luminarium. Cassian. c. Nest. 2, 2, 5 quod ad -em terrenorum omnium caelestiumque suffecit. conl. 3, 15, 1. 8, 7, 1 ante -em huius visibilis creaturae. 8, 25, 2 ministerium tantummodo sit hominibus adscribendum, summa vero -is deo. 21, 9, 5. Oros. apol. 26, 1 post -em universae ... creationis. Prosp. carm. de ingrat. 520 super auctoris quod -em de proprio nil addiderint. *nota*: Avg. civ. 1, 12 curatio funeris, -o sepulturae. *librorum*: Phoebad. c. Arrian. 1 ad hanc tractatus -em necessitate descendimus. *urbium*: Avr. Vict. Caes. 39, 29 ab urbis -e ad nostram aetatem. Hier. in Is. 23, 7 p. 229 in -is suae antiquitate sit gloriata *Tyrus*. Oros. hist. 2, 2, 5 usque ad -em urbis. 7, 2, 9. 11. 7, 9, 6. 8. Iord. Rom. 85 ab urbe (urbis *VL*) Romae ... -e.

B *de rebus procreatis vel effectis i. q. creatura*: Itala Rom. 1, 25 (Tert. resurr. 26. *cf.* adv. Marc. 5, 19) *hostes dei* -em colentes adversus conditorem (ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, Vvlg. creatura. *cf.* Tert. spect. 2 perversa administratio -is a conditis). 8, 39 (Tert. scorp. 13) neque alia -o (*male Reiff.* condicio) poterit nos a dilectione dei separare (οὔτε τις κτίσις ἑτέρα, Vvlg. creatura). II Cor. 5, 17 (Tert. ieiun. 14 adv. Marc. 5, 12) si nova -o in Christo (καινὴ κτίσις, Vvlg. creatura). Col. 1, 15 (Tert. adv. Marc. 5, 19) Christus primogenitus -is (πάσης κτίσεως, Vvlg. omnis creaturae). Iac. 1, 18 [cod. ff] primitiae -um eius (κτισμάτων, Vvlg. creaturae). Tert. coron. 6 naturalem usum conditionis (*an* condicionis*?*) in non naturalem masculos et feminas inter se demutasse (*cf.* Rom. 1, 26 μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν. 1, 27). *ibid.* -i dei fruendae. *ibid.* universam -em certis usibus homini mancipatam. 8 passivitas (*i. promiscuus rerum usus*) fallit obumbrans corruptelam -is. 10 verbo nudo -o polluitur. resurr. 26 semel homini addicta -e. adv. Marc. 1, 15 esse et illi (*deo*) -em suam et suum mundum et suum caelum. 1, 16 -is universitas. 1, 29 universum -is in integros et bonos usus *benedixit creator*. 1, 18 qui et -is et praedicationis operibus ... fidem impleverat. 1, 19 deus ... non per -em, sed per semetipsum revelatus est. cult. fem. 1, 8 dei -o est et tus et merum. spect. 2 adulterandis usibus divinae -is. anim. 6. 17. 27 omni -i genitali praestitutum est. 37 quo⟨to⟩ die dedicata est dei -o. virg. vel. 5 adv. Hermog. 11 Iren. 1, 17, 1 ipsam -em (αὐτὴν τὴν κτίσιν) ... a Demiurgo ... fabricatam. 1, 18, 1. 2, 3, 1. 2, 8, 3. 2, 15, 1. 5, 18, 1 tantam dispositionem non per alienas, sed per suas efficiebat -es. Comm. apol. 121 Deus omnipotens, Dominus suae -is. Hil. trin. 6, 18 unigenitus -bus et facturis ceteris praestantior. 9, 69 deum de deo ... virtutibus suis potius quam terrenis -bus aestimemus. Hier. epist. 64, 19 *ut* expiaretur universalis -o. Didym. spir. 8 alterius ... a cunctis -bus esse naturae *spiritum sanctum*. 16. in Eph. 1, 4 p. 548. 1, 10 p. 578. Prvd. c. Symm. 2, 151 ne suavia fluxae -is amet. ham. 191 dominum ... -i (-e *O*) impositum. Avg. in epist. Ioh. 1, 4 quantum deus a creatura, quantum conditor a -e (*est*). civ. 7, 5 *anima dei* -o est. Cassian. inst. 7, 3, 2 nec hoc dico, quo vocem naturam -is in culpam. Favst. Rei. grat. 2, 12 p. 90, 8 deum cum -e ... irasci.

synonyma: creatio (Avg. civ. 12, 26) curatio *v. l. 36.* factura *v. l. 69.* creatura.

2. conditio, -ōnis *f. a* condire. Varro ling. 5, 109 *ius* iucundum magis -e. rust. 1, 61 amurcae. *ibid.* sunt item aliae -es. Cic. div. 1, 116 nisi *natura* earum (*sc. frugum, bacarum*) cultus et -es tradidisset. nat. deor. 2, 146 perspicuum est, quo compositiones unguentorum, quo ciborum -es, quo corporum lenocinia processerint. Colvm. 12, 53, 1 vini -bus. Arnob. nat. 2, 42 glacialia -e tucceta. *metonymice*: Tert. pudic. 8 omnia plane Iudaeo concessa dicemus, cui etiam -o gratior quaeque de gula erepta est. *Hoppe.*

conditīvus, -a, -um [*a* condere, conditus. *Th.*]. Cato agr. 6, 1 oleam -am. 7, 3 mala. Varro rust. 1, 59, 1. Colvm. 7, 9, 9 cibis. 8, 8, 2 cibaria. Macr. sat. 3, 19, 2. 3, 20, 6. Schol. Hor. sat. 1, 2, 17/18 opulentiam condi⟨ti⟩vam. *de sepulcro*: Carm. epigr. 1563, 9 (*Caesarianae aetatis*) conditivom cubiculum fecerunt. *subst.* **conditīvum,** -ī *n.* Sen. epist. 60, 4. 82, 2. conditivom: Corp. II 3444. XIV 1051. 1352. conditium: Corp. XIV 1172. 1708. conditibum: Corp. XIV 1473. Corp. XIV 1868 aedicula cu(m) ollis et -o.

ἀρτύω condio, **condīto** Gloss. II 246, 23 (III 254, 71).

⌘**1. conditor,** -ōris *m. a* condere. Gloss. creator, factor, operator, κτιστής. *inde a* Varrone.

1 *i. q. aedificator*: Liv. 1, 10, 7 templi (4, 20, 7 Mela 3, 46 Tac. hist. 2, 3). Spart. Sept. 23, 1 Pallad. 1, 7, 4 *fabricae.* Avson. Mos. 301 aedis (Corp. VI 1397). 311 aulae. Amm. 30, 9, 1 limitum. Marcell. chron. II p. 64, 394, 4 *thermarum.* Sidon. epist. 2, 2, 5. Corp. VI 2273 sacrari Veneris. 31888 fori. 31916 balnearum. VIII 646, 13 *operis* (682). VI 1490 domus. Carm. epigr. 893, 6. Inscr. christ. Hisp. 99 -i huius baselice. *nota*: Corp. III 6423 -r vineae huius loci. *urbium sim.*: Varro rust. 3, 1, 6 Sall. Iug. 89, 4 Nep. Timol. 3, 2. Verg. Aen. 8, 313 Romanae -r arcis. Hor. ars 394 Ov. am. 2, 14, 16 met. 4, 566. 14, 849 fast. 3, 24 Liv. 1 praef. 7. 1, 7, 3. 2, 1, 2. 3, 39, 4. 4, 15, 7 *al.* 5, 53, 8 -is nostri (*de Romulo; cf.* 10, 27, 9 Plin. nat. 8, 61 Tac. ann. 11, 24). Manil. 2, 773. Sen. contr. 7, 2 (17), 6 moenium (Corp. IX 2337). 10, 4, 9 Val. Max. 3, 2 praef. Sen. Herc. f. 915 Cvrt. 4, 1, 15 Sil. 1, 505. 8, 512 parvus. Stat. silv. 3, 2, 118 Qvint. inst. 2, 16, 9 *al.* 3, 7, 26 *urbibus* pro parente est -r. Tac. hist. 1, 84 ann. 4, 9 Svet. Aug. 7. 98 -em insulae κτιστήν vocare consuerat. Vesp. 12 -es Reatinos. Ivst. 44, 4, 12 Romanorum (*cf.* 37, 1, 1). Evtr. 1, 20, 3 patriae (Clavd. carm. min. 22, 20). *et passim.* Corp. III 374 -i col(oniae) (VIII 17841). 3279 Mursenses -i suo. V 7989 Aquileiensium restitutor et -r. VI 33856^a urbis. VIII 83 municipi (Inscr. Dessau 6779). Inscr. numm. Cohen II² p. 215 nr. 1315 (Hadr.) Romulo -i. *nota*: Tac. Germ. 28 *Vbii* libentius Agrippinenses -is sui (*i. Agrippinae*) nomine vocentur.

2 *i. q. auctor, parens*: Ov. Pont. 2, 11, 2 artis (Lvcan. 1, 636 Plin. nat. 34, 89 Sil. 14, 216 Drac. Romul. 8, 479). Liv. 8, 34, 3 Romanae libertatis. Pomp. Trog. Iust. 38, 7, 1 Persici regni (Ivst. 2, 10, 8). *ibid.* imperii Macedonici (Sen. benef. 3, 37, 1 Romani imperii. Plin. nat. 15, 77. 22, 5 Plin. paneg. 1 Paneg. 2, 1 Veg. mil. 1 praef. Hier. epist. 18, 1). Vell. 2, 60, 1 -em conservatoremque Romani nominis. Val. Max. 5, 3, 1 *saeculi.* Sen. epist. 83, 9 sectae (Colvm. 9, 3, 1 Plin. nat. 26, 11 Gell. 19, 1, 13 Apvl. apol. 9 *al.*). 95, 20 huius scientiae (*i. medicinae*). Scrib. Larg. praef. p. 2, 27 nostrae professionis (*i. artis.* Cael. Avr. chron. 4, 3, 77). Plin. nat. praef. 26 pingendi fingendique -bus. 15, 49 *malorum inserendorum.* 35, 199 mimicae scaenae (*ibid.* astrologiae *et* grammaticae). Stat. Theb. 5, 712 gentis (Tac. Germ. 2 hist. 5, 4 Pomp. Trog. prol. 7). Ps. Qvint. decl. 12, 7 *civitatis* (Tac. ann. 6, 42 Vvlg. Hebr. 11, 10 Avg. civ. 1 praef. 10, 32. 11, 1 Corp. IX 1596. Avg. civ. 2, 21 *rei publicae*). Apvl. flor. 15 p. 60 philosophiae. Arnob. nat. 3, 26 *Mars* -r *bellorum.* 4, 14 vetustatis absconditae. Opt. Porf. epist. ad Constant. 1 facundiae. Fav. Evl. p. 2, 9 Italicae sapientiae. Hier. epist. 141 antiquae ... fidei. Prvd. perist. 10, 206 aureorum -em temporum (*i. Saturnum*). Pass. Petr. 8 fallaciae. Corp. VIII 1179 orbis Romani. *nota*: Stat. silv. 4, 3, 72 camporum bone -r meorum.

3 *i. q. constitutor*: Liv. 1, 42, 4 omnis in civitate discriminis ordinumque. 3, 58, 2 Romani iuris (Sen. epist. 91, 16 iuris humani. Qvint. decl. 260 p. 63, 5 Evtr. 8, 23 Cod. Theod. 2, 12, 1 Cod. Iust. 1, 14, 12, 1. 2, 12(13), 23 *al. cf.* Plavt. *p. 147, 49*). Liv. 39, 17, 7 sacerdotes -esque eius sacri (Sen. dial. 10, 14, 1 sacrarum opinionum). Sen. dial. 9, 17, 7 legum (Qvint. decl. 277 p. 130, 5 Tert. nat. 1, 6. 7 Avr. Vict. Caes. 20, 22 Vvlg. prov. 8, 15 Cod. Theod. 11, 36, 14 Cod. Iust. 6, 37, 26 pr. 9, 9, 35 pr. *al.*). Plin. nat. 16, 13 Plin. epist. 10, 29, 1 disciplinae militaris. Cens. 21, 12. Lact. inst. 5, 9, 6 duodecim tabularum -es. Cod. Theod. 4, 4, 3, 1 *testamenti* (Cod. Iust. 6, 51, 1, 1a). 9, 1, 12 sanctionum. Cod. Iust. 1, 17, 2, 18 edicti.

4 *i. q. scriptor*: Paneg. in Mess. 4 humilis tantis sim -r actis. Ov. fast. 6, 21 vates, Romani -r anni. Ib. 520 historiae (trist. 2, 416 Carm. frg. Quint. inst. 8, 3, 29 Qvint. inst. 12, 11, 23 Sol. 40, 6 Amm. 24, 2, 16 Avg. c. Faust. 33, 1). Ov. trist. 5, 1, 10 argumenti. (Cvrt. 8, 5, 8 carminum. Plin. nat. 5, 9 annalium. 7, 111 Thucydiden ... rerum -em (36, 106). Ps. Qvint. decl. 9, 22 -es fabularum poetae. Ivv. 11, 180 -r Iliados (Avson. 322, 46). Hil. syn. 7 dictorum (*oppos.* internuntius). Hier. in Philem. 23/24 p. 763 euangelii. Avg. util. cred. 1, 13. Evcher. instr. 1, 37 p. 78, 18 Pentateuchi scriptor et -r. Sidon. epist. (carm. 22) 3 in libris matheseos peritissimos -es. Alc. Avit. epist. 4 p. 29, 26 opusculorum. Cassiod. var. 12, 21, 4 translator ... non -r antiquorum gestorum. inst. div. 17 p. 1134^C lectionum venerabilium -es. Cod. Iust. 7, 62, 39, 1a libellorum.

5 *i. q. creator* (*deus*): Manil. 2, 701 mundi (Sen. Phoen. 655 epist. 119, 15 Tert. praescr. 13 virg. vel. 1 Hil. in psalm. 63, 11. 65, 6

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

GENNAD. vir. ill. 25 *et saepius*). SEN. dial. 1, 5, 8 omnium (TERT. idol. 4 RVFIN. Adamant. 1, 2). STAT. Theb. 3, 483 superae ... aulae. IVV. 15, 148. TERT. spect. 2 universitatis (adv. Marc. 2, 1 CHALC. transl. p. 41^A). EPIST. Paul. et Cor. II rec. B 9 caeli et terrae (HIL. hymn. 3, 17 HIER. epist. 46, 10^a *al.*). COMM. instr. 1, 26, 28 orbis (1, 27, 3. 2, 30, 6 PRVD. cath. 12, 154 CORIPP. Ioh. 4, 272. 7, 95 Iust. 4, 300). ARNOB. nat. 1, 29 -em *solis* opificemque. 2, 2. 45. 73 *Phrygiae matris.* LACT. inst. 1, 5, 8 a deo -e (2, 9, 2. 7, 24, 6. epit. 36, 3 rerum. ira 22, 7 inst. 6, 9, 14. epit. 21, 3 summi -is. *cf.* CHALC. transl. p. 21^E [θεὸς ἀρχηγός]. p. 39^B HYMN. Ambros. I 1, 1 HIER. c. Ioh. 15 AVG. civ. 10, 18 *al.*). HIL. in psalm. 63, 10 hominis (FAVST. REI. grat. 1, 9 p. 29, 20) trin. 6, 42 Christi novus -r. PS. HIL. dedic. eccl. p. 882^A. 884^A. PS. DAMAS. epigr. 65, 1 aevi (CLAVD. carm. min. 32, 1 DRAC. laud. dei 1, 430). HIER. in Is. 43, 1—13 p. 516 animae et corporis (adv. Rufin. 2, 10 AVG. civ. 4, 31. 7, 29). epist. 51, 7. 54, 7. 78, 2 adv. Iovin. 2, 6 adv. Pelag. 2, 24. 25 *et saepe.* RVFIN. Adamant. 1, 3 PRVD. cath. 4, 9. AVG. civ. 5, 9 naturae (DRAC. laud. dei 3, 3). 11, 17 *et saepe.* FAVST. REI. rat. fid. 1 p. 455, 26 angelorum. SEDVL. epist. 1 p. 2, 9 *al.* op. pasch. 4, 6 sidereus. 4, 16 libaminis. PS. BOETH. fid. cath. 116 gratiae. 158. 175. BOETH. arithm. 1, 1 p. 10, 12 mundanae molis. GREG. TVR. vit. patr. 8 prol. dominus utriusque -r testamenti. INSCR. christ. Rossi II p. 69, 39 v. 1. p. 261, 4 v. 5.

6 *varia*: *i. q. administrator*: CIC. Cluent. 71 ipse -r totius negotii Guttam aspergit huic Bulbo (*alluditur ad conditorem in nominibus 'Gutta' et 'Bulbo'*). p. red. in sen. 15 -es instructoresque convivii. PS. AGENN. grom. p. 22, 11 '-is' hoc est mensoris. FRONTIN. grom. p. 22, 1. HEGES. 5, 18, 1 frumenti -r (*cf.* SERV. auct. georg. 1, 21 Fabius Pictor hos deos enumerat: ... Messorem, Convectorem, Conditorem, Promitorem). *factionum*: CORP. VI 10046, 6 (10046, 12 succonditori). 10067 factionis prasin. 10068. 10069 gr(egis) russatae. 10071 primi factionis venetae. 10072 gregis russatae. 10073. *fortasse huc pertinet* GLOSS. II 108, 5 *v. l. 48.*

synonyma et coniuncta: artifex, auctor, conscriptor, conservator, constitutor, creator, effector, factor, fundator, opifex, parens, procreator, restitutor, sator, scriptor.

fem. **conditrīx,** -īcis (*cf. p. 146, 36*). MARIAN. carm. frg. 4 *Romae.* TERT. apol. 50 Carthaginis. PANEG. 4, 9 Athenarum. CARM. epigr. 24, 2 (*saec. III*) IORD. Rom. 14. GREG. M. epist. 10, 1 p. 237, 24 monasterii. 9, 180 *oratorii.* *i. q. auctrix*: APVL. apol. 18 paupertas ... civitatum -x. TERT. spect. 7 idololatriae -is *ludorum.* *i. q. creatrix*: TERT. adv. Marc. 1, 7 *substantiam dei* universitatis -em (PS. PHOEBAD. fid. 2). LACT. inst. 1, 5, 6 caeli ac terrae. CHALC. transl. p. 24^C instinctu -is deae. PS. AMBR. trin. 1. AVG. epist. 118, 18 corpoream potentiam -em rerum. vera relig. 22, 43 temporum. *nota*: MACR. somn. 1, 11, 7 *luna* mortalium corporum et auctor et -x.

synonyma: auctor, effectrix.

2. condītor, -ōris *m. a* condire. GLOSS. pulmentarius. *fortasse huc pertinet*: GLOSS. II 108, 5 ἀλείπτης ἵππων (*ubi* conlitor *c.*; πίθων *vel* πιττῶν *Scal. Catal. p. 239*; νεκρῶν *fh.* σιτίων *Buech.*). PLAVT. Epid. 523 qui omnium legum atque iurum fictor, -or (condictor *A*, *esse* condītor *non* conditor *metrica ratio evincit, v. Leo ad l., cf. p. 146, 60. 153, 41*) cluet. CARM. frg. Porph. Hor. sat. 2, 2, 50 ciconiarum Rufus iste -or. QVEROL. p. 22, 17 cedant iuris -es, cedant omnia cocorum ingenia. PAPYR. Wessely, Wien. Stud. 24 (1902) p. 134 κονδιτω(ρι) ἀρτοκ(όπῳ). *cf.* CIC. Cluent. 71 *supra l. 23.*

conditōrium, -ī *n. a* condere. 1 *i. q. sepulcrum*: GLOSS. -um locus conditorum. PETRON. 111 descendit ... in -um. 112 praeclusis ... -ii foribus. *ibid.* fatale -um ('contubernium *flagitatur, nisi periit vocabulum*' *Buecheler*). PLIN. nat. 7, 75 Sallustianorum ... hortorum (SOL. 1, 88). 37, 19. PLIN. epist. 6, 10, 5 extruere. SVET. Aug. 18 Cal. 52. IVL. VAL. 3, 57 tumultuario ... -o e plumbi materia. 2, 29 SIDON. epist. 5, 17, 4. TERT. resurr. 44 *caro* divini thesauri -m.
2 *i. q. horreum*: ITIN. Alex. 17 Damascum ... opum -um Persicarum. AMM. 18, 9, 1 muralium tormentorum. 31, 6, 6 frugum.

condītōrius, -a -um *a* condire. MARCELL. med. 10, 80 cepam ... conditoriam (15, 23).

1. conditum, -ī *n. v.* condo *p. 149, 10. 150, 32. 152, 16. 153, 69. 154, 54.*

2. condītum, -ī *n. v.* condio *p. 143, 13.*

condītūra, -ae *f. a* condire. GLOSS. ἄρτυσις, impensa. *i. q. iusculum*: SEN. dial. 5, 15, 1 epist. 84, 4. 95, 15 COLVM. 12, 4, 4. 12, 7, 2. 12, 7, 5. 12, 9, 1 lactucae. 12, 11, 2 olivarum (12, 49, 1 *al.*). 12, 19, 1. 12, 19, 5. 12, 21, 5 vini (12, 21, 6 PLIN. nat. 1, 14 ind. auctor.). 12, 22, 3. 12, 23, 1. 12, 24, 1. 12, 25, 5. 12, 48, 2 inulae. 12, 49, 8 recipere. 12, 49, 9 *et saepe.* VLP. dig. 33, 6, 9 pr. defrutum ... -ae loco fuit. GARG. MART. med. 14. LAMPR. Heliog. 24, 1 -a veneta. PELAGON. 76. 387 (ἄρτυσιν). SCHOL. Hor. sat. 2, 4, 64 γλυκελαίῳ -a. PAVL. NOL. epist. 23, 6 APIC. 3, 90. 6, 212. 240. 8, 342. 345. 383 *al.* CAEL. AVR. acut. 2, 37, 209 curiosae atque gravabiles -ae. ANTHIM. 28. *nota*: PETRON. 51 vitreorum (*vasorum*). HIER. in Is. 57, 7 p. 672 *haeretici* habentes imaginem ecclesiasticae -ae et saporem penitus non habentes.

1. conditus, -ūs *m. a* condere. *ubique* -u *abl. praeter* IVL. VAL. 1, 23 (-um). *urbium*: APVL. apol. 24 *coloniae.* CENS. 4, 12. 16, 7 urbis Romae. ITIN. Alex. 22 IVL. VAL. 1, 23. 1, 32 civitatis. *i. q. creatio*: AVG. c. Iul. op. imperf. 4, 40 -u ipsius dei. *i. q. occultatio*: AVSON. 205, 17 consilia ... altiore -u texit.

2. condītus, -ūs *m. a* condire. COLVM. 2, 21, 4 olivas -ui (conditu *codd. SAR*) legere. QVEROL. p. 22, 18 huius ollae -um (*gloss. cod. R* saporem) solus scivit Euclio.

condītus, -a, -um *v.* condio. **condium,** -ī *n. v.* congius.

***condo,** -didī, -ditum, -ere [con *praepositio composita cum eodem verbo quod continent vocabula* abdere, subdere, credere; *cf. c. gr.* τιθέναι *lat.* facere. *v. Pott, Etymolog. Forsch. II² 2, 106. Th.*].
formae: -dedi CORP. III 9546. XII 481. XIII 2354. -dedit CORP. V 7570 (*s. I; periit*). XII 481. *de prima vocali correpta v.* PRISC. gramm. II 461, 11. -itum habere: CATO agr. 143, 3 VARRO rust. 1, 65 CIC. Verr. 5, 140 div. 2, 112 LIV. 5, 52, 2 *al.* PAVL. FEST. p. 41 '-ere' proprie est in unum et interiorem locum dare ad custodiam faciliorem; quod verbum nunc significat conscribere, nunc facere, nunc componere et instruere. p. 57 '-ere' componere. NON. p. 249 '-ere' significat abscondere ... constituere ... consecrare. p. 250 '-i' potiri. *cf.* SCHOL. Verg. Veron. Aen. 1, 5. *vox inde ab* ENN. *et* PLAVTO *per totam latinitatem in usu fuit. deest*: TER. RHET. Her. CAES. VITR.

I *in locum* **conferre,** *colligere; reponere, abscondere*:
A **comportare,** *componere*: VARRO ling. 7, 1 verbum quod -itum est e quibus litteris oportet (TER. MAVR. 448 νή et εἴκειν namque iunctis -itum est vocabulum [*i.* νεικεῖν]. 857). AETNA 248 non congesta ... nec acervo -ita rerum (PLIN. nat. 31, 109 *nitrum* -itum in acervis). PROP. 4, 1, 72 non sunt, a, dextro -ita fila colo. RVT. LVP. 2, 2 laborem -endi *opes.* MANIL. 1, 204 *tellus* nec patulas distenta plagas sed -ita in orbem. 1, 248 membraque naturae diversa -ita forma (2, 537 humana -ita forma astra). 2, 288 quae divisa quaternis partibus aequali laterum sunt -ita ductu (*de tetragona*). 2, 668 quadrato -ita templo signa. 4, 300 partibus astra -ita tricenis (4, 378). CELS. 6, 7, 3 ita -ita ... aceto diluuntur. PLIN. nat. 12, 89 *sarmenta cinnami* mercator in massas -it. STAT. silv. 4, 9, 27 -itus ... prunorum globus. RVST. HELP. hist. testam. 15 tot -ita (*i. collecta*) -it in arcam.

B **reponere,** *deponere, indere*: 1 *coniungitur cum ablat., in c. abl.; sub v. l. 56*: GLOSS. repono, ἀποτίθεται, servat. conditus ἀπόθετος, ἀποκείμενος. condita reposita, conservata, remota. PLAVT. Bacch. 312 in ... aede Dianai -itumst *aurum.* Pseud. 354 argentum intro -didi (*oppos.* promere. Truc. 920). Rud. 936 vidulum. CATO agr. 5, 8 *frondem* -ito. 7, 2 uvae in olla in vinaceis -untur (VARRO rust. 1, 58. 1, 13, 6 vinum. HOR. carm. 1, 20, 3 Sabinum Graeca quod ego ipse testa -itum levi. TIB. 1, 10, 47 sucos -didit uvae. OV. fast. 5, 269. 518 ars 2, 696. COLVM. 1 praef. 20 vindemias. 3, 2, 2. MART. 1, 18, 2 in Vaticanis -ita musta cadis. 10, 49, 3 propinas modo -itum Sabinum *vinum.* 13, 111, 2 *al.*). CATO agr. 7, 4 *oleae* in muria. *ibid.* in sapa (VARRO rust. 1, 59, 3 PLIN. nat. 15, 85). 26 suo quidquid loco -i (LEX Iul. munic. [Corp. I 206] 157 tabulas eodem loco). 30. 53 seorsum -ito. 54, 2 stramenta ... in tecto. 55 in tabulato. *saep.* 134, 1 fruges (VARRO rust. 1, 17, 2 *al.* CIC. leg. agr. 2, 88 Brut. 16. nat. deor. 2, 156 -endi ac reponendi *fructus.* Cato 24 COLVM. 1, 3, 3. 1, 5, 6 *al.* CVRT. 7, 4, 24 *et saepe*). CATO agr. 143, 3 omnia ... diligenter uti -ita habeat (VARRO rust. 1, 65 -ita habuerunt. CIC. Verr. 5, 140 div. 2, 112. LAMPR. Heliog. 7, 1 penitus. *al.*). VARRO ling. 5, 105 granum frumenti (CIC. nat. deor. 2, 157 BELL. Afr. 65, 1 HOR. epist. 2, 1, 140 COLVM. 1, 6, 10 PLIN. nat. 18, 298. 306 *al.*). VARRO rust. 1 capp. p. 6, 11 *sqq.* 1, 1, 5. 1, 37, 4. 1, 56 melius sub tecto quam in acervis (OV. fast. 1, 186 sub ... cado). 1, 58, 1 in ollis (COLVM. 8, 8, 7. *cf.* HOR. epod. 2, 15 amphoris. OV. fast. 5, 518 cado. COLVM. 12, 40 doliis [PLIN. nat. 13, 106. 11, 32 doliolis]. 3, 2, 2 *al.* vasis. 12, 11, 1 lagoenis [12, 38, 7]. SCRIB. LARG. 25 pyxide [PETRON. 29 MART. 9, 37, 4]. 145 vitro [MART. 2, 40, 6. 4, 22, 5]. PLIN. nat. 12, 116 fictili *et similia*). VARRO rust. 1, 60, 1 oleas esui. 1, 61. 1, 62 nemo fructus -it nisi ut promat. 1, 68. 2 praef. 3 navibus vindemiam. 3, 12, 5 in caveis. 3, 16, 4 cibaria. CIC. Verr. 3, 5 domi (*in imagine* Mur. 49 ut ei iam exploratus et domi -itus consulatus videretur). 5, 140 litteras publicas, quas in aerario sanctiore -itas habebant, proferunt (QVINT. inst. 10, 3, 3). Cluent. 72 pecuniam -erat (leg. agr. 2, 69. SEN. epist. 87, 18 pecuniae in eo *sacculo* -itae [APVL. met. 10, 9.]. TAC. ann. 6, 17 feneratores omnem pecuniam mercandis agris -erant. AVSON. 335 *init.* improbum nummum malui occupare quam -ere. *cf.* PAPIN. dig. 32, 91, 2 neque pretia purpurae -ita neque debita). CIC. div. 2, 112 Sibyllam (*i. Sibyllinos libros*) ... sepositam et -itam habeamus. VERG. ecl. 3, 43 (47) *pocula* -ita servo. HOR. carm. 1, 1, 9 proprio -didit horreo. TIB. 1, 1, 42 -ita messis (OV. met. 15, 126 COLVM. 9, 1, 6 MART. 4, 78, 1 FRONTO p. 105, 26 N. PANEG. 3, 15) PROP. 4, 10, 45 spolia in templo. OV. met. 8, 665 -itaque in liquida corna autumnalia faece. fast. 5, 269 cellis. Pont. 1, 1, 72 -itus ... liber. 1, 5, 34 -ere semen humo (GERM. 153 segetes. BVC. Eins. 2, 25 aristas). NVX 72. LIV. 26, 27, 14 in penetrali. OCTAVIA 416 *terra* fruges suas interius alte -didit sacro sinu. COLVM. 1, 5, 6 inconditos -itosque fructus. 1, 6, 7. 3, 21, 10 -ere ac separatim reponere. 9, 1, 8. 12, 3, 5 vestis (PLIN. nat. 12, 15 *odor* transit in vestes una -itas [*Detl.*, -itus *codd.*]). 12, 47, 5 *mala* in melle dulciora fieri sic -ita (*syn.* hoc liquore custodiri). LVCAN. 3, 155 -itus imo eruitur templo ... Romani census populi. PLIN. nat. 15, 60 cistisque vitilibus. 16, 248

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

in aqua. 19, 130. 36, 155 *al.* MART. 2, 37, 7 mappa. FRONTIN. strat. 3, 4, 6 commeatus (AMM. 14, 2, 13). 3, 14, 3 cupis. TAC. hist. 1, 89 religionemque nondum -itorum ancilium (SVET. Otho 8). SVET. Aug. 31 forulis. SCAEV. dig. 32, 102 pr. in lateralibus. VLP. dig. 32, 52, 3 *in armariis, scriniis.* APVL. met. 4, 30 nomen meum (*Veneris*) caelo -itum terrenis sordibus profanatur. HIL. myst. p. 22, 11 *mannam* (p. 22, 5). AVSON. Mos. 390 -e, Musa, chelyn. AMM. 16, 11, 11 victum. 16, 12, 70 edicta in tabulariis. 17, 9, 2 portionem *annonae* (18, 2, 3). 20, 7, 16 alimentis... adfatim -itis. VVLG. gen. 41, 35. 48 Ruth 2, 23 Is. 23, 18. *substant.* **conditum,** -ī *n. saepius* **condita,** -ōrum *n.* SEN. nat. 6, 16, 3 ex -o proferat. CAPITOL. Gord. 28, 2 quae *civitas* totius anni in aceto, frumento . . . -a non haberet. 29, 2 tantum . . . habuerat -orum. SPART. Hadr. 11, 1 ut -a militaria diligenter agnosceret. PAVL. dig. 32, 97 quae in -o habuerat pater familias frumenti (COD. Theod. 11, 14, 1 quanta habeantur in -o). QVEROL. p. 18, 9 -a luporum fiunt rapinae vulpium. SYMM. rel. 20, 2 ex arca quaestoria, itemque ex formarum -is . . . argentum . . . ministratum est. 35, 2 angustias patefacerent -orum. epist. 2, 76 (75), 3 redegit in copia -orum. 9, 124 ratio -orum. VEG. mil. 4, 8. COD. Theod. 7, 4, 3 species annonarias de -is . . . dicitur usurpasse. 7, 4, 15 de -is sumant. 7, 4, 16 ex fiscalibus -is. 12, 9, 2 quod refertur in -is. 14, 4, 9 custodiam Portuensium suscipiat -orum. AVELL. p. 18, 1 ARNOB. in psalm. 118 p. 513[A]. ENNOD. opusc. 3, 101 p. 357, 2 sine nummorum . . . -o. 3, 139 p. 367, 4 aurum apud nos habetur in -is. CASSIOD. var. 9, 5, 2 frumentorum -a. COD. Iust. 10, 26, 1 pr. *et* 2. ITIN. Anton. Plac. rec. A 37 in quo (*monasterio*) sunt -a monachorum. *translate*: PANEG. 8, 10 fructus meritorum tuorum ...in -is referre. **II** *coniungitur cum* i n *c. accus.*: **a** *proprie*: PLAVT. Amph. 1107 in cunas -itust *puer.* Aul. 347 in puteum. Capt. 944 in lapicidinas. Cas. 309 in furnum calidum. Pseud. 534 in pistrinum. Truc. 654 in cruminam. Vid. frg. 6, 59 vidulum intro -am in arcam (*cf.* LIV. 27, 37, 6 vivum in arcam). TITIN. com. 178 eo (CATO agr. 92 CIC. Verr. 6, 69 div. 2, 86 *al.* CATO agr. 88, 2 quo. 101). CATO agr. 7, 4 in defrutum. 10, 4. 54 in dolium (112 VARRO rust. 1, 65 COLVM. 12, 17, 1). 99 in v a s fictile (VARRO rust. 1, 64 COLVM. 12, 7, 4). 119 in orculam (COLVM. 12, 15, 2). COLVM. 12, 17, 1 in amphoras (12, 50, 5). 12, 44, 7 in pultarios. PLIN. nat. 7, 131 in urnam. 12, 132 in cados (13, 48 *al.*). SVET. Nero 12 in . . . pyxidem (47). *et similia.* CATO agr. 117 seorsum -at in acetum. VARRO rust. 1, 2, 25 in aquam. 3, 7, 11 assem . . . -ere in loculos. 3, 9, 12 in furfures aut acus. frg. Non. p. 520, 16 *lateres* in aerarium -iti (LIV. 10, 46, 5 aes argentumque in aerarium. SVET. Iul. 28). CIC. Verr. 6, 76 in carcerem (LIV. 26, 16, 6. 29, 22, 7. 30, 21, 5 *al.* SEN. benef. 1, 5, 4. *cf.* LIV. 23, 38, 7 in vincula. 26, 34, 4. 31, 23, 9 in custodiam. TAC. hist. 4, 2). OV. am. 1, 10, 18 quo pretium -as, non habet ille sinum. met. 5, 423 in gurgitis ima . . . sceptrum. 14, 209 artus avidam -bat *Polyphemus* in alvum. 15, 88 in viscera viscera -i. Ib. 573 in ima Tartara. LIV. 22, 28, 7 in has latebras *pedites.* PLIN. nat. 17, 99 monedulam -entem semina in thensauros cavernarum. MART. 11, 31, 16 in rutae folium Capelliana. GELL. 1, 19, 9 in sacrarium. APVL. met. 1, 23 in . . . cubiculum.
b *translate*: PLAVT. Poen. 1269 -amus alter alterum . . . in nervom bracchialem (*i. amplecti*). Rud. 1145 huc (*in cistellam*) opesque spesque vestrum cognoscendum -didi. Truc. 520 mihi magni doloris *morbum* . . . -isti in corpus. PROP. 3, 19, 16 arboris in frondes -ita Myrrha (*sic de metamorphosi*: OV. met. 10, 521 -itus arbore. 14, 523 guttura -didit arbor. 15, 458 pecudumque in corpora -i). 4, 4, 70 plures -it in ossa faces. MANIL. 2, 475 deus in leges mundum cum -ret omnem. PLIN. nat. 9, 105 in gulas -i maria. **III** *c. dat.*: MORET. 124 terrae -it aratrum. *dat. potius quam abl.*: OV. am. 3, 14, 23 illic purpureis -atur lingua labellis. epist. 8, 108 nox ubi me thalamis . . . -didit. CELS. 5, 21 lana naturalibus -itur. PETRON. 94, 8 cervices . . . nodo -bam. STAT. Theb. 1, 8 agricolam (*i. Iasonem*) infandis -entem proelia (*dentes dracontis*) sulcis.
C ***abscondere:*** *coniungitur cum* ***ablat.***, in *c. accus. et c. abl.*; inter, intra (*p. 150, 12*), sub (*l. 77 p. 150, 10. 18. 29. 70*): **I** *proprie*: **a** *generatim*: GLOSS. κρύπτω, condunt abscondunt, conditum κεκρυμμένον. PLAVT. Aul. 65 aurum. 712 ut hoc -am domum. LVCR. 5, 956 et frutices inter -bant squalida membra *homines prisci.* VARRO rust. 1, 48, 2 in qua *vagina* latet -itum gladium (SEN. contr. 7, 8 [23], 1 contr. exc. 6, 5 SEN. dial. 3, 18, 4 benef. 5, 16, 5 CVRT. 10, 9, 5 QVINT. inst. 8 prooem. 15 TAC. hist. 4, 66 *al.* PHAEDR. 5, 2, 10 nunc -e ferrum et linguam pariter futilem. SEN. clem. 1, 1, 3 -itum immo constrictum . . . ferrum). VERG. ecl. 8, 97 se -ere silvis. georg. 2, 452 apes examina -unt corticibusque cavis (4, 66 *apes* intuma . . . sese in cunabula). 2, 507 opes. 4, 473 in foliis avium se milia -unt. Aen. 2, 24 se . . . deserto in litore -unt. 2, 401 nota -untur in alvo (9, 150 SIL. 6, 199). 2, 621 noctis se -didit umbris (7, 619). 3, 237 scuta latentia -unt (OV. am. 3, 2, 36 quae . . . sub tenui -ita veste latent. epist. 18, 122 latet obscura -ita nube dies. fast. 3, 302). 4, 177 *Fama* caput inter nubila -it (10, 766. SOL. 24, 8 Atlas mons . . . ultra nubila caput -it). 5, 243 portu se -didit (SIL. 12, 437 *classis* -ita portu). 6, 271 caelum -didit umbra Iuppiter (11, 187 -itur in tenebras altum caligine caelum. HOMER. 475 pulvere caelum). Aen. 7, 570 *faucibus* -ita erinys. 8, 66 lacu Fluvius (*i. deus*) se -didit alto. 9, 38 per omnis -unt se Teucri portas. 12, 886. 12, 893 clausumque cava te -ere terra. HOR. sat. 2, 7, 11 aedibus ex magnis subito se -ret, unde *eqs.* epod. 7, 2 enses (OCTAVIA 524). carm. saec. 33 -ito . . . telo (OV. rem. 612. fast. 2, 326 -itaque in pharetra tela). PROP. 2, 16, 42 arma (OV. fast. 3, 396). 2, 20, 10 sint mea vel Danaes -ita membra domo. 3, 18, 25 ille licet ferro cautus se -at. OV. am. 2, 15, 19 ut -ar *anulus* loculis. ars 2, 609 Veneris mysteria cistis. met. 2, 330 obductos . . . -erat v u l t u s (11, 255 -didit aequore vultum. fast. 1, 124 ni teneant rigidae -ita bella serae. 2, 786 -ere iam voltus Sole parante suos. Ib. 314 VAL. FL. 7, 390 SEN. Herc. f. 1174 ora). OV. met. 3, 31 antro (LVCAN. 5, 84 SIL. 7, 420. 12, 544). 9, 362 sub eodem cortice -i (9, 389). ELEG. in Maecen. 1, 101 scopulis se -it hirundo. LIV. 22, 14, 8. 27, 26, 8 turmas medio in saltu. 36, 17, 11 intra rupes. CELS. 5, 28, 11 penitusque -ita suppuratione. PHAEDR. 2, 4, 17 cavo (MART. 1, 48, 6 cavea). 2, 6, 6. 2, 8, 4 bovili. SEN. Herc. f. 92 caligine (SIL. 2, 611. 9, 513). Tro. 432 hostes ab imo -iti Dite. dial. 6, 22, 6 in tenebras (SIL. 1, 557 tenebris). nat. 3, 16, 4 *hiatus* ingentem ruinam in alto -erunt. 6, 1, 7 in altam voraginem. CVRT. 3, 1, 17 unde nexus *nodi* inciperet quove se -ret. 8, 1, 4. PETRON. 132 se . . . lectulo (SVET. Cal. 51 -itusque sub lectum). PLIN. nat. 7, 21. 8, 33. 8, 41 -ito in corporis vaginas unguium mucrone (9, 25). 8, 125 *hystrix* hibernis se mensibus -it. *al.* 9, 98 ostrearum testis. 10, 59 capite subter alam -ito. 11, 164 dentes gingiva -untur. 34, 59 aurum sinu (MART. 7, 20, 14 tepenti . . . sinu). *nota*: 35, 127 *pictores* quae -unt, nigro *colore faciunt* (*cf.* STAT. Theb. 4, 171). VAL. FL. 7, 298 rupta -i tellure. SIL. 1, 593 2, 37. 5, 379 castris se -ere. 12, 3 glaciale caput . . . -bat Hiems. 12, 613 terras caeco nox -it amictu (13, 254). STAT. Theb. 6, 681 *discum* in nubila -it (Ach. 2, 154). 6, 880 oppressumque ingentis mole ruinae condidit (concidit *P*). Ach. 1, 23 -ita ponto *Helle.* APVL. apol. 63 simulacrum . . . inter libellos -itum. COMM. instr. 2, 9, 10 sub latebra. LAMPR. Heliog. 14, 6 in angulum. AVIEN. ora 710 -itorum . . . locorum. ITALA Matth. 6, 19 (cod. n *et* Aug. civ. 1, 10) nolite vobis -ere thesauros in terra (VVLG. thesaurizare vobis thesauros). 6, 20 (Hil. in Matth. 5, 7) in caelo. *subst.* c o n d i t u m: SEN. nat. 2, 10, 4 in obscuro et -ito flagrant semper *ignes.*
b *speciatim*: **1** *de sideribus sim.*: CIC. Arat. 81 sese Orion toto iam corpore -it . . . et Cepheus -itur alte. 416 se caerula -it. Arat. frg. 10, 1. Q. CIC. carm. frg. 20 serus in alta -itur oceani ripa cum luce Bootes. LVCR. 4, 433 sol . . . uti videatur obire et -ere lumen (5, 710. MANIL. 5, 722 stellae . . . sua lumina -unt. SEN. Med. 876 nox -at alma lucem). VERG. georg. 1, 438 sol . . . et exoriens et cum se -et in undas. 1, 442 *sol* -itus in nubem. 1, 458 *sol* cum referetque diem -etque relatum (*cf.* MANIL. 2, 957 quae *potestas* vocat et -it Phoebum, recipitque refertque. PLIN. epist. 2, 17, 13 in quo *cubiculo* sol nascitur -iturque. APVL. mund. 29. PANEG. 5, 4 dies oritur et praeterit et -itur. VEG. mil. 4, 41. CLAVD. carm. min. 20, 13 idem -it ager soles idemque reducit. EVSTATH. Bas. hex. 2, 8 p. 888[B] sole in occasu -ito). VERG. Aen. 5, 126 hiberni -unt . . . sidera cori. 7, 719. HOR. carm. 2, 16, 3 nubes -didit lunam (*cf.* LIV. 44, 37, 7 cum *luna* -atur umbra terrae. MANIL. 1, 470 SEN. Ag. 470. CVRT. 4, 10, 2 luna deficiens . . . nitorem sideris sui -didit). GERM. 43 *al.* frg. 4, 45 caligine. SEN. Phaedr. 675 aether . . . nubibus -at diem. Thy. 868. CVRT. 8, 4, 3 nunc internitente luce nunc -ita (8, 13, 24). LVCAN. 1, 15 unde venit Titan et nox ubi sidera -it. 1, 541 *Titan* -didit ardentes atra caligine currus. 2, 577 ante bis exactum quam Cynthia (*i. luna*) -ret orbem. 4, 472 -didit umbra nox lucem dubiam. PLIN. nat. 2, 61 *stellae* occasu matutino -untur ac praetereunt. VAL. FL. 2, 64. 3, 731. SIL. 4, 480 -bat noctem devexo Cynthia curru. APVL. mund. 21 AVIEN. Arat. 1029 *al.* AVSON. 409, 1 -erat iam solis equos . . . Calpe (RVT. NAM. 1, 58). DRAC. Romul. 8, 370 sidera Phoebus elatis -bat equis. CORIPP. Ioh. 8, 278. **2** *de fluminibus*: VERG. Aen. 7, 802 in mare -itur Ufens (SOL. 7, 25). 9, 31 alveo. AETNA 125 *flumina* vorago . . . fatali -didit ore. 132 praecipiti -untur flumina terra. PROP. 4, 6, 16 sinus Ioniae murmura -it aquae. OV. met. 2, 274 *fontes* se -erant in opacae viscera matris. CVRT. 6, 4, 5. LVCAN. 4, 99 flumina . . . -didit una palus. PLIN. nat. 3, 6 *amnis* in totum cuniculis -ens (3, 117. 6, 135). 3, 109 in lacus. PLIN. epist. 8, 20, 9. SOL. 32, 8 *Nilus* septem ostiis -itur. PANEG. 4, 20 quicquid ubique fluminum oritur et -itur. *al.*
3 *enses, gladios sim. infigere, imprimere*: VERG. Aen. 9, 346 pectore in adverso . . . ensem -didit (OV. epist. 11, 98 pectoribus. met. 13, 392 in pectus). 9, 441 in ore . . . adverso (OV. met. 12, 295 in aperta . . . ora). 12, 950 ferrum adverso sub pectore (STAT. Theb. 1, 614). OV. met. 8, 419 adversos venabula -it in armos (armis *cod. N*). 12, 453 venabula -i inguine (MART. epigr. 15, 3 venabula -didit urso). 13, 459 iugulo . . . telum (OCTAVIA 733. 752). 13, 561 digitos in perfida lumina. CELS. 7, 5, 2 in corpus *sagittam.* SEN. Phaedr. 818 *tela* tepido viscere -ita (LVCAN. 1, 377 gladium . . . in viscera. APVL. met. 1, 4). OCTAVIA 370 utero. SIL. 2, 260 iugulo . . . mucronem. FIRM. math. 1, 7, 3 mucronis aciem costis. **4** *technice in medicina i. q. reponere*: SEN. contr. 1, 1, 8 introrsus -itos oculos (PLIN. nat. 11, 141). CELS. 3, 25 digiti in manibus pedibusque sub tumore -untur. 7, 4, 3 prolapsaque intestina -untur (7, 16). 7, 7, 14 *partes pupillae.* 7, 7, 15 tenues -itaeque venae (*oppos.* venae prodeant; *cf.* 7, 18). 7, 25, 1 glandem (7, 26, 1). 8, 19 -itus articulus. 8, 22 calx paene -itur, planta maior fit. 8, 23 plantae ossa . . . -untur (*oppos.* prodeunt). **5** *mortuos sepelire*: GLOSS. condit, funerat, humat, sepelit. ENN. ann. 139

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-bat membra sepulcro (CIC. leg. 2, 56 VERG. Aen. 3, 68. 6, 152 OV. am. 3, 6, 74 met. 7, 618. 8, 235 EPICED. Drusi 67 MANIL. 4, 837 CVRT. 10, 1, 30 LVCAN. 8, 794 VVLG. gen. 47, 30 in sepulcro *et saepe*). CIC. leg. 2, 57 'siti' dicuntur ii, qui -iti sunt. Tusc. 1, 108 cera circumlitos *mortuos* -unt. VERG. Aen. 5, 48 reliquias divinique ossa parentis -didimus terra. 10, 557 humo (OV. fast. 5, 658 Pont. 3, 1, 6 CORP. VIII 684). HOR. epod. 9, 26 cui (*Africano*) super Carthaginem virtus sepulcrum -didit. PROP. 3, 7, 72 ante fores dominae -ar oportet iners. OV. met. 2, 337 ossa ... -didit ripa (Pont. 1, 9, 54. DECRET. decur. Pis. de C. Caesare [Corp. XI 1421] 24 ossa relata atque co[nd]ita. LVCAN. 8, 783 SIL. 4, 77 *al.*). 13, 524 -eturque tuum monumentis corpus avitis (SVET. Nero 50 monumento. VLP. dig. 11, 8, 5 LACT. epit. 42, 1 CARM. epigr. 74, 5 CORP. IX 3971). 14, 176 aut tumulo aut certe non illa -ar in alvo. 14, 442 urnaque ... -ita marmorea. fast. 5, 451 tumulo fraternas -didit umbras (ANTH. 413, 2 tumulo). 6, 460 in illam (*tellurem*) -itur. MART. 10, 71, 3 -didit hac caras tellure ... umbras. PHAEDR. 4, 5, 30 si maneret -ito sensus patri (SEN. Tro. 509 sanctas parentis -iti sedes. ARNOB. nat. 1, 46 prodire ab aggeribus -itos). app. 13, 2 sarcophago corpus -didit (INSCR. christ. Rossi I n. 1130). SEN. Herc. O. 1149 -e me tota ... mundi ruina (Herc. f. 1290 urbe versa -ar). Med. 653 Idmonem ... -didit serpens Lybicis harenis. Phaedr. 1200 Acherontis plagis (*cf.* Phoen. 144 Tartaro). Tro. 30 quem Troia toto -itum regno tegit. 521 Stygis sinu profundo -e depositum meum. 601 meo -ant solo. 688. nat. 2, 59, 6 *populum* natura revocabit et -et. 2, 59, 10 si cum fulmine -eris. 3, 29, 9 unus humanum genus -et dies. CVRT. 10, 1, 34 III milia talentum -ita esse cum Cyro *in busto* (LVCAN. 5, 231 busto. 9, 1089). LVCAN. 2, 333 -didit urna supremos cineres (MART. 1, 114, 3. SVET. Cal. 15 *cineres* in urnas -didit. DICT. 4, 8 reliquias urnae -itas. 4, 18. 5, 15). 5, 101 -itus Inarimes aeterna mole Typhoeus. 9, 151 inhumatos -ere manes (PLIN. epist. 7, 27, 12 rite -itis manibus). PLIN. nat. 2, 145 terra (7, 187. CORP. III 13529 quem ipse aeterna -didi terra). 7, 20 loculo in templo. 35, 160 fictilibus soliis. 36, 77 regem ... in ea (*sphinge*). 36, 131. 132 VAL. FL. 5, 88. 90. MART. 7, 96, 1 -itus hic ego sum (*carm. sepulcr.* AVSON. 223, 1. 231, 2 *al.* CARM. epigr. 77, 5 natus sum Canonis, conditu in Illurico. 421, 1 -ita sum Nice. CORP. VI 34397a *passim; cf.* CARM. epigr. *ind. init. p. 861*). QVINT. decl. 299 p. 181, 2 sepulti ... et aeterna quiete -iti (CARM. epigr. 1843, 2 aeterna -itus in requie. CORP. XII 2116 -didit alta quies ... istic ... famulam). PS. QVINT. decl. 12, 28 dehisce, terra, et hanc noxiam civitatem ... haustu aliquo ad inferos -e. TAC. ann. 1, 62. SVET. Aug. 100 Mausoleo. GAIVS dig. 11, 7, 7, 1 *in arca lapidea* (MARCIAN. dig. 11, 7, 39 in arcula. CORP. V 3643). VLP. dig. 11, 7, 14, 5 ornamenta cum corporibus. MOD. dig. 10, 2, 30 in ... fundo. ANTH. 438, 2 hic parvo, nullo -itus ille loco est. IVST. 12, 15, 7 corpus ... in ... templum. DAMAS. epigr. 12, 10 (29, 9). AVSON. 159, 1 nomina carorum iam -ita funere iusto (CLAVD. 3, 155). AMM. 21, 1, 5 coniugis defunctae suprema miserat Romam ... -enda. 21, 16, 20 in loculis. VVLG. gen. 49, 31 ibi ... -ita iacet. PRVD. ditt. 17 *agro* (*dat.*) -ret ossa. AVG. conf. 9, 13, 36 corpus sumptuose contegi aut -i aromatis. ENNOD. dict. 19, 7 p. 480, 9 sorte ultima -itorum. CARM. epigr. 964, 6. 982, 6. 1033, 2. 1149, 4 -dedit ossa rogo. 1188, 4 sedibus Elysiis -erunt tumulo. *al.* CORP. III 8001 artus. V 1965 de caelo tactum et -itum. XII 825 hic iacet intus -ita saxo *et passim.* INSCR. christ. Rossi II p. 153, 33 v. 3 in qua (*aede Stephani*) sancta ... -untur pignora ... Sabastiani. *nota*: SEN. epist. 83, 23 *Alexandrum* intemperantia bibendi ... -didit. 122, 3 hi mortem timent, in quam se vivi -erunt? SIL. 4, 607 nec, Fortuna, meum -es sub gurgite letum.

II *translate*: PLAVT. Pseud. 575 meo in pectore -itumst consilium (941. SEN. Tro. 580 pectore imo -ita arcana. epist. 7, 12 ista ... -enda in animum. APVL. met. 11, 25). CIC. Verr. 3, 181 omnia ita -ita fuisse atque ita abdita latuisse. Catil. 3, 26 in animis ego vestris omnis triumphos meos ... -i et conlocari volo. Tusc. 5, 27 qui omne bonum in visceribus medullisque -eris. div. 1, 128 in causis -itae sunt res futurae. CATVLL. 64, 231 memori tibi -ita corde ... mandata (VERG. Aen. 3, 388 tu -ita mente teneto. OV. epist. 19, 98 vocem memori -didit aure. SIL. 13, 40. APVL. met. 11, 6 plane memineris et penita mente -itum semper tenebis. AVIEN. ora 78 tu per [*sic Hudson,* ex *cod.*] intimum iecur prolata -e. *cf.* GLOSS. -didi in memoriam εἰς μνήμην κατεθέμην). VERG. georg. 4, 496 -itque natantia lumina somnus (*aliter de morientibus*: OV. epist. 1, 113 ut iam sua lumina -as. 10, 120 ars 3, 742 trist. 3, 3, 44 labentes oculos. EPICED. Drusi 157 PROP. 4, 11, 64 SEN. Tro. 788 SIL. 9, 151. APVL. met. 2, 28 in aeternum *al.*). HOR. sat. 1, 4, 89 -ita cum verax aperit praecordia Liber. epist. 1, 1, 12 -o et compono quae mox depromere possim. 1, 6, 25 aetas defodiet -etque nitentia. carm. 1, 10, 8 callidum quidquid placuit iocoso -ere furto. PROP. 2, 6, 32 orgia (*Ruhnken,* iurgia *codd.*) sub tacita -ita laetitia (*cf.* SEN. Herc. O. 595 orgia ferre ... -ita cistis. Oed. 431). 4, 4, 61 tubicen fera murmura -e. OV. met. 1, 727 stimulosque in pectore caecos -didit. 8, 791 *Fames* se in praecordia -at sacrilegi. trist. 3, 6, 32 illa tegi caeca -ita nocte decet. LIV. 10, 4, 10 detegant ... -itas insidias. MANIL. 3, 46 si bene constiterit vigilanti -ita sensu (3, 295). 3, 88 in quibus (*signis*) omnis erit fortunae -ita summa. 4, 196 occultis naturae -ita causis (QVINT. decl. 325 p. 278, 25 in causis latentibus et natura -itis). 4, 921 *mundus* non -it sua iura. PHAEDR. 4, 2, 7 quod interiore -didit cura angulo. SEN. Med. 823 docuit -ere vires *ignis* arte Prometheus. 835. Herc. f. 1010 tonantis profuga -aris sinu (benef. 2, 16, 2 minor quam ut in sinu eius -enda sit civitas). benef. 7, 3, 1 quidquid cupiditati contigit, penitus hauritur et -itur. epist. 68, 4 -ita et abstrusa rimantur (*oppos.* aperta). 79, 17 -itam *virtutem* ... dies publicet. PERS. 6, 29 surdaque vota -didit Ionio. SIL. 4, 724 omnia somni -erant (7, 283. 8, 166). 9, 148 nox errorem nigranti -didit umbra. QVINT. inst. 6, 3, 96 *versus* ambiguitate -itur. TAC. hist. 2, 30 -ito odio (ann. 2, 28 iram). 4, 86 Domitianus ... modestiae imagine in altitudinem -itus (*i. compositus*). APVL. flor. 17 p. 79 vox in vagina silentii -ita. ANTH. 452, 10 auribus admotis -ita verba dare. RVFIN. hist. 1, 8, 6 intrinsecus ... vastum -batur incendium (*de morbo*). CLAVD. 1, 166 meam -unt oblivia mentem. 17, 92 uno se pectore cuncta vetustas -didit. 22, 35 virus in alto. CASSIOD. inst. div. praef. p. 1107C tanti muneris secretum memoriae sinibus (*cf.* 5 p. 1116B tantos libros in memoriae suae bibliotheca). *nota subst.*: CATVLL. 66, 74 -ita quin veri pectoris evoluam. *e visu perdere*: VAL. FL. 2, 443 quas praeviderat urbes navita -bat. 4, 636 litora -unt. 5, 106 teque cita penitus -unt, Erythia, carina. *certum tempus finire*: LVCR. 3, 1090 licet quot vis vivendo -ere saecla. VERG. ecl. 9, 52 longos cantando puerum memini me -ere soles. HOR. carm. 4, 5, 29 diem (STAT. Theb. 10, 54 -erant iam vota diem. PLIN. epist. 9, 36, 4 longissimus dies cito -itur. paneg. 80, 6 PANEG. 10, 19. PAVL. NOL. epist. 49, 2 sex dies ... ieiunus -didit). 4, 13, 15 tempora, quae semel notis -ita fastis inclusit volucris dies. PS. DAMAS. epigr. 92, 2 decimum dum -ret annum. *nota*: CAPITOL. Aur. 18, 3 priusquam funus -retur (*i. perageretur*). *in re sacra*: lustrum -ere *i. lustrum peragere; posterioribus temporibus i. q. lustrum facere sicut* saeculum condere (*p. 153, 36*) *de quo v. Vsener, Rhein. Mus. 30 (1875) p. 204 sq.* GLOSS. lustrum -itur καθαρμὸς κτίζεται. LIV. 1, 44, 2 idque -itum lustrum appellatum, quia is censendo finis factus est. SCIP. min. or. frg. Cic. de orat. 2, 268 lustrum -didit et taurum immolavit. VARRO ling. 6, 87 (*e tabulis censoriis; opp.* lustrum facere). CIC. de orat. 1, 183. LIV. 3, 3, 9 census deinde actus et -itum ab Quinctio lustrum. 3, 24, 10. 10, 9, 14. 10, 47, 2. 27, 36, 6. 29, 37, 5 lustrum -itum serius ..., -didit lustrum C. Claudius Nero. 35, 9, 2 *al.* FEST. p. 154 minuitur populo luctus ... cum censores lustrum -erunt. p. 339 VAL. MAX. 3, 4, 3. 4, 1, 10 PLIN. nat. 7, 157 TAC. ann. 11, 25. 12, 4 lecto pridem senatu lustroque -ito. SVET. Aug. 97 Tib. 21 PANEG. 8, 13 *et saepius.* FEST. p. 333 fulgur -tum (PLIN. nat. 15, 77 fulguribus ibi -itis. IVV. 6, 587 publica fulgura). LVCAN. 1, 607 dispersos fulminis ignes colligit et terrae ... -it. CORP. V 6778. VI 205. 206. 30877. IX 1047. X 1603. 6990. XII 1047 *al.* *nota*: SIL. 16, 126 portentaque vestra secundi -ite, *caelicolae.*

II ***facere, efficere,*** *constituere; auctorem esse*: **A** ***aedificare,*** *erigere*: GLOSS. -o fabrico; -it aedificat, struit, construit. PLAVT. Stich. 617 locum (HOR. sat. 1, 5, 92). VERG. Aen. 1, 447 templum (SEN. suas. 2, 1 PLIN. nat. 3, 70 ARNOB. nat. 7, 47 INSCR. christ. Leblant 31). OV. fast. 6, 794 aedem (PLIN. nat. 16, 235). LIV. 1, 7, 11 ara -ita ac dicata (28, 46, 16). 34, 35, 11 castellum (CORP. III 6661 castra). MANIL. 5, 289 novum caelum per tecta Tonantis. COLVM. 1, 5, 7 villam (APVL. Socr. 22 p. 171). MELA 2, 119 delubrum. PLIN. nat. 35, 163 patinam. SIL. 3, 683 sedem templo (TAC. hist. 3, 72 sedem Iovis. ann. 4, 55). 13, 129 Troianis -ita tecta (STAT. silv. 3, 5, 74 DAMAS. epigr. 57, 5 INSCR. christ. Leblant 594). STAT. silv. 5, 1, 241 sacraria. PALLAD. 1, 8, 1 aedificium. AMM. 16, 10, 16 stabulum. 17, 1, 11 munimentum. 22, 13, 1 fanum. 23, 4, 10 machina. 29, 5, 10 horrea. 31, 1, 2 lavacri ... -iti. CAES. AREL. testam. 17 monasterium. INSCR. christ. Rossi II p. 151, 26 v. 3 aulam domini. INSCR. christ. Leblant 194 dicata cruci -ita vela placent. *nota*: VAL. FL. 1, 680 tantus nostras -ēre per urbes (*i. simulacrum tuum -etur*). *de arboribus*: SIL. 10, 532 ilex proavorum -ita saeclo. *translate*: PLIN. epist. 6, 16, 2 plurima opera et mansura. FRONTO p. 228, 8 N. cum *Iuppiter* res humanas a primordio -ret. LACT. inst. 4, 30, 3 vias sibi devias. RVFIN. hist. 4, 7, 3 officinas impiae ... -didit disciplinae. PRISC. Anast. 212 impia -bat terris monumenta dolorum.

B ***urbes*** *condere*: GLOSS. κτίζω. novam -ere urbem: urbem statuere novam. civitas -ita πόλις ἐκτισμένη. ENN. ann. 502 -ita Romast. CATO orig. 18 urbem novam -et (VERG. Aen. 1, 522). CALP. hist. 36 VARRO ling. 5, 144 rust. 2, 1, 9. 3, 1, 3 CIC. Catil. 3, 19 Vatin. 14 orat. 167 rep. 2, 4. 5. 18 nat. deor. 2, 154. 3, 50 div. 1, 30. 84. 88. 2, 47 off. 3, 40 *et passim apud poetas et scriptores.* VARRO ling. 5, 143 oppida (VARRO rust. 2, 4, 18 CIC. Verr. 5, 72 HOR. epist. 2, 1, 8 *al.*). *ibid.* coloniae (VELL. 1, 15, 1. 4 TAC. ann. 13, 57 IVST. 13, 4, 21 CORP. III 1443). VERG. Aen. 1, 276 moenia (7, 145. 11, 323 PROP. 3, 11, 65 OV. am. 3, 13, 34 met. 3, 13. 14, 459 *al.*). ecl. 2, 61 arces (Aen. 7, 61. 8, 357 PROP. 3, 11, 25 *al.*). LIV. 32, 5, 5 polin. 28, 28, 11 in aeternum (4, 4, 4). 33, 40, 6 de integro (SVET. Aug. 47 denuo. Tib. 1 recens). PLIN. nat. 7, 109 patriam. APVL. met. 9, 4 pagum. AMM. 14, 3, 3 municipium. auspicato -ere *v. vol. II p. 1552, 29.* *formulae*: VARRO rust. 2, 11, 10 p. R. c. (CIC. Verr. 4, 81 post Romam -itam. p. red. in sen. 24 har. resp. 12 Sest. 128 Vatin. 36 Brut. 72. 127 Tusc. 1, 3 rep. 1, 25 FEST. p. 150 PLIN. nat. 7, 140 TAC. ann. 11, 11. *in titulis notatur* P. R. C. *cf.* CORP. XIV 2392. 2395). CIC. Catil. 4, 14 post urbem -itam (dom. 50 Vatin. 17. 34 VELL. 2, 49, 1. 2, 65, 2 FRONTIN.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

aq. 3. 8. 9). Phil. 5, 17 post -itam urbem (LIV. 7, 2, 2. 8, 25, 1. TAC. hist. 1, 1. 3, 72). SALL. Catil. 18, 8 post -itam urbem Romam. CIC. Catil. 3, 15 post hanc urbem -itam. Phil. 2, 13 post -itam hanc urbem. *cf.* Verr. 6, 169 post -itam Messanam (6, 138 post Syracusas -itas. off. 2, 82 post Alexandream -itam). Tusc. 1, 3 ante Romam -itam. FEST. p. 134 ante urbem -itam (SOL. 40, 16). LIV. 1 praef. 6 ante -itam ... urbem. AVG. civ. 1, 2 ante -itam Romam (16, 7. 18, 2). CIC. Tusc. 5, 7 ante hanc urbem -itam. LIV. 7, 32, 8 ab urbe -ita (31, 5, 1 *tit. ll.* 36. 37. 41. 42. 43. 44. 45 FEST. p. 154 PLIN. nat. 18, 107. 35, 22 FRONTIN. aq. 4. 6 FLOR. epit. 4, 12, 64). CIC. Phil. 3, 9 a -ita urbe (LIV. 1, 60, 3. 31, 1, 4. MON. Ancyr. 2, 44 VAL. MAX. 2, 1, 4. 2, 6, 7 PLIN. nat. 33, 20). LIV. 6, 1, 1 ab -ita urbe Roma. SVET. Aug. 22 -ita urbe. PLIN. nat. 32, 20 a -ita Roma. 2, 53 anno urbis -itae (14, 95. 17, 3. 33, 32. 35, 19 FRONTIN. aq. 13 SOL. 1, 30. 25, 15. 33, 14). 7, 120 a -ito aevo (7, 141 APVL. flor. 7 p. 23). *civitates*: CIC. rep. 1, 12 civitates (PANEG. 2, 1 *civitatem* regem advenam -isse, sed heroem hospitem constituisse. IVST. 2, 7, 4 novam civitatem legibus. AVG. civ. 2, 18. 4, 23. 5, 17 *al.*). 2, 51 *rem publicam*. LIV. 1, 19, 1 -itam *urbem* vi et armis ... legibusque ac moribus de integro -ere. FLOR. epit. 4, 12, 66 imperium (IVST. 2, 3, 6. 19, 1, 1 AVG. civ. 4, 26). HERMOG. dig. 1, 1, 5 regna (IVST. 2, 1, 3 AVG. civ. 3, 11). IVST. 42, 3, 8 Armeniam. AVSON. 419, 72 parto et -ito optimae reipublicae statu. *populos*: SALL. epist. Mithr. 17 *Romanos* peste -itos orbis terrarum. VERG. Aen. 1, 33 Romanam -ere gentem (SIL. 1, 28 IVST. 18, 3, 2. 20, 5, 9 VVLG. exod. 9, 24). CVRT. 6, 2, 14 Scythae qui Parthos -didere (IVST. 2, 1, 3 *cf.* 20, 2, 1. 18, 4, 1 Tyrii Alexandri auspiciis -iti). 8, 10, 11 a Libero Patre -itos se esse dicebant. SIL. 4, 765 quos (*populos*) -didit ... Dido. IVST. 20, 1, 12 Latinos populos. 2, 6, 11 a quo (*Deucalione*) genus hominum -itum dicitur. *nota*: VERG. Aen. 7, 303 optato -untur Thybridis alveo (SERV. *ad l.* condi proprie dicuntur qui sibi statuunt civitatem ... et sunt propria verba). *adde*: PLIN. nat. 7, 124 -ita nova secta (AVG. civ. 8, 12. 9, 4). HIER. epist. 133, 4 haeresim (AVG. civ. 5, 18. 15, 20).

C *i. q.* ***constituere,*** *instituere, auctorem esse, invenire*: GLOSS. constituit. PLAVT. Rud. 1374 ius iurandum. SALL. or. Lep. 23 tribuniciam potestatem. VERG. Aen. 6, 792 *Augustus* aurea -et saecula (STAT. silv. 4, 1, 37. *cf.* HIL. hymn. 1, 98 -ens qui primum saecula. PS. HIL. libell. 4. lustrum condere *v. supra p. 152, 27*). 10, 35 nova -ere fata (LVCAN. 7, 132 AVIAN. fab. 24, 16). PROP. 2, 1, 42 Caesaris in Phrygios -ere nomen avos. OV. rem. 465 nova ... tibi -ere iura (LIV. 3, 33, 6. 34, 6, 8 MANIL. 3, 114. 4, 209 SEN. epist. 14, 14 QVINT. decl. 305 p. 197, 9 GAIVS inst. 1, 7. 4, 30 LACT. inst. 5, 11, 18). LIV. 3, 34, 1 legibus -endis (CAPITOL. Max. Balb. 13, 4 PS. HIL. dedic. eccl. p. 883A QVEROL. p. 58, 16 CASSIOD. var. 1, 37, 3. 6, 3, 3 *et saepe*). 5, 52, 11 collegium ... novum. MANIL. 2, 946 fortunam natorum -didit omnem natura. 2, 968 artem (FLOR. epit. 1, 3, 1 artem bellandi). 3, 168 -itus ordo (1, 119. 3, 585). CVRT. 8, 4, 28 qui gentis mores -erunt (PLIN. nat. 11, 150 more -ito. LACT. inst. 2, 13, 9). VAL. MAX. 5, 8, 1 libertatem Romanam. PHAEDR. 3 prol. 53 aeternam famam -ere ingenio suo. PLIN. nat. 14, 120 praecepta (18, 23. 26, 10). 28, 27 auguria. STAT. silv. 1, 2, 24 dies aderat Parcarum -itus albo vellere. 4, 3, 140 provisum mihi -itumque numen. MART. 8, 80, 7 nova. 9, 1, 10 quidquid -didit manus *imperatoris* caeli est. QVINT. inst. 10, 1, 95 saturae genus (*cf.* PLIN. nat. praef. 7 Lucilius qui primus -didit stili nasum). VLP. dig. 19, 5, 4 natura ... rerum -itum est. TERT. anim. 51 -ita pace (OPTAT. 6, 1 p. 143, 3). GAIVS inst. 3, 44 testamentum (HEGES. 1, 38, 4 COD. Iust. 6, 23, 31, 1. 5, 27, 9 pr. 6, 20, 20, 1 *et saepe*). TER. MAVR. 2338 ut quodque metrum lege -etur sua (AVSON. 193, 4 lege metrorum -ita). PORPH. Hor. epod. 16, 38 'abominata' ... 'nullo omine ac nulla religione -ita'. VOPISC. Aurelian. 20, 2 -itum est senatus consultum (TREB. Claud. 4, 1 CASSIOD. var. 9, 15, 3). PANEG. 10, 35 profundum urbi otium gentes perdomitae -erunt. LACT. inst. 2, 13, 9 instituta. IVST. 36, 2, 8 somniorum primus intellegentiam. AMM. 28, 1, 35 *voluntatem* (*i. testamentum*; 28, 4, 22. COD. Iust. 6, 22, 12 ultimas voluntates -ere. 10, 35, 3, 1 ultimo elogio [*i. testamento*] -ito. 6, 30, 20 pr. 6, 22, 9 pr. *al.*). AVSON. 419, 80 -endi honoris. HIER. epist. 15, 4 -atur nova post Nicaenam fides. PAVL. NOL. carm. 15, 37 perfectam ... -ere laudem (*cf.* VVLG. psalm. 8, 3 perfecisti). COD. Theod. 12, 12, 1 decretis -itis missisque legatis (CORP. VIII 1296 -ito decreto). *subst.*: VAL. FL. 1, 531 vetera haec nobis et -ita pergunt ordine cuncta suo. *nota* nomen condere *i. q. indere*: SALL. hist. frg. 3, 44 cui nomen oblivionis -erant. SIL. 3, 71 factis tibi nomina -as. 4, 37 memorandum -ere nomen. AVSON. 20, 1. 2 qui primus Meroe nomen tibi -didit.

D ***scribere,*** *componere*: GLOSS. conponere, ποιῆσαι. condita conposita. CIC. rep. 4, 12 si quis ... carmen -isset (Tusc. 4, 4 LVCR. 5, 2 HOR. epist. 1, 3, 24 ars 436 LIV. 27, 37, 7. 31, 12, 10 MANIL. 2, 137. 3, 29 *et saepe*). VERG. ecl. 10, 50 Calchidico ... -ita versu carmina. HOR. sat. 2, 1, 82 si mala -erit in quem quis carmina (2, 1, 84). CIC. Att. 1, 16, 15 Graecum poema. VERG. ecl. 6, 7 tristia -ere bella (*cf.* MANIL. 5, 498). PROP. 2, 1, 14 longas -imus Iliadas. OV. fast. 6, 24 numeris -ere festa tuis (Pont. 2, 5, 1 disparibus numeris). Pont. 4, 10, 75 -itur a te vir tanto, quanto debuit ore cani. 4, 12, 27 dignam Maeoniis Phaeacida -ere chartis. trist. 2, 336 Caesaris acta -ere. VAL. MAX. 1 praef. historiae seriem felici superiorum stilo -itam (PACIAN. paraen. 1 p. 100 virtutis exemplum stilo -ere. ZACCH. 1 praef. rem magnam licet tenui stilo). CALP. ecl. 4, 130 cantus viridante licet mihi -ere libro (APVL. met. 1, 1 glebae felices aeternum libris felicioribus -itae). PLIN. nat. 2, 43 sanguinem et caedes -ere annalibus. 5, 112 primus prorsam orationem -ere instituit (7, 205). 6, 55 de his *gentibus* ... -didit volumen. 22, 35 laudes (22, 136 uno volumine. 8, 44. 19, 94. 23, 31. 28, 64. 34, 68 qui compositis voluminibus -didere haec. 34, 84. 35, 8 AVSON. 210, 10. AVG. civ. 18, 29 prolixa volumina). 8, 162 in libro de iaculatione equestri -ito (RVFIN. hist. 2, 7 annales rerum gestarum libros ad posteritatis memoriam -unt [ἀναγράψαντες]. 3, 24, 3. AVG. civ. 6, 10 *librum* contra superstitiones. PROSP. c. coll. 1, 1). nat. 29, 1 Latino sermone -ita. 30, 4 viciens C milia versuum a Zoroastre -ita. MART. 1, 107, 5 -ere victuras temptem per saecula curas (*i. libros*). QVINT. inst. 3, 1, 19 -didit aliqua in hanc materiam. 6, 3, 39 a Cicerone sic est Fabrici fuga illa -ita. 11, 3, 22 *orationem* a contentione -ere. GELL. 11, 18, 17 memorias. TERT. anim. 46 in Vitellii[s] commentariis -itum est. test. anim. 1 opuscula (SIDON. epist. 8, 16, 4 opuscula sermone -didimus arido). PHOC. carm. de Verg. 8 reservans posteris prisci monumenta saecli -ita libris. PANEG. 9, 24 -ita litteris monumenta virtutum. VOPISC. quatt. tyr. 13, 6 veniamus ad Bonosum, de quo multo minora -didi. HIL. in psalm. 2, 2 verba testamenti in litteras. trin. 6, 19 -ita in libros (*al.* in libris) verba. AVSON. 163, 20 signatis ... -eras tabulis. 212, 14 quidquid Latia -itur historia. 403, 23 tot saecula -ita chartis. 396 in. *epistulam*. SYMM. epist. 1, 4, 1 epigrammata. AMM. 22, 16, 20 initia prima sacrorum -ita scriptis arcanis. VEG. mil. 4 praef. cum omnibus profutura -antur. PRVD. c. Symm. 2, 427 -ere fastos. AVG. civ. 11, 3 (*tit.*) canonicae scripturae divino spiritu -itae. PROSP. c. coll. 21, 3 quae contra Pelagianos -didit *Augustinus*. *absolute*: PLIN. nat. 13, 88 Homero -ente Aegyptus non erat. *cf.* 12, 18.

E *apud Christianos i. q.* ***creare:*** AVG. fid. et symb. 4, 5 idem est -ere quod creare. quamquam in latinae linguae consuetudine dicatur aliquando creare pro eo, quod est gignere. sed graeca discernit. hoc enim dicimus creaturam, quod illi κτίσμα vel κτίσιν vocant; et cum sine ambiguitate loqui volumus, non dicimus creare sed -ere. TERT. anim. 34 angelos (HIL. c. Aux. 6 HIER. epist. 18, 7). ieiun. 2 cibis abstinere a deo -itis. pudic. 2 mala (ITALA Is. 45, 7 (Tert. adv. Marc. 1, 2) [VVLG. creans]). spect. 2 perversa administratio conditionis a -itis. ITALA Eph. 2, 10 (Tert. adv. Marc. 5, 17) -iti in Christo (VVLG. creati). psalm. 50, 12 (Tert. anim. 15) cor mundum -e in me (VVLG. crea). Iac. 3, 9 (Hier. epist. 51, 6) homines, qui ad similitudinem dei -iti sunt (VVLG. facti; *cf.* HIL. c. Const. 20 in psalm. 63, 9 PS. HIL. libell. 8). prov. 8, 22 (Candid. epist. 2) deus -didit me principium viarum suarum. apoc. 10, 6 (cod. g) -didit caelum (constituit Primas., ἔκτισεν, VVLG. creavit). LACT. epit. 22 (27), 2 mundum de nihilo (inst. 4, 23, 10 HIL. in psalm. 65, 6 HIER. epist. 18, 7 AVG. civ. 1, 36). HIL. trin. 8, 1. 40. PS. HIL. libell. 5 ex nihilo materias. 6 cuncta. HIER. epist. 98, 8 *anima* -ita (AVG. civ. 4, 31). VVLG. Marc. 13, 19 ab initio creaturae quam -didit deus (ἔκτισεν). Col. 1, 16 in ipso -ita sunt universa. PRVD. apoth. 310 -imur in faciem domini. 571 Christus sic -itus. CLAVD. 8, 228 cum -ret artus nostros ... Prometheus. AVG. civ. 9, 23 a summo deo -itos deos *et passim.* bon. coniug. 2, 2 *filios* sine parentibus -ere. CLAVD. MAM. anim. p. 145, 9 firmamentum. DRAC. satisf. 55 *deus* cum -ret orbem (INSCR. christ. Rossi II p. 146, 8 v. 1). *nota substant.*: AVG. conf. 1, 13, 21 sequens extrema -ita tua.

part. adv. **conditē**. PS. RVFIN. in Os. 1, 2 *sq.* p. 966B pie conditeque cogitantibus.

synonyma: *ad IA*: componere, conectere. *ad IIA*: constituere, facere, locare. *ad IID*: canere, componere, scribere. *ad IIE*: creare, facere, genere, instituere. *ad IB*: comportare, concludere, conservare, deponere, includere, reponere, reservare, servare. *ad ICI*: abscondere, claudere, defodere, includere, latere, occulere. *ad ICII*: componere, conlocare. *ad ICIb5*: defodere, sepelire.

opposita: *ad IB*: incondere, promere. *ad ICI*: tollere. *ad ICII*: depromere, prodere.

derivata: conditio, conditivus, conditor, conditus. *composita*: abs-, de-, ex-, recondo. *Spelthahn.*

? **condonēs** gladiatores GLOSS. V 594, 70 (*v. l.* campiones, contones *Fisch cf.* contarius).

condocēfacio, -fēcī, -factum, -ere [*cf. c.* condoctus *et c.* mansuefacere. *Th.*]. GLOSS. adsuescere. CIC. nat. deor. 2, 161 *beluis* domitis et -ctis. Tusc. 5, 87 nemo est enim eorum quin bonorum animum putet esse iudicem eumque -iat ut ea ... possit contemnere. BELL. Afr. 19, 3 *equites* armaverat equoque uti frenato condocefecerat (condidicerat *codd.*). 27, 1 elephantos hoc modo -ere instituit. 71, 1 *Caesar* copias suas non ut imperator exercitum veteranum ... sed ut lanista tirones gladiatores -ere. AVG. c. Iul. op. imperf. 6, 12 -fecit Evam et reverentiam praecipientis et causam timoris.

condoceo, -ēre. **1** *bene docere*: *part. pass.* **condoctus,** -a, -um. PLAVT. Poen. 480 fac modo ut condocta tibi sint dicta ad hanc fallaciam. :: quin edepol condoctior sum, quam tragoedi aut comici.
2 AVG. serm. 216, 1 condocentes ... nihil aliud sonat quam simul docentes. NOT. Tir. 53, 68a condocet.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

condoctor, -ōris *m. a* con *et* doctor. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 28 tacuisti et tu et socii et discipuli et -es. AVG. conf. 1, 9, 15 si in aliqua quaestiuncula a -e victus esset. c. Iul. 2, 3, 7 vide quemadmodum suis fratribus et -bus concinat. c. Iul. op. imperf. 1, 126 cum ceteris condiscipulis et -bus suis.

condoleo, -ēre [*cf. c.* condolescere *et c.* dolere. *Th.*]. GLOSS. συναλγῶ, συμπονῶ ἐπὶ ἀλγηδόνος. *habet* CIC. *semel* (Att.), *frequentant auctores inde ab* ITALA. *perf.* condoluī *videtur pertinere ad* condolesco.

1 *vehementer dolere*: CIC. Att. 15, 4, 1 -o non mea potius assiduitate ... perfici. DICT. 4, 13 casum tanti viri plurimi militum haud -ere ... neque tristitia commoveri. HYMN. Ambros. II 53, 5 -ens interitu mortis perire saeculum. HIER. epist. 39, 5 obtritum se esse. tract. in psalm. I p. 240, 27 non irascamur persequenti, sed -amus et plangamus eos. RVRIC. epist. 2, 7 -atis potius quam gaudeatis. AVELL. p. 97, 8 quod ergo possumus, -emus. IORD. Get. 134 exercitus inopiam. GREG. TVR. Franc. 5, 5 propinqui exitum. Mart. 2, 39. Franc. 1, 44 de perpetreto scelere (VEN. FORT. carm. 2, 2, 4 de ... fraude). VEN. FORT. carm. 6, 5, 349 -et hinc Batavus, gemit illinc Baeticus axis. 8, 3, 255.

2 *simul dolere*: ITALA Rom. 8, 22 (Hier. hom. Orig. in Ezech. 14 p. 916 *cf.* HIER. in Ier. 2, 12 p. 847 RVFIN. apol. Orig. 1, 39 p. 577^C) omnis creatura congemiscit et -et (συνωδίνει, VVLG. parturit) usque adhuc. TERT. paenit. 10 -eat universum *corpus* cum uno membro (AMBROSIAST. in I Cor. 12, 26. *cf.* RVRIC. epist. 2, 39 si corporis membra sibi invicem compatiuntur et -ent [VVLG. I Cor. 12, 26 compatiuntur]). AMBROSIAST. in Rom. 12, 15 si cum infideli -at. HIER. epist. 67, 4 (= 112, 12) cum animo -entis cogitat. MAR. MERC. Nest. serm. 6, 8 pontifex -ens et cognatus et firmus. PAVL. MED. 11, 2 quibusdam adhuc compatiens *Paulus* more parturientis -et. VICT. VIT. 3, 65 nullum volo ad -endum mecum haereticum convenire. *cum dativo* (*cf. supra l.* 24): ITALA *et* VVLG. Hebr. 5, 2 qui -ere (μετριοπαθεῖν) possit his qui ignorant (*cf.* FVLG. RVSP. ad Tras. 3, 30 ignorantiae et erroribus nostris). HIER. in Gal. 6, 1 p. 426^B salvator ... tentatus est ... ut possit compati et -ere infirmitatibus nostris (CASSIAN. conl. 11, 9, 2). VVLG. Sirach 37, 5 sodalis amico -et (συμπονεῖ) causa ventris. 37, 16 -bit tibi (συναλγήσει). AVG. serm. 47, 22 testamento tuo. CASSIAN. Nest. 7, 31, 2 -ens ei atque compatiens. RVRIC. epist. 2, 8 ipsi ... et pro consuetudine consulere et pro caritate mutua -ere.

3 *misereri, ponitur cum dativo*: CYPR. epist. 17, 1 compatior ego, -o fratribus nostris. AMBR. paenit. 2, 8, 73 peccantibus affectu intimo. AMBROSIAST. in Rom. 12, 16 ne ... non -at fratri suo sed exprobret quasi peccatori. PS. AMBR. prec. 2, 13 miseriis inopum et gemitibus pauperum (RVRIC. epist. 2, 20 et -ere gemitibus et precibus oboedire). CASSIOD. Ios. c. Ap. 2, 136 quilibet Alexandriae -bit (ἐλέησει). AVG. mor. eccl. 1, 27, 53 ex eo appellatam esse misericordiam, quod miserum cor faciat -entis alieno malo (*cf.* CASSIAN. conl. 11, 10, 1 evidens indicium est ... in criminibus alienis non affectu misericordiae -ere). in Iob p. 548, 21 proximis suis. PS. AVG. serm. 261, 2 taliter paenitententiam petenti. PS. MAR. MERC. Nest. epist. 2, 1 -ere eis si vere haeretici sunt crimen est. ARNOB. in psalm. 77 p. 438^A eis. RVRIC. epist. 2, 58 -amus lapso, subveniamus attrito. THEOD. MOPS. in Phil. 2, 1 nobis talia patientibus. GILD. Brit. 1 chron. III p. 25, 4 patriae incommoditatibus. VITA Adae 8 mihi. 9 quasi -ens ei. AVELL. p. 567, 14 ut -atis pro corpore laniato *nota transitive*: FVLG. aet. mund. p. 129, 8 non lugentum luctus intenditur, non miserorum gemitus -etur.

syn.: compati, congemiscere, plangere. *opp.*: gaudere.

condolēsco, -uī, -ere [*a* con *et* dolere; *cf. c.* per-, in-dolescere. *Th.*]. GLOSS. συνάχθομαι. NOT. Tir. 39, 51. 52 condoluit, condolescit. *de dolore corporis*: PLAVT. Truc. 632 mihi de vento miserae -uit caput (TIB. 1, 6, 36 simulat subito -isse caput. HIER. epist. 54, 15). CIC. de orat. 3, 6 latus ei dicenti (SEN. dial. 4, 25, 1 cuius latus alieno labore -uit). Tusc. 1, 41. 2, 52 si pes -uit, si dens. 3, 82. HOR. sat. 1, 1, 80 si -uit temptatum frigore corpus. SEN. dial. 5, 9, 5 ut ulcera ad levem tactum ... -unt. AVR. Fronto p. 231, 2 N. illud quid est quod in fine epistulae manum condoluisse (consol- *cod.*) dicis? CHIRON 528 si quod iumentum auriculam -erit. 713 si cui iumento ... lumbi -erint. HIER. adv. Pelag. 3, 11 quamvis corpus sanum sit ... raris aut crebris infirmitatibus -it. *de misericordia*: CIC. ac. 1, 38 cum ... natura *hominem* et -ere et concupiscere et extimescere et efferri laetitia dicerent. OV. trist. 5, 3, 32 ut tamen audisti percussum fulmine vatem, ... -isse potes. OROS. hist. 3, 20, 5 numquid inlacrimavi oculis, numquid corde -ui? IORD. Rom. 380 urbem ut destructam attendit, -uit. GREG. TVR. Franc. 4, 12. *i. q. simul dolere*: TERT. anim. 5 animam compati corpori, cui laeso ... -it. AVG. serm. 348, 3 *animus* compunctus laborantis miseria -it misericordia.

condoma *v.* conduma.

condominor, -ārī *a* con *et* dominari. MAR. MERC. Theod. refut. 12 deus hominem ... suscepit et gessit ... conregnantem et condominantem.

condomo, -uī, -āre *a* con *et* domare. PRVD. cath. 7, 98 improbam libidinem veteresque nugas -are ac frangere. RVT. NAM. 1, 84 Medi finitimos condomuere (cum d. *B*, tum d. *Burmann*) suos.

condomonobolos *v.* contomonobolos. [*L.*

condōnātio, -ōnis *f. a* condonare. CIC. Verr. 1, 12 cuius praetura urbana ... fuit ... in iure dicundo bonorum possessionumque contra omnium instituta addictio et -o. CORP. VI 16186, 12 fecit ... ex -i[s] causa. FIRM. math. 6 p. 83^v col. 1 *med.* omnium stellarum mixturas, -es, radiationes. p. 84^v col. 1 *med.* -is stellarum diligentissima ratione pertracta.

condōnātrīx, -īcis *f. a* condonare, *condonator. IREN. 4, 13, 4 quoniam amicitia dei immortalitatis est -x his qui aggrediuntur eam.

condōno, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* donare. GLOSS. cond⟨on⟩avit προσένειμεν. *legitur inde a* PLAVT., *poetis praeter* PLAVT. *et* TER. *fere deest.*

1 ***dare***: **a** *dono dare*: *alicui aliquid*: PLAVT. Amph. 536 pateram ... tibi -o. CIC. Verr. 4, 85 quam tu totam insulam cuidam tuorum sodalium, sicut aliquod munusculum, -aras. leg. agr. 2, 15 hac lege agraria ... dari vobis nihil, -ari certis hominibus omnia. 3, 12 quos *agros* ... Rullus non vobis adsignare volt, sed eis -are qui possident. Phil. 2, 67 apothecae totae nequissimis hominibus -bantur. 5, 6 facultas ... agrorum suis latronibus -andi. *al.* SALL. Iug. 79, 9 Philaeni ... seque vitamque suam rei publicae -vere. HIRT. Gall. 8, 4, 1 centurionibus L milia nummum praedae nomine. BELL. Alex. 77, 2 praeda omni regia militibus -ata. CVRT. 5, 8, 13 nec di siverint, ut hoc decus mei capitis aut demere mihi quisquam aut -are possit. GELL. 7, 7, 4 campum Tiberinum populo. APVL. apol. 102 rem familiarem suam meo adhortatu pleramque filiis. ITALA Rom. 8, 32 (Tert. scorp. 7) quomodo ... non cum illo omnia -vit nobis? (VVLG. donavit, χαρίσεται). PAVL. MED. bened. 3, 8 per gratiam ... spiritus sancti nobis eius (*peccati*) remissio -atur. CLAVD. 15, 279 cui placet, australes Gildo -at habenas. BACHIAR. fid. 1 Moysi ... prophetalis spiritus gratia -atur. COD. Theod. 6, 24, 9 his *protectoribus* honorem congruum -amus. VICT. VIT. 3, 2 universam ... substantiam ... suis episcopis munere -vit. COD. Iust. 8, 40, 27, 2 non ab re est ... nos huiusmodi praerogativam ei -are. NOVELL. Iust. 9, 4. 37, 9 privilegia ecclesiae. CASSIOD. c. Ap. 2, 218 deo fidem -ante ... his, qui. IORD. Rom. 223 *Rhodus* se foederatam populo illi coniunxerat et navali bello solacia -bat. SCHOL. Hor. serm. 2, 2, 112 ager ... Vmbreno militi -atus est. SCHOL. Pers. 1, 54 lacerna i. byrrum attritum comiti -are. EVGIPP. Sev. 16, 5 rogemus dominum, ut te adhuc servis suis in hac vita -are dignetur. APVL. Socr. 110 p. 3 utrumque colorem (*piceum et nigrum*) Apollo suis alitibus -vit. *aliquid*: PLAVT. Men. 657 ego illam (*pallam*) non -vi, sed sic utendam dedi. TEST. Dasum. (Corp. VI 10229) 94 *ne praedium* [pig]nore dent, cedant, condonen[t]. FILASTR. 155, 9 ut ... non inpar ... fidei ac certaminis gloria ... monstraretur a Christo concessa atque -ata. HIER. tract. in psalm. 1 p. 3, 10 videtis ... quomodo beatitudo tripliciter -atur. CLAVD. 22, 147 littera ... absentum -at opes. PELAG. in Rom. 6 p. 674^C dei munere -ata *gratia dei.* EPIST. pontif. 884 Migne 66, 19^C ut ... benigni animi gratiam -etis. CASSIOD. var. 2, 28, 4 privilegia ... -amus. IORD. Get. 53, 274 facta ultione veniam -vit. *aliquem aliqua re*: PS. APVL. Ascl. 41 *deus* -ans nos sensu, ratione, intelligentia. PS. FVLG. RVSP. serm. 76 ut ... in aeterna saecula divinis muneribus -emur. *nota*: *aliquem aliquid*: TER. Phorm. 947 argentum quod habes, -amus te. AFRAN. com. 173 id aurum me -at litteris. **b** *i. q. tradere, cedere*: *aliquem alicui rei*: PLAVT. Rud. 1070 nulla causa est, quin me -es cruci. CIC. Cluent. 195 vos ne huius honestissime actam vitam matris crudelitati -etis rogamus. 201 ne se invidiae ... ne matri ... -etis. Font. 43 virum ad labores belli impigrum ... retinere quam inimicissimis ... nationibus ... tradere et -are maletis. Cael. 78 M. Caelium libidini muliebri. leg. agr. 2, 39 hoc capite ... omnis gentis, nationes, provincias XVIRUM dicioni, iudicio potestatique permissa et -ata esse dico. Scaur. 45 cum *Aemilius* ... omni ... vanissimae genti ... -etur (ASCON. Scaur. p. 27). *aliquid alicui*: RHET. Her. 4, 29, 39 quae mihi de multis sola relicta sunt (*animus et corpus*), vobis et vestrae -o (*sic CE, rell. corrupt.*) potestati. CIC. Verr. 2, 105 dicit se posse ei -are edicto hereditatem (2, 106). leg. agr. 3, 12 cum ea, quae vestra sunt, -ari possessoribus eadem lege videatis. dom. 60 cum alteri (*consuli*) totam Achaiam ..., bona civium Romanorum -asses. Att. 2, 3, 1 id iudicium Auli filio -atum putabatur (epist. 5, 18, 2 ut quod *iudicium* una sententia ... potentiae [potentia *codd.*] alicuius -atum existimetur). HIL. c. Const. 15 ut orbem terrarum ... diabolo -ret. VIGIL. TRID. ad Simplic. 3 -ari hostias diabolo. AVELL. p. 56, 10 quae (*iudices*) privatae gratiae imperialia praecepta -ant. *nota*: GELL. 14, 1, 31 illud ... -are se his dicebat, quod non id quoque requireret. APVL. apol. 90 haec ego quamquam possim merito dicere, tamen vobis -o (*i. omitto*).

2 *i. q.* ***remittere,*** *veniam dare*: **a** *debitum*: CIC. off. 2, 78 qui ... aut agrariam rem temptant ... aut pecunias creditas debitoribus -andas putant, labefactant fundamenta reipublicae, concordiam ..., quae esse non potest, cum aliis adimuntur, aliis -antur pecuniae. PS. SALL. rep. 1, 2, 6 ubi neque creditum -are⟨i⟩ neque te civibus sicuti hostibus uti vident. S. C. de sumpt. lud. glad. (Corp. II 6278) 9 *sq.* quin etiam ex reliquis lanistarum, quae HS quingenties supra sunt, pars lanistis -etur. LACT. inst. 3, 21, 6 qui aliis abstulisset sua, aliis -asset aliena. AVSON. 419, 73 vel illud unum cuiusmodi est de -atis residuis tributorum. EPIT. Alex. 33 eam pecuniam vobis -o. COD. Theod. 11, 28, 17 ex parte dimidia *debita* -amus. CASSIOD. c. Ap.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

2,45 pecunias eis ... -vit. **b** *crimen, per dativum indicatur cuius gratia*: CIC. Mil. 6 ut crimen hoc nobis propter multa praeclara in rem publicam merita -etis. VATIN. Cic. epist. 5,10ᵃ,2 meam animadversionem et supplicium remitto tibi et -o. CAES. Gall. 1,20,5 ut et reipublicae iniuriam et suum dolorem eius voluntati ac precibus -et. 1,20,6 praeterita se Divitiaco fratri -are dicit. BELL. Alex. 70,3 provinciarum publicas iniurias -are iis *non* posse, qui fuissent in se officiosi. SALL. Catil. 52,8 qui mihi atque animo meo nullius unquam delicti gratiam fecissem, haud facile alterius lubidini male facta -bam. AVSON. 393,25 -as crimina nummis. *per dativum indicatur cui*: SALL. Iug. 27,2 ut per paucos factiosos Iugurthae scelus -retur. LACT. inst. 6,24,10 -bitur iis error omnis. AVSON. 325,98 -atas pueros dimittere culpas. CYPR. GALL. exod. 1297 tu quicquid iniquum est -are potes. *nota*: ARNOB. nat. 5,7 quod fieri per fatum posset, sine ulla difficultate -at, n e corpus ... putrescat, crescant ut comae semper. COD. Theod. 6,35,3 pr. quibus omnibus -amus, ne exactorum ... curam subeant (COD. Iust. 12,25,2,1). **c** *aliquem absolvere, non punire*: PLAVT. Bacch. 1143 si quam *malam rem* debes, te -o. Rud. 1368 mihi triobolum ob eam ne duis, -o te. Persa 817 *scipione* utere, te -o. CIC. Cluent. 109 non sibi ac defensioni suae -atum esse Oppianicum (201). Planc. 75 datus est tibi ille, -atus est ille. Lig. 36 tris fratres optimos ... non solum sibi ipsos ... sed etiam rei publicae -veris. epist. 13,73,2 ut ... filios ... mihi potissimum -es. LIV. 3,12,8 sibi ... ut -rent filium orabat. 3,58,3 potius unum tot Claudiis deprecantibus -rent quam ... preces aspernarentur. VLP. dig. 32,68,1 ut filius meus filios vestros vobis -et. VIR. ill. 4,9 patris lacrimis -atus *Horatius*. LIV. perioch. 122 Messalae Publicolam fratrem vinctum communi consilio -erunt. ACT. Petr. 28 -a matri filium. *nota*: TER. Eun. 17 habeo alia multa, quae nunc -bitur (SCHOL. Ter. p. 95,15 aliter -buntur i. e. cum silentio opprimuntur).

syn.: dare, donare, dono dare (PLAVT. Amph. 534), concedere, permittere, remittere, tradere. *opp.*: adimere, auferre, demere, eripere (CIC. Verr. 2,113), petere (PLAVT. Bacch. 1143). *Probst.*

condormio, -īre [*cf. c.* condormiscere *et c.* dormire. *Th.*]. CVRT. 6,10,14 scelerati conscientia obstrepente -ire non possunt. SVET. Aug. 78 deposita lectica inter aliquas moras -ebat (condormiscebat *Bentley*). CAPITOL. Ver. 4,9 in toro convivali -ens. HYG. fab. 125 p. 108, 20 cum -ret. PS. ARNOB. in Ioh. 4 *Lazarus* in morte -ebat, priusquam Christus veniret. NOT. Tir. 83,22 condormit. *i. q. concumbere*: EXPOS. mundi 19 sicut muta animalia *Persae* matribus et sororibus -unt.

condormīsco, -īvī (iī), -ere [*a* con *et* dormire; *cf. c.* ob- per- edormiscere *sim. Th.*]. GLOSS. V 183,2 condormescunt pariter dormiunt. PLAVT. Curc. 360 caput deponit, -it. Mil. 486 quī lubitum est illi -ere? Most. 486 abimus omnes cubitum; -vimus. Rud. 571 da mihi aliquid ubi -am loci. :: istic ubi vis -e. SVET. vita Verg. p. 58 cum sub arbore -misset. GELL. 6,1,3 cum absente marito cubans sola -misset. ITALA Luc. 8,23 (cod. a) navigantibus illis -iit (VVLG. obdormivit; ἀφύπνωσεν). ACT. Petr. 5 omnes -ierant ebri. *cum dativo*: AMBR. epist. 81,7 -vit ei (*puero Elisaeus*).

condormīto, -āre *a* condormire. CASSIAN. conl. 2,22,2 dum carnis lassitudine nimia praegravata condormitare compellitur. *L.*

condrille, condrion *sim. v.* chond-.

condūcenter *v.* conduco *p. 162, 22.*

condūcibilis, -e *a* conducere. *comp.* conducibilius: RHET. Her. 2, 14,21 SIDON. epist. 1,5,10 GLOSS.). GLOSS. εὔχρηστος, concordans. conducibile utile, συμφέρον. conducibilius convenientius. *cf.* GLOSS. IV 320,7 cohibilis conducibilis. **1** *proprie*: CAEL. AVR. chron. 2, 13,164 fecisse densitatem et propterea -is atque glutinantis virtutis fuerit approbatum. **2** *i. q. utilis*: PLAVT. Bacch. 52 facinus mihi ... -e. Cist. 78 matronae magis -est istuc. Epid. 256 reperiamus aliquid calidi (callidi *codd.*) -is consili. 260 *consilium* ad eam rem -e. 393. Trin. 25 immune est facinus, verum in aetate utile et -e (*cf.* RHET. Her. 2,23,35 CIC. inv. 1,95). 36 illud -e gratiae. RHET. Her. 2,14,21 utrum fuerit utilius ... utrum honestius, facilius, -ius. APVL. met. 7,9 sententiam. HEGES. 3,19 -ia habitationis usui. AVG. c. Faust. 16,4. trin. 12,2,2 appetere -ia, fugere incommoda. ZACCH. 1,37. 2,1. COD. Theod. 5,13 (14),30 (*a. 386*) neque sibi opimum aliquid et -e vindicarent. 11,5,3 (*a. 436*). 15,3,4 (*a. 399*) -i devotione. AVELL. p. 53,6 iussio. CAEL. AVR. acut. 2,19,114. 3,8,85 tetanico. SIDON. epist. 1,5,10 Transalpino tuo latere -ius visum. 4,8,2 sarcinulis relaxandis multa succedunt -ia.

condūcibiliter. AVG. lib. arb. 3,8,23 aeger plerumque aqua frigida -r delectatur.

ᵡ**condūco,** -dūxī, -ductum, -ere *a* con *et* ducere. NON. p. 274 conducere est, sicuti usu, emere ... colligere, convocare ... convenire ... utile esse. IDIOM. cas. gramm. IV 571,29 -o tibi ὠφελῶ σε, λυσιτελῶ σοι, -o te μισθοῦμαί σε. conducier PLAVT. Merc. 663. conductus fui PLAVT. Aul. 457. conducentia *v. p. 162, 18*, conductus *et* conductum *pro subst. v. p. 161, 19*, conductum habere *v. p. 161, 42 et cf. Thielmann, Archiv 2 (1885) 420 sq.* *vocabulum viget per totam latinitatem; deest ap.* CATVLL. PROP. CELS. SCRIB. LARG. PERS. STAT. *al.* [*it.* conducere, *francog.* conduire, *hisp.* conducir. *M.-L.*]

I ***transitive*: A** *generaliter i. q. cogere, coniungere, contrahere*: GLOSS. conduxerat congregaverat. **1** *animantia*: *generatim*: CATO or. frg. 40,1 cum convocari iubet, ita cupidus orationis -at qui auscultent. CIC. inv. 2,3 virgines unum in locum. Cluent. 192 conquirendorum et *Romam* -endorum testium causa. VARRO Men. 259 populum in forum. CAES. Gall. 1,4,2 Orgetorix ... coegit et omnes clientes obaeratosque suos ... eodem (*i. ad iudicium*) -xit. OV. rem. 673 quodsi vos aliquis casus -et in unum. APVL. Plat. 2,27 quemadmodum simul omnis hominum multitudo bonitate et iustitia -cta habeatur. NEMES. ecl. 3,67 sparsas ... oves campo -ere in unum. IVST. 11,7,5 bubus -ctis (*i. iugalibus*). OPTAT. 3,4 p. 83,6 contra Macarium furiosam -ret turbam. DICT. 1,6 -cto ... concilio. 1,8 senes. VVLG. Mich. 2,12 in unum -am reliquias Israel. MART. CAP. 1,40 deos maritos dearumque grandaevas in haec decernenda. *nota*: *fracta vi praepositionis*: GELL. 20,5,1 commentationum suarum ... Aristoteles ... duas species habuisse dicitur ... ἐξωτερικά dicebantur, quae ad rhetoricas meditationes ... -bant (*i. legentes*). EPIPHAN. de mensur. 2 in Ose propheta dicitur 'quia mercedem mihi assumi lethec ordei' in exemplaribus autem iacet 'gomor ordei' at idem vero -it. *in re militari*: SISENNA hist. 65 praetor ... de castellis ad castra maxima pedites -it. CIC. Phil. 8,17 -ctae lineae (*loco ut videtur corrupto*). POMP. Cic. Att. 8,12ᵈ,1 omnibus copiis -ctis ... atque istas copias coniungere. PS. CIC. epist. ad Oct. 4 veteranis in unum -ctis. CAES. Gall. 2,2,4 manus cogi, exercitum in unum locum -i. 6,31,1 copias. civ. 3,13,6 eo copias omnes auxiliaque. BELL. Alex. 48,2. Afr. 67,1 copias omnes in castra conducit (concludit *cod. Laur.*). SALL. Iug. 51,3 milites in unum -it, ordines restituit. TAC. hist. 4,71 dispersas suorum copias. ann. 2,52 legionem et quod sub signis sociorum in unum -ctos ad hostem duxit. 4,2 dispersas per urbem cohortes una in castra. 4,47 exercitus in unum. 15,26 auxilia regum in unum. PANEG. 10,25 *copias* in unum adventus tui formido -erat. TREB. Claud. 11,8. DICT. 2,2 in unum (2,19). AMM. 31,12,12 cornu equitum laevum disiectis adhuc ... plurimis ... -ctum.

2 *res*: LVCIL. 1306 (LVCR. *sec.* Non. p. 229) tantus -erat omnia torpor. CIC. inv. 2,24 id brevi faciendum est et in unum multa sunt -enda *ab accusatore*. LVCR. 1,397 nec ... potest denserier aer, nec si iam posset ... ipse in se trahere et partis -ere in unum (*sim.* 3,534). 1,650 acrior ardor ... -ctis partibus *ignis* esset. 4,431 *porticus* trahit angusti fastigia coni, ... donec in obscurum coni -xit acumen. 6,967 *ignis* coria et carnem trahit et -it in unum. TIB. 1,6,79 -ctis adnectit licia telis. OV. met. 1,572 *Peneus* tenues agitantia fumos nubila -it. 4,375 faciesque inducitur illis una, velut si quis -at cortice ramos. VITR. 8,1,6 plures (*sc. putei*) ... sunt fodiendi et per specus in unum locum omnes -endi. COLVM. 7,8,1 *lac* cogi ... et agrestis cardui flore -i (*i. coagulari*). GELL. 12,8,3 quasi diis ... arbitris ... dexteras eorum -entibus, repente amicissimi facti. VLP. dig. 43,21, 3,3 si aqua in unum lacum -atur (*cf.* PALLAD. 1,16). SOL. 22,9 (11) brumali solstitio dies adeo -ctus, ut ortus iunctus sit et occasus (*sic pars codd.*, nullus dies *al.*). *nota*: ARNOB. nat. 4,27 ex omnibus probris quae in illorum (*sc. deorum*) maledicta -itis. ARNOB. nat. 4,16 mea res ista est, quam Nilus ... aquis generavit ex liquidis et in virgineos habitus roris concretione -xit. 4,21 *Iuppiter* tonans fulgens et nubila terribilia -ens. IVVENC. 2,823 illa (*i. farina*) dehinc modico fermenti mixta calore -cto, unius coalescit corpore massae. MAR. VICTORIN. rhet. 2,1 p. 258,15 si partibus -ctis tota conveniunt. AVIEN. Arat. 857 cum denso -itur aere caelum (*i. nubilatur. cf.* SCHOL. Verg. Veron. Aen. 1,5 conde⟨re idem est quod⟩ abscond⟨ere vel etiam⟩ conduc⟨ere⟩. CARM. de Sod. 5 quotiens hiemem conduceret aer [*sic V*, cum induceret *LP*]). orb. terr. 266 caput huius caespitis (*i. terrae Libystidis*) autem artius angusto -it litora tractu. 564. 822 vastius est Asiae diti caput, indeque sensim in matutinos oram -itur axes. MACR. sat. 1,22,8 ordo elementorum ... nexus aeternitate -ctus, visione discretus. CYPR. GALL. Ios. 538 ut *ferae* reliquam partem -ctis morsibus essent. *nota*: CIC. inv. 1,59 unum in locum cum -erit breviter propositionem et assumptionem (1,73 QVINT. inst. 5,14,9). 2,6 veteres ... scriptores artis ... unum in locum -xit Aristoteles et nominatim cuiusque praecepta ... conscripsit (VEG. mulom. prol. 6 -ctis in unum Latinis ... auctoribus universis). *technice*: **a** *in arte medicina*: LVCIL. 501 rugas -ere ventris farre aceroso (*cf.* PAVL. FEST. p. 96). PLIN. nat. 11,218 nervi interiores -unt membra, superiores revocant (CAEL. AVR. acut. 2,10,69 neque extenta recolligunt membra neque -cta distendunt). VAL. FL. 1,480 molli -ere vulnera cera (SER. SAMM. 1087 vulnus. SOL. 32,31 in cicatricem. CAEL. AVR. chron. 5,10,127). LACT. opif. 5,5 *ossibus* in se velut in circulum paene -ctis. PHYSIOGN. 22 ut etiam ceterum corpus curvetur atque -atur. SORAN. p. 14,18 orificium vulvae -i et concludi (p. 55,18). p. 91,7 *digitis* peruncțis et in unum -ctis. CAEL. AVR. acut. 2,3,16 vultus ipse -ctus (chron. 2, 1,5 contortum et -ctum ... vultum). *ibid.* motis labiis leviter atque -ctis (2,10,70 labia -entes contrahentesque). 2,3,18 manu -i separata. 2,9,52 densat atque -it vias *aqua frigida*. 2,10,73 palpebrae -untur. 3,5,54 -cta atque sese sustollens matrix chron. 2,1,7. 2,1,8 musculus ... -itur aut laxatur. 4,3,20 considente atque -cta cute. 5,1,3. 4. 5,1,6 partes durescunt atque -untur. CASS. FEL. 77 dentium conflictio et stridor rapidus, ita ut ... una pars oris ad alteram partem -i videatur. *adde*: ARNOB. nat. 7,34 numina ex rebus

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

hilarioribus gaudere et ex minus laetis animorum contractione -i (*i. maesta fieri*). Val. Cem. hom. 20, 3 animatur vino furor -ctus.
b *in argumentatione i. q. concludere, cogere*: Ps. Apvl. herm. p. 273 neque ex particularibus solis neque abdicativis solis ratam fieri conclusionem, quia saepe possunt et falsa -ere. p. 274 in prima formula modus primus est, qui -it ex universalibus dedicativis dedicativum universale directim. p. 274 *sqq.* *apud mathematicos*: Ps. Boeth. geom. 410, 21 item per cathetum basis edicere pedaturam in hoc trigono -it. 421, 1 quae scilicet quantitas, hoc est XXXVI, quinquies ducta CLXXX adesse -it. 407, 14. 421, 3.

B *technice*: *mercede aliquem vel aliquid ad tempus sibi parare*: Gloss. II 372, 6 μισθῶ loco conduco. 108, 7 conduxit ἐμισθώσατο. 586, 46 locatorius qui mercede conducit operarios. **1** *animantia*: *apparitores, operas sim.*: Plavt. Merc. 663 praeconum iubere iam quantum est conducier. 697 coquom. 743. 747. 758 Aul. 280 Pseud. 804. 806. 850. Vid. 45 (47. 48) operarium. Cato agr. 4. 145. Cic. Verr. 4, 182 apparitor parva mercede populi -ctus. Sest. 38 operis -ctis et ad diripiendam urbem concitatis (dom. 79 -ctis operis non solum egentium, sed etiam servorum). Phil. 1, 22 obicere se multitudini -ctae (Sall. Catil. 52, 14 Optat. 6, 1 p. 143, 13). Colvm. 3, 21, 10. Calp. ecl. 4, 44 pecudes inter -ctus Hiberas. Plin. nat. 18, 108 *cocos* ex macello. Ivv. 6, 332 aquarius. 6, 353 comites. Iavol. dig. 18, 6, 17 *servum*. Vlp. coll. Mos. 11, 2, 1 -cta manu (Carm. c. pag. 107 *currum Cybellae* traheret -cta manus). dig. 10, 1, 4, 1 mensor. *al.* Spart. Did. 5, 9 vicarios operis. Ivvenc. 3, 553 iuvenum fortissima robora (3, 561. 563). Vvlg. iud. 9, 4 viros inopes et vagos (ἐμισθώσατο). II par. 24, 12 caesores lapidum. Os. 8, 10 nationes. Matth. 20, 1 operarios in vineam suam. Hier. epist. 61, 4 notarios librariosque. Optat. 5, 7 p. 135, 22. *percussores, sycophantas sim.*: Plavt. Trin. 815 sycophantam. 853. Cic. Tull. 27 si quae familia ipsa in caede interesse noluisset et homines aut servos aut liberos coegisset aut -isset (Phil. 14, 15 in me impetus -ctorum hominum quasi in tyrannum parabatur). Ov. am. 1, 10, 37 non bene -cti vendunt periuria testes. Qvint. decl. 260 p. 66, 4 quod percussorem in fata parentis sui -isset (condixisset *cod.*). 345 p. 363, 27 ad tyrannicidium ... pecunia -ctus. p. 360, 13 *al.* Ivv. 13, 145 latronem. Paneg. 9, 3 -ctis ad omne facinus satellitibus. Optat. 3, 4 p. 83, 8. Amm. 29, 1, 5 veneficum. *magistros sim.*: Plin. epist. 4, 13, 5 collata pecunia praeceptores (4, 13, 6). 2, 14, 4 sequuntur auditores actoribus similes, -cti et redempti. Ivv. 2, 114 magister. 6, 586 astrorum mundique peritus. 15, 112 de -endo ... rhetore. *personas certas*: Cic. inv. 2, 1 Zeuxin. Carm. Suet. Aug. 70 cum primum istorum -xit mensa choragum (*sc. Augustum*) sexque deos vidit Mallia (*sc. mensa domus Mallii*) sexque deas. Svet. gramm. 3 L. Apuleium ab ... equite Romano praedivite quadringenis annuis -ctum (*cod. Gud.*, -ctos *rell.*). Ps. Hil. dedic. eccl. p. 881ᴮ rex potentissimus Tyri -ctus a Salomone (*ad templi structuram*). Rvfin. apol. adv. Hier. 2, 30 licet Iudaeus sit et de synagoga satanae -ctus verba vendat ad pretium. *meretrices, puellas sim.*: Plavt. Amph. 288 scorto -cto (Tert. nat. 2, 10 scortum Larentinam). Aul. 280 tibicinas. Bacch. 1097. Epid. 315 fidicinam. 317. 372. 417. Tvrpil. com. 8 saga. Lvcil. 954 mercede quae -ctae flent alieno in funere (Hor. ars 431 *v.* Porph. *cf.* Pavl. Fest. p. 223 Non. p. 67). Nep. praef. 4 vidua. Priap. 34, 2 puella. Petron. 81 quem tamquam puellam -xit. Ivv. 6, 353 amicas, nutricem, et flavam cui det mandata puellam. Hier. in Os. 1, 1 p. 6 mulier, quae -itur argenteis quindecim et coro et dimidio coro hordei et vocatur adultera (in Is. 30, 25 p. 413). Amm. 14, 4, 4 uxores mercenariae -ctae ad tempus. *nota actionem*: Min. Fel. 25, 11 ubi autem magis a sacerdotibus quam inter aras et delubra -untur stupra? Sen. frg. 87 nam quid de viris pauperibus dicam, quorum in nomen mariti ... pars magna -itur. *bestias*: Phaedr. app. 14, 13 *asellum* puellae ... -unt. Colvm. 1, 3, 4 -ctis iumentis. Porph. Hor. sat. 1, 5, 13 iumentum. Mart. 8, 61, 7. Ivv. 1, 107 oves (Apvl. met. 8, 19 -ctis oviculis). Lampr. Heliog. 16, 1 per fortuita animalia et mercede -cta veherentur.
in re militari i. q. ξενολογεῖν: Caes. Gall. 2, 1, 4 qui ad -endos homines facultates habebant. 5, 27, 8 magnam manum Germanorum. 7, 31, 5 quos ex Aquitania -erat. Nep. Dat. 8, 2 *habebat* ex Graecia -ctorum tria milia. Liv. 8, 38, 1 -cta ... pretio a finitimis iuventus (*cf.* 28, 36, 2). 23, 13, 8 viginti milia peditum. 23, 28, 6 auxilia Gallica ... -cta habuisse. 27, 5, 11 milites mercede. 27, 20, 7 auxilia (27, 36, 2. 29, 4, 2. 29, 4, 6. 30, 21, 3 *al.*). 29, 34, 5 Numidas. 30, 7, 10 *al.* Cvrt. 3, 1, 1 ad -endum ex Peloponneso militem. 3, 2, 9 triginta milia Graecorum mercede. 3, 2, 16 *al.* Sil. 2, 305 -cto produximus arma Lacone. *nota*: Sil. 5, 196 -ctaque bella probarit (*i. bella per mercennarios gesta*). Flor. epit. 2, 13, 1 a Perse rege -cti pecunia militaverunt. Ivst. 8, 1, 9. 25, 3, 7 *al.* Vvlg. I Macc. 5, 39 Arabas -erunt (μεμίσθωται) in auxilium sibi. I par. 19, 6 sibi de Mesopotamia ... currus et equites. 19, 7. II par. 25, 6 de Israel centum milia robustorum. Veg. mil. 1, 28. Amm. 29, 1, 1 plebem. *nota*: Plavt. Mil. 949 ut latrones, quos -xi, hinc ad Seleucum duceret, qui eius regnum tutarentur. *cf.* Varro ling. 7, 52 latrones dicti ab latere ... et qui -bantur; ea enim merces graece dicitur λάτρον. ab eo veteres poetae nonnunquam milites appellant latrones (Pavl. Fest. p. 118 latrones ...; qui -cti militabant, ἀπὸ τῆς λατρείας).

structurae ad I B 1: **a** *cum gerund. vel supin.*: Plavt. Aul. 457 coctum ..., non vapulatum ... -ctus fui. 567 caedundum -xi ego illum *agnum*. Cic. prov. 9 ut ... Ariobarzanes consulem vestrum ad caedem faciendam tamquam aliquem Thraecem -ret. Pavl. Fest. p. 223 praeficae dicuntur mulieres ad lamentandum mortuum -ctae. Ivv. 6, 597 homines in ventre necandos -it. Labeo dig. 14, 2, 10 pr. vehenda mancipia. Vlp. dig. 3, 2, 4, 3 in balineis ad custodienda vestimenta mancipia. 19, 2, 9, 5 vitulos pascendos. 19, 2, 13, 3 servum docendum. Vvlg. II Esdr. 13, 2 -erint (ἐμισθώσαντο) adversum eos Balaam ad maledicendum eis (deut. 23, 4 ut). **b** ut *c. coniunct. vel sententia relativa*: Plavt. Asin. 886 ut ... pallam ... ad te deferam, non ... -i possum vita uxoris annua. Epid. 500 -cta veni, ut. Cato or. frg. 40, 2 frusto panis -i potest, ... uti taceat. Cic. S. Rosc. 93. Varro ling. 7, 70 mulier ... -retur, quae ante domum mortui laudis eius caneret. Hor. sat. 2, 7, 18 qui pro se ... mitteret in phimum talos, mercede diurna -ctum pavit. Phaedr. 4, 25, 6 *Simonides* victori laudem cuidam pyctae ut scriberet, certo -ctus (-xit *codd.*) pretio. Colvm. 8, 10, 4 nec parvo -untur qui mandant *ficos*. Qvint. decl. 382 p. 427, 10 tamquam si -isses, ut gladiator aut histrio essem, si -isses, ut hominem occiderem. Vlp. dig. 47, 10, 11, 4 te, ut iniuriam facias. Vvlg. deut. 23, 4 *v. l. 10.* iud. 18, 4 me mercede, ut sim ei sacerdos. I Esdr. 4, 5 Is. 46, 6. Schol. Iuv. 13, 32 -ctos habuisse, qui ... laudarent. Ps. Rvfin. in psalm. 48, 12 Svlp. Sev. Mart. 21, 3. *post negationem* quin: Plavt. Cas. 504 tribus non -i possum libertatibus, quin ego illis hodie comparem magnum malum.

2 *res*: *aedes, domus, sim.*: Plavt. Cist. 319 Merc. 560 Cic. Cael. 18 Pis. 61 Mil. 64 Att. 12, 32, 2. 13, 38, 1. epist. 16, 21, 4 locum in proximo. ad Q. fr. 2, 3, 7. Varro rust. 3, 4, 2 loca. Alf. dig. 19, 2, 30 pr. cenacula. Liv. 45, 44, 7 Labeo dig. 19, 2, 28, 2 Vell. 2, 10, 1 Val. Max. 5, 1, 1e. Sen. contr. 7, 5 thema: habitationem (Vlp. dig. 19, 2, 9, 1). Sen. benef. 7, 5, 2. Petron. 81 locumque secretum. Mart. 8, 75, 1 repetit sera -ctos nocte penates. 11, 82, 2 larem. Ivv. 3, 31. 3, 225 tenebras (*i. habitationem obscuram*). 8, 43 ut te conciperet ... non quae ventoso -cta sub aggere texit. Svet. Tib. 35. Gaivs dig. 39, 2, 29 hospitium. Apvl. met. 11, 19. Vlp. dig. 5, 1, 19, 2 horreum, officinam, pergulam, tabernam. 20, 2, 3 deversorium (Sidon. epist. 1, 5, 9). 39, 2, 13, 6. 41, 2, 10, 1 praedium. 43, 9, 1, 1 *locum publicum*. 43, 18, 1, 3 superficiem. *agros, fundos, hortos, sim.*: Lex agr. (Corp. I 200) 32 *agrum* (25). Cic. Verr. 4, 53 arationes. 4, 93 agrum. Caecin. 94 fundum (Alf. dig. 40, 7, 14, 1 Iavol. dig. 18, 1, 79. 19, 2, 21). epist. 16, 18, 2 hortum. Varro rust. 3, 1, 8 saltus. Alf. dig. 19, 2, 30 pr. insulam. Verg. Aen. 12, 520 -ctaque ... tellure. Labeo dig. 32, 30, 1 hortos publicos. Colvm. 2, 21, 3 vineam. *ibid.* fructus oliveti. Plin. nat. 19, 39 pascua. Ivv. 3, 31 flumina, portus. Gaivs dig. 43, 18, 2 -cto solo. Tert. dig. 41, 2, 28 possessionem. Vlp. dig. 7, 4, 29 pr. usum fructum. 20, 2, 3 area. 33, 7, 12, 8 pabulum. 43, 14, 1, 6 (7) lacum vel stagnum. *naves, vehiculum, sim.*: Plavt. Rud. 57 Caecil. com. 6 Ter. Ad. 225. Hor. epist. 1, 1, 92 -cto navigio. Liv. 45, 14, 6 Labeo dig. 14, 2, 10, 1. 19, 2, 60, 8 vehiculum. Sen. benef. 7, 5, 3 raedam. Plin. epist. 3, 16, 9 piscatoriam nauculam. Pavl. dig. 14, 2, 2 pr. loca in navem. *vectigalia*: Lex Iul. munic. (Corp. I 206) 74 quei ea (*i. publica vectigalia ultrove tributa*) fruenda tuendave -cta habebunt. Cic. inv. 1, 47 portorium (Qvint. inst. 5, 10, 78). Liv. 43, 16, 2 publica vectigalia aut ultro tributa. Gaivs dig. 39, 4, 13, 1. 50, 16, 16 eum qui vectigal populi Romani -ctum habet, publicanum appellamus. Vlp. dig. 14, 6, 3, 1. 39, 4, 12, 3. *nummos, pecuniam*: Hor. sat. 1, 2, 9 omnia -ctis coemens obsonia nummis (Porph. *ad l.* 'conductis nummis' ⟨pro⟩ fenore sumptis eleganter dixit, sicut -ctae operae dicuntur eius, cui merces ob opus praestatur). Ivv. 11, 46 -cta pecunia Romae ... consumitur. *varia*: Vlp. dig. 5, 1, 19, 2 armarium. Cic. Att. 1, 17, 9 Asiam qui de censoribus -erant. Varro rust. 1, 38, 2 aviaria. Alf. dig. 20, 4, 9 pr. balneum (19, 2, 30, 1. Ivv. 7, 4 balneolum). Tert. nat. 1, 10 Capitolium. Ivv. 6, 352 cervical. Plavt. Pseud. 1184 chlamydem. Cic. Sest. 104 contionem. 106. 113. Vlp. dig. 18, 6, 1, 3 dolia. Ivv. 3, 38 foricas. Sen. benef. 6, 15, 7 fulturam (*sc. labentis domus*). Ivv. 7, 4 furnos. Vlp. dig. 19, 2, 9, 4 greges. Cic. leg. 1, 48 gratuita, si cum mercede, -cta *liberalitas*. Gell. 18, 5, 11 librum. Vlp. dig. 19, 2, 13, 8 mensuras. Vvlg. Is. 7, 20 novacula. Plavt. Aul. 455 opera (*opp.* non oratio). Bacch. 752. Vlp. dig. 13, 7, 22, 3 pignus. Lex met. Vipasc. (Corp. II 5181) 10 praeconium. Hor. epist. 1, 1, 77 publica. Sen. benef. 4, 25, 3 nostra quoque ratio ... ne ad res honestas -cta veniat. Ivv. 7, 143 sardonycha. 6, 352 sellam (Tac. dial. 9 subsellia). 7, 46 tigillum. Ov. am. 1, 10, 44 torum. Vlp. dig. 18, 6, 1, 3 vasa. Ivv. 6, 352 vestem. *nota*: Evang. Thom. 6, 8 -xi mihi turpitudinem per istum infantem (*cf. gr.* ἐμαυτῷ αἰσχύνην παρέχων ἐπισπασάμενος τὸ παιδίον τοῦτο). *aliquid faciendum suscipere*: Pompon. Atell. 122 quod molendum -xit comest. Cic. div. 2, 47 columnam ... faciendam. Vitr. 10, 2, 13 ex ... lapidicinis basim excidendam. Liv. 23, 48, 11 ut reipublicae ... -rentque ea lege praebenda, quae ad exercitum Hispaniensem opus essent. 34, 6, 13 praebenda publicani se -cturos professi erant. Fest. p. 270 nunc dicuntur redemptores qui quid -erunt praebendum utendumque. Labeo dig. 19, 2, 58, 2 in municipio balineum praestandum. 19, 2, 62 *rivum* faciendum. Vell. 1, 13, 4 *Mummius ut* tabulas ac

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

statuas in Italiam portandas locaret, iuberet praedici -entibus. PETRON. 101 onus deferendum ad mercatum. PLIN. nat. 35, 109 -isse pingendum ab Aristrato ... Telesti poetae monimentum. IVV. 3, 31 siccandam eluviem, portandum ad busta cadaver. IVLIAN. dig. 13, 6, 19 GAIVS dig. 19, 2, 25, 7 GELL. 15, 4, 3 VLP. dig. 4, 9, 3, 1. 7, 8, 12, 6 *al.* *absolute*: LVCIL. 878 magno, non magna mercede, magno quod -eris. CATO agr. 144, 3 quanti -ctum erit aut locatum erit, deducetur. LEX vic. Furf. (Corp. IX 3513) 11 quae pequnia recepta erit, ea pequnia emere -ere locare dare. CIC. off. 2, 40 qui vendunt emunt, -unt locant. 2, 64 in . . . -endo locando . . . aequum *esse*. 3, 70. Att. 1, 17, 9 nimium magno -isse. LIV. 23, 49, 1 ad -endum ... aderant. 23, 49, 3. 43, 16, 7 redimendi et -endi . . . ius. QVINT. decl. 341 p. 347, 19 *sq.* PLIN. epist. 4, 13, 7. GAIVS dig. 19, 2, 25, 6 ad pecuniam numeratam. VLP. dig. 6, 1, 9. 19, 2, 14 ad certum tempus. 39, 5, 6. 41, 2, 10 pr. si quis ante -xit, postea precario rogavit. *al.* MARCIAN. dig. 32, 65 pr. PAVL. dig. 45, 1, 35, 2 in locando -endo ... ad interrogationem quis non responderit. CASSIOD. var. 5, 39, 6 si pro voluntate -entis (*i. conductoris*) modus eveniat pensionis.

part. perf. pass. pro subst. **conductus,** -ī: CIC. Mur. 67 si mercede -cti obviam candidatis issent, si -cti sectarentur. 73. dom. 46 de eius capite ... -ctos et sicarios ... suffragium ferre. 89 multitudinem hominum ex servis, ex -ctis ... congregatam. p. red. in sen. 26 ut nemo cuiusquam -cti aut perditi vocem ... posset audire. Sest. 106 si operas -ctorum removeris. *neutr. pro subst.* **conductum,** -ī: CIC. Cluent. 175 extra portam aliquid habere -cti. nat. deor. 3, 74 quae ex empto aut vendito aut -cto aut locato contra fidem fiunt. LABEO dig. 14, 2, 10, 1 habes ex -cto ... actionem. SEN. benef. 3, 7, 1 si actio . . . aut ex -cto et locato datur. 7, 5, 3 nec -ctum meum (*i. habitationem conductam*), quamvis sis dominus, intrabis. PETRON. 9 in -ctum accucurrit. *cf.* VLP. dig. 9, 3, 1, 9 habitare ... vel in suo vel in -cto. QVINT. inst. 4, 2, 61 in plerisque iudiciis privatis de certa credita (*sc. pecunia*) locato et -cto interdictis. LEX horr. (Corp. VI 33747) 7. 10 quisquis in his horreis -ctum habet (*ter*). GAIVS inst. 4, 62 sunt autem bonae fidei iudicia haec: ex empto vendito, locato -cto. AFRIC. dig. 19, 2, 35, 1. FLORENT. dig. 13, 7, 35, 1 potest ... pro -cto debitor re sua uti. VLP. dig. 4, 9, 3, 1 in locato -cto culpa . . . praestatur. 8, 5, 8, 5 ex -cto teneri. 19, 2, 15, 9 ex -cto ... eum consecuturum. 39, 2, 13, 7 ex -cto experiri. PAVL. coll. Mos. 10, 9, 1 sub titulo ex locato et -cto. dig. 4, 9, 6, 1 ex -cto habebis me obligatum. 19, 2, 55, 2 ex -cto conveniri potest. *sim.* VVLG. act. 28, 30 *Paulus* mansit ... biennio toto in suo -cto (ἐν ἰδίῳ μισθώματι. *cf.* AMBROSIAST. in Ephes. prolog.). *conductum habere*: PLAVT. Cist. 319. LEX agr. (Corp. I 200) 25 queiquomque id publicum fruendum redemptum -ctumve habebit. 32 LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 74 CIC. Verr. 4, 53. 4, 93 Caecin. 94 Cluent. 175 Sest. 104. 105 Att. 2, 1, 8 VARRO rust. 3, 1, 8 LIV. 23, 28, 6 LABEO dig. 32, 30, 1 IAVOL. dig. 18, 1, 79. 19, 2, 21 GAIVS dig. 50, 16, 16 (VLP. dig. 39, 4, 12, 3) PORPH. Hor. sat. 1, 1, 101 SCHOL. Iuv. 13, 32. *cf.*: CIC. inv. 2, 1 Zeuxin . . . -ctum adhibuerunt.

II *intransitive*: GLOSS. prodest, iuvat; conducunt: conveniunt; conducere: expedire, utile esse. *quo sensu in tertiis personis usurpatur*: **A** *cum dativo*: PLAVT. Bacch. 56 huic aetati non -it . . . latebrosus locus. GRACCH. or. frg. Gell. 15, 12, 1 ambitioni meae -ere arbitrabar. LVCIL. 1085 et virtute tua et claris -ere cartis (*'scil. nominis tuae claritati'* *Marx.* NON. p. 274 *interpretatur* convenire *L*, convertere *G*). RHET. Her. 3, 5, 9. CIC. prov. 1 quod hoc maxime reipublicae -it (inv. 1, 68 off. 3, 101 ad Brut. 1, 5, 1. epist. 1, 9, 21 reipublicae rationibus. 10, 26, 3. 15, 2, 1 AMM. 28, 5, 4. 29, 5, 16). har. resp. 46 quod minime -it ipsis. rep. 1, 49 in qua *re publica* idem -at omnibus. fin. 1, 52. 5, 33. div. 2, 105 quid cuique -at. epist. 4, 7, 1 saluti tuae (6, 22, 3). 13, 48 tuae laudi. 16, 1, 2 valetudini tuae. ad Brut. 1, 18, 1 tibi. 1, 18, 2 existimationi tuae. HOR. ars 195 quod non proposito -at. COLVM. 1, 9, 6 id minime -it agricolae ... sed communi officio proficit (2, 8, 4. 2, 15, 2. 3, 13, 4). 3, 3, 8. 9, 1, 3 PLIN. nat. 2, 20. 17, 14 imbres vitibus -unt. 17, 213 QVINT. inst. 11, 1, 12. TAC. hist. 4, 24 quidquid hosti -at. ann. 1, 58. 2, 63 sin rebus eius aliud -ret. 4, 40. 11, 9 Mithridaten . . . atrociorem quam novo regno -ret. 13, 8 prout bello -ret. 14, 61. 15, 43 salubritati. 15, 60. 16, 14 incolumitati *principis*. GELL. 6, 3, 18 VVLG. eccles. 7, 1. AMM. 17, 5, 12 negotium publicae utilitati -ens. 31, 11, 2 -ens rebus publicis aliquid. 27, 12, 14. 30, 3, 4 rei communi (31, 4, 13). COD. Theod. 9, 16, 2 (*a. 319*) CLAVD. MAM. anim. p. 30, 13. **B** *absolute*: CIC. epist. 5, 19, 2 quin ea maxime -ant, quae sunt rectissima. TAC. hist. 3, 3 huc illuc tracturus interpretatione, prout -isset. ann. 3, 34 si ita -at. 12, 6 prout -at. AVR. VICT. Caes. 20, 29 'cuncta', inquit, 'fui; -it nihil'. SCHOL. Verg. Veron. Aen. 10, 241 ⟨quod con⟩ducat salutareque siet. CLAVD. MAM. anim. p. 142, 3 sicubi -xit. *in arte medicina*: PLIN. nat. 23, 36 alvo citae Signinum (*sc. vinum*) maxime -ere. 23, 41 corpus augere volentibus ... -it inter cibos bibere. 23, 46. 28, 54 supini cubitus oculis. SER. SAMM. 167 mentastri liquor expressus -ere fertur. 314 stomacho -it acetum. 455. 568. 629 adtritus cimex -it odore (odorem *codd.*). 843 urinam . . . propriam -ere potu. 945. 1026 huic (*i. regio morbo*) rubia ex mulsa fertur -ere lympha. HIER. epist. 54, 9 sanitatique -ere frigida . . . sumere. CAEL. AVR. acut. 3, 3, 20 districtivis adiutoriis uti -it.

structurae ad II: **1** *accus. cum* ad *vel* in: PLAVT. Capt. 386 quod in rem recte -at tuam (Cist. 634). 906 quae ad ventris victum -unt. SISENNA hist. 77 ⟨in⟩ rem publicam. CIC. off. 1, 9 ad opes, ad potentiam . . . -at id necne. TAC. ann. 2, 38 in commune (PANEG. 12, 21 AMM. 21, 5, 7. 26, 2, 7). 4, 59 in praesentiarum. GELL. 13, 10, 2 rerum ad . . . inlustrandam linguam Latinam -entium.
2 *infinit. vel accus. c. inf. pro subiecto*: PLAVT. Bacch. 764 non -it huic sycophantiae senem tranquillum esse. CIC. off. 3, 5 -ere arbitror talibus aures tuas vocibus undique circumsonare. 3, 90 patriae -it pios habere cives in parentes. Att. 1, 1, 2 nostris rationibus maxime -ere videtur Thermum fieri cum Caesare. COLVM. 3, 2, 5 ferrcissimam (*sc. vitem*) quamque serere. 7, 5, 3. 8, 11, 9 idque fieri maxime patrisfamiliae rationi -it. 8, 17, 8. 12, 52, 1. PLIN. nat. 17, 93 *arbores* seri. TAC. hist. 2, 32 deserere Rheni ripam ... non -at. ann. 15, 27. MART. CAP. 9, 900 hanc igitur repertam ... tam volupe est quam -it audire. PAVL. PELL. 544. *nota*: APVL. mund. praef. -ere ... tam bonas artes ... cum ingenuitate professionis suae (*ibid.* congruere). conducentia: *i. q.* τὰ συμφέροντα *cf. Norden, antike Kunstprosa 648.* GELL. 13, 22 (21), 2 haec et quaedam alia ad eam rem -entia ... dixit. AMM. 14, 11, 13 agitare quaedam -entia saluti suae. 18, 1, 1 provinciarum fortunis multa -entia disponebat.

part. praes. adv. **condūcenter**. GELL. 16, 12, 5 commode haec sane omnia et -r *dixit*.

synonyma et coniuncta: *ad I A*: cogo, concludo, condenso, condo (*v. p. 158, 55*), coniungo, conquiro, contraho, convoco, denso. *ad I A 2 a*: configo, consido, contorqueo. *ad I B*: emo, mutuor, redimo, fenore sumo (*v. p. 160, 58*). *ad II*: convenit, prodest, proficit, salutare, utile est. *opposita*: *ad I A*: disicio, dispergo, separo, spargo. *ad I A 2 a*: extendo, laxo, revoco. *ad I B*: loco.

composita: disconduco, reconduco [adconduco: PLAVT. Mil. 75 Serv. Aen. 12, 7 ut ei adconducerem latrones et conscriberem *cod. F*].

derivata: conducibilis, conductela, conducticius, conductio, conductor, conductus.

conductēla, -ae *f.*; *cf.* conductio. COD. Theod. 4, 13 (12), 1 interpr. (*a. 321*) cuius rei -am apud strenuas personas triennio esse praecipit. CHRON. Ioh. Bicl. chron. II p. 217, 5 Mauricios . . . contra Langobardos Francos per -am movet.

conductīcius, -a, -um *a* conducere. *mercede conductus*: GLOSS. II 372, 8 μισθωσιμαῖος -s locatorius. PLAVT. Epid. 706 fidicina (313 *cf.* arg. 2). PORC. LIC. carm. frg. 4, 11 ne domum quidem habuit -am (SVET. vita Ter. 6). VARRO rust. 1, 17, 2 -is liberorum operis. NEP. Chabr. 1, 2 catervis. Iph. 2, 4 exercitui (VVLG. I Macc. 6, 29 [μισθωτός]). FEST. p. 329 Salias virgines Cincius ait esse -as. ITALA Ioh. 10, 13 (cod. e) quoniam -s est (μισθωτός, VVLG. mercennarius).

conductio, -ōnis *f. a* conducere. *actus conducendi*: GLOSS. μίσθωσις (III 77, 16 misthoma conductio); ἔκλημψις. II 575, 12 conductio giuīsa (*anglosax.*).

1 *in arte rhetorica*: CIC. inv. 1, 74 quare in longis argumentationibus ex -bus (*i. propositionis et absumptionis*) aut ex contrario complecti oportet. MAR. VICTORIN. rhet. 1, 40 p. 247 argumentatio ... duobus modis concludenda est aut per -em, id est anacephalaeosin, aut per contrarium. CARM. de fig. 139 συναθροισμός est -o conque gregatio cum adcumulo res.

2 *in arte medicina*: CAEL. AVR. acut. 3, 6, 61 *lemm.* de -e, quam Graeci spasmon vocant. *ibid.* consequens est de -e atque distentione ... dicere; utraque igitur passio ab accidenti nomen sumpsit, -o a conducendo atque contrahendo. 3, 6, 63 est autem ... -o ... involuntaria tensio atque -o partium cum vehementia. acut. 2, 3, 16 praecordiorum ad superiora. 2, 3, 18. 2, 10, 59 musculorum. 2, 10, 72 oculorum conversio menti quoque fixa -o. 2, 27, 145 lingua crassior atque -e breviata. 3, 5, 54 totius corporis. 3, 11, 103 tremor atque -o nervorum. 3, 14, 112. 3, 18, 177. 3, 20, 195. chron. 2, 1, 2 species duae paralyseos ... alia -e effecta alia extensione. 2, 1, 6. 2, 1, 14. 3, 1, 3 ἐντέρων ad superiora -o. 4, 8, 107.

3 *in iure*: GAIVS inst. 3, 145 adeo autem emptio et venditio et locatio et -o familiaritatem aliquam inter se habere videntur, ut in quibusdam causis quaeri soleat, utrum emptio et venditio contrahatur an locatio et -o (3, 144. 146. 147. 162). dig. 19, 2, 2 pr. locatio et -o proxima est emptioni et venditioni isdemque iuris regulis constitit: nam ut emptio et venditio ita contrahitur, si de pretio convenerit, sic et locatio et -o contrahi intellegitur, si de mercede convenerit. *cf.* ISID. orig. 5, 25, 13 -o est res in usum accepta cum constituta mercede. CIC. Caecin. 94 cum *colonus* ex eadem -e fuerit in fundo. LIV. 43, 16, 2 sociusve aut adfinis eius -is (*sc. publicorum vectigalium aut ultro tributorum*). LEX met. Vipasc. (Corp. II 5181) 25 -e peracta. GAIVS inst. 3, 129 quod tu ex emptionis causa aut -is aut societatis mihi debeas. 3, 135 consensu fiunt obligationes in emptionibus venditionibus, locationibus -bus, societatibus mandatis. 3, 142 constituitur. dig. 19, 1, 20 in locatione et -e *veteres appellationibus promiscue utebantur*. 19, 2, 25 pr. 44, 7, 2, 1. IAVOL. dig. 18, 1, 65 totiens enim -o alicuius rei est, quotiens materia, in qua aliquid praestatur, in eodem statu eiusdem manet. VLP. dig. 2, 14, 7, 1 in suo nomine non stant, sed transeunt in proprium nomen contractus: ut . . . locatio -o. 19, 2, 46 si quis conduxerit

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

nummo uno, -o nulla est. 50, 16, 19 contractum autem ultro citroque obligationem, quod Graeci *συνάλλαγμα* vocant, veluti ... locationem -em. PAVL. dig. 19, 2, 1 locatio et -o cum naturalis sit et omnium gentium. 19, 2, 22, 3 HERMOG. dig. 1, 1, 5. FIRM. math. 3, 7, 3 praepositos ... -um ... negotia tractantes. 4, 9, 3 circa aquam ius -is exerceant. SYMM. epist. 4, 68 (69), 2 ut -e decederet. SCHOL. Cic. Gron. p. 392, 37—38 (Cic. Verr. 1, 16) 'renuntiata est tota -o': redemptio corruptelae, id est ⟨s⟩equestres pecunias reddiderunt. *ad eundem Ciceronis locum respicit* p. 398, 15—16 'conductio': redemptio (*in editionibus Ciceronis* condicio). AVG. serm. 356, 15 ad -em ... fundi nullus accessit. *ibid.* ut de ipsa -e lucra non requirerent fratres. COD. Theod. 4, 13, 1 (*a. 321*) licitationum iura -umque recreari oportet. 10, 3, 2 (*a. 372*) ne quis curialium ... fundos ... huiusmodi -e suscipiat. *ibid.* interpretatio: condicione suscipiat. INST. Iust. 3 *tit.* 24 *agitur* de locatione et -e. 3, 23, 1. CASSIOD. var. 5, 31, 1 quas ad -em (*sc. siliquatici*) suam pertinuisse commemorat.

iuncturae verbales ex digestis sumptae: IVLIAN. 41, 3, 33, 6 si utrumque intercesserit et precarii rogatio et -o. POMPON. 19, 2, 52 non pluris erit -o. GAIVS 19, 2, 25 pr. -em ad effectum pervenire. 19, 2, 25, 1 pro nihilo esse. VLP. 6, 1, 77 -o non intervenisset. 11, 6, 1 pr. inter talem personam ... -em esse. VLP. 50, 8, 2 pr. praeteritarum -um rationem iniri. PAVL. 39, 4, 9, 2 -i satisfaciant. PAVL. 46, 4, 23 -o conventione facta est. LABEO 32, 30, 1 -em hortorum ei dare. IAVOL. 18, 1, 79 ut haec tibi -o praestaretur. GAIVS 19, 2, 25, 2 relinquere. SCAEV. 33, 7, 20, 3 finita -e. PAVL. 39, 4, 9, 2 ad iterandam -em. 17, 1, 1, 4 res ad -em respicit. VLP. 48, 19, 9, 9 ad -em accedere. 50, 8, 3, 1 qui fideiusserint ... in universam -em. AFRIC. 41, 2, 40, 3 -e suae rei dominum teneri. TRYPH. 19, 2, 8 perfrui (VLP. 47, 10, 13, 6 fruatur). PAVL. 34, 3, 18 liberetur. NERAT. 2, 14, 58 ab -e recedere (VLP. 41, 2, 10 pr. discessisse). PAVL. 19, 2, 24, 4 expulsus. IVLIAN. 19, 2, 18 ex -e fundi lucrum facere. VLP. 19, 2, 13, 11 remansit in -e. MARCIAN. 50, 2, 4 si iure successerit in -e. PAVL. 19, 2, 13, 11 in priore -e res obligaverat (*cf.* 19, 2, 54 in omnem causam -is ... se obligavit. SCAEV. 16, 1, 28, 1 obligavit ... ob -em). AFRIC. 20, 4, 9 pr. quicquam pro -e deberetur (*cf.* GAIVS inst. 3, 129).

iuncturae nominales ex digestis sumptae: LABEO 19, 2, 28, 2 pretium conductionis. CELS. 47, 2, 68, 5 lustrum. GAIVS 19, 5, 22 negotium. TRYPH. 19, 2, 8 emolumentum. VLP. 19, 2, 13, 11 tempore. 43, 18, 1 pr. lege. PAVL. 19, 2, 54 pr. fideiussor. 39, 4, 9 pr. ultra modum.

coniuncta ad 3: mandatum, obligatio, societas. *opposita ad 2*: distentio. *ad 3*: locatio.

conductiōnālis, -e *a* conductio. COD. Iust. 11, 48 (47), 22, 2 pr. (*a. 531*) conductionale instrumentum vel aliam chartulam.

conductor, -ōris *m. a* conducere. GLOSS. *μισθωτής, ἐπίτροπος*. II 291, 26 *ἐκλήμπτωρ* conductor exceptor. V 410, 26 conductores (*sine interpr.*). GLOSS. II 453, 11 *τελώνης* publicanus vectigalium conductor (*cf.* ISID. orig. 9, 4, 32). [*sic.* cunnutturi '*Pacchter*'. *M.-L.*]

1 *qui aliquem vel aliquid mercede conducit* (*opp.* locare), *generatim*: PLAVT. Trin. 856 ille qui me (*i. sycophantam*) conduxit ... quae voluit mihi dixit ... si quid ego addidero amplius, eo -r melius de me nugas conciliaverit (866). OV. am. 1, 10, 45 pro male conducto gratia nulla toro; omnia -r solvit. APVL. apol. 74 hic accusationis auctor, hic advocatorum -r, hic testium coemptor. *nota*: PS. ASCON. Verr. p. 133 per supra dictos redemptores -esque facinoris istius (*sc. iudices corruptos*). 2 *technice; v. Rostowzew ap. Ruggiero, diz. epigr. II p. 578—597*: PLAVT. Asin. prol. 3 res vortat bene gregique huic et dominis atque -bus (*sc. histrionum*). CATO agr. 14, 3 materiem ... dominus praebebit ... dumtaxat succidet ... -r. 150, 2 -r duos menses pastorem praebeat. CIC. ad Q. fr. 3, 1, 5 respondit se ipsum eius (*aedificatiunculae Laterii*) ... -em fuisse. Att. 12, 32, 2. CAES. civ. 3, 21, 1 mercedes habitationum annuas -bus donavit. VITR. 1, 1, 10. VAL. MAX. 8, 12 ext. 1 sacrae arae. COLVM. 3, 13, 12 litem domini et -is. PLIN. epist. 7, 30, 3 invenire idoneos -es (*agrorum*). *in* LEGE met. Vipasc. (Corp. II 5181) *agitur de conductoribus sociis actoribus*: 2 *sqq.* centesimae argentariae stipulationis, 10 *sqq.* scripturae praeconii, 19 *sqq.* balinei fruendi, 32 *sqq.* sutrini, 38 *sqq.* tonstrini, 43 *sqq.* tabernarum fulloniarum. *sim.* GAIVS inst. 3, 145. *in* DIG. *passim, ut* SCAEV. dig. 19, 1, 52 pr. saltus. 20, 4, 21, 1 horreorum Caesaris. 40, 7, 40, 5 praediorum (*cf.* NOVELL. Theod. 7, 1 VICT. VIT. 3, 11 regalium). CALL. dig. 50, 6, 6, 10 vectigalium. *et saepe* (*cf.* FIRM. math. 4, 9, 3 AVG. civ. 7, 4). VLP. dig. 9, 3, 5, 3 apothecae. PAVL. dig. 49, 14, 45, 13 *fundi fiscalis sim.* IVVENC. 3, 567 -is ... praecepta. FIRM. math. 3, 7, 24 publicorum negotiorum. SYMM. epist. 9, 52 (49) rei meae Siciliensis. HIER. in Matth. 20, 1 *sqq.* p. 152. AVG. in psalm. 38, 21 domus. RVT. NAM. 1, 382 male pensavit requiem stationis amoenae (*i. Faleriae*) hospite -r durior Antiphate. CANON. Migne 56, 425[A] -es aut procuratores privatorum (COD. Theod. 10, 4, 3 rei privatae). COD. Theod. 1, 11, 2 (*a. 398*) -es dominicos. 10, 26, 1 *et* 2 (*a. 426*) augustissimae domus nostrae (16, 5, 54). 11, 16, 12 (*a. 380*) ab actoribus et -bus patrimonii nostri. 11, 28, 3 diversorum portuum ac vectigalium. 16, 5, 21 (*a. 392*) cuiuslibet publici iuris. *ibid.* fundi. NOVELL. Theod. 7, 1 sive domorum divinarum sive virorum potentium seu cuiuslibet condicionis sint -es. VICT. VIT. 3, 11 possessionum. ENNOD. epist. 6, 10, 2 p. 155, 9. 7, 1, 2 p. 172, 9 regiae domus (*cf.* CASSIOD. var. 5, 39, 6). CASSIOD. var. 1, 16, 2. 8, 33, 2 possessoribus atque -bus diversarum massarum (*cf.* GREG. M. epist. 5, 31 [*a. 595*] *tit.*). LEX Burg. lib. const. 38, 10 si in villa -r ingenuus est. EPIST. procur. de salt. Bur. I (Corp. VIII 10570) *agitur de ratione inter conductorem et colonum* (*cf. Mommsen, Hermes XV p. 385 sqq. 478 sqq.*). CORP. XI 978 ⟨statuae⟩ aereae. III 1121 armamen(tarii). IV 138 domus. V 810 fer(rariarum) (V 4788. 5036. XII 4398). XI 6683 (*in tegulis*) conductoris (*figlinarum?*) (*cf.* XI 6689, 81). VI 791 flaturae argen(tariae) monetae Cae(saris). IX 2438 gregum oviaricorum. VI 9471 horreorum Seianorum. III 1209 pascui, salinarum et commercior(um). 4015 portori Illyrici ar⟨k⟩ari (*cf.* 13283. 15184[24]). 14356[3a] prat(i) Fur(iani). VI 8588 p(ublicorum) Afr(icae) (VIII 997). V 7852 OXL Gall. (*conductoris quadragesimae Galliarum*). VIII 17841 quintarum. III 10605 cond: ve(ct.). INSCR. Bruns, Fontes[6] p. 332 n. 141 (*prope Leeuwarden*) -es piscatus.

iuncturae ex digestis sumptae: LABEO 19, 2, 58, 2 -r ... nummos petebat. IAVOL. 19, 2, 51, 1 nihil -r praestare domino ... videtur. VLP. 19, 2, 9, 1 ex locato teneatur. PAVL. 19, 2, 56 pensiones exsolventibus -bus. 41, 2, 32, 1 si -r rem vendidit et eam ab emptore conduxit. MOD. 26, 7, 32, 6 non -es onera annonarum et contributionum temporariarum sustinere. *sim.* PAVL. 19, 2, 24 pr. ut irrita sit adprobatio dolo -is facta. VLP. 19, 2, 15, 1 ex conducto actio -i datur. IAVOL. 19, 2, 51, 1 universitas consummationis ad -em pertinuit. ALF. 19, 2, 30, 2 cum -e recte agi. *sim.* *fem.* **conductrīx,** -īcis. COD. Iust. 3, 33, 10 (*a. 293*) morte -is. CORP. X †8076, 5 conduct(rix) m(assae) Tarpeianae (*saec. IV/V*).

conductum, -ī *n. v.* conduco *p. 161, 24.*

conductus, -ī *m. v.* conduco *p. 161, 19.*

conductus, -ūs *m. a* conducere. *i. q. contractio.* CAEL. AVR. acut. 2, 9, 43 si quidem spiratio alta ac -s corporis atque raptus adveniat. 2, 15, 95 superciliorum. *Spelthahn.*

condulco, -āre [*a* con *et* dulcis *vel* dulcare. *Th.*]. VVLG. Sirach 27, 26 in conspectu oculorum tuorum -bit (*γλυκανεῖ*) os suum. 40, 18 vita ... -bitur. 40, 32 in ore imprudentis -bitur inopia.

condulus, -ī *m.* [*cf. c.* condalium; *vocabulum ab oriente ad Romanos pervenisse videtur, cf. ind.* kundalám 'anulus, inauris'. *Th.*]. PAVL. FEST. p. 38 condulus anulus.

conduma, -ae *f.* [*orig. inc., nisi a* con *et* domus *ductum est ad exemplum vocabuli gr. συνοικία. Th.*]. *domus cum curia et ceteris necessariis*: GREG. M. epist. 11, 20 unam illi de iure ecclesiae deputare -am debuisses. 12, 11 fundos, campulos cum -a una. 13, 16 *al.* GLOSS. V 617, 2 -a est cumina (*?*). condoma: ITIN. Anton. Plac. rec. A 8 foris vico una -a habent posita. 40 octingentas -as militantes in publico cum uxoribus suis. NOT. Tir. 38, 44[a] condamina. *cf. Ducange v.* condamina.

conduplicātio, -ōnis *f. a* conduplicare. GLOSS. *συναναδίπλωσις*. PLAVT. Poen. 1296 quid hoc est -is? quae haec est congeminatio? *t. t. rhetorum*: RHET. Her. 4, 28, 38 -o est cum ratione amplificationis aut commiserationis eiusdem unius aut plurium verborum iteratio. EVGRAPH. Ter. Ad. 396 sex totis mensibus: certum numerum posuit pro incerto et tamen istius -o frequenter est collocata.

conduplico, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* duplicare. PLAVT. Pseud. 1261 ubi amans complexust amantem, — — ubi ... si lubet corpora -ant. TER. Phorm. 516 idem hic tibi, quod boni promeritus fueris, -erit. PACVV. trag. 412 tenebrae -antur. LVCR. 1, 712 -ant primordia rerum, aera iungentes igni terramque liquori. 3, 71 *homines* sanguine civili rem conflant divitiasque -ant avidi. IVV. 14, 229 per fraudes patrimonia. TERT. patient. 14 *Iob* quae amiserat -ata (centuplicata *codd.*) possedit. ARNOB. nat. 5, 28 tricas quemadmodum dicitur -are Tellanas. AVG. conf. 6, 6, 10 inveniebam male mihi esse et dolebam et -bam ipsum male. epist. 147 *bis.* BOETH. arithm. 1, 17 p. 36, 3 si locos suos -ent *numeri* et secundum duplicationem terminos intermittant. PRISC. gramm. II 462, 28 *p* -atur: reperio, repperi. *i. q. incurvare*: SORAN. p. 22, 5 -atis illic pedibus et apertis (*gr. p. 238, 8 συνηγμένων μὲν τῶν ποδῶν, διεστώτων δὲ τῶν μηρῶν*). p. 79, 1 *infans* aliquando duplicatis pedibus per genua exire conatur, aliquando ita duplicatur ut .... sic ergo -atus et in divexum positus esse potest (*gr. p. 353, 3 τὰ δεδιπλωμένα*). *i. q. plicare*: CAEL. AVR. chron. 4, 5, 81 adducta cutis digitis -ata sequitur.

condurdum, -ī *n.* [*orig. inc. Th.*]. PLIN. nat. 1, 26, 14. 26, 26 condurdum quoque herba solstitialis flore rubro suspensa in collo comprimere dicitur strumas.

condūro, -āre *a* con *et* durare. LVCR. 6, 968 umor aquae porro ferrum -at ab igni (*opp.* mollit durata). CASSIOD. var. 8, 10, 4 tenerique anni in robustam gentis audaciam -ari *coeperunt*. 12, 12, 2 *lac* in callosam coeperit teneritudinem -ari.

condus, -ī *m.* [*cf. c.* condere. *Th.*]. FVLG. serm. ant. 24 promos et -os dici voluerunt cellaritas eo quod deintus promant et intus condant. PLAVT. Pseud. 608 -s promus sum, procurator peni. AVSON. 415, 20 promusque quam -s magis.

condy *indecl.* GLOSS. V 182, 39 poculum vel scyphus unde bibitur, id est caucum. IV 39, 35 scyphus vel patena. 46, 10 scyphus, patera. EVCHER. instr. 2 p. 148, 5 condi in Genesi poculum vel scy-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

phum. ITALA gen. 44, 2 (Hier. quaest. hebr. in gen. p. 62, 9) condy meum argenteum (τὸ κόνδυ, VVLG. scyphum). *cf.* HIER. in Is. 51, 21 p. 599. [*it.* gonda 'navicula'. *M.-L.*]

condylizo, -āre, κονδυλίζω. GLOSS. V 617, 9 condylus est nodus digitorum, hinc condylizo est in condylos plico.

condylōma, -atis *n.*, κονδύλωμα. *dat. abl. plur. in* -atis *passim; in* -atibus SORAN. p. 77, 11. 107, 16 THEOD. PRISC. eup. faen. 15. *inter nomina generis neutri quae nominativo casu numeri singularis a littera terminantur enumerat* PROB. app. gramm. IV 195, 18 (condaloma *cod.*). condylomatae, -arum *v. l. 24.* GLOSS. V 566, 16 -ata dolores. 584, 3 sunt nodositates quas patiuntur arthritici digitorum. *cf. l. 19.* CELS. 7, 30, 2 tubercula quae κονδυλώματα appellantur (*cf.* 5, 28, 2 CAEL. AVR. chron. 2, 11, 129 CASS. FEL. 74). 6, 18, 8 -a est tuberculum quod ex quadam inflammatione nasci solet. *ibid.* si vetus -a iam induruit. *ibid.* si hoc parum in -e proficit. SCRIB. LARG. 224. 225 PLIN. nat. 21, 142. 22, 26 *et passim, inprimis per librum* 23. MARCELL. med. 31, 3 -ata ani. 31, 34. 35. 32, 26 inguinum vel quarumlibet partium. 32, 27 *al.* PS. AMBR. act. Seb. 14, 48 si ab hac nodositate -atum mei fuerint membra corporis resoluta. SORAN. p. 20, 5 si -ata vel aliqua impedimenta in orificio matricis mulier habeat. p. 77, 11 ne . . . matrix . . . aliquibus -tibus impediatur. p. 107, 16. THEOD. PRISC. eup. faen. 15 -tibus prodest. 81. 83. DIOSC. 1, 32 -ata digitorum dissolvet (*gr.* τὰ περὶ τοὺς κονδύλους συστροφάς). 5, 104 -atis medicatur. 1, 43 -atas solvet (3, 63. 103. 5, 106).

condylus, -ī *m.*, κόνδυλος. GLOSS. V 617, 9 -s est nodus digitorum, hinc condylizo. MART. CAP. 1, 88 ictibus crebris verticem complicatisque in -os digitis vulnerabat (GLOSS. V 584, 3 hoc est in nodositates). *meton.* MART. 5, 78, 30 parvi tibia -i sonabit. *nomen servi* MART. 9, 92.

conea *v.* ciconia.

***cōnecto,** -xuī, -xum, -ere *a* con-, co- *et* nectere. *in codicibus deterioribus scribitur* connecto. GELL. 2, 17, 8 'cōligatus' et 'cōnexus' producte dicitur. VEN. FORT. carm. 6, 1, 119 cŏnexuit. *perfectum act. raro legitur, semel* POMP. gramm. V 310, 12 conexisti, *aliis locis* -xui *etc.* GLOSS. συμπλέκω. conectit: συνζευγνύει, coniungit, conligat, inlegit(*!*). conectitur: coniungitur, ligatur. *legitur apud* PLAVT. *ter*, CIC. *19ies*, LVCR. *13ies*, *deinde rarescit*: VERG. *bis*, HOR. epist. *semel*, PROP. *semel*, OV. *ter*, MANIL. *5ies neque saepius reliqui usque ad* QVINT. *et* TAC., *qui frequentius habent.* [*dubia*: LVCR. 2, 160 *et* 268 conexa *codd.*, conixa *edd.* PANEG. 4, 21 conexa (convexa *pars codd.*) Rheni cornua].

I *coniungere, colligare, implicare*: **a** *generatim, et animantes et res tam corporeas quam incorporeas; coni. cum praep.* cum, inter se, ad (*v. l. 76. p. 166, 50*), ex (*v. p. 166, 40 cf. 45*), *dativo* (*inde a* CIC.).

PLAVT. Mil. 1180 palliolum habeas ferrugineum . . ., id -xum in umero laevo (PAVL. FEST. p. 51 *nodo* -xa circa cervicem tunica. CLAVD. 3, 118 caeruleo vestes -ens angue). Most. 1065 manicas celeriter -ite. 1169 duae -xae maniculae. CIC. de orat. 2, 359 verba quae quasi articuli -unt membra orationis. orat. 235 facilius est enim apta dissolvere quam dissipata -ere. part. 137 sic inter se sunt pleraque -xa et apta (nat. deor. 2, 97 fin. 4, 53). nat. deor. 2, 29 omnem naturam quae non solitaria sit neque simplex sed cum alio iuncta atque -xa. 2, 163 quae si singula vos forte non movent, universa certe tamen inter se -xa atque coniuncta movere debent. 2, 325 principium consequenti orationi. rep. 6, 17 novem tibi orbibus vel potius globis -xa sunt omnia. fin. 1, 67 amicitia cum voluptate -itur. 5, 67 cum *virtutes* ita copulatae -xaeque sint (APVL. Plat. 2, 6 *virtutes* quae perfectae sint, individuas sibi et inter se -xas esse). LVCR. 2, 700 nec tamen omnimodis -i posse putandum est omnia. 2, 704 multaque -i terrestria membra marinis. 2, 712 corpora discedunt -xaque convenientes efficiunt motus. 2, 715. 3, 691 ita -xa est per venas viscera nervos *anima*. 3, 740. 6, 1010 nec res ulla magis . . . arte -xa cohaeret *quam ferrum cum magnete*. VERG. georg. 4, 257 *apes* pedibus -xae ad limina pendent (SIL. 2, 221 apes . . . -xae). Aen. 8, 437 -xosque angues ipsamque in pectore *Palladis* Gorgona. PROP. 2, 5, 23 -xos iratus carpere crines. OV. met. 9, 311 bracchiaque in genibus digitis -xa tenentem (*cf.* APVL. met. 3, 1 complicitis denique pedibus ac palmulis in alternas digitorum vicissitudines super genua -xis. AMM. 18, 8, 5 manus post terga -ens). epist. 7, 138 poenaque -xos auferet una duos. MANIL. 2, 388 mascula femineis. 2, 459 bracchia . . . -xa umeris. 2, 660 duplici quae sunt -xa figura *astra*. FEST. p. 334 ⟨trabibus inter⟩ se -xis (PAVL. FEST. nexis. SIL. 3, 461 -xas operire trabes). GERM. 370 vincula -it (coniectit *vel* connectit *codd.*) nodus. VAL. MAX. 2, 6, 5 duobus oleae -xis ramulis. 9, 1 pr. *luxuria et libido* gemino mentis errore -xae. SCRIB. LARG. 200 implicitas medicinae partes inter se et ita -xas esse. CELS. 4, 1 p. 121 per quas *membranulas* inter se tria ista -untur. p. 122. 7, 19 p. 298 *malum* ad basim testiculi vehementer cum ima tunica -xum est. 8, 1 p. 323 quibus *partibus ossa* inter se -untur. p. 324 qui (*musculi*) tempora -unt. p. 326. 327. SEN. nat. 2, 4, 1 *aer* caelum terramque -it. CVRT. 4, 3, 17 vincula quibus -xae quadriremes erant. 4, 9, 3 tegumenta erant ex ferreis laminis serie inter se -xis. COLVM. 4, 2, 2 pluribus radicibus inter se -xis. 4, 16, 4. 4, 26, 2. 5, 5, 15 *vitis* quae . . . harundinum statuminibus per orbem -itur. 5, 9, 4 -inter se vinculo. 5, 9, 8. 9, 6, 1 *alvei* opere textorio salicibus -entur. 11, 3, 43 radiculas sic illigatas atque -xas. LVCAN. 3, 400 lucus . . . obscurum cingens -xis aere ramis. 5, 96 quae sustinet orbem, totius pars magna Iovis . . . aetherio trahitur conexa (convexa $M_1 Z$) Tonanti. 9, 5 qua niger astriferis -itur axibus aer. 9, 527 *fons* putria terrae alligat et domitas unda -it harenas. PETRON. 32 lacertum armilla aurea cultum et eboreo circulo lamina splendente -xo (-xum *codd.*). PLIN. nat. 2, 66. 2, 79 his causis -xo visu et earum *stellarum*. 9, 103 *conchis* brevi nodo ligatis, toto latere -xis. 16, 202 rates. 17, 174 harundo -xa fasciculis. 35, 1. STAT. silv. 1, 4, 120 immensae veluti -xa carinae cumba minor. 2, 4, 12 -xusque ebori virgarum argenteus ordo. Theb. 6, 16 quibus Argos alumnis -xum caelo (*cf.* SIL. 3, 675 umbras nemorum et -xa cacumina caelo). QVINT. inst. 8, 3, 77. 9, 4, 129. 11, 2, 20 quamlibet multa sint quorum meminisse oporteat fiunt singula -xa quodam corio. TAC. hist. 2, 34 naves (ann. 15, 9 AMM. 21, 12, 9. 26, 10, 17 *al.*). 3, 47 alvum sine vinculo aeris aut ferri -xam (*de navibus*). ann. 1, 9 legiones, provincias, classes, cuncta inter se -xa. 3, 12 dolori meo causa -xa est. 13, 53 Mosellam atque ⟨Ararim⟩ facta inter utrumque fossa -ere (PALLAD. 6, 11, 2 canales inter se). PLIN. epist. 8, 14, 17. paneg. 32 alternis commeatibus Orientem Occidentemque -it. 39 sparsas atque ut ita dicam laceras gentilitates colligere atque -ere. SVET. Tib. 43 triplici serie -xi. AVR. Fronto p. 71, 21 N. doloribus ferme voluptates -xas esse. GELL. 7 (6), 2, 7 ut ratione quadam . . . coacta atque -xa sint fato omnia. 10, 10, 2 qui (*digitus*) continens et quasi -xus esse cum principatu cordis videretur. APVL. met. 10, 29 *saltantes* nunc in orbem rotatum flexuosi, nunc in obliquam seriem -xi. 11, 27 -xa, immo vero inunita ratio numinis (*Osiris et Isidis*) religionisque (HIL. in psalm. 67, 15 dissolventes novi ac veteris testamenti -xam sibi coniunctamque rationem). apol. 40 PS. APVL. Ascl. 1. 39. MIN. FEL. 17, 2 cum ita cohaerentia, -xa, concatenata sint. VLP. dig. 3, 5, 16 si quid -xum fuit, ut separari ratio eius . . . non possit. 26, 7, 5, 5 -xum tutelae officio. CYPR. GALL. Ios. 5, 58 validas legi -ite mentes. ARNOB. nat. 7, 15 vervecem, arietem, taurum -ere. LACT. epit. 24, 10 bonum et malum (opif. 13, 14). 26, 3 humana cum divinis. opif. 10, 25 *pollex* duos articulos extantes habet . . ., sed unus ad manum carne -itur pulchritudinis gratia. FILASTR. 153, 4 *filius* patri -xus in omnibus. 153, 2 funiculus hereditarius triplici virtute -xus est. AVSON. 322, 63 res et tempora Romae . . . bis senos -o per annos. AMM. 21, 14, 5 genii animis -xi mortalium. 27, 9, 10. VEG. mil. 3, 10 carris in orbem -xis. HIER. epist. 64, 21 nisi haec ipsa inter se forti compagine solidentur et sibi invicem -xa sint. VVLG. Eph. 4, 16 ex quo (*sc. capite*) totum corpus compactum et -xum (συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον) per omnem iuncturam. CLAVD. 26, 189 duo continuo -ens aequora muro Isthmos. carm. min. 53, 81 duplex . . . -itur ilibus *Gigantis* anguis. AVG. civ. 6, 7 p. 257 *pars* ab universo corpore aliena importune illi -xa atque suspensa. 8, 7 p. 331 hinc propagari atque -i totam discendi docendique rationem. 15, 16 p. 92 necessitudines . . . uni homini tres homines -bant. 18, 23 p. 286 litteras. p. 288 testimonia Sibyllina . . . in unam seriem -xa. 22, 4 p. 558 membra terrena miro sibi modo -xa et implicita. 22, 24 p. 611 incorpoream corporeamque naturam . . . copulans et -ens. de duab. anim. 10 quasi per quandam catenam ad deum mala et peccata. DRAC. laud. dei 2, 194 elementa -xa (*syn.* iuncta). *notabilia*:

α conecti *i. q. continuum esse*: LVCR. 2, 251 si semper motus -itur omnis. *sic dicit* CLAVD. 28, 614 circi -xum gradibus . . . vulgus.

β i. q. coronare: VAL. FL. 4, 334 illius . . . viridi -it tempora lauro (*syn.* implicat). *vincire*: SYMPH. 46 nunc [f]rigidi caeli duris -xa catenis (*unda in glaciem conversa*). MACR. sat. 1, 8, 11 quod certa lege naturae -xa sint tempora (*syn.* vinctus). RVFIN. hist. 3, 36, 7 -xus et conligatus (*gr. uno verbo* ἐνδεδεμένος) decem leopardis (*i. cum vigilibus*). VICT. VIT. 3, 51 invenit virum suum stantem . . . -xum.

γ de pugna: *manus conferre*: AMM. 31, 12, 16 sagitarii . . . progressi adversisque -xi. *δ in iudicio*: TAC. ann. 6, 47 -bantur ut conscii et adulteri eius (*sc. Albucillae*) Cn. Domitius . . . . 16, 30 discrimini patris filiam. 16, 32 illam . . . non criminibus mariti -xam.

b *speciatim*: **1** *de sermone*: HOR. epist. 2, 2, 86 verba lyrae motura sonum -ere. SEN. dial. 12, 8, 3 ut fabellas quoque et Aesopeos logos . . . solita tibi venustate -as. COLVM. 10, 227 *Calliope iubet* secum gracili -ere carmina filo. QVINT. inst. 1, 1, 31 ipsis syllabis verba complecti et his sermonem -ere. 2, 4, 15 res ac verba. 2, 11, 5 desperata -endi facultate. 7, 2, 57 quid cuique -atur et quid consentiat. 9, 4, 58 collocatio autem verba iam probata et electa . . . debet -ere. 10, 3, 20 dum sola est -endi sermonis cupiditas. TAC. ann. 14, 16 adlatos vel ibidem repertos versus -ere. MAR. VICTOR. gramm. VI 56, 17 vates quod verba modulatione -at; viere autem -ere est. *adde*: CAPITOL. Gord. 1, 4 tres Gordianos hoc libro -ui. 27, 5 brevi multa. VOPISC. quatt. tyr. 2, 4 ne volumini . . . multa -am. **2** *de coniunctione*: DIOM. gramm. I 415, 17 coniunctio est pars orationis -ens ordinansque sententiam (PRISC. gramm. III 465, 38). GELL. 10, 29, 1 '*atque*' plerumque sane coniungit verba et -it. CHAR. gramm. I 283, 8 plures coniunctiones -unt sententias. **3** *de contractione*: TER. MAVR. 461 e et i -ere (*in 'eitur'*). MAR. VICTOR. gramm. VI 147, 30 si -xa (*ut Phaethon*) diducas. 90, 2 duae breves *syllabae* in unam longam -untur (*cf.* BEDA gramm. VII 249, 31).

4 *de nexu sententiarum*: CIC. ac. 2, 143 si quid ita -xum est, ut hoc: 'si dies est lucet'. *cf.* 2, 98 fat. 12. 14. QVINT. inst. 5, 14, 32 quae ad-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

prensa Graeci magis ... in catenas ligant et inexplicabili serie -unt. FRONTO p. 212, 16 N. ut sit ordo *argumentorum* rite -xus (MAR. VICTORIN. in Eph. 4, 5). RVT. LVP. 1, 13 complures sententiae inter se -xae (ἐπιπλοκή). MAR. VICTORIN. defin. p. 22, 6 ita -itur dictio *cf.* p. 23, 25 *al.* HIL. trin. 5, 3 sequitur ... ordinem quaestionis etiam ordo -xi sibi libelli. 6, 33 in Matth. 9, 5. PORPH. Hor. carm. 3, 10, 17 hoc superiori iungendum, ut sit -xum.

II *aliquid conectendo efficere, componere* (sermonem -ere *v. p. 166, 68 sq.*): CIC. Arat. frg. 32, 8 stella ... aeternum ex astris cupiens -ere n o d u m (*cf.* Ov. met. 12, 430 sena leonum vinxerat inter se -xis [collectis *M, pauci ex* ς] vellera nodis). PLIN. epist. 4, 15, 2 cum sit ad -endas a m i c i t i a s vel tenacissimum vinculum morum similitudo (AMM. 28, 4, 21 amicitiae aleariae ... sociales sunt et ... firmitate plena -xae). MOD. dig. 38, 10, 4, 2 quaedam cognationes iure civili, quaedam naturali -untur. CYPR. GALL. gen. 733 foedera pacis. NEMES. ecl. 2, 58 iugales concubitus hominum. RVT. NAM. 1, 83 quid simile *imperium* Assyriis -ere contigit armis? e x: CIC. de orat. 3, 166 *allegoria* non est in uno verbo tralato sed ex pluribus continuatis -itur (3, 169). div. 2, 111 ἀκροστιχίς cum deinceps ex primis ⟨primi cuiusque⟩ versus litteris aliquid -itur. GELL. 1, 25, 16 ex his ... vocibus ('*inde*' '*uti*' '*iam*') quasi per quendam coitum et copulam nomen indutiarum -xum est. PORPH. Hor. epist. 1, 12, 19 compagem rerum ex elementis ... aptam atque -xam. *cum abl.*: FLOR. epit. 3, 20, 13 rates ex trabibus et dolia -xa virgultis. PELAG. in Eph. 6 p. 840^A iustitia diversis virtutum -itur speciebus (*syn.* intexo). *nota*: IVVENC. 2, 158 restibus his Christus -it verbera flagri.

III *adnectere, adiungere* (ab *v. l. 36*, ex *v. l. 31. 38 cf. 35*): LVCR. 2, 478 quod quoniam docui, pergam -ere rem quae ex hoc apta fidem ducat (2, 522). NEPOTIAN. praef. nonnulla praetermissa. PLIN. nat. 36, 116 aufert animam ... contemplatio tam prodigae mentis aliamque -it maiorem insaniam e ligno. CAPITOL. Pert. 2, 9 orationem quam longum fuit -ere. TREB. Gall. 11, 9 VOPISC. Tac. 19, 6 quatt. tyr. 11, 4. Car. 3, 5 quae sequuntur universa -ere. 7, 1 minima quaeque. MAR. VICTORIN. in Phil. 2, 22 iuste -itur quod sequitur. HIL. in psalm. 65, 28. AVG. civ. 15, 20 p. 100 inde (*ex Cain*) aliquid deinceps -endum. *cf.* 7, 7 p. 283 a memoria respiciente prospiciens -atur intentio. 16, 10 p. 139 omissis igitur ceteris filiis ... illi -untur in ordine generationum. 20, 3 p. 409 ex hac sententia cetera (*cf.* 2, 21 p. 81). 20, 16 p. 443 sequitur ut explicet quod etiam ibi -itur. quaest. hept. 4, 2. DAR. Aug. epist. 230, 5. SVLP. SEV. chron. 1, 1, 3. 2, 12, 2 huic Artaxerxi Esther historiam -ere. ZACCH. 2, 11 p. 1127^B velut in appendicem. *indere, illigare*: SER. SAMM. 194 lana ... -etur apte (*oculis*). 942 coraliumve utero sicco -ere felis. conecti *i. q. finitimum esse*: PLIN. nat 3, 99 -itur secunda regio *Italiae*. 6, 44 Adiabenis -untur Carduchi. PLIN. epist. 5, 6, 26 frigidariae cellae -itur media. SIDON. epist. 2, 2, 8.

part. pro adi. **cōnexus,** -a, -um. GLOSS. συναπτός, coniunctus. conexa primum maritata. conexum coniunctum, compactum. *i. q. cohaerens, continuus*: MANIL. 2, 180 *astra* duplicis retinent -o tempore (*sc. quo ver ab aestate excipitur*) vires. 3, 348 tricenasque trahent -o tempore noctes. SEN. dial. 2, 1, 2 pleraque ex longinquo speculantibus abscisa et -a videri solent (*syn.* congeri, *opp.* adaperiri). benef. 5, 1, 2 scrutari etiam ea quae ... -xa sunt, non cohaerentia. SIL. 4, 256 vinctis -a ad cingula membra. TAC. Germ. 16 vicos locant non ... -is et cohaerentibus a e d i f i c i i s (IVLIAN. dig. 6, 1, 59 aedificia alienis aedificiis -a, *syn.* iuncta. *cf.* COD. Theod. 10, 3, 5 ea rei publicae loca quae aut includuntur moenibus civitatum aut pomeriis sunt -a). TAC. Agr. 35 ut primum agmen in aequo, ceteri per adclive iugum conexi (convexi *codd.*) velut insurgerent. hist. 1, 65 unde aemulatio ... et uno amne discretis -um odium. ann. 3, 31 Germanici cum Tiberio idem honor (*sc. consulatus*) neque patruo laetus neque natura tam -s fuerit. SOL. 1, 56 fit ... de tenacitate -a partitio repentina. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 34 -um ... est et inseparatum. OPTAT. 2, 5 p. 42, 11 *dotes* ita sibi -as et individuas. HIER. hom. Orig. in Ezech. 11 p. 982 nihil ... sibi cohaerens et invicem -um. RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 135^A -um aliquid et solidum opus. PAVL. NOL. carm. 11, 19 tantus nobis consensus quantus ... in Christum -a mente colendum. SVLP. SEV. chron. 1, 40, 3 -um rerum ordinem. 2, 9, 9. *de oratione*: QVINT. inst. 9, 4, 7 quae -a est et totis viribus fluit fragosa atque interrupta melior oratio. 9, 4, 22. OPT. PORF. carm. 16, 1 dissona -is audet componere verbis ... mens. *de metro*: MAR. VICTORIN. gramm. VI 141 tit. de -is inter se atque inconexis quae Graeci ἀσυνάρτητα vocant. *i. q. congruus, similis*: PLIN. nat. 17, 19 -a et situs vinearum arbustorumque ratio est (17, 131. 18, 201. 301. 28, 3 haec esse quidem alia, illis tamen -a). PAPIN. dig. 26, 7, 37, 1 res quae -am rationem cum his ... habuerunt. *de amico*: STAT. Ach. 1, 174 magno iam tunc -s amore Patroclus. *de cognato*: TAC. ann. 2, 43 Silanum per adfinitatem -um Germanico. 2, 50 *Varilla* Caesari -a. 4, 66 *Dolabella* Varo -s. VLP. dig. 38, 16, 1, 10 consanguineos eos qui sanguine inter se -i sunt. AVR. VICT. Caes. 41, 2 per Flavii sororem nuptam Licinio -i inter se erant. *cf.* HIER. epist. 4, 2 frater Rufinus ... individua mihi germanitatis caritate -s est. *huc pertinet*: STAT. silv. 2, 1, 87 interius nova saepe adscitaque serpunt pignora -is.

adv. **cōnexē.** PS. RVFIN. in Am. 5, 16 ut ... -e videatur illatum. MART. CAP. 4, 387 illa singillatim dici possunt, haec non nisi -e dicuntur. BOETH. herm. sec. 5, 11 p. 372, 22 dixit ... composite et -e et rursus simpliciter.

subst. neutr. **cōnexum,** -ī. *i. q. syllogismus*: CIC. fat. 14 si ... primum ... quod est in -o 'natus es oriente Canicula' necessarium est. 15 ut negationes infinitarum coniunctionum potius quam infinita -a ponant. 16. ac. 2, 96 ipsa ... ratio -i, cum concesseris superius, cogit inferius concedere. GELL. 16, 8, 9 συνημμένον ἀξίωμα ... alii nostrorum 'adiunctum', alii '-um' dixerunt; id -um tale est (GLOSS. II 446, 20 -m συνημμένον). *i. q.* συμπλοκή: AQVILA rhet. 36 p. 33, 17. *res iunctae*: AVSON. 322, 53 tot carmina totque per aevum -a historiae. 418, 70 tristis egens deserta colat tacitusque pererret Alpinis -a iugis (Alpini convexa iugi *v. l.*). MART. CAP. 9, 961 principalium et mediarum -um ... erit tetrachordum.

syn. coaptare (AVG. civ. 22, 24), cogere, copulare, implicare, iungere, coniungere, miscere (QVINT. inst. 6, 5, 1), sociare (EVSTATH. Bas. hex. 4, 5). *opp.* diducere, dissolvere.

derivata: conexio, conexivus, conexus.

? **conectum** conexio, εἱργμός GLOSS. II 108, 14.

conēlectus, coneo, conepiscopus *v.* coelectus *etc*

cōnesto, -āre *v.* cohonesto.

cōnexio, -ōnis *f. a* conectere. GLOSS. II 286, 36 εἱρμός, *cf. l. 20.* *a* CIC. *formatum, qui habet semel; deinde utitur* QVINT. (*sexies*); *frequentius usurpatur inde a III. saec.*

1 *coniunctio, colligatio*: **a** *generatim*: PAVL. FEST. p. 35 botulus ... propter -em a bolis sic appellatur. BALB. grom. p. 102, 15 circuli ... ad -em circumferentiarum interiores rectos angulos facient (MART. CAP. 6, 580 circulorum mensurae -esque vel formae). POMP. gramm. V 305, 23 rates proprie dicimus -es Arabium. PS. APVL. Ascl. 21 eius utriusque (*sc. sexus*) -o aut quod est verius, unitas. NOVATIAN. trin. 4 p. 894^B utroque invicem sibi et in se -e m u t u a perplexo (13 p. 907^D HIL. in psalm. 126, 8). 24 p. 933^C -e sua et permixtione sociata. PANEG. 10, 6 -o inter se apta virtutum. CHALC. comm. 283. 306 omne compositum ex simplicium naturarum -e subsistit. PALLAD. 4, 10, 6 ramorum. 5, 2. 2. POTAM. epist. ad Athan. p. 1418^C indivisibili -e. MAR. VICTORIN. in Eph. 4, 5 p. 1272^C quia unitio et -o in omnibus. PS. MAR. VICTORIN hymn. 3 p. 1146^B tu, spiritus sancte, -o es: -o autem est, quicquid conectit duo, ita ut conectas omnia. HIL. trin. 6, 12 luminis naturae unitas est, non ex -e porrectio. in psalm. 67, 27 novi ac veteris testamenti. 68, 4 ea, quae natura dissident, ad quandam -is suae soliditatem ... conveniunt. RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 133^A redimicula hic dicit constrictiones vel -es monilium. SERV. Aen. 9, 515 armorum -em esse testudinem (ISID. orig. 18, 12, 6). AMBR. in psalm. 118 serm. 7, 7 -o ista animae et corporis. AVG. gen. ad litt. 3, 14 p. 80, 12 radicum (RVRIC. epist. 1, 17 p. 369, 21). quaest. hept. 2, 177, 2 trium *aulaeorum*. 2, 177, 22 velorum. epist. 140, 29 ubi -o non disiungitur unitatis. LEO M. epist. 28, 5 quia ... nihil eorum (*sc. trinitatis*) a sui -e (συναφείας) seiungitur. CAEL. AVR. chron. 4, 8, 107 in pueris vero lumbricorum conversio sive -o saepe occurrit. *nota*: *de vinculo* (*cf.* HEGES. 1, 43, 3 magnum vinculum -is et conspirationis tam diuturnae morae): *proprie*: ENNOD. opusc. 3, 159 p. 372, 18 cum loris colla necterentur et palmas vinciret arta -o. *translate*: AVG. c. Cresc. 2, 15 ipsi ecclesiae vinculo pacis per -em caritatis adhaerescunt. epist. 157, 12 sufficit ad condemnationem unius debiti -o. HIER. epist. 30, 6 *sqq.* prima, secunda *etc.* -o (*i. iuncta vocabula*).

b *speciatim*: *t. t. rhetorum*: *i. q. nexus sententiarum, syllogismus*: [CIC. fat. 15 coniunctionibus, *ubi* conexionibus *Madvig.*] QVINT. inst. 5, 14, 6 ita erit prima *pars* intentio, secunda adsumptio, tertia -o. 5, 14, 12 *sqq.* 22 -o autem aut vera negatur ... aut nihil ad quaestionem dicitur pertinere. 5, 14, 23 ut potest vera esse intentio et ratio et tamen falsa -o, ita, si illa falsa sunt, nunquam est vera -o. PS. APVL. herm. p. 271 coniugatio autem propositionum dicatur ipsa -o earum per aliam communem particulam qua inter se copulantur; ita enim possunt ad unam conclusionem consentire. AVG. civ. 2, 7 p. 60 quid in ipsis ratiocinandi regulis certa -e traheretur. 20, 7 p. 423 ut ab huius ordinis -e sit liberum et seorsus intellegendum. doctr. Christ. 2, 31, 49 sunt verae -es ratiocinationis falsas habentes sententias. BOETH. herm. pr. 1, 2 p. 48, 1 disiunctum a tota -e. FVLG. RVSP. ad Tras. 3, 33 ex -e verborum ... magis id capituli huius sensus ostendit. *i. q.* ἐπιπλοκή: CARM. de fig. 64 ἐπιπλοκή: fit -o, posterius si necto priori. *i. q.* συμπλοκή: MART. CAP. 5, 534. *t. t. grammaticorum*: *coniunctio verborum et sermonis*: DIOM. gramm. I 495, 30 *heroicus versus* quascunque alias orationis partes ita mutuis inter se -bus colligat. POMP. gramm. V 180, 26 nomina in -em venientia. 255, 21 praepositiones enim quando in -em (*sc. cum alia voce*) veniunt. 264, 19. 265, 7 cum in singulis sermonibus necessarium sit ad -em coniunctio. 304, 22 polysyndeton dicitur, ubi sunt multae -es. SCAVR. gramm. VII 28, 13 per -em illa adnotanda sunt: neg-otium. 14, 15 *k littera* antiqui in -e syllabarum ibi tantum utebantur, ubi a littera subiungenda erat. SERV. Aen. 7, 421 Probus de temporum (*verbi*) -e libellum composuit ... *ait* hanc quam fecit *Vergilius* arduam esse -em. AQVILA rhet. 18 p. 28, 6 quotiens non ef-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ficiuntur membra *sermonis* ex -e verborum sed singula proferuntur. *syllaba*: CHAR. gramm. I 11, 11 syllabae dicuntur a Graecis ..., Latine -es vel conceptiones, quod litteras concipiunt atque conectunt (DIOM. gramm. I 427, 8). *t. t. metricorum*: MAR. VICTORIN. gramm. VI 63, 12 de metrorum -bus quas epiplocas Graeci appellant. *i. q. συζυγία*: MART. CAP. 9, 979. BEDA gramm. VII 244, 7 huiusmodi -o *versuum*.

2 *continuatio, series, ordo*: CIC. fat. 2 fatum est -o rerum per aeternitatem se invicem tenens (*sed* div. 1, 125 ordinem seriemque causarum. *gr.* εἱρμός αἰτιῶν; *cf. Arnim., Stoicorum vet. frgta. II p. 264 sqq.*). AVG. civ. 1, 30 p. 47 malarum causarum (5, 8 p. 201 omnium -em seriemque causarum ... fati nomine appellant. gen. ad litt. 5, 5 p. 146, 3). 5, 8 p. 202 *a Iove* -em docuit pendere fatorum. Ps. AMBR. concord. p. 1013[C] non esse repetitam inter eos generationis -em. AVG. civ. 3, 30 tit. de -e bellorum. 12, 20 p. 543 *utrum* continuata sibi -e copulentur quae appellantur saecula saeculorum. 13, 14 p. 573 miseriarum.

syn.: constrictio, permixtio.

cōnexīvus, -a, -um *a* conectere, conexus. GELL. 10, 29, 1 'atque' particula ... coniunctio esse dicitur -a. DON. Ter. Phorm. 171 'et' modo non -a, sed inceptiva coniunctio est. Ps. ASPER. gramm. V 553, 20.

cōnexus, -ūs *m. a* conectere. LVCR. 1, 633 varios -us pondera plagas concursus motus per quae res quaeque geruntur. 2, 726 intervalla vias -us pondera plagas (= 2, 1020. 5, 441). 3, 557 -u corpus adhaeret *animo*. VITR. 10, 1, 5 quemadmodum ... -s staminis ad subtemen non modo corpora tegendo tueatur (-antur *GH*) sed etiam ornatus adiciat honestatem. COLVM. 2, 2, 10 sarmentis -s velut funis informabitur in eam crassitudinem. APVL. Socr. 4 p. 127 nullone -u natura se vinxit? ITALA Is. 58, 6 (Iren. 4, 17, 3) dissolve -us violentium commerciorum (στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων, VVLG. fasciculos deprimentes). Col. 2, 19 non tenens caput ex quo omne corpus per -um (διὰ τῶν ἁφῶν, VVLG. per nexus) ... crescit in augmentum fidei. DIOM. gramm. I 446, 27 in -u vel in textu sententiarum.

cōnfabricor, -ātus sum, -ārī *a* con *et* fabricari. GELL. 3, 19, 3 nimis moleste atque odiose confabricatus commolitusque magis est originem vocabuli Gavius ... quam enarravit.

cōnfābulātio, -ōnis *f. a* confabulari. *non legitur ante* ITALAM. *i. q. colloquium*: ITALA I Cor. 15, 33 (Tert. uxor. 2, 3 Priscill. can. 27 p. 122, 5 Hier. epist. 70, 2) corrumpunt mores bonos -es pessimae (ὁμιλίαι, VVLG. colloquia. TERT. uxor 1, 8 congressus). CYPR. epist. 4, 3 ipse concubitus, ipse complexus, ipsa -o et osculatio. 75, 2 (*syn.* sermo communis). SYMM. epist. 9, 89 (84), 2 saepius ad me commeent *litterae tuae* et -em praesentis imitentur (*cf.* SVLP. SEV. epist. 2, 19). AMM. 29, 2, 9 clandestinis regiorum -bus. SCHOL. Hor. carm. 1, 9, 19 lenesque susurri: -es. AMBR. off. 1, 22, 100 cum omnis -o habere soleat incrementum gratiae. Ps. AMBR. serm. 7, 4 quorum (*sc. Iudaeorum*) etiam -o est magna pollutio. AMBROSIAST. in Rom. 7, 14. in I Cor. 15, 33 malorum hominum. HIER. epist. 9 ut ad primam quamque -em ... consortii recorder. 11 minutae quidem litterae, sed -o longa est. 21, 2 eorum -em atque convivium dominus non vitaret. 29, 1. 32, 1 epistolicae -is (ENNOD. epist. 2, 26 p. 68, 4 epistularis). 44. 82, 7 assidua -e et cotidiano Latinorum consortio non ignorare sermonem. 108, 19. 124, 3, 8 indignam se -e eius (*sc. Mariae*) confitetur. 130, 18 venenatae sunt huiusmodi -es. in Matth. 15, 32. DAMAS. Hier. epist. 35 disputationis nostrae -em. PELAG. in Rom. 11 p. 700[A]. VOLVS. Aug. epist. 135, 1 habitam inter nos proxime -em. AVG. c. Iul. op. imperf. 6, 20 tantum levi -e fecit. serm. ed. Mai 2, 1. SVLP. SEV. Mart. 25, 6 in verbis et -e eius quanta gravitas. CASSIAN. inst. 2, 16. 4, 17 otiosa (conl. 1, 18, 3. 12, 15, 2 *al.*). EVCHER. laud. her. 7 mutuo -is ... commercio (POMER. 1, 14). VAL. CEM. hom. 14, 4 nullus illi sermo gratiis, nullus -is servatur affectus. GREG. M. epist. 9, 15 humanae -is. SIDON. epist. 9, 13, 3 ENNOD. epist. 3, 32 p. 94, 20 mendica -o. *al.* BOETH. categ. 4 p. 277[B] sapientium consuetudine -eque. CASSIOD. inst. div. 10 p. 1123[A] (*syn.* collocutio). hist. 10, 3 docendo praecipuus erat ..., in -e vero arrogans putabatur. ISID. epist. 6, 11.

cōnfābulātor, -ōris *m. a* confabulari. AMBR. epist. 45, 16 primus homo ... -r *dei* assiduus. HIER. in Gal. 4, 8 p. 454 Moysen et ceteros -es dei. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1, 164 uno -um (συνουσιαστῶν) suorum defuncto. *fem.* **cōnfābulātrīx,** -īcis. PASS. Thomae p. 151, 15 carissima amica et soror dulcissima et -x mea.

cōnfābulātus, -ū *m. a* confabulari. SIDON. epist. 9, 11, 9 artifice confabulatu.

cōnfābulor, -ātus sum, -ārī *a* con *et* fabulari. *extat apud* PLAVT. *ter*, TER. VARRO Men. PAVL. FEST. *singulis locis, deinde rursus inde a* FRONTONE. *i. q. colloqui; structurae*: cum *aliquo*, inter se, *alicui*; de *aliqua re*. GLOSS. V 447, 11 confantem -antem. PLAVT. Merc. 188 cum ea -atust. 571 amplecti voles, -ari atque osculari (FRONTO p. 118, 9 N. redire ... ut facerem? an ut complecterer? an ut exosculer? an ut -rer?). TER. Hec. 182 si quando ad eam accesserat -atum. VARRO Men. 338 si de id genus rebus ... -emur (*opp.* in foro agere). PAVL. FEST. p. 184 ortum est autem hoc verbum (*sc. oppido*) ex sermone inter se -antium. VERVS Fronto p. 116, 15 N. redire ... uti -emur. IREN. 4, 20, 9 facie ad faciem -atus est *Christus cum deo*. FIRM. math. 1 praef. 4 posteaquam de actibus ac de processibus nostris -ati sumus, scrutatus a me es. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 59 p. 1085[B] λόγος autem filius qui ... voce -atur ad generanda omnia (1, 36 p. 1064[B]). HEGES. 5, 53 l. 51 -emur deo. HIER. epist. 54, 13 -andi fiducia (*syn.* sermocinandi). VVLG. Iob 7, 11 -bor cum amaritudine animae meae (ἀνοίξω πικρίαν ψυχῆς μου συνεχόμενος). AVG. serm. 244, 4 curo ... -ura tecum, dictura tibi in tenebris. POSSID. vita Aug. 29. Ps. AVG. serm. 1, 7 hominibus. 195, 2 cum sponsa domini mei. SIDON. epist. 2, 2, 9 in aurem sibi populus -atur. CASSIOD. hist. 3, 7. 11, 2 Ios. c. Ap. 1, 181 -ari (ἐντυγχάνει) coepit nobiscum. GREG. TVR. Franc. 3, 8. 5, 18. glor. conf. 77 cum de his -remur. ACT. Petr. 28. *seq. accusativus*: PLAVT. Cist. 743 rem meam magnam -ari tecum volo. IREN. 5, 36, 1 novus perseverabit homo semper nova -ans deo (προσομιλῶν). BACHIAR. repar. laps. 7 os illius ne -etur iniqua. CASSIAN. inst. 4, 16, 2 si cum illo ... -ari quantulumcumque praesumpserit.

cōnfaecātus, -a, -um [*a* con *et* faex *derivatum. Th.*]. CHALC. comm. 237 *spiritus* confusus et confaecatior atra et tenebrosa significat (*opp.* porrectus et veluti patefactus candida).

cōnfamulor, -ārī *a* con *et* famulari. MACR. sat. 1, 17, 69 signa duo feminea ... hylen naturamque significant confamulantes.

cōnfamulus, -ī *m. a* con *et* famulus. PAVL. NOL. epist. 19, 1 per -um Cardamatem. 24, 3 tuorum -s venularum. AVELL. p. 617, 16 -o meo. ENNOD. epist. 8, 19 p. 213, 11. CASSIOD. hist. 1, 19 p. 918[B] -s vester. p. 920[A] dei populos, id est -os meos. in psalm. 121, 5 GREG. M. epist. 5, 30 HYMN. Ambr. II 2, 5 nos ergo nunc -i.

cōnfānēnsēs, -ium *m. ad idem fanum pertinentes*. CORP. XIII 6378 I. O. M. confanesses Armisses v. s. l. l. m.

cōnfarreātio, -ōnis *f.* [*cf. c.* confarreare. *Th.*]. *Leonhard, PW. IV 862.* GLOSS. [con]sacrorum communicatio. GAIVS inst. 1, 112 farreo in manum conveniunt *uxores* per quoddam genus sacrificii, quod Iovi Farreo fit; in quo farreus panis adhibetur, unde etiam -o dicitur. SERV. georg. 1, 31 farre *nuptiae fiebant*, cum per pontificem maximum et Dialem flaminem per fruges et molam salsam coniungebantur, unde -o appellabatur (*cf.* GLOSS. IV 41, 2). BOETH. in top. Cic. 2 p. 299 tribus enim modis uxor habebatur: usu, farreatione, coemptione; sed -o solis pontificibus conveniebat. PLIN. nat. 18, 10 quin et in sacris nihil religiosius -is (conferretationis *codd.*) vinculo erat novaeque nuptae farreum praeferebant. GAIVS inst. 1, 112 ac ne ipsi quidem (*sc. flamines maiores*) sine -e sacerdotium habere possunt. CORP. X 6662 (*Antii; saec. II extr.*) sacerdoti -um et diffarreationum. LAMPR. Alex. 22, 3 ius confarreationis (*Madvig*, conferre rationes *codd.*) ... omnibus reddit. SERV. Aen. 4, 339 neque -e Didoni coniunctus fuerat ...; quae res (*tonitrus*) dirimit -es. 4, 374 *de ritu quodam confarreationis*.

cōnfarr(e)o, -ātum, -āre [*a* con *et* farreum; *cf. c.* farreatus. *Th.*]. confarro *v. l. 55.* GLOSS. confarreatur consociatur [*dub.* V 548, 52 polleatur confariatur]. confarreare sacra communicare. confarreatus συμβιώσεως χάριν ζευχθείς; consociatus sociatus. confarrati qui una copula sunt alligati. TAC. ann. 4, 16 patricios -atis parentibus genitos. *ibid.* omissa -andi adsuetudine. APVL. met. 10, 29 talis mulieris publicitus matrimonium confarraturus. SERV. Aen. 4, 374 'locata' enim uxor dicitur quod simul cum eo sedeat, dum -atur. GLOSS. IV 41, 2 -atis nuptiis. HIER. epist. 41, 4 praetermitto scelerata mysteria quae dicuntur de lactente puero et victuro martyre confarrata.

cōnfātālis, -e. *a* CIC. *formatum, ad gr.* συνειμαρμένος. CIC. fat. 30 copulata ... res est et confatalis. *ibid.* haec, ut dixi, confatalia (ἀργὸν λόγον) ille (*Chrysippus*) appellat.

(**cōnfatīgābilis**) NOT. Tir. 72, 40. (**cōnfatīgo,** -āre) NOT. Tir. 72, 35 confatigat.

cōnfātio, -ōnis *f. a* con *et* fari. CASSIOD. in psalm. 74, 1 confiteri est multorum confatione aliquid profiteri. *L.*

cōnfectio, -ōnis *f. a* conficere. **1** *actus perficiendi vel efficiendi*: GLOSS. κατάρτυσις, κατασκευή, ἀπεργασία, συμπλήρωμα. CIC. Font. 3 tabularum. Scaur. 18. de orat. 2, 52 annalium. Cato 2 mihi ... iucunda huius libri -o fuit (HYG. astr. 1 praef. p. 22, 6 *huius libelli*). Phil. 14, 1 huius belli. Flacc. 20 tributi. part. 26 memoriae. PANEG. 3, 8 neque ... illud progressio fuit nec itineris -o. ARNOB. nat. 7, 13 sacrorum. 7, 14 sacrorum ex -bus (coniectionibus *cod.*). CARM. poet. min. V 109, 2 rerum. PALLAD. 2 tit. 16 de ... lardi et pernarum -one et echini et rapis. 12, 5 laurini olei iusta -o. OPTAT. 7, 4 p. 174, 9 *olei*. p. 174, 12. ANON. de mach. bell. 6 *tormentorum* sit facilis imitandi -o. HIER. epist. 36, 17 -o (confessio *al.*) testamenti (COD. Iust. 6, 23, 27). AVG. epist. 250, 1 ecclesiasticorum ... gestorum. MAR. MERC. Cael. 1, 1 sicut gestorum -o (*i. gesta confecta*) se habet (*cf.* 1, 5 COD. Theod. 8, 12, 8, 1. 8, 12, 5 actorum. 11, 8, 3 NOVELL. Valent. 6, 1, 2. 13 (18), 10 NOVELL. Maior. 7, 18 COD. Iust. 12, 5, 4 pr.). ZACCH. 1, 13 medicorum ... medelae multis herbarum -bus nec statim nec omnibus prosunt. VINDIC. med. 4 panis. MARCELL. med. 35, 12 -o medicaminis ... conficitur sic. CAEL. AVR. chron. 2, 1, 40 -is genus. 5, 1, 11 *cataplasmatum* -es atque species. CASS. FEL. 16 *sapionis*. EVSTATH. Bas. hex. 8, 8 p. 954[C] ad -em vestium delicatarum. SALV. gub. 3, 1 sacrarum expensarum -e valida *fundamenta*. ORIBAS. syn. 1, 31 senapismi. COD. Iust. 6, 30, 22, 9 inventarii. *fere i. q. infectio*: OPTAT. 5, 7 p. 134, 5

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-e vellus candidum purpurascit. *coniunctio*: MAR. VICTORIN. rhet. 159, 4 rei publicae commodum ex -e sapientiae et eloquentiae coniungit. *nota*: HIER. epist. 24, 3 cum *Asellam* non vescendi desiderium, sed humana -o (*i. q. natura*) ad cibum traheret. *metonymice res confecta, medicamentum, cibus, sim.*: GLOSS. mixta species medicamenti[s]. PALLAD. 11, 17 mundo linteo tegas, per quod facile -o aestuabunda suspiret. VEG. mul. 3, 11, 1 salutaris -o praeparanda est. 2, 11, 2. THEOD. PRISC. eup. faen. 5 ut -o siccare (-i *r*) non possit. 7. 18 omnes -es ... adhibendae sunt. 94 de hac -e (confricatione *C*) curantur. log. 101 -o ... iuvat ex lapidibus fluminalibus. *al.* APIC. 4, 172 inter isiciam -em invenies. EVCHER. form. 7 p. 40, 23 sicera -o quaedam nequitiae. CAEL. AVR. chron. 4, 3, 57 haec -o lactis diacocleon appellatur. 4, 3, 58. CASS. FEL. 9 haec -o ... conficitur sic. 35 p. 77, 11 -o crocati (κρωκωτόν). p. 78, 1 -o anthera a Graecis appellata. 36 p. 79, 14 -o oralis, quam Graeci stomaticen vocant. VAL. CEM. hom. 5, 4 quod non possit aut ferro sanari aut blanda medicaminis -e molliri. 20, 1. ANTHIM. 57 semen de cucumere in aliquibus -bus pro renium vitiis iusserunt auctores mitti. 89. ITIN. Anton. Plac. rec. A 9 (*c. a. 570*) cocuntur omnes -es per xenodocia. **2** *comminutio*: CIC. nat. deor. 2, 134 *escarum* -o etiam a lingua adiuvari videtur. CASSIAN. conl. 8, 3, 3 *plura* absque ulla ignis -e vitalem iumentis conferunt sanitatem. CIC. phil. frg. V 81 quae est ... -o valetudinis, quae deformatio corporis? (*bis*). *fere i. q. contritio, paenitentia*: GREG. M. in euang. 27, 4 sic per amarum poculum -is (*sic codd.*, confessionis *edd.*) pervenitur ad gaudium salutis.

(**cōnfectitat**) NOT. Tir. 22, 56.

cōnfector, -ōris *m. a* conficere. GLOSS. συνεργός. EVSEB. hist. eccl. 4, 15, 38 ἐκέλευσαν προσελθόντα αὐτῷ κομφέκτορα παραβῦσαι ξίφος (*ex* MARTYR. Polyc. 16, 1). **1** *qui perficit vel efficit aliquid*: CIC. Verr. 3, 108 negotiorum. epist. 10, 20, 3 eum totius belli -em fore. TAC. ann. 14, 39 dux et exercitus tanti belli -r. AVG. civ. 3, 21 *belli* tam periculosi praeclarus mirabilisque -r. CORP. VI 1347 Appi Maximi ... -is belli Germanici. *de opificibus*: VOPISC. Aurelian. 29 missis diligentissimis -bus requisiverunt tale genus purpurae. FIRM. math. 3, 8, 7 -es coriorum (*i. coriarii; cf. Blümner, Techn. 1, 260*). 3, 10, 8 EVSTATH. Bas. hex. 9, 6 p. 964^B. CORP. II 1179 -es aeris (*cf. Blümner, Techn. 4, 66, 2*). VICT. VIT. 1, 10 Augustinus librorum multorum -r. **2** *qui destruit aliquid*: LVCIL. 773 -es cardinum (*i. qui frangunt*). CIC. nat. deor. 2, 41 *ignis* -r est et consumptor omnium. *de venatoribus*: SEN. dial. 5, 43, 2 *taurum et ursum* cum alter alterum vexarunt, suus -r exspectat. SVET. Aug. 43 aurigas cursoresque et -es ferarum ... produxit (Nero 12). *i. q. carnifex*: GLOSS. ἀναιρετής. GRAMM. suppl. 265, 6 -es dicuntur carnifices. PS. QVINT. decl. 9, 7 exspectabam cruentum illum -em. RVFIN. hist. 4, 15, 38 iusserunt propius accedere -em. *fem.* **cōnfectrīx,** -īcis. LACT. inst. 7, 11, 5 ipsa -e rerum omnium vetustate (*cf.* CIC. Marcell. 11). AVG. nupt. et concup. 2, 13, 26 vis illa voluptatis -x commixtrixque seminum (c. Iul. 4, 2, 12 c. Iul. op. imperf. 5, 11).

cōnfectōrārius, -ī *m. a* confector. *qui porcos conficit et condit*: CORP. VI 9278 locus Fortinati confectorari. *idem esse videtur*: CORP. VI 1690 (*s. IV med.*) corpus suariorum et confectuariorum.

cōnfectōr⟨i⟩um, -ī *n. a* confector. GLOSS. II 477, 48 χοιροσφαγεῖον.

cōnfectuārius *v.* confectorarius.

cōnfectūra, -ae *f. a* conficere. *fere i. q. confectio*: IDIOM. gen. gramm. IV 581, 34 -a τελείωσις. COLVM. 9, 14, 5 -a mellis. PLIN. nat. 1, 31, 39 de salis generibus et -is et medicinis observationes. 1, 31, 46. 13, 75 *chartae*. 33, 161 reliqua -a *caerulei* eadem quae chrysocollae.

cōnfectus, -ūs *m. a* conficere. *i. q. confectio*: AVG. in psalm. 147, 24 propter confectum tunicae futurae. *Hoppe.*

cōnferba *etc. v.* conferv-.

cōnfercio, -tum, -īre [*a* con *et* farcire. *Th.*]. PRISC. gramm. II 542, 24 in 'si' ... praeteritum finientia l vel r antecedentibus mutant eam in 'tum' in hac coniugatione et faciunt supinum ut 'farsi fartum' 'fulsi fultum' ... et ex his composita 'confercio confertum' (*sed* confersus: ITALA Luc. 6, 38 *v. p. 172, 22*). *alia forma atque part. perf. pass. non legitur nisi his locis*: LVCR. 6, 158 ventus enim cum -it, franguntur in artum concreti montes. VARRO rust. 3, 16, 35 non modo [non] desistunt pugna, sed etiam -unt se lingentes (seligentes *cod.*) *apes*. PLIN. nat. 12, 68 *murram* in folles -unt.

part. pro adi. **cōnfertus,** -a, -um. *de formis v. l. 67.* *compar.*: LIV. 9, 27, 9. 39, 31, 4. *superlat.*: CAES. Gall. 1, 24, 5. 2, 23, 4. 5, 44, 4 SALL. Iug. 60, 6. 98, 1 LIV. 2, 12, 6. 2, 55, 6. 10, 28, 7. 22, 6, 4 SEN. epist. 67, 9 STAT. Theb. 7, 260 FLOR. epit. 1, 14, 3 IVST. 8, 1, 13 *al.* *adverb. v.* confertim. GLOSS. confertus: συμπεφορημένος, μεμεστωμένος, πεπληρωμένος, condensus, conglobatus, plenus. confertum: conportatum, conlatum, congruum, conpertum (*l.* congestum, conpletum?), collectum. conferto: coniuncto. conferti: coadunati. confertos: coangustatos, in unum collectos. confertas: repletas.

1 *absolute*: **a** *generaliter*: ENN. ann. 385 caeruleum spumat sale -a rate pulsum. LVCR. 6, 509 -ae nubes. 6, 1263 aestus -os ita acervatim mors accumulabat. VERG. georg. 3, 369 -oque agmine cervi torpent mole nova et summis vix cornibus extant (PS. QVINT. decl. 13, 3 -um [*Becker*, consertum *cod.*] novae iuventutis agmen *de apibus. cf. l. 30*). AETNA 157 *tellus* pigra ... et in pondus -a immobilis esset. LIV. 2, 12, 6 in -issima turba prope regium tribunal constitit (2, 55, 6 eo se in -issimam turbam recipit. 39, 49, 9 aeque -a turba iter reliquum clauserat. PAVL. NOL. carm. 14, 70 -is longe latet Appia *via* turbis). 3, 6, 3 urbanos et agrestem -um in arta tecta. 37, 11, 13 inter -as naves. MANIL. 5, 726 -a licet caeli fulgentia templa cernere. CELS. 7, 6 concreti -ique pili reperiuntur. LVCAN. 3, 575 -a (*VG*, conserta *al.*) cadāvera. 4, 490 -a (conserta *V*) ... corpora. PLIN. nat. 2, 80 multitudo -a (SVET. Tib. 2). 2, 160 *terra* solida atque -a. VAL. FL. 3, 274 super exangues -ae caedis acervos. FRONTIN. aq. 77 ut erogationem, quam -am et, ut sic dicam, in massa invenimus ... per regiones urbis digeramus. TAC. ann. 4, 62 -a mole. FRONTO p. 207, 8 N. pulverem -um pro nebulis pati. APVL. flor. 17 p. 80 -os homines. met. 5, 3 multitudinis -a vox. 5, 14 statim -o vestigio domum penetrant (*cf. l. 59*). 8, 16 inter -a iumenta. *ibid.* -ae iuventutis. 9, 11 signo dato et clamore -o plagas ingerentes adeo me strepitu turbulentant. 9, 37 inter -am trepidae multitudinis stragem. 10, 7 -ae conspectu curiae. SOL. 25, 6 -is (consertis *HM*) pecoribus. PACIAN. epist. 3, 1 -is undique propositionibus. AMM. 15, 7, 5 vulgus omne paulo ante -um per varia urbis membra diffusum. 18, 4, 7 rumoribus densis et -is (*Erfurdt*, concertis *V*). ITALA Luc. 6, 38 (codd. b. l. Eugipp. exc. Aug. 329 p. 1046, 18) mensuram bonam et -sam (πεπιεσμένον, VVLG. -tam) et coagitatam et supereffluentem. CYPR. GALL. Ios. 340 praegelidi -a (*p*, conperta *A*) ex grandine nimbi. HYG. fab. 192 p. 123, 7 *Pleiades* adeo -ae, ut vix numerentur. COD. Theod. 9, 17, 5, 1 per -am populi frequentiam et per maximam insistentium densitatem. **b** *de re militari*: CAES. Gall. 1, 24, 5 -issima acie (BELL. Alex. 13, 1. LIV. 3, 70, 6 -a peditum acies. 10, 28, 17 Gallorum). 2, 23, 4 -issimo agmine (EPIT. Alex. 51 agmine -o). 2, 25, 1 -os milites. 4, 32, 3 -a legione (HIRT. Gall. 8, 29, 1 -ae legiones). 5, 16, 4 ut numquam -i, sed rari magnisque intervallis proeliarentur. 5, 35, 4. 5, 44, 4. 6, 34, 4. 7, 80, 6 -is turmis. civ. 1, 71, 3 quod ... conlatis in unum locum signis -ti neque ordines neque signa servarent. BELL. Alex. 30, 2 -am armatorum multitudinem. SALL. Catil. 60, 6 in -issimos hostes (Iug. 98, 1 ubi -issimi obstiterant *hostes*. LIV. 3, 70, 10 in -os hostes. 4, 39, 2 ibi maxime -is hostibus. 24, 39, 4. 34, 46, 10 ita -i). SALL. Iug. 101, 4 -is equis (LIV. 22, 47, 3). VERG. Aen. 2, 347 quos ubi -os audere in proelia vidi. LIV. 2, 46, 4 in -os Veientes. 25, 34, 11 qui in -os circa ducem impetum fecerat. 6, 13, 4 donec armati -ique abibant. 9, 27, 9 quod -iores steterant (10, 29, 6. 12). 21, 46, 9 equitatus. 21, 59, 4. 22, 6, 4. 28, 2, 6 quae cum Romani -i, ut solent, densatis excepissent scutis. 29, 34, 12. 30, 18, 11. 31, 37, 4 -i praeparatique in dispersos et effusos pugnantes. 37, 41, 9 funditores ... non -os, sed quam maxime possent dispersos. 39, 31, 4 usque plures -ioresque medios urgebant. 40, 25, 7. 40, 35, 7 sparsi ... toto passim campo se diffuderunt nec usquam -os eos hostis circumvenit. 42, 59, 5. 42, 64, 10 postquam -os abire signa atque ordines servantes viderunt (*opp* sparsos ac dissipatos). 42, 65, 8. 44, 35, 7. 44, 41, 6 deinde disiecerunt, phalangem, cuius -ae ... vires sunt. 44, 1, 9 *al.* VAL. MAX. 1, 8, 6 SEN. dial. 6, 16, 5 epist. 67, 9. CVRT. 3, 2, 13 immobiles cuneos et -a robora. 3, 11, 4 sed -i et quasi cohaerentes tela vibrare non poterant. 7, 9, 7. SIL. 4, 158 spissaeque ruunt -a per arma undae Boiorum. 10, 75 per -a virum et stipata umbonibus arma. STAT. Theb. 6, 261 illic -i (confertim *B*) ... bellatrix sedere cohors. FRONTIN. strat. 2, 2, 1 ut in angustiis confligeret *phalanx*, ubi -a (conserta *d*) sibi ipsa esset impedimento. TAC. ann. 4, 25 ab Romanis -us pedes, dispositae turmae. 12, 35 illi telis adsultantes, hi -o gradu (*cf.* APVL. met. 5, 14 *l. 15.* 8, 29). 14, 36. FLOR. epit. 1, 14, 3 in -issima se hostium tela iaculatus. IVST. 8, 1, 13 inter -issimos dimicans. 11, 14, 5. 12, 3, 5 inter -issimas gentes itinere confecto. 24, 8, 9 -issimi cunei non sine vulneribus hostium dissipati ruebant. 25, 5, 1 inter -issimos violentissime dimicans. 33, 2, 1. VEG. mil. 3, 11 -i adgrediuntur ignaros. 3, 15 magis enim expedit, ut -i pugnent quam longius separati. DICT. 2, 46 nostri -i inter se ... eunt obviam. AMM. 14, 2, 5 nunc globis -os, aliquotiens et dispersos. 16, 2, 6 -is lateribus. 16, 12, 21 quicquid ... praepollebat, in laevo cornu locavere -um. 16, 12, 38 si -i sibique vicissim innixi stetissent. 17, 13, 8 -i acieque densiore contracta. 18, 8, 12 immobiles stetimus ita -i. 19, 6, 7 -i valido cursu. 19, 7, 8. 19, 13, 1 -i in cuneos densos (31, 15, 4). 20, 5, 5. 31, 10, 4 -i in praedatorios globos *al.* OROS. hist. 3, 9, 3. 4, 7, 11.

2 *cum ablativo*: **a** *proprie*: CIC. Catil. 2, 10 qui mihi accubantes in conviviis ... -i cibo ... eructant sermonibus suis caedem bonorum. PLIN. nat. 14, 41 *vitis* -a acino. SIL. 7, 390 densis legio -a maniplis. STAT. Theb. 7, 260 -issima lucis Nisa. SCHOL. Germ. Bas. p. 57, 13 convenire omnes vias eo (*Iove*) confertas. *ibid.* plenas Iove vias. AMM. 23, 4, 5 cilicium paleis -um minutis. OPTAT. 1, 19 p. 21, 10 -a erat ecclesia populis, plena erat cathedra episcopalis. HEGES. 5, 28 ad postremum -s vulneribus (*C. F. Weber*, consertus sagittis *vulg.*). OROS. hist. 3, 17, 5 Persepolim ... famosissimam -issimamque opibus totius orbis. 5, 15, 8 regiis tunc thesauris -issimam *urbem*. 6, 9, 9 oppidum ... omnibus rebus -issimum. DRAC. Orest. 857 prandia dapibus -a potentum. **b** *translate*: CIC. Sest. 23 nihil esse

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

praestabilius otiosa vita, plena et -a voluptatibus. fin. 2, 64 vita . . . -a voluptatum omnium varietate. Tusc. 3, 44 est . . . (*liber*) -us voluptatibus. FEST. p. 314 satura et cibi genus ex variis rebus conditum est, et lex ⟨mul⟩tis aliis legibus -a. QVINT. inst. 5, 14, 27 constare totam (*orationem*) aut certe -am esse adgressionum et enthymematum stipatione minime velim. HIL. in psalm. 67, 1 *est psalmus* magna . . . et ex praeteritis et ex futuris allegoricorum dictorum interpretatione -s. AVSON. 342, 7 et disciplinis -a est et vitiis urbs. AMM. 29, 1, 13 catervas . . . constipatione vaporata -as. CAEL. AVR. chron. 1, 5, 178 his ergo omnibus experimentis inanibus -a est furiosorum curatio. *Burger.*

cōnferentia collatio GLOSS. **cōnferma** *v.* confirma.

cōnfermento, -ātum, -āre *a* con *et* fermentare. RVSTIC. c. aceph. p. 1203[C] deo quidem inbumanato, homine vero deitato: non dixit *Gregorius* deo quidem confuso, homine vero -ato [TERT. adv. Val. 31 donec totum *semen* -etur (R^3, confrequentetur *rell. codd.*)].

*****cōnfero,** -tulī, -lātum, -ferre *a* con *et* ferre. *forma*: comferatur: EDICT. imp. Diocl. 1, 11. GLOSS. conferrendus: CORP. VI 35769. *particip.* conlatus *saepius quam* coll- *in* INSCR. *idque commendat* GRAMM. suppl. 175, 1. contultus GLOSS. V 183, 31. 32. *legitur per totam latinitatem; non habet* PERS., *raro* SALL. (Iug. hist. *singulis locis*). *loci corrupti*: PACVV. trag. 6 quod coniectura sapiens aegre contulit (contuit *Vossius*). AFRAN. com. 371 confert me ilico alio (confercit *Leo*). LIV. 4, 4, 9 cur enim non confertis (fertis *Madvig*). SEN. apoc. 7, 5 quantum illic miseriarum contulerim (tulerim *Buecheler*). QVINT. inst. 9, 3, 77 collatis (collocatis *Halm.*). GLOSS. συγκρίνω, συλλέγω, συνάγω, συμβιβάζω. confert: congerit, σωρεύει, συμβάλλει, συγκροτεῖ. conferimus: colligimus. confer: συνάγαγε. contulimus: συνηνέγκαμεν.

I ***in unum ferre,*** *congerere, coniungere*: **A *proprie*: 1** *colligere aliquid* in *aliquem locum, comportare* (ibi *v. l. 68*). *syn.* colligere comportare componere, permiscere; *opp.* dimovere, educere. PLAVT. Asin. 318 si quidem omnes coniurati cruciamenta -ant, habeo . . . tergum. Men. 129 dona. CATO agr. 43, 1 *sulcos* perticis saligneis viridibus controversus -latis consternito. ACC. trag. 444 herbam -unt *ad coronam.* VARRO ling. 5, 145 quo -rrent suas controversias et quae vendere[ntur] vellent quo ferrent, forum appellarunt. LVCR. 2, 1108 semina (*ibid.* addita circum). 6, 19 omnia . . . corrumpier intus quae -lata foris et commoda cumque venirent. 6, 1260 nec minimam partem ex agris maeroris in urbem confluxit, languens quem -lit agricolarum copia conveniens ex omni morbida parte. CIC. Verr. 5, 121 urbis ornamenta domum suam. Att. 7, 8, 5 instrumentum triumphi eo -endum (SVET. Aug. 29 huc insignia triumphorum). CAES. *passim e. g.* Gall. 1, 16, 4 -rri *frumentum,* comportari, adesse (1, 17, 2. 4, 31, 2 frumentum ex agris cotidie in castra. LIV. 5, 39, 10. 38, 41, 8. FRONTIN. strat. 3, 4, 1 frumentum in sationes). CAES. Gall. 1, 27, 4 dum ea (*obsides, arma*) conquiruntur et -untur. 2, 15, 2. 6, 5, 7 in silvas . . . confugiunt suaque eodem -unt. 6, 35, 8 huc omnes suas fortunas. 7, 2, 2 sanciatur . . . -latis militaribus signis quo more eorum gravissima caerimonia continetur. 7, 11, 2 arma -rri (proferri β), iumenta produci (7, 12, 3 VELL. 2, 114, 4). 7, 18, 4 sarcinas (LIV. 9, 43, 12 in medium. PLIN. epist. 6, 16, 12 in naves). 7, 55, 2 huc omnes obsides Galliae, frumentum, pecuniam publicam . . . impedimentorum magnam partem. civ. 1, 43, 2. 2, 18, 2 arma omnia privata ac publica in domum Gallonii. 3, 81, 3 eo omnem belli rationem. HIRT. Gall. 8, 7, 4. BELL. Alex. 73, 2 aggerem comportari iubet . . . quo celeriter -lato. SALL. Iug. 90, 1 *pabulum* in loca munita. NEP. Alc. 10, 4 ligna circa casam. HOR. carm. 3, 4, 19 ut premerer sacra lauroque -lataque myrto (*cf.* VELL. 2, 19, 4 instructum eum viatico -lataque veste). ars 3 undique -latis membris. Ov. met. 10, 694 quo multa sacerdos lignea -rat veterum simulacra deorum. LIV. 3, 70, 2 ad se signa (7, 15, 4 signa in laevum cornu). 4, 13, 9 tela in domum Maelii (9, 24, 5 telis eo -latis. 26, 14, 7. SEN. Med. 981 huc tela). 23, 17, 8 quos eodem audita Cannensis clades contulerat (compulerat *Doniatius*). 31, 23, 8 praeda omnis primo in forum -lata deinde in naves imposita (38, 23, 10. 44, 10, 8 aliquantum praedae ad naves). 45, 29, 1 litteras omnes . . . et pecuniam regiam. *saepius.* PAVL. FEST. p. 28 osculari quod est os cum ore -rre. p. 37 Conlatia oppidum *dictum* eo quod ibi opes aliarum civitatum fuerint -latae. p. 184. VITR. 7 praef. 10 *scriptores* egregiis ingeniorum sollertiis ex aevo -latis abundantes. 7, 3, 7 -latis seminibus seu principiis una solidescendo (*de calce*). VAL. MAX. 6, 6, 5 ext. 1 in forum quae unicuique erant carissima. COLVM. 1, 7, 6 in aream frumentum. 2, 10, 12. 2, 20, 4. 4, 14, 2 cum terra vitibus detrahitur et in media spatia . . . -rtur. 8, 5, 13 *al.* SEN. Phaedr. 1114 ad supremos ille (*sc. Hippolytus*) colligitur rogos et funeri -rtur (*sc. dissipata membra*). dial. 7, 26, 4 solita -rte undique verba. LVCAN. 1, 477 *Caesarem* omnes aquilas -lataque signa ferentem. 5, 722 undique -latis in robur Caesaris armis (*cf.* HIL. c. Const. 11 omnia -isti arma adversum fidem occidentis). 6, 682 quo postquam viles . . . pestes -lit. 7, 356 quae vincere possunt, omnia -limus. 8, 517 tellus in quam Pharsalica fata -rres poenasque tuas. PETRON. 115 rogus inimicis -latus manibus. PLIN. nat. 6, 119. 174. 7, 178 *vaticinia.* 14, 106 foliis . . . in mustum collatis (colatis *v. l.*). QVINT. inst. 2, 6, 7 *aves* fetibus cibos ore suo -latos partiuntur. 3, 3, 10 *memoria* omnia, quaecumque in orationem -lata sunt, continentur. 4, 1, 23 ut ex singulis quaestionibus singuli sensus in prooemium -untur (*ibid.* in usum principii decerpi). 3, 9, 8 materiam omnem. 8, 4, 2 ampliora verba cum ipsis nominibus. TAC. hist. 3, 23 tormenta in aggerem viae. ann. 4, 46 illuc parentes et coniuges. 6, 43. PLIN. epist. 3, 9, 9 ne gratia singulorum -lata atque permixta pro singulis quoque vires omnium acciperet. SVET. Nero 49 componique simul *imperavit* frusta marmoris et aquam simul ac ligna -rri. FLOR. epit. 2, 8, 9 -latis undique quamvis per hiemem rosis. ARNOB. nat. 7, 12 bonas ut res -ant *dei* dimoveantque contrarias. VVLG. act. 19, 19 libros (συνενέγκαντες). FVLG. aet. mund. p. 157, 7 dotalibus etiam titulis centum Filesteica -lata praeputia *a David.*

nota se conferre *i. q. se colligere*: CELS. 2, 12, 2 p. 57, 7 si in stomachum quaedam biliosa concurrunt vel etiam pituita eo se humorve aliquis . . . -rt. *cf.* SEN. nat. 5, 3, 1 plurima corpora se in angustum -erunt. *additur* in unum locum: IVVENT. com. 3 *gaudia* sua si omnes homines -ant unum in locum. RHET. Her. 4, 40, 53 omnia colligite et -rte in unum (locum *add. b. l.*). CIC. inv. 2, 99 in unum locum exempla. Verr. 2, 21 omnium ante damnatorum scelera furta flagitia si unum in locum -antur. Phil. 9, 10 omnes ex omni aetate *iuris peritos.* Tusc. 2, 30. CAES. Gall. 1, 24, 4 impedimenta. 2, 25, 1 signa (civ. 1, 71, 3 LIV. 7, 37, 13). 6, 17, 3 *al.* VAL. MAX. 1, 8, 6 utriusque partis *copias.* 7, 2 ext. 2 si in unum locum cuncti mala sua -issent. PLIN. epist. 3, 19, 3 *sumptus* (*opp.* in diversa dispergere).

in unum: CIC. rep. 2, 2 cuncta ingenia -lata in unum. LIV. 3, 8, 11 vires suas (27, 39, 3 neque coniungi *hostem* aut -rre [-rri Σ] in unum vires pateretur. 32, 30, 2. 33, 19, 7 in unum ambo simul vires). 5, 13, 9 tribus in unum bellis -latis (5, 20, 1 omnibus in unum -latis ante bellis). 7, 34, 13 signa moveri ac modo in unum -rri modo educi. 22, 52, 6 corpora suorum (27, 42, 8). 38, 59, 3 si omne *aurum* in unum -atur. VAL. MAX. 8, 13, 3 quae utraque tempore si in unum -antur, facile saeculi modum expleverint. SEN. dial. 4, 36, 6 rebus in unum -latis inicere ignem. 5, 16, 2 iras. 11, 8, 2 si quis singula parum iudicat efficacia . . ., utraque (*naturam et virtutem*) in unum -lata fatebitur plurimum posse (*cf.* 11, 13, 1 ista quae singula sustineri possunt, -lata non possunt). epist. 94, 29 itaque in unum -enda sunt et iungenda. 109, 4 ubi plurimum vitia miscuere et in unum -lata nequitia est. QVINT. inst. 3, 1, 22 plurium in unum -o inventa. decl. 307 p. 208, 3 muta animalia. SVET. Nero 19. POMPON. dig. 1, 2, 2, 36 leges regias. VLP. dig. 46, 7, 6 tres clausulas. 47, 10, 15, 4. MART. CAP. 7, 753 nunc in unum eae (*sc. I II III*) -antur, fiunt VI. *adde*: CIC. Att. 12, 41, 2 omnis tuas consolationes unam hanc in rem. LIV. 40, 13, 1 omnes insidiarum vias in unum diem -lit. VITR. 10, 16, 2 ex varietate earum *praescriptionum* eligendo in unam comparationem -rre. QVINT. decl. 337 p. 327, 25 orbitas non simplex nec tantum geminata verum etiam in unum tempus -lata.

2 *coniungere, congregare. syn.* copulare, iungere, miscere. **a** *generatim* (*coniungitur cum dativo p. 175, 2 sq. 8*): LVCR. 2, 942 nec *materies* congressa modo vitalis convenienti -lit inter se motus. 4, 1105 cum membris -latis flore fruuntur aetatis *amantes* (*cf.* Ov. met. 6, 242 iam -rant arto luctantia nexu pectora pectoribus). Ov. met. 3, 236 cetera turba *canum* coit -rtque in corpore *Actaeonis* dentes. LIV. 10, 21, 12 quattuor gentes -rre arma. FEST. p. 258 ex quattuor urbibus in unam domicilia -erunt. MANIL. 1, 757 fulgore nitet collato (caelato *al.*) clarior orbis. VITR. 2 praef. 5 de materiae copiis ex quibus -latis aedificia . . . perficiuntur. 2, 6, 4 dissimilibus . . . rebus *igni* correptis et in unam potestatem -latis. SEN. nat. 2, 6, 2 consentire ad intentionem et -rre vires (PLIN. epist. 8, 14, 17 -latis viribus. FLOR. epit. 2, 17, 3 numquam -rre vires suas libuit *Hispaniae.* IVST. 2, 12, 21 Graeci . . . proelium -latis viribus capessunt. *cf. supra l. 25. alio sensu est* vires conferre *p. 181, 1 sqq*). SEN. nat. 2, 28, 1 palma cum palma -lata plausum facit (*opp.* aversas manus. *syn.* concutere). 5, 13, 4 tunc esse *ventus* incipit, cum omnes illos *aeris motus* miscuit et in unum impetum contulit (int- *v. l.*). dial. 6, 6, 1 si fletibus fata vincuntur, *fletus* -amus. Herc. O. 1866 *Herculi* concepto lux una perit noctesque duas -lit Eos. OCTAVIA 551 omnes in unam -lit laudes deus. LVCAN. 2, 57 conlatus (collapsus *codd. pleriq.*) in ignes plurimus . . . decidat aether. CVRT. 7, 11, 3 e quibus (*fontes*) -latae aquae . . . flumen emittunt. STAT. silv. 2, 1, 35 -r gemitus pariterque fleamus. 3, 3, 42 ipse tuli quos nunc tibi -o questus. QVINT. inst. 8, 5, 26 *artifices* cum plura in unam tabulam opera -erunt, spatiis distinguunt. decl. 320 p. 255, 24 cum duo homines omnes fortunas -erunt, omnes casus miscuerunt, unum quoddam factum est. PS. QVINT. decl. 5, 16 *spiritum* tot -lere languentes. PLIN. paneg. 23, 5 ut in unius salute⟨m⟩ -lata omnia vota! (92, 5 vota certantia quae praesenti tibi -entur. *cf.* ARNOB. nat. 1, 27 -latis precibus adoramus *Christum*). 66, 1 eundem in locum (*sc. de consulatu*) -li quidquid de iure iurando dicendum erat. APVL. mund. 6 ab ortu solis Oceanus est, Indicum et Persicum mare -ens (*Ps. Aristot.* διανοίξας). PAVL. dig. 29, 7, 19 si . . . legata in tabulis -lata fuerint (*i. non nominatim distributa*). PAPIN. dig. 29, 1, 36, 1 quantum in posteriores *testamenti* tabulas -erit (*opp.* prioribus abstulisse). TERT. bapt. 13 huic legi -lata definitio illa. nat. 2, 8 utramque faciem (*sc. hominis et ferae*) in unum Anubis -erunt. anim. 20 substantiae unius, illius scilicet quam deus in Adam -lit. ARNOB. nat. 7, 32 canitis . . . -latis ad tibiam vocibus. PANEG. 2, 9 ex diversa orbis parte

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

coeuntes invictas dextras -istis. Avien. orb. terr. 403 simul ambas (*sc. Europam et Africam*) si -rre sibi quisquam velit, una parumper ut credatur humus. Pavl. Nol. carm. 11, 36 si ... equum committis onagro, si -rs fulicas cygnis ..., aequas viburna cupressis, me compone tibi (*ibid.* copulare). Clavd. 16, 16 -lit alternas Pythius axis aves (*syn.* iunxisse). Mart. Cap. 2, 117 in blandum -lata cantum *tibiae et fides et hydraulae.* Ennod. opusc. 6, 20 p. 409, 3 *Probinum* eruditorum familiae mores ... -erunt (*i. adscripserunt*). *nota*: se conferre *i. q. se iungere*: Cic. Tim. 49 cum ignis oculorum cum eo igne ... se confudit et -lit (Plato p. 46B ξυμπαγοῦς γιγνομένου). Clavd. 10, 267 quam iuncti leviter sese discrimine -rt umbra supercilii. Vvlg. sap. 10, 5 in consensu nequitiae cum se nationes -issent (συναχθέντων). *omittitur* se: Lvcan. 1, 102 geminum gracilis male (mare *v. l.*) separat Isthmos nec patitur -rre fretum. Maecian. distrib. 8 si quid quibusdam earum (*sc. partium assis*) detrahas vel -as, fiunt impares (*i. addas*). **b** *iungendo efficere aliquid, componere, acquirere*: Enn. trag. 123 pacem inter sese conciliant, -unt concordiam (Tert. orat. 18 -enda cum fratribus pax est. Cod. Iust. 2, 6, 6, 2 *a. 368* nullam -at pactionem *advocatus cum litigatore. dubium* Vlp. dig. 33, 1, 9 si fuerint nuptiae -latae, *ubi* celebratae *ci. Mommsen*). Vell. 2, 114, 4 hiems emolumentum patrati belli -lit. Lvcan. 10, 270 nullaque non aetas voluit -rre futuris notitiam *Nili.* Plin. nat. 35, 60 primus gloriam penicillo iure -lit Apollodorus. 35, 175 quoniam *usus* candorem mollitiamque -rt *lanae.* Stat. Ach. 1, 284 quis deus attonitae fraudes astumque parenti -lit? Qvint. inst. 1, 1, 17 toto illo ... tempore (*triennii*) vix tantum effici quantum -rre unus postea possit annus (*cf. ibid.* 18). 2, 9, 3 sicut hominis ortus ex utroque gignentium -rtur. Ivv. 15, 155 laribus coniungere nostris tectum aliud, tutos vicino limine somnos ut -lata daret fiducia. Tert. idol. 7 eas manus admovere corpori domini quae daemoniis corpora -unt. 8 maior est eiusmodi opera quae non effigiem -rt, sed auctoritatem. nat. 2, 9 potuit et Vlixes de humanissimo Alcinoo unum amplius deum vobis -isse. 2, 12 p. 118, 13 opem vivendi semina -ant. Favst. Rei. serm. 21 p. 309, 7 desiderium ... quod in nobis -lit *deus.* Optat. 5, 1 p. 120, 6 baptisma ... -rt gratiam (*syn.* adferre). Mart. Cap. 5, 538 ordinem qui memoriae praecepta -rret. Corp. VI 1783 (*a. 431*), 24 bona ... aucta tantum et aput nos reverentiae -erunt. *nota*: Greg. Tvr. glor. conf. 8 si viam ... casu -ente tereret. Vita Nicet. 7 ut opportunitas -erat. *i. q. componere*: Qvint. inst. 8, 5, 27 soluta fere oratio et e singulis non membris, sed frustis -lata structura caret. **c** *in librum sim. conferre*: Cic. Tusc. 1, 8 dierum quinque scholas ... in totidem libros -li. Att. 13, 13, 1 totam Academiam ab hominibus nobilissimis abstuli, transtuli ad nostrum sodalem et ex duobus libris -li in quattuor. epist. 6, 18, 3 quicquid habuerim iudicii de dicendo, in illum librum (*sc. Oratorem*) -isse. Ov. fast. 1, 162 Ianus -lit in versus sic sua verba duos. Sen. contr. 9, 5 (28), 16 ex eis quaedam in orationem -lit et alia plura quam dixerat adiecit Colvm. 9, 16, 2 quae ... pars subest de cultu hortorum, ... in carmen -emus. 12, 46, 1 plurima in hunc librum. Scrib. Larg. praef. p. 5, 18 in hunc librum -li *compositiones.* Ascon. Corn. p. 62 quas (duas *codd.*) actiones -isse eum in duas orationes apparet. Qvint. inst. 1 prooem. 25 quidquid utile ... putabamus, in hos duodecim libros -limus. 8 prooem. 1 his fere quae in proximos quinque libros -lata sunt, ratio inveniendi ... continetur. 10, 7, 32 in his quae scripserimus velut summas in commentarium et capita -rre. Tac. ann. 15, 68 lamentationes in testamentum. 15, 73 in libros indicia. Frontin. aq. 2 in hunc commentarium. Svet. Iul. 44 ex immensa ... legum copia optima quaeque ... in paucissimos -rre libros. Vlp. dig. 23, 3, 9, 3 mulier res quas solet in usu habere ... neque in dotem dat, in libellum solet -rre. Treb. trig. tyr. 1, 2 in unum eos (*sc.* XXX *tyrannos*) librum -li quidem brevem. Arnob. nat. 5, 15 cum turpitudines *deorum* ullas neque nos prodiderimus neque in litteras -erimus ullas. Ivst. praef. 1 res Romanas in historiam. Veg. mil. 2, 3 disciplinam militarem in litteras. Mart. Cap. 4, 423 (vers.) editum est compendio quidquid ... disputatio multo astruendum -lit volumine. Cod. Iust. 4, 2, 5, 1 (*a. 293*) si ... oleum susceptum instrumento sit -latum (*i. scriptum*). **d** *in pauca contrahere*: Plavt. Mil. 781 quam potis tam verba -fer maxime ad compendium (Serv. Aen. 6, 890 in compendium narrationis prolixitatem). Plavt. Asin. 88 verba in pauca -am quid te velim. Cas. 647 in pauca confer [refer *P falso*]. Men. 6 quam potero in verba paucissima. Persa 661 pauca in verba. Poen. 1224 in pauca. Pseud. 278 in pauca ... -r quid velis. Cic. Caec. 17 ut in pauca -am. off. 3, 118 -amus in pauca. Fronto p. 119, 17 N. Amm. 17, 5, 4 propositum meum in pauca -am. 14, 10, 13 ut in breve -am et ostendam.

3 *in commune dare, impendere*, in *vel* ad *rem (faciendam)*. in *c. abl. v. p. 176, 81. cf. etiam II* E. **a** *pecuniam, tributum sim.*: Gloss. συνεισφέρω. contulisse: μετενηνοχέναι. collatum: εἰσενεχθέν. Plavt. Most. 1161 faenus, sortem sumptumque ... omnia nos dabimus, nos -emus. Corp. I 1156 (= X 6514) serveis contul(erunt) *tot*; mag(istri) decem ded(erunt). Cic. Quinct. 12 nescio quid impendit et in commune -lit (Verr. 3, 145 pro parte in commune Siciliae). Verr. 3, 145 una civitas cum tot nominibus pecuniam -erit (*ibid.* in tuas statuas. 3, 152 suo nomine in tuam statuam. 3, 137 ad statuam. 3, 151. Corp. XIV 246 *a. 140* ad ampliandum templum). 4, 76 lucri tritici modium XXI et accessionis HS MM. 4, 100 senatus consultum de tributo -undo (3, 131 off. 2, 74. Liv. 1, 43, 13 aequaliter ex censu. 5, 10, 3 *al.* 4, 60, 5 in militare stipendium tributum. 10, 46, 6. Colvm. 12, 4, 2 quasi quoddam tributum victui humano -rre dedignati non sunt. Sen. dial. 11, 12, 6. benef. 4, 5, 2 ut omnis rerum naturae pars tributum aliquid nobis -rret. epist. 96, 2 nullum tributum invitus -am. 20, 8 tributum huius epistulae. *cf.* Tac. hist. 2, 94 -rre pro numero mancipiorum ut tributum). Cic. Flacc. 55 in usum suum. off. 1, 68 pecuniam ... ad beneficentiam liberalitatemque. 3, 93 nisi forte eam pecuniam in rei publicae magnum aliquod tempus -erit. ad Brut. 1, 18, 5 quod ex centesima -latum ⟨est⟩ ... in duarum legionum praemiis omne consumetur. Bell. Alex. 56, 6. Bell. Afr. 88, 1 pecuniam Scipioni ad bellum faciendum (Liv. 33, 42, 3 in bellum. 43, 17, 2). 90, 1. Nep. Arist. 3, 1 *tot* talenta quotannis Delum. Epam. 3, 6 Att. 8, 3. Ov. fast. 4, 351 -lit aes populus (Val. Max. 5, 2, 3). Liv. 2, 10, 13 unusquisque ei aliquid ... -lit. 2, 33, 11 sextantibus -latis in capita (Val. Max. 4, 4, 2). 5, 10, 5 ea *pecunia* tributo conferebatur (conficiebatur *Madvig*). 5, 32, 8 se -uros quanti damnatus esset. 5, 47, 8 cui universi selibras farris et quartarios vini ad aedes eius ... -erunt ... cum quisque ad honorem unius viri -rret (7, 37, 3). 6, 14, 12 ad redimendam civitatem a Gallis aurum (Pavl. Fest. p. 152). 25, 12, 14 stipem Apollini (Sen. contr. exc. 10, 4 omnes omnibus stipem -unt [congerunt Sen.]. Lex Vrson. [Corp. II 5439] 72, 37 ad quam aedem ea pecunia stipis nomine data -lata erit. Test. Galli [Corp. XIII 5708] 2, 8. Lex colleg. salut. Dian. et Antin. [Corp. XIV 2112] 1, 11 stipem menstruam in funera. Marcian. dig. 47, 22, 1 pr.). Liv. 26, 36, 5 aurum argentum ... in publicum (*ibid.* 11. 28, 36, 3. 34, 5, 9. 34, 6, 14. 39, 7, 5 stipendium). 27, 37, 9 ad quas (*matronas*) ex dotibus stipem -rrent. 28, 45, 17 in viaticum decurionibus remigibusque. 39, 5, 7 in eam rem sibi C pondo auri a civitatibus -latum. 40, 44, 9 *al.* Epist. imp. Aug. Suet. Aug. 71 in singulos talos singulos denarios in medium. Mon. Ancyr. 4, 27 aurí coronárí pondo *tot* múnicipiís et colonís Italiae -entibus ad triumphó⟨s⟩ meós ... remisi. Vell. 2, 39, 2 in aerarium reditus. Val. Max. 5, 6, 8 ad sustentandam temporis difficultatem. Phaedr. 4, 5, 12. 17. 46. Plin. nat. 21, 10 asses. 33, 54 *coronam* VII pondo. 33, 138 Agrippae Menenio sextantes aeris in funus (Scaev. dig. 11, 4, 46, 1). Qvint. inst. 12, 7, 9 cum et Socrati -latum sit ad victum (Vict. Vit. 3, 38 eis victui profuturum). Tac. Germ. 15 ultro et viritim -rre principibus vel armentorum vel frugum quod ... subvenit. hist. 2, 84 -endarum pecuniarum exemplum. ann. 15, 45. Plin. epist. 2, 4, 2 nubenti tibi in dotem centum milia. 10, 23, 2 in opus balinei. Flor. epit. 2, 15, 10 in tormentorum vincula crines suos matronae -erunt. Apvl. met. 7, 4 mille aureum communi arcae. Gaivs inst. 3, 149 ut unus *sociorum* pecuniam -at, alter non -at. dig. 41, 1, 7 si alius vinum -erit, alius mel. Pavl. dig. 9, 4, 17, 1 ad litis aestimationem. Scaev. dig. 50, 4, 5 magnam partem patrimonii ei rei. Papin. dig. 50, 15, 5 pr. pecuniam tributi pro modo praediorum. Ivlian. dig. 14, 2, 6 *an* nautae pro damno -rre debeant. Vlp. dig. 7, 1, 27, 3 quod ob transitum exercitus -rtur ex fructibus. 17, 2, 52, 7 operam in societatem. *ibid.* 13 si vicini semipedes inter se -erunt. 43, 7, 3 pr. viae vicinales ex agris privatorum -latis factae. Pompon. dig. 17, 2, 54 (*opp.* recipere) *al.* Vlp. dig. 5, 4, 6 *sorori* quintam. Dig. 37, 6 (de collatione bonorum *sc. in petitione bonorum possessionis*) *passim* bona -rre. *e. g.* Vlp. dig. 37, 6, 1 pr. ut sua quoque bona in medium -ant qui appetant paterna. 37, 6, 1, 16 in commune (Scaev. dig. 31, 89, 3). Marcian. dig. 37, 5, 20 pro rata -ent ad virilem emancipato. *similiter* Dig. 37, 7 (de dotis collatione). *cf.* Scaev. dig. 10, 2, 39, 1 an soror fratri dotem -rre debet. Vlp. dig. 10, 2, 20 pr. Amm. 17, 3, 6 debita -erunt. Vvlg. II par. 24, 10 -erunt (εἰσέφερον) in arcam domini. Carm. epigr. 115 (Corp. VIII 9585 christ.) aream at sepulchra ... -lit et cellam struxit suis cunctis sumptibus. *adde*: Sen. contr. exc. 3, 1 consumptis patrimoniis membra -unt. *formulae*: aere collato: Sen. dial. 11, 12, 5 Svet. Aug. 59. Corp. VIII 5231 viritim. 5365. 7119 *al.* IX 698. 732. XIII 8250 (*a. 192*) Inscr. ephem. epigr. IX 233a *et saepissime in* Inscr. ex aere collato: Corp. IX 312. 975 *al.* XI 6481 (*a. 148*). 6358 (*s. III*). 4446 ex aeri -lato. 5390 *saepissime.* X 344 ex a(ere) c(ollato) (XIV 2636). 689 ex aere a populo -lato. VI 10332 ex amicorum aere -láto. stipe collata: Corp. II 760. VI 30974 (*a. Chr. 10*) *al.* ex stipe quam populus R. ... apsenti ei -lit (*cf.* Svet. Aug. 57). Corp. XII 4321 ex stipe -lata. XIII 6094 ex -lata stipe. Plin. nat. 18, 15. 34, 21 unciaria stipe -lata. pecunia collata: Corp. X 676. VIII 2438. 5146 -lata certatim pecunia. Plin. epist. 4, 13, 5 conducere praeceptores quodque nunc in habitationes ... impenditis, adicere mercedibus. Corp. I 1259 (= X 291) murum de pequnia -lata faciund(um) coeravit. II 1306. III 7235 de pequnia quam conlegia in commune -latam (*sc. dederunt*). VI 10332 ex pecunia -látá. XIII 4189 ex ea pecunia quae ei in statuas -lata est. III 12299 ex pecunia viritim -lata. IX 5177 templum ... sumptu suo maximo -láto perficiendum curávit. *substant.* conlātum, -ī *n.* Corp. VI 3180 -o fecerunt. IX 3383 ex -o. *omittitur obiectum*: Corp. I 572 (= X 3782 *a Chr. 71*) heisce magistr(eis) ... in servom Iunonis Gaurae ⟨co⟩ntule⟨re⟩ (Corp. VI 33768 *a. 2 p. Chr.* in hoc monumento. XIV 490 in m⟨onumentum⟩. IX 2252 in clupeum. X 4893 in statuam. 8397). Cic. Verr. 3, 154 an etiam Siculi inviti -erunt (Liv. 5, 10, 5 invitis -entibus). Liv. 2, 9, 6 tributo plebes liberata, ut divites

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-rrent. 4, 60, 8 certamen -endi. 23, 21, 6 Cornelio ... civitates sociae benigne -erunt. 25, 12, 9 cum populus dederit ex publico partem, privati uti -ant pro se atque suis. 32, 38, 8 non cunctanter. 34, 34, 8 malignitatem -endi ex privato. SEN. benef. 2, 21, 5 cum ab amicis -entibus ad impensam ludorum pecunias acciperet. 6, 19, 4 ⟨unus⟩ ex populo non tamquam pro me solvam, sed tamquam pro patria -am. PLIN. nat. 18, 9. LEX colleg. salut. Dian. et Antin. (Corp. XIV 2112) 1, 16 bene -endo universi consentire debemus. PAVL. dig. 39, 2, 22.

b *in imagine*: CIC. inv. 2, 8 ex nostro quoque nonnihil in commune -limus. Brut. 99 multos nobiles quod quisque potuisset in illam orationem. Mil. 100 bona, fortunas meas ac liberorum meorum in communionem tuorum temporum -li. LIV. 3, 34, 4 agitarent deinde sermonibus atque in medium, quid in quaque re plus minusve esset, -rrent (5, 44, 1 quod quisque possit ... praesidii in medium -rre. 6, 6, 18 laudem -entis potius in medium quam ex communi ad se trahentis). SEN. epist. 120, 18 ultimum timemus diem, cum tantundem in mortem singuli *dies* -ant. LVCAN. 9, 267 plus regia Nili -lit in leges et Parthi militis arcus. SEN. Med. 720 Haemonius illas -lit pestes (*i. venena*) Athos ... has aluit *Tigris* (*ibid.* fert, creat). VAL. FL. 1, 359 *Talaus et Leodocus* quos nobile -lit Argos

B *translate*: **1** *comparare*: **a** *generatim*: NON. p. 268 comparare. GLOSS. ἀντεξετάζω, ἀντιπαραβάλλω. PLAVT. Poen. 298 ubi exempla -entur meretricum aliarum (TER. Ad. 94 si -endum exemplumst). 1048 tesseram -rre si vis hospitalem, eccam attuli. VARRO ling. 9, 38 forma -lata. 9, 99. 100. 10, 5. 13. 16. 26. 29. 36. 82. RHET. Her. 1, 6, 9 ad nostram causam . accedemus et [per *add. C*] similitudinem -emus. 4, 47, 60 simili ratione -lata. 4, 47, 61 id ipsum quod -etur, similitudinem habeat oportet. CIC. inv. 1, 42 simile ex specie comparabili aut ex -unda atque assimulanda natura iudicatur (FAVST. REI. grat. 1, 8 p. 8, 4 cui impietati hunc errorem assimilare vel -rre possimus). de orat. 2, 226 contraria inter sese de re publica capita. orat. 38 ut -antur pugnantia comparenturque contraria. Phil. 11, 9 an vero hoc -endum est? Tusc. 4, 68 nihil quod putem -endum. Att. 5, 21, 12 rationes (epist. 5, 20, 1 me relaturum rationes nisi tecum ... -issem confecissemque, non fuisse. SEN. dial. 6, 15, 4. epist. 118, 1. benef. 6, 4, 5 inter beneficia quoque et iniurias ratio -rtur). CAEL. Cic. epist. 8, 14, 3 exercitum -endum non esse. LVCR. 5, 13 divina aliorum antiqua reperta. NEP. Hann. 13, 4 -latis utrorumque factis. PROP. 1, 5, 7 non est illa vagis similis -lata (*i. si contuleris*) puellis. OV. rem. 713 mores et artem (met. 7, 696 mores duarum). epist. 12, 204 Sisyphias ... -r opes. 15, 203 -latis forma ... et annis. 19, 163 amborum pericula. fast. 6, 16 quas *deas* ... -lit *Paris. cf.* carm. frg. 3. MANIL. 2, 326 sin summa prioris et pars -rtur subiuncti prima. SEN. contr. 10, 2, 2 spolia. 10, 2, 9 virtutes. SEN. benef. 2, 15, 3 utriusque personam -r ⟨et⟩ id ipsum inter illas quod donabis, examina. epist. 81, 18 accepta et expensa (VLP. dig. 50, 16, 56 accepta et data. AVSON. 419, 23). 113, 16 quae similia videntur, cum -eris, diversa sunt. LVCAN. 4, 707 quis -rre duces meminit? quis pendere causas? PLIN. nat. praef. 22 auctores. MART. epigr. 16^{b}, 3 Caesaris atque Iovis ... iuvencos. 2, 71, 5 ut -lata magis placeant mea. IVV. 13, 144 *sqq.* SVET. Iul. 47 *margaritarum* amplitudinem -entem interdum sua manu exegisse pondus. *inter se*: VARRO ling. 9, 52 inter se -ent *vocabula*. 10, 17. 28 rust. 3, 14, 4. CIC. Q. Rosc. 20 vitam inter se utriusque -rte. nat. deor. 2, 148 quibus -latis inter se et comparatis. BELL. Alex. 6, 2 vulgoque inter se -bant *aquas*. LIV. 8, 6, 10 hos nocturnos visus inter se. MANIL. 2, 315. PHYSIOGN. 11 *signa* conicere atque ea inter se -rre. *cum aliquo*: RHET. Her. 2, 13, 20 iudicem cum iudice, tempus cum tempore, numerum cum numero iudiciorum conferemus (prof- *codd.*). 3, 3, 4 commoda cum incommodis. VARRO ling. 8, 43 cum altero. 8, 61 cum simplicibus *composita*. 9, 40 nomen virile cum virili, feminae cum muliebri. 9, 99. 10, 18. 10, 21 ut, si nomen est quod -as, cum quo -as, sit nomen. 10, 29. 36. 10, 41 si -eris cum uno duo, sic cum decem viginti. 10, 77. CIC. inv. 1, 49 conlatio est oratio rem cum re ex similitudine -ens. 2, 54 cum definitione nostra adversariorum definitionem. de orat. 1, 97 cum illorum Lycurgo et Dracone et Solone nostras leges. Brut. 272 nec continentia nec pietate nec ullo genere virtutis quemquam eiusdem aetatis cum illo -endum puto. ac. 2, 73 cum eo non modo ingenii magnitudine, sed etiam animi. Verr. 2, 21 flagitia ... vix cum huius parva parte aequari -rrique posse. 5, 45 ut non -am vitam neque existimationem tuam cum illius (*cf.* Sull. 72 Phil. 11, 9). 5, 121 -rte Verrem: non ut hominem cum homine comparetis ..., sed ut pacem cum bello, leges cum vi ... -atis. 6, 14 o praeclarum imperatorem nec iam cum M'. Aquilio ... sed vero cum Paulis -endum. Cluent. 94 Vatin. 10 *al.* Marcell. 5 regum res gestas cum tuis nec contentionum magnitudine nec numero proeliorum ... posse -rri. Phil. 2, 117 cum illo ego te dominandi cupiditate -rre possum. LVCR. 2, 1166 cum tempora temporibus praesentia -rt praeteritis. CAES. Gall. 1, 31, 11 (*syn.* comparare). civ. 2, 39, 4. 2, 81, 2 OV. rem. 707 (709 *dat.*). met. 13, 6 mecum -rtur Vlixes. LIV. 9, 18, 9 hominis res gestas et eius iuvenis cum populi ... rebus. 9, 18, 11 hominis cum homine et ducis cum duce fortunam. 9, 19, 11. 21, 43, 15 *al.* 29, 17, 5 quid illa sunt -lata cum iis quae hodie patimur. 41, 6, 9 eam regiam servitutem -latam cum praesenti statu praeclaram libertatem visam. 45, 43, 2 minor ipse imperator, et nobilitate Anicius cum Aemilio et iure imperii praetor cum consule -latus. VITR. 7 praef. 7 ea *volumina* cum recitatis -endo. SEN. Phaedr. 741 -at tecum decus omne priscum fama miratrix senioris aevi. dial. 7, 19, 2 splendida vestra cum sordibus vestris *al.* nat. 1, 3, 4 cum primis extrema. PLIN. nat. 16, 12. GELL. 2, 2, 9 patrum iura cum filiorum ... potestatibus -lata interquiescere. *nota*: AVG. civ. 18, 43 in istis (*LXX*) non secum -entibus et tamen tamquam ore uno cuncta interpretantibus (*i. inter se*). *alicui*: VARRO ling. 10, 50 ut Diomedes -rtur ⟨Diomedi et⟩ Diomedibus, sic dicitur ab Hercules Herculi et Herculibus. rust. 1, 2, 6 quod far -am Campano? quod triticum Apulo? quod vinum Falerno? quod oleum Venafro? CIC. Brut. 213 parva magnis (orat. 14 rep. 3, 34. opt. gen. 17 maxumis minima. phil. frg. X 3. BELL. Alex. 18, 1 minora maioribus. FLOR. Verg. p. 185, 10 parvis magna). CIC. off. 1, 76 ne minima quidem ex parte Lycurgi legibus et disciplinae -endi sunt *Pausanias et Lysander*. CATVLL. 64, 343 non illi quisquam bello se -et heros. HOR. sat. 1, 5, 44 nil ego -erim iucundo sanus amico. PROP. 1, 4, 9 si levibus fuerit -lata figuris. 2, 24, 49 noli nobilibus, noli -rre *me* beatis. 2, 28, 9 sibi (OV. rem. 712. PRIAP. 32, 3 sibi suisque membris. SIDON. epist. 4, 8, 5 vers.). 3, 24, 7 color est totiens roseo -latus Eoo. 4, 11, 89. OV. am. 1, 14, 33. 2, 17, 13 -latum tibi me contemnere. 3, 1, 39 sublimia carmina nostris. OV. rem. 709 formosis vestras -rte puellas. met. 13, 98 his Rhesum. 13, 338 se mihi -at Aiax. trist. 3, 11, 61. 5, 1, 73 suis poetis. Pont. 1, 1, 25 nominibus tantis. 4, 10, 4. 4, 10, 21. fast. 3, 825 licet antiquo manibus -latus Epeo sit prior. CARM. epigr. 969, 1 sei quis havet nostro -rre dolore(m) *proprium*. LIV. 30, 13, 8 fortuna pristina viri praesenti fortunae -lata (39, 49, 11). 36, 10, 8 urbis nequaquam Pheraeis -endae. 37, 59, 2. LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 30 *illa* minime admiranda -lata virtutibu⟨s tuis reliquis⟩. POMP. TROG. Iust. 38, 7, 1 seu populis illorum -at suos (*ibid.* seu nobilitate illis comparetur). SEN. contr. 10, 4, 23 ingenia ingeniis. PHAEDR. 4, 24, 4 -rre nostris tu potes te laudibus? SEN. dial. 2, 6, 8 Babylonios illis (*sc. munimentis sapientis*, illi *A*) muros. 12, 2, 7 quorum (*virorum*) se ingeniis vel -lit vel ... adplicuit. benef. 6, 26, 2 numquam cicatrix nisi -lata vulneri placuit. nat. 2, 10, 2 media pars temperatior, si summis imisque -as. 2, 53, 3 initiis rerum exitus. LVCAN. 7, 144 superis hominum -rre labores. PLIN. nat. 14, 71 elegantia *vina* Baliarica ex insulis -untur Italiae primis. SIL. 3, 125 se tibi. MART. 4, 11, 10. 11, 72, 2 -latus cui Gallus est Priapus. QVINT. inst. 12, 10, 75 Tyriae eam (*lanam*) lacernae. decl. 308 p. 214, 5 propinquos istos amicitiae. IVV. 12, 21 nullum -rri posse ... naufragium velis ardentibus. PLIN. epist. 3, 5, 19 quis ... -latus illi non ... erubescat? 4, 14, 7 diversis diversa. 5, 6, 32 *laurus* umbrae platanorum suam -rt. 8, 6, 2 *al.* PANEG. 12, 25 nobis calamitate. HIL. myst. p. 10, 35 sibi invicem res personasque. VVLG. Ier. 22, 15 quoniam -rs te cedro (*LXX* παροξυνῇ *i. contendis*). RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 123^{C} ut tibi ipsi et decori tuo -lata atque exaequata respondeas. PORPH. Hor. carm. 3, 27, 25 haec comparatio Iapygi vento -rtur. AVG. civ. 7, 26 Saturnum possemus huic (*sc. Matri Magnae*) in isto genere turpissimae crudelitatis sive -rre sive praeferre. MART. CAP. 6, 637 Roma armis viris sacrisque ... caeliferis laudibus -enda. 6, 718. 9, 892 eruditionis dignitate paucis. CORP. VI 35769 conferrendus erat Latonio ⟨Phoebo⟩. *nota*: AVSON. 470, 22 non tam grande quidem *nomen*, sed quo nostrates ... multos -latus (*i. aequatus*) sed non subditus aspicerem. PAVL. PELL. 266 claro procerum -latus honori. *ad aliquid*: VARRO ling. 9, 28 bos ad bovem -latus similis. 10, 37 si ad eas duas alterae duae res -latae sunt. 10, 45 tum ⟨cum⟩ -imus *duo* ad unum et tunc cum ⟨ad⟩ quattuor. 10, 49. CENS. 10, 9 in ... ⟨pro⟩portione quam duo faciunt ad tria -lata. FAV. EVL. p. 17 decem ad novenariam summam. MART. CAP. 8, 847 ad plenum. BOETH. arithm. 1, 30 p. 64, 10. mus. 2, 31 p. 265. *nota*: APVL. met. 7, 5 nec paucos humili servilique vitae renuntiantes ad instar tyrannicae potestatis sectam suam -rre malle (*sc. latrones factos*). **b** *scripta recognoscere*: GLOSS. ἀντιβάλλω βιβλία καὶ ἀντα⟨να⟩γιγνώσκω. comfer: ἀντίβαλε. CIC. Verr. 3, 190 haec omnia summa cura et diligentia recognita et -lata et ... obsignata sunt. CORP. XII 4393, 29 (*Narbo a. 149*) *exemplum epistulae* cu⟩m tabula aerea -látum ... ponendum censuerunt. SVBSCR. cod. Hor. legi et ut potui emendavi -ente mihi magistro Felice. Sedul. cod. Taurin. istum librum -li feliciter. IREN. frg. Rufin. hist. 5, 20, 2 (*cf.* HIER. vir. ill. 35) adiuro te qui transcripseris librum hunc ... ut -as (ἀντιβάλῃς) haec quae scribis et emendes diligenter ad exemplaria de quibus transcripseris. *cf.* HIER. epist. 71, 5 ut -rrent diligentius *codices* et emendarent. RVFIN. Orig. princ. praef. p. 114^{B} *codicem* -at cum exemplaribus. AVG. c. Cresc. 1, 34, 40 -li, lege.

2 *de appropinquatione, consuetudine, usu, commercio*: **a** *inter familiares* (pedem, gradum -rre *v. p. 180, 13*): CIC. Verr. 4, 31 -rrent viri boni capita, de comissatione loquerentur. LIV. 2, 45, 7 velut deliberabundi capita -unt, diu conloquuntur. SEN. apocol. 12 cum vidisset capita -entes et fortunas suas deplorantes causidicos. APVL. met. 3, 26 *equus* cum asino capita -unt in meamque perniciem ilico consentiunt. AMM. 17, 3, 1 plurimae gentes vi maiore -laturae capita sperabantur. MANIL. 2, 477 *deus* aliorum oculos, aliorum -lit aures, iunxit amicitias horum sub foedere certo (LACT. inst. 2, 2, 23 oculos atque mentem cum eo qui fecit).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

SEN. epist. 71, 34 alius iam in tantum profecit, ut contra fortunam audeat attollere oculos ..., alius in tantum, ut possit cum illa -rre vultum (STAT. Theb. 4, 619 -r vultum. LACT. ira 7, 5 homo ... -rt cum deo vultum. ALC. AVIT. carm. 1, 202 certior accrescit -latis [α, pullatis β] vultibus horror *Indis*). VAL. FL. 3, 309 fas tamen est -rre genas, fas iungere tecum pectora et exangues miscere amplexibus artus. APVL. met. 5, 6 ut sorores videat ... ora -at (MART. CAP. 9, 907 [vers.] lepus immiti -lit ora cani). *cf.* 6, 24 ad Venerem -lata facie inquit *Iuppiter*. STAT. silv. 5, 1, 43 -lato pectore mixtos iunxit ... concordia. TER. Ad. 299 si omnia omnes sua consilia -ant. Haut. 473 -unt consilia ad adulescentes. LIV. 2, 35, 7 consilia -unt de Romano bello. PLIN. epist. 7, 17, 10 in numero ipso est quoddam magnum -latumque consilium. SVET. Iul 80 consilia dispersim antea habita ... in unum omnes -erunt. HIL. syn. 8 aliqua vobiscum per litteras piae fidei consilia -rre. *v. l. 22.*

de colloquio: sermonem *et* sermones conferre: PLAVT. Curc. 290 -unt sermones inter sese. Poen. 34 domum sermones fabulandi -ant *matronae*. TITIN. com. 69 severiter hodie sermonem amica mecum -lit. VARRO rust. 2 praef. 6 ex sermonibus nostris -latis cum iis qui. CIC. inv. 2, 14 cum hoc ... in via sermonem -lit. off. 1, 136. 2, 39 ut habeat quibuscum possit familiaris -rre sermones. Phil. 2, 38 cum ullo aut sermones aut consilia -lit saepius? LIV. 39, 34, 9 sermonem cum eo -erat. VITR. 9 praef. 17 cum Varrone de lingua latina (*syn.* coram disputare, habere sermones). VAL MAX. 8, 7 ext. 14 adsidentibus amicis et quadam de re sermonem inter se -entibus. 8, 12 ext. 1 APVL. met. 5, 11. 8, 8 modo ne in Thrasylli manum sacrilegam convenias neve sermonem -as nec mensam accumbas nec toro adquiescas. AMM. 24, 2, 20 HIER. hom. Orig. in Ier. p. 800. VVLG. Luc. 24, 17 qui sunt hi sermones quos -rtis adinvicem? (ἀντιβάλλετε). *adde*: TIB. 1, 2, 21 nutus -rre loquaces. PETRON. 132 quod ... cum ea parte corporis verba -erim. CAPITOL. Pert. 13, 5 omnes qui libere fabulas -bant. *nota*: CIC. Att. 13, 19, 5 Academica ... cum Catulo, Lucullo, Hortensio -eram. *omittitur* sermonem, *i. q. colloqui, disputare, deliberare* 'conferiren' (conferre in pauca *v. p. 175, 67*): *cf.* GLOSS. V 412, 50 conlationes, conlocutiones, conferentes. II 108, 45 conferendum συμβλητέον, δικαστέον, ἀγωνιστέον. CIC. Planc. 18 sic enim -amus. fin. 2, 4 nisi -erimus inter nos ... quid finis ... sit. 4, 74 -am tecum quam .. rem subiciat. div. 2, 28. Att. 1, 20, 1 coram inter nos -emus (16, 13, 2 coram igitur hoc quidem -emus). 2, 17, 1 -emus tranquillo animo. LIV. 27, 20, 4 ibi -entibus quid ... esset unus Hasdrubal ... censebat. SEN. epist. 18, 2 libenter tecum -rrem quid existimares. TAC. dial. 42 de iis rursus -emus. PLIN. epist. 4, 10, 1 -li cum peritis iuris. PAPIN. dig. 39, 5, 27 de ea re mecum. ITALA act 9, 29 (cod. e) loquebatur quoque et -bat ad Graecos (et conquirebatur cum Gr. *cod. g*; VVLG. disputat. συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἕλληνας). CYPR. epist. 72, 1 tibi scribendum et cum tua ... sapientia -endum fuit. IREN. 3, 3, 3 vidit ipsos apostolos et -lit (συμβεβληκώς) cum eis. PANEG. 12, 18 cum altero quisque -imus. PS. HIL. libell. 19 de continentibus. AMBROSIAST. in II Cor. 13, 5 secum invicem. in Gal. 2, 1 cum apostolis secreto. HEGES. 4, 30. VVLG. II Macc. 11, 36 diligentius inter vos -entes (ἐπισκεψάμενοι). Luc. 2, 19 conservabat omnia verba haec -ens (συμβάλλουσα) in corde suo. act. 4, 15 -bant (συνέβαλλον) adinvicem dicentes. 16, 12 eramus in hac urbe diebus aliquot -entes (διατρίβοντες). AVG. c. Iul. 3, 1, 5 epist. 88, 10. POSSID. vita Aug. 17 omissis nominibus -entium. ALC. AVIT. c. Arr. 30 p. 12, 19 non est nescientis interrogatio sed -entis. epist. 46 p. 75, 29 -bamus namque nobiscum tractabamusque quale esset illud. DRAC. Romul. 8, 537 Atridi. VEN FORT. carm. praef. 6 tecum amicaliter. *conferre aliquid i. q. communicare, tractare, disputare de aliqua re*: PLAVT. Rud. 338 verum omnes sapientes decet -rre (*corrupt.?*, et colere *Langius*) et fabulari. CIC. ac. 2, 148 non moleste fero nos haec -isse. Phil. 12, 27 *Sulla et Scipio* de iure civitatis leges inter se et (agentes inter se *Koch, Müller*) condiciones -erunt. fin. 1, 16 inter nos ea quae audiebamus -bamus. div. 2, 28 an haec inter se haruspices Etrusci, Elii ... -erunt? Att. 2, 5, 1 si quid Θεοφάνης tecum forte -erit, ne omnino repudiaris. 2, 25, 2. epist. 6, 21, 2 inter nos -rre sollicitudines nostras. CAEL. Cic. epist. 8, 15, 2 te videre et omnia intima -rre discupio. CAES. Gall. 7, 75, 5 Bellovaci suum numerum non contulerunt (β, compleverunt α). OV. Pont. 2, 4, 9 seria multa mihi tecum -lata recordor. QVINT. inst. 4 prooem. 1 adhuc enim velut studia inter nos -bamus. TAC. Agr. 15 -rre iniurias et interpretando accendere. SCAEV. dig. 33, 1, 19, 1 ea quae in consultatione -lata essent. TERT. nat. 1, 19 quae si vobiscum communicamus, superest ⟨de⟩ridenda persuasionum -amus. CAPITOL. Aur. 22, 3 cum optimatibus non solum bellicas res, sed etiam civiles. HIL. in Matth. 6, 1 sacramenta ... neque in gentes efferre neque cum haereticis -rre. DARES 15 responsa. HEGES. 2, 1, 2 ea *verba de Herode* non solum crebro in Iudaea -bantur, verum etiam ... in os obiecta *Archelao*. VVLG. Gal. 2, 2 cum illis euangelium (ἀνεθέμην; *cf.* HIER. *ad l.* ea quae novimus, -imus cum amico et quasi in sinum eius et conscientiam reponimus). MART. CAP. 1, 91 (vers.) -rre arbitrium intimum (*syn.* in medium ferre). *ibid.* vobiscum -rre studium est vota propaginis. PROSP. epist. 1, 9 sensum suum per litteras. *nota* conferri *i. q. colloqui*: ITALA Luc. 11, 53 (cod. e) coeperunt graviter habere et -rri illi de pluribus (conferre cum eo *cod. c*; VVLG. os eius opprimere. συμβάλλειν αὐτῷ). TERT. spect. 15 nobis satis non est, si ipsi nihil tale facimus, nisi et talia factitantibus non -amur (*syn.* morari cum illis). AVELL. p. 234, 4 necessarium est -rri de tribus capitulis. p. 234, 8.

b *inter inimicos*: *fort. huc pertinet* GLOSS. V 661, 9 contuli ire ad hostes ('*conpuli?*' *Götz*). PLAVT. Epid. 547 orationis aciem contra -am (STAT. Theb. 6, 298 *equorum* -lata acies *in certamine*. CLAVD. 5, 186. 15, 386). LVCR. 4, 843 contra -rre manu certamina pugnae (VERG. Aen. 10, 147 illi inter sese duri certamina belli -erant). NEP. Ages. 5, 1 post hoc proelium -latum. HOR. sat. 1, 5, 54 lites. OV. met. 12, 379 -lato Marte. pedem conferre (*cf.* QVINT. inst. 8, 6, 51 illa in agendis causis iam detrita 'pedem -rre' et 'iugulum petere' ... *ex allegoria* sunt. *proprio sensu*: PLAVT. Merc. 882 contra pariter fer gradum et -r pedem. *cf.* Men. 554 fer pedem, -r gradum. Pseud. 707 -r gradum contra pariter. VERG. georg. 3, 169 iunge pares et coge gradum -rre iuvencos): CIC. Planc. 48 num possum magis pedem -rre ut aiunt aut propius accedere. LIV. 6, 12, 10 ubi haerere iam aciem -lato pede videris. 6, 13, 2 gladios et -latum pedem et vultum hostis ... ferre non potuit. 10, 29, 6 nec facilis pede -lato videretur pugna. 26, 39, 12 ut non missilibus tantum, sed gladiis etiam prope -lato pede gereretur res (*cf.* 28, 33, 5). 28, 2, 6 pes cum pede -latus et gladiis geri res coepta est. 34, 14, 11 pede -lato tota in virtute ... spes erat. 38, 21, 3 pede -lato pugnare (38, 21, 13). HOMER. 956 -latusque haeret pede pes et dextera dextrae. CVRT. 3, 11, 5. QVINT. inst. 5, 13, 11 pedem -rre cum singulis. AMM. 16, 2, 13. 25, 1, 18 *Persis* artius pes pede -latus graviter obsistebat. 27, 2, 6. 31, 7, 12 pes cum pede -latus est. HIER. epist. 50, 5 cum ... ad libros venerit et pedem pedi -erit, ... tunc sudabit. PRVD. c. Symm. 1, 646 non ausim -rre pedem. SVLP. SEV. dial. 2, 11, 4 -lato comminus pede ... pugnabat. ENNOD. carm. 2, 14, 8 ingresso dextrum -lit ista *domus* pedem. gradum conferre (*cf. l. 14*): NON. p. 268 conferre contollere. LIV. 7, 33, 11 consul invadit hostem et cum quo forte -lit gradum obtruncat. SIL. 12, 382 longumque coire videtur et -rre gradum. TAC. hist. 2, 42 -lato gradu corporibus et umbonibus niti. ann. 2, 20. TERT. nat 2, 1 secundum vestros commentarios ... gradum -ens. adv. Iud. 2. AMM. 16, 12, 6 antequam gradum -rrent. *adde*: VAL. FL. 6, 270 simul adversas -latis cursibus hastas coniciunt. STAT. Theb. 4, 399 ardua -latis obnixi cornua miscent frontibus *tauri*. APVL. met. 8, 4 *canes* comminus -erant vestigium. AMM. 17, 13, 8 adversus ipsum principem omnem impetum -erunt. signa conferre: PLAVT. Cas. 352 -latis signis depugnabimus (CIC. Manil. 66 exercitus regios superare. VERG. Aen. 11, 517 equitem -latis excipe signis. LIV. 2, 50, 1. 22, 24, 11. 24, 48, 12 PS. FRONTIN. strat. 4, 7, 33 FLOR. epit. 2, 6, 52. 58 [comminus]). CATO orig. 99 signis -latis ... pugnavimus (*sic collocatur passim ex. gr.* ASELL. hist. 5 CIC. Att. 5, 15, 3 LIV. 2, 64, 5. 4, 22, 2 *et saepissime.* PLIN. nat. 7, 92 FRONTO p. 129, 5 N. PANEG. 10, 11). CIC. Mur. 20 duxit exercitum, signa -lit, manum conseruit. 38 hoc duce castra cepimus, signa -limus. Sest. 59 qui conflixit, qui signa -lit. Pis. 49 cum Alexandrinis. Att. 7, 5, 5 illi concedi putem utilius esse quam signa -rri. LIV. 1, 33, 4 comminus cum Romanis. 2, 26, 6 cum Auruncis signa -lata. 5, 19, 7. 6, 42, 6. 8, 7, 6 ne nimis acies vobis et -lata signa nobiscum cordi sint. 8, 30, 7 bis cum hoste. 8, 32, 6. 8, 36, 8 ultimus dies -endi signa cum dictatore. 9, 13, 12 cum Papirio. 27, 12, 10 signa -lata pugnatumque totis copiis. SEN. Phoen. 414 signa -latis micant vicina signis. manus *et* manum conferre: NON p. 268 conferre conserere. CIC. Font. 12 qui cum ipso M. Fonteio ferrum et manus -erunt. dom. 53 si manus -lata non est. VERG. Aen. 9, 43 -rre manum. 9, 687 -rre manum et procurrere longius. 10, 874. 12, 345. 480. 678 (*cf.* LIV. 10, 43, 4). 11, 283 manus. LIV. 9, 5, 10 manum cum hoste -rre. 26, 48, 11 inter se. SEN. dial. 1, 3, 3 cum quo -rre possimus manum. 2, 2, 2 cum feris manus. CALP. ecl. 6, 21 vis -rre manum? VAL. FL. 2, 222 SIL. 7, 599. 15, 188 si -rre manum libeat, coeantque vocatae hinc atque hinc acies. HOMER. 270 adversas -rte manus, decernite ferro. 455 SPART. Carac. 6, 4 AMM. 24, 8, 1 *al.* DRAC. Orest. 679 armis -rre manum, defendere vitam. *adde*: OV. fast. 1, 569 prima movet Cacus -lata proelia dextra. AMM. 27, 10, 13 barbari dexteris coiere -latis. arma conferre: CAES. civ. 1, 74, 2 quod ... arma cum hominibus necessariis et consanguineis -erint. NEP. Eum. 3, 6. 11, 5. OV. hal. 80 -latis effugit armis. LIV. 21, 1, 2 neque validiores opibus ullae inter se civitates gentesque -erunt arma. HOMER. 898 -rre invictis cum viribus arma. 964. *adde*: STAT. Theb. 9, 88 iuvenes, quos nec Tritonia bello, nec prope -lata sprevisset cuspide Mavors. castra conferre: SALL. hist. frg. 3, 28 castrisque -latis pugna tamen ... prohibebatur. LIV. 2, 30, 10 hostem ad -enda propius castra dimicandumque acie excivit. 26, 12, 14 coeundo -undoque cum hoste castra. 27, 47, 6 ubi dux, ubi exercitus esset, cum quo castra -lata haberet. SIL. 4, 56 -latis admoto consule castris. PS. QVINT. decl. 3, 6 FRONTIN. strat. 2, 5, 8. TAC. hist. 3, 57 -lata utrimque castra. ann. 11, 8 Bactrianos apud campos castra -lit. CIC. div. 2, 114 castra in Thessalia castris -lata audiebamus (CAES. civ. 3, 79, 3 *qui* castris Scipionis castra -lata habuisset. BELL. Alex. 61, 2 LIV. 4, 27, 5). HIRT. Gall. 8, 9, 2 castra castris hostium -rt (BELL. Alex. 61, 4 BELL. Afr. 48, 3. BELL. Hisp. 20 Caesar movit et propius castra castris -lit. 23, 1 LIV. 8, 23, 9 *etc.* SVLP. SEV. chron. 1, 25, 5). *cf.* BELL. Alex. 37, 3

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

castra oppido. PANEG. 12, 35 castris ad castra -latis. vires conferre (*cf. p. 174, 57*): LIV. 4, 27, 5. 21, 50, 1 conserere pugnam et ex propinquo vires -rre. 42, 47, 8 neque arte neque casu, sed -latis comminus viribus, iusto ac pio esse bello superatum. AMM. 21, 12, 9 -latis ex propinquo viribus. LIV. 21, 1, 2 haud ignotas belli artes inter sese sed expertas primo Punico -bant bello. se conferre: VERG. Aen. 10, 734 obvius adversoque occurrit seque viro vir -lit. *aliquem hostem opponere*: GERM. 655 *Diana* scorpion ingenti *Orioni* maiorem -lit hostem. LVCAN. 4, 803 dira duces Pharsalia -rt. STAT. Theb. 6, 774 iniustis -latum viribus hostem. 7, 734 si tibi -latus divum sator (SCHOL. bello comparatus). *nota absolute*: OV. met. 10, 603 mecum -r. SEN. epist. 109, 1 desiderat uterque *sapiens* aliquem cum quo -at, cum quo quaerat.

II ***transferre,*** *in alium locum vel ad personam ferre, in alium statum deferre*: **A** *mittere aliquid, collocare, portare, dirigere, ducere: proprie et translate*: **1** *generatim*: NON. p. 268 conferre transferre. GLOSS. conferuntur portantur. contulisse εἰςκεκομικέναι. collatum εἰςκομισθέν. *syn.* conicere, collocare, traducere, transferre, transportare; *seq.* in *c. abl. l. 71 cf. p. 182, 50.* PLAVT. Capt. 795 ne quis in hanc plateam (hac -a *codd.*) negoti -at quicquam sui. Truc. 3 Athenas quo sine architectis -at. TER. Eun. 450 ne quando iratus tu alio -as *fructum*. PACVV. trag. 121 inde ad stabula hac itiner -li (CIC. Att. 3, 4 iter Brundusium versus. BRVT. Cic. epist. 11, 13, 4 meum iter eo). TVRPIL. com. 134 abhinc triennium sacerrimum domicilium hoc quidam -lit leno. CATO agr. 105, 2 *vinum* in tectum. VARRO frg. Non. p. 57, 1 locus quo suam quisque domo senator -rt curam. p. 263, 5 extemplo meos in curriculum -li propere pedes. CIC. Verr. 6, 2 quo accusationis meae rationem -am? quo me vertam? Manil. 17 suas rationes et copias in illam provinciam. leg. agr. 2, 9 omnia, pacem externam, libertatem ... in fidem et quodammodo in patrocinium mei consulatus esse -lata (FRONTO p. 209, 5 N. regnum fortunasque suas in fidem Lucii). Catil. 1, 2 in te -rri pestem oportebat quam tu in nos machinaris. har. resp. 23 ludos ad luctum -rre (*ibid.* ludi ab laetitia ad metum traducti). Sest. 95 adulescentes quonam suas mentis -ant? Att. 4, 16, 2 hanc ego de re publica ... disputationem in Africani personam ... -li. 11, 8, 2 omnia in me maledicta. 13, 12, 4 rem ad me. epist. 2, 7, 2 in ipsum discrimen rerum -isti tribunatum tuum. 13, 5, 2 cum in eam *possessionem* tamquam e naufragio reliquias -isset. off. 1, 111 in actiones omnemque vitam nullam discrepantiam. nat. deor. 1, 77 species istas hominum in deos. BELL. Alex. 39, 2 legionem in dextro cornu collocavit, ..., Deiotari legiones in mediam aciem -lit (*de eadem re* CAES. Gall. 3, 24, 1 coicere). BELL. Afr. 60, 3 tertiam aciem in sinistrum suum cornu. 60, 4 eodem suum omnem equitatum. 68, 3 castris ex campo in collem ac tutiora loca conlatis (conlocatis *codd.*). NEP. Ages. 7, 3 nihil unquam domum suam. OV. trist. 2, 534 *Vergilius* -lit in Tyrios arma virumque toros. PREC. herb. 4 *tellus* medicinam sanitatis in vos (*sc. herbas*) -lit. LIV. 5, 50, 6 aurum ... ex aliis templis ... in Iovis cellam. VELL. 2, 21, 4 quam vivo iracundiam debuerat, in corpus mortui -lit (CLAVD. 15, 393 patrias in pignora [*i. liberos*] -lit iras). 2, 116, 2 victoriae testimonium in cognomen filii. SEN. Herc. f. 911 *tus* -rte in aras. epist. 55, 7 elegisse hunc locum, in quem otium suum pigrum iam et senile -rret. 92, 34 quo receptaculum suum (*i. corpus*) -atur *animus non curat*. 121, 24 primum hoc instrumentum ⟨in⟩ illa *animalia* natura -lit ad permanendum, [in] conciliationem et caritatem sui. COLVM. 9, 14, 19 ex reliquis *Siciliae* partibus Hyblam -untur *apium examina* (*syn.* transferuntur *et* transportantur). TAC. ann. 4, 39 ut spes votaque sua non prius ad deos quam ad principum aures -rret. SVET. Cal. 34 statuas ex Capitolina area in campum Martium. Galba 4 exta in frugiferam quercum. VLP. dig. 10, 4, 11, 1 res in locum abditum. 19, 2, 19, 4 arcam aeratam in aedes. CENS. 15, 4 in te omnium virtutum praedicationem. CHAR. gramm. I 253, 18 *impersonalia* quae in rem -untur, quibus ... id quod fit significatur. DIOM. gramm. I 399, 13 verba in personam patientis. APVL. met. 2, 20 omnium ora et obtutus in unum quempiam angulo secubantem (TERT. spect. 30 ad eos conspectum insatiabilem. CYPR. GALL. exod. 118 intuitus -rre pios plebemque tueri. Ios. 246 Gergessos -rre caput visumque. AMM. 24, 2, 19 ad hanc molem oculorum acies intentius). apol. 75 pleraque rei familiaris in nomen uxoris. GAIVS dig. 45, 1, 141, 6 citeriorem diem in Titii personam. PAVL. dig. 1, 1, 11 ius dicitur locus ... appellatione -lata ab eo, quod fit, in eo ubi fit. 11, 1, 13 pr. *actionem* in nosmet confessione nostra -imus (VLP. dig. 10, 2, 55 totam condemnationem). 16, 3, 27 *dotem* sub titulo depositi in cautionem (VLP. dig. 44, 4, 4, 18 dolum praesentem in exceptionem). 38, 1, 37, 8 etiamsi in personam (-a *F*) liberti -lata liberatio est. 45, 1, 130 factum in personam filii ... quod in suam personam -rre non potest, hoc patri acquirat. PAPIN. dig. 35, 1, 78 condicionem in personam pupilli. 20, 5, 1 pignorum conventionem ad bona debitoris. SCAEV. dig. 32, 34, 1 in priores *debitores* maius creditum -lit. POMPON. dig. 34, 3, 8, 4 verba liberationis in rem. HERMOG. dig. 4, 4, 35 emptionem penes se *et saepius apud* ICTOS. COMM instr. 1, 6, 26 *Iovem* -istis in altum (*i. caelum*). IVL. VAL. 1, 18 gladium ... -latum in dexteram patris. PORPH. Hor. carm. 3, 30, 13 Graeci carminis modulationes primum in Latinam linguam. epist. 1, 1, 49 a parvis ad maiora bona cupiditates. ARNOB. nat. 1, 59 omne suum studium verborum in lumina (*i. in publicum*) -erunt. PANEG. 10, 6 *Roma* demersa ... malis ... maiestatis pristinae decus ad misericordiae ambitum -bat. AVSON. Mos. 404 quos ... facundia ... -lit ad veteris praeconia Quintiliani. OROS. hist. 4, 22, 3 dolorem ad desperationem. *nota*: COD. Iust. 1, 9, 8 pr. (*a. 398*) adeant sollemni more Iudaei iudicia omnesque Romanis legibus conferant (inf- COD. Theod. 2, 1, 10) et excipiant actiones.

2 *speciatim*: **a** *navem derigere*: NAEV. carm. frg. 36 conferre queant (conferre que aut *cod.*) ratem aeratam. PLAVT. Bacch. 797 bene navis agitatur, pulcre haec -rtur ratis. Asin. 258 quo hanc celocem -am? BELL. Afr. 11, 1 pars navium ... ex errore eodem -batur. **b** *orationem deducere*: PLAVT. Capt. 276 ut facete orationem ad servitutem -lit. SCAEV. dig. 29, 7, 14 pr. heres ad quem sermonem -at. APVL. met. 5, 15 *feminae* ad destinatam fraudium pedicam sermonem -entes. PS. ASCON. div. in Caec. p. 112 ad Siculorum personam -lit dicta. QVINT. inst. 7, 2, 36 illuc -enda est oratio, aut aliquas fortasse latentes fuisse .... **c** *rationem referre, aliquid revocare ad aliquid*: RHET. Her. 1, 16, 25 quo ratio omnis totius orationis -atur. 1, 16, 26 eo. 1, 17, 27 ad hanc iudicationem. 2, 1, 2. 3, 2, 3. VARRO ling. 9, 9 vocabula ... in consuetudine esse videmus et ad ea⟨m⟩ -imus. 10, 12 ut e verbo in verbum declinatio ad quam -etur eiusdem modi sit. 10, 37. CIC. leg. 2, 29 *ferias* debet ad perfectionem operum rusticorum compositio anni -rre (*i. constituere ratione habita perfectionis o. r.*). AMM. 14, 11, 7 Constantius cuncta ad suam sententiam -ens. MART. CAP. 6, 718 ῥητή *linea* illa est ... quae propositae lineae communi mensura -rtur (*i. convenit*). **d** *potestatem, honores sim. deferre, mandare*: LVCR. 6, 54 ignorantia causarum -rre deorum cogit ad imperium res et concedere regnum. LIV. 1, 13, 5 imperium omne -unt Romam. VITR. 1 praef. 2 in te favorem. TAC. hist. 1, 1 omnem potentiam ad unum (VLP. dig. 1, 4, 1 populus ei [*sc. principi*] et in eum omne suum imperium et potestatem -at). 4, 53 curam restituendi Capitolii in L. Vestinum. ann. 3, 71 sors Asiae in eum ... -lata. 6, 40 Blaesis sacerdotia ... convulsa distulerat, tunc ut vacua -lit in alios. 12, 4 PLIN. epist. 3, 2, 6. 7, 22, 1 in amicum meum tribunatum. paneg. 8, 6. SVET. Iul. 68 cum tenuiorum tutelam locupletiores in se -issent. CIC. Phil. 13, 9 honores in eum maximos. rep. 3, 27 ut ... omnes ad eum honores, omnia imperia, omnes opes, omnes undique copiae -antur. SEN. dial. 11, 5, 4 omnia illa quae in me indulgentissime -bat, pecuniam honores gratiam. ARNOB. nat. 7, 15 *deos* non gaudere honore -lato, non indignari ... non dato. CORP. VIII 2711 ob honorem flamoni perpetui in se -lati (4187. 4196. 4197 *al.*). 2350 honore ornamentorum. 9024 aedilitatis. *cf.* III 8203 cui ordo col(oniae) honores aedil(itatis) et decurio⟨n⟩atus -lit. IX 10, 18 (h)onore(m) sibi -latum a populo. VIII 4418 in se duumviratum. *adde*: ad *vel* in arbitrium conferre: CIC. epist. 1, 9, 24 id omne ad arbitrium tuum -emus (BRVT. Cic. epist. 11, 20, 1). VLP. dig. 18, 1, 7 pr. neque enim debet in arbitrium rei -rri, an sit obstrictus (29, 2, 13 pr. 31, 1, 1 *al.* 33, 1, 3, 4 quantitates pensionum in arbitrio heredis aut legatarii -lit). 30, 75 pr. in meram voluntatem heredis (*syn.* committere). *cf.* RHET. Her. 4, 19, 27 qui suas rationes omnes in casum contulerunt (int- *codd. praeter Hd; syn.* committere fortunae). **e** *diem constituere, aliquid differre*: CINC. Gell. 16, 4, 4 feriae denicales quae ... in eum diem -latae sint (CIC. leg. 2, 55 denicales in eos dies, ut). VARRO rust. 1, 18, 1 insitiones ficulnas ex verno tempore in aestivum -erunt. CIC. Catil. 1, 7 caedem optimatium in ante diem V Kal. Nov. Att. 6, 1, 24 quae omnia in mensem Martium. ad Q. fr. 3, 3 quidquid conficio aut cogito, in ambulationis tempus. epist. 9, 15, 5 in denos dies singulos sumptuariae legis dies -am. BRVT. Cic. epist. 11, 13, 3 in posterum diem iter suum -lit. CAES. Gall. 1, 40, 14 in longiorem diem. LIV. 27, 7, 5 Carthaginis expugnationem in hunc annum -li. PLIN. paneg. 61, 4 eundem in annum in quem tuum *consulatum* -isses (92, 2). GAIVS inst. 3, 100 ut in novissimum vitae tempus stipulatoris ... obligatio -atur. VLP. dig. 35, 1, 12 causa in praeteritum, poena in futurum -rtur. IAVOL. dig. 40, 7, 28, 1 legatum in tempus libertatis. PAVL. dig. 45, 1, 46, 1 quod in facto est, in mortis tempus -rri non potest. CIC. Verr. 6, 77 supplicia ... ad tuum, non ad rei publicae tempus (*syn.* reservare). PAPIN. dig. 12, 1, 37 cum ad praesens tempus condicio -rtur (VLP. dig. 28, 2, 3, 13 in praeteritum vel ad praesens).

B se conferre (*cf. p. 183, 38*): **1** *ire, proficisci, confugere: proprie et in imagine. additur*: ad *aliquem*, in *locum* (in *loco v. p. 183, 28*): PLAVT. Most. 931 nunc ego me illac per posticum ad congerrones -am. CAECIL. com. 235 istam in vicinitatem te meretriciam cur -isti? TER. Hec. 298 vix me illim abstraxi ... vixque huc -eram [me] (*om.* ς). TVRPIL. com. 212 me in colloquium horum. GRACCH. or. frg. Cic. de orat. 3, 214 quo me miser -am? quo vertam? (*cf.* LIV. 40, 10, 4 SEN. contr. 7, 1 (16), 7 CVRT. 6, 9, 21 QVINT. decl. 368 p. 405, 6 APVL. met. 5, 30). RHET. Her. 4, 51, 64 in diversorium derisi -unt sese. 4, 55, 68 in templum Iovis. CIC. *passim; ex. gr.* S. Rosc. 17 se ad eum lanistam. 27 ad Caeciliam. 94 me in gregem sicariorum. 106 in Chrysogoni fidem et clientelam (epist. 7, 17, 2 cum te ex adulescentia tua in amicitiam et fidem meam -isses. Q. CIC. pet. 40. SEN. dial. 10, 15, 2

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

se in horum *philosophorum* clientelam). Verr. 2,77 ad inimicos tuos. 5,38 quo (leg. agr. 2,84 Att. 2,31,3. epist. 6,20,2 loco ... ex quo te quocunque opus erit, facillime et expeditissime -as. *ibid.* se recipere). Manil. 175 in Falernum se ad L. Quinctium. Catil. 2,21 et ex urbe et ex agris se in illa castra. Flacc. 49 Romam (Scaur. 9. Pis. 89 Samothraciam te primum, post inde Thasum ... -isti. de orat. 3,213 Rhodum. rep. 2,34 Tarquinios in urbem Etruriae florentissimam. CAES. civ. 1,19,3 in oppidum Corfinium). Deiot. 13 domum (CAES. Gall. 6,8,7). prov. 38 ex hoc portu in illos fluctus. Phil. 2,53 ad arma Caesaris. de orat. 2,143 de turba et a subselliis in otium. *cf.* off. 1,151 ut saepe ex alto in portum, ex ipso portu se in agros possessionesque -lit *mercatura* (epist. 7,30,2 me in philosophiae portum). Att. 3,19,1 in Epirum ad te. 7,22,1 in navim. epist. 4,7,3 in Africam. 9,15,5 ad fungos me tuos -am. 11,29,2 totum te ad amicitiam meam (13,10,2 Brut. 281). 13,10,2 in societates publicorum. 13,29,4 ad hominem necessarium ... in Bithyniam. CATVLL. 68,132 lux mea se nostrum -lit in gremium. BELL. Alex. 40,4 in loca se superiora. BELL. Afr. 61,2 propius Caesaris castra. BELL. Hisp. 25,7 ad dimicandum in planitiem. OV. met. 15,743 huc se de Latia pinu Phoebeius anguis -lit. INSCR. Dessau 6753 Salassi incol(ae) qui initio se in colon(iam) con⟨t⟩(ulerunt). LIV. 9,28,4 eo se intra moenia ... -erant. 39,11,3 ad Aebutiam amitam. VITR. 5,1,4. PAVL. FEST. p. 80 exspatare in locum patentem se dare sive in spatium se -rre. COLVM. 9,15,6 in priorem partem domicilii et interdum extra vestibulum. SEN. dial. 6,22,6 in cubiculum se quasi gustaturus. LVCAN. 1,343 -et ... quo se post bella senectus? SVET. Aug. 2 *gens Octavia* ad plebem se -lit. 10 ad optimates. PAVL. dig. 4,55,1 in hostium numerum. SCHOL. Germ. Bas. p. 66,19 se in Hymetto monte -lit. *nota*: **a** a d *locum*: CAES. Gall. 1,26,1 alteri se ... in montem receperunt, alteri ad impedimenta et carros suos se -erunt. BELL. Afr. 18,5 se ad sua praesidia. 40,5 *al.* LIV. 38,56,9 a porta recta ad forum. **b** PLAVT. Bacch. 374 me continuo -li protinam in pedes (ENN. trag. 147 derepente -lit sese in pedes). CIC. Caecin. 22 eodem tempore se in fugam -unt una amici advocatique eius. epist. 9,26,1 me dormitum (SVET. Aug. 6). **c** *additur alterum obiectum*: CAES. Gall. 2,13,2 se suaque omnia in oppidum (3,28,2. 6,10,2 NEP. Them. 2,7). VELL. 2,26,1 Praeneste ... se exercitumque -lit. **d** *omittitur* se: SORAN. p. 46,6 placuit ut ad gynaecia triacontados -amus. GREG. TVR. Franc. 6,44 locustae de Carpitania ... ad aliam provinciam -erunt.

2 *se convertere ad aliquam rem (agendam), se dare*: CIC. de orat. 1,245 ad Hostilianas te actiones, non ad tuam vim et ad oratoriam facultatem. 2,57 ad historiam. 2,94 ad causas. 2,292 ad eam potissimum partem *causae*. 3,58 ad pilam se aut ad talos aut ad tesseras -unt ..., totos se alii ad poetas, alii ad geometras, alii ad musicos -erunt. 3,120 se ad universi generis vim explicandam -unt et convertunt. Arch. 4 ad scribendi studium (16. fin. 2,51 ad philosophiae studium. 2,86 ad hoc studium. off. 5,57 ad studia doctrinae. Tusc. 5,2). Sest. 88 ad cotidianam caedem ... se cum exercitu suo -lit. Planc. 47 haesitantem te ... ad communem ambitus causam -isti. Phil. 3,39 cumque legio Martia ... sese ad senatus auctoritatem populique R. libertatem -erit (4,5. 11,20. 24. ac. 2,9 ad unius se auctoritatem. epist. 10,28,3). nat. deor. 1,9 ad haec. Tusc. 4,6 ad eam disciplinam. ac. 1,34 totum se ad investigationem naturae. Lael. 86 ad rem publicam. Att. 2,23,3 totos nos ad forensem operam laboremque. epist. 11,7,2 ad salutem rei publicae defendendam. 13,15,2 ab Homeri magniloquentia ad vera praecepta Εὐριπίδου. PLANC. Cic. epist. 10,24,4 aversum illum ab hac cogitatione ad alia consilia se -isse. LIV. 42,53,2 ad audiendas legationes civitatium Macedoniae. SEN. suas. 7,10 non enim ad illa speciosa se -lit (*in declamatione*) ad quae Cestius. SEN. nat. 4 praef. 14 ad gratuita carmina deflexi me et ad salutare philosophiae -li studium. epist. 78,5 ad haec ergo remedia te -r. QVINT. inst. 10,1,108 se totum ad imitationem Graecorum. 12,2,8 ad eloquentiam. SVET. Tib. 15 ad quietem. gramm. 24 ad studia. FLOR. epit. 1,18,14 ad dolos. *etc.* OPTAT. 2,10 p. 46,11 ad solas dotes te -rre voluisti (*i. agere de*). *nota*: CIC. Phil. 12,7 se totos et animis et corporibus in salutem rei publicae -erunt. SEN. dial. 12(11),18,4 tota se in solacium tuum -at eloquentia. *c. dat.*: SCHOL. Hor. epist. 1,1,56 sapientiae se studio.

C *culpam sim. conferre, tribuere, crimini dare*: PLAVT. Amph. 788 ne posterius in me culpam -as (TER. Eun. 388). Truc. 829 in mutum. CIC. orat. 137 in adversarium (QVINT. inst. 9,1,43). Cato 14 sua vitia et suam culpam in senectutem. Att. 8,12,6. 9,2ª,1 in me omnem illorum temporum culpam. CAES. Gall. 4,27,4 eius rei culpam in multitudinem contulerunt (*β*, coniecerunt *α*). LIV. 26,33,2 tyranni in quos culpam -rrent. 29,3,2 *al.* 43,4,3 in duorum amentiam. TAC. hist. 2,27. 3,53. 3,70 SVET. Vit. 15. RHET. Her. 1,15,25 se defendit in matrem -ens crimen *Orestes*; ex remotione criminis causa constat, cum a nobis non crimen, sed culpam ipsam amovemus et vel in hominem transferimus vel in rem quampiam -imus ... in rem -rtur si quis. CIC. inv. 2,80 quod in eum criminis -atur (*ibid.* transferre. 2,82). Q. Rosc. 17 falsum crimen in purissimam ... vitam. *cf.* Verr. 2,41 quae in ipsum valebant crimine -lit in illum. Cael. 30. ASCON. Pis. p. 8 invidiam ergo et crimen restitutorum -rt in Pisonem. RHET. Her. 2,16,23 qui in necessitudinem causam -et (*i. affirmabit accusatorem necessario crimen fecisse*). 2,16,24 in fortunam. 2,17,26 cum ab nobis crimen removere volemus, aut in rem aut in hominem nostri peccati causam -emus. CIC. Verr. 2,83 huius circumsessionis tuae causam et culpam in alios. 2,149 in me causam -bat quod. 6,111 ne falsi quidem causa criminis. de orat. 3,228 in tempus. Att. 12,31,1 in filium. LIV. 5,11,6 noxii ambo alter in alterum causam -ant (*ibid.* increpare). 42,60,8 pro se quisque in Aetolos -bant causam. RHET. Her. 2,20,32 expositio vitiosa est, cum ... ad omnes -rtur id quod non necessario est omnibus adtributum. *ibid.* in omnes pauperes falso et iniuria -rri. CIC. S. Rosc. 38 quorum tu nihil in S. Roscium ... -isti. 100 suspicionem in Capitonem (Cluent. 55). 130 quae omnia si ... in patronum suum voluerit -rre, nihil egerit (Font. 18 omnia in M. Fonteium. har. resp. 34 in te unum omnia). Planc. 35 permulta in Plancium quae ab eo nunquam dicta sunt. *ibid.* aliorum non me digna in me -untur. Mil. 70 falso ista -rri in Milonem. Phil. 14,14 in aliquem credo hoc gladiatorem ... esse -latum, non in eum qui .... Flacc. 41 mortis illius invidiam in L. Flaccum. Sest. 40 in quos illa oratio tam improba -batur. de orat. 2,182 eadem in adversarios ex contrario. part. 28 contrariis rebus in adversarios -endis. *ibid.* si in nos aliquod odium offensiove collata (collocata *A*) sit. ad Q. fr. 1,3,8 ille versus qui in te erat -latus. epist. 3,10,6 in nos haec. 5,5,2 id ipsum verbum quod abs te aiunt falso in me solere -rri. 7,32,1 omnia omnium dicta ... in me. MAT. Cic. epist. 11,28,2. CAES. Gall. 1,40,10 suum timorem in rei frumentariae simulationem angustiasque itineris. QVINT. decl. 328 p. 289,25 filio meo si qua potero. VVLG. iud. 9,24 effusionem sanguinis eorum -rre in Abimelech (θεῖναι ἐπί).

D *beneficia sim. (et iniuriam) in aliquem deferre*: CIC. p. red. ad Quir. 5 vestram magnitudinem multitudinemque beneficiorum quam in me ... -istis. 23. Mil. 100 vestra beneficia quae in me -istis. Balb. 43 summa in eam civitatem ... studia et beneficia. off. 1,45 mores eius ... in quem beneficium -etur. 2,65 tum in universam rem publicam, tum in singulos cives. epist. 13,53,2 quicquid officii, beneficii, honoris in Genucilium -eris, id te existimabo in me ipsum atque in rem meam -isse. SEN. contr. 9,1,11 VELL. 2,53,1. *cf.* 2,76,2 non minus a Pollione in Antonium quam ab Antonio in Pollionem. SEN. benef. 1,2,4. 1,7,2 exiguum est quod in me -lit, sed amplius non potuit. 1,10,5 in eos potissimum beneficia. 1,13,3. 3,3,4. 3,6,1 *al.* 7,29,1 inter consecrata beneficium est, etiamsi male respondit, bene -latum. 7,30,2 magna (epist. 81,32 CVRT. 6,9,19). COLVM. 4,3,2 in amicos. EDICT. imp. Nervae Plin. epist. 10,58,7 ut et nova beneficia -rrem et ante me concessa servarem. MARCELL. dig. 23,2,50 beneficium in mulierem. *al.* CORP. VI 32419 plurimis in se -latis beneficiis. IX 4894 ob merita et beneficia saepe in se -lata. V 532 multa ... in rem p. nos⟨tra⟩m beneficia. XI 4579 ob plurima beneficia et munificentiam erga se -lata. CIC. epist. 7,5,3 ut omnia quae ... in meos -rre velis, in unum hunc -as. SEN. dial. 9,11,11 in quem, quicquid congeri poterat, di hominesque -erant. PLIN. epist. 10,51,2 quae in me assidue -rs. QVINT. decl. 330 p. 298,22 non plus in matrem -li quam quod patereris datum esse meretrici. 321 p. 262,23 omnibus in hominem bonis -latis. 260 p. 69,16 quidquid in hos -rtur atque congeritur, de meo est (*ibid.* in istos impendo). ITIN. Silv. 5,12 in his tantis et talibus quae circa me -rre dignatus est *deus*.
CIC. off. 1,50 in eum benignitatis plurimum. leg. 1,34 benevolentiam (epist. 10,5,1 erga me a pueritia). epist. 13,17,2 ut ad eam voluntatem, si quam in illum ... -isti, quam maximus cumulus accedat. SEN. benef. 7,15,4 in quos (*sc. deos*) voluntas sola -rtur. CIC. off. 1,48 in eos ... officia. Lael. 71. Flacc. 52 *in civitatem* multa et magna officia. Att. 1,1,4 omnia sua studia et officia in me (epist. 13,50,2). epist. 7,8,1 quam plurimum in me studii, officii, liberalitatis suae. 10,1,4 quicquid in eum iudicii officiique -eris ... ut in me ipsum te putem -isse. PAVL. FEST. p. 162 necessaria officia.
CIC. de orat. 2,210 nec ad suum commodum, sed ad aliorum esse -lata *merita* (SEN. contr. 1,8,6 aliquod meritum in patriam. SEN. benef. 3,14,1 eos in quos merita -untur. LVCAN. 9,886. CORP. V 4426,4 ob merita erga se -lata). 10,2,14 praemia in patrem.
CORP. X 482 multis largitionibus eius in se -latis. XI 4209 (*a. 240*) quidquid in egregium hominem laudis dici potest, in hoc sit beneficio naturae -latam. *cf. etiam p. 186, 1 sqq.* *adde* PAVL. dig. 47, 10,18,4 neque in personam eorum -rtur iniuria (*i. committitur*).

E *praestare, indulgere, commodare aliquid*: **1** *alicui aliquid donare, dare, tribuere, addere. syn.* commodare, dare, donare, praestare, tribuere; *opp.* auferre, detrahere, denegare, eripere. GLOSS. conlatum: datum; contultum; contultum id est inrogatum vel datum. conlatis: datis. dona collata δωρηθέντα. LEX Cincia frg. Vat. 30,4 si quis mulieri virginive cognatus dotem -rre volet (PAPIN. dig. 49,17,16 pr. dos autem matrimonio cohaerens oneribus eius ac liberis communibus -rtur). NEP. Ages. 7,3 cum maxima munera ei ab regibus ac dynastis civitatibusque -rrentur (VITR. 7 praef. 12 quibus vero felicitas maximum summumque -lit munus. MART. 7,53,2 munera -erant quae tibi quinque dies *Saturnaliorum*). AETNA 443 dives satis ubere terra est, sed non Aetnaei *uberis* vires quae -at

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

illi *insulae*. OV. am. 1, 10, 58 quod quis habet, dominae -at omne suae. ORAT. Claud. (Corp. XIII 1668) 2, 10 quam longo iam tempore senatores huic curiae -rt *colonia*. SEN. Herc. O. 1504 -li caelo decus dial. 5, 31, 2 patrimonio nihil -lit. 6, 12, 2 licet nil tibi industria eius -erit. 6, 19, 2 in civitate nostra plus gratiae orbitas -rt quam eripit (VLP. dig. 29, 4, 4 pr. non pecunia accepta, sed nimia gratia -lata). 9, 4, 5 invenit quod partibus -at. 11, 14, 3 tu filia familiae locupletibus filiis ultro -isti. benef. 4, 40, 5 si plus mihi detracturus ero quam illi -urus. 6, 20, 2. clem. 1, 21, 2 plusque *gloriae* eius nomini -rt incolumis quam si ex oculis ablatus esset. COLVM. 1, 1, 10 aliquod stipendium nostro studio. 1, 5, 4 *nebulae* pecudibus hominibusque -unt pestem. 8, 1, 2 non minimam colono stipem. LVCAN. 10, 162 nobile ... paucis senium cui (*sc. vino*) -lit annis ... Meroe. LAVS Pis. 161 *dies natalis* quae tibi ... -lit innumeras intra tua pectora dotes. PLIN. nat. 14, 52 non maria plus ... -rre mercatori *quam vineas*. 16, 10 ut et triumphaturis -rrentur *coronae* in templis dicandae. 18, 116 candorem autem ei (*alicae*) pro creta lactis incocti mixtura -rt. 23, 99 palma ... medicinae -rt germina, folia, corticem. 23, 150 *nuces* inflationem stomachi corpori et pinguitudinis -unt plus quam sit verisimile. 35, 50 India -ente fluminum suorum limum, draconum elephanthorumque saniem (*sc. pictoribus*). QVINT. inst. 4, 5, 22 plurimum orationi lucis et gratiae. PS. QVINT. decl. 4, 6 fidem vestram, si qua adhuc lex est quae adiuvare possit mori volentem, commodate, -rte. 5, 1 maiorem factis meis auctoritatem. 5, 91 mihi grande solacium. TAC. hist. 1, 16 ut nec mea senectus -rre plus populo R. possit quam bonum successorem nec tua plus iuventa quam bonum principem. PS. FRONTIN. strat. 4, 5, 15 *Decii* adepti victoriam patriae -erunt. IVV. 1, 106 quid -rt purpura (*i. clavus*) maior optandum? 3, 51 nil tibi se debere putat, nil -et unquam (7, 36). 3, 216 inpensas (*syn.* donare, dare). 7, 206 nil praeter gelidas ausae *Athenae* -rre cicutas *Socrati*. 8, 240 tantum ... toga -lit illi (*sc. Ciceroni*) nominis ac tituli. 10, 302 quid enim puero -rre potest plus ... natura? PLIN. epist. 2, 13, 8 iuveni quantum potui. SVET. Cal. 20 victoribus praemia. 55 agitatori Eutycho ... in comisatione quadam in apophoretis vicies HS (Nero 30). FRONTO p. 23, 16 N. multum mihi facetiarum -lit *Horatius*. APVL. flor. 15 p. 57 pleraque philosophiae *Pythagorae*. Plat. 1, 5 *deus* nihil indigens, ipse -ens cuncta. met. 2, 15 spolia populorum rursum -at mari pariter ac terrae. 5, 10 tam beatam fortunam conlatam (conlapsam *cod.*) indignae. 6, 16 pyxidem Proserpinae. CORP. X 1784, 11 (*a. 187*) vivae potius honoris -rre. VLP. dig. 5, 2, 25 pr. -rri oportet id quod donatum est. *cf.* AFRIC. dig. 35, 2, 88, 3. CORP. VIII 1828 qui inter cetera ⟨beneficia etiam⟩ ornamentum moenibus et salutem civibus perpetuam -erit. XI 3014 opus macelli solo et omni cultu suae rei p(ublicae) -lit. TERT. test. anim. 2 animam divinam et a deo -latam (*syn.* data). scorp. 5 vitam auferendo -rre (ENNOD. carm. 1, 14, 8 de morte vitam). spect. 21 gladiatori ... pilleum praemium -at. idol. 1 (*opp.* denegare). 18 honoris nomine. nat. 2, 13 bapt. 10 (*syn.* praestare). 17. pudic. 11 peccatoribus etiam Iudaeis venia -batur. anim. 2 *Hermotimo* mortuo templum -erunt. 35 spiritus vero et virtus extrinsecus -untur ex dei gratia. 37. 39. 43 (*opp.* ereptam). TER. MAVR. 157 cum dico 'vide', -lit i sonum priori. SOL. 1, 126 Claudiae principatum castitatis. PANEG. 10, 33 quantum boni prudentia excogitavit, benignitas et clementia -erunt. FILASTR. 150, 2 ipso domino tribuente atque -ente quaerentibus studiose. AVSON. 192, 23 Sallustio plus *famae* -ent libri tui quam consulatus addidit. FVLG. aet. mund. p. 154, 8 Manue filium divini nuntii enuntiatione -latum. RVFIN. hist. mon. 2 -lata est ei adversus daemones etiam virtus. 27 *al.* Adamant. 2, 5 laudem bonis (*syn.* retribuere). 4, 5 *al.* CLAVD. MAM. anim. p. 33, 8 nomen (VVLG. Phil. 2, 9 donavit). PRVD. c. Symm. 1, 623 ipse magistratum tibi consulis, ipse tribunal -lit auratumque togae donavit amictum. apoth. 287 et deus ... et gloria semper ille (*Christus*) fuit nec post sibi -lit, ut pater esset. *cf.* psych. 84 mihi -lit et sibi mansit. AVG. civ. 3, 9 hoc tam magnum bonum Romae vel Pompilio. 3, 19 (*syn.* donare). 4, 21. 4, 22 scientiam colendorum deorum Romanis. 7, 2 hoc idem beneficium feminae, ut. 7, 3 *etc.* MART. CAP. 1, 34 *Iuno Mercurio* matris gratiam -bat. OPTAT. 2, 2 p. 36, 14 in urbe Roma Petro primo cathedram episcopalem esse -latam. SACR. Leon. p. 332 apostolos ... quos *gregi tuo* -isti (*gloss.* praefecisti) ... esse pastores. ALC. AVIT. epist. 54 p. 83, 25 sedes illa *episcopalis* cui vos -lit caeleste iudicium. DRAC. laud. dei 1, 218 stellis ... loca -lit (*syn.* distribuit). Romul. 5, 196 -rre metus, adferre pavorem. CASSIOD. art. 4 p. 1208^{B} *Nicomachum* Latino sermone translatum Romanis -lit lectitandum. COD. Iust. de cod. confirm. 1 praefationibus nullum suffragium sanctioni -entibus. *seq.* ut, ne, *i. q. efficere*: SACR. Leon. p. 326. 327. ENNOD. epist. 4, 3 p. 99, 9 lacrimae -erunt mihi ut ... exsurgeres. opusc. 6, 12 p. 406, 8 ne. carm. 2, 20, 4 ne sitiat potans, -lit unda semel. *i. q. concedere*: ACT. lud. saec. Sept. Sev. 1, 24 qu⟨ae cum maior⟩ibu⟨s ante⟩a -erint, ⟨etiam temporib⟩us no⟨s⟩tris ⟨concesse⟩runt *dei*. TERT. apol. 13 hoc et aliis licuisse quod solis antiquitas -lit. IREN. 2, 20, 3 -lit credentibus in se super serpentes et scorpiones calcare. AVG. civ. 12, 13 si ei (*sc. deo*) -atur quamlibet magna ... numerositas temporum. ENNOD. epist. 1, 6, 1 p. 13, 20 aliis *provinciis deus* -lit triticeae segetis ope gratulari. CASSIOD. var. 11, 1, 11 pacem -lit laesus, quam aliis concedere noluit exoratus. *eodem sensu apud* ICTOS in *aliquem*: VLP. dig. 24, 1, 40 quod apiscendae dignitatis gratia ab uxore in maritum -latum est (LICIN. dig. 24, 1, 41 donare). PAVL. dig. 31, 68 per donationem in uxorem. 31, 87, 4 in unum filium amplissimas facultates donationibus -lit. PAPIN. dig. 10, 2, 32 modo si cetera quae non divisit *pater* in unum *filium* generaliter non -lit. 50, 8, 5 (3), 2 partem bonorum suorum donationis causa *in filium*. VLP. dig. 29, 1, 1 pr. plenissimam indulgentiam in milites. *cf.* PAVL. dig. 40, 9, 16, 3 in fraudem fisci in sinus eius *servi*. APVL. met. 1, 7 ipsas etiam lacinias ... in eam -li. *nota*: MARCELL. dig. 31, 50 pr. quia in posterioris quoque persona donatio -rtur.

2 *multum sim. conferre alicui*, ad *vel* in *aliquid, prodesse, adiuvare*: *cf.* GLOSS. II 447, 10 συνοίσειν confore (*l.* conferre?) expedire. CELS. 1 prooem. p. 8, 24. p. 9, 10 ad quod medicinae genus neque semper similitudo aliquid -rt; et si quando -rt, tamen .... p. 10, 24 plurimum. 3, 18 p. 99, 3 ad quietem animi tenebras ipsas -rre quid iudicabant. 3, 18 p. 101, 1 -rt aliquid ad somnum silanus iuxta cadens. 5, 26, 6. 6, 6, 1 p. 225, 11 *oculi* cum magnam partem ad vitae simul et usum et dulcedinem -ant. 7 praef. p. 262, 8 siquidem in morbum cum multum fortuna -at. 7, 3 per quae *medicamenta* cum caro producatur, plus tamen ... victus ratio eo -rt (*cf.* 7, 26, 2 p. 309, 21. 8, 11 p. 353, 12). 7, 22 ad generationem quicquam. 7, 29 p. 317, 13. 8, 10, 7 p. 351, 37. SEN. dial. 2, 1, 1 ad vitae societatem tantundem. 3, 20, 1 aliquid ad magnitudinem animi. 10, 15, 4 aliquid ad venerationem. nat. 2, 15 aliquid ad concitandum ignem. 3, 7, 3 his *omnibus* quid -ent pluviae? 4, 13, 2. 5, 11, 1 quare etesiae nos non adiuvent nec quicquam huic -ant causae. 6, 5, 2 plurimum ad inveniendum. 7, 25, 7 aliquid veritati. epist. 6, 6 plurimum enim alter alteri -emus (*ibid.* prodesse). 33, 6. 55, 8 non multum ad tranquillitatem. 65, 23. 73, 2. 78, 4. 88, 20 nihil nobis liberalia -unt studia? ad alia multum, ad virtutem nihil. nam et hae viles ... artes ... ad instrumenta vitae plurimum -unt, tamen ad virtutem non pertinent. 88, 28. 31. 92, 17. 98, 7 in hoc ipsum tibi plurimum -et fiducia. COLVM. 1, 1, 7 non minimum professioni nostrae -lit Hesiodus. 1, 3, 3 multum -rre agris iter commodum. 1, 5, 4 ad aestatum temperandos calores et amoenitatem locorum plurimum -unt salientes rivi. 1, 8, 19 multum augendo patrimonio. 1, 9, 1. 2, 2, 23. 3, 2, 3 *al.* LVCAN. 6, 231 -ura meae nil sunt iam volnera morti. PLIN. nat. 11, 237. 20, 49 *al. et passim. nota* 19, 1 vere intellegentibus non minus -unt rura deprehendendo caelo quam sideralis scientia agro colendo. 20, 263 -rre aliquid, ut mares gignantur. 22, 102 concoctioni plurimum -rre senibus et feminis. 34, 65 statuariae arti plurimum traditur -isse *Lysippus* capillum exprimendo (35, 58 picturae. 35, 67. 79). QVINT. inst. 1 prooem. 6 aliquid oratori futuro. 1, 1, 6 Gracchorum eloquentiae multum. 1, 8, 7 plurimum ad eloquentiam. 2, 5, 1 *al.* 3, 6, 7 aliae *quaestiones* adductae extrinsecus, aliquid tamen ad summam causae -entes velut auxilia quaedam. 10, 1, 1 ad quam (*sc.* facilitatem) scribendo plus an legendo an dicendo -atur, solere quaeri scio. 10, 7, 26 in alia plus prior *exercitatio* -rt, vocis firmitatem, oris facilitatem. decl. 333 p. 312, 8 otium quo plurimum studiis -rtur. 337 p. 328, 27 fortasse etiam -erint ista detrimenta deliciis tuis. FLOR. epit. 1 praef. 3 non nihil ad admirationem principis populi. CORP. XIV 3014 voluptatib(us) et utilitatibus populi plurima. EDICT. Diocl. 1, 12 ut quod ... humanitas ipsa praestare non potuit, ad commune omnium temperamentum remediis provisionis nostrae -atur. VVLG. Ioh. 22, 3 quid prodest deo ... quid ei -rs, si (ὠφέλεια). sap. 5, 8 (συμβέβληται). AVG. civ. 22, 28 quid ad veram resurrectionis fidem vel Plato ... vel etiam Varro -rre sibi potuerint. SALV. gub. 5, 4 quid -unt frenetico silentio? (*syn.* iuvare, prodesse). *nota absolute positum*: IVV. 14, 223 brevior via *ad mortem* -et illi (*sc. nurui*). TAB. devot. Audollent 230a, 11 coge illa(m) me amare, mihi -rre ad meu(m) desiderium. *cf.* MACR. sat. 7, 2, 14 plurimum illi -isse (*fere i. q. morem gessisse*). *omittitur dativus*: COLVM. 2, 10, 27 id enim multum -rt. PLIN. nat. 14, 70 nihil senecta -ente. 17, 49 plus pulvis ibi quam sol -et. 19, 117 aliquid. 19, 134 *al.* 19, 83 incipiente incremento -rt alterna folia circumobruere. QVINT. inst. 1, 8, 8 *al.* IVV. 8, 93 quid damnatio -rt? 10, 265. PS. APVL. herb. 23 cyathos IX bibat: -rt.

F *consumere, vertere*: **1** *afferre, uti*: in *aliquid*: L. CRASS. or. frg. Cic. de orat. 2, 225 quicquid est vocis ac linguae, omne in istum turpissimum quaestum -isti (CIC. Quinct. 11 vocem in quaestum). RHET. Her. 4, 31, 42 ut ab usitata verborum potestate recedatur atque in aliam rationem cum quadam venustate oratio -atur. CIC. inv. 1, 41 inprudentia in purgationem -rtur. 2, 8 quae commode dici videbantur in suas artes. 2, 44 quandam in commune mediocrem intellegentiam. 2, 49 omnia ornamenta elocutionis ... in communes locos. 2, 158 in meliorem partem vocabuli -antur et honesta nominentur. part. 10 exornatio in laudationes maxime -atur. Manil. 49 tantum boni ... in rem publicam conservandam. leg. agr. 2, 61 aequum est praedam ac manubias suas imperatores non in monumenta deorum immortalium neque in urbis ornamenta -rre, sed ad decemviros ... reportare. Pis. 64 in cuius (*sc. plebis*) tu infamiam ea quae ... egeras, -isti. Rab. Post. 45 nihil profudisti, nihil in libidinem -isti. Cluent. 151 omnem illam acerbitatem proscriptio-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

nis suae ... in hanc unam quaestionem. Phil. 10,16 quicquid habuit virium, id in eorum libertatem defendendam. rep. 1, 37 si animum quoque -isti in istam rationem et quasi artem. nat. deor. 2, 168 eam ... facultatem disserendi potius huc. off. 1, 19 nimis magnum studium multamque operam in res obscuras atque difficiles (1, 29 nihil -unt in *vitae societatem* studii, nihil operae, nihil facultatum. ad Q. fr. 2, 13, 2 omnia mea studia in istum unum. SEN. epist. 95, 60 in haec sola. PLIN. epist. 4, 15, 13 in eundem iuvenem studium nostrum). CIC. Lael. 70 *ingenium* in proxumum quemque. epist. 1, 9, 2 in te fractam illam et debilitatam vim suam (COLVM. 4, 6, 1 nec patiamur plus quam in unam materiam vires et omne alimentum -rre *vitem*). 15, 2, 8 tantam curam in eius salutem diligentiamque (16, 4, 4 in valetudinem tuam. off. 2, 2 omnes meas curas cogitationesque in *rem publicam*). Att. 13, 22, 4 id in hanc rem. Ov. trist. 3, 5, 29 quaeque tibi linguae facundia *est*, -r in illud, ut doceas. Pont. 1, 6, 48 -r et in votum tu quoque verba meum. LIV. 29, 10, 7 in eiusdem spei summam -bant P. Scipionis velut praesagientem animum. SEN. dial. 9, 3, 5 si tempus in studia -as quod subduxeris officiis (10, 3, 5. 10, 7, 9. PLIN. paneg. 82, 9 in aleam, stupra, luxum). QVINT. inst. 1, 10, 18 *impendia* in educationem. GELL. 18, 1, 15 haec atque alia quaedam minuta magis et nodosa ... in suam uterque sententiam -bant. ARNOB. nat. 4, 28 speciem vitiositatis ... in convicium numinum. VAL. dig. 50, 8, 6 (4) pecuniam eo legatam in id, quod maxime necessarium municipibus videatur, -rre permittitur (*syn.* convertere). AVSON. 325, 83 natique in crimina -rt dedecus ipsa *Venus* suum. AQVILA rhet. 44 p. 36 ἐπιβολή praestat vim orationi, pluribus verbis in eandem -rem collatis (*v. l.* collocatis) non idem significantibus. ad *aliquid*: CIC. Manil. 9 omne reliquum tempus non ad oblivionem veteris belli, sed ad comparationem novi -lit. Catil. 4, 16 quantum potest ad salutem. Lig. 1 omnis oratio ad misericordiam tuam -enda est (part. 15 perorationes ad misericordiam). Marc. 18 omnem spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam. Brut. 175 praestantissimum ingenium ad summam iuris civilis ... scientiam. Arch. 19 omne studium atque omne ingenium ad populi R. gloriam laudemque celebrandam (Cluent. 153 sua studia ad honores petendos. de orat. 1, 211 ad rem publicam moderandam usum et scientiam et studium suum. Att. 4, 1, 1 rep. 1, 30. VAL. MAX. 9, 1, 3 omne studium ad curiosiorem sui cultum). de orat. 1, 3 quantum res publica tribuet otii, ad scribendum. rep. 1, 33 hae feriae nobis ad utilissimos rei publicae sermones potissimum -antur. fin. 4, 8 ad id explicandum disputationem omnem. 5, 6 nos ... omnes omnia ad huius adulescentiam -amus, in primisque ut ... impertiat (de orat. 2, 332 omnia ... ad mentes iudicum quam maxime permovendas). off. 1, 120 ad naturae suae non vitiosae genus consilium vivendi omne. 1, 145 ad nostras utilitates officia antea -lata. 1, 156 otium suum ad nostrum negotium. *ibid.* ad hominum utilitatem suam prudentiam intelligentiamque. Att. 7, 1, 2 omnem tuum amorem ... -r ad eam curam ut. epist. 4, 3, 4 omnem meam curam atque operam ad philosophiam. 10, 1, 3. 10, 12, 5. 16, 15, 1 ingenium tuum ... -r ad te mihi tibique conservandum. BELL. Hisp. 31, 3 parem virtutem ad bellandum. NEP. Epam. 7, 5 hanc *legem* cum rei publicae conservandae causa latam videret, ad perniciem civitatis -rri (-rre *codd.*) noluit. BELL. Alex. 9, 1 ut ... ad fodiendos puteos animum -ant (VELL. 2, 115, 1 Caesar ad alteram belli Delmatici molem animum atque arma -lit). COLVM. 6, 36, 2 ut *equa* ad fetum non solum corporis bona, sed et ingenium -at. VAL. MAX. 8, 7 ext. 4 omnia temporum momenta ad percipiendam ... doctrinam. PLIN. nat. 11, 126 *cornua* multas alias ad delicias. MART. 11, 10, 1 -lit ad saturas ingentia pectora Turnus; cur non ad Memoris carmina? PLIN. epist. 7, 28, 3 ad alios hanc sinistram diligentiam. TAC. ann. 3, 72 hostiles exuvias ... ornatum ad urbis et posterum gloriam -rre. APVL. met. 9, 3 opinionis variae terminum ad explorationem -unt. VLP. dig. 26, 10, 3, 16 pecuniam ad praediorum emptionem. *c. dativo*: SCAEV. dig. 50, 4, 5 magnam partem patrimonii ei rei. *nota cum solo obiecto i. q. adhibere*: GRATT. 74 gratia quae vires fallat -lata ferinas. STAT. silv. 2, 1, 6 cum iam egomet cantus et verba medentia saevus confero (*ed. pr.*, consero *codd.*), tu planctus ... mavis. GELL. 15, 22, 2 *dux* somnium simulabat et falsas religiones -bat, si quid istae res eum ... adiutabant.

2 *in alium statum transferre*: PLAVT. Amph. 478 eam seditionem illi in tranquillum -et *Iuppiter*. Curc. 28 ita tuom -rto amare ... ne ... tibi sit probro. TER. Eun. 742 si *verba* ad rem -entur (DON. hoc est: agere quod dicebat aggressus est). AMM. 15, 1, 2 omni placendi studio in adulationem. *cf.* 16, 2, 6. PALLAD. 1, 12 ut quanta latitudo vel longitudo fuerit, in unum computetur et eius medietas in altitudinem -atur. *de metamorphosi*: Ov. met. 4, 278 *Daphnidem* nymphe ... -lit in saxum. 9, 348 Lotis in hanc (*lotum*) nymphe ... -rat versos ... vultus. 12, 145 corpus album in volucrem.

derivata: collatio, collator, collatus; collaticius, collativus. conferentia. *L.*

cōnfertim *adv.* *a* confertus. SALL. Iug. 50, 5 non -m neque in unum se recipiebant. LIV. 21, 8, 9 quo acrius et -m magis utrimque pugnabant. 31, 43, 3 quia non excedunt temere ordinibus suis, sed -m et pugnant et cedunt. STAT. Theb. 6, 261 illic -m (*BGHbrc*, conferti *al.*) ... bellatrix sedere cohors. COMM. apol. 851 tunc inde confertim (*MP*[1], confestim *Lbv*) motus senatus ab illis. *comp.* cōnfertius: AMM. 19, 6, 9 manipulos -ius invadentes sustinere non possent. 20, 7, 6 sagittarum nimbi stantes -ius perforabant. 24, 1, 2 cornu laevum ducendum -ius per plana camporum. 24, 7, 7 aliquotiens -ius resistentes. 27, 1, 3 -ius agmine in unum coacto.

cōnfertus *v.* confercio *p. 171, 72.*

cōnferva, -ae *f.* [*cf. c.* 2. confervere. *Th.*]. GLOSS. III 557, 37 sinfitus conserva (*cf.* 621, 58). PLIN. nat. 1, 27, 45 -a. 27, 69 -a appellata a conferuminando, spongia aquarum dulcium verius quam muscus aut herba, villosae densitatis atque fistulosae. PS. THEOD. PRISC. add. p. 301, 5 radicem herbae -ae tunde. PS. APVL. herb. 60 nomina et virtutes herbae consolidae. Graeci xylophyton, symphyton, anachylin, anazelitin, Democritus haemostasin, Latini conserbam, consolidam, inulam rusticam, Galli alum. *cf.* DIOSC. 4, 9 p. 175 Wellm. κονφέρβα. *v.* confirma.

cōnfervēfacio, -ere [*cf. c.* confervere, confervescere *et c.* fervefacere. *Th.*]. LVCR. 6, 353 *fulmen* dissolvit ... facile aes aurumque repente -it. VITR. 7, 14, 1 violam aridam coicientes in vas cum aqua, -unt (*Rose*, confervere faciunt *codd.*) ad ignem.

1. cōnferveo, -ēre [*a* con *et* fervere. *Th.*]. *i. q. una fervere.* VITR. 7, 14, 1 *v. l. 20.* PALLAD. 1, 35, 13 urina bubula et amurca aequaliter mixta -eant (cum ferveant *V*).

2. cōnferveo, -uī, -ēre [*cf. c.* conferva, ferumen, feruminare *q. v. Th.*]. *i. q. coalescere.* CELS. 8, 7 duae partes eius temporis, intra quod quaeque ossa -ent. 8, 10, 1 quo (*tempore*) quodque os -et. 8, 10, 7 solent tamen interdum transversa inter se ossa -ere. *ibid.* in quando vero ossa non conferbuerunt.

cōnfervēsco, -uī, -ere [*a* con *et* fervescere. *Th.*]. VITR. 2, 5, 2 *lapis* umore penetrante in foraminum raritates -it. 2, 6, 4 calida umoris ieiunitas aqua repente satiata communibus corporibus latenti calore -it. 5, 3, 2 aer conclusus curvatura neque habens potestatem vagandi versando -it. 7, 11, 1 aes et ea harena ab ignis vehementia -endo cum coaluerint. COLVM. 12, 23, 1 dum -at vinum. PLIN. nat. 18, 302 alii omnino pendente tabulato extenuari granum arbitrantur et si tegulis subiaceat, -ere. *translate*: HOR. sat. 1, 2, 71 mea (*sc. mutonis*) cum -uit (*scribitur* conferbuit) ira.

cōnferumino, āre *a* con *et* feruminare. PLIN. nat. 27, 69 conferva appellata a conferuminando.

cōnfessim GLOSS. II 383, 27 ὁμολογουμένως, sane, enim vero, confessim (*Funck, Archiv VII 494.* confectim *vel* confesso *codd.*).

×cōnfessio, -ōnis *f.* *a* confiteri. *de* i *correpta v.* GRAMM. suppl. 68, 30. GLOSS. ὁμολογία (*cf.* HIER. in Ezech. 14, 46 p. 578), ἐξομολόγησις. *legitur inde a* CIC.

A ***sensu profano*: I** *per verba*: **a** *generaliter*: **1** *absolute*: CIC. inv. 1, 54 quoniam taciturnitas imitatur -em. 2, 101 loci ... communes: accusatoris in -em. Verr. 4, 165 turpis enim est et periculosa -o. Rab. perd. 19 quam a me graviorem -em ... expectas? Sull. 51 quod turpitudinis in -e *solet esse*. Mil. 15 qui non poenam -i, sed defensionem dedit. 81. 83. TIRO Gell. 6, 3, 15 quae deinde Cato iuxta dixit, ea -em faciunt, non defensionem. LIV. 24, 17, 8 Poenus, tacita etiam -e victus, castris se tenuit. 36, 45, 6 -em victis satis expresserunt (SEN. clem. 1, 1, 7 epist. 82, 7. SVET. Galba 10 AMM. 29, 2, 11 AVG. civ. 10, 9. *cf. p. 189, 23. 51. 83. 190, 4. 24*). SEN. contr. 7 praef. 3. 7, 8, 10. 10, 2, 6 silentium videtur -o. contr. exc. 8, 1 non est -o nisi cum accusator eruit, negat rea, tortor expressit. *ibid.* -o conscientiae vox est. -o coacti et quae fecit agnoscentis vox est. SEN. dial. 5, 1, 2 alios -o, alios pudor coepto deiecit. 12, 18, 5 ad -em eos veram etiam invitos compulisset (SVET. Claud. 15). benef. 1, 1, 4 cum sit in ipsis crimen, qui ne -e quidem grati sunt. clem. 1, 1, 8 multa illos cogunt ad hanc -em. epist. 53, 6 *febris* etiam duro et perpessicio -em excipit (excutit *Haase*). 82, 19 ad -em perductus (LACT. inst. 3, 13, 14). PS. SEN. mor. 94 locum tenet innocentiae primum -o; ubi -o, ibi remissio irae. CVRT. 6, 11, 40. PLIN. nat. 22, 103 extera corporum indubitatas -es habent. QVINT. inst. 4, 2, 8 -o verecundior est quam expositio. 4, 2, 47 simplex ... et undique praecisa non tam narratio vocari potest quam -o. 4, 2, 69. 4, 2, 77. 5, 13, 8. 6, 3, 87. 6, 5, 10. 7, 1, 29 nec solum premere -em, sed partiendo multiplicare. 9, 2, 13 ut -em praecedat defensio. 9, 2, 14 pro -e est. 11, 1, 52 sunt quaedam actiones in satisfactione, deprecatione, -e positae. 11, 3, 86 decl. 272 p. 114, 26 *al.* 314 p. 233, 27 ego ... -em existimo qualemcumque contra se pronuntiationem. TAC. hist. 3, 75 ann. 1, 75. 14, 11. 15, 67. PLIN. epist. 4, 11, 11 ad -em confugeret. 8, 18, 3 se ... ipsos ... turpissimis -bus produnt. IAVOL. dig. 11, 1, 14, 1 -es ita ratae sunt, si id, quod in -em venit, et ius et naturam recipere potest (CAEL. AVR. chron. 5, 2, 35 tum necessitate coacti augmenti temporibus in -em veniunt aegrotantes). PAVL. dig. 11, 1, 13 pr. falsae -es. ITALA Ios. 7, 19 (Lucif. non parc. 3) da -em (VVLG. confitere) et indica mihi, quid feceris. PS. QVINT. decl. 7, 11 gratiam -is ante tormenta consumpsi. 16, 3. TERT. nat. 1, 2 nocentes ..., si admissum negent, tormentis urgetis ad -em, Christianos vero sponte confessos tormentis comprimitis ad negationem. quae tanta perversitas, ut -i repugnetis ...? 1, 3. 18 linguam suam pastam expuit, totum eradicatae -is ministerium. 1, 20 simulata -o. pudic. 22. PS. CIC. epist. ad Oct. 7 erranti medicina -o.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

PORPH. Hor. ars 435 protrahere ad -em. PANEG. 11, 17 secundum ... -is tibi gradum debeo. 12, 43 ad primam tuam vocem nefario pectori excussa -o est. LACT. mort. pers. 15, 2 sina ulla probatione aut -e damnati. IVVENC. 3, 688 traheret -o culpam. IVL. RVF. rhet. 8 p. 40, 31 ut -em praecurrat defensio. DON. Ter. Hec. 382 ut adversus pudorem conscientiae voce et -e duraret. HIL. in Matth. 12, 11 pudorem -is suae maiore perfidiae scelere declinant. AMM. 14, 9, 5 turpi -e firmavit. 28, 6, 28 torto Caecilio aperta -e cognovit. AMBR. in psalm. 37 enarr. 14 plurimum suffragatur reo verecunda -o. HIER. epist. 48, 20 ingenua et verecunda -o est, quo ipse caveas id in aliis praedicare. AVG. serm. ed. Mai 5, 1 humani iudicii est ... urgere poenis ad -em, cogere inconfessum. SIDON. epist. 1, 7, 10 repetita -e. HIST. Apoll. 50 sub testificatione -e facta et addita vera ratione.
2 *cum gen. subi.*: CIC. Tull. 2 quod ... *non* apertius oratione mea fieri *potest* quam ipsorum -e factum est. 36. Verr. 3, 153 ipsius quoque -e (Cael. 66). 6, 103 illorum -em, testificationem suam, tabellas sibi nullo adiumento futuras. Caecin. 3 nostrae causae spes erat posita in defensione mea, nunc in -e. Mur. 14 Mil. 65 *al.* LIV. 30, 35, 5 -e ... Scipionis omniumque peritorum. 34, 62, 10. VELL. 2, 43, 4 omnium -e senatus princeps. SEN. dial. 10, 17, 3 benef. 5, 3, 1 nat. 2, 48, 1 COLVM. 4, 11, 3 PLIN. nat. 9, 16. 14, 44 ille aevi -e optimus ac sine aemulo agricola. 35, 67. QVINT. inst. 6, 3, 9 nec vultus modo ac vocis exprimit -em. 11, 3, 173 velut deficientis dolore et fatigatione -o. decl. 265 p. 83, 20. 270 p. 104, 26. 314 p. 236, 20 -o quaedam nocentis animi. TAC. ann. 14, 62. 15, 73. FLOR. epit. 2, 6, 53 haec fuit illius viri non sine praesagio quodam fati imminentis prima -o. 2, 6, 54. 60. APVL. apol. 51. 52 Ascl. 23. PS. QVINT. decl. 9, 15 -e longi silentii. VOPISC. Aurelian. 9, 3 communi totius exercitus -e. ARNOB. nat. 1, 56. PRISCILL. tract. 1, 37 p. 31, 8 non solum apparentiae, sed verborum -bus credens. AMM. 24, 6, 14. 27, 8, 9 RVFIN. hist. 2, 23, 20. COD. Iust. 5, 71, 8 precum tuarum -o. 9, 12, 8 pr. -bus testium aut propriis. *cum gen. subi. et* de: CIC. Verr. 4, 142 Apronii de isto non modo -o, verum etiam commemoratio. Caecin. 104 illius -o de vi. PLIN. nat. 9, 18 ipsorum ... de somno piscium -o (*edd. vett.*, confesso *codd.*). APVL. apol. 82 -em mulieris de magia. *cum pron. possess.*: CIC. Verr. 2, 12 quo pacto suae -i possit mederi. 5, 104 omnibus in rebus urgetur -e sua. 6, 166 Catil. 3, 15. LIV. 28, 40, 11 sua ... -e. 34, 31, 9 vestra -e. PETRON. 81. TAC. ann. 1, 12 ut sua -e argueretur unum esse rei p. corpus. QVINT. inst. 8 pr. 18 hanc -em meam. MARCELL. dig. 39, 5, 20, 1 ut non possit suae -i obviare. VLP. dig. 42, 2, 6, 5 minorem a -e sua restituemus. PAVL. sent. 5, 5^A, 5 -em suam reus in duplum revocare non potest. dig. 22, 3, 25, 4 tunc enim stare eum oportet suae -i. LACT. inst. 1, 7, 9 sua -e. **3** *cum gen. obi.*: CIC. Verr. 4, 176 mala est haec ... ac potius perdita maximorum peccatorum, huius autem et iniquitatis et inertiae -o, non defensio criminis. Cluent. 148 neque haec tua recusatio -o sit captae pecuniae, sed laboris ... declinatio. Sest. 145 -es communis exitii. Mil. 15 etiam in -e facti iuris tamen defensionem suscipi posse. 23 omnis -o facti. ac. 1, 44 ad -em ignorationis. div. 1, 33 -e errati sui. Att. 1, 17, 9 turpis postulatio et -o temeritatis. LIV. 21, 18, 5 ab nobis ... -o culpae exprimitur (37, 1, 3 -em magis noxae quam responsa exprimentium. 37, 13, 7. 37, 31, 5. SVET. Tib. 19 expressa -o est cogitati facinoris. LACT. inst. 3, 14, 21). LIV. 22, 29, 2 victoriam hosti extorqueamus, -em erroris civibus (VELL. 2, 39, 3). 36, 27, 6 -em iis culpae magis profuturam. SEN. suas. 5, 4 -o servitutis est iussa facere. VELL. 2, 90, 1 Dalmatia ... ad certam -em pacata est imperii. VAL. MAX. 5, 1 ext. 3 simplex veritatis -o. 5, 2, 5 accepti beneficii -em. 8, 1 absol. 12 crimen libidinis -o intemperantiae liberavit. CELS. 5, 26, 1 -e promptae rei. 8, 4 simplex veri erroris -o. SEN. dial. 5, 5, 8 ultio doloris -o est. benef. 3, 15, 3 o turpem humani generis et (*del. Erasm.*) fraudis ac nequitiae publicae -em. nat. 1 praef. 3 -o erroris. epist. 70, 7 turpi infirmitatis -e. 71, 30 ad -em servitutis adducimur (108, 12 ad -em veritatis. HIL. ad Const. 2, 3). PS. SEN. mon. 93 proximum ab innocentia locum tenet peccati verecunda -o. QVINT. inst. 2, 11, 2 inscitiae. 4, 2, 73 si -em culpae meae exigitis. 11, 1, 76 paenitentiae -o et satisfactio culpae. decl. 324 p. 277, 20 ad -em sacrilegii. TAC. ann. 2, 33 -o vitiorum. APVL. apol. 91 nec debere doctrinae instrumentum et eruditionis memoriam pro -e criminis haberi. TERT. nat. 1, 2 ad -em singulorum scelerum (*opp.* negatio). anim. 2 quae penes nos apocryphorum -e damnantur. PANEG. 7, 4 accipe, imperator, non ancipitem nostrorum sensuum -em. VOPISC. Aurelian. 31, 4 -em inmanissimi furoris. HIL. in psalm. 135, 3 -o ... erroris professio est desinendi. desinendum ergo a peccato est ob quod peccati coepta -o est. AMBR. inst. virg. 4, 27 erroris igitur medicina -o est. AVG. civ. 7, 26 quid est nisi crimen deorum, immo vero -o daemoniorum et deceptio miserorum. *cum gen. subi. et obi.*: GELL. 6, 3, 24 quod erat procul dubio opinionis suae professio, non Rhodiensium culpae -o. LACT. inst. 3, 411 -emque ignorantiae clarorum philosophorum. *cum praep.* de: CIC. epist. 8, 8, 2 stultissimas ... de se, nefarias de patre -es. VAL. MAX. 9, 5, 4 superba de senatore, inpotens de occiso -o. GELL. 15, 13, 11 aeris, de quo facta -o est.
4 *cum acc. c. inf.*: LIV. 42, 47, 8 cui -o expressa sit se neque arte neque casu ... esse ... superatum. PLIN. nat. 31, 3 iusta (*edd. vett.* victa *vel* urta *codd.*) -e omnes terrae quoque vires aquarum esse beneficii. QVINT. inst. 11, 1, 44 illa Ciceronis -e non modo se animo commoveri. LIV. 28, 8, 5 -em se hostium habere nequaquam pares esse sibi. *cum interrog. indir.*: LIV. 26, 16, 13 -o expressa hosti, quanta vis in Romanis ... esset.

b *speciatim*: **1** *figura rhetorica*: QVINT. inst. 9, 2, 17 quaedam -o, ⟨ut⟩ pro Rabirio Postumo, quem sua quoque sententia reprehendendum fatetur, quod pecuniam regi crediderit. 9, 2, 51 -o nihil nocitura. CHAR. gramm. I 285, 17 per -em tam quam suum crimen -entis, cum oratio increpans alterum prodit. **2** *i. q. theorema*: AMBR. Abr. 2, 11, 80 non cybos geometricae nec tetragonum numerum philosophiae nec -em ut aiunt Pythagoricam ... cura discutimus inani. **3** *i. q. promissio*: HIER. epist. 129, 6 terram -is. COD. Iust. 4, 29, 23, 2 nisi ... accipiant homines a muliere pro aliis -em. 4, 29, 25 pr. si quis ... dotem vel pollicitus sit vel spoponderit ..., compellatur suam -em adimplere. *cf.* ITALA lev. 22, 21 (Wirc.) quicumque obtulerit munera sua secundum omnem -em suam (διαστείλας εὐχήν. VVLG. votum solvens). deut. 12, 6 (Lugd.) adferetis -es vestras (ὁμολογίας, VVLG. vota). **4** *i. q. professio*: COD. Theod. 9, 16, 4 *a. 357* augurum et vatum prava -o conticescat.

II *per facta*: LIV. 1, 45, 2 ea erat -o caput rerum Romam esse. 2, 7, 7 -emque factam populi quam consulis maiestatem vimque maiorem esse. 3, 28, 10 ut exprimatur ... -o subactam domitamque esse gentem, sub iugum abituros. 9, 2, 14 sua ipsi opera laboremque inritum ... cum miserabili -e eludentes. 21, 40, 2 -em cedentis ac detractantis certamen pro victoria habui. 30, 32, 7 Scipio *referebat* Hispanias et ... -em hostium, quod .... SEN. epist. 73, 9 interdum ... solutio est ipsa -o. APVL. apol. 20 quae quidem vera -o est paupertatis. 67 altera res est de epistulis eius quam -em magiae putant. TERT. spect. 22 quanta -o est malae rei! FIRM. err. 3, 5 cum dii vestri infirmitatem suam vobis cotidianis -bus prodant. IVST. 6, 6, 10 qui ... per praeconem corpora interfectorum ad sepulturam poscit (hoc est enim signum apud Graecos victoriae traditae), qua -e contenti Thebani signum parcendi dedere.

B ***sensu ecclesiastico***: **I** *peccatorum, i. q.* ἐξομολόγησις: TERT. paenit. 8 tantum revelat -o delictorum, quantum dissimulatio exaggerat. -o enim satisfactionis consilium est, dissimulatio contumaciae. 9 is actus qui magis Graeco vocabulo exprimitur et frequentatur, exomologesis est, qua delictum domino nostrum confitemur, non quidem ut ignaro, sed quatenus satisfactio -e disponitur, -e paenitentia nascitur. bapt. 20 cum -e omnium retro delictorum. pudic. 6 David Vriae caedem cum causa eius moechiae -e purgavit. COMM. instr. 2, 8, 4 non fiet in vacuum confessio (confusio *plerique codd.*) culpae proinde. LACT. inst. 4, 30, 13 illam esse veram *ecclesiam*, in qua est -o et paenitentia. HIL. in psalm. 2, 17 iram ... hanc futuram paenitentiae -e fugiebant. 2, 22. 61, 6 nihil occultum, nihil clausum, nihil obligatum sub dei -e in corde retinendum est. FILASTR. 156, 1 post -em populi peccatoris ac precem. AMBR. in psalm. 37 enarr. 42 interioris cordis -o. 57 peccatorum morbus dum tegitur, inardescit; si -bus proditur, evaporat. HIER. epist. 77, 4 humili -e peccatorum (*opp.* superba iactatione virtutum). SEVERIN. doctr. p. 128 -o peccati initium salutis est. AVG. lib. arb. 3, 2, 5 velociores sunt ad excusationem quam ad -em peccatorum suorum. contin. 5, 13 verax -o peccatorum (*opp.* fallax defensio). in psalm. 50, 12 noli opponere obicem defensionis, sed aperi sinum -is. BACHIAR. repar. laps. 8 cicatrices criminum -is satisfactione sanavit. PROSP. in psalm. 143, 5—7 accensi cordis vaporem cum lacrimis -is emittent. GREG. M. epist. 1, 25 qui ... cum condescensionis suae patientiam abluendis proximorum -bus (*i. peccatis confessis*) praeparant. *nota*: AVG. conf. *tit.* -um libri tredecim (*qui pertinet etiam ad II et IV*).

II *fidei confessio, praecipue ea quae ad iudices paganos atque in tormentis fiebat, martyrium, deinde i. q. doctrina, fides confessa*: ITALA I Petr. 3, 15 (Priscill. tract. 1, 1) parati semper ad -em omni poscenti nos rationem de fide et spe quae est in nobis (ἀπολογίαν, VVLG. satisfactionem). TERT. scorp. 8 illa (*mors*) quae in ipso (*deo*) aditur ex testimonio religionis -is pro iustitia et sacramento (pudic. 22). 9 manifesta ... definitio et ratio est tam -is quam negationis etsi dispositio diversa est. *ibid. sexies.* 10 ergone et finis in caelis et passio et occisio et prima -o? *ibid.* siquidem -o a persecutione deducitur et persecutio a -e finitur. *ibid.* interrogationis et -is caelestis. *et saepius.* 12. adv. Marc. 4, 28 ut subiungeret sustinendam -em. pudic. 22. PRAEF. bibl. monarch. in Luc. Lucas ... Paulum secutus usque ad -em (passionem *nonnulli codd.*) eius serviens deo sine crimine. CYPR. unit. eccl. 21 -o exordium gloriae est. epist. 21, 1 eis qui in -e Christi sunt constituti. *ibid.* cum essem et ego in tam florida -e. 25 dominicae -is gloria (VINCENT. LER. 17, 23 p. 26). PS. CYPR. rebapt. 11 si quidem dominus non nisi se ipsum in -em nobiscum hominibus deduci oportere dixit. PASS. Mar. Iac. 9 promptissima -e. COMM. instr. 2, 6, 3 destruitur martyr, cuius est -o talis. PS. LACT. mort. pers. 1, 1 gloriosa -e (16, 5 HIL. in Matth. 10, 26 SACR. Leon. p. 312). HIL. in Matth. 9, 10 cuius facti admirationem talis turbae est consecuta -o. 26, 5 circa quam et haereticorum et catholicorum eadem atque una -o est. 30, 3 ne mor-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tis quidem metu decessuros se de -e nominis sui (c. Const. 2). ad Const. 1, 6 Deus . . . non requirit coactam -em. 2, 4 in -e patris et filii et spiritus sancti. *ibid.* secundum -em baptismi. c. Const. 4 ut hoc -is meae in te atque in unigenitum tuum ministerium . . . explessem (HIER. epist. 65, 18 offerentes varia dona virtutum et -is in Christum. NICET. symb. p. 344, 7 haec est pia -o in deum). 4 ad -is religionem. 8 ut excludas et in peccato veniam et in -e martyrium. 25 probare eos id in se -bus suis praecipis quod ante damnaverant. trin. 6, 36 super hanc -is petram ecclesiae aedificatio est (GREG. M. epist. 4, 33). in psalm. 1, 9 cum per -em dei ab impietate discreti sint. 125, 6 cum gentes conversionem nostram . . . ex ignorantia dei in -em eius effectam admirabuntur. c. Aux. 3 -o divinae praedicationis. op. hist. frg. 15 depravatio fidei et simulata Christi nominis blasphema -o. OPTAT. 2, 25 p. 65, 4 a -e nominis dei delapsos. 3, 8 p. 91, 5 cum ad martyrium non sit transitus nisi per -em (p. 91, 18 si . . . nec martyrium sine Christi nominis -e esse potest. *cf.* HIER. epist. 108, 31 ALC. AVIT. epist. 6 p. 34, 33). VIGIL. TRID. ad Ioh. 1, 3 Alexander . . . parem -is ianuam reseravit. PRISCILL. tract. 1, 5 p. 6, 25 ad cuius rei testimonium accessit daemoniaca -o dicens: tu es Christus filius dei (2, 46 p. 38, 21). FILASTR. 61, 4 sub figura -is Christianae. 127, 5 de patre ita est credenda atque detinenda -o. 155, 7 credulitas hominum atque oris -o. AMBR. Noe 26, 97 quia sicut ore -o fit ad salutem (*cf.* VVLG. Rom. 10, 10), sic ore fit lapsus ad mortem. AMBR. c. Aux. 34 -o trinitatis . . . totius populi ore celebratur. HIER. epist. 7, 6 ad privatam gloriam publica haec accessit vobis et aperta -o (82, 5). 84, 4 et nostram et adversariorum -em teneant. 126, 1 lubrica et subdola, immo stulta -e. VVLG. II Cor. 9, 13 glorificantes deum in oboedientia -is vestrae. I Tim. 6, 12 confessus bonam -em. 6, 13 sub Pontio Pilato bonam -em. Hebr. 3, 1 pontificem -is nostrae Iesum. 4, 14 teneamus -em (10, 23 teneamus spei nostrae -em indeclinabilem). RVFIN. hist. 5, 3, 2 -em quam in amphitheatro confessus est (ἀγῶνα ὃν . . . ἤνυσεν). AVG. civ. 6, 8 hic morbus, hoc crimen, hoc dedecus habet inter illa sacra professionem, quod in vitiosis hominum moribus vix habet inter tormenta -em (20, 1 ALC. AVIT. c. Arr. 30 p. 15, 3. APRING. in apoc. 19, 9—10 testimonium Iesu catholicae -is est vera professio). COD. Theod. 16, 8, 23 (*a. 416*) constantia religiosae -is. VICTRIC. 7. 13 corpora nostra cum membris filii glutino perseverantis -is astringi. PS. PHOEBAD. fid. prol. p. 31^C tam catholicae -i, quam haereticae responsioni. SACR. Leon. p. 295 in -e virtutem et in passione victoriam contulisti (= 298. 300 *passim*). 331 apostolicae -is. PROSP. in psalm. 137, 1, 2 -o . . . religiosa veritatem et misericordiam dei praedicat. 143, 7, 8 quorum lingua a -e veritatis aliena est. ALC. AVIT. epist. 7 p. 36, 19 praecedit fides locutionem et sequitur -o credulitatem. ENNOD. epist. 2, 10 p. 50, 5 illis . . . , quos aut effusus sanguis albo curiae caelestis adscripsit aut clara -o. APRING. in apoc. 1, 11 ecclesiae catholicae canora -o. IVNIL. 1, 20 *opp.* negatione.

III *de martyrum sepulcris*: AVELL. p. 514, 12 (*a. 515*) -bus (intercessionibus o^2) sanctorum apostolorum Petri et Pauli vestrum regnum commendans. CASSIOD. var. 11, 2, 6 (*a. 533*) -es illas (*Petri et Pauli*) . . . Roma felicior in suis sinibus habere meruit. LIB. pont. p. 98, 3 ornavit de argento -em beati Petri apostuli. *al. saepissime. cf. W. Schultze, Archaeologie d. altchristl. Kunst p. 120.*

IV *laudis confessio, laudatio*: HIL. in psalm. 66, 6 invenimus . . . -em duplici ratione esse tractandam: esse unam confessorum peccatorum, ubi in deserto Iordanis confitebantur peccata sua, esse aliam laudationis dei. HIER. in Is. 38, 18—19 p. 474 hic -o pro laudatione ponitur. PROSP. in psalm. 104, 1 semper . . . invocationem debet praeire laudatio, quae hic dicta -o est. 110, 1 non semper -o peccatorum est, sed etiam laus dei devotione -is exprimitur. 137, 1 ad quem prophetica est directa -o, quae laudis est divinae, non indignationis humanae. -is enim nomine solet indicari -o paenitentis. sed hic manifestatur gratulatio laudatoris, quae toto corde profertur. HIL. in Matth. 11, 8 ad -em psallendi deo provocaverunt. 11, 11 digne superioribus dictis -o talis adiungitur. 12, 11 ut . . . Christi opera dei -e laudaret. 21, 5 hanc sibi a pueris atque infantibus . . . -is gloriam praeparatam. in psalm. 145, 1 cum Hebraeis sola 'alleluia' sit praelata -o. VVLG. I par. 16, 27 -o (δόξα) et magnificentia coram eo. I Esdr. 3, 11 concinebant in hymnis et -e (ἀνθομολογήσει) domino. 10, 11 nunc date -em (αἴνεσιν) domino deo. psalm. 41, 5 in voce exultationis et -is (ἐξομολογήσεως) sonus epulantis. 94, 2. 95, 6 -o et pulchritudo in conspectu eius. 99, 1. 4. 103, 1 -em et decorem induisti. 110, 3 -o et magnificentia opus eius. 146, 7. 148, 14 Sirach 17, 25. 26. 18, 28 et invenietti eam dabit -em. 39, 20. 47, 9 in omni opere dedit -em sancto. 51, 15 et collaudabo illud in -e. AVG. in psalm. 99, 16 non dixi: non est -o: erit enim -o laudis. civ. 17, 16 populi concurrentes ad eam -em laudis aeternae.

opp.: negatio, silentium.

cōnfessīvus, -a, -um *a* confiteri, confessus. CAPER gramm. VII 105, 9 confessiva fit vox ex duplici voce abnutiva.

×cōnfessor, -ōris *m. a* confiteri. **1** *de iis qui fidem aliaque ad religionem pertinentia confitentur*: TERT. scorp. 11 -is (confessuris *codd.*) imperat curam. adv. Prax. 26 -es et . . . negatores suos (AVG. serm. 326, 1 LEO M. serm. 4, 3). adv. Marc. 4, 28 -em confitebitur et negatorem negabit. *bis.* CYPR. unit. eccl. 21. epist. 10 *tit.* martyribus et -bus Iesu Christi domini nostri (OPTAT. 1, 13 p. 15, 15 persecutionis . . . tempestas, quae alios fecerit martyres, alios -es. 3, 8 p. 91 quomodo dicitis martyres, qui non fuerunt -es. HIER. epist. 3, 2 Aegyptios -es et voluntate iam martyres. BACHIAR. repar. laps. 14 ille . . . -um caput et martyrum. AVELL. p. 24, 9. PS. FVLG. RVSP. 60 triumphus martyris -is. *al.*). 81 p. 841, 9 quodcumque . . . sub ipso confessionis momento -r episcopus loquitur aspirante deo ore omnium loquitur. PASS. Mar. Iac. 6 p. 54, 3 -um singulae classes. LACT. mort. pers. *tit.* liber ad Donatum -em. 35, 2. 36, 7. HIL. in Matth. 4, 9 caelestis iustitiae -es. 11, 1 venturum ut praeitor nuntiavit, consistentem ut propheta agnovit, adeuntem ut -r veneratus est (AVG. serm. ed. Mai 46, 2 Iohannes praedicam fidem Christi, eius utique -r fuit, cuius praecursor advenerat). in psalm. 131, 4 primum filii dei -em. ITIN. Silv. 19, 1 cum episcopo vere sancto et monacho et -e. DAMAS. 12, 7 hic -es sancti quos Graecia misit *iacent.* AMBR. in Luc. 7, 128 ubi claritas angelorum est, illic -um violae, lilia virginum, rosae martyrum sunt. MAXIMIN. c. Ambr. 63 ego Vlfila episcopus et -r (GENNAD. vir. ill. 97 episcopus et -r publicus. *al.* SIDON. epist. 4, 18, 4 pontificis -isque Martini. CORP. V 6183 a, 13 pontifex sanctus -rque Dionysius). MAXIMIN. c. Ambr. 114 -es fidei (*opp.* negator). PS. AMBR. prec. 2, 19 martyrum preces deposco, qui pro veritate non dubitarunt sanguinem fundere. *ibid.* -um orationes expostulo, qui bella tentantis inimici, dum pie viverent in catholica pace, vel etiam haereticorum conflictationem diuturno certamine pertulerunt atque, ut verum dicam, longioris occultique martyrii palmas acceperunt. RVFIN. hist. 5, 28, 8 *gr.* ὁμολογητής. PAVL. NOL. epist. 18, 10 floridas -um purpuras. AVG. c. Iul. op. imperf. 1, 73 liberi -r arbitrii et dei conditoris. epist. 1, 10 sanctae paupertatis -r. 108, 18 agonisticis -bus vestris. 186, 39 germanissimus gratiae ipsius dilector et -r. VICTRIC. 28 -um animas munivit in certamine passionis. ORIENT. carm. app. 3, 42 credule -r tua vita hoc sanguine vivat. VICT. VIT. 1, 47 Christo solidante fortis effectus -r. LIB. pontif. p. 72, 4 qui vere catholicus et -r quievit. CASSIOD. inst. div. 19 -es ad martyrium usque perduxit *Cyprianus.* CORP. V 6186 baeati -es, comites martyrum. INSCR. christ. Rossi II p. 170, 26, 2 inclitus -r dei Damianus. CARM. epigr. 787, 2 -em talem genuere potentem. *de muliere*: VICT. VIT. 3, 33 Dagila, quae temporibus Geiserici multotiens iam -r extiterat.

2 *de iis qui peccata confitentur deo*: AVG. serm. 14, 2, 2 da mihi Zacchaeum . . . -em peccatorum. 67, 2, 2 si peccati -r revixit a morte. 67, 2, 3 -r voce dominica resuscitatus prodit. epist. 139, 1 iniquitatis.

3 *sensu profano*: HEGES. 1, 40, 9 -r ausi parricidalis. RVRIC. epist. 1, 2 p. 353, 20 culpae . . . spontaneum -em.

opp.: negator.

cōnfessōrius, -a, -um *a* confessor. *i. q. ad confessionem pertinens.* THEOPHIL. inst. Iust. 4, 6, 2 κομφεσσωρία ἀγωγή *ter.* VLP. dig. 7, 6, 5, 6 sicut fructuario in rem -am (-a P^bL^b) agenti fructus praestandi sunt. 8, 5, 2 pr. de servitutibus in rem actiones competunt nobis ad exemplum earum quae ad usum fructum pertinent, tam -a quam negatoria, -a ei qui servitutes sibi competere contendit, negatoria domino qui negat. 8, 5, 2, 1 haec autem in rem actio -a nulli alii quam domino fundi competit. 8, 5, 2, 3 in -a actione. 8, 5, 4, 5. 9, 2, 23, 11 hoc enim solum remittere actori -am actionem. 9, 2, 25, 1 -a in eos utilis actio danda est. *adv.* **cōnfessōriē.** THEOPHIL. inst. 4, 6, 1—2 *undecies.* GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357 A κομφεσσορίως· ὁμολογικῶς.

opp.: negatorius. *Burger.*

×cōnfestim *adv.* [*cf. c.* festinare. *Th.*]. GLOSS. εὐθέως, παραυτίκα, παραχρῆμα. continuo, exim, extemplo, mox, statim. ROMAN. Char. gramm. I 196 conpetenti festinatione; continuo et sine intervallo sed iugi festinationis studio pergentis. *legitur primum apud* NAEV. *et* PLAVT., *adamaverunt* LIV. (*72^{ies}*) COLVM. (*30^{ies}*) PLIN. nat. (*22^{ies}*) SVET. (*20^{ies}*) APVL. (*30^{ies}*). *rarissime apud poetas* (LVCR. SIL. *ternis locis;* PLAVT. *bis,* CATVLL. VERG. HOR. epist. LVCAN. OCTAVIA *singulis locis; deest apud* TER. TIB. PROP. OV. GRATT. GERM. MANIL. PHAEDR. SEN. poet. PERS. VAL. FL. MART. IVV.) *et apud scriptores primi p. Chr. saeculi usque ad Traiani aetatem* (CVRT. MELA *binis locis,* SEN. phil. GAIVS *singulis,* QVINT. *ter, deest apud* VITR. VELL. CENS. SEN. rhet. PETRON. TAC. PLIN. epist.). *saepius vero reperitur inde ab Hadriani temporibus.* *forma* cumfestim *traditur* FRONTO p. 39, 10 N.

sine mora, continuo, statim: NAEV. com. 48^b *et* 92^b confestim. CATO(?) Roman. Char. gramm. I 196, 3 (= Sall. hist. frg. dub. 5) †fessit ut nuntiis -m lugubribus (*quod interpretatus est Statilius Maximus* ordine et sine intermissione). *additur praecipue ad verba sequendi eundi movendi*: PLAVT. Trin. 798 abi ad thensaurum -m, clanculum. SISENNA Miles. frg. 6 -m secuta est. VARRO rust. 3, 17, 1 Appius -m surgit. CIC. Cluent. 28 Larinum -m exanimata venit (epist. 3, 7, 4. 15, 4, 7 POMP. Cic. Att. 8, 12 c, 1 CAES. Gall. 7, 70, 6 civ. 1, 39, 3 HIRT. Gall. 8, 33, 1 *al.*). Sest. 11 ad urbem -m incredibili celeritate advolavit (APVL. apol. 71 AMM. 15, 3, 9). Phil. 2, 77 -m ad eam deducitur (COLVM. 11, 1, 18 in valetudinarium -m deducat). 11, 26 qui-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

bus -m succurrendum est. inv. 1, 43 quae factum aliquid similiter -m aut ex intervallo solent consequi (inv. 2, 42. *cf.* VLP. dig. 43, 16, 3, 9 -m non ex intervallo possumus reppellere). ac. 1, 1 -m ad eum ire perreximus (epist. 15, 4, 2 ad exercitum mihi -m esse eundum. LIV. 7, 39, 17. 7, 5, 3 -m ad . . . tribunum pergit. VVLG. lev. 10, 5 -mque pergentes tulerunt eos). CIC. Att. 5, 20, 2 -m iter in Ciliciam feci (8, 11 d, 1). BRVT. Cic. epist. 11, 9, 1 sequar eum -m (11, 13, 1 NEP. Dat. 6, 4 LIV. 10, 16, 8. 24, 42, 2 *al.* AMM. 29, 6, 10; consequi: BELL. Afr. 79, 2. 85, 3 BELL. Hisp. 37, 2 LIV. 27, 20, 1; insequi: CIC Att. 7, 24 LIV. 33, 1, 6 CVRT. 4, 9; persequi: CIC. Att. 9, 2ᵃ, 3; subsequi: CAES. Gall. 4, 32, 2. 5, 18, 4. 6, 29, 5). LVCR. 4, 315 insequitur candens -m lucidus aer. CAES. Gall. 5, 40, 1 mittuntur ad Caesarem -m . . . litterae (mittere: BELL. Alex. 34, 2 NEP. Paus. 2, 5 LIV. 2, 15, 1. 9, 6, 6 *al.*; admittier: VERG. Aen. 9, 229; dimittere: CAES. Gall. 5, 39, 1 VVLG. Matth. 21, 3 act. 17, 10; praemittere: CVRT. 4, 12, 1 SVET. Iul. 31; permittere: BELL. Alex. 70, 7). CAES. Gall. 5, 44, 10 ad hunc se -m . . . convertit. civ. 3, 50, 1 se -m ad suos recipiebat (3, 76, 1). 3, 85, 4 -mque . . . copias educit (ducere: LIV. 5, 28, 9. 34, 21, 1. 37, 48, 3). 3, 111, 6 -mque . . . navibus milites exposuit (PANEG. 7, 18 -m navibus evolarent). HIRT. Gall. 8, 36, 6 -m cohortes . . . impetum faciunt (*cf.* LIV. 2, 53, 1 -m adgreditur. 9, 41, 15 ad certamen egit. 9, 43, 13 arma capere. 25, 9, 15 -m inrupit. 27, 46, 12 in aciem procedunt. 28, 14, 8). BELL. Hisp. 38, 5 -m tardabant ab accessu. LIV. 1, 51, 8 -m . . . concilium . . . advocatur (4, 1, 6. 3, 18, 2 -m convocato senatu. APVL. met. 4, 30 vocat -m puerum suum). 2, 51, 7 -m consul et ipse transit Tiberim (33, 36, 9). 2, 54, 2 paci externae -m continuatur discordia domi. 5, 37, 4 -m signis convulsis (7, 37, 6 signa mota). 33, 18, 19 si -m . . . Stratoniceam petissent (OCTAVIA 439 castra -m petam. SVET. Cal. 48 -mque urbem petit). COLVM. 2, 13, 1. 8, 5, 4. 9, 15, 6 -m . . . in priorem partem domicilii . . . se conferunt. SIL. 16, 69 avertit fuga -m dispersa per agros. QVINT. inst. 4, 2, 54 decl. 303 p. 194, 24. SVET. Claud. 37 -m . . . ad poenam raptus est (VVLG. II Macc. 6, 28 -m ad supplicium trahebantur). Nero 34. FRONTO p. 3, 14. p. 27, 12 N. APVL. met. 6, 21 Psyche vero -m Veneri munus reportat Proserpinae. 10, 12 itur -m magna cum festinatione. apol. 100 -m te . . . deseruit. AMM. 16, 12, 59 -m evasit (*cf.* 31, 8, 10 prorupit). 25, 2, 7 -m haruspices accersiti. VVLG. Dan. 3, 13 -m adducti sunt. II Macc. 10, 22 -m (παραχρῆμα) duas turres occupavit. Matth. 3, 16 (εὐθύς). 26, 49 (εὐθέως) *al.* MART. CAP. 6, 623 -m se in propinqui maris fluenta diffudit. *additur ad alia verba*: PLAVT. Merc. 68 rus rusum -m exigi solitum a patre. CIC. Catil. 1, 4 -m te interfectum esse. Phil. 5, 31 rem . . . sine ulla mora et -m gerendam. 5, 33 bello . . . decertandum est, idque -m (LIV. 3, 2, 7 ut -m dimicarent. PAVL. FEST. p. 225 pugnaturus). inv. 1, 30 ad unamquamque -m rationem accommodare. orat. 200 circumscribitur mente sententia -mque verba concurrunt. fin. 2, 61 esse moriendum. CATVLL. 64, 285 -m Penios adest. LVCR. 4, 189 suppeditatur enim -m lumine lumen (5, 283). CAES. civ. 1, 2, 8 refertur -m de intercessione tribunorum (LIV. 8, 18, 5). NEP. Epam. 4, 3 facis. HOR. epist. 1, 12, 9 ut te -m liquidus Fortunae rivus inauret. LIV. 1, 51, 1 -m Turno necem machinatur. 39, 11, 2 -m mulier exclamat (APVL. flor. 19 p. 95). 40, 12, 1 velut -m responsurus esset (SVET. Iul. 70) *saepe.* SEN. benef. 2, 5, 1 nihil -m, nihil semel faciunt. COLVM. 1 praef. 29 -m debemus ad otium et inertiam devolvi. 1, 8, 20 si tempestivum erit, -m, si minus, postero die fines oculis perlustrare *al.* LVCAN. 4, 434 -m temptare ratem. PLIN. nat. 2, 115. 2, 204 -m exspirasse (8, 77. 19, 110). 7, 23 -m canescere. 22, 80 -m ex aceto sedat (24, 170). 26, 130 si -m imponatur (27, 66) *al.* QVINT. decl. 358 p. 390, 25 HYG. astr. 2, 5 fab. 103 p. 95. SVET. Tib. 7 Augusti filiam -m coactus est ducere. 24 principatum, quamvis neque occupare -m neque agere dubitasset, . . . diu tamen recusavit. FRONTO p. 254, 16 N. -m tuo amore corripitur. *al.* DECRET. decur. Gab. (Corp. XIV 2795) 14 omnis summa . . . municipibus Tusculanis -m renumeraretur (*cf.* CORP. XIV 2793, 10 *Gabiis a. 169 p. Chr.* quae -m exigantur). PAPIN. dig. 31, 77, 15 -m an sub condicione. 36, 1, 57, 2 -m vel post tempus. 46, 1, 52, 2 -m an interiecto tempore. *al.* ITALA apoc. 4, 2 (cod. g) -m fui in spiritu (statim VVLG., *gr.* εὐθέως). VLP. dig. 38, 17, 2, 38 si . . . non -m aliorum nomina ediderit, punitur (38, 17, 2, 43 -m sic erit accipiendum ubi primum potuit). coll. Mos. 11, 7, 4 -m consumuntur vel certe intra annum debent consumi. *al.* PAVL. dig. 36, 2, 21 pr. praesens debetur (*legatum*) aut -m ad eum pertinet. COMM. apol. 851 -m motus senatus. AMM. 15, 1, 3 -m a iustitia declinavit. 30, 4, 17 omnes -m Marcianos appellari se fingunt. *al.* VEG. mil. 1, 13. VVLG. Is. 29, 6 eritque repente -m (ὡς στιγμὴ παραχρῆμα, ITALA Wirc. momento -m). II Macc. 3, 31 Matth. 8, 3 Marc. 10, 52 *al.* RVFIN. hist. 2, 22, 5 -m martyrio coronandus (παραυτίκα) 4, 7, 14 ipso -m tempore (ἅμα τῷ χρόνῳ). *nota*: *omittitur verbum* CIC. Att. 14, 4, 2 haec ego ad te, tu si quid novi . . . -m ad me.

***iuncturae syntacticae*: a** *cum enuntiato*: cum: NEP. Cim. 3, 2 cum . . . bellum Lacedaemonii Atheniensibus indixissent, -m notae eius virtutis desiderium consecutum est. Paus. 5, 4 cum semianimis de templo elatus esset, -m animam efflavit. LIV. 4, 19, 4. COLVM. 2, 10, 12 cum in area exaruerit, -m, priusquam luna incrementum capiat, . . . in granarium conferto. 6, 5, 1. 6, 29, 1. 7, 8, 3 -m cum concrevit liquor . . . transferendus est. AVG. civ. 16, 32 Abraham -m filium cum fuisset immolatus, resurrecturum credidisse laudandus est. postquam: CIC. Cluent. 192 postea autem, quam . . . ei nuntiatum est, -m huc advolavit. PAPIN. dig. 45, 1, 115, 2 postquam homo potuit dari, -m agendum. HIER. epist. 36, 1 postquam epistolam . . . accepi, -m . . . imperavi. ut: CIC. off. 3, 112 ut ingressus est, -m gladium destrinxit. LIV. 1, 12, 3 ut Hostius cecidit, -m Romana inclinatur acies. SIL. 3, 428. 10, 482 ut sceptra exegit, -m ingentia bella Clusina venere. SVET. Aug. 10 -m ut Apollonia rediit. MARCELL. dig. 40, 5, 9 -m, ut fuerit alienatus, petere libertatem potest. IVLIAN. dig. 40, 7, 13, 3 -m ut iuraverit, liber erit. VVLG. gen. 37, 23 -m igitur, ut pervenit ad fratres, nudaverunt eum (ἐγένετο δέ, ἡνίκα ἦλθεν . . ., ἐξέδυσαν). num. 16, 31 -m igitur, ut cessavit loqui, dirupta est terra (ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, . . . ἐρράγη). ubi: COLVM. 12, 52, 14 ubi fuerint a mercatore vacuata, -m vilica debet adhibere curam. CALL. dig. 50, 10, 11, 2 -m ubi detulerint mercem, tradere debent. **b** *cum abl. absoluto*: NEP. Epam. 9, 4 tum ferro extracto -m exanimatus est. LIV. 23, 1, 1. 25, 34, 13 fuga -m ex acie duce amisso fieri coepta est. COLVM. 6, 16, 3. 6, 37, 9 si iam est equa veneris patiens, -m abacto viliore, pretioso mari iungitur. SVET. Tib. 10 Cal. 15 VLP. dig. 24, 1, 11, 8 *al.* ITALA Ion. 4, 8 (Wirc. Weing.) -m oriente sole (ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, VVLG. cum ortus fuerit sol). AMM. 25, 9, 13 qui ad exsequendum profectus -m corpore sepulto discessit. AVG. civ. 13, 13 -m gratia deserente divina . . . confusi sunt. LEX Visig. 3, 6, 1. **c** *cum praepositionibus*: ab: CIC. Arat. frg. 7 prima -m a nocte videtur. LIV. 3, 28, 8 -m a perfecto opere ad arma rediit. 30, 36, 1 Scipio -m a proelio expugnatis hostium castris . . . ad mare ac naves rediit (*cf.* ex: 25, 35, 1 -m e proelio, vix necessaria quiete data militibus, . . . citatum agmen rapiunt). COLVM. 2, 1, 1 a principio -m reppulerim. 6, 30, 3 a concitatione -m biberint. AVR. VICT. Caes. 36, 2 Tacito -m a ducentesima regni luce . . . mortuo. post: LIV. 9, 26, 20 abdicat inde se dictatura et post eum -m Folius magisterio equitum. COLVM. 11, 3, 16 ergo post Calendas Ianuarias -m recte ponetur lepidium. 12, 23, 2. SVET. Claud. 1 post praeturam -m inito consulatu. IVLIAN. dig. 37, 10, 4 -m post mortem. SCAEV. dig. 33, 1, 21, 5. 33, 5, 21 -m post aditam hereditatem. MARCIAN. dig. 30, 114, 3 post acceptum legatum -m decessit.

syn.: statim, magna cum festinatione (*p. 193, 35*), sine ulla mora (*p. 193, 42*). *opp.*: ex intervallo (*p. 193, 2*), sub condicione, post tempus, interiecto tempore *al.* (*p. 193, 65. 66*). *Meister.*

cōnfēta sus dicebatur quae cum omni fetu adhibebatur ad sacrificium PAVL. FEST. p. 57. *cf.* OBSEQ. 55 sub simulacro deae cubile canis confetae erat (*Scheffer*, confoetuerat *cod.*).

cōnfībulātio, -ōnis *f. a* confibulare. NOVATIAN. trin. 24 p. 934ᶜ *Christum* mutui adinvicem foederis confibulatione sociatum.

cōnfībulo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* fibulare. ITALA exod. 39, 6 (Avell. p. 758, 18) fecerunt utrosque lapides smaragdi -atos (VVLG. astrictos; *LXX* 36, 13 συμπεπορπημένους). NOVATIAN. trin. 23 p. 932ᴮ in semet ipso concordiam -ret terrenorum pariter atque caelestium (*ibid.* conectere *et* copulare). *intrans.* OPTAT. 1, 22 p. 25, 11 quae cum ratione concordent, quae cum veritate -ent. *L.*

ᵡcōnficio, -fēcī, -fectum, -ere [*a* con *et* facere. *Th.*]. PAVL. FEST. p. 59 -erunt una fecerunt. *formae*: *perf.*: INSCR. mél. d'arch. et d'hist. 10 p. 303 (*in cista*) cofeci. *fut.* DIOSC. 1, 45 eliges et confices. 2, 57. comf- GLOSS. II 104, 18 PAPYR. *p. 199, 39*. *de o priore producta cf.* CIC. orat. 159 GELL. 2, 17. cōnficiunt CARM. epigr. 98, 6 (*Parmae*). *legitur inde ab* LIV. ANDR. *et* PLAVT., *deest apud* PROP. GRATT. CALP. MART. IVV., *singulis tantum locis occurrit ap.* TIB. MANIL. VAL. FL. *passivum est* cōnficior, -ī, *sed in quibusdam personis ac temporibus usurpatur etiam* **cōnfīo,** cōnfierī; *cf. Neue-Wagener III³ p. 631.* confieri (GLOSS. effici, perfici, compleri, pro fieri adiecta praepositione. SERV. Aen. 4, 116 confieri: con abundat . . . quamvis veteres indifferenter confieri dicebant): PACVV. trag. 180 [CIC. inv. 2, 169 *ex coniectura Halmii*]. SVLP. RVF. Cic. epist. 4, 5, 1 LVCR. 5, 891 [CAES. Gall. 7, 58, 2 *dubia lectio*]. VERG. Aen. 4, 116 COLVM. 12, 5 TAC. ann. 15, 59 HYG. astr. 4, 3 (*MPB*, confiteri *RD¹*, conficì *D²*). confit: PLAVT. Trin. 408. TER. Ad. 946 (cum fit *codd.*). LVCR. 4, 291 COLVM. 2, 14, 1 PLIN. nat. 31, 83 SER. SAMM. 445 CHALC. comm. 16. 35. 46. 221. 248 FAV. EVL. p. 3, 8 AVG. mus. 2, 5, 6 soliloq. 2, 8, 15 gen. ad litt. imperf. p. 500, 8 in euang. Ioh. 26, 17 quant. anim. 32, 66 MACR. sat. 1, 14, 13. 1, 15, 1 somn. 2, 3, 1 CLAVD. MAM. anim. p. 71, 6. 153, 9. 158, 9 GRAMM. VI p. 631, 25. confiat: LVCR. 4, 929 (conflat *codd.*). COLVM. 1, 8, 12. 11, 3, 51 MAECIAN. distrib. 65. confiebat: HOMER. 6 confi[ci]ebat . . . sententia regis = Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή. confieret: BALB. Cic. Att. 9, 7ᵃ, 1. 8, 15ᵃ, 3 (cum fieri ei et *M*). LIV. 5, 50, 7 PRVD. apoth. 1032. confiet: GLOSS. V 15, 38 parabitur, conficietur. confiunt: LVCR. 4, 738 ARNOB. nat. 6, 17. 27. 7, 11 *al.* CHALC. comm. 223 CLAVD. MAM. anim. 77, 23. confiant: ARNOB. nat. 5, 39. confierent: SVET. Iul. 20 (conficerentur *pars codd. dett.*). ARNOB. nat. 2, 43. DICT. 4, 15 conf⟨ie⟩rent. [*francog. vet.* confire. *M.-L.*]

I *facere aliquid*: **A** ***ad finem perducere*:** GLOSS. ἀνύω, διανύω, ἀπεργάζομαι, συμπληρῶ, τελειῶ, -it συντελεῖ, καταρτίζει, κατασκευάζει.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

DON. Ter. Andr. 167 -ctum negotium dicitur vel -cta res, quae ad plenum perficiuntur. NON. p. 269 explicare. 1 *perficere*: a *generatim*: *absolute ponitur*: CIC. Marcell. 5 celeritate -endi. Manil. 29 celeritas in -endo. de orat. 3, 168 Iustitia -ecit. leg. 2, 69. *aliquid*: PLAVT. Stich. 535 haec si ita ut volo -o (Merc. 92. TER. Ad. 693 haec tibi -uros deos. CIC. epist. 12, 10, 2 si haec ex sententia -cta essent. BELL. Alex. 65, 2 haec ... celeriter se -urum. VITR. 1, 4, 12. 1, 6, 13 ita his -ctis). PLAVT. Most. 531 quid ego hodie negoti -eci mali (-um *codd.*). TER. Haut. 803 -am (perf- δ) facilius ego quod volo. Phorm. 509 quid hic -ecit? AFRAN. com. 228 ea ... -cta ut offendam. SISENNA hist. 49 quod ... summa cum claritudine celeriter -isset. VARRO rust. 1, 36 quae sub tecto possunt tunc -enda antelucano tempore hiberno. 3, 16, 9 duces -unt quaedam. CIC. ad Q. fr. 3, 2, 3 quicquid -o aut cogito. 3, 2, 2 non nihil. Verr. 1, 6 is idem -ret diligentia et industria, quod. Att. 5, 14, 3 si, quae tibi mandavi, -eris. 1, 13, 6 tu ista -e. 14, 4, 2 quod per ipsos -i potuit, gloriosissime et magnificentissime -erunt. epist. 10, 25, 2 ista ex sententia -cta essent. 1, 2, 1 in senatu nihil est -ctum. 13, 1, 1 quod per litteras et agi tecum et ... -i potest. inv. 2, 169 facile id dicemus, quod sine magno aut sine ullo labore ... brevissimo tempore -i potest. NEP. Con. 3, 3 per me ... -es quod studes. COLVM. 2, 2, 5 quod postulat *ager*, exiguo labore atque impensa -itur. PANEG. 12, 41 etsi per te -eris quae volebas. ENN. ann. 287 multa dies in bello -it unus. TER. Phorm. 770 dum aliud aliquid flagiti -at. CIC. epist. 9, 7, 1 -cta sunt omnia (APVL. flor. 9 p. 32 *Hippias* omnia ... suis sibi manibus -erat). rep. 5, 3 omnia -bantur iudiciis regiis. CAEL. Cic. epist. 8, 4, 2 -ctis omnibus (TERT. adv. Marc. 1, 13 *elementa* omnibus gignendis ... -endis reficiendisque conspirant). NEP. Phoc. 4, 2 legitimis quibusdam -ctis. TER. Phorm. 831 *res* est -unda. VARRO rust. 1, 13, 2 aliquot (aliquod *PA*) res -untur. CIC. inv. 1, 21 res exordio -ere. *ibid.* quibus quaeque rationibus res -i possit. Att. 7, 14, 1 nos ... rem per senatum -uros. 16, 16, 8 omnibus ... rebus magna cura, multa opera et labore -ctis. epist. 2, 15, 1 -cta res ex sententia mea est. 6, 8, 2 re aut impetrata ... aut aliqua ratione -cta. 13, 26, 3 rem sine controversia -i. Brut. 154 expediendis -endisque rebus. Catil. 3, 16 ad certas res -endas certos homines delectos ... habebat. Manil. 59 *rem* virtute -ere. off. 1, 76 *res* vi manuque -cta est. nat. deor. 2, 16 res caelestes ... ab homine -i non possunt. fin. 4, 12 -ctis rebus necessariis. CAES. Gall. 1, 3, 2 ad eas res -endas biennium sibi satis esse. 5, 56, 4 his rebus -ctis. 7, 12, 3 ut celeritate reliquas res -ret. *talia saepius*. BELL. Alex. 78, 5 rebus felicissime celerrimeque -ctis. PAVL. FEST. p. 52 omnem rem sermo sine manibus -at. COLVM. 2, 20, 4 equis melius quam bubus ea res -atur. FLOR. epit. 4, 2, 38 Caesar pro natura ferox et -endae rei cupidus (2, 17, 17). MAXIMIN. c. Ambr. 64 gesta ab ipsis ⟨ha⟩ereticis -cta. 36. 72. PLAVT. Capt. 725 nisi cotidiano sesquiopus -eris. CAECIL. com. 170 properatim in tenebris istuc -ctum est opus. CATO agr. 5, 7 opera omnia mature -as face (2, 1 temperi). CIC. Scaur. 12 COLVM. 12 praef. 3. PLIN. nat. 11, 11 *apes* opera -unt. 2, 142. SIL. 6, 364 postquam -ctum nantis opus. CLAVD. 19, 20 -ecit saevum littera Martis opus. b *speciatim*: *sacra sim. celebrare*: ACC. carm. frg. 3, 2 maxima pars Graium Saturno et maxime Athenae -unt sacra. CIC. nat. deor. 3, 58 *Dionyso* sacra Orphica ... -i. Verr. 5, 99 sacra per mulieres ac virgines -i. Balb. 55 sacra Cereris ... summa ... religione -i. epist. 13, 11, 1. LIV. 30, 14, 2 nuptiale sacrum. FEST. p. 290 sacrorum -endorum causa. SEN. epist. 26, 8 PLIN. nat. 16, 249. 18, 84 sacra prisca atque natalium pulte fitilla (fritilla E^2 *edd.*, de fitilla *Buecheler*) -untur. 31, 89 nulla *sacra* -untur sine mola salsa. FLOR. epit. 1, 13, 16 *pontifex* sollemne sacrum ... -ret. PORPH. Hor. epod. 17, 58 malefica sacra. CORP. III 2920[a]. VARRO Men. 303 silicernium -ecimus. CIC. leg. 2, 29 conficiendarum (confitendarum *al.*) religionum facultatem. CAES. Gall. 6, 19, 4 iustis funeribus (funebribus *al.*) -ctis. NEP. Hann. 2, 4 divina res dum -batur (-itur *Fleckeisen*). ACT. lud. saec. Aug. (Corp. VI 32323) 100 sacrificio ⟨co⟩nfecto. FEST. p. 250 *penetrale sacrificium* interiore parte sacrari -itur. CENS. 18, 6 ludi, qui vocantur Pythia, post annum octavum olim -bantur. ARNOB. nat. 5, 17 divinas -ere caerimonias. HIL. in Matth. 30, 2 pascha accepto calice et fracto pane -itur. MAXIMIN. c. Ambr. 76 mysteria sancta -untur. HIER. epist. 51, 1 qui sibi Domini sacramenta -rent. *de rebus sacris oblatis*: ARNOB. nat. 2, 76 acerras omnes turis plenas (plenis *L*) -atis altaribus. HIL. op. hist. frg. 3, 9 sacrificium a sanctis ... sacerdotibus -ctum ... canibus proiciendum iubebat. *officia, mandata sim. facere*: PLAVT. Rud. 921 vigilare decet hominem qui volt sua temperi -ere officia. RHET. Her. 1, 10, 18 munus oratorium. (CIC. part. 132 munus promissi omne. de orat. 2, 11 non mediocre munus. AMM. 24, 3, 7 -cto tantorum munerum cursu). CIC. S. Rosc. 76 hoc tantum facinus tam occulte ... -ere. ad Q. fr. 2, 12, 3 ut mea mandata digeras, persequare, -as. Planc. 28 legationem suam et mandata (*cf.* Phil. 12, 28. SALL. Iug. 12, 4 Numida mandata brevi -it). VITR. 6, 5, 2 publica consilia et privata iudicia arbitriaque -untur (-unt *GS*). ASCON. Corn. p. 72 ⟨ut⟩ populi iussum -ret. SIL. 10, 370 post -cta ... Iunonia iussa (HYG. astr. 2, 4 p. 37, 19 quod iussum Aristaeus -ecit). SVET. Aug. 35 per quorum numerum decreta -i possent. LAMPR. Alex. 16, 1 *ut* senatus consultum -re⟨n⟩t (Heliog. 4, 2). FRONTO p. 214, 6 N. qui nimis anxie munia -unt. NOVELL. Iust. 114 pr. *iussiones*. CIC. ac. 2, 16 *Arcesilai ratio* -cta a Carneade. leg. 1, 18 eadem ratio quom est in hominis mente confirmata et confecta (perf- *al.*). nat. deor. 1, 26 Anaxagoras ... rerum discriptionem et modum (motum *al.*) mentis infinitae vi ac ratione dissignari et -i voluit. epist. 16, 23, 1 tu vero -e professionem (OPTAT. 2, 10 p. 46, 3 *professio* apud acta -itur angelorum). COLVM. 4, 25, 3 putatio ... ductu falcis non ictu -itur. FRONTIN. strat. 1 praef. pacationem. FRONTO p. 44, 21 N. ludicras exercitationes. TERT. praescr. 38 *Marcion* caedem scripturarum -ecit. cult. f. 2, 6 furtum -itur (*Agob.; reliqui* confitetur). ARNOB. nat. 2, 58 *mala*. OPTAT. 7, 4 p. 175, 25 suavitatem. COD. Iust. 8, 55, 10 pr. donationes lege -ctas (1, 17, 2, 7[a]). 8, 53, 36, 2 cautionem. *nota*: TER. Eun. 928 ei (in A^1) amorem difficillimum ... eum (eam *codd.*) -eci sine molestia.

2 *finem facere, absolvere; quae notio iam in aliquot exemplis supra allatis plus minus perspicua est*: a *generatim*: PLAVT. Merc. 416 *ancilla* -et pensum. Persa 272. CIC. ac. 2, 148 sermone -cto (de orat. 1, 27 CAES. civ. 1, 8, 2). Muren. 34 eius belli -endum (-endi *M*) exitum (LIV. 9, 41, 16 exiguam appendicem Etrusci belli -ere. 21, 40, 11 *bellum* commissum ac profligatum -ere. FLOR. epit. 2, 15, 2. 2, 20, 7 Asiatici belli reliquias -ecit. NEMES. cyn. 70 *bella* felici ... manu -eris. VOPISC. Aur. 22, 2 multa in itinere ac magna bellorum genera -ecit. *cf. vol. II p. 1835, 25 sq.*). CIC. Att. 5, 21, 6 aestivis -ctis (epist. 3, 9, 4). Phil. 14, 1 -ctae victoriae (SVET. Aug. 17 PANEG. 6, 13 HEGES. 4, 23, 3. *cf.* AMBR. off. 2, 26, 130 triumphum). epist. 10, 33, 2 proelium (CAES. civ. 3, 91, 2 HIRT. Gall. 8, 28, 4 SALL. Catil. 61, 1. PLIN. nat. 8, 79 pugna. PANEG. 10, 26 TREB. trig. tyr. 10, 11; *aliter i. q. facere*: BELL. Hisp. 30, 4 APVL. met. 6, 25). CIC. Att. 3, 19, 1 actio huius anni -cta. epist. 2, 12, 1 annuum munus. 2, 13, 3 iurisdictionem. Att. 16, 4, 4 -ctorum ludorum nuntios. epist. 10, 26, 1. 10, 26, 2 *comitia* iam -cta (LIV. 40, 45, 8. 41, 17, 5 GRAN. LIC. p. 19, 9 Fl.; *i. q. habere* ASCON. Mil. p. 32). CAES. Gall. 6, 39, 1 -cta frumentatione. 6, 1, 4 celeriter -cto per suos dilectu (LIV. 25, 5, 5 consules dilectum cum aegre -rent. 27, 39, 3 *al.*). PLIN. nat. 7, 26 ternis expeditionem *Pygmaeorum contra grues* mensibus -i. COLVM. 2, 8, 3 quamvis tempestive sementis -cta erit (11, 2, 90). 11, 2, 54 *messem*. 11, 2, 60 *vindemiam*. STAT. Theb. 9, 138 -cta virorum fata. QVINT. decl. 388 p. 439, 21 -itur controversia. AVSON. 361, 40 tot species tantosque ortus variosque novatus una dies aperit: -it una dies. SVLP. SEV. chron. 2, 40, 6 -cta synodo (*cf.* 2, 40, 5 *ubi est i. q. effecta*). COD. Theod. 12, 1, 56 (*a. 363*) ubi X annorum stipendia -cta sunt (*cf.* PANEG. 6, 5 cum per maximos tribunatus stipendia prima -ret). COD. Iust. 9, 9, 19 -cto paene in iudicio facinore et iam agitata quaestione convicto. b *speciatim*: negotium conficere: PLAVT. Cist. 783 omnes intus -ent negotium. CIC. Att. 7, 5, 5 negotium aut -erimus aut deposuerimus. 11, 16, 1 negotium -ctum iri. 14, 18, 2 Albianum *negotium* te -isse arbitror. 16, 16, 9 negotium ita agas, ita tractes, ita -as, ut. ad Q. fr. 1, 1, 35 commoditatem -endi negotii. epist. 3, 12, 3 omnia negotia cum summa tua dignitate diligentissime -issem. 9, 2, 4 quemadmodum negotium -ctum sit. 12, 21 quam commodissime sua negotia -at (13, 11, 2). 13, 56, 1 quod ... negotii habeat ... meis commendationibus -erit. 13, 27, 3. 13, 57, 2 negotium ex sententia -isse. inv. 2, 87 id, quod publice vobis erat negotii datum, -ere oportebat. div. 2, 103 quam paucis verbis -ctum negotium. *et saepius*. PLANC. Cic. epist. 10, 21, 2 se posse per se -ere negotium. 10, 17, 1. CAES. Gall. 7, 62, 10 hoc negotio -cto (civ. 3, 8, 4. 3, 40, 5). civ. 1, 29, 1 ad spem -endi negotii *al.* LEX Vrson. (Corp. II 5439) 80, 11 it negotium -erit. SALL. Iug. 104, 1 -cto (infecto *al.*) ... negotio. LIV. 23, 31, 8. RVT. LVP. 1, 10 in -endo negotio. AFRIC. dig. 3, 5, 45 pr. commodius negotium ... -ere. *adde*: CIC. Att. 5, 6, 2 ut -ctum *nomen* relinquas. *omittitur* negotium: CIC. Att. 11, 3, 3. 12, 44, 3 -e et te vacuum redde nobis. top. 29 HOR. sat. 1, 9, 29. conficere cum *aliquo de aliqua re, sc. rem vel negotium* (*cf.* CIC. epist. 13, 76, 2 rem ... cum eo -atis): CIC. ad Q. fr. 2, 4, 2 de nostra Tullia ... spero cum Crassipede nos -isse. Att. 2, 16, 2 de rege Alexandrino ... aliquando -i. 12, 19, 1 cum Apella Chio -e de columnis. 12, 24, 1 de Ovia -e. 12, 30, 2. 12, 31, 3 cum Silio non video -i posse. 13, 47[b], 2 te spero cum Publilio -isse. epist. 5, 11, 3 de Dionysio ... -e. 7, 2, 1 -issem cum coheredibus. 16, 24, 1 de attributione -es (*cf.* 16, 19). ad Q. fr. 3, 5, 6 ab aerario puto -ctum esse. Att. 13, 23, 3 -e εὐαγώγως. 13, 25, 1 -es ... sine ulla dubitatione aut retractatione. 13, 23, 3 da te in sermonem et perseca et -e. 13, 9, 2 Nicias -ctum putabat. *additur obiectum*: CIC. Att. 12, 26, 1 si nihil -erit cum A. Silio (12, 23, 3). 13, 34 illud ... cum Publilio ... -as. 13, 4, 2 si quid poteris cum Pisone, -es. spatium, tempus *sim.* conficere *i. q. emetiri, permetiri*: ENN. trag. 113 *sacra nox* quae cava caeli signitenentibus -is bigis. CIC. nat. deor. 2, 52 *stella* eundem XII signorum orbem ... -it. Tim. 32 sol suum totum -ecit et peragravit orbem (Arat. 250). nat. deor. 2, 49 *sidus* continuas conversiones duas isdem spatiis cursibusque -at. *ibid.* conversionem annuam. 2, 97 vicissitudines anniversarias. 1, 87 sol ... cursus annuos -it (2, 52 Tim. 33. Manil. 34 tantos cursus -ere. inv. 1, 58 navis optime cursum -it. Att. 5, 12, 1. VERG. Aen. 5, 362 -cti cursus *sunt*. MANIL. 3, 339 sidera flexo ordine -ant cursus obliqua malignos. PORPH. Hor. epist. 1, 14, 9. HYG. astr.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

4, 10 p. 107, 28 ita *signum* -et cursum). CIC. nat. deor. 1, 87 stellae ... eadem spatia -unt. 2, 51. 2, 69 mensa spatia. de orat. 3, 178 eadem spatia quinque stellae dispari motu cursuque -ant. Arat. 338 hoc spatium tranans caecis nox -it (huc ... confugit *D*) umbris (NEP. Eum. 9, 1 dimidium fere spatium. APVL. mund. 29 Pyrois ... circuli sui biennio -it spatia. TERT. mart. 5 certum spatium. AMM. 22, 8, 42). CIC. fin. 5, 1 sex ... stadia -ecimus (PLIN. nat. 2, 181 AMM. 25, 6, 9). Quinct. 79 triduo DCC milia passuum -untur (APVL. met. 2, 3 paucis admodum -ctis passibus. 10, 35 sex ... passuum milibus perniciter -ctis. IVL. HON. cosmogr. B 45 (geogr. p. 48) Nilus ... -it milia passuum *tot*. VEG. mil. 1, 9. CORP. III 2007 *cursor* -ecit sub die milia XCIV. SOL. 56, 7 sic -i ad apertum mare ... quinque milia (*passuum*). VERG. georg. 2, 541 immensum spatiis -ecimus aequor. STAT. Ach. 1, 456 donec sol annuus omnes -ret metas. SOL. 1, 39 solis meatum ... zodiacum -ere (-ret *NS*) decursum. *nota de porticu exstructa*: CIC. Att. 4, 16, 8 ut mille passuum -atur. *de sidere occidente sive decrescente*: BELL. Afr. 47, 1 vergiliarum signo -cto. PLIN. nat. 16, 87 nec alio argumento certius intellegitur sidus -ctum. 18, 265 -cti sideris (*i. solis*) signum. CIC. Cato 6 longam aliquam viam -eris. LIV. 21, 33, 11 aliquantum ... viae -ecit. CARM. epigr. 979, 4 (*saec. I*) ⟨mul⟩ta viae dum volt millia -ere. SVET. Iul. 57 *Caesar* longissimas vias incredibili celeritate -ecit. APVL. met. 9, 9. 10, 1 -cta campestri nec adeo difficili via. flor. 20 p. 99 curriculo -cta via. *cf.* met. 9, 33 eo iam -cto viae spatio. SIDON. epist. 1, 5, 1 viam ... qualem qualiterque -erim. CIC. de orat. 2, 290 iter reliquum -ere. Vatin. 12 iter Hispaniense pedibus fere -i. Verr. 6, 27 Tusc. 1, 96. Att. 4, 14, 2 itinere ex sententia -cto (sententiaque -cta *M*). 5, 14, 1. Brut. 330 iter *vitae* (AVG. civ. 13, 10). CAES. Gall. 2, 12, 1 magno itinere -cto. 7, 56, 3 magnis diurnis nocturnisque itineribus -ctis. civ. 1, 68, 2 magnam partem itineris -rent. *talia passim.* BELL. Alex. 36, 3. 66, 3. 66, 5 iter inceptum simili velocitate -ere. BELL. Afr. 1, 1 *al.* LIV. 44, 3, 3 aegre itinere -cto. 44, 5, 8 minimum pedibus itineris -ctum (SEN. dial. 7, 23, 4 PLIN. nat. 25, 15). PAVL. FEST. p. 194 rectum iter. CVRT. 8, 9, 29 breviora itinera equo -it. COLVM. 11, 1, 16 PLIN. nat. 6, 103 TAC. ann. 13, 8 FRONTIN. strat. 2, 13, 7. SVET. Cal. 43 tam festinanter et rapide. *cf.* Claud. 17 a Massilia Gesoriacum usque pedestri itinere -cto. FRONTO p. 96, 7 N. coeptum illud iter -erit secius fortasse aliquo. APVL. met. 2, 13 quem ad modum ... maris et viae -eris iter. 4, 4 -cta bona parte itineris. 8, 22. 10, 19 partim terrestri, partim maritimo itinere -cto. HIL. in Matth. 10, 5 iter saeculi. AVIEN. Arat. 1356 *Phoebus* -ens iter aetherium. HYG. astr. 1, 7 quibus (*signis*) innixus iter -ere videtur *sol*. RVFIN. hist. mon. 10 p. 428ᴮ totius itineris ... spatium. PRISC. perihег. 912 *Tigris* tantum distat, quantum vix septimus ortus -at pedibus spatii properantibus ire. *adde*: CIC. fin. 5, 1 ut ambulationem postmeridianam -remus in Academia.
de tempore: *formae activae*: ENN. ann. 413 postremo (-ma *codd.*) longinqua dies (*genet.*) -erit (-erat *codd. det.*) aetas. PLAVT. Trin. 807 diem -imus. CIC. fin. 3, 76 cum extremum vitae diem morte -erit (AVSON. 371, 2 nonaginta dies et quattuor ac medium Sol -it). Arat. 333 *sol* annua -ens vertentia tempora cursu (SIL. 6, 127 puerile mihi tempus -erat aetas). Tusc. 1, 92 cum sexaginta *annos* -erit. orat. 176 centum -ecit annos. Tim. 45 qui recte atque honeste curriculum vivendi ... -erit. Tusc. 3, 2 cursum vitae. Cael. 39 dom. 86 epist. 6, 4, 4. CAES. civ. 3, 28, 6 reliquam noctis partem ibi -erunt. SIL. 4, 89 Somnus ... suas -erat horas. AVSON. 384, 3 *Sol* pulsum (*i. cursum*) aestivum -it. HILARIAN. pasch. 13 *sol* in trecentis sexaginta quinque et quadran -it annum. PROB. Verg. georg. 1, 233 *sq.* p. 360, 25 *sol* inter brumalem et solstitialem circulum -it annuum cursum. MART. CAP. 2, 188 totidem menses totidemque -is horas. *formae passivae*: LVCIL. 571 dimidio et tribus -ctis *horis*. VARRO rust. 7, 12 biennio -cto (CIC. Quinct. 40). CIC. fin. 2, 87 vita ... -cta atque absoluta. Att. 15, 15, 4 annuum tempus -i. CAES. Gall. 7, 32, 2 iam prope hieme -cta. 6, 3, 1 nondum hieme -cta. 7, 3, 3 ante primam -ctam vigiliam. 7, 60, 1. BELL. Afr. 80, 3 postero die et nocte -cta. CIRIS 24 -cto ... lustro. COLVM. 2, 11, 8 post brumam -ctam. 11, 3, 5 ubi bruma -cta est. *al.* (PLIN. nat. 18, 232 a -cta *bruma*. 18, 231 donec bruma -atur). *cf. p. 200, 13.* 11, 2, 35 post -ctum aequinoctium. 11, 3, 49 aequinoctio -cto (11, 3, 53 AMM. 17, 12, 4). PLIN. nat. 18, 213 cum aequinoctium autumni -retur. LVCAN. 1, 550 -ctas ... Latinas (*sc. ferias*). 5, 402 (COMMENT. Lucan. 1, 550 die qua *feriae Latinae* explicantur sic dicitur '-ctae feriae Latinae'). TAC. ann. 6, 28 -cto annorum numero. SOL. 1, 46 -cto quarto anno. AVSON. 149, 6 -ctam ... olympiadem.

B *efficere,* *facere ut aliquid fiat*: **1** *sequitur* ut: VARRO frg. Aug. civ. 22, 28 παλιγγενεσίᾳ -i ..., ut idem corpus et eadem anima ... redeant. CIC. Att. 6, 1, 5 -eram, ut solverent. inv. 1, 100 indignatio est oratio, per quam -itur, ut. 1, 31 ex *expositione* -itur, ut certas animo res teneat auditor. SIDON. epist. 7, 10, 2 per iniustitiae nostrae merita -itur, ut excusatio nobis iusta non desit. *adde quae p. 200, 80 sqq. afferuntur.*

2 *efficere aliquid*: **a** *res corporeas parare*: *libros, orationes, sim. scribere*: CIC. Att. 13, 19, 4 quinque libros περὶ τελῶν. 13, 19, 3 *libros* -eci et absolvi. 13, 21, 5 vix singulos *libros* -erunt *scribae*. *cf.* ad Q. fr. 3, 1, 11 *libros* incohavi, sed -ere non possum (*i. perficere, cf.* de orat. 2, 121 illam partem superiorem ... perpoliam atque -am). leg. 1, 14 libellos (NEP. Hann. 13, 2 libri ... Graeco sermone -cti. Att. 18, 6 Graece. HIER. epist. 36, 1 POMPON. dig. 1, 2, 2, 43 AVG. civ. 22, 8 CASSIOD. inst. div. praef. p. 1106ᴰ. 1 p. 1110ᴰ). CIC. epist. 5, 12, 9 commentarios (*cf.* HIRT. Gall. 8, 48, 10. *aliter*: praef. 2 imperfectum *commentarium* -isse. *i. perfecisse*). 5, 12, 4 modicum quoddam corpus. Phil. 2, 34 non solum unum actum, sed totam fabulam -issem. ac. 2, 22 versus. Att. 13, 26, 2 litteras. 11, 5, 3 Verr. 4, 112. 6, 147. Att. 12, 38, 3 quid litterarum et cuius generis -am. epist. 3, 11, 4 orationes (Cato 38 NEP. Cato 3, 2). CATVLL. 68, 149 -ctum carmine munus. PAVL. FEST. p. 126 *annales*. PLIN. nat. 13, 69 privata *monumenta* linteis *voluminibus* -i coepta aut ceris. SVET. vita Lucani p. 52 poemata. HIL. op. hist. frg. 2, 6 *acta* -cta sunt. 2, 5. AMBR. bon. mort. 1, 1 de bono mortis -ere aliquid. HIER. epist. 36, 9 *psalmum*. EVGRAPH. Ter. Haut. 4 p. 502, 7 Andria ex duabus comoediis ... -cta. SVLP. SEV. dial. 3, 17, 3 volumen. VICT. VIT. 3, 46 violentiae meae scribentibus angelis gesta -eci. CIC. Q. Rosc. 7 diligenter -amus tabulas. *ibid.* *tabulae* sunt in ordinem -ctae. Cluent. 82 -ecit tabulas diligentissime. Verr. 2, 60. 102. 4, 112. *saepius*. CAES. Gall. 1, 29, 1 tabulae ... litteris Graecis -ctae. PLIN. epist. 1, 10, 9. FRONTO p. 102, 6 N. qui tabulas sedulo -unt. VARRO rust. 2, 10, 10 rationes dominicas pecuarias -ere. CIC. Att. 6, 7, 2 epist. 2, 17, 4. 5, 20, 1. 5, 20, 2. FEST. p. 333 publicanus scribendo -it rationem cum pastore. SEN. dial. 5, 31, 3 falsas rationes -is (IVLIAN. dig. 17, 1, 30). MAECIAN. distrib. 48 si ad denarium rationem -as. *al.* SCAEV. dig. 34, 4, 31, 2 codicillos (PAVL. dig. 29, 7, 8 pr.). 24, 1, 58, 2 emptionum instrumenta (FRONTO p. 166, 6 N. [*incerta lectio*]. VLP. dig. 2, 13, 4, 1 *et saepius ap.* ICTOS). TRYPH. dig. 27, 1, 45, 3 in testamento ... -cto. TERT. nat. 1, 2 de nobis ... breviora ac leviora elogia -itis (COD. Iust. 6, 23, 29, 6 ad elogium -endum. 6, 21, 18 ultimum elogium -ere). COD. Iust. 1, 3, 54, 5 cum ultimam voluntatem suam *parentes* sive per scripturam sive alio legitimo modo -ant. 6, 21, 17. 6, 30, 22, 2 inventarium. *quasi substantive positum*: CIC. Att. 13, 33, 1 scribes (-is *M*), et quidem -ctum (confestim *al.*). *cibum, potionem, sim. parare*: COLVM. 12, 3, 8 cibum familiae. 2, 9, 19 panis ex milio -itur (CAEL. AVR. acut. 1, 17, 176 panis ... levi ex farina -cti. SIDON. epist. 2, 13, 7 e Leontina segete). 12, 3, 3 ad cibaria coquenda et -enda. 7, 8, 1 *caseus* tenui liquore -itur. 7, 8, 6 *caseus* leviore cura -itur (PLIN. nat. 11, 241). 9, 14, 20 quanto iucundiore sit materia cera -cta. 12, 10, 6 mel -endum ... est. 9, 15, 10. 9, 15, 12. 9, 14, 10 irroratis floribus ... apes mella -unt (PLIN. nat. 11, 38 *mel* siccioribus -ctum diebus. AMM. 17, 4, 11 per ... speciem apis mella -entis). 12, 18, 4 mustum (11, 2, 71). 12, 25, 1 erit ad condituras -enda muria. 12, 4, 5 *acetum et muriam*. 12, 52, 1 acerbum oleum. *ibid.* oleum gleucinum. 12, 52, 2 *oleum* viridis ... notae. 12, 52, 13 viride oleum. *al.* (*cf.* VARRO rust. 1, 24, 3 AMM. 23, 6, 37. OPTAT. 3, 4 p. 85, 15 oleum ... a sordidis ... -itur. 7, 4 p. 175, 10 -ctum *oleum* ... chrisma vocatur. p. 174, 24. 26). SCRIB. LARG. 22 *papaver* cum magno labore exiguum -itur. PLIN. nat. 18, 62 far in Aegypto ex olyra -itur. 18, 71 ex oryza *Indi* tisanam -unt, quam reliqui mortales ex hordeo. 18, 75 tisanae -endae ... ratio. 18, 82 Aegyptus similaginem -it e tritico suo. 18, 114 alicam -i sine *creta non* posse. 31, 93 *garum* -batur ex pisce. 31, 95 *allex* ex inutili pisciculo minimoque -i. APVL. met. 11, 16 intritum lacte -ctum. VLP. dig. 33, 9, 3, 9 penus. 33, 6, 9 pr. *zythum* ex tritico vel ex hordeo vel ex pane -itur. NON. p. 551 murrina potio -cta. ARNOB. nat. 7, 25 fartibus -ctis iure ex multiplici. PALLAD. 13, 6 pernas ... et lardum -imus (*i. salimus et condimus*). AMM. 24, 3, 12 *spadicum* ex fructu mellis et vini -itur abundantia. PELAGON. 215 -ito (*Hippiatr.* ποιήσας) pastillos de melle et butyro. CASS. FEL. 48 p. 123, 18 *lac* caprinum schiston -ctum. PLAC. med. 2, 11 leporis renes ... in se bene -cti, deinde cocti. CAEL. AVR. acut. 2, 29, 154 in mulso ex aceto -cto. ANTON. Plac. rec. A 12 serpentes, unde tiriaca -itur. ORIBAS. syn. 4, 2 *panes* qui bene non sunt -cti (ἐσκευασμένοι). *ibid.* quae cum musto aut dulce et semula -untur pemmata. *ibid.* quae ex *tritico* -untur. *nota*: COLVM. 2, 14, 1 *stercus*, quod ex pecudibus confit. HIER. epist. 58, 6 qui Christum considerat ... non quaerit magnopere, de quam pretiosis cibis stercus -at. *substantive positum*: COLVM. 12, 38, 8 sic -ctum diutius permanet. *medicamenta sim.*: PLIN. nat. 1, 29, 13 de Commageno -endo. *ibid.* de adipe avium -endo. 12, 77 *lacrimā* ... medicamentum -itur (GAIVS dig. 18, 1, 35, 2 ut ex *venenis* ... medicamenta -antur. PAVL. sent. 3, 6, 62. PLIN. nat. 34, 108 tantum a -endis medicaminibus absunt *medici*. MART. CAP. 3, 224 ex ferulae flore). PLIN. nat. 31, 109 *nitrum*. 32, 136 alii ex XV ranis -unt psilotrum. 35, 175 *sulpuris genera* -untur oleo incocta. QVINT. decl. 381 p. 426, 7 *venenum* (APVL. met. 10, 25 MARCIAN. dig. 48, 8, 1, 1. *cf.* ARNOB. nat. 2, 42 venenatas potiones. PORPH. Hor. epod. 17, 80 amoris potionem). TERT. spect. 27 diabolus letale quod -it rebus dei gratissimis et acceptissimis imbuit. SOL. 19, 16 -cta (non fecta *M*ᵃ) ex medullis *cervorum* unguina. VVLG. exod. 35, 8 ut -atur unguentum. I par. 9, 30 unguenta ex aromatibus -bant (ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ μύρου καὶ εἰς τὰ ἀρώματα). II par. 16, 14. 13, 11 thymiama iuxta legis praecepta -ctum (θυμίαμα συνθέσεως). Sirach 38, 7 unctiones -et (ποιήσει) sanitatis. MACROB. sat. 1 praef. 8 odora pigmenta. THEOD. PRISC. eup. faen. 45 sic trociscos -es. ORIBAS. syn. 1, 17 balanos sup-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ponis de sale et nitro -ctos. 1, 20 *balani* -untur ... et ex resina terebentina et nitru. *et saepius ap. medicos.* DRAC. satisf. 67 cerva salutares ... medullas -it. *accedit ad notionem miscendi, concoquendi*: THEOD. PRISC. log. 91 *murtae coctae* partem mellis ... miscemus et -imus. CASS. FEL. 45 p. 113, 1 omnium quattuor paria pondera -es. ORIBAS. syn. 2 add. p. 846 -itur cum ... pollinibus. p. 847 (*de urinarum continentia*). *vestimenta sim.*: PLAVT. Mil. 688 unde (*i. lana*) tibi pallium malacum et calidum -atur tunicaeque hibernae bonae. VARRO Serv. auct. Aen. 1, 649 multiplicem -ere vestem. CIC. Verr. 5, 59 stragulam vestem. 5, 103 muliebrem vestem. SEN. epist. 90, 20 *telis* vestis nihil celatura -itur. CVRT. 5, 2, 18. COLVM. 12 praef. 9. 12, 3, 6. PLIN. nat. 1, 11, 27 Coa vestis. 5, 14 e bombyce. 19, 32 ex *lanea natura* inpilia vestesque quaedam -antur. SVET. Aug. 73 *veste* ab sorore et uxore ... -cta. SCAEV. dig. 34, 2, 18, 2. PORPH. Hor. epod. 12, 23 festinam s⟨e⟩ illi pretiosis purpuris vestem -ere. sat. 1, 2, 101. CIC. Vatin. 16 praetextam togam (PORPH. Hor. carm. 2, 18, 7 praetextas togas). de orat. 3, 127 soccos sua manu. CAES. Gall. 3, 3, 6 alutae ... tenuiter -ctae. LIV. 1, 26, 2 *paludamentum.* PAVL. FEST. p. 118 vestimenti genus ex lana sucida -ctum. p. 277. 288 (HIER. epist. 64, 3 vestimenta ... de attonsae ovis -cta velleribus. POMPON. dig. 24, 1, 29, 1 ex ... lana vestimenta sibi -ecit. 24, 1, 31 pr. lana sua vestimentum mulieri -erit). COLVM. 1, 8, 9 centonibus -ctis. PETRON. 78 an *stragula et praetexta* bonis lanis essent -cta (*sic*). TERT. anim. 39 *infulas.* AMM. 23, 6, 67 *Seres* -unt sericum. VVLG. lev. 13, 48 quidquid ex pelle -ctum est (ἐν παντὶ ἐργασίμῳ δέρματι). AVG. civ. 22, 24 indumentorum -endorum quanta materies! COD. Theod. 10, 21, 1 paragaudas. *fortasse huc pertinet* LIV. ANDR. trag. 40 (carm. frg. 41) puerarum manibus -ctum pulcherrime. *materiem sim.*: LVCR. 2, 1162 -imus ferrum vix arvis suppeditati (SVLP. SEV. chron. 1, 33, 5 -endi teli bellici aut rustici ferramenti potestas). BELL. Alex. 13, 4 quinqueremes V -erunt (AMM. 23, 3, 9 naves ex diversa trabe -ctae [contectae *V*; contextae *G, fort. recte*]). COLVM. 11, 2, 11 ridicis vel etiam palis -endis (11, 2, 12). 12, 23, 1 *pix corticata* sic -itur. 12, 24, 1. PLIN. nat. 24, 37 pix ... quibus -retur modis. 35, 175 ellychnia. TERT. adv. Hermog. 25 testam ... ex argilla. FILASTR. 149, 6 arcam. VLP. dig. 32, 55, 7 ad carbones coquendas atque -endas. 32, 52 pr. libros ex philyra aut tilia. VVLG. exod. 5, 7 ad -endos lateres (εἰς τὴν πλινθουργίαν). VOPISC. quatt. tyr. 8, 6 aliis charta -itur. PAPYR. Genav. 1 II C 2 ad chartam comfici⟨endam⟩. *hic illic est elaborare, exercere*: VARRO rust. 1, 18, 6 singula iugera quaternis operis uno operario ad -endum satis esse (VAL. CEM. hom. 2, 4 rudem terram). CIC. nat. deor. 2, 158 ut *ovium* villis -ctis atque contextis homines vestiantur. COLVM. 12, 13, 1 *fructus* in usum -ere. RVFIN. hist. 3, 6, 3 nec in panes -ctas fruges edebant (ἀνέργαστον τὸν σῖτον ἤσθιον). PLIN. nat. 35, 157 aurum ... et argentum ne diis quidem -bant (ARNOB. nat. 6, 15 aes rude atque in opera nulla -ctum. COD. Iust. 4, 34, 12 pondus auri vel -cti vel in massa constituti). 33, 161 harena ibi -i coepta. HIER. epist. 51, 5 ut *deus* -ret pelles animalium. AVG. quaest. hept. 3, 50. EDICT. Diocl. imp. 8, 19 *pellis* -cta. *passim.* 8, 7 curium (*i. corium*) -ctum. 8, 10. SCHOL. Iuv. ed. Jahn 6, 480 corium non -ctum.

b *res incorporeas*: VARRO ling. 10, 36 ratio -it id quod postulat analogia. CIC. Tusc. 2, 51 nutu, quod volet, -et nullo labore. 1, 41 aliquid. de orat. 1, 255 *Scipio et Laelius* qui omnia sermone -rent paulo intentiore. Tusc. 4, 84 negemus quicquam ratione -i. *talia saepius.* TER. Andr. 650 quantas ... mihi -ecit sollicitudines (*codd.*, conflavit DON.). 674 ex unis geminas mihi -es nuptias (Phorm. 258 bonas nuptias. Haut. 895. MANIL. carm. frg. 1 cariosas nuptias. SVET. Claud. 26). Haut. 998 patris pacem (*i. veniam. aliter* CIC. Flacc. 29 pacem maritimam summa virtute atque incredibili celeritate. ad Brut. 2, 7, 1 oratione). 1003 aliquid gnato -es mali (*cf.* AVG. civ. 10, 9 tam boni -endi quam mali disciplinam). RHET. Her. 3, 2, 3 *utilitas* -it instantis aut consequentis periculi vitationem. 4, 15, 22 exclamatio est, quae -it (configit *HPIIB*) significationem doloris (4, 54, 67 haec consequenda, quae -unt huiusmodi significationem). CIC. off. 2, 38 illa tria ... omnia iustitia -it, et benevolentiam ... et ... fidem et admirationem. inv. 2, 93 accusator ... ex remotione criminationem -it. fin. 2, 117 *Calatinus* praestantissimus fuisset in -endis voluptatibus. div. 2, 37 omnium ortus (interitus *al.*) atque obitus natura -et. epist. 13, 65, 1 ut pactiones cum civitatibus reliquis -at (*cf.* Att. 5, 13, 1. 5, 14, 1). 9, 13, 4 reditum ... hominibus -e (Att. 4, 1, 1. SVET. Iul. 5 fratri ... reditum in civitatem). Brut. 259 suavitas vocis et lenis appellatio litterarum bene loquendi famam -erat. orat. 149 ut forma ipsa concinnitasque verborum -at orbem suum (de orat. 3, 198 circumitum et quasi orbem verborum. *cf.* LVCR. 5, 665). de orat. 2, 324 ad motus animorum -endos. 3, 186 distinctio et aequalium aut saepe variorum intervallorum percussio numerum -it. 3, 53 numerum versumque. Quinct. 50 praeconis vox ... pretium -it. LVCR. 3, 137 animum atque animam ... unam naturam -ere ex se. COLVM. 11, 2, 18 sesquipedalis altitudo (*i. scrobes tam altae*) ... triginta operis -itur (*syn.* 11, 2, 28 efficit. *cf.* AMM. 22, 15, 28 ultra omnem altitudinem quae humana ⟨manu⟩ -i potest). 3, 15, 1 vinearum *metationem.* QVINT. decl. 263 p. 78, 1 *contradictiones* maiorem partem ignominiae -unt. PS. APVL. Ascl. 13 concentum quendam. LAMPR. Comm. 12, 11 *Commodum* tantum palmarum gladiatoriarum -isse. CLAVD. MAM. anim. p. 72, 12 ad -endam hanc ipsam arboris vitam. COD. Iust. 1, 27, 2, 9 sibi lucrum ... -ere. *de computatione*: SVET. Cal. 38 ad *modum summae* -endum. AVG. mus. 1, 12, 22 tria et quatuor septem -unt. *cf. infra l. 59.* *de formis grammaticis*: CONSENT. gramm. V 362, 18 nostrates et cives 'nostratium' et 'civium' -unt. *de tempore* (*cf.* GELL. 3, 16, 17 περιπλομένου ἐνιαυτοῦ non -cto esse anno, sed adfecto. *v. vol. I p. 1212, 10*): CIC. nat. deor. 2, 102 *sol* diem noctemque -it (APVL. mund. 22 anni seriem -unt saeculorum). PLIN. nat. 18, 256 longissimus dies totius anni et nox brevissima solstitium -unt. HYG. astr. 4, 3. 1, 7 *sol* aequinoctium -it. 1, 6 p. 24, 22. 4, 3 p. 102, 21. *in passivo saepius diiudicari nequit, utrum 'absolvere' an 'efficere' sit* (*cf. p. 197, 60*): SEN. nat. 3, 29, 1 illic (*sc. in Cancro*) solstitium, hic (*sc. in Capricorno*) bruma -itur (*cf.* FAST. Venus. Iun. 26 [Corp. I[2] p. 221] solstitium confec⟨tum⟩). COLVM. 2, 8, 2 quindecim diebus prius quam -atur bruma. 9, 14, 12 *bruma* fere -itur circa VIII Kalend. Ianuarii (PLIN. nat. 36, 72 brumae -ctae die). 2, 8, 2 aequinoctium ... fere -itur nono Kalend. Octobris. 9, 14, 1 *aequinoctium primum* in octava parte Arietis -itur. 9, 14, 11. 12 solstitia et aequinoctia non octavis, sed primis partibus signorum -i. 11, 3, 51 dum aequinoctium ... confiat. *adde*: HYG. astr. 4, 5 p. 104, 13 in his signis (*sc. Cancro, Leone, Virgine*) maxime aestas -itur (*syn.* efficio 4, 5 p. 104, 15). 4, 3 p. 102, 23 confieri. *passivum non solum significat effici, verum etiam fieri, oriri, componi ex* (*c. abl. nudo ex. gr.* CLAVD. MAM. anim. p. 153, 9 *anima et corpore* confit homo. *al.*): RHET. Her. 4, 15, 21 ex contrariis rebus oratio -itur. 4, 21, 29 *adnominatio* multis et variis rationibus -itur. 4, 32, 43 *denominatio* aut ab inventore -itur ... aut invento. 4, 42, 55 *genus commutationis* tractando -itur. CIC. Cluent. 74 sententiis XVI absolutio -i poterat. Tusc. 1, 42 corpora nostra terreno principiorum genere -cta. 4, 23 ex perturbationibus ... morbi -untur ... deinde aegrotationes. off. 1, 56 *illa communitas* -itur ex beneficiis. rep. 2, 39 *ex CXIV centuriis* -cta est vis populi universa. inv. 1, 7 ea facultas, quae -itur ex arte. 1, 27 festivitas -cta ex rerum varietate. 1, 45 conclusio ex necessaria consecutione -itur. 2, 56. de orat. 3, 177 ex *oratione* versus, ex eadem dispares numeri -untur. 3, 149 omnis ... oratio -itur ex verbis. 3, 160 [in] singulis verbis res ac totum simile -itur. 3, 158 brevitas tralatione -itur. part. 71 -itur ... genus hoc dictionis narrandis exponendisque factis. 19 brevitas ... -itur simplicibus verbis. 53. Tusc. 5, 21 vitam beatam virtute -i (5, 48). fin. 3, 75 quam constans -itur persona sapientis. LVCR. 5, 890 ex homine et veterino semine equorum confieri ... Centauros. 4, 291 aeribus binis ... res confit utraque. 4, 738. VITR. 4, 6, 1 Doricorum *thyromaton* symmetriae -untur (conspiciuntur *codd.*) his rationibus. 4, 3, 1 mendosae et disconvenientes in his symmetriae -bantur. PAVL. FEST. p. 94 *gens Aelia* ex multis familiis -itur. QVINT. inst. 9, 4, 69. PLIN. nat. 10, 106 cantus *palumbium* trino -itur versu. APVL. met. 10, 22 lacte ac melle -cta membra. Plat. 1, 7 substantia ... potestatum coitione -itur. 1, 9 substantiam mentis huius numeris et modis -i. 2, 26 suboles natura discrepante -cta. TER. MAVR. 1700 exemplar eius *caesurae* tale -i potest. ARNOB. nat. 7, 27 *honor* ex ignis odore -itur. PAPIN. dig. 35, 2, 11, 7 *portio* quae -itur ex pluribus. PRVD. apoth. 1032 iusserat, ut lux confieret; facta est. OPTAT. 5, 1 p. 120, 6 baptisma christianorum trinitate -ctum. AVG. mus. 2, 5, 6 *pes* a tribus brevibus *syllabis* confit. MACR. somn. 2, 1, 10 *soni* de singulorum lacertis -bantur. 2, 3, 1 *concinentia* confit ex omnibus *sphaeris.* MART. CAP. 7, 736 *senarius* Veneri est adtributus, quod ex utriusque sexus commixtione -itur. CAEL. AVR. acut. 3, 22, 221 quibus *causis* fuerit -cta defluxio. 3, 19, 190 cum sit necessarium id quod ex causis -itur edocere. *al.* *t. t. de computatione*: CIC. phil. frg. V 59 soles ... si aera singula probasti, summam, quae ex his -cta sit, non probare? LIV. 5, 50, 7. CHALC. comm. 16 in continui conpetentis finibus is, qui confit ab extimis, aequalis est ei, qui .... 35. 46. VICTOR. metrol. p. 88 reliquae minutiae, quarum congestione dimidium unciae -itur. AVG. mus. 1, 12, 24 responde nunc, ex uno et tribus quid -atur. MACR. sat. 1, 14, 13. 1, 15, 1. BOETH. arith. *passim, ex. gr.* 1, 10 p. 24, 9 quod ab una medietate -itur. 2, 43 p. 143, 16 *numerus* qui ex medietate -itur. *in logica i. q. demonstrare, concludere, imprimis passive* conficitur *i. q. sequitur*: RHET. Her. 4, 30, 41 conclusio est, quae ... ex iis, quae ante dicta sunt aut facta, -it, quid necessario consequatur (*v. l. 34*). CIC. inv. 1, 53 Socrates ... ex eo, quod sibi ille dederat, quicum disputabat, aliquid -ere malebat. Verr. 3, 141 tantum -etur ex testimoniis et litteris civitatum. inv. 1, 67 ex omni argumentatione. 1, 73 ut ex contrario sententia -atur (top. 55). *saepius.* 1, 88 ex quibus concessionibus non -itur hoc. QVINT. inst. 5, 14, 9 quid ex *propositione et adsumptione* -atur. ARNOB. nat. 5, 24 cum qui ea -unt sint vestrarum partium. CHALC. comm. 223 quae ... ex *definitione* confiunt. MART. CAP. 4, 407 non numquam etiam concludimus inferentes non quidem id quod -itur, sed quod ex eo ipso, quod inferre debemus, necessario -itur. 4, 411. 416 *et saepius.* *sequitur* ut: CIC. inv. 2, 145 ex quo -itur, ut. 2, 158. 169 quibus rebus non illud solum -itur, ut. AVG. civ. 22, 20. *accusat. c. inf.*: CIC. inv. 1, 63 ex eo, quod proposueramus, hoc -itur separatum esse quiddam. ac. frg. 20. CHALC. comm. 221 ex quo confit animam non esse corpus. AVG. de duab. anim. 3 quid -retur osten-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

derem animam ... esse meliorem. soliloq. 2, 8, 15 ex quo confit ... nihil verum esse.

3 *accedunt duo accusativi*: Cic. inv. 1, 20 si *oratio* eum benevolum, attentum, docilem -erit. 1, 106 animum auditoris mitem et misericordem -ere. Colvm. 11, 2, 62 tempus est aridis uvis ficisque -endis (*i. arefaciendis*). Plin. nat. 13, 55 pelles candidae -untur *pediculis foliorum rhois*. 34, 96 exurente ... coctura *aes* nigrum atque fragile -itur. Evgraph. Ter. Ad. 969 p. 189, 17 qua re confirmata *servus* liber -itur. Cod. Iust. 1, 17, 2, 1 consentaneam *numeris* divisionem partium -entes.

4 *absolute positum*: Cic. part. 93 *causae* quae ipsae -unt, aliae, quae vim ad -endum aliquam afferunt. itaque illae superiores -entes vocentur. *v. p. 204, 76.*

II ***colligere, cogere*:** **A *homines*:** Cic. Manil. 61 quid tam novum quam adulescentulum privatum exercitum ... -ere? -ecit. Phil. 4, 3 exercitum invictum ex paternis militibus. 5, 43. 5, 44 ex Antonii amicis ... contra Antonium -ecit exercitum. Att. 8, 11, 2 exercitus maximos (Vell. 2, 51, 1 ex omnibus ... provinciis ... immanem exercitum. Exvp. 4 de ergastulis erutis servis exercitum). Planc. Cic. epist. 10, 8, 6 tantas copias, quantas hae gentes ... -ere possunt (Bell. Alex. 26, 1 *copias* celeriter et propensissima civitatium voluntate et sua diligentia -erat). Caes. Gall. 2, 4, 5 *Bellovacos* posse -ere armata milia centum. civ. 1, 24, 2 ex his (*servis, pastoribus*) circiter CCC equites -ecit. 1, 25, 1 *legiones* ex novo dilectu -erat. 3, 107, 1. Hirt. Gall. 8, 54, 2 legionem ... -ctam ex dilectu provinciae. 8, 23, 1 obsides -unt. Bell. Alex. 34, 5 *legio* ex tumultuariis militibus in Ponto -cta erat. 53, 5. Liv. 1, 43, 1 ex iis ... octoginta -ecit centurias. 10, 38, 12 donec sedecim milium numerum -issent. 23, 40, 2. 29, 35, 10 cum ad triginta milia peditum, tria equitum -isset (effecisset *Σ*). *accedit ad notionem conciliandi* (*sc. suffragia*): Cic. Planc. 45 ne -ere necessariis suis suam tribum possint. epist. 11, 6, 3 ut is nobis eas centurias -at. Q. Cic. pet. 18 ad -endas centurias. Lex Malac. (Corp. II 1963) 2, 57 uti quisque prior maiorem partem numeri curiarum -erit.

B *res*: Plavt. Merc. 97 peculium -o grande. Ter. Phorm. 38 pauxillulum nummorum ... -rem (Non. p. 268). Lvcil. 661. Cic. Verr. 4, 119 si qui vilicus ... sibi alia ... centum *milia nummum* -erit. Att. 11, 23, 3 ut aliquid -atur ad inopiam propulsandam. 11, 15, 4. 11, 25, 3 si quid cogi, -i potest. Quinct. 98 filiae nubili dotem -ere. Verr. 2, 138 permagnam ... ex illa re pecuniam -i posse. 3, 184. leg. agr. 2, 33 potestas innumerabilis pecuniae -endae. Flacc. 20 rationes -endae pecuniae. Sest. 94. Bell. Alex. 64, 2 pecunia illa ex infinitis rapinis -cta. Liv. 4, 60, 4 unde ... pecuniam -i posse nisi tributo populo indicto? 38, 14, 10 quinque et viginti talenta se -urum (*Gelen. ex M.?* collecturum *rel. codd.*). Cic. epist. 9, 16, 4 cum volumina iam -erit *ἀποφθεγμάτων*. Att. 1, 7 bibliothecam nobis -ere (Hier. epist. 22, 30 *bibliothecam* mihi Romae summo studio ac labore -eram). Bell. Alex. 45, 1 classem ... -ctam ex naviculis actuariis. Liv. 9, 34, 25 nisi duo -erint legitima suffragia. 43, 6, 3 *frumentum*. *adde*: Cic. Att. 12, 37, 2 hortos mihi -as. 13, 18 nos vero -amus hortos.

III ***comminuere, consumere***, *rei vel hominis statu qualibet ratione mutato*: **A *caedendo***, *premendo, molendo*: Inscr. mél. d'arch. et d'hist. 10 p. 303 (Corp. I[2] n. 560) -e piscim. cofeci. Cato agr. 16 ligna -it ad fornacem (Liv. 26, 46, 6 caedendo -ctis ac distractis ... foribus. Colvm. 11, 2, 7). 64 *oleam* quam citissime -es. Varro rust. 1, 55, 6 Colvm. 11, 2, 95. 7, 1, 3 -endi frumenti ... labor. Plin. nat. 7, 191 frumenta ... molere et -ere in Attica *instituit Ceres*. Apvl. met. 9, 30 cum esset iam -ctum omne frumentum. Avg. civ. 6, 9 neque far -itur sine pilo. Edict. imp. Diocl. I 35 sinap⟨i⟩s -ctae. *adde de homine*: Plavt. Truc. 626 ego te hic offatim -am. *cf.* 613.

B *dentibus vel ore mandere*, ***comedere***, *consumere*: Gloss. confectum *δεδαπανημένον*. Plavt. Men. 469 -cto prandio vinoque expoto. Lvcil. 80 carnaria fartim ... -ret. 1091 -it ipse comestque. Cic. nat. deor. 2, 134 *dentes escas* -unt, qui genuini vocantur (Liv. 2, 32, 10 dentes -rent *cibum*. Plin. nat. 11, 160). 2, 125 -i *pisces* a ranis atque consumi. 2, 123 ut *araneolae*, si quid inhaeserit, -ant. epist. 9, 18, 3 pluris iam pavones -eci quam tu pullos columbinos. div. 2, 37 vis aliqua *cor* -et aut exedet. Colvm. 5, 6, 4 pecudes fortius iusta cibariorum -ent. 6, 2, 14 *boves* in *cibo* -endo lenti. Hier. epist. 14, 8 *clerici* Christi corpus sacro ore -unt. 146, 1 ad *presbyterorum* preces Christi corpus sanguisque -itur.

C *ventre* ***concoquere*:** Cic. nat. deor. 2, 137 -ctus iam coctusque *cibus* perlabitur. Tim. 18 -cti et consumpti cibi. Liv. 2, 32, 11 -cto cibo. Plin. nat. 11, 180. 201 *in ventre* -untur cibi. 26, 43 *alvus cibos* non -it. 30, 60 *homines* qui cibos non -ant. Hil. in Matth. 16, 2 *Ionas a ceto* non cibi condicione -ctus. Marcell. med. 20, 116 *aliquis* cibum melius -et. Anthim. praef. p. 7, 17 quando stomachus cibos crudos -ere non potuerit. 12 carnes ... non bene -untur *et saepius*. Cic. nat. deor. 2, 136 spiritu omnia cocta atque -cta. 2, 121 ad eum pastum capessendum -endumque. Colvm. 2, 14, 4 *asinus* bene -ctum atque idoneum protinus arvo fimum reddit. Scrib. Larg. 122 cibi ... exiguum, quod facile -atur. Plin. nat. 8, 72 *crocotas* devorata -entes ventre. 30, 63. Marcell. med. 28, 51 *ossifragus* omnia devorata citissime -it. *in imagine*: Qvint. inst. 10, 1, 19 lectio non cruda, sed multa iteratione mollita et velut -cta.

D ***debilitare***, *cruciare, enecare aliquem*: Gloss. *καταπονῶ*. confectus *κεκμηκώς* (*cf.* II 115, 41). *συντετριμμένος*. debilitatus vel male tractatus. finitus vel vulneratus. maceratus. confectum fatigatum. confectos maculatos (Cassian. inst. 11, 11 victoriis). confectum esse *κεκοπῶσθαι συντετελέσθαι*. Gramm. suppl. 265, 6 conficio i. excrucio vel punio. Non. p. 268 confectum defessum. **1** *formae activae*: Enn. ann. 395 quae me fortuna ... bello -ecit acerbo! Plavt. Pseud. 464 -et iam te hic verbis. Pacvv. trag. 276 aerumna corpus -it. Acc. trag. 564 -it animam vis volneris, ulceris aestus. Cic. fin. 1, 59 *maerores* exedunt animos -untque curis hominum. Tusc. 3, 26 impudens luctus maerore se -entis. 3, 27 aegritudo ... lacerat, exest animum planeque -it. 5, 117 *dolores* per se ipsi plerumque -unt hominem. Att. 3, 8, 2 meus me maeror cotidianus lacerat et -it. 11, 4, 2 me -it sollicitudo. 11, 15, 3. de orat. 1, 78 *nos* in foro ... res ipsa ante -ecit. epist. 9, 20, 1 quem (*virum*) tu es solitus promulside -ere. 14, 16 alia ... quae me ita -unt. Phil. 2, 6 *vitae cupiditas* me manens -ret angoribus (*cf.* off. 2, 2). Planc. Cic. epist. 10, 17, 2 *frater* illa valetudine magis -ere se ... posset. Verg. Aen. 11, 824 vulnus acerbum -it *me*. Liv. 5, 19, 11 sub terra continuus labor eosdem -ret. 22, 2, 7 vigiliae *Gallos* -bant (36, 23, 5). 42, 54, 3 oppidanos ... non vulnera modo, sed etiam vigiliae et continens labor -bat. Val. Max. 1, 7 ext. 4 *imago* Croesi regis animum maximo prius metu, deinde etiam dolore -ecit. Cels. 2, 1 *autumnus* alios novis morbis -it. Sen. benef. 3, 26, 1 *accusandi rabies* omni civili bello gravius togatam civitatem -ecit. nat. 6, 2, 5 scissura *unguiculi nos* -it. Plin. epist. 7, 19, 3 reliqua ... me ... non metu tantum, verum etiam dolore -unt. 8, 16, 1 -erunt me infirmitates meorum, mortes etiam. Apvl. met. 8, 30 *me* verberantes paene ad extremam -erant mortem. Arnob. nat. 7, 40 *lues* continua populum contage -ens. Hil. op. hist. frg. 2, 11 (*a. 347*) *cum alios* squalore et putore -rent. Vvlg. lev. 26, 16 *ardor* -at oculos vestros (*τὸν ἴκτερα σφακελίζοντα τοὺς ὀφθαλμούς*). Bachiar. repar. laps. 16 carnem tuam ... ieiunii disciplina -at, ut ... tenuetur.

2 *formae passivae*: Pacvv. trag. 128 animum aegritudine (-em *codd.*) in re crepera -i. Cic. Tusc. 3, 77. 80 *sapientem* excruciari luctuque -i. fin. 1, 60 -untur et angore et metu maximeque cruciantur. 2, 93. 5, 80 summis doloribus (Att. 3, 5 maximo dolore. epist. 6, 1, 1 *dolore* maxime te -i audio). off. 3, 29 si fame ipse *sapiens* -atur. orat. 33 *desiderio*. epist. 4, 13, 2 curis (Att. 11, 8, 1 quantis curis conficiar [afficiar *M*]). 14, 3, 1 maerore. 14, 3, 2 cum dolore -ar (-or *H*), tum etiam pudore. 14, 4, 1 lacrimis sic ut ferre non possim. Att. 1, 2, 46 *admonitionibus* adsidue. 13, 33, 4 te ... in via -i minime volo. *seq. acc. c. inf.* Att. 10, 18, 3 -or (*dolore*) venisse tempus. Caes. civ. 3, 92, 2 lassitudine. Cels. 2, 1 longa statura ... matura senectute -itur. Plin. nat. 2, 108 tempestatibus -i sidus. 32, 117 *cachectorum* corpus macie -itur. *sensu obscaeno*: Svet. Nero 29 *ut Nero,* cum affatim desaevisset, -retur (*i. constupraretur*) a Doryphoro liberto. *part. perf. pass.*: Enn. ann. 375 senio -ctus (Cic. Tusc. 3, 27 senio et aegritudine. Mil. 20 Val. Max. 5, 1 ext. 1. 7, 3, 6 senio -cta manus. Svet. Cal. 26 vilissimos senioque -ctos gladiatores. Clavd. 15, 446 Bachiar. repar. laps. 21 Drac. laud. dei 2, 626). Cic. Pis. 84 *comitem* summa senectute -ctum (fin. 5, 32. 52 Rab. perd. 21 off. 3, 100. Val. Max. 3, 2, 18 ultima senectute -ctum ... corpus. Cels. 1, 3. Vvlg. Ruth 1, 12 [*γεγήρακα*]. Avg. civ. 13, 15. 20). Catvll. 68, 119 -cto aetate parenti (Verg. Aen. 4, 599 Rvt. Lvp. 2, 6. Sall. Iug. 9, 4 morbo atque aetate). Lvcr. 3, 947 annis ... artus -ti languent. Sall. Iug. 11, 5 -ctum annis Micipsam (Colvm. 1, 8, 20 nec erit ulla *domini* aetas annis ita -cta, ut spernatur a servis). Verg. Aen. 11, 85 aevo -ctus Acoetes (Sacr. Leon. p. 323 mater ... sterilis aevoque -cta). Ov. met. 6, 37 mentis inops longaque (tardaque *N, fort. recte*) venis -cta senecta. Colvm. 2, 1, 2 terram sicut muliebrem sexum aetate anili iam -ctam. Lvcil. 639 doloribus -ctum corpus. Cic. Mur. 86 *hominis* cum corporis morbo tum animi dolore -cti. fin. 1, 41 aliquem -ctum tantis animi corporisque doloribus. Tusc. 5, 23 omnibus oppressum corpus et -ctum doloribus. Att. 11, 11, 1 -ctus iam cruciatu maximorum dolorum (Catvll. 65, 1 me adsiduo -ctum ... dolore. Hier. epist. 60, 1 *senes* intolerabili dolore -ctos). 3, 8, 4 me adflictum et -ctum luctu. Tusc. 3, 75. Ter. Andr. 304 *animus* cura -ctus stupet. Verg. Aen. 6, 520. Ov. Pont. 1, 1, 74 mea perpetuos curarum pectora morsus, fine quibus nullo -antur, habent (Ivst. 11, 13, 1 -ctum curis Alexandrum). Cvrt. 3, 11, 25 virgines non suo tantum, sed etiam *aviae* maerore -ctae. Vvlg. thren. 1, 13 posuit me desolatam, tota die maerore -ctam (*ὠδυνωμένην*). Val. Cem. hom. 15, 3 adflictis et maerore -ctis subvenias. Cic. Mur. 86 idem squalore et sordibus -ctus (Oros. hist. 3, 1, 23). Verg. Aen. 3, 590 macie ... suprema (Phaedr. 3, 7, 2 macie -ctus lupus. Plin. epist. 7, 27, 5 senex macie et squalore -ctus. Amm. 24, 8, 1. Vvlg. gen. 41, 3 *boves* -ctae ... macie [*λεπταὶ ταῖς σαρξί*]. Drac. laud. dei 3, 648). Sall. Iug. 65, 1 *Gauda* morbis -ctus (Phaedr. 1, 14, 5 *sutor* cum iaceret morbo -ctus gravi. Apvl. apol. 43 morbo comitiali). Sen. contr. 10, 5, 4 senex longa miseriarum tabe -ctus (Capitol. Opil. 12, 8 ad mortem cogebat longa tabe -ctos. Lampr. Alex. 48, 2 tantae con-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

scientiae tabe). HIER. epist. 74, 6 *nos* longa ... aegrotatione -cti. CIC. Verr. 6, 140 plagis -ctum ... civem (PLIN. nat. 8, 142 *canem* -ctum ... plagis. TAC. ann. 14, 35 -ctum verberibus corpus). off. 3, 29 *vir* frigore -atur. Tusc. 2, 41 *gladiatores* volneribus -cti. p. red. ad Quir. 15 me -ctum consularibus volneribus. CAES. Gall. 2, 23, 1 civ. 3, 9, 3 *et saepius.* SALL. Iug. 60, 7. LIV. 6, 3, 3 -cta ... paucitas oppidanorum opere, vigiliis, volneribus. 24, 26, 14. 31, 17, 11 volneribus ac lassitudine. VAL. MAX. 1, 7, 2. 4, 7, 2 CVRT. 4, 6, 25 ASCON. Mil. p. 33. CAES. civ. 3, 95, 3 *milites* lassitudine -cti. 3, 28, 4 *tirones* salo nauseaque -cti. 2, 39, 6 *equites* itinere totius noctis -cti. 3, 106, 2 reliqui volneribus ex proeliis et labore ac magnitudine itineris -cti (SEN. epist. 123, 1 itinere -ctus [confestus *BA*] incommodo magis quam longo. TAC. ann. 15, 17 pedes -ctus spatiis itinerum). 2, 41, 1 -cto iam labore exercitu. 2, 41, 3. 3, 97, 4. TIB. 1, 7, 39 magno -cta labore pectora. LIV. 5, 10, 9. 31, 46, 14 praesidium ... labore adsiduo, vigiliis diurnis pariter nocturnisque et vulneribus -ctum. 42, 33, 3 *al.* CIC. epist. 7, 26, 1 -ctus languore et fame (PLIN. nat. 8, 33 *elephanti* fame et maeroris tabe -cti. VVLG. deut. 25, 18 eras fame et labore -ctus [ἐπείνας καὶ ἐκοπίας]. AVG. civ. 22, 20). BELL. Afr. 53, 1 siti inopiaque -cti. SEN. benef. 5, 24, 2. TAC. hist. 3, 22 -ctum algore atque inedia hostem profligare. AMM. 31, 13, 7 Romanos ... inedia sitique -ctos. HIER. epist. 54, 16 viduam -ctam ieiuniis (22, 27). RVFIN. hist. mon. 16 p. 436B inedia miseriaque -cta *mulier.* SVLP. SEV. chron. 2, 44, 1 iniuria hiemis et inopia -ctis. CIC. Sest. 20 *hominem* vino, ganeis, lenociniis adulteriisque -ctum (Phil. 2, 6 vino lustrisque. SCHOL. Hor. sat. 2, 3, 60). LIV. 23, 45, 2 *Poenos* vino et scortis omnibusque lustris per totam hiemem -ctos. PHAEDR. app. 7, 6 -ctus (*i. irritatus*) *Aesopus* pessimo volumine. COLVM. 1, 9, 2 boves non -cti vexatione simul operum verberumque. FRONTIN. strat. 2, 5, 25 Romanis ... statione ac pluvia ... inquietatis -ctisque. 2, 5, 4 multitudine telorum -cti (*i. vulnerati*) *elephanti.* STAT. silv. 3, 1, 41 *Herculem* -ctum thiasis. SER. SAMM. 258 causis ... -ctus agendis *Hortensius.* CYPR. GALL. iud. 405 *Iudaea* pressa duellis bis nonas hiemes traxit -cta periclis. MART. CAP. 2, 139 virgo ... exhausto pallore -cta. EVGRAPH. Ter. Ad. 229 p. 174, 40 si in ipso articulo quis aliquem teneat rigore -cto. *adde*: LIV. 22, 61, 9 proxumis censoribus adeo omnibus notis ignominiisque *eos* -ctos esse. *nota varios ablativos additos*: BELL. Alex. 23, 2 multitudinem ... -ctam taedio puellae, fiduciario regno, dominatione crudelissima Ganymedis.
de rebus: RVT. LVP. 2, 7 -ctis viribus. PLIN. nat. 18, 207 serenitate reddita -ctum sidus (*i. solem*) esse. VAL. FL. 6, 384 machina muri, quae scopulis trabibusque diu -ctaque flammis procubuit. PRVD. cath. 8, 54 spreto ... pastu sponte -ctos ... artus. SER. SAMM. 182 annosis -cta doloribus auris. *deest ablat. causae*: CIC. dom. 59 *filium* lacrimantem -ctumque vidit. Catil. 2, 24 gladiatori illi -cto et saucio. epist. 14, 4, 3 mulierem aegram et corpore et animo -ctam. Phil. 13, 17 quam abiectus, quam -ctus *Lepidus* esset. PRIAP. 28. LIV. 1, 23, 9 fessos -ctosque. RVT. LVP. 1, 21 haec me ... recogitatio prope -ctum confirmabat. HIL. in Matth. 5, 2 ieiuniorum profectum docet extra iactantiam -cti corporis esse oportere. trin. 10, 14 in emortuam sensus sui oblivionem mens sucis violentioribus occupata -itur. SVLP. SEV. epist. 2, 1 peccatorum recordatio tristem me -ctumque reddiderat. COD. Theod. 7, 1, 5 (*a. 364*) morbus et corporis valitudo -cta.

E ***perdere,*** *διαφθείρειν* (*cf.* RVFIN. hist. 4, 6, 1): **1** *animantia interficere, pessum dare*: *cf.* DON. Ter. Eun. 926 proprie *conficere* convenit gladiatoribus, qui gravissimis vulneribus occubuerunt. NON. p. 268 confectum dicitur occisum, exanimatum.
formae activae: AFRAN. com. 371 homo mulierosus -ecit (confert *codd.*) me ilico alio. VARRO rust. 1, 20, 1 ne in opere firmior *quadripes* inbecilliorem -at. CIC. Font. 36 qui nationem Allobrogum ... suis iterum armis -at atque opprimat. Verr. 6, 151 (*syn. concidere*). nat. deor. 1, 101 ibes maximam vim serpentium -unt. inv. 2, 111. LVCR. 4, 639 serpens ... sese mandendo -it ipsa. SALL. epist. Pomp. 1 quem ... fame, miserruma omnium morte, -istis (*cf.* AMPEL. 14, 7 *Pausanias* fame -ctus est). NEP. Alc. 10, 4 ut incendio *Alcibiadem* -rent. LIV. 5, 10, 6 ut plebis partem militia, partem tributo -rent. 6, 13, 5 iusta caede -ere hostem. 25, 26, 11 *ut* aegri validos cum metu tum tabe ac pestifero odore corporum -rent. VAL. MAX. 6, 3, 5. CELS. 2, 10 prioris febris accessio paene -ecit *aegrum.* SEN. dial. 5, 19, 5 *Caligula patres* dimissis per domos centurionibus -ecit. 5, 30, 4 divum Iulium plures amici -erunt quam inimici. nat. 6, 28, 2. MELA 1, 114 *feminae* quos laqueis intercepere trahendo -unt. LVCAN. 6, 131 pavor attonitos -erat hostes. PLIN. nat. 15, 91 *scorpio* genitores superne -at. 8, 18 (*absolute*: PLIN. nat. 11, 86 *scorpiones* graviore supplicio lenta per triduum morte -unt). PS. QVINT. decl. 13, 19 *apes* pestiferis succis exquisita per fraudem morte *aliquis* -ecit? FRONTIN. strat. 2, 5, 41 *Melanthus* aversum *Xanthum* uno ictu -ecit. 4, 2, 9. 4, 7, 32. TAC. ann. 1, 6 quem ... centurio aegre -ecit. SVET. Dom. 19 feras (TERT. nat. 2, 14 LAMPR. Comm. 13, 3). Claud. 21. Cal. 58 ceteri vulneribus triginta -erunt *Caligulam.* Tit. 5 propugnatores totidem sagittarum -ecit ictibus. FLOR. epit. 3, 1, 8 Massivam inmisso percussore -ecit. 3, 7, 5 ut veneno se plerique *captivi* -rent. APVL. met. 4, 3 me ... caedendo -issent. 4, 18 ianitorem ipsum gladio -it. TERT. mart. 4 qui se gladio -erint animo suo ducti. PROB. Verg. georg. 3, 113 *Centauri* tauros telis -rent (*syn. paulo infra* figere). ITALA iud. 5, 26 (Lugd.) *Iael* -ecit Sisara (ἐσφυροκόπησε Σισάρα, VVLG. percussit Sisaram). PORPH. Hor. carm. 1, 2, 24 Romani se ipsi -erunt. PANEG. 5, 17. LAMPR. Comm. 9, 6 sagittis. HIL. c. Const. 7 conclusos ... fame debilitas, hieme -is. in psalm. 67, 4 peccatores morte -ere. AVSON. 466, 2 *Vlixes* plerosque vino saucios *procos* ... -it. AMM. 25, 4, 10 hostem ictu. 31, 10, 19 sagittarum pulsibus bestias. COD. Theod. 9, 16, 5 (*a. 357*) malis artibus inimicos. 9, 16, 11 (*a. 389*) inimicum ... consilio atrociore -erit. VAL. CEM. hom. 18, 2 si singulos in quaestione positos poena -erit. CARM. epigr. 98, 6 quam ... Fata -unt malo. 984, 4 (CORP. IX 5041, *saec. I.*) ut quoi (*puero*) octauom ingrediens sidera -rent (*Buecheler ad l. requirit*: ut quem octavum ingredientem annum sidera -erint). *nota*: ITALA iud. 5, 26 (Lugd.) *Iael* -ecit caput *Sisarae* (διήλωσε κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν, VVLG. perforans). *formae passivae*: *additur a quo vel qua re*: PLAVT. Truc. 892 istum ... -ctum fallaciis. CIC. har. resp. 42 *ut* civitas, si cadet, a viro tamen -cta videatur. 2 a gravissimo viro ... -ctus ac trucidatus. Catil. 1, 26 quibus (*sc. fame, frigore, inopia*) te brevi tempore -ctum esse. p. red. in sen. 7 *corpus* volneratum ferro -ctumque. har. resp. 39 corpus tenuissima de causa saepe -itur. Sest. 53 scelere consulum rem publicam esse -ctam. Att. 11, 9, 1 lege etiam sim -ctus et oppressus. BRVT. Cic. epist. 11, 10, 4 ut *Antonius* inopia potius quam ferro -retur. HIRT. Gall. 8, 19, 7. SALL. Iug. 50, 1 ne siti -retur exercitus. LIV. 10, 35, 11. SEN. contr. 1, 7, 9 adulter uno ictu breviter -ctus est. SEN. Herc. f. 1160 nati cruenta caede -cti iacent. Oed. 1045 *mater* scelere -cta est meo. dial. 10, 3, 6. MELA 3, 82 *serpentes* ab avibus ... pugna ... -i. PLIN. nat. 9, 92 *polypus* aegre ... multis tridentibus -i potuit. 8, 156 *hostem* ab equo ... ictibus morsuque -ctum (*esse*). PS. QVINT. decl. 4, 22 -ctum magnis vulneribus cadaver. TAC. ann. 14, 5 Acerronia ... navalibus telis -itur. 14, 8 multis vulneribus. SVET. Vit. 17 *Vitellius* minutissimis ictibus excarnificatus atque -ctus est. TERT. nat. 2, 14 *Aesculapium* ignis ex (et *A*) divini vi -ctum. ARNOB. nat. 7, 11 *homines* incendiis, naufragiis et ruinis mergi, obrui, -i. FIRM. math. 1, 7, 21 *animus* morbi continuatione -ctus. 1, 7, 22 valitudinis acerbitate -ctus. HIL. in Matth. 24, 8 *prophetae* vario poenarum genere -cti sunt. *deest abl. instr.*: CIC. Sull. 33 quinque hominibus comprehensis atque confectis (confessis *codd.*). Sest. 79 quem cum ... extremo spiritu exsanguem et -ctum viderent. LENT. Cic. epist. 12, 14, 4 -ctum esse iam et (iam -ctum esset et *HD*) oppressum Dolabellam. HIRT. Gall. 8, 23, 5 (*incerta lectio*). BELL. Alex. 53, 3 LIV. 1, 25, 10. 3, 70, 6. 6, 8, 7 -enda multitudo tanta fesso militi erat. 26, 6, 1 *al.* MON. Ancyr. 4, 42 -cta sunt bestiarum circiter tria millia (SVET. Claud. 21 Dom. 19. SYMM. epist. 6, 43 -cti sunt *crocodilli*). PLIN. nat. 9, 91. SIL. 17, 649 -cta mole Gigantum. PANEG. 10, 17 nisi ... quos ipse affeceras -endos filio reservasses. COD. Theod. 9, 45, 5 (*a. 432*) illum -i (configi COD. Iust. 1, 12, 4) in concertatione pugnaque.

2 *res delere, extinguere, absumere*: NON. p. 268 frangere. PLAVT. Capt. 673 opes -isti omnes, res ac rationes meas. TER. Phorm. 839 me -ere credant argentum suom (NON. p. 269). Trin. 408 *argentum* confit cito. CIC. Flacc. 90 patrimonium satis lautum. div. 2, 117 quae vetustas est, quae vim divinam -ere possit? Marcell. 11 nihil est ... opere et manu factum, quod non -at et consumat vetustas. Sull. 76 vi (*i. morbo*) -cta et eiecta. LVCR. 1, 238 res omnis eadem vis causaque volgo -ret. 2, 1002 sic interemit mors res ut materiai corpora -at. 1, 906 ignes -re⟨n⟩t volgo silvas. 1, 535 *umore, frigore, igni* omnia -untur. LIV. 1 praef. 4 populi vires se ipsae -unt (TAC. dial. 40 donec *civitas* se partibus et ... discordiis -ecit). VITR. 7, 11, 1 *aeris et harenae* rebus (*i. proprietatibus*) per ignis vehementiam -ctis. SVET. Cal. 1 *cor* tinctum veneno igne -i (PLIN. nat. 11, 187 cremari). APVL. met. 10, 28 delicata ac tenera praecordia -it protinus virus infestum. ITALA I Cor. 6, 13 (Tert. pudic. 16) cibi ventri, et venter cibis, deus et hunc et illos -it (καταργήσει, VVLG. destruet). LACT. inst. 3, 4, 10 se ipsa philosophia consumit et -it. 3, 4, 2 *philosophia* suis armis ... -cta. HIL. trin. 5, 28 ut praesentium impietatem futurae sitis ac famis poena -at.

3 *accedit ad notionem vincendi, subigendi*: LIV. 2, 40, 13 fortuna populi Romani duos hostium exercitus haud minus pernicioso quam pertinaci certamine -ecit. FLOR. epit. 3, 5, 22 *Pompeius regem* uno proelio -ecit. CYPR. GALL. iud. 440 *hostes* caede cruenta -ens. EVTR. 2, 9, 3 consules contra Samnites missi ingentibus proeliis eos -ecere.
CIC. Att. 4, 18, 5 -cta Britannia. Manil. 28 qui ... pluris provincias -ecit quam alii concupiverunt. BELL. Alex. 42, 2 erat provincia ... finitimo bello ac dissensionibus -cta et vastata. LIV. 26, 21, 2. 27, 5, 3. 28, 24, 7 si debellatum iam et -cta provincia esset. 40, 35, 13 facilius est provinciam ingenio ferocem, rebellatricem -isse *al.*

part. praes. act. **cōnficiēns,** -tis. *absolute positum (pro 'efficiens') v. p. 201, 11.* CIC. part. 94 -ens ... causa alia est absoluta (soluta *pE*) et perfecta per se. *cum genetivo iunctum*: CIC. fin. 5, 81 haec cum corporis bona sint, eorum -entia certe in bonis numerabis. *pro adiectivo*: CIC. Flacc. 44 cum civitate mihi res est acerrima et conficientissima litterarum (*i. quae diligentissime omnia acta perscribit*).

syn.: *ad I*: facere, perficere, efficere; comparare (CIC. inv. 1, 5). finire, terminare, absolvere. perpolire (CIC. de orat. 2, 121), expedire

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

(Cic. Brut. 154), agere (Cic. epist. 6,21,1). *ad II*: colligere, cogere. conciliare. *ad III*: consumere (Cic. Tim. 18 nat. deor. 2,125), comedere, exedere (Cic. fin. 1,59 Tusc. 3,27). dissipare (Cic. Flacc. 90). concoquere. debilitare. cruciare (Cic. fin. 1,60 Lact. inst. 3,8,34), excruciare (Cic. Tusc. 3,80), lacerare (Cic. Att. 3,8,2), laniare (Ps. Qvint. decl. 12,1), opprimere (Cic. Tusc. 5,23 Font. 36), perdere (Cic. Verr. 6,134). interficere, occidere, concidere, delere, vastare (Bell. Alex. 42,2). excarnificare, exstinguere. vincere.

deriv.: confectio, confectito, confector, confectura, confectus. *Hoppe.*

cōnfictio, -ōnis *f. a* confingere. Gloss. σύνθεσις. σύμπλασις. *dolosa excogitatio*: Cic. S. Rosc. 35 criminis -em accusator suscepit. Cael. Avr. acut. 1,11,81 erit -is argumentatio adhibenda. *i. q. formatio*: Avg. civ. 7,24 crepitus cymbalorum, -o leonum (*in sacris Magnae Matris*). Avell. p. 238,3 qui ... plasmatus est et -em (*gr.* σύστασιν) in muliebri accepit ventre. *dub.* Tert. nat. 1,11 professus interim con⟨fessi⟩onem temporalem (con⟨ficti⟩onem *Hartel*). Aqvila rhet. 3 προσωποποιία est personae -o. 4 ἠθοποιία moralis -o.

cōnficto, -āre. Varro ling. 7,107 Naevius ... in Technico (com. 93) confictant (*Turnebus*, conficiant *Γ*) a conficto convenire dictum.

cōnfictor, -ōris *m. a* confingere. Pavl. Nol. epist. 21,4 Manichaeus, veri creatoris negator et falsi -r. Avg. civ. 4,26 merito displicuit viro gravi divinorum criminum poeta -r *Homerus.*

cōnfictūra, -ae *f. a* confingere. Tert. idol. 8 *artium* species quae sine exorbitatione disciplinae id est sine idoli confictura spem victus praestent.

? **cōnfida** dubitator Gloss. IV 322,3. V 543,24. 594,55. dubitator confida IV 334,6 (confidit indubitanter committit *Löwe*). *L.*

⁎**cōnfideiussor**, -ōris *m. a* con *et* fideiussor. *qui simul cum alio fideiussit*: Vlp. dig. 46,1,10 pr. si dubitet creditor, an fideiussores solvendo sint, et unus ab eo electus paratus sit offerre cautionem, ut suo periculo -es conveniantur, in parte dico audiendum eum esse, ita tamen, et si satisdationes offerat et omnes -es, qui idonei esse dicuntur, praesto sint. *cf.* Pompon. dig. 46,1,43 Afric. dig. 46,1,21,1 *etc.*

cōnfidēlis, -e *a* con *et* fidelis. *eiusdem fidei*: Cassiod. hist. 9,3 confidelium suorum numerum gubernavit.

cōnfīdentia, -ae *f.; cf. c.* confido, confidens. Gloss. πεποίθησις. θάρσος. παρρησία. confidentiae: audaciae. V 183,5 -a in malis rebus esse solet, fiducia in bonis (Non. p. 443 Mar. Victorin. rhet. 2,54 p. 302 Serv. Aen. 1,132 Philarg. georg. 4,445 Isid. diff. 1,217 Diff. ed. Beck p. 58,24 Diff. gramm. suppl. 287,26). Non. p. 262 -a est fiducia ... temeritas, audacia. *primum legitur apud* Naev. *et* Plavt., *deest apud* Caes. Hirt. *poetas praeter scaenicos.*

1 *in malam partem*: *nimia audacia, superbia, impudentia*: Naev. com. 88 (Charis. *v.* rursus) qua pro -a rusus (usus *codd.*) verbum cum eo fuerim facere (*fort.* ausus *vel tale quid supplendum*). Plavt. Capt. 523 nec -ae usquam hospitium est nec deverticulum dolis. 805 in ventrem sumpsit -am (812). Mil. 189 os habet linguam, perfidiam, malitiam atque audaciam, -am, confirmitatem, fraudulentiam. 229 tu unus sid recipere hoc ad te dicis, confidentiast nos inimicos profligare posse. Persa 39 qua -a rogare tu a med argentum tantum audes, impudens Rud. 645 quis homo est tanta -a, qui sacerdotem violare audet. Caecil. com. 246 tanta -a estis? aufertin superbiam? Cato or. frg. 1,2 nequeo desinere mirari eorum audaciam atque -am. Ter. Andr. 876 o ingentem -am (*cf.* Don. *ad l.* Schol. Ter. p. 92,32). Eun. 839. Pacvv. trag. 36 ferocem et torvam -am. 47 atrocem coerce -am. Acc. trag. 15 iram infrenes, obstes animis, reprimas -am. Rhet. Her. 2,5,8 quae signa -ae, non innocentiae sunt. Cic. Caecin. 2 quasi vero ... idem possit in iudicio improbitas, quod in vi -a. Flacc. 10 iam videte, quo voltu, qua -a dicant. Phil. 2,104 causam ... -ae et temeritatis tuae. Att. 9,13,4 Bell. Alex. 52,4. Rvt. Lvp. 1,16 -am ostentabat. 1,21 incredibili -a armatus. 2,18. Petron. 107 vide ne deteriorem facias -a causam. Qvint. inst. 11,3,160 perfricare faciem et quasi improbam facere, tendere -a vultum. 12,5,2 vitia -ae, temeritatis, improbitatis, arrogantiae. decl. 343 p. 355,13. Tac. ann. 6,24 huc -ae venisse, ut. Svet. Cal. 51 diversissima in eodem vitia, summam -am et contra nimium metum. Gell. 16,6,5 indocti hominis -am demiratus. Herm. Pal. sim. 9,22,3 audacia et -a inanis. Itin. Alex. 53 iuvenilis -a. Paneg. 4,2 tanta me aut neglegentia aut -a tenet. 9,1. 12,30 non illud -a, sed amentia; non temeritas sed necessitas erat. Amm. 14,11,2 antequam effundendis rebus incumberet -a. 16,12,2 -am caput altius adtollentem. 20,5,4 dispersa gentium -a. 22,12,6. 26,2,4. 27,3,2. 29,2,9 praecipiti -a. Vvlg. Ier. 2,37 obtrivit Dominus -am tuam. Ezech. 29,16. 30,9. Soph. 2,15 civitas gloriosa, habitans in -a (κατοικοῦσα ἐπ᾽ ἐλπίδι). Epit. Alex. 3 Alexander ... eius -am admiratus. *nota*: Ivl. Val. 2,26 ad hanc -am dicti (*fere i. q. audax responsio*). *c. gen. obi.*: Min. Fel. 25,3 quid ipsa sceleris -a turpius? Itin. Alex. 13 ardentior fit audacia e -a praeiudicii. Hil. in Matth. 19,6 *dives adolescens* in eo quod bona sua vendere et dare pauperibus iubetur, -am legis relinquere admonetur (*fere i. q. nimis secura fiducia quod legem recte observavisse sibi videbatur. cf. p. 210,24*). 20,9 -a privilegii sui. Amm. 21,13,13 levium -a proeliorum ut vecors elatus.

2 *in bonam partem*: **a** *fidentia, fiducia*: Naev. trag. 4 excidit orationis omnis -a. Enn. trag. 23 nemo est tam firmo ingenio et tanta -a. Plavt. Amph. 1054 neque ullast -a iam in corde quin amiserim. Pseud. 763 -a est inimicos meos me posse perdere. Persa 231 at -ā illa militia militatur multo magis quam pondere. Caecil. com. 247 si am adhibes, confide omnia. Pacvv. trag. 174 par fortitudo, gemina -a. Qvadrig. hist. 8 simul forma factis eloquentia dignitate acrimonia -a pariter praecellebat. Cic. rep. 3,42 duas sibi res, quo minus in vulgus et in foro diceret, -am (Non. p. 262 *i. q.* constantia) et vocem defuisse. Cael. Cic. epist. 8,8,9 -am attulerunt hominibus. Apvl. apol. 2,5 audacia ... -ae fit abundantiā. Treb. Valer. 6,9 Itala Eph. 6,19 (Mar. Victorin. in Eph. 6,19, Vvlg. fiducia). Veg. mil. 1,8 -am militarem. 3,18. 4,18. Ambr. hex. 6,5,33 omnium perturbant -am. Isaac 4,37 hortatur ad -am, ut. in Luc. 2,70 -am ... habemus in (Rvfin. hist. 5,18,8 Pavl. Med. adv. Cael. 5 Vvlg. Phil. 3,4; ad: Hier. in Eph. 6,20 p. 682). Hier. epist. 96,12. Vvlg. II Cor. 1,15 et hac -a (πεποιθήσει) volui prius venire ad vos. 10,2 Eph. 3,12. Hebr. 10,35 amittere -am. Rvfin. hist. 4,15,25 -a simul et laetitia replebatur. Ps. Avg. serm. 237,1 magna credentibus oritur -a. Bachiar. repar. laps. 18 Naaman Syrus, virtus -ae contemptorque formidinis. Sidon. epist. 4,23,2 libera -am meam. *c. gen. obi.*: Apvl. Plat. 1,2 carminum -a elatus. Itin. Alex. 10 hac belli fortuna in -am consequentium eruditus. Novell. Valent. 9,1 roboris -a. Hil. in Matth. 5,12 fidei ... -am (Maximin. c. Ambr. 139). trin. 10,61 commendatio spiritus commendantis -a est. in psalm. 54,2 naturae ... eius -am. Amm. 22,15,16 *crocodilus* diebus humi versatur -a cutis. Avg. c. Iul. 3,21,42 divinae opitulationis. Cod. Theod. 3,16,1 (*a. 331*) sui -a. Cassiod. var. 11,8,9 sub dei -a iusta promittere. *cum praep.* in: Vvlg. II Cor. 8,22 -a multa in vos (πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς). *nota iocose dictum*: Plavt. Asin. 547 scapularum -a, virtute ulmorum freti (Non. p. 262 duritia, patientia). **b** *fere i. q. constantia* (*cf. l. 9*): Gell. 1,19,8 Tarquinius ... eam constantiam -amque non insuper habendam intellegit. Amm. 29,5,36 hac inopina sequendi -a territus. Itin. Alex. 31 Spartani ... custodiri mandantur suspecti simplicis -ae. **c** *i. q. confessio fidei*: Cod. Theod. 16,5,37 (*a. 400*) catholicae -ae stabilita constantia.

syn. et iuxta posita: audacia, temeritas; arrogantia, impudentia, superbia. fidentia, fiducia, constantia. *opp.* nimius metus.

cōnfīdentiloquus, -a, -um. *qui confidenter loquitur.* Plavt. Trin. 201 nihil est profecto stultius neque stolidius neque mendaciloquius ... neque confidentiloquius neque peiurius.

⁎**cōnfīdo**, -fīsus sum, -ere. *a* con *et* fidere. Gloss. πέποιθα, θαρρῶ, καταπιστεύω; meliora sperare. *legitur primum apud* Plavt., *raro apud poetas praeter scaen.*: Verg. *ter* (fido 15^{ies}), Tib. *bis*, Prop. *semel*, Phaedr. *semel* (fido *semel*), Lvcan. *quater* (fido *quater*), Val. Fl. *bis* (fido 6^{ies}), Mart. *semel*, Ivv. *bis* (fido *semel*); *saepius apud* Ov. (9^{ies}), Sil. (7^{ies}), Stat. (6^{ies}). *deest apud* Catvll. Hor. (*adi.* confidens sat. 1,7,7; fido 8^{ies}), Gratt., Manil. (fido *ter*), Pers. *forma perf.* confiderunt *traditur* Liv. 44,13,7, *sed* -rent *edd.* *deponens* confideretur Avg. civ. 17,7 *cf. p. 208,21*; *pass.* confiditur Avg. civ. 12,14 *cf. p. 208,33.*

fidere, fidem habere, credere, sperare: **a** *absolute*: Plavt. Merc. 856 eundem ex -ente actutum diffidentem denuo (*facis, cf.* 855). Rhet. Her. 2,4,7 utrum diffidendum an -endum fuerit. Cic. Cluent. 156 sicuti vestra aequitate nixi -imus. Mil. 78 quem ad modum -o. Phil. 6,14 quia non -bant. or. frg. A XIV 9 animose confidens. inv. 1,25 sine causa -ere. de orat. 3,229 recte -is (*sic Bake*, vides *codd., plerique edd.*). ac. 2,36 ut ... -ant, notum eis esse debebit insigne veri. Tusc. 1,78 nihil nimis oportet -ere. 3,14 discrepat ... a timendo -ere. 4,66 cavere, -ere, providere decet, timere non decet. off. 1,73 ne aut temere desperet propter ignaviam aut nimis -at propter cupiditatem. Att. 9,3,2 ille -bat et eo magis, quod. 10,8,2 ut -ere videtur. ad Q. fr. 2,14,2 ut -am, faciunt (epist. 12,18,1). epist. 3,9,2 quod et tu -is et ego opto (4,13,6). 6,14,1 quid sperem aut -am et exploratum habeam. 13,6,4 ut -o (15,10,1. Sidon. epist. 3,1,3 ut -imus). 13,17,3 quantum scribens -bam. Sall. Iug. 13,9 ubi legati satis -unt. Carm. epigr. 68,12 (Corp. I 1019 = VI 30105) nihil timeo nec -o: moriundum scio. Liv. 4,32,6 satis -ere. 21,4,4 neque milites alio duce plus -ere aut audere. Qvint. inst. 9,1,23 quapropter in dicendo irasci, dolere, misereri, timere, -ere, contemnere non sunt figurae. decl. 280 p. 144,8 haec, si -rem: illud vero ad metus pertinet. Itin. Alex. 6 Alexander ... constans excipere, qui -ret. Amm. 16,4,1 ideo -entes, quod ... didicerant. Vvlg. prov. 14,16 stultus transilit et -it (ἑαυτῷ πεποιθώς). Sirach 32,2 curam illorum habe et sic -e. II Macc. 15,7 Machabaeus ... semper -bat. Matth. 9,2 -e, fili, remittuntur tibi peccata tua. 9,22 -e (θάρσει), filia, fides tua te salvam fecit. Marc. 6,50 -ite, ego sum, nolite timere. Ioh. 16,33 sed -ite, ego vici mundum. Hebr. 13,18 -imus enim, quia bonam conscientiam habemus. Svlp. Sev. epist. 2,8 ut spero, credo et -o.

b *coniungitur cum dat. et abl.*: **1** *cum dat.*: Serv. Aen. 1,452 fido et -o dativum regit. Rhet. Her. 1,5,8 veritati eos -ere aperiemus. Cic. Cluent. 63 eum certe potius *corrupisse*, qui sibi alia ratione diffideret, quam eum, qui omni ratione -ret. Flacc. 5 cur sibi -at is qui ... curavit? har. resp. 35 hoc et tu

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tibi -is magis et nos prope iure diffidimus. Q. Rosc. 11 alter causae -it, alter diffidit (Verr. 3, 69 Cluent. 10 Sest. 135 Mil. 61 inv. 1, 22 fin. 1, 31 *al.*). Verr. 4, 155 malitiae suae. Phil. 5, 1 constantiae (Att. 16, 16, 5). Phil. 10, 1 virtuti (Bell. Alex. 61, 1 Liv. 3, 67, 5 Tac. ann. 14, 36 Vvlg. Sirach 16, 8). rep. 3, 23 sibi -it. leg. 1, 10 vacationi. fin. 3, 29 vitae (Ov. epist. 16, 173). ac. 2, 36 Lael. 17, 30. Att. 1, 9, 2 arcae nostrae. 12, 18, 3 de sorte mea Sulpicio -o et Egnatio. 16, 9 aetati. 16, 16, 15 quod parum -am aut liberalitati tuae aut nostrae amicitiae. epist. 6, 6, 4 divinationi. 6, 18, 3. 15, 21, 3. 16, 24, 1 diligentiae tuae. Planc. Cic. epist. 10, 18, 3. Brvt. Cic. ad Brut. 1, 16, 6. Q. Cic. pet. 35 quantum cuique -as. Caes. Gall. 7, 33, 1 sibi (civ. 3, 7, 2. 3, 10, 7). 1, 40, 15 legioni (1, 42, 5). civ. 2, 40, 1 partem, cui maxime -bat (civ. 3, 94, 5). Bell. Afric. 19, 3. 60, 4. Verg. Aen. 5, 849 mene huic -ere monstro. Ov. ars 2, 143 figurae (met. 10, 69. Lvcan. 10, 82 formae). Liv. 21, 19, 10 nequis fidei Romanae aut societati -at (39, 51, 4 fidei regum). 22, 18, 9 fortunae (Cvrt. 7, 11, 27. 3, 13, 4 felicitati. 7, 7, 28). Liv. 40, 12, 15 meae tantum apud eos gratiae (Tac. ann. 1, 81 gratiae aut meritis. Cvrt. 4, 10, 16 Graecorum erga se benevolentiae). Rvt. Lvp. 2, 17 cum alicui rei vehementer -imus. Vitr. 6 praef. 2 pecuniae. Sen. contr. exc. 8, 6 Cels. 5, 26, 23 Sen. dial. 9, 14, 2. epist. 4, 7 tranquillitati. 72, 7 Cvrt. 7, 9, 1. 8, 2, 24 turbae. Lvcan. 5, 554 ardea sublimis pinnae -isa natanti. Sil. 9, 342 linguae. 17, 335 vobis. Stat. Theb. 5, 292 Lyaeo. Tac. hist. 1, 14 militi. 4, 34 victoriae. Plin. epist. 9, 29, 1 nulli satis -isus. Fronto p. 214 N. parum amicitiae. Hil. c. Const. 27 audi humanae spei -entem securitatem. Avson. 257, 7 Galba senex, frustra socio -isus inerti. Evstath. Bas. hex. 6, 10 p. 933^{B} temporali potentiae. 8, 6 p. 852^{A} pullos ... iam volatui -entes. 2 *c. abl.* (*aliqua re*): Qvadrig. hist. 10^{b} animo magis quam arte -isus (Cic. Tusc. 5, 8). Cic. Q. Rosc. 2 copia et facultate. Cluent. 1 altera mihi niti et magno opere -ere videbatur invidia iam inveterata. Tusc. 5, 40 aut corporis firmitate aut fortunae stabilitate. Pomp. Cic. Att. 8, 12d, 1 voluntate. Cic. Att. 8, 13, 2. 13, 29, 3 repraesentatione. Lent. Cic. epist. 12, 14, 4 nulla alia -isus urbe. 12, 15, 2 auctoritate vestra. Caes. Gall. 3, 9, 3 natura loci (Hirt. Gall. 8, 15, 1). 3, 27, 2 anni tempore. 7, 50, 1 cum ... hostes loco et numero, nostri virtute -rent (civ. 3, 24, 1 Bell. Alex. 13, 6 Bell. Afr. 79, 1 Veg. mil. 3, 26 Amm. 16, 12, 9. 23, 6, 83 equitatus virtute. Clavd. carm. min. 25, 133). Caes. Gall. 7, 68, 3 equitatu qua maxime parte exercitus -bant (civ. 3, 24, 1). civ. 1, 42, 3 munitione (civ. 3, 80, 3. Vitr. 2, 9, 15 naturali -e). 1, 58, 1 celeritate navium et scientia gubernatorum. 1, 75, 3 castrorum propinquitate. 3, 83, 1 adfinitate (Amm. 27, 9, 2). Hirt. Gall. 8, 3, 3 privatis hospitiis -isi aut societate (Svlp. Sev. chron. 1, 42, 3 societate regis). Bell. Alex. 10, 5 locorum notitia (gnaritate: Amm. 27, 10, 9. 30, 1, 12). 43, 1 virtute et scientia sua -isus. 45, 1 sua classe. Bell. Afr. 1, 5 animoque et spe. 15, 2 suorum multitudine. 49, 1 magnitudine copiarum. Ov. epist. 9, 99 pedibus formaque bimembri. met. 13, 240 socio semper -it Vlixe. Liv. 28, 42, 12 -isi Carthaginienses consensu Africae. Vitr. 7 praef. 17 magna scientia. Sen. epist. 75, 9 bono suo frui, nondum -ere. Lvcan. 4, 406 bellaci -isus gente. 4, 668 robore (Stat. Theb. 12, 743 Lact. opif. 4, 19). Sil. 16, 405 primaevae flore iuventae. Plin. paneg. 68 patientia nostra. Flor. epit. 3, 16, 1 consulatu suo. Gell. 17, 19, 3 lingua. Apvl. apol. 87 magia. Paneg. 5, 1 maiestatis tuae recordatione (Lact. inst. 5, 20, 9 maiestate). Arnob. nat. 1, 48 scientiae veritate (Lact. inst. 3, 14, 17 philosophiae veritate). Amm. 14, 2, 9 vigore corporum ac levitate. 22, 15, 8 textu librorum. 29, 5, 7 proeliorum stabilitate *al.* Hier. epist. 126, 1 stulta persuasione. Vvlg. iud. 20, 22 fortitudine et numero. Is. 36, 4 fiducia, qua -is. Clavd. carm. min. 49, 10 sorte. Avg. civ. 7, 26 vera religione. 22, 11 elementorum ordinem, quo -unt. Inscr. christ. Rossi II p. 150, n. 21, 1 Iosaphat sola -ens laude Tonantis. 3 *utrum dat. sit an ablativus, dubium in his*: Plavt. Capt. 536 quia rebus -am meis. Merc. 363 nec qui rebus meis -am, mi ulla spes ... certast. Pseud. 1204 nugis. Lvcil. 1010 neminis ingenio tantum -ere oportet. Acc. trag. 84 ut tam obstinato animo -isus tuo. Varro ling. 9, 81 ab tressibus virilia multitudinis 'hi tresses' et 'his tressibus -o', singulare 'hoc tressis habeo' et 'hoc tressis -o' (*i. minimi habeo. cf. Marx ad* Lvcil. 1153). Rhet. Her. 4, 45, 58 fortunis. Cic. Verr. 1, 15 his rebus. *ibid.* eorum praesidio (Caes. civ. 1, 42, 3. Hirt. Gall. 8, 19, 5 cohortium. Clavd. rapt. Pros. 3, 229). Flacc. 97 imperitae multitudinis iudicio (ad Q. fr. 3, 1, 15 his iudiciis). Planc. 55. Phil. 2, 46 gladiis. 10, 10. de orat. 3, 228 omnibus istis laudibus. ac. 2, 29 iis. 2, 80 testibus. Tusc. 5, 40 suis bonis (Sen. Phaedr. 774 bono fragili). Att. 7, 8, 4 rei publicae copiis (Caes. civ. 3, 109, 2 copiae nequaquam erant tantae, ut eis ... -ret. Veg. mil. 3, 26 pedestribus copiis). Pomp. Cic. Att. 8, 12c, 4 legionibus. 9, 5, 3 optimatibus vero tuis nihil -o. Cic. epist. 7, 3, 2 militibus (Caes. civ. 3, 74, 3 Liv. 2, 45, 4). 11, 24, 1 exercitibus. Caes. Gall. 1, 53, 2 viribus (Ivv. 10, 11 Tac. hist. 4, 33 ann. 12, 33. Ivst. 3, 2, 3 propriis viribus). 3, 25, 1 auxiliaresque, quibus ... non multum ... -bat. 5, 17, 3 subsidio. 6, 14, 4 litteris (Vitr. 1, 1, 2). civ. 1, 12, 3 voluntatibus. 2, 4, 4 inusitatis atque incognitis rebus. 2, 5, 5 ut ... vel domesticis opibus vel externis auxiliis de salute urbis -rent (opibus: Sall. Iug. 83, 1 Apvl. met. 9, 36 Svlp. Sev. chron. 1, 40, 1). 3, 10, 9 armis (Ivst. 1, 10, 19 Vvlg. II Macc. 8, 18). Sall. Catil 16, 4 amicis sociisque. 52, 28 dis inmortalibus (Fronto p. 90, 7 N. divis. Sil. 12, 686). Iug. 112, 2 Mario. Verg. Aen. 1, 452 salutem sperare ausus et adflictis melius -ere rebus (*cf.* Serv. *ad l.*). 5, 870 pelago sereno (Sen. Ag. 682 pelago tranquillo. Sil. 3, 153). Tib. 2, 1, 21 plenis ... agris. Prop. 1, 11, 9 remis -isa minutis. Ov. am. 3, 9, 39 carminibus. fast. 3, 569 hospitio regis. Liv. 4, 42, 4 auxilio. 6, 22, 9. Vitr. 2 praef. 1 naturae muneribus. 7 praef. 10 auctoribus. 10, 2, 11 non -isus carris, ne rotae devorarentur. Sen. Med. 221 regnis (Val. Fl. 1, 176. 6, 625). Thy. 615 nemo -at nimium secundis (nat. 3 praef. 7 Porph. Hor. carm. 2, 10, 21. Clavd. 5, 440 elatis). benef. 6, 31, 1 caducis (Sil. 14, 90 fluxis). Colvm. 10, 55 tuto necdum -isus Olympo. Ascon. Mil. p. 32 bonorum studiis. Mart. 2, 47, 3 -is natibus? Ivv. 12, 58 dolato ligno. Plin. epist. 9, 13, 11 quid praesentibus -is, incertus futurorum. Svet. Iul. 86 senatus consulto. Tib. 19 -ens ... ostento sibi a maioribus suis in omni ducatu expertissimo. Apvl. apol. 46. Priscill. tract. 10, 126 deo (Lact. inst. 5, 13, 14 Svlp. Sev. chron. 1, 50, 5). Amm. 16, 7, 8 aetatis nostrae testimonio locupleti -isus. 18, 3, 4 hoc indicio *sim.* Vvlg. Phil. 1, 14 -entes (πεποιθότες τοῖς) vinculis meis. Clavd. 17, 71 hic -it aquis, hic procreat omnia flammis. rapt. Pros. 1, 142 ingenio loci *al.*

nota: *coniungitur c. accus. pronominis*: Caecil. com. 247 si confidentiam adhibes, -e omnia. Vvlg. Phil. 1, 6 -ens hoc ipsum (πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο), quia. Avg. civ. 17, 7 cum id -retur Saul et veniam precaretur. *cf. p. 207, 66. ex Graeca consuetudine fluxisse videtur*: Stat. Theb. 2, 573 Theron terrigenas -isus avos (*gr.* εὐχόμενος; *cf.* Schol. Stat. p. 125, 21 qui gloriaretur avos se promeruisse terrigenas).

c *cum praepositionibus*: de: Apvl. Plat. 2, 20 de animae inmortalitate. Tert. fug. 10 de tutela Domini. Vlp. dig. 1, 3, 34 de consuetudine provinciae. Hil. in Matth. 31, 4 de se. Lvcif. de non parc. 23 p. 259, 18 de infatigabili pietate (Leo M. serm. 41, 2). Hier. epist. 22, 12 de sanguinis propinquitate. Vvlg. II Thess. 3, 4 -imus de vobis in Domino (ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς). Hebr. 6, 9. Pavl. Nol. epist. 51, 3 de animorum vestrorum piissima affectatione. Avg. adult. coniug. 2, 13, 13 de viribus (epist. 276, 1). civ. 12, 14 quo modo enim vera beatitudo est, de cuius numquam aeternitate -itur. 21, 27 de hac oratione. c. Iul. 5, 3, 9 de sua virtute (Avell. p. 481, 2). Pavl. Med. bened. 6, 1 de ... velocitate et fortitudine. Evtych. Leo M. epist. 21, 1 de mea in Dominum ... spe et fide. Avell. p. 72, 2 de praesumptis per vim parietibus. Greg. Tvr. glor. mart. 5 de Domini misericordia (Caes. Arel. testam. l. 65). Bened. reg. 68 de adiutorio Dei *et saepius apud scriptores recentiores.* in *c. abl.* (*gr.* ἐπί, ἐν): Itala deut. 32, 37 (Lugd.) in quibus -bant in ipsis (ἐφ' οἷς ἐπεποίθεσαν ἐπ' αὐτοῖς, Vvlg. in quibus habebant fiduciam). Hil. in Matth. 19, 5 in lege. Lvcif. non conv. 2 p. 6, 24 idololatriam, in qua -bat. Dares 7 in deorum benignitate. Ambr. serm. 24, 6 qui -unt in phylacteriis et characteribus. Hier. in Ezech. 21, 18 p. 249 in ... fortitudine (c. Pelag. 2, 27 Salv. gub. 7, 45). epist. 52, 5 in praeterita castitate. Vvlg. II par. 16, 12 in medicorum arte. Iudith 4, 13 in virtute (psalm. 48, 7 I Macc. 10, 71 Avg. corrept. 1, 2 epist. 155, 9. 157, 29 Prosp. epist. 2, 20). psalm. 24, 2 *et* 56, 2 in te (ἐπὶ σοί). 117, 8 in Domino (*saepe apud script. eccl. ut etiam* in Deo). 117, 8 in homine. *al.* Is. 36, 9 in Aegypto. 59, 4 in nihilo (Lib. iubil. 20, 8). Ier. 7, 4 in verbis mendacii. *al.* Am. 6, 1 in monte Samariae. II Cor. 2, 3 in omnibus vobis (ἐπὶ πάντας ὑμᾶς). 7, 16 in omnibus -o in vobis (ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν). 10, 1 in vobis (εἰς). Gal. 5, 10 in vobis in Domino (εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ). Cassiod. hist. 9, 19 in antiquis expositionibus.

in *c. acc.* (ἐπί, εἰς): Itala iud. 8, 11 (Lugd.) et percussit castra, castra autem erant, in quas -bant (καὶ ἐπάταξεν παρεμβολήν, καὶ ἡ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα, *rectius* Vvlg. percussit castra hostium, qui securi erant et nihil adversi suspicabantur). psalm. 2, 13 (Aug. epist. 153, 7) in eum (Vvlg. in eo). Lvcif. Athan. 1, 35 p. 127, 17 ab eo, in quem solum -endum esse atque sperandum docens dicit David. Vvlg. IV reg. 18, 21 omnibus, qui -unt in se (ἐπ' αὐτόν). sap. 16, 24 in te (εἰς σέ). Avg. gen. ad litt. 11, 8 p. 341, 14 in Deum (Apring. in apoc. 3, 2). c. Cresc. 3, 9, 9 in hominem. epist. 656, 33 in eum. Pass. coron. 1 in fidem. 4 in quem (*Iesum Christum*) -imus. super: Itala deut. 28, 52 (Lugd.) -bas super ipsos (ἐπ' αὐτοῖς, Vvlg. in quibus habebas fiduciam). Tert. scorp. 7 super summos autem muros -isa dicit. Vvlg. Is. 31, 1 et non sunt -isi super sanctum Israel (ἐπὶ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ). 36, 6 -is super baculum harundineum (ἐπὶ τήν).

d *c. inf. vel acc. c. inf., plerumque futuri* (*i. q. sperare, expectare*), *praes. et perf. inde a* Cic. (*i. q. pro certo habere*): Plavt. Amph. 935 -o fore. Aul. 687 istuc -o ⟨a⟩ fratre me impetrassere. Capt. 167 illum -o domum in his diebus me reconciliassere. 171 hoc illum me mutare -o pote (fore *codd.*). 575. 696 Cist. 73. Curc. 143 -o parasitum hodie adventurum. Merc. 746 nos -o onustos redituros domum. Mil. 941 -o confuturum. Persa 286. 456 proventurum bene -o mihi. 627 Poen. 1165 Rud. 633. Stich. 454 -o quam potis, me meum obtenturum regem. Trin. 460. Ter. Ad. 826 ut -am fore. Haut. 160 salvom adfuturum esse hic -o propediem (*cf.* Evgraph. Ter. Haut. 160 -o: fiduciam gero). Rhet. Her. 3, 15, 27 verum nec hoc -isus sum posse fieri, ut. Cic. *saepe ex. gr.* Verr. 1, 10 se -at aliquid proficere posse. 3, 105 effugere te posse -is. 3, 108 omnibus improbitatem perspicuam esse -o. 4, 144 non ... quo vobis magis hoc persuadeatur, quam iam persuasum esse -o. 6, 177 ego mei rationem iam officii -o esse omnibus iniquissimis meis persolutam. Cluent. 152. 194 cuius ego furorem

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

atque crudelitatem deos . . . aspernatos esse -o. Catil. 1, 8 cum te Praeneste . . . occupaturum . . . esse -res. Arch. 32 ea -o probata esse omnibus. Balb. 62 animos certe -imus . . . humanitate vestra esse placatos. Rab. Post. 45 quos aequissimos esse -imus. Deiot. 41 *regnum* posteris etiam suis tradituros se esse -unt. Phil. 14, 34. de orat. 1, 19 se id, quod expetunt, consequi posse -ant. 2, 232 aut recta esse -amus aut prava intellegamus. 2, 364 similiter se unquam dicturum esse. orat. 76 frg. inc. I 5. fin. 2, 86 quis . . . -it semper sibi illud stabile et firmum permansurum. ac. 2, 18 ut plane -as perceptum id cognitumque esse. Tusc. 2, 3 se imitari posse. 3, 38 qui praesentibus voluptatibus frueretur -retque se fruiturum. nat. 3, 9 esse id perspicuum. off. 3, 5 haec te assidue audire atque accipere. Att. 1, 10, 2 magno opere -o illum fore in officio. 1, 10, 5 de fratre -o ita esse, ut semper volui. 1, 17, 2 -bam ac mihi persuaseram fore (epist. 13, 7, 3). 9, 11, 2 et illum in ea sententia esse -bat et se auctorem fore pollicebatur. 15, 6 quem adhuc bonum fuisse sciebant neque eum -bant fore. epist. 7, 14, 2 nosque a te amari cum volumus tum etiam -imus. CAEL. Cic. epist. 8, 13, 1 celeriter sublatum iri. CIC. epist. 11, 8, 1 sperant atque -unt, . . . regno te rem publicam liberaturum. 12, 19, 1 quod ita fore -o fretus . . . prudentia tua. epist. frg. V 11 (Non. p. 371, 7) tu si meam fidem praestiteris, quod -o te esse facturum. Q. CIC. pet. 19 haec tibi omnia parata esse debebant, sicuti parata esse -o. LVCR. 5, 390 siccare prius -unt omnia posse, quam. CAES. Cic. Att. 9, 6ᵃ me celeriter ad urbem venturum. Gall. 1, 23, 3 intercludi posse. 2, 30, 4 turrim . . . sese conlocare posse -rent. 3, 9, 5. 4, 30, 2 neminem . . . in Britanniam transiturum -bant. 5, 27, 4. 7, 80, 4 suos pugna superiores esse. civ. 1, 26, 4. 1, 43, 2 se interclusurum adversarios -bat. hoc sperans . . . 2, 31, 5 quae . . . aut omnino falsa aut certe minora opinione esse -o. 2, 31, 8 magnaque ex parte iam me una vobiscum de re iudicium facturum -o *al.* BELL. Alex. 17, 2 urbem . . . temptari posse. 18, 3 pares esse. SALL. Catil. 17, 7 facile apud illos principem se fore. Iug. 26, 1 inviolatos sese fore. NEP. Milt. 1, 1 ut non iam solum de eo bene sperare, sed etiam -ere cives possent sui, talem eum futurum, qualem cognitum iudicarunt. TIB. 1, 9, 45 stulte -isus amari. OV. met. 9, 256 meum laetabile factum dis fore -o. trist. 3, 3, 79 quos ego -o . . . daturos nomen. LIV. 1, 41, 5 -ere propediem ipsum eos visuros. 6, 15, 4. 34, 60, 5 magno opere -ere et Carthaginienses ad rebellandum ab se conpelli posse. 44, 13, 7 nocte † moenia modo, sed agros etiam -rent (-runt *V*, -re *Scioppius*) se a populationibus tueri posse. 44, 22, 13 qui . . . suadere se mihi . . . -at. 45, 5, 8 innoxium se . . . argui *al.* VELL. 1, 17, 5 quas esse veras -am. VAL. MAX. 3, 7, 11 se superiorem esse. 3, 8 praef se aliquid ordine ac recte mente complexum -it. PHAEDR. 1, 18, 6 illo posse -o loco malum finiri. SEN. clem. 2, 2, 1 futurum hoc, Caesar, ex magna parte sperare et -ere licet. SIL. 13, 176 -isum nullo comitante irrumpere tectis. QVINT. inst. 5, 12, 17 sedes non me quidem omnes ostendisse -o, plurimas tamen. PLIN. epist. 3, 15, 3 -o tamen non sic auribus duci, ut. 3, 18, 10 -o in hoc genere materiae laetioris stili constare rationem. 7, 16, 3 spero, immo -o facile me impetraturum *al.* SVET. Iul. 29. Otho 10 sine bello rem transigi posse. FRONTO p. 91, 29 N. -o salubriter sponte provenisse alvum tibi. p. 94, 8 N. 153, 11 N. TERT. anim. 25 infantem et vivere -atis et ludere. ieiun. 3 orat. 1. test. anim. 1 nam et quod relatum est, neque omnes sciunt neque, qui sciunt, constare -unt. PANEG. 7, 23 me -o placuisse. PS. HIL. libell. 9 ut his solis beatitudinem habere -ant. PRISCILL. tract. 2, 54 aliquid probare de nobis -o. AMM. 25, 9, 2 adfuturam Iustitiam dimicaturis. HIER. in Is. 15, 1 p. 185 quia sibi -bat in muris, insidiis eam et cuniculis fuisse superatam. VVLG. II Macc. 9, 27 -o (πέπεισμαι) enim eum moleste . . . acturum. Rom. 2, 19 -is (πέποιθας) te ipsum esse ducem caecorum. II Cor. 10, 7 si quis -it sibi Christi se esse. AVG. civ. 7, 32 quae . . . et impleta credimus et impleri cernimus et implenda -imus. 21, 15 nec quisquam se debet ab isto ad illum transisse -ere. SVLP. SEV. dial. 2, 2, 4 nihil illi impossibile -isus. CORP. X † 4494 (*a. 489*) -imus . . . te vivere semper.

c *sequitur enuntiatum*: ut: PLIN. epist. 2, 5, 7 sicut veremur, ne . . . probetur, ita videmur posse -ere, ut universitatem omnibus varietas ipsa commendet. quod: AMM. 30, 8, 1 -isi, quod nec metu nec adulandi foeditate constricta posteritas incorrupta praeteritorum solet esse spectatrix. SVLP. SEV. Mart. 16, 4 -o, quod per te reddenda sit sanitati. AVELL. p. 473, 11 -imus in domino nostro Iesu Christo, quod. SIDON. epist. 1, 1, 3 -o, quod . . . consequetur causa victoriam. ALC. AVIT. epist. 50 p. 79, 13 -o de misericordia dei nostri, quod etiam mihi . . . praestabit. COD. Iust. 10, 44, 4 pr. eos . . . -ere volumus, quod posteritas eorum . . . huiusmodi fortuna libera manebit. CARM. c. pag. 64 hinc tua -isus possent quod facta latere. VITA Caes. Arel. 2, 46 -o . . . in domino, quod. quia: PELAG. in Rom. 8 p. 686ᴮ.

synonyma: audeo, credo, expecto, nitor, opto, mihi persuasi, spero. *opposita*: diffido, despero, metuo, timeo.

derivata: confidentia, confidentiloquus, confisio.

part. pro adi. **cōnfīdēns**, -tis: GLOSS. εὐθαρσής· θαρρῶν· θαρσαλέος. committens. constans. incumbens. CIC. Tusc. 3, 14 qui fortis est, idem est fidens, quoniam confidens mala consuetudine loquendi in vitio ponitur, ductum verbum a confidendo, quod laudis est (*cf.* confidentia). *gen. plur.* -entum SEDVL. op. pasch. 2, 9. *abl. sing.* -enti AMM. 26, 7, 3. 1 *in malam partem*: *i. q. audax, nimis fortis; impudens, temerarius; nimis securus*: PLAVT. Amph. 153 qui me alter est audacior homo aut qui -ior. Curc. 477 -es garrulique et malivoli. Men. 615 nihil hoc -ius, qui quae vides ea pernegat. *cf.* Merc. 855. 856. Trin. 770 falsidicum, -em. TER. Andr. 855 -ens catus (SCHOL. Ter. p. 71, 15 -ens: improbus. p. 129, 12 temerarius, audax, audacissimus). Phorm. 123 est parasitus quidam Phormio, homo -ens (CIC. Caecin. 27 argentarius Sex. Clodius, cui cognomen Phormio, nec minus niger nec minus -ens, quam ille Terentianus est). TVRPIL. com. 80 nam quid illoc homine vivit -ius. 102 quam est -ens! di istunc perduint. LVCIL. 45 (*cf. Marx II 22*). 385 improbus, -ens, nequam, malus ⟨ut⟩ videatur. CIC. Cluent. 183 aut -ens astutia aut callida esset audacia. Phil. 7, 3 nequam est homo ille atque -ens. 11, 16 est ipse -ens, impotens. VERG. georg. 4, 445 nam quis te, iuvenum -issime, nostras iussit adire domos (*cf.* HOS. GETA Med. 258). HOR. sat. 1, 7, 7 -ens, tumidus, adeo sermonis amari (SCHOL. *ad l.* -ens autem improbus). QVINT. inst. 9, 3, 65 cum te pro astuto sapientem appelles, pro -ente fortem, pro inliberali diligentem (*sed* ISID. orig. 2, 21, 9 pro inconsiderato fortem, pro inliberali diligentem; *cf. Wöhrer, diss. phil. Vind. VII 36*). SVET. Dom. 12 ab iuventa minime civilis animi, -ens etiam. FRONTO p. 173, 16 N. innocentia fretus magis quam -ens. GELL. 5, 21, 9 cum hominem -em pluribus verbis non dignum existimaret. 10, 26, 9 Lucretius . . . clamorem . . . gradientem dicit, quod est nimio -ius quam illud de navibus Sallustianum. APVL. apol. 69 -issimo mendacio. HIL. in Matth. 20, 8 divitibus autem, id est, -bus legis (legi *ed. Par.*, in lege *aliquot mss.*; *cf. p. 205, 83*). DARES 13 Protesilaum . . . velocem, -em, temerarium. AMM. 21, 10, 1 in rebus trepidis audax et -ior. 24, 4, 5 fudit -issimum Gallum. 26, 7, 3 astutia -i . . . fingentes. VVLG. Is. 32, 9 filiae -es (ἐν ἐλπίδι). 32, 10 conturbamini -es (μετ᾿ ἐλπίδος). 32, 11 opulentae conturbamini -es (πεποιθυῖαι).

2 *in bonam partem*: **a** *i. q. fidens, fortis*: PLAVT. Capt. 666 decet innocentem servom atque innoxium -em esse. Persa 285 confidens :: sum hercle vero nam ego me confido liberum fore, tu te numquam speras. APVL. Plat. 2, 20 conscientia sua fretum, securum et -em. AMBR. Abr. 2, 8, 47 et -issimae fortitudinis et plenissimae devotionis gratiam. HEGES. 5, 27 l. 90 animis et viribus -issimus quis. VVLG. prov. 28, 1 leo. Sirach 4, 16 permanebit -ens (πεποιθώς). Phil. 1, 25 hoc -ens scio, quia manebo (πεποιθὼς οἶδα). RVFIN. epist. Clement. 16 esto -ens et fortiter ferens. **b** *i. q. fidelis*: HIER. in Is. 63, 3—6 p. 749 -issimus et in fidei veritate firmissimus apostolus Petrus. MAX. TAVR. hom. 68 p. 393ᴮ Petrus, quem Christi esse -issimum . . . probaverunt. SEDVL. op. pasch. 2, 9 qui ad caelestem patriam gressus dirigit -um.

adv. **cōnfīdenter**: GLOSS. θαρσαλέως. ROMAN Char. gramm. I 195, 30 -r pro audacter, Terentius in Eunucho (*cf. v.* 839). 1 *ad p. 209, 84*: PLAVT. Capt. 664 at ut -r mihi contra astitit. Mil. 464 neque eques neque pedes profectost quiquam tanta audacia, qui aeque faciat -r quicquam quam mulier facit. Most. 38 quam -r loquitur. TER. Haut. 1009 nescias, in qua re nunc tam -r restas, stulta. AFRAN. com. 376 excludat uxor tam -r virum? RHET. Her. 1, 5, 8 in odium rapiemus, si quid eorum spurce, superbe, perfidiose, crudeliter, -r, malitiose, flagitiose factum proferamus. 2, 5, 8 ut -issime resisteret. RVT. LVP. 1, 16 hic omnium sceleratissimus . . . -issime non criminibus, sed armis reum lacessere conatus. 2, 9 multo enim -ius hoc genus hominum furatur. GELL. 6, 3, 10 -r nimis et calide. 19, 8, 6 ut quam -r hoc indicat, aestimari a te possit. APVL. apol. 3 peccatum semel . . . qui ingenio malo est, -ius integrat. 89 -r mentitus es. LACT. mort. pers. 6. AMM. 15, 13, 4 aliquotiens Mesopotamiam -ius incursantes. 16, 11, 12 -r nefanda multa temptabat. 31, 3, 1. 31, 10, 5 sublati in superbiam nostra -ius inruperunt. *saepius.* VVLG. Ezech. 39, 6 qui habitabant in insulis -r (ἐπ᾿ εἰρήνης). 39, 26. AVG. c. Iul. op. imperf. 2, 37 et quod catholici dicunt, et quod Manichaei, -r agglomeras.

2 *ad l. 30*: PLAVT. Amph. 339 certum est -r hominem contra conloqui, qui possim videri huic fortis. 837 quae non deliquit, decet audacem esse, -r pro se et proterve loqui. Poen. 62 propterea apud vos dico -ius. Pseud. 459 bene -rque adstitisse intellego. CIC. Cael. 44 dicam enim iam -ius de studiis. de orat. 2, 29 loquar -ius. PLIN. nat. 8, 80 existimare. 10, 210 de thynnis -ius adfirmatur. PLIN. epist. 3, 9, 32 ut dubitem -r an constanter, certe paratissime. APVL. Plat. 2, 3 -r optare (CHROMAT. in Matth. 14, 3). FIRM. math. 2, 14, 1. AMM. 25, 9, 4 Silvanus -ius exclamavit (29, 1, 6). HIER. in Dan. 6, 16 p. 660. in psalm. 118 Beth 4 -r petit. epist. 22, 17. epist. 88 liberius et -ius pro Christo ora reserare. VVLG. deut. 33, 12 habitabit -r (*sic saepe*). II par. 20, 17 -r state. *saepius.* RVFIN. apol. adv. Hier. 2, 1 -ius ei . . . respondebimus. PS. RVFIN. in Os. 2, 18—20 requiescere -r. 14, 10 nec per calles eius -r incedant. OROS. hist. 5, 2, 2 me Africa tam libenter excepit, quam -r accessi. SEDVL. carm. pasch. 4, 210 obnixeque diu -rque neganti (*fere i. q. constanter*). POMER. 3, 16, 3 obiurgas. CAES. AREL. epist. de hum. 4 -r credere. *nota*: *fere i. q. certe, recte*: ITALA Marc. 7, 35 (cod. i) loquebatur -r (ἐλάλει ὀρθῶς, VVLG. recte). I Tim. 3, 16 (Mar. Victorin. adv. Arrium 1, 26) etenim -r magnum quoddam est pietatis mysterium (ὁμολογουμένως, VVLG. manifeste).

part. perf. pro adi. **cōnfīsus**, -a, -um. GLOSS. IV 500, 36 fiducia plenus. 322, 7 satis praesumens. 45, 21 fiducia plenus vel praesumens. STAT. Theb. 376 possum tibi me -a fateri. CYPR. GALL. gen. 286 -us tenui quamvis foret abditus antro. AMM. 31, 7, 6 terga ulti-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

morum adorti plures perfoderent -i. SVLP. SEV. epist. 2, 10 perhibeo -us testimonium veritati. MART. CAP. 2, 172 virgine salutata usque in eius osculum -a pervenit. SEDVL. op. pasch. 3, 8 assurgit, ex imbecilli validus, ex desperato -us. *nota*: CORIPP. Ioh. 7, 184 heu nimium -e tui!

cōnfīdus. *cf. c.* infidus. GLOSS. II 401, 48: πεποιθώς confidus, fretus, fidens (confisus *e*). *Meister.*

cōnfīgo, -xī, -xum, -ere *a* con *et* figere. *part.* confictus: SCAVR. hist. 5. confīgitur: CYPR. GALL. Ios. 258.

I ***transverberare,*** *confodere*: **A** *animantia*: **1** *proprie*: **a** *cum abl. instr.*: PLAVT. Aul. 395 sagittis fures thesaurarios. SCAVR. hist. 5 sagittis -ctus. CIC. ac. 2, 89 Eurysthei filios sagittis. nat. 2, 126 cum *caprae* essent -xae venenatis sagittis (VAL. MAX. 1, 8 ext. 18). BELL. Afr. 59, 5 iaculis (VAL. MAX. 9, 2 ext. 7). VERG. Aen. 9, 540 -xique suis telis et pectora duro transfossi ligno. CVLEX 267 telis. OV. Pont. 2, 7, 15 fortunae telis -xus (*in imag.*). trist. 3, 63 hamatis misere -xa sagittis. LIV. 24, 41, 2 femur tragula -xum erat. 24, 41, 3 triginta elephanti pilis -xi. 29, 33, 7 telis obruta et -xa est. 38, 21, 7 sagittis glande iaculis . . . ab omni parte -bantur (conficiebantur *B*). SEN. Herc. O 903 suis . . . sagittis. dial. 9, 16, 4 quod tot clavis -itur *Regulus.* CVRT. 7, 5, 40 sagittis (LVCAN. 8, 432 PLIN. nat. 34, 59 *al.*). LVCAN. 3, 620 cuspide. PETRON. 137, 12 anserem laceratum verubus -xit. PLIN. nat. 32, 75 ranas . . . iuncis. SIL. 17, 136 cuspide. TAC. ann. 14, 37 telis. SVET. Iul. 68 *cohors* paene omnis -xa multitudine hostilium sagittarum. Dom. 3 muscas captare ac stilo praeacuto -ere. COMM. apol. 269 David illud dixit clavis -i silentem. SYMPH. 103 *ericius* telis -xus acutis. HIL. in psalm. 67, 2 venit mundum vincere et principem mundi cum peccati lege -ere. AMM. 18, 8, 11 femur (*acc. lim.*) sagitta -xus. 19, 2, 7 tragulis. 20, 7, 11 mortiferis vulneribus. 21, 12, 10 eminus -xi tormentis. 24, 1, 5 missilibus. 26, 8, 8 sagittis et glandibus ceterisque iaculis -xi. 31, 7, 14 glande vel harundinibus armatis ferro -xi. *saepius.* HIER. epist. 147, 9 ne te . . . fornicantem seiromate -at. VVLG. I reg. 19, 10 nisusque est Saul -ere David lancea. AVG. serm. ed. Mai 166, 3 clavis. PROSP. c. coll. 17 quomodo hoc vulnus declinabis, quo te ipsum -is. CARM. epigr. 1335, 4 -xus plagis. *in imag.* EXC. barb. Frick. p. 284, 9 -xus est sol ab Acheis (*gr. fortasse* ἥλω Ἥλιος ὑπὸ Ἀχαίων). *cf.* p. 234, 16.

b *sine abl. instr.*: ACC. trag. 539 -bat tardus celeres, stans volantes. CIC. Mur. 25 inventus est scriba quidam, qui cornicum oculos -erit. BELL. Alex. 40, 2 *legio* -xa et oppressa est. NEP. Dat. 9, 5 -xi conciderunt. VERG. Aen. 2, 429 pereunt Hypanisque Dymasque -xi a sociis. 3, 45 hic -xum ferrea texit telorum seges et iaculis increvit acutis. 11, 883 -xi expirant animas. LIV. 10, 27, 8 cervam Galli -xere. 38, 21, 12 alii . . . undique -bantur. SEN. dial. 1, 5, 3 iniquum est virum bonum debilitari aut -i aut alligari. clem. 1, 25, 3 *pernicies* undique -itur (*i. serpentes*). LVCAN. 6, 212 -xae stant tela ferae. 6, 255 -xis . . . membris. STAT. Theb. 10, 766 -xaque terga foventes. IVV. 6, 173 ipsam -ite matrem. TAC. hist. 2, 22 pars subeuntium obruti, pars -xi et exsangues aut laceri. CYPR. GALL. Ios. 252 -xa ante oculos lacrimantumque ora parentum pars . . . truditur. ITAL. apoc. 1, 7 (Primas.) qui eum -erunt (ἐξεκέντησαν, VVLG. pupugerunt). ITIN. Alex. 25 utrimque . . . equos bigas aurigantesque facile -erant. PANEG. 12, 36 alii terga -ere. AVSON. 466, 2 cum primum omnium -isset Antinoum. VVLG. Iudith 6, 4 -xus cades inter vulneratos Israel. Zach. 12, 10 aspicient ad me quem -erunt (κατωρχήσαντο. *cf.* HIER. in *loc.* AVG. civ. 20, 30). AVG. civ. 17, 17 manibus pedibusque -xis et clavorum transverberatione confossis. PASS. Petr. 15 non labiis istis -xis (carni affixis *f*) . . . gratias ago tibi. **2** *translate*: LVCIL. 1280 quid Decius? Nuculam an -xum vis facere?. CIC. har. resp. 8 hominem . . . ducentis -xum senati consultis. Phil. 12, 18 meminerant eius sententiis -xum Antonium. STAT. Theb. 12, 223 nimiis -xa (confisa *BM*) malis propiorque timeri. AMM. 31, 5, 11 malorum recentium stupore . . . -xi. CASSIOD. inst. div. 31 p. 1146[C] susceptorum dolore -xi. **B** *non animantia*: ENN. ann. 402 *tela* -unt parmam. VERG. Aen. 9, 762 addit Halym comitem et -xa Phegea parma. VITR. 10, 16, 9 *naves* malleolis -xae. CORIPP. Ioh. 4, 574 quaque iubent oculi, -unt cornua vulnus.

II ***figere*:** GLOSS. καθηλῶ, συμπηγνύω, συμπήσσω. IV 435, 13 consecrat dedicat. *cf.* 430, 36 arma fixit consecravit arma in pace non necessaria. 323, 24. **1** *figendo instruere*: ENN. ann. 499 tonsillas apiunt, -unt litus (*cf. l. 84*). VITR. 3, 4, 2 is locus fodiatur . . . et palis alneis . . . -atur (5, 12, 6; *cf.* FEST. p. 356 *l. 84*). 10, 10, 3 anguli . . . lamnis ferreis aut stylis aereis et clavis -antur. PAVL. FEST. p. 56 calciamenta clavis -xa. p. 151 *collare* factum ex corio -xumque clavis ferreis eminentibus. COLVM. 7, 3, 5 tabulam -unt aculeis. LVCAN. 5, 460 classem . . ., quae . . . Palaestinas uncis -xit harenas. PETRON. 69 Cydonia . . . mala spinis -xa. APVL. mund. 29 caelum -xum vaporatis et radiantibus stellis. VVLG. psalm. 118, 120 -e (καθήλωσον) timore tuo carnes meas. AVG. civ. 1, 15 *ligno* clavis . . . acutissimis undique -xo. **2** *figendo coniungere*: CATO agr. 18, 9 eas ubi -eris, clavis corneis occludito. 21, 3 eas (*laminas*) inter sese -ito. VITR. 7, 3, 2 cultellique lignei in eas -antur. 10, 6, 3 transversaria -xa. 10, 9, 6 in altero loculamento cum eo -xo (VVLG. I reg. 18, 11 misit *lanceam* putans quod -ere posset David cum pariete). FEST. p. 306 tabulae inter sese -untur. p. 356, *tonsillam* -i (cum figi *cod.*) in litore navis religandae causa. SCRIB. LARG. 21 quae oculorum partes velut -unt. COLVM. 6, 2, 3 asseres in modum iugorum a terra septem pedibus elati -antur. FLOR. epit. 4, 2, 85. VEG. mil. 2, 25 falces ferreas -xas longissimis contis (*dat. cf.* HIL. trin. 5, 31 -ens cruci chirographum edicti anterioris. CAEL. AVR. acut. 3, 6, 69 mentum pectori -itur). HIL. in psalm. 68, 4 ea quae natura dissident . . . potiore vi tamquam -xa sociantur. AVIEN. Arat. 555 vincula per caelum coeunt quae singula rursum et rutilo -xa quasi super igne tenentur. HIER. in Is. 46, 3 p. 546 *simulacra deorum,* quae portentur humeris et -xa (*i. q. adfixa*) atque stabilita se non valeant commovere. VVLG. psalm. 31, 4 dum -itur (ἐμπαγῆναι) spina. Nah. 3, 10 omnes optimates eius -xi sunt (δεδήσονται) in compedibus. Zacch. 13, 3 -ent (συμποδιοῦσιν) eum pater eius et mater eius. AVG. epist. 157, 4, 39 in terreno thesauro cor luteum -entes (figentes *v. l.*). *in imag.* CASS. FEL. 21 si in uno loco fuerit -xus dolor. *speciatim de crucifixione*: TERT. nat. 1, 18 crucem -endi corporis machinam. adv. Marc. 5, 6 quod dominum . . . cruci -erint. CYPR. GALL. Ios. 258 -iturque cruci. ITALA Hebr. 6, 6 (cod. r) -entes (ἀνασταυροῦντας, VVLG. crucifigentes) a se ipsis cruci filium dei. IVVENC. 4, 699 misero -xum stipite regem. HIER. tract. in Luc. p. 384, 29 vidit Christum -xum ad crucem. PASS. Petr. Paul. long. 60 at illi . . . pedes eius sursum -erunt (*DV*, fixerunt *v. l., gr.* προσήλωσαν). **3** *configendo, coniungendo fabricari*: CAES. Gall. 3, 13, 4 transtra *erant* ex pedalibus in altitudinem trabibus -xa clavis ferreis. BELL. Alex. 2, 5 alias ambulatorias totidem tabulatorum -erant. VITR. 10, 5, 7 ex tabulis arcam compactam et -xam. PAVL. FEST. p. 293 omnium trium vocabula -xa. p. 367 trabica navis, quod sit trabibus -xa. ITIN. Silv. 5, 9 ille locus, in quo -xum a Moyse est (*Geyer*, confix mos esset *cod.*) primitus tabernaculum. VEG. mil. 3, 24 tribulus . . . est ex quattuor palis -xum propugnaculum. 4, 34 *liburna* utilius aereis clavis quam ferreis -enda. GLOSS. Plac. V 7, 2 'arceram' vehiculum in arcae modum -xum non utique (munitumque *Nettleship*) plaustrum. CARM. adv. Marc. 2, 4 -xit plagas (*in imag.*). HERM. Pal. vis. 1, 3, 4 fortissimo verbo suo -ens caelum et fundans terram super aquam. EXC. barb. chron. I p. 236, 26 sculptilia multa illi (*Pico*) -bant. LEX Visig. 6, 1, 3 si falsam monetam quisque -erit. ACT. Petr. 22 nuntiantes vidisse se in foro anabathras -i. *nota*: MART. BRAC. corr. 16 quia signum crucis contemnitis et illud timetis, quod vobis ipsi in signum -itis (*an* confingitis? *Caspari*). **4** *simul figere*: ITALA Rom. 6, 6 (Tert. pudic. 17) quod vetus homo noster -xus est illi (συνεσταυρώθη, VVLG. simul crucifixus est. *sed cf.* PROSP. in psalm. 142, 4 vetus homo noster simul -xus est cruci cum illo). Ioh. 19, 32 (cod. e) alterius qui -xus erat illi (VVLG. qui crucifixus est cum eo, τοῦ συνσταυρωθέντος αὐτῷ). HIL. in Matth. 10, 26 cruci domini -enda sunt vitia. in psalm. 118 Samech 13 omnia carnis nostrae vitia -enda cruci domini sunt. AMBR. Abr. 2, 11, 80 Iac. 2, 7, 34. VVLG. Gal. 2, 19 Christo -xus (συνεσταύρωμαι) sum cruci.

III ***defraudare,*** *privare*: VVLG. prov. 22, 23 et eos qui -erunt animam eius (ῥύσῃ σὴν ἄσυλον ψυχήν). Mal. 3, 8 quia vos -itis (πτερνίζετε) me? et dixistis in quo -imus te (ITALA [Amat.] fraudavimus et -ximus, ἐπτερνίσαμεν). 3, 9 me vos -itis (ITALA fraudatis et -itis, πτερνίζετε) gens tota.

derivata: confixilis, confixio, confixura.

part. pro adi. **cōnfīxus.** GLOSS. καταπεπαρμένος. confixum συμπεπηγός. AFRAN. com. 344 quo tu conmetas? :: ubi -us desides?

subst. **cōnfīxum,** -ī *n.* GLOSS. II 407, 14 πῆγμα.

cōnfigūrātio, -ōnis *f. a* configurare. **1** *comparatio*: TERT. pudic. 8 si Iudaicum ostendero deficere a comparatione filii maioris, consequenter utique nec Christianus admittetur de -e filii minoris. **2** *conformatio*: HIL. in psalm. 91, 4 animarum initia, -es corporum, profectus et incrementa viventium opus eius (*Christi dei*) ostendunt. AVG. quant. anim. 22, 25 machinamentum -o quaedam corporis coaptat.

cōnfigūro, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* figura *vel* figurare. *Th.*]. *legitur inde a* COLVM. **1** *proprie i. q. conformare*: **a** *ad*: COLVM. 4, 20, 1 ne pravitas statuminum ad similitudinem sui vitem -et. LACT. inst. 2, 12, 1 *deus* feminam -vit ad ipsius hominis effigiem. DIOM. gramm. I 460, 1 onomatopoeia est dictio -ata ad imitandam vocis confusae significationem. **b** *ex*: GELL. 12, 1, 20 ex matris . . . corpore et animo recentem indolem -at. LACT. inst. 7, 4, 12 homo ex rebus diversis . . . -atus est, anima et corpore. AVG. mor. eccl. 1, 13, 23 conformemur deo et ex eo conformati atque -ati . . . non confundamur cum iis. MACR. sat. 5, 11, 15 ingenium nutricis ex gemina concretione unam indolem -at. **c** *c. dat.*: TERT. anim. 9 a primordio . . . in Adam concreta et -ata corpori anima. 34 quibus fallendis et ipse -atus aeque. adv. Val. 1 sanctis nominibus . . . turpissima figmenta -antes facili caritati (claritati *cod.*) ex divinae copiae occasione. ITALA I Petr. 1, 14 (Priscill. tract. 1, 9) -antes se (VVLG. -ati, συσχηματιζόμενοι) prioribus ignorantiae vitae desideriis (*cf.* PRISCILL. tract. 7, 116 GILD. Brit. 106 chron. III p. 83, 1). HIL. in psalm. 66, 7 qui iam caelesti Adae -atur, habet innocentem terrae suae fructum. syn. 23 *serpenti.* AMBR. fid. 3, 4, 30 Elisaeus suscitavit -atus mortuo. parad. 14, 74 adhaesit (*in terra venter meus*) . . . dum -atur

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

serpenti qui pascitur iniquitate terrena ideoque nos apostolus -ari dicit oportere Christo. VVLG. Phil. 3, 10 -atus (συμμορφιζόμενος) morti eius. 3, 21 -atam (σύμμορφον) corpori claritatis suae. AVG. serm. 247, 3 ligni forma ... altitudini humani corporis -ata est. **d** *absolute*: TERT. adv. Prax. 27 quem (*sermonem*) non capit -ari (*Babc*, transfigurari *d*, consignari *A*). LACT. inst. 1, 17, 5 in eo habitu et aetate simulacra eorum (*hominum*) -ata sunt. **2** *translate*: *i. q. comparare*: TERT. pudic. 7 ad hoc dominus pecudis perditae restitutionem ⟨cum figurasset⟩ cui alii -asse credendum (*C*, cum alii -asset reddendum *B*) est quam ethnico perdito ...? 9 ovem et drachmam et filii luxuriam Christiano peccatori -are.

cōnfīlius, -ī *m.* *a* con *et* filius. SERM. Migne 13, 636^{C} frg. 10 rex, filius regis, fecit -um et veniens in crucem posuit animam suam.

cōnfīnālis, -e [*cf.* c. confinis *et* c. finalis. *Th.*]. ISID. orig. 10, 52 confinalis ... quod sit genere vel loco affinis (= GLOSS. V 183, 9. 627, 28 confinialis [*cf.* confinium]). GLOSS. II 383, 33 ὅμορος finitimus confinis comfinialis (confinalis *a*) adfinis amiterminus. 575, 35 confinis. IV 499, 10 conterminalis (V 185, 5. IV 40, 33 confinialis). *adi.*: GROM. p. 309, 11 per quas (*aquas*) lineae -es descendunt. CASSIOD. var. 7, 4, 1 his ..., quibus -es populi deputantur. *subst.* 2, 17 *gens* quae filias suas ad matrimonium conregionalibus et -bus suis negasset.

cōnfindo, -fidī, -ssum, -ere. *a* con *et* findere. PANEG. in Mess. 173 et ferro tellus, pontus -itur (ς *et edd. omnes*, confunditur *codd. vet. v.* confundo *sub* I A 1 b, quoque finditur *Rothstein*) aere. NOT. Tir. 74, 83 confindit. 74, 86 confidit. 74, 89 -ssum.

cōnfīne *v.* confinis *p. 216, 3.*

cōnfingo, -xī, -ctum, -ere. *a* con *et* fingere. *part.* confincta: THEOD. MOPS. in Tim. 4, 7 (conficta *Hr*).

a *fingendo efficere comminisci*: **1** *cum acc.*: PLAVT. Capt. 35 hisce ... inter sese hunc -erunt dolum (47 ita compararunt et -erunt dolum). PACVV. trag. 337 ubi poetae pro sua parte falsa -cta canant. ACC. trag. 638 facinus pessimum ex dementia -it. TER. Andr. 558 lacrumae -ctae dolis. Hec. 693 -is falsas causas ad discordiam. CATO or. inc. frg. 11 si falsa -is, mendax esse videris. RHET. Her. 2, 8, 12 causam non fuisse, quare quispiam -ret et eminisceretur *rumores*. *ibid.* homines ... maledicos -isse *rumores* dicemus. *ibid.* de quolibet rumorem proferre et -ctam fabulam dissipare. 4, 53, 66 conformatio est, cum aliqua ... persona -itur. MEMM. or. frg. Prisc. gramm. II 386, 4 quam stulte -cta, quam aperte sunt ementita. CIC. inv. 36 ex criminatione, quae -i quamvis false possit. S. Rosc. 47 haec -cta arbitror a poetis esse, ut .... 76 nihil horum ne -i quidem potest. Tull. 3 res ... inique -ctas proferre. Verr. 2, 71 cum ipse causam illius tumultus neque veram dicere neque falsam -ere audeat. 3, 90 ut aliquid Sthenio periculi crearent criminisque -rent. 3, 180 ne quid in te -am (4, 157 LIV. 40, 42, 4. PAVL. FEST. p. 111 insimulare crimen in aliquem -ere. TAC. ann. 5, 3. 16, 8. APVL. apol. 3 proprie. 28 nihil in philosophos non modo vere dici, sed ne falso quidem posse -i. *al.*). CIC. Font. 20 crimen. Flacc. 38. CIRIS 362 -cta (confecta *codd.*) dolo mendacia turpi. LIV. 34, 21, 3 -cta aliqua probabili cur afuisset causa. 35, 2, 6 rumores a privatis temere (*om. B*) in gratiam magistratuum rumores. 40, 8, 7 aut -cti aut admissi criminis labem. 40, 13, 1. COLVM. 1, 8, 4 quia nescius literarum ... ipse minus possit rationes -ere. PLIN. nat. 29, 72 Democritus ... monstra quaedam ex his -it. VAL. FL. 2, 130 innumerum flatus -is equorum. QVINT. decl. 333 p. 312, 21 sed perferenda fuerint mandata falsa, verum criminosa, -cta, verum invidiae tamen plena. TAC. ann. 1, 37 sensit miles in tempore -cta. 12, 45 Pharasmenes belli causas -it. SVET. Claud. 15 falso et ab impotentibus inimicis -cto crimine. CALP. decl. 13 -unt nocendi voluntatem. FRONTO p. 212, 12 N. non inficete -cta mendacia. APVL. apol. 22 haec ad defensionem. 87 fuit et illa commenticia epistula neque mea manu scripta neque verisimiliter -cta. 97 cetera ... de hereditate ... ad consulentis votum -erunt. Socr. 10 p. 142 poetico ritu incredibilia -ere. met. 5, 16 mendacio ista[m] pessimam feminam -ere. 8, 28 -cto (conflicto *cod.*) mendacio. 9, 14 -ctis observationibus vacuis. VLP. coll. Mos. 15, 2, 6 qui sub obtentu monituum (et monitu *codd.*) deorum quaedam vel enuntiant vel iactant vel scientes -unt (eos fingunt *codd.*). PAVL. sent. 5, 25, 12 qui ... militiam -unt. MIN. FEL. 10, 5 Christiani quanta monstra, quae portenta -unt (ARNOB. nat. 4, 11 HIER. in Ion. 4, 6 p. 426). 26, 6 de Pyrro Ennius Apollinis Pythi responsa -xit. TERT. pudic. 8 a primordio secundum occasiones parabolarum ipsas materias -erunt doctrinarum. anim. 56 querellas animae insepultae ad utrumque -xit. idol. 15 licet nomina inania atque -cta sint. PS. CYPR. rebapt. 17 -ctus liber qui inscribitur Pauli praedicatio. *ibid.* quaedam alia huiuscemodi absurde ac turpiter -cta. NOVATIAN. trin. 31 p. 950^{C} duorum deorum quam isti -unt controversiam suscitant. COMM instr. 1, 6, 15 seducunt historiae fatuos -ctae (confectae *al.*) inanes. VOPISC. Aurelian. 3, 2 solum genitale -unt. CAPITOL. Ver. 11, 4 cum imperatorem talem nec adulatio videatur -ere. ARNOB. nat. 3, 6. 4, 22 quas de vestro Iove opinionum -itis foeditates? 4, 34 turpitudinum ... quas libido -erit atque excogitaverit formas. IVST. 14, 1, 11 -ctas has a se epistulas ... esse. HIL. op. hist. frg. 2, 4 quae adversum sese falsa -erant. OPTAT. 1, 19 p. 20, 16 ab his contra Caecilianum causae -ctae sunt. AMM. 19, 12, 16 blanditiarum taetra commenta palatina cohors exquisite -ens. SCHOL. Cic. Gron. p. 404, 25—27 exempla de vetustate prolata ... videri possunt ab oratore -i. AMBROSIAST. in Gal. 1, 4 dum multos sibi -it deos error humanus. HIER. epist. 21, 8 dogmatum superbias. 57, 5 aliquod dogma. 92, 2 de angelis ... temeraria aliqua -xit. RVFIN. hist. 1, 11, 9 falsitate gestorum quae postmodum -erunt (πλασαμένους). apol. adv. Hier. 2, 4 nihil ... ex livore et invidia -ctum (confectum *al.*). PELAG. in II Cor. 5 p. 785^{A} ea quae de nostra obtrectatione -unt. in Gal. 2 p. 810^{A} de illo. AVG. civ. 2, 2 famulatum deditum Christo non solum verum, sed etiam timore -ctum sic honoraverunt. 2, 8 tantum nefas per humanos ludos -ctum est. 2, 9 sive a poetis essent illa -cta, sive flagitia eorum vera commemorarentur. 2, 10 non illa vera in deos dici, sed falsa atque -cta. 2, 26 *crimina* sive prodita sive -cta. 2, 27 haec ignominiosa deorum vel scelerate turpiterque facta vel sceleratius turpiusque -cta. 4, 17 quem (*Iovem*) deorum regem pro sua opinione -unt. 6, 8 de diis indigna. 9, 7 quos poetae quorundam hominum osores et amatores deos non procul a veritate -unt. 12, 18 hos volubiles circulos, quos opinio -it, ratio manifesta confringit. *saepe.* serm. 91, 4 *bis.* COD. Theod. 8, 12, 5 si ... clandestinis vel domesticis fraudibus facile quidvis pro negotii opportunitate -i potest vel id quod vere gestum est aboleri. VAL. CEM. 6, 3 aut ridenda -ere aut de incertis quasi certa sentire. MACR. somn. 1, 2, 4 fabulam. CLAVD. MAM. anim. 1, 24 ex his quae vidit illa quae non vidit coniectat atque -it. ALC. AVIT. carm. 2, 423 -ctum perit fugiens per nubila corpus. DRAC. laud. dei 3, 527 -cti sermone dei, quos fabula mendax extulit. THEOD. MOPS. in Tim. 4, 7 quae ab adversariis confincta (-cta *Hr*) sunt. PAVL. PETRIC. Mart. 2, 340 nec -ctarum plectra expectanda sororum (*i. Musarum*). *c. acc. et interrog. indir.*: TER. Haut. 131 qui fuerit pater, quae mater, qui cognata tibi sit, omnia haec -am. **2** *absolute*: RHET. Her. 1, 9, 16 de iis rebus caute -endum (confligendum *Md*) est. TERT. nat. 1, 7 atquin extraneis tam ignorare quam -ere magis competit. HIL. op. hist. frg. 2, 6 neque enim a sancta virgine Maria, sicut ipsi -bant, initium dabat deo verbo. VVLG. deut. 18, 22 sed per tumorem animi sui propheta -xit (ἐλάλησεν). **3** *seq. acc. c. inf.*: CIC. Deiot. 16 id (*facinus*) ... ab homine minime stulto cogitatum esse -itis? TAC. ann. 14, 7 exitium principis molitam matrem et pudore deprehensi sceleris sponte mortem sumpsisse -ret. ARGVM. Plaut. Merc. 4. APVL. apol. 31 haec et alia quaesisse me potius quam pisces longe verisimilius -isses. 33 me ad finem calumniae -erunt duas res ... quaesisse. 42 puerum quendam ... corruisse. met. 5, 8 e re nata -it esse iuvenem quendam et speciosum (*maritum*). CYPR. GALL. Ios. 29, 2 -unt discreta procul sese adfore terra. CAPITOL. Gord. 1, 5 quam me urbane declinare -o. FIRM. err. 7, 7 Proserpinam vero Liberam dicentes lunam esse -unt. 8, 2. IVST. 32, 2, 9 insidias sibi ab eo paratas -it. 36, 4, 1 nunc matrem ..., nunc ... sponsam maleficiis eorum necatas -ens. NEPOTIAN. 1, 2, 1 Egeriam ... se habere praeceptricem sibi -xit. MART. CAP. 6, 658 in quem Vlixis navem versam fabulosa -xit antiquitas. NOVELL. Valent. 6, 1, 4. LEO M. epist. 156, 2 p. 1129 qui se fidem Nicaeni concilii tenere -unt. SIDON. epist. 1, 11, 8 qui satiram me scripsisse -xit et perscripsisse -erit. SEDVL. op. pasch. 5, 28 p. 296^{B} *al.* MART. BRAC. corr. 7 alius etiam daemon Venerem se esse -xit. *cum nom. c. inf.*: ALC. AVIT. carm. 6, 537 Ioseph -ctus (*i. falso insimulatus*) voluisse nefas quod triste refugit. quod: PELAG. in Gal. 1 p. 807^{D} neque a me -xi, neque ab alio homine accepi, neque a quoquam didici, quod gentes sola fide salvarentur. *seq. particip.*: GREG. TVR. Franc. 9, 9 -ens se quasi tractaturus de pace.

b *componere, conficere*: **1** *proprie*: VARRO ling. 5, 7 quemadmodum quodque poeta finxerit verba, [quod] -erit, [quod] declinarit. COLVM. 9, 13, 11 ut ... tantum cerarum -ant *apes*. PLIN. nat. 10, 91 nec unde -antur (*halcyonum nidi*), invenitur. 10, 93 eadem materia -unt nidos. 11, 11 favos -unt et ceras mille ad usus vitae. 11, 18 ceras ex omnium arborum satorumque floribus -unt. 11, 46 *apes* ore -i (*M*, oportere confici *rv*) floribus compositos apte atque utiliter. QVINT. inst. 12, 3, 12 fronte -cta immissaque barba. GELL. 16, 16, 1 vocabulo ('Agrippa') ab aegritudine et pedibus -cto. FRONTO p. 156, 6 N. dictabolaria, immo dicteria potius eum quam dicta -ere (continere *cod.*). ARNOB. nat. 6, 12 simulacra (LACT. inst. 1, 11, 29). SCHOL. Hor. ars 240 argumenta satyrica ex tragoediis notis -am (*i. q. componendo efficiam cf. a 1*). RVFIN. hist. 4, 7, 9 vocabulo -cto. **2** *translate i. q. docere*: SEN. contr. 1, 2, 5 docetur blanditias et in omnem corporis motum -itur.

syn.: comminiscor, eminiscor, excogito. *opp.*: vere dico.
deriv.: confictio, confictor, confictura; conficto.

cōnfīniālis *v.* confinalis.

cōnfīnio, -īre. *a* con *et* finire. GLOSS. II 383, 34 ὁμορῶ. IREN. 2, 25, 1 quae in altorum numerum confiniuntur.

cōnfīnis, -e *adi.* [*a* con *et* finis; *cf.* c. confinium. *Th.*]. confines *nom. sing.*: IORD. Get. 5, 30 (*HPVL*, -is *ABXY*). DIFF. ed. Beck p. 32, 34 inter adfines et -es: adfinis adsumitur, -is possessionum est. GLOSS. πλησιόχωρος, ὅμορος, συνόμορος, σύγχωρος, ἀστυγείτων, urbanus, finitimus.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

1 ***proprie:*** **a** *absolute*: VARRO rust. 1, 16, 1 si quid ita est in -bus fundis (CLEM. dig. 31, 54). OV. ars 1, 87 hunc Venus e templis, quae sunt -ia, ridet. LIV. 4, 49, 4 in -em agrum Labicanum. PLIN. nat. 2, 178 septentriones non cernit Trogodytice et -is Aegyptus (*cf.* MART. CAP. 6, 593). VAL. FL. 2, 632 tenet hinc veterem -bus oris pars Phrygiam. IAVOL. dig. 18, 1, 63, 1 agrum (VLP. dig. 43, 20, 1, 16 IVST. inst. 4, 6, 20). PAVL. dig. 8, 3, 29 praedia. SPART. Did 1, 9 hostibus. AMM. 14, 11, 15 per stationes locati -es. 29, 5, 14 nationum. AMBROSIAST. in Rom. 1, 13 ab Ierusalem vel -bus civitatibus. RVFIN. hist. 3, 1, 2 ceterasque -es provincias (CASSIOD. var. 7, 2, 3). **b** *cum dativo*: CAES. Gall. 6, 3, 5 -es erant hi Senonibus. SALL. Iug. 41, 8 uti quisque potentiori -is erat. NEP. Dat. 4, 1 quae gens iacet supra Ciliciam, -is Cappadociae. OV. met. 1, 718 qua collo est -e caput. 13, 924 sunt viridi prato -ia litora. LIV. 45, 29, 9 quarta regio trans Boram montem, una parte -is Illyrico, altera Epiro. MANIL. 3, 74 pars semper ut eidem -is parti vicinis staret in arvis. CVRT. 6, 5, 11 Mardorum erat gens -is Hyrcaniae. 8, 2, 14 Scythiae -is est regio. LVCAN. 4, 673 a medio -is Syrtibus Hammon. PETRON. 48 *suburbanum* dicitur -e esse Tarracinensibus. PLIN. nat. 6, 17 Thalos iis esse -es (SOL. 15, 18). 6, 197 promunturium . . . -e Africae. 7, 15 Nasamonas -esque illis Machlyas. 8, 31 qua -is Aethiopiae est *Africa*. 13, 91 -es ei Mauri. 25, 21 *Frisi* -es Oceano. HYG. astr. 2, 40 in Chersoneso quae -is est Troiae. APVL. Socr. 7 p. 137 qui in aeriis plagis terrae conterminis nec minus -bus caelo. POMPON. dig. 8, 3, 20, 2 si fundo Seiano -is fons fuerit. PORPH. Hor. carm. 3, 7, 3 utraque . . . gens Ponto -is est. SOL. 30, 8 *Artabatitae* -es (sunt *add. H*) Mauretaniae., AMM. 14, 2, 2 loca . . . mari -ia. 14, 10, 1 -es limitibus terrae Gallorum (19, 11, 1. 22, 8, 44). 19, 4, 2 *homines* -es caloribus tepore febrium arescunt. *saepius.* VVLG. II par. 21, 16 Arabum qui -es (δμόρους) sunt Aethiopibus. VIB. SEQ. geogr. p. 147 Crathis -is Sybari. CLAVD. 26, 330 Hercyniae -is Raetia silvae. MART. CAP. 1, 11 quicquid . . . terrae -e ac propinquum ramis adclinibus fuerat. 6, 602 *zonae* duae quae axi utrique -es algore occupatae. CORP. XI 5265, 26 *civitatem* Flaminiae viae -em atque continuam esse. **c** *cum genetivo*: PAVL. dig. 10, 1, 4, 8 ut . . . singuli (*fundi*) plurium fundorum -es sunt. AMM. 15, 9, 3 oceani locos inhabitasse -es.

2 ***translate:*** **a** *absolute*: GELL. 6, 21, 3 non refert, utrum per extremitatem prioris an per initium sequentis locus ipse -is demonstretur. AMM. 18, 2, 8 Alamanni -e periculum cogitantes. SVLP. VICT. 3 p. 314, 30 -ia . . . ista esse non dubium est. MART. CAP. 4, 407 hoc a Graecis *συμπέρασμα* dicitur, a nobis dici potest -is conclusio. ratiocinatio igitur sive propriam et suam sive -em habens conclusionem dividitur in duo genera (6, 716). 9, 891 quoniam his mortalium rerum cura . . . est nec cum aethere quicquam habent superisque -e. PAVL. PETRIC. Mart. 2, 619 o vere -e bonum miseratio prompta. PS. AGENN. grom. p. 2, 9 iuxta hunc agrum de quo locuti sumus videmus -em esse modum mensura comprehensum. *nota i. q. affinis*: EVGEN. TOLET. app. 49, 13 nam si -em ducat de sorte iugalem. **b** *cum dativo*: OV. Pont. 2, 5, 71 studio -ia carmina vestro. SEN. epist. 120, 8 sunt enim . . . virtutibus vitia -ia. STAT. bell. Germ. frg. 4 prope Caesareae -is Acilius aulae. QVINT. inst. 5, 11, 21 cui -e est *παροιμίας* genus illud. 6, 3, 88 ei (et *cod.*) -e est quod dicitur per suspicionem. 8, 3, 88 *ἐνέργεια* -is his. 9, 2, 14 cui est -is dissimulatio. 9, 2, 65 huic vel -is vel eadem est qua nunc utimur plurimum *al.* APVL. apol. 48 in ea re quam tu iam praeiudicasti neque culpae neque crimini -em. AMM. 22, 15, 4 opiniones eorum veritati -es. HIER. in Ier. 25, 21 p. 1018 quorum (*Poenorum*) lingua Hebraeae linguae magna ex parte -is est (*cf.* in Is. 19, 18 p. 296. prol. gal.). SIDON. epist. 1, 6, 5 huic me noxae non esse -em.
c *cum genetivo*: ITALA Gal. 4, 25 (Theod. Mops. *ad l.*) -is (*συνστοιχεῖ*, VVLG. coniunctus) est eius quae nunc est Hierusalem. AVG. epist. 55, 28 in qua . . . parte anni congruentius observatio quadragesimae constitueretur nisi -is (-i *flrm*) atque contigua (continua $P^1 P^2 M$) dominicae passionis (passioni *PK cdd.*, passionis est $P^1 P^2$).

syn.: coniunctus, conterminus, contiguus, finitimus, propinquus.

subst. **cōnfīnis,** -is *m.* (*f. v. p. 216, 1*). **1** *is qui finitimus, propinquus est*: PAVL. FEST. p. 110 intergerivi parietes dicuntur, qui inter -es struuntur et quasi intergeruntur. MART. 2, 32, 3 vexat saepe meum Patrobas -is agellum. GAIVS dig. 18, 1, 35, 8 si quis in vendendo praedio -em celaverit. PAVL. dig. 10, 1, 4, 10 hoc iudicium locum habet in confinio praediorum rusticorum: nam in confinio praediorum urbanorum displicuit, neque enim -es hi (G^{12}, confinia haec $P^b V^b LU$), sed magis vicini dicuntur et ea communibus parietibus plerumque disterminantur. LACT. inst. 5, 2, 3 ut -es suos retardaret. VVLG. Bar. 4, 9 audite -es (*πάροικοι*) Sion. 4, 14 veniant -es (*πάροικοι*) Sion. AVG. civ. 3, 13 quantis . . . vulneribus . . . propinquorum et -ium istae victoriae constiterunt. **2** *i. q. fines, pluraliter usurpatum*: GLOSS. ὅρος, ὅριον, terminus. VVLG. I Macc. 11, 28 et Samariam et -es eius. 11, 34 et omnes -es (*τὰ συγκυροῦντα*) earum sequestrari. 14, 2 intravit Demetrius -es (*ὅρια*) suos. PS. MATTH. euang. 17, 1 per omnes vias et -es regni sui (*B*, et -es regni sui *om. codd. cett.*). *ibid.* misit in Bethleem et omnes -es eius (*B*, fines *A*, finibus *D*, *om. C*). PROSP. chron. I p. 407, 346 Tiberius Vindelicos et -es Thraciarum Romanas provincias fecit. *gen. femin.*: VVLG. I Macc. 10, 39 Ptolemaida et -es eius (*τὴν προσκυροῦσαν*) quas dedi.

subst. **cōnfīne,** -is *n.* **1** *confinium*: LVCAN. 6, 649 maestum mundi -e latentis ac nostri. VAL. FL. 6, 374 ad -e papillae. STAT. silv. 5, 2, 74 nitor . . . luxuriae -e tenens. SERV. georg. 3, 479 ut . . . autumnus abundet morbis, facit hoc -e frigoris et caloris.
2 CARM. de fig. 100 *ὁμοιοτέλευτον*: -e est (*Quicherat*, confinies *C*), simili fini cum claudimus quaedam.

? **cōnfīnitimus** *cf. p. 217, 35.*

cōnfīnius, -a, -um. *a* con *et* finis, *cf.* confinis. INSCR. Röm. Mitteil. 1904 p. 148 uti fundum . . . -ium territorio Praenestinorum daret ac traderet collegiis Praenesti⟨nae⟩ civitatis.

☒*subst.* **cōnfīnium,** -ī *n.* GLOSS. *συνορία*. in confinio *ἐγγύς, πλησίον*. HIER. in Ezech. 14, 47 p. 591 *v. l. 60.* *legitur inde a* PLAVTO.

1 ***proprie,*** *de locis* (*cf. p. 217, 27*) *cf. Rudorff, Die Schriften d. röm. Feldm. II p. 234.* VARRO ling. 5, 74 ut arbores quae in -o natae in utroque agro serpunt. rust. 1, 16, 6 quemadmodum vicinus in -o consitum agrum habeat. CIC. off. 2, 64 in omni re contrahenda, vendundo emendo, conducendo locando vicinitatibus et -is, aequum, facilem *esse*. CAES. Gall. 5, 24, 2 quartam *legionem* in Remis . . . in -o Treverorum hiemare iussit. PANEG. in Mess. 70 illum inter geminae nantem -a mortis (*Scyllae et Charybdis. cf. l. 48. 72. p. 217, 6—14*). OV. ars 3, 201 arte supercilii -a nuda repletis. met. 12, 40 locus . . . est inter terrasque fretumque caelestesque plagas, triplicis -a mundi. 14, 7 Ausoniae Siculaeque tenet -a terrae. 15, 231. LIV. 33, 3, 8 in -o Aenianum Thessalorumque positis castris. 37, 23, 1 in -o Lyciae et Pamphyliae Phaselis est. frg. 22 in -o Beronum posuit castra. VELL. 2, 110, 4 pars petere Italiam decreverat iunctam sibi Nauporti ac Tergestis -o. SEN. nat. 2, 14, 2 paulatim ista in -o vim suam miscent. 6, 30, 2. 7, 17, 1 duarum stellarum -o. CVRT. 8, 1, 8 Phrataphernes . . . Massagetis et Dahis -o adiunctus. MELA 1, 9 cum in suum finem aliarumque terrarum -a devenit. *al.* LVCAN. 2, 435 donec -a pontus solveret. 3, 63 ne rupti repetant -a montes. 3, 275. 9, 677. PETRON. 126 supercilia -o luminum paene permixta. PLIN. nat. 2, 48. 237. 12, 98 ex -o . . . tarum invehitur. *saepius.* VAL. FL. 2, 634. 4, 574. 8, 180. STAT. Theb. 1, 336 per emeriti surgens -a Phoebi Titanis late. 4, 415 Ismeni subter -a ponto miscentis. 9, 359. FRONTIN. aq. 5 iungitur ei ad Spem veterem in -o hortorum Torquatianorum. grom. p. 57, 9 (= AGENN. grom. p. 88, 5 PS. AGENN. grom. p. 22, 26) in -o . . ., ubi trium vel quattuor possessionum terminatio conveniret. TAC. Germ. 3 hist. 4, 72. FLOR. epit. 1, 4, 2 in ipso maris fluminisque -o. SIC. FLACC. grom. p. 141, 20 quotque alii in -o domini erant. SCAEV. dig. 32, 35, 1 cum in eodem -o (*i. q. in massa, συγκτήσει*) praediorum unum sit praedium non Galatiae, sed Cappadociae finibus. GAIVS dig. 41, 1, 8, 13 prope -um arbor positus. APVL. apol. 24 Numidiae et Gaetuliae in ipso -o. met. 4, 14 ad usque -um cervicis. 4, 15 ad ipsum -um gulae. 5, 21 deserentes . . . tanti mali -um. 11, 22 accessi -um mortis et calcato Proserpinae limite per omnia vectus elementa remeavi. *cf. l. 22. 72. p. 217, 6—14.* TERT. pudic. 5 de loco (*in decalogo*) modum, de ordine statum, de -o meritum cuiusque dinoscas. IREN. 4, 31, 3 ecclesia . . . subrelicta est in -o terrae. PANEG. 4, 9 sedes utriusque lateris veneranda -o. LACT. opif. 10, 4 ex quorum -o nasus exoriens. AVIEN. orb. terr. 17 tria sunt -a terrae unius *Africa, Europa, Asia*. AVSON. 296, 4 -a propter ninguida Pyrenes. Mos. 199 umbrarum -a conserit amnis. SYMM. or. 2, 23 cum ripae utriusvis -a cogeretur excedere. AMBR. Iob 2, 5, 20 quod -a transcenderint. HEGES. 3, 1, 2 in ultimis Romani imperii -is. 3, 6, 2. COD. Theod. 6, 4, 11 (*a. 357*) quibus locorum grata -ia possint esse iucunda. HIER. epist. 53, 8 per singulos urbes, viculos, montes, flumina, torrentes atque -a. in Ezech. 14, 47 p. 591 pro Galilaea interpretatus est Symmachus *μεθόριον*, quod possumus transferre -um. VVLG. num. 34, 4 unde egredientur -a ad villam nomine Adar. 34, 9 ibuntque -a (*ὅρια*) usque ad Zephrona. I par. 6, 54 per vicos atque -a. Ier. 49, 32 ex omni -o eorum (*ἐκ παντὸς πέραν αὐτῶν*). Ezech. 45, 9 separate -a (*καταδυναστείαν*) vestra a populo meo. 47, 16 quae est inter terminum Damasci et -um (*ὁρίων*) Emath. AMM. 14, 4, 3 ad Nili cataractas et -a Blemmyarum. 18, 2, 12 ubi terminales lapides Alamannorum et Burgundionum -a distinguebant. *saepius.* PRVD. perist. 10, 887 secandi . . . artifex qui cuncta norit viscerum -a. AVG. civ. 22, 8 in -o fluminis Bagradae. CARM. epigr. 743, 1 (*christ.*) si mentes puras retinent con⟨finia caeli⟩. MACR. comm. 1, 11, 6 ipsamque lunam vitae esse mortisque -um. 1, 12, 5 a -o quo se zodiacus lacteusque contingunt. MART. CAP. 1, 14. 2, 110 *saepissime.* PAVL. PETRIC. Mart. 1, 377 ruperat extortae demens -a vitae (*i. q. gulam*). CAEL. AVR. chron. 4, 3, 75 usque ad ventris -um. 5, 10, 102 circa -um interaneorum. EVSTATH. Bas hex. 6, 8 p. 930^B per -a . . . arctoa. MEROB. poet. 22 sociis -a reddidit arvis. SIDON. epist. 2, 2, 5 -o camerae. 3, 13, 7 scapularum. carm. 7, 291 dorsi. 11, 34 duplicis -a dorsi qua coeunt. ENNOD. opusc. 3, 88 p. 353, 18 quo sit dominiorum antiqui⟨tus vicini⟩tas limitata -o. carm. 2, 22, 1 diversis dapibus -a proxima servat *conpostile*. COD. Iust. 1, 17, 2, 5 cum oportuerat ea quae de eodem loquuntur in -o ponere. CORP. III 7000 II, 26 in medio -o Galatiae. VIII 2615, 8 in -o Mauretaniae et Numidiae. *nota*: VIGIL. TRID. ad Ioh. 1 p. 552^C ut facili -o (*i. q. breviter*) intelligas.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

2 *translate*: a *de tempore*: Ov. fast. 5, 187 cum tua sint cedantque tibi -a mensum. met. 4, 401 cum luce ... dubiae -a noctis (7, 706 quod teneat lucis, teneat -a noctis *Aurora*. 13, 592 cum luce nova noctis a servo. AMM. 25, 6, 4 MART. CAP. 9, 897). SEN. epist. 70, 2 quicquid est illud inter iuvenem et senem medium, in utriusque -o positum. STAT. Theb. 4, 615 *Oedipus* iunctae sentit -a mortis (PS. QVINT. decl. 8, 19 quod telum leviter paulatimque descendens animam in -o mortis ac vitae librato dolore suspenderet. IVVENC. 4, 315 leti et vitae -a summa tenentem *Lazarum*. OPTAT. 5, 3 p. 123, 19. AMBR. Iac. 2, 9, 38 quis tam laetus in flore adulescentiae quam iste in mortis -o? in psalm. 118, 3, 31 depositae senectutis et mortis ... -a. RVFIN. hist. 5, 1, 26. AMM. 15, 6, 2. 17, 7, 7 inter vitae mortisque -a. 31, 13, 4 inter ipsa mortis -a. ARATOR act. 2, 1112 EVGIPP. Sev. 8, 5). GELL. 7, 13, 11 *Plato* peperit ipse expressitque aliud quoddam novum in -o tempus, quod verbis propriis atque integris τὴν ἐξαίφνης φύσιν appellavit. APVL. met. 2, 18 ad -a lucis usque (*cf.* Ov. met. 7, 706 *l. 3.* AMM. 19, 6, 11 prope -a lucis. 25, 1, 11. 27, 2, 8). 4, 10 proximi periculi -o territus. AMBR. hex. 5, 14, 48 hiemis. in psalm. 118, 2, 1 ad iuventutis provectus -a. AVSON. 371, 8 autumni aestatisque simul -a miscens. AMM. 26, 1, 1 ad usque memoriae -a propioris. CLAVD. carm. min. 27, 70 geminae -a vitae exiguo medius discrimine separat ignis. PAVL. NOL. carm. 27, 133 ut vel parte mei tangam -a vitae. MART. CAP. 8, 882 circa anni -a. COD. Theod. 2, 7, 2 pr. (= COD. Iust. 2, 52, 6 pr.) si *curricula delationis* in -o praedicti temporis petuntur et eius terminos prorogabunt. BOETH. herm. pr. 1, 1 p. 45, 18 (= herm. sec. 1, 1 p. 51, 22) praesens tempus non est sed -um temporum.

b *de aliis rebus incorporeis*: PLAVT. Poen. 48 eius (*argumenti*) nunc regiones, limites, -a determinabo. RHET. Her. 4, 11, 16 perveniunt ad -ii genus eius generis *orationis*. VELL. 2, 124, 1 in quam arto salutis exitiique fuerimus -o. COLVM. 3, 5, 2 quoniam *mediocritas* in -o boni malique posita est (LEO M. serm. 43, 2 inter bonorum malorumque -a). FRONTIN. aq. 30 in vicenaria fistula, quae in -o utriusque rationis posita est. TAC. ann. 4, 58 patuit breve -um artis et falsi. PLIN. paneg. 4 cuius virtutes nullo vitiorum -o laederentur. GELL. 1, 2, 4 virtutum ... origines officiaque earum et -a (confinitima *βκ*). 6, 14, 3 medius in -o est utriusque modi particeps. HIER. epist. 26, 4 ex -o utrarumque linguarum. AVG. trin. 12, 1, 1 hominis exterioris interiorisque -um. COD. Theod. 6, 22, 7, 2 (*a. 383*) eum gradum honorariae aditionis petat, quem proximiore -o loco ordinis sui cognoscit esse contiguum. CLAVD. MAM. anim. 1, 21 p. 71, 13 in memoria esse hominis pecudisque -um. ENNOD. opusc. 2, 88 p. 315, 1 antistes ab ipso conplendae iussionis -o abripitur. COD. Iust. 5, 70, 6, 1 in -o furoris et sanitatis. 6, 2, 22, 4 in -o earum dubitationum tertia exorta est.

syn.: limes, terminus, finis. *Burger.*

cōnfīo *v.* conficio *p. 194, 61 sqq.*

cōnfirma, -ae *f. nomen herbae ex* conferva *detortum, ut videtur*: GLOSS. III 580, 23 anagalidis i. e. auricla muris sive -a. 557, 36 sinfitus confirma. 621, 60 -a id est simfetu. CHIRON 987 cum algallico, hoc est conferma, Graece sinpito (*i.* σύμφυτον). *cf.* PS. APVL. Ascl. 60 (*cod. Lugd.*).

×cōnfirmātio, -ōnis *f. a* confirmare. *actio firmandi.* GLOSS. βεβαίωσις (*cf.* AVG. quaest. hept. 3, 90), ἐπιβεβαίωσις, ἰσχυροποίησις. *invenitur inde ab* RHET. Her. *et* CIC., *maxime apud rhetores et grammaticos, deest omnino poetis.* *plur.* -es: SVLP. VICT. rhet. 3 p. 315, 4 (-is *gen. cod. B*). COD. Theod. 16, 5, 22. *in versione graeca* THEOPHIL. Inst. Iust. 2, 25, 1 καὶ μὴ γενομένης confirmationos *codicillorum.* *ponitur raro cum gen. subi., saepe cum gen. obiect.*

1 *proprie*: SCRIB. LARG. 60 ad dentium dolorem et -em bene facit radicis edulis cortex. MARCELL. med. 20, 129 confectio potionis ad omnem sanitatem utilis et ad stomachi -em. HIL. in psalm. 118 iod 5 de -e ... caeli ita ... legimus: ego manu mea firmavi caelum. PANEG. 10, 28 non quo frons imbecilla tractu invalido duceretur, sed tanta subsidiorum atque ordinum -e, ut acies ... murum utrimque praeberet. AMM. 16, 12, 49 quae -o castra praetoria dictitatur. *nota*: VVLG. Sirach 4, 17 et erunt in -e (ἐν κατασχέσει) creaturae illius.

2 *translate*: a *generatim*: CIC. epist. 12, 8, 1 spem ... omnem in D. Bruto et Planco habemus ... ad -em perpetuae libertatis. HIL. myst. p. 17, 21 demutatio ista ad fidei -em est, non ad naturae conversionem. ITALA sap. 6, 19 (Lucif. Athan. 1, 33 p. 123, 28) custoditio ... legum -o (βεβαίωσις, VVLG. consummatio) incorruptionis est. AVG. c. Iul. op. imperf. 3, 30 ad iudicii ... -em. COD. Iust. 2, 4, 41, 1 qui ... salutem principum -em initarum esse iuraverint pactionum. *de animo*: CIC. Tusc. 2, 51 quae sunt ista arma *contra dolorem*? contentio, -o sermoque intumus. fin. 5, 59 ut *animus* nihil aut non multum adiumento ullo ad suam -em indigeret. Att. 14, 13, 4 valde esse utile ad -em Ciceronis me illuc venire. epist. 6, 3, 1 -e nostra *non* egebat virtus tua. 6, 6, 1 nisi ... -em animi tui complecti litteris maluissem. 11, 27, 4 quae tua fuerit ... -o animi mei fracti. CAES. civ. 1, 21, 1 ne qua ... aut animi -e aut falsis nuntiis commutatio fieret voluntatis. SEN. nat. 6, 32, 1 quae ad -em animorum pertinent. IREN. 2, 18, 7 posterioribus ... nepotibus exquisitio patris ... -em ... facit (*opp.* consternatio). HIL. in psalm. 14, 2 vox interrogantis est in *psalmo*, bonitas respondentis, -o audientis. CHALC. transl. p. 43[E] ut una quidem feratur *anima* cum -is suae necibus. *i. q. comprobatio*: GLOSS. ἐπικύρωσις: CIC. Flacc. 4 is ipse *senatus* ... -em auctoritatis suae vestrae potestati permissam esse sentit. TERT. bapt. 9 quanta aquae gratia ... ad baptismi -em! VLP. dig. 1, 7, 39 qui laederentur -e adoptionis. PAVL. dig. 37, 1, 16 rati ... habitio ad -em prioris postulati pertinet. MARCIAN. dig. 29, 7, 6, 2 in -e codicillorum *al.* HIL. myst. p. 15, 6 benedictionis. in psalm. 67, 28 quod ad euangelii -em ... apostolorum electione esset explendum (VVLG. Phil. 1, 7 -e euangelii). FILASTR. 136, 3 lex admonitio mandati et -o est primi illius. TYCON. 26, 29 promissionum (AVG. civ. 16, 32 quid est ... dei ... iuratio nisi promissi -o). COD. Iust. 7, 54, 2 a die -is sententiae. COD. Theod. 16, 5, 22 haeretici neque episcopi faciendi potestatem neque episcoporum -es licitas habeant. GREG. M. epist. 8, 36 direxit pallium ad -em eiusdem episcopi. 5, 57[a] p. 365, 2 -is ... eius (*episcopi*) epistolam notarius scribit. *in usu ecclesiae v. s.* confirmare *p. 222, 72.* *i. q. affirmatio*: CAES. Gall. 3, 18, 6 multae res ad hoc consilium Gallos hortabantur ... perfugae -o, inopia cibariorum. VVLG. Hebr. 6, 16 et omnis controversiae ... finis ad -em est iuramentum. EVGRAPH. Ter. Phorm. 217 omnis illa -o ... perturbata est.

b *technice*: *apud rhetores, grammaticos, in re dialectica*: RHET. Her. 1, 3, 4 -o est nostrorum argumentorum expositio cum asseveratione (CIC. inv. 1, 34 -o est, per quam argumentando nostrae causae fidem et auctoritatem et firmamentum adiungit oratio). *ibid. inventionis pars* -o. *al.* (CIC. inv. 1, 19). 2, 18, 28 *argumentationis pars* -o (FORTVN. rhet. 2, 23 p. 115 MART. CAP. 5, 557). *ibid.* rationis -o est ea, quae pluribus argumentis conroborat breviter expositam rationem. RHET. Her. 1, 10, 18 tota spes vincendi ratioque persuadendi posita est in -e et in confutatione. CIC. part. 4 duae *orationis partes* valent ad rem docendam, narratio et -o (MART. CAP. 5, 544). 27 tertia *orationis pars* -o fidem facit orationi (33). *al.* QVINT. inst. 4, 3, 1 ordine ipso narrationem sequitur -o. 5, 8, 5 *nulla* -o nisi aut ex consequentibus aut ex repugnantibus. 5, 14, 6 -o primae ac secundae partis exornatio est. PRISC. gramm. III 434, 2 -o *est* ... ex contrario comprobatio. SVLP. VICT. rhet. 22 p. 324 -o est eorum argumentorum atque earum quaestionum, quae ex nostra parte sunt, quae Graeci προηγούμενα appellant. PS. ASCON. Verr. p. 155 omnis ... -o ab attributis personae ... sumi solet. HIER. epist. 53, 8 leges dialecticae propositione assumptione -e conclusione determinat. MART. CAP. 4, 421 prior est ... -o negatione. quintus *modus syllogismi* debet esse idem sed per disiunctionem, sed post eum propterea quia in eo per -em assumitur, in hoc ... per negationem. RHET. Her. 2, 24, 38 in -e rationis multa et vitanda in nostra et observanda in adversariorum ratione sunt vitia *al.* CIC. inv. 1, 48 *signum* indiget testimonii et gravioris -is, ut cruor, fuga. 1, 78 reprehensio est, per quam argumentando adversariorum -o diluitur. 2, 74 eius rei -o ... ex coniecturali constitutione sumetur *al.* Mur. 90 si quid habet aut momenti commendatio aut auctoritatis -o mea. de orat. 2, 331 ea (*argumentatio*) ... et -em et reprehensionem quaerit. QVINT. inst. 2, 21, 17 faber, cum de fabrica ... si quid -em desideraverit, dicet. 5, 10, 88 iuris -o huius modi est ex maiore *passim.* HIL. trin. 4, 14 ad cuius *institutionis* -em ... divinorum dictorum testimonia usurpant. DON. Ter. Eun. 507 potest ... nimirum et pro -e accipi. 889 'ah, quid' ... et ista omnia ad -em valent. Hec. 762 'hic' -em ostendunt. DIOM. gramm. I 404, 7 adverbia significant -em, ut etiam, quidni .... PRISC. gramm. II 552, 14 participium nomen accepit a -e nominis et verbi. III 85, 10 'quidni ... quid istic', quo frequenter Terentius utitur in -e. HIER. in Ion. 2, 5 p. 409 'igitur' ut sit quasi propositionis et assumptionis, -isque ac syllogismi extrema conclusio. AVG. civ. 17, 12 illius ... spei est -o verbi huius (*fiat*) iteratio.

opp. ad 2 b: confutatio, deprecatio (CIC. inv. 1, 13), destructio, dubitatio (PRISC. gramm. II 424, 20), infirmatio, negatio, reprehensio.

cōnfirmātīvus, -a, -um *a* confirmare, confirmatus. *technice in grammaticis scriptis.* *coniunctiones*: DON. Ter. Hec. 618 (verum) DIOM. gramm. I 417, 13 (et) AMBR. Abr. 2, 11, 89 (etiam) SERV. Aen. 5, 64 *et* georg. 1, 189 (si) PRISC. gramm. III 102, 5 (ne). 257, 5 (ἄρα). 285, 3 (γάρ). 286, 24 (δή). DIOM. gramm. I 455, 13 duae abnutivae *particulae* unam -am faciunt. *cf.* SERV. Aen. 2, 247 duae negativae facerent unam -am (SCHOL. Iuv. 14, 127). 10, 615 *quin* -a particula est. DON. Ter. Ad. 450 videlicet -um est. PRISC. gramm. III 85, 6 -a *adverbia*, ut profecto .... *al.* AVDAX. gramm. VII 360, 9 adverbia pauca fastigium amittunt ... quando -a sunt. *al.* IREN. 1, 3, 5 duas operationes habere eum (ὅρον) ostendunt, -am (ἑδραστικήν) et separativam.

opp.: abnutivus, dubitativus (PRISC. gramm. III 102, 5 *et passim*), negativus, separativus.

adv. **cōnfirmātīvē.** TERT. adv. Marc. 4, 41 interrogative et non -e pronuntiasse. PRISC. gramm. II 425, 3 -e dixit (III 243, 16. 256, 21 ISID. eccl. off. 2, 11, 3). III 242, 14 quando -e vel dubitative quid proferunt. 253, 9 ἄρα quoque tam interrogative quam -e in hoc loco posuit. CASSIOD. in psalm. 86, 5 quod ... -e legendum est. SCHOL. Hor. epist. 1, 1, 57 (*gl.*) -e *opp.*: dubitative.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

cōnfirmātor, -ōris *m. a* confirmare. *is qui confirmat.* Cic. Cluent. 72 sequester et -r pecuniae desiderabatur. Tert. ieiun. 10 seposito [si posito *cod.*] -e omnium istorum paracleto. adv. Marc. 4, 36 erroris. Lact. inst. 1, 2, 2 cuius sententiae . . . -r Epicurus. Heges. 2, 1, 3 nec in successore falli potuit qui non est falsus in -e *testamenti.* Dict. 4, 11 Alexander . . . ad Achillen ingreditur -r veluti eorum, quae Priamus pollicebatur. Ps. Rvfin. Ios. bell. Iud. 4, 8 fortasse reperietur legum quidem nobis -es fuisse Romanos. Novell. Iust. 4, 2 si quis emerit aliquid ab aliquo, deinde acceperit eum, quem vocant -em (*τὸν καλούμενον . . . βεβαιωτήν*). Ivlian. epit. novell. 3, 10 haec . . . ad venditionis -em trahenda sunt, ut non . . . emptori licentia sit adversus -em consistere. *fem.* **cōnfirmātrīx,** -īcis. Tert. coron. 4 traditio tibi praetendetur auctrix, consuetudo confirmatrix, et fides observatrix.

cōnfirmitās, -ātis *f.* [*cf. c.* firmitas *et c.* confirmare confirmatus. *Th.*]. *i. q. obstinatio*: Plavt. Mil. 189ᵃ os habet . . . confidentiam, confirmitatem, fraudulentiam.

***cōnfirmo,** -āvī, -ātum, -āre. *a* con *et* firmare. *de -ī- antiqua v. sub* firmus. *inde a* Plavto. *vox imprimis* Cic. Caes. Ictis. Vvlg. Avg. *adamata, apud poetas legitur: singulis locis* Phaedr. Sen. Lvcan. Petron. Mart. Ivv.; *bis* Plavt. *septem* Lvcr. cofirmante: Inscr. Revue archéol. 1895 XXVII p. 389 n. 115. *κον(μ)φιρματεύειν in versionibus graecis*: Theophil. Inst. Iust. 1, 13, 5. 2, 25 pr. *et* 1 (*ἐκονφιρμάτευσεν*) Nov. 89, 14. Gloss. iurispr. cod. Paris. gr. 1357ᴬ (*-εύει i. q. βεβαιοῖ, -θῆναι κυρωθῆναι*). *hic illic confunditur in mss. cum* conformare *ex. gr.* Qvint. inst. 11, 3, 45 Apvl. met. 8, 6. *de synonymo*: Diff. ed. Beck p. 31, 24 inter adfirmare et -are: adfirmamus testimonio, -amus efficacia vel effectiva.

I ***proprie*** *de corporibus*: ***firmare,*** *stabilire*: (Gloss. *βεβαιῶ, στηρίζω* (*ἐπι-*), *ἰσχυροποιῶ*, -at: roborat): **1** *aliquid*: Caes. Gall. 7, 73, 7 simul *stipites* -andi et stabiliendi causa singuli ab infimo solo pedes terra exculcabantur. Bell. Alex. 21, 5 castellum magnis munitionibus multisque tormentis Vitr. 2, 5, 2 calx . . . -at structuram. 2, 8, 7 *διάτονοι* -ant parietum soliditatem. 10, 16, 4 eam (*helepolim*) ciliciis et coriis crudis -vit. Colvm. 9, 13, 9 domicilia. 11, 3, 40 donec eos (*frutices*) recte -et *aqua.* Ps. Hil. libell. 1 qui (*spiritus sanctus*) cuncta, quae deus per sermonem fecerit, animaverit et -erit. Inscr. Revue archéol. 1904, 4 sér. 3 p. 297 (*saec. II*) viam . . . labibus -atis restituit. Ambr. hex. 1, 7, 25 -ata caeli substantia. Itala gen. 28, 12 (Lugd.) scala -ata (*ἐστηριγμένη*) erat in terra (Vvlg. vidit . . . scalam stantem super terram). iud. 16, 26 (Lugd.) columnas supra quas domus -ata est (Vvlg. imminet). psalm. 146, 13 (Aug. civ. 19, 11) quoniam -vit seras portarum (Vvlg. confortavit). Vvlg. psalm. 74, 4 ego -vi columnas eius. sap. 13, 15 *lignum* -ans (*ἀσφαλισάμενος*) ferro. Sirach 39, 33 in furore suo -erunt (*ἐστερέωσαν*) tormenta sua. IV Esdr. 6, 2 antequam -rentur fundamenta paradisi. Veg. mil. 4, 3 quem (*murum*) terra -at. Lib. iubil. 19, 25 ipsi erunt . . . -antes terram. *de herbis*: Colvm. 2, 10, 2 teporem . . . desiderat *lupinum*, ut celeriter -etur (2, 10, 31 *farrago.* 4, 7, 3 *malleolus*). 4, 15, 4 ut *vitis* . . . suas radices -et. *nota*: Rvfin. Orig. in gen. 17, 7 palmes arbori conectitur et -atur a lapsu (*i. ne labatur*). *de aqua*: Ivl. Hon. cosmogr. B 8 ubiubi -atur (*i. q. contrahitur*) fluvius in unum. Vvlg. psalm. 73, 13 tu -asti (*ἐκραταίωσας*) . . . mare.

2 *aliquem*: Colvm. 5, 12, 2 pueri abundantia lactis -buntur (arb. 28, 2). Sen. epist. 11, 1 cum se -verit *adulescens.* Itala gen. 27, 37 (Firm. err. 18, 3 Hil. myst. p. 15, 8) tritico et vino -vi illum (*ἐστήριξα*, Vvlg. stabilivi). Physiogn. 74 *cinaedi* semet ipsos rigore quodam -ant. Vvlg. psalm. 79, 18 quem (*filium*) -asti tibi. *nota*: Tert. ieiun. 11 quo itaque putas laterum -atum apud nos spiritum. *in imagine*: Cic. de orat. 2, 123 oratorem . . . crearo, aluero, -aro. *de bestiis*: Colvm. 7, 3, 11 ut . . . agnus . . . -etur. 7, 4, 3 quo saturior lactis celeriter -etur *agnus.* 8, 9, 4 cum iam -ata est pullities. 8, 14, 8 ubi se paulum -vit *anserculus.* *de aetate*: Cic. epist. 10, 3, 2 *habui erga te* -ata iam aetate familiaritatem (*cf.* fin. 5, 62 Lael. 74). *de corporis partibus*: Rhet. Her. 3, 12, 22 intervalla vocem -ant (*cf.* Qvint. inst. 11, 3, 29 -atae constitutaeque voci genus . . . optimum duco. *ibid.* non vox tantum -atur et latus, sed etiam corporis . . . motus componitur. 11, 3, 45 -anda [*sic B; conformanda al.*] vox est). Caes. Gall. 6, 21, 4 hoc (*sc. castitate*) vires nervosque -ari putant (Cels. 8, 22 parum -atis nervis. Scrib. Larg. 160 *epithema* -at nervos. Plin. nat. 25, 98 *aristolochia* polyrrhizos . . . utilissima esse traditur, semine pleuriticis et nervis, -are excalfacere). Cels. 2, 10 quae (*cicatricula*) celerrime in vena -atur (7, 25, 2 ubi eae -atae sunt. Chiron 76 donec cicatrix oculo se -et *passim*). 2, 14 membrum aliquod resolutum ipsius frictione -atur (8, 10, 7 donec id membrum -etur). 4, 20 -atis intestinis. 4, 26 *equo sedisse* intestina -at. 8, 6 *glutinans medicamentum* aurem -at. Scrib. Larg. 57 *dentes* -andi erunt plurima gargarizatione (59 dentrificium quod dentes . . . -at. 60. Plin. nat. 20, 38 inula . . . dentes -at. 25, 165 aristolochia. 28, 178 dentes mobiles. Plac. med. 2, 2 *dentes infantis* sine dolore crescunt et enati -antur). Scrib. Larg. 104 haec . . . -ant stomachum (107. 256. Plin. nat. 27, 16 cum . . . *aloe* -et stomachum. 29, 45 stomachum dissolutum -ant pulli ovorum). Petron. 89, 23 iterum . . . -at invalidam manum. Plin. nat. 20, 240 semen ac radix *sinapis* . . . sorbentur ad -andas fauces. 25, 132 defluentem capillum -ant et densant. 28, 179 talus . . . qui labent cum dolore . . . -at. Svet. Aug. 80 *inclaudicans Augustus* remedio . . . -batur. Vesp. 7 -urum crus, si dignaretur calce contingere. Vvlg. IV Esdr. 2, 25 -a pedes eorum. Marcell. chron. II p. 99, 516, 32 gressibus . . . -ari. *de valetudine*: Cic. Att. 10, 17, 2 valetudinem tuam iam -atam esse . . . a vetere morbo . . . gaudeo (*cf.* Cels. 2, 11 ad -andam valetudinem satis est). epist. 16, 1, 1 ut prorsus nisi -ato corpore nolles navigare (*cf.* Vitr. 1, 4, 4 quae *corpora* . . . -antur. Cels. 4, 11 si ante -are et implere corpus licuit. Cael. Avr. chron. 4, 3, 76 dissecat . . . corpus et quadam novitate -at). 16, 4, 3 numquam te -are potuisti (*cf.* 16, 5, 1. 16, 7. 16, 13 Fronto p. 56, 17 N.). Rvt. Lvp. 1, 21 haec me . . . recogitatio prope confectum . . . -bat. Cels. 4, 32 quis convalescit, si tarde -atur. Cvrt. 8, 14, 45 -atum . . . in amicorum numerum recepit. Mart. 6, 43, 3 me Nomentani -ant otia ruris. Plin. epist. 5, 19, 6 post longam peregrinationem -atus rediit nuper. *nota*: Colvm. 4, 3, 4 cum . . . se -vit *vinea.*

II ***translate*:** **A** *i. q.* ***corroborare,*** *stabilire*: Gloss. *v. p. 219, 29 sq.* **1** *aliquid*: **a** *generatim*: animum: Plavt. Aul. 371 volui animum . . . -are . . . meum (Rhet. Her. 4, 22, 31 Cic. fin. 1, 66. 1, 68 epist. 1, 9, 13. 5, 21, 3 *passim.* Liv. 37, 25, 13 Sen. contr. exc. 3, 5 Octavia 183 Sen. epist. 24, 24. 76, 17 *al.*). Cic. Quinct. 77 animo . . . -ato (p. red. ad Quir. 19 Sall. Catil. 46, 3 Cvrt. 10, 6, 20). Tusc. 2, 57 ad -andum animum (epist. 6, 6, 2). Bibac. carm. frg. 15 -at . . . animos. Cic. Phil. 5, 4 Hirt. Gall. 8, 8, 3. Bell. Hisp. 28, 3 (mentes). Liv. 2, 30, 6. 33, 18, 21. 44, 45, 9 Vell. 2, 120, 3 Lvcan. 4, 250 *al.* Cvrt. 4, 15, 14 -atis animis (4, 15, 19. 5, 1, 9). Liv. 5, 19, 4 ad -andos . . . animos (23, 46, 1 *saepe.* Val. Max. 3, 2, 8). Lvcr 3, 770 -ata . . . vis animi. Varro Men. 146 opinionem mihi . . . -ant (Cic. Tusc. 1, 30. 38. 3, 2 nat. deor. 1, 45. 2, 5 epist. 6, 4, 1 Caes. Gall. 3, 18, 1. 6, 37, 9 civ. 3, 82, 2 Hirt. Gall. 8, 2, 1 Fest. p. 334 Plin. nat. 37, 8 Qvint. inst. 3, 5, 14 *al.*). Varro rust. 1, 2, 9 qui . . . Stolonum -vit cognomen (Cic Deiot. 41 nomen . . . a te -atum. Vvlg. II par. 12, 13 ut -ret nomen suum [*ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ*]. act. 3, 16). Rhet. Her. 2, 6, 9 -ata suspicione (Cic. Scaur. 12 part. 113 Svet. Tib. 52). 3, 16, 28 *memoriam* -at inductio quaedam et ratio praeceptionis (3, 16, 29. 3, 24, 39 Qvint. inst. 11, 2, 43. *nota*: Ivl. Val. 1, 32 recoltis verbis ac memoriae -atis. *ingenia*: Cic. Lael. 74 Tac. dial. 33 Plin. epist. 4, 7, 3. *cf.* Sen. epist. 94, 47 quod didicisti agendo -es). 4, 35, 47 testis inprobi cupiditatem -bis. Cic. div. in Caec. 71 qui . . . *non* uti reliqui temporis spem -et laborat (epist. 13, 29, 8. 14, 4, 3 Qvint. decl. 247 p. 14, 9 Svet. Cal. 12). Verr. 3, 3 quam (*curam*) sibi nondum -ato consilio . . . susceperat (epist. 2, 13, 1 Caes. civ. 2, 21, 1 [*i. q. adiuvare*]. Plin. epist. 10, 43, 4 Vvlg. psalm. 19, 5). Verr. 4, 19 ut quam minimum dem illis temporis ad meditandum -andumque periurium. Cluent. 190 inimicitias. Catil. 1, 4 vivis non ad deponendam, sed ad -andam audaciam (*cf.* Qvint. inst. 9, 3, 29 Cels. 5, 27, 3). Sest. 147 vos hoc iudicio omnium bonorum mentis -are potestis. Mil. 68 omnis tibi rei publicae partis aegras et labantis ut eas . . . sanares et -res, esse commissas. Phil. 13, 2 concordiam cum Octavio. rep. 2, 27 duabus . . . ad diurnitatem rei publicae rebus -atis, religione atque clementia (nat. deor. 1, 119 Lael. 2, 25). leg, 1, 33 ut . . . exoriantur . . . et -entur vitia contraria. 1, 18 eadem ratio, quom est in hominis mente -ata et confecta, lex est (1, 27 ac. 2, 26 nat. deor. 1, 11). div. 1, 71 satis est ad -andam divinationem (2, 107). 1, 96 Lycurgus . . . leges suas auctoritate Apollinis Delphici -vit. Lael. 29 -atur amor . . . beneficio accepto. 82 stabilitas amicitiae -ari potest. epist. 3, 5, 1 -ata amicitia (7, 17, 3. 15, 14, 3 Caes. Gall. 1, 3, 1). de orat. 1, 14 diuturnitas pacis otium -vit. 2, 356 ut ea, quae sunt orta iam in nobis . . ., educet atque -et. Att. 1, 20, 2 cum . . . fluctuantem sententiam -assem. epist. 6, 1, 5 quae (*arma*) multo ante -ata per nosmet ipsos erant. 9, 13, 1 bellum . . . -atum est a Pompeio (Sen. nat. 3 pr. 6 *coni. Haase*). 10, 8, 6 patriae salutem. ad Q. fr. 2, 3, 4 operas . . . suas Clodius -at. Brut. 156 meum iudicium multo magis -o testimonio et iudicio tuo (Plin. epist. 1, 20, 25. *cf. p. 221, 25*). Bell. Alex. 50, 2 horum odium -bant nonnulli familiares eius. Sall. Catil. 32, 2 opes factionis -ent. Iug. 49, 3 illum diem . . . omnis labores et victorias -urum . . . fore. Vell. 2, 44, 2 vires suas (Sen. benef. 7, 20, 1 Svlp. Sev. chron. 2, 47, 4. 2, 49, 1). Val. Max. 3, 3 ext. 1 *philosophia* totum . . . munimento -at potentiusque metu facit ac dolore. 8, 7 pr. *industria* duramento sui -atur. 8, 13 pr. tranquillitatem . . . fiducia -et (Corp. III 6151). Cvrt. 8, 2, 13 pudorem. Sen. clem. 1, 3, 1 *virtutem.* epist. 109, 5 fiduciam -bit *bono bonus.* 113, 18 adsensio -vit hunc impetum. Colvm. 1 pr. 20 cum sit . . . -ata iam vulgaris existimatio. Qvint. inst. 8, 5, 8 ut rei pondus etiam persona -et. 9, 2, 18 verborum . . . vis ac proprietas -atur vel praesumptione. 10, 1, 44 facultatem dicendi. decl. 339 p. 341, 24 quo magis disciplina militaris -ari possit (Ampel. 18, 3). Svet. Iul. 14 nisi labantem ordinem -asset . . . oratio. Tert. idol. 21 nam aeque quiescendo -as maiestatem eorum . . . . Itala Ios. 11, 20 (Lugd.) -ari (*κατισχῦσαι αὐτῶν τὴν καρδίαν*, Vvlg. indurarentur corda illorum) cor illorum (psalm. 103, 15. 111, 8 Sirach 22, 19 I Thess. 3, 13 Iac. 5, 8 Avg. civ. 17, 4). Amm. 25, 4, 3 ut hoc propositum validius -ret. Clavd. 8, 98 illi iustitiam -vere triumphi.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

SVLP. SEV. chron. 2, 51, 7 haeresis ... -ata latius propagata est. CORP. III 12483 ad -andam provincialium suorum aeternam securitatem. 13734 tutelam. *nota*: ITALA Ezech. 21, 1 (Tycon. 4 p. 41, 1) -a faciem tuam ad Hierusalem (στήρισον, VVLG. pone). *rem publicam sim.*: CIC. Manil. 35 duabus Hispaniis et Gallia [transalpina] praesidiis ac navibus -ata. Phil. 5, 50 ita enim ad rempublicam accessit, ut eam -ret, non ut everteret. Att. 1, 16, 6 rei publicae statum ... -atum putabam (SPART. Sev. 8, 6 ad orientis statum -andum profectus est). rep. 2, 30 non fortuito populum Romanum, sed consilio et disciplina -atum esse. 2, 34 cum ... audiret dominationem Cypseli -ari (*al. codd.* -atam. NEP. Milt. 3, 5 nihil ... utilius quam -are regnum Persarum (SVET. Iul. 9 IVST. 1, 9, 13 VVLG. I reg. 14, 47 III reg. 3, 1 *passim. imperium*: BELL. Alex. 33, 2 SVET. Vit. 9 SVLP. SEV. chron. 2, 30, 3). *adde*: HIL. trin. 7, 4 ecclesia a domino instituta et ab apostolis -ata.

b *technice in iure i. q. constituere*: GLOSS. ἐπικυρῶ. PLAVT. Trin. 581 eadem haec -bimus. RHET. Her. 2, 13, 20 ius -ari convenit. (CIC. leg. 1, 43 EPIST. imp. Dom. [Corp. IX 5420] 28 GAIVS inst. 3, 33[b] CORP. XI 5631). S. Rosc. 131 cum ... imperii ... maiestatem, quam armis receperat, legibus -ret (TERT. idol. 21). Cluent. 152 vident ... auctoritatem huius ordinis -ari (leg. 3, 27 LIV. 45, 31, 8 CORP. X 1782 *bis*). leg. agr. 3, 14 -buntur *agri* optimo iure (VVLG. gen. 23, 17 *et* 20. CORP. III 14377 iugera). Phil. 2, 100 acta ... Caesaris pacis causa -ata sunt a senatu (5, 10. 10, 17 Att. 15, 4, 3. 16, 16, 12 LIV. 30, 44, 13 VELL. 2, 44, 2 SVET. Iul. 19). 4, 6 quarum legionum fortissimum verissimumque iudicium -at senatus (nat. deor. 2, 5 SEN. epist. 94, 34 COD. Iust. 5, 37, 26, 1). leg. 2, 57 eum ... morem ius pontificale -at. Att. 1, 19, 4 Sullanorum hominum possessiones -bam. 16, 16, 14 des operam ut Plancus ... -et et comprobet *decretum* (NEP. Phoc. 3, 2 SEN. epist. 95, 60 ARNOB. nat. 2, 56). ad Brut. 2, 7, 3 quid, si tu eas (*litteras*) adprobasses? -rem? Phil. 1, 2 pax ... per eum et per liberos eius cum praestantissimis civibus -ata est (CAES. Gall. 1, 3, 1. 4, 28, 1 LIV. 24, 28, 9. 31, 19, 6 *passim*. COD. Iust. 1, 27, 2 pr. CORP. XIV 3608, 22). Phil. 2, 89 neque ullam societatem optimis civibus cum importunissimo hoste foedere ullo -ari posse credidi (SALL. Catil. 44, 3 LIV. 31, 14, 11. 32, 23, 1. HIL. in Matth. 1, 1 sacerdotalis et regiae tribus societas ... -etur. *nota omiss. obi.*: CAES. Gall. 6, 2, 2 iureiurando inter se -ant). CAES. Gall. 1, 3, 2 profectionem lege -ant. 6, 4, 4 -atis rebus (civ. 1, 74, 3). LIV. 30, 17, 10 petere, ut regium nomen ceteraque Scipionis beneficia et munera senatus decreto -ret (EPIST. Vesp. ad Vanac. [Corp. X 8038] 18 PLIN. epist. 10, 3. COD. Iust. 1, 27, 2, 16 benefacta). 34, 57, 1 postulavit, ut de iis, quae cum x legatis ipse statuisset, senatus audiret eaque ... auctoritate sua -ret. VAL. MAX. 1, 5, 1 quam paucis verbis de domicilio ... imperii -ata est condicio. 9, 4, 1 *testamentum confirmare* (QVINT. inst. 5, 2, 1 PAPIN. dig. 29, 7, 10 VLP. dig. 26, 2, 10, 2. IAVOL. dig. 28, 3, 15 lege Cornelia testamenta eorum, qui in hostium potestate decesserint, -antur. *al.*). SEN. contr. 7, 8, 8 an proximo iudicio -ata sit optio. PLIN. epist. 2, 16, 1 *et* 3 *codicilli* -ati testamento (GAIVS inst. 2, 270[a] si a testatore -ati fuerint. IVLIAN. dig. 40, 9, 7 pr. si quis integris facultatibus codicillos -vit. *sic apud* ICTOS *persaepe*). ASCON. Pis. p. 9 obnuntiatio ... quam Aelia lex -verat, erat sublata. FRONTIN. aq. 31 qui (*moduli*) ... positi et -ati sunt. PLIN. epist. 10, 45 vereor ..., ne ... aut inlicita -em aut necessaria impediam. SVET. Aug. 10 provincia a Caesare data et per senatum -ata. Nero 34 quamquam (*scelus*) ... gratulationibus -retur. Tit. 8 praeterita omnia uno -vit edicto. *apud* ICTOS: confirmare: acceptilationem (GAIVS dig. 46, 1, 72 *al.*); actionem (PAVL. dig. 15, 4, 2, 2); actum (SCAEV. dig. 15, 3, 20, 1 PAVL. dig. 8, 4, 18); adoptionem (MARCELL. dig. 1, 7, 38 CALL. dig. 1, 7, 29); cessionem (CELS. dig. 8, 3, 11); codicillos *v. supra l. 48*; contractum (VLP. dig. 26, 8, 8 PAVL. dig. 45, 1, 35, 2); conventionem (PAVL. dig. 2, 14, 6); corpus (S. C. de Cyzic. [Corp. III 7060] 4 GAIVS dig. 3, 4, 1 COD. Iust. de emend. cod. pr.); dationem (POMPON. dig. 12, 1, 8 MOD. dig. 40, 9, 20); divisionem (SCAEV. dig. 10, 2, 39, 5); donationem (IAVOL. dig. 24, 1, 20 *al.*); hereditatem (IVLIAN. dig. 29, 7, 2, 4 *al.*); iurisdictionem (PAVL. dig. 2, 1, 6); legatum (IVLIAN. dig. 30, 101, 1 GAIVS inst. 2, 198 *al.*); liberalitatem (PAPIN. frg. Vat. 256); libertatem (MAECIAN. dig. 40, 5, 42 PAVL. sent. 4, 14, 2); nuptias (PAPIN. dig. 48, 5, 39, 6 EVGRAPH. Ter. Hec. 172); obligationem (PAPIN. dig. 44, 7, 27. 46, 3, 95, 2); petitionem (PAVL. dig. 29, 2, 48); pignus (AFRIC. dig. 20, 4, 9, 3 *al.*); restitutionem (MAECIAN. dig. 36, 1, 67 pr.); sententiam (GAIVS dig. 2, 1, 11 pr. inst. 2, 221 *al.* VVLG. Dan. 6, 8); solutionem (CELS. dig. 46, 3, 71, 2); statum (MARCIAN. dig. 23, 2, 57[a] MOD. dig. 22, 3, 15); stipulationem (IAVOL. dig. 34, 1, 20. VLP. dig. 24, 1, 33 pr. stipulationis causam. PAVL. FEST. p. 161); successionem (VLP. reg. 23, 5); tabulas (VLP. dig. 36, 1, 11, 1. 36, 1, 15, 3); voluntates (S. C. Trebell. dig. 36, 1, 1, 2 SCAEV. dig. 33, 2, 34, 1). CELS. dig. 50, 17, 188, 1 quae rerum natura prohibentur, nulla lege -ata sunt. GAIVS inst. 2, 104 quae testator ... scripserit, ea videtur generali sermone nominare atque -are. S. C. de sumpt. lud. glad. (Corp. II 6278) 25 quae longa consuetudo -asset. CORP. III 781, 12 *non* facile quae per errorem aut licentiam usurpata sunt praescriptione temporis -entur. CALL. dig. 46, 3, 71, 2 quod acceptum fecerit, -atur. VLP. dig. 1, 8, 9, 3 sancta, quae ... sanctione quadam -ata. CALL. dig. 50, 6, 6, 13 id -atum videtur. VLP. coll. Mos. 1, 6, 1 distinctionem ... servari rescripto Hadriani -atur. PORPH. Hor. epist. 2, 158, 2 verba sunt iuris, quibus omnis emptio -atur. CAPITOL. Pert. 6, 6 omnia, quae ... militibus et veteranis dederat, -vit. Gord. 25, 4 necesse est, ut audiat et vel audita vel a plurimis roborata -et. HIL. c. Const. 16 ut per recti speciem prava -et, et per rationis nomen insana constituat *passim*. FILASTR. 58, 3 diem paschae ... orbi terrarum statutam -atam cursu ... lunae. HIER. epist. 97, 4 praedicationem ... cathedrae Marci ... cathedra Petri ... sua praedicatione -et. VVLG. deut. 29, 14 haec iuramenta. III reg. 2, 4 sermones suos (8, 20 sermonem. Ezech. 13, 6 Marc. 16, 20). Iob 4, 4. Dan. 9, 27 -bit autem pactum multis (MARCELL. auct. p. 105, 538, 1 pacta). *passim*. MAXIMIN. c. Ambr. 128 talem blasfemiam. AVG. civ. 1, 19 adulterium. 16, 37 benedictionem. 18, 45 -ato ... Hyrcani pontificatu. *al.* CORP. V 4341 quod eius industria immunitas collegii ... sit -ata. *nota*: AVSON. 298, 37 Burdigala ... -et ... sedem. PROB. inst. gramm. IV 82, 7 nomina ... anomale -ata sint (*opp.* permissa sint) declinari. 84, 26. 31.

2 *aliquem*: a *alicuius animum aut fidem firmare*: *obiecto omisso*: AVSON. 419, 77 audivi -antia ad salutem verba. HIL. in Matth. 11, 4 nam increpantis affectu potius quam -antis hoc loquitur. se confirmare: CIC. Quinct. 39 Q. Rosc. 49 Verr. 6, 95 Cluent. 88, 143 Manil. 23 ad Q. fr. 1, 3, 5 POLLIO Cic. epist. 10, 33, 5 *et passim*. CAES. Gall. 2, 19, 6. 6, 38, 5 civ. 1, 14, 4. 1, 29, 1. 2, 4, 5 RVT. LVP. 1, 2 IVST. 15, 2, 16 VVLG. II par. 21, 4 MACR. sat. 4, 2, 7. CIC. Quinct. 78 tum mihi Roscius et alia multa -andi mei causa dixit (Att. 11, 12, 3). div. in Caec. 72 quos (*obsides*) ut incolumis ... -are ... possimus. Manil. 23 hunc ... Tigranes ... excepit diffidentemque rebus suis -vit. Pis. 83 eum ... timentem multumque dubitantem (CAES. Gall. 7, 7, 4 timentes). Att. 1, 16, 8 ego recreavi adflictos animos bonorum, unum quemque -ans, excitans (ad Brut. 1, 13, 2 ad te excitandum et -andum). 4, 15, 7 Memmium Caesaris omnes opes -ant *passim*. epist. 1, 9, 12 ea fundamenta iacta ... -andi senatus. SVLP. RVF. Cic. epist. 4, 5, 4 cogitatione ea non mediocriter sum -atus. PLANC. Cic. epist. 10, 8, 3 -andus erat exercitus (CAES. civ. 1, 29, 3 veterem exercitum, duas Hispanias. 3, 69, 2 legio. 3, 94, 6 praesidia. SALL. Iug. 45, 3 NEP. Ages. 2, 5). *ibid.* 10, 8, 3 -andae complures civitates (CAES. Gall. 7, 54, 1 SALL. or. Phil. 14 IVST. 31, 6, 4). CIC. Att. 11, 12, 3 Africa, quam quidem tu scribis -ari ... ad condicionis spem. epist. 13, 64, 2 amplissimas clientelas *passim*. Q. CIC. pet. 29 centurias (33). 31 eos (*homines*) ... -es. CAES. Gall. 5, 52, 5 milites consolatur et -at (7, 53, 1 civ. 3, 31, 4. 3, 84, 1). civ. 1, 3, 5 quorum vocibus et concursu terrentur infirmiores, dubii -antur *al.* BELL. Alex. 23, 1 Alexandrini cum Romanos ... secundis rebus -ari ... viderent. SALL. Iug. 33, 2 -atus ab omnibus *Iugurtha*. 38, 5 pars *militum* territos -are (SVET. Iul. 66 perterritos). 99, 1 plurumum ... Marius inperitia hostium -atus. NEP. Cim. 2, 4 bene animatas *insulas* -vit. Dion 8, 3 coniuratione -at *adversarios*. LIV. 33, 36, 11 -ata ... acies ... restitit. 39, 12, 6 tandem -ata *mulier* (39, 13, 4). VELL. 2, 120, 1. VAL. MAX. 4, 1 ext. 4 populum Atheniensem ... animis pariter atque armis -atum. PHAEDR. app. 21, 1 voce hospitali -atus restitit. SEN. contr. 9 praef. 3 Porcium ... *non* ante potuisse -ari. SEN. dial. 1, 4, 15 quid miraris bonos viros, ut -entur, concuti. 12, 14, 1 iam te omni -vit modo. epist. 24, 3 exempla, quibus -meris. PLIN. epist. 8, 10, 3 isdem nunc ego te quibus ipsum me hortor, moneo, -o. SVET. Aug. 43 consternatum ruinae metu populum retinere et -are. Nero 2 Massilienses adventu suo. 24 pavidus et metuens, ne ... summoveretur, non ... -atus est. *passim*. CORP. XI 5632 vicani ... *privilegiis* aucti -atique sunt. APVL. apol. 46 *pueros* spe libertatis audio -atos ad mentiendum. met. 9, 22 probe suasum et -atum animi amatorem ... vadimonium (-io *cod. F*) sistam. PANEG. 9, 24 *militem* sacramenti religio -at. HIL. in Matth. 18, 10 nos ... placabilitatis suae -at exemplo. 25, 2 eos ad tolerantiam passionum (*cf.* RVFIN. hist. 5, 1, 28 cohortatione sua ceteros ad patientiam). ITALA I reg. 26, 19 (Lucif. Athan. 1, 15 p. 93, 19) eiecerunt me hodie non -atum esse (μὴ ἐστηρίχθαι) in testamentum domini dicentes. Ephes. 6, 10 (Lucif. moriend. 5 p. 296, 5) de cetero -amini in domino. PRISCILL. tract. 6, 98 -atus ad fidem. AVSON. 458, 3 consiliis ... a Minerva -atus *Vlixes*. VVLG. Iudith 13, 7 *et* 9 -a me (psalm. 118, 28). psalm. 36, 17 -at ... iustos dominus (ARATOR act. 1, 228 *praemia*). act. 15, 41 -ans ecclesias (16, 5). 18, 23 omnes discipulos (RVFIN. Adamant. 1, 26). Tit. 3, 8 (διαβεβαιοῦσθαι). *passim*. AMM. 16, 2, 7 certiore ... spe ad resistendum ... -atus. CLAVD. 15, 424 dictis ... princeps -at ituros. AVG. civ. 16, 31 *Sara* ... in fide etiam -ata est (BACHIAR. fid. 7 ACT. Petr. 1). *nota*: EPIST. pontif. 1334 Migne 77, 1325[D] ratio ... habetur, utrum baptizati vel -ati ... sint: ut baptizentur tales ac -entur. *sequitur* ut, ne: CAES. Gall. 7, 53, 1 -atis militibus, ne ... animo permoverentur. SALL. Iug. 23, 2 eos multa pollicendo ... -at, ut. LIV. 2, 24, 2 alius alium -are, ne nomina darent. ITALA I Macc. 1, 65 (Lucif. non parc. 12 p. 234, 25) et multi in Israel obtinuerunt et -ati sunt in eis, ut non manducarent communia. *sequitur infinitivus*: AVSON. 419, 71 tu -as adire cunctantes. PELAG. in II Cor. 1 p. 773[D] ut ipsa re -emini non pertimescere passiones. DRAC. Orest. 317 ancipitem -at in arte manere. *sententiam sim. confirmare*: CIC. div. 2, 100 quamquam tua me oratio -vit, tamen etiam mea sponte nimis superstitiosam de divinatione Stoicorum sententiam iudicabam. VITR. 6 praef. 6 qui litteraturae fiducia -ati

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

... iudicant. ASCON. Mil. 40 ut dicta eorum (*testium*) iudices -rent. APVL. flor. 18 p. 86 secta, licet Athenis Atticis -ata, tamen hic inchoata est. HIL. in Matth. 20, 8 -atis scilicet superiore sermone (*apostolis*). 10, 21 doctrinis talibus -atos oportet liberam confitendi dei habere constantiam. MAXIMIN. c. Ambr. 46 in multis conciliis sanctorum episcoporum -atus. SVLP. SEV. dial. 1, 12, 2 magis ... -retur exemplo praeclaram esse virtutem iracundia non moveri.

b *instituere, constituere* (*cf. p. 221, 15*): CIC. Cluent. 190 ut illum -ret Oppianicum accusatorem filio suo. NERAT. dig. 26, 3, 2 pr. *tutor* decreto ... -bitur. *cf.* PAPIN. dig. 31, 76, 6 (IVLIAN. dig. 26, 3, 3 PAPIN. dig. 26, 2, 26, 2. *passim*). NERAT. dig. 26, 3, 2, 1 *curator* decreto -atur (VLP. dig. 26, 7, 3, 5. *passim*). VLP. dig. 5, 1, 81 qui ... ex aliqua lege *non* -atus est, iudex esse non potuit. SVET. Tib. 55 ut ... nepotem ... suum ... naturalem ad successionem imperii -ret. CAPITOL. Marc. 14, 3 Quadi ... amisso rege suo non ... se -uros eum, qui erat creatus, dicebant. VVLG. II reg. 5, 12 et cognovit David, quoniam -asset (ἡτοίμασε) eum dominus regem super Israel (I par. 14, 2 quod -asset in regem). Ezech. 24, 2 diei ... in qua -atus est rex Babylonis. ANON. Vales. 12, 57 Gothi sibi -erunt Theodericum regem. PS. APVL. Ascl. 23 nec solum ad deum proficit *homo*, verum etiam -at deos. TERT. idol. 21 -verat Iovem deum. test. anim. 2 nam solum deum -as quem tantum deum nominas. HIL. in Matth. 31, 3 ut ... sit ... -atus ex tempore *filius dei* (syn. 10). RVFIN. hist. 2, 2, 2 ne qui apud Romanos deus haberetur, nisi senatus decreto -atus.

B *in oratione*: *i. q.* ***affirmare,*** *comprobare*: GLOSS. διισχυρίζομαι. confirmat: adserit, dicit, decernit. *persaepe legitur impersonaliter.* **1** *obiecto non addito*: RHET. Her. 3, 13, 23 contentio est (*om. pars codd.*) oratio acris et ad -andum et ad confutandum adcommodata (*sic M*). 4, 3, 5 exempla ponuntur nec -andi neque testificandi causa, sed demonstrandi. CIC. inv. 1, 100 quos *locos* in -andi praeceptione posuimus. 2, 66 veritatem *appellamus*, per quam damus operam, ne quid aliter quam -verimus, fiat. Verr. 4, 124 litteras ait se misisse et ⟨praesentem⟩ -asse (4, 126). Cluent. 143 ut hominem -are oportet. Brut. 303 *nihil* praetermittebat ... quod esset in causa aut ad -andum aut ad refellendum. part. 33 nam in -ando nostra probare volumus, in reprehendendo redarguere contraria. Lael. 10 qualis *amicus* ... ut -are possum, nemo certe fuit. phil. frg. II 5 M. -andi genera compluria. Att. 4, 15, 2 recipe te ad nos, ad quod tempus -asti. Q. CIC. pet. 19 ut ab iis quod debent exigas saepe commonendo, rogando, -ando. PLIN. nat. 37, 11 ut Varro aliique ... auctores -ant. QVINT. inst. 3, 4, 3 cum ... concitamus, terremus, -amus. 11, 3, 71 renuendi -andique motus. HIL. syn. 3 ita et ipsi sentientes -antesque. FILASTR. 125, 6 salvator -at dicens. HIER. epist. 30, 1 licet apostolus saepe proponat, assumat, -et atque concludat, quae proprie artis dialecticae sunt. AVG. civ. 16, 6 non dictum est -ando, sed ... interrogando. CASSIOD. inst. div. 15 p. 1127^{C} iurare dominum pro -are dicitur. *de aliqua re*: CIC. Verr. 3, 23 quorum omnium testimoniis de hac Dionis pecunia -atum est. epist. 6, 6, 2 memini me ... audire te de glorioso et celeri reditu meo -are.

2 *aliquid*: RHET. Her. 2, 18, 28 exornatio est, qua utimur ... -ata argumentatione (CIC. part. 27 *amplificatio* adhibenda est maxime ..., cum aliquid aut -atum est aut reprehensum. 52). 2, 24, 37 nam in huiusmodi rationibus non universa neque absoluta, sed extenuata ratione expositio -atur. 2, 24, 38 utuntur ... in -anda ratione duplici conclusione. 2, 27, 43 vitiosum est, non omnis res -are, quas pollicitus sis in expositione (4, 1, 2 CIC. inv. 1, 45 CAES. Gall. 2, 11, 3 civ. 1, 74, 3. 3, 15, 7). 3, 4, 8 confirmatione et confutatione utemur, nostris locis ... -andis, contrariis confutandis (CIC. de orat. 2, 307 ut eam *rem* probemus nostris praesidiis -andis contrariis refutandis. 2, 331 tum suggerenda sunt firmamenta ... et infirmandis contrariis et tuis -andis. *ibid.* nisi tua -es. orat. 122 sua -are, adversaria evertere. QVINT. decl. 247 p. 10, 21 in -anda nostra. 342 p. 349, 6). *passim.* CIC. inv. 1, 53 deinde illud, cuius -andi causa fiet inductio. de orat. 1, 90 tum id quod intenderemus -andum et quod contra diceretur refellere (1, 143). 2, 119 qua ratione aut -are aut infirmare testes tabulas quaestiones oporteat. 2, 214 argumentum ratio ipsa -at. 3, 106 quibus (*locis communibus*) uti -atis criminibus oportet. Font. 11 audaciter hoc dico ..., non temere -o. Phil. 6, 9 me hoc ... -asse numquam illum futurum in senatus potestate. Att. 4, 6, 2 id ... tu ... -abis. *passim.* part. 71 quod (*genus dictionis*) ... ad fidem faciendam aut -andam accommodatur (fin. 1, 71 *v. p. 224, 58.* top. 74 -atur fides. QVINT. inst. 5, 7, 36 mathematicorum fides. CALL. dig. 22, 5, 3, 2). CIC. part. 117 -andum ... genus erit quaestionum. LVCR. 2, 179 hoc ... ex ipsis caeli rationibus ausim -are (5, 197). 4, 114 *id* uti -em. 6, 998 bene ubi haec -ata atque locata omnia constiterint. CAES. civ. 2, 31, 5 quanto haec dissimulari et occultari quam per nos -ari (-are *O*) praestet? 3, 87, 7 quod de re tanta et a tam perito imperatore nihil frustra -ari videbatur. VARRO ling. 9, 112 non uter peccat tollit analogias, sed uter recte dicit -at. NEP. Dat. 11, 1 id cum satis se -asse arbitratus est. VAL. MAX. 8, 5, 6 nova ratione ... auctoritas testis -ata est. PLIN. nat. 2, 176 vel maxime id -ant *dioptrae.* 21, 182 superstitiones. QVINT. decl. 260 p. 63, 16 nondum satis iudicii -are potuit. inst. 2, 4, 18 narrationibus ... subiungitur opus destruendi -andique eas. 3, 6, 13 qui propositionem suam -et (4 pr. 6). *passim.* SVET. Galba 12 ea fama et -ata et aucta est. APVL. met. 9, 17 id ... deierans ... -at per omnia divina numina. PAPIR. dig. 50, 1, 38, 5 solam nominis similitudinem ad -andam originem satis non esse. HIL. op. hist. frg. 2, 8 omnia quae a nobis instituta sunt -are per litteras vestras. FILASTR. 87, 2 in hoc et suum Iudaei -ant mendacium. AVG. civ. 5, 9 quod *arbitrium* ut -retur. *al.* SVLP. SEV. chron. 2, 40, 3 ἀνομοιουσίαν i. e. dissimilem substantiam -antes. MART. CAP. 4, 403 universalis dedicativa -ata particularem suam necessario -at. OROS. comm. 2 ex veteri ... testamento haeresim -vit. DRAC. laud. dei 2, 584 in se vera dei -ans verba probavit. *nota*: INSCR. christ. Rossi I 523 -ans trinitatem.

3 *sequitur acc. c. inf.*: RHET. Her. 3, 11, 19 nos ... *non* egregie magnam esse utilitatem in pronuntiatione audacter -verimus. CIC. *passim, ex. gr.* inv. 2, 106 *oportebit* postea polliceri et -are se et hoc peccato doctum et beneficio ... -atum ... a tali ratione afuturum. Quinct. 88 esse decursa. S. Rosc. 26 cum ille -ret sese nomen Sex. Roscii de tabulis exempturum. Q. Rosc. 14. de orat. 1, 240 ille fidenter ... -are ita se rem habere ut respondisset. 2, 6 talem ... existere eloquentiam ... non potuisse -o. Att. 2, 21, 6 Pompeius -at eum (*Clodium*) nihil esse facturum contra me. 5, 21, 4 moram mihi nullam fore. ad Q. fr. 2, 4, 1 se nomen Vatini delaturum. CAES. Gall. 1, 3, 7 se ... conciliaturum. 1, 41, 2 se ... esse ad bellum gerendum paratissimam -vit *legio.* civ. 1, 74, 3 quibus -atis rebus se statim signa translaturos -ant. *passim.* BELL. Alex. 12, 2 posteaquam Ganymedes ... -vit sese ... restituturum. SALL. Iug. 33, 3 fidem ... inviolatam fore. LIV. 10, 10, 2 praesidium armatum se ... accepturos. PLIN. nat. 9, 120. 10, 20 quidam ... visos non esse (*sanqualem et inmusulum*) Romae -vere *al.* QVINT. inst. 1, 5, 15 recte dici Messala -at. 2, 17, 41 -atur ... esse artem eam breviter. *passim.* TAC. dial. 32 quem non posse aliter existere nec extitisse umquam -o. ann. 15, 61 tribunus ... nihil triste in verbis eius aut vultu deprensum -vit. SVET. Claud. 12 non ante ... quam unus atque alter ... salvum et appropinquare -rent (affirmarent *codd. dett.*). IREN. 1, 8, 1 dehinc -et (διισχυρίζοιτο) et dicat hanc esse regis ... imaginem bonam. HIL. in Matth. 18, 9 omnia ... impetranda esse -et. PRISCILL. tract. 3, 64 deum mentitum fuisse. VEG. mil. 1, 28 fabulae apud eos natum esse -ent. PHYSIOGN. 133 ut ... futurorum quaedam praedicere eam -ent. SIDON. epist. 1, 7, 5 Gallias dividi debere -ans. COD. Iust. 2, 27, 1 id ... iure iurando corporaliter praestito *te* servare -asti. *sequitur interrogatio indirecta*: CIC. Manil. 44 ut plura non dicam neque aliorum exemplis -em, quantum auctoritas valeat in bello. VAL. MAX. 8, 7 ext. 14 Solon quanta industria flagraverit ... supremo vitae die -vit. *sequitur* ne: CAES. Gall. 7, 66, 7 sanctissimo iure iurando -ari oportere, ne tecto recipiatur ... qui non bis per agmen hostium perequitasset.

4 *aliquid aliqua re*: RHET. Her. 4, 3, 5 testimonio esse illud ita, ut nos dicimus, -atur (CIC. part. 14 argumenta. nat. deor. 2, 40. ad Q. fr. 1, 3, 8 versus. QVINT. inst. 1, 8, 12 quae proposuere). CIC. inv. 1, 49 exemplum est, quod rem auctoritate aut casu alicuius hominis aut negotii -at aut infirmat (QVINT. inst. 5, 2, 2 haec. APVL. apol. 42 miraculum. HIL. in Matth. 5, 12 confidentiam. PROB. Verg. ecl. praef. 6, 31 p. 332, 5 nihil magnum). inv. 2, 49 *oratio* inlustratur ... aliquo loco iam certioribus illis argumentis -ato (*alia vol. II p. 546, 24 sqq.*). 2, 53 hoc ... expositum pluribus verbis est et rationibus -andum et ita esse, ut descripseris, ostendendum (Tim. 38 nec argumentis nec rationibus certis eorum oratio -atur). *ibid.* hunc totum locum communi loco -are. part. 47 omnia disputando. 127 similibus exemplis ... suam definitionem (defensionem *A*) sententiamque -et (*alia v. s. v.* exemplum). fin. 1, 71 si tota oratio nostra omnem sibi fidem sensibus -at. Att. 4, 16, 7 ea (*incredibilia*) sunt ipsius Caesaris uberrimis litteris -ata. 10, 8, 7 hoc illo augurio. epist. 15, 14, 6 id tu ut tuo studio -es. LVCR. 1, 425 haut erit occultis de rebus ... -are animi quicquam ratione queamus. CAES. Gall. 5, 27, 10 illud se polliceri et iure iurando -are (AMM. 14, 11, 20 iurandi crebritate. 16, 12, 64 iurando. COD. Iust. 2, 27, 1). NEP. Lys. 1, 5 se illius fore proprium fide -arat. VAL. MAX. 1, 5, 9 fortuitum iactum vocis leto suo -vit. SEN. contr. 7 praef. 1 omnes probationes probationibus aliis -bat. QVINT. inst. 1, 10, 10 quibus *verbis* certe ... -at auctor ... musicen cum ... cognitione esse coniunctam. 3, 2, 4 haec -ata sunt usu. 5, 10, 58 propriis -atur finitio. TERT. orat. 8 hunc locum posterioribus -at. ieiun. 10 quae ex traditione observantur ... donec aliquo caelesti charismate aut -entur aut corrigantur. 15 subiciendo non abstulit, sed -vit *ieiunium.* HIL. in Matth. 17, 3 qui ... post obitum corporum regni caelestis gloriam ... -asset exemplo. 25, 2 -antur veritate doctrinae (27, 1 qui si ... veritate infirma -et). c. Const. 15 excepti ... impietates suas ... ambitione -erunt. FILASTR. 75, 4 hoc nuntiabat docendo ac rebus testantibus -ando. AVG. civ. 18, 16 *Diomedis* socios in volucres fuisse conversos non fabuloso poeticoque mendacio, sed historica adtestatione -ant.

5 *aliquid alicui*: CIC. de orat. 2, 269 ut tibi ego hoc -em. Verr. 1, 50 hoc vobis, hoc populo ... -o vitam ... mihi priusquam vim ... defuturam. leg. agr. 2, 103 polliceor hoc vobis atque -o, me esse perfecturum. Catil. 3, 9 Lentulum ... sibi -asse ex fatis Sibyllinis ... se esse tertium illum Cornelium. fin. 1, 71 *v. supra l. 58.* Att. 3,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

15, 1 de eo quod a Varrone scribis tibi esse -atum de voluntate Pompei. 3, 18, 1 Varronem tibi pro amicitia -asse. 13, 21, 5. 16, 5, 2 hoc cum mihi non modo -asset, sed etiam persuasisset. epist. 3, 10, 1 de me tibi ... promitto atque -o (13, 27, 3. *cf.* 12, 7, 1). 6, 12, 3 Pansa ... mihi ... non solum -vit, verum (*M*, sed *GR*) etiam recepit perceleriter se ablaturum diploma (13, 28, 3 id tibi -o [*om. M*] in meque recipio. Q. CIC. pet. 19 quid tibi ... sodales receperint et -arint scio). LVCR. 2, 185 in his illud ... rebus -are tibi nullam rem posse sua vi corpoream sursum ferri. CAES. civ. 2, 34, 5 memoria tenerent milites ea, quae ... sibi -assent. 3, 86, 3 id ... mihi facturos -verunt. PLIN. epist. 1, 7, 4 me ... spero ... eadem ... haec praesentem quoque tua meaque fide Gallo -urum. PROB. Verg. georg. 1, 246 p. 363, 19 cum vellet ex verbis Ilionei Latino -are neminem esse ... qui ignoraret.

***structurae** notabiliores*: *c. obiecto* confirmare de *aliquo*: CIC. Arch. 15 epist. 3, 10, 1 *al.* APVL. apol. 42 MAXIMIN. c. Ambr. 111. *de aliqua re*: CIC. Verr. 2, 23 Att. 3, 15, 1 *al.* LVCR. 1, 425 CAES. civ. 3, 87, 7 VAL. MAX. 1, 5, 1 SEN. epist. 94, 34 SVET. Tit. 5 TERT. pudic. 20 VVLG. Tit. 3, 8 (THEOD. MOPS. in Tit. 3, 8). ad *aliquid*: BIBAC. carm. frg. 15 RHET. Her. 4, 22, 31 CIC. Cluent. 88 *al.* CAES. Gall. 5, 49, 4 civ. 2, 4, 5 RVT. LVP. 1, 2 SEN. epist. 24, 24 SVET. Tib. 55 APVL. apol. 46 IVL. VAL. 2, 27 HIL. in Matth. 25, 2 *al.* PRISCILL. tract. 6, 98 AVSON. 419, 77 VVLG. Sirach prol. RVFIN. hist. 5, 1, 28 COD. Iust. 6, 37, 26, 1. ex *aliqua re*: CIC. Catil. 3, 9 div. 2, 146 LVCR. 2, 179 QVINT. inst. 5, 10, 87. GAIVS inst. 2, 198 (ex senatus consulto, *sic et sim. persaepe apud ICTOS*). HIL. in Matth. 1, 1 *al.* VVLG. II Cor. 1, 21 PROB. Verg. georg. 1, 233 OROS. comm. 2 COD. Iust. 1, 27, 2 pr.

***adverbia**, quibuscum coniungitur*: aeque: SVET. Galba 4 TERT. idol. 21. aliter: QVINT. inst. 12, 1, 45 SVET. Nero 24. audacter: RHET. Her. 3, 11, 19. bene: CIC. epist. 16, 14, 1 LVCR. 6, 998 CELS. 4, 20. breviter: RHET. Her. 4, 7, 25 QVINT. inst. 2, 17, 41. celeriter: COLVM. 2, 10, 2. 7, 4, 3 CELS. 2, 10 (*superl.*). certe: QVINT. inst. 1, 10, 11. cunctantius: SVET. Iul. 19. facile: RHET. Her. 4, 7, 25. fidenter: CIC. de orat. 1, 240. frequentius: PS. HIL. libell. 12. frustra: CAES. civ. 3, 87, 7. impudentissime: CIC. leg. agr. 3, 3. liquido: CIC. Verr. 5, 124. magis: CIC. fat. 48 epist. 6, 4, 1 *al.* QVINT. decl. 339 p. 341, 24 CELS. 4, 26 FEST. p. 162 GAIVS inst. 3, 33ᵇ (*al. apud* ICTOS). SVET. Cal. 12 SVLP. SEV. dial. 1, 12, 2 ACT. Petr. 1. magno opere: CIC. Att. 2, 6, 1 Q. CIC. pet. 18. maxime: CIC. fin. 1, 23 Tusc. 1, 38 *al.* VITR. 2, 8, 7 LIV. 37, 25, 13 PLIN. nat. 2, 176. mediocriter: SVLP. RVF. Cic. epist. 4, 5, 4 *cf.* HIL. syn. 88. multum: CIC. epist. 5, 21, 3. necessario: CIC. inv. 1, 45 FRONTO p. 56, 17 N. MART. CAP. 4, 403. pariter: VAL. MAX. 4, 1 ext. 4. parum: CELS. 8, 22. paulum: COLVM. 8, 14, 8. plane: CIC. Font. 4 (-ius). epist. 16, 5, 1 *al.* plenius: MAXIMIN. c. Ambr. 111. potius: COLVM. 4, 7, 3. praecipue: QVINT. inst. 5, 2, 2. praeclare: CIC. Q. Rosc. 49. probe: APVL. met. 9, 22. recte: COLVM. 11, 3, 40. satis: CIC. fin. 5, 96 epist. 9, 11, 2 NEP. Dat. 11, 1. tantum: *saepe.* tarde: CELS. 4, 32. temere: CIC. Font. 11. validius: AMM. 25, 4, 3. vehementer: CIC. epist. 15, 14, 2 (*comp.*). BELL. Hisp. 28, 3. vere: AVG. civ. 17, 4.

synonyma et iuxta posita: constituo, stabilio. *ad I*: alo, augeo, corroboro, sano, solido (con-). *ad II A*: adiuvo, colligo (CAES. civ. 1, 14, 4), commoneo, consolor, erigo, excito, exsuscito, hortor (ad-, co-, ex-), incito, moneo, ratum esse (CIC. Phil. 10, 17), recreo (CIC. Verr. 6, 178), sancio (CIC. rep. 1, 2; *cf.* FEST. p. 321 sagmina vocantur verbenae ... a sanciendo i. e. -ando), statuo. *ad II B*: adnuo, dico, firmo, probo (ad-, com-), promitto. *opposita*: *ad I*: debilito, disrumpo, dissolvo. *ad II A*: concutio, confundo, consterno, deleo (CIC. nat. 2, 5), depono, everto (CIC. Phil. 5, 50), fallo, fluctuo, impedio, labo (SVET. Iul. 14), laboro, tollo (CIC. nat. 1, 119). *ad II B*: confuto (*persaepe*), destruo, detraho, diluo, disrumpo, dissimulo, dissolvo, extenuo, everto, fallo, improbo, infirmo, labefacio (ARNOB. nat. 2, 56), nego (CIC. nat. 3, 50), redarguo, refello, removeo, renuo, repello, reprehendo, resisto, subrupio (ARNOB. nat. 2, 56), subverto, tollo. *compositum*: reconfirmo.

part. pro adi. **cōnfirmātus**, -a, um, *comp. v. l. 69. 70. 75. 77, superl. v. l. 67. 72. 76*: **1** *proprie*: MARCELL. med. 9, 113 dolorem tolles et auditum -issimum reddes. FAVST. REI. grat. 1, 6 p. 22, 24 *apostolus* fidem exspectat a parvulis, opera etiam cum fide a -is requirit. *cf. p. 219, 63.* **2** *translate de rebus*: RHET. Her. 2, 7, 10 -ior haec erit disputatio. CIC. inv. 2, 35 quod eo -ius. Att. 10, 15, 1 in quibus (*litteris*) erat -ius idem illud. epist. 1, 8, 2 sensum ... rectum et -um deponere. PORPH. Hor. serm. 1, 5, 27 pepigerant fidem -issimam. DICT. 4, 11 fuit -um ac verum per mortales nullum hominum existere potuisse, qui (3, 16 pro -o habere. AVG. civ. 2, 21 nisi esset -um). RVFIN. hist. 2, 25, 8 historia ... -ior (μᾶλλον πιστωθείη). OROS. hist. 7, 10, 1 -issimam toto orbe Christi ecclesiam. *de hominibus*: CAES. civ. 3, 84, 2 quae res in dies -iorem eius exercitum efficiebat. EVGRAPH. Ter. Eun. 225 servus -us dat consilium domino.

adv. **cōnfirmātē**: RHET. Her. 4, 11, 16 fluctuat huc et illuc nec potest -e neque viriliter sese expedire *oratio dissoluta*. *Probst.*

cōnfiscātio, -ōnis *f. a* confiscare. GLOSS. δήμευσις. FLOR. epit. 3, 9, 3 ut *populus* socii vivique regis -em mandaverit *Catoni*. NOVELL. Iust. 112, 2, 1 -em suae substantiae patietur (*gr.* δημεύσει ὑποβληθήσεται). CASSIOD. hist. 9, 14 singulorum -es et machinamina.

cōnfiscātor. GLOSS. II 451, 28 ταμιοῦχος penarius, -r, cellarius.

cōnfisco, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* fiscus *derivatum. Th.*]. PS. ASCON. Verr. p. 135 fisci ... sunt utensilia ad maioris summae pecunias capiendas ..., unde fiscus pecunia publica et -are dici solet. GLOSS. ταμιοῖ, δημεύει. confiscatum esse ἀποπεφισκῶσθαι. confiscatus ἀποπεφισκωμένος. **1** *publicare, aliquem vel bona alicuius*: SVET. Aug. 15 devictis eis *adversariis* et -atis. Tib. 49 Galliarum ... principes -atos. Cal. 16 Antiocho Commageno *adiecit* HS milies -atum. 41 duos equites R. locupletes sine mora corripi -arique. Dom. 12 -bantur alienissimae hereditates. VLP. dig. 27, 3, 9, 6 si fuerit tutor -atus. MARCIAN. dig. 48, 21, 3 pr. bona eorum. COD. Theod. 9, 21, 2, 4 (*a. 321*) cunctis eius rebus protinus -andis. RVF. FEST. 13 ut ... Cyprus -ari iuberetur. VICT. VIT. 3, 10 -atis omnibus rebus. CASSIOD. hist. 6, 1 episcopi -ati (6, 7). *ibid.* -atas eorum reddi substantias. COD. Iust. 10, 2, 5 pr. inter chartulas -ati. **2** *reponere in arcam*: SVET. Aug. 101 *eam summam* -atam semper repositamque habuerat. *cf.* TERT. pall. 5 p. 953 Oehl. Aesopus histrio ex avibus eiusdem pretiositatis ... centum milium patinam -vit (*fere i. q. replevit*). *nota*: TERT. fug. 12 p. 485 Oehl. pauper ... qui animam solam in confiscato habent (*i. possident*).

cōnfīsio, -ōnis *f. a* confidere *finxit* CIC. Tusc. 4, 80 si fidentia, id est firma animi confisio, scientia quaedam est.

? **cōnfistula**. GLOSS. V 268, 27 ⟨h⟩armonia confistulae organi ex ordine repulatae. *L.*

cōnfīsus *v.* confido *v. p. 210, 81.*

* **cōnfiteor**, -fessus sum, -ērī [*a* con *et* fateri. *Th.*]. PRISC. gramm. II 438, 21 in tertiae ... et quartae coniugationis verbis multa invenio mutantia a: tango contingo, ... fateor confiteor. VARRO ling. 6, 55 hinc (*a 'fari'*) fassi et confessi, qui fati id quod ab his quaesitum. *formae*: confiterier: PLAVT. Cist. 170. confitēreris: VEN. FORT. carm. 4, 9, 26. confitentum: HIL. syn. 83 (*ibid.* negantium). confiteo: PS. ASPER gramm. suppl. p. 50, 5 deponentia sunt quae in r litteram terminantur et ea sublata Latina non sunt ut nascor confiteor laetor. non enim dici potest nasco -eo laeto. *at* -bimus: ITALA psalm. 78, 13 (Veron.). GELL. 15, 13, 10 -or et testor habita sunt in verbis communibus. confessus *sensu passivo saepissime inde a* LEGE XII tab. *v. p. 232, 19.* *aliae formae passive usurpatae*: RHET. Her. 2, 19, 30 non est dubium quin -eatur causam maleficii fuisse (*cf. Marx p. 174*). ITALA Rom. 10, 10 (cod. g) -etur vel confessio fit (ὁμολογεῖται). VLP. dig. 42, 1, 15, 9 ut id dumtaxat capiatur, quod -etur (*opp.* negetur). SCAEV. dig. 5, 2, 20. *cf.* TERT. pall. 4 neque veritas negari debuisset neque fallacia -eri. HIL. myst. 26, 7 per quam (*fidem*) -etur Deus. COD. Iust. 5, 17, 8, 6 quoniam non facile quae domi geruntur per alienos poterunt -eri. EVCHER. instr. 1 p. 103, 4 non semper paenitentiam videtur significare confessio; nam -bor interdum ponitur pro laudabo vel pro gratias agam, vel pro glorificabo dominum. 2 p. 141, 44 -ens sive glorificans. AVG. in euang. Ioh. 26, 2 hoc est enim -eri: dicere quod habes in corde: si autem aliud in corde habes, aliud dicis, loqueris, non -eris. NON. p. 434 profiteri voluntatis est, -eri necessitatis et coactus. honestius profiteri quam -eri (*cf. l. 68 p. 227, 20. 25. 228, 9*). ISID. diff. 1, 232 inter fatemur et confitemur. -eri proprii arbitrii est; nam fateri coacti est animi non voluntatis (*al.* profiteri id est. = GLOSS. V 183, 11). GLOSS. ὁμολογῶ, ἐξομολογοῦμαι, συνομολογῶ, fatetur. χάριτας ὁμολογῶ: gratias -or. *legitur inde ab* LEGE XII tab.

I ***verbis***: **A** ***generaliter*** *i. q. concedo*: **1** *absolute*: PLAVT. Cist. 170 ut eampse vos audistis -erier. Most. 555 non -etur? :: Dicam si -ssus sit. Persa 214 -ere ut te autumo. Truc. 619 -ssus omnino reus (omnibus teus *codd.*; *cf.* CIC. Lig. 2 habes ... -entem reum, sed tamen hoc -entem se in ea parte fuisse, qua. PETRON. 130 QVINT. inst. 9, 2, 51 AMBR. epist. 40, 8. SIDON. epist. 1, 7, 10 reum laesae maiestatis -entem teneri. *cf. l. 73*). TER. Phorm. 1035 orat -etur purgat. CIC. S. Rosc. 81 quem ad modum tute -eris (dom. 26). Verr. 4, 39 -eatur necesse est. Tull. 1. 2 quid est facilius quam de eo, qui -etur, iudicare? 54 Caecin. 69 Catil. 3, 10. har. resp. 38 homines -entem iudicio liberaverunt. Sest. 40 qui ... tacendo loqui, non infitiando -eri videbantur. 85 Planc. 44. Mil. 79 in -endo. Tusc. 1, 16. div. 1, 54 quaestione adhibita -ssus est. Att. 12, 43, 2 quom tibi audeam -eri. or. frg. A IV hic ego non solum -or, sed etiam profiteor. A IX 21 si qui infitiantem Luscium condemnarunt, Catilinam absolverint -entem. LEX Rubr. (Corp. XI 1146) 2, 11 is quei ita -ssus erit. PROP. 4, 6, 79 hic referat sero -ssum foedere Parthum. OV. am. 2, 4, 3 -or, siquid prodest delicta fateri. rem. 318 ut vere -eamur (320). met. 5, 215 -ssasque manus obliquaque bracchia tendens. Pont. 2, 2, 56 non est -ssi causa tuenda rei (2, 6, 8 PHAEDR. 3 epil. 22 ANTH. 415, 60). 4, 9, 15. 4, 15, 11. LIV. 37, 49, 1 ut -endo seu culpae seu errori veniam supplices peterent. FEST. p. 218 ipso se saepe -ente. SEN. contr. 7, 8, 5 nihil interest tua, -ere. -etur. 7, 8, 10 *Cestius non* secutus est ... Varium Geminum -entem, sed non rapuisse apertius negavit. 10 praef. 4 -entibus magis hominibus pervenerat quam volentibus. VAL. MAX. 8, 4, 2. CELS. 1 prooem. 3, 18 illo -ente. SEN. epist. 113, 22. CVRT. 6, 11, 14 interfectorem -entem. PLIN. nat. 35, 68 hanc ei gloriam concessere Antigonus et Xenocrates ... praedicantes quoque, non solum -entes. 36, 120. STAT. Theb. 9, 619 posui ... trementem ante tuos -ssa pedes. MART. 4, 49, 10. 9, 50, 3. QVINT. inst. 2, 4, 42 ut alio quoque libro sum -ssus. 4, 5, 17 tuto. 5, 12, 3.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

6, 4, 18 adversarium quasi -ssum habemus. decl. 245 p. 5, 20 illi extorqueri non potest vel -enti (*opp.* infitiari, negare). 307 p. 209, 17 dum hoc agis, ne amicus tuus fatearis, ipse -ssus es. 309 p. 215, 20 me rogante, nondum . . . -ente *al.* 365 p. 399, 20 te mori damnatum, -ssum. *al.* TAC. hist. 3, 54 ann. 3, 67. 11, 28. 35. PLIN. epist. 10, 96, 3 -entes . . . interrogavi. SVET. vita Lucani p. 51 facile (TERT. nat. 1, 1). TERT. nat. 1, 1 sponte. 1, 3 sententiae vestrae nihil nisi Christianum -ssum notant. VLP. dig. 9, 2, 23, 10. PAVL. dig. 42, 3, 8 in ius -eatur. sent. 5, 5^A, 3 -eri quis in iudicio non tantum sua voce, sed et litteris et quocumque modo potest. IREN. 2, 7, 4 quemadmodum omnes -entur (*i. q. dicunt*) prophetae. COMM. instr. 2, 28, 1 pastor si -ssus fuerit (*i. se episcopatum suscepturum dixerit*), geminavit agonem. AQVILA rhet. 12 p. 25, 28 vel a negante vel a -ente. AMM. 14, 9, 6 nec -ssus nec confutatus poenali est morte multatus. AMBR. Isaac 8, 73 sponsa per diem nubit, publice -etur. HIER. epist. 1, 5 illa pro -ente negat. VVLG. II Esdr. 1, 6 -or pro peccatis filiorum Israel. Ioh. 1, 20 *bis* (*opp.* nego). CLAVD. 8, 632 -ssusque (*per ellipsin*) parens Odothaei regis opima rettulit. 28, 249 victoria . . . quae -ssos (confertos *Heinsius*) quoque subiugat hostes. AVG. anim. 1, 13, 16 ne cogatur insipientiam profiteri, dum veretur ignorantiam -eri. INST. Iust. 4, 6, 26 in -entem autem in simplum dantur. *sequitur oratio directa*: CIC. fat. 28 erit -eri necesse: si verum non est, sequitur, ut falsum sit. *cf.* Caecin. 24 qui (quid *codd.*) -etur atque ita libenter -etur, ut non solum fateri, sed etiam profiteri videatur: convocavi . . . . OV. am. 1, 2, 19 en ego -or: tua sum nova praeda, Cupido (ars 3, 598). epist. 20, 153 met. 2, 52. 13, 270 Pont. 4, 15, 11. SEN. contr. 1, 7, 6 -endum: vobis remissae sunt. QVINT. inst. 4, 2, 68 in iis . . . -eri nobis licebit: pecuniam . . . sustulit. decl. 320 p. 256, 23 APVL. met. 3, 13. *id quod confitendum est praecedit*: QVINT. decl. 250 p. 26, 27 fecit iniuriam, -bimur. 369 p. 406, 12 sustuli, -or. CORIPP. Ioh. praef. 28 forsitan et fracto ponetur syllaba versu, -or. *enuntiato interponitur*: OV. epist. 16, 91 est quoque, -or, facies tibi rara. 18, 71 ars 2, 547 Pont. 1, 2, 71. 4, 9, 15 CALP. buc. 4, 29 MART. 3, 31, 1 QVINT. decl. 309 p. 216, 12 IVV. 6, 639. *apud christianos, sc. deo peccata*: LACT. epit. 62 (67), 3 cum (*deus*) magis suscipiat peccatorem -entem quam iustum superbum (AVG. in psalm. 66, 7 serm. ed. Mai 17, 3). AVG. in psalm. 66, 7 tristis esto antequam -earis, -ssus exsulta, iam sanaberis. 95, 7. virg. 52, 53 futura vigilando vitate, praeterita -endo delete. in euang. Ioh. 22, 7. serm. ed. Mai 5, 1 *opp.* negare. ALC. AVIT. hom. 6 p. 111, 18 PROSP. in psalm. 146, 7. *nota*: *alicui confiteri*: CIC. Phil. 6, 16 ut -ear vobis. STAT. Theb. 1, 594 occurrit -ssa patri (ἀπὸ κοινοῦ). QVINT. decl. 259 p. 58, 14 amico (animo *codd.*) suo -ssus est. 270 p. 115, 27 hostibus -ssa est. VVLG. Matth. 7, 23 -bor (*i. q. dicam; gr.* ὁμολογήσω) illis.

2 *obiecto posito*: **a** *per accusativum*: PLAVT. Capt. 296 haec tu eadem si -eri vis. Truc. 778 quo quicque (quicquam *codd.*) pacto sitis -ssae scio. CIC. *saepe, ex. gr.* inv. 2, 78 reus id, quod arguitur, -ssus. 2, 127. Quinct. 45 id. 68. 81. Tull. 40 impudentissime. Verr. 2, 94 *bona.* 2, 144 *opp.* nego. 3, 45. 81 Caecin. 2 Cluent. 65. 92. Rab. perd. 18 ego . . . susciperem hoc crimen, agnoscerem, -rer (SEN. contr. 3, 9 CVRT. 6, 11, 31 QVINT. decl. 330 p. 298, 28 TAC. hist. 1, 71 fidei crimen). 19. Catil. 3, 11 id (*opp.* infitiari). 4, 5 rei -ssi sunt. Cael. 44 libere. Mil. 43 scelus et facinus prae se ferens et -ens. 80 quod esset ei non -endum modo, verum etiam praedicandum. epist. 3, 10, 2 commissum facinus et admissum dedecus -bor (CVRT. 8, 8, 2). LEX Rubr. (Corp. XI 1146) 2, 16 quei ita quid -ssus erit neque id solvet. 2, 42. CATVLL. 86, 2 haec ego sic singula -or (*opp.* nego). SALL. Iug. 40 NEP. Epam. 8, 2. PROP. 2, 34, 89 haec etiam docti -ssa est pagina Calvi. OV. met. 7, 171 adfectus (SEN. contr. 1, 8, 11). 7, 751. Ib. 184 sceleris numeros. SEN. contr. 2, 2, 11 errorem nostrum (QVINT. inst. 3, 6, 64 AVG. civ. 8, 23. 24). 2, 5, 20 tyrannicidium. 2, 6, 6 aperte . . . simulationem. 7, 6, 19 humilitatem. 7, 8, 4 vitium. 7, 8, 10 raptum. VAL. MAX. 58, 3 ext. 1 nostra. SEN. epist. 7, 1 imbecillitatem. 53, 8 vitia bis. 122, 10 paupertatem. CVRT. 6, 11, 14 vera -ssis et falsa dicentibus. COLVM. 2, 1, 2. 3, 3, 6 culpam (HIER. epist. 84, 6 simpliciter). PETRON. 4. PLIN. nat. 18, 35 verumque -entibus (*sc. nobis*) latifundia perdidere Italiam (*cf.* 36, 120). 24, 161 per cruciatus omnia. SIL. 13, 304 furorem. QVINT. inst. 4, 2, 62 multas esse causas, in quibus -endum, excusandum, submittendum sit quod exponimus. 12, 1, 38 concedant mihi omnes oportet, quod Stoicorum quoque asperrimi -entur. decl. 267 p. 90, 19 depositae potestatis illius paenitentiam. 319 p. 253, 25 verum -endum est: ego occidi *al.* TAC. hist. 1, 42 conscientiam coniurationis. PLIN. epist. 4, 9, 7 negarem? verebar, ne plane furtum videretur quod -eri timerem. 4, 11, 5 incestum. IAVOL. dig. 35, 2, 61 veram aestimationem. TERT. nat. 1, 2 nomen homicidae. anim. 8 quod aquila -eatur, neget noctua. 27 duas species -bimur seminis, corporalem et animalem. 57 id quod in vero est invitus -etur. CYPR. unit. eccl. 1 se adversarius -etur (NICET. symb. p. 348, 7 -enti se latroni). epist. 4, 3 foeda dormitio quantum dedecoris -etur? PANEG. 4, 17 p. 128, 27 quod stadium non -rer . . . , nisi . . . confiderem. 12, 22 p. 291, 21 ipse rex . . . dedignatus antea -eri hominem, iam fatetur timorem (*cf.* 2, 10 p. 97, 26 *p. 228, 34.* TERT. nat. 2, 7 *p. 228, 33.* SERV. Aen. 6, 445 -ssus est maritum. DRAC. Romul. 10, 330 sic meruit veniam generum -ssus Achilles). IVL. VAL. 1, 39 Persae gratias -entur (*cf.* 2, 38 *l. 57.* 3, 34 *l. 58*). HIER. epist. 97, 2 voce negant, quod litteris -entur. 143, 2 quicquid . . . dixisse se negat, in hoc opere -etur (profitetur *optimi codd.*). VVLG. act. 19, 18 multique credentium veniebant -entes (ἐξομολογούμενοι) et annuntiantes actus suos. CLAVD. 20, 325 consilium belli -ssus agendi. AVG. civ. 4, 30. 31 -eri ea potius occulta dei voluntate compulsi sunt quam persuadere conati. 5, 13 nec in ipsis philosophiae libris Tullius ab hac peste dissimulet, ubi eam luce clarius -etur. 8, 19 non solum eas -eri debuit, sed etiam profiteri. 10, 28 non superbe iactantes falsam beatitudinem suam, sed humiliter potius veram miseriam -entes. 10, 29 gratiam. *bis.* COD. Iust. 1, 27, 1, 1 innumerabilia circa nos eius (*dei*) beneficia. 5, 51, 13, 1 per huius modi scripturam ampliorem quantitatem substantiae. ANON. Vales. 12, 62 quem (*filium*) ipsa ante -ssa est (*i. agnovit sc. mater*). *speciatim apud christianos*: TERT. orat. 7 exomologesis est petitio veniae, quia qui petit veniam, delictum -etur ITALA Matth. 3, 6 (Tert. bapt. 20) delicta sua (VVLG. peccata sua). TERT. bapt. 20 si nunc publice -emur iniquitates aut turpitudines nostras. adv. Marc. 2, 25 exempla -endorum potius delictorum quam negandorum. HIL. in psalm. 66, 6. VVLG. lev. 16, 21 -eatur omnes iniquitates filiorum Israel, et universa delicta atque peccata eorum. 26, 40 *saepissime.* AVG. virg. 49, 50 ut eam (*iniquitatem*) -eri quam cavere delectet. in psalm. 66, 6 tuam iniquitatem -ere, gratiam Dei -ere. PROSP. in psalm. 118, 26. DRAC. laud. dei. 3, 582 ego -or miseranda mente reatum plenum, grande malum (*opp.* nego). *cum duplici accusativo* (*cf. p. 229, 52*): ARGVM. Plaut. Amph. 10 adulterum se Iuppiter -ssus est. CIC. Tusc. 3, 73 se miseros. Phil. 3, 21 se hostem. LVCR. 5, 376 quare etiam nativa necessumst -eare haec eadem. CAES. civ. 1, 84, 5 itaque se victos -eri (CIC. Phil. 12, 11 PLIN. nat. 35, 83). QVINT. inst. 5, 11, 42 cum causam C. Caesaris meliorem . . . -etur. STAT. Theb. 11, 667 seseque minorem -ssus tacite. 1, 10, 19 se imperitum. 7, 2, 34 vanum in actis argumentum. SVET. Aug. 4 se candidatum consulatus. TERT. nat. 2, 7 nonne, qui dicitis deos post mortem factos, homines -emini ante mortem? (*cf.* PANEG. 12, 22 p. 291, 21 *p. 227, 81.* 2, 10 p. 97, 26 numquam se ante dignatus hominem -eri, iam fatetur timorem). nat. 2, 12 qui mortuos (*deos*) -entur. test. anim. 2 animam divinam et a deo conlatam -entes. spect. 15 quorum se simul nolens utique detestatorem -etur. anim. 32 -eris animam non eandem similem dicendo, non ipsam. scorp. 9 se Christianum (*ter*). VLP. dig. 40, 14, 6 libertinum . . . se. PORPH. Hor. epist. 1, 20, 27 se . . . iracundum. LACT. inst. 5, 11, 19 se cultores dei. epit. 46, 7 se daemonas. AMM. 16, 8, 6 Rufinum totius machinae auctorem -etur. AVG. civ. 7, 27 quae foeda et turpia -entur. 10, 27 quem vestra . . . oracula sanctum immortalemque -ssa sunt. 19, 22. 21, 8 quos . . . similes -emur, eosdem dissimiles invenimus. 21, 6 quae (*facta*) quanto magis mirabilia -emur, tanto cautius vitare debemus. in psalm. 41, 12 se. 65, 5 caecum. 69, 6 quisquis diligit salvatorem, -etur se sanatum, quisquis se -etur sanatum, -etur se fuisse aegrotum. DRAC. Romul. 10, 188 Triviam te, Luna Diana, -or perstans. 10, 300 se . . . doloris auctorem -ssa gemat. *aliquid alicui*: PLAVT. Capt. 298 cum tibi est . . . -ssus verum. Cist. 661 omnia infitiatur (infitiare *codd.*) ea quae dudum -ssa est mihi. CIC. Verr. 3, 149 tibi non necesse sit ipsi id -eri? Sull. 68 quod si tibi ego -ear. OV. met. 14, 703 et modo nutrici miserum -ssus amorem (QVINT. inst. 9, 2, 64). LIV. 38, 24, 9 ultionem violatae per vim pudicitiae -ssa viro est. SEN. contr. exc. 6, 8 unum crimen eius vobis -or: ingenium habet. QVINT. decl. 326 p. 282, 22 filio verum. 334 p. 315, 4 nihil ipsi. AVR. Fronto p. 34, 10 N. verum magistro meo. IVL. VAL. 2, 38 hanc gratiam tibi -ssae. 3, 34 Antigono gratias super adiuto sese . . . -ssi forent (HIL. in Matth. 12, 2 patri deo gratiam de data gentibus salute). IVST. 12, 6, 8 quasi audienti -eri dementiam. VVLG. act. 7, 17 tempus promissionis quam -ssus erat (ὡμολόγησεν) deus Abrahae. *de iis qui deo peccata sua confitentur, apud christianos*: VVLG. psalm. 31, 5 -bor adversum me iniustitiam meam domino. Ps. AMBR. serm. 25, 1 *tempus* in quo . . . peccata vestra -eri deo et sacerdoti . . . debetis. AVG. civ. 19, 15 cum . . . peccata sua et peccata populi sui -etur deo. *aliquid apud aliquem*: PLAVT. Capt. 412 cum apud hunc -ssus es et genus et divitias meas. SEN. epist. 97, 9 cum reus adulterium apud iudices negaret, iudices apud reum (*Pinc.*, eum *codd.*) -rentur. AMM. 21, 13, 10 compellor apud vos -eri meos errores. *apud christianos*: CYPR. laps. 28 hoc ipsum apud sacerdotes dei dolentes et simpliciter -entes exomologesim conscientiae faciant. *aliquid de aliqua re*: CIC. Verr. 3, 149 hoc tibi de statuis -endum esse. 4, 141 an id . . . tute de te confiterere (*V, Klotz., Kays.*, profiterere *al.*) ac dictitares. Cluent. 183 aliquid de veneno. Rab. perd. 23 hoc . . . neminem umquam adhuc de se esse -ssum. de orat. 2, 107 pleraque . . . de iis. FLOR. epit. 1, 1, 2. APVL. apol. 84 aliquid matrem filio secretis litteris de amore -ssam. VLP. dig. 48, 18, 1, 19 si servi . . . de . . . domino aliquid fuerint -ssi. AVG. civ. 19, 6 de se falsa.

b *de aliqua re*: CIC. S. Rosc. 120 utrum eam rem recusares an de maleficio -erere (123). Verr. 1, 3 de me. Tull. 45 de vi. Manil. 37 de se. Sull. 39 de se ipse. dom. 93 non tam . . . de gestis rebus gloriari quam de obiectis -eri. Lig. 2 de vestro delicto. 8 de meo facto . . . , de Ligarii. part. 127 ut is qui de re -eatur, verbi se interpretatione defendat. Phil 2, 17 de patriae parricidio. VITR. 7 praef. 7 coegit ipsos furatos

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

de se -eri. SEN. contr. 10, 3, 3 quam leve iudicasti crimen, de quo -ssus es. PLIN. nat. 28, 13 de tota coniectatione. QVINT. decl. 289 p. 156, 7 de amore. 324 p 277, 24 vos de caede torquebatis, ille de sacrilegio -batur. 337 p. 328, 17 de hac gravissima calamitate. TAC. ann. 14, 59 ad senatum litteras misit de caede Sullae Plautique haud -ssus. GELL. 4, 5, 4 cum de perfidia -ssi essent. APVL. met. 3, 4 quamvis vera dicat et de facto -eatur ultro. MARCELL. dig. 44, 1, 9 de intentione adversarii. PAVL. sent. 4, 12, 3 de nulla culpa. 5, 14, 1 de sociis et sceleribus suis. LACT. inst. 1, 15, 27 de Neptuno timuit aperte -eri. FIRM. err. 5, 2 deum esse credis cuius de sceleribus -eris. 13, 4 de infirmitate. HIER. epist. 1, 5 quasi de communi scelere alius -etur: illa pro -ente negat. AVG. conf. 10, 3, 4 non mentiri me de me -entem *al.*
alicui: CIC. Arch. 28 de meo ... amore gloriae nimis acri fortasse, verum tamen honesto vobis -bor. CAEL Cic. epist. 8, 12, 1 pudet me tibi -eri et queri de Appi ... iniuriis. CAPITOL. Aur. 19, 2 viro de amore. IVST. 18, 3, 13 requirentibus auctorem de domino -etur. OPTAT. 7, 1 p. 159, 12 traditionem, de qua sibi in concilio Numidiae -ssi sunt. *apud aliquem*: LEX Rubr. (Corp. XI 1146) 2, 43 sei ... de ieis rebus Romae apud pr(aetorem) eumve, quei de ieis rebus Romae i(ure) d(eicundo) p(rae)esset, in iure -ssus esset. 2, 49. *adde* in se: VLP. dig. 48, 18, 1, 27 nonnumquam ... in se -etur. *ibid.* qui in se fuerat -ssus.

c *cum acc. c. inf.*: PLAVT. Aul. 763 aulam auri ... quam tu -ssu's mihi te abstulisse. Trin. 184 ego me fecisse -or. TER. Andr. 607 hoc -or iure mihi obtigisse. Haut. 338 quod ambo -eamini sine periclo esse. 1016 -ear meum non esse filium qui sit meus? RHET. Her. 1, 10, 17 Agamemnonem esse a Clytemestra occisum -entur. 1, 14, 24 deprecatio est, cum et peccasse se et consulto fecisse -etur (*cf.* CIC. inv. 1, 15). 1, 16, 26. 2, 13, 19 *v. p. 226, 37. al.* CIC. *passim, ex. gr.* Quinct. 76. 89 S. Rosc. 61. 137. Verr. 5, 37 scaphia ... utrum empta esse dicis an -eris erepta? Tull. 29 ut vi me deiecisse -ear, dolo malo negem. de orat. 1, 174 in minoribus navigiis rudem esse se (*om. M*) -eri. Att. 1, 16, 11. 2, 8, 1. 2, 24, 3. 10, 12ª, 1 ad Q. fr. 1, 1, 3 ad Brut. 1, 15, 11. epist. 5, 2, 2 aperte atque ingenue. LEX Rubr. (Corp. XI 1146) 2, 5 sei is eam pecuniam ... apud eum ... debere ... se -ssus erit. 2, 34 obligatum ... se eius rei ... esse. LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 87 quei -ssus erit se senatorem decurionem conscreiptumve ibei h(ac) l(ege) esse non licere. LVCR. 1, 270. 826 *al.* CAES. Gall. 5, 27, 2 VARRO ling. 8, 32. 9, 114. 10, 7. SALL. Catil. 52, 36 convicti -ssique sint caedem ... se ... paravisse. OV. Pont. 1, 2, 14. 1, 3, 32. 1, 4, 7. AVG. epist. Suet. Tib. 21 versum illum in te posse dici. LIV. 36, 17, 10 SEN. dial. 6, 4, 2 *al.* PETRON. 4. 111. 117. PLIN. nat. 31, 34 -endum habent *al.* QVINT. inst. 1, 6, 15 praeterito ... tempore varie formari verba prima persona o littera terminata ipsa analogia -etur. 1, 10, 18 *al.* TAC. dial. 6 PLIN. epist. 1, 2, 5. 1, 20, 2 paneg. 91. SVET. Iul. 52 plerisque -ssus est habuisse se. *al.* ARNOB. nat. 6, 19 *syn.* dicendum. HIL. c. Const. 25 omnes reos se esse ... aut ex praesentibus statuunt aut ex praeteritis -entur. AMM. 29, 1, 7 absolute. HIER. epist. 108, 26 p. 720 ingenue. VVLG. Tit. 1, 16 -entur se nosse Deum, factis autem negant. II Ioh. 7 qui non -entur Iesum Christum venisse. AVG. civ. 2, 23 *syn.* concedunt. 3, 10 historia. *al.*
omittitur esse (*cf. p. 228, 26*): CIC. Manil. 30 Italia, quam ille ipse victor L. Sulla huius virtute ... -ssus est liberatam. Flacc. 37 quam (*laudationem*) ille temporis causa nobis datam dicit, datam quidem -etur. dom. 5 quem a cuncta Italia desideratum ... -eris. Phil. 2, 6 orat. 175 *al.* PLANC. Cic. epist. 10, 23, 1 -rer imprudentia me lapsum. PHAEDR. 1, 14, 10 timore mortis ille tum -ssus est, non artis ulla medicum se prudentia, verum stupore vulgi factum nobilem. QVINT. decl. 277 p. 129, 18 *etc.* *additur pronomen*: CIC. Quinct. 53 ut hoc tibi esset apud tales viros -endum ... eadem te hora consilium cepisse. Cluent. 103 hoc -eatur necesse est nullo modo illam multam ... cum Cluenti causa posse coniungi. p. red. in sen. 4 utrumque -ssus est et ... et .... Vatin. 3 alterum es -ssus a te accusatores esse instructos. Lig. 2 hoc. parad. 35 illud. nat. deor. 3, 63. SEN. benef. 2, 10, 1 ne hoc quidem. epist. 79, 16. 98, 4 (*coniunct.* sentio). QVINT. decl. 308 p. 211, 12 hoc. 315 p. 241, 20 illud quoque. 338 p. 332, 18 hoc. *seq. acc. c. inf. omisso subiecto*: TER. Haut. 1015 -ere [tuum non esse filium] (*om. A*). PLIN. nat. 33, 147 -ssus ... est numquam iis uti propter verecundiam ausum. QVINT. decl. 307 p. 208, 12 -etur amicum fuisse. ANON. Vales. 4, 12 mater eius ... Syro quodam genitum esse (*eum*) -ssa est. 12, 62 tunc confusa est mulier et -ssa est suum esse filium (*cum*). PLAVT. Cist. 741 -emur cistellam habere. RHET. Her. 2, 16, 24 qui cum peccasse -eatur. CIC. nat. deor. 1, 84 quam bellum erat, Vellei, -eri potius nescire, quod nescires. OV. met. 7, 165 o cui debere salutem -eor. CVRT. 6, 8, 8 meruisse mortem -eri pudet. SEN. dial. 6, 12, 1 si -ssa fueris percepisse magnas voluptates. QVINT. decl. 333 p. 314, 28 debere -or. VLP. dig. 9, 2, 23, 11 si quis hominem vivum falso -eatur occidisse (PAVL. dig. 42, 2, 4). IREN. 2, 7, 3 ostendere omnis quilibet -bitur. AMM. 18, 3, 4 barbatis epistolam suscepisse -ssus. 26, 3, 3 aurigam convictum atque -ssum filium tradidisse. 28, 1, 29 artibus pravis se polluisse -ssi. 29, 2, 19 maritum venenis necasse -ssa. ENNOD. epist. 7, 1 (p. 172, 13) quos (*solidos publicos*) ... fuerat debere -ssus. CONC. Aurel. a. 538 p. 76, 2 si quis adulterasse aut -ssus fuerit aut convictus. *nota*: PRISC. gramm. III 324, 13 Attici *λογίζεται λ' μνᾶς ὑπὲρ ἡμῶν ἐκτετικώς* nos '-etur osculatus virginem' et 'criminatus innoxium'. *sequitur* quod (*cf. p. 231, 78*): *c. coniunctivo*: HIL. in Matth. 12, 18 nollent ... quod dei sint, -eri. VVLG. gen. 26, 7 timuerat ... -eri quod sibi esset sociata. 31, 20 noluitque Iacob -eri socero suo quod fugeret. Esth. 8, 1 -ssa est ... ei Esther, quod esset patruus suus. Iob 40, 9 -bor, quod salvare te possit dextera tua. AVG. civ. 4, 29 non ... -uri sunt, quod dii cesserint. 6, 4 apertissime -ens, quod ... istae res divinae ... ab hominibus institutae sint. 19, 23 -ens quod Iudaei suscipiant deum. *c. indicativo*: AMM. 29, 2, 17 convictum -ssumque, quod ... ausus est. VVLG. II Macc. 7, 37 -eri quod ipse est deus solus. act. 24, 14 -or hoc tibi, quod ... deservio patri et deo meo. COD. Iust. 8, 40, 27 pr. *si fideiussor* hoc -ssus est, quod in fide sua eum suscepit. NOVELL. Iust. 112, 2 pr. *fideiussorem* -entem, quod et usque ad finem litis permanet. quia (*cf. l. 81*): VVLG. Hebr. 11, 13 -entes, quia peregrini et hospites sunt. quoniam (*cf. l. 82*): BOETH. herm. sec. 6, 13 p. 434, 10 -endum est, quoniam negatio possibilis sequitur necessitatem.

d *sequitur interrogatio indir.*: CIC. Cluent. 85 nihil ... erat periculosius ... quam ad quam rem accepisset -eri. Att. 12, 43, 1. PLIN. nat. 19, 59 Vergilio ... -sso, quam sit difficile verborum honorem tam parvis perhibere. QVINT. inst. 8, 4, 23 Alcibiaden -entem de re quid a Socrate pati voluerit. PLIN. epist. 5, 19, 1. VVLG. Ios. 7, 19 -ere atque indica mihi, quid feceris. AVG. civ. 22, 8 SVLP. SEV. dial. 2, 11, 2.

B ***speciatim:*** *apud christianos de religiosa fidelique confessione eorum quae ad sacra pertinent (eos locos, qui sunt de peccatorum confessione, v. sub A)*: *cf.* CIC. leg. 2, 29 sacerdotes et respondendi iuris et confitendarum (*codd. plerique Vahl.*; conficiendarum *cod. aliquis Palatinus, edd. ceteri*) religionum facultatem adferunt. CVRT. 8, 5, 10 si, quem intellegerent deum esse, -rentur exigua turis inpensa tanta beneficia pensaturi. **1** *de fidei confessione*:
a *absolute*: TERT. scorp. 1 ubi et quando et coram quibus -endum sit. 9 etsi de -endo tantummodo dominus pronuntiasset. 10 quas hic unusquisque interrogatus atque -ssus feret secum. *ibid.* asseverat diabolus illic -endum, ut suadeat hic negandum. *ibid.* si in caelestibus -endum, et hic negandum est. *ibid.* -endum apud veras potestates (15). 11 qui -ssus occiditur. *ibid.* interrogamur et torquemur et -emur et trucidamur. ITALA Rom. 10, 10 *v. p. 226, 38.* AVSON. 153, 54 -ssam dignare animam. CARM. epigr. 317, 4 *martyres* qui bene -ssi vicerunt arma maligna. AVG. civ. 5, 14 qui in eum crediderant et verebantur palam -eri. 18, 32. pecc. mer. 1, 25, 38 possunt nec ore proprio -eri ad salutem. CARM. epigr. 1445, 9 emeritam requiem titulo sortita fidele -ssa est, sanctis quae sociata iacet. COD. Iust. 1, 1, 8, 20 ita credunt et -entur et praedicant. **b** *aliquid*: TERT. scorp. 9 in Christo -endo Christum quoque -etur. *ibid.* qui me -ssus fuerit (VVLG. Matth. 10, 32 qui -bitur me coram hominibus, -bor et ego eum coram patre meo. Luc. 12, 8. *cf. l. 73*). scorp. 11 qui maluerit vivere me negando quam mori -endo. 12 quem dominum -retur interroganti. IREN. 2, 11, 1 -entis unum patrem et factorem mundi. COMM. apol. 783. LACT. inst. 5, 11, 6 deum. HIL. in Matth. 1, 5 in auro regem, in ture deum, in myrrha hominem -endo. ad Const. 1, 6 coactam -endi se aspernatus est voluntatem. 2, 4 quorumdam aut praesumptio aut facilitas aut error apostolicae doctrinae indemutabilem constitutionem partim fraudulenter -ssa est, partim audacter egressa. 2, 6 quod fidem apostolicam septuplo proferentes ipsi tamen fidem euangelicam nolumus -eri (AMBR. paenit. 1, 5, 24. SACR. Leon. p. 344 *Petrus* princeps fidei -endae, *Paulus* intellegendae clarus adsertor. CONC. Aurel. a. 511 p. 5, 10). PS HIL. c. Ar. 13, 14 etsi personas distinguimus, unitatem tamen essentiae -emur. OPTAT. 3, 3 p. 79, 6 isti Donatum -ssi sunt, non Christum. FILASTR. 16, 1 sub nomine Iudaismi legem. 28, 1 resurrectionem. 155, 7 quod ... corde credentes atque ore -entes (*cf.* VVLG. Rom. 10, 9). HIER. epist. 82, 5 quod simpliciter creditur, simpliciter -endum est. VVLG. Iudith 7, 20 noli tradere -entes te. act. 23, 8 utraque -entur. I Tim. 6, 12 -ssus bonam confessionem (RVFIN. hist. 5, 3, 2). I Ioh. 2, 23. 4, 2. apoc. 3, 5 -bor nomen eius coram patre meo. AVG. civ. 1, 10 qui inter illa tormenta paupertatem sanctam -batur, Christum -batur. 5, 10 utrumque amplectimur, utrumque fideliter et veraciter -emur. 8, 19 *religionem* -endo profitendo praedicando. *opp.* negare. 22, 6 a Christo ... non solum colendo, verum etiam -endo (VICT. VIT. 2, 96). ASSVMPT. Moys. 8, 1 qui -entes circumcisionem in cruce suspendit. MEROB. carm. 1, 21 vagitu -ssa deum.
cum in *c. abl.*: ITALA Matth. 10, 32 (Tert. scorp. 9. *cf. l. 45 sqq.*) omnis igitur, qui in me -ssus fuerit coram hominibus (*ibid.* in Christo). VVLG. psalm. 43, 9 in nomine tuo. RVFIN. Adamant. 2, 19 in spiritu posteriore homine, qui prius creatus est, -eri. *cum* in *c. acc.*: OPTAT. 3, 8 p. 91, 24 qui in Christum -ssi pro dei nomine mori potuerunt. *bis.* *cum acc. c. inf.*: TRACT. c. Arrian. p. 12, 4 sine dubio -eri necesse est deum dei filium tam adorari quam coli. ALC. AVIT. c. Arr. 14 p. 6, 20 spiritum sanctum aeque patris et filii esse -or.
quia (*cf. l. 15*): VVLG. Phil. 2, 11 omnis lingua -eatur, quia dominus Iesus Christus in gloria est dei patris. quoniam (*cf. l. 16*): VVLG. I Ioh. 4, 15 quisquis -ssus fuerit, quoniam Iesus est filius dei.

2 *de laudis, gratiarum confessione*: **a** *absolute*: VVLG.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

II par. 31, 2 ut ministrarent et -rentur. II Esdr. 11, 17 ad -endum in oratione. 12, 24 ut laudarent et -rentur iuxta praeceptum. Sirach 17, 26. 27. 20, 1. Dan. 6, 10 -baturque coram deo suo. **b** *cum acc.*: VVLG. I par. 25, 5 super -entes et laudantes dominum. Tob. 12, 7 opera ... dei revelare et -eri. psalm. 88, 6 -buntur caeli mirabilia tua, domine. PROSP. epist. 17. in psalm. 142, 5 membrorum igitur voce dei gratia praedicatur et opera misericordiae lingua ecclesiae -etur. 144, 10 quem cum angeli et homines -entur et laudant. PS. PROSP. vocat. gent. 1, 9 qui prius ad -endum deum os non aperiebant ... benedicant et laudent eum. LIB. iubil. 22, 7 nunc -or ego, deus meus, quoniam ostendisti mihi diem hunc. **c** *cum dat.*: TERT. orat. 14 orantes -emur Christo. ITALA psalm. 78, 13 (psalt. Ver.) -bimus tibi. LACT. epit. 62, 3 -eri debemus deo. HIL. in psalm. 53, 14 p. 146, 3 eius (*dei*) nomini. 141, 8 p. 804, 1. PRISCILL. can. 1, 31 p. 26, 11 omnis lingua -catur deo (*cf.* VVLG. Rom. 14, 11 Phil. 2, 11). 11, 145 p. 105, 4 cui (*deo*) etsi -eri in loquellam muta non possunt. PS. AMBR. laps. virg. 10, 52 in aeternum tibi. VVLG. *passim, ex. gr.* gen. 29, 35 domino. II reg. 22, 50 tibi. III reg. 8, 33 nomini tuo. I par. 16, 7. 8 -emini domino et invocate nomen eius (psalm. 74, 2. 104, 1). 16, 34. 35. 41. 23, 30 ad -endum et canendum domino. 29, 13 -emur tibi et laudamus nomen tuum (Dan. 3, 90 LIB. iubil. 16, 29. 31). II par. 5, 13. psalm. 9, 2 -bor tibi, domine, in toto corde meo (110, 1. 137, 1). 29, 5 -emini memoriae sanctitatis eius (*cf.* 96, 12). 29, 10 numquid -bitur (ITALA Cypr. testim. 3, 114 exomologesin faciet) tibi pulvis? 108, 30 -bor domino nimis in ore meo. 144, 10 -eantur tibi, domine, omnia opera tua. Sirach 51, 17 -bor et laudem dicam tibi. Dan. 11, 25 -or tibi ..., quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus. Luc. 2, 38 -batur domino et loquebatur de illo omnibus. AVG. civ. 17, 16 cum -eantur ei populi concurrentes ad eam confessionem laudis. serm. ed. Mai 16, 1 -eri dei quid est nisi humiliari deo, non sibi adrogare merita aliqua, quoniam gratia ipsius salvi facti sumus.

II *factis*: **1** *cum acc.*: VERG. Aen. 2, 591 *Venus* -ssa deam qualisque videri caelicolis et quanta solet. OV. met. 3, 2 deus posita fallacis imagine tauri se -ssus erat. 6, 35 -ssaque vultibus iram. trist. 1, 11 -ssus gelidum pallore timorem. LIV. 7, 33, 17 quem terrorem non pugnae solum eventu sed nocturna profectione -ssi sunt. PETRON. 41 puer ... vitibus hederisque redimitus modo Bromium, interdum Lyaeum Euhiumque -ssus. STAT. Theb. 2, 122 ramos ac vellera fronti deripuit, -ssus avum. 7, 771. QVINT. inst. 2, 4, 28 summam videbantur mihi infirmitatem de se -eri. 2, 10, 11 omnem ... artem ... non -eri modo, sed ostentare etiam hominibus in hoc advocatis. 6, 1, 23 motum ... animi sui lacrimis. 8, 3, 3 admirationem suam non acclamatione tantum, sed etiam plausu. 9, 2, 5 nec se fingunt, sed -entur. 9, 4, 39 dum librariorum insectari volunt inscientiam, suam -entur. TAC. ann. 13, 39 hostem perfidiam et ignaviam fuga -entem. APVL. met. 2, 2 aurum in gemmis et in tunicis ... matronam profecto -batur. TERT. idol. 6 potes lingua negare quod manu -eris? PANEG. 10, 13 p. 223, 8 -ssus est se inconsultior dolor. 12, 41 si se -ssa mors fuerit. FIRM. err. 3, 5. 4, 2 publicant facinora sua et contaminati corporis vitium cum maxima delectationis macula -entur. *ibid.* mulieres se volunt credi sed aliud qualiscumque qualitas corporis -etur. 24, 3 sollicitudinem ac desperationem tuam novis precibus -eris? PALLAD. 1, 28, 2 cupidinem. HIER. epist. 36, 16 diabolus fratricidas Iudaeos in Cain ante praemeditans in Esau manifestissime -etur. CLAVD. 10, 9 quotiens incanduit ore -ssus secreta rubor. 28, 359 vultus palam -ssa coruscos Roma. carm. min. 25, 81 doluit fortuna minorem se -ssa viro. carm. min. 30, 81 -ssae plausu dominam cecinere futuris auspicium thalamis *nymphae*. rapt. Pros. 2, 230. AVG. civ. 6, 12 se spiritus immundissimos -entur. 16, 8 *Cynocephalorum* canina capita atque ipse latratus magis bestias quam homines -etur? MART. CAP. 2, 107 an aliud illa senis deieratio ... -etur nisi perfectae rationis numerum? DRAC. Romul. 2, 22 *Iovem* mugire per herbas -ssum per prata bovem. 10, 327. laud. dei 2, 212 te signa et sidera laudant auctorem -ssa suum. 3, 185 dominum. **2** *absolute*: STAT. Theb. 1, 257 illam odimus urbem, quam vultu -ssus adis. Ach. 720 haec ... ultro -ssum in proelia ducent Peliden. QVINT. decl. 265 p. 85, 3 quod -ssus sit. FIRM. err. 3, 5 terra timorem suum assidui motus tremoribus -etur. **3** *cum acc. c. inf.*: VAL. MAX. 8, 11 ext. 6 nonne summi maeroris acerbitatem arte non posse exprimi -ssus est? 8, 12, 1. CVRT. 9, 5, 30 exercitus regiam obsedit -ssus omnes unius spiritu vivere. PLIN. nat. 7, 92 quod ita esse -ssus est ipse bellorum civilium stragem non prodendo. 27, 6 vinci se. PLIN. epist. 3, 14, 3 sublatis oculis agitatoque corpore vivere se ... -etur. TERT. apol. 50 ad lenonem damnando Christianam potius quam ad leonem -ssi (confossi *F*) estis labem ... reputari. AVG. civ. 2, 26 qui se huiuscemodi voluptatibus immundos esse spiritus -entur. PHYSIOGN. 20, 9 alius sternutamento subito virum se non esse -ssus est. *seq.* quod: PS. AMBR. sacr. 6, 4, 16 qui ... in silentio orat, fidem defert et -etur, quod deus scrutator cordis et renis sit. **4** *seq. interrog. indir.*: SEN. suas. 7, 9 ne moriaris -ssus, quam (que *AB*, quod *V*) nolueris mori. VAL. MAX. 6, 8, 6 Panapio ... quantum servo deberet amplum ei faciendo monumentum ... -ssus est. PLIN. nat. 22, 9 quanta esset eius honoris auctoritas, -ssus religione. QVINT. inst. 6, 2, 7 iudex quid sentiat sedens atque audiens -etur. decl. 348 p. 371, 25 qui proditores fuerint, recedendo -ssi sunt. TERT. nat. 2, 6 -etur et luna quantum amiserit, cum resumit.

part. **cōnfessus,** -a, -um. **I** *active usurpatum et quasi subst.*: VARRO ling. 6, 55 hinc (*a verbo* fari) fassi et -ssi, qui fati id quod ab his quaesitum. SALL. Catil. 52, 36 de -ssis sicuti de manufestis rerum capitalium, ... supplicium sumundum (*cf.* SEN. contr. exc. 8, 1 *bis*. QVINT. decl. 314 p. 232, 10. 233, 12. 234, 9). OV. met. 10, 484 o si qua patetis numina -ssis (10, 488 numen -ssis aliquod patet). 11, 264 -ssam amplectitur heros. Pont. 2, 3, 87 inter -ssum dubie dubieque negantem. 3, 45 -sso ignoscite docti. LIV. 21, 18, 5 ab nobis et confessio ... exprimitur et ut a -ssis res extemplo repetuntur. CVRT. 8, 7, 9 etiam -ssi audiuntur. QVINT. inst. 6, 4, 18 adversarium quasi -ssum habemus. decl. 314 p. 233, 17. SVET. Aug. 33 nonnisi -ssi adficiuntur hac poena. VLP. dig. 42, 1, 56 in iure -ssi pro iudicatis habentur. PAVL. sent. 5, 26, 2 iudicati ... et -ssi (COD. Iust. 1, 17, 2, 7 d) *al.* TERT. nat. 2 -ssis difficile creditis. COD. Theod. 11, 36, 7 *a. 344* non convictos neque -ssos. AVG. civ. 1, 35 quod, donec perveniat ad -ssos, portat infensos. COD. Iust. 2, 58, 2, 7 pro -sso habeatur. **II** *passive usurpatum*: **a** *proprie*: **1** *ad IA2a*: LEX XII tab. Gell. 15, 13, 11 (-ssi autem aeris, de quo facta confessio est, in XII tabulis scriptum est his verbis:) aeris -ssi rebusque iudicatis XXX dies iusti sunto. 20, 1, 42. 45. QVINT. inst. 9, 2, 46 in figura totius voluntatis fictio est, apparens magis quam -ssa. GELL. 12, 7, 4 -ssum beneficium. VLP. dig. 42, 1, 15, 9 utrum -ssum nomen tantum capi possit. SCHOL. Cic. Bob. p. 322, 25 qui etiam -ssis criminibus opitulari soleret (HIL. hymn. 3, 37 -ssorum criminum remissio *sc. deo*. PACIAN. paraen. 2 p. 103 qui -ssis bene apertisque criminibus ... actus ... ipsos exomologesis administrandae aut nesciunt aut recusant. LEX Burg. lib. const. 7, 1 ut servus ... de -sso crimine occidatur). HIER. epist. 77, 4 -sso errore (RVFIN. patr. 7, 3). AVG. civ. 8, 3 vel -ssa ignorantia sua vel dissimulata scientia. MART. CAP. 5, 461 necesse est -ssa depulsio facti (*i. depulsio -ssi facti*) habeat rationem. BOETH. herm. pr. 2, 10 p. 128, 20. EVGRAPH. Ter. Phorm. 57 p. 501, 33 magnus ... -ssus dolor est. *quasi substant.*: PAVL. dig. 42, 2, 4 ex -sso tenetur. *nota*: HIL. in psalm. 51, 14 deo rege neglecto et rege homine -sso. **2** *ad IB1*: HIL. ad Const. 1 6 -ssam in deo fidem. 2, 4 post -ssam et iuratam in baptismo fidem. 2, 7. trin. 4, 27 idemque et adoratus et -ssus ab illo. 5, 34 cum -sso uno deo eodemque vero. 6, 33 quem Christum sciebant ... -ssum a Nathanael et dei filium et regem Israel. PAVL. NOL. carm. 23, 251 -ssa tibi ... gloria Christi. MAR. VICTOR aleth. 2, 332 -ssa omnipotens quod maiestate ferebat. PS. PROSP. carm. de prov. 462 hoc mage -ssi resplendet (*mens*) imagine Christi. MAX. TAVR. serm. 109 -sso Christi nomine. **b** *i. q. manifestus, de eo quod constat, dubium non est*: CIC. Verr. 4, 130 ut omnes intellegant, quam improbam, quam manifestam, quam -ssam rem pecunia redimere conetur. SEN. contr. 10, 4, 1 etiam -ssas iniurias tacent. SEN. dial. 8, 3, 1 utinam ... in aperto -ssa veritas esset. epist. 85, 24 falsam nos rem et controversiosam pro -ssa vindicare. 113, 15 videor mihi in re -ssa perdere operam. COLVM. 2, 2, 14 quasi -ssa nec dubia signa pinguis ... agri. PLIN. nat. 2, 165 cum ... sit haec natura earum -ssa nec quisquam dubitet. 10, 138. 14, 61 -ssa propter experimenta. 15, 54 -ssis urbis vocabulis (QVINT. inst. 1, 5, 58 verbis). 17, 32 natura ... vitia -ssa fecit etiam ubi bona certa non fecerat. 18, 207 -ssa rerum obscuritas. 18, 269 -ssum inter omnes sidus ingens. 20, 116 apiastrum ... in -ssa damnatione est venenatum in Sardinia *al.* QVINT. inst. 5, 12, 2 argumentum oportere esse -ssum. 5, 13, 34 argumentum dubium pro necessario, controversum pro -sso. 5, 14, 13 haec propositio aut -ssa est ... aut probanda. *iterum ibid.* 8, 3, 13 uti (*ornatus*) pressior et severior et minus -ssus *sit*. decl. 252 p. 35, 1 maleficium non solum -ssum, sed etiam grave. 311 p. 223, 23 id quamvis nulli non vestrum existimo esse manifestum, quibusdam tamen -ssis argumentis ostendere volo. 344 p. 357, 19 de parte legis inter utrumque litigatorem -ssum est. PLIN. paneg. 16. MIN. FEL. 14, 7 fidem -ssae probationis imitetur. 17, 4 potest esse tam apertum, tam -ssum tamque perspicuum. ARNOB. nat. 5, 30 maledictionibus. 6, 11 -ssae ... veritati (LACT. inst. 6, 7, 1 per aliorum -ssam veritatem). AMM. 31, 6, 3 defectionem. CYPR. GALL. num. 294 -sso ore me fero vultu. AVG. serm. ed. Mai 5, 3 -ssa contumelia gehennae computatur incendio. BOETH. herm. pr. 2, 14 p. 212, 16 principium quo pro -sso utitur et probato.

subst. n. **cōnfessum,** -ī. GLOSS. III 443, 61 ὡμολογημένον. SEN. nat. 2, 21, 1 a -is transimus ad dubia. PLIN. nat. 2, 55 -a de iisdem breviter attingam. 7, 32 huic ad -a in homine pauca. 19, 2 ut a -is ordiamur (29, 29). 30, 97 -a aut certe verisimilia. QVINT. inst. 5, 10, 95 duci argumenta non a -is, sed etiam a fictione. 5, 14, 14 controversa -is probare. 5, 14, 28 *omnia* ad liquidum -umque perducunt. 5, 14, 32 (*syn.* indubitata). *al.* *seq. acc. c. inf.*: PLIN. nat. 2, 68 -um est motum augeri. QVINT. inst. 7, 1, 8 interim et ⟨hoc⟩ tertium -um est adulteros fuisse. decl. 349 p. 373, 28 cum adeo -um sit dementiam non posse curari. in confesso est: VELL. 2, 85, 5 fuitque in -o ... imperatorem ... militis functum officio. SEN. dial. 10, 2, 4 quorum in -o mala sunt. benef. 3, 11, 2 merita. 5, 17, 5 illud in -o est. nat. 2, 21, 1 quid in -o est? 2, 22, 3 ingens po-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tentia. PLIN. nat. 6, 209 Asiae longitudo in -o est |L| XIII DCCL. 8, 119 vita cervis in -o longa. 17, 190 pampinatio verna in -o est ab idibus Maiis. 35, 54 in -o sit . . . fuisse . . . Panaenum. QVINT. decl. 278 p. 134, 1. 311 p. 224, 4 si illud in -o est eum non esse alio *loco. al.* TAC. dial. 25 dum modo in -o sit eminentiorem illorum temporum eloquentiam fuisse. 27 quod apud me quidem in -o est. MAR. VICTORIN. gen. div. verb. 12 iam in -o est, quod non. *iterum ibid.* SCHOL. Cic. Bob. p. 282, 21 cum caedes in -o teneretur. AVG. c. Faust. 32, 5 neque enim et illud in confessis habes et credibilibus. in confessum: PLIN. epist. 10, 81, 7 in ea re, quae et in -um venit et (nec *Mommsen*) exemplis defenditur. SVLP. VICT. rhet. 62 cum in -um venerit illud scriptum ad interpretationem descendere. ex confesso: SEN. epist. 76, 12 si quis . . . malus ex -o sit. *ibid.* si quis . . . ex -o bonus sit. QVINT. inst. 3, 5, 3 quae ex -o sint turpia. AMM. 15, 2, 10 cum eum ausorum fuisse participem ex -o pateret. 15, 5, 11 fallacia, per quam ex -o salus eorum adpetebatur. 21, 1, 3 tutissimum ratus inimicum se ex -o monstrare. LACT. inst. 2, 8, 49 pro confesso et indubitato habitum est.

adv. **cōnfessē**. RVSTIC. c. aceph. p. 1175^B^ -e adaequat. BOETH. categ. 2 p. 226^B^.

syn.: concedo, fateor, indico, prae me fero. *opp.*: infitior, nego (pernego, negito, denego), reticeo, mentior.

deriv.: confessim, confessio, confessivus, confessor. *Burger.*

cōnfīxilis, -e [*cf. c.* configere, confixus. *Th.*]. APVL. met. 4, 13 confixilis machinae sublicae.

cōnfīxio, -ōnis *f. a* configere. ITALA Os. 9, 13 (Fuld. Weing.) ut produceret in -em filios (ἀποκέντησιν, VVLG. ad interfectorem). III Esdr. 5, 51 (Corb.) egerunt diem festum -is tabernaculi (τῆς σκηνοπηγίας, VVLG. scenopegiam). HIER. in Ezech. 7, 23 p. 76 καθήλωσιν id est -em (VVLG. fac conclusionem, φυρμόν. הרתוק). HIL. trin. 10, 48 si in cruce dolor compungendi est et non decreti, quod in te mors est scripta, -o est. AVG. nat. bon. 20 nam vulneratum esse -e clavorum et percussum de lancea quis negat? (serm. 32, 3 PS. AVG. serm. 6, 3 CASSIAN. conl. 5, 6, 3 LEO M. serm. 55, 2 MAX. TAVR. hom. 55 p. 356^B^ SERM. corp. Vind. 21 p. 297, 21 FAVSTIN. hom. Migne 59 p. 409). nat. bon. 43 nunc vero et illam in globo tenebrarum -em dicunt aeternam et non cuiusque rei, sed naturae dei. PS. AVG. serm. 154, 4 sacrarum manuum in ligno crucis extensio et reverenda -o. CASSIAN inst. 5, 15 remunerationis praemia in eorum (*virtutum praemiorum*) -e consistere. *v.* conflictio.

cōnfīxūra, -ae *f. a* configere. EVGRAPH. Ter. Ad. 229 si in ipso articulo *digiti* quis aliquem teneat rigore confecto, -a nulla fiet. GREG. M. in I reg. 6, 3 dum spinae -am sentit.

cōnfīxus *v.* configo.

cōnflābello, -āre [*a* con *et* flabellum *vel* flabellare. *Th.*]. TERT. spect. 25 ipsa in favoribus aut conspiratio aut dissensio inter se de commercio scintillas libidinum conflabellant.

cōnflaccēsco, -ere *a* con *et* flaccescere. GELL. 2, 30, 2 fluctus . . . simulac ventus posuit, sternuntur et conflaccescunt.

cōnflagēs loca dicuntur in quae undique confluunt venti PAVL. FEST. p. 40. *cf.* ISID. orig. 14, 8, 27 confrages loca, in quae undique venti currunt ac sese frangunt. *cf.* confluges.

(**cōnflāgitat**) NOT. Tir. 42, 65^a^. *L.*

cōnflagrātio, -ōnis *f. a* conflagrare. *pluralis legitur* ARNOB. nat. 1, 8. 2, 45 AVG. civ. 12, 10. *actus conflagrandi*: SEN. nat. 3 pr. 5 inundatio, qua planum omne perfusum est . . . -o, qua magna pars animantium exaruit. 3, 28, 7 qua *ratione* -o futura est. 3, 29, 1 adfirmat, ut -i atque diluvio tempus adsignet *al.* (AVG. civ. 12, 10). TERT. anim. 54 quis . . . illis *animis* usus . . . -e perituris? LACT. inst. 2, 9, 16 quin . . . -e (confraglatione *H*) interiret quidquid esse coepisset. HIL. in psalm. 68, 14 ex igni -o. *v. infra l. 72.* AMM. 24, 7, 7 -e procedere vetiti. AVG. civ. 20, 24 tantum concedant -i novissimae. in psalm. 36, 3, 17 illud *semen mittetur* . . . in aeternam -em. quaest. hept. 4, 33 Christi carnem . . . veluti -i mandantes. *cum genet.*: SVET. Tit. 8 -o Vesuvii montis. MIN. FEL. 34, 3 de elementorum -e. *cf.* AVG. civ. 20, 16 illa . . . -e mundana elementorum corruptibilium qualitates . . . ardendo . . . interibunt. TERT. anim. 54 in -em universitatis. mundi -o: ARNOB. nat. 1, 8 AVG. civ. 20, 18. 30 c. Iul. op. imperf. 6, 6 MAR. MERC. Nest. adv. Pel. 2, 5. ARNOB. nat. 2, 45 incendiorum -bus ut perirent *animae. cf.* AVSON. 419, 74 videre . . . -em salubris incendii. DICT. 2, 32 -em corporum assiduam . . . animadvertere. AVG. civ. 20, 16 figura huius mundi mundanorum ignium -e praeteribit (EVSTATH. Bas. hex. 3, 8 p. 899^C^ PASS. Paul. 8). ZACCH. 2, 4 -o Sodomorum. *translate*: TERT. adv. Marc. 3, 24 mundi destructione et iudicii -e commissa. *cf.* HIL. in Matth. 2, 4 -i iudicii.

^×^**cōnflagro**, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* flagrare. *verbum a poetis omnino vitatum legitur inde ab* RHET. Her. *hic illic confunditur in mss. cum* confraglo *cf.* GLOSS. *p. 234, 41.*

I *proprie*: a *intransitive i. q. ardere* GLOSS. καίομαι, κατακαίομαι: **1** *de rebus*: CIC. Verr. 6, 92 qua *nocte* . . . classis populi Romani praedonum incendio -bat (PAVL. sent. 3, 6, 31 domus legata. MACR. sat. 3, 6, 12 ara. SERV. Aen. 1, 566 Ilium. SVLP. SEV. chron. 2, 29, 1 Roma. *cf.* LIV. 35, 40, 8 incendio . . . orto . . . tabernae . . . omnes cum magni pretii mercibus -erunt). CIC. Catil. 3, 25 neque *illi* hanc urbem -are . . . voluerunt. nat. deor. 2, 92 ut . . . -are terras necesse sit a tantis ardoribus. CAES. Gall. 5, 43, 4 cum . . . sua omnia impedimenta atque omnes fortunas -are intellegerent. LIV. 30, 7, 9 ne . . . isdem . . . flammis Carthaginem, quibus castra -assent, absumi sineret. 31, 23, 7 -arunt et horrea regia et armamentarium cum ingenti apparatu machinarum tormentorumque. 36, 37, 3 duas naves fulmine ictas -asse. VITR. 10, 16, 12 totam munitionem coegerunt -are. VAL. MAX. 1, 8, 11. SEN. nat. 1, 15, 5 cohortes in auxilium Ostiensis coloniae cucurrerunt tamquam -antis. ASCON. Mil. p. 46 eo . . . incenso (*Clodi corpore*) curiam -asse. PLIN. nat. 2, 239 ullum diem fuisse, quo non cuncta -rent. 12, 90 quodque *assabini* soli cesserit, relinqui ac sponte -are. 18, 262 mox sole accendi et -are *metas* certum est. 34, 21 basis eius (*statuae*) -vit. 34, 38 priusquam id (*Capitolium*) novissime -ret (*cf.* TAC. hist. 3, 71 -asse Capitolium. LACT. inst. 3, 17, 12). 35, 52 ea pictura . . . accensa fulmine cum optima hortorum parte -vit. TAC. hist. 2, 21 amphitheatri opus . . . -vit. ann. 15, 22 gymnasium ictu fulminis -vit. SVET. Vesp. 8 aerearum . . . tabularum tria milia. SOL. 40, 4 templum Ephesi. IVL. VAL. 3, 20 silvis . . . -are facillimis inmitti incendia. IVST. 37, 2, 2 ut caelum omne -are videretur. LACT. inst. 3, 17, 9 ipsa . . . templa fulminibus -are. mort. pers. 14, 2. VOPISC. Car. 19, 2 cuius *pegmatis* flammis scaena -vit. HIL. myst. p. 17, 12 rubus . . . -at (-ent *cod.*) nec tamen uritur (*cf.* VVLG. exod. 3, 2 videbat quod rubus arderet, et non combureretur). AMM. 22, 13, 3 -asse delubrum. 23, 3, 3 Palatini Apollinis templum . . . -vit. *al.* SVLP. SEV. chron. 1, 6, 6 Sodoma divinis ignibus -vit (1, 48, 2). OROS. hist. 1, 5, 5 quae *urbes* . . . peccatorum noxa -erunt. SIDON. epist. 1, 8, 2 domicilia -ant. 7, 1, 4 cum . . . civitas -are coepisset. CORIPP. Ioh. 1, 335 diruptis -ant moenia tectis.

2 *de animantibus*: *de hominibus*: LIV. 1, 31, 8 *Tullum* ira Iovis sollicitati prava religione fulmine ictum cum domo -asse (VAL. MAX. 9, 12, 1). AMPEL. 11, 4 Sardanapallus . . . igni subiecto cum regia sua -vit. TERT. spect. 30 sapientes illos philosophos coram discipulis suis una -antibus erubescentes. SEN. contr. exc. 3, 6 tyrannus cum domo -vit. AMM. 29, 1, 39 *Simonides* immobilis -vit. 29, 4, 7 Hortarius . . . -vit flamma poenali. PS. RVFIN. in Am. 4, 11 turba cum tectis -vit. HYG. fab. 179 p. 35 Semele (*sic Mu*, Semelem *F*) -vit. 243 p. 135 in qua *tunica Hercules* -vit. *de bestiis*: PLIN. nat. 10, 18 *aquilam* simul -asse. *nota*: COLVM. 2, 2, 28 boves inhibeat, ut colla eorum refrigescant, quae celeriter -ant.

b *transitive*: GLOSS. συγκαίω, κατακαίω, καταφλέγω. conflagrat: conburit, confraglat, inflammat. conflagravit: concremavit, exussit. RHET. Her. 4, 8, 12 quo modo . . . urbs acerbissimo concidat incendio -ata (confraglata *cod. H*^2^). VITR. 10, 16, 9 *naves* malleolis confixae incendio sunt -atae. APVL. mund. 34 cum orientis regiones Phaethontis ruina . . . -atae perierunt (AVG. civ. 4, 2). CORP. III 12733 macellum vi ignis confla⟨gra⟩tum . . . restituit. VEG. mil. 4, 18 malleoli . . . quia ardentes veniunt, universa -ant. CASSIAN. inst. 7, 21 *v. l. 56.* MARCELL. chron. II p. 68, 404, 1 ecclesiam . . . flamma ignis . . . subito -vit. EVSTATH. Bas. hex. 3, 7 ut non ardor aethereus omnia . . . -ret. GREG. TVR. Franc. 9, 22 hoc incendium . . . urbem totam . . . -vit. DAMIG. lapid. praef. *v. l. 66.*

II *translate*: a *de hominibus*: *in imagine*: CIC. Verr. 6, 92 qua *nocte* praetor amoris turpissimi flamma . . . -bat. Catil. 1, 29 tum te non existimas invidiae incendio -urum? LIV. 39, 6, 4 ne . . . incendio alieni iudicii . . . -ret *Manlius Vulso*. AVG. serm. ed. Mai 4, 4 desiderii tui ardore conflagro (-or *2. ms.*). CASSIAN. inst. 7, 21 impossibile . . . est eum . . . non maioris desiderii protinus incendio -ari. CIC. Verr. 2, 41 ille . . . multo ex maxima parte istius furtorum ac flagitiorum invidia -vit (2, 157 Mil. 75 LIV. 24, 26, 3. 40, 15, 9 PLIN. epist. 3, 9, 31). LIV. 7, 30, 12 ubi -assent Sidicini, ad nos traiecturum illud incendium esse. PORPH. Hor. epist. 1, 10, 40 dicit non debere us⟨que eo quem⟩quam amore pecuniae -are. AMM. 26, 10, 2 homo . . . nocendi acerbitate -ans. SVLP. SEV. chron. 1, 9, 1 cuius (*Rachel*) specie Iacob captus amore virginis -bat. **b** *de rebus*: CIC. Vatin. 18 quae . . . leges . . . cum omni iure publico -erunt. DAMIG. lapid. praef. ne eadem *scientia lapidum* per aliquem incendio concremata -retur. OROS. hist. 4, 5, 6 pestilentia ingens apud Romam -vit. *in imagine*: CARM. de resurr. 201 florea libratis -at purpura pratis.

syn.: ardere. flammis absumere, concremare, incendio consumere (VAL. MAX. 1, 8, 11).

cōnflammo, -āre [*a* con *et* flamma *vel* flammare. *Th.*]. CAEL. AVR. chron. 4, 7, 98 si quidem *aqua tepida cum oleo calido* conflammet (*i. q. inflammet*) atque inflet. *Probst.*

cōnflātilis, -e *a* conflare. *conflando factus*: VVLG. exod. 32, 4 fecit . . . vitulum -em (χωνευτόν) (32, 8 deut. 9, 16 II Esdr. 9, 18 GREG. TVR. Franc. 2, 10). 34, 17 deos -es (lev. 19, 4 III reg. 14, 9 LIB. iubil. 20, 8). II par. 37, 7 signum. Is. 30, 22 vestimentum -is auri. PRVD. perist. 10, 295 Iuppiter. CASSIAN. c. Nest. 2, 3, 5 statua. *in imagine* LEPORIVS Cassian. c. Nest. 1, 5, 6 absit ita credere, ut -i quodammodo genere duas naturas in unam redactas arbitremur esse substantiam. *neutr. vice substantivi*: ITALA (Lugd.) *et* VVLG. deut. 27, 15 sculptile aut -e (χωνευτόν). BARNAB. 12 VVLG. iud. 17, 3. 4. 18, 14 Nah. 1, 14 HIER. in Nah. 1 p. 547 in Hab. 1, 2 p. 627. 628. epist. 29, 3

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

novies. VVLG. deut. 9, 12 fecerunt sibi -e (χώνευμα). iud. 18, 18 idola atque -e. Is. 42, 17 qui dicunt -i (τοῖς χωνευτοῖς). Os. 13, 2. Hab. 2, 18 -e et imaginem falsam. PRISCILL. tract. 1, 16 illud -e.

cōnflātim copulatim, contexte GLOSS. *a* conflare.

cōnflātio, -ōnis *f. a* conflare. **a** *actus conflandi* (*cf.* ignem conflare *sim. p. 240, 46*): HIER. adv. Iovin. 1, 12 cum de granis minutissimis prius -e fornacis, deinde callida artificis manu fuerit monile compactum. *translate*: TERT. coron. 14 quid est in capite feminae corona quam . . . -o inlecebrae? fug. 3 per quae (*ignea iacula diaboli*) fidei ustio et -o administratur. AVG. c. Faust. 22, 93 corpus . . . ab illa malae conspirationis -e discissum. *metallorum coctura,* χώνευσις: ITALA exod. 38, 27 (Lugd. Wirc.) facta sunt C talenta argenti in -em capitum tabernaculi. HIER. in Ezech. 7, 22 p. 256 ut sub translatione -is purum argentum remaneat. ZENO 2, 13, 1 -o et puritatem designat et unitatem. **b** *metonymice pro re conflata vel idolo*: VVLG. Ier. 51, 17 mendax est -o eorum (ψευδῆ ἐχώνευσαν). HIER. in Hab. 1, 2 p. 628 -i suae curvare cervicem. **c** *i. q. inflatio* (*cf. p. 242, 38*): CAEL. AVR. chron. 5, 2, 36 hirudinum morsibus consensus adiungitur et propterea . . . simplex -o lenius probatur.

cōnflātor, -ōris *m. a* conflare. GLOSS. χωνευτής. *qui metalla conflat*: VVLG. Ier. 6, 29 frustra conflavit -r (HIER. *in loc.* p. 890 -r sive argentarius; *ibid.* argentarius sive -r. in Ezech. 22, 17 p. 256). 51, 17 confusus est omnis -r in sculptili. COD. Theod. 11, 21, 1, 1 -es figurati aeris, adulteratores etiam monetae. FAVST. REI. grat. 1, 18 p. 56, 9 dum audis sufflatorium vel -is officium (*sc.* Ier. 6, 29).

cōnflātōrium, -ī *n. a* conflare. GLOSS. χωνευτήριον. ubi aurum, argentum et reliqua conflantur. *fornax, in qua metalla conflantur*: ITALA Zach. 11, 13 (Rufin. symb. 20) in -um (VVLG. ad statuarium). Mal. 3, 2 (Aug. civ. 20, 25) ignis -ii (χωνευτηρίου, VVLG. ignis conflans). RVFIN. Orig. in exod. 6, 4 veniendum est ad -um. VVLG. prov. 27, 21 quomodo probatur in -o argentum et in fornace aurum (AMBR. in psalm. 118 serm. 9, 14 sicut aurum in -o comprobatur). SALV. gub. 7, 59 quomodo in eodem -o res diversae conflantur. *translate*: PETR. CHRYS. serm. 121 p. 532^B *Lazarum* deus . . . emollire cupiens non tam Lazarum, quam ipsum pietatis -um eius proiecit ad ianuam; -um dixi propter ferrea viscera.

cōnflātūra, -ae *f. a* conflare. *conflandi ratio*: HIER. in Hab. 2, 18 p. 627 sculpturam possumus in lapidibus accipere, -a vero in his metallis intellegitur, quae solvi possunt atque conflari. [FIRM. math. 5 p. 81^v col. 3 in. *exhibent deteriores aliquot codd.* conflaturarum, *rectius legitur* flaturarum.]

cōnflātus, -ū *m. a* conflare. ENNOD. opusc. 8, 2 p. 411 nec bonorum facem meritorum maledicentis credendum est extingui posse conflatu. *Hoppe.*

cōnflecto, -xī, -xum, -ere *a* con *et* flectere. SCHEM. dian. 35 παρονομασία est denominatio quae similitudine[m] verbi -it se ⟨ad⟩ auditoris affectum. NOT. Tir. 73, 11 -it. 73, 15 -xit. *part.* **cōnflexus,** -a, -um. PLIN. nat. 2, 115 montium flexus crebrique vertices et -xa cubito et confracta in umeros iuga. PANEG. 9, 6 quae (*latera*) . . . conflexa (*A*, reflexa *β*, complexa *Bährens*) impeditos certamine circumirent.

cōnfleo, -ēvī, -ēre *a* con *et* flere. HIER. c. Lucif. 5 nec prius unum membrum restituit *sacerdos* sanitati quam omnia simul membra -erint. [CORP. III 9515 (*a. 425 p. Chr.*) duobus filiis derelict⟨is fi⟩nem naturae conflevit '*expectes* complevit' *Hirschfeld.*]

cōnflexus, -ū *m. a* conflectere. PROB. app. gramm. IV 193, 9 *inter nomina appellativa generis masculini quae ablativo casu numeri singularis u littera terminantur, enumerat* flexu, inflexu, reflexu, conflexu.

cōnflictātio, -ōnis *f. a* conflictare. **1** *contentio, pugna, certamen, rixa, lis, disputatio*: QVINT. inst. 3, 8, 29 praecedat enim *voluptatem* semper aliquid necesse est, ut in ludis honor deorum, in theatro non inutilis laborum remissio, deformis et incommoda turbae, si id non sit, -o. PS. QVINT. decl. 10, 1 acerbissimum certamen -is. GELL. 15, 18, 3 exercituum duorum -o. FIRM. err. 24, 2 per triduum ista -e pugnatum est. math. 1, 7, 4 istis non contentionum -bus libera. 3, 6, 11 contentiosa iurgiorum -e iurgare. LVCIF. non conv. 12 rixae verborum, mortiferae contentiones, malignae -es. SCHOL. Cic. Bob. p. 234, 14 prima -e. PS. AMBR. mor. Brachm. p. 1178^C sensus meos a -bus et proeliis liberasti. prec. 2, 19. VVLG. I Tim. 6, 5 -es (διαπαρατριβαί) hominum mente corruptorum. AVG. civ. 2, 25 (*ibid.* pugna). 21, 15 in huius -is (*cum vitiis*) molestia. c. acad. 2, 6, 14. 3, 20, 44 *al.* epist. 51, 3 (*ibid.* controversia). 193, 4 sine scrupulosa -e causa finita est. in euang. Ioh. 36, 6 apertissima -e pugnarent. persev. 21, 55 acerrima. c. Iul. op. imperf. 3, 58 rem dignam -e. 3, 170. MART. CAP. 5, 460 in secunda -e. LEO M. epist. 153, 2. 167 ENNOD. opusc. 3, 155 p. 371. COD. Iust. 1, 3, 32 (33), 8 improbis . . . -bus occupati. *nota*: SIDON. epist. 7, 12, 4 absque -e *i. sine dubio.* **2** *collisio*: DON. Ter. Andr. 93 conflictatur i. atteritur; -o est tactus invicem corporum et collisus. APVL. apol. 43 est . . . morbo comitiali ita confectus, ut . . . omnia membra -bus debilitet. BOETH. cons. 3, 12, 68 sed visne rationes ipsas invicem collidamus? forsitan ex huiusmodi -e pulchra quaedam veritatis scintilla dissiliat. herm. sec. 1, 2 p. 53, 21 sonus inanimorum corporum -e perficitur. SIDON. epist. 7, 1, 5 minacem terrae motuum -em. **3** *vexatio*: TERT. pudic. 13 ob interitum id est -em carnis (resurr. 48). bapt. 20 carnis et spiritus. patient. 14 corporis (OROS. hist. 3, 14, 5). uxor. 2, 5 nihil interest in qua parte delinquas aut in conscientiam mariti . . . aut in -em tui. resurr. 8 animae. 22 diem irae . . . concussionibus elementorum et -bus nationibus praenotatum. 31 aliqua praesentium rerum tunc -e haerebat Israel. adv. Marc. 4, 39 p. 557, 25 -es signa sunt regni. adv. Val. 10. CHALC. transl. p. 43^C multo maior turba -oque (θόρυβος) vexabat. OROS. hist. 1, 1, 15 -es generis humani. 4, 12, 10 si quisquam per totum annum doloribus et cruciatibus agatur, . . . unum tantum diem tranquillum et sine -bus transigat. 7, 43, 19 saeculi (3 praef. 1). *cf.* conflictio. *L.*

cōnflictātrīx, -īcis *f. a* conflictare, *conflictator. TERT. adv. Marc. 2, 14 Aegyptum . . . hospitis populi conflictatricem. *B. A. Mueller.*

cōnflictio, -ōnis *f. a* confligere. **1** *controversia*: GLOSS. II 108, 42 σύγκρουσις. CIC. inv. 1, 10 constitutio est prima -o causarum ex depulsione intentionis profecta (1, 18 *bis.* QVINT. inst. 3, 6, 4 *sq.* 3, 6, 11). part. 55 contrariarum et . . . inter se pugnantium rerum conflictio (conflictatio *A*). 102 -o cum adversario. 104 ex rationis autem et ex firmamenti conflictione (conflictatione *A*) et quasi concursu quaestio quaedam exoritur, quam disceptationem voco. QVINT. inst. 7, 1, 18 iuris autem quaestiones solent esse nonnunquam ex aliis atque aliis -bus. MART. CAP. 5, 467 ac sic conflictione (conflictatione *β*) partium facta status poterit apparere. GELL. 7, 3 magna totius exercitus -e (LIV. perioch. 18 clade) . . . diu oppugnatum esse *serpentem.* AVG. civ. 2, 21 in tertio libro magna -e res acta est. 3, 13 vicerunt in hac -e Romani vicinos suos. 21, 15 melius confligitur quippe cum vitiis, quam sine ulla -e dominantur. PS. AVG. categ. 13. CAEL. AVR. chron. 5, 11, 133 ὁπλομαχία id est armorum ficta -o (*traditur* confrixio). **2** *collisio*: QVINT. inst. 3, 6, 6 quid si enim dicat quis 'sonus est duorum inter se corporum -o' erret . . . non enim sonus est -o, sed ex -e. CAEL. AVR. chron. 3, 2, 16 dentium -o (*traditur* confrictio) sive concubitus (acut. 2, 10, 70 dentium concubitus hoc est -o vehemens. 3, 6, 67 incumbens -o [*trad.* confixio]). acut. 2, 3, 18 dentium -o (*trad.* confixio) atque stridor. CASS. FEL. 77 praefocationem matricis sequitur . . . dentium -o (confixio *vel* confrixio *codd.*, *gr.* συνέρεισις). *L.*

cōnflicto, -āvī, -ātum, -āre *et* **cōnflictor,** -ātus sum, -ārī *a* confligere. *verbum legitur inde a* TER.

1 *activum*: GLOSS. II 448, 33 συντρίβω conflicto, contrito, contribulo, obtrito, adtero, contero, contundo. TER. Phorm. 505 cum huius modi . . . -res malo. PLIN. nat. 8, 59 *pantheram* blandientem seseque -antem maerore. TAC. ann. 6, 48 plura per scelera rem publicam -isset. AMM. 27, 3, 12 scissis studiis acerrime -bant (*i. certabant*).

2 *deponens et passivum*: GLOSS. II 328, 44 θλίβομαι conflictor adflictor. **a** *pugnare*: TER. Andr. 93 cum ingeniis -atur eiusmodi. CIC. har. resp. 41 cum his -ari et cotidie pro salute patriae dimicare. NEP. Pelop. 5, 1 -atus autem est cum (*codd.*, etiam *Fleckeisen*) adversa fortuna. GELL. 12, 8, 5 odio inter sese gravi et simultate -ati. **b** *vexari*: *seq. ablativus*: RHET. Her. 2, 24, 37 homines magnis et multis incommodis -antur (CAES. Gall. 5, 35, 5). 2, 27, 44 vitio non mediocri -etur. CIC. leg. 1, 32 non eadem superstitione qua ceterae gentes -antur. Att. 10, 4, 4 *fortuna* illi florentissima nos duriore -ati (NEP. Pelop. 5, 1 *v. l. 50.* Timol. 2, 4). epist. 6, 13, 3 a quibus se putat diuturnioribus esse molestiis -atum. 9, 25, 3 noli pati litigare fratres et iudiciis turpibus -ari (Quinct. 44 ut honestiore iudicio -ere? Verr. 4, 69 *v. l. 81. cf.* TAC. ann. 13, 33 pervicaci accusatione -atus. 14, 50 crimine. *cf.* GLOSS. V 627, 29 -are redarguere convincere). CAES. civ. 1, 52, 3 nostri magna inopia necessariarum rerum -rentur, illi omnibus abundarent rebus (BELL. Alex. 24, 3 gravi annona . . . -ati. 24, 4 periculis inopiaque). 2, 22, 1 gravi pestilentia. 3, 28, 5 et tempestatis et sentinae vitiis (TAC. Agr. 22 -atum saevis tempestatibus exercitum. SVET. Aug. 17. SCHOL. Germ. Bas. p. 69, 6 multis laboribus tempestatibusque). NEP. Dion 2, 4 morbo gravius -retur (*sim. de morbo*: CELS. 2, 3 p. 32, 9. 2, 7 p. 39 capitis doloribus. PLIN. nat. 23, 58. 29, 56. PLIN. epist. 1, 12, 1 tam longa, tam iniqua valetudine. 2, 20, 7 SVET. Claud. 2). LIV. 40, 22, 8 multis difficultatibus. VITR. 6 praef. 2 non stabili sed infirma -ari vita. VAL. MAX. 1, 7, 5 casu. CELS. 3, 7 p. 90, 2 vehementi siti. PLIN. nat. 18, 209 volucres . . . spem veris attulisse mox saevissima hieme -atas (TAC. hist. 3, 59 foeda hieme. HYG. astr. 1, 6 p. 25, 9. 1, 8 p. 28, 18). TAC. hist. 3, 16 metu et angustiis viarum -bantur. ann. 1, 58 *Arminii puer* quo . . . ludibrio -atus sit. 2, 20 gravibus superne ictibus (AMM. 26, 6, 16 a celsioribus tectis saxis vel tegularum fragmentis -rentur). 6, 8 metu ac sordibus. 6, 22 adversis. 15, 50 periculis. GELL. 17, 21, 36 populus R. gravi ac diutino Samnitium bello -atus (SERV. Aen. 3, 393. OROS. hist. 6, 10, 1 *Caesar* repentinis bellorum tumultibus undique circumventus et -atus est. TERT. ieiun. 16 anima -ata ieiuniis. SYMM. epist. 6, 20 (21) -or . . . nuntio recentiore. *nota*: CIC. Verr. 4, 69 iniquissimis verbis, improbissimis recuperatoribus -ari. TAC. ann. 6, 51 multis aemulis -atus. *absolute*: CIC. Att. 11, 25, 3 ego huius miserrimae †facultate confectus -or. VAL. MAX. 3, 1 ext. 1 non in-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

venire quo pacto ministerii rationem redderet atque ideo -ari. CELS. 2, 3 p. 32, 9. TAC. hist. 3, 32 plebs ... inter armatos -batur. 3, 82. GELL. 10, 6, 2 quanto ... artius pressiusque -atus essem, si .... TERT. spect. 28 illi laetantur, nos -amur; saeculum ... gaudebit, vos tristes eritis. orat. 5. adv. Marc. 4, 37 dissolvens violentiorum contractuum obnexus et dimittens -atos in laxamentum (*cf.* adv. Marc. 2, 19). MAXIMIN. c. Ambr. 25 promisisti te -urum. OROS. hist. 2, 15, 1 Athenienses ... apud Siciliam non sine Lacedaemoniorum damno -ati, aliis domi malis circumveniuntur.

part. praes.: PROSP. epigr. 95 inter mundanae mala conflictantia vitae. SIDON. epist. 7, 11 (10), 1 -antium procella regnorum.

synonyma: circumveniri, confici, dimicare, litigare.

cōnflictor, -ōris *m.* *a* confligere. CLAVD. MAM. anim p. 189, 2 (*tit.*) veniam a suo petit conflictore. *cf.* conflictatrix

cōnflictus, -ūs *m.* *a* confligere. GLOSS. agon, certamen. conflictum: altercationem, cruciatum vel commissio. *dat.* conflictui: SIDON. epist. 8, 12, 8. *dat. abl. plur.* conflictibus *saepius; accus. plur.* conflictos IORD. Get. 262 (-us *pars codd.*). *primus habet* CIC. (*ter*); *deinde* PLIN. nat. GELL. APVL. SOL. *singulis locis; inde ab III saeculo crebrius usurpatur.*

1 ***generaliter*** *i. q. collisio*: CIC. Caecin. 43 non solum impulsu scutorum neque -u corporum ... sed saepe clamore ipso militum ... magnas copias pulsas. nat. deor. 2, 25 lapidum -u atque tritu elici ignem. div. 2, 44 si ... nubium -u ardor expressus se emiserit, id esse fulmen (PLIN. nat. 2, 113). APVL. mund. 3 turbine (-um?) flatibus typhonumque -u (*cf.* IVL. VAL. 1, 6 tonitruum crepor ventorumque -us. ALC. AVIT. hom. 6 p. 112, 8 tanto repugnantium sibi invicem ventorum fluctuumque -u). SOL. 25, 6 ne quod obvium animal interimant -u fortuito *elephanti.* FORTVN. rhet. 3, 11 p. 127, 18 *structura* aspera duarum consonantium -u. *cf.* MART. CAP. 5, 465. 468 *l. 79.*

2 ***specialiter*** *i. q. certamen, pugna*: **a** *de re bellica i. q. proelium, hic illic bellum. cf.* ISID. diff. 1, 78 bellum totum est, id est -s totus, ut Iugurthinum, civile, Punicum. IVL. VAL. 2, 25 coepto -u ferventique re bellica (*cf.* AMM. 25, 1, 18). ITIN. Alex. 8. 35. CAPITOL. Alb. 9, 1 primo ... -u habito contra duces Severi (Opil. 8, 2 TREB. Gall. 4, 2 trig. tyr. 9, 3. 11, 4 Claud. 5, 1. VOPISC. Car. 10, 1 habitis -bus. HEGES. 1, 30, 7 AVG. civ. 19, 4 *v. p. 238, 5.* VEG. mil. 1, 16 CHRON. Gall. chron. I p. 646, 9). RVF. FEST. 14 victis prima congressione Romanis, secundo autem -u superato rege Narseo (*cf.* CLAVD. MAM. anim. praef. p. 19, 18. 20, 10). SYMM. orat. 1, 18 (*ibid.* motus, proelia). HEGES. 1, 32, 6 (*coniunct.* proelium. *cf. ibid.* 1, 30, 7). 2, 10, 4 armorum -s (AVG. civ. 3, 24 turbis armorumque -bus. *ibid.* turbidus -s armorum). PANEG. 12, 34. OPTAT. 2, 25 p. 62, 21. AMM. 19, 5, 2 planarios -us. 25, 11, 21 resultantibus armis et tubis uno parique ardore ... pugnabatur audaci -u. 24, 4, 13 ineundis ... bus (VEG. mil. 3, 9. 3, 11 subire. 3, 22 VAL. CEM. hom. 15, 5. HYD. chron. II p. 22, 99 inito adversum Aetium -u. CASSIOD. var. 3, 4, 2 durissimum ... subire -um. IORD. Get. 195). AMM. 25, 1, 18. 27, 10, 13 (*cf.* § 14). 29, 5, 51. SCHOL. Verg. Veron. Aen. 1, 259 in -u bellico. PS. RVFIN. in Am. 1, 6/8 p. 1061^C. OROS. 1, 13, 3 Lapithae et Thessali famosis nimium certavere -bus. 1, 21, 7 tribus -bus fusi. 2, 16, 4. 2, 16, 9 exercitum ... repentino incursu opprimit, sine aliquo -u vincit. 3, 1, 17. 3, 2, 11 navales simul pedestresque -us indiscretis egere discursibus. VEG. mil. 1, 8. 9. 3, 2. 5. 3, 9 -s publicus duarum aut trium horarum certamine definitur (*ibid.* depugnaturos -u publico. 3, 11. CORP. VI 1199 [*a. 565 p. Chr.*] *Gothorum* regibus celerate mirabili -u publico superatis atque prostratis). VEG. mil. 3, 11 (*syn.* certamen). 3, 18 in hoc aperto -u (*opp.* in occultis fraudibus). COD. Theod. 7, 17, 1 (*a. 412*). LEO M. serm. 15, 1 p. 174^c. CLAVD. MAM. anim. praef. p. 20, 10 (*in imagine*). VAL. CEM. hom. 13, 6 ubi nullus est cum adversa parte -s. 15, 5 in -u pugnae. SIDON. epist. 8, 12, 8 *eum* -ui huic facies exsortem. ENNOD. carm. 1, 6 p. 520, 17 epist. 2, 19, 3 p. 60, 19. 4, 1, 1 p. 97, 7. opusc. 1, 35 p. 271, 7. 1, 39 p. 271, 24 instruxit ... mens vaga -um. 1, 63 p. 278, 17 inter Martios -us. 1, 66 p. 279, 12 incerta ... -s lance titubavit. 2, 6 p. 289, 4 *in imagine.* HYD. chron. II p. 18, 56 in -u superatus. MARCELL. chron. II p. 96, 505 militibus in hoc -u perditis. auct. p. 107, 543, 3 Persis ... tenentibus -um cum nostris. CASSIOD. var. 3, 1, 2 terribilis est hominibus -s (*cf.* § 3/4). 3, 2, 4. chron. II p. 159, 1321 repetito -u Veronae vincitur. *passim.* IORD. Get. 64. 78 arma capessunt primoque -u ... Romanos devincunt. 103. 262 graves ... -us. 300 cum Mundone paraverat -um. *de singulis personis vel rebus inter se certantibus*: GELL. 7, 2, 8 *ingenia* parvo sive nullo fatalis incommodi -u urgeantur. MAR. VICTORIN. ad Iust. 7 imaginari -um inani cum solido, profundo cum excelso *eqs.* HEGES. 5, 83 l. 107 huic frequenter inter eos -us fuere, exorta iurgia. ENNOD. epist. 1, 15, 2 p. 26, 22 nec parem -um usus potest et torpor adsumere. PRVD. psych. 894 novimus ancipites nebuloso in pectore sensus sudare alternis -bus et variato pugnarum eventu. AVG. civ. 19, 28 *in bello noxiam perniciosamque* rerum ... inter se adversitatem atque -um. MART. CAP. 5, 465 facit -um diversitas legum quarum interpretatio colliditur (5, 468). MAX. TAVR. hom. 42 p. 319^C -s ille mirabilis, quem inter caeli regem et regni caelestis tyrannum fuisse *constat* (*cf.* p. 321^B spirituale proelium. PS. AVG. serm. 1, 6. 117, 7 ENNOD. opusc. 4, 35 p. 291, 18). ALC. AVIT. hom. 6 p. 112, 8 *l. 27.* ENNOD. opusc. 7, 2 p. 411, 16 ad genium claritatis proficit cum obscuritate -s. epist. 1, 2, 5 p. 4, 18. *nota i. q. discrepantia*: CLAVD. DON. Aen. 8, 241 tollamus hunc -um e medio. **b** *de militia christiana*: AVG. quaest. hept. 5, 30 p. 393, 14 Z. in spiritalibus -bus (*cf.* FAVST. REI. grat. 2, 10 p. 84, 23 in spiritali bello ... conflictus). civ. 19, 4 contra libidines nullum habeat ... -um. 19, 27. 28. 22, 23. serm. ed. Mai 85, 1 refrenabat *Christus* potentiam *suam* ut totam impleret in -u iustitiam et plenam caperet in resurgendo victoriam. PS. HIER. epist. 5, 2. 5, 3 in -u temptationis. PROSP. c. coll. 15, 4 PS. PROSP. carm. de prov. 959. AVELL. p. 74, 1 vitia cum castitate pugnare et huiusce rei tam diuturnum esse -um, ut .... SERM. Corp. Vind. 21 p. 314, 10. VAL. CEM. hom. 17, 4 omnem -um iniuriae sustinere. POMER. 3, 7 cum vitiis habere -um. ENNOD. epist. 7, 14 p. 183, 13 declinasse -um. FVLG. Theb. p. 186, 9 tanto ... vitiorum -u Thebe id est humana anima quassata. ISID. eccl. off. 2, 7, 1 edomitum carnis -um. *cf.* MAX. TAVR. chron. 42 p. 319^C *et quae addidi supra p. 237, 81.* **c** *de contentionibus quae fiunt in foro vel apud iudicem, sim.*: COD. Iust. 9, 1, 17 (*a. 299*) super -u criminali. 7, 57, 7 (*a. 320*) magno -u sententia decerni solet. COD. Theod. 11, 30, 40 (*a. 383*) in cunctis cognitionibus atque -bus. OPTAT. 1, 4 p. 6, 9 ad eruendam veritatem ab aliquibus defensoribus partium -s haberetur. 1, 22 p. 25, 12 nostras chartas probant et -us causarum et contentiones partium et exitus iudiciorum. AMM. 30, 4, 15 suscepti nomen et vim negotii ... inter ipsos -uum articulos instruuntur. SERV. ecl. 3, 1 *iudice* praesente habent -um et disceptationem. RVFIN. Adamant. 2, 22 cum ad -um dialecticum ventum est (τοῦ λόγου ἐξεταζομένου). AVG. c. acad. 2, 9, 22. adult. coniug. 2, 8, 7 *maritus* et uxor damnarentur, si ambos pariter impudicos -s ipse convinceret. civ. 10, 2 non est nobis ullus cum his excellentioribus philosophis in hac quaestione -s (epist. 202^a, 13). c. Iul. op. imperf. 3, 31 tam longis -bus dimicatur. epist. 44, 6 *Athanasii* adversus Arianos acerrimarum disputationum -us (VICT. VIT. 2, 53). 51, 4 *eos* de basilicis ... diuturno -u iudiciorum expellere. 92^a. MART. CAP. 5, 450 *status* ex primo -u semper existit (5, 467). COD. Theod. 10, 10, 27, 5 (*a. 415* [*418*]) exercendum inter partes iure -um. 10, 10, 32, 1 (*a. 425*) privato iurgio aequis -bus decertatur. PROSP. c. coll. 22 ineptorum vitare -us. NOVELL. Valent. 31, 8 controversiae sustinere -um. MACR. exc. gramm. V 640, 15 *v. p. 240, 28.* LEO M. epist. 160, 2 *si cum his* superfluae et plurimum nociturae altercationis -s habeatur. PS. ARNOB. confl. 2, 1 p. 272^D hesterno -u. RVFIN. hist. mon. 9 p. 426^D cum hoc *Manichaeo* habui -um sermonis. ZACCH. 1, 3 ubi nullus profectus est, -s inhibetur. CLAVD. MAM. anim. 3, 13 p. 181, 8 veritas ... clarior inlustriorque sub necessitate -us et comparatione falsitatis adpareat. VICT. VIT. 2, 39 inire -um (GREG. M. epist. 7, 2). 2, 55. 3, 5. 6. 7 (*cf.* 3, 4). FVLG. RVSP. ad Monim. 3, 1 inter eos oriretur ... -s. praedest. 3, 18, 28. LEX Burg. lib. const. 80, 1. 80, 2 ad -um causae discenderit et divino iudicio falsus ibidem relator pugnans occubuerit.

3 *in medicina*: CAEL. AVR. acut. 2, 19, 120 non ... potest ... passionis atque naturae -us sustinere, quos Graeci crises appellant. *de eis qui nausea laborant*: ALC. AVIT. epist. 54 p. 83, 14 ignavas imbellesque personas petulantior -s adgreditur.

syn. ad 1: impulsus, tritus. *ad 2*: bellum, certamen, proelium, pugna. altercatio, congressus, contentio, controversia, dimicatio, disputatio. *opp.*: pax, quies.

cōnflīgātio, -ōnis *f.* *a* confligere, *confligare. GLOSS. II 440, 46 σύγκρουσις. II 442, 4 συμβολὴ ἐπὶ μάχης ἤτοι πολέμου proelium congressio confligatio.

cōnflīgium, -ī *n.* [*a* confligere. *Th.*]. SOL. 9, 9 *latebrosa rupium cavamina* fluctuum confligiis (confragiis *A*) ... adesa. FIRM. math. 1 praef. 4 *lacus* strepente -o (*Haupt*, coniugio *codd.*, convicio *Jahn*) stridulus argutum murmur exibilat.

^x**cōnflīgo,** -īxī, -ictum, -ere *a* con *et* fligere. DVB. NOM. gramm. V 573, 5 confligit et conflictus, non conflixus (conflexatus *codd.*). GLOSS. ἐκθλίβω, ἐξιπῶ, συγκροτῶ, συγκρούω, συμπίπτω, συνρήσσω. confligunt φιλονικοῦσιν. *legitur inde a* PLAVTO.

I ***transitive***: CIC. inv. 2, 126 cum scripto factum adversarii -endo. LVCR. 4, 1216 semina ... Veneris stimulis excita per artus obvia -xit conspirans mutuus ardor. ITIN. Alex. 51 haustus oceani ... omnes ⟨ad?⟩ hoc paratos inter naves -it et mergit. *nota*: EPIST. Alex. p. 198, 15 siti et armorum onere -cti (confecti *vel* afflicti *nonnulli codd.*). *cf.* GLOSS. II 343, 7 καταπονῶ profligo fatigo adflicto confligo conficio. V 281, 66 conflicta vexata.

II ***intransitive***: **a** *generaliter, fere i. q. collidere, concidere, concurrere*: LVCR. 2, 86 *primordia rerum* cita saepe obvia conflixere (conflexere *codd.*). 6, 373 -unt hiemes aestatibus acres. CAES. civ. 2, 6, 5 *naves* adeo graviter inter se incitatae -erunt, ut vehementissime utraque ex concursu laboraret: QVINT. inst. 7, 7, 3 diversae ... leges -unt (7, 7, 1 collidere). CLAVD. 17, 331 lascivi subito -ant aequore lembi stagnaque remigibus spument inmissa canoris. 20, 26 alterno -unt culmina lapsu (*cf.* SIL. 8, 626 *sqq.*). rapt. Pros. 2, 152 -ere turres. AVDAX gramm. VII 339, 26 vocales inter se -unt seu solae ... seu interposita consonante. **b** *specialiter*: *i. q. pugnare*: GLOSS. agonem ponere, certare, committere, concertare, congredi, contendere, convenire. *additur saepissime* cum, *rarius* adversus *et* contra; *interdum, inprimis apud poetas, dativus.* **1** *de re*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

bellica: GLOSS. συμβάλλω ἐν πολέμῳ, συμβάλλω μάχην. LVCIL. 449 acribus inter se cum armis -ere cernit (CIC. Pis. 20 ne armis -ret. SEN. epist. 117, 7. QVINT. decl. 321 p. 263, 15 armis atque exercitibus. CLAVD. 18, 411). SISENNA hist. 29 Galli materibus aut lanceis confligunt (configunt *codd.*). 63 exercitum dispertiunt, ad -endum se componunt (LVCR. 3, 833 ad -endum venientibus undique Poenis. CAES. civ. 2, 4, 5 BELL. Alex. 13, 4 AMM. 29, 5, 47). CIC. Manil. 28 *Pompeius* saepius cum hoste -xit quam quisquam cum inimico concertavit (fin. 1, 23 off. 1, 84 Phil. 14, 26 *al.* epist. 11, 12, 2 CAES. Gall. 2, 2, 5. 5, 15, 1 *al.* HIRT. Gall. 8, 29, 3 NEP. Eum. 8, 1 Hann. 3, 3 SALL. Catil. 57, 5 LIV. 1, 37, 1 *al.* ELOG. 23 [Corp. $I\,1^2$ p. 197] ⟨cum T⟩ranspadanis -xit). CIC. Sest. 58 . . . -xit . . . signa contulit . . . de imperio paene certavit. Att. 8, 11, 4 epist. 12, 19, 2 Phil. 14, 26. 38. POLLIO Cic. epist. 10, 33, 3. CAES. Gall. 5, 15, 1 acriter proelio cum equitatu nostro in itinere -erunt (LIV. 4, 17, 8 29, 36, 4 cum Hannibale in ipso itinere tumultuario proelio. 34, 22, 1. 38, 2, 11. ELOG. 8 [Corp. $I\,1^2$ p. 192] proelio c⟨onflixisset⟩. MON. Ancyr. 4, 46 in quo *navali proelio* . . . naves . . . inter se -erunt [ἐναυμάχησαν]. VELL. 2, 21, 3 FRONTIN. strat. 1, 11, 8. 2, 8, 1 SVET. Iul. 39. PROB. Verg. georg. 1, 233 quanto bello Asia et Europa -issent. AVG. civ. 2, 25 civiles acies nefario proelio -erunt). CAES. civ. 1, 66, 2 ne noctu impediti sub onere -ere cogerentur aut ne ab equitatu Caesaris in angustiis tenerentur. 1, 71, 1. 1, 85, 2. HIRT. Gall. 8, 28, 1. 8, 28, 4 (*seq.* fit proelium acri certamine). BELL. Alex. 13, 3. 46, 4 (*seq.* dimicatione aequata . . . rem feliciter gerebant). 60, 1 *sq.* 74, 3 in acie -isse et vicisse (*cf.* NEP. Hann. 3, 3 VELL. 2, 70, 4. VAL. MAX. 7, 3 ext. 7 -xit . . . et superatus est. PANEG. 12, 40 AVG. civ. 2, 29). BELL. Alex. 75, 3. NEP. Milt. 5, 4 (*syn.* dimicare). Them. 3, 2 classis communis Graeciae . . . cum classiariis regi⟨i⟩s -xit. Alc. 8, 2 classe -ere (8, 3 Hann. 8, 4 MELA 1, 65). Eum. 8, 1 cum Antigono -xit non acie instructa, sed in itinere. Hann. 8, 4 adversus Rhodiorum classem (FRONTIN. strat. 2, 5, 20. 2, 8, 1 AVG. civ. 2, 29) *al.* LIV. 2, 19, 4 (*seq.* proelium). 4, 18, 7 ingenti vi. 4, 32, 12 legiones impetu ingenti -unt. 7, 11, 10 acie -isse (8, 30, 4 *saepius*). MANIL. 1, 912 imperium . . . *Romanum* suis -xit viribus ipsum. VELL. 2, 21, 2. VAL. MAX. 1, 6, 6 *al.* CVRT. 9, 10, 19 prospero eventu. SEN. Med. 517. STAT. Theb. 7, 622 subitis Thebana Argivaque pubes -ere globis. ORAT. imp. Hadr. ad exerc. (Corp. VIII 18042) A a 11 ut . . . missilibus -retis. FRONTIN. strat. 2, 1, 5. PS. QVINT. decl. 12, 21 liceat et manum conserere, in aciem -ere. TAC. hist. 3, 83. FLOR. epit. 4, 2, 75. 4, 2, 76 eodem tempore fluctus procellae viri naves armamenta -rent. GELL. 15, 18, 1 PANEG. 9, 6. VOPISC. Car. 18, 2 contra Diocletianum multis proeliis -xit (TREB. trig. tyr. 6, 1). ARNOB. nat. 4, 4 -unt partes atque inter se comminus armorum collatione decernunt. AMM. 19, 1, 9 acies Marte acerrimo -erunt (VEG. mil. 3, 25 publico . . . Marte -ere). 19, 11, 16 inter -endi exordia . . . in medios Sarmatarum globos se immisit. 27, 1, 4 turmae congressae strictis -xere mucronibus. 31, 2, 9 comminus ferro (PRVD. ham. 414 eminus hi feriunt, -unt comminus illi) *al.* SCHOL. Cic. Bob. p. 337, 11 adversus auspicia Poenis classe conf⟨l⟩ixit. VEG. mil. 3, 26 infesta ex utraque parte signa -unt. *ibid.* boni duces . . . publico certamine . . . -unt. 4, 12. AVG. civ. 3, 14 ZACCH. 3, 8 p. 1162^B regnis . . . regna -unt. *de singulis animantibus et rebus inter se pugnantibus et proprie et translate vel in imagine*: PLAVT. Bacch. 967 cum magnifico milite, urbes verbis qui inermus capit, -xi atque hominem reppuli; dein pugnam conserui seni. CIC. Caecin. 46 -endum . . . et armis decertandum. Catil. 2, 25 causas ipsas, quae inter se -unt, contendere. *ibid.* bona . . . spes cum omnium rerum desperatione -it (*sim.* fin. 4, 3 universa . . . illorum ratione cum tota vestra -endum. SEN. dial. 6, 1, 5 -ere cum tuo maerore constitui. 11, 6, 1). dom. 66 speravit isdem se copiis cum illo posse -ere, quibuscum ego noluissem bonorum periculo dimicare. p. red. in sen. 32 mihi privato -endum viderem cum eodem exercitu, quem consul non armis, sed vestra auctoritate superaram. Balb. 62 cum ducibus ipsis, non cum comitatu adsectatoribusque -ant. Tusc. 4, 50 *Herculem* iratum . . . -isse cum Erymanthio apro aut leone Nemeaeo. off. 1, 84 temere . . . in acie versari et manu cum hoste -ere. VERG. Aen. 2, 417 adversi rupto . . . turbine venti -unt (STAT. Theb. 1, 349 venti transversa frementes -unt axemque emoto cardine vellunt. *sim.* SEN. nat. 2, 52, 1 *fulmen* cum lapide ferroque et durissimis quibusque -it. APVL. mund. 22 vel inter se ventorum proelia ciuntur vel disiectis nubibus fulminat caelum et tempestates inter se serenae hibernaeque -unt). SEN. dial. 1, 21, 3 athletas . . . cum fortissimis quibusque -ere. LVCAN. 4, 636 (*de Hercule et Antaeo*) -xere pares telluris viribus ille, ille suis. PLIN. nat. 10, 74 aves . . . -ere ad Memnonis tumulum (SVET. Vesp. 5). STAT. Theb. 6, 299 praepete cursu -ant tensae volucres. SIL. 16, 539 concurrere animis, quantis -ere par est, quos regni furor exagitat. CLAVD. 21, 305 non brachia . . . centum tot simul obiectis possent -ere rebus. carm. min. 25, 113 frenatisque truces avibus per nubila vecti ostentant se quisque deae magnoque tumultu -unt *Amores*. CASSIAN. conl. 2, 13, 9 nec in eorum numero reputatum, quibus ille (*sc. diabolus*) cotidie -ere et conluctari . . . instigatur (2, 13, 10. 15, 10, 1 cunctis infestationibus daemonum, quibus diu aperteque -erat, superiorem . . . factum). PAVL. PETRIC. Mart. 4, 618 conlata acie saevo -eris hosti. SIDON. epist. 4, 18, 5 vers. 13 *aedis* Salamoniaco potis est -ere templo (*sim.* 8, 12, 8). POMER. 3, 33, 1 ubi contra vitia . . . -unt *virtutes*. CASSIOD. inst. div. 33 p. 1149^A quid contra nos delicta -unt?

2 *de militia christiana*: AVG. civ. 19, 27 p. 403, 11 (*coniunct.* conflictus, proelium, debellare). 19, 28 p. 404, 28 sic -it cum ipsa natura corporis vis doloris, ut . . . . 20, 9 p. 409, 22 cum hoste . . . -itur et aliquando repugnatur pugnantibus vitiis, aliquando cedentibus imperatur. 21, 15 p. 519, 1 (*seq.* conflictio). c. Iul. 6, 18, 55 contra . . . genitalium concupiscentiam . . . vehementius vidua quam virgo, vehementius meretrix quando casta esse voluerit quam, quae semper fuit casta, -it. 3 *de contentionibus quae fiunt in foro, apud iudicem, sim.*: GLOSS. II 108, 41 -antur δικαζέσθωσαν. CIC. Caecin. 8 leviore actione -ere. Flacc. 50 satisne vobis . . . videor ad singulos testes accedere neque . . . tantum modo cum universo genere -ere? Pis. 75. Scaur. 18. 20 contra impetum istorum impetu ego nostro concurram atque -am. rep. 1, 9 (*syn.* decertare). BRVT. Cic. epist. 11, 13^a, 5 quam paratissimi et ab exercitu reliquisque rebus contra sceleratissimam conspirationem hostium -amus. SEN. contr. 10 praef. 13. 10, 5, 22. QVINT. inst. 5, 7, 3 cum praesentibus . . . ingens dimicatio est ideoque velut duplici contra eos proque piis acie -itur actionum et interrogationum. LACT. mort. pers. 18 -erat . . . ⟨cum⟩ Maximiano . . . cumque terruerat iniecto armorum civilium metu. COD. Theod. 2, 1, 4 (*a. 364*) eo, qui provinciam reget, cognitore -ant. 9, 19, 4, 2 (*a. 376*). COD. Iust. 9, 22, 23, 2 (*a. 376*) -entium (*i. litigantium*) . . . examinatio. SCHOL. Verg. Veron. ecl. 3, 31 (*explicatur* certes). CLAVD. 20, 358. MACR. somn. 2, 16 obloquitur et alia de initiis disputatione -it. CASSIOD. inst. div. 17 p. 1134^C cum haereticis vivacissima . . . altercatione -unt. *cf.* QVINT. inst. 3, 6, 12 nec in causa Milonis circa primas quaestiones . . . -isse causam.

part. subst. **cōnflictum**, -ī *n.* MACR. exc. gramm. V 640, 15 qui dicit ἡ δίκη τεμνέσθω, litem adhuc in conflicto esse demonstrat; qui vero dicit ἡ δίκη τετμήσθω tanta vi iubet ut iam velit esse negotium terminatum.

syn. et coniuncta ad II: certare, concurrere, congredi, contendere, dimicare, pugnare.

derivata: conflictio, conflicto, conflictor, conflictus. confligium. *B. A. Mueller.*

cōnflo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* flare. GLOSS. συμφυσῶ, χωνεύω, συγχωνεύω. conflare κατασκευάσαι, συναγαγεῖν. comflasse κεχωνευκέναι. conflatam συγκεκροτημένη. GRAMM. VII 426, 13 iudicium conflavit δικαστήριον συνεκρότησεν. SCHOL. Ter. p. 89, 6 'conflavit' coadunavit. HIER. in Nah. 1, 6 p. 540 συνεχωνεύθη id est conflata est. *legitur inde a* PLAVTO, *saepissime apud* CIC. *(sed ubiqus sensu translato). notio, quam exspectas, vento aliquid conflare, reperitur apud unum* PRVD. cath. 5, 103 *agmina alitum* conflata (diflata *a*, difflata *BW*, circumflata *R*) in humum. [*ital.* gonfiare, *francog.* gonfler *M.-L.*]

I *proprie*: **a** *ignem flando excitare*: PLAVT. Rud. 765 dabo ignem, siquidem in capite tuo -andi copiast. PLIN. nat. 35, 138 Antiphilus puero ignem -ante (*statua*) laudatur (143). APVL. mund. 5 ignis aeria densitate -atur. LIV. 26, 27, 6 quorum opera id -atum *esset* incendium (OPTAT. 3, 9 p. 93, 1 de scintilla). SEN. nat. 7, 6, 1 *cometae* isdem causis, quibus trabes facesque -antur. *in imagine*: LVCR. 1, 473 Tyndaridis formae -atus amore ignis. 3, 335 communibus . . . -atur utrimque motibus accensus nobis per viscera sensus (*cf.* 4, 929). FLOR. epit. 2, 6, 9 Punici belli vis ac tempestas destinatum Romanis iam diu fulmen Saguntino igne -vit. 3, 17, 2 Livius Drusus . . . easdem leges adserere conatus . . . tantum -vit incendium. *cf.* SEDVL. carm. pasch. 5, 88 mendacia . . . vanis hominum -ata favillis. **b** *metallum vel rude vel formatum*: **1** *liquefacere, coquere, miscere (cf. Blümner, Technol. IV 109, 7. 130. 179)*: PLIN. nat. 7, 197 aes -are et temperare. 33, 131 *partes metallorum* -antur in fictili circumlito argilla (*Blümner, ibid. IV 150. 179*). 34, 157 *calculi nigri* caminis separantur -atique in plumbum album resolvuntur. 34, 159 plumbum nigrum cum argento nascitur mixtisque venis -atur. *ibid. galena* rursus -ata dat nigrum plumbum. SEN. nat. 2, 31, 1 loculis integris ac inlaesis -atur argentum (*sc. fulmine*). 2, 52, 1. GAIVS dig. 41, 1, 7, 8 argentum -erunt. VVLG. II par. 34, 17. Ezech. 22, 20 *sq.* (*ubique* χωνεύω). CALL. dig. 41, 1, 12, 1 *aes et argentum.* PROP. 4, 7, 47 meae -vit imaginis aurum. SEN. epist. 95, 73 aurum argentumque . . . milliens -atum. VLP. dig. 32, 49, 5 aurum. 48, 13, 8, 1. SEN. contr. exc. 4, 4 dona (*sc. sacra*) -amus. VAL. MAX. 7, 6, 4 argentea templorum ornamenta. SEN. Phoen. 345 maculatos lares. dial. 2, 4, 2 simulacra (SVET. Nero 32 ARNOB. nat. 6, 14). PLIN. nat. 34, 30 *statuam Sp. Cassii* -atam a censoribus (SVET. Aug. 52 argenteas statuas. VENVL. dig. 48, 4, 6 statuas aut imagines imperatoris iam consecratas. SCAEV. dig. 48, 4, 4, 1 statuas. AVG. civ. 22, 19 statuam -are et pulcherrimam reddere). QVINT. inst. 9, 2, 92 Victorias aureas in usum belli. IVV. 13, 153 solitus totum -are (cum flau *P*) Tonantem. SVET. Aug. 71 vasa aurea (GAIVS dig. 41, 1, 7, 7 vas -atum ad rudem massam auri vel argenti vel aeris reverti potest. COD. Iust. 1, 2, 21 vasa. IVLIAN. epit. novell. 7, 8). SVET. Galba 12 coronam auream. MARCELL. dig. 16, 3, 22 lancem. PAVL. sent. 5, 25, 1 qui nummos aureos, argenteos adulteraverit, laverit, -erit, raserit, corruperit, vitiaverit. LAMPR. Alex. 39, 8 *quartarios.* OPTAT. 6, 5 p. 152, 11 calices. VVLG. IV reg. 22, 9 pecuniam. PS. RVFIN. in Os. 8, 5 deiecti sunt vel -ati vituli. SVLP.

VLN · 294 — 375/17/65 · PRINTED IN GERMANY · ZWICKOWAE: TYPIS F. ULLMANNI (III/29/2) · 2534

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

SEV. 1, 19, 5 ex metallis -atis. CORIPP. Ioh. 4, 1146 -a⟨n⟩t nitidum flamma solvente metallum. *in imagine*: GREG. TVR. Franc. 8, 16 *ignis* me circumdans validis vaporibus -et. GREG. M. dial. 4, 60 -emus in lacrimis duritiam mentis. POTAM. tract. 1 p. 1412^{B} non poterat cadaver *Lazari* per totum oris, fellis et phlegmatis flumina sentinarum, corruptis artubus foetentia pulmonis spiramenta -are? (*i. efflare*). 2 *fere i. q. fundere, flare, cudere, signare, formare*: VARRO frg. Non. p. 520, 12 lateres argentei atque aurei primum -ati atque in aerarium conditi. LVCAN. 2, 95 -ato saeva ergastula ferro exercere manus. FEST. p. 265 apud aedem Apollinis aes -atum iacuit (*opp.* aes infectum). MIN. FEL. 23, 12 deus aereus vel argenteus de immundo vasculo -atur. HIER. in Hab. 2, 18 p. 628 imaginem falsam. CORIPP. Iust. 3, 378 monstra quae variis extant -ata metallis. OPTAT. 3, 7 p. 89 caput vituli ... flamma -vit. VVLG. exod. 37, 3 anulos aureos (χωνεύω). 38, 26 e quibus -atae sunt bases sanctuarii (ἐγενήθη ... εἰς τὴν χώνευσιν). IV reg. 22, 4 ut -etur pecunia (σφραγίζω). Ier. 6, 29 (ἀργυροκοπεῖ). 10, 14 (ἐχώνευσεν). COD. Theod. 9, 23 pr. si quis pecunias -erit ... capite plectatur. VVLG. Bar. 6, 23 dum -rentur (ἐχωνεύοντο) *dei*. PS. RVFIN. in Os. 9, 7 in Am. 5, 25. LIB. pontif. 104, 17 -atas hydrias. *de vitro*: VOPISC. quatt. tyr. 8, 6 vitrum -ant (*i. sunt vitrarii*). *additur, in quam formam res conflantur*: VERG. georg. 1, 508 falces -antur (SERV. Aen. 12, 304 formantur) in ensem. VVLG. Is. 2, 4 -bunt (συγκόψουσιν) gladios suos in vomeres. *cf.* PANEG. 9, 13. 3 *quia aurum conflando purgatur, verbum apud* ECCL. *ipsum significat emundare* (*cf.* PLIN. nat. 34, 121. HIL. in psalm. 118 sade 5 πεπυρωμένον ... id significat, quod tamquam -atum igne purgatum sit): VVLG. Iob 28, 1 *aurum* -atur (διηθεῖται). *inde per imaginem*: VVLG. Ier. 9, 7 -bo (πυρώσω) et probabo eos. Dan. 11, 35 Mal. 3, 2. 3 (AVG. civ. 20, 25). Ezech. 24, 11 ut -etur (τακῇ) ... inquinamentum. ZENO 2, 13, 1 ad -anda labia inquinata. APRING. in apoc. 1, 13 zona aurea accinctus pectori, -ata conscientia et purus spiritualis sensus ita traditus est ecclesiis. 1, 15 *apostoli* per passiones -ati.

II *translate*: **a** *cogere, conducere, colligere*: CIC. Sull. 33 exercitus perditorum civium clandestino scelere -atus (Phil. 4, 15 *exercitum*. VELL. 2, 74, 2 FLOR. epit. 3, 19, 10). CIC. Catil. 1, 25 nactus es ex perditis ... -atam improborum manum. QVINT. inst. 5, 7, 23 sive odio -atos testes sive invidia sive gratia sive pecunia. CIC. Sest. 66 quae ratio aut flandae aut -andae pecuniae non reperiebatur (*i. omni modo pecuniae comparandae*). LVCR. 3, 70 sanguine civili rem -ant. SALL. Catil 14, 2 alienum aes grande -erat. 24, 4. FLOR. epit. 2, 15, 10 in armorum officinas aurum et argentum pro aere ferroque -atum est. 4, 1, 1 luxuria primum, tum hinc -ata egestas rei familiaris. **b** *confundere, coniungere* (*additur plerumque, ex quibus rebus aliquid conflatur, in aliquid v. l. 63 sq.*): TER. Eun. 875 saepe ex huius modi re quapiam et malo principio magna familiaritas -atast. CIC. inv. 2, 8. rep. 1, 54 *genus* quod -atum fuerit ex omnibus. Lig. 34 horum consensum conspirantem et paene -atum. off. 1, 14 quibus ex rebus -atur et efficitur id, quod quaerimus, honestum. nat. deor. 2, 100 ut una ex duabus naturis -ata videatur. Cael. 12 monstrum ... ex contrariis diversisque ... naturae studiis cupiditatibusque -atum. APVL. mund. 19. 21 huius sphaerae convexa ex (et *codd.*) disparibus qualitatibus naturae -ata *sunt*. Plat. 2, 15 *libidinosa vita* ex ⟨in⟩finitis et diversis et inlicitis voluptatibus -ata. ARNOB. nat. 6, 19 cum totum consistere nequeat, nisi partium congregatione -atum. LACT. inst. 1, 3, 13 virtute atque consilio dei ex nihilo esse -atam *immensitatem mundi*. 2, 6, 13 *Romulus* -vit ex his omnibus (*pastoribus al.*) populum. epit. 28, 8 Peripatetici ex bonis animi et corporis et fortunae summum bonum -ant. AVG. soliloq. 2, 10, 18 *magnis et divinis* ipsam confici et quasi -ari veritatem. MACR. sat. 5, 1, 5 Vergilius qui eloquentiam ex omni genere -erit. PAVL. PETRIC. Mart. 1, 348 homo ex variis -ato corpore causis unam suscepit vitam. TERT. anim. 27 quomodo ... animal conceptum? simulne -ata utriusque substantia corporis animaeque an altera earum praecedente? apol. 25 regna -ata sunt in imperii Romani summam. ARNOB. nat. 3, 35 neque homines ... multi in unius sensus (consensum *intercidisse susp. Reiff.*) simplicitatemque -ari possunt. 5, 12 talis si ... esset fabula ita -ata. LACT. Phoen. 100 quos velut in massam cineres natura (in more *codd.*) coactos -at. ZENO 2, 13, 1 in unum populum ... noscuntur esse -ati. SCHOL. Cic. Bob. p. 229 -ata omnium gratulatione. AVG. civ. 7, 24 (*opp.* dividant). c. Faust. 5, 9 unam animam et cor unum in deum caritatis igne -antes. POMER. 2, 17, 2 anima una divinae caritatis igne -ata. SIDON. carm. 9, 13 fascem (*i. libellum*) -ari. **c** *fere i. q. efficere, machinari (pass. oriri) notione flandi plus minus abolita* (conflare *alicui vel* in *aliquem aliquid semper in malam partem usurpatur*): TER. Andr. 650 quantasque hic suis consiliis mihi -vit (*sic Don.*, confecit *codd.*) sollicitudines. RHET. Her. 2, 5, 8 suspicionem. LEX Gabin. decl. in Catil. 65 qui coitiones ullas clandestinas in urbe -isset. CIC. har. resp. 42 pactiones societatesque. Verr. 3, 116 accusationem iudiciumque (DON. Ter. Andr. 253). S. Rosc. 1 iniuriam. 5 iudicium (APVL. apol. 66). Verr. 3, 73 quod in se tantum crimen invidiamque -ret. Cluent. 79 summam illi iudicio invidiam infamiamque esse -atam. 95. 99 seditionem. Catil. 1, 23 mihi inimico ... tuo -are vis invidiam (Cael. 29 mihi videbare ex communi infamia iuventutis aliquam invidiam Caelio velle -are. SALL. Catil. 49, 4 magnam illi invidiam -erant. FIRM. math. 1, 7, 24. SVLP. VICT. rhet. 23 p. 324 in eum invidia -ata *est*. PS. AVR. VICT. orig. 16, 2 magnam ei invidiam. PRVD. apoth. 948 nostrae invidiam -are animae. COD. Theod. 11, 30, 61 *a. 400.* SIDON. epist. 1, 7, 1 mihi invidia -ata). CIC. Sull. 13 periculum tum -ari putabatur (APVL. met. 9, 1 mihi ... id ipsum commentum ... periculum grande, immo praesens exitium -vit aliud. apol. 66 pericula. NOVATIAN. trin. 11 p. 77 periculum mortis grande). CIC. Verr. 3, 135 quod cuique negotii -are volebat (Cluent. 169. APVL. apol. 74 negotium istud mihi ex summis viribus -vit). CIC. Cluent. 18 nihil mali timuit, quod non totum a matre esset -atum et profectum. 9 quid invidia -arit. leg. agr. 2, 103 dom. 30 Sull. 39 (AMM. 29, 2, 9 quae cruciarius ille -vit. PS. HIL. libell. 10 *invidiam sim.* homini ... divitiae solent -are. COMM. apol. 848 multa adversus eum -ant in crimina falsa). CIC. part. 121 querela -ati criminis ... proferetur (ARNOB. nat. 5, 31 crimina. SCHOL. Cic. Bob. p. 229 crimen. COD. Theod. 9, 45, 5 *a. 432* criminationem). de orat. 2, 124. Sull. 15 tumultum. Phil. 2, 70 bellum. epist. 5, 2, 8 (HIRT. Gall. 8, 6, 1 BELL. Alex. 1, 1 NEP. Chabr. 2, 3 Eum. 3, 1 LIV. 28, 2, 13 VELL. 2, 55, 2 ASCON. Corn. p. 73 PANEG. 9, 2. 12, 23). PS. CIC. exil. 14 conspirationem (SVET. Nero 36 coniurationem. FLOR. epit. 1, 24, 1 *discordiam*. AVG. serm. ed. Mai 6, 2. CASSIOD. chron. II p. 133, 525 -antur ... discordiae). LVCR. 6, 1091 mortiferam ... cladem (cradem *B*, gradem *A*) -are coorta morbida vis hominum generi pecudumque catervis. VELL. 2, 4, 6 seu fatalem ... seu -atam insidiis ... mortem obiit. ARNOB. nat. 7, 47 pestilentiam. COD. Theod. 4, 20, 1 (*a. 379*) dilapidationem (*i. absumptionem*) bonorum. VVLG. Ier. 7, 20 indignatio mea -atur (χεῖται. *cf.* HIER. *in loc.* p. 895). 42, 18 -atus est furor meus (ἔσταξεν ὁ θυμός) et -bitur indignatio mea super vos. PRVD. c. Symm. 2, 2 error hebes -atus ... est. *in bonam partem* MACR. sat. 1, 24, 4 *Tullius* gloriam ... oratione -vit. *aliquotiens accedit ad sensum 'animo concipere'*: CARM. Gell. 15, 4, 3 portentum inusitatum -atum est recens. CIC. Q. Rosc. 48 unde hoc totum ductum et -atum mendacium est? (*cf. p. 240, 57*) LIV. 3, 36, 8 iudicia domi -bant, pronuntiabant in foro. DECL. in Catil. 88 qui tantum scelerum ingenio -isset. APVL. apol. 81 versutiam tam insidiosam, tam admirabili scelere -atam. ARNOB. nat. 2, 18 artes ... meditatione -atae. 5, 39 ritum religionis ... -atum rationibus multis. DON. Ter. Andr. 511 ut multis concurrentibus signis una coniectura -etur.

III *inflare*: CAEL. AVR. chron. 3, 2, 18 si ... intestina fuerint -ata. GREG. TVR. Mart. 2, 27 ab hydrope -atus interiit. *in imagine*: GREG. TVR. Franc. 4, 6 coturno vanae -atus gloriae. *in bonam partem*: CARM. adv. Marc. 3, 273 discipuli *apostolorum* ..., -ati virtute viri (*i. praediti virtute?*) *nota intrans.*: GREG. TVR. vit. patr. 19, 4 pes ... a pusula mala -arat.

syn.: *ad I a*: accendere. *ad I b 1*: miscere, temperare (PLIN. nat. 7, 197). *ad I b 2*: formare, flare. *ad 3*: emundare (Hier. in Mal. 3, 2 p. 973). *ad II a*: cogere. *ad b*: confundere. *ad c*: efficere (Cic. off. 1, 14 -atur et efficitur), conficere (AVG. soliloq. 2, 10, 18 confici et quasi -ari veritatem), concitare (FIRM. math. 1, 7, 24). *pass.*: oriri, proficisci (CIC. Cluent. 18). *opp.*: *ad I a*: restinguere. *ad II b*: dividere (AVG. civ. 7, 24). *ad c*: inquinare (ZENO 2, 13, 1). *per adi.*: *ad I b 2*: rudis (GAIVS dig. 41, 1, 7, 7), infectus (FEST. p. 265).

derivata: conflatilis, conflatim, conflatio, conflator, conflatura, conflatus. *Hoppe.*

cōnflōreo, -ēre *a* con *et* florere. AVG. conf. 4, 4, 7 amicum ... coaevum mihi et conflorentem flore adulescentiae. *L.*

cōnfluctuo, -āre; *cf. c.* confluere *et c.* fluctuare. APVL. met. 11, 3 palla ..., quae multiplici contabulatione dependula ad ultimas oras modulis fimbriarum decoriter confluctuabat.

(**cōnfluctus**) NOT. Tir. 73, 84.

cōnfluentia, -ae *f. a* confluere, confluens. MACR. sat. 7, 4, 25 est ... triplex causa ... cuiuslibet ex confluentia morbi (ex confluentia morbi *om. P, add. Cantabr.*).

cōnfluges [*cf. c.* confluere. *Th.*]. NON. p. 62 confluges loca in quae rivi diversi confluant. Livius Andromeda (= LIV. ANDR. trag. 18): -es (*F*^{3} confluge *L B*^{4}) ubi conventu campum totum inumigant; *cf. Solmsen, Studien zur lat. Lautgeschichte 129; Buecheler, ind. lect. Gryph. 1868/69; Bergk, Opusc. I p. 347, 8. idem videtur esse* conflages *q. v.*

cōnfluo, -xī, -ere *a* con *et* fluere. conflovont: SENT. Minuc. (Corp. I 199) 24. confluituri: HIER. in psalm. 3 p. 9, 20. confluxet (*i.* -isset): LVCR. 1, 987 *v. p. 243, 23.* GLOSS. συρρέει. *legitur inde a* PLAVTO.

A ***intransitive***: **I** *proprie*: **a** *de aquis*: SENT. Minuc. (Corp. I 199) 14 ubi -ont Edus et Procobera. 24 ubei conflovont flovi Edus et Porcobera. VARRO rust. 3, 5, 9 ubi -it altera amnis. CIC. Verr. 5, 117 qui *portus* cum diversos inter se aditus habeant, in exitu coniunguntur et -unt. LEP. Cic. epist. 10, 34, 1 cum exercitu meo ab -ente† ab Rhodano (ab *om. D,* rhodano ab -ente *H,* ab -ente Arari et Rhodano *Hübner*) castra movi. LIV. 44, 31, 4 hi duo amnes -entes. VITR. 8, 2, 1 in campis -unt imbres. PLIN. nat. 3, 7 inter -entes (*Detlefsen,* interfluentes *codd.*) Luxia (Luxiam *Harduin*) et Vrium. 6, 128. 31, 28 duo rivi -unt. 37, 32. MIN. FEL. 5, 7 mare licet -erit e liquore. SOL. 19, 4 *flumina* quorum tanta copia ibi -it. ZACCH. 1, 18 tamquam ... vindicis elementi immensitas (*i. mare*) recursu tumidiore -ret. EVSTATH. Bas. Hex. 4, 2 p. 903^{C} quanto maioris ponderis fuerit aqua,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

quae -it. 4,4 p. 905B *syn.* congregari, coire, colligi, convenire. CORP. X 6850 -entibus ab utraque parte paludibus. *additur quo*: CIC. leg. 2, 6 rapide . . . dilapsus *Fibrenus* cito in unum -it (LIV. 21, 31, 4. PLIN. nat. 6, 75 v amnium in unum -ente concursu). LVCR. 1, 374 quo possint cedentes -ere undae. PANEG. in Mess. 20 in curvum pontus -erit orbem. OV. Pont. 1, 5, 22 nisi Lissus in Hebrum -at. PAVL. FEST. p. 108 de diversis tectis aqua pluvialis -it in eundum locum. p. 113 Inlices canales, in quos aqua -it in viis lapide stratis. SEN. nat. 6, 20, 1 in hanc *partem terrae* aquae magna vis -it. PLIN. nat. 6, 13 ubi Hippos et Cyaneos vasti amnes e diverso in eum (*Phasim*) -unt. POMPON. dig. 8, 3, 20, 1 *si aqua* ex agris in eum (*rivum*) -at. COD. Iust. 11, 42, 10 pr. fontes publicos qui ad aquaeductus -unt. cum: PLIN. nat. 4, 83 quidam Panticapen -ere infra Olbiam cum Borysthene tradunt. 6, 146 ubi restagnatio Euphratis cum Tigri -at. **b** *de aliis rebus liquidis similibusve*: LVCR. 1, 177 semina rerum cum -erunt. 1, 388 *aer* quamvis circum celerantibus auris -at. 1, 903 semina sunt ardoris multa, terendo quae cum -xere (5, 661). 5, 601 sic elementa vaporis (vapore *codd.*) undique conveniunt et sic coniectus eorum -it. 5, 663 ignis . . . semina. 5, 702 tardius et citius consuerunt -ere ignes. 6, 312 -ere ex ipso possunt elementa vaporis. PLIN. nat. 33, 123 *sudor hydrargyri* guttis dividi facilis et lubrico umore -ere. EVGIPP. Sev. 29, 1 per totam noctem nix tanta -it, ut. *additur quo*: CIC. nat. deor. 2, 137 reliqua ad easdem . . . portas iecoris -unt. LVCR. 1, 987 iam copia materiai undique ponderibus solidis -xet (-xit *codd.*) ad imum. 1, 994 requies data principiorum corporibus nullast quia nil est funditus imum quo quasi -ere et sedes ubi ponere possint. 5, 497 quasi limus in imum -xit gravis. 6, 1152 morbida vis in cor maestum -erat aegris. PAVL. FEST. p. 40 conflages loca dicuntur, in quae undique -unt (confligunt *O. Müller*) venti. VAL. MAX. 2, 9, 6 ut eorum sanguis inlustrium imaginum serie deductus in ortum salutaris principis nostri -ret (*cf.* ZACCH. 1, 36 p. 1105B haec [*frigida calida humida sicca*] . . . in conceptionem [*hominis*] aequis partibus -unt atque ita ex omni viscerum regione conveniunt). CELS. 2, 7 si in ventrem sanguis -xit. SEN. nat. 3, 15, 7 dispersus liquor, qui ex multis in unum locis -it (5, 12, 3 si . . . in unum -xere plures *venti*). 6, 13, 2 eo frigidum -it. epist. 78, 8 quia corruptus umor, cum desiit habere, quo -at, ipse se elidit. PLIN. nat. 13, 125 quo sucus -at. 16, 57 umor omnis e tota -it in ulcus item in taeda. 26, 60 ut in ipsam (*herbam*) -at sucus. TERT. anim. 54 quo omnes labes mundialium sordium -endo et ibi desidendo exhalent. CHALC. comm. 257 duum luminum coetum -entium in terram speculi et solidam cutem id est diurni luminis et intimi . . . in speculo corporari. *nota dat.*: LVCR. 6, 637 materies umoris . . . ad caput amnibus omnis -it.

II *translate*: **a** *i. q. convenire, congregari*: **1** *de animantibus*: VARRO Men. 146 vix vulgus -it non Furiarum, sed puerorum atque ancillarum. 191 -it mulierum tota Roma (*i. omnes mulieres Romanae*). VERG. georg. 4, 558 iamque arbore summa -ere apes. LIV. 28, 46, 11 ad famam nominis eius Gallis undique -entibus. SEN. dial. 11, 6, 2 ex municipiis et coloniis suis, ex toto denique orbe terrarum -erunt. ASCON. Mil. p. 33 maior . . . multitudo -xit. PETRON. 14 cociones qui (conciones quae *L*) ad clamorem -erant. SVET. Iul. 16 multitudinem . . . sponte et ultro -entem. GELL. 10, 6, 2 turba undique -entis fluctuantisque populi. APVL. met. 4, 16 multi . . . mirabundi bestiam -bant. 8, 6 -unt civium maestae catervae. 10, 19. 11, 23 -unt undique turbae. MIN. FEL. 25, 2 -erant perditi, facinerosi, incesti, sicarii, proditores. SOL. 2, 49 *Diomedeae aves* -unt rorulentae. ITIN. Alex. 48 quisque evaserat petram munitissimam -unt. PANEG. 12, 32 omnes Scythicae nationes tantis examinibus -bant. IVST. 1, 7, 9 ex universa Graecia . . . auxilia . . . -bant. 18, 5, 10. AMM. 15, 9, 4 alios ab insulis extimis -isse. 17, 12, 16. 18, 8, 13 ex finitimis. HIER. in psalm. 3 p. 9, 20 populi -uituri sunt. epist. 66, 14 tantis de toto orbe -entibus turbis . . . monachorum. VVLG. Ier. 36, 9 universae multitudini, quae -erat (ἐγενήθη) de civitatibus Iuda. II Macc. 3, 18 alii etiam gregatim de domibus -bant (ἐξεπήδων). 3, 19 mulieres . . . per plateas -bant (ἐπλήθυνον). RVFIN. hist. mon. 7 p. 417B qui *populus* famis necessitate -erat. CHROMAT. beat. 1 ex diversis . . . regionibus. AVG. civ. 2, 26 undique. COD. Theod. 10, 19, 3 si qui *metallarii* sponte -erint. SVLP. SEV. chron. 2, 33, 8 -entium fides. dial. 1, 20, 6 -entium populos. *additur quo*: CIC. Brut. 258 -erunt . . . Athenas et in hanc urbem multi inquinate loquentes ex diversis locis. Tusc. 2, 6 si ad haec studia plures -erint. POLLIO Cic. epist. 10, 33, 5 quin omnes . . . -ant ad eum. CAES. Gall. 7, 44, 2 quorum magnus ad eum cotidie numerus -bat. NEP. Alc. 6, 1 ut ad eius triremem vulgus -ret. OV. met 9, 741 huc licet e toto sollertia -at orbe. LIV. 5, 46, 5 nec Romanis solum eo convenientibus ex agris . . . sed etiam ex Latio voluntariis -entibus. 24, 24, 1 multitudo maior in dies Syracusas -bat. VELL. 2, 52, 2 -entibus ad eum optimo quoque et sanissimo. 2, 55, 2 undique ad eum . . . ex toto orbe terrarum auxiliis -entibus. 2, 72, 5 ad quem et e Bruttianis et ex Italia . . . proscripti -bant. 2, 80, 4 ad Caesarem. FRONTIN. strat. 3, 9, 6 ad id latus. PLIN. epist. 4, 13, 9 in hunc locum 9, 33, 10 ad spectaculum. 10, 78, 1 undique in eam (*civitatem*). SVET. Iul. 39 ad quae omnia spectacula . . . undique. Nero 20 de novo commeatu Neapolim. APVL. met. 4, 29. 10, 12 illuc. SOL. 5, 8 in hanc (*Sicilium*). 47, 2 serpentes undique gentium convenae a verno statim die illuc -unt (-ant *P*1, ilico *SAP*2). CAPITOL. Pert. 13, 6 EVTR. 7, 4. DICT. 1, 2 ad eos . . . ex origine Europae. 1, 4 eo. 1, 18. 5, 17. HIER. epist. 78, 20. VVLG. Ier. 31, 12 -ent (ἥξουσιν) ad bona domini. 51, 44 et non -ent (συναχθῶσι) ad eum ultra gentes. Dan. 13, 4 ad ipsum -bant (ἐξεπήδων) Iudaei. RVFIN. hist. 4, 6, 4 incolis in eam peregrinae nationis -entibus. hist. mon. 31 p. 459A pro affluentia gratiarum multi ad eum ex omnibus terrae partibus -bant. AVG. civ. 2, 28 populi -unt ad ecclesias casta celebritate. 4, 23. SVLP. SEV. chron. 2, 46, 6 dial. 1, 5, 3. 1, 20, 8 ad cuius limina. MACR. sat. 1, 15, 12. in *cum abl.*: HIER. epist. 77, 11 catervatim in exequiis eius multitudinem -entem. MARCELL. chron. p. 94, 9 Isauri . . . in Phrygia . . . undique -unt. 97, 35 orthodoxorum agmina . . . in foro Constantini undique -unt. ubi: VITA Nicet. 9 ubi dum . . . populorum cunei . . . -rent. *additur propositum*: VAL. MAX. 1, 5, 5 a multitudine, quae ad opem ili ferendam -erat. 2, 10, 2 ad eundem Africanum . . . videndum (videndi eius causa *Par.*, vid. *del. Gertz*) . . . -erunt. FRONTIN. strat. 2, 11, 4 ad infestandum imperium. ITIN. Alex. 32 quoniam Bactriani in eius satellicium -issent. PROB. Verg. ecl. praef. p. 325 ad templi dedicationem plurimi pastores -erunt. SVLP. SEV. chron. 2, 22, 5 undique ad defensionem. *aliter*: SVLP. SEV. dial. 2, 4, 4 ad famam tanti viri campos omnes late patentes -entium multitudo contexerat.

2 *de aliis rebus, praecipue incorporeis*: PLAVT. Asin. 314 quo cruciatus -ant. Epid. 528 cui multa in unum locum -ont quae meum pectus pulsant simul. VARRO ling. 10, 50 ut haec . . . in duo obliquos discedunt casus, sic contra multa ab duobus capitibus recti, casuum -unt in obliquum unum. CIC. inv. 1, 5 hinc ad ipsos . . . dignitas -it. Planc. 84 ut ad nos pleraeque (*causae*) -ant. LVCR. 6, 1260 nec minimam partem ex agris maeroris in urbem -xit. SEN. epist. 45, 9 ad quem pecunia magna -xit. TAC. ann. 15, 44 per urbem quo cuncta undique atrocia aut pudenda -unt celebranturque. SVET. Tib. 10 tot prosperis -entibus. APVL. met. 9, 14 omnia prorsus ut in quandam caenosam latrinam in eius animum flagitia -erant. GAIVS dig. 46, 2, 34, 2 cum utriusque obligatio in huius personam . . . -at. PANEG. 11, 10 illinc ad universos fluere divitias, quo prius undique -bant. ARNOB. nat. 6, 4 ad eam (*audientiam numinum*) voces regionibus ex distantibus -ant. IVST. 7, 6, 4 bella, quae . . . multarum gentium ex diversis locis uno tempore -bant. AVIEN. Arat. 1868 si c<on>fluxere reperta. DICT. 4, 8 -entibus tot adversis. PS. RVFIN. in Ioel 1, 2 si quid simile a parentibus accepistis, quale in praesentem -xit aetatem. LEO M. epist. 39, 1 -entibus in recordationem omnibus causis. CLAVD. MAM. epist. p. 205, 22 multiplex in te a maioribus profecta tuis doctrina -xit. SIDON. epist. 3, 3, 2 undique gentium -isse studia litterarum. BOETH. cons. 5, 1, 47 ex obviis sibi et -entibus causis. 5, 1, 53 concurrere vero et -ere causas facit ordo. APRING. 21, 12 inscripta patriarcharum nomina, hoc est fidem veterum -isse demonstrat. CASSIOD. var. 5, 4, 2 illuc vota -unt supplicantum. VEN. FORT. 1, 16, 55 quae (*gaudia*) -unt post tristia.

b *i. q. corruere*: GLOSS. IV 46, 4 conruere. CORIPP. Ioh. 3, 255 equus . . . -it et dominum vasto sub pondere frangit. **c** *i. q. contrahi*: CLAVD. carm. min. 32, 15 *deus* qui non spatiis terrae non aequoris unda nec capitur caelo, parvos -xit in artus. **d** *i. q. colliquescere*: CAEL. AVR. acut. 1, 17, 180 ex hac corporis purgatione sive liquidarum detractione materiarum corpus -ere manifestum est. **e** *i. q. affluere, abundare*: FVLG. aet. mund. p. 159, 4 quamvis prudentiā -at (affluat *S*) *Salomon*.

B *transitive*: *i. q. confluendo efficere*: AVG. serm. ed. Mai 75, 5 sic oculi (*caeci*) nascebantur, sic ex intimo pectore consurgentes orbes suos in facie fulgidi -erunt.

syn.: concurrere, coire, colligi, confundi, congregari, convenire (AMM. 16, 3, 1). *opp.*: dilabi, discedere, dispergi.

part. subst. ×**cōnfluēns**, -tis *et* **cōnfluentēs**, -ium *m. cf. nom. propr. locus, ubi duo fluvii confluunt*: LIV. 1, 27, 4 ubi Anienem transiit, ad -es collocat castra. 4, 17, 12 ad -es consedit. PLIN. nat. 3, 449 incipit a -e supra dicto. 6, 126 est etiamnum oppidum Mesopotamiae in ripa Tigris circa -es, quod vocant Digbam. 6, 138 Charax oppidum . . . habitatur in colle manu facto inter -es, dextra Tigrim, laeva Eubaeum. CORP. IX 5959 censor designat viam Claudiam novam a forulis ad -is. XIII 1036 ad aram quae est ad -em. *saepius*. XIII 1042. 1043. 1044. 1045. *cum genetivo*: CAES. Gall. 4, 15, 2 cum ad -em Mosae (Mosellae *Cluverius*, et Rheni *add. codd. edd., del. Bergk*) pervenissent. PLIN. nat. 6, 63 ad -em Jomanis amnis et Gangis. 6, 122 in -e Euphratis. 6, 145 in -e Euphratis et Tigris. TAC. hist. 2, 40 -es Padi et Aduae fluminum, sedecim inde milium spatio distantes, petebant. IVST. 32, 3, 8 manus quaedam in -e Danuvii et Savi consedit. LIV. perioch. 139 ara ad -em Araris et Rhodani dedicata. CORP. XIII 1674 ad aram ad -es Araris et Rhodani *saepius*. *cf. p. 242, 76.*

cōnfluvium, -ī *n.* [*a* confluere, confluus. *Th.*]. *locus in quem aliquid confluit*: VARRO Men. 532 ad quam rem nobis est -m, ad quam rem urnarium? AETNA 121 apta necesse est -a (*H*, cum fluvia *St*, cum fluvio *C*) errantes arcessant undique venas. 327 donec *spiritus* -o veluti siphonibus actus exilit.

cōnfluus, -a, -um [*a* confluere. *Th.*]. PRVD. cath. 5, 76 sed confusa dehinc unda revolvitur in semet revolans gurgite -o (refluo *v. l.*). CYPR. GALL. iud. 609 cultorum -a turba. PAVL. NOL. carm. 18, 113 totis ergo quibus stipatur -a turbis *urbs Nola* currit in ob-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

sequium populos effusa fideles. VEN. FORT. carm. 10, 9, 47 qua se duo flumina -a iungunt.

cōnfluxio, -ōnis *f.* *a* confluere. SORAN. p. 26, 20 quid est spargesis post partum? lactis ad mamillas -o cum tensione et gravedine, dolore etiam et fervore. CASSIOD. hist. 4, 37 p. 983^D omnium malorum immensa -o. ISID. ord. creat. 9, 11 ut ... *aves* aliae ex montium -e ... conditae sint.

cōnfluxus, -ū *m.* *a* confluere. CASSIAN. conl. 12, 9 urinae collectio, cum vesicae capacitatem ... indesinenti confluxu interni umoris oppleverit.

cōnfodio, -ōdī -ssum, -ere. *a* con *et* fodere. *legitur inde a* PLAVTO. *deest apud* CIC.

1 *terram pala fodere*: **a** *in re rustica*: GLOSS. κατορύσσω, κατασκάπτω. PLAVT. Aul. 243 quid crepuit quasi ferrum modo? hic apud me hortum -ere iussi. Rud. 100 luto usust multo, multam terram -e. CATO agr. 91 locum ubi facies -ito. 129 -atur minute terra. SISENNA hist. 18 loca palustria ... et alte multifariam -ssa (COLVM. arb. 29, 1 locum alte et aequaliter -ere). VARRO rust. 1, 18, 2 satis esse ad iugera VIII hominem unum: ea debere eum -ere diebus XLV. COLVM. 2, 19, 1 area ... primum radatur, deinde -atur. 4, 5 novella vineta -ere. PLIN. nat. 17, 142 has quoque omnibus annis -i iubent. 17, 188 vineam ter anno -i (*ibid.*). FRONTIN. strat. 1, 5, 11 simplicibus fossis circa omnia tentoria datis tota castra -it. PAPYR. Genav. 1 II B 2 exit ad hormos -endos. **b** *de hominum sepultura*: CORP. XIII 5708, 21. 22 si quis alius aliave unquam in iis pomariis ... combustus sepultusve -ssusve conditusve consitusve propiusve iis pomariis erit.

2 *aliquem armis transverberare*: **a** *proprie*: GLOSS. contrucidatus, vulneratus. SALL. Catil. 28, 1 de improviso domi suae inparatum -ere. 60, 6 ibique pugnans -itur. NEP. Pel. 5, 4 coniectu telorum -ssus concidit. VERG. Aen. 9, 443 super exanimum sese proiecit amicum -ssus. OV. am. 2, 9, 8 Haemonius quem cuspide perculit, heros -ssum medica postmodo iuvit ope. met. 5, 176 trepidum Perseus ... Cyllenide -it harpe. LIV. 3, 70, 7 totum equitatum fudere, magnam vim ex equis praecipitavere, ipsos equos spiculis -ere. 24, 7, 5 ut ... -retur aliquot ... vulneribus (SEN. benef. 3, 19, 2. 5, 3, 3 CVRT. 5, 13, 16. 8, 14, 34 PETRON. 26. 124, 260 MART. epigr. 13, 1 VOPISC. Car. 1, 4 IVST. 11, 15, 5 MARCELL. chron. II p. 101, 29 SERM. Corp. Vind. 21. serm. 13 p. 275, 5 multiplici vulnerum varietate -ssus). LIV. 31, 37, 10 ab hostibus ad casum regis concitatis -ssus perit. 35, 35, 18 iacentem equites -unt. MANIL. 5, 608 -ssis subsedit belua membris. VELL. 2, 22, 3 gladiis militum ... -ssus est (VVLG. Ier. 18, 21 Ezech. 23, 47, κατακέντει. CORIPP. Ioh. 1, 35). VAL. MAX. 1, 7, 8 retiari se manu -i vidit. 3, 2, 12 latus Crassi sica -it (SVET. Cal. 32). 9, 11, 4 urbem ... repetentem ... pugione -it (SPART. Car. 7, 2). PHAEDR. 1, 21, 7 infestis tauris mox -it cornibus hostile corpus. SEN. Tro. 559 hostilibus -ssa telis pectus (*cf.* SIL. 10, 454 -ssus pectora telis). dial. 3, 2, 2 alium ira in cubili suo -it. 9, 11, 5 eo magis convulneraberis et -ieris, quia nescis praebere iugulum. 11, 3, 1 *veterani* -ssi; *opp.* tirones leviter saucii. clem. 1, 15, 1 Trichonem ... populus graphiis in foro -it (SVET. Cal. 28). CVRT. 3, 11, 11 *equi* -ssi hastis. 4, 16, 23 plures eodem telo -it. 5, 13, 25 iumenta -ssa ... esse. 6, 5, 17 plerosque -it. 7, 1, 9 lanceis. 7, 2, 27. 8, 11, 15 *Alexander* -ssus (*sc. telis*) undique obruitur. 8, 14, 16. 8, 14, 40 telis undique obruitur -ssoque (compositoque *codd.*) eo in vehiculum Porus inponitur. 9, 5, 17 tribus iaculis. LVCAN. 3, 744 iugulum ... senilem -am. PLIN. nat. 8, 20. 32, 4 suis telis -ssus est. VAL. FL. 6, 419. SIL. 6, 16 -sso corpore. FRONTIN. strat. 2, 5, 33. PS. FRONTIN. strat. 4, 5, 5 TAC. hist. 1, 46. 3, 23. 56. 74. 84. 4, 34. SVET. Iul. 81. 82 tribus et viginti plagis -ssus est. Aug. 27. 51. 91 lectica eius quasi ibi cubans remansisset concursu hostium -ssa atque lacerata est. Cal. 59 gladio. Claud. 26 -i manibus ipsorum. 29. Tit. 6. FLOR. epit. 1, 26, 7. 3, 21, 16 senatum -ere, consules trucidare. 4, 7, 14 uni comitum suorum -endum praebuit latus. AMPEL. 27, 1 *Coriolanus* ab exercitu suo -ssus est. TERT. anim. 33 iugulo utroque (uteroque *Hartel*, latereque *Reifferscheid*) -ssis costisque transfixis. ANTH. 396, 3 SOL. 1, 104 LAMPR. Alex. 61, 6 *al.* AMM. 16, 12, 56 telorum varietate. 18, 5, 7 nostrorum copiis ingenti strage -ssis (*cf.* IORD. Get. 212 Attilam non nisi magna clade -ssum [confusum *vel* confessum *nonnulli codd.*] bella confugere). 19, 2, 15 mucronibus (HIER. epist. 60, 15. 94, 2 *v. p. 246, 6*). 23, 5, 8 multiplici telorum iactu. 24, 5, 2 venatoriis lanceis et missilium multitudine. 26, 8, 10 vastatoria manu -ssus (confusus *V*). 27, 1, 5 telo letali -ssus (*Eyssenhardt*, confusus *V*, confixus *GA*). 27, 10, 10 Germanos ... levi negotio -urus. 28, 6, 23. CHIRON 313 hi autem alienati vermibus -ssi. VVLG. exod. 19, 13 lapidibus opprimetur aut -etur (κατατοξευθήσεται) iaculis. II reg. 2, 22 ne compellar -ere (πατάξω) te in terram. 18, 11 quare non -isti (ἐπάταξας) eum cum terra. Iudith 16, 7 tradidit eum in manus feminae et -it (ἠθέτησεν) eum. AVG. civ. 17, 17 manibus pedibus confixis et clavorum transverberatione -ssis. SVLP. SEV. dial. 2, 9, 1 quae *vacca* ... multos (*homines*) noxie petulca -erat. BACHIAR. repar. laps. 8. MARCELL. chron. II p. 86, 4 Attila ... mulieris manu cultroque -itur. 90, 4 dolo. 94, 17 ferro.
b *in imagine*: PANEG. 11, 5 cervicem fortitudinis indignis -ere vulneribus, eruere oculos providentiae. OPTAT. 6, 3 p. 149, 17 Paulus apostolus, cui ... -ssus peccatorum vulneribus populus commendatus est. AMBR. in psalm. 35, 6 quia iniustus sibi delinquat, sibi generet vulnera, se ipse -at. HIER. in Ezech. lib. 6 praef. p. 197/8 putabam quod, medio serpente -sso non reviviscerent hydrae novella plantaria. epist. 52, 17 -endum me linguis omnium. 57, 4 -sso undique corpore de dormientis vulnere solacium quaerere. 60, 2 interiora tua (*mortis*) adunco dente -ssa sunt. 60, 15 prius ignominia quam hostili mucrone -ssi sunt. 94, 2 Arii magistrum et discipulum eius euangelico mucrone -eris. 124, 7 mens poenitudinis stimulis -itur. RVFIN. apol. adv. Hier. 1, 27 tu qui tuomet ipsius mucrone -eris. PAVL. MED. bened. 2, 9 quod factum vir sanctus validissimo cuspide maledictionis -it. 7, 2 eius innumeram prolem verborum suorum spiculis -erunt. GREG. TVR. Franc. 6, 5 non de euangeliis ... proprio te mucrone -am. SIDON. epist. 7, 6, 2 tu spiritalium testimoniorum mucrone -eris. ISID. vir. ill. 28 in quibus (*libris*) vehementi stilo Arrianae impietatis -it ac detegit pravitatem. BRAVLIO vit. Isid. quot iaculis divinarum scripturarum seu patrum testimoniis Acephalitarum haeresin -erit. *nota*: PAVL. PETRIC. Mart. 2, 318 *spectatores* perfractis cernunt -ssa sedilia ramis.
c *translate*: LIV. 5, 11, 12 eos tot iudiciis -ssos praedamnatosque venire ad populi iudicium. VAL. MAX. 8, 1 absol. 11 causa, quamquam gravissimis criminibus erat -ssa, septies ampliata ... est. SEN. dial. 7, 27, 6 mala ..., quae vos ab omni parte -unt. QVINT. decl. 351 p. 380, 14 fuisse civem seditiosum, omnibus sceleribus -ssum (*AE*, confessum *B*; *cf.* AVG. civ. 21, 27 qui vitam suam ... cotidianorum criminum perpetratione -unt). ARNOB. nat. 5, 26 tam -ssis salutem dare personis vel rebus (*Reifferscheid*, vulneribus *codd.*) atque causis. HIER. praef. Vulg. pent. superflua quaeque iugulat et -it. Esdr. quae (*exemplaria*) nuper a nobis edita maledicorum cotidie linguis -untur. epist. 97, 3 subtilitas dialectica adversarium ... -it. FAVST. REI. spir. 2, 4 p. 138, 18 ut Macedonium (*haereticum*) -at distincti nominis expressa proprietas. SIDON. epist. 2, 8, 1 nunc ... per subita suprema virum caelibatu, patrem orbitate -it. INSCR. christ. Rossi p. 78, 11 nam sub mortigenae quidam iacuere gehennae verbere -ssi mente fide opere.

3 *in re grammatica i. q.* ὀβελίζειν: PLIN. epist. 9, 26, 13 ut quaedam ex hac epistula ut illud 'gubernacula gemunt' ... isdem notis, quibus ea de quibus scribo -as. *ibid.* sed -as licet. HIER. in Is. 8, 5 p. 120 quod in *LXX* legitur ..., in Hebraico non habetur et in Graecis codicibus ÷ veru iugulante -ssum est. epist. 106, 7 *veru* quo ostenditur iugulandum ... et -endum quod in authenticis libris non invenitur.

part. adi. **cōnfossus:** PLAVT. Bacch. 889 te faciam confossiorem soricina nenia.

derivatum: confosso. *Burger.*

cōnfoederātio, -ōnis *f.* *a.* confoederare. GLOSS. IV 45, 41 coniunctio a pactis omnibus (pactionibus *a*). HIER. epist. 22, 35 prima apud eos (*sc. monachos*) -o est oboedire maioribus. RVFIN. apol. adv. Hier. 2, 1 a -e periurii (2, 42). AVG. nupt. et concup. 1, 4, 5 in nonnullis animalibus rationis expertibus ... et coniugiorum quaedam quasi -o custoditur (bon. coniug. 3, 3 *coniugii* -em ita divina scriptura commendat. FVLG. RVSP. epist. 1, 3, 7 coniugalis -o). c. Faust. 23, 8 *Mariam* Ioseph coniugem non frustra appellatam propter ordinem sexus et animorum -em. PROSP. resp. ad Gall. 1, 13 in extructione urbium, in constitutione legum, in -e populorum.

cōnfoedero, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* foedus *vel* foederare. *Th.*]. *i. q. coniungere*: TERT. adv. Marc. 4, 5 universas *ecclesias* quae illis (*sc. apostolicis*) de societate sacramenti -antur. NOVATIAN. trin. 21 p. 928^B utrumque (*homo et divinitas*) in Christo -atum est, et utrumque coniunctum est et utrumque conexum est. RVFIN. hist. mon. 1 p. 394^B ut ... per orationem sibi invicem -entur *fratres*. apol. Orig. 2, 1 p. 584^D -atos esse quosdam Origeni ad periurium. LEO M. serm. 82, 2 ut multa regna uno -rentur imperio. epist. 59, 1 non dubie ... Manichaeorum -antur errori (PROSP. c. coll. 21, 2 cognatis erroribus). OROS. hist. 2, 4, 2 Sabinas improbis nuptiis -atas. *nota*: TERT. apol. 2 coetus antelucanos ad -andam disciplinam (*i. q. foedere sancire*). HIER. epist. 4, 1 nascentem amicitiam ut Dominus -are dignetur, precor. AVG. serm. ed. Mai 31, 1 accedit ... -ata Iudaico mors furori.

part. adi. **cōnfoederātus:** AVELL. p. 114, 14 signifer et confoederatus eorum.

cōnfoedītos (-as *lib. gloss.*) foedere copulatos (copulatur *lib. gloss.*, copulatus *Deuerling*) quoniam enumere (coemere *vel* emere *v. l.*; enubere *Buecheler*) coniuges non erat usitatum GLOSS. Plac. V 14, 31 (57, 17). [*cf. c.* con *et* foedus. *Th.*]. *cf.* confoedusti.

cōnfoedo, -āvī, -āre [*a* con *et* foedus *vel* foedare. *Th.*]. APVL. met. 7, 28 donec ... liquida fimo strictim egesta faciem atque oculos eius confoedassem.

cōnfoedustī foedere coniuncti PAVL. FEST. p. 41 [*a* con *et* foedus *derivatum. Th.*].

cōnfor, -ārī *a* con *et* fari. GLOSS. V 447, 11 confantem confabulantem. CASSIOD. in psalm. 29, 13 'confitebor' ... quasi confabor, id est cum sanctis aeterna te voce laudabo. *deriv.*: confatio.

cōnforāneus [*a* con *et* forum *derivatum; cf. c.* circumforaneus *sim. Th.*]. GLOSS. unius fori. II 108, 24 σύντεχνος. 109, 6 σύνρωχμος (*corrupt.* σύγχωρος?). NOT. Tir. 56, 89 conforanus.

cōnfore *v.* confuit.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

cōnforio, -iī, -īre *a* con *et* forire. POMPON. Atell. 64 conforisti me, Diomedes. [*val.* cufurire. *M.-L.*] *L.*

cōnfōrmālis, -e [*a* con *et* forma; *cf. c. gr.* σύμμορφος *et c.* formalis. *Th.*]. ITALA Phil. 3, 21 (Tert. Marc. 5, 20 resurr. 47. 55) qui transfigurabit corpus nostrae humilitatis -e (VVLG. configuratum; *cf.* conformis *l. 80, gr.* σύμμορφον) corpori gloriae suae. PS. ORIGEN. tract. 17 p. 182, 10 quando erit hoc corpus humilitatis nostrae -e gloriae dei ...?

cōnfōrmātio, -ōnis *f.* *a* conformare. *confunditur in codd. saepe cum* confirmatio. *legitur inde a* RHET. Her.

I ***formatio, fictio***: **A** *generaliter*: **1** *proprie*: CIC. de orat. 1, 114 quid de illis dicam, quae certe cum ipso homine nascuntur: linguae solutio, vocis sonus, latera, vires, -o quaedam et figura totius oris et corporis? Tusc. 1, 50 quasi ... intellegant, qualis (*animus*) sit in corpore, quae -o, quae magnitudo, qui locus. nat. deor. 1, 47 quae compositio membrorum, quae -o liniamentorum, quae figura, quae species humana potest esse pulchrior. 2, 85 quae ... animantis figura -oque membrorum tantam naturae sollertiam significat? VITR. 5, 6, 1 ipsius ... theatri -o sic est facienda. CENS. 5, 5 de -e ... partus. PS. MAR. VICTORIN. phys. 18 p. 1305[B] in -em adsumendi corporis. HIL. trin. 6, 20 ante -em sanctificatus in utero Ieremias. 10, 21 Christum ... perfectum secundum habitum -is humanae et ... natum hominem praedicemus. VEG. mil. 1, 6 ex omni -e membrorum. AVG. civ. 22, 24 in originali bono alia duo (*sunt*), propagatio et -o. *ibid.* -o ... in illo eius est opere, quo usque nunc operatur. *ibid.* huic ... propagationi si -o non adhiberetur. serm. ed. Mai 138, 3 unde prima educatur parvuli -o? unde ossium compago membrorumque perfectio prodit? in psalm. 101 serm. 1, 1 -o membrorum. VINDIC. med. 16 sexto mense adicit *infans in utero* nervorum -em. EVSTATH. Bas. hex. 3, 3 p. 892[B] tota caeli substantia in unius -e consumpta est. **2** *translate*: CIC. inv. 2, 110 genere et prima -e eas (*causas*) intelleget dissidere. Arch. 15 cum ad naturam eximiam atque inlustrem accesserit ratio quaedam -oque doctrinae. de orat. 1, 18 *actio* motu corporis, quae gestu, quae vultu quae vocis -e ac varietate moderandast. 1, 151 ipsa collocatio -oque verborum perficitur in scribendo. rep. 1, 69 in hac iuncta moderateque permixta -e rei publicae. fin. 5, 15 inventa vitae via est -oque omnium officiorum. off. 3, 96 altera (*pars*) in -e et moderatione continentiae et temperantiae *cernitur*. PRISC. gramm. II 450, 3 in nominationibus, id est ὀνοματοποιΐαις sive nominum seu verborum novis -bus, non omnes declinationis motus sunt quaerendi. **B** *speciatim*: **1** *imago menti impressa, notio*: RHET. Her. 3, 21, 34 haec imaginum -o tum valet, si naturalem memoriam exsuscitaverimus hac notatione. CIC. de orat. 2, 357 ut res caecas et ab aspectus iudicio remotas -o quaedam et imago et figura ... notaret. nat. deor. 1, 105 omnem ... talem -em animi ceteri philosophi motum inanem vocant, vos autem adventum in animos et introitum imaginum dicitis. top. 27 quarum rerum nullum subest quasi corpus, est tamen quaedam -o insignita et inpressa intellegentia.
2 *in arte rhetorica*: **a** *de figuris*: CIC. de orat. 3, 201 *interest* inter -em verborum et sententiarum, quod verborum tollitur si verba mutaris, sententiarum permanet, quibuscunque verbis uti velis. 3, 208 quae sententiis orationem verborumque -bus inluminent. Brut. 140 in sententiarum ornamentis et -bus. orat. 136 nullus fere ab eo locus sine quadam -e sententiae dicitur. QVINT. inst. 9, 1, 4 figura sicut nomine ipso patet, -o quaedam orationis remota a communi et primum se offerente ratione (*fere* = DIOM. gramm. I 443, 6). 9, 2, 1 -es verborum ac sententiarum. *adde*: QVINT. inst. 9, 2, 46 in figura totius voluntatis fictio est ..., ut ... sensus sermoni et voci et tota interim causae -o sint diversa. **b** *i. q.* προσωποποιΐα: RHET. Her. 4, 53, 66 -o est, cum aliqua, quae non adest, persona confingitur quasi adsit, aut cum res muta aut informis fit eloquens et forma ei et (formata et ei *b l*) oratio adtribuitur ... aut actio quaedam. *ibid.* haec -o licet in plures res, in mutas atque inanimas transferatur. PRISC. gramm. II 376, 9 quis enim dicit 'aror' 'inseror' 'curror', nisi poetica -o id est προσωποποιΐα inducatur. 450, 12 per poetarum προσωποποιΐας, id est -es. 587, 24. III 437, 32 -o vero, quam Graeci προσωποποιΐαν vocant.

II ***coaptatio, similitudo***: HIL. c. Const. 21 de filio ... nusquam similitudinem reperies; imaginem ... dei esse apostolus dicit, sed cum additamento fidei, ne imaginem -em sentires. AVG. c. Adim. 5 non secundum vetustatem peccati, sed secundum spiritalem -em factum esse hominem ad imaginem dei. civ. 22, 16 qualis intellegenda sit sanctorum -o ad imaginem filii dei. *ibid.* sicut illa mensura, ita et ista -o non quantitatis intellegenda est, sed aetatis.

cōnfōrmātor, -ōris *m.* *a* conformare *ductum*. PS. APVL. Ascl. 8 dominus et omnium -r (ποιητής), quem recte dicimus deum.

cōnfōrmis, -e [*cf. c. gr.* σύμμορφος *et c.* conformalis. *Th.*]. *similis, congruus*: *cum dativo*: ITALA Phil. 3, 21 (Hil. in psalm. 1, 15 Hier. c. Ioh. 26 Pelag. in Rom. 8 p. 685[A]) transformabit ... corpus humilitatis nostrae -e (σύμμορφον, VVLG. configuratum) corpori gloriae suae (HIL. in psalm. 1, 4 trin. 11, 36 RVFIN. Orig. in gen. 1, 13 CASSIAN. conl. 3, 7, 2). HIL. in psalm. 1, 5 cum quando ipse in gloria dei domino suo -is adstiterit. myst. p. 4, 5 *caro* -is effecta est gloriae spiritali. PS. AMBR. mor. Brachm. p. 1172[B] quas (*partes*) cum reperisset suis -es sensibus. PAVL. NOL. carm. 28, 227 -em deo conregnaturus honorem accipiet Christo similis. epist. 28, 2 ut (*Christus*) ... nos ... -es imagini suae faciat. AVG. civ. 22, 16 ut, quemadmodum nobis ille mortalitate ita nos illi efficiamur immortalitate -es. PS. AVG. serm. 236, 4 quem ... nobis confitemur fuisse -em. MAR. MERC. Theod. exc. 2, 8 sicut -es Adae ... sumus omnes effecti, sic Christo ... -es efficiemur. ZACCH. 2, 13 ut simus -es formae corporis Christi. LEO M. serm. 29, 3 p. 229 qui ... dignatus est hominibus esse -is. 53, 3 p. 318 qui deformitati nostrae -is factus est. PROSP. in psalm. 117, 27 qua (*carne*) -is nobis esse dignatus est (*Christus*) ..., qua (*divinitate*) patri aequalis est. SIDON. epist. 4, 12, 1 pelago -is est motus animorum. *cum genetivo*: HIL. trin. 11, 9 per hanc dispensationis fidem -es assumi claritatis dominicae praeparamur. myst. p. 6, 12 -e efficere corpus humilitatis nostrae corporis gloriae suae (HIER. in Gal. 6, 15 p. 436. *v. p. 247, 80*). p. 23, 29 nos ex homine sumus -es dei futuri. GAVDENT. serm. 3 *in.* -es effecti primum mortis deinde resurrectionis Christi (HIER. epist. 78 mans. 39 RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 137[B]). AMBR. in psalm. 118 serm. 8, 19 cum -em sui hominem humanus omnis miretur affectus. hex. 6, 8, 46 ipsa est ad imaginem dei -is domini Iesu, qui autem -is filii dei sancti sunt. *ibid.* praedestinavit -es fieri imaginis filii sui (Isaac 6, 52 conformans se ad eius voluntatem, ut esset et ipsa -is imaginis Christi. fug. saec. 3, 14. VVLG. Rom. 8, 29 praedestinavit -es [συμμόρφους] fieri imaginis Christi. PS. RVFIN. in psalm. 1, 6 PAVL. NOL. epist. 25, 1 *al.*). AMBROSIAST. in Rom. 12, 3 hoc erit -em fieri spiritualium. CHROMAT. beat. 9 passionum Christi -es *prophetae*. *cum accus. limit.*: PAVL. NOL. carm. 24, 940 ad supernam restituti imaginem, erile -es decus. *sequitur* ad: AMBR. fug. saec. 2, 11 ut ... culpam fugiamus inductione animi -es ad imaginem dei. *cf.* hex. 6, 8, 46 *v. l. 20.* *absolute*: HIL. hymn. 2, 51 sanctis perenne munus praestat hoc dei (*Christus*), -i secum vivant post haec corpore (corpora *cod.*). PELAG. in Rom. 8 p. 685[A] quos praevidit -es futuros in vita, voluit ut fierent -es in gloria. AVG. c. Iul. op. imperf. 2, 69 sed haec forma non omni ex parte -is est. LEO M. serm. 26, 5 p. 215 ad unam reformatos imaginem oportet animam habere -em.

quasi subst. **cōnfōrmis**, -is. AMBR. off. 1, 11, 38 ut ... consortem et -em tuum adiuves. 3, 7, 45 illae (*ferae*) etiam -em sui generis adiuvant. PS. RVFIN. in psalm. 25, 5 ut -es suos malitia antecedant.

cōnfōrmitās, -ātis *f.* *a* conformis. PS. RVFIN. in psalm. argum. 4 p. 644[C.D] quatenus per eorum (*impiorum*) poenas homines ab eorum -e deterreat et ad Christi -em inducat. 44, 13 ut det eis posse pervenire ad tuam -em.

cōnfōrmo, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* formare *vel* forma. *Th.*]. *confunditur in codd. saepe cum* confirmo. *legitur inde ab* AFRAN. GLOSS. συνσχηματίζω. conformat συνσχηματίζεται.

1 *formare, fingere, efficere*: AFRAN. com. 177 videat puellam curent, -ent (*i. ornent*) iube. RHET. Her. 3, 20, 33 in primo loco rei totius imaginem -bimus (*E*, confirmabimus *M; mente*: *cf.* SEN. dial. 2, 7, 1 non fingimus istud humani ingenii vanum decus nec ingentem imaginem falsae rei concipimus, sed qualem -amus, exhibuimus, exhibebimus). CIC. leg. agr. 3, 14 quoad oculis -ando (confirmando *al.*) ex multis praediis unam fundi regionem formamque perficeret. fin. 1, 23 ad maiora ... quaedam nos natura genuit et -vit. nat. deor. 3, 26 si illum (*mundum*) aedificatum esse, non ... a natura -atum putarem. div. 2, 29 necesse est eam (*vim*) ... -ari quodam modo numine deorum vique divina. CVLEX 391 -are locum *sepulcro*. VITR. 1, 6, 8 cum ... plateae contra directos ventos erunt -atae. 3, 5, 5 scapis columnarum statutis capitulorum ratio si pulvinata erunt, his symmetriis -bitur (-buntur *trad.*). 5, 12, 1 ex quibus introrsus curvaturae sive versurae ex loci natura fuerint -atae. 5, 12, 2 ita -andae portuum conclusiones. 6, 1, 4 ex eo ... ⟨quae⟩ sub septentrionibus nutriuntur gentes inmanibus corporibus, candidis coloribus, directo capillo et rufo, oculis caesiis, sanguine multo ab umoris plenitate caelique refrigerationibus sunt -ati. 6, 7, 7 quibus consuetudinibus aedificia Italico more et Graecorum institutis -antur exposui. 9, 1, 2 mundus ... est omnium naturae rerum conceptio summa caelumque sideribus et stellarum cursibus -atum. 9, 1, 3 circuli lata zona XII signis est -ata. 9, 4, 1 ab eo non longe -ata est virgo. 9, 4, 5 quod non obscuris stellis sunt -ati *vertices*. 9, 5, 4 quae figurata -ataque sunt siderum in mundo simulacra. STAT. silv. 1, 1, 3 Siculis ... -ata caminis effigies. GELL. 3, 16, 20 conceptum in utero coagulum -atur. 13, 9, 6 sicuti ceterae partes et reliqua imago tauri (*sideris*) -ata et quasi depicta est locis regionibusque earum stellarum, quas ... nos 'vergilias' vocamus. 17, 10, 3 ut illa bestia (*i. ursa*) fetum ederet ineffigiatum informemque lambendoque id postea ... -ret et fingeret. MACR. exc. gramm. V 645, 16 omne futurum activum per societatem participii seu gerundi sibi addito ire -atur. APVL. met. 2, 21 porrigit dexteram et ad instar oratorum -at †articulum. 8, 6 ad nostri amaritudinem (*sic fort. F*, similitudinem ς), qui vere lamentabamur, -atus manus suae culpam bestiae dabat. Socr. 6 p. 134 somniis -andis vel extis fissiculandis vel praepetibus gubernandis. Plat. 1, 5 *materiam* artifex -at universam. flor. 12 p. 44 dum facile os, uti -etur. PS. APVL. Ascl. 5 corpora ... impossibile est -ari sine nutu divino. 8 hominem -at ex animi et corporis

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

. . . natura, ut animal ita -atum utraeque origini suae satisfacere possit. 11 *hominem* sic effectum -atumque . . . a summo deo. 23 species (*i. statuas*) . . . deorum, quas -at humanitas, ex utraque natura -atae sunt (-ata est *codd.*), ex divina . . . et ex ea, quae intra homines est, id est materia, qua fuerint fabricatae. TERT. anim. 51 feminam . . . manus a lateribus dimotas in habitum supplicem -asse rursumque . . . situi suo reddidisse (ARNOB. nat. 3, 18 labia . . . cum dentibus, quorum inflictu et mobilitate multiiuga lingua sonos articulet et vocem in verba -et). CENS. 9, 2 *infantibus* -andis. 9, 3 partum . . . priorem aliis dierum numeris -ari. ARNOB. nat. 1, 38 quis ipsum finxerit hominem, quis informarit vel ex materiae quo genere constructionem ipsam -verit corporum. OPTAT. 5, 7 p. 135, 14 in se et Apollo actus temporis nostri -at. HIL. in psalm. 1, 11 perfectum . . . deo virum propheta -ans (*i. fingens, describens*). FILASTR. 156, 5 -atum corpus Christi divino spiritu. AMM. 20, 11, 26 halitus terrae calidiores irim -ant. HYG. astr. 1, 1 p. 22, 15 sphaera est species quaedam in rotundo -ata. HIER. epist. 119, 5 Epicurus ex suis atomis mundum struit et universa -at. VINDIC. med. 14 omnia membra ex integro -ata. MART. CAP. 2, 193 cui (*Soli*) littera trina -at sacrum mentis cognomen et omen. 3, 260 *litterae* ex unius vocis sonitu -atae. 5, 468 illud subtilius -atur, ut auditor inter laudem vituperationem libratus adversantis loco ponatur. 7, 738 quod naturae opera sine feturarum contagione -as. GREG. TVR. Mart. 3, 31 quia die sabbati . . . panem voluit -are.

2 *emendare, erudire, perpolire*: CIC. Mur. 60 non nulla forsitan in re -are et leviter emendare possim. Arch. 1 haec vox huius hortatu praeceptisque -ata. 14 animum et mentem meam ipsa cogitatione hominum excellentium -bam. de orat. 1, 17 est . . . ipsa oratio -anda non solum electione, sed etiam constructione verborum. 1, 86 de -andis hominum moribus. 3, 36 ut id -ret in utroque, quod utriusque natura pateretur. 3, 200 hic nobis orator ita -andus est et verbis et sententiis. fin. 4, 5 quarum (*partium*) cum una sit, qua mores -ari putantur. off. 1, 7 quibus praeceptis in omnes partes usus vitae -ari possit. NEP. frg. 26 qui oratoriam eloquentiam rudem a maioribus acceptam perpoliverit, philosophiam ante eum incomptam Latinam sua -arit oratione. SEN. epist. 95, 7 alios quoque artifices praecepta -ant. QVINT. inst. 11, 3, 45 secundum rationem rerum . . . animorumque habitus -anda vox est. TAC. ann. 4, 8 orbatos parente . . . ne secus quam suum sanguinem foveret, attolleret, sibique et posteris -ret. HIL. trin. 8, 1 *non* apostolicus sermo probitatis honestatisque praeceptis hominem tantum saeculo -at ad vitam. AVG. civ. 7, 32 praecepta vitae, quae mores pietatemque -ant. CHROMAT. in Matth. 11, 1 ad omne nos exemplum patientiae . . . dominus per euangelica praecepta -at. 12, 4 in omnibus nos dominus ad perfectae fidei gloriam doctrina caelesti -at. IVL. SEV. rhet. 2 p. 355 necessaria . . . orationum frequens lectio est, quae nos exemplo -et. BOETH. mus. 1, 1 p. 184, 4 cum rhythmi modique ad animum usque descenderint, dubitari non potest, quin aequo modo mentem afficiant atque -ent.

3 *similem reddere, aptare, cum dativo vel* ad: CIC. epist. 1, 8, 2 ipse me -o ad eius voluntatem, a quo honeste dissentire non possum. AMBR. Isaac 6, 52 -ans se ad eius voluntatem, ut esset et ipsa conformis imaginis Christi. Iac. 1, 8, 39 qui ad illius decori et solius boni se -at similitudinem. PELAG. in Rom. 16 p. 715^A qui -asse se apostolo dicuntur in fide. in Philipp. 3 p. 850^C cum unum ex viventibus et unum ex mortuis claritatis suae corpori configurat . . . quia non solum -vit nos, sed etiam corpori suo omnia fecit esse subiecta. in II Tim. 4 p. 894^D verbum tuum operibus -etur. VVLG. Rom. 12, 2 nolite -ari (συσχηματίζεσθαι; *cf.* AVG. civ. 10, 6. 22, 16) huic saeculo. PAVL. NOL. epist. 11, 2 -atus corpori humilitatis nostrae (12, 3). 24, 9 ideo -atus est corpori carnis nostrae, ut nos -ret corpori carnis suae. 36, 4 pacem Christi, quae cum deo conserit et nos Christo -at. 45, 5 *dominus* qui -atus est corpori humilitatis nostrae, ut nos -ret corpori gloriae suae (*cf. p. 247, 80*). AVG. mor. eccl. 1, 13, 22 adeo non avertamur eique potius quam huic mundo -emur. 1, 13, 23 fit . . . per caritatem, ut -emur deo et ex eo -ati atque configurati et circumcisi ab hoc mundo non confundamur cum iis quae nobis debent esse subiecta. 1, 21, 39 ei rei quemque -ari, quam diligit. c. Faust. 12, 35 venit ipse, -vit se nobis factus particeps mortis nostrae. MART. CAP. 1, 26 nam futura plerumque -ans his (*alitibus*) praesagire consueverat *Delius*. LEO M. serm. 77, 5 unde licet unus in utroque sim, tamen quo vobis -er, patre sum minor. ORIENT. carm. app. 2, 61 participans famulos, -ans glorificatos. PS. RVFIN. in psalm. p. 646^A hortatur nos imagini novi hominis Christi -ari. BENED. reg. 2 secundum uniuscuiusque qualitatem vel intellegentiam ita se omnibus -et et aptet, ut.

syn.: aptare, configurare, formare.

cōnfornicātio, -ōnis *f.* *a* confornicare. VITR. 5, 6, 5 ita enim satis altitudinem habebunt eorum -es.

cōnfornico, -āre [*a* con *et* fornix *derivatum. Th.*]. *i. q. concamerare*: VITR. 5, 5, 2 tredecim cellae duodecim aequalibus intervallis distantes -entur. 8, 6, 1 eae . . . structurae -entur.

(**cōnfors**) NOT. Tir. 10, 54 *post* fors.

cōnfortātio, -ōnis *f.* *a* confortare. HIER. in Zach. 8, 13 p. 848 causa -is domini promissio est. DIDASC. apost. 71, 8 omnibus gustantibus -em et sanitatem utentibus illud praebeat *oleum*. AVG. serm. ed. Mai 163, 2 in via huius saeculi deficit, quisquis non a domino -is alimonium percipit. GREG. TVR. Iul. 46^a nec erat ei cibus -o. Mart. 1, 37 qui simul et -em cibi et virtutem corpusculi superflue digerendo perdiderat. 2, 1 nullatenus accedebat -o stomachi.

cōnfortātīvus, -a, -um *a* confortare, *cf.* confortatorius. ORIBAS. eup. 3, 7 quia non expedit, ut humores constringantur confortatibis medicaminibus. *ibid.* frigidis eos et confortatibis rebus curabis.

cōnfortātor, -ōris *m.* *a* confortare. AVG. serm. 264, 2 videbant . . . secum magistrum, confortatorem et consolatorem et protectorem hominem. GLOSS. IV 45, 28 consolatores confortatores.

cōnfortātōrius, -a, -um. *a* confortare, confortator. **1** *i. q.* confortativus: GLOSS. III 606, 38 -a vel sitim tollentia τονωτικά. CASS. FEL. 42 p. 97, 7 tonoticon . . . medicamentum id est -um. p. 101, 10 epithimate tonotico uteris id est -o. 43 p. 108, 4. **2** LIB. pontif. p. 127, 4 *cod. P* portantes epistulas -as fidei et contestationes secretas.

cōnfortio, -āre. *a* con *et* fortis. ITALA Luc. 22, 43 (cod. l) apparuit . . . illi angelus de caelis confortians (ἐνισχύων, VVLG. confortans) eum. GLOSS. II 108, 26 confortiat συνισχυρίζεται.

***cōnforto**, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* fortis *derivatum. Th.*]. *inde ab* ITALA. MAR. VICTORIN. in Eph. 3, 16 p. 1268^D -antur id est fortes redduntur. GLOSS. IV 165, 9 roborare confortare (V 144, 36), *cf.* 480, 5. [*ital.* confortare, *francog.* conforter, *hisp.* conhortar. *M.-L.*]

1 *i. q. fortem reddere, confirmare, corroborare*: *pass. i. q. fortis, potens, superbus fio*: ITALA gen. 49, 24 (Aug. quaest. hept. 1, 206) inde qui -vit (κατισχύσας) Israel. deut. 2, 30 (Aug. quaest. hept. 5, 2) -vit (ἐσκλήρυνε, VVLG. obfirmaverat) cor eius (AVG. *ibid.* notandum est -atum cor dici posse et in malo). Ios. 11, 20 (Aug. quaest. hept. 6, 18) quia per dominum factum est -ari (κατισχῦσαι, VVLG. indurarentur) cor eorum (*syn.* obdurari). iud. 5, 12 (Lugd.) exsurge . . . et -a (αἰχμαλώτισον, VVLG. apprehende). 6, 34 (Aug. quaest. hept. 7, 49 p. 486, 25) spiritus domini -vit Gedeon (ἐνέδυσε, Lugd. *et* VVLG. induit). Iob 18, 9 (Aug. in Iob p. 547, 3) -bit (VVLG. exardescet) super eum sitientes. psalm. 104, 4 (Prosp. in psalm. 104, 2—4) quaerite dominum et -amini (*cod. opt.*, confirmamini *al. cum* VVLG. *cf. p. 251, 25*). Ier. 2, 25 (Ps. Cypr. exhort. paen. p. 12) -bor volo, quia diligebat alienos (*cf.* ITALA Lucif. non conv. 8 p. 16, 22 -bor, quia dilexit exteros. *gr.* ἀνδριοῦμαι; VVLG. *aliter*). Ezech. 3, 8 (Lucif. non parc. 9 p. 228, 23) constantiam tuam -bo (κατισχύσω, VVLG. dedi . . . frontem tuam duriorem) adversus contentionem eorum. 34, 16 (Didasc. apost. 17, 16) quod defecit, -bo (ἐνισχύσω, VVLG. consolidabo). Ioel 4, 16 (Weing.) -bit dominus filios Istrael (ἐνισχύσει, VVLG. dominus . . . fortitudo filiorum Israel). Matth. 17, 2 (cod. e) -atus (μετεμορφώθη, VVLG. transfiguratus est) Iesus coram ipsis, fulgebat vultus eius sicut sol. Eph. 3, 16 (Mar. Victorin. adv. Arrium 1, 2 in Eph. 3, 16. 17 Theod. Mops. in Eph. 3, 16) ut det vobis secundum divitias gloriae suae virtute -ari (κραταιωθῆναι, VVLG. virtute corroborari) per spiritum suum eius in interiore homine. I Petr. 5, 9 (Hier. in Is. 55, 6. 7 p. 534^A resistite -ati fide (στερεοὶ τῇ πίστει, VVLG. fortes in fide). PASS. Perp. 1 ut . . . deus honoretur et homo -etur. 3 -bam fratrem. 5 -vi eum dicens. PASS. Mar. Iac. 13 *Christus* fidentes . . . gratiae dignatione -at. HERM. vulg. vis. 1, 3 *deus* -vit te in gloria (ἰσχυροποιήσει σε καὶ θεμελιώσει σε ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ). 1, 4 -are (*Pal.* viriliter age; ἀνδρίζου). HERM. Pal. vis. 3, 6, 6 quando circumcisa fuerit substantia eorum quae -at (ψυχαγωγῶν) eos, tunc utiles erunt deo. CLEM. ad Cor. 55 mulieres -atae gratia dei perfecerunt multa fortia. ITIN. Silv. 36, 5 postmodum . . . alloquitur episcopus populum -ans eos. *ibid.* sic -ans eos, ut potest ipse, alloquens dicit eis. CANDID. epist. 1 -ari (ἐρρῶσθαι) te in domino preces facio. AMBR. hex. 2, 3, 11 omnia possum in eo qui me -at. 6, 9, 66 nisi corpus omne -etur alimentis. patr. 11, 49 quis est qui -vit Istrahel. off. 1, 36, 182 nisi qui est -atus in Christo Iesu. serm. 55, 7 angelicis -atus alloquiis. AMBROSIAST. in Rom. 4, 1 -atus fide promissionum. HIER. vir. ill. 5 deus mihi adfuit et -vit me. epist. 7, 4 ut etiam a papa Valeriano ad eam -andam litteras exigatis. 91 dominus -vit famulum suum Theophilum. in Matth. 26, 26 p. 195^B assumit panem, qui -at cor hominis (RVFIN. patr. 9, 3). *passim in* VVLG., *ex. gr.* gen. 18, 5 ponamque bucellam panis et -ate cor vestrum. 48, 2 qui -atus (ἐνισχύσας) sedit in lectulo. 49, 26 benedictiones patris tui -atae sunt (ὑπερίσχυσεν). exod. 1, 20 crevit populus -atusque est nimis. num. 13, 21 -amini (προσκαρτερήσαντες) et afferte nobis de fructibus terrae. deut. 3, 28 corrobora eum atque -a (κατίσχυσον). 31, 6 viriliter agite et -amini (ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε). 31, 23 -are et esto robustus. iud. 1, 28 postquam . . . -atus est Israel. 3, 12 qui -vit adversum eos Eglon (II reg. 11, 25). 19, 5 -a (στήρισον) stomachum, et sic proficisceris. I reg. 4, 9 -amini (κραταιοῦσθε) et estote viri. *ibid.* -amini (ἔσεσθε εἰς ἄνδρας) et bellate. 23, 16 -vit (ἐκραταίωσε) manus eius in deo. 30, 6 -atus est . . . David in domino. II par. 12, 1 cum . . . roboratum fuisset regnum Roboam et -tum (κατεκρατήθη). 32, 8 -atus (κατεθάρσησεν) . . . est populus huiuscemodi. Iudith 15, 11 -atum est cor tuum. Iob 4, 4 genua trementia -asti (θάρσος περιέθηκας). 21, 7 sublevati sunt -atique divitiis. psalm. 17, 18 quoniam -ati sunt (ἐστερεώθησαν) super me. eccles. 7, 20 sapientia -vit (βοηθήσει) sa-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

pientem. 22, 21 cingulo tuo -bo eum. Ier. 5, 6 -atae sunt aversiones eorum. 23, 14 -erunt (ἀντιλαμβανομένους) manus pessimorum. Ezech. 7, 13 vir in iniquitate vitae suae non -bitur (κρατήσει). I Macc. 2, 49 nunc -ata est (ἐστηρίχθη) superbia et castigatio. II Macc. 15, 17 de quibus extolli potest impetus et animi iuvenum -ari (ἐπανορθῶσαι). Luc. 1, 80 puer autem crescebat et -batur spiritu (*cf.* HIER. hom. Orig. in Luc. 11 p. 241 aliud est crescebat, aliud -batur. *syn.* confirmare, roborare). act. 9, 19 cum accepisset cibum, -atus est. Rom. 4, 20 -atus est (ἐνεδυναμώθη) fide dans gloriam deo. Col. 1, 11 in omni virtute -ati (δυναμούμενοι) secundum potentiam. III Esdr. 7, 15 -are manus eorum ad opera domini dei Israel (AVELL. p. 242, 13. 247, 10 VICT. VIT. 1, 50. 3, 22. 28 FVLG. RVSP. serm. 3, 2 DIOSC. 4, 129 *v. infra l. 65*). DIDASC. apost. 67, 18 ut -ent (ἐπισχύσωσι) egenas. PS. RVFIN. in psalm. 17, 18 in tantum ... -ati sunt. PASS. Petr. 2 -atae a domino Iesu Christo. 17 -ati saepe visione beati Petri apostoli. PAVL. NOL. epist. 5, 17 genua debilia. 24, 17 ecce respiro, -or, adsurgo. 29, 10 illa ultra virtutem temptationum iam -ata et corporeae pietatis vincula. 49, 2 ut -atus hortante *Christo* sit. epist. app. 1, 2 qui ut nos suo -et exemplo. AVG. conf. 10, 31, 45. 10, 43, 70. MAR. MERC. Theod. epist. p. 1081B deo ... mihi cooperante et me -ante. CASSIAN. conl. 8, 13, 2. 13, 7, 1 confovet eam (*scintillam bonae voluntatis*) et exsuscitat suaque inspiratione -at. 13, 8, 4 inluminat eam (*sc. bonam voluntatem*) confestim atque -at et incitat ad salutem. 13, 11, 5 cum viderit nos deus ad bonum velle deflectere, occurrit, dirigit atque -at. PROSP. in psalm. 104, 2—4 sic ... quaeratur, ut non de se, sed de deo gaudeat et -etur. *cf. p. 250, 36.* LEO M. serm. 72, 3 p. 392 ipse deorsum -at ad gloriam, qui sursum invitat ad gloriam *al.* AVELL. p. 240, 30 angeli ... -antis eius alacritatem. p. 740, 15 deus electionem ordinationemque vestram tanta firmitate -et, ut. SALV. eccl. 3, 95 -are ... et constanti animo tibi consule. FAVST. REI. serm. 13 p. 275, 3 non solum convincebatur impietas, sed etiam -batur infirmitas. RVRIC. epist. 2, 15 p. 398, 21 fidem. SEDVL. op. pasch. 2, 17 discipulos. VICT. VIT. 3, 40 factum est domino -ante. 3, 23 eum nutibus oculorum. ALC. AVIT. hom. 7 p. 113, 6 nobis ..., qui nos inter ista -et, rogationum veluti caelo porrectus sumitur panis. epist. 52 p. 88, 6. LIB. iubil. 22, 10 benedicat te deus omnium et -bit te. 22, 14. ENNOD. epist. 4, 3 p. 99, 18 pectus ... admonitionis sale -es. opusc. 3 p. 341, 21 *presbyteros ac ministros* talibus instruxit et -vit adloquiis. p. 383, 11 ingenia novella -at *virtus.* dict. 13 p. 467, 2 quod natura validum peperit, -et industria. carm. 1, 4, 119 nostra tuas, iuvenis, -ent vulnera vires. FVLG. RVSP. ad Monim. 3, 1 non fatigatione animum debilitat, sed alacritate -at. praedest. 2, 16, 27 adiutorio gratiae -etur infirmus. 3, 2, 3 -atus fide. *al.* APRING. in apoc. 2, 10 -at fideles suos. *iterum.* CASSIOD. hist. 3, 2 assistens -bat universos et de resurrectione ac pietate loquebatur. IORD. Get. 51 hic ergo certum temporis Amazonas commanentes -ati sunt. 103. 243 regno suo -ato. GREG. TVR. Franc. 4, 5 quod eum per caelestem nuntium -are dignatus est *deus* (*fere* = vit. patr. 6, 6). 9, 38 cum -ata ab incommodo ad regis praesentiam accessisset. Mart. 3, 59 erat ... ei et horribile omne cibum nec quicquam unde -retur accipiebat. Andr. 15 -are fili. *al.* THEOD. MOPS. in II Tim. 1, 7 illa gratia spiritus ... sufficiens est per omnia nos -are et in dei constringere caritate. ACT. Petr. 2 animas. 4. 5 lugens animo et iterum -ans se. 7 convertimini ... et -amini in dominum omnipotentem. *ibid.* nolite deficere, fratres, neque cadere animo, sed -amini et perstate et nolite dubitare. 17. 20 qui et me peccantem defendit et -vit magnitudine sua *al.* VITA Fulg. 48. PASS. Tarach. 1 plagis -ans me. 3 -asti (ἐστερέωσας) ... corpus meum in plagis. 6. 7. 9 Firm. 8. Iren. Sirm. 4 ipsum adoro qui me -at in omnibus. ANON. Vales. 9, 42 Zeno -ans Isauros intra provinciam. CORP. X 1229, 5 omnia -bit.

2 *technice apud medicos*: CASS. FEL. 29 p. 53 *collyrium* debilitatem oculorum mirifice -at. 47 p. 121 stomachum. *al.* POMER. 2, 22, 2 infirmum stomachum moderatus usus vini -at ebrietas animum corpusque debilitat. DIOSC. 5, 127 *psori* agitantes dentes -at (κρατύνει). 4, 129 elixatura ... a pullis comesta -at ad pugnam. ANTHIM. 64 et -at stomachum et pascit. ORIBAS. syn. 5, 52 qui ... minus sunt sicci, vel humidi exercitationibus -are (ῥωννύναι) et calefactionibus oportit. 8, 19 quae -ent et conroborent loca. eup. 3, 7 omnino -bis (ῥωννύναι) loca *al.*

3 *i. q. firmum reddere, figere, stabilire*: VVLG. psalm. 147, 13 quoniam -vit (ἐνίσχυσε) seras portarum tuarum. Is. 41, 7 -vit (ἰσχύρωσαν) eum clavis, ut non moveretur. AVG. civ. 18, 29 prolonga funiculos tuos et palos tuos -a. PASS. coron. 2 operator omnium ipse facturam suam (*i. ferramenta*) -vit. *nota*: MARCELL. med. 8, 127 quanto plus consumitur vapore fimi illius, tanto magis -atur.

4 *i. q. confirmare, contendere, dicere*: THEOD. PRISC. log. 46 ut ex his omnibus adhibitis -ent (-et *n*, confirmant *b*) supradictarum causarum sanitatem fuisse plenam capiti reformatam.

5 *i. q. constipare?*: SCHOL. Hor. sat. 2, 3, 1 -atis (*nisi scrib.* comportatis) auctoribus Graecis (*cf.* HOR. sat. 2, 3, 11 stipare Platona Menandro).

cōnfosso, -āre [*a* con *et* fossa *derivatum esse videtur; cf. c.* confodere, fossare. *Th.*]. GLOSS. II 447, 62 συσσωρεύω confosso, coacervo.

Burger.

cōnfoveo, -fōvī, -fōtum, -ēre *a* con *et* fovere. GLOSS. III 443, 24 confotum αὐξηθέντα (478, 53). 443, 25 συγκροτηθέν (479, 1. *an* conflatum?).

diligenter fovere, recreare, reficere, curare: **1** *proprie*: AFRAN. com. 143 iubeo hominem tolli et conlocari et -eri. PAVL. FEST. p. 84 fomites sunt assulae ... dictae quod in eo opere occupati cibis potuque -entur, ... alii vocari putant scintillas ... dictae autem ita quia igni sunt -tae. p. 75. APVL. met. 8, 7 membra lavacro, cibo denique -ret. HIL. in Matth. 28, 1 indicans se in minimis suis ... -eri et nudis contegi (VVLG. Matth. 25, 35 colligere; *cf.* HIER. epist. 66, 5 in his Christum -et. ORIENT. comm. 1, 579 visitor in clausis curor -tus in aegris). AMBROSIAST. in Rom. 14, 21. in I Cor. 9, 20 magna industria -et illos et compatitur. HIER. in Ion. 1, 15 p. 404 *mare Ionam* in visceribus suis desideratum tenens gaudet et -et. 2, 6 p. 410. in Ier. 15, 10 p. 946 in sanctis atque pauperibus -endis. epist. 22, 35 tanto senum ministerio -etur *aegrotus* (108, 19 aegrotantes. 108, 27 manu stomachum -ere. FAVST. REI. spir. 2, 4 p. 140, 15 pes -etur et caput se fomentum sentire testatur. ALC. AVIT. epist. 45 dolores internos medici illius manus ... -et). epist. 23, 3 Abrahae sinibus -etur. 77, 10 navigaturos litus molle -eat. PS. RVFIN. in Os. 3, 1 -eat sauceatos. PRVD. perist. 11, 138 reverendam canitiem mollit, -et in gremio. PAVL. NOL. epist. 23, 34 quibus vel fratres iuvantur vel inopes -entur. PS. AVG. serm. 188, 4 blandiori eum requie. VICTRIC. 28 *fides* in carceribus -et confessores. ZACCH. 3, 1. COD. Theod. 7, 18, 4 pr. (*a. 380*) qui *desertorem* in perniciem domini aut sceleris participatione -vit (*ibid.* latebram praebere; *cf.* PS. AMBR. act. Seb. 69 nullus inveniri poterat locus ad latebram -endam. AVELL. p. 144 nonnullarum domorum latebris -etur). PROSP. carm. de ingrat. 491 damnatos. SIDON. epist. 2, 2, 14 -endo sopori tuo. DRAC. laud. dei 2, 697 *dextra dei* -et abiectos et semper pascit egentes. FVLG. RVSP. serm. dub. 8 p. 868A *pueros tres* angelus amplexabat et ulnis opacantibus -bat. *i. q. calefacere* (*cf. l. 45*): HIL. trin. 10, 14 ea natura corporum est, ut ... algens rideat et -ta gaudeat. HIER. epist. 85, 6 pileolum ... senili capiti -endo. RVFIN. symb. 3 *imbribus et tepore* terra -ta. PAVL. NOL. carm. 24, 321 qui maluisset -eri excalcius quam calciari frigidus. ISID. nat. 15, 3 sol illuminat et exurit et opaco tempore -et sanos. *de semine*: HIL. in psalm. 57, 5 *sentium genus* florescit cum ceteris vere -tum. HIER. in Ion. 4, 6 p. 426 si sementem in terram ieceris, cito -ta consurgit in arbore. c. Ioh. 22 terra receptum *semen* -et, confotum corporat. adv. Rufin. 3, 28. *de ovis*: HIL. in Matth. 24, 11 parentis (*sc. gallinae*) sedulitate -ti exeunt in volatum. *ibid.* alterius generationis ortu et calore -entis renati. VVLG. Is. 59, 5 et quod -tum est (*ovum*), erumpet in regulum. AVG. civ. 19, 12 *milvus* nidum congerit, ova -et, pullos alit. serm. 385, 2 passeres nidos faciunt simul ova -ent. *de infantibus*: CHALC. comm. 165 aqua calida -eantur recens nati. PAVL. NOL. carm. 6, 138 caelestem dominum pia -et alvus. AVG. serm. ed. Mai 91, 2 cum primitus natus esset infans *Christus*, pannis obvolutus est et in praesepio reclinatus, quasi homo nutritus atque -tus est. GILD. Brit. 12 chron. III p. 32, 19 omnes exultant filii gremio ac si matris ecclesiae -ti. *adde*: VEN. FORT. carm. 3, 17, 10 implumes fetus pia mater hirundo -et. *nota de igni*: PRVD. perist. 10, 861 carnifex ... prunas maniplis -ere (*inf. hist.*) stuppeis et semen ignis ... quaerere. GILD. Brit. 24 chron. III p. 39, 10 -batur ... ignis orientali sacrilegorum manu exaggeratus.

2 *translate*: CORP. VI 1696, 10 (*a. 307 p. Chr.*) ⟨ut fortunae eorum⟩ ... recreatae atque -tae ... convalescerent. 1675, 11 (*ante a. 333 p. Chr.*) iustitiae eius provisionibusque -tis omnibus (*cf.* 31940, 11, *ubi recte* iustitia). HIL. in Matth. 14, 10 praedicatio ... Ioannis et prophetarum in virtute aquae vitae humanae spem -bat (*syn.* alebat). SERM. Arrian. frg. I 1 gratia ipsius (*verbi dei*) -ti opportune ... loquamur. AMBROSIAST. in I Cor. 9, 19 animos illorum qui peccabant. in II Tim. 1, 7 animum suum mentis alacritate. HIER. epist. 60, 5 dolorem suum. PELAG. in I Tim. 5 p. 883A *viduas honora* necessaria praebendo et solacio -endo. PS. RVFIN. in Am. 3, 12 p. 1069C (*opp.* affligere). PAVL. NOL. epist. 3, 4 in sacerdotii ordinatione -or. epist. app. 2, 25 familiam tuam ita rege et -e. PHYSIOGN. 12 *sanguis* mentis ingenium -et et acumen animi excitat. CASSIAN. conl. 4, 11, 3 honoribus illa (*sc. caro*) et laudibus hominum -etur. LEO M. epist. 151 errorem apertis intra ecclesiam disputationibus -ere. AVELL. p. 357, 14 nequitias. SACR. Leon. p. 345. ALC. AVIT. hom. 24 p. 75, 3 utramque pax -eat, virtus adiciat.

cōnfracēsco, -uī, -ere *a* con *et* fracescere. *i. q. putescere*: VARRO rust. 1, 13, 4 alteram veterem *partem sterculini* tolli in agrum, quod enim quam recens quod conf⟨r⟩acuit melius (*sc. ordo*: quod enim melius quam).

cōnfractio, -ōnis *f.* *a* confringere. GLOSS. θραῦσις, κατέαξις. **1** *proprie*: ITALA Ioel 1, 7 (Weing. Ps. Aug. spec. 112 p. 644, 12. 121 p. 664, 8) posuit ... ficulneas meas in -em (εἰς συγκλασμόν, VVLG. ficum meam decortavit). ITIN. Theod. 4 in Emmau Cleopas cognovit domnum in confractione (VVLG. Luc. 24, 35 in fractione) panis (SEDVL. op. pasch. 5, 30 [carm pasch. 5, 365 fragmine panis]). HIER. vir. ill. 16 -o ossium membrorumque divisio. in Ier. 25, 34 p. 1023 maius eorum (*sc. vasorum*) in -e sit damnum. VVLG. Is. 24, 19 -e confringetur terra (ταραχῇ ταραχθήσεται). PS. RVFIN. Ios. bell. Iud. 2, 2

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

per arcuum -es ac ignes et per tormenta omnigena transeuntes. AVG. epist. 140, 50 ramorum. PS. AVG. quaest. test. I 8 post . . . -em tabularum in quibus data lex fuerat (ISID. in exod. 40 *tit.*). *nota*: ORIBAS. syn. 6, 26 ut eis fiat -o carnis ex multitudine(m) frictionis.

2 *translate*: *i. q. contritio*: ITALA psalm. 105, 23 (Veron. *et* VVLG.) si non Moyses stetisset in -e in conspectu eius (HIL. in psalm. 2, 38 contritio . . . illa sive -o est quae in nobis corporeas voluptates . . . comminuit. PROSP. in psalm. 105, 23 non ita dixit 'in -e' quasi ut confrangeret iram dei, sed in plaga, qua erant illi conterendi, in quo Moyses obiecit se ipsum pro eis). Ezech. 7, 7 (Amiat.) venit -o super te (ὕβρις, VVLG. contritio). 7, 10. VVLG. IV Esdr. 7, 38 David pro -e *oravit*. PS. RVFIN. in psalm. 55, 10 per tuam -em. IVNIL. 2, 22 inimicorum. *i. q. lassitudo*: ENNOD. epist. 8, 13 p. 209, 17 nihil valitudini meae de itineris -e indico decessisse. *nota*: GREG. TVR. glor. conf. 21 nec ultra ab hoc morbo frigorae vel -is ullius pertulit gravitatem.

1. cōnfractus, -a, -um *v.* confringo.

2. cōnfractus, -ū *m.* *a* confringere. PROB. app. gramm. IV 193, 9 nomina appellativa generis masculini quae ablativo casu numeri singularis u littera terminantur: . . . confractu, refractu, infractu.

cōnfragēs *v.* conflages.

cōnfragmentum simul confragosum ut mons GLOSS. IV 44, 6. 500, 1. V 183, 14. 280, 52. 593, 46 (*ubi* rugosum). confraumentum *libri aliquot.*

cōnfragōsitās, -ātis *f.* *a* confragosus. CHALC. comm. 37 ex quibus (*sc. vocalibus*) consonantium confragositas levigatur.

cōnfragōsus, -a, -um [*cf. c.* confringere. *Th.*]. GLOSS. κατεαγώς. confragosa aspera, dura. confragosa loca aspera loca. *habet* PLAVT. *bis*, VARRO rust. *bis*, CIC. phil. *semel*, LIV. *10ies*, SEN. *et recentiores.*

1 *proprie*: VARRO rust. 1, 18, 4 ut *ager* arari non possit, quod sit -us atque arduis clivis. 1, 20, 5. LIV. 5, 26, 5 asperis -isque circa et partim artis partim arduis viis (38, 40, 6 via . . . silvestris, angusta, -a. 44, 3, 3 ardua et aspera et -a. SEN. epist. 84, 13 -a in fastigium dignitatis via est. PANEG. 8, 7 militaris vias ita -as. LACT. inst. 6, 3, 2 *viam virtutum* primo aditu esse arduam et -am. AMBR. epist. 63, 40 -a et aspera *via* cautiores exigit). LIV. 28, 2, 1 loca (32, 4, 4. 32, 10, 10 arta et -a loca. 35, 27, 16. 35, 29, 7 SEN. nat. 5, 14, 2. COLVM. 2, 2, 8 locus . . . nemorosus arboribus an lapidibus -us. 6, 17, 2 FRONTIN. strat. 2, 3, 3. 2, 3, 20. 2, 5, 19 in montibus et locis -is. 2, 5, 35. grom. p. 24, 8 per clivia et -a loca. *al.* HIER. adv. Rufin. 1, 30 de -is et asperis locis enavigavit oratio. virg. Mar. 17). LIV. 38, 41, 6 angustiae . . . nec minus -ae quam priores. PAVL. FEST. p. 181 ocrem . . . montem -um vocabant (HYG. lim. grom. p. 198, 21 mons asper et -us. IORD. Get. 45). SEN. epist. 107, 3 -um hoc iter (AMBR. in psalm. 1, 24 scopulosum et -um iter. *cf.* CIC. phil. frg. IX 17 hoc iter vitae tam -um putamus, tam plenum iniuriarum ac miseriarum atque laborum. AMBR. Iob 4, 5, 19 -o . . . vitae huius itinere). FRONTIN. strat. 2, 3, 8 in colle -o (AMM. 27, 10, 9 montem per -os colles undique praeruptum). 2, 5, 22 rupibus. HYG. mun. castr. 51 si . . . neque lapide mobili nisi -um (copiosum *cod.*) vallum extrui potest. GROM. p. 326, 4 steriles terras et -as. LACT. inst. 6, 7, 6 praecipitia. AMM. 31, 12, 11 decursis viarum spatiis -is. AMBR. in psalm. 118 serm. 14, 34 ex isto -o scopulosoque deserto. HIER. in Abd. prol. p. 361/2 -um mare . . . transfretare. 20, 21 p. 384 scopulos (SIDON. epist. 8, 6, 14). in Ezech. 3, 22 p. 35 non in -as valles, non in praeruptas rupes, sed in campi latitudinem. SVLP. SEV. Mart. 19, 4 per -os scalae gradus decidens SIDON. epist. 4, 15, 3 montium latera -a. *nota i. q. lapidosus*: SIDON. epist. 9, 14, 5 *rivulus* aggerem -o diluvio supergressus . . . inundaverat. ALC. AVIT. hom. 29 p. 150, 6 fabrica . . . eminens fluvio et -a vicini (-um vicino *P*) torrentis tumultu . . . castigat.

2 *translate i. q. arduus, difficilis, periculosus*: PLAVT. Men. 591 dixi causam, condiciones tetuli tortas, -as (comfr- *A*). *cf.* Cist. 614 sed ego illud quaero -um (confrang- *VE*), quomodo prior posterior sit. CHALC. transl. p. 42B quas (*sc. passiones*) si . . . subiugarent, his lenem vitam fore, iniustam et -am (AVELL. p. 35, 14 amaritudines -ae vitae istius). AMM. 28, 1, 39 quod in variis et -is actibus vitae plerumque contingit. AMBR. epist. 5, 10 qui locus (*exod. 1, 15 sq.*) -us ad obstetricum fidem, quae didicerunt mentiri. IORD. Get. 214 Gothorum globos dissonis vocibus -os. *technice apud rhetores de sonis*: QVINT. inst. 1, 1, 37 ut nomina quaedam versusque . . . ex pluribus et asperrime coeuntibus inter se syllabis catenatos et veluti -os quam citatissime volvant *pueri*. SVLP. VICT. rhet. 15 p. 321, 7 compositio post haec non otiosa, ut ordo verborum ea compage iungatur, ne -um et asperum sonum faciat, sed apte et leniter defluat. FORTVN. rhet. 3, 10 p. 127, 12 resistenti *structurae opponitur* aspera et -a. DIOMED. gramm. I 472, 3 si paenultimus fuerit tribrachys . . . et paeones successerint, erit antiqua structura, quae dicitur -a.

subst. neutr. **cōnfragōsum**, -ī; *saepius* **cōnfragōsa**, -ōrum (*sc. loca*). LIV. 21, 32, 9 castra inter -a omnia praeruptaque . . . locat. SEN. epist. 51, 10 fortior miles ex -o venit; segnis est urbanus et verna. dial. 2, 1, 2 ardua per quae vocamur et -a sunt. benef. 5, 12, 2 modo campus . . . sternendus est, modo creperi aliquid et -i obiciendum. PLIN. nat. 3, 53 Tiberis propter aspera et -a ne sic quidem . . . meabilis fertur. QVINT. inst. 5, 8, 1 argumenta velut horrida et -a vitantes amoenioribus locis desident. 6, 1, 52 e -is atque asperis evecti. 8, 5, 29 inaequalia tantum et velut -a nec admirationem consequuntur eminentium et planorum gratiam perdunt. FRONTIN. strat. 3, 1, 2 iter per -a et deserta emensus. LACT. inst. 6, 17, 13 per -a vexabitur aut per praecipitia labetur. PRVD. cath. 7, 53 clivosa planis, -a ut lenibus converterentur. PASS. Mar. Iac. 7 inter illa itineris -a.

adv. **cōnfragōsē**: MAR. VICTORIN. gramm. VI 103, 5 duo metrorum cola dissidentia inter se ita -e atque aspere coisse in unitatem . . . ut superiora lenem ac liquidam convenisse videntur. MALL. THEOD. gramm. VI 59, 64 -ius quiddam resonat *metrum* et durius.

cōnfragus, -a, -um [*cf. c.* confringere, confragosus. *Th.*]. LVCAN. 6, 126 -a densis arboribus dumeta. VEN. FORT. carm. 11, 25, 19 per -a murmura ponti. *subst. n.* **cōnfraga**, -ōrum: VAL. FL. 3, 582 ceu . . . emicuit Calabris taurus per -a saeptis obvia quaeque ruens. STAT. Theb. 4, 494 Gaetulae stabulantem ad -a silvae . . . leonem. SIDON. epist. 4, 3, 9 si inter tesqua vel -a frenorum lege teneatur *equus*. VEN. FORT. Mart. praef. II 7 naufragii cumulos rapiens per -a pontus

cōnfrango *v.* confringo.

cōnfremo, -uī, -ere *a* con *et* fremere. OV. met. 1, 199 -uere omnes *dei* (HOMER. 62). SIL. 16, 397 -it et caelum et . . . circus. STAT. silv. 1, 4, 14 nosterque ex ordine collis -at. 1, 6, 72 illic (*sc. in amphitheatro*) cymbala tinnulaeque Gades, illic agmina -unt Syrorum.

cōnfrequentātio, -ōnis *f.* *a* confrequentare. ITALA psalm. 117, 27 (*Roensch p. 216; cf.* AVG. in psalm. 117, 27 ARNOB. in psalm. 117 p. 506c PS. RVFIN. in Os. 3 p. 981D. GREG. M. moral. 9, 43 solemnem diem Domino in -e constituit) constituite diem festum in -bus (ἐν τοῖς πυκάζουσιν, VVLG. in condensis). CORP. XI 2650 (*fort. a. 234 p. Chr.*) ex cuius usuris die . . . natali eius Aug(ustales) et plebs urb(ana) confreq(uentatione) et spor(tulatione) ⟨f⟩ungan⟨t⟩ur (*interpretationem dubitans propos. Mommsen*). GREG. TVR. glor. mart. 87 ut haec ei in tali -e populi evenissent.

cōnfrequento, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* frequentare. CORP. VI 10234, 7 ut ex usuris eius summae diebus infra scriptis locum -rent. 23363a sacrificium. 35769, 10 templa deorum. X 107, 9 natale filiae meae epulantes -etis. 451, 12 ut quodannis natali eius die . . . -ent. 2015, 4 cubiculum superiorem ad -andam memoriam quiescentium sibi suisque . . . extruxerunt. CARM. epigr. 240 (Corp. X 3147), 1 hoc sepulcr⟨um con⟩frequentent. CORP. III 7526 ipsi Rosalia -vimus p⟨o⟩situ⟨m⟩. IVL. VAL. 1, 36 tres vero vicos . . . ad magnitudinem -at urbis Tripolimque appellari iubet. HIL. in psalm. 147, 4 ad -andam hanc beati regni civitatem. 148, 1 in congregatione sanctorum, in dominicorum civium -antium incolatu. PRVD. perist. 1, 9 arenas incolae -ant. ALC. AVIT. epist. 7 p. 38, 15 baptismata. NOT. Tir. 32, 13 -at. *i. q. numero augere*: COLVM. 9, 13, 13 nimio fatigatae opere plurimae *apes* pereunt nec ullis iuventutis supplementis -atae novissime reliquae intereunt.

cōnfricāmentum, -ī *n.* *a* confricare. CAEL. AVR. chron. 2, 4, 78 dentium confricamentis utendum.

cōnfricātio, -ōnis *f.* *a* confricare. AVG. conf. 2, 8, 16 -e consciorum animorum accenderem pruritum cupiditatis meae. 4, 8, 13 mendacium cuius adulterina -e corrumpebatur mens. in Iob p. 580, 18 magistri prurientium auditu per -es hominum mente corruptorum et a veritate destitutorum. THEOD. PRISC. eup. faen. 55 hic (*sc. ionthos*) oxymeli . . . frequenti -e curatur. *dubium*: CHIRON 491 umor nascitur ex corruptione corporis et ex confricatione (perfrictione *rectius* VEG. mulom. 2, 86, 2; *de* confrigeratione *cogitat Oder*) se in illis partibus derivat.

cōnfrico, -ātum, -āre *a* con *et* fricare. *perf.* confricaverit *v. l.* 77. PLAVT. Asin. 670 non feres, ni genua confricantur (confring- *v. l.*). SERV. auct. Aen. 3, 384 'ex annalibus' -ati oleo lentati paratique ad arma. VARRO rust. 1, 60 orcites nigras aridas (*sc. olivas*), sale si sint -atae dies quinque. CIC. Verr. 4, 62 cum interea Apronius caput atque os suum unguento -ret. VITR. 2, 4, 1 ex his *generibus harenae*, quae in manu -ata fecerit stridorem, erit optima. 7, 1, 7 -enturque inter se coagmenta compressa. COLVM. 2, 3, 1 boves . . . substrictos et *bubulcus*. 6, 12, 3 oleo et sale genua poplitesque et crura -anda sunt. 6, 30, 6 calido aceto fovendae et axungia vetere -andae sunt *maxillae*. 7, 10, 3 sale trito cum farina triticea totum os. PLIN. nat. 18, 98. 21, 120 *iuncus* sincerus in -ando odorem rosae emittit. 23, 137 -atis membris. 29, 31 dentibus atque gingivis. 29, 34 cinerem in labellis aqua addita -ant. 31, 119 manibus pedibusque -atis *nitro* cum oleo. 32, 141 pulmone marino si -etur lignum. SVET. Claud. 8 faciem sibimet (*sc. soccis*). PALLAD. 4, 9, 8 si semina . . . herba ea quae culex dicitur, trita -entur. PELAGON. 44 armum sale et oleo. *et passim.* CHIRON 141. 143 *al.* VEG. mulom. 2, 20, 1 si casu aliquo animal oculum impegerit aut -verit. AMBR. hex. 6, 4, 28 alium. VVLG. Luc. 6, 1 et manducabant *spicas* -antes (ψώχοντες) manibus (*cf.* HIER. in Matth. 12, 1 RVFIN. Orig. in gen. 13, 2). AVG. serm. ed. Denis 24, 7 reddere sibi vult illam imaginem qua tu ipse . . . -ando perdidisti (*syn.* conterere). PLAC. med. 3, 9 rene vulpis . . . fauces tumentes. THEOD. PRISC. eup. faen. 8. 18. 40 CAEL. AVR. chron. 1, 1, 35. 2, 4, 77.

cōnfrictio *v.* conflictio.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

(**cōnfrīgo**), -xum, (-ere) *a* con *et* frigere. ITALA psalm. 101, 4 (Veron. *al.; cf.* ARNOB. in psalm. 101 p. 470^C^ AVG. in psalm. 101, 4 RVFIN. Orig. in lev. 2, 4) et ossa mea sicut frixorium -xa sunt (ὡσεὶ φρύγιον συνεφρύγησαν, VVLG. sicut cremium aruerunt). NOT. Tir. 93, 98 confrixus.

ˣ**cōnfringo,** -frēgī, -fractum, -ere [*a* con *et* frangere. *Th.*]. con-frango: SORAN. p. 93, 9. 22 PROSP. in psalm. 105, 23 PASS. coron. 2 *ter.* NOT. Tir. 81, 16 GLOSS. *plusquamperf.* confringeram *traditur* GREG. TVR. Franc. 8, 15 p. 335, 4. GLOSS. II 341, 19 confrango κατακλῶ. 446, 37 συνθραύω. 440, 33 confrago συγκλῶ. 405, 42 confractus περίφρακτος. *legitur inde a* LIV. ANDR.; *saepissime in* VVLG., *ubi sic redditur plerumque gr.* συντρίβειν.

1 *proprie et in imagine*: *frangere, rumpere*: PLAVT. Bacch. 202 -i vas cito Samium solet (HIER. epist. 72, 3 vasa. 109, 2. TEST. porcelli p. 241 si qua vascella pedibus meis -egi). Capt. 916 aulas calicesque omnes. Mil. 504 meas imbrices et tegulas (Most. 109). Most. 453 pultando [pedibus] paene -egi hasce ambas ⟨foris⟩. Rud. 73 navis -cta est eis (152. 354. 1308 HYG. fab. 116 p. 102, 4. 125 p. 107, 12). *nota* Cist. 503 hic apud nos ... -isti tesseram (*sc. hospitalem, de fide laesa*). CATO agr. 81 ubi coctum erit, irneam -ito. NOVIVS Atell. 49 limen superum quod mei misero saepe -egit caput. CIC. Flacc. 73 digitos quos -egit, nervos quos concidit, restituere non potest. PAVL. FEST. p. 79 exdorsua: dorsum -e; alii, exime. VAL. MAX. 9, 2, 1 singulas corporis partes. CELS. 7, 12, 1 ne *dens* sub forcipe -atur. COLVM. 3, 11, 7 etiam durissimum tophum vel carbunculum, simulatque sit confractus (sitū confractum *SA*) et in summis regestus, ... putrescere. 4, 27, 6 cacumina flagellorum. 6, 26, 1 comprimere testiculos *vituli* et paulatim -ere. 8, 3, 5 pedibus ova. 12, 52, 6 ne nucleus ... -atur. 12, 53, 1 aromata non cribrata, sed ne minute quidem contusa, verum leviter -cta. SEN. Herc. f. 272 saeva iusta sceptra -it manu. LVCAN. 6, 123 inpulso turres -ere vallo. 6, 160 -ite tela pectoris inpulsu. 9, 323 inlato -egit litore pontum *auster*. PETRON. 123, 198 tumida confractum (contractum *Schrader*) grandine caelum. PLIN. nat. 27, 69 omnibus fere ossibus -ctis (28, 158 ossa asini -cta et decocta). 33, 18 *bis*. CORP. IV 2416 -isti peram. SVET. Nero 34 liburnicam ... velut forfuito concursu. VLP. dig. 9, 2, 27, 31 si quis aedificii mei fores -erit vel refregerit. 10, 4, 9 pr. 39, 2, 24, 9 arbores vi tempestatis -ctae. ITALA Is. 2, 4 (Rufin. Adamant. 1, 10) -ent (συγκόψουσι, VVLG. conflabunt) gladios suos in aratra. 42, 3 (Rufin. Adamant. 1, 25) calamum contritum non -et (συντρίψει, VVLG. conteret, *sed* VVLG. Matth. 12, 20 arundinem quassatam non -et [κατεάξει]). SER. SAMM. 196 -ctaque tura. VOPISC. Tac. 15, 3 statuis -ctis. ARNOB. nat. 6, 15 simulacra. HIL. in Matth. 14, 11 panes (VVLG. Matth. 14, 19 fregit). OPTAT. 6, 11 p. 152, 11 altaria. 7, 1 p. 160, 33 tabulas (VVLG. exod. 32, 19). QVEROL. p. 42, 22 arculam istam. AMM. 26, 8, 10 catenam bipenni concidens ita -egit. 31, 10, 14 arma. PELAGON. 146 aliquas *cepas*. VEG. mil. 4, 8 machinamenta. 4, 23 HIER. in Is. 8, 9 p. 120. 45, 9—13 p. 537 testa. epist. 36, 8 mortis atque peccati aculeum. 100, 11. VVLG. *passim, ex. gr.* exod. 9, 25 omne lignum regionis. 23, 24 statuas. lev. 26, 13 catenas cervicum vestrarum. num. 33, 52 -ite titulos et statuas comminuite. iud. 9, 53 -egit (ἔκλασε) cerebrum eius. IV reg. 18, 21 an speras in baculo arundineo atque -cto (τεθλασμένην) Aegypto? Iob 16, 13 -egit me et posuit me sibi quasi in signum (κατέστησε). 31, 22 bracchium. 39, 10 glebas vallium (Os. 10, 11 sulcos). psalm. 28, 5 cedros. 36, 15 arcus eorum (45, 10 arcum conteret et -et arma. *cf.* 75, 4 potentias arcuum). Ier. 2, 20 iugum meum. Ezech. 34, 4 quod -ctum est, non alligastis. 34, 16. MAR. MERC. subnot. praef. 9 plumbeos pugiones malleo catholicae veritatis obtudit, immo -egit. AVG. serm. ed. Mai 35, 1 *Iesus* -egit mortis gehennam (*feri i. q. refregit*). PAVL. MED. vita Ambr. 39 quasi dentes quosdam ... -it. SORAN. p. 93, 9. 22 caput. APIC. 2, 53 *panem*. 4, 132 ova cruda -cta. 4, 140. 171. VAL. CEM. hom. 6, 6 infidelitatis tela. NOVELL. Iust. 28, 5, 1 titulos ... -at eius capiti (κατεάξει κατὰ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς). 29, 4 in illius caput. INSCR. Wünsch, Seth. Verfluch. 1, 4 (Corp. VI 33899) tere, contere, confri⟨ng⟩e e⟨t ... t⟩rade morti fili⟨u⟩m Aselles. *i. q.* *collidere, illidere*: LVCAN. 7, 573 arma sonant -ctique ensibus enses. CORIPP. Ioh. 1, 357 -ctum scopulis latrat mare. 4, 612 *Minotaurus* ruit obscurae -ens cornua terrae. 6, 1005 -unt pectore pectus et clipeis clipeos. *i. q. elidere, constringere*: VICTORIN. Christ. 75 tradens dedit oscula signum perfidus et iusto -egit guttura nodo. SIDON. carm. 13, 3 in nuda ... -erit *Hercules* ulna guttura *leonis Nemaei*.

2 *translate*: *comminuere, debilitare, prosternere, consumere*: LIV. ANDR. carm. frg. 22 vires (viret *cod.*) cui sunt magnae, topper -ent importunae undae. PLAVT. Stich. 628 rem -egimus (Trin. 108 hic eius rem -egit filius. 336 qui quidem nusquam per virtutem rem -egit atque eget). TITIN. com. 141 -e eius superbiam (PELAG. in Col. 2 p. 857^A^ -cta omni superbia. *cf.* CASSIOD. inst. div. 21 p. 1135^C^ modo humilibus suaviter blanditur, modo superborum colla -it *Hieronymus*). CIC. Verr. 2, 13 -at iste sane vi sua consilia senatoria (*cf.* VELL. 2, 131, 2). VAL. MAX. 1, 6, 12 auctoritatem amplissimam et opes ... omniaque ornamenta ... spatio unius diei -egit *Pompeius*. 4, 5, 2 -egit rem publicam Terentius Varro Cannensis pugnae temerario ingressu (5, 3, 2^b^ contusam et -ctam belli Punici armis rem publicam). 7, 2 ext. 17 *ut* gravissima iactura vires *hostium* -rentur. PLIN. nat. 5, 54 *Nilus* lenis et -ctis aquis domitaque violentia ... innatat. ITALA exod. 15, 6 (Ambr. hex. 2, 1, 3) dextera manus tua -egit (ἔθραυσε, VVLG. percussit) inimicos. num. 24, 17 (Lugd.) -et duces Moab. II par. 20, 37 (Lucif. non conv. 4) -egit dominus operam tuam (ἔθραυσε, VVLG. percussit opera tua). Is. 42, 4 (Aug. civ. 20, 30) refulgebit et non -etur (ἀναλάμψει καὶ οὐ θραυσθήσεται, VVLG. non erit tristis neque turbulentus). HERM. Pal. mand. 11, 14 totus -itur et loqui nihil potest. OPTAT. 6, 1 p. 144, 13 cur vota et desideria hominum cum ipsis altaribus -istis? HIER. in Matth. 23, 1 -untur insidiae *Pharisaeorum*. epist. 24, 4 *ut* non sicca humus iacentia membra -ret (*i. morbo afficeret*). VVLG. I reg. 24, 8 -egit (ἔπεισε) David viros suos sermonibus. psalm. 55, 8 in ira populos -es (κατάξεις; 109, 5 reges, συνέθλασεν). prov. 25, 15 lingua mollis -et duritiam. eccl. 48, 6 potentiam ipsorum. Is. 58, 6 dimitte eos qui -cti sunt (τοὺς τεθραυσμένους) liberos (Luc. 4, 19). thren. 3, 11 -egit me (κατέπαυσε); posuit me desolatam. Ezech. 23, 8 ubera pubertatis eius (διεπαρθένευσαν; 23, 21). I Macc. 9, 7 -ctus est corde. IV Esdr. 2, 21 -ctum et debilem cura. PELAG. in Rom. 14 p. 707^A^ abstinentia -ctus aut senio. CLAVD. 22, 69 nec contra nixus ovantem -as animum. AVG. civ. 12, 18 hos volubiles circulos ... ratio manifesta -it (*ibid.* refutare). 20, 30 nec -ctus sive contritus est. MAR. MERC. subnot. 9, 13 *Augustinus* te pastorali clava ab ecclesia deterruit, proturbavit atque -egit. BACHIAR. repar. laps. 14 nec te inimica desperatio -at. ZACCH. 2, 7 p. 1120^D^ *lex* quae feras Iudaeorum mentes ... -ret. BARNAB. 4, 8 -ctum est testamentum eorum. PROSP. in psalm. 105, 23. 24 non ita dixit 'in confractione' quasi ut confrangeret iram dei (EVGRAPH. Ter. Phorm. 286 senis iracundiam). ENNOD. opusc. 3 p. 342, 24 ne ... interioris hominis fortitudinem balnea ... -rent. carm. 1, 8, 38 -unt dulces barbara plectra modos. 2, 128, 7 torrida frigoribus -ens tempora Cancri. GREG. TVR. Mart. 3, 41 -cta libertate. ASSVMPT. Moys. 10, 5 in tenebris convertent se cornua lunae et -entur.

part. adi. **cōnfractus,** -a, -um. *i. q. curvus, opp.* aequus: PLIN. nat. 2, 115 montium vero flexus crebrique vertices et conflexa cubito aut confracta (fracta *v. l.*) in umeros iuga. 5, 99 quin etiam -us *Taurus mons*, effugiens quoque maria, plurimis se gentium nominibus hinc et illinc implet. PS. THOM. euang. 46 dic mihi ..., prima littera quare habet triangulos multos giaceratos, subacutos, mediatos, productos, obductos, erectos, stratos, -os vel crucifixos (PS. MATTH. euang. 31, 2 curvistratos). *de voce*: AVG. catech. rud. 10, 15 *gallina* susurrantes pullos -a voce advocat. *i. q. lassus, debilitatus*: ENNOD. opusc. 2 p. 329, 6 quae (*sc. aeterna genetrix*) ... ad vitae principia redire -os *facit*. DRAC. laud. dei 3, 61 *dives* deposito -us murice denso. *de morbido*: GREG. TVR. vit. pati. 6 -us ab huc infirmitate (*i. febri*). Mart. 2, 32 ardore (*sc. febris*) -us.

subst. n. **cōnfractum,** -ī: PLIN. nat. 35, 127 *Pausias pictor* totum bovem atri coloris fecit umbraeque corpus ex ipsa dedit, magna prorsus arte in aequo extantia ostendente et in -o (*i. in catagraphis*) solida omnia.

derivata: confractio, confractus, confrages (?), confragmentum, confragosus, confragus.

cōnfrio, -āre *a* con *et* friare. CATO agr. 7, 4 *oleas orcites* sale confriato (VARRO rust. 1, 60 confricare) dies v.

cōnfrūstro, -āre *a* con *et* frustrare. VIGIL. THAPS. c. Arrian. 3, 5 ut si homoousii professio tanquam a lege peregrina censeatur, triusiae quoque inventio pari ratione confrustretur. *L.*

cōnfuga, -ae *m.* [*cf. c.* confugere *et c.* perfuga, transfuga *sim. Th.*]. COD. Theod. 9, 45, 4 (*a. 431*) -as interioris templi tueatur. COD. Iust. 1, 12, 6 pr. nullos de sacrosanctis ecclesiis ... protrahi -as. NOVELL. Iust. 37, 10 -as ... ab his (*sc. ecclesiis*) abstrahere.

cōnfugēla, -ae *f.* [*cf. c.* confugere *et c.* fugela. *Th.*]. PAVL. FEST. p. 39 confugelam antiqui confugium dicebant. *de forma cf. Lachmann ad Lucr. 3, 1014.*

ˣ**cōnfugio,** -fūgī, -ere *a* con *et* fugere. *legitur apud* VICT. VIT. 3, 29 -ivit. ITALA psalm. 142, 9 (Veron.) -ii. POMER. 3, 12, 1 -ituri. GLOSS. -o, -is, -it καταφεύγω *etc.* *adamatur* CIC. (*ca. 80^ies^*), *satis frequens apud* LIV. (*ca. 40^ies^*) ICTOS VVLG. (*ca. 25^ies^*) AMM. (*19^ies^*) AVG. (*plus 25^ies^*), *singulis locis*: LVCR. SALL. COLVM. MELA LVCAN. SIL. STAT. FRONTIN. APVL. PANEG. CLAVD., *binis*: RHET. Her. VERG. PLIN. nat. MART. AVSON., *ternis*: TER. HIRT. *passim ap. alios, omnino deest* CATVLL. HOR. TIB. PROP. VELL. PHAEDR. PERS. VAL. FL. IVV. FRONTONI *al.* [*loci dubii*: CIC. Arat. 338 *v. p. 197, 4.* SEN. contr. 1, 7, 1 manus meas -it (*v. edd.*). AMBR. fug. saec. 2, 5 -entibus (*v. l.* fugientibus) hoc crimen. PRISC. periheg. 623 Asiae gremio triplex mare -it (*alii codd.* confluit) undis.]

A ***proprie***: *i. q. fugere*: **1** *absolute*: VVLG. exod. 9, 20 fecit -ere servos suos et iumenta. I par. 6, 57 dederunt civitates ad -endum. *substantivi vice*: COD. Theod. 9, 4, 4 (*a. 431*) ad tuitionem -entium. **2** *ad quem*: TER. Hec. 823 ad me ... -ere anhelantem domum sine comite. CIC. Verr. 6, 127. 153 *al.* nat. deor. 3, 25 ad exercitum (rep. 2, 63 SVET. Tib. 53. *cf.* AMM. 19, 9, 7 ad Persarum vastatorium globum). CAES. Gall. 1, 8, 1 HIRT. Gall. 8, 21, 1 BELL. Afr. 35, 4 NEP. Iph. 3, 2 Them. 8, 3. 9, 4 MON. Ancyr. 5, 54 VERG. Aen. 1, 666 Ov. Pont. 1, 2, 149 LIV. 3, 4, 3. 24, 19, 10. 40, 10, 5 SEN. contr. exc. 4, 8, 1 VAL. MAX. 5, 4, 1. 8, 7 ext. 15. 9, 11, 6 MELA 1, 117

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

PETRON. 91. PLIN. nat. 8, 112 *cervi* -unt ad hominem. TAC. hist. 4, 40 SVET. Iul. 5 FLOR. epit. 2, 14, 5 PAVL. dig. 21, 1, 43, 1 PORPH. Hor. serm. 1, 7, 1 VVLG. num. 35, 15 deut. 4, 42. 23, 15 II par. 15, 9. Is. 20, 6 ad quos -imus in auxilium. CLAVD. 20, 132 AVG. civ. 1, 1. 4 *al.* *metonymice pars corporis pro persona*: VAL. MAX. 9, 6, 3 ad Q. Fabii ... dexteram -ere. SEN. Herc. O. 1221 ad tuas -ugit Alcides manus. dial. 5, 40, 3 ad Caesaris pedes. MART. 1, 48 ad ora leonis.
3 *aliquo*: PLAVT. Most. 1095 huc (1098 Rud. 457 TER. Hec. 384 SIL. 17, 153). CIC. dom. 10 alio. Att. 12, 38, 4 eo (NEP. Paus. 4, 4 LIV. 39, 36, 10 IVST. 25, 2, 6). BELL. Alex. 48, 2 quo (LIV. 2, 25, 5. 44, 45, 2 SVET. Iul. 34 Aug. 17 FLOR. epit. 2, 12, 10 AMM. 15, 5, 31. 25, 10, 7 *al.*). AVG. civ. 1, 4 illo. 4 *ad aliquid*: LIV. 22, 29, 4 ad integram aciem. CIC. Caec. 100 ad *aram* (OV. Pont. 2, 2, 27 trist. 5, 2, 44 SEN. contr. 1, 5, 2. TERT. nat. 1, 6 arulam. AVG. civ. 1, 2 p. 6). SVET. Claud. 36 ad castra. VVLG. Ios. 20, 4 ad civitatem (iud. 9, 51 act. 14, 6). HOMER 795 ad classes. GAIVS inst. 1, 53 ad fana. HOMER. 906 ad fluctus (AMM. 18, 7, 5 ad *flumina* leones). VICT. VIT. 3, 29 omnis simul civitas ... ad Hispaniam -ivit. LAMPR. Heliog. 17 ad latrinam. OV. met. 7, 299 ad limina. AVG. civ. 3, 31 p. 144 ad loca (5, 23 p. 236 CASSIOD. inst. 31). TERT. pudic. 22 ad metalla. CAPITOL. Maximin. 12, 1 ad paludes et silvas. AMM. 18, 10, 2 ad praesidia. VVLG. sap. 14, 6 ad ratem. LIV. 24, 26, 2 in sacrarium ad penates. AMM. 25, 10, 7 ad militaria signa. SVET. Aug. 17 ad *simulacrum*. AMM. 28, 6, 4 ad speluncas. LIV. 23, 10, 11 ad statuam (SEN. contr. 10, 2, 10 SEN. clem. 1, 18, 2 PLIN. epist. 10, 74, 1 GAIVS inst. 1, 53 CALL. dig. 48, 19, 28, 7 VLP. dig. 1, 6, 2. 1, 12, 2. 21, 1, 17, 12 *saep.*). AVG. civ. 1, 2 p. 5 ad templum (1, 6 p. 10). LVCAN. 5, 162 ad tripodas. AMM. 31, 16, 2 ad tugurium. LIV. 23, 40, 5 ad urbem (VVLG. deut. 19, 5). SOL. 32, 38 *animalia* simul -unt ad volutabra.
5 *in aliquid*: LIV. 24, 32, 7 in Achradinam. NEP. Paus. 5, 2 in aedem Minervae. SVLP. SEV. chron. 1, 41, 3 in Aegyptum. CIC. Att. 3, 15, 6 in agros (VERG. Aen. 8, 493). PLAVT. Most. 1135 in aram (Rud. 455. 1048 CIC. Q. Rosc. 30. Cato 11 in aram tribunatus [*in imagine*]. Tusc. 1, 85 nat. deor. 3, 25 NEP. Paus. 4, 5 IVST. 28, 3, 5). LIV. 5, 38, 10 in arcem (25, 10, 6. 26, 48, 2. 29, 6, 14. 32, 16, 16. 32, 17, 1. 32, 24, 6. 42, 63, 10 CVRT. 3, 1, 6. 9, 8, 12; *cf. in imagine* CIC. Tusc. 2, 58). VARRO frg. Non. p. 44, 2 in asylum (CIC. Verr. 2, 85 AMPEL. 14, 7 VLP. dig. 21, 1, 17, 12). LIV. 5, 51, 9 in Capitolium (SVET. Dom. 1 FLOR. epit. 4, 7, 1). NEP. Eum. 5, 3 in castellum (IVST. 14, 2, 2). BELL. Afr. 83, 4 in castra (LIV. 37, 53, 21. 41, 2, 5 SEN. dial. 11, 5, 2 HOMER. 681). SVET. Vit. 16 in cellulam. HIRT. Gall. 8, 3, 3 in civitatem (IVST. 5, 7, 12 in classem. SEN. contr. exc. 3, 6 in domum. BELL. Hisp. 31, 8 in locum (AMM. 19, 6, 1). LIV. 1, 30, 6 in lucum. SVLP. SEV. chron. 1, 8, 4. CAES. civ. 3, 95, 4 in montes (CVRT. 8, 10, 19). AMM. 25, 6, 4 in munimentum. CAES. civ. 3, 9, 7 in naves (IVST. 2, 9, 13). MART. 10, 92, 12 in nemus. HIRT. Gall. 8, 3, 1 in oppidum (BELL. Hisp. 36, 4 CVRT. 9, 4, 26 SVLP. SEV. chron. 1, 51, 2). VARRO frg. Serv. auct. Aen. 8, 51 in Palatium. CIC. S. Rosc. 79 in portum (Brut. 8 rep. 1, 5. *in imagine*: Tusc. 5, 5 in eundem portum ... magna iactati tempestate -imus. Att. 4, 6, 2 in otii portum). CIC. inv. 2, 154 in scapham (BELL. Alex. 46, 6). CAES. Gall. 6, 5, 7 in silvas paludesque. CVRT. 4, 4, 13 in templa (10, 9, 21 LAMPR. Heliog. 2, 3 in templum dei Heliogabali. VVLG. I Macc. 10, 43). VOPISC. Prob. 21, 3 in turrem (AMM. 31, 13, 17 VVLG. II Macc. 10, 18). VAL. MAX. 2, 7, 8 in urbem (CVRT. 5, 1, 17. 9, 1, 19. 10, 8, 13 VVLG. lev. 26, 25 num. 35, 25). PETRON. 132 vers. *mentula* -erat in viscera (*per iocum*). 6 *cum acc. qui vocatur directionis*: CIC. S. Rosc. 27 Romam. Verr. 2, 48 Delum. Mur. 34 Bosporum. Phil. 13, 33 Alexandream (POMP. TROG. prol. 28). NEP. Thras. 2, 1. LIV. 4, 47, 4 Labicos. 21, 25, 3 Mutinam. VAL. MAX. 1, 7, 7 Athenas. FRONTIN. strat. 3, 4, 5 Leucadiam. SVET. Aug. 14 Perusiam. VVLG. II Macc. 10, 32. SVLP. SEV. chron. 2, 24, 3 Cretam. 7 *structurae notabiles*: HOMER. 930 intra muros (SVLP. SEV. chron. 1, 54, 1. 2, 29, 4). VVLG. Ruth 2, 12 sub cuius -isti alas (*in imagine, gr.* πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ). ITIN. Alex. 52 quam (*i. in Indiam*) multi -erant.

B ***translate*** *et in imagine i. q. auxilii causa se recipere, niti aliquo, aliqua re*: 1 *cum adverbio locali*: CIC. Verr. 3, 155 quo (6, 126 epist. 4, 6, 2. LIV. 40, 10, 3 quo alio. CELS. 1, 4 p. 22 SEN. nat. 6, 1, 4 RVT. LVP. 1, 14 AVG. civ. 2, 2 p. 54. 4, 27 p. 180 *saepe*). OV. fast. 3, 432 huc (CELS. 2, 11 p. 56). *nota*: CIC. S. Rosc. 79 servorum nomen, quo quasi in portum ... -ere posses. 2 *ad aliquem*: CIC. Q. Rosc. 13 ad arbitrum. Quinct. 28. div. in Caec. 3 ad deos (nat. deor. 1, 53. 3, 25 OV. met. 8, 688 LIV. 9, 1, 8. 27, 17, 13 ARNOB. nat. 2, 78 RVFIN. Adamant. 2, 4 VVLG. deut. 23, 15. Esth. 14, 1 dominum). CIC. Quinct. 98 ad te (*cf.* Verr. 3, 24. 5, 17. 6, 127 Sull. 88 SALL. Iug. 14, 4 VERG. Aen. 1, 666 SEN. epist. 21, 9 PLIN. paneg. 43 *sic saepe c. pronom.*) Verr. 6, 126 ad populum (POLLIO Cic. epist. 10, 32, 3). 6, 153 ad Pompeium (*saepe c. nom. propriis*). Cluent. 20. 57. ac. 2, 55 ad physicos. Brut. 207. de orat. 1, 240 ad auctores. Att. 1, 12, 1. ad Q. fr. 1, 1, 33 ad senatum. LIV. 29, 17, 8 ad vestrum imperatorem -imus (*sc. legati*). SEN. suas. 6, 6 ad indignos. QVINT. inst. 12, 8, 5 ad patronum. OPTAT. 6, 3 p. 146, 13 ad Aggaeum prophetam. RVFIN. hist. 5, 16, 20 ad martyres. POMER. 3, 12, 1 ad quos apostolos -ituri.
3 *ad aliquid*: CIC. Cluent. 20 ad pecuniam. VAL. MAX. 5, 6 ext. 1 ad oraculum. CELS. 4, 13 p. 130 ad cucurbitulas. 3, 23 p. 114 ad veratrum. 4, 18 p. 144 ad vinum. 6, 6, 17 -endum est ad ea quae ... corpus ... adstringunt. SEN. clem. 1, 13, 3 arma (CVRT. 6, 9, 24 ad vestras manus, ad vestra arma -o *Alexander; cf. infra l. 8*). AVSON. 78, 6 ad oscula (*i. recurrere*). 240, 4 ad cineres Hectoreos. CAEL. AVR. chron. 4, 8, 106 ad clysteres. CARM. c. pag. 33 ad saga -rent. 4 *ad rem incorpoream*: RHET. Her. 2, 3, 5 ad imprudentiam, stultitiam, adulescentiam, vim, persuasionem. CIC. nat. deor. 1, 109 ad aequilibritatem. Scaur. 17 ad p. R. aequitatem. Verr. 3, 8 ad aram legum. 2, 78 ad vim, arma (2, 82 ad vim, manus, arma. Caecin. 93 ad ferrum, ad arma, ad caedem). OV. fast. 1, 572 ad artes (AMM. 25, 4, 5). CIC. Vatin. 34 ad auxilium (epist. 9, 6, 3 LIV. 7, 29, 4 VAL. MAX. 4, 7, 5. 8, 6, 2 VVLG. Is. 10, 3 SVLP. SEV. epist. 1, 12). Verr. 6, 39 ad bellum. QVINT. decl. 379 p. 423, 26 ad caedem. CIC. Lig. 30 ad clementiam. CELS. 1 pr. ad communia. PLIN. epist. 4, 11, 11 ad confessionem. CIC. Att. 1, 16, 1 ad contiones. QVINT. decl. 331 p. 302, 31 ad convicia. PS. RVFIN. in Os. 1, 10 p. 972[A] ad correctionem. CIC. fat. 48 ad declinationes. CASSIOD. var. 2, 41, 1 ad defensionem. QVINT. inst. 10, 1, 29 ad eloquendi deverticula (12, 3, 11 deverticula desidiae). 5, 2, 3 ad dissimilitudinem causae. AVG. civ. 8, 20 p. 350 ad divinitatem. 5, 26 p. 240 ad ecclesiam (SVLP. SEV. Mart. 2, 3). CIC. de orat. 1, 61 ad oratoris ... facultatem. Q. Rosc. 116 ad fidem (div. in Caec. 11. Scaur. 17 ad fidem et mansuetudinem. off. 1, 35 LIV. 29, 18, 19). off. 1, 34 ad posterius *genus decertandi*. AVG. civ. 21, 16 p. 520 ad gratiam. TAC. hist. 2, 76 ad imperium (*i. necessario imperio potiri*). CIC. de orat. 2, 203 ad impetum. inv. 1, 21 ad insinuationem. QVINT. inst. 11, 3, 63 ad invidiam. CIC. Scaur. 17 ad ius iurandum iudicum (VAL. MAX. 4, 1 ext. 2 cum ad ius iurandum (*sc. iudicis*) ... malignitas -isset). SEN. contr. 9, 2 (25), 13 ad ius. CIC. nat. deor. 1, 9 ad levationem. part. 126 ad aequitatis locos. Sest. 50 ad misericordiam. Rab. perd. 21 ad mortem (SEN. contr. exc. 8, 4 SEN. Phaedr. 1190 epist. 98, 16). ASCON. Corn. p. 63 ad Metelli nobilitatem ... Curionis industriam. AVG. civ. 1, 1 p. 5 ad nomen. CIC. Font. 33 affecti iniuriis ad o p e m iudicum (OV. ars 3, 270 piscis opem. LIV. 1, 2, 3 opes Etruscorum). BACHIAR. repar. laps. 8 ad paenitentiae malagma. VAL. CEM. hom. 15, 5 *vitia* ad paenitentiam. FLOR. epit. 3, 21, 10 ad partes. SEN. epist. 14, 11 ad philosophiam. PETRON. 107 ad poenam. QVINT. decl. 294 p. 163, 18 ad praemium. COLVM. 5, 9, 17 ad praesidium insitionis (SIDON. epist. 6, 7, 1 precum praesidia). QVINT. inst. 6, 1, 4 ad preces. CIC. top. 65 ad prudentiam. QVEROL. p. 15, 5 ad querelam. CIC. off. 2, 21 ad rationem. Cluent. 51 ad omnia ... remedia ac perfugia causarum (LIV. 22, 8, 5 ad remedium ... civitas -it. PLIN. nat. 11, 105 ad Sibyllina ... remedia). epist. 4, 6, 2 ad rem publicam (CORP. XIV 2795 [*Gabiis*] -endo at aeternam rem publ⟨icam⟩). de orat. 2, 145 ad *sapientiam*. APVL. apol. 33 ad mea scripta. CIC. Caecin. 83 ad interdicti sententiam (SEN. apocol. 10 Corvini ... sententiam). FLOR. epit. 4, 3, 4 ad servitutem. LIV. 40, 12, 19 ad spem (VVLG. Hebr. 6, 18). SEN. dial. 11, 17, 13 ad studia (PLIN. epist. 8, 19, 1). PETRON. 102 ad temeritatem. AMM. 22, 3, 4 ad tutelam principis. QVINT. decl. 356 p. 388, 29 ad ultionem. HIER. epist. 106, 2 ad Hebraicam ... veritatem. SEN. epist. 83, 13 ad vetera. CELS. 1, 3 p. 19 ad *vomitum*. RHET. Her. 4, 24, 33 ad virtutem (CAES. civ. 1, 58, 2). SEN. dial. 3, 10, 2 ad vitia. PLIN. epist. 10, 51, 2 ad vota. 5 *in rem incorpoream*: LIV. 9, 26, 16 in praesidia adversariorum, appellationem et tribunicium auxilium. CIC. Q. Rosc. 30 in huius domum, disciplinam, patrocinium, nomen. Caecin. 100 quasi ad aram in exilium. IVLIAN dig. 19, 5, 3 in *factum civile*. CIC. Quinct. 10 in fidem, veritatem, misericordiam (BELL. Hisp. 1, 1 Pompeius in fidem uniuscuiusque civitatis -ere coepit *quod Wölfflin, Archiv 12, 161 de civibus conciliandis interpretatur*. 32, 8. LIV. 4, 48, 13 [effugere *M*]. MARCIAN. dig. 40, 1, 5 RVF. FEST. 7). VVLG. I Macc. 5, 11 in munitionem. SEN. dial. 12, 6, 4 in otium ruris quieti (quietis *BDE*). STAT. silv. 1, 4, 11 inque sinum ... tuum ... -unt leges (PLIN. paneg. 6 -it in sinum tuum concussa res publica. *cf.* CIC. rep. 1, 5 in barbariae sinus). LIV. 32, 21, 31 in societatem vestram. 6 *in dicendo argumento, excusatione, praetexto sim. uti*: TER. Haut. 793 neque tu scilicet illuc -es: quid mea? (CIC. fin. 2, 28 *Epicurus* -it illuc ut neget *etc.*). CIC. Verr. 2, 48 quo -es? (S. Rosc. 80 quo tandem accusator inopia argumentorum -it [*v. l.* -erit]. Flacc. 4 nihil est praeterea quo -ere possis. Tusc. 2, 67 quo sit -endum, tu vides). SEN. contr. 2, 5, 10 isto novissime -ere. ASCON. Corn. p. 60 eo -it *Cicero* ut diceret. *sequitur inf.*: LVCR. 3, 766 scilicet in tenero tenerascere corpore mentem -ent (*i. illuc, in eam sententiam, ut dicant*). *similiter* CIC. Verr. 4, 191 illuc -es, vecturae difficultate adductos ternos denarios dare maluisse? *sequitur enuntiatum*: TAC. dial. 10 cum praesertim ne ad illud quidem -ere possis ... tamquam minus obnoxium sit offensae poetarum quam oratorum studium.

[**cōnfugio,** -ōnis *f.*] GLOSS. V 356, 32 de confugione (?) statione, hydde (*anglosax.* V 405, 33 hydae), de confugiendi statione *Schlutter coll. Oros. hist. 5, 2, 1.*

cōnfugium, -iī *n. a* confugere. GLOSS. καταφυγή. συμφύγιον. refugium. OV. trist. 4, 5, 6 qui veritus non es portus aperire fideles fulmine percussae -mque rati (5, 6, 2 qui mihi -m, qui mihi portus eras). PAVL. FEST. p. 39 confugelam antiqui -um dicebant. STAT. Theb. 12, 504 commune animantibus aegris -um. VVLG. Ios. 21, 13 -i civitatem (21, 21. 27. 32. 37). OROS. hist. 2, 19, 13 ad -a salutis, hoc est sanctorum locorum agmina ... cogentes. GREG. TVR. Franc.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

5, 2 ad basilicam ... -um faciunt (8, 6 in basilica ... -um fecerant). *Gudeman.*

cōnfuit, -fore, -futūrus *a* con *et* fuit. GLOSS. IV 42, 11 confore convenire aut adfuturum esse. 223, 25 futurum esse (V 447, 13). NOT. Tir. 4, 90 confuit. *i. q. evenire*: PLAVT. Mil. 941 confido confuturum (cumf- *codd.*). TER. Andr. 167 spero -fore. DICT. 2, 22 quod magis spero -fore. AVG. c. Iul. op. imperf. 5, 4 adiutu enim Christi praesumo -fore. *i. q. fieri, esse*: CYPR. GALL. exod. 67 Ebraea de plebe palam, quae -foret altrix, imperat acciri. 1146 venturumque diem solemnem -fore dixit. Ios. 2 promittit *deus Iosuae* validis sublimem -fore donis. AMM. 24, 8, 4 quorum neutrum ... -fore dicebatur. *i. q. prodesse*: GLOSS. II 447, 10 confore συνοίσειν. PS. HIL. libell. 9 *facultates* ministrare et augere -fuerit. *i. q. simul esse*: CAEL. AVR. chron. 4, 8, 122 ac si febres non fuerint neque alia quaelibet passio lumbricis -fuerit.

cōnfulcio, -tum, -īre *a* con *et* fulcire. LVCR. 2, 98 partim intervallis magnis confulta resultant *corpora*.

cōnfulgeo, -ēre *a* con *et* fulgere. PLAVT. Amph. 1067 ardere censui aedis, ita tum -bant. 1096 aedes totae -bant tuae quasi essent aureae. *dubium* CINNA carm. frg. 4 lucida confulgent (ISID. orig. 19, 2, 10; cum fulgent SCHOL. Lucan. 5, 418; qua splendet NON. p. 546) summi carchesia mali. *L.*

×cōnfundo, -fūdī, -fūsum, -ere *a* con *et* fundere. GLOSS. συγχέω, misceo. -it commiscet, mixturat. conturbo, dissipo. ad -endum εἰς συγχύσεις. *legitur primum apud* PLAVT., *deest apud* TER. RHET. Her. (*adv.* confuse *semel*) CATVLL. SALL. NEP. CIC. epist.; *singulis locis usi sunt* PLAVT. CAES. HIRT. TIB. PROP. *dep.* confundor *cf. p. 263, 76.* [*francog.* confondre, *hisp. vet.* cohonder. *M.-L.*]

I ***miscere, turbare*: A *proprie*: 1** *miscere*: **a** *de rebus liquidis, frumento, aere sim.*: PLAVT. Most. 277 una multa iura -udit cocus. CIC. Cluent. 173 cum *venenum* ita -sum esset, ut secerni nullo modo posset. nat. deor. 2, 136 *alvus* omne, quod accepit, cogit et -it. HOR. sat. 2, 4, 67 hoc ubi -sum sectis inferbuit herbis. OV. epist. 2, 95 cumque tuis lacrimis lacrimas -ere nostras. medic. 61 ubi pulvereae fuerint -sa farinae. met. 7, 278 arenti ramo ... omnia -udit summisque inmiscuit ima. VITR. 7, 3, 10 calce et harena ibi -sa. 7, 8, 2 inter se congruunt et una -untur. VAL. MAX. 3, 2 ext. 1 ex pluribus corporibus in unum ... cruor -sus est. COLVM. 3, 21, 6 -susque in unum multarum sopor. PLIN. nat. 9, 139 argentum auro -ere (34, 5 aes -sum auro. TAC. ann. 16, 2 -sum metallis aurum gigni). 29, 50 melle, mox aceto, item oleo -sis crebroque permixtis. APVL. met. 6, 10 frumento et hordeo et ... commixtisque acervatim -sis. 9, 23 frumenta -sa. CYPR. epist. 63, 13 utrumque miscetur et adunatione -sa sibi invicem copulatur. SER. SAMM. 76 cinerem -ito lymphis. 262. 1000. 1016. AVG. civ. 1, 8 cum oleo amurca -itur. SVLP. SEV. chron. 2, 2, 5 ferrum atque testum inter se -sum coire non potest. PRISC. Anast 117 mare -so (*i. admixto*) rutilavit sanguine victum. *de aquis confluentibus*: VERG. Aen. 3, 696 qui nunc ore, Arethusa, tuo Siculis -itur undis. CVRT. 9, 4, 8 Acesinus Hydaspi -itur. 9, 9, 7 leni adhuc aestu -ente dispares undas. STAT. Theb. 8, 464 una receptas -it iam vallis aquas. FRONTIN. aq. 86 Claudia et Anio ... intra urbem -bantur. APVL. mund. 4 fluminum frigidos lapsus ... profundo in mari -it. ANTH. 440, 6 Corinthos -et fluctus pervia facta duos. VIB. SEQ. geogr. p. 148 Hermus ... Pactolo -itur. AMM. 16, 3, 1 Mosella -itur Rheno. PROB. Verg. ecl. 6, 82 Eurotas -itur Alpheo. **b** *de aliis rebus corporeis*: CIC. Tim. 49 cum ignis oculorum cum eo igne, qui est ob os offusus, se -udit et contulit. CVLEX 156 excelsis super dumis, quos leniter adflans aura susurrantis poscit -ere venti. PANEG. in Mess. 173 et ferro tellus, pontus -itur aere (*sic codd. vett. recte*, confinditur ς *et edd.*; *cf.* STAT. Theb. 1, 136 in diversa trahunt atque aequis vincula laxant viribus et vario -unt limite sulcos. MEROB. poet. 14 et quamquam Geticis sulcum -at aratris, barbara vicinae refugit consortia gentis). MANIL. 5, 673 strages -itur omnis. COLVM. 3, 19, 3 eaeque (*vites*) separatae ac distinctae specialiter an -sae et mixtae acervatim. 3, 21, 2 velut abiecta et quodam acervo -sa sunt. PLIN. nat. 2, 7 deciduis ... seminibus ... ac plerumque -sis. STAT. Theb. 3, 168 caros urna -ite manes (*i. q. cineres*). APVL. met. 6, 1 cuncta passim iacentia et incuria -sa. PS. ASCON. div. in Caec. p. 109 tabulas in unum omnes coniciant atque -ant. **c** *de rebus caelestibus*: SEN. nat. 1, 3, 5 multas imagines, immo innumerabiles et devexas et in praeceps euntes -i: itaque arcum esse multarum solis imaginum confusiones. 1, 5, 5. 7, 12, 1 -so in unum duarum *stellarum* lumine faciem longioris sideris reddi. 7, 12, 8 si quid esset, quo medium inter duas stellas spatium -retur, aeque cito dilaberetur. PLIN. nat. 2, 102 *aer* infinitum et terreni halitus miscens utraque sorte -itur. *abusive*: VITR. 9, 4, 6 septentrionis autem minoris et Cephei simulacri complures sunt stellae -sae (*i. amborum siderum communes*). **d** *de confusione universi*: OV. met. 2, 299 in chaos antiquum -imur. SEN. epist. 9, 16 resoluto mundo et dis in unum -sis. nat. 3, 29, 8 -etur, quidquid in suas partes natura digessit. LVCAN. 6, 696 chaos innumeros avidum -ere mundos. ARNOB. nat. 5, 23 res omnes in antiquae speciem -ret unitatis. **2** *turbare*: **a** *de rebus corporeis*: *perturbare, praecipue perturbando delere*: VARRO rust. 3, 9, 11 vitales venas -ant in iis (PLIN. nat. 10, 151). OV. met. 15, 770 -ant moenia Troiae. VAL. MAX. 8, 7 ext. 7 sanguine suo artis suae liniamenta -udit (CLAVD. 17, 134 scriptae harenae notas -udit. AVSON. 35, 8 omnia -sis interiere notis). SEN. epist. 68, 4 vestigia sua circa ipsum cubile -unt (PLIN. nat. 8, 208; *cf.* PLIN. paneg. 24 te ad sidera tollit humus ista communis et -sa principis vestigia). PLIN. nat. 2, 137 sacculis ipsis nullo modo ambustis ac ne -so quidem signo cerae. 35, 150 cortina ... -ura colores. VLP. dig. 10, 1, 8 pr. irruptione fluminis fines agri -udit inundatio. AVIEN. Arat. 1592 comarum vis -sa micans (CLAVD. 8, 551 -sa motu caesaries). AVSON. Mos. 198 per medium qua sese amni -it imago collis. AMM. 24, 1, 11 ventorum turbo ... -erat omnia tecta. 28, 2, 3 compaginatae formae ... fluctibus erectis -bantur. VEG. mil. 3, 23 -sas in pulvere vento vias. HIER. epist. 106, 22 scriptorum neglegentia virgulis et asteriscis subtractis distinctio tota -itur. **b** *de corporis partibus*: *foedare, disturbare, conterere, contundere*: OV. met. 5, 58 fractis -udit ossibus ora (12, 251 ossa non agnoscendo -sa relinquit in ore. VAL. MAX. 4, 5 ext. 1 oris decorem vulneribus -udit. LVCAN. 2, 191 Marii -ere voltum. 3, 758 -sis voltibus unda. QVINT. decl. 388 p. 438, 14. p. 437, 28 -sa facie. PS. QVINT. decl. 10, 1). SEN. Tro. 1114 signa clari corporis et ora et illas nobiles patris notas -udit imam pondus ad terram datum (QVINT. decl. 388 p. 437, 23 signa -sa. p. 439, 11. p. 435, 10 nihil erat -sum; *cf.* inst. 11, 2, 13 triclinium illud supra convivas corruit atque ita -udit, ut ..., NEPOTIAN. 9, 20 cum discerni ad sepulturam corpora -sa [contusa *Eberh.*] non possent). LVCAN. 2, 166 cum iam tabe fluunt -saque tempore multo amisere notas *corpora*. PETRON. 105 -sis omnibus corporis orisque lineamentis (108 omnia scilicet lineamenta fuliginea nube -udit. QVINT. decl. 388 p. 433, 17 CALP. decl. 7 IVST. 3, 5, 11). PLIN. nat. 29, 136 -sas et ab ictu miseras aures. STAT. Theb. 10, 291 *tigris* crasso sordida tabo -udit maculas. *nota*: *de oculis*: LVCAN. 8, 108 siccaque Thessaliae -udit lumina Lesbos (*i. lacrimas excitavit*; *cf.* CORIPP. Ioh. 8, 332 lumina -unt lacrimis). SEN. dial. 5, 9, 2 -sis (*i. aegrotis*) oculis prosunt virentia. CASSIOD. inst. div. 5 dexter ... globus vitreo colore -sus (*i. caecatus*). **c** *de vultu animi commotione perturbato*: OV. trist. 3, 5, 11 vidi ego -sos vultus (LIV. 41, 15, 1. SEN. Herc. O. 255 ore -so. CVRT. 6, 7, 18. 8, 3, 13 -erat oris exsanguis notas pallor). SEN. contr. 2, 7, 3 multo robore -sa (COLVM. 10, 260 ingenuo -sa rubore virgineas adaperta genas rosa praestet honores. STAT. Theb. 2, 234 primae modestia culpae -it vultus). **d** *de aquis*: SIL. 12, 620 fluit agmen aquarum turbine -sum piceo. AVIEN. ora 192 -i at illic aequor inmundo a luto memorant vetusti. COD. Theod. 7, 1, 13 (*a. 391*) decernimus, ut nullus ... fluentis commune poculum polluat neve abluendo equorum sudore deproperus publicos oculos nudatus incestet atque ita et turbido potum caeno misceat et -at aspectum. **e** *de caelo obnubilato*: SEN. suas. 1, 1 -sa lux alta caligine et interceptus tenebris dies. STAT. Theb. 5, 421 -soque dies respexit Olympo. AMM. 17, 7, 2. OV. met. 14, 367 quo solet et niveae vultum -ere Lunae (PROB. Verg. ecl. 6, 31 luna -sa aeris densitate). TERT. anim. 2 -sis vestigiis caeli et freti. *in imagine de hominibus*: **a** *de hominum concursu*: CAES. Gall. 7, 75, 1 ne tanta multitudine -sa nec moderari nec discernere suos ... possent. OV. met. 12, 214 festaque -sa resonabat regia turba (SEN. Herc. f. 150 AVG. c. epist. fund. 9). HOR. ars 213 rusticus urbano -sus, turpis honesto. COD. Theod. 8, 1, 8 (*a. 363*) numerarios, non eos modo, quos plebe -sa vulgus abscondit, sed primos etiam et magistros eorum. **b** *de exercitus perturbatione*: HIRT. Gall. 8, 14, 2 perturbatum et -sum ... agmen. LIV. 9, 27, 10 signaque et ordines peditum atque equitum -it (28, 13, 9. 30, 34, 10. 35, 5, 9. 38, 25, 12). CVRT. 4, 16, 11 eques pedesque -si (TAC. hist. 1, 84). COLVM. 12, 2, 5 VEG. mil. 2, 13 FRONTIN. strat. 2, 5, 31 ANON. Vales. 5, 24 CLAVD. 20, 421. HEGES. 5, 4, 3 Romanas acies -sae multitudini victoriam cedere.

B ***translate*: 1** *commiscere, coniungere*: CIC. Brut. 100 ut a pluribus -sa videatur *oratio* (QVINT. inst. 10, 7, 6 nec -ent ex diversis orationem). rep. 2, 41 quae (*res publica*) ex tribus generibus illis, regali et optumati et populari -sa modice. leg. frg. 2 homines inter se natura -si pravitate dissentiunt. ac. 2, 61 quae (*philosophia*) -it vera cum falsis (*cf.* GELL. 11, 5, 4 mixtis -sisque signis veri atque falsi. TERT. nat. 1, 7 non falsa veris intexat adiciens detrahens varietate -ens. HIL. ad Const. 1, 2 vera et falsa, lux et tenebrae -antur. AVG. civ. 18, 41 pseudoprophetas cum veris prophetis ... -erunt). CIC. Tusc. 1, 23 cuperem equidem utrumque si posset, sed est difficile -ere. HOR. carm. 1, 17, 23 nec Semeleius cum Marte -et Thyoneus proelia. epist. 2, 1, 195 diversum -sa genus panthera camelo (SYMPH. 125 dissimilis matri, patri diversa figura -si generis). OV. met. 4, 472 preces -it in unum. trist. 2, 363 cum multo Venerem -ere vino (ANTH. 914, 91 vina iuvent nardo -sa rosisque. *cf.* AVSON. 330, 5 age, pictor, puniceas -de rosas et lilia misce). EPIST. Sapph. 49 ubi amborum fuerat -sa voluptas. LIV. 1, 23, 2 duo populi in unum -si sunt (34, 9, 3 in corpus unum -si omnes. ANTH. 426, 9 aspice -at populos ut pervia tellus). 7, 12, 14 in unum sermones -i (40, 46, 13. SEN. epist. 83, 7). 40, 13, 5 dum omnia suspecta efficere vult, aliud alio -it. SEN. Phaedr. 172 uteroque prolem capere -sam impio (*cf.* QVINT. decl. 310 p. 222, 8 duas familias incerta stirpe -isti). epist. 84, 5 adhibita ingenii nostri cura et facultate in unum saporem varia illa libamenta -ere (MACR. sat. 1 praef. 6). dial. 7, 15, 1 in unum virtutem volupta-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

temque -i. CVRT. 8,8,8 summa imis -i (CLAVD. 8,239 sacra profanis). 9,7,15 -sis utriusque gentis vitiis. STAT. silv. 5,3,217 -sus gaudia fletu. PS. SALL. rep. 2,8,1 ex -sis quinque classibus sorte centuriae vocarentur. QVINT. inst. 8,3,60 ut si Atticis Dorica, Ionica, Aeolica etiam dicta -as. decl. 268 p. 94,11 nonnulli miscere ista conati sunt atque -ere. FLOR. epit. 2,19,5 iuncta inter se sunt omnia atque -sa. IVV. 6,284 clames licet et mare caelo -as. PLIN. epist. 5,8,11 non adducor, ut duo dissimilia et hoc ipso diversa quod maxima -am misceamque. APVL. mund. 21 velocibus pigra, directis obliqua -fudit (-fundit *libri*). PANEG. 10,9 petulantiam gravitate . . . -sam. TERT. anim. 27 -sae substantiae ambae iam in uno semina quoque sua miscuerunt. AVG. mor. eccl. 1,13,23 non -amur cum iis, quae nobis debent esse subiecta. COD. Iust. 3,28,37,2 cum neque nomen peculii permanet, sed aliis rebus -itur. *nota*: *de numeris colligendis*: MART. CAP. 7,781 -antur in unum novem et duodecim, fiunt XXI (7,782). *apud script. eccl. de sancta trinitate et duabus naturis in Christo coniunctis*: HIL. trin. 6,19 cognovi te in deo deum non ex permixtione -sum sed ex virtute naturae. 8,41 patrem in filio et filium in patre per inseparabilis naturae unitatem confiteri non -sam sed indiscretam. MAXIMIN. c. Ambr. 47 quapropter Homousianorum sectam destruebat, quia non -sas et concretas personas, sed discretas et distinctas credebat. VINCENT. LER. 14 verbum deus . . . uniendo se homini non -endo. AVG. civ. 11,28 cara trinitas neque -sa neque separata. GENNAD. dogm. 1 non -sa in una persona trinitas.

2 *permiscere, perturbare*: **a** *generatim*: CIC. dom. 127 an tu haec ita -is et perturbas, ut . . .? de orat. 2,177 ut re distinguantur, verbis -sa esse videantur (3,50 ita -sa est oratio, ita perturbata. QVINT. inst. 11,3,52). 3,49 non praeposteris temporibus, non -sis personis (HYG. Gell. 10,16,15 -udit . . . et personas et tempora). top. 31 -it artem (GELL. 14,1,22 ratio disciplinae -itur). fin. 3,50 -retur omnis vita. ac. 2,53. 58. div. 2,140 haec . . . multis modis -sa et variata versantur. LVCR. 4,558 aera per multum -i verba necessest (OV. met. 2,666. 12,55. 15,606 ENNOD. epist. 1,20,3. *cf.* LVCR. 4,613 vox . . . -sa. 4,562 VAL. MAX. 4,1,12 SEN. apocol. 5 CVRT. 9,3,16. 9,6,15 LVCAN. 5,149. LIV. 30,6,2 clamor . . . -sus. HIER. in Is. 22,3 p. 312. LVCAN. 6,686 -udit murmura. SIL. 15,318. SVLP. SEV. epist. 3,21 -sis plausibus. VAL. CEM. hom. 5,6 inter -sos . . . linguae sonos. *cf.* STAT. Theb. 1,451 haec passim turbatis vocis amarae -udere sonis). VERG. Aen. 5,496 -ere foedus (12,290 SCHOL. Verg. Veron. Aen. 5,496). OV. met. 6,586 fas nefasque -ura (RVFIN. hist. 2,20,3. *cf.* OV. met. 10,346 iura. LIV. 4,1,2 iura gentium. 38,46,12 haec omnia pollui et -i, tolli fetialia iura. SEN. Oed. 1025 iuris humani decus. LVCAN. 1,667. PS. QVINT. decl. 1,10 humana sacra). LIV. 1,33,8 discrimine recte an perpere facti -so. 5,14,4. discriminaque gentium -i. 5,50,6 -sa memoria esset (26,11,12. *cf.* 8,40,5 monumenta rerum -sa). 21,38,3 nisi -ret numerum Gallis Liguribusque additis. 40,12,12 separabo ea, quae tu -isti (42,13,9 -udit et miscuit omnia in Thessalia. VELL. 2,125,1. VAL. MAX. 4,7 ext. 2 nihil est . . ., quod hoc nomine -aris. 7,6,1 urbem nostram. AMM 21,13,11. 26,6,8. 28,5,8 rem Romanam. LIV. perioch. 48). MANIL. 3,82 nec tam incerto -ret omnia motu (PLIN. nat. 2,149 solvique rerum naturae intellectum et -i omnia. APVL. mund. 22 euntibus sole atque luna . . . nec ullius erroris interiectione -sis. *cf.* SEN. Med. 757 lege -sa aetheris. QVINT. inst. 7 praef. 3 rerum naturam stare ordine putant, quo -so peritura sint omnia. NEMES. ecl. 1,77 -sis legibus anni). VAL. MAX. 5,9,2 ne naturae ordinem -ret, non nepotes sed filium heredem reliquit (7,7,4 testamenti ordinem -is). CELS. 3,3 accessiones quoque -untur (*i. q. nullo tempore interiecto sequuntur*) sic, ut notari neque tempora earum neque spatia possint. 3,5 gravitas vel capitis vel praecordiorum secuta est, neque apparet quid corpus -erit. SEN. benef. 6,5,5 -itur formula (PETRON. 107 causam. SIDON. epist. 2,5,1 ita se bipertitae litis forma -it). COLVM. 1,9,5 ne -antur opera familiae. 1,9,7 nec . . . diligentiam multitudo -ret. PLIN. nat. 25,69. VAL. FL. 5,580 positas -ere mensas. SIL. 3,663 dies -it iter peditemque profundo errantem campo. STAT. Theb. 1,17 Oedipodae -sa domus. 7,297 pater est natusque sed aevi -udere modos (SCHOL. aetatis suae, dum paene aequales sunt, spatia -erunt). QVINT. inst. 6,4,11. 9,4,49 si dactylos ut sunt in illo . . . -as, solveris versum. 10,3,32. 10,5,23. PS. QVINT. decl. 2,15 -udit turbavitque responsum. 2,16 quietem patris. TAC. hist. 1,60 -sum ordinem disciplinae. 2,93 -sus . . . ordo militiae. PLIN. epist. 9,5,3. SVET. Aug. 31 annum a Divo Iulio ordinatum, sed postea neglegentia conturbatum atque -sum (AMM. 26,1,10). Claud. 33 ne lusus -retur. VLP. dig. 10,3,7 pr. praestatio vectigalium -etur. PRISCILL. tract. 6,103 divinarum operum simplicem dispositionem daemonica idolorum natura -erat. AMM. 21,16,18 Christianam religionem simplicem anili superstitione -ens (PS. APVL. Ascl. 12. MACR. sat. 1,7,15 religionis suae observata. COD. Theod. 16,2,25 *a. 380* divinae legis sanctitatem). 26,5,15. 29,3,1 -itur ordo seriesque gestorum. RVFIN. Adamant. 3,2 quaestiones (PHOEBAD. c. Arrian. 10 proposita. SIDON. epist. 4,4,2 disposita). CLAVD. 5,211 errantes Phaethon -at habenas. rapt. Pros. 3,9 nec -sus honor (COD. Theod. 11,39,8 *a. 381* dignitas . . . -itur). AVG. civ. 16,5 ad -endam linguam aedificantium turrim (VVLG. gen. 11,7 -amus ibi linguam eorum. 11,9 ibi -sum est labium universae terrae. *cf. p. 268, 59*). PS. AVG. categ. 20 hoc loco nos -ere non oportet, ne. MACR. sat. 1 praef. 3 variarum rerum disparilitas, -sa temporibus. VICT. VIT. 3,56 pestilentiae clades Africam -erat. EPIST. pontif. Alc. Avit. epist. 42 p. 70,21 per quos Orientales ecclesiae -untur. COD. Iust. 1,17,1,12 verbositate sua supra dicti codicis compendium -ere. INSCR. christ. Rossi II p. 113 n. 77 quam male sors leti -it prospera vitae, cum citius terris quod placet eripiat.

b *speciatim*: *sensus, mentem, animum perturbare*: *α de sensibus*: LVCR. 2,439 semina -untque inter se concita sensum. 2,946. STAT. Theb. 10,736 mersum caligine pectus -udit sensus (PS. APVL. Ascl. 6 intentionem animi eius nulla aëris caligo -it). IVL. VAL. 2,25 pulvis omnem dinoscentiam veri -isset. CHALC. comm. 236 si corpulentior *simulacri moles erit* -unt aciem et videntur atra. 244 si maior erit color, qui e corporibus evapulatur, quam est oculorum ambitus, tegitur -iturque acies. EVSTATH. Bas. hex. 6,5 p. 927^B prorsus observatio tota *stellarum* -itur. BOETH. herm. sec. 6,13 p. 446,13 propter similitudinem -sum est. mus. 1,9 *sensus* maioribus saepe -itur.
β de mentis, rationis perturbatione: MANIL. 3,159 ne permixta legentem -ant (FRONTIN. strat. 1 praef. PORPH. Hor. epod. 11,15 -it lectorem varietas elocutionis. CASSIOD. inst. div. 9 ne lectoris animus fortasse turbetur nefandi dogmatis permixtione -sus). SEN. contr. 9 praef. 3 usque eo esse -sum, ut a soloecismo inciperet (VAL. MAX. 4,5,3 MACR. sat. 2,6,4). SEN. benef. 5,25,1 memoriam multitudo rerum -erat (COLVM. 7,9,12 ne -atur memoria custodis). PLIN. nat. 20,36 plerosque multitudo nominum Graecorum -it. 21,117 -it intellectum (HIL. in Matth. 21,11 intellegentiam). QVINT. inst. 1,12,1 quia -atur animus ac fatigetur tot disciplinis in diversum tendentibus. decl. 264 p. 78,17 non me -it, quod. 279 p. 137,12 civitates . . . antiquo illo errore -sas. PLIN. epist. 3,9,9 ne iudicum intentio multis nominibus multisque causis non lassaretur modo verum etiam -retur. PANEG. 12,18 nec te ipsa illa beneficiorum turba -at (IVST. 32,2,3 -sus turba querellarum. AVSON. 419,3 consalutantium -sus occursu). MAR. VICTORIN. ad Iust. 13 anceps vagi erroris cura sollicitus, vani studii labore -sus, deceptus hebeti sensu. HIL. in Matth. 5,6 plures enim et amor praesentium et desperatio futurorum incertos facit et aut illecebris capit aut infidelitate -it. HEGES. 4,1,4 caligo infuderat omnia, prospectum eripuerat, mentem -erat (VVLG. II Macc. 10,30 caecitate -si, συγχυθέντες ἀορασίᾳ. Gal. 4,20 -or in vobis, ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν). PRVD. perist. 2,445 -it error Troicus adhuc Catonum curiam veneratus occultis focis Phrygum penates exules. HIST. Apoll. rec. A 50 cives . . . addita vera ratione -si. VIRG. gramm. epitom. 4 p. 18 non enim formidat (*leporia ars*) maiorum metas excedere, nulla reprehensione -itur. *γ de affectibus, animi perturbationibus*: VERG. Aen. 2,736 -sam eripuit mentem (GLOSS. IV 435,16 -sa mente: conturbata. OV. Pont. 1,3,3). 12,665 obstipuit varia -sus imagine rerum (OV. epist. 18,193 -or imagine noctis. Tac. hist. 1,44 animum tristi imagine -erat. QVINT. decl. 280 p. 144,4 imago me -udit). OV. am. 3,9,15 -sa Venus moriente Tibullo (fast. 6,582 -sam placidi morte fuisse senis. IVV. 3,1 digressu veteris -sus amici). epist. 16,147 ipse malo metus est: iam nunc -or. 18,129 cur ego -or, quotiens -itur aequor. 20,111 nomine coniugii dicto -sa pudore (trist. 3,1,81 SVLP. SEV. dial. 2,3,9 BACHIAR. repar. laps. 9. 13 VAL. CEM. hom. 14,1). LIV. 6,34,8 -sam eam ex recenti morsu animi. 34,50,1 manare omnibus gaudio lacrimae, adeo ut ipsum quoque -rent dicentem (QVEROL. p. 49,21 mens mihi gaudio est -sa). 35,15,9 maerore recenti -so (SIDON. epist. 1,7,7. *cf.* PLIN. epist. 5,5,1 nuntius me gravi dolore -udit. CYPR. epist. 36,1). 35,35,18 animum -sum tantae cogitatione rei. LIV. 45,42,1 haec . . . magis -udere audientium animos, quam si . . . orbitatem suam deflendo locutus esset. MANIL. 1,223 quae (*luna*) cum mersa nigris per noctem deficis umbris, non omnis pariter -is sidere gentes (*fere i. q.*: *non omnes eodem tempore homines defectione luminis tui perterres*). SEN. contr. 7,1,1 tanta tempestate -sus. 7,8,11 -sum . . . tanto tumultu (LVCAN. 7,127 trepido -sa tumultu). 9,5,9 suas. 2,11. VAL. MAX. 2,4,5 eo praedicto magnopere -sus. 6,8,1 hoc nomine vehementer -sum et sollicitum. PHAEDR. 4,24 canes -si, subitus quod fuerat fragor. app. 18,3. SEN. dial. 4,36,2 animus (*irati*), si ostendi et si in ulla materia perlucere posset, intuentis nos -ret ater maculosusque. OCTAVIA 666 respicis udis -sa genis. 712 -sa . . . metu (QVINT. inst. 1,10,48). SEN. nat. 6,2,7. CVRT. 7,7,23 Alexander non ira solum sed etiam pudore -sus (ITALA Ion. 4,1 [Wirc., Lucif. Athan. 2,33 p. 206,18] et contristatus est Ionas tristitia magna et -batur; συνεχύθη, VVLG. iratus est). PETRON. 74 voce -sus. 94 -sus hac denuntiatione. 101 -sus ille et consilii egens. 132 dominae hilaritatem -erit. 134 fletu -sa. 136 tremuit perterritus aether planctibus insolitis -saque regia caeli. 137 -sus . . . et novitate facinoris attonitus. VAL. FL. 1,79 -saque pectora firmat (15,759 -saque pectora visu terrifico). HOMER. 257 -sum terrore. 646 Danai -si (-si *codd. praeter* E^1, -sa E^1 *edd.*) caede suorum ingentes struxere pyras. SIL. 11,101 o -se nimis Gradivi turbine Varro. STAT. Theb. 7,617. 8,283 illum ingens -it honos. 9,663. Ach. 1,882 horrenda -it luce penates. QVINT. inst. 8,3,5 decl. 270 p. 107,4. 272 p. 117,1 -sa tenebris. 280 p. 144,29 ut -res, ut terreres, ut te metu illius vindicares. IVV. 7,68 qualis Rutulum -at Erinys. PLIN. epist. 3,10,2. SVET. Iul. 7 -sum eum somnio. APVL. met. 2,20 cunctorum

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

obstinatione -sus. 8, 5 stupore -si. 9, 36. PS. APVL. Ascl. 23 -or, . . . sed tuis verbis libenter adsensus felicissimum hominem iudico. ITALA I reg. 7, 10 (Tert. ieiun. 7 Aug. civ. 17, 7) dominus intonuit voce magna super allophylos et -si sunt (*συνεχύθησαν*, VVLG. et exterruit eos). IREN. 1, 2, 3 expavisse et aporiatam, id est -sam. SORT. Sangall. 38, 12 noli fugere neque te -ere (*i. perterreri*). AMM. 16, 21, 61 pallore -sus (20, 4, 8 pavore mente -sa). 17, 12, 19 -ente metu consilia. HIER. epist. 1, 14 tali . . . invidia carnifice -so. 126, 2. VVLG. act. 2, 6. 9, 22. 19, 32. 21, 31 tota -itur Ierusalem (*συγχύννεται*). VEG. mil. 3, 12 mentes ipse -it aspectus. CLAVD. carm. min. 53, 61. ALC. AVIT. epist. 18 p. 50, 4 non conpunctus sed -sus ingemuit.

apud scriptores christianos aliquem ignominia afficere, notare (*cf. p. 262, 51*; GLOSS. *δυσωπῶ, καταισχύνει*. *LXX αἰσχύνειν, καταισχύνειν, ἀτιμάζειν, ἐντρέπειν. hebr.* בּוֹשׁ, כָּלַם, חָפֵר) *confringere, spem eripere, superbiam comprimere; in disputatione: redarguere, altercatione frangere (cf. l. 30); pessum dare, exstinguere (cf. l. 55); de herbis et rebus liquidis arescere* (*cf. l. 57*): ITALA psalm. 118, 116 (Ambr. in psalm. 118 serm. 15, 36 *et* VVLG.) non -as me ab exspectatione (*μὴ καταισχύνῃς με ἀπό*). Is. 42, 17 (Firm. err. 28, 7 *et* VVLG.) -emini confusionem (*αἰσχύνθητε αἰσχύνην*). Os. 4, 19 (Priscill. tract. 1, 7) -etur ex sacrariis suis. Ioel 1, 12 (Weing.) quia -erunt gaudium (*ᾔσχυναν χαράν*, VVLG. quia -sum est gaudium a filiis hominum). Hab. 2, 18 (Priscill. tract. 1, 16) -si sunt super figmentum suum. I Cor. 1, 27 (Tert. bapt. 2) stulta mundi elegit deus, ut -at sapientiam (VVLG. *ex LXX* -at sapientes) eius. TERT. mart. 5 haec dominus in saeculum admisit ad nos in illo die -endos si reformidaverimus (VVLG. I Ioh. 2, 28 non -amur ab eo in adventu eius. *cf.* AVG. in psalm. 85, 24 in iudicio -entur perniciose, qui modo nolunt -i salubriter. epist. 232, 7). TERT. monog. 1 illa destruit nuptiarum deum, ista -it. CYPR. domin. orat. 10 cum dominus eos -at et redarguat. epist. 59, 11 quo in mendacio suo . . . detecti sunt atque -si. 61, 3 ad -endos haereticos et retundendos (HIER. epist. 75, 2 -atur haeresis. 76, 16 -atur Origenes. RVFIN. hist. 4, 16, 1 eum . . . vehementius veritate sibi suffragante -rat, *gr. εὐθύνας αὐτόν*. AVG. c. Faust. 13, 6 c. Fel. 2, 7. FAVST. REI. grat. 1, 1 p. 6, 19 Pelagii blasphemias ecclesiae . . . eruditione -sas, auctoritate calcatas. PASS. Petr. Paul. brev. 11 -at astutiam). HIL. trin. 3, 10 non -imur cruce, non flagellis praedamnamur, non sputis sordidamur. ZENO 2, 24 gravius est aliqua nota -i quam mori. AMBR. Iac. 2, 11, 52 ne uno momento -as senectutem meam. MAXIMIN. c. Ambr. 58 ut persecutor -retur. VVLG. I reg. 20, 34 quod -isset eum pater suus (*συνετέλεσεν ἐπ' αὐτὸν*). II reg. 10, 5 erant . . . -si turpiter valde (*ἠτιμασμένοι σφόδρα*). 19, 5 -isti . . . vultus omnium servorum (*κατῄσχυνας*. psalm. 33, 6. III reg. 2, 16 et 20 faciem meam). Iob 19, 3 en decies -itis me (*καταλαλεῖτέ μου*). 40, 7 respice cunctos superbos et -e eos (*σῆψον*). psalm. 21, 6 in te speraverunt et non sunt -si (*κατῃσχύνθησαν*. *cf.* Sirach 24, 30 Rom. 9, 33. 10, 11 I Petr. 2, 6 AVG. c. Faust. 13, 16). 30, 2. 34, 4 -antur et revereantur (39, 15. 69, 3. 70, 24). 73, 21 ne avertatur humilis factus, -sus (FAVST. REI. grat. 1, 2 p. 13, 15 humiliatus est et -sus). prov. 13, 5 improbus autem -it et -etur (*αἰσχύνεται καὶ οὐχ ἕξει παρρησίαν*). 28, 7 -it patrem suum (*ἀτιμάζει*). Sirach 5, 14 ne capiaris in verbo indisciplinato et -aris (*καὶ ἔστιν αἰσχύνη*). 13, 8 -et te in cibis tuis (*αἰσχυνεῖ σε ἐν τοῖς βρώμασιν*). Is. 20, 5 -entur ab Aethiopia spe sua (30, 5 Ier. 2, 36 Zach. 9, 5). 32, 11 exuite vos et -imini (*γυμναὶ γένεσθε, hebr.* וְעֹרָה). Ier. 12, 13 -emini a fructibus vestris (*αἰσχύνθητε*, ITALA Wirc. erubescite). 48, 13 -etur Moab a Chamos (48, 20. 49, 23. 50, 2 -sus est Bel, victus est Merodach. *cf.* ASSVMPT. Moys. 11, 18 -amus eos a facie terrae). Ioel 1, 10 -sum est vinum, elanguit oleum (*ἐξηράνθη οἶνος, ὠλιγώθη ἔλαιον*. 1, 12 vinea -sa est. 1, 17 -sum est triticum. Zach. 10, 11 -entur omnia profunda fluminis. *ξηρανθήσονται*. *cf.* Ioel 1, 11 agricolae. Is. 37, 27 habitatores . . . -si sunt, facti sunt sicut . . . herba tectorum, quae exaruit). Rom. 5, 5 spes autem non -it. I Cor. 4, 14 non ut -am vos, haec scribo (*οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς*). HIER. epist. 127, 3 ab hac primum -sa gentilitas est. DIDASC. apost. 12, 12 et non -atur. SEVERIN. doctr. p. 129 misericordiam faciens absconse facito, non -es personam tuam (*i. non confunderis in iudicio dei*). si facies publice, ⟨ut⟩ ab aliis videaris et ut magnificeris ab hominibus, nihil tibi proderit. AVG. civ. 2, 4. 14, 17. 22, 8 fessi atque -si. OROS. hist. 7, 37, 11. PS. PROSP. vocat. gent. 2, 15, 2 haec Neronis crudelitatem . . . glorioso innumerabilium martyrum fine -udit. CASSIOD. inst. div. 33 tuis (*dei*) possit viribus -sus abscedere. CONC. Aurel. a 511 p. 4, 15 quod si aliqui sacerdotum ad hanc curam minus sollicitus ac devotus exstiterit, publice a conprovincialibus episcopis -atur. HIST. Apoll. rec. A 34 extr. 1 puella . . . -udit hominem et avertit a libidine. CAES. AREL. reg. mon. 19 ut laetetur deus . . . et -atur diabolus. INSCR. christ. Hisp. 334 ut cognoscens inimicus -sus abscedat.

hinc confundor *deponentis more ad graecum αἰσχύνεσθαι, καταισχύνεσθαι* (GLOSS. *καταισχύνομαι, ᾐσχυνόμην*): ITALA gen. 2, 25 (Lucif. Athan. 2, 32 p. 204, 10. Aug. civ. 14, 17 *et saepius*) et erant ambo nudi Adam et mulier eius et non -bantur (VVLG. et non erubescebant). iud. 3, 25 (Lugd.) sustinuerunt -entes (*ὑπέμειναν, ἕως ᾐσχύνοντο*, VVLG. exspectantes diu, donec erubescerent). Marc. 8, 38 qui autem -sus fuerit me, et filius hominis -etur eum (*ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με . . . καὶ ὁ υἱὸς . . . ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν*. *cf.* TERT. idol. 13 qui . . . -sus super me . . . et ego -ar super illo. adv. Marc. 4, 21. fug. 7). ITALA Luc. 16, 3 (Veron.) mendicare -or (*ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι*, VVLG. erubesco). II Tim. 1, 8 (Tert. scorp. 13) ne ergo -aris martyrium domini nostri neque me vinctum eius. VVLG. I Esdr. 9, 6 deus meus -or et erubesco levare faciem meam ad te (*ᾐσχύνθην καὶ ἐνετράπην*. *cf.* Ier. 31, 19. Ezech. 36, 32 *saep.* PAVL. NOL. epist. 11, 3). Is. 24, 23 erubescet luna -etur sol, cum regnaverit dominus (HIER. adv. Pelag. 2. 24). Sirach 4, 24 ne -aris dicere verum. 4, 30 de mendacio ineruditionis tuae -ere. 42, 1 ne pro his omnibus -aris. II Tim. 1, 12 etiam haec patior, sed non -or. Hebr. 2, 11 non -itur fratres eos vocare. 11, 16 non -itur deus vocari deus eorum. PELAG. in Rom. 5 p. 666[D] probatur non habere spem, qui praeceptis -itur Christi. AVG. civ. 13, 13 de corporum suorum nuditate -si sunt (21, 24 de amaritudine peccati sui. POMER. 2, 18, 2 de sua turpitudine, non de nuditate -si). 14, 17. c. Pelag. 1, 16, 35 unde merito de illa (*libidine*) . . . omnis pudens impudensque -itur. BACHIAR. fid. 1 (*syn.* erubescere). POMER. 3, 10, 3 de factis, quae illi videbantur esse gloriosa, -i. SORAN. p. 57, 18. CASSIAN. conl. 2, 12 tit. confessio verecundiae, ob quam -remur cogitationes nostras senioribus revelare. inst. 8, 7 quae agere -imur coram hominibus vel proloqui. PS. ARNOB. in psalm. 136 p. 542[B] ut quomodo ad nos pervenerint suggerentes, -entes abscedant. EVSTATH. Bas. hex. 9, 6 p. 966[B] -atur impius, erubescat Iudaeus. SALV. gub. 7, 107 (*syn.* erubescere). DRAC. laud. dei 1, 748 -sumque (confessumq. *Eug.*, conatusq. *C*) iuva, quia paenitet esse nocentem. EVGRAPH. Ter. Ad. 269 vereor: vehementer -or aliquid praesente te laudis dicere. HIST. Apoll. rec. A 14 abiecto habitu introire -itur. ACT. Petr. 15 cane te arguente non es -sus. *nota*: HIL. Macc. 158 erubuit vultus ostendere matri natus et attonita mente -ere (*i. q. confundi*) coepit.

C ***terminus technicus*: 1** *ICTorum*: **a** *res ita commiscere, ut separari non possint*: VLP. dig. 6, 1, 3, 2 si quid quod eiusdem naturae est ita -sum est atque commixtum, ut deduci et separari non possit. ALF. dig. 19, 2, 31 in navem Saufei cum complures frumentum -erant (VLP. dig. 6, 1, 5 pr.). POMPON. dig. 41, 1, 27, 2 massam. VLP. dig. 6, 1, 5, 2 materias (PAVL. dig. 41, 1, 7, 9). PAVL. dig. 6, 1, 4 -endum id argentum curavit. **b** *commune facere, coniungere*: IVLIAN. dig. 35, 2, 87, 4 semisses duo. PAPIN. dig. 3, 5, 31 pr. -sis praediis. 35, 2, 14, 3 portionem . . . paternorum bonorum . . . rationi Falcidiae non -etur. 32, 91, 3 utriusque possessionis -si reditus. 35, 2, 11, 7 rationem legatorum. VLP. dig. 7, 8, 14, 2 usu legato, si eidem fructus legetur, . . . -i eum cum usu. 14, 4, 5, 15 si plures habuit servus creditores sed quosdam in mercibus certis, an omnes in isdem -endo erunt. 24, 3, 7, 1 vindemiae fructus et quarta portio mercedis instantis anni -i debebunt. 32, 6, 1, 12 -sis bonis et unitis. PAVL. dig. 35, 2, 1, 14 partes. PAVL. dig. 10, 3, 19 pr. cum aut lapis (*in confinio*) exemptus aut arbor eruta vel succisa est, communis pro indiviso fiet et veniet in communi dividendo iudicium: nam quod erat finitis partibus, rursus -itur . . . ita arbor et lapis separatus a fundo -it ius dominii. **c** *exstinguere, tollere*: MARCELL. dig. 46, 1, 24 Septicii -sa sit actio (PAPIN. dig. 28, 2, 87, 1. 33, 9, 17. 33, 9, 18, 1. 36, 1, 60 pr. MOD. dig. 33, 9, 8 COD. Theod. 1, 10, 1). AFRIC. dig. 36, 1, 21, 4 -sa prima obligatione (SCAEV. dig. 46, 3, 93 pr. 2 PAPIN. dig. 46, 3, 95, 2 VLP. dig. 48, 14, 29, 2 PAVL. dig. 36, 1, 61. 46, 1, 71 pr.). IAVOL. dig. 8, 6, 15 servitus -itur (IVLIAN. dig. 23, 5, 7 POMPON. dig. 30, 38, 1 GAIVS dig. 8, 6, 1 PAVL. dig. 8, 2, 30 pr. -sa sublataque servitus est). PAVL. dig. 35, 2, 1, 18 computetur ei quod debet, quamvis aditione -sum sit. 43, 7, 34, 2 poena . . . furti non -itur. VVLG. num. 36, 4 -atur sortium distributio (*ἀφαιρεθήσεται*). **2** *grammaticorum*: **a** *unire, coniungere*: *de litteris*: *duas in eundem sonum unire*: QVINT. inst. 1, 7, 26 nostri praeceptores servum cervumque u et o litteris scripserunt, quia subiecta sibi vocalis in unum sonum evalescere et -i nequiret. TER. MAVR. 830 et prior (*pars verbi*) non hac eadem terminatur littera, sed sonum -it ipsa partium conlisio. *de vocabulis coniungendis*: FEST. p. 293 quidam dixerunt omnium trium vocabula -sa (confixa *cod.*) suis ovis tauri adeffecisse id, quod uno modo appellarentur universae. *de accentibus interiectionum*: PRISC. gramm. III 91, 22 non sunt certi, quippe cum abscondita voce . . . proferantur et pro affectus commoti qualitate, -untur in eis accentus.

b *promiscue, communiter uti*: *de casibus nominum*: MART. CAP. 3, 291 dativum cum ablativo -unt ut 'huic' et 'ab hoc monili sedili'. 3, 301 cuius numeri nominativum cum prima positione et vocativo singulari -it. *de pronominibus*: PRISC. gramm. II 587, 13 necesse est autem omnia pronomina tria habere genera vel in una eademque voce -sa vel in diversis distincta terminationibus. *de verbis*: VARRO ling. 9, 108 in verbis temporalibus, quom similitudo saepe sit -sa, ut discerni nequeat, nisi transieris in aliam personam aut in tempus (PHOC. gramm. V 437, 20 sunt verba, quae in prima persona -sa habentur . . . dico dicas correpta priore syllaba, dico dicis producta. 437, 25 sunt alia quae ex diversa forma praesentis temporis in praeterito -untur paveo pavi. pasco pavi). *hinc* verba confusa *fere i. q. defectiva*: CHAR. gramm. I 257, 7 sunt quaedam verba -sa temporibus, velut odi, novi, pepigi, memini. in his enim instans et perfectum tempus idem est (DIOM. gramm. I 358, 20). 259, 27 quae *verba* videntur et ipsa defectiva seu corrupta esse ideoque inter -sa relata et ambigue declinari (DIOM. gramm. I 386, 10 est et volo corruptum positionem quidem habet talem velut cetera quae analogiae

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

parent, quoniam in o terminatur; sed in ceteris -it declinationem). *de significationibus in uno vocabulo coniunctis*: CHAR. gramm. I 152, 8 species est dictio originem trahens a genere paucioribus -sa significationibus quam genus ut homo, arbor (DIOM. gramm. I 326, 34). AVDAX gramm. VII 322, 13 discretio quid est? -sarum significationum perplana significatio.

II *fundere, effundere, infundere, fracta vi praepositionis*: CATO agr. 106, 2 in vas picatum -ito (107, 2). 123 in lagonam -ito. CIC. nat. 2, 137 cibus ... in eam venam, quae cava appellatur -itur. HOR. sat. 1, 8, 28 cruor in fossam -sus. VITR. 6, 6, 2 vinum, quod erit in ea cella -sum. 7, 8, 3 cum in aliquo vase est -sum. COLVM. 12, 28, 4. 12, 38, 3 in eandem seriem -itur. 12, 40 faecem ex lacu -ito. 12, 48, 3 quartam partem boni defruti -ito in ollam. 12, 50, 3 in amphoram -unt. 12, 53, 1. 12, 58, 2 in eandem fideliam -ito. LVCAN. 9, 502 vena, quam vix e pulvere miles corripiens patulum galeae -udit in orbem. PLIN. nat. 10, 137 aves, quarum -so sanguine serpens gignatur (GELL. 10, 12, 7). GARG. MART. med. 8 ructus excitat, -it urinam. CYPR. epist. 63, 15 sic ergo incipit et a passione Christi in persecutionibus fraternitas retardari, dum in oblationibus discit de sanguine eius et cruore -i. *translate*: CIC. div. 1, 118 vis quaedam sentiens, quae est toto -sa mundo (2, 35. PS. APVL. Ascl. 32 deus ... divinum sensum cunctis -i noluit). de orat. 2, 322 est in totam orationem -endum, nec minime in extremam. COD. Iust. 1, 17, 1, 5 totum ius antiquum per millesimum ... paene annum -sum.

structurae ad I: rem rei: VERG. Aen. 3, 696 HOR. sat 2, 4, 67 epist. 2, 1, 195 ars 123 OV. medic. 61 CVRT. 9, 4, 8 PLIN. nat. 9, 139. 29, 50. 34, 5 TAC. ann. 16, 2 IVV. 6, 284 APVL. mund. 21 SER. SAMM. 76. 262. 1000 AMM. 16, 3, 1 PROB. Verg. ecl. 6, 82 ANTH. 914, 91 VIB. SEQ. geogr. p. 148 COD. Iust. 3, 28, 37, 2. rem re: LIV. 40, 13, 5 STAT. silv. 5, 3, 217 SER. SAMM. 1016 PANEG. 10, 9. rem cum re: CIC. ac. 2, 61 Tim. 49 OV. epist. 2, 95 trist. 2, 363 AVG. civ. 1, 8. 18, 41 mor. eccl. 1, 13, 23. inter se: CIC. leg. fr. 2 FLOR. epist. 2, 19, 5 SVLP. SEV. chron. 2, 2, 5. ab: CIC. Brut. 100. ex: CIC. rep. 2, 41 QVINT. inst. 10, 7, 6. in *c. acc.*: LIV. 1, 23, 2. 34, 9, 3 OV. met. 2, 299 SEN. epist. 84, 5 ARNOB. nat. 5, 23 MACR. sat. 1 praef. 6. in unum: LIV. 7, 12, 14. 40, 46, 13 OV. met. 4, 472 VAL. MAX. 3, 2 ext. 1 SEN. dial. 7, 15, 1 nat. 7, 12, 1 epist. 9, 16. 83, 7 COLVM. 3, 21, 6 PS. ASCON. div. in Caec. p. 109 MART. CAP. 7, 781. 782. unā: PLAVT. Most. 277 VITR. 7, 8, 2 STAT. Theb. 8, 464. *adde*: urnā STAT. Theb. 3, 168. acervo COLVM. 3, 21, 2. acervatim COLVM. 3, 19, 3 APVL. met. 6, 10.

synonyma et iuxta posita: cogere, coire, concrescere (*cf. p. 261, 21*), conferre, congruere (*cf. p. 259, 37*), conicere, conpungere (*cf. p. 263, 11*), copulare, fatigare (*cf. p. 262, 27*), intexere (*cf. p. 260, 67*), iungere (con-), lassare (*cf. p. 262, 30*), miscere (con- im- per-), polluere tollere (*cf. p. 261, 42*), turbare (con- per-), unire. erubescere, vereri, revereri. *opposita*: digerere, discernere, distinguere, secernere, separare.

part. pro adi. **cōnfūsus**, -a, -um: GLOSS. συγκεχυμένος. perturbatus, stupens. confusa αἰσχυνομένη. *comp.* SEN. benef. 6, 7, 1 epist. 95, 28 PLIN. 7 praef. 5 TAC. ann. 4, 63. *superl.* SVET. Aug. 44. **1** *commixtus, coniunctus, communis*: CIC. Sest. 5 ut in hac -a atque universa defensione nihil a me praetermissum esse videatur. ENNOD. dict. 15, 1 p. 469, 14 quae (*noverca*) de -is mortibus (*mariti et privigni*) tesseram fecit. COD. Iust. 10, 2, 3 pr. nec inter eum et ceteros ... -ae exactionis mutuum periculum constitutum. *subst.* confusum (*sc. vinum*): CORP. IV 5584 Celemii confusu⟨m⟩ (*cf. adn.*: confusum *vinum ex compluribus generibus mixtum intellegas*). **2** *permixtus, turbatus, inordinatus, disiectus*: VARRO ling. 6, 63 sic is sermo, in quo pure disponuntur verba, ne sit -us atque ut diluceat, dicitur disputare (*cf.* HIL. syn. 20 -is permixtisque verbis veritatem ... eludunt). rust. 2, 7, 5 si caput habet non magnum nec membris -is si est, oculis nigris. CIC. rep. 3, 3 homines inconditis vocibus inchoatum quiddam et -um sonantes. fin. 5, 24 institutionem -am ... et incertam. ac. 2, 118 eas (*particulas*) primum -as postea in ordinem adductas mente divina. div. 1, 60 onusti cibo et vino perturbata et -a cernimus. off. 2, 10 philosophi haec tria genera -a cogitatione distinguunt. de orat. 3, 137 qui primus Homeri libros -os antea sic disposuisse dicitur, ut nunc habemus (INST. Iust. de inst. promulg. 2 sacratissimas constitutiones antea -as. 3, 6, 10 ius usque ad nostra tempora satis obscurum atque nube plenum et undique -um fuerat. COD. Iust. 1, 17, 2, 1 opera iam paene -a et dissoluta). CIC. part. 104 haec ... lata, ut dixi et -a sunt (fusa *Erl. 858 edd.*, diffusa *Lambin., alii*, confusa *plerique*). LVCR. 2, 321 quae nobis longe -a videntur (5, 580). 6, 600 neu distracta suum late dispandat hiatum atque suis -a velit complere ruinis (6, 607 mundi -a ruina. *cf.* OV. ars 2, 467 prima fuit rerum -a sine ordine moles. FEST. p. 52 chaos appellat Hesiodus -am quandam ab initio unitatem, hiantem patentemque in profundum. SEN. dial. 8, 5, 5 quae ratio mersa et -a diduxerit. epist. 65, 19 quis sparsa collegerit, -a distinxerit. IREN 1, 5, 2 separantem enim duas substantias -as et de incorporalibus corporalia facientem, fabricasse quae sunt caelestia et terrena. LACT. inst. 2, 8, 8 singulisque rebus ex -o acervo separatis. HIER. epist. 121, 4 elementa -a. AVG. gen. c. Manich. 1, 7, 11 cum in -o adhuc esset caeli et terrae materia. EVSTATH. Bas. hex. 1, 2 p. 869^C -am informemque ... materiam). VERG. Aen. 6, 504 -ae stragis acervom (CYPR. Ios. 337). 9, 207 -aeque ingentem caedis acervum (LVCAN. 10, 426. PS. RVFIN. in Am. 8, 1 vulgus -a caede morietur. *cf.* LIV. 44, 41, 7 -a strue). 9, 797 fuga. 12, 619 -ae sonus urbis. PROP. 2, 13, 13 haec ubi contigerint, populi -a valeto fabula. OV. fast. 1, 113 -ae (*i. indistinctae*) quondam nota parva figurae. LIV. 24, 27, 2 erat -a contio non populari modo sed militari quoque turba (24, 32, 9 -a haec omnis multitudo. ASCON. Corn. p. 70 astat populus -us ut semper alias, ita et in contione. PANEG. 11, 19 in -a imperitorum multitudine). MANIL. 1, 482 quid tam -um specie, quid tam vice certum est. 2, 51 -i manant de fontibus amnes. 4, 377 -ique fluunt partus hominum atque ferarum. SEN. benef. 6, 7, 1 hoc apertius potui dicere, nisi propositio deberet esse -ior (TERT. pudic. 2). dial. 1, 1, 3 ne illa quidem quae videntur -a et incerta pluvias dico nubesque .... 3, 3, 7 turbidas et -as. 6, 24, 5 e -is crassisque pura et liquida visentem. 8, 5, 6 informia et -a (ARNOB. nat. 6, 13). epist. 89, 3 simile -o est, quidquid usque in pulverem sectum est. 95, 28 non esset -ior vomentium cibus. 105, 7 -am vitam et perturbatam impotentes agunt. SCRIB. LARG. 231 litteras -as. MELA 1, 45 -o parentium coitu (AVIEN. Arat. 296 inter -os populorum ... coetus). LVCAN. 5, 715 -os ... glomerantur in orbes. 9, 801 informis globus et -o pondere truncus. STAT. Theb. 5, 316 ac prope maesta rogum -sis ignibus (*i. rogum sine ordine factum*; crinibus *Lachmann*) adsto. QVINT. inst. 8, 6, 67 longis autem hyperbatis et -is quae vitia accidunt, suo loco dicimus (*cf. p. 270, 60*). TAC. ann. 4, 63 et saepe certamen si -ior facies sed par forma aut aetas errorem adgnoscentibus fecerat (*cf. p. 260, 19*). PLIN. epist. 3, 1, 2 iuvenes -a quaedam et quasi turbata non indecent. 4, 7, 4 inbecillum latus, os -um (*i. sermo indistinctus*), haesitans lingua. SVET. Aug. 44 spectandi -issimum ac solutissimum morem correxit ordinavitque. FRONTO p. 155, 19 N. -am eam eloquentiam (*sic Pal.*, confusaneam *coni. Haupt. cf. p. 267, 52*). GELL. praef. 9 -arum quaestionum (3, 9, 1). 10, 20, 9 -o et indistincto vocabulo (13, 31, 5). TERT. anim. 58 -a⟨m⟩ spe⟨m⟩ et incerta exspectatione ludentem. PORPH. Hor. sat. 1, 9, 62 eleganter mixtum inter se et -um sermonem interrogandi ac respondendi expressit. NOVATIAN. trin. 24 p. 934^A si distributionem ... in -o permixtam reliquisset. PANEG. 9, 10 nova enim quadam varietate naturae -oque virtutum temperamento. HIL. in psalm. 67, 29 ne quid -um ambiguumque subrepat. AMM. 31, 13, 5 in hoc tanto tamque -ae rei tumultu. HIER. in Am. 3 praef. p. 309 praepostero ordine atque -o. RVFIN. symb. 43 ut ... animae non -um aut extraneum corpus, sed suum ... reparetur. PHOEBAD. c. Arrian. 5 duplicem hunc statum non coniunctum sed -um vultis videri. FAVST. REI. grat. 1, 3 p. 16, 4 tam -a persuasio. VICT. VIT. prol. 4 speciem ... adhuc sordentem atque -am. BOETH. mus. 5, 2 sensus namque -um quiddam ac proxime tale, quale est illud, quod sentit, advertit. herm. sec. 2, 5 p. 99, 26 -sa brevitate. CASSIOD. inst. div. 5 ne ... -a tironis novitas linqueretur. *animo perturbatus*: (GLOSS. V 661, 25 -us homo). LIV. 1, 7, 6 -us atque incertus animi (6, 6, 7 -us animo). 30, 15, 2 in tabernaculum suum -us concessit. SEN. suas. 2, 17 ingenii -i ac turbulenti (OPTAT. 1, 19 p. 20, 12 scisma igitur illo tempore -ae mulieris iracundia peperit). SEN. clem. 1, 26, 2 omnia maesta trepida -a. PETRON. 91 tristem -umque. PLIN. nat. 7, 5 nulli vita fragilior, ... nulli pavor -ior, nulli rabies acrior. QVINT. inst. 1, 1, 28 rudis et -us intellectu caret. STAT. Theb. 7, 419 Perseos effigiem maestam exorantque Mycenae -um Iunonis ebur (SCHOL. *ad l.* dolore sive turbatum sive pudore verecundatum). silv. 2 praef. 72 carmen examinet et a -o scriptum et dolenti datum. APVL. met. 9, 41 -usque de impotentia atque inertia sua quicquam ad quenquam referre. confusus *i. q. pudens cf. p. 263, 76. 264, 22* (ISID. orig. 10, 61 -sus a confusione sceleris appellatus unde et confusio. GLOSS. confusa αἰσχυνομένη). **3** *t. t. apud grammaticos*: vox -a *i. q. inarticulata*: PROB. inst. gramm. IV 47, 5 -a ... aut animalium aut inanimalium est, quae litteris comprehendi non potest (IV 47, 11. MAR. VICTORIN. gramm. VI 4, 20 -a ... est, quae nihil aliud, quam simplicem vocis sonum emittit. 189, 10 DON. gramm. IV 367, 7 DOSITH. gramm. VII 381, 3. DIOM. gramm. I 420, 13 -a est irrationalis vel inscriptibilis simplici vocis sono animalium effectu, quae scribi non potest. CLEDON. gramm. V 26, 31 -a pecorum quae scribi non potest, articulata hominum, quae legi et scribi potest. AVDAX gramm. VII 323, 6 CASSIOD. gramm. VII 145, 10 ISID. orig. 1, 14). PROB. Char. gramm. I 274, 24 onomatopoeia est dictio ad imitandum sonum vocis -ae ficta ut, cum dicimus hinnire (DIOM. gramm. I 460, 2). CAEL. AVR. acut. 3, 2, 8 locutio non articulata, sed -a. littera -a *i. q. duplex*: VEL. gramm. VII 49, 1 ibi quoque cum littera q -a est, u vicem consonantis habet. 64, 9 similiter quidam et in eo quod est obstitit p servare maluerunt, quia littera semivocalis -a eius litterae sonum exprimit, quae est apud Graecos ψ atque hac illi duplicem constare dicunt ex p et s. versus -us *i. q. mixtus* (*gr.* συγκεχυμένος): CIC. orat. 195 ego autem sentio omnis in oratione esse quasi permixtos et -os pedes. MAR. VICTORIN. gramm. VI 105, 27 illa autem, quae Graeci συγκεχυμένα et ἀπεμφαίνοντα, quae nos -a et immanifesta dicimus. DIOM. gramm. I 502, 4 -us est ex peregrinis pedibus versus ordinatus. PRISC. gramm. III 425, 15 Terentius trochaico mixto vel -o cum iambico utitur in sermone personarum, quibus maxime imperitior hic convenit, quem, puto, ut imitetur hanc confusionem rythmorum facit. *de confusione formarum*: GRAMM. suppl. 32, 24

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

formido, caligo ... quae sunt in eadem voce tam verba, quam nomina, ideoque -a videntur esse (*v.* confusio *p. 270,50*). **4** *t. t. in arithmetica*: CASSIOD. art. 6 p. 1216B -a proportionalitas appellatur, quando fuerit ut praecedens ad consequens, sic consequens ad praecedens; et ut consequens ad aliud aliquid: sic aliud aliquid ad praecedens, ex aequo est sumptio, extremorum mediis intermissis.

synonyma et iuxta posita: ambiguus (*cf. p. 266,37*), coniunctus, crassus (*cf. p. 266,15*), dissolutus, extraneus (*cf. p. 266,40*), incertus, inchoatus (*cf. p. 265,63*), indistinctus, informis, mersus (*cf. p. 265,78*), mixtus, perturbatus, praeposterus (*cf. p. 266,39*), solutus, sordens (*cf. p. 266,43*), turbatus, turbidus, universus (*cf. p. 265,52*); dolens, maestus, tristis, trepidus, turbulentus (*cf. p. 266,49*).

subst. neutr. **cōnfūsum** *cf. p. 265,56. 66. 83. 266,16. 35.*

adv. **cōnfūsē.** *cf.* confusim. GLOSS. permixte. PORPH. Hor. carm. 1,21,7 quid est temere? utrum inordinate et passim atque -e. **1** *coniuncte, commixte*: RHET. Her. 4,47,60 utraeque res coniuncte et -e pronuntiatae. AVG. epist. 170,5 et haec omnia nec -e unum sunt, nec disiuncte tria. **2** *permixte, promiscue, inordinate*: CIC. Phil. 8,1 -ius hesterno die est acta res. SEN. nat. 7,8,3 non -e nec tumultuose eunt (*cometae*). epist. 94,21 quae in universo -ius videbantur. POMP. dig. 21,1,36 -e universis mancipiis constitutum pretium. HIL. in psalm. 1,14 non -e, non inportune, sed tempore suo. SERV. Aen. 9,25 exercitum primo -e in campum ruisse. georg. 1,10 omnes dii vel deae -e invocarentur. AVG. c. Faust. 30,1 omni -e (*i. sine ullo discrimine*) hominum generi suilla interdixerit. CHROMAT. beat. 2 non simpliciter neque -e beatos pauperes dixit. BOETH. arithm. 1,17 non vulgo neque -e. mus. 5,2 non integre sed -e. 5,2 paullo difficilius quam -e. herm. sec. 1,1 p. 29,10 intellectus explicans praeter quae -e fuerant imaginatione praesumptae. PS. BOETH. geom. p. 392,8 -e involuteque. *praecipue de oratione inordinata*: CIC. inv. 1,34 universam materiam aut permixtim et -e exponere. 1,49 partes argumentandi -e et permixtim dispersimus. Brut. 153 -e ab aliis aut respondebantur aut agebantur (nat. deor. 3,19 noli agere -e). ac. 2,47 -e loqui (fin. 2,27 SERV. Aen. 3,717. *cf.* GELL. 14,2,17 -e varieque dicuntur. BOETH. herm. sec. 5,12 p. 398,21). FORTVN. rhet. 2,1 p. 102,23 universam causam -e considerare. MAR. VICTORIN. rhet. 1,30 p. 239,22 hic -e omnia prolata: singillatim se ... circa singulas causas traditurum esse praecepta in secundo libro promittit. HIL. in psalm. 134,2 laus non incipienda -e est, sed ordine ac modo confitenda est. sed ne -ius haec a nobis tradantur. AVG. civ. 18,41 FAVST. REI. epist. 6 p. 201,7 GREG. TVR. Franc. 2 BOETH. herm. sec. 3,9 p. 245,15. **3** *apud grammaticos de vocabulis sine distinctione notionis adhibitis, i. q. promiscue*: FEST. p. 214 sed ea iam -e in usu sunt. LACT. inst. 1,6,14 sed et nos -e Sibyllam dicimus. SERV. Aen. 3,366. 4,654 poetas et -e vel simulacrum vel umbras dicere. ARVS. gramm. VII 451,18 ad et apud -e ponuntur. PRISC. gramm. III 136,18. 202,23.

syn.: coniuncte, importune, permixtim, simpliciter, tumultuose, varie, vulgo. *opp.*: disiuncte, integre, ordine ac modo, singillatim, tempore suo.

cōnfūsāneus, -a, -um [*a* confusus. *Th.*]. *i. q. confusus, inordinatus, varius*: GELL. praef. 5 variam ac miscellam et quasi -am doctrinam conquisiverant. FRONTO p. 155,19 N. *cf. p. 266,29.*

cōnfūsibilis, -e *a* confundere, confusus. *de errore, fere i. q. confusus, falsus*: PRISCILL. tract. 1,6 anathema sit, qui legens grifos, aquilas ... et bestias supervacuas -is observantiae vanitate captivus velut mysterium divinae religionis adstruxerit. 1,35 opus non erratico et carnis sensu -bus carnalium luxuriarum typis divini sermonis aestimare naturam. *de pudore, i. q. pudendus, turpis*: FAVST. REI. epist. 6 p. 197,20 -is illa praeteritae conversationis historia. 10 p. 216,3 vel -em vel deo tribuente laudabilem vitae totius historiam. spir. 2,3 p. 137,17 -em persuasionis tuae deprehendes errorem. *adv.* **cōnfūsibiliter:** *i. q. confuse, false*: FAVST. REI. spir. 1,3 p. 105,20 duos eum (*Christum*) habere patres -r confitebuntur *Macedoniani.*

cōnfūsibilitās, -ātis *f.* *i. q. confusio*: VIRG. gramm. epit. 4 p. 16 maxime autem haec diversitas ob similium sonorum discretionem reperta est ne -as (-ss- *P.*, *edit.*, confusi bicitas *N*, -s- *Exc. Bern. p. 190, 3*) aliqua nascatur.

cōnfūsīcius, -a, -um *a* confusus. *i. q. confusus, commixtus*: PLAVT. Cist. 473 similest ius iurandum amantum quasi ius confusicium (*cf.* Most. 277).

cōnfūsim *adv. i. q. confuse.* VARRO ling. 9,4 sed ea quae dicam quo facilius pervideri possint, prius de trinis copulis discernendum; nam [cum] -m ex utraque parte pleraque dicuntur, quorum alia ad aliam referri debent summam.

cōnfūsio, -ōnis *f. a* confundere. GLOSS. *σύγχυσις· ταραχή· χῦμα.* GLOSS. iurisp. cod. Paris. gr. 1357 A *κονφουσίων. σύγχυσις. σύμβασις. κονμφουσίωνα.* THEOPHIL. inst. Iust. 2,20,32 *κονφουσίων.* *legitur inde a* CIC.

1 *commixtio, coniunctio*: SEN. dial. 6,17,3 inlapsum terris flumen integrum subter tot maria et ab -e peioris undae servatum reddidit (FRONTIN. aq. 72 cum sincera in urbem proprio rivo perveniret, in urbe miscebatur cum Anione novo, ut -e facta et conceptio earum et erogatio esset obscura. FIRM. math. 1 prooem. 4 currentium in fretu fluctuum turbulenta -o). SEN. nat. 1,3,5 arcum esse multarum solis imaginum -es. APVL. mund. 20 pictura ex discordibus pigmentorum coloribus ... -e modica temperatis imagines iis, quae imitatur, similes facit. TERT. anim. 12 ex duarum substantiarum -e (*cf.* PS. APVL. Ascl. 9 ex duplici naturae suae -e). HIL. in psalm. 132,4 unguento, cuius compositio et -o ex odoribus continetur. *nota*: ITALA num. 15,21 (Ambr. Cain et Ab. 2,1,6) primitias -um vestrarum (*ἀπαρχὴν φυράματος*, VVLG. de pulmentis vestris, *hebr.* עֲרִסֹתֵיכֶם). *translate*: CIC. leg. 2,25 suos ... deos aut novos aut alienigenas coli -em habet religionum. fin. 5,67 haec coniunctio -oque virtutum ... a philosophis ... distinguitur. PANEG. 10,26 in unum quendam sonitum diversi fragoris acta -o. ARNOB. nat. 1,34 dissimilia copulare atque in unam speciem cogere inducta -e. HIL. in psalm. 121,5 unum ecclesiae corpus est non quadam corporum -e permixtum. AMBR. virg. 1,3,13 contubernium divinitatis et corporis sine ulla concretae -is labe sociavit (VINCENT. LER. 13 Christus unus ... non corruptibili nescio qua divinitatis et humanitatis -e. *cf. p. 261,16*).

2 *confusio universi, chaos*: *cf.* AVG. gen. ad. litt. imperf. p. 466,7 quoniam materiae adhuc -o exponitur, quod etiam *χάος* graece dicitur. SEN. benef. 7,31,3 non tenebris mersi -em aeternae noctis effugimus (dial 12,1,2 in -em veterem tenebrasque demerget. *cf.* GLOSS. V 281,37 -o tenebrae). benef. 6,22,1 subita -e rerum. nat. 2,59,12 illam caeli -em. 3,27,14. CHALC. transl. p. 53A rerum inordinata -o. LACT. inst. 2,8,8 rerum atque elementorum. MART. CAP. 6,599 divulsis a -e primae commixtionis elementis. MACR. sat. 6,2,23 Lucretius in V, ubi de -e orbis ante hunc statum loquitur. AVG. civ. 11,9 abyssum, id est super quandam terrae et aquae indistinctam -em.

3 *perturbatio*: CIC. Mur. 47 -em suffragiorum flagitasti. part. 29 prudentiam eius impedias -e partium. rep. 1,69 ut existat ex rege dominus, ex optimatibus factio, ex populo turba et -o. fin. 2,117 quanta perturbatio rerum omnium consequatur, quanta -o. nat. 1,3 quibus (*sanctitate, religione*) sublatis perturbatio vitae sequitur et magna -o (LACT. ira 8,7). off. 2,65 ante hanc -em temporum (CASSIOD. Ios. c. Ap. 2,69). CIC. epist. 4,4,2 tanta perturbatio et -o est rerum (6,6,13 BRVT. et CASS. Cic. epist. 11,2,3. LIV. perioch. 117 in -e rerum ac tumultu. TAC. hist. 1,84,2 IORD. Rom. 83. *cf.* LIV. 34,51,4 non liberandae modo civitates erant, sed ex omni conluvione et -e in aliquam tolerabilem formam redigendae. VAL. MAX. 3,8,6 in maxima -e. 4,8,3 amaritudinem publicae -is. SEN. benef. 3,23,4 in tanta -e captae civitatis. PLIN. epist. 3,20,4 multa agmina in medio multique circuli et indecora -o. VVLG. act. 19,29 impleta est civitas -e. CASSIOD. var. 1,20,4 populi -e sublata). QVINT. inst. 3,6,29 summa -o. 10,7,5 quae ita sunt natura copulata, ut mutari aut intervelli sine -e non possint. 12,10,35 ne virtus utraque pereat ipsa -e. decl. 315 p. 242,2 in illa -e permixtarum utrimque legionum. APVL. Plat. 2,25 his adnectitur -o, ut per mixta nutrimenta puerorum ignotorum adhuc agnitionis parentibus adferat difficultatem (*cf.* LACT. inst. 3,21,8 quae ista -o generis humani est. TERT. monog. 16 in ista -e carnis). ARNOB. nat. 1,2 inaequalium temporum -bus. PS. AVR. VICT. orig. 14,2 in illa tempestatis subitae -e. DICT. 1,21 -e aëris. AMM. 29,1,24 ut in tenebrosis rebus -e cuncta miscente. LEO M. serm 55,14 cum facinus impium omnis sui -e creatura damnaret. CHIRON 115 totius corporis -o et gravitas insequitur (*cf. p. 261,60*). MACR. sat. 1,14,1 sub specie observationis emergebat maior -is occasio. 1,14,3 annus -is ultimus. COD. Theod. 9,45,4,3 (*a. 431*) ne si multis passim hoc liceat, -o generetur. VAL. CEM. hom. 19,1 in -em venire. IVNIL. praef. ne aliqua -o per antiquariorum ... neglegentiam proveniret. CASSIOD. inst. div. 15 indecora -o. COD. Iust. 7,40,3,3 nullam in iudiciis in posterum locum habere -em. *de confusione Babylonia*: FILASTR. 104,2 -o linguarum (*σύγχυσις τῶν γλωσσῶν*). CYPR. GALL. gen. 402 HIER. in Is. 2,13 p. 39 epist. 53,8 AVG. civ. 16,4. 11. RVST. HELP. hist. testam. VII tit. turris -is *et saepius; inde etiam translate*: AVG. in psalm. 125,3 Babylonia est enim mundus iste, B. enim interpretatur -o. videte, si non est -o tota vita humana, quidquid agunt homines in spe vana, quando cognoverint, quid agunt, erubescunt. *cf.* HIER. in psalm. 1,22 si intrasti in -em vitiorum, exi (Is. 48,20 exi a Babylone). epist. 7,3 Babylonem id est -em mentis meae. 22,6 nihil in te Babylonium, nihil -is adolescat. 46,2 -is urbem. AVG. civ. 16,11 civitas impiorum -is nomen accepit. 16,17 Babylon, cuius terrigenae civitatis nomen aptissimum est, id est -o. 17,16 civitas diaboli Babylon, quae -o interpretatur. 18,51. ITALA III reg. 18,19 (Lucif. Athan. 1,17 p. 98,26) prophetas -is (*προφήτας τῶν ἀλσῶν*, VVLG. prophetas Baal). VVLG. prov. 10,5 filius -is (*υἱὸς παράνομος*).

4 *de hominibus, i. q. sensuum, mentis, animi perturbatio*: SEN. dial. 3,8,3 quemadmodum ex -e se liberabit, in qua peiorum mixtura praevaluit? benef. 4,2,3 ista vero -o est et manifesta caecitas. clem. 1,2,2 -o sequitur et vitiorum eruptio. TERT. orat. 12 nec ab ira solummodo, sed omni omnino -e animi libera esse debet. ARNOB. nat. 5,29 in libidinum ... -e. LACT. inst. 1,1,18 -em magnam quaerentibus veritatem reliquerunt. FIRM. math. 3,14,10 erratica -e turbari. MAR. VICTORIN. rhet. 1,20 p. 206 ut non perverso narrandi ordine fiat iudicibus in cognitione -o. defin. p. 24,12. ad. Iust. 12 incautae -is barbarismus sensus est (GREG. M. epist. 5,53a p. 357,39 non barbarismi -em devito). HIER. epist. 96,12 scripturam sacram

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

aliter quam se habet veritas edisserens gloriatur in -e sua (*i. q. error. cf.* 147, 1. AVG. conf. 1, 20, 31 inruebam in dolores, -es, errores. 5, 10, 20 si has -es meas legerint (*sic SW,* confessiones *alii codd.*). BOETH. mus. 5, 2 sensum . . . -o sequitur. herm. sec. 2, 5 p. 106, 17 multos -es multosque errores hic locus . . . sustulit. 2, 7 p. 147, 6 ne lector -is caligine atque obscuritate turbetur (CASSIOD. inst. div. 29 -e caliginis). 6, 14 p. 476, 14 quae res -em non minimam fecit.

praecipue de terrore, luctu: SEN. contr. 1, 4, 9 ago -i meae gratias. VELL. 2, 124, 1 quae senatus trepidatio, quae populi -o, quis urbis metus. VAL. MAX. 3, 1 ext. 1 quid ita tantam in vultu -em gereret (*cf.* PETRON. 101 poteris hanc simulationem et vultus -e et lacrimis obumbrare. *de rubore vultui suffuso*: TAC. hist. 4, 40 crebra oris -o pro modestia accipiebatur). SEN. epist. 110, 6. QVINT. inst. 12, 5, 3 inde -o et coepti paenitentia et subitum silentium. decl. 276 p. 128, 26 -e tamen et proprio animi sui perisse motu. PS. QVINT. decl. 2, 21 subitae -is argumentum. TAC. hist. 3, 38 causam -is quaerenti. PLIN. epist. 1, 22, 12 erit -i meae non mediocre solacium. paneg. 86. ORAT. imp. Hadr. de Matid. (Corp. XIV 3579) 15 si non ita victus essem praesenti -e. IREN. 2, 24, 1 consternationem sive -em. VVLG. I reg. 5, 6 et facta est magna -o mortis magnae (σύγχυσις. *cf.* 5, 11 pavor mortis, σύγχυσις θανάτου). Luc. 21, 25 prae -e sonitus maris et fluctuum (ἐν ἀπορίᾳ ἤχους θαλάσσης καὶ σάλου).

5 *ignominia, pudor, saepe etiam pudoris affectio*: ITALA, VVLG., *script. christ.* (GLOSS. II 553, 49. III 443, 26 αἰσχύνη. *v.* TAC. *l. 12.* HIER. epist. Gal. 4, 20 p. 467 -em, quae apud illos αἰσχύνη sive σύγχυσις appellatur. ISID. orig. 10, 61 confusus a -e sceleris appellatus, inde et -o. *cf. etiam* HIL. in psalm. 67, 25 interpretatio nominis Basan pudorem -emque significat. 69, 3 pudor et -o ex dedecore est, aversio ex repulsa est). ITALA prov. 19, 13 (Vind.) -o est patri filius inprudens (αἰσχύνη, VVLG. dolor). eccles. 10, 17 (Aug. civ. 17, 20) in fortitudine et non in -e (ἐν δυνάμει καὶ οὐκ αἰσχυνθήσονται, VVLG. ad reficiendum et non ad luxuriam). Luc. 14, 9 (cod. a, d) cum -e (μετὰ αἰσχύνης, VVLG. cum rubore). Hebr. 12, 2 (cod. h, VVLG.) -e contempta (αἰσχύνης καταφρονήσας). TERT. scorp. 9 plus est autem quod et -i confusionem comminatur (*Matth. 10, 33*). sciebat enim a -e vel maxime formari negationem, mentis statum in fronte consistere, priorem esse pudoris quam corporis plagam. adv. Val. 1 -o praedicatur, dum religio adseveratur. nam et illa Eleusinia haeresis et ipsa Atticae superstitionis, quod tacent pudor est (*i. non religione sed pudore commoti occultant doctrinam suam*). virg. vel. 11 per osculum et dexteras, per quae primum resignarunt pudorem spiritu, per commune conscientiae pignus, quo totam condixerunt -em (*'totam contumeliae coniugalis impudentiam', Oehl.*). DIDASC. apost. 8, 31 mulieres per -em (*i. pudicitiam*) et mansuetudinem religionem ostendite. 37, 6 -em habentes propter divitias suas. PS. AMBR. laps. virg. 4, 14 non istam de te -em expectaverat pater. VVLG. Iudith 8, 19 et in -em inimicis suis (9, 2 III Esdr. 8, 78). 14, 16 mulier . . . fecit -em (*cf.* IV Esdr. 2, 6 des eis -em. SALV. gub. 7, 39 nobis data in summa elatione -o). Iob 8, 22 induentur -e (psalm. 34, 26. 131, 18 I Macc. 1, 29). psalm. 68, 8 operuit -o faciem meam (70, 13 Ezech. 7, 18 Abd. 10 Mich. 7, 10). 88, 46 perfudisti eum -e. prov. 10, 14 os . . . stulti -i proximum est. 12, 4 -e res dignas (18, 13. HIER. epist. 64, 22 secretiora nostra et -e digna). Sirach 4, 25 est -o adducens peccatum et est -o adducens gratiam dei. 20, 24 *et* 25. 25, 29 mulieris ira et irreverentia et -o. 29, 19 qui perdiderit -em, derelinquet sibi. 42, 1 eris vere sine -e. Is. 30, 3 et erit vobis fortitudo Pharaonis in -em (ITALA Wirc. in corruptionem, εἰς αἰσχύνην). 42, 17 confundantur -e (Ier. 6, 15. 8, 12). 45, 16 abierunt in -em (RVFIN. Adamant. 1, 17 in . . . -em . . . venisset. VVLG. Os. 9, 10 abalienati sunt in -em). Ier. 3, 24 -o comedit laborem patris (*cf.* 20, 18 consumerentur in -e dies mei. Mich. 2, 6 non comprehendet -o). 11, 13 posuisti aras -is (βωμοὺς θυμιᾶν τῇ Βάαλ). Ezech. 16, 7 -e plena (16, 22). Dan. 3, 33 -o et opprobrium facti sumus. 3, 40 non est -o confidentibus in te. Os. 10, 6 -o Ephraim capiet. Hab. 2, 10 cogitasti -em domui tuae. Soph. 3, 5 nescivit iniquus -em. HIER. in Is. 29, 22 p. 399 ut rubor atque -o occasio sit salutis. RVFIN. Adamant. 1, 28 Megethius victus cum -e discessit (OPTAT. 1, 16 p. 18, 20 correpta cum -e irata discessit). AVG. civ. 20, 23 et multi dormientium in terrae aggere exurgent: hi in vitam aeternam, et hi in opprobrium et -em aeternam (*cf.* Dan. 12, 1 *sq., ubi* VVLG. in opprobrium. HIER. epist. 119, 7 resurrecturi . . . in -em aeternam. *ab hac confusione aeterna discernunt script. eccl. temporalem; cf.* AVG. in psalm. 30 serm. 2, 5 -em perhorresco, quae est in aeternum. nam est quaedam -o temporalis utilis, perturbatio animi respicientis peccata sua, respectione horrentis, horrore erubescentis, erubescentia corrigentis). AVG. civ. 22, 17 libido . . ., quae -is est causa. gen. ad litt. 11, 35 p. 369, 19 habet deformitatem -is et non habet confessionis humilitatem. c. Iul. 4, 16, 82 si, cum nudi essent, non confundebantur, restat, ut -e se texerint. -em inhonestatis esse non dubium ideoque dictum est . . ., ut appareat -e factum, quod postea pudenda texerunt. nupt. et concup. 2, 22, 37. CASSIAN. inst. 4, 6 cum -e et nota coram cunctis fratribus . . . pellatur. 4, 9. 4, 29 -is verecundia. PROSP. in psalm. 122, 3 superbia transierit in -em. SALV. gub. 7, 29 ut hoc nobis in -em caderet. RVRIC. epist. 2, 13 p. 392, 22 os nostrum per confessionem -is (*i. gemitus*) effundat. FAVST. REI. grat. 1, 2 p. 13, 26 (*opp.* elatio). VICT. VIT. 2, 51 oppressi -e. EVGRAPH. TER. Eun. 908 erubesceris ex veste et -em pateris. NOVELL. Iust. 28, 4, 2 dispendio et -e (ζημίας τε καὶ αἰσχύνης). 30, 7 pr. cum impietate et -e (ἀσεβείᾳ τε καὶ αἰσχύνῃ). *c. gen. personae, quae ignominia afficitur (gen. obi.)*: TERT. orat. 5 -o nationum. AMBR. in psalm. 43, 68 *sq.* est autem et -o Christi, sicut ipse ait: qui me -sus fuerit . . . (Matth. 10, 33). bona ergo -o. plerisque tamen huiusmodi -o Christi amara est . . . . AMBROSIAST. in Rom. 3, 18 Iudaeorum. in I Cor. 2, 7. 11, 7 ad -em diaboli. VVLG. I reg. 20, 30 in -em ignominiosae matris. I Esdr. 9, 7 in -em vultus (Ier. 7, 19. faciei: Os. 43, 16 Bar. 1, 15. 2, 6 Dan. 9, 7 *et* 8). Sirach 3, 12. 20, 28. 22, 3 patris. Is. 54, 4 adolescentiae tuae. Ezech. 36, 6 gentium (36, 15). Soph. 3, 19 Phil. 3, 19. HIER. epist. 125, 6 gentilium. in Is. 24, 21 p. 338 ruborem lunae et -em solis. PELAG. in Gal. 4 p. 817[A] detrimentum discipulorum -o est magistri. SERM. de conf. diab. Archiv 14, 257 incipit sermo de -e diaboli et inferni. *cum pron. poss.*: COMM. apol. 465 -o vestra. VVLG. psalm. 39, 16. 68, 20. 108, 29 operiantur sicut diploide -e sua (*cf.* PROSP. in psalm. 108, 29 diploidis pallium duplex est, per quod inimicis Christi duplex denuntiatur -o, hoc est intus et foris, coram deo scilicet et coram hominibus). Is. 61, 7 pro -e vestra duplici et rubore. Ier. 3, 25. 10, 17 Ezech. 16, 52. 32, 30. 36, 7. 39, 26. 44, 13. Iudas 13 despumantes -es suas (κύματα . . . ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας). BACHIAR. repar. laps. 10. SERM. Corp. Vind. 21 p. 269, 5 foeditates et -es nostras. *c. gen. rei (causae)*: COMM. instr. 2, 8, 4 -o culpae. HIL. in Matth. 21, 9 turpitudinum. HIER. in Is. 50, 4—7 p. 579 faciem . . . meam non averti a -e sputorum (ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων, VVLG. ab increpantibus et conspuentibus in me). VVLG. II Macc. 5, 7 insidiarum suarum. I Petr. 4, 4 luxuriae. apoc. 3, 18 nuditatis tuae. ZACCH. 1, 23 p. 1092[B] -o deformitatis. OROS. hist. 7, 43, 19 incredulitatis. *nota*: TERT. idol. 13 reus es -is in deo. *pro concreto de partibus pudendis*: ITALA lev. 18, 7 (Lugd.) -em denudare (ἀσχημοσύνην ἀποκαλύπτειν, VVLG. turpitudinem discooperire).

6 *t. t. Ictorum (cf. Leonhard, PW. IV 873)*: *commixtio inseparabilis*: PAVL. dig. 6, 1, 23, 5 feruminatio per eandem materiam facit -em, plumbatura non idem efficit. *coniunctio, communicatio rationum*: PAPIN. dig. 35, 2, 11, 6 propter calculi -em. VLP. dig. 12, 6, 26, 4 -o partis rei cum pecunia. PAVL. sent. 5, 9, 4 bonorum -em excepto peculio castrensi facere. COD. Iust. 9, 49, 8, 1 -em bonorum et donationis. *communicatio iuris duarum personarum, quibus actio, obligatio etc. tollitur*: MOD. dig. 46, 3, 75 -o peremit actionem. CLEM. dig. 34, 3, 21, 1 -e perinde extinguitur obligatio (SCAEV dig. 46, 3, 93, 2 PAPIN. dig. 46, 1, 50 VLP. dig. 46, 3, 43 PAVL. dig. 35, 2, 1, 18. 46, 1, 71 pr.). mandator allegabat se -iure -is, quia fiscus tam creditori quam debitori successerat. FLORENT. dig. 30, 114, 4 -e dominii extincta est servitus. VLP. dig. 18, 4, 2, 18 propter -em desinit usus fructus ad eum pertinere. 46, 4, 6. *t. t. grammaticorum*: *i. q. contractio*: TER. MAVR. 414 duas partes in unam (ὁ αὐτός in ὡὐτός) contrahat -o. *i. q. compositio*: VEL. gramm. VII 61, 1 abs vero neque nominibus neque his partibus orationis, cum quibus in -em non venit, adiungitur. CASSIOD. gramm. VII 162, 2. *communicatio terminationum vel formarum (cf. p. 266, 84)*: PRISC. gramm. III 198, 12 sciendum, quod pronomina, quae σύζυγα Aristarchus vocat, trium personarum primitiva seu derivativa invicem pro se poni per -em personarum ideo nec figurate possunt. SERV. Aen. 1, 20 arces: per -em verbi et nominis dictum est; nam arces est verbum, arceo, arces, cum non sit nomen. 4, 347 et potest hoc verbum interdum per -em verbi et nominis poni ut amor, amaris et hic amor, huius amoris. *confusio rhythmorum* (PRISC. gramm. III 425, 17 *cf. p. 266, 70*): TER. MAVR. 1598 haec sibi quaeque prius distinguere metra paramus, heroa primo, mox adire iambica, alternae ne quam impediat -o silvae. *apud rhet. species quaedam hyperbati* (σύγχυσις): SERV. Aen. 2, 348 synchysis i. e. hyperbati longa -o (*cf.* DIOM. gramm. I 461, 8 synchysis est hyperbaton obscurum, hoc est ex omni parte -um).

cōnfūsor, ōris *m. a* confundere. *is qui confundit, perturbat*: AVG. in psalm. 32 serm. 2, 5 non enim neglegenter praetereundum est propter quosdam iniquos discretores et turbulentos -es.

cōnfūsus *v.* confundo *p. 265, 48.* *Meister.*

cōnfūtātio, -ōnis *f. a* 2 confutare. RHET. HER. 1, 3, 4 inventio in sex partes orationis consumitur: in exordium, narrationem, divisionem, confirmationem, -em (CIC. inv. 1, 20 reprehensio), conclusionem (3, 9, 16). *ibid.* -o est contrariorum locorum dissolutio. 1, 10, 18 tota spes vincendi ratioque persuadendi posita est in confirmatione et in -e. 2, 1, 1. 2, 2, 2. 2, 30, 47. 3, 4, 8 (*v. p. 271, 58*). 3, 6, 11. 3, 10, 18. DON. Ter. Phor. 477 refutatio in rem est, -o in personam. RVFIN. Adamant. 5, 16 adest protinus manifesta -o (ἔλεγχος) quae arguit eum inique proposuisse. hist. 4, 7, 6 -em Basilidis validissimam. HIER. epist. 68, 2 haereticorum. CASSIAN. Nest. 1, 2, 5 neque enim nunc ad dicendum commemorationem praeteritorum, sed -em novorum sumpsimus. SALV. gub. 7, 1 sufficere ad -em obiectionis istius. CLAVD. MAM. anim. p. 171, 21 minus profecto in -em sui penes consilii vigidos habere laboris debent. p. 188, 10 non modo sola falsi -o, sed veri etiam coegit adstructio. ENNOD. dict. 23 p. 497 (*opp.* defensio).

cōnfūtātor, -ōris *m. a* 2 confutare. GLOSS. lib. gloss. defensor, criminis destructor. HIER. vir. ill. 33 Bardesanes primum Valentini sectator, deinde confutator.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

1. cōnfuto, -āre; *cf. c.* confuit. PAVL. FEST. p. 89 Cato hoc (*sc. confutare*) pro saepius fuisse posuit.

2. cōnfūto, -āvī, -ātum, -āre [*cf. c.* refutare, *v. s. v.* futo. *Th.*]. PAVL. FEST. p. 89 futare arguere est, unde et -are. GLOSS. συνελέγχω, ἀπελέγχω. increpo. -at: ἀνατρέπει. -are: confundere, convincere. -atus: convictus, convictus vel confusus, reprobatus. *vox non nimis frequentata: legitur* (*praeter* TITIN. CATON. VARRON.) *apud* PLAVT. LVCR. QVINT. decl. TAC. *singulis locis,* TER. *bis,* RHET. Her. LIV. *ternis,* CIC. *sexies.*

1 *aliquem:* **a** *refutare, coarguere, redarguere:* NON. p. 249 reprimere, convincere. PLAVT. Truc. 349 ego istos, qui nunc me culpant, -verim. TER. Haut. 949 hic ita ut liberos est aequom dictis -bitur (SCHOL. p. 125 castigabitur). Phorm. 477 -vit (DON. verbis convicit, ut si diceret 'refutavit'. SCHOL. p. 133 devicit) verbis admodum iratum senem. VARRO Men. 249 harum aedium summetria -bat architectones. CIC. nat. deor. 1, 5 qua . . . in causa et benevolos obiurgatores placare et invidos vituperatores -are possumus. TIRO frg. Gell. 6, 3, 13 *sensus iudicum* honorificis verecundisque sententiis commulcere, non iniuriis atque imperiosis minationibus -are. TAC. ann. 15, 51 nullis testibus innisum facile -vit. GELL. 5, 10, 16 *a discipulo* magister . . . suo sibi argumento -atus est. APVL. met. 9, 6 sic -atus maritus. NOVATIAN. trin. 10 p. 902[D] omnes istos et nativitas domini et mors ipsa -at. LACT. inst. 4, 24, 10 (*syn.* redarguet). ZENO 1, 1, 5 *lex* te . . . -bit. 2, 24 deus Iudaicum populum increpatione -at. 2, 23 obiurgatione. MAXIMIN. c. Ambr. 119 cum in omnibus -reris et superatum te cerneres esse. HIER. in Is. 55, 4 p. 647 superbientem Pilatum hoc sermone. VVLG. Iob 11, 3 et cum ceteros irriseris, a nullo -beris (ἀντικρίνεσθαι). RVFIN. hist. mon. 19 p. 441[A] verbis blasphemis et impiis -bant *eum gentiles.* AVG. civ. 1, 36 adversus eos dicetur, qui manifestissimis documentis -ati atque convicti conantur asserere (5, 26). CASSIAN. inst. 11, 2 -atus incentor (*syn.* deiectus adversarius). SACR. Leon. p. 356 eos, qui nos moliuntur insimilare, -a. CASSIOD. inst. div. 16 p. 1132[D] paganitas . . . a vero domino -ata discessit. *nota:* APVL. met. 9, 10 nec isto saltem tam nefario scelere impuratissima illa capita -ari terrerive potuere. **b** *in iudicio i. q. convincere:* LIV. 8, 18, 8 *matronae* ab -ante indice bibere iussae *medicamenta.* AMM. 18, 1, 4 cum infitiatione defenderet obiecta nec posset in quoquam -ari. 29, 1, 35 -bant Theodorum litterae suae. *cf.* 14, 9, 6 nec confessus nec -atus. VOPISC. Tac. 2, 4 reversis ad bonam mentem omnibus eisdemque ab exercitu graviter -atis. COD. Theod. 11, 25, 1 (*a. 393*) ut, qui perperam vel petita vel erogata notaverit, -etur. *alicuius rei:* PANEG. 12, 43 nisi famam -are mendacii teque purgare eodem teste quo insimulatore voluisses. HIL. trin. 7, 24 ineptiam ridiculi opprobrii. COD. Theod. 11, 8, 1 (*a. 397*) si quis exactorum superactionis crimen fuerit -atus (COD. Iust. 10, 20, 1, 1 in s. crimen). de: RVFIN. hist. 2, 14, 4 per . . . Petrum de his quae gerebat sceleribus -atus (κατεφωράθη ἐφ' οἷς). BACHIAR. fid. 2 me de patrio errore. *adde:* AMM. 21, 12, 18 -batur ut fallax. *seq. inf.:* AMM. 17, 9, 5 nobis velut contra rem publicam tot suscepisse labores et pericula -atis. 19, 12, 12 sacrificasse aliquotiens -atus. 26, 3, 1. 26, 3, 4. 29, 5, 43. *in aliquem:* OROS. apol. 6, 3 ego certe non nego *adiutorium dei,* praesertim cum e contrario in haereticos -arim.

2 *aliquid: sedare, comprimere:* TITIN. com. 128 cocus magnum ahenum, quando fervit, paula -at trua (NON. p. 87 confundere vel commiscere. p. 249 commovere, *non recte*). *debilitare, infirmare, frangere, reicere, spernere; opp.* confirmare: CATO orig. 95[a] ne quid in consulendo advorsi eveniat, quod nostras secundas res -et. RHET. Her. 2, 20, 31 quae sint, quae reprehensione -ari conveniat, quae tacite contemni atque vitari sine reprehensione. 3, 4, 8 confirmatione et confutatione utemur, nostris locis, quos ante ostendimus, confirmandis, contrariis -andis. 3, 13, 23 contentio est oratio acris et ad confirmandum et ad -andum adcommodata. CIC. Scaur. 19 quae potest eloquentia disputando ignoti hominis impudentiam -are? nat. deor. 2, 45 cuius orationis levitas -ata a Cotta non desiderat orationem meam. div. 1, 8 sic disputat, ut Stoicorum magis argumenta -et quam hominum deleat religionem. Tusc. 5, 88 eos ipsos *dolores* inventorum suorum memoria et recordatione -at. part. 134 audaciamque confutet (computet *A*) eius . . . qui factum defendat. LVCR. 4, 488 an hunc porro tactum sapor arguet oris, an -bunt nares oculive revincent? LIV. 6, 26, 7 *crimina* revicta rebus verbis -are. 37, 10, 2 verba magnifica eius rebus. QVINT. decl. 349 p. 375, 13 indulgentiam meam. PLIN. dub. serm. frg. Charis. gramm. I 129, 19 exemplis hanc regulam -are. FRONTO p. 123, 1 N. *eloquentia* virtutem cohortatur, vitia comfutat. GELL. 14, 1, 34 *testimoniis* huiuscemodi ambages fallaciosae -antur. APVL. apol. 65 omnem suspicionem criminis abunde -atam. QVEROL. p. 7, 6 vanam hominis scientiam. CAPITOL. Ver. 11, 4 quod . . . totum purgatum -atumque respuimus. HIER. epist. 57, 12 syllogismos Aristotelis. 60, 60 prava non acriter -are, disputantem contra se magis docere quam vincere. 102, 3 delirantis imperitique mendacium ac vecordiam. 108, 25 breviter haeresim (143, 2 non ut convincam haeresim emortuam, sed ut imperitiam atque blasphemiam nostris sermonibus -emus). RVFIN. hist. 4, 24 perversas obiectiones . . . -ando (διευθύνοντες). apol. 1, 43 Origenis dicta vehementissime. MAXIMIN. c. Ambr. 109 tuis responsis -atis. AVG. civ. 22, 12 responsionem nostram de locis vulnerum. THEOD. PRISC. log. 46 ne variarum curarum vel beneficiorum merita -entur. MAR. MERC. subnot. praef. 14 exorbitationes illius a catholica veritate . . . -amus, convincimus et deflemus. ZACCH. 1, 28 nec potest recurrentibus -ari *obiurgatio.* OROS. hist. 1, 8, 7 fallax malitia -anda est. LEO M. serm. 29, 2 impietas Iudaeorum. VAL. CEM. hom. 15, 3 praecedentes vitae actus proprio -are iudicio. 17, 6 vincenda est avaritia, -anda iracundia. CASSIOD. inst. div. 1 p. 1110[B] haeresis -ata. *nota:* APVL. met. 11, 3 quae longe longeque etiam meum -bat optutum, palla nigerrima (*i. perturbabat*).

cōnfutuo, -ere *a* con *et* futuere. CATVLL. 37, 5 quicquid est puellarum confutuere.

cōnfutūrus *v.* confuit.

congarrio, -īre *a* con *et* garrire. FRONTO p. 182, 3 N. Fronto iste nullum verbum prius neque frequentius congarrit quam hoc: 'da'.

congaudeo, -ēre *a* con *et* gaudere *fictum ad gr.* συγχαίρειν. *legitur non ante* ITALAM. [*francog.* conjouir. *M.-L.*]

1 GLOSS. V 183, 15 congaudebat: simul gaudebat. 183, 16 -et: pariter gaudet. II 440, 52 συγχαίρω. *alicui et alicui rei:* ITALA gen. 21, 6 quicumque autem audierit, -bit mihi (συγχαρεῖται, VVLG. corridebit). prov. 8, 30 (Ps. Ign. ad Tars. 6) -bat mihi quotidie (ᾗ προσέχαιρεν, VVLG. delectabar). Luc. 15, 6 *et* 9 (cod. d) -ete mihi (συγχάρητέ μοι, VVLG. congratulamini mihi). Rom. 12, 15 (Tert. ieiun. 13) -ere congaudentibus (χαίρειν μετὰ τῶν χαιρόντων, VVLG. gaudere cum gaudentibus). I Cor. 12, 26 (*et* VVLG.) -ent omnia membra (*opp.* compatiuntur; *cf.* AVG. epist. 182, 20 CASSIOD. hist. 1, 13 p. 903[B]). 13, 6 -et autem veritati. Phil. 2, 17 (Tert. scorp. 13 Theod. Mops. *ad l.*) gaudeo et -eo omnibus vobis perinde et vos gaudete et -ete mihi (VVLG. congratulari). PS. ORIGEN. tract. 1 p. 7, 20 hominem -entem legi dei (*cf. p. 122, 64*). PS. AMBR. laps. virg. 1, 2 ecclesiae gaudio -etis (*opp.* conlugeo). serm. Sess. 126, 6 frater vel -ens fratri (AVG. serm. ed. Mai 94, 1 si filii hominum . . . fratribus suis germana caritate -ent). AMBROSIAST. in Rom. 1, 12 fidei illorum. 11, 19 ut magis saluti -eatur. 12, 6 ut membrum . . . non perstrepat alteri sed -eat (RVFIN. apol. 1, 42 -et membrum membro. HIER. in Eph. 4, 16). 16, 24 bono coepto illorum. in II Cor. 12, 20 ut invicem -eant sibi. PAVL. NOL. epist. 32, 5 hinc senior sociae -et turba catervae. 46, 1 sicut anxiis compatimur, ita -emus hilaratis. AVG. civ. 10, 19 nobis favent nobisque -ent. serm. 280, 6 meliorum virtutibus. 325, 1 nobis. conf. 3, 2, 3 in theatris -bam amantibus. 11, 31, 41 luci tuae. PS. AVG. serm. 66, 1 -e et noli nimis laudare. CASSIAN. conl. 9, 28, 2 quantum mihi in illa lacrimarum perfusione -o. MAX. TAVR. serm. 30 omnis creatura nostrae saluti -et. 79 sibi ipsa. VICT. VIT. 2, 6 maximus iuvenum numerus atque adulescentularum sibimet in commune -ens. FVLG. RVSP. epist. 3, 1, 1 quantum congratuler atque -eam. 6, 1, 1 in ipso *deo* tibi. CASSIOD. hist. 4, 29 p. 977[D] -o vobis et ego. CORIPP. Iust. 1, 362 omnia -ent. MART. BRAC. sent. patr. 108 neque -eas ei qui facit proximo malum. ALC. AVIT. epist. 46[a] p. 76, 26 -o (congaudi *ed. pr.*) misso, invideo vos visuro. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1, 129 doctrinae eruditionique. hist. 9, 14 p. 1132[D] vestram reverentiam -ere deposcimus. var. 8, 11, 3 -ete nunc meis auspiciis. GREG. M. epist. 9, 222 multum tibi . . . condelector atque -o. *cum praepos.* cum: CYPR. epist. 53 te quoque nobiscum pari voto -ere. AMBROSIAST. in II Cor. 8, 19 ut -rent cum eis.

2 *vehementer gaudere:* CHROMAT. beat. 8 non tantum ut sustineant patiendo, ut moriendo -eant. VEN. FORT. carm. 3, 12, 13 cernit frugiferos -ens incola sulcos. de *aliqua re:* PS. RVFIN. in psalm. 20, 1 propheta -ens de exaudita oratione. PAVL. MED. adv. Cael. 4 de quo. CASSIAN. conl. 12, 4, 3 de conlata sibi purificatione (24, 11, 3 super eorum prosperitate -eas). AVELL. p. 111, 6. SACR. Leon. p. 349 -et . . . corpus ecclesiae de sublimium glorificatione membrorum. ENNOD. epist. 8, 43 p. 227, 24 de visione vestra. APRING. in apoc. 22, 3 in visione faciei et praesentiae illius dulcedine -entes. *aliqua re:* AVG. civ. 10, 7 creatoris sui participatione -ent. serm. 35, 2 mutua dilectione. SVLP. SEV. epist. 2, 11 laetus ulceribus -ensque cruciatibus. PAVL. NOL. epist. app. 1, 8 fructibus tuis. CASSIAN. conl. 4, 11, 3. 12, 12, 3 non solum nullis iam commoveatur iniuriis sed etiam . . . -eant. ENNOD. carm. 2, 95, 7 spiritus aetheria -et lucidus arce. 2, 120, 1 captivo stultus -et stemmate vatis. FVLG. RVSP. rem. pecc. 1, 1 quantum tuo studio -eam. CASSIOD. var. 8, 31, 5. hist. 4, 25 p. 975[C] iniqua conversatione. Ios. c. Ap. 1, 60 mercimoniis. 2, 269. 270. 2, 295 mendacii derogatione. IORD. Get. 108 regiae urbis vicinitate. NOVELL. Iust. 22, 15, 2 circensibus. VEN. FORT. Mart. 2, 148 ubere fletu. GREG. M. epist. 3, 47 meritis tuis valde -o. *cum accus.:* GREG. TVR. vit. patr. 11, 2 caeleste munus -ens. CORIPP. Iust. 2, 94 omnia visum -ent elementa diem. *seq. acc. c. inf.:* AVG. serm. ed. Mai 176 spiritum sanctum se suscepisse. POSSID. vit. Aug. 18 paganos ecclesiae dei sociatos esse -ens. SVLP. SEV. dial. 3, 1, 2. RVRIC. epist. 1, 12 p. 365, 16 me . . . finitimum vobis esse -o. 2, 13 p. 390, 27. CASSIOD. Ios. c. Ap. 2, 30 earum nomine vocari -ent. CONC. Asp. a. 551 p. 114, 25 sibi . . . concessa esse. CAES. AREL. epist. de hum. 3 Christo se . . . adhaerere. VEN. FORT. carm. 4, 26, 134. FERREOL. regul. 34 soli deo vacandum -eat. *nota:* IORD. Get. 172 Africa . . . revocata hodieque -et.

congelāsco, -ere [*cf. c.* congelare *et c.* gelascere. *Th.*]. congelesco *traditur:* AMBR. Noe 15, 50 HIER. tract. in psalm. I p. 304, 25

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

PS. AVG. serm. 57, 1 VEREC. in cant. 8, 8. GLOSS. IV 322, 15 -it coit, miscitur. V 183, 17 -unt gelant frigore. *i. q. frigore durescere*: GELL. 17, 8 *tit.* cur oleum saepe et facile, vina rarius -ant, acetum haut fere unquam. 17, 8, 8. 10 (MACR. sat. 7, 12, 28). PORPH. Hor. epist. 1, 3, 3. IVL. VAL. 2, 26 *Stranga flumen* stringitur et -it. AMM. 22, 15, 5 in subiectis septentrioni spatiis magnitudines nivium -ere (congeluere *V*). AMBR. spir. 3, 4, 21 -entibus fluctibus in medio mari. Noe 15, 50 (*opp.* solvi). HIER. in Is. 23, 1 p. 321 'Chetim' interpretatur mare -ens. tract. in psalm. I p. 304, 25 si quando aqua -escit, crystallum efficit (*syn.* congelatur). AVG. gen. ad litt. 3, 4, 6 p. 66, 20 nam et humor privatione caloris -it et... ignis frigescere non potest. in Iob p. 875, 44 per superbiam elati in alto more nivis -unt et cadunt. in psalm. 77, 27. MACR. sat. 7, 12, 29 calidiora difficilius -ere. 7, 12, 32 superficies maris -it. IORD. Get. 280 *Danubius* fluvius. *in imagine*: AVG. in psalm. 124, 1 cor eorum -it adversus deum et fit durum adversus imbrem gratiae eius. PS. AVG. serm. 57, 1 nec permittatis ut in vobis semen verbum dei peccatorum frigore -escat. VEREC. in cant. 8, 8 *mens* frigido quodam rigore miserabiliter -escit.

congelātio, -ōnis *f. a* congelare. GLOSS. παγετός (*cf.* II 575, 19). SEN. nat. 4, 3, 6 grando nihil aliud est quam suspensa glacies, nix [in] pruina pendens -o. COLVM. 4, 8, 2 *hiemalis aqua* brumae -bus nova vulnera peruret. PLIN. nat. 31, 33 minui certe liquorem omnem -e. IVL. VAL. 2, 27 primitias -is *fluminis* invadere.

congelo, -āvī -ātum, -āre *a* con *et* gelare. *perf.* congeluit *v. l. 27. 61 cf. l. 7.* [*sic.* kuñilari. *M.-L.*]

I *transitive*: GLOSS. II 442, 49 συμπήσσω. 104, 1 -at συνπήσσει, κρυσταλλοῖ. IV 43, 7 congeluit induravit. **a** *frigore indurare*: **1** *proprie*: VARRO rust. 1, 2, 4 in oceano in ea parte ne navigari quidem posse dicunt propter mare -atum (PLIN. nat. 4, 94 quod nomen [*sc. Amalchius Oceanus*] eius gentis lingua significat -atum). VITR. 6, 6, 3 non enim debet oleum -ari sed tepore caloris extenuari (COLVM. 1, 6, 18 *oleum* si -atur, fracescet. 12, 52, 12 quodsi frigoribus oleum cum amurca -bitur). 9, 1, 16 *Saturni stella* quod tangit -atas caeli regiones, vehementer est frigida. COLVM. 3, 12, 1 quoniam *praegelidum solum* vel⟨ut⟩ stupentes et -atas radices nimio frigore moveri non sinat. PLIN. nat. 18, 277 *luna* quotiens alget ... cadentes pruinas -at. ITALA Ios. 3, 16 (Lugd.) *aqua* stetit -ata (πῆγμα, VVLG. ad instar montis). SERV. georg. 3, 366 stillicidium -atum stiriam dicit. HIER. tract. in psalm. I p. 304, 21 aquae -antur. BOETH. anal. post. 2, 11. IORD. Get. 18 -ato mari ob nimium frigus. 280 amne Danubii solite -ato. *adde*: ARNOB. nat. 1, 11 quia frigus -are, constringere sanguinis tui fervorem solet, idcirco in mundo hiems esse non debet? **2** *translate et in imagine*: VAL. FL. 3, 575 ceu pectora nautis -at hiberni vultus Iovis agricolisve. MART. 14, 147 quid prodest *stragula villosa*, si te -at uxor anus. AMBR. in psalm. 118 serm. 11, 13 ut ... etiam quicunque resuscitatur, -atis coniugii cupiditatibus, resurgere frigidus videretur. AVG. serm. 302, 2 cordibus pigris et duris et terreni stuporis glacie -atis. ISID. sent. 2, 10, 4 ars vero divini timoris plerosque habet sectatores languidos, pigritiae inertia -atos. **b** *cogere, constringere*: OV. met. 11, 60 *Phoebus* in lapidem rictus serpentis apertos -at et patulos ... indurat hiatus. VITR. 8, 3, 7 salem -atum (FABIAN. frg. Char. gramm. I 106, 14 sal ex arido -atum est). 8, 3, 10 *sucus* a solis et aeris calore cogitur -ari. SEN. nat. 2, 53, 1 quem (*sc. humorem*) coegit -vitque *fulmen* (*ibid.* gelatum). COLVM. 7, 8, 6 *lac.* SCRIB. LARG. 271 ubi se -verit adeps. MART. 11, 98, 7 nec -ati gutta proderit nasi. PALLAD. 4, 15, 1 rosmarinus aqua mulsa decoctus -atur. 6, 9, 3 aliqui thymum tritum ... -ant. VINDIC. med. 1 semen matrici appositum -atur. 2 si quid sanguinis in matrice remanserit, semine -etur. *nota*: EPICED. Drusi 113 -at *Livia* interdum lacrimas duratque tenetque.

II *intransitive i. q. congelascere*: GLOSS. V 183, 18 congeluit induruit. *cf.* IV 499, 17 concaluit induruit. **a** *frigescere*: OV. trist. 3, 10, 30 caeruleos ventis latices durantibus Hister -at. AVG. serm. 135, 8 ad ignem stetit *Petrus*, timore frigido -vit (*syn.* friguit). *translate i. q. torpescere*: CIC. epist. 2, 13, 3 gaudebam sane et -asse nostrum amicum laetabar otio. AVG. ord. 1, 10, 30 in torporem inertiae -bitis. epist. 140, 55 ubi abundante iniquitate friguerant et quodammodo -verant. **b** *durescere, concrescere*: OV. met. 6, 307 ipsa quoque interius cum duro lingua palato -at *Niobes dum in saxum vertitur*. 15, 415 quicquid vesica remisit, vertitur in lapides et -at aëre tacto. PASS. Petr. Paul. long. 35 sanguis ... -verat.

congeminātio, -ōnis *f. a* congeminare. PLAVT. Poen. 1296 quid hoc est conduplicationis? quae haec est -o? (*sc. amplectentium*). CASSIAN. conl. 21, 32, 4 gratia -e iniuriarum vel caedis ... nostram patientiam vult probari. *t. t. grammaticorum*: GLOSS. -o dictionis ἀναδίπλωσις. *cf.* DIOM. gramm. I 445, 11 DON. gramm. IV 398, 1 CASSIOD. in psalm. 23, 11 *al.* ISID. orig. 2, 21, 3 verborum. DON. gramm. IV 398, 12 epizeuxis est eiusdem verbi in eodem versu sine aliqua dilatione -o.

congemino, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* geminus *vel* geminare. *Th.*]. *vox poetica*: PLAVT. *semel*, VERG. SIL. STAT. Theb. *binis locis*, VAL. FL. *quater; oratorum primus utitur* APVL.

1 *absolute, fere i. q. duplicem fieri*: PLAVT. Amph. 786 nunc si patera pateram peperit, omnes -vimus. **2** *conduplicare, multiplicare, augere*: VERG. Aen. 11, 698 validam perque arma viro perque ossa securim altior exurgens ... -at (*i. ictus securis*; VAL. FL. 6, 379 gravem nodis auroque securem). 12, 714 crebros ensibus ictus -ant (VAL. FL. 2, 535 vastos nodosi roboris ictus -at. CORIPP. Ioh. 4, 1120 Iust. 4, 22). VAL. FL. 2, 201 novam pavidas vocem furibunda per auras -at *Venus*. 4, 71 -ant amnes rupesque fragorem Caucaseae (STAT. Theb. 6, 42 alium ex alio quamquam lassata fragorem pectora -ant). 6, 513 victores patrium contra paeana Geloni -ant. SIL. 3, 196 -at sonitus rupti violentia caeli (CORIPP. Ioh. 4, 397 -at ... unda sonos). 16, 267 fremitu suspiria rauco -ans. STAT. Theb. 1, 116 fera sibila crine virenti -at *Tisiphone*. APVL. Plat. 1, 9 substantiam mentis huius numeris et modis confici -atis ac multiplicatis augmentis. IVL. VAL. 1, 26 multum -asse maiestatis eius (*sc. Romae*) magnificentiam. ARNOB. nat. 6, 26 *ut* tanto se magis maleficia -ata multiplicent. OPT. PORF. carm. 28, 18 ardorem sol sibi -at. AVSON. 408, 22 -atus *senarius*. AMM. 28, 1, 12 ut -ata potestas (*i. duo magistratus*) altiores consarcinaret aerumnas. AMBR. virg. 2, 2, 8 *ad officia* -atos ieiunio dies. in psalm. 118 serm. 16, 26 bene geminos creant, quia -ant sensus suos. HIER. in Is. 15, 3 p. 269 ut non unum maerorem, sed plura maeroris additamenta -ent. 23, 16 p. 232 assume nunc citharam, -a carmina. 31, 4 p. 423 *aves* dolorem ... pectoris garrula voce -ant. in Ezech. 6, 18 p. 213 *superbus* omnia in se peccata -at (epist. 36, 2 peccatis peccata -ans). epist. 18, 16 taedium sui prolixitate. 98, 22 in nos maledicta. VVLG. II reg. 3, 34 -ansque (*sc. planctum regis*) omnis populus flevit (συνήχθη τοῦ κλαῦσαι). AVIAN. fab. 22, 9 quae speraverit unus, protinus haec alter -ata (congemina *A P*, -ate *V*¹) feret. IVL. HON. cosmogr. A 45 Nilus ibi -atur. VAL. CEM. hom. 20, 3 dum ultionis locus quaeritur, -atur homicidium. EVGRAPH. Ter. Ad. 969 benevolentiam. LIB. geneal. chron. I p. 182, 442 bellorum fragores poenarumque lues sibi invicem -ati succedunt. CASSIOD. in psalm. 3 p. 44ᶜ *auxesis* addendo quaedam nomina per membra singula rerum augmenta -at. CORIPP. Ioh. 4, 573 vulnera -ans variato verbere cornu *taurus* (8, 557). ARATOR ad Parth. 76 cumque simul violas et lilia carpere mallem, quae vetus atque novus -vit odor. *nota*: PRISC. fig. num. gramm. III 414, 9 *dispertitiva* in semper pluralibus -atis ponuntur, ut 'bina moenia'. SCHOL. Hor. sat. 1, 1, 62 cumulus divitiarum grandem hominem -at. **3** *in oratione i. q. repetere*: HIL. in psalm. 61, 5 id quod sibi maxime salutare est, sanctus iste etiam diapsalma interveniente -at. GAVDENT. serm. 17 se esse Christianum clamore ingenti -at. ALTERC. Heracl. p. 147, 7 -bant vocibus, dicentes. AMM. 25, 6, 13 cum haec saepe -ando refragaretur in cassum. SCHOL. Cic Bob. p. 228, 24 *vocem 'hoc'* vehementer -vit, ut attentiores animos iudicum faceret. p. 316, 5. HIER. adv. Rufin. 3, 32 tu iactanter laudatum te esse -as. epist. 123, 11 illud laetabunda -et. PS. RVFIN. in Ioel 1, 15 *sq.* exclamationem ... bis terque -ans. EVGRAPH. Ter. Eun. 335 *'heus, heus'* -at quasi revocationem et salutationem. Phorm. 199 parum intellegenti -at sensum. **4** *contrahere, continuare*: HYG. fab. 29 p. 63, 12 *Iuppiter* tam libens cum *Alcmena* concubuit, ut unum diem usurparet, duas noctes -ret. *congerere*: PS. AMBR. serm. 48, 5 aurum, gemmas -ans *iuvenis puellae*.

congeminus, -ī *m. a* con *et* geminus; *cf.* congeminare. AVG. in psalm. 77, 9 Esau -o suo ... Iacob *praelatus est*, sic Phares et ipse -um suum ... praecessit.

congemīsco, -ere [*cf. c.* congemere *et c.* ingemiscere. *Th.*]. congemesco *traditur*: TERT. spect. 30 HIL. in psalm. 58, 7. 60, 2 AMBR. hex. 4, 1, 4 MARCELL. chron. II p. 95, 501, 2. ITALA Rom 8, 22 (Hier. hom. Orig. in Ezech. 14 p. 916) omnis creatura -it (συστενάζει, VVLG. ingemiscit) et condolet usque adhuc (*cf.* AMBR. hex. 4, 1, 4. 4, 8, 31 illa -it et comparturit in sua mutatione. HIER. in Is. 51, 6 p. 588 omnis creatura -it et parturit. in Ier. 2, 12 p. 847 -it et condolet super peccatis hominum. in Ezech. 8 praef. PELAG. in Rom. 8 p. 683ᶜ RVFIN. apol. adv. Hier. 1, 39). TERT. spect. 30 tot spectans reges ... cum Iove ipso et ipsis suis testibus in imis tenebris -escentes? HIL. in psalm. 58, 7 cum se dispersos ... -escunt. 60, 2 -escens ... in hoc suo habitaculo. c. Aux. 3 nostrae aetatis laborem et praesentium temporum stultas opiniones -ere. AMBR. epist. 35, 2 omnis autem -at non in suo, sed in nostro labore. GENNAD. dogm. 30 tota secum ecclesia -ente. PRVD. perist. 2, 411 caelum deinde suspicit et -ens obsecrat. AVG. conf. 6, 7, 11. c. Iul. 4, 13, 62 ut ... -ant potius quam indignentur necessitati tuae. COD. Theod. 11, 25, 1 (*a. 393*). 7, 18, 16 (*a. 413*, = COD. Iust. 12, 42, 3) viginti sibi antepositos -at. MARCELL. chron. II p. 95, 501, 2 nutat et -escit theatri cavea.

congemo, -uī, -ere *a* con *et* gemere. [*corruptum* NOVIVS Atell. 82]. CIC. Mur. 51 -uit senatus frequens. VERG. Aen. 2, 631 *ornus* volneribus donec paulatim evicta supremum -uit (GLOSS. IV 435, 17 crepuit). PETRON. 23 infractis manibus -uit (concrepuit *Jahn*). 100 eiusmodi vox ... -uit. STAT. Theb. 2, 569 quattuor hic adeo disiecti mole sub una -uere. 10, 792 victa genitor lacrimabilis ira -it. SVET. Tib. 23 derepente velut impar dolori -uit. CYPR. GALL. iud. 141 -uit merito Iudaea reatu. VVLG. Ier. 22, 23 quomodo -isti (καταστενάξεις) cum venissent tibi dolores. IORD. Rom. 359 inimicorum vallatus agminibus saepe -uit. GREG. TVR. Franc. 9, 30 nec ullo tributi onere haec urbs adgravata -uit. *seq. accus.*: LVCR. 3, 934 quid mortem -is ac fles? VAL. FL. 5, 12 positumque feretro *Idmonem* -uere. APVL.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

met. 4, 33 sic adfectae domus triste fatum cuncta etiam civitas -bat. HIER. epist. 22, 28 talem nuper Sophronium Roma -uit. 130, 3. AVG. civ. 3, 28 in quibusdam *proscriptorum* ceterorum securitas genera mortium exquisita -uit. *seq. accus. c. inf.*: HIL. trin. 6, 37 temtari se adhuc tamquam ambiguum ... -uit. CASSIOD. var. 12, 28, 2.

1. congener, -is *adi.* [*a* con *et* genus; *cf. c. gr.* συγγενής *et c.* degener, bigener. *Th.*]. PLIN. nat. 15, 98 aliud corpus et terrestribus fragis, aliud congeneri eorum unedoni.

2. congener, -ī *m. a* con *et* gener. GLOSS. II 439, 44 σύγγαμβρος. SYMM. epist. 8, 40 supremis congeneri interesse.

congenerātus, -a, -um [*a* con *et* genus *derivatum. Th.*]. VARRO ling. 10, 39 ut sodalis et sodalitas ... non est idem, sed utrumque ab eodem ac coniunctum, sic analogon et analogia idem non est, sed item est -um. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 54 eadem -a igitur et consubstantialia.

congenero, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* generare. *Th.*]. ACC. trag. 580 quaeve †at Graio tibi -at (NON. p. 84 -at est adiungit, adsociat. GLOSS. V 639, 3 -at co⟨a⟩diungit). VARRO rust. 2, 4, 19 neque -ati *porci* (*i. simul parti*) alescendo roborari. COLVM. 7, 3, 15 quod *ovium* ex vetere materia nascitur, plerumque -atum parentis senium refert. PORPH. Hor. serm. 2, 3, 316 cognatos id est secum natos, id est -atos. AVG. civ. 22, 24 -ans eis (*sc. hominibus*) etiam ipsam propagandi possibilitatem. c. Iul. op. imperf. 6, 20 quod mala, cum quibus nascuntur homines, quae -ari hominibus in paradisi felicitate non possent, ... nunc eis -ata non essent. CAEL. AVR. chron. 4, 3, 21 quibusdam etiam dysenteria -atur. EVSTATH. Bas. hex. 1, 5 p. 872[C] decursio temporis ... cum ipso mundo -ata. 2, 2 p. 881[C] speciei congruam materiam -vit *deus*. 2, 5 p. 885[B] si tenebrae -atae sunt mundo. 9, 3 p. 958[B] iracundia -ata leoni est.

congeneus, -a, -um *a* con *et* genus; *cf. gr.* συγγενής. BOETH. anal. post. 1, 7 unde et in aliis conveniunt hae rationes non congeneis. *ibid.* congenea oportet esse primis.

congeniātus, -a, -um. *a* con *et* geniatus. CASSIOD. var. 1, 42, 2 cuncta unde famam captat humanitas, in te congeniata (congeminata *et* congenita *v. l.*) sederunt, patria, genus, instituta praeclara ... in te collecta plus facient.

congentīlis, -is *m. a* con *et* gentilis. GLOSS. II 383, 14 ὁμόεθνος. 575, 37 congentiles comprovinciales. CORP. VIII 1321 (*saec. II*) ob dedicatione(m) -bus et sacerdotib⟨us⟩ visceratione m et epu⟨lum ...⟩. *adiect.*: AVG. c. Faust. 13, 15 qui suos -es populos idola et daemonia colenda partim docere ausi sunt.

congenuclo, -ātum, -āre [*a* con *et* genuclum, geniculum; *cf.* geniculare. *Th.*]. NON. p. 57 (*ad* SISENNA *l. 45*) genu replicato cadere (GLOSS. V 650, 24). GLOSS. V 639, 35 flecti genibus. CAEL. hist. 44 *equus* -at percussus. SISENNA hist. 33 multis plagis adversis icti -ati. [NOVIVS Atell. 81 pedes extollas, savies †congemit (congenicules *Ribbeck*)].

conger, -ī *m.* [*a gr.* γόγγρος *tractum. Th.*]. *nomen piscis, anguilla marina; v. Wellmann, PW. IV 874.* *nom.* congrus: GLOSS. *saepius.* ISID. orig. 12, 6, 44 NOT. Tir. 113, 7. congres: POL. SILV. nom. anim. chron. I p. 544, 9. gongrus: CHAR. gramm. I 84, 23 Κόδρος et γόγγρος, Latine Codrus gongrus dicuntur, non Coder et gonger (24, 8 PRISC. gramm. II 224, 12. PHOC. gramm. V 423, 20 [congrus *v. l.*]. GRAMM. suppl. 101, 1). *cf. l. 58. 60. 66.* gonger (*v. l. 59*): PLIN. nat. 32, 148 GLOSS. III 186, 54. GLOSS. γόγγρος, γόγγρος ὁ ἰχθύς. genus piscis. GLOSS. V 569, 50 piscis vel nomen viri. [*ital.* gongro, grongo. *M.-L.*]

PLAVT. Aul. 399 congrum (gongrum NON.) murenam exdorsua. Mil. 760 probus hic -r frigidus. Persa 110 ut murena et -r (gonger PRISC.) ne calefierent. TER. Ad. 377 -um (gongrum *AD*) istum maximum in aqua sinito ludere (SCHOL. Ter. p. 155 anguillam marinam). Ov. hal. 115 immitisque suae -r per vulnera gentis. PLIN. nat. 9, 57 *conduntur speluncis* murena et orphus, -r, percae et saxatiles omnes 9, 72. 73. 87. 185 -r et murena caudam inter se praerodentes ... locustam *pavet* -r, rursus polypum -i lacerant. 32, 109 pisciculus -o similis. APIC. 10, 453 ius in grongo asso (assa *codd. opt.*).

congeriēs, -em *f.* [*cf. c.* congerere. *Th.*]. *formae leguntur*: *accus. et abl. sing.*; congeries *plur.*: SOL. 33, 15 AMM. 21, 16, 11 ZENO 1, 10, 2. congeria, -ae: GROM. *passim cf. p. 276, 45* (*sed* congeries *ibid.* p. 401, 3 *sq.*). congerium *vel* -us: GREG. TVR. *v. p. 276, 35.* GLOSS. congregatio. II 109, 13 σωρὸς λίθων ἢ ξύλων. 110, 17 collatio et -s συνεισφορά, σωρός. *legitur inde ab* AETNA OV. LIV. [*francog. dial.* congeire. *M.-L.*]

1 *rerum corporearum acervus*: **a** *generatim*: AETNA 207 tantum tremit *Aetna* omniaque extra -s operit saxorum et putris harenae. 375 saepe premit fauces magnis extructa ruinis -s. 479 ubi paulatim exiluit sublata caducis -s saxis. OV. met. 14, 576 -e e media *cinerum urbis Ardeae concrematae* tum primum cognita praepes subvolat. LIV. 31, 39, 8 lapidum -e, ut pro muro essent. VAL. MAX. 7, 6, 5 hostilium cadaverum. 9, 2 ext. 6 in illam insidiosam -em *cineris* decidebant. COLVM. 8, 17, 10 neque ipsum vivarium repletur algarum -e. LVCAN. 8, 868 pulveris exigui sparget non longa vetustas -em bustumque cadet. PLIN. nat. 4, 5 ventorum flatu -em harenae attumulantium (SERV. Aen. 1, 146 harenarum). 8, 127 specus ... ramorum fruticumque -e aedificant. 10, 125 tali -e *lapidum.* 13, 97 densa veluti grani -e *crispae mensae e citro.* 13, 107 *herba* similis fabae caule foliisque densa -e stipatis. 16, 53 *pix* coacta lapidibus in alveis validi roboris aut si alvei non sint, struis -e (ZENO 1, 10, 2 magnas struis -es). 18, 317 super prela construere -em. TAC. ann. 2, 22 -em armorum struxit. GELL. 2, 6, 25 in corporibus incultis ... alta -s sordium 'squalor' appellabatur (MACR. sat. 6, 7, 19). APVL. met. 6, 2 spicarum. 6, 10 discerne seminum istorum passivam -em. CYPR. GALL. gen. 1008 -s struitur saxis crescentibus alta. exod. 616 coturnix -e cumulata gravi. ITALA gen. 31, 46 *sq.* (Lugd. *cf.* LIB. iubil. 29, 8) colligerunt *lapides* et fecerunt -em. *ibid. saepius* (βουνός, VVLG. tumulus *et* acervus). ITIN. Anton. Plac. rec. A 31 -s petrarum, mons excelsus. AMM. 15, 10, 4 pruinarum (17, 12, 4). 23, 2, 8 quassata -s *palearum* inclinata est. 24, 2, 15 telorum. HEGES. 5, 25, 2 insepultorum corporum. VVLG. Iob 21, 32 in -e mortuorum (ἐπὶ σωρῶν). Sirach 39, 22 in verbo eius stetit aqua sicut -s. II Macc. 9, 4 -em sepulcri (πολυάνδριον) Iudaeorum eam facturum. PRVD. cath. 4, 30 *crapula* sedem fidei cibis refertam usque ad -em coartet intus. CLAVD. 5, 135 vasta metalli -s. PAVL. NOL. carm. 21, 802 *formam aquarum* superactis undique multa -e silvis ... latentem. AVG. civ. 11, 29 aquarum -s (16, 9. 19, 7. DIFF. ed. Beck p. 61, 17 stagnum aquarum in unum locum -s). MACR. sat. 7, 14, 22 pomum inter -em malorum positum. OROS. hist. 2, 19, 10 *urbis* informium ruinarum obscaena -s. 5, 11, 3. SIDON. epist. 1, 2, 6 argenti. 3, 12, 4 resurgat in molem sparsa -s (*i. tumulus; cf.* INSCR. christ. Brit. 136 Carausius hic iacit in hoc congeries [*sic*] lapidum. *sim. in lapide fracto* INSCR. Revue archéol. 3. sér. 41, 1902, p. 349 ... sta congeries Rue ...). carm. 15, 11. GREG. TVR. Franc. 4, 34 imber ... ad annonae -em (*i. ad frumentum congestum*) appropinquabat. vit. patr. 6 prol. *nota*: SEN. dial. 5, 33, 4 omnem istam -em (*i. pecuniam, thesauros*) non putem dignam. VAL. FL. 3, 98 -s dum prima fluat (*i. dum saxa sim. conici desinant*). 6, 511 saevam ... versant -em (*sc. cadaverum; cf.* STAT. Theb. 10, 477 taetraque -e sŏla). APVL. met. 10, 34 lectus ... plumea -e tumidus. VEG. mulom. 2, 30, 1 tuber in quo farinosa -s invenitur. *adde*: GREG. TVR. glor. mart. 44 Alpium iuga congeriorum oppleta multitudine (*i. saxorum vel nivium*). **b** *speciatim*: *lignorum*: OV. met. 9, 235 -em silvae Nemeaeo vellere summam sternis. QVINT. inst. 5, 13, 12 flamma quae magna -e convaluerat. SOL. 5, 23 nec ignis apponitur in hanc -em. 33, 15 illas -es plumbatis petunt iaculis (*i. nidos*). PRVD. c. Symm. 1 praef. 21 densere foci -em studet *Paulus.* CLAVD. carm. min. 27, 93 patriam de more reponit -em (*i. rogum*). AVG. serm. 116, 6. *apud gromaticos*: PS. BOETH. grom. p. 401, 3 grumos id est -em petrarum ... -em maceriae, id est ubi saxa collecta ab utrisque partibus limitem faciunt. GROM. p. 350, 49 -as petrarum quae scorofiones vocamus. p. 314, 11 inter montem et montem duae -ae lapidum in fine constitutae. LIB. col. I grom. p. 211, 10 eadem provincia habet muros, macerias, scorofiones, -as et terminos Tiburtinos. *cf.* p. 227, 16. 228, 6. 241, 3 *al.* *i. a. chaos*: OV. met. 1, 33 dispositam quisquis fuit ille deorum -em secuit sectamque in membra redegit (*cf.* GLOSS. V 546, 54). LACT. inst. 1, 5, 8 chaos est rudis inordinataeque materiae confusa -s. 2, 8, 8 *syn.* confusus acervus. ZENO 2, 2 chaos ... informem naturae -em. CLAVD. 22, 10 *chaos* solvit *Clementia* -em miserata rudem.

2 *rerum incorporearum collectio*: LVCAN. 5, 178 venit aetas omnis in unam -em miserumque premunt tot saecula pectus *Pythiae*: tanta patet rerum series (IOH. BICL. chron. II p. 211, 6 usque ad nostram aetatem -em perduxerunt annorum. GREG. TVR. Franc. 1 praef. cunctam annorum -em conpotare). PS. QVINT. decl. 4, 3 tanta prosperorum tristiumque -e. AMM. 20, 1, 1 provincias praeteritarum cladium -e fessas. 21, 16, 11 ex minimis causis malorum -es excitabat (31, 15, 5 fervente tot malorum -e). HIER. epist. 77, 7 nominum tanta -s *in libro num.* in Ezech. 7 praef. p. 241 dissonantia in unam coartare -em. praef. Vulg. euang. canonum -s. PS. RVFIN. in psalm. 17, 30 vitiorum (MONTAN. epist. 1, 7 omnium vitiorum in eodem -s veluti in sordium sentina confluxit). AVG. serm. 261, 10 *parvi morbi* -e premunt. MACR. sat. praef. 1, 4 praesens opus non eloquentiae ostentationem sed noscendorum -em pollicetur. 1, 5, 1 *verborum oblitteratorum.* 5, 2, 7 causarum. 7, 2, 15 interrogationum (somn. 2, 16, 21). VINCENT. LER. 25, 35 infinitam exemplorum -em. SISEBVT. anth. 483, 4 at nos -s obnubit turbida rerum. *de libro*: HIL. trin. 1, 20 operis inordinata -s. HIER. in Ezech. 10 praef. p. 366 infinita -s tam dictanti quam legenti molesta est. *de persona*: CLAVD. 17, 136 Manli sincera bonorum -s. *in arithmetica*: BOETH. arithm. 2, 5 p. 90, 15 linearis numerus est ... in unum eundemque ductum quantitatis explicata -s. 2, 31 p. 123, 16 numeri coacervati collectique in unam -em. 2, 32 p. 125, 21. *t. t. rhetorum,* συναθροισμός: QVINT. inst. 8, 4, 3 quattuor tamen maxime generibus video constare amplificationem: incremento, comparatione, ratiocinatione, -e. 8, 4, 26 potest adscribi amplificationi -s quoque verborum ac sententiarum idem significantium. 8, 4, 27 simile est hoc figurae, quam συναθροισμόν vocunt, sed illic plurium rerum est -s, hic unius multiplicatio. IVL. SEV rhet. 22 p. 369, 11 alibi -s multorum criminum enumeratio est, hic unius verbis facta multiplicatio.

congermānesco, -ere [*a* con *et* germanus *derivatum. Th.*].

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

QVADRIG. hist. 93 facite exempla eorum, ut vos cum illis -ere sciatur (NON. p. 90 coalescere, coniungi vel consociari. GLOSS. IV 41, 5 congermanescere coniungier. V 639, 46 congermaniscere coniungi). APVL. met. 2, 10 aemula libidine in amoris parilitatem -enti mecum *puellae.*

congermināl̄is, -e [*a* con *et* germen *derivatum. Th.*]. AVG. civ. 5, 7 spicas ceteris coaevas atque, ut ita dixerim, -es alias robigo interimit, alias . . . (*antea* grana . . . simul germinant).

congermino, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* germinare. VARRO frg. Non. p. 90, 15 (*s. v.* congermanescere *supra l. 2*) postea cum his una rem publicam coniuncti ac -ati (H^3, congermanati, congermanita, congermani *al.*) tenuere. rust. 3, 16, 32 (*loco corrupto*) -arit. *intrans.*: GELL. 20, 8, 7 caepe . . . revirescit et -at decedente luna, contra autem inarescit adolescente. *L.*

***congero,** -gessī, -gestum, -ere *a* con *et* gerere. *verbum inde a* PLAVTO *usurpatum legimus singulis locis apud* TER. CAES. VARRONEM rust. NEP. PROP. MANIL. SCRIB. LARG. IVV., *binis apud* LVCR. HOR. TIB. MART. PLIN. paneg., *ternis apud* PHAEDR. SEN. contr. PETRON. VAL. FL., *5ies* PLAVT.; *vitasse videntur* CATO RHET. Her. CATVLL. PVBLIL. VARRO ling. SALL. RVT. LVP. VELL. CELS. MELA. PERS.; *frequentant* CIC. LIV. OV. SEN. COLVM. QVINT. AMM. AVG. *al.*

A ***proprie*****:** GLOSS. σωρεύω ἐπισωρεύω συναθροίζω συνάγω. II 441, 47 συμβάλλω: convenio, congero, committo congresso congredior, congessero, confligo. congerit: congregat acervat confert. congerere: construere. congessit: collegit. congeritur: comportatur. congestum: συνσεσωρευμένον conpositum. II 109, 65 congesta συνηγμένα. 106, 54 concessa. 109, 9 πυκνά, plena, coacervata in unam partem. V 13, 14 dicuntur quae ex multis in unum -untur, ut saxa vestes et frumenta aut paleae in struem -stae. 546, 30 coadunata vel proxima (*cf.* IV 222, 2. 496, 2). **1** *aliquid*: **a** *generaliter*: PLAVT. Curc. 10 apicularum -stum opera *cereum.* CIC. Planc. 26 quod viaticum . . . -sserunt. rep. 6, 2 aere -sto (HOR. sat. 1, 1, 70 saccis. Ov. epist. 16, 224 -sto . . . auri pondere *cf.* ARNOB. nat. 6, 23. SEN. Herc. f. 168 -sto . . . in auro. dial. 11, 11, 3. LVCAN. 7, 753 -stae pondera massae. IVV. 10, 12 pecunia. COMM. instr. 2, 23, 10 nimium. VAL. CEM. hom. 8, 3 -stis . . . divitiis. COD. Iust. 1, 3, 2 pr. si quid . . . -sserint; *cf.* SEN. benef. 3, 30, 3 opes. PLIN. nat. 33, 136 SIL. 5, 266 LACT. inst. 6, 19, 10 *al.* AMM. 30, 8, 8 CLAVD. 3, 193 POMER. 2, 15, 2). CINNA carm. frg. 3 donorum ingentis . . . acervos . . . -stos undique. BELL. Afr. 91, 2 lignis -stis (*cf.* LIV. 10, 1, 5. 6, 2, 9 arboribus. VERG. georg. 3, 377 robora. Ov. met. 12, 515. SEN. Herc. f. 506 silvas [*cf.* LVCAN. 7, 807]. 1216 nemore -sto. PS. FRONTIN. strat. 4, 7, 8 TAC. ann. 1, 18 AMM. 31, 1, 2 *al.*). NEP. Them. 6, 5 undique, quod idoneum ad muniendum putarent, -rerent. VERG. Aen. 6, 224 -sta . . . turea dona. VITR. 5, 9, 8 frumenta . . . -untur. 7, 4, 5 -stis . . . carbonibus (CET. FAV. 26 p. 306 PALLAD. 1, 9, 4 VVLG. Rom. 12, 20). LIV. 1, 51, 9 saxis . . . -stis (9, 24, 6. 28, 15, 13 *al.* CVRT. 8, 2, 24 SEN. Oed. 871 epist. 49, 8 frg. 123 QVINT. inst. 7 prooem. 1 AMM. 20, 6, 2 *al.*; *cf.* IVL. VAL. 3, 33 montes arduos et -sta saxorum). Ov. am. 1, 9, 12 -stas exteret ille nives (SEN. nat. 3, 27, 7). met. 1, 153 -stos . . . montes. 7, 160 -sta . . . tura (PLIN. nat. 12, 83). 14, 777 -stis . . . armis (fast. 2, 665. VAL. MAX. 3, 2, 1 *tela.* SIL. 6, 268 spicula. TAC. ann. 2, 11. APVL. met. 4, 21 gladios). fast. 4, 618 vix -stas area cepit opes (*cf.* AMM. 18, 3, 1 opes . . . -stas *ab apibus*). TIB. 1, 7, 59 opibus -sta tuis . . . glarea dura. PHAEDR. 3, 2, 3 fustes. CVRT. 7, 11, 1 alimentis ante -stis. SEN. Tro. 15 -stis . . . tectis. nat. 5, 3, 2 artatis -stisque corporibus. 7, 13, 2 atomi -sti coacervatique. epist. 78, 24 pectora avium . . . -sta. 90, 10 fronde -sta (LVCAN. 9, 841). COLVM. 2, 18, 3 faenum. 9, 14, 1 purgamenta, quae sunt . . . -sta, eximantur *al.* PLIN. nat. 2, 201 insulae . . . -stae. 9, 15 lanceas. SIL. 2, 609 quae . . . -sta. TAC. ann. 4, 51 -stas lapidum moles provolvere. 14, 9 -sta humus. SVET. Iul. 84 virgulta arida et . . . tribunalia. APVL. met. 11, 16 vannos . . . certatim -unt. IVST. 23, 4, 7 -sto . . . melle. SYMPH. 83 -o multa vicissim. VVLG. Ezech. 24, 10 -e ossa. VEG. mil. 4, 7 pabula. *ibid.* pomorum -endae sunt copiae. PHYSIOGN. 40 pedes plenos tanquam -stis palpis. AMM. 29, 1, 41 -sti innumeri codices. AVG. civ. 1, 31 quibus (*subselliis*) ad horam -stis. CASSIAN. inst. 7, 14, 1 ea, quae ne ante quidem . . . possidebant, -ere. CORIPP. Ioh. 1, 36 corpora . . . -stae subdere terrae. CARM. epigr. †1417, 6 ⟨strux⟩it -s⟨to p⟩redia rure nova. *nota*: Ov. epist. 17, 113 oscula. STAT. Theb. 5, 101 ferro pectora -stisque avidae simul undique dextris perfringunt. CAEL. AVR. chron. 5, 10, 113 ventris . . . officio parva atque -sta (*i. concocta*) reddente. *alicui aliquid*: PLAVT. Trin. 471 *sq.* si illi -stae sint epulae a cluentibus . . . quod illi -stum siet. Pseud. 178 nisi mihi penus annuos -itur (PRISC., convenit *codd.*, datur SERV.). CIC. Att. 5, 9, 1 quae *munera* . . . nobis -ssere. BELL. Afr. *v. p. 278, 63.* HOR. sat. 1, 1, 32 cum sibi sint -sta cibaria. TIB. 1, 1, 1 divitias alius fulvo sibi -at auro. AETNA 93 novos . . . rapax *Aetna* sibi -at ignes. LIV. 1, 11, 18 scuta illi pro aureis donis -sta. SEN. dial. 11, 11, 4 quidquid illi -sseris. AVIEN. orb. terr. 1127 ales . . . deo largum -ssit amomum. VVLG. Ruth 2, 14 -ssit polentam sibi (ἐβούνισεν). *obi. omisso*: VITR. 2, 9, 15 celeriter milites -sserunt. MART. 8, 44, 9 rape, -e, aufer, posside. *quo quid congeritur*: PLAVT. Pseud. 823 herbas . . . in suom alvum -unt (*cf.* Ov. met. 6, 651 in . . . suam sua viscera -it alvum. 15, 89. SEN. dial. 1, 3, 6 si in ventrem suum . . . peregrina aucupia -reret. epist. 110, 12. PAVL. FEST. p. 58 in eum *ventrem* omnia edulia). TER. Eun. 30 in cellulam ad te patris penum . . . -bam. VARRO rust. 1, 55, 5 haec (*olea*) . . . -i solet acervatim . . . in tabulata. CIC. div. 1, 78 Midae dormienti formicae in os tritici grana -sserunt (2, 26 VAL. MAX. 1, 6 ext. 2). Phil. 5, 12 innumerabilis pecunia -sta in illam domum est (PETRON. 124 opes . . . in Eumolpum. QVEROL. p. 3, 19 aurum in ornam). Manil. 22 quas *res* . . . in suum regnum -sserat. CAES. civ. 2, 37, 5 cuius (*salis*) magna vis . . . eo -sta (BELL. Afr. 87, 2 *codd.* eorum. LIV. 26, 48, 3 opes. *passim.* SEN. epist. 92, 31 quo *divitiae.* PS. QVINT. decl. 13, 17. APVL. met. 4, 22 quo panes. IVST. 13, 6, 3 -stis . . . servitiis). BELL. Afr. 21, 1 aliquantum numerum frumenti in sua praesidia (LIV. 21, 48, 9). BELL. Hisp. 41, 5 omnem materiem . . . intro. VERG. Aen. 2, 766 huc undique . . . captiva . . . vestis -itur. PROP. 4, 9, 31 in siccam -sta pulvere barbam. LIV. 4, 53, 10 omnia in locum tutum. 9, 31, 9 sarcinas -unt in medium (*cf.* SIL. 13, 87 in medium -stis undique donis. PS. QVINT. decl. 13, 17 opes). 10, 4, 2 arma, tela in muros (24, 1, 3 in propugnacula. 42, 12, 10 in armamenta. 10, 45, 14 -stis . . . rebus in urbes paucas. CVRT. 5, 1, 10 totius . . . exercitus opibus in illam sedem -stis (5, 6, 3). SEN. Oed. 871 saxa in infandum caput. epist. 16, 8 -atur in te quicquid multi locupletes possederant. 95, 26 in quam *patinam* quicquid . . . solet diem ducere . . . popina -sserat. COLVM. 2, 14, 7 reliqua . . . in praedictum locum. 5, 10, 4 quae *terra* in eum *scrobem* -sta est. *al.* PETRON. 50 omnes statuas in unum rogum. PLIN. nat. 8, 24 in quas *foveas elephanti* . . . -unt ramos. 10, 125 lapides . . . in situlam. 11, 25 excrementa . . . unum -sta in locum. SVET. Vesp. 5 *al.* SIL. 8, 102 -ssit in atram . . . pyram . . . dona *Dido.* TAC. hist. 5, 5 pessimus quisque . . . tributa et stipes illuc (*Hierosolyma*) -bant. FLOR. epit. 4, 2, 92 *insignia* in . . . victimam -bantur. VLP. dig. 10, 4, 5, 3 stercus in aream. *al.* IVST. 12, 1, 3 pecunia . . . Ecbatana -sta. GALLICAN. Avid. 7, 6 quae *bona* . . . in privatum aerarium -i noluit. VVLG. Ezech. 24, 4 -e (ἔμβαλε) frusta eius in eam *aquam.* PANEG. 12, 26 quicquid undecumque converrerat, id . . . in illam specus sui charybdim -bat. in unum: SEN. Med. 706 -it in unum frugis infaustae mala (*i. venena*). dial. 2, 1, 2 quae in unum -sserat error oculorum. nat. 7, 9, 4 hac (*conversione mundi*) omnium ventorum in unum -sta vis dissiparetur. COLVM. 2, 10, 14 acervus paleis granisque mixtus in unum fuerit -stus. 2, 14, 6 cinerem caenumque. LVCAN. 8, 788 ossa. LIV. 7, 6, 5 dona . . . ac fruges super eum (*Curtium*) . . . -stas. *al.* SVET. Galba 22 -stas super manus reliquias *cibi.* VVLG. Ios. 8, 29 -sto super eum magno acervo lapidum (ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων). Rom. 12, 20 carbones . . . super caput. COLVM. 2, 18, 2 *faenum* sub tectum -atur (12 praef. 3). TAC. hist. 4, 29 -stis in modum tumuli coronis iuxta lacum Curti. SVET. Cal. 28 membra et artus et viscera . . . ante se -sta. *dativo vel ablativo exprimitur quo*: COLVM. 1, 6, 9 siccae . . . *fruges* -antur tabulatis. LVCAN. 2, 161 colla ducum . . . medio -sta foro. SEN. Herc. O. 1153 Pindo -stus Athos. PLIN. nat. 33, 25 *anulos* uni tantum minimo *digito* -ant. SVET. Nero 19 humum . . . corbulae -stam. APVL. met. 8, 28 omnia . . . dorso meo -unt. ITIN. Alex. 51 -stis navi quae . . . necessaria. MART. CAP. 2, 110 alimma, cui multa . . . -sserat (concesserat β). 2, 138 Vrania Calliopeque innumera gremio -ssere volumina. *nota*: PHAEDR. 4, 1, 11 aliae plagae -untur mortuo. VAL. FL. 4, 306 -it ictus desuper averso. CVRT. 8, 14, 38 undique et in pedites et in ipsum Porum tela -sta sunt (*sc. iaciendo*). FLOR. epit. 1, 18, 10 in ipsas *beluas* pila. *de liquido*: LVCR. 3, 1009 laticem pertusum -ere (*al.* cogere) in vas (*in imagine* 3, 936 pertusum -sta quasi in vas commoda). VITR. 8, 2, 4 plus umoris . . . -stum. 10, 13, 6 -batur aquae magna multitudo. MANIL. 5, 688 -itur siccum pelagus. SEN. Herc. O. 565 -atur virus. nat. 6, 20, 2 ubi in unum locum -sta est *aqua.* PLIN. nat. 11, 31 *liquor* in utriculo -stus apium. VAL. FL. 4, 717 super huc vastos tellus quoque -it amnes. *ad quem finem aliquid congeritur*: BELL. Afr. 20, 3 ut sibi crates materiemque -rerent ad arietes. LIV. 22, 20, 6 vis magna sparti erat (*Madv.*, spartis *P*) ad rem nauticam -sta. VVLG. iud. 5, 30 supellex . . . ad ornanda colla -itur. AMM. 31, 1, 2 -i ligna ad Valentini . . . succensionem. PHAEDR. 4, 24, 16 granum in hiemem. SEN. epist. 49, 8 saxa in munimentum murorum. *ubi?*: SEN. contr. 2, 1, 13 -stis in alto *mari* terris. SEN. benef. 5, 16, 3 *v. p. 279, 6.* PLIN. nat. 11, 31 *liquor* in utriculo -stus apium. VLP. dig. 33, 7, 18, 12 si qua . . . in fundo -sta contractave sunt. 43, 24, 15, 2 si in sepulcro alieno terra -sta fuerit. AMM. 18, 10, 2 quicquid ibi -stum erat.

b *speciatim*: *i. q. congerendo efficere*: GLOSS. construere. VERG. ecl. 1, 68 tuguri -stum caespite culmen. georg. 2, 156 tot -sta manu praeruptis oppida saxis. Aen. 6, 178 aram . . . -ere arboribus. LVCAN. 9, 945 surgere -sto . . . mapalia culmo. PETRON. 123, 195 -sta strue (AMM. 19, 8, 2 CORP. XI 1420, 26). CARM. de bell. Aeg. 41 instrumenta necis v⟨ar⟩io -sta paratu. ARNOB. nat. 6, 14 simulacra ex candelabris . . . -sta. EXPLAN. in Don. gramm. IV 542, 16 quia sal usto -stum est (CHAR. gramm. I 106, 16 congelatum est). *nota subst.*: CVRT. 4, 2, 8 prima quaeque -sta (*i. q. moles*). GLOSS. V 183, 19 proprie -ere aves dicuntur, quando nidos faciunt. PLAVT. Rud. 889 in nervom ille hodie nidamenta -et. VERG. georg. 4, 243 lucifugis -sta cubilia blattis. SER. SAMM. 1021 quem (*nidum*)

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-ssit hirundo (AVG. civ. 19, 12 *de milvo*). *absol.*: VERG. ecl. 3, 69 quo -ssere palumbes (SERV. nidificavere. GLOSS. V 566, 9). GELL. 2, 29, 5 ea cassita in sementes ... -sserat tempestiviores.

2 *aliquem*: LIV. 27, 2, 9 -stos in unum locum ... suos. SEN. Thy. 843 ibit in unum -sta sinum turba deorum (*cf.* frg. 39 deorum turbam, quam ... superstitio -ssit). benef. 5, 16, 3 *legiones* in angulo -stas (coniectas *Gertz.*). STAT. Theb. 1, 146 atria -stos satis explicitura clientes. 3, 53 -stae portarum ad limina matres. 5, 102 ordine nullo -stae *Lemniades*. PLIN. paneg. 34 -sti sunt *delatores* in navigia. AMM. 28, 1, 3 arsuros se -rerent in communem pereuntis patriae rogum. *de mortuis*: LVCAN. 2, 209 -sta ... Sullana cadavera (FLOR. epit. 4, 2, 85. PANEG. 10, 30 inter -stas alte cadaverum moles). VVLG. II Macc. 9, 14 sepulcrum ... -storum. DAMAS. epigr. 12, 1 hic -sta iacet ... turba piorum. *cf.* PRVD. perist. 11, 11. *de bestiis*: VOPISC. Aurelian. 10, 2 duo milia vaccarum ... in privatam villam.

B ***translate*:** **1** *generaliter*: *res incorporeas congerere*: *in aliquem*: CIC. Deiot. 12 ad quem cum di atque homines omnia ornamenta -issent. PS. QVINT. decl. 11, 4 -antur ... adversus ... nocentissimum cuncta supplicia. CIC. Tusc. 5, 117 -antur in unum omnia (SEN. benef. 3, 32, 6. epist. 94, 54 FLOR. epit. 4, 2, 91 PANEG. 11, 1). LIV. 27, 34, 12 eodem honores poenasque -i. 42, 11, 2 quae *beneficia* in eum -sta erant (SEN. benef. 4, 15, 2 *al.* PANEG. 11, 1). OV. met. 8, 113 spes omnis in unum te mea -sta est. VAL. MAX. 8, 15, 8 quae in Cn. Pompeium et ampla et nova -sta sunt. SEN. dial. 6, 15, 4 ⟨in *addit Koch*⟩ quos tot animi bona ... -sta erant (*loc. corrupt.? alii aliud coni.*). 9, 11, 11 in quem, quicquid -i poterat, ... contulerant. benef. 2, 27, 2 nihil tantum in se -stum esse. epist. 31, 3 quae (*bona*) in te isti volunt -i. SIL. 1, 540 quicquid ... irae coquitur tibi, -e ... in Rutulos. TAC. dial. 8 quae ... et ipsis accumulare et in alios -ere promptum sit. PLIN. paneg. 45 horum in sinum omnia -bant. ARNOB. nat. 5, 20 quid in eos -atis iniuriae. 5, 22. HIL. in Matth. 24, 9 poena in eos ... paternorum quoque facinorum -reretur. PANEG. 6, 7 in quem di ... tanta -sserunt et naturae bona et ornamenta fortunae. 11, 4 in ultorem iuris invidiam. *in aliquid*: TERT. anim. 25 p. 343, 4 duas animas in unum -stas. *cum dat.*: SEN. contr. 1, 7, 2 quae mihi fortuna ... mala ... -ssit. SEN. Med. 997 -e extremum tuis natis ... funus. clem. 1, 14, 2 ambitiosae maiestati quidquid potuimus titulorum -ssimus illis hoc tribuentes. benef. 3, 33, 2 ut alterum illi (*patri*) consulatum ... -at. 7, 31, 4 beneficia dubitantibus. VAL. FL. 6, 630 supremos misero ... honores -it. TAC. ann. 1, 4 -stos iuveni consulatus, triumphos. SVET. Cal. 15 aviae quicquid ... Livia Augusta honorum cepisset ... -ssit. COD. Theod. 15, 2, 1 (*a. 330*) cuius neglegentia perniciem formae -sserit. PAVL. PELL. 161 -rerem graviora meis ne crimina culpis. ITALA deut. 32, 23 (Lugd.) -am in ipsis mala (συνάξω, VVLG. congregabo). AVG. conf. 8, 12, 28 consideratio ... -ssit totam miseriam in conspectu cordis mei. *omittitur quo?*: LIV. 39, 50, 9 omnibus humanis -stis honoribus (SEN. benef. 3, 30, 3). VAL. MAX. 7, 1 pr. perpetua bona. AMM. 25, 4, 15 remissa debita ... -sta.

2 *speciatim*: **a** *dicendo, scribendo sim. congerere*: *aliquem*: CIC. Brut. 297 -isti operarios omnis. 332 ex ea, quam ego -ssi in hunc sermonem, turba patronorum. *aliquid*: BRVT. Cic. ad Brut. 1, 16, 7 si omnia simul -sserit. SEN. dial. 12, 12, 4 nec dubito ... quin ... multa, quae dolori obstarent tuo, -sserit. epist. 15, 10 quod (quid *codd.*) futuri temporis incerta sors volvit ... -am? (73, 5) *al.* MART. 10, 68, 5 κύριέ μου, μέλι μου ... -is usque. QVINT. inst. 4, 5, 7 quae per se levia sunt ... -enda sunt potius. 5, 13, 15 argumenta. 6, 3, 5 in -endis *dictis. al.* SVET. Tib. 54 -stis ... probris. FRONTO p. 32 N. quid ego ... deleramenta Masuriana -o. DIOM. gramm. I 438, 29 quae ἐμφατικῶς a poetis -untur. GELL. 17, 10, 14 ῥόον καπνοῦ αἴθωνα interpretari volens, crasse et immodice -ssit. CENS. 1, 6 quaestiunculae -stae. DON. Ter. Ad. 951 ἀσύνδετον multa -entis. AVIEN. Arat. 335 haec ubi ... -sserat. AVSON. 147, 8 ut mea -ssit pagina praeteritos ianos. 393, 67 accipe -stas ... nugas. HIER. epist. 78 mans. 31 super verbo transitionis exempla. PS. RVFIN. in Am. 9, 11 *sq.* documenta (CAPREOL. epist. 2, 13 p. 858[C]). CLAVD. rapt. Pros. 1, 4 *varia* promere cantu mens -sta (*v. l. codd.*: coniesta angusta commota) iubet. AVG. civ. 22, 5 testimonia. 22, 24 acervatim cuncta. SVLP. SEV. chron. 2, 36, 2 ad crimina, quae falsi testes -sserant. PRVD. perist. 1, 13 nemo ... frustra -ssit preces *al.* *indicatur quo?*: *omisso obiecto*: CIC. Planc. 83 quomodo frequenter in me -isti. CIC. Mil. 64 quae postea sunt in eum -sta (QVINT. inst. 12, 1, 15). Phil. 3, 15 in Caesarem maledicta. LIV. 3, 38, 7 omnes ... causas in se -uros. SEN. epist. 59, 11 quidquid in nos adulatio sine pudore -ssit. *al.* GAIVS inst. 2, 249 si omnia *verba* in unum -sta sint. CAPITOL. Maximin. 22, 6 multa in eum probra. HIER. in Is. 52, 4—6 p. 604 in Christianos -unt maledicta. epist. 125, 5 (50, 5 contra quemlibet). VVLG. num. 22, 6 (καταράσῃ). AMM. 29, 5, 2 relationes multa et aspera -entes in Firmum. 29, 5, 46 convicia ... in ducem. CIC. Tusc. 5, 18 in eam (*rem*) ... -unt omnia. SEN. benef. 7, 1, 2 quidquid maxime necessarium erat, in primum *opus* -ssi. QVINT. inst. 4, 3, 3 sententias in hanc (*partem*) -unt. 9, 1, 25 Cicero ... omnia orationis lumina in hunc locum -it *al.* PORPH. Hor. ars 1 in quem librum -ssit praecepta. CAPITOL. Maximin. 1, 1 in unum volumen duos Maximinos. VEG. mil. 1, 28 haec ... in hunc libellum enucleata -ssi. VVLG. num. 5, 23 aquis ... in quas maledicta -ssere (εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου). PHOEBAD. c. Arrian. 7 haec in unum exempla. SERV. Aen. 5, 523 omnia ad unum -sserit locum. *ad quem finem*: SEN. epist. 24, 9 non in hoc exempla nunc -o, ut .... *cui*: SVET. Aug. 98 praetervehenti ... fausta omina et eximias laudes -sserant. Tit. 11 tantas mortuo gratias egit laudesque -ssit (*inde* EVTR. 7, 22, 2). EVSTATH. Bas. hex. 5, 9 p. 920[A] quaecumque nobis experientia ... -ssit undique necessaria colligens. QVEROL. p. 55, 7 quaero, cui mala omnia -isti, scelus? *ubi*: SCRIB. LARG. 38 in hoc libro ... compositiones. QVINT. inst. 4, 2, 82 -rere plura in expositione. HIER. epist. 64, 23 quae diuturna in rationali pectoris mei lectione -sseram. COD. Theod. 11, 30, 11 nemo in refutatione aliquid -at.

b *locum rebus congestis complere*: DRAC. Romul. 8, 163 qui mortibus (*i. cadaveribus*) urbem -et. *inde part. adi.* **congestus,** -a, -um: LVCAN. 9, 796 -sto corpore mersus (797 *syn.* distentus). APVL. met. 5, 2 horrea ... magnis ... -sta gazis. 6, 13 furatrina facili flaventis auri mollitie -stum gremium Veneri reportat. met. 8, 18 lapidum -stus ... imber. 11, 10 auream vannum ... -stam ramulis. CHALC. comm. 120 quo interna mundi -sta sint animalibus ratione utentibus. 236 coetu innumerabilium minutorum -sto inani. PHYSIOGN. 61 quod (*pectus*) ... -stum est carnibus (στήθη πολύσαρκα). 93 genas -stas carnibus. SVLP. SEV. dial. 1, 11, 4 palmiciam sportam calido pane -stam. SIDON. epist. 9, 9, 10 opus ... digestum titulis exemplisque -stum. DRAC. Romul. 5, 113 iacuit -sta ruinis *Carthago*. INSCR. christ. Rossi II p. 147, 12 hic locus ... sordentis cumuli squalore -stus. *nota*: AVSON. Mos. 86 capito ... fartim -stus aristis. *de capillo turbato*: APVL. met. 6, 28 *asini* caudae ... setas incuria ... -stas. apol. 4 capillus ... globosus et -stus. *translate*: CIC. Scaur. 4 -sta fuit accusatio magis acervo quodam criminum. *cf.* SCHOL. Cic. Bob. p. 334, 20 -sta et copiosa defensio. AVSON. 399, 23 turbida -stis referitur vocibus echo. *comp.* **congestior:** AVSON. Mos. 133 *gobio* ovipara -ior alvo.

adv. **congestē:** CAPITOL. Aur. 19, 12 et haec quidem breviter et -e (*cf.* SCHOL. Cic. Bob. p. 237, 1. 313, 5 *sq.*). SYMM. rel. 9, 2 (*a. 384*) cui bona terrarum omnium -e praestavistis. *cf.* congestim.

syntactica: *unde quid congeritur*: *saepissime* undique: *ex. gr.* CINNA carm. frg. 3 NEP. Them. 6, 5 VERG. Aen. 2, 766 HOR. sat. 1, 1, 70 LIV. 28, 15, 13 *etc.*; desuper: VAL. FL. 4, 306; de proximo: APVL. met. 4, 21; forinsecus: AMM. 19, 8, 2. *ex c. abl.*: CAES. civ. 2, 37, 5 LIV. 26, 45, 1 *al.* SEN. epist. 84, 5 COLVM. 2, 14, 6 PLIN. nat. 9, 15 QVINT. inst. 2, 11, 7 *al.* AMM. 17, 1, 11 ARNOB. nat. 6, 14 *al.* *quomodo?*: acervatim: VARRO rust. 1, 55, 5 PLIN. nat. 12, 83 AVG. civ. 22, 24; in acervum: LIV. 8, 30, 8 COLVM. 2, 20, 3. 11, 2, 54 AMM. 16, 11, 12. catervatim: AVSON. 468, 2. TAC. hist. 4, 29 in modum tumuli.

synonyma: accumulo, arto, coacervo, colligo, compono, confero, conicio, conquiro, consero, construo (PLIN. nat. 8, 24), contraho, convenio, cumulo, gero, pono, reconligo (SEN. benef. 7, 1, 2). *opposita*: adaperio (SEN. dial. 2, 1, 2), devolvo (PLIN. nat. 8, 24), dispergo (QVINT. inst. 9, 3, 39), dissipo, dissolvo, separo. *derivata*: congeries, congerro, congesticius, congestim, congestio, congesto, congestus. *composita*: accongero, recongero.

congerrō, -ōnis *m.* [*cf. c.* gerro, gerrae; *v. Sonny, Archiv 10 (1898) 378. Th.*]. **1** GLOSS. V 566, 11 conger⟨r⟩o qui aliena ad se congregat (*cf.* FVLG. serm. ant. 49), unde apud Romanos gerrones Brutiani sunt dicti (521, 28 congerrones sive congerroges). *haec male tracta ex* PLAVT. Truc. 100. **2** GLOSS. IV 41, 3 congerronem conpopi⟨n⟩onem et nugatorem. VARRO ling. 7, 55 -o a gerra, hoc (hic *F*) graecum est et in latina cratis (*sic Ald.*, gratis *F*). PLAVT. Most. 931 me ... ad -es conferam. 1049 ut senatum -um (-r- *P*) convocem. Persa 89 hic aderit ... -o meus. Truc. 100 adveniunt ad scorta -es (-r- *codd.*).

congestē *v. sub* congero *l. 34.*

congestīcius, -a, -um *a* congerere, congestus. CAES. civ. 2, 15, 1 -us ex materia fuerat agger. VITR. 3, 4, 2 locus erit -us ad imum aut paluster (7, 1, 1). COLVM. 2, 10, 18 sesama ... -a humo perveniunt (PALLAD. 10, 7 terra -a. 10, 11, 2 *al.*). 2, 15, 5 meliorem ... censebat esse materiam ... -am.

congestim *adv. a* congerere, *cf.* congeste. APVL. apol. 35 haec ... frivola ... in litoribus ... congestim et acervatim iacent.

congestio, -ōnis *f. a* congerere. GLOSS. συνάθροισις conportatio congregatio collectio strues. *actio congerendi*: **1** *proprie*: VITR. 6, 8, 5 terrae -o (6, 8, 6 *sq.* IAVOL. dig. 19, 2, 57 PALLAD. 4, 1, 4 COD. Theod. 9, 17, 2 pr.). 10, 14, 1 ad -em fossarum. LIB. col. II p. 255, 19 -es petrarum. PALLAD. 1, 33, 1 stercorum. ZENO 1, 9, 3 in detestabilis -is (*sc. opum*) lucra. HEGES. 1, 16, 4 nihil proficiebat -o (*sc. materiae ad fossas replendas*). PS. APVL. Ascl. 25 in unum *opus* ... multiformis adunata -o. VICTOR. metrol. p. 88 minutiae, quarum -e dimidium unciae conficitur. MART. CAP. 2, 183 flammarum -e. *in imagine*: AMBR. Noe 29, 113 exuit ... se a -e terrena et quasi retia quaedam circumfusa evasit. **2** *translate*: VARRO ling. fr. Aug. dial. 5 consonantium ... -e asperetur *sonus verbi*. PANEG. 11, 22 honorum. DON. Ter. Phorm. 365 argumentorum. AMBR. incarn.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

10, 115 testimoniorum. Ps. Rvfin. in Am. 4, 11 aerumnarum. Macr. sat. 5, 15, 18 enumerationis -em . . . admiratus.

congesto, -āre [*cf. c.* congerere congestus gestare. *Th.*]. Comm. instr. 2, 23, 15 -et alius: tu bono vivere quaere. Avg. pecc. mer. 1, 28, 56 acervatim multa -ans. *cf.* Gloss. II 441, 47.

1. congestus *adi. v. sub* congero *p. 280, 16.*

2. congestus, -ūs *m. a* congerere. *actio congerendi, res congesta*: *proprie*: Lvcr. 6, 724 magnus -s harenae (Sen. dial. 2, 12, 2 Tac. ann. 15, 3). Sen. benef. 2, 37, 3 avaritia in magnarum opum -u conlocata. Colvm. 9, 14, 14 vasa . . . -u culmorum et frondium supertegemus. Lvcan. 4, 74 -um . . . aeris atri vix recipit spatium (*syn.* globos). 9, 487 multo -u pulveris. 9, 988 erexit . . . -u caespitis aras. Qvint. inst. 10, 7, 16 miles -u signorum excitatur. Tac. hist. 1, 84 urbem domibus et tectis et -u lapidum stare (Itala Ios. 8, 29 Lugd. [σωρὸν λίθων, Vvlg. acervus]. Bachiar. repar. laps. 1). 2, 87 nec coloniae . . . aut municipia -u copiarum . . . vastabantur. Greg. Tvr. Mart. 4, 11 qui . . . -um laboris nostri debeat possedere. *de nido* (*v. p. 278, 82*): Cic. div. 2, 68 herbam . . . avium -u *extitisse.* *nota de hominibus*: Cypr. epist. 59, 18 in cleri nostri sacrum venerandumque -um. *de flumine*: Ivl. Val. 1, 24 *sedecim flumina* -u sint ad aequoris uniti faciem exaequata. *translate*: Sen. dial. 12, 6, 5 tantus rerum ex orbe toto coeuntium -s. Qvint. inst. 7 prooem. 1 cumulum . . . atque -um (*de oratione*). Sidon. epist. 9, 11, 3 vario causarum . . . -u. *Probst.*

congiālis, -e *a* congius. *i. q. congium capiens*: Plavt. Aul. 622 sed si repperero *aurum*, mulsi -em plenam faciam tibi fideliam. Vitr. 10, 4, 4 *catena* habens situlos pendentes aereos -es. Chiron 144 in ollam novam -em.

congiārius, -a, -um *a* congius. *quod per congium datur:* Cato or. frg. 2 nunquam ego argentum pro vino -o inter apparitores atque amicos meos disdidi. *congii capax*: Varro frg. Plin. nat. 14, 96 *Lucullus* milia cadum -ium (*an subst. neutr.?*) divisit amplius centum.

subst. n. **congiārium,** -ī. **1** *mensura*: Epiphan. de mensur. 43 -m mensura est liquidorum, cuius et res simul et nomen a Romanis positum constat (Isid. orig. 16, 26, 8). Gloss. Suet. Iul. 27 (*cod. Vatic.*) genus mensurae. *cf.* Qvint. *infra l. 45.* Gloss. μέτρον οἴνου, ἐξάξεστον. II 334, 23 κάβος. Vlp. dig. 33, 7, 13 urnae aereae et -a sextaria et similia *instrumenta tabernae.*

2 *donatio primum vini, olei sim., deinde pecuniae plebei data*: *cf. Ruggiero, diz. epigr. II 599; Rostowzew, PW. IV 875.* *genet.* congiári: Mon. Ancyr. 3, 10. *dat. plur.* congiaris: Sen. dial. 9, 7, 2. *forma* condiarium: Not. Tir. 41, 48 (*inter* aerarium *et* fiscus). Gloss. IV 222, 29. V 447, 2. 7. 594, 73. Isid. orig. 16, 26, 7 unde (*sc. a* congius) et pecunia beneficii gratia dari coepta -m appellatum est (*cf.* Qvint. inst. 6, 3, 52 -m commune liberalitatis atque mensurae, *v. iocum p. 282, 14.* Origo Rom. chron. I p. 144, 5 *Romulus* -um dedit congium vini inter homines xii). Gloss. δωρεὰ Καίσαρος, ἐπίδοσις, διάδοσις, ἐπίδοσις ἐπὶ τῶν νο⟨ύμ⟩μων, σιτοδ⟨οσ⟩ία. donatio imperatoris. Gloss. IV 408, 29 quod imperator populo Romano erogat (*cf.* 223, 16). II 574, 42 donatio imperatoris militibus. V 280, 44 erogatio vini quod accipit miles per congios. 447, 7 quod honoris et virtutis gratia donatur proprium. 446, 66 conarium donum stipendii seu domus (*cf.* IV 222, 29. V 447, 2 [condiarium]). 447, 17 congerium domus Romanorum (*l.* donum). 594, 73 condiarium aerarium. Cic. Phil. 2, 116 muneribus, monimentis, -is, epulis multitudinem imperitam delenierat. Att. 16, 8, 2 *legiones* -um ab Antonio accipere noluerunt. Liv. 37, 57, 11 multa -a. Fast. Cupr. frg. e a. u. c. 742 (Corp. I² p. 62) ⟨ide⟩m -um populo ⟨dedit⟩. Mon. Ancyr. 3, 10 ex patrimonio meo ~~HS~~ quadringenos -ári viritim pernumeraví. 3, 13 quadringenós nummós tertium viritim dedí. quae mea -a pervenerunt ad hominum milia *tot* (Svet. Aug. 41 Tib. 20 Cal. 17 Dom. 4). 3, 18 triumphale -árium. Corp. XIV 244 (*a. 20 p. Chr.*) Nero toga⟨m virilem⟩ sumpsit cong(iarium) dí⟨visit⟩. Vell. 2, 129, 3 quotiens populum -iis honoravit! Sen. dial. 10, 8, 2 annua, -a homines carissime accipiunt. 11 (12), 10, 9 cum *Apicius* tot -a principum . . . exsorpsisset. benef. 4, 28, 2 rex honores dignis dat, -um et indignis. epist. 73, 8 ex -o tantum ferunt homines quantum in capita promissum est. Inscr. numm. Cohen I p. 283 (*Nero*) cong(iarium) (primum). Cvrt. 6, 2, 10 duodecim milia in -um militum absumpta sunt. Plin. nat. 31, 89 Ancus Marcius rex salis modios vi in -o dedit populis. Corp. VI 10228 accepit -um (*denarios*) c. Inscr. numm. Cohen II p. 4 (*Nerva*) congiarium. Tac. dial. 17 proximo quidem -o ipsi vidistis plerosque senes qui se a divo quoque Augusto . . . accepisse -um narrabant. ann. 3, 29 additur . . . -m plebi. 12, 41 additur nomine *Neronis* donativum militi, -m plebei (*sic discernitur etiam* 14, 11 Plin. paneg. 25. 41 Svet. Nero 7. frg. p. 144 [γογγιάριον *Syncellus*]. Capitol. Pius 8, 1 Pert. 7, 5. *sed cf. l. 50. 56.* Orat. imp. Hadr. ad exerc. [Corp. VIII 18042] frg. A 1 congiar⟨i⟩um accipite viatoriam *pecuniam* in Commagenorum campos Alleteos). ann. 13, 31 plebei -m quadringeni nummi viritim dati. Plin. paneg. 25. 26 adventante -ii die. 27 tollere liberos in spem alimentorum, in spem -orum (*ibid.* -um das de tuo, alimenta de tuo. 28). 29 instar ego perpetui -ii reor adfluentiam annonae. 51 auxeras enim numerum populi -ii facilitate. Svet. Aug. 42 populo promissum quidem -um reposcenti . . . respondit. *ibid.* proposito -o. Tib. 54. Claud. 21 -a populo saepius distribuit. Fronto p. 210, 11 N. minus acribus stimulis -a quam spectacula expeti, -iis frumentariam modo plebem singillatim placari ac nominatim. Spart. Hadr. 7, 3 -um duplex praesens populo dedit. Capitol. Opil. 5, 3 ob vestimenta populo -a (-a *del. Jordan*, et -a *vulg.*) data multum Antoninum a plebe dilectum. Marcell. chron. II p. 62, 389, 1 -um Romano populo tribuit. *generatim i. q. donum, imprimis pecunia data*: Cic. Att. 10, 7, 3 avaritiam . . . et spem magni -ii. Cael. Cic. epist. 8, 1, 4 *Plancus* magno -o donatus a Caesare. Sen. epist. 29, 5 scrutabitur scholas nostras et obiciet philosophis -a, amicas, gulam. benef. 2, 16, 2 ut -a tua urbes sint. dial. 6, 22, 4 Seianus patrem tuum clienti suo Satrio Secundo -um dedit. 9, 7, 2 fericula pro -is numerant. Mart. 3, 7, 2 centum miselli iam valete quadrantes, anteambulonis -m lassi (*i. q. sportulae*). Qvint. inst. 6, 3, 52 Fabius Maximus incusans Augusti -orum quae amicis dabantur, exiguitatem, heminaria esse dixit (Macr. sat. 2, 4, 4 cum ab *Augusto* Pacuvius Taurus -um peteret). Svet. Iul. 27 vel invitatos vel sponte ad se commeantis uberrimo -o (magno lucro Gloss. *cod. A*) prosequebatur. Vesp. 18 poetas . . . insigni -o magnaque mercede donavit. rhet. 29.

congigno, -genuī, -genitum, -ere. *a* con *et* gignere. Hil. in psalm. 91, 6 *deo*, quod voluntatis suae cognitionem filio -erit, est benignum.

part. perf. **congenitus,** -a, -um. Plin. nat. 11, 231 *pili* libidinosis -i maturius defluunt . . . castr⟨at⟩is non nascuntur, -i autem non desinunt (*syn.* simul gignuntur, *opp.* postea g.). 16, 6 silvae roborum vastitas intacta aevis et -a mundo. 37, 156 *chloritidem gemmam* in ventre motacillae avis inveniri . . . -am ei. Tert. test. anim. 5 p. 141, 4 eiusmodi eruptiones animae . . . doctrinam esse naturae et -ae et ingenitae conscientiae tacita commissa. Hil. trin. 9, 31 naturalis . . . filio dei et -a omnis potestas est. in psalm. 131, 22 cum paternae maiestatis gloria unigenito -a sit. Rvfin. hist. mon. 20 p. 442ᴰ -us . . . humor in corpore. Prvd. psych. 221 -is cum regna simul dicionibus aequo robore crescebant. c. Symm. 2, 611 ac si cives -os concludat moenibus unis urbs patria. Avg. epist. 229, 1 me infirmitas corporis et -um frigus, id est genus aetatis, non sinit coram tecum colloqui. c. Iul. op. imperf. 1, 110 natura . . . malo aggravato -o. 3, 191 sive -um sit malum sive voluntate assumptum. Mar. Merc. subnot. 8, 3 ab ingenitis vel -is sibi bonis sunt delapsi. Phoebad. c. Arrian. 11 *tempus* intemporali patri -um per naturam. Leo M. serm. 26, 2 cum ipso sunt in hac nativitate -i. 30, 4 -i fratris (*i. gemini*). Prosp. carm. de ingrat. 1 -ae in Christo gentis . . . amor.

? **congio.** Isid. orig. 16, 26, 7 *v. l. 44.*

˟congius, -ī *m.* [*cf. c. gr.* κόγχη, *ind.* śankháh 'concha'. *Th.*]. Isid. orig. 16, 26, 7 -s autem a congiendo id est per augmentum crescendo vocatur. *forma* congis: Gloss. III 379, 66. conzus: Metrol. p. 133, 5. congium *n.*: Gloss. *saepius.* Not. Tir. 90, 49, *sed* Caper gramm. VII 101, 13. 109, 2 hic congius. *cf.* Diosc. metrol. I p. 240, 18 ὁ χοῦς τουτέστι τὸ κόγγιον. condium: Greg. Tvr. vitr. patr. 11, 2 concavum . . . tenentem quasi condia (congia *v. l.*) duo. conzium: Metrol. p. 133, 6. Fest. p. 246 -s vini decem p. *siet, sex sextari -s siet vini (Metrol. p. 133, 5. p. 140, 29 est autem sextarius sexta pars -ii qui in divinis scripturis hin appellatur in liquidis. Carm. de pond. 72 Isid. orig. 16, 26, 6). Maecian. distrib. 79 quadrantal habet . . . -os octo. 80 *nota* -ii : Ƶ. Metrol. p. 133, 6 conzia tria modium faciunt. *cf.* p. 140, 10 -s quater missus modium complet. Gloss. χοῦς (*cf.* Gloss. III 564, 38). Gloss. II 478, 11 χοῦς μέτρον (*cf.* Carm. de pond. 70 chus fit, vulgo qui est -s idem). 109, 17 κάδος, μέτρον οἴνου. 370, 25 ἐξάξεστον. III 204, 10 ἡμιτέταρτον. [*ital.* cogno. *M.-L.*]

mensura in liquidis (*cf. Hultsch, PW. IV 880*): Cato agr. 57 mense quarto *bibat familia* heminas in dies, id est in mense -os ii s., mense . . . octavo in dies sextarios, id est in mense -os v . . . Saturnalibus et Conpitalibus in singulos homines iii s. 95, 1 in vas aheneum indito -os ii. 106, 2. 107, 1 sapae -os vi. 122. 123. 126. Varro rust. 2, 11, 4 lactis. 3, 16, 28. Liv. 25, 2, 8 ⟨centeni⟩ -i olei in vicos singulos dati. Colvm. 5, 9, 14 amurcae insulsae. 6, 34, 2 *al.* Scrib. Larg. 268. 269. 271 Plin. nat. 12, 117. 14, 85 *al.* *nota* 14, 144 tribus -iis (*sc. vini*) . . . epotis uno impetu. 14, 147 binos -os simul haurire. Gell. 18, 1, 10. Pelagon. 11. Inscr. Rostowzew, tess. plumb. 101 -s.

conglacio, -ātum, -āre [*a* con *et* glacies *vel* glaciare. *Th.*] *intransitive*: Cic. nat. deor. 2, 26 quae (*sc. aqua*) neque -ret frigoribus neque nive pruinaque concresceret. Cael. Cic. epist. 8, 6, 4 Curioni nostro tribunatus -at (*in imagine*). *transitive*: Eleg. in Maecen. 1, 101 -antur aquae. Plin. nat. 2, 152 grandinem -ato imbre gigni. Amm. 30, 5, 14 per tractus -ari frigoribus adsuetos.

conglisco, -ere *a* con *et* gliscere. *i. q. crescere*: Plavt. Trin. 678 ne scintillam quidem relinques, genus qui congliscat (-cl- *B*, conclusit *CD*) tuom. *L.*

conglobātē *v. sub* conglobo *p. 283, 77.*

conglobātim *adv. a* conglobare, conglobatus. Avg. conf. 7, 7, 11 ipsa occurrebant undique acervatim et conglobatim cernenti.

conglobātio, -ōnis *f. a* conglobare. Gloss. δρυμαγδός congregatio conventio. *actio conglobandi*: Sen. nat. 1, 15, 4 ignium. 5, 12, 5 *nubium.* Lact. epit. 62, 6 minutorum seminum -e *cf.* ira 10, 13

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

atomorum coitio et -o. CHALC. comm. 203 invisibiles ... coniunctiones gomphos *Plato* adpellat vel minorum corpusculorum coacervationem ut Diodorus, vel eorundem similium inter se -em formabilem ut Anaxagoras. AVG. gen. ad litt. 2, 4 p. 37, 16 congregatione et -e minutissimarum guttarum. 5, 20 p. 164, 24 dum abyssus aquarum lapsibus et diversis etiam per aerem -bus agitatur. THEOD. PRISC. log. 38 umorum minacium. CAEL. AVR. chron. 4, 3. 42 ex anterioribus medicaminibus facta -o. CASSIOD. in psalm. 67, 3 fumus est ... ex flamma ista corruptibili surgens tenebrosa -o. *nota*: TAC. Germ. 7 non casus nec fortuita -o turmam ... facit.

***conglobo,** -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* globus; *cf.* globari. *Th.*]. *per tmesim* LVCR. 2, 154. *verbum eiusque usus reflexivus inde a* SISENNA *et* CIC. phil. *invenitur. persaepe legitur* conglobatus, -a, -um. GLOSS. II 109, 20 conglobo et conglomero συναθροίζω. V 617, 31 conglebo (*sic*) est glomero vel aduno. 281, 2 conglobat coadunat conferret (confercit *Oehler; an* confert?). *adde*: DOSITH. gramm. VII 435, 28 συστρέφω. GLOSS. conglobatum: concretum. GLOSS. IV 223, 13 in uno (*vel* unum) volumine densi ⟨collecti *add. a b*⟩ (in unum volumen condensati *Warren.*). *cf.* 496, 12 constipati.

in globum cogere: **1** *proprie*: CIC. nat. deor. 2, 116 mare ... -atur undique aequabiliter. 2, 98 ac. 2, 118 unum esse omnia ... id esse deum ... -ata figura (AVG. civ. 16, 9). 2, 117 *astra* nisu suo -ata. VARRO rust. 2, 11, 9 demptam ac -atam lanam. 3, 16, 29 *apes* ut uvae aliae ex aliis pendent -atae. frg. Gell. 3, 10, 7 *semen* -atur coagulaturque. VITR. 5, 9, 6 *umores*. SEN. nat. 2, 27, 3 nubes (HIER. hom. Orig. in Ier. 5 p. 796. AVG. serm. 222 nebula. gen. ad litt. 2, 4 p. 37, 9 *al.*). 2, 40, 2 *fulmen*, quod dissipat, -atum est (PLIN. nat. 2, 134 *fulmen* -atur impetu). 7, 4, 2 natura ... contrahit ... aera -atque *al.* PLIN. nat. 23, 56 -atum ... sanguinem discutit (23, 59). APVL. met. 2, 9 *crines* ad finem -atos. LACT. inst. 2, 8, 50 materiam providentia -atam. opif. 10, 16 cibos. PRVD. cath. 7, 137 fumum. PHYSIOGN. 60 *digiti* collecti et -ati (συνεστραμμένοι). CIC. nat. deor. 2, 98 terra ... solida et globosa et undique ipsa in sese nutibus suis -ata (AMM. 20, 11, 29 *lux* in se -ata). SEN. nat. 5, 12, 1 cum in unum -ata sunt *corpora*. LVCR. 2, 154 corpuscula ... complexa meant inter se conque globata (LACT. inst. 3, 17, 21 seminibus). PLIN. nat. 9, 153 -ato corpore in pilae modum. APVL. mund. 10 *venti* in crassam nubium speciem -bantur. LACT. opif. 5, 1 *animalia* in rotundam formae speciem -are atque colligere. 8, 15 membris ... in orbem -atis. 13, 3 in nates caro. Phoen. 120 ossa ... in formam. AMM. 20, 11, 26 umoris spiramina -ata in nubes. AVG. gen. ad litt. 2, 3 p. 36, 16 in ... formas ... -ata dispositaque natura. ex: VITR. 8, 2, 2 umores -ati ex fontibus. APVL. Socr. 11 p. 144 ex hac faeculenta nubecula tumida caligine -ata. SOL. 23, 20 mundum ex variis elementorum corporibus -atum (ARNOB. nat. 3, 17 ex fragili ... testa). LACT. ira 10, 11 ut moles ... ex tam minutis *atomis* -rentur (10, 31). *eodem sensu ablativus*: MIN. FEL. 17, 3 mundi ... ornatum ... frustis quibusdam temere cohaerentibus -atum. *nota de homine*: SEN. benef. 4, 19, 3 te atomi ... forte ac temere -erunt. PLIN. nat. 10, 183 homo in semet -atus. *in imagine*: CIC. part. 55 definitiones (*om. A*) ... -atae. MART. CAP. 5, 537 elocutionis figurae, quas non oportet ... copulatas in unius conceptionis sententiam -ari. CASSIAN. conl. 9, 25 quam (*orationem*) mens ... -atis sensibus velut de fonte quodam copiosissimo effundit ubertim. BOETH. arithm. 2, 28 p. 119, 7 si quem numerum in suam -et quantitatem.

2 *translate de animantibus, imprimis de conglobatione militum*: SISENNA hist. 64 -ati et collecti concrepant armis. SALL. Iug. 97, 4 catervatim uti quosque fors -erat (LIV. 26, 40, 17 fortuna. 22, 5, 8 fors -bat *omisso obiecto*. DICT. 2, 46). PS. SALL. rep. 1, 5, 2 cunctae gentes -atae. LIV. 2, 47, 5 triarii ... -ati. 24, 16, 3 qui *captivi* ... -ati. 25, 15, 15 *al.* TAC. hist. 4, 78 legio ... patentiore quam ceterae spatio -ata. ann. 1, 35 -ata inter se pars contionis (DICT. 3, 4). 12, 7 -atur promisca multitudo. 14, 32 (*syn.* coire). APVL. met. 4, 26 denso -atoque cuneo. VEG. mil. 1, 26 agmen. AMM. 16, 12, 24 barbari -ati. 18, 8, 4 restitimus -ati. *al.* COMMENT. Lucan. 2, 70 -atis militibus (VEG. mil. 3, 6 *al.*). VVLG. Ios. 7, 9 pariter -ati circumdabunt nos (iud. 9, 47; πάντες). SIDON. epist. 1, 11, 16 procerum -atorum. CEREAL. 20 non sunt -ati *pater et filius*, quia non sunt velut aerei. *quo?*: LIV. 6, 3, 6 se -andi coeundique in unum ... spatium (8, 11, 5. 9, 23, 16 *al.*). GREG. TVR. Franc. 4, 20 in unum campum -atus uterque ... exercitus. LIV. 10, 5, 9 *hostes* in ultimam castrorum partem -bantur. TAC. ann. 13, 39 hos in testudinem -atos (AMM. 20, 11, 8). VVLG. II reg. 2, 25 -ati in unum cuneum (ἐγενήθησαν εἰς συνάντησιν μίαν). *cf.* PRVD. perist. 11, 191. *de bestiis*: LIV. 27, 14, 8 -atae beluae. FRONTO p. 35 N. oves ... -tae. SVLP. SEV. dial. 2, 3, 3 *ordines* quibus ... misera ipsa animalia -antur (*i. q. coniunguntur*).

part. adv. **conglobātē** *cf.* conglobatim. SERV. Aen. 3, 688 -e spiritus fieri.

syn.: coeo, colligo, complector, congrego, contraho, copulo. *opp.*: discutio, dissipo, dissolvo (SEN. nat. 2, 27, 3), divido (LIV. 29, 33, 6 CEREAL. 20).

conglomerātio, -ōnis *f. a* conglomerare. GLOSS. συνάθροισις. COD. Iust. 12, 19, 13, 1 donec exeuntibus singulis *adiutoribus* ... decrescere possit vetita -o (*i. q. turba*).

conglomero, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* glomus *vel* glomerare. *Th.*]. GLOSS. συναθροίζω, συνστρέφω. -are: addere (*cf.* NON. p. 90 involvere, superaddere). -atus: συνηθροισμένος. *v.* conglobo *p. 283, 14.* *i. q. convolvere, colligere*: **1** *proprie*: PACVV. trag. 20ᵃ coma prolixa impexa -ata atque horrida. LVCR. 3, 210 si (se *codd.*) possit -ari *animi natura*. VITR. 7, 11, 1 aes ... ut -etur. CELS. 7, 18 eae ... (*venae*) intortae -ataeque a superiore parte. CARM. poet. min. V 65, 17 aether ... -at (*Baehrens*, -ant *codd.*) nubes (CORIPP. Ioh. 6, 483 pulvis). EVSTATH. Bas. hex. 3, 8 p. 899ᴬ -atis ... vaporibus in altum (6, 8 p. 930ᴬ). **2** *translate*: ENN. scen. 353 omnia in me -as mala. IVVENC. 2, 431 fortia -at bisseno pectora coetu. *Probst.*

conglōrifico, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* glorificare. ITALA *et* VVLG. Rom. 8, 17 si tamen compatimur *Christo* ut et -emur (συνδοξασθῶμεν). HIL. psalm. instr. 5 cum -atis sibi. in psalm. 134, 21 cui -ati in domino terreni corporis sui erit aeterna possessio. AMBR. spir. 2, 8, 83 si nos ergo -bimur cum Christo. HIER. Didym. spir. 42. MAR. MERC. Cyr. epist. syn. 23, 8 hominem coadorandum deo verbo et -andum et connuncupandum deum. AVELL. p. 323, 8. 27.

conglōrior, -ārī *a* con *et* gloriari. ISID. ord. creat. 15, 1 *domino* dum sancti compatiuntur, simul -buntur (*cf. l. 13*).

conglūten, -inis *n.* [*cf. c.* conglutinare *et c.* gluten. *Th.*]. VIRG. gramm. epit. 2 p. 7, 15 cum *litera* syllabarum -e paulatim gradiatur.

conglūtinātio, -ōnis *f. a* conglutinare. GLOSS. II 440, 34 συγκόλλησις. *proprie*: CIC. Cato 72 omnis -o recens aegre, inveterata facile divellitur. PRISC. gramm. II 551, 21 stuppa et clavi et similia vincula et -es partium navis. CAEL. AVR. chron. 2, 12, 140 spem futurae -is *in fluoribus* negant. CASS. FEL. 19 p. 20. *in imagine*: AVG. in psalm. 68 serm. 1, 3 quandam in his duobus (*sc. anima et corpore*) familiaritatem -is atque compaginis exponens. *translate*: *verborum*: CIC. orat. 78 circuitus -oque verborum. *syllabarum*: DIOM. gramm. I 442, 20 episynaliphe est -o seu contractio duarum syllabarum in unam syllabam facta (DON. gramm. IV 396, 20 CONSENT. gramm. V 389, 18 ISID. orig. 1, 35, 5). FORTVN. rhet. 3, 3 p. 122, 12 *verba novantur* per -em, ut Cicero feras 'solivagas' ait.

conglūtino, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* glutinare. GLOSS. συγκολλῶ. V 532, 17 conglutinas iungis. IV 222, 48 conglutinavit copulavit, coniunxit. 322, 21 conglutinatum mixtum.

1 *proprie*: *aliquid glutino coniungere, coagmentare* (*absol.* PLIN. 23, 124 *cinis* purgat, -at, replet, adstringit): VARRO rust. 3, 16, 23 *erithace* favos extremos inter se -ant. CIC. Cato 72 ut navem ... idem destruit facillime, qui construxit, sic hominem eadem optime, quae -vit, natura dissolvit (*in imagine* Phil. 3, 28 quid est in Antonio praeter libidinem, crudelitatem ..., ex his totus [vitiis *add. V*] -atus est). VITR. 7, 4, 3 nisi calx subiecta utrasque res inter se -et et cogat coire. PLIN. nat. 23, 3 vulnus (23, 98. 134. 24, 179. 27, 14. 91. 30, 115 vulnera recentia. 30, 116). 27, 42 ut carnes quoque, dum cocuntur, -et *alii radix* (27, 91). ITALA Eph. 4, 16 (Apring. in apoc. 1, 12) ex quo totum corpus compactum et -atum (συμβιβαζόμενον, VVLG. conexum) per omnem iuncturam subministrationis augmentum corporis facit VLP. dig. 32, 52, 5 libri ... nondum -ati. AMM. 23, 4, 2 sagittam ligneam spiculo maiore -atam. SCHOL. Hor. ars 249 p. 398 fricti ciceris: id est collisi, -atur enim vel coagulatur cicer. HIER. in Agg. 2, 17 p. 766 *caementarius lapidem* inferiorem superiori calce gypsoque -at. VVLG. Sirach 22, 7 qui -at testam (συγκολλῶν). psalm. 43, 25 -atus est (ἐκολλήθη εἰς) in terra venter noster. AVG. gen. c. Manich. 2, 9 aqua terram colligit et -at. MAR. MERC. Cyr. incarn. 8 adunari .... dicimus ea quae sibi -antur sive modiis aliis conferuntur. BACHIAR. repar. laps. 1 p. 1037ᴮ (*syn.* coniungo; *opp.* dissolvo, scindo). VINDIC. MED. 31 exusto atque -ato (συγκαυθῇ ἀθρόον *Hippocr.*) nutrimento aliqua empye intestini. SORAN. p. 113, 9 *matrix* solet pinnaculis ipsis -ari (*gr.* p. 378, 13 συμφυῇ). CAEL. AVR. chron. 5, 4, 70 rupta. CASS. FEL. 1 p. 3 cucurbitam occipitio -bis. 30 p. 61. ISID. in gen. 7, 4 bitumine arcae ligna. *nota*: HIER. tract. in psalm. I p. 288, 4 *labia* -at conscientia peccatorum (*opp.* aperire).

2 *translate*: *aliquid quasi glutino coniungere, conectere*: PLAVT. Bacch. 693 compara, fabricare, finge quod lubet, -a, ut senem ... fallas (*cf.* ENNOD. opusc. 3, 95 p. 355, 11 ille quietis nescius et scelerum patrator inimicus magna dolorum incrementa -at). CIC. Lael. 32 si utilitas amicitias -ret, eadem commutata dissolveret (Att. 7, 8, 1 tu soles -are amicitias testimoniis tuis). Att. 1, 17, 10 illam a me -atam concordiam. TER. Andr. 913 ac meritricios amores nuptiis -as. RHET. Her. 2, 3, 5 animi vitium cum causa peccati -are. CIC. de orat. 1, 188 quae (*sc. ars*) rem dissolutam divolsamque -ret et ratione quadam constringeret. epist. 11, 27, 2 voluntates nostra consuetudine -ari. HIL. ad Const. 1, 2 ut repugnantia congruant dissimilia -entur, vera et falsa misceantur, lux et tenebrae confundantur. HIER. tract. in psalm. I p. 223, 25 tres sensus habet *versiculus* in se pariter -atos. COD. Theod. 11, 36, 7 (*a. 344*) fortuna iudicii argumenta -et. EVSTATH. Bas. hex. 3, 5 p. 895ᴮ verba. *apud grammaticos*: DIOM. gramm. I 445, 3 syllepsis est dissimilium rerum et clausularum per unum verbum -ata conceptio (DON. gramm. IV 397, 23). CONSENT. gramm. V 400, 25 sive -es syllabas sive dividas. VLT. SYLL. gramm. IV 257, 23 praecēdentem consonantem pri-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

mae syllabae -amus. AGROEC. gramm. VII 118, 10 *quare* aliae liquidae in ipso concursu litterarum et sermonum ita -entur, ut paene interire videantur. BOETH. in Porph. dial. 2 p. 62ᴬ ita semper genus et propria suis speciebus inserta et quodammodo -ata sunt.

conglutinari *i. q. adhaerere*: APVL. met. 9, 17 adfixus atque -atus *custos mulieris*. ITALA gen. 2, 24 (Tert. virg. vel. 5 Aug. gen. ad litt. 9 p. 268, 15) -bitur mulieri suae (προσκολληθήσεται, VVLG. adhaerebit). VVLG. gen. 34, 3 et -ata est anima eius cum ea (προσέσχε τῇ ψυχῇ). deut. 10, 15 patribus tuis -atus est dominus (προσείλετο ἀγαπᾶν). I reg. 18, 1 anima Ionathan -ata est (συνεδέθη) animae David. ISID. sent. 3, 29, 6 quos ante -atos caritate habuerunt, ... amicos habere despiciunt.

syn.: coagulo, confero, coniungo, conecto, compingo, construo; misceo; adfigor. *opp.*: destruo, dissolvo (solvo), discindo (scindo). divello, divido.

conglūtinōsus, -a, -um [*cf. c.* glutinosus *et c.* conglutinare. *Th.*]. VEG. mulom. 1, 40, 2 pars humoris coagulatur ex frigore et fit a (*A*, glutinosa *cett.*) in praecordiis.

congluviālēs dies, in quibus quod ante intermissum fuerat gerebatur SVET. frg. p. 159, 1 (COMMENT. Lucan. *ad* 5, 7 dum tamen emeriti remanet pars ultimi iuris).

congradus, -a, -um [*a* con *et* gradus *vel* gradi. *Th.*]. AVIEN. Arat. 1240 labenti congrada soli *signa Caprae et Haedorum*.

congraeco, -āre [*cf. c.* graecari. *Th.*]. PLAVT. Bacch. 743 *aurum* quod dem scortis quodque in lustris comedim [et] congraecem (et congregem *codd.*, congreger NON. p. 83).

congrātābor congratulabor GLOSS. V 447, 20.

congrātulātio, -ōnis *f. a.* congratulari. VAL. MAX. 9, 3, 5 -em eius *victoriae* in Torquato spernendam. TERT. pudic. 7 nec -em advocat vicinarum (*cf.* VVLG. Luc. 15, 9 *l. 45*) sed contristationem proximarum fraternitatum. HIER. in Is. 39, 1 p. 476 post ... -em regni potentissimi. p. 477 laetatus est in ... -e sanitatis suae. PELAG. in I Cor. 12 p. 756ᶜ nos ... compassionem et -em in contraria permutamus.

congrātulor, -ātus sum, -ārī *a* con *et* gratulari. GLOSS. *v. l. 27.* *valde gratulari*: PLAVT. Men. 129 dona quid cessant mihi conferre omnes -antes? LIV. 3, 54, 7 -antur libertatem ... civitati restitutam. DECL. in Catil. 117 ob servatam pudicitiam supplices ac -antes. GELL. 12, 1, 4 complexus hominem -atusque adsedit. SERV. Aen. 8, 642 nisi tanquam -atum victoriam ad Tullum Hostilium venisset. SVLP. SEV. chron. 2, 24, 2 primus omnium -atum occurrerat. SIDON. epist. 1, 8, 1 morari me Romae -aris. *i. q. congaudere alicui et alicui rei*: ITALA gen. 21, 6 (Ambr. Abr. 1, 7; *cf. p. 272, 18*) quicunque enim audierit, -bitur mihi (συγχαρεῖται, VVLG. corridebit mihi). ITALA *et* VVLG. Luc. 1, 58 -bantur ei (συνέχαιρον). 15, 6. 9 -amini mihi. AMBR. epist. 1, 9 ut -retur insultationi eius. serm. 55, 4 magnae fidei vestrae (LEO M. epist. 99, 4). AMBROSIAST. in Phil. 2, 14—18 quam ob rem gaudere se in illis et eos -ari sibi debere testatur. VVLG. Ruth 4, 17 mulieres -antes ei (εὐλογῆσαι). II reg. 8, 10 ut salutaret eum -ans. I par. 18, 10 ut postularet ab eo pacem et -retur ei. Phil. 2, 17 gaudeo et -or omnibus vobis (χαίρω καὶ συγχαίρω). 2, 18. RVFIN. Orig. in cant. 1 p. 100ᴬ. PS. RVFIN. in psalm. 23, 1 vox ... -antium Christo resurgenti. PAVL. NOL. epist. 13, 2 coanhelantem anxietudini tuae ... et patientiae -antem. 24, 2 ne ... nobis ut iam liberis -eris. 24, 5 mihi. 37, 1 gratiae. SVLP. SEV. epist. 2, 5 visioni. 3, 20 ignosceres flentibus, -rere gaudentibus. AVELL. p. 735, 8 -ari tibi angelos caeli. FVLG. RVSP. ad Monim. 1, 20 huic ordini -atur apostolus epist. 3, 1 quantum -er atque congaudeam. GREG. TVR. Andr. 33 sospitati eius. VITA Nicet. 8 de salute sibimet conlata cum suis -ans. *i. q. valde gaudere*: AMBR. exhort. virg. 9, 61 vapulabant apostoli et -bantur (*cf.* VVLG. act. 5, 41 gaudentes). AVG. civ. 22, 30 non mihi, sed Deo mecum gratias -antes agant. serm. 175, 8, 9 quomodo ergo Saulus -atur se a Christo ... sanatum. SVLP. SEV. Mart. 25, 2 -atus plurimum et gavisus in domino. MART. CAP. 2, 107.

(**congrātus**) NOT. Tir. 28, 73ᵃ.

(**congravat**) NOT. Tir. 27, 85. *L.*

ˣ**congredior,** -gressus sum, -gredī [*a* con *et* gradi. *Th.*]. GLOSS. συμβάλλω. *formae*: *infin.* congredere: GLOSS. IV 501, 6. congredias: NON. p. 473 *aperto errore* (*Plaut. Epid. 543, codd. recte* -ar). congredientum: PRVD. Symm. 2, 705. congrediri: PLAVT. Aul. 248 (-i *codd.*). *verbum intransitivum, sed aliquoties usus transitivus (vel passivus) reperitur* (*cf. p. 286, 44*): GELL. 1, 11, 2 in -endis hostibus (CASSIOD. var. 9, 25, 10 hostem -i [aggredi *codd. dett.*]). FVLG. myth. 2, 4 pugna, quae cum concupiscentia vitiisque -itur (*i. committitur*). *legitur inde a* PLAVTO. *deest ap.* RHET. Her. CATVLL. BELL. Alex. *et* Afr. HOR. TIB. PROP. MANIL. GERM. MELAM COLVM. LVCAN. PERS. PETRON. CALP. VAL. FL. MART. IVV. PLIN. iun. SVET., *singulis locis legitur ap.* SALL. SEN. rhet. VELL. PLIN. nat. SIL.

I *accedere ad aliquem visendi colloquendive causa, convenire aliquem vel cum aliquo*: **A** *absolute*: PLAVT. Aul. 248 pauper metuit -iri (-i *codd.*). 813 -ar :: contollam gradum. Bacch. 980 -ere. Curc. 234. Epid. 543 quid si adeam :: hau scio an -ar. Mil. 1266 adi obsecro et -ere. Persa 15 -ar :: contra adgredibor. TER. Phorm. 852 -ere (-iare *A*) actutum (EVGRAPH. *ad l.* cito me conveni). CIC. Pis. 59 si iam ipse coram -i poteris (LIV. 28, 18, 7 *Scipionem* mirabiliorem *Hasdrubali* -sso coram visum). Phil. 12, 28 si non extra castra -emur, quae ad colloquium castra sumentur? Att. 1, 20, 1 cum erimus -ssi. 6, 8, 5. 8, 15, 3. 12, 1, 1 continuo -uri sumus. 15, 27, 2 spes brevi tempore -endi. BRVT. Cic. ad Brut. 1, 6, 1 in Macedonia -emur. LVCR. 2, 549 *corpora* unde ubi qua vi et quo pacto -ssa coibunt. 2, 941 *materies* -ssa. CAES. Gall. 4, 11, 1 *legati* in itinere -ssi. SALL. Iug. 109, 2 NEP. Dat. 11, 2 VERG. Aen. 8, 467 -ssi iungunt dextras (AVSON. 357, 3). LIV. 30, 30, 1 *Hannibal et Scipio* cum singulis interpretibus -ssi sunt. 32, 39, 6 in eo loco ut -rentur convenit. 35, 15, 1. 35, 46, 5 pauci utrimque ad conloquium -ssi sunt. 36, 13, 1 Baebius et Philippus ... per hiemem in Dassaretiis -ssi. 36, 14, 4. 38, 25, 7 consul regesque eo loco postero die -rentur. 42, 39, 3 cura ... videndi -entes nobilem regem et ... legatos. SEN. Oed. 1014 -i fas amplius haut est. STAT. Theb. 2, 149 *Adrastus et generi* mediis in sedibus aulae -ssi. 12, 135. TAC. hist. 2, 54 in commune -ssi *senatores*. 3, 65 saepe domi -ssi, postremo in aede Apollinis. ann. 11, 9 -ssi primo cunctanter. SEVER. SANCT. anth. 893, 127 quin age ... non longam pariter -imur viam? (*i. simul eamus*). **B** *cum aliquo*: PLAVT. Rud. 1259 illic cum †servo si quo -ssus foret. CIC. Cael. 53 cum servis Luccei. nat. deor. 2, 103 *luna* -iens cum sole, tum digrediens (degr- *al.*). Phil. 12, 19 cum eo -i aut illum aspicere. Att. 2, 24, 2 cum *adulescente*. BRVT. Cic. ad Brut. 1, 11, 1. CAES. Gall. 1, 39, 1. 6, 5, 5 cum Transrhenanis. LIV. 26, 31, 7 mihi ipsi -sso ad portas cum principibus. 28, 16, 11 Masinissa cum Silano clam -ssus. 32, 32, 15 cum hoste ad colloquium. 36, 25, 1 Philippus ... circa Thermopylas cum consule ... -ssus. 42, 39, 7 nequaquam ex dignitate pari -i regem cum legatis. *al.* TERT. patient. 5 Moysei cum domino -entis. carn. 6. adv. Marc. 2, 27 *Christum* -ssum cum patriarchis. 3, 10 *creator* per nubem et globum cum homine -ssus est. *aliter*: *i. q. simul gradi* (*v. supra l. 20*): ITALA num. 22, 35 (Lugd.) -ere cum hominibus (συμπορεύθητι μετά, VVLG. vade cum). *inter se*: LVCR. 5, 191 (= 426) quaecumque inter se possent -ssa creare. LIV. 10, 32, 6 ad-empto ... -entium inter se conspectu. ENNOD. epist. 8, 12, 1 p. 208, 23 -itur inter se caelestis vigor animarum. *cf. p. 287, 51.* *nota dativum*: RVFIN. hist. 4, 22, 1 plurimis ... episcopis in sermone et caritate -ssus (ὡς πλείστοις ἐπισκόποις συμμίξειεν). *adde*: CLAVD. MAM. anim. 3, 10 p. 170, 10 -i Abraham sermone. **C** *aliquem adire*: PLAVT. Epid. 545ᵃ hanc -ar astu. Most. 783 hunc hau scio an conloquar. -ar (-ibor *Weisius*). STAT. Theb. 11, 665 reducem Ogygiae -ssus limine portae Oedipoden timuit paulum. TERT. adv. Marc. 2, 27 in patre invisibili incongressibilique ... in filio et viso et audito et -sso.

II *pedem conferre*: **A** *in pugna*: DON. Ter. Phorm. 346 *in proelio* et -i milites et coire dicuntur. GLOSS. confligere, dimicare, concurrere. congreditur συνίσταται, συμβάλλει μάχην. congressus confligens. congressis dimicantibus. **1** *absolute*: ACC. trag. 321 Mavortes armis duo (*acc.*) -ssos crederes. CIC. Mil. 53 ubi -ssi sunt. LVCR. 1, 760. CAES. Gall. 1, 36, 3 armis -ssi ac superati essent. 1, 36, 7. civ. 1, 40, 6 *Plancus* -ssus impari numero. 1, 47, 3 iniquo loco atque impari -ssi numero. BELL. Hisp. 25, 3 ad -endum in aequum locum ... descendere. 25, 4. NEP. Ages. 3, 5 Hann. 6, 2. Dat. 8, 1 maluit -i quam ... refugere. VERG. Aen. 2, 397 per caecam -ssi proelia noctem conserimus. 10, 539. 10, 887 pugna -ssus iniqua. 11, 631 postquam -ssi in proelia *sunt*. 11, 720. 12, 13. 12, 233 alterni si -amur. 12, 342 *neci dedit* hunc -ssus ... illum eminus (TAC. ann. 2, 11). 12, 465 nec pede -ssos aequo nec tela ferentes insequitur. 12, 510 *Turnus* -ssus pedes. OV. met. 9, 31 *Hercules* -itur ... ferox. LIV. 1, 7, 2 cum altercatione -ssi. 3, 61, 14 illi -rentur acie (7, 22, 4. POMP. TROG. Iust. 38, 4, 3 proelio. TAC. ann. 12, 54 proeliis. 14, 34. FLOR. epit. 1, 14, 1 IVST. 4, 4, 9. CASSIAN. inst. 5, 36, 1 dirissimis ... proeliis). LIV. 4, 10, 4 loco quoque iniquo ad pugnam -ssi. 7, 25, 13 in campis -i. 8, 24, 9 ducem Lucanorum comminus -ssus (-um *MHL*) obtruncat (31, 37, 8 SEN. contr. 7, 5, 7 CVRT. 6, 1, 15). 22, 12, 8 ut neque omitteret eum neque -retur. 22, 18, 6 *Fabius* nec absistens nec -ens. 31, 38, 4 omnibus copiis. 32, 17, 14 -i propius. 32, 21, 19 in ipsa Macedonia. 32, 33, 11 in bello *Philippum* non -i aequo campo. *al.* VELL. 2, 112, 3. VAL. MAX. 3, 2, 4 cum magister equitum ducem ... in acie -ssus interemisset. SEN. Herc. f. 76 magna meditantem opprime, -ere, manibus ... dilacera. epist. 64, 4 CVRT. 5, 4, 27. 9, 5, 13. 9, 5, 19 plures fugientes quam -i ausos ceciderunt. PLIN. nat. 8, 18 *Romanus elephantum* in harena -ssus ... confecit. STAT. Theb. 8, 37. 11, 395. QVINT. inst. 8, 3, 63 pugilum -entium ⟨f⟩aciem. TAC. hist. 2, 43 inter Padum viamque patenti campo duae legiones -ssae sunt. 4, 71 *al.* FLOR. epit. 2, 2, 7 mari -i. 4, 2, 24 navibus. ORAT. imp. Hadr. ad exerc. (CORP. VIII 2532 D, b, 8) -i debetis concurr⟨endo⟩. GELL. 9, 11, 6 -untur et consistunt et conserebantur iam manus. PANEG. 7, 12 palam -i. 7, 19 ex aequo. 9, 7 aut obsideri auderet aut -i. VOPISC. Aurelian. 21, 2 aperto Marte (AMM. 16, 12, 5 aequo Marte). CAPITOL. Maximin. 6, 6 visne -amur? AVSON. 426 Glaucus *et* Diomedes -ssi, ut dimicarent. AMM. 14, 2, 15 nec *quisquam* permissus est -i. 16, 12, 18 oportune -endum. 25, 4, 10 hostem ictu confecit audacter -ssus. 27, 2, 4 militem ... ad -endum promptissimum. AMBR. c. Aux. 4 sinite ... sacerdotem -i: ha-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

bemus adversarium, qui lacessit. HEGES. 4, 23, 1 rursus cum -endum foret. VVLG. I Macc. 4, 14 (*συνῆψαν*). II Macc. 12, 34 quibus -ssis (*παραταξαμένων*). 15, 19 qui -uri erant. 15, 26 (*προςῆγον*). CLAVD. 15, 12 -ssum profugum captum vox nuntiat una. AVIAN. fab. 32, 9 te quoque -ssum (*i. q. aggressum*) maioraque viribus ausum fas superos animis conciliare tuis. MARCELL. chron. II p. 78, 432, 3 *Aetius* Bonifatium -entem vulneravit. *nota*: TERT. adv. Marc. 3, 91 *Gedeon* -ssus populo Christi (*abl. instr.*), sine milite multo, trecenteno equite ... armatis (*abl.*) facibusque et cornibus. 2 *cum aliquo*: CIC. phil. frg. VIII 9 Aiax cum Hectore -ens. or. frg. A XII 1 -i non licet. CAES. Gall. 1, 40, 7 quibuscum saepenumero Helvetii -ssi. 2, 23, 3. 7, 65, 2. BELL. Hisp. 15, 1. 20, 4. 38, 6 aequo pede cum adversariis -i. NEP. Eum. 11, 5 numquam cum fortiore sum -ssus. Hann. 1, 2. LIV. 7, 25, 4. 8, 7, 7 mecum. 21, 16, 3 secum. 22, 14, 14 vir cum viro (38, 17, 8). 31, 34, 5 *Philippum* nondum iusto (*om. B*) proelio cum Romanis -ssum. 32, 28, 5 Villium -entem (*de conatu*) cum hoste. *al.* POMP. TROG. prol. 29 Philippus cum Illyriis ... bello -ssus est. VAL. MAX. 5, 1, 3 hostili certamine -i tecum. SEN. dial. 1, 3, 4 pudet -i cum homine vinci parato. 11, 15, 4 cum hoste noto ac saepius iam victo acrius -endum. TAC. Agr. 28 cum plerisque Britannorum ... proelio -ssi. ann. 13, 25 *Montanus* -ssus forte per tenebras cum principe (*de rixa*). IVST. 15, 2, 6 Ptolemaeus cum Demetrio navali proelio iterato -itur. 12, 16, 11 cum nullo hostium unquam -ssus est, quem non vicerit. 37, 2, 8 cum quibusdam *feris* etiam viribus -i. *al.* AVSON. 440, 4 Aeneam diis et viribus iniquis cum Achille -ssum. 442, 2 Hector singulari certamine cum Achille -itur. AMM. 16, 12, 22 *al.* VVLG. Dan. 11, 10 -etur cum robore eius (*aliter LXX*: *συμπροσπλακήσεται ἕως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ*). 3 *cum dativo, more imprimis poetico. cf.* SERV. Verg. Aen. 1, 475 '-or tibi' antiqui dicebant, sicut pugno tibi, dimico tibi. hodie dicimus -or tecum, pugno tecum. PLAVT. Pseud. 580 ubiquomque hostibus (cum h. *P*) -ar. VERG. Aen. 1, 475 impar -ssus Achilli. 5, 809 Pelidae ... -ssum Aenean. OV. met. 12, 76 Cycno. SEN. Ag. 748 nimium cito -sse Achilli, Troile. CVRT. 9, 7, 20 armato -i nudum dementia ... videbatur (SIDON. carm. 7, 282). PANEG. 9, 8 redeunti illi minore exercitu -i. AVR. VICT. Caes. 39, 11. AMM. 15, 4, 1 barbaris. 15, 8, 13 hostibus. 27, 1, 1 Caesari. 28, 5, 2 plebi. 29, 5, 29 -ssus ... multitudini inmensae cum paucis. 30, 7, 7. 31, 16, 5. SCHOL. Cic. Bob. p. 294, 23 hostibus. AVSON. 235, 2 -ssus saevo Troilus Aeacidae. AMBR. fug. saec. 5, 28 saepe fit, ut fortibus fortis -atur. epist. 27, 16 -entem sibi. HEGES. 4, 23, 1 Idumaeis -ssus *Simon* aequalis recessit (*cf.* IOS. bell. Iud. 4, 517 *συμβαλὼν αὐτοῖς*). CLAVD. 26, 157 Spartacus ... consulibus ... palam totiens -ssus. CASSIAN. inst. 5, 12, 2 perfectis iam viris et longa experientia probatis -i. ENNOD. epist. 8, 3 p. 199, 22 armatis. *adde l. 63. 76.* 4 *contra, adversus aliquem*: CIC. Lig. 9 contra ipsum Caesarem est -ssus armatus. VEG. mil. 1, 20 p. 22, 9 contra Gothos. NEPOTIAN. 9, 7 contra duas gentes validas. PS. AVR. VICT. epit. 4, 7 Maxentius dum adversus Constantinum -itur. SVLP. SEV. chron. 1, 24, 4 *Semigar* adversus Allophylos -ssus. *cf.* RVFIN. hist. 4, 24. 5 *inter se*: TERT. apol. 14 deos inter se ... ut gladiatorum paria -ssos. AVR. VICT. Caes. 42, 10 ipsi inter se acrioribus proeliis per triennium -ssi. *cf. p. 286, 33.* *in imagine*: SEN. dial. 2, 2, 2 *Cato* cum ambitu -ssus ... et cum potentiae inmensa cupiditate. 2, 8, 3 fortuna ... quotiens cum virtute -ssa est. QVINT. inst. 12, 9, 2 oratio ... aequo -ssa campo totas vires populariter explicabit. FRONTO p. 52, 21 N. quando ... *Socrates* aperta arte -ssus est? quando non ex insidiis adortus? GELL. 12, 5, 3 vidistis ... -entes compugnantesque philosophum et dolorem. 15, 2, 8 -endum ... censuit *Plato* ... cumque ista vini licentia comminus decernendum. APVL. met. 2, 6 comminus cum re ipsa naviter -ere. 5, 11 velitatur Fortuna eminus ac ... mox comminus -etur. MIN. FEL. 37, 1 Christianus cum dolore -itur. TERT. mart. 1 iam enim foris -ssi conculcaveratis *diabolum*. ZACCH. 3, 3 p. 1154 A dolis inmundorum spirituum victrix constantia saepe -itur. CASSIAN. inst. 5, 16, 1 spiritalibus quoque nequitiis -i. 5, 19, 2. CLAVD. MAM. anim. praef. p. 19, 8 opusculum ... toto agmine sui in acie eductum et conserta nobis manu -ssum viceritne cesseritne, tu ... ferto sententiam. ENNOD. opusc. 7, 5 p. 412, 12 dum quis illorum obiectis conscientia teste -itur.

B *in disputatione et re forensi*: CIC. ac. 2, 148 saepius ... -entes nos et maxume in Tusculanis nostris. Planc. 12 *populus* si tecum -atur et si una loqui voce possit. nat. deor. 2, 1 cum Academico et eodem rhetore -i. Tusc. 4, 48. *nota*: CIC. top. 93 in quo primum insistit quasi ad repugnandum -ssa defensio. SEN. dial. 5, 36, 4 in illa disputatione pugnacius locutus es: noli postea -i cum imperitis. TERT. nat. 2, 1 de deis vestris ... -i vobiscum defensio nostra desiderat. test. anim. 4. ieiun. 1 piget ... cum talibus -i, pudet etiam de eis altercari. anim. 1 de solo censu animae -ssus Hermogeni. 58 ad omnem ... humanam super anima opinionem ex doctrina fidei -ssi ... curiositati ⟨satis⟩ fecimus. apol. 46 si de aequanimitate -ar. praescr. 15 ut iam hinc de eo -amur, de quo adversarii provocant. adv. Marc. 1, 7 de singularibus ... proprietatibus -emur. 5, 13 de lege *al.* PS. CYPR. rebapt. 1 p. 71, 2 etsi paribus argumentis ex utraque parte -remur. RVFIN. hist. 4, 24 Theofilus ... non ignobili ... adversum Marcionem indicatur ex his quae legimus disputatione -ssus. CLAVD. MAM. anim. 3, 6 p. 163, 19 ut tecum verbo -ar. 3, 12 p. 176, 17. 3, 15. *in iudicio*: CIC. Muren. 67 -ere mecum criminibus ipsis. Sull. 47 tecum luctari et -i. VLP. dig. 38, 9, 1 pr. ut ... possint creditores scire, utrum habeant, cum quo -antur. COD. Iust. 4, 35, 5 cum *marito sororis tuae* tibi -endum est. 4, 58, 2 cum venditore *servi*. 7, 56, 3 qui -ssi iudicio non sunt.

syn.: accedere, coire, convenire. certare, confligere, pugnare. altercari, luctari. *opp.*: digredi.

deriv.: congressio, congressor, [congresso] congressus.

congregābilis, -e *a* congregare. CIC. off. 1, 157 apium examina ... cum -ia natura sint, fingunt favos. AMBR. off. 1, 27, 128 ut omnium genera animantium -ia natura sint. FAV. EVL. p. 2, 26 numerus est quantitas -is. p. 2, 31.

congregālis, -e [*cf. c.* congregare *et c.* gregalis. *Th.*]. TER. MAVR. 1317 vinculum nam signat ista congregale dictio (*sc. syllaba*).

congregātim *adv. a* congregare. PRVD. cath. 7, 143 cursant per ampla -m moenia. AVG. gen. ad litt. 3, 8, 12 *pisces* -m natando eunt et redeunt. PS. AVG. haer. 2, 3 reges non singillatim, sed -m superavit. BOETH. categ. 1 p. 174^D ut -m (*i. brevius*) dicatur. VIRG. gramm. epit. 8 p. 69, 9.

×**congregātio,** -ōnis *f. a* congregare. GLOSS. *συνάθροισις, συναγελασμός, συναθροισμός, συναγωγή, ἐπισυναγωγή.* congestio. CARM. de fig. 139 *συναθροισμός* est conductio conque gregatio, cum adcumulo res. THEOD. MOPS. in Eph. 3, 14 -o ... collectio esse insinuatur. AVG. in psalm. 73, 1 omnis -o generali nomine synagoga appellatur: et pecorum et hominum potest dici -o. EVCHER. instr. 2 p. 160, 10 synagoga: conventus vel -o. *legitur inde a* CIC. *qui quater habet, saepissime ap.* ECCL. *imprimis* AMBR. HIER. AVG.

1 ***animantium***: **a** *actus congregandi*: CIC. rep. 1, 39 *populi* prima causa coeundi est non tam inbecillitas quam naturalis quaedam hominum quasi -o. fin. 2, 109 -e aliae *bestiae* coetum quodam modo civitatis imitantur. 3, 65 nos ad coniunctionem -emque hominum ... esse natos. 4, 4. SEN. epist. 5, 4 philosophia promittit sensum communem, humanitatem et -em. MIN. FEL. 8, 4 *plebs* quae nocturnis -bus et ieiuniis sollemnibus ... foederatur. TERT. nat. 1, 7 in ipsis arcanis -bus detinemur. apol. 7. 39 coimus in coetum et -em. LACT. inst. 6, 10, 26 humanitatis ... causa facta est hominum -o. HIL. in Matth. 14, 19 post quinque milium virorum et -em et satietatem. HIER. in Am. 7, 10 p. 331 -es facit atque conventus in medio regni tui. VVLG. Mich. 2, 12 -e congregabo Iacob (*συναγόμενος συναχθήσεται*). AVG. civ. 11, 31 *angelorum* societati et -i ... suspiramus. c. Cresc. 4, 26, 33 *apostoli* corporali cum *Christo* -e permixti, spirituali dissimilitudine separati. *ibid.* quorum ... corporalem -em non refugiebat. VINCENT. LER. 31, 42 *episcopis* ipsa in unum -o ... statuendi addere *videbatur* fiduciam. CASSIAN. inst. 3, 2 exceptis vespertinis nocturnisque -bus nulla apud eos per diem publica sollemnitas. COD. Iust. 1, 1, 2, 2 illicitas agere intra oppida -es (AVELL. p. 56, 6 facere).

b *metonymice pro congregatis*: GLOSS. multitudo, agmen. -o feminarum *γυναικεῖον*. PAVL. FEST. p. 80 examen est ... apium -o vel locustarum. PRAEF. bibl. monarch. in Marc. *Marcus in euangelio suo* -em bestiarum ... protulit (VVLG. psalm. 67, 31 -o taurorum). ITALA gen. 28, 3 (Aug. civ. 16, 38) eris in -es gentium (VVLG. in turbas populorum). 35, 11 (Aug. quaest. hept. 1, 115) -es gentium (VVLG. populi nationum). deut. 33, 4 (Aug. quaest. hept. 5, 56). Ezech. 27, 34 (Tycon. 4 p. 46, 4) omnis -o (*συναγωγή*, VVLG. multitudo). act. 5, 21 (Lucif. non parc. 17) convocaverunt concilium et omnem -em (*γερουσίαν*, VVLG. omnes seniores) filiorum Israel. PANEG. 10, 18 tot populi et tantarum nationum -o indignam se viribus tuis putat. HIL. in Matth. 4, 12 in *Christo* ... quaedam universi generis humani -o continetur. 22, 6 sermonem ... ad -em gentium rettulit *al.* AMBR. hex. 3, 1, 3 non multae -es sunt, sed una est -o, una ecclesia. Abr. 1, 7, 61 -o nationum, quae sterilis erat ... partus coeperit aeternos habere. in Luc. 3, 7 ... -es gentium et sacrosanctum ecclesiae coetum oraculo divino ... esse ... promissum (VVLG. Ier. 50, 9). paenit. 2, 4, 25 -o ... mala bonum facere fructum non potest. *et passim.* MAXIMIN. c. Ambr. 95 furenti -i auctoritatem concilii daret. HIER. hom. Orig. in Luc. 32 p. 344 non solum tunc in -bus Iudaeorum, sed et hodie in hac -e dominus loquitur (*syn.* coetus). epist. 98, 24 ecclesiasticae -is amor *et passim.* PELAG. in Rom. 16 p. 715^A -em fidelium ecclesiam nominari (AVG. in psalm. 130, 3. civ. 10, 6 -o societasque sanctorum. fid. et symb. 10, 21 schismatici -es suas ecclesias vocant. serm. ed. Mai 24, 2. NICET. symb. p. 356, 1 ecclesia ... sanctorum omnium -o). VVLG. exod. 16, 2 murmuravit omnis -o (*συναγωγή*). 16, 9. num. 1, 2. 16, 40 omnis -o (*ἐπισύστασις*) eius (psalm. 61, 9). Iob 15, 34 -o ... hypocritae sterilis. psalm. 105, 17 operuit super -em Abiron. 110, 1 in consilio iustorum et -e. Sirach 4, 7 -i pauperum affabilem te facito. 50, 22 (*ἐκκλησίαν*). I Macc. 3, 13 congregavit (*ἤθροισε*) Iudas -em (*ἄθροισμα*) fidelium. II Macc. 2, 7 (*ἐπισυναγωγήν*). RVFIN. symb. 48 adversus -es vanitatis (*syn.* conventicula). Orig. in cant. 2 p. 110^B immensae -es ac multitudines populorum. AVG. vera relig. 6, 11 expelli de -e christiana etiam bonos viros. epist. 153, 4, 11 ex illa -e dilapsi *et passim.* SVLP. SEV. dial. 1, 11, 7. COD. Theod. 16, 5, 14 (*a. 388*) *haereseon sectatores* colligendarum -um ... careant facultate. 15, 14, 14 (*a. 416*). OROS. hist. 7, 39, 13 ex -e populi Romani tamquam ex magna massa frumenti ... effluxere grana. CASSIAN. conl. 8, 1, 1 ecclesiae -e dimissa. inst. 2, 15, 1 finitis ... psal-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

mis et cotidiana -e . . . absoluta. 3, 7 -is missam stans pro foribus praestolatur. *ibid.* semet ipsum -i inserere atque admiscere. LEO M. epist. 106, 2 nulla sibimet de multiplicatione -is (*i. de multitudine congregatorum*) synodalia concilio blandiantur. RVRIC. epist. 2, 28 p. 413, 1 coram deo et angelis eius ac -e carnis totius (*i. omnium hominum*). CASSIOD. var. 6, 4, 3 ut omnes te iudicem honoratae -is (*i. senatus*) agnoscant. inst. div. 15 p. 1126^C simplici et minus eruditae -i. CHRON. Alex. chron. I p. 111, 199 ubi est -o (*i. civitas*) Apsari. CONC. Rom. a. 501 p. 427, 12 *in basilica Iuli* pontificum erat -o (*i. synodus*). p. 419, 8 commissum sanctae -is examini . . . negotium *al.* *imprimis de monachorum congregatione, non raro i. q. coenobium:* RVFIN. hist. mon. 7 p. 410^D eum . . . in monasteriorum -e florentem. AVG. c. Faust. 5, 9 fraternae -es nihil habentes proprium, sed omnia communia. grat. 1, 1. EVOD. epist. ad Val. 4 abbati Valentino et sanctae -i . . . salutem. ZACCH. 3, 3 monachorum -o vel secta. CASSIAN. inst. 4, 40 tibi . . . in -e commoranti. 4, 41, 1. conl. 18, 7, 2 quod semet ipsos a coenobiorum -bus sequestrarent. LEO M. epist. 84, 3 illam servorum dei -em. SIDON. epist. 7, 9, 14 assumere metropolitanum de religiosa -e. 7, 17, 4 abbas sit . . . supra -em. 9, 3, 4 de palaestra -is heremitidis. POMER. 2, 11 *clerici* sive in domibus suis, sive in -e viventes. CONC. Aurel. a. 511 p. 7, 15. CONC. Epaon. a. 517 p. 28, 9 ad puellarum -e *non* habebit accessum. GREG. TVR. glor. mart. 9 monasterium valde magnum in Hierusalem non modicam habens -em. Franc. 10, 12. GREG. M. epist. 9, 137 quoniam illic . . . nova servorum dei -o adhiberi non potuit, feminarum saltem ibi -em constituendam esse decrevimus *al.* BENED. reg. 3 convocet abbas omnem -em. 53 pedes hospitibus . . . cuncta -o lavet *et saepius.* CONC. Paris. a. 614 p. 189, 22 *monachus* aut monacha in -em positi.

2 ***rerum:*** **a** *corporearum*: SEN. nat. 6, 13, 5 defit (desit Φ, deficit *H*) calidi -o ac rursus (*sc. fit*) eruptio. QVINT. inst. 3, 5, 17 negotium (*i. πρᾶγμα*) est -o (*i. περίστασις*) personarum, locorum, temporum, causarum, modorum, casuum, factorum, instrumentorum, sermonum, scriptorum et non scriptorum. IREN. 1, 4, 5 ut in -es (συγκρίματα) et corpora venirent. ARNOB. nat. 1, 62 quod est unum et simplex nec ullarum partium -e compactum. 2, 49 exiguae miculae, quibus nascitur colliquefactis aurum et accuratiore -e conquiritur. 6, 19 cum totum consistere nequeat, nisi fuerit partium -e conflatum. HIL. myst. p. 21, 24 mannae -em. ITALA gen. 1, 9 (Tert. adv. Hermog. 29 Mar. Victorin. verb. script. 4 Ambr. hex. 3, 1, 1 *al.*) congregetur aqua in -e una (in -em unam *Ambr.*; εἰς συναγωγὴν μίαν, VVLG. in locum unum). *cf.* AMBR. hex. 3, 2, 8 in -bus diversis aqua erat. epist. 45, 2 collecta . . . in unum -e aquarum (VVLG. gen. 1, 10 -es [συστήματα] aquarum appellavit maria. EVCHER. instr. 1, 25 p. 74, 11 Iamin latine maria interpretatur, id est aquarum -em. *cf.* SEDVL. op. pasch. 5, 34 clauso gurgitis salo piscosae -is). HEGES. 1, 30, 9 usque ad profundas -es aquarum *prominens petra.* 1, 35, 3. HIER. in Dan. 6, 19 p. 661 lacus . . . aquarum dulcium -o nuncupatur. epist. 78 mansio 39 -em lapidum. VVLG. Sirach 31, 3 laboravit dives in -e substantiae (συναγωγῇ χρημάτων). 43, 18 -o spiritus (συστροφὴ πνεύματος). Ezech. 22, 20 congregabo vos . . . -e argenti et aeris *eqs.* Is. 24, 22 congregabuntur in -e unius fascis in lacum. AVG. epist. 140, 32, 76 ut ad universi corporis -em membra concurrant. quaest. hept. 4, 33 p. 345, 28 cineris -e et repositione. VINDIC. med. 16 in *utero* est -o *seminis.* THEOD. PRISC. log. 44 quae (*adiutoria polyploca*) multarum specierum -e compecta sunt. MART. CAP. 7, 743 numerus est -o monadum. CASSIOD. var. 3, 47, 5 mons tanta flammarum -e succensus. ORIBAS. syn. 1 praef. de librorum -e . . . Sinopsim . . . conscribsi. COD. IVST. de emend. cod. 3 constitutiones . . . a prioris codicis -e separare. 4 hoc . . . in aliam -em referatur. 1, 17, 2, 4 in tertia . . . -e. *nota*: TERT. pall. 1 pallii iam teretis redundantiam tabulata -e fulcitis. **b** *incorporearum*: QVINT. inst. 6, 1, 1 rerum repetitio et -o, quae Graece dicitur ἀνακεφαλαίωσις. 5, 7, 18 *argumentorum.* 7, 1, 31 criminum (EVGRAPH. Ter. Andr. 42 p. 177, 17 συναθροισμός . . . -o criminum vel beneficiorum). *cf. p. 288, 21.* LIB. gener. a. 334 chron. I p. 89, 1 in hoc libro sunt -es temporum vel annorum. CHAR. gramm. I p. 12, 4 syllaba est conceptio et -o aut vocalium litterarum aut consonantium. DIOM. gramm. I 460, 8 periphrasis est numerosior dictio, dictionum in universa rei significatione -o.

syn.: coetus (TERT. apol. 7. 39 RVFIN. hist. mon. 10 p. 429^A), collecta (RVFIN. hist. mon. 29 p. 454^A), collectio (LEO M. serm. 92, 3), coniunctio (CIC. fin. 3, 65), conventus (RVFIN. hist. mon. 10 p. 429^A). multitudo (RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 110^B), permixtio (AVG. c. Cresc. 4, 26, 33), secta (ZACCH. 3, 3), societas (CIC. fin. 4, 4 AVG. civ. 10, 6. 11, 31 fid. et symb. 9, 21).

opp.: separatio (MAR. VICTORIN. gramm. VI p. 201, 30).

congregātiuncula, -ae *f. demin. a* congregatio. CONC. Epaon. a. 517 p. 21, 11 cellas novas aut congregatiunculas monachorum absque episcopi notitia prohebemus instrui.

congregātīvus, -a, -um *a* congregare. PRISC. gramm. III p. 87, 9 *adverbia* -a (*simul, una etc.*). BOETH. top. Arist. 1, 13 p. 921^D eius qui est in corporibus -um et disgregativum visus, eius vero qui in melodiis non eaedem differentiae; quare aequivocum color, nam eorundem eaedem differentiae. 7, 2 p. 990^D. *adv.* **congregātīvē.** PS. ASPER. gramm. V 552, 14 *adverbia fiunt* aut discretive, ut seorsum, aut -e, ut una pariter simul.

congregātor, -ōris *m. a* congregare. *qui congregat res vel homines*: ARNOB. nat. 6, 13 *Phidiam* horum omnium (*sc. lapidum atque ossium informium*) -em atque vinctorem. AMBR. in psalm. 39, 22 quasi gentilis populi -r *Christus.* AMBROSIAST. in Rom. 16, 11 Aristobulus iste -r fuisse intellegitur fratrum in Christo. AVG. serm. 223, 2 quod -r noster praedixit in psalmo. CASSIOD. inst. div. 5 *ecclesiastes* -r potest latino sermone vocitari.

congregātus, -ū *m. a* congregare. IVL. VAL. 2, 34 uti dies ille Persis celebratissimus fieret . . . laetitia hominumque -u.

***congrego,** -āvī, -ātum, -āre [*a* con- *et* grex *derivatum, cf.* se- ag- gregare. *Th.*]. GLOSS. ἀθροίζω, συναθροίζω, συνάγω.' congregat acervat, συμφορεῖ. congregavit congessit, adgessit. MAR. VICTORIN. rhet. p. 162, 10 'conpulit' quasi invitorum est, iam volentium 'congregavit'. *per tmesin* conque gregantur LVCR. 6, 456. *legitur inde a* VARRONE *et* CIC. *deest apud* RHET. Her. CATVLL. CAES. HIRT. BELL. Afr. Alex. Hisp. SALL. NEP. VERG. HOR. TIB. PROP. OV. GRATT. MANIL. SEN. rhet. VAL. MAX. CELS. PHAEDR. LVCAN. PERS. PETRON. CALP. VAL. FL. SIL. FRONTIN. IVV. SVET., *singulis locis legitur ap.* COLVM. MART. FLOR., *crebro ap.* ECCL., *in* VVLG. *fere 400^ies.*

I ***animantia*** *in gregem cogere, latiore sensu colligere, coniungere*: **a** *bestias*: LIV. 21, 28, 5 -atis ad ripam elephantis. COLVM. 8, 11, 13 debebunt . . . pavonini *pulli* ad unam *nutricem* -ari. 9, 12, 2 trullā -atas apes. PLIN. nat. 8, 188 *oves* (VVLG. gen. 29, 3 Is. 13, 14). 9, 28 -atis cantu delphinis. 10, 193 plausu -ari feros *pisces* ad cibum. 17, 266 *formicas* pisce suspenso iuxta in unum locum -ant. 28, 149 ustis ossibus -ari *serpentes.* 29, 73 fel stelionum . . . mustelas -are dicitur. STAT. Theb. 6, 601 metus . . . -at *cervos.* MART. 10, 100, 3 -are cum leonibus vulpes. ITALA gen. 29, 7 (Lugd.) hora -andi (συναχθῆναι, VVLG. reducantur) pecora. deut. 22, 2 (Lugd.) -bis (συνάξεις, VVLG. duces) ea (*sc. vitulum et ovem errantes*) intra domum tuam. Ier. 17, 11 (Sangall.; *cf.* AVG. c. Faust. 14, 12) perdix ⟨congr⟩egavit (συνήγαγεν, VVLG. fovit) quos non pe⟨perit⟩. VVLG. exod. 8, 14 *ranas* in immensos aggeres. num. 11, 22 pisces maris in unum -buntur. 11, 32 coturnicum decem coros. Is. 40, 11 in brachio suo -bit agnos. 60, 7 omne pecus . . . -bitur tibi (συναχθήσονται). Matth. 13, 47 ex omni genere piscium -anti (συναγαγούσῃ) *sagenae.* 23, 37 gallina -at pullos suos sub alas. MAX. epist. p. 3 totum in tuis vivariis -amus. *se congregare et congregari medialiter*: *cf.* AVG. civ. 12, 22 *animalia* quae -atae atque in gregibus malint vivere. VARRO rust. 2, 3, 9 oves quae se -ent ac condensent in locum unum (PLIN. nat. 8, 42 ad paucos amnes -antibus se feris). 3, 10, 2 *anseres cum* iis libenter -antur (PLIN. nat. 8, 81 *hominem in lupum transfiguratum* cum ceteris eiusdem generis -ari). 3, 16, 30 *apes* nondum -atae sunt. CIC. off. 1, 157 apium examina . . . -antur. Tusc. 5, 38 *bestiarum* partim solivagas, partim -atas. nat. deor. 2, 124 congressune aliquo inter se *bestiolae* an iam inde ab ortu natura ipsa -atae sint. VELL. 1, 16, 2 animalia . . . in unum . . . corpus -antur (*opp.* se separare). PLIN. nat. 7, 5 animantia . . . -ari videmus et stare contra dissimilia. 8, 224 *glires* non -ari nisi populares eiusdem silvae. 9, 98 *cancri* aliquando -antur. 9, 125 *purpurae* -antur verno tempore. 10, 42 *aves* uncos ungues habentes omnino non -antur. 10, 61 -antur in loca certa. 10, 62 *ciconiae* -atae inter se commurmurant. 18, 363. ITALA Matth. 24, 28 (cod. d) ibi (illuc cod. r; illic VVLG.) -buntur (ἐκεῖ συναχθήσονται) aquilae. VVLG. Is. 34, 15 illuc congregati sunt (ἐκεῖ συνήντησαν) milvi. Ier. 12, 9 -amini (συναγάγετε) omnes bestiae terrae. Luc. 17, 37. SVLP. SEV. epist. 3, 8 grege facto omnes in unum illae volucres -atae.

b *homines*: **1** *aliquem*: CIC. de orat. 1, 37 pastores et convenas. nat. deor. 1, 39 Chrysippus . . . magnam turbam -at ignotorum deorum. Tusc. 1, 62 dissipatos homines -vit et ad societatem vitae convocavit. Caecin. 59 cogit is qui -at homines et convocat. Quinct. 52 quicum te . . . voluntas -asset (Sest. 132 me cum . . . fortissimis viris -vit. APVL. mund. 19 ignavi cum fortibus, pessimi optimis -ati. IVL. VAL. 1, 21 hoc numero cum veterano milite -ato). LIV. 34, 3, 8 religio -vit *matronas.* PAVL. FEST. p. 41 a magistratibus iudicii causa populus -atur. TAC. hist. 4, 46 a Vitellio dimissi, pro Vespasiano -ati. ann. 1, 16 deterrimum quemque. 2, 52 vagos . . . et latrociniis suetos ad praedam et raptus -are. PLIN. epist. 3, 9, 19 plures. APVL. met. 4, 28 *cives et advenas* spectaculi rumor studiosa celebritate -bat. ITALA Ezech. 38, 12 (Wirc.) nationem . . . -atam a multis nationibus (συνηγμένον ἀπό, VVLG. ex). 38, 13 (Wirc.) -a congregationem tuam (VVLG. -asti multitudinem tuam). Ioh. 11, 47 (cod. e) -erunt . . . concilium (συνήγαγον συνέδριον, VVLG. collegerunt). IVL. VAL. 2, 30 gentes quam plurimas (AMM. 29, 5, 27 *gentem Musonum* conscientia rapinarum et caedum actibus -erat). EXVP. 6 ingentem -vit exercitum (VVLG. num. 21, 23. iud. 9, 29 exercitus multitudinem. I par. 20, 1 exercitum et robur militiae. I Macc. 1, 4 virtutem et exercitum [δύναμιν ἰσχυράν]). HIL. in Matth. 13, 9 *praedicatio* habitantes intra saeculum -vit modo retis. c. Aux. 3 Paulus . . . Christo ecclesiam -bat. 12 -et . . . ille quas volet in me synodos. op. hist. frg. 2, 1 imperatores -erunt ex diversis provinciis . . . synodum (HIER. tract. in psalm. I p. 26, 4 gentes de quibus nunc ecclesiam -o. epist. 26, 2 ex. RVFIN. hist. 4, 6, 4 ex gentibus ut inibi coepit ecclesia -ari [ἐξ ἐθνῶν συγκροτη-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ϑείσης]. Orig. in cant. 2 p. 131^A ex multis animabus -ata est ecclesia. VVLG. II reg. 6,1 omnes electos ex Israel. IV reg. 23,8 omnes sacerdotes de civitatibus Iuda. I Esdr. 7,28. SIDON. epist. 9,8,2 filios dei de nationibus. *cf. p. 290,71*). QVEROL. p. 29,25 *mysteria* absentes hydris -ant, praesentes virgis submovent. DICT. 2,14 -ata armatorum manu. AMM. 21,9,5 milites. HIER. epist. 90 -are totius insulae episcopos. 108,19 *virgines* e diversis provinciis -arat. VVLG. num. 11,16 -a mihi LXX viros de senibus Israel (11,24). lev. 8,3 -bis (ἐκκλησίασον) omnem coetum. num. 10,7 -andus est populus (συναγάγητε τὴν συναγωγήν). III reg. 12,21 -vit (ἐξεκκλησίασε) universam domum Iuda. I par. 16,35 -a (ἄϑροισον) nos et erue de gentibus. psalm. 15,4 conventicula eorum (συναγάγω τὰς συναγωγάς). 106,2 de regionibus eos. 146,2 dispersiones Israelis. Hab. 1,9 -bit quasi arenam captivitatem (I Macc. 14,7 captivitatem multam). Ezech. 28,25 -vero (συνάξω) domum Israel de (ἐκ) populis (deut. 30,3). Ier. 8,13 -ans congregabo eos. 12,3 -a eos quasi gregem ad victimam. Mich. 4,12 eos quasi faenum. 2,12 congregatione -bo Iacob (συναγόμενος συναχϑήσονται). apoc. 20,7 -bit eos in proelium (εἰς τὸν πόλεμον). RVFIN. hist. 5,21,1 sermo domini ex omni genere hominum ... animas -bat (ὑπήγετο). AVG. civ. 3,12 *Numa* multos deos grandi fumo suo tamquam signo dato ad tuitionem -erat. 10,32 civitatis dei ex omnibus gentibus -andae. 16,32. 18,41 ad suam quisque sectam sectandam discipulos -bat. 20,24. in epist. Ioh. 7,4,7 *deus* iniquos amavit, sed non ad iniquitatem -vit. SACR. Leon. p. 344 dispensatione diversa unam Christi familiam -antes. VAL. CEM. hom. 10,2 undique greges adulantium. CONC. Rom. a. 499 p. 402,15 consilium ... sollicitudo nostra ... -vit.

additur quo vel ubi homines congregantur: CIC. Vatin. 25 hominem ... in idem Vettii indicium atque in eundem hunc numerum -asti. de orat. 1,33 dispersos homines unum in locum -are (*cf.* de inv. 1,2 Catil. 1,32). Sest. 91 Caec. 59. DICT. 2,6 omnes Pelopidae ... in unum. AMM 16,2,8 in unum -atum exercitum. VVLG. deut. 31,12 in unum omni populo -ato. Ioh. 11,52 filios dei in unum. PLIN. nat. 6,93 circa ... fluvios. 6,117 Macedones *Mesopotamiam* in urbes -vere. ZENO 2,50 cunctos in unam Christi corporis gratiam -atos. VVLG. II par. 29,4 -vit (κατέστησεν) eos in (εἰς) plateam. Is. 24,22 -buntur in congregatione ... in (εἰς) lacum. Hab. 1,15 in rete suum. apoc. 16,16 in (εἰς) locum. AVG. civ. 7,32 populus Hebraeus in unam quandam rem publicam ... -atus est. 8,12 discipulos ... in suam haeresim -asset. in psalm. 18,2,10 linguas omnium gentium in unitatem se -urum esse. VVLG. I Esdr. 8,15 -vi ... eos ad (πρός) fluvium. III Esdr. 8,43. Zach. 14,2 ad (ἐπί) Ierusalem. deut. 4,10 -a ad me (ἐκκλησίασον πρός με) populum. II reg. 3,21 III reg. 18,19. Tob. 13,17 -buntur (συναχϑήσονται) ad dominum *al.* Matth. 25,32 -buntur ante eum (συναχϑήσονται ἔμπροσϑεν αὐτοῦ) omnes gentes. num. 20,10 -ata multitudine ante petram. III reg. 11,24 -vit contra eum viros. II Esdr. 5,7 -vi adversum eos contionem (ἔδωκα ἐπ' αὐτοὺς ἐκκλησίαν). Ezech. 23,22 -bo eos adversum te in circuitu (ἐπάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόϑεν). 39,28 -verim eos super terram suam (Os. 10,10 -buntur super eos [ἐπ' αὐτούς] populi). Dan. 14,27. III reg. 12,1 illuc ... -atus erat ... Israel. AVG. civ. 5,17 quo (*i. in asylum*) multitudinem ... -vit. gen. ad litt. 5,19,38 quo ... ecclesia -anda est. ITALA Ier. 18,21 (Wirc.) -a illos in manu gladii (confriga *cod.*; ἄϑροισον αὐτοὺς εἰς, VVLG. deduc eos in manus gladii). QVEROL. p. 29,3 illic homines. EVTROP. 6,19,2 ubi milites -atos habebat. HIL. syn. 8 synodos ⟨in⟩ Ancyra. c. Const. 23 -ato ... Antiochiae concilio. EPIST. pontif. 235 Migne 13 p. 358^B in urbe Roma concilium. VVLG. I reg. 7,5 Israel in Masphath (*cf.* TERT. ieiun. 7 apud Masphath). III reg. 18,20 -vit (ἐπισυνήγαγε) prophetas in (εἰς) monte. Ezech. 22,19 -bo vos in medio Ierusalem (εἰσδέχομαι ὑμᾶς εἰς μέσον 'I.). MART. CAP. 2,208 ubi senatum deum a Iove noverat -atum.

2 se congregare (*omittitur* se *infra l. 70 sqq.*: CIC. Rab. perd. 21 se cum tuo patruo ... -are (fin. 5,42 *parvi* se cum iis -ant). Phil. 14,15 cives ... unum se in locum ... -bant. LIV. 37,44,5 in ipso itinere pluribus -antibus se. CVRT. 5,13,18 equites -erant se. TAC. hist. 4,65 -antibus se ... exercitibus. CYPR. GALL. iud. 610 cultorum conflua turba ... se -at. ITALA Ier. 49,14 (Sangall.) -ate vos (συνάχϑητε, VVLG. -amini). VVLG. Sirach 51,31 -ate vos in domum disciplinae (αὐλίσϑητε ἐν οἴκῳ παιδείας). VITR. 2,8,12 *barbari* ad montes fugati inter se -antes discurrebant. *adde*: TAC. ann. 1,30 -ari inter se. LACT. inst. 6,10,18 *homines* inter se -atos. *nota* se *omissum*: ITALA apoc. 19,17 (Apring. *in l.*) -ate (συνάχϑητε, VVLG. -amini) ad cenam magnam dei. TERT. nat. 1,5 eiusmodi *homines* neque -ant (*A*, -antur *Reiff.*) neque participant nobiscum. ITIN. Theod. 23 in ipso loco ... omnis populus -at (convenet *G*). congregari *medialiter*: CIC. Verr. 6,29 familiae -antur (or. frg. B 28). off. 1,157 homines ... natura -ati. 2,73 duce natura -bantur homines. rep. 1,39 hominum coetus quoquo modo -atus. Cato 7 pares ... cum paribus facillime -antur (AMM. 28,1,53). off. 2,18 (VVLG. Matth. 28,12 -ati cum senioribus [συναχϑέντες μετά]. act. 1,21 *viri* qui nobiscum sunt -ati [τῶν συνελϑόντων ἡμῖν ἀνδρῶν]. COD. Theod. 12,1,63 (*a. 370?*) quidam ... cum coetibus monazonton -antur). dom. 89 multitudinem hominum ex servis, ex conductis ... -atam (LIV. 32,20,6. *cf. p. 290, 82.* AVG. civ. 15,26 ex omnibus gentibus ecclesia -atur). LIV. 5,45,5 -ato (-atos *M*¹*P*) agmine. 7,1,3 *Gallos* palatos per Apuliam -ari. 24,48,7 -ata turba. 38,30,8 *vicani* sub lucem -ati *al.* SEN. dial. 3,5,2 *homo* -ari vult, *ira* discedere. CVRT. 8,2,15. 9,2,21 tot milia. PLIN. nat. 7,178 -ata multitudine. FRONTO p. 58,22 N. *ut convenae* concordarent tamen et consuescerent et -rentur. VLP. dig. 48,7,5 hominibus -atis sine armis. TERT. apol. 39 cum boni coeunt, cum pii, cum casti -antur. *ibid.* hoc (*i. iidem*) sumus -ati, quod et dispersi. orat. 25 spiritus sanctus -atis discipulis ... infusus est. ITALA iud. 11,40 (Lugd.) -bantur (ἐπορεύοντο, VVLG. conveniant) filiae Istrahel. 20,14. I Macc. 2,16 (Lucif. non parc. 12) Matathias et filii eius -ati sunt (συνήχϑησαν, VVLG. constanter steterunt). PANEG. 10,18 magnificentius -ata obteris (*opp.* dispersa). AMM. 14,7,20 -ati sunt ex diversis civitatibus multi. 22,9,16 turbā -ata superflua *al.* PELAG. in II Thess. 2 p. 872 a quattuor ventis caeli -buntur electi. VVLG. gen. 49,1 -amini (συνάχϑητε). Ios. 9,2 -ati sunt pariter (συνήλϑοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό). iud. 20,1. *al.* AVG. civ. 2,19 populis ad hoc -atis.` 18,30 in -atos credentes spiritus sanctus ... venit. SVLP. SEV. chron. 2,35,4. 2,36,6 synodus -ata. CAPREOL. epist. 1,1 p. 843^D synodum in tali rerum statu -atam fuisse (συγκροτηϑῆναι). 2,1 p. 850^A. *additur quo vel ubi congregentur*: CIC. parad. 27 -ata unum in locum multitudo (LIV. 38,27,8 Galli ex dissipata passim fuga in unum locum -ati. ITALA psalm. 2,2 [Tert. adv. Marc. 4,42] archontes -ati sunt in unum [VVLG. convenerunt in unum]. HIL. c. Const. 12. AMM. 28,5,11 antequam miles [*sic codd.*] -retur in unum. VVLG. Esth. 8,11. SVLP. SEV. dial. 1,6,1 -ati in unum saepius sacerdotes). LIV. 36,24,11 -atis feminis ... in arcem. TAC. hist. 4,15 quod militum (*erat*) in superiorem insulae partem -antur. 4,20 veteres militiae in cuneos -antur. ITALA Ios. 22,12 (Lugd.) in Selom (VVLG. convenerunt). AMBR. hex. 3,1,1 populus ... -atus in ecclesiam. VVLG. I reg. 13,11 II par. 12,5. Esth. 10,13 in unum coetum populi -ati *al.* PHOEBAD. c. Arrian. 6 *viri* ex omnibus partibus Nicaeam -ati. LIV. 7,15,4 quo (*i. in laevum cornu*) turbam hostium -ari. STAT. silv. 2,7,113 quo Pharsalica turba -atur. TAC. hist. 4,22 lixarum multitudo ... illuc ata (VVLG. II reg. 23,9 -ati sunt illuc in proelium [ἐκεῖ εἰς πόλεμον]). HIER. epist. 46,10 eos ... huc pariter -ari. ad: LIV. 1,10,1 -bantur undique ad T. Tatium. TERT. ieiun. 13 undique ad Christum. RVFIN. hist. mon. 2 p. 406^A -bantur ... ad eum plurimae multitudines monachorum. VVLG. iud. 11,3 -ati ... sunt ad eum (συνεστράφησαν) viri inopes. IV reg. 23,1. Ier. 40,15. I Macc. 1,55 -ati sunt multi de populo ad eos (πρὸς αὐτούς). Matth. 13,2 turbae multae. Marc. 4,1 turba multa *al.* SVLP. SEV. chron. 1,43,6 ad se ... populum -ari. IVST. 19,2,10 cuncti ... ad portam -antur. AMM. 24,6,15 miles ... ad imperatoris tentoria -atus. VVLG. I par. 11,13 ad locum illum (ἐκεῖ). II Esdr. 8,1 ad plateam (εἰς τὸ πλάτος). Ier. 3,17 ad (εἰς) *Ierusalem.* Marc. 1,33 erat omnis civitas -ata ad ianuam (ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν ϑύραν). apoc. 19,17 ad cenam magnam (εἰς τὸ δεῖπνον). LIV. 35,36,9 Aetoli circa Chalcioecon ... -ati (AVSON. 468,2 circa Agamemnonem Manes heroici -antur. VVLG. II Esdr. 12,28 circa [εἰς] Ierusalem). PLIN. epist. 8,14,14 ut ... contra absolventis mox dissensuri -rentur. HIER. hom. Orig. 8 p. 819 manus principum -atorum adversum te. VVLG. exod. 32,1 populus ... -atus (συνέστη) adversus (ἐπί) Aaron *al.* ITALA Ios. 10,6 (Lugd.) -ati sunt super (ἐπί) nos omnes reges (VVLG. convenerunt adversum nos). Mich. 4,11 -atae sunt super te (ἐπισυνήχϑησαν ἐπὶ σέ) gentes. *aliter*: Am. 3,9 -amini super montes (συνάχϑητε ἐπὶ τὸ ὄρος). VVLG. lev. 8,4 ante fores. II par. 5,6 ante arcam. SVLP. SEV. chron. 2,39,4 intra palatium. 2,36,5 apud Sardicam episcopos -ari. 2,41,1 apud Ariminum. 2,42,1. 2,47,1 dial. 3,11,3. MACR. sat. 1,1,1 apud Vettium ... proceres ... -antur. CIC. ac. 1,34 Crates unaque Crantor in Academia -ati. div. 1,90 in fano. TAC. hist. 3,82 in urbe. ITIN. Anton. Plac. rec. A 29 in *monasterio* est multitudo monachorum -ata. VVLG. II par. 20,26 in (εἰς) valle Benedictionis. II reg. 23,11 in (εἰς) statione. act. 4,31 locus in quo (ἐν ᾧ) erant -ati. 12,12 ubi (οὗ) erant multi -ati. 20,8 *al.* LIV. 24,21,9 armati locis patentibus -antur. 39,22,10 -atos ... per Asiam artifices. TAC. hist. 4,78 *cohortes* disiectae summis rursus iugis -bantur. MIN. FEL. 25,2 asylo prima plebs -ata est. MARCELL. chron. II p. 61,381 patribus urbe Augusta -atis. *speciatim* congregari *de mortuis*: VVLG. gen. 25,8 *Abraham* -atus est ad populum suum (προσετέϑη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ). 49,29. iud. 2,10 illa generatio -ata est ad patres suos. Ezech. 29,5 non colligeris neque -beris (οὐ μὴ συναχϑῇς καὶ οὐ μὴ περισταλῇς, *de sepeliendis*).

3 *additur dativus*: SEN. epist. 62,2 quibus me tempus aliquod -vit. PLIN. nat. 5,45 Gamphasantes ... nulli externo -antur. ITIN. Alex. 25 Scythae ... Bactris ... -antur. 43 Spitamenes ... Massagetis -atus. 50 regiones ... sibi -at. PS. PROSP. carm. de prov. 889 meque istis potius societ quam -et illis. POMER. 3,27 p. 509^C quibus (*hominibus*) -amur (*var.* congredimur). SEDVL. carm. pasch. 5,35 mensae domini. *accedit ad notionem* '*adnumerare*': IVL. VAL. 2,38 quo ... deorum numeris et consortio -ere. RVFIN. Adamant. 2,22 *ecclesiae catholicae* ... -ari. COD. THEOD. 13,5,14,4 (*a. 371*) consortio naviculariorum -entur. 12,1,105 (*a. 384*) hi ... memoratae curiae -entur. *cf. p. 290, 64.*

4 *ex usu linguae hebraicae explicantur quaedam in* VVLG.: Is. 54,7 in miserationibus magnis -bo te (ἐλεήσω σε). VVLG. Soph. 1,2 congregans -bo omnia a facie terrae (*i. abripiam*, ἐκλείψει ἐκλιπέτω).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

1,3 -ans hominem et pecus, -ans volatilia caeli et pisces maris. Os. 4,3 pisces maris -buntur. *adde*: Is. 10, 14 sicut colliguntur ova, quae derelicta sunt, sic universam terram ego -vi (τὴν οἰκουμένην ὅλην καταλήμψομαι ... ὡς καταλελειμμένα ᾠὰ ἀρῶ). VVLG. Nah. 3, 15 -are (הִתְכַּבֵּד, *parum accurate LXX* βαρυνθήσῃ) ut bruchus. VVLG. Sirach 30,24 miserere animae tuae placens deo et contine: -a cor tuum in sanctitate eius (*explicatur illud* contine; *gr.* παρακάλει).

II *res congerere, coniungere*: **a** *corporeas*: VITR. 8, 2, 4 aer ... tollit humores et -at ad nubes. SEN. nat. 7, 15, 1 mille stellas in unum licet -es (AMM. 25, 10, 3 in unum stellis multiplicibus -atis). PLIN. nat. 3, 39 *Italia* sparsa -ret imperia. STAT. Ach. 1, 447 prima rates Danaas Hecateia -at Aulis. TAC. ann. 1, 28 signa unum in locum ...-ata. FLOR. epit. 1, 1, 9 ex variis quasi elementis -vit corpus unum. MIN. FEL. 5, 9 -atis ignium seminibus. ITALA num. 19, 9 (Aug. quaest. hept. 4, 33 p. 345, 1) -bit (συνάξει, VVLG. colliget) homo mundus cinerem iuvencae. Mich. 1, 7 (Weing.) ex conductionibus fornicationis -vit *idola* (VVLG. de mercedibus meretricis -ata sunt). HIER. epist. 120, 1 p. 821 -emus carbones super caput eorum (PELAG. in Rom. 12 p. 703[D]. VVLG. prov. 25, 22 prunas; *cf.* Rom. 12, 20 congeres [σωρεύσεις]). VVLG. Ios. 7, 26 -erunt ... super eum acervum magnum lapidum (ἐπέστησαν αὐτῷ). Is. 33, 12 spinae -atae. psalm. 34, 15 -ata sunt (συνήχθησαν) super me (ἐπ' ἐμέ) flagella. Ier. 10, 17 -a de terra confusionem tuam (τὴν ὑπόστασίν σου). 21, 4 -bo *vasa belli* in medio civitatis. act. 28, 3 -asset (συστρέψαντος) ... sarmentorum ... multitudinem *al.* RVFIN. hist. mon. 8 p. 422[A] *habitatores* -erunt super *draconem* arenae moles immensas. hist. 4, 15, 29 ligna de balneis ... et sarmenta. EVSTATH. Bas. hex. 1, 10 p. 877[c] pondera ... in medium -antur locum. CLAVD. MAM. anim. 1, 8 p. 47, 17 animae substantiam multorum corporum -are mixtura. BOETH. arithm. 2, 9 p. 94, 6 si prioribus *numeris* semper multitudo sequentium -etur. 2, 12 p. 96, 5. 25 numeri ad coniunctionem propriam -ati *al.* ORIBAS. syn. 9 si -ata fuerit sanguinis plenitudo. 26 *cataplasma* spargit quae -ata sunt. *nota*: SEN. nat. 5, 16, 2 *venti* in unam tempestatem ...-entur. *imprimis libellos vel dicta*: STAT. silv. 1 praef. 6 *libellos* -atos ipse dimitterem. IREN. 2, 14, 2 quae apud omnes *philosophos* sunt dicta, haec -ant. NOVATIAN. trin. 26 p. 957[C] omnes omnino ad hanc partem voces -are. HIL. psalm. instr. 2 diversis in unum volumen prophetiis. HIER. vir. ill. 54 editiones in unum. epist. 41, 1 testimonia de Ioannis euangelio -ata. 84 3 libros. VVLG. II Macc. 2, 13 -vit de regionibus libros (βιβλιοθήκην ἐπισυνήγαγε). RVFIN. hist. 2, 18, 2. 3, 31, 6 ex scriptis veterum -atis. apol. adv. Hier. 2, 26 plura adhuc de scriptis eius -are. symb. 34 plura ... testimonia ... tibi de scripturarum latitudine -bis. Orig. in cant. 2 p. 135[D]. *sequitur interrogatio indirecta*: 4 p. 195[A] -emus ex divinis voluminibus, sicubi animalis ... mentio facta est. RVFIN. Orig. in gen. 2, 6 p. 174[A] bibliothecam. SEDVL. epist. 1 p. 12, 7 quattuor euangeliorum dicta -ans. CASSIOD. inst. div. 2 p. 1113[D] omnia in unius codicis corpore. 8 p. 1121[C] ubi (*sc. in octavo armario*) sunt Graeci codices -ati. 14 p. 1126[A]. COD. Iust. 1, 17, 1, 1 in unum codicem -atae *constitutiones* (6, 30, 22, 16). 1, 17, 2, 5. 17. INST. Iust. 3, 7, 3 multis aliis casibus a nobis in praefata constitutione -atis. ORIBAS. syn. 1 praef. sinopsim ... ex diversis -atam codicibus. *pecuniam, opes sim.*: ITALA Zach. 14, 14 (Tert. adv. Marc. 3, 13) Iuda -bit omnem valentiam populorum (VVLG. -buntur divitiae omnium gentium) ..., aurum et argentum. TERT. nat. 2, 17 pecuniam de multis nominibus exactam in unam arcam -vit. *nota*: TERT. apol. 39 si quod arcae genus est non de honoraria (oneraria *al.*) summa ... -atur (-at *cod. Leid.; ed. Gel.*). ANTH. 21, 163 quamvis ... perditus ... templis furtivum -et aurum. HEGES. 2, 9, 3 -ata sunt (*Ios. bell. Iud. 2, 405* ἠθροίσθη) talenta XL. HIER. epist. 33, 1 in -andis opibus. 77, 6 *censum* in pecuniam -atum usibus pauperum praeparavit. VVLG. gen. 47, 14. II par. 24, 11 *infinitam pecuniam*. 32, 27 thesauros sibi plurimos -vit (ἐποίησεν αὐτῷ). psalm. 38, 7 ignorat cui -bit *thesauros*. prov. 21, 6 -at (ἐνεργῶν) thesauros lingua mendacii. Zach. 14, 14 *divitias*. Agg. 1, 6 mercedes. RVFIN. hist. 5, 18, 7 a pauperibus ... pecunias -are (κερματιζόμενος). PS. RVFIN. in Am. 8, 4—6 in quem usum pecuniam -rent. CASSIAN. conl. 2, 4, 2 *spiritales divitias*. 24, 13, 2 ingenti solidorum quaestu divitias -are *al.* VAL. CEM. hom. 20, 4 opes, quae ad hoc solum -antur, ut pereant (CARM. epigr. 692, 4 [*a. 476*] -vit opes undique sacerdos). LEO M. serm. 92, 3 inamissibiles facultates. SIDON. epist. 8, 7, 1 facultatum -atarum. BOETH. cons. 3, 8. COD. Iust. 3, 28, 37, 2 unum -atur ex omnibus *rebus* patrimonium. *subaudiendum est 'opes' sim.*: VVLG. Sirach 14, 4 qui acervat ... iniuste, aliis -at. 25, 5 quae in iuventute tua non -asti (συναγήοχας). eccles. 2, 26 Luc. 15, 13. AVG. serm. 60, 2, 2 cito transit qui -at. CASSIAN. inst. 12, 26 quae ne ante quidem possederant -antes. *fructus sim.*: ITALA Luc. 3, 17 (cod. d) triticum -bit in repositionem (VVLG. in horreum; Matth. 3, 12. 13, 30). 12, 17 (cod. d) ubi (VVLG. quo) -em fructus. 12, 18 (cod. d c) ibi (ἐκεῖ, illo cod. r; VVLG. illuc) -bo omnes fructus. VVLG. gen. 41, 35 *fructus* -et in horrea. 41, 47. lev. 19, 10 grana decidentia. Iudith 4, 4 -erunt frumenta in praeparationem pugnae (παρέθεντο εἰς ἐπισιτισμόν). Iob 39, 12 aream tuam -et (εἰσοίσει ... τὸν ἅλωνα) *al.* RVFIN. hist. mon. 18 in *pyramidibus* ... frumenta tunc -ata sunt. *in imagine*: PS. RVFIN. in psalm. 2, 10 ne fructum, quem bona vita -at, ventus ... tollat. CASSIOD. hist. 6, 46 p. 1061[C] cibos militibus. LIB. iubil. 40, 4 escas per singulas civitates. *subaudiendum est 'fructus' sim.*: VVLG. exod. 16, 18 quod edere poterant -erunt. deut. 28, 38 modicum -bis (ὀλίγα εἰσοίσεις). prov. 6, 8 -at in messe quod comedat (ἐν τῷ ἀμητῷ ποιεῖται τὴν παράθεσιν). Matth. 6, 26 neque metunt neque -ant in horrea (AMBR. vid. 1, 5 aves non -ant et edunt). 12, 30 qui non -at mecum, spargit. 25, 26 -o ubi non sparsi *al.* AMBR. vid. 1, 5 -ando egemus et -ando vacuamur. PS. RVFIN. in psalm. 48, 11 *formica* aestate -at, unde vivat in hieme. PAVL. NOL. epist. 32, 18 hic spargimus et ibi -amus (*syn.* metimus). *aquam sim.*: IVL. HON. cosmogr. B 11 *Pactoli* cursus -at aquam *Axii*. VVLG. psalm. 32, 7 -ans sicut in utre aquas maris (συνάγων ὡσεὶ ἀσκὸν ὕδατα). Is. 22, 9 -astis aquas piscinae inferioris. Iob 26, 12 maria -ata sunt (κατέπαυσε τὴν θάλασσαν). ZACCH. 1, 32 non naufragiis maria -ata sunt. RVFIN. hist. mon. 30 p. 456[C] ubi (*i. in dolio*) aquam ...-ret EVSTATH. Bas. hex. 4, 2 p. 903[D] aquas in unum conceptaculum -ari. *adde infra l. 23sqq.* *accedit ad notionem condensare*: CASSIOD. var. 12, 12, 2 quae (*sc. lac*) subterraneis horreis aliquantulum -ata diuturnam casei facit esse substantiam. 12, 25, 6 *hoc* si ... aliqua fuerit permixtione -atum. *medialiter*: LVCR. 6, 456 *nubes* ea comprendunt inter se conque gregantur. SEN. nat. 7, 22, 1 nubes ... modo -antur, modo digeruntur (HIER. in psalm. 134 p. 92, 13). 1, 1, 9 materiam inter nubes -atam. ITALA gen. 1, 9 (Tert. adv. Hermog. 29) -etur aqua in congregatione una. *cf.* PS. HIL. libell. 5 aquas in unum -ari et convenire. AMBR. hex. 3, 1, 1 -etur aqua quae est sub caelo in congregationem *passim*. VVLG. exod. 15, 8 in spiritu furoris tui -atae sunt (διέστη) aquae. *ibid.* -atae sunt abyssi (ἐπάγη τὰ κύματα) in medio mari. EVSTATH. Bas. hex. 3, 8 p. 899[B] circum aerem ...-antur *aquae*. VINDIC. med. 16 iactus seminis nostri in utero materno -atur in umbilicum. *nota*: NON. p. 63 loca media, in quae directae quattuor -antur et conveniunt viae.

b *incorporeas*: CIC. dom. 67 quanta vis illa fuerit oriens et -ata, cum haec Cn. Pompeium terruerit iam distracta et extincta. VELL. 1, 17, 5 ingeniorum similitudinis -antis ... se et in studium par et in emolumentum causas ... requiro. QVINT. inst. 5, 12, 4 infirmiora *argumenta* -anda sunt (*cf.* CASSIOD. gramm. VII p. 209, 6 -atis ... quae ... repperi fuisse conscripta). 9, 3, 45 -antur ... verba idem significantia. 10, 1, 7 turbam *verborum* ...-at (HIER. in psalm. 149 p. 312, 15 diversae voces, ... cum simul fuerint -atae, chorum ... efficiunt). TERT. bapt. 3 vereor ne laudes aquae potius quam baptismi rationes videar -asse. IVL. VAL. 1, 42 -ata tibi ad societatem sceleris parilium conspiratione. HILARIAN. pasch. 13 -vit solis ac lunae cursus cum diebus suprascriptis. HIER. epist. 127, 7 quidquid in nobis longo fuit studio -atum. in eccles. 11 p. 481 *vir sanctus* cum plures in corde suo -erit disciplinas. in Is. 16, 9 p. 191 calcatores uvarum et vindemiae laetitiam -antes. VVLG. deut. 32, 23 -bo super eos mala (συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, *cf.* I Macc. 15, 12). prov. 6, 33 turpitudinem et ignominiam -at (ὑποφέρει) sibi. psalm. 40, 7 cor eius -vit iniquitatem sibi (συνήγαγεν ἀνομίαν ἑαυτῷ). Ezech. 11, 17 famem. Hab. 2, 9 qui -at avaritiam malam (ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν κακήν). SEDVL. carm. pasch. 4, 17 adsiduis ex corde precibus -atis. COD. Iust. 6, 27, 4, 1 non in unum tam libertas quam substitutio -ata est, sed in alium et alium gradum.

synonyma: cogere, colligere, coniungere, contrahere, convocare (CIC. Caecin. 59); conferre, conflare, congerere, conficere, efficere.

opposita: distrahere (CIC. dom. 67), dissipare (CIC. Tusc. 1, 62).

part. praes. **congregāns** *ut nomen proprium*: VVLG. prov. 30, 1 verba Congregantis (*i. Aghur*) filii Vomentis.

congregus, -a, -um [*cf. c.* congregari. *Th.*]. ISID. orig. 12, 7, 1 aliae (*aves*) congregae, id est gregatim volantes. *cf.* congrex.

***congressio,** -ōnis *f. a* congredi. **1** *conventus, congregatio*: GLOSS. iunctus. CIC. Cluent. 41 nemo illum aditu, nemo -e ... dignum iudicavit. Phil. 2, 46 eum ... non modo tua familiaritate, sed etiam -e ... prohiberet. de orat. 1, 192 omnia sunt ... collocata in usu cotidiano, in -e hominum. top. 59 amori -o causam attulerat, amor flagitio. off. 1, 132 sermo in circulis, disputationibus, -bus familiarium versetur. ad Q. fr. 1, 3, 4 *malum* minus miserum fuit, quam fuisset cum -o tum vero digressio nostra. epist. 7, 10, 4 una ... nostra vel severa vel iocosa -o pluris erit quam .... EPIST. pontif. 216 (Lucif. epist. 2 p. 321, 9) cupio quae gesta sunt in ipsa -e (congregatione *Bar.*) fidelius scire. *de concubitu sim.*: CIC. rep. 1, 38 a prima -e maris et feminae ... ordiar. TERT. idol. 2 in ipsa carnis -e. virg. vel. 11 -o viri mulierem facit. resurr. 61 sexum a -e subducimus (*adde*: virg. vel. 11 *Rebecca* non sustinuit ... osculi -em). LACT. inst. 6, 20, 25 ut se ab uxoris -e contineat. ZENO 1, 4, 4 vesana -e desudant *impudici*. CAEL. AVR. acut. 3, 18, 180 *partium genitalium* -e usus venereus celebratur.

2 *certamen, pugna*: GLOSS. ἡ συνστάδην μάχη. συμβολὴ ἐπὶ μάχης ἤτοι πολέμου. *cf. p. 295, 20.* QVADRIG. hist. 10 ea -o in ipso ponti ... facta est (SCHOL. Cic. Bob. p. 312, 33 -e apud Zamam facta. RVFIN. hist. 2, 21, 2 -e facta [συμβολῆς γενομένης]. VICT. TONN. chron. II p. 195, 5). APVL. met. 9, 2 sine ullo -is (concessionis *codd.*) suae periculo (ENNOD. opusc. 4, 2 p. 383, 16) CYPR. epist. 57, 3 si ... adversarium nobiscum in -e prostraverint. 57, 5 dabit militantibus in -e victoriam (IORD. Rom. 313 superatis ... Romanis in -e. CORP. VIII

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

2980 ⟨in⟩ congre⟨ssione hostium⟩ dimica⟨ns⟩. FIRM. math. 3, 6, 10 in omni -e). epist. 58, 8 proeliantes nos et fidei -e pugnantes spectat deus. SOL. 1, 75 qui ... omnes adversarios levi tactu ac paene securis -bus vicerit. PANEG. 10, 7. 10, 11. 10, 20 prima . . . -o secundum illos fuit. ARNOB. nat. 3, 26 *gaudere* filiorum et patrum parricidali -is horrore. LACT. inst. 3, 12, 4 cum in aliquam -em certamenque venerit. 6, 6, 16. IVST. 2, 12, 8 ante navalis proelii -em (22, 3, 9. 39, 3, 12. CASSIOD. hist. 1, 4 p. 888^{B} in -bus proeliorum. VVLG. Iudith 7, 9 sine -e pugnae). 2, 14, 8 ante -em (IORD. Get. 217 ante -em publicam). 6, 4, 12 prima ... -e funduntur *Lacedaemonii* (HEGES. 1, 14, 1 OROS. hist. 2, 14, 18. 6, 15, 26 IORD. Rom. 374 Get. 247 EVGIPP. Sev. 27, 2). 8, 1, 12. 11, 6, 10 prima . . . -o in campis Adrasteis fuit. 38, 9, 2 cum . . . multis -bus victor fuisset. 4, 5, 1 prima ... -e navalis certaminis Athenienses vincuntur (CASSIAN. conl. 5, 14, 3 primae -is certamen). 15, 1, 6 prima belli -e (31, 6, 5). 27, 3, 2 ex superiore -e integer. CHALC. transl. 18^{A} in -bus Martis (ἐν ταῖς μάχαις). HIL. syn. 3 omnem *Saturnini* petulantiam in proruptionis -e fregistis. RVF. FEST. 27 praeter leves excubantium in limite -es (14. 18. 25). AVSON. 425, 5 Tlepolemi Sarpedonisque -o. AMM. 14, 2, 8 se inpares nostris fore -e stataria. SERV. Verg. Aen. 4, 168 primam -em *Graeci* ὀλολυγὴν dicunt. COMMENT. Lucan. 5, 352 ut ... Pompeianam -em accederem. CLAVD. DON. Aen. 2, 14 in -e aperta. 11, 633 -e ex aperto perfecta. VEG. mil. 4, 12. 4, 44 quid ... crudelius -e navali? (OROS. hist. 2, 8, 7). MAXIMIN. c. Ambr. 86 quid . . . personas christianas temerarius laceras, quarum -em fugis ignavus? HEGES. 1, 13, 3 res usque ad contentionem atque in -em deducta. 1, 21, 1. 1, 30, 2 copias partim insidiis, partim -e atque aperto proelio fudit. 1, 32, 6. 5, 31 p. 18, 9 -i milites Caesaris non defuturos. HIER. adv. Iov. 1, 6 non dimicabo contra singulos nec paucorum ero passim -e contentus. in Am. 4, 1 p. 268. VVLG. II Macc. 5, 3 -es fieri cominus (προσβολάς). RVFIN. Adamant. prol. *Adamantius haereticos* solus expugnans et -e famosissima spectaculum mundo . . . factus AVG. serm. ed. Mai 97, 8 latentis nescio cuius potestatis adversitas, quae non -e, sed oratione superatur. BACHIAR. repar. laps. 6 in passionis -e. MART. CAP. 2, 197. OROS. hist. 2, 4, 9 *Tullum Hostilium* dubios eventus conpendiosa tergeminorum -e finisse. 3, 1, 6 ut pondus geminae -is eluderet. 3, 6, 2 pugnam ... cruentissima -e confecit. CASSIAN. inst. 10, 25 commissa -e. 5, 16, 2 a spiritalium -um conflictu ... repellemur. conl. 14, 9, 5 in actuali atque ethica -e prostratus. ENNOD. epist. 9, 6 p. 253, 10 consummatis -bus. opusc. 1, 54 p. 276, 7 pia -e cecidisse. 1, 85 p. 284, 22. *de venatione*: SYMM. epist. 2, 76 (75), 2 ut ursorum defectum -o Libyca repensaret. 6, 43 (44) secundis ludis -um more confecti sunt *crocodilli.* TAB. devot. Audollent 250 B 13 ⟨in⟩ omni⟨bus cong⟩ressionibus depannetur, vapulet, vulneretur (*syn.* proelium, certamen). *in imagine et de disputatione*: TERT. scorp. 4 in unam speciem -is certas praeducimus lineas. pudic. 5 ad hanc iam lineam dimicabit nostra -o (carn. 17 ad unam iam lineam -em dirigamus). anim. 3 una iam -e decisa adversus Hermogenem. apol. 25 non omittam -em, quam provocat illa praesumptio. praescr. 16 nihil proficiat -o scripturarum. carn. 25 citra (*i. sine*) singularum ex diverso opinionum -em, quam ex argumentationibus earum et scripturis . . . provocavimus. adv. Marc. 1, 1 quatenus admittenda -o est. 1, 3 tota -o de numero (*est*). 2, 27 cum haereticis non multo diversa -o. 3, 1 -o ista ... eo utique proficiet, ut . . . . resurr. 48 ut quod adversarii prima statim acie obstruunt, in ultima -e prosterneremus. adv. Val. 3 hunc primum cuneum -is armavimus. 6 distulerim -em. *ibid.* -is lusionem deputa ... ante pugnam *al.* IVL. VICT. rhet. 4, 1 p. 386, 11 ne nimis immoremur generalibus quaestionibus, sed praecipuam -em ad causae proprias conferamus species. AMBR. Ioseph 5, 23 *Ioseph* mentis -e superavit tamquam scuto animi inruentem repellens. AVG. c. Iul. 2, 8, 23 iustificatio ... confertur: prius lavacro regenerationis ... deinde -e cum vitiis (FAVST. REI. serm. 23 p. 314, 16 contra passiones nostras infatigabili -e certemus). SVLP. SEV. chron. 2, 28, 5 tum illustris illa adversus Simonem Petri ac Pauli -o fuit. CLAVD. MAM. anim. praef. p. 19, 18 habita identidem cum diversa (adversa *M*) parte -e. BOETH. top. Arist. 8, 3 p. 999^{D} in dialecticis -bus.

syn: aditus, circulus, certamen, contentio, proelium, disputatio. *opp.*: digressio (CIC. ad Q. fr. 1, 3, 4).

? **congresso.** GLOSS. II 441, 47 συμβάλλω convenio, congero, committo, -o, congredior, congessero (?), confligo.

congressor, -ōris *m. a* congredi. AMBR. epist. 27, 16 bonus congressor non aemulatur, non inflatur; immo etiam benedicit congredientem sibi tali munere.

congressus, -ūs *m. a* congredi. GLOSS. congressio, συμβολή, ἀπάντησις. II 550, 7 hic -us ἡ συνβολή, ἡ συνπλοκή. *dat.* congressui *v. p. 296, 34. 297, 16 sqq.* *gen. plur. non legitur.*

1 *conventus, congregatio, aditus*: CIC. orat. 33 -us nostros ... requirens. Sull. 16 cum eisdem illis ... ne mediocri ... sermone et -u coniungeretur (Sest. 111 aditum sermonem -um tuum fugiunt. epist. 6, 4, 5 cotidianus -s et sermo ... familiarissimi hominis. Att. 9, 12, 1 consilia ... -us sermonisque cum Caesare. QVINT. inst. 12, 10, 62 deos ipsos in -um prope suum sermonemque deducet. TAC. ann. 15, 48 comi sermone et -u. MACR. sat. 1, 2, 3). Vatin. 2 -u ..., aditu dignum. Cael. 20 numquam se ne -u quidem et constituto coepisse de tantis iniuriis experiri. Planc. 66 neminem a -u meo ... somnus absterruit. Phil. 9, 2 ad -um colloquiumque eius pervenisset (12, 26 in Antonii -um colloquiumque veniendum est. MELA 1, 47. TAC. hist. 4, 64 colloquia -usque nostros). epist. 3, 6, 3 ut tuum factum ... alieni hominis ... et fugientis -um ... videatur. Lael. 87 -us ut hominum fugiat atque oderit. Att. 1, 17, 2 ut omnia placarentur ... conspectu ipso -uque vestro (VAL. MAX. 2, 10, 2). 1, 20, 3. 8, 15, 3 optas -um (12, 40, 2 -um meum ... desideravit). 9, 15, 2 me ... -s *Caesaris* stimulat. 9, 18, 4 extremum fuit de -u nostro. 9, 19, 4. 11, 12, 3 si quis -s fuerit mihi cum Caesare. ad Q. fr. 1, 3, 4 -us nostri lamentationem pertimui. ac. 2, 6 clarorum virorum ... tacitos -us esse oporteat. fin. 1, 69 primos -us copulationesque ... fieri. 3, 8. *de bestiis*: CIC. nat deor. 2, 124 -une aliquo inter se *bestiolae* an ... natura ipsa congregatae sint. VERG. Aen. 5, 733 -us pete, nate, meos (AVSON. 403, 3). OV. met. 7, 501 postquam -us primi sua verba tulerunt. LIV. 1, 19, 5 sibi cum dea Egeria -us nocturnos esse (LACT. inst. 1, 22, 1). 1, 21, 3 ad -um deae. 3, 38, 11 quantum a coetu -uque impotentium dominorum se amovissent. 7, 4, 4 filium . . . -u aequalium prohibitum. 7, 40, 2 milites utrimque -us quaerere ad (ac *L*) conloquia. 21, 24, 3 ut ex propinquo -s facilior esset. 22, 11, 6 -s *dictatoris et consulis* ingentem speciem dictaturae ... fecisset. 28, 35, 8 attonitus ipso -u. 38, 45, 2 illum ... non -um modo, sed conspectum etiam eius vitasse (TAC. ann. 4, 69 -us, conloquia . . . vitari. 14, 3 vitare secretos eius -us. SVET. Tib. 50). 42, 16, 9. VITR. 2, 1, 1 in eo hominum -u. QVINT. inst. 1, 2, 20 *homo* cum se a -u ... segregarit. decl. 316 p. 245, 9 hae propinquitates, hi -us, haec studia ... occident atque labentur. PS. QVINT. decl. 9, 13 mutuo gaudere -u. TAC. ann. 2, 28 -us abnuit. 4, 74 *Seiani* durior -s. 11, 4 domum suam Mnesteris et Poppaeae -bus praebuissent. 13, 46 deicitur familiaritate sueta, post -u et comitatu Otho. 15, 60 melius fore, si amicitiam familiari -u exercuissent. SVET. Aug. 65 *Augustus* abstinuit ... -u hominum. TERT. ieiun. 6 *Helias* quam familiari -u dei exceptus est! adv. Marc. 2, 27 deum non potuisse humanos -us inire. 2, 7 p. 344, 2 colubrum a -u feminae (*i. Evae*) arcet *deus.* adv. Val. 26 -ui et conspectui et contactui ... subiaceret. uxor. 1, 8 bonos corrumpunt mores -us mali (*cf. p. 169, 39*). cult. fem. 2, 12 adversus -us et suspiciones impudicas providendum ... esse. adv. Marc. 3, 8 p. 389, 15 *ut omnia* mendacio gesta sint, -us, contactus, convictus. CONC. Aquil. a. 381 Migne 13, 589^{B} bestias (*i. haereticos*) nec salutatione recipiendas atque -u. SYMM. epist. 8, 27, 3 animi alacritatem ... tibi -s noster sedulo conciliare potuisset. 9, 33 Valentinianum -u mihi primore conpertum (SIDON. epist. 3, 13, 11 si talium sodalitati ne -u quidem primore sociere). HIER. epist. 22, 15 *matronarum* declinare -us (*syn.* consortium). MACR. sat. 1, 5, 13 invitandos ad eundem -um convictumque. MART. CAP. 1, 8 neque *Mercurium* sine Apollinis consilio quicquam debere decernere aut fas ab eius -bus aberrare. 2, 180. 6, 578. OROS. hist. 5, 1, 15 cui *genti* se -u primo crediderit? RVT. NAM. 1, 495 Victorinus ... -u (*i. adventu*) explevit mutua vota suo. SIDON. epist. 5, 7, 3 invident ... consessum prioribus, -um aequalibus. COD. Theod. 16, 5, 13 a bonorum -bus separentur. 16, 5, 14 haeresum sectatores .... inhiberi ... a -u honestorum. *de concubitu vel nuptiis*: PLIN. nat. 12, 54 *sacros Arabes nullo* -u feminarum funerumque ... pollui (SOL. 33, 7 -bus feminarum). QVINT. decl. 247 p. 11, 26 coitus atque -s citra ius non efficeret uxorem. p. 12, 1. APVL. apol. 91 *me* primo dotem in -u grandem ... rapuisse. met. 1, 7. TERT. virg. vel. 8 vir Adam ante nuptiarum -um. LACT. inst. 2, 14, 2 *diabolus angelos* mulierum -bus inquinavit. COD. Theod. 9, 9, 1, 6 (*a. 326*) -us vetitos renovantes. *de rebus*: LVCR. 2, 1065 esse alios alibi -us materiai (5, 67 quibus ille modis -s materiai fundarit terram). VITR. 2, 1, 9 quibus ... mixtionibus principiorum -us (-u?) temperentur. QVINT. inst. 11, 3, 35 vitatur ... duriorum *litterarum* inter se -s. SIDON. epist. 7, 2, 1 quod apicum primore -u diversa conexui. CLAVD. MAM. anim. 2, 12 p. 149, 6 astrorum ... circuitus vel per magnos orbes -us siderum.

2 *certamen, pugna*: QVADRIG. hist. 10^{b} Manlius continuo umerum dextrum *Galli* eodem -u (concessu *plerique lib. Gellii*) incidit. CIC. de orat. 2, 317 in ipso illo gladiatorio vitae certamine ... ante -um multa fiunt, quae non ad volnus ... valere videantur (VEG. mil. 3, 22 qui ... ante -um recedit ex acie. 4, 42). CAES. Gall. 3, 13, 7 cum his navibus nostrae classi ... -s erat. civ. 1, 46, 4 nostri in primo -u circiter LXX ceciderunt (1, 47, 2 nostros primo -u terga vertere. SALL. Iug. 74, 3 milites primo -u pulsi. LIV. 4, 33, 1. 10, 1, 9. 38, 17, 6 FRONTIN. strat. 2, 1, 8 TAC. Agr. 31. 36 ann. 2, 3 AMM. 21, 12, 7 ITIN. Alex. 36). BELL. Hisp. 25, 4 Achillis Memnonisque. 31, 2 -s et clamor, quibus rebus maxime hostis conterretur, in conlatu pari erant condicione. SALL. Iug. 60, 1 pedites ... magnam cladem in -u facerent. VERG. Aen. 12, 514 tris uno -u *Aeneas neci mittit.* LIV. 44, 1, 7 primus eorum -s ex dignitate ipsorum ac Romani nominis. PLIN. nat. 8, 5 gladiatorios -us edere. VAL. FL. 6, 322 illum, ubi -u subiit Gesander iniquo, territat his (STAT. Theb. 7, 675 -u Capaneus gavisus iniquo). HOMER. 85. 954 alternis . . . *Achilles* mutat -bus ictus. STAT. Theb. 8, 503 quaenam hunc belli caligine nobis -um fortuna tulit? 9, 782 -us dum nemo tuos pugnamque minorem dignatur. FRONTIN. strat. 2, 2, 13 quantum ad -us facultatem. TAC. ann. 13, 38 sine -u. FLOR. epit. 1, 16, 12 in -u arsisse omnium oculos. AMPEL. 34, 1 antequam in -um *Caesaris* veniret *Pharna-*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ces. IVLIAN. dig. 43, 16, 17 possessionem vi ereptam vi in ipso -u reciperat. GELL. 1, 11, 9 in -bus proeliorum (AMM. 16, 5, 9). TERT. patient. 3 *deus* temptatoris -us solis verbis repellit. CYPR. epist. 37, 1 *Celerinus* gloriosis -bus dei miles. SPART. Sept. Sev. 17, 8 a nullo -u ⟨digressus⟩ nisi victor. TREB. Claud. 13, 8 a militum -u facessere. AMM. 17, 13, 27 non -bus nec armis fretus. 21, 4, 7. 24, 4, 17 iterum deinde ac saepe geminatis -bus. 24, 4, 24 in -u flagranti scalas vehens. 25, 1, 3. 29, 5, 32 commentis potius et prudentia quam periculosis -bus hostem ... oppressurus. 29, 6, 15 Sarmatas ... -bus densis adtritos. VEG. mil. 3, 1 uno ... -u triumphans bellum omne confecit. 3, 20 instructae acies ad -um veniunt. ANON. de mach. bell. praef. in terrenis ... -bus talis est excogitata sollertia. 19. HEGES. 1, 1, 7 *Ionathas* -u ... superior factus. 1, 9, 2. 4, 23, 1. 4, 32 trino circa urbis moenia -u habito (*cf. Ios. bell. Iud. 4, 650* τριχῇ κατὰ τὴν πόλιν συμβαλόντες). VVLG. I Macc. 9, 68 -s (ἔφοδος) eius erat inanis. PRVD. psych. 549 Martis -bus impar. ENNOD. opusc. 1, 32 p. 270, 17 qui -ui meo occurrerint. 1, 40 p. 272, 5 locorum situs ... -ui utilis. 1, 69 p. 280, 9 vicisti in universis -bus. SIDON. epist. 3, 3, 4 *acies* non est explicata -ui. CASSIOD. var. 8, 10, 4. COD. Iust. 1, 55, 7 reos in ipso latrocinio vel -u violentiae ... deprehensos. *metonymice*: RVFIN. hist. 2, 14, 3 neque Simon neque alius quis -us (συγκρότημα) tunc adversum apostolos ... potuit obtinere. *in iudicio*: QVINT. inst. 3, 6, 4 quae appellatio (*sc.* στάσις) dicitur ducta ... ex eo, quod ibi sit primus causae -s. *in imagine*: TERT. adv. Marc. 4, 1 istas (*antitheses*) proprio -u comminus ... cecidissem. carn. 21 accedam adhuc cominius ad -um. praescr. 15 in ipso ... -u firmos ... fatigant, infirmos capiunt. 18 in -um descendis (-u dissides *A*) scripturarum. resurr. 55 singulae quaestiones ... proprios quoque flagitant -us.

synonyma et iuxta posita ad 1: aditus, coetus, colloquium, comitatus, conspectus, convictus, copulatio, salutatio, sermo. coitus.

congrex, -gis [*cf. c.* congregare *et c.* grex. *Th.*]. *nomin. sing. non legitur nisi* GLOSS. *v. l. 42; in usu fuisse videntur solae formae in* -em, -e (-i?), -es *desinentes.*

1 *de bestiis, eiusdem gregis*: APVL. met. 7, 16 equinis armentis ... me -em pastor ... aliquando permisit. SOL. 2, 46 *Diomedeae aves* -es (*sic LMGP*², congres *vel* congregatae, *vel* cum grege *al.*) volitant. IVL. VAL. 1, 27 -es multi numeri et generis aves. PAVL. NOL. carm. 20, 402 *vitulam* e -e coetu sustulerant domini. AVG. civ. 12, 22 cum animantes ... alias -es instituerit, quae congregatae atque in gregibus malint vivere. MAR. VICTOR aleth. 3, 279 extemplo -e turba vulgus quaeque suum sequitur rapidoque volatu miscentur. **2** *de hominibus congregatis*: GLOSS. II 383, 44 ὁμόφυλος tribulis, -x, gentilis. ITIN. Alex. 8 *satrapae* apud flumen Granicum -es locant castra. IVL. VAL. 1, 31 (vers.) astris receptum caelitumque -em. 2, 35 agmina ... nisi ad decem ... hominum numerum -es facient. AVSON. 399, 21 cernimus ... vias ... -e volgo nomen plateas perdere. 468, 2 mirati ... lectorum iuvenum -em densitatem. CYPR. GALL. gen. 1051 videns *Esau* vallatum -e (cum grege *AG*) turma. exod. 663 curritur ad fluctus certatim -e turba (num. 444). iud. 444 blandum ... canit cum -e turba. PERVIG. Ven. 43 choros videres ... -es inter catervas ire. *nota*: TERT. paen. 11 nullis conviviis celebres, nullis comissationibus -es (*i. qui non congregantur comissandi causa*). *locus dubius*: CARM. epigr. 1233, 18 -i in Satyrum (*Buech. ad l.*: '*Satyrum genet. est multitudinis; in congregi quasi in thiaso*'). **3** *de rebus*: TIBERIAN. carm. 4, 31 *da nosse* ... animam ... levi quo maximus olim texueris numero, quo (*neutr.*) -e dissimilique. AVSON. 336, 53 tris coit in partes numerus perfectus, ut idem -e ter terno per ter tria dissoluatur (*v. Hultsch ap. Schenkl p. 280*). PRVD. Symm. 2, 635 iam mundus te, Christe, capit, quem -e nexu pax et Roma tenent. *Hoppe.*

congruē *v.* congruus *p. 304, 82.*

congruēns, congruenter *v.* congruo *p. 301, 66 et 303, 1 sqq.*

congruentia, -ae *f. a* congruere, congruens. *i. q. convenientia, concinnitas, proportio,* συμμετρία, ἁρμονία **1** *de rebus corporeis*: PLIN. epist. 2, 5, 11 *ex capite vel membro statuae* -am aequalitatemque deprendere. TERT. resurr. 7 p. 477 vasculorum ... -am cures. AVG civ. 13, 18 -am figurae membrorumque. 22, 19 p. 597 servata partium -a (5^ies^). AVELL. p. 764, 21 *ut* utriusque horum copulatio lapidum -ae videatur obsistere. **2** *de rebus incorporeis*: SVET. Otho 2 morum. DIOM. gramm. I 474, 8 temporum ac syllabarum pedumque. APVL. apol. 15 *Demosthenes* pronuntiandi -am ab speculo petivit. met. 11, 13 miratus -am mandati muneris. 11, 20 praeter -am lucrosae pollicitationis. TERT. pudic. 9 rerum (AVG. civ. 19, 13 p. 377 MART. CAP. 9, 922 FVLG. RVSP. incarn. 30). IVL. VAL. 1, 3 meam et Philippi -am (*Ps. Callisth.* τὴν γένεσιν, *de horoscopando*). 3, 7 proceritudine corporis et cetera magnitudinis -a. LACT. inst. 2, 5, 15 ex ipsa rerum ac temporum (FVLG. RVSP. epist. 14, 43 temporis. AVG. epist. 196, 4). CHALC. comm. 32 *partitio* omnium numerorum designat -am. FAV. EVL. 16, 1 diversitas analogiae -am ⟨reperitur⟩ habere. 19, 26 unitas -aque servatur. AVG. gen. ad litt. imperf. p. 461, 15 analogia *est* cum veteris et novi testamentorum -a demonstratur. mus. 5, 9, 19 facilis est cognitu ista -a (*sc. numerorum*). MART. CAP. 1, 11 modulationum. 2, 101 ex nuptiali -a. 2, 107 numeri. 9, 909 omnibus ad motum gressumque rata -a temperatum ... tinniebat. FVLG. RVSP. incarn. 33 ad videndam lucem quadam tenebrarum -a nutriuntur *oculi*. 34 -ae iudicium multis exemplis ostendere. NOVELL. Iust. 22 epil. futuro tempori competentem posuimus -am (*gr.* προσήκουσαν ἐπιτεθείκαμεν ἁρμονίαν).
deriv.: incongruentia.

congruitās, -ātis *f. a* congruus. SYMM. epist. 9, 49 (46) personarum (*i. sponsorum*) aequatio et honestate et possibilitate -s. *t. t. apud grammat.*: PRISC. gramm. III 211, 20 *sqq.* constructiones quae per nominativum absolvuntur, Stoici ἀξιώματα vel συμβάματα, id est dignitates vel -es vocabant ... ut 'Plato philosophatur' ... illas vero ... in quibus necesse est cum nominativo etiam obliquum aliquem casum proferri παρασυμβάματα dicebant, hoc est minus quam -es ut 'Cicero servat patriam' (*opp.* ἀσύμβαμα, id est incongruitatem ... ut 'placet mihi venire ad te').
deriv.: incongruitas.

***congruo,** -uī, -ere [*cf. c.* ingruere. *comparatur gr.* ἐπ-έχραον '*ingruerunt' et lituan.* griūti '*corruere*', *v. W. Schulze, Zeitschr. vergl. Sprachforsch. 29, 240 sq. Th.*]. *traditur infin.* congruēre TER. Haut. 511 *neque aliter, ut videtur,* ARVS. gramm. VII 463, 4 *et* SCHOL. Bemb. *de originatione*: PAVL. FEST. p. 40 -ere dictum est a gruibus, quae non fere segregantur sive cum volant sive cum pascuntur. p. 97 gruere dicuntur grues ... unde tractum est -ere, hoc est convenire, quia id genus volucrum minime solivagum est. *v. l. 42.* GLOSS. ἁρμόζω. congruit ἁρμόζει, convenit, expedit, decet. congruere, συναινεῖν. concurrunt, -unt, conveniunt. FRONTO p. 159, 14 N. convenire et decere et aptum esse et -ere Graeci ἡρμόσθαι appellant. *vox deest poetis, exceptis* PLAVTO (*semel*), VAL. FL. (*bis*), TER. (*ter*), *et his scriptoribus*: CAES. SALL. SEN. rhet. CVRT. PETRON. *singulis locis habent* VARRO NEP. VELL. VAL. MAX. ASCON., *bis* FRONTIN., *ter* COLVM., *quater* SEN. phil. *adamatur* CIC. *et* APVL. (*c. 40*^ies^), PLIN. nat. (*25*^ies^), AVG. (*plus 40*^ies^). [*locus dubius*: COMM. apol. 453.]

I ***proprie*** *i. q. concurrere*: VITR. 7, 8, 2 *guttae* in vas aquae converruntur et ibi inter se -unt et una confunduntur. 8, 3, 2 umore et igni inter se -entibus. SOL. 27, 39 cum ad exitium viantium elementis -entibus in terris flabra saeviant. *in quadam imagine*: CORP. III 7000 *ut* totidem in sese -ant viae. *de aequali siderum motu, sim.*: CIC. Tusc. 5, 69 *sidera* caelo inhaerentia cum eius ipsius motu -ere certis infixa sedibus. SEN. nat. 7, 19 -ere iudicat *Zenon* stellas et radios inter se committere. PLIN. nat. 2, 191 meantium (*sc. siderum*) cum sole aut -entium. 18, 282 his tantum locis solis terraeque centra -unt (*i. in eadem linea sunt*). *de animantibus convenientibus*: VAL. FL. 2, 307 manus horrida matrum -erat. 6, 59 linguisque adversus utrimque -it et tereti serpens dat vulnera gemmae. HYG. mun. castr. 12 turba ibi -at. SOL. 10, 15 universae *grues*. AVG. civ. 13, 22 p. 587 ut hominibus -rent *angeli*. *in imagine*: APVL. apol. 95 omnes fandi virtutes paene diversae in illo viro -unt. TER. MAVR. 721 in unam 'q' redactae -erunt (*i. coaluerunt*) litterae.

II ***translate***: **A** *de concinentia temporali, i. q. simul contingere, convenire, conspirare*: TER. Eun. 1033 quoi tam subito tot -erint commoda (COLVM. 9, 5, 2 si positio repugnabit nec maxima tamen incommoda -ent). CIC. Verr. 3, 129 quod suos dies mensisque -ere volunt cum solis lunaeque ratione. LIV. 1, 5, 5 tempus quo ipse eos sustulisset, ad id ipsum -ere. 1, 19, 6 ut vicesimo anno ad metam eandem solis, unde orsi essent, plenis omnium annorum spatiis dies -rent. VITR. 2, 2, 2 ex his ergo -entibus cum res omnes coire nascique videntur. VELL. 1, 16, 2 eminentissima ... ingenia ... in idem artati temporis -ere spatium. COLVM. 6, 24, 2 in id fere ... tempus naturalia -unt desideria. PLIN. nat. 2, 142 ictum (*sc. fulminis*) autem et sonitum (*sc. tonitrus*) -ere. 2, 180 *duodecim horarum intervalla* nunc non in omni parte simili modo -unt. 28, 77 si in defectus lunae solisve -at vis illa. 29, 53 certa luna capiendum (*sc. urinum*) censent *magi* tamquam -ere operationem eam serpentium humani sit arbitrii. 33, 150 ita -entibus fatis ut et liberet amplecti vitia et liceret. QVINT. inst. 5, 5, 2 si tempora non -unt, si vel antecedentia vel insequentia tabulis repugnant. decl. 306 p. 199, 10 cuius aetas cum expositionis tempore -bat. 338 p. 334, 23 eo tempore quod ad aetatem eius de quo litigamus, -at peperisse. SVET. Iul. 40 quo autem magis in posterum ... temporum ratio -ret (gramm. 7). CENS. 11, 8 numerus dierum ad tetragonum illum Chaldaeorum conspectum ... -it. 18, 4 quod ad solis modo cursum nec ad lunae -ere videbatur. PAVL. frg. Vat. 245 multa simul -erunt. FAV. EVL. p. 12, 3 ad hunc numerum ... lunaris cursus -uit revolutio. HIER. epist. 100, 10 anni circulum rationi menstruae vel lunari ... -entem. BOETH. herm. sec. 2, 6 p. 133, 27 uno tempore ... -ente *nota de re corporea*: PLIN. nat. 18, 197 manus utique -ere (*i. pariter moveri*) debet cum gradu semperque cum dextro pede.

B *de consensu rationali*: **1** *de hominibus*: **a** *absolute*: TER. Phorm. 264 ecce autem similia omnia! omnes -unt (EVGRAPH. omnes conveniunt, aequales universi sunt). IVL. VAL. 3, 55 nisi quod hi quoque ipsi dissidebunt neque -ent. **b** *alicui*: AVG. civ. 18, 43 p. 322 quisquis alius illarum scripturarum ex Hebraea ... interpres ... aut -it illis septuaginta interpretibus aut si non -ere videtur. trin. 4, 2, 4 non -it peccator iusto sed -it homini homo. PROSP. epist. 9 cui (*Iohanni*) beatus Paulus -it dicens. **c** *alicui rei*: TAC. ann. 13, 1 cuius (*principis*) abditis adhuc vitiis per avaritiam ac prodigentiam mire -bat (*Narcissus*). APVL. met. 11, 27 unum conspexi ... nocturnae

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

imagini -entem. S. C. de sumpt. lud. glad. (Corp. II 6278) 25 nequaquam sectae suae -ere arbitrati sunt. HIL. trin. 4, 1 *fidei apostolicae* nos -imus. PS. HIL. dedic. eccl. p. 979^D debemus -ere solemnitati quam colimus. AMM. 14, 1, 10 adversando iurgandoque cum parum -ret (*i. aptus esset*). AVG. civ. 3, 25 p. 137 cur enim si rebus gestis -ere voluerunt (*sc. Romani*), non ... aedem Discordiae fabricarunt? 21, 6 p. 500 ut -ere hominum sensibus sibi nobilis poeta videretur. corrept. 7, 14 non quomodo electus est Iudas ad opus cui -bat (*i. aptus erat*). PROSP. c. coll. 12, 2 cuius persona ... eidem imagini -bat. LEO M. epist. 129, 2 qua Nestoriano nos sensui -ere mentiantur. SACR. Leon. 411 mysteriis ... mente pariter -amus et corpore. **d** *aliqua re*: CIC. ac. 1, 17 *Academici et Peripatetici* rebus -entes, nominibus differebant (ac. 2, 15 leg. 1, 38). leg. 1, 30 *oratio* verbis discrepat sententiis -ens. LIV. 8, 6, 15 *Latinos* lingua, moribus ... institutis ante omnia militaribus -entes. 29, 6, 2 Bruttiis non societate magis Punica quam suopte ingenio ... -entibus in eum morem. *nota genetiv.*: PS. AMBR. trin. 3 cuius rei -ens David propheta dicit. **e** *cum aliquo*: CIC. leg. 1, 38 *Aristotelem et Theophrastum* cum illis -entes re, genere docendi paulum differentes. fin. 2, 45 ratio fecit hominem ... cum iis (*hominibus*) natura et sermone et usu -entem. APVL. flor. 2 p. 6 nec ista re cum Plautino milite -bat (*sc. Socrates*). Plat. 2, 16 *pessimum* nec cum proximis secumve -ere *ait*. HIER. epist. 57, 7 quod *apostolus* nec cum Hebraico nec cum LXX -at translatoribus. inter se: PLAVT. Curc. 264 illi inter se -ont concorditer. TER. Haut. 511 ne nos inter nos -ēre sentiant (-ere ⟨illi⟩s. *vulgo*). AMM. 31, 5, 14 animanti ardore summi et infimi inter se -entes. **f** cum, de *aliqua re*: CIC. Lael. 27 cuius cum moribus et natura -amus. HIER. epist. 41, 1 qui cum scripturae auctoritate non -ant. CIC. leg. 1, 53 de re una dissident, de ceteris ... -unt. TAC. ann. 6, 28 de quibus -unt. **g** in *aliquid*: SOL. 1, 83 in eadem vocis impedimenta et tardatae sonum linguae naturalibus offendiculis -bant. LACT. mort. pers. 11, 6 in eandem sententiam -erunt (HIER. epist. 96, 15 apostolo in hanc sententiam -ente). HIER. epist. 22, 19 in huius sensus -it voluntatem. AMBR. in Luc. 7, 141 in societatis concordiam -erunt. *nota singulare*: VEN. FORT. carm. 9, 9, 27 ut plebem foveas, et (*i. etiam*) Rheni -is amnes (*Brower*, -es amnis *codd. i. populos huius regionis ad fidem amplectendam inducis*).

2 *de rebus incorporeis i. q. consentire, convenire, aptum, dignum esse, decere sim.*: **a** *absolute*: CIC. Marcell. 16 nostri enim sensus ut in pace ... in bello -bant (AVSON. 350, 8 sensus diversi). PLIN. nat. 36, 72 haec observatio non -it. QVINT. inst. 5, 10, 74 cum et ipsa naturaliter -ant. 7, 2, 57 res -unt aut repugnant. 9, 4, 27 quo -unt maxime *verba*. FRONTIN. aq. 30 utraque ratio paene -it. TAC. hist. 5, 5 nequaquam institutis -entibus. ann. 12, 6 -ere artes honestas. FRONTO p. 144, 16 N. neque rationem sapientiae rectam et usum vitae necessarium -ere. PAPIN. dig. 26, 2, 28, 2 fides inquisitionis. VLP. dig. 45, 1, 1, 4 summa (AVG. civ. 15, 13). APVL. apol. 88 ibi et ille celeberrimus in comoediis versus de proximo -it. Plat. 2, 26 vires opum. PS. APVL. herm. p. 270 an conversa propositio -at. TERT. spect. 3 cetera -unt. SOL. 1, 16. IVL. VAL. 1, 49 tumultus et indignatio omnium -bat. HIL. ad Const. 1, 2 nec ratio patitur ut repugnantia -ant. AVSON. 340, 1 hiulca. AMM. 16, 10, 8 vestitus. SCHOL. Verg. Veron. Aen. 10, 67 subiecta. HIER. epist. 49, 4 pontificis et populi voluntatem pari mente -ere. PHYSIOGN. 55 prout cetera signa -erint. BOETH. herm. sec. 2, 8 p. 182, 13 quae (*rationale et mortale*) in unum possunt iuncta -ere. *nota*: VITR. 10, 3, 1 quarum motus et virtutis duae res diversae et inter se dissimiles, -entes uti principia (*i. una agentes, concurrentes*). **b** *alicui*: CIC. de orat. 3, 210 QVINT. inst. 4, 2, 89 *v. p. 299, 78. 300, 3.* GELL. 1, 15, 18 quod 'loquentia' novatori verborum Sallustio maxime -ret, 'eloquentia' cum insipientia minime conveniret. APVL. apol. 66 neque inceptio patrociniorum capulari seni -isset. flor. 17 p. 81 avibus haec secretaria ... magis -erint. DON. Ter. Andr. 447 honesto iuveni non -bat versipellis vultus. HIL. in Matth. 12, 2 neque enim homini -it cibus spicae. 15, 7 quemadmodum illa Iudaicae credentium -unt plebi. PS. HIL. libell. 21 quid proximo competat, quid alienis concedat aut -at. HIER. epist. 18, 12 ut eis possit prophetalis sermo -ere. 121, 8 *illud* peccatori -it. AVG. civ. 9, 15 p. 387 ut per id quod transit -ret morituris. 10, 19 p. 432 visibilia sacrificia diis aliis -ere. 15, 27 p. 119. 17, 12 p. 233. PAVL. MED. bened. 10, 8 *salvatori* haec sententia tali modo -it. DAMIG. lapid. 34 infantibus pueris *lapis galactites* aptus -it. LEO M. serm. app. 20, 3 vox quae missa fuerat ... unigenito filio solummodo -erat. SIDON. epist. 1, 6, 2 tibi -it aevi corporis animi vigor. **c** *alicui rei*: CIC. fin. 3, 20 quibus (*principiis*) -ere debent quae sequuntur. 4, 53 si a falsis principiis profecta -unt ipsa sibi. 5, 58 *reliquae* virtutes et actiones virtutibus -entes. Tusc. 5, 3 *animos* corporum doloribus -entes (*i. condolentes*). 5, 82 finem bonorum esse -ere naturae cumque ea convenienter vivere. de orat. 3, 210 non omni causae nec auditori neque personae neque tempori -ere orationis unum genus (QVINT. inst. 11, 1, 4). NEP. Lys. 3, 5 ut deum videretur -ere sententiae. LIV. 5, 16, 8 sortem oraculi ... -entem responso captivi vatis. 8, 6, 12 responsa haruspicum ... tacitae religioni -erunt. VELL. 2, 87, 3 Canidius timidius decessit quam professioni ei (*Cludius*, eius *AP*) qua semper usus erat, -bat. VAL. MAX. 1, 7, 13 exta somnio -erunt ASCON. Mil. p. 32 *oratio* actis -it. PLIN. nat. 2, 35 ut temporum ratio solis itineri -at 2, 248 rerum naturam sibi ipsam -ere. 19, 45 Persico silphio prior opinio -it. QVINT. inst. 4, 2, 89 ut *id quod fingimus* et personae et loco et tempori -at. 9, 3, 40 media primis et mediis ultima -unt (PLIN. paneg. 65 ut primis extrema -rent). FRONTIN. aq. 34 certa et immobilia -ere sibi debent. TAC. ann. 6, 22 fatum ... -ere rebus putant. SVET. Cal. 3 formae minus -bat gracilitas crurum. VLP. dig. 15, 1, 3, 7 cui -it quod ... scribit (17, 2, 52, 18. 30, 30, 5). PAPIN. dig. 31, 77, 22 dicto scriptum. 48, 18, 17, 2. IVL. dig. 30, 104 sententiae voluntas (VLP. dig. 7, 2, 3 sententiae ratio). 36, 1, 24 (23) portionibus summa (GAIVS dig. 34, 5, 7 (8), 2 portionibus partes) *saep.* GELL. 2, 6, 2 'vexasse' (*apud Verg. ecl. 6, 75*) enim putant verbum esse leve ... nec tantae atrocitati -ere. APVL. apol. 49 si ipsae elementorum qualitates, uvida et frigida et his duae advorsae non -ant. Socr. 13, 147 haec cuncta ... daemonum mediocritati rite -unt. mund. praef. -ere istius modi curam talibus studiis et moribus. Plat. 1, 17 *substantia* quomodo -it generi singulorum. TERT. anim. 24 *utrumque* (*sc. recordatio et oblivio*) meae animae non Platonicae -et. ieiun. 1 lavacri abstinentiam -entem arido victui. scorp. 6 fidei ... -bat sublimitati et (*i. etiam*) claritatis aliqua prolatio. PANEG. 2, 3 quod huic tempori maxime -it. 6, 13. HIL. in Matth. 5, 7 quae consequuntur non satis propositionibus -unt. 10, 6 haec quidem intellecta ... sanctorum modestiae -unt. AMM. 17, 13, 32 hoc successibus -it prosperis. 21, 2, 3 ut dignitatis augmento virium quoque -rent incrementa. 22, 9, 6 aliis huic materiae -entibus in actibus. 25, 4, 26 si consiliis eius decreta caelestia -issent. AMBR. Iob 3, 6, 18 hoc -ere divinae providentiae et convenire. VVLG. II par. 30, 21 quae (*organa*) suo officio -bant. AVG. civ. 4, 27 p. 179 secundum *genus traditum deorum* non -ere civitatibus. 8, 11 p. 336 quae (*sc. Plato de deo sensit*) multum -ere veritati nostrae religionis. 9, 4 p. 373 quae (*sc. scripta Epicteti*) -rent decretis Zenonis et Chrysippi. 9, 24 p. 495 res quae facta est -ere bonitati ... indicetur. 14, 8 p. 16 haec locutio utrum scripturis sanctis -at (-ret?) cum quaererem. 16, 8 p. 136 cui -at *deformitas partis universi* et quo referatur ignorat. 21, 4 p. 492 -it tamen luci quod album est, sicut nigrum tenebris. 22, 11 p. 587 sit illi (*igni caelesti*) iste (*terrenus*) dissimilis, ut terrenis habitationibus -at. 22, 28 p. 622 quae Platonicis disputationibus -bant *al.* epist. 238, 15 non tantum patri ... sed omni rationali creaturae et animae hoc vocabulum (*i. spiritus*) -it. lib. arb. 3, 9, 27 habitationi caelesti anima non -it per peccatum *saepe*. mus. 6, 5, 9 quod operi eius aut adversetur aut -at *al.* SVLP. SEV. chron. 1, 7, 1 quia hoc bonitati illius ... -ret. PAVL. MED. bened. 3, 1 quod regiae utique -it dignitati. PHYSIOGN. 17 frons quadrata moderatae magnitudinis -ens corpori ac vultui magnae virtutis. MART. CAP. 9, 950 in his (*diastematis*) alia sibi -unt, alia discrepant ... convenientia ... sex sunt. 9, 988 bacchii ... sunt dicti quod Bacchicis maxime sonis -unt. LEO M. serm. 68, 4 *continentiam* et animis et corporibus probavimus -entem. PROSP. c. coll. 18, 1 cui *generi* -at regula ista. in psalm. 103, 19 *saep. et semper cum dat.* SIDON. epist. 4, 24, 1 nomini, bene negotio tuo -it Mantuani illud (*Aen. 9, 6*). BOETH. herm. sec. 3, 9 p. 203, 15 res verbis -ent. 5, 10 p. 345, 4 dialecticis quibus nulla ad orationis leporem cura -it. FVLG. RVSP. epist. 1, 3, 6 nec aliquando iustitiae -it *libido*. c. Fab. frg. 28 opera ... spiritus sancti ... summae tantum -ere deitati. praedest. 1, 8, 17. 1, 13, 30 serm. 1, 1 *al.* CASSIOD. var. 1, 6, 2 cuius nomini antiquitas -ere tribuit. *nota*: LAMPR. Alex. 1, 5 *non* gravitati senatus -bat omnia simul deferre. **d** *cum praepos.*: inter: LIV. 9, 2, 4 sermo inter omnes -bat. CIC. S. Rosc. 62 multae causae convenisse unum in locum atque inter se -ere videntur. fin. 3, 62 Tusc. 4, 30. leg. fr. 2 omnibus partibus inter se -entibus. SEN. epist. 9, 9 necesse est initia inter se et exitus -ant. 34, 4 omnia facta dictaque tua inter se -ant ac respondeant sibi. PLIN. nat. 6, 72 inter se nullae *mensurae* -unt. 14, 75 dulcia utique inter se non -unt. QVINT. inst. 12, 6, 7 inter se -unt praecepta et experimenta. decl. 335 p. 321, 12. TAC. ann. 13, 50 ut ratio quaestuum et necessitas erogationum inter se -ret. PAVL. dig. 46, 4, 14 verba inter se. APVL. Plat. 1, 4 tres partes philosophiae -ere inter se primus obtinuit. PHYSIOGN. 109 mensuris corporis inter se -entibus. **e** in *aliquid*: LIV. 3, 24, 6 omnes eae res in unum -entes (25, 32, 2 in unum -erunt sententiae. 26, 2, 5 AMM. 21, 10, 7). PANEG. 6, 3 in hanc necessitudinem -entibus votis. BOETH. herm. sec. 2, 5 p. 110, 9 quod utrumque in unam quodammodo intellegentiam -it. in *aliquem*: COMM. instr. 2, 18, 22 in⟨cestas in⟩ feminas -it cultura lupana (*i. luparum*). ad *aliquid*: PLIN. nat. 7, 214 nec -bant ad horas eius (*sc. horologii*) lineae. APVL. met. 10, 8 stilis ad unum sermonem -entibus. SOL. 56, 19 non penitus ad nuncupationem sui -ere insularum qualitatem. PS. RVFIN. in Am. 3, 15. *cum aliquo, sed per comparationem compendiariam*: PLIN. nat. 18, 212 raro ullius sententiae cum alio -ente. HIER. epist. 20, 3 editio cum interpretibus LXX ita -it. cum *aliqua re* (*cf. p. 299, 26*): CIC. inv. 1, 19 *illa* -ere et cohaerere cum causa. Brut. 141 gestus erat non verba exprimens sed cum sententiis -ens. 183 semperne ... volgi iudicium cum intellegentium iudicio -it? har. resp. 29 *pars legis* -bat cum iudicio senatus. fin. 2, 100 ea *epistula* cum eius (*Epicuri*) philosophia nullo modo -bat. 5, 19 *ratio* cum aliquo uno ex tribus illis -ere possit. div. 1, 97 responsa haruspicum cum Sibyllae versibus -bant. phil. frg. V 81 -ere ... cum cogi-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tatione magna voluptas corporis non potest. Att. 2, 8, 1 sermo de Publio cum tuis litteris -bat. 7, 13[b], 5 *reliqua* cum Terentiae summa -bant. LIV. 23, 38, 5 facta dicta cum scriptis. SEN. epist. 74, 30 opera eius cum ipsa (*virtute*) concordant et -unt. COLVM. 3, 20, 5 *si* scientia facultasque cum voluntate -ant. QVINT. inst. 11, 3, 74 quod cum iis quas agunt partibus -at. PAPIN. dig. 31, 67, 9 cetera ... cum his. VLP. dig. 15, 1, 7, 1 *sententia* -it cum eo quod ... adicit. APVL. Plat. 2, 1 bona cum corporis commodis -unt. 2, 4 *neque* posse cum bonitate -ere quae a semet ipsa ... discrepet. 2, 5 aequalitas ... similitudo ... secum ... -it. 2, 21 consilia cum factis. AVG. civ. 14, 16 p. 38 cuius (*libidinis*) nomen cum multis vitiis -at. CORP. III 567 (*Delphis*) 12 quae maxime visa sunt cum hieromnemonum iudicio -ere. *nota*: IVL. VAL. 1, 33 ut -retur de responsione cum spe. super: AMM. 22, 8, 15 nisi super hoc -rent omnes priscorum carminum cantus. *notabiliora*: MART. CAP. 1, 12 nec mirum quod Apollinis silva ita rata modificatione -ret. 2, 108 ex quo nihil quod discrepet aut resultet in medio consentaneaque -it iugitate. FRONTO p. 203, 3 N. nisi pro magnitudine rerum gestarum scriptorum quoque ingenia -rent (*de sententia cf. Tac. dial. 37*). AVG. gen. ad litt. 1, 14 p. 21, 3 hanc materiam illis verbis quibus pro spiritali prudentia tardioribus etiam lectoribus ... -retur (*i. clarior redderetur*) fuisse commemoratam.

3 *de rebus corporeis i. q. congruum fieri, adaptari, consentire sim.*: **a** *absolute*: PLIN. nat. 16, 172 ex sua quamque tantum arundine -ere (*i. tibias pariliter componi posse*). AVG. civ. 22, 19 si quid in illa figura priore indecenter extabat nec parilitate partium -bat. *nota*: SOL. 33, 22 in paederote -it quidquid eximium est. **b** *alicui rei*: PLIN. nat. 21, 33 crocus vino mire -it. APVL. met. 10, 32 pinnulis et sagittulis et habitu cetero (*dat.*) formae praeclare -bant. DRAC. Rom. 9, 117 non -it aether funeribus. **c** ad *aliquid*: PLIN. nat. 11, 196 murium iocusculis fibrae ad numerum lunae in mense -ere dicuntur. IVL. VAL. 3, 54 cuius prioris corporis pars pube tenus ad hominem -bat. AVG. civ. 19, 13 quidquid ad alendum ... ornandumque corpus -it. DAMIG. lapid. 8 lapis exebenus ad Veneris voluptatem -it mirifice. **d** cum *aliqua re*: PLIN. epist. 2, 20, 5 exta cum siderum significatione -ere.

III ***impersonaliter*** *i. q. contingit, decet, aptum, dignum, consentaneum est*: **a** *absolute*: HIL. trin. 8, 12 *hoc* suo, ut -it, loco tractabimus. AMM. 28, 2, 5 ut officio principis -bat. VVLG. II Macc. 11, 36 sicut -it (καθήκει) vobis. **b** *sequitur* ut: PLIN. nat. 11, 37 casuque -at, ut. PLIN. epist. 7, 2, 1 quemadmodum -it ut simul ... adfirmes ... desideres. TAC. hist. 1, 7 forte -erat (*i. eodem tempore evenerat*) ut. *nota nudum coniunct.*: COMM. instr. 2, 34, 1 -et (*i. decet*) in Pascha (*sic*) ... laetentur et illi. **c** *cum infinit.*: ROMAN. Char. gramm. I 135, 15 quod περὶ ὀρθογραφίας -it quaestionibus copulare. APVL. Socr. 128 quod ... mirari ... nequaquam -erit. met. 6, 31 ne meae quidem modestiae -it pati vos ... saevire. TERT. adv. Prax. 14 -it dicere. scorp. 6 quasi non et praeiudicare iudici -at. SER. SAMM. 961 -it ac tali medicamine mota ligare (*sc. ossa*). SOL. 1, 64 enitenti spiritum retinere plurimum -it. LAMPR. Alex. 1, 5 non enim aut gravitati senatus -bat omnia simul deferre. AMM. 20, 4, 18 primis auspiciis non -ere aptari muliebri mundo. CLAVD. DON. Aen. 12, 183. CHIRON 478 quae (*potiones*) ad valetudinem -ent dare. VVLG. II Macc. 2, 31 disquirere historiae -it (καθήκει) auctori. AVG. civ. 4, 15 p. 164 an -at bonis latius velle regnare. serm. ed. Mai 90, 1 -it nobis deo per Christum laudes ... frequentare. LEO M. epist. 111, 1 qualia ... sacerdotem scribere -bat (*i. decebat*). SIDON. epist. 8, 11, 3 quod eo -it ante narrari ne. CLAVD. MAM. anim. 3, 14 p. 182, 22 -it vel in disputationem vocare reticenda vel reticere proposita. FVLG. RVSP. ad Monim. 1, 23 fidelibus -it credere. CASSIOD. var. 3, 22 -it (*i. decet*) decorare. *cum acc. c. infinit.*: APVL. met. 3, 3 magis -it ... vos pro dignitate publica providere ne. TERT. anim. 44 -ere hominem seu moneri seu terreri a deo. FRG. Mur. 67 fel cum melle misceri non -it. LACT. inst. 6, 15, 14 aegritudini aliud vocabulum tribui -bat. LEO M. serm. 66, 2 quia sic -bat illos populos erudiri ut.

part. adi. ×**congruēns**, -entis. *compar.*: LACT. inst. 4, 26, 13 CHALC. comm. 235 SIDON. epist. 7, 12, 4 COD. Iust. 8, 46 (47), 4 pr. LEO M. epist. 165, 10. *saep.* *superlat.*: APVL. apol. 73 TERT. anim. 58 pudic. 9 resurr. 14. HIL. op. hist. frg. 2, 9 valde -issimum. PS. LEO M. humil. 2. *i. q. consentiens, conveniens, aptus, accommodatus, respondens. opp.* discrepans, dissonus, diversus, repugnans. **1** *de animantibus*: *absolute*: SVET. Tib. 68 ceteris quoque membris usque ad imos pedes aequalis et -ens. *cum dativ.*: CAPITOL. Max. Balb. 4, 4 virum gravem et Maximi moribus -entem. AMM. 16, 1, 4 *Iulianus* rectae perfectaeque rationis indagine -ens Marco. VVLG. III Esdr. 8, 15 tauros et arietes et agnos et haedos et quae his sunt -entia (τὰ τούτοις ἀκόλουθα). inter se: VARRO rust. 2, 7, 4 *equos* nulla parte corporis inter se non -entes. **2** *de rebus, fere semper incorporeis*: **a** *absolute*: VARRO ling. 5, 74 concordia a corde -ente. rust. 2, 9, 3 naribus. CIC. de orat. 3, 53 quod ego aptum et -ens nomino. rep. 2, 69 concentus ex dissimillimarum vocum moderatione concors tamen efficitur et -ens. LIV. 7, 2, 7 motu. 30, 34, 1 clamor (*opp.* dissonae *voces*). 39, 52, 7 tempore. VITR. 5, 4, 9 finitiones. SEN. epist. 92, 9 ex diversis ac male -entibus membris. PLIN. nat. 2, 48 siderum motu. QVINT. inst. 5, 10, 107 legum aliorumve scriptorum vel -entium vel repugnantium. PLIN. paneg. 91 tenor vitae. TAC. hist. 2, 4 laeta et -entia exta. FRONTO p. 212, 11 N. versus -entes et proverbia accomodata. PORPH. Hor. sat. 1, 10, 92 oportunum et -ens in modulatores dictum. MOD. dig. 44, 7, 52, 2 responsio. VLP. dig. 50, 2, 1 PAVL. sent. 5, 4, 7 poena. APVL. apol. 20 desideriis. 73 -issima voce. Plat. 2, 20 factis -entibus (AVG. civ. 10. 32 p. 459) et dictis. 2, 25 studiis. TERT. pudic. 9 in agina -issima. CENS. 10, 2 ordine. 10, 5 non congruenter -entes iunctae litterae. SOL. praef. 4 inservimus et pleraque differentes -entia. PANEG. 10, 5 specie paria, magnitudine -entia. LACT. inst. 1, 23, 4 parentibus illorum si -entes annos dividas, numerus consentiet. AVSON. 217, 1 materiae. AMM. 20, 3, 11 doctrina multiplici -ente. PROB. Verg. ecl. praef. p. 327, 13 sensibus. FAV. EVL. p. 13, 25 cuncta eius (*quadraturae*) latera -entia. AVG. civ. 19, 4 p. 357 status ... corporis atque motus cum decentes et -entes sunt. PHYSIOGN. 7 ratione. SIDON. epist. 7, 9, 1 decorem. MART. CAP. 9, 960 -ens fidaque concordia. PASS. Petr. Paul. long. 58 exemplo. **b** *alicui*: GELL. 3, 3, 3 sermonis Plauto -entis (*comparat. compendiaria*). APVL. flor. 18, 19 p. 92 *sermonem* vobis auditu gratissimum et mihi compositu -entem. met. 1, 24 habitum prorsus magistratui -entem. Socr. 19, 163 omnia -entia sibi officia. TERT. resurr. 14 auctori -issimum iudicium. spect. 24 -ens servo dei quod deo placitum non sit? LACT. inst. 4, 26, 13 quid -entius deo. PROB. Verg. ecl. praef. p. 329, 2 -entia ... pastoribus nomina. PS. LEO M. humil. 2 de hoc ... -issimo tibi et saluberrimo bono ... disseramus. **c** *alicui rei*: ACC. trag. 14 extis piscium ex prodigiis -ens ars te arguit. CIC. part. 54 quibus (*verbis*) actio ... -ens et apta (de orat. 3, 222 *actio* menti -ens esse debet. fin. 5, 35 *actio corporis* motus et status naturae -entes tenet). fin. 2, 99 nihil ... scriptum ... -ens et conveniens decretis eius (*sc. Epicuri*). 5, 66 quibus rebus vita consentiens ... et constans et naturae -ens existimari potest. epist. 7, 23, 2 erat (*sc. signum*) aptum bibliothecae studiisque nostris -ens. 9, 24, 1 quibus litteris -entes fuerunt aliae. LIV. 4, 46, 8 eventus timori hominum -ens fuerat. 23, 38, 10 -entia litteris legatorumque indiciis Philippi consilia essent. 27, 7, 3 comperta iis fere -entia quae in litteris fuerant ... Messallae. VAL. MAX. 1, 5, 4 nec ulla vox proposito -ens esset audita. PLIN. nat. 2, 9 -ens tot saeculis ratio. QVINT. inst. 4, 2, 79 probatio narrationi -ens confirmatio. TAC. hist. 3, 68 pauca et praesenti maestitiae -entia locutus. ann. 1, 79 -entia his ... disseruere. 12, 69 -entia tempori praefatus. SVET. Otho 12 mors eius minime -ens vitae (*syn.* competens). FRONTO p. 107, 22 N. historiae ... orationi -entes *figuras*. p. 166, 23 res veras et -entes simplicitati nostrae amicitiae. p. 199, 12 iustitiae tuae ratio ⟨...⟩ tuae humanitati -ens. VLP. dig. 3, 1, 1, 5 sexui -ens pudicitia. 5, 3, 20, 6 singulis verbis ... -ens interpretatio *al.* APVL. apol. 34 *crimen* tam stultitiae quam linguae tuae -ens. 48 ne quid ... doctrinae tuae -ens reticuerim. flor. 16 p. 63 sententias vitae. met. 2, 24 loco -entes luctus et lacrimas. 5, 29 *haec* natalibus nostris ... -entia. 11, 15 vultum laetiorem candido isto habitu (*dat.*) tuo -entem. Plat. 2, 7. CORP. VIII 20982 (= 10979) viam lapide stratam ⟨d⟩ignam -entemque ⟨s⟩plendori patriae suae. LAMPR. Hel. 2, 4 adoptans virtutes veterum tuis moribus -entes et amicis caras. LACT. inst. 4, 1, 6 quod huic pravitati -ens erat. IVST. 43, 2, 10 aetas expositionis temporibus -ens. SVLP. VICT. rhet. 13 p. 320 sensus principiis. AMM. 17, 11, 1 his *conviciis* -entia plurima. 21, 13, 10 ne quid committam parum -ens honestati. AVG. civ. 12, 4 p. 516 pulchritudinem temporum ... istius mundi partibus -entem. 18, 30 p. 296 *quae* novo testamento -entia prophetaverint. LEO M. epist. 165, 10 quid tuae -entius *est* potestati? CASSIOD. var. 8, 12, 5. 9, 21, 3. **d** *cum praeposit.*: cum *aliqua re*: CIC. ac. 1, 23 quae (*res*) erant -entes cum descriptione naturae. Brut. 117 vita severus et -ens cum ea disciplina. APVL. Plat. 2, 5 *virtutem* secum et cum ceteris -entem. AMM. 20, 8, 17 ne quid sublatius dicam cum imperio -ens. ad: TAC. Germ. 6 apta et -ente ad equestrem pugnam velocitate peditum. GELL. 14, 6, 5 *librum* nihil prorsus ad nostras paupertinas litteras -entem. APVL. met. 2, 2 cetera corporis execrabiliter ad regulam ... sunt -entia. CASSIAN. inst. 1, 3 *sunt quaedam* ... ad morum formulam -entia. secundum: MAR. VICTORIN. rhet. 1, 5 p. 173 actus -ens secundum mores civitatis. in *rem*: SEN. nat. 6, 1, 3 in hoc tempus -ens casus. **e** congruens est, videtur: *seq. infin.*: PLIN. epist. 1, 8, 17. 2, 12, 4. 3, 8, 2. 4, 9, 19. 10, 118, 2 paneg. 38 VLP. dig. 17, 1, 29, 5. 19, 1, 11, 1. 27, 2, 2 APVL. met. 7, 27 TER. MAVR. 348 AMM. 20, 4, 18 SIDON. epist. 8, 11, 3. *nota comparat.*: CHALC. comm. 235 -entius est progredi. COD. Iust. 8, 46 (47), 4 pr. *cum acc. c. inf.*: TERT. anim. 58 -issimum est animam ... puniri. SIDON. epist. 7, 12, 4 sperans -ius tuum salve pontificum quam senatorum iam nominibus coniungi. *sequitur* ut: GELL. 4, 17, 13 VLP. dig. 1, 16, 4, 3. 1, 18, 13 LACT. inst. 4, 27, 7. ne: VLP. dig. 17, 1, 10, 3. *superl., sequitur enuntiatum condicionale*: HIL. op. hist. frg. 2, 9 (*a. 347*) hoc enim optimum est et valde -issimum esse videbitur, si ad caput ... referant sacerdotes. **3** *substantivi vice*: CIC. ac. 2, 44 cum haec duo pro -entibus sumunt tam vehementer repugnantia. LIV. 9, 31, 7 -entia ad consulem adferentes. 42, 17, 1 -entiaque omnia ... referebat. TAC. ann. 15, 56 non -entia responderant. AMM. 21, 12, 15 milites ... omnibus -entibus abundabant. 26, 3, 5 murmura super inopia victui -entium. DON. Ter. Hec. 720 bene servata sunt personis -entia.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

adv. **congruenter:** *comparat.*: FRONTO p. 162,6 N. TERT. adv. Val. 7 PANEG. 10, 5 HIER. epist. 21, 34 PS. RVFIN. in psalm. 56, 11 AVG. civ. 11, 7 *saepe* MART. CAP. 6, 587 SIDON. epist. 2, 2, 12 *al.* *superl.*: TERT. pudic. 8 AVG. epist. 243, 5 mor. Manich. 2, 7, 9. GLOSS. προσηκόντως. V 661, 15 *sine interpret.* -r parentibus (*cf.* DIOM. gramm. I 314, 11 congruus patribus). *i. q. apte, convenienter, recte sim.* *dicere, respondere sim.*: CIC. de orat. 3, 37 apte -rque *dicamus*. VLP. dig. 45, 1, 1 *respondeatur*. TERT. pudic. 8 -entissime exprimentis. PS. RVFIN. in psalm. 56, 11 dici. HIL. in Matth. 23, 6 illis ... -r fuerat ... responsum. AVG. c. Faust. 12, 48 p. 377, 8 apte -rque respondeam. civ. 11, 7 p. 476. gen. ad litt. 5, 5 p. 147, 27 si quid liquidius et -ius videri et dici potuit. SIDON. epist. 2, 2, 12 -ius dixerim. CASSIOD. var. 2, 40, 8 -r loquatur *saep.* IVST. inst. 3, 15, 2 -r ... respondere. CIC. fin. 3, 26 -r naturae convenienterque vivere (3, 31. 4, 26. LACT. 3, 7, 8 cum natura -r vivere). FRONTO p. 162, 6 N. verbum usurpatum concinnius aut -ius aut commodatius. TERT. adv. Val. 7 vocaretur (HIER. in Dan. 10, 11 AVG. serm. ed. Mai 163, 6). resurr. 2 revincentur. CENS. 10, 5 litterae ... si passim *iungantur* et non -r. SVLP. VICT. rhet. 13 p. 320, 4 *inventis* -r utamur (AVG. civ. 11, 22 p. 490). HIL. in Matth. 15, 7 -r esse subiecta. SERV. Aen. 12, 181. HIER. epist. 21, 34 suo loco -ius explicabo. AVG. civ. 2, 11 p. 65 haec Graeci turpiter quidem sed sane diis suis omnino -r *fecerunt*. 11, 7 p. 470 intellegere (17, 4 p. 210 retract. 1, 3, 2 quaest. hept. 4, 49). civ. 16, 2 p. 124 indagamus. 16, 21 -ius harenae multitudini comparatur. gen. ad litt. 1, 1 p. 22, 23 -ius istis nominibus illa insinuabatur informitas. 4, 27, 44 p. 126, 13 de his aliud sentiri -ius probabiliusque non possit. epist. 243, 5 -issime convenire (PS. AVG. serm. 88, 1). c. Iul. op. imperf. 3, 168 servire. 6, 27 -ius creditur. mor. Manich. 2, 7, 9 ubi -issime possint esse. serm. 7, 1 -r et sufficienter *saep.* MART. CAP. 6, 587 -ius ipsa vobiscum intimabo. AVELL. p. 368, 27 ministrare. SACR. Leon. p. 431 exhibere. SIDON. epist. 7, 14, 5 -ius trabibus aptetur. FVLG. RVSP. ad Monim. 2, 10 deposcat. CASSIOD. inst. div. 29. ISID. eccl. off. 1, 37, 2 -ius *constitui* CORP. VI 31959 restituto ⟨congruen⟩ter urbanae sedis honore ⟨pe⟩rfecit. *Gudeman.*

congrus *v.* conger.

×**congruus,** -a, -um [*cf. c.* congruere. *Th.*]. *legitur ap.* PLAVT. (*v. p. 304, 11*) *et inde ab* APVL., *saepissime in* ECCL. GLOSS. aptus. congruum ἀκόλουθον, ἁρμόδιον, προσῆκον, ἁρμόζον, habile. PORPH. Hor. epist. 2, 2, 142 tempestivum: opportunum, -um.

i. q. congruens: 1 *de animantibus*: ARATOR act. 1, 143 simplicitas quam -a diligit ales (*i. columba*). *c. dat.*: CYPR. GALL. gen. 971 nascitur et virgo germanis -a Dina. lev. 109 bestia ... nullis prandentum est -a mensis. IVL. VAL. 1, 7 *Alexander* ne matri quidem ad similitudinem -s, ei quoque ... facie diversus. AVG. epist. 209, 3 *episcopum* aptum loco illi -umque. civ. 14, 11 animal ... operi suo -um. *adde* HIER. epist. 41, 3 toto nobis orbe -o (*i. consentiente*). *c. praep.* ad: PALLAD. 12, 13, 7 ad ineundas feminas ... -s caper. FVLG. RVSP. praedest. 1, 21 -as ad salutem personas. *adde* FAVST. REI. serm. 16 p. 286, 8 anima ... arida et inutilis et ad nullum opus bonum -a.

2 *de rebus, potissimum incorporeis*: a *absolute*: APVL. met. 7, 1 rationibus probabilibus -o cunctae multitudinis consensu ... postulabatur. CYPR. GALL. Ios. 22 ut victum populus et -a tela capessat. 456 *ut* reum nex -a damnet. iud. 19 mala pendens -a. IREN. 4, 27, 1 correptionem. CENS. 6, 6 quorum opiniones ut de hac specie -ae, ita ... dispariles. ITALA Luc. 15, 12 (Mar. Victorin. adv. Arrium 1, 59) da mihi -am partem substantiae (τὸ ἐπιβάλλον μέρος, VVLG. portionem quae me contingit). PS. ORIGEN. tract. 7 p. 85, 20 ego ratione -a disseram. ANTH. 152, 3 iura. CHALC. transl. p. 31^C -a mensura partium (ἀναλογία, CIC. Tim. 13 proportio). p. 33^B formam (πρέπον, CIC. Tim. 17 cognatam atque decoram). comm. 31 formam et figuram -am et convenientem ornatum dedisse. 303 *materiarum* -a et moderata concretio. PALLAD. 11, 14, 6 feniculi ... singulorum -um modum vino inmergi. LIB. gener. a. 334 chron. I p. 90, 20 compendiosum sermonem facere ad -am sapientiam. HIL. in Matth. 3, 5 *diabolus* temeritatis tantae -um exitum tulit. 19, 4 severitate. psalm. instr. 24 aptam et -am clavem aperiendi unius cuiusque aditus. LVCIF. non parc. 33 p. 279, 12 longa in adversis patientia et maxima in rebus -is oboedientia. FILASTR. 150, 7 mercedem. AVIEN. Arat 1320 magnorum *deorum* -a cura. 1659. QVEROL. p. 30, 11 responsa (*i. oracula eventura*). AMM. 16, 12, 32 fortitudine. 17, 13, 23 ut -o docebitur textu (28, 6, 30 loco). 19, 10, 1 tempore (MAR. MERC. Euther. epil. CLAVD. 3, 315 tempora. AVG. civ. 12, 17 *vitam aeternam* manifestavit temporibus suis, id est -is). AMM. 28, 6, 12 fide. 31, 12, 10. VEG. mil. 3, 25 adhortationibus. AMBR. hex. 1, 7, 27. Noe 6, 13 in his quoque -a mensura ratioque concurrat. HEGES. 1, 8. 1, 39 honore (COD. Theod. 6, 24, 9 *a. 416*). HIER. epist. 96, 7 deus -um habens divinitatis imperium. VVLG. exod. 15, 23 -um loco nomen imposuit. II Macc. 14, 22 -um (ἁρμόζουσαν) colloquium fecerunt. CLAVD. 26, 402 numerus. PAVL. NOL. epist. 13, 1 humilitate. carm. 21, 84. 28, 232 oblivia. AVG. civ. 1, 19 severitate. 4, 18 sacra. 17, 20 mane manducantes, id est ante horam -am. 19, 13 *al.* PRISC. gramm. II 2, 15 -a rationis proportione. PHOEBAD. c. Arrian. 19 -o ... omnia fine claudentes. MACR. sat. 3, 4, 1 nomina sacrorum locorum sub -a proprietate proferre. MARCELL. med. 27, 3 opportunitate. 32, 13 sanitatem. THEOD. PRISC.

log. 17 cibos. COD. Theod. 7, 20, 8 (*a. 364*) ad competentes iudices scripta -a destinata sunt. 15, 1, 16 (*a. 365*) ut ornamenta ... ad speciem pristinam et usum -ae utilitatis instaurent. AVELL. p. 47, 2 sermonis -i diligentia. p. 67, 17 *al.* CAEL. AVR. acut. 1, 11, 82 cataplasmatibus. 3, 15, 118 consuetis atque -is curationibus *al.* CAPREOL. epist. 1, 1 p. 845^A -is (ἁρμοδίοις) litteris consuetisque sermonibus. VICT. VIT. 3, 13 poenae. DRAC. laud. dei 3, 721 nemo tua praeconia -a dixit. CASSIOD. art. 3 p. 1182^A per convenientes et -as propositiones p. 1187^D exempla. IOS. c. Ap. 1, 320 -am (σύμμετρον) iam magnitudinem suscepit hic liber. FVLG. RVSP. serm. 1, 13 sermone sufficienti et -o praedicemus.

b *c. dativo*: *alicui*: PLAVT. Mil. 1116 nam cum illa sane congruos (congruus *CD*, conservo *B*, congruit ς) sermo tibi. AMM. 27, 6, 7 haec probata firmari, ut -a nobis et profutura. HIER. in Tit. 2, 9 -a personis praecepta. AVG. civ. 8, 22 in hoc sibi -o velut carcere praedamnati sunt. 13, 19. gen. c. Manich. 2, 34. RVT. NAM. 1, 304 tristibus excepit -a fata reis *Lepidus*. SALV. eccl. 2, 46. GREG. TVR. Franc. 9, 20 quae et tibi sint accepta et populo -a. *alicui rei*: PAPIN. dig. 39, 5, 31, 1 verecundiae maternae -am bonique viri arbitrio competentem ferre sententiam. APVL. met. 6, 23 *nuptias* legitimas et iuri (iure *F*) civili -as. Plat. 2, 13 necessitudinum et liberorum amor naturae -s est. CYPR. GALL. exod. 608 iurgia nam populi, nostris non -a factis, in dominum sunt missa magis. CENS. 22, 1 intervalla musicis diastematis -a. SOL. 1, 119 -ae supremis talibus exequiae. CHALC. transl. p. 42^C instituto meritisque -as immanium ferarum formas (comm. 196. CIC. Tim. 45 simillimas). comm. 73 -is et consonis sibi invicem intervallis (HIL. psalm. instr. 9 hunc et illum *psalmum* pro competentibus et sibi -is numeris collocari. VVLG. gen. 40, 5 iuxta interpretationem -am sibi). CHALC. comm. 76. 254. HIL. in Matth. 19, 3 res euangelica ... mediam utrique rei et -am rationem temperavit. in psalm. 118 mem 1 duabus rebus maxime infirmitati nostrae -is. trin. 1, 27 -um id maxime pietati doctrinae fuisse. syn. 28. AMM. 20, 6, 1 usui -is omnibus abunde munitam (23, 2, 5. 30, 3, 3). 20, 11, 7 cuncta obsidioni -a *al.* AVSON. 210, 14 placidae vitae -a meta fuit. 340 B 3 inamoena licet nec -a carminibus lex. AMM. 26, 7, 10 adeptus est aliud tempori -um. PELAGON. 211 cui (*sc. hydropi*) haec potio -a est. PS. AMBR. serm. 28, 2 ut *terra* mundanis sit -a frugibus. HIER. epist. 100, 3 ea quae naturae -a sunt. 124, 9^a *creaturae* -a humilibus locis corpora. RVFIN. hist. mon. 7 p. 416^A -um honori tuo tibi sepulcrum fiet. PS. RVFIN. in Am. 1, 2 *vox* irae eius -a. CLAVD. 9, 12 teneris -a vota modis. PAVL. NOL. carm. 22, 17 castis iam -a moribus aetas 24, 530 ephod staturae -um. AVG. civ. 1, 31 virtuti libertas -a. 7, 32 quaedam signa ... temporibus -a *al.* COD. Theod. 3, 1, 5 (*a. 384*) -ae et aptae facinori poenae subiaceant. CAEL. AVR. chron. 5, 1, 24 quae si essent vere -a passioni *al.* FVLG. RVSP. ad Monim. 1, 14 aequitati divinae condigna et -a. CASSIOD. var. 5, 17, 2 quod et armatis aptum et -um probatur esse commerciis. IOS. c. Ap. 2, 168 -a (πρέποντα) dei naturae. CARM. epigr. 713, 6 (*a. 558*) cuncta recepturum te noscens -a factis. c *c. praep.* ad: AMM. 25, 1, 4 omnibus ad esum -is et satietate quaesita frumenti ... recreati. PS. AMBR. serm. 25, 2 isti dies sunt plus apti et -i ad confitendum. ENNOD. opusc. 3 p. 335, 9 sermo ad doctrinam -s.

d congruum est: *seq. infinitivus*: VLP. dig. 2, 14, 1 pr. quid enim tam -um est fidei humanae quam ea ... servare. MARCIAN. dig. 32, 65, 3 quod magis obtinere debet quia humanae naturae -um est. HIL. in Matth. 12, 21 -um sibi esse ... reverti. PS. HIL. libell. 11 loqui enim illis non est -um. PELAGON. 4 -um est etiam medicinas ... addiscere (*Hipp.* χρὴ μαθεῖν). AMBROSIAST. in Rom. 2, 5 -um est creaturae credere. LEO M. epist. 118, 1. CLAVD. MAM. anim. 2, 12 p. 150, 18 promptum est simul et -um ... despicere. *adde* CYPR. GALL. iud. 114 quin potius vestrae fuera[n]t res -a vitae omnia conterere. *seq. accus. c. infin.*: TRYPH. dig. 49, 15, 12, 5 -um est humanitatis rationi eos codicillos ... habere. PAPIN. dig. 36, 1, 52 (50) paternae reverentiae. MARCELL. dig. 36, 1, 26 (25) pr. testatoris voluntati. HIL. in psalm. 64, 6 festinare nos ... -um est. LVCIF. non parc. 22 p. 257, 8. LEO M. epist. 86. *seq.* ut: SYMM. or. 1, 17 quis non -um iudicavit, ut ... torqueres PELAGON. 216 ut ... dicamus. (*Hipp.* ἁρμόζει). EVCHER. form. praef. p. 3, 19. SALV. epist. 9, 20 -um scriptor existimavit, ut ... consecraret. FVLG. RVSP. ad Monim. 3, 4 -um videtur ut.

subst. n. plur. **congrua,** -ōrum: AMM. 22, 12, 5 in praeparandis -is operam navabat. MAXIMIN. c. Ambr. 92 cum -a responderet. MART. CAP. 5, 448 an vera -aque memorentur. CAEL. AVR. chron. 4, 1, 2 erunt -a ... adhibenda. acut. 1, 11, 81 si accipere -a noluerint vel contraria voluerint. CYPR. GALL. exod. 762 peccatis -a reddens in patres prolemque (*cf.* PRVD. cath. 11, 110 meritis rependet -a *deus in iudicio*. CLAVD. 21, 89 -a mundo iudicat. AVG. lib. arb. 3, 12, 35 omnibus -a et condigna retribuens). LAMPR. Hel. 11, 5 a quibus cum audiret aetati -a. AMM. 16, 12, 12 victui -is potiti (29, 5, 15 polliciti victui -a militibus. 31, 5, 1. *cf.* 16, 4, 4 exigua quaedam victui -a. 24, 5, 12 multis victui -is distributis). 21, 12, 22 -a sollicitudinum moli agitans. PAVL. NOL. epist. 36, 2. AVG. civ. 19, 12 -a congruis pacificantes. DRAC. Orest. 186 -a vitae impero.

adv. **congruē.** congruĕ: VEN. FORT. carm. 11, 15, 2. PAVL. sent. 2, 3 ad quam quis -e interrogatus respondet (AMBR. Cain et Ab. 2, 9, 29. AMBROSIAST. in I Cor. 15, 35 cui -e respondet dicens.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Cassian. conl. 20, 7, 1 -e consequenterque. Leo M. epist. 119, 3 absolute et -e. Boeth. herm. sec. 5, 11 p. 359, 1). Porph. Hor. epist. 2, 2, 192 -e Horatius de se loquitur (Serv. Aen. 4, 336 dixit. Hier. in Nah. 3, 18 p. 585 -e iuxta hebraicum quidem ... dictum est. Avg. civ. 4, 15 non -e dicitur etiam ista felicitas. de duab. anim. 7 c. Iul. op. imp. 6, 27 *al.* Don. Ter. Ad. 60 -e adiecit. *cf. omisso verbo*: Don. Ter. Ad. 937 -e seni 'deliras'. Hier. in Gal. 1, 6 nec non et illud -e, quod). Don. Ter. Phorm. 206 -e fit, ut. Zeno 2, 45 quam (*sc. aestatem*) prosequetur -e ... autumnus. Siric. epist. 1, 13 -e presbyterium consequatur *diaconus*. Serv. Aen. 5, 358 sane -e arma dat iuveni *poeta*. Ambr. epist. 66, 3 fug. saec. 2, 6. Ps. Ambr. serm. Sess. 1, 15 in propheticum illud canticum -e et competenter abrumpat. Ps. Rvfin. in Ioel 2, 4 p. 1044[D] utamur (Cael. Avr. acut. 3, 21, 218). Pavl. Nol. epist. 23, 8 Avg. civ. 20, 21 c. Faust. 31, 1 *al.* Chromat. in Matth. 14, 7 -e ac necessario ... postulamus. Mart. Cap. 6, 601 quod si -e videtur assertum. Cod. Theod. 1, 2, 4 (*a. 319*) ut -e impetrata ... adquirant. 1, 5, 1 (*a. 325*). Avell. p. 61, 19 vindicari *al.* Cael. Avr. chron. 3, 8, 134 -e aegrotante locato, hoc est schemate competenti. 2, 12, 218 adhiberi. 2, 29, 137 si non fuerint -e vel sufficienter exclusa *al.* Salon. in eccles. p. 1012[A] simulator -e vulpeculae assimilatur. Salv. epist. 7, 3 -e et rationabiliter actum est. Favst. Rei. serm. 31 p. 344, 16 opportune vel -e audire potestis. Sedvl. op. pasch. 2, 17 hanc sibi specialem gloriam -e vindicavit (*opp.* generalem gratiam communiter cunctis). Boeth. herm. sec. 4, 10 p. 260, 27 hoc dixit et -e repetivit. Fvlg. Rvsp. c. Fab. frg. 34 commode multumque -e. ad Monim. 2, 13 competenter et -e. trin. 1 tam -e et convenienter. rem. pecc. 2, 19 digne -eque speret *al.* Cassiod. var. 1, 6, 2 cuius *operis* nomini antiquitas -e tribuit, quicquid. Cod. Iust. 10, 32 (31), 21 si civitatum munera per eos *curiales* -e compleantur. *c. dat.*: Symm. epist. 1, 12, 1 studio meo -e mandatum munus agnovi.

syn.: aptus, condignus, competens, consonus, conveniens, similis. *opp.*: disparilis, diversus.

composita: ex-, in-, percongruus. *derivatum*: congruitas.

conguberno, -āre *a* con *et* gubernare. Ambrosiast. in I Cor. 12, 19 *omnes* variis membrorum officiis congubernantur.

cōngustia, cōngusto, cōngustus *v.* coang-.

congȳro, -āvī, -āre [*a* con *et* gyrus *vel* gyrare. *Th.*]. Itala (*cf. Rönsch p. 186*) *et* Vvlg. Iudith 13, 16 congyraverunt eam (*περιεκύκλωσαν αὐτάς*, Vvlg. circa eam) universi.

(**conhabeo,** -ēre). Ps. Primas. in Hebr. p. 786[C] conubium dicitur a conhabendo.

conhērēs *sim. v.* coh-. **cōnia** *v.* ciconia.

coniaceo, -ēre *a* con *et* iacere. Cypr. epist. 4, 3 -entium duorum turpis . . . dormitio. Petr. Chrys. serm. 30 p. 285[D] quis arguit medicum iacentibus -entem? serm. 93 p. 462[B] *deus* prostratis -et, cum decumbit.

(**coniactūra**) Not. Tir. 40, 53.

(**coniaculum**) Not. Tir. 12, 102[a] *inter* coniectat *et* obiectat.

? **coniacus.** Corp. VI 36193 Primigenio Naevi Clementis coniaci '*praestat fortasse emendare, sicut proposuit Mommsen*, con[l]ac[t](aneo) *quam cogitare de puerulo κονιακῷ. sc. xystico vel gymnico*' *Hülsen.* *L.*

×conicio, -iēcī, -iectum, -ere [*a* con *et* iacere. *Th.*]. *traditur cum* coicio *tum* conicio. *in titulis*: Lex repetund. (Corp. I 198) 50 conieciant. S. C. de pago Mont. (Corp. VI 31577) 6 coniecisse. Lex Malac. (Corp. II 1964) 2, 45. 51 coicito. Corp. VI 14027, 2 coiecit. VI 36467 coiciantur Carm. epigr. 365 (*a. Chr. 13*) coicerentur. *cf. Neue-Wagener II*[3] *864 sqq.; Lachmann ad Lucr. II 1061. III 227. 863. VI 124.* *de pronuntiatione et scriptura*: Qvint. inst. 1, 4, 11 littera i sibi insidit: 'coniicit' enim est ab illo 'iacit'. Vel. gramm. VII 54, 21 incipit per tria i scribi coiiicit, ut prima syllaba sit coi, sequentes duae iicit. Gell. 4, 17, 7 secunda ... littera in his verbis (*sc. obicio, conicio, subicio*), per duo i, non per unum scribenda est. nam verbum ipsum, cui supradictae particulae (*sc. ob, con, sub*) praepositae sunt, non est 'icio' sed 'iacio' et praeteritum non 'icit' facit, sed 'iecit' *eqs.* Not. Tir. 12, 28 conicit. 12, 29 coicit. 12, 45 coniecit. 12, 46 coiecit. Liv. 34, 44, 6 -ctus fuerat. Vitr. 2, 4, 1 -ctus fuerit. Apvl. met. 3, 8 *v. p. 306, 63.* *de prima syllaba producta*: Gell. 4, 17, 2 in hac quoque primi verbi (*conicere*) praepositione o ob eandem causam producunt *quos suo iure vituperat Gellius ipse.* 4, 17, 4 apud Plautum in Epidico (*v. 194*) 'con' syllabam productam pronuntiant. Gloss. coniciat mittat vel persuadat(?). -is consimilas. coniectus (consecutus? *Goetz*) est: *ἔτυχεν*. -ecit iaculum amentavit. coiciendas referendas.

A ***strictiore sensu:*** *in unum iacere, una, simul iacere, iacere*: **I** *proprie*: Gloss. *ἐμβάλλω, συνελαύνει, βάλλει, ῥιπτεῖ*, iactant, iaciebat. **a** *generaliter*: **1** *additur quo coniciatur*: *α seq.* in *c. acc.*, inter, huc *etc.*: Plavt. Capt. 779 -am in collum pallium (Epid. 194 palliolum). Cas. 342 sortis in sitellam (*cf.* 386 -ite sortis nunciam ambo huc. Lex repetund. [Corp. I 198] 50 quo ioudices sorticulas conieciant. Lex Cic. Verr. 2, 127 in hydriam. Liv. 23, 3, 7 nominibus in urnam -ctis. Sen. contr. 1, 2, 7 -ctum in urnam nomen eius non exit, sed eiectum est. Plin. epist. 10, 3, 2 nomina nostra in urnam. Apvl. met. 10, 8 cum ... sententiae ... in urnam aeream deberent -i. Ivst. 22, 3, 6 sententias in urnam. Ps. Ascon. div. in Caec. p. 108 universi iudices in cistam tabulas simul -bant suas. Hyg. astr. 2, 40 qui negare coepit de sua filia se passurum sortiri, nisi eodem [*in urnam*] regis filiae essent -ctae). Cato agr. 31 fibulae unde fiant, aridae iligneae ... fac in stercus aut in aquam -antur. 33, 5 librum conservato, cum opus erit in vinea, ex eo in aquam -ito, alligato. 117 *syn.* deicere *al.* S. C. de pago Mont. (Corp. VI 31577) 6 nive stercus terramve intra ea loca fecisse -isseve velit. Varro Men. 286 eodem -isse mera miracula nescio quae. ling. 5, 138 harum (*sc. molarum*) ... motu eo -cta molliuntur. rust. 1, 2, 26 ranam luridam in aquam. 1, 50, 2 spicas -unt in corbem atque in aream mittunt. 1, 54, 3 folliculi in dolia -untur. 1, 59, 3 *punica mala* si -eris in terram. 3, 5, 18 quendam deprensum tesserulas -entem in loculos. 3, 17, 7 salsamentorum in eas piscinas emptum -bat. frg. Non. p. 117 obsonium -ctum in unam sportam. Cic. Q. Rosc. 17 ut ignis in aquam -ctus continuo restinguitur. har. resp. 45 cum in me cognitorem harum omnium rerum illa flamma illorum temporum -batur. nat. deor. 2, 93 si innumerabiles unius et viginti formae litterarum vel aureae vel qualeslibet aliquo -antur. div. 1, 57 se interfectum in plaustrum a caupone esse -ctum et supra stercus iniectum. S. C. Cic. epist. 8, 8, 8 qui praetores fuissent neque in provincias profecti essent, in sortem coicerentur (*cf. p. 305, 79.* Liv. 28, 38, 12 provinciae in sortem -ctae. 30, 1, 8. 30, 27, 2. 4. Pavl. Fest. p. 158. Val. Max. 6, 3, 4. Sen. benef. 6, 14, 1. Lex Malac. [Corp. II 1964] 2, 45 nomina . . . in sortem -ito. 2, 51). Lvcr. 2, 1073 *natura* quae semina rerum -ere in loca quaeque queat simili ratione atque huc sunt -cta. Bell. Afr. 87, 2 incolas . . . in flammam -unt. Nep. Alc. 10, 5 his (*vestimentis*) in ignem -ctis (eiectis *C*). Hann. 10, 4 serpentes ... in vasa fictilia -i. 11, 5 in eas (*naves*) vasa fictilia -i coepta sunt. Verg. georg. 4, 26 in medium ... transversas salices et grandia -e saxa (Liv. 10, 36, 1. 13. 28, 2, 3. 31, 27, 7. 35, 4, 6). Aen. 6, 222 membra toro defleta reponunt purpureasque super vestes, velamina nota -unt. Ov. met. 8, 512 funereum torrem medios -ecit in ignes. 12, 511 trabem nactus validum -ecit in hostem. Liv. 1, 37, 1 magnam vim lignorum ... ardentem in flumen. 3, 28, 1 ut sarcinas in unum -i iubeant (Ps. Ascon. div. in Caec. p. 109 antequam tabulas in unum omnes -ant atque confundant). 5, 49, 3 suos in acervum -ere sarcinas (8, 11, 11 utrimque. 10, 29, 18. 29, 7, 5. 41, 12, 6). Liv. 6, 2, 10 ignem in obiectam saepem -i iussit. 7, 14, 4 in eos saxa -cta a Gallis. 9, 30, 9 in plaustra somno vinctos -unt. 21, 14, 1 argentum aurumque omne in ignem. 21, 27, 5 in utres vestimentis -ctis. 40, 29, 11 libros eos in ignem. Vitr. 2, 4, 1 si in vestimentum candidum -ea (*harena*) -cta fuerit. 2, 5, 2 *saxa* -cta in fornacem (7 praef. 9 Zoilum vivum in pyram -ctum. 7, 8, 2 Fest. p. 344 Sen. epist. 82, 14. Lampr. Comm. 1, 9 balneatorem). Vitr. 2, 7, 5 *saxa* in fundamenta. 7, 8, 4 is cinis -itur in aquam. 7, 14, 1 violam aridam -entes in vas cum aqua ..., deinde ... -unt in linteum. Pavl. Fest. p. 47 cadmea terra quae in aes -itur. p. 57 cum clavi et lapides in labrum aeneum -rentur. p. 158. Fest. p. 181 aput quos *equus* vivos -itur in ignem. Cels. 2, 11 in aeneam *cucurbitulam* linamentum ardens -itur. 4, 26 vindemiae tempore in grande vas -enda sunt pira atque mala silvestria. *ibid. malum* in piperatum -itur. 5, 28, 12 eadem medicamenta arida in calamum scriptorium -enda sunt. 6, 9 herbam mentastrum in pelvem *al.* Sen. nat. 1, 6, 5 *si in poculum* -eris anulum. Colvm. 9, 16, 1 *favorum reliquiae* in vas aeneum -untur. acina ... in dolium aut in seriam -ere *al.* Scrib. Larg. 111 haec utraque -untur in sapam. Petron. 42 aeque est enim ac si in puteum -as. 74 *gallus* laceratus . . . in caccabum est -ctus. Plin. nat. 10, 194 *pisces* -untur in nassam. 18, 135 *lupinum* -ctum inter folia vepresque. 22, 140 *faba* in acre acetum -cta. 26, 18 *herba* Achaemenide -cta in aciem hostium trepidare agmina ac terga verti. 31, 29 in Colossis flumen est quo lateres -cti lapidei extrahuntur. 36, 101 universitate *miraculorum urbis Romae* acervata et in quendam unum cumulum -cta *al.* Apvl. met. 3, 8 quo peremptorum cadavera -cta (contecta *al.*) fuerant. Pavl. dig. 41, 2, 3, 14 *pisces* in piscinas. Ivst. 1, 8, 13 caput Cyri amputatum in utrem. 32, 4, 6 omne serpentium genus in fictiles lagoenas -i iussit. Arnob. nat. 5, 19 *Liber* membratim sectus atque in ollulas -ctus ut coqueretur. Amm. 16, 12, 41 -cto vexillo in partem hostilem. 19, 2, 1 ossa in argenteam urnam -cta (conlecta *C. F. W. Müller*). Svlp. Sev. chron. 2, 5, 3 vincti compedibus in medias flammas -untur. *sensu finali*: Caes. Gall. 7, 85, 6 agger ab universis in munitionem -ctus. *sensu consecutivo*: Lvcr. 1, 1030 ut semel in motus -cta est convenientis *haec rerum summa*. 6, 345 facit, ut *semina* quasi in unum cuncta ferantur, omnia -ens in eum volventia cursum. *β seq.* in *c. abl.*: Colvm. 12, 21, 2 sal . . . -itur in urceo fictili. 12, 48, 2 siccatas *inulas* in vasis. Scrib. Larg. 57 in quo (*lacte aut vino*) lapathi radices -i debebunt. Plin. nat. 9, 167 in ea villa in Caesaris piscinis a Pollione Vedio -ctum piscem. Porph. Hor. sat. 2, 7, 17 fimum ..., in quo -ctae tesserae agitataeque mittuntur. Cet. Fav. 27 p. 308, 9 sarmenta vitis amineae infuso aceto in dolio -antur. Chiron 325 *pulverem* in reliquis potionibus -es.

γ seq. dativus: Verg. Aen. 7, 346 huic dea caeruleis unum de crinibus anguem -it. 7, 456 sic effata facem iuveni -ecit. 11, 194 hic alii spolia ... -unt igni (Macr. sat. 6, 6, 5 *de hoc loco*: pro 'in ignem'). Vitr. 7 praef. 9 ei lapides esse -ctos. Sil. 14, 306 huic procul arden-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tem iaculatus lampada Cimber -it. δ *seq. ablativus*: SCRIB. LARG. 73 papaveris ... capita quam plurima vase fictili -untur. ε *seq.* cum: PLIN. nat. 32, 27 -entium (*i. miscentium*) cummim cum sanguine. 2 *additur obiectum solum*: LVCR. 1, 284 magnus decursus aquai fragmina -ens silvarum arbustaque tota. 2, 1061 ea quae -cta (convecta *Lachmann*) repente magnarum rerum fierent exordia semper. 4, 352 ne simulacra possint ullarum rerum -cta (contecta *codd.*) movere. CIC. Lig. 21 numquid igitur oportet nisi tris sortes -i, unam educi? ... nihil. -i iubet tris. *ibid.* Tuberonis sors -cta est ex senatus consulto. Att. 4, 3, 2 inspectante urbe -ctis ignibus. VERG. Aen. 5, 662 frondem ac virgulta facesque, 9, 532 princeps ardentem -ecit lampada Turnus et flammam adfixit lateri. OV. met. 14, 240 coeunt et saxa trabesque -unt. trist. 3, 11, 44 hac tibi, quem perdas, -endus erit. 4, 1, 83 -ctaque vincula collo (*an dat.?*) accipit. LIV. 5, 7, 2 multitudo facibus maxime armata ignes -ecit. 21, 61, 10 ignibus aliquotiens -ctis ab hoste. 23, 37, 4 facibus ardentibus plurimum simul ignem -erunt. 28, 22, 6 ligna circa extruunt fascesque virgultorum -unt. 38, 33, 10 saxa *al.* VITR. 2, 5, 1 duo harenae et una calcis -antur (-atur *al.*). CELS. 4, 26 membranas ...iterum -ere. PLIN. nat. 29, 95 -cta et rosa matura. SIL. 10, 555 face -cta. AMM. 19, 7, 7 flammis -ctis. 19, 8, 8 *cento* per funem -ctus aquasque hauriens.

b *speciatim*: *tela*: GLOSS ἀκοντίζω. CIC. Quinct. 52 (*in imag.*) in eum ... omnia tela -isti. Cluent. 50 (*in imag.*) omnia tela totius accusationis in Oppianicum -bantur. har. resp. 2 (*in imag.*) ea tela quae -erit inimicus. Catil. 1, 15 (*in imag.*) quot ego tuas petitiones ita -ctas, ut vitari posse non viderentur, ... effugi. Vatin. 13 (*in imag.*) omnia ... mea tela sic in te -entur, ut nemo per tuum latus, quod soles dicere, saucietur. GALBA Cic. epist. 10, 3, 3 nostri pila -ere velle. POLLIO Cic. epist. 10, 32, 3 -cti (conlecti *M*, collecti *HD*) enim lapides sunt in eum. CAES. Gall. 1, 26, 3 quod ... e loco superiore in nostros venientes tela -bant (1, 47, 2. 2, 27, 4. 3, 2, 4 *al.* civ. 1, 79, 3. 2, 16, 2 telum. HIRT. Gall. 8, 14, 5. 8, 19, 8 BELL. Afr. 17, 1. 72, 4 NEP. Dat. 9, 5 VERG. Aen. 2, 545 [NON. 267, 26 -ere est iacere]. 9, 492. 10, 329. 800. OV. met. 5, 42 Ib. 625 *in imag.* LIV. 2, 10, 9. 9, 22, 8. 38, 22, 8 in castra vis ingens missilium telorum -batur. 38, 26, 7 velut nubes levium telorum -cta *al.* SEN. dial. 2, 3, 5 *in imag.* non refert, quam multa in eum -antur tela. 5, 13, 16. SIL. 7, 584 TAC. hist. 4, 62, 22 DICT. 3, 10). CAES. Gall. 1, 46, 1 lapides telaque in nostros -ere (2, 6, 3. 3, 4, 1 lapides gaesaque. 5, 43, 7). 1, 52, 3 pila in hostes -endi (3, 46, 5 BELL. Afr. 70, 4. 72, 5 LIV. 10, 29, 6. 23, 29, 9 *al.*). CAES. Gall. 3, 50, 1 sagittas (3, 53, 4 VERG. Aen. 4, 69 LIV. 31, 35, 3. 31, 39, 12). BELL. Afr. 14, 2 inter legionarios pedites iacula -unt (70, 4 VERG. Aen. 9, 695 OV. met. 8, 413. LIV. 21, 55, 6 velut nube iaculorum a Baliaribus -cta. 26, 4, 8). VERG. Aen. 9, 409 toto conixus corpore ferrum -it (SIL. 4, 453 -ctum cuspide ferrum). VERG. Aen. 9, 6, 46 stridentemque eminus hastam -it (10, 889. 12, 711 LIV. 30, 33, 15 VAL. FL. 6, 271. 381 SIL. 4, 346 AMM. 19, 2, 6). 12, 362 -cta cuspide (SIL. 1, 550). OV. met. 11, 28 vatemque petunt et fronde virentes -unt thyrsos non haec in munera factos. 12, 454 memini et venabula condi inguine Nesseis manibus -cta Cymeli. LIV. 21, 55, 11 verutis -ctis. 26, 5, 17 tum undique in eum tragulae -ctae. 37, 41, 10 missilium undique -ctorum. AMM. 31, 7, 12 ingentes clavas in nostros -entes. *adde*: *oculos, verba, crimina sim.*: VARRO rust. 2, 2, 2 quoniam in me videre -isse oculos (CIC. Verr. 6, 35. 175 Cluent. 54 Lael. 6 off. 2, 44 de orat. 2, 28. 225 ad Brut. 1, 9, 2 VERG. Aen. 12, 483 LIV. 3, 35, 5. 7, 36, 8. 35, 10, 4. 40, 12, 1 TAC. hist. 1, 17 PLIN. paneg. 63). CIC. Mur. 73 haec omnia ... crimina a multitudine in tuam nimiam diligentiam ... -cta sunt. Sest. 40 inimici oratio ... tam improbe in clarissimos viros -cta me movit. Planc. 31 haec nec ulla alia sunt -cta maledicta in eius vitam. top. 76 illast in Palamedem -cta suspicionum multitudo. CAEL. Cic. epist. 8, 4, 4 in disputando -ecit illam vocem Cn. Pompeius. CAES. Gall. 4, 27, 4 eius rei culpam in multitudinem -erunt (α, contulerunt β; LIV. 5, 47, 9 militum in unum vigilem -entium culpam). *cum dat.*: TIB. 1, 8, 53 miser absenti maestas quam saepe querelas -it.

II *translate de coniectura intellectuali, res ad quaestionem aptas ita conferre, ut iudicium vel opinatio fieri possit*: GLOSS. εἰκάζω; στοχάζομαι; τεκμαίρομαι; ὑπονοῶ. coniecturam feci: collegi vel suspicatus sum. arbitrare; aestimare (*cf. l. 76 p. 308, 30*); intellegere; cogitabant. **a** *i. q. suspicari, opinari*: PLAVT. Cas. 94 dehinc -ito ceterum possisne necne clam me sutelis tuis praeripere Casinam uxorem. TER. Eun. 547 nequeo satis mirari neque -ere. Haut. 63 annos sexaginta natus es, aut plus eo, ut -o (SVLP. SEV. chron. 1, 3, 3 ut ego -o. 2, 42, 3. CLAVD. MAM. anim. 1, 25 p. 87, 16). Phorm. 166 tu -ito cetera quid ego ex hac inopia nunc capiam (SCHOL. Ter. p. 129, 18 aestimato). CIC. Verr. 5, 129 Iovem ... Imperatorem quanto honore in suo templo fuisse arbitramini? -ere potestis, si recordari volueritis. 6, 71 quam multos esse oporteret ex ipso navigio ... et ex remorum numero -bant. div. 2, 12 bene qui -et (εἰκάζει *Eurip. frg. 963 Nauck*), vatem hunc perhibebo optimum. *ibid.* num ..., quae tempestas inpendeat, vates melius -et quam gubernator? (*syn.* coniectura adsequetur). 2, 13. de orat. 3, 51 de me enim -o. Brut. 53 qui de matre savianda ex oraculo Apollinis tam acute arguteque -erit. Att. 4, 15, 3 ut -o. 14, 21, 1 cito -eci Lanuvi te fuisse. ad Q. fr. 3, 1, 23 quemadmodum -o. 3, 9, 3 quam autem te velim cautum esse in scribendo, ex hoc -ito, quod. LVCR. 1, 751 -ere ut possis ex hoc, quae cernere non quis. 2, 121. SALL. hist. frg. 3, 74 quantum ego -o (LIV. 3, 70, 15 quantum in tanto intervallo temporum -o. MART. CAP. 1, 16 quantum -i potuit). NEP. Them. 1, 4 quod et de instantibus ... verissime iudicabat et de futuris callidissime -bat. Timoth. 4, 2 quod ex eo facile -i poterit. Eum. 2, 2 ex quo omnes -erant eum regnum ei commisisse. APVL. met. 1, 23 sic ego te ... etiam de ista corporis speciosa habitudine ... generosa stirpe proditum et recte -rem. TERT. nat. 2, 8 de cuius statu quod -i potest. IREN. 2, 19, 2 quae vane -erunt et mentiti sunt adversus deum. SOL. 32, 3 Nilum ... iam inde esse -unt (coniectant *pars. codd.*). ARNOB. nat. 2, 51 -itis ..., non scitis. HIL. in Matth. 16, 1 multa de natura caeli -ere. AMM. 17, 2, 2 Iulianus rei novitate perculsus et -ens quorsum erumperet. 23, 6, 87 ut quidam -unt. 28, 3, 6 futura. 31, 5, 6 futuri exitum *al.* VVLG. Ezech. 21, 19 manu capiet coniecturam, in capite viae civitatis -et (*de* βελομαντίᾳ *cf.* HIER. in Ezech. 21, 19 p. 249). AVG. civ. 3, 19 hinc strages turbae ceterae ... -enda. potius quam nuntianda putaretur. 4, 31. 7, 30 sive quae aliunde accepit sive quae ipse -ecit *Varro*. 15, 8 quod ex hoc -i facillime potest, quia. 22, 20 *al.* VINDIC. med. 12. MART. CAP. 1, 16. 2, 118 (vers.) sidereos coetus ... nil iam -ens numine fisa vide. OROS. hist. 1, 12, 10 -i datur. HIPPOCR. progn. 15 sic ... -ere (συμβάλλεσθαι) oportet, quasi (ὡς) ... non perducantur ad quartum decimum diem. CAEL. AVR. chron. 1, 4, 73 sicut ex antecedentibus -ere poterimus. 4, 3, 21 ut ex supradictis -itur *al.* SIDON. epist. 4, 11, 7 si perpaucos esse -as. 9, 11, 2 nec citra ista -o. ALC. AVIT. epist. 26 p. 57, 11 -ere nequeo, unde ... monstraverit. 90 p. 98, 28 -it enim sanctitas vestra ..., qualiter ... debeant. 93 p. 100, 23 -ite nunc quantum debeant. hom. 21 p. 137, 12. c. Eutych. 1 p. 20, 14 non virtute, sed mole rem -it (*i. aestimat*). c. Arr. 4 p. 3, 18 vos porro -ite utrum crediderint Christo *al.* DRAC. Rom. 5, 84 -itur 'cuicumque bono' quod Cassius inquit. ENNOD. opusc. 3, 22 p. 336, 13 senile nimis et praeter quam -i posset annosum. 7, 20 p. 188, 11 iustum esse -ens. VEN. FORT. carm. 10, 2, 16 potestis autem -ere quia talem non tolleret. *i. q. significare, ut videtur*: CAEL. AVR. acut. 3, 15, 121 *Homerus* -it enim *hydrophobiam* per figuram cum de Tantalo dicit. *fere i. q. observare*: CAEL. AVR. chron. 1, 4, 126 quod etiam de carnis usu erit -endum. 3, 8, 116 -enda etiam inflationis medela. 4, 3, 47 utriusque erat -enda curatio. acut. 2, 37, 213 -endum etiam, ut mediocriter cibum demus. 3, 21, 209 neque -it quod calidum quicquid est laxando provocet vomitum.

b *i. q. interpretari*: PLAVT. Curc. 253 mane sis, dum huic -o somnium. CIC. Verr. 3, 18 o praeclare -ctum a volgo in illam provinciam omen communis famae atque sermonis, cum ex nomine istius ... perridicule homines augurabantur! div. 1, 118 male -cta maleque interpretata *signa* falsa sunt non rerum vitio sed interpretum inscientia. 2, 66 ut illa tritici grana in os pueri Midae congesta ... non tam mirabilia sint quam -cta belle. PLIN. nat. 10, 49 *galli* canendo Boeotiis nobilem illam adversus Lacedaemonios praesagivere victoriam, ita -cta interpretatione, quoniam victa ales illa non caneret. GELL. 13, 31, 1 *saturarum Varronis enarrator* iaciebat inde quaedam non admodum difficilia, ad quae -enda adspirare posse neminem dicebat. TERT. ieiun. 6 incrassatum erat cor populi, ne oculis videret et auribus audiret et corde -ret adipibus obstructo. *ibid.* vidit oculis dei gloriam et audivit auribus dei vocem et corde -ecit dei legem. VVLG. gen. 41, 15 vidi somnia nec est, qui edisserat, quae audivi te sapientissime -ere (συγκρῖναι). RVFIN. Orig. in cant. prol. p. 67B si quis potuerit capaci mente -ere et considerare horum omnium, quae in ipso creata sunt, decus et speciem. PHYSIOGN. 11 p. 17, 11 quaecunque signa reppererit, -ere atque inter se conferre. OROS. hist. 4, 6, 34 immo legunt et ea non aequitate sed aemulatione -unt.

B *laxiore sensu*: **I** *proprie*: GLOSS. citant, misisti, inmisit, impulit. coniectus: inpulsus, inmissus, inpulsus vel in vinculis missus. in custodiam coniectus: in custodia missus. coniecta: inmissa. **a** *de animantibus*: 1 *transitive*: *i. q. agere, ferre, portare, mittere, pellere*: PLAVT. Mil. 112 nam is illius filiam -it (contigit *seu* contegit *codd.*) in navem miles. Rud. 769 iam hercle ego te barba continuo arripiam, in ignem -am. DECRET. tribunic. T. Sempr. Gracchi maioris Gell. 6, 19, 7 in quem locum ab eo -cti sunt duces hostium (*ibid.* in carcerem coniectare). QVADRIG. hist. 51 deinde in fugam sunt -cti (CAES. Gall. 1, 52, 6 cum hostium acies a sinistro cornu pulsa atque in fugam -cta [$B^2\beta$; conversa α *edd.*] esset. 2, 23, 2 *al.* civ. 1, 82, 3. 3, 77, 7. BELL. Afr. 66, 1 in fugam turpissimam). VAL. ANT. hist. 61 eo omnes hostiae, vituli viginti et septem -cti. LABER. mim. 147 -or in fullonicam. VARRO frg. Char. gramm. I 133 Spartaco innocente -cto ad gladiatorium ⟨ludum⟩ (*suppl. Niebuhr*). CIC. inv. 2, 149 culleus, in quem -ctus *parricida* in profluentem deferretur. Verr. 6, 17 hominem ... in carcerem -i (Tusc. 1, 96 nat. deor. 2, 6 LIV. 3, 57, 6. 6, 16, 4 *al.* VAL. MAX. 1, 8, 1. 4, 1, 8. 4, 7, 3 QVINT. decl. 348 p. 369, 12 SVET. Iul. 17 AMPEL. 42, 2 ITALA apoc. 2, 10 [TERT. scorp. 12] ecce diabolus ex numero tuo -et [μέλλει βάλλειν, VVLG. missurus est] in carcerem. PANEG. 10, 31 IVST. 2, 15, 19 AMM. 28, 4, 15 AVG. civ. 18, 4 SVLP. SEV. chron. 1, 11, 4. 1, 28, 3. 1, 49, 4 perpetuis eum vinculis in carcerem -ecit. 1, 53, 6. *cf. l. 70*). CIC.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Verr. 6,17 in vincla -ctus est (6,18. 6,117 in ferrum atque in vincla. 6,149 *al.* Flacc. 60 Sest. 85 har. resp. 35 leg. 3,20 Deiot. 22. 23 Att. 2,24,3 CAES. Gall. 3,9,3. 4,27,3 SALL. Cat. 42,3 NEP. Milt. 7,6 Paus. 3,5 Con. 5,3 Pelop. 5,1 LIV. 2,4,7. 3,13,6 *al.* SEN. epist. 9,8 ASCON. Mil. p. 51 SVET. Tib. 37 Nero 49 Vesp. 5 VENVL. dig. 48,3,5 PAPIN. dig. 48,3,2 pr. VLP. dig. 48,3,3 PAVL. sent. 5,21,1 MACER dig. 48, 11,7 pr. ob hominem in vincula publica -endum vinciendum vincirive iubendum exve vinculis dimittendum. LAMPR. Alex. 53,2 SVLP. SEV. chron. 1,42,3. 1,44,6. *in imag.* LIV. 4,4,10 id vos sub legis superbissumae vincula -itis). CIC. Verr. 6,143 in lautumias statim -batur (6,145. 164. 180. LIV. 37,3,8). CIC. Mil. 60 subito abrepti in quaestionem ... in arcas -untur. rep. 1,18 -ecit in medium Laelium. Att. 11,6,2 quos ego nunc paulisper cum bacillis in turbam -eci. ad Q. fr. 2,8,2 Marium ... in lecticam mehercule -issem. epist. 12, 25,4 (*in imag.*) quem ego ructantem et nauseantem -eci (confeci *codd.*) in Caesaris Octaviani plagas. CAES. Gall. 1,47,6 conantes dicere prohibuit et in catenas -ecit (LIV. 29,21,2). CAES. Gall. 2,16,5 mulieres ... in eum locum -isse, quo. 2,28,1 maiores natu, quos una cum pueris mulieribusque in aestuaria ac paludes -ctos (collectos *codd.*) dixeramus (LIV. 31,37,8 in paludes quidam -cti). 3,24,1 auxiliis in mediam aciem -ctis (α, conlectis *vel* collectis *rell.*). BELL. Afr. 6,4 postquam repulsi et -cti erant intra munitiones. 15,3 Caesarisque copiis in orbem compulsis intra cancellos omnes -cti pugnare cogebantur. BELL. Hisp. 26,2 servi indicio omnes in custodiam esse -ctos (NEP. Phoc. 3,4 LIV. 34,25,12. 40,23,4. 40,28,7. 44,27,11 SEN. epist. 9,16 SVET. Aug. 27 GAIVS inst. 1,13 *v. l. 29*). SEN. contr. 7,1,15 -e in alteram navem novercam. 10,4,18 speciosissimum quemque ac maxime idoneum castris in ludum -ecit (GAIVS inst. 1,13 *qui* in ... ludum custodiamve -cti fuerint). SEN. dial. 5,8,6 (*in imag.*) difficile erat illi *clienti* in copulam -cto rixam eius cum quo cohaerebat effugere (*cf.* 7,7,1 non video quomodo isto -ctam diversa in eandem copulam -antur). 6,24,5 *animus* obruitur his, offocatur, inficitur, arcetur a veris et suis in falsa -ctus. benef. 2,26,2 (*in imag.*) in turbam -ctus sum. epist. 56,9 (*in imag.*) in illa latebra, in quam nos timor ac lassitudo -ecit, interdum recrudescit ambitio. 70,6 cum in caveam -ctus esset a tyranno. CVRT. 5,3,21 temere in illas angustias -cti (eiecti *codd.*) exercitus. COLVM. 8,10,1 *turdi* a rete in aviaria -cti sunt. PETRON. 37 quemvis ex istis babaecalis in rutae folium -et. 58 nisi dominum tuum in rutae folium [non] -ero (*Heinsius*, -ecit *H*). 102 ego vos in duas iam pelles -am vinctosque loris inter vestimenta pro sarcinis habebo. PLIN. nat. 28,30 Euagon ... a consulibus Romae in dolium serpentium -ctus experimenti causa. 29,138 venantur *gryllum* formicā circumligata capillo in cavernam eius -ctā. SVET. Vit. 12 hunc adulescentulum ... -ecit in compedes. VLP. dig. 16,3,1,9 si quis servum custodiendum -erit in pistrinum. AMM. 29, 1,40 (*in imag.*) omnium fere ordinum multitudo in plagas calumniarum -cta. SIDON. epist. 1,7,12 multatus in insulam -ctus est. *cum dat.* VICT. VIT. 1,33 *barbarus* -it vinculis *mancipia*. **2** *reflexive*: se conicere *i. q. cito se conferre*: ENN. ann. 72 *lupus* -it in silvam sese. PLAVT. Merc. 932 quin, pedes, vos in curriculum -itis in Cyprum recta. Trin. 238 se in plagas -ere. 722 ad aliquem regem in saginam sese -et (-ecit *codd.*) meus. TER. Haut. 277 continuo hic se -et intro (SCHOL. Ter. p. 116 cum impetu se proiecit vel vi intravit). Phorm. 190 hinc me -rem protinam in pedes. LVCIL. 782 -e te (coicite *codd. Nonii*) intro ac bono animo es. VARRO Men. 481 qui se in ganeum accensum -ecit amicae. frg. Non. p. 245 quo (*in Hispaniam*) se -ret Pompeius. CIC. Sest. 9 cum is ... se quasi armorum studio in maximam familiam -isset. Cael. 62 sin se in intimum -ere vellent. 63 Licinium ... se in fugam -isse. de orat. 3,194 (*in imag.*) cum se mente ac voluntate -isset in vorsum. Phil. 2,21 nisi se ille in scalas tabernae librariae -isset. 6,10 nescio quo modo se -ecit in turbam. div. 2,46 (*in imag.*) te mirificam in latebram -isti. 2,145 delphinos se in portum -entes. Att. 5,16,4 Appius ... in ultimam provinciam se -ecit. epist. 9,20,1 (*in imag.*) in Epicuri nos ... castra -ecimus. BELL. Afr. 87,6 Uticam se in oppidum -erunt. NEP. Them. 8,4 cum ea se in sacrarium ... -ecit. Ages. 4,6 ex fuga se in templum Minervae. VERG. Aen. 6,619 inter medias *Troades* sese haud ignara nocendi -it. 10,656 huc sese trepida Aeneae fugientis imago -it in latebras. LIV. 1,12,10 Mettius in paludem sese strepitu sequentium trepidante equo -ecit. PETRON. 9 in eundem locum me -eci. 72 -amus nos in balneum. frg. 13 in aumatium memet ipsum -eci. AMM. 28,6,14 in puteum equis vacuum sese -ecit. HYG. astr. 2,1 in Iovis Lycaei templum. 2,4 dicitur hircus in vineam se -isse. SVLP. SEV. 1,35,6 in huius *speluncae* interiora David se -ecit. *de flumine*: HYG. astr. 1,8 Tanais ... bifariam se -ens in paludem quae Maeotis appellatur. *de vento*: LVCR. 6,580 ventus ubi atque animae subito vis maxima quaedam ... in loca se cava terrai -ecit. in noctem: CIC. Mil. 49 cur in noctem se -ret? *cf.* CAES. civ. 3,28,1 nostrae naves duae ... in noctem -ctae. BELL. Afr. 52,4 nisi in noctem proelium esset -ctum.

b *de non animantibus*: *i. q. ponere, fundere, pulsare, inmittere, ferre*: CATO agr. 156,3 *manipulos brassicae* -ito, contundito, item eximito in linteum. 157,15 brassicam erraticam tritam in manum -ito et ad nasum admoveto. CIC. inv. 2,98 cumque haec navis invitis nautis vi tempestatis in portum -cta est. Verr. 2,46 ea *signa* in onerariam navem suam. de orat. 1,261 -ctis in os calculis. 2,314 (*in imag.*) si qua erunt mediocria ... in mediam turbam atque gregem -untur (SEN. epist. 88,45 haec omnia in illum supervacuum studiorum liberalium gregem -e). Tusc. 5,13 haec etiam in eculeum -untur, quo vita non adspirat beata. Att. 2,13,1 eum fasciculum, quo illam *epistulam* -eram. 8,5,1 -eram in fasciculum una cum tua venientem ad illum epistulam. 9,13,7 ex illo libello qui in epistulam -ctus est. LVCR. 6,731 quod etesia flabra aquilonum nubila -unt in eas tunc omnia partis. CAES. civ. 3,99,1 interfectus est ... gladio in os adversum -cto. SALL. hist. frg. 4,46 (*in imag.*) qui quidem mos ut tabes in urbem -ctus. PROP. 4,8,57 Phyllidos iratos in vultum -it ungues. OV. met. 3,90 donec Agenorides -ctum in guttura ferrum usque sequens pressit 7,245 cultrosque in guttura velleris atri -it. 7,338 saniem -cto emittite ferro. 13,476 praebita -cto rupit praecordia ferro. 15,735 ictaque -ctos incalfacit hostia cultros. LIV. 31,17,6 vestem pretiosam in naves Rhodiam Cyzicenamque. VITR. 8,4,2 legumina in vas cum ea aqua -cta ad ignem posita. 10,2,2. 10,2,6 -unturque infimae trocleae ad orbiculos ex interiore parte. 10,12,2 ansae rudentium ... in suculas -untur. PAVL. FEST. p. 112 infectores qui alienum colorem in lanam -unt. CELS. 2,17 in vasa fictilia ... aqua -itur. 4,31 aquam marinam in pelvem. 5,22,7 vel albo veratro vel struthio -cto in naves. 5,24,4 donec utriusque terni cyathi -antur. 5,26,36 super eminentem carnem exedentia medicamenta (5,28,12. 6,6,9). 6,6,1 in ipsum oculum, primo die ... nihil recte -itur. 6,7,7 acetum et cum eo nitri paulum -endum est. 6,7,8. 6,8,1. 6,9 in id foramen. 7,16 in duas acus fila -enda. 8,10,5 commune ... ei (*cruri*) femorique est, quod, ubi deligatum est, in canalem -endum est. 8,12 tum digiti pollices ... in os eius -endi *al.* SEN. nat. 6,20,4 spiritus in terrena itinera -ctus et exitum quaerens. 7,27,6 facies *cometarum* ... non in angustum -cta et artata, sed dimissa liberius et multarum stellarum amplexa regionem. COLVM. 12,19,1 quod (*mustum*) in vasa plumbea -erunt. 12,19,6 *al.* SCRIB. LARG. 75 murram tritam admiscere et rursus utraque in unum diu terere atque in pilam -ere. 82. 264. 271. PETRON. 42 quinque dies aquam in os suum non -ecit, non micam panis (67 aquam in os suum non -et). 49 putes illum piper et cuminum non -isse. 131 ter ... lapillos -ere in sinum. PROC. dig. 33,6,15 in dolia vinum ... -imus (*syn.* diffundimus). PLIN. nat. 8,46 -ctis in fauces unguibus. 14,106 rosae foliis ... in mustum -ctis (*Mayhoff*, collatis *codd.*). 14,109. 19,70 *cucurbita* -cta in eas (*vaginas*). 20,99 in olla, quae -atur in clibanum aut furnum *al.* SIL. 10,182 afflictumque premens ... -cto fodit ense super. AMM. 28,2,3 compaginatae formae ⟨e⟩ roboribus -ctaeque in alveum. CLAVD. carm. 1,106 claustraque -ctis (*P*, contextis *Schrader*) scopulis durissima tendunt *Alpes*. PS. APVL. herb. 90,1 herbae mentastri sucus ... in auriculam -ctus. *seq.* in *cum abl.*: CARM. epigr. 365 (Corp. VI 9290 *a. 13 a. Chr.*) ut ossa sua in olla Midaes -rentur. VITR. 3,5,14 norma in cavo striae cum fuerit -cta. SCRIB. LARG. 220 medicamentum -atur in novo fictili. 271 vinum atque adeps quae superest in novo vase -atur. ubi: CORP. VI 36467 ubi ossa sua -antur. *seq. dat.*: PLIN. nat. 30,23 cinis exesis dentibus -ctus. conici *i. q. se dirigere*: CELS. 8,1 p. 327,33 ex manu duo exigui processus in sinum radii -untur. p. 328,17 superiora in sinus coxae, sicut umeri in ea ossa, quae scapularum sunt, -untur.

II *translate*: **a** *in aliquem statum redigere; in aliud tempus differre; agere, immittere, implicare*: PLAVT. Persa 796 ut me in tricas -isti. Poen. 69 -itur ipse in morbum ex aegritudine. TER. Andr. 602 in nuptias -eci erilem filium (620 ex tranquillissima re in nuptias. 667). Haut. 292 ne me in laetitiam frustra -as. Hec. 132 in quod me -eci malum. 842 ne me in breve -as (ω, conlicias *Palmer*) tempus gaudio hoc falso frui (SCHOL. Ter. p. 148,17 immittas). LVCIL. 411 -ere in versus dictum praeconis volebam Grani. VARRO Men. 398 poema est lexis enrythmos, id est verba plura modice in quandam -cta formam. CIC. Catil. 2,1 perdidimus hominem ..., cum illum ex occultis insidiis in apertum latrocinium -ecimus. de orat. 2,258 in hoc genus -untur proverbia. Pis 94 nulli -entur in illum ordinem, nulli eximentur. Planc. 83 te idcirco in ludos causam -ere noluisse. orat. 135 aut ab eodem verbo ducitur saepius oratio aut in idem (in eodem *A*) -itur (concluditur *Pluygers; cf.* QVINT. inst. 9,1,38). Phil. 1,20 ut honestis decuriis potius dignus videatur quam in turpem iure -ctus. 5,15 saltatores, citharistas, totum denique comissationis Antonianae chorum in tertiam decuriam iudicum scitote esse -ctam (SEN. epist. 47,9 servus ille in tertiam decuriam -ctus. PETRON. 47 in decuriam viatorum. *cf.* LIV. 9,46,14 omnem forensem turbam excretam in quattuor tribus -ecit. 45,15,5). Att. 3,15,7 quoniamque ego proditus, inductus, -ctus in fraudem omnia mea praesidia neglexi. epist. 12, 1,1 respublica iaceat in illis perturbationibus, in quas eam ille -ecit. BELL. Afr. 16,3 omnium ... animi in terrorem -cti (LIV. 34,28,3 ubi ... Romanos ... auxiliares tyranni adorti in terrorem ac tumultum -erunt). 35,2 in magnum timorem -cti. BELL. Hisp. 22,7 si qui ex nostris transfugeret, in levem armaturam -i. BELL. Alex. 49,2 in gregem locupletium ... tenues -bantur. LIV. 3,24,5 iis temporibus, in quae testis crimen -isset. 36,12,4 in eam legationem Mnasilochus

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

et qui eius factionis erant de industria -cti (collecti *M*). SEN. dial. 6, 1, 4 illum ob duas res pulcherrimas in oblivionem -ctum. 11, 2, 5 quasi de industria in id tempus -ctis malis tuis. epist. 48, 9 comminui et debilitari generosam indolem in istas argutias -ctam. 77, 12 in hoc punctum *temporis* -ctus es. 88, 34 *animus* in (*Koch*, ad *codd.*) alias animalium formas aliasque -ctus. 94, 63 in unum regnum multa regna -ecit. SVET. Otho 10 non amplius se in periculum tales tamque bene meritos -urum. VITR. 3, 1, 8 utrosque *numeros* in unum -erunt et fecerunt perfectissimum. **b** *cogitata, verba, nomina, res scriptas aliquo assumere, in unum colligere*: CIC. Caecin. 63 in his causis non verba veniunt in iudicium, sed ea res, cuius causa verba haec in interdictum -cta sunt. leg. 2, 64 quam legem *Solonis* eisdem prope verbis nostri decemviri in decimam tabulam -erunt. parad. 3 ego tibi illa ipsa . . . -eci in communes locos. part. 109 quo omnes argumentationes repetitae ex inveniendi locis -antur. Tusc. 3, 76 sunt etiam qui haec omnia genera consolandi colligant . . ., ut fere nos in Consolatione omnia in consolationem unam -ecimus. Att. 7, 16, 1 pluraque . . . in eandem epistolam -eci. 16, 6, 4 -eci id *prooemium* in eum librum, quem tibi misi. ad Q. fr. 3, 1, 23 quod multos dies epistolam in manibus habui . . ., ideo multa -cta sunt aliud alio tempore. SEN. epist. 80, 5 in tabulas vanum -itur nomen libertatis. CORP. VI 14027, 2 pater fecit sibi et suis, quos in titulo -ecit. **c** *i. q. conferre ad aliquid*: *pecuniam profundere*: VARRO rust. 3, 5, 8 si quinque milia hoc (*i. huc*) -eris. 3, 14, 4 ita ut in eas (*solitannas*) LXXX quadrantes -i possint. CIC. off. 2, 60 tantam pecuniam in praeclara illa propylaea. SEN. dial. 12, 10, 9 cum sestertium milliens in culinam -isset. *lapides, harenas sim.*: VITR. 2, 4, 3 cum in structuram -untur *fossiciae harenae*. 2, 5, 2 *saxa* in structuram -antur. POMPON. dig. 41, 3, 30, 1 si . . . in aedificium eas (*tegulas vel parietes*) -isset. PAVL. dig. 39, 2, 38, 2 si quid ex veteri *pariete* in novum -ctum est. **d** *verba conferre* (*cf. l. 84*): LEX XII tab. (Rhet. Her. 2, 13, 20) 1, 7 ni pacunt, in comitio aut in foro ante meridiem caussam -unto. AFRAN. com. 191 is cum filio -erat nescio quid de ratiuncula (*falso* NON. p. 268 -ere: furari, auferre). 216 causam -ere hodie ad te volo (NON. p. 267 -ere: agere). 309 hi -ecere verba inter sese acrius (NON. p. 267 -ere est iacere). 311 noli, mater, me praesente cum patre -ere (NON. p. 267 -ere: confligere, certare). LVCIL. 87 quid dicis? cur est factum, quod -is istuc. GELL. 5, 10, 9 cum ad iudices -endae consistendaeque causae gratia venissent. PASS. Paul. 18 coepit de his . . . cum philosophis . . . -ere atque confabulationis sermonem cum timore et confusione sensus habere. [*loci corrupti*: BELL. Hisp. 2, 1 multis iterante diebus -ctis (*codd.*, feliciter ante rebus confectis *Wölfflin*). CARM. de mens. 2, 45 annua sulcatae -cti (complexu? compressu?) semina terrae pascit hiems.]

derivata: coniectanea — coniectus. *Burger.*

? **conicula** λαβίριον GLOSS. III 431, 40 (λεβηρίον *Heraeus*, λαγίδιον *i. q.* cuniculus *David*).

cōnicus *conicitur* VITR. 9, 8, 1 *v. p. 6, 6.* *L.*

coniectānea, -ōrum *n.* [*a* coniectum. *Th.*]. *librorum erat titulus*: GELL. praef. 9 sunt item multi, qui -a . . . fecerint. 2, 24, 2 in Capitonis Atei -is (4, 14, 1 librum VIII Atei Capitonis -orum. 14, 7, 12. 20, 2, 3). 7, 5, 1 Alfenus iure consultus . . . in libro . . . -orum . . . secundo.

coniectārius, -a, -um [*a* coniectum. *Th.*]. GELL. 14, 3, 1 eius rei argumenta quaedam coniectaria (coniectatoria *N*, coniectatorie *OΠX*) ex eorum scriptis protulerunt.

coniectātio, -ōnis *f. a* coniectare. **1** *i. q. suspicio, opinio*: GLOSS. II 109, 37 coniectura et -o στοχασμός. PLIN. nat. 2, 162 mihi incerta videtur baec -o. 2, 221 vera -o. 10, 208 non obscuram -em. 28, 13 confitendum sit de tota -e. GELL. 1, 9, 2 adulescentes . . . *Pythagoras* ἐφυσιογνωμόνει: id verbum significat mores naturasque hominum -e quadam de oris et vultus ingenio . . . sciscitari. 14, 1, 33 non enim comprehensa . . . dicunt, sed lubrica atque ambigiosa -e nitentes, inter falsa atque vera . . . eunt. TERT. adv. Val. 11 inducere . . . innati -em (IREN. 1, 2, 5 innati comprehensionem. *gr.* ἀγεννήτου κατάληψιν. *cf. Stieren ad h. l.*). PANEG. 12, 6 nec difficilis -o est. 12, 31 quae certissima -o est. MART. BRAC. ira 4 nec apertis quidem manifestisque -bus statim est accedendum. *accedit* de: PLIN. nat. 2, 22 quo minus etiam plana de deo -o esset. *cum gen. obi.*: PLIN. nat. 6, 68 unde -o ingens opum est. **2** *speciatim de divinatione*: PLIN. nat. 2, 191 perhibetur et Pherecydi Pythagorae doctori alia -o, sed et illa divina, haustu aquae e puteo praesensisse ac praedixisse terrae motum. TERT. anim. 46 Telmessenses nulla somnia evacuant, imbecillitatem -is incusant.

coniectātor, -ōris *m. a* coniectare. IVL. VAL. 1, 46 -em vel celebratissimum Melampoda. ITIN. Alex. 20 portenti -es.

coniectio, -ōnis *a* conicere. **a** *proprie*: CIC. Caecin. 43 si non solum . . . -e telorum . . . magnas copias pulsas esse . . . audivimus. **b** *translate*: **1** *collatio*: CIC. Verr. 4, 189 ut intellegas non ex aestimatione neque ex ternis denariis pendere crimen, sed ex -e (coniunctione *al.*) annonae atque aestimationis. **2** *comparatio*: RVRIC. epist. 2, 18 sicut ipsa amorem fratris in se sui -e persentit, ita et diligens frater eum similiter possit ex sua dilectione cognoscere. **3** *technice apud ICTOS* (*cf. Wlassak, PW III 882—884*): GAIVS inst. 4, 15 causae -o quasi causae suae in breve coactio (PS. ASCON. Verr. p. 164). PAVL. dig. 50, 17, 1 per regulam . . . brevis rerum narratio est et, ut ait Sabinus, quasi causae -o est, quae simul cum in aliquo vitiata est, perdit officium suum. **4** GLOSS. coniectura vel extimatio, aestimatio. GLOSS. IV 221, 47 connicita (*codd.*; *fortasse* coniecta *Goetz*): coniectura, argumentum. VLP. dig. 28, 1, 21, 1 -em fieri eius quod reliquit vel ex vicinis scripturis vel ex consuetudine patris familias vel regionis. **5** *interpretatio*: CIC. div. 2, 130 *Chrysippus* somniorum -em definit hoc modo: esse vim cernentem et explanantem, quae a dis significentur in somnis.

coniecto, -āvī, -ātum, -āre [*a* conicere coniectus. *Th.*]. coiect- *traditur*: SVET. Aug. 95 Nero 6 (*in solo cod. A*, *reliquis locis* coniect-). AVR. Fronto p. 87, 22 N.; coniactent: LEX Sal. 43, 1. 3. *deponens* **coniector,** -ātus sum, -ārī: TERT. nat. 2, 12 *l. 49*. ITIN. Alex. 52 *l. 41*.

I *aliquo conicere*: **a** *proprie*: DECRET. tribun. T. Sempr. Gracchi maioris (Gell. 6, 19, 7) cum . . . Scipio Asiaticus triumphans hostium duces in carcerem -arit (*syn.* conicere). **b** *translate*: GELL. 7, 13, 2 -bamus ad cenulam non cuppedias ciborum, sed argutias quaestionum.

II *suspicari, coniecturam facere*: GLOSS. existimem; extimare; coniecturam facere vel aestimare (*cf.* ANTH. 19, 14). GLOSS. V 15, 19 -erat: correxerat (coniecerat *Goetz*), contorserat. *cf.* 60, 8 cum recta verus (cum rectaverat *al.*): correxerat, contorserat. **a** *cum accusativo*: *simplici*: TER. Eun. 543 neque scio quid dicam aut quid -em (EVGRAPH. *ad l.* quid suspicer). LIV. 6, 12, 3 praeter opinionem, quae sua cuique -anti esse potest. 21, 35, 4 temere initae valles a -antibus iter. 29, 14, 9 meas opiniones -ando rem vetustate obrutam non interponam. CVRT. 4, 9, 11 quantum procul -ari poterat (SVET. Dom. 3 quantum -are licet). PLIN. nat. 8, 103 *vulpem* aure ad glaciem adposita -are crassitudinem gelus. TAC. ann. 1, 32 militares animos altius -antibus (*i. iudicantibus, aestimantibus; cf.* 12, 49 *l. 67*). 4, 58 prosperum finem vitae -antibus vulgantibusque. 15, 55 Milichus . . . graves coniuratos et cetera quae audierat aut -erat docet. FRONTO p. 8, 22 N. sine homines ambigant, disserant, disputent, -ent, requirant, ut Nili caput, ita nostri amoris originem. p. 219, 19 Amasis magnum et maturum malum Polycrati -ans. GELL. 2, 30, 4 eius rei causa esse haec -atur. 14, 1, 5 nequaquam id . . . censebat . . . comprehendi posse et percipi, sed -ari pauca quaedam. TERT. anim. 44 omnia magis -es quam istam licentiam animae. IVL. VAL. 2, 27 id Darius -ans animo macerabatur. ITIN. Alex. 52 id Macedones -ati. AVSON. 153, 51 si nec arcanis numen -o sub extis. AMM. 17, 3, 1 dubia bellorum -ans. PRVD. c. Symm. 2, 97 illum . . . qui . . . chao anterior fuerit . . ., -are animo contendimus. AVG. gen. ad litt. 12, 25 p. 418, 19 quod sibi suspicione falsaque coniectura finxerit, hoc etiam in corporibus putat, quae non visa -at. SIDON. epist. 4, 3, 1 praeter aequum ista -as. *duplici*: IVL. VAL. 1, 42 quem . . . vulneratum . . . vestrum, quemve interemptum audiens hoc -em? TERT. nat. 2, 12 qui eum (*Saturnum*) procreatorem -antur. *accedit ablativus*: LIV. 5, 21, 16 eventu rem -antibus. PLIN. nat. 2, 111 densitas earum corpusque haud dubio -atur argumento. TAC. ann. 1, 12 vultu offensionem -erat. 16, 34 ut -are erat intentione vultus et auditis, si qua clarius proloquebantur. ARNOB. nat. 2, 57 non enim divina divinis sed rationibus pendimus et -amus humanis. AVG. civ. 9, 22 temporalibus temporalia et mutabilibus mutabilia -are. 16, 9 neque hoc ulla historica cognitione didicisse se adfirmant, sed quasi ratiocinando -ant. TAC. hist. 4, 84 deum ipsi multi Aesculapium . . . plurimi Ditem patrem insignibus, quae in ipso manifesta, aut per ambages -ant. *accedit* de: *significat id quo pertinet actio coniectandi*: SVET. Nero 40 nihil -ans de aetate Galbae. GELL. 18, 6, 5 utrum . . . hoc de matrona ac de matrefamilias Melissus excogitaverit ipse et -erit an scriptum ab alio quo legerit, hariolis profecto est opus. *i. q.* ex: AVG. fid. et op. 21, 37 de quibusdam minoribus possumus -are maiora. serm. 164, 3, 5 inde pauca commoveremus et de his cetera -emus. SIDON. epist. 9, 14, 3 cuius te gloriae pariter ac famae capacem de orationis tuae qualitate -o. *accedit* ex: TAC. ann. 12, 49 ne ceteri quoque ex Paeligno -rentur (*i. iudicarentur; cf. supra l. 32*). 14, 51 valetudo ex eo -batur, quod. FRONTIN. strat. 2, 5, 46 conspicati numerum arborum et ex eo navium quoque navigantes. GELL. 13, 20, 3 adulescens . . ., quod ex eius sermonibus -are potui, non abhorrens a litteris. APVL. apol. 34 ex nominum propinquitate vim similem rerum -ari. VLP. dig. 32, 52, 8 hoc autem ex eo -at quod ita proponitur quis legasse. AMM. 21, 1, 3 cuius ex praeteritis motus -bat. CLAVD. MAM. anim. 1, 2, 4 ex his, quae vidit, illa, quae non videt, -at atque confingit. *adde* APVL. apol. 31 dicam unde id -em. *accedit* per: APVL. Socr. 2 p. 122 *deorum* potentiae . . . animis, -atae per varias utilitates in vita agenda, animadversae in iis rebus quibus eorum singuli curant. **b** *cum accus. c. infin.*: CAES. civ. 3, 106, 1 Caesar . . . -ans eum Aegyptum iter habere. CVRT. 3, 11, 1 phalangem Macedonici exercitus robur esse -ans. 4, 10, 31 desiderium . . . a consuetudine stupri ortum esse -ans. 4, 13, 11 id . . . hostem facturum esse -ans. TAC. hist. 3, 15 Fabium Valentem profectum ab urbe acceleraturumque . . . -bat. SVET. Aug. 95 nemine peritorum aliter -ante

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

quam laeta per haec et magna portendi. Cal. 57 nec defuerunt qui -rent altero ostento periculum a custodibus domino portendi. AVR. Fronto p. 91, 25 N. ego -vi statim fuisse eius modi aliquid quam ob rem te non viderim. GELL. 2, 10, 4 -are se ... detractam esse ex eo verbo secundam litteram. ANTH. 19, 14 oppitandum sibi esse -at. SYMM. epist. 1, 23, 4 id ita esse rite -o. AMM. 18, 7, 1 -antes residuam plebem aegre penetrare post triduum posse. 23, 5, 23 -antes aequitati semper solere iungi victoriam. HEGES. 4, 9, 2 Ananus et seniorum ingenia -bant Idumaeos excitari. BOETH. herm. sec. 3, 9 p. 222, 19 sive ille per consilium -et hoc posse fieri...sive ille neget hoc posse fieri. *accedit* ex: CVRT. 9, 9, 27 rex cum ex eo, quod accideret, -ret post solis ortum statum tempus esse. PLIN. epist. 7, 27, 14 ex quo -ari potest...recisos meorum capillos depulsi...periculi signum fuisse. APVL. apol. 99 hereditatem omnem mihi relictam falso ex sua avaritia -vere. SVLP. SEV. chron. 1, 39, 4 Salomon ex affectu feminae hanc vere matrem esse -ans. dial. 3, 4, 4 ex suomet ingenio -antes neminem nocte posse vigilare. *accedit* de. LACT. inst. 5, 9, 1 de suis moribus meritisque -ant abesse iustitiam. **c** *cum interrogatione indirecta*: QVINT. inst. 7, 3, 5 utrum sit in re -at. PLIN. paneg. 26 facile est -are quod perceperis gaudium. *accedit* ex: VARRO rust. 2, 7, 5 qualis futurus sit equus, e pullo -ari potest. LIV. 22, 9, 2 -ans ex unius coloniae haud prospere temptatae viribus, quanta moles Romanae urbis esset. 35, 29, 8 ex fortuna pugnae et ex ingenio ducis -ans, in quo tum is pavore esset. 40, 36, 4 si ex eo quod aut inter se loquantur..., quid sentiant -andum sit. 45, 10, 9 ut ... ex unius senatoris Romani acerbitate, qualis in se universi senatus animi esset, -rent. CELS. 3, 4 ex his -are, quando dandus cibus sit. CVRT. 7, 8, 2 e quibus *ignibus* -are poterat, quanta hominum multitudo esset. PLIN. epist. 3, 9, 26 -bis ex hoc quantas contentiones ... subierimus. **d** *cum enuntiato relativo*: AMM. 21, 5, 21 -ans quantas intestinae cladis -erat moles. SIDON. epist. 4, 7, 2 facile -o, quo stupore ferietur. **e** *absolute*: PLIN. nat. 2, 85 ut tantum -andi constet animo. 4, 99 si -are permittitur. IVV. 5, 163 captum te nidore suae putat ille culinae nec male -at. AVR. Fronto p. 87, 22 N. ut -as. APVL. met. 5, 25 si recte -o, quod profecto prudentes viri divinationem autumant. TERT. nat. 2, 6 -andi artificio sapientiam mentiuntur et veritatem. AMM. 18, 6, 10 puerum, ut -bamus, octennem. 22, 15, 24 ut -antes regionum incolae dicunt. ex, de: CIC. Att. 19, 10, 2 mihi quidem ex tuis litteris -anti ita videbatur. TAC. hist. 2, 97 proinde socii de imperio utriusque -bant. APVL. apol. 91 contra quam isti ex sua rapacitate de me quoque -erunt.

III *somnia, futura conicere*: VAL. MAX. 8, 11, 2 Spurinnae quoque in -andis deorum monitis efficacior scientia apparuit quam urbs Romana voluit. SVET. Nero 6 de genitura eius statim multa et formidulosa multis -antibus. TERT. anim. 46 -ans ... nihil vacuum obsignari. ITIN. Alex. 19 vates et quisquis haec -are in artibus habent. AMM. 27, 3, 1 nullo -ante ventura. AVG. doctr. christ. 2, 23, 36 multi multa humanis suspicionibus quasi regulariter -ata litteris mandaverunt, si forte insolite acciderit, tanquam si mula pariat aut fulmine aliquid percutiatur. civ. 3, 17 in quo genere oraculorum ... magis interpretibus ... dubia -antibus credi solet. SVLP. SEV. chron. 1, 11, 5 futura ex somnio -ans. 2, 2, 1 veritus, ne more hominum non vera, sed placita regi ex somnio -rent. *adde i. q. interpretari*: AVG. civ. 20, 19 alius ergo sic, alius autem sic apostoli obscura verba -at.

IV *alicuius rei culpam communiter in se recipere*: LEX Sal. 43, 1 si quis in convivio, ubi quinque fuerint, ... fuerit interfectus, illi, qui remanent, aut unum convictum dare debent, aut toti morte illa coniactent (coniectent *1 ms. E*, conlectent *H*, conponant *1 g. 3*). 43, 3 tunc tres de eo contubernio qui adprobati fuerint singillatim mortem illam coniactent (coniactant *1a*, coniectant *2b*, conponant *1 g. 3 HE*, coniectent *1 ms. 2a*).

coniector, -ōris *m.* **a** conicere. *i. q. vates*: GLOSS. interpres, arbitratorem, aestimatorem. ὀνειροκρίτης, ὀρνιθοκρίτης (?), coniecturae (coniectare *codd. boni*) peritus, id est praedivinandi. GLOSS. V 13, 7 (= 55, 13) -e: vate (*Heraeus, Archiv 6, 275*, coniecturae factae *codd.*). PAVL. FEST. p. 60 -r interpres somniorum. QVINT. inst. 3, 6, 30 coniectura dicta est a coniectu, id est directione quadam rationis ad veritatem, unde etiam somniorum atque ominum interpretes -es vocantur. PLAVT. Amph. 428 ego Teresiam -em advocabo et consulam quid faciundum censeat. Curc. 249 quin -es a me consilium petunt. Poen. 444 nam isti quidem hercle orationi Oedipo opust -e, qui Sphingi interpres fuit. CIC. part. 2, 6 vaticinationes et responsa sacerdotum haruspicum -um. nat. deor. 1, 55 ut haruspices, augures, harioli, vates, -es nobis essent colendi (ARNOB. nat. 1, 24). div. 1, 45 eius ... somnii a -bus quae sit interpretatio facta, videamus. 1, 72 in quo haruspices, augures -esque numerantur. 1, 132 non *habeo nauci* de circo astrologos, non Isiacos -es, non interpretes somniorum. 2, 62 -r quidam et interpres portentorum. 2, 122 an quod insani sua visa -i non narrant, narrant, qui somniaverunt? 2, 123 aegros a -e somniorum potius quam a medico petere medicinam? 2, 124 -es quadam convenientia et coniunctione naturae, quam vocant συμπάθειαν, quid cuique rei conveniat [ex somnis], et quid quamque rem sequatur, intellegunt. 2, 129 quae *visa* illi (*mortales*) exterriti somno ad -em mane deferant. 2, 134 *ter.* 2, 144. 145. QVINT. inst. 5, 7, 36 haruspicum, augurum, -um, mathematicorum fides. SVET. Iul. 7 eum ... -es ad amplissimam spem incitaverunt. TERT. idol. 9 post euangelium nusquam invenias aut sophistas aut Chaldaeos aut incantatores aut -es aut magos nisi plane punitos. IVL. VAL. 1, 5 Antiphontem, qui -r id temporis egregius habebatur. 1, 27 consuluisse peritissimos -um. LAMPR. Alex. 13, 7 unde etiam -es (conlectores *BP*[1]) dixerunt Persas ab eo esse vincendos. AMM. 31, 12, 14 callidus futuri -r. HIER. adv. Iovin. 2, 15 omnis -r et hariolus et haruspex. in Is. 2, 2 p. 48 'hariolum' (στοχαστήν), quem omnes interpretati sunt 'divinum' exceptis LXX, qui pro hoc -em transtulerunt. prol. gal. si nostra firmaverit *Hebraeus*, puto quod eum non aestimes -em (*i. q. vaniloquum*), ut in eodem loco mecum similiter divinarit. VVLG. gen. 40, 22 ut -is veritas probaretur (καθὰ συνέκρινεν αὐτοῖς). 41, 8 misit ad omnes -es (ἐξηγητάς) Aegypti. 41, 24 narravi -bus (τοῖς ἐξηγηταῖς) somnium. prov. 23, 7 in similitudinem harioli et -is aestimat. AVG. c. acad. 1, 7, 19 hoc me de haruspicibus et de auguribus et de his omnibus, qui sidera consulunt, et de -bus somniorum dixisse putatote. civ. 21, 8 eorum (*monstrorum, ostentorum, portentorum, prodigiorum*) -es. quaest. hept. 1, 63 ea observare, quae mira non sint, sed a -bus superstitiosa vanitate interpretentur.

fem. **coniectrīx,** -īcis. PLAVT. Mil. 693 da quod dem quinquatribus praecantrici, -i, hariolae atque haruspicae.

***coniectūra,** -ae *f.* **a** conicere, coniectus. QVINT. inst. 3, 6, 30 *p. 318, 42.* SVLP. VICT. rhet. 25 p. 325, 20 -a appellata, quia coniciendo et argumentando ad veritatem necesse est pervenire. IVL. VICT. rhet. 3, 2 p. 376.

1 *de rationis coniectu*: **a** *generaliter*: GLOSS. suspicio, iudicium, similitudo vel aestimatio, consimilia sive conparationes vel argumentatio, interpretatio; ex -a: ex arbitrio. ENN. scen. 290 hoc ego tibi dico et -a auguro (PACVV. trag. 78 propemodum animus -a de errore eius augurat. ACC. trag. 497. CIC. de orat. 1, 95 auguror. Att. 2, 9, 1 quantum -a auguramur). PLAVT. Cas. 224 hanc ego de me -am domi facio magis quam ex auditis (Cist. 204 de me. Men. 163 de odore. Poen. 91 quid id sit hominis. TER. Andr. 18. 512. Haut. 266 ex ipsa re. 574 de me. CIC. Verr. 2, 125 ex uno de ceteris. 3, 164. 3, 183 de ceteris ex hoc. 4, 106 de triennio. 4, 121. 5, 34 parvis ex rebus -am facere uniuscuiusque ... continentiae. 6, 22. 34 ex quibus ... de omnibus. Rab. perd. 31 Mur. 44. de orat. 2, 299 de se. Att. 13, 9, 2 ex. epist. 7, 1, 2. PLIN. epist. 4, 27, 5 ex. paneg. 20 de. HIER. epist. 84, 7 ex. AVG. serm. 80, 1, 7 de te ipso. CAEL. AVR. chron. 1, 5, 154 ex. EVGRAPH. Ter. Hec. 20 quem ad modum hic argumentum et -am fecerit). PLAVT. Trin. 921 quod ad exemplum est *nomen*? -a si reperire possumus. TER. Ad. 822 multa in homine ... signa insunt, ex quibus -a facile fit (VARRO rust. 1, 17, 3 ex. Q. CIC. pet. 34 ex. VLP. dig. 36, 2, 12, 5. COD. Iust. 3, 1, 13, 2a: ex). PACVV. trag. 5 quod -a (consectura *codd.*) sapiens aegre contulit. 151 nihil -a quivi interpretarier. VARRO rust. 1, 7, 2 hoc licet -a videre ex aliquot rebus. 3, 16, 32 -am capiunt (CIC. S. Rosc. 97 in tam perspicuis rebus argumentatio quaerenda aut -a capienda est. Verr. 4, 111 qui ex lucri magnitudine -am capiam furti atque praedae. Mur. 9 huiusce rei -am de tuo ipsius studio ... facillime ceperis. CAES. Gall. 7, 35, 4 ex. SEN. dial. 2, 15, 2. benef. 3, 7, 7 ubi vero animi -a capienda est. PLIN. nat. 33, 67 ex. GAIVS dig. 6, 2, 8 unde -a potest capi quasi nec sententia praetoris ea sit. PAPIN. dig. 31, 77. TERT. anim. 10 captare). RHET. Her. 4, 35, 17 argumentari et -a prosequi. CIC. S. Rosc. 62 neque levi -a res penditur. 107. 123 ea vestris ingeniis -aeque committo. Q. Rosc. 20 si quam -am adfert hominibus tacita corporis figura. Tull. 55 haec est illorum ... extrema non oratio ..., sed -a et quasi divinatio. Verr. 3, 146 nihil putas valere in iudiciis -am. 3, 156 vehementer errat Timarchides ...; sed errat -a domestica. 3, 165 quae ... defensio futura sit, -a assequi (3, 184. 4, 200. 6, 64. Caecin. 16 *opp.* scire. agr. 2, 12 ex. div. 2, 12 Att. 7, 13[a], 4. 12, 19, 3 LACT. inst. 7, 1, 11). Verr. 5, 65 -a est. iudex esse bonus nemo potest, qui suspicione certa non movetur. Font. 23 ea, quae dicuntur a testibus, -ae et cogitationi traduntur. Cluent. 20 cum res non -a, sed oculis ac manibus teneretur. 97 vide ne mea -a multo sit verior. Manil. 26. leg. agr. 1, 18 haec a me suspicionibus et -a coarguuntur. Catil. 3, 18 id ... cum -a consequi possumus (epist. 6, 5, 2. 12, 19, 2 CAES. Cic. ad Q. fr. 2, 10, 4 *opp.* intellegere. BELL. Alex. 23, 1). Flacc. 6 ipsi -a nihil iudicabitis? dom. 11 neque id -a prospiciebamus, sed iam experti videbamus (Att. 8, 11, 3). 15 illam rem ad ... rationem -amque revocabant (LIV. 25, 35, 4). Cael. 66 haec causa ab argumentis, a -a ... ad testis tota traducta est. har. resp. 54 ad quem metum ... ipsi nostro sensu -aque raperemur. Scaur. 15 ut argumento, -a, suspicione rerum ipsarum vim ... quaeramus. Phil. 10, 17 quis ... sapientior ad -am rerum futurarum? 12, 23 attendite, num aberret a (*codd., del. Madvig*) -a suspicio periculi mei (nat. deor. 1, 100 Att. 14, 22, 1). de orat. 3, 128 ex eo ipso est -a facilis, quantum sibi illi oratores de praeclarissimis artibus adpetierint. Brut. 56 tantummodo -a ducor ad suspicandum. rep. 1, 15 quae vix -a qualia sint possumus suspicari, sic adfirmat. 6, 3 haec ... non somniantium philosophorum esse commenta nec fabulas incredibiles,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

... sed prudentium -as. leg. 1, 30 per quam (*rationem*) -a valemus, argumentamur, refellimus, disserimus, conficimus aliquid, concludimus. fin. 2, 113 in quibus (*animi partibus*) ... inest -a consequentium non multum a divinatione differens. 5, 38 facilis est -a ea maxime esse expetenda. ac. 2, 42 ut ne ratione quidem et -a ulla res percipi possit. 2, 116 non quaero rationes eas, quae ex -a pendent. Tim. 10 si modo investigari aliquid -a potest (*Plato* 30^{d} *λογισάμενος*. div. 2, 55). Tusc. 1, 17 e multis probabilia -a sequens. *ibid.* id cum -a probabile est, tum quibusdam etiam vestigiis indicatur. 4, 3 de -a quidem hactenus. div. 2, 16 sine aliqua probabili -a ac ratione. 2, 55. 75 id sine divinatione -a haruspices poterant dicere. Att. 1, 1, 1 quod adhuc -a provideri possit. 2, 25, 2 ut opinio et spes et -a nostra fert. 3, 23, 5 ut ego perspicio cum tua -a tum etiam mea. 7, 13b, 7 quae (*sit*) -a de rebus futuris. 8, 11, 4. 9, 3, 2. 9, 8, 2 in his locis opinio est -a magis quam nuntio aut litteris Caesarem Formiis ... fore. epist. 1, 5^{b}, 1. 6, 4, 1 de futuris ... rebus etsi semper difficile est dicere, tamen interdum -a possis propius accedere. 9, 2, 4 quo me -a ducat. 12, 22, 1. 15, 15, 2. CAECIN. Cic. epist. 6, 7, 4 cum plurima ad alieni sensus -am, non ad suum iudicium scribantur. CAES. civ. 3, 78, 6 de Caesaris consilio -a iudicans. BELL. Alex. 58, 2 communis erat -a. LIV. 4, 20, 11 ea libera -a est. 10, 39, 15 si qua -a mentis divinae sit. 25, 23, 12 quantum proxime -a poterat. CELS. 1 prooem. p. 3, 34 id usu explorasse, quo ante -a aliqua duxisset. p. 7, 2 has latentium rerum -as ad rem non pertinere. p. 8, 22 quomodo ... cibus ... digeratur, ne sapientiae quidem professores scientia conprehendunt, sed -a persecuntur. p. 8, 36 est ... haec ars coniecturalis; neque respondet ei plerumque non solum -a, sed etiam experientia. 2, 6 coniecturalem artem esse medicinam, rationemque -ae talem esse ut. 7, 6 quid intus habeant, ut -a praesagiri potest, sic ex toto cognosci ... non potest (THEOD. PRISC. gyn. 20. log. 54 -a medici. 114). SEN. dial. 4, 24, 1 tollenda ex animo suspicio et -a, fallacissima inritamenta (epist. 81, 6). 6, 25, 2 nec ex -a sed omnium ex vero peritus in arcana naturae libens ducit. benef. 4, 33, 1 difficilis humani animi -a est. nat. 1, 3, 14 ubi non habemus, quod manu tenere possumus et late -a mittenda est. 6, 20, 5 de his, quae -a sequenda sunt, aliquid certi promittere. 7, 29, 3 quae an vera sint, di sciunt, quibus est scientia veri, nobis rimari illa et -a ire in occulta tantum licet. epist. 13, 9 quicquid ex incerto venit, -ae et paventis animi licentiae traditur. 95, 42 ultra spem illi -a processit. CVRT. 6, 11, 21 Philotas verone an mendacio liberare se a cruciatu voluerit, anceps -a est. PETRON. 137 ex hoc -am ducebat (*Dousa*, -ra dicebat *codd.*). PLIN. nat. 2, 1 huius extera indagare nec interest hominum nec capit humanae -a mentis. 2, 49 ut non sit necesse amplitudinem eius oculorum argumentis atque -a animi scrutari. 2, 168 ut tamen -ae locum sic quoque non relinquat. 2, 196 sentiunt non dubia -a. 2, 246 quae -a divinationis est. 22, 106 quoniam in his naturam esse apparet, in illis -am saepius fallacem. 22, 117 naturae quidem opera absoluta atque perfecta gignuntur paucis ex causa, non ex -a rebus adsumptis. 26, 12 totamque medicinam ad causas revocando -ae fecit. 27, 8 utraque -a pari. 37, 60 quae fuit -a experiendi rem *al.* QVINT. inst. 1, 2, 25 quantum animi mei -a colligere possum (*cf. p. 317, 7*. AMM. 17, 7, 9 de). TAC. hist. 1, 22 -a iam et rumore senium Galbae. 5, 3 Moyses -a herbidi soli largas aquarum venas aperit. ann. 16, 1 ut -a demonstrat. PLIN. epist. 4, 3, 5 neque enim -a eget quid sermone patrio exprimere possis. SVET. Iul. 1 sive divinitus sive aliqua -a. Tib. 5 secuti levem -am. Galba 7 levibus utrimque argumentis et testibus ideoque difficili -a veritatis. CELS. dig. 24, 1, 47 -a eius rei ex modo et ex genere impensae non difficilis est. PAPIN. dig. 31, 64 in causa fideicommissi ... -a potuit admitti. 31, 77 arbiter -ā voluntatis non patietur (31, 78, 1 TRYPH. dig. 15, 1, 57, 2 VLP. dig. 33, 7, 12, 43. 36, 2, 12, 5). PAPIN. dig. 35, 1, 102 condicionem fideicommissi -a pietatis respondi defecisse. TRYPH. dig. 23, 4, 30 illa -a quasi (*cf.* GAIVS dig. 6, 2, 8 *p. 314, 55*). GELL. 12, 6, 1 ut -as legentium in requirendo *aenigmate* acueremus. APVL. apol. 9 quis umquam fando audivit tam similem suspicionem, tam aptam -am, tam proxumum argumentum? met. 10, 7 nec suspicionibus tantam -am permitti placuit. TERT. nat. 2, 1 cum philosophi physicum -is concinnarint. 2, 4 -arum libido. 2, 5 opinionem, quae de communi omnium sensu et simplici -a deducta videatur. ieiun. 10 coniecturas -is et tamen puto fidelioribus repercutiens. IREN. 4, 39, 1 firmior est ... et indubitata subiacentium apprehensio quam ea quae est ex suspicione -a. PANEG. 7, 19 nisi in parandis ... scalis -am oculorum sublimitas fefellisset. 10, 16. ARNOB. nat 1, 48 animal ... nec confisum scientiae veritate, sed in arte suspicabili positum et -arum aestimationibus nutans. 2, 51. 5, 34. LACT. inst. 3, 3, 5 haec ... disputando et -is velle comprehendere. 3, 27, 3 cum omnia -is agantur. ira 1, 4 *al.* IVST. 1, 9, 14 Hostani viro ... in -a sagacissimo (AMM. 31, 3, 6). 2, 10, 16 haerentibus in -a viris. AMM. 21, 1, 12 ni ratiocinantes -a fallerentur. FAV. EVL. p. 1, 14 haec ... somniantium philosophorum esse commenta, nec fabulas incredibiles ... sed prudentium -as. DON. Ter. Hec. prol. 2, 12 p. 198, 4 est -a a futuro tempore (*cf.* EVGRAPH. Ter. Hec. 20 *p 314, 43*). HIER. in Ezech. 12, 40 p. 469 -am animi mei cupere legentibus demonstrare. epist. 119, 7 -is variis fluctuabant. PELAG. in I Cor. 8 p. 741^{A} scientia ... quae -is magis nititur quam exemplis. RVFIN. hist. 5, 2, 1 ex quibus quid ... per ceteras provincias geri potuerit, -a capiendum est (λογισμῷ στοχάζεσθαι πάρεστιν). AVG. civ. 4, 1 haec non ex -a nostra probavimus, sed partim ex recenti memoria ... partim ex litteris. 5, 2 -a medicinalis. 5, 9 mathematicorum. 13, 17 philosophos ... -a humana deceperit. 18, 52 non prophetico spiritu, sed -a mentis humanae, qua aliquando ad verum pervenit, aliquando fallitur *al.* in euang. Ioh. 14, 7 videtis quemadmodum hic deficiat omnis -a pectoris nostri et omnis intentio mentis caligantis. 46, 2 (*syn.* humana suspicio). in psalm. 37, 3 nec interprete opus est, nec suspicione, nec -a. 140, 6 non est relictus humanae -ae locus, nullus negandi aditus qualicumque christiano. serm. ed. Mai 89, 2 non ista propria -a, sed sancta scriptura doctos *al.* OROS. hist. 1, 3, 4 nescientes ... ex indicio et -a lapidum ... coniciendo didicerunt. CAEL. AVR. acut. 2, 16, 100 manifesta namque -a est, quod ipsa patiatur. SEDVL. op. pasch. 5, 1 parilis -a sermonis patrem revelavit in filio, filium revelavit in patre. PS. SORAN. quaest. med. 5 apud quosdam partim disciplina, partim -a. ALC. AVIT. c. Eutych. 2 p. 23, 19 caret -arum (-a quae *S*): per necessitatem veritas fulget. hom. 1, 4 p. 145, 28 porrigitur hic, praeludens per -am praesentium, contemplatio subsequentum. COD. Iust. 1, 17, 18 ut si quid in edicto positum non inveniatur, hoc ad eius regulas eiusque -as et imitationes possit nova instruere auctoritas. 4, 38, 15, 2 nulla -a, immo magis divinatione in posterum servanda, utrum ... an. 6, 2, 21, 1 per -am (6, 2, 21, 2). NOVELL. Iust. 111 praef. ut ... quod credebat -a (στοχασμός) prodesse, experimento inveniatur inutile.

b *speciatim de divinatione, somniorum ostentorum interpretatione*: PLAVT. Curc. 246 potin -am facere, si narrem tibi hac nocte quod ego somniavi dormiens? (Rud. 771. CIC. div. 1, 73 in Dionysio. 2, 65 de passerculis. 2, 129). Rud. 62 quam ad rem dicam hoc attinere somnium, numquam hodie quivi ad -am evadere. TRAG. inc. 10 tum -am postulat. CIC. nat. deor. 2, 12 non deorum natura, sed hominum -a peccavit. div. 1, 24 earum ... artium, quae -a continentur et sunt opinabiles. *ibid.* -a ... nititur divinatio. 1, 34 qui novas res -a persequuntur, veteres observatione didicerunt. *iterum.* 1, 58 facilis -a huius somnii. 1, 72 *bis.* 1, 78 fiunt certae (certe *codd.*) divinationum -ae a peritis. 1, 124. 1, 128 quas (*res*) esse futuras aut concitata mens aut soluta somno cernit aut ratio aut -a praesentit. 1, 130 Ceos -am ... capere ... salubrisne an pestilens annus futurus sit (VVLG. Ezech. 21, 19 manu capiet -am. *de βελομαντίᾳ cf.* HIER. in Ezech. 21, 19 p. 249). 2, 12 num ... vates ... morbi naturam acutius quam medicus aut belli administrationem prudentius quam imperator -a assequetur? 2, 42 ratio ... -aque. 2, 145 acumen hominum ex similitudine aliqua -am modo huc, modo illuc ducentium. *saepius.* OV. trist. 1, 9, 51 augurium ratio est et -a futuri. PLIN. nat. 11, 55 haudquaquam perpetua haruspicum -a, qui dirum id ostentum existimant semper. SVET. Vit. 18 nec fefellit -a eorum qui augurio ... portendi praedixerant. IVL. VAL. 2, 1 -a vaticinandi sacerdoti eiusmodi fuit multum ad gloriam ... Alexandro auspicari. FIRM. math. 2, 29, 20 numquam eum tractantem fata hominum -ae fallit intentio. 3, 1, 15 ex his ... genitura mundi divina -ae interpretatione composita est. AMM. 18, 3, 1. 22, 1, 3 -is forsitan in contrarium erupturis. 22, 14, 8 *apis* -is apertis signa rerum futurarum dicitur demonstrare. VVLG. Dan. 2, 5 nisi indicaveritis mihi somnium et -am (σύγκρισιν) eius. 2, 6. AVG. doctr. christ. 2, 23, 36 de stellis ... humanae et deceptoriae -ae ab hominibus institutae sunt. 2, 29, 46 futurorum regulares -as, non suspiciosas et ominosas, sed ratas et certas. MART. CAP. 8, 832 quia -a non errat. EVSTATH. Bas. hex. 3, 9 p. 900^{B} somniorum -as et aniles fabulas omittentes.

c *speciatim in rhetorica, i. q. ea argumentationis pars quae suspicione nititur*: RHET. min. p. 590, 10 *Graeci* -am στοχασμόν *appellant.* GLOSS. στοχασμός, τεκμήριον, argumentum, argumentatio. RHET. Her. 1, 11, 18 hic -a verum quaeritur ...; ex eo constitutio causae coniecturalis nominatur. 2, 7, 10 isdem viis quibus omnis -a tractatur (CIC. part. 123). 2, 7, 10 idque partibus -ae ... facere oportebit (CLAVD. DON. Aen. 12, 34 asseruit -ae partibus intentionem suam). 2, 7, 11 indignum facinus esse sine testibus -am et suspicionem firmamenti satis habere. CIC. inv. 1, 10 quoniam -is causa firmatur, constitutio coniecturalis firmatur. 2, 16 omnis ... ex causa, ex persona, ex facto ipso -a capienda est (2, 28. part. 38 ex. QVINT. decl. 255 p. 47, 6 manifestiorem quandam -am [*Schulting*, manifestiore quadam -a *codd.*] capere. *cf. supra l. 39*). inv. 2, 30 affectionis ... ratio perspicuam solet prae se gerere -am. 2, 31 ad confirmandam -am suspicionis. 2, 41 ex quibus -a quaedam ducitur. 2, 46. 47 omnis ... isdem ex locis -a sumenda est. 2, 74 -is faciendis (part. 51. QVINT. inst. 8, 4, 26 ex). 2, 74 ut et -a et definitione utendum sit. 2, 99 -am induci ab accusatore oportebit. 2, 152 a ratiocinatione, oportere -a ex eo, quod scriptum sit, ad id, quod non sit scriptum pervenire. *ibid.* -am divinationem esse et stulti scriptoris esse non posse omnibus de rebus cavere, quibus velit. de orat. 2, 280. 3, 113. 114 redeunt ... ad -am eamque in quattuor genera dispertiunt (part. 82). Brut. 144 -a movenda aut sedanda suspicione aut excitanda (QVINT. inst. 3, 6, 10). orat. 126 quod quaeri -a solet (QVINT. inst. 3, 6, 5. 12, 2, 15). part. 33 *bis.* 102 *al.* top. 82. 87. SEN. contr. 7, 3, 6 habet ... dissimilem

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ceteris -am et duplicem. 9, 6, 10 Cestius in duas partes -am divisit. 10, 1, 14 legunt argumenta patres et ossa liberorum -a dividunt. QVINT. inst. 3, 5, 10 quid in -is? 3, 6, 15 *sqq.* 3, 6, 47 *συντελικήν*, qua -am significari magis ex his, quae sequuntur, quam ex ipso nomine, apparet. 3, 6, 53 -am, quam *γένεσιν* vocant. 6, 4, 4 -ă artificiali ratione colligitur. 7, 2, 27 ducitur -a primum a praeteritis. 7, 2, 40. 45 ad animi -am. 7, 3, 25 -a mentis. 7, 4, 1 quae omnia -a quidem colliguntur, quaestionem tamen habent in eo qualia sint (*cf. p. 315, 51.* decl. 267 p. 90, 16. 323 p. 273, 25). *saepius.* decl. 252 p. 33, 3 forte argumentis hoc colligo, longa difficilique -a probandum puto. 276 p. 128, 15. 281 p. 145, 28 si occultius esset -a ducenda. FRONTO p. 184, 13 N. satis me diligenter in ista oratione -am, quae in crimine mandatae caedis verteretur, divisisse argumentis ac refutasse. FORTVN. rhet. 1, 11 p. 89, 29 rationales status quot sunt? ... -a, finis qualitas, translatio. 1, 12 p. 90, 3. MAR. VICTORIN. rhet. 1, 8 p. 179, 20 aliquid videre volumus nec videmus, et est -a. SVLP. VICT. rhet. 25 p. 325, 19 IVL. SEV. rhet. 12 p. 361, 11 IVL. VICT. rhet. 3, 2 p. 376 RHET. min. p. 590, 6 *al.* PS. ASCON. div. in Caec. p. 99 divinatio dicitur haec oratio, quia non de facto quaeritur haec -a, sed de futura, quae est divinatio. SCHOL. Cic. Gron. p. 426, 35 tria considerantur in -a: causa, persona, factum. MART. CAP. 5, 444. 445. 448 in praeterito tantum de (*om. β*) -a. 5, 451. EVGRAPH. Ter. Andr. 28 haec ratio per -am tractatur. *iterum.* 172. 175 Eun. 81. 507. Ad. 447 quamquam in -a res esse potuisset, tamen ... non accusatio per -am efficitur, sed potius per qualitatem.

2 *i. q. observatio*: CAEL. AVR. chron. 1, 5, 160 cuius (*sc. alienationis*) accidentia contrariorum -a erunt mitiganda. 4, 8, 120 in lenimento constituta erit varia -a facienda.

3 *i. q. congeries*: VITA Vedast. I 7 p. 411, 6 quam putas hic demonum fuisse -am (*cf. Krusch, Mitteilungen des Instituts für österreich. Geschichtsforschung p. 437*). *i. q. contributio, συμβολή*: GREG. TVR. Franc. 6, 45 in quo (*apparatu*) nihil de fisco suo rex dare praecepit nisi omnia de pauperum -is.

coniectūrālis, -e *a* coniectura. GLOSS. *στοχαστικός*. RHET. Her. 1, 11, 18 constitutiones ... tres sunt: -is, legitima, iuridicialis. -is est, cum de facto controversia est (1, 17, 27. 2, 8, 12. 2, 14, 21. 2, 16, 23 *sq.* 4, 41, 53 CIC. inv. 1, 10 *sqq.* 2, 14 *sq.* 50 *sqq.* BOETH. diff. top. 4 p. 1209^{c}). RHET. Her. 2, 2, 2 quemadmodum quamque causam tractare conveniat et nimirum -em (*E, del. Marx alii*) eam (2, 2, 3. 2, 6, 9. 4, 40, 53 CIC. inv. 1, 14 *bis.* top. 50. 92 QVINT. inst. 2, 4, 26. 3, 6, 15. 4, 2, 81. 4, 4, 8 in -bus, *sc. causis.* IVL. SEV. rhet. 13 p. 361, 17 EVGRAPH. Ter. Hec. 727 BOETH. in top. Cic. 4 p. 345, 43). RHET. Her. 2, 14, 21 argumentatio -is (4, 29, 41). 2, 17, 26 in -em ... controversiam (CIC. inv. 2, 16 SEN. contr. 7, 3, 6. 7, 7, 10 QVINT. inst. 7, 2, 50). CIC. top. 93 in qua argumentatione status -is existit (QVINT. inst. 3, 6, 29 *sqq.* 45. 9, 1, 8 FORTVN. rhet. 1, 11 p. 90, 1 PS. ASCON. Verr. p. 155 EVGRAPH. Ter. Andr. 172. 338 Eun. 615 ISID. orig. 2, 5, 3). div. 2, 26 omne genus -e in hoc fere genere ponebas. SEN. contr. 1, 5, 8 -em quaestionem (2, 2, 5 QVINT. inst. 3, 6, 5 SVLP. VICT. rhet. 47 p. 342, 29). CELS. 1 prooem. p. 8, 35 est enim haec ars -is; neque respondet ei plerumque non solum coniectura, sed etiam experientia (2, 6). QVINT. inst. 3, 11, 15 iudicatio. 7, 1, 53 haec -ia. MAR. VICTORIN. rhet. 2, 24 p. 282, 2 ista -ia sunt. 2, 24 p. 283, 2 duas rationes et duas iudicationes posuit -es. SVLP. VICT. rhet. 55 p. 348, 36 -i voluntate. EMPOR. rhet. p. 572, 19 *gradus* -is. *ibid.* SCHOL. Hor. gloss. carm. 4, 14, 33 (*CΓ*) quoniam -e est, utrum propter religionem Caesaris vicerit Drusus Genaunos. AVG. quaest. Simpl. 2, 1, 1 ut non rerum imagines -i examinatione intellegat. MART. CAP. 1, 7 divinatrice eadem -ique virga volucres illi ... monstrabat. EVGRAPH. Ter. Eun. 95 argumentum ... -e (Hec. 674 Andr. 28. 461). Andr. 243 -is tractatus interponitur. 109 -is probatio. PS. SORAN. quaest. med. 5 apud quosdam partim disciplina partim coniectura efficitur vero -is non propter naturam artis, sed propter subiectam materiam. 6 disciplina in duas dividitur partes, i. e. in generalem et -em. ... -is *disciplina* ..., quando de ea dubitatur *al.*

adv. **coniectūrāliter**. AGENN. grom. p. 90, 20 -r ... mentiri (*A B*, metiri *E*) artifices coguntur (*cf.* PS. AGENN. grom. p. 26, 25. PS. BOETH. grom. p. 403, 15 argumentaliter et -r etiam superflue mentiri [*a*, metiri b^1*mrv*] artifices coguntur). FORTVN. rhet. 2, 16 p. 111, 14 cum -r fecisse nos negamus. MAR. VICTORIN. rhet. p. 282, 16 cum ille coniecturae usus fuerit, -r respondeat. p. 286, 40 -r agendum ab accusatore. DON. Ter. Hec. 198 quae se -r defendit. CLAVD. DON. Aen. 4, 45 -r posuit non timendum. PRISC. rhet. 6, 16 p. 555, 9 -r praeteritam vitam crimineris a praesentibus. COMMENT. Lucan. 10, 576 sterilisne elegit harenas: -r. SIDON. epist. 8, 11, 10 nil -r gestum, nil per ambages. EVGRAPH. Ter. Andr. 392 huic respondet -r. 511 -r refutatur. Haut. 888 rem -r collegerat.

coniectūrārius, -a, -um *a* coniectura. GLOSS. V 639, 55 coniecturarium a coniectura suspicacem. *cf.* NON. p. 91, 16.

coniectūro, -āre *a* coniectura. BOETH. anal. post. 2, 14 p. 756^{c} ad probandum autem terminum per divisiones tria oportet -are.

coniectus, -ūs *m. a* conicere. *in usu non sunt nisi nom. acc. abl. sing., acc. plur.* **I** *proprie*: **a** *strictiore sensu*: **1** *de telis lapidibusque pro telis iactandis*: CIC. Att. 4, 3, 2 Quinti fratris domus primo fracta -u lapidum ex area nostra, deinde inflammata iussu Clodii. SALL. hist. frg. 3, 96 Varinius ... desiderans solita a fugitivis convicia et in cas⟨tra⟩ -us lapidum. NEP. Pelop. 5, 4 proculque digressus a suis -u telorum confossus cecidit. LIV. 2, 31, 6 priusquam ad -um teli veniretur (7, 26, 9. 22, 15, 8. 22, 29, 4. 26, 4, 7. 28, 14, 19 AMM. 19, 7, 4). 28, 36, 9 ad primum incursum -umque telorum. 30, 29, 9 quod aquatio intra teli -um erat (PETRON. 90 ut primum extra teli -um licuit consistere). 38, 27, 4 ne primum quidem -um telorum tulerunt. FRONTIN. strat. 1, 11, 10 paene ante -um teli terga verterunt. TAC. ann. 2, 13, 15 adsultatum est castris sine -u teli. AMM. 19, 6, 5 quae (*custodiae*) non procul erant a -u locatae telorum. 26, 8, 10 -u telorum Aliso paulisper defensus. *i. q. coniciendi facultas*: SALL. hist. frg. 2, 87 ex quo (*monte*) in iuga oppidi teli -s erat. LIV. 25, 16, 22 cum undique ex altioribus locis in cavam vallem -s esset. **2** *de aliis rebus*: LIV. 7, 6, 2 neque eam voraginem -u terrae ... expleri potuisse. PAVL. FEST. p. 57 Claudiana tonitrua appellabantur, quia Claudius Pulcher instituit, ut ludis post scaenam coniectus (collectus *codd., corr. August.*) lapidum ita fieret, ut veri tonitrus similitudinem imitaretur. *i. q. acervus*: LVCR. 3, 198 namque papaveris aura potest suspensa levisque cogere ut ab summo tibi diffluat altus acervus, at contra lapidum -um (conlectum *vulgo*) spicarumque noenu potest. **b** *laxiore sensu, coniciendi actus*: LVCR. 4, 959 fit ratione eadem -s partim (parte *codd.*) animai altior atque foras eiectus largior eius. 5, 416 sed quibus ille modis -s materiai fundarit terram et caelum pontique profunda. 6, 435 quasi quid pugno bracchique superne -u trudatur. PLIN. nat. 2, 106 quotiens errantium *siderum* accessu impulsa aut -u radiorum exstimulata sunt (*adhaerentia caelo sidera*). *i. q. collectus, acervus*: LVCR. 5, 600 quia sic elementa vaporis undique conveniunt et sic -s eorum confluit.

II *translate*: **a** *oculorum, animorum, sim.*: CIC. Sest. 115 facit enim ... vester iste in me animorum oculorumque -s (contectus *al.*). de orat. 3, 222 oculi sunt, quorum tum intentione, tum remissione, tum -u, tum hilaritate motus animorum significemus. Planc. 21 non enim tribum Teretinam ..., sed dignitatem, sed oculorum -um ... praebuerunt. CVRT. 9, 7, 25 -um oculorum ... Dioxippus ferre non potuit (PANEG. 12, 31). QVINT. inst. 9, 3, 101 et vultus mutatio oculorumque -s multum in actu valet. PLIN. paneg. 17 non modo telorum tuorum sed oculorum etiam minarumque -um toto campo totoque exercitu opposito perhorrescat. **b** *pugnae*: PLIN. nat. 9, 31 acies quae protinus disponitur in loco, ubi -s est pugnae. **c** *i. q. suspicio*: *cf.* QVINT. inst. 3, 6, 30 coniectura dicta est a -u, id est directione quadam rationis ad veritatem. AVR. VICT. Caes. 26, 4 progressique -u longius liberi (*i. q. pueri*) quoque exitum denuntiavere. *Burger.*

coniēiūno, -āre *a* con *et* ieiunare. FRG. Mur. 11 -ate mihi.

coniero *v.* coniuro.

cōnifer, -a, -um *a* conus *et* ferre. ISID. orig. 17, 7, 34 fructus *cypressi* conus ..., unde et -ae cyparissi dicuntur. *cf.* SERV. Aen. 3, 680. GLOSS. II 357, 46 *κωνοφόρος*. VERG. Aen. 3, 680 -ae cyparissi (GLOSS. V 566, 38 cupressi *cf.* IV 435, 12. 25). NEMES. ecl. 2, 86 cupressos. CLAVD. rapt. Pros. 1, 205 -is modulatur carmina ramis *pinus.* 3, 398 -i micuere apices *Aetnae* (*i. cypressis consiti*). CORIPP. Iust. 2, 322 -ae frondosae cacumina silvae. 3, 172 quercus.

cōniger, -a, -um *a* conus et gerere. CATVLL. 64, 106 conigeram sudanti cortice pinum.

conīla *v.* cunila.

? **conincoquo,** -ere. CHIRON 931 conincocies (*sic cod.*, cum vino coques *Buecheler*) in aquam tepidam.

coninquo *v.* coinquio.

conistērium, -ī *n. κονιστήριον* VITR. 5, 11, 2 sub dextra *ephebei* coryceum, deinde proxime conisterium, a conisterio in versura porticus frigida lavatio.

conita *v.* conyza.

cōnītor, -nīsus (nīxus) sum, -nītī *a* con *et* niti. *in deterioribus codicibus* (*non in* INSCR.) *scribitur* conn-. *inf.* conitier ACC. praetext. 23. *de forma participii perf.* *cf.* SERV. Aen. 1, 144 'adnixus' antiquum est ut 'conixus', quibus hodie non utimur; dicimus enim, 'adnisus' et 'conisus'. *traditur* conisus: PLAVT. VAL. Max. SEN. phil. STAT. FRONTO MIN. FEL. CORP. XI 5748 (*a. 260*). MART. CAP. DRAC. NOT. Tir. 74, 76. LIV. *quinquies* (conixus *sexies*). TAC. *sexies* (conixus *semel*). conixus: CIC. LVCR. VERG. OV. PLIN. nat. GELL. ARNOB. EDICT. imp. Diocl. 2, 19 CLAVD. GLOSS. IV 322, 34 (*saepius* -xus). NOT. Tir. 74, 73. *vox praeter* LIV. (*14*^{ies}) *admodum rara*: PLAVT. ACC. CAES. OV. (hal.) PLIN. nat. VAL. FL. APVL. *singulis locis*, LVCR. VAL. MAX. SEN. phil. *binis*, CVRT. STAT. *ternis*, SIL. FRONTO *quinis*, CIC. *sexies* (phil. Arat. *ternis*), VERG. TAC. *septenis*. *apud poetas et* TAC. *legitur solum participium perf. praeter* ACC. praetext. 23 (-ier). CIC. Arat. 260. 290 (-itur). STAT. Theb. 10, 904 (-ere). GLOSS. *συνεπερείδομαι*; valde conatur. V 183, 30 conixus: conatus. IV 322, 34 -sus: plus conatus. conixi: conantes, simul conati, laborantes.

i. q. conari, laborare, niti: **1** *generatim*: *absolute*: PLAVT. Mil. 29 si quidem -sus esses. CIC. Tusc. 2, 47 *ratio* -xa per se et progressa longius fit perfecta virtus. LVCR. 2, 160 unum in quem coe-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

pere locum -xa (conexa *codd.*) feruntur *primordia.* 2, 268 concita per artus omnis *materiae copia* ut studium mentis -xa (conexa *codd.*) sequatur. ALF. dig. 9,2,52,2 *si mulae* cum -rentur lapsae cecidissent. LIV. 3,63,4 undique omnes -si hostem avertunt. 22,47,5 diu ac saepe. 33,5,7 tres iuvenes -xi arborem unam evellebant. 35,5,12. 41,4,2 -susque cum trans vallum signum traiecisset. SEN. dial. 11,1,4 utcunque -ar (*sc. consolari*). FRONTO p. 55,2 N. verum, ut dixi, incumbamus, -amur. RVRIC. epist. 1,9 p. 362,26 mihi ... supra mensuram virium -enti auxiliatores accedite. *additur ablativus*: CIC. off. 3,6 quantum -i animo potes, quantum labore contendere, ... tantum fac ut efficias. VERG. Aen. 5,264 vix illam *loricam* famuli ... ferebant multiplicem, -xi umeris. 5,642 *Iris* sublata procul dextra -xa coruscat. 9,408 toto -xus corpore ferrum conicit (10,127 SIL. 10,196). 9,767 vibranti gladio -xus ... occupat. 11,613 adversis ... -xi incurrunt hastis. LIV. 1,33,5 omnibus copiis -sus Ancus ... vincit. 3,70,5 in equestre proelium -xi omni vi perficerent. 10,33,4. 33,19,9 omnibus regni viribus (VAL. FL. 3,193 torserat hic totis -sus viribus hastam. SIL. 2,629). VAL. MAX. 4,2,3 pari virtutis impetu (SEN. epist. 94,31 toto impetu suo. TAC. Agr. 36 aemulatione et impetu). PLIN. nat. 8,26 pari conatu. SIL. 9,379 in medios ... vasto -xus turbine fertur *Scaevola*. STAT. silv. 4,5,26 -sus omni pectore. TAC. hist. 4,53 studio laetitiaque. CLAVD. carm. min. 53,67 hic iuga -xus manibus Pangaea coruscat. CAEL. AVR. chron. 2,1,44 non solum aliorum motibus exerceantur, verum etiam suis ipsi -antur *paralytici*. *nota*: CYPR. GALL. iud. 166 hic utraque manu -ens (iud. 3,15 ἀμφοτεροδέξιος). contra, in *aliquem*: STAT. Theb. 10,904 totis in me -ere flammis, Iuppiter. EDICT. imp. Diocl. 2,19 si quis contra formam statuti huius -xus fuerit audentia. *adde* SCHOL. Cic. Bob. p. 268,15 non tantopere sit pro eiusdem restitutione -sus. in *locum*: OV. hal. 28 *muraena* ad laxata magis -xa foramina retis tandem ... evadit. LIV. 31,21,10 Galli omni multitudine in unum locum -xi. 33,18,16 in dextrum *cornu* omnes -si. 42,65,8 in tumulum -bantur (conabantur *V*). *adde*: SIL. 10,251 -xus in hastam ilia *equi* subrecta cuspide transit. *aliquid*: GELL. 15,16,4 quasi perfecto quod erat -xus. *nota*: SVLP. SEV. epist. 2,5 dum altos gressus molior et -or, evigilo. *seq. infinitivus*: ACC. praetext. 23 eius *arietis* germanum cornibus -ier in me arietare. LIV. 9,31,12 -rentur modo uno animo omnes invadere hostem. STAT. silv. 5 praef. latus omne divinae domus semper demereri pro mea mediocritate -or. TAC. ann. 15,42. 15,51. AVR. Fronto p. 4,7 N. me omni modo -sus es ... amovere. p. 60,9 FRONTO p. 168,24. 174,7 N. VLP. dig. 23,3,9,3. GELL. 6,3,2 id bellum inter eos componere. APVL. met. 11,3 MIN. FEL. 17,1. 26,12 LACT. inst. 5,3,22 AVIEN. Arat. 717. MART. CAP. 8,804 -sos cohibere risum. SCHOL. Cic. Bob. p. 281,18. p. 350,12. p. 360,37 hoc persuadere. DRAC. Orest. 390. *seq.* ut: CVRT. 5,8,7 magis etiam -i debeo, ut dignus talibus amicis sim. ARNOB. nat. 5,2 sit vobis -endum, falsa ut credantur haec esse. CORP. XI 5748 (*Sentini, a. 260*) semper ⟨e⟩t in praeteritum ita splendidissimum n(umerum) n(ostrum) -sum esse, ut ... ex(h)ibeant. SCHOL. Cic. Bob. p. 262,8 -entis inimici, ut reus opprimatur. p. 368,32 omni labore. *seq.* ad: VAL. MAX. 2,7,2 omnibus imperii nervis ad revocandam pristinae disciplinam militiae -sus est. TAC. ann. 15,66 ceteris ... ad convincendum eum -sis. TERT. adv. Marc. 4,3 ad destruendum statum.

2 *speciatim*: a *de surrecturis*: CIC. fin. 5,42 *parvi* et animo utuntur et sensibus -unturque, sese ut erigant. CVRT. 7,3,13 ut rursus ad surgendum coniti (contineri *codd.*) non possent. CIC. Arat. 260 Anguitenens humeris -itur. 290 genu flexa Taurus -itur ingens (frg. 28 corniger est valido -xus corpore Taurus). LIV. 21,36,8 *iumenta* in conitendo (continendo *codd.*) ungulis penitus perfringebant *nivem* (*ibid.* pede aut manu eniti *de hominibus*). CVRT. 8,5,13 ad -endum nihil supererat virium. SIL. 4,586 celso -sus corpore prensat gramina. TAC. ann. 15,57 corporis pondere -sa. EPIT. Alex. 112 -xus aegre cum gemitu dixit *Alexander*. *accedit* in *c. accus.*: CAES. civ. 1,46,3 equitatus noster ab utroque latere ... summa in iugum virtute -itur. TAC. ann. 11,31 Valentem lascivia in praealtam arborem -sum. b *de parturientibus*: VERG. ecl. 1,15 *capella* gemellos ... silice in nuda -xa reliquit (SERV. pro eo quod est 'enixa', nam hiatus causa mutavit praepositionem. GLOSS. ἀποκυήσασα, ἐγκυήσασα. partu liberata, pariens). *cf.* ARNOB. nat. 5,10 *lapides* ad postremum peperisse feminei moris difficultate -xos. c *i. q. niti aliqua re*: ARNOB. nat. 5,15 utrumne sit constans *historia* et fidei firmitate -xa an contra mendaciter ... composita.

derivata: conixo, conixus.

coniūcundor, -ārī *a* con *et* iucundari. VVLG. Sirach 37,4 sodalis amico -atur in oblectationibus (φίλου ἐν εὐφροσύνῃ ἥδεται).

coniūdex, -cis *m. a* con *et* iudex. NOVELL. Iust. 13,2 multotiens etiam cumiudices (συνδικασταί) dantur.

coniūdico, -āre *a* con *et* iudicare. PETR. Chrys. serm. 65 p. 386[B] *Christus* coniudicat patri.

cōnīventia, -ae *f. a* conivere. 1 *proprie*: CHALC. transl. p. 45[E] *palpebris* obductis vis illa ignis intimi -a (ὅταν ταῦτα ξυμμύσῃ) tegminis coercetur. 2 *translate*: *indulgentia, venia, gratia*. GLOSS. consensio, consensus, conspiratio. II 109,27 μετεωρισμός. 109,25 ἀφιστοσύνη (ἀϊστοσύνη *Buecheler*), ἀφοσίωσις, αὐτὸ τὸ μωροποιῆσαι. 103,7 cohibentia ῥαθυμία, συνοχή. LAMPR. Alex. 54,7 quod ... per -am *tribunorum* seditionem fecisset exercitus. CAPITOL. Gord. 23,7 nec ... matris vel ignorantia vel -a venderetur *Gordianus*. HIL. in Matth. 10,12 dum extorquere aut silentium nostrum aut -am temptant (ad Const. 1,6 extorquere -am plebium). MAXIMIN. c. Ambr. 124 per vestram -am. SYMM. epist. 6,49 (50),2 ne quid mandatis senatus per -am detrahatur. PS. ASCON. Verr. p. 152 ad gratiamne Hortensii an suam an etiam -a Ciceronis ipsius. SCHOL. Iuv. 1,56 *maritus* -am suam adulteris vendit. HIER. in Ier. 22,1 p. 987. RVFIN. Orig. in gen. 6,3 per -am maritalem. INNOCENT. epist. 30,1 -am praebere peccantibus (COD. Theod. 16,2,39 *a. 408* si aliquibus inlicitam -am ... praestiterint. CASSIAN. conl. 7,15,3 motu corporis consensum -amque ab eo praestitam fuisse). MACR. somn. 2,16,13 de causa vero quoniam spontanea -a concessimus. COD. Theod. 11,30,8,1 (*a. 319*) damnabilem -am commodare (COD. Iust. 2,6,6,1 [*a. 368*] nec enim -a commodanda est). 11,16,11 (*a. 365*) gratiosa -a vel ignobili dissimulatione (COD. Iust. 11,66 [65],5 pr. idque procuratorum -a vel dissimulatione perfectum). COD. Iust. 1,5,2 (*a. 379*) pr. ne per -am iudicantium ... eiusmodi audacia neglegatur. COD. Theod. 16,2,27 (*a. 390*) pr. callida arte aut probrosa cuiuspiam -a. 9,40,15 (*a. 392*) quodsi quisquam ... vendibili -a licentiae huic praestiterit adsensum. 1,11,1 (*a.* 397). 6,30,17 (*a. 399*) aut -a aut neglegentia eius. CASSIAN. inst. 6,9. 6,13,2. conl. 2,11,1 quod furtum licet -a voluntatis ... sine cessatione committerem. 5,7,1. VINCENT. LER. 32,43 episcoporum. LEO M. epist. 17 qui -am in ecclesiae damna miscuerunt. 105,12. 106,2. CANON. Migne 56,881[B] ut *episcopus* civium -am et testimonium quaerat. 56,885[A] irrita erit episcopi donatio ... absque -a et subscriptione clericorum. MAXIM. TAVR. serm. 82 innocentes quosque vel absentes, sic non conscientia vel -a polluere. FAVST. REI. spir. 2,1 p. 133,8. CONC. Matisc. a. 583 p. 159,20 pari -a placuit. GREG. TVR. Franc. 4,16 simulque unam habentes -am (convenientiam *et* conhibentiam *v. l.*). 5,3 absque mei consilii -a. 5,14 sine fratris -a. 7,6 subscriptiones quibus hanc -am (convenientiam *al.*) confirmastis. 9,29 ille non obvius -a ... praebuit. 9,38. glor. conf. 62 si meo consilio conhibentiam praebueris. 74 cum qua (*sc. uxore*) spiritalis conhibentia, non luxoria copulatur. COD. Iust. 11,67 (66),1 venalis procuratorum -a. *nota*: HIL. in psalm. 118 samech 3 anima ... ad -am deflectendae voluntatis inrepat. OROS. apol. 3,6 intromittendi -a praestita est. *cum genet. obiect.*: AMBR. off. 3,19,115 fraudis indulta est -a. CASSIAN. conl. 1,14,1 vitiorum.

cōnīveo, -īvī, -ēre [*cf. c.* nictare, nictus. *Th.*]. *in codicibus deterioribus* (*non in* INSCR.) *scribitur etiam* conn- *atque haud raro* conhib-; *cf. Heraeus, Archiv 13,53.* cogniveo GLOSS. *de coniugatione*: PRISC. gramm. II 478,11 'coniveo' quod etiam 'conivo' secundum tertiam protulerunt veteres. 479,5 Calvus (*carm. frg. 11*) 'conivĕre' infinitum secundum tertiam coniugationem correpta paenultima protulit. GLOSS. II 109,26 conivo. *de forma perfecti*: PRISC. gramm. II 478,11 coniveo .. praeteritum tam in -vi quam -xi habuit. PROB. cath. gramm. IV 35,22 (= SACERD. gramm. VI 487,13) *solum probat* conivi. *legitur* conixi: TVRPIL. com. 173. conivi: NINN. carm. frg. 4. APVL. met. 4,25 (-verat). 11,3 (-veram). IVL. VAL. 1,15 (-visset). AVG. c. Iul. 5,7,27 (-vero). GLOSS. μύω, ἐπιμύω, καμμύω, καταμύω, σκαρδαμύττω, μετεωρίζω. conivet συνέχει. adquiescit, fruit (*l.* nuit?) consentit vel capitis motu adquiescit. V 16,4 (= 57,21) conivere oculos claudere, interdum dissimulare. *legitur singulis locis*: PLAVT. LVCR. SEN. phil. PERS. SIL. QVINT. TAC., *binis*: COLVM. SVET., *frequentius*: CIC. (15[ies]). PLIN. nat. (10[ies]). APVL. (6[ies]).

1 *proprie*: *oculos claudere* (*de personis*); *claudi* (*de ipsis oculis*).

a *de personis rebusve personatis*: PLAVT. Most. 830 specta quam arte dormiunt *coagmenta in foribus* :: dormiunt?: :: illud quidem, ut -ent, volui dicere (*cf. p. 321, 24*). TVRPIL. com. 173 dum ego -xi somno, hic sibi prospexit vigilans virginem (TAC. ann. 16,5 tamquam somno -ret). TVBERO hist. 9 palpebras quoque eius, ne -ere posset, ... insuebant. CIC. de orat. 3,221 neque vero est quisquam qui eadem -ens efficiat (*opp.* contuens). nat. deor. 3,8. 3,9 cur -res ... altero oculo, causa non esset. Tusc. 1,117 ita -entem somno consopiri sempiterno. Pis. 11 ne -ente quidem te ... sed etiam hilarioribus oculis ... intuente. LVCR. 5,778 cum quasi -ent *sol et luna* et aperto lumine rursum omnia convisunt. PLIN. nat. 11,144 *gladiatores* contra comminationem aliquam non -rent. 23,48. SIL. 7,729 *cum subito* nox atra recessit, -ent solemque pavent agnoscere visu. QVINT. inst. 10,3,16 certa ... nisi -eamus in oculos incurrunt. SVET. Cal. 51 ad minima tonitrua et fulgura -ere, caput obvolvere. GELL. 12,5,11 cur manu alicuius ob oculos suos repente agitata invitus -eat. APVL. met. 1,11 paululum -o. 4,25. 10,17 ciliis alterna -ens bibere flagitarem. 11,3 necdum satis -veram. ARNOB. nat. 3,18 *deum* habere membranulas, -ere, nictare. AVG. civ. 2,1 p. 53 velut eas (*sc. res claras*) non spectantibus intuendas sed quodam modo tangendas palpantibus et -entibus offeramus. MART. CAP. 1,37 qua illum etiam quiescere cupientem -ere non perferat. 2,112 quod paululum -ere ... virginem non sivisset. 2,184 paululum -ens oculis. *in imagine*: CIC. Cael. 41 quibus *blandimentis* sopita virtus -ret interdum. leg. agr. 2,77 quamquam me vester honos vigilare ... et intentis oculis omnes rei publicae partes intueri iubet, tamen paulisper ... -bo. Catil. 2,27. SEN. epist. 81,25

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

manifestum etiam -enti (contuenti *VP*) discrimen est. GELL. 2, 2, 9 patrum iura ... interquiescere paululum et -ere. 13, 28 (27), 4 mens viri prudentis .. esse debet .. nunquam -ens, nusquam aciem suam flectens. *de bestiis*: PLIN. nat. 10, 10 si *haliaetus* -entem humectantemque animadvertit *pullum*. 10, 209 in terrestribus omnia quae -eant, dormire manifestum est. 11, 151. 156 graviores alitum inferiore genā -ent ... columbae et similia utraque -ent. *additur* oculos: NINN. carm. frg. 4 nam non -vi oculos ego deinde sopore. *cf.* PLIN. nat. 11, 144 Neroni, nisi cum -ret ad prope admota, hebetes *oculi*.
b *de oculis sim.*: CALV. carm. frg. 11 cum gravis ingenti -ēre pupula somno (APVL. met. 10, 32 nunc mite -entibus nunc acre comminantibus gestire pupulis. PLIN. nat. 1, 11, 55 quae *pupillae* non -eant). CIC. har. resp. 38 -entes illos oculos abavi tui magis optandos fuisse quam hos flagrantes sororis. nat. deor. 2, 143 *oculis* somno -entibus (*opp.* apertis). PAVL. FEST. p. 42 -entibus palpebris (HIL. in psalm. 131, 5 ne ipsis quidem palpebris -endi in dormitationem permittetur obductio). COLVM. 10, 259 -entes oculos violaria solvunt. PLIN. nat. 2, 145 vigilans ictus -entibus oculis, dormiens patentibus reperitur. 11, 145. VLP. dig. 40, 1, 4, 1 -entibus oculis credendum. HIER. in Am. 3, 8 p. 336 quasi clausis et -entibus oculis. COD. Iust. 1, 17, 2, 11 formam legum non -entibus oculis accipere. **c** *de variis rebus*: GELL. 16, 3, 3 *ventris ac stomachi vacua* ubi aut cibo complentur aut inanitate diutina contrahuntur et -ent. 17, 11, 4 *foramina* quasi claustra quaedam mobilia, -entia vicissim et resurgentia (*cf. p. 320, 60*). APVL. Socr. 106 -entibus ad regulam lineis. *transitive*: VINDIC. med. 13 *foetus* rumpit membranas, sed celeritate eruptionis -et.

2 *translate*: *indulgere, concedere, consentire*. GLOSS. παραπροςποιοῦμαι. consentio, conspiro. ῥαθυμεῖ. concedere. coniventes consentientes vel conspirantes, coniventibus faventibus consentientibus. CIC. Flacc. 25 in quo *reo*, etiamsi quid errasset, omnes boni -endum esse arbitrarentur. Cael. 59 in hominum sceleribus maximis (har. resp. 52 in tot tantisque sceleribus). Mil. 32 *consulibus* si non adiuvantibus, at -entibus certe. Phil. 1, 18 sed haec ipsa concedo; quibusdam etiam in rebus -o SEN. benef. 4, 36, 2 COLVM. 4, 29, 2. PERS. 6, 50 quis vetat? aude. vae, nisi -es. SVET. Iul. 67 desertorum ... punitor acerrimus -bat in ceteris. ARNOB. nat. 3, 4 astipulamur, acquiescimus, -ēmus. 6, 12 illud etiam vobis -entibus consecutum est (HIER. in Eph. 2, 1 p. 571 nobis. SIDON. epist. 9, 7, 5 PAPYR. Berol. 628^{r} I 16). LACT. inst. 3, 3, 16. 5, 2, 9. HIL. trin. 5, 1 si sanctitatem dicti infideliter usurpati -entis taciturnitas confirmaret. EDICT. imp. Diocl. 1, 10 ultra -ere non possunt, quos ... egestatis extrema traxerunt. CORP. XIII 2129 (*Luguduni*) -ente Dunnio ... curavit. DICT. 2, 33 -ente Achille. AMM. 14, 11, 33 *Fortuna* -ente. PRVD. psych. 453 nec fronte severos -ente oculos praedarum ad gaudia flectit. AVG. in psalm. 57, 15 ille vel -ens vel non intellegens. COD. Theod. 12, 1, 77 (*a. 372*) per gratiam aut -ente iudice. LEX VISIG. 3, 4, 1 si -bente aut non -bente uxorem cum alio viro adulterium fiat. *accedit dativus*: TERT. coron. 11 nec illi necessitati disciplina -et. IVL. VAL. 1, 15 quod appellatio illa (*sc. Lysiae*) solutioni coepti ⟨coniugii⟩ -visset (*P*, convivasset *ex* -visset *A*). AVR. VICT. Caes. 4, 10 sceleribus. HIL. in Matth. 14, 8 voluptatis condicionibus. PAVL. NOL. carm. 10, 319 lentis ... dum -o votis. MACR. sat. 5, 17, 6 fabulae. MART. CAP. 1, 25. COD. Theod. 15, 1, 43 (*a. 405*) competitorum obreptionibus. NOVELL. Val. 15, 1, 43 (*a. 405*) celare tales (*sc. Manichaeos*) aut talibus -ere. LEO M. epist. 155, 2 adversariorum pravitati. 157, 3 si quis adversariorum machinationibus -endum esse credidit. COD. Iust. 2, 14 (15), 1, 1 qui huiusmodi dolo scientes -ent. *seq. acc. c. inf.*: IVLIAN. Aug. c. Iul. 5, 7, 27 si -vero invictum esse libidinis malum. *seq.* ut: OROS. hist. 4 praef. 6 non tamen -o ut etiam asserant (*syn.* concedo, ut). 5, 1, 2 sed -o, ut ... videatur.

part. adi. **cōnīvēns**, -tis. PANEG. 10, 9 vota hominum -enti patientia fatigabas. AMBR. in psalm. 118 serm. 1, 11 ita et tu primo averteris -enti magis dissimulatione quam refragatione praerupta. MACR. somn. 2, 15, 18 in exercitio argutiarum talium -entem sibi operam sponte lusisse. CLAVD. MAM. anim. p. 75, 18 -entium (convenientium *pars codd.*) elementorum harmonia turbata. p. 124, 23 valde consentanea nostrisque oppido -entia (convenientia *pauci codd.*) pronuntiari. p. 149, 13 suntne haec omnia genti mortalium vel -entia (convenientia *pauci codd.*) usui vel iucunda spectamini? CONC. Cabil. a. 639 p. 209, 7 una conspiratione et -bente animo sentiente.

coniuga, -ae *f. cf.* coniux *et gr.* ἡ σύζυγος. GLOSS. IV 435, 20 -a conivulus conparticeps (*dub.*) APVL. met. 6, 4 magni Iovis germana et -a. 8, 22 servus ... habens ex eodem famulitio conservam -am. 9, 14 pessimam ... sortitus -am. CARM. epigr. 112, 2 (*Africa*) ex Germana -a. 1559, 1 (*Roma*) Bassa vatis quae Laberi -a ... quiescit. INSCR. christ. Rossi I 17 (*a. 291*) -a innocentissima Cervonia Silvana. MART. CAP. 1, 4 Ope -a. *cf. p. 322, 73.*

coniugābilis, -e *a* coniugare. CHALC. comm. 17 natura eius (*sc. continui competentis*) -is est et adunatrix distantium limitum.

coniugālis, -e [*a* coniux. *Th.*]. *scribitur* coiug- CORP. VI 9275 *v. p. 322, 48.* GLOSS. ὁμόζυγος, γαμικός, συναπτικός. coniugale γαμήλιον. *habent singulis locis*: VARRO PHAEDR. COLVM. PLIN. nat. QVINT.; *ternis*: VAL. MAX. SEN. trag. TAC.; *inde ab* APVL. *saepius legitur.*

1 *ad coniugium, nuptias, matrimonium pertinens*: VARRO frg. Non. p. 528 (*cf.* SERV. Aen. 9, 4) dis -bus Pilumino et Picumino in aedibus lectus sternebatur (SEN. Med. 1 di -es tuque genialis tori custos. Thy. 1103 QVINT. decl. 347 p. 368, 3 PS. QVINT. decl. 18, 5 TAC. Germ. 18. AVG. civ. 4, 34 sine diis -bus coniugati. INSCR. numm. Cohen III^{2} p. 383 n. 13 [*ara*] dis -bus). VAL. MAX. 2, 9, 2 sacra. 4, 6 tit. de amore -i (TAC. ann. 11, 4 LACT. epit. 33, 4 HIL. in Matth. 14, 7. VICT. VIT. 3, 26 ubi sunt foedera -is amoris? ubi societatis vincula?). PHAEDR. app. 14, 10 -em praebet Hymenaeus facem. SEN. Tro. 890 o -e tempus. PLIN. nat. 15, 123 *myrtum* (*cf. p. 326, 57*). PS. QVINT. decl. 19, 7 nec adeo -i societate cuncta miscentur, ut. TAC. ann. 11, 27 noctem actam licentia -i (GAVDENT. serm. 8 *viro et feminae* licentiam tribuerit -em *Christus*. SACR. Leon. p. 447). CARM. epigr. 141, 5 (*Numidia*) iugumque -em pudicum ... marito exhibui (ZENO 1, 6, 8 sanctissimo -i iugo ... subeuntes *componit patientia*. 1, 15, 6). TERT. adv. Marc. 3, 9 non ex semine -i et tamen carnem *Adam*. PERVIG. Ven. 82 quisque tutus quo tenetur -i foedere (ARNOB. nat. 4, 20 -a foedera. LACT. epit. 61, 8 -is foederis vinculum). IVL. VAL. 1, 15 ritibus. ARNOB. nat. 2, 8 -a copulatis consortia (FIRM. err. 7, 1 -e consortium. 9, 2. VICT. VIT. 1, 30 -i consortio sociare. ENNOD. dict. 15 p. 471, 1). 4, 25 -a secreta. LACT. inst. 3, 21, 5 ubi est igitur virtus castitatis? ubi fides -is? (VAL. CEM. hom. 20, 8). HIL. c. Const. 13 colloquium et sermocinatio et coniunctio -is verbi. PS. HIL. libell. 19 iuxta coniunctionem -em continentes. ZENO 2, 8, 2 Mariae superbus emicat venter, non munere -i, sed fide. AMBR. vid. 1, 1 -a oblectamenta (*ibid.* coniugii). hex. 5, 7, 18 amplexus (HIER. tract. p. 410, 1 complexus). HIER. epist. 48, 9 officium (75, 2. 108, 4. 123, 11 adv. Iovin. 1, 26). 69, 10 vinculum (VVLG. Ruth 1, 12 confecta sum nec apta vinculo -i [τοῦ μὴ εἶναι ἀνδρί]. PELAG. in I Cor. 7 p. 737^{D} PAVL. NOL. epist. 25, 7. AVG. civ. 1, 9 -bus vinculis inretiti. 14, 22 de vinculo -i quo invicem sibi uterque sexus obstringitur. gen. ad litt. 9, 7 p. 275, 27 CASSIAN. conl. 21, 1, 1. CANON. Migne 56, 448^{A} vinculum -e dissolvere. GREG. TVR. Mart. 3, 54). HIER. epist. 69, 5 -es tabulae et iura dotalia. RVFIN. epist. Clement. 7 -i lege. PRVD. psych. praef. 11 nec ante prolem -em gignere deo placentem. AVG. civ. 1, 9 vitam ducentes -em (14, 16). 1, 27 tori -is fidem (SACR. Leon. p. 447 -is tori iussa consortia. POMER. 2, 3, 2). 14, 16 concubitus (14, 8). 14, 22 de copula -i a deo primitus instituta (21, 26 ALC. AVIT. epist. 4 p. 30, 30. ENNOD. epist. 9, 1 p. 228, 12 -is copulae vitans remedium. PASS. Thom. p. 128, 25). civ. 16, 38 -i iure servato (epist. 127, 9). de bono -i *scripsit* AVG. *cf.* gen. ad litt. 9, 7 p. 276, 7. PAVL. MED. bened. 1, 4 nulla mensura -i libidinem cohibuisti. CANON. Migne 56, 448^{A} quod nullus in -i gradu positus spem habeat apud deum. VAL. CEM. hom. 17, 6 -es thalamos. SALV. eccl. 2, 14 coniugium sine opere -i (FVLG. RVSP. fid. 83 -e opus appetere). ENNOD. dict. 24 p. 499, 16 -is iura sacramenti. CASSIOD. var. 2, 11, 1 -is affectus (CORP. VI 29580, 7 [*christ.?*] quam adfectioni -i tam industria morum suorum. INSCR. christ. Leblant I 391 [*a. 496*] qui vixer⟨unt in coniu⟩gali adfectu et carita⟨te⟩). *nota*: CORP. VI 9275 c o i u g i coiugali castae. 11794 coniugi dulci fideli piae -i.

2 *ad coniugem (maritum, uxorem) pertinens*: VAL. MAX. 2, 1, 4 ne cupiditatem quidem liberorum -i fidei praeponi debuisse (IVL. VAL. 1, 4 ne quid omnino -i fidei deesset apud eum maritum qui). COLVM. 8, 2, 11 -em gregem *gallinacei*. APVL. met. 5, 6 amplexus. 5, 8 -e praeceptum. 5, 28 non nuptiae -es, non amicitiae sociales, non liberum caritates. 8, 3 furatrinae -is (*i. adulterii*) FIRM. math. 3, 6, 9 se -bus affectibus copulare (ZENO 1, 10, 1). DON. Ter. Hec. 361 -is dolor (*i. mariti*). GAVDENT. serm. praef. p. 838^{C} inter intestinos dolores opprobrii -is (*i. uxoris*). serm. 1 abstineat se ab usu -i. SERV. Aen. 3, 324 non cum fiducia -i (*i. uxoris, opp.* captivae) ascendit. AMBR. Abr. 1, 2, 9 erat iusto viro cura -is pudicitiae (*i. uxoris*. HEGES. 2, 4 castimonia. 5, 16 l. 17 AVG. civ. 1, 28. 15, 16. 26. serm. ed. Mai 57, 1 castitas. VAL. CEM. hom. 20, 8 pudor. CORP. VIII 78 exemplum sanctimoniae -is). HEGES. 1, 37, 5 propter -is formae appetentiam. 1, 37, 7 redderet se -i (*i. mariti*) gratiae (ENNOD. epist. 8, 29 p. 218, 25 affectum -is gratiae. *cf.* CARM. epigr. 111, 48 *a. 384* pietate matris, -i gratia). PS. AVG. serm. 1, 6 o affectus uxoris, o malagma -is. EVGRAPH. Ter. Ad. 28 *uxor* animo -i de marito suspicatur quod alteram amet (ENNOD. dict. 15 p. 470, 6 ubinam gentium fuit animus -is diligentiae? ubi maritalis sacramentum copulae?). SIDON. carm. 9, 105 ut transmarina in fluctus cadat unda *Alphei* -es (*sc. Arethusae*). 23, 297 *Andromeda* vindicata ... harpe -i. FVLG. RVSP. fid. 43 etsi fuerit aliquis -is excessus (*i. coniugum*). CASSIOD. var. 4, 1, 1 dulcedinem suavissimam -em. CORP. VIII 1757 Valeria coniuga(li?) fide ministra.

subst. **coniugālis**, -is. *masc.*: ITALA Phil. 4, 3 (Theod. Mops. *ad l.*) -is affectiose (γνήσιε σύζυγε, VVLG. germane compar). AVG. gen. c. Manich. 2, 16 ut quisque huic suae parti recte dominetur, ut fiat quasi -is in se ipso, ut caro non concupiscat adversus spiritum. *fem.*: PAPYR. Amherst. 2, 26 *saec. III/IV* luppa enim eum -is interrogabat (*Babr. 16, 8* λύκαινα δ' αὐτὸν ἡ σύνευνος ἠρώτα). *pluralis* coniugālēs, -ium *m.*: TERT. adv. Val. 8 alios ebulliunt fetus, proinde -es per copulam utriusque naturae. PS. CYPR. singul. cler. 32 ecce sancta dilectio quae -bus ... inducit absentiam. OPTAT. 6, 4 p. 149, 20 -es christiani. FVLG. RVSP. ad Monim. 2, 13.

adv. **coniugāliter**. IVL. VAL. 1, 4 agebat Philippus cum mu-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

liere -r. AVG. epist. 157, 39 dicentes eis nihil prodesse quod pudice, quamvis -r vivunt. c. Iul. 5, 10, 41 non adulteria committendo, sed -r bene utendo malo libidinis.

coniugālitās, -ātis *f. a* coniugalis. *i. q. matrimonium*: PS. CYPR. singul. cler. 14 ut et ipsa -s ignoretur. 32 ecce vera dilectio quae in -e dividit, ut in castitate coniungat. *ibid. saepius.*

***coniugātio,** -ōnis *f. a* coniugare. GLOSS. II 109, 44 συνζυγία ἐπὶ ῥήματος τεχνικοῦ. *formatum a* CIC. *ad gr.* συζυγία.

coniunctio, copulatio: **1** *generatim*: APVL. flor. 18 p. 85 ut etiam in amplissima quaque laetitia subsit quaepiam vel parva querimonia -e quadam mellis et fellis. TERT. adv. Val. 7 ex -bus masculorum et feminarum. PS. TERT. haer. 4 syzygias, id est -es *Aeonum* (IREN. 1, 1, 1 *al.*). SOL. 26, 3 *ursi* apti amplexibus mutuis velut humanis -bus copulantur. IVL. VAL. 1, 23 dei cum matre -o. ARNOB. nat. 2, 16 et nos corporum -bus nascimur. 5, 21 patrem cum filia comminus uxoria -e misceri. CHALC. transl. p. 31A nec esset unum et simplex initium cuncta continens sed -o copulata. p. 35A quod *naturae genus* medium locavit inter individuum et item -e corporea dividuam substantiam (*Plato* κατὰ τὰ σώματα, CIC. Tim. 21 in corpore). comm. 225. 235 ex translativis motibus quaedam est praecedendi -o. QVEROL. p. 40, 6 inter servos et ancillas una -o est. AMBROSIAST. in I Cor. 7, 26 *virginitas* necessitates temporis nescit quas patitur -o (*i. matrimonium*). AVG. serm. 90, 6 sponsi et sponsae. RVFIN. hist. 4, 11, 5 spiritales nuptias ... ad instar videlicet supernarum -um (τῶν ἄνω συζυγιῶν). CASSIAN. conl. 5, 10, 5 *vitia* specialius in quattuor -es et copulas dividuntur. 14, 16, 9 virtutum. ALC. AVIT. epist. 18 p. 49, 31 non licitae -is tricennale consortium. GREG. TVR. Franc. 5, 13 Brunichildis.

2 *technice*: *apud rhetores in conclusione*: CIC. top. 12 haec verborum (*sc. quae orta ab uno varie commutantur*) -o συζυγία dicitur, ex qua huiusmodi est argumentum. 38 cuius est primus locus ex -e (coniunctione *plerique codd.*) quam συζυγίαν vocant (MART. CAP. 5, 559 *v. p. 326, 19*). PS. APVL. herm. p. 271 -o autem propositionum dicatur ipsa conexio earum per aliam communem particulam, qua inter se copulantur *eqs.* p. 273 nunc tradendum est quibus modis et -bus fiant intra certum numerum praedicativi generis verae conclusiones; quippe in prima formula (*i.* σχῆμα) novem soli moduli, sex autem -es reperiuntur *eqs.* *apud grammaticos de declinatione verborum*: CHAR. gramm. I 164, 15 verba accidunt qualitas genus ... -o (DIOM. gramm. I 334, 12). COMINIAN. Char. gramm. I 175, 30 -es quas Graeci συζυγίας appellant, sunt apud nos tres *eqs.* CHAR. gramm. I 252, 30 ex quacunque autem -e ortum fuerit verbum inchoativum, in tertia declinabitur -e. 255, 26 DIOM. gramm. I 344, 24. 346, 26 *sqq.* EXC. Bob. gramm. I 563, 6 verborum ordines sive -es. PRISC. *passim cf. ind. s. v.* gramm. III 567. *nota* II 442, 24 -o autem nominatur vel propter coniugatas consonantes, hoc est cognatas, ex quibus pleraeque apud Graecos -es regulam sumunt, vel quod una eademque ratione declinationis plurima coniungantur verba, quod magis ad Latinorum nominationem aptius est (*cf.* AVG. gramm. V 511, 41 ISID. orig. 1, 9, 6). CONSENT. gramm. V 380, 29 -o est collectio quaedam, quam Graeci σύστημα appellant, verborum simili declinatione currentium *et passim apud grammaticos.* PORPH. Hor. carm. 3, 12, 1 tertiae -is hoc verbum (*lavere*) apud veteres erat (*aliis locis* declinatio). DON. Ter. Ad. 534. Eun. 805 *scibis* dicitur per productionem tertiae -is. SERV. Aen. 1, 451. 3, 56 hoc verbum (*potitur*) de his est quae permiscent -es. MART. CAP. 3, 283 *sqq.* [*dubium* FEST. p. 162 'nec' -em grammatici fere dicunt esse disiunctivam, *sed* PAVL. FEST. coniunctionem.] *apud metricos de compositione metrorum*: IVBA Prisc. gramm. III 420, 9 in secundo et quarto et sexto loco iambus non recipit nisi a brevi incipientes, quia in his locis feriuntur per -em pedestrem metrorum. PRISC. gramm. III 429, 2 comicum epionicum spondeos paribus locis habens iambicarum συζυγιῶν, id est -um. MAR. VICTORIN. gramm. VI 49, 30 *sqq.* 53, 19. 61, 26 *sqq.* 93, 17 *gr.* ἐπίζευξις. ATIL. gramm. VI 281, 1 cum unus pes simplex bis positus compositum pedem fecerit, graece συζυγία, latine -o dicitur. 290, 8 *hoc genus* ordinem pedum naturalem ac solitum amittit et immutatis pedum -bus copulatur. *apud mathematicos de serie numerorum*: BOETH. arithm. 1, 27 p. 55, 15 si talis -o *numerorum* misceatur. *apud astronomos de stellarum iunctione*: CHALC. comm. 124 duplex est -o, altera per cathetum, altera per diametrum *eqs.*

coniugātor, -ōris *m. a* coniugare. CATVLL. 61, 45 dux bonae Veneris, boni coniugator amoris *Hymenaeus.*

coniugiālis, -e *a* coniugium. OV. met. 5, 3 nec -a festa qui canat, est clamor. 6, 536 *nec te movere* nec mea virginitas nec -a (coniugalia *plerique codd.*) iura. 11, 743 nec -e solutum foedus in alitibus. STAT. Theb. 12, 158 rapiet *Creon* fortasse precantes *matronas* ... nec -a (*i. maritorum*) supra funera, sed caris longe mactabit ab umbris.

coniugis consociatus GLOSS. V 447, 29.

***coniugium,** -iī *n.* [*cf. c.* coniugare, coniux. *Th.*]. *apud poetas gen. sing.* coniugii: PROP. 3, 11, 31 (*v. p. 324, 32*). OV. epist. 2, 34. 7, 178 *al.* coniugi: SEN. Ag. 155 Med. 481. coiugio: CORP. X 3304. XI 6428 INSCR. christ. Rossi I 45 (*a. 336*). c o n i u g i u s *v. p. 325, 48.* ISID. orig. 9, 7, 20 -m est legitimarum personarum inter se coeundi et copulandi nuptiae: -m dictum quia coniuncti sunt, vel a iugo quo in nuptiis copulantur, ne resolvi aut separari possint (*cf.* AMBR. virginit. 6, 33 inst. virg. 6, 41). GLOSS. συμβίωσις, συνζυγία, γάμος, συναφή, συνοικέσιον ἀνδρὸς καὶ γυναικός. matrimonium. GLOSS. II 109, 43 coniugium et conubium συνζυγία ἐπὶ γάμου, συμβίωσις. DIFF. ed. Beck p. 47, 39 -m est etiam inter servos, conubium inter gentes, matrimonium inter cives. *legitur inde a* TER. *et* ACC. *plur. poet.*: VERG. Aen. 7, 555 VAL. MAX. 7, 2 ext. 1 SEN. Med. 144 Herc. f. 501 Tro. 59 VAL. FL. 8, 393 *al.* [*corrupt.* FIRM. math. 1 prooem. 4 *v.* confligium].

1 *matrimonium, nuptiae*: **a** *proprie*: *de hominibus*: TER. Andr. 561 consuetudine et -o liberali devinctum. CIC. nat. deor. 2, 70 *deorum* -a, cognationes (AETNA 88 norunt *poetae* bella deum, norunt abscondita nobis -a). Tusc. 5, 5 tu *homines* inter se primo domiciliis, deinde -is ... iunxisti. fin. 4, 17 ut -a virorum et uxorum natura coniuncta esse diceret (VAL. MAX. 2, 6, 15 honesta tam inhonesto vinculo -a iuncturae *matronae*). 5, 65 tota domus -o et stirpe coniungitur. off. 1, 54. Att. 6, 8, 1 de -o Tulliae meae. CATVLL. 66, 28 regium adepta's -um. 89, 90 nascatur magus ex Gelli matrisque nefando -o. PVBLIL. P 32 perenne -um animus non corpus facit. CARM. Suet. gramm. 18 -o hanc petere (*sc. Smyrnam*). NEP. Cim. 1, 3 huius -ii cupidus. VERG. Aen. 3, 475 -o, Anchisa, Veneris dignate superbo. 4, 48 quae surgere regna *cernes* -o tali (TAC. ann. 4, 40 quid si intendatur certamen belli tali -o? SVET. Claud. 26 dandam ... veniam talium -orum). Aen. 4, 172 -um vocat *Dido furtivum amorem.* 4, 431 non iam -um antiquum quod prodidit oro. 7, 555 talia -a et talis celebrent hymenaeos (SIL. 17, 79 longe -a ac longe Tyrios hymenaeos inter Dardanias acies fore). CIRIS 73 ipse pater ... -um castae violaverat Amphitrites. LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 50 *ut* alteriu⟨s c⟩oniugio parares fecunditat⟨em⟩. 2, 51. TIB. 2, 2, 18 flavaque -o vincula portet Amor. LYGD. 4, 74 si ferre recusas immitem dominam -umque ferum. 4, 79 hoc tibi -um promittit Delius ipse. PROP. 2, 9, 5 -um falsa poterat differre Minerva *Penelope.* 3, 11, 31 -ii (*Passeratius,* coniugis *codd.*) obsceni pretium. 4, 11, 11 -m Pauli. OV. epist. 2, 34 -ii sponsor et obses (15, 116). 6, 163 -o fraudata. 7, 178 pro spe -ii tempora parva peto (15, 100 -ii spes est ... facta tui. TAC. ann. 4, 3). 9, 150. 13, 160 perque pares animi -iique faces. 15, 171 non ego -um generosae degener opto. 19, 7 -um pactamque fidem ... posco. 20, 45 -ii tempus (VAL. FL. 8, 227). 20, 111 nomine -ii dicto. 20, 139. met. 2, 804 fortunatumque sororis -um. 7, 69. 9, 722. 10, 295 -o quod fecit adest dea. 10, 613 -um petere hoc (VAL. MAX. 8, 2, 3 expetisse. IVV. 10, 352 -um petimus partumque uxoris). 10, 621 -m crudele meum est. 10, 634 *nisi* mihi -um fata importuna negarent. 11, 298. 14, 298 -ii dotem sociorum corpora poscit. fast. 5, 528 -o sola fruere meo. 6, 587 -o ... peracto. Ib. 529. Pont. 4, 11, 22 -o felix iam potes esse novo. MANIL. 2, 839 -a atque epulas. 3, 120. PAVL. FEST. p. 63 initio -ii solutio erat cinguli. p. 170. 353. VAL. MAX. 4, 3, 3 convictum socrūs pro -o habuit. 7, 2 ext. 1 splendidis -iis inicis manus. 7, 7, 4. SEN. Ag. 80 -ii sacrata fides. 245 Agamemnonis fidele -m. Herc. f. 497. 501. Herc. O. 453 artibus magicis fere -a nuptae ... ligant. Med. 144 -a solvit (IVV. 9, 80). 481 -i testes mei. Tro. 90 cui -o pectora velas. COLVM. 12 praef. 1 maritale -um sic comparatum esse natura. PLIN. nat. 15, 122 *myrtum* coniugulam, fortassis a -iis. VAL. FL. 1, 523 natae. 2, 173 dira precantur -a et Stygiis infanda ad foedera taedas. 3, 535 quem tibi -o ... dicavi. 8, 206. 279. 300 -o atque iterum sponsae flammatus amore. SIL. 6, 448. QVINT. decl. 291 p. 161, 22. PS. QVINT. decl. 18, 3 rudem -ii mentem (*cf. p. 325, 10*). IVV. 11, 29. TAC. ann. 2, 86 in eodem -o manebat. 3, 25. 3, 34 vix praesenti custodia manere inlaesa -a (*opp.* discidium). 6, 20 -o accepit. 11, 34. 13, 19. 14, 1 redderetur ipsa Othonis -o. 14, 27 nec -iis suscipiendis neque alendis liberis sueti. 15, 37 nisi uni ... in modum sollemniorum -orum denupsisset *Nero.* SVET. Aug. 99 (*verba Augusti*) nostri -ii memor. APVL. apol. 92 TERT. pudic. 16. monog. 4 perseveravit unio -ii in auctoribus generis. castit. 6 concubinis -a miscuerunt *patriarchae.* PANEG. 9, 4 pudicitia soli dicata -o. LACT. inst. 1, 10, 9 in -um sibi vindicavit. HIL. in Matth. 7, 6 nos quadam sibi -ii societate coniungit (10, 23 quodam -ii sibi iure distringit). myst. p. 5, 27 in sanctificandis per -a fidelium infidelibus. p. 5, 30 unius fidelis societas prodesset per -um infideli. GAVDENT. serm. p. 896A repudiata Iudaeorum plebe nostra ex gentibus sumitur in -um plebs (*in imagine*). FILASTR. 108, 7 deos deasque transformatos nefanda -a commisisse. AVIEN. carm. ad Nort. 6 -o laetus Placidae. AVSON. 161, 5 -ii fides. 208, 6 natam -o attribuit *tibi.* 209, 5 illic -m natique *erant Sedato.* 219, 4 -ii vindex, ultor adulterii *Menelaus.* 319, 37 -m concors. AMM. 28, 1, 14 Hispanillae affectasse -um. SERV. Aen. 3, 139 *opp.* divortia. HYG. fab. 35 p. 67, 6 cum Iolen ... in -um petisset. 42 p. 70, 14 *Ariadnen* in -o secum habiturus avexit. 43 p. 70, 22 Phaedram duxit in -um (186 p. 118, 23 duxit -o Melanippen). 92 p. 88, 7 in -um dare (VVLG. gen. 30, 4). *talia saepissime.* AMBR. epist. 19, 34 alienigenarum consortia refugienda, ne pro caritate -ii proditionis insidiae succedant *al.* RVFIN. hist. 4, 17, 3 repudiare iura -ii (συζυγία. *syn.* consortium). HIER. epist. 41, 3 scelerata -a iterata (*syn.* secundae nuptiae). 123, 5 secunda -a. VVLG. gen. 26, 7 quod sibi esset sociata -o. deut. 7, 3 neque sociabis cum eis -a. AVG. civ. 15, 16 fraterna -a (*i. inter sororem et fratrem*). 16, 36 cum continentia -o praeferatur. SVLP. SEV. chron. 2, 12, 5 cum ... puella regis -o quaere-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

retur. BACHIAR. repar. laps. 10 ut illa vel ille qui criminis peccatique consortes sunt, veluti in matrimonio -oque iungantur. ZACCH. 2,9 habere in -o conventuque plures. MAX. epist. p. 2 in plures toros transmissa -a. CORP. VI 35469 uno coniug(io) vixer(unt) ann. L. XIV 1262 vixit in -o annis *tot. talia saepe in* INSCR. CORP. X 5815 vixit in -um. 7643 vita et -o amantes et unanimitate pares. *nota*: TAC. ann. 12,6 nova nobis in fratrum filias -a. *de bestiis*: VERG. georg. 3,275 sine ullis -iis vento gravidae *equae*. PROP. 2,15,28 columbae, masculus et totum femina -um (*cf.* PLIN. nat. 10,104 *columbae* -ii fidem non violant). OV. fast. 4,336 *iuvencam* operum -iique rudem. SEN. Phaedr. 341 si -o timuere suo, poscunt timidi proelia cervi. PLIN. nat. 11,84 (*de araneis*) paria fieri merita -o (*dat.*). HIER. epist. 123,12 quia alterum *animalium* fetibus et -o, alterum (*sc. mas*) sacrificio praeparatum est. RVFIN. symb. 11 apes certe nescire -a. AVG. civ. 19,12 quis milvus ... non -um copulat, nidum congerit.

b *metonymice de ipsis coniugibus*: *i. q. uxor*: ACC. trag. 500 -um Pisis petere. VERG. Aen. 3,296 *Helenum* -o Aeacidae Pyrrhi sceptrisque potitum. 7,423 rex tibi -m et quaesitas sanguine dotes abnegat. 7,433 dare -um. 11,270 *ut* -um optatum...*viderem*. PROP. 4,11,87 -um... ferte paternum (*i. novercam*). SEN. Tro. 59 hic Hectoris -a despondet sibi. LVCAN. 5,725 seponere tutum -ii decrevit onus Lesboque remotam *Corneliam* occulere. VAL. FL. 8,393 an vero *se secutos esse* ut thalamis raptisque indulgeat unus (*sc. Iason*) -iis. IVV. 8,219 nec Electrae iugulo se polluit aut Spartani sanguine -ii *Orestes*. ITALA I Cor. 7,33 (Tert. pudic. 16) quomodo *nupti* placeant -o (*γυναικί*, VVLG. uxori). ANTH. 224 tit. de electione -ii (*i. uxoris*). AVSON. 364,13 -a et nati cum patribus ... serunt. DICT. 5,14 amorem -ii ... retinens. AMM. 22,8,41 -iis potiti dominorum et rebus (OROS. hist. 4,5,5 patrimonia -aque dominorum usurpant). AMBR. Iac. 2,5,24 duorum vir -orum. HEGES. 1,32,6 non -ii aut prolis caritas. HIER. epist. 22,21 quo mihi superbissimo regi servitura -a? 69,5 (*syn.* uxores). COD. Theod. 7,1,3 (*a. 349*) -a liberos servos. 16,2,14,4 (*a. 357*). CARM. epigr. 1347B, 30 (*ante a. 395*) auxilium soboli -oque feras, *Christe*. SVLP. SEV. chron. 1,40,4 ex alienigenis -a sumpsisset. PROSP. in psalm. 127,3 CASSIOD. var. 4,43,1 GREG. TVR. Mart. 2,24. *nota*: CARM. epigr. 1192,1 (*saec. II*) debita -ó Apelles pia carmina scribit, quam rapuit mors. *i. q. maritus*: CATVLL. 68,84 abrupto vivere -o. 68,107 *Laodamiae* ereptum est vita dulcius atque anima -m (CARM. epigr. 598,3 *saec. III ex.* -o ereptam Firma⟨m⟩). VERG. Aen. 2,579 *Helena* -umque domumque patres natosque videbit. PROP. 3,13,20 *viduae* certamen habent leti, quae viva sequatur -um. SEN. Ag. 155 -i nomen sacrum. Tro. 874 tale -um tibi ... non Priamus daret. SOL. 1,59 aliae *mulierum* mutatis -iis exuunt sterilitatem. LAMPR. Heliog. 4,3 matrona consularis -ii ornamentis donata. DICT. 6,3 spreto priore -o. HYG. fab. 1 p. 38,8 quod se Ino -o privasset (36 p. 67,12). *de utroque coniuge*: CARM. laud. dom. 10 -um memini summa pietate fideque. AMM. 17,7,4 *clamores* quaeritantium -um liberosque. CARM. epigr. 595,1 coniugiu⟨s⟩ hic ille iacet castissim(a)e fam(a)e, quibus non in se licuit ... viverent. AVG. civ. 4,10 ut singula deorum -a dividerentur singulis elementis. 14,10 primus homo vel primi homines — duorum erat quippe -m. c. Iul. 6,18,55 pudica -a. c. Pelag. 1,16,33. c. Adim. 11 proprie inter -a zelotypia dici solet. VICT. VIT. 1,25 ut et -a foederata manerent. *cf.* DRAC. laud. dei 1,365 -um se quisque vocet (*sc. tam vir quam femina*). *nota de bestiis*: PLIN. nat. 8,86 -a ferme vagantur *serpentes* (9,20 *delphini*). 10,31 parvis in vicis non plus bina -a sunt *corvorum*.

c *i. q. conubium*: INST. Iust. 3,1,2ª cum qua poterat habere -um (*ex* COD. Iust. 5,27,11, *ubi* conubium). *cf.* CIC. de orat. 1,37 Sabinorum conubia (coniugia *M*) coniunxisse.

2 *societas, coniunctio*: LVCR. 3,845 comptu -oque corporis atque animae consistimus uniter apti (*opp.* discidium. CHALC. comm. 33 rationem animae corporisque -ii). CARM. epigr. 68,6 (= Corp. I 1019. VI 30105) parí -o (*i. amore, concordia*), virtute, summa industria vixsí. VAL. MAX. 6,2 ext. 3 inter has *feminas* et Theodorum Cyreneum quasi animosi spiritus -m esse potuit (*i. similitudo*), virtute par, felicitate dissimile. CYPR. GALL. gen. 407 *Loth et Abram* -um iunxere sibi. ARNOB. in psalm. 72 p. 428D a veritatis -o se falsitati commiscet.

coniugius *v. supra l. 48.*

coniuglae ζευκτῆρες GLOSS. III 443,30. [*hisp.* coyunda. *M.-L.*]

coniugo, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* iugum *derivatum; cf. c.* coniux, iugare. *Th.*]. GLOSS. IV 39,10 coniugatae conexae, coniunctae (39,35). 497,26 nexae vel coniunctae. *legitur apud* CIC. *et inde a* QVINT. [*sard.* cojuare. *M.-L.*]

coniungere, copulare: **1** *generatim*: *aliquid*: SOL. 4,2 *Aristaeum* seiuges usque ad se gentes ad unum morem -asse. *c. dat.*: ARNOB. nat. 2,28 *animae* hominibus -atae. AVG. c. Iul. op. imperf. 6,14 carnem moderatioris animae arbitrio -andam. *c. praep.* cum: ARNOB. nat. 3,13 purpurei sanguinis venas cum arteriis spiritalibus -atas. PRISC. gramm. III 161,20 quoscumque casus cum genetivis possessive prolatis. *i. q. coniungendo efficere aliquid*: CIC. off. 1,58 amicitia quam similitudo morum -vit. BOETH. arithm. 2,3 p. 85,5 si quincuplus cum sesquiquinto *se adglomeret*, mox sescupli proportio -bitur.

2 *speciatim i. q. matrimonio iungere*: APVL. met. 5,26 ego vero sororem tuam iam mihi ... nuptiis -bo (IVL. VAL. 1,13 matrem aliis regalibus nuptiis). ITIN. Alex. 44 virginem filiam Roxanen sibi -at (coniungat *cod.*). IVL. VAL. 3,58 *Cratero* Philippi filiam -ari. ARNOB. nat. 5,29 *feminas* vobis matrimonio -atas. AVG. civ. 4,21 diis nuptialibus *commendare* ut bene -rentur. 4,34 sine diis coniugalibus -ati. 16,34 post obitum coniugis iterum -ari. conf. 8,1,2 nec me prohibebat apostolus -ari. epist. 130,11 alius vult -ari. 220,5. 245,1. c. Iul. 3,7,16 gignendi gratia -ati. 4,2,9. SIDON. epist. 9,6,3 uxori. EVANG. de nativ. Mar. 7,4 cunctos de domo et familia David nuptui habiles non -atos.

part. adi. **coniugātus**, -a, -um. **1** *t. t. rhetorum*, *συνεζευγμένος*: CIC. top. 11 nam alia *argumenta* -a appellamus. 12 -a dicuntur quae sunt ex verbis generis eiusdem. 71 cum profectus sis a definitione ..., a -is (*cf.* MAR. VICTORIN. defin. p. 31,31. 32,6). QVINT. inst. 5,10,85 nisi eo Cicero uteretur, quod -um vocant. FORTVN. rhet. 2,24 p. 116 sunt et alii *loci argumentorum*, quos apud varios auctores artium invenimus, ἀπὸ τῆς συζυγίας, id est a coniunctione sive -is (MART. CAP. 5,559 sunt alii loci ἀπὸ τῆς συζυγίας id est a coniugatione sive a -is, quod quasi iunctum est personae qualitati). DON. Ter. Ad. 57. 127 a -is argumentatio. MART. CAP. 5,474 et sunt *argumenta* numero tredecim: a -is, a genere..., apparet in omnibus relativam inesse rationem, nam -um alterum alteri nominatur. 5,484. *t. t. grammaticorum*: CIC. top. 38 quia -a (*Friedrich*, iugata *trad.*) verba essent 'pluvia' et 'pluendo'. CASSIOD. art. 3 p. 1187B. 1191A -a dicuntur, cum declinatur a nomine et fit verbum. BOETH. diff. top. 2 p. 1192B. PRISC. gramm. II 442,24 'coniugatio' autem nominatur vel propter -as consonantes, hoc est cognatas. III 198,11 -a pronomina quae σύζυγα Aristarchus vocat (*sc. mei, tui, sui etc.*). *cf.* 198,19*sqq.* 199,11 in personarum discretione -arum hoc fieri. *t. t. mathematicorum*: BOETH. arithm. 2,23 p. 108,4 qui ultimus est -orum numerorum. **2** *i. q. matrimonio iunctus*: FVLG. aet. mund. p. 145,15 fratri iam -o. AVG. gen. ad litt. 10,18 p. 320,8 sancti patres -i. conf. 6,12,21. 6,13,23. civ. 5,6 ille -us, illa virgo sacra est. 15,15. 16,36 melior est tamen homo fidelis -us quam continens infidelis. epist. 130,29 una -a ..., alia vidua (serm. ed. Mai 116,4 aut virgo aut vidua aut -a). 262,7 *alia causa* viri et uxoris, ubi mulierem -am non licet dicere. c. Iul. 6,14,42 *concupiscentia* pudicus bene utitur -us. PS. AVG. serm 228,3 mulier -a, ... casta et humilis -a (*opp.* virgo superba). ENNOD. epist. 9,31 p. 255,12 habeas ... frugem et dulcedinem -i. *plur.* **coniugātī**, -ōrum *m. i. q. coniugales*: PS. AMBR. prec. 2,13 pro -is, ut ... sibi invicem carnis debitum solvant. AVG. civ. 6,9. 14,21 benedictio nuptiarum, ut -i crescerent (c. Iul. op. imperf. 6,17 -orum ex illa veraci dei benedictione fecunditas). epist. 127,9. 194,32 infans de fidelibus -is ortus (262,9. PS. RVFIN. in psalm. 42,3 tabernacula -orum fidelium). AVG. serm. ed. Mai 116,4 de -is aliquis. 134,3 c. Pelag. 3,5,14 c. Iul. 3,24,54. 3,26,66 isto enim *malo concupiscentiae* -i bene utuntur quo continentes melius non utuntur. PS. AVG. serm. 303,7 sunt virgines, sunt viduae, sunt etiam -i. POSSID. vita Aug. 27 dum inter se -i casu iurgarent. LVP. EVPHRON. epist. p. 66B.C ALC. AVIT. epist. 4 p. 31,7 hom. 9,2 p. 120,21. **coniugātae**, -ārum *f. i. q. uxores*: AVG. civ. 4,10 una *Venus* virginum ..., alia -arum, alia meretricum. quaest. hept. 1,129 serm. ed. Mai 116,2.

coniugulus, -a, -um; *cf. c.* coniugalis. CATO agr. 8,2 murtum coniugulum (133,2 *cod.* conivolum), *ex quo* PLIN. nat. 15,122 *myrtum* coniugulam, fortassis a coniugiis (15,123 coniugalem).

coniugus, -a, -um [*cf. c. gr.* σύζυγος. *Th.*]. PRISC. gramm. III 144,8 coniuga esse personis pronomina (*opp.* inconiugus).

cōnīum, -ī *n.*, κώνειον. GLOSS. cicuta. V 447,28 cicuta veneni genus quod philosophus bibit. AMBR. hex. 3,9,38 -m, quod inter alimenta vitae noxium reperias. 3,9,39 -o plerumque furores libidinum marcuerunt. DIOSC. 1,61 qui chonium vel venenum ... sumpserit. 3,23 bibentibus coniu. 4,75 de [a] conion. conion hastas habet nodosas *etc.* (PLIN. nat. 25,151 cicuta). *L.*

coniuncta, -ae *v. sub* coniungo *p. 337, 12.*

coniunctē *v. sub* coniungo *p. 337, 71.*

×coniunctim *adv. i. q.* coniuncte. *in versione graeca*: GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357A κονιούνκτιμ συνημμένως. S. C. Cic. epist. 8,8,5 neve quid -m referetur (*cf.* CAEL. Cic. epist. 8,9,5). CAES. Gall. 6,19,2 huius omnis pecuniae -m ratio habetur. LIV. 6,40,9 ut rogationes ... -m accipiatis. CYPR. GALL. exod. 296 -m (-um *A*) necant omnes. CARM. de fig. 40 haec duo -m faciunt. PROSP. c. coll. 19 ea quae ostendimus non congruere catholicae veritati breviter -mque digerere. *apud grammaticos*: SERV. gramm. IV 442,22 si ... volueris ut -m cohaereat *adverbio praepositio*. MART. CAP. 5,561 *quaestiones* ut aut singillatim separatae inducantur aut plures -m. PRISC. gramm. II 56,13 *praeponuntur praepositiones* -m ... per compositionem tam cum habentibus casus quam cum non habentibus *al.* *apud* ICTOS: GAIVS inst. 2,199 si duobus pluribusve ... eadem res legata sit sive -m sive disiunctim. VLP. dig. 7,2,1 pr. si -m sit usus fructus relictus. COD. Iust. 6,37,23,2 si -m an separatim eis relinquatur *ager*. IAVOL. dig. 28,5,64 heredes ... utrum -m

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

an separatim scribantur. VLP. dig. 28, 5, 15 pr. -m eos videri institutos (COD. Iust. 6, 51, 1, 10ᵃ) *et passim.*

ˣ**coniunctio,** -ōnis *f. a* coniungere. *actus coniungendi, res coniuncta.* GLOSS. σύνδεσμος copulatio conbinatio conpago conexio. *verbum a poetis omnino vitatum et raro a scriptoribus vetustioribus usurpatum frequentant* CIC. VITR. GRAMM. ECCL.

I *de coniunctione* ***rerum*****:** **a** *corporearum*: CIC. Verr. 5, 117 eorum *portuum* -e pars oppidi ... ponte ... adiungitur et continetur *urbi.* rep. 1, 41 -em tectorum oppidum ... appellaverunt. VITR. 2, 3, 2 *lateres* ab -e eius *tectorii* disparantur. 10, 1, 1 machina est continens e materia -o. PAVL. dig. 32, 92 pr. qui (*agri*) ad -em cuiusque ... fundorum ... optigerint. ITALA iud. 9, 37 (Lugd.) populus descendens ... a -e umbilici terrae (ἀπὸ τοῦ ἐχόμενα ὀμφαλοῦ). PS. DAMAS. 64, 1 trina -o mundi. PALLAD. 1, 40, 3 rimas -is obducito. *de humani corporis partibus*: CELS. 5, 26, 23 si *caro* -e corporis fovetur. HIER. epist. 48, 2 digitorum (123, 9). VVLG. Col. 2, 19 caput ex quo totum corpus per nexus et -es (διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων) subministratum. PHYSIOGN. 53 inter -em scapularum et cervicis. THEOD. PRISC. log. 112 inter articulorum -es. AVG. civ. 1, 19 -e membrorum. PS. SORAN. quaest. med. 241 ad ... -es recentium vulnerum. *v. p. 330, 49 sqq.* *de sideribus*: CIC. nat. deor. 2, 55 habent ... suam sphaeram stellae ... ab aetheria -e secretam. SEN. nat. 7, 19, 1 per -em cohaerentium *siderum.* HYG. astr. 3, 13 *habet* in dorso anguis *Ophiuchi* ad ipsam corporis -em V *stellas.* 3, 29 *Piscium* -em ... Aratus graece σύνδεσμον ὑπουράνιον, Cicero nodum caelestem dicit *al.* FIRM. math. 4 praef. 4 Lunae ... -es (4, 16, 4). *in imagine*: HIL. in Matth. 22, 2 hic filius ... inter legem atque gentes lateris et aedificii utriusque -o. *nota*: IVL. HON. cosmogr. A 22 *Bicornis* ante -em Rhodani vel commixtionem ... nomen aliud accipit. PAVL. FEST. p. 12 'apud' mutuam loci et personae -em demonstrat.

b *incorporearum inter se aut cum corporeis*: *c. genet.*: CIC. div. in Caec. 61 nullam ... graviorem causam necessitudinis posse reperiri quam -em sortis. Verr. 2, 38 si ... habebit nullam societatem -o secundae dubiaeque fortunae. 2, 97 ut se ... -e criminum liberaret. de orat. 2, 200 ius ... cum seditionis -e. Brut. 1 multorum officiorum -e me privatum videbam. epist. 9, 8, 1 studiorum amorisque. Phil. 8, 20 gratiae. div. 2, 142 quae est continuatio -oque naturae quam ... vocant συμπάθειαν? (2, 34; *cf.* SEN. nat. 2, 2, 2 continuatio est partium inter se non intermissa -o). ad Q. fr. 1, 1, 29 potestatis et sapientiae *al.* VARRO ling. 5, 63 -e ignis et humoris. VITR. 1, 1, 12 omnes disciplinas inter se -em rerum et communicationem habere. TERT. anim. 27 -o corporis animaeque (AVG. civ. 19, 4 *al.*). HIL. in Matth. 10, 10 fit inter eos quaedam corporis solique -o. FILASTR. 155, 9 diversae virtutis. AMBROSIAST. in Rom. 7, 25 ut *caro* societate et -e animae non moveretur. VINCENT. LER. 13 illa -o *naturarum in Christo.* CAEL. AVR. chron. 2, 13, 146 figmentorum et fabularum. *absolute*: COLVM. 6 praef. 2 in his tam discordantibus votis est tamen quaedam societas atque -o. HIL. ad Const. 1, 2 dies ... et nox habent aliquam -em. BOETH. arithm. 2, 4 p. 89, 2 *longitudo latitudo altitudo* circa omne corpus inseparabili -e versantur. c u m: CIC. nat. deor. 2, 66 quod ei (*aeri*) ... cum eo (*aethere*) summa -o. off. 3, 120 nulla potest esse *voluptati* cum honestate -o. div. 2, 119 mentis ... -e cum externis mentibus. *de musica*: VITR. 5, 4, 5 *sonitus* continent tetrachordi -em. 5, 4, 9 ex -e sonituum. FAV. EVL. 17, 9 symphoniarum ... o. MART. CAP. 9, 947 tertia (*sonorum diversitas*) per -em systematis.

c *technice*: **1** *apud rhetores: de sermone*: RHET. Her. 1, 16, 26 ea *iudicatio* constituetur ex -e firmamenti et rationis defensione. CIC. part. 21 suave ... genus erit dicendi ... -e. RVT. LVP. 1, 2 συναθροισμός ... plurium verborum -e fieri potest (1, 11). 1, 9 duorum ... schematum. ALF. dig. 33, 8, 14 in -bus ordinem nullum esse. PAVL. dig. 50, 16, 142 triplici modo -o intellegitur: aut enim re per se -o contingit, aut re et verbis, aut verbis tantum. 50, 16, 29 -em nonnumquam pro disiunctione accipi. FORTVN. rhet. 2, 24 p. 116, 9 ἀπὸ τῆς συζυγίας i. e. a -e sive coniugatis *argumentum.* HIL. trin. 3, 14 nec deus verus ab eo (*Christo*) deficit, qui in -e succedit. in psalm. 68, 33 ad conservationem -emque totius sensus ... subiecit. FILASTR. 153, 4 in hac -e baptismi. HIER. in Is. 37, 1 p. 459 in -bus (*i. enumerationibus*) apostolorum. SACR. Leon. p. 331 -o (*i. orationis formula*) oblationis virginum sacratarum. GLOSS. συναφή συναφία συζυγία. CIC. de orat. 3, 170 factum *verbum* vel -e vel novitate. part. 18 de -e *verborum al.* QVINT. inst. 1, 1, 31 litterarum inter se -o. 8, 3, 46 aliae ... -es. 9, 4, 147 *compositionis* tres partes: ordo -o numerus *al.* MAR. VICTORIN. gramm. VI 129, 31 binae bases ... iunctae per synaphian, ut Graeci vocant, nos per -em. *cf.* PS. PRISC. gramm. III 520, 8 hyphen, quae -o dicitur, qua tunc utimur quando duo verba conectimus. *de musica*: BOETH. mus. 1, 24. MART. CAP. 9, 989 neque ... per -em h. e. συζυγίαν neque per periodum in isto genere *paeonico* rhythmus accedet. BOETH. arithm. 2, 1 p. 77, 10 ab eis (*litteris*) est syllabarum progressa -o. *nota*: RHET. Her. 4, 27, 38 -o (*i.* ζεῦγμα) est cum interpositione verbi et superiores partes orationis conprehenduntur et inferiores. **2** *apud dialecticos*: CIC. ac. 2, 91 quae -o, quae diiunctio vera sit. fat. 12 haec ... -o est ex repugnantibus. 15 neque eos (*Chaldaeos*) usuros esse -bus (*ubi* conexionibus *Madvig*). 16 ex conexo transferri ad -um negationem (top. 57 negantiam). COLVM. 2, 2, 3 ad qualitatum inter se dissidentium quasi -es, quas Graeci συζυγίας ἐναντιοτήτων, nos discordantium comparationes tolerabiliter dixerimus. GELL. 2, 8, 8 -em synlogismi non in fine posuit, sed in principio. **3** *apud grammaticos de particula*: GLOSS. σύνδεσμος τὸ μέρος τοῦ λόγου. , CHAR. gramm. I 224, 24 -o est pars orationis nectens ordinansque sententiam, *talia persaepe apud* GRAMM. *cf.* SERV. gramm. IV 418, 14 -es dictae sunt ab eo quod coniungant elocutionem. PRISC. gramm. III 93, 1 -o est pars orationis indeclinabilis. ISID. orig. 1, 12, 1 -o dicta, quod sensus sententiasque coniungat. SERV. Verg. Aen. 1, 27 numquam ... -o ponitur nisi inter duas res. MART. CAP. 3, 286 copulativae et disiunctivae et expletivae -es breves sunt, nisi positio fecerit longas. RHET. Her. 4, 30, 41 -bus verborum e medio sublatis. CIC. orat. 135 cum demptis -bus dissolute plura dicuntur. VARRO frg. Char. gramm. I 73, 3 quintum tricensimum annum dici sine -e ... et similia, nec interponendam -em ipsa re cohaerente. PAVL. FEST. p. 259 quando ... significat idem, quod quoniam et est -o *al. cf.* SERV. Aen. 4, 291 quando ... est -o ratiocinantis *al.* SEN. epist. 88, 42 -um ac praepositionum proprietates. ASCON. Scaur. p. 23 'quia' est -o disiunctiva (*cf. p. 223, 57*). QVINT. inst. 1, 5, 50 'an' et 'aut' -es sunt. 1, 7, 5 'ad' cum esset praepositio 'd' litteram, cum autem -o 't' acciperet. 9, 3, 50 *figura* quia -bus caret, dissolutio (ἀσύνδετον) vocatur. *ibid.* contrarium ... quod -bus abundat ... πολυσύνδετον dicitur *al.* SVET. Aug. 86 -es saepius iterare. GELL. 10, 29, 1 'atque' particula ... -o esse dicitur conexiva, et plerumque sane coniungit verba et conectit. 17, 13, 1 'quin' particula quam grammatici -em appellant. PAVL. dig. 33, 8, 14 detracta -e (*sc.* '*que*'). PORPH. Hor. carm. 1, 2, 25 ἀσυνδέτως transiit et fere morem hunc habet sine -bus transeundi. subaudienda ... est -o 'ergo'. DON. Ter. Phorm. 171 'et' modo non conexiva, sed inceptiva -o est *al.* HIER. epist. 121, 10 'quidem' -o superflua est. in Eph. 3, 5 *sqq.* p. 591 appositionem -is eius (*i. q. praepositionis* '*con*') *al.* CHAR. gramm. I 268, 12 -o pro adverbio. PRISC. gramm. II 181, 21 -o enclitica. III 34, 24 non bene tamen Stoici praepositionem inter -es ponebant, praepositivam -em eam nominantes, cum -o et nominibus et verbis et omnibus tam declinabilibus quam indeclinabilibus per appositionem soleat adiungi. 74, 28 -o electiva. COD. Iust. 6, 38, 4, 1ᵃ -em 'aut' pro 'et' accipi (παραδιάζευξις).

II *de coniunctione* ***hominum*****:** **a** *generatim*: CIC. fin. 3, 69 ut ... conservetur omnis homini erga hominem societas, -o, caritas. leg. 1, 16 quae sit -o hominum, quae naturalis societas inter ipsos (fin. 5, 65). off. 3, 23 civium. AVG. serm. ed. Mai 6, 1 sumentes de pace bellum, de -e discidium. VAL. CEM. hom. 12, 6 laudans -em fraternam. *ibid.* haec est mortalibus utilis et iucunda -o, ut non dividamus ... patrem a filio ....

b *speciatim*: **1** *cum deis sim.*: CIC. leg. 1, 43 -e, quae est homini cum deo. APVL. Socr. 15 p. 152 preces quibus Genium et genua precantur, -em nostram. videantur mihi obtestari. PS. APVL. Ascl. 7 de -e deorum, qua homines soli eorum dignatione perfruuntur. **2** *cum hominibus per affinitatem, amicitiam, sim.*: CIC. Cluent. 190 affinitatis -o (dom. 118 Att. 2, 17, 1 epist. 3, 10, 10). Planc. 21 vicinitatis. Cato 45 vitae (SEN. epist. 99, 4). off. 1, 54 sanguinis ... -o (QVINT. decl. 264 p. 78, 18. MAR. VICTORIN. in Phil. 2, 9 p. 1210ᴰ germanitas. CHAR. gramm. I 99, 22 necessitudo. HIER. epist. 79, 3). *cf.* CALL. dig. 27, 1, 17, 1 propter -em originis Romanae. DICT. 1, 10 ob generis -em. CIC. Catil. 4, 22 -em vestram equitumque Romanorum ... confringere et labefactare. prov. 45 -em Caesaris defugi. Att. 2, 23, 4 -o a n i m o r u m (epist. 5, 13, 5. PVBLIL. B 16 benevoli -o animi maxima est cognatio. AVG. vera relig. 47, 91. PS. AVG. serm. 107, 1 vera et sincera. SIDON. epist. 2, 11, 1). CIC. epist. 3, 4, 2 -es necessariorum tuorum. LIV. 44, 29, 6 -o ipsa regum. QVINT. decl. 312 p. 226, 19 est quaedam eiusdem ordinis -o. TAC. ann. 4, 39 -e Caesaris dignus crederetur. 12, 46 -em fratrum ... referens. IVST. 6, 3, 8 Pisander pro -e Agesilai. CAPITOL. Ver. 1, 3 *Verus* ex Antonini -e Verus et Antoninus. EVGRAPH. Ter. Andr. 110 *familiaritatem* habebat ex -e ... mulieris. FILASTR. 148, 8 duorum ... populorum ... i n u n u m societatis -o. *de militibus*: VEG. mil. 2, 21 ut una videatur esse -o. CIC. Verr. 4, 23 habet morum similitudo -em atque concordiam. Catil. 4, 15 quam si -em ... perpetuam ... tenuerimus. dom. 28 nostram -em ... diremerunt. Att. 11, 12, 2 auctorem nostrae -is fuisse *al.* SEN. benef. 1, 11, 4 -e ac sanguine usuque et consuetudine longa cara. QVINT. decl. 318 p. 250, 6 nullam ... amicitiae summae, nullam nostrae -is reverentiam. 321 p. 261, 18 maior artiorque -o post paenitentiam. TAC. ann. 5, 1 quem -e tali super alios extulisset. PLIN. paneg. 84 *aemulatio* maxime nascitur ex -e. GELL. 13, 3, 1 *necessitudo* vinculum religiosae -is. VLP. dig. 43, 29, 3, 12 ex -e actorem ... eligendum. DON. Ter. Hec. 506 ditiorem quaeratis -em. PS. APVL. Ascl. 5 generis humani species ... prope omnium per necessitatem -es facit. ENNOD. epist. 4, 12, 2 p. 107, 11 te a -e peccata *non* retrahunt *al.* c u m: CIC. Att. 2, 3, 3 -o mihi summa cum Pompeio. 4, 19, 2 cum Caesare suavissimam -em. 11, 6, 2 tanta cum barbaris gentibus -o *al.* LIV. 41, 24, 14 vetusta -o cum Macedonibus. VLP. dig. 1, 16, 4, 3 si qua ei *proconsuli* familiaritas

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

sit cum provincialibus vel -o. ARNOB. nat. 1, 54 vobiscum et unanimiter vivere et inoffensas ducere -es. *inde imprimis de coniunctione coniugali*: CIC. off. 1, 11 commune ... animantium omnium est -is appetitus procreandi causa. epist. 1, 7, 11 opto nobis hanc -em voluptati fore. VARRO rust. 2,4,9 in -e nuptiali. NEP. Att. 19, 4 quae -o necessitudinem ... sanxit. PLIN. nat. 15, 120 -i ... Venus praeest. APVL. apol. 67 in principio -is nostrae. 91 ea condicione factam -em. TERT. idol. 16 -o maritalis (HIER. epist. 100, 12). pudic. 4 occultae ... -es i. e. non prius apud ecclesiam professae. VLP. dig. 23, 3, 39 pr. constante -e. MOD. dig. 23, 2, 42 pr. in -bus ... considerandum est *al.* PORPH. Hor. carm. 3, 9, 18 si ... nos Venus iungit ... perpetua -e. IVL. VAL. 2, 33 de regia -e. CAPITOL. Aur. 7, 8 ob hanc -em (*i. desponsationem*). PS. HIL. libell. 11 abstinere -e. 19 iuxta -em coniugalem (HIL. c. Const. 13). AMBR. in psalm. 118 serm. 22, 35 -i habiles *virgines*. HEGES. 1, 30, 1 hospitalem -em *al.* HIER. epist. 75, 2 casta -o. DICT. 6, 14 sceleratam ... -em quippe eiusdem sanguinis atque originis. AVG. c. Iul. op. imperf. 2, 40 sexuum -o. PASS. Petr. 2 subtrahentibus ... se isdem non solum a complexu verum et ab omni modo -e Agrippae. EVSTATH. Bas. hex. 7, 5 p. 942ᶜ naturae ... foedus et benedictionis iugum sit vobis indiscreta -o. CONC. Epaon. a. 517 p. 26, 4 incestis -bus. p. 26, 7 carnali -e *violare*. COD. Iust. 5, 9, 3, 1 ex ... matrimonii -e (CORP. XIII 3836 INSCR. christ. Kraus I 201 *sic passim in titulis*). CIC. nat. deor 2, 64 quae *pars corporis* -e alterius egeret ad procreandum. APVL. Plat. 2, 25 conubiorum quaeritur tempestiva -o. VLP. dig. 1, 1, 1, 3 maris atque feminae -o, quam nos matrimonium appellamus *al.* (AVG. civ. 7, 30. 15, 15 *passim*). HIER. in Is. 23, 15 ad -em sponsi et sponsae. VVLG. Esth. 2, 18 pro -e et nuptiis (γάμους) Esther. *nota*: HIL. trin. 8, 3 quia universarum rerum ex duorum -e nativitas est. *in imagine*: HIL. in Matth. 22, 3 novi corporis desponsa -o. 27, 4 inter corruptionem atque incorruptionem ex nova societate -o *al.*

synonyma: amicitia, amor, benevolentia, caritas, cognatio, commixtio (PVBLIL. B 16), communicatio, communio, communitas, comprehensio, concordia, confusio, congregatio (CIC. fin. 3, 65), coniugatum (*t. t.*), coniugium, consortium (*saepe*), conspiratio (CIC. Catil. 4, 22), continuatio, convenientia, conventio (PS. HIL. libell. 11), convinctio (*t. t.* QVINT. inst. 1, 4, 18), copulatio (APVL. Socr. 15 p. 152), familiaritas, germanitas, harmonia (PS. SORAN. p. 365, 16), matrimonium, necessitudo, nexus, societas (*persaepe*). *opposita*: discidium, dissidium (VAL. CEM. hom. 12, 6), di(s)iunctio, dissolutio (*t. t.*), divisio (BACHIAR. fid. 3 p. 1028ᴬ), divortium (AVG. in epist. Ioh. 9, 2), inimicitiae, intervallum (*t. t.* HIL. trin. 3, 14), odium, separatio (PS. AVG. serm. 107, 1).

ˣconiunctīvus, -a, -um *a* coniunctus. *vocabulum grammaticorum.*

1 *de modo coniunctivo*: GLOSS. συμπλεκτικός, συνζευκτικός. SERV. gramm. IV 411, 32 -um ... modum non ideo -um dicimus, quia habet aliquid coniunctum, ... sed ideo ... quia in loquendo, cum solus locutionem implere non poterit, coniungit sibi indicativum (*cf.* CLEDON. gramm. V 16, 14 EXPLAN. in Don. gramm. IV 504, 4 *et al.*). SERV. Aen. 2, 455 quando -us modus est, necesse est aliquid iungi aut subaudiri. CLEDON. gramm. V 54, 10 -us qui nos facit sermonem cum alio modo coniungere. POMP. gramm. V 215, 19 -us dicitur, non quod habet particulam 'cum' ... sed ... quoniam non potest iste modus proferri sine indicativo modo. ISID. orig. 1, 8, 4 -us, quia ei coniungitur aliquid, ut locutio plena sit. *persaepe apud* GRAMM. SACERD. gramm. VI 432, 29 quartus modus est subiunctivus, quem quidam adiunctivum vel -um vocant. *cf.* CHAR. gramm. I 169, 8 modi verborum sive qualitates sunt ... subiunctivus seu -us. PROB. inst. gramm. IV 156, 2 -us qui est et iunctivus. CLEDON. gramm. V 20, 24 ipse est modus -us, quod est tempus futuri optativi. SERV. gramm. IV 414, 22 -us tot tempora habet quot et indicativus. EXPLAN. in Don. gramm. IV 509, 16 -us quinque habet tempora. CONSENT. gramm. V 375, 6 -us modus currit per omnia tempora. CHAR. gramm. I 168, 2 modi sunt septem indicativus ... -us. DIOM. gramm. I 338, 10 qui novem *voluerunt* subiunctivum a -o separant (MART. CAP. 3, 310). PORPH. Hor. epod. 15, 24 'risero' modo -o dicitur tempore futuro. SERV. Aen. 1, 697 *non* potest -i modi particula iungi indicativo. 3, 492 participium pro verbo -i modi. MACR. exc. gramm. V 624, 30 infinitum non numquam pro -o ponunt. 641, 35 veteres non sine elegantia pro -is imperativa posuerunt. *subst. n.* coniunctīvum (*cf. p. 330, 5*): MACR. exc. gramm. V 619, 21 -a Latinorum, quae ὑποτακτικά Graecorum, causam vocabuli ex una eademque origine sortiuntur. nam ex sola coniunctione, quae ei accidit, -us modus appellatus est, unde et Graeci ὑποτακτικὸν διὰ τοῦ ὑποτετάχθαι vocitaverunt. 620, 8 proprium Latinorum est ut modo indicativa pro -is, modo -a pro indicativis ponant (GRAMM. VI 273, 23).

2 *de particula orationem conectente* (*v. p. 328, 5 sqq.*): TERT. adv. Hermog. 26 'nam' ... velut fibula -ae particulae ad conexum narrationi appositum est. MAR. VICTORIN. gramm. VI 203, 13 adverbia -a vel coniunctiones adverbiales. CHAR. gramm. I 227, 21 praeposito finitivo verbo parti orationis -ae. GRAMM. VI 274, 7 poeseos *genus* ... -um. DIOM. gramm. I 418, 21 'aut' ... -a coniunctio. AMBR. in psalm. 118 serm. 18, 33 quamvis ergo 'et' syllaba ... -a sit, habent tamen distinctionem. PS. RVFIN. in Am. 6, 3—6 ut -a ista (*et*), quae est praelata coniunctio ... vim rationalis coniunctionis (*quia*) obtineat. SERV. Aen. 11, 519 con ... -a particula est. PRISC. gramm. III 241, 23 cum vero εἰ coniunctionem Graecam significat, quae apud illos συναπτικός nominatur i. e. -a. *subst. n.* coniunctīvum (*v. p. 329, 71*): GLOSS. II 109, 40 συζυγία ῥημάτων. DON. Ter. Hec. 440 acervo (*sc. vocum*) sine -o (*i. q. coniunctione*) est usus.

3 *latiore sensu*: AGENN. grom. p. 68 effectus *controversiae* habent aut -us aut deiunctivus aut spectivus ... -us est effectus: *sequitur explicatio.* COD. Iust. 6, 51, 1, 10ᵃ non ... tantum -o modo quaedam relinquuntur, sed etiam disiunctivo.

adv. **coniunctīvē.** IVNIL. 1, 18 nec filius pater proprie dici potest aut coniunctive (*opp.* divise) spiritus sanctus (coniunctative *DLP*).

adiector **coniunctor** GLOSS. II 564, 40. *inde fem.* **coniunctrīx,** -īcis. AVG. trin. 11, 10, 17 voluntas ... quam -em ac separatricem huiuscemodi rerum ... demonstrare curavi.

coniunctus, -ū *m. a* coniungere. VARRO ling. 10, 24 quadrigae a -u dictae. PAPIN. dig. 32, 91, 4 *balneae* instructae communi -u (*corrupt.?*, sumptu *Mo.*).

ˣconiungo, -iunxī, -iunctum, -ere *a* con *et* iungere. NON. p. 36, 10 coniungere (coniugare *Montepess. probante Lachmanno*), copulare: dictum est a iugo. *cf.* GLOSS. V 650, 2. CARM. epigr. 950, 9 coiunxit. LEX arae Aug. Narb. (CORP. XII 4333) 1, 31 coniúnxit. GREG. TVR. Franc. 4, 39 ut uterque coniungerint. GLOSS. συνάπτω συνζευγνύω III 515, 43 desmos (*i.* δεσμῶσαι) coniungere. coniungor: constringor. *verbum usurpatur singulis locis a* PLAVTO TIB. PROP. VELL. IVV.; *vitatur a* TER. (*semel* iungo) HOR. (*12ⁱᵉˢ* iungo) PHAEDR. PERS. LVCAN. (*22ⁱᵉˢ* iungo) MART. (*22ⁱᵉˢ* iungo) STAT. (*saepissime* iungo) IVST.; *frequentatur a* CIC. LVCR. CAES. VITR. LIV. MANIL. HYG. astr. AVG. RHET. GRAMM. ICTis. *usus reflexivus iam inde a* CIC. *invenitur. saepissime legitur* coniunctum esse, habero, tenere. [*it.* congiungere, *francog.* conjoindre. *M.-L.*]

A ***proprie*** *de locali coniunctione*: **1** *aliquem*: CATO agr. 138 boves ... -ere (COLVM. 2, 21, 5 APVL. met. 9, 8). LVCR. 5, 1300 biiugo<s> prius est quam bis -ere binos *equos.* VARRO ling. 9, 63 -cta ... ad unum usu ut bigae (10, 24). rust. 2, 8, 5 binis -ctis *mulis.* SIL. 14, 19 dividuos populos -i pernegat. *in imagine*: PLAVT. Aul. 229 ubi tecum -ctus siem *quasi bos cum asino. nota*: HIRT. Gall. 8, 48, 5 equum -it (*i. q. admovet*) equo. **2** *aliquid* (*res corporeas*): *generaliter*: *absol.*: LVCR. 6, 457 *nubes* -endo crescunt. CATO agr. 41 medullam cum medulla *vitis* -as. VARRO frg. Non. p. 535 antiqui pluris tabulas -ctas codices dicebant. ling. 9, 64 in -ctis rebus (10, 24). CATVLL. 64, 10 pinea -ens inflexae texta carinae. LVCR. 6, 1007 primordia ferri ... cadunt -cta *al.* VERG. ecl. 2, 32 calamos cera -ere (NEMES. ecl. 3, 14 cicutas). Aen. 1, 514 dextras (TIB. 1, 6, 60 VAL. FL. 7, 344). 8, 164 dextrae -ere dextram (OV. met. 8, 421 PETRON. 121, 100). CIRIS 97 crocus alterna -ens lilia caltha. VITR. 10, 8, 1 ancones ... verticulis cum vectibus -ctos. 10, 14, 2 quo *tigno* capreoli -antur *passim.* FEST. p. 310 digitorum -ctorum (VLP. dig. 21, 1, 14, 6). PAVL FEST. p. 41 genibus ... -ctis. CELS. 7, 4, 3 sutura ... oras. 7, 7, 9 -i diductam cutem. 8, 1 cum carne nervisque -i *al.* SEN. Med. 947 infusos mihi -ite artus. COLVM. 4, 29, 13 *vitis* -i cogitur. 4, 24, 18 -ctam gerit ... gemmam. PETRON. 22 -ctis capitibus. PLIN. nat. 16, 266 lapidem lignumque. 37, 151 callaicas plures -ctas. HOMER. 296 pede plantam -it. 451 dextera qua naris fronti -itur imae. SVET. Aug. 79 supercilia -cta. SCAVR. gramm. VII 14 -cto ore. AVSON. 188, 3 cunas. VVLG. exod. 26, 10 ut -i *sagum* cum altero queat. 26, 24 erunt ... -ctae *tabulae* a deorsum usque sursum *al.* PHYSIOGN. 39 palpebras (42). 41 oculi -untur. CYPR GALL. gen. 1053 multo -unt pectora fletu. EVSTATH. Bas. hex. 9, 5 p. 962ᶜ pedes elephanti nullis geniculorum -untur articulis. *inter se*: CAES. Gall. 7, 73, 4 ordines *stipitum* -cti inter se atque implicati. civ. 2, 2, 3 pedalibus lignis -ctis inter se. 2, 10, 3 has (*columellas*) inter se capreolis molli fastigio -unt. RVT. LVP. 1, 13 catenam multi inter se -cti circuli vinciunt. PAVL. FEST. p. 63 *lana* -cta inter se. SEN. nat. 1, 5, 5 inter se specula. *specialiter*: *de sideribus*: CIC. div. 1, 85 stella Iovis aut Veneris -cta cum luna. MANIL. 1, 441 capiti -it aquarius undas amnis. 2, 164 his *geminis* -cta manent ... bracchia. 2, 497 leo cum geminis aciem (*i. oculum*) -it et aurem *al.* MELA 1, 94 *ignes* coire ac se -ere videntur. HYG. astr. 3, 7 -ens *alam* pedibus Pegasi. 3, 16 delphinus ... capite prope -ens equi Pegasi rostrum *al.* VVLG. Iob 38, 31 micantes stellas. CIC. nat. deor. 2, 117 summa pars caeli ... cum aeris extremitate -itur. APVL. mund. 4 aeri terra -itur. AVG. civ. 4, 10 haec duo elementa (*aether et aer*) -cta sunt. 22, 11 mundi duo corpora ... aere ... et aqua esse copulata atque -cta. *de aqua*: CIC. leg. agr. 2, 87 duo maria. MUR. 32 Oceanum cum ponto. BELL. Alex. 27, 1 pars ... fluminis Nili derivata ... mari -itur. MANIL. 4, 618 quae (*sc. Maeotis*) tergo -cta manet. MELA 1, 6 *mare* paludi ... exiguo ore -itur. EVSTATH. Bas. hex. 4, 3 p. 905ᴬ Aegyptium et Indicum mare. *nota*: ITIN. Theod. 2 subtus civitate -unt (*i. se -unt Ior et Dan*). *de locis, aedificiis sim.*: VARRO ling. 5, 88 cohors ... in villa ex pluribus tectis -itur ac quiddam fit unum. 9, 68 ubi bina essent -cta aedificia lavandi causa. rust. 3, 4, 3 ex iis tertii generis ... -ctum aviarium *passim.* CIC. dom. 115 duas ... nobilis domos -ere *al.* LVCR. 4, 399 insula -ctis ... ex his

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

montibus. CAES. Gall. 7, 58, 4 navibus ... -ctis. *cf.* BELL. Alex. 46, 4 CVRT. 8, 10, 3. AMM. 30, 5, 13 navigiis (26, 8, 9). CAES. civ. 3, 63, 4 duas munitiones. HIRT. Gall. 8, 9, 3 turres pontibus traiectis ... -i. BELL. Alex. 18, 1 turres ... -ctae (SIL. 13, 106). VERG. Aen. 10, 652 ratis celsi -cta crepidine saxi. VITR. 4, 6, 2 uti crepidines ... ipso cymatio -antur. 5, 10, 1 caldaria muliebria et virilia -cta. 6, 6, 1 -cta ... habeat bubilia. 6, 6, 2 -ctam vinariam *al.* LIV. 3, 8, 11 castra (10, 31, 5. 10, 44, 2 *al.* FLOR. epit. 2, 6, 52). 44, 16, 10 lanienas ... (laneas ... *V*) et tabernas -ctas. PLIN. nat. 5, 77 *Libanus et Antilibanus* muro -ctus. TAC. hist. 3, 71 per -cta aedificia. ann. 4, 49 -ctis tumulis. SVET. Cal. 19 Baiarum medium intervallum ⟨usque⟩ Puteolanas moles ... ponte -xit (*Cass. Dio* 59, 17 γεφυρώσας). 22 Palatium Capitoliumque. ANTH. 426, 10 -ctum est quod adhuc orbis et orbis erat. HIER. epist. 73, 9 angularis lapis parietem utrumque -erit. MART. CAP. 6, 638 Lucanum latus Bruttiumque -itur *al.* *nota* PANEG. 12, 34 *quin* amnem nando -ret *miles*, ripam insiliret. *cum dat.*: VARRO ling. 5, 54 huic *Palatio* Cermalum ... -erunt. CASS. Cic. epist. 12, 13, 4 castra oppido (CAES. civ. 2, 25, 1. BELL. Alex. 61, 3 moenibus. LIV. 3, 69, 9 castris. 4, 32, 6. SIL. 15, 593 Hasdrubali). CAES. civ. 3, 39, 2 huic *onerariae navi* alteram -xit. 3, 68, 3 -ctam esse *munitionem* flumini (VITR. 1, 5, 5 aggeribus). BELL. Alex. 26, 1 quo *itinere* -itur Aegyptus Syriae. SALL. hist. frg. 4, 26 Italiae Siciliam -ctam (iunctam SCHOL. Stat. Theb. 3, 597) constat fuisse. VITR. 1, 5, 7 fundamenta ... -cta exteriori et interiori fundamento. 5, 2, 1 aerarium, carcer, curia foro sunt -enda. 5, 3, 5 aditus ... nec -ctos superiores inferioribus. 5, 10, 5 laconicum sudationesque sunt -endae tepidario. 6, 6, 2 balnearia ... -cta sint culinae *al.* LIV. 1, 33, 6 id (*Ianiculum*) non muro solum, sed etiam ... ponte sublicio ... -i urbi placuit. 1, 44, 4 *ne* aedificia moenibus continuarentur, quae nunc ... -unt. 26, 42, 9 continenti urbem ... -it. 44, 46, 7 *arx* muro urbis -cta procul videtur *al.* OV. fast. 1, 275 ara ... parvo -cta sacello. CVRT. 7, 8, 30 Thraciae Macedoniam -ctam esse. MELA 1, 109 donec *montes* Riphaeis -antur. 2, 104 Pharos ... Alexandriae ponte -itur. PETRON. 48 -ere agellis Siciliam. IVV. 15, 153 laribus -ere nostris tectum aliud *al.* HYG. mun. castr. 49 *fossa* lateribus ... -cta. VLP. dig. 39, 1, 1, 12 opera ... quae solo -cta sunt. SCAEV. dig. 33, 7, 20, 7 prata fundo. *passim.* PANEG. 4, 10 *opus* celeberrimis templis utrimque -ctum. VVLG. Ios. 17, 10 -antur sibi *possessiones* in tribu Aser. AMM. 23, 4, 2 ei *stilo* cochleae duae ligneae -untur aptissime. cum: VARRO rust. 1, 14, 3 videre ... -ctos aggeres cum fossis. 3, 5, 5 minusculum aviarium, quod est -ctum cum maiore ostio. CIC. dom. 102 domus ... Ciceronis cum domo Fulvii Flacci ... -cta esse. *ibid.* meam domum cum Flacci domo -bat *al.* CAES. Gall. 1, 38, 6 hunc *montem* murus ... cum oppido -it. 4, 17, 9 *sublicae* cum omni opere -ctae. 5, 11, 5 omnes naves ... cum castris -i. civ. 1, 63, 1 cum duabus legionibus ... castra -unt (BELL. Alex. 64, 1 cum Lepido. VIR. ill. 48, 2 cum Hannibale). 3, 112, 2 insula ... cum oppido -itur. BELL. Alex. 30, 3 (*castellum*) bracchiis ... cum opere castrorum. VITR. 6, 8, 7 *structura* -cta cum angulo muri. FEST. p. 343, 25 funestum locum ⟨cum altera parte⟩ Capitoli -i. *scripta cum scriptis*: CIC. Phil. 13, 50 hoc ... -i cum hoc senatus consulto. epist. 7, 30, 3 epistulam cum hac epistula -xi. FRONTO p. 193 N. ut cum epistula -cta sit quaedam causidicatio. HIRT. Gall. 8, 48, 11 pauca esse (*om. β*) scribenda -endaque huic commentario statui. FILASTR. 88, 4 quae *epistulae* ... actibus apostolorum -ctae sunt. AVG. civ. 6, 12 in aliud volumen, quod huic ... -endum est. ENNOD. epist. 9, 18, 1 p. 241, 15 animus meus ... Avieno scripta -it. CVRT. 5, 1, 2 res Asiae ... opere ipso -i. SCAEV. dig. 34, 5, 29 -cta scriptura. APVL. apol. 10 -cto carmine. *in dicendo*: CIC. orat. 150 nemo ut tam rusticus sit, quin vocalis nolit -ere. 222 his igitur singulis versibus quasi nodi apparent continuationis quos in ambitu -imus.

B *translate*: 1 *aliquem*: a *de publica coniunctione, foedere, societate sim.*: CIC. Balb. 41 Gaditanis ... officiis, vetustate, fide, periculis, foedere -ctis. CAES. Gall. 3, 11, 3 ne ... tantae nationes -antur. 6, 3, 5 civitatem. LIV. 40, 46, 7 quos -xit suffragiis suis populus Romanus. SOL. 4, 2 -cto populo utriusque sanguinis. OPTAT. 2, 15 p. 50, 9 cum Africanos populos ... pax -ret. cum: CIC. Verr. 3, 163 civitas, quae tantis officiis cum populo Romano -cta est (*cf.* Balb. 29). 5, 72 Segestani non solum perpetua societate atque amicitia, verum etiam cognatione se cum populo Romano -ctos esse arbitrantur. ad Q. fr. 1, 1, 35 publicanos cum Graecis ... -as. CAES. Gall. 6, 12, 7 qui ... nullo modo cum Haeduis -i poterant. FEST. p. 372 qui (*Sabini*) -cti erant cum P. R. QVINT. decl. 339 p. 340, 23 amicam civitatem nobiscum ... -ctam tueri. ITALA Ios. 23, 12 (Lugd.) -i feceritis vos cum illis et illi vobiscum (συγκαταμιγῆτε, VVLG. *aliter*). *cum dat.*: CAES. Gall. 7, 33, 1 tam -cta (iniuncta M^1) populo Romano civitas. VERG. Aen. 10, 105 Ausonios -i foedere Teucris haud licitum. LIV. 24, 41, 7 urbs ... -cta societate Poenis. 31, 31, 11 cum ... ipsos (*Campanos*) foedere primum, deinde conubio atque cognationibus, postremo civitate nobis -issemus. SEN. contr. 10, 5, 16 Olynthios -ctos nobis esse foedere. AVG. civ. 3, 1 quaecumque *civitates* illi terrarum vel societate -ctae vel condicione subiectae sunt. *technice de militum, sociorum coniunctione*: VARRO ling. 6, 85 quod -it plures manus, manipulus *dictum* (*cf.* VEG. mil. 2, 13). CIC. Phil. 12, 8 (ex duobus). PLANC. Cic. epist. 10, 21, 5 CAES. civ. 3, 34, 1. 3, 80, 1 *al.* BELL. Afr. 25, 2 -ctis suis copiis. SALL. Iug. 97, 3 LIV. 2, 40, 13. 3, 6, 4. 3, 7, 4 *passim.* SIL. 15, 608 vires. TAC. hist. 2, 31. 3, 9 *al.* CAPITOL. Opil. 10, 3. CAES. Gall. 2, 26, 1 ut paulatim sese legiones -rent (LIV. 33, 3, 10 Gortynii ... et ... Apolloniatae. 38, 2, 9 Aetoli). BELL. Alex. 57, 3 omnes ... ibi se -isse. SALL. Iug. 97, 5 si quos locus aut casus -erat. LIV. 31, 29, 15 Aetolos, Acarnanas, Macedonas ... leves ... causae diiungunt -untque. 32, 16, 7 classes -ctae. 35, 49, 4 quae res Antiochum et Aetolos -isset. SIL. 8, 509 -itur acer Pelignus. *res pro personis*: LIV. 2, 53, 1 arma (8, 16, 2 *al.* SIL. 16, 78). OV. met. 11, 378 tela. SIL. 15, 518 Martem. TAC. hist. 3, 2 signa. ANTH. 462, 2. *nota* coniungere *i. q. se coniungere*: GREG. TVR. Franc. 4, 39 uterque coniungerint. 8, 13 ut Trecas ... -rent *al.* *i. q. advenire*: GREG. M. epist. 2, 21 -ente statim praesentium labore. 9, 200 ad Ydrontinam civitatem ... -is ipse *al.* cum: VARRO frg. Prob. Verg. ecl. 6, 31 p. 337, 5 cum Locrensibus plerisque profugis -ctus. CIC. Mur. 32 copias cum suis -urum (Att. 7, 23, 3 POMP. Cic. Att. 8, 12[d], 1 PLANC. Cic. epist. 10, 11, 2 *al.* CAES. civ. 2, 17, 3 BELL. Alex. 42, 4 BELL. Afr. 20, 2 LIV. 25, 35, 6). Att. 7, 23, 1 cohortis ... cum ... exercitu -ctas esse. *cf.* CAES. civ. 1, 18, 4. 3, 78, 4 -cto exercitu cum Domitio. 3, 88, 2 legio -cta (cum cohortibus *om. Nhl*) Hispanis. CIC. Phil. 10, 2 quae *legio* ... se olim cum Martia legione -xit (14, 27). Att. 1, 19, 2 civitates cum Helvetiis (PLANC. Cic. epist. 10, 23, 2 POLLIO Cic. epist. 10, 33, 4 *passim*). CAES. Gall. 1, 37, 4 nova manus ... cum veteribus copiis ... sese -isset. HIRT. Gall. 8, 27, 3 neque se cum (*om. α*) Caninio -erat. LIV. 26, 41, 13 cum fratre. *passim.* *cum dativo*: POMP. Cic. Att. 8, 12[a], 4 ut se vobis -rent. LENT. Cic. epist. 12, 14, 6 Cassio et reipublicae Syriam exercitusque ... -xi. CAES. civ. 2, 29, 4 municipia ... diversis partibus ... -cta. 3, 21, 4 *Milonem* sibi -xit. HIRT. Gall. 8, 24, 2 Antonium ... cum legione duodecima sibi -it. 8, 32, 2 oppidanos sibi -it. LIV. 3, 51, 10 -cti alteri exercitui. 4, 31, 7 Veientibus sese -unt. 6, 22, 4 -cti Volscis. 31, 44, 1 classis ... Attalo regi -cta est *passim.* CVRT. 3, 11, 3 praefectum ... iubet Parmenioni ... -i. *cf.* 5, 13, 10 primi -i ultimis. 5, 12, 19 Persae ... -xere se Bactrianis (7, 3, 7) *al.* VAL. FL. 6, 732 nobis ... auxilia et tantas -ere vires. SIL. 16, 250 -e Latinis unanimum pectus. SVET. Tib. 2 priusquam Hannibali fratri -retur *Hasdrubal* (AMPEL. 36, 3). SPART. Did. 3, 1 qui et ante se (*om. B*) Sulpiciano -erat *al.* VIR. ill. 48, 2 Nero ... se Livio collegae. VVLG. I Macc. 3, 2 qui se -erant (ἐκολλήθησαν) patri eius. VEG. mil 2, 15 huic *dextro cornu* cohors secunda -itur *al.* AMM. 16, 12, 17 plebs agminibus barbarorum se -xit. SVLP. SEV. chron. 1, 25, 5 Madianitis ... gens Amalech se -erat (1, 33, 2). GREG. TVR. Franc. 2, 32 Godigiselus Chlodovecho -etur.

b *de privata singulorum hominum coniunctione* (*cf. p. 336, 48 sqq.*): *amicitia, amore sim.*: cum: VARRO frg. Non. p. 90 cum his una rempublicam -cti ac congerminati tenuere. CIC. Quinct. 52 quicum te ... fortuna -isset. Tull. 4 homine -cto mecum non minus animo quam nomine. div. in Caec. 32 qui cum reo criminum societate -ctus est. Sull. 52 si ... se cum Catilina societate sceleris -erat (epist. 6, 6, 4). dom. 29 cum me ... labores cum viro fortissimo ... -issent. prov. 42 me secum ne in beneficiis quidem ... posse -i. Mil. 21 respublica nos -xit cum bonis. Deiot. 13 quocum erat *rex* ... familiaritate -ctus. Phil. 10, 2 de orat. 1, 24 Att. 1, 19, 7. 2, 3, 3 ut cum Pompeio Crassum -ret *passim.* CATVLL. 91, 7 tecum ... -rer usu. PS. HIL. libell. 6 cum deo quisquis se -erit. *nota*: CIC. Att. 7, 20, 2 turpitudo -endi cum tyranno. *cum dat.*: CIC. Cael. 34 cur tibi Caelius tam -ctus fuit? Planc. 51 hominem sibi maxime -ctum. Phil. 7, 1 -ctum huic ordini populum Romanum. BALB. Cic. Att. 9, 7[a], 1 utrique es -ctus. CIC. epist. 3, 6, 2 hominem ... tibi -ctum. 5, 8, 3 ut tibi possem quam maxime esse -ctus. 13, 32, 2 hos mihi maxime esse -ctos vetustate, officiis, benevolentia (13, 43, 1). HIRT. Gall. 8, 50, 4 quod sibi -ctus ... familiaritate ... esset (NEP. Att. 12, 1 CVRT. 7, 2, 35 PETRON. 107 FRONTO p. 180 N.). SALL. Iug. 7, 7 sibi multos ... familiari amicitia -erat. VERG. Aen. 8, 130 a stirpe ... geminis -ctus Atridis. 8, 133 me ... -xere tibi. SEN. contr. 10 praef. 14 filius fraterno vobis amore -ctus est. APVL. met. 11, 22 sacerdotem ... consortio ... mihi -ctum. TERT. idol. 16 me alia causa -it sacrificanti. VLP. coll. Mos. 16, 7, 2 suis ... emancipatos liberos. dig. 37, 8, 1, 8 patri emancipato -i *al.* HIER. epist. 62, 1 tibi Christi amore -or. VVLG. Sirach 13, 20 omnis caro ad similem sibi -etur (PELAG. in II Tim. 4 p. 895[B] animal). VAL. CEM. hom. 20, 5 nec difficile est ... cuiquam invenire personas ... scelere -ctas. *adde* CAPITOL. Aur. 18, 4 vir ... diis vita et morte -ctus. PS. APVL. Ascl. 6 diis cognata divinitate -ctus est *homo* (22). inter: LVCIL. 746 quae inter se -at (-ant *Marx*). CIC. Catil. 1, 33 homines ... scelerum foedere inter se ac nefaria societate -ctos. nat. deor. 2, 78 inter se ... *esse deos* quasi civili conciliatione et societate -ctos. fin. 3, 66 inter nos natura ad civilem communitatem -cti et consociati sumus. Att. 1, 16, 11 iucunda consuetudine -cti inter nos sumus. epist. 5, 7, 2 quin ... respublica nos inter nos conciliatura -uraque sit. QVINT. decl. 321 p. 260, 4 alienos ... nulla necessitudine inter se -ctos. APVL. Plat. 2, 24 regentes ... -cti inter se concordia. *absolute*: RHET. Her. 4, 39, 51 quos natura aut voluntas ... -xit. CIC. Q. Rosc. 16 qui *socius* se ... -xit (*cf.* BRVT. Cic. epist. 1, 11, 1). Vatin. 41 eos quos crimine -is, testimonio diiungere. prov.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

40 ut in disiunctione sententiae -cti tamen amicitia maneremus. Brut. 323 idem (*consulatus*) nos ... laude -erat. part. 88 quos usus familiaritasque -xit. Tusc. 5, 58 adulescentis amore -ctos *passim*. CATVLL. 64, 335 nullus amor tali -xit foedere amantes (*cf.* PROP. 1, 10, 15 diversos ... -ere amantes). NEP. Att. 7, 1 Pompeium -ctum non offendit. LIV. 8, 3, 3 per quosdam privatis hospitiis necessitudinibusque -ctos. MANIL. 3, 122 similis -ens foedus amicos. SEN. Tro. 1002 Achillis tui -e soceros. PETRON. 114 ut nos sola morte -rent *dii*. QVINT. inst. 6, 2, 14 inter -ctas maxime personas. decl. 303 p. 194, 25 quos ... fortuna -erat. 321 p. 261, 5 animos. PLIN. epist. 5, 14, 4 societas ... nos familiaritate -xit. APVL. Plat. 2, 25 quas *feminas* ... -endas esse. TERT. pudic. 5 illa *idololatria* distinguente -imur. CYPR. epist. 55, 30 te magis ac magis collegii et corporis nostri societate (societati *CRv*) -rem. HIL. in Matth. 6, 2 universos amoris mutui pace. *nota apud* ICTOS: POMPON. dig. 28, 5, 67 non tam -isse (*sc. heredes*) quam celerius dixisse videatur. PAVL. dig. 32, 89 re -cti videntur. *passim*. *matrimonio*: *cum dat.*: VARRO ling. 5, 144 -cta Aeneae Lavinia. LVCR. 5, 853 femina ... ut maribus -i possit. 5, 1012 mulier -cta viro. VERG. ecl. 8, 32 o digno -cta viro. LIV. 32, 38, 3 filias ... filiis matrimonio -ere. SEN. contr. 7, 5, 8 noverca ... procuratori -itur. SEN. Ag. 122 -cta socio profuge furtiva rate. VAL. FL. 6, 450 duci sociam -ere ... Achivo. SIL. 1, 90 ipsa sedet ... -cta Sychaeo. TAC. ann. 6, 15 huic Drusillam ... -it. 12, 53 quae *feminae* servis ... -rentur. 14, 60 Poppaeae -itur. SVET. Cal. 25 Lolliam ... -xit sibi. Nero 28 Acten iusto sibi matrimonio. TRYPH. dig. 23, 2, 67, 5 eam ... sibi filioque suo -ere. VLP. dig. 35, 1, 10 pr. si ei -cta sit. *saepe apud* ICTOS. SOL. 10, 4 dotibus emunt, quibus -antur. CAPITOL. Pius 10, 2 cum Marco Antonino eam -ret. FIRM. math. 3, 5, 23 se aliquando viro. HEGES. 1, 37, 3 Mariamme quod ei (*Herodi*) -cta (IOS. arch. 15, 28 γεγαμημένη) foret. DARES 27 filiam suam hosti. COD. Iust. 9, 13, 1, 1[g] si ... mulieres alii cuilibet ... legitime -entur. 11, 48, 24 pr. sibi uxores. *passim*. *in imagine*: AVG. civ. 17, 16 aspiciat ... ecclesiam tanto viro ... conubio et divino amore -ctam. APRING. in apoc. 19, 6—8 quando uxor ... i. e. ecclesia fidei puritate illi -itur *al.* *nota*: CATVLL. 62, 54 si forte eadem *vitis* est ulmo -cta marito. cum: VARRO frg. Schol. Verg. Veron. Aen. 10, 78 quam deam cum Neptuno -unt. SVLP. RVF. Cic. epist. 4, 5, 3 ut cum ... adulescente ... -cta aetatem gereret. OV. epist. 20, 247 cupio me ... -ere tecum. CVRT. 6, 9, 30 Philotae sororem matrimonio secum -erat. COLVM. 12 pr. 1 marem cum femina. APVL. apol. 73 matrem suam ... mecum -ere. ITALA deut. 22, 22 (Lugd.) dormiens cum muliere -ctae (*l.* -cta) cum viro. Ios. 23, 12 *v. p. 331, 74.* CORP. XI 6146 quae vixit ... mecum -cta. *absolute*: VARRO rust. 1, 17, 5 ut haberent *praefecti* ... -ctas conservas. CIC. fin. 5, 65 tota domus coniugio et stirpe -itur. VITR. 8, 3, 25 *catulastros et puellas* -ere. OV. met. 6, 433 hac ave -cti Progne Tereusque. 14, 668 concubitus ... fugis nec te -ere curas. PETRON. 127 si nos fata -erint. QVINT. decl. 259 p. 57, 26 hos -istis. APVL. apol. 73 ut nos -remur (88). VVLG. Tob. 7, 15 ipse -at vos (8, 5). Matth. 19, 6 quod deus -xit homo non separet (Marc. 10, 9). AVG. civ. 6, 9 mas (masculus *pars codd.*) et femina -untur. DRAC. Romul. 10, 451 *Creon* -it natam. CARM. epigr. 693, 4 unius viri consortio ter quinus -cta per annos. GAIVS inst. 1, 59 inter se matrimonio -i. *nota*: ITALA lev. 18, 23 (Monac.) mulier non stabit ad omnem quadrupedem coniu⟨n⟩gi (βιβασθῆναι, VVLG. nec miscebitur ei). DRAC. laud. dei 1, 399 deus ... ambo (*Adam et Evam*) -xit in unum. *de bestiis*: COLVM. 8, 8, 8 ne alieni generis -antur *columbae*. 9, 13, 12 duo populi *apium* -i debent. *affinitate, cognatione*: GLOSS. συνζευγνύει αἵματι, συνάπτει. cum: CIC. Planc. 27 qui est ... cum illo maximis vinclis et propinquitatis et affinitatis -ctus. CAES. frg. Suet. Iul. 6 Iuliae ... paternum *genus* cum diis immortalibus -ctum est. NEP. Paus. 2, 3 se ... tecum affinitate -i cupit. *cum dat.*: CIC. Planc. 95 quae *Sicilia* ... mihi sicut domus una -cta. SALL. Iug. 14, 14 Iugurtham beneficiis suis (*patris*) ... -ctum nobis fore. VAL. MAX. 7, 7, 2 quos ... sanguine sibi -ctos (8, 1 absol. 2). PS. APVL. Ascl. 22 homo diis cognatione -ctus. MOD. dig. 26, 10, 9 si tutor aliquo vinculo necessitudinis vel adfinitatis pupillo -ctus sit. VVLG. lev. 18, 14 quae *uxor* tibi affinitate -itur (συγγενής ... σού ἐστιν. III reg. 3, 1). Tob. 7, 14 ut ista -retur cognationi suae. AVG. civ. 1, 9 quibus vitae huius necessitate -itur. INST. Iust. 2, 10, 10 quae *personae* ei ... -ctae sunt *al.* *nota*: APVL. Plat. 1, 8 ignis aeri cognatione -itur. *absolute*: CIC. inv. 2, 66 erga ... aliquos sanguine -ctos (2, 161 part. 88 SALL. Iug. 10, 3 CVRT. 9, 8, 22 *al.*). Lael. 50 ut bonos boni diligant ... quasi propinquitate -ctos atque natura. CAES. Gall. 2, 4, 4 propinquitatibus affinitatibusque -cti *Remi*. NEP. praef. 7 propinqua cognatione -ctus. PAVL. FEST. p. 11 affines ... consanguinitate -cti. QVINT. inst. 6, 2, 14 inter -ctas maxime personas. decl. 336 p. 325, 14 sanguinis nos iura -unt. TAC. ann. 12, 2 familiae Iuliae Claudiaeque posteros. GAIVS inst. 1, 156 qui ... cognatione -untur (3, 10). INST. Iust. 4, 18, 6 si quis ... alias cognatione vel affinitate -ctas personas necaverit *al.* *collegio, officio sim.*: CIC. Mur. 64 aliquo te cum hoc rei publicae vinculo esse -ctum. Sull. 6 non ... se ullo officio cum illo -ctum arbitrabatur. prov. 25 me cum illo (*Caesare*) minus -ctum videbatis. Pis. 54 consiliis, quibus mecum in consulatu meo -ctus fuit. Phil. 10, 2 *v. p. 332, 52.* Lael 15 quocum mihi -cta cura de publica re ... fuit. Att. 8, 16, 2 -o ... me cum homine ... ad vastandam Italiam. epist. 13, 26, 1 ea mecum necessitudine -ctus est, quod mihi quaestor fuit. PAVL. dig. 4, 8, 32, 17 si iubeat *arbiter* sibi alium -i. CIC. Caecin. 14 amicus ... ficto officio simulataque sedulitate -ctus. Sull. 93 quoniam in re publica -cti sumus. VAL. MAX. 1, 8 ext. 17 patrimonii ... possidendi alendaeque (*sic codd.*, habendaeque *Par.*) scholae communione -cti. *aetate*: CIC. Brut. 230 Hortensius ... mea cum aetate -itur. TAC. dial. 17 quos *oratores* velut -ere et copulare potuerunt. CLAVD. carm. min. 25 praef. 5 hunc mihi -it ... aetas. *nota*: CIC. Att. 7, 2, 6 est dedecus nostrum, nostrum inquam te -ens.

c *de coniunctione animantium cum rebus*: VARRO ling. 5, 66 Infimus, qui est -ctus terrae. cum: CIC. Verr. 1, 31 cum his *ludis* plebeios esse -ctos. har. resp. 27 maiores ... -cti cum his religionibus. Pis. 20 quem ego civem ... cum deorum immortalium laude -o. epist. 10, 6, 2 nisi te cum libertate populi Romani et cum senatus auctoritate -eris. 12, 5, 2 tuos ... clientis Transpadanos ... -ctos cum causa. CAES. Gall. 5, 30, 3 qui ... cum proximis hibernis -cti. *cum dat.*: VERG. Aen. 5, 712 hunc cape consiliis socium et -e volentem. MANIL. 2, 105 hominem -ere caelo. PORPH. Hor. carm. 1, 35, 28 necessitati amicorum -ctos esse. SOL. 40, 23 cuicumque rei *chamaeleon* se -erit. AVSON. 235, 3 -or honori. 243, 1 -cta Polyxena busto. AMM. 14, 8, 10 provincias ... dicioni Romanae. CLAVD. 20, 546 fraterno -i coeperat orbis imperio. FILASTR. 92, 1 caro ... -cta divinitati.

2 *aliquid* (*res incorporeas*): **a** *cum hominibus al.*: VARRO ling. 6, 64 ratio (oratio *vulg.*) cum altero -cta. CIC. Pis. 12 si sua *consilia* cum illo -isset (*cf.* Phil. 10, 26). fin. 3, 71 cum amicis ... iniuriam. CATVLL. 64, 331 tecum -ere somnos. SIL. 13, 446 tecum -ere verba. QVINT. inst. 1, 10, 17 eam (*artem*) ... oratori. 11, 1, 28 -endo cum iudicibus dignitatem suam. TAC. ann. 12, 18 recens -cta nobiscum amicitia. TERT. spect. 10 ludorum ... administrationem -ctam cum re equestri. pudic. 5 idololatria ... -etur illi. FILASTR. 92, 4 *divinitas* -cta cum corpore *al.* *cum dat.*: CIC. de orat. 3, 64 philosophiae ... quae oratori -cta maxime. SEN. dial. 4, 15, 3 mitioribus animis vitia leniora -cta sunt. QVINT. inst. 1, 10, 17 eam (*artem*) ... oratori. FILASTR. 67, 2 ut spiritum -ant et comparent creaturae. CLAVD. 20, 428 tanto -it foedera monstro. RVFIN. hist. mon. 29 p. 454[D] deo ... -cta mens. CONC. Arvern. a. 535 p. 67, 9 si quis Iudaecae pravitati iugali societate -etur. inter: CIC. Caecin. 34 vobis inter vos ... voluntatem fuisse -ctam. PAVL. NOL. epist. app. 2, 15 -i vult *deus* inter nos atque conecti per mutua beneficia caritatem omnesque homines vicario inter se amore copulari.

b *cum rebus*: cum: ACC. trag. 90 meum senium cum dolore tuo -am et comparem. VARRO rust. 1, 2, 13 pastio, quae -itur a plerisque cum agricultura. RHET. Her. 2, 21, 34 aegritudinem cum utraque re -ctam esse. CIC. Verr. 5, 116 quae -cta cum illis rebus sunt. Sull. 29 suam salutem cum mea (p. red. in sen. 4. 29 Vatin. 8). Flacc. 101 sua pericula cum meis -xit (Sest 33). Cael. 39 quod esset cum laude et cum dignitate -ctum. 43 erratum cum maxima laude. har. resp 44 gravis ... et cum aliquo animi virilis dolore -cta *causa*. Pis. 32 *discessus* cum gloria potius esse -ctus. Phil. 10, 26 omnia ... consilia cum consiliis ... Bruti ... -cta fuisse (Att. 8, 3, 2). de orat. 3, 141 rerum ... cognitionem cum orationis exercitatione -xit. Brut. 120 disserendi ratio -itur cum suavitate dicendi et copia. 156 ius ... pontificum, quae ex parte cum iure civili -ctum esset. fin. 2, 42 cum honestate -rent. div. 1, 116 cum omni utilitate ... ars aliqua -cta est. ad Q. fr. 1, 1, 23 summa gravitas ... cum singulari comitate -itur *passim*. LVCR. 3, 159 esse animam cum animo -ctam. 5, 562 ubi est -cta *tenuis natura* gravi cum corpore. VITR. 6 praef. 3 disciplinae ... -ctae cum animis. QVINT. inst. 1, 4, 3 scribendi ratio -cta cum loquendi est. 1, 10, 10 musicen cum divinarum etiam rerum cognitione esse -ctam. 10, 3, 2 iudicium suum cum illius auctoritate *al.* PLIN. paneg. 67 *salus*, si non sit cum reipublicae salute -cta. APVL. Plat. 2, 5 similitudo cum virtutis ingenio -itur. PS. APVL. Ascl. 11 operam suam cum dei voluntate -it. PANEG. 3, 6 quod maxime deorum ... cum religione -ctum est. *absolute*: VARRO ling. 9, 92 similia ... dici ... ab aliqua -cta vi et potestate. rust. 1, 2, 15 ut dextra tibia alia quam sinistra, ita ut tamen sit quodammodo -cta. CIC. Verr. 5, 81 quae cognatio studiorum et artium ... est -cta. 5, 145 causam -endae necessitudinis. 6, 172 civium Romanorum ... sanguis -ctus. Cluent. 35 *nuptiae* sceleris societate -ctae (*cf.* de orat. 1, 37 Sabinorum conubia [coniugia *M*; *cf.* fin. 4, 17]. COD. Iust. 9, 13, 2 matrimonium. CVRT. 9, 1, 26 nuptiis ... non genere ac nobilitate -ctis). Cluent. 46 ad -endas amicitias. *v vol. I p. 1895, 53 sqq.* Manil. 26 *bellum*. de orat. 1, 17 celeritas ... et brevitas et respondendi et lacessendi subtili venustate atque urbanitate -cta. 1, 243 dicendi vis summa festivitate et venustate -cta. orat. 33 quae *virtutes* ... -untur. Tusc. 5, 59 cum ... fossae transitum ponticulo ligneo -isset. off. 3, 53 esse inter homines natura -ctam societatem. Lael. 26 ad benevolentiam -endam. epist. 1, 9, 12 in -cta et causa et dignitate. 4, 9, 2 cum ... -ctum esset periculum *passim*. LAVD. [Turiae] (Corp. VI 10230) 10. CATVLL. 64, 372 amores. LVCR. 3, 348 -cta est causa salutis. SALL. Iug. 83, 1 *copia* societatis amicitiaeque -endae. RVT. LVP. 2, 9 diversas

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

res. LEX arae Aug. Narb. (Corp. XII 4333) 1, 32 iudicia (PAVL. dig. 40, 12, 23, 2 *al.*). Ov. met. 11, 64 -ctis ... passibus (VAL. FL. 4, 176 gressibus. CYPR. GALL. Ios. 126). SEN. dial. 4, 1, 4 utrumque -ere. PETRON. 86 in unum omnia vota -xi. QVINT. inst. 2, 20, 7 quas (*artes rhetoricam et dialecticam*) ..-xit. TAC. Germ. 6 ita -cto orbe. PLIN. epist. 8, 14, 18 diversa. SVET. Claud. 23 rerum actum. FRONTO p. 95 N. -ctis precibus. p. 211 sententias. GAIVS dig. 46, 1, 70 pr. condiciones. ARNOB. nat. 3, 2 religionum -itis ritus. AVSON. 2, 8 mortes. IVL. HON. cosmogr. B 45 *Nilus* it quasi circulum -ens. COD. Iust. 4, 19, 13 pr. non epistulis necessitudo consanguinitatis...-itur. IORD. Get 14, 80 cuius affinitas generis sic ad eam -cta est. *cum dat.*: CIC. de orat. 1, 44 quorum artibus vestra... dicendi vis ne minima quidem societate -itur. part. 115 audaciam temeritati ... esse -ctam. fin. 1, 55 huic certae ... sententiae quae sint -cta. Cato 59 quoniam virtuti tuae fortuna -cta est. nat. deor. 2, 153 cui *pietati* -cta iustitia est. *cf.* off. 2, 34 intellegentiae. 1, 20 huic *iustitiae* -cta beneficentia *passim*. LVCR. 3, 579 -cta est causa duobus (*animo et animae*). 5, 563 aer -ctus terris et nobis est animi vis. CIRIS 40 sophiae -ctum carmine nomen. SEN. dial. 7, 25, 4 huic ... sublimi fastigio -e ... praecipitem mutationem. epist. 31, 5 turpia, quibus malitia -cta est. 102, 21 aer humanis divina secernens ⟨et⟩iam -it. QVINT. inst. 4, 10, 51 facultati ... instrumentum. 5, 13, 17 quid ... nostrae ... causae ... esse -ctum. decl. 280 p. 141, 9 affectibus ... quaestio ... -cta est. FRONTO p. 168 N. dolor iracundiae -ctus. APVL. Plat. 1, 8. 2, 9 sophisticam coquinae. TERT. idol. 1 fraudi ... contumeliam. PANEG. 7, 17 summa virtus pulchritudini -cta. PS. HIL. libell. 12 innocentiam simplicitati. AMM. 15, 9, 7 varietas ... satietati -cta. CLAVD. 28, 119 causa patris rerum -cta saluti. BOETH. mus. 1, 1 musica... non modo speculationi verum etiam moralitati -cta sit *al.* GREG. TVR. dorm. 6 imperatoris animum incredulitati. inter: CIC. nat. deor. 2, 163 universa ... inter se conexa atque -cta. *passim.* LVCR. 3, 136 animum atque animam...-cta teneri. *cf.* 3, 424. 3, 559 corporis atque animi ... potestas inter se -cta. 4, 947 pars *animae* ... non queat esse -cta inter se. VLP. dig. 24, 1, 3, 12 celeritate -endarum inter se actionum.

c *de coniunctione temporali*: CAES. civ. 3, 13, 2 noctem diei -erat TAC. ann. 4, 57 sex ... annos ... -xit. 6, 26 abstinentiam cibi -xit. 13, 17 nox eadem necem Britannici et rogum -xit. SVET. Cal. 17 duos *consulatus* ... -xit. HIER. epist. 24, 4 omnes paene hebdomadas ... -ens. in Is. 1, 15 p. 22 dies noctesque. DRAC. Romul. 2, 27 adulter -at noctes. VELL. 2, 79, 1 consultis ... facta -ens. CVRT. 5, 1, 2 quae proelio .. -cta sunt. TAC. ann. 4, 71 tristibus dictis atrocia facta. CLAVD. DON. Aen. 1, 70 ut -at facto factum.

d *de orationis continuatione*: *absol.*: TERT. idol. 4 lex divina proclamat ... et -ens interdixit. CIC. de orat. 2, 331 haec (*orationis partes*) et natura et utilitate et tractatione -cta sunt. SIL. 13, 687 excipit inde suos frater -ere casus. QVINT. inst. 1, 5, 27 ver. 4, 2, 102 plura. 4, 4, 7 si *propositiones* -antur. 9, 3, 26 -xit ... παρένθεσιν et ἀποστροφήν. 9, 3, 38 rerum -ctam diversitatem Caecilius μεταβολήν vocat. 9, 3, 64 illud ... figura est, quod diversa sermonis forma -itur. 6, 3, 55 (*opp.* dividere). 11, 2, 28 partes ... ordo -at. TAC. ann. 4, 33 saeva iussa, continuas accusationes. 6, 38 gesta (12, 40). 13, 9 quae in alios consules egressa -xi. APVL. apol. 10 -cto carmine. VLP. dig. 33, 4, 1, 15 Mela -it (*seq. acc. c. inf.*). PORPH. Hor. serm. 1, 8, 49 sic eum -endum *verbum*. PANEG. 3, 18 quae initio separaveram ... hic communi laude -ere (6, 13). HIER. epist. 51, 6 -ens atque consocians scriptura divina gratiam benedictionis. MART. CAP. 5, 537 plura in uno *membro* -imus ... 'abhorret' praedicta -xit. OPTAT. 6, 4 p. 150, 10 nec ulla sunt praecepta -cta. AVG. epist. 140, 59 vide causam quam -it. *nota*: SIL. 13, 446 tecum -ere dicta. RHET. Her. 1, 11, 18 prima deprecatio defensoris cum accusatoris insimulatione -cta (*cf.* CIC. inv. 2, 88). 3, 10, 18 cum ceteris -ctae *argumentationes*. *cf.* CIC. inv. 1, 99 cum tuis contrariis. 2, 88 non cum huius defensione -i illius accusationem. leg. agr. 2, 1 qua *contione* gratiam ... cum suorum laude -ant. Sull. 2 cum huius periculi propulsatione -am defensionem officii mei. CAES. civ. 1, 8, 4 pauca ... addit cum excusatione Pompei -cta. *c. dativo*: RVT. LVP. 2, 16 priori verbo contrarium *genus* ... -i solet. QVINT. inst. 4, 1, 16 laudem causae nostrae. 5, 14, 1 propositionem -ctamque ei ... probationem. PORPH. Hor. carm. 1, 35, 29 *sq.* huic initium odes huius -endum est. FILASTR. 153, 5 -entes patrem filio, spiritum cum filio et patre. AVSON. 210, 3 externum sed fas -ere civibus unum te. *apud grammaticos de compositione, formatione verborum*: *absol.*: QVINT. inst. 8, 3, 36 derivare, flectere, -ere ... quando desiit licere. VARRO ling. 6, 38 -cto praeverbio. 7, 110 quemadmodum -rentur *vocabula*. 10, 39 civis et civitas non est idem, sed ... ab eodem ac -ctum. 10, 45 *analogiae genus* unum deiunctum, ... alterum -ctum sic, ut est unum ad duo, sic duo ad quattuor. 10, 83 gradus debent esse -cti. CIC. de orat. 3, 154 -endis verbis. MANIL. 2, 757 -cta suis formatur syllaba nodis. *v. p. 327, 71 sqq.* DON. gramm. IV 366 quae praepositiones -i non possunt. *passim apud gramm.* HIER. epist. 121, 10 litterae, per quas syllabas ac verba -imus. PS. APVL. herm. p. 280 *propositio* -itur. MART. CAP. 3, 272 praeter particulas -ctas. *de coniunctionibus*: GELL. 10, 29, 1 '*atque*' plerumque sane -it verba et conectit. *apud metricos*: MAR. VICTORIN. gramm. VI 47 de disyllabis -ctis qui et duplices et tetrasyllabi pedes appellantur ..., quorum coniunctio basis appellatur. *in usu mathematicorum i. q. addere*: AVSON. 148, 1 annis ... -e quaternos *annos*. BOETH. arithm. 2, 44 p. 148 in ceteris -ctis geometrica proportionalitas custoditur. FAV. EVL. p. 6, 17 ex dimidia, tertia, sexta -ctis senarium numerum complet. p. 20, 6 ut proportio mediis extrema primaque -at (*i. multiplicatione comparet*). PS. PROSP. prom. 1, 7, 2 quae -cta quinarium *numerum* formant. *apud musicos*: VITR. 5, 4, 7 *tetrachordum* -ctum, quod συνημμένον dicitur (*opp.* disiunctum, διεζευγμένον). MART. CAP. 9, 931 nonus *sonus* τρίτη συνημμένων i. e. tertia -ctarum, decimus συνημμένων διάτονος h. e. -ctarum extenta, undecimus νήτη συνημμένων i. e. ultima -ctarum (*opp.* διεζευγμένος divisus). 9, 961 tetrachorda principalium mediarum -ctarum *al.*

synonyma et iuxta posita: adiungere, admiscere, adnectere, coagulare (OPTAT. 2, 15 p. 50, 11), coalescere, cohaerere, coire, colere, comparare, conciliare, congermanescere (NON. p. 90), congregare, conglutinare (BACHIAR. repar. laps. 1 p. 1037^{B}), coniugare, conlocare, conectere (*persaepe*), consociare, copulare, duplicare, implicare, iungere, sociare, unire (HIER. epist. 66, 12).

opposita: discindere, disglutinare (HIER. epist. 66, 12), di(s)iungere, dissipare (AVG. civ. 8, 2), distinguere, distrahere, divaricare (VITR. 10, 2, 1), dividere (*saepissime*), secernere, seiungere (CIC. Phil. 13, 50), separare.

derivata: coniunctativus, coniunctim, coniunctio, coniunctivus, coniunctor, coniunctus. *composita*: dis-, reconiungere.

part. adi. **coniunctus**, -a, -um. *permulta exempla sub* coniungo *posita sunt.* GLOSS. II 185, 27 sociatus -ctus copulatus κοινῶν. IV 322, 39. coniunctum: propinquum contiguum sutum. II 444, 41 σύνδεσμος. *compar. et superl. leguntur inde a* CIC. **1** *de loco i. q. adiacens, cohaerens, finitimus sim.*: *c. dativo*: VARRO ling. 5, 57 quae ... his *locis* -a fuerunt. 6, 54 profanum quod est ante fanum -um fano. CAES. civ. 1, 64, 1 quae *loca* castris erant -a. 3, 112, 8 theatrum -um domui. BELL. Alex. 72, 2 *collis* -us oppido. NEP. Dat. 5, 6 -am *Cappadociae* Paphlagoniam. FRONTIN aq. 104 aedificia urbi -a. ITALA Ios. 7, 2 (Lugd. Lucif. non parc. 3 p. 213, 9) Gaet quae -a est Bethel (κατά, VVLG. iuxta). AVG. civ. 1, 5, 2 *al.* *persona pro loco*: HIRT. Gall. 8, 31, 4 civitates ... oceano -ae (8, 46, 4). CVRT. 7, 3, 7 Bactrianis ... -i sunt *loci* PROB. Verg. georg. 3, 255 Sabelli gens ... -a mari. *de stella*: MANIL. 4, 352 -a Leoni regna. *absolute*: VARRO ling. 5, 52 -arum regionum nomina. rust. 1, 10, 2 centuriae -ae *al.* CIC. Sest. 91 domicilia -a, quas urbes dicimus. SIL. 5, 302 -o ... campo. PLIN. epist. 2, 1, 8 agri possessionesque -ae. AVG. civ. 5, 12 quas *aedes* -issimas constituerunt.

2 *de homine*: GLOSS. coniuncti: concordes. *aetate*: CIC. Brut. 264 qui fuit cum Sicinio aetate -us. CIC. Brut. 174 horum aetati prope -us L. Gellius. 226 -us ... Sulpici aetati P. Antistius fuit. MACR. sat. 1, 2, 15 cum aetate tum etiam moribus ac studiis inter se -issimi. *amicitia sim.* (*cf. infra p. 337, 18*): CIC. Sull. 57 hominem ... -issimum officiis. Lael. 104 desiderium -issimi atque amantissimi viri ferre nullo modo possem. off. 1, 50 ut quisque erit -issimus. Att. 2, 24, 5 te habere ... omni in cogitatione -um cupio. epist. 1, 8, 4 ordinem -issimum *al.* PLIN. epist. 8, 13, 2 optimum et -issimum exemplar. LACT. div. inst. 6, 10, 6 fratres sumus, et quidem -iores quod animis quam qui corporibus. AMBR. exc. Sat. 1, 8 amore -ior. AVG. vera relig. 47, 91 -ioribus prodesse. COD. Theod. 8, 12, 5 (*a. 333*) necessarias -issimasque personas convenit custodiri. *c. dativo*: CIC. Verr. 4, 157 libertus ... tibi ac liberis tuis omnibus in rebus -us ac proximus. Mur. 3 quis mihi ... -ior? Cael. 13 quis turpioribus -ior? prov. 41 me in tribus sibi -issimis consularibus esse voluit. Lael. 39 et cum iis et inter se -issimos fuisse M.' Curium (CIC. Att. 14, 13^{b}, 5) *passim.* VARRO rust. 1, 17, 5 *servi* fiunt firmiores ac -iores fundo. HIRT. Gall. 8, 50, 2 pro homine sibi -issimo. Ov. met. 15, 599 -ior illo nemo mihi est. ASCON. tog. cand. p. 85 fuerat ... hic ... arta necessitudine Ciceroni -us. TAC. dial. 5 nemo mihi -ior. PLIN. paneg. 7 hunc tibi proximum, hunc -issimum existimes. AMBR. parad. 5, 26 primogenitus ... -issimus patri semper est. SALV eccl. 3, 44 propinqua ... vestra pignora esse vobis et -issima. *ibid.* nemo vobis propinquior, nemo -ior quam vos ipsi. POMER. 3, 15, 4 quos nobis -iores familiaritas facit. INST. Iust. 2, 10, 11 aliis personis eis -is. cum: CIC. Scaur. 31 Appium Claudium ... mecum ... fideli in gratiam reditu ... -um. de orat. 1, 24 Antonius homo et consiliorum ... socius et summa cum Crasso familiaritate -us. Brut. 2 vir egregius ... -issimusque mecum consiliorum omnium societate *al.* AVSON. 419, 30 cum multis -us officio *fui*. *de civitate*: *abs.*: CIC. Verr. 4, 93 quod cives Romani ... -issimo animo cum ipsis Agrigentinis vivunt. Balb. 47 ex -issima atque amicissima civitate. *c. dat.*: CIC. Phil. 1, 7 urbs mihi -issima. CASS. Cic. epist. 12, 13, 1 in -issimam tibi rem publicam *passim.* BELL. Alex. 47, 3 oppidum -issimum ... Octavio. Ov. met. 7, 485 neque ... -ior ulla Cecropidis hac est tellus. LIV. 2, 22, 7 numquam ... Latinum nomen Romano imperio -ius fuit. PLIN. paneg. 37 alienissimi habebantur, quibus -issimi fuerant. CIC. Balb. 39 qui ... se nobiscum -issimos esse arbitrati sunt. *consanguinitate*: GLOSS. αἵματι συνεζευγμένος. LENT. Cic. epist. 12, 14, 7 qui ··· eram ... -issimus sanguine Antoniis (VELL. 2, 41, 2). *absolute quasi subst.*: CIC. Lael. 50 adsciscant ... sibi quasi pro-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

pinquitate -os. CVRT. 3,12,14 paucos arta propinquitate -os ... humari iussit. 6,11,20 legem ... ⟨de⟩ supplicio -orum sontibus remittere. TAC. Agr. 46 ea -issimi cuiusque pietas. ann. 1,62 omnes ut -os, ut consanguineos ... condebant. 6,7 neque discerneres alios a -is. SVET. Nero 35 inter ceteros aut affinitate aliqua sibi aut propinquitate -os. GAIVS inst. 2, 208 lege Papia -is constituitur (QVINT. inst. 7, 4, 21). CLAVD. carm. min. 1, 37 si quis -us in axe. COD. Iust. 5,27,9 pr. contra substantiam ... eidem patri -orum (*ibid.* 1). 6, 51, 7 nisi . . . substitutus relictum accipiat vel -us *passim*. *de maritis*: VLP. dig. 24, 1, 3 pr. famae ... -orum consulentes. AVG. bon. coniug. 14, 17 posse ... fieri nuptias ex male -is. *dub. subst. fem.* coniuncta, -ae: PS. TERT. haer. 1 p. 215, 22 refert . . . complexus et permixtiones exsecrabiles obscaenasque -as (*Oehl. mavult* coniunctus, *Kroym.* coniuncturas).

3 *de rebus*: CIC. Verr. 4,98 esse quiddam nobis inter nos commune atque -um. 6,8 cum nihil tam -um sit quam ... (*cf.* Sull. 16 epist. 13, 19, 1. 13, 50, 1 *al.* TERT. pudic. 18). epist. 3, 10, 10 quae fuit ... amicitia consularium -ior? 13, 19, 1 ut nihil sit familiaritate nostra -ius (13, 50, 1). 13, 55, 2 peto aps te pro nostra -issima necessitudine (necessitate *HD*). VARRO ling. 9, 2 consuetudo et analogia -iores sunt inter se quam ei credunt. frg. Aug. civ. 22, 28 idem corpus et eadem anima quae fuerint -a in homine (AVG. civ. 13, 6 quod fuerat in vivente -um atque consertum). SEN. nat. 2, 2, 2 duorum -orum inter se corporum tactus. AVG. civ. 4, 10 *aether et aer* -a sunt. 8,5 sive simplicia sive -a corpora. 18, 13 quod equorum hominumque fuerit natura -a. PHOEBAD. c. Arrian. 5 duplicem hunc statum, non -um, sed confusum vultis videri. BOETH. mus. 1, 1 p. 180 mundi animam musica convenientia fuisse -am. FVLG. myth. 3, 9 p. 75 nullum ... ultra numerum -iorem invenies. *c. dativo*: CIC. Sest. 4 neque officio -ior dolor ullus esse potest quam. off. 1, 44 simulatio vanitati est -ior quam aut liberalitati aut honestati. LVCR. 4, 889 -a tenetur *anima corpori al.* ARNOB. nat. 5, 39 habere -as primis institutionibus causas. 7, 37 thura ... sunt ... parentalibus -issima mortuorum. CAEL. AVR. acut. 1, 14, 105 quae *corpuscula* . . . sibi adiecta vel -a omnia faciant sensibilia. 2, 33, 176 signum ... semper significato -um est. BOETH. mus. 1, 1 p. 179 ut musica ... non modo speculationi verum etiam moralitati -a sit. *t. t. physicorum*: LVCR. 1, 449 quaecumque cluent, aut his coniuncta (συμβεβηκότα) duabus rebus ea invenies aut horum eventa (συμπτώματα) videbis. -um est id quod nusquam sine permitiali discidio potis est seiungi seque gregari. 2, 743 corpora ... nullo -a colore. *apud dialecticos, grammaticos etc.*: RHET. Her. 3, 12, 22 erit ... dictum ... de suavitudine, quae -a fuerunt. CIC. inv. 1, 17 -a *causa* ex pluribus quaestionibus, in qua plura quaeruntur (*opp.* simplex). QVINT. inst. 3, 6, 94. 3, 10, 1 *al.* SVLP. VICT. rhet. 9 p. 317 aut est simplex causa aut -a ... coniunctae sunt *causae*, cum reus non uno statu nec una actione defenditur, sed duplicatis statibus atque -is. FORTVN. rhet. 14 p. 91 duplex quaestio sive -a. RVFIN. hist. 5, 28, 13 -um aut separatum genus syllogismi. CIC. part. 16 prima vis est in simplicibus verbis, in -is secunda (18 *al.*). QVINT. inst. 7, 1, 9 intentio . . . -a. 7, 2, 7 -am quaestionem habet. 7, 9, 1 *amphibolia* aut vocibus accidit singulis aut -is. 8, 3, 40 ad rationem sermonis -i (*cf.* 2, 20, 7 perpetua oratio). *sim.* 1, 1, 33 -a lectio. AVG. civ. 18, 23 quae ipse singillatim posuit, ego arbitratus sum -a esse ponenda. PAVL. dig. 50, 16, 28, 1 oratio ... -a *passim*. *apud metricos*: MAR. VICTORIN. gramm. VI 53, 14 *metra* -a atque composita. 100, 3 liber ... de -is inter se et mixtis metris. DIOM. gramm. I 498, 21 incisiones ... figuris formantur tribus, simplici composita -a. 501, 32 *modus metricus* συνεζευγμένος -us. MAX. VICTORIN. VI 214, 24 -us qui est *hexameter?* qui in scandendo ita concatenatus est sibi, ut nusquam finito sensu divisa inter se verba ponantur (*cf.* AVDAX gramm. VII 340, 7). 218, 3 -ae syllabae dicuntur, cum longa syllaba in vocali finitur et a vocali excipitur.

neutr. pro subst. CIC. inv. 2, 46 tum ex singulis, tum ex -is argumenta certa nascentur (de orat. 2, 167 top. 87 *al.* QVINT. inst. 5, 9, 5 MART. CAP. 5, 474 *al.* CASSIOD. art. 3 p. 1191ᶜ). *cf.* GELL. 16, 8, 10 ἀξίωμα συμπεπλεγμένον nos vel -um vel copulatum dicimus.

synonyma: adfinis, amicus, communis, consanguineus, familiaris (POMER. 2, 17, 2), necessarius, propinquus, proximus, socius. *opposita*: alienus, alius, extraneus (COD. Theod. 4, 5, 1), simplex, singuli.

adv. part. **coniunctē**. *comp. v. l. 84. p. 338, 4 sqq. et superl. v. p. 338, 4 sqq.* **a** *generatim*: RHET. Her. 2, 1, 2 -e ... dicendum fuit (CIC. de orat. 2, 366 GELL. 5, 12, 5. 6, 10 *al.* LACT. epit. 36, 1 CONSENT. gramm. V 386, 5 BOETH. herm. sec. 5, 11 p. 362, 15 *passim*). RHET. Her. 3, 2, 3 in vim et dolum, quorum aut (*om. M*) alterum separatim aut utrumque sumemus -e. 4, 47, 60 res -e et confuse pronuntiatae (comparata *M δ*). CIC. inv. 1, 9 -e agendum de materia et partibus. de orat. 2, 248 si ... risus -e re verboque moveatur. 2, 331 suggerenda sunt firmamenta causae -e. epist. 5, 12, 2 -e . . . cum reliquis rebus nostra (nostras *Lambin.*) contexere. LIV. 6, 39, 11 -e (coniunctim *edd. vett.*) ferre (*sic codd.*, ferri *corr. Modius*) ab se promulgatas rogationes. VENVL. dig. 45, 1, 137, 7 -e stipulari. DON. Ter. Eun. 551 si -e legeris (Ter. Phorm. 175. 849 SERV. Aen. 11, 358). AVG. civ. 1, 13 *corpora* multo familiarius atque -ius quam quaelibet indumenta gestamus. *technice*: CIC. de orat. 2, 158 'et' si -e sit elatum. 3, 149 quorum (*verborum*) primum nobis ratio simpliciter videnda est, deinde -e. **b** *speciatim i. q. concordanter vivere cum aliquo*: CIC. de orat. 3, 11 quibuscum ... -issime vixerat (Lael. 2 epist. 6, 9, 1. *ibid.* -ius. 13, 27, 4 NEP. Att. 5, 3. 10, 3). CIC. Brut. 323 duodecim ... annos in maxumis causis ... -issime versati sumus. fin. 3, 63 multo haec -ius homines. PLIN. epist. 6, 8, 4 quem et ipse amo, sed -ius tu.

synonyma: amantissime (CIC. Lael. 2), iucundissime (epist. 13, 27, 4), confuse, familiariter. *opposita*: separatim, simpliciter, singillatim (BOETH. herm. sec. 5, 11 p. 362, 12). *Probst.*

coniunx *v.* coniux.

cōnivolus, -a, -um [*cf. esse videtur c.* conivere, *v. Heraeus, Archiv 13 (1902), 54. Th.*]. PAVL. FEST. p. 42 conivoli (contuoli *codd.*) oculi sunt in angustum coacti coniventibus palpebris. GLOSS. concordes, coniuncti, iuncti. cohibolis (V 15, 11 conivis) frequenter nutantibus. IV 435, 20 coniuga conivulus, conparticeps (*videtur contaminata*). PAVL. FEST. p. 61 conivola occulta. *L.*

*coniūrātio, -ōnis *f. a* coniurare. SERV. Aen. 8, 5 coniurat: nota de re bona -em dici posse. nam -o τῶν μέσων est (*i. vox ambigua*). HIER. in Os. 5, 13 p. 58 possumus vinculum pro quo in Hebraeo scriptum מזור (*mazor*) et Aquila interpretatus est ἐπίδεσιν sive συνδεσμόν, id est colligationem sive -em. GLOSS. συνωμοσία. factio. consensio. conventio. *uno Terentio excepto a poetis metro plerumque repugnante vitatum, his quoque scriptoribus omnino deest*: VITR. CELS. COLVM. PETRON. PLIN. nat. FRONTIN. *singulis locis* TER. SEN. rhet. VAL. MAX. PLIN. epist. SOL. AMM. SIDON., *binis* NEP. APVL., *ternis* QVINT., *quaternis* CVRT. ICTIS. *frequentissime apud* CIC. (*84ies*), SALL. (*26ies*), LIV. (*41ies*), SVET. (*19ies*), *deinde rarescit usque ad IV saec.* *pluralis legitur*: HIRT. Gall. 8, 1, 1. 8, 2, 2 CIC. Sull. 11 off. 3, 44 LIV. 2, 32, 1. 7, 38, 8. 32, 1, 7. 39, 14, 4. 39, 41, 6 *saep.* TAC. ann. 14, 31 SVET. Iul. 75 Aug. 19 Nero 36 Vesp. 25. [*locus dubius*: APVL. Plat. 2, 28 is qui leges contumacia sua ruperit, simili legum -e (*fortasse* conturbatione) adoptatus imperium invaserit.]

1 *de militum sacramento*: SERV. Aen. 7, 614 tria sunt, ut supra diximus (2, 157), militiae genera: sacramentum . . ., -o quae fit in tumultu, id est Italico bello et Gallico, quando vicinum urbis periculum singulos *milites* iurare non patitur, ... evocatio *sqq.* 8, 1 qui convenissent, simul iurabant; et dicebatur ista militia -o. ISID. orig. 9, 3, 55. *cf. l. 82.*

2 *de hostibus Romanorum inter se sociatis*: CAES. Gall. 3, 10, 2 tot civitatum (civium *β*) -o. 4, 30, 2 rursus -e facta (HIRT. Gall. 8, 1, 1. 8, 2, 2. 8, 23, 3 LIV. 6, 2, 2. 9, 25, 2. 9, 26, 6. 34, 56, 2). 5, 27, 4 quod repentinae Gallorum -i resistere non potuerit. 6, 44, 1 de -e Senonum et Carnutum quaestionem habere instituit. LIV. 7, 39, 6 nervos -is exsectos. 8, 3, 3 indicia -is. 8, 19, 13 capita -is (9, 26, 7. 10, 1, 3). 26, 25, 16 -is famae Acarnanicae. 34, 25, 7 vires adicere -i studet *Damocles*.

3 *de seditione et tumultu*: CIC. Verr. 6, 10 in suspicionem est vocata -is (Sulla 56). 6, 11. 14. Catil. 1, 6 voces -is. 1, 27 princeps (Sull. 37 SALL. Catil. 27, 3. 43, 1 LIV. 32, 26, 13. 33, 36, 3 CVRT. 6, 10, 22). 1, 31 in his periculis -is insidiisque versamur. 3, 14 ex tanta -e. *ibid.* participes -is (Cael. 15). 4, 18 facibus et telis -is (dom. 63). Sull. 12 crimen -is (13. 14 TAC. ann. 6, 14. 16, 17). 16 hac vero in -e quid tam coniunctum quam ille cum Catilina. 31 vindicem -is (epist. 5, 6, 2). *ibid.* alterum -is accuset. 48 in quaestione -is (nat. deor. 3, 74 LIV. 30, 26, 12. 32, 1, 7 de -bus). 52 nox omnium temporum -is acerrima. 80 -is causis (85 PS. SALL. in Tull. 3 QVINT. inst. 5, 10, 30). 82. 83. 85 -is investigator et ultor. Cael. 15 -is accusatione. 15 -is invidiam. 70 -is reliquias (parad. 27 Att. 1, 14, 4 LIV. 32, 26, 15). Sest. 11 -is impetus et conatus. Scaur. 40 -i via intercludatur. dom. 101 *ut* non extinctor -is et sceleris sed auctor et dux fuisse videar. div. 2, 46 indicium -is (CVRT. 6, 8, 10). Att. 1, 16, 11 comissatores -is. SALL. Catil. 4, 3 de Catilinae -e ... paucis absolvam. 24, 1 populares -is (*i. socios* 52, 14). 37, 1. hist. frg. 3, 32 *saepius*. NEP. Alc. 3, 6. LIV. 24, 24, 6 principium -is (TAC. 15, 49 initium -i). 24, 24, 8. 33, 36, 1 -o servorum. 39, 14, 4 -es coetusque nocturni (LEX VRSON. [Corp. II 5439] 105, 33 ne quem in ea col(onia) coetum conventum coniu⟨rationem ...⟩). 39, 29, 9 de pastorum -e (39, 41, 6). 39, 15, 10 vires -o ... habet. 39, 17, 6 capita ... -is (CVRT. 6, 10, 6). FEST. p. 242 VELL. 2, 34, 3. 2, 56, 3 auctoribus -is (ASCON. tog. cand. p. 84). 2, 93, 1 tempus -is. VAL. MAX. 9, 2 ext. 6. ASCON. Mil. p. 50 socium -is. TAC. hist. 1, 27. 1, 42 conscientiam -is confessus est. ann. 5, 11 noxium -is. 6, 47 -is index. 15, 52 expers -is. *ibid.* a -e integri. 15, 54 gnarum -is. 15, 60 -is manifestum. 15, 67. 15, 71 occasione -is. 15, 74 -is numine. 16, 17 -is scientia. SVET. Iul. 9. 17 Aug. 56. 94 Cal. 26. 56 in quadam -e quasi participes. FLOR. epit. 4, 1, 3 pignus -is. 4, 2, 14 -is fides. SPART. Did. 2, 1 reus -is. Sept. 18, 8. VOPISC. Aurelian. 39, 8 factionem -is ac tyrannidis. VVLG. IV reg. 11, 14 (σύνδεσμος). 15, 15 (συστροφή). Is. 8, 12 (σκληρόν). AVG. civ. 3, 2 p. 99. SVLP SEV. chron. 2, 46, 7 Instantius et Salvianus Priscillianum non solum consensione sed sub quadam -e susceperant. *nota*: NEP. Dion 8, 3 ad eum interficiundum socios conquirit, adversarios eius convenit, -e confirmat (*i. iureiurando devinxit*). PLIN. paneg. 70 nec urbana -e (*i. fallaciis, insidiis*) eblanditas preces. FAVST. REI. epist. 10 p. 216, 21 ieiuniis et

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

orationibus et quadam fidei manu ianuam vitae pia -e pulsatis. *iocullariter dictum* TER. Hec. 198 quod hoc genus est, quae haec est -o *mulierum*. *metonymice i. q. coniurati*: SALL. Catil. 43, 1 multitudo -is. VELL. 2, 58, 1 -is globo. AVG. civ. 3, 30 nobilium -o senatorum trucidavit *Caesarem*. *commune sceleratorum consilium*: LIV. 24, 18, 4 -o deserendae Italiae (24, 43, 3). 34, 2, 3 virorum omne genus in aliqua insula -e muliebri ab stirpe sublatum esse. ITIN. Anton. Plac. rec. A 32 puteus -is et puteus calumniae. OPTAT. 2, 19 p. 55, 3 de placito et de -e vestra securus. 6, 1 p. 144, 17. 6, 7 p. 155, 8 illam impietatem de vestra -e venientem. FILASTR. 105, 4 -o sceleratorum hominum. AVSON. 319, 21 factio me sibi non, non -o iunxit (*i. nulli -i me immiscui*). *in imagine*: TREB. Gall. 4, 9 quasi -e totius mundi concussis orbis partibus.

***iuncturae*: 1** *verba*: **a** *nom. vel acc.*: aperire: SALL. Catil. 40, 6. ardere: CIC. Sull. 53. augeri: TAC. ann. 15, 48. coepi: *ibid.* cognoscere: CIC. Sull. 81. comperire: LIV. 34, 40, 3 SVET. Aug. 66 Dom. 21. comprimere: SVET. Aug. 19. conflare: SVET. Nero 36. coquere: SIDON. epist. 1, 11, 6. corroborare: CIC. Catil. 1, 30 (-em nascentem non credendo). crescere: TAC. hist. 1, 33. deferre: CIC. Sull. 12. 81. deprehendere: CIC. Catil. 3, 17. detegere: CVRT. 6, 9, 4 SVET. Iul. 14. 75 Aug. 19 Claud. 9 Nero 56 vita Lucani p. 51 POMP. dig. 1, 2, 2, 24 PAPIN. dig. 48, 4, 8. disicere: TAC. ann. 4, 27. erumpere: CIC. Sest. 9 TERT. nat. 1, 17. facere: CIC. Verr. 4, 68 (contra) Catil. 1, 30 (contra). 2, 6 Sull. 11. 12 (contra). 14 part. 118 CAES. Gall. 1, 2, 1 SALL. Catil. 30, 6 (contra) LIV. 2, 32, 1. 3, 15, 2. 24, 5, 9 (in tyranni caput). 26, 30, 3 (in). 32, 26, 7 (*ex coni. Madvigii*). SEN. contr. exc. 3, 9 FLOR. epit. 3, 10, 7 IVST. 1, 3, 4. 10, 2, 5 (cum) SCHOL. Germ. Bas. p. 99 VVLG. II reg. 15, 12. IV reg. 14, 19 (contra) act. 23, 13. fingere: LAMPR. Comm. 8, 2 (contra). incidere: FLOR. epit. 4, 1, 5 (in Ciceronem). indicare: CIC. div. 2, 47 LIV. 24, 5, 9. inire: LAMPR. Comm. 17, 1 (ad occidendum eum). invenire: CIC. Catil. 3, 17 VVLG. Ier. 11, 9. investigare: CIC. Sull. 3. 85. labefacere: CIC. Mur. 90. manare: FLOR. epit. 4, 2, 94. nuntiare: VELL. 2, 57, 2. opprimere: CIC. Sull. 85 Att. 14, 5, 1 LIV. 32, 26, 10 QVINT. inst. 11, 1, 18. 23 SVET. Tib. 65 FLOR. epit. 4, 1, 11. patefacere: CIC. Catil. 4, 5 Sull. 3. 4. 85 SALL. Catil. 36, 5. 46, 2. 48, 1. 57, 1. patere: CIC. Sull. 81. prodere: TAC. ann. 15, 59. 16, 17 FLOR. epit. 4, 12, 33. proferre: CIC. Sull. 12. provulgare: SVET. Nero 36. punire: CLAVD. dig. 48, 19, 16 LAMPR. Comm. 4, 7. quaerere: LIV. 32, 26, 10. reperire: TAC. ann. 16, 15. valere: SALL. Catil. 17, 7. versari: CIC. Mur. 85 (in foro). vindicare: LIV. 39, 41, 6. volitare: CIC. Sest. 9. **b** *cum dat.*: adversari: LIV. 7, 41, 8. resistere: CIC. Att. 2, 2, 2. **c** *cum praepos.*: accedere ad: CIC. Sull. 60. attendere de: CIC. Sull. 14. conservare ex: CIC. Catil. 3, 14. dicere de: CIC. Sull. 82. 83. dissimulare de: SALL. Catil. 47, 1. esse extra: CIC. Sull. 39 SALL. Catil. 39, 5. esse in: CIC. Sull. 11. 67 BELL. Alex. 55, 2 SALL. Catil. 47, 1 ASCON. tog. cand. p. 83 VVLG. II reg. 15, 31. indicare de: SALL. Catil. 48, 4. quaerere de: CAPITOL. Ant. 7, 4.

2 *adiectiva*: adulta: TAC. ann. 15, 73. armata: CIC. Sest. 9. assidua: SVET. Vesp. 25. civilis: CIC. epist. 5, 12, 2. clandestina: LIV. 39, 8, 3 AMM. 17, 12, 18. coepta, coeptans: TAC. ann. 4, 27. 15, 73. exitiosa: CIC. Catil. 4, 6. impia: LIV. 39, 16, 3. invalida: TAC. hist. 1, 33. intestina: LIV. 39, 8, 1. maxima: CIC. Sull. 14. nefanda: LIV. 39, 18, 3 SVLP. SEV. chron. 2, 4, 1. novissima: FLOR. epit. 3, 10, 20. occulta: CIC. epist. 5, 2, 1 LIV. 7, 38, 8 TAC. ann. 14, 31. parata: TAC. hist. 1, 27. revicta: TAC. ann. 15, 73. scelerata: LENT. CIC. epist. 12, 14, 6 LIV. 2, 6, 2. sobria: FIRM. err. 6, 7. superior: CIC. Sull. 67 SALL. Catil. 19, 6. urbana: SVET. Iul. 9. valida: VVLG. II reg. 15, 12. vetus: CIC. dom. 92. Graia: SOL. 7, 24. Iugurthina: CIC. nat. deor. 3, 74 Brut. 127. Pisoniana: SVET. Nero 36. vita Lucani p. 51. Viniciana: SVET. Nero 36.

coniūrātor, -ōris *m. a* coniurare. PAVL. FEST. p. 59 consponsor -r. *i. q. iurator*: LEX SAL. 48, 2 tres de ipsis -bus.

×coniūro, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* iurare. S. C. de Bacch. (Corp. X 104) 14 conjourase (*p. 340, 68*). conierat, coierat *v. l. 68.* SCHOL. Hor. carm. 1, 15, 7 inter -are et conspirare hoc interest quod conspirare interdum bonorum est, malorum -are *cf. p. 338, 18* (*quod usu minime probatur*). GLOSS. συνόμνυμι. -at συνομνύει. conierat. coierat. qui leviter iurat vel qui occulte iurat. simul cum ceteris iurat. -are conspirare. *deest* TER. LVCR. NEP. TIB. PROP. VITR. VAL. MAX. SEN. rhet. CELS. PHAEDR. COLVM. PERS. PETRON. PLIN. nat. VAL. FL. SIL. PLIN. *singulis locis*: LVCIL. VARRO MANIL. SEN. phil. LVCAN. FLOR. *binis* BELL. Hisp. Alex. VERG. HOR. QVINT. *ternis*: PLAVT. STAT. AMM. *satis frequenter ut par est apud historicos*: LIV. (*24ies*), CVRT. (*12ies*), TAC. (*10ies*). SVET. (*11ies*).

I *generatim et proprie*: 1 *i. q. iurare*: SCIP. min. or. frg. Gell. 6, 11, 9 si tu verbis conceptis -isti sciens sciente animo tuo. *simul cum aliis iurare*: OV. epist. 20, 135 quae iurat mens est: nil -vimus illā. *t. t. de militibus sacramento obstrictis* (*v. p. 338, 34 sqq.*): CAES. Gall. 7, 1, 1 certior factus ut omnes iuniores Italiae -rent. *cf.* VERG. Aen. 8, 5 simul omne tumultu -at trepido Latium. LIV. 3, 15, 6 qui -are et simul capere arma noluerant. 45, 2, 1 ut consul quos praeter milites sociosque navales -atos haberet, dimitteret. *adde* STAT. Ach. 1, 36 plaga Graiugenum tumidis -at Atridis. **2** *i. q. obsecrare, obtestari, adiurare*: COD. Theod. 2, 9, 3 (*a. 395*) interpr. dominorum nomina -ant. LEO M. ep. 55 p. 859 huic ... -anti (ἐνευχομένῳ) salutem nostram communem annuere non negavi. ENNOD. epist. 5, 6 p. 129, 11 per dei omnipotentis misericordiam -ati. LEX Sal. 56. *seq.* ut, ne: IOH. epist. ad Sen. 3 exorcizatur ... id est -atur, ut exeat et recedat. EVGEN. epist. 1, 2. BRAVL. epist. 2, 6 -as meam inscitiam ut ... solvam. 2, 14 per Christum te -o, ut. EVGIPP. Sev. 16, 5 per dominum te -o, ne. CORP. X †178 -at per diem tremendi iudicii ne quis hoc ... audeat violare sepulcrum. 1193 (*a. 558*) vos -o ut ni qui sepoltura(m) mea(m) violet. †4539 ⟨denun⟩tian⟨t⟩e⟨s⟩ et coniu⟨r⟩ante⟨s⟩ ut qui (h)unc mun⟨imentum ... lae⟩serit, (h)abeant....

II *speciatim*: A *de foedere, societate hominum*: **1** *proprie*: **a** *absolute*: CAES. Gall. 2, 1, 2 -andi ... causas. 3, 23, 2 *barbari* -are ... copias parare coeperunt. SALL. or. Phil. 6 Etruriam -are. LIV. 2, 12, 15 trecenti -vimus principes iuventutis Romanae. 2, 18, 1 triginta iam -asse populos (7, 21, 9). 25, 8, 3. CLAVD. 20, 236 -at barbara pubes. *nota cum dativo*: CASSIOD. var. 3, 2, 3 -atis nobis gentibus. **b** *cum praeposit.* inter: PLAVT. Merc. 536 inter nos -vimus, ego cum illo et ille mecum, neuter stupri causa caput limaret. CAES. Gall. 3, 8, 3 (*v. infra l. 39*). BELL. Hisp. 36, 4. PS. FRONTIN. strat. 4, 1, 4 (*v. infra l. 42*). TERT. spec. 10 duo ista daemonia conspirata et -ata inter se sunt ebrietatis et libidinis. HYG. fab. 46 p. 71, 22. cum: PLAVT. Cist. 241 praesertim quae -asset mecum et firmasset fidem. Merc. 536 (*supra l. 18*). LIV. 34, 11, 7 cum ceteris. SVET. Aug. 17 *Bononiensibus* gratiam fecit -andi cum tota Italia pro partibus suis. SVLP. SEV. chron. 1, 37, 6 cum Ammonitis in bellum -erant. contra: VARRO ling. 6, 18 Ficuleates ... contra nos -arunt. CAES. Gall. 2, 1, 1 *Belgas* contra populum Romanum -are (2, 3, 2). AMM. 31, 10, 3 plagarum terminalium accolae ad Romanarum rerum excidium -ati. in: CLAVD. 5, 148 in nostram Gallia caedem -ata venit. 15, 331 -at in arma progenies vesana. rapt. Pros. 2, 237 in te -at genitor. 3, 199 divae ... sorores in nostras ... -vere manus. carm. min. 53, 55 Tellus nostrum -et in orbem (*possunt etiam ad B 2 referri*). AVG. civ. 5, 18 p. 225 multos tales ... in eius exitium -asse. DRAC. Rom. 8, 124 *infra l. 45.* **c** *seq.* ut: BELL. Hisp. 36, 4 -ant inter se, ut ... eruptionem facerent. OPTAT. 6, 1 p. 145, 7 quodsi sic -astis ut inmunda viderentur. HYG. fab. 2 p. 38, 15 *Ino* iniit consilium ... et -vit ut fruges in sementem quas darent, torrerent ne nascerentur. *nudus coniunct.*: PLAVT. Merc. 536 (*v. supra l. 19*). **d** *seq. inf. vel acc. c. inf.*: CAES. Gall. 3, 8, 3 missis legatis per suos principes inter se -ant nihil nisi communi consilio acturos ... esse. HOR. carm. 1, 15, 7 *Graecia* -ata tuas rumpere nuptias. LIV. 22, 38, 4 -bant sese ... non abituros (Ps. FRONTIN. strat. 4, 1, 4). 26, 25, 11 -ant nisi victores se non redituros. CARM. poet. min. V 77, 65 Graecia -at repetendam mille carinis (*sc. Helenam*). DRAC. Rom. 8, 124 -at in arma Graecia ... raptum punire Lacaenae. **e** *impersonaliter*: LIV. 9, 27, 1 spes Campanae defectionis in quam -atum erat. SEN. epist. 14, 11 numquam sic contra virtutes -bitur. LACT. inst. 5, 8, 8 si ab omnibus in legem dei -retur. **2** *translate et in imagine de rebus*: HOR. ars 411 alterius sic altera poscit opem res et -at amice. AETNA 359 -ant animae (*i. aurae*). LVCAN. 2, 48 -et in arma mundus. CYPR. GALL. exod. 475 -atae veniunt ad proelia noctes. CLAVD. 7, 98 cui (*Theodosio*) militat aether et -ati veniunt ad classica venti (*laudat* AVG. civ. 5, 26). 26, 49 -atum querimur splendere serenum. SEDVL. carm. pasch. 5, 67 pax -at in enses.

B *de seditione, tumultu sim.*: **1** *absolute*: LVCIL. 1147 cui, si -et, populus vix totus satis sit (*v. Marx ad loc.*). CIC. Verr. 6, 17 eum *servum* dicit -asse et familias concitasse. Sull. 60. 71. 85 har. resp. 36 Att. 2, 2, 2 epist. 5, 6, 2 LIV. 22, 33, 2. 39, 13, 13 eos esse qui aut -are aut sociari facinoribus (*dat.*) aut stuprum pati noluerint. 39, 17, 5. PORPH. Hor. epod. 16, 6 quo Catilinae factio -vit. HYG. fab. 15 p. 50, 7 Lemniades . . . Veneris impulsu -atae genus virorum omne . . . interfecerunt. VVLG. IV reg. 9, 14. 15, 30. 21, 24 MARCELL. chron. II p. 103, 532, 10. *nota*: STAT. Theb. 5, 163 dulce nefas in sanguine vivo -ant *Lemniades*. **2** *cum praeposit.*: de: CIC. Mil. 65 de interficiendo Pompeio -asse. LIV. perioch. 102 de caede consulum. inter se: S. C. de Bacch. (CORP. I 196 = X 104 *a. 186 a. Chr.*) 13 neve posthac inter sed conioura⟨se nev⟩e comvovise neve conspondise neve conpromesise velet. SALL. Iug. 66, 2 principes civitatis inter se -ant. VVLG. IV reg. 12, 20. contra, adversum: SALL. Catil. 18, 1 contra rem publicam. LIV. 9, 26, 8 *qui* coissent -assentve adversus rem publicam. LACT. inst. 5, 9 qui adversus cives suos patriamque -ent. VVLG. I reg. 22, 8 adversum me (22, 13 IV reg. 15, 25 II par. 33, 24). IV reg. 10, 9 contra dominum (15, 10). CLAVD. rapt. Pros. 1, 39 contraque Tonantem -ant Furiae. in: LIV. 39, 16, 3. 39, 16, 5 cum quibus in omne flagitium et facinus -vit. CVRT. 7, 1, 6 in Philippi ... caedem. QVINT. inst. 4, 2, 72 in mortem patris (AMPEL. 19, 5). FLOR. epit. 1, 17, 1 in excidium Romani nominis. DICT. 3, 25 ne in militiam quidem nobiscum -erunt. SVLP. SEV. chron. 2, 38, 2 omnes fere duarum Pannoniarum in perfidia -erant. ad: ASCON. tog. cand. p. 94 -asse ad caedem senatus. SVLP. SEV. chron. 2, 9, 6 ad hos (*magos*) interficiendos. pro: AVG. civ. 3, 16 p. 119 pro restituendo Tarquinio -asse. **3** *seq. infin.*: SALL. Catil. 52, 24 -vere ... patriam incendere. VERG. georg. 1, 280

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-atos caelum rescindere fratres. 4 *seq.* quo, ut: LIV. 39, 14, 8 ut quaestio de iis habeatur qui coierint -erint quo stuprum flagitiumve inferretur. BELL. Hisp. 26, 2 equites Romanos -asse . . . ut transitionem facerent. LIV. 4, 45, 1 servitia urbem ut incenderent . . . -arunt. 27, 3, 4 haec . . . omnia ⟨ut⟩ incenderent . . . -erunt.

part. praes. pro adi. **coniūrāns,** -antis: MELA 2, 45 Agamemnoniae Graiorumque classis in Troiam -ium statio. CLAVD. 26, 163 -is arenae turba (*in imagine*). *part. perf. pro adi.* **coniūrātus,** -a, -um *i. q. iureiurando coniunctus*: *ad II A*: **1** *de animantibus*: **a** *per hypallagen*: VERG. georg. 2, 497 -o descendens Dacus ab Histro. OV. met. 5, 150 -a undique pugnant agmina. 12, 6 -aeque sequuntur mille rates. 15, 763 -a arma moveri. STAT. Theb. 1, 20 -o deiectos vertice Dacos. QVINT. decl. 306 p. 201, 2 -a virtus (VAL. CEM. hom. 18, 3 sublato -ae virtutis capite). RVT. LVP. 1, 7 -a tanta vis inimicorum. PS. RVFIN. praef. in proph. p. 961^B in explanandis . . . prophetis . . . tam fuerit continuata, ut videretur etiam -a taciturnitas. PRVD. c. Symm. 1, 536 qui -as (*i. coniurati*) . . . molliti insidias. **b** CIC. Mur. 52 homines . . . -os. Font. 21 testibus. Planc. 100 exulibus. MANIL. 3, 7 -os reges. HYG. fab. 95 p. 89, 2 -os duces ducerent. AVIAN. fab. 18, 8 *leo* -os horret adire boves. RVT. NAM. 1, 292 -os in sua bella grues. *nota in imagine*: SCHOL. Hor. carm. 4, 7, 27 quos -a amicitia morti eripi non potuisse. **coniūrātī,** -ōrum *m.*: GLOSS. -atus συνωμότης. -i, gimode (*anglos.*). *ad II A*: PLAVT. Asin. 318 si quidem omnes -i cruciamenta conferant. AETNA 288 -is (*de auris*) addit concordia vires. OV. fast. 5, 572 LIV. 2, 13, 2. 7, 41, 5. 8, 19, 14. 34, 25, 8 IVST. 1, 10, 6. TERT. nat. 1, 20 -i cum -is. AMM. 28, 2, 12 -i *Saxones*. *nota*: VOPISC. Aurelian. 14, 2 equos et -os (*i. socios?*) meos lassavi. *ad II B*: CIC. Catil. 1, 12 -orum manus (3, 3. 4, 20 Pis. 5, 15 LIV. 1, 51, 5 SEN. dial. 2, 18, 3 ARNOB nat. 7, 40). 3, 21 Mur. 87 Sull. 30. 31. 83. 88 Flacc. 94. 102 dom. 58. 62. 96. 103 p. red. in sen. 26 Sest. 28. 42 Pis. 16. 23 BELL. Alex. 52, 3. 55, 3 SALL. Catil. 52, 17 PS. SALL. in Tull. 3 LIV. 2, 4, 5 (*14^ies*) VELL. 2, 35, 3 SEN. dial. 3, 20, 9 CVRT. 6, 7, 9 (*12^ies*) TAC. hist. 1, 32 ann. 15, 50 *sqq.* SVET. Iul. 17. 80. 82 Cal. 58. 60 Claud. 11 Nero 36 Vesp. 2 CAPITOL. Gord. 23, 4 SPART. Car. 7, 1 AMM. 28, 3, 6 HYG. fab. 95 p. 89, 8 HEGES. 5, 12. CLAVD. 19, 15 dissimulant socii -ique recedunt. AVG. civ. 1, 5 p. 10. 19, 12 p. 372 *cum* conspiratis vel -is suis. *nota singularem*: CLAVD. 3, 319 proditor imperii -usque Getarum. *Gudeman.*

cōnīvum κάλυξ ῥόδου μεμυκώς GLOSS. II 109, 29. 103, 6 (cohibum). [*cf. esse videtur c.* conivere. *Th.*]

coniuvo, -āre *a* con *et* iuvare. CANON. Migne 56, 808^B coniubante eos precibus suis.

cōnīvus *v.* conivolus.

^x**coniux** (coniunx), -gis *c.* [*cf. c.* coniungere *et c. gr.* σύζυξ. *Th.*]. PAVL. FEST. p. 104 iuges eiusdem iugi pares; unde et coniuges et seiuges. PRISC. gramm. II 140, 21 coniungo coniunx (278, 7. *cf.* GLOSS. *p. 342, 3*). ISID. orig. 9, 7, 9 coniuges appellati propter iugum, quod imponitur matrimonio coniungendis . . . coniuges autem verius appellantur a prima desponsationis fide, quamvis adhuc inter eos ignoretur coniugalis concubitus, sicut Maria Ioseph coniunx vocatur. *de formis* coniunx *et* coniux (*Buecheler, Rhein. Mus. 37, 525; Neue-Wagner, Formenlehre I^3 p. 219*): PRISC. gramm. II 166, 15 hic et haec coniunx: sunt tamen qui nominativum quoque putant sine n scribendum (PS. PRISC. gramm. III 526, 5 PHOC. gramm. V 421, 26 SCAVR. gramm. VII 20, 10 GRAMM. suppl. 176, 4. *cf.* VEL. gramm. VII 77, 18 coniunx et seiunx sine n putat Nisus esse scribendum quoniam genetivo casu faciant coniugis et seiugis. CASSIOD. gramm. VII 155, 17). coniunx *praecipiunt etiam* PRISC. gramm. II 140, 21. 278, 7. 324, 1 PS. PROB. inst. art. gramm. IV 93, 14 *cf.* 92, 27. 94, 12 GRAMM. suppl. 121, 25. coniux: CHAR. gramm. I 87, 9 AVG. regul. gramm. V 503, 6. *in scriptorum codicibus praeferri videtur* coniunx (*quod legitur etiam* CARM. de bell. Aeg. 31). *in titulis paulo saepius* coniux *repperi quam* coniunx (*utrumque* INSCR. rev. épigr. 1902 n. 1464, 1. 7), *sed* coniunx *antiquiores habet testes* (CORP. I 1011 ACT. Arv. a. 99 coniunxs). *praeterea notandae formae hae*: coiux *et* coiunx *passim inde ab aetate Ciceroniana, potissimum* coiugi *dat.* (*haud raro scribitur* coii- *vel* coí- *vel etiam* coíi-, *ut taceam de littera* x *per* cx, xs, cxs *expressa*). conius: CORP. V †6726. VIII 3617. 21697. X 7778. XI 1016. coius: VI 3466. X 7841. VIII 3672. III 4764. 9713. 11971. XII 4247. XIII 3321 *al.* *formae rariores*: cuiux: VI 3282 (V 336, 3 quiux. VI †32974 quoiugi). goniugi: XIII 3456 (VI 32736 goiugi). congiugi: XI 1016. congigi: IX 2892. conugi: III 7570. XIII 1839. 4033. conigi: XI 6260. V 6114. congi: VI 35310. coiogi: XIII 3033. cogiugi: VI †32691. coiuegi: VI 13271. coouci: VI 8492. cougi: VIII 20603. coigi: III 7524. XI 2506. cogi: V 6261, 1. codiugi: X 2559 *cf.* INSCR. Graec. XIV 698 κόζους (*i.* codius). 1516 κουν κόζουν⟨γ⟩ε. comiugi: CORP. VI 35549. *dat. denique saepius* co(n)iuge: V 4438. III 10727 *al.* *apices*: cóniúnx XIII 2100. cóniux *sim.* VI 9914. V 1066. XII 2245. cóiugi: VI 11969. 28453. coniúnx *sim.*: CARM. epigr. 1030. 1031 CORP. X 2279. XII 628. 1956. 3476. *notatur* C.: V 6486. 6520 *al.* VII 120. 189 *al.* K.: V 1025 (*ut vid.*). *de genere* (*v. l. 52.* DIFF. Suet. 309, 14 -x uterque [*sc. masculus et femina*] dicitur, vir qui maritus est. *dubium genus* ACC. trag. 519): *masc. legitur inde a* PLAVTO CIC. (*semel, saepissime fem.*) CATVLL. (*10^ies, fem. quater*), *sed longe praevalet usus generis feminini. non habent* TER. RHET. Her. GLOSS. σύμβιος. ὁμόζυγος. σύ(ν)ζυγος. σύνευνος. σύνοικος ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικός.

I ***gen. masculini*:** GLOSS. IV 46, 10 maritus a coniunctione. PLAVT. Amph. 475 Alcumenam Iuppiter rediget antiquam -i in concordiam (in concordiam -is *codd.*). *cf.* ARGVM. Plaut. Amph. 2, 2 PACVV. trag. 216. ACC. trag. 38 quae tum absentem rebus dubiis -em tetinerit. TRAG. inc. 174 -em illum, Amor quem dederat. GELL. hist. 15 quod te (*Neriam Martis*) tui -is consilio contigit. POMPON. Atell. 33 eliminabo extra aedis -em (*dub.*). CIC. Cael. 78 eadem mulier cum suo -e et fratre. CATVLL. 61, 32 dominam -is cupidam novi. 62, 59 tu ne pugna cum tali -e, virgo. 64, 123. 182. 64, 373 accipiat -nx felici foedere divam (*syn.* maritus). 66, 80 non prius unanimis corpora -bus tradite, *virgines.* 68, 73. 68, 81. 68, 139 *Iuno* -is in culpa flagrantem concoquit iram. CARM. epigr. 960, 5 -e sum Cadmo fructa Scrateío. VERG. ecl. 8, 66. Aen. 1, 343 *Didoni* -nx Sychaeus erat. 1, 354. 2, 519 miserrime -nx. 2, 777 o dulcis -nx. 3, 317 deiectam -e tanto *Andromacham.* 4, 21 miseri post fata Sychaei -is. 4, 324 hoc solum nomen (*sc. hospes*) quoniam de -e restat. 4, 338 nec -is umquam praetendi taedas aut haec in foedera veni. 4, 458 templum -is antiqui (6, 473 -nx pristinus *i. Sychaeus.* HOMER. 321). TIB. 1, 2, 41 nec tamen huic credet -nx tuus. 1, 6, 15 fallacis -nx incaute puellae. PROP. 1, 15, 15 *sq.* (3, 11, 31 *v. p. 324, 32*). OV. am. 1, 10, 2 *Helena* avecta -bus belli causa duobus erat. epist. 6, 100 titulo -is uxor obest. 19, 8 debitus ut -nx, non ut adulter amo. met. 6, 538 tu geminus -nx (*i. duarum sororum*). 7, 589 pro -e coniunx . . . dum verba precantia dicit. 9, 30 premitur magno -e nupta minor. fast. 4, 604 inferni -is uxor. EPICED. Drus. 425 *sq.* -is et nati. SEN. Ag. 110 pudicos -is quondam toros . . . tutari. Herc. f. 388 mixtumque nomen -is nati patris *in Oedipode.* Phaedr. 865 sicine adventum viri et expetiti -is vultum excipis. LVCAN. 10, 367 (*opp.* adulter). SIL. 13, 601 -x Iunonis Avernae. STAT. silv. 5, 2, 137 undoso circumflua -e (*i. Danuvio*) Peuce. IVST. 2, 4, 8. 28, 4, 4. CARM. epigr. 968 -e namque uno vixit contenta probato. 385, 1 (*ibid.* 2 marito *cf.* 1140, 3). 117, 2 statui⟨t⟩ coiux coiugei e⟨t sibei⟩. CORP. XIII 3983 Paterna -x coniugi karissimo (XIII 8069). VI 35049 -i . . . karissimo, cui iuravi ne ⟨po⟩st obitum (h)uius -e(m) habere ⟨vel⟩im. CLAVD. rapt. Pros. 2, 219 sunt tristes Furiae te -e dignae. AVG. civ. 14, 11 illum virum suae feminae, . . . -em coniugi . . . credidisse. COD. Theod. 3, 12, 4 (*a. 415*) post prioris -is amissionem. CORP. IX 1088 nihil habuit carius quam suum -em et liberos. *nota*: PROP. 4, 3, 49 omnis amor magnus, sed aperto in -e (*opp. furtivus amor*) maior. *de bestiis*: OV. fast. 1, 334 lanigerae -e ovis. SERV. Aen. 4, 551 lyncas post amissos -es aliis non iungi. EVSTATH. Bas. hex. 8, 6 p. 951^D *turturis.*

epitheta ornantia: carus: OV. met. 9, 382. 11, 440 trist. 5, 5, 21 SEN. Tro. 483 CORP. XI 6076. carissimus: VERG. Aen. 8, 377 OV. met. 11, 727 CARM. epigr. 965, 7 CORP. XIII 3983 *al.* dulcis: CATVLL. 66, 33 VERG. Aen. 2, 777. dulcissimus: CORP. XI 6417 *al.* eximius: STAT. silv. 5, 1, 226. fidus: OV. fast. 2, 815. fidissimus: VAL. FL. 8, 419 AVSON. 193, 9. mitis: STAT. Theb. 12, 189. optimus: SIL. 2, 678. piissimus: CORP. XII 2245. pulcherrimus: OV. met. 10, 610. sacer: SEN. Tro. 643. unanimus: CATVLL. 66, 80. novus: CATVLL. 61, 32. pactus: VAL. FL. 6, 585. dirus: STAT. Theb. 11, 333. *epitheta ex patria sumpta*: SEN. Med. 662 Pheraeus -x (*Admetus*). Herc. O. 1776 Thebane -nx (*Amphitruo*).

II ***gen. feminini*:** GLOSS. III 131, 24 γαμετή. INSCR. Plin. nat. 35, 115 Iunonis, Supremi -is (VARRO ling. 5, 67 Iovis Iuno -nx. CIC. nat. deor. 2, 66. VERG. Aen. 1, 47. 7, 287 saeva Iovis -nx [OV. met. 9, 199]. 7, 308 magna Iovis -nx. *cf.* 10, 606 o germana mihi atque eadem gratissima -nx. HOR. carm. 2, 3, 64 -e me Iovis et sorore. OV. epist. 14, 28 ipsa Iovis -nx. 15, 81. EPICED. Drus. 304 SEN. Ag. 348 *al.* FAV. EVL. p. 4, 2. *nota* OCTAVIA 219 tu quoque, terris altera Iuno, soror Augusti -nxque). PACVV. trag. 289 regnum potior, -em (*dub.*) macto inferis. ACC. trag. 205 -em inlexe in stuprum. 213 adiutricem -em cepit sibi. LVCIL. 680. CIC. Quinct. 97 obsecravit . . . per ipsius -em et liberos (*sic fere ubique apud* CIC. *componuntur* liberi *et* coniux, coniuges, *ex. gr.* Verr. 1, 14 liberos -esque suas integras ab istius petulantia conservare. Manil. 66. Catil. 3, 1. 3, 23. 4, 2. 4, 3 conservate vos, -es, liberos fortunasque vestras. 4, 12 qui -es, qui liberos nostros trucidare voluerunt. 4, 18. 4, 24 Flacc. 1. 95. 104. Sest. 49. 145 dissipati liberi, raptata -x. Pis. 51 concursus ex agris patrum familias cum -bus et liberis. Rab. Post. 47 Mil. 76. 87. Deiot. 15 cum -e, cum carissimo filio. Phil. 8, 8 -es liberos patriam defendimus. 9, 5 optimi filii fidelissimaeque -is. 12, 5 maestam domum offendi, -em, liberos. 14, 38 eorum parentibus, liberis, -bus, fratribus *al.* nat. deor. 2, 157 off. 1, 12. 3, 48. Att. 8, 2, 3 vagamur egentes cum -bus et liberis. ad Q. fr. 1, 3, 6 ad Brut. 1, 3, 2. 1, 18, 2. CATVLL. 64, 298 pater divum sancta cum -e natisque advenit. CAES. Gall. 7, 14, 10 BELL. Afr. 91, 1 *sq.* 95, 2 SALL. or. Phil. 19 epist. Mithr. 17. HOR. carm. 3, 5, 41 pudicae -is osculum parvosque natos . . . removisse. *cf.* 4, 9, 24 epist. 2, 1, 42. LIV. 1, 9, 9 cum liberis ac -bus. 1, 59, 1 cum scelerata -e et omni liberorum stirpe. 1, 59, 11. 2, 1, 5 *et saepissime.* LEX arae Aug. Narb. [Corp. XII 4333] 1, 9. 2, 28 VITR. 5, 3, 1 SEN. contr. 2, 5, 16. 9, 4, 4 *al.* SEN. Herc. f. 680 natos parentes -em leto petit *Lycus.* 1260. dial. 1, 3, 2 liberos -em ecferre *al.* LVCAN. 2, 728. 4, 396 *al.* CORP. XIV 3608. III 1933 LEX

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Salpens. [Corp. II 1963] 1, 1 QVINT. inst. 6, 1, 33 *al.* TAC. Agr. 27. 38 *et saepe.* VLP. dig. 7, 8, 12, 5 VVLG. gen. 31. 17 *al.*). CIC. p. red. ad Quir. 8 -is miserae squalor et luctus. off. 2, 25. epist. 6, 22, 2 te ut nobis, parenti, -i, tuisque omnibus ... salvum conserves. Att. 1, 14, 3. CATVLL. 23, 6 est pulcre tibi cum tuo parente et cum -e lignea parentis. 64, 329. 78, 1 est lepidissima -nx alterius. LVCR. 4, 1277 (*opp. viris*). VERG. ecl. 8, 18. georg. 1, 294. 2, 326 *vere* pater omnipotens ... Aether -is (*i. Terrae*) in gremium laetae descendit. 3, 93. 4, 456 rapta graviter pro -e saevit *Orpheus.* 4, 465. 503. Aen. 2, 597 superet -nxne Creusa Ascaniusque puer (2, 651) *al.* 2, 783 illic ... regia -nx parta tibi (*i. e gente regia. cf.* 11, 371. LIV. 24, 25, 6). 6, 93 causa mali tanti -nx (-x P^1) iterum hospita Teucris externique iterum thalami. 6, 523 egregia (*ironice*) -nx. 8, 393 formae conscia -nx (*Venus*). 10, 279 nunc -is esto quisque suae tectique memor. CVLEX 286 Ditis. CIRIS 414 sacrato foedere -nx dicta tibi. 509 Neptuni. HOR. carm. 2, 19, 13 beatae -is additum stellis honorem (*i. coronam Ariadnae*). 3, 5. 5 milesne Crassi -e barbara turpis maritus vixit? 3, 24, 20 nec dotata regit virum -nx (OV. rem. 565 hic male dotata pauper cum -e vivit). 4, 4, 68 proelia -bus loquenda. TIB. 1, 4, 74 LYGD. 1, 26 *sq.* ELEG. in Maec. 2, 10 moriens quaerebat amatae -is amplexus oscula verba manus. PROP. 3, 12, 23 Postumus alter erit miranda -e Vlixes. 3, 22, 42 venturae -is aptus amor. OV. *saepe, ex. gr.* epist. 1, 77. 1, 84 Penelope -nx semper Vlixis ero. 3, 99 nec me pro -e gessi *serva.* ars 3, 303. met. 1, 146 imminet exitio vir -is, illa mariti (7, 799 -e eram felix, felix erat illa marito). 7, 249 umbrarum ... rapta cum -e regem. 10, 571 praemia veloci -nx thalamique dabuntur. 11, 217 -e Peleus clarus erat diva (11, 220 VAL. FL. 1, 403). fast. 5, 239 si pater est factus neglecto -is usu Iuppiter. VELL. 2, 100, 5 cum Caesaris filiam et Neronis violassent -em (*ibid.* uxor). VAL. MAX. 4, 3, 3 usum veneris intra -is caritatem clausum tenuisse. SEN. Ag. 117 -nx perfida atque impos sui amore caeco. Herc. O. 658 -nx modico nupta marito. Med. 91 vincat femina -es, vir longe superet viros. 279 quicquid etiam nunc novas docet maritus -es. 581 cum -nx viduata taedis ardet et odit. 928 materque tota -e expulsa redit. OCTAVIA 853 abstrahere nostris -em tantam toris. COLVM. 10, 271 Lethaei -x mox facta tyranni *Proserpina.* PLIN. nat. 22, 2 Britannorum -es nurusque. VAL. FL. 2, 226 notaque sonat vox -e maior (*i. quam nota vox coniugis*). SIL. 1, 576 Tithoni roscida -x. STAT. silv. 5, 1, 122 Apula -nx agricolae parci vel sole infecta Sabina. MART. 3, 93, 21 quis -em te, quis vocabit uxorem? TAC. Agr. 32 nullae Romanos -es accendunt, nulli parentes fugam exprobraturi sunt. SCAEV. dig. 32, 37 pr. APVL. met. 8, 14 inunita sepultura ibidem marito perpetuam -em reddidere. INSCR. Notiz. degli scavi 1898 p. 260 (*Sardinia*) fecit coíux marito indulgentissim(o). HIER. epist. 48, 2. CLAVD. 26, 245 astrigera cum -e Cepheus. COD. Theod. 3, 16, 1 (*a. 331*). CARM. epigr. 1038, 6 diceris -nxs una fuisse viri. 111, 16 (*post a. 384*) sociam benigne -em nectens sacris hominum deumque consciam ac fidam tibi. MAR. VICTOR aleth. 1, 385 ut iam scire daret *Adae*, quod nomen -is uxor, quod dulces nati postponendique parentes -bus .... *i. q. sponsa* (*v. p. 341, 48*). VERG. Aen. 3, 331 ereptae magno inflammatus amore -is ... Orestes (OV. epist. 8, 18). 9, 136 -e praerepta (SERV. *ad l.* invidiose sponsam -em vocat). STAT. Theb. 8, 567 ne -e vilior iret *Atys, sponsus Ismenae.* *i. q. amica*: VERG. ecl. 8, 18 -is indigno Nysae deceptus amore. 8, 66. PROP. 2, 8, 29 abrepta desertus -e Achilles. OV. epist. 2, 103 te iam tenet altera -nx forsitan et ... Amor. SEN. Ag. 1002 captiva -nx, regii paelex tori. *nota de bestiis*: OV. am. 2, 12, 25 pro nivea pugnantes -e tauros (3, 5, 16. met. 9, 48 pretium pugnae ... nitidissima -nx. SEN. Ag. 364 -nx candida tauri ..., nescia aratri. HOMER. 298 non aliter fortes nitida de -e tauri bella gerunt. STAT. Theb. 6, 865 medio -nx stat candida prato, victorem expectans *taurum*). OV. met. 10, 326 fit equo sua filia -nx. fast. 1, 451 suo -nx abducta marito ... columba. 4, 771 -nx *arietis.* PLIN. nat. 10, 161 mares *pavones* singuli quinis sufficiunt -bus. *de herbis*: COLVM. 5, 6, 18 si vetustae *ulmo* vitem applicueris, -em necabit.

epitheta ornantia, potissimum ex poetis collecta (*in* INSCR. *passim*: carissima, castissima, dulcissima, frugalissima, dignissima, obsequentissima, piissima, sanctissima, incomparabilis): amata: ELEG. in Maec. 2, 10 IVV. 10, 241. amans: OV. fast. 3, 469. amantissima: CORP. III 9713. bona: OV. trist. 1, 6, 26. 4, 3, 72 Pont. 3, 1, 44 SEN. contr. 10, 3, 2. optima: OV. trist. 3, 3, 55 STAT. Theb. 3, 378 VEN. FORT. carm. 6, 1ᵃ, 29. cara: VERG. Aen. 4, 91 LYGD. 3, 31 OV. met. 7, 692 fast. 5, 525 trist. 3, 11, 15. 5, 1, 39. Pont. 1, 2, 52. 1, 8, 32 SIL. 9, 131 *al.* carissima: OV. trist. 3, 4, 53 STAT. silv. 3, 5, 106. casta: PHAEDR. app. 6, 9 SEN. Phaedr. 226 OCTAVIA 192 CORP. IX 5762 *al.* dulcis: VERG. georg. 4, 465. fida: VERG. Aen. 12, 271 HOR. epist. 2, 1, 142 OV. met. 7, 844 SEN. Ag. 882 Herc. O. 957 Tro. 453 SIL. 13, 879. 17, 334 STAT. Theb. 2, 332 *al.* fidissima: CIC. Sest. 49; *cf.* off. 2, 25 OV. Pont. 1, 4, 45 SIL. 3, 133 HOMER. 564. fidelis: OV. Ib. 354. fidelissima: CIC. Phil. 9, 5 ad Q. fr. 1, 3, 3. gratissima: VERG. Aen. 10, 606 OV. fast. 4, 699. iucunda: PROP. 1, 19, 7. mitissima: OV. trist. 4, 3, 35. morigera: SIDON. epist. 2, 8, 1. pia: OV. met. 13, 301 SEN. Tro. 501. pudica: HOR. carm. 3, 5, 41. 4, 9, 24 OV. Pont. 4, 11, 8 CLAVD. 20, 90. rarissima: STAT. silv. 5, 1, 11. rubicunda: OV. ars 3, 303 (-x Vmbri mariti). sancta: CATVLL. 64, 298 OV. met. 15, 836 fast. 6, 226 SEN. Tro. 698. sanctissima: VERG. Aen. 11, 158. socia: MEROB. carm. 2, 9 CARM. epigr. 111, 16. tenera: HOR. carm. 1, 1, 26 TIB. 1, 6, 33. unanima: SEN. Oed. 773. nova: OV. epist. 5, 1 fast. 4, 792 SEN. Ag. 749 Med. 17 OCTAVIA 276. 802 VAL. FL. 2, 183. legitima: OV. met. 10, 437. iusta: OCTAVIA 133. pacta: VERG. Aen. 10, 721 (*cf.* SERV. *ad l.*). OV. met. 14, 451 VAL. FL. 6, 44. 6, 274. *epitheta de patre sumpta*: -nx Icariotis *Penelope*: CVLEX 265. Inachia *Argia*: STAT. Theb. 2, 431. Saturnia *Iuno*: VERG. Aen. 12, 178 SIL. 10, 337. *de patria*: -nx Actaea *Orithyia*: OV. met. 6, 711. Aegyptia *Cleopatra*: VERG. Aen. 8, 688 OV. met. 15, 826. *Dynamium locupletavit* -nx Hispana: AVSON. 213, 5. Iliaca *Cassandra*: DRAC. Orest. 4. -xque Libyssa *Mauri*: SIL. 4, 376. Lydia *Omphale*: STAT. Theb. 10, 646. Pagasaea *Alcestis*: OV. ars 3, 19. Percosia *Clite*: VAL. FL. 3, 10. Pharia *Cleopatra*: MART. 4, 11, 4. Phasiaca *Medea*: SEN. Herc. O. 950. Phylaceia *Laodamia*: OV. trist. 5, 14, 39. Rhodopeia *Progne*: STAT. Theb. 5, 121. Sicula cum -e Pluton: IVV. 13, 50. Threicia *Progne*: SEN. Herc. O. 953. *nota*: OV. epist. 16, 109 tamen optarem *Helena* fieri tua Troica -nx. *de marito*: VERG. Aen. 3, 488 Andromachae ... -is Hectoreae. 8, 384 Tithonia (*i. Aurora.* OV. fast. 3, 403 SIL. 5, 25). CIRIS 483 Neptunia. OV. met. 13, 404 Priameia (13, 513). SEN. Herc. O. 241 Herculea. Phaedr. 129 Thesea. VAL. MAX. 2, 208 Mavortia. STAT. Theb. 5, 159 Charopeia (*i. Polyxo*). 12, 545 Capaneia (CLAVD. carm. min. 30, 151). HOR. sat. 2, 7, 46 te -nx aliena capit (SEN. benef. 1, 9, 3 AVG. civ. 3, 6). AVSON. 218, 1 fraterna. VERG. Aen. 7, 56 regia -nx (*de Amata, cf.* OV. met. 13, 483 PLIN. nat. 7, 53. VAL. FL. 7, 232 Ausonii -nx ego regia Pici *Circe.* *de Iunone*: OV. met. 6, 332. 9, 259. 14, 592. *de Proserpina*: 10, 46).

structurae verbales: MART. 8, 31, 2 -e qui ducta iura paterna petis (HYG. fab. 122 p. 105, 14 Orestes Hermionen -em duxit). TAC. ann. 12, 15 assumere -em, prosperis dubiisque sociam (VVLG. deut. 25, 7 me in -em sumere). APVL. met. 5, 24 teque -em meam feci. SVLP. APOLL. perioch. Ter. Phorm. 10 ut illam -em haberet ipse (HYG. fab. 10 p. 42, 25 *Chloridem* habuit in -em Neleus. AVG. civ. 7, 28 habens Proserpinam -em. 7, 35). VVLG. gen. 28, 1 noli accipere -em de genere Chanaan (Tob. 6, 12. 8, 9 Matth. 1, 20. 24 AVG. civ. 15, 16). SVLP. APOLL. perioch. Ter. Andr. 12 hanc dat Pamphilo, aliam dat Charino -em (VVLG. iud. 1, 13 dedit ei Axam filiam suam -em. CLAVD. rapt. Pros. 1, 67). CYPR. GALL. iud. 488 sterili ... -e iuncta (AVG. civ. 4, 11 ipse *Iuppiter* in Iugatino deo -es iungat). AMM. 20, 11, 3 Ablabi filiam ei copulaverat -em. 28, 1, 35 Anepsiae filiam petit filio -em. AVG. civ. 4, 34 -bus mixti.

III coniugēs, -um *m. de viro et uxore*: CIC. inv. 1, 103 haec erunt quae in parentes, liberos, -es, consanguineos, supplices crudeliter facta dicentur. part. 56 amore *moventur homines*, ut fratrum, ut -um, ut liberorum, ut familiarium. 86. 88 -es autem et liberi et fratres et alii, quos usus familiaritasque coniunxit. CATVLL. 61, 233 bonei -es, bene vivite. VAL. MAX. 2, 1, 7 huiusmodi inter -es verecundia. 4, 6 praef. SEN. Herc. O. 407 conciliat animos -um partus fere. CORP. IV suppl. 4933 ⟨Ba⟩lbus et Fortunata duo coiuges (INSCR. Jahresh. des öst. Inst. VI 1903 Beibl. p. 46 Aur. Vales et Petilia Surilla -es). AVG. civ. 4, 10 ambo isti -es (*Iuppiter et Iuno*). 13, 3 illa -um copula. 14, 10. 14, 18 *al.* MART. CAP. 1, 41 regum -um uterque (*i. Iuppiter et Iuno*). 1, 49. SIDON. epist. 9, 6, 4 -es ipsi, quamquam nupti nuper. CORP. V 5709 -es hic positi acerbo funere rapti. VII 97. *nota*: SER. SAMM. 614 si cubitum noctu -nx festinat uterque. *de bestiis*: SOL. 12, 3 *delphines* -es evagantur. 27, 34 serpentes.

IV *de iumento*: APVL. met. 7, 3 me cum meo famulo meoque vectore illo equo factum conservum atque -em.

V *pro adiectivo*: APVL. mund. 5 quinque -es copulae his ordinatae vicibus attinentur. PAVL. NOL. carm. 31, 536 date *operam* immenso -e (*i. concordi*) mente deo.

derivata: coniugalis, coniugium.

conix *v.* choenix.

cōnīxo, -are *a* coniti. GLOSS. II 238, 18 ἀποχνῶ enitor conixo enixo.

cōnīxus, -ū *m. a* coniti. POTAM. tract. 1 p. 1413ᴮ Lazarum, cui liventi errante conixu per caerulas venas membra tabuerant.

conl- *v.* coll-. **conm-** *v.* comm-.

connāscor, -nātus sum, -nāscī *a* con *et* nasci. *i. q. simul nasci*: HIL. trin. 5, 11 nemo ambigat naturam auctoris in filii nativitate -i. 7, 14 ex -atis proprietatibus sub diversitate naturae. in psalm. 118 caph 5 cum ei per naturam corporis vitiorum inest -ata materies. hymn. 2, 33 natura carnis est -ata cum deo. PS. AVG. c. Felician. 14 sic in sepulcro carnem suam commoriendo non deseruit, sicut in utero virginis -endo formavit *Christus.* MAR. MERC. Nest. adv. Pel. 1, 4 edictum quod naturae -itur. CAEL. AVR. chron. 3, 4, 51 ut omnia -ata videantur. CASSIOD. var. 3, 6, 1 laus nobilitati -itur.

connātūrālis, -e *a* con *et* naturalis. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 34 *luminis refulgentia in Christo* non accipiens neque enata, sed -is, ὁμοούσιος semper existens. AVELL. p. 277, 19 Iesus nihil differens omnibus -bus hominibus. p. 277, 24. 278, 9 -em mihi ... -em deo. BOETH. anal. post. 2, 18 *animalia* habent -em potentiam indicativam, quam vocant sensum.

connātūrātio, -onis *f. a* connaturare. CASS. FEL. 26 p. 42 *du-*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ritias -e infixas, quod Graeci cata synfysin (*i.* συμφυσίωσις) vocant. ISID. orig. 11,3,10 alia *portenta* secundum -em, ut in alia manu digiti plures connaturati et cohaerentes reperiuntur.

connātūro, -ātum, -āre *a* con *et* natura. CAEL. AVR. gyn. frg. p. 142,11 semen . . . minime tenetur vel connaturatur (συμφυσιόω). ISID. orig. 11, 3, 10 *v. l. 2.*

(**connecat**) NOT. Tir. 75, 21ª. **connecto** *etc. v.* conecto.

(**connervat**) NOT. Tir. 65, 88ª.

(**connītēscit**) NOT. Tir. 113, 62. connituit 113, 61.

connītor *etc. v.* conitor. **connīveo** *etc. v.* coniveo.

connōdātio, -ōnis *f. a* connodare. CHIRON 37 usta enim dicunt solvi ea connodatione fracturae.

connōdo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* nodare *vel* nodus. CHIRON 596 vicesimo quoque die -asse invenies *crus fractum.* PS. PROSP. prom. 1, 6, 1 sed his ausibus facinus suum Cain multis etiam vinculis -vit. PS. FVLG. RVSP. serm. 13 ossibus cunctis infixam atque intextam nodis calcantibus frontem nebulosa tristitia -ret.

(**connōmen**) NOT. Tir. 21, 74 (*sequitur* cognomen).

connōmino, -āre *a* con *et* nominare. *simul nominare*: HIL. syn. 32 -ato spiritu, id est paracleto. 51 cum enim anathema sit Christum deum denegans, non potest idcirco profanum videri, duos deos -ari ne et Christus deus -etur. NOVELL. Iust. 30,5 pr. ut . . . qui praesidet cingulo, -etur causae (συνονομάζειν τῷ πράγματι).

connūbium *etc. v.* conubium.

connumerātio, -ōnis *f. a* connumerare. HIL. in psalm. 137,17 nobiliore in *hominem* opere ex manuum -e monstrato. MAR. MERC. Theod. exc. 5,2 omnia enim quaecunque duo dicuntur, tunc duorum continent usum, quando alterum alteri indifferens creditur, iuxta quod duorum vocabulum -emque sortitur. PRISC. gramm. II 449, 29 cur non etiam ad socios . . . per -em nostri quoque *imperativo* utamur (III 237, 4). VIRG. gramm. epit. 1 p. 3 toto proficit in polo nostrae -o litteraturae.

connumero, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* numerare. GLOSS. II 444,18 συναριθμῶ. *i. q. simul numerare*: GAIVS inst. 1,3 populi appellatione universi cives significantur, -atis etiam patriciis. IREN. 2,13,9 non -are autem Zoen, quomodo non super omnem est insipientiam? VLP. dig. 25, 3, 1, 1 intra dies triginta post divortium -andos. IVL. VAL. 1,21 -atis vel vetere milite vel quos . . . scripserat, congregat Macedonas. HIL. trin. 7,13 non duos deos -at nomen unum. 10, 58 et manus et oculi . . . et cor in corporali deo -antur. psalm. instr. 15 quibusdam . . . visum est additis Tobia et Iudith viginti quatuor libros . . . -are. AVG. civ. 15,15 cum *progenies Cain* dinumerata sit -ato Adam usque ad octavam generationem. gen. ad litt. 4,2 p. 95,4 senarius numerus . . . partibus suis -atis et in summam ductis ipse completur. quaest. hept. 1,125 an filios et filias dicit -atis nepotibus et neptibus? mus. 1,11,18 *numeris* sive complicatis sive sesquatis sive -atis sive dinumeratis. 4,15,29 licet autem varietate qualibet -atis silentiis ad legitima tempora metrum producere. epist 108,11 quod *vitium* consequenter Cyprianus ipse -at. MARTYR. gramm. VII 172,13 bad, baf . . . syllabas latina minus -vit facundia. MAR. MERC. subnot. 8,9 -vit et connuncupavit et parvulos *Christus.* BOETH. elench. soph. 1,4 non -ato eo quod erat in principio. CORIPP. Iust. 3,143 quae disposuere . . ., admiranda magis quam -anda fateri humanum decet ingenium. THEOD. MOPS. in Philem. 2 in ipsa praefatione etiam eos -andos esse censuit. CASSIOD. rhet. 6 p. 497,14 status ergo . . . a quibusdam certius XVIII -ati sunt (ISID. orig. 2, 5, 11). *nota*: HIL. psalm. instr. 12 esse . . . haec sabbata sabbatorum septenarius numerus per septem in septuplum -atus ostendit. HIL. in psalm. 2,1 utrum psalmum *secundum* velut primi extimum . . . an secundum potius -ent. *i. q. adnumerare, addere*: *c. dativo*: VLP. dig. 23, 2,43,3 his. PAVL. dig. 23,2,44,5 eis. AMM. 25,4,1 vir heroicis -andus ingeniis *Iulianus.* AMBR. concord. p. 1012ᴰ *Matthaeus* solos naturales, *Lucas* vero naturalibus etiam adoptivos -vit *filios* (*antea* ascribere inter). MAXIMIN. c. Ambr. 15 ostendit *Christus* se missum credi, verum quidem deum . . ., non tamen -ari vel comparari mittenti. 39 ita nec filius -atur ei a quo . . . accepit. HIER. hom. Orig. in Ezech. 10 p. 976 filiae earum eis -antur. Didym. spir. 16. epist. 36,15 Samuel propheta -atus Moysi in psalterio. AVG. civ. 17,18 quando *Iudas* est -atus apostolis (*cf. l. 80*). CASSIAN. inst. 4,5 quibus -ari Christus non erubuit. PRISC. gramm. II 54,9 participium -antes verbis *Stoici.* MARTYR. gramm. VII 185,6 'avunculo' tantum minus regulae -ato. AVELL. p. 276, 1. 277,6. CANON. Migne 56,850ᴮ vos sanctae per Alexandriam ecclesiae. EVSTATH. Bas. hex. 3,1 p. 889ᶜ nullatenus aliarum -ata curriculis *prima dies.* CASSIOD. hist. 1,13 quomodo unigenitus qui omnibus . . . -atur. Ios. c. Ap. 1,8 nos illis. COD. Iust. 1,51,6 nemo de domesticis ducum . . . officiis eorum -atus. 12,15,1 his qui sunt ex vicaria dignitate, -ari. 12,19,11 statutis iam -atus. INST. Iust. 2,7,1 ut per omnia fere legatis -etur *donatio.* INSCR. christ. Hisp. 409 -andus sanctis. *c. praepos.*: PAVL. dig. 1,5,14 partus . . . inter liberos -bitur. MOD. dig. 4,6,33 pr. inter eos. ITALA act. 1,17 (cod. g) -batur inter nos (κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν, VVLG. -atus erat in nobis). PRISC. gramm. III 53,8 *tenus* inter praepositiones -ant. CASSIOD. hist. 1,14 inter haec. COD. Iust. 12,15,1 grammaticos . . . inter statutos -atos. HERMOG. dig. 35,2,38,1 in utriusque patrimonio communes servos. *ibid.* in dominio. PAVL. dig. 5,1,55 edictum . . . in numero trium edictorum -ari debet. LEO M. epist. 98,2 in sanctis. COD. Iust. 12,49 (50), 9 nemini . . . in quacumque militia -ato. ITALA act. 1,26 (cod. e) et -atus est cum undecim apostolis (συγκατεψηφίσθη μετά, VVLG. annumeratus est cum).

part. adi. **connumerātus:** AVG. mus. 1,9,16 appellemus ergo istos *motus* -os, illos autem dinumeratos.

connūncupo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* nuncupare. HIL. syn. 33 non admittit uno atque eodem nomine potestas -ata dissimilitudinem potestatis. trin. 5,5 non est . . . dei filius deus falsus . . . nec deus -atus. 6,44 filios enim dei opera secundum spiritum dei gesta -ant. 6,50. op. hist. frg. 11,2 nos sibi fratres -are dignatus est. AVG. gen. ad litt. 3,10 p. 73,14 superior pars aeris . . . caelo pace coniungitur et eius vocabulo -atur. MAR. MERC. subnot. 8,9 connumeravit et -vit et parvulos *Christus.* comp. 3 etiam verbum illud iisdem cognominibus -ari. Cyr. epist. syn. 23,8 assumptum hominem coadorandum deo vero et conglorificandum et -andum deum. Theod. exc. 3 p. 1069.

(**connūntiat**) NOT. Tir. 25, 90. (**connuit**) NOT. Tir. 78, 5.

connus *v.* cunnus.

connūtrio, -ītum, -īre *a* con *et* nutrire. THEOD. Mops. in Philem. 10 erubesce senectutem et canitiem in vinculis connutritam. NOT. Tir. 75,49 connutrit.

cōnoīdēs. κωνοειδής. CHALC. comm. 90 umbrae species erit -es.

cōnōpium, -ī *n.* κωνωπεῖον *a* conops. cōnōpēum *inde a* IVV. PORPH. Hor. epod. 9,16 'conopium' quasi retis genus est ad culices prohibendos, quo maxime Alexandrini utuntur. *cf.* SCHOL. Hor. *ad l.* ISID. orig. 19, 5, 4 retis genus quo culices excluduntur, in modum tentorii. GLOSS. V 350,24 rete muscarum. 281, 25 retiaculum sub quo solent ⟨ho⟩mines dormire. 521,2 basterna vel sella Alexandrina (566, 15). 183, 48 stragulum vel superlectile. VARRO rust. 2,10,8 fetas nostras, quae in -iis iacent dies aliquot. HOR. epod. 9,16 interque signa turpe militaria sol aspicit -ium. PROP. 3,11,45 foedaque Tarpeio -ia (canopeia *codd.*) tendere saxo. IVV. 6,80 ut testudineo tibi, Lentule, -eo (*i. cunis*) nobilis . . . exprimat infans. VVLG. Iudith 10,19 Holofernem sedentem in -eo. 13,10. 19. 16,23.

cōnōps, -is *m.,* κώνωψ. SCHOL. Hor. epod. 9,16 -es Graece culices dicuntur. DIOSC. 3,23 *absinthium* cum oleo tritus et faciei traiectus -es non admittit. *hinc nomen insulae ad quartum Histri ostium* PLIN. nat. 4,79 Conopon Diabasis. *L.*

ˣcōnor, -ātus sum, -ārī [orig. inc. *Th.*]. fueram -ata: VAL. MAX. 6,3,1ª SIL. 8,155 LVCIF. non parc. 27 p. 268,5; foret -atus: MANIL. 1,28; -ata fuerit: COD. Iust. 5,17,11,2 ITALA gen. 11,6 (Aug. civ. 16,4). TAB. devot. Audollent 216,6 quicumque conaverit, dicerit, fecerit. GLOSS. IV 497,34 conare: adorire, inperare (*vel* incipere), instruere [*dub.* CHIRON 431]. SCHOL. Cic. Gron. p. 388,4 ad -andum: ad faciendum. EVGRAPH. Ter. Andr. 707 molior est -or vel excogito. PRISC. gramm. III 314,8 Attici 'ἐπεβάλοντο τῇδε τῇ πράξει' καὶ 'τήνδε τὴν πρᾶξιν'. Romani '-or illam rem'. GLOSS. ἐπιχειρῶ ἐγχειρῶ, πειρῶμαι, enitor, adpetimus; -ari: temptari. *legitur inde ab* ENN. *et* PLAVTO

I *tempto,* πειρῶμαι, *incipio, audeo*: **a** *absolute*: ENN. scen. 104 sed quasi aut ferrum aut lapis durat, rarenter gemitum -atur trahens (*Fruterius,* trabem *codd.*). PLAVT. Trin. 675 si istuc, ut -are, facis. QVADRIG. hist. 81 cum Sulla -atus esset. *ibid.* satis sunt diu -ati. RHET. Her. 4,9,13 quid? Fregellani non sua sponte -ati sunt? eo quidem isti minus facile -rentur, quod illi . . . videbant. CIC. Verr. 1,5 quod si quam audax est ad -andum, tam esset obscurus ad agendum. 3,139 cogat alios laudare, sicut in multis -atus est. 6,97 Carthaginiensium . . . classes . . . multis bellis saepe -atae. Catil. 1,15 nihil adsequeris, [nihil moliris], neque tamen -ari ac velle desistis. Phil. 2,101. 12,7 illi . . . urbi fortissime -anti e manibus est ereptus Antonius. rep. 1,65 si modo id exprimere Latine potuero; difficile factu est, sed -bor tamen. fin. 3,16 quare -are quaeso. div. 1,13. epist. 1,7,5 si exploratum tibi sit posse te illius regni potiri, non esse cunctandum, si dubium sit, non esse -andum. CAES. Gall. 6,4,1. civ. 1,64,4 Caesar, etsi timebat . . ., -andum tamen atque experiendum iudicat. 2,5,5 ut, si quid adversi accidisset, ne ad -andum quidem sibi quicquam reliqui fore viderent. 2,6,1. 2,30,1 erant sententiae, quae -andum omnibus modis . . . censerent. BELL. Alex. 20,6 pauci adlevatis scutis et animo ad -andum nisi ad proxima navigia adnatarunt. SALL. or. Macri 21 alio modo neque valent in universos neque -buntur. NEP. Dat. 7,1 qui et prius cogitare quam -ari consuesset et, cum cogitasset, facere auderet. OV. trist. 2,334. 3,10,44 -antes dura coercet hiems. LIV. 6,35,2 -ando agendoque iam eo gradum fecisse plebeios. 28,19,16 sibimet -andum ac partem periculi capessendam esse ratus. 34,39,3 sed ne ut de gradu quidem libero ac stabili -rentur. 45,23,15 Atheniensium populum fama est celerem et supra vires audacem esse ad -andum, Lacedaemoniorum cunctatorem et vix in ea, quibus fidit, ingredientem. VITR. 10,2,11 scapos columnarum . . . cum deportare vellet, . . . sic est -atus. PAVL. FEST. p. 147 muginari est nugari et quasi tarde -ari. SEN. contr. 10,4,4 surge tu debilis: -atur et corruit. SEN. dial. 7, 8,4 nec enim habet aliud, unde -etur aut unde ad verum impetum

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

capiat. 7,20,2. benef. 2,17,4 si -antur, si audent, si volunt. 7,15,3 qui vult et -atur et nihil intemptatum relinquit. SIL. 1,382 -antis motus speculatus. 2,126 -antis Dorylae. 5,256 ilia nisu -antis suspensa fodit. STAT. Ach. 1,99 ter -ata manu. QVINT. inst. 2,12,5 illud ... periculum minus vitat -aturque perdite. IVV. 10,205 si -eris. SVET. Iul. 20 contradicente nullo ac, si -retur quis, absterrito. TERT. apol. 47 dum ad nostra -antur (AVG. conf. 4,15,26 -bar ad te et repellebar abs te. de duab. anim. 19 ad meliora -antibus nobis. PS. FVLG. RVSP. pro fid. 5 tu -aris ad utrorumque contumeliam). PANEG. 7,11 *audaciae* aliqua -andi spes relinquatur. 8,11 nec erat -andi, cum non esset spes ulla complendi. DON. Ter. Phorm. 211 ostenditur enim -ari ad simulandam audaciam. HIER. epist. 60,14 aliud est ... -ari, aliud agere. GENNAD. dogm. 43 sine gratia dei -antibus, studentibus, potentibus, quaerentibus, pulsantibus *al.* THEOD. PRISC. phys. 3 ut aut contrariis ... aut propriis -emur. AVG. nat. et grat. 15,16 -antes et nostris viribus non valentes *al.*

b *seq. accusativus*: ENN. scen. 336 deumque de consilio hoc itiner credo -atum modo (PACVV. trag. 45 dolet pigetque magis magisque me -atum hoc nequiquam itiner). TER. Andr. 197 quicquam in his te nuptiis fallaciae -ari. 270 egone istuc -ari queam? 703 scio quid -ere. :: hoc ego tibi profecto effectum reddam. PACVV. trag. 65 quod -bar, cum interventum est, dicere nunc expedibo. LVCIL. 632 evadat saltem aliquid aliqua, quod -atus sum. CIC. de orat. 3,25 priusquam illa -or. Brut. 33 magnum opus omnino et arduum ... -amur. orat. 105 vides profecto illum multa perficere, nos multa -ari, illum posse, nos velle. 210 id nos fortasse non perficimus, -ati quidem saepissime sumus. S. Rosc. 135 Q. Rosc. 9 Verr. 2,15. 2,69 quoniam nec perfecissent quod -atus esset neque.... leg. agr. 2,55 tam stultos esse qui haec sperent, tam impudentes qui haec (*cod. E, om. reliqui*) -entur. Catil. 2,19 ut desperent id quod -antur se consequi posse. Sull. 29. 57 quo facilius Romae ea, quae -batur, efficeret. 70 cuius aures umquam haec respuerunt -atum esse audacter hominem. Pis. 115 quae enim L. Catilinam -antem consul prohibui, ea P. Clodium facientem consules adiuverunt. Mil. 82 si id quod -bar sine maximis dimicationibus meis me esse ausurum arbitrarer. Deiot. 18 quod ... et -ari occultius et efficere cautius potuit. Phil. 2,49 cum ... eam rem tua sponte -rere, non impulsu meo. or. frg. A III 3 tantum scelus Oppium esse -atum. fin. 1,52 nec facile efficere possit quod -etur nec obtinere, si effecerit. 2,74 cuius rei causa perficere, quae -aris, velis. 2,112. 4,7. Tusc. 5,42 se omnia quae *Lacedaemonii* -rentur prohibiturum. Cato 82 Lael. 42. off. 1,92 qui aut investigarent aut -rentur magna quaedam. Att. 9,14,1 -amur opus magnum et multorum dierum. *al.* 10,2,2 sine spe -amur ulla. 12,40,1 συμβουλευτικόν saepe -or: nihil reperio. epist. 1,9,2. PVBLIL. Q 3 quicquid -aris, quo pervenias, cogites. CAES. Gall. 7,26,2 id silentio noctis -ati non magna iactura suorum sese effecturos sperabant. civ. 1,31,2 *Africam* occupaverat dilectuque habito duas legiones effecerat, hominum et locorum notitia... nactus aditus ad ea -anda. 1,65,5 quod fuit illis -andum atque omni ratione efficiendum. 3,58,5 -andum sibi aliquid de eruptione existimavit. BELL. Afr. 69,5 nihil aliud eos -ari, nisi ut se cogerent. *al.* NEP. Hann. 8,3 quem etsi multa stulte -ari videbat. VERG. Aen. 9,396 -antem plurima frustra. 10,684 ter -atus utramque viam. CIRIS 323 inscia quandoquidem scelus es -ata (ς, cantanda *A H*). PROP. 2,19,27 quotiens aliquid -bere. LIV. 4,35,7. 6,18,13 tempus est ... maiora -ari. experimini modo et vestram felicitatem et me ... feliciter expertum. 28,15,11 quicquam. 35,31,12 id ne fieret, omnia et -anda et audenda. 36,31,8 tantam rem. 42,59,8 tantae rei -andae. 43,19,2 ad -andum id quod velit. MANIL. 1,28 quis foret humano -atus pectore tantum, invitis ut dis cuperet deus ipse videri. 1,95 omnia -ando docilis sollertia vicit. VITR. 10,15,5 quas res adversarii -rentur. PAVL. FEST. p. 177 nictare et oculorum et aliorum membrorum nisu saepe aliquid -ari. VAL. MAX. 3,2,23 ira ac pudor cuncta -ari fessos coegit. PHAEDR. 3,19,4 siquis eadem forte -ari velit. app. 2,14 nec plus -emur quam sinit mortalitas. SEN. Phoen. 354 maiusque quam quod casus et iuvenum furor -atur aliquid cupio. dial. 5,7,2 quotiens aliquid -beris, te simul et ea quae paras quibusque pararis ipse metire. 6,11,5 immortalia, aeterna volutat animo et in nepotes pronepotesque disponit, cum interim longa -antem eum mors opprimit. 6,18,7 videbis nihil humanae audaciae intemptatum erisque et spectator et ipse pars magna -antium. 7,20,2 magna -antis. benef. 5,2,3 quantum. nat. 2,9,2 contra naturam suam multa -atur. 2,59,5 certe paria -atur animus magnus ac perditus. 6,21,1 tanta. epist. 31,1 tantum effice, quantum -atus es. 49,12 animis magna -antibus. 54,2 facit enim aliquando spiritus ille, quod saepe -atus est. 95,5 non potest toto animo honesta -ari. 95,29 adversus tantam morum eversionem omnia -anda sunt. PERS. prol. 9 quis ... picas ... docuit verba nostra -ari (*cf.* APVL. flor. 12 p. 45). PETRON. 19 si quid vellent -ari. VAL. FL. 1,156 talia. 4,372 *bovem Io* multa morantem -antemque preces inclusasque pectore verba. STAT. Theb. 11,471 auxilium temptemus, ait, licet irrita -er. 11,501 *hasta* viam medium clipei -ata per orbem. QVINT. inst. 2,4,10 dum omnia timent, nihil -antur. 2,6,6 nihil per se -ari et quaerere. IVV. 6,644 nil contra -or. APVL. flor. 20 p. 98 sicut ad poenam sufficit meditari punienda, sic et ad laudem satis est -ari praedicanda. met. 3,27. 4,12. TERT. virg. vel. 14 quantum velis, bona mente -etur (*i. renitatur*). CARM. de Sod. 135 si qua illic iugera laetas autumni -antur opes. PORPH. Hor. epist. 1,19,15 quod -batur. carm. 4,2,2—3 altiora quam possit expedire -atus decipietur. CYPR. patient. 6 nihil ultra verba -atur. 9,14 nihil -ari ausum. IVST. 38,10,11 frustraque omnia -ati. COMM. instr. 2,23,13 iniusta lucra -ando. apol. 603 cum lucra -atur. AMM. 16,10,15 quicquam. 17,3,5. 19,9,8. 19,12,16 adversa. 26,2,1 altiora. CLAVD. rapt. Pros. 2,258 -ata nefas. AVG. epist 14,2 cuius rei causam -rer. ARATOR act. 2,1087 rapidasque procellas aufugiam tentare diu, ... tutas -bor arenas.

c *seq. infinitivus*: ENN. scen. 14 quo nunc incerta re ... gradum regredere -are? PLAVT. Asin. 213 neque -ari id facere audebatis prius. Capt. 62 comico choragio -ari desubito agere nos tragoediam. Trin. 1150 quod -atus sum agere. PACVV. trag. 227 si ire -or. LVCIL. 1163 quid tibi ego ambages Ambivi scribere -er? 1281 suffocare lacunas -atur. AFRAN. com. 47 qui -ere noctu clanculum rus ire. ASELL. hist. 1 qui res gestas a Romanis perscribere -ati essent. CAEL. hist. 5 tantum bellum suscitare -ari adversarios contra bellosum genus. AEDIT. epigr. 1 dicere cum -or curam tibi. RHET. Her. 2,19,29 illa ... suscipere -antur. 3,15,27. 4,9,13 *ter.* CIC. Arat. 407 tollere vero in caelum totum exoriens -bitur Arcus. inv. 1,15. 2,55 *bis.* 2,124. 2,136 de orat. 1,88. 2,61. 76. 109. 186. 195. 197. 217. 293. 3,16. 38. Brut. 292 aliquotiens sum -atus (*sc. dicere quod sentio*). *saepissime in orationibus, ex. gr.* Quinct. 26 qui amicum ... fortunis spoliare -atus est. 36. 39. 61. 62. 66. 77. S. Rosc. 54 quod planum facere non modo non possis, verum ne -eris quidem. 84. 135. Q. Rosc. 4 quod sibi probare non possit, id persuadere alteri -etur. 34 id, quod probare non potest, fingere -atur. Cluent. 160 profecto ne -atus quidem esset dicere. Sull. 28 qui -ari aut sperare possent se tantum imperium posse delere. Vatin. 19 -atusne sis, ... cogitarisne ... augur fieri in Q. Metelli locum? Cael. 60 qui consul incipientem furere atque -antem sua se manu interfecturum dixerit. *saepe in libris philosophis, ex. gr.* Tim. 37 quibus ... temporibus ... oblitescant ..., si verbis explicare -emur, ... frustra suscipiatur labor. Att. 3,22,1. 4,2,3 me ... vi -ari in possessionem venire. 4,3,3. 9,12,3. 10,4,2. 13,26,2 *proficisci* Lanuvio -or equidem in Tusculanum. epist. 1,4,2. 6,22,1 si te intellegerem plus -atum esse suscipere rei p. causa muneris, quam quantum praestare potuisses. 9,24,3. 12,30,2. 15,2,1 ad Q. fr. 1,2,16 ad Brut. 1,2,1 SVLP. RVF. Cic. epist. 4,5,1 PLANC. Cic. epist. 10,23,4 MAT. Cic. epist. 11,28,3. 7 LENTVL. Cic. epist. 12,14,1. 12,15,7 BRVT. Cic. epist. 11,23,1 Cic. ad Brut. 1,16,3. NIGID. Gell. 11,11,1 qui mentitur ipse non fallitur, alterum fallere -atur. CAEL. or. frg. Quint. inst. 4,12,124 CATVLL. 105,1. 116,3. LVCR. 1,25. 937. 3,652. 4,12. 1170. 5,838. 6,768 VARRO Men. 423,4 ling. 6,2. 9,67 rust. 1,1,11. 2,9,13 quae si abrodere -antur, ne id consuescant facere. 3,16,7. CAES. *saepe, ex. gr.* Gall. 1,5,1 id, quod constituerant, facere -antur, ut. 2,10,3 reliquos audacissime transire -antes multitudine telorum reppulerunt. 7,50,6 frustra ... meae vitae subvenire -amini (OV. met. 1,233. 12,519 LIV. 27,48,12. 41,2,8 cum frustra revocare fugientes -atus nec imperio nec auctoritate ... valuisset. VELL. 2,46,3. VAL. MAX. 4,7,5. *al.* CVRT. 4,6,11. 9,4,24 LVCAN. 4,467. 8,66 SIL. 6,188 SVET. Iul. 34 OPTAT. 2,10 p. 46,13. 7,5 p. 177,6. AVG. civ. 6,7 plane frustra. 9,13). CAES. civ. 3,11,4 cum ... oppidani etiam sua sponte Caesarem recipere -rentur. HIRT. Gall. 8,15,1 si forte Romani subire collem -rentur, paulatimque copias ... dimittere non auderent. 8,16,1. 8,33,1. BELL. Afr. *saepius, ex. gr.* 94,2 ipse sibi cum -retur gladio traicere pectus nec posset. BELL. Alex. 40,2 BELL. Hisp. 3,7 SALL. Iug. 46,1. 71,5. or. Phil. 12 qui videmini tanta mala ... optare se quisque ne attingat, sed prohibere ne -ari quidem. epist. Mithr. 14 hist. frg. 1,104. 3,54. 59 Oppius, postquam orans nihil proficiebat, timide veste tectum pugionem expedire -atus a Cotta ... impeditur. NEP. *saepe, ex. gr.* Them. 6,2. VERG. *saepe, ex. gr.* georg. 1,281 ter sunt -ati imponere Pelio Ossam. CVLEX 236 -ati quondam cum sint inscendere mundum. CIRIS 328. AETNA 615 tutari -antur opus. HOR. sat. 2,1,41 quem cur destringere -er. carm. 1,6,9 neque haec dicere -amur. epist. 1,1,19. 1,9,3. 2,1,81 PROP. 1,3,12. 1,6,19. 2,26,19. 4,1,57. OV. *passim, ex. gr.* epist. 4,7. 14,91 -atoque queri mugitus edidit ore (met. 1,637 -ata queri mugitus edidit ore). trist. 3,14,15. fast. 2,823 ter -ata loqui ter destitit ausaque quarto non oculos ideo sustulit illa suos. LIV. *passim, ex. gr.* 2,8,7 id omnibus modis impedire -ati, postquam alia frustra temptata erant. 4,39,4 cum saepe -ati nequissent perrumpere ad suos. 7,7,7 nequiquam saepe -atis equitibus Romanis impetu turbare hostium aciem (22,1,1. 24,25,5. 28,16,7. 36,19,1 VAL. MAX. 2,6,8). 22,60,9 neque per se ipsi facere -ati sunt neque alium sequi voluerunt. 23,17,4 primum ad voluntariam deditionem -atus perlicere, postquam opstinatos videt, opsidere atque oppugnare parat. 32,9,9 utrum recto itinere per castra hostium vim facere -retur an ne temptata quidem re tanti laboris ... Macedoniam intraret. 34,29,7 per patefactum ruina iter irrumpere -bantur. nec multum afuit, quin, qua intenderant, penetrarent. 36,24,4 hostes partim per ruinas iacentis muri transcendere -antur, partim scalis

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ascensus temptant. 38, 19, 4 nam neque ausuros per tam ardua atque iniqua loca subire eos et, si -rentur, vel parva manu prohiberi aut deturbari posse. 38, 30, 3 hunc morem Philopoemen ... labefactare -atus legem parabat ferre. 43, 1, 4 per Illyricum ducere legiones ... vano incepto est -atus. 43, 21, 1 qui moveri non ausus, ... demum ... -atus ... recipere. LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 10 si attingere -er. 2, 29 quaeque ingredi -ata sis. MANIL. 1, 348 *al.* VITR. 6 praef. 7 *al.* VAL. MAX. 1, 7 ext. 10 tabernam ... petere -atus est (*i. constituit*). 3, 4 ext. 1 cum mensuras solis ... explicare -rentur, totius etiam mundi habitum complecti auderent. 4, 1, 6 *syn.* velle. 8, 2, 3 cum C. Titinius ... uxorem ... dote spoliare -retur, ... Titinium monuit, ut incepto desisteret *al.* SEN. dial. 7, 20, 2 generosa res est respicientem non ad suas, sed ad naturae suae vires -ari alta et mente maiora concipere quam quae etiam ingenti animo adornatis effici possunt. 9, 1, 12 operam, etiam si nihil profuturam, tamen -uram prodesse. epist. 79, 10. 92, 30 improbe. SCRIB. LARG. 188. RVT. LVP. 1, 4 cum ... opinionem fallere -aris, tu tete frustraris. 1, 16 hic omnium sceleratissimus . . . armis reum lacessere -atus, — -atus? nimium remisse loquor. nam qui tantam caedem perfecerit, huius modi inceptum dumtaxat arguere, paene maleficii largitionem est favere. PLIN. nat. *saepe, ex. gr.* 7, 127. QVINT. *saepissime, ex. gr.* inst. 1, 1, 5 harum verba effingere imitando -bitur. decl. 264 p. 79, 28 TAC. ann. 2, 17. 2, 68 PLIN. epist. 5, 6, 44 *al.* SVET. Iul. 78 *al.* FRONTO p. 167, 12 N. -atus ... scribere. GAIVS inst. 4, 144. ITALA gen. 11, 6 (Aug. civ. 16, 4) omnia quae -ati fuerint (ὅσα ἂν ἐπιθῶνται) facere (VVLG. cogitationibus). PANEG. 3, 1 debitum vobis -antur exsolvere: quis enim est qui possit implere? LAMPR. Alex. 2, 4 occidere -atus est nec potuit. OPTAT. 5, 11 p. 141, 17 si mortuos suscitare non potestis, ut quid viventibus -amini manus inferre. FILASTR. 129, 8 quod voluere dicere, imitando eundem -ati sunt fingere. AVSON. 450, 8 quas cum occultare sedulo -retur. AMM. 26, 10, 4 Philippopolim reserare magna vi -batur. VEG. mil. 4, 19 ad quam machina -atur accedere. HIER. epist. 134, 2 fraternitas quae nobiscum domino salvatori servire -atur. VVLG. gen. 48, 17 (ἀντελάβετο). Ier. 48, 30 nec iuxta quod poterat -ata sit facere. Luc. 1, 1 (ἐπεχείρησαν). act. 24, 6 (ἐπείρασε). AVG. civ. 2, 21 ut hanc (*iniustitiam*) esse utilem rei publicae ... veri similibus rationibus et exemplis velut -retur ostendere. 6, 9 *res* appetendas a respuendis, qua possunt q u a s i -entur subtilitate discernere (10, 9 qui quasi -antur ista discernere. in psalm. 35, 3 qui quasi -antur quaerere iniquitatem suam). SVLP. SEV. dial. 1, 20, 5 diu multumque *malum vanitatis* discutere -atus est *al.*

d *seq. acc. c. inf.*: AMM. 21, 16, 9 mortem longius in puniendis quibusdam -batur extendi. AVG. in psalm. 36 serm. 2, 1 iniustum eum esse non vult, sed eum iustum fieri et optat votis et -atur factis. COD. Iust. 5, 17, 11, 2 alium maritum fieri sibi -ata fuerit.

e *seq.* a d *c. gerundivo vel gerundio*: LVCIF. Athan. 1, 7 p. 77, 11 -atus es ac -aris ad Athanasium iugulandum. non parc. 27 p. 268, 5 -atus fueras ad omnem ecclesiam destruendam. CHIRON 368 vix -atur ad adsellandum.

f *seq.* s i: CAES. Gall. 1, 8, 4 Helvetii ... non numquam interdiu, saepius noctu si perrumpere possent -ati ... telis repulsi hoc conatu destiterunt. civ. 3, 75, 3 Pompeius ... † eadem spectans (-andum putans *Freudenberg*), si in itinere impeditos perterritos deprehendere posset. *seq.* u t, n e (*cf. p. 347, 51*): LVCIF. Athan. 1, 36 p. 130, 7 te -atum et -ari, ut toto in regno tuo possit fundari haeresis tua. AVG. fid. et op. 15, 25 illos ... -ari, ut omnes indiscrete mittantur ad baptismum. 19, 35 omnimodo -andum est, ne fiant tales coniunctiones.

II ***conitor, enitor***: TER. Andr. 676 -ari manibus pedibus noctesque et dies (DON. *confert* Andr. 161 quem ego credo manibus pedibusque obnixe omnia facturum). Haut. 240 dum moliuntur, dum -antur, annus est. Phorm. 52 at ego obviam -bar tibi. LIV. 42, 65, 8 qui in tumulum -bantur (*Vind.*, conitebantur *v. l.*). COLVM. 2, 2, 23 plus ... queunt pecudes collo et pectore -ari quam cornibus (*syn.* nituntur). HOMER. 367 magnis Antiphus hastam viribus adversum -atus (conisus *Wernsdorf*) corpore toto torquet in Aiacem. STAT. Theb. 6, 807 illum ab humo -antem ut vidit Adrastus tollentemque manus et non toleranda parantem. 8, 389 (*in imag.*) tenet in capulis hastisque paratas ira manus animusque (*B M*, animosque *v. l.*) ultra thoracas anhelus (*B M*, anhelos *v. l.*) -atur. 12, 434 uterque minax globus et -atur uterque longius. TERT. anim. 19 video et hederas, quantum velis premas, statim ad superna -ari. resurr. 52 alia caro volatilium, id est martyrum, qui ad superna -antur. LVCIF. moriend. 14 p. 314, 4 labandagine magnis viribus -atus uno vastissimo ictu longe a me meum caput excutias an omni subtilitate subtiliore sagitta diutissime figens in meo corpore ludas. VVLG. Sirach 4, 32 noli resistere contra faciem potentis nec -eris contra ictum fluvii (μὴ βιάζου ῥοῦν ποταμοῦ. GLOSS. III 401, 39—45 βιάζῃ *etc.*). act. 27, 15 *navis* non posset -ari (ἀντοφθαλμεῖν) in ventum. AVG. epist. 73, 3 (*in imag.*) cur itaque -or contra fluminis tractum? MAX. TAVR. hom. 38 p. 309[A] herba segetum revirescit in messem, surculus arboris -atur in fruticem, palmes vineae pubescit in gemmam, et omnia de inferioribus ad altiora se subrigunt.

part. subst. **cōnātum**, ī *n. v. p. 2, 1.*

[*loci corrupti*: PLAVT. Merc. 17 per mea per -atus sum vos sumque inde exilico (*cf. Leo, Rhein. Mus. 38, 14 sq.*). PAVL. FEST. p. 237 sacra ... quae aut evocatis dis in oppugnandis urbibus Romam sunt -ata (collata *Schmederer*, coacta *Vrs.*, *Müller*) aut quae ob quasdam religiones per pacem sunt petita.] *Burger.*

conoxius, -a, -um *a* con *et* noxius. DIDASC. apost. 7, 2 si ... pe⟨c⟩caveris et tu pe⟨r⟩d⟨idi⟩sti ⟨v⟩itam tuam et conoxia (ἔνοχος) facta es.

conp- *v.* comp-.

conquadro, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* quadrum *vel* quadrare. *Th.*]. *transitive i. q. quadratum reddere, dolare*: VARRO Men. 96 *Pactolus* tulit aurum, later quod -vit regius. COLVM. 8, 3, 7 -atae *perticae* (*antea* dolantur in quadrum). AVG. in psalm. 86, 3 ut ad illius aedificii (*sc. civitatis dei*) fabricam -emini ... sic ergo -amini (*sc. ut lapis quadratus*) ad omnes temptationes parati. serm. 337, 4 -amini, dolamini, in laboribus, in necessitatibus ..., ad omne opus bonum paramini (c. Faust. 12, 19 nos ad omne opus bonum paratos, id est quodammodo -atos trinitas perficit in memoria). *intransitive, i. q. congruere*: AVG. c. Parm. 2, 10, 20 nec nobis nec ipsis -at ratio veritatis. SIDON. epist. 2, 2, 4 quae (*sc. aquarum cella*) consequenti unguentariae spatii parilitate -at. 2, 4, 1 cum illi familiae splendor, probitas morum ... in omne decus pari lance -ent. 3, 7, 4 si vero (*dat.*) dicta -ant. NOT. Tir. 45, 44 -at. 45, 45 -atus.

conquaero *etc. v.* conquiro.

conquaestio, -ōnis *f. a* con *et* quaestio. GLOSS. II 446, 1 συνζήτησις. AVELL. p. 220, 24 apud Graecos de domini incarnatione nata conquaestio est.

? **conquaestor.** VARRO ling. 6, 79 a quaerendo quaestio, ab his conquaestor (hisque quaestor *O. Müller*). PLAVT. Amph. 65 ut -es (conquisitores *codd.*) singula in subsellia eant per totam caveam spectatoribus. 82 ut -es (conquisitores *codd.*) fierent histrionibus. Merc. 665 orabo, ut -es (conquisitores *codd.*) det *praetor* mi in vicis omnibus. *L.*

conquassātio, -ōnis *f. a* conquassare. *i. q. concussio, concitatio, in re medica*: CIC. Tusc. 4, 29 illa duo, morbus et aegrotatio, ex totius valetudinis corporis -e et perturbatione gignuntur. CASS. FEL. 51 p. 132, 6 quotiens in ipsis vitalibus membris aut in ipso omento -o aut diruptio fuerit facta. DIOSC. 2, 155 dolorem lateris tollit et -es (5, 66). 2, 156. 3, 82. 5, 82. 83 *et sic saepissime.*

conquasso, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* quassare. GLOSS. conquassatum: conlisum, vexatum. conquassavit confregit. AVG. in psalm. 45, 12 -ari minus est quam conteri. 73, 11 -at parvus, conteret magnus.

1 *proprie*: **a** *confringere, contundere*: CATO agr. 52 calicem -ato. LVCR. 3, 441 corpus quod vas quasi constitit eius (*sc. animae*), cum cohibere nequit -atum ex aliqua re ac rarefactum. ITALA psalm. 67, 22 (Hil. in psalm. 67, 24) -bit capita inimicorum suorum (συνθλάσει, VVLG. confringet; *cf.* VVLG. psalm. 109, 6 -bit capita in terra multorum). VINCENT. LER. 21 tantis malleis non -entur. CASS. FEL. 51 rutam et alia -ata coques in oleo. COD. Iust. 1, 12, 6, 9 (5) -atis rebus certis. PASS. Barth. p. 148, 6 idola. *in imagine*: FAVSTIN. trin. 2, 11 *fortiori lapide* ... ipsum caput serpentinum tuae -at impietatis. ITALA Luc. 20, 18 (cod. a) qui offendiderit super illum lapidem, -bitur (*idem* VVLG., *sed in gemino loco* Matth. 21, 44 confringetur). **b** *concutere, vehementer movere, sim.*: LVCR. 5, 106 omnia -ari ... cernes. CIC. div. 1, 97 *cum* Apulia ... terrae motibus -ata esset. APVL. apol. 43 fronte et occipitio -atus. met. 6, 10 capilloque discisso et capite -ato. VVLG. II reg. 22, 8 fundamenta montium concussa sunt et -ata. CHIRON 240 omnia membra plus iusto -ando. 273 in ambulationem -atur. THEOD. PRISC. gyn. 14 internorum dolore nimio -atur *femina.* PS. MATTH. euang. 33 *ut* -erit hydriam et fregerit eam. **2** *translate*: *commovere, perturbare, sim.*: LVCR. 3, 600 -atur enim tum mens animaeque potestas. CIC. Vatin. 19 *adeone* -atam civitatem ... putaris. Sest. 56 exteras nationes illius anni furore -atas videbamus. SVLP. RVF. Cic. epist. 4, 5, 4 omnes provinciae -atae sunt. TERT. ieiun. 9, 3 animam -atam (LACT. inst. 7, 12, 18). FIRM. math. 3, 11, 5 erunt etiam fideiussores et ex hac re maximis periculis -antur. PS. RVFIN. in Os. 1, 2 ipsum beatum Moysen seditio exorta -vit. VEREC. in cant. 4, 17. *Gudeman.*

conquaternātio ζεῦξις κατὰ τέσσαρας GLOSS. II 322, 6. 344, 31. *a* conquaternare.

conquaterno, -āre [*a* con *et* quaterni. *Th.*]. GLOSS. II 321, 62 ζευγίζω κατὰ τέσσαρας (344, 32). 111, 56 -at ζευγνύει κατὰ τέσσαρας. PRIMAS. in apoc. p. 890[C] quaternitas est enim -ata (APRING. in apoc. 14, 20 quaternata), sicut in quattuor faciebus quadriformibus et rotis. *L.*

***conqueror,** -stus sum, -erī *a* con *et* queri. GLOSS. καταμέμφομαι. murmurat. conquestus: querellans. *de formis*: conquerentum *murmur* SIDON. epist. 7, 9, 9. coque⟨rendosque⟩: CORP. IX 2826 (*Bucae, saec. V—VI, periit*). conquireret *pro* -retur GREG. TVR. Franc. 2, 41. *passive* VEN. FORT. epist. (carm. 10, 2) 8. *legitur inde a* PLAVTO.

i. q. querelam propter dolorem vel iniuriam proferre: **1** *absolute*: PLAVT. Aul. 727 quinam homo . . . eiulans -itur maerens? TER. Hec. 375 neque voce alia ac res monebat ipsa poterat -eri. TVRPIL. com. 62 nequeo ferre hunc diutius ... -i. CIC. Quinct. 59 si in causa pari discedere inferior videretur, tamen esset non mediocriter

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-endum. div. in Caec. 46 cum commiserari, -i … coeperit. Rab. perd. 6 ad -endum parum temporis. CATVLL. 64, 164 quid ego ignaris nequicquam -or (-ar *codd.*) auris. LIV. 4, 29, 7 nequiquam in senatu est -stus (*cf.* SVET. Iul. 20 in senatu -stum *collegam; persaepe* in senatu *addunt rerum scriptores*). OV. met. 9, 147 -ar an sileam? (Pont. 4, 3, 1). 14, 243 amissa sociorum parte dolentes multaque -sti. SEN. dial. 12, 2, 2 -amur, atque adeo ipse hanc litem meam faciam (12, 3, 3). COLVM. 1 praef. 15 sicut M. Varro … -stus est. TAC. ann. 13, 44 Octavius … modo -i, modo minitari. SIL. 8, 94 -itur tibi. AVELL. p. 376, 2 'ecce' … vocem non habet -entis. CASSIAN. conl. 21, 18, 1 *discipuli* domino -untur dicentes. COD. Theod. 2, 21, 1 (*a. 358*) filiis -entibus. SIDON. epist. 7, 9, 9 murmur … -entum. 2 *aliquid*: PLAVT. Mil. 125 -itur mecum mulier fortuna⟨s⟩ suas (CIC. inv. 1, 109 EVGRAPH. Ter. Eun. 225. fortunam: PACVV. trag. 268 RHET. Her. 2, 31, 50). PLAVT. Aul. 190 meam pauperiem -or (SVET. Cal. 42 paupertatem … et patria -ens onera). TITIN. com. 55 mulier … adversum illum res suas -itur. CIC. Verr. 1, 40 quo modo ego illam labem … -ar? 5, 111 non *illi* contumelias … -bantur. 6, 171 si … ad saxa et scopulos haec -i ac deplorare vellem. Sest. 3 quod … pro republica -endum fuit. de orat. 1, 90 deprecari aliquid et -i. part. 44 -enda condicio communis periculi. TIB. 1, 10, 54 femina perfractas … fores. LYGD. 6, 52 fallacis verba puellae. LIV. 1, 53, 5 patris in se saevitiam. 8, 28, 5 libidinem crudelitatemque -ens (40, 24, 6). 8, 33, 4 apud patres vim atque iniuriam dictatoris (10, 23, 6. 29, 9, 11 *al.* TAC. hist. 1, 54. LACT. inst. 4, 18, 10 nefas. SVLP. SEV. epist. 3, 1). 23, 22, 4 non solum inopiam ⟨patrum *add. Hertz.*⟩ sed paucitatem civium (25, 28, 6). 29, 3, 1 -sti … ibi clades suas. *passim.* PAVL. FEST. p. 123 aliena incommoda. SEN. Ag. 677 lugere tuam poterit digne -sta domum. CVRT. 7, 2, 35 libere mortem Parmenionis. LVCAN. 5, 491 pereuntia tempora fati. PLIN. nat. 7, 56 magnitudinem pretii. 7, 74 Homerus non cessavit minora corpora mortalium quam prisca -i (AVG. civ. 15, 9). QVINT. inst. 6, 1, 18 liberorum ac parentium sollicitudinem -itur. TAC. hist. 1, 54 acerrimi militum et praesentia -sti. SVET. Aug. 66 vicem suam. APVL. apol. 85 cur … praeterita -or? met. 4, 27 raptum uxoris. LACT. inst. 5, 8, 1 *Iustitiae* absentiam. 6, 20, 24 facultatum angustias. HIL. op. hist. frg. 2, 7 violentiam. AVG. civ. 4, 7 similia. SVLP. SEV. chron. 1, 16, 4 populus famem -ens Moysen increpabat. PAVL. NOL. carm. 15, 88 Rebeccam -stam … deo gravidi luctamina ventris. CARM. epigr. 1055, 10 finem fati. *nota*: DRAC. Romul. 10, 308 bubo -itur deflenda gemens. *sequitur acc. c. inf.*: [*dub.* PLAVT. Merc. 251 lugere atque abductam illam -i (*P*, aegre pati *A*)]. LVCR. 3, 613 se moriens dissolvi -etur (LACT. inst. 7, 12, 29). OV. ars 1, 739 -ar an moneam mixtum fas omne nefasque? LIV. 2, 3, 3 libertatem … in suam vertisse servitutem *al.* SEN. dial. 12, 1, 3 fata … sibi non pepercisse -atur. CVRT. 6, 2, 18 ex medio gloriae spatio revocari se … -stus est *Alexander*. COLVM. 11, 1, 10 quod … -stus sum: ceterarum artium … repertos antistites. STAT. Theb. 9, 23 hiscere campos -sti terraeque fugam mirantur. TAC. ann. 4, 30 ni … Caesar inritas leges, … -stus esset (15, 17 inritum laborem). SVET. Tib. 10 vitrico deseri se etiam in senatu -enti. 34 vasorum pretia in immensum exarsisse … graviter -stus *al.* GELL. 10, 3, 2 honestos viros virgis … caesos. ARNOB. nat. 1, 9 ventos iam diu non esse. SPART. Carac. 2, 4 apud milites -stus est circumveniri se fratris insidiis. PANEG. 11, 14 tantum perisse frumenti certatim pro se quisque -imur. HIL. in Matth. 15, 9 -entibus discipulis panes in deserto nullos esse. AVSON. 68, 3 me defuisse. HIER. epist. 22, 21 conclusam vulvam. AVG. civ. 2, 4 a … cultu se prohiberi homines … -untur *al.* SVLP. SEV. dial. 3, 12, 1 episcopi … praedamnatos se … -entes. CASSIOD. var. 1, 16, 12 frumenta sibi … concremata. *passim. nota*: AVELL. p. 61, 4 vim perpessi (*i. se vim perpessos*) -sti sunt. *sequitur enuntiatum*: CIC. inv. 1, 109 cum indignatione -imur, quod ab iis … male tractemur. SEN. benef. 6, 12, 1 hoc … te -entem audio, quod quaedam homines sibi praestant. LVCAN. 1, 362 quod tam lenta tuas tenuit patientia vires, -imur. TAC. hist. 3, 37 quod … prodidisset … ceteri velut pro Vitellio -entes. ann. 15, 61 -stum nomine Pisonis, quod a visendo eo prohiberetur. VLP. dig. 47, 10, 7, 2 liberum -entem, quod dominus ei convicium dixerit. TREB. Claud. 15, 1 desine … -i, quod. HIL. trin. 7, 3 quod arduum ac difficile sit *iter*, minus -or. AVSON. 301, 41 -imur, … brevis quod gratia florum est. SVLP. SEV. chron. 1, 48, 6 Ionae apud deum -enti, quod fides dictis non affuisset. TAC. ann. 15, 60 -retur, cur Pisonem aditu arceret. ENNOD. epist. 7, 28, 2 p. 194, 13 non sub verborum lenitate -sta est Cynegia, quare. TAC. ann. 3, 50 audivi principem … -entem, si quis sumpta morte misericordiam eius praevenisset. 3 *de aliqua re*: CIC. S. Rosc. 9 his de rebus … *non* satis graviter -i. 25 de istorum scelere et iniuriis (Verr. 2, 84 epist. 5, 2, 6 PORPH. Hor. carm. 1, 28 pr. SCHOL. Cic. Bob. p. 259). CIC. Verr. 3, 155 ei cum de tuis factis publice -untur. epist. 13, 7, 2 de miseriis meorum necessariorum -ens *al.* LIV. 43, 2, 2 de magistratuum … avaritia superbiaque -sti. SEN. dial. 10, 1, 1 de naturae malignitate. ASCON. Pis. p. 2 de insectatione … in senatu -stus est. CALP. decl. 14 de huius simplicitate. APVL. met. 7, 3 quid ego pluribus de Fortunae saevitate -or? 7, 28 de bracchiorum suorum cita fatigatione -sta. PORPH. Hor. carm. 3, 24, 33 *sq.* de malis moribus. 3, 27, 69 de casu suo. SPART. Hel. 5, 11 uxori -enti de extraneis voluptatibus dixisse *al.* AVSON. 446, 2 de contumelia domus … -stus. PS. AMBR. laps. virg. 7, 28 de nostra neglegentia. HIER. epist. 52, 6 nec de lege -or, sed doleo. VVLG. II Macc. 4, 36 -entes (συμμισοπονηρούντων) de iniqua nece Oniae. VEG. mil. 4, 44 de onere … armorum. AVG. civ. 1, 29, 30 de … temporibus (3, 22) *al.* CASSIAN. conl. 17, 20, 11 regi Sauli de fuga David … -enti ac dicenti. SIDON. epist. 9, 6, 1 de cuius facilitate … -bare. EVGRAPH. Ter. Haut. 213 de patris hortatione. ENNOD. opusc. 2, 116 p. 323, 2 de codicum diversitate nil -or. MART. CAP. 1, 37 deos super … coactione instantiaque -stos. COD. Iust. 2, 50, 7 patrem … adfirmes -stum fuisse super huiusmodi contractu. 5, 74, 3, 1 nihil -stus est super tali alienatione. *de aliquo*: CIC. S. Rosc. 125 non fuit tantus homo S. Roscius in civitate, ut de eo potissimum -amur. VLP. dig. 29, 5, 1, 38 si dominus … *non* de quoquam servorum … -stus sit. ARNOB. nat. 1, 29 de hominibus. LVCIF. non parc. 29 dicas cui de me possis -i? si deo, quomodo ei quereris quem sis ignorans? si vero tibimet ipsi -aris, quid facturus homo …? AVG. epist. 93, 13 de inimicis … imperatori aliquid -i. QVEROL. p. 12, 3 tibi … -or de amicis *al.* SCHOL. Cic. Bob. p. 294 exerte de Caesare. PAVL. NOL. carm. 18, 269 an tibi de te -ar? CORP. VI 20679 de qua (*uxore*) nihil -i potuit (*sic et sim. persaepe in titulis*). ASCON. Mil. p. 36 Scipio in senatu contra … Caepionem -stus est de hac caede. CAPITOL. Pius 6, 2 contra procuratores suos -entes libenter audivit. AVG. in psalm. 118 serm. 28, 1 *non* est … qui de sua damnatione contra deum … recte -i potest.

structurae notabiliores: conqueri ad *aliquid*: CIC. Verr. 6, 171. apud *aliquem*: LIV. 8, 33, 4 *al.* SVET. Aug. 51 SPART. Carac. 2, 4 CAPITOL. Gord. 30, 1 SVLP. SEV. chron. 1, 48, 6 EVGRAPH. Ter. Ad. 299. advorsum *i. q.* apud: TITIN. com. 55. cum *aliquo*: PLAVT. Mil. 125 CIC. epist. 5, 2, 6 VERVS Fronto p. 116, 7 N. *alicui*: CATVLL. 64, 164 SIL. 8, 94 APVL. met. 7, 3 LVCIF. non parc. 29 p. 273, 10 *sqq.* AVG. epist. 327, 43 QVEROL. p. 12, 3 PAVL. NOL. carm. 15, 88. 18, 269 CASSIAN. conl. 17, 20, 11 *al.* pro: CIC. Sest. 3 TAC. hist. 3, 37 ann. 4, 30 PANEG. 11, 14.

synonyma et iuxta posita: commiseror, deploro, doleo, gemo, ingemisco (EVGRAPH. Ter. Ad. 299), inlacrimo (SVET. Aug. 66), lamentor, lugeo, maereo, miseror (PAVL. FEST. p. 123), queror (QVEROL. p. 15, 13).

***conquestio**, -ōnis *f.* *a* conqueri. *actio conquerendi*: 1 *generatim*: QVINT. inst. 6, 1, 27 convenientes … forti viro -es. PANEG. 3, 2 ad libertatem piae -is. SYMM. epist. 9, 129 privata apud me -o. HIER. adv. Iovin. 1, 47 garrulae -es. CASSIOD. var. 4, 40, 2 dum a suis penetralibus lacrimabili -e quereretur uxorem *passim.* *c. genet.*: SEN. epist. 78, 14 praeteritorum dolorum. 99, 6 desiderii. PLIN. nat. 9, 67 in -e luxus. SYMM. epist. 2, 23 peregrinationis. QVINT. inst. 8, 3, 78 post longam de bellis civilibus atque externis -em. SVET. Tib. 70 -o de morte L. Caesaris. SYMM. epist. 9, 101 -o tua de raritate epistularum. *nota*: PLIN. nat. 10, 66 volantium *coturnicum* illa -o labore expressa. 2 *speciatim*: a *i. q. accusatio*: GLOSS. αἰτίασις. MET. NVM. or. frg. Gell. 12, 9, 4 ut hic -o, istic vituperatio relinquatur. CIC. Mur. 7 me … non minus … Sulpicii -o quam Catonis accusatio commovebat. 72 -es in senatu habitae. ad Q. fr. 1, 1, 22 nulla -o. PLIN. nat. 35, 164 in -e exprobravit. QVINT. inst. 5, 13, 41 adversus omnes … non inhumana -o, si. CAPITOL. Gord. 30, 2 hac -e nihil egit. HIL. trin. 7, 36 hinc querelae omnis orta -o est. COD. Theod. 6, 4, 22, 5 (*a. 373*) probabilis … et iusta -o. SALV. gub. 6, 41 gravis … atque iniqua -o. b *technice de parte orationis*: RHET. Her. 3, 13, 24 -o est oratio, quae incommodorum amplificatione animum auditoris ad misericordiam perducit. *cf.* CIC. inv. 1, 106 -o est oratio auditorum misericordiam captans. 2, 51. 2, 102 defensoris -o est calamitatis eius, quae … vi maiore quadam acciderit. FORTVN. rhet. 2, 31 p. 120, 10 -o i. e. miseratio (MART. CAP. 5, 565). RHET. Her. 3, 13, 24 amplificatio dividitur in cohortationem et -em. CIC. inv. 1, 98 *conclusionis pars.* per -em: RHET. Her. 2, 14, 22 defensor … utetur loco communi per -em (3, 15, 27 utemur amplificatione. CIC. inv. 1, 107 de incommodo dici. 2, 48 pars locorum inducitur *al.* EVGRAPH. Ter. Eun. 643). RHET. Her. 3, 14, 25 in -e utemur voce depressa. CIC. inv. 1, 109 in -e morari. 2, 85 de eo -o, qui supplicium dederit indamnatus. 2, 36 indignatio iuncta -i (2, 83). *passim.* QVINT. inst. 9, 1, 39 exclamatio vel admirationis vel -is. EVGRAPH. Ter. Andr. 607 -o in principio collocata. Hec. 274 haec scaena -em tenet, quod. Ad. 306 -is partes.

conquestus, -ūs *m.* *a* conqueri. *i. q. conquestio*: LIV. 8, 7, 21 libero -u coortae voces sunt. SIL. 10, 290 vano quid … te demoror … -u. STAT. Ach. 399 supplice regum -u. EVGRAPH. Ter. Ad. 299 haec scena -um omnem tenet. *Probst.*

conquiēsco, -ēvī, -ēturus, -ere *a* con *et* quiescere. conquiesti: CIC. epist. 1, 1, 1; conquierunt: CELS. 1, 3 FIRM. err. 6, 9 MART. CAP. 2, 199; conquierint: CELS. 6, 6, 34; conquiesse: AFRAN. com. 341 LIV. 30, 13, 12 (-ere *P*); conquietura: CIC. Mil. 68. coquiescit: CORP. VI 14994, 7. GLOSS. II 307, 1 ἐπησυχάζω -o (*cf.* NOVELL. Iust 111, 1). *legitur inde a* PLAVTO.

I *proprie, de animantium corporum animorumque tranquillitate, etiam de dormientium quiete, i. q. requiescere, ab agendo desistere, se reficere*: A *absolute*: PLAVT. Most. 1053 pergunt turbare

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

usque, ut ne quid possit -ere. Pseud. 123 de istac re in oculum utrumvis -ito (*cf.* εἰς ἀμφότερα καθεύδειν. *Otto, Sprichwörter p. 47 s. v. auris*[1]). VARRO rust. 2, 5, 14 quo mollius -ant. 3, 9, 8 quae gallinam -ere non patiuntur. CIC. S. Rosc. 72 ut ne ad saxa quidem mortui -ant. Verr. 2, 82 ut huc incideres, non ut hic -res, illi te vivum exire passi sunt. Arch. 12 ubi et animus ex hoc forensi strepitu reficiatur et aures convicio defessae -ant. Mil. 93 quam primum tetigero... liberam civitatem, in ea -am. Lig. 4 Ligarius... paulum adventu Vari -vit. de orat. 3, 145 numquam -am neque defetigabor ante quam. leg. 3, 19 quom *puer* adflixisset principum gravitatem, numquam tamen -vit. fin. 5, 55 ut -ere ne infantes quidem possint. epist. 1, 1, 1 quoniam tu nisi perfecta re de me non -iesti. 4, 6, 2 quo confugerem, ubi -rem, cuius in sermone et suavitate omnis curas doloresque deponerem. CAES. Gall. 7, 46, 5 ut meridie -erat. civ. 1, 21, 5 neque vero tam remisso ac languido animo quisquam omnium fuit, qui ea nocte -erit. 1, 41, 6 Caesar... ibi sub armis proxima nocte -it. 3, 75, 1 -ere ante iter confectum vetuit. LIV. 1, 47, 1 nec interdiu virum -ere pati. 1, 47, 6. 21, 10, 3 non manes, non stirpem eius -ere viri. 31, 24, 8 considere ac -ere agmen iussit. 38, 22, 4 respirare et -ere paulisper militem iubet. 42, 42, 6 -ere socios vestros non posse. CELS. 1 prooem. ut -at iisdem locis aut temporibus. 1, 2 ex toto -ere ac neque labori se neque exercitationi neque negotiis credere. *ibid.* per hiemem potissimum totis noctibus -ere. *ibid.* post haec paulum -ere opus est. 1, 3 ubi paulum -ierunt. 1, 6 post cibum -ere ac neque intendere animum neque ambulatione quamvis leni dimoveri. 1, 8 antequam -ant. 2, 4 -ere hominem in cubili non patitur. 2, 12 paulisper debet -ere. 3, 4 noctu, si fieri potest, -at. 3, 23. 4, 17. 22. 4, 26 postero die in lecto -ere (4, 32. 6, 10). 5, 27, 9. 6, 17 interim -ere hominem. 7, 18 cum -it aliquis aut iacet. 7, 25, 2. 7, 29. SEN. dial. 9, 5, 1 poteratne illa civitas -ere. epist. 98, 6 nullo enim tempore -et *animus.* COLVM. 1, 6, 4 ut illic per hiemem, hic per aestatem sine violentia ferarum -ant. 8, 8, 12 dum vincula exerere conantur, non -unt. 9, 8, 2 si omnes intra domicilium silentes forte -ent. 9, 14, 4 nec patiantur examina -ere. SVET. Aug. 78 post cibum meridianum ... paulisper -bat. APVL. met. 4, 22 canticis quibusdam Marti deo blanditi paululum -unt. 5, 1 tanta mentis perturbatione sedata dulce -vit. 8, 18 ubi placuit illis ductoribus nostris refectui paululum -ere. PS. APVL. Ascl. 7 in quo mentis divinitas tecta sola cum cognatis suis id est mentis purae sensibus secum ipsa -at. TERT. bapt. 8 super baptismi aquas tanquam pristinam sedem recognoscens -it. ITALA num. 24, 9 (Lugd.) -ens refrigeravit sicut leo (κατακλιθείς, VVLG. accubans). PORPH. Hor. serm. 2, 2, 80 is vero qui citius -it nec diu vigilat ob longam cenam. SOL. 12, 5 cum animi *delphinum* -erint. EPIT. Alex. 101 *v. p. 355, 5.* GALLICAN. Avid. 4, 8 -entibus cunctis meruit timeri. ARNOB. nat. 5, 9 cum in summo Agdi vertice deum dormiret tum genetrix, obrepere -entis pudori filius . . . enisus est. LACT. opif. 16, 9 ut ne tum quidem, cum sopitus est, -at animus. COD. Theod. 2, 15, 1 (*a. 319*) perpetuo ... silentio -at, nisi ... intra ... biennium ... omnis lis fuerit decisa. IVST. 12, 6, 5 postquam satiatus caede animus -vit. AMM. 14, 11, 7 per indutias naturae -entis. 31, 4, 6 numerum ... comprehendere calculo saepe temptantes -isse frustratos. VVLG. IV reg. 11, 20 laetatusque est omnis populus terrae et civitas -vit (ἡσύχασε). Iob 39, 32 numquid qui contendit cum deo, tam facile -it (μὴ κρίσιν μετὰ ἱκανοῦ ἐκκλίνει;). sap. 8, 16 intrans in domum meam -am (προσαναπαύσομαι) cum illa. Is. 14, 7 -vit (ἀνεπαύσατο) et siluit omnis terra. AVG. civ. 17, 21 qua cognita pars utraque inter se pacata -vit. 19, 7 sive cum belligeratur, ut aliquando -ant, sive cum timetur, ne rursus exsurgant. PS. RVFIN. in Ioel 3, 17. 18 ut nemo in eis tabernaculis -at. MACR. somn. 1, 2, 12 accusator tandem edoctus a fabulis fabulosa secernere -at. MART. CAP. 1, 34 hic postquam Delius -vit. 2, 199 post labores maximos recreati paululum -ierunt. OROS. hist. 3, 13, 8 aliquantula ... mora ... in pace -unt. SACR. Leon. p. 308 non solum ubi ... S. Petri reliquiae -unt. ORIBAS. syn. 1, 17 p. 820 facta ... ventris depositione lecto iterum -at vigilando. CORP. II 3015 Lucius et Cornelia con⟨c⟩uiescen⟨tes⟩ in locum decime secre dive Diane predium dicarunt (*cf. Archiv 12, 228*). VI 14994, 7 hic -it. CARM. epigr. 98, 4 hic -it cunis terrae mollibus. **B** *adduntur praepositiones*: **1** ab: CIC. Balb. 3 quantum ipse a pueritia usque ad hanc aetatem a continuis bellis et victoriis -vit. har. resp. 46 a diuturnis dissensionibus -amus. Mil. 68 si ... Italia a dilectu, urbs ab armis sine Milonis clade numquam esset -ura. CELS. 3, 14 postero die ab exercitatione unctioneque ... -at. PLIN. paneg. 53 nullum esse tempus quo ... funestorum principum manes a posterorum execrationibus -ant. AVG. civ. 1, 18 ab eo ... labore -vi. *in prosopopoeia*: BOETH. mus. 1, 14 dum defatigatus motus ab eliciendis fluctibus -at. **2** ex: CIC. Att. 1, 5, 7 nos ex omnibus molestiis et laboribus uno illo in loco -imus. CELS. 3, 15 ubi ex eo corpus -erit. **3** in: *i. q. acquiescere, contentum esse aliqua re*: CIC. Att. 1, 20, 7 ego ... cotidie magis quod mihi de forensi labore temporis datur, in iis studiis -o. epist. 2, 1, 2 ut aetas nostra iam ingravescens in amore atque in adulescentia tua -at. 9, 6, 5 in nostris studiis libentissime -imus. Lael. 22 qui potest esse vita vitalis..., quae non in amici mutua benevolentia -it? SEN. benef. 2, 27, 4 quemquam in ea mensura honorum -ere, quae quondam eius fuit impudens votum. HIL. trin. 9, 29 ut in apice veri dei Christi libertatis nostrae fiducia -at. AVG. trin. 10, 10 fruimur cognitis, in quibus voluntas ipsis propter se ipsa delectata -it. BOETH. herm. pr. 1, 3 p. 64, 3 non in unoquoque horum verbo sententia constituta est, sed in tota oratione -it auditor. **C** *sequitur infinitivus*: SEDVL. op. pasch. 5, 7 p. 278, 14 nec caput colaphis propulsare nec faciem sputis aspergere nec palmam ictibus verberare plebs execrabilis -vit.

II *translate, de rebus non animantibus*: **A** *i. q. desistere, intermittere*: CIC. Manil. 15 agri cultura deseritur, mercatorum navigatio -it (NON. p. 85 casteria: locus ubi, cum navigatio -it, remi et gubernacula -unt). leg. agr. 1, 21 hoc solum in re publica vectigal esse, quod amissis aliis remaneat, intermissis non -at. dom. 101 ne umquam -ere possit fletus bonorum. Rab. Post. 42 cum ... omnia bella iure gentium -ant. Mil. 37 quando illius postea sica illa ... -vit? epist. 12, 39, 2 -ent litterae, nisi quid novi extiterit. LIV. 24, 47, 1 imbre -ente. 30, 13, 12 illam furiam pestemque omnibus delenimentis animum suum avertisse atque alienasse nec -iesse (-ere *P*). CELS. 2, 8 febris protinus -vit, desieruntque urgere cibi fastidium et potionis desiderium. 3, 4 cum iam bene venae -erunt. 4, 11 ubi bene sanguis -vit (5, 26, 21. 7, 26, 5). 4, 26 intra septimum diem id -at. 4, 29 donec id vitium -at. 6, 6, 34 antequam sudor et calor domi -ierint. 7, 7, 15 donec in oculis pituitae cursus -at. 7, 18 nisi celeriter ea inflammatio -vit (7, 19 si sub his inflammatio non -erit). SEN. nat. 4, 2, 22 cum ... pelagus -it. PAVL. sent. 5, 3, 4 sublatis ... susceptoribus grassantium cupido -it. APVL. met. 5, 15 nec tamen scelestarum feminarum nequitia vel illa mellita cantus dulcedine mollita -vit. 6, 12 dum meridies solis sedaverit vaporem et pecuda (pecula *F*) spiritus fluvialis serenitate -erint. 8, 18 infestorum canum revocata -vit procella. SOL. 1, 59 post annum quinquagesimum fecunditas omnium *mulierum* -it. ARNOB. nat. 1, 9 caeli -isse flaturas. 7, 38 superorum -isse terrores. LACT. inst. 4, 15, 22 silere ventum protinus iussit et fluctus qui maximi ferebantur -ere. 5, 2, 4 ferarum omnium rabies usque ad ventris satietatem furit fameque sedata protinus -it. epit. 40, 3 praecepit vento, ut -ret statimque tranquillitas facta est. FIRM. err. 6, 9 nec tam diu vindices gladii consulis -ierunt quam diu hoc malum fuisset radicitus amputatum. MAR. VICTORIN. ad Iust. 15 si errorum vitia -unt. SYMM. epist. 6, 62 tironum -vit indictio. 10, 19, 3 haec quoque praescriptio -vit. COD. Theod. 4, 9, 1 (*a. 319*) quae multa non semper imponitur, sed potius -it, si (= COD. Iust. 7, 10, 7, 2). 16, 2, 14, 2 (*a. 357*) extraordinariorum a praedictis necessitas atque omnis molestia -at. 16, 5, 4 (*a. 376*) ut coetus haeretici usurpatio -ret. SERV. Aen. 9, 454 spumas tunc habet sanguis cum effunditur, nam postea -it. AMBR. Isaac 5, 49 tanto secura praeconio -ere aquilonem gravem ventum petit. bon. mort. 9, 38 id quod procellosum et ad omnia vitia inlecebrosum est -at vel iaceat. HIER. in Ier. 25, 36 p. 1024 -ent sive conticescent bona pacis. in Is. 25, 1 p. 339 ut mille annorum regnum et aureae Ierusalem atque gemmatae somnia -ant. epist. 54, 13 cito ignis stipulae -it. 60, 2 ut tempestas mundi -ret. VVLG. prov. 26, 20 susurrone subtracto iurgia -ent (ἡσυχάζει). Ier. 30, 23 procella ... in capite impiorum -et (ἐπ' ἀσεβεῖς ἥξει). AVG. civ. 1, 32 neque enim et illa corporum pestilentia ideo -vit. 17, 3 non quia bella -erunt, sed quia non tam gravi pondere urgebant. 22, 8 dolor continuo -it (CAEL. AVR. chron. 5, 1, 6 plurimis ... dolor cito -it. 5, 4, 75 vel in toto -erit dolor). MART. CAP. 6, 638 ab ipsis Gadibus ... in Bruttium sinum ... emissa maria -unt. VAL. CEM. hom. 5, 4 si res ... non provocetur in litem, sed aut tacita doleat aut in suis volutata sedibus -at. 14, 7 quatenus ... odiorum studia -ant. BOETH. in top. Cic. 5 p. 373, 40 ad id lapidis natura tendebat, ut in suum locum pondus veniens -ret. herm. pr. 1, 3 p. 63, 16 mox quid dictum sit, auditor intellegit et eius intellegentia -it. INST. Iust. 4, 13, 11 eas ... exceptiones ... -ere sancimus. COD. Iust. 6, 22, 1, 4 sic ex tempore omnibus discretis vetustissima dubitatio nostro foedere -at. 6, 40, 2, 2 tale iuramentum -at. 7, 6, 1, 1a ceteri omnes modi, per quos Latinorum nomen inducebatur, -ant. 7, 6, 1, 12 his tantummodo casibus ... electis ceteri omnes ... penitus -ant (11, 16, 1, 1 omne etiam speciale beneficium ... penitus -at). 7, 24, 1 pr. Claudianum senatus consultum et omnem eius observationem circa denuntiationis et iudicum sententias -ere in posterum volumus. 9, 1, 17 ex nomine Thaumasti mentio super conflictu criminali Symmacho -at. NOVELL. Iust. 111, 1 ut sopitae hoc temporis spatio tam personales quam hypothecariae actiones in perpetuum -ant (ἐφησυχάσωσιν). **B** *i. q. cessare ab aliqua re*: COD. Theod. 16, 2, 14 pr. (*a. 357*) ab his (*clericis*) universis istius modi strepitus -at. *Burger.*

conquil- *v.* conchyl-.

conquinīsco, -quexī, -ere [*cf. c.* ocquiniscere *et c.* cossim coxim, *ut videtur. sunt qui conferant c. island.* hvika '*cohorrescere, declinare*', *slavon.* čeznąti '*decrescere*' *et seiungant a* coxa; *v. Zupitza, Bezzenbergers Beitr. 25, 105; Joh. Schmidt, Zeitschr. f. vergl. Sprachforschung 23, 270. Th.*]. PRISC. gramm. II 508, 28 unum invenitur in 'sco' desinens verbum apud vetustissimos, cuius praeteritum perfectum in 'xi' protulerunt teste Capro: conquinisco conquexi. est autem -o caput inclino. NON. p. 84, 14 -ere inclinari (GLOSS. V 638, 75).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

PLAVT. Cist. 657 faciundum est puerile officium: -am (*sic Nonius*, quomque mei sciam *i.* quomqueineiscam *codd.*) ad cistulam. Pseud. 864 si iste ibit, ito ... si -et istic, -ito (*A*, -ito simul *P*, ceveto simul *Non. p. 84*). POMPON. Atell. 171 in terram, ut cubabat, nudam ad eum ut -quexi. EPIT. Alex. 101 *Alexander* -quexit (*Wölfflin*, conquievit *cod.*), ut *Roxane* se posset praeterire. *L.*

conquino *v.* coinquino.

conquīro, -īsīvī, -ītum, -ere [*a* con *et* quaerere. *Th.*]. *formae*: conquaero: INSCR. mill. Popil. (Corp. X 6950) 11 conquaeisivei. LEX repetund. (Corp. I 198) 31 conquaeri. 34 conquaesiverit (*ibid.* inquirere). *perfect. indic.* conquisierunt: RHET. Her. 1, 1, 1. *coni.* conquisierit: CIC. Rab. perd. 15 ac. 2, 87. conquiror *deponens*: ITALA act. 9, 29 (cod. g). GLOSS. II 111, 24 -it συνπορίζει. NOT. Tir. 29, 25. 32. *legitur* INSCR. mill. Popil. (*a. 132 a. Chr.*) *et* LEX repetund. *et inde a* RHET. Her. *vox orationis solutae, apud poetas* AFRAN. com. 259 (conquisite). LVCR. 2, 267. 3, 419. PROP. 1, 2, 23 *cf. l. 27.* CIRIS 354 MANIL. 3, 171 SIL. 6, 590. 13, 501 ANTH. 438, 3 IVVENC. 3, 270. [*ital.* conquidere. *M.-L.*]

a *cogere, colligere*: **1** *de hominibus et rebus corporeis*: LEX repetund. (Corp. I 198) 34 ⟨e⟩a, quai ita -aesiverit. 57 bona eius facito puplice possideantur conq⟨uaerantur ...⟩. CIC. Verr. 3, 22 undique homines nequissimos -isset (leg. agr. 2, 97). Cluent. 192 -endorum et conducendorum testium causa (*cf.* HIL. in Matth. 32, 3). Brut. 176. 244. CAES. Gall. 1, 27, 4 dum *obsides, arma, servi* -untur et conferuntur (*cf.* LIV. 39, 2, 4). 1, 28, 1. 7, 31, 4 civ. 1, 16, 1. 1, 77, 1. NEP. Dion 8, 3 ad eum interficiendum socios -vit. Timol. 3, 1. PROP. 1, 2, 33 vulgo -ere amantes. LIV. 25, 22, 9 desertores de exercitu volonum -rerent. 27, 7, 13. 27, 8, 12 reliquias exercitus Fulviani. 31, 11, 7 profugas ... comprehendi -ique debere. 33, 38, 12 fuga sparsos -ere et contrahere. 34, 50, 3. 37, 60, 4 captivos ... in suis quaeque urbibus agrisque -sitos (43, 8, 7 VAL. MAX. 6, 5, 1). 39, 3, 5. 39, 14, 9 frg. 22 CVRT. 9, 9, 1. TAC. hist. 4, 46 ceteri per urbem et urbi vicina -siti (3, 76). 5, 3 sic -situm collectumque volgus. ann. 6, 1. SVET. Aug. 71 virgines undique. 83 Tib. 43 VENVL. dig. 45, 1, 137, 3 LAMPR. Alex. 25, 8. *i. q. conscribere*: LIV. 27, 11, 15 magnum numerum eorum -verunt, qui equo merere deberent. FRONTO p. 140 N. DARES 11 per totam Graeciam -ituri mitterentur ad convocandos Graecos. CIC. Verr. 4, 50 argentum. 4, 52 scuta. 4, 73. epist. 12, 30, 4 pecuniae publicae, quae -itur undique (LIV. 29, 18, 6. 29, 19, 7. 29, 21, 4. TAC. hist. 3, 76 donis ac pecuniis acerbe ... -endis). CAES. Gall. 7, 12, 4 arma iumentaque. civ. 1, 60, 3 omnibus undique -sitis iumentis (SALL. Iug. 75, 4 ex agris quam plurumum potest domiti pecoris. TAC. ann. 1, 47 impedimenta). 3, 42, 4 quod esset frumenti -i iussit. 3, 42, 5. Gall. 6, 28, 6 urorum cornua studiose -sita. 7, 60, 4 lintres. civ. 1, 61, 4 toto flumine Hibero naves -i (1, 30, 1 BELL. Afr. 8, 2. PLIN. paneg. 34 navigia raptim -sita). HIRT. Gall. 8, 10, 3 raris disiectisque ex aedificiis pabulum. BELL. Alex. 1, 1 tormenta. LIV. 25, 7, 5 sacra. 38, 38, 12 si quid ablatum est, id -endi cognoscendi repetendique item ius esto. 39, 16, 8 libros (TAC. ann. 14, 50 GELL. 14, 2, 1). PAVL. FEST. p. 62. CELS. 5, 26, 23 peregrinis et -sitis et compositis medicamentis. VAL. MAX. 4, 6 ext. 1 SEN. dial. 11, 10, 7. COLVM. 9, 13, 11 -endi mellis causa. FRONTO p. 213 N. APVL. met. 2, 21 paupertati meae fomenta -o. ZACCH. 3, 3 foeda avaritiae lucra. MART. CAP. 2, 127 matronae *non* -sitis figmentis circa faciem vultuosae. *nota part. subst.*: AMM. 17, 3, 2 quicquid in capitatione deesset, ex -sitis se supplere. **2** *de rebus incorporeis*: RHET. Her. 1, 1, 1 ea -ierunt, quae nihil attinebant. CIC. inv. 2, 6 praecepta magna -sita cura. Rab. perd. 15 omnis et suppliciorum et verborum acerbitates non ex memoria vestra ... sed ex annalium monumentis ... -ierit (TAC. ann. 6, 4 ne curas imperatoris -sitis insuper acerbitatibus augerent). har. resp. 57 vitia. Scaur. 20 neque acu quaedam enucleata argumenta -am (TAC. ann. 14, 44 OPTAT. 1, 10 p. 11, 16 HIER. epist. 36, 14). fin. 1, 31 rationibus -sitis. 2, 111 ea nullam ad aliam rem nisi ad voluptatem -untur. 4, 13 quam multa ab iis -sita et collecta sunt de omnium animantium genere *eqs.* (Att. 10, 14, 2). ac. 2, 87 studiose omnia -ierit contra sensus et perspicuitatem. div. 1, 39. off. 3, 117 undique suavitates. phil. frg. V 46 de orat. 2, 130. 3, 29. LVCR. 2, 267 omnis enim totum per corpus materiai copia -i debet. CIRIS 354 undique -it nubendi sedula causas (SEN. epist. 99, 3). LIV. 34, 5, 6. 48, 9, 4 varia spectaculorum genera. SEN. contr. 9 praef. 1. SEN. benef. 6, 16, 1 exempla. epist. 45, 12 vitae instrumenta. 49, 6. 90, 18. PS. FRONTIN. strat. 4 praef. multa lectione -sitis strategematibus. TAC. Agr. 33 hist. 2, 50. ann. 4, 11 omnia alia -rerent intenderentque. 12, 68. 15, 21 in modum candidatorum suffragia -imus. 15, 56 FRONTO p. 211 N. GELL. praef. 5 variam ac miscellam et quasi confusaneam doctrinam -verant. 10, 25, 1 TERT. pudic. 8. CASSIAN. inst. 10, 7 causarum fabularumque occasiones. BOETH. mus. 1, 1.

b *quaerere*: **1** *investigare*: *personas*: INSCR. mill. Popil. (Corp. X 6950) 11 fugiteivos Italicorum conquaeisivei redideique homines *tot* (VLP. dig. 1, 15, 4). LEX repetund. (Corp. I 198) 31. CIC. Verr. 4, 50 Diodorum tota provincia. 4, 106 Liberam cum investigare et -ere Ceres vellet. de orat. 1, 202 nec enim causidicum ... neque clamatorem ... hoc sermone nostro -imus (*i. naturam causidici*). ad Q. fr. 1, 2, 5. VATIN. Cic. epist. 5, 9, 2 terra marique. CAES. civ. 1, 74, 1 quem quisque in castris notum aut municipem habebat, -it atque evocat. NEP. Att. 11, 1 RVT. LVP. 2, 16 LIV. 22, 52, 6. 39, 14, 7 sacerdotes .. non Romae modo, sed per omnia fora et conciliabula. 43, 1, 8. VELL. 1, 15, 1 esset in bello -endus potius miles quam dimittendus. 2, 22, 4 Q. Catulus ..., cum ad mortem -reretur. 2, 41, 2. VAL. MAX. 5, 9, 3 *ut filius* per triumvirum -reretur (9, 2, 1 per nomenclatorem). SEN. dial. 3, 18, 3 clem. 1, 25, 4 TRAIAN. Plin. epist. 9, 7, 2 MIN. FEL. 24, 3 VLP. dig. 1, 18, 13 MARCIAN. dig. 48, 13, 4 CORP. IX 2826, 16 (*Gothorum aetate*). *nota*: PLIN. epist. 1, 8, 17 plebem ... velut obvia ostentatione -ere (*i. adulatione adire*). *animalia et res*: VARRO ling. 5, 81 quaestores a quaerendo *nominati*, qui -rerent publicas pecunias (*cf. p. 355, 39*) et maleficia, quae triumviri capitales nunc -unt (*cf. Mommsen, Staatsrecht II 542 et* COD. Iust. 1, 12, 6, 10). 9, 21 oculis semper aliquas figuras supellectilis novas -irant. CIC. Verr. 4, 112 *Aproni tabulas* ego cum -rerem, non inveni. 4, 154. 5, 1. leg. agr. 2, 97 nedum isti a Rullo -siti (*cf. a 1*) atque electi ... non statim -ituri sint aliquid sceleris et flagiti. har. resp. 26 libros. fin. 1, 42 sapientia ... est tamquam artifex -endae et comparandae voluptatis (CAES. civ. 3, 96, 1). 2, 107 regionum -is historiam. ac. 2, 7 *verum* summa cura studioque -imus. Tusc. 5, 13. Tim. 51 naturae primas causas -ere (μεταδιώκειν. TAC. dial. 15 causas quas mecum ipse plerumque -o [inquiro *v. l.*]). LVCR. 3, 419 -sita diu dulcique reperta labore ... carmina. LIV. 6, 1, 10 foedera ac leges ... -i, quae comparerent. 40, 37, 2 piacula irae deum. MANIL. 3, 171 fortunae -e locum. VITR. 1, 4, 12 locum ad moenia transferenda -reret eligeretque. PAVL. FEST. p. 333 sacella att⟨acta⟩. SEN. contr. 10 praef. 6 VELL. 1, 17, 7. CELS. 7, 12, 1. 7, 26, 2. 7, 29 -situs ... pes eius adducendus. SEN. clem. 1, 25, 2 nova supplicia. rem. fort. 15, 1 adversus feras munimenta. COLVM. 1 praef. 29. SIL. 6, 590 -ere fessis iam rebus meditantur opem. 13, 501 dicta. QVINT. inst. 9, 3, 5 *figuras* -sitas et ex omnibus latebris extractas congestasque. PLIN. epist. 4, 25, 5 remedia (*paulo aliter* APVL. apol. 40 flor. 15 p. 57). PS. APVL. Ascl. 8 ex eius voluntate ... illa dependent, quae de tota summitate tractantur, quam rationem praesenti disputatione -imus. CORP. XI 6068 aquam novam -endam ... c(uravit). TERT. scorp. 5. ANTH. 438, 3 novas toto terras ... -ite mundo. ARNOB. nat. 2, 39 per innumeras artes malitiarum venena -ere. HIL. trin. 1, 10 his (*dat.*), quae volumus, rationem -imus. AMM. 16, 5, 6. 25, 3, 8 -bat sollicite scutum. 27, 12, 18 vicinarum gentium auxilia. AVG. civ. 14, 18. serm. ed. Mai 97, 4 medicus curam per blandimenta -et. CASSIAN. inst. 12, 15 humilitatem perpetuam. MART. CAP. 5, 539 res laborem ... -it. BOETH. in top. Cic. 4 p. 340. **2** *scrutari*: CIC. Brut. 133 -am ista (*sc. libros*) ... curiosius. VITR. 9, 4, 1 ἀνάλημμα est ratio -sita solis cursu et umbrae crescentis et brumae observatione inventa. 9, 8, 2 sunt ex aqua -sitae horologiorum rationes. PLIN. epist. 61, 5 haec ... multo sagacius -et explorabitque librator. APVL. apol. 36 quae tanta cura -sita si honestum ... illis fuit scribere, cur turpe sit nobis experiri. TERT. nat. 2, 13. ARNOB. nat. 2, 60 ea -ere aut investigare curamus. LACT. opif. 1, 15 abstrusa ... scrutarentur ac naturam rerum caelestium terrenarumque -rerent. VVLG. Sirach 38, 39 -entes in lege altissimi (διανοουμένου ἐν νόμῳ ὑψίστου). MART. CAP. 2, 101 BOETH. mus. 2, 28. 31. **3** *quaerere, conquirendo assequi*: PLIN. nat. 36, 82 tantas opes meretricio esse -sitas (LACT. inst. 2, 12, 19 victum sibi labore -reret. AMM. 31, 14, 5). PAVL. dig. 48, 16, 6, 4 in fraudem alicuius librum vel testimonium ... -isse dicuntur. ARNOB. nat. 5, 33 HIL. trin. 9, 53. RVFIN. hist. prol. regnum sibi caeleste ... -it. 5, 1, 32 misericordia Christi domini arte -itur. VVLG. II Macc. 6, 25 per hoc ... execrationem meae senectuti -am (κατακτήσομαι). PS. AMBR. serm. Sess. 3, 1. AVG. civ. 19, 17 legibus ... pax terrena vel -itur vel tenetur. MART. CAP. 9, 925 victoriae ... undique meis cantibus -sitae. COD. Theod. 6, 26, 14 (*a. 407*) labore dignitas -sita. *ibid.* 2 quod anterioris aetatis industria -vit. CASSIAN. inst. 6, 1 ad -endam vel possidendam perfectae castimoniae puritatem. 11, 4 gloriam *et passim.* OROS. hist. 2, 23, 17 CORP. XIV 3031.

c *quaerere cum aliquo, disputare, gr.* συζητεῖν: CIC. rep. 1, 17 Rutilius ... solebat mecum interdum eiusmodi aliquid -ere. ITALA act. 6, 9 (cod. g) -entes cum Stephano (disputantes cod. e, VVLG.). 9, 29 loquebatur et -batur cum Graecis (conferebat cod. e; disputabat VVLG.). VVLG. Marc. 1, 27 -rerent inter se dicentes. 8, 11. 9, 9. 15. 12, 28. EVGRAPH. Ter. Eun. 225 non tam de domino quam de amore -itur. GREG. TVR. Andr. 17. GLOSS. IV 44, 12 -entes causantes (V 184, 24).

part. adi. **conquīsītus**, -a, -um. *i. magna cura, studiose quaesitus*: COD. Iust. 4, 51, 2 licet sigillo tuo venditionis instrumentum fraude -a (*i. artificiose excogitata, an nomin. i. q. adducta?*) signaveris, eiusmodi tamen commentum emptori ... non praestitisse potest securitatem. *superl.* CIC. Tusc. 5, 62 mensae -issimis epulis extruebantur (*cf.* SEN. dial. 11, 10, 3 *et* APVL. met. 4, 14).

adv. **conquīsītē.** AFRAN. com. 259 commercatis -e edulibus. RHET. Her 2, 31, 50 haec ... ut -e conscripsimus, ita tu diligenter ... considerabis. GELL. 3, 10, 16 haec Varro de numero septenario scripsit admodum -e.

conquīsītio, -ōnis *f. a* conquirere. *i. q. delectus, conductio*:

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Cic. prov. 5 exercitus ... superbissimo dilectu et durissima -e conlectus. Liv. 23, 32, 19 in Piceno agro -em militum haberet (25, 5, 9). 24, 42, 6 Magone ad -em ... misso (frg. 91). 29, 34, 4 per -em numerum equitum augeret. 29, 35, 10 intentissima -e. *i. q. investigatio*: *personarum*: Liv. 25, 22, 4 -o volonum fieret iique ad signa reducerentur. 39, 3, 6. Arnob. nat. 5, 25 in istius (*sc. Proserpinae*) -is errore. 5, 39. *rerum*: Cic. Tim. 7 difficillimum ... est in omni -e rationis exordium. Liv. 7, 3, 3 piaculorum. 25, 12, 3 librorum. Tac. Agr. 6 diligentissima -e. hist. 2, 84 pecuniarum. Novell. Valent. 21, 1 inanem verborum -em. Mart. Cap. 1, 80 eorum, quae gignuntur -bus opulentus. Evgraph. Ter. Andr. 26 primo -o est et interrogatio praecedens. *i. q. quaestus*: Greg. Tvr. Franc. 8, 18 sine ullius lucri -e. *i. q. contentio*: Itala (cod. e) *et* Vvlg. act. 15, 7 magna autem -e facta (cum diu haesitarent cod. g; *cf. Rönsch, Sem. Beitr. p. 1, 20*). *graece* ζήτησις, συζήτησις.

συνζητῶ **conquīsīto** Gloss. II 446, 3.

conquīsītor, -ōris *m. a* conquirere. [*corrupt.* Plavt. Amph. 65. 82 Merc. 665 *v. p. 350, 28*]. 1 Gloss. V 658, 36 -es dicuntur militum scriptores. Cic. Mil. 67 Att. 7, 21, 1 Bell. Alex. 2, 1 Liv. 21, 11, 13. 21, 21, 13. 30, 7, 10; *cf.* Dares 11 *p. 355, 37.* 2 Gloss. II 446, 2 συζητητής, *fere i. q. coniector (disputator?)*. *cf.* Hil. ad Const. 2, 5 egregii scilicet arbitri caelestium sacramentorum, -es invisibilium mysteriorum, professionibus de fide dei calumniamur. Ambrosiast. in I Cor. 1, 20 -r ... saeculi hic est, qui constellationibus agi mundum et duodecim signis ortus et occasus fieri decernit calculis. Itala (codd. d e g) *et* Vvlg. I Cor. 1, 20 ubi sapiens? ubi scriba? ubi -r huius saeculi? (aevi Tert. idol. 9. *cf. Rönsch, Sem. Beitr. p. 1, 20*). *Jacobsohn.*

conr- *v.* corr-. ?**cōnsacer** *cf. p. 170, 29.*

*****cōnsacerdōs,** -ōtis *c. a* con *et* sacerdos. *i. q. frater clericus, quo cum verbo saepissime coniungitur*: Corp. IX 1540, 11/12 (*de sacerdotio Magnae Matris Beneventi, saec. III*) simul Corsinia Celsina -e sua. Tert. nat. 1, 12 qui nos crucis antistites affirmat, consa⟨cerd⟩os (consa ... us *vel* consa ... eus *cod.*, consacraneus *Gothofredus*) erit noster. Cypr. epist. 55, 7 fratrem atque ... -em (Hil. op. hist. frg. 2, 8 Ambr. epist. 5, 1 Avr. epist. p. 1009[B] Alc. Avit. epist. 34. 70 Fvlg. Rvsp. epist. 15, 18 Greg. Tvr. Franc. 8, 7 Greg. M. epist. 1, 16[a] [*16[ies]*] *al.*) Cypr. epist. 60, 1 Hil. op. hist. frg. 2, 7 (*7[ies]*) Lvcif. Athan. 1, 1 (*12[ies]*) Priscill. tract. 2 p. 40, 8 Maximin. c. Ambr. 5. 62 Pavl. Nol. epist. 20, 2 Avg. epist. 133, 49 *persaepe.* Mar. Merc. Cyr. epist. cler. 21 Victric. 2 Vincent. Ler. 6, 9 Avell. p. 64, 13 *saep.* Canon. Migne 56, 841 *saep.* Isid. eccl. off. 2, 6, 1 *al.*

cōnsacrāneus, cōnsacro *sim. v.* consecr-.

cōnsacrilegus, -a, -um *a* con *et* sacrilegus. *i. q. sacrilegi socius*: Lvcif. reg. apost. 5 p. 38, 2 quandoquidem etiam signis ac prodigiis non potuerint priores -i tui revocari ad solum deum colendum (*10[ies]*).

?**cōnsaepe** ut adsolet Gloss. IV 498, 9 V 593, 40 (consuete *dubitanter Götz*).

cōnsaepio, -psī, -ptum, -īre *a* con *et* saepire. *part. perf. pass.* consiptum: Pavl. Fest. p. 62 -ptum apud Ennium (*cf. l. 61*) pro cons⟨a⟩eptum invenitur. p. 64 -ptum clavis praefixum. *praeter perf. pass. aliae formae admodum rarae*: Svet. Nero 33. Verec. in cant. 8, 6 -iri. Evstath. Bas. hex. 5, 6 p. 916[A]. 7, 3 p. 939[B]. Verec. in cant. 8, 9 -psit.

I *proprie, i. q. locum saepto cingere, saepire*: Varro ling. 5, 157 Gallorum ossa ... ibi coacervata ac -pta. Liv. 10, 38, 5 *locus* est -ptus cratibus pluteisque et linteis contectus. 22, 57, 6 vivi demissi sunt in locum saxo -ptum. Corp. XII 2610 loc⟨us⟩ ... privat⟨us⟩ ita ut consaept⟨us⟩ est. Svet. Nero 33 bustum eius -iri. Ivl. Val. 3, 24 *paradisum* -ptum ... non materiae circumiectu, verum arborum frequentia circumsistentium. II *translate i. q. homines circumplecti, cingere*: Enn. scen. 297 teneor -pta (consepta *codd. Non.*, consipta *Scaliger*), undique venor. Apvl. apol. 103 ubique si -ptum pinnis eum tenui. Socr. 24 p. 179 Charybdi -ptus est nec retentus est *Vlixes.* met. 2, 13 cum frequentis populi circulo -ptus coronae circumstantium fata donaret *Chaldaeus.* Ps. Cypr. pudic. 9 bis victrix et in periculo suo tam funeste totiens -pta et libidinem evasit et mortem. Amm. 24, 4, 15 hostem laminis ferreis in modum tenuis plumae -ptum (conceptum *V*). Fvlg. Virg. cont. p. 92 nube -ptus socios cognoscit (*ibid.* nube conclusum). Evstath. Bas. hex. 5, 6 p. 916[A] animas ... caelestium mandatorum munitione -psit (*in imagine*). *de natura personata*: Manil. 4, 303 sic altis natura manet -pta (conspecta *al.*) tenebris et verum in caeco est multaque ambagine rerum. Evstath. Bas. hex. 7, 3 p. 939[A] *testis* mollitudinem carnis eius (*ostreae*) natura -psit.

part. adi. **cōnsaeptus,** -a, -um. *i. q. circumclusus*: Cic. Cato 59 agrum. Avien. ora 268 locum. Prvd. psych. 224 de -o paradisi limite progrediens. *nota*: Avson. Mos. 331 clausos -o gurgite pisces (*i. pisces obstructo alveo fluminis conclusos*) ... captare. *subst.* **cōnsaeptum,** -ī *n.* Gloss. περίφραγμα, περίβολος. 1 *proprie de loco incluso, saepto, saepius consecrato*: Varro rust. 1, 13, 2 in -o et sub dio. 3, 12, 2 in eodem -o (*ibid.* locum inclusum). Pavl. Fest. p. 101 Hercius Iuppiter intra -um domus cuiusque colebatur. Sen. epist. 97, 2 summotis extra -um omnibus viris. Cvrt 8, 1, 32 in -um leonem ... iussit emitti. Colvm. 1 praef. 17 qui in villis intra -a (*opp.* foris) morarentur. 8, 17, 1. Apvl. met. 8, 30 intra -um domus. 11, 19 intra -um templi (Hier. in Is. 38, 4). Sol. 1, 10 intra quod -*um* ritus sacrorum. Corp. III 586 quae (*sc. Side*) est infra (intra *maluit Mommsen*) -um consecratum Neptuno. V 7747 intra -um maceria locus deis Manibus consacratus. XIII 1072 ita uti intra cons⟨a⟩e⟨p⟩tum et termina⟨t⟩um est. Amm. 18, 6, 23 agminatim intra -a exercitus recensitos. Colvm. 1, 4, 7 diffusiora ... -a. 1, 6, 1 universo -o. 6, 23, 1 laxo spatio -a facienda sunt. 6, 23, 2 iuxta -um. 8, 17, 3 per imam -i partem. Apvl. met. 3, 2 caveae -um ... complevit (10, 29). Itala II Macc. 14, 33 (Ambros.) istud dei -um in planitiem redigam (*cod.* conspectum; σηκόν, Vvlg. fanum). Arnob. nat. 6, 6 in Eleusin(i)o -o (*i. fano*). Symm. orat. 2, 28 theatrale -um. Corp. VI 10237, 12 ustrinas de -o ultimo in eum locum traiciendas curaverunt. XIII 950—954 consa⟨ep⟩tum omne circa templum. *notabilia*: Liv. 10, 38, 12 ea legio linteata ab integumento -i appellata est. Lex Malac. (Corp. II 1964) 55, 9 in singulis -is suffragium per tabellam ferant. 2 *translate et in imagine*: Cael. Cic. epist. 8, 6, 3 -a omnia foeda et inhonesta sunt. Val. Max. 7, 2 ext. 2 urbes esse humanarum cladium -a miseranda. Qvint. inst. 12, 2, 23 neque se tanta umquam in eo fudisset ubertas, si ingenium suum -o fori non ipsius rerum naturae finibus terminasset *Cicero.* Apvl. met. 3, 15 quaecumque ... commisero huius religiosi pectoris tui penetralibus, semper haec intra -um clausa custodias oro. Tert. anim. 53 *corpus* animam -o suo (*i. carcere*) obstruit et obscurat. Chalc. transl. p. 30[D] *animas* intra -um et limitem suum continens (ἐντὸς ἔχον ἑαυτοῦ). p. 36[E] omne corporeum intra -um eius (*sc. substantiae rationabilis animae*) effinxit *deus* (ἐντὸς αὐτῆς). comm. 224 *intellectus* affectu vero extra -um cordis. Ambr. Cain et Ab. 1, 10, 44 eradices gentilicium vitiorum omne -um (*i. quasi muros, vallum*), lucos eorum obruas. Pavl. Med. bened. 4, 2 intra -a sanctae ecclesiae.

cōnsaepto, -āre *a* consaepire. *i. q. includere*: Sol. 32, 37 lucus in quo -ant (in quem compellunt *SAP*²) animalia diversissimi generis.

cōnsaeptus, -ūs *m.* Gloss. II 405, 43 περίφραξις ⟨va⟩llum obiectus, obten⟨tu⟩s, consaeptus.

cōnsalāneus σύναλος Gloss. II 112, 3. 443, 53 (consalineus). III 443, 37. 484, 16 *cf. Funck, Archiv 8, 374.*

cōnsalūtātio, -ōnis *f. a* consalutare. *actus salutandi*: Cic. Att. 2, 18, 1 plausus maximi, -o forensis perhonorifica. Tac. hist. 4, 72 nulla inter coeuntes exercitus -o. ann. 15, 16 vix prae fletu usurpata -o *militum.* Svet. Otho 9 in ipsa -e (*Plut. Otho 12* προσαγόρευσις) dimicandum fuisset. Svlp. Sev. dial. 1, 14, 1 *lupam* quasi impleto officio et praestita -e discedere.

cōnsalūto, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* salutare. 1 *de complurium salutatione inter amicos*: Cic. de orat. 2, 13 qui cum ... inter se amicissime -assent. rep. 1, 18 qui a Scipione ceterisque amicissime -atus assedit proximus Laelio. Pavl. Fest. p. 193 obsalutare, offerre salutandi gratia dicebant antiqui, ut -are, persalutare. Symm. or. 1, 14 qui ad destinata properant, non omnes obvios -ant. Ambr. exc. Sat. 1, 38 quotiens aliquos salutavi, qui, quoniam te prius -erant, se a me iam dicerent salutatos. Svlp. Sev. dial. 1, 4, 2 -atos accepit nos benigne. Greg. Tvr. Franc. 5, 17 cumsalutantes atque invicem osculantes se. *nota*: Plin. nat. 28, 23 cur sternuentes salutamus? ... aliqui nomine quoque -are religiosius putant. 2 *regem, imperatorem sim. cum clamore salutare, appellare; plerumque de populo, militibus*: Cvrt. 7, 8, 5 laeti ... -ant *milites* eum. 10, 7, 7 milites Philippum -atum regem appellant. Tac. hist. 1, 27 speculatores -atum imperatorem ac paucitate salutantium trepidum ... rapiunt. Svet. Tib. 17 populo -ato. Flor. epit. 4, 6, 3. Svlp. Sev. chron. 2, 30, 2 *Vespasianus* diademate capiti imposito ab exercitu -atus *est.* Greg. Tvr. glor. mart. 5 -atam reginam. *cum dupl. acc. vel nominat. in pass.*: Cic. Phil. 2, 58 *mimam* non noto illo et mimico nomine sed Volumniam -bant. Liv. 1, 7, 1 utrumque regem sua multitudo -erat. 3, 26, 16 dictatorem eum legati gratulantes -ant. 36, 14, 4 ad ludibrium regem eum -ari iussit (Ivst. 11, 7, 12. Tac. ann. 2, 56 regem Artaxiam -vere). Sen. dial. 7, 25, 4 cum deus undique -bor. Petron. 117 *Eumolpum* dominum -amus. Tac. hist. 3, 86 Domitianum ... Caesarem -atum miles frequens ... in paternos penates deduxit (Svet. Dom. 1 Caesar -atus). ann. 12, 69 inlatus castris *Nero* ... imperator -atus (13, 41 Svet. Nero 8. 14 Galba 10 Otho 6 Vit. 8). Plin. paneg. 5 te -vit *turba* imperatorem (56 Svet. Tit. 5). Svet. Aug. 58 senatus te ... -at patriae patrem. Cal. 22 eum Latiarem Iovem -arunt. Oros. hist. 6, 20, 2 Augustus -atus est. *de singulis*: Petron. 7 ridens eum -vi. 131 me -vit. Avr. Fronto p. 61, 7 N. Frontonem meum -are. Apvl. met. 8, 31 filio suo parvulo -ato. Hil. in Matth. 33, 9 dominus mulierculis per angelum adhortatis occurrit et -at. Ambrosiast. ad Tit. 3, 15 propter compendium simul omnes -are illum significat. Sidon. epist. 1, 11, 8 dat sese mihi -andum. *cum dupl. acc.*: Liv. 22, 30, 2 cum patrem Fabium appellasset circumfusosque militum eius totum agmen patronos -asset. Tac. hist. 1, 57 *is* imperatorem Vitellium -vit. Svet. Dom. 3 -vit Augustam (*sc. filiam; sed lectio dubia*). 3 *res*: Fronto p. 235, 3 N. caelum quidem -bo discedens. Macr. sat. 1, 17, 49 lumen eius amabile amicissima veneratione -amus. Sidon. epist. 2, 2, 14 *corvos* Auro-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

rae facem -antes. *substantive*: AVSON. 419, 13 nec -antium confusus occursu.

cōnsancio, -ītum, -īre *a* con *et* sancire. FVLG. aet. mund. p. 145 sanctificatur in fructibus, -itur (*fere i. q. rite constituitur*) suis fratribus primus, confirmatur inimicis omnibus dominus *Iacob. cf.* VEREC. in cant. 4, 8 Iacob vero sanctus dei *dicitur*, -itus, videlicet sanctificatus.

cōnsānēsco, -uī, -ere [*a* con *et* sanus *vel* sanescere. *cf. c.* consanare. *Th.*]. *i. q. sanum fieri*: CELS. 7, 12, 4 plerique quidem, ubi -unt, loquuntur. COLVM. 8, 2, 3 ulcera dum -ant. COLVM. 4, 27, 3 celeriter -it (*de vitibus*). *in imagine*: CIC. epist. 4, 6, 2 nunc autem hoc tam gravi vulnere (*i. morte Tulliae*) etiam illa *mala* quae -isse videbantur, recrudescunt.

×cōnsanguineus, -a, -um [*a* con *et* sanguis. *cf. c.* sanguineus. *Th.*]. LVCR. 3, 73 consanguineum (*gen. plur.*). CORP. VI 12869 consanguinio. *de significatu*: ISID. orig. 9, 6, 4 -i vocati eo quod ex uno sanguine, id est uno patris semine sati sunt. GLOSS. ὅμαιμος, σύναιμος, συγγενής. ἀδελφὸς ὁμοπάτριος. ὁμογενής. proximus. contribulus. propinquus. GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357^A κονσαγγουινει· οἱ ὅμαιμοι. *apud* ICTOS: VLP. dig. 38, 16, 1, 9 -os Cassius definit eos qui sanguine inter se conexi sunt. GAIVS inst. 3, 10 legitima cognatio est ea quae per virilis sexus personas coniungitur. itaque eodem patre nati fratres agnati sibi sunt qui etiam -i vocantur, nec requiritur an etiam matrem eandem habuerint (COLL. Mos. 16, 2, 10). COLL. Mos. 16, 4, 1 fratres et sorores ex eodem patre. IVST. inst. 3, 2, 2 inter filios naturales et eos quos pater eorum adoptavit nec dubium est quin proprie -i appellantur *al. cf. de re Leonhard, PW. III 889 sq.* *vox primum legitur apud* PLAVT. PACVV. ACC., *per liberae rei publicae tempora admodum rara, nusquam in oratt. Ciceronis, deinde satis frequens et praecipue adamata apud* ICTOS *et christianos scriptores.*

a *de animantibus sanguine coniunctis, fraternus*: PACVV. trag. 55 mortem ostentant, regno expellunt, -am esse abdicant. OV. epist. 14, 121 -ae quondam centesima turbae, infelix uno fratre manente cadam? STAT. Theb. 3, 73 -o gestis regnare superbus exule (*de Polynice*). 5, 197 -i mixtus caligine Leti ... Somnus (*v. p. 360, 19*). 10, 654 -i quamvis atque omnia (*acc.*) fratres tu prior. VLP. dig. 38, 17, 2, 18 -a soror (*ibid. 7^{ies} omisso substant.* HERMOG. dig. 26, 4, 10). ACC. praetext. 20, 4 arietes. STAT. Theb. 11, 61 -os in proelia suscitet angues (*i. uno partu genitos*). *per metonymian de rebus*: OV. met. 8, 476 -as ut sanguine leniat umbras. VAL. MAX. 5, 5, 3 Castoris et Pollucis specimen -ae caritatis. 8, 1 absol. 1 forti punitione liberatā fratris dexterā tantum -o quantum hostili cruore gloriae haurire potuit. SIL. 1, 608 hinc -ae subeunt iam moenia Romae. STAT. Theb. 4, 436 post -as acies. 11, 407 stat -um campo scelus. FLOR. epit. 1, 3, 9 -a civitas. CLAVD. 1, 267 o bene signatum fraterno nomine tempus! o -is felix auctoribus annus (*de Probino et Olybrio fratribus*). 7, 154 -os thalamos. 15, 286 ne -is certetur comminus armis. rapt. Pros. 1, 105 te -o recipit post fulmina fessum Iuno sinu. **b** *latiore sensu de qualibet necessitudine*: CIC. leg. fr. 2 nec se intellegant *homines* esse -os. CAES. civ. 1, 74, 2 arma cum hominibus necessariis et -is contulerint. VERG. Aen. 5, 771 -o ... commendat Acestae. 7, 366 -o ... data dextera Turno. 12, 40 -i Rutuli. LIV. 5, 35, 4 Veientes -os. STAT. Ach. 1, 114 -os fracti crateres in hostes. TAC. ann. 2, 68 -um sibi regem. 11, 23 suffecisse olim indigenas -is populis. SIDON. carm. 2, 379 -o Halano. RVRIC. epist. 2, 39 p. 423, 18 proximum et quodam modo -um. DRAC. laud. dei 3, 265 -os ... iugulare propinquos. *nota i. q. simul natus*: CLAVD. carm. min. 9, 24 -is hastilibus asperat armos (*de hystrice*). **c** *translate vel in imagine i. q. persimilis, affinis, amicus, concors*: LVCR. 6, 475 ratio -ast umoribus ollis. COLVM. 1 praef. 4 *res rustica* sine dubitatione proxima et quasi -a sapientiae est. SIL. 1, 655 vestraene Sagunto spernendum -amque protendere dextram. TERT. cult. fem. 1, 5 unde obveniat tanta dignitas auro et argento cum et -is (*i. eiusdem originis*) et potioribus materiis praeferantur. CHALC. transl. p. 29^B *causae* earundem rerum -ae sunt (ξυγγενεῖς). p. 36^C eiusdem naturae -s motus. p. 47^D *harmonia* cognatas et velut -as habens commotiones. p. 52^C ob quam depravationem itemque alias -as (ἀδελφά). comm. 2 quo singulares res domesticis et -is rationibus explicarentur. 58. 254 musicae quippe -am esse poeticam palam est omnibus. 333 facit enim ea *contraria* (*sc. candidum et nigrum*) veluti cognata et -a genus suum. CLAVD. 5, 237 quid -as acies, quid dividis olim concordes aquilas. SIDON. epist. 2, 2, 12 -as ... insidias. ALC. AVIT. hom. 20 p. 134, 11 separationis adfectu.

substantivum i. q. cognatus, raro de fratre vel sorore: PLAVT. Poen. 1037 meis -is nolo te iniuste loqui. LVCR. 3, 73 -um (*gen. plur.*) mensas odere. 6, 1283. CIC. inv. 1, 35 cognatione, quibus maioribus, quibus -is (2, 29). 1, 103 parentes, liberos, coniuges, -os (CVRT. 6, 9, 12 liberos, parentes, -os). 2, 107 se aut -um. Att. 2, 23, 3 βοώπιδος nostrae -s. PS. AVR. VICT. epit. 41, 20. 42, 2. 45, 4 (*cf. Wölfflin, Archiv 12, 448*). CAES. Gall. 1, 11, 4 necessarii et -i Haeduorum. 1, 33, 2 fratres -osque (2, 3, 5). 7, 77, 8 propinquis -isque nostris. LIV. 5, 17, 9 periculis -orum. 8, 4, 3. 23, 7, 6 sociis -isque (FLOR. epit. 2, 18, 4). GERM. 113 nec -is fuerat discordia nota. SEN. apoc. 13 fratris filia, sororis filia, generi, soceri, socrus, omnes plane -i. TAC. hist. 4, 14 *sibi* -os Germanos (4, 65). ann. 1, 62. 3, 3. 4, 43. 4, 55. SVET. Iul. 81 ut illo (*i. Capye*, ilio *A*, Iulo *vulg.*) prognatus manu -orum necaretur. Claud. 25. GAIVS inst. 3, 23 feminae agnatae quaecunque -orum gradum excedunt (*cf.* 3, 14. 29). VLP. dig. 38, 16, 2, 1 sui et -i *saep.* (*v. sub* agnatus *vol. I 1348, 16 sqq.*). coll. Mos. 16, 6, 1 -os et adoptio facit. PANEG. 3, 18 vicerunt barbari sed \-os suos. IVL. VAL. 1, 37 *Darius* -s deorum. IVST. 18, 5, 12. AMM. 30, 10, 6 -um (*i. fratrem non germanum*) pietate nimia dilexit. HIER. epist. 118, 4 -is ... propinquis (VVLG. lev. 21, 2 OROS. hist. 7, 29, 18). VVLG. lev. 25, 49 patruus et patruelis et -s. AVG. civ. 3, 16 p. 120 Brutus -s Tarquinii. in euang. Ioh. 28, 3 -i virginis Mariae fratres domini dicebantur. SVLP. SEV. chron. 1, 21, 5. VICTRIC. 13 per usum artuum concorporei, per sanguinem -i. MART. CAP. 1, 1 -o Gratia trina dedit. COD. Theod. 14, 4, 5 (*a. 389*) -os eorum vel originales *saep.* EPITAPH. Ennod. carm. epigr. 1368 -os restituit superis. IVST. inst. 3, 3, 5 sive -i sint sive sola cognationis iura habentes. 3, 5, 4 CORIPP. Ioh. 2, 42. 8 (7), 271 -s genitus de matre Latina. *de sorore*: CATVLL. 64, 118 -ae complexum. HIER. epist. 54, 13 *imitare* tu -am tuam. *in imagine*: VERG. Aen. 6, 278 -s Leti Sopor (*cf. Hom. Il. 14, 231* κασίγνητος θανάτοιο). AMM. 30, 8, 4 humanitatis et pietatis quas sapientes -as (*i. sorores*) virtutum esse definiunt bonas.

×cōnsanguinitās, -ātis *f.* [*cf. c.* consanguineus. *Th.*]. GLOSS. συγγένεια. ὁμαιμότης. II 575, 22 consobrinitas nepotum -s. *plur.* AVG. in psalm. 127, 12 POMER. 3, 15, 2 *al.* *i. q. affinitas, cognatio*: VERG. Aen. 2, 86 -e propinquum. LIV. 1, 15, 1 *inritati* -e, nam Fidenates quoque Etrusci fuerunt. 7, 19, 6. 8, 5, 4. PAVL. FEST. p. 11 adfines in agris vicini sive -e coniuncti. GAIVS inst. 3, 24 -is iura. 3, 33^a (VLP. dig. 38, 8, 4 HERMOG. dig. 38, 7, 6 PROC. dig. 1, 7, 44 IVST. inst. 3, 2, 3. 3, 5, 4 *saep.*). PANEG. 2, 9 concordes et quod omni -e certius est, virtutibus fratres. 8, 2 *Galli* fratres populi Romani appellati sunt ... olim iam -is nomine gloriati sunt. LACT. epist. 60 (65), 3 orti ab uno homine -is iure sociamur. PS. HIL. libell. 19 alienae -is affectu (RVRIC. epist. 2, 58 p. 438, 3). VIGIL. TRID. 3 -e germanus. DICT. 1, 3 ex -e comitibus. 1, 9. 2, 5. HIER. epist. 52, 5 -is castimoniaeque personae. RVFIN. Orig. in gen. 3, 3 p. 177^A in -e carnali (AVG. in psalm. 127, 12). AVG. civ. 15, 16 p. 93 ipsi inter se propter tam propinquam -em fratres vocantur et paene germani sunt. serm. ed. Mai 138, 3 nihil Christum de matris -e traxisse. in psalm. 127, 12 cognati eius ex virginis Mariae -e venientes ... -bus terrenis. epist. 52, 4 quid enim prodest ... -s temporalis si aeternam Christi hereditatem ... contemnimus. OROS. hist. 3, 23, 65 haec sunt inter ... socios -is societatisque commercia. 7, 7, 2 -is reverentia. VAL. CEM 12, 6 gradum parentelae aut necessitudinem -is. POMER. 3, 15, 2 propter affinitates aut -es. ENNOD. epist. 5, 10 p. 134, 11 patefacta -e. opusc. 4 p. 385, 22 -is lege. CASSIOD. var. 1, 4, 15. VEN. FORT. carm. app. 3, 31 non fuit ex longa -e propinquus (CORIPP. Ioh. 4, 1095). ISID. orig. 9, 6, 28 (*in stemmate stirpis humanae, saep.*). sent. 3, 53, 1 -is vel amicitiae favore ... iudicium pervertunt. *in imagine*: STAT. silv. 5, 1, 137 quisnam impacata -e ligavit Fortunam Invidiamque deus? TERT. praescr. 32 pro -e doctrinae (*i. doctrina quae quasi ex eodem fonte manavit*).

cōnsāno, -āvī, -āre [*a* con *et* sanus *vel* sanare, *cf. c.* consanescere. *Th.*]. *i. q. sanare*: COLVM. 4, 24, 22 nec plagae -entur. 4, 29, 3 ut cicatricem -et. VLP. dig. 21, 1, 10 quamvis -verit (*sc. membrum corporis*).

(**cōnsānus**) NOT. Tir. 53, 27^a. **cōnsapio** *v.* consipio.

cōnsarcino, -āvī, -ātum, -āre [*cf. c.* sarcinator *et c.* consarcire. *Th.*]. *i. q. consuere*: **1** *proprie*: APVL. met. 7, 5 centunculis disparibus et male -atis. AMM. 22, 9, 11 chlamydem huius coloris sibi -asse. 31, 2, 5 ex pellibus silvestrium murum -atis. **2** *translate*: GELL. 13, 25 (24), 19 in quo versu non oportet videri alterum verbum ... extrinsecus additum et -atum. *i. q. comminisci, concoquere, machinari*: AMM. 14, 5, 6 crimina. 14, 9, 2 aemulis -antibus insidias (invidias *Petschenig*) graves. 28, 1, 12 ut congeminata potestas altiores -ret aerumnas. 29, 1, 25 quo ut -ante (*i. ementiente*) nimis ardua, morte multato. 30, 1, 2 -bant in hunc crimina. *part. adi.* **cōnsarcinātus,** -a, -um: AMM. 15, 5, 5 lectaque in consistorio astu callido -ā (*i. conflata*) materiā (*sc. epistularum*). 15, 5, 12 alia ex libidine -ae falsitatis adscripta. 16, 8, 4 suasit -is (*i. structis, fictis*) mendaciis. [*locus dubius* SEN. dial. 6, 22, 5 consecratur (consarcinatur *coni. Lipsius*) subscriptio]

cōnsarcio, -īre *a* con *et* sarcire. *i. q. consuere*: GELL. 2, 23, 21 trunca quaedam ex Menandro dicentis et -entis (consarcinantis *A*) verba tragici tumoris. IREN. 2, 14, 2 quasi centonem ex multis et pessimis panniculis -entes. *subst.* **cōnsarsum** plumatum vel acu[te] textum GLOSS. V 184, 26

cōnsario, -īre *a* con *et* sarire. *i. q. pastinare, concidere*: CATO agr. 48, 2 -ito glebasque conminuito. COLVM. 11, 3, 46 sulci omnes -endi, herbaeque eximendae. 11, 3, 57 ne minus ter -ito.

cōnsatelles, -itis *m. a* con *et* satelles. LVCIF. moriend. 9 p. 302, 28 primo tuos clientes efficere, deinde consatellites.

cōnsatio *v.* consitio. **cōnsatus** *v.* 1. consero.

cōnsaucio, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* sauciare. RHET. Her.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

4, 19, 26 celeri corpus vulnere -ari. SVET. Aug. 20 et crus et utrumque bracchium . . . -atus (*cum acc. gr.*). Nero 26 praetoris caput -vit. VEG. mil. 1, 17 hostes equosque -ant. AMBR. hex. 6, 4, 19 *si quidem ursa* -ata vulneribus mederi sibi novit. HEGES. 4, 11 cum se ipsi -verint. *nota translatum usum i. q. inficere*: ARNOB. nat. 7, 17 ex odoribus morbidis regiones -are vicinas.

cōnsāvio(r) *v.* consuavio.

cōnscaplium μετάφρενον GLOSS. III 351, 2. 443, 38. 475, 2 *a* con *et* scap(u)lae. *cf. Funck, Archiv 8, 374.*

cōnscarīfat καταξύει GLOSS. II 112, 6 (conscarificat *c e*). *a* con *et* scarifare.

cōnscelerātus, -a, -um [*cf. c.* sceleratus. *Th.*]. *superl.* CIC. S. Rosc. 67 Catil. 3, 16 AVG. civ. 1, 9. *i. q. nefarius, impius, facinorosus sim.* 1 *de hominibus*: CIC. S. Rosc. 67 poenas a -issimis filiis repetant *Furiae*. Verr. 2, 90 *Verrem* piratam ipsum -um fuisse. Cluent. 193 matris. Sest. 76 latronum. Cael. 1 seditiosis -isque civibus (Phil. 13, 1 impiis civibus -isque). AVG. c. Adim. 15 p. 156, 24 -um et nefarium esse arbitrabantur. 2 *de rebus*: CIC. Verr. 2, 37 proditio. Cluent. 29 nefarium et -um voltum. 191 illa -a exsectio linguae. Catil. 2, 19 mente -a ac nefaria (LIV. 8, 18, 11 captisque magis mentibus quam -is). 3, 16 -issimi periculosissimi belli. Sull. 28 *voluntates* -as ac nefarias. 29 furorem. dom. 76 -a illa vis. Cael. 14 -s impetus. Pis. 46 homines. CVLEX 375 -ă pia discernis vincula sede. COD. Theod. 2, 10, 4 (*a. 329*) -is (*i. improbis*) depectionibus. AVG. civ. 1, 9 p. 15 vita contaminatissima et -issima. c. Parm. 1, 3, 4 hinc probari -um fuisse orbem terrarum. *substantivi vice*: CIC. dom. 6 -orum ac perditorum manu. Pis. 46 has esse in impios et -os poenas. LIV. 2, 37, 9 -os contaminatosque . . . abactos esse. TAC. ann. 15, 55 incusat ultro intestabilem et -um. AVG. in euang. Ioh. 88, 4 ipsis -is favet. *i. q. sceleris participes, socii*: LVCIF. Athan. 1, 34 p. 126 quid aliud essemus, si fecissemus . . . nisi -i tui. reg. apost. 11 p. 61, 7 -is tuis. AVG. c. Petil. 1, 2, 3 qui diu apud ipsos -i latuerunt et postea proditi.

cōnscelero, -āvī, -āre [*cf. c.* consceleratus *et c.* scelerare. *Th.*]. *i. q. foedare, contaminare*: CATVLL. 67, 24 dicitur et miseram -asse domum. Ps. CIC. ad Oct. 9 nomen nobile -atum impudicitia. OV. met. 7, 35 cur non . . . oculosque videndo -o? LIV. 40, 8, 19 -ate aures paternas. ITALA Soph. 3, 4 (Tycon. 4 p. 42, 26) profanant sacra et -ant legem (βεβηλοῦσι τὰ ἅγια καὶ ἀσεβοῦσι νόμον, VVLG. iniuste egerunt contra legem). *Gudeman.*

×**cōnscendo**, -ī, -sum, -ere [*a* con *et* scandere. *Th.*]. PRISC. gramm. II 438, 21 scando -o. conscensurus: LIV. 24, 26, 6. 44, 35, 14 frg. 16 HIER. epist. 51, 5. DIFF. ed. Beck p. 39, 101 inter ascendere et -ere: ascendere est incohatio laboris; -ere paene consummatio; ita alterum initium dat, alterum finem. GLOSS. συναναβαίνω, ἀνέρχεται.

I *proprie*: A *generaliter*: 1 *seq. acc.*: LVCIL. 984 inluvies scabies oculos huic deque petigo -ere. CARM. frg. Isid. orig. 1, 36, 3 aligeros -it equos (BELL. Hisp. 13, 2 VERG. Aen. 12, 736 OV. met. 14, 820 LIV. 1, 57, 7. 25, 18, 6. 12. 29, 2, 16. 35, 11, 6. 40, 28, 5. 42, 7, 6 VAL. MAX. 3, 2, 2. 5, 6, 2 CVRT. 5, 13, 15. 10, 8, 4 PLIN. epist. 9, 15, 3 SVET. Cal. 51 IVST. 31, 2, 3). CATVLL. 64, 126 praeruptos . . . montes (PROP. 1, 6, 3 cum quo Rhipaeos possim -ere montes. SEN. nat. 1, 5, 3 qui montium summa -unt. LVCAN. 8, 372 aspera -et montis iuga. ITALA Matth. 5, 1 [Hil. in Matth. 4, 1; ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, VVLG. ascendit in montem]. 14, 23 [Hil. in Matth. 14, 13] SPART. Hadr. 13, 3. VVLG. deut. 32, 50 [ἀναβαίνεις; ITALA Lugd. ascendis]. SVLP. SEV. chron. 1, 17, 2. 1, 19, 2). LVCR. 6, 47 semel insignem -ere currum (PROP. 2, 18, 13. LIV. 38, 47, 4 currum triumphalem me -ere. 45, 1, 7. MANIL. 5, 10 aethereos iussus -ere [descendere *b*, -ere *cett. codd.*] currus. VAL. MAX. 9, 1 ext. 7. 9, 10 ext. 1. CVRT. 5, 10, 12 pristino more. LVCAN. 1, 48 flammiferos Phoebi -ere currus). CAES. Gall. 5, 39, 3 nostri celeriter ad arma concurrunt, vallum -unt (LIV. 10, 5, 10 pars magna aggerem vallumque -it. VAL. MAX. 1, 8, 6 *scalis admotis* vallum -it). VERG. Aen. 1, 180 Aeneas scopulum interea -it et omnem prospectum late pelago petit (GLOSS. V 477, 55 conscindit late[t]: ascendi⟨t⟩ in immensum. STAT. silv. 2, 2, 101 -it scopulos . . . Nereis). 1, 381 bis denis Phrygium -i navibus aequor (*cf.* SPART. Pesc. 8, 6). 4, 646 altos furibunda rogos (VAL. MAX. 2, 6, 14 LVCAN. 3, 241 ARNOB. nat. 3, 27. IVST. 18, 6, 7 pyram. DRAC. Romul. 10, 107. laud. dei 3, 510 -it mors viva rogos. 3, 515 *pyram* pedibus . . . suis). 8, 97 sol medium caeli -erat igneus orbem. CIRIS 50 tenui -ens sidera pinnā. PANEG. in Mess. 171 *didicit* lenta excelsos vitis -ere ramos. OV. met. 3, 299 maestissimus altum aethera -it (STAT. silv. 3, 1, 7 CLAVD. 21, 141). 3, 615 quo non alius -ere summas ocior antemnas prensoque rudente relabi. MANIL. 3, 328 ubi -es orbem. SEN. contr. 9, 2, 14 tribunal -erit (VAL. MAX. 5, 7 ext. 2 SEN. dial. 3, 18, 4 TAC. hist. 4, 25 SVET. Tib. 17 Galba 10 VOPISC. Car. 13, 2). GERM. 583 quod si . . . occulet . . . signum -ens vertice caelum altus Athos. frg. 4, 144 magni cum regna Tonantis ingrediens pecudis -erit (*Mercurius*) aurea terga. VAL. MAX. 1, 7 ext. 6 femina inter quietem opinione sua caelum -it. 2, 9, 5 quam . . . impudenter Duronius rostra -it (3, 7, 1e QVINT. decl. 329 p. 296, 5 FLOR. epit. 3, 14, 4 PANEG. 11, 29. CLAVD. 24, 201 tuae -ant rostra secures). 3, 2, 6 primus moenia eius -it. SEN. Med. 973 excelsa nostrae tecta -am domus (APVL. met. 3, 17 tectum scandulare -it). epist. 104, 18 non vehiculum navemque -it (FRONTO p. 32, 16. 50, 26 N.). LVCAN. 4, 32 luce nova collem subito -ere cursu. PLIN. nat. 8, 26 propinquas itineri eorum -unt arbores. VAL. FL. 1, 410 discat eques placidi -ere terga magistri (*i. Chironis*). 2, 444 sol aetherias medius -erat arces. SIL. 3, 510 dominantis moenia Romae credite vos summumque Iovis -ere culmen. STAT. Theb. 7, 241 trepido . . . agmine matres -unt muros (VOPISC. Prob. 6, 1 VEG. mil. 4, 26). QVINT. decl. 345 p. 363, 1 arcem -i (AVIEN. orb. terr. 1377 victor -it verticis arces). Ps. QVINT. decl. 5, 10 pro duobus maria -i (QVEROL. p. 18, 12). FRONTIN. strat. 3, 3, 2 munimenta. APVL. met. 4, 12 cubiculum. 4, 13 proximam -imus civitatem. 5, 20 postquam . . . cubile solitum -erit. LAMPR. Alex. 57, 4 pedes Palatium -it. IVL. VAL. 1, 4 -so lectulo. EVTR. 7, 13, 4 -enti Capitolium (CLAVD. 24, 33 cum Capitolia curru . . . Paullus -ret). AVIEN. ora 229 multus tumor (*Hudson*, timor *codd.*) -it auras. AVSON. 397, 8 vel celerem mannum vel ruptum terga veredum -as. 403, 13 sed cisium aut pigrum cautus -e veredum. DAMAS. epigr. 2, 13 -it raptus martyr penetralia Christi. 53, 8 cupiens caeli -ere lucem. SERV. Aen. 8, 728 fluvius Armeniae, quem pontibus nisus est Xerxes -ere. georg. 1, 366 cum vehementior ventus altiora -erit. VEG. mil. 4, 25 ut . . loca superiora -ant. HIER. epist. 51, 5 diabolum -urum regna caelorum. 108, 31 *Paula* de parvula Betlehem caelestia regna -ens. VVLG. Ioel 2, 9 domos -ent (ἀναβήσονται). PAVL. NOL. carm. app. 3, 225 deus ex homine (*Christus*) -it caelum. PAVL. MED. vita Ambr. 20 cacumen tecti. ZACCH. 1, 23 humor radicibus tentus celsa -it *arborum*. MART. CAP. 2, 139 ut refectior caelum sublimisque -as. 2, 169 postquam centum viginti sex milia stadiorum aeria subvecti levitate -erant. 5, 429 ut post . . . immeritas . . . mortes virtute astra -rent. SIDON. carm. 2, 208 -itque senum puer ipse curulem. DRAC. Orest. 890 -ere patres templum. MEROB. poet. 17 Gallia . . . aerii -ens ardua montis. 2 *absolute*: a *additur quo*: in: LVCR. 5, 1297 armatum in equi -ere costas. OV. met. 6, 222 in equos. VAL. MAX. 9, 12, 7 in (*del. Halm*) maenianum -it. LVCAN. 2, 609 tutas -it (*VG*, concessit *al.*) Magnus in arces. 3, 379 proxima pars urbis celsam -it (*MB*, consurgit *al.*) in arcem. PETRON. 116 in montem sudantes -imus. GELL. 2, 10, 2 ut pluribus gradibus in aedem -retur. TERT. bapt. 19 in caelos. HIER. epist. 39, 1 *postquam anima* in antiquam possessionem diu peregrinata -it. VVLG. Is. 14, 13 in caelum -am (ἀναβήσομαι). ad: VVLG. Ios. 2, 16 ad montana -ite (ἀπέλθετε, ITALA Lugd. ite). 8, 20 videntes fumum urbis ad caelum usque -ere (ἀναβαίνοντα, ITALA Lugd. ascendentem). 17, 16 non poterimus ad montana -ere. 18, 12 contra occidentem ad montana -ens (ἀναβήσεται, ITALA Lugd. ascendent). MART. CAP. 2, 171 ad lunam -erat. IORD. Get. 13, 101 ad Eusciam, id est Novas, -it (consedit *Mommsen*). MARCELL. chron. p. 103, 532 ad invadendum -unt palatium. *acc. loci*: CASSIAN. conl. 16, 12 se asserat Hierosolymam -isse. b *add.* unde: VVLG. gen. 41, 18 septem boves de amne -ere (ἀνέβαινον). Ios. 15, 15 inde -ens (ἀνέβη, ITALA Lugd. ascendit) venit ad . . . Dabir. iud. 6, 8 ego vos feci -ere (ἀνήγαγον, ITALA Lugd. adduxi) de Aegypto. 8, 8 inde -ens (ἀνέβη, ITALA Lugd. ascendit) venit in Phanuel. 11, 16 quando de Aegypto -erunt (ἀναβαίνειν, ITALA Lugd. in ascensu). 20, 40 quasi columnam fumi de civitate -ere. Ier. 48, 44 qui -erit de fovea. PRISC. periheg. 45 unde tamen primo -it lumine Titan. MARCELL. auct. chron. II p. 106, 540, 6 Placentiam a Ravenna -it. c *absolute nullo termino addito*: BELL. Hisp. 3, 6 iubet binos equites -ere. PLIN. nat. 8, 158 Centaretum potitum equo *Antiochi* -isse ovantem. GELL. 12, 5, 15 perventum est ad vehiculum et -imus. CAPITOL. Maximin. 30, 6 subito per publicum veniente vehiculo Antonini Caracalli . . . -it et sedit. VOPISC. Aurelian. 24, 1 qua posset Aurelianus cultus ascendere, ille -it. VVLG. I reg. 9, 13 ergo -ite (ἀνάβητε). RVFIN. hist. mon. 11 p. 430^c *crocodilus* dorsum suum ad vehendum placide praeparavit: prior ipse -ens invitat et presbyterum. MART. CAP. 2, 145 praecedit ilico -entem Musarum . . . pompa.

B *speciatim*: *de navibus conscendendis*. 1 *seq.* in: PLAVT. Bacch. 277 in navem -imus. RHET. Her. 1, 11, 19 in scapham. CIC. epist. 14, 7, 2. LENT. Cic. epist. 12, 14, 1 in naves. 12, 15, 2 in navis cum omnibus suis latronibus atque omni pecunia. NEP. Alc. 4, 3 in triremem . . . -it (*ed. Vltraiect.*, ascendit *al.*). OV. epist. 6, 65 ultimus e sociis sacram -is (*codd.*, concedis G^1) in Argon. LIV. 21, 49, 10 ad arma conclamatum est et in naves -sum. ITALA Matth. 14, 22 (Hil. in Matth. 14, 13) -ere (ἐμβῆναι, VVLG. ascendere) post haec in navem discipulos praecepit, *cf. p. 363, 1*. EPIT. Alex. 84 in naves. HYG. fab. 3 p. 39, 20 in ratem. *additur unde*: CIC. Att. 14, 16, 1 -ens ab hortis Cluvianis in phaselum episcopum. 2 *sequitur acc.*: PLAVT. Merc. 946 navem -o, proficiscor ilico. AFRAN. com. 138 tum -o cumbam interibi luci piscatoriam. VOLCAC. carm. frg. 2 ut navem semel -it. CIC. Pis. 93 inde nocte intempesta . . . navem -it. ac. 2, 100 -ens navem sapiens num comprehensum animo habet . . . ? div. 1, 56. 1, 69 off. 3, 48 epist. 3, 10, 3. LENT. Cic. epist. 12, 15, 3 si ille latro cum suis omnibus navis -isset. CAES. Gall. 4, 23, 1 naves. 5, 7, 4 naves (β, in naves α *edd. defendit Schn. ad loc.*). civ. 1, 27, 5. 6 *al.* 3, 104, 3 naviculam (VAL. MAX. 1, 5, 5. 9, 8, 2 HIL. in Matth. 14, 5 ⌊VVLG. Matth. 14, 22 ascendere in

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

naviculam] *cf. p. 362, 74*). BELL. Alex. 7, 1. 10, 1 BELL. Afr. 1, 1. 2, 4. 34, 2 parvulum navigium nactus -it. 63, 1 parvulum navigiolum -it. NEP. Dat. 4, 3 cum paucis, sed viris fortibus navem -it. VERG. Aen. 10, 155 tum libera fati classem -it iussis gens Lydia divum (Ov. met. 13, 422 LIV. 44, 35, 14). Ov. fast. 2, 95 puppem -it Arion (CLAVD. 19, 41 audebit tecum -ere puppim. 26, 217). LIV. 22, 19, 8 naves. 24, 26, 6 quin extemplo -urus sit navem. 29, 25, 5 ut naves ordine ac sine tumultu -rent. 42, 56, 1 triremem. 44, 45, 14 cum per tumultum naves -rent. frg. 60 ut ab Caieta navem -urus proficiscitur. *al.* VELL. 2, 107, 1 cavatum . . . ex materia -it alveum. SEN. dial. 10, 13, 4. nat. 4, 2, 6 bini parvula navigia -unt (CVRT. 4, 4, 5. 4, 8, 7 SVET. Iul. 58). epist. 85, 35. PLIN. nat. 8, 3 naves. 15, 83. IVV. 6, 98 navem. TAC. hist. 4, 84 naves sponte. FRONTO p. 224, 13 N. aliquam navem. APVL. met. 5, 21 -sis navibus abeunt. 11, 26 nave -sa. PORPH. Hor. sat. 1, 3, 25 draco . . . navem legatorum -it (*cf. infra l. 37*). 1, 5, 13 navem solitos -ere viatores quam iumentum aliquod conducere. HIER. epist. 45, 6 *al.* DRAC. Romul. 8, 381 -ēre ratem. *additur* *unde*: PLAVT. Rud. 63 ipse hinc ilico -it navem. VAL. MAX. 1, 6, 7 cum ab Herculis portu . . . navem -ret. *additur* *ubi*: VARRO Men. 276 hic in ambivio navem -imus palustrem. BELL. Alex. 64, 2 ibique adverso tempore navigandi navem -it. BELL. Afr. 10, 1 ibique classem sub vesperum cum ea copia -it. 98, 1 Vticae classem -it. LIV. 40, 4, 10 ibi . . . navem . . . -unt. **3** *absolute*: CIC. Vatin. 12 cum . . . mercatores e navi egredientis terreres, -entis morarere. Att. 9, 2 si et Gnaeus bene comitatus -isset. 9, 6, 3. ad Q. fr. 2, 2, 4 velim quam primum bona et certa tempestate -as. epist. 12, 25, 5 -e nobiscum. CAES. civ. 2, 43, 4 qui potissimum ex magno numero -rent. Ov. trist. 1, 2, 41 o bene, quod non sum mecum -ere passus. LIV. 21, 49, 8 ne quid moram -endi faceret. 22, 19, 10. 29, 25, 5. 37, 11, 10. 37, 29, 6. PETRON. 107 antequam -rent. QVINT. inst. 4, 2, 41. *additur* *unde*: CIC. Phil. 1, 7 ab eo loco -i, ut transmitterem. *ibid.* in eum ipsum locum, unde -eram. Att. 6, 8, 4 Epheso -entes. 9, 14, 3 a Brundisio. 16, 3, 6 -ens e Pompeiano tribus actuariolis decemscalmis. ad Q. fr. 2, 5, 3 ut aut Labrone aut Pisis -ret. *additur* *ubi*: LIV. 44, 23, 9 qui Rhodum irent cum Illyriis legatis Thessalonicae -ere iussi. *additur* *quo*: VAL. MAX. 1, 8, 2 *anguis* eo -it, ubi C. Ogulni tabernaculum erat (*cf. supra l. 15*).

II *in imagine et translate*: **A** *seq. acc.*: CARM. epigr. 55, 6 heic viridis aetas cum floreret artibus crescente et aevo gloriam -ret. PROP. 2, 10, 23 sic nos nunc inopes laudis -ere culmen (ς *Heinsius*, carmen *trad.*) pauperibus sacris vilia tura damus. SEN. epist. 85, 13 si -ere hunc verticem libet, cui se fortuna summisit. HIER. epist. 147, 1 superbiae praerupta -ens praeceps laberis in profundum. SVLP. SEV. epist. 2, 17 -ere arduum illud iter (*i. imitationem S. Martini*) ac penetrare non potero. PAVL. MED. bened. 9, 2 contemplationis montem intrepide -ere. AVG. civ. 2, 19 vitae aeternae culmen beatissime regnatura -ret. MART. CAP. 2, 100 mythos . . . postquam supera -erit. 2, 193 da pater aetherios mentem -ere coetus. ORIENT. comm. 2, 157 haec *bona* quia -unt (confundunt *Havet*) animos et mente (commenta *Havet*) videntur. AVR. VICT. Caes. 20, 28 -it imperium (*cf. infra l. 82*). CARM. epigr. 1413, 11 patricium culmen gradibus -it honoris. IORD. Get. 271 iam septem incrementa -ens. **B** *additur quo*: *mente, animo ad aliquid ascendere*: RHET. Her. 4, 24, 25 gradatio est, in qua non ante ad consequens verbum descenditur quam ad superiora -sum ($P^2\Pi Cd$, consensum HPB, ascensum bl) est. HIER. epist. 14, 10 quotienscumque illuc cogitatione -eris. 22, 36 ut ad superiora -am. 64, 21 incipimus de terrenis ad alta -ere. 98, 3 Iacob scalam cernit in somnis . . ., per quam diversis virtutum gradibus ad superna -itur. 98, 12 ut aliis ad inferiora delapsis ad excelsa -rent. RVFIN. Orig. in cant. prol. p. 68[D] qui nesciunt a littera -ere ad spiritum. p. 76[A] ad divinitatis contemplationem -ere. Adamant. 4, 11 ut ad inferiora -ret. AVG. civ. 18, 18 de imis ad summa -imus. PROSP. in psalm. 119 init. ut quibus gradibus ad nostra ima descendit *dominus*, ipsis possemus ad eius summa -ere. 129, 1 ut per virtutum profectus ab imis ad summa -ant. PETR. CHRYS. serm. 109 p. 501[C]. CLAVD. MAM. anim. p. 143, 16 catholicae fidei doctrina . . . ab imis ad media, a mediis ad summa -it. *ad dignitatem, gloriam ascendere*: VAL. MAX. 3, 4, 4 miro gradu Varro . . . ad consulatum macellaria patris taberna -it. TREB. Valer. 5, 1 cuius per annos septuaginta vita laudabilis in eam -erat gloriam, ut. AVSON. 322, 100 per te ut conixus in altum -as. COD. Theod. 6, 24, 10 (*a. 427*) ad praedictum suo ordine numerum locumque -erint. 7, 8, 14 (*a. 427*) ad summa fastigia dignitatum. CASSIOD. var. 1, 13, 3 ad alteram -ret dignitatem. *ad nefas*: *i. q. conari*: QVINT. decl. 377 p. 418, 24 ad ultimum nefas -at. *ad aliquid se conferre*: VOPISC. Prob. 1, 5 non patiar ego . . . non me ad Probi facta -ere. SIDON. epist. 3, 6, 2 militiae, ad quam iactitant . . . nolle -ere. PALLAD. hist. mon. I 6 p. 267[C] velocius ad matura certamina. *de oculis*: AMM. 16, 10, 4 ad cuius summitatem aegre visio humana -it. *de pedibus metricis*: *i. q. crescere, augeri*: SERG. gramm. IV 482, 3 *pedes* trisyllabos constat usque ad ternas syllabas posse -ere. **C** *in c. abl.*: *i. q. regnum adipisci*: IORD. Get. 12, 73 rex Gothorum in regno -it. 48, 252.

cōnscēnsio, -ōnis *f.* *a* conscendere. CIC. div. 1, 68 rapinas Dyrrhachii et -em in naves cum fuga . . . fore. HIER. nom. hebr. p. 29, 8 Marala amara -o (p. 139, 20 Marala ascensus Zabulon). *translate*: PAVL. NOL. epist. 32, 22 eius omnis aedificatio compacta crescit et surgit et -o est in plenitudinem dei. MART. CAP. 2, 199 sicque sex tonorum -bus stadiorum defecta lassitudine fatigati . . . paululum conquierunt.

cōnscēnsus, -ūs *m.* *a* conscendere. NOT. Tir. 58, 5. HIER. in Is. 1, 1 p. 8 reditum -umque ad montem sanctum in diebus novissimis. ZACCH. 2, 6 de resurrectione caelique -u. 2, 14 post eius (*Spiritus sancti*) adventum suumque (*Christi*) -um. *in imagine*: HIL. trin. 1, 20 quia nullus per praerupta -s est (PRISCILL. tract. 9, 123). *ibid.* ut prope sine scandentium sensu euntium proficeret -s. in psalm. 120, 4 per quos *propheticos libros* sit in superiora -s et gradus in aeternum. SVLP. SEV. epist. 2, 17 negato in astra -u. [*Burger.*

cōnsciēns *v.* conscio.

cōnscientia, -ae *f.* [*cf. c.* conscius *et c.* scientia. *Th.*]. consiensia *scribitur* CORP. XII 2153 (= INSCR. christ. Leblant II 428 *periit*). GLOSS. συνείδησις. *plur.*: CIC. S. Rosc. 67 Cluent. 56 parad. 18 *al.* *vox orationis solutae* (*apud poetas*: HOR. epod. 5, 29 PHAEDR. *bis.* MART. 10, 5, 19), *inde a* RHET. Her., *christianis adamata.*

I *communis complurium scientia*: RHET. Her. 2, 31, 50 nos industriae fructus ex tua -a capiemus. CIC. Verr. 3, 177 *testes* obligentur . . . communi inter se -a. 6, 183 illos *persequi*, ad quos -ae contagio pertinebit. Cluent. 56 consilia -asque eiusmodi facinorum (TAC. hist. 1, 25 in -am facinoris pauci adsciti). 81 sceleris (Cael. 52 TAC. ann. 2, 68 LACT. epit. 58, 4). Cael. 23 a -ae suspicione afuit (TAC. hist. 1, 28). fin. 1, 51 contra hominum -am saepti (2, 28 hominum -a remota). BELL. Alex. 63, 5. LIV. 2, 54, 7 consilia . . . in privato seductaque a plurium -a. SEN. suas. 6, 15 VELL. 2, 38, 6 SEN. dial. 9, 7, 3 epist. 3, 4. CVRT. 6, 8, 12 -am suam exonerare. 7, 1, 31. COLVM. 1, 8, 4 fraudis (VLP. dig. 42, 8, 10, 4). PLIN. nat. 28, 22 libet hanc partem singulorum quoque -a coarguere. QVINT. decl. 307 p. 206, 17 -ae sit actio. *ibid.* reus est -ae (FORTVN. rhet. 1, 9 p. 88, 13). 307 p. 207, 17. 21. 314 p. 235, 26 licet nulla cuiusquam mortalium -a interveniret. 323 p. 275, 9 testor . . . praesentissimi -am numinis. 387 p. 426, 4 alienam -am fugere. PS. QVINT. decl. 1, 7 socium -ae. 2, 12. TAC. Agr. 2 illo igne . . . -am generis humani aboleri arbitrabantur. hist. 1, 42 -am coniurationis confessus est (SATVRN. dig. 48, 19, 16 pr. coniurationes et latronum -a). 4, 55 quos idoneos rebantur -a obstrinxere. ann. 2, 40 simulata -a. 3, 10 *Tiberium* -ae matris innexum esse. 4, 3 sumitur in -am (13, 12). 4, 19 -a belli . . . arguebatur. 6, 4 noxae -am pro foedere haberi. 6, 21 liberti unius -a utebatur. 12, 67 provisam iam sibi Xenophontis . . . -am adhibet (AMM. 27, 10, 10 nullo potentium in -am arcani adhibito). 15, 51 primores . . . -a inligare. 15, 60 SVET. Cal. 56. VLP. dig. 48, 5, 30, 2 stupri. 29, 5, 1, 30 suspicione caedis aut -a attingi. PAVL. sent. 5, 16, 10 velandae -ae suae gratia, quam cum reo habuit. APVL. apol. 47. *nota*: APVL. met. 10, 22 vitata lucis (lucius *F*) -a facessit mulier (TERT. nat. 1, 16 *incesta vestra* tota caeli -a fruuntur). PS. APVL. Ascl. 1 *tractatum* multorum -a publicare. TERT. nat. 1, 15 sub omnium -a. IVST. 31, 4, 3 ad purgandam publicam -am (HIL. ad Const. 2, 1. 2, 10 sub publica -a. c. Const. 2. 12. op. hist. frg. 1, 4 proferre . . . in -am publicam). SVLP. VICT. rhet. 32 p. 331, 3. 8. HIL. ad Const. 1, 8 res . . . deducta in -am plebis. AMM. 19, 9, 6 sine ullius evanuit -a. VVLG. II Cor. 4, 2 commendantes nosmetipsos ad omnem -am hominum (συνείδησιν). I Petr. 2, 19 propter dei -am. *nota*: TAC. ann. 2, 77 est tibi Augustae -a (*i. consensio, conspiratio*), est Caesaris favor. SVLP. SEV. chron. 2, 42, 5 intra -am (*i. societatem*) communionis receptus est.

II *is animi status quo quis alicuius rei sibi ipse conscius est* (*adicitur plerumque genetivus sive adiectivus*): **A** *generatim*: CIC. Phil. 1, 9 erectus . . . maximi ac pulcherrimi facti sui -a. 2, 114. rep. 6, 8 factorum egregiorum (Att. 14, 11, 1 AMM. 14, 6, 8). Cato 9 bene actae vitae. nat. deor. 3, 85 virtutis (SEN. epist. 59, 16. CYPR. patient. 3 virtutum -am magis quam iactantiam novimus. HIER. epist. 78 mans. 41 animus -a virtutum tumens). Brut. 250 consoletur se cum -a optumae mentis. Att. 10, 4, 5 praeclara . . . -a sustentor. 14, 12, 2. epist. 3, 7, 6 fretus -a officii mei benevolentiaeque (5, 7, 2). 3, 9, 1 -a meae constantis erga te voluntatis (6, 4, 2 rectae voluntatis). 4, 3, 1 maximeque *consolatur* -a consiliorum meorum (5, 21, 2. 6, 1, 3 se optimorum consiliorum -a sustentare). 6, 6, 12. 6, 10, 4. 6, 13, 5. 9, 16, 6. fin. 2, 71 ut nostram stabilem -am contemnamus, aliorum errantem opinionem aucupemur. PVBLIL. C 16 -a animi (*i. dignatio sui*) nullas invenit linguae preces. LIV. 8, 4, 10 virium. 29, 33, 9 egregia. VELL. 2, 62, 3 VAL. MAX. 2, 3, 1. 4, 7, 3 in optimo laudabilis -ae portu. 8, 1 absol. 5 sinceritatis (MIN. FEL. 32, 2 bonus animus et pura mens et sincera -a. *cf.* CLAVD. MAM. anim. p. 138, 22 testificationibus . . . pulsantibus -ae nostrae sincerum). PHAEDR. 2 epil. 11 non *livor* eripiet laudis -am. SEN. benef. 4, 11, 3 nos iuvat sterilis beneficii -a. 6, 42, 1 veri amoris. PLIN. nat. 7, 111 regiae fortunae praelata litterarum -a (*cf.* AVG. conf. 1, 18, 29 certe non est interior litterarum scientia quam scripta -a id se alteri facere quod nolit pati). 33, 40 ut in somno quoque unionum -a ad-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

sit. 37, 49 in sucinis sola deliciarum -a *placet*. FRONTIN. strat. 1, 9, 3 quibus integra erat -a (TERT. spect. 29 LACT. inst. 5, 19, 32). QVINT. inst. 12, 5, 4 imbecilla frons magna -a sustinetur. decl. 352 p. 383, 29 in -a maximi meriti (MIN. FEL. 34, 12 PANEG. 3, 4. *cf.* FAVST. REI. grat. 2, 10 p. 88, 8 merita -arum ... interrogat). PS. QVINT. decl. 16, 1 universam pietatis meae -am intueor. PLIN. paneg. 67, 7 ingenti -a, Caesar, pacisceris cum diis. TAC. Agr. 27 *victoriae* -a ... ferox exercitus (PANEG. 10, 7). AVR. Fronto p. 71, 12 N. -a curae diligentis et temperantiae medicis obsequentis. APVL. mund. 25 qui sit ... -ae celsioris. TERT. anim. 41 divinitas animae ... -a dei in testimonium prodit. idol. 11 ipsius fidei -am perrogemus (adv. Val. 3 fidei. HIL. in Matth. 4, 28 syn. 4 spectabilem -ae *fidei* gloriam. 6 de fidei nostrae intemerata -a). nat. 1, 1 iustitiae (1, 6 nulla sibi lex debet -am [*i. rationem*] iustitiae suae [*eadem* apol. 4]). cult. fem. 2, 1 verae pudicitiae. apol. 39 -a religionis (AVELL. p. 721, 24 apud religiosam -am tuam). PANEG. 4, 12 contentae meritis -ae. 11, 1 gaudium intra arcanae laetitiae -am cohercere. 11, 3 testor ad vicem numinis mihi sanctam -am meam. *cf.* ENNOD. epist. 1, 13, 1 p. 23, 18. 3, 13, 1 p. 81, 3. 8, 7, 1 p. 205, 8 *al.* (SVLP. SEV. dial. 1, 21, 1 -am sanctitatis). FIRM. err. 29, 4 pura mente, devota -a, incorrupto animo. HIL. in Matth. 24, 7 interioris -ae nitor. 27, 4 *lampadum* lux, -a boni operis elucens. syn. 2 gloriosae -ae vestrae inconcussam stabilitatem (CASSIOD. var. 3, 32, 2 gloriosas -as obtulerunt). AVSON. 419, 63 mente pura, immaculabili -a. AMM. 21, 5, 7 producturo ... incorruptam -am meam. AMBR. in psalm. 118 serm. 2, 7 innocens ... -a. exhort. virg. 13, 85 munda. VVLG. I Tim. 3, 9 in -a pura (II Tim. 1, 3 PS. HIL. libell. 10 IREN. 4, 18, 3 CASSIOD. var. 1, 21, 1). AVG. serm. 88, 6, 6 cor sanum purae -ae. OROS. hist. 4, 4, 6 haesitavere praeiudicata incepti -a. COD. Theod. 12, 1, 177 pr. (*a. 413*) verecundae et tacitae -ae remuneratione contentus (NOVELL. Valent. 1, 3 pr. apud verecundam ... -am). AVELL. p. 23, 4 -a Christiana. SACR. Leon. p. 366 rationabilis -ae bonaeque famae donum. ENNOD. epist. 1, 16, 1 p. 27, 11 male credulae -ae. 4, 11, 1 p. 106, 8 amicam -am manifestis pandit indiciis. opusc. 2, 93 p. 316, 11 inviolatam exhibere -am. 4, 27 p. 339, 19 latentis secreta -ae ... reseravit. CASSIOD. var. 1, 4, 5 libera -a. 2, 3, 5 mirabilis -ae signum. 2, 16, 6 crevisse meritis honoratas -as. 10, 16, 2 -am fidelem. CORP. XII 2153 consiensia fede puru⟨s⟩. **B** *in malam partem*: RHET. Her. 2, 5, 8 -a peccati (CIC. Verr. 3, 189 dom. 95 parad. 40 BELL. Afr. 28, 3 LACT. inst. 5, 13, 7 SVLP. SEV. chron. 1, 32, 1). CIC. Verr. 4, 130 -a sceleris avaritiaeque suae (6, 73 sceleris. Catil. 1, 17 Pis. 39. 44 Phil. 2, 88 SALL. Catil. 5, 7 or. Phil. 7. LIV. 4, 17, 5 obstringi ... -a. 28, 22, 5. 31, 31, 14 VELL. 2, 91, 3 TAC. hist. 4, 56. SVET. Nero 34 neque ... -am sceleris ... ferre potuit. VLP. dig. 24, 1, 32, 7 MIN. FEL. 9, 5 HIER. epist. 36, 2 *et passim*). Cluent. 38 recentis maleficii -a perterritus (parad. 18 te -ae stimulant maleficiorum tuorum. Phil. 5, 15). Mil. 64 mediocrium delictorum (SALL. Iug. 27, 3 VLP. dig. 28, 3, 6, 7 PAVL. dig. 40, 9, 15 pr. IVST. 8, 2, 4). nat. deor. 3, 85 nisi et virtutis et vitiorum sine ulla divina ratione grave ipsius -ae pondus esset. CAES. Gall. 5, 56, 1 -a facinoris instigari (HIRT. Gall. 8, 38, 3 facti. CYPR. epist. 67, 1 nefandorum facinorum -a vinctos). SALL. hist. frg. 2, 87 -a noxarum metuere (LIV. 45, 26, 6. AMM. 15, 8, 2 noxarum -a stimulante. 16, 12, 61. 21, 15, 4). LIV. 3, 2, 11 -a contracti culpa periculi. 3, 69, 10 -a culpae (28, 19, 1. 10). 23, 15, 7 temptatae defectionis (TAC. Agr. 16 quos -a defectionis ... agitabat). 35, 12, 9. SEN. suas. 7, 1 prosperae turpitudinis. VAL. MAX. 6, 1, 11 nec sustinuit eius rei -am. SEN. benef. 3, 17, 3 urit illum ... intercepti beneficii -a. clem. 1, 13, 3 -am suam plenam sceleribus ... adaperuit. QVINT. inst. 1, 2, 10 ex -a suae infirmitatis (LACT. inst. 1, 11 inbecillitatis. SVLP. SEV. dial. 1, 10, 4). 6 prooem. 10 iuro ... per infelicem -am. decl. 249 p. 20, 27 -a criminis (VLP. dig. 28, 3, 6, 7. *cf.* CYPR. laps. 35 gravissimum -ae crimen). 337 p. 327, 5 turpis ... flagitii (TAC. hist. 4, 41 quis flagitii -a inerat. 4, 72). PS. QVINT. decl. 1, 8 -a trepida (FAVST. REI. grat. 2, 10 p. 88, 10). 4, 5 passus sum miserae -ae pudorem (APVL. met. 3, 4 intuens ... meam miseram -am). TAC. ann. 4, 12 recentem Liviae -am exagitare (*i. Liviam recentis sceleris consciam*). 12, 31 rebellionis. 13, 21 Caesari -a *parricidii* subeunda est (APVL. met. 10, 5). 14, 63 libidinum. FLOR. epit. 2, 12, 10 amissae fortunae -am retinuit. APVL. met. 3, 3. 7, 27 contra noxiam -am (APVL. met. 10, 7). 9, 26 suae sordidae -ae. TERT. nat. 2, 9 deformitatis. test. anim. 6 mortis. apol. 30 -am spurcam. LACT. inst. 1, 17, 16 stupri. opif. 4, 18 fragilitatis. IVST. 1, 7, 15 non contentus voluptatum suarum tacita -a. HIL. in Matth. 10, 16 abstrusam voluntatis nostrae -am. FAVSTIN. trin. 1, 1 vitiorum -a ... relevatur. AMM. 30, 2, 12 -a malorum urgente. 30, 9, 2 nullo contagio -ae violatus obscenae. AMBR. in psalm. 118 serm. 6, 27 aegra ... -a. MAXIMIN. c. Ambr. 95 pro infidelitatis vestrae -a (99). VVLG. I Cor. 8, 10 -a (συνείδησις) ..., cum sit infirma. 8, 12 percutientes -am eorum infirmam (TERT. pudic. 14 HIER. adv. Iovin. 1, 35). SVLP. SEV. dial. 1, 20, 5 repelli penitus vel tacita -a vanitatis ... non potuit. SIDON. epist. 4, 14, 3 putrium -arum ... squalens ulcus. PASS. coron. 5 -a crudeli. *nota*: SALL. Catil. 35, 2 ex nulla -a de culpa. *sequitur enuntiatum*: LIV. 3, 60, 6 -a, quid abesset virium, detractavere pugnam. 28, 19, 5 -a quid se meritos scirent. TAC. Agr. 39 inerat *Domitiano* -a derisui fuisse nuper falsum ... triumphum.

42 salarium ... non dedit ... ex -a, ne *eqs.* AVG. civ. 1, 28 fidam -am retinetis non vos consensisse peccatis eorum.

III *intus hominis* (*cf.* AVG. in psalm. 45, 3 sanumque sit intus hominis quod -a vocatur). *in multis infra allatis exemplis fere i. q. 'Gewissen'* (*plerumque absolute*). **A** *generatim*: CIC. Q. Rosc. 46 -ae fide commovetur. Cluent. 159 -am mentis suae, quam ab dis immortalibus accepimus, quae a nobis divelli non potest: quae si optimorum consiliorum ... testis ... nobis erit, ... summa cum honestate vivemus. Mil. 61 magna vis est -ae ... in utramque partem, ut neque timeant qui nihil commiserint et poenam semper ante oculos versari putent qui peccarint. 83 in gravi fortuna -a sua niteretur. Tusc. 2, 64 nullum theatrum virtuti -ā maius est. Att. 15, 11, 3 PLANC. Cic. epist. 10, 4, 2 BELL. Alex. 48, 1. LIV. 5, 25, 6 illud se tacere suam -am non pati. 10, 18, 10 ex -a sua credo animum habuisse. 26, 33, 3. 33, 28, 14 -a ictus. SEN. contr. 1, 2, 3 deorum numini subiecta uniuscuiusque -a est. 2, 5, 4 ad excutiendam (*i. explorandam*) muliebris pectoris -am [*i. cogitationem*] (*cf.* QVINT. decl. 332 p. 308, 1 aperui pectus et -am protuli. CYPR. ad Donat. 1 -am pectoris erudire). contr. exc. 8, 1 confessio -ae vox est (VELL. 2, 14, 2 effudit vocem ... -ae suae). SEN. dial. 3, 14, 3 respiciens testem, non -am. 7, 20, 4 nihil opinionis causa, omnia -ae faciam. benef. 2, 25, 2 -a eminebit in vultu. 2, 33, 3 beneficii fructus primus ... est -ae (2, 33, 2). 4, 21, 5. 7, 1, 7 -am suam dis aperuit. epist. 81, 20. frg. 14 quid tibi prodest non habere conscium habenti -am? 24 nihil prodest inclusam esse -am, patemus deo (*cf.* LACT. inst. 6, 24, 11—20). CVRT. 3, 6, 9 -ae notas in ipso ore ... deprehendere. 7, 2, 12 -a fretus. QVINT. inst. 5, 6, 2 -ae suae fiduciam (SACR. Leon. p. 309). 11, 1, 17 in veris ... sufficit -a. decl. 306 p. 204, 1 non -am nostram temptat *adversarius*, sed verecundiam (330 p. 297, 27). 328 p. 291, 22. TAC. ann. 6, 26 grave -ae, grave famae suae. PLIN. epist. 1, 8, 14 maiore animo honestatis fructus in -a quam in fama reponatur (5, 1, 11 tuli fructum non -ae modo verum etiam famae. MACR. somn. 2, 10, 2). 1, 22, 5 nihil ad ostentationem, omnia ad -am refert. 3, 20, 9 multi famam, -am pauci verentur. paneg. 44, 6 nec bene factis tantum ex -a merces. MIN. FEL. 29, 4 nec enim -am suam decipit, si fallit alienam (*cf.* APVL. met. 10, 8). 35, 6 vos conscios timetis, nos etiam -am solam. TERT. nat. 1, 6 comprimitur et coartatur -a vestra. 1, 10 -ae securitate (orat. 22. AVG. civ. 4, 3 moribus castum, -a securum). 2, 1 teneritas -ae obduratur. spect. 1 *ut* -am corrumpat in dissimulationem. test. anim. 5 congenitae et ingenitae -ae tacita commissa. CYPR. domin. orat. 22. PANEG. 4, 1 -ae trepidatione revocari. 4, 6 satisfacere ... -ae suae (SPART. Hel. 7, 5. COD. Iust. 1, 12, 6, 7 [4] de sua ... -a satisfacere). PANEG. 5, 2 sufficit -ae meae (7, 20. 12, 17). LACT. inst. 6, 13, 1. 6, 23, 21. 6, 24, 20 purgemus ... -am (epit. 61, 10. OROS. comm. 3 purgationem -ae. AMBR. Abr. 2, 11, 85 emendatae gratia -ae. VVLG. Hebr. 9, 14 emundabit -am nostram. LEX Visig. 9, 1, 4 -am suam ex hoc sacramento purgare *al.*). 6, 24, 21 effugere -am. ira 8, 8 refrenat homines -a. 8, 9 leges -am punire non possunt (epit. 54, 8). FIRM. err. 19, 2 -ae ornamenta. HIL. ad Const. 2, 1. myst. p. 7, 12 -ae nostrae sacrificia. syn. 3 de integritate ... -ae (SACR. Leon. p. 441). trin. 1, 3 -am ab omni culpa liberam conservare (*eadem* PRISCILL. tract. 10, 124). OPTAT. 7, 4 p. 175, 11 *suavitas chrismatis* cutem -ae mollit exclusa duritia peccatorum. PRISCILL. tract. 1, 1 AMBR. in psalm. 38, 13 epist. 2, 9. PS. AMBR. paenit. 4 si non habes conscium, saltem nescis praescium deum -ae tuae inevitabilem conscium? 5 si non habes conscium, non habes -ae testimonium (AVG civ. 1, 19. 12, 8. VVLG. Rom. 9, 1 testimonium mihi perhibente -a [συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεως]). *ibid.* -a haeret pectori ... et velut quaedam pedissequa nullo abs te temporis intervallo discedit. RVFIN. apol. adv. Hier. 1, 44 *Iudaei* erubuerunt -as suas. VVLG. eccles. 7, 23 scit ... -a tua. II Cor. 1, 12. AVG. civ. 1, 22 -ae luce ac puritate (CASSIOD. var. 3, 11, 3 -ae ... puritatem. 5, 22, 2 *al.*). 17, 4 qui est deus scientiarum atque ideo et arbiter -arum. 19, 6. 20, 14 ut accuset vel excuset scientia -am. conf. 10, 2, 2 abyssus humanae -ae (in psalm. 76, 18 quid profundius humanā -ā?). c. Cresc. 2, 26, 32 -a propterea laedi non potuit, quia nescivit. epist. 23, 3. in Gal. 57 examinantes nostram -am. PS. AVG. serm. 252, 1 -as nostras intus aspicientes. AVG. in euang. Ioh. 1, 7. 32, 4 venter interioris hominis -a cordis est (serm. 47, 9, 11 venter -ae tuae). 74, 5 (*opp.* facies). in psalm. 34 serm. 2, 2 quod alienum est a -a, alienum videtur et a scientia. 45, 9 *deo* sedes est -a piorum. 52, 8 arcam plenam et inanem -am. 54, 9 in -a, quo nullus hominum intrat (serm. 47, 9, 11. *cf.* LACT. inst. 4, 17, 15 -ae secreta. FAVST. REI. spir. 2, 1 p. 132, 7 -arum ... intrare secretum. BACHIAR. repar. laps. 12). in psalm. 57, 2 *testis* adest ... in cubilibus -arum vestrarum. serm. 47, 9, 11 (*opp.* conversatio). 107, 6, 7 est ... frons in facie, est frons in -a ... quando interior frons pulsatur, exterior obrubescit. *et saepius*. EVOD. epist. ad Val. 72 -am ... purificatam. SVLP. SEV. chron. 2, 45, 2 *synodi legati* fame vexati captivam -am dedere (*cf. manus dare*). OROS. hist. 5, 19, 15. 7, 1, 6. 7, 41, 1. MEROB. pros. frg. 2 A 12 praemiatricem -am tuam. ENNOD. epist. 1, 1, 3 p. 2, 7 noctem -ae meae. 1, 4, 5 p. 8, 21 persona -ae. 2, 3, 3 p. 42, 15 fucis aliquibus colorare -am (4, 3, 1 p. 99, 7 ut quod propriae conversationis nube fuscavi splendidā -ae vestrae serenitate detergeat *deus*.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

cf. AVG. c. Cresc. 2, 21, 26 tingere *et* abluere -am). 2, 4, 1 p. 42, 26 -am vestram ... statutis ... obligatam. 2, 12, 3 p. 52, 4. 2, 14, 4 p. 55, 16 gravat -am Christiani (1, 8, 2 p. 17, 20). 2, 25, 1 p. 67, 12 pro religione -ae (4, 2, 4 p. 98, 23. 5, 1, 1 p. 123, 3). 3, 1, 3 p. 71, 18 me ad -am vestram refero. 4, 8, 3 p. 104, 3 deo proximam -am credit commodis invitari. opusc. 3, 20 p. 336, 3 festinabat ad leviticam dignitatem -a. 4, 7 p. 385, 1 quamvis de splendore natalium -ae iubar hauserit. carm. 1, 7, 1 p. 523 serenitas -ae vestrae (opusc. 2, 45 p. 302, 2 epist. 4, 3, 1 p. 99, 7. opusc. 3, 4 p. 332, 4 -ae serenissimae). *et saepius.* CASSIOD. var. 1, 3, 1 nec desint probatae -ae fasces (1, 4, 7 probatae -ae gratissimus fructus *al.*). 6, 22, 2 -a defaecatus. 8, 18, 4 -a laeta est, quae provehitur meritis. 8, 21, 5 *al.* -a praeditus. 11, 16, 2 -am ... intendere. 11, 27 praerogativam -ae meruit. LEX Burg. lib. const. 20, 2 neque pro fuga servi -am suam obnoxiam reteneri.

bona conscientia: SEN. dial. 7, 19, 1. 7, 20, 5. 9, 3, 4 benef. 4, 12, 4. 4, 21, 6 clem. 1, 1, 1. 1, 15, 5. nat. 4 praef. 15 salva bona -a (epist. 117, 1 nec consentire salva -a possum. QVINT. decl. 325 p. 281, 26). epist. 23, 7. 43, 5. 97, 12. CVRT. 6, 10, 2 inter optimam -am (QVINT. decl. 355 p. 386, 24 PLIN. epist. 1, 12, 3). QVINT. inst. 2, 15, 32. 6, 1, 33 *al.* decl. 271 p. 112, 19 melior. TAC. Agr. 1 AMM. 16, 7, 7 HIL. in Matth. 27, 4 AMBR. in psalm. 118 serm. 3, 33 in psalm. 38, 13 VVLG. act. 23, 1 I Tim. 1, 5. 19 Hebr. 13, 18 *al.* AVG. gen. ad litt. 12, 34 p. 430, 17. ENNOD. epist. 2, 2, 3 p. 41, 22 bonae splendor sine nube -ae. bonum -ae: HIER. epist. 1, 5 bono -ae fruitur. ENNOD. epist. 3, 34, 1 p. 96, 2. 5, 1, 2 p. 123, 9. 5, 13, 1 p. 136, 12 CASSIOD. var. 3, 20, 4 *al.* B *in malam partem* (*saepius iunctura*: -a animi): GLOSS. II 336, 37 κακοβουλία, mala -a. 336, 51 κακόνοια. RHET. Her. 2, 5, 8 adversarium ... erubuisse, expalluisse, ... quae signa -ae sint (CIC. top. 52 signa conturbationis et -ae). CIC. S. Rosc. 67 suae *quemque* malae cogitationes -aeque animi terrent. Verr. 6, 74 an te ... -a timidum suspiciosumque faciebat? 6, 155. Cluent. 25 fugam, et sceleris et -ae testem (Pis. 95). 187 timuit mulier amens non suam -am. Catil. 2, 13 cum ille ... -a convictus primo reticuisset (3, 10. AMM. 17, 13, 11 -ae suae indicio vinci). 3, 11 -ae vis (3, 27 Mil. 61 LIV. 9, 26, 7 PANEG. 12, 30). leg. 1, 40 angore -ae. 2, 43. fin. 2, 53 animi -a improbos excruciari. 2, 54 qui animi -am non curet. Tusc. 4, 45 morderi ... -a (HIER. epist. 55, 2). off. 3, 85 hunc tu quas -ae labes in animo censes habuisse, quae vulnera? Att. 13, 49, 1. PVBLIL. C 33 cicatrix -ae pro vulnere est (FIRM. err. 2, 5 per veteres -ae cicatrices). E 21 etiam sine lege poena est -a (AMBR. paenit. 2, 11, 103. SVLP. SEV. dial 2, 3, 9 satis se vel sola -a dedisse poenarum). F 31 frenos inponit linguae -a. H 25 heu -a animi gravis est servitus. O 8 o tacitum tormentum animi -a. CAES. civ. 3, 60, 2 ex domestico iudicio atque animi -a intellegebant. BELL. Afr. 31, 5. SALL. Catil. 15, 4 -a mentem excitam vastabat (AVG. civ. 11, 12). Iug. 32, 5 timido et ex -a diffidenti rebus suis. 35, 4. *nota*: SALL. Iug. 85, 26 ne quis modestiam in -am duceret. HOR. epod. 5, 29 abacta nullā Veia -ā. LIV. 29, 36, 12. 33, 28, 10. VAL. MAX. 9, 11, 3 -ae stimulis (CVRT. 5, 11, 7 APVL. met. 7, 11. 8, 12). PHAEDR. 3 prol. 47 stulte nudabit animi -am. SEN. epist. 43, 4. 97, 15 mala facinora -a flagellari. 97, 16. CVRT. 6, 10, 14 -a obstrepente. PLIN. nat. 29, 74 *salamandrae* perire -a dicuntur homine percusso. MART. 10, 5, 19 prodente ... -a. QVINT. inst. 5, 13, 46 ad fatendum -a ... impulsus. decl. 314 p. 236, 13 -am esse, quae torqueat; animum esse, qui urat (HIER. epist. 36, 2 -ae tuae igne torqueberis. AVG. in epist. Ioh. 9, 4 torquet cor -a peccatorum). 333 p. 314, 16. 335 p. 318, 3. p. 317, 26 -am *morte* emittunt. PS. QVINT. decl. 1, 10 metus et -a. 10, 16. 17, 13 felices qui habent in -a sua quod debeant emendare, corrigere. 19, 9 in execrationem mei -a, quia non emendabatur, exarserat (AVG. in psalm. 147, 1 -am tuam corrige). PS. FRONTIN. strat. 4, 7, 36 ex -a trepidum. TAC. ann. 1, 39 pavidos et -a vaecordes. 1, 57 -a cunctabatur. 14, 10 luisse *Agrippinam* poenam -a. hist. 1, 5. 3, 10 tamquam nimius pavor -am argueret. PLIN. epist. 1, 5, 8 -a exterritus. 2, 11, 24 casu an -a (*i. consulto*) afuerat. SVET. Vit. 6. MIN. FEL. 9, 7 -a ... incesti (TERT. idol. 11). TERT. apol. 9 *vos* apud -as pulsem (AVG. in psalm. 76, 18. CASSIOD. var. 5, 39, 10 cuius -a summa pulsatur invidia). PANEG. 12, 43 ipsa sibi carnifex -a est. LAMPR. Alex. 48, 2 timentem ac tantae -ae tabe confectum. CAPITOL. Maximin. 8, 11 degeneris animi. FIRM. err. 18, 6 ad mitiganda -ae tuae vulnera (AMBR. off. 3, 4, 24 interioris vulnus -ae. HIER. epist. 100, 3. ENNOD. opusc. 2, 5 p. 289, 2 -a vulneratum). HIL. in Matth. 24, 7 -ae suae mentisque foetorem. op. hist. frg. 1, 3 -ae reatum (*cf.* APVL. met. 7, 9). OPTAT. 7, 2 p. 168, 20. AMM. 21, 6, 2 -ae ipsius sententia punietur. 28, 6, 20 flagitiorum arbitra -a. HYG. astr. 2, 4 interfectores ... animi -a permoti. AMBR. off. 3, 5, 29 flagitii. PS. AMBR. laps. virg. 8, 34 -ae molem. serm. 52, 2 -a ... reum suum semper tacita ... convincit (AVG. civ. 20, 26 *deus* ipsas convincet ... -as). trin. 35 quem vermem aut ignem multi -am peccatorum ... intellegi volunt (BACHIAR. repar. laps. 11 -ae suae verme laceretur). HIER. epist. 71, 6 pungente -a (VVLG. prov. 12, 18 quasi gladio pungitur -ae). 98, 25 aculeo ... -ae. 124, 7 -ae punitur ardore. VVLG. sap. 17, 10 perturbata -a. I Tim. 4, 2 cauteriatam habentium suam -am. Tit. 1, 15 inquinatae sunt eorum et mens et -a. AVG. in Gal. 59 onera -ae (ENNOD. epist. 1, 10, 1 p. 20, 1 ne ... -as ... oneremus). in psalm. 45, 3 putrefacta est medulla -ae. 57, 2 adest accusatrix -a. 91, 2 nusquam ... illi conquiescit -a. 140, 14. PS. AVG. serm. 115, 3 ut in ea (*conscientia*) non Christus requiescere, sed diabolus incipiat dominari! AVG. serm. 83, 11, 14 malam -am pugnis pavimentare *et similia saepius. nota*: PAVL. MED. adv. Cael. 5 *vulpecula* confidentiam semper in foveis habuit, in quibus demersum caput -ae suae nititur occultare. MACR. somn. 1, 10, 12 tormenta -ae obnoxia flagitio viscera interiora rimantis. COD. Theod. 10, 10, 30 pr. (*a. 421*) -am suam .. polluisse criminibus (CYPR. epist. 20, 2. 24 -am commiscuit [*i. polluit*]. laps. 27 -am miscuerunt. ARNOB. nat. 1, 6 LACT. inst. 6, 20, 10. 6, 23, 36 -am ... inquinavit. AMM. 15, 2, 4 VVLG. I Cor. 8, 7). OROS. hist. 7, 42, 17 paenitentiam -ae suae. ENNOD. opusc. 1, 50 p. 275, 5 -as veterno errore possessas. FAVST. REI. spir. 2, 7 p. 149, 26 vincula -arum relaxat. GREG. TVR. Mart. 3, 60 -arum maculas abstergit.

mala conscientia: SALL. Iug. 62, 8 SEN. benef. 3, 1, 4 epist. 12, 9. 43, 5. 105, 8. 122, 14. PS. SEN. mon. 26 mala -a saepe tuta est, secura numquam. QVINT. inst. 12, 1, 3 decl. 337 p. 326, 26 VLP. dig. 3, 2, 11, 3 APVL. met. 7, 3. 9, 21 pessima. 10, 26 VVLG. Hebr. 10, 22 AVG. in euang. Ioh. 41, 4 in psalm. 35, 5. *proverbia*: CIC. Att. 12, 28, 2 mea mihi -a pluris est quam omnium sermo. 13, 20, 4 a recta -a traversum unguem non oportet discedere. QVINT. inst. 5, 11, 41 -a mille testes. HIER. epist. 123, 15 sufficit mihi -a mea (14, 7 *cf.* QVINT. inst. 11, 1, 17 SIDON. epist. 1, 7, 7 *al.*).

IV *scientia, cognitio, doctrina sim.*: CIC. ad Q. fr. 2, 14, 2 mea -a copiarum nostrarum (confidentia *Wesenberg*). SEN. dial. 10, 13, 2 nihil tacitam -am iuvant (benef. 3, 10, 2 intra tacitam duorum -am latent). benef. 7, 6, 2 *sapiens* cuncta -ā possideat. TRAIAN. Plin. epist. 10, 30, 2 cum haberent condicionis suae -am. TERT. anim. 17 quod remos ... infractos adseverat adversus -am integritatis (*i. quamquam scit remos integros esse*). 18 *res* absint longe a communi -a in arcano (TERT. ieiun. 6 -am communem consulamus. HIL. in psalm. 1, 6 syn. 33). 57 spiritalia nequitiae non quidem socia -a sed inimica scientia novimus. 58 numquam ... -a posterior erit facto. idol. 13 cum ignorantia alterius tuam -am contamines. ieiun. 2 doctrinis mendaciloquorum inustam habentes -am. orat. 22 solius dei -ae commendare. pudic. 10 ubi -ā et voluntate delinquitur (LEX Burg. lib. const. 12, 5 sine parentum suorum voluntate aut -a. LEX Visig. 9, 2, 3). monog. 10 hoc erit adulterium, unius feminae in duos viros -a. apol. 15 quae ... -ae omnium recognoscent (EDICT. imp. Diocl. I 12). CYPR. ad Donat. 9 ad -am luminum penetralia occulta reserare. Fort. 13 maioris -ae veritate profitetur. epist. 29 ne quid -am vestram lateret (59, 10 AVELL. p. 127, 4. 152, 13. 564, 4). 35 nihil -ae vestrae subtrahere. 67, 4. SOL. 33, 18 nec multum de ea disserendum puto, adeo sardonyx in omnium venit -am (FAVST. REI. epist. 7 p. 207, 20 ne *scripturula* in ... catholici ... manum et -am veniret. CASSIOD. var. 3, 31, 1 pervenit ... ad nostram -am). CAPITOL. Pert. 4, 4 Pertinax interficiendi Commodi -am delatam sibi ab aliis non fugit. ARNOB. nat. 7, 40 hoc nostram -am fugit. LACT. inst. 7, 27, 3 cum liqueat -ae nostrae. HIL. ad Const. 2, 8 pectus ... divinorum dictorum -a plenum. trin. 6, 35 et nativitatis huius -a licet non subiecta verbis sit. syn. 27 quibus *dictis* adversum novam et profanam impietatem haec -ae suae et adeptae iam pridem doctrinae instituta decernunt *episcopi*. FAVSTIN. trin. praef. -a eloquendi. *ibid.* inhabilis -a et imperitia squalidi sermonis. AMBR. in psalm. 44, 89. VVLG. gen. 43, 22 non est in nostra -a (οὐκ οἴδαμεν). AVG. civ. 1, 26 per aurem -am convenimus. in psalm. 49, 21 sit ara tua, -a mea. conf. 10, 6, 8 non dubia, sed certa -a, domine, amo te. MACR. somn. 2, 17, 6 optima -ae dote erectus ad supera. 2, 17, 8 solas doctrinae et -ae virtutes secutus est. COD. Theod. 8, 5, 14 pr. (*a. 362*) ad serenitatis nostrae -am referendum est. 9, 17, 1 (*a. 340*) sine domini -a (LEX Visig. 3, 2, 5. 7, 1, 2. 7, 2, 22. 8, 4, 9 *al.* GROM. p. 351, 2 -a dominica). 11, 1, 19 nisi scientibus defensoribus detur, quo sub eorum -a ... solvantur debita. ENNOD. epist 1, 26, 3 p. 37, 15 ut -am vestram obsequio paginae convenirem (*i. ut vos certiores facerem*). dict. 6, 3 p. 441, 8 stat apud -as vestras. COD. Iust. 5, 17, 7 si -a maritalis tori furtim esset violata. 6, 42, 2 ex -a relicti fideicommissi. CONSVLT. 1, 9 quod citra -am uxoris tuae et ea invita factum est. LEX Burg. lib. const. 6, 3 nec suorum conludio aut -a fuisse dimissum ***fugitivum***.

nota: ARNOB. nat. 3, 35 nec in plura potest numina dissipari nec ... in unius animantis -am cogi atque vertier *mundus*. MART. CAP. 9, 999 (vers.) haec ipsa nauci rupta -a turgensque felle ac bile. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1, 1 *genus Iudaeorum* primam -am propriam habuit (καὶ τὴν πρώτην ὑπόστασιν ἔσχεν ἰδίαν, consistentiam *Guenther*). SACR. Leon. p. 328 quod -a nostra non supplet, sanctorum tuorum intercessio compenset. *per prosopopoeiam*: HYG. fab. praef. p. 9, 3 ex Nocte et Erebo: Fatum Mors Letum Conscientia (*ci. Schmidt*, continentia *F*).

synonyma: animus, cogitatio, cognitio, conludium, consilium, doctrina, mens, pectus, scientia, voluntas.

oppositum: fama. *Spelthahn.*

cōnscindo, -scidī, -scissum, -ere *a* con *et* scindere. GLOSS. σχίζω, κατασχίζω, συνσχίζω. conscidit (?): disrumpit. IV 323, 20 conscissus (concisus? *Götz*) frustratus (*'h. e. in frusta redactus' Götz*). DIFF. ed Beck p. 82, 8 scinditur semel, ut vestimentum; conscin-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ditur saepius et in plures partes. [*prov.* coissendre. *M.-L.*] *cf.* concīdo.

I *proprie*: *incertum obiectum*: NAEV. com. 94 quos scicidi minus, -am atque abiciam. *vestem, similia*: PLAVT. Truc. 52 aut periit aurum aut -ssa pallula est *scorto*. TER. Eun. 820 -ssa veste *virginis constupratae*. VARRO Men. 80 vestimenta . . . cur -is? LAMPR. Heliog. 32, 1. HIER. epist. 133, 12 p. 1041 tunicam salvatoris *milites*. *nota* VVLG. psalm. 29, 12 convertisti planctum meum in gaudium . . . : -isti saccum meum (PS. AMBR. laps. virg. 10, 52). AVG. in psalm. 130, 10 *v. infra l. 33.* PALLAD. hist. mon. I 21 p. 300ᴬ. PASS. Thecl. 26. *sibi ipsi* (*signum luctus, indignationis*): CAPITOL. Maximin. 17, 2 vestem regiam. ITALA gen. 37, 29 (Lugd.) -idit vestimenta sua (διέρρηξεν, VVLG. scissis vestibus). 37, 34 (concidit *cod.*). 44, 13 num. 14, 6 Ios. 7, 6. iud. 11, 35 (Ambr. off. 3, 12, 78. VVLG. scidit). Marc. 14, 63 (cod. n) pontifex . . . vestimenta (διαρρήξας, VVLG. scindens). VVLG. II reg. 1, 2. I Macc. 5, 14 -ssis tunicis (διερρηχότες). act. 14, 13 (διαρρήξαντες). III Esdr. 8, 74 HIER. epist. 39, 4 p. 184 CLAVD. rapt. Pros. 3, 150 SVLP. SEV. chron. 1, 20, 7 *al.* ACT. Petr. 1. 17 -ssa veste, crinibus dissipatis lugentem. CALL. dig. 47, 9, 6 *hostes* vela *navis*. AMM. 24, 1, 11 ⟨ut⟩ tabernacula *militum* . . -rentur *ventorum turbine*. ITALA Marc. 15, 38 (cod. n) velum templi -ssum est (AVG. c. Faust. 12, 11 p. 340, 15 ORIGEN. in Matth. 140 p. 1794ᶜ). COD. Iust. 2, 15, 2, 2 vela. *epistulas, sim.*: CIC. epist. 7, 18, 4 epistulam . . . -idi innocentem (5, 20, 9 *coni. Hirschfeld; codd.* non scindi. 7, 25, 1). LACT. mort. pers. 13, 2 edictum *imperatoris* quidam etsi non recte, magno tamen animo deripuit et -idit. *corporis partes*: QVEROL. p. 46, 18 *canis* mihi . . . suras omnes -idit (-scend- *LV*, -scind- *P*). HIER. in Nah. 3, 1 p. 563 μελοκοπίας πλήρης, id est sectionibus carnium et frustis per membra -ssis *plena* (VVLG. *h. l.* dilaceratione plena). AVG. serm. ed. Mai 28, 3 repetitis ictibus crudelia vulnera scapularum terga -ndunt. *aliquem*: TER. Eun. 646 vestem miserae . . . discidit, tum ipsam capillo -idit. PS. SALL. rep. 1, 4, 1 plebem . . . pecoris modo -ssam *a Sullanis*. HIER. epist. 147, 9 intellige te nudum, -ssum, sordidatum, mendicantem. AVG. in psalm. 130, 10 *si vestis tua conscindatur*, hoc dicis iudici: -ndit me; non dicis: -ndit byrrhum meum, sed: -ndit me. PALLAD. hist. mon. 2 p. 257ᴬ *membra* (*syn.* lacerare). *subi. res* (*cf. l. 19. 20*): CARM. de Sod. 81 tempore mox quo lux tenebras -ere (*sic Peiper in ind.*; conscendere *L*, cit scindere *P*, iam scindere *V*; accendere *Peiper in textu*) temptat. ENNOD. opusc. 9, 11 p. 418, 22 frondium tunicas gemma -ndit.

II *translate*: *aliquem*: CIC. Att. 2, 19, 3 gladiatoribus qua dominus qua advocati sibilis -ssi. 8, 16, 1 me ab optimatibus ait -ndi. RVFIN. apol. 2, 5 omne genus christianum -idit et infamavit. *aliquid*: ATHAN. Lucif. epist. 5 p. 322, 22 quod haeretici -ere temptaverunt, hoc . . . Iesum Christum . . . ad integrum restituere. AVG. bon. viduit. 15, 19 alienos labores non iudicando . . . discutere, sed lacerando -ere. gen. c. Manich. 1, 20, 31 *motus animi* -unt et dissipant animam. PETR. CHRYS. serm. 11 p. 219ᴮ unitatem (*syn.* dissipare). *Hey.*

cōnscio, -īvī, -īre [*cf. c.* conscius, conscientia *et c.* scire. *Th.*]. GLOSS. συγγιγνώσκω, σύνοιδα. HOR. epist. 1, 1, 61 nil -ire sibi, nulla pallescere culpa. COMM. apol. 692 -entes ante latroni. AVELL. p. 25, 19 -entem ad iniustitiam turbam reprobare. BOETH. elench. soph. 2, 3 nonne putas -unt, quod sciunt? sic. sed non sic scientes, non enim est idem, quod non est -ire, atque sic quidem non esse scientes. PS. VIGIL. TAPS. trin. 6 p. 278ᴰ qualem se semper ante assumptionem hominis una cum patre fuisse -erit. *Spelthahn.*

ˣcōnscīsco, -īvī (-iī), -ītum, -ere *a* con *et* sciscere. *inf. perf. ubique* conscisse. GLOSS. -it (*leg.* conscit?) συγγιγνώσκει. -unt coniungunt, consociant. -ret inferret, inrogaret. consuisceret inferret. -ivit contempsit, intulit, inrogavit. consensit. -itur constituitur. *vox a poetis praeter* PLAVT. *et* PRVD. *singulos locos omnino devitata.* [*locus dubius* TER. Haut. 976 quantas turbas (*om. A*) concivi (conscivit *A*) insciens]

1 *t. t. iuris publici, rite decernere, statuere, sim.*: CIC. leg. 3, 10 iudicia populi, iussa vetita quom suffragio cosciscentur . . . plebi libera sunto. *in vetere formula belli indicendi*: LIV. 1, 32, 11 puro pioque duello quaerendas censeo itaque consentio -oque. 1, 32, 13 senatusque populi Romani Quiritium censuit, consensit, -ivit ut bellum cum Priscis Latinis fieret. LIV. 10, 18, 2 Tusci fere omnes -verant bellum. **2** *extra ius publicum i. q. meditatus aliquid malum exsequi, constituere, sibi adferre*: BRVT. Cic. ad Brut. 1, 16, 6 -vi facinus (LIV. 28, 22, 5. 33, 29, 1). LIV. 5, 53, 5 exiliumque ac fugam nobis ex eo loco -remus. 10, 17, 2 sibimet ipsi exilium -vere (29, 36, 12 *sine dat.* 24, 26, 1). 10, 34, 13 fugam (33, 48, 11 TAC. hist. 3, 9). *admodum frequens in locutione* mortem (necem *sim.*) sibi -ere *i. q. voluntaria morte obire*: CIC. Verr. 4, 129 Cluent. 171 Brut. 43 Tusc. 1, 83 div. 2, 71 off. 1, 112 Lael. 42. nat. deor. 2, 7 necem. epist. 7, 3, 4. LVCR. 3, 81 letum. CAES. Gall. 1, 4, 4. 3, 22, 2 LIV. 3, 58, 6 (*11ies*) SEN. epist. 77, 10 PLIN. nat. 2, 27. 24, 163. 36, 183 TAC. ann. 12, 8 VLP. dig. 21, 1, 1, 1. 21, 1, 17, 4. 24, 1, 32, 7. 28, 3, 6, 7. 49, 16, 6, 7 PAVL. dig. 21, 1, 43, 4 (*bis*). 49, 14, 45, 2 MEN. dig. 48, 16, 6, 7 FLOR. dig. 38, 2, 28, 1 GELL. 6 (7), 18, 11. 13, 20, 3 APVL. met. 10, 29 PORPH. Hor. epod. 6, 13. PANEG. 12, 41 interitum. IVST. 13, 1, 5. 19, 3, 12 AMM. 30, 5, 10 HYG. astr. 2, 4 p. 36, 13. 37, 1. 2, 14 p. 50, 14. 2, 16 p. 55, 23. 2, 21 p. 63, 7 SVLP. SEV. chron. 2, 29, 5 OROS. hist. 4, 17, 12. 6, 18, 16. *sine dat.*: PLAVT. Mil. 1241 -am letum. CIC. epist. 7, 3, 3 -enda mors voluntaria. LIV. 9, 26, 7 morte . . . ab ipsis -ita. 39, 19, 2 ne mortis -endae locum haberet. SEN. epist. 70, 10 habere coepit consilium utrum -ret mortem an expectaret. PLIN. nat. 25, 23 morte -ita (MARCIAN. dig. 48, 21, 3 *ter*). 36, 107 -ita nece. SVET. Iul. 36 de -enda nece cogitavit (Claud. 31). VLP. dig. 21, 1, 23, 3 mortis -endae causa. GELL. 10, 17, 2 caecitatem. **3** *i. q. sibi comparare.* **a** *aliquid*: DECL. in Catil. 74 nec ulli studio pepercisse -endarum opum. RVFIN. hist. 2, 21, 1 fidem sibi prophetae magica arte -vit (ἐπιθείς). PRVD. apoth. 1023 indignumve putat luteum -ere corpus qui non indignum quondam sibi credidit ipsum pertrectare lutum. ENNOD. opusc. 1, 44 p. 273, 5 *dux* ipse sibi secunda -vit. **b** *de personis*: RVFIN. hist. 2, 1, 1 in apostolatum pro Iuda proditore Matthias sorte -itur (κληροῦται). 3, 23, 9 socium sibi participemque -unt (συνεπάγονται). MARCELL. chron. II p. 67, 403, 3 aliosque triginta sibimet episcopos -vere (*i. consociavere*). *Gudeman.*

cōnscissio, -ōnis *f. a* conscindere. *schisma*: AVG. in psalm. 49, 9 retia rupta significabant -es et conscissuras haereticorum et schismaticorum. mor. eccl. 1, 34, 74 videbitis, *Manichaei*, . . . quid inter unitatem *christianorum* et -em intersit. epist. 51, 3 in quibus (*basilicis*) eos (*Maximinianistas*) invenit ipsa -o (*opp.* communio). *scissio*: ORIGEN. in Matth. 18, 140 p. 1794ᴬ -e veli.

cōnscissūra, -ae *f. a* conscindere. AVG. in psalm. 49, 9 *v. l. 18.* *Hey.*

ˣcōnscius, -a, -um [*cf. c.* con *et c.* scire. *Th.*]. GLOSS. συνίστωρ, συνειδώς, εἰδώς, συγγενής (?), collega, testis. conscius sum σύνοιδα. PRISC. gramm. III 360, 11 nostri quoque inveniuntur hac forma saepe usi: 'conscius sum mihi bene facienti' et 'bene faciens'. NON. p. 429 'scius' et 'conscius' hoc differunt, quod 'scius' secum, 'conscius' cum alio scius est; licet 'conscium' indifferenter positum legerimus.

I ***qui cum alio aliquid scit*:** **A** *animantia*: **1** *absolute, accedit dat. personae*: PLAVT. Aul. 38 anum foras extrudit, ne sit -a. Cist. 590 †faciem (faciet *Schöll*) -am (Truc. 60 quos . . . si faximus -os). Rud. 926ᵃ nec mihi consciust ullus homo. TER. Haut. 121 qui ei fuere -i. RHET. Her. 2, 4, 7 quaeritur ex -is, arbitris (2, 5, 8). CIC. inv. 2, 45. S. Rosc. 68 servi -i (LIV. 26, 27, 9. 33, 28, 11). Verr. 5, 143 consiliarii, -i, socii. Cluent. 36 non modo -o, sed etiam conviva et adiutore Oppianico. 60. 125 ministris -isque damnatis (TERT. anim. 28 ab unica -a et ministra matre. PORPH. Hor. epod. 5, 3/4. 25). 180 puer ille -s (183). Cael. 23. 55. 57. Phil. 2, 17 -orum indiciis. fin. 2, 53 sine teste, sine ullo -o (APVL. apol. 42 paucis -is testibus). Att. 2, 24, 2 -o patre. 9, 10, 10 -is egeo aliis. ANTON. or. frg. Cic. Phil. 2, 30. NEP. Milt. 3, 6 multis -is (*cf.* PLIN. nat. 7, 177 nullo -o. LIV. 42, 17, 6 pluribus -is. AMM. 18, 2, 2. 26, 3, 3). VERG. Aen. 2, 267 agmina -a. 4, 608. CVLEX 378 nec -s adsis (Ov. met. 4, 63 -s omnis abest). HOR. carm. 3, 6, 29 non sine -o . . . marito (QVINT. decl. 325 p. 277, 29 -o viro). Ov. rem. 637 -a nutrix (met. 9, 707). met. 3, 290 Stygii quoque -a sunto numina torrentis. fast. 2, 100 -a turba. trist. 3, 6, 9. LIV. 2, 4, 2 adulescentes -i adsumpti (QVINT. inst. 4, 2, 48 quos adsumpserit -os). 24, 5, 10 -os celabat (24, 5, 14). VAL. MAX. 6, 7, 2 una -a ancillula (TAC. ann. 13, 44). SEN. dial. 7, 20, 4 populo spectante fieri credam quidquid me -o faciam (VLP. dig. 4, 2, 14, 5 me non -o. AMM. 15, 5, 13 se -o haec dixerat. 27, 12, 18 se non adsentiente nec -o). epist. 94, 71 inritamentum est omnium, . . ., admirator et -s. frg. 14 quid tibi prodest non habere -um habenti conscientiam? CVRT. 6, 9, 15. 6, 9, 17 *Amyntae* socium se et -um adiunxit. 7, 1, 30. MART. 6, 50, 5 -s esto. QVINT. decl. 307 p. 206, 18 donec -os indicet *al.* PS. QVINT. decl. 11, 3 qui nullum -um meum, nullum mihi crimen obiecit. IVV. 3, 49. TAC. Germ. 10 illos (*equos*) -os (*sc. deorum*) putant. hist. 1, 26. 3, 13 ann. 1, 5 *al.* 4, 45 edere -os (11, 22. 15, 57). 15, 59 *opp.* integros. SVET. Tib. 22 -o Tiberio an ignaro. Dom. 10 latentis -os investigat. VLP. dig. 10, 2, 22 pr. cum extraneo -o (48, 9, 6). 42, 8, 10, 2 te -o et fraudem participante. ITIN. Alex. 10 interfectoribus Philippi -s. GALLICAN. Avid. 11, 1 Cassio Faustinam -am non fuisse. AMM. 29, 2, 2. VVLG. Iob 16, 20 in caelo testis meus et -s meus in excelsis (μάρτυς, συνίστωρ). DRAC. laud dei 1, 538 -s . . . socius. LEX Visig. 7, 2, 7 qui cum furibus -i fuerint. **2** *c. genet.*: TER. Phorm. 156 audacis facinoris mihi -s sis (SALL. Catil. 22, 2 alius alii tanti facinoris -i. NEP. Dion 9, 1 VELL. 2, 91, 4 CVRT. 8, 3, 9). RHET. Her. 3, 20, 33 eius rei multos . . . testes et -os (CIC. Font. 16). CIC. Verr. 4, 76 non solum -os libidinis suae, verum etiam administros (TAC. hist. 1, 13 VOPISC. Car. 16, 5). 5, 139 socios furtorum, -os flagitiorum (QVINT. decl. 325 p. 278, 7 si -s nullius flagitii fuit maritus. TAC. hist. 2, 90). Cluent. 59 maleficii (106). Sest. 18 stuprorum. Cael. 68. Deiot. 21 quem -um tanti sceleris haberet (TAC. hist. 1, 42 VLP. dig. 29, 5, 1, 21 APVL. met. 10, 26). Phil. 14, 16 meorum omnium consiliorum periculorumque. epist. 5, 5, 1 omnium meorum in te studiorum . . . maxime -s. BELL. Alex. 55, 1 caedis (SALL. Catil. 25, 4 SPART. Carac. 3, 5. 6, 7 LAMPR. Comm. 4, 7). SALL. Catil. 37, 1 coniurationis (IVST. 1, 9, 19 *al.*). VERG. Aen. 2, 141 per superos et -a numina veri (AMM. 28, 6, 22 falsi -os et participes. 30, 5, 1). HOR. sat. 2, 7, 60 peccati -a erilis (Ov. am. 2, 7, 11 PS. SEN. mon. 7). Ov. am. 2, 2, 27 commissi. epist. 7, 191 meae male -a cul-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

pae. LIV. 9, 26, 14. 39, 34, 9 multorum talium ministrum et -um habebat. 45, 6, 4 fugae. SEN. contr. 9, 6, 7 furti (10, 6, 1). 10, 5, 18 proditionis. VAL. MAX. 3, 3, 5 tyrannicidii. SEN. dial. 5, 36, 3 uxor moris iam mei -a. benef. 2, 23, 1 testem beneficii et -um vitant. LVCAN. 5, 90 futuri (AMM. 21, 1, 11 mentes futuri -as). 5, 666 meorum -a votorum *Fortuna*. 9, 864 arcani miles tibi (*naturae*) -s orbis. SIL. 4, 135 fatorum. STAT. Theb. 8, 549 Stygii ... -a pensi *Vrania*. silv. 3, 5, 36 longi laboris. MART. 9, 26, 7. QVINT. inst. 4, 2, 93 cuius (*sc. nostri animi*) ipsi tantum -i sumus. 10, 3, 19 -um infirmitatis nostrae. decl. 366 p. 400, 26. TAC. ann. 1, 43 tot flagitiorum exercitui meo -s. 14, 32 occulti rebellionis -i. PLIN. paneg. 75, 3 ut orbis terrarum pietatis nostrae adhiberetur testis et -s. SVET. Tib. 14 ut falsum et secretorum temere -um (AMM. 28, 6, 17). Cal. 24 insidiarum adversus se -as ei (IVST. 15, 3, 3). Nero 3 Caesarianae necis (33 necis etsi non auctor at -s. Tit. 9). IVLIAN. dig. 3, 5, 29 fraudis (VLP. dig. 38, 5, 1, 4). APVL. apol. 31 Luna noctium -a. CARM. epigr. 1512, 3 (*saec. II*) *canis* somni -a semper et cubilis. PANEG. 7, 9 ab Indis prope -is solis orientis. CAPITOL. Aur. 25, 5 defectionis (GALLICAN. Avid. 8, 7). SPART. Hadr. 15, 3 imperii. 15, 6 tyrannidis (GALLICAN. Avid. 8, 2). ARNOB. nat. 2, 54 *deum* mali esse -um. AVSON. 328, 2 -a nascentis Bissula Danuvii (*cf. infra l. 35*). AMM. 15, 2, 5 arcanorum (15, 5, 9. 26, 6, 14). 26, 5, 10 principem gestorum -um fecit. 28, 1, 27 veneficii. 28, 1, 45 auctoribus adulterii commissi vel -is. 29, 1, 36 factionis. HIER. epist. 14, 1 -um mutuae caritatis pectus. VVLG. III reg. 2, 44 nosti omne malum, cuius tibi -um est cor tuum (οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου, ἣν οἶδεν ἡ καρδία σου). RVFIN. hist. mon. 28 p. 450B sanguinis illius. VINCENT. LER. 9, 14 *apostolus* caelorum -s. COD. Iust. 1, 3, 53, 5 -i et ministri huiusmodi criminis (9, 13, 1, 3a).
c. gerund.: CIC. Tusc. 2, 52 -os delendae tyrannidis. TAC. ann. 3, 30 interficiendi Postumi Agrippae -s. **3** *c. dat. rei*: CIC. Verr. 5, 124 tot viros primarios velim ... esse temeritati et mendacio meo -os. Cluent. 56 facinori (Cael. 52). Att. 12, 19, 4. TIB. 1, 9, 41 verbis ne quisquam -s esset. OV. ars 1, 354 neve parum tacitis -a fida iocis. met. 7, 194 coeptis -a nostris adiutrixque. LVCAN. 1, 20 gens si qua iacet nascenti -a Nilo (IVVENC. 1, 224 gens est ulterior surgenti -a soli; *cf. supra l. 21*). SIL. 3, 393 Nebrissa Dionyseis -a thyrsis. APVL. apol. 56 mysteriis deum. LACT. Phoen. 58 arcanis. MART. CAP. 1, 22 (vers.) doctissima virgo -a Parnaso. CARM. epigr. 111, 17 sacris hominum deumque -am. **4** in *c. abl.*: CIC. Verr. 2, 64 Rubrium, ... in omnibus eius modi rebus adiutorem suum et -um. Att. 1, 18, 1 mihi et in publica re socius et in privatis omnibus -s. PROP. 1, 10, 2 cum testis amori adfueram vestris -s in lacrimis. MIN. FEL. 1, 4 solus in amoribus -s. SVLP. SEV. Mart. 1, 7 ea, in quibus ipse tantum sibi -s fuit, nesciuntur. *nota*: DRAC. Romul. 5, 71 ad crimina -s esto. **5** *sequitur acc. c. inf.*: TER. Hec. 392 parturire eam ... solus consciu's. BOETH. cons. 1, 4, 25 tu (*philosophia*) mihi et ... deus -i me detulisse. *nota*: NEP. Dion 8, 4 res, multis -is quae ageretur, elata.

B *res*: CIC. Verr. 6, 160 *urbem* haberet ... flagitiorum omnium -am (HIER. epist. 60, 15 urbe fraternae mortis -a). Cael. 60 non parietes -os ... perhorrescet? (PS. QVINT. decl. 13, 4 -os natalium parietes. AMM. 14, 1, 7). VERG. Aen. 4, 167 -s aether conubiis (*al.* conubii. CARM. epigr. 110, 5 ei -s aeter. 1788, 7). 4, 519 -a fati sidera (9, 429 MANIL. 1, 1 STAT. Theb. 6, 240. 12, 393 AVSON. 163, 17). 10, 678 nec -a fama *me* sequatur. TIB. 1, 7, 48 occultis -a cista sacris (*cf.* SEN. Med. 6 tacitisque praebens -um sacris iubar Hecate. Phaedr. 107 iactare tacitis -as sacris faces). 1, 8, 3 nec -a fibra deorum. PROP. 1, 12, 2 -a Roma *amoris nostri*. 2, 13, 42 non nihil ad verum -a (*i. amoris*) terra sapit (STAT. Ach. 1, 532 placuit Lycomedis -a tellus. MART. 9, 20, 2 infantis domini -a terra fuit. PS. MATTH. euang. epist. B qui terram auri -am fodit). OV. am. 1, 4, 50 -a de tergo pallia deme tuo. 2, 1, 8 flammae -a signa suae (2, 8, 8 furtivae Veneris -a signa dedi? STAT. Theb. 1, 257 -a magni signa tori). 2, 5, 34 illi -a purpureus venit in ora pudor (OV. epist. 11, 50 oraque clamantis -a pressit. Ib. 160). epist. 4, 52 me tacitam -s urit amor. 16, 265 furtivae -a mentis littera. 17, 105 turris -a novit. 19, 180 polliciti -a templa (STAT. Theb. 8, 206 -a fatis templa. VAL. FL. 2, 254 -a Bacchi templa). EPIST. Sapph. 138 -a deliciis *antra* fuere meis (VAL. FL. 4, 356 antraque ... -a culpae. PRVD. perist. 13, 52 *antra* -a tartariae caliginis). OV. ars 1, 438 cera tuae primum -a mentis erat. 2, 703 -s ... duos accepit lectus amantes. rem. 725 loca -a vestri concubitus (SEN. Thy. 632 nefandi est -s monstri locus. PS. QVINT. decl. 17, 4 locus ... querelis meis ... -s). met. 2, 438 -a silva (VAL. FL. 1, 526. 3, 584 MART. 4, 25, 2). 6, 547 -a saxa (PRVD. ham. 472 -a ponti saxa). 6, 588 nox -a sacris (13, 15 quorum nox -a sola est. VAL. FL. 3, 211. SIL. 9, 180 -a nox sceleris. STAT. Ach. 1, 926. *cf.* SEN. Oed. 1001 -um evasi diem. Phoen. 9 noxae -um nostrae diem. MART. 7, 21, 1 dies ... magni -a partus). fast. 3, 652 -s amnis (STAT. Theb. 4, 60 vatum ... -s amnis. 9, 422 hospesque tuis et -s actis. *cf.* silv. 1, 4, 26 nec -a detur Pirene. CLAVD. carm. min. 28, 14 flumina ... alieni -a caeli). trist. 3, 6, 28 mea ... lumina funesti -a facta mali (APVL. met. 5, 26 -o lumine vultus eius aspexi. 8, 10 nullo lumine -o. MIN. FEL. 9, 7 everso et extincto -o lumine). VAL. MAX. 7, 4, 5 si huius consilii mei interiorem tunicam -am esse sensero. SEN. epist. 101, 15 lucem videre tot -am scelerum. LVCAN. 8, 40 -a curarum ... litora Lesbi. PLIN. nat. 15, 38 simulacris noctium -is. VAL. FL. 1, 5 Cymaeae mihi -a vatis ... cortina. 2, 410 servati genitoris -a sacra. SIL. 3, 399 Tartessos stabulanti -a Phoebo (AVIEN. orb. terr. 381 qua surgenti terrae pars -a Phoebo est). 5, 23 Hymenaeo -a lascivo ... unda. 8, 531 fatorum -a Cyme. STAT. Theb. 3, 175 *apex* -s actis noctis. 4, 646 -a laudis Herculeae dumeta. 6, 547 -s ignis. 9, 733 cantusque sacros et -a miscet murmura (PS. QVINT. decl. 4, 16 futuras tempestates ... -um nemorum murmur enuntiat). silv. 1, 2, 59 -a culpae Lemnia ... vincula. 3, 1, 57 -s Hippolyti splendet lacus. MART. 4, 1, 2 -a ... tulit Ida Iovem. 11, 61, 7 voce certa -aque dicebat (*cf.* CYPR. GALL. gen. 396 sermonis -a lingua). 14, 39 dulcis -a lectuli lucerna. PS. QVINT. decl. 6, 4 detritam lateribus meis -am malorum carinam. 8, 16 prorumpat in gemitus -s dolor. 9, 7 fortunae -s aliquando fulgor. 19, 7 siderum cursus et profunda naturae velut -a ratione sanxerunt. TERT. nat. 1, 16 toto -o caelo (VIGIL. TRID. ad Ioh. 11 -um sanguinis diceres caelum). PANEG. 2, 2 -o occidui solis oceano. VIGIL. TRID. ad Ioh. 9 poenae -a horti secreta. AVIEN. Arat. 95 pars Erebum et nigri iacet haec ut -a Ditis. AVSON. 406, 61 *libellum* mente et aure -is ... perleget. HIER. epist. 22, 7 cellulam meam quasi cogitationum mearum -am. PRVD. cath. 6, 83 -um futuri librum. CLAVD. 18, 507 -a ... terga. rapt. Pros. 2, 7 -a fati *Aetna*. carm. min. 4, 7 amati -a tauri Gnosos. SEDVL. op. pasch. 2, 17 p. 223, 1 imperium *dei* nec morti -um.

II sibi conscius (sibi *saepius omittitur*): **A** *generatim*: **1** *animantia*: **a** *absolute*: OV. fast. 1, 485 -a mens ut cuique sua est. PS. DAMAS. epigr. 92, 8 aspectu fruitur bene -a (*sc. mens*) Christi (BOETH. cons. 2, 7, 79 bene sibi mens -a). COD. Theod. 11, 14, 1 (*a. 364/5*) prudens fidelis optime sibi -s. SIDON. epist. 1, 7, 3 sibi bene -o (6, 9, 2 CLAVD. MAM. anim. p. 25, 13 POMER. 2, 18, 2. DRAC. Romul. 5, 177 semper bene -s insons. ENNOD. carm. 2, 147, 5). **b** *c. genet.*: CIC. off. 3, 73 *cum* sibi ... nullius essent -i culpae (PHAEDR. app. 18, 11 QVINT. decl. 290 p. 158, 12 PLIN. epist. 5, 8, 2). VERG. Aen. 1, 604 mens sibi -a recti (OV. fast. 4, 311 AVSON. 309, 1. CLAVD. 28, 593 laudis). 8, 393 formae -a coniunx (*cf.* CLAVD. carm. min. 48, 9 *equus* formae sibi -s). PROP. 1, 15, 14 longae -a laetitiae. OV. hal. 27 muraena ... teretis sibi -a tergi. MANIL. 1, 315 causae. VAL. MAX. 9, 5, 3 huius dicti. PHAEDR. 3 epil. 30 spiritus integritatis ... sincerae -s. SEN. dial. 3, 20, 3 animi imbecillitatis sibi -i (nat. 6, 2, 4 epist. 116, 5. dial. 6, 11, 4 infirmitatis). 5, 8, 7 si -i nobis iracundiae sumus (SVET. Claud. 38). epist. 120, 18 magnus animus -s sibi melioris naturae. CVRT. 7, 1, 21 sermonis adversus maiestatem tuam habiti nullius -i sumus nobis. LVCAN. 4, 288 -s ensis adacti stat victor. PLIN. nat. 9, 32 enixioris operae ... -i *delphini*. STAT. Theb. 1, 466 mens sibi -a fati. 3, 330 *mens* -a factorum. 9, 876 vulneris (silv. 2, 5, 19. *cf.* SIL. 17, 32 illaesi sibi corporis astat -a). silv. 2, 3, 36. QVINT. inst. 3, 6, 64 esse -s mihi dissimulati. 10, 1, 126 diversi sibi -s generis. IVV. 6, 339 testiculi sibi -s *mus*. FLOR. epit. 3, 6, 5 -s sibi magni laboris. TERT. idol. 18 sui regni. AVIEN. Arat. 1114 *Erigone* aeris ... patuli iam -a. AVSON. 298, 4 quasi -s urbis exiguae. RVFIN. hist. 3, 10, 9. 4, 17, 10. AVG. civ. 10, 28 *intellectus* paternae est -s voluntatis. MEROB. Christ. 15 -a partus mater. ENNOD. carm. 1, 9, 33 se stupuit ... bene -s oris. CARM. epigr. 111, 54 Paulina veri et castitatis -a. sui: VOPISC. Prob. 23, 1 -s sui non barbaros timuit, non tyrannos. CORIPP. Ioh. 4, 491 -s ipse sui. *cf.* VEN. FORT. carm. 5, 5, 1 ut ipse mei sum -s.
c *c. dat.*: FRONTO p. 182, 15 N. cui rei mihimet ipse -s sim, ceteros quoque omnes iuxta mecum scire velim. CLAVD. 7, 108 nutaretque oneri venturo -s Atlas. **d** *c. accus.*: TER. Eun. 199 quae mihi sum -a, hoc certo scio. FRONTO p. 235, 3 N. quae mihi -s sum protestabor. OROS. hist. 5, 21, 4 securus nihilque sibi -s (apol. 7, 2).
e in *c. abl.*: LVCR. 6, 393 nulla sibi turpi -s in re. **f** *sequitur infin. vel acc. c. inf.*: FRONTO p. 61, 25 N. qui sibi -s est artis expertem esse. p. 96, 2. TER. Ad. 348 -a mihi sum a me culpam esse hanc procul. CIC. Tusc. 2, 10 mihi sum -s numquam me nimis vitae cupidum fuisse. epist. 6, 21, 1 mihi sim -s me ... dignitati rei p. consuluisse. MAT. Cic. epist. 11, 28, 1. OV. trist. 5, 4, 18 -s in culpa non scelus esse sua. LIV. 1, 49, 2. 42, 42, 8 SCRIB. LARG. 38. PLIN. nat. 11, 15 id se facturas -ae *apes*. QVINT. inst. 12, 11, 8 TAC. hist. 2, 94 VLP. dig. 5, 3, 25, 5. HIL. syn. 92 -s mihi, hoc me ... stipendium debere. AVG. civ. 1, 28 SVLP. SEV. chron. 1, 29, 9 Mart. 27, 7.
g *sequitur enuntiatum*: CIC. epist. 13, 8, 1 cum mihi -s essem, quanti te facerem. HIRT. Gall. 8, 44, 5 cum sibi -s esset, quam inimicum haberet Caesarem. COMM. apol. 102 dei maiestas, quid sit, sibi -a sola est. SVLP. SEV. dial. 3, 15, 1 -i quantam illi (*Brictio*) rabiem spiritus suscitassent. *nota*: PAVL. NOL. epist. 1, 3 -s tibi, quia opus dei ... geris. **2** *res*: VERG. Aen. 5, 455 incendit vires et -a virtus (12, 668. SEN. Herc. O. 1207 laudis -a virtus. SIL. 1, 493. 2, 575 STAT. Theb. 1, 644. 6, 826 CYPR. GALL. iud. 130 PANEG. 10, 12 CASSIOD. var. 3, 3, 2. 6, 10, 3). AETNA 84 falsi sibi -a terrent (*vates fingunt res falsi sibi conscias, i. quae clamant se esse falsas; sed interpretatio dubia*). SEN. dial. 8, 5, 3 *natura* artis sibi ac pulchritudinis suae -a. LVCAN. 7, 34 illa (*Roma*) rati semper de te sibi -a voti. VAL. FL. 8, 401 sacri sibi -a pacti religio. TERT. anim. 11 scriptura factoris magis dei sui -a[m]. resurr. 16 calix bene sibi -s. 60 renes -i semi-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

num. AVSON. 153, 73 nec timeat mortem bene -a vita. 157, 14 totum bene -a lectum pertractat secura manus. COD. Theod. 16, 2, 14 pr. (*a. 357*) mercatura honestati tamen -a (COD. Iust. 1, 3, 2 pr.).

B *in malam partem*: **1** *animantia*: **a** *absolute*: PLAVT. Most. 544 nihil est miserius quam animus hominis -s (LVCR. 4, 1135 -s ipse animus se forte remordet. SALL. Catil. 14, 3 quos flagitium, ..., -s animus exagitabat. EPIT. Alex. 99. *cf.* SIDON. epist. 9, 3, 4 animam male sibi -am). SALL. Iug. 40, 2 -i sibi (LIV. 33, 28, 8 si sibi -s esset). HOR. sat. 1, 2, 130 miseram se -a *mulier* clamet. OV. epist. 20, 47 timeo, quamvis mihi -a non sim. LVCAN. 7, 784 quantum poenae misero mens -a donat. SORT. Sangall. 12, 5 de quo suspectus e⟨s⟩, non est -s (*i. nocens*). *cf.* 14, 11 quare ... innocentem incriminas, cum non sit -s? (15, 12). IVST. 2, 5, 7 mulieres ... male sibi -ae (AMBR. hex. 1, 10, 37 male -is et indignis. AVG. civ. 1, 19 SVLP. SEV. dial. 3, 11, 6). CLAVD. 26, 372 -a ... praecordia. VAL. CEM. hom. 5, 2 male -um pectus (13, 6. CORIPP. Ioh. 8, 333 -a pectora). **b** *c. genet.*: RHET. Her. 2, 19, 29 nocens, -s sui peccati (CIC. Sest. 99). CAES. Gall. 1, 14, 2 iniuriae. SALL. Catil. 34, 2 sceleris (OV. met. 10, 367 TAC. ann. 13, 18 hist. 2, 37). VERG. Aen. 11, 812 audacis facti (IVV. 6, 271 occulti -a facti. 13, 193 diri -a facti mens). PROP. 1, 15, 38 nequitiae. OV. met. 2, 593 culpae (STAT. Ach. 1, 562). LIV. 3, 67, 1 noxae (STAT. Theb. 12, 548). 36, 20, 1 defectionis. SEN. contr. exc. 8, 4 criminis. SEN. Phoen. 216 fugio -um scelerum omnium pectus. STAT. silv. 3, 3, 15 pulsatae -s ... matris PLIN. paneg. 28, 1 flagitii tibi -s. 47, 1 sibi vitiorum omnium -s princeps. 63, 7 stuprorum sibi incestarumque noctium -i. APVL. apol. 3 delicti. met. 1, 19 caedis humanae. **c** *c. dat.*: LVCR. 3, 1018 mens sibi -a factis praemetuens. CARM. epigr. 1552 A, 5 (*saec. II in.*) adsidue rupto Lachesis male -a penso. **d** *sequitur inf. vel acc. c. inf.*: LVCIL. 479 Cato lacessisse ... -s non erat ipse sibi? PS. SALL. rep. 2, 6, 4 sibi quisque -s malo ... animo esse. APVL. apol. 3 ipsi sibimet -i sunt posse se merito increpari. **2** *res*: CATVLL. 65, 24 huic manat tristi -s ore rubor. OV. met. 8, 531 manus diri sibi -a facti. SEN. Herc. f. 692 Pudorque serus -os vultus tegit. Phaedr. 162 -s mentis pavor (VAL. FL. 2, 280 -s ausi nocte dieque pavor. *cf.* SEN. Phaedr. 495 nec omnes -s strepitus pavet). VAL. FL. 3, 262 neque -a facti ora levant. STAT. Theb. 1, 403 fraterni sanguinis ... -s horror (CLAVD. 20, 503 sibi factorum -s horror). 2, 351 -s ardor. AVSON. 400, 1 versus meos utili et -o sibi pudore celatos (SVLP. SEV. dial. 1, 14, 7 lupa -o pudore confunditur. VAL. CEM. hom. 14, 1). CLAVD. 26, 98 rabies venturae -a mortis. VAL. CEM. hom. 2, 6 ebrietas luxuriae malis -a.

III ***bene sciens, peritus*** (*opp.*: inconscius [LEX Burg. lib. const. 2, 3], ignarus): PROP. 3, 15, 5 rudes animos per noctes -a (*i. amoris*) primas inbuit *Lycinna*. VAL. FL. 3, 301 mens -a vatum. PAVL. sent. 5, 23, 17 magicae artis -os summo supplicio affici placuit. NEMES. cyn. 149 sic -a mater segregat egregiam subolem. HIL. trin. 6, 21 nec -ae tibi tantum atque ipsi unigenito tuo nativitatis inenarrandae expecto rationem. AMM. 22, 10, 4 ut -um rationis perfectae plausibus maximis celebrarent. HIER. epist. 53, 8 temporum -s et totius mundi φιλοίστωρ. ZACCH. 1, 4 cuius maiestatem vel -s neglegis, vel ignorans requiris. MACR. sat. 1, 7, 17 sacrorum omnium Vettius unice -s (1, 14, 3 Aegyptios solos divinarum rerum omnium -os). 1, 12, 9 Homerus naturae -s (7, 14, 25). 1, 24, 1. 6, 9, 3. OROS. hist. 5, 19, 14 ignaros quidem fratres sed -os cives. ENNOD. epist. 4, 5, 1 quod supersedendum eius -s non putavi. 4, 8, 2 pro quibus vestri -s precator accedo. IVNIL. praef. scis ipse ... Primasi, vitae meae et propositi -s. CASSIOD. var. praef. 8 rudes viros et ad rem publicam -a facundia praeparatos. LEX Visig. 4, 4, 2 -is vel nesciis dominis (6, 4, 2). *nota*: CIC. Att. 2, 24, 3 se audisse a Curione his de rebus -um esse Pisonem.

synonyma: *ad I*: adiutor, administer, arbiter, consiliarius, consors, conviva, minister, nocens, particeps, socius, testis. *ad IIB*: nocens.

opposita: *ad I*: ignarus, integer. *ad IIB*: innocens. *Spelthahn.*

cōnscotīnus, -ī *m. a* con *et* σκοτεινός. LVCIF. non parc. 18 p. 246, 29 quid sit inter te et -um tuum quem verso ordine Sirmienses vocant Photinum. p. 247, 9. 26 p. 265, 9.

cōnscreor, -ārī *a* con *et* screare, screari. PLAVT. Persa 308 magnifice conscreabor. *cf.* NON. p. 479.

cōnscrībillo, -āvī, -āre [*cf. c.* conscribere. *Th.*]. NON. p. 82 -vi conscripsi (GLOSS. V 638, 68 conscribellavi). VARRO Men. 76 itaque eas inceravi ⟨et -vi *add. propter Noni lemma Roeper*⟩ Herculis athlis. 280 astrologi non sunt *pueri*? qui -arunt pingentes caelum. *per iocum* CATVLL. 25, 11 ne laneum latusculum manusque mollicellas inusta turpiter tibi flagella -ent.

***cōnscrībo,** -īpsī, īptum, -ere *a* con *et* scribere. conscripsti: PLAVT. Asin. 746. *part.*: cónscríptís: CORP. X 3903, 9. conscreipti: LEX Iul. munic. 87. 109. *nom. plur.* ⟨consc⟩riptes: CORP. X 6231 (= I 532). AGROEC. gramm. VII 117, 7 -ere est multa simul scribere. *cf.* BEDA gramm. VII 269, 18 ISID. diff. 1, 99 DIFF. ed. Beck p. 39, 105. GLOSS. συγγράφω. *legitur inde a* PLAVTO, *raro apud* SEN. phil. (*septem locis, e quibus quinque* patres conscripti) *et poetas*: *singulis locis habent* CATVLL. HOR. ars OV. am. SIL. MART., *ceteris* (*praeter* PLAVT.) *deest.*

I ***scribendo colligere***: **A** *milites cogere, deligere*: ISID. orig. 9, 3, 40 -pti milites dicuntur quia in tabulis conferuntur ab eo qui eos ducturus est. PLAVT. Mil. 76 ut sibi latrones cogerem et -rem. CATO or. frg. 63 remiges scripti cives R. sub portisculum, sub flagrum -pti veniere passim. CIC. Pis. 37 quantum *exercitum* tua libido -pserat (Mil. 76 servorum exercitus. Phil. 5, 36 CAES. civ. 1, 2, 2. LIV. 1, 33, 1 exercitu novo -pto. 4, 2, 12 *al.*). Phil. 5, 46 *milites* veteranos (epist. 10, 28, 3 veteranos. LENT. Cic. epist. 12, 15, 6 milites ... ex Asia. CAES. Gall. 6, 39, 2 modo -pti atque usus militaris imperiti. civ. 3, 61, 2 universi in Epiro atque Aetolia -pti milites. LIV. 28, 11, 12. 30, 41, 5 is ex duobus exercitibus in unam legionem -ret Romanos milites et in XV cohortes socios). CIC. Phil. 11, 27 *legiones* -psit novas, excepit veteres (Att. 8, 3, 7 legionem a Fausto -ptam. POLLIO Cic. epist. 10, 33, 5 CAES. Gall. 1, 10, 3. 1, 24, 2 *al.* BELL. Alex. 50, 3 quintam legionem novam -it. BELL. Hisp. 34, 2 ex perfugis. LIV. 23, 14, 2 *al.* TAC. hist. 3, 22 *al.* FRONTO p. 140, 1 N.). POMP. Cic. Att. 8, 12[d], 1 qui ex dilectibus -pti sunt a consulibus. BELL. Alex. 56, 4 *equites* ex omnibus conventibus coloniisque -ptos (BELL. Afr. 19, 3 ex hibridis, libertinis servisque). SALL. Catil. 59, 5 cohortes veteranas tumulti causa (LIV. 21, 60, 4 validae aliquot auxiliorum cohortes. TAC. Agr. 28 cohors Usipiorum per Germanias -pta). LIV. 1, 13, 8 centuriae tres equitum -ptae sunt (1, 43, 4). 3, 4, 10 ad -endos omnes qui arma ferre possent. 3, 18, 4 iuventus -itur, arma dantur. 4, 56, 7 numerus iuniorum. 5, 10, 4 nec iuniores modo -pti, sed seniores etiam coacti nomina dare. 21, 21, 13 quattuor milia -pta delectae iuventutis (24, 2, 2. 24, 20, 13 -pta iuventute). 21, 26, 2 quinque milibus sociorum dilectu novo a consule -ptis. 22, 11, 8 magna vis hominum. TAC. hist. 3, 25 *filius* inter septimanos a Galba -ptus. AVG. civ. 3, 17 ut inopia militum proletarii illi ... militiae -rentur.

B *nomina in tabulis consignare, in indicem referre*: *absolute*: CIC. Planc. 45 decuriasse Plancium, -isse, sequestrem fuisse. *c. obiect.*: CIC. Sest. 55 ut collegia ... innumerabilia alia nova -rentur (p. red. in sen. 33 servos simulatione collegiorum nominatim esse -ptos). p. red. ad Quir. 13 cum homines in tribunali Aurelio palam -i centuriarique vidissem (Sest. 34. dom. 54 cum in tribunali Aurelio -ebas palam non modo liberos, sed etiam servos). Mil. 25 convocabat tribus ..., Collinam novam dilectu perditissimorum civium -ebat. LIV. 37, 46, 10 ut C. Laelius consul ... sex milia familiarum -ret quae in eas colonias dividerentur. POMPON. dig. 50, 16, 239, 5 *decuriones dicti* quod decima pars eorum qui ducerentur consilii publici gratia -i solita sit. HIER. hom. Orig. in Ier. 3 p. 778 athleta qui non est in agone -ptus, neque flagella metuit *eqs.* (*opp.* qui semel nomen professus est). COD. Theod. 9, 1, 8 (*a. 366*) *nemo* negotii criminalis strepitu terreatur, nisi inscriptione -ptus et exhibitionis iniuriam ... sustineat. 11, 1, 14 (*ca. a. 366*) qui in suis -pti locis proprio nomine libris censualibus detinentur. COD. Iust. 1, 3, 36 (37) pr. (*a. 484*) cum essent adscripticiae nexibus condicionis -pti (constricti *codd. dett.*). *adde*: HIL. in psalm. 68, 32 Sion, quae in se etiam illam primitivorum -ptorum in caelis complexa sit civitatem (*cf.* VVLG Hebr. 12, 23 qui -pti sunt [ἀπογεγραμμένων] in caelis). *nota c. dupl. accus.*: FRONTIN. grom. p. 43, 24 mensores arbitros -ere aut sortire iudices finium regundorum. VVLG. I Macc. 8, 20 statuere vobiscum societatem ... et -ere nos socios et amicos vestros.

C patres conscripti *appellantur senatores in usu publico atque sollemni*; *cf. Mommsen, Röm. Staatsrecht III p. 839 sqq.; Brassloff, PW. IV 891.* *de origine appellationis*: LIV. 2, 1, 11 ut in senatum vocarentur qui patres quique -pti essent: -ptos, videlicet novum senatum, appellabant lectos *equites*. PAVL. FEST. p. 7 patres dicuntur qui sunt patricii generis; -pti qui in senatu sunt scriptis adnotati. p. 41 FEST. p. 254 SERV. Aen. 1, 426 SCHOL. Cic. Bob. p. 374 ISID. orig. 9, 11, 4. *cf.* DIONYS. antiq. 2, 12 πατέρες ἔγγραφοι. PLVT. quaest. Rom. 58 διὰ τί τῶν συγκλητικῶν τοὺς μὲν πατέρας συγγεγραμμένους, τοὺς δὲ ἁπλῶς πατέρας προσηγόρευον; (Romul. 13 LAVR. LYD. mag. 1, 16). *numerum singularem v. l. 75. p. 375, 2.* *notatur* P. C. *in allocutione passim, ex. gr.* CIC. de orat. 2, 285 leg. agr. 1, 14 *al.* Catil. 1, 4 *etc.* SALL. Catil. 51, 1 LIV. 2, 29, 1 ORAT. imp. Claud. (Corp. XIII 1668) 30 SEN. clem. 1, 12, 2 PAPYR. Berol. 611 (*saec. I p. Chr.*) 1, 8. QVINT. inst. 8, 5, 20 patres -pti: sic enim incipiendum est mihi, ut meminueritis patrum. VOPISC. Aurelian. 41, 2 sancti domini patres -pti. CORIPP. Iust. 2, 201 -pti patres. VARRO frg. Aug. civ. 7, 34 patres -pti censuerunt. RHET. Her. 4, 22, 30 demus operam, Quirites, ne omnino patres -pti circumscripti putentur (*exemplum adnominationis*; *cf.* QVINT. inst. 9, 3, 72). CIC. Verr. 1, 44 patres -ptos iudicia male et flagitiose tueri. *et passim*; *nota* Phil. 13, 28 est etiam Asinius quidam senator voluntarius lectus ipse a se ... mutavit calceos, pater -ptus repente factus est. HIRT. Gall. 8, 52, 3 liberis sententiis patrum -ptorum. NEP. Hann. 12, 2 LIV. 7, 41, 7. 8, 5, 7 VAL. MAX. 1, 1 ext. 1. 1, 5, 1. 2, 2, 1 ut arcana consilia patrum -ptorum ... nemo senator enuntiaverit. *saepe.* ORAT. imp. Claud. (Corp. XIII 1668) 20 detegere te patribus -ptis. TAC. hist. 2, 52 onerabat paventium *senatorum* curas ordo Mutinensis arma et pecuniam offerendo appellabatque patres -ptos intempestivo honore. VOPISC. Tac. 6, 8 ne sic rem p. patresque -ptos populumque R. ... relinquas. PRVD. c. Symm. 1, 603 consulta patrum -ptorum. CORIPP. Iust. 4, 142 inde senatorum sacro recitantur ab albo

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

nomina, -pti patres. 4, 181. *omittitur* patres: HOR. ars 314 quod sit -pti, quod iudicis officium. AVSON. 300, 9 campus comitiis, -ptis curia *data est.* *in consilio deorum*: APVL. met. 6, 23 Iuppiter sic enuntiat: dei -pti Musarum albo. *cf.* SEN. apoc. 9 *sqq.* patres conscripti. *in municipiis* (*cf. Ruggiero, diz. epigr. II 604*): CORP. X 6231 (= I 532, *Fundis*) ⟨consc⟩riptes. CIC. leg. agr. 2, 93 deinde patres -pti vocabantur (*in colonia Capua*). LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 86 nei quis eorum quem ... ⟨in⟩ senatum decuriones -ptosve legito. 87 senatorem decurionem -eiptumve (96. 126). 106. 109 nei quis in eorum quo municipio ... ⟨in⟩ senatu decurionibus -eipteisque esto. 124 *sqq.* 133 cum senatu decurionibus -ipt⟨eis lud⟩os spectare. 138 in loco senatorio decurionum -ptorum sedeto. 149. LEX Malac. (Corp. II 1964) 4, 45 *al.* LEX Salpens. (Corp. II 1963) 1, 29. CORP. IX 5275 (= I 601, *a. 60 a. Chr.*) consc⟨r⟩ip(ti) et col(oni) col(oniae) Vale⟨ntiae⟩. DECRET. decur. Pis. de C. Caesare (Corp. XI 1421) 51 placere -ptis. CORP. X 3903, 9 (*Capuae*) ⟨pl⟩acére cónscríptís. IX 3429, 14 (*Peltuini, a. 242 p. Chr.*) placere universis -ptis (X 4643, 21 *Calibus; cf.* 5590). 2823. 4895 (*Trebulae Mutuescae, periit*) de -ptum sententia. *cf.* 4903. *sic solvendae notae* d. c. s.: CORP. X 3726 (= I 1196). 3727. 6506 (= I 1151) de c. s. V suppl. 1272. V 713 d. c. s. *similiter* ex c(onscriptorum) · c(onsulto): CORP. X 5159 (*Casini, a. 40 a. Chr.*). 5160ᵃ. 5204 (*a. 57 p. Chr.*). d(e) c(onscriptorum) d(ecreto): CORP. X 3826 (*Capuae*). 3854. 8237. CARM. epigr. 1238, 21 (*Numidia*) inter -ptos scriptus et ipse fui.

D *simul scribere* (*cf. p. 373, 80*): CAEL. AVR. chron. 2, 12, 148 hae sunt fluoris sanguinis κοινότητες. eas enim, qui (*l.* quae) iis cognominari atque -i possunt, praescripta lectione tradidimus. *cf. p. 376, 49.* TERT. spect. 9 ipse *Romulus* inter idola -ptus est, si idem est Quirinus. AVG. civ. 4, 26 cur ergo ludi scaenici ... inter res divinas a doctissimis -untur? *i. q. ascribere, attribuere*: FVLG. myth. 1, 17 arcum *Apollini* -unt. aet. mund. p. 171, 25 adulterae venia terrae -itur. MART. BRAC. humil. 7 totum *bonum* deo qui dedit, non tibi qui accepisti, -as. LIB. iubil. 30, 17 computatum est illis in veritate et -ptum est illis in iustitia (*cf.* VVLG. gen. 15, 6 reputatum est illi ad iustitiam), *cf. p. 376, 82.*

II ***scribendo componere,*** *litteris mandare, scribere*: **A** *librum sim. scribere*: PLAVT. Asin. 600 leges ut -at *Solon* (CIC. Verr. 2, 143. 3, 122 leg. agr. 1, 1. 3, 3 Att. 4, 1, 7 LIV. 26, 17, 6. FEST. p. 363 legem convivalem. SIL. 6, 487 ex aequo geminas -ere leges. QVINT. decl. 345 p. 362, 15. AVG. civ. 19, 23 legem ... Hebraeo sermone -ptam *al.* edictum: CIC. Verr. 2, 106. 116. 143 off. 3, 80 SVET. Tit. 6. *cf.* CIC. rep. 2, 61 decem tabulas summa legum aequitate prudentiaque). PLAVT. Asin. 746 agedum istum ostende quem -ips[is]ti syngraphum inter me et amicam et lenam. Bacch. 749 obsecro, quid istis ad istum usust -ptis modum? Pseud. 999 miles lenoni Ballioni epistulam -ptam mittit (CIC. Att. 13, 50, 1 de ipsis libris epistulam Caesari. ad Q. fr. 2, 5, 4 epist. 9, 2, 1 *al.* CAES. Gall. 5, 48, 4 Graecis litteris. CATVLL. 68, 2 -ptum hoc lacrimis mittis epistólium. APVL. apol. 86 ad uxorem Olympiadem. TERT. pudic. 14 epistulam ... non atramento sed felle -ptam. HYG. fab. 105 p. 96, 11). RHET. Her. 1, 13, 23 testamentum ipso praesente (CIC. har. resp. 42 mortuorum testamenta. SVET. Claud. 44. QVINT. decl. 308 p. 213, 29 tabulae *testamenti. cf.* p. 210, 29 PAVL. sent. 4, 5, 1). RHET. Her. 2, 1, 1 ut ea quae difficillima essent, potissimum -rent (*bd*, scriberent *al.*). 2, 23, 38 multorum verborum imagines. 2, 31, 50 haec si, ut conquisite -psimus, ita tu diligenter considerabis. 3, 23, 39 mille prohemiorum genera. 4, 7, 10 in praecipiendo expresse -pta ponere oportet exempla. CIC. inv. 1, 77. 2, 6 cuiusque praecepta magna conquisita cura perspicue -psit (Brut. 46 artem et praecepta. VITR. 1, 1, 7 eiusdem generis praecepta. 7 praef. 14. COLVM. 2, 2, 22 praecepta rusticis. PORPH. Hor. sat. 2, 4, 2 -ere, consignare nova praecepta. VVLG. deut. 30, 10). de orat. 3, 135 nihil ... sciri discive potuit, quod *Cato* non cum investigarit et scierit tum etiam -pserit. Brut. 47 singularum rerum laudes vituperationesque (*cf.* FRONTO p. 214. 228 N.). *ibid.* similia habuisse -pta. 132 librum de consulatu et de rebus gestis suis -ptum molli ... genere sermonis (Tusc. 4, 63. NEP. Lys. 4, 2 librum grandem verbis multis. Dion 3, 2 COLVM. 2, 10, 24. 9, 3, 1 POMPON. dig. 1, 2, 2, 44 hi libros -erunt. 47 APVL. apol. 51 *al.* FILASTR. 134, 1 Ecclesiasten, librum paucis quidem sententiis -ptum. AMM. 16, 5, 3 *libellum* manu sua. PALLAD. hist. mon. I 48 p. 332ᶜ libellum in Amos prophetae dicta). top. 5. S. Rosc. 101 suum volumen illud Erucium -isse (VITR. 9 praef. 18 ea volumina. APVL. apol. 38 de piscibus). Q. Rosc. 6 quid attinet codicem instituere, -ere? Cluent. 184 orationem Stratonis de furto (FEST. p. 286 in ea *oratione* quam -psit de lege Penni. AVR. Fronto p. 26, 11 N. FRONTO p. 151, 2 N.). 185 hanc fictam quaestionem. 186 tu fortunas alterius litteris -ptas in iudicium afferas? har. resp. 11 cum cetera scelera stilo illo impuro -isset. dom. 129 si tuus scriptor ... tibi ista non scita sed portenta -ret. Sest. 66 quae ... promulgata illo anno fuerint, quae promissa multis, quae -pta. leg. 1, 14. 2, 13. Cato 1 de senectute aliquid. Tusc. 2, 11. 5, 121 *disputationes.* Tim. 1 multa sunt a nobis ... in Academicis -pta contra physicos. Att. 3, 15, 8 *litteras meo nomine* velim -as curesque dandas (epist. 13, 43, 2 velim ..., des litterarum aliquid ... sed ita -as, ut. BELL. Afr. 4, 2. 26, 1. 3 LIV. 26, 12, 11. 26, 12, 15 CVRT. 9, 7, 25). Att. 12, 52, 3 dices: qui talia -is? 13, 37, 4 puto -pta habere Offilium omnia *ad auctionem.* 14, 12, 3 haec -psi X Kal. accubans apud Vestorium. epist. 7, 19, 1 topica Aristotelea. CAEL. Cic. epist. 8, 3, 3 aliquod ad nos σύνταγμα. LIV. 25, 1, 12 quicunque libros vaticinos ... aut artem sacrificandi -ptam haberet. 26, 24, 8 condiciones (27, 44, 9. 34, 35, 1 VLP. dig. 38, 17, 2, 44). 26, 24, 14 haec convenerunt -ptaque biennio post Olympiae ... sunt posita. 29, 12, 15 haec -pta consignataque sunt (TAC. ann. 3, 15 pauca -bit obsignatque). 34, 36, 1. 38, 38, 1 foedus in haec verba fere cum Antiocho -ptum est (41, 24, 15). VITR. 1 praef. 3 praescriptiones terminatas. 6 praef. 7 corpus architecturae rationesque eius (6, 3, 5). FEST. p. 269 res gestas. SEN. epist. 8, 2 illis aliqua quae possint prodesse. COLVM. 2, 2, 21 formam huius operis (3, 12, 1 Iulii Graecini -ptam velut formulam). 7, 3, 6 pecudum medicinas diligentissime. MART. 6, 14, 4 versus scribere qui potest disertos, -at (non scribat *codd.*). QVINT. inst. 12, 4, 1 ea quae -pta sunt historiis aut sermonibus. decl. 305 p. 195, 12 quod adversus miseros lex irata -erat. 331 p. 304, 19 iura (350 p. 377, 26). 350 p. 377, 20 hoc etiamsi ⟨sit⟩ non proprie -ptum. SVET. Nero 15 sententias. SCAEV. dig. 34, 3, 31, 1 rationes (VLP. dig. 10, 4, 3, 14. 27, 3, 1, 3). 46, 3, 88 id ipsum codice. VLP. dig. 2, 13, 1, 2 instrumentum (5, 1, 65). 47, 10, 15, 27 carmen. 48, 4, 2 quique sciens falsum -psit vel recitaverit in tabulis publicis. PAVL. dig. 44, 2, 30, 1 chirographum. POMPON. dig. 1, 2, 2, 40 historias. FRONTO p. 154, 8 N. cui nihil per noctem meditandum aut -endum *est.* p. 228 illa nugalia. APVL. apol. 37 *tragoediam.* 39 res ... Graece et Latine proprie et elegantibus vocabulis. PS. APVL. Ascl. 1 ad eius nomen multa a nobis esse -pta. VOPISC. Aurelian. 36, 5 brevem nominum. ARNOB. nat. 3, 6 res iudicii veritate -ptas. 5, 8 quid est de diis in ea *historia* positum quidve -ptum. HIL. syn. 3 quae apud Sirmium -pta impiissime erant (9 -ptam apud Sirmium haeresim. 27). 28 fides alias necesse fuerit -i. 33. 37. in Matth. 27, 3 decem verba duabus tabulis. VEG. mil. 1, 9 velut in ordinem epitomata. HIER. epist. 17, 4 fidem (SVLP. SEV. chron. 2, 35, 4. 2, 42, 4 *al.* AVELL. p. 9, 5). VVLG. psalm. 149, 9 iudicium -ptum (ἔγγραπτον). eccles. 12, 10 sermones. RVFIN. hist. 5, 28, 18 divino spiritu scripturas esse -ptas (λελέχθαι). AVG. civ. 1, 2 tot bella gesta -pta sunt. 1, 3 cum de diis victis illa -rentur atque canerentur. 10, 29 initium sancti euangelii *secundum Iohannem* aureis litteris. 15, 13 in hoc -endum mendacium uno consilio conspirare *al.* MART. CAP. 3, 230 impendimus actionem, cum quid -imus legimusve. 3, 311 quamquam *F* a Graecis veniat et per p et h potius -atur. 5, 538 id quod -itur cera continetur et litteris. DRAC. Romul. 8, 198 fata manent, -pta semel sunt verba Tonantis. APRING. in apoc. 1, 4 senarius ... numerus mystice semper -ptus repperitur in lege. 22, 2. PALLAD. hist. mon. I 37 p. 325ᶜ debemus enim humillimum etiam genus quorundam -ere. I 58 p. 348ᴮ a me tibi ista -i. CASSIOD. inst. div. 6 p. 1118ᴮ *Hilarius* commenta libri ipsius -psit in ordinem. COD. Iust. 3, 38, 12 pr. si quis etenim pro filio suo ante nuptias donationem -erit vel dederit. 4, 35, 23 pr. iustissima constitutio -pta est. NOVELL. Iust. 25, 6 propter rationes quas de appellationibus nuper positae -psimus (προεγράψαμεν) constitutioni. CORP. III 12134, 19 cautionibus rite -ptis (ἐπιγεγραμμένων). V †8774 in qua *arca* se poni praecepit adque nominis sui -i iussit. HYG. astr. 2, 2 Aglaosthenes qui Naxica -psit (2, 17). 2, 5 Cretica (SCHOL. Germ. Bas. p. 62, 4). *ibid.* Argolica. 2, 20 res Aegyptias. *absolute*: CIC. Att. 11, 5, 3 tu velim et Basilo et quibus praeterea videbitur ... -as. APVL. apol. 36 Graece et Latine adnitar -ere. flor. 15 p. 58 *Pherecydes* primus versuum nexu repudiato -ere ausus est passis verbis. IREN. 1 praef. 2 neque -ere (συγγράφειν) consueti neque qui sermonum arti studuerimus. POTAM. epist. ad Athan. p. 1417ᴬ ut recte -is. de: RHET. Her. 1, 1, 1 ut de ratione dicendi -remus. 3, 1, 1 de elocutione ... in quarto libro. 4, 1, 1. CIC. leg. 1, 13 de iure civili subtilius quam ceteri. 2, 14 *Plato* princeps de re publica -psit idemque separatim de legibus eius. Cato 83 *illi* de quibus audivi et legi et ipse -psi. Att. 12, 19, 2 de Antonio ad me. VITR. 6, 7, 7 de venustate decoreque ante est -ptum. FEST. p. 266 de adventu Aeneae in Italiam. QVINT. inst. 12, 11, 24. POMPON. dig. 1, 2, 2, 44 de legibus vicensimae. APVL. apol. 40. AVELL. p. 6, 11. 7, 15 contra quam *haeresim* a patribus nostris ... -ptum est. CIC. fin. 5, 11 cum uterque ... -isset, qui esset optimus rei publicae status. *seq. acc. c. inf.*: SVET. Claud. 38. VLP. dig. 19, 1, 13, 6 *si* in tabula quidem -pserit uni municipio deberi *legata.* ARNOB. nat. 2, 56 (*opp.* dicunt). HIL. op. hist. frg. 2, 6. AVG. civ. 6, 7. COD. Iust. 5, 13, 3 quas *dotes* datas esse dotalibus instrumentis -i moris est. *ibid. iterum.* CAEL. AVR. chron. 2, 14, 218 plurima localia adiutoria adhibenda. *seq. nom. c. inf.*: ARNOB. nat. 4, 26 numquid a nobis aliquando -ptus est *Iuppiter* modo esse in aurum versus. COD. Iust. 4, 30, 14 pr. in quibus *contractibus* pecuniae vel aliae res numeratae vel datae esse -untur. *nota*: CIC. nat. deor. 3, 42 *quem* Herculem aiunt Phrygias litteras -isse (*i. invenisse*). LACT. inst. 4, 26, 39 qui signum sanguinis id est crucis ... in sua fronte -erint. *i. q. describere*: CAEL. AVR. acut. 3, 18, 185 excepto Themisone nullus *medicorum* hanc passionem -it. EVSTATH. Bas. hex. 1, 2 p. 870ᴬ qui tam vacua inaniaque principia ... -unt. *i. q. ascribere, transscribere*: PASS. Theclae 39 veni in domum meam, quoniam eam tibi -am (καταγράψω, transcribam, ascribam, consecrabo *al.*). *part.*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

subst. n. cōnscrīptum: QVINT. decl. 254 p. 39, 4 nihil contione, nihil -pto meo ... opus esset. IREN. 5 praef. doctrina quam in suis -ptis reliquerunt. FACVND. fid. p. 870^B impia eius -a.

B *translate, i. q. constituere*: VAL. CEM. hom. 1, 1 intra temporum metas lege -ptas. PS. APVL. Ascl. 22 ordinem necessitatis lege -ptum aeterna lege constituit. 30 temporaria ratione divina lege -pta.

C *litteris implere, signare*: PLAVT. Bacch. 984 tacitus -psit tabellas, obsignatas mi has dedit (Curc. 370 dicam quemadmodum -as tabellas. Pseud. 28 lepidis tabellis lepida -ptis manu. LIV. 34, 61, 14 HYG. fab. 57 p. 60, 6). Pseud. 545 stilis me totum usque ulmeis -ito (*per iocum*). OV. am. 2, 5, 17 -ptaque vino mensa. PLIN. nat. 28, 20 parietes incendiorum deprecationibus. SVET. Iul. 81 *tabula* -pta litteris verbisque Graecis hac sententia (Aug. 97 -ptis paratisque iam tabulis *votorum*. POTAM. epist. ad Athan. p. 1418^C in decalogo una sententia duae tabulae -untur. FILASTR. 119, 3 tabulas -ptas lapideas). CLAVD. 15, 478 pennarumque notis -itur aer *a gruibus*.

[*dubie*: VLP. dig. 37, 9, 1, 26 -ere (contrascribere *propos. Mommsen*) curatori debent et vendenti et inventarium rerum facienti. *cf. p. 375, 25.*]

***cōnscrīptio**, -ōnis *f. a* conscribere. GLOSS. II 440, 2 συγγραφή. *i. q. scriptura, scriptum, libellus*: *generatim*: CIC. Cluent. 191 eiusdem amentiae falsae -es quaestionum. VITR. 5 prooem. 2 in architecturae -bus. 5 prooem. 3 non plus tres *versus* in una -e oportere esse. 7 prooem. 1 omnium generum sensus -bus memoriae tradendos curaverunt. IREN. 1, 25, 5 in -bus (συγγράμμασιν) ... illorum sic conscriptum est. 1, 31, 2. 2 praef. 2 operis huius -em ita titulavimus. 2, 22, 6 vere scientes ex -e census. 3, 12, 12 in altera -e. ARNOB. nat. 1, 56 si qua sunt litteris -busque mandata. 1, 64 -e voluminum multiformi. 4, 24 quidnam de illis ... -bus edidimus indecoris. 5, 16 falsitatis arguere -em istam. 5, 33. 5, 39 historias has omnes rerum esse gestarum -es. 5, 44 -e de superis tali. 6, 6 auctorum -bus comprobatur. 7, 38. 49. VVLG. Tob. 7, 16 fecerunt -em (συγγραφήν) coniugii (AVG. gen. ad litt. 11, 41, 57 votorum sollemnitas et ... dotis aestimatio et -o tabularum). RVFIN. hist. 1, 7, 13 omnes libros in quibus -o generis habebatur. *ibid.* patr. 2 praef. 2 multa est in ipsa ordinis -e diversitas (Orig. in gen. 17, 1). apol. adv. Hier. 2, 30. AVG. quaest. hept. 2, 166 vetus testamentum, quod est opus ... dei et -o digiti dei. MART. CAP. 3, 258 ex his igitur universis XVIII litterae necessitatem cunctae -is absolvunt. COD. Theod. 2, 24, 1 (*a. 321*) huiusmodi -es inter suos dumtaxat heredes valere oportet. AVELL. p. 10, 24 huiusmodi fidei -em. p. 10, 29. SIDON. epist. 7, 18, 1 libelli huiusce. 8, 1, 3 sicut adhibendam in -e diligentiam, ita tenendam in editione constantiam. 9, 12, 3. CLAVD. MAM. anim. p. 20, 15 ego -is periclitabor, sed tu editionis. CASSIOD. hist. 1, 1. 6, 17. Ios. c. Ap. 1, 9 in publicis -bus. 1, 163 *Pythagorae* nulla -o reperitur *al.* PALLAD. hist. mon. I 19 p. 298^C alius codicum lectione vel -e gaudebat (*gr.* p. 96, 4 Butl. ἐργάζεται καλλιγραφεῖον). THEOD. MOPS. in I Tim. 4, 7 dogmata ... daemoniacorum hominum -e repletos. ORIGEN. in Matth. 140 p. 1794^A sermo -is Lucae. *speciatim*: *i. q. libellus accusationis*: ITALA Iob 31, 35 (Aug. in Iob p. 579, 26; *cf.* p. 580, 7) -em si quam habeo (συγγραφήν, VVLG. librum). Is. 58, 6 (Lucif. Athan. 1, 42 p. 141, 29 Priscill. tract. 4, 78) dimitte confractos in remissionem et omnem -em (συγγραφή, VVLG. onus) iniquam disrumpe. *cf.* TERT. adv. Marc. 4, 37 *Zachaeus* omnem -em iniquam dissipans. RVFIN. apol. adv. Hier. 1, 19 falsis eum -bus perurgere. COD. Theod. 9, 34, 4 (*a. 328*) captiosa atque occulta -e alterius vitam in iudicium devocare. *i. q. syngrapha*: NOVELL. Iust. 14, 1 si quis -em (συγγραφήν) ... praesumpserit. *ibid. saepius. cf.* GLOSS. Suet. Iul. 23 syngrapham: -em. *i. q. edictum*: VVLG. I Macc. 14, 43 scribantur in nomine eius omnes -es in regione. LEO M. epist. 106, 5 quorundam episcoporum facta -o.

***cōnscrīptor**, -ōris *m. a* conscribere. GLOSS. συγγραφεύς. IV 23, 3 auctor -r factor adinventor. *i. q. scriptor, auctor*: FEST. p. 269 Agathocles Cyzicenarum rerum -r. QVINT. decl. 277 p. 130, 6 ille conditor -rque legis huius (SERM. Casp. anecd. p. 328, 15 -r antiquae legis). EPIPHAN. de mensur. 43 qui similis extiterunt materiae -es. IREN. 1 praef. 3 non autem exquires a nobis ... orationis artem ... neque vim -is quam non affectamus. 2, 14, 4 poetae et -es affirmant. ARNOB. nat. 1, 56 -es nostri. 1, 57. HIL. in psalm. 131, 2 psalmorum -r. FILASTR. 129, 1 humanae cantationis ac saecularis rei -r *David*. AVG. epist. 82, 24. MAR. MERC. Nest. adv. Pel. 2, 3 -r primus nominum factus es, *Adam*. VINCENT. LER. 6, 11 librorum. IVNIL. 1, 2 (1, 8 scriptores). CASSIOD. hist. 1, 3 p. 885^D probatissimi -es. Ios. c. Ap. 1, 15 *al.* 2, 84 temporum -r (*i.* χρονογράφος). PALLAD. hist. mon. I 2 p. 256^A psalmorum. ISID. ort. et obit. 143 *Lucas* apostolicae -r historiae. *L.*

cōnscrīptus *v.* conscribo *p. 374, 54. 377, 1.*

cōnseco, -uī, -ctum, -āre *a* con *et* secare. *legitur inde a* CATONE.

1 *proprie*: *i. q. dissecare, in frusta concidere, lacerare*: CATO agr. 157, 5 brassicam. VARRO rust. 1, 59, 3 rapa. 3, 10, 6 nasturtium viride -ctum minutatim (*cf.* COLVM. 8, 14, 10). ling. 115 scutum ⟨a⟩ sectura ut secutum, quod a minute -ctis (-ctum *F*) fit tabellis. OV. trist. 3, 9, 34 membra fratris. ASCON. Mil. p. 36 servum articulatim. PLIN. nat. 9, 48 pelamydes ... particulatim -ctae in genera cybiorum dispertiuntur. 20, 97. 30, 28 pulmones ... in tenues -cti membranas. APVL. met. 2, 7 pulpam frustatim -ctam. 8, 4 *aper* canum procaciores ... genis hac illac iactatis -ctas interficit. ANTH. 475, 2 tremulo deduxit vertice canos -uitque genas. LACT. inst. 4, 11, 12 *Esaiam* Iudaei serra -ctum crudelissime necaverunt. AVIAN. fab. 30 *aper* in frusta -ctus ... mensis domini apponitur. *i. q. circumcidere, decidere*: CIC. Arat. 344 quantum terris -ctus pellitur orbis, tantundem ⟨ille⟩ patens supera mortalibus edit. PLIN. nat. 12, 96 surculos longitudine binum digitorum. 17, 58 truncum arboris. 36, 193 acies tanta est quacumque, ut citra sensum ullum ad ossa -et quidquid adflaverit corporis (*de massa vitri ferventis*). FRONTO p. 128, 20 N. cornicula. AMM. 24, 3, 11 palmarum trabes. 31, 1, 4 aquila gurgulione -cto (confecto *A*). *nota*: NIPS. grom. p. 286, 1 ubi se -uerit norma tua cum eo rigore quem dictaveris, signum pones.

2 *translate*: DIOM. gramm. I 65 Archilochus ita metra -uit, ut ... iambico detraheret ⟨primam syllabam⟩. *Remme.*

cōnsecrān(e)us (-sacr-), -a, -um [*a* con *et* sacrum *vel* sacra. *Th.*]. GLOSS. II 112, 4 consacraneus συμμύστης (442, 27). 113, 27 -o συνμύστῃ. *i. q. iisdem saeris initiatus*: TERT. apol. 16 qui crucis nos religiosos putat, -s erit noster (nat. 1, 12 *v. p. 357, 32*). CORP. III 2109 Hermes col(lega) et consacranius. VII 1039 (*a. 219—222*) deo invicto Soli ... cum con⟨sa⟩craneis votum *solvit*. consacranus: CORP. XIII 147 Lahe deae -i. 397 (= XII 5379). 1561 Ma(rti) Tritullo -i v. s. l. m. 7865. *i. q. eodem sacramento obstrictus*: CAPITOL. Gord. 14, 1 (*Maximinus ad milites*) sacrati commilitones, immo etiam mei -i.

***cōnsecrātio,** -ōnis *f. a* consecrare. *forma* consacratio *saepius in* INSCR. numm. *ex. gr.* Cohen IV² p. 12 n. 80 (*Sept. Sev.*). V² p. 516 n. 2 (*Saloninus*). VI² p. 71 n. 22 *al.* VI² p. 134 n. 39 (*Claudius II*) consaecratio. *cf. Wissowa, PW. IV 896.*

I ***dedicatio, sanctificatio*:** **A** *proprie*: CIC. dom. 106 quae tua fuit -o? 128 unum ostende verbum -is in ipsa tua lege. TERT. resurr. 16 gladius bello cruentus ... laudem suam -e (*sc. in templo*) pensabit. ARNOB. nat. 1, 41 nonne Liberum et vos patrem membratim ab Titanis dissipatum fanorum -e mactatis? 3, 16 statuarum -bus honorare. SERV. Aen. 2, 761 *asylum* non est in omnibus templis nisi quibus -is lege concessum est. AVG. civ. 6, 3 uni *libro Varro* dedit -es, alteri sacra privata, ultimo publica. *devotio, execratio*: CIC. Balb. 33 sanctiones sacrandae sunt aut genere ipso atque obtestatione et -e legis aut poenae, cum caput eius qui contra fecerit, consecratur (*dub.*). *ibid.* utrum capitis -e an obtestatione legis sacrosanctum esse *foedus* confirmas? dom. 125 sin ista -o legitima est, quid est quod profanum in tuis bonis esse possit? an -o nullum habet ⟨ius⟩, dedicatio est religiosa? FLOR. epit. 1, 17, 7 Decius more patrio devotum diis manibus obtulit caput sollemnemque familiae suae -em in victoriae pretium redegit. *adde* VVLG. lev. 27, 29 omnis -o quae offertur ab homine (ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ) non redimetur, sed morte morietur. **B** *apud christianos*: *ecclesiarum sim.*: GREG. M. epist. 8, 25 a -e locorum quae ablata dicuntur. 6, 43 *basilicae* (*syn.* dedicatio. 9, 45. 59. 181. 11, 19). *sacerdotum ordinatio*: VVLG. exod. 29, 22 aries -is (τελείωσις). 29, 31. lev. 7, 37 *lex* sacrificii pro -e et pacificorum victimis. 8, 22 *sqq.* AVG. quaest. hept. 4, 54 ne quisquam homo qualibet praepollens gratia sacramenta -is audeat recusare. AVELL. p. 123, 11. LEO M. epist. 16, 1 -em honoris accipitis. 106, 2 post -em Antiocheni episcopi. SACR. Leon. p. 421 episcoporum. p. 423 *diaconi*. p. 424 presbyteri. SALV. eccl. 3, 21. ALC. AVIT. epist. 50 p. 79, 14 geminatae -is (*i. duorum episcoporum*). CASSIOD. var. 9, 15, 6 *de* apostolici -e pontificis. 9, 16, 1 beatissimi papae. *cf.* 4, 18, 1 piis dicatas -bus manus *presbyteri*. GREG. M. epist. 4, 20 nos -em dicere nullo modo possumus. 5, 10 ratam eius -em habere. 9, 102. IOH. Greg. M. epist. 3, 66 secundum -is decessorum meorum tempora. NOVELL. Maior. 11, 1 IVLIAN. epit. novell. 6, 1. 36, 29. 115, 2 (NOVELL. Iust. 6, 1. 22, 42. 123, 1 ordinatio). *cf.* AVG. quant. anim. 36, 80 puerorum infantium -es. *virginum*: SVLP. SEV. epist. app. 2, 1 *virginitas* proprio, ut ita dixerim, -is privilegio gaudet. *cf.* CANON. Alc. Avit. p. 170, 17 viduarum -em quas diaconas vocitant, ab omni regione nostra penitus abrogamus. *adde de Nasiraeis*: VVLG. num. 6, 6 omni tempore -is (εὐχῆς) ... non ingredietur. 6, 7 *sqq.*

C *translate*: *sacratio, constitutio, confirmatio*: *coloniarum*: LIB. col. I p. 229, 6 Marsus municipium licet -e veteri manent. p. 234, 21 Laurum Lavinia lege et -e veteri manet. *de mysteriis et praecantationibus*: GLOSS. II 452, 58 τελετή. SERV. Aen. 4, 694 certis -bus solebant homines facere, ut muniti essent adversus fortunae impetus, nec poterant mori nisi exauctorati illa -e. TERT. idol. 15 licet nomina inania atque conficta sunt, rapere ad se daemonia et omnem spiritum immundum per -is obligamentum. FIRM. err. 10 Cinyram Cyprium ... initiasse etiam Cypriae Veneri plurimos et vanis -bus deputasse. LAMPR. Heliog. 9, 1 per Chaldaeos et magos Antoninum Marcum id egisse, ut Marcomanni populo R. semper devoti essent atque amici idque sacris (*Petschenig*, factis *cod.*) carminibus et -e. 9, 2 -em quaerere. AVG. civ. 10, 9 *spiritalem partem animae* per quasdam -es theurgicas quas teletas vocant, idoneam fieri atque aptam susceptioni spirituum. *ibid.* visionem fieri theurgicis -bus. trin. 4, 12, 15 magicas -es. serm. 318, 3 nefanda incantatio,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

magica -o promittitur *fideli a temptatore.* DAMIG. lapid. 5 *lapis* sanctificatus perpetua -e. 8 consecratus perpetua -e. *de celebratione festorum:* FIRM. err. 6, 5 Cretenses ... festos funeris dies statuunt et annuum sacrum trieterica -e componunt. *cf.* TERT. ieiun. 14 nobis certe omni⟨s⟩ die⟨s⟩ etiam vulgata -e celebra[n]tur. SIDON. carm. 9, 180 tus sal far mola vel superfluarum -o caerimoniarum. *sanctio:* AMM. 15, 5, 30 ut ... obstricto religionum. -e colloquio Bracchiati sollicitarentur. 24, 2, 21 pace foederata cum religionum -bus fidis. 26, 6, 13 sub -e iuris iurandi promisere. AVG. c. Iul. op. imperf. 2, 156 cur putes sine -bus legis ad Abrahae stemma nationes non posse perduci? ITIN. Anton. Plac. rec. A 31 -o est, quanticunque et quotienscunque transierit, ternas lapides portantes et super ipsum tumulum iactantes.

II ***apotheosis:*** LYD. mag. 2, 30 κονσεκρατίωνος· οὕτω δὲ τὴν ἀποθέωσιν Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσι. GLOSS. ἀποθέωσις. **A** *proprie:* VARRO frg. Serv. Aen. 5, 45 Varro et Ateius contra sentiunt dicentes divos perpetuos, deos qui propter sui -em timentur ut sunt dii manes. ACT. Arv. Claud. A 16 ⟨ob consecr⟩ationem divae Aug(ustae). a. 119 ⟨M⟩atidiae Aug(ustae). TAC. ann. 13, 2 *decernitur a senatu* Claudio censorium funus et mox -o. SVET. Dom. 2 defunctum *fratrem* nullo praeterquam -bus honore dignatus. FLOR. epit. 1, 1, 17 oborta tempestas solisque defectio -is *Romuli* speciem praebuere. 4, 12, 61 *tit.* AMPEL. 18, 21. TERT. spect. 10 in quorum (*daemonum*) nominibus et imaginibus et historiis fallaciam -is sibi negotium *acturi constituerunt. 13 in -bus idolorum sive mortuorum sive, ut putant, deorum. idol. 4 imaginum -o idololatria. nat. 1, 10 privatos deos quos Lares et Penates domestica -e perhibetis. 2, 7. 2, 9 mortuorum. 2, 16. apol. 11 illorum (*deorum vestrorum*) est honor -o coaequalium. CAPITOL. Aur. 29, 8 parentibus -em decrevit. FIRM. err. 5, 2 o dira numinis (*i. Mithrae*) -o! PORPH. Hor. carm. 3, 25, 10. 4, 14, 39. INSCR. numm. Cohen IV^{2} p. 12 (*Sept. Sev.*) consacratio *al. v. p. 378, 27.* INSCR. Rostowzew, tess. plumb. 99 -o Aug(u)stae. LACT. inst. 1, 20, 24 falsas -es. 2, 4, 9 nec enim sensum -e sumpserunt *mortui.* AMM. 23, 6, 4 *Arsaces* astris ... ritus sui -e permixtus est omnium primus. SCHOL. Hor. epist. 2, 1, 5 quos *viros* -o manebat. AVG. civ. 7, 26 de abscisorum -e mater deum coli meruit. 7, 27 mollium. CORP. X 672 (*dub.*). OROS. hist. 7, 4, 6 -em Christi recusavit *senatus.* *nota:* VICTRIC. 22 *Iohannem* a Christi pectore nec ante -em accepimus recessisse.

B *translate:* FIRM. err. 5, 4 maximum nobis beneficium ex ista -e (*sic P teste Zieglero, Rhein. Mus. 60, 1905, 284; antea legebatur* consequentia) confertur (*sc. quod animam immortalem credimus*). HIER. in Is. 15, 2 p. 266 in quo (*i. sermone*) habebant quasi aram -is suae (*fere i. q. gloriationis*) et omnes divitias saeculares.

cōnsecrātor, -ōris *m. a* consecrare. TERT. pudic. 21 numerus omnis qui in hanc fidem conspiraverint, ecclesia ab auctore et -e (*i. spiritu*) censetur. FIRM. math. 4, 19, 19 templorum fabricatores aut simulacrorum -es. HIER. epist. 69, 9 dudum fautor histrionum, nunc virginum -r. AVG. serm. ed. Mai 100 Iesus deus et dominus noster, omnium festivitatum -r. IVLIAN. epit. novell. 115, 21 *clericorum.* 115, 25 (NOVELL. Iust. 123, 14. 16 ordinans, χειροτονῶν). *inde fem.* **cōnsecrātrīx,** -īcis. TERT. scorp. 3 Aegyptum, inter cetera animalia bovis etiam cuiusdam -em. *nomen herbae:* DIOSC. Vind. C 148^{r} κονσακρατριξ *i. q.* ἶρις.

cōnsēcrētārius, -ī *m.* *i. q. secreti particeps:* SCHOL. Hor. Vind. ars 124 Ixion fuit consecretarius Iovis adeo cum tanta familiaritate, quod interpellavit ....

×**cōnsecro,** -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* sacer. *Th.*]. PRISC. gramm. II 438, 19 sacro consecro. MAR. VICTORIN. gramm. VI 10, 6 sacratum autem in compositione consecratum facit per s et e, non per s et a. *forma* consacro *hic illic in codicibus obvia* (TERT. nat. 2, 8 GLOSS. III 403, 25 LIB. pontif. *passim*) *in titulis multo saepius legitur quam* consecro: *ex. gr.* MON. Ancyr. 2, 30. 4, 25 CORP. III 7350 (*a. 55 p. Chr.*). V 5227. 7747. VI 31013. 33054. 33191. VIII 5502. XI 1322 (*a. 200 p. Chr., periit,* -e- *al.*). XIV 1190 *al.* ? *deponens* consecror *v. p. 384, 28.* cōns- LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 57. GLOSS. ἱερῶ, καθιερῶ, ἀφιερῶ. sanctificat. II 211, 35 voveo ἀνατίθημι -o. V 281, 70 -amus coniungimus (?). III 403, 25 -ata καθιερωμένα. *vox orationis solutae* (*praeter* CATVLL. frg. 1 HOR. carm. 4, 8, 27 OCTAVIA 529 MART. 9, 101, 2. 12, 67, 3 PRVD. ham. 157 perist. 10, 83) *legitur inde a* SISENNA VARRONE CIC. [*ital.* consagrare, *hisp.* consagrar. *M.-L.*]

I ***sacrum reddere:*** **A** *dis dedicare:* **1** *proprie: dono dare:* PAVL. FEST. p. 70 delicata dicebant dis -ata, quae nunc dedicata. FEST. p. 278 sacrum aedificium -atum deo. p. 321 Gallus Aelius ait sacrum esse ⟨quod⟩ quocumque modo atque instituto civitatis -atum sit, sive aedis sive ara sive signum sive locus sive pecunia sive quid aliud quod dis dedicatum atque -atum sit. *cf.* GAIVS inst. 2, 4 *sqq.* MARCIAN. dig. 1, 8, 6, 3 VLP. dig. 1, 8, 9, 2. 3. DIFF. gramm. VII 522, 13 dedicatum et -atum: dedicatur deo, -atur quasi sanctum constituitur; hoc est dedicatur deo, -atur quod profanum sit. SISENNA hist. 100 quo voto damnati fetum omnem dicuntur eius anni statim -asse. VARRO frg. Non. p. 227 a quibus postea id aurum et torques aureae multae relatae Romam atque -atae. CIC. Verr. 5, 67 *candelabrum* dare donare dicare -are Iovi Optimo Maximo testemque ipsum Iovem suae voluntatis ac religionis adhibere (*cf.* CORP. XII 1549 ⟨ita⟩ dico ita testor ita conse⟨cro⟩). Arch. 27 Martis manubias Musis. dom. 137 in loco augusto -atam iam aram tollendam (140 qui ... aram aliquam in litore deserto somniis stimulatus aut religione aliqua -ret. nat. deor. 3, 63 div. 1, 101. 2, 69. SALL. Iug. 79, 10 Philaenis fratribus aras. MON. Ancyr. 2, 30 [βωμὸν Τύχης ... ἀφιέρωσεν]. 2, 39 áram ⟨Pacis Augu⟩st⟨ae. FEST. p. 297. 376 VAL. MAX. 4, 5 praef. *al.* INSCR. Revue archéol. 4. sér. IV, 1904, p. 446 n. 166 aram -vit et votum reddidit. CORP. IX 4852. VIII 8426 *al.*). CIC. leg. 2, 5 cui (*patriae*) nos totos dedere et in qua nostra omnia ponere et quasi -are debemus. 2, 45 ne quis iterum idem -ato (*Plato leg. 955*^{E} μηδεὶς οὖν δευτέρως ἱερὰ καθιερούτω θεοῖς). LIV. 2, 41, 10 peculium filii Cereri (VAL. MAX. 5, 8, 2). CORP. I^{2} p. 189 n. IV spolia opi⟨ma⟩ Iovi Feretrio. MON. Anc. 4, 25 don⟨a ex⟩ manibiís (VAL. MAX. 2, 10, 2 *dona* deorum immortalium numini. GELL. 2, 10, 3 alia quaedam religiosa et donis -atis. VLP. dig. 24, 1, 5, 12). SEN. suas. 5, 4 -atis virtutis suae operibus (*i. tropaeis*). contr. exc. 4, 4 arma dis Manibus (CALP. decl. 15 -ata iam dudum arma deposui). VAL. MAX. 3, 2, 4 spolia (3, 2, 6. 7, 6, 1). 6, 1 pr. prisca religione -atos Vestae focos. SEN. benef. 7, 29, 1 numquid quae -vimus perdidisse nos dicimus? inter -ata beneficium est ... bene collatum. dial. 1, 5, 2 ut homines pecuniam cum in templis -erint, videant in fornice. epist. 95, 72 paupertatem in Capitolio -are (*de publica cena frugalissime a Tuberone data*). 115, 11. MELA 2, 26 Protesilai ossa delubro. PLIN. nat. 7, 119 tria praecepta *Chilonis* Delphis -ando aureis litteris. 18, 294 si ... uva picta -etur inter vites. PLIN. epist. 10, 75, 2 opera facienda, quae honori tuo (*i. Traiani*) -rentur. SVET. Aug. 7 quod loca ... religiosa et in quibus augurato quid -atur augusta dicantur (*cf.* ISID. orig. 9, 3, 16). Nero 12 barbam primam ... Capitolio -vit. APVL. mund. 25 *Iovem* in arduis arcibus habere solium -atum. CORP. II 4282 (*in arcu*) ex testamento ... -atum. XI 1322 (*a. 200*) Iovi O. M. ... optio -vit, item dedicavit. 4174 dedicavit et -vit (X 3867 [*saec. IV in.*] -vit ac dedicavit. XIII 1751 bucranium suo inpendio. VLP. dig. 17, 2, 63, 10 *res* -ata publicatave. TERT. idol. 10 ipsam primam novi discipuli stipem Minervae et honori et nomini -at *ludi magister.* SERV. Aen. 8, 279 apud antiquos ... etiam mensam cum aris mos erat -ari quo die templum -batur (*ibid.* dedicare). CORP. VI 16033 ollarum quae in his aedificiis insunt et -atae sunt (*cf.* 35274). III 12495 (*a. 142 p. Chr.*) Cladius Posidoni -v⟨it⟩. V 5227 Matronis ... -vit Arvius. VIII 9257. *locos:* CIC. Verr. 5, 106 insulam Siciliam totam esse Cereri et Liberae -atam. Catil. 4, 2 campus consularibus auspiciis -atus (SVET. Iul. 20 campum Stellatem). or. frg. A VII 48 montem illum, qui hodie mons sacer nominatur ... aeternae memoriae causa -rent (FEST. p. 318. VAL. MAX. 2, 2, 9 montem Palatinum). leg. 2, 22 ne quis agrum -ato (LIV. 2, 5, 2). CATVLL. frg. 1, 1 hunc *lucum* tibi dedico -oque Priape (VAL. MAX. 1, 1, 19 -atum templo *Aesculapi* lucum. TAC. Germ. 9 lucos et nemora. APVL. apol. 56 nullum in villa eius delubrum situm, nullus locus aut lucus -atus. CORP. XIII 8706 aram et ⟨l⟩ucum). LIV. 1, 44, 4 *locum* certis circa terminis inaugurato -bant (FEST. p. 356 PLIN. nat. 7, 121. PLIN. epist. 10, 70, 3 locum ... exedra et porticibus amplecti atque tibi [*i. Traiano*] -are. CORP. V 7747 locus dis Manibus -atus. IX 3107. XIV 1190. III 14386^{d} C. Tittius ... qui statuas Solis et Lunae -vit, locum ⟨i⟩nter eas medium ad statuam Victori⟨ae⟩ auro inluminatam ... ⟨col⟩locandam consacr.). LIV. 1, 44, 5 termini hi -ati. FEST. p. 157 *mundi* inferiorem partem veluti -atam dis Manibus. CVRT. 4, 7, 16 ad sedem -atam deo ventum est (CORP. X 1804 sedem aeternam karissimi fili dis Manibus -vit). MELA 2, 41 Eleusin Cereri -ata. 2, 98. MART. 9, 101, 2 Appia *via* quam ... Caesar -at. CORP. X 444, 23 (*aet. Domitiani*) cum pro salute optum⟨i⟩ principis et domini i(nfra) s(cripti) fundi -at⟨i⟩ sint. III 567 regionem. 586 consaeptum -atum Neptuno. APVL. flor. 1 p. 4 colliculus saepimine -atus. AMPEL. 9, 3 *Soli* Aegyptus est -ata. AMM. 15, 10, 9 *Hercules* Monoeci arcem et portum ad perennem sui memoriam -vit. CORP. VI 12772 dis Manibus Attiae ... agrum sive hortum ... -erunt. *aedificia sim.:* CIC. dom. 51 te meam domum -asse. 105. 119. 125 tua domus et quidquid habet aliud Cereri est -atum. 127 esse legem, quae vetet iniussu plebis aedis, terram, aram -ari. *ibid.* ne domicilia aut possessiones indemnatorum civium -rentur. 128 quia -bantur aedes, non privatorum domicilia sed quae sacrae nominantur, -bantur agri, non ita ut nostra praedia, si qui vellet, sed ut imperator agros de hostibus captos -ret. 132 har. resp. 9. ASCON. Pis. p. 14 *domus Ciceronis* diruta atque incensa erat et -ata. PLIN. nat. 35, 27 *curiam* in comitio. SVET. Aug. 5 ut ea pars domus -retur (*syn.* deo donare). CORP. XIII 3107 deo Vol⟨kano⟩ porticum. TERT. spect. 12 pluribus et asperioribus nominibus amphitheatrum -atur quam Capitolium. CORP. III 1006 Fortunae sacrum ... perfecto a solo balneo -vit (*cf.* 7380 [*a. 55 p. Chr.*] aquam in eius balnei usus perduxerunt et -arunt). X 8318 exstruxit consecra⟨vitque⟩. *cf.* GLOSS. II 112, 25 -vit καθίδρυσεν. *templa sim.:* CIC. Verr. 1, 14 delubra omnia sanctissimis religionibus -ata. nat. deor. 3, 88. rep. 3, 14 delubra magnifica humanis -ata simulacris. LIV. 1, 55, 2 exaugurare fana sacellaque quae aliquot ibi ... vota, -ata inaugurataque postea fuerant. 31, 30, 6. PAVL. FEST. p. 95 fana quod fando -antur *al.* VAL. MAX. 1, 1, 8 templum Honori et Virtuti. 8, 14, 2 ex manubiis. CORP. XIII 4128 aedem cum suis ornamentis (SVET.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Aug. 29 Tonanti Iovi aedem). *adde*: CORP. VIII 9293 in solo ... mausolaeum -vit. *ecclesias sim.*: LIB. pontif. p. 3, 11. 73, 4. 5. 133, 15 *al.* SIDON. epist. 4, 15, 1 baptisterium. *adde* PRVD. cath. 4, 17 pectora ... quae templi vice -ata rident. *statuas sim.*: CIC. Verr. 5, 4 hunc marmoreum Cupidinem quod erat -atus non attigit. 5, 128 Aristaeus una cum Libero patre apud illos eodem erat in templo -atus. 6, 185 *Dianae* simulacrum ... bis apud Segestanos -atum, semel ipsorum religione, iterum P. Africani victoria. nat. deor. 3, 61 div. 1, 46 leg. frg. 2. CAES. civ. 3, 105, 5 Caesaris statuam. LIV. 39, 18, 7 si qua ibi vetusta ara aut signum -atum esset. SEN. contr. 9, 4 (27), 10 funestas tyranni imagines inter effigies deorum immortalium. CORP. III 6786 (*in basi*) divum Augustum. 7260 Dianam. X 7501 (*in basi*) Cereri Iuliae Augustae ... -vit. VAL. MAX. 1, 8, 4. 8, 15, 12. SEN. dial. 6, 22, 5 supra cineres Cn. Pompei constitui Seianum et in monumentis maximi imperatoris -ari perfidum militem. STAT. silv. 3 praef. SVET. Galba 4. CORP. X 6308 signum Silvani. IX 1095 (*Aeclani*) Herculi Aeliano sacrum, quem -vit Sammius. XIV 28 Liberum Patrem in aria sua -vit. 2088 (*a. 136 p. Chr.*) statuam ... fierí et -arí iussit ex aurí p. *tot.* FRONTO p. 8, 8 N. (*syn.* dicare). VENVL. dig. 48, 4, 6. MIN. FEL. 27, 1. 29, 6 ligneos deos -atis. TERT. nat. 1, 12 lignum (*syn.* dicare). idol. 3 ne quis putet id solum idolum habendum quod humana effigie sit -atum. SERV. Aen. 10, 875 altus Apollo ... quia in excelso loco -atus est. CORP. II 4512 omnes (*sic*) Asia concessam beneficio principal(i) statuam -vit. *nota* III 7075 (*in basi*) statuis inauratis honor⟨atum⟩ -vit. *mortuis*: CORP. XII 1657 d. m. liberorum ac coniugibus Publici Calisti et ipsius -atum. III 6042 coniugi ... Dioscorus -vit. X 539 dignissimo filio ... consecraberunt. 2184 fratri pro piaetati -atu(m). 1807 dis Manibus ... -ávit (XIV 1193. 1698). *homines*: CIC. Cluent. 43 Martiales quidam Larini appellabantur, ministri publici Martis atque ei deo veteribus institutis religionibusque Larinatium -ati. AVG. civ. 7, 26 de mollibus eidem Matri Magnae ... -atis. *cf.* VVLG. lev. 18, 21 de semine tuo non dabis, ut -etur idolo Moloch (οὐ δώσεις λατρεύειν). *cf.* HIER. in Is. 25, 9 p. 343 AVG. quaest. hept. 4, 52 APRING. in apoc. 2, 14 *sim.* TERT. spect. 9 russeum *aurigam* alii Marti, alii album Zephyris -erunt. *bestias*: FEST. p. 181 quadrigas Soli -atas. SVET. Iul. 81 equorum greges quos ... -arat ac vagos et sine custode dimiserat. *sacrificia*: SCHOL. Verg. Veron. Aen. 2, 714 *Isidi* per imprudentiam agnae hostia -ata. *cf.* VVLG. IV reg. 16, 3 filium suum -vit, transferens per ignem secundum idola gentium. 17, 17 *al.*

2 *exsecrari, devovere*: CARM. devot. Macr. sat. 3, 9, 10 uti vos eas urbes agrosque capita aetatesque eorum devotas -atasque habeatis ollis legibus, quibus quandoque sunt maxime hostes devoti. CIC. dom. 123 *bona* cuiuspiam (124. 125. LIV. 8, 20, 8 bona Semoni Sanco. 43, 16, 10 PLIN. nat. 7, 144. QVINT. decl. 324 p. 275, 15 sacrilegi bona templo -entur). Balb. 33 cum caput eius qui contra fecerit -atur (LIV. 3, 48, 5 te, Appi, tuumque caput sanguine hoc -o. PLIN. paneg. 64, 3 quibus *verbis* caput suum, domum suam, si sciens fefellisset, deorum irae -ret). har. resp. 7 esse se iam -atum Miloni (*in imag.*). leg. agr. 1, 5 veterem Carthaginem. 2, 51. *cf. p. 380, 68.* FLOR. epit. 1, 13, 9 devovente pontifice dis se manibus -ant. AVG. civ. 5, 18 si se occidendos certis verbis quodam modo -antes Decii devoverunt.

B *apud christianos*: *deo offerentem sanctificare*: 1 *aliquid*: VVLG. exod. 40, 11 omnia unctionis oleo -bis, ut sint sancta sanctorum. lev. 7, 30 cumque ambo (*adipem hostiae et pectusculum*) oblata domino -erit, tradet sacerdoti. 8, 9 laminam auream -atam (καθηγιασμένον) in sanctificatione. 22, 2 ut caveant ab his, quae -ata sunt filiorum Israel, et non contaminent. nomen sanctificatorum mihi, quae ipsi offerunt. 22, 3. 23, 12 in eodem die quo manipulus -atur (23, 11 sanctificabit). num. 6, 12 IV reg. 12, 18 *al.* PALLAD. hist. mon. II 10 p. 363ᴰ oblationem -are (*gr. p. 54, 19 Butl.* λειτουργῆσαι). *de ipso deo*: SACR. Leon. p. 353 -a, domine, quae de terrenis fructibus nomini tuo dicanda mandasti. HIER. epist. 64, 2 mentibus -atis deo. 123, 18 suam domino animam. 130, 2 hostiam vivam aeternae pudicitiae. AVELL. p. 9, 25 fidem suam ac devotionem Christo deo. ZACCH. 3, 6 praecipue cum *continentes* dei reverentiae dedicati humanam -ent voluntatem. *nota*: VVLG. Ios. 6, 24 quae in aerarium domini -arunt (ἔδωκαν εἰσενεχθῆναι). VVLG. I par. 26, 27 quae -erant ad instaurationem et supellectilem templi domini. II par. 2, 4 ut aedificem domum nomini domini dei mei, ut -em eam ad adolendum incensum. HIER. epist. 78 mans. 15 in aeternam memoriam virens siccitas *virgae Aaronis* -atur. *i. q. missas celebrare v. infra p. 385, 8.* 2 *aliquem*: TERT. ieiun. 9 *abstinentia vini* Samuelem deo voverat et Aaronem -arat. AMBR. Ios. 3, 13 *patriarchae* excusantur a culpa et revelationis munere -antur. VVLG. exod. 13, 12 quidquid habueris masculini sexus, -bis (ἁγιάσεις) domino. num. 6, 2 vir sive mulier cum fecerint votum, ut sanctificentur et se voluerint domino -are (HIER. epist. 24, 3). 8, 13 *Levitas* -bis oblatos domino. iud. 16, 17 Nazaraeus, id est -atus deo (ἅγιος θεοῦ) sum de utero matris meae. II par. 17, 16. Sirach 49, 9 qui a ventre matris -atus est propheta. HIER. epist. 24, 2 honore futurae beatitudinis -atur. AVG. civ. 10, 3 ab omni ... labe mundamur et eius (*sc. dei*) nomine -amur. 10, 6 ipse homo dei nomine -atus et deo votus ... sacrificium est. RVFIN. hist. 2, 1, 13 *Filippus* velut quasdam eum (*Aethiopem*) deo primitias omnium -at nationum. HEGES. 5, 18, 3 -ari parvulos suos, non interfici (FAVST. REI. grat. 2, 3 p. 65, 5 non *pueros Bethleemiticos* praedestinatio morti addixit, sed causae occasio -vit. serm. 28 p. 336, 10). *cf.* SVLP. SEV. dial. 2, 4, 9 in campo, ubi solerent martyres -ari. VICTRIC. 28 *fides* ... martyres in exemplum dominicae mortis exhibet -atos. *sacerdotes*: VVLG. exod. 28, 41 cunctorum -bis manus sanctificabisque illos, ut sacerdotio fungantur *mihi*. 29, 1 ut mihi in sacerdotio -entur. lev. 8, 12 unxit eum et -vit (ἡγίασεν). 21, 7 quia -ati sunt *sacerdotes* deo suo. num. 3, 3 qui (*sacerdotes*) uncti sunt et quorum repletae et -atae manus ut sacerdotio fungerentur (οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἱερατεύειν). II par. 26, 18 *sacerdotes* -ati sunt ad huiuscemodi ministerium. RVFIN. hist. 1, 3, 7 pontifices unguento chrismatis apud Hebraeos -bantur. 1, 3, 8 symb. 6. BACHIAR repar. laps 4 p. 1040ᴮ adhuc nec levitae sanctificati erant nec pontifex -atus. *adde* AVG. civ. 17, 10 omnes *reges* mystico illo chrismate -ati. *episcopos*: ANON. Vales. 12, 65 -ati enim fuerant ambo (*Symmachus et Laurentius*). PAVL. NOL. epist. 7, 2. AVELL. p. 150, 18 persona, quam ... Antiochensibus ... antistitem -asti. SIDON. epist. 4, 25, 4 hunc ... collegam sibi -vere. ALC. AVIT. epist. 75 p. 91, 23 in -andis episcopis. ENNOD. epist. 5, 1, 1 p. 123, 5 dum ... verba dirigitis in Aquileiensis electione pontificis et divinis initiata cultibus lingua militat -ando. opusc. 3, 40 p. 340, 26 -andus antistes. 3, 41 p. 341, 11 (*ibid.* initiandos). IVLIAN. epit. novell. 27, 1 *al.* *virgines*: PS. AMBR. de lapsu virginis -atae. SVLP. SEV. Mart. 19, 2. ENNOD. opusc. 3, 76 p. 350, 9 sororem. COD. Iust. 1, 3, 53, 3 CONC. Aurel. a. 538 p. 79, 4. PASS. Thom. p. 139, 17 sponsam suam Pelagiam nomine sacro velamine -vit. INSCR. christ. rev. arch. 4 sér. VIII 1906 p. 209 -atae virginitatis ... victricia portantes tropea. *monachos*: IVLIAN. epit. novell. 4, 5 si quis in monasterio se -erit (NOVELL. Iust. 5, 4 dicatus, ἑαυτὸν καθιερώσας). 4, 8.

C *translate*: 1 *sacrare*: *aliquid*: FLOR. epit. 1, 1, 8 munitionem urbis novae sanguine suo -vit *Remus*. TERT. anim. 17 *Christus* vinum in sanguinis sui memoriam -vit. PANEG. 12, 47 privatas aedes divinis vestigiis. AMM. 29, 1, 29 mensulam imprecationibus carminum secretorum choragiisque multis ac diuturnis. AMBR. exc. Sat. 1, 5 fletus ... qui universorum est affectibus -atus. AVG. in psalm. 113 serm. 2, 6 instrumenta et vasa ... quae ipso ministerio -ata sancta dicantur. MART. CAP. 2, 140 libros *Philologiae* manu contingens ac dinumerans -bat *Apotheosis*. AVELL. p. 32, 24 piam doctrinam sub Christi nomine -atam humanis appellationibus denotare. CASSIOD. inst. div. 14 p. 1126ᴮ qui numerus (75) duobus miraculis -atur. *c. dat.*: VVLG. exod. 32, 29 -astis manus vestras hodie domino (ἐπληρώσατε). *nota de praecantationibus*: DAMIG. lapid. 3 hunc lapidem adeptus include in cote argentea et -atum porta. 6. 7 *al.* *aliquem*: QVINT. inst. 12, 11, 7 cum *orator* iam secretus et -atus, liber invidia, procul contentionibus famam in tuto collocarit. PANEG. 11, 28 dignatos ⟨nos⟩ osculo oris illius divinis afflatibus -ati. 12, 20 ille cohonestatus affatu, ille mensa beatus, ille osculo -atus est. AVSON. 419, 83 *ut* praeceptorem tuum, quem ... liberali largitate ditaveras, Augustae dignationis officiis -res. PETR. CHRYS. serm. 70 p. 399ᴬ *deus* homines dei -vit in filios. CORP. VII 80 cum vellint (*sc. Iuppiter et Volcanus*) me -atum conserva⟨re⟩ promisi denarios s⟨e⟩x pro voto. *de mysteriis*: ARNOB. nat. 5, 21 in *mysteriis* aureus coluber in sinum demittitur -atis. FIRM. math. 3, 10, 3 qui religionibus homines initient et -ent. RVFIN. hist. 4, 11, 5 secretis quibusdam carminibus ... eum qui introducitur -antes. *de baptismate*: AVG. in psalm. 134, 33 credunt *rusticani*, -antur, clericos sibi ordinari exigunt. LEO M. epist. 3, 3 tunc ergo ... cum presbyter ... baptizandi horam requireret, usque ad lucem aqua non veniente, non -ati qui baptizandi fuerant, recesserunt. 166, 1. PASS. Barth. p. 143, 9 vos omnes ... Christi baptismate -bo. PASS. Thom. p. 101, 18 baptismatis gratia *al.* *de sepultura*: CORP. VIII 5846 sub hoc sepulchro -ati. II 2243 libertum ... hic -vit. X 1762 quos Artema karissimos sibi una secum -atos Manibus suis esse voluit. *adde* MELA 3, 84 *phoenix renatus* ossa pristini corporis ... memorando funere -at. 2 *alicui dare, ascribere, destinare*: CIC. Tusc. 3, 1 cur ... corporis curandi tuendique causa quaesita sit ars atque eius utilitas deorum immortalium inventioni -ata. 2, 5 ii qui certis quibusdam destinatisque sententiis quasi addicti et -ati sunt. SEN. benef. 7, 1, 7 si animum virtuti -vit. PLIN. nat. 28, 116 sinistrum *armum chamaeleonis* quibus monstris -et *Democritus*, ... pudet referre. RVFIN. hist. 2, 17, 19 sapientiae studiis semet gestiunt non solum animo, sed et corpore -are. 3, 37, 2 animas suas verbo dei (*sc. praedicando*). PRVD. c. Symm. 1, 565 Christo se -asse regendos (AVELL. p. 44, 14 tam piissimum imperatorem et Christo deo divino ac plenissimo timore -atum. *cf.* AVG. civ. 6, 12). HIER. epist. 117, 4 *mater* te sponso tuo virginem -vit. MART. CAP. 5, 436 *Tullius* etiam ipsius artis praecepta commentus libros quam plures saeculorum usibus -arit. HOR. carm. 4, 8, 27 ereptum Stygiis fluctibus Aeacum virtus et favor et lingua potentium vatum divitibus -at insulis. AMBR. Iac. 1, 6, 25 ut te divinis insereret, caelestibus -ret deus. RVFIN. hist. 2, 17, 9 -ata orationi domus (*Philo p. 475, 14* ἱερόν). AVG. civ. 2, 6 loca talibus aliquando conventiculis -ata. *nota*: ITALA Matth. 10, 28 (Tert. scorp. 9) illi potius metum -andum

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

(φοβεῖσθε, Vvlg. timete eum). *seq.* a d: Hil. in Matth. 25, 1 templum aeternum ad habitationem sancti spiritus -batur (*sc. homo*). *seq.* in *c. accus.*: Corp. III 14195[1] *sq.* (*Ephesi, a. 104 p. Chr.*) ob quarum *basium* dedicationem in sortition⟨em⟩ gerusiae -vit sestertia *tot* (*καθιέρωσεν δὲ καὶ εἰς κληρὸν τῆς γηρουσίας*). *cf.* 14195[9] constituit pecuniam, ut ex usuris . . . accipiant). Hil. in Matth. 31, 7 fundendum in remissionem peccatorum corporis sui sanguinem -erat. *seq.* in *c. abl.*: Ennod. epist. 1, 1, 3 p. 2, 3 rudimenta facundiae tuae in amici, quantum aestimas, praeconiis -asti. *de librorum dedicatione*: Hier. epist. 65, 6 carmen suum et opusculum -at ei (*deo*). 65, 7 opuscula mea ipsi *deo* potissimum -vi. 65, 8. in Zach. prol. p. 777/8 *opus* tuo potissimum nomini -vi. Boeth. arith. 1 praef. p. 5, 23 laboris mei primitias doctissimo iudicio -bis. *de confiscatione*: Cod. Theod. 10, 9, 1 (*a. 369*) praedia nostris sunt -anda nominibus (substantiis Cod. Iust. 10, 10, 3, 1). **3** *sancire, constituere, comprobare*: Gloss. IV 323, 23 -at dedicat, configit, iubet. 323, 24 -vit iussit, confixit.
aliquid: Cic. Mur. 1 illa sollemnis comitiorum precatio consularibus auspiciis -ata. Sest. 143 hanc opinionem si in illo sanctissimo Hercule -atam videmus. Vopisc. Prob. 13, 1 *ut* leges quas Probus ederet, senatus consultis propriis -rent *patres* (Novell. Iust. 9 pr. *ut sit* lex propria ad honorem dei -ata). Hil. op. hist. frg. 3, 10 iudicium iam dudum a sanctissimis et illustribus episcopis -atum. c. Aux. 4 *ecclesia* persequentium est -ata terrore. Amm. 25, 7, 14 *pace* iuris iurandi religionibus -ata. Avg. civ. 6, 6 *civilis theologia* de diis nefanda figmenta . . . deorum ipsorum festivitatibus -at. 10, 32 propter asserendum et -andum martyrum numerum. Cod. Theod. 6, 4, 22, 3 (*a. 373*) *si quisquam* quae sunt sanctionibus -ata violarit. gest. in sen. 2 sedecim librorum compendio quos sacratissimo suo nomine voluit -ari. Serm. Caspari anecd. p. 324, 17 resurrexit ergo *Christus* ad -andam spem nostram. Alc. Avit. epist. 6 p. 34, 8 parentes . . . pro Christi tantum -at nomine relinquendos dominus. *adde* Tert. resurr. 15 in cerebro . . . principalitas sensuum -ata est *a philosophis* (*i. constituta*). idol. 13 si hunc morem sibi homines de superstitione -erunt.
aliquem: Cod. Theod. 8, 7, 21 (*a. 426*) nemo aliter admittatur, nisi eum emissa ex sacris scriniis probatoria -vit. Cassiod. var. 3, 12, 3 favete . . . , patres conscripti, vestris dignitatibus -ato. *cf.* Cod. Iust. 3, 1, 14, 2 *iudices* dei praesentia -ati. **4** *diem inter festos referre, concelebrare*: Liv. 23, 10, 8 diem adventus eius -ate. Paneg. 6, 1 ut omnium nationum gratulationibus -etur *dies nuptiarum*. 11, 9 dies festos et celebrari veteres et novos in honorem principis -ari. Hyg. fab. 170 p. 34, 7 ludos -vit qui quinto quoque anno aguntur. Vvlg. I Esdr. 3, 5 in omnibus sollemnitatibus domini quae erant -atae. Avg. civ. 2, 8 ut *ludi* honori suo (*i. deorum*) -rentur. 2, 13 scaenicas turpitudines. 2, 26. 15, 19 sabbatum.

II ***divinum reddere**, in caelum tollere*: **A** *proprie*: *inter deos referre, pro deo colere, adorare*: Cic. leg. 2, 27 ex hominum genere -atos, sicut Herculem et ceteros, coli lex iubet. 2, 28 bene vero, quod Mens Pietas Virtus Fides -atur manu. *ibid.* virtutes, non vitia -are licet (ad Q. fr. 1, 1, 31 tuas virtutes -atas et in deorum numero collocatas). nat. deor. 2, 61 Cupidinis et Lubentinae Veneris vocabula -ata sunt. 2, 62 *Liberum* auguste sancteque cum Cerere et Libera. 2, 66 aer . . . Iunonis nomine -atur (Firm. err. 4, 1 *aerem* nomine Iunonis -arunt). 3, 51 *tempestates* populi R. ritibus -atae sunt. rep. 3, 14 cuiusque generis beluas numero -atas deorum (nat. deor. 1, 101). phil. frg. IX 11 (*syn.* in caelum tollere). Mil. 80 *apud Graecos tyrannicidae* prope ad immortalitatis et religionem et memoriam -antur. Liv. praef. 7 -are origines suas et ad deos referre auctores. Octavia 529 pietate nati factus eximia deus, post fata (*i. mortem*) -atus et templis datus *Augustus*. Plin. nat. 7, 152 -atus est vivus sentiensque *Euthymus*. Tac. ann. 13, 14 Claudium. Plin. paneg. 10, 5. Svet. Iul. 88 quos *ludos* primos -ato (primo -atos *codd.*) ei heres Augustus edebat. Tib. 51 Cal. 35 Nero 9. Tit. 5 in -ando apud Memphim bove Apide diadema gestavit (Amm. 22, 14, 7 inter animalia antiquis observationibus -ata Mnevis et Apis sunt notiora). vita Verg. p. 55 quae arbor Vergili eo dicta atque etiam -ata est summa gravidarum . . . religione (Arnob. nat. 4, 1 si verba existimantes haec cassa et nullius substantiae nomina [*i. Pietatem al.*] divinis tamen religionibus -atis). Flor. epit. 4, 12, 66 ut *Augustus* iam tum, dum colit terras, ipso nomine et titulo -retur. Apvl. apol. 103 lignum -as (*cf.* 61 colere). Ps. Apvl. Ascl. 37 coli *ab Aegyptiis* eorum animas, quorum sunt -atae viventes. Barnab. 16, 2 -erunt (*ἀφιέρωσαν*) illum (*deum*) in templo. Tert. apol. 16 iumenta omnia et totos cantherios cum sua Epona coli a vobis (nat. 1, 11 Min. Fel. 28, 1 vos et totos asinos in stabulis cum vestra vel ⟨sua⟩ Epona -atis). Tert. nat. 2, 8 hominem. idol. 4 ut *daemones* pro deo adversus deum -rentur. apol. 5 ne qui deus ab imperatore -retur nisi a senatu probatus (Corp. VIII 9195 ⟨d⟩iis deabusque -atis u⟨niversis⟩) *al.* Capitol. Pius 6, 7. Gallican. Avid. 11, 6 *clementia* Caesarem deum fecit, haec Augustum -vit. Lampr. Heliog. 3, 4 Heliogabalum in Palatino monte . . . -vit eique templum fecit. Alex. 31, 5 Alexandrum magnum inter optimos et divos in larario maiore -vit. Vopisc. Aurelian. 47, 3 almam Cererem. Arnob. nat. 3, 39 honoribus divinis auctos -atosque mortales (Avson. 419, 7 pater divinis honoribus -atus). 6, 24 *deos* ad metus faciendos vetus finxit et -vit antiquitas. Lact. inst. 1, 8, 8 *reges* in memoriam sunt -ati. 1, 17, 5 homines fuisse illos qui dii putantur et eorum memoriam post mortem -atam. 1, 22, 9 patrem inter deos honoravit et sororem suam . . . -vit. 5, 5, 3. Firm. err. 3, 1 mulieris divitis . . . amorem (*i. Attin*) cum luctibus annuis -arunt. 6, 1 ut et in istis profanis religionibus (*i. mysteriis*) sciatis mortes esse hominum -atas. 7, 1. 7, 6 cremat et -at Herculem tristis Oeta. 26, 1 parabas tibi ac tuis templa, *diabole*, et delubra faciebas et venenati oris inluviem nefariis caeremoniis -bas. Amm. 16, 10, 12 *al.* Veg. mil. 4 prol. principes -ati. Prvd. ham. 157 dicatis -asse deas Febrem Scabiemque sacellis. Avg. civ. 4, 34 nec -erunt aliquam deam Manniam quando de caelo manna sumpserunt. Svlp. Sev. chron. 2, 34, 1. 3 ne errore mortalium forsitan pro cruce domini latronis patibulum -rent. 2, 34, 5 crux reperta dignoque ambitu -ata. Cvrt. 8, 5, 17 Herculem modo et Patrem Liberum -atae immortalitatis exempla. Vopisc. Prob. 23, 5 *divinitatem Probi* imperatores nostri prudenter et -andam vultibus et ornandam templis ⟨et⟩ celebrandam ludis circensibus iudicarunt. Arnob. nat. 3, 38 religiones urbium superatarum partim privatim per familias spargere, partim publice -are. *adde* Mart. Cap. 2, 142 quod nec . . . Phasi senis ritu Charontis manibus involutam immortalitatem mortis auspicio -arit. *c. dat.*: Cvrt. 9, 6, 26 si Olympias mater immortalitati -etur (10, 5, 30). Ps. Apvl. Ascl. 41 nos in corporibus sitos aeternitati fueris -are dignatus. *adde* Lavd. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 57 quod immort⟨ali⟩tati ad memoriam cónsecrat⟨am tradidi⟩. in *c. abl.*: Tert. nat. 1, 10 miles in Marte et in Vulcano faber ferri -atur. 2, 8 *in Anubi* naturae condicionisque suae potius argumenta videri posset -asse gens rixosa *Aegyptiorum*. Lampr. Diad. 7, 4 omnes Antoninos pluris fuisse quam deos ab trium principum amore, quo (quos *codd.*) sapientia, bonitas, pietas -ata sit, in Antonino pietas, in Vero bonitas, in Marco sapientia. Hier. epist. 98, 3 tyrannos et principes colerent quasi deos, imbecillitatem suam in eiusdem naturae hominibus -antes. in *c. acc.*: Tert. apol. 10 cum hodie . . . quos ante paucos dies luctu publico humatos mortuos sint confessi, in deos -ent. *nota*: Sen. frg. 123 non templa *deo* . . . extruenda sunt: in suo cuique -andus est pectore. Lact. inst. 6, 25, 15 secum habeat deum semper in corde suo -atum. ira 24, 14 sit nobis deus non in templis, sed in corde nostro -atus. Hil. op. hist. frg. 3, 9 -atum domini corpus (*i. panis eucharisticus*).

B *de sideribus*: Paneg. 11, 8 tu, *Graecia*, navem unam propter aurati velleris furtum . . . in caelum usque sublatam sideribus -asti. Prob. Verg. georg. 1, 244 quidam -atum a Minerva tradunt *draconem* ⟨a⟩ quo sit educatus Erichthonius. Hyg. fab. 182 p. 35, 20 *nymphae* -atae postea inter sidera Hyades appellantur.

C *latiore sensu*: *immortalem reddere, beare*: Cic. Verr. 3, 51 honorem hominis (*i. Marcelli*) deorum religione -atum violare (3, 158. 5, 69 tuus, *Catule*, honos illo templo . . . , tui nominis aeterna memoria simul cum templo illo -atur). nat. deor. 3, 50 virorum fortium memoriam honore deorum immortalium -atam. Tusc. 5, 11 *Socratis* ingenii magnitudo Platonis memoria et litteris -ata. Att. 12, 18, 1 *Tulliam* omni genere monumentorum. ad Q. fr. 1, 1, 44 amplissimis monimentis -are memoriam nominis tui. Val. Max. 1, 7 ext. 3 memor autem beneficii elegantissimo carmine aeternitati -vit (*sc. beneficium*). 1, 8, 7 nostrum sit inclitis litterarum monumentis -ata perinde ac vana (vera *Novak*) non refugisse. 3, 2, 3 publica religione -ata virtus nulla privata laudatione indiget. Sen. dial. 1, 2, 12 mors illos -at, quorum exitum et qui timent laudant. 10, 15, 4 iis quae -vit sapientia, noceri non potest. 12 (11), 18, 2 melius illum (*i. fratrem*) duraturo semper -bis ingenio quam irrito dolore lugebis. nat. 4 praef. 10 ingenium . . . omnium maximum et dignissimum quod -ari mallet quam conteri. epist. 66, 2 ipsa *virtus* magnum sui decus est et corpus suum -at. Scrib. Larg. praef. p. 5, 30 divinis manibus laudando -asti *diligentiam meam*. Mart. 12, 67, 3 Octobres Maro -vit idus. Porph. Hor. carm. 4, 14, 1 quibus *virtutibus* Caesar in aeternum -etur. Paneg. 10, 30 quos *triumphos* annalium vetustas -atos in litteris habet. Corp. VIII 5502 eq(u)iti Romano (h)oneste gravitatis, morum R(omana) sinp(licitate) -atus. Hier. epist. 58, 8 utilitatem legum *Theodosii* futuris saeculis -asti (Cassiod. var. 3, 31, 4 *moenia* auctores suos saeculis -arunt). 60, 11 brevi libello amicitias nostras aeternae memoriae -vi. Prvd. perist. 10, 83 ut se per aevum -andos autument. Sidon. epist. 8, 2, 2 te statuis. Ennod. dict. 3, 9 p. 435, 20 gestorum tuorum plena me relatione -bo. *adde* Porph. Hor. carm. 1, 26, 11 hunc Lesbio sacrare plectro: -are. 4, 8, 13 per quos titulos -ati defuncti duces quandam immortalitatem consequuntur. *nota*: Hier. in Ier. 31, 3 p. 1059 delirant qui auream . . . suspirant Ierusalem, suam avaritiam in mysterio urbis domini -antes.

part. adi. **cōnsecrātus,** -a, -um (*superl. v. p. 385, 6*). *i. q. sacer, sanctus*: Cic. part. 36 in locis autem et illa naturalia *spectantur*, maritimi an remoti a mari . . . , -i an profani (Caes. Gall. 6, 13, 10 *druides* considunt in loco -o. 6, 17, 4 multis in civitatibus harum rerum extructos tumulos locis -is conspicari licet). Att. 12, 19, 1 quemadmodum . . . illud (*sc. monumentum Tulliae*) quasi -um remanere possit. Sen. contr. exc. 8, 2 sacrilegi vos estis, qui praecidistis -as manus. Qvint. inst. 1, 6, 41 sed illa (*carmina Saliorum*) mutari vetat religio et -is utendum est. Apvl. apol. 63 bene tam puris . . . manibus tuis traditur res -ata. Tert. anim. 15 et esse principale in anima et certo

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

in corporis recessu -atum. PRVD. cath. 7, 197 -ati tu magister dogmatis. *nota*: PLIN. nat. 32, 5 cum celebri et -ato etiam exemplo apud Cnidiam Venerem conchas quoque esse eiusdem potentiae credi necesse sit. *homines*: FIRM. err. 18, 4 quod autem -atis hominibus . . . praestetur (*opp.* sacrilegis et impiis denegatur). 28, 7 -atus populus. CORP. VI 3331 marito c o n s a c r a t i s s i m o.

subst. n. **cōnsecrātum,** -ī. LIB. pontif. p. 85, 8 ut sine -o episcopi loci cuiuslibet presbitero non liceret -are (*in textu pleno*: ut nullus presbiter missas celebraret . . . nisi -atum episcopi loci designati susciperet declaratum, quod nominatur fermentum). *L.*

cōnsectāneus, -a, -um [*cf. c.* consequens consectarius *et c.* consentaneus. *Th.*]. ARNOB. nat. 7, 5 consectaneum est credere.
subst. m. **cōnsectāneus,** -ī [*aut a* con *et* secta *aut a* consectari *ductum. Th.*]. *assecla, assectator*: AVG. civ. 10, 27 -s tuus Platonicus Apuleius erravit. c. Iul. 6, 5, 12. SIDON. epist. 1, 1, 2 illum . . . utpote -um aemulati. 3, 6, 2. 7, 9, 5 disputantium -orum cathedras. 14, 9 studiorum tuorum -s fiam.

cōnsectārius, -a, -um [*cf. c.* consequi. *Th.*]. GLOSS. V 15, 13 (= 58, 6) consectariam (confectariam *Goetz*) pernicialem (permitialem *G*). NON. p. 91 -um: efficax, perfectum. CIC. fin. 4, 50 illud . . . minime -um, sed in primis hebes, illorum scilicet, non tuum.
subst.: CIC. fin. 3, 26 -a me Stoicorum brevia et acuta delectant (*cf.* 4, 48).

cōnsectātio, -ōnis *f. a* consectari. *s t u d i u m*: CIC. orat. 165 concinnitatis. SEN. epist. 37 liberalium artium. HIL. in Matth. 4, 28 humanae laudis (*cf.* PS. AVG. serm. 62, 8). *p e r s e c u t i o*: PLIN. nat. 14, 70 supervacuam generum *uvarum* -em in numerum.
s e q u e n d i c o n s u e t u d o: PS. RVFIN. in Os. 2, 5 *sq.* gentium proceres, quorum -e profanata est *gens* (*ibid.* in c o n s e c t a t u m amatorum se ire pronuntiat). AVG. c. Iul. op. imperf. 4, 55 contaminationem, quam de Manichaei -e vomuisti.

cōnsectātor, -ōris *m.* [*cf. c.* consectari *et c.* sectator. *Th.*]. VINCENT. LER. 6, 11 -es haeretici. EVCHER. laud. her. 19 vitae ac virtutis. CASSIOD. hist. 1, 3. 4, 1. *fem.* **cōnsectātrīx,** -īcis. CIC. off. 3, 117 est . . . temperantia libidinum inimica, libidines autem -es voluptatis.

cōnsectātus, -ūs *m. a* consectari. *i. q. consectatio*: PS. RVFIN. in Os. 2, 5 *sq.* (*cf. l. 29*). 14 *sq.* idolorum. 3, 1 *sq.* libidinis. in Ioel 1, 5 luxuriae.

cōnsectio, -ōnis *f. a* consecare. CIC. nat. deor. 2, 151 arborum -e omnique materia . . . utimur. div. 1, 116 ut . . . nec . . . materia . . . quicquam iuvaret, nisi -is eius fabricam haberemus. CASS. FEL. 18 simplici -e divisuram dabis.

***cōnsector,** -ātus sum, -ārī [*cf. c.* consequi *et c.* sectari. *Th.*]. *infin.* PLAVT. Pseud. 1235 -arier. GLOSS. -atur ἐξέρχεται εἰς τὸ παρατηρεῖσθαι. *vi passiva usurpatur* LABER. mim. 141 (*cf.* PRISC. gramm. II 384, 13 '-ari' passive posuit 'διώκεσθαι'). HIL. trin. 11, 45. *legitur inde a* PLAVTO, *frequentat* CIC., *deest poetis praeter* PLAVT. TER. LVCR. LABER. PHAEDR.

I ***proprie*:** **A** *s t u d i o s e s e q u i*: *personas*: TER. Eun. 249 est genus hominum, qui esse primos se omnium rerum volunt, nec sunt: hos -or (SCHOL. Ter. p. 99, 11 his adhaereo adulando). CIC. fin. 5, 56 inertissimos homines . . . circulos aliquos et sessiunculas -ari. PLIN. nat. 24, 156 *herbas magicas* celebravere Pythagoras atque Democritus, -ati Magos. APVL. flor. 17 p. 80 equidem etsi fidibus adprime callerem, non nisi confertos homines -rer. *res*: PLAVT. Pseud. 1235 ita res gestat: angiporta haec certum est -arier. SEN. dial. 6, 7, 2 ferae cum vestigia catulorum -atae sunt et silvas pervagatae. *in imagine*: CIC. de orat. 2, 117 rivulos -ari, fontes rerum non videre. *de amantibus*: PLAVT. Mil. 1113 qui -are qua maris qua feminas. PLIN. nat. 8, 188 arieti naturale agnas fastidire, senectam ovium -ari. LACT. inst. 3, 8, 7 *asinus, sus, canis* feminas rabide -antur. **B** *p e r s e q u i*: LABER. mim. 141 meam novercam a populo lapidibus -ari video. CIC. Att. 2, 18, 1 Fufium clamoribus et conviciis et sibilis -antur. PHAEDR. 3, 16, 18 noctua . . . trepidantem -ata est et leto dedit. SEN. dial. 5, 2, 4. IVST. 9, 7, 4 ut etiam stricto gladio eum Philippus -atus sit. *in r e m i l i t a r i de persecutione fugatorum*: CIC. inv. 2, 111. CAES. Gall. 6, 8, 7 *hostes* Labienus equitatu -atus *passim*. BELL. Afr. 28, 1 naves. NEP. Them. 2, 3. 4, 4 LIV. 28, 4, 3. 29, 32, 1 *al.* VELL. 2, 19, 2. VAL. MAX. 3, 2, 22 Cynegirum . . . pertinacia in -andis hostibus usum. TAC. hist. 3, 25 sparguntur festinatione -andi victores. 4, 1 per urbem victores implacabili odio victos -bantur. ann. 4, 24 non gravi nec uno incursu -andum hostem vagum *al.* ARNOB. nat. 7, 7 quid -ari, quid fugere conveniret. IVST. 2, 12, 20 quodsi civitates . . . dissipentur, maiore labore ei singulas -andas. *in v e n a t i o n e*: PLAVT. Trin. 238ᵃ numquam Amor quemquam nisi cupidum hominem postulat se in plagas conicere: eos cupit, eos -atur (*in imagine*). LVCR. 5, 967 manuum . . . freti virtute pedumque -bantur silvestria saecla ferarum missilibus saxis. LIV. 41, 9, 6 lupus . . . Romae per Esquilinum magno -antium tumultu evasit. FEST. p. 59, 6 *pisces* oves -atae edunt. SEN. dial. 2, 2, 2 Cato non cum feris manus contulit, quas -ari venatoris agrestisque est. PLIN. nat. 9, 89 murenis ozaenam -antibus. 10, 17 ova hic *draco* -atur aquilae aviditate malefica. *nota*: APVL. met. 8, 20 *nepos meus* passerem incantantem saepiculae -atur a r r i p e r e.

II ***translate*:** **A** *p e t e r e . c a p t i t a r e*: **1** *g e n e r a t i m*: CIC. Pis. 57 umbras falsae gloriae (*cf.* Tusc. 3, 3 VAL. MAX. 7, 2 ext. 1 LACT. inst. 1, 20, 24). fin. 1, 32 neque . . . quisquam est, qui dolorem ipsum . . . amet, -etur, adipisci velit (*opp.* nemo ipsam voluptatem . . . aspernatur aut odit aut fugit). 5, 57 voluptates. off. 1, 86 opes aut potentiam. 2, 53 largitione benevolentiam. Att. 13, 23, 3 ne existimes eos, qui non debita -ari soleant, quod debeatur remissuros. SEN. epist. 62, 1 perdendi temporis causas. COLVM. 1 praef. 29 *debemus* quod sapienter speraverimus, perseveranter -ari. 3, 3, 6 fructum. 20, 4 rei nos pulchritudo trahit vel ea -andi, quae propter infirmitatem conmortalis naturae consequi nequeamus. 7, 10, 8 dulcedinem pabuli (*cf.* 9, 7) *al.* PLIN. paneg. 44. APVL. met. 1, 7 voluptatem gladiatorii spectaculi. PORPH. Hor. epist. 1, 17, 6. ARNOB. nat. 2, 66 id -ari et petere in eoque defigere spem salutis. 7, 3 *deus* ex aris ardentibus nidorem -atur et fumos. HIL. myst. p. 7, 30 veniam ne per ipsam quidem confessionem paenitentiae -atur (*i. adipiscitur, cf.* trin. 6, 2). HIER. epist. 60, 11 Nepotianus noster aurum calcans schedulas -atur. PS. RVFIN. in Os. 4, 5 idola. AVG. civ. 4, 1 terrena gaudia -antes rebusque fugacibus inhiantes. 11, 1 (*syn.* quaerunt). EDICT. imp. Diocl. 1, 25 (*syn.* persequi).
i. q. sequi: CIC. Caecin. 54 verba (*opp.* rem non considerare). Tusc. 2, 8 qui illa (*sc. praecepta Socraticorum*) aut non adprobant aut non studiosissime -antur. GELL. 12, 1, 20 versus Homeri (*syn.* sequi). PORPH. Hor. epist. 1, 19, 1 vitia. IVVENC. 1, 353 iustitiae -andus complebitur ordo.

2 *s p e c i a t i m d e s c r i p t o r i b u s*: *in sermone aliquid exprimere, praecipue per imitationem*: CIC. de orat. 2, 90 saepe cognovi, qui aut ea quae facilia sunt aut etiam illa quae insignia ac paene vitiosa, -entur imitando. 3, 42 vitium, quod nonnulli de industria -antur. Brut. 64 *Lysias* habet . . . certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos quam gracilitates -entur, quos . . . tenuitas ipsa delectat. orat. 38 in Panathenaico Isocrates *verborum ornamenta* ⟨se⟩ studiose -atum fatetur. leg. 1, 7 *Sisenna* in historia puerile quiddam -atur. fin. 3, 19 ubertatem orationis. SEN. contr. 9, 2, 26 qui (*sc. oratores*) verba antiqua et sordida -antur. 10 praef. 12 *Basso* demptam velles, quam -batur, amaritudinem et simulationem actionis oratoriae. 1, 13 res sordidas. *i. q. i n r e d i s p u t a n d a i m m o r a r i, amplius persequi sententiam incohatam*: RHET. Her. 4, 10, 15 est . . . cavendum, ne, dum haec genera -emur, in . . . propinqua vitia veniamus. CIC. de orat. 1, 34 ne plura . . . -er, comprendam brevi. VAL. MAX. 3, 6 si reliqua eiusdem generis naufragia -ari perseveravero. 4, 8, 4 singulorum munificentiam (*opp.* tacere). 9, 11 ext. 4 (*syn.* immorari). PLIN. nat. 14, 53 neque . . . fabulosa aut . . . varie prodita -amur, praeterquam Aristaeum . . . mel miscuisse vino. 21, 52. 22, 4. PLIN. epist. 5, 6, 43 vides ut Aratus minutissima etiam sidera -etur et colligat: modum tamen servat (*cf.* paneg. 75). *i. q. i n r e m p e n e t r a r e, ut perspiciatur*: CIC. ac. 2, 54 similitudines . . . aut geminorum aut signorum anulis impressorum pueriliter -antur. MELA 2, 104 videri potest -antibus. VAL. MAX. 8, 11, 2 in -andis deorum monitis (coniectandis *Halm*). SEN. epist. 49, 7 verba dubie cadentia -ari et vafritiam in illis . . . experiri. PLIN. nat. 2, 139 subtilius ista -ati. 7, 48 exstat in monumentis et medicorum et quibus talia -ari curae fuit. 7, 179 naturae opera, non prodigia. HIL. trin. 11, 45 nec viae cognitionis eius investigabiles se -antium studiis derelinquunt (*syn.* penetrare, perscrutari).

B *v e x a r e*: PLAVT. Bacch. 1093 omnia me mala -antur. CIC. epist. 8, 12, 2 per speciem simultatis. PS. CIC. in Sall. 8, 22 desine bonos -ari petulantissima lingua. SEN. dial. 12, 9, 4 non . . . invidia *eum* -bitur.

adduntur synonyma: petere, inhiare, quaerere, persequi, immorari, penetrare, perscrutari.

derivata: consectaneus, consectarius, consectatio, consectator, consectatus. *Remme.*

cōnsecūtio, -ōnis *f. a* consequi. **1** *c o n s e q u e n t i a, effectus, eventus*: **a** *g e n e r a t i m*: CIC. fin. 1, 37 ipsa detractio molestiae -em affert voluptatis. 2, 45 quae (*sc. mens*) et causas rerum et -es videat. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 57 p. 1084ᴮ vita qua sine impossibile est esse aliquid in iis quae sunt et in iis quae non sunt, quae -es sunt. CANDID. gen. div. 6 -o enim quaedam imago est eius, cuius imago est. IVNIL. 2, 11 ordo, -o, cohaerentia hisque similia atque contraria. **b** *t. t. r h e t o r u m*: *in conclusione*: RHET. Her. 2, 2, 3 huius constitutionis ratio (*sc. in causa coniecturali*) in sex partes est distributa: probabile, conlationem, signum, argumentum, -em, adprobationem. 2, 5, 8 -o est cum quaeritur, quae signa nocentis et innocentis consequi soleant. CIC. inv. 1, 43 quarta autem pars est ex iis rebus, quas negotiis dicebamus esse attributas, -o (2, 42 MAR. VICTORIN. rhet. 1, 28 p. 229, 43 RHET. min. p. 308, 11. 310, 16 *sqq.* 595, 30 CASSIOD. art. 3 p. 1200ᴰ). 1, 45 simplex autem conclusio ex necessaria -e conficitur. 1, 74. de orat. 3, 113 cognitionis autem tres sunt modi: coniectura, definitio et ut ita dicam -o. . . . -o autem tractatur, cum quid quamque rem sequatur, anquiritur. 3, 116 -is autem duo prima quaestionum genera ponuntur; nam aut simplex est disceptatio . . .

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

aut ex comparatione. top. 53 cum tripertito igitur distribuatur locus hic, in -em, antecessionem, repugnantiam. DON. Ter. Ad. 295 si 'fieri' pro 'evenire' acceperis, erit -o locutionis, sin minus, deerit 'quantum intellego'. BOETH. in top. Cic. 2 p. 302, 39 nec tamen necessaria est -o, sed vicina. *de ratione verborum*: CIC. part. 18 numeri quidam sunt in coniunctione servandi -oque verborum. ... -o autem, ne generibus numeris temporibus ... perturbetur oratio.

2 *adeptio*: TERT. bapt. 2 -o aeternitatis. mart. 4 gloriae caelestis. 18 magis timebunt -em *baptismi* quam dilationem (CORP. VIII † 9592 ex die -is in saeculo fuit ad usque VII idus Decem⟨b⟩r. [*antea consecutus est cf. p. 408, 69*]). resurr. 52 resurrectionis. adv. Marc. 1, 28 spiritus sancti. 4, 25 aeternae vitae (NOVATIAN. trin. 16 p. 914C). CYPR. epist. 13, 2 nec statim -o, sed consummatio hominem deo servat. ARNOB. nat. 4, 9 lucrorum. AVG. mor. eccl. 1, 11, 18 secutio dei beatitatis appetitus est, -o autem ipsa beatitas.

cōnsecuus, -a, -um [*cf. c.* consequi. *Th.*]. SIDON. epist. 7, 14, 9 -a paginae ratione. CLAVD. MAM. anim. p. 138, 5 gradum -a ratione faciamus. *adv.* **cōnsecuē:** LVCR. 5, 679 -e (*Lachm.*, consequiae *codd.*) quoque iam redeunt ex ordine certo. *cf. Lachmann ad Lucr. p. 304.* L.

cōnsedeo, -ēre *a* con *et* sedere. *formae perfecti v. sub* consido. GLOSS. IV 45, 48 consedete sedete. *i. q. sedere*: PAVL. FEST. p. 114 in pelle lanata nova nupta -ere solet. CLEM. ad Cor. 25 -et super aram Solis *Phoenix*. HIL. in Matth. 31, 4 procedens iussit discipulos suos -ere dum oraret (VVLG. 26, 36 sedete hic). PS. MATTH. euang. 39, 2. *i. q. iuxta aliquem vel in numero aliorum sedere*: VVLG. Sirach 11, 1 in medio magnatorum -ere illum faciet (καθίσει αὐτόν). Ephes. 2, 6 in caelestibus. BENED. reg. 63. *inprimis de iis, qui iudicantes, regnantes sim. sedent*: OPTAT. 1, 24 p. 27, 3 decem et novem -entibus episcopis. COD. Theod. 6, 26, 16 (*a. 413*) -endi ingrediendique secretarium ... licentia. COD. Iust. 12, 19, 5, 1. NOVELL. Iust. 62, 1, 2 omnes -entes ... statuere. GREG. M. epist. 9, 222 ad -endum in concilio. 11, 15 praesidente ... papa Gregorio atque -entibus episcopis. 124, 2 in patris dextera.
derivatum: 2. consedo. *Remme.*

1. cōnsēdo, -āvī, -āre *a* con *et* sedare. CATO or. frg. 1, 26 maximos tumultus maturissime disieci atque consedavi.

2. cōnsedo, -ōnis *m.* [*a* con *et* sedere. *Th.*]. NON. p. 62 -o a consedendo, ut adsedo vel adsessor. Cassius Hemina annalium lib. IIII (*frg. 33*): nemo vicinus -o.

cōnsēgrego, -ātum, -āre *a* con *et* segregare. POTAM. epist. ad Athan. p. 1418D sit benedicta *virgo puerpera* cum populis trinitatis unitate -ata iustissimis.

cōnsēminālis, -e [*a* con *et* semen; *cf. c.* seminalis. *Th.*]. *i. q. diversis generibus consitus*: COLVM. 12, 47, 6 -ium vinearum non tam est firmum vinum, quam si per se sincerum Amineum vel Apianum ... condideris. *eodem sensu* **cōnsēmineus,** -a, -um: COLVM. 3, 21, 7 in -is vineis (*opp.* generum separatio). 11, 2, 83 silvam si quis barbaricam, id est -am, velit facere, recte conseret glandibus et ceteris seminibus.

cōnsēmino, -ātum, -āre *a* con *et* seminare. IREN. 1, 5, 6 latuit ... demiurgum -atus (συγκατασπαρείς) insufflationi eius a Sophia spiritalis homo. 1, 15, 3 in quo (*Christo*) inerat semen eorum, qui -ati sunt cum eo (τῶν συσπαρέντων αὐτῷ). ORIG. in Matth. 15, 35 si ... -ata esset anima corpori.

cōnsēminus, -a, -um [*a* con *et* semen *ductum esse videtur. Th.*]. PLIN. nat. 14, 36 siquidem Tuscis peculiaris est Tudernis — atque etiam nomen iis — Florentiae sopina, Arretio talpona et etesiaca et -a. ...; -a nigra vino minime durante, uva maxime *eqs.*

cōnsempiternitās, -ātis *f. a* consempiternus. SACR. Leon. p. 476 nec -is *filii et patris* minueret veritatem.

cōnsempiternus, -a, -um *a* con *et* sempiternus. BREV. fid. adv. Arrian. p. 655D -um patri et aequalem filium. 656D. 660A -um et coaequalem patri filium. MAXIMIN. c. Ambr. 82. RVFIN. Adamant. 1, 2 spiritum sanctum qui est -s patri et filio. AVG. serm. ed. Mai 168, 2 voluit *deus* sibi incarnatione nasci dominum saeculo, qui secum concors -s regnat in caelo. 168, 3. MAR. MERC. Cyr. ep. Nest. 2, 7. ZACCH. 1, 25 nec -a maiestati *dei* aestimanda, quae ut aeterna sint ... ipse facturus est. CANON. Migne 56, 666 corpus deitatis -um ipsi fuisse. LEO M. serm. 23, 1. 24, 3 *filius dei* in una ex ipso et cum ipso -s essentia. PROSP. sent. 338 cum sic ex patre sit filius, ut -ae aequalitatis non una quidem persona, sed una sit deitas. FVLG. RVSP. c. Arrian. 10 p. 68. GREG. TVR. Franc. 1 praef. *spiritum sanctum* -um esse *patri filioque* essentia. L.

cōnsenēsco, -uī, -ere *a* con *et* senescere. *legitur inde a* PLAVTO.

I *notio temporalis praevalet*: A *vi praepositionis retenta, una cum alio ad senectutem pervenire*: HOR. carm. 3, 5, 8 *maritus* hostium ... -uit socerorum in armis (*cf.* PORPH. *ad loc.*). OV. met. 8, 633 illa -uere *Philemon et Baucis* casa. trist. 4, 8, 12 inque sinu dominae carisque sodalibus inque securus patria -isse mea. LIV. 5, 20, 8 in quo *bello* prope -erint. SVET. gramm. 6 *Aurelius Opillus* Rutilium Rufum damnatum in Asiam secutus ibidem Zmyrnae simulque -uit. EVTR. 1, 11 cum uxore privatus -uit (AVG. civ. 3, 15). VVLG. Tob. 8, 10 -amus ambo (συγκαταγηρᾶσαι). INSCR. Notiz. degli scavi 1895 p. 407 (cum) qua -ui annis XXVIII. *nota cum dat.*: PS. ALEX c. Dind. coll. p. 185 vitam poenalem sibi -entem producunt. MAR. VICTORIN. ad Iust. 7 p. 1003C suae genti praecipiat, suo cardini -at *Persa vel Indus*. CAEL. AVR. chron. 1, 4, 71 *haec passio* plerumque patienti -it (*i. inveterascit*). B *vi intensiva, i. q. ad summam venire aetatem, inveterascere.* 1 *de animantibus*: LIV. 6, 33, 1 bello in quo nati erant et -erant. SEN. contr. 2, 3, 7 denis vicenisque annis inter bella iuventus -uit, nos dies triginta ferre non possumus! VELL. 2, 102, 3 ut in ultimo ... terrarum orbis angulo -ere quam Romam regredi mallet. SEN. clem. 1, 11, 4 cur reges -erint liberisque ... tradiderint regna. dial. 4, 33, 2 in cultu regum -erat. 5, 23, 5 in contubernio Pollionis Asinii. 10, 17, 5 alienorum bonorum mercennaria procuratione -uit. epist. 21, 11 in hac voluptate -ui. 55, 3 in hac *villa*. 99, 10. PETRON. 88 Eudoxus in cacumine ... montis -uit. PLIN. nat. 33, 21 multi praetura quoque functi in ferreo *anulo* -erint. QVINT. inst. 10, 5, 17 ne ab illa, in qua prope -erunt, umbra vera discrimina ... reformident. PS. QVINT. decl. 2, 11 virtute -ui. 17, 9 inter leges. TAC. ann. 2, 63 -uitque multum imminuta claritate. 4, 21 saxo Seripho -uit (*etiam ad II A trahi potest*). FLOR. epit. 1 praef. 4 ut postea velut -erit *populus Romanus*. 1, 22, 5 hic melior in capta urbe -uit. AMPEL. 16, 4 *Perses* in Albano -uit. GELL. 19, 12, 10 *Stoici* in torpore ignavae et quasi enervatae vitae -unt. MIN. FEL. 23, 8 isdem fabulis ... adusque summae aetatis robur adolescunt et in isdem opinionibus miseri -unt. TREB. Valer. 4, 2. LACT. mort. pers. 18, 4 *Nervam* ad privatam vitam rediisse in qua -erat. IVST. 1, 2, 11 in feminarum turba. MAR. VICTORIN. ad Iust. 8 p. 1004b defluis -ens. RVF. FEST. 23 in dedecori servitute -uit (EVTR. 9, 8). HIL. ad Const. 2, 2 intra paenitentiam laici -am. AMM. 16, 7, 7 Romam secedens ibique ... -ens. VVLG. gen. 18, 12 -ui et dominus meus vetulus est (*paulo aliter gr.*). RVFIN. hist. 3, 31, 3. PS. RVFIN. in Os. 2, 13 quando haec in sua profanitate -uit. CLAVD. 15, 156 nostris (*sc. Africae*) luctibus ille (*sc. Gildo*) -uit. MACR. sat. 1, 11, 29 Olympiae cum summa tranquillitate -uit. COD. Theod. 11, 33, 1 (*a. 396*) *ne* aetates ... iurgantium veternosis litibus -ant (*i. in senium procedant*). HEGES. 5, 27 l. 43 quando hostis morbo -at. VVLG. Sirach 11, 16 qui autem exultant in malis, -unt in malo. OROS. hist. 3, 2, 12 hosce omnes ... populos ita nunc in solis ludis ac theatris -ere, sicut tunc in castris maxime proeliisque tabuisse. GREG. TVR. Franc. 5, 5 PALLAD. hist. mon. I 11 p. 287C. 17 p. 294D qui in moribus laudabilis vitae -uit (γηράσας). CORP. X 3903 in cumulatione officiorum rei p. praestitorum -ret. 2 *de rebus personatis*: PROP. 3, 7, 36 haud ulla carina -uit (*i. diu integra mansit*). FLOR. epit. 1 praef. 8 *imperium Romanum* inertia Caesarum quasi -uit atque decoxit ... nisi quod sub Traiano ... senectus imperii quasi reddita iuventute revirescit. VOPISC. Car. 3, 1 *Romana res publica* bellis civilibus adfecta -uit. LACT. inst. 7, 15, 16 *res publica Romana* amissa enim libertate -uit. ENNOD. opusc. 1, 6 p. 267, 21 per gubernantium vilitatem potens terra -uit.

II *notio roboris vel maturitatis praevalet*: A *de animantibus, in malam partem i. q. aetate imbecillum fieri, debilitari*: PLAVT. Capt. 134 maerore maceror, macesco, -o et tabesco miser. Stich. 216 prae maerore adeo miser atque aegritudine -ui. VARRO rust. 3, 7, 6 *columbae* inclusae -unt. 3, 9, 14 *pulli* propter eos (*sc. pediculos*) -unt. CIC. Cluent. 13 maerore et lacrimis -bat (*i. tabescebat*. APVL. met. 5, 4 parentes eius indefesso luctu atque maerore -bant). Sest. 110 otio et tranquillitate rei publicae -bat (*i. languescebat*). Att. 2, 23, 2 omnes illius partis auctores ac socios nullo adversario -ere. LIV. 5, 11, 9 ut -at ad Veios iuventus (*i. debilitetur*). 9, 19, 6 Alexandro ... alieno in agro bellanti exercitus -isset (VEG. mil. 3, 26 exercitus labore proficit, otio -it). 30, 20, 9 *se* circa ... Cumasque et Nolam -isse. 32, 3, 5 -isse sub armis in Sicilia ... confectos se labore. 35, 34, 7 in exilio -ere (39, 36, 15 IVST. 7, 6, 12 OROS. hist. 3, 12, 8). 42, 50, 8 in contemptu atque inopia -at. CVRT. 10, 2, 22 digni ... qui in eodem (*sc. misero statu*) -atis. COLVM. 7, 5, 3 nec pati veterno -ere atque extingui (*sc. pecudes*). 7, 6, 3 *caper* ante sex annos celeriter -it. TREB. trig. tyr. 3, 4 amore barbarae mulieris -ret. 12, 1 senex apud Persas -uit. ARNOB. nat. 1, 49 cruciatibus ... -isse morborum. AVSON. 419, 31 non aetate quidem, sed vilitate -uit. ENNOD. dict. 26, 1 p. 502, 18 debito rogo ... cum coniuncta sibi universis (*i. cum omnibus suis*) -uit (*i. periit*). B *de rebus i. q. corrumpi, deficere, exarescere*: PLAVT. Rud. 1302 hoc venenatumst verum (*i. veru*): ita in manibus -it. VARRO ling. 5, 28 quod (*sc. oppidum*) bello male acceptum -uit (*i. corruit*). rust. 3, 9, 8 ova aut inaequaliter maturescunt aut -unt (*i. putrescunt*). COLVM. 1 praef. 2 *tellurem* velut hominem -isse. 2, 1, 1 longo aevi situ ... temporis exercitatione fatigatam et effetam humum -isse. 4, 22, 8 cuius (*i. soli*) cum vitio -uit *vinea* (*ibid.* degenerare). 4, 32, 3 *cum harundinetum* -uit (*i. exaruit*). arb. 6, 1 celeriter -it *vinea*. PLIN. nat. 35, 91 -uit (*i. periit*) haec tabula carie. AVSON. 361, 36 dum nascuntur, -isse *rosas*. DICT. 1, 21 coepere venti atque fulmina ... -ere (*i. leniri, remitti*). PS. RVFIN. in Am. 1, 14 ut hostili igne ... aedificia -ant (9, 12 ENNOD. epist. 8, 31 p. 220, 10). CLAVD. carm. min. 20, 16 aequaevumque videt -isse nemus. ENNOD. opusc. 5, 8 p. 395, 21 quidquid homo est iugi -bat ardore.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

III *translate*: **A** *generatim de rebus incorporeis quarum vis, auctoritas minuitur*: CIC. Cluent. 5 falsa invidia . . . causa cognita -at (*i. mitigetur*). de orat. 1, 247 veteres leges aut ipsas sua vetustate -isse (*i. irritas fieri*) aut novis legibus esse sublatas (LIV. 3, 31, 7 abiecta lege quae promulgata -erat. COD. Theod. 11, 30, 23 [*a. 345*] -ente priore lege). Cato 29 quamvis -erint vires atque defecerint. Att. 2, 13, 2 cuius (*sc. Pompei*) cognomen . . . -it (*i. usurpari desiit*. PLIN. nat. praef. 1 maximi *praefatio* -it in patre). SALL. Catil. 20, 10 viget aetas, animus valet, contra illis annis atque divitiis omnia -erunt (*i. perierunt*). VARRO frg. Non. p. 287 elanguescit bonum proprium civitatis atque aegrotare incipit et -it. LIV. 6, 23, 7 pati -ere vires (*sc. civitatis*). 6, 39, 6 -isse (*i. exoletas esse*) . . . rogationes promulgatas et vim omnem tribuniciae potestatis. 9, 3, 8 animum quoque patris -isse in adfecto corpore rebatur. VAL. MAX. 4, 3, 3 alterius adulescentiae vigor extinctus est, alterius viduitatis experientia -uit. FLOR. epit. 3, 3, 5 *donec* rabies et impetus . . . -rent. 4, 2, 42 CYPR. epist. 36, 3 HEGES. 1, 26, 4. LACT. inst. 3, 6, 8 illa sapientia (*sc. Stoicorum*) ad summum iam incrementum pervenerat ut iam necessario -ret ac periret (*v. totum locum*). 7, 10, 2 ambitio postquam honores quos voluit adepta est -it (*i. desiit*). SYMM. epist. 5, 89 (87) nec tamen amicitiae memoria temporali silentio -it. AMM. 14, 10, 5 tumor -uit militum. 26, 10, 18 umentis substantiae (*i. maris*) -uit tumor. PS. RVFIN. in Os. 11, 1 arrogantiae vestrae pompa -uit. MARCELL. med. 17, 38 sitis maxima -it. **B** *speciatim de hominibus qui in aliqua re nimis diu commorantur*: QVINT. inst. 3, 8, 67 *historias* legere maluerit quam in commentariis rhetorum -ere. 9, 4, 112 ut oratio quae ferri debet ac fluere, dimetiendis pedibus . . . -at. 12, 11, 16 non in una sit eius (*i. exercitationis dicendi*) specie -endum. GELL. 10, 22, 24 in qua (*sc. puerili meditatione argutiarum*) id genus homines -unt male feriati. *huc pertinere videtur* CAPITOL. Alb. 12, 12 cum ille neniis quibusdam anilibus occupatus inter Milesias Punicas Apulei sui et ludicra litteraria -ret.

cōnsenior, -ōris *m. a* con *et* senior. ITALA (cod. q) *et* VVLG. I Petr. 5, 1 -r et testis Christi passionum (συνπρεσβύτερος). *Gudeman.*

cōnsēns, -tis. *cf.* Consentes *nom. prop.* cōnsentia sacra: PAVL. FEST. p. 65 consentia sacra, quae ex multorum consensu sunt statuta. *cf.* consentium.

cōnsēnsio, -ōnis *f. a* consentire. *pluralis legitur*: *nom.*: CIC. Verr. 6, 9. *genet.*: LEO M. epist. 119, 4. *acc.*: LEO M. serm. 34, 2. *abl.*: FIRM. math. 1, 5, 7 AVG. gen. ad litt. 12, 15, 31. DIFF. ed. Beck p. 47, 44 inter -em et consensum: -o incipit, consensus consummatus est. GLOSS. συγκατάθεσις, ὁμοφροσύνη. *legitur inde a* CIC.

I *concordia, convenientia, assensio, congregatio consentientium.* **A** *generaliter*: **1** *absolute et cum genet. subi.*: CIC. Font. 16 plus Gallorum -o valebit quam summae auctoritatis hominum. Rab. perd. 2 ut nihil . . . -o bonorum contra pestem . . . civitatis valeret (4 sit . . . bonorum -o contra improborum furorem et audaciam. har. resp. 45 petita est . . . -o bonorum civium. or. frg. A XIII 32 manet illa in re publica bonorum -o). Catil. 1, 32 tantam in omnibus *fore* -em, ut. p. red. in sen. 38 nulla de illis magistratuum -o *extitit*. p. red. ad Quir. 18 ego . . . tanta -e Italiae . . . restitutus. Sest. 87 constans ratio, plena -is omnium. 124 ut numquam maior -o aut apertior populi Romani universi fuisse ulla in causa diceretur. Scaur. 38 fidem . . . ipsa tollit -o, quae patefacta est compromisso Sardorum. Planc. 37 cuiuscumque tribus largitor esset per hanc -em, quae magis honeste quam vere sodalitas nominaretur. Phil. 8, 8 hoc bellum quintum civile geritur . . . non in dissensione et discordia civium, sed in maxima -e incredibilique concordia. Tusc. 1, 30 omni . . . in re -o omnium gentium lex naturae putanda est. nat. deor. 1, 44 cum . . . maneat . . . ad unum omnium firma -o (MIN. FEL. 8, 1 AMM. 20, 4, 14). Att. 1, 14, 4 de equestri concordia, de -e Italiae, de intermortuis reliquiis coniurationis. epist. 12, 5, 3 populi . . . Romani totiusque Italiae mira -o est. ad Brut. 2, 7, 2 nihil umquam vidi tam omnium -e laudatum. NEP. Att. 8, 4 sic ille -is globus huius unius dissensione disiectus est. PHAEDR. app. 4, 16, 22 quod negantibus pedes habere facilis est -o (facile ipse -o *V*). TAC. ann. 3, 43 augebantur eae copiae vicinarum civitatum ut nondum aperta -e, ita viritim promptis studiis. DECRET. decur. Tergest. (Corp. V 532) 2, 25 basi eius hanc nostram -em adque hoc decretum inscribi. DECRET. Puteol. Marcian. (Corp. X 1784, 2) 15 ut loca quae elegerint . . . de -e nostra consequantur. MIN. FEL. 11, 5. 19, 5 horum quoque similis de divinitate -o est. TERT. spect. 25 ipsa -o, ipsa in favoribus aut conspiratio aut dissensio inter se. PANEG. 7, 3 non fortuita hominum -o. ARNOB. nat. 3, 1 linguae omnes . . . ad fidem illius abrogandam -is unitae animositate conspirant. 3, 29 quos esse singulos semper -o humana accepit. 3, 42 esse illos . . . -o ipsa vindicat auctorum. MAR. VICTORIN. in Gal. 2, 14 si . . . ad tempus -em habes. HIL. op. hist. frg. 2, 8 ut ab omnibus episcopis idem sentire atque unam esse omnium voluntatem ex litterarum -e sit manifestum. FIRM. math. 1, 5, 7 habent . . . stellae proprium sensum divinamque prudentiam. nam . . . deo . . . infatigabilibus -bus obsecuntur. AMM. 15, 8, 8 coeptis etiam nostra -e (*Valesius*, concessione *codd.*). 17, 5, 11 quod infringendum est potius quam ulla -e firmandum. 26, 2, 1 statutum est prompta -e cunctorum. 31, 6, 6. SERV. Aen. 3, 60 omnibus idem animus: est unus animus aut idem consilium. hoc iuxta disciplinam auguralem dixit, quae appellatur -o. AVG. c. Parm. 2, 21, 41 per conscientiae maculatam -em. gen. ad litt. 12, 2, 3 p. 380, 29 illas imagines, quae ipsam nostram -em *in somnis* ludificare consuerunt, non esse vera corpora (*cf.* 12, 15, 31 p. 400, 5 de -bus somniantium). in euang. Ioh. 12, 10 -o tua . . . te perduxit ad mortem. civ. 1, 18 sine ulla sua -e. 1, 19 ulla in malum -e. *ibid. iterum.* 12, 6. 18, 41 ut eorum non sit miranda -o. 19, 4. gest. Pelag. 4, 12 cogitatio vocari solet etiam cum aliquid in mentem venit, etsi -o non sequatur. c. Iul. op. imperf. 3, 21 si acquiescis, sublata contentio; si resistis, sublata -o est. 5, 50 sine ulla mentis -e membrorumque operatione. de serm. dom. 1, 12, 34 tria sunt quibus impletur peccatum: suggestione, delectatione et -e. in psalm. 129, 4 -o enim ad peccatum alterius tuum fit peccatum. epist. 249 nec praesentia corporis nec -e animi. *syn.* amicitia. SVLP. SEV. chron. 2, 38, 2 ex -e multorum inexpugnabiles erant. 2, 46, 7 Priscillianum non solum -e, sed etiam . . . coniuratione susceperant. MART. CAP. 1, 41 nomen eis (*dis*) -e perfecit. VINCENT. LER. 2, 3 si sequamur universitatem, antiquitatem, -em. sequemur . . . -em, si *eqs.* 27, 38 *opp.* dissensio. LEO M. serm. 34, 2 fingit -es. 95, 9 beatitudo ista . . . non cuiuslibet -is nec qualiscumque concordiae est. 96, 1 ut inimicos catholicae fidei . . . in nullum suscipiatis -is affectum. epist. 119, 4 quarum -um pacta dissolvi. SACR. Leon. p. 458 humanum genus in utroque sexu diabolus merito pravae -is elisit. NOVELL. Maior. 7, 1, 9 si quinque primorum curiae subscriptio atque -o adiecta monstratur. CASSIOD. inst. div. 15 ecclesiastica -o (*cf.* consensus *p. 392, 49*).

2 *cum genet. obi.*: CIC. Lael. 15 quocum et domus fuit et militia communis et . . . voluntatum, studiorum, sententiarum summa -o. 20 est . . . amicitia nihil aliud nisi omnium divinarum humanarumque rerum cum benevolentia et caritate -o. Att. 2, 23, 2 -em universorum nec voluntatis nec sermonis maiorem umquam fuisse. CAES. Gall. 7, 76, 2 tanta universae Galliae -o fuit libertatis vindicandae et pristinae belli laudis recuperandae. NOVATIAN. Cypr. epist. 30, 1 disciplinae -e sociati. MAXIMIN. c. Ambr. 95 ad totius impietatis vestrae -em. AVG. un. bapt. 1, 15, 25 peccatorum. civ. 14, 6 quid est cupiditas et laetitia nisi voluntas in eorum -e quae volumus? et quid est metus atque tristitia nisi voluntas in dissensione ab his quae nolumus? c. Pelag. 1, 10, 18 quae (*gratia*) liberavit delectationem voluntatis a -e cupiditatis. epist. 141, 5 communio malorum non maculat aliquem participatione sacramentorum, sed -e factorum. *ibid.* in -e mali operis socium non habet criminis. PS. SORAN. quaest. med. 45 haeresis dicitur -o sive sectae electio vel declinatio. aut -o de aliqua secta aut doctrina quae ad aliquem finem dirigitur. secta autem dicitur generaliter quidem alicuius rei -o. FAVST. REI. grat. 2, 2 p. 62, 3 non conpulsio, sed -o peccandi.

B *technice*: *figura quaedam rhetorica*: QVINT. inst. 9, 2, 51 tertia *figura* -o (*syn.* assentiri).

C *coniuratio, conspiratio*: CIC. Verr. 6, 9 nullaene -es factae esse dicuntur? Marcell. 23 si . . . ad humanos casus . . . sceleris etiam accedit insidiarumque -o. Lael. 43 talis inproborum -o non modo excusatione amicitiae tegenda non est, sed potius supplicio omni vindicanda est. Att. 10, 4, 1 quorum societatis et sceleratae -is fides. NEP. Alc. 3, 3 hoc cum appareret non sine magna multorum -e esse factum. MIN. FEL. 9, 1 eruenda prorsus haec et execranda -o (*syn.* coitio).

II *de non animantibus, i. q. harmonia, concentus*: CIC. de orat. 3, 20 qui omnia haec . . . unum esse et una vi atque una (*om. codd. noti*) -e naturae. PS. CENS. frg. 38 aspiciunt inter se stellae . . . et habent maximam -em. AVG. civ. 19, 13 pax animae rationalis ordinata cognitionis actionisque -o. 19, 14 *id.* BOETH. arithm. 2, 32 p. 126, 17 est enim armonia plurimorum adunatio et dissidentium -o.

cōnsēnsor, -ōris *m. a* consentire. AVG c. Fort. 20 consensor iam invepiebatur delicti mei.

cōnsēnsōrius, -a, -um *a* consentire, consensor. CONSENS. mon. *tit.* regula consensoria monachorum. *cf.* 1 communi definitione decrevimus. *ibid.* omnibus placuit.

×cōnsēnsus, -ūs *m. a* consentire. consesus: CORP. IX 4970. consesu: IVS hosp. Fund. (Corp. I 532 = X 6231) 1 CORP. VI 10238 c 6. VIII 698. X 1026. 3702 CARM. epigr. 1189, 12 *cf.* κονσέσο *l. 80.* *in codd. saepe confunditur cum* consessus. MON. Ancyr. 6, 14 consénsum. DECRET. decur. Pis. de L. Caesare (Corp. VI 1420) 13 consésum. PS. ASPER gramm. suppl. 44, 13 sic (*secundum quartam declinationem*) declinandum est . . . -s. -ui: CAES. Gall. 7, 29, 6 TAC. hist. 1, 32 ann. 12, 5 VLP. dig. 2, 1, 15. 50, 17, 116. -us *nom. plur.*: PLIN. nat. 1, 58. *acc. plur.*: FRONTIN. strat. 1, 8, 1 CARM. epigr. 1552 A, 43. *genet. dat. abl. plur. desunt.* cōnsēnsum, -ī *n.*: GREG. TVR. Franc. 4, 26 -um fecerunt in Heraclium . . . presbyterum, quod regi . . . transmiserunt. *ibid.* hoc -um subscribere. 10, 1. DIFF. ed. Beck p. 47, 44 inter consensionem et -um: consensio incipit, -s consummatus est. GLOSS. συμφωνία, συναίνεσις (*cf.* GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357 A κονσέσο: ἀγωγὴ διὰ τῶν συναινέσεως μόνον καὶ οὔτε διὰ γραμμάτων ἢ δόσεως ἄλλης. ἀλλ' ὡς ἐπὶ συναινέσει ἀγορὰν μισθώσεως), συγκατάθεσις, ὁμόνοια; -s (consessus *cod.*) unanimus ὁμόφρων. *legitur inde a* CIC. (epist. 5, 2 *a. 62 a. Chr.*) *et* VARRONE. *de vocis* -s *apud* ICTOS *usu v. H. Fritsche,*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Untersuchung über die Bedeutung von consensus und consentire in den Digesten, 1888; Leonhard, PW. IV 902—910; Ruggiero, Dizionario epigr. di antich. Rom. II p. 605—606.

I *concordia, convenientia, assensus, de animantium voluntatibus et opinionibus:* **A** *generaliter:* **1** *absolute et cum genet. subi.:* CIC. Flacc. 41 hic Dorylensis nuper cum efferretur magna frequentia -uque (*dub.*, consessuque *al.*) vestro. 103 quae tum uno -u omnium ... in caelum laudibus efferebantur (epist. 15, 4, 15 uno prope -u. SPART. Pesc. 3, 1 ARNOB. nat. 2, 37 FILASTR. 26, 3 RVFIN. hist. 3, 11 [ἀπὸ μιᾶς γνώμης]. VINDIC. med. 25 *bis*. COD. Iust. 1, 1, 8, 14. GREG. M. epist. 6, 21 uno eodemque -u). CIC. dom. 94 -u bonorum omnium. p. red. in sen. 2 vestro singulari studio atque -u parentum. p. red. in Quir. 1. Sest. 27 bonos omnis privato -u et universum senatum publico consilio mutasse vestem. 36 -u tam incredibili bonorum omnium. 106 har. resp. 60. Pis. 7 una voce et -u. Mil. 25 eum ... summo -u populi Romani consulem fieri (Marcell. 3 Phil. 3, 38 CAES. civ. 2, 33, 3 VAL. MAX. 4, 1, 5. 5, 3 ext. 3. 5, 8, 3. 8, 15, 9. 8, 15 ext. 3 FLOR. Verg. p. 183, 15). Mil. 39. 87 omnium ordinum -u. Lig. 34 quis est qui horum -um conspirantem et paene conflatum in hac prope aequalitate fraterna noverit? Phil. 1, 30. 37. 3, 2. 3, 13. 10. 14 -um et concordiam civium. 5, 2. 5, 30 maximo vestro -u (VAL. MAX. 4, 1, 13 GELL. 15, 20, 10). 5, 36 incredibili studio et -u. 8, 4 -s populi Romani ... debilitetur necesse est. 9, 8. 13, 34 tanto studio -uque. *al.* rep. 2, 69 civitas -u dissimillimorum concinit (*cf.* AVG. civ. 2, 21) *syn.* concentus, congruens, concordia, harmonia. de orat. 1, 22 summorum hominum prope -u. 3, 3. 3, 21 mirus quidam omnium quasi -s doctrinarum concentusque reperitur. part. 130 ea aut consuetudine aut conventis hominum et quasi -u obtinentur. rep. 1, 44 illi ... Massiliensium paucorum et principum administrationi civitatis finitimus est, qui fuit ... apud Athenienses triginta -s et factio (AVG. civ. 2, 21). 3, 43 -s ac societas coetus, quod est populus. leg. 1, 47 sensus nostros ... non multitudinis -s abducit a vero. parad. 28 esset -s populi liber [Tusc. 1, 30 consensus *codd.*, consessus *edd.*]. Tusc. 1, 35 omnium -s naturae vox est. 1, 36. 5, 46. nat. 39 omnium philosophorum. div. 1, 1. 11. off. 2, 16 ut magnas utilitates adipiscamur conspiratione hominum atque -u. Att. 3, 24 ad Brut. 1, 3, 2. 1, 18, 2 in tanto senatus populique -u. epist. 1, 9, 13 mirificus senatus, incredibilis Italiae totius, singularis omnium bonorum -s in me tuendo. 10, 10, 2 omnium gentium -um et incredibilem conspirationem adiuva. 10, 12, 4 mirabiliter ... populus R. universus et omnium generum ordinumque -s ad liberandam rem p. conspiravit. 10, 13, 1 summo studio magnoque -u (OV. met. 7, 771 LIV. 33, 37, 9. 37, 46, 1. 37, 58, 3. 39, 42, 2. 42, 21, 8 SEN. dial. 8, 1, 1 ASCON. Mil. p. 55 FRONTIN. strat. 3, 9, 5 IVV. sat. 16, 21). 12, 7, 1 tanto clamore -uque populi. epist. frg. V 6 -u civitatis. VARRO ling. 8, 22 quae (*naturalis declinatio*) non a singulorum oritur voluntate, sed a communi -u (frg. Serv. Aen. 7, 601 Varro vult morem esse communem -um omnium simul habitantium. CAES. Gall. 1, 30, 4 FILASTR. 84, 3 GREG. M. epist. 5, 31 CONC. Aurel. a. 538 p. 83, 15). PVBLIL. A 4 auxilia humilia firma -s facit. CAES. Gall. 2, 28, 2. 2, 29, 5 civ. 2, 37, 7 *al.* HIRT. Gall. 8, 4, 1. 8, 7, 7 BELL. Alex. 66, 3 NEP. Dion 6, 3 ORAT. imp. Aug. Suet. Aug. 58. *apud* LIV. *100ies et ter ex. gr.* 1, 35, 6 ingenti -u (3, 63, 8. 4, 24, 6. 9, 40, 21. 10, 9, 1 *et saepius*. SVET. Dom. 13). LIV. 1, 45, 2 eum -um deosque consociatos laudare mire Servius. 3, 33, 8 *syn.* concordia (45, 19, 12). 3, 51, 1 fortuito ... magis -u quam communi consilio. 5, 9, 8 *syn.* adsensus. 5, 47, 7 donatus ... non ab tribunis solum militum, sed -u etiam militari (31, 2, 10 AMM. 17, 13, 25). 7, 13, 8 publicum est consilium et -s aliqui patrum. 8, 39, 12 unum maxime nomen per -um clamantium Brutuli Papi exaudiebatur. 10, 24, 18 nec minore populi -u quam senatus. 24, 1, 8 haud dubio in speciem -u. 42, 47, 3 ne coniungi amplius ullo -u Macedonibus possent. 44, 45, 6 consilium et -um civitatis. PAVL. FEST. p. 36 concilium dicitur a populi -u. VELL. 2, 15, 4. 2, 32, 1. 2, 77, 1. 2, 91, 1 VAL. MAX. 1 praef. 1. 3, 4 ext. 1 *al.* SEN. Thy. 970 -u pari (OCTAVIA 709 CARM. epigr. 1189, 12 CVRT. 7, 2, 7 VEG. mil. 2, 2. 3, 4 *cf. p. 392, 80*). nat. 4 praef. 19. dial. 1, 3, 14 -s hominum fatebitur. 2, 4, 1. 7, 8, 6 ubi -s atque unitas erit. 11, 5, 6. 12, 6, 1. benef. 1, 9, 4 decentissimum sponsaliorum genus est adulterium et in -u. 5, 4, 3. clem. 1, 3, 4 non est hic sine ratione populis urbibusque -s. epist. 102, 12. 117, 6 OCTAVIA 460. 485. COLVM. 1 praef. 13 quam turpi -u deserta exoleverit disciplina ruris. ASCON. tog. cand. p. 95. PLIN. nat. 1, 7, 58 in quibus rebus primi gentium -us. 2, 5 -s in eo mortalium. 2, 160 de qua -s iudicat. 7, 210 gentium -s tacitus primus omnium conspirarit (GELL. 11, 18, 4 tacito inlitteratoque Atheniensium -u. 20, 19, 9 IVST. 6, 7, 1. 12). 7, 211 sequens gentium -s in tonsoribus fuit. 7, 212 *al.* QVINT. inst. 1, 6, 45 *al.* FRONTIN. strat. 1, 8, 1 ut discordiam moveret, qua -us Romanorum distringeret. 2, 7, 8 equites ... subito -u ad hostem transfugere. TAC. Germ. 31 apud Chattos in -um vertit ... barbam submittere. hist. 1, 30 Galbam -s generis humani, me Galba consentientibus vobis Caesarem dixit. 1, 33 si -s tantae multitudinis et ... prima indignatio relanguescat. 2, 37 neque exercitus linguis moribusque dissonos in hunc -um potuisse coalescere. ann. 14, 27 ut -u et caritate rempublicam efficerent. PLIN. epist. 3, 4, 5. 4, 9, 18. 6, 19, 3. 6, 34, 2. 10, 114, 3 -u quodam. paneg. 10. 54 tanto maiore -u in venerationem tui theatra ipsa consurgent. 58. 68. 95. TRAIAN. Plin. epist. 10, 101 laetissimo -u. SVET. Cal. 14 Nero 12 FLOR. epit. 3, 17, 2. GAIVS inst. 3, 88 aut enim re contrahitur obligatio aut verbis aut litteris aut -u (3, 135. 136. 139). 3, 151 donec in eodem -u perseverant. 3, 154 quae (*societas*) -u contrahitur nudo. APVL. apol. 73 -um publicae vocis pro divino auspicio interpretatus. Plat. 2, 13 met. 4, 26. 7, 1. 10, 12. SOL. 53, 12 -u publico (PRVD. ham. 372 [consessus *v. l.*] SVLP. SEV. chron. 1, 37, 3). DECRET. fabr. Pisaur. (Corp. XI 6335) 14 prono -u. CAPITOL. Maximin. 25, 4 gaudium publicum nutu et -u indicaverunt. PANEG. 4, 14 hilaro -u. ARNOB. nat. 3, 38 *Granius* -um adcommodans|Aelio (CHALC. comm. 325 de huiuscemodi naturis. PROSP. chron. I p. 480, 1358 huic haeresi. POMER. 3, 11, 1). DAMAS. epist. 1 Migne 13 p. 349A neque alios huiusmodi statutis -um aliquem commodasse (CHROMAT. in Matth. 8, 1 *bis*. *opp.* discordia 8, 2. EVGRAPH. Ter. Haut. 599. Hec. 349 ad. Eun. 140 ad. 242. Andr. 664). AMM. 21, 5, 9 unanimanti -u. 24, 3, 8 cunctorum adspirante -u. 30, 4, 2 concordi -u. MAXIMIN. c. Ambr. 126 cum vestro ipsorum -u. AMBROSIAST. in Rom. 7, 21 legem Moysi asserit voluntati suae dare -um contra peccatum (EVGRAPH. Ter. Eun. 1025). VVLG. psalm. 54, 15 in domo dei ambulavimus cum -u (ὁμονοίᾳ). CLAVD. 15, 301 dissensus acerbus et gravior -s erat. 28, 334 nec tali publica vota -u ... caluisse per urbem. carm. min. 18, 17 sub dicione tamen -uque pares ..., esseda concordes multisonora trahunt *pecudes*. AVG. civ. 1, 19 quae se nullo adulterino potuerit maculare -u. 18, 42 tam mirabilem ac stupendum planeque divinum in eorum verbis fuisse -um. 19, 5 cum sensu atque -u omnium hominum (VINCENT. LER. 29, 41 uno sensu atque -u). serm. 169, 11, 13 non ... adhibuisti aliquem -um, ut te faceret deus (MART. CAP. 1, 40). epist. 127, 9 sit vester -s oblatio ad supernum altare creatoris. OROS. comm. 1 sine voluntate, sine necessitate, sine -u de patria egressus sum. SVLP. SEV. chron. 2, 37, 7 se in Plotini ... damnationem praebere -um. 2, 44, 5 praebiturum se in his quae essent adiecta -um. PAVL. MED. bened. 11, 1 traditio Hebraeorum ... et beati Hieronymi -s. ZACCH. 1, 1 tam stultae traditioni aggregare -um. MART. CAP. 1, 39 -s noster ne mutilus videretur. VINCENT. LER. 28, 40 patrum sanctum catholicumque -um. PROSP. c. coll. 1, 1 misero perversoque successu facilem (facili *al.*) mendacio -um eliciunt. PETR. CHRYS. serm. 14 p. 234A per -um carnis sentit animi se contraxisse languorem. CLAVD. MAM. anim. p. 136, 17 subdolo -u. EVGRAPH. Ter. Andr. 498 commendare -um. ENNOD. epist. 5, 1, 4 p. 124, 7 iungo et ego ... partibus vestris -um. opusc. 3, 40 p. 340, 24 in istum bonorum omnium -s adducitur. INST. Iust. 3, 22 *tit.* de -u obligatione. BENED. reg. 61 caveat abbas, ne monachum peregrinum suscipiat sine -u abbatis eius. 64 pravorum praevalere -um. CAES. AREL. suggest. p. 307 pro sancto -u et benigna oboedientia. GREG. M. epist. 3, 29 omnium vestrum in Constantio convenisse -um. 5, 10 in persona Iohannis ... -um omnium vestrum et ... principis convenisse ... voluntatem. 5, 16 totius concilii unito -u. CONC. Aurel. a. 549 p. 109, 5 -um meum religi et subscripsi. GRAMM. VII 210, 26 ecclesiasticus -s (*cf.* consensio *p. 390, 26*). ARNOB. in psalm. 1 p. 328D Adam noster, id est -s noster, beatus erit, si non abierit in consilio serpentis et mulieris, id est in consilio carnis et diaboli.

consensu *i. q. uno animo:* LIV. 3, 35, 7 illi ... munus -u iniungunt. 3, 36, 6 intercessionem quoque -u sustulerant. 3, 38, 7 ni -u resisterent. 3, 38, 10. 6, 20, 3 -u opprimi popularem virum. VAL. MAX. 4, 1 ext. 7 SEN. epist. 108, 8 PLIN. nat. 17, 39. 51. 22, 10 QVINT. inst. 1, 5, 14 PS. QVINT. decl. 13, 10 TAC. hist. 1, 13. 55 dirumpunt imagines Galbae, quarta legio promptius, duotricensima cunctanter, mox -u. 2, 88 manente ... legionum discordia, ubi adversus paganos certandum foret, -u. 4, 25 ann. 1, 44. 14, 9. 14, 26 nec -u acceptus. SVET. Aug. 57 sponte atque -u. Tib. 1 Nero 44 Tit. 6. GAIVS inst. 3, 82 eo iure quod -u (concessu *cod.*) receptum est. ex consensu: PAVL. FEST. p. 65 consentia sacra sunt quae ex multorum -u sunt collata. ACT. Arv. c. a. 37, 9 ex -u senatus. SEN. contr. exc. 3, 8 coetus multitudinis magnae nomen est coeuntis ex -u quodam. FRONTIN. aq. 100 ex -u senatus. SEN. epist. 91, 19 AMM. 29, 1, 4. 30, 2, 3 HIER. epist. 48, 4. *opp.* absque -u. VVLG. I Cor. 7, 5 ex -u (ἐκ συμφώνου). CORP. II 1294 ex -u populi. III 11255. VI 10238 c 6. 13099. VIII 1548. 7103. 7115. 7119. IX 1511. XIII 3162, III, 18. per consensum: MON. Anc. 6, 14 per -um úniversórum (κατὰ τὰς εὐχάς). SCHOL. Iuv. 1, 83. CORP. VI 33994 ⟨c(enturio) per⟩ -um tribulium. DECRET. decur. Pis. de L. Caesare (Corp. XI 1420) 13 (*i.* DECRET. decur. Pis. de C. Caesare [Corp. XI 1421] 53) per -um omnium ordinum.

2 *cum genet. obi.:* CIC. Planc. 5 neque est ullum amicitiae certius vinculum quam -s et societas consiliorum et voluntatum. rep. 1, 39 populus est coetus multitudinis iuris -u et utilitatis communione sociatus (3, 45 quia ... mihi populus non est ... nisi qui -u iuris continetur. AVG. civ. 2, 21 *novies*). LIV. 27, 8, 7 huius famae -u elatus ad iustam fiduciam sui. SEN. benef. 6, 30, 3 hominem ... vindicet a -u concentuque falsorum. clem. 1, 23, 2 in ea (*civitate*) -s fit innocentiae. epist. 82, 23 hunc timendi -um. PETRON. 106 pari somniorum -u (*cf. p. 391, 64. fortasse ad II pertinet*). PLIN. nat. 28, 2 quamquam ... ipsi -u prope iudicii ista eligere laboravimus. PANEG. 9, 2 bellum ... tanto -u avaritiae ... conflatum. ARNOB. nat. 1, 58 ad -um rei circumscriptionis necessitate traduci. CHALC.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

comm. 345 sensus quidem specierum in silva constitutarum clarus est, ipsius autem silvae, quae speciebus subiacet, obscurus et -s potius quam sensus est (*cf. p. 392, 26*). VVLG. sap. 10, 5 haec et in -u (ὁμονοίᾳ) nequitiae cum se nationes contulissent. RVFIN. hist. mon. 16 p. 437^C continentiae -um habere me cum coniuge mea. AVG. civ. 1, 25 ut mens . . . ad -um turpitudinis cedat. *cum genet. synonymi*: HIL. trin. 8, 5 ad unanimitatis referre -um.

3 *cum praepositionibus*: ad: CIC. Phil. 3, 7 veteranorum . . . -s ad rem publicam reciperandam. LIV. 8, 35, 6 felicior hoc -u civitatis ad tuendum te quam qua paulo ante exultabas victoria. TAC. hist. 1, 54 faciliore inter malos -u ad bellum quam in pace ad concordiam. AVG. serm. 64, 12 omne peccatum . . . fit in anima per -um pravae suggestionis ad violandum dei templum. de: CIC. dom. 75 orbis . . . terrarum de meis . . . meritis unum iudicium unumque -um. p. red. in sen. 5 tantus vester -s de salute mea fuit. LIV. 6, 6, 9 tanto de se -u civitatis. inter: CIC. Phil. 11, 2 singulari inter se -u et amore. LIV. 10, 20, 8 nullo inter alios (illos *H. J. Müller*) -u. TAC. hist. 1, 26 facilem inter temulentos -um. 1, 54 *v. l. 11.* in *c. acc.*: CIC. Phil. 5, 46 optimo in rem publicam -u. TAC. ann. 14, 5 promptus in rem subitam -s. cum: VVLG. II Cor. 6, 16 quae . . . participatio iustitiae cum iniquitate? aut quae societas luci ad tenebras? quae autem conventio Christi ad Belial? aut quae pars fideli cum infideli? qui autem -s (συγκατάθεσις) templo dei cum idolis?

B *instrumentum publicum, quo de ecclesia pastore viduata rex certior fiebat et ab eo postulabatur ut successorem consecrari permitteret*: GREG. TVR. Franc. 4, 15 facto -u in Eufronio presbitero. *cf.* consensum *p. 390, 76.*

C *coniuratio, conspiratio*: CIC. Sest. 86 si res publica vi -uque audacium armis oppressa teneretur. LIV. 3, 64, 2 -um patrum causabantur. 4, 14, 4 opprimi se -u patrum dicere. 22, 1, 3 eadem levitate qua consenserant, -um indicantium. PASS. Petr. Paul. long. 41 putas me . . . cum his habere disputationem, qui adversus me -um fecerunt (συναινεσάντων; *syn.* conspirationem, συνέπνευσαν). *cum genet. synonymi*: PS. CIC. exil. 30 -um extinxi coniurationis. *seq.* adversus: SEN. contr. 2, 1, 22 -um filiorum adversus patres dicturum tacitum (*Bursian. H. F. Müller*, tacitam *O*). *cf. p. 391, 73.*

II *concentus, congruentia, coniunctio,* συμπάθεια, *de non animantibus*: CIC. nat. deor. 3, 28 illa mihi placebat oratio de convenientia -uque naturae. *ibid.* est . . . in ea (*natura*) iste quasi -s, quam συμπάθειαν Graeci vocant. div. 2, 33 quae (*rerum natura*) ut uno -u iuncta sit et continens. 2, 34 qua ex coniunctione naturae et quasi concentu atque -u quam συμπάθειαν Graeci appellant, convenire potest . . . fissum iecoris cum lucello meo? 2, 144 ipsorum interpretum coniecturae nonne magis ingenia declarant eorum quam vim -umque naturae. LVCR. 3, 740 neque enim poterunt subtiliter esse conexae neque -u contagia fient. MANIL. 2, 63 totumque alterno -u vivere mundum. 2, 271 nec satis est proprias signorum noscere formas; -u quoque fata movent et foedere gaudent. 2, 345. 2, 359 deviaque alternis data sunt commercia signis mutua nec magno -u foedera servant. 2, 386 -s hebet, quia visus ademptus. VITR. 1, 2, 4 symmetria est ex ipsius operis membris conveniens -s. SEN. nat. 2, 4, 1 utrique (*caelo et terrae*) per hoc inter se -s est. QVINT. inst. 5, 14, 6 ex -u duorum antecedentium. APVL. mund. 19 ex dissonis fit unus idemque -s. 21 pari nec discordante -u. *ibid.* principiorum . . . -s sibi concordiam peperit. CARM. epigr. 1552 A 43 sic stare nitentes -us lapidum (*cf.* CORP. VIII 14728, 5 lapidum coniunctionis). PORPH. Hor. ars 119 poeta . . . secundum -um debet aliquid describere (*ibid.* convenienter nova inducere). VINDIC. med. 4 primum . . . -um cibus in ore accipit, secundum in alvo, tertium cum in sanguinem mutatum est *nutrimentum.* MART. CAP. 9, 949 rationabilia illa sunt quorum -u (-us β) possumus praestare rationem, irrationabilia quibus non subest ratio. BOETH. mus. 5, 3 cuncta vero sensus iudicio terminari et ad eius modulationem -umque esse tendendum.

III *technice apud medicos i. q.* συμπάθεια: VINDIC. med. 17 *aer ex corde vel frigus* usque ad omnes fines corporis nostri superveniet et -s in illis partibus fiet, in quibus etiam irruentia perficiuntur. SORAN. p. 54, 14 pulsus . . . *in fervura matricis* minor et spissus invenitur, stomachi -s, aliquando cum pressura pectoris. p. 55, 4 ut pes mulieris . . . -um habeat doloris. p. 56, 3 omnium vicinarum partium -s efficitur. p. 57, 14. 62, 4. 100, 15. 109, 13 si quidem . . . ex -u vicinitatis periculum nasci possit. CAEL. AVR. acut. 1 praef. 16 fieri phrenitim ex -u perseveranti ac vehementi. 2, 4, 21 atque ita -um pressurae . . . faciunt. 3, 8, 76 -u (συμπάθεια) partium passionem geminat. 3, 8, 92 etiam sanos potest quadam vexatione in -um mittere. chron. 1, 4, 62 -s etiam occipitii. 1, 5, 154 ob stricturae -um. 2, 4, 83 -s etiam superiorum partium necessario sequitur. 3, 5, 69. 5, 3, 58 renali vitio extemplo difficultas urinae coniuncta est. colicis vero per -um atque secundo concurrit. 5, 9, 89 sine ullo dolore vel -u vertigo veretri fit.

cōnsentāneus, -a, -um [*ductum esse videtur a* consentire; *cf.* dissentaneus. *Th.*]. GLOSS. -us a consentiendo. GLOSS. V 280, 1 conveniens, aptum, consors (concors *cod. Werthin.*). ἀκόλουθος ἐπὶ λόγου ἢ πράγματος. consentaneum ἀκόλουθον, συμφωνία. V 661, 16 consentaneum est: consequens est, *cf. Wölfflin, Archiv 9 (1896) 143. legitur inde a* PLAVTO. *frequentant* CIC. *et* VAL. MAX.

I *similis, conveniens, aptus, consequens*: **A** *absolute*: VARRO frg. Non. p. 162, 18 ut in cetero cultu quae -a, quod sunt paupertina, sine elegantia ac cum castimonia. CIC. leg. 2, 23 optumae rei publicae leges dare -as. fin. 3, 24 quod genus conveniens -umque diximus. 3, 43 ne illud quidem -um est, ut. 4, 48 quid minus -um est quam quod aiunt. ac. 2, 28 unum . . . -um esse. *ibid.* tantum abesse dicebat, ut id -um esset, ut maxime etiam repugnaret. Tusc. 2, 45 si, quid maxime -um sit, quaerimus. VELL. 2, 63, 2 vir vita ac morte -us. VAL. MAX. 1, 5, 8 -o vocis iactu C. Cassii aurem fortuna pervellit. 1, 6 ext. 1 ne . . . e caelesti templo ad privatas domos non -os usus transtulisse videar. 2, 1, 7 quid, inter ceteras necessitudines nonne apparet -a? 5, 3, 2a hunc . . . errorem . . . -a civitatis nostrae paenitentia sequitur. 5, 6, 6 patris exemplum secutus devotione simili, aeque strenua pugna, -o exitu labantis vires urbis nostrae correxit. 7, 1, 1 hunc vitae actum eius -us finis excepit. 8, 1 absol. 3 -um quod sequitur. CORP. XI 5751 esse consen⟨taneum⟩. CAPITOL. Max. Balb. 17, 5 -a dicendi dignitate. MAR. VICTORIN. gramm. VI 102 alia *metrorum genera* -a et veluti cognata inter se ratione iunguntur, alia ex dissidenti ac contraria, quae Graeci κατὰ συμπάθειαν καὶ ἀντιπάθειαν appellant. erunt ergo per συμπάθειαν, id est per -um affectum mixtae inter se iambicae bases choriambicis et antispasticis. FILASTR. 156, 7 lex . . . -a de Christo in multis accipitur. AVG. civ. 2, 13 qua -a ratione homines scaenici ab omni honore repelluntur et ludi scaenici deorum honoribus admiscentur? MART. CAP. 2, 108 ex quo nihil est quod discrepet aut resultet in medio -aque congruit iugitate. CLAVD. MAM. anim. p. 124, 22 illic valde -a nostrisque oppido coniventia pronuntiari. CASSIOD. var. 6, 4, 7 ubi -i testes probantur esse summates. 9, 2, 4 administrate civitatum sub -a voluntate iustitiam. COD. Iust. 7, 6, 1, 9 necessarium est -um effectum huius modi scripturae observari.

B *seq. dat.*: RHET. Her. 4, 51, 65 quod -um sit unius cuiusque naturae (CIC. inv. 2, 159 virtus est animi habitus naturae modo atque rationi -us. fin. 2, 80. 3, 20 off. 1, 96). CIC. de orat. 2, 283 quid cuique -um sit. orat. 74 decere quasi aptum esse -umque tempori et personae. part. 2, 7 aut ipsi aut contrario eius aut similia aut dissimilia aut -a aut dissentanea. Phil. 9, 5 *cum* eius . . . mors -a vitae fuerit sanctissime . . . actae. fin. 3, 48. *ibid.* cum . . . his . . . ea -a et consequentia *sint.* 5, 60 ad eas actiones, quae virtuti -ae sunt. ac. 1, 11. 1, 45 rationi. 2, 22 quid cuique rei -um sit, quid repugnaret. 2, 109 Tusc. 5, 22 nat. deor. 2, 58. div. 2, 135 obscura somnia minime -a maiestati deorum. off. 1, 6 hae disciplinae . . . si sibi -ae velint esse. 1, 96 quod -um sit hominis excellentiae in eo quod. Att. 1, 20, 3 vel quod ita rectum est vel quod rebus meis maxime -um. epist. 4, 13, 1 relinquebatur triste quoddam et miserum et his temporibus -um genus litterarum. VAL. MAX. 4, 3, 6 -a repudiatis donis Fabricii vota extiterunt. 5, 3, 4 ut ad alium -um huic ingrati animi actum transgrediar. 6, 4, 4 huic voci -a illa opera. 6, 9 ext. 7 caduca nimium et fragilia puerilibusque -a crepundiis sunt ista. 7, 8, 1 multa his -a. 8, 10 ext. 1 -us . . . regibus suis gentis Aegyptiae populus. QVINT. inst. 6, 3, 106 illi qui hoc proposuerat, -a fuit illa divisio. PLIN. epist. 2, 19, 2 omnibus . . . motibus animi -us vigor corporis. VLP. dig. 17, 1, 6, 7 quae sententia utilitati rerum -a est. TERT. anim. 2 argumentationibus -is . . . regulae illorum. *opp.* contrariis. HERM. Pal. vis. 1, 3, 3 novissima verba in mente habui, erant autem nobis -a et mansueta. PANEG. 10, 9 quod erat -um clementiae tuae. ARNOB. nat. 1, 44 quod proprium -um dignum deo fuerat vero. LACT. inst. 3, 23, 12 quod huic levitati fuit -um. AVG. civ. 15, 14 ubi sensus esset -us veritati et praedicans veritatem. MAR. MERC. Cael. 3, 1 cui (*epistolae*) Iulianus et reliqui complices subscribere detrectantes -osque se nolentes isdem patribus facere. CHROMAT. in Matth. 8, 3 nos cupit sibi esse -os. PHYSIOGN. 80 quae enim Palaemon dixit et -a sunt reliquis auctoribus. VINCENT. LER. 29, 42 beatus . . . Cyrillus sacrosanctae antiquitati -us iudicatus est. CLAVD. MAM. anim. p. 75, 2 si ipsum corpus convenienter elementis analogice concinentibus probe valeat, ut nutibus animae -o motionis concordet obsequio. p. 134, 17 -um magis tibi super sententia tua Pictavum Hilarium esse potuisse. BOETH. mus. 1, 2 totum sibi sit -um atque conveniens. 1, 6 ea probantur coaptationi -a, quae sunt natura simplicia. 5, 3 ut cuncta rationi -a sequerentur. herm. sec. 6, 13 p. 431, 26 inpossibile . . . ei quod est non possibile -um sit. COD. Iust. 1, 17, 2, 1. 5. 11 quicquid . . . rebus . . . -um inveniretur. 6, 2, 21, 4. 6, 51, 1, 2. 3a nostra maiestas quasi antiquae benivolentiae -um et naturali ratione subnixum. 7, 6, 1, 8 cum non sint ambo casus sibi -i. 8, 37, 15, 1 sit lex nostra per omnia sibi -a. CASSIOD. var. 11, 38, 4 hoc primordiis -um fuit. inst. div. 29 *receptacula* -a montium speluncis. GREG. TVR. Franc. 5, 44 deprecans, ut sibi -us fieret. 8, 46 ne huic haeresi quisquam repperiretur -us. invicem: IREN. 5, 33, 3 omnia animalia iis cibis utentia, quae a terra accipiuntur, pacifica et -a invicem fieri. *seq. genet.*: PS. APVL. Ascl. 1 alterum . . . alterius -um esse dinoscitur. *syn.* sibi est utrumque conexum. *seq.* cum: CIC. inv. 2, 20 cum cetera vita fuisse hoc magis -um. epist. 3, 6, 2 quod quidem erat -um cum eis litteris.

II consentaneum est: **A** *seq. acc. c. inf.*: PLAVT. Curc. 165

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

⟨me⟩ procul amantem abesse haud -um est. VARRO ling. 5, 9 non enim videbatur -um quaerere me in eo verbo. CIC. Vatin. 34 qui -um fuerit ... appellatione improbissima te ad auxilium nefarium confugisse. fin. 1, 41 cui sententiae -um est ultimum esse bonorum cum voluptate vivere. Tusc. 5, 25. 5, 32 si Zenonis rationi -um sit satis magnam vim in virtute esse ad beate vivendum. nat. deor. 2, 42. off. 1, 68 non est -um, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate. SEN. dial. 12, 10, 6 nec ... quicquam minus inter se -um est quam aliquem moveri. GAIVS inst. 3, 170 -um ... visum est verbis factam obligationem posse aliis verbis dissolvi. dig. 34, 5, 7, 2. PAVL. dig. 10, 3, 19, 4. COD. Iust. 5, 13, 1, 1a est ... -um nobis ... validam eam (*stipulationem*) effici. AMM. 17, 10, 9 civitates reparari. 20, 8, 14 militiae moderatores promovendos arbitrio meo concedi est -um. 22, 9, 17 silere vos interim -um est.

B *seq. inf.*: PLAVT. Vid. 38 misero malo esse *fuerit* con⟨senta⟩ne⟨um⟩. CIC. fin. 2, 70 quid ei -um sit dicere. 3, 58 -um est fungi officio. Tusc. 5, 82 quemadmodum his putes -um esse id dicere. Lael. 47 neque ... est -um ullam honestam rem actionemve, ne sollicitus sis, aut non suscipere aut susceptam deponere. fat. 33 Stoicis -um est huiusmodi oracula ... conprobare. off. 3, 117 quid -um sit ei dicere. LIV. 10, 18, 3 minime -um est ... gloriari. SEN. epist. 71, 33 huic iudicio -um erit omnia ... et bona iudicare et inter se paria. PLIN. nat. 7, 191 -um videtur ... indicare. 17, 246. PLIN. epist. 4, 9, 17 Macro legem intuenti -um fuit damnare eum. AMM. 30, 9, 1. 31, 2, 12. AVG. civ. 2, 11 non ... -um putabatur ... illos infamium loco ... deputare. COD. Iust. 4, 11, 1 pr. -um erat etiam illam regulam ... emendare.

C *seq.* ut, ne: PLAVT. Bacch. 139 non par videtur neque sit -um ... praesentibus illis paedagogus una ut siet. CIC. fin. 3, 43 *v. p. 394, 7.* 3, 68 -um est huic naturae, ut sapiens velit gerere et administrare rem publicam. PS. QVINT. decl. 17, 16 tam -um est ne moriatur qui velit quam quod morimur inviti. SYMM. epist. 8, 43 -um ... naturae est, ut officia a te incohata, a me probata coalescant. 9, 93 -um videatur, ut quos coetus participes habuimus, etiam honore sportulae prosequamur. COD. Iust. 7, 63, 5, 5 cui -um est, ut ... eadem observatio teneat. *seq.* quod: VARRO rust. 3, 1, 5 cui -um est, quod initia vocantur ea. PS. QVINT. decl. 17, 16 *v. l. 31.*

quasi substant. **cōnsentāneus,** -ī *m.* *i. q. socius, consors.* GLOSS. IV 323, 27 consors (concors *d e*). COLL. Mos. 15, 3, 6 iubemus namque auctores quidem ac principes ... severiori poenae subici ..., -os vero et usque adversus deos contentiosos capite puniri praecipimus. APRING. in apoc. 20, 9/19 partem ipsius et -os infelicitatis eius intellegas. CASSIOD. hist. 1, 18 -os Arii. 5, 25 Vrsacius eiusque -i. GREG. TVR. glor. conf. 62 statim huius consilii effectus est -s. Iul. 13 qui ... de -is latentes regi in patriam sunt regressi. **cōnsentānea,** -ōrum *n.* CIC. de orat. 2, 166 nam et coniuncta quaeremus et genera et partis generibus subiectas et similitudines et dissimilitudines et contraria et consequentia et -a et ... repugnantia ... vestigabimus. 2, 169 ex -is et ... ex repugnantibus *sic ducuntur argumenta.* *dat.*: EVSTATH. Bas. hex. 6, 10 p. 933[A] his ... -a de luna quoque intellegito. *abl.*: THEOD. MOPS. in Phil. 1, 26 ut promissione (*i. q.* ἐπάγγελμα) sua (sibi *C*) -a agant.

adv. **cōnsentāneē.** *i. q. convenienter.* GARG. MART. pom. 2, 13 cutis *persici pomi* et carnis squallor -e prodibunt ad parsimoniam vetustatis. HIER. adv. Rufin. 3, 3 narraverint ita memoriter et -e. *cum dat.*: CHALC. comm. 225 alia ... omnia recte ... Platonicisque dogmatibus -e dicta. THEOD. MOPS. in Eph. 4, 24 iustum est vos -e illis et sapere et conversari. *cum*: LACT. inst. 3, 8, 20 cum natura -e vivere.

cōnsentiātīvus, -a, -um *a* consentire, *an pro* consententiativus? CONC. Constant. a. 536 Mansi 8, 1144[B] Plotinus episcopus Sebastienus consentiativus (σύμψηφος) cum essem, diffiniens subscripsi.

***cōnsentio,** -sēnsī, -sēnsum, -īre *a* con *et* sentire. cosentiont: ELOG. Scip. carm. epigr. 6, 1. consensi essent: GREG. TVR. Franc. 4, 2 (consensissent *plerique codd.*; *cf. Bonnet, le Latin de G. d. T. p. 411*[6]). PRISC. gramm. III 273, 2 *sunt* alia acquisitiva vel supereminentia vel subiecta vel aequiperativa quae dativo adiunguntur, cuiuscumque sint generis vel significationis verborum ut ... annuo -o assentior ... tibi. DIFF. ed. Beck. p. 31, 30 inter adsentit et -it et adsentatur: adsentit qui consilium recte dictum adprobat; -it, cum ceteris; adsentatur qui in adulationem prodit. GLOSS. συναινῶ, ὁμοφρονῶ, συντίθημι ἐπὶ τοῦ συναινῶ ἤτοι συμφωνῶ, simphemito (*i.* σύμφημί τῳ). consentit: συνδοκεῖ, adnuit; consentit et adsentit: συνευδοκεῖ, συλλέγει, ὁμονοεῖ, συγκατατίθεται; II 112, 23 -it invicem videtur συνευδοκεῖ. consentiunt ὁμονοοῦσιν. consenserunt συγκατένευσαν. consentiens conveniens.

I ***de animantibus*:** **A** *i. q.* concordem esse, assentiri:

1 *absolute*: HEMINA hist. 11 pastorum vulgus sine contentione -endo praefecerunt aequaliter imperio Remum et Romulum ita ut de regno pararent inter se. CIC. p. red. ad Quir. 18 -entibus ceteris magistratibus. Sest. 109 in qua *causa* omnes honestates civitatis, omnes aetates, omnes ordines una -unt. rep. 1, 52 si universi videre optimum et in eo -ire possent. Deiot. 11 senatus -entis auctoritate arma sumpta. Phil. 3, 36 populo Romano -ente. 5, 32 experietur -entis senatus nervos. fin. 1, 65 quam magnos quantaque amoris conspiratione -entes tenuit amicorum greges. 4, 5 qui re -entes vocabulis differebant (TAC. dial. 25 nec refert quod inter se specie differunt, cum genere -iant). ac. 2, 77 recte -sit Arcesilas. 2, 135 illa, in quibus -unt. nat. deor. 1, 13 si ... -erint omnes. div. 1, 5 vetere Academia et Peripateticis -entibus. 2, 119 animorum ... -entium multitudine completum esse mundum. Lael. 65 simplicem ... et communem et ... -entem, id est qui rebus isdem moveatur. *ibid.* qui non isdem rebus movetur naturaque -it. epist. 6, 6, 8 -ens Etruria. Att. 7, 5, 4 non ... boni ... -unt. 14, 2, 1 bona signa -entis multitudinis. ad Brut. 1, 15, 4 erexerat ... se civitas in retinenda libertate -ens. PLANC. Cic. epist. 10, 18, 2 cum collega -ente, exercitu concordi et bene de re p. sentiente. HIRT. Gall. 8, 8, 1 -entibus pluribus. NEP. Alc. 11, 1 nescio quo modo in illo laudando -unt. OV. met. 13, 315 -istis enim. LIV. 1, 32, 12 puro pioque duello quaerendas censeo itaque -o consciscoque (*cf.* LIV. 1, 32, 13 *p. 399, 33*). 3, 10, 14 -ire omnes tribunos. 10, 37, 11 voluntatem sibi ac favorem -entis populi pro omnibus iussis esse. 29, 1, 24 ab Hispanis, si -rent, pelli Romanos posse. 34, 23, 11 -entis Graeciae. 34, 49, 9 adversus -entes nec regem quemquam satis validum nec tyrannum fore. 36, 3, 5 ut ad unum omnes -rent. 45, 11, 7. SEN. contr. 1, 6, 8 in hac controversia nihil litium fuit; fere omnes -unt. 2, 1, 38 contr. exc. 3, 1 SEN. dial. 5, 2, 3 nat. 2, 34, 3. epist. 117, 1 in quibus (*quaestiunculis*) ego nec dissentire a nostris salva gratia nec -ire salva conscientia possum. PLIN. nat. 10, 7. QVINT. inst. 3, 8, 36 facillime ad -endum homines ducuntur experimentis. 4, 2, 21. TAC. dial. 41 quid enim opus est longis in senatu sententiis cum optimi cito -ant. hist. 1, 30 ann. 11, 6. 12, 53. PLIN. epist. 4, 13, 9 deinde -ite, conspirate, maioremque animum ex meo sumite. 10, 110, 1 bule et ecclesia -ente. SVET. Iul. 19 concordi et -ente collega. Aug. 12 ceterosque duces et exercitus -ire pro partibus (*Beroald.*, patribus *codd.*). 56. Vit. 8 -ente ... superioris provinciae exercitu. Cal. 60 senatus in adserenda libertate adeo -sit. LEX colleg. salut. Dian. et Antin. (Corp. XIV 2112) 1, 17 bene conferendo universi -ire debemus. POMPON. dig. 33, 5, 8, 2 non videor -ire qui sentire non possim (POMER. 3, 18, 1. AVG. epist. 248, 1 coram pio vivens impie, etsi non obligat -entem, cruciat sentientem). GAIVS inst. 3, 136 sufficit eos qui negotium gerunt -isse. 3, 167a. MARCELL. dig. 26, 7, 21 sciente et -ente patre (VLP. dig. 42, 8, 6, 9 PAVL. dig. 20, 1, 29, 3). VLP. dig. 3, 3, 8, 1 invitum accipere debemus non eum tantum qui contradicit, verum eum quoque qui -isse non probatur. PAVL. dig. 19, 1, 21, 2 cum in corpore -iamus, de qualitate autem dissentiamus. APVL. met. 6, 9. 10, 27 facile. ITALA deut. 32, 27 (Lugd.) ut non -iant contra (συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι, VVLG. superbirent). PORPH. Hor. carm. 1, 17, 25 dispari: in amore non -enti. GARG. MART. med. 41 omnes fere medici una opinione -unt. VOPISC. Aurelian. 20, 2 aliis manus porrigentibus, aliis pedibus in sententias euntibus, plerisque verbo -entibus. PRISCILL. tract. 5, 84 dubios evertunt et -entes ad perditionis suae pericla deducunt. VVLG. Matth. 18, 19 si duo ex vobis -erint (συμφωνήσωσιν) super terram. PAVL. MED. bened. 11, 2 in nece beati Stephani -ens *Paulus.* AVG. de mend. 19, 40 tunc enim -imus, cum approbamus et volumus. civ. 14, 6 *opp.* dissentire. serm. 32, 11, 11 si diabolus aliquando aliquid suggerit, -entem tenet, non cogit invitum. epist. 105, 5, 16 peccatis tamen eorum non communicemus quod non fit nisi -endo et favendo. EVGRAPH. Ter. Hec. 114 non ut deliberet, sed ut -ret. Ad. 335 -ens servus dixit. CASSIOD. hist. 9, 21 in Maximi -sit imperio (*i. Maximi imperio -sit*). IORD. Get. 28, 142 ipse in hac pace (*i. huic paci*) -sit. CORP. III 9588 qui communiter -entes comparaverunt. V 7637 -ente plebe. XII 392 universa provincia -ente. *impersonaliter*: SEN. benef. 2, 17, 5 nisi -itur. AVSON. 364, 8 si -itur.

cōnsentiēns *i. q. amicus, benevolus.* *deorum epitheton*: CORP. III 897 Marti amico et -enti. 898 Mercurio -enti. *cf. Ruggiero, Diz. epigr. II p. 607.*

2 *seq. dat.*: RHET. Her. 4, 9, 13 cui imperio omnes gentes, reges, nationes, partim vi, partim voluntate -erunt. CIC. Cluent. 60 superioribus -ire iudiciis debuerunt. fin. 2, 34 -ire naturae (SEN. epist. 66, 41 bonorum unum propositum est -ire naturae. 107, 7). off. 1, 5 si sibi ipse -iat. HOR. epist. 1, 18, 65 -ire suis studiis qui crediderit te (PORPH. *ad h. l.*). VELL. 2, 63, 3 Plancus ... diu quarum esset partium secum luctatus ac sibi difficile -ens. SEN. nat. 1, 5, 11 huic contradictioni non -o. 1, 8, 4 proposito accedo, argumento non -o. 2, 48, 1. epist. 89, 14 ut in omnibus istis tibi ipse -ias. COLVM. 9, 4, 6. 9, 15, 3. 12, 2, 4 ubi chorus canentium non ad certos modos neque numeris praeeuntis magistri -it, dissonum quiddam ... canere videtur: at ubi certis numeris ac pedibus velut facta conspiratione -sit atque concinuit, ... amicum quiddam ... resonat. QVINT. inst. 2, 15, 32. 3, 8, 64. 5, 11, 19 facile iis, quibus delectantur -unt. 5, 14, 9 cui parti -o. 5, 14, 33 ne iis quidem -ire me. QVINT. decl. 322 p. 268, 14 non -bas consiliis eius. FRONTIN. aq. 31 aquarii cum manifestae rationi in pluribus -iant. PLIN. epist. 8, 14, 23 frustra postea dissentient ab eo cui paulo ante -erint. VLP. dig. 23, 1, 12 *pr.* quae (*filia*) patris voluntati non repugnat, -ire intellegitur. 24, 3, 22 filiam nisi evidenter contradicat, videri -ire patri. APVL. met. 7, 3 ne mala conscientia tam scelesto crimini praesens viderer silentio -ire. ITALA deut. 13, 8 (Lugd. Firm. err.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

29, 1) non -es (*συνθελήσεις*, VVLG. acquiescas) ei et non exaudies eum. I Macc. 1, 60 (Lucif. non parc. 12 p. 234, 18) si quis -bat (*συνευδόκει*, VVLG. observabat) legi. HIL. op. hist. frg. 9 synodus Ariminensis Orientalibus -ens. OPTAT. 2, 26 p. 66, 4 unitati. PACIAN. epist. 1, 2 qui ei (*veritati*) propria religione -sit. PRISCILL. tract. 1, 36 catholicae fidei. 11, 22 zabolicae seductioni. FILASTR. 36, 1 in nullo discordans deo, nisi quia ex parte solum legi -it. CLAVD DON. Aen. 2, 776 quod tantum doloris tui furori -is. 3, 269 gubernator … vento -it. HEGES. 5, 15, 35 dolo. TREB. trig. tyr. 22, 5 *v. p. 398, 19.* VVLG. Sirach 25, 2 vir et mulier bene sibi -entes (*συμπεριφερόμενοι*). II Macc. 11, 14 promisitque se -urum (*συλλύσεσθαι*) omnibus quae iusta sunt. 11, 24 audivimus Iudaeos non -isse (*συνευδοκοῦντας*) patri. Luc. 23, 51 hic non -erat (*ἦν συγκατατεθειμένος*) consilio. act. 5, 36 dicens se esse aliquem, cui -sit (*προσεκλίθη*) numerus virorum. 5, 37 omnes quotquot -erunt (*ἐπείθοντο*) ei. Rom. 7, 16 -o (*σύμφημι*) legi, quoniam bona est. 12, 16 humilibus -entes (*συναπαγόμενοι*). II Thess. 2, 11 sed -erunt (*πιστεῦσαι*) iniquitati. Iac. 3, 3 si . . . mittimus ad -endum nobis (*πείθεσθαι. cf.* PS. AVG. spec. 51 p. 525, 1 quare ergo equis frena in ora mittantur nisi in eo, ut suadeantur a vobis). COLL. Mos. 15, 1 nec -ias venenariis impostoribus. AVG. civ. 1, 28 non vos -isse peccatis eorum. *ibid.* si peccantibus non -istis. 1, 31. 4, 1 *v. infra l. 83. 84.* 9, 4 eisque non -endo et potius resistendo. 12, 6 unus ei cedat atque -iat (20, 1). 14, 15 *opp.* dissentire. 15, 6 *v. p. 398, 1.* 15, 27 de arca atque diluvio nec illis esse -endum … nec illis. 19, 4 illud … malum, cui nos -ire docet prudentia. 22, 23 non ei (*malae concupiscentiae*) -endo. POMER. 3, 4, 2 malae delectationi. SERM. Corp. Vind. 21 p. 296, 2 *v. p. 398, 5.* BENED. reg. 58. 64 vitiis suis …-entem personam. GREG. TVR. Franc. 2, 33 Godigiselo. 4, 6 veni, -i nobis. PASS. Petr. Paul. long. 12 diabolo -ire (adsentire *B*). CORP. VIII 4354 -entes sibi cives. X 114 si cogitationi meae . . . -eritis. *de re venerea*: PORPH. Hor. carm. 1, 33, 10 ut qui amantur non -iant amatoribus sed in alios ipsi amores declinent. 3, 7, 13 quae Bellerofontem hospitem amavit et non -entem sibi adulterum criminata est. 3, 7, 16 quod hospitae in amore non -ret. SORT. Sangall. 3, 9 quamvis -it tibi toto animo. SERV. Aen. 3, 379 non facile Didonis -ret amoribus. SCHOL. Hor. carm. 3, 7, 13 dum voluntati eius -ire noluisset. SCHOL. Stat. Ach. 1, 397 quaecum ei -ire noluisset. AVG. civ. 1, 19 quae oppressa concumbenti nulla voluntate -erit. *ibid.* quamvis iuveni violenter inruenti etiam sua libidine inlecta -sit. *impersonaliter*: DECRET. centon. Sentin. (Corp. XI 5749) 21 -iri relationi b(onorum) v(irorum). AVG. civ. 9, 4 nec adprobari ista eisque -iri. retract. 1, 15, 2 hoc peccatum, quo -itur peccati concupiscentiae. consentientem esse: VVLG. Matth. 5, 25 esto -ens adversario tuo (*εὐνοῶν*; HIER. *ad h. l.* -ens: in Graecis scriptum est *εὐνοῶν* quod interpretatur benevolus aut benignus). act. 28, 25 cumque invicem non essent -entes (*ἀσύμφωνοι*). APRING. in apoc. 20, 1 ne … simus -entes errori.

3 *seq.* cum: PLAVT. Cas. 59 propterea una -it cum filio. CIC. leg. agr. 1, 26 -ite cum bonis. fin. 4, 72 Zenonem … cum Aristotele et illis re -ire, verbis discrepare. Att. 4, 5, 1 ut cum iis in re publica -rem. 16, 15, 6 -i in hac cura mecum. PLANC. Cic. epist. 10, 11, 3 non me impedient privatae offensiones, quominus pro reip. salute etiam cum inimicissimo -iam. POLLIO Cic. epist. 10, 31, 4 cum Antonio. BELL. Alex. 53, 5 nemo . . . non cum omni provincia -erat in odio Cassii. MESSALA or. frg. Suet. Aug. 58 senatus te -ens cum populo Romano consalutat patriae patrem. SEN. epist. 123, 14 si descendas pondus suum in priorem partem dare, si ascendas retro abducere cum vitio …-ire est. QVINT. inst. 1, 10, 24 *orator* tota … arte -it cum eorum, quae dicuntur, affectibus. 2, 17, 3 cum iis philosophi et Stoici et Peripatetici plerique -unt. 3, 5, 3. APVL. apol. 69 medici cum obstetricibus -bant.

4 *seq.* ad: CIC. Catil. 4, 15 qua virtute ad communem salutem dignitatemque -unt. 4, 18 omnes ordines ad conservandam rem publicam, mente, voluntate, voce -unt. Phil. 4, 10 non solum homines, sed etiam deos immortalis ad rem publicam conservandam arbitror -isse. Tusc. 3, 3 omnis undique ad vitia -ens multitudo. nat. deor. 2, 60 ut *di* ad omnia conservanda et tuenda -isse videantur. off. 3, 99 deserere -entem Graeciam ad bellum barbaris inferendum. Att. 5, 18, 2 exercitu . . . ad benevolentiam erga nos -ente. LIV. 4, 35, 4 spectaculum comitate etiam hospitum, ad quam -erant consilio publico (consensu venerant *add. M*, publico consensu venerant *rell. codd.*), advenis gratius fuit. 36, 40, 10 universus senatus . . . ad decernendum triumphum -sit. SEN. dial. 2, 16, 2 ad contemptum quidem iniuriae uterque -sit. clem. 2, 1, 4 ad aequum bonumque. COLVM. 12, 2, 4 *v. p. 396, 72.* LVCAN. 8, 619 nullo gemitu -sit ad ictum. SVET. Cal. 5 barbaros -isse ad indutias. VLP. dig. 21, 1, 31, 5 ad redhibendum. 23, 2, 45, 5 invitum accipere debemus eum, qui non -it ad divortium. 30, 120 omnibus quibus fideicommissum relictum est ad distractionem -entibus. PAVL. dig. 50, 2, 7, 3 ad decurionatum filii ita demum pater non -it. CAPITOL. Gord. 30, 7. LAMPR. Alex. 66, 2 amicos sanctos . . . habeat non ad malum -entes. 68, 2 cum ad bonum -ret. CAPITOL. Maximin. 15, 8 ad salutem rei p. obtinendam. LACT. inst. 5, 9, 11 ad funesta sacrificia. epit. 49, 3 execranda sacrificia. FAVSTIN. trin. 1, 14 ad hoc -is. AVG. civ. 1, 31 ad virtutem labefactandam enervandamque Romanum peregrinae -ire nequitiae. 4, 1 Aaron erranti populo ad idolum fabricandum non -sit inductus sed cessit obstrictus. 15, 6 ad mala. 19, 4 ad peccandum non -ire libidini. SVLP. SEV. Mart. 13, 4 ad istiusmodi condicionem omnis illa gentilium turba -sit. VINDIC. med. 5 ad haec -ens Diocles ait. EVSTATH. Bas. hex. 8, 3 p. 949ª ad aliorum captum malitiose -ens *perdix*. SERM. Corp. Vind. 21 p. 296, 2 si postea cum ipsis vitiis vel peccatis amicitias iungamus, dum eis ad cupiditatem vel luxuriam -imus. CASSIOD. hist. 3, 2 si -ret ad vitium. PAPYR. Marini 75, 1 Ravennate ad omnia s(upra)s(crip)ta -si et sus⟨cribsi⟩. *seq.* in *cum acc.*: POMP. TROG. prol. 30, 4 decessit relicto filio pupillo, in quem cum Philippo rege Macedonum -sit Antiochus. LIV. 27, 9, 6 -entes in hoc socios. PAVL. FEST. p. 24 in hoc. SEN. dial. 10, 3, 1 in hoc unum. benef. 4, 4, 2 in hunc furorem. epist. 81, 31 in hoc tam discors turba -et. 102, 8. TAC. ann. 15, 61 augebat scelera in quorum ultionem -erat. GAIVS inst. 3, 153 si adhuc -iant in societatem. PAPIN. dig. 7, 4, 2, 2 si -iant in eundem annum. VLP. dig. 2, 1, 15 nec enim ferendus est qui dicat -isse eos in praesidem, cum, ut Iulianus scribit, non -iant, qui errent. 13, 7, 1, 1 cum in hoc *aes* non -erint. PANEG. 7, 8 universus in te -sit exercitus. CAPITOL. Maximin. 23, 5 orbem terrarum -isse in odium Maximini. TREB. trig. tyr. 22, 5 -erunt ei Aegypti totius exercitus, maxime in Gallieni odium. LACT. inst. 1, 18, 16 in concordiam. 5, 7, 3 cur non in eam (*iustitiam*) multitudo universa -erit. 5, 13, 2 non esse stultitiam, in quam tanta hominum milia per orbem totum una et pari mente -iant. ira 11, 4 adeo in unitatem natura universa -it. SORT. Sangall. 6, 12 in multum tibi -it et obsequens est. IVST. 13, 4, 2 equites in Arridaeum regem -unt. 26, 26 ut pariter cum hominibus dii -isse in exitium parricidarum viderentur. AVR. VICT. Caes. 8, 4. ITALA lev. 19, 16 (Lucif. Athan. 1, 4) non -es (*ἐπιστήσῃ*, VVLG. stabis) in sanguinem proximi tui. AMM. 14, 10, 6 multitudo omnis -sit in pacem. 26, 6, 14 omnes in eius studium -isse. 26, 7, 17 imperatorem -entes in unum reduxerunt ad castra. HIER. epist. 18, 19 ceteri interpretes in Aquilae verba -unt. 19, 12 nisi in eius pacem vel amando vel timendo -iant. 20, 29 dum in id quod senserunt illi, -unt. 21, 31 omnis in gaudium creatura -it. PAVL. MED. vita Ambr. 6 in hunc unum mirabili concordia -erunt. *opp.* dissidere. IORD. Get. 4, 29 in quam sententiam. *impersonaliter*: LIV. 9, 7, 7 sine ulla publica auctoritate -sum in omnem formam luctus est. 26, 36, 10 in haec …-sum est.

5 *seq.* de: CIC. Lael. 86 una est … amicitia in rebus humanis, de cuius utilitate omnes uno ore -unt. VARRO rust. 17, 10 de hoc non -unt omnes. LIV. 38, 34, 3 unius eos corporis fore et de omnibus rebus facilius -uros. VAL. MAX. 6, 5, 3 de Gracchi absolutione. PLIN. nat. 22, 90 Cleemporus . . . de albo (*sonco*) -ens. QVINT. inst. 9, 3, 97 de ceteris omnibus. APVL. met. 8, 10 *Thrasyllus* prolixe -it de furtivo concubitu. FILASTR. 121, 11 cum … quinquaginta -unt de antiquitate nostra . . ., duo autem aut tres dissentiunt (*syn.* consonare). AVG. civ. 8, 10 in quo … nobis -unt de uno deo huius universitatis auctore. epist. 33, 5 mariti et uxores de suo lecto sibi -unt et de Christi altari dissentiunt. *impersonaliter*: TAC. ann. 1, 13 de prioribus -itur.
seq. super: *impersonaliter*: GELL. 3, 11, 1 super aetate Homeri atque Hesiodi non -itur. *seq.* circa: PS. QVINT. decl. 8, 8 cum circa curationes liberorum non -unt paventes, curationis est culpa.
seq. adversus: SEN. benef. 3, 6, 2 adversus maleficium omnes -simus. *seq.* inter: PLAVT. Pseud. 539 quid si hisce inter se -erunt. *impersonaliter*: QVINT. inst. 9, 1, 17 inter plurimos . . . -sum est duas eius esse partes. *seq.* pro: EVTR. 3, 5 pro Romanis tota Italia -sit.

6 *seq. accusativus*: *plerumque i. q. consentiendo decernere*: CIC. fin. 2, 117 idne -isse de Calatino plurimas gentes arbitramur primarium fuisse, quod …? LIV. 1, 32, 12 bellum erat -sum. 8, 6, 8 -sit et senatus bellum. 24, 37, 11 -sa in posterum diem contio. GELL. 15, 26, 2 -sis (*τεθέντων τινῶν*) quibusdam et concessis. VLP. dig. 19, 2, 13, 11 hoc enim ipso, quo tacuerunt, -isse videntur. DICT. 4, 11 gratulari . . . super his, quae -isset. DIDASC. apost. 60, 29 -o et id quod contra benedictionem et, qui benedictionis dividit dignis, Chr⟨istu⟩m maledictum est. AVG. c. Faust. 19, 1 ecce iam -o dictum. BOETH. mus. 5, 9 idque Pythagorici quoque -unt. IORD. Rom. 372 ille mox populi vota -it. GREG. TVR. Franc. 4, 2 quod . . . cum omnes episcopi -si essent (-issent *plerique codd.*). CORIPP. Ioh. 3, 293 non mentis -sit tunc Africa bellum (*loco corrupto*). BENED. reg. 40 vel hoc -iamus ut non usque ad satietatem bibamus.

7 *seq. acc. c. inf.*: ELOG. Scip. carm. epigr. 6, 1 honc oino ploirume cosentiont R⟨omai⟩ duonoro optumo fuise ⟨viro⟩. ELOG. Calat. Cic. fin. 2, 116 (= Cato 61) hunc unum plurimae -unt gentes populi primarium fuisse virum. CIC. rep. 1, 56 quem unum omnium deorum et hominum regem esse omnes docti indoctique … -unt. *ibid.* ita -isse gentes decretis videlicet principum nihil esse rege melius. Tusc. 1, 45 quodsi … omnes …-unt esse aliquid, quod ad eos pertineat, qui vita cesserint. Phil. 4, 7 omnes mortales una mente -unt omnia arma … esse capienda. EPIST. imp. Aug. Suet. Claud. 4 -it autem uterque nostrum semel nobis esse statuendum. DECRET. decur. Pis. de C. Caesare (Corp. XI 1421) 19 inter sese -erunt … oportere. PAVL. FEST. p. 233 portum in XII pro domo positum omnes fere -unt. ORAT. imp. Claud. (Corp. XIII 1668) 2, 26 quod si haec ita esse -itis. SEN. nat. 6, 24, 1 spiritum esse huius mali causam et ipse -o. epist. 97, 15 -iamus mala facinora con-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

scientia flagellari (*opp.* dissentire). CVRT. 5,5,21 -erunt petendum esse a rege ut. COLVM. 4,28,2 Celsus quoque et Atticus -unt tres esse motus in vite ... naturales. PLIN. nat. 17,80 Graeci auctores -unt. 18,312 -unt ... IV. Kal. Oct. capellam matutino exoriri. QVINT. inst. 1,10,33 non hanc quoque artem necessariam esse operi nostro vel iniqui -ent. 2,15,36 *rhetoricam* scientiam bene dicendi esse -it. 2,37,28 non -si hoc laudativum genus circa solam versari honesti quaestionem. 3,8,66 *al.* TAC. hist. 5,3 ann. 6,28 SVET. Cal. 8 CLEM. dig. 38,1,14 operas peti posse omnes fere -unt. APVL. met. 2,27 dignum ... me pluribus etiam verberibus fuisse merito -o. 5,19 *esse eum* bestiam ... aliquam recte dicentibus vobis merito -o. TERT. nat. 1,10 -unt enim ipsi nihil esse quod deierant. PORPH. Hor. serm. 1,4,39 quos -o poetas esse. CENS. 6,6. DIOM. gramm. I 338 quos quinque esse omnes fere grammatici -unt. ARNOB. nat. 8,13 divinum esse -entes genus. OPTAT. 5,10 p. 140,22 quicumque a vobis se rebaptizari -erit. TYCON. 5 p. 58,16 -iat necesse est in reliquis diei sextae feriae fuisse noctem praeteritam. VVLG. I Macc. 14,41 sacerdotes -erunt (*i. q. consentiendo decreverunt*, εὐδόκησαν) eum esse ducem. AVG. civ. 5,9 ne fatum esse -iat. 22,28 si nobis -unt etiam sanctas animas ad corpora redituras *al.* VAL. CEM. hom. 1,5 ita laxari se -unt equi. IORD. Get. 30,153. *impersonaliter*: QVINT. inst. 5,10,12 quae esse (*add. Halm.*) communi opinione -sum est. 9,1,17 *v. p. 398,54.* GELL. 10,7,1 omnium fluminum ... maximum esse Nilum -itur. ARNOB. nat. 1,2 ex elementis res omnes -sum est esse concretas.
seq. infin.: TERT. idol. 23 fecisse si -eris. ITALA exod. 23,1 (Lucif. Athan. 1,3) non -es (συγκαταθήσῃ, VVLG. nec iunges manum) cum iniquo fieri testis iniustus. OPTAT. 72 p. 169,16 vos adductos recipere in unitate -simus. VVLG. Iudith 12,10 ut sponte -iat habitare mecum. I Cor. 7,12 et haec -it (συνευδοκεῖ) habitare cum illo. GREG. TVR. Franc. 1,34 dum oves suas ut bonus pastor lupis tradere non -it.
nom. c. inf.: ARNOB. nat. 4,30 non enim qui ... immaculatas hostias caedit ... numina -endus est colere.

8 *seq.* ut: LIV. 1,32,13 senatus ... censuit, -sit, conscivit, ut bellum cum Priscis Latinis fieret (*cf. p. 396,15*). 4,6,4 patres, ut de conubio ferretur, -sere (*P D R V C*, -sere concessere *cod. Worm.*, -serere concessere *M*, concessere *ed. vet. Rhenanus*). 4,26,7 ad alia discordes in uno adversus patrem voluntatem -isse, ne dicerent dictatorem. SCAEV. dig. 23,4,29,1 si -isset, ut ... fieret. SERV. Aen. 1,651 cum non ei (*Paridi*) -ret *Helena*, ut ... sponte eum sequeretur ad Troiam. VVLG. lev. 20,5 qui -erunt (ὁμονοοῦντα) ei, ut fornicaretur. act. 18,20 ut ampliori tempore maneret, non -sit. *impersonaliter*: LIV. 30,24,11 permixto paene senatus populique concilio -sum est, ut classem Hasdrubal traiceret. COD. Iust. 2,55,41 si igitur inter actorem et reum ... fuerit -sum. *seq. interrogatio indirecta*: PLIN. nat. 10,58 quando proficiscantur, -unt *grues*. IVLIAN. dig. 7,1,34 pr. nisi -erint, uter eorum prior utatur.

B *i. q. conspirare, coniurare*: 1 *absolute*: LEX Cornel. Cic. Cluent. 157 qui coierit, convenerit, -erit falsumve testimonium dixerit (CIC. Cluent. 153 sibi de eo, quod cóierit aut -erit, causam esse dicendam). CIC. Verr. 6,18 quos (*servos*) ipse cum consilio belli faciendi causa -isse iudicavit. CAES. civ. 1,30,3 perterritus, quod omnem provinciam -ire intellegebat. 2,17,3 cognovit ... -ire omnem citeriorem provinciam. LIV. 22,1,3 eadem levitate, qua -erant, consensum indicantium. 23,28,4 quod undique abierat, antequam -rent. EDICT. imp. Diocl. II 21 qui conparandi cupiditate avaritiae distrahentis contra statuta -erit. 2 *seq. dat.*: PORPH. Hor. epod. 16,6 paene legati Allobrogum illis -erant. 3 *seq.* cum: CAES. Gall. 2,3,2 neque se cum Belgis reliquis -isse neque contra populum Romanum coniurasse. 2,3,5 ut ne Suessiones quidem deterrere potuerint, quin cum his -rent. 5,29,6 si Gallia omnis cum Germanis -ret (-iat β). BELL. Alex. 57,5 Marcellumque aut voluntate aut necessitate adductum ... -ire cum Cordubensibus. 58,4 nam se contra Cassium -ire cum omnibus. NEP. Phoc. 2,2 quod cum Demade de urbe tradenda Antipatro -erat. VITR. 1,1,5 Carya civitas ... cum Persis hostibus contra Graeciam -sit. VAL. MAX. 4,7,1 qui cum Graccho -erant. 9,11 ext. 3 cum Sariaster adversus patrem suum Tigranen ... ita cum amicis -erit. 4 *seq.* ad: LIV. 27,9,14 idem alias colonias facturas, idem socios: -isse omnia ad prodendam Hannibali urbem Romanam. NEP. Dat. 5,2 cuncti ad eum opprimendum -erunt. LIV. 39,50,6 defectionis auctores ... omnes ad necem eius -bant. 5 *seq.* in *cum acc.*: FLOR. epit. 2,6,15 ibi in excidium infelicis exercitus dux terra caelum dies, tota rerum natura -sit. 4,2,93 Brutus et Cassius aliique patres -sere in caedem principis. APVL. met. 3,26 praeclarus ille vector meus cum asino capita conferunt in meamque perniciem ilico -unt. 6 *seq. inf.*: CIC. leg. agr. 1,15 si -erint possessores non vendere, quid futurum est. Phil. 2,17 se urbem inflammare, civis trucidare, vastare Italiam, delere rem publicam -isse. epist. 6,18,2 quod -isset cum Hispanis quibusdam ... eum (*Pompeium*) comprehendere ad Caesaremque deducere. SEN. dial. 8,7,2 ille tertius, de quo male existimare -simus. TAC. Germ. 34 quicquid ubique magnificum in claritatem eius (*Herculis*) referre -simus.
7 *seq.* ut: PLIN. nat. 14,64 Tiberius Caesar dicebat -isse medicos, ut nobilitatem Surrentino darent. TAC. ann. 13,23 deferuntur -isse Pallas ac Burrus, ut Cornelius Sulla ... ad imperium vocaretur. HYG. fab. 194 p. 124,13 -erunt famuli cum nautis, ut eum interficerent.

II ***de non animantibus*:** **A** *generaliter*: *saepe i. q. aptum esse, congruere*: 1 *absolute*: CIC. Pis. 34 me ... frequentissimus senatus ... -ente atque una (parad. 22 *p. 401,9.* ac. 1,17 Platonis ... auctoritate ... una et -ens duobus vocabulis philosophiae forma instituta est, Academicorum et Peripateticorum) voce revocavit (LIV. 1,6,2 SVET. Galba 13). CIC. part. 32 si personis, si temporibus, si locis ea, quae narrabuntur, -iant. fin. 3,10 ratio nostra -it, pugnat oratio. Tusc. 3,3 ea (*gloria*) est -ens laus bonorum, incorrupta vox bene iudicantium de excellenti virtute. 5,72 consilium omnis vitae -ens et paene conspirans. nat. deor. 2,19 tanta rerum -ens, conspirans, continuata cognatio. div. 1,84 an hominum -ente auctoritate contenti non sumus? 2,89 quae *pars orbis* coniunctum aliquid habeat aut -ens. LVCR. 2,915 sic itidem quae sentimus sentire necesse vitali ut possint -ire undique sensu *rerum primordia.* 3,153 -ire animam totam per membra videmus. 3,801 mortale aeterno iungere et una -ire putare et fungi mutua posse desipere est. HOR. carm. 2,17,22 utrumque nostrum incredibili modo -it astrum (*cf.* PERS. 5,46 amborum foedere certo -ire dies et ab uno sidere duci). LIV. 5,47,9 -ente clamore militum (10,40,1. 40,27,14). MANIL. 4,487 nec pars optanda est Capricorni septima; nona -it, decimamque sequens quam tertia signat. VELL. 2,115 -ente cum iudicio principum voluntate senatus. SEN. nat. 3,27,1 omnis ratio -iat. 7,4,2 si Martem quoque -entem habet *Saturnus*, fulminat. SCRIB. LARG. 104 ut ex eo (*stomacho*) varios liquores subinde respuant -ente capite. PETRON. 102 multa una oporteat -iant ... ut mendacium constet. PLIN. nat. 30,13 adeo ista toto mundo -sere quamquam discordi et sibi ignoto. SIL. 17,253 -sere ignes nimbique et fluctus et ira ventorum. QVINT. inst. 2,8,15 oratio perfecta non est, nisi ab imo ad summum omnibus intenta nervis -iat. 2,17,41 artem constare ex perceptionibus -entibus et coexercitatis ad finem utilem vitae. 3,11,20 idem iudicationem et statum -ire semper existimarunt. 4,2,94 non est autem satis in narratione uti coloribus, nisi per totam actionem -iant. 4,2,90 curandum ..., ne qua inter se pugnent. quaedam enim partibus blandiuntur, sed in summam non -unt. 9,3,79 initia sententiarum et fines. HADRIAN. Call. dig. 22,5,3,2 -ens fama. FLOR. epit. 4,3,6 imperii corpus, quod haut dubie numquam coire et -ire potuisset. PORPH. Hor. carm. 1,13,17 quorum inter se amor ita -it. PRAEF. bibl. monarch. in Marc. -ens fidei praedestinata ... electio. EPIST. Const. Migne 13 p. 566[B] -ente consensu. AVSON. 419,34 loca inter se distant, vota -unt. SCHOL. Germ. Sang. p. 224,3 plus die possunt sol, Saturnus, Iuppiter, Mercurius varie et quomodo -it aut visus est. AVG. civ. 19,40 non -ente ac permittente anima. MART. CAP. 6,717 ὁμόλογος *collatio est* cum collatā -unt. VAL. CEM. hom. 18,2 septem votis -entibus. FERRAND. epist. 10 potest animis -entibus dissensionum causa melius definiri. CORP. V 5634 votis omnibus caelestibus -entibus benevertentibusque. consentiens esse: CIC. ac. 1,19 quid -ens, quid repugnans esset.

2 *seq. dat.*: CIC. fin. 3,45 quod (*bonum*) in eo positum est, ut naturae -iat. 5,66 quibus rebus vita -ens virtutibusque respondens. Att. 4,18 nemo ... in terris est mihi tam -entibus sensibus. 7,3,3. epist. 11,5,3 ut principiis -iant exitus. SEN. dial. 7,8,5 quae (*ratio*) cum se disposuit et partibus suis -sit et, ut ita dicam, concinuit. 12,4,3 hoc principio edimur, huic omnis sequentium annorum ordo -it. nat. 2,49,2 adtestata (*fulgura*), quae prioribus (*fulguribus*) -unt. epist. 71,2 illi (*summo bono*) ... -ire debet, quicquid agimus. 118,12 multa naturae quidem -unt, sed tam pusilla sunt, ut non conveniat illis boni nomen. PETRON. 89,39 liberae ponto iubae -unt luminibus. 124,246 -sitque fugae caeli timor. PLIN. nat. 2,219 alter *fons* oceani motibus -it. 6,62 epistulae quoque regis ipsius -unt his. QVINT. inst. 2,4,37 an lex sibi ipsa -iat. 7,2,57 quaerendum ... semper, quid cuique conectatur et quid -iat. 11,3,65 qui (*gestus*) et ipsi voci -it. 11,3,164 decl. 331 p. 303,9. FRONTIN. aq. 34 omnes *moduli* -unt et rationi et commentariis. SCAVR. gramm. VII 17 u littera omnibus vocalibus et praeiectiva et subiecta -it. APVL. mund. 27 mundo equidem -unt non una sed diversa via et plerumque contraria. Plat. 2,2 ei animae portioni, quae [cu]rationi -it. CARM. Spart. Pesc. 12,6 ut -ret forma, metalle, tibi. PRISCILL. tract. 6,95 -ens testamentum novum veteri. AVSON. Mos. 254 crispoque tremori vibrantis saetae nutans -it harundo. COD. Theod. 10,19,11 (*a. 384*) quibus ad exercenda metalla privata dives marmorum vena -it (*i. respondet*). AVG. civ. 1,18 potius quaelibet mala tolerare quam malo -ire decernit *pudicitia.* 1,25 ne ... corpus ... animum adliciat -ire peccato. *ibid.* nullo modo quidem hoc facit animus, ut -iat libidini carnis suae aliena libidine concitatae (concitante ς). serm. ed. Mai 49,2 si vobis ulla temporum ratio est, nobis tamen concordat: quia aut ratio rationi, aut religio religioni -it. BACHIAR. fid. 6 omnem scripturam, quae ecclesiastico canoni non congruit neque -it, ... damnamus. VAL. CEM. hom. 9,3 avaritiae multa -unt. SORAN. p. 105,14 quod nulli medicamini haec valetudo -it. MART. CAP. 6,717 ἄλογος *collatio* vero est quae neque aequalitate vel media tertiave parte neque duplo triplove alteri ullave parte -it. 6,719 lineas ... quae sibi -unt συμμέτρους dicimus, quae non -unt ἀσυμ-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

μέτρους. 9, 972 arrythma sunt quae sibi nulla omnino lege -unt. BOETH. arithm. 2, 28 p. 117 eandem . . . naturam et semper sibi similem -entemque. mus. 4, 13 nam trite diezeugmenon diatonos et trite diezeugmenon chromatica eaedem sunt sibique -unt. 5, 9 utraque haec ita sibi -it atque coniungitur sono. consentiens esse: LAMPR. Heliog. 16, 5 ut mors esset vitae -ens.

3 *seq.* cum: ENN. scaen. 34 sed mihi neutiquam cor -it cum oculorum aspectu. CIC. Mur. 1 ut vestrae mentes atque sententiae cum populi Romani voluntatibus suffragiisque -iant. parad. 22 una virtus est -ens cum ratione et perpetua constantia. Brut. 141 omnisque motus cum verbis sententiisque -ens. part. 7, 25 *varietas vocis motus corporis vultus*, quae plurimum valebunt, si cum orationis genere -ent. Tim. 8 ut tota . . . oratio sibi constet et ex omni parte secum ipsa -iat (*Plato p. 29^C πάντῃ πάντως αὐτοὺς ἑαυτοῖς ὁμολογουμένους λόγους . . . ἀποδοῦναι*). epist. 9, 13, 3 quoniam cum consiliis tuis mea facta et consilia -unt. 10, 6, 1 quae . . . tuae recitatae sunt litterae in senatu, nequaquam -ire cum Furnii oratione visae sunt. LVCR. 3, 169 praeterea pariter fungi cum corpore et una -ire animum nobis in corpore cernis. CAES. civ. 1, 19, 2 cum vultus Domitii cum oratione non -ret. CELS. 8, 8, 1 per se non movetur *iugulum*, sed cum umeri motu -it. QVINT. inst. 11, 1, 2 quid enim prodest esse verba et Latina et significantia et nitida . . ., nisi cum iis, in quae iudicem duci formarique volumus, -iant. 11, 3, 113 sinister umerus proferendus, ut cum capite ad dextram ferente -iat. 11, 3, 122. FLOR. epit. 3, 4, 4 silvarum et montium situs cum ingenio -bant. PAVL. dig. 46, 4, 14 nisi -iat acceptilatio cum obligatione (*syn.* congruus). PS. ASCON. Verr. p. 168 haec summa cum ratione -it. PHYSIOGN. 76 cum . . . manuum ac pedum motus cum totius corporis -unt motibus. consentiens esse: CIC. ac. 2, 131 cuius est disciplina nunc notior nec tamen cum Cyrenaicis de ipsa voluptate -ens. inter se: RHET. Her. 2, 7, 11 cum multa concurrant argumenta et signa, quae inter se -iant. CIC. off. 1, 98 quod inter se omnes partes cum quodam lepore -iant. CAES. anal. frg. Pomp. gramm. V 198, 1 nisi omnia -iant inter se non potest fieri, ut nominis similitudo sit. SEN. dial. 4, 31, 7 epist. 94, 34. QVINT. inst. 5, 7, 29 aliquid, quod inter se parum -iat. decl. 260 p. 61, 21. VEG. mil. 2, 2 auxiliares . . . nec disciplina inter se nec notitia nec affectione -unt. AVG. civ. 15, 13 codicibus . . . inter se -entibus.

4 *seq.* ad: CIC. nat. deor. 2, 119 quae . . . quasi -ens ad mundi incolumitatem coagmentatio naturae quem non movet. SEN. nat. 2, 6, 2 cum partes -ire ad intentionem debeant et conferre vires. PS. QVINT. decl. 8, 16 inde pallor, inde macies quod ad interiorem dolorem superposita -unt. PS. APVL. herm. p. 271 ita enim possunt ad unam conclusionem -ire *propositiones*. VEG. mil. 1, 15 ut ad illud . . . oculus pariter animusque -iat. 3, 21 cum mentes omnium ad praebenda terga -erint. HIER. epist. 79, 8 *pudicitia corrumpitur* ubi . . . aetas -it ad vitium. *seq.* in *c. acc.*: PS. QVINT. decl. 11, 6 ut in illum pariter omnium sermo -iat. CYPR. epist. 59, 10 criminibus in unum -entibus (LACT. opif. 16, 14 membrorum omnium -ens in unum vigor. FILASTR. 142, 8). consentiens esse: LIV. 2, 32, 9 tempore quo in homine non, ut nunc, omnia in unum -entia, sed singulis membris suum cuique consilium . . . fuerit.

5 *seq.* de: CIC. nat. deor. 1, 44 de quo . . . omnium natura -it, id verum esse necesse est. QVINT. decl. 252 p. 33, 14 cum de comitiis -unt rumores. PLIN. epist. 9, 11, 2 satis absolutum existimare, de quo tanta diversitate regionum discreta hominum iudicia -unt. consentiens esse: CIC. ac. 2, 131 *v. l. 29.* Cato 61 cuius de laudibus omnium esset fama -ens.

6 *seq.* in *c. abl.*: IAVOL. dig. 45, 3, 34 in eo (*homine*) et ipsius et emptoris existimatio -it. CARM. epigr. 249, 17 (*a. 136*) quorum -it in illo maiestas. LACT. inst. 4, 23, 9 neminem adhuc perfectum extitisse sapientem, id est in quo summae doctrinae ac scientiae summa virtus et perfecta iustitia -erit.

7 *seq. acc.* consentiens esse: IORD. Get. 50, 262 non fuit vota patris fortuna -ens.

B *i. q. una sentire*: **1** *generaliter*: *seq. acc.*: LVCR. 2, 717 quae neque conecti quoquam potuere neque inde vitalis motus -ire atque imitari. **2** *technice i. q. συμπάσχω*: SEN. nat. 3, 29, 7 quemadmodum in morbum transeunt sana et ulceri vicina -unt. CAEL. AVR. acut. 3, 3, 23 quanquam vehementer loca transvorationis patiantur, ceterae quoque partes corporis necessario -unt. 3, 14, 113 -ire . . . etiam membranos cerebri. 3, 20, 197 cetera . . . membra omnia corporis -unt. 3, 21, 198 ligatio, quae . . . pthisicum -ire stomachum cogat. chron. 5, 3, 58 -entibus vel compatientibus clunibus.

part. praes. adv. **cōnsentienter**. BOETH. herm. sec. 5, 12 p. 414, 19 atque ideo -r sibi dicit. 5, 13 p. 415, 11 haec Aristoteles -r his quae nos supra praemisimus addidit. CASSIOD. in psalm. 47, 4 sed illi convenienter ac -r dixerunt secundum scripturas sacras.

part. pass. subst. **cōnsēnsum**, -ī *n.* *cf.* GLOSS. III 443, 41 -m *σύμφωνον*. *v. p. 390, 76.*

cōnsentium, -ī *n.* *cf.* consens. CORP. III 1935 consentio deorum Marcana Sozomene imperio fecit.

cōnsentīvus, -a, -um [*cf. c.* consentire. *Th.*]. DON. Ter. Andr. 205 duae negativae *voces* unam consentivam faciunt.

cōnseo *v.* censeo.

cōnsepelio, -ultus, -īre. *a* con *et* sepelire. *legitur inde ab* ITALA.

I *proprie*: **A** *i. q. sepelire*: AMBR. Abr. 1, 8, 74 ut moriantur in Christo et -iantur in domino. SVLP. SEV. Mart. 11, 1 velut -ltis ibi martyribus. dial. 3, 18 ubi sit -ltus noster ille Pomponius. **B** *i. q. una sepelire*: CYPR. epist. 67, 6 filios . . . apud profana sepulcra depositos et alienigenis -ltos. MAXIM. eleg. 1, 266 sensus membris -ire suis. GREG. TVR. glor. conf. 51 sunt tres presbyteri -lti.

II *in imagine, praecipue sensu spirituali*: **A** *i. q. sepelire*: HIL. in Matth. 13, 4 *Christus quasi granum sinapis* tamquam in agro satione quadam fuit corporis -ltus. AMBR. virginit. 11, 66 -i in te Christum (te in Christum *Paris. quaedam editt.*). **B** *i. q. una sepelire*: **1** *cum dat.*: ITALA Rom. 6, 4 (Tert. resurr. 47) -lti (*συνετάφημεν*) ergo illi (cum illo VVLG.) sumus per baptisma in mortem (TERT. resurr. 23 -ltos Christo in baptismate). ITALA Col. 2, 12 (cod. d g) *et* VVLG. *in his scripturae versibus vel allegandis vel significandis* consepelire *cum dat. legitur*: TERT. pudic. 17 HIL. in Matth. 32, 6. 33, 8 PRISCILL. tract. 6, 98 AMBROSIAST. in Col. 2, 20 PS. AMBR. sacr. 2, 7, 20 PELAG. in Rom. 6 p. 672^A HIER. epist. 14, 2. 69, 7 RVFIN. patr. 1, 5 PAVL. NOL. epist. 38, 6 AVG. c. Faust. 19, 10 c. Iul. op. imperf. 2, 223 epist. 55, 3. 25. 26. 149, 26 PROSP. resp. ad Gall. 1, 9 FVLG. RVSP. epist. 17, 11, 21 praedest. 3, 22, 36 ARIANVS Fulg. Rusp. epist. 9 ORIG. in Matth. 15, 23 FERRAND. Fulg. Rusp. epist. 11, 2. HIL. trin. 1, 13 cuius morti -remur in baptismo. AMBR. parad. 14, 70 dereliquisti vitam aeternam et adtumulatus es morti, -ltus errori. PAVL. NOL. epist. 23, 42 ut -iri merear sepulturae eius (*Christi*). PETR. CHRYS. serm. 77 p. 417^A sensus est commortuus, sermo noster suo est -ltus auctori. MAR. MERC. Theod. epist. p. 1084^A mortua est invidia et -lta illi est haeresis. **2** *seq.* cum: HIL. in Matth. 14, 8 finitis igitur legis temporibus et cum Ioanne -ltis. 29, 2 *gentes* quae secum (*cum Christo*) infuso mulieris huius unguento sint -ltae. PRISCILL. tract. 4, 79 cum quo (*Christo*) si alteri -lti in mortem in baptismum sumus, alteri ut commoriamur et -iamur, optamus (AMBR. Cain et Ab. 1, 5, 19 ut -ltus cum illo per baptismum in mortem . . . resurgas. Iac. 1, 6, 23. 2, 7, 34 HIER. epist. 121, 12 VVLG. Rom. 6, 4 *v. supra l. 15* GAVDENT. serm. 3 ISID. eccl. off. 1, 32, 3). exc. Sat. 1, 78 ut nostra tecum commoriatur et quasi -iatur oratio. **3** *absolute*: HIL. in Matth. 10, 25 in qua (*cruce*) compatimur, commorimur, -imur, conresurgimus. in psalm. 91, 9 si exuant veterem hominem et cruci eius adfigant et ab his, quae ante gesserunt in baptismo eius -iantur ad vitam. RVFIN. Orig. in gen. 17, 8 -imur . . . per baptismum in mortem. LEO M. serm. 63, 7 in quo (*Christo*) commortui et -lti et conresuscitati sumus. *Burger.*

cōnsequēns, cōnsequenter *v. s.* consequor.

cōnsequentia, -ae *f.* *a* consequi, consequens. GLOSS. II 223, 4 *ἀκολουθία*. *legitur inde a* RHET. Her. *et* CIC.

1 *ordo, series*: *generatim*: CIC. div. 1, 128 qui cursum rerum eventorumque -am diuturnitate pertractata notaverunt. GELL. 7, 2, 1 fatum est . . . series rerum et catena volvens semet ipsa sese et implicans per aeternos -ae ordines, ex quibus apta nexaque est (*τῶν ὅλων ἐξ ἀιδίου τῶν ἑτέρων τοῖς ἑτέροις ἐπακολουθούντων*). 7, 2, 9 naturalis illa et necessaria rerum -a, quae fatum vocatur. 12, 5, 10 opposita sunt et infesta per obscuram quandam et necessariam ipsius naturae -am. ARNOB. nat. 2, 30 quis erit tam brutus et rerum -as nesciens? CHALC. comm. 178 quam legem . . . esse fatum serie quadam -arum atque ordinum sancientem. RVFIN. apol. adv. Hier. 1, 4 eodem ordine, eadem -a, pari eademque forma qua ipse dominus resurrexit a mortuis, nos quoque resurrecturos esse. hist. 1, 7, 5 ipsas generationum -as (*τὴν ἐναλλαγὴν τῶν γενῶν*). 2, 17, 22 quae omnia . . . eo ordine eademque -a qua apud nos geruntur expressit. Orig. in cant. prol. p. 79^D. Basil. hom. 8, 4 patriarcharum -am a deo descendisse. AVELL. p. 756, 14 eum ordinem -ae (p. 759, 2 ordinis -am). p. 756, 22. 763, 21 disposuit singulas -as iuxta propriam voluntatem. p. 763, 29 -a lectionis. LEO M. epist. 98, 2 canonum. EVSTATH. Bas. hex. 8, 2 p. 946^D vides -am animae ad sanguinem, sanguinis ad carnem, carnis ad terram. CLAVD. MAM. anim. p. 66, 17 *anima* indissociabili -a si corporea foret, partilis foret. BOETH. herm. sec. 1, 1 p. 20, 30 quae (*sc. litterae, voces al.*) habent quandam non confusam neque fortuitam -am, sed terminata naturae suae ordinatione constant (p. 52, 23). DIG. de conc. dig. 2, 2 secundum optimam -am. 2, 3 libros . . . per suam -am accipiant. *speciatim*: *verborum, sententiarum conexio*: DIOM. gramm. I 484, 10 hexameter versus epos dicitur, quoniam quidem hoc versu verba responsi in mutuam, ut ita dixerim, -am primus deus vates comprehendit (*παρὰ τὸ ἕπεσθαι ἐν αὐτῷ τὰ ἑξῆς μέρη τοῖς πρώτοις*). PRISC. gramm. III 214, 21 similiter quando -am aliquam rerum per genetivum significant Graeci (221, 25). 247, 19 'si' coniunctio . . . quando -am significat (*cf.* 94, 17 non enim converso ordine in his -am sententiae servat oratio). IREN. 1, 9, 4 per compositam -am versuum (*διὰ τῆς τῶν ἐπῶν συνθέτου ἀκολουθίας*). HIER. in Is. 22, 1 p. 310 ipsa verborum -a trahimur ad intellegentiam spiritalem. 25, 1 p. 340 verborum ordinem et -am. 57, 1 p. 665 verborum -a quae in suae linguae stat idiomate, apud nos videtur esse turbata. in Ezech. 5, 5 p. 50 illud autem quod dixere LXX . . . non habere -am, etiam me

tacente perspicuum est. 7,10 p. 68. 18,1 p. 200. in Abd. 20 p. 386 sapiens lector sensuum magis debet -am quaerere quam eloquii venustatem. Mich. 6,10 p. 509. Naum 1,14 p. 548 adversus conscientiam meam cogar interdum vulgatae editionis -am texere (Hab. 3,11 p. 649 -am loci. adv. Rufin. 2,34 -am scripturae non ex regula veritatis sed ex suo iudicio texere). epist. 51,3 sicut ... habuerit oratio -am. 58,8 *in libro tuo* magna est rerum -a et alterum pendet ex altero. tract. in psalm. I p. 89,6 vide -am scripturarum. in Matth. 18,6 p. 138. in Gal. 5,13 p. 495 sed neque in his -am desperare debemus. PELAG. in II Cor. 7 p. 791^{A} 'sed' apud Graecos -am structurae esse sermonis. RVFIN. Orig. in cant. prol. p. 77^{A}. 2 p. 105^{A} nec -am sermo invenitur habere historicus. Ps. RVFIN. praef. in proph. p. 962^{A} *Hieronymus* de perquirenda -a nihil aut voluit aut potuit sustinere curarum. in Os. 2,14 p. 979^{A} per quod -a tota decurrit. EPIPHAN. Avell. p. 773,18 -a libri Iesu Nave manifestat, quando ... commemorat. COD. Iust. 1,17,18 sit una concordia, una -a *in omnibus codicis membris*. 1,17,2,21 *leges* in Graecam vocem transformare sub eodem ordine eaque -a, sub qua voces Romanae positae sunt, hoc quod Graeci κατὰ πόδα dicunt. *nota*: COD. Iust. 1,17,1,13 nec *numerum librorum* per specialia sigla numerorum manifestari, sed per litterarum -am (*i. nomen*) explanari concedimus. 6,23,28,2 pr. -am factionis testamenti procedere (*i. continuationem*). 11,48 (47), 20 pr. redituum frequentissima -a colonorum impetus excludente (*i. repetitione*).

2 *effectus*: TERT. resurr. 4 quid tum de -is carnis? rursusne omnia necessaria illi et in primis pabula atque potacula. LACT. inst. 7,7,1 non adnectentes nec causas rerum nec -as. HIL. syn. 10 ut aut ex nihil ut creatura aut ex alia essentia ut -a creaturarum ... deus filius natus confirmaretur. RVFIN. Bas. hom. 1,3 secundum talis principii -am. MAR. VICTORIN. defin. p. 48,13 chirographa . . . hanc -am habent, ut et mutentur et saepe non proferantur. BOETH. categ. 1 p. 194^{C} geminas dixit substantiae -as. GREG. TVR. glor. mart. 47 aptanti manus ad operam tanta fructuum -a fuit. *t. t. rhetorum*: *in significatione*: RHET. Her. 4,53,67 per -am significatio fit, cum res, quae sequantur aliquam rem, dicuntur, ex quibus tota res relinquitur in suspicione. EVGRAPH. Ter. Haut. 239 p. 510,29 ad -am argumentum cepit ex eo quod. *argumentorum, causarum conexio in conclusione*: *cf.* BOETH. herm. pr. 1,9 p. 109,26 hanc esse rerum -am, ut rem subsistentem propositionis veritas consequatur, veritatem propositionis rei ... essentia comitetur. *cf.* 2,13 p. 179,13 *sq.*

PAVL. dig. 42,1,42 reliqua quae ad -am quidem iam statutorum pertinent. HIER. epist. 96,6 cuius est -ae perpetuitatem regni discipulis polliceri ... et ipsum carere illo. adv. Iovin. 2,27 in Matth. 24,36 p. 199. in Gal. 2,14 p. 410 qua -a hoc Paulus in altero reprehendat quod ipse commisit. RVFIN. Adamant. 1,4 quae ergo dabitur -a? (πῶς τοίνυν τοῦτ' ἐνδέχεται;). 1,25. 2,18 quae -a (ἀκολουθία) poterit esse in hoc verbo? 5,11 apol. Orig. 1 p. 552^{B}. apol. adv. Hier. 1,20 rei ipsius -a prudentem quemque satis edocet. AVG. c. Faust. 27,1 in his rebus -am quaerere naturae (28,1). CLAVD. MAM. anim. p. 161,6 eo usque est simplicis -ae, ut agnitio eius ... ne vitari quidem facile valeat. BOETH. in top. Cic. 4 p. 345,21 in hac -a nequeunt esse contraria. p. 348,5. herm. sec. 2,5 p. 110,6 quocirca -am, quandam significat, non extantiam propositionis. CASSIOD. art. 3 p. 1190^{B} in quibus omnibus -a et repugnantia custoditur. p. 1197^{A} quod quia per ratiocinationem et quandam syllogismi -am vestigatur. *adde*: IREN. 4,20,7 ubi est enim -a, illic et constantia.

per -am: VLP. reg. 11,3 legitimi dicuntur *tutores* lege XII tabularum introducti seu propalam ... seu per -am, quales sunt patroni. RVFIN. apol. Orig. 6 p. 595^{C} assertis his per huiuscemodi -am. Ps. RVFIN. in Os. 2,5 p. 974^{B} ea quae per -am sinisterioris vitae dicere impii quique possunt. in Ioel 3,4 p. 1055^{A}. *per -as*: PAPIN. dig. 4,3,19 quoniam debitore liberato per -as ipse quoque dimittitur. PAVL. dig. 6,1,27,3 non est absurdum per -as. 19,1,5 pr. de reliquis quae per -as emptionis propria sunt. 34,3,29 coll. Mos. 16,3,2 VLP. dig. 26,4,3 pr. 26,8,1 pr. prima enim ratio auctoritatis ea est, ut heres fiat; per -as contingit, ut debitum subeat. 26,8,7 pr. 47,10,1,3. 48,19,9,3. 48,22,7,11. *ex -a*: RVFIN. apol. Orig. 2 p. 559^{B} ex ipsa ergo -a concluditur. INST. Iust. 4,1,4 ex -a etiam praefatae actiones ab usu communi recesserunt. COD. Iust. 4,29,22 pr. ex -a suae fragilitatis (*i. causa*). 6,24,14,3 ut ita ex -a verborum Plotius quidem institutus ... inveniatur.

3 *congruentia, similitudo*: FRONTIN. aq. 34 ita et quinariarum multiplicatio in amplioribus modulis servare -ae suae regulam debet. BOETH. arithm. 1,16 p. 32,11 et in omnibus aliis *numeris* eadem -a est. 1,26 p. 52,23. 1,31 p. 65,9. *in syllogismis*: BOETH. herm. pr. 2,10 p. 132,2 *propositionum* duae ad affirmationem et negationem sese habebunt secundum -am (κατὰ τὸ στοιχοῦν) ut privationes. *cf.* p. 134,20 *sqq.* p. 135,9 de propositionum ex finito nomine et infinito -a disseruit *eqs.* *apud grammaticos i. q.* ἀναλογία: PRISC. gramm. II 550,20 si verborum servaverint -am, participia sunt, sin amissis temporibus casus quoque ... attrahant, transeunt in *nomina* (III 119,15 cum verba non possent -am sui praesentare). 581,7 regula eorum -am servat mobilium nominum. III 28,14 per derivationem vel -am compositorum verborum. 144,19 ceteros casus ad -am nominativi solent perficere. 145,11 -am tam casuum quam numerorum recusavit. 145,15. 159,16. 183,2.16. 200,27 multa quoque *non* aliter discernes nisi ex -a ordinationis, id est casus casibus ... congrue disponendo.

4 *observatio, oboedientia*: CASSIOD. Ios. c. Ap. 2,220 voluntariam legis -am (τοῖς νόμοις ἀκολουθίαν). hist. 5,42 p. 1021^{D} secundum -am ecclesiasticarum sanctionum ... actum est. *adde*: COD. Iust. 5,27,12,2 cum nulla legitima -a in huiusmodi personis custoditur.

comp. inconsequentia.

cōnsequius, -a, -um *a* consequi. *i. qui sequitur*: APVL. met. 5,24 Psyche ... per nubilas plagas penduli comitatus extrema -a tandem fessa delabitur sola. *subst.*: APVL. met. 10,18 *carpenta* frustra novissimis trahebantur -is. *cf. p. 387, 18.*

×**cōnsequor**, -secūtus sum, -sequī *a* con *et* sequi. *formae*: *part. praes. genet. plur.* consequentum: MART. CAP. 5,436. *part. perf.* consequutus: CORP. II 2344 INSCR. christ. Rossi I 572 (*a. 407*) *et haud raro in codicibus*. *part. fut.* consequiturus: CORP. IX 1681 (*a. 257*). EXPOS. fid. Caspari anecd. p. 289,8 vitam aeternam consequeritis (*fut. exact.*). fuero -utus *sim. inde a* QVINT. inst. 10,5,19. *passive usurpatum*: PRISC. gramm. II 379,5 ex his multa antiqui tam activa quam passiva significatione protulisse inveniuntur, ... 'auxilior te' et 'a te', similiter ... -or. III 221,10 haberi aliquid vel -i per genetivum Graeci ostendunt. VARRO frg. Prisc. gramm. II 384,7 Vestales incesti compertae ansa petuntur incognita, -uta negleguntur (PRISC. *ad l.* -uta pro impetrata passive ait). RHET. Her. 4,2,2 cum spes iniecta est posse imitando Gracci aut Crassi -i facultatem. *cf.* 4,5,7. 4,5,8 a n⟨emine -i⟩ omnia posse (*suppl. Marx*). ORBIL. frg. Prisc. gramm. II 381,1 quae vix ab hominibus -i possunt (PRISC. *ad l.* ἀνύεσθαι). CASSIOD. var. 8,18,4 muneribus -utis. GREG. M. epist. 1,36 de -uta iustitia. DIFF. ed. Beck p. 55,16 exequimur mortuum, persequimur fugientem, -imur ad fidem, prosequimur cum officio fungimur. DIFF. Suet. 289 -imur praecedentem, assequimur studio, insequimur inimicum (DIFF. gramm. suppl. 275,15 DIFF. ed. Beck p. 64,18). AGROEC. gramm. VII 122,21 -imur pedibus, adsequimur studio (DIFF. ed. Beck p. 40,106 ISID. diff. 1,103). *legitur inde a* PLAVTO *et* ENN., *vitatur a* SALL. HOR. TIB. PROP. PERS. PETRON. VAL. FL. IVV. FRONT.; *longe saepissime habent* ICTI. [*dub.*: TER. Hec. 649. CIC. top. 98 (sequitur *O*). inv. 2,14 (comitatus *optimi codd.*). de orat. 1,15. 2,84 (asseq- *optimi codd.*)] [*it.* conseguire, *francog. vet.* consicre, *hisp.* conseguir. *M.-L.*]

I *praecedentem* **sequi**: GLOSS. ἑπ-, κατ-, συνακολουθῶ. NON. p. 270 -i significat sequi. A *proprie*: 1 *generatim*: a *de personis*: *absolute*: PLAVT. Merc. 670 anum non video -i nostram Syram. Mil. 896 -imini. Poen. 979. Rud. 948 vide nu⟨m qui⟩spiam -itur prope nos. Truc. 512 -ere. TER. Haut. 277 ego -or. 375 quam cito sunt -utae mulieres. 905. Hec. 372 ego ... recta -or. 378. TVRPIL. com. 195 ego clam -or. CIC. Phil. 10,8 Cassii classis paucis post diebus -batur. 11,5 praemisso Octavio ... -utus est Dolabella. Tusc. 5,97 comitibus non -utis. CATVLL. 64,294 post hunc -itur ... Prometheus. CAES. Gall. 4,26,5 civ. 3,106,2 HIRT. Gall. 8,28,1 NEP. Them. 7,2. VERG. Aen. 2,409 -imur cuncti. LIV. 27,12,2. SEN. dial. 6,19,1 dimisimus illos, immo -uri praemisimus. CVRT. 7,3,18 qui -i non poterant. 7,5,13 SIL. 6,213 APVL. met. 8,13. ITALA Matth. 21,9 (Hil. in Matth. 21,3) turba autem et praecedens et -ens clamabat (οἱ δὲ ὄχλοι ... οἱ ἀκολουθοῦντες, VVLG. turbae ... quae sequebantur). HIL. in Matth. 15,6 -entis populi curationem. AMM. 27,8,7. MART. CAP. 5,436 cum redundantes turmae suppetant -entum. *in imagine*: ITALA Phil. 3,14 (cod. d) -or ad brabium (sequor ad br. cod. g; persequor ad br. VVLG., διώκω εἰς τὸ βραβεῖον). *accedit accus. personae* (*dat.*: ITALA Marc. 1,36 [cod. l] -utus est ei Simon [κατεδίωξεν, VVLG. prosecutus est eum]): PLAVT. Amph. 880 Mercurium iussi me continuo -i. Cist. 91 -utust clanculum me usque ad fores. Pseud. 1315 me. Rud. 493 te. TER. Hec. 358. CIC. Verr. 6,104 secum fugere et se -i iussit. Cluent. 36 hos vestigiis Oppianicus -utus est (APVL. met. 4,27 eum ... -i vestigio me). Sest. 12 Sestius cum illo exercitu summa celeritate C. Antonium -utus est. Att. 3,1 me. CAES. Gall. 6,38,3 -untur (sequuntur β) hunc centuriones. civ. 1,14,2 BELL. Afr. 37,2 *al.* VERG. Aen. 5,153 quem deinde Cloanthus -itur. 5,224 Ov. met. 2,548. 10,672 -itur *Atalanta* transitque virum. STAT. Theb. 7,302 genitorem. *accedit accus. rei*: PLAVT. Rud. 241 -amur gradu vocem. BELL. Afr. 2,4 reliquas naves statim est -utus. Ov. met. 8,143 rates. LIV. 41,10,13 Claudius prope -utus est litteras suas (*cf. supra l. 44*). GALLICAN. Avid. 10,6 ipsa iter tuum mox -or. AVG. civ. 16,16 fidei eius (*Abrahae*) vestigia -untur. *in imagine*: ITALA psalm. 33,15 (Ps. Hil. libell. 18) quaere pacem et -eris eam (δίωξον, VVLG. persequere). *nota*: Ov. met. 4,509 face iactata per eundem saepius orbem -itur motis velociter ignibus ignes. b *de rebus*: CAES. civ. 2,11,4 pars eius turris concidit, pars reliqua -ens procumbebat. PLIN. nat. 12,61 cum haerente lacrima *turis* priore -uta alia miscuit se. *in imagine*: HIRT. Gall. 8,31,3 qua in re summa felicitas celeritasque in recipiendis civitatibus Fabium -itur. NEP. Att. 19,3 tanta prosperitas Caesarem est -utus. CVRT. 8,5,16 hominem -itur aliquando, numquam comitatur divinitas.

2 *speciatim*: a *persequi*: ENN. ann. 277 -itur. PLAVT. Amph. 1055 mihi videntur omnia, mare, terra, caelum, -i *me*.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Cic. Cael. 67 fugientem (Liv. 1, 48, 4 Dict. 4, 19 *cf.* Aetna 622 -itur *ignis* fugisse ratos). Caes. Gall. 3, 19, 4 *hostes* impeditos integris viribus milites nostri -uti. Hirt. Gall. 8, 27, 5 Bell. Afr. 50, 4 *al.* Liv. 22, 6, 11. 31, 24, 15 vulneratos compulsosque in portam -utus. 36, 19, 5 Scarphiam hostem. Cvrt. 4, 9, 25 fugientem per medios hostes. 5, 4, 34 Sil. 10, 76. Qvint. inst. 6, 3, 61 retiarium -batur nec feriebat. Flor. epit. 4, 2, 28 cedentes ad Celtiberiam. Itala gen. 31, 23 (Lugd.) -utus est eum (ἐδίωξεν, Vvlg. persecutus est). 44, 4 -ere post homines (ἐπιδίωξον ὀπίσω, Vvlg. persequere viros). *adde*: Conc. Rom. a. 499 p. 404, 28 insidias quas huius sententia districtionis -itur. *de venatione*: Sen. Phaedr. 110 excitatas -i cursu feras. epist. 76, 8 (*de cane, cf.* Colvm. 7, 12, 9 Hyg. astr. 3, 34). Vlp. dig. 41, 1, 44. Sol. 1, 97 *puer* ludicro leporem -utus est. **b** *prosequi, comitari*: *in prosopopoeia*: Plavt. Amph. 635 voluptatem ut maeror comes -atur. Caecil. com. 168 -itur Amorem comes Insomnia, ea porro Insaniam affert. Cic. nat. deor. 2, 50 solis annuos cursus spatiis menstruis luna -itur (Plin. nat. 2, 44). rep. 6, 17 *solem* ut comites -untur Veneris alter, alter Mercurii cursus. *cf.* Plin. nat. 2, 75. Vvlg. I Cor. 10, 4 bibebant autem de spiritali -ente eos (ἀκολουθούσης) petra.

B *translate*: **1** *de tempore*: **a** *personae*: Cic. de orat. 2, 57 hunc (*Thucydidem*) -utus est Syracusius Philistus. 2, 93 -uti sunt hos (*sc. antiquissimos*) Critias, Theramenes, Lysias. Brut. 61 hunc Cethegum -utus est aetate Cato. 225. epist. 12, 2, 1 qui me est -utus *invehens in eum*. Verg. Aen. 5, 494 quem . . . -itur *Mnestheus* (*in sortiundo*). Vell. 2, 36, 3 -utus Sallustium Livius.
b *res, saepius inest notio causae atque eventus*: *absolute, i. q. evenire, accidere*: Ter. Haut. 209 necessest . . . consilia -i consimilia (*i. mala*). Cato agr. praef. 4 maximeque pius quaestus stabilissimusque -itur. Lvcil. 1277 querquera -itur capitisque dolores. Novivs Atell. 35. Varro rust. 1, 34, 1 si minus idoneae tempestates sint -utae. Rhet. Her. 2, 5, 8 consecutio est, cum quaeritur, quae signa nocentis et innocentis -i solent (*cf.* Cic. part. 120 non esse illa certa indicia facti, quae etiam nullo admisso -i possent). 2, 30, 48 ea re neglecta ostendemus, quid periculorum atque incommodorum -atur. 2, 30, 49 rerum -entium enumeratione. 3, 2, 3 instantis aut -entis periculi vitationem. 3, 4, 7 si laus -itur. 3, 5, 9 quae sit turpitudo -ura. 4, 39, 51 urbe capta quae miseriae -i soleant. 4, 55, 67 a rebus -entibus aut circum instantibus non recedimus *al.* Cic. inv. 1, 39 quae instent in praesentia et cum maxime fiant et quae -antur. 1, 48 quod aut ante fuerit aut in ipso negotio aut post sit -utum (1, 104 quae post negotium -uta sunt. 2, 39 quid postea -utum sit. part. 82 quae *res* post mortem erunt -utae [*om. A*]. Phil. 5, 38 div. 2, 22 Att. 1, 18, 3 epist. 1, 5ᵃ, 1 *al.* Avg. civ. 7, 25). Cic. inv. 2, 45 *al.* de orat. 1, 160 haec cum Crassus dixisset, silentium est -utum. 3, 6 tum latus . . . condoluisse sudoremque multum -utum esse. Brut. 12 posteaque prosperae res deinceps multae -utae sunt. 197. 329. S. Rosc. 66 ut summus furor atque amentia -atur. 105 quae statim -uta sunt. Q. Rosc. 32. Verr. 1, 31 deinde continuo Romani *ludi* -entur. 4, 176 cum poena afuit et licentia -uta est. 4, 227. 6, 176. Manil. 44 tanta repente vilitas annonae ex summa inopia . . . -uta est (Phil. 14, 15 ex quo caedes esset vestrum omnium -uta). leg. agr. 2, 38. Mur. 85 eum annum qui -itur (rep. 2, 62. Cato 19 memoriam illius viri omnes excipient anni -entes). Flacc. 98 quanta . . . gratulatio -uta est! Sest. 62. 74 -uti dies pauci omnino Ianuario mense (Pis. 52 -entibus diebus. Phil. 1, 32 proximo, altero, tertio, denique reliquis -utis diebus). Font. 6 Hispaniensis legatio. 29 Phil. 1, 38. div. 1, 53 ita prima . . . -uta (*i. secundum somnium evenisse*). fin. 1, 56 detracta voluptate aegritudinem statim -i. leg. 2, 42 qui sint rerum exitus -uti. Tusc. 4, 18 pigritiam metum -entis laboris *definiunt*. 4, 64 *metus* esset quasi dux -entis molestiae. ad Q. fr. 1, 1, 7 existunt graves controversiae, multae nascuntur iniuriae, magnae contentiones -untur. 2, 2, 3 *al.* Lvcr. 3, 478. 929. Caes. Gall. 3, 29, 2 eiusmodi tempestates. Bell. Afr. 47, 6. Liv. 6, 20, 15 pestilentia brevi -uta. Scrib. Larg. 112 statim somnus -itur. Plin. nat. 7, 69 veridico exitu -uto (*abl. abs.*). 7, 122 idque mox -utum est. 7, 146 maius hoc scelus felicitate -uta factum est. Tac. hist. 1, 72 par inde exultatio -uta impetrato Tigellini exitio. Avg. civ. 1, 10 si non praecedente sapientia, certe -ente experientia didicerunt. Cod. Iust. 8, 21 (22), 2, 2 ne quid amarum in creditoribus -atur. *accedit accus.*: Ter. Hec. 137 quae -utast nox eam, nihilo magis *virginem attigit*. Haut. 837 hasce *minas decem* ornamentis -entur alterae. Rhet. Her. 2, 30, 49 omnia quae rem -i solent. 3, 8, 15 cuiusmodi res mortem eius sit -uta. Cic. inv. 1, 3 commoditas quaedam . . . dicendi copiam -uta est. 1, 37. 43. 2, 59 quoniam ea poena damnationem necessario -atur *al.* de orat. 3, 180 utilitatem templi fastigii dignitas -uta est. 3, 183 a longa oritur *paean*, quam tres breves -untur. Verr. 3, 130. Catil. 4, 10 ut omnes animi cruciatus . . . mendicitas -atur. Sull. 52 quae *nox* -uta est posterum diem non. Nov. (Amm. 19, 4, 8 quae *nox* diem -uta est) Flacc. 103. dom. 14 subito illo ipso die carissimam annonam necopinata vilitas -uta est. Phil. 1, 32 libertatem pax -batur. 10, 20 *al.* div. 1, 104. 1, 126 quae res quamque causam plerumque -atur. Tusc. 1, 36. 5, 99 *siccitas* -itur hanc continentiam in victu. Cato 73 *mortem* immortalitas -atur. fat. 9 fin. 1, 32 *al.* Lvcr. 4, 806 ut videat, quod -itur rem quamque. 4, 866 dolor quam -itur rem. Nep. Dion 6, 1 has . . . res -uta est subita commentatio. 6, 4. Rvt. Lvp. 1, 13 industriam vero scientia -itur (*ibid.* nasci ex). Sen. dial. 7, 15, 2 sunt enim ista bona, sed -entia summum bonum, non consummantia. Tac. Agr. 35. hist. 1, 83 saepe honestas rerum causas . . . perniciosi exitus -untur. Apvl. met. 3, 14 tuum factum ⟨fati⟩ scaevitas -uta. Hil. in Matth. 8, 8 opus istud admiratio potius -i, non metus debuit. Avg. civ. 12, 8 voluntarios defectus iusta poena -itur. Macr. sat. 1, 2, 9 solstitiali die qui Saturnaliorum festa -utus est. *additur* ex, *i. q. nasci ex* (*aliter est* ex *p. 405, 50*): Cic. inv. 1, 43 num quae res ex iis rebus . . . -antur. fin. 4, 18 e quo *cognitionis amore* etiam rationis explicandae disserendique cupiditas -batur. 5, 15 ex quo tantus error -itur, ut.

2 *de ordine, enumeratione, gradu*: Volcac. carm. frg. 1, 10 in sexto *loco* -etur hos Terentius. Cic. Arat. 261 -itur . . . Virgo. 324. de orat. 3, 106 -entur etiam illi loci qui . . . communes a veteribus nominati sunt. Rvfin. hist. 3, 25, 2 -antur vero has *Pauli epistulas* prima Iohannis epistula *etc.* Mart. Cap. 5, 506 post principium narratio partitio . . . -itur. Boeth. mus. 3, 1 p. 270, 6 quoniam se isti (*numeri* VIII *et* VIIII) ita naturaliter -untur. Hil. in Matth. 5, 7 quae -untur, non satis propositionibus congruunt. Avg. civ. 7, 27 et quae ad hanc rem pertinentia -untur.

3 *de conclusione, i. q. effici*: Cic. part. 133 contrariam *sententiam* si probarint, fore uti multa vitiosa stulta iniqua contraria -antur. top. 54 appellant autem dialectici eam conclusionem argumenti, in qua, cum primum assumpseris, -itur id quod annexum est, primum conclusionis modum. fin. 4, 54 ita falsa sunt ea quae -untur, ut illa, e quibus haec nata sunt, vera esse non possint. fat. 14. Rvfin. Adamant. 4, 5 audiat quid -itur. 4, 9 si . . . dicamus, revera multa -untur absurda. *nota c. accus.*: Cels. dig. 8, 6, 6 1ᵇ quid absurde -urum sit eam sententiam *seq.* ut: Rhet. Her. 2, 18, 27 -i videtur, ut doceamus. Cic. fin. 3, 64 ex quo illud natura -i, ut . . . anteponamus. Cassiod. inst. div. praef. p. 1108ᴬ hinc -itur, ut ocius edoceam. *seq. acc. c. inf.*: Act. Arch. 16, 5. *in computatione*: Plin. nat. 2, 248 ex quo -uta computatio est, ut. Fav. Evl. p. 21, 9 si sextum decimum reliqua metiaris, emitonium -itur.

4 *de approbatione*: *aliquid*: Plavt. Asin. 261 nostram -i sententiam. Rhet. Her. 4, 35, 47 opera et diligentia -i senatus voluntatem. Cic. leg. 2, 18 eum morem. 2, 42 iudicia senatus. Vlp. dig. 40, 12, 27, 1 hanc formam. Verec. comm. 4, 5 operibus -enda *sunt praecepta domini*. *aliquem*: Cic. nat. deor. 1, 41 quem (*Chrysippum*) Diogenes Babylonius -ens in eo libro . . . diiungit. [Att. 9, 12, 3 boni non -entur (*C*, sequentur *vulg.*)] Itala deut. 12, 30 (Lugd.) ne exquiras -i eos (μὴ ἐκζητήσῃς ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς, Vvlg. ne imiteris eas *gentes*).

5 *de studio, i. q. petere, quaerere*: Rhet. Her. 4, 53, 67 ambigua quemadmodum vitanda sunt . . ., item haec -enda quae conficiunt huiusmodi significationem. Cic. inv. 2, 10 ne dum parvulum [hoc] -amur, ut satis haec commode perscripsisse videamur, illud amittamus . . . . 2, 10 hoc studiose. Brut. 284 *exilitatem* de industria. 287. part. 30 trium rerum aliqua -emur. 79 dedecus fugiens laudemque maxime -ens. 91 bona -i malaque vitare. off. 1, 116 ut nonnulli omissa imitatione maiorum suum quoddam institutum -antur (*ibid.* sibi proponere). fin. 1, 48 voluptates (*opp.* fugere). Att. 10, 12, 2 *Siciliam* si erimus nacti, maiora quaedam -emur. epist. 9, 16, 2 quicquid elaborari aut effici potuerit, . . . summo studio me -utum esse. Sen. Phoen. 512 externa. dial. 4, 12, 5 quid enim magnificum -itur ille qui meditatus est . . . ire. Hil. in Matth. 11, 13 aeterna -i, praesentibus non capi.

II ***nancisci***, *assequi*: Gloss. λαμβάνω, καταλαμβάνω, -rentur ἀπολάβωσιν. τυγχάνω, ἐπιτυγχάνω, -utus sum κατέτυχον. apprehendo. -itur potitur, fruitur. IV 498, 6 -utus adsecutus vel victor. 323, 25 perfunctus, fruitus. Non. p. 270 adipisci. *cf.* Pavl. Fest. p. 106 indeptare -i.

A *proprie: sequendo apprehendere*: Cic. inv. 2, 15 illum qui ante exierat, -itur in itinere. Tusc. 1, 103 nemo me vestrum, cum hinc excessero, -etur (*syn.* nancisci, assequi). Tim. 32 mensis *generata*, quando luna lustrato suo cursu solem -uta est (*Plato p. 39ᶜ* ἐπικαταλάβῃ). Att. 3, 4 tu propera ut nos -are. 3, 7, 3. 8, 11ᴰ, 3 te tamen iam -i non possemus (*cf.* 7, 8, 4). epist. 16, 1, 1. 16, 3, 1. Caes. Gall. 1, 13, 1 reliquas copias Helvetiorum. 7, 88, 7 novissimum agmen. civ. 1, 3, 3. 2, 35, 1. 3, 36, 6 Scipionem properantem sequi litterae sunt -utae a M. Favonio. Verg. Aen. 11, 722 quam facile accipiter . . . -itur . . . columbam comprensamque tenet. 12, 375 dum trahitur . . ., hunc . . . lanceā -itur. Ov. met. 9, 126 vulnere, non pedibus te -ar (*sc. Nessum Hercules*). Liv. 3, 23, 5 hos . . . Romanus consul in Algido -utus . . . occidit. 33, 49, 7 Ephesi regem. 37, 22, 5 ad portum praegressos. 39, 21, 4. Sen. benef. 2, 25, 3 antecedentem (Qvint. inst. 12 prooem. 4). 2, 29, 4 velociora animalia. Cvrt. 7, 8, 22 numquam tamen -eris Scythas *al.* Mela 3, 43. Ps. Qvint. decl. 8, 13 *sol* rotato se rursus axe -itur. Svet. Iul. 31 cohortis ad Rubiconem. Flor. epit. 4, 2, 86 Alf. dig. 9, 2, 52, 1 Vlp. dig. 42, 8, 10, 16. Comm. instr. 1, 11, 14 gratis amat *Apollo Daphnen* nec potuit -i cursu. Vvlg. gen. 31, 25 (κατέλαβε). *nota*: Sen. Herc. O. 516 -ar telo fugam. *omisso obiecto*: Cic. Catil. 2, 6 Aurelia via profectus est *Catilina*: si accelerare volent, ad vesperam

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-entur. NEP. Hann. 7, 7 *naves* eum comprehenderent, si possent -i. LIV. 1, 25, 10 priusquam alter ... -i poterat. 33, 1, 5. 42, 48, 10 *opperiens*, ut onerariae ex agmine suo per altum dissipatae -rentur. CVRT. 3, 12, 1 -endi spes non erat. 8, 14, 38 iam Alexander -utus erat. PLIN. nat. 9, 97 tantae velocitatis *cancri*, ut -i non sit. ITALA iud. 18, 22 (Lugd.) -uti sunt p o s t filios Dan (κατελάβοντο, VVLG. secuti). *de telis*: OV. met. 6, 235 *frena* dantem non evitabile telum -itur. 7, 683 *telum* -itur quodcumque petit. *adde*: *locos*: CIC. epist. 7, 28, 2 quod tu, cui licebat, pedibus es -utus, ut ibi esses ..., nos idem propemodum -imur alia ratione. Phil. 14, 32 piorum estis sedem et locum -uti. BELL. Afr. 20, 6 nonnulli ... naves -uti incolumes discesserunt. TERT. bapt. 20 regna caelestia (pudic. 16 regnum dei [*cf.* VVLG. I Cor. 6, 10 possidebunt]. ITALA [Tert. pudic. 17] *et* VVLG. Gal. 5, 21). SCHOL. Germ. Bas. p. 81, 1 *aries* caeli sidera -utus. VVLG. I Macc. 2, 57 sedem regni. NICET. div. appell. 2 angelorum consortium. symb. 10. *in imagine*: PLIN. epist. 7, 16, 2 ille me in tribunatu ... praecessit ego illum in praetura sum -utus. *nota*: LVCAN. 3, 505 *ignis* -itur nigri spatiosa volumina fumi (*sc. tam altus erat*).

B *translate*: **1** *contingere, attingere, affligere*: TER. Phorm. 750 matrem ipsam ex aegritudine hac miseram mors -utast (CVRT. 4, 14, 25 timidissimum quemque -itur *mors*). CIC. Verr. 6, 189 uti C. Verrem ... dignus exitus eiusmodi vita ... -atur. Sest. 51 ex bellica victoria non fere quemquam est invidia civium -uta. nat. deor. 1, 26 *quasi* non omne quod ortum sit mortalitas -atur. fin. 1, 32 quia -untur magni dolores eos, qui ratione voluptatem sequi nesciunt (HIL. in Matth. 25, 6 dolor enim praegnantes ex natura -itur). VELL. 2, 23, 2 facti merita eum poena ... -uta est. QVINT. inst. 2, 10, 14 aliqua nos incommoda ex iis ... materiis -entur. 7, 4, 19 laus. decl. 323 p. 273, 11 nulla eos qui fecerant supplicia -uta sunt. LACT. inst. 6, 2, 4 *ut* hebetatos oculos caligo ac tenebrae -antur. LVCIF. reg. apost. 7 p. 53, 31. AVG. civ. 19, 23 p. 399, 2 ne inoboedientes eradicatio -atur.

2 *aequare, parem fieri*: *aliquem*: CIC. Brut. 228 interiectus inter duas aetates Hortensi et Sulpici *L. Sisenna* nec maiorem -i poterat et minori necesse erat cedere. VELL. 1, 17, 7 primo ad -endos quos priores ducimus accendimur (*ibid.* aequari *et* praeteriri). SEN. benef. 5, 5, 3 non est turpe non -i, dummodo sequaris (VAL. CEM. epist. p. 756[D] *Paulum* sequi cupimus, etsi -i non valemus. SIDON. epist. 1, 4, 1). *aliquid*: CIC. de orat. 2, 56 *Thucydides* ita creber est rerum frequentia, ut verborum prope numerum sententiarum numero -atur. QVINT. inst. 10, 1, 102 immortalem Sallusti velocitatem *Livius* diversis virtutibus -utus est. 10, 2, 7 id quod imiteris. PANEG. 6, 4 fortitudinem illius. *additur* *verbis sim.*: RHET. Her. 3, 6, 11 vereri nos, ut illius facta verbis -i possimus (*sc. laudando*). 4, 8, 12 nequeo verbis -i indignitatem rei. 4, 39, 51 nemo est qui possit satis rem -i verbis nec efferre oratione magnitudinem calamitatis. CIC. Sest. 87 verbis -i non possim *laudem Milonis*. Phil. 5, 35. 14, 29 causas, ut honorificentissimis verbis -i potuero, complectar ipsa sententia. epist. frg. III 11 extrema vero nec quanta nec qualia sint, verbis -i possem (NON. p. 270 exprimere, definire). OV. met. 15, 419 ante ... quam -ar omnia verbis in species translata novas. CIC. Cluent. 7 omnia dicendo. p. red. ad Quir. 5 vestram magnitudinem ... non modo augere aut ornare oratione, sed enumerare aut -i. PANEG. 12, 1 quo tandem modo -i maiestatem utriusque vestrum oratione mea potero? *gratia*: CIC. epist. 1, 8, 6 nullam partem tuorum meritorum non modo referenda, sed ne cogitanda quidem gratia -i possum. *cf.* SEN. benef. 1, 4, 3 qui referre gratiam debet, numquam -itur, nisi praecessit. *scriptura sim.*: VITR. 10, 8, 1 de hydraulis ... quam brevissime proximeque attingere potero et scriptura -i, non praetermittam. QVINT. inst. 1 prooem. 7 quantum notando -i potuerant (10, 3, 19 nam in stilo quidem quamlibet properato dat aliquam cogitationi moram non -ens celeritatem eius manus. HIER. epist. 118, 1 quae velociter edita velox -retur manus *notarii*). PLIN. epist. 2, 18, 3 efficiamque quantum tamen epistula -i potero, ut ipse omnes audisse videaris. *memoria*: RHET. Her. 3, 20, 34 facile ea quae volemus memoria -emur. CIC. Verr. 5, 57 nullo modo possum omnia istius facta aut memoria -i aut oratione complecti. PLIN. paneg. 75, 1 sed quid singula consector et colligo? quasi vero aut oratione complecti aut memoria -i possim .... COD. Iust. 6, 22, 8, 1[b] cum humana fragilitas ... minus memoria possit res plures -i.

3 *adipisci, impetrare, accipere* (*formae passivae v. p. 404, 22 sq.*): PLAVT. Astr. frg. 1 sequere adsecue ..., meam spem cupio -i. :: sequor hercle equidem, nam libenter mea⟨m⟩ sperata⟨m⟩ -or. ACC. trag. 12 brevitatem verborum. VARRO Men. 318 hanc eandem voluptatem lapathio et ptisana. ling. 8, 27 id. rust. 1, 1, 1 otium. frg. Non. p. 395 Persae ... eo [se] -uti corporis siccitatem. RHET. Her. 2, 1, 1 ea officia qua ratione facillime -i posset *orator*. 3, 14, 25 ut vim volubilem orationis vociferatio -i possit. CIC. de orat. 1, 74 id ipsum quod contra me locutus es artificio quodam es -utus. 1, 88. 1, 117 ea ipsa facultate ... magnam in civitate gratiam (off. 2, 67 plurimum gratiae *al.*). 1, 24 -i id quod scirent. 2, 363 sapientiae laudem et eloquentiae. Brut. 32 gloriam (Sest. 143. rep. 6, 20 quam celebritatem sermonis hominum aut quam expetendam -i gloriam potes? *al.*). 126. 159 summam ingeni non laudem modo sed etiam admirationem. 243 280 honores quam opes -i maluisset. Q. Rosc. 10 ut neque nihil neque tantum quantum postulavimus -amur. 23 decem his annis ~~HS~~ sexagiens honestissime. leg. agr. 2, 1 beneficio vestro imagines familiae suae. 2, 2 studiis hanc dignitatem. Mur. 24 consulatum. dom. 129 esses omnia si minus re, at verbis legitimis -utus. Sest. 105 suffragiis quod contenderant -bantur. Vatin. 16 consularem auctoritatem. Cael. 74 omnia labore et diligentia. Balb. 18. 31 civitatem nostram beneficio populi R. (CORP. II 1945. ORAT. imp. Claud. [Corp. XIII 1668] 2, 17 civitatis R. beneficium. VVLG. act. 22, 28 multa summa civilitatem [ἐκτησάμην]). Balb. 35. Mil. 30 nihil dico quid res publica -uta sit, nihil quid vos, nihil quid omnes boni. Planc. 60 magistratum. Tusc. 4, 5 nostros omnia -i potuisse, simul ut velle coepissent. nat. deor. 1, 39 immortalitatem. div. 2, 1 quod (*sc. ut traderem*) compluribus iam libris me arbitror -utum. rep. 2, 3 facilius quod est propositum -ar (fin. 1, 57). 3, 6 ad laudem omnia. 6, 24 apud eos ipsos ... nemo unius anni memoriam -i possit. off. 1, 158 quod ea quae natura desideraret, -i sine aliis atque efficere non possemus. Cato 68 (*opp.* sperare). Tusc. 1, 95 Chaldaeorum promissa. Tim. 8 si *oratio* similitudinem veri -atur. Att. 9, 7, 1 non iam id ago ... ut prosperos exitus -ar. 15, 8, 2 si minus possis *coram*, litteris idem -emur (*cf.* 5, 9, 2). epist 10, 6, 2 omnes quos adhuc gradus dignitatis -utus sis, es autem adeptus amplissimos. CAES. Gall. 1, 43, 5 ea praemia. 2, 1, 4 *al.* SEN. contr. exc. 4, 4 res p. multum -uta est, vir fortis nihil perdidit. LEX Malac. (Corp. II 1963) 1, 42 *honorem* suffragis. QVINT. inst. 2, 17, 26 artes scire, quando sint finem -utae. 3, 7, 18 quidam ... posteriorum quam suae aetatis iudicia sunt -uti (PLIN. epist. 4, 8, 1 gravissimi principis iudicium). 8, 2, 19 idem vitium (10, 1, 25 vitia magnorum). 10, 1, 100 vix levem -imur umbram *gratiae Atticorum*. 11, 1, 10 brevi detrimento iam ultimae senectutis aevum saeculorum omnium -utus *Socrates*. TAC. dial. 2. 9 *al.* GAIVS inst. 1, 33 ius Quiritium *al.* VLP. dig. 39, 3, 6, 3 damnum. 47, 2, 12, 1 nemo de improbitate sua -itur actionem. 5, 3, 16, 2 litis aestimationem *al.* IVLIAN. dig. 30, 84, 5 hominem. *cf.* 30, 82, 6. 19, 1, 28 si ex stipulatu poenam -utus fueris (GAIVS inst. 4, 6 agimus interdum, ut rem tantum -amur, interdum ut poenam tantum, alias ut rem et poenam). MARCELL. dig. 5, 1, 75 sententiam praetoris (COD. Iust. 7, 72, 10, 1). TERT. idol. 3 rude illud negotium humanae calamitatis et nomen d e idolis -utum est et profectum (scorp. 15 *Christus* de *passione* salutem -urus. bapt. 4. VVLG. II Macc. 8, 35 summam infelicitatem de interitu sui exercitus -utus, δυσημερήσας). ITALA deut. 4, 1 (Lugd.) ut ... -amini hereditatem terrae (κατακληρονομήσητε, VVLG. possideas terram). Ier. 7, 16 (Tert. pudic. 2) ne postulaveris misericordiam -i eos (ἐλεηθῆναι αὐτούς, VVLG. *aliter*. II Cor. 4, 1 [Tert. pudic. 15 *et* VVLG.] I Tim. 1, 16 [Tert. pudic. 18 *et* VVLG.] VVLG. prov. 28, 13 II Macc. 9, 13 Matth. 5, 7 *al.*). Matth. 6, 2 (cod. k) -uti sunt mercedem suam (6, 5. 16. ἀπέχουσιν, VVLG. receperunt. *cf.* HIL. in Matth. 10, 29). Marc. 10, 17 (cod. n) ut vitam aeternam -ar (κληρονομήσω, VVLG. percipiam). 10, 30 vitam aeternam -etur (*om. gr. et* VVLG. *cf.* EPIST. Paul. et Cor. II rec. A 36 mercedem accipiet et ... vitam aeternam -etur. AVG. civ. 12, 21 p. 545, 8 hic aeterna vita -enda expectatur, *opp.* amittenda cognoscitur). act. 15, 11 (Tert. pudic. 21) nos salutem -uros (σωθῆναι, VVLG. salvari). Eph. 1, 11 (Mar. Victorin. in Eph. p. 1245[C]) sortem -uti sumus (ἐκληρώθημεν, VVLG. sorte vocati sumus). Hebr. 6, 7 (Tert. pudic. 20) *terra* benedictionem dei -itur (μεταλαμβάνει, VVLG. accipit). PANEG. 4, 14 salarium. SORT. Sangall. 51, 4 vix -eris obsonium quem vis accipere. HIL. in Matth. 10, 28 aeternitatis occasiones. trin. 2, 12 caecum ab utero oculos -utum. syn. 6 (*opp.* fallere). LVCIF. reg. apost. 1 p. 36, 16 quod illa -uti fuissent mala propter idololatriam. Athan. 1, 41 p. 139 baptismum (*cf.* CORP. III 9586 gloriosi fontis gratiam -uta est. *v. infra l. 69 sqq.*). AMM. 22, 16, 24 Libyam. PS. ASCON. div. in Caec. p. 110 quartam partem de proscriptorum bonis. AVG. civ. 7, 24 semina (*opp.* perdere). BACHIAR. repar. laps. 15 Sichem quam Ioseph noster in hereditatem -itur. VINDIC. med. 33 qua sanguis vel spiritus consuetudinarium sibi iter -atur. SACR. Leon. p. 325 tribue -i, quod sperare donasti. CORP. XIII 3162[II] deinceps pro meritis adfectionis magis digna -urus. *nota*: ITALA I Cor. 9, 12 (Tert. pudic. 14) si alii d e potestate vestra -untur (τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσι, VVLG. potestatis vestrae participes sunt). CORP. II 4514 (*saec. II ex.*) L. Caecilius ... -utus in honores aedilicios. *absolute apud christianos de acceptione baptismi*: CORP. X 4488 (*a. 371, incerta lectio*) -uta est d. VI, deposita est VIII Kal. Aug. VIII 9592. INSCR. christ. Rossi I 572 (*a. 407*) -quutus es⟨t⟩ XIII Kal. Feb. *cf.* INSCR. christ. Leblant I 66 (*a. 508*) penetentia(m) -ut⟨a⟩ est *ibique adnotata et p. 387, 9 sq.* *seq. interrogatio indirecta*: VLP. dig. 4, 3, 5 per quam *actionem* -atur quod sua intersit. GAIVS dig. 4, 7, 9 quanti eius interfuerit. *sim.* *accedit* a b: CIC. Manil. 70 honorem neque ab uno neque ex hoc loco, sed eadem illa nostra laboriosissima ratione vitae ... -emur. Mur. 71 quae a nobis -untur (*opp.* a nobis petunt omnia). Planc. 55 *quasi* ab eo (*populo R.*) facilius ... dignitatem -antur. Sest. 57. p. red. ad Quir. 5 multa praeterea a dis immortalibus optata -uti sumus. Phil. 5, 2. off. 2, 42 *ius* ab uno iusto et bono viro. 2, 45. epist. 12, 30, 6 ab eo. 13, 12, 2 laudem a nobis. 15, 4, 14 honores summos a senatu *al.* VAL. MAX. 7, 5, 6 *praeturam* a populo. S. C. Ostor. (dig. 38, 4, 1) perinde atque si ab eo eave libertatem -utus -utave esset. GAIVS

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

inst. 2, 55 a quo suum -rentur *al.* PAVL. dig. 14, 1, 3 eum qui praestiterit societatis iudicio a ceteris -urum. APVL. flor. 15 p. 61. TERT. nat. 2, 9 a rege Plotio fanum. orat. 29 *al.* per: CIC. leg. agr. 2, 49 *dignitatem* per vos. prov. 39. fin. 5, 40 an *vitis* ea quae per vinitorem antea -batur, per se ipsa curabit. ad Q. fr. 2, 7, 2 per se et per Pompeium. epist. 1, 7, 10 omnia quae ne per populum quidem ... se assequi arbitrabantur, per senatum -uti sunt. 7, 19 *al.* ex (de *v. p. 408, 37*): CIC. Manil. 2 meus labor ... ex vestro iudicio fructum est amplissimum -utus. fin. 1, 32 aliquid ex ea *exercitatione* commodi. 1, 35. epist. 4, 6, 1 *dignitatem* ex re publica. PLANC. Cic. epist. 10, 8, 2 magnos honores ex ea re. VITR. 3 praef. 2 nobilitatem ex arte. SEN. clem. 2, 7, 2 quod ex venia -i vis. nat. 1, 17, 4. CVRT. 8, 7, 15 ut quod ex tua morte petieramus, -amur ex nostra. SCRIB. LARG. praef. p. 1, 18 magnum scientiae titulum ex usu. p. 5, 2 QVINT. inst. 7, 2, 42. PLIN. epist. 9, 22, 3 *litterae* ex periculo eius tantum discrimen adierunt quantum ex salute gloriae -entur. SVET. gramm. 7 nec unquam de mercedibus pactus eoque plura ex liberalitate discentium -utus. IVLIAN. dig. 9, 2, 47 ut ex utroque iudicio nihil amplius -atur quam -i deberet, si ... egisset. *talia saepius.* CORP. X 1783 cum plus ex pietáte promissi eius res publica nostra postea -ura sit. SEN. epist. 59, 15 unde stabile magnumque -antur. *sequitur* ut: VARRO rust. 2 praef. 2 utrumque sunt -uti, ut et ... haberent et ipsi ... essent. CIC. de orat. 1, 130 hoc iam diu est -utus, ut ... diceretur. 2, 139 ne hoc quidem eos -utos, quod ... efficere potuerunt, ut genera rerum discernerent. Brut. 252 ut esset perfecta illa bene loquendi laus, multis litteris ... est -utus. orat. 34 -eris tamen, ut eos ... placatos dimittas. Verr. 3, 133. Phil. 13, 31 per quem, ut neque hoc idem posthac neque multa huius modi accidere possent, -uti sumus. fin. 5, 87 *Democritus* ex illa investigatione naturae -i volebat, bono ut esset animo. parad. 1 dicendo -i, ut illa ... viderentur. Tusc. 3, 34 utrumque enim -itur *qui rerum naturam cogitat*, ut et ... fruatur officio et ... sanetur. nat. deor. 2, 150. ad Q. fr. 2, 4, 1 hoc, ut. epist. 5, 8, 2 sum enim -utus non modo ut ..., sed ut. LENT. Cic. epist. 12, 14, 2. LIV. 4, 42, 8 hoc, ut (45, 23, 4 SEN. contr. 10, 3, 5 *al.* MART. 5, 46, 4). 4, 51, 3 nequivere tamen -i, ut non aegerrime id plebs ferret. SEN. contr. 1, 2, 14 -ar, ut non putent (*ibid.* efficere ut). VELL. 2, 124, 4 VAL. MAX. 7, 4, 2 CELS. 1 prooem. p. 7, 36. 3, 18 p. 100, 33 *al.* SEN. nat. 4 praef. 5 epist. 44, 6 *al.* COLVM. 5, 4, 3. 6, 2, 10 *al.* MART. 12 praef. QVINT. inst. 2, 16, 9 (*ibid.* efficere). 8, 3, 69. 10, 1, 112 id, ut. 11, 1, 85. decl. 286 p. 93, 22 ut mortem contemnerent, Decii -uti sunt. FRONTIN. strat. 1, 3, 8. 1, 11, 3. PLIN. epist. 6, 29, 4 multos ... ut bene agerent agendo -utos. 10, 61, 2. 10, 70, 1 paneg. 19, 4 *al.* SVET. Tib. 12. IVLIAN. dig. 3, 5, 29 -i id, ut ei salvum esset. VLP. dig. 7, 6, 1, 2 *al.* PANEG. 2, 6 IVST. 20, 4, 11. ne: CIC. Cluent. 51 ut hoc ... -utus sim, ne quis ... arbitraretur. epist. 1, 2, 4 hoc, ut ne quid ... posset. 1, 9, 26. SEN. contr. 1, 7, 8 hoc tamen -ar, ne fame moriar. SEN. dial. 4, 12, 4 quidam ne umquam riderent, -uti sunt. benef. 6, 9, 2. epist. 17, 3 hoc, ne. *cf.* 103, 4. QVINT. inst. 9, 2, 62 hic Cicero -itur, ne ... credatur. PLIN. paneg. 86 ne ... videaris. MARCIAN. dig. 30, 119 non hoc -itur, ut ne ... reddat. SCAEV. dig. 34, 3, 28, 8 an ex causa fidei commissi Apronianus -i possit, ne ... exigatur *al.* quominus: PAVL. dig. 8, 2, 26 per ... actionem -itur socius, quominus opus fiat aut ut id opus quod fecit tollat. 43, 24, 20 pr. *seq. infinitivus*: CIC. de orat. 1, 150 perverse dicere homines perverse dicendo facillime -i (*in proverbio cf. Otto, Sprichw. p. 111; antea* efficere ut). OV. Pont. 1, 5, 66 inter inhumanos esse poeta Getas. *acc. c. inf.*: PAPIN. dig. 27, 3, 20, 1 eam actionem praestari sibi. VLP. dig. 10, 2, 18, 5 COD. Iust. 12, 1, 17 pr. quod: SEN. contr. 2, 5, 19 hoc ar, quod ... non beneficium est, sed fides.

4 *perficere* (*cf. etiam l. 22 sqq.*): ORBIL. *v. p. 404, 27.* CIC. Att. 13, 33, 4 ceteras res quas -i tamen biduo aut triduo post facile potero. 13, 43 sunt omnino mihi quaedam agenda Romae, sed -emur biduo post. COLVM. 11, 2, 90 opera -i oportebit. *in disputatione, i. q. pertractare*: CIC. Verr. 1, 48 qua *ratione* omnes illorum conatus investigare et -i possim. QVINT. inst. 4, 1, 43 quarum *causarum* species -i omnes non possumus. CIC. de orat. 2, 121 quantum -ar, vos iudicabitis. epist. 1, 9, 24 quantum litteris, quantum studiis ... -i poterimus, id omne ad arbitrium tuum ... conferemus (1, 7, 4 quid efficere et quid -i possis. ad Q. fr. 1, 1, 38 quantum efficere et -i possumus. AMM. 26, 2, 9). Att. 10, 4, 1 quid -utus sim, quid praestiterim. LIV. 34, 17, 8 id quam mollissima via. VELL. 2, 61, 1 mira ausus ac summa -utus. 2, 128, 3 nihil quod nobilissimis summo cum sudore -endum foret. GAIVS dig. 10, 2, 19 quae ita scilicet -etur iudex, si. CIC. Manil. 2 si quid in dicendo -i possum *i. praestare.* *absolute, i. q. proficere*: CIC. rep. 2, 52 si modo -i potuero, ... enitar. leg. 3, 49 faciam breviter, si -i potuero. BELL. Afr. 72, 5 quibus ex rebus largiter erat -utus. IVL. dig. 10, 3, 25 longe magis -ar. *nota*: PASS. coron. 1 bene -batur sculptura secundum praeceptum Augusti.

5 *mente percipere, intellegere, discere, cognoscere*: RHET. Her. 3, 1, 1 prima quaeque et nobiscum ... et interdum sine nobis legendo -ēre. 4, 5, 8 quod unus omnis artis partes -i nemo potuerit. 4, 56, 69 artis rationem studio et exercitatione (CIC. de orat. 2, 232 ea quae natura, quae studio, quae exercitatione -imur). *ibid.* haec omnia adipiscemur, si rationes praeceptionis diligentia -emur exercitationis. CIC. *saepe, ex. gr.* de orat. 1, 5 *usum* ex causis quas diximus tot tantisque -uti sumus. 1, 10 quod voluerit. 1, 14 tantum quantum ingenio et cogitatione poterant, -bantur (Cato 41 nihil agitare mente, nihil ratione, nihil cogitatione -i posset. *cf.* off. 3, 4 investigatione earum rerum quas cogitando -batur. ad Q. fr. 3, 5 [6], 4). CIC. de orat. 1, 19. 1, 20 omnium rerum magnarum atque artium scientiam. 1, 109 alia quaedam ad -endam eloquentiam esse maiora (2, 1 summam prudentiam atque incredibilem eloquentiam -uti. 3, 147 Brut. 309 orat. 17. 145 *al.*). 1, 170. 1, 215 aliquam scientiam dicendi copia est -utus. 2, 98 qui neminem imitentur et suapte natura quod velint sine cuiusquam similitudine -antur *eqs.* 2, 214 *al.* orat. 1 suscipere tantam rem, quantam non modo facultate -i difficile esset, sed etiam cogitatione complecti. div. in Caec. 39 tantam causam ... et diligentia -i et memoria complecti et oratione expromere et voce ac viribus sustinere. rep. 1, 15 ea quae de natura quaererentur, *esse* maiora quam hominum ratio -i posset. div. 1, 2 eandem artem etiam Aegyptii longinquitate temporum innumerabilibus paene saeculis -uti putantur (MACR. sat. 5, 1, 2 orandi artem). ad Q. fr. 1, 1, 28 (*syn.* adipisci). epist. 3, 9, 3 ipsam cognitionem iuris augurii -i cupio. 6, 6, 3 *divinationem.* frg. inc. J 5 id esse optimum quod, cum te facile crediderís -i imitatione, non possis. LVCR. 1, 460 rebus ab ipsis -itur sensus, transactum quid sit in aevo. OV. trist. 5, 7, 68 praemia si studio -ar ista (*sc. oblivia*), sat est (Pont. 1, 5, 55 -ar ex illis casus oblivia nostri). QVINT. inst. 1, 1, 35 inter prima elementa -i rem (*syn.* ediscere). 2, 2, 1 *praecepta* mente -i. 2, 3, 7 *eloquentiam* intellectu (2, 5, 21). MOD. dig. 6, 1, 32 qui artificium -utus est (*i. artifex factus est*). TREB. trig. tyr. 28, 2 ut brevi -utus, quae insinuaverat grammaticus, esse dicatur. HIL. trin. 3, 2 intellegentiam difficillimae istius quaestionis. 3, 35 cognitis sacramentis salutis humanae ... legis et prophetarum sunt mysteria -enda. in Matth. 25, 5. psalm. instr. 17, 22 prophetiam quae in psalmo sit. QVEROL. p. 45, 11 mathesim et magicam. HIER. epist. 55, 1. *nota*: EVSTATH. Bas. hex. 2, 2 p. 880ᶜ obtrectatores veritatis, sensu proprio scripturas minime -entes ad suumque arbitrium interpretationem trahentes earum. coniectura -i: CIC. Catil. 3, 18 id ... coniectura -i possumus. epist. 6, 5, 2 quas *res* coniectura -i possumus. 12, 19, 2. CAES. Cic. ad Q. fr. 2, 10, 4 quantum coniectura -bar. BELL. Afr. 23, 1 ut coniectura -i possumus. *de oculis*: VARRO rust. 1, 12, 2 *animalia minuta* quae non possent oculi -i.

syn.: *ad I*: sequi. *ad II*: adipisci, assequi, nancisci; efficere, praestare. *oppos.*: *ad I A*: praecedere, transire. *ad I B*: instare; amittere, fugere, vitare.

part. praes. adi. et subst. **cōnsequēns,** -tis; *subst. neutr. plur.* **cōnsequentia,** -ium. *abl. sing.*: consequenti; *sed* -e *traditur*: CIC. Brut. 305 NOT. Suet. gramm. VII 536, 20 EVGRAPH. Ter. Andr. 51 p. 177; 44. *compar.*: IREN. 2, 5, 4 HIER. in Is. 5, 9 p. 74 in Ezech. 26, 15 p. 300 EVSTATH. Bas. hex. 2, 8 p. 888ᴰ *superl.*: AVG. c. Cresc. 1, 26, 31. GLOSS. ἀκόλουθος.

I *de tempore*: RHET. Her. 2, 5, 8 *argumentum* dividitur in tempora tria: praeteritum, instans, -s ... in -i tempore spectabitur, numquid re transacta relictum sit, quod indicet (CIC. fin. 1, 67 -is ac posteri temporis. Tusc. 1, 97. fat. 27 -i tempore). 3, 4, 7 quod conficit honestam et praesentem et -em commemorationem. 4, 39, 51 rerum -ium ... expositionem (*ibid.* cum res -es comprehensae universae perspicua breviter exprimuntur oratione. CIC. div. 2, 44 significationem rerum -ium. ARNOB. nat. 1, 65 ut ex rebus -bus scirent. 7, 13). CIC. Brut. 305 -e anno. fin. 2, 45 vitae -is statum (3, 29 confidere sibi debet ac suae vitae et actae et -i). Tusc. 3, 33 (*opp.* praeteritus). APVL. mund. 38 futuri et -is saeculi posteriora videtur ostendere (ARNOB. nat. 7, 48 minoribus et -bus saeculis. *ibid.* sequentia tempora). ARNOB. nat. 5, 21 aetas mortalium -s (AVG. civ. 2, 18). HIL. in Matth. 5, 1 -s error *Tertulliani.* AVG. civ. 22, 8 quae res dilata est in -em diem. gen. ad litt. 3, 14 p. 79, 16 utrum in primis rerum conditionibus creata sint *animalia minuta*, an ex -bus rerum mortalium corruptionibus. VEN. FORT. vita Albin. 20, 58 his et -bus infinitis miraculis. LACT. inst. 1, 4, 3 prius est deum scire, -s colere. cōnsequentia: CIC. div. 1, 127 ut signis quibusdam -ia declarantibus futura praesentiat *homo.* TAC. ann. 15, 54. ITIN. Alex. 10 hac belli fortuna in confidentiam -ium (*incons- cod.*) eruditus. LACT. inst. 7, 3, 15 eos (*homines*) in -bus (*i. post creationem mundi*) ratio defecit.

II *de ordine, continuatione*: *verborum*: RHET. Her. 4, 12, 17 soloecismus est, cum in verbis pluribus -s verbum superius non accommodatur. 4, 25, 34 gradatio est, in qua non ante ad -s verbum descenditur quam ad superiora conscensum est. CIC. de orat. 2, 325 conexum autem ita sit principium -i orationi. 3, 173 si verba extrema cum -bus primis ita iungentur. QVINT. inst. 11, 2, 20 coniungentes prioribus -ia solo ediscendi labore. PRISC. gramm. II 588, 5 quod terminatione -i discernitur. LACT. inst. 1, 3, 1 sit ergo nostri operis exordium quaestio illa -s ac secunda. HIL. trin. 7, 33 intellegentiae sensum in -bus requiramus. in Matth. 5, 15 in -bus docuit (CAEL. AVR. acut. 1, 15, 120 *al.* 1 praef. 3 sicut ex -bus docebimus. 2, 13, 89). 10, 23 sensus et superior et -s (12, 2 ut idem sensus et superiora et -ia contineret). in psalm. 1, 11. syn. 17 -em sententiam subtrahentes, ex qua intellegentiam prior sumit. 51. TYCON. 6 p. 69, 20

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

quid sit ‘solverit’, -bus aperit dicens. VEG. mil. 3, 8. AVG. civ. 17, 9 deinde in -bus psalmi . . . inquit. praed. sanct. 19, 39 in huius testimonii -bus deo gratias agit apostolus. *hinc de enuntiato secundario*: NOT. Suet. gramm. VII 536, 20 — *notat* praepositum sine -e. — -s sine praeposito. *i. q. continuus, cohaerens*: DIOM. gramm. I 484, 11 hexameter versus epos dicitur . . . unde postea abusive verbum et solutae orationis ipsa scriptura -s ab aliis epos dictum. DON. Ter. Eun. 508 -s erit per ἀσύνδετον tota sententia (*opp.* inconsequens). *adde de gradu*: SIDON. epist. (carm. 14) 2 musicam et astrologiam, quae sunt infra arithmeticam -ia membra philosophiae.

III *de effectu*: **a** *generatim id quod sequitur*: CIC. part. 82 ex illis inveniendi locis causae rerum et eventus et -ia requirentur. 114 quaero qui sint illi eventus, quos ex causis effici dixisti :: -ia quaedam signa praeteriti et quasi impressa facti vestigia. Tim. 46 *ut* id omne et quae -ia essent (*Plato p. 42E* ἀκόλουθα) perpolirent et absolverent. fin. 3, 22 -s est *honesta actio* et post oritur *quam principia naturae* SEN. nat. 2, 32, 2 eadem tamen ratione fiunt *fulmina*, sive illis significare propositum sive -s est. epist. 66, 35 nec futuri providus est *sensus* nec praeteriti memor: quid sit -s, nescit. PORPH. Hor. carm. 1, 6, 12 ‘deterere’ autem minuere significat ex -i, quia quae deteruntur, minuuntur. QVINT. inst. 6, 3, 76 hoc genus dicti -s vocant quidam . . . quia ista natura sequi et cohaerere videantur. 9, 2, 103 ἐπακολούθησις. 9, 2, 106. ARNOB. nat. 2, 21 cum mammas dederit *nutrix* et -ia supplerit officia. 6, 22. HIL. trin. 4, 13 -ia corporis sustinens sine corpore deus. TERT. apol. 2 non statim . . . contenti sitis, nisi et -ia exigatis, qualitatem facti, numerum, locum, modum, tempus, conscios, socios (nat. 1, 2 insuper -ia *homicidii* exigitis, quotiens caedem egerit *eqs.*). **b** *t. t. grammaticorum de appellationibus*: CHAR. gramm. I 154, 24 alia *nomina* ab accidentibus vel -bus trahuntur, ut beatus dives pauper. EXC. Bob. gramm. I 533, 28 appellationes sunt . . . aut -es ut iustus, aut adiecticiae ut frugi. PRISC. gramm. III 146, 10 MAR. VICTORIN. defin. p. 40, 13 *sq.* p. 41, 5 a -bus sic definit . . .; hucusque a -bus, omnia enim -ia sunt ex hoc, quod dixi, munere consulatus . . . ergo -ia accidentia colligere definitionis est ἐννοηματικῆς. **c** *t. t. rhetorum de conclusione et ratione*: GLOSS. V 280, 23 rectissimus. 661, 17 *v. p. 393, 84.* IV 39, 3 verisimile aut congruens (501, 2). CIC. top. 53 deinceps est locus dialecticorum proprius ex -bus et antecedentibus et repugnantibus. nam coniuncta . . . non semper eveniunt, -ia autem semper. ea enim dico -ia quae rem necessario consequuntur (*cf.* 11. 20. 71. 88). de orat. 2, 166 nam et coniuncta quaeremus . . . et contraria et -ia et consentanea et quasi praecurrentia et repugnantia et causas rerum vestigabimus et quae ex causis orta sint. *cf.* 2, 170 orat. 16. QVINT. inst. 5, 8, 5. 5, 10, 2. 5, 10, 74 est argumentorum locus . . . ex -bus sive adiunctis. 5, 10, 75 sed haec -ia dico, ἀκόλουθα, . . . illa insequentia, παρεπόμενα, quae postea facta sunt aut futura *eqs.* 5, 14, 1 *enthymema* ex bus, quod habet propositionem coniunctamque ei protinus probationem. 5, 14, 17 *al.* LACT. inst. 3, 24, 3 ex -bus iudicare. MART. CAP. 4, 415 secundus modus est qui appellatur a -bus, in quo ipsum argumentum quaestionem sequitur, non quaestio argumentum. 4, 421. 5, 474. 491. 558. EVGRAPH. Ter. Andr. 51 p. 177, 44 *argumentorum* loci sumuntur . . . a praecedente, ab eo quod est simul, a -e. CASSIOD. art. 3 p. 1191D. CIC. de orat. 2, 215 id quod concludere illi velint, non effici ex propositis nec esse -s. Brut. 152 quae quibus propositis essent quaeque non essent -ia. orat. 115 quid efficiatur e quoque, quid cuique -s sit quidve contrarium. 122. part. 41 enumeratio -ium. 55. 120. 126 *al.* fin. 1, 63 -ium repugnantiumve ratio. 2, 113 coniectura -ium non multum a divinatione differens. 3, 26. 3, 32 posterum quodammodo et -s putandum est quod illi ἐπιγεννηματικόν appellant *eqs.* 3, 48 (*syn.* consentanea, *opp.* superiora). 4, 54. 4, 55 sic -bus vestris sublatis prima tolluntur. 4, 68 cum -s aliquod falsum sit, illud cuius id -s sit, non posse esse verum. 5, 58. 5, 60 ad ea principium quae accepimus, -ia exquirere, quoad sit id quod volumus effectum. Tusc. 1, 78 eo concesso, quod volumus, -s. 5, 24. 5, 50 contrariorum enim contraria sunt -ia. 5, 68. nat. deor. 2, 147 -ium rerum cum primis coniunctio. div. 2, 150 leg. 1, 45 off. 1, 11 *al.* QVINT. inst. 4, 3, 5 nihil tam est -s quam narrationi probatio. 5, 10, 70 est invicem -s et quod ex diversis idem ostendit. PRISC. gramm. III 94, 23 subcontinuativae *coniunctiones* causam continuationis ostendunt -em cum essentia rerum . . . ‘quia sol super terram est, dies est’: utrumque enim significat fieri ordine -i (TERT. anim. 32 reliquae per -em ordinem cuiusque naturae). IVLIAN. dig. 1, 3, 32 pr. si qua in re hoc (*sc. moribus inductum*) deficeret, tunc quod proximum et -s ei est *custodiri oportet.* 9, 2, 51, 1 idque est -s auctoritati veterum. AFRIC. dig. 12, 6, 38 pr. ei sententiae. PAVL. dig. 50, 17, 141 quod contra rationem iuris receptum est, non est producendum ad -ia (1, 3, 14 consequentias) *al.* GELL. 1, 1, 3 id collegit (*i. coniecit*) quod erat -s. ARNOB. nat. 1, 2 efficiatur . . . rationum -ium copulatu (AVG. civ. 11, 13 -i ratione colligimus). LACT. inst. 4, 4, 6 tamen ei debitum cultum non reddiderunt, quod erat -s ac necessarium. 6, 15, 13. 2, 5, 33 non viderunt argumentorum suorum -ia. 3, 17, 23 -ium rerum necessitas. ira 4, 10. HIER. epist. 96, 14 oportet primum credere quod filius dei sit *Christus*, ut recta et -s fiat eius invocatio. AVG. civ. 2, 7 quid non esset -s vel etiam repugnaret. 14, 27. c. Cresc. 1, 26, 31 tu tamquam certissimum et -issimum concludebas. BOETH. herm. sec. 3, 9 p. 199, 8 (*opp.* repugnans). 4, 10 p. 285, 26 harum quattuor . . . propositionum duas duabus esse -es. consequens est, *seq. infinitivus vel acc. c. inf.*: CIC. Tusc. 5, 18 hoc probato -s esse, beatam vitam virtute esse contentam. SEN. epist. 87, 29 huic propositioni non erit -s, per divitias nos . . . in mala incidere. QVINT. inst. 5, 10, 77 -s enim est eos, qui inviti duci non potuerint, invitos non potuisse retineri. decl. 350 p. 377, 21 consuetudine iudiciorum -s est . . . uti proxima et simili actione. PROB. cath. gramm. IV 35, 27 quoniam . . . docui, -s puto de his tractare. VLP. dig. 2, 12, 1, 1. 9, 2, 15 pr. huic scripturae -s est dicere. *talia saepius.* 32, 55 pr. nec adiecit . . . ad eum pertinere, sed sic intellegi -s est. FLOR. dig. 1, 1, 3 -s est hominem homini insidiari nefas esse *al.* GELL. 1, 4, 7. IREN. 2, 7, 5 -s est, illum ab altero quodam . . . exemplum accepisse. ARNOB. nat. 1, 28 quod si fixum et ratum est, erit nobis -s confiteri. HIL. trin. 1, 36 *al.* DICT. 2, 21. OPTAT. 1, 15 p. 17, 13 -s erit eosdem fuisse auctores scismatis. 3, 1 p. 67, 4. 5, 1 p. 121, 11. HIER. in Is. 5, 9 p. 74 -ius sit intellegere. in Ezech. 26, 15 p. 300 *al.* RVFIN. apol. Orig. praef. p. 545 -s igitur erat ex his . . . testimoniis amplecti talem virum. Adamant. 1, 2 -s est (εὔλογον) illum primo . . . pronuntiare. 3, 2 (ἀναγκαῖον). AVG. civ. 1, 28. 15, 15. 22, 28 ut ex his fiat -s. CASSIAN. conl. 22, 6, 5. MART. CAP. 8, 823 -s reor coluros demonstrare. COD. Iust. 6, 37, 26, 1. *seq.* ut: CIC. Tusc. 5, 18 quo modo hoc sit -s illi, sic illud huic, ut . . . nihil aliud sit bonum. leg. 1, 15 -s esse videtur, ut scribas tu idem de legibus (MACR. exc. gramm. V 607, 20 post plusquamperfectum -s erat, ut de infinito tempore . . . tractaremus). GAIVS inst. 2, 78 si tu possideas, -s est, ut . . . debeat. POMPON. dig. 1, 2, 2, 13 post originem iuris et processum cognitum -s est, ut . . . cognoscamus. VLP. dig. 12, 4, 5, 4 -s est, ut dicamus. 26, 10, 1, 6. IVLIAN. dig. 1, 5, 26 his -s est, ut libertus quoque . . . eo iure sit. PAPIN. dig. 21, 2, 62, 2 dixi -s esse superioribus, ut . . . debeatur. GELL. 7, 2, 10 est enim genere ipso quasi fatale et -s, ut mala ingenia peccatis . . . non vacent. PS. APVL. herm. p. 272 tantum -s esse, ut si dies sit utique et luceat. TERT. orat. 7 anim. 4. carn. 6 p. 437 Öhl. -s erat, immo praecedens, ut. ARNOB. nat. 7, 12 LACT. inst. 1, 3, 9 *al.* DON. Ter. Eun. 494 HIL. in psalm. 56, 1 syn. 37 SERV. Aen. 1, 143 HIER. epist. 96, 11. RVFIN. Adamant. 1, 10 -s erat (δίκαιον) ut hi . . . mitterentur. 1, 13. 2, 2 (εἰκὸς ὅτι). AVG. civ. 11, 5, *et saepe.* SACR. Leon. p. 419 COD. Iust. 5, 4, 28, 4. SCAEV. dig. 50, 1, 24 cui -s est, ut ne . . . discedatur. *seq.* quod: GAIVS inst. 1, 82 illud quoque his -s est, quod ex ancilla et libero iure gentium servus nascitur. TRYPH. dig. 37, 4, 20, 1 et vereor, ne . . . hoc sit -s illi, quod . . . plus consequatur. HIER. epist. 51, 5 ubi autem flumina sunt, . . . ibi -s est, quod et ficus et alia ligna sint (*seq.* necesse est ut). CASSIOD. Ios. c. Ap. 2, 5 illud in multis hominibus video -s esse eo quod valde delectentur, quando (ἐκεῖνο τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις ὁρῶ παρακολουθοῦν τὸ ἐφήδεσθαι).

IV *de congruentia, i. q. conveniens, congruus, idoneus, similis*: **a** *generatim*: GLOSS. II 112, 32 προσῆκον (*e*, προςήκειν *codd.*). RHET. Her. 4, 52, 65 sunt item sermocinationes -es hoc genus (*antea* uni cuique sermones ad dignitatem adcommodatos). *sim.* CIC. orat. 92 mutata, in quibus pro verbo proprio subicitur aliud, quod idem significet, sumptum ex re aliqua -i. PLIN. nat. 15, 5 -s earum (*olearum*) vindemia est arsque vel maior olei musta temperandi. 23, 63. IREN. 5, 6, 1 *deus* conforme illud et -s suo puero adaptans. AVG. civ. 12, 19 nova et dissimilia -ia praecedentibus . . . facere. INST. Iust. 2, 7, 3 -ia nomina rebus esse studentes. *de medicamentis*: CAEL. AVR. acut. 2, 29, 159 non est -s sorbilibus cibis . . . potus constrictivus. 3, 3, 21 cataplasmatibus -bus. 3, 20, 196 ex his quae sunt passioni -ia. **b** *t. t. grammaticorum*, ἀνάλογος: VARRO ling. 9, 90 quod quisque caput prenderit, sequi debet eius -ti⟨s⟩ casus in declinando. CIC. part. 18 ut in simplicibus verbis quod non est Latinum, sic in coniunctis quod non est -s, vituperandum est. PRISC. gramm. II 442, 18 coniugatio est -s verborum declinatio. III 145, 1 numerum pluralem nominativo -em exhibere. 145, 14. 146, 10 inde inventae sunt etiam adiectivae positiones, ut -ia nominibus communibus vel propriis compleantur. 147, 10 etiam genus cum -i declinatione acceperunt. 170, 25. PORPH. Hor. carm. 4, 14, 20 cum enim praedixisset ‘qualis’, non intulit quod erat -s ‘talis’ (*cf.* epod. 4, 2). DON. Ter. Eun. 64. 264 hoc igitur non est -s ad id quod vult dicere.

compositum: inconsequens.

adv. **cōnsequenter**: *compar. legitur*: HIER. in Is. 38, 4 p. 469 PS. RVFIN. in Os. 1, 2 p. 967A AVG. c. Iul. op. imperf. 1, 108. *superl.*: AVG. c. Iul. op. imperf. 2, 27. GLOSS. ἀκολούθως.

1 *de ordine, serie, i. q. in consequentibus, deinde, deinceps*: HIL. trin. 7, 26 subiecit. in psalm. 1, 20 adiecit. 118 resch 3 addidit. GAVDENT. serm. 8 p. 893D. 19 p. 990C. CLAVD. DON. Aen. 1, 391 unde id sciret, -r exequitur. 1, 666 peracta principiorum parte qua fecit benevolum, -r facit attentum. VEG. mulom. 1, 17, 11. 1, 22, 4. 12. RVFIN. hist. 1 ind. 16 exemplum epistulae . . . et eorum quae -r de Syrorum lingua translata sunt. apol. Orig. 5 p. 584 nunc -r respondebimus etiam his. AVG. civ. 10, 6. 11, 9 *al.* epist. 185, 49 -r adiungit apostolus *al.* quaest. hept. 5, 10 quae *verba* -r ex decalogo cuncta commemorat. mus. 2, 6, 9 nunc quaternarum syllabarum pedes -r atque ordine videamus *al.* MART. CAP. 1, 58 ex bis septena *regione* Saturnus

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

eiusque caelestis Iuno -r acciti. 2,143 *al.* LEO M. serm. 95,7. FAVST. REI. spir. 1,11 p. 123,21 dum dicit spiritum dei et -r spiritum Christi *al.* BOETH. herm. pr. 1,7 p. 92,5 *al.* GREG. TVR. Franc. 2,8 de hoc viro -r plura memoranda sunt. *i. q. continue, cohaerenter*: CHALC. comm. 149 *fatum* potentiam intellegens principalem causam omnium, quae in mundo -r continueque fiunt.

2 *de effectu*: **a** *generatim*: PELAGON. 270 nimio sole cum iter facit..., -r aegritudo suprascripta subsequitur. 363 *equos* nec cibum capere et -r macilentos videri. **b** *in definitionibus* (*cf. p. 403,33. 411,28*). IVNIL. 1,13 duobus *modis divina significatur* essentia, principaliter et -r...-r, cum personas aut operationem aut collationem eius ad creaturas exponit. 1,14. **c** *de conclusione, i. secundum rationem*: RVT. LVP. 2,16 aliud est *genus antitheti*, item quod superiori infertur, sed -r (*i. ita, ut ex sententia superiore sequatur*). GAIVS inst. 3,179 qui -r et illud respondit. VLP. dig. 4,6,38 pr. dicemus (8, 4,10 *al.* PAPIN. dig. 35,2,11,6 facile quis dixerit -r prioribus. *omittitur verbum*: IREN. 1,8,5 'et deus erat verbum' -r [ἀκολούθως]: quod enim ex deo natum est, deus est. CHALC. comm. 211 -r sibi. 327 -r supra dictis. HIER. epist. 22,13 et -r). VLP. dig. 10,2,18 pr. his -r Iulianus ait. 24,1,11,6 notat. PAVL. dig. 48,20,7,4 cui -r illud idem princeps constituit *al.* VLP. dig. 7,1,15,7 quibus -r fructuarius quidem adquirere fundo servitutem non potest. 32,52 pr. 39,1,5,16 plures nuntiationes esse necessarias et -r plures remissiones. APVL. met. 9,21 recolens festinationis suae delictum et cetera -r suspicatus sagaciter. 10,2 filium probe litteratum atque ob id -r pietate modestia praecipuum. 11,1 ipsa etiam corpora ... nunc incrementis -r augeri, nunc detrimentis obsequenter imminui. 11,12 dextera proferens sistrum deae, mihi coronam: et Hercules coronam -r, quod ... Fortunam superarem. TERT. pudic. 8 si ... ostendero ..., -r utique nec christianus admittetur. adv. Iud. 2 igitur cum ... instituerit, -r ... laudavit. IREN. 2,19,2. CHALC. comm. 227 quia duplex essentia est ..., -r docebimus *al.* PS. AMBR. prec. 2,4 ille qui invidet et odit, -r susurrat et detrahit. HIER. in Ezech. 16,13 p. 159 *al.* epist. 21,10 *ut* ex pulchritudine creaturarum -r intellegeret creatorem. 108,23. 121,2. adv. Pelag. 1,16 unde -r adiecit (SEDVL. op. pasch. 1,29 deinde -r adiecit). 1,23. hom. Orig. in Luc. 11 p. 277/8. 14 p. 287/8. PELAG. in II Tim. 2 p. 890^D qui carnis resurrectionem negant, -r etiam Christi negabant. RVFIN. Adamant. 2,8 haec adversum Megethium videntur -r (καλῶς) dicta. 3,11 (δικαίως) *al.* hist. 2,22,1 (εἰκότως). patr. 1 praef. 1 unde -r tibi et illud continuo cognoscendum est. AVG. civ. 5,1. 12,21. epist. 36,13 quid huic possit -r opponi. in euang. Ioh. 114,5 non video quomodo id possit -r intellegi. gest. Pelag. 14,32 -r et ecclesiastico sensu et ipse sensisti de dono gratiarum. gen. ad litt. 12,13 p. 397,15 si iam in illa (*anima*) erant similitudines quasi proprie, cur eas etiam non -r intellegit? ali quando enim, immo plerumque non intellegit. c. Iul. op. imperf. 1,108 -ius ergo hac elocutione adiuvaremur *et saepe, nota* c. Iul. op. imperf. 2,27 quaesivi ergo -issime. OROS. apol. 16,1. CLAVD. MAM. anim. p. 36,3 *al.* CAEL. AVR. 1,15, 124 apparet itaque neque secundum se -r Asclepiadem phlebotomiam prohibere. FAVST. REI. epist. 3 p. 175,6 si vero demonstraro..., -r.... nec ipse iam dubites. *nota*: BOETH. arithm. 1,23 p. 47,21 ut unus duorum subduplus, trium subtriplus ... appelletur et -r. *i. q. merito, iure*: EVGRAPH. Ter. Eun. 107 p. 411,27 ergo -r hodie irasci miles, posteaquam invenit.

3 *i. q. apte, convenienter, congrue*: IREN. 2,22,6 hoc autem -r dicitur ei, qui iam XL annos excessit. CHALC. transl. p. 27^D ut nobis quoque ipsis -r (*Plato* ἑπομένως) propositoque operi decenter profemur. p. 29^E. 35^B quibus ... in unum redactis rursum totum hoc unum divisit in partes -r (*Plato* μοίρας ὅσας προσῆκε, CIC. Tim. 22 in ea quae decuit membra). p. 35^E. 42^E ceteraque omnia -r aggrederentur (*Plato* ὅσα ἀκόλουθα ἐκείνοις). comm. 230 -r competentia viribus et apta membra dimensa sunt. 270 dehinc -r intellegentiae necessitatisque demonstrat consortium. EDICT. imp. Constant. de civit. Hispell. (Corp. XI 5265) 48 -r etiam ... vobis licentiam dedimus. HIL. syn. 29 credimus -r euangelicae et apostolicae traditioni in unum deum patrem omnipotentem. HIER. in Is. 19,19 p. 297 -r ad id quod supra dixerat ... nunc infertur. 38,4 p. 469 praepostero ordine quasi in prophetia hic refertur historia, quae in regum volumine -ius legitur. VVLG. gen. 43,7 respondimus ei -r iuxta (κατά) id quod fuerat sciscitatus. II par. 32,15. RVFIN. hist. 4,7,9 deque his -r (ἀκολούθως) doceri oportere omnem hominem. PS. RVFIN. in Os. 1,2 p. 967^A suscipe filios qui ... alienae obscaenitati -ius applicentur. CAEL. AVR. chron. 2,1,28 eidem -r ordinata adhibebimus. 2,12,148. 5,2,51 imperfecte quidem, sed -r methodicis intentionibus curationem ordinavit. AVG. gen. ad litt. 1,12 p. 18,19. 11,23 p. 355,21 ille autem continuo impius -r et mente caecus ... cecidit. ALC. AVIT. epist. 46 p. 75,20. CASSIOD. inst. div. 2 p. 1114^A quoniam titulos antiquos non repperi, novos ad praecedentium similitudinem locis singulis, ut aestimo, -r impressi. ACT. Arch. 58,9 quibus -r et pariter etiam ex Maria partus ostenditur. *compos.*: inconsequenter.

cōnsequus *v.* consecuus.

cōnsermōnor, -ārī *a* con *et* sermonari. QVADRIG. hist. 6 cum iis, -batur, *quo loco citato haec addit* GELL. 17,2,17: 'sermonari' rusticius videtur, sed rectius est, 'sermocinari' tritius est, sed corruptius. *L.*

¹1. cōnsero, -sēvī, -situm, -ere *a* con *et* 1. serere. *perf.* consevi: VERG. ecl. 1,72 COLVM. 4,11,1 GAIVS dig. 41,1,9 HIL. trin. 2,24 VVLG. eccles. 2,5 LACT. inst. 2,12,15 IVVENC. 3,155 NOT. TIR. 57,39. conserui: CELS. dig. 6,1,38 (-evisti *P V*). VOPISC. Prob. 18,8 (conseruitu *cod., cf.* EVTR. 9,17,2). FVLG. aet. mund. p. 162 RVFIN. hist. mon. 2. *falso traditur* LIV. 10,24,5. COLVM. 3,4,2 (-everit *G*). *part. perf. pass.* consatus: TERT. resurr. 16 anim. 43 SOL. 9,18. GLOSS. II 447,42 συσπείρω. 112,24 -ere καταφυτεύεσθαι. *cf.* V 445,42.

1 *semen spargere, arbores plantare*: **a** *proprie*: CATO agr. 6,1 hoc genus oleae in XXV aut in XXX pedes -ito. ager oleto -undo, ⟨nisi⟩ qui in ventum favonium spectabit, ... alius bonus nullus erit. 6,4 vineam quo in agro -i oporteat, sic observato *eqs.* (COLVM. 1 praef. 25. 3,13,1 aut scrobibus aut sulcis plerumque vineae ... -untur. 3,14,1. 5,5,6 alii malleolo ... -i vineam melius existimant, alii viviradice. arb. 4,4 vinea ... angustissime ... -itur *al.* vineta: COLVM. 3,3,4 LACT. ira 13,2. vites: COLVM. 3,2,2. 3,3,1 *et al.* PLIN. nat. 14,43. 17,187 quae genera vitium et in quali solo caeloque essent -enda. HIER. hom. Orig. in Ezech. 11 p. 978. malleolus: COLVM. 3, 13,5. 3,14,3 *al.* sagitta: COLVM. 3,17,3). VARRO rust. 1,4,2 arbusta (LIV. 10,24,5 arborem. SEN. dial. 7,17,2 CVRT. 6,5,14 COLVM. 1 praef. 25. 9,5,6 arbusculae. S. C. Frontin. aq. 127 MIR. Theclae 1 p. 170,9). 1,23,4. 1,47,1 in seminario quae surculis -sita ... ut olea ac ficus (3,16,14 seminaria -sita apium causa. COLVM. 2,10,18. 3,21,1. 11,3,45 IVVENC. 3,155). TIB. 2,1,43 pomus (OV. Pont. 1,8,47 poma. TAC. Germ. 26 pomaria). OV. epist. 5,27 popule, vive, precor, quae -sita margine ripae hoc ... carmen habes. CVRT. 7,2,22 nemoribus manu -sitis. COLVM. 2,10,31 farrago. 2,12,6 linum. 2,12,7 triticum et legumina. 4,31,2 salix ... taleis -itur. 4,32,5 harundo (PLIN. nat. 17,145). 5, 6,10 in solo roscido et nebuloso -endae sunt ulmi. 8,14,2 pabula ..., ut vicia, trifolium, faenum Graecum. 9,4,4 in hortensi lira -sita nitent candida lilia. 11,2,18 surculi. 11,2,19 rosaria (PLIN. nat. 21,17). 11,3,3 spinae. 11,3,15 allium, cepae *eqs.* 11,3,29 sinapi atque coriandrum. 11,3,50 cucumeres aut curcurbitae. 11,3,53 ferulae et rubi. PS. QVINT. decl. 13,3 flores. POMPON. dig. 6,1,53 si fundi possessor eum ... sevisset..., -sita tollere non potest. PORPH. Hor. carm. 2,15,4 platanum. 2,15,7 murtos. PALLAD. 1,6,5. RVFIN. hist. mon. 2 silvas. AMBR. in psalm. 118,1,2 fructus. BELL. Afr. 31,7 extra vallum stili caeci mirabilem in modum -siti. *nota*: COLVM. 11,2,28 scrobes omnis generis, quos eris autumno -urus. *i. q. una serere*: COLVM. 3,21,11 utilissima est generum dispositio. quam si tamen optinere non possis, secunda est ratio, ut diversae notae non alias -as vitis quam quae saporem consimilem ... praebeant. *absolute ponitur*: CELS. dig. 6,1,38 in fundo alieno aedificasti aut -eruisti. GAIVS dig. 41,1,9 qui in alienum fundum ... -vit. *de animalibus i. q. gignere*: CARM. epigr. 218,2 (*aetate Hadriani*) Gaetulo equino -sita *equa* (*syn.* prosata). *adde*: TERT. resurr. 16 caro ab exordio uteri -sata conformata congenita animae.

b *translate de animo*: CYPR. ep. 31,7 in secretis cordis fidelis novellandus et -endus est animus. TERT. anim. 5 Zeno -situm spiritum definiens animam hoc modo instruit *eqs.* 11 neque dei neque diaboli spiritus ex nativitate -itur *animae*, solam eam constat ante eventum spiritus utriusque. 37 vis *animae*, in qua naturalia peculia -sita retinentur. 43 p. 370,8 Strato *somnum* segregationem -sati spiritus *affirmat*. 43 p. 370,22. HIL. trin. 2,24 dei filius natus ex virgine ... et spiritu sancto ... corporis sibi initia -vit. in Matth. 4,10 apostoli ... aeternitatis velut satores immortalitatem omnibus corporibus ... -entes. hymn. 3,7 consiliis toto in orbe viperinis -sitis (*cf.* ENNOD. opusc. 2,136 p. 329,8). PAVL. NOL. carm. 19,659 species ... modis ut -sita miris aeternae crucis effigiem designet utramque. MART. CAP. 4,423 quae supersunt fraude multa -sita. SVLP. SEV. chron. 1,2,8 hi ... mores noxios -entes humanam corrupere progeniem.

2 *agrum, fundum conserere*: CATO agr. 3,1 patrem familiae *agrum* -ere studere oportet *eqs.* 6,1 VARRO rust. 1,16,6 CIC. nat. deor. 2,130 Indus ... agros ... -it; magnam enim vim seminum secum frumenti similium dicitur deportare. Cato 59 VERG. ecl. 1,72. FEST. p. 340 seges dicitur ea pars agri, quae arata et -sita est. SALL. Iug. 53,1 ager arbustis -situs. LIV. 33,6,7 -situs crebris arboribus. COLVM. 2,2,13 lupina vel faba -as. 2,2,28. 2,9,6. 5,6,4 totum agrum genere uno Atiniae ulmi -emus. 7,9,8 pluribus generibus pomorum -situs. 7,12,10 surculo. PLIN. nat. 18,200. PS. QVINT. decl. 13,2 agellus ... non vitibus -situs. FRONTO p. 213 N. SERV. georg. prooem. AMM. 24,3,12 vineis varioque pomorum genere. HIER. in Is. 21,13 p. 308. CATO agr. 8,2 fundum (VARRO rust. 1,6,1 alius fundus bene -situs est. COLVM. 4,3,6 vineis -situm. GELL. 19,12,7 oleo atque vino -situm). or. frg. 11,1 silicibus repastinandis atque -endis. VARRO rust. 1,2,6 arboribus -sita Italia. 1,7,2 ex arvo aeque magno male -sito (OV. met. 1,598 -sitaque arboribus Lycea reliquerat arva). 1,23,6 hortos (VVLG. Esth. 7,7 hortum arboribus -situm). 7,8. SALL. Iug. 48,3 loca ...-sita arbustis (COLVM. 2,9,5. 2,17,4 locum, quem prato destinaverimus ... per autumnum rapis vel napo vel etiam faba -emus. PLIN. nat. 17,135. QVINT. inst. 5,10,36 locus -situs an incultus. TEST. Galli [Corp. XIII 5708] 1,27 AMM. 18,6,16 RVFIN. hist. mon. 29). VERG. georg. 2,38 iuvat Ismara Baccho -ere atque olea magnum vestire

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Taburnum (*sed cf.* NON. p. 270). LIV. 22, 15, 2 -sita omnia magis amoenis quam necessariis fructibus. MANIL. 5, 261 collem. CVRT. 7, 4, 26 frumento 10, 1, 14 insulam palmis frequentibus -sitam. COLVM. 2, 4, 11 humus. 4, 30, 2 silvae ... consulto -sitae castaneis. 4, 33, 2 *sulci* nucibus sunt -siti (11, 2, 83). 5, 10, 17 pyris pomaria. 8, 15, 4 colocasiis. 11, 2, 17 pastinatio ... vitibus -enda est. 11, 2, 42 seminaria plantis vel ramis. MELA 2, 74 pars *Galliae* nostro mari adposita ... est magis -sita. LVCAN. 9, 690 Libyen, quae nullo -sita cultu. PLIN. nat. 5, 70 Hiericuntem palmetis -sitam. 5, 110 *mons* vitibus -situs (*ita* E^3, conditus E^2, conditis *al.*; *cf.* APVL. met. 9, 30 HIER. in Nah. 1, 4 p. 539 montes -sitos). 17, 187 singulis *generibus* -i tractus utilissimum. S. C. Frontin. aq. 127 itinera ... arboribus -i. APVL. met. 4, 17 lucos -sitos (5, 1 LACT. Phoen. 9. ENNOD. opusc. 4, 42 p. 393, 9 -situm lucum frondium densitate). 8, 18 nemus ... proceris arboribus -situm. SOL. 21, 1 VOPISC. Aurelian. 48, 2 Prob. 18, 8. 19, 3 LACT. inst. 2, 12, 15 AMM. 31, 10, 9 VVLG. iud. 11, 33 vineis. II par. 9, 16 in armamentario quod erat -situm nemore. Esth. 1, 5 quod (*sc. hortus et nemus*) regio cultu et manu -situm erat. AVSON. Mos. 25 amnis odorifero iuga vitea -site Baccho, -site gramineas ... ripas. 162 -itur viridi fluvialis margo Lyaeo 191 palmite -situs amnis. 209 iuga. CLAVD. 22, 200. OROS. hist. 6, 21, 6 Gallaeciae partes, quae montibus silvisque -sitae. *translate*: LVCR. 2, 211 sol ... lumine -it arva. 4, 1107 Venus ut muliebria ... -at arva (SOL. 19, 10 licet prius -antur, non concipiunt ante Arcturi sidus. 9, 18 Olympias Alexandri mater ... se coitu draconis -satam adfirmaret). AVSON. Mos. 48 Phrygiis sola levia -sere crustis. RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 116^D agrum ... noxiis -situm disciplinis. CLAVD. 28, 49 aeraque vestitis numerosa puppe columnis -sita. PLAVT. Men. 756 -situs sum senectute. CATVLL. 64, 208 caeca mentem caligine Theseus -situs. *cf.* FVLG. aet. mund. p. 162 ora -ruerat pallor. STAT. Theb. 8, 704 *v.* consisto *I A 1 b*.

derivata: consitio, consitivus, consitor, consitura.

×2. cōnsero, -uī, -rtum, -ere *a* con *et* 2. serere. *imperat.* cosere: OPT. PORF. carm. 22, 9 *in carmine figurato*. NON. p. 270 -ere dictum est miscere. GLOSS. *συνείρω*. -it *συνείρει, συνάπτει*. interponit, conmiscet. IV 223, 15 -imus per ordinem facimus. 43, 42 committimus (499, 24 committimus aut componimus). V 350, 36 -unt compunxerunt (*cf.* IV 222, 57). IV 223, 48 -ere conferre. II 447, 26 -rtum *συνρεραμμένον*. IV 222, 17 contextum. V 550, 53 illigatum. V 417, 58 -to composito (*huc pertinent* IV 221, 43 -situm contextum. 36, 6 *et al., ubi* consitus *et* consertus *confunduntur*). *cf.* FEST. p. 343. *legitur inde a* LEGE XII tab. *et* PLAVTO.

I *coniungere* conectere. **A** *generaliter*: **1** *de rebus corporeis et animantibus*: MAT. carm. frg. 12 columbulatim labra -ens labris. AETNA 131 pigraque tellus -rta in solidum segni sub pondere cesset. TIB. 1, 8, 26 femori -isse femur. 1, 8, 36 teneros -it usque sinus. OV. epist. 2, 58 lateri -isse latus. LIV. 21, 50, 3 sicubi -rta navis esset (*cf.* CVRT. 4, 3, 18 neque enim -rta navigia ... in turbido regi poterant. LVCAN. 5, 708 puppes). CELS. 4, 29. articulis inter se *extremae partes corporis* -untur. SEN. benef. 1, 3, 4 ille -rtis manibus in se redeuntium chorus ⟨sororum⟩. epist. 90, 16 plumae in usum vestis -untur. CVRT. 3, 2, 13 vir viro, armis arma -rta sunt. 5, 3, 23 densatis ordinibus scutisque super capita -rtis. 6, 5, 15 truncorum alium alii quasi nexu -unt. 9, 1, 17 vinculis vehicula. COLVM. 3, 18, 6 malleoli ... imum caput ... -rtum est bifurco pastini. LVCAN. 3, 513 arbor *ad ratem* -itur. 3, 575 prohibent iungi -rta cadavera puppes. 4, 31 -rtis maniplis. PETRON. 91 os ... vultui meo -o. PLIN. nat. 8, 16 doliorum -rtis ordinibus. 9, 164 lolligines in alto -rta ova edunt. 11, 60 aculeum *apium* ventri -rtum. 16, 23 acervi -rtis taleis recentibus luto caminantur. STAT. Theb. 2, 638 cognata pectora telo -it. 5, 569 -rtum super haec ... membra giganta. 7, 728 -rtum cuneï latus. 7, 737 fugit *equus* perempto -rtus domino. PS. QVINT. decl. 13, 3 -rtum novae iuventutis agmen *apium*. TERT. anim. 25 alia multa cum anima -rta. AVIEN. Arat. 235 ophiuchus angue manum -rtus utramque (*i. manibus anguem tenens*). 367. AVSON. Mos. 199 umbrarum confinia -it amnis. AMM. 16, 12, 37 *eques* frontem artissimis -ens parmis. 23, 4, 12 -untur eius frontalibus trisulcae cuspides. 20, 10, 3 -rtae celsorum montium summitates Haemi et Rhodopes (23, 6, 64). PAVL. NOL. epist. 26, 5 -ite validas orationum manus. carm. 28, 12 aemula -rtis iungunt fastigia tignis. CLAVD. 15, 353 dextram ... vocato -it (*hinc explices*: LIV. 30, 31, 8 *Hannibalem* prope *ego Scipio* manu -rtum restitantem ac tergiversantem in Africam attraxerim). 24, 134 urbs ... aemula vicinis fastigia -it astris. VVLG. prov. 6, 10 paululum -es manus ut dormias (*ἐναγκαλίζῃ χερσὶ στήθη*. 24, 33. CORIPP. Ioh. 7, 176 -rtis palmis). AVG. civ. 13, 6 quod fuerat in vivente coniunctum atque -rtum. SVLP. SEV. epist. 2, 8 est ille -rtus apostolis ac prophetis. VAL. CEM. 18, 3 -rtos hostium globos. EVSTATH. Bas. hex. 7, 4 p. 941^A densissima glomeratione -rtos pisces. GILD. Brit. 6 chron. III p. 30, 10 belli apparatus in litore -untur. CORIPP. Ioh. 4, 706 tortum ... gemino -rtum pondere campo corruit. 3, 167 verubusque trementes -it artus. IORD. Get. 311 cum Hunila manu(m) armis conserta(m) mittit. *nota*: CYPR. Gall. gen. 800 nigrantes toto -rtus corpore saetas *Esau* (*i. totus hispidus*). *translate de concordia*: PAVL. NOL. epist. 20, 1 corde -rti manemus (*opp.* facie discernimur). *de vicinitate*: AMM. 14, 8, 13 huic Arabia est -rta. **2** *de rebus incorporeis*: OV. am. 3, 6, 10 nocti -isse diem. LIV. 7, 2, 11 exodia ... -rta fabellis ... Atellanis sunt. SEN. dial. 8, 6, 2. epist. 90, 3 virtutum -rtarum. LVCAN. 2, 442 -rta ... bellis bella gerat. PLIN. nat. 2, 10 *aera* per cuncta rerum meabilem totoque -rtum. VAL. FL. 2, 616 has etiam terras -rtaque gentibus arva (*i. continuo habitata*; *cf.* SVLP. SEV. dial. 1, 17, 6 ripas frequentibus monasteriis -rtas). PS. QVINT. decl. 9, 3 -uit ... casus ... odia. CENS. 17, 14 omnis aetatis incrementa et deminutiones cordis -uere. APVL. met. 1, 1 sermone isto Milesio varias fabulas -am. ARNOB. 5, 22 neque ullum turpitudinis genus est, cum quo Iovis non nomen consociatis libidinibus -atis. OPT. PORF. carm. 22, 9 tua rursum cosere praemia. HIL. in psalm. 2, 16 vis quaedam nobis -rta. AVSON. 410, 14 totidem venturos congere Ianos (*i. annos*), quot tuus aut noster -uere patres. 417, 81 duplex Arelas Alpinae tecta Viennae Narbonemque pari spatio sibi -it (*ibid.* iungit, sociat sibi). 419, 27 consulatus septem ac decem Domitiani, quos ... continuando -uit. PAVL. NOL. epist. 16, 6 -rta utare *philosophia* (*sc. cum fide et religione*), ut sis dei philosophus et dei vates. EVSTATH. Bas. hex. 6, 2 p. 922^B dogma deitatis mystica narratione -rtum est historiae. FAVST. REI. grat. 2, 4 p. 66, 2 geminum ... bonum inseparabili -rtum ... amplexu.

B *speciatim*: manum (-us) conserere, *i. q. pugnare, manus conferre* (*aliter est p. 415, 49. 69. 73*), *cf.* GLOSS. II 441, 48 -o *συμβάλλω ἐν πολέμῳ* (*cf. p. 417, 10 sqq.*). PLAVT. Mil. 3 contra -rta manu praestringat oculorum aciem in acie hostibus. CAES. civ. 1, 20, 4 manum -ere atque armis dimicare. SALL. Iug. 49, 2 pauciores cum pluribus ... manum -rent. or. Lep. 19 manus -entes inter se Romanos exercitus (LIV. 7, 40, 14). OV. fast. 3, 282. epist. 12, 100 fratres inter se strictas -uere manus. LIV. 23, 47, 5 comminus -entur manus (27, 18, 14 FRONTO p. 226, 17 N. AMM. 14, 2, 10). VAL. MAX. 3, 8, 2 manum cum his tota acie -ere. SEN. Herc. f. 562 hic ... tecum -uit pestiferas manus (*de certamine singulari*; *cf.* LVCAN. 4, 617 -uere manus et multo bracchia nexu [SCHOL. Lucan. manus conligabat inimicus amplexus]. STAT. Theb. 7, 323 stetit *Asopus* audaces effusus in iras -uitque manum [SCHOL. contra nubes et fulmina]. GELL. 9, 11, 6. HIL. trin. 12, 46, *in imagine* SEN. epist. 13, 1 cum *fortuna* manum -isti. 74, 7 LACT. inst. 5, 5, 14 HIER. epist. 112, 7 CLAVD. MAM. anim. p. 19, 8). CASSIAN. c. Nest. praef. 3 adversus recentem haeresem ... -ere imbecillas manus. *cf.* VVLG. Zach. 14, 13 apprehendet vir manum proximi sui et -etur manus eius super manum proximi sui (*συμπλακήσεται ἡ χεὶρ πρὸς τὴν χεῖρα*). dextram: VERG. Aen. 9, 741 STAT. silv. 1, 6, 60. *nota* manu -ere: VARRO ling. 6, 64 -ere manu dicitur cum hoste. HEGES. 1, 19, 2 coactus manu -ere. *cf.* VAL. FL. 6, 539 deus quoque -e dextra (*sic codd.*). acies: SIL. 1, 338 certamine tanto -uere acies. 6, 316 -rtae campis acies. *cf.* LIV. 38, 22, 9. VAL. MAX. 3, 2, 1 acerrima pugna -rtos exercitus. VAL. FL. 6, 182 -rtis iunxere frementia telis agmine. *nota*: CLAVD. 8, 349 nunc eques in medias equitum te -e turmas. HEGES. 1, 13, 3 ubi -rtum (*absolute pro* pugnare coeptum), plerique ... bello meliorem secuti. *in imagine de disputatione*: TERT. adv. Marc. 3, 2 hinc gradum -o, an debuerit Christum tam subito venisse (*cf.* gradum conferre; *ad* adv. Iud. 7 *Hoppe, Syntax und Stil des Tertullian 207 adnot. 5*). *similiter dictum*: MIN. FEL. 4, 4 intellegit facilius esse in contubernalibus disputare quam -ere sapientiam (*i. sapientia contra sapientiam dimicare*). *in iure dicundo*: GELL. 20, 10, 1 'ex iure manum -rtum' verba sunt ex antiquis actionibus, quae ... dici nunc quoque apud praetorem solent. 20, 10, 8 correptio manus in re atque in loco praesenti apud praetorem *ex duodecim tabulis* fiebat, in quibus ita scriptum est: 'si qui in iure manum -unt'. sed *postea* institutum est, ut litigantes non in iure apud praetorem manum -rent, sed 'ex iure manum -rtum' vocarent, id est alter alterum ex iure ad -endam manum, de qua ageretur, vocaret. *cf.* ENN. ann. 272. VARRO ling. 6, 64 (manu *F*). CIC. Mur. 26. 30 de orat. 1, 41 epist. 7, 13, 2 Att. 15, 7. HIER. epist. 40, 2 -rta manu in ius vocas.

II *i. q.* ***conserendo efficere***: **A** *de rebus corporeis*: VERG. Aen. 3, 467 loricam -rtam hamis auroque trilicem (5, 259). 3, 594 -rtum tegumen spinis (OV. met. 14, 166 SIL. 4, 16 TAC. Germ. 17 hist. 1, 79). 11, 771 quem pellis aenis in plumam squamis auro -rta tegebat. CVLEX 397 *tumulum* circum lapidem levi de marmore formans -it. GRATT. 403 sacris -rta monilia conchis (SVET. Galba 18). FEST. p. 343 *funiculi* sparto -untur. SEN. nat. 2, 30, 4 nubem ... tam arida quam humida -unt. LVCAN. 136 -itur bibula Memphitis cumba papyro. FRONTIN. strat. 1, 5, 21 ex vimine silvestri catenas -uit. VOPISC. Aurelian. 28, 5 vestes -rtae gemmis (PAVL. NOL. carm. 6, 239). AMM. 29, 4, 2 ne qui -endo officeret ponti (OROS. hist. 2, 10, 8) PAVL. NOL. carm. 19, 692 illam in cruce -rtam socia compage coronam. EVSTATH. Bas. hex. 5, 7 p. 917^A *cortices* multis -rti caudicibus. TAC. ann. 6, 35 -rta acie. OROS. hist. 5, 12, 7 -rtam multitudinem. *cf.* AETNA 131. **B** *de rebus incorporeis*: LVCAN. 7, 520 nox ... super campos telis -rta pependit. QVINT. inst. 5, 10, 71 ordo rerum tribus momentis -rtus est (SVLP. SEV. chron. 2, 19, 1 BOETH. arithm. 2, 38 p. 135). GELL. 11, 13, 9. TERT. pudic. 4 -rtae nuptiae. CYPR. GALL. gen. 1367 -rtusne foret error. ARNOB. nat. 3, 28 esse *deos* qui discordias -ant. 7, 10 immobiles causas, per quas sint sibi res nexae et inexpugnabilem -ant praeteritorum cum imminentibus necessitatem.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

QVEROL. p. 8, 19 amicitias. PAVL. NOL. epist. 29, 3 animam meam ... spinis ... sensuum temere -rtam. 43, 1 litteris ... gratiarum spiritalium flore -rtis. RVFIN. hist. 4, 18, 3 disputationem. VINCENT. LER. 18 oratio rationum necessitate -rta. AVG. quaest. Simpl. 2, 2, 1 verba omnia, quibus humana colloquia -untur. PAVL. PELL. 244 -rto ... aevo. sermonem: *cf. infra l. 39.* CVRT. 8, 12, 9 sine interprete non poterat -i sermo. ARNOB. nat. 5, 3 cum homunculo. AMM. 17, 5, 12 super pace. SVLP. SEV. Mart. 21, 1 -rto apud eum invicem sermone. BOETH. diff. top. 1 p. 1180^D MART. BRAC. trin. mers. 1 DIFF. ed. Beck p. 56, 16. *nota*: MART. CAP. 1, 20 talia -entes (*i. colloquentes*). bellum: LVCAN. 3, 560. VAL. FL. 3, 123 nec bella modis nec casibus idem -uere manu. ARNOB. nat. 2, 10 cum adversantibus. certamen: LIV. 35, 4, 2 ARNOB. nat. 3, 4. HYD. chron. II p. 14, 3 inter Romanos et Gothos multa certamina -untur. dimicationem: PLIN. nat. 8, 98. proelium: VERG. Aen. 2, 398 (*cf.* NON. p. 270). LIV. 28, 16, 5 nunc equestria, nunc cum velitibus ... proelia -rent. 42, 65, 7 comminus. AVSON. 427 ab Aiace Telamonio proelium singulare -itur. *cf.* CYPR. GALL. Ios. 12. pugnam: PLAVT. Bacch. 967 pugnam -ui seni. LIV. 21, 50, 1 Romanus -ere pugnam et ex propinquo vires conferre velle. 28, 2, 8 singuli binique cum paribus. 32, 10, 8 inter se (AVSON. 440). CVRT. 3, 11, 4 comminus. VAL. FL. 6, 353. simultates: ARNOB. nat. 1, 64 [rixas TIB. 1, 1, 74, *sed* inseruisse *optimi codd.*]. *cf.* HYD. chron. II p. 32, 204 Gallaecorum et Suevorum pacis quaedam umbra -itur. iurgium: AVSON. 462, 3 CASSIAN. conl. 16, 24. litem: QVINT. decl. 296 p. 169, 7.

part. adv. **cōnsertē:** CIC. fat. 31 si omnia antecedentibus causis fiunt, omnia naturali conligatione -e contexteque fiunt. 32. SVLP. SEV. dial. 1, 1, 5 neque gravabor quam libet -e vobiscum fabulari (*i. accurate, copiose*). *Jacobsohn.*

cōnserpēns, -tis *m.* *a* con *et* serpens. LVCIF. Athan. 1, 38 p. 133, 31 eos cogens derelinquere *deum* et fieri -es atque coapostatas tuos. 2, 4 p. 152, 4. 2, 22 p. 188, 18.

cōnserpentīnus, -ī *m.* *i. q. conserpens*: LVCIF. non parc. 34 p. 280, 18 ad illorum -orum tuorum suggestiones intendentes. *L.*

cōnsertim [*cf. c.* 2. conserere, consertus. *Th.*]. FAV. EVL. p. 18 per tonos, qui epogdoa ratione -m iunctimque miscentur.

cōnsertio, -ōnis *f.* *a* 2. conserere. ARNOB. nat. 3, 13 caput *deorum* ... ad cervicum necessarias flexiones -bus verticularum ... fulciri. SERV. Aen. 4, 277 sermo est -o orationis et confabulatio duorum vel plurium. *Jacobsohn.*

cōnserva *v.* conservus.

cōnservābilis, -e *a* conservare. TERT. adv. Marc. 2, 13 bonum ... conservabile (*i. quod servari potest*).

cōnservantia, -ae *f.* *a* conservare. INSCR. christ. Rossi I 28 (*a. 379*) sanctae ... Felicitati cuius industria vel -a di⟨ff⟩icile invenire (*sic*) poterit.

cōnservātio, -ōnis *f.* *a* conservare. *actus conservandi, custodia, salus*: **1** *animantium*: CIC. Phil. 14, 24 supplicatio ob -em civium. nat. deor. 2, 56 ex qua *constantia* -o et salus omnium omnis oritur. 2, 128 quanta ratio in bestiis ad perpetuam -em earum generis appareat. 2, 130 nonnullorum animantium et earum rerum quas terra gignit -em. 2, 132 omnia ad salutem omnium -emque ... administrari. off. 2, 51 eloquentiam a natura ad salutem hominum et ad -em datam. fin. 4, 27 appeteret etiam *animus* -em sui (5, 37 SEN. epist. 36, 8 BOETH. cons. 3, 5, 6). PANEG. 9, 3 cum tua -e salus nostra sit. 9, 13 tela inimicos aut supplices tuos pernicie aut -e discernunt. BOETH. in top. Cic. 5 p. 373 *animalis* salutem -emque. CORP. VIII 9015 -em domus suae. **2** *rerum corporearum*: RHET. Her. 4, 25, 35 suorum. CIC. Phil. 1, 6. off. 1, 100 quae *via* deducit ad convenientiam -emque naturae (AVG. gen. c. Manich. 17, 26. SEN. epist. 74, 20 ad -em universi pertinere). 2, 12 neque agri cultura neque frugum ... perceptio et -o. nat. deor. 2, 97 cum summa salute et -e rerum omnium. fin. 5, 18 incolumitatem -emque omnium partium. APVL. Plat. 1, 18 totius corporis -em. **3** *rerum incorporearum*: CIC. Phil. 13, 46 -e patriae (INSCR. numm. Cohen V^2 p. 408 n. 672). off. 1, 142 illa est εὐταξία, in qua intellegitur ordinis -o. ac. 1, 23 *officii initium* erat in -e earum rerum quas natura praescriberet. inv. 2, 169 incolumitas est salutis rata atque integra -o (INSCR. numm. Cohen V^2 p. 408 n. 673). de orat. 1, 188 legitimae atque usitatae in rebus causisque civium aequabilitatis -o (*de fine iuris civilis*). QVINT. inst. 5, 10, 33 bonorum adeptionem, incrementum, -em. GELL. 7, 14, 3 id ei vocabulum (τιμωρία) a -e honoris factum putant. CYPR. epist. 36, 2 de euangelii -e. HIL. in Matth. 6, 2 pro baptismi -e. 18, 6 -e laetitiae. in psalm. 67, 33 ad -em coniunctionemque totius sensus *subiecit*. AVG. civ. 3, 20 p. 130 fidei -e (*bis*). SIDON. epist. 7, 9, 12 in aemulationum -e. *nota i. q. observatio*: CIC. fin. 2, 99 summorum officiorum in extremo spiritu -o (off. 3, 17). Tusc. 4, 53 *fortitudo est* -o stabilis iudicii. off. 1, 131 si attentos animos ad decoris -em tenebimus. VVLG. Sirach 32, 27 -o (τήρησις) mandatorum. BENED. reg. praef. emendationem vitiorum vel -em caritatis.

cōnservātīvus, -a, -um *a* conservare. BOETH. top. Arist. 1, 13 p. 920^C hoc quidem sanitatis effectivum, illud autem -um. 2, 3 p. 931^D effectiva et -a (*bis*). *adv.* **cōnservātīvē.** BOETH. top. Arist. 1, 13 p. 920^C vel effective vel -e ... dicetur.

***cōnservātor,** -ōris *m.* *a* conservare. *vox a poetis prorsus vitata primum et saepissime nunc legitur apud* CIC. (27^{ies}), *deinde praeter titulos admodum rarescit.* GLOSS. σωτήρ. φύλαξ.

i. q. custos, servator, qui aliquem ab interitu tuetur vel aliquid incolume retinet: **1** *de hominibus*: **a** *absolute*: LIV. 22, 30, 4. TAC. ann. 15, 71 Milichus -is sibi nomen, Graeco eius rei vocabulo (*i.* σωτῆρος) adsumpsit. AMPEL. 15, 8 *Harmodio et Aristogitoni* ut -bus divini honores sunt constituti. PORPH. Hor. carm. 1, 36, 3 custodes autem pro -bus accipiamus. SALV. gub. 7, 98 per -es domesticos. CORP. V 3422, 16 Placido -i. *de bestiis*: ARNOB. nat. 7, 48 anguis ... famam -is adsumpsit. **b** *addita persona servata*: CIC. Sest. 146 meis defensoribus et -bus. Mil. 58 -es domini. 80 tanti -em populi. Att. 8, 9, 3 inimicorum. TERT. pudic. 16 virginis. CORP. IX 1033.

c *addita re, plerumque incorporea*: CIC. Flacc. 60 Asiae. dom. 26 rei publicae (Vatin. 7 Phil. 2, 31. 51. 3, 8. 14 leg. 2, 6 VELL. 2, 66, 3 QVINT. inst. 9, 3, 86). Sest. 37 patriae (141 har. resp. 58 Pis. 23 epist. 12, 3, 2). 53 urbis (Pis. 52 [*Romae*]. Mil. 73 fin. 5, 62 Att. 9, 10, 3). *ibid.* imperii (116). 98 civitatis (138 rep. 6, 13). Mil. 73 vitae civium. Phil. 3, 28 libertatis. VELL. 2, 60, 1 Romani nominis. *nota*: TERT. nat. 1, 7 vitam aeternam sectatoribus et -bus suis spondet *disciplina christiana*. ACT. Archel. 34, 7 legis (*opp.* transgressores).

2 *epitheton imperatorum inde a Tiberio, apud scriptores nonnisi* PANEG. 2, 23. 8, 14. 10, 38. *cf. Ruggiero, diz. epigr. II 609*: CORP. XI 3872 Tiberio ... principi optumo ac iustissimo -i patriae (III 12333 [= 13715] Aureliano Pio -i patriae). II 2038 Tib(erii) ... principis et -is. VI 934 *Vespasiano* -i caerimoniarum publicarum et restitutori aedium sacrarum. II 3732 *Tito* -i pacis Aug(ustae) (IX 5942 Constantio -i pacis et -i imperii Romani). 2054 (*a. 117*) *Traiano* optumo maxumoque principi -i generis humani. 5486 ⟨Commodo?⟩ -i suo Ilu⟨renses?⟩. V 8073 liberatoribus orbis Romani, -bus rei publicae et omnium provincialium ... Constantio Aug. et ... Constantio Caesari. 4319 *Aureliano* ... -i orbis (VIII 7010 [*de Constantino I*], *sic saepius in nummis et in Graecis titulis Hadriani aetate ex. gr.* INSCR. Graec. III 475. 520 σωτὴρ τοῦ κόσμου). XIV 2596 -i semper vitae. *saepissime de Magnentio ex. gr.* V 8061^a. IX 5937. XI 6640 -i militum et provincialium.

3 *epitheton deorum. primum legitur de Iove in nummis Augusti, postremo in nummis Constantini II, admodum frequenter in titulis inde ab Antoninis (cf. Ruggiero, diz. epigr. II 607—609; Roscher, Lex. s. v. Iuppiter p. 745 sq.). notabiliora tantum attuli*: Apollo: CORP. III 875 deo Azizo bono p⟨uero conserva⟩tori (*i. Apollini*). 3631. VI 413. VIII 9014. Auzio deo genio et -i: INSCR. numm. Cohen V^2 p. 287 n 2. Attis: CORP. VI 500. Genius: CORP. III 4780 ⟨genio l⟩oci conser⟨v(atori)⟩. VI 236^a -i horreorum. Hercules: CORP. III 1564 -i Augustorum dominorum nostrorum. V 5606 invicto ... -i Iuventiaru⟨m⟩. VI 305 deo Herculi comiti et -i dominorum nostrorum. 307 conserbatori. VIII 14808 Herculi -i, genio civitatis, *et persaepe.* Ianus: INSCR. numm. Cohen III^2 p. 392 n. 17 (*Pertinacis aetate*). Iuppiter *persaepe, ex. gr.*: INSCR. numm. Cohen 1 n. 19 (*Augusti aetate*). PLIN. paneg. 1 -em imperii nostri (CORP. VI 423). CORP. III 1301 I. O. M. aeterno -i (5788). V 4241 -i possessionum. VI 241 cursorum Caesaris nostri. 406 totius poli (*cf.* CORP. inscr. graec. 1306 *aetate Traiani* σωτὴρ τοῦ παντὸς κόσμου). 434 statori et -i. VIII 1628 sanctissimorum principum. 2618 Augustorum nostrorum. 2620 imperatoris totiusque domus divinae. 4291 propagatori -i et genio fontis. IX 4852 servatori -i. XI 4639 custodi -i. XII 1066 -i omnium rerum. XIII 6708 I. O. M. Sabasio -i. INSCR. Notiz. degli scavi 1896 p. 110 (*Tarenti*) -i domus Augusti. INSCR. numm. Cohen 1 p. 344 n. 370 *sqq.* (*Galba*). II^2 p. 23 n. 46 -i patris patriae (*de Traiano*). p. 177 n. 860. V^2 p. 307 n. 98 orbis (*Valeriani aetate*) *saep.* Liber: CORP. V 5543 viniarum -i. VI 467 deo magno Libero patri et adstatori et conserbatori h(uius) l(oci). VIII 9016 diis sanctis Libero et Liberae -bus domo⟨rum et re⟩rum suarum. Mars: CORP. V 5081 Marti Aug. -i corporis sui (*i. dedicantis*). VI 485 -i Aug(ustorum) n(ostrorum). VIII 8390 -i salutis. Mercurius: CORP. V 6596 lucrorum potenti et -r(i). VIII 51 potentis ... coloniae praesidis et -is numinis. Saturnus: CORP. V 3293. Serapis: CORP. III 7771. 11157. VI 573. INSCR. numm. Cohen III^2 p. 321 n. 703 (*Commodi aetate*). Silvanus: CORP. III 7087. IX 3076. XIII 6618. Sol: CORP. III 7771. 10057 Soli invicto -i. Thybris: PANEG. 9, 18 Romuli -r expositi. *dii*: CORP. III add. 14242 deo magno -i. 15156 diis patribus -bus. V 8802 diis deab(us) fatalibus -bus. VIII 2554. 20251 dis Mauris -bus (21486). XIII 8170 *saep.* **4** *apud christ. de deo, Christo, spiritu sancto i. q. salvator,* σωτήρ: ITALA II Petr. 2, 20 (Aug. fid. et op. 24, 45. 25, 46) domini nostri et -is Iesu Christi (VVLG. salvatoris). ARNOB. nat. 2, 65. LACT. ira 5, 5 lenis, tranquillus -r. AMBR. Abr. 1, 3, 17 dignus habetur *loco* -is gloriae. ZENO 2, 14, 4 per dominum et -em nostrum Iesum Christum (2, 52). AVG. serm. ed. Mai 132, 2 tu, spiritus sancte, es vita et vitae -r.

fem. **cōnservātrīx,** -īcis. **1** *de rebus incorporeis personatis*: CIC. fin. 4, 16 omnis natura vult esse -x sui (4, 19). APVL. Plat. 1, 12 providentiam esse divinam sententiam, -em prosperitatis eius. HIER. epist. 148, 20 (= PS. PAVL. NOL. epist. app. 2, 20) *humilitas* praecipua -x et quasi custos quaedam virtutum omnium. LEO M. epist. 55 *fides*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-x omnium fidelium animarum. *nota pro adi.*: TERT. castit. 13 christianus qui castitatem recusaverit -em (*i. salutarem*). **2** *de re corporea*: CASSIOD. inst. div. 30 p. 1146^a lucernas -es illuminantium flammarum. **3** *de hominibus*: TREB. trig. tyr. 30, 13 *Zenobia* -x thensaurorum ultra femineum modum. ARNOB. nat. 4, 35 castae virgines (*i. Vestales*) perpetui nutrices et -es ignis. *de uxore diligenti et frugali*: CORP. V 4609 uxori amantissimae, castissimae, piissimae conservat(rici). VI 2, 7579 coniugi sanctissimae et -i. 20401 -i suae sanctissimae. VIII 7384 univira -x *saepius. fortasse huc pertinet* INSCR. Leblant pierres gravées n. 198 pia -x. *cf.* CORP. XI 6286 -x custos peculi. *nota de serva*: INSCR. Ephem. epigr. VIII n. 43 p. 371 Fortunatae ser⟨vae⟩ fidelissimae -i et amatrici domini. **4** *de deabus*: Caelestis: CORP. VIII 20743 (*saec. III*) Caelesti Aug(ustae) reduci et -i domus suae. Diana: CORP. III 3074. 3632. 7771. V 3223. INSCR. numm. Cohen VI^2 p. 4 n. 3 -i Augg. Fortuna: CORP. VI 236 -i horreorum Galbianorum. III 1938. 4289. 4558. 10400. VII 211. 954 deae sanctae Fortunae -i *saep.* Isis: CORP. III 7771. Iuno: CORP. III 9806. VI 413. XII 2721 ⟨Iunoni⟩ ma⟨gnae⟩ -i (XIII 1635) *saep.* INSCR. numm. Cohen IV^2 p. 378 n. 19. Luna: CORP. III 7771. Magna Mater (Cybele): CORP. VI 500 INSCR. numm. Cohen III^2 p. 274 n. 354. *fortasse huc pertinet* CORP. VI 31052 (= 3731) deae piae et -i meae. Matres: CORP. XII 497 add. Minerva: CORP. XIV 44 Minervae Aug. -i et antistiti splendidissimi corporis stuppatorum.

cōnservātōrius, -a, -um *a* conservare. IREN. 4, 39, 1 quod conservatorium vitae est obedire deo.

cōnservio, -īre *a* con *et* servire. MAR. VICTORIN. in Gal. 6, 16 p. 1198^A in mysterio conservio Christo.

cōnservitium, -ī *n. a* con *et* servitium. PLAVT. Capt. 246 per conservitium commune. TERT. cult. fem. 2, 1.

$^{\times}$**cōnservo**, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* servare. *Th.*]. QVINT. inst. 1, 6, 21 multum enim litteratus qui ... conservavisse *dixerit* (*pro* 'conservasse'). *in schedis nostris neque hoc neque* conservavisti (-is) *legitur. passim in titulis serioris aetatis* coservo. *vox imprimis solutae orationis, multo usitatissima* CIC. (*plus* 330^{ies}), *deinde frequentissime usurpant* RHET. Her. (15^{ies}), CAES. (20^{ies}), COLVM. (21^{ies}), ICTI (90^{ies}), VVLG. (54^{ies}), AVG. (*plus* 30^{ies}). *deest omnino* VERG. (*contra* servare 73^{ies}), HOR. (servare 37^{ies}), TIB. (servare 8^{ies}), OV. (servare 142^{ies}), MANIL. PHAEDR. SEN. rhet. MELAE PERS. LVCAN. (servare 59^{ies}), VAL. FL. (servare 28^{ies}), HOMER. MART. (servare 28^{ies}), STAT. (servare 67^{ies}), FRONTIN. IVV. (servare 23^{ies}), IVST. AVSON. SIDON. *singulis locis*: PLAVT. (servare 125^{ies}), TER. (servare 24^{ies}), CATVLL. PROP. PETRON. TAC. (servare 42^{ies}), GELL. VEG. MACR.; *binis*: SALL. VELL. SIL. (servare 112^{ies}), PLIN. epist. CLAVD.; *ternis*: CELS. SCRIB. LARG.; *quaternis*: LVCR. CVRT. PANEG.; *quinquies*: APVL. GLOSS. συντηρῶ. διαφυλάττω. -at σώζει. διατηρεῖ.

I ***animantes*** *ab interitu vel periculo servare, tueri, parcere*: PLAVT. Pseud. 667 TER. Haut. 653. CIC. Verr. 3, 76 retinete hominem in civitate ... parcite et -ate (Rab. perd. 4 Arch. 31 fin. 3, 68. 4, 41 Tusc. 1, 32 DAMIG. lapid. 14). Manil. 45 socios. Cluent. 202 Catil. 1, 7. 3, 1 liberos (4, 3 Phil. 14, 37 SVET. Aug. 10 COD. Iust. 2, 7, 21. 2, 8, 4). *ibid.* coniuges *al.* Sull. 61 defensorem, custodem illius coloniae. Flacc. 106 patrem (Cael. 80 parentem. HYG. fab. 193 p. 124, 6). dom. 9. 57. 98 civem (Cael. 77 Phil. 8, 15. 13, 37 rep. 1, 7. 54 epist. 1, 9, 13 LEP. Cic. epist. 10, 35, 1 BELL. Alex. 24, 2 VAL. MAX. 5, 2, 6). p. red. in sen. 8. 9. 35 p. red. ad Quir. 16 Sest. 45. 147. Cael. 80 filium. Planc. 26. 69. 104. Pis. 34 mei capitis -andi causa. Mil. 104 virum (Marcell. 20 epist. 15, 15, 3). Marcell. 15 auctores *saep.* Lig. 19 sceleratum. Phil. 11, 37 veteranos. *plus* 50^{ies} *legitur in oratt.* CIC. inv. 2, 72 milites (AMM. 21, 16, 3 in -ando milite nimium cautus. 31, 9, 2 regendi -andique militis non ignarus). Att. 1, 11, 3. 14, 17^a, 8 ad Brut. 2, 7 (9, 6), 2 epist. 1, 9, 3. 9, 14, 8. 11, 22, 1. 12, 6, 2. 13, 62 equitem. 15, 2, 6. 16, 14, 2 BRVT. Cic. ad Brut. 1, 6 (9, 15), 2 CVRIVS Cic. epist. 7, 29, 1 POLLIO Cic. epist. 10, 32, 5 fin. 3, 20. 4, 25. 4, 34 animal (5, 24). nat. deor. 2, 124 animantes (2, 132). 3, 81 off. 1, 35. 1, 82 multitudinem. 3, 25 gentes (MON. Ancyr. 1, 14). rep. 1, 6. 2, 47. CATVLL. 15, 5 puerum. CAES. Gall. 2, 12, 5. 2, 15, 1. 2, 28, 3. civ. 1, 85, 2 *exercitus* -arit et texerit (NEP. Dat. 2, 1. LIV. 25, 38, 4 reliquias duorum exercituum patriae -are. VELL. 2, 46, 4 PANEG. 7, 5). 2, 22, 6. 2, 32, 8. 3, 27, 2. 3, 81, 2. 3, 98, 2 BELL. Alex. 21, 3 Afr. 40, 5 NEP. Eum. 10, 3. 11, 1 Them. 5, 2. 8, 6 LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 6. EPIST. imp. Aug. Suet. Tib. 21. VITR. 5, 12, 7 bestiarum nocentium genera. VAL. MAX. 2, 10, 6. SEN. dial. 6, 22, 2 *filii* corpus. epist. 82, 15 CVRT. 5, 9, 4. 5, 11, 9 regis. 6, 3, 12. COLVM. 1 praef. 25 in pecoribus parandis -andisque. SCRIB. LARG. 31. PLIN. nat. 15, 136 alitem (*sc. gallinam*). 16, 13 rege servato ... imperatore -ato (CAPITOL. Gord. 11, 10). 19, 128 Augustum (25, 77). SIL. 1, 660 pios. TAC. ann. 12, 52 stirpem hostilem. PLIN. paneg. 69 ut nobiles et -et et efficiat. AVR. Fronto p. 231, 16 N. dulcissimum magistrum. PAVL. dig. 47, 16, 2 latronem. PS. APVL. Ascl. 37 omnes mortales ... adiuvat atque -at (AVG. civ. 8, 26 p. 365). TERT. bapt. 5 populos. ANTH. 93, 2 matrem. LAMPR. Alex. 6, 3 *di* te -ent (8, 3 CAPITOL. Max. Balb. 2, 10 AVG. epist. 262, 11 *al.*). ARNOB. nat. 6, 20 *deos* sub validissimis clavibus ... custoditis -atis. HIL. in Matth. 18, 7 Israel. myst. p. 25, 29 ut se atque omnem domum suam ... -ent. p. 26, 3. QVEROL. p. 14, 27 malum vicinum. HIER. epist. 60, 9 nepotem. VVLG. exod. 1, 17 mares. III reg. 8, 25 Tob. 3, 19 *al.* AVG. civ. 1, 15 p. 26, 15, 27 p. 118 DAMIG. lapid. 1 (*bis*). 7 PASS. Petr. 9 CARM. epigr. 905, 3. CORP. III 7447 a diis. 31378 (*saec. III*). XIV 2218. *nota*: PS. MATTH. euang. 38, 2 *eum* in suo nomine -bit a malo. *metonymice res pro persona*: VVLG. Iudith 10, 15 animam (IV Esdr. 6, 49 animas. DRAC. satisf. 129). *cum dupl. acc.*: RHET. Her. 4, 24, 34 *eos* incolumes patriae et parentibus (CIC. epist. 9, 13, 3). CIC. div. in Caec. 72 *obsides* incolumes. Verr. 1, 14 coniuges suas integras ... -are. 6, 152 cives incolumes licet -are. epist. 6, 22, 2 *te* ut nobis ... salvum -es. 13, 50, 2 *M.' Curium* ab omnique incommodo ... sincerum integrum -es. CAES. civ. 3, 11, 4 incolumisque ab eo -atus. PAVL. dig. 17, 1, 5, 3 indemnem me. APVL. met. 3, 22 *quem* sic inermem vix a lupulis -o. VVLG. II Macc. 10, 30 incolumem. COD. Iust. 2, 7, 21 advocatos ... immunes ac liberos. CORP. VII 80 cum vellint me consacratum -are.

II ***res corporeas*** *servare, custodire, integrum retinere*: *absolute*: TER. Ad. 813 -a, quaere, parce, fac quam plurimum illis relinquas. *cum obiecto*: CATO agr. 5, 8 stercus (36. VARRO rust. 3, 6, 5 tollere ac -are). 30 pabulum (AMM. 25, 1, 10 fruges et pabula). 33, 5. 34, 1. 157, 10. RHET. Her. 1, 11, 19 navis (ANTH. 723 carinam). 2, 12, 17 aerarium (CORP. IV suppl. 3702). 3, 12, 22 -at vocem continui clamoris remissio (3, 12, 21. SVET. Nero 20 -andae vocis causa vel augendae. 25). CIC. S. Rosc. 25 fortunas (Catil. 3, 1. 4, 3 Phil. 14, 37 epist. 13, 4, 3). Verr. 3, 50 locum. 5, 42. 80. 120 urbem (Sull. 26 Catil. 3, 1 dom. 737 Phil. 14, 37 nat. deor. 3, 92 VAL. MAX. 3, 8, 5 CVRT. 3, 4, 15 PANEG. 10, 21). Verr. 5, 131. 5, 140 rebus tuendis -andisque. 6, 84 Syracusae. Manil. 12. 15 vectigal. Catil. 3, 1 domicilium (epist. 13, 4, 3). 4, 23. Pis. 4 agrum (SCAEV. dig. 32, 38, 7). Balb. 56 pecuniam (de orat. 2, 265 LENT. Cic. epist. 12, 15, 6 POMPON. dig. 1, 2, 2, 22. 24, 3, 67 peculium. VLP. dig. 40, 7, 3, 13. PETRON. 135 opes). CIC. Deiot. 43. Phil. 14, 37 templum. leg. 2, 47 sacra. nat. deor. 2, 41 *al.* div. 2, 50 fin. 4, 33. Att. 1, 4, 3 libros (2, 1, 12 *bis*). epist. 13, 4, 3 sedes. CAES. civ. 3, 53, 5 castellum. 3, 64, 4 hoc casu aquila -atur. BELL. Afr. 36, 2 frumentum et copiae suae. NEP. Ages. 4, 7 simulacra arasque. Hann. 10, 1 -atis suis rebus omnibus. LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 1, 38 patrimonium ... communi diligentia cons⟨ervavimus⟩. VITR. 1, 7, 1 muros (CYPR. GALL. Ios. 124). 2, 1, 1 flammam. 2, 8, 6 materiam. 2, 9, 10 sustinet ... pondera structurae et sine vitiis -at. 2, 9, 12 *cupressus et pinus* in vetustatem sine vitiis -antur. 6, 1, 3 corpora temperata. 8, 1, 3 humorem. 8, 1, 7 nives. 8, 3, 16 aquam -are et continere (VLP. dig. 43, 21, 3 CLAVD. carm. min. 35, 6). 8, 6, 15 saporem (COLVM. 12, 47, 5). PAVL. FEST. p. 319 vineis et vasis et ipso vino -andis. CELS. 8, 10, 7 humerus. COLVM. 1, 6, 21 purgamenta. 3, 2, 31 nullum *genus vitium*. 4, 20, 1 rectam -are stirpem. 4, 24, 6 fructum viridem. 5, 5, 9. 12, 4, 5 penora. 12, 47, 5 exanimum corpus hominis per annos plurimos -at. 12, 55, 4 caro. arb. 10, 2 bracchia. SCRIB. LARG. 207 -at vulnera et celerius sanat. PLIN. nat. 7, 124 relato e funere homine et -ato. SVET. Aug. 94 arborem palmae ... -ari ... iussit. Dom. 1 chirographum. PAVL. dig. 14, 2, 2, 1 merces (IVLIAN. dig. 14, 2, 6. CORP. XIII 8793 ob merces recte -atas). sent. 2, 7, 4 scapham cum mercibus. VLP. dig. 33, 7, 8 fructus quaerendi, cogendi, -andi causa (*al.* SCAEV. dig. 33, 2, 32, 5). 37, 5, 3, 4 portionem (*saep.* TRYPH. dig. 37, 8, 7). 49, 15, 7, 1 regiones. TRYPH. dig. 34, 9, 22 relicta in testamento pupillo. *saep. ap. ICtos.* APVL. apol. 55 *sacrorum* signa et monumenta. AMM. 25, 8, 7 cibos. PROB. Verg. ecl. 6, 31 p. 335, 6 ignis omnia consumat, aether omnia -et et nutriat. VVLG. Is. 48, 6 -ata sunt quae nescis. Matth. 9, 17 Luc. 5, 38 AVG. civ. 16, 9 *saep.* MAX. epist. p. 2 thesauros tuendos -andosque. DRAC. satisf. 136 colla subacta. CORIPP. Iust. 3, 218 *imperatoris* -are domum. BENED. reg. 58 vestimenta ... in vestario -anda. CARM. epigr. 709, 3 (*saec. VI*) liliis ceu vernantibus artus -ans ab albo. CORP. V 5415 coservet sepulchrum *saep.* *cum dupl. acc.*: RHET. Her. 3, 12, 21 firmam ... vocem. MACR. sat. 1, 12, 32 ut iecinora salva -et.

III ***res incorporeas*** *i. q. tueri, observare, servare, retinere sim.*: PACVV. trag. 189 concorditatem (CIC. Att. 3, 11^a, 3 concordiam). VARRO ling. 9, 109 similitudinis formam (PAPIN. dig. 37, 6, 8 formam possessionis). RHET. Her. 1, 9, 15 rerum ac temporum ordinem (CIC. de orat. 2, 329. 354 fin. 4, 53 nat. deor. 1, 52. 3, 24 off. 1, 14 Att. 6, 1, 1. SVET. Iul. 21 ordinem interrogandi. HIL. myst. p. 16, 32 spiritualis ordo. AVG. civ. 19, 15 p. 382 naturalem ordinem. CAES. civ. 3, 93, 2 *de militibus*. LIV. 38, 25, 13). BENED. reg. 63. RHET. Her. 3, 3, 4 fidem (CIC. Cato 75. ac. 2, 23 aequitatem et fidem. fin. 5, 63 off. 1, 39 CAES. civ. 1, 84, 3 NEP. Ages. 2, 5 CVRT. 6, 5, 2 AMM. 20, 8, 5 VVLG. I Macc. 10, 27 *saep.* AVG. civ. 3, 20 p. 131 SVLP. SEV. chron. 2, 39, 4). RHET. Her. 3, 11, 20 firmitudinem vocis (3, 12, 20). RHET. Her. 4, 9, 13 imperium (CIC. Rab. Post. 20 dom. 132 LIV. 38, 11, 1 VEG. mil. 3, 10 p. 89, 21 AVG. civ. 4, 8 p. 156. 4, 26 p. 179 *al.*). CIC. de orat. 2, 134 patriam (Sull. 40 dom. 72 Sest. 129 Pis. 17 rep. 6, 13 leg. 2, 42 off. 1, 159 VELL. 2, 45, 2). CIC. Manil. 49 rem publicam (32^{ies} *in oratt.*, part. 106 rep. 2, 64 Att. 2, 1, 6 epist. 5, 2, 1. 10, 19, 2. 12, 28, 2 *al.* NEP. Epam. 7, 5). CIC. Flacc. 99 civitates (p. red. ad Quir. 1. de orat. 1, 36 in constituendis aut in -andis civitatibus. rep. 1, 12. 2, 65 Att. 6, 3, 3. 16, 16, 5 BELL. Hisp. 26, 5 VLP. dig. 33, 1, 7. 48, 22, 14, 1). CIC. Phil.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

8, 17 coloniam (CORP. XIV 95 Colonia Ostia -ata et aucta). CIC. Font. 44 provinciam (epist. 2, 12, 3 CATO Cic. epist. 15, 5, 2). CVRT. 5, 9, 4 regnum (AVG. civ. 3, 11 p. 109. 4, 7 p. 154). SIL. 8, 252 Latium. AMM. 25, 3, 17 principatum. CORP. XI 4213 (*aetate Augusti, ut videtur*) municipium ex summis pereiculeis ... expeditum et -atum est. RHET. Her. 4, 12, 18 compositio verborum. 4, 44, 57 vitam (CIC. Cluent. 201 Catil. 3, 1 Planc. 71 fin. 3, 42. SEN. benef. 6, 17, 1 -ant aut excolunt. SCRIB. LARG. 84 PANEG. 9, 11 TREB. trig. tyr. 30, 8 PS. HIL. libell. 21 GREG. M. epist. 9, 232 p. 228, 14 *al.*). CIC. inv. 1, 29 praecepta (de orat. 2, 82 VVLG. prov. 6, 20). CIC. inv. 2, 134 legem (2, 144. 147 part. 135 Verr. 1, 46 Mur. 74 NEP. Att. 6, 2 QVINT. inst. 9, 2, 82 GAIVS inst. 3, 190 VVLG. Sirach 35, 1. 44, 20 SVLP. SEV. chron. 2, 1, 1). CIC. Att. 16, 16, 12 decretum (ARNOB. nat. 2, 48. GAVDENT. serm. 15 [*codd. dett.* observandum]). CAES. civ. 1, 11, 12 pacto. POMPON. dig. 33, 1, 7 iussum (HIER. epist. 100, 3 legum iussa). RVFIN. hist. 5, 24, 6 fidei regulam (ἀκολουθοῦντες; BENED. reg. 64). CIC. inv. 2, 66 officium (off. 1, 60. 141). 2, 128 voluntas (Verr. 2, 124 MET. NEP. Cic. epist. 5, 3, 2 CELS. dig. 1, 3, 8). CIC. inv. 2, 160 iustitia est habitus animi communi utilitate -ata (off. 1, 86 Tusc. 1, 42 SEN. dial. 2, 3, 5 VVLG. Sirach 1, 33 AVG. civ. 9, 5 p. 375). CIC. Caecin. 5 ius (leg. agr. 2, 60 ius imperatorium. fin. 3, 67 div. 2, 75 off. 1, 34. Brut. 197 de -ando iure civili. CAES. Gall. 3, 16, 4 ius legatorum. QVINT. decl. 267 p. 91, 18 civitatum iura. VLP. dig. 8, 4, 10 *saep. apud ICTOS*). CIC. de orat. 2, 221 dignitatem (Balb. 59 Planc. 10 Att. 11, 6, 3 SALL. Catil. 35, 4. HIL. syn. 48 dignitas divinitatis). CIC. Marcell. 2 meam vocem et auctoritatem et vobis et rei publicae -atam puto (Phil. 14, 3 VITR. 3, 3, 8 QVINT. inst. 11, 3, 153 PAVL. dig. 46, 7, 11). Rab. perd. 20 populi Romani maiestas (Balb. 35 *sqq.* LIV. 3, 65, 5 patrum. 38, 11, 1. SVET. Tib. 30 -atis senatui ... maiestate pristina. PROC. dig. 49, 15, 7, 1 comiter maiestatem alterius populi). CIC. de orat. 3, 20 aeternitatem. 3, 40 verba (VVLG. Sirach 13, 15 Luc. 2, 19. 51). 3, 131 ne relictum quidem et traditum et suum -erint. 3, 172 conlocatio -anda verborum. 3, 179 ad suam (*sc. arborum*) retinendam -andamque naturam (fin. 4, 16 off. 1, 110 LVCR. 1, 676. SEN. dial. 11, 6, 8 cum dei natura ... vel delectet se vel -et. PS. APVL. Ascl. 21 TERT. anim. 43). CIC. orat. 120 -atis notatisque temporibus (VVLG. Sirach 4, 23). S. Rosc. 25 famam (LIV. 34, 61, 9 SCAEV. dig. 42, 8, 23). Verr. 3, 78 consuetudinem. 4, 75 genus hominum (6, 25 Phil. 3, 11 LVCR. 2, 709. VITR. 4, 8, 6 genus figurae nominisque. VAL. MAX. 2, 1, 2 genus severitatis. PANEG. 6, 2). Verr. 5, 82 laudem gloriamque P. Africani tuendam -andamque (AVG. civ. 5, 18 p. 227 pro -anda gloria Romanorum). 5, 72 religionem (5, 114 prov. cons. 45 Balb. 12 Phil. 2, 110 leg. 1, 43 NEP. Ages. 2, 5 VAL. MAX. 1, 1, 12). Verr. 5, 113 morem veterem. Font. 28 existimatio ... -ata ac retenta (CAEL. Cic. epist. 8, 3, 2 VLP. dig. 3, 2, 13, 7 APVL. flor. 9 p. 29). Cluent. 117 amicitiarum ratio (Att. 1, 17, 10 -ans rationem institutionemque nostram tueor). Catil. 3, 1 bona (Sest. 63 Phil. 14, 37 VLP. dig. 48, 22, 14, 2 *al.*). Mur. 74 disciplinam (LIV. 39, 6, 5 HIER. epist. 89. 90 VVLG. prov. 5, 2). 90 populi Romani beneficium (epist. 13, 4, 2). Rab. perd. 5 salutem (Flacc. 5 p. red. in sen. 29 Sest. 5. 9. 128 Balb. 59 Planc. 103 Phil. 5, 1 CORP. VII 237). Sest. 5 otium (AMM. 17, 12, 15 quietis vincula -andae). Rab. Post. 41 umbram equitis Romani et imaginem ... unius amici -atam auxilio. Phil. 1, 23 acta (CYPR. GALL. gen. 806 blandi -ans pectoris acta. PAVL. dig. 46, 7, 11 actionem). 3, 1 nomen (HIL. syn. 47 substantiae et nomen et virtus). 11, 35 *praedicationem.* rep. 2, 46 in -anda civium libertate (SALL. Catil. 6, 7 PAPIN. dig. 40, 4, 50 VLP. dig. 38, 1, 13, 1 *saep. ap. ICTOS*). 2, 57 statum. leg. 1, 43 caerimonias. 2, 38 antiquum vocum -are modum. fin. 3, 69 -etur omnis homini erga hominem societas (AVG. civ. 19, 12 p. 375), coniunctio, caritas. Tusc. 4, 2 studia -ata et culta (LEP. Cic. epist. 10, 34[a], 3 summa studia officii). 4, 22 iudicia mentis (4, 53 stabile iudicium. PAPIN. dig. 31, 77, 8 patris iudicium fratri). CIC. Cato 34 aliquid pristini roboris (COLVM. 6, 2, 14 robora corporum citra maciem). CELS. 3, 25 vires (COLVM. 6, 4, 1 PLIN. nat. 11, 284 QVINT. inst. 2, 10, 6). SEN. dial. 2, 3, 5 rigorem (COLVM. 11, 3, 58 rigorem stilorum). PLIN. nat. 22, 14 valetudinem. CIC. nat. deor. 1, 33 sensus. 1, 52 cursus astrorum (2, 19), mutationes temporum, rerum vicissitudines. 2, 51 progressus et regressus reliquosque motus. Lael. 68 vetustas. 100 amicitias (VVLG. I Macc. 8, 12. 10, 20). off. 1, 14 *natura ratioque* pulchritudinem (COLVM. 9, 1, 7 pulchritudinem corporis), constantiam ... -andam putat. 1, 17 honestatem et decus (LIV. 38, 24, 10. HIER. epist. 57, 5 non decorem magis et elegantiam in translatione -ant *Plautus et Terentius*). off. 1, 111 aequabilitatem. 3, 31 utilitatem (PAVL. dig. 10, 4, 10). 3, 100 iusiurandum (3, 103. 113 NEP. Hann. 2, 5 PAVL. dig. 12, 30, 1). ad Q. fr. 1, 1, 35 necessitudinem quae est nobis cum publicanis obtinere et -are. epist. 3, 7, 6 *benevolentiam.* 4, 13, 7 meritorum erga me memoriam (12, 17, 1 nostri. ACT. lud. saec. Aug. [Corp. VI 32323] 59 benevolentiae. MOD. dig. 33, 2, 16 defuncti. GELL. 10, 18, 4 mariti. RVFIN. hist. 5 pr. 1 rerum gestarum [*aliter gr.*]). CIC. epist. 11, 29, 3 amorem (PELAG. in Rom. 9 p. 688[b] amorem meum). 13, 56, 3 usurae. 16, 15, 1 ingenium. LVCR. 1, 1043 undique summam -are omnem. 5, 508 unum labendi -ans usque tenorem. NEP. Ages. 2, 4 indutias. Hann. 1, 3 odium paternum erga Romanos (PELAG. in Rom. 9 p. 688[B]). AETNA 525 haud aliter lapis *molaris* ille tenet ... -atque notas. LIV. 31, 2, 4 pristinum animum erga populum R. 42, 24, 10 munera ... data utrisque aliaque hospitalia comiter -ata. VAL. MAX. 6, 6, 1 regia incunabula -ata pariter ac decorata. CELS. 3, 4 p. 81 propositum. SEN. dial. 7, 8, 2 corporis dotes. 12, 3, 5 potentia (SVET. Tib. 30 potestate. PAPIN. dig. 36, 1, 52 (50) patriam potestatem). benef. 6, 20, 2 universa. COLVM. 7, 12, 12 indolem. 8, 6, 2 integritatem ovorum (ARNOB. nat. 2, 27 animae). 9, 14, 17 spiritum. 11, 3, 23 colorem. 12, 3, 10 ordinatio instituta. QVINT. inst. 1, 2, 4 opinionis. 3, 8, 45 ambitus. PLIN. epist. 3, 4, 6. SVET. Aug. 45 athletis et -vit privilegia et ampliavit (PAVL. dig. 42, 5, 23 pupillo). FRONTO p. 261, 12 (23) N. virtutes (AVG. civ. 19, 2 p. 352). GAIVS dig. 38, 2, 30 causam evictionis sibi (47, 10, 12 evictionem sibi). PAPIN. dig. 41, 2, 47 possessionem. VLP. dig. 37, 5, 3, 2 legatum. PAVL. dig. 3, 5, 20 (21), 2 negotia. 14, 5, 8 sententiam. NERAT. dig. 25, 1, 16 speciem rei *al.* APVL. apol. 84 pudorem (met. 9, 17 pudicitiam carae coniugis. HIER. epist. 79, 11 thesaurum pudicitiae). TERT. pudic. 9 quis curabit perpetuo -are quod non perpetuo poterit amittere? ARNOB. nat. 4, 27 sanctitas. HIL. syn. 9 dum custodita verborum collatio eandem absolutionem non potest ad intellegentiae simplicitatem -are (*agitur de obscuritate Graecae translationis*). FAV. EVL. p. 14, 13 ut sui generis momenta -ent. HYG. fab. 2, 1 p. 30, 11 virginitatem (2, 17 p. 56, 17 RVFIN. apol. 2, 5). VVLG. Sirach 2, 18 viam *dei* (6, 27). 17, 18 gratiam hominis quasi pupillam. 39, 2 narrationem. II Macc. 3, 22 credita. I Petr. 1, 4 hereditatem. AVG. civ. 16, 26 p. 166 testamentum. 19, 1 p. 348 corporis voluptatem. 22, 1 p. 553 faciem opacitatis. mus. 1, 13, 28 in se ipsis finem decoris delectationisque -ant *motus.* BOETH. arithm. 1, 20 p. 45 unitas ... sese ipsam -at. 1, 27 p. 55 comparatio. 2, 44 p. 147 proportionalitas. 2, 45 p. 149 medietatis aequum ius in proportionibus -antis *al.* DAMIG. lapid. 8 partum sine aegritudine -at. MART. CAP. 3, 302 litteram (3, 304). COD. Iust. 8, 51 (52), 3, 3. PASS. Petr. 4 castimoniae fundamenta. CARM. epigr. 249, 4 effigiem nostri -ura parentis. 1429 -ansque toros inviolata fides. INSCR. christ. Rossi II p. 258, 3 -a in nobis donata charismata Iesu. CORP. II 6278 (*a. 176/177*) munera (X 114). III 13569, 40 ad indemnitatem sui -andam. XII 4393 huius liberalitatis in perpetuum -andae *al.*

cum dupl. acc.: RHET. Her. 3, 19, 31 solitudo -at integras simulacrorum figuras. 4, 12, 17 *Latinitas* sermonem purum -at ab omni vitio remotum. CIC. Verr. 4, 134 non modo animum integrum sed ne animam quidem puram -are potuisset. Phil. 10, 26 provinciam Macedoniam ... Graeciam ... incolumem -et. de orat. 3, 45 facilius enim mulieres incorruptam antiquitatem -ant. ad Q. fr. 1, 1, 20 in iure dicendo severitas ... -etur aequabilis. epist. 13, 7, 3 causam illi integram -are. PROP. 4, 3, 69 incorrupta mei -a foedera lecti. FRONTO p. 191, 13 N. ut ei existimationem incolumem -res. AFRIC. dig. 36, 1, 29 (28) ius ... integrum. HIL. ad Const. 1, 2 inviolata -ant foedera caritatis .... PRISCILL. tract. 2, 124 conscientiam ab omni culpa liberam -are. AMM. 31, 15, 11 vires integras -bant (*Petschenig,* inservabant *V,* servabant *alii*). VVLG. II Macc. 14, 36 -a in aeternum impollutam domum.

nota usum part. praes.: CIC. fin. 3, 16 eaque quae -antia sunt eius status diligenda. ARNOB. nat. 2, 46 deus perfecta omnia faciens et integritatis suae -antia mensiones.

cōnservulus *v. infra p. 423, 26.*

***cōnservus,** -ī *m. et* **cōnserva,** -ae *f.* [*a* con *et* servus. *Th.*]. *tituli passim praebent has formas*: coservus (-a): CORP. VI 7532. IX 1445. 2715. X 767. 1094 *persaepe.* conserbus (-a): CORP. VI 7953. 35676. X 1298. XIV 1463 *al.* coserbus: CORP. VI 35424. comservi: CORP. XIV 1693. conserus: CORP. XIV 4036. conserbai: CORP. IX 1298. quoservos: CORP. IV 1241. *genet. plur.* conservum: TITIN. com. 132. conservabus: SCAEV. dig. 33, 7, 27, 1. *praeter* PLAVT. (*17ies, decies in* Mil.), ICTOS (*15ies*), APVL. (*8ies*), ECCL. (*persaepe*) *et titulos, vox est perrara. deest scriptoribus inde a* CIC. *usque ad* SEN. phil. *singulis legitur locis*: TER. SEN. phil. PLIN. nat. TAC. HIST. Aug. IVV.; *bis*: HOR.; *ter*: COLVM.; *quater*: CIC. *multo rarior est* conserva *titulis exceptis. singulis locis*: OV. PLIN. nat. TERT.; *binis*: TER. SEN. rhet. APVL.; *quinquies*: PLAVT. GLOSS. σύνδουλος, συνδούλη.

1 *i. q. servus eiusdem familiae*: TITIN. com. 132 lassitudo -um. PLAVT. Amph. 129 servom et -om. Capt. 243 erum fuisse atque esse -om. Mil. 271 custos meus -ōs (467). 1340 -i conservaeque omnes *al.* ARGVM. Plaut. Cas. 1 conservam uxorem duo -i expetunt. TER. Ad. 424 VARRO ling. 8, 6 CIC. Cluent. 179 parad. 36. ad Q. fr. 3, 1, 3 -os et discipulos. HOR. sat. 1, 8, 9 COLVM. 1, 8, 12. 7, 12, 5. 11, 1, 23 PLIN. nat. 33, 145. TAC. Agr. 31 recentissimus quisque servorum etiam -is ludibrio est. PAVL. dig. 11, 3, 14, 2 *al.* VLP. dig. 14, 1, 7, 7 *saep.* MARCIAN. dig. 40, 2, 14, 1 SCAEV. dig. 40, 7, 40, 8 *al.* FLORENT. dig. 45, 3, 15 APVL. apol. 44 met. 8, 1. 21. 9, 21. 10, 15 *al.* TERT. adv. Marc. 4, 29 VOPISC. Aurelian. 49, 4. IVVENC. 3, 447 *servus* -um ... constringit. HIER. epist. 108, 10 pauperibus atque -is pecunia distributa. VVLG. Matth. 18, 28 *sqq.* 24, 49. CORP. II 5181 dominos aut -os. III 8554. V 1081. VI 33950 (*a. 35*). VII 572 collegium -orum. VIII 1129. IX 1297. X 25. XII 779. 3449 *al.* XIII 4714. XIV 956. 1066 *et persaepe.* *latiore sensu de eis qui alicui superiori una serviunt*: CIC. epist. 12, 3, 2 dominum ferre non potuimus, -o servimus. HOR. sat. 2, 7, 8 sive vicarius est qui servo paret ... seu -s, tibi quid sum ego? SEN. epist. 47, 1 servi sunt. immo -i (MACR. sat. 1;

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

11, 7), si cogitaveris tantundem in utrosque licere fortunae. APVL. met. 7, 3 nec istud puduit me cum meo famulo meoque vectore illo equo factum -um atque coniugem. 7, 27 deserto ... illo -o magistro comite pastore. *nota*: FAVST. REI. spir. 1, 13 p. 129, 27 archangelis tanta tribui per -i aestimas largitionem (*secundum haereticorum opinionem spiritus sanctus patri et filio subicitur*). **2** *apud* ECCL. *de eiusdem fidei assectatore, vel dei, Christi cultore, sed saepissime speciatim de confratre, consacerdote*: CYPR. domin. orat. 23 indulgere -o noluit. patient. 6. epist. 27, 1 domino magis quam -o obtemperandum. LACT. inst. 5, 15, 4 spiritu fratres, religione -os. HIL. c. Aux. *init.* fratribus ... episcopis ... et omnibus plebibus Hilarius -s vester ... salutem. LVCIF. Athan. 1, 37 laniate -um vestrum (*i. Athanasium*). 2, 16 (5^{ies}). AMBR. hex. 4, 1, 4. HIER. epist. 58, 9 mi -e, amice, germane. 79, 8. tract. in psalm. 133 p. 253, 6 servi -um petunt *christiani* .... in Gal. 3, 19/21 p. 417. in Tit. 1, 1, 7 p. 566 -s praepositus est -is ... sibi (*i. episcopo*) populum -um esse non servum. VVLG. Col. 1, 7. 4, 7 apoc. 6, 11. 19, 10. 22, 9 PAVL. NOL. epist. 5, 14 *persaepe*. GAVDENT. 18. RVFIN. epist. Clement. 2 audite me (*Petrum*) fratres et -i mei (CANON. Migne 64, 739 ENNOD. epist. 5, 6 p. 129, 8). AVG. civ. 15, 6 p. 66 serm. 206, 2 *saep.* EVOD. epist. ad Val. 5 -i in domino. *saep.* MAR. MERC. Nest. serm. praef. servus Christi lectori -o suo salutem. LEO M. serm. 9, 2. 19, 3 SALV. gub. 15 SEDVL. carm. pasch. 2, 275 ALC. AVIT. hom. 1, 3 p. 104, 19. epist. 5 p. 32, 17 dominos meos et -os sacerdotes. 49 p. 77, 30. IOH. RAVENN. Greg. M. epist. 3, 66 reverentissimus -s meus. ACT. Petr. 14 CAES. AREL. suggest. p. 303. PASS. Petr. Paul. brev. 12 cum -o suo Paulo. *inde deminutive* **cōnservulus**, -ī: PAVL. NOL. epist. 22, 2 *nos* revisant conservuli et conpallidi nostri.

fem. **cōnserva**, -ae: **1** *serva eiusdem familiae*: PLAVT. Cas. 108 Mil. 1340 Rud. 224 Stich. 651 ARGVM. Plaut. Cas. 1 TER. Eun. 366. 859 VARRO rust. 1, 17, 5. 2, 10, 6 SEN. contr. 1, 2, 10. 7, 6 (21), 8 PLIN. nat. 36, 82 APVL. met. 8, 22. 31 CORP. II 4569. III 2137. V 4525. VI 11859. VIII 2255. IX 298. 1298. X 395. XI 6076. XII 4162. XIV 551 *al.* CARM. epigr. 152, 5. **2** *serva dei*: TERT. cult. fem. 2, 1 ancillae dei vivi, -ae et sorores meae (HIER. epist. 122, 1). HIER. epist. 22, 26 filia, domina, -a, germana. 58, 11 sanctam -am tuam. **3** *translate de rebus adiect. vice i. q. collegialis*: PLAVT. Asin. 386 nolo ego fores -as meas a te verberarier (OV. am. 1, 6, 74 crudelis rigido cum limine postes, duraque -ae ligna, valete, fores). NOVELL. Iust. 128, 7 superindictionem cuiuslibet possessionis -ae aut contributariae fieri (κτήσεως ὁμοδούλων ἢ ὁμοκήνσων). 128, 8 -a aut contributaria praedia possident (ὁμόδουλα ἢ ὁμόκηνσα χωρία). *Gudeman.*

cōnsessio, -ōnis *f.* *a* considere. GRAMM. suppl. 110, 35 a consessus -si -sio. *i. q. congregatio, concilium*: PS. CYPR. laud. mart. 25 cumque illa pestilens ac furibunda -o accendatur ira. HIER. in Soph. 1, 4 p. 680 sancto pauperi ne standi quidem inter catervas potentium et -es eorum tribuitur locus. MART. CAP. 5, 436 patrem maximum Iovem ... atque ipsum conventum superae -is attestor. *i. q. sedes*: MART. CAP. 2, 143 omnem difficultatem superae -is evicit. 8, 810 locum -is honoratissime praebuere. *i. q. actus sedendi*: PROSP. in psalm. 102, 19 assumpti hominis in paterna sede -o.

cōnsessor, -ōris *m.* [*cf. c.* considere. *Th.*]. GLOSS. συγκάθεδρος, ἐγκάθεδρος. gised (*anglosax.*). *in iudicio i. q. assessor*: CIC. Flacc. 24 ne accusatoris -bus ... supplicem vestrum dederetis. Phil. 5, 13 ut ei cum Curio -e eodemque conlusore facillime possit convenire. fin. 2, 62 A. Varius qui est habitus iudex durior, dicere -i solebat. *cf.* AVG. in euang. Ioh. 7, 11 iurisperite noster, assessor, immo -r dei, compone nobis preces. *in spectaculo*: CIC. Att. 2, 15, 2 modo te -e spectare liceat. LIV. 34, 54, 7 cur dives pauperem -em fastidiret? VAL. MAX. 1, 7, 8. MART. 1, 26, 3 nec -um vicina nomismata (*i. tesseras*) tantum ... petis. *in latrina*: SVET. vita Lucani p. 51 *ut* in latrinis publicis ... magnā -um fugā pronuntiarit. *in imagine i. q. aequalis, par*: IVL. VAL. 1, 37 rex regum et consanguineus deorum -rque dei Mithrae *Dareus*. 2, 28 quem (*Solem*) -em sibi dixerat *Dareus*. MAXIMIN. c. Ambr. 129 vos tres omnipotentes deos credendos dixistis, ... tres cooperarios, tres -es. 135.

cōnsessus, -ūs *m.* [*cf. c.* considere. *Th.*]. *forma* consesus?: CORP. IX 4970 *v. p. 424, 43.* *dat. sing.* -ui: CORP. III 1061 (*ca. a. 158*). AVG. catech. rud. 13, 19. *plur.* -us *legitur inde a* CIC. Sest. 115, -bus: AVG. epist. 167, 18 COD. Theod. 6, 22, 8, 1 (*a. 425*) 6, 28, 8, 2 (*a. 435*). GLOSS. συνέδριον (EXC. Bob. gramm. I 552, 26). considentium turba. V 184, 27 -u id est spectatorum turba. *legitur inde a* CIC.; *poetarum nemo habet nisi* LVCR. (*bis*) VERG. (*quater*) PRVD. (*bis*). [*dub.* AFRAN. com. 189 nostrum in conventum aut -um (*Ribbeck*, ut confessum FEST. p. 206) ludum lapsumque petulcum.]

1 *actio, ius una sedendi, consessio, sedes*: CORP. XIII 1954 (*Luguduni, saec. II*) cui ordo spléndidissimus civitát(is) Albensium -um dedit *sc. ad ludos inter decuriones spectandos*. TERT. spect. 3 cathedra quoque nominatur ipse in anfractu ad -um situs. PANEG. 8, 3 cumque idem oblato -u minus sibi vindicasset quam dabatur (LAMPR. Alex. 18, 2 salutatus -um obtulit omnibus senatoribus. 20, 2. CORIPP. Ioh. 4, 330 obtulit ipse sedens -um ex agmine dignis). LAMPR. Alex. 4, 3 cum amicis tam familiariter vixit, ut communis esset ei saepe -s. HIL. trin. 10, 33 cui crux -s (consensus *al.*) ad deum est et reditus ad regnum (in psalm. 61, 2 cum homini nostro a dextris dei -s in caelis sit. *cf.* AMBR. fid. 3, 16, 136 ubicumque lego -um patris et filii, semper ad dextram filius sedet. PETR. CHRYS. serm. 59 p. 364^B divinitatis -s recipit nil sinistrum. 60 p. 368^A). OPTAT. 1, 4 p. 6, 11 accessum prohibent ... et -um vitant et colloquium denegant. AMBR. epist. 18, 36 *Cyrus* superatos etiam -us honore donaverat (PALLAD. hist. mon. I 2 p. 258^B solo -us honore contentus). AVG. catech. rud. 13, 19 si aut brevis sermo futurus est aut -ui locus non est aptus, stantes audiant. MACR. sat. 7, 3, 8 cum Laberius ab *Cicerone* ad -um non reciperetur *in theatro* (MART. CAP. 1, 20 in participatum operis -umque suscepto. COD. Theod. 6, 26, 5 [*a. 389*, = COD. Iust. 12, 19, 2] iudices a salutatione non arceant, etiam inviti in -um accipiant. *ibid.* sedendi cum iudice societas denegata). MART. CAP. 1, 67 huius suggestui subditus Iunonis -s. 2, 214 eum propter suum -um ... collocavit. 5, 565. COD. Theod. 12, 1, 109 (*a. 385*) osculum quoque his ... et -s indultus sit. 6, 26, 16 (*a. 413*, = COD. Iust. 12, 19, 5, 1) liberum cum ordinariis iudicibus ingressum in secretarium -umque habere (CONC. Matisc. a. 583 p. 158, 24 nec ante sacerdotes -um nisi ordenati habere praesumant). 6, 8, 1 (*a. 422*) ut in sedibus et -u is eis ordo servetur. 6, 28, 8, 2 (*a. 435*, = COD. Iust. 12, 21, 4, 2) in salutationibus iudicum -busque. SIDON. epist. 1, 3, 2 quem -u despiciebant, sede suspiciunt. 5, 7, 3 hi sunt qui invident ... -um prioribus, congressum aequalibus. 7, 13, 3 in convivio itinere -u inferioribus cedit (CAES. AREL. suggest. p. 298 in colloquio in -u in itinere). CASSIOD. var. 6, 15, 3 ibi mereris -um (*sc. in senatu*). *nota*: AMM. 15, 8, 17 susceptus in -um *vehiculi* (16, 10, 12. 22, 9, 13). SVLP. SEV. dial. 3, 8, 3 immundus spiritus ab illius (*sc. daemoniaci*) -u per Martinum fugatus. PETR. CHRYS. serm. 22 p. 261^A pauper ducitur ad -um dei (*i. cum deo*).

2 *de iis qui considunt i. q. congregatio, concilium*: **a** *generatim*: CIC. Quinct. 12 tollitur ab atriis Liciniis atque a praeconum -u in Galliam Naevius. 47 cum illum -um considero. 72 eorum frequentiam et -um. Marcell. 13 hoc ipso in -u (*i. senatorum*. Att. 10, 1, 2 iam actum aliquid esse in -u senatorum — ⟨senatum⟩ enim non puto). Tusc. 1, 30 nec vero id collocutio hominum aut -s effecit. leg. 2, 13 quam si latrones aliquas *leges* -u suo sanxerint. nat. deor. 1, 61 si in contione quaeratur, *difficile est negare*, sed in huiusmodi sermone et -u facillimum. FLOR. epit. 1, 18, 20 senatum regum esse ⟨-um⟩. GELL. 16, 10, 1 legebaturque in -u forte complurium. APVL. mund. 35 decuriones et quibus ius est dicendae sententiae ad -um publicum commeabunt (SIDON. epist. 5, 20, 2 de -u publico abducunt). CORP. III 1061 (*Apuli, ca. a. 158*) I(ovi) O. M. et -ui deorum dearumque (PANEG. 7, 7 receptusque est -u caelitum. MART. CAP. 2, 218 in -u caelitum). IX 4970 (*Curibus, a. 173*) decreto ordinis Cur(ium) Sab(inorum) consesus (*nisi est* consensus) decurionum et sevirum postulante plebe posuerunt. TERT. spect 3 in concilio et in -u Iudaeorum de necando domino consultantium (RVFIN. hist. 2, 11, 1). ITALA psalm. 25, 4 (Tert. pudic. 18) non sedi cum -u vanitatis (consensu *cod.*; συνεδρίου, VVLG. concilio). Matth. 10, 17 (Tert. scorp. 9) tradent enim vos in -us (συνέδρια, VVLG. conciliis). CYPR. epist. 40 in -us nostri honore florere. HIL. trin. 4, 12 media in ecclesia et in -u *fratrum*. 6, 43 -s angelorum. in psalm. 118 gimel 20 principum. OPTAT. 1, 13 p. 16, 7 ad -um suorum procedere trepidavit. AMM. 28, 4, 21 quod ei in maiore convivio vel -u proconsularis quidam est antelatus. SCHOL. Hor. sat. 2, 2, 50 non in pretiosis piscibus atque conviviis esse iucunditatem, sed in -u (concessu *vel* consensu *codd.*) hominum. SCHOL. Germ. Strozz. 156, 6 Iovem -um habuisse quemadmodum. HIER. hom. Orig. in Ezech. 10 p. 971 surge de -u presbyterii. RVFIN. hist. 1, 5, 4 vir unus ex -u curiae Romanae (COD. Theod. 6, 7, 1 *a. 372* in amplissimo curiae nostrae legitimoque -u). AVG. epist. 167, 18 si autem de cotidianis -bus loquitur. SVLP. SEV. dial. 3, 5, 7. COD. Theod. 6, 22, 8, 1 (*a. 425*) omnibus conventibus, officiis atque -bus legem executioni tradi. OROS. apol. 4, 1. CONC. Rom. a. 502 p. 445, 11 surgens e -u (p. 446, 21). *nota*: EPIST. syn. Arimin. Migne 13, 567^B cum Mediolani synodus in -um ibat. LEO M. serm. 16, 4 in eundem -um christianis viris ac nobilibus congregatis. **b** *speciatim*: *iudicum*: CIC. S. Rosc. 59 ut vestro -u et hoc conventu pro summa solitudine abuteretur. Verr. 2, 19 qui non aspectu -uque vestro commoveretur. Cluent. 7 hunc locum -umque vestrum. Planc. 2 vester, iudices, conspectus et -s (SALV. epist. 4, 24 in -u iudicum conspectuque). 40 ante -um meorum iudicum. Mil. 1. Phil. 5, 12 o -um iudicum praeclarum. 5, 14. PLIN. epist. 2, 19, 2 iudicum -s. RVFIN. hist. 2, 23, 22 (συνέδριον). *spectatorum*: CIC. har. resp. 22 senatum populumque R. vinctum ipso -u et constrictum spectaculis. 24 ante populi -um senatui locum P. Africanus ... dedit (or. frg. A VII 25 a populari -u senatoria subsellia separari). *ibid.* quo (*sc. ad Megalesia*) matrona nulla adiit, propter vim -umque servorum. 25. Sest. 106 tribus locis significari maxime populi R. iudicium ac voluntas potest, contione comitiis ludorum gladiatorumque -u. 115 theatrales gladiatoriique -us (124). 120 maximo -u (Cato 63 magno). Tusc. 1, 37 -s theatri. Cato 64. Att. 1, 16, 3 non enim umquam turpior in ludo talario -s fuit. LVCR. 4, 78 -um *caveai* supter et omnem scaenai speciem (VERG. Aen. 5, 340 totum caveae -um ingentis. 8, 636 raptas sine more Sabinas -u caveae. TAC. ann. 13, 54 PRVD. c. Symm. 2, 1091). LVCR. 4, 982. VERG. Aen. 5, 290 quo se ... heros -u medium tulit extructoque resedit. 5, 577. VAL. MAX. 2, 4, 6 spectantium. SVET. Aug. 44 -u (consensu *A*)

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

frequenti. PRVD. c. Symm. 1, 397. *adde*: APVL. flor. 9 p. 29 paulisper suos oculos per hunc incredibilem -um circumferat (*ibid.* coetus, auditorium). VEN. FORT. vita Germ. 40, 112 tollens se de -u.
syn. et iuxta posita: concilium, conventus; colloquium, collocutio, sermo; frequentia.

cōnsicco, -āre *a* con *et* siccare. CAEL. AVR. chron. 4, 3, 43 quae vehementius -are valeant (*cf. Helmreich, Archiv 12, 174*). NOT. Tir. 80, 90. *L.*

cōnsico *v.* conseco. **cōnsideo** *v.* consido *p. 432, 76.*

cōnsīderantia, -ae *f. a* considerare, considerans. VITR. 6, 1, 10 tarditate animi sine -a inruentes sine sollertia suis consiliis refragantur. PS. LACT. inst. interpol. 7, 5, 27 § 11 ut *homo* habeat iudicium et -am, quid cavere, quid adpetere ... debeat. [CIC. ad Q. fr. 3, 9, 2 *v.* inconsiderantia.]
comp.: inconsiderantia.

***cōnsīderātio**, -ōnis *f. a* considerare. GLOSS. ἐπιζήτησις, καταμάθησις, aestimatio, opinatio. *primum legitur* CIC. rep. 1, 19. *plur.* ARNOB. nat. 6, 8 AVG. doctr. christ. 2, 21, 32.

1 *oculorum*: VITR. 3 praef. 1 disciplinarum scientiae sub oculorum -e subiectae. PASS. Thom. p. 141, 19 omnes viri ... -e nova et inaudita expavescerent. ORIBAS. syn. 6, 6 cibum dare convenit in declinatione febris prima facta ventris -e. *i. q. lustratio, recensio* (ἐπίσκεψις): ITALA num 1, 21 *sqq.* (Lugd.). 1, 44 haec est -o quam consideravit Moyses et Aron *al.* 3, 36.

2 *mentis*: *absolute*: CIC. ac. 2, 35 ex circumspectione aliqua et accurata -e quod visum sit. PETRON. frg. 5ᵇ illud diligentiore ... -e tractabitur. ARNOB. nat. 6, 8 constituere apud nos ipsos nullis -bus possumus. CHALC. comm. 264 duplex ... philosophiae spectatur officium: -o et ... actus. -o quidem ob adsiduam contemplationem rerum divinarum ... nominata. MAR. VICTORIN. defin. p. 45, 7 -e ... plenius commodata *species* ... inter se ... cernet discrimine separatas. AMM. 16, 12, 15 addiderat fiduciam nostris -o gemina (21, 7, 3). 28, 1, 6 triplici -e. AVG. civ. 9, 5 nescio utrum quisquam sana -e reprehendat. doctr. christ. 2, 21, 32 qui genethliaci, propter natalium dierum -es, nunc autem vulgo mathematici vocantur (*cf.* ISID. orig. 8, 9, 23). PHYSIOGN. 132 res difficilis ... ad -em. OROS. hist. 5, 19, 12 -em furor ademerat. SACR. Leon. p. 347 -e devotum *populum* et defensione securum. CAEL. AVR. chron. 2, 11, 132 alta -e ... approbavit. BOETH. arithm. 2, 4 p. 86, 18 omnia geometricae propriae -is sunt. 1, 2 p. 18, 13 minima. 1, 9 p. 20, 1 multa. 1, 23 p. 47, 24 in infinita -e versantur. 2, 34 p. 131, 13 non minore -e notandum. herm. sec. 1, 1 p. 12, 15 quae magister tacuit ipse subtiliore modo -is adiecit. 4, 10 p. 265, 10 facit ... in ... propositionibus -em. APRING. in apoc. 5, 4 *intellegere* vel -e *conspicere.* CASSIOD. var. 3, 51, 1 annonas ... -o nostra largita est. 4, 23, 3 divina. GREG. M. epist. 3, 17 religiosam vitam ... congrua ... -e prospicere. *c. genet. subi.*: CHALC. comm. 312 quae possunt aliquo limite circumiri nec tamen adhuc mentis -e vallata. MAXIMIN. c. Ambr. 119 concilii generalis ... congrua -e. AVG. civ. 18, 1 legentium. GREG. M. epist. 2, 45 ab ingenii vestri -e extraneum (*cf.* BENED. reg. 55 haec -o penes abbatem est). *c. genet. obi.*: CIC. rep. 1, 19 me ... cognitio ipsa rerum -oque delectat. ac. 2, 127 est ... animorum ingeniorumque naturale quoddam quasi pabulum -o contemplatioque naturae. fin. 5, 58. GELL. 13, 29, 6 subtilior verborum -o. AMM. 14, 7, 21 veri. 22, 16, 17 mundani motus et siderum. 23, 6, 4 aequitatis. AVG. civ. 1, 27 veritatis. 11, 30 numerorum. 12, 5 naturarum. 20, 8 scripturarum. 21, 8 dissimilitudinis. PHYSIOGN. 46 discernes ... ex -e singularum partium. VINCENT. LER. 1 -o temporis. BOETH. herm. pr. 1, 4 p. 71, 15 rhetoricae vel poeticae conventior -o est (σκέψις). BENED. reg. 8 iuxta -em rationis ... surgendum est. PS. SORAN. quaest. med. 7 semiotica *pars medicinae* est inspectionalis, quae versatur in naturali tactu corporis et mentis -e.

i. q. respectus, ratio: SERV. Aen. 1, 11 *ira* pietatis non habet -em. 1, 248 oblique loquitur propter -em mariti. CLAVD. DON. Aen. 2, 363. COD. Theod. 13, 5, 16, 2 (*a. 380*) non passim ac sine -e negotiatorum lateat immunitas (LEO M. epist. 45, 2 ENNOD. epist. 1, 7 p. 16, 3 OROS. hist. 5, 22, 4). 12, 1, 191 habita -e meritorum. FAVST. REI. grat. 2, 6 p. 71, 22. ENNOD. opusc. 2, 119 p. 324, 7 vestri. 2, 128 p. 327, 1 salutis. 3, 178 p. 377, 15 personarum. epist. 4, 2, 2 p. 100, 14 nec -o sanguinis neglegatur *al.* BENED. reg. 34 infirmitatum. 37 sit in eis pia -o (*ibid.* consideretur imbecillitas). *abl. causae*: AVG. civ. 1, 9 ea -e, qua ... vident (AMM. 18, 7, 10. 26, 5, 14. 26, 6, 1. 29, 9, 3). 6, 1 -e fragilitatis. AMM. 25, 1, 9 inpendentium difficultatum. 29, 1, 42 professionis. ENNOD. epist. 3, 23, 2 p. 88, 18 mei (*cf.* 8, 39, 1 p. 225, 20) *al.* CASSIOD. var. 4, 32 aequitatis. *passim.*
adduntur adi.: accuratus, diligens, multus, subtilis, sanus, infinitus, minimus. *syn.*: contemplatio, circumspectio.
comp.: inconsideratio.

cōnsīderātor, -ōris *m. a* considerare. *qui attente aliquid inspicit vel contemplatur*: GELL. 11, 5, 2 σκεπτικοί ... id ferme significat quasi 'quaesitores' et '-es'. ITALA I Macc. 1, 53 (Lucif. non parc. 12 p. 234, 10) et fecit -es (ἐπισκόπους, VVLG. principes) super populum. AVG. epist. 166, 15 pium prudentemque. in psalm. 144, 15. BOETH. herm. sec. 1, 1 p. 13, 20 plura -r in ipso opere poterit diligenter agnoscere.

***cōnsīdero**, -āvī, -ātum, -āre [*fort. a* con *et* sidus *derivatum, velut* contemplari *a* templum; *sed cf. etiam* sideratus desiderare; *v. Archiv 14 (1906) 183; Prellwitz, Γέρας. Abhandlungen zur indogerm. Sprachgesch. p. 68 sq. Th.*]. PRISC. gramm. II 274, 19 'sidus sideris sidero sideras', unde compositum '-o' et 'desidero'. PAVL. FEST. p. 42 -are a contemplatione siderum videtur appellari. p. 75 desiderare et -are a sideribus dici certum est. GLOSS. κατανοῶ, σκοπῶ, καταμανθάνω, ἐπιζητῶ. considerat: percenset, aestimat. considera: κατανόησον. *legitur inde a* PLAVTO, *frequentant rhetores* (RHET. Her. CIC. inv.), *deest apud poetas* CATVLL. LVCR. VERG. HOR. TIB. PROP. OV. PERS. LVCAN. MART. STAT. SIL., *raro legitur apud* NEP. LIV. TAC. [*prov.* cosirar. *M.-L.*]

I *proprie*: *oculis*: A *generatim*: 1 *absolute*: RHET. Her. 4, 10, 14 sine me -are (*cf.* 4, 11, 16). VVLG. psalm. 93, 9 qui finxit oculum non -at? (κατανοεῖν). 141, 5 -bam ad dexteram et videbam et non erat qui cognosceret me. IS. 18, 4 quiescam et -bo in loco meo (ἀσφάλεια ἔσται). IER. 5, 1 aspicite et -ate (γνῶτε) et quaerite in plateis. act. 7, 32 Moyses non audebat -are. 11, 6 intuens -bam et vidi quadrupedia. IV Esdr. 13, 3 ubi vultum suum vertebat, ut -ret, tremebant omnia. *nota*: VVLG. Iob 37, 3 subter omnes caelos ipse -at (ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ) et lumen illius super terminos terrae. *cf.* II reg. 1, 18 -a, Israel, pro his qui mortui sunt (στήλωσον ὑπέρ). *suppletur obiectum ex antecedentibus*: VITR. 3 prol. 1 oportuisse hominum pectora fenestrata ... esse, uti .. haberent sensus ... patentes ad -andum. CAPITOL. Gord. 10, 7 ille ... hortantibus, ut prius signum inspiceret epistulae, dum -at, interemptus est. *partic. praes.*: PETRON. 26 *me* ad ... spectaculum ... traxit, et quia -antium cohaeserant vultus .... VITR. 6, 2, 5 uti non sit -antibus aspectus eurythmiae dubius. 7, 3, 9 quod ... e solida temperatura fuerit factum, ... fulgentes in aspectu certasque -antibus imagines reddit. AVG. civ. 17, 17 *Christus* significavit ... se spectaculum -antibus et conspicientibus praebuisse. PHYSIOGN. 117 *vis* ἐπιπρεπείας animum intuentis atque -antis ad certae speciei similitudinem mox trahit.

2 *aliquid*: *homines*: SVET. Cal. 36 *feminas.* ITALA (AVG. civ. 17, 17) *et* VVLG. psalm. 21, 18 ipsi vero -verunt et conspexerunt (VVLG. inspexerunt) me (κατενόησαν καὶ ἐπεῖδον). VVLG. lev 13, 5 recludet (*sc. hominem leprosum*) sacerdos ... et -bit (ὄψεται) die septimo (*ibid.* contemplari) *al.* prov. 7, 7 video parvulos, -o vecordem iuvenem. Esth. 2, 3 mittantur qui -ent (ἐπιλεξάτωσαν) per universas provincias puellas speciosas et virgines. Iob 23, 15 a facie *dei* turbatus sum et -ans eum timore sollicitor. *copias*: CIC. epist. 8, 14, 3 satis spatii est ad -andas utriusque copias et eligendam partem. BELL. Afr. 89, 2 *Hadrumetum* cum ... introisset, armis, frumento pecuniaque -ata Q. Ligario ... vitam concessit. SALL. Catil. 58, 18 cum vos -o, milites, ... me spes victoriae tenet. *adde*: CIC. Quinct. 47 cum qui contra pugnent video et cum illum consessum -o. VVLG. II Macc. 15, 21 -ans Maccabaeus adventum multitudinis et apparatum varium armorum. II reg. 18, 1 -ato populo suo. ITALA num. 1, 44 (Lugd.) haec est consideratio quam -vit Moyses et Aron (αὕτη ἡ ἐπίσκεψις, ἣν ἐπεσκέψατο, VVLG. hi sunt quos numeraverunt). 1, 47 Levitae ... non sunt -ati (συνεπεσκέπησαν, VVLG. numerati) inter filios Israel. 1, 49. 4, 34 -vit (VVLG. recensuerunt) Moyses et Aron et principes Istrahel filios Gaath. 4, 49. Ios. 8, 10 (Lugd.) -vit populum (ἐπεσκέψατο, VVLG. recensuit). Ezech. 34, 11 (Weing.) dicit dominus: ecce ego requiram oves meas et -bo eas (ἐπισκέψομαι, VVLG. visitabo). *faciem vel vultum*: POMPON. Atell. 156 rictum et labeas cum -o. CIC. Q. Rosc. 20 faciem utriusque. VAL. MAX. 9, 5, 4 cum ad eum ... Caesetii Rufi ... caput allatum esset, ... id ... propius admoveri iussit ac diu diligenterque -vit. PHAEDR. app. 16, 4 istorum vultus. PETRON. 105 nec manus nec faciem meam -vit. 111, 8 ut et corpus iacentis conspexit et lacrimas -vit faciemque unguibus sectam. PHYSIOGN. 133 in convivio hominis vultum se -asse dicit (HIER. in Is. 3, 23 p. 62 VVLG. Iac. 1, 23). *membra corporis*: GRACCH. or. frg. Isid. orig. 19, 32, 4 -ate, Quirites, sinistram eius. CIC. fin. 2, 113 etiam membra ipsa sensusque -a. SEN. epist. 33, 5 nec recuso, quo minus singula membra, dummodo in ipso homine -es. APVL. met. 3, 25 cuncta corporis mei -ans ... me ... asinum video. COMM. apol. 564 vulnus. PHYSIOGN. 132 corporis partes. *bestias*: CATO agr. 2, 6 pecus -et *pater familias.* OV. met. 3, 95 dum spatium victor victi -at hostis (*sc. serpentis*). PORPH. Hor. sat. 1, 2, 86 reges cum equos emunt, opertos -ant. VVLG. prov. 27, 23 diligenter agnosce vultum pecoris tui tuosque greges -a. *de haruspicum munere*: CIC. nat. deor. 2, 32 caput iecoris ex omni parte diligentissime -ant. *res*: *arte factas*: RHET. Her. 4, 6, 9 *Chares* omnia (*sc. caput, bracchia, pectus*) coram *Lysippum* facientem videbat, ceterorum opera vel sua sponte poterat -are. CIC. Verr. 2, 133 templum. 5, 63 mittit etiam trullam gemmeam rogatum; velle se eam diligentius ... -are. 5, 65 iste ait se velle illud *candelabrum* etiam atque etiam -are. 5, 33 accessit ad argentum, contemplari unum quidque otiose et -are coepit. off. 1, 147 ut pictores ... suum quisque opus a vulgo -ari vult. VAL. MAX. 7, 2 ext. 5 diadema. PETRON. 12 diligentius -are pallium coepit. 29. 50 *lancem Corinthiam* cum Agamemnon propius -ret. 67 duo crotalia protulit et Fortunatae invicem -anda dedit. IVV. 6, 482 latum pictae vestis -at aurum. SVET. Iul. 31 formam, qua ludum gladiatorium erat aedificaturus, -vit.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

APVL. apol. 63 cedo tu eum (*sc. Mercuriolum*), videant, teneant, -ent. Socr. 23 p. 173 neque ... in emendis equis phaleras -amus et baltei polimina inspicimus et ... cervicis divitias contemplamur. VVLG. Sirach 38, 29 faber ... -ans opus ferri (*opera dei*: Iob 37, 14 eccles. 7, 14 Is. 5, 12. AVG. civ. 18, 32 domine, audivi auditionem tuam, et timui; domine, -vi opera tua, et expavi). *caelum et stellas*: VAL. MAX. 1, 7 ext. 6 quo (*sc. iuvene*) -andi caeli duce fuerat usa. SEN. benef. 4, 23, 4 ista *sidera* quae tu non aliter quam in decore⟨m⟩ sparsa -as, singula in opere sunt. nat. 7, 27, 6 sive amplitudinem *cometarum* -as sive fulgorem. GELL. 2, 21, 2 lucentia sidera -bamus. FAV. EVL. p. 14, 14. *terras vel loca* (*i. q. explorare*): FRONTIN. strat. 3, 9, 2 -ato situ urbis. VAL. MAX. 3, 7, 1ᶜ speculatores Hannibalis ... interrogatos ... an satis ea -assent, quae speculari iussi erant, ... incolumes dimisit. ITALA Ios. 7, 2 (Lugd. *et* Lucif. non parc. 3 p. 213) dicens: -ate Gaet (κατασκέψασθε, VVLG. explorate) et ascenderunt viri et -erunt Gaet. VVLG. gen. 42, 12 immunita terrae huius -are venistis. deut 1, 22 Ios. 2, 1 *al.* I reg. 23, 22 -ate locum ubi sit pes eius. *varia*: VITR. 2, 9, 11 est ... maxime id -are Ravennae. 8, 3, 6 haec *aquae species* maxime -atur Athenis. COLVM. 9, 8, 1 frequentiam apium apertis alvearibus (*ibid.* inspicere, contemplari). 9, 11, 4. 11, 2, 50. 12, 2, 6 unumquodque facilius -atur, cum est assignatum suo loco. APVL. apol. 89 linum -et, signa ... recognoscat, consules legat, annos computet. met. 3, 3 cum ... singula -ans circumirem, conspicio. IVST. 8, 4, 5 nunc sepulcra maiorum, nunc veteres penates, nunc tecta ... -bant. AMM. 31, 16, 7 murorum ambitum, pulchritudines urbis et incolentium plebem immensam. VVLG. exod. 2, 4 eventum rei (μαθεῖν). I reg. 23, 23 -ate et videte omnia latibula eius. Iob 13, 27 (*ibid.* observare). 34, 21 oculi eius super vias hominum, et omnes gressus eorum -at. 38, 18 latitudinem terrae. prov. 5, 21 respicit dominus vias hominis et omnes gressus eius -at *al.* eccles. 11, 4 qui -at nubes nunquam metet. Dan. 7, 8 cornua (*ibid.* aspicere). Luc. 6, 41 trabem, quae in oculo tuo est. act. 27, 39 sinum quendam habentem litus. SALV. gub. 2, 2 et bonos et malos (*cf.* VVLG. prov. 15, 3 oculi domini contemplantur [σκοπεύουσι] bonos et malos). *in speculo*: APVL. apol. 15 (*cf. p. 428, 24*). TERT. nat. 2, 6 maiora *lunae* detrimenta soletis in aquae speculo -are. *additur* oculis: VVLG. psalm. 90, 8 oculis tuis -bis (κατανοήσεις) et retributionem peccatorum videbis. RVFIN. hist. mon. 134 -are oculis coepit et requirere sic ubi esset monasterium. *i. q. considerando eligere*: COLVM. 4, 29, 6 -et surculum teretem solidique corporis. 4, 29, 13 ex vicino fructuosissimam -are vitem. VVLG. act. 6, 3 -ate (ἐπισκέψασθε) ... viros ex vobis. *de auditu*: PS. CENS. frg. 12, 3 nunc in ampliore numero soni -antur. *cf.* VVLG. Ier. 23, 18 quis -vit verbum *domini* et audivit? (*ibid.* vidit).

3 *additur enuntiatum*: VARRO ling. 8, 42 esset ... ut si quis Menaechmos geminos cum videat, dicat non posse iudicare similesne sint, nisi qui ex his sint nati -arit num discrepent inter se. OV. met. 12, 105 num ... exciderit ferrum -at hastae. COLVM. 2, 2, 8 incultum locum -emus, siccus an umidus ... sit. 4, 22, 1 -andum erit, cuius longitudinis sint duramina. 12, 52, 15 -ant, numquid ceram novam dolia desiderent. COLVM. 11, 2, 67 cum pampinos ac folia decidere -assent. IVL. VAL. 2, 25 omni habitu adornatus, quem a me tibi afferri -as. *nota*: ACT. Petr. 25 iuvenes ... nares pueri -arant, si vere mortuus esset.

B *speciatim de opera medicorum morbum morborumve signa intuentium*: CELS. 1 pr. optime fecisse Herophilum et Erasistratum, qui ... homines ... vivos inciderint -arintque ... ea, quae natura ante clausisset. 5, 27 detecto vulnere -andus color est. 6, 7 aurem. 7, 16 omentum. 8, 3 foraminis altitudinem. 8, 10, 1. HIPPOCR. progn. 3 iacentem oportet -ari aegrotantem (καταλαμβάνεσθαι). 12 urinas (σκοπεῖν). 15 bona et mala ex praedictis signis (τὰς προρρησίας ποιεῖσθαι). 18 -are ... oportet eiusmodi taliter. *sequitur oratio indirecta*: CELS. 2, 2 -andum est, num cui saepius horum aliquid eveniat. 2, 10 morbi genus quod sit. 3, 4. 5. 3, 10 febresne solae sint an alia quoque his mala accedant. 4, 2 quae causa dolorem excitarit. 6, 15 num malus corporis habitus sit. 6, 18, 10. 7, 2. 7, 7, 8 *al.*

II ***translate***: *mente potius vel sola mente considerare*: **A** *generatim*: **1** *de animantibus*: **a** *absolute*: PLAVT. Trin. 404 estne hoc quod dico, Stasime? :: quom -o, meminisse videor fieri. CIC. div. in Caec. 46 vide modo, etiam atque etiam -a. Verr. 3, 145 sic -ate. leg. agr. 2, 77 vere et diligenter -ate. nat. deor. 1, 60 'quanto diutius -o' inquit, 'tanto mihi res videtur obscurior'. rep. 1, 70 vereor, ... ne ... quasi praecipientis cuiusdam et docentis et non vobiscum simul -antis esse videatur oratio mea. Att. 5, 4, 3. 13, 14, 2 opinor ... -emus. epist 10, 16, 1 flagitare senatus institit Cornutum, ut referret ... de tuis litteris; ille se -are velle. VITR. 2, 10, 3 quantum animo -are potui, de copiis ... exposui. LIV. 27, 24, 3 cum senatus biduum ad -andum peteret. VVLG. eccles. 4, 7. Ier. 2, 10 -ate (νοήσατε) vehementer. Ezech. 18, 28 -ans (εἶδεν) ... et avertens se ab ... iniquitatibus ... vivet. act. 12, 12 -ans (συνιδών) ... venit ad domum Mariae. Hebr. 10, 24 -emus invicem in provocationem caritatis (κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς). AVG. civ. 11, 16 libertate iudicandi ... distat ratio -antis a necessitate indigentis. 13, 8 si ... diligentius -emus ... mors cavetur. 19, 4 phrenetici multa absurda cum dicunt vel faciunt, ... sive illa cogitemus sive videamus, si digne -emus, lacrimas tenere vix possumus. 21, 3. BOETH. mus. 1, 10 diu ... -ans arbitratus est. COD. Iust. 1, 27, 2, 5 tua magnitudo, prout -verit, *milites* ordinet. *part. praes. dat.*: VITR. 2, 9, 17 de his rebus, ... uti sint -antibus apertiora (*sc. vitia et virtutes*), exponam. 9, 1, 1 ea ... habent admirationem magnam -antibus. APVL. mund. praef. -anti mihi et diligentius intuenti ... divinarum particeps rerum philosophia videbatur. PORPH. Hor. epist. 2, 2, 192—193 *interest* inter ... parcum et avarum, quamvis par[v]um -antibus simile⟨s⟩ esse videa⟨n⟩tur. PANEG. 9, 3 ut appareret penitus -antibus. AVG. civ. 22, 24 opus *dei* tam magnum ... est, ut ... in qualibet ... muscula bene -anti stuporem mentis ingerat.

b *cum obiecto*: *homines*: PHAEDR. 3, 8, 1 praecepto monitus saepe te -a. SEN. epist. 45, 12 recognosce singulos, -a universos. 80, 10 intus te -a. APVL. Socr. 23 p. 174 in hominibus contemplandis noli ... aliena ⟨aestimare⟩, sed ipsum hominem penitus -a, ipsum ut meum Socratem pauperem specta. TERT. nat. 2, 5 recte ... agitis auctorem -antes. HIER. epist. 121, 8 se unusquisque -at. VVLG. psalm. 36, 32 -at peccator iustum (κατανοεῖ). Hebr. 3, 1 unde ... -ate apostolum et ... Iesum. PRISCILL. tract. 6, 95 *Christum* si per universa -es, unum invenies in totis. *adde*: SEN. dial. 1, 4, 14 omnes -a gentes. FLOR. epit. 1 pr. 4 si quis ... populum Romanum quasi unum hominem -et, totamque eius aetatem percenseat..., quattuor gradus inveniet. *nota*: *de animi simul et oculorum consideratione*: GELL. 2, 7, 2 *cf. infra* APVL. apol. 15 saepe oportet non modo similitudinem suam (*sc. in speculo*) verum etiam ipsius similitudinis rationem -are. flor. 2 p. 6 arbitrabatur homines non oculorum sed mentis acie et animi obtutu -andos. *res*: *facta*: CIC. har. resp. 3 nihil feci non diu -atum. Sull. 72 ecquod est huius factum aut commissum non dicam audacius, sed quod cuiquam paulo minus -atum videatur? epist. 3, 6, 3 hoc ego meo facto valde delector, ... -a nunc vicissim tuum. IVST. 2, 1, 4 res gestas. PANEG. 11, 7 qui properationem illam contemplabitur, nihil egisse praeter viam imperatorem putabit; qui gestarum rerum multitudinem -bit, properasse non credet. OPTAT. 5, 7 p. 134, 10 -anda sunt effecta, retractanda sunt efficientia. AMM. 19, 10, 2 accidentia. *animi naturam et facultates*: CIC. inv. 2, 102 defensoris conquestio est, ... uti suum animum non eventum -ent. Verr. 4, 199 non hominis, si quae sunt .. facultates sed arationis ipsius vis ac ratio -anda est. SEN. dial. 11, 20, 1. VEG. mil. 1 pr. clementiam vestram. VVLG. Iob 17, 15 patientiam. AVG. conf. 6, 7, 12 taceat laudes tuas, qui miserationes tuas non -at. *verba, sententias, rationes, sim.*: CIC. inv. 1, 69 scriptoris sententiam. leg. 1, 17 leges (*cf.* GELL. 2, 12 *tit.*; *syn.* perpendere). Tull. 46 interdictum (Caecin. 55). Tusc. 4, 2 studia doctrinae. 4, 22 iudicia mentis. fin. 4, 55 quae cum magnifice primo dici viderentur, -ata minus probabantur. SEN. nat. 2, 43, 2 advocent, -ent multorum sententias (*ibid.* sibi proponant). PLIN. epist. 3, 13, 2 in hoc *libro* -es velim ut pulchritudinem materiae ita difficultatem. QVINT. inst. 5, 13, 31 -ata ... oratio. FRONTO p. 222, 4 N. reperies praesentibus consiliis tuis capita apte -ata (*sc. in oratione*). GELL. 2, 7, 2 tres sententias esse, quae spectandae -andaeque sint. 7, 1, 7 idem Chrysippus in eodem libro tractat -atque. PAPIN. dig. 35, 1, 101 pr. in condicionibus testamentorum voluntatem potius quam verba. 35, 1, 101, 2 condicionum verba pro voluntate. TERT. orat. 1 caelestem sophiam de praecepto. VEG. mil. 3, 6 compendia, diverticula, montes, flumina ad fidem descripta -et. OPTAT. 4, 5 p. 107, 7 -ate verba superbiae vestrae, -ate tractatus, -ate mandata, ... et invenietis (*ibid.* revolvite). AMM. 29, 3, 1 dicta. PS. HIL. libell. 14 non ... supplicia metuenda sed -anda merita vel promissa. HIER. epist. 49, 3 lege ... et diligenter apostoli verba -a et tunc videbis. VVLG. eccles. 7, 26 ut scirem et -rem et quaererem sapientiam. AVG. civ. 1, 32 attendite, si mens ... vos aliquid sanum -are permittit. 4, 24 rationes. 6 praef. ea quae legunt ... sine ... erroris obstinatione intellecta et -ata perpendunt. 14, 2 epistulae ... locus ... -atus poterit ... dissolvere quaestionem. 16, 2. 17, 1 si *scriptura* adiuvante dei spiritu -ata tractetur. 18, 46 prophetias. 20, 5 multa ..., quae ... ita dici videntur, ut diligenter -ata reperiantur ambigua. 21, 27 -antes qualibus loquebatur et audientes dictum. 22, 8 in opere divino ... dei eloquentiam non audire sed -are *al.* COD. Iust. de emend. cod. 1 ius -andum recepimus. PASS. coron. 7 praeceptum. *varia*: RHET. Her. 4, 36, 48 recordamini, quos habueritis defensores; studia eorum vobis ante oculos proponite; ... exitus omnium -ate. CIC. inv. 1, 1 nostrae rei publicae detrimenta -o et maximarum civitatum veteres animo calamitates colligo. S. Rosc. 34 totam causam ... explicemus atque ante oculos expositam -emus. 59 neglegentiam. Caecin. 54 rem. 87 id adeo sic -ate. fin. 2, 41 agendo aliquid -andove *beatam vitam* quaeramus? Tusc. 3, 34 res humanas. 3, 52 cum diligenter necopinatorum naturam -es, nihil ... reperias. off. 3, 18 quid ... est quod non nunquam dubitationem afferre soleat -andumque videatur? nat. deor. 3, 20 quoniam ... de prima *parte* diximus, -emus secundam. parad. 34 vivendi via -ata atque provisa est. de orat. 3, 82 cum ... gradus aetatis recordor tuae cumque vitam tuam ac studia -o, neque ... video nec ... intellego. Att. 13, 37, 4 totum ... -a. epist. 9, 6, 4 (*syn.* tractare). SALL. Catil. 52, 2 cum res atque pericula ... -o et cum sententias ... ipse mecum reputo. VITR. 1, 4, 7 si qui voluerit diligentius haec sensu percipere, animadvertat ... naturas avium ...,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

et ita -bit discrimina temperaturae. CELS. 1, 3 tempus anni (COLVM. 7, 4, 7). VAL. MAX. 7, 2 ext. 11 voluptates abeuntes. SEN. nat. 7, 27, 3 mundum. COLVM. 1, 3, 1 Cato censebat inspiciendo agro praecipue duo esse -anda, salubritatem caeli et ubertatem loci. 7, 9, 10 matricum ... meminisse debet, ut uniuscuiusque partum -et. FLOR. epit. 2, 15, 2 si quis trium temporum momenta -et. FRONTO p. 173, 10 N. gravitatem. APVL. Plat. 2, 23 quippe cum summus deorum cuncta haec non solum cogitationum ratione -et, sed prima, media, ultima obeat. PAPIN. dig. 40, 7, 34, 1 (*syn.* computare). TERT. spect. 12 ut et titulos -em. IVST. 33, 1, 3 Alexandri gloriam -are suos iubebat. PORPH. Hor. epist. 2, 1, 28 *tempora* in libris -are non meritum. VVLG. lev. 19, 15 non -es personam pauperis (*i. spectes*). II Macc. 2, 25 -antes (συνορῶντες) ... multitudinem librorum et difficultatem. Luc. 20, 23 dolum (κατανοήσας). Phil. 2, 4 non quae sua sunt singuli -antes (σκοποῦντες) sed ea quae aliorum. I Petr. 3, 2. PANEG. 10, 25 iter. MAXIMIN. c. Ambr. 62 meritum. AMM. 26, 1, 11 hoc alte -ato. 27, 3, 14 ostentationem rerum urbanarum. OPTAT. 7, 5 p. 177, 3 ordinem (*ibid.* attendere). AVG. civ. 1, 10 quibus recte -atis atque perspectis attende. 6, 2 quis ... curiosius ista (*sc. genera et sacra deorum*) quaesivit? quis invenit doctius? quis -vit attentius? 8, 2 *opus* mundo -ato ... mirabile aspicimus. 16, 40 res diligenter -ata. 22, 5. 11 ordinem (*ibid.* tractare). OROS. hist. 1, 5, 8 ne -atis quidem locis condicionibus aetatibusque. INST. Iust. 3, 9, 11 in petenda bonorum possessione dies utiles singuli -antur. PASS. coron. 7 artem. CORP. II 6278 exempla (*syn.* inspicere). *additur* in *quo vel* in *qua re aliquid consideratur*: CIC. leg. agr. 1, 16 quis ... non videt in coloniis esse haec ... -anda? epist. 15, 4, 14. PANEG. 6, 3 illa dicenda sunt, quae in te -ans ... auctor imperii laetatus est. AVG. civ. 16, 36 in unoquoque *homine* -emus universa. AMM. 14, 7, 6 in unius exitio quisque imaginem periculi sui -ans. BOETH. arithm. 1, 16 p. 32 alius *numerus* in medio -atur. 1, 19 p. 39 omnis ... inaequalitas aut in maioribus aut in minoribus -atur. 2, 52 p. 168. Porph. isag. p. 47, 1 differentia ... in pluribus ... speciebus -atur (θεωρεῖν ἐπὶ πλειόνων εἰδῶν). p. 51, 3. BENED. reg. 37 -etur in eis imbecillitas. PS. BOETH. geom. p. 402 in *pede constrato* longitudo ... -atur. *animus considerat*: CIC. inv. 1, 5 his rebus cognitis facilius et expeditius animus ... rationem ac viam artis -are poterit. 1, 106 in alieno malo suam infirmitatem. 2, 46. off. 1, 9 in quo ... -ando ... animi in contrarias sententias distrahuntur. SEN. dial. 11, 20, 1 animus ... ad -andam suam universique naturam ... insurgit. AVG. civ. 8, 15. mecum, tecum, secum: TER. Haut. 385 mecum in animo vitam tuam -o. CIC. Verr. 4, 29 -ate cum vestris animis vosmet ipsi ecquem putetis. prov. 1. Tusc. 5. 3. off. 1, 153 ut ... omnia ... summo otio secum ipse -et et contempletur. SEN. clem. 2, 2, 2 illud mecum -o multas voces ... in vitam humanam pervenisse. APVL. met. 6, 31 de nostra poena ... secum -are. VVLG. II Macc. 4, 5 utilitatem apud semet ipsum universae multitudinis -ans (κατ' ἰδίαν σκοπῶν). cum *aliis*: RHET. Her. 2, 31, 50 et nobiscum et sine nobis (*om. M*). CIC. ac. 1, 13 istuc quidem -bo nec vero sine te. Att. 7, 3, 2 id coram -bimus quale sit. epist. 14, 14, 2 his de rebus velim cum Pomponia, cum Camillo, cum quibus vobis videbitur, -etis. 18, 2 id velim diligenter etiam atque etiam vobiscum et cum amicis -etis. *aliquid* ex *aliqua re, partim i. q. iudicare, aestimare*: CATO agr. 89 ex gula (*sc. gallinarum*) -et, quod satis sit. GRACCH or. frg. Gell. 15, 12, 3 cum ... tam caste me habuerim, inde poteritis -are, quomodo me putetis ... vixisse. CIC. inv. 1, 69 in hoc ... iudicio desinite litteras legis perscrutari et legem ... ex utilitate rei publicae -ate. 2, 117 si ipsa separatim ex se verba -entur, ... pleraque ambigua visum iri; quae autem ex omni -ata scriptura perspicua fiant, haec ambigua non oportere existimari. Quinct. 48 ex officii ratione atque ex omnium consuetudine rem. S. Rosc. 108 ex iudicio factum. VITR. 1, 4, 4 licet ... -are haec ita esse ex eo quod (*cf.* 2, 6, 5 sic licet -are, quod. 2, 8, 11). 6, 1, 3 haec ... ex natura rerum sunt animadvertenda et -anda atque etiam ex membris corporibusque gentium observanda. 10, 3, 4 id ... ex trutinis ... licet -are. VVLG. I Petr. 2, 12 ex bonis operibus vos -antes (ἐποπτεύοντες). PHYSIOGN. 2 *physiognomia* ⟨profitetur⟩ ... ex qualitate corporis qualitatem se animi -are atque perspicere. OROS. hist. 6, 21, 17 BOETH. herm. sec. 5, 13. *adde*: CIC. Deiot. 4 cum per se ipsum -es, grave est. VITR. 5, 4, 3 *tetrachorda* cum separatim uniuscuiusque generis finibus -antur. 6, 8, 9 omnium operum probationes tripertito -antur, id est fabrili subtilitate et magnificentia et dispositione. PANEG. 2, 3 neque ... specie tenus ac nomine fortuna imperii -anda est. AVG. civ. 11, 23 universitas rerum, si quis possit intueri, etiam cum peccatoribus pulchra est, quamvis per se ipsos -atos sua deformitas turpet. 12, 4 non ... ex commodo ... nostro sed per se ipsam -ata natura.

c de *aliquo vel aliqua re*: CIC. Quinct. 55 de me ... ita -ent. Manil. 58 de *intercessione* isti ... etiam atque etiam quid liceat -bunt. Phil. 12, 30 de *utilitate rei publicae* multum etiam atque etiam. fin. 2, 38. Tim. 5 de *mundo* id primum -emus (*Plato p. 28B* σκεπτέον), quod principio est in omni quaestione -andum (δεῖν σκοπεῖν), semperne fuerit nullo generatus ortu, an. off. 1, 82. 3, 18. Att. 7, 13a, 3 de hoc tu videbis, quippe cum de me ipso ac de meis te -are velim. 11, 6, 3. 12, 24, 1 de tota ... re quem ad modum et quando placeat. epist. 5, 20, 6. APVL. met. 6, 31 de nostra poena ... secum -are. PAPIN. dig. 40, 7, 74, 1 de mora -are nec minus computare rationes. TERT. pudic. 9 de filio ... id prius -andum est quod utilius. BOETH. mus. 1, 15. *nota*: in *rem considerare*: *dub.* CIC. inv. 2, 103 nunc in alteram concessionis partem -emus (*del. editt*, considerationem *pars. codd.*) iam contendemus. TERT. adv. Marc. 4, 16 in rationem patientiae. scorp. 5 in (iam *edd.*) alium ictum -emus de voluntatis qualitate. PSALT. Rom. 27, 5 in opera manuum eius (*syn.* intellexerunt).

d *pro obiecto est enuntiatum* *oratio indirecta*: ACC. trag. 311 quantum obfueris, ... -a, et quo revoces summam exerciti. VARRO rust. 1, 23, 1 RHET. Her. 3, 5, 9. 4, 26, 35 (*ibid.* accipite). CIC. Quinct. 51 S. Rosc. 48. 69. Verr. 3, 155 hic tibi etiam multo magis ... videndum et -andum est quid velis. 4, 196. 6, 174 videas etiam atque etiam et -es quid agas. Manil. 6. 36 quae breviter qualia sint in Cn. Pompeio -emus. 40. Brut. 157 quod cum per se dolendum est tum multo magis -anti ad quos ista non tralata sint. rep. 4, 3 parad. 30 fin. 4, 37. nat. deor. 1, 98 hoc est non -are sed quasi sortiri quid loquare. Att. 7, 13, 3 quid faciendum putes. 8, 3, 2 (*ibid.* explorare). 11, 1 consumo ... omne tempus -ans, quanta vis sit illius viri. epist. 1, 7, 10. 14, 18, 1 -andum vobis etiam atque etiam ... diligenter puto, quid faciatis, Romaene sitis ⟨an⟩ mecum. *et saepius.* SALL. Catil. 20, 6. 44, 5 (*ibid.* cogitare, meminisse). 51, 26. epist. Mithr. 1 or. Phil. 13 NEP. Hann. 9, 1 LIV. 3, 45, 10. 44, 14, 12. 45, 12, 5 VAL. MAX. 7, 81. CELS. 1 praef. quod caelum quod tempus anni sit. 3, 18 *insaniens* cogendus est et attendere et ediscere aliquid et meminisse: sic enim fiet, ut ... metu cogatur -are quid faciat. SEN. epist. 13, 16 (*ibid.* circumspice tecum). epist. 70, 24 *al.* COLVM. 6, 14, 3 si cervix *bovis* mota et deiecta est, -bimus in quam partem declinet. 8, 2, 6. 8, 12, 40 quantum vini uno die feceris, eius partem decimam, quot metretas efficiat -ato. QVINT. inst. 7, 1, 8 (*ibid.* explorare). TAC. hist. 2, 76 ipse qui suadet -andus est, adiciatne consilio periculum suum. APVL. apol. 24 (*ibid.* spectare). ARNOB. nat. 1, 30 nonne cogitatio vos subit -are disquirere, in cuia possessione versemini? HIER. epist. 18, 3 (*ibid.* videre) *al.* VVLG. I reg. 25, 17 -a et recogita quid facias (γνῶθι καὶ ἰδέ). AVG. civ. 15, 20 video -andum et commemorandum, ista ... progenies ... quomodo ... commixta fuerit *al.*

an *in interrogatione simplici*: SEN. epist. 74, 16 -a ... an id bonum vocandum sit, quo deus ab homine vincitur (COLVM. 11, 2, 72. 12, 1, 3 FRONTO p. 141, 19 N. MART. CAP. 7, 786. 789). HERMOG. dig. 26, 3, 7, 1 si quaeratur, an ... recte datus sit tutor, quattuor haec -anda sunt: an ... et ... et ... et. *interrogatio disiunctiva*: SALL. epist. Mithr. 16 -a, ... utrum firmiorem te ad resistendum an finem belli futurum putes. CVRT. 7, 8, 30 finitimos hostes an amicos velis esse, -a. SEN. dial. 9, 7, 2 COLVM. 4, 24, 20. PAPIN. dig. 17, 1, 7 *al.* PAVL. dig. 10, 3, 14, 1 VLP. dig. 27, 3, 1, 20. VVLG. lev. 27, 14 -bit (τιμήσεται) eam (*domum*) sacerdos utrum bona an mala sit. *nota in sententia secundaria indicativum*: RHET. Her. 2, 20, 31 in unaquaque parte argumentationis quae vitia sunt (sint *edd.*) -emus. VAL. MAX. 7, 7 praef. -emus ... quae testamenta aut rescissa sunt ... aut ... rata manserunt, quaeve ad alios ... honorem hereditatis transtulerunt. PAPIN. dig. 20, 1, 3, 1 non ... quid ille non habuit (habeat *Momms.*) sed quid ... debitor habuerit -andum est. VLP. dig. 24, 3, 22, 7 an *persona* repudianda est. PS. HIL. libell. 10 qualibus malis caruit. 19 quam turbata fronte respiciunt, quantum constantiae gerunt. AMBR. virg. 1, 2, 12 -ate cuius illa speciem tunc gerebat. VVLG. Matth. 6, 28 lilia agri, quomodo crescunt. AVG. civ. 22, 29 -andum est ..., quantus vir dicebat (APRING. in apoc. 5, 7 BOETH. herm. sec. 6, 14). *seq. acc. c. inf.*: CIC. inv. 1, 69 satis -atum est, nullam esse legem nisi rei publicae causa scriptam. ac. 2, 128. Att. 9, 5, 2 -ans vel potius iudicans eius opera accidisse. epist. 6, 12, 5. SEN. clem. 2, 2, 2 illud mecum -o multas voces ... in vitam humanam pervenisse. ITIN. Alex. 52 Alexandrum animo fuisse ... rigido hic ... -andum reliquit. HIL. in Matth. 14, 17 hoc in Petro -andum est fide eum ceteros anteisse. PS. HIL. libell. 10. 14. 22. OPTAT. 1, 9 p. 10, 20 (*ibid.* intellegere). AMM. 21, 4, 1 haec in exitiale malum eruptura -ans. 24, 1, 8 *al.* VVLG. II Macc. 4, 4 -ans (συνορῶν) ... periculum contentionis et Apollonium insanire. 14, 3 (συννοήσας ὅτι). AVG. civ. 8, 6 *al.* *nota infin.*: PS. THOM. euang. 12, 1 Ioseph ... -bat eum tradere ad discendum litteras. *nom. c. inf.*: PROB. inst. gramm. IV 55, 12 ca ... corruptum invenitur, tu pronomen esse probatur, li ... corruptum esse -atur, nam ... coniunctio esse manifestatur. AVG. epist. 79, 28 magis idem vel cogitare vel contemplari ... sidera quam homines -anda sunt. *seq.* **ut**, *i. q. videre ut*: CIC. Att. 11, 13, 4 -es, ut sit, unde nobis suppeditentur sumptus necessarii. off. 1, 73 caveat, ne id modo -et quam ulla res honesta sit, sed etiam ut habeat efficiendi facultatem; in quo ipso -andum est ne ... desperet. COLVM. 2, 2, 17. 8, 5, 9. 12, 3, 10 (*ibid.* animadvertere). CASSIOD. var. 3, 51, 23 diligenter -vit antiquitas, ut ... copia non deesset. *nota*: CATO agr. 5, 2 -et *vilicus*, quae dominus imperaverit fiant. *seq.* ne, *i. q. cavere, videre ne*: RHET. Her. 1, 9, 15 hic erit -andum, ne quid perturbate, ne quid contorte, ne quid nove dicamus *eqs.* (*cf.* CIC. inv. 1, 29). 2, 27, 43 CIC. inv. 1, 30. Att. 12, 43, 2 -bis ... de Tusculano, ne aestas effluat. epist. 15, 14, 4. ad Brut. 1, 3, 3 off. 1, 73 *v. l. 73.* 1, 82 de evertendis ... urbibus -andum est, ne quid temere, ne quid crudeliter. COLVM. 3, 6, 3. 11, 1, 25. 12, 3, 5 recognoscat atque -et ne ... suppellex ... situ dilabatur. TERT. nat.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

1, 10 -ate etiam atque etiam, ne vobiscum communicemus crimen istud. VVLG. II Macc. 3, 32 -ans . . . sacerdos ne forte (ὕποπτος γενόμενος μήποτε) rex suspicaretur malitiam. Gal. 6, 1 -ans te ipsum (σκοπῶν σεαυτόν), ne et tu tenteris. AVG. serm. ed. Mai 120, 3 attende, -a et inde disputa, ista cogita, ne. VEG. mil. 1, 22 BENED. reg. 40. *seq.* **quia, quod, quoniam:** *c. coni.*: FAVSTIN. trin. 2, 7 -a, quod . . . filium . . . praestiterit (*ibid.* expende). AMBR. off. 1, 24, 108 -vit . . . quod tutus esse posset. HIER. in Matth. 5, 34 *sqq.* p. 30. in Gal. 3, 11 *sq.* p. 432 quia non dixerit. VVLG. deut. 30, 15 -a quod . . . proposuerim (ἰδοὺ δέδωκα). iud. 19, 9. Iob 1, 8 numquid -asti servum meum Iob, quod non sit ei similis (παρέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ . . . Ἰώβ, ὅτι). RVFIN. hist. 4, 8, 5 -bam, quod inpossibile esset (ἐνενόουν ἀδύνατον εἶναι). *c. ind.*: CLEM. ad Cor. 7 -emus quia poenitentiae dedit locum dominus. AMBR. virginit. 3, 14 HIER. in Matth. 19, 8 p. 145. VVLG. iud. 9, 2 quod . . . sum. IV Esdr. 5, 54 quoniam. thren. 1, 11 II Macc. 5, 17 OPTAT. 7, 1 p. 160, 24 APRING. in apoc. 3, 17 (*ibid.* aspicere). PS. MATTH. euang. 18 nec me -ate quia infantulus sum. CASSIOD. hist. 1, 3.

nota: *i. q. expectare*: VVLG. deut. 32, 20 -bo novissima eorum (δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν). Iob 32, 12 donec putabam vos aliquid dicere, -bam (*ibid.* exspectare).

2 *res personatae*: VVLG. prov. 10, 32 labia iusti -ant placita et os impiorum perversa (ἀποστάζειν). BOETH. mus. 1, 15 de *generibus cantilenae* harmonicae inventionis disciplina -at. CASSIOD. art. praef. p. 1152^{A} *mathematica* abstractam -at quantitatem.

B *speciatim, apud rhetores de arte cogitandi et inveniendi*: RHET. Her. 1, 3, 5 causa posita quo commodius exordiri possimus genus causae est -andum. 1, 6, 9 tria sunt tempora, . . . quae diligenter sunt -anda. 3, 8, 15 ad omnes . . . res, in quibus animus hominis maxime -atur, . . . quattuor animi virtutes erunt adcommodandae. 3, 11, 19 non neglegenter videtur tota res -anda *al.* CIC. inv. 1, 18 -ato genere causae. 1, 35 commoda et incommoda -antur . . . hoc modo. 1, 47 in iis rebus, quae sub eandem rationem cadunt, hoc modo probabile -atur. 2, 28 ex persona . . . coniectura capietur, si eae res, quae personis adtributae sunt diligenter -buntur. 2, 38 (*ibid.* pertemptare). 2, 40 *sq.* breviter iniciemus, quid quaque in parte -ari oporteat. in loco igitur opportunitas . . . -anda est. 2, 61 (*ibid.* tractare). 2, 115 facultates . . . -antur, cum aliquod pecuniarium praemium postulatur; in quo, utrum copiane sit agri, vectigalium, pecuniae, an penuria, -atur *al.* de orat. 2, 146 *argumenta* . . . omnibus, qui ea mediocriter modo -arint . . . pertractata esse possunt. 2, 315 (*syn.* cogitare). Brut. 87 *diem* totum Galbam in -anda causa componendaque posuisse. orat. 180 ut in plerisque rebus sic in hac duplex est -andi via. **ex** *aliqua re*: CIC. inv. 1, 14 una quaeque *constitutio* ex se et ex sua natura simpliciter -atur. 1, 36 facta . . . et casus et orationes tribus ex temporibus . . . -antur. 1, 38 locus -atur . . . ex opportunitate. 1, 41 *sq.* 2, 75 ipsa . . . comparatio . . . sic ex sua vi -bitur, si illud, quod comparabitur . . . non tantopere necessarium fuisse demonstrabitur. 2, 86. 89. 112 *al.* *adde*: CIC. inv. 2, 100 ex iis locis, de quibus in negotiali parte dictum est, . . . aequitatis naturam opportebit quaerere et quasi in absoluta iuridiciali per se hoc ipsum ab rebus omnibus separatim -are. *saepissime additur interrogatio indirecta*: RHET. Her. 2, 3, 5 primum -bit accusator, num quando simile quid fecerit (*ibid.* quaeret). 2, 5, 8. 2, 16, 24. 3, 2, 2 deliberationes partim sunt eiusmodi, ut quaeratur utrum potius faciendum sit, partim eiusmodi, ut, quid potissimum faciendum sit -etur *al.* CIC. inv. 1, 17 constitutione causae reperta statim placet -are, utrum . . . an. 1, 34 hominum genus et in sexu -atur, virile an muliebre sit, et in natione, patria, cognatione, aetate. 1, 39 in tempore perspiciendo longinquitas eius est -anda. 1, 42 hoc in genere, ut commode quid eventurum sit, ante animo colligi possit, quid quaque ex re soleat evenire, -andum est hoc modo. 2, 23 (*ibid.* spectare). 2, 45 -are haec, quae exposuimus, oportebit. facilius autem ad inventionem animus incedet, si gesti negotii . . . narrationem saepe . . . pertractabit et quod quaeque pars suspicionis habebit eliciens -bit, quare . . . quidque factum sit. 2, 170 in . . . superiore, possitne fieri, quaestione -bimus. 2, 176 (*syn.* attendere) *al.* de orat. 2, 318 tota causa pertemptata atque perspecta, locis omnibus inventis atque instructis -andum est, quo principio sit utendum.

adduntur adverbia: diligenter, etiam atque etiam, diu, bene, penitus, alte, recte, attente, multum, potissimum, non neglegenter, magno opere, vehementer (CIC. inv. 2, 21), usquequaque (AVG. civ. 6, 6), mediocriter, probabile, digne, apte (FRONTO p. 222, 4 N.), facile, expedite, sobrie (AVG. civ. 10, 11), parvum, minus, breviter, parum (FRONTO p. 173, 10 N.), satis, sic, ita. *cf. etiam* CIC. phil. frg. V 97 dies noctesque. *accedit ablativus modi*: *ad I*: SVET. Cal. 36 *feminas* diligenter ac lente mercantium more -bat. APVL. met. 2, 1 et voto simul et studio curiose singula -bam. 3, 3 scrupulosa diligentia cunctae civitatis ostiatim singula -ans. *ad II*: CIC. inv. 1, 50 magna cum cura et diligentia locus hic omnis -andus est. Tusc. 5, 71 haec ille intuens . . . quanta . . . animi tranquillitate humana et citeriora -at! Att. 11, 4, 2 de pensione . . . omni cura -a, quid faciendum sit. VITR. 8, 6, 12 in puteorum fossionibus non est contemnenda ratio, sed acuminibus sollertiaque magna naturales rerum rationes -andae. AVG. civ. 19, 7 haec . . . mala . . . quisquis cum dolore -at, miseriam fateatur. *nota*: AMM. 20, 8, 2 nusquam adsensurum Constantium factis multa volvendo -ans. *acced.* pro: CIC. epist. 4, 10, 2 reliqua tu pro tua prudentia -bis (*cf.* 13, 8, 3). 16, 1, 3 pro tuo ingenio. AVG. civ. 22, 20 omnibus pro nostro modulo -atis atque tractatis.

syn.: *ad I*: intueri, aspicere, videre, inspicere, agnoscere, contemplari, recognoscere, respicere, requirere. *ad II A*: ante oculos proponere, videre, cogitare, computare, contemplari, deliberare, tractare, secum reputare; observare, perpendere, revolvere, quaerere (*cf.* GELL. 11, 5, 3), disquirere; spectare, perspicere, aspicere, intueri, inspicere. *ad II B*: quaerere, videre, perspicere, spectare, pertractare, cogitare, pertemptare. esse occupatum in, attendere.

part. praes. adi. **cōnsīderāns,** -ntis: AVG. epist. 34, 5 pr. virum . . . -issima voluntate tranquillum. *adv.* **cōnsīderanter:** VAL. MAX. 8, 1, amb. 2 -r et mansuete populi Romani magistratus, sed Areopagitae quoque non minus sapienter (*sc. egerunt*). PALLAD. 3, 17, 2 *cuneum* inter corticem et lignum . . . -r deponimus. DIFF. gramm. VII 522 consideratius et -ius. consideratius praeverbium ex cognomine, -ius ex participio.

part. perf. pass. adi. **cōnsīderātus,** -a, -um. *comp. v. l. 22. 25. 28 al. superl. l. 39.* *i. q. circumspectus, cautus, providus.* GLOSS. εὔσκοπος. *de hominibus*: RHET. Her. 15, 27 paulo tardiore et -iore gestu conveniet uti. CIC. Quinct. 11 Quinctius . . . , una in re paulo minus -s. Verr. 2, 22 ut praetor . . . paulo . . . -iorem *calumniatorem* invenisse non posset. Caecin. 1 -i hominis esse putavit. Phil. 2, 31 homo sapiens et -e (PLIN. paneg. 44, 5 nec . . . -s ac sapiens, qui aetatem in tenebris agit). Deiot. 16 quis -ior illo? rep. 5, 10 Marcellus ut acer et pugnax, Maximus ut -s et lentus. Att. 9, 2^{a}, 2 -ius consilium te daturum. BELL. Afr. 73, 1 *Caesar* tardior . . . et -ior erat factus. LIV. 22, 39, 20 timidum pro cauto, tardum pro -o, imbellem pro perito belli vocent. VAL. MAX. 1, 6, 8 in homine parum -o temeritas. FRONTO p. 165, 4 N. verborum suorum inpos et minus -s. PANEG. 10, 25 -i ratio. AMM. 15, 8, 13 hortator. 19, 12, 18 iudicis lenti et -i est proprium. 21, 5, 5 in crebritate bellorum -s et cautus. MAXIMIN. c. Ambr. 97. AVG. c. Petil. 3, 2, 3 iratior quam -ior. BENED. reg. 64 providus et -s. *de rebus*: CIC. inv. 2, 18 ratiocinatio est . . . diligens et -a . . . excogitatio. 2, 163 fortitudo est -a periculorum susceptio. Font. 29 verbum -issimum nostrae consuetudinis 'arbitror'. Brut. 154 tarditas. 265 nihil non -um exibat ex ore. VAL. MAX. 6, 1 ext. 2 vehementius hoc, illud -ius exemplum. AMM. 16, 12, 36 properantes cito quam -o cursu. MAR. MERC. Euther. o -a inconsideratae sapientiae luxuria. COD. Theod. 8, 5, 19 (*a. 364*) parum -a facilitas.

adv. **cōnsīderātē.** (*cf. supra l. 19.*) *comp. v. l. 54. 55. 56. 59. superl. v. l. 53.* GLOSS. περιεσκεμμένως, caute. *i. q. diligenter, scite, tarde*: CIC. Quinct. 51. Scaur. 37 nihil -e . . . , contra . . . rabide omnia . . . videtis esse suscepta. Planc. 72 respondebo tibi . . . nec -e minus nec minus amice. Phil. 4, 6 nec solum id animose et fortiter, sed -e etiam sapienterque fecerunt. off. 1, 49 *beneficia* iudicio, -e constanterque delata sunt. 1, 136 cum *ira* nihil recte fieri, nihil -e potest. 1, 160 ita fit, ut agere -e pluris sit quam cogitare prudenter. 2, 6 hominum est parum -e loquentium. epist. 12, 5, 2. ad Q. fr. 2, 1, 3 ut -e diligenterque naviges. Att. 9, 10, 2 quid feci non -issime? 9, 10, 9 -ius . . . consuluero. CAES. civ. 3, 82, 2 si quando quid Pompeius tardius et -ius faceret. LIV. 4, 45, 8 SEN. contr. 2, 9, 10. VAL. MAX. 5, 1 ext. 6 cupidius quam -ius. SEN. benef. 4, 36, 1. COLVM. 5, 11, 4 cuneum . . . ne minus digitos tres, sed -e, demittito. 11, 2, 38 fracta iuga -e resarcire. SVET. Iul. 77 (*dictum Caesaris*) debere homines -ius iam loqui secum. GELL. 2, 23, 3 *syn.* apte. 19, 12, 6 *animi motus* scite -eque purgandos censebat (*cf.* 9, 9, 3). AMM. 17, 5, 9. 30, 1, 5 audacter magis quam -te egressus. AVG. retract. 2, 6, 2.

cōnsidium, -ī *n.*; *cf. c.* considere. *i. q. consessus*: PLAVT. Cas. 966 nunc ego tecum aequom arbitrum extra -um (*A, totus locus deest in P*) captavero. *cf. Studemund Herm. 1, 287, sed dubitare licet de vocabulo.*

×**cōnsīdo,** -sēdī, -sessum, -ere *a* con *et* sidere. *perf. in codd. scriptum* considi: ENN. frg. var. 13 LIV. 9, 37, 7. 28, 12, 15 (-ederunt Σ). TAC. ann. 1, 30 PLIN. epist. 6, 20, 14 COMM. instr. 2, 30, 4. *formae participiales a supino derivatae non leguntur nisi his locis*: GRAMM. suppl. 110, 35 nomina . . . derivata *sunt* a genetivis . . . participiorum . . . ut est consessus -si -sio. HIL. trin. 10, 48 consessurum. [LVCIL. 397 concessum *codd.*, -sessum *F. Dousa*]. GLOSS. considunt sidunt. Plac. V 13, 17 (= 58, 7) considere est in uno loco sedere. conruere, sistere, sedere, inhabitare. consedere, desedere, consuere (*contam.?* consuevere, consuere? conserere, consuere *Bücheler*). II 440, 4 consideo συγκαθέζομαι. *legitur inde a* PLAVTO. *deest apud* TER. LVCR. VELL. PERS. LVCAN.

I ***proprie:*** *i. q. sidere* **A** *de animantibus* **1** *generatim homines: absolute*: CIC. Arat. 373 deflexo -ens corpore Nixus (*cf.* MANIL. 2, 251 libra sub emerito -ens orbe laborum). har. resp. 7 -edit ille, conticui. div. 1, 55. LIV. 26, 19, 5 nullo die prius . . . rem egit, quam in Capitolium iret ingressusque aedem -ret. VAL. MAX. 6, 9. CELS. 3, 16 -ere diligenter involutis pedibus et capite (*opp.* ambulare). 7, 26, 2 CVRT. 5, 2, 22. 7, 6, 6 *al.* COLVM. 7, 3, 26 (*ibid.* recubare).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

PETRON. 73 ut lassatus -edit (*opp.* rectus stabat). PLIN. nat. 2, 145 superne *fulgure* icti -unt. 28, 21. STAT. Ach. 1, 622 chori. PLIN. epist. 3, 1, 5. VVLG. Sirach 32, 2 (κάθισον). CLAVD. rapt. Pros. 3, 8. *additur quo loco*: VERG. ecl. 5, 3 cur non ... hic corylis mixtas inter -imus ulmos? Aen. 10, 5 tectis bipatentibus. LIV. 38, 53, 4 ubi (*sc. in arce*) inviolata ... senectus eorum -at. OV. met. 5, 336 nemoris in umbra. fast. 5, 27. VAL. MAX. 5, 8, 3 in atrio. CVRT. 5, 2, 22 in conspectu matris. CALP. ecl. 2, 21 iamque sub annosa medius -erat umbra Thyrsis. VAL. FL. 8, 166 aula. SIL. 15, 178 portu. IVV. 4, 34 hic. HIL. trin. 10, 48 stare ad sententiam mortis sed inde -urum a dextris virtutis. PALLAD. hist. mon. I 1 p. 255^A intra quoddam sepulcrum *al.* *nota*: in *c. accus.*: ACT. Arv. a. 81, 15 in aedem Caesaris. OPTAT. 1, 14 p. 16, 12 in domum. *de ipsa sede, quae occupatur*: NEP. Paus. 4, 4 in ara. VERG. ecl. 3, 55 in molli herba. georg. 4, 436 -idit (-edit *M*) scopulo medius. Aen. 3, 289 transtris. 5, 388 proximus ut viridante toro -erat herbae. 5, 841 puppi in alta. 7, 169 solio medius -edit avito. LIV. 1, 18, 7 in lapide ad meridiem versus -edit. 28, 22, 6 super eum cumulum coniuges ac liberos -ere cum iussissent. 28, 45, 8 censores in campo ad aram Martis sellis curulibus -erunt. OV. met. 2, 869 tergo tauri. 13, 931 in caespite. fast. 3, 359. 6, 305 ante focos olim scamnis -ere longis mos erat. VAL. MAX. 1, 6, 13 aurea in sella. 3, 1, 2 in lecto. CVRT. 8, 4, 15 in sede. PETRON. 9 super lectum. PLIN. nat. 8, 146 humi. STAT. silv. 1, 2, 118 haec (*sc. virgo*) ... nostra (*sc. Veneris*) potuit -ere concha. 3, 2, 9. 3, 4, 46 olorina biga. ACT. Arv. a. 218 A 13 in cathedris. AVG. civ. 5, 20 tabulam ... verbis pingere, ubi voluptas in sella regali quasi ... regina -at *al.* *nota c. accus., i. q. conscendere*: AMBR. Abr. 1, 8, 71 pullum asinae solvit quem ipse -edit. *iuxta aliquem vel aliquid*: VERG. Aen. 7, 176 hic ... perpetuis soliti patres -ere mensis. MORET. 90 ad ignem. TIB. 3, 19, 23 Veneris ad aras. PETRON. 26 ante limen thalami. 131 secundum invitantem. 134 inter utrumque. MART. 5, 14, 5 inter ipsas tertius sellas post Gaiumque Luciumque -edit. APVL. flor. 23 p. 103 iuxtim. TERT. pudic. 5 (*in prosopopoeia*) inter duos apices facinorum (*sc. idololatriam et homicidium*) ... digna -edit *moechia*. *nota*: *i. q. una sidere*: OV. met. 1, 678 at tu, quisquis es, hoc poteras mecum -ere saxo. HIL. c. Aux. 7 -entibus una nobiscum episcopis fere decem. ITALA gen. 15, 11 (Aug. civ. 16, 24) descenderunt aves supra corpora ..., et -edit illis Abram (συνεκάθισεν αὐτοῖς. HIER. quaest. hebr. in gen. p. 25, 16 sedit cum eis. VVLG. abigebat eas *ex hebr.*). CARM. adv. Marc. 5, 249 -editque patri *Christus*. MACR. sat. 1, 7, 2 plerique de -entibus (*in convivio*). COD. Theod. 6, 26, 7 (*a. 396*) ut ingrediendi ... secretarium iudicantum, -endi etiam iudicibus habeant potestatem. *bestiae, alites*: CIC. div. 1, 73 *equi* in iuba examen apium -erat. VARRO rust. 3, 16, 23 examen (*sc. apium*) ubi volunt -ere, eum ramum ... oblinunt (3, 16, 31 VERG. georg. 4, 65 LIV. 21, 46, 2. 27, 23, 3. 35, 9, 4 COLVM. 9, 8, 10. 9, 9, 7 IVV. 13, 68 *al.*). VERG. Aen. 11, 457 alto in luco cum forte catervae -edere avium piscosove amne Padusae. CIRIS 193 HOR. sat. 1, 8, 7 LIV. 21, 62, 4 PAVL. FEST. p. 212. PHAEDR. app. 24, 1 cornix super ovem. CVRT. 4, 6, 11. PETRON. 109 per antennam pelagiae -erant volucres. PLIN. nat. 10, 22 columbae. 10, 143 coitus avibus duobus modis, femina -ente humi ut in gallinis aut stante ut in gruibus. VAL. FL. 4, 511 nulla datur -ere terra *Harpyis*. TAC. hist. 2, 50 avem ... apud Regium Lepidum celebri luco -isse. VVLG. Nah. 3, 17 quasi locustae locustarum quae -unt in saepibus (ὡς ἀκρὶς ἐπιβεβηκυῖα ἐπὶ φραγμόν). EVSTATH. Bas. hex. 5, 8 p. 919^A musculae ... -entes in electri manantis suco cum gelaretur haeserunt. *c. dat. personae*: CIC. div. 1, 78 Platoni cum ... dormienti apes in labellis -issent. LIV. 7, 6, 23 conserenti iam manum Romano corvus repente in galea -edit. VAL. MAX. 5, 6, 4 ei ius dicenti cum in capite picus -isset. SVET. Claud. 7 evenit, ut ingredienti cum fascibus forum praetervolans aquila dexteriore humero -ret.

2 *speciatim*: **a** *de personis et gentibus, quae domicilium collocant*: VARRO ling. 5, 53. 159. CIC. Att. 2, 6, 1 qui ... dubitem an hic Anti -am. 5, 14, 1 aliquo loco. epist. 2, 16, 6 in solitudinibus. CAES. Gall. 1, 31, 10. 2, 4, 1 civ. 3, 4, 1 *al.* VERG. Aen. 1, 572 vultis et his mecum pariter -ere regnis, urbem quam statuo vestra est. 3, 162 Cretae iussit -ere Apollo. 4, 39. 11, 323 socios in regna vocemus; -ant, si tantus amor, et moenia condant *al.* PROP. 1, 8, 25 licet Autaricis -at *puella* in oris et licet Hylleis: illa futura mea est. VITR. 9, 6, 2 primus Berosus in insula et civitate Coo -edit. LIV. 1, 34, 2 Tarquiniis. 5, 34, 8. 5, 35, 2. 39, 54, 5 perioch. 65. POMP. TROG. Iust. 38, 4, 10 *finibus* ubi -sedere possessis. ASCON. Pis. p. 5 quod *avus* in Italia -erit. TAC. Germ. 29 quamquam trans Rhenum Danuviumque -erint *gentes*. ann. 6, 50 apud promunturium Miseni in villa. 11, 19 natio Frisiorum ... -edit apud agros a Corbulone descriptos. IVST. 24, 6, 6 in saxo. TERT. spect. 7 urbs, in qua daemoniorum conventus -edit. VVLG. I Macc. 2, 1 (καθίζειν). CLAVD. 26, 300 -et regnum Rhodano. *nota*: CVRT. 7, 3, 23 in novam urbem. VOPISC. Tac. 3, 2. *de meretricibus in lupanaribus*: CATVLL. 37, 14 istic. ISID. orig. 15, 2, 43 tabernae, unde tabernariae, quod ibi soleant -ere.

b *de iis, penes quos arbitrium est, inprimis de iudicibus*: CIC. Att. 1, 16, 3 ut primum iudices -erunt, valde diffidere boni coeperunt. CAES. Gall. 6, 13, 10 *druides* certo anni tempore in finibus Carnutum ... -unt in loco consecrato. HIRT. Gall. 8, 89, 4 *Caesar* in munitione pro castris -edit. LIV. 6, 38, 5. 23, 3, 7. 23, 10, 5. 26, 15, 8 in tribunali (*cf.* 45, 29, 1). 26, 48, 9 recuperatores -ere et causam cognoscere iussit. 38, 51, 6 tribuni in rostris ... -erunt. 40, 8, 7 ibi cum -isset, 'sedeo', inquit, 'miserrimus pater, iudex inter duos filios'. OV. met. 12, 627 duces mediis -ere castris iussit et arbitrium traiecit in omnes. 13, 1. VAL. MAX. 2, 5, 2 in *sella curuli* honoris ... sui vindex -edit. 5, 8, 3 domi. 6, 3 ext. 3. HOMER. 654 *Iuppiter* umbrosis -edit montibus Idae (*cf.* PHAEDR. 4, 22). QVINT. decl. 249 p. 21, 16. PS. QVINT. decl. 9, 10 de hac re -istis, hoc concitavit istam iudicii scaenam. PLIN. epist. 6, 31, 9 -erat auditurus. IVV. 7, 115. SVET. Aug. 35 (*de senatoribus*). HYG. fab. 274 p. 150, 15 (*de Areopagitis*). CASSIOD. var. 6, 4, 3 -es supra omnes ... consulares: sententiam primus dices. COD. Iust. 3, 11, 4. ad: LIV. 4, 15, 2 ad causam cognoscendam (*de dictatore*). 34, 61, 15 cum sufetes ad ius dicendum -issent. QVINT. decl. 313 p. 228, 27 non est ista res iudicum, non horum, qui ad certa iura, et quidem iurati, -erunt. 345 p. 361, 12 ad hoc ius, ad hanc legem. SVET. Cal. 38 cognoscebat ... de talibus causis, taxato prius modo summae ad quem conficiendum -ret. in: CIC. Verr. 2, 19. Sull. 92 vos ... repentini iudices in nos -istis. *de reo*: LIV. 45, 7, 5 *regem* adversus advocatos in consilium -ere iussit. *nota c. accus.*: CASSIOD. var. 6, 23, 3 -is geniatum tribunal.

c *de iis, qui disputaturi considunt*: CIC. de orat. 1, 29 omnis in iis sedibus, quae erant sub platano, -isse dicebat. rep. 1, 18 placitum est, ut in aprico maxime pratuli loco ... -rent. leg. 2, 7 si videtur -amus hic in umbra. Brut. 24 in pratulo propter Platonis statuam -edimus. ac. 2, 9 Tusc. 5, 11 VERS. inc. Cic. ac. 1, 14 quae cum dicta, in conspectu -edimus omnes. VARRO rust. 1, 2, 3. SEN. epist. 88, 4 vis scire, quam non ad docendam virtutem -erint *grammatici*? SVLP. SEV. dial. 1, 1, 2. *notandum*: MAXIMIN. c. Ambr. 90 cum -issetis in unum de futuro consilio deliberaturi. *nota impersonaliter*: CIC. de orat. 3, 18 in silvam venitur et ibi magna cum audiendi expectatione -itur (*cf.* HIL. myst. 18, 19). *de iis qui spectandi causa in theatro -unt*: LIV. 33, 32, 4 ad spectaculum. CORP. XI 3805 (*a. 26*). TAC. ann. 4, 16 quotiens Augusta theatrum introisset, ut sedes inter Vestalium -ret. 13, 54. 14, 20 stantem populum spectavisse, ne, si -ret theatro, dies totos ignavia continuaret. SVET. Aug. 43 IVLIAN. epit. novell. 82, 1. *de contione*: CIC. Flacc. 16 TAC. Germ. 11.

d *in re militari*: *i. q. castra ponere, exercitum constituere*: *absol.*: CIC. epist. 10, 23, 2 quadraginta millium passuum spatio relicto -edi. CAES. Gall. 5, 49, 6 -edit *Caesar* et ... castra communit. civ. 2, 38, 4 Numidae ... nullis ordinibus passim -erant. SALL. Iug. 52, 6 postquam Rutilium -isse iam et animo vacuom accepit. 91, 3. LIV. 21, 58, 4 aversi a vento parumper -edere. 21, 59, 1. 31, 24, 8 sustinuit signa et -ere ac conquiescere agmen iussit. *add. quo loco*: *genet. et abl. loci*: CIC. Phil. 3, 6 ea legio -edit Albae (*cf.* 13, 19). CAES. Gall. 1, 49, 1 civ. 2, 20, 4. 3, 51, 8 hoc loco. 3, 98, 1 in monte. BELL. Alex. 28, 3 SALL. Iug. 49, 1 hist. frg. 1, 120. VERG. Aen. 7, 431 qui flumine pulchro -edere. LIV. 7, 42, 4 loco munito. 21, 32, 13 iis ipsis tumulis, quos hostes tenuerant, -edit. TAC. hist. 4, 57. VVLG. I reg. 13, 16 (παρεμβάλλειν; *cf.* I Macc. 9, 33). *accedit* castris: CAES. civ. 3, 76, 1 in (*om.* α) castris contra Asparagium -edit. 3, 76, 2. BELL. Afr. 67, 3. 79, 2 milia passuum VIII a Thapso binis castris -edit. VERG. Aen. 11, 915 -unt castris ante urbem et moenia vallant. LIV. 7, 16, 4 Privernates cum ante moenia sua castris permunitis -edissent. 27, 45, 12 TAC. hist. 4, 75. *cf.* ann. 1, 61 semiruto vallo humili fossa accisae iam reliquiae -edisse intellegebantur. *cf.* VEG. mil. 25, 9 -entes sine castris. 82, 6 sine aliqua munitione. ibi, ubi, hic: CAES. Gall. 6, 32, 4. 7, 57, 4. HIRT. Gall. 8, 67, 5 VARRO rust. 3, 2, 4 LIV. 10, 31, 5. 22, 4, 8. ab: LIV. 22, 48, 3 ab tergo. 27, 15, 13 ab regione urbis in orientem versa. ad, apud: CIC. epist. 15, 4, 2 apud Philomelium. CAES. Gall. 1, 37, 3 ad ripas Rheni. LIV. 2, 11, 7 Herminium ... ad secundum lapidem Gabina via -ere iubet. 4, 17, 12 dictator ... haud procul inde ad confluentis -edit in utriusque ripis amnis *al.* TAC. hist. 2, 45. 3, 6. 5, 14. ante: CAES. Gall. 7, 79, 4 productis copiis ante oppidum -unt. BELL. Afr. 3, 2 TAC. hist. 4, 62. circa: LIV. 7, 12, 8 circa Pedum. 23, 46, 8. 44, 26, 7. contra: CAES. Gall. 7, 58, 6 hostes e regione Lutetiae contra Labieni castra -unt. inter: SALL. Iug. 49, 5. LIV. 5, 39, 3 inter Romam et Anienem. 7, 39, 7 cohors una ... ad Lautulas saltu angusto inter mare ac montis -edit. 29, 32, 14. post: LIV. 26, 5, 4 in valle occulta post Tifata montem ... -edit. 41, 2, 1 post collem occulto loco -ederunt. pro: LIV. 1, 25, 2 -erant utrimque pro castris duo exercitus. ASCON. Mil. p. 41 pro aerario -edit saeptus delecta manu militum. ENN. frg. var. 13 propter Hannibalis copias. sub: CAES. Gall. 1, 21, 1 hostes sub monte -edisse milia passuum ab ipsius castris octo. 48, 1. SALL. Catil. 57, 3 sub ipsis radicibus montium. LIV. 9, 24, 5 sub oppido silvestribus locis. 31, 42, 7. supra: LIV. 23, 17, 3. 28, 12, 15 super campos patentis. 32, 30, 4. trans: CAES. Gall. 2, 16, 2. LIV. 24, 41, 5 contra castra Romana trans fluvium omnes -edere. *adverbium sim.*: CAES. Gall. 5, 47, 5 copias ... tria milia passuum longe ab suis castris -isse. 7, 79, 1. civ. 2, 38, 3 rex sex milium intervallo a Saburra -erat. HIRT. Gall. 8, 35, 1 -unt Drappes et Lucterius non longius ab oppido X milibus. BELL. Afr. 24, 1 *al.* SALL. Iug. 21, 2 haud longe a mari prope Cirtam oppidum. LIV. 3, 22, 4. 8, 19, 5 haud procul castris. 25, 40, 9 ab hoste

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

quattuor ferme milium intervallo. 33, 6, 2 sex ferme milia a Pheris. *de acie*: LIV. 8, 8, 10 tum principum pugna erat; hastati sequebantur; triarii sub vexillis -bant sinistro crure porrecto. *de insidiis*: BELL. Afr. 50, 2 in insidiis. 65, 3 insidiaturus locis idoneis. LIV. 2, 11, 7 occultus. 41, 2, 1 post collem loco occulto. 43, 23, 4 in insidiis loco obscuro *al.* CVRT. 7, 7, 31 (*abs.*). 8, 1, 5 in silva.

e *perf.* consedisse *i. q. sedere*: CIC. Flacc. 16 cum in theatro imperiti homines -erant, tum bella inutilia suscipiebant (*cf.* ASCON. Mil. p. 48). Cato 63 Att. 5, 18, 2. SALL. Iug. 49, 5 inter virgulta equi Numidaeque -erant, neque plane occultati ... et tamen incerti, quidnam esset. 106, 5. VERG. ecl. 7, 1 forte sub arguta -erat ilice Daphnis. Aen. 3, 245. 12, 237 nos ... dominis parere superbis cogemur, qui nunc lenti -imus arvis. LIV. 10, 4, 11 haec ubi audita sunt et ad eos qui -erant in insidiis perlata. CVRT. 4, 12, 18. SEN. dial. 7, 25, 1 non ideo me despiciam, quod in illorum numero -ero, qui manum ad stipem porrigunt. epist. 55, 9 quia ... una loquimur, ambulamus, -imus. VVLG. Hebr. 8, 1. *nota*: HIL. trin. 3, 20 erant discipuli in clauso et secreto ... congregati ... -erant. considere *i. q. sedere*: ITALA Ezech. 18, 6 (Weing.) *homo iustus* ad mulierem in menstruis suis -entem non accedet (πρὸς γυναῖκα ἐν ἀφέδρῳ οὖσαν, VVLG. menstruatam). SEDVL. carm. pasch. 4, 251 inde means genitum cernit -ere caecum. EVGIPP. Sev. 23, 1. HIL. in Matth. 20, 10 *apostoli* in duodecim patriarcharum sede -entes Israelem iudicabunt. 24, 6 *thronus* religionem ab eo necesse est qui in illo -at acceperit. *i. q. considendo persistere, haerere*: VITR. 10, 6, 7 in umido voragine facta -edit nec progredi nec regredi postea potuit (*cf.* CVRT. 9, 9, 12). PLIN. nat. 10, 8 *percnopterus* sola aquilarum exanima fert corpora, ceterae, cum occidere, -unt (*cf.* LVCIF. Athan. 2, 3 si in votis gererent in suis -ere sedibus). *adde* PAVL. FEST. p. 9 assiduus dicitur, qui in ea re quam frequenter agit, quasi -isse videatur.

B *de rebus*: VARRO ling. 9, 68 primum balneum ... introiit in urbem, publice ibi -edit, ubi bina essent coniuncta aedificia lavandi causa. MART. CAP. 8, 817 quidam Romanorum (*sc. Varro*) stellas a stando, sidera a -endo ... dicta fuisse commemorat. SEN. nat. 2, 1, 5 ubi quaeretur ..., qua parte mundi *terra* -erit. PLIN. nat. 18, 356 cum in cacuminibus montium nubes -ent, hiemabit. VAL. FL. 1, 4 *ratis* flammifero ...-edit Olympo. STAT. Theb. 6, 714 *discus* longe super aemula signa -edit. OPTAT. 2, 19 p. 54, 7 *ampulla* proiecta ... inlaesa inter saxa -edit. *apud medicos*: CELS. 7, 14 alvus ... ducenda est, quo facilius omnia, quae excesserunt intra uterum -ant. 7, 16 leniter homo concutiendus est: quo fit ut per se singula intestina in suas sedes deducantur et in his -ant. CELS. 6, 18, 2 *cutem* non esse servandam, ne -at ulcerique adglutinetur. CAEL. AVR. chron. 4, 3, 20 -ente atque conducta cute, quae ventrem circumtegit. VINDIC. med. 31. *de sedimentis aquae et vini i. q. residere*: COLVM. 12, 20, 2 defrutum infra tertiam partem vasis -it. arb. 3, 6 sapor ... comprehendetur, si terram aqua diluas et, cum -erit, ... aquam degustes. PLIN. nat. 29, 34. 34, 106. 35, 193. 36, 173 ut ... vitia -ant. *de pulvere*: CVRT. 5, 13, 13 inhibuit cursum, donec -ret pulvis. *i. q. cadere, collabi, desidere*: *absol.*: CIC. prov. 34 *Alpes* iam licet -ant (HEGES. 2, 9, 1). CVRT. 8, 10, 26 ne universa -ret ⟨moles⟩. SEN. Phoen. 345 ab imo tota -at domus. PANEG. 6, 10 ipsa Roma ... contremuit ac paene -edit. AMM. 17, 7, 14 cum dissolutis elementa conpagibus ultro adsiliunt vel relabuntur -entibus terris. OV. met. 13, 408 Ilion ardebat neque adhuc -erat ignis (SEN. nat 3, 13, 1 *ignem* evanidum languentemque -ere, *ibid.* restingui). trist. 1, 2, 73 ut mare -at ventisque ferentibus utar. SIL. 17, 290 tumidi -unt gurgite fluctus. SCHOL. Germ. Sang. p. 222, 13 oceanus (*opp.* tumescere). *notandum*: STAT. Theb. 2, 678 cervix et tabe gravatae -edere iubae (*sc. leonis*). *cf.* AFRAN. com. 345 -edit (*Bücheler*, sedit *codd.*) uterum, non ut omnino tamen (*sc. abortum faceret*). in *c. acc.*: *terra considit*: LIV. 30, 2, 12 Arpini terra campestri agro in ingentem sinum. 38, 8 in Veliterno agro terra ingentibus cavernis -edit. SEN. nat. 6, 14, 4 in cavernam fundamento spoliata. epist. 71, 15 campos ... in subitam cavernam -entis soli lapsus abducet. HIL. trin. 6, 3 -entium in chaos cum populis suis ... urbium vastitas. *urbes et aedificia*: VERG. Aen. 2, 624 omne mihi visum -ere in ignis Ilium. 9, 143. STAT. Theb. 3, 185 cum regia Cadmi fulmineum in cinerem -edit. TAC. hist. 3, 33 cum omnia sacra profanaque in ignes (-e *codd.*) -rent, solum Mefitis templum stetit. AMM. 22, 9, 4 moenia in favillas.

II ***translate***: *i. q. quiescere, desidere, desistere*: **A** *de personis*: CIC. Att. 2, 4, 2 in otio. SEN. epist. 117, 4 secedere et in alia parte -ere. VERG. Aen. 11, 350 totam videmus -isse urbem luctu.

B *de rebus*: PLAVT. Trin. 300 si mea imperia capesses, multa bona in pectore -ent. CIC. har. resp. 24 *ludorum* religio tanta est, ut ex ultimis terris arcessita in hac urbe -erit. orat. 96 est quoddam ... orationis pictum et expolitum genus ...: hoc totum e sophistarum fontibus defluxit in forum, sed spretum a subtilibus, repulsum a gravibus, in ea de quo loquor mediocritate -edit. Tim. 5 sensus moventia quae sunt, eadem in opinatione -unt (δόξῃ περιληπτά). TERT. scorp. 9 in universos nominis exitum effundit (*sc. Christus*) in quibus -erit nomen cum odii sui lege. BOETH. in Porph. dial. 1 p. 28[D] si qua accidentia venerint ab individuis et ea tracta in speciebus -erint. *i. q. decrescere, descendere*: CIC. de orat. 3, 191 consuetudo illa sit ... dicendi, ut ... verborum iunctio nascatur a proceris numeris ac liberis, ... sed varie distincteque -at. notatur enim maxime similitudo in quiescendo. *nota*: PLIN. nat. 3, 147 mitescentia Alpium iuga ... molli in dextră ac laevă devexitate -unt. *in oblivionem adduci*: CIC. Mur. 18 -edit utriusque nomen in quaestura. *affectus animi*: CIC. Brut. 10 cura de re publica. 93 ardor animi ... cum -edit, omnis illa vis et quasi flamma oratoris extinguitur. ac. 2, 88 furor. phil. frg. X 3 illorum (adulescentium) furentem petulantiam -isse. LIV. 33, 7, 5 primus terror ab necopinato visu. 38, 17, 7 ira. 42, 62, 3 ferocia ab re bene gesta. SEN. dial. 3, 4, 3 quaedam sunt irae, quae intra clamorem -ant. benef. 3, 23, 2. epist. 94, 23 cupiditas. 97, 8 licentia urbium. PETRON. 99 ira in pectoribus. 139 rabies irascentis. PLIN. epist. 2, 11, 6 favor et misericordia acres ... primos impetus habent, paulatim consilio et ratione quasi restincta -unt. *bella, tumultus*: SIL. 8, 331 Hannibal oppressum vidit -ere bellum. 16, 219. TAC. ann. 1, 30 quia praesentia satis -iderant. 14, 61 modicis remediis primos motus -isse. PLIN. paneg. 8.

derivata: consessio, consessor, consessus, considium. *Remme.*

cōnsīgnātio, -ōnis *f. a* consignare. SEN. contr. exc. 4, 8 -e facta. QVINT. inst. 12, 8, 11 promittit litigator ... paratissimas -es. decl. 325 p. 278, 21. CALL. dig. 22, 4, 5 res gesta sine litterarum -e. PAVL. dig. 48, 10, 16, 2 qui in rationibus tabulis litteris publicis ... sine -e falsum fecerunt. ITALA Is. 58, 6 (Barnab. 3, 3) omnem -em iniquam dele (λῦε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, VVLG. dissolve colligationes impietatis). Ezech. 28, 12 (Weing.) tu -o similitudinis (ἀποσφράγισμα, VVLG. signaculum). DIDASC. apost. 79, 19 per -em cum udo flatu. AVG. epist. 61, 2 sive continentiae professionem sive -em virginitatis. GELAS. epist. 9, 6 Migne 59 p. 50[C] -is (*i. consecrationis*) pontificalis adhibendae sibimet arripere facultatem. *nota*: CHALC. comm. 329 *silvae species* formantur ... iuxta memorati videlicet exempli -em (consignificationem *cod. Vindob. 176*).

cōnsīgnātor, -ōris *m. a* consignare. PORPH. Hor. sat. 2, 3, 69 pecunia a faeneratore accepta lege decem tabularum ... consignatores frustrabitur.

cōnsīgnificātio, -ōnis *f. a* consignificare. BOETH. herm. pr. 1, 3 p. 57, 9 idem praedicamentum ad nomen relatum sine temporis -e monstratur. p. 57, 14. sec. 1, 3 p. 66, 11 omne verbum -em temporis retinet, non significationem. *cf. l. 32.*

cōnsīgnifico, -āre [*a* con *et* significare. *Th.*]. *i.* προσσημαίνω: PRISC. gramm. II 54, 7 'syncategoremata' hoc est -antia. III 93, 3 coniunctiva aliarum partium orationis, quibus -at, vim ... demonstrans. 114, 19 -ant, id est coniunctae aliis significant. BOETH. herm. pr. 1, 3 p. 55, 21 verbum ...-at tempus. p. 57, 5. 61, 1. 65, 10. herm. sec. 1 praef. p. 6, 19 coniunctiones -are quidem possunt, per se vero nihil designant. divis. 886[D] top. Arist. 7, 3 p. 994[B] CASSIOD. art. 3 p. 1171[A].

***cōnsīgno,** -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* signare *vel* signum. *Th.*]. GLOSS. σφραγίζω, κατασφραγίζω, συνσφραγίζω. *vox inde a* PLAVTO *legitur, adamata christianis.*

1 *sigillo impresso signare*: PLAVT. Bacch. 924 tabellis -atis credere (935 has tabellas obsignatas -atas quas fero. Curc. 365. 369 Mil. 130 Persa 460. CIC. Quinct. 25 tabulae maxime signis hominum nobilium -antur. GAIVS inst. 2, 181 tabulas proprio lino propriaque cera -amus). Trin. 775 eas *epistulas* nos -emus (816). ARGVM. Plaut. Pseud. 1, 2 -et symbolum, ut Phoenicium ei det leno. LIV. 23, 38, 4 litteris Philippi atque Hannibalis perlectis -ata omnia ad senatum ... misit. 29, 12, 15 haec conscripta -ataque sunt (*cf.* PORPH. Hor. sat. 2, 4, 2 conscribere, -are nova praecepta). 39, 48, 4 decretum. CVRT. 7, 8, 29 pacta. SVET. Claud. 26 dote inter auspices -ata (29 tabellas dotis. SCAEV. dig. 24, 1, 66 pr. 33, 4, 17, 1 dotalibus duobus -atis instrumentis. APVL. apol. 67 tabulae nuptiales sint -atae). FLORENT. dig. 28, 1, 24 unum testamentum pluribus exemplis -are. VLP. dig. 19, 1, 13, 6 legem *venditionis*. 48, 19, 9, 5 testationes. PAVL. dig. 40, 7, 4 pr. pecuniam -atam. CHALC. comm. 327 si ceram quis vel plumbum ...-et undique. HIL. trin. 8, 46 ut secundum -atas -antesque species in sigillis cernimus. myst. p. 26, 14 hoc sanguine et -atae in Aegypto domus tutae sunt (*cf.* PRISCILL. tract. 6, 108 -antibus nobis ... velut sanguine immaculati agni). p. 27, 28 reservari in memoriam scriptis et -atis voluminibus convenit. COD. Theod. 14, 3, 7 (*a. 364*) pistrinorum omnem enthecam tradat atque -et. COD. Iust. 4, 32, 19 pr. *sortem* -atam in publico depone. *latiore sensu*: *obsignare aliquid litteris sim.*: L. CRASS. or. frg. Cic. de orat. 2, 224 quos *fundos* tibi pater publicis commentariis -atos reliquit. CIC. div. in Caec. 28 quod eisdem litteris illius praetura et tua quaestura -ata sit. Verr. 4, 109 ratio certa est Aetnensium et publicis et privatis litteris -ata. p. red. in sen. 29 vim et crudelitatem privilegii auctoritate honestissimorum hominum et publicis litteris -arit. Deiot. 37 quae *iudicia* publicis populi Romani litteris monumentisque -ata sunt (ac. 2, 2 ut litteris -amus, quae monumentis mandare volumus). leg. 3, 46 publicis litteris -atam memoriam publicam nullam habemus (*cf.* LACT. ira 4, 9 cum haec etiam scriptis ad aeternam memoriam -ret). epist. 13, 6, 3 quam *commendationem* his litteris -are volui. QVINT decl. 308 p. 212, 18 voluntas defuncti -ata iure legibusque civitatis.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Gell. 14, 2, 17 rem causamque, de qua cognoscit, interlocutionibus suis exprimere -areque. Arnob. nat. 1, 57 quae in nostris -ata sunt litteris, confiteamini necesse est esse vera. Ps. Matth. euang. 42, 2 scripsit hunc libellum hebraicis litteris -atum. Cod. Theod. 3, 5, 3 (*a. 330*) actis -are donationem. 11, 16, 13 (*a. 382*) privatae rei nostrae privilegiis permanentibus nihil extra ordinem praedia iure perpetuo -ata sustineant. Lib. iubil. 24, 33 quia sic scriptum est et -atum adversus illum in tabulis caeli. Carm. epigr. 327, 3 claros titulis -at honores. *nota*: *i. q. tradere* (*cf. ital.* consegnare): Gloss. consignasse παραδεδωκέναι. Rvfin. Orig. in cant. 2 p. 116A dant ei opus quod agat et -ant ei custodiam vinearum. Heges. 1, 29, 7 ut Phaselus et Hyrcanus in potestatem eius ... -rentur. Cassian. inst. 4, 6 vestimenta oeconomo -ata. 4, 19, 3 aliis ... utensilia ... ac vasa -ant. 10, 20 qui ... vellet aliquid amplius operis -are (*antecedit* statutum operis pensum cotidie oeconomo traderet). conl. 8, 16, 2 qui se nuntiabant *daemones* -atos sibimet decepisse. Cod. Theod. 14, 16, 2 (*a. 416*) integer canon mancipibus -etur (Cod. Iust. 11, 24, 1). Vincent. Ler. 6, 9 ut omnia, qua fide a patribus suscepta forent, eadem fide filiis -rentur. Rvric. epist. 2, 47 de pietatis vestrae promissione securus puellam vestram in rem directis pueris vestris me -asse significo. Alc. Avit. hom. 28 p. 150, 31 nec hoc tantum contentus reddere, quod dudum fuerat -atum. Lex Visig. extr. p. 321 quartam partem facultatum rerum suarum amittat, illi -andum, cui *eqs.* Bened. reg. 35 vasa ministerii sui munda ... cellarario reconsignet; qui cellararius iterum intranti -et. *in imagine*: Cic. Cluent. 139 si quis in orationibus nostris ... auctoritates nostras -atas se habere arbitratur. Tusc. 1, 57 *ut* quasi -atas in animis notiones, quas ἐννοίας vocant, haberemus. div. 1, 87 clarissimis monumentis testata -ataque antiquitas. Decl. in Catil. 39 fortunas omnium popularium atque otium civitatis luminibus -antes. 62 oculi senatorum te -erunt ingredientem. Hil. in psalm. 13, 1 -anda sunt *a praedicantibus* omnia animis, commendanda sensibus. Vvlg. sap. 2, 5 non est reversio finis nostri, quoniam -ata est (κατεσφραγίσθη) et nemo revertitur.

2 *i. q. confirmare, comprobare, notare, signare, sim.*: Cic. rep. 1, 25 quem *diem* apud Ennium et in maximis annalibus -atum videmus. Tim. 30 ex quibus *sideribus* erat motus temporis -andus. Min. Fel. 24, 2 sic statuarum inanium -ata forma. Tert. anim. 46 ad fidem somniorum a nobis quoque -andam et aliter interpretandam. adv. Marc. 2, 4 *deus* honorans et -ans et dispungens bonitatem operum dignatione conspectus. 2, 19 ad testimonium dei optimi ..., quod satis et praecepta bonitatis et promissa -ant. 3, 15 nullus status differentiarum nonnisi proprietatibus appellationum -atur. 5, 5 prophetiam super illo -at creatoris dicentis (resurr. 22 *prophetias* suo ore -at. Barnab. 4, 8 confractum est testamentum eorum, ut dilecti Iesu -etur [ἐνκατασφραγισθῇ] in praecordiis vestris in spem fidei illius. Hil. trin. 11, 3 *Christum* prophetiae volumina -ant). adv. Prax. 25 clausula euangelii propter quid -at haec scripta? resurr. 39 *negotium* veteris testamenti resignandi et novi -andi. 52 -at imprimens. carn. 20. Lact. inst. 7, 25, 1 veritatem -atam teneri (Favstin. trin. 2, 6 -ans ipsis sermonibus veritatem. Svlp. Sev. dial. 3, 1, 3 quasi sub testibus -atam abs te accepturus est veritatem). Opt. Porf. carm. 3, 18 versu -ans aurea saecla. Hil. trin. 9, 40 euangelicis doctrinis -ata vox domini est. 10, 6 -atam naturaliter dei in deo formam usque adeo indifferentis potestatis et generis, ut *eqs.* Serm. Arrian. frg. I 2 pater totam virtutem ... in substitutionem filii -vit. Hier. in Mich. 2, 7 p. 531 laborem opusculi mei domini invocatione -ans. Rvfin. hist. mon. 11 p. 432A quorum fides per nos -ata est deo. Orig. in cant. 2 p. 141C maiestatem dignis assertionibus -are. Ps. Rvfin. in Am. 5, 25—27 cum nihil utique tale historia -et. in Os. 1, 8 hoc in ipso breviter -at exordio. Avg. c. Fort. 17 *anima* missa ad ipsius voluntatem -andam. Ps. Phoebad. fid. 7 p. 43C patrem et filium ita nominamus, ut unum deum in his personis ... -emus. Mar. Merc. subnot. 3, 1 quod quia humana ratiocinatio nulla -at, per fidem divinorum eloquiorum auctoritas vindicat. Nicet. symb. p. 345, 4 sicut docet Paulus et -at Iohannes. *sequitur accus. c. inf.*: Ps. Rvfin. in Am. 1, 3—5 idem se ignoscendi studium et circa alias gentes habere -at. Svlp. Sev. chron. 1, 29, 7 historia -et populum sine iudicibus egisse.

3 *apud christianos*: *confirmare aliquem sacramento chrismatis, consecrare, signo crucis notare*: Tert. apol. 8 talia *mysteria* initiatus et -atus vivis in aevum (adv. Val. 1). Mar. Victorin. in Eph. 4, 30 in quo spiritu vos utique -ati estis signatione per spiritum sanctum (Ps. Ambr. serm. Sess. 3, 9 sancto spiritui -amur). Hil. in Matth. 17, 10 ut inscriptos nos et professos et Christi nomine -atos offerremus in Christo. Ps. Hil. libell. 7 *baptismo* dei filii facti in fide -entur. Favstin. trin. 5, 2 sacerdotes et reges ... olei unctione -atos. Pacian. epist. 3, 3 p. 48 plebi ... quam non -at unctus sacerdos. Ambrosiast. ad Eph. 4, 11/12 apud Aegyptum presbyteri -ant, si praesens non sit episcopus (Ps. Avg. quaest. test. I 101). Hier. in Agg. 2, 21 *sq.* p. 773 ut quicumque crediderit in deum, hoc quasi anulo -etur. Vvlg. IV Esdr. 6, 5 antequam ... -ati essent, qui fidem thesaurizaverunt. Didasc. apost. 72, 27 quapropter *presbyter* clerum non ordinat; super presbyteri vero ordinatione -at episcopo ordinante. 73, 31 'ungueo te s(an)c(t)o oleo ...' et -ans in frontem offerat osculum. 78, 15. Rvfin. hist. mon. 9 p. 427A in nomine Christi -ans memetipsum (*sc. signo crucis; cf.* Hier. vita Hilar. 14. Vict. Vit. 2, 50 vexillo crucis. Evgipp. Sev. 43, 8 Pass. Quirin. 3 Firm. 8 Thom. 153, 16 *al.*). Alc. Avit. epist. 26 *personam* crismate -atam. Greg. M. epist. 3, 64 -andis infantibus (Vita Caes. Arel. 2, 17). Corp. XI 4975 (*Spoletii, periit*) d(e)p(ositio) Picentiae Legitimae neofytae ... -ata a Liberio papa.

4 *fracta vi praepositionis i. q. significare*: Favstin. trin. 1, 11 'sumus' pluralitatem significat personarum ... 'unum' autem unam eamdemque in patre et filio substantiam ... -at. Serv. ecl. 7, 65 bene singulis loca sua -vit. Compvt. Carth. 2, 10 qui dies ... ita determinati noscuntur, ut ... certum in se reclusum numerum -assent. Boeth. mus. 4, 7 -vimus hoc spatium trium semitoniorum ... hoc modo. Ps. Boeth. geom. p. 415, 22 ponatur tetragonus pari numero -atus. p. 416, 19.

part. perf. pass. adv. **cōnsīgnātē**: Gell. 1, 15, 12 versus de id genus hominibus -issime factus est. 1, 25, 8 Graeci significantius -iusque cessationem istam pugnae pacticiam ἐκεχειρίαν dixerunt.

synonyma: assignare, obsignare, resignare, signare, subsignare.

comp.: reconsignare. *Spelthahn.*

cōnsilēsco, -uī, -ere [*cf. c.* con *et* silere. *Th.*]. Enn. ann. 293 -uere (Pavl. Fest. p. 58 pro 'conticuere' posuit). Plavt. Mil. 583 dum haec -unt turbae atque irae leniunt. Gell. 5, 1, 6 *Homerus* auditores illos Vlixi ... narrantis, ubi loquendi finis factus, non exultare ... facit, sed -isse. 12, 1, 22 omnisque impatientissimae sollicitudinis strepitus -it. Ivl. Vict. rhet. 26 p. 447, 14 attente audias, ne ... ignarus rogari quid videatur, -as. Hier. in Is. 14, 7 p. 176 ad ruinam eius (*domini*) omnis terra -uit. *L.*

cōnsiliāriē *v. p. 439, 44.*

cōnsiliāris, -is *m. a* consilium. Apvl. apol. 2 de consilio -ium (*Lipsius*, consularium *codd. edd.*, consultorum *Hirschfeld*) virorum. Schol. Iuv. 3, 46 me ... ministro: non possum assessor esse furis iudicis. bene allusit de -bus. *fortasse huc pertinet locus lacunosus apud* Fronton. p. 175, 10 N. tuo hospiti, contubernali, consiliari tributum (*legitur* iributum).

cōnsiliārius, -a, -um *a* consilium. βουλευτικός: Plavt. Epid. 159 senatum convocabo in corde -um (*cf.* Most. 688 *p. 458, 40*). Truc. 216 magis ... ei -s hic amicust quam auxiliarius (Vvlg. III Esdr. 8, 12 placuit mihi et septem amicis meis -iis). Sen. nat. 2, 39, 1 genera fulgurum tria esse ait Caecina ... -um ante rem fit, sed post cogitationem cum aliquid ... aut suadetur fulminis ictu aut dissuadetur. *ibid.* 2 *monitorium* nescio quare non idem sit quod -um. nam et qui monet, consilium dat. *ibid.* 3 sed ... ob hoc separetur a -o quia illud suadet dissuadetque ... -um est quod cogitanti factum est, monitorium quod nihil cogitanti (*cf.* Serv. Aen. 8, 524. Amm. 23, 5, 13 fulmen -um esse monstrantes). Gell. 18, 3, 5 si huiusmodi anteactae vitae hominibus -iis utemur (Greg. M. epist. 1, 33). Apvl. Plat. 2, 15 illam -am ... animam. Dares 13 *Nestorem* candidum, -um, prudentem. Vvlg. Is. 3, 3 auferet principem honorabilem vultu et -um et sapientem ... et prudentem.

×*substantivi vice* **cōnsiliārius**, -iī *m.* Gloss. σύμβουλος. σύνεδρος. γνωμοδότης. V 417, 22 nuymeyses (?) -s (*alii aliud temptaverunt*). Hier. in Matth. 27, 57/58 p. 215 Ioseph βουλευτής appellatus, id est -s. **1** *generatim de eo qui consilium dat, alicuius consiliorum particeps est*: σύμβουλος, βουλευτής: Sisenna hist. 44 quem M. Livi -um fuisse callebant. Cic. Verr. 3, 42 eius amici et -ii. 5, 143 tui convivae, -ii. 6, 103 derisum ... a suis -iis et admonitum. dom. 48 hoc -o ... rem publicam perdidisti. 50. har. resp. 53 neque quisquam de gregalibus eius aut de -iis. leg. 3, 43 *Iovi* se -um atque administrum datum (*sc. bonum augurem*). Att. 3, 19, 3 si me a meis -iis proditum ... vides. 14, 19, 1 ratio aedificandi initur -o quidem et auctore Vestorio (epist. 1, 9, 2 ego te auctore amicissimo ... tu me -o ... non imperitissimo ... usus esses. Lact. mort. pers. 16, 4 qui auctor et -s ad faciendam persecutionem fuit). epist. 1, 2, 3 totam rem ... non invito rege ipso -iisque eius esse corruptam (*cf. 2c*). Liv. 35, 42, 13 nihil opus esse regi duce Hannibale, comite et -o eodem ad bellum uti posse. Vell. 2, 56, 3 adiectis etiam -iis caedis (*sc. Caesaris*) familiarissimis omnium. Fronto p. 150 N. -o huic magis aetati opus est quam auxiliario (*cf. supra l. 38*). Itala Rom. 11, 34 (Tert. scorp. 7) quis illi -s (σύμβουλος) fuit? (Vvlg. *ibid.* Is. 40, 13 -s eius. Avg. persev. 14, 37). Tert. adv. Marc. 1, 25 Epicuro nolente, -o Marcione. Ivl. Val. 2, 8 vos urbemque Atheniensium totam desertos -iis vestris. Ps. Hil. c. Arrian. 13, 33 quo, ut ita dicam, -o deus utitur. Amm. 21, 9, 8 maiestatis insigne non ut -o tibi, sed ut desinas pavere, porrexi. 28, 1, 21 Frontinus -s antedicti. 28, 1, 45 Simplicius Maximini -s ex grammatico (28, 1, 52 Simplicio et -o suo et amico). Schol. Hor. epist. 1, 6, 50 qui sit nomenclator vel -s. Heges. 1, 26, 4 malis -iis usus. Ambr. off. 2, 12, 63. 2, 17, 88 talis ... debet esse -s qui nihil nebulosum habeat. Vvlg. I par. 27, 32 -s vir prudens et litteratus. II par. 22, 4 fuerunt ei -ii ... in interitum eius. Iob 19, 19 abominati sunt me quondam -ii mei. prov. 15, 22 ubi ... sunt plures -ii, confirmantur. Sirach 6, 6 -s sit tibi unus de mille. 37, 8 omnis -s prodit consilium sed est -s in semet ipso. 37, 9 a -o serva animam tuam. Is. 9, 6 vocabitur ... admirabilis -s, deus fortis (*gr. aliter*).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

AVG. serm. 38, 7 dominus -s vitae aeternae. 81, 7 amicus tuus, -s tuus. PHOEBAD. c. Arrian. 20 *spiritum* mirabilem -um (*bis*). OROS. apol. 27, 3 -s deo est et mediator. ALC. AVIT. c. Arr. 6 p. 4 nec -s . . . nec scrutator. GREG. M. epist. 1, 33. 6, 63. 2 *speciatim*: a *iurisconsultus, adsessor*: SVET. Tib. 33 se offerebat -um assidebatque iuxtim vel exadversum in parte primori. Claud. 12 cognitionibus magistratuum ut unus e -iis frequenter interfuit. PAVL. dig. 1, 22, 5 -o (*Brencmann*, consiliari *codd.*) eo tempore quo adsidet negotia tractare in suum auditorium nullo modo concessum. SPART. Pesc. 7, 6 addidit -iis salaria ne eos gravarent quibus adsidebant. EMPOR. rhet. p. 574 si quidem nemo -um de populo advocat. VVLG. Iob 12, 17 adducit -os (βουλευτάς). AVG. conf. 6,10,16 iudex cui -s erat. SIDON. epist. 4, 11, 5 habens in eo -um in iudiciis. COD. Iust. 1, 27, 1, 21. 1, 51, 14, 2 *saep.* **b** *technice in iure publico Romano de eo qui in consilium vel consistorium principis, praefecti sim. adsumptus est, vir a consiliis sacris* (*cf. de re Seeck, PW. III 928 sqq.; Ruggiero, diz. epigr. 1, 616*): SVET. Tib. 55 super veteres amicos ac familiares viginti sibi e numero principum civitatis depoposcerat velut -os in negotiis publicis. VLP. dig. 4, 4, 11, 2 qui circa principem sunt occupati ut in -ii Menandri Arrii persona est indultum. LAMPR. Alex. 26, 6 et -s Alexandri et magister scrinii Alpianus. VOPISC. Aurelian. 44,3 compertum a . . . -o suo. AMM. 25, 3, 14 amisso -o qui ei aderat. 28, 6, 21 Caecilium -um in ea provincia genitum. SIDON. epist. 1, 3, 3 extra praerogativam -ii. CASSIOD. var. 6, 12, 2 -ii . . . praefectorum conscientia clari *saep.* CORP. VI 1634 pro(curatori) ad alimenta, -o Aug(ustorum). X 6662 centenario -o Aug(usti). **c** *ex hoc Romano usu transfertur ad alios qui simili apud reges, duces, magistratus funguntur munere*: ARNOB. nat. 3, 40 *Consentes et Complices* summi Iovis -os ac participes (*sc. eius consilii*) aestimari (AVG. civ. 8, 27 regi *Osiridi* et eius -o Mercurio). VVLG. II reg. 15, 12 accersivit . . . Achitophel . . . -um (I par. 27, 33 Achitophel etiam -s regis). Is. 1, 26 restituam . . . -os tuos sicut antiquitus. 19, 11 sapientes -ii Pharaonis dederunt consilium insipiens. Mich. 4, 9 -s tuus periit (ἡ βουλή). AVELL. p. 770, 2 seniores Israel qui vocabantur -ii. LIB. geneal. chron. I p. 181, 418. EXC. barb. chron. I p. 276, 5 *Ptolomaeus* fuit -s (σύμβουλος) Alexandri. GILD. Brit. 23 chron. III p. 38, 12 omnes -ii una cum superbo tyranno caecantur. SIGISM. Alc. Avit. epist. 94 IORD. Get. 11, 69 GREG. TVR. Franc. 2, 42 glor. mart. 91 COD. Iust. 1, 51, 14, 2 *saep.* LEX Burg. praef. 5 obtimates, -ii, domestici et maiores domus nostrae (lib. const. 21, 14). REMIG. Rem. epist. 2 PASS. Firm. 3. 4. 5. *nota*: VVLG. I Esdr. 4, 23. 5, 3. 6, 6. 13 -ii (*his omnibus locis* σύνδουλοι, *in exemplari suo Latinus interpres fortasse* σύμβουλοι *legisse sibi visus est; cf. l. 66*).

adv. **cōnsiliāriē.** FVLG. myth. 3, 1 βουληφόρως . . . id est consiliarie (*i. ex consilio*).

cōnsiliātio, -ōnis *f. a* consiliari. *actus consiliandi*: BOETH. herm. pr. 1, 9 p. 120, 4 si quis aliquid consilio facit, quidquid -e peregerit, eius rei ipse principium est. herm. sec. 3, 9 p. 220, 13 si necessitas in rebus sola dominabitur, sine causa est -o, sed -o non frustra est, natura enim est (*in eodem capite* 8[ies]).

symboleutice, id est **cōnsiliātīvē:** SCHOL. Hor. carm. 1, 9 *tit.*, *in gloss. Γ append.* (*fortasse sequioris aetatis*).

cōnsiliātor, -ōris *m. a* consiliari. GLOSS. σύμβουλος. γνωμοδότης. *i. q. consiliarius*: PHAEDR. 2, 6, 1 -r maleficus. PETRON. 77 Graeculio, Serapa nomine, -r deorum. PLIN. epist. 4, 17, 6 ille meus in petendis honoribus suffragator et testis, . . . in gerendis -r et rector (PRISCILL. tract. 4, 79 ego -r, ego testis sum). APVL. met. 1, 12 bonus . . . -r. LACT. inst. 2, 8, 7 -e usus est et artifice. 4, 11, 7 opificem rerum et -em suum (epit. 37, 2, *ex Herm. Trismeg.* τῶν πάντων ποιητής . . . σύμβουλος). ITALA Is. 40, 13 (Mar. Victorin. gen. div. verb. 1) quis cognovit mentem domini aut quis fuit eius -r (*cf. p. 438, 70*). HIL. in psalm. 123, 3 *perpessi* -orum inlecebrosas adhortationes. AVSON. 419, 46 habes ergo -em et non metuis proditorem. AMM. 20, 4, 9 consili⟨at⟩orum adminiculo destitutus. FVLG. myth. 3, 1 -em virum (*ex Hom. Il. 2, 24* βουληφόρον ἄνδρα). HIER. nom. hebr. 11, 26 Vs -r. in Ezech. 27, 28/29 p. 323. VVLG. I Esdr. 4, 5 (βουλευόμενοι). 4, 9 (σύνδουλοι; *v. supra l. 41*). 5, 6 (σύμβουλοι). CASSIOD. Ios. c. Ap. 2, 156 optimum principem populorum et -em magnum. 2, 160 ducem et -em se deum habere. BACHIAR. repar. laps. 20 sapientior omnibus bestiis et -r antiquus. AVIAN. fab. 26, 11 pravus -r. ORIG. in Matth. 18, 42 fugere . . . a Laban, a -e carnalium qualitatum. INSCR. christ. Rossi I 396 omniu(m) bonorum -r. *technice ut supra l. 14 sqq.*: VVLG. I Esdr. 7, 14 a facie enim regis et septem -um eius missus es (7, 15. 28. 8, 25). *fem.* **cōnsiliātrīx,** -īcis. APVL. met. 5, 24 illae (*sc. sorores*) . . . -es egregiae tuae. HIER. nom. hebr. 59, 13 Ausitidi -i. MAX. TAVR. serm. 15 (= PS. AMBR. serm. 27, 2) deest illi -x Eva. AMBR. Cain et Ab. 1, 4, 13 blanda -x gratiae quae vocatur voluptas. PS. FVLG. RVSP. serm. 65 -x non defuit fides.

cōnsilīgo, -inis *f.* [*orig. inc. Th.*]. *herba medicinalis 'pulmonaria officinalis'*: COLVM. 6, 5, 3. 6, 14, 1. 7, 5, 14. 7, 10, 7 PLIN. nat. 1, 25, 48. 25, 86. 26, 38 PELAGON. 22. 205 VEG. mulom. 1, 12, 2. 4, 3, 12. 13. DIOSC. Vind. C 338ᵛ κονσαλιχο (*i. consiligo*).

(**cōnsilio,** -īre) *a con et* salire. PAVL. FEST. p. 41 *consilium dicitur* quod in unam sententiam plures mentes -ant et conveniant.

cōnsilior, -ātus sum, -ārī *a* consilium. GLOSS. -ans deliberans. -or συμβουλεύω. consilio (*v. infra l. 30*) συμβουλεύω. συνεδρεύω. *saepe in codd. et edd. cum* concilio *confunditur.*

1 *consilium habere, deliberare, reputare sim.*: CIC. Att. 15, 9, 2 quid egeris tua cum tristi tum etiam difficili ad -andum legatione, . . . expecto (*malim cum Bootio* conciliandum). CAES. civ. 1, 19, 3 *cum Domitius* multum cum suis -andi causa secreto colloqueretur. 1, 73, 2 duces de reliquis rebus consultabant. haec (*i. de his rebus*) -antibus eis nuntiantur aquatores ab equitatu premi nostro. HOR. carm. 3, 3, 17 gratum elocutā -antibus Iunone divis (*dat.*). TAC. hist. 2, 53 rediere omnes Bononiam rursus -uri. HERM. Pal. sim. 6, 3, 5 plurima -antur et nihil ad effectum perducunt. IREN. 2, 13, 2 de quo . . . sapit, de hoc et -atur et quod -atur, hoc et animo tractat. VVLG. Sirach 37, 7 noli -ari (μὴ βουλεύου) cum eo qui tibi insidiatur. 39, 10 in absconditis suis -bitur (διανοηθήσεται). 39, 16 adhuc -bor. 39, 38 -atus sum et cogitavi (ἐστηρίχθην καὶ διενοήθην). 51, 24 -atus sum . . . ut facerem illam. Is. 45, 21 venite et -amini simul (βουλεύσασθε ἅμα). BOETH. herm. pr. 1, 9 p. 119, 24 herm. sec. 3, 9 p. 217, 6 *saep.* ORIG. in Matth. 18, 76 -ati sunt contra eum (*Christum*). PASS. Petr. 3 unde factum est ut . . . -retur quatenus . . . Petrum caperet. PASS. Tarach. 8 -ati estis invicem (συνεφωνήσατε) . . . deos negare . . . -ati sumus (συνηνέσαμεν) super salutem veritatis nostrae . . . -are tibi et recede (σκεψάμενος ἀπαλλάττου). 2 *dare consilium*: HOR. ars 196 bonis faveatque et -etur amice. LIV. perioch. 125 Fulvia -ante (*i. instigante*) bellum Caesari intulit. GREG. TVR. Franc. 5, 18 -atus sum magnificentiam vestram. PASS. Tarach. 3 -or tibi (συμβουλεύω σοι). *petere consilium, consulere*: COD. Theod. 12, 12, 12, 1 (*a. 392*) dignitatibus ampliatos indignum a -antibus praeteriri. LEX Sal. capit. 1, 7 mulier *iterum nuptura* si de anteriore marito filios habet, parentes infantum suorum debet -are.

cōnsiliōsus, -a, -um *a* consilium. *i. q. prudens*: GELL. 4, 9, 12 quod si, ut ait Nigidius, omnia istiusmodi inclinamenta (*sc. in* -osus) nimium ac praeter modum significant, . . . cur 'disciplinosus -s victoriosus', quae M. Cato ita affiguravit, . . . numquam in culpam sed in laudem dicuntur? FRONTO p. 128 N. cum multa eiusmodi -a (*ex Catone, ut finis epistulae docet*) exempla in historiis . . . lectitares. SIDON. epist. 1, 1, 1 sicuti es in his quae deliberabuntur, -issimus. 7, 9, 18 tractatu -iore.

***cōnsilium,** -iī *n.* [*cf. c.* consulere. *Th.*]. *de origine*: VARRO ling. 6, 43 a cogitatione concilium, inde -m. PAVL. FEST. p. 41 -m vel a consulendo dicitur vel quod in unam sententiam plurium mentes consiliant et conveniant. SERV. Aen. 9, 4 ipsa -a a sedendo quasi considia dicta sunt (*cf. p. 432, 62*). ISID. orig. 6, 16, 12 nam cilia oculorum sunt. unde et 'considium' '-m', d in l litteram transeunte). *Lyd. de mag. 1, 30* κονσίλια τὰ βουλεύματα καὶ μυστικὰ σκέμματα λέγεται παρ' ἐκείνοις, ἀπὸ τοῦ 'κόνδερε', οἱονεὶ τοῦ κρύπτειν. GRAMM. suppl. 74, 7 exulo consulo, u paenultima in i conversa exilium -m. *genet. plur.* consilium: PACVV. trag. 81 (*quod* CIC. orat. 155 *durius dicit*). LVCIL. 853 (*? v. p. 444, 7*). *genet. sing.*: MART. CAP. 3, 295 consuetudo et auctoritas veterum ingeni, -i . . . per tres syllabas maluit dicere. *de prima vocali producta*: CARM. de bell. Aeg. 67 cónsiliis. CORP. VI 10230 (*Augusti aetate*) cónsilium. *Dionys. ant. Rom. 4, 76, 2 et Plut. Rom. 14* κωνσίλια. DIOM. gramm. I 409, 2 (*cf.* CIC. orat. 159) 'in' et 'con' praepositiones, si ita compositae fuerint, ut eas statim 's' aut 'f' littera consequatur plerumque producuntur ut . . . -m. *Lyd. de mag. 1, 30 et Ioh. Malalas p. 183, 1* κονσίλια. *de* 'cōnsilium' *cf. etiam Seelmann, Ausspr. p. 87.* *de significatu*: LVCR. 3, 139 -m, quod nos animum mentemque vocamus. CIC. inv. 1, 36 -m est aliquid faciendi aut non faciendi excogitata ratio (2, 31 RHET. min. p. 594, 17 MAR. VICTORIN. rhet. 1, 25 p. 220). nat. deor. 3, 15 -m illud imperatorium fuit quod Graeci στρατήγημα appellant. SEN. contr. 9, 1, 11 ubi aliquis ex eo aut sperat quid aut praeparat, non est beneficium, -m est (contr. exc. 9, 1). PAVL. FEST. p. 36 βουλή quod -m dicitur Latine. QVINT. inst. 6, 5, 3 nec multum a iudicio credo distare -um . . . hoc latentibus . . . dubiis *adhibetur*. iudicium frequentissime certum est, -m vero ratio est quaedam alte petita et plerumque plura perpendens et comparans habensque in se et inventionem et iudicationem. SCHOL. Cic. Gron. p. 385, 11 -o: dispositione. *Dionys. ant. Rom. 4, 76, 2* κωνσίλια . . . οἱ Ῥωμαῖοι τὰς συμβουλὰς καλοῦσιν. *Plut. Rom. 14* κωνσίλιον . . . τὸ συμβούλιον καλοῦσι. *Ioh. Malalas p. 183, 1 Dind.* καλέσας τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται παροχῆς ἡμέρα. *Gloss. iurispr. cod. Paris. gr. 1357*[A] κονσέλιον: βουλὴ καὶ συνέδριον ἐκ φανερῶν ἀνδρῶν. GLOSS. συμβούλιον. συνέδριον. σκέψις. σκέμμα. γνώμη. συμβουλία. συμβουλή. βουλή. βουλὴ ἐπὶ κοινοῦ σκέμματος. κοινοβούλιον. voluntatem. -m et deliberium: συμβουλία, γνώμη. ἐπὶ συμβουλίῳ et ἐπὶ συμβούλιον: apud consilium. sine -o: temere -um quaerit συμβουλεύεται, consulat (*fortasse* consultat). boni -ii εὔβουλος. ineo -um: λογίζομαι ὅ ἐστιν ἐπιθυμοῦμαι. iniit -um: cepit -um. concilium graece (*sic; cf. sub* concilium *p. 44, 81*), latine -m, conventus vel concentus, coetus. *differentiae*: GRAMM. suppl. 289, 13 inter -um et sententiam hoc interest, quod -m cogitatio, sententia consilii pronuntiatio (DIFF. ed. Beck p. 46, 31). FORTVN. rhet. 1, 7 p. 86, 31 -m a ductu quo differt? quod -m voluntatis est, ductus ipsius orationis. item, quod ductus ex -o

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

nascitur, non -m ex ductu. Diff. ed. Beck p. 46, 32 inter -um dare et suadere: -um damus desiderantibus, suademus nostra voluntate. Ambr. vid. 12, 72 praeceptum in subditos fertur, -m amicis datur. ubi praeceptum est, ibi lex est, ubi -m, ibi gratia est. praeceptum ut ad naturam revocet, -m ut ad gratiam provocet. epist. 63, 38 -m invitat voluntarios, praeceptum astringit invitos. Avg. virg. 15, 15 -m est quo si uti nolueris, minus boni adipisceris, non mali aliquid perpetrabis. *vox apud poetas prae scriptoribus non adeo frequens. deest omnino*: Tib. Ps. Verg. (Verg. *8^{ies}*) Melae Scrib. Larg. Pers. Min. Fel., *singulis locis*: Prop. Sol., *binis*: Catvll. Frontin., *tribus*: Manil., *quaternis*: Colvm. Mart., *senis*: Cels. Sil., *septies*: Lvcr. *saepissime apud* Cic. (*c. 1260^{ies}*) *et* Liv. (*plus 660^{ies}*).

ex ingenti exemplorum copia pleraque brevitatis causa sub iuncturis contuli. [*loci corrupti*: Liv. 3, 20, 1. 8, 4, 3 Sen. contr. 7, 7 (22), 2 Val. Max. 1, 1 ext. 4 Sen. dial. 10, 9, 1.] [*it.* consiglio, *francog.* conseil, *hisp.* consejo. *M.-L.*]

I ***consilium quod capitur, initur*:** **A** *propositum, institutum, voluntas, quod quis efficere vult, opp. actum, factum, conatus, eventus, sim.*: Pacvv. trag. 81 cives ... -um socii (Cic. Flacc. 1. 5 Sest. 63. 131 prov. 32 Planc. 104 Phil. 3, 17 de orat. 1, 24 parad. 12 Att. 11, 16, 2. Sall. Iug. 29, 2 socius et administer. Verg. Aen. 5, 712 Liv. 1, 27, 3. 25, 5, 14 Vell. 1, 1, 3 Lavd. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 8 Amm. 27, 6, 6). Pacvv. trag. 156 quo -o consternatus, qua vi, cuius copiis? Titin. com. 46 extra -um meum (Lex Sal. 21, 1 *saep.*). Plavt. Bacch. 651 egens -i servos. Cist. 165 servum sui participat -i. Mil. 234 ut scias, iuxta mecum mea -a. 599 ne quis nostri spolia capiat -i. 604 si rescivere inimici -um tuom tuopte tibi -o occludunt linguam. 608. 612. 1013 socium tuorum conciliorum (*v. p. 45, 63*) et participem -orum (Pseud. 11 Cic. Verr. 2, 40 45 Sull. 12 p. red. ad Quir. 15 Phil. 13, 44 rep. 2, 35 Att. 1, 18, 1. 7, 21, 3. epist. 2, 7, 2 particeps vel socius vel minister -orum. Caes. civ. 3, 60, 5 Sall. Catil. 17, 5. 21, 3 Iug. 71, 3 Nep. Eum. 1, 5. Liv. 21, 41, 2 -ii participem et periculi socium. Val. Max. 3, 3 ext. 2 Cvrt. 6, 7, 6. 6, 7, 8. 7, 5, 24 Ascon. Corn. p. 66 Plin. nat. 2, 53. Svet. Otho 3 -orum secretorumque particips. Corp. III 1076 Iovis -orum particeps). Plavt. Pseud. 17 *me* habuisti comitem -iis tuis. Plavt. Rud. 213 incerta sum -i (Liv. 36, 42, 6 Sen. dial. 10, 3, 3 Cvrt. 8, 10, 27 Tac. hist. 2, 46 Apvl. met. 5, 21). Ter. Phorm. 578 *quod* me factum -i incertum facit (Ov. met. 11, 415 -ii ... sui ... certam te facit). Cic. Att. 3, 10, 3 faciam te -ii nostri certiorem (8, 11^d, 1. 9, 2^a, 2 Fronto p. 42, 20 N.) ad Brut. 1, 3 (9, 10), 2 me velim de tuis ... -iis facias certiorem (epist. 7, 10, 3). Plavt. Rud. 928. Trin. 763 vide -m si placet. :: quid -ist? (Ter. Hec. 588 quid istuc -ist?). Ter. Andr. 576 intimust eorum -iis. 616 viden me tuis -iis miserum impeditum esse? Eun. 403 credere omnem exercitum, -a (*cf.* Don. *ad loc.*). Haut. 709 *huic* -o palmam do. Hec. 494. Acc. trag. 155 -orum ratio (Rhet. Her. 1, 9, 16. 4, 1, 4 Cic. Verr. 5, 140 Manil. 60. div. in Caec. 1 -i causam rationemque. Sest. 36 Phil. 1, 11 epist. 1, 9, 4. 9, 2, 4 Planc. Cic. epist. 10, 7, 1 Caes. civ. 3, 86, 2 Liv. 26, 43, 2 Vell. 2, 50, 2 Val. Max. 7, 3 ext. 6 Cvrt. 4, 13, 24. 7, 7, 18 Fronto p. 8 N. Vervs Fronto p. 131 N. Paneg. 7, 12). Rhet. Her. 3, 4, 8 si nostram rationem tutam esse dicemus, divisione utemur in vim et -um ... quod in docendo rei dilucidae magnificandae causa dolum appellavimus, id in dicendo honestius -um appellabimus. 4, 8, 12. Asell. hist. 2 quibus -iis ea gesta sint, iterare. Lvcr. 1, 1021 neque -o primordia rerum ordine se sua quaeque sagaci mente locarunt (5, 419). 3, 95 animum ... in quo -m vitae (Cic. ac. 2, 65 Tusc. 5, 72 Sen. benef. 3, 9, 2) regimenque locatum. Cic. Quinct. 82 quo -o (*i. quem ad finem*; inv. 2, 137. 176 Tull. 13. 55 Verr. 3, 162. 4, 164. 214 Font. 55 Caecin. 63. 81 Phil. 10, 8 *saep.* Att. 3, 23, 2. 7, 9, 4 *al.* ad Q. fr. 3, 1, 18 epist. 7, 6, 1 Sall. Catil. 29, 1. 44, 6 Octavia 788 Flor. epit. 2, 6, 52 Amm. 17, 1, 12. 13, 15, 4 Vvlg. Is. 36, 5 *al.*). Cic. Tull. 32 cum -m sine facto intellegi possit, factum sine -o non possit. 51 ut ab homine -i, non fortunae poena repetatur. Font. 43 *virum* ad -a prudentem, ad casum fortunamque felicem. Manil. 9 uno -o (Anon. Vales. 14, 85 Avg. civ. 15, 13 p. 82, 14). Cic. Manil. 30 -i celeritate (Nep. Ages. 6, 2 Liv. 35, 32, 12 Vitr. 10, 16, 2). Cic. Cluent. 61 expertem eius -i (Nep. Ages. 6, 3 Liv. 33, 11, 5. 38, 57, 7. 40, 5, 9 Cvrt. 8, 6, 10. 20 Tac. ann. 6, 8 Dict. 2, 15). Cic. Manil. 57 leg. agr. 1, 1. 16. 25. 2, 10 Rab. perd. 17. Mur. 85 magistratuum -iis. Arch. 30 -orum relinquere ac virtutum nostrarum effigiem. Flacc. 74 administrum -orum. dom. 144 adiutrix -orum (off. 3, 40 adiutor. epist. 10, 10, 2 Caes. civ. 3, 108). p. red. ad Quir. 2, 16 meis -iis rem publicam esse servatam (dom. 93 Sest. 67). Sest. 8 societate -orum (Vatin. 41 Phil. 2, 32 Brut. 2 Hirt. Gall. 8, 3, 3 Liv. 2, 4, 2. 38, 31, 5 Vell. 2, 35, 4. 2, 110, 2. 2, 118, 3 Sen. benef. 2, 14, 4 Tac. ann. 4, 74 Ivst. 3, 1, 5). Cic. Cael. 51 plenum sceleris -m. prov. 25 -orum meorum auctor (har. resp. 48. Phil. 2, 14 auctorem et praeceptorem. 3, 19 auctorem et hortatorem. Att. 1, 16, 1. 2, 24, 5 epist. 12, 25, 3 Caes. Gall. 6, 31, 5 Verg. Aen. 11, 339 Liv. 7, 35, 7. 24, 5, 12. 36, 43, 8. 40, 23, 8 Cvrt. 4, 10, 18. Tac. hist. 3, 2 suasor auctorque -ii. Treb. Claud. 1, 3 Amm. 19, 11, 8).

Cic. Balb. 9 cui ... casus eventusque rerum non duces sed comites -orum fuerunt. Pis. 16. 54. Phil. 1, 11 -i causam (2, 53 Sall. Catil. 58, 3 Liv. 25, 8, 6 Vell. 2, 99, 2 Cvrt. 5, 11, 7 Apvl. apol. 40). Cic. Phil. 2, 24 haec mea ... de Pompeio ... -a fuerunt. 5, 37 in -iis praeceps et devius. 7, 18. 12, 7 mutatio -i (Att. 16, 7, 4 Liv. 44, 36, 9 Sen. dial. 9, 14, 1). Phil. 12, 8. 14, 8 inv. 2, 43. 2, 86 ex -o eius qui fecerit (Liv. 32, 35, 7 Mon. Ancyr. 3, 36 Sen. dial. 6, 21, 5 *saep.*).

Cic. inv. 2, 143 leges in -o scriptoris ... consistere. 2, 176 *res* ex tempore et ex -o ... considerandae. de orat. 2, 5. 2, 169 nostra -a (*opp.* barbarorum) sempiternum tempus spectare debent. Brut. 331 testimonium meorum de re publica -orum. top. 63 ignorata quae necessitate effecta sunt, voluntaria quae -o. rep. 1 frg. 3 nec tantum Karthago habuisset opum ... sine -iis et disciplina. 2, 50 quos penes (*sc.* γέροντας) summam -i (*potest etiam ad II vel IV referri*) esse volunt, cum imperi summam rex teneret. 6, 11. ac. 2, 32 quod sit eorum -m aut quid velint. parad. 34. Lael. 20 illa *bona* posita non tam in -iis nostris quam in fortunae temeritate. Tim. 40 nec fraus valentior quam -m meum (*βούλησις. laudat eundem locum* Avg. civ. 13, 16 *sic*: nec erunt valentiora *fata* quam -m meum, *cum Platone congruentem*). Att. 1, 16, 6. 1, 20, 2 a meis -iis ratio tua non abhorret. 4, 2, 7. 9, 11, 1 de suo ... -o ... mandata ad me dedisse. 9, 13, 3 cum -iis tuis (*ad II*) mea facta et -a consentiunt (*talia saepe apud* Cic., *ex. gr.* 12, 29, 2 huic meo -o nihil reperio isto loco aptius, et de hac re quid tui -ii sit?). 10, 14, 1 nullius -i exitum invenimus (Brvt. Cic. epist. 11, 10, 4 Hirt. Gall. 8, 44, 1 Bell. Alex. 63, 4. Cic. epist. 6, 4, 2 eventus). Att. 13, 41, 2 *persaepe.* epist. 1, 6, 1 -iis amicorum tuorum. 1, 7, 5 ut ex eventu homines de tuo -o existimaturos videremus. 1, 9, 22 moderator -orum meorum. 3, 10, 1 conscientia -orum meorum (5, 21, 2). 4, 9, 3 qui finis istius -ii. 5, 12, 6 multasque actiones (mutationes *Madvig*) -orum et temporum. 13, 16, 3 suo -o sed etiam me auctore. 15, 15, 1 -i princeps (Caes. Gall. 2, 14, 4. 6, 4, 1. 6, 44, 2. 7, 37, 6 Nep. Att. 8, 2 *saepissime*). Cic. ad Brut. 1, 15, 5 dissuasor mei -i. 2, 7, 4 tuum est -m ... de toto genere belli. Planc. Cic. epist. 10, 17, 2 mihi prudentiam in -o defuisse sciat. de consiliis suis *fuisse videtur titulus Tulliani operis deperditi* (Ascon. tog. cand. p. 83 in expositione -orum suorum. Char. gramm. I 146, 31 in ratione -orum suorum. Boeth. mus. 1, 1 in eo libro quem de -iis suis composuit. *Cass. Dio 39, 10 περὶ τῶν ἑαυτοῦ βουλευμάτων ἀπολογισμόν*).

Caes. Gall. 1, 12, 6 sive casu sive -o deorum (Liv. 45, 5, 1 res seu casu contracta seu -o. Sen. dial. 7, 24, 1 -o ... non casu et impetu. Tac. ann. 1, 70 nihil -a a casu differre). Caes. Gall. 7, 20, 2 fortuito aut sine -o. Hirt. Gall. 8, 43, 5 ut id non hominum -o sed deorum voluntate factum putarent. Bell. Alex. 8, 3 fugae ... nullum esse -um. Sall. Catil. 17, 7 ignarum eius -i (Iug. 36, 3 Liv. 1, 58, 1. 33, 47, 10). Iug. 7, 6 cuius neque -m neque inceptum ullum frustra erat. 70, 3. 92, 6 res forte quam -o melius gesta (Liv. 9, 31, 7 pars forte, pars -o oblati. 22, 49, 14. Tac. hist. 1, 31 forte magis et nullo adhuc -o). Sall. hist. frg. 2, 87 C 16/17 primum ex -o, deinde uti quisque acciderat. 3, 96 D 16 illi certamine -i inter se iuxta seditionem erant. 3, 110 dubius -i (Ivst. 2, 13, 1). Nep. Ham. 1, 5 Milt. 3, 5. Lavd. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 4. 6. Hor. carm. 4, 4, 24 catervae -iis iuvenis revictae. 4, 14, 33. Ov. ars 1, 353 proxima -iis dominae sit ut illa (*sc. ancilla*), videto. rem. 292. Liv. 1, 11, 6 -o etiam additus dolus. 2, 11, 4 non metu magis quam -o concessum. 2, 22, 2. 4, 48, 4 viam -i (5, 5, 11. 9, 3, 11. 24, 45, 7. 32, 21, 33 Amm. 17, 1, 12. 21, 5, 6. 22, 12, 8. 26, 2, 11. 31, 16, 1). Liv. 5, 49, 8 inclinata ... plebe ad id -um. 6, 23, 9 neque se neque populum Romanum aut -ii sui aut fortunae paenituisse. 7, 20, 5 ne appellarent -um quae vis ac necessitas appellanda esset. 7, 28, 1 ne id factum populi unius, -m omnis nominis Latini esset. 7, 39, 16 suo magis ... impetu quam -o ducis. 8, 13, 14 potentes huius -ii. 9, 18, 16. 21, 18, 4 suo -o (22, 27, 9 Sen. contr. 2, 5, 4). 22, 12, 12 ferox rapidusque -iis. 22, 18, 9 ut plus -o quam fortunae confidat. 23, 34, 9 communicatio -ii (Fronto p. 175 N. rerum -orumque communicatio et societas). Liv. 23, 17, 6 qua quemque -m aut error tulit. 25, 26, 7^a belli -iis (40, 5, 6 *saep.* Vell. 2, 110, 5 Tac. hist. 2, 47. 3, 1 Paneg. 7, 16). Liv. 25, 38, 1 *ne* subita res et nocturnus terror et iam non suae (*sc. militum*) fortunae -m perturbaret. 25, 40, 8 non -o Muttinis quam fiducia magis ausi egredi extra muros. 38, 8, 5 quod enim sibi -um aut cuius rei electionem a fortuna relictam? 40, 14, 11 ordo -ii (40, 57, 3). 44, 22, 15 sermonum satis ipsa praebet urbs ... nos castrensibus -is contentos futuros esse sciat. Rvt. Lvp. 2, 8 vos aequum est voluntatem dispicere: nam -o valuit, fortuna lapsus est. Vitr. 1 praef. 2 -m caelestium (Pavl. Fest. p. 129). 6, 1, 9 -orum cogitationes. 6, 1, 10 sollertia -orum. 6, 1, 11 *Italia* -iis refringit barbarorum virtutes, forti manu meridianorum cogitationes. Sen. contr. 2, 1, 38. 2, 6 (14), 5 an -o luxurietur (*quater*). 2, 6 (14), 9 putavi ... -um esse non morbum. 7, 1 (16), 22 huius -ii inventor. Vell. 2, 18, 1 -iis dux, miles manu. 1, 7 ext. 3 -ii firmitate. 3, 3 ext. 2 -ii salubritatem (3, 8, 2). 4, 7, 4 vitam suam -ii crimine astrinxit. 5, 6 ext. 4 -o eventus non respondit. 7, 4, 3 -o prudenter et exitu feliciter provisum 7, 4, 5. 9, 11, 6 bis parricida, -o prius, iterum spectaculo. Sen. Ag. 126 Thy. 325. clem. 1, 15, 2 in parricidii -o. dial. 2, 9, 1. 3, 11, 5 habuit in -o fortunam publicam. 4, 26, 4 non est enim iniuria nisi a -o profecta. nat. 2, 41, 1 ipsius Iovis -o mittitur ... mittit quidem Iuppiter sed ex -ii (*sc. deorum*) sententia (Apvl. met. 10, 33 magni Iovis -iis electus iudex). 2, 43, 2 sine -o ne fulmen quidem mitti (Optat. 6, 6 p. 155, 5 Clavd. carm.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

min. 26, 80). epist. 45, 6 pugnant . . . -a cum -iis. 70, 13 *al.* Octavia 53. Cvrt. 7, 2, 33 acer -o. 8, 13, 22 -ii effectum. Lvcan. 4, 349. Petron. 115 haec sunt -a mortalium. Sil. 3, 255 -o viridis sed belli serus. Homer. 726. Stat. Theb. 7, 560 mutata trahuntur agmina -iis. Qvint. inst. 4, 2, 70 -um furti. 5, 10, 29 *commotionem* temporarium animi motum, -a autem et praesentis et praeteriti et futuri temporis. 12, 8, 6 -um et colores adiciunt et aliqua peiora veris. decl. 257 p. 49, 18. 333 p. 311, 14 quod ad meum -um pertinet. Tac. Agr. 13 -um (*i. prudentem rationem*) id . . . Augustus vocabat, Tiberius praeceptum *Augusti*. hist. 1, 21. 2, 18 plus auctoritatis inesse -iis. 2, 79. 2, 83 ambiguus -ii (4, 21). 2, 85 ex metu -m. 3, 41 pravitas -ii. 3, 50 vis -orum. 3, 56 inprovidus -ii. ann. 3, 9 pavidis -a in incerto sunt. 4, 12 -iis peridoneum. 6, 38 occultos -ii *al.* Plin. epist. 1, 5, 10 illum . . . esse huius -ii ducem, me comitem decet. 1, 8, 9 non impetu . . . sed -o trahebamur. 1, 12, 3 summa ratio . . . ad hoc -um compulit (3, 4, 5). Flor. epit. 2, 6, 26. 3, 22, 2 usque in Oceanum . . . penetravit -iis. 4, 12, 55 tam subito, tam cum -o venientibus. Pavl. dig. 2, 1, 9 Vlp. dig. 26, 10, 7, 1 *al.* Ivlian. dig. 40, 9, 7, 1 ad -um manumittendi iustam causam habere. *persaepe ap. Ictos.* Apvl. met. 7, 9 vestrorum estis -orum rerumque domini. 7, 10 mora -ii (Avson. 447, 3 nec mora facta -o. Amm. 21, 13, 2). 8, 8 ad limam -ii (*i. ut tempus haberet -i capiendi*) desiderium petitoris distulit. Itala Eph. 2, 3 (Mar. Victorin. *ad loc.*) facientes voluntatem carnis et -orum (διανοιῶν, Vvlg. cogitationum). Tert. pudic. 12 utique ⟨recitatio decreti⟩ -mque illud (*i. dei in novo testamento*) cum saeculo desinet. Iren. 2, 13, 2 sensatio (*i.* νόησις) in multum dilatata -um (*i.* βούλημα), . . . -ii [cogitationis] examinatio (*i.* βουλήματος ἐξέτασις). Paneg. 6, 14 ut et ambo -um pectoris unius habeatis et uterque vires duorum. Treb. trig. tyr. 18, 4 in -iis vehemens. 26, 7 -iis prudentes. 30, 5 in -iis prudens. Ivst. 13, 3, 1 nullas sibi -orum partes relictas. 13, 3, 3 seditio crevit ubi caput et -um habere coepit. 23, 3, 8 tutissimus portus -orum. Fortvn. rhet. 1, 4 p. 84, 9 poterit -o (*i. dispositione*) materia consistere, quamvis actione deficiat. 1, 7 p. 86 -m a ductu (*i. idem tenor per totam causam servatus; cf.* Mart. Cap. 5, 470) quo differt? quod -m voluntatis ductus ipsius orationis, item quod ductus ex -o nascitur, non -m ex ductu (*persaepe apud eundem.* Mart. Cap. 5, 472). Avr. Vict. Caes. 17, 9 is quoque e -o erat (*agitur de conspiratione*). Querol. p. 35, 16 mene quasi ex -o nunc solum fore. Dict. 2, 36 ex -o castra munit. Amm. 15, 5, 18 -iis rei bellicae. 18, 6, 3 -orum . . . summa (19, 2, 1). 21, 13, 4 nemo -orum est conscius. Veg. mil. 1, 2. 4, 7. Psalt. Rom. 55, 6 adversus me omnia -a (διαλογισμοί, Vvlg. cogitationes) eorum in malum. Vvlg. Tob. 3, 20 non est in potestate hominis -m tuum. Iudith 2, 2 habuit cum eis mysterium -ii sui. Iob 21, 16 -m (ἔργα) impiorum longe sit a me. Sirach 15, 14 reliquit illum in manu -ii sui. 22, 19 cor confirmatum in cogitatione -ii. Eph. 1, 11 secundum -um voluntatis suae. Hebr. 6, 17 immobilitatem -ii sui. Avg. civ. 1 pr. de suscepti operis -o. 1, 9. Svlp. Sev. chron. 2, 13, 5 anceps -ii. *cum gerund. vel gerundivo* (*v. etiam sub iuncturis*): Cic. rep. 3, 13 scribendi -m. fin. 5, 20 faciendi. off. 1, 120 vivendi. Att. 1, 17, 10 -iis capessendae rei publicae. 7, 24 a -o fugiendi absum. 10, 4, 6 -o relinquendi Italiam. epist. 4, 7, 2. 5, 20, 4 Hirt. Gall. 8, 23, 6. Liv. 1, 15, 6 non condendae urbis -m, non . . . firmandae. 21, 28, 5. 22, 27, 9. 33, 6, 8 Vell. 2, 44, 2 Val. Max. 1, 5, 1. 1, 6 ext. 1. 1, 7 ext. 2. 6, 6, 1 Cvrt. 7, 2, 4. 10, 2, 4 Qvint. decl. 296 p. 170, 13. 321 p. 263, 23 Plin. epist. 6, 20, 22 Svet. Cal. 51 Tert. anim. 30 Hil. in Matth. 28, 2 *al.*

iuxta posita: spes: Ter. Eun. 1025 Cic. inv. 2, 45. ratio: Asell. hist. 1 Qvint. decl. 338 p. 333, 10 Tac. hist. 3, 60. facta: Cic. Verr. 4, 212 Sest. 139 Phil. 2, 53. 10, 23 de orat. 3, 158 orat. 133 off. 1, 14 epist. 6, 10, 4. 6, 13, 5 Tac. dial. 5 hist. 3, 52 Amm. 25, 4, 26 *saepe.* animus: Cic. inv. 2, 138 epist. 5, 2, 9 Verg. Aen. 7, 216 Sen. contr. exc. 4, 7. cogitatio: Rhet. Her. 3, 6, 10 Cic. de orat. 1, 2 Vitr. 1 praef. 1. 2, 1, 6. mens: Cic. part. 136 Vvlg. iud. 20, 11. labor: Cic. Sest. 143 rep. 1, 3 Fronto p. 178 N. voluntas: Cic. Planc. 5 fin. 4, 11. 4, 52 Att. 11, 3, 1. 12, 4, 2 epist. 10, 10, 1 Caes. civ. 1, 19, 3 Liv. 24, 2, 8. 40, 12, 7 Cvrt. 8, 2, 30 Qvint. inst. 9, 2, 28 decl. 326 p. 284, 26 Hil. in Matth. 10, 13 Avg. civ. 11, 4 p. 466. 12, 26 p. 553. 13, 16 p. 575 *al.* Evgraph. Ter. Andr. 322. diligentia: Cic. off. 1, 77. cura: Cic. nat. deor. 1, 7 Tac. hist. 2, 20. eventus: Cic. epist. 5, 12, 9 Sen. contr. 10, 3, 11 Sen. benef. 4, 34, 5 Qvint. inst. 7, 4, 35 Tac. hist. 5, 21, 13 *al.* iudicium: Cic. Phil. 5, 37 epist. 10, 25, 3. 15, 21, 4. sententia: Cic. epist. 11, 14, 1 Ascon. Mil. p. 37. imperium: Bell. Alex. 1, 5 Sall. Iug. 51, 1 Liv. 1, 28, 5. 4, 46, 2. 6, 4, 11. 6, 11, 12. 6, 23, 1. 22, 5, 3. 22, 25, 13. 22, 50, 12. 26, 19, 4. 35, 11, 13. 42, 49, 3. 44, 6, 2 Cvrt. 4, 15, 12. 5, 1, 9 *al.* impetus: Caes. civ. 1, 26, 2. opus: Caes. civ. 1, 82, 1 Cvrt. 6, 7, 8 Tac. ann. 2, 8. acta: Sall. Iug. 66, 4. manus: Sall. Iug. 96, 3 Liv. 2, 33, 5 Sen. benef. 3, 29, 7 Tac. hist. 2, 5. 3, 17. numen: Ov. epist. 15, 130 met. 13, 205. sermo: Cic. Att. 1, 18, 2 Liv. 2, 32, 9. vires: Liv. 2, 53, 6 Val. Max. 3, 7, 1^c. audacia: Liv. 8, 19, 7. coepta: Liv. 21, 29, 5. ars: Liv. 28, 30, 8 Qvint. inst. 6, 4, 17. 12, 9, 5. iussum: Lvcan. 8, 849 Avg. civ. 4, 5 p. 152. res: Sen. epist. 20, 4. 42, 8 *saep.* dispositio: Qvint. inst. 12, 10, 27. regimen: Tac. hist. 1, 84. conatus: Tac. hist. 2, 33. paratus: Tac. hist. 2, 98. praeceptum: Tac. ann. 11, 4. meditatio: Apvl. Plat. 1, 12. mandatum: Svlp. Sev. chron. 2, 51, 5.

oratio pluribus membris distincta, ex. gr.: Cic. Verr. 3, 176 studium . . . -m . . . voluntas. Caecin. 50 voluntas et -m et sententia. inv. 1, 34 studia, -a, facta, casus, orationes (2, 42). fin. 3, 37 facta, dicta, -a (Liv. 28, 27, 4). Lael. 61 rerum, -orum, voluntatum . . . communitas. parad. 29 curis, vigiliis, -iis. epist. 1, 5^a, 2 -o, studio, labore, gratia de causa regia niteremur. *al.*

B ***decretum, consultum, sententia, iussum***: Lvcil. 853 consilium (*i. -orum?, an meton. pro* consiliator? *cf. p. 453, 8 sqq.*) patriae legumque oriundus rogator. Rhet. Her. 2, 12, 17 populum suffragio et magistratum -o privasti. Cic. Pis. 7 sine -o senatus (off. 1, 75 Att. 6, 2, 7 epist. 1, 7, 4 Balb. Cic. epist. 8, 15^a, 2 Mart. Cap. 5, 467). Phil. 2, 11 ex huius ordinis -o, auctoritate, sententia. ad Q. fr. 1, 1, 26 epist. 15, 2, 8 Cael. Cic. epist. 8, 8, 1. Liv. 1, 9, 2 ex -o patrum (2, 44, 9). 3, 51, 11. Qvint. inst. 8, 5, 3 similes sunt -iis aut decretis. Plin. epist. 3, 9, 21 -um a senatu petebam. Apvl. apol. 2 de -o consiliarium virorum. Tert. nat. 1, 3 quod de -o recitatur. pudic. 14 quod de -o pronuntiaverat. Mar. Victorin. rhet. 1, 25 p. 220 leges quae -o scribuntur.

C ***vafrum, prudens consilium,*** *artificium, speciatim ars bellica,* στρατήγημα (*cf. p. 440, 61*): Plavt. Epid. 152 plenus -i es; novi ego te. Cic. div. in Caec. 44 numquam ille me opprimet -o . . . artificio pervertet . . . ingenio me suo . . . infirmare conabitur. *huc pertinere videtur* Cic. Tusc. 5, 49 -iis nostris (*Epaminondae*) laus est attonsa Laconum (*gr.* ἡμετέραις βουλαῖς). Nep. Ages. 3, 5 victumque se -o. Con. 4, 3 quem neque -o neque copiis superare possent. Dat. 6, 8. 11, 5 qui multos -o . . ceperat, simulata captus est amicitia. Eum. 5, 3 cum -o capi non posset, multitudine circumitus est. 10, 1. Hann. 11, 7 *sic* -o arma Pergamenorum superavit. Them. 4, 5 victus . . . magis etiam -o Themistocli quam armis Graeciae. Verg. Aen. 11, 704 -o . . . ingressus et astu (*pro* -o astuto. Sil. 12, 494. Tac. ann. 6, 32 -iis et astu res externas moliri). Carm. de bell. Aeg. 67 -iis nox apta ducum, lux aptior armis. Liv. 3, 62, 7. 9, 30, 7 postquam perpelli nequibant -o haud abhorrente ab ingeniis hominum eos adgrediuntur. 10, 14, 13 -o grassandum. 28, 9, 13 *consulem* hinc -um, hinc corpus opposuisse. Sen. contr. 1, 7, 16 usus sum -o (Sen. benef. 3, 27, 2). Val. Max. 7, 3, 3 sagacitate -ii assecutus est. 7, 4, 1 quo imperatoriae artis -o metum fiducia mutavit. 7, 4, 3 perquam callido genere -ii. Val. Fl. 3, 504 foedera necte -iis atque arte tua. Homer. 139 -iis inlustris Vlixes (*i.* πολύμητις). Stat. Ach. 1, 472 -iisque armisque vigil contendat Vlixes. Qvint. inst. 5, 10, 37 opportunus -iis (*i. insidiis*). Tac. hist. 2, 29 deflagrante paulatim seditione addit -um. 3, 25 vagus inde an -o ducis subditus rumor. Flor. epit. 1, 18, 14 nec vero tantum armis . . . set -iis quoque . . . cum rege Pyrrho dimicatum est. 4, 9, 6 non sine -o ducis qui simulato metu *etc.* Vvlg. psalm. 9^a, 2 comprehenduntur in -iis quibus cogitant. Avg. civ. 19, 23.

D *abl.* **consilio** *i. q. de industria, dedita opera* (*cf. etiam p. 442, 36 sqq.*): Ter. Hec. 408 Cic. Lig. 34. Brut. 276 sive -o . . . sive quod natura non esset ita factus, sive quod non consuesset (μελέτη), sive quod non posset (ἐπιστήμη). Tusc. 4, 64 sive casu accidit sive -o (epist. 5, 2, 9. 7, 28, 3). Cael. Cic. epist. 8, 2, 2 Marcelli impetus resederunt non inertia sed -o. Ov. trist. 5, 5, 32 -o fugiunt aethera, Ponte, tuum *nebulae*, -o . . . scinditur. Sen. contr. 1, 7, 17. Phaedr. 5, 3, 12 -o . . . nocens. Sen. epist. 63, 12. 120, 10 non -o bonus. Pavl. dig. 38, 2, 47 Vlp. dig. 43, 5, 3, 6 Mod. coll. Mos. 1, 12, 1 *saepe.* Paneg. 5, 12 nec -o intermissum bellum. Svlp. Sev. epist. 1, 9 *al.* *adde:* Apvl. apol. 59 de -o fecit ne.

E ***locutiones:*** consilium est: *cum inf.*: Plavt. Epid. 163 Mil. 344 Most. 866 Cic. Att. 5, 5, 1. 9, 7, 4 Cael. Cic. epist. 8, 16, 2 Planc. Cic. epist. 10, 18, 2 Caes. Gall. 7, 77, 12 Sall. Catil. 4, 1 or. Lep. 18. 26 or. Phil. 2 epist. Mithr. 16 Nep. Them. 2, 7 Ov. ars 1, 380 Liv. 1, 27, 6. 5, 2, 1. 21, 63, 2. 28, 42, 19. 29, 20, 11. 32, 33, 13. 37, 37, 5. 38, 4, 9 frg. 22 Sen. Thy. 540 Qvint. inst. 6, 5, 5 Tac. hist. 3, 78 ann. 1, 1 Vlp. dig. 42, 4, 7, 6 Apvl. apol. 73. 91 Arnob. nat. 5, 20 Avg. in psalm. 118 serm. 9, 3 Svlp. Sev. chron. 1, 4, 5. 1, 23, 4. 1, 31, 3. 2, 9, 2. *nota*: Sall. Catil. 53, 6 quos praeterire non fuit -m quin utriusque naturam . . . aperirem. *sequitur* ut, ne: Ter. Phorm. 934. Cic. Sest. 31 -a . . . mentemque . . . hanc fuisse ut (Phil. 14, 3). Att. 2, 24, 3. 5, 8, 2 epist. 12, 3, 2 Caes. Gall. 5, 6, 5. 7, 5, 5 Sall. Catil. 57, 1 Iug. 85, 8 Liv. 2, 55, 3. 22, 37, 9. 23, 38, 10. 24, 30, 12. 38, 51, 1 Qvint. inst. 7, 1, 53. Flor. epit. 3, 18, 8 seu fato seu -o, ut illud . . . peteretur. Capitol. Maximin. 21, 2 Gord. 1, 1 Treb. Gall. 15, 2 Vvlg. act. 27, 42 Sacr. Leon. p. 326 Evgraph. Ter. Eun. 1031 Greg. Tvr. glor. conf. 104. *nota* Macer dig. 48, 5, 33 (22), 1 -o fuit, ut. hoc (eo) -o: ut, ne: Ter. Phorm. 773 Cic. Verr. 3, 10 Catil. 3, 8 Mil. 47 dom. 69 Phil. 11, 28 *al.* inv. 2, 112 de orat. 2, 138 fin. 1, 72 Att. 5, 20, 2 epist. 9, 16, 7 Planc. Cic. epist. 10, 23, 2 Svlp. Rvf. Cic. epist. 4, 12, 1 Q. Cic. pet. 5. Tiro Gell. 6, 3, 29 eo -o atque ea fini facere . . uti. Caes. Gall. 1, 30, 3. 1, 48, 2. 2, 9, 4. 5, 49, 7. 6, 40, 6. 6, 42, 3. 7, 72, 2 civ. 1, 70, 4. 3, 29, 3 Bell. Afr. 1, 2. 59, 5 Nep. Milt. 5, 3 Val. Max. 8, 2, 2 Pavl. dig. 47, 2, 22, 1 Tryph. dig. 49, 15, 12, 9 Avg. civ. 6, 8 p. 262 Svlp. Sev. epist. 2, 39, 5 Evgraph. Ter. Andr. 740 *saepe.* *cum gerundivo vel gerundio*: Cic. epist. 5, 20, 4 Volusii liberandi meum fuit -m. Liv. 33, 6, 8 -m fuit excedendi ea regione.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

sequitur enuntiatum: BELL. Afr. 86, 1 id hoc -o (*sc. constituit*), si posset Vergilius . . . deduci.

F ***de rebus*** *quasi personatis*: SALL. Catil. 40, 5 *domus D. Bruti* foro propinqua erat neque aliena -i propter Semproniam. LIV. 22, 38, 11 quae -a magis res dent hominibus quam homines rebus. SEN. Med. 155 levis est dolor qui capere -um potest. benef. 1, 15, 3 -ii indigens impetus. nat. 1 pr. 15 hoc autem universum . . . expers -ii auferri temeritate quadam. PAPIN. dig. 48, 5, 23 (22), 4 pietas paterni nominis -um pro liberis capit.

iuncturae *per genera et litteras digestae* (*sed in compositis simplicia praecedunt*): **1 *verba*:**

a *subiect.* abesse: LIV. 1, 58, 9 OV. trist. 4, 4, 44. deesse: CIC. de orat. 3, 5 primum meum -m defuit sed etiam obfuit. Phil. 2, 29. PVBLIL. H 27 homini tum deest -m, cum multa invenit. S 11 semper -m tunc deest cum opus est maxime. LIV. 8, 38, 12 QVINT. decl. 264 p. 79, 29 APVL. Plat. 2, 26 AVG. civ. 14, 26 p. 54. deficere: LIV. 1, 29, 3 VAL. MAX. 3, 1 ext. 1. cadere: TAC. hist. 2, 11 prima -orum . . . ceciderant. accidere: CAES. Gall. 5, 33, 4. excidere: PVBLIL. V 1 ubi fata peccant, hominum -a excidunt. recidere: LIV. 36, 29, 8 in ipsorum caput. adiuvare: CIC. Verr. 3, 176. congruere: APVL. Plat. 2, 21 cum factis. stare: VVLG. Is. 46, 10. consistere: TER. Ad. 613 CIC. Att. 8, 11, 1. manere: VVLG. psalm. 32, 11 (AVG. in psalm. 118 serm. 15, 1). permanere: VVLG. Sirach 21, 16. sedere: FLOR. epit. 2, 18, 14 AMM. 19, 7, 6. vacillare: EVGRAPH. Ter. Phorm. 578. crescere: LIV. 3, 12, 7. discrepare: SEN. epist. 88, 9. placere: PLAVT. Curc. 351 Epid. 86 Poen. 180. 188 Pseud. 662 CIC. epist. 2, 18, 2 BRVT. Cic. 1, 16, 9 (ut). SALL. Iug. 74, 1 LIV. 9, 32, 3. 23, 2, 5. 28, 40, 2 SEN. suas. 2, 3 CVRT. 5, 3, 6 PETRON. 126 TAC. hist. 2, 25 APVL. met. 10, 7. non placere: PLAVT. Epid. 264. displicere: CIC. Rab. Post. 1 Att. 16, 9 NEP. Them. 3, 1 SPART. Did. 6, 8. perplacere: PLAVT. Merc. 348. emanare: LIV. 7, 39, 4. errare: SEN. epist. 71, 3. proficisci: CIC. parad. 34. praecedere: VLP. dig. 47, 8, 22. procedere: LIV. 24, 26, 5. exitum habere: CIC. Att. 7, 11, 4. fallere: BELL. Alex. 32, 2 CELS. 3, 18 p. 102 AMM. 21, 7, 5. frigere: CIC. Verr. 3, 60. senescere: LIV. 35, 12, 3. torpere: LIV. 6, 23, 6. labi: CIC. Att. 8, 14, 2. latere: QVINT. inst. 12, 9, 5 OPTAT. 6, 6 p. 155, 4. nasci: CIC. Att. 9, 5, 3 LIV. 2, 50, 3 QVINT. inst. 4, 1, 44. 7, 28, 51 SVET. Cal. 51. natare: SEN. epist. 74, 11. patere: CIC. Catil. 1, 1. late patere: QVINT. inst. 7, 2, 42. poni in: CIC. Cluent. 146 Tusc. 5, 72. prosperare: TAC. hist. 1, 32. spectare ad: CIC. Att. 15, 4, 1. subire: APVL. met. 3, 29 subit me -m. suppetere: PLAVT. Curc. 368 LIV. 4, 48, 13. 9, 3, 3. 28, 27, 3 CVRT. 5, 9, 1. valescere: TAC. hist. 1, 32 (bona -a mora valescere). versari in: CIC. part. 86.

b *obiect.*: *praevalet vis abiciendi vel non efficiendi*: abicere (*cum gerundivo duobus locis exceptis*): CIC. Catil. 2, 14 Phil. 13, 19 Att. 5, 11, 6. 16, 7, 1. LIV. 28, 43, 3 (profectionis). 35, 43, 1. 36, 27, 2 (belli) APVL. met. 9, 11. abscondere: VVLG. Is. 29, 15. amittere: PAPIN. dig. 29, 2, 87. dimittere: AVR. Fronto p. 252, 5 N. omittere: CAES. Gall. 2, 17, 5 SALL. Iug. 70, 5 LIV. 33, 20, 10. 33, 41, 5. 41, 23, 13 VAL. MAX. 1, 5, 1 SVET. Aug. 8. praetermittere: CIC. rep. 2, 59. movere: LIV. 44, 9, 2. amovere: SEN. Tro. 570. antevenire: SALL. Iug. 88, 2. vertere: VERG. Aen. 7, 407 LIV. 2, 11, 1 PHAEDR. 1, 31, 5 PLIN. epist. 6, 16, 9 TAC. Agr. 37 hist. 2, 20. 4, 23 ann. 13, 37 SVLP. SEV. chron. 2, 48, 5 (ut). antevortere: APVL. met. 1, 10. avertere: LIV. 4, 45, 2. convertere: VVLG. Esth. 14, 11. pervortere: CIC. de orat. 3, 7. praevertere: APVL. met. 7, 19. aspernari: TAC. hist. 3, 40. mutare (*cf. Heller, Philol. 22, 145*): CIC. Verr. 2, 23 Planc. 96 Mil. 52 Att. 3, 13, 1. 11, 15, 3 epist. 2, 15, 4. 5, 21, 5. 14, 15, 1 ad Q. fr. 3, 5 (6), 1 (*12ies in epist.*) POMP. Cic. Att. 8, 12b, 1 POLLIO Cic. epist. 10, 32, 1 PVBLIL. M 54 CAES. civ. 2, 11, 2. 3, 66, 4. 6 NEP. Eum. 9, 6 LIV. 25, 14, 8. 29, 24, 6. 37, 11, 8 SEN. benef. 4, 34, 3. 4, 38, 2. 4, 39, 4 epist. 120, 21 CVRT. 5, 8, 1 ASCON. Mil. p. 50 TAC. Agr. 26 ann. 15, 11 VERVS Fronto p. 131, 1 N. PAPIN. dig. 37, 6, 8 VLP. dig. 37, 10, 3, 5 *saep.* PAVL. dig. 45, 1, 83, 5 AMM. 14, 10, 11. 27, 12, 7 OPTAT. 6, 1 p. 145, 19 CLAVD. 28, 182 AVG. civ. 12, 15 p. 534 conf. 1, 4 in psalm. 118 serm. 15, 1 *al.* commutare: CIC. Att. 9, 10, 4. 14, 20, 4 CAES. Gall. 1, 23, 3. 7, 56, 2 civ. 2, 38, 2. 3, 36, 7. minuere (*i. mutare*): TER. Hec. 616. separare: CAES. Gall. 7, 63, 8 LIV. 23, 20, 4. variare: CVRT. 6, 5, 8 AMM. 28, 5, 4. premere: CVRT. 6, 8, 15. 10, 9, 8. comprimere: PLAVT. Merc. 340. opprimere: TAC. hist. 1, 52 FLOR. epit. 4, 12, 56. reprimere: CIC. Catil. 1, 17. frangere: CIC. epist. 1, 9, 21. 4, 4, 4 STAT. Theb. 4, 4. confringere: CIC. Verr. 2, 13. infringere: TERT. pud. 16. confundere? AMM. 17, 12, 19. contemnere: TER. Hec. 90. corrigere: CIC. fin. 4, 52. corrumpere: SALL. or. Phil. 6 VELL. 2, 57, 3. 2, 118, 4 GELL. 1, 13, 4. damnare: PHAEDR. 4 prol. 3 CVRT. 3, 8, 2 (*potest etiam ad II referri*) LVCAN. 8, 328. ponere: PLIN. epist. 1, 22, 10. deponere: CAES. civ. 3, 10, 3. interponere: LIV. 35, 35, 17. destituere: SVET. Iul. 9. destruere: HIER. epist. 92, 3 VVLG. I Esdr. 4, 5 II Cor. 10, 4. vincere: SEN. contr. 7, 1 (16), 2 CVRT. 4, 15, 13 AMM. 17, 13, 21. 24, 4, 12. devincere: PLAVT. Pseud. 678. superare: AVSON. 419, 43. 48. differre: LIV. 5, 39, 7 SEN. dial. 10, 3, 5 CVRT. 5, 12, 1. 7, 6, 13. transferre: SALL. Catil. 18, 6. discutere: Iust. 2, 15, 16. excutere: VAL. MAX. 7, 2, 2. disicere: LIV. 25, 14, 3. reicere: CIC. Vatin. 27. dissipare: VVLG. II reg. 15, 34. 17, 14 II Esdr. 4, 15 Iob 5, 13 psalm. 32, 10 *saep.* flectere: CATVLL. 64, 137 AMM. 15, 2, 6. fugere: PVBLIL. Q 27. impedire: CIC. Cato 42 epist. 13, 1, 3. 15, 4, 4. impellere: STAT. Theb. 4, 4. insidiari: CIC. off. 1, 108 in. irritare: VVLG. psalm. 106, 11. morari: HOR. epist. 1, 1, 25. neglegere: CIC. Sest. 140. turbare: LIV. 10, 27, 4 TAC. hist. 1, 39 ann. 14, 32. obturbare: SEN. dial. 5, 3, 4. perturbare: PLAVT. Most. 656 AVG. civ. 14, 11 p. 27. oppugnare: PLAVT. Most. 685. parare: PLAVT. Vid. 67 (contra). percellere: CIC. Flacc. 16. perdere: VAL. MAX. 4, 7, 2. perimere: CIC. off. 3, 33. posthabere: AMM. 17, 12, 7. prosternere: VAL. MAX. 4, 7, 2. relinquere: TAC. hist. 1, 84. repudiare: TER. Andr. 733 CIC. de orat. 3, 3. secernere: LIV. 4, 57, 3 quem . . . bonum civem secernere sua a publicis -a. tardare: CAES. civ. 1, 26, 2. retardare: STAT. Theb. 11, 105. tollere: OCTAVIA 873.

subest notio accipiendi vel probandi: commodare: OPTAT. 6, 3 p. 147, 1. accomodare: CIC. epist. 9, 8, 1 LIV. 40, 57, 8. iuvare: FRONTO p. 200, 13 N. adiuvare: CIC. Verr. 3, 76 Att. 12, 29, 2 LIV. 22, 45, 5 SEN. Med. 569 QVINT. decl. 296 p. 170, 17 VVLG. Iob 10, 3. admittere: AMM. 27, 10, 10 id -um ratio celeritatis admisit (*i. probavit*) ut. applicare: LIV. 32, 21, 34. probare: PLAVT. Trin. 1148 CIC. Quinct. 81 Verr. 2, 32 Sest. 96 Balb. 63 Phil. 12, 7 Att. 6, 2, 1 epist. 1, 9, 19. 4, 7, 2 (*cum ger.*). 9, 18, 1 (*11ies in epist.*) PLANC. Cic. epist. 10, 24, 3 CAES. Gall. 3, 24, 4 civ. 1, 72, 4 (*7ies*) HIRT. Gall. 8, 21, 1. 8, 34, 2 BELL. Afr. 77, 2 Alex. 6, 1 NEP. Them. 2, 8 Dion 8, 3 Att. 21, 6 PETRON. 141 STAT. silv. 5, 1, 83 AMM. 28, 5, 9. approbare: CIC. Verr. 3, 37. 6, 105 ad Q. fr. 3, 4, 2 epist. 16, 1, 1 SALL. Catil. 51, 8 Iug. 106, 4 LIV. 23, 2, 9 CVRT. 6, 11, 29. 7, 6, 24 APVL. apol. 69. comprobare: CIC. Verr. 4, 213 Planc. 66 Phil. 3, 12. 10, 23. 12, 29 CAES. Gall. 5, 58, 6 civ. 2, 21, 1 LIV. 37, 54, 28 AVR. Fronto p. 41, 15 N. SVLP. SEV. chron. 2, 9, 3. anteponere: CIC. epist. 9, 18, 2 (-o *codd.*). praeponere: CIC. Sest. 137. praeferre: PLIN. epist. 6, 20, 7. laudare: PLAVT. Epid. 190 CIC. leg. agr. 2, 6 Flacc. 87 dom. 2 Att. 10, 4, 10. 16, 2, 4 ad Brut. 1, 2 (9, 8), 2 epist. 1, 9, 13. 2, 15, 4 NEP. Ages. 6, 2 LIV. 9, 12, 1 QVINT. inst. 6, 5, 7 IVV. 4, 18 TAC. hist. 1, 38 FRONTO p. 136, 8 N. TERT. nat. 1, 16 AMM. 14, 10, 16. 18, 6, 4. 31, 6, 5. conlaudare: PLAVT. Trin. 1148. commendare: PLANC. Cic. epist. 10, 8, 7. firmare: PETRON. 136 (*c. ger.*) AMM. 17, 8, 2. 18, 6, 4. 21, 1, 1. confirmare: CIC. epist. 2, 13, 1 PLIN. epist. 10, 43, 4 VVLG. psalm. 19, 5. firmum facere: VVLG. Iudith 8, 31. corroborare: VVLG. Iudith 9, 18. 10, 8. stabilire: VVLG. psalm. 20, 12. delectare: CIC. epist. 9, 18, 2. diligere: CIC. prov. 25. ferre (laudibus): CAES. civ. 1, 69, 2. efferre: CAES. civ. 3, 87, 1 (laudibus). TAC. ann. 2, 63. expectare (*i. desiderare*): CIC. de orat. 2, 63 Sest. 75 Att. 11, 17, 1. fortunare: PLAVT. Trin. 576. fovere: TAC. hist. 1, 46. pacare: LIV. 36, 30, 1. pati: VLP. dig. 14, 1, 1, 1. purgare: CVRT. 5, 12, 4. referre (in melius): VERG. 1, 281. servare: CIC. Planc. 44. reservare: CAES. Gall. 3, 3, 4 (servato β). vindicare: CIC. Mil. 19. 70 PAVL. sent. 5, 4, 8. vortere (recte): PLAVT. Trin. 1155.

de improbando sim.: accusare: SALL. Iug. 85, 28 LIV. 36, 29, 8. culpare: PLAVT. Mil. 736. execrare: SALL. Catil. 48, 1 PAVL. MED. bened. 2, 7. extimescere: CIC. har. resp. 55. improbare: CIC. Phil. 12, 29 epist. 6, 1, 5. non probare: LIV. 22, 45, 5. reprobare: VVLG. psalm. 32, 10. (ingrate) ferre: TAC. hist. 1, 52. multare: CIC. Rab. Post. 2. obicere: QVINT. decl. 296 p. 170, 13 obicio tibi occidendi fratris -um. punire: TAC. ann. 6, 8 GAIVS inst. 3, 2, 3 VLP. dig. 38, 17, 2, 34. reprehendere: CIC. div. in Caec. 6 Cluent. 85 Lig. 23 *saep.* Att. 1, 16, 3 epist. 6, 4, 2 *saep.* LVCC. Cic. epist. 5, 14, 1 CAES. Gall. 5, 33, 4 LIV. 7, 6, 12. 31, 38, 6 QVINT. decl. 348 p. 372, 16. vituperare: CIC. Mur. 60.

de adferendo, coniungendo, parando sim.: adferre: CIC. off. 3, 49 LIV. 4, 48, 6. 23, 8, 9. 25, 11, 14. 35, 12, 11. 37, 54, 28 CVRT. 7, 4, 9 QVINT. inst. 4, 2, 70 TAC. hist. 1, 26 ann. 4. 3. conferre: TER. Ad. 299 Haut. 474 CIC. Phil. 2, 38 off. 1, 120 LIV. 2, 35, 7. proferre: TAC. ann. 4, 57. referre: TER. Phorm. 728 CIC. Phil. 10, 20 rep. 1, 41 fin. 1, 11 TAC. ann. 4, 4. adhibere: AVG. civ. 12, 18 p. 540. cedo: PLAVT. Mil. 226 TER. Haut. 322. miscere: TAC. ann. 15, 68 AMM. 14, 11, 4. 18, 4, 1. commiscere: PLAVT. Mil. 478 (cum). colligere: APVL. Socr. 19 p. 165. committere: CIC. Verr. 4, 6. parare: VAL. FL. 4, 480 CLAVD. 18, 369. comparare: VITR. 10, 16, 8. componere: LIV. 4, 13, 5. iungere: LIV. 4, 45, 3. coniungere: CIC. Pis. 12 Phil. 10, 26 epist. 4, 2, 4. conruspari (*i. conquirere*): PLAVT. frg. 9 (23). sociare: VAL. FL. 5, 281 TAC. hist. 2, 74. 4, 15. consociare: CIC. p. red. in sen. 16. convertere ad (in): LIV. 24, 7, 9 CVRT. 4, 11, 1. digerere: AMM. 14, 6, 14. 15, 4, 1. 24, 7, 1. 26, 8, 1. dirigere: CELS. 2, 10 p. 52. 3, 5 p. 84 SEN. epist. 71, 3 TAC. dial. 5 VVLG. Sirach 39, 10. disponere: LIV. 42, 29, 8 PRVD. psych. 876. ponere: CIC. Att. 14, 17, 1 omne -um in fortuna positum. proponere: CIC. off. 1, 108. 112 CAES. inv. 1, 78, 3 HIRT. Gall. 8, 8, 1 AMM. 18, 7, 10. intendere: TER. Andr. 733. praecipere: CIC. Att. 8, 11b, 1. subicere: LIV. 45, 18, 8 CVRT. 7, 5, 17. subministrare: CVRT. 6, 6, 27. tribuere: CIC. rep. 1, 42.

subest notio cogitandi, iudicandi sim.: aestimare: TAC. hist. 3, 52. cogitare: VVLG. psalm. 20, 12 Is. 14, 26 Ier. 11, 19

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

I Macc. 11, 8. excogitare: VVLG. III reg. 12, 28. consulere: PLAVT. Truc. 101 LIV. 22, 3, 2. diducere: AMM. 20, 11, 24 (*syn.* versare). expendere: TAC. hist. 1, 87. pensare: LIV. 22, 51, 3. perpendere: CVRT. 4, 12, 21 AMM. 20, 9, 3. librari: AMM. 16, 10, 21. 18, 2, 18. 18, 6, 4. meditari: TAC. ann. 4, 57. metiri: CIC. Phil. 12, 30. moderare: CIC. fin. 2, 81 AVG. civ. 4, 30 p. 183. ponderare: CIC. Rab. Post. 1. torquere: SEN. Thy. 423. tractare: LIV. 33, 31, 7 TAC. hist. 1, 83. 3, 1. versare: VERG. Aen. 1, 658 QVINT. inst. 12, 2, 1 HIL. c. Aux. 7 AMM. 20, 11, 24. volutare: LIV. 34, 60, 2 CVRT. 5, 12, 10. volvere: PACVV. trag. 285 (*in loco alioquin dubio*). VAL. MAX. 6, 5 ext. 2 animo volvere. explicare: CIC. Phil. 9, 3 de orat. 2, 48. 333. 3, 55 Att. 8, 12, 1 BRVT. Cic. ad Brut. 2, 5 (9, 3), 1 PVBLIL. G 25 CAES. civ. 3, 78, 3 HIRT. Gall. 8 pr. 7 LIV. 8, 4, 1 PAVL. FEST. p. 66 SEN. Ag. 309. eligere: AMM. 30, 2, 4 VEG. mil. 4, 1. exponere: CIC. Phil. 1, 1. 7 epist. 3, 5, 4 AVSON. 446, 2. imputare: SEN. contr. 10, 3, 11 (*absolute positum*). intellegere: FLOR. epit. 2, 18, 12 VVLG. Ier. 23, 20. interpretari: CIC. Rab. Post. 29 iudicare: CIC. Cluent. 56 Att. 15, 25 HIRT. Gall. 8, 8, 1. mirari: SALL. Iug. 64, 2. providere: CIC. rep. 1, 71.

de agitando, capiendo, ineundo sim.: agere: LIV. 2, 51, 7 DICT. 2, 48 VVLG. I Macc. 8, 15. agitare: LIV. 1, 48, 9. 4, 25, 7 (ad). 4, 25, 10. 4, 58, 12 (*c. gerundio*). 6, 2, 1 (*gerundiv. interpositus*). 6, 18, 3. 10, 21, 4 (*c. gerundiv.*). 22, 43, 7 (de). 24, 18, 3 (*c. gerundiv. ex. coni. Mülleri*). 28, 10, 5. 32, 6, 4. 33, 31, 7 (de). 35, 15, 7. VAL. MAX. 1, 6 ext. 1 (*c. gerundiv.*). 5, 6, 7 (*c. gerundiv.*). 6, 2 pr. 2, 1 (*seq. interrog.*). 6, 6, 2 (*c. gerundiv.*). 7, 4, 5 SEN. epist. 10, 2 CVRT. 4, 5, 17. 5, 8, 10. 10, 2, 3. **capere** (NON. p. 254 invenire): PLAVT. Bacch. 300 Merc. 346. 660 Poen. 193. 1099 (*syn.* fabricam apparo). Stich. 578. 631 ACC. trag. 628 TVRPIL. com. 136 (coepi *codd. Nonii*). TER. Andr. 518 Eun. 614. 867 Haut. 327 Hec. 90 CIC. Verr. 1, 32. 2, 140. 6, 101 leg. agr. 2, 91 Catil. 1, 1 dom. 10. 11. 14. 114 Sest. 40 fin. 5, 23 nat. deor. 3, 71 off. 1, 9. 19. 125. 2, 33 part. 111 Att. 3, 1, 2 (9ies) epist. 4, 14, 3 (6ies) CAEL. Cic. epist. 8, 14, 2 DOLAB. Cic. epist. 9, 9, 2 PLANC. Cic. epist. 10, 9, 3. PVBLIL. Q 27 (*coni. Gruter*, sapere *codd.*). CAES. Gall. 3, 24, 1 (11ies) civ. 1, 1, 3 (12ies) HIRT. Gall. 8, 38, 1 BELL. Alex. 17, 3. 20, 6 SALL. Catil. 41, 1. 51, 41. 52, 23. 54, 9. 76, 1 NEP. Eum. 8, 4. 9, 3 Hann. 9, 3 Paus. 3, 3 LIV. 7, 5, 1 (10ies) SEN. Med. 155 epist. 22, 1 SVET. Iul. 80 GELL. 5, 10, 7 APVL. met. 4, 3. 7, 1 *al.* *cum gerundio*: CIC. ac. 2, 100 LIV. 1, 34, 5 TAC. ann. 6, 26. *cum gerundivo*: *sequitur* (*v. Schmalz, Antib.*[7] *s. v.* consilium): QVINT. inst. 11, 3, 180 SVET. Vesp. 6 FRONTO p. 229, 6 N. IVST. 34, 4, 1. *praecedit*: CAES. Gall. 3, 2, 2. 5, 29, 2 BELL. Afr. 49, 2 SALL. Catil. 16, 4 LIV. 10, 38, 6. 39, 51, 3. 43, 3, 7 IAVOL. dig. 47, 2, 91 (90), 1 IVST. 10, 1, 4. *interponitur*: HIRT. Gall. 8, 15, 4 LIV. 40, 12, 20 VAL. MAX. 3, 2, 7. 3, 2, 15. 9, 15, 1 IVLIAN. dig. 40, 9, 7 VENVL. dig. 42, 8, 25, 3 VLP. dig. 14, 1, 1, 9 *al.* *sequitur infinit.*: CIC. Quinct. 53 Verr. 3, 41 off. 3, 40 CAES. Gall. 7, 26, 1. 7, 71, 1 BELL. Afr. 25, 4 LIV. 43, 11, 6 IVST. 35, 1, 3. *sequitur* ut: PLAVT. Most. 1049 CIC. S. Rosc. 28 Verr. 2, 140 Tull. 34 Cluent. 71 Scaur. 8 Phil. 4, 3 Att. 7, 10 LIV. 25, 34, 7 PRISCILL. tract. 2, 49 p. 40, 10 SVLP. SEV. chron. 2, 34, 4. *sequitur interrog.*: BELL. Alex. 10, 1. *cum praeposit.*: cum (*de personis*): CAECIL. com. 4 GELL. hist. 14 CIC. Phil. 2, 34 HIRT. Gall. 8, 30, 1. de: CIC. p. red. ad Quir. 24 Att. 3, 1. 3 TIRO Gell. 6, 3, 28 CAES. Gall. 5, 28, 6. 6, 20, 2 BELL. Afr. 97, 1 (*gerund.*). NEP. Eum. 7, 2 LIV. 22, 43, 4. VAL. MAX. 3, 2, 15 (*gerund.*). ex: CAES. civ. 3, 43, 1 LIV. 23, 24, 2. 33, 9, 8. 44, 18, 4 QVINT. decl. 316 p. 243, 29 GELL. 14, 2, 3 FIRM. err. 7, 3 RVFIN. hist. 31 p. 457B. adversus: TAC. ann. 15, 20. pro: SEN. dial. 5, 1, 2 PAPIN. dig. 48, 5, 23 (22), 4. *aliter* AQVILA rhet. 10 p. 25, 12 *addubitando* quasi ab ipsis iudicibus -um capere quo potissimum genere orationis utamur. capessere: PLAVT. Rud. 204 AMM. 21, 13, 7. captare: PLAVT. Asin. 358 TER. Andr. 170. 404. CAPITOL. Gord. 12, 3. accipere (*i. capere*): ITALA Matth. 22, 15 (cod. e) -um (concilium *cod.*) acceperunt ut caperent (συμβούλιον ἔλαβον ὅπως, VVLG. -um inierunt ut). 28, 12 (cod. e) -um acceperunt (VVLG. -o accepto). DOCTR. apost. 26 (οὐ λήψῃ βουλήν). recipere (*i. capere*): VLP. dig. 42, 5, 25 (*seq. infin.*). suscipere: CIC. rep. 1, 42 off. 1, 112 leg. frg. 2 epist. 6, 22, 2 COLVM. 1, 8, 15 PLIN. epist. 1, 22, 10 TAC. hist. 2, 76 ann. 4, 64 VLP. dig. 21, 1, 17, 6 TRYPH. dig. 50, 16, 225 AMM. 18, 6, 19. 20, 1, 3. coquere: LIV. 40, 11, 2. destinare: LIV. 42, 48, 1. facere: ITALA Ioh. 11, 53 (cod. e) -um fecerunt ut (ἐβουλεύσαντο ἵνα, VVLG. cogitaverunt ut). apoc. (cod. g) 17, 17 (ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, VVLG. *aliter*). VVLG. Sirach 8, 21. 27, 30 *saep.* fatigare: STAT. Ach. 1, 105 coepta fatigat pectore -a *Thetis.* habere (*i. cepisse*): PLAVT. Pseud. 138 TER. Andr. 159 CIC. off. 3, 49 SALL. Catil. 47, 1. 52, 34 SEN. suas. 6, 16 SVET. Iul. 80 IVLIAN. dig. 39, 6, 17. 42, 8, 17 VLP. dig. 21, 1, 17, 6. 47, 8, 4, 6 SCAEV. dig. 40, 4, 54, 1 NERAT. dig. 43, 20, 6 *saep.* PANEG. 6, 14 IVST. 34, 1, 6 AMBR. epist. 63, 39. VVLG. act. 20, 3 (ut). apoc. 17, 13. **inire**: PLAVT. Capt. 493 (conc- *codd.*). Pseud. 543 CIC. Verr. 6, 103 Tull. 29. 30. 32 Cluent. 36 rep. 1, 52 ac. 2, 119 Att. 12, 34, 2 ad Brut. 1, 15 (9, 24), 6 HIRT. Cic. epist. 15, 6, 2 Gall. 8, 16, 1. 8, 44, 1 CAES. Gall. 2, 32, 2 civ. 1, 61, 4 (7ies) NEP. Att. 22, 3 OV. fast. 3, 380 LIV. 36, 23, 7 VELL. 2, 130, 3 SEN. epist. 67, 10 CVRT. 3, 7, 13. 5, 9, 11 (6ies) QVINT. decl. 388 p. 439, 16 VLP. dig. 4, 7, 10, 1. 48, 4, 1, 1 -o malo -um initum erit (*in quodam lusu verborum*) *saep.* DARES 39 AMM. 21, 4, 1. 31, 15, 7 VVLG. Ios. 9, 24 Matth. 27, 1 (13ies). *cum gerundio*: BELL. Alex. 74, 3 CVRT. 8, 6, 8. 8, 7, 1 SVLP. SEV. chron. 2, 4, 4. *cum gerundivo sequente* (*v. Schmalz l. c.*): CIC. Mur. 80. 81 Sull. 3 LIV. 7, 38, 5. 33, 49, 2 SVET. Cal. 48 Vesp. 6 IVST. 2, 13, 5 PAVL. dig. 21, 1, 43, 7. *cum gerund. praecedente*: VELL. 2, 35, 5. 2, 88, 1 LIV. 2, 8, 2 (7ies) IVLIAN. dig. 42, 8, 15 VAL. dig. 36, 1, 69 (67), 1. 2 VLP. dig. 42, 8, 10, 14 MARCIAN. dig. 48, 6, 3. *cum gerund. interposito*: CIC. Catil. 4, 13 LIV. 33, 47, 6 VELL. 2, 91, 2. *cum infinit.*: NEP. Lys. 3, 1. *sequitur* ut: CIC. Verr. 1, 26 Tull. 29 Catil. 4, 4 SEN. contr. 9, 4 (27), 22 TAC. hist. 3, 41 TREB. Gall. 14, 1 VVLG. IV reg. 18, 20 Matth. 22, 15 SVLP. SEV. dial. 3, 11, 7. *sequitur interrogatio*: CAES. Gall. 7, 43, 5 LIV. frg. 22 VVLG. II reg. 16, 20. *cum praeposit*: ex: QVADRIG. hist. 13 CAES. Gall. 7, 12, 6. de (*uno loco excepto de rebus*): CIC. S. Rosc. 96 dom. 129 Sest. 69 Deiot. 4 Phil. 14, 15 Att. 3, 10, 2. epist. 9, 24, 1 (de me). CAES. Gall. 4, 5, 3 (5ies) BELL. Alex. 50, 1 LIV. 4, 15, 4. 23, 39, 7 VAL. MAX. 3, 3 ext. 3 DICT. 2, 15 (*c. gerundivo*). cum: CIC. S. Rosc. 110 cum illo contra hos (LIV. 44, 15, 3). CAEL. Cic. epist. 8, 12, 2 CAES. Gall. 6, 31, 5 LIV. 6, 34, 11. 40, 12, 9 VVLG. III reg. 12, 6 (6ies). contra: CIC. leg. agr. 2, 8 Catil. 1, 18. 3, 20 CAES. Gall. 6, 12, 4 VVLG. Is. 7, 5 Ier. 49, 30. adversus: VVLG. Dan. 11, 25. ad: CAPITOL. Ver. 10, 4 (*cum gerundivo.* DARES 34). LAMPR. Comm. 4, 1. statuere (*cum inf.*): VVLG. act. 27, 12 instituere: CAES. Gall. 5, 4, 1. struere: LIV. 2, 3, 6 (*c. gerundivo*). instruere: TER. Phorm. 321. miscere invicem: TAC. Agr. 38. moliri: EDICT. imp. Diocl. 1, 13. movere: VAL. FL. 6, 14. occupare: PLAVT. Men. 847 SEN. epist. 16, 4. renovare: HIRT. Gall. 8, 1, 1. revocare ad: CIC. off. 1, 115. separare (*i. separatim capere*): CAES. Gall. 7, 63, 8 LIV. 23, 20, 4 TAC. Agr. 16. sumere: PLIN. epist. 9, 37, 1 TAC. ann. 2, 26 IVST. 14, 1, 3 HIL. in Matth. 28, 2 EVGRAPH. Ter. Eun. 1031 (ut). tenere: SEN. Phaedr. 854 PS. QVINT. decl. 5, 4 PAPIN. dig. 29, 2, 87 APVL. met. 3, 16. retinere: POMPON. dig. 35, 1, 8. trahere: SALL. Iug. 98, 3 ex copia rerum.

de aperiendo, vulgando: annuntiare: VVLG. act. 20, 27. enuntiare: CIC. S. Rosc. 110. 117 Flacc. 83 CAES. Gall. 1, 17, 5 VAL. MAX. 2, 2, 1 QVINT. decl. 272 p. 114, 17 (*ter*). aperire: CIC. or. frg. A VIII 1 SALL. Catil. 22, 2. 58 NEP. Dion 8, 5 CVRT. 7, 4, 14 VAL. FL. 6, 432 TAC. hist. 2, 16 IVST. 34, 1, 6 AMM. 21, 5, 2. communicare: CIC. off. 3, 49 CAES. Gall. 4, 13, 4 SALL. Catil. 18, 5 LIV. 3, 70, 1 (9ies) SVET. Cal. 56 APVL. met. 10, 4 CAPITOL. Aur. 3, 4 AVSON. 468, 4 AMM. 21, 7, 1 AVG. civ. 15, 13 p. 82 (*bis*). conscribere: IVST. 3, 57, 9 -a belli *Tyrtaeus.* deferre ad: CIC. Cluent. 143. perferre ad: CIC. Catil. 2, 6 CAES. Gall. 4, 21, 5 HIRT. Gall. 8, 9, 1. proferre: PETRON. 17. nudare: LIV. 40, 24, 1 CVRT. 7, 4, 39. denudare: LIV. 44, 38, 1 VVLG. I Macc. 7, 31. detegere: SVET. Iul. 17 IVST. 2, 10, 17. divulgare: CAES. civ. 1, 20, 1. edere: LIV. 10, 27, 4. eloqui: PLAVT. Stich. 143 Truc. 215. fateri: LVCIL. 207. confiteri: CLAVD. 20, 325. indicare: PLANC. Cic. epist. 10, 21, 2 SEN. contr. 2, 5, 3. narrare: PLAVT. Aul. 475 CIC. inv. 1, 33 Att. 14, 21, 2. 15, 4, 1. palam facere: PLIN. nat. 7, 149. patefacere: CIC. dom. 22 (de). CAES. civ. 3, 21, 5 VELL. 2, 76, 4 (*v. p. 445, 39*). participare: PAPIN. dig. 29, 4, 27, 2. 46, 3, 96 COD. Theod. 3, 3, 12 PANEG. 11, 1. 12, 1. prodere: SALL. Catil. 26, 3 LIV. 28, 27, 13. 34, 25, 8. 40, 23, 3 VAL. MAX. 3, 3, 2 CVRT. 8, 2, 30 PLIN. nat. 24, 72 QVINT. inst. 9, 2, 83 APVL. met. 5, 8 IVST. 7, 4, 7 VEG. mil. 3, 26 p. 123 VVLG. Sirach 37, 8. recitare: CIC. Verr. 6, 54. retegere: Hor. carm. 3, 21, 16.

de petendo, exigendo sim.: petere: CIC. epist. 10, 16, 2 CELS. 1 pr. appetere: SEN. Phaedr. 180. expetere: CIC. fin. 5, 20 SEN. Ag. 108. repetere: CIC. Verr. 1, 17 CVRT. 6, 4, 10. exigere: SEN. epist. 16, 3 IVLIAN. dig. 42, 8, 15. quaerere: SALL. Iug. 70, 5 HIRT. Gall. 8, 47, 2 SIL. 12, 494 CAPITOL. Max. Balb. 2, 2 SVLP. SEV. dial. 1, 22, 3. exquirere: CIC. de orat. 3, 112 Pis. 19 fat. 2 PLIN. epist. 3, 4, 2 SVET. Aug. 69. requirere: BELL. Afr. 10, 2 APVL. met. 5, 10. rapere: CAPITOL. Max. Balb. 2, 2. eripere: CIC. Catil. 3, 22 LVCAN. 4, 705 PANEG. 9, 16. praeripere: CIC. off. 1, 108. surripere: PLAVT. Mil. 602. extorquere: LEP. Cic. epist. 10, 35, 1.

de celando sim.: caecare: PANEG. 12, 42. celare: SVET. Nero 34 VVLG. Iob 42, 3. clausum habere: CIC. Verr. 4, 63. condere: PLAVT. Pseud. 575. abscondere: VVLG. Sirach 37, 7. simulare: TAC. ann. 4, 4. dissimulare: IVST. 2, 7, 11. fingere: TAC. hist. 2, 100. occultare: CAES. civ. 3, 102, 3 TAC. hist. 4, 14 ann. 14, 44 APVL. met. 8, 2. tegere: VERG. Aen. 4, 477 CVRT. 6, 11, 28 CLAVD. 28, 235.

de incipiendo: coeptare: PLAVT. Merc. 648 LIV. 35, 36, 5 STAT. Ach. 1, 104 TAC. hist. 2, 41. exordiri: PLAVT. Asin. 115. incipere: VAL. MAX. 4, 7, 5. incohare: LIV. 35, 32, 10.

de cognoscendo, explorando sim. opp. ignorare: circumspicere: CAES. Gall. 6, 5, 3 LIV. 28, 25, 14 IVST. 21, 5, 10. comperire: LIV. 9, 45, 17. noscere: CIC. Phil. 5, 29 TAC. ann. 2, 20 AVG. civ. 13, 17 p. 578. cognoscere: TER. Andr. 49 CIC. fin. 3, 37 epist. 10, 12, 1 BRVT. Cic. ad Brut. 2, 5 (9, 3), 3 CAES. (13ies) HIRT. Gall. 8, 7, 2. 8, 17, 2 BELL. Afr. 11, 4. 17, 1. 19, 2. 35, 4. 79, 2 SALL. Catil. 41, 5. 45, 4 SEN. dial. 6, 22, 7 PLIN. epist. 1, 5, 17. recognoscere: CIC. Catil. 1, 6. deprehendere: PETRON. 91 QVINT. decl. 351 p. 382, 4 TERT. cult. fem. 1, 4 VEG. mil. 4, 37. explorare: HIRT. Gall. 8,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

18, 2 Liv. 9, 23, 6 Val. Max. 7, 2, 2 Avson. 430, 3. intueri: Qvint. inst. 7, 2, 42. invenire: Plavt. Trin. 764 Cic. Att. 10, 8, 5 Pvblil. G 25. H 27 Liv. 7, 38, 8 *al.* reperire: Ter. Phorm. 179 Amm. 15, 8, 1 Vvlg. Iudith 10, 15 Clavd. 28, 235 Svlp. Sev. acc. 1, 10, 7 Corp. XI 5750 (*a. 260*). observare: Ivlian. dig. 40, 9, 7. perspicere: Cic. div. 2, 114. scire: Vvlg. sap. 9, 13 Ier. 18, 23. scitari: Amm. 16, 9, 2. scrutari: Amm. 15, 5, 30. 27, 8, 9. spectare: Gaivs dig. 40, 4, 57 Call. dig. 49, 14, 3, 2. speculari: Sall. Iug. 108, 1 Liv. 42, 17, 1 Vell. 2, 88, 3 Ivst. 18, 2, 4. ignorare: Cic. Att. 8, 11^{b}, 3. 9, 9, 3 Caes. civ. 3, 41, 4.

de efficiendo sim.: complere: Amm. 31, 16, 8. implere: Tac. hist. 1, 16. efficere: Caes. Gall. 7, 29, 6 Sen. contr. 2, 6 (14), 6 Vell. 2, 118, 4. perficere: Svet. Cal. 56 Vvlg. II Macc. 15, 5. sequi: Cic. rep. 2, 12 epist. 4, 7, 3 Planc. Cic. epist. 10, 18, 1. Nep. Dat. 6, 3 Liv. 1, 41, 3 Imp. Aug. Suet. Claud. 4 Cvrt. 5, 1, 9 Petron. 79 Qvint. inst. 7 pr. 3 Tac. ann. 12, 27 Paneg. 9, 22. 12, 38. exsequi: Liv. 5, 40, 6. 21, 27, 6. 26, 19, 4. 36, 16, 11. 36, 43, 8 Val. Max. 3, 8, 1 Cvrt. 10, 7, 8. persequi: Cic. Att. 8, 11^{b}, 1. expedire: Pollio Cic. epist. 10, 33, 5 Liv. 8, 14, 1. 22, 55, 3. 37, 7, 1 Sen. dial. 9, 7, 3 Val. Fl. 8, 383 Tac. hist. 2, 52. 3, 73. 4, 42 Amm. 30, 10, 4. maturare: Tac. hist. 1, 12. patrare: Sall. Iug. 13, 5. peragere: Val. Max. 3, 8 ext. 1 Tac. hist. 1, 38. praecipitare: Vvlg. Iob 18, 7 Is. 19, 3. repraesentare: Cvrt. 6, 11, 32.

c *cum casibus obliquis:* α *genet.:* paenitere (*v. etiam p. 454, 32*): Cic. Att. 11, 6, 2 voluntatis me meae numquam paenitebit, -ii paenitet. 11, 7, 5 epist. 4, 4, 2 Caes. Gall. 4, 5, 3 Sall. hist. frg. 1, 68 Liv. 6, 23, 9 Sen. benef. 6, 23, 1 Cvrt. 10, 7, 12. pudet: Sen. suas. 2, 1. β *cum dat.:* adesse (*i. favere*): Tac. hist. 2, 33. adsentiri: Cic. epist. 11, 21, 4. adversari: Tac. ann. 2, 67. anteponere: Cic. off. 1, 75. antevertere: Caes. Gall. 7, 7, 3. intercedere: Tac. hist. 1, 19. obsistere: Cic. Catil. 3, 17 Nep. Con. 2, 3 Dion 9, 2 Liv. 24, 4, 3 Sen. benef. 4, 34, 5. obstare: Vell. 2, 118, 4 Cvrt. 7, 7, 21. obvarare: Enn. scaen. 4. occurrere: Cic. Catil. 3, 17 Mur. 80. officere: Sall. Catil. 27, 4. opponere: Cic. Phil. 2, 51. parere: Sen. dial. 3, 9, 4. patrare: Tac. ann. 13, 9. refragari: Vitr. 6, 1, 10. resistere: Cic. leg. agr. 2, 50 Sest. 51. 139 Brvt. Cic. ad Brut. 1, 16, 11 Svlp. Sev. chron. 2, 45, 6. suffragari: Caes. civ. 1, 61, 3. γ *cum ablat.:* aberrare: Cic. Lig. 19. abstinere: Cvrt. 8, 3, 6 Dict. 2, 33. affligi: Cic. Flacc. 16. assequi: Liv. 23, 22, 2. agere: Tac. Agr. 5. cadere: Cic. off. 1, 77. circumcludere: Cic. Catil. 2, 14. comprimere: Cic. Mur. 84. 85. consequi: Cic. off. 2, 10. constituere: Cic. Tull. 13 Manil. 57 leg. agr. 2, 10. contendere: Cic. Rab. Post. 21. continere: Cic. Vatin. 22. debilitari: Cic. Catil. 2, 14. defendere: Cic. Verr. 2, 4 Sest. 26. depellere: Cic. Manil. 10 Rab. perd. 17 Caes. civ. 3, 73, 1. desistere: Caes. Gall. 7, 26, 5 civ. 3, 21, 5. dissidere: Cic. Marcell. 30. distrahere: Tac. ann. 6, 44. ducere: Caes. Gall. 1, 40, 1. egere: Cic. Att. 7, 22, 2 Liv. 44, 4, 7. eripere: Cic. Catil. 3, 1 Mur. 82. exaedificare: Cic. ac. 2, 126. expellere: Cic. Vatin. 22. firmare: Paneg. 7, 7. gerere: Cic. Manil. 9 Flacc. 96 off. 1, 75. 76 Caes. civ. 1, 38, 4 Tac. ann. 13, 6. impellere: Cic. S. Rosc. 29. implicare: Tac. ann. 12, 4. incidere. Cic. Phil. 12, 8. incitare: Cic. Phil. 4, 3. indigere: Vitr. 10, 16, 9 Apvl. met. 10, 4. instruere: Liv. 3, 36, 2. labi: Cic. leg. agr. 2, 6 Phil. 7, 18. laedere: Cic. har. resp. 55. laudare: Cic. Verr. 3, 13. 5, 15. liberare: Cic. Sull. 33 har. resp. 49 Phil. 3, 5. moliri: Cic. Verr. 5, 174 Tac. ann. 6, 32 Amm. 29, 5, 19. obsistere: Cic. Verr. 1, 33 rationi aliquo -o. opprimere: Liv. 4, 13, 5. perficere: Tac. hist. 3, 60. perturbare: Cic. rep. 6, 11. praevenire: Ivst. 21, 4, 6. proficisci: Cic. Tull. 25. profundere: Cic. Sest. 43. pugnare: Flor. epit. 2, 6, 26. repugnare: Cic. Rab. perd. 15. resistere: Cic. Rab. perd. 15. retinere: Cic. Verr. 4, 94. stabilire: Cic. Marcell. 29. suscipere: Cic. Flacc. 58 Planc. 87 Phil. 5, 3. 28 Caes. civ. 3, 109, 6. uti: Cic. Att. 3, 20, 1. 6, 4, 1. 9, 2^{a}, 3 ex tempore -um capiemus, sed utemur tuo. 9, 7, 2. 10, 4, 6. 13, 1, 2. 15, 4, 2 fin. 1, 58 Lael. 85 Caes. Gall. 1, 5, 4. 1, 51, 2 civ. 3, 42, 1. 3, 81, 1 Liv. 35, 25, 7. 37, 52, 7 Sen. contr. 1, 7, 16. 2, 6 (14), 5 Val. Max. 8, 15 ext. 1 Sen. benef. 3, 27, 2 Paneg. 5, 7. 7, 22. venire: Cic. Caecin. 48 Rab. Post. 4 Caes. Gall. 3, 64. d *cum praepos.:* a, ab: abesse: Cic. epist. 5, 21, 3 Caes. Cic. epist. 10, 8^{b}, 1 Gall. 6, 3, 5. abhorrere: Nep. Milt. 3, 5 Liv. 42, 62, 7. abscondere: Vvlg. Is. 29, 15. absterrere: Liv. 27, 9, 8. avertere: Tac. hist. 2, 47. deflectere: Svlp. Sev. chron. 2, 50, 7. depellere: Caes. civ. 3, 73, 1. deserere: Cic. Cluent. 183. dissentire: Liv. 22, 3, 14. deterrere: Caes. Gall. 5, 4, 1 Liv. 7, 34, 12 Cvrt. 7, 7, 20. praepedire: Dict. 1, 10. refugere: Cic. Sest. 51. se removere: Nep. Att. 8, 4. ad: accedere: Nep. Milt. 3, 5. adducere: Sall. Catil. 40, 1. deducere: Svlp. Sev. chron. 1, 10, 7. conferre se: Planc. Cic. epist. 10, 24, 4. descendere: Caes. Gall. 5, 29, 5. hortari: Caes. Gall. 3, 18, 6. pertinere: Cic. leg. 2, 33. pervenire: Cic. Verr. 1, 17 Nep. Milt. 3, 6. suppetere: Amm. 31, 13, 5. vocare: Sen. dial. 6, 4, 1. de: certare: Cic. ac. 2, 65. consumere: Caes. civ. 1, 82, 1. excusare: Caes. Gall. 4, 22, 1. iudicare: Caes. civ. 3, 78, 6. in *c. accus.:* diducere: Amm. 20, 11, 24. inclinare: Liv. 30, 9, 7. vertere: Flor. epit. 3, 3, 8. *c. abl.:* permanere: Caes. Gall. 6, 40, 6 Hirt. Gall. 8, 39, 1 Cic. off. 1, 112. ponere: Cic. rep. 1, 51 Lael. 20. remanere: Bell. Alex. 44, 4. stare: Vvlg. Ier. 23, 22. parare cum -o: Svlp. Sev. chron. 1, 49, 4.

2 ***adiect.:*** absurdum: Amm. 31, 8, 5. amens: Cic. Att. 7, 10. caecum: Stat. Theb. 2, 490 Amm. 26, 7, 7. cassum: Sen. Tro. 570. deforme: Vopisc. Car. 13, 2. demens: Cic. Phil. 2, 53 Sen. suas. 2, 3. inane: Liv. 36, 8, 4. impotens: Liv. 3, 36, 2. insanum: Svlp. Sev. chron. 2, 51, 10. puerile: Cic. Att. 15, 4, 2. subagreste: Cic. rep. 2, 12. acre: Hirt. Cic. Att. 15, 6, 3 Tac. ann. 11, 29. acerbum: Liv. 3, 1, 4. atrox: Tac. hist. 3, 41. crudele: Catvll. 64, 176 Cic. Phil. 4, 3. 11, 12. deterrimum: Cic. ad Q. fr. 2, 4, 6. detestabile: Liv. 27, 9, 8. durum: Liv. 35, 32, 13. execrabile: Val. Max. 7, 3 ext. 10. fallax: Liv. 22, 16, 7. 23, 35, 4. foedum: Liv. 26, 38, 4. funestum: Val. Fl. 6, 431. ignavum: Tac. hist. 3, 41. impium: Cic. epist. frg. II 5 Liv. 40, 23, 8. Vell. 2, 131, 2 (*ex coni. Halmii*). Hil. trin. 5, 34 Amm. 26, 10, 10. 30, 1, 1. impudens: Liv. 30, 12, 19. infelix: Liv. 45, 23, 11 Sil. 12, 305 Tac. hist. 1, 39. iniquum: Avg. civ. 20, 19. improbum: Liv. 3, 46, 10. malignum: Avg. civ. 20, 19. malum, peius: Brvt. Cic. ad Brut. 1, 4 (9, 12), 3 Liv. 4, 13, 1. 8, 7, 8. 28, 25, 13 Sen. epist. 10, 2 Papin. dig. 48, 19, 16. Doctr. apost. 2, 6 (πονηρόν). Vvlg. I Macc. 11, 8. nefandum: Liv. 4, 45, 2. 6, 17, 7. nefarium: Sall. Catil. 52, 36 Flor. epit. 4, 1, 1 Corp. IX 4192. nequissimum: Vvlg. Sirach 27, 30. perditum: Cic. epist. frg. II 5 Anton. Cic. Phil. 3, 19. perfidum: Vell. 2, 102, 1. perniciosum: Liv. 6, 19, 3 Tac. ann. 12, 22. pravum: Sall. Iug. 25, 8 Liv. 6, 10, 7. 36, 29, 8. 37, 31, 1. 38, 48, 13 Val. Max. 2, 7 ext. 1. 3, 8 ext. 2. 5, 8, 5. sceleratum: Cic. ad Brut. 1, 10 (9, 19), 3 Liv. 28, 28, 8. scelestum: Cvrt. 3, 7, 13. 15. 8, 6, 23. sordidum: Cic. Vatin. 55. triste: Cic. epist. 2, 16, 2 Liv. 35, 32, 13 Sen. Thy. 308. turbidum: Cvrt. 7, 4, 11. turpe: Cic. Att. 3, 15, 4 Plin. epist. 5, 9, 7 Lampr. Alex. 34, 3. aeternum: Avg. civ. 11, 4. 12, 15. firmum: Vlp. dig. 4, 3, 1 Vvlg. Iudith 8, 31. fixum: Cic. Att. 8, 14, 2. incommutabile: Avg. civ. 10, 12. 12, 18. immutabile: Avg. civ. 12, 15. invictum: Pavl. Med. bened. 10, 3. munitissimum: Pavl. Med. bened. 10, 4. sempiternum: Cic. Sest. 137. stabile: Vvlg. Sirach 37, 20 Pavl. Med. bened. 10, 3. alienum: Liv. 6, 23, 12. commune: Cic. Verr. 4, 94. 5, 15. 138 Flacc. 96 rep. 1, 43 Att. 8, 11^{c} Pomp. Cic. Att. 8, 12^{c}, 3 Planc. Cic. epist. 10, 21, 1 Caes. Gall. 3, 8, 3. 3, 27, 5. 5, 6, 6. 5, 11, 8 civ. 1, 30, 5. 1, 38, 4 *saep.* Liv. 3, 51, 1. 10, 34, 13. 22, 22, 3 communi animo -oque (33, 22, 3. 34, 22, 7. 39, 30, 1 *al.*). 28, 23, 8 *al.* Lavd. [Turiae] (Corp. VI 1527) 1, 47 Vitr. 1, 1, 5. 4, 1, 3. 4 Fest. p. 241 Sen. contr. 2, 1, 38 Cvrt. 10, 9, 11 Petron. 124 Vlp. dig. 33, 24, 15, 2 *al.* diversum: Caes. civ. 3, 30, 2 Carm. de bell. Aeg. 57 Cvrt. 9, 1, 20 Tac. ann. 3, 21. domesticum (*i. privatum*): Cic. Att. 16, 12 Liv. 1, 49, 7. privatum (*v. etiam p. 461, 58*): Cic. Sest. 26 Marcell. 14 Phil. 3, 14. 5, 3. 28 Att. 14, 13, 4 Caes. civ. 1, 6, 5. 3, 14, 2. 3, 109, 6 Sall. Catil. 29, 1 or. Phil. 22 Liv. 1, 45, 3. 21, 18, 6. 26, 12, 7. 41, 7, 8 Mon. Ancyr. 1, 1 Vell. 2, 61, 1 Sen. clem. 1, 25, 5 Vir. ill. 72, 9. publicum (*v. etiam p. 461, 59*), *saepe cum* privatum *coniungitur:* Varro frg. Non. p. 485, 13 Cic. inv. 2, 3 Verr. 3, 8 (*plus 20^{ies} in oratt.*) rep. 1, 47 leg. 3, 28 Att. 7, 11, 1 epist. 11, 7, 2. 12, 2, 3 Caes. Gall. 5, 1, 7. 5, 42, 2. 7, 43, 1 Sall. or. Phil. 6 Nep. Pelop. 1, 2 Liv. 1, 24, 8. 21, 18, 8 (*sequitur* sua sponte; 30, 29, 6). 26, 16, 9 (*20^{ies}*) Qvint. decl. 271 p. 113, 16. 21. 272 p. 114, 6. 13 Tac. hist. 2, 54 Ampel. 50 Dict. 2, 33 varium: Sen. epist. 52, 1. altum: Cvrt. 6, 11, 28 Tac. hist. 4, 14. artificiosum: Optat. 6, 8 p. 156, 16. astutum: Gell. 5, 10, 7 Amm. 31, 15, 7 Svlp. Sev. chron. 2, 37, 5. callidum: Plavt. Mil. 2, 26 Ter. Andr. 589 Qvint. decl. 252 p. 30, 3 Vlp. dig. 6, 2, 7, 11. consultum: Gell. 1, 13, 4 Don. Ter. Andr. 412. diligens: Hirt. Cic. Att. 15, 6, 3. magnum, maximum: Cic. Verr. 5, 186 leg. frg. 2 Bell. Afr. 35, 1 Sen. contr. 2, 5, 2. 12 (contr. exc. 2, 5). 2, 5, 19 Phaedr. app. 2, 10 Sen. Thy. 331. maturum: Liv. 4, 13, 5. meditatum: Apvl. Plat. 2, 16 praeparatum: Liv. 39, 35, 5. providum: Avg. civ. 19, 5. prudens: Cic. Att. 10, 8, 2 Apvl. met. 9, 1 Amm. 17, 9, 2. 18, 6, 19. 20, 7, 1. 25, 8, 11 Veg. mil. 3, 4 p. 172. recognitum: Lavd. [Turiae] (Corp. VI 1527) 5. sagax: Val. Max. 7, 4, 4. sanum: Sen. dial. 10, 3, 5 Svlp. Sev. chron. 1, 20, 8. 2, 45, 6. 2, 47, 5. sapiens: Ov. met. 13, 433 Sen. epist. 14, 16. scitum: Plavt. Trin. 764. sollers: Liv. 22, 22, 6 Cvrt. 7, 7, 39 Amm. 21, 8, 3. statutum: Apvl. met. 7, 4. subtile: Apvl. met. 4, 14. vafrum: Val. Max. 7, 3, 6. amplum (*i. honorificum*): Liv. 36, 8, 3. bonum, melius, optimum (*v. etiam p. 455, 4*): Plavt. Rud. 950 Cic. fin. 5, 20 nat. deor. 3, 78 off. 1, 121 epist. 6, 1, 3 epist. frg. II 5 Sall. Iug. 54, 9 Liv. 4, 9, 2 Val. Max. 8, 9, 1 Sen. benef. 5, 2, 2 clem. 1, 6, 3 Tac. hist. 1, 32 Vlp. dig. 11, 3, 13 *saep. ap. Ictos.* Apvl. met. 4, 5 bellum. 7, 19 Paneg. 2, 8 Spart. Did. 6, 9 Amm. 30, 1, 17 Veg. mil. 3, 26 p. 121 Vvlg. II reg. 17, 14 I Macc. 4, 45. commodum: Liv. 6, 14, 9 ad omnia turbanda. dignum: Cic. Verr. 4, 212 Tac. ann. 15, 20 Vopisc. Tac. 8, 5. egregium: Tac. hist. 1, 26. fidele: Liv. 22, 22, 6. gratum: Cvrt. 7, 4, 14. honestum: Cic. fin. 5, 20 off. 2, 10 Att. 4, 5, 1 Val. Max. 4, 5 pr. Sen. epist. 23, 7. 81, 20 Plin. epist. 5, 9, 7 Tac. hist. 1, 38. 2, 41. illustre: Val. Max. 4, 2, 2. integrum: Sen. epist. 19, 3. iucundum: Cic. epist. 4, 4, 5. iustum: Val. Max. 6, 5 ext. 2. laetum: Liv. 35, 32, 13. laudabile: Liv. 6,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

23, 11. optatum: CIC. Att. 3, 7, 1. pium: POLLIO Cic. epist. 10, 33, 2 VELL. 2, 131, 2. placitum: PANEG. 6, 9 VVLG. Sirach 40, 25 (bene pl.). potius: LIV. 26, 38, 7 APVL. Plat. 2, 24. praeclarum: CIC. Verr. 6, 54. probum: TERT. spect. 5. proprium: LEP. Cic. epist. 10, 35, 1. prosperum: TAC. hist. 2, 25. rectum: CIC. Att. 4, 5, 1 DICT. 1, 10 AMM. 15, 8, 1. 16, 12, 12. salubre: CVRT. 7, 11, 22 TAC. Agr. 21 APVL. met. 3, 29. 4, 19. salutare: LIV. 25, 33, 8. secundum: CAES. civ. 3, 42, 1. speciosum: VAL. MAX. 7, 6, 1. utile: VAL. MAX. 1, 8, 10. 6, 5 ext. 2 CVRT. 7, 4, 14 VVLG. II reg. 17, 14. verum: CIC. Att. 4, 5, 1. anxium: VAL. MAX. 9, 12 ext. 1. trepidum: VAL. MAX. 9, 12 ext. 1. arcanum: HOR. carm. 3, 21, 15 VAL. MAX. 2, 2, 1. clandestinum: L. CRASS. or. frg. Cic. orat. 222 SISENNA hist. 111 CAES. Gall. 7, 1, 6 NEP. Hann. 2, 2 LIV. 10, 38, 6. 40, 11, 2 SEN. dial. 4, 9, 3. incognitum: CIC. Phil. 4, 3. ignotum: TAC. hist. 2, 98. latens: QVINT. inst. 9, 2, 83. obscurum: CIC. Marcell. 15. occultum: CIC. har. resp. 55 Tull. 32 LIV. 23, 39, 7. 44, 15, 3 IVST. 11, 6, 8 VEG. mil. 3, 6 p. 76 AVG. civ. 4, 17 p. 166 SVLP. SEV. chron. 1, 49, 4. secretum: BRVT. Cic. ad Brut. 2, 5 (9, 3), 5 LIV. 4, 25, 10. 35, 15, 7 CVRT. 5, 9, 11. tacitum: APVL. met. 5, 8. audax: CIC. Quinct. 81 leg. frg. 2 LIV. 25, 37, 17. 25, 38, 18. 26, 41, 7. 27, 45, 2 AVR. Fronto p. 30, 3 N. calidum: HIRT. Cic. Att. 15, 6, 2 LIV. 22, 24, 2. 35, 12, 13. periculosum: CIC. Sull. 57 PLANC. Cic. epist. 10, 18, 1 VAL. MAX. 7, 4, 3. temerarium: CIC. inv. 2, 28 PLANC. Cic. epist. 10, 21, 2 LIV. 25, 34, 7. 25, 37, 17. 30, 12, 19 VELL. 2, 120, 4 CVRT. 7, 2, 37 DARES 34. avidum: SEN. dial. 1, 6, 1. cupidum: CIC. Quinct. 81. bellicum: CIC. Vatin. 35 CAPITOL. Aur. 20, 2. turbulentum: CIC. leg. agr. 2, 8 Sull. 57 epist. 15, 4, 1. cautum: TAC. hist. 2, 25 ann. 11, 29. iners: HIRT. Cic. Att. 15, 6, 3. languidum: CIC. Att. 10, 11, 3. segne: LIV. 22, 14, 14. serum: LIV. 3, 46, 10. 25, 31, 6. tectum: AMM. 29, 5, 43. tutum: PLANC. Cic. epist. 10, 18, 1 SALL. Catil. 41, 2 LIV. 27, 45, 2 VAL. MAX. 7, 6, 1. 9, 32, 3. 22, 38, 13. 25, 38, 18. 27, 46, 8 SEN. Ag. 108 PETRON. 79 AMM. 17, 9, 2. celere: TER. Phorm. 179 LIV. 2, 51, 7. 9, 32, 3. 22, 38, 13. praecipitatum: LIV. 31, 32, 1. praeceps: CVRT. 7, 7, 20 SVET. Iul. 20. repentinum: CIC. inv. 2, 28 CAES. Gall. 3, 8, 3 NEP. Paus. 4, 5 LIV. 9, 27, 9. subitum: CAES. Gall. 3, 8, 3 LIV. 35, 35, 5 TAC. Agr. 18 PLIN. epist. 3, 16, 9. subitarium: APVL. met. 9, 24. velox: PVBLIL. V 35. certum: PLAVT. Epid. 163 Pseud. 397 TER. Andr. 390 CIC. Rab. Post. 21 Tull. 25 Att. 3, 1 LIV. 22, 8, 1. 23, 6, 6. 44, 18, 8 SEN. epist. 116, 1 EVGRAPH. Ter. Andr. 28. clarum: CIC. Catil. 1, 6. concors: AMM. 14, 11, 4. divinum (*v. etiam p. 455, 48*): CIC. S. Rosc. 131 Manil. 42 Mur. 82 ac. 2, 126 Brut. 256 epist. 13, 4, 4 SVLP. SEV. chron. 2, 1, 1. humanum: CIC. Verr. 1, 1 har. resp. 61 Mil. 85 Lig. 17 LIV. 1, 42, 2. 9, 9, 10. 23, 22, 2. 44, 40, 3 TAC. ann. 15, 44 FRONTO p. 8, 5 N. AVG. civ. 2, 8 p. 62. 4, 7 p. 154. erile: APVL. met. 7, 2. imperatorium: CIC. nat. deor. 3, 15 (*i.* στρατήγημα). LIV. 4, 41, 3 (*seq.* consulares artes). mortale: STAT. Theb. 4, 600 QVINT. decl. 274 p. 122, 16. senatorium: CIC. Verr. 2, 4. 13. Themistocleum: CIC. Att. 10, 8, 4. dubium: LIV. 4, 13, 9 SEN. Ag. 50. fragile: VLP. dig. 4, 3, 1. incertum: CVRT. 10, 8, 7. duplex: HIRT. Gall. 8, 10, 1. efficax: PANEG. 5, 7. forte: CIC. Sest. 51 LIV. 9, 11, 4. 25, 31, 6. 25, 38, 18. obstinatum: SEN. Phaedr. 854. validum: APVL. met. 5, 10 AMM. 19, 9, 8. virile: PAVL. MED. bened. 10, 3 (*opp.* feminea mobilitas). inceptum: VAL. MAX. 2, 6, 8. innoxium: TAC. ann. 11, 26. insperatum: CIC. Phil. 4, 3. interius, intimum: CIC. Verr. 1, 17 LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 4 VAL. FL. 5, 280. inusitatum: CIC. Att. 8, 8, 1. novum: PLAVT. Pseud. 601 CIC. Manil. 60 Sull. 57 rep. 2, 12 epist. 4, 14, 3 CAES. Gall. 4, 32, 2. 7, 12, 6 HIRT. Gall. 8, 32, 2. 8, 38, 1 SALL. Catil. 35, 2. 51, 8. 41 Iug. 70, 5 NEP. Eum. 8, 4 VERG. Aen. 1, 658 HOR. epist. 1, 18, 33 LIV. 2, 4, 5 (*14^{ies}*) CELS. 1 prooem. SEN. dial. 10, 2, 2 CVRT. 6, 8, 15 PLIN. epist. 9, 37, 1 TAC. ann. 2, 79. 6, 8. 15, 59 *al.* recens: HIL. c. Const. 16. vetus: CIC. Verr. 1, 17 ad Q. fr. 3, 8, 1 SALL. Iug. 70, 5 LIV. 1, 8, 5 QVINT. decl. 252 p. 30, 2 TAC. ann. 4, 4. liberum: LIV. 29, 5, 7 (*v. l.* concilia). mediocre: CIC. Mil. 85. necessarium: VAL. MAX. 3, 2, 7. ordinarium: LIV. 27, 43, 6. praesens: FRONTO p. 222, 3 N. ultimum: LIV. 4, 56, 8 SEN. contr. exc. 6, 4 SEN. nat. 4 praef. 17 CVRT. 7, 1, 11.

II ***consilium quod datur,*** *impertitur*: A *admonitio, suasio*: ENN. ann. 222 qualis -iis, quantumque potesset in armis. scaen. 143 ex incertis certos compotesque -i dimitto (*sc. Apollo*). 177 te exposco ut hoc -m (*Iovis*) Achivis auxilio fuat. 336 deum ... de -o hoc itiner credo conatum *eum* modo. PLAVT. Bacch. 940 Epid. 379. Mil. 886 multos ... vidi regionem fugere -i priusquam repertam haberent. Rud. 962 tuo -o faciam (TER. Andr. 502. 509 Davi factum -o aut dolis. QVADRIG. hist. 41). TER. Ad. 126 natura tu illi pater es, -iis ego. Andr. 320 ad te advenio spem, salutem -um auxilium expetens. :: neque pol -i locum habeo neque ad auxilium copiam. 336. 650. Eun. 784 -m illud rectumst de occludendis aedibus. Hec. 514. 561 Phorm. 481. 934. TVRPIL. com. 58 sperabam -a nostra dividiae tibi ... non fore. ANNAL. MAX. Gell. 4, 5, 5 malum -m consultori pessimum (VARRO rust. 3, 2, 1; *ex Hes. op. 266* ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη. *cf.* LIV. 36, 29, 8). GELL. hist. 15 de tui coniugis -o. CAEPIO or. frg. Char. gramm. I 193, 19 ab isto ... -iis hostis adiuvari (196, 7). VARRO Men. 105. CARM. Tert. spect. 11 Consus -o, Mars duello, Lares compito potentes (PAVL. FEST. p. 41 *Consum* quem deum -ii putabant. TERT. nat. 2, 11 a -iis Consum. spect. 5 *bis.* AVSON. 385, 20). CIC. S. Rosc. 97 Verr. 6, 188 Cluent. 38. 53 de -o suo. 169. 189. p. red. in sen. 37 qui in me pietate filius, -iis parens inventus est (ad Q. fr. 1, 3, 3 obsequio filium, -o parentem). Vatin. 41 Pis. 19. Mil. 47 Milonis manu caedem factam, -o maioris alicuius. 68. Marcell. 14 mea -a pacis et togae socia, non belli ... fuerunt. Phil. 2, 21. 25. 5, 1. 36. de orat. 1, 36 prudentium -iis. 3, 133 facere civibus ... -i sui copiam (TAC. ann. 6, 50 PLIN. epist. 5, 12, 2). leg. 2, 31 -o Philippi. off. 1, 79. 1, 84 -o non paruit eorum. div. 1, 3 sine -o deorum (LIV. 33, 29, 1 non sine -o imperatoris). Att. 2, 22, 4 -iis opus est tuis. 6, 3, 8 de meo -o (13, 31, 3 *saep.*). 7, 12, 3 contra meum -um. 9, 5, 1 epistulam ... plenam -i. 9, 13, 3 συναγωγή -orum tuorum non est a me collecta. 9, 18, 1 ex tuo -o (10, 14, 3 LIV. 26, 51, 1 *saep.* VAL. MAX. 1, 7, 4 PLIN. epist. 1, 21, 1. 4, 17, 9). 13, 3, 1 ipse negotium meum gererem nisi -o tuo. ad Q. fr. 3, 8, 1. epist. 3, 12, 3 nihil sine -o egissem tuo. 4, 2, 3 omnia utriusque -a ad concordiam spectaverunt. 5, 2, 3 mei -i ... fructum ... capio. 6, 21, 1 cum -o profici nihil possit. ad Brut. 1, 15, 7 *Caesarem* fluxisse ex fonte -orum meorum. PLANC. Cic. epist. 10, 4, 1. 3. BRVT. Cic. epist. 11, 1, 2 quid ergo est ... tui -i? CAES. Gall. 5, 29, 7 *Cottae* -m quem habere exitum? 7, 5, 3 de -o legatorum. civ. 1, 56, 1 HIRT. Gall. 8, 52, 3 SALL. Catil. 48, 6. 52, 16 Iug. 40, 1 NEP. Alc. 4, 7 Dion 3, 3 Phoc. 2, 2 Them. 6, 1. 7, 4 OV. fast. 5, 62 met. 13, 361. rem. 703 -mst quodcumque cano, parete canenti. trist. 3, 6, 14. LIV. 38, 9, 7 partim -o, partim precibus (45, 11, 6). 40, 12, 17. 45, 17, 7 quorum de -o *saep.* FEST. p. 269 a cuius -o. p. 334 SEN. contr. exc. 5, 5 VELL. 2, 53, 2. 2, 63, 2 inritus -ii. VAL. MAX. 1, 8, 10 -iis se Apollinis moneri. 4, 1 ext. 3 tranquillitate -ii. 4, 4, 10. 5, 10 ext. 2 animus (*sc. Xenophontis*) in -o prudentiae stabilis mansit (7, 2 ext. 16 nescio an Hannonis excellentissimae prudentiae -m). 8, 15, 2 cuius prius -o quam Scipionis imperio deleta Karthago est. 9, 10 pr. 1 SEN. dial. 5, 39, 3 epist. 71, 1. 94, 19 non opus est exhortatione, ne -o quidem. nat. 1, 17, 4 ASCON. Mil. p. 42. 49. LVCAN. 8, 480 -ii vox. 9, 552 -m dei. PETRON. 101 nec ullum dolum malum -o adhibuisse. HOMER. 177 sollerti pectore Nestor -oque potens (*cf. Hom. Il. B 370* ἀγορῇ νικᾷς *et p. 456, 63*). STAT. Theb. 2, 357 dabitur ... merentum -iis tranquilla dies. 2, 686 -o dignata virum (*Tydea Minerva*). QVINT. decl. 259 p. 60, 13. 338 p. 331, 24. IVV. 6, 346 si -um vis. 6, 365[17] horum (*cinaedorum*) -iis nubunt. 6, 365[30] -a et veteres quaecumque monetis amici. TAC. hist. 1, 14. 2, 76 adiciatne -o periculum suum. 2, 89 amicorum -o deterritus (CORP. II 6278). 2, 99 Sabini -iis concussam Caecinae mentem. 3, 21 ducis. 4, 16 subesse fraudem -o. 4, 76 -orum diversitatem. ann. 2, 46. 13, 4 -a sibi et exempla capessendi egregie imperii (*sc. esse*). PLIN. epist. 6, 27, 5 debuisse me in parte -ii tui ponere quid ipse fecissem. FLOR. epit. 2, 8, 6. 4, 2, 52. 4, 7, 4 FRONTO p. 128 N. p. 129 -orum tuorum expressa vestigia cerneres. GAIVS dig. 17, 1, 2, 6 magis -m est quam mandatum ... nemo ex -o obligatur (VLP. dig. 50, 17, 47). PAVL. dig. 21, 1, 43, 3 citra -um. PAPIN. dig. 31, 77, 21 -ii obtentu derogare iuri *al.* APVL. apol. 18 -o benesuada (*sc. paupertas*). met. 5, 26 meministi -um ... quo mihi suasistis ut. 6, 31 -iis auscultantes. TERT. anim. 17 spect. 1 -o potius et humano prospectu, non divino praescripto. scorp. 6. 15 *non* dehortationis -o sed dilectionis retinere temptaverant. PANEG. 9, 2 contra -a hominum, contra haruspicum monita. CAPITOL. Gord. 25, 5. 30, 7 omnia per amicos agens nutibus atque -iis IVST. 3, 4, 16. 3, 7, 4. OPTAT. 7, 1 p. 161, 23 -o populorum. AVSON. 400, 1 -o quo suadet, exterret. 421, 5 -ii specie. VVLG. gen. 45, 8 non vestro -o sed dei voluntate. prov. 20, 18 cogitationes -iis roborantur. 27, 9. psalm. 118, 24 -m meum (συμβουλίαι, PSALT. Rom. consolatio) iustificationes tuae sunt. Sirach 47, 28. Ezech. 13, 9 in -o (ἐν παιδείᾳ) populi mei non erunt *al.* CLAVD. 19, 58 curia -iis aestuat orta tuis. 24, 216 hunc bellis comitare favens, hunc redde togatum -iis. 26, 486 cui plurima dictis -iisque fides. *nota*: FRONTIN. strat. 1 praef. praeparari opportuna exemplorum veluti -a.

iuxta posita: opera: PLAVT. Mil. 137 Trin. 189 VARRO ling. 5, 87 CIC. Tull. 28 rep. 2, 51 Lael. 51 epist. 3, 13, 1. 4, 14, 4. 7, 17, 2 SVLP. RVF. Cic. epist. 4, 5, 6 LIV. 9, 2, 4. 27, 34, 8 VAL. MAX. 7, 8, 7 SVET. Dom. 17 *al.* auctoritas: CIC. Q. Rosc. 56 Verr. 4, 19 Sest. 87 dom. 132 Caecin. 52 Phil. 1, 1. 2, 37 *al.* ac. 2, 3 off. 1, 122. 2, 2 Cato 15 Att. 5, 20, 6. 8, 3, 3. 8, 11^b, 1 epist. 3, 9, 4 *saepe.* NEP. Alc. 3, 1 LIV. 2, 27, 12. 35, 13, 10. 37, 24, 13 TAC. dial. 36 PLIN. paneg. 29 VLP. dig. 4, 8, 13, 2 *saep.* lingua: CIC. de orat. 1, 105 Brut. 97. oratio: CIC. Catil. 2, 17 de orat. 3, 131 Mur. 24. sermo: CIC. Sull. 15 Att. 1, 18, 1. studium: CIC. Marcell. 30 dom. 100 fin. 1, 58 epist. 4, 7, 6. 11, 6, 1. 16, 21, 6. auxilium: CIC. Sest. 52 LIV. 1, 54, 10. monitum: CIC. fin. 4, 6 STAT. Theb. 10, 593. ops: CIC. nat. deor. 3, 74 epist. 15, 2, 2 *al.* CAES. Cic. Att. 9, 16, 3 LIV. 5, 49, 5. 8, 37, 8 ASCON. Scaur. p. 22 TAC. ann. 2, 40 GAIVS inst. 3, 202 *al.* prudentia: CIC. Att. 2, 23, 4. consolatio (*v. supra l. 59*): CIC. Att. 9, 6, 5. dignitas: CIC. Att. 9, 11^a, 1. iudicium: CIC. epist. 11, 29, 1. votum: VELL. 2, 125, 1 SVET. Nero 23. adiumentum: SVET. Tib. 68. arbitrium: SVET. Vit. 12. responsum: TAC. Germ. 8. suadela: APVL. Plat. 2, 27. *saepissime cum* opera, ops, factum, dictum, res, studium, gratia, fides, virtus, labor, auctoritas *coniungitur. cf.* SCIP. min. or. frg. Fest. p. 286 factis,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-iis, reque eapse. CIC. Sest. 15 Cluent. 107 dom. 17 Caecin. 73 Phil. 3, 38. 4, 16 *al.* Att. 3, 11, 2. 5, 21, 3 epist. 1, 9, 16 *et persaepe.* ad Q. fr. 1, 3, 8 -iis, promissis, praeceptis destitutus. SEN. dial. 11, 3, 3 ingenio, voce, -o. PLIN. epist. 8, 4, 5 paneg. 1, 1. *sequitur infinit.*: CAES. Gall. 7, 77, 2. IMP. NERO Suet. Nero 23 quamvis nunc tuum -m sit et votum reverti me, tamen suadere ... debes ut Nerone dignus revertar. *seq.* ut: NEP. Them. 2, 7 -um esse Apollinis ut.

B *metonymice, res pro persona, i. q. consiliarius*: LVCIL. 853? *v. p. 444, 7.* OV. epist. 16, 268 quae mihi sunt comites -mque duae. fast. 3, 276 illa Numae coniunx -mque fuit. trist. 4, 2, 32 hortator pugnae -mque fuit. MANIL. 2, 485 -m ipse suum est aries. TAC. Germ. 12 *principibus* comites -m simul et auctoritas adsunt. hist. 1, 87 ipsis ducibus -m et custodes. ann. 4, 40 esse illi matrem et aviam propiora -a. 15, 61 *Poppaea et Tigellinus* quod erat saevienti principi intimum -orum. APVL. Socr. 18 p. 159 nonne Vlixes cum Diomede deliguntur veluti -m et auxilium, mens et manus, animus et gladius. HERM. vulg. sim. 9, 12 ut -o (σύμβουλον) fuerit patri suo constituendi eam creaturam.

C *de rebus quasi personatis*: PLAVT. Poen. 130 res dubias, egenas, inopiosas -i. OV. am. 1, 4, 54 -um nobis resque locusque dabunt (trist. 1, 1, 92). SEN. benef. 2, 18, 2 minima maximaque ex huius *rationis* -o gerenda. epist. 94, 20 adicit remediis medicina -um. 109, 15 -m communi prudentia iuverit. MART. 9, 16, 1 -m formae, speculum. QVINT. decl. 314 p. 233, 5 legis -o deceptus est. APVL. met. 5, 20 de luminis -o.

D ***iuncturae***: **1** *verba*: **a** *subiect.* auferre *aliquem*: CIC. epist. 2, 7, 1. avocare *aliquem*: PLANC. Cic. epist. 10, 24, 6. cedere: PLIN. epist. 5, 9, 7. placere: LIV. 4, 18, 2 SEN. suas. 2, 3 *al.* conplacere: COMM. apol. 359. displicere: CIC. Att. 9, 9, 1 epist. 2, 3, 1. deesse: CIC. Att. 3, 20, 1. 9, 6, 6 epist. 11, 6, 1. delectare: CIC. Att. 9, 9, 1. expedire: HOR. epod. 11, 26. iuvare: SEN. epist. 109, 15. manare: CIC. parad. 29. movere: CIC. Phil. 2, 37 Att. 8, 11^{d}, 6 ad Brut. 1, 10 (9, 19), 4. nasci: SEN. epist. 71, 1. prodesse: CIC. dom. 145. spectare ad: CIC. Verr. 6, 188. versari in: CIC. Sest. 15. vigere: CIC. off. 1, 58.

b *obiect.*: *de accipiendo, probando, sequendo sim. et oppos.*: abicere: VVLG. Sirach 6, 24. accipere: VITR. 6, 8, 10 SEN. epist. 85, 8 CVRT. 4, 9, 20 OPTAT. 1, 14 p. 17, 2 AMM. 16, 12, 12 VVLG. III reg. 1, 12 Sirach 6, 24 Matth. 28, 12 AVG. epist. 220, 9. recipere: AVG. civ. 1, 10 p. 18. accomodare: EVGRAPH. Ter. Eun. 316. acquirere: AMBR. off. 2, 12, 60 VLP. dig. 47, 2, 52. adhibere: VITR. 9 praef. 18. adiuvare: LIV. 22, 22, 14. admittere: VLP. dig. 26, 7, 5, 8 PANEG. 8, 10. adnuere: SEN. clem. 1, 9, 6. adsumere: TAC. ann. 15, 54. anteferre: NEP. Timol. 3, 6. praeferre: LIV. 6, 25, 3. anteponere: CIC. epist. 4, 7, 1. aptare: SEN. epist. 71, 1. aspernari: TAC. Germ. 8. audire: TAC. hist. 3, 58 HIER. epist. 51, 4 VVLG. exod. 18, 19 *saep.* probare: CIC. epist. 4, 1, 1. 4, 4, 2 BALB. et OPP. Cic. Att. 9, 7^{a}, 1 PLIN. epist. 5, 9, 7. comprobare: AVR. Fronto p. 43, 16 N. improbare: CAES. civ. 2, 31, 1. contemnere: CIC. Sest. 32. damnare: SIL. 2, 225. relinquere: CIC. Caecin. 51 VVLG. II par. 10, 8. derelinquere: VVLG. III reg. 12, 8 II par. 10, 13. despicere: VVLG. prov. 1, 25 CLAVD. rapt. Pros. 2, 266. differre: CIC. Att. 9, 13, 2 *saep.* ducere (in peius): QVINT. inst. 2, 16, 2. evitare: CAEL. Cic. epist. 8, 4, 2. fugere: SEN. benef. 2, 14, 1. laudare: VELL. 2, 57, 1. neglegere: VAL. MAX. 7, 2 ext. 17 TAC. Germ. 8. rapere in contrarium: POLLIO Cic. epist. 10, 33, 2. recusare: CIC. epist. 4, 4, 2. reprehendere: CIC. Att. 3, 24, 1. 9, 9, 2 PLIN. epist. 5, 9, 7. repudiare: CIC. dom. 9 AVR. Fronto p. 43, 16 N. respuere: CIC. Caecin. 56 HIER. epist. 60, 9. sequi: CIC. p. red. ad Quir. 17 epist. 4, 3, 2. 4, 9, 2. 6, 1, 6 VELL. 2, 72, 3 CVRT. 7, 8, 24. 7, 9, 1 TAC. hist. 4, 69 CAPITOL. Aur. 22, 4 AMM. 26, 4, 1 VVLG. I par. 12, 32. exsequi: LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 50. persequi: CIC. Att. 9, 1, 3. servare: AVG. epist. 220, 9. spernere: OV. met. 6, 30 VELL. 2, 60, 2 CVRT. 3, 2, 18 VVLG. Luc. 7, 30. subsannare: NEMES. auc. 9. tenere: PLAVT. Mil. 257 AVG. epist. 220, 9. sustinere: VVLG. psalm. 105, 13. vincere: VELL. 2, 31, 4. *de dando, adferendo vel opp.*: ferre: PLAVT. Mil. 1026 VLP. dig. 47, 2, 36, 2. 47, 2, 50, 2 CLAVD. 28, 309. adferre: CIC. off. 3, 49 Att. 15, 1^{a}, 5 IVV. 4, 86 TAC. ann. 16, 25. offerre: SVET. Dom. 17. adicere: SEN. epist. 94, 20 TAC. hist. 3, 8 (*seq. acc. c. inf.*). cedere: PLAVT. Mil. 978 (cedo). comparare: NEP. Timol. 3, 6. communicare: PLAVT. Pers. 334. conserere: HIL. hymn. 3, 7. **dare:** ENN. scaen. 378 PLAVT. Epid. 99. 258 Bacch. 606. 1036 Mil. 144. 1114. 1148 Most. 1103 TER. Ad. 368. 499^{a} Andr. 309. 668 Eun. 376 Haut. 922 Hec. 715 Phorm. 124. 461 LVTAT. epigr. 1 CIC. Cluent. 85 ac. 2, 138 off. 1, 52 Lael. 44 part. 83. 90 de orat. 1, 141. 2, 35 de maximis rebus (2, 337 Att. 11, 13, 4). 2, 41. 282 Att. 1, 5, 4 (*11^{ies}*) epist. 2, 7, 2. 11, 29, 1. 12, 3, 1. 13, 4, 3 MARCELL. Cic. epist. 4, 11, 1 BALB. et OPP. Cic. Att. 9, 7^{a}, 1 SVLP. RVF. Cic. epist. 4, 5, 5 CAES. Gall. 5, 31, 6 VERG. Aen. 2, 656 OV. am. 1, 4, 54 fast. 3, 212. 213. 6, 85 LIV. 9, 4, 9. 27, 26, 11 *al.* SEN. suas. 6, 11 VAL. MAX. 1, 1, 14 PHAEDR. 1, 9, 1. 1, 25, 1 SEN. epist. 38, 1 (*12^{ies}*) CVRT. 6, 4, 8 PLIN. nat. 17, 179. 18, 263. 23, 40 LEX Salpens. (Corp. II 1963) 26, 6 MART. 5, 19, 18 QVINT. inst. 3, 8, 13. 41. 9, 2, 20. 12, 10, 52 decl. 270 p. 107, 6. 369 p. 406, 22 IVV. 9, 124 TAC. hist. 3, 69 ALF. dig. 8, 5, 17, 1 VLP. dig. 11, 3, 3 (*6^{ies}*) PAVL. dig. 47, 10, 26 APVL. met. 7, 14 ITALA iud. 20, 7 [Lugd.] (δότε βουλήν, VVLG. *aliter*) AVSON. 92, 2. 14 *al.* AMBR. off. 2, 12, 62. 63. 2, 14, 66 HIER. epist. 51, 9 VVLG. num. 24, 14 II reg. 16, 23 (*18^{ies}*). *sequitur* ut: PLAVT. Stich. 73 TER. Eun. 1045 CIC. Verr. 1, 32 epist. 7, 11, 1. 9, 2, 2 LIV. 42, 62, 3 QVINT. inst. 3, 8, 30 (ne). 3, 8, 46 IVV. 1, 16. *seq. acc. c. inf.*: DIDASC. apost. 80, 33. *seq. gerund.*: OV. trist. 1, 5, 5 -um vivendi. LIV. 38, 47, 3 -um dispensandae ... victoriae. reddere: VAL. MAX. 4, 1, 11. dictare: SEN. Ag. 291. exprimere: VLP. dig. 32, 11, 9. indicere: AVSON. 429, 2. praestare: IAVOL. dig. 47, 2, 91 (90), 1 AVSON. 419, 44. promere: CIC. Att. 9, 18, 2. scribere: CIC. fin. 4, 6. subtrahere: PLIN. paneg. 93. suggerere: VLP. dig. 25, 4, 1 PANEG. 11, 32. *de petendo sim.*: consulere: ALC. AVIT. epist. 17, 3 p. 49. elicere: CIC. Att. 7, 12, 3. impertire: CIC. epist. 5, 2, 9 AVR. Fronto p. 86, 26 N. VLP. dig. 5, 1, 79, 1. petere: PLAVT. Curc. 249 Trin. 614 TITIN. com. 95 CARM. epigr. 331, 17 (*sortes Praenest.*) CIC. Phil. 2, 26 Att. 7, 22, 2. 11, 20, 2 epist. 6, 8, 2 ANTON. Cic. Att. 16, 13^{a}, 1 LIV. 5, 17, 7. 9, 16, 4. 35, 25, 4 PAVL. FEST. p. 41 MART. 2, 30, 6 QVINT. inst. 7 prooem. 4 FLOR. epit. 2, 6, 26 APVL. met. 2, 18 DRAC. Orest. 939. expetere: ENN. scaen. 141 PLAVT. Epid. 255 Most. 861 TER. Andr. 319 CIC. de orat. 1, 199. poscere: AMBR. off. 2, 10, 5. quaerere: TER. Andr. 702 PVBLIL. S 42 AVSON. 469, 8 AMM. 25, 8, 12 AMBR. off. 2, 8, 41. exquirere: CIC. Att. 15, 5, 1. 16, 8, 2 epist. 4, 2, 1. requirere: CIC. Vatin. 8 Planc. 15 TREB. Valer. 1, 6. rogare: FRONTO p. 166, 4 N. *varia*: expectare: CIC. Att. 7, 10. 10, 1, 2. 15, 13^{c}, 1 LIV. 4, 57, 4 PANEG. 7, 14. habere: CIC. Att. 5, 21, 10 SEN. suas. 2, 9. iactare: LIV. 44, 34, 2. miscere: LIV. 2, 9, 1. participare *cum aliquo*: PAVL. dig. 50, 7, 9 (8), 2. recordari: CIC. Att. 8, 12, 5 epist. 2, 3, 1. respicere: VAL. FL. 8, 435. suspicere: TAC. ann. 12, 46.

c *cum casibus obliquis*: *α cum genet.*: indigere: CIC. Att. 4, 1, 3. 12, 35 TAC. ann. 6, 46. oblivisci: BELL. Alex. 8, 6. paenitere: CIC. Catil. 4, 20 Phil. 14, 30 epist. 9, 5, 2 ATT. Cic. Att. 9, 10, 8 CVRT. 8, 2, 29 PLIN. epist. 1, 1, 2. *cum dat.*: accedere: SEN. epist. 68, 1 STAT. silv. 4 praef. QVINT. decl. 271 p. 112, 14 FRONTO p. 8, 16 N. acquiescere: VVLG. gen. 27, 8 II par. 25, 16. 30, 11 prov. 1, 30. adhaerere: CASSIOD. var. 8, 19, 2. consentire: QVINT. decl. 322 p. 268, 15 VVLG. Luc. 23, 51. credere: PETRON. 82. favere: SEN. dial. 6, 1, 2. obsequi: PLIN. epist. 1, 8, 18. 4, 15, 11 FRONTO p. 76, 12 N. obstare: STAT. Theb. 7, 423. obtemperare: CIC. Cluent. 144 epist. 9, 14, 1 VAL. MAX. 9, 11 ext. 1. parere: CIC. off. 1, 84 Att. 8, 12, 5 epist. 2, 1, 2 NEP. Hann. 8, 3 VERG. Aen. 5, 728 VOPISC. Prob. 6, 3. *β cum abl.*: abundare: CIC. Att. 3, 15, 4 epist. 10, 16, 2 SEN. epist. 37, 5. iuvare: PLAVT. Trin. 189 TER. Haut. 86 RHET. Her. 4, 35, 47 CIC. top. 71 off. 2, 65 Att. 7, 20, 2. 7, 21, 3 *al.* epist. 2, 7, 2. 7, 10, 4 ad Q. fr. 3, 1, 20 STAT. silv. 2, 6, 52 TAC. ann. 2, 40. 11, 4 PLIN. epist. 1, 22, 6 VLP. dig. 48, 4, 1, 1 AMM. 20, 4, 8. adiuvare: TER. Haut. 982 CIC. Sull. 34 off. 1, 123 epist. 1, 9, 11. 15, 2, 2 LIV. 5, 23, 2. 34, 17, 9 SEN. benef. 1, 2, 4 CAPITOL. Gord. 23, 7. administrari: CIC. ad Q. fr. 1, 1, 2 CAES. Gall. 7, 76, 4 LIV. 45, 32, 2. augere: CIC. Sest. 143. avertere: CIC. Sest. 67 VVLG. Sirach 47, 28. carere: CIC. Brut. 157. fieri: CIC. Tull. 28 Caecin. 63 Cluent. 169 dom. 100 nat. deor. 3, 74. deficere: CAES. Gall. 7, 39, 3. servare: CIC. Sest. 67. 143 Pis. 25 *saepius.* conservare: CIC. rep. 1, 6. egere: CIC. Phil. 3, 19. 7, 27 Lael. 51 leg. 2, 30 part. 89 Att. 3, 15, 4. 4, 1, 8 *al.* epist. 9, 14, 2. 10, 16, 2 ad Brut. 1, 12 (9, 21), 2 CELS. 1 prooem. TAC. ann. 14, 43 SVET. Tib. 50 VVLG. Sirach 42, 22. indigere: VAL. MAX. 5, 8, 3 FRONTO p. 166, 4 N. APVL. Socr. 157 AMM. 23, 6, 82. fovere: TAC. ann. 14, 55. fungi: TERT. idol. 16. geri: CIC. Att. 7, 12, 13 TAC. ann. 2, 46. gubernari: CIC. Flacc. 63 Mil. 68 ad Brut. 1, 10 (9, 19), 3. instruere: PLIN. epist. 10, 87, 2. labi: HOR. carm. 3, 5, 45. levari: LIV. 7, 2, 3. niti: CIC. Pis. 19 Phil. 4, 16 off. 1, 122 VVLG. II Macc. 14, 5. notescere: TAC. ann. 4, 7. praestare: CIC. dom. 17 Phil. 7, 20 de orat. 3, 134. regere: CIC. rep. 2, 14 SEN. Tro. 359 QVINT. inst. 1 prooem. 10. 2, 16, 19 TAC. dial. 36 hist. 3, 73 PLIN. paneg. 88 epist. 10, 19, 1 VLP. dig. 17, 1, 10, 7 VEG. mil. 3, 18 p. 103. regnare: CIC. rep. 2, 14. saturare: VVLG. prov. 1, 31. stare: CIC. parad. 29. suadere: AVSON. 400, 1. sublevare: CIC. Brut. 97 SPART. Hadr. 9, 7. subvenire: CIC. Phil. 5, 1. 36. suscipi: CIC. off. 1, 79. sustinere: CIC. dom. 3. tollere: CIC. leg. 2, 31. tueri: CIC. rep. 2, 51. 59 IVLIAN. dig. 26, 5, 12, 2. uti: VARRO ling. 5, 87 CIC. Quinct. 18 (*oratt. 8^{ies}*) fin. 1, 58 off. 1, 91 Lael. 85 Brut. 130 Att. 2, 3, 3 (*epist. 23^{ies}*) CAES. Cic. Att. 9, 6^{a}. 9, 7^{c}, 1. 9, 16, 2 Gall. 7, 78, 2 civ. 1, 52, 2. 1, 56, 1 SVLP. RVF. Cic. epist. 4, 5, 6 MARCELL. Cic. epist. 4, 11, 1 SALL. or. Cottae 4 NEP. Dion 3, 1 Epam. 5, 5 Eum. 6, 4 Them. 10, 2 OV. ars 2, 368 met. 2, 146. 8, 561 LIV. 27, 34, 8 SEN. contr. exc. 1, 7 suas. 7, 2 VAL. MAX. 4, 7, 1. 9, 5 ext. 2 SEN. epist. 19, 12 CVRT. 7, 9, 1 MART. 11, 55, 7 QVINT. inst. praef. 2. 4, 5, 20. 12, 7, 7 TAC. hist. 4, 21 ann. 1, 8. 12, 8 *al.* CORP. III 12422. vigere: CLAVD. 15, 47. vincere: LIV. 6, 23, 8 TAC. hist. 2, 40 IVST. 2, 13. *cum praepos.*: residere in: CAES. Gall. 7, 77, 4. valere in: QVINT. inst. 3, 8, 12. refundere in: SPART. Hadr. 9, 3. ambulare in: VVLG. II par. 22, 5. proficere a: CIC. epist. 9, 14, 2. obligari ex: VLP. dig. 4, 8, 13, 2. dirigere ad: GREG. M. epist. 11, 3, 52.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

2 *adiectiva*: aeternum: HOR. carm. 2, 11, 11. alienum: SEN. epist. 109, 14 TAC. hist. 3, 73 ann. 6, 46. 15, 10. diversum: TAC. ann. 16, 25 FLOR. epit. 4, 2, 38. amans: CIC. Att. 1, 17, 6 epist. 2, 1, 2. bonum, melius, optimum: PLAVT. Pseud. 19 TER. Eun. 376 VARRO rust. 3, 2, 1 CIC. Cluent. 159 dom. 9 epist. 11, 5, 3. 13, 63, 1 PLANC. Cic. epist. 10, 15, 2 PVBLIL. M 46 LIV. 22, 39, 3. 28, 40, 7 SEN. clem. 2, 5, 2 dial. 5, 14, 6 mon. 69 PETRON. 37 TAC. hist. 1, 31 2, 33 ann. 4, 7 *al.* CORP. III 556. canum: FRONTO p. 41, 26 N. catum: PLAVT. Epid. 258. cicur (*i. q. sapiens, cf.* FEST. p. 108): PACVV. trag. 25. erectum: SEN. epist. 41, 2. εὐγενές: CIC. Att. 8, 9, 3. fidele: CIC. Cluent. 85 leg. agr. 2, 5 epist. 6, 6, 4. 13, 63, 1 LIV. 37, 36, 6 SEN. benef. 6, 29, 2. 7, 26, 5 CVRT. 6, 4, 8. 7, 4, 18 ARNOB. nat. 3, 23 AMBR. off. 2, 10, 50. fidum: TAC. ann. 15, 28 ARNOB. nat. 3, 23. grave: RVT. LVP. 2, 19 FRONTO p. 41, 26 N. honestum: CIC. off. 3, 49. 97 Att. 9, 12, 1 IVV. 4, 85. idoneum: CIC. Att. 5, 6, 1. iustum: AMM. 16, 7, 5. liberum: HOR. epod. 11, 26. magnum: CIC. off. 1, 82. magnificum: SEN. epist. 41, 2. placens: AMM. 26, 4, 1. splendidum: CIC. off. 1, 82. perutile: CIC. off. 3, 49. utile: CIC. off. 3, 97 LIV. 33, 35, 3 SEN. benef. 6, 33, 1 MART. 5, 19, 18 IVV. 9, 124. praeclarum: CIC. Verr. 6, 55. prudens: PHAEDR. 1 prol. 4. pulchrum: QVINT. inst. 12, 1, 15. rectum: PLAVT. Epid. 264 TER. Andr. 309 AMM. 21, 13, 15 VVLG. II reg. 17, 11. salubre: VAL. MAX. 4, 1, 11. 6, 5 ext. 2. 7, 2 ext. 11. 7, 3, 10 CVRT. 3, 4, 3. 3, 7, 10. 5, 12, 8. 7, 8, 24 AVR. Fronto p. 60, 16 N. APVL. met. 10, 7 AMBR. in psalm. 118 beth 1. salutare: CIC. off. 3, 49 BRVT. et CASS. Cic. epist. 11, 3, 4 LIV. 6, 33, 3. 33, 35, 3 VAL. MAX. 7, 2 ext. 17 FLOR. epit. 4, 2, 43 ARNOB. nat. 3, 23. sanum: LIV. 22, 12, 11 SEN. Phaedr. 180 epist. 94, 74 CVRT. 4, 1, 9. sapiens: CIC. epist. 4, 7, 3. 4, 9, 2. speciosum: LIV. 28, 40, 7. summum: PLAVT. Truc. 388. validum: APVL. met. 1, 25. verum: ANTON. Cic. Att. 10, 10, 2 RVT. LVP. 2, 19 HOR. sat. 2, 3, 17 CVRT. 6, 10, 26. ambiguum: STAT. Theb. 6, 627. calidum (*i. praeceps*): CIC. off. 1, 82. cogitatum: CIC. off. 1, 82. delectum: CIC. Verr. 6, 55. consultum: AMM. 14, 11, 3. maturum: AMM. 25, 8, 12 CLAVD. 26, 117. cautum: CIC. Phil. 13, 6 Att. 9, 12, 1 ad Q. fr. 1, 4, 1. lene: HOR. carm. 3, 4, 41. medium: CIC. epist. 4, 7, 3 LIV. 2, 30, 1. 8, 13, 3. moderatum: LIV. 2, 30, 1. quietum: CIC. off. 1, 82 LIV. 30, 30, 9. 11. tutum: AMM. 26, 4, 1. 29, 6, 9. certum: LIV. 27, 26, 10. necessarium: CIC. Verr. 1, 34 QVINT. decl. 270 p. 107, 6. commune: IVV. 9, 124. mutuum: PLAVT. Epid. 99. difficile: CIC. Att. 11, 15, 1 BRVT. Cic. ad Brut. 2, 6, 1. deterius: TAC. hist. 2, 33 ann. 15, 54. fraudulentum: VVLG. prov. 12, 5. ignavum: RVT. LVP. 2, 18. infidum: TAC. hist. 3, 55. iniquum: CLAVD. 18, 158. malignans: HIL. in Matth. 10, 13. malum, pessimum: ANNAL. MAX. *v. p. 451, 80* POMPON. Atell. 137 PVBLIL. M 16 LIV. 22, 39, 3. 25, 15, 17 SEN. Ag. 291 dial. 7, 26, 5 nat. 3 pr. 14 APVL. met. 5, 11. perditum: CIC. Phil. 5, 29. perniciosum: VELL. 2, 3, 2 SEN. benef. 6, 8, 1 APVL. met. 5, 6. pravum: CAES. Gall. 7, 39, 3 LIV. 1, 27, 1 PHAEDR. 1, 25, 1. divinum: TERT. pudic. 16. humanum: CIC. div. 1, 122 LIV. 4, 57, 4. 5, 22, 1. 7, 2, 1 VELL. 2, 60, 2 VAL. MAX. 1, 6, 11. 1, 7 ext. 5 QVINT. decl. 323 p. 273, 17. familiare: LIV. 4, 48, 6. muliebre: LIV. 24, 22, 11 SEN. clem. 1, 9, 6 CVRT. 8, 2, 29 TAC. ann. 15, 54. patrium: CLAVD. 15, 47. vernaculum: PLAVT. Poen. 927 (*servus loquitur*). viperinum: HIL. hymn. 3, 7. expeditum: CIC. Att. 9, 12, 1. forte: TAC. hist. 3, 67. vivum: SEN. suas. 6, 11 (unum *trad., opp.* declamare). blandum: APVL. Plat. 2, 28 (*opp.* strenui violenti). imprudens: PETRON. 102. incautum: CIC. Att. 8, 9, 3. insipiens: VVLG. Is. 19, 11. periculosum: CIC. off. 1, 82. puerile: FRONTO p. 41, 26 N. stolidum: CVRT. 3, 8, 6. stultum: PLAVT. Most. 861 PHAEDR. 20, 1. vanum: ENN. scaen. 378 LIV. 37, 28, 9. vetus ac familiare: LIV. 4, 48, 6.

III ***facultas, potestas suadendi, consilii capiendi,*** *rationis excogitandae, prudentia, sapientia, scientia, iudicium, sollertia, calliditas. hae autem notiones identidem ad vim quoque monendi (II) vel deliberandi (IV A) accedunt.* **A** *de animantibus*: TITIN. com. 148 vitium expertem, -i plenum (CIC. de orat. 1, 37 omnia nonne plena -orum, inania verborum videmus? [*pluralis, ut saepe concinnitatis causa positus*]. NEP. Alc. 1, 2 ad omnes res aptus -iique plenus. Paus. 1, 2 manu fortis et -ii plenus). TER. Andr. 608 tam iners, tam nulli -i sum (CIC. ad Q. fr. 1, 2, 15 adulescens nulli -i). ACC. trag. 287 imperitus stupiditate erumpit se, inpos -i. *cf. etiam p. 456, 33* RHET. Her. 4, 38, 50 quem ad modum ratione in vivendo fugitur invidia, sic in dicendo -o vitatur odium. LVCR. 3, 139 (*v. p. 440, 58*). 3, 450 -m ... maius et auctior est animi vis. 5, 127. CIC. Verr. 2, 55 malitiae illorum -o nostro occurramus. Font. 25 quae si iudex non amplectetur omnia -o, non animo ac mente circumspiciet. Cluent. 107 quis virtute, -o, auctoritate praestantior. Manil. 29 -um in providendo. Mur. 27 propter infirmitatem -i. 84 hoc *periculum* -o discutiam et comprimam. Sull. 14 consul insidias ... -o investigasset. p. red. ad sen. 13 vis -i. 19 temeritatem -o esse superandam. dom. 107 cuius labore et -o sua ipsi templa tenuerunt. Sest. 88 hominis. 142 quis ... pluris fuit Annibale -o. Mil. 2 Pompei -m. Marcell. 9 *iracundia* est inimica -o (PVBLIL. C 11 -o melius vincas quam iracundia. LIV. 5, 49, 5. 26, 25, 10. 39, 35, 8. *cf.* CLAVD. 21, 335 -o stetit ira minor). Phil. 6, 18 -o quantum potero ... excubabo *vobis*. rep. 1, 51. 1, 55 plus -i (leg. 3, 44). *ibid.* -o optimates (*sc. nos capiunt*). 2, 21 unius viri -o. leg. 2, 31. 2, 37 inprudentiam -o expiatam. parad. 27 animus sapientis ... magnitudine -i saeptus. nat. deor. 1, 77. 2, 74. 2, 97 quae quanto -o gerantur, nullo -o adsequi possumus (*cf. p. 442, 19*). div. 1, 119 ne et -m et vita deficeret. 2, 65 non haruspicis -o sed imperatoris. off. 1, 76 parvi ... sunt foris arma, nisi est -m domi. 1, 117 ineunte ... adulescentia cum est maxima imbecillitas -i. inv. 2, 164 cupiditas -i gubernatione regitur. part. 11, 38 iam facta et eventus aut -i sunt aut imprudentiae. Att. 1, 5, 4. 3, 15, 7. 3, 24 expertes -i (SALL. or. Phil. 11 VOPISC. Tac. 2, 4). Att. 4, 3, 5. 6, 3, 3 inopia -i (APVL. met. 9, 20). 7, 12, 3 tam nullo -o gesta esse omnia. 7, 13ᵃ, 1 sine -o. 9, 13, 3. 10, 16, 2 quae -o provideri poterint (PLANC. Cic. epist. 10, 4, 3). 14, 19, 4 in qua *oratione* plus timoris video quam -i. epist. 5, 7, 3 tanto -o tantaque animi magnitudine a me gesta. 5, 16, 2 quos *casus* nullo -o vitare possimus. POLLIO Cic. epist. 10, 33, 3 nihil non summi ducis -o gessisse Hirtium video. CATO Cic. epist. 15, 5, 1 innocentia -oque tuo defensam provinciam. PVBLIL. D 14 ducis in -o posita est virtus militum. BELL. Afr. 10, 3. SALL. Iug. 7, 5 proelio strenuus ... bonus -o. 90, 1 contra ... difficultates -o satis providere non poterat. hist. frg. 1, 75 aetate et -o ceteros anteibat. 4, 84 -i aeger (STAT. Theb. 11, 141). epist. Pomp. 4 maiore studio quam -o. NEP. Alc. 5, 6. Con. 4, 1 id arbitrium Conon negavit sui esse -ii. Iph. 1, 2 nusquam culpa male rem gessit, semper -o vicit. Thras. 1, 4. HOR. carm. 4, 12, 27 misce stultitiam -iis (*plur. poet.*) brevem. PROP. 1, 1, 6 nullo vivere -o. OV. epist. 20, 137 -m prudensque animi sententia iurat (*dell. versum Dilthey et Ehwald*). met. 6, 40 -ii satis est in me mihi, neve monendo profecisse putes. LIV. 1, 16, 5. 2, 19, 5. 3, 62, 2. 8, 31, 7 invidiam tamquam ignem summa petere, in caput -ii, in ducem incurrere. 21, 4, 5 plurimum audaciae ad pericula capessenda, plurimum -ii inter ipsa pericula erat (21, 57, 3). 22, 27, 7 ut par hosti non -o solum sed viribus etiam esset (27, 1, 7 par audacia Romanus, -o et viribus impar). LIV. 26, 18, 6 civitas prope inops -ii (34, 38, 7 nec inops modo -ii sed vix mentis compos. 44, 2, 12 *al.* CVRT. 8, 11, 3 *al.* TAC. hist. 3, 22. 68 SVET. Nero 34 PANEG. 2, 8 AMM. 19, 6, 5. 26, 9, 9). *persaepe.* MANIL. 2, 531 viribus amplis -m est maius. 4, 900. VITR. 6, 1, 11 -iis. VELL. 2, 50, 3 fide melior quam -o prudentior. VAL. MAX. 5, 3, 3 potentes -ii. 5, 10, 3 altitudine -ii. 7, 3, 6 corporis robore atque animi -o. SEN. clem. 1, 3, 5. 2, 6, 1 sapiens providet et in expedito -um habet. dial. 2, 9, 1 epist. 48, 7. 98, 7. nat. 2, 42, 1 ad suum concilium ⟨acciri⟩ (*add. Gercke*) a Iove deos, quasi in ipso parum -ii sit. 2, 45, 2 OCTAVIA 447. CVRT. 10, 5, 31 -m par magnitudini animi. LVCAN. 10, 483 caeca iuventus -ii. PETRON. 101 confusus ille et -ii egens. PLIN. nat. 8, 17 penuria -ii. STAT. Theb. 3, 387 *Adrastus* altus -iis (*i. prudentia praeditus*). SIL. 9, 219 aciem ... locorum -o (*i. prudenter*) curvis accomodat ordine ripis. STAT. Theb. 6, 763 permixta furori -a. QVINT. inst. 2, 13, 2 res in oratore praecipua -m est. 6, 3, 34. 6, 5, 11. 10, 1, 106 -um, ordinem. 10, 1, 117 plus stomacho quam -o dedit. 10, 2, 27 quod -m, quae dispositio. decl. 334 p. 340, 3. 346 p. 366, 2 -m his (*sc. adfectibus*) praeponendum. PS. QVINT. decl. 1, 11 non esse incallidum hominem neque -ii iacentis (*i. inopis*). TAC. Germ. 6 cedere loco ... -ii quam formidinis arbitrantur. hist. 2, 5 Vespasianus -o ac, si res posceret, manu hostibus obniti. 3, 46 *exercitum* spargi per provincias ... pars -ii pacisque erat. 3, 82. ann. 1, 67 unam in armis salutem, sed ea -o temperanda. 2, 26 plura -o quam vi perfecisse (PANEG. 2, 5). 11, 32, 7 quamquam res adversae -um eximerent. FRONTO p. 143 N. quis dubitat sapientem ab insipiente vel praecipue -o discerni. VLP. dig. 29, 2, 8, 1 -ii capax (PRISCILL. tract. 10, 130). PS. APVL. Ascl. 26 dei enim natura -m est voluntatis ... bonitas summa -m ... voluntas ... -o nascitur. PANEG. 9, 4 quid in -o nisi divinum numen habuisti? 12, 10 dux esse -o, miles exemplo. AVSON. 225 *Nestor* -o clarus (*potest etiam ad II referri; cf. p. 452, 36*) et eloquio. VEG. mil. 3, 6 p. 75. AMBROSIAST. in II Cor. 1, 17 non istud leviter sed cum -o fecit. VVLG. prov. 20, 5 Sirach 32, 22 *saep.* Ezech. 7, 26 peribit ... -m a senioribus. CLAVD. 10, 313 melior -o. 24, 123 fiducia belli, pacis -m. APRING. in apoc. 5, 2 sapientia signavit, -o statuit, virtute construxit.

***iuxta posita*:** scientia: RHET. Her. 2, 4, 7 (*opp.* stultitia) BELL. Afr. 10, 4. mens: LVCR. 3, 615 CIC. leg. agr. 2, 90 Font. 25 Vatin. 30 div. 1, 61 BELL. Alex. 18, 2 LIV. 9, 2, 11. 28, 28, 1 VVLG. Iudith 15, 1 PAPYR. Marini 5, 7. sapientia: CIC. S. Rosc. 69 Phil. 2, 11 de orat. 1, 8 ARNOB. nat. 6, 16. ingenium: CIC. div. in Caec. 37 Sest. 47 har. resp. 40 de orat. 1, 184. 2, 299 rep. 6, 12 Att. 1, 18, 7. 3, 10, 2. 14, 17ᵃ, 7 epist. 9, 14, 7. ratio: CIC. Verr. 3, 181. 6, 26 leg. agr. 2, 91. 102 Cluent. 13. 184 *saepe* inv. 2, 132 fin. 2, 115 off. 1, 79 Tusc. 5, 43 nat. deor. 2, 36. 87. 3, 75 leg. 1, 22 Att. 15, 11, 3 CAES. Gall. 1, 40, 8 LIV. 5, 19, 8 VAL. MAX. 4, 3 pr. QVINT. decl. 317 p. 247, 23 PLIN. epist. 2, 11, 6 TAC. hist. 3, 20 ARNOB. nat. 2, 17. 5, 18. 7, 9 IVST. 31, 6, 3 CHALC. comm. 156 HIER. epist. 100, 6. 7. prudentia: CIC. Verr. 4, 16 ad Q. fr. 1, 1, 35 epist. 5, 16, 5 off. 1, 81 ac. 2, 87 HIL. in Matth. 10, 11 VVLG. deut. 32, 28. cogitatio: SEN. epist. 121, 21. virtus: CIC. Verr. 6, 5 Sull. 83 Catil. 4, 21 Sest. 91 *saep.* CAES. Gall. 4, 21, 7 LIV. 3, 62, 4. 4, 13, 13. 6, 27, 1. 8, 10, 8. 30, 28, 11

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

VELL. 2, 120, 5 VOPISC. Tac. 13, 2 TREB. Claud. 1, 3 EVGRAPH. Ter. Eun. 329. animus: CIC. Sull. 34 Font. 41 Att. 2, 21, 6 ad Q. fr. 1, 4, 5 epist. 2, 8, 2. 3, 10, 11 PLANC. Cic. epist. 10, 15, 4 *al.* OV. Pont. 1, 6, 16 LIV. 3, 62, 3. 4, 27, 7 *persaepe.* VAL. MAX. 5, 4, 1 CVRT. 10, 9, 17 QVINT. inst. 10, 1, 118. gravitas: CIC. Pis. 19 de orat. 1, 214. fides: CIC. dom. 16 VELL. 2, 82, 2 FRONTO p. 174, 2 N. diligentia: CIC. Phil. 14, 37. cura: CIC. inv. 2, 17. iudicium: CIC. de orat. 2, 178 epist. 10, 25, 3. 13, 72, 2. disciplina: CIC. rep. 2, 30. vigilantia: CIC. Cato 11. dignitas: CIC. Att. 9, 11^{a}, 1 CAES. Gall. 3, 16, 2. ars: Q. CIC. pet. 54 EVGRAPH. Ter. Ad. 736. industria: POLLIO Sen. suas. 6, 24. intellegentia, intellectus: VVLG. Iob 12, 13 Sirach 25, 7. constantia: CORP. VIII 20982 (= 10979). *persaepe coniunguntur* sapientia, prudentia, ratio, ingenium, animus, virtus, gravitas, constantia, gratia, mens, cogitatio, iudicium *al.* *cf.* CIC. Verr. 6, 5 Cluent. 107 Manil. 20 Catil. 3, 14 Pis. 62 Rab. Post. 26 dom. 21 Phil. 14, 37 Tusc. 4, 77 nat. deor. 2, 17. 18. 79 Cato 67 rep. 1, 8. 47. 3, 28. 6, 12 de orat. 3, 138 Brut. 7 Att. 7, 21, 1 epist. 10, 1, 3. 11, 27, 3. 6 *al.* TERT. nat. 1, 20 scientia . . . -m . . . iudicium. VVLG. prov. 21, 30. *de bestiis*: COLVM. 9, 9, 1 egentibus -ii mutis animalibus. HIL. trin. 9, 59 ferae rationem -ii providentis animatae. ARNOB. nat. 7, 9 animal ... rationis nec -ii particeps. PHYSIOGN. 132 p. 143, 11 *gallus* sine gravitate, sine -o, sine reverentia.

B *de rebus personatis*: TER. Eun. 57 quae res in se neque -um neque modum habet ullum, eam -o regere non potes (HOR. sat. 2, 3, 266 quae res nec modum habet neque -um, ratione modoque tractari non vult). HOR. carm. 3, 4, 65 vis -i expers mole ruit sua. OV. met. 9, 746 *quin* -iique inopes et stultos excutis ignes? QVINT. inst. 7, 2, 44 vulgo dicitur scelera non habere -um.

iuncturae: **1** *verba*: **a** *subiect.*: cedere: OV. Pont. 3, 6, 48 (*praecedit* rationis ademerat usum) AMM. 20, 11, 12. custodire: VVLG. prov. 2, 11 (*sequitur* prudentia servabit te). deesse: CIC. leg. agr. 2, 20 Catil. 1, 3. 3, 16. Phil. 2, 29 (7, 19. epist. 15, 6 *opp.* animus). 3, 34 turpe est summo -o (*ad IV B 2*) orbis terrae . . . -um intellegi defuisse. 13, 13. Att. 2, 18, 4 (*opp.* consolatio) epist. 11, 18, 3 (RVT. LVP. 1, 18 *opp.* virtus). 14, 4, 3. 15 *al.* CAES. Gall. 5, 34, 1 LIV. 32, 21, 1. dominari: CIC. rep. 1, 60. esse *alicui, in aliquo*: CIC. Font. 25. 36 (*i. iudicium*) Manil. 29. 68. 69 Rab. perd. 26 Catil. 3, 16 Flacc. 36 Sest. 88 Planc. 9 Phil. 11, 7 rep. 1, 55 nat. deor. 2, 79 Cato 67 Lael. 103. off. 1, 76 inesse. fin. 2, 115 VEG. mil. 3, 11 p. 94. fugere: OV. Pont. 4, 12, 48 sensus cum re -mque fugit. perire: VVLG. Ier. 49, 7 Ezech. 7, 26. pollere: LIV. 3, 34, 4. providere: VLP. dig. 50, 8, 2, 7. regere: AVSON. 308, 15 (*opp.* fors). respuere: CIC. Caecin. 56. valere: CIC. Tusc. 5, 25 (PVBLIL. F 27 *opp.* fortuna) div. 2, 85. **b** *obiect.*: addere: STAT. Theb. 3, 472. adhibere: CIC. leg. 3, 44 LIV. 3, 19, 3. amittere: TER. Eun. 241. dissipare: VVLG. II reg. 15, 34. eripere: BELL. Alex. 18, 2. eximere: TAC. ann. 11, 32. firmare: AMM. 28, 1, 26. confirmare: CIC. Verr. 4, 3. habere: CIC. Caecin. 18. 22 Pis. 39 VVLG. Sirach 8, 20 Iob 12, 13 SVLP. SEV. epist. 1, 14. implorare: CIC. Flacc. 3. infatuare: VVLG. II reg. 15, 31. inspirare: TERT. nat. 1, 20 (*seq.* iudicium gubernatur). invenire: CIC. nat. deor. 2, 18 (*coniungitur cum* mentem, cogitationem, prudentiam). mirari: QVINT. inst. 6, 5, 9. noscere: CIC. epist. 2, 7, 1. pellere: CIC. rep. 1, 60. perficere: CIC. nat. deor. 2, 147 (*cum syn.* ratio, prudentia). ponere: CIC. Cluent. 146 -m et sententia civitatis posita est in legibus. probare: CAES. Gall. 4, 21, 7. quaerere: CIC. rep. 3, 28 (*syn.* ratio, prudentia). requirere: CIC. Planc. 15 (*seq.* rationem). recreare, reficere: CIC. Mil. 2. subigere: APVL. Plat. 1, 18. vincere: PVBLIL. Q 49. **c** *cum casibus obliquis*: *genet.*: egere: SALL. Catil. 51, 37 SEN. benef. 3, 31, 4. esse: CIC. Catil. 3, 18 Sest. 36 Planc. 12 Rab. Post. 11 Marcell. 29 Phil. 7, 19. 11, 7 div. 1, 61 rep. 1, 60. 3, 7 CAES. Gall. 3, 16, 2. *cum dat.*: dare: CIC. Quinct. 53 aliquid loci rationi et -o dedisses. *cum ablat.*: administrare: CIC. inv. 1, 51 *saep.* fin. 1, 63 nat. deor. 2, 132 *saep.* LIV. 27, 35, 9 QVINT. inst. 5, 14, 7. adsequi: CIC. nat. deor. 2, 97. agere: IVST. 31, 6, 3. arcere: CIC. Phil. 5, 37 (*seq.* iudicio). capere: CIC. Verr. 2, 56. 3, 4 rep. 1, 55. carere: CIC. rep. 1, 43 SEN. dial. 5, 27, 2. cogere: CIC. Catil. 4, 21. conferre: CIC. nat. deor. 1, 77. offerri: CIC. Verr. 1, 1. perferre: AMM. 30, 1, 17. corrigere: RHET. Her. 2, 30, 48. dari: CIC. Verr. 1, 1. defendere: CIC. Phil. 14, 37. deficere: CIC. Cluent. 184 (*syn.* ratione) div. 1, 119. egere: CIC. Phil. 12, 3. esse: CIC. Sest. 142 Phil. 3, 2. facere: CIC. Verr. 6, 5 Phil. 3, 13 (*seq.* mente). fidere: CIC. off. 1, 81 (*syn.* prudentia). firmare: CIC. Cluent. 13. confirmare: CIC. rep. 2, 30. gerere: CIC. Mur. 33 Sull. 83 Phil. 2, 11 (*seq.* sapientia) inv. 1, 58 div. 2, 65 Cato 17 nat. deor. 2, 97 FEST. p. 333 COD. Iust. 5, 17, 3 pr. gubernare: CIC. Rab. perd. 5 de orat. 1, 8 (*seq.* sapientia) nat. deor. 1, 7 leg. 3, 28 epist. 6, 1, 2. liberare: CIC. Manil. 20 Catil. 3, 14 Phil. 8, 13. 14, 11. 37. niti: CIC. off. 1, 122. opprimere: CIC. div. in Caec. 44. perficere: CIC. S. Rosc. 149 Verr. 3, 178 dom. 16 Mil. 85 TAC. ann. 2, 26. pollere: DICT. 2, 35. posse: CIC. S. Rosc. 69 (*seq.* sapientia). praestare: TAC. hist. 3, 82. prodesse: TAC. hist. 3, 20 (*syn.* ratione). providere: CIC. leg. agr. 2, 102. publicare: CIC. leg. agr. 2, 57. reddere: CIC. Verr. 6, 26 (*syn.* ratione). regere: CIC. Manil. 59 nat. deor. 2, 74 rep. 1, 41. 60 de orat. 2, 178 (*syn.* iudicio) LIV. 3, 11, 4. reperire: CIC. Verr. 4, 38. restinguere: CIC. Phil. 5, 40. sedare: CIC. rep. 1, 60. superare: CIC. Cato 19 CAES. civ. 1, 72, 2. temperare: TAC. ann. 1, 67. tenere: CIC. dom. 107. sustinere: CIC. div. in Caec. 37. 73. tueri: CIC. Pis. 19. tutari: CIC. Phil. 4, 2. uti: CIC. Phil. 3, 39 off. 1, 80 Cato 19 (*syn.* ratione, sententia). valere: CIC. Manil. 42 Mur. 33 *saep.* vigilare: CIC. Phil. 6, 18. **d** *cum praepos.*: deducere a: CIC. Verr. 2, 6 (*syn.* mente). habitare in: VVLG. prov. 8, 12. interesse inter: CIC. Verr. 6, 85 (*syn.* prudentiam). admittere ad: CIC. Marcell. 7 casus ad -um (*praecedit* sapientia). agere cum: OPTAT. 3, 2 p. 68, 21 VVLG. prov. 13, 10. 16. pugnare cum: CIC. Tusc. 5, 43 (*syn.* ratione).

2 *adiectiva per genera digesta*: altum: VAL. MAX. 5, 4, 1 VEG. mil. 2, 1 SVLP. SEV. dial. 1, 5, 6. 1, 10, 4 BENED. reg. 63, 13. aptum: CIC. Catil. 3, 16. divinum: CIC. Font. 25 Manil. 10 de orat. 3, 12 VAL. MAX. 9, 11 ext. 4 PANEG. 9, 4 AMBR. spir. sanct. 2, 2, 21. firmum: CIC. Flacc. 36. fidele: LIV. 22, 22, 6. grave: CVRT. 6, 9, 13. longum: RHET. Her. 4, 33, 45. magnum, maius, maximum: CIC. Mur. 33 Rab. perd. 26 Phil. 3, 13 CAES. Gall. 3, 5, 2 NEP. Tim. 4, 6 POMPON. dig. 1, 2, 2, 36 AMBR. spir. sanct. 2, 2, 21 OROS. hist. 4, 9, 15 PASS. coron. 4. optimum: CIC. Font. frg. 22. placidum: AMM. 29, 2, 16. praesens: QVINT. inst. 2, 13, 15. praestans: CIC. Sest. 91. proprium: HOR. sat. 1, 4, 133. prudens: BELL. Alex. 24, 6. quietum: AMM. 29, 2, 16. rectum: AVG. civ. 4, 26 p. 179. singulare: CIC. Verr. 4, 38 Font. 25 de orat. 1, 37 FLOR. epit. 3, 6, 14 PANEG. 12, 16. summum: CIC. Font. 41 Sull. 34 Caec. 102 Rab. perd. 3 Mur. 34 Phil. 11, 17 epist. 3, 10, 11. 10, 19, 1 SEN. dial. 7, 23, 5 QVINT. inst. 6, 5, 4 decl. 335 p. 320, 24. vegetum: VAL. MAX. 7, 4, 4. celebre: PLIN. nat. 35, 21. memorabile: VAL. MAX. 7, 4, 5. dispar: CIC. de orat. 3, 56 BENED. reg. 9. humanum (*v. p. 451, 42 sqq.*): CIC. Catil. 2, 29. 3, 18 Att. 8, 4, 1 epist. 1, 9, 10 LIV. 24, 31, 12. 35, 25, 8 VAL. MAX. 2, 4, 4 VLP. dig. 50, 8, 2, 7 VEG. mil. 2, 21 p. 53. paternum: CIC. de orat. 1, 38. imbecillum: CIC. Flacc. 72. mediocre: CIC. inv. 1, 59. minimum: CIC. Verr. 4, 19 epist. 3, 10, 7. puerile: CIC. Att. 14, 21, 3. liberum: AVG. civ. 5, 15.

IV ***consilium quod habetur*: A *deliberatio, cogitatio,*** *ratiocinatio sim. sed persaepe aequo iure de coetu deliberantium (IV B) intellegi potest*: ENN. ann. 238 lassus . . . -o indu foro lato sanctoque senatu. PLAVT. Bacch. 40 quid in -o (*Ritschl*, concilio *codd.*) consuluistis. 1154 quid illaec . . . in -o duae secreto consultant. PLAVT. Most. 688 dum mihi senatum -i in cor convoco (*cf.* Epid. 159 *p. 438, 36*). Mil. 598 -um (concilium *codd.*) quod habere volumus (LVCIL. 4 -um summis hominum de rebus habebant *cf.* VERG. Aen. 9, 227. CIC. Att. 12, 50 si satis -um quadam de re haberem. CAES. Gall. 4, 14, 2 neque -ii habendi . . . spatio dato. SEN. epist. 70, 10 habere coepit -um utrum consciseret mortem an expectaret. QVINT. decl. 356 p. 388, 14 habuisse cum cognatis -um [*etiam ad IV B 1 pertinere potest*]. DICT. 2, 19 -um de dividenda praeda haberi coeptum. 2, 20. SVLP. SEV. epist. 1, 14 ut -um non haberet quo . . . periculo repugnaret. GREG. TVR. glor. conf. 104 habete -um ne. VARRO rust. 1, 1, 8 quos *scriptores* tu habere in -o poteris, cum quid consulere voles. QVINT. inst. 8, 2, 23 in -o est habendum [*i. deliberandum*]. PLIN. epist. 1, 20, 23 si hos *inertes* in -o habeas . . . satius est . . . omnino non dicere. paneg. 62 vos ille . . . in -o habet. PANEG. 9, 4 quid in -o . . . habuisti?). PLAVT. Merc. 379 solus se in -um sevocat? Trin. 709 quid tibi interpellatio aut in -um (DON. Ter. Eun. 671, concilium *codd.*) huc accessio est? i hac mecum domum . . . ibi . . . plura fabulabimur. CAECIL. com. 32 an ubi vos sitis, ibi -m claudeat. QVADRIG. hist. 5 inter se commutationes et -a facere. CIC. Phil. 2, 38 sermones aut -a conferre. 12, 3 quid ergo opus est novo -o? de orat. 2, 330 quando utendum sit aut non sit narratione, id e s t -i (Att. 2, 8, 3 res sane magni -ii. 10, 1, 3. 15, 12, 2 quid aetati credendum . . . magni -i est. epist. 3, 2, 2 quid efficere possis, tui -i est. 9, 6, 2 haec -i fuerunt, reliqua necessaria. 14, 14, 1 vestrum iam -m quid sit vobis faciendum. 15, 14, 4 huius rei totum . . . -m tuum est. ad Q. fr. 1, 1, 7 intellego permagnum esse negotium et maximi -i sed memento -i [*ad II*]. rep. 3, 7 est . . . maximi -ii constituere . . . rem publicam. CAEL. Cic. epist. 8, 10, 5 tui -ii est . . . velisne perseverare. TIRO Cic. epist. 16, 1, 1 *sin* videris tibi posse me consequi tuum -m est. CAES. Gall. 5, 27, 9 ipsorum esse -um, velintne. 7, 38, 7 quasi vero . . . -ii sit res. SALL. or. Phil. 12 neque mihi satis -i metum an ignaviam . . . eam appellem. CIC. rep. 1, 51 in optimorum -iis posita est civitatium salus. Lael. 103 in hac (*sc. amicitia Scipionis*) rerum privatarum -m fuit. Att. 9, 6, 4 quom -o explicare nihil possem. epist. 2, 7, 2 tecum loquere, te adhibe in -um, te audi, tibi obtempera. PVBLIL. J 33 iratus etiam facinus -um putat. VERG. Aen. 5, 749 haud mora . . . -iis (STAT. Theb. 2, 367 fit mora -o). LIV. 1, 14, 8 inter pugnae fugaeque -um (1, 27, 11). 3, 51, 11 patres . . . iurgiis saepius terunt tempus quam -iis (22, 45, 1 dum altercationibus magis quam -iis tempus teritur). 6, 21, 7 -iis pacis (VVLG. Zach. 6, 13 -m pacis erit inter illos duos). 28, 44, 8 oblata casu flectere ad -um. 31, 32, 2 rem magni discriminis -iis nullam esse tam inimicam quam celeritatem dixit. VITR. 9 pr. 17 inter -a et disputationes. Sen. contr. 2, 7 (15), 9 a duobus vos testamentis in -um mitto (*i. vos deliberare patior*) utrum secuturi estis? CELS. 1 prooem. p. 3, 36 neque interesse

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

an nunc iam pleraque explorata sint, si a -o tamen coeperunt. SEN. dial. 3, 7, 4. epist. 47, 13 *servum* admitte et in -um et in convictum (PS. HIL. libell. 13 FILASTR. 93, 5). CVRT. 3, 5, 12 fortunam meam in -o habuit (*i. respexit.* 5, 5, 12). 4, 16, 28 magno -o iacturam sarcinarum ... contempsit. LVCAN. 8, 474 -ii vix tempus erat. VAL. FL. 7, 70 -iis nox una satis. FRONTIN. strat. 3, 2, 6 -ii specie tenet multitudinem in concilio. STAT. Ach. 1, 217 altera -o superest cura. Theb. 2, 332 sub pectore nubem -ii volvens. QVINT. inst. 1 pr. 14 in -iis rerum maximarum. 3, 8, 25 mihi ne -m esse videtur, ubi necessitas est. 12, 2, 21 de quibus (*sc. auguriis, responsis*) maxima saepe in senatu -a versata sunt. PS. QVINT. decl. 5, 4 quam longum tenuit ... pietas misera ... -um. TAC. Agr. 15 in eiusmodi -iis. hist. 1, 90 in -iis militiae (*opp.* in rebus urbanis). ann. 4, 40 mortalibus in eo stare -a quid sibi conducere putent. 15, 14 illum locum ... -o destinatum quid de Armenia cernerent. PLIN. epist. 3, 9, 11 erat in -o Sertorianum illud exemplum (*i. obversabatur nobis*). FLOR. epit. 1, 1, 15 -m rei publicae penes senes qui ... senatus vocabantur. CLAVD. SAT. dig. 48, 19, 16 puniuntur -a ut coniurationes. SOL. 9, 15 ut *Archelaus* Euripidi tragico -orum summam concrederet. PRISCILL. tract. 3, 57 consultatio potius quam tumultus, -m quam temeritas. CLAVD. 17, 229 qui facta rependens -o punire potest. 24, 216 *reddere* hunc -iis. AVELL. p. 735, 18. *de causa deliberativa (opp. demonstrativum et laudativum genus dicendi), suasoria, controversia,* δημηγορία, *Quintiliano, ut videtur, peculiare*: QVINT. inst. 2, 4, 41 fictas ad imitationem fori -orumque materias. 3, 4, 5 in -iis ac iudiciis (3, 8, 64). 3, 4, 16. 3, 8, 8. 36. 60 *sq.* 5, 10, 43 quorum utrorumque ratio et in -iis quidem et in illo demonstrativo genere versatur sed in iudiciis frequentissima est. 7, 4, 2 in -um ferendum (9, 2, 86). 10, 1, 47 sententiae omnes litium ac -orum explicant artes. 12, 2, 16 in -iis quae ratio suadendi est ab honesti quaestione seposita. 12, 2, 31 hinc sumptam libertatem in causis atque -iis praestet. 12, 11, 1 his dicendi virtutibus usus orator in iudiciis, -iis, contionibus, senatu. *huc quoque pertinere videtur* 12, 8, 6 nunc -um et colores adiciunt et aliqua peiora veris.

B ***metonymice*** *de coetu, conventu deliberantium*: *hoc sensu vox saepe cum* 'concilium' *confunditur; v. p. 45, 14.* **1** *generatim*: CIC. Mur. 83 cum suo -o nefariorum hominum. VAL. MAX. 2, 9, 2 nullo amicorum in -o adhibito. QVINT. inst. 2, 10, 12 declamatio ... est iudiciorum -orumque imago. 2, 17, 28 si mihi ... dentur sapientium contiones atque omne -m (*sc. sapientium*). 3, 8, 2 si -m *oratori* contingat semper bonorum atque sapientium. decl. 339 p. 340, 13 utiles -iis futuri. PLIN. epist. 3, 19, 1 adsumo te in -um rei familiaris, ut soleo. ITALA psalm. 1, 5 (Barnab.) in -o iustorum (VVLG. concilio). VVLG. prov. 15, 22 dissipantur cogitationes ubi non est -m (συνέδρια), ubi vero sunt plures consiliarii, confirmantur. Ier. 6, 11 effunde ... super -um (συναγωγήν) iuvenum. PAVL. MED. bened. 2, 7. 2, 8 -um et coetum. *de bestiis*: PLIN. nat. 11, 11 -a privatim, duces gregatim ... habent *apes*.

2 *speciatim et technice in iure privato et publico Romanorum. v. Liebenam, PW. IV 915—922; Ruggiero, diz. epigr. II p. 609—616; O. Hirschfeld, Die kaiserlichen Verwaltungsbeamten² 1905, p. 339—342.* **a** *conventus senatus, magistratuum, iudicum*: LEX repetund. (Corp. I 198) 60 iudicei -oque eius. RHET. Her. 3, 3, 4 in contione aut in -o. CIC. Verr. 1, 49 nullum hoc splendore atque hac dignitate -m fuisse (2, 18). 3, 30 quas *causas* ipse instituerat cum -o, hoc est, cum sua cohorte cognoscere. 3, 57. 3, 74 praetor sine -o, reus ... sine patrono. 3, 75. 4, 18 -i sententia (6, 12. 18. 53. 54 114 leg. agr. 2, 51. 93 Balb. 11. 19. 38 Planc. 40 Brut. 86 Att. 2, 16, 4. 4, 2, 5. 16, 16, 11. 16, 16, 18 LIV. 45, 26, 12. 45, 29, 3 FEST. p. 238 PLIN. nat. 36, 37 PLIN. epist. 5, 3, 8. 6, 31, 12 SVET. Tib. 18 DARES 23 *cf.* LEX repetund. [Corp. I 198] 57 CORP. I 1151 [= X 6506]. 1196 [= X 3726]. *in imagine*: SEN. epist. 67, 10 ex -ii *virtutum* sententia *v. p. 460, 21*). CIC. Caecin. 29 (*saep.*) Cluent. 73. 106. 119 Pis. 23 Mil. 5 Phil. 2, 100. 4, 14 senatum, id est orbis terrae -um (7, 19). 5, 2 in huius ordinis -o. 5, 12. 12, 28 rep. 2, 15 hoc -o et quasi senatu fultus. 2, 57 in principum -o. 3, 28 cum vos mihi essetis in -o. Tusc. 4, 1 patrum -um. inv. 2, 105 in senatu aut in -o (2, 110). de orat. 3, 2 Att. 4, 17, 3. 7, 7, 4 constitutum esse Pompeio et eius -o in Siciliam me mittere. 7, 15, 2 ad Q. fr. 3, 4, 1. epist. 15, 2, 5 cum essem in -o meo cum rege locutus. CAEL. Cic. epist. 8, 8, 5 a -iis qui eorum in CCC iudicibus essent. OV. ars 3, 117 curia -o (*v. l.* concilio) nunc est dignissima tanto. LIV. 1, 49, 4 cognitiones capitalium rerum sine -iis per se solus exercebat. 22, 53, 6 cum -um advocandum de eo censerent, negat -ii rem. 22, 59, 13. 23, 3, 5 quod unum liberae civitatis -m est, senatus est. 26, 33, 7. 29, 20, 4 (29, 21, 9. 11). 38, 60, 10 verteratque Scipionum invidia in praetorem et -um eius et accusatores. VAL. MAX. 2, 10, 1 totum -m ... oculos avertit. 5, 4, 7 ad -um iudicum perlata. 7, 7, 1 non solum -iis sed etiam sententiis superior discessit. CVRT. 5, 5, 23. 5, 9, 2. QVINT. inst. 6, 1, 10 qualem animum iudex in -um ferat. 11, 3, 127. IVV. 3, 162 quando in -o est aedilibus (*sc. pauper*)? 6, 497 (*ironice*) est in -o. PLIN. epist. 1, 20, 12 iudicavi, frequenter in -o fui (6, 22, 2). 3, 9, 17 -ii nostri exitus fuit: bona Classici ... placuit senatui ... separari. 6, 31, 14 -ii honor. 6, 33, 3 sedebant centum et octoginta iudices; tot enim quattuor -iis colliguntur. paneg. 94 in -o sis eligenti. SVET. Dom. 8 nummarios (*i. corruptos*) iudices cum suo quemque -o notavit. CORP. V 8972 (*Aquileiae*) magistro sacrarum cognitionum a studiis et a -iis (*cf. Hirschfeld l. c. p. 334, 3 346*). GAIVS dig. 26, 8, 9 apud -um (inst. 1, 18. 19. 38 CELS. dig. 40, 2, 19 IVL. dig. 40, 2, 6 SCAEV. dig. 40, 5, 19 PAVL. dig. 40, 2, 24 *saep.*). IVL. dig. 40, 2, 4, 2 sine -o. CAPITOL. Aur. 3, 8 in Hadriani -iis. SPART. Pesc. 7, 4. LAMPR. Alex. 16, 1. 66, 3 eunuchos nec in -iis nec in ministeriis habuit. AMM. 29, 3, 1 -orum (*i. iudiciorum*) pravitas. 30, 10, 2 sedit summatum -o. SIDON. epist. 1, 3, 3 privilegio -orum praefecturae. 5, 10, 2 *saep.* EVGRAPH. Ter. Andr. 573 intimus ... a -iis. CASSIOD. var. 1, 12, 4 ab ipsius -ii penetralibus venis. 6, 16, 2 regis *saep.* *nota*: LEX Salpens. (Corp. II 1963) 2, 6 neque se aliter -um habiturum neq(ue) aliter daturum neque sententiam dicturum. *de re*: RHET. Her. 1, 14, 24 in -um talis causa potest venire.

b *de conventu castrensi vel bellico*: ACC. trag. 165 in -o id reges Argivum aucupant. CIC. Verr. 2, 74 cum suis praefectis pugnaret in -o. CAES. Gall. 3, 3, 2. 3, 23, 8. 5, 28, 2. 6, 7, 6 civ. 1, 19, 1. 1, 67, 1. 6. 3, 16, 4 de -i sententia. 3, 82, 4. 3, 83, 3. 3, 87, 7. SALL. Iug. 29, 5 rex in castra venit ac praesenti -o locutus. NEP. Timoth. 3, 2 huic in -um dantur ⟨viri⟩ duo. Phoc. 3, 4 ex -ii (*sc. apud Philippum regem*) sententia in custodiam coniectus. LIV. 9, 2, 15 nec -o nec auxilio locus. 30, 16, 3 mittunt triginta seniorum principes; id erat sanctius apud illos (*sc. Poenos*) -m. 36, 28, 8 in -o delectorum quos apocletos vocant. 38, 1, 4 conventurum cum delectis quod est -m gentis (*sc. Aetolorum*). 42, 60, 8 in -o apud consulem. 44, 2, 5 convocatis itinerum ducibus cum exponere in -o iussisset. 44, 35, 14 *al.* VAL. MAX. 3, 7, 6 eo in -um adhibito. 5, 1, 8 in -o sedere. PLIN. nat. 28, 59 in -iis ducum potestatumque. STAT. Theb. 10, 176 ventum ad -ii penetrale [VLP. dig. 47, 14, 1 Hadrianus -o Baeticae rescripsit. *gemino loco* COLL. Mos. 11, 7, 1 concilio]. IVST. 11, 3, 8 -o de excidio urbis. PANEG. 9, 11 qui tibi in -o erant. DICT. 1, 4. 2, 6. 4, 18 *saep.* SVLP. SEV. chron. 1, 53, 6 mensaeque et -iis participatus. CORP. III 8472 *et saepe.*

iuncturae *per genera digestae*: **1** *verba*: **a** *subiect.*: esse: LIV. 28, 26, 1. legere: SEN. dial. 5, 2, 4 publicum -m ... subitos irae suae duces legit. **b** *obiectum*: ablegare: CIC. Verr. 3, 73. abominare: PAVL. MED bened. 2, 8 (*syn.* coetum). mittere: IVV. 4, 145. dimittere: CIC. Verr. 3, 72. 73. 81. 6, 163 de orat. 1, 121 CAES. civ. 2, 32, 1 LIV. 27, 46, 12. 28, 26, 4. 34, 26, 8. 42, 57, 4. 44, 35, 10. 45, 8, 7 CVRT. 6, 11, 11. 8, 8, 20 SVET. Aug. 93 DICT. 1, 6 DARES 38 *saep.* dirimere: SALL. Catil. 18, 8. irritare: CORP. III 8472. relinquere: LIV. 26, 48, 10. removere: CIC. Verr. 3, 81. tollere: CIC. leg. agr. 1, 19. 2, 88 Sest. 42. adhibere: CIC. Verr. 3, 81 LIV. 2, 36, 6. 42, 62, 9 VAL. MAX. 5, 8, 2 CVRT. 4, 13, 3. 8, 6, 28 GAIVS inst. 1, 20 VEG. mil. 3, 9 p. 89 *al.* adire: TAC. ann. 6, 15. vocare: CIC. S. Rosc. 151 SIL. 1, 609 (*v. l.* conc-) PS. ASCON. Verr. p. 153. advocare: HIRT. Gall. 8, 8, 3 LIV. 10, 17, 1 (*v. l.* conc-). 22, 53, 6. 25, 31, 3 *al.* SEN. clem. 1, 9, 3 epist. 22, 5 (*in imagine*) CVRT. 4, 11, 1. 5, 8, 6. 6, 8, 1. convocare: PLAVT. Mil. 197 (*per iocum*) mihi -a in animum convoco. CIC. Phil. 2, 100 CAES. Gall. 7, 14, 1. 7, 66, 3 *al.* civ. 2, 30, 1 (vocato *a, Nipperd.*) DARES 15, 35 AMM. 15, 5, 18. cogere: QVINT. inst. 7, 2, 19 CORP. XI 3614 (*a. 113*) DARES 31. conficere: VITR. 6, 5, 3. constituere: CIC. Tusc. 4, 1. instituere: CIC. de orat. 2, 165. legere: IVST. 9, 5, 2. deligere: CIC. Verr. 1, 52. 6, 173 Vatin. 28. desiderare: COLVM. 1 praef. 18. habere: BELL. Alex. 57, 4 Hisp. 36, 2 SALL. Iug. 62, 4 LIV. 4, 6, 6 (concilia *Gronov, Madvig*). 9, 15, 1 dimissa contione -m habitum (*sc. principum*). 36, 11, 7 (concilio *B*), 23ⁱᵉˢ. CVRT. 3, 7, 8. 9, 7, 14. 10, 10, 1 IVST. 31, 5, 1. parare: CIC. Pis. 11 LIV. 1, 8, 7 (*seq.* centum creat senatores). regere: QVINT. inst. 1, 10, 3. **c** *cum casibus obliquis*: *cum dativo*: adesse: LIV. 27, 46, 5. 40, 21, 7 TAC. ann. 16, 26 FRONTO p. 173, 3 N. interesse: CIC. Pis. 11 Att. 14, 22, 2 epist. 9, 6, 2. 9, 17, 3. 13, 68, 2. 15, 15, 3 LIV. 4, 6, 7. 35, 18, 2. 36, 6, 7 MON. Ancyr. 3, 3 TAC. hist. 2, 54 TREB. trig. tyr. 12, 3. praeesse: CIC. Pis. 11. adhibere: LIV. 36, 6, 7 CVRT. 10, 6, 15 PLIN. epist. 6, 15, 3 TAC. ann. 14, 62. se miscere: TAC. hist. 3, 3. *cum ablat.*: abire: DICT. 2, 26. abstinere: DICT. 2, 33. egredi: DICT. 2, 31. excidere: DICT. 1, 4. fulcire, munire: CIC. rep. 2, 15 *Romulus* hoc -o et quasi senatu fultus et munitus. uti: CIC. Att. 1, 14, 1 quo -o (*iudicum*) idem praetor uteretur. **d** *cum praepos.*: abducere de: CIC. leg. agr. 2, 34. cavere ab: CIC. Rab. perd. 33. discedere ex: LIV. 35, 19, 7. surgere de: DARES 39 non. venire in: SEN. epist. 22, 5 (*in imagine*). accire in: LIV. 9, 3, 8 (*v. l.* conc.). adhibere in: CIC. Verr. 3, 74 top. 65 off. 2, 82 epist. 6, 1, 2 (*in imagine*) LAVD. Murdiae (Corp. VI 10230) 8 LIV. 1, 54, 1. 35, 19, 1. 36, 7, 2 (*v. l.* conc-). VAL. MAX. 2, 9, 2 nullo amicorum in (*om. Paris*) -o adhibito (SPART. Hadr. 22, 11 in -o). 3, 7, 6. 5, 9, 1 paene universo senatu adhibito in -um (*iudicum*). 8, 2, 2. SEN. nat. 2, 41, 2 adhibitis in -um diis. QVINT. inst. 4, 2, 22 PLIN. epist. 5, 1, 5. 6, 11, 1 GELL. 12, 13, 2 IVST. 13, 6, 10 AMM. 31, 12, 5 AVG. civ. 4, 23 p. 174 CORP. XI 6337 (*Pisauro*). adhibere ad: CAES. Gall. 1, 40, 1. admiscere ad: CIC. Phil. 12, 16. adscire in: AMM. 18, 2, 11. adsumere in: PLIN. epist. 4, 22, 1 paneg. 8 PAPIN. dig. 27, 1, 30. vocare in: CIC. Verr. 2, 73 Flacc. 77 VARRO ling. 6, 87

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

LIV. 9, 3, 9 IVV. 4, 73 TAC. ann. 12, 1 SPART. Hadr. 8, 9 DARES 15. 21 *saep.* vocare ad: LIV. 44, 37, 13. advocare in: PLAVT. Merc. 737 (*iocullariter*) CIC. Verr. 4, 18 epist. frg. VIII 9 LIV. 9, 2, 15. 33, 12, 1. 37, 39, 1. 44, 34, 2. 45, 7, 5 SEN. clem. 1, 15, 3. 1, 16, 1 epist. 17, 2. 22, 5 (*in imagine*). 109, 14 CVRT. 3, 8, 6. 7, 7, 5 COLVM. 1, 1, 15 QVINT. inst. 3, 8, 70. convocare in: DARES 20. 22. ad: VVLG. II Macc. 14, 5. evocare in: PLIN. epist. 6, 31, 1. rogare in: SEN. clem. 1, 9, 7 PLIN. epist. 1, 9, 2. rogare ad: TREB. trig. tyr. 16, 6. conlocari in -o: CIC. p. red. in sen. 2. deligere in: CIC. S. Rosc. 8 Sest. 137 rep. 2, 14 PANEG. 11, 25. subsortiri in: CIC. Verr. 2, 158. mittere in: CIC. Verr. 2, 26 Cluent. 83 CAEL. Cic. epist. 8, 8, 3 VAL. MAX. 6, 2, 4 SEN. dial. 4, 27, 4 ASCON. Scaur. p. 30 (*bis*) PLIN. nat. 7, 136 QVINT. decl. 263 p. 75, 22 PLIN. paneg. 67. dimittere a: CIC. Verr. 3, 79. dimittere in: PS. ASCON. Verr. p. 152. venire in: CIC. Caecin. 29 Att. 10, 1, 3 SEN. dial. 6, 18, 1 (*in imag.*) VVLG. gen. 49, 6 (*in imag.*). venire ad: RHET. Her. 2, 17, 26. convenire in: CIC. Verr. 3, 71. supervenire in: DICT. 2, 49. ire in: TITIVS or. frg. Macrob. 3, 16, 16 LEX repetund. (Corp. I 198) 46. 71 CIC. Quinct. 34 Verr. 2, 31. 51. 5, 100 Cluent. 55. 74. 83 *saep.* Att. 13, 49, 1 epist. 7, 24, 2 SEN. contr. 1 praef. 18 SEN. dial. 10, 12, 3 PLIN. nat. 29, 19 DICT. 2, 24 *al.* secedere in: LIV. 38, 60, 3. reverti in: CIC. Verr. 3, 75. esse in -o: LEX par. fac. Put. (Corp. X 1781) 3, 8 (*a. 105 a. Chr.*) CIC. Quinct. 4. 36. 79. 91 *saep.* div. in Caec. 13. 24 Verr. 1, 29. 2, 73. 74. 3, 70. 71. 72. 81. 6, 10 Catil. 1, 9 Flacc. 77. 81 Sull. 13 rep. 3, 28 SEN. clem. 1, 15, 7 CORP. X 7852 (*a. 69*) 23 CELS. dig. 31, 29 APVL. apol. 1. 65. 67. 98. 99 PANEG. 9, 11 DICT. 2, 49 *saep.* DARES 18 VVLG. I Esdr. 4, 7. 17 Ezech. 13, 9 *al.* adesse in: CIC. Lael. 37 NEP. Eum. 1, 6 DICT. 1, 6 *saep.* interesse in: CIC. Verr. 1, 48. versari in: CIC. Phil. 3, 9. remanere in: FEST. frg. p. 290, 14. sedere in: CIC. Q. Rosc. 12 VAL. MAX. 5, 1, 8. consurgere ex: CAES. Gall. 5, 31, 1. agere in: CIC. Phil. 12, 28. agitare in: BELL. Alex. 3, 2. facere in: CAES. civ. 3, 87, 7. cognoscere cum: CIC. Verr. 3, 30. consentire cum: CIC. Verr. 6, 18. deferre ad: CAES. Gall. 3, 23, 8 (conc- β). 5, 28, 2 AMM. 29, 2, 19. referre ad: CIC. Att. 1, 16, 4. 5 NEP. Eum. 12 LIV. 24, 45, 2. 30, 4, 9. 30, 31, 9. 44, 2, 5 CVRT. 4, 11, 10. dicere in: CAES. Gall. 3, 3, 2. 3 (conc- $B^2\beta$). 3, 83, 3. dicere apud: CIC. Phil. 5, 13. disputare in: CAES. civ. 1, 67, 1. loqui in: CAES. Gall. 6, 7, 6 (in -o *nonnulli delent, v. l.* in conc-). pronuntiare: CAES. civ. 1, 19, 1 (*v. l.* conc-). habere in: CIC. Verr. 3, 70. 71 Cluent. 159 p. red. ad sen. 25 VVLG. Esth. 6, 13. iudicare cum: CIC. Mur. 83. iudicare in: CIC. Mil. 5. pugnare in: CIC. Verr. 2, 74. vincere in: LIV. 42, 62, 11.

2 *adiectiva*: attentissimum: VAL. MAX. 3, 8 ext. 6. alienum: SEN. clem. 1, 15, 3. domesticum: CIC. Rab. perd. 33. imperatorium: LAMPR. Alex. 28, 3. patrium: CIC. rep. 1, 65. principale: CASSIOD. var. 8, 19, 2. regium: CIC. rep. 1, 65. 2, 14. tribunicium: CIC. epist. 16, 27, 2. amplius: (*i. maius*): QVINT. inst. 4, 1, 21. frequens: LIV. 37, 35, 1. 37, 45, 7. 42, 62, 9 CVRT. 8, 6, 28 SVET. Dom. 12. integrum: CIC. Cluent. 49. amplius (*i. honorificum*): CIC. p. red. in sen. 2 Phil. 3, 34. grave: CIC. Catil. 1, 9. magnum: CAPITOL. Gord. 11, 4. sacrum: CORP. VI 1704. sanctum: CIC. Catil. 1, 9 HOR. carm. 4, 5, 4 LIV. 35, 34, 2 VAL. MAX. 2, 6, 4. summum (*de senatu*): CIC. Manil. 68 Vatin. 36 dom. 73 Phil. 7, 19 Cato 19 div. 1, 4 *al.* arcanum: LIV. 35, 35, 4 (*v. l.* conc-). 35, 18, 2. nocturnum: SALL. Catil. 42, 2. occultum: LIV. 42, 25, 6 TAC. ann. 15, 65. secretum: TAC. dial. 14 castrense: LIV. 44, 35, 5. commune: CIC. leg. agr. 1, 19 Sest. 32 inv. 2, 69 PLANC. Cic. epist. 10, 15, 1. privatum: CIC. epist. 16, 27, 2 LIV. 1, 34, 12. 4, 4, 7. 4, 48, 4 (*alii* conciliis) QVINT. inst. 3, 8, 4. 8, 3, 14. 12, 10, 70 *saep.* publicum: CIC. S. Rosc. 151 leg. agr. 2, 88 Catil. 3, 7 dom. 102. 131 *al.* de orat. 1, 211. 215. 216. 3, 63 Brut. 329 Att. 2, 23, 3 epist. 3, 8, 4 *al.* LIV. 1, 54, 1. 2, 54, 7 *et persaepe.* MON. Ancyr. 3, 4 (-iis publicis, *gr.* συγκλήτου) VITR. 6, 5, 2 (*opp.* privata iudicia). FEST. p. 246 VELL. 1, 8, 6 ASCON. tog. cand. p. 90 COLVM. 1 pr. 18 SEN. dial. 5, 2, 4 PLIN. nat. 35, 59 QVINT. inst. 12, 3, 1 decl. 339 p. 340, 10 *saep.* PLIN. epist. 2, 12, 5. 8, 14, 5 PANEG. 11, 2 SPART. Sept. 17, 2 *al.* curiosum: QVINT. inst. 7, 5, 2 PAPYR. Berol. 611 (*saec. I p. Chr.*) II 13 (*de iudicibus*). sapiens: CIC. de orat. 2, 333. semenstre: SVET. Aug. 35. varium: CIC. ad Q. fr. 3, 3, 3. verum: QVINT. inst. 3, 8, 62. *Gudeman.*

ˣ**cōnsimilis,** -e [= *hibern.* cosmil 'par, similis', *a* con *et* similis. *Th.*]. *legitur inde a* PLAVTO. *apud auctores bonae aetatis praeter* LVCR. (*20ies*) *et* VAL. MAX. (*32ies*) *admodum rara: singulis locis apud* RHET. Her. PRIAP. PROP. OV. VITR. CALP. SIL. QVINT. TAC., *ter* CAES., *5ies* COLVM., *6ies* CIC. *inde ab* APVL. *et* GELL. *saepius occurrit.*

i. q. congruus, similis: **a** *absolute*: PLAVT. Men. 1063 tuast imago; tam -lest quam potest. TER. Eun. 586 -em luserat iam olim ille ludum. Haut. 209 consilia consequi -ia (*i. aeque mala*). AFRAN. com. 135 -i grassantur via. RHET. Her. 4, 34, 45 ut *translatio* cum ratione in -em rem transeat. CIC. inv. 1, 24 eandem aut -em aut maiorem aut minorem agi rem. de orat. 3, 25 -i laude dignentur. Arat. 165 -i specie stellas parilique nitore. LVCR. 1, 842 cetera -i fingit ratione (1, 885. 1104. 2, 506. 676. 807. 3, 74. 282. 5, 297.-6, 506. 881. 1131 VITR. 2, 6, 1 VAL. MAX. 1, 1, 4 ARNOB. nat. 1, 9). LVCR. 1, 917 corpora -i natura praedita. 2, 1018 multo maxima pars est -is. 4, 91 omnis odor fumus vapor atque aliae res -es. VARRO AT. carm. frg. 12 dextera -es meditatur reddere voces. PRIAP. 37, 12 *mentula* picta ... -isque concolorque. PROP. 3, 6, 39 me quoque -i (consuli *N*) impositum torquerier igni. OV. Pont. 3, 7, 3 taedia -i (*i. totiens repetito*) fieri de carmine vobis. VAL. MAX. 1, 1, 3. 1, 1, 19 immunitatem -is iniuriae. 1, 8 ext. 10 *et saepe.* COLVM. 3, 21, 11 quae *vites* saporem -em fructumque maturitatis eiusdem praebeant. arb. 3, 6 probus -is ager, cui subest tophus, aeque utilis congesta ... terrā. CALP. ecl. 5, 70 gregibusque notatis -es include comas (*i. eiusdem coloris*). SIL. 10, 36 iunxit fera tempora leti Sidonius non -i discrimine miles (CYPR. GALL. gen. 329 ne -i pereat discrimine terra). TAC. ann. 3, 13 -i studio. GELL. 7 (6), 13, 10 in omni -ium rerum disceptatione. 11, 15, 7. 14, 1, 29 paria nonnulla et -ia posse obtingere. APVL. met. 11, 27 Plat. 1, 17 TERT. nat. 1, 11. adv. Marc. 3, 7 p. 388, 1 pares atque -es *hirci* (= adv. Iud. 14). adv. Iud. 9 CYPR. GALL. exod. 1284 *al.* HERM. Pal. sim. 9, 3, 1 sex viros venisse, altos honestosque et -es aspectu. HIL. trin. 7, 23 confessionem unius in utroque atque -is esse naturae. HEGES. 3, 6, 4 *Samaria* natura -i nec ... differens a Iudaea. PAVL. NOL. carm. 27, 196 me talia -i vice, qualia sumo, parare conveniat. epist. 12, 2 Seth qui ore -i ... rettulit patrem. COD. Theod. 6, 9, 2, 1 (*a. 380*) dignitas pares eos viros praestet atque honore -es. SALV. gub. 3, 24 par et -e mandatum. 6, 80 *al.* FAVST. REI. grat. 1, 1 p. 7, 11 *errores* sectarum genere dispares, sed impietate -es. BOETH. herm. pr. 1, 1 p. 43, 15 nomina et verba -ia sunt (ἔοικε). ARATOR act. 1, 134 confusio linguae -i tunc gente fuit; nunc pluribus una est. CARM. epigr. 546, 5 nomine -is (*'severa ut nominabaris, ita eras'*).

b *c. genetivo*: PLAVT. Capt. 116 liber captivos avis ferae -is est (123). AFRAN. com. 397 (*dub.*). CIC. de orat. 1, 149 causa aliqua posita -i causarum earum. LVCR. 5, 813 sucum ... -em lactis. APVL. met. 10, 32 nuptam ... sui (*i. Veneris*) -em (VVLG. gen. 41, 39 tui). 11, 11 numinis ... effigiem, non pecoris non avis non ferae ac ne hominis quidem ipsius -em. PS. APVL. Ascl. 19 hi sensibiles *dei* utriusque originis -es suae. CASSIAN. conl. 7, 32, 1 quos eorumque -es bellis gaudere non dubium est. AVELL. p. 46, 17 VICT. TONN. chron. II p. 205, 566, 1 pro eo Iohannem eiusdem erroris -em episcopum facit. *nota*: MART. CAP. 2, 183 nautae septem, germani tamen suique -es (*i. inter se*). *in comparatione compendiaria*: TER. Haut. 393 cuius *viri* mos maximest -is vostrum. LVCR. 2, 736 corpora -i sint eius tincta colore. **c** *c. dativo*: TER. Haut. 1019 *filia* est -is moribus (*an ablat.? versum delent edd.*). ACC. trag. 406 *navis* Silvani melo -em ad auris cantum et auditum refert. CIC. de orat. 2, 309 multa ... aliis gravioribus -ia. Phil. 2, 28 rem -em rebus eis. CAES. Gall. 5, 12, 3 aedificia fere Gallicis -ia. VAL. MAX. 7, 3 ext. 7 COLVM. 5, 6, 37. 5, 11, 12 *surculi* cortice ac libro et fructu -es iis arboribus quibus inseruntur (arb. 27, 1). APVL. met. 3, 17. 8, 7 *viam* placidae quieti -em. 11, 10. 11, 13 tam evidentem maximi numinis potentiam et -em nocturnis imaginibus magnificentiam. mund. 10 Plat. 1, 7. 2, 9 TERT. adv. Marc. 5, 14. ITALA Bar. 6, 4 (Tert. Scorp. 8) ne et vos -es sitis (VVLG. similes efficiamini) allophylis. CENS. 6, 8 filios esse patri -es. CAPITOL. Gord. 8, 2 procuratorem eius (*Maximini*) moribus et vitae -em. HIL. in Matth. 11, 5 *daemonum* -em sedem propositis suis atque operibus eligentium. FILASTR. 103, 1 poetae quidam ei -es. HYG. fab. 276 p. 152, 15 Euboea -is arcui HIER. epist. 124, 5. VVLG. II Macc. 4, 16 his. SVLP. SEV. dial. 2, 5, 2 per omnia illis esse -em. MART. CAP. 6, 693. 9, 984 *dactylus* ordinem syllabarum -em digito hominis informat. BOETH. cons. 2, 5, 72 vos deo mente -es. in top. Cic. 5 p. 357, 2. in Porph. dial. 2 p. 62ᴬ genera et propria in hoc sibi esse -ia. CARM. epigr. 1348, 1 (*a. 406*) -es fratrum trabeis ... addidimus. *in comparatione compendiaria*: CAES. Gall. 6, 27, 1 harum (*alcium*) est -is capris figura et varietas pellium. MART. CAP. 1, 67 ipsius vero divae vultus ... fratri -is. *adde* inter se: GELL. 14, 3, 8 aequiperatio ... et parilitas virtutum inter sese -ium. HYG. fab. 14 p. 50, 4 stellas -es inter sese. *dubium utrum genetivus an dativus*: TER. Haut. 382 isti formae ut mores -es forent. LVCR. 5, 714 lunam ... esse pilai -em. CAES. Gall. 2, 11, 1 ut -is fugae profectio videretur. VAL. MAX. 7, 3, 6 equi caudae -em esse nostrum exercitum. APRING. in apoc. 4, 1 vocem primam ... tubae -em facit. **d** *seq. coniunctio*: atque: PLAVT. Amph. 443 Bacch 454 FRONTO p. 158, 15 N. (*v. vol. II p. 1080, 51 sqq.*). GELL. 5, 11, 1 Biantis ... responsum -e esse atque est Protagorion illud ... ἀντιστρέφον. 7 (6), 11, 1 dum paria et -ia dicas atque audis. quasi: PLAVT. Epid. 624 estne -is quasi cum signum pictum pulchre aspexeris. Mil. 820 -e est quom stertas, quasi sorbeas. velut: PLAVT. Poen. 824 quoi homini (quoius -is *Geppert*) erus est -is velut ego habeo hunc (nunc *codd.*) huius modi. et: LVCR. 3, 8 aut quidnam tremulis facere artubus haedi -e in cursu possint et fortis equi vis. GELL. 6 (7), 3, 40 quin paria et -ia non sint plus quingenta iugera habere velle ... et bellum iniustum ... facere velle. que: LVCR. 4, 233 -i causa visum tactumque moveri. ut: FRONTO p. 115, 1 N. -e *est,* ut si ab hospite ... postules.

subst. plur. n. **cōnsimilia,** -um: QVINT. inst. 9, 3, 102 quis ferat contrapositis et pariter cadentibus et -bus irascentem? GELL. 2, 17, 6 cur igitur ea littera (*o*) ... non in omnibus -bus eandem vim ... tenet? 15, 9, 9 audi ... plura alia -ia quae non sint generis masculini.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

PRISC. gramm. II 373, 6 quamvis hoc non in omnibus -bus vel univocis soleat fieri. HIL. in psalm. instr. 22 ex interpretatione nominum ... vel ex -ium specie, ex quibus rebus psalmus consistat, ostendunt (Ps. RVFIN. in psalm. argum. p. 643C). *nota*: VLP. dig. 34, 2, 23, 2 saga, tunicae, ... et -ia.

syn. et coniuncta: par, parilis. *opp.*: dispar.

adv: **cōnsimiliter**. GELL. 6 (7), 11, 7 -r Q. quoque Claudius ... appellavit. 7 (6), 16, 12. 11, 5, 8 cum haec autem -r tam Pyrrhonii dicant quam Academici. 13, 21, 10. 17, 5, 6. 17, 9, 7 surculi ... pari crassamento ... ornati -r. ARNOB. nat. 1, 37 quae vobis licere permittis, -r aliis licitum esse nolitis. 7, 29 *al.* MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 1 hoc nos -r negamus. VIGIL. TRID. ad Ioh. 6 lector Martyrius, confessor -r et assertor nominis sui.

cōnsimilo, -ātum, -āre *a* consimilis. *i. q. consimilem reddere, comparare*: PRISCILL. tract. 6, 98 -atus corpori dei. FVLG. myth. 3, 5 p. 66, 3 Euripides -ans Tantalum Iovi. DIDASC. apost. 38, 15 qui ... thensaurizat thensaurum sibi qui perit, -bitur serpenti super thensaurum dormienti. AVG. civ. 2, 10 diis suis etiam sic -ari appetentes *Graeci*. HIPPOCR. aer. 9 non potest alia alii -ari (*ἐοικέναι*) aqua. Ps. PROSP. prom. 4, 6, 9 ei se. IVST. VRGELL. in cant. 157 martyres Christi -ati per purpuram regalibus ornamentis. GLOSS. IV 496, 7 conicis -as (V 279, 58. IV 221, 41 conicit consimulavit).

cōnsimulo, -āre *a* con *et* simulare. GREG. TVR. Franc. 2, 32 ego ... ad eum transire consimulo.

cōnsipio, -uī, -ere [*a* con *et* sapere. *Th.*]. *forma* consapio *v. l. 37. 43.* GLOSS. -it saporem habet. LIV. 5, 42, 3 Romani ... non mentibus solum -ere (*Lips.*, concipere *codd.*) sed ne auribus quidem atque oculis satis constare poterant. SEN. dial. 2, 16, 3 ad quas (*contumelias*) despiciendas non sapiente opus est viro, sed tantum -ente (*Ruben.*, conspiciente *A*). 5, 13, 4 contra *iram* et apud nos gratiosum, dum -imus (*Gronov.*, conspicimus *A*), dum nostri sumus, advocemus (*sc. amicissimum quemque*). nat. 6, 29, 2 non est facile inter magna mala -ere (concipere *codd. dett.*). GELL. 6 (7), 3, 12 ne patres gaudio ... de statu mentis suae deturbati non satis -rent. Ps. RVFIN. in Os. 7, 9 nec sane ... vel post experimenta -uit, sed in insipientia eius ... perduravit. ISID. ord. creat. 6, 11 cui (*assertioni*) plus vel scripturae exempla vel catholicorum consapientium (*nisi est a* con *et* sapiens) aestimationes suffragaverint. *nota*: IVL. VAL. 2, 21 iubebat omnes in commune -ere (consipire *A*, concipere *P*), quid ... repperissent. *de sapore*: FVLG. myth. praef. p. 14, 18 rancidum se quiddam -ere (concipere, consopire *al.*) promittebat. 2, 13 p. 54, 9 fabula mistici saporem cerebri -it. CAEL. AVR. chron. 2, 5, 90 *apoplectici* neque dulcia neque amara consapiant (*ed. pr*, sapiant *vulg.*).

cōnsīptum *v.* consaepio.

cōnsistentia, -ae *f. a* consistere. LEO M. epist. 98, 4 p. 962C omnem vobis gestorum vim insinuavimus ad -am (*σύστασιν*) nostram.

cōnsistio, -ōnis *f.* [*cf. c.* consistere. *Th.*]. GELL. 16, 5, 10 ab illa ergo grandis loci -e (*antecedit* in eo loco consistebant) ... 'vestibula' appellata sunt spatia ... grandia ante fores aedium relicta, in quibus starent qui venissent (*inde* NON. p. 53 [consitionem *codd.*, -sict- L^1] MACR. sat. 6, 8, 20). *L.*

×**cōnsisto,** -stitī, -ere *a* con *et* sistere. CHAR. gramm. I 247, 26 sunt quaedam perfecta similia ab instantibus derivata diversis ... -o -is -iti ⟨et⟩ consto constas constiti. *nota perf.*: INSCR. christ. Rossi I 1122 (*a. 578*) fundi Eucarpiani, quod e s t c o n s t i t u m iuxta ... (*nisi scriptum est errore pro* consitum). HIL. in psalm. 131, 14 cum statur in uno loco, ex quo decedi non oporteat, -itur; ubi vero pedibus statur, illic toto corporis officio insistitur. ISID. diff. 1, 516 sistere est interdum resistere vel prohibere ..., assistere vero et ante unum et coram multis, -ere in medio adesse. GLOSS. *συνίστημι, συνέστηκα*. II 447, 49 -e *σύνστηθι*. V 184, 28 -is stas, comm[em]oras. V 323, 53 -itit extitit, moratur. *legitur inde ab* ENN. *et* PLAVTO, *deest* CATVLLO.

I *assistere, se sistere constituere*: A *s t r i c t i o r e s e n s u e t p r o p r i e , s t a r e , c o m m o r a r i* : 1 *g e n e r a t i m* : a *d e a n i m a n t i b u s* : VERG. Aen. 5, 426 -itit in digitos extemplo arrectus uterque (NON. p. 272 erectus est). OV. ars 3, 54 myrto ... vincta capillos -erat *Venus*. met. 1, 628 *Argus* -erat quocunque modo, spectabat ad Io. 7, 573 tantaque sunt miseris invisi taedia lecti: prosiliunt, aut si prohibent -ere vires, corpora devolvunt in humum. 15, 224 *infans* tremens et nondum poplite firmo -itit. fast. 3, 363. trist. 4, 4, 77 et iam -erat stricto mucrone sacerdos. EPICED. Drusi 279. LIV. 27, 18, 14 cepere aliquid loci, ubi firmo -rent gradu. PAVL. FEST. p. 97 grallatores appellabantur pantomimi, qui in *perticis* superstantes ... gradiebantur, utique propter difficultatem -endi. SEN. contr. 1, 3, 1 PLIN. nat. 7, 83 VAL. FL. 2, 588. SIL. 5, 494 alius super atque alius -ere tuto (*sc. ramis quercus*) dum certant. 7, 303. TERT. anim. 23 -endi vires. HIL. in Matth. 7, 4 *al.* SVLP. SEV. Mart. 8, 3 in pedes -itit. *cf. p. 465, 15.* *a d d i t u r q u o l o c o* : *ablativ.*: VERG. Aen. 1, 226 Iuppiter ... vertice caeli -itit et Libyae defixit lumina regnis. OV. ars 2, 129 litore. 2, 478 -erant uno femina virque loco. met. 1, 467. 7, 102 conveniunt populi ... Mavortis in arvum -untque iugis. 9, 397 limine. 15, 844 vix ea fatus erat *Iuppiter* media cum sede senatus -itit alma Venus. trist. 3, 8, 1 curru. SEN. epist. 62, 1 quocumque -iti loco. dial. 12, 9, 6 numquam stabili -imus loco: pendemus et fluctuamur. Herc. O. 678 patrio axe. LVCAN. 5, 128 limine terrifico metuens -ere Phoebas. 6, 170 ruenti aggere. STAT. Theb. 1, 124 Cadmeo praeceps ubi culmine primum -itit. NEMES. cyn. 142 medio circo. HIL. in Matth. 6, 6 fundamento stabili firmoque. AMM. 16, 12, 49 *al.* SVLP. SEV. 1, 22, 3 adverso flumine. i n *c. abl.*: CIC. Mur. 26 homines, cum recte atque in loco -issent, iuberi abire. VITR. 1, 6, 1 in angiportis et plateis non possunt -ere propter vehementiam frigoris. LIV. 2, 12, 6 in confertissima turba prope regium tribunal. 3, 11, 7 in medio patrum agmine. OV. met. 2, 59 ignifero in axe. 8, 868 in litore. 10, 601 in medio. VAL. MAX. 4, 5, 1 extrema in parte theatri. 5, 1, 4 in arce Syracusarum. CELS. 4, 12 in frigidis ... fontibus. PHAEDR. 4, 5, 29 Aesopus media subito in turba -itit. CVRT. 5, 1, 18 in muris. 7, 4, 14 in vestibulo (GELL. 4, 1, 1). 8, 1, 49 in aditu. 9, 3, 7 paene in ultimo mundi fine. SEN. Med. 93 femineo in choro. epist. 76, 31 non est magnus pumilio, licet in monte -erit (HIL. in Matth. 17, 3 ad futuri ... formam atque ad facti fidem Moyses et Elias in monte -erant. trin. 6, 24 cum dominus in monte maiestatis suae habitu -isset). SEN. epist. 77, 1 in pilis Puteolorum. PLIN. nat. 10, 42. STAT. Theb. 1, 642 in limine templi. 2, 389 in mediis. SVET. Cal. 57 in caelo iuxta solium Iovis. APVL. apol. 16 in loco. HIL. in Matth. 25, 5 -ere in tecto et non in domo manere. EVSTATH. Bas. hex. 9, 6 p. 964B coriorum confector solus in suo -ens ergastulo. a d: CIC. Tusc. 5, 61 ad mensam ... pueros delectos iussit -ere. OV. epist. 12, 150 minor e pueris ... studio ... videndi -itit ad geminae limina prima foris. met. 10, 274 ad aras. SEN. dial. 7, 2, 4 ista quae spectantur, ad quae -itur, quae alter alteri stupens monstrat. PETRON. 83 ad latus meum. SVET. Aug. 94. *nota dativ.*: DRAC. laud. dei 2, 67 -itit ipse parenti (*i. ad p. accessit*). a n t e: BELL. Afr. 44, 3 ante suggestum. OV. epist. 15, 61 ante oculos (19, 75 ars 3, 44 met. 7, 73). met. 2, 766 ante domum. 5, 452 ante deam. 15, 653 ante torum. STAT. Theb. 7, 153. APVL. met. 11, 3 simulacrum ... ante me -isse visum est. HIL. epist. ad fil. 2 ante conspectum. SVET. Tib. 18 a p u d ripam. c i r c a: LIV. 2, 29, 2 circa eum hominum globus. CVRT. 3, 11, 25. OV. met. 7, 238 c i t r a limenque foresque. SEN. nat. 1, 4, 3 si e x t r a medium *speculi* -eris. i n t e r: OV. met. 2, 632 inter aves albas vetuit -ere corvum. CVRT. 5, 3, 9 rex inter primos -erat. PETRON. 49. SVET. Cal. 22 inter fratres deos. p o s t: CVRT. 10, 6, 19 post eos, qui sederant proximi. QVINT. inst. 1, 10, 27 *Graccho* contionanti -ens post eum musicus ... ministrabat. s u p e r: OV. met. 6, 373 super ripam stagni. CELS. 8, 14 calce aliquem super ipsum os debere -ere et id intus impellere. s u b: STAT. Theb. 72 sub astris. PLIN. epist. 2, 7, 6 hanc effigiem ... subinde intueri, subinde respicere, sub hac -ere, praeter hanc commeare. *adverb.*: OV. met. 2, 22 procul. fast. 3, 751 super. VAL. MAX. 6, 5 ext. 4 ab eo, qui proxime -erat ... admonitus. ENN. ann. 22 inde loci. CIC. leg. agr. 2, 85 si iam campus Martius dividatur et uni cuique vestrum ubi -at bini pedes adsignentur. OV. met. 4, 71 ubi -erant hinc Thisbe, Pyramus illinc. VAL. MAX. 3, 8, 6 coacta es eo loci -ere, ubi principum civitatis perturbari frons solebat. SVET. Cal. 53 ut neque eodem loci prae ardore -ret. AMM. 17, 13, 18 ibi (*in locis palustribus*) victoriam repperit, ubi nec caute posse -ere nec audere aliquid credebatur. *adduntur substantiva et adiectiva*: PROP. 3, 18, 8 quis deus in vestra -itit hostis aqua? LIV. 6, 23, 12 ipse edito loco spectator intentus in eventum alieni consilii -itit. CIC. Rab. perd. 21 cum armatus M. Aemilius ... in comitio -isset. VERG. Aen. 2, 68 ut conspectu in medio turbatus inermis -itit. PROP. 1, 15, 18 nec sic ... anxia ... Hypsipyle ... -itit in thalamo. LIV. 40, 8, 1 in conspectu patris tacitus procul -itit. OV. met. 15, 674 pectoribus ... tenus media sublimis in aede. SEN. dial. 2, 8, 2 sapiens ... vicinus proximusque dis -it. epist. 58, 27 inbecilli fluvidique inter vana -imus. LVCAN. 3, 81 nec -itit usquam obvia turba duci. PETRON. 49 *cocus* inter duos tortores maestus -itit. MART. 30, 4 Caesaris ante pedes supplex similisque roganti -itit *damma*. STAT. Theb. 3, 397 laetus mediis in sedibus aulae. 10, 759 electa murorum in parte Menoeceus iam sacer aspectu solitoque augustior ore ... -erat. SIL. 9, 316 super ... corpora -unt avidi. SVET. Aug. 40. APVL. met. 9, 3 sanum me atque sobrium otiose -ere. HIL. in Matth. 17, 3. *c o n f a b u l a t u m c o n s i s t e r e*: PLAVT. Aul. 116 adeunt, -unt, copulantur dexteras. 474 quin -am et conloquar. Cist. 699 in hoc ... loco cum altero -itit. Curc. 502 nec vobiscum quisquam in foro frugi -ere audet; qui -itit, culpant eum. Poen. 1211 volo ambas: nisi piget -ite. CIC. S. Rosc. 66 (*ibid.* colloqui). Verr. 1, 19 cum hoc -it, hunc amplexatur. p. red. in sen. 14 cum hoc homine an cum stipite in foro -isses, nihil crederes interesse. Att. 2, 24, 2 Vettius ... negabat se unquam cum Curione -isse. HOR. sat. 1, 9, 62 -imus. IVST. 42, 4, 13 cum illo loqui, cum illo -ere. *i n c o n t i o n e*: FANN. or. frg. Iul. Vict. rhet. p. 402, 12 vos ita, ut nunc -istis (-isse *cod.*), in contione habituros locum. CIC. Rab. perd. 15. Sest. 107 tota in illa contione Italia -itit. 113. 127. LIV. 1, 28, 2 ut regem ... contionantem audirent, proximi -itere. 2, 56, 10 consules nobilitasque ad impediendam legem in contione -unt. 6, 27, 7. 24, 39, 1 PHAEDR. 4, 5, 29. *i n s c a e n a s i m.*: PHAEDR. 5, 5, 13 in scaena ... postquam solus -itit sine apparatu, nullis adiutoribus. PETRON. 53 SVET. Nero 21. *propter o r a t i o n e m*: CIC. Cluent. 108 nec per multitudinem concitatam -ere cuiquam in dicendo

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

licebat. leg. agr. 1, 25 ne mihi non liceat contra vos in contione -ere. Tusc. 5, 59 cum in communibus suggestis ... -ere non auderet, contionari ex turri alta solebat. LIV. 42, 52, 5 armatos ... ad contionem vocavit, ipse -itit in tribunali. *de bestiis*: OV. am. 3, 5, 10 -itit ante oculos candida vacca meos. hal. 93 discripsit sedes varie natura profundi nec cunctos una voluit -ere pisces. COLVM. 7, 4, 6 odor ... non patitur stabulis praedictam pestem (*i. serpentes*) -ere. 7, 6, 5 *ut caprae* in caprili maiore concordia quietae -ant. 7, 12, 7 *canes* semper circa saepta et intra aedificium -ere, immo ne longius quidem recedere debent. 8, 17, 10 in tranquillo -ens piscis sedibus suis non exturbatur. 9, 8, 2 apes. 9, 8, 8. 9, 9, 2 *iuventus apium* uno aut altero die in ipso domicilii vestibulo glomerata -ens, egressu suo propriae desiderium sedis ostendit. APVL. met. 2, 25 mustela contra me -itit. *nota*: SEN. epist. 121, 8 *supina testudo* inquieta est ... desiderio naturalis status nec ante desinit quatere se, quam in pedes -itit. SIL. 10, 463 *equus Cloelii* domini -it in ora iacentis. MART. CAP. 1, 26 augurales alites ante currum Delio -erunt.

b *de rebus*: LVCR. 2, 92 corpora prima. 5, 496 sic igitur terrae concreto corpore pondus -itit. PANEG. in Mess. 151 circumfuso -it in aere tellus. OV. met. 8, 181 gemmae vertuntur in ignes -untque loco. VITR. 1, 6, 4 *Tritonem aereum* ita est machinatus, uti vento circumageretur et semper contra flatum -ret. 9, 2, 4. CELS. 7, 12, 5 sub lingua ... interdum aliquid abscedit; quod fere -it in tunica doloresque magnos movet. SEN. nat. 1, 1, 14 stella super lanceam. 3, 28, 3 ubi litus bis terque probatum est et pelagus in alieno -itit. 6, 24, 2 nec -ere quidem a nobis receptus potest *spiritus* nisi in laxiori corporis parte (*ibid.* commoratur). PETRON. 137 ventosas nuces in summo umore -ere, graves autem ... ad ima deferri. ITALA apoc. 11, 4 (Primas.) olivae et ... candebra -entia (VVLG. stantes) sub conspectu domini. CAPITOL. Aur. 18, 6. SPART. Sept. Sev. 22, 3 media *Victoriola gypsea* ... decidit et humi -itit. AVIEN. Arat. 92 axis mundi. orb. terr. 1082 urbs mediis -it in arvis. FAV. EVL. 14, 26 terra ... immota semper sede -ens. VINDIC. med. 5. *nota*: VAL. FL. 1, 127 -itit ut longo moles non pervia ponto puppis (*sc. absoluta*). STAT. Theb. 8, 704 densis iam -itit (*P*, consitus *cett.*) hastis *umbo clipei*. *de herbis*: SEN. epist. 121, 15 cum convaluit *herba* et molli quidem culmo, sed quod ferat onus suum, -itit. COLVM. 4, 30, 5 ut ... in ipsa linea consitionis alterna vacuis intermissis bipedaneis spatiis -ant semina. 5, 5, 1 vitis quae sine adminiculo suis viribus -it. 5, 5, 7. 9. *de nubibus*: LVCR. 6, 455 (*syn.* concrescere). 6, 462. OV. met. 1, 54 illic et nebulas, illic -ere nubes iussit et humanas motura tonitrua mentes et cum fulminibus facientes fulgura ventos. SEN. nat. 5, 14, 2. 5, 18, 2 AVIEN. Arat. 1756. *de alea*: CIC. div. 2, 48 Venerium iaci posse casu quattuor talis iactis, sed quadringentis centum Venerios non posse casu -ere. NVX 83 *figura* ubi distincta est gradibus, quae (*sc. nux*) -itit intus, quot tetigit virgas, tot capit ipsa nuces.

2 *speciatim*: **a** *de partibus litis, inprimis de accusatore*: CIC. Quinct. 73 haec est iniqua certatio, ... huic ne ubi -ret quidem contra te locum reliquisti. 77 satis animo certo et confirmato me posse in hac causa -ere. Font. 14 ex belli caede et fuga nunc primum contra M. Fonteium (GAIVS dig. 40, 12, 9 MARCIAN. dig. 20, 1, 13, 2 HERMOG. dig. 5, 1, 53). Caecin. 59 verbo quidem superabis me ipso iudice, re autem ne -es quidem ullo iudice. SEN. contr. 7, 4, 6 cum adulescente. SEN. dial. 4, 7, 3 haec tot milia ad forum ... properantia quam turpes lites ... habent! alius iudicia patris accusat, ... alius cum matre -it, alius delator venit ... criminis. QVINT. inst. 12, 3, 5 si *orator* ad horam forte -erit. decl. 252 p. 30, 2 (*ibid.* agere cum). 264 p. 79, 2 (*ibid.* litigare). 370 p. 407, 13. 333 p. 311, 27. *cf.* 252 p. 36, 11 cum quibus mihi -ere fortius atque ... acerbius necesse est. PS. QVINT. decl. 6, 9 litigamus, -imus, in diversum abimus. 11, 4 cum paupere legibus ac iure -o. 17, 16 GAIVS inst. 4, 183. SIDON. epist. 1, 7, 9 partes, ut moris est, e regione -unt. COD. Iust. 3, 37, 1 pr. 5, 54, 3 adversus heredes quondam tutoris tui. 7, 13, 1 si ad ulciscendam caedem domini incorruptis probationibus ac strenuo nisu -eris. 7, 39, 7, 1 apud debitores -entium. *de teste*: VAL. MAX. 8, 5, 6 cum ... testes in reum dari vidisset, loco testis -itit.

b *in re militari*: *de singulis pugnaturis*: QVADRIG. hist. 10 scuto pedestri et gladio Hispanico cinctus contra Gallum -itit (*cf.* 12). CAES. Gall. 6, 38, 2 *Baculus* in porta -it. VERG. Aen. 1, 187. 5, 423 ingens media -it harena. 5, 507 adducto arcu. 9, 621. 10, 75 patria Turnum -ere terra. OV. ars 1, 207 -es aciemque meis hortabere verbis. epist. 20, 117 non ego -eram sumpta peltata securi, qualis in Iliaco Penthesilea solo. fast. 2, 99. 5, 708 LIV. 7, 10, 9. LAVS Pis. 179 in ... gradum clausis libuit -ere membris. PETRON. 19 si depugnandum foret, ipse cum Quartilla -rem. PLIN. nat. 19, 24 ut salubrius litigantes -rent. HOMER. 284 quem contra ... fulgens ... in armis -itit (HYG. astr. 2, 23 Hercules contra hydram Lernaeam). 295 adversus uterque -itit et galeam galea terit. STAT. Theb. 2, 585. 6, 731. GELL. 9, 11, 6 congrediuntur et -unt et conserebantur iam manus. *nota*: VAL. FL. 8, 133 rapta victor -it in hasta (*i. corripit hastam ut promptus sit ad pugnam*). *de imperatore et acie*, ἀντιπαρατάττεσθαι: PLANC. Cic. epist. 10, 18, 3 mihi ... si contigisset, ut prior occurrerem Antonio, non ... horam -isset. CAES. civ. 2, 26, 4 prius quam plane legiones explicari et -ere possent. BELL. Alex. 19, 3 BELL. Afr. 71, 2. LIV. 2, 49, 11 equitum ala non pugnae modo incipiendi, sed -endi ademit locum. 42, 58, 10 sic regii -erant. SEN. contr. 2, 1, 10 instructi exercitus ... conserturi ... manus -erunt. LVCAN. 7, 495 TAC. Agr. 34. hist. 4, 23 sibi quaeque gens -unt, eminus lacessentes. 4, 78 -unt per cohortes et manipulos. IVST. 11, 9, 7 -ere aciem iubet. *additur abl. loci*: CAES. Gall. 7, 51, 1 *legio* pro subsidio paulo aequiore loco -erat. civ. 1, 46, 3. 1, 65, 1 Afranius ... locis superioribus -itit aciemque instruit. 2, 33, 4 *Curio* productos eodem loco, quo superioribus diebus -erat, in acie conlocat. LIV. 9, 40, 7 dextro cornu. 10, 27, 10. MEROB. poet. 172 ⟨aeriis⟩ castris. CAES. Gall. 1, 43, 2 equites ... pari intervallo -erunt (*cf.* 5, 15, 4 cum *cohortes* perexiguo intermisso loci spatio inter se -issent). LIV. 2, 30, 11 medio inter castra campo ante suum quisque vallum infestis signis -itere (22, 46, 6). VERG. Aen. 9, 786 agmine denso -unt. *in c. abl.*: CIC. Att. 7, 10 omnes, si in Italia -et, erimus una; sin cedet, consilii res est. PLANC. Cic. epist. 10, 11, 2 in Allobrogibus. CAES. Gall. 1, 24, 3 *locum* ab his, qui in superiore acie -erant, muniri iussit (BELL. Afr. 75, 1. 78, 5 LIV. 9, 45, 14). 2, 23, 1 in sinistra parte acie *milites* -erant. 4, 24, 2 militibus ... simul et de navibus desiliendum et in fluctibus -endum erat. 4, 26, 5. 5, 17, 1. 6, 40, 6. 6, 41, 1 in munitionibus. 7, 28, 1 hostes ... in foro ac locis patentioribus cuneatim -erunt. *al.* civ. 1, 44, 5. 3, 51, 6 *Pompeiani* ex iniquo progressi loco in summo -erant. 3, 95, 4. BELL. Afr. 77, 4 in campo. LIV. 1, 27, 5 hi in acie prope flumen tenuere dextrum cornu; in sinistro Fidenates propius montes -unt. 9, 27, 8. 9, 40, 3. 24, 34, 5 vix quemquam sine volnere -ere in muro patiebantur. 35, 35, 11. VAL. MAX. 6, 6 ext. 2 pertinacissime in muris -erunt. VAL. FL. 8, 311 nec cetera pubes segnius arreptis in litore -itit armis. *in c. acc.*: CAES. Gall. 5, 33, 3 ut impedimenta relinquerent atque in orbem -rent. PANEG. in Mess. 101 seu sit opus quadratum acies -at in agmen. *ad*: CAES. Gall. 2, 21, 6 quae *quisque* prima signa conspexit, ad haec -itit. civ. 1, 16, 4 Caesar ... ad oppidum -itit iuxtaque murum castra posuit. LIV. 6, 29, 1 postquam in conspectu hostes erant instructi intentique, 'videsne tu' inquit, '... illos ... ad Aliam -isse?'. *contra*: CAES. Gall. 7, 51, 3 legiones ... infestis contra hostes signis -erunt. civ. 3, 89, 2 BELL. Alex. 19, 5. CVRT. 10, 9, 13 rex cum equitibus elephantisque -erat contra pedites. LIV. 7, 14, 9 ipse ... in radicibus montium extendere aciem coepit ..., ut adversus montes -ret hostis. *ante*: BELL. Afr. 86, 1 statim ex itinere ante oppidum Thapsum -itit. TAC. Agr. 35 ante vexilla. *circa*: LIV. 41, 2, 10 tribunus militum quique circa eum -erant interfecti sunt. *ex*: LIV. 26, 5, 8 e regione Volturni amnis. SVLP. SEV. chron. 1, 34, 3 cum ex adverso acies -issent. *inter*: LIV. 21, 8, 7 iustae acies velut patenti campo inter ruinas muri tectaque urbis -erant. 40, 30, 6 medio fere spatio inter bina castra. *pro*: SALL. Iug. 53, 1 arma capiunt ac pro castris ... -unt. 92, 9 milites neque pro opere -ere ... neque inter vineas ... administrare. TAC. ann. 12, 33 pro munimentis. *sub*: CAES. Gall. 7, 48, 2 eorum ut quisque primus venerat, sub muro -bat. civ. 1, 41, 2 sub castris. 1, 45, 1. 6 *pugnabatur loco iniquo*, quod sub ipsis radicibus montis -erant. LIV. 22, 16, 1 sub ipso vallo aequiore loco. *supra*: VITR. 1, 5, 7 uti cohortes possint quemadmodum in acie instructae ad defendendum supra latitudinem aggeris -ere. *adverb.*: CAES. Gall. 2, 17, 3 contra (VERG. Aen. 12, 271). 2, 26, 1 iuxta. BELL. Afr. 42, 1 comminus. CIC. Brut. 1, 5, 1 si manum habet si castra, si ubi -at uspiam (Att. 7, 12, 2. 9, 10, 7). CAES. Gall. 1, 13, 7 ubi (3, 4, 4 civ. 1, 86, 2). civ. 1, 70, 3 ibi (BELL. Afr. 58, 1 non longe a Caesaris castris aciem constituunt atque ibi -unt). LIV. 6, 15, 3 hinc senatus, hinc plebs ... velut in acie -erant. TAC. hist. 1, 84 hinc res publica, inde hostes rei publicae. *accedunt adiectiva*: CAES. Gall. 3, 14, 2 naves eorum ... nostris adversae -erunt (BELL. Afr. 45, 3 egone contra Caesarem ... adversus armatusque -am?). BELL. Afr. 78, 5 *legio* proxima ei proelio in acie -erat. NEP. Iph. 2, 2 ut *copiae* ... sic ordinatae -rent. LIV. 1, 1, 7 cum instructae acies -issent. 3, 2, 10 prior. 7, 40, 13 seu volens seu invitus. 38, 22, 7 Galli ... armati pro vallo -erant. *nota*: QVINT. decl. 323 p. 270, 22 non tam propria quam hereditaria nobiscum -itit contentione.

B *translate et in imagine*: **1** *de animantibus*: CIC. Att. 1, 16, 8 Pisonem ... nulla in re -ere umquam sum passus. OV. ars 3, 467 fert animus propius -ere. am. 1, 8, 24 haesit et in vultu -itit usque tuo. SEN. epist. 52, 13 hinc atque illinc philosopho manus auditor intentat et super ipsum caput mirantium turba -it. QVINT. inst. 7, 5, 1 in suo iure. PANEG. 7, 2 ut ... summo gradu et super humanarum rerum fata -res. HIL. in Matth. 14, 13 agens deo patri gratias in gloria eius et maiestate -at. 17, 2 nondum ... ut in hac gloria -retur erat tempus. FAVST. REI. grat. 1, 14 p. 46, 21 intra debitum originale. TERT. apol. 46 -itimus ... adversus ... intentationem. CYPR. epist. 75, 24 adversus hostes dei pro ecclesiae veritate. PHOEBAD. c. Arrian. 12 *mali doctores* adversus veritatem et ipsa veritate -unt. MART. CAP. 5, 445 quaestio, quae dicitur status, quod ibi quasi ad pugnandum actionum acies ordinata -at. *nota cum aliquo*: CIC. fin. 4, 72 videsne ... Zenonem tuum cum Aristone verbis -ere (*cf. Madvig ad l.*, concinere *edd.*), re dissidere? *in aliquid*: CIC. de orat. 2, 200 sensi me in possessionem (-e *I pleriq.*)

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

iudicii ac defensionis meae -isse quod et populi benevolentiam mihi conciliaram . . . et iudicum animos . . . converteram. *i. q. occupatum esse in*: HIL. in Matth. 25, 5 qui . . . in . . . corporis sui perfectione -erit. EVGRAPH. Ter. Haut. 53 graviter laborare et tota die in opere -ere vehementer. COD. Iust. 12, 32, 1 si . . . non in aliquo negotio -erint.

2 *de rebus*: TER. Ad. 613 pectore -ere nihil consili quit. SISENNA hist. 99 si res communis melioribus locis -isset. CIC. Quinct. 5 veritas . . . ex hoc loco repulsa . . . locum ubi -at reperire non poterit. 10. epist. 12, 10, 4 res publica exurget et in aliquo statu tolerabili -et. VARRO ling. 5, 15 ubi quidque -it, locus. ab eo praeco dicitur locare, quod usque idem vendit, quoad in aliquo -itit pretium. inlocarium quod datur in stabulo et taberna, ubi -ant. sic loci muliebres, ubi nascendi initia -unt. HOR. sat. 1, 1, 107 sunt certi denique fines, quos ultra citraque nequit -ere rectum. SEN. dial. 7, 5, 3 mens . . . statura semper ubi -it. QVINT. inst. 3, 8, 24 in his quoque causis . . . quaestio inter utile et honestum -et. GELL. 20, 1, 22 legum opportunitates . . . flectere neque uno statu -ere. TERT. anim. 1 -e in medio, anima. HIL. trin. 4, 21 quia in uno Adam omne . . . exordium -isset. HIER. epist. 64, 1 voluptas . . . -it iecore. 82, 3 initia parvulorum in timore -ant. SVLP. SEV. dial. 2, 14, 4 quam iam in praecipiti -ant, quae futura metuuntur. HIL. trin. 5, 30 -it mecum adversus . . . praedicationem . . . fides. in Matth. 12, 15. PHOEBAD. c. Arrian. 23 *auctoritas* contra semet ipsam ipsa -it. *nota*: CORP. V 6266, 6 viduata tibi sat -itit aetas. NOVELL. Iust. 7, 1 *emphyteosis* non procul ab alienatione -it (*i. non differt*). *morbi, dolores*: *i. q. oriri, manere*: CATO agr. 157, 6 id . . . mali nihil sinet in corpore -ere. CELS. 3, 1 qui (*sc. morbi*) in totis corporibus -ere videntur (*ibid.* oriri). 4, 20 intra intestina. 5, 26, 33 circa cervices aut caput. 5, 26, 34. SCRIB. LARG. 27 *epiphorae* cum tenui et acri lacrima -unt. 90. 102 duritias in mammis mulierum cum dolore -entes. 105. 160 *podagra* sine tumore et rubore -it. 173. SEN. epist. 78, 8 maximi dolores -unt in macerrimis corporis partibus. PLIN. nat. 18, 157 in semine et circa radicem *morbi* -unt. *al.* *i. q. non ultra crescere*: CELS. 1 praef. haec . . . genera morborum modo acuta esse modo longa et modo increscere, modo -ere, modo minui. 3, 5 cum . . . febris instet, incipiat, augeatur, -at, decedat, deinde in decessione -at aut finiatur. 4, 14 ubi *morbus* in incremento -itit. *cf.* 5, 26, 34. *adde*: PLAVT. Poen. 346 sunt mihi intus nescio quot nummi aurei lymphatici. :: deferto ad me, faxo actutum -erit lymphaticum.

C *laxiore sensu*. 1 *i. q. positum esse, niti in*: in: VARRO ling. 5, 95 in pecore pecunia pastoribus -bat. CIC. inv. 1, 18 ratio est . . ., cum omnis quaestio . . . in aliqua argumentatione -it. 1, 23 summam causae exponemus, hoc est, in quo -at controversia. 2, 30. 2, 49 omnia ornamenta elocutionis, in quibus et suavitatis et gravitatis plurimum -it. 2, 141. 2, 143 leges in consilio scriptoris et utilitate communi, non in verbis -ere. de orat. 1, 182 Quinct. 32. Verr. 3, 16 salutem in istius damnatione -ere. 4, 11 opportunitatem . . . in re frumentaria. 4, 48 cum in arationibus et in earum rerum iure provincia Sicilia -at. leg. agr. 2, 102. Marcell. 22 res publica in unius mortalis anima. Phil. 3, 19. fin. 5, 86 auctoritas philosophiae in beata vita comparanda. ac. 2, 139 honestas in voluptate contemnenda. fat. 9 haec disserens qua de re agatur et in quo causa -at. Att. 7, 3, 4. epist. 13, 7, 2 fortunae in vectigali. *al.* CAES. Gall. 3, 14, 7 cum omnis Gallicis navibus spes in velis armamentisque -ret. 7, 86, 3 civ. 2, 5, 4. 3, 14, 3. 3, 111, 5. BELL. Alex. 15, 7 omne certamen in virtute. NEP. Dat. 8, 3 OV. fast. 3, 379. VAL. MAX. 9, 6 praef. fructus perfidiae in aliquo admisso scelere -it. 9, 6, 2 in quibus flos iuventutis -bat. *al.* CELS. 4, 8 *malum* in difficultate spirandi -it. SEN. benef. 1, 6, 1. QVINT. inst. 5, 1, 1 praeiudicia, rumores, tormenta . . ., in quibus pars maxima contentionum . . . -it. 6, 3, 42 in narrando . . . -ere facetias . . ., dicacitatem in iaciendo. 8, 3, 89 vis oratoris omnis in augendo minuendoque -it. *al.* PLIN. epist. 10, 120, 2. ITALA Col. 1, 17 (Mar. Victorin. adv. Arrium 1, 24) omnia in ipso -unt (συνέστηκεν, VVLG. constant). INSCR. christ. Rossi II p. 114, 80 in te per cunctas -it ecclesia gentes. *apud posteriores passim.* *seq. enuntiatum*: COLVM. 3, 4, 3 id . . . quasi caput et columen est inpensarum, quoniam in eo -it, melius an sequius terrae mandaverit paterfamilias pecuniam. QVINT. decl. 308 p. 21. 337 p. 329, 21. *nota c. inf.*: PS. HIER. epist. 5, 4 si in nostra potestate mori -ret. ex: CIC. inv. 1, 45 videre, . . . ut . . . argumentatio ex necessaria ratione -at. 2, 121 ex scripto et sententia controversia -it. VITR. 8 praef. 4 omnes res e liquoris potestate -ere. GAIVS inst. 3, 91 haec species obligationis non videtur ex contractu -ere (*cf.* 3, 170. 208). POMPON. dig. 8, 2, 29 servitus ex foramine. PAPIN. dig. 18, 1, 72 emptionis substantia ex pretio. VLP. dig. 7, 3, 1 usus fructus ex fruendo. BOETH. arithm. 2, 32 p. 126. circa: QVINT. inst. 3, 5, 7 quaestio circa res personasque. 6, 3, 20 facetum circa ridicula. *abl.*: MANIL. 5, 387 omnis parvo -it passere census. VAL. MAX. 7, 3 ext. 4 salus unius vaframenti beneficio -itit. QVINT. inst. 3, 8, 7 emolumentum non utilitate (in *add. edd.*) aliqua sed in sola laude -it. 12, 10, 59 illo subtili *genere* praecipue ratio narrandi . . . -et. decl. 279 p. 138, 12 neque . . . vis ista nominis huiusce appellatione prima -it. APVL. Plat. 2, 13 amicitiam . . . consensu -ere reciprocamque esse. GAIVS inst. 2, 14 iure (*cf.* 2, 24). 3, 182. PAVL. dig. 12, 1, 2, 1 mutui datio -it in his rebus, quae pondere, numero, mensura -unt. MIN. FEL. 17, 7 ordo turbaretur, nisi maxima ratione -ret. HIL. op. hist. frg. 1, 7 iudicio proprio.

2 *compositum esse, constare ex*: ex: LVCR. 1, 235 fuere e quibus haec rerum -it summa refecta. 1, 636 qui materiem rerum esse putarunt ignem atque ex igni summam -ere solo. 1, 839 ex aurique putat micis -ere posse aurum et de terris terram concrescere parvis. 1, 872. 2, 584 nil esse, . . . quod genere ex uno -at principiorum nec quicquam, quod non permixto semine constet. 5, 237. BELL. Hisp. 7, 4 ex fugitivis auxiliares -bant. GELL. 4, 1, 10 definitionem omnem ex genere et differentia -ere. ALF. dig. 5, 1, 76 ex quibus particulis minimis -remus HIL. in Matth. 4, 12. BOETH. Porph. isag. p. 33, 5 ex proprietatibus -it unumquodque *individuorum*, quarum collectio nunquam in alio eadem erit (συνεστηκέναι). p. 34, 18 secundum . . . *differentias* . . . alteratio sola -it. p. 37, 15 FILASTR. 126, 1 MAR. MERC. Nest. serm. 1, 4. in *c. abl.*: CIC. top. 5, 28 cum res . . . quasi in membra discerpitur, ut si quis ius civile dicat id esse, quod in legibus, senatus consultis . . . aequitate -at. CAES. Gall. 6, 21, 3 vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris -it. 22, 1 maior pars . . . victus in lacte, caseo, carne -it. GAIVS inst. 3, 141 pretium in numerata pecunia -ere debet. HIL. in Matth. 11, 9 non in his quae fiunt, -it res ipsa quae faciat. EVGRAPH. Ter. Phorm. 381 actus hominis in his duobus -it vel dicto vel facto: ideo complexio est. PASS. Thom. p. 147, 7. *abl.*: PALLAD. 1, 2 tit. de quattuor rebus, quibus agricultura -it. HIL. trin. 6, 16 non membris corporalibus -ens deus. GRAMM. suppl. 160, 23.

3 *durare, existere* (*cf. p. 469, 26 sqq.*): PLAVT. Asin. 520 sola ego in casteria ubi quiesco, omnis familiae causa -it tibi (*quasi navis*). Poen. 287 non . . . potis est quaestus fieri, ni sumptus sequitur . . . et tamen quaestus non -et, si eum sumptus superat. RHET. Her. 4, 5, 7 omnia penes unum -ere (*cf.* VAL. MAX. 1, 8 ext. 18 SEN. Oed. 824). VARRO rust. 3, 8 fructus id temporis maxime -it. CIC. S. Rosc. 152 in filio non modo culpa nulla sed ne suspicio quidem. Cluent. 78. 83. Brut. 333 vix singulis aetatibus binos oratores laudabiles -isse. Cato 41. ac. 2, 15 cum iam philosophorum disciplinae gravissimae -issent (*ibid.* constitui). epist. 11, 20, 4 *otium* sine te -ere non potest. LVCR. 1, 168 ubi non essent genitalia corpora cuique, qui posset mater rebus -ere certa? 1, 982. 1, 985 spatium summai . . . si inclusum certis -ret oris finitumque foret. 1, 1028 -it summa creata. 2, 322. 906. 3, 349 ut videas, quoniam coniunctast causa salutis, coniunctam quoque naturam -ere eorum. 3, 440. 606 non modo non omnem possit durare per aevom, sed minimum quodvis nequeat -ere tempus. 5, 65 (*ibid.* esse). 6, 11. 44 (*ibid.* esse). *al.* HOR. sat. 2, 4, 82 vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus -it sumptus? LIV. 28, 26, 3 ut, unde orta culpa esset, ibi poena -ret. OV. met. 12, 297 non in te . . . -itit idem exitus. MANIL. 4, 832 solus -itit heres Deucalion. VAL. MAX. 9, 2 ext. 7. SEN. dial. 10, 18, 5 exitio paene ac fame -itit . . . ruina. nat. 1, 12, 2 sic coactus aer et limpidus -itit. sine agri cultoribus nec -ere mortales nec ali posse. LVCAN. 4, 403. PLIN. nat. 2, 219 aestus triduo in mense -it. 14, 68 *vini* Baeterrarum intra Gallias -it auctoritas. 33, 164 pretia rerum . . . prout navigatione -erint. FRONTIN. aq. 88. SVET. Aug. 2 in equestri ordine -erunt usque ad Augusti patrem. GAIVS inst. 1, 61 inter me et eam nuptiae non possunt -ere. PAVL. dig. 19, 1, 21, 3 *utilitas emptoris* circa ipsam rem -it. GELL. 7, 1 providentiam -ere negaverunt. APVL. met. 2, 21 ignoras Thessaliae te -ere. 2, 24 rem publicam negat posse -ere. 8, 20 *puer* in extremo . . . vitae -it periculo. PS. APVL. Ascl. 31. 34. TERT. scorp. 9 mentis statum in fronte -ere. mart. 3. MIN. FEL. 31, 6 nec de ultima statim plebe -imus, si honores vestros et purpuras recusamus. VOPISC. Tac. 3, 6 exercitum quousque sine principe credimus posse -ere? CAPITOL. Alb. 13, 5 HIL. myst. p. 25, 17. syn. 2 *litterarum* raritatem de exilii mei . . . longitudine . . . intelligo -isse. 15 cum in his . . . subsistens filius per naturam in se genitam -at. trin. 4, 3 in similitudinem *Christum* dei creatum et ex nihilo . . . in . . . creatoris sui imaginem -isse. ANON. de mach. bell. 16 ne hostilis manus pontem operantibus impedimento -at. PETR. CHRYS. serm. 120 p. 528^D nec -it *caelum* ad praemium. SEDVL. op. pasch. 2, 8 quamquam praesentia sub eius oculis semper universa -ant. MART. CAP. 2, 161. NOVELL. Iust. 4, 1 si praesentes ei -ant (εἰ παρόντες αὐτῷ τύχοιεν). *al.* *nota* in *c. accus.*: HIL. in psalm. 1, 7 mundum in hunc habitum ornatumque fortuitis motibus -isse. syn. 17 nativitas omnis . . . in naturam suam ex natura gignente -it. *part.* cōnsistēns, -entis *i. q.* ὤν: PS. APVL. Ascl. 16. 19. 27. 32. 37 TERT. spect. 13. adv. Hermog. 34 si quae figurae sunt, ex rebus -entibus fiant, necesse est, non ex vacantibus. ARNOB. nat. 1, 17. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 30 populum περιούσιον . . ., hoc est circa vitam -entem. HIL. in Matth. 4, 14 filium ex patris substantia atque intra patris constantiam -entem. 11, 1 atquin venturum, . . . -entem, . . . adeuntem. 12, 17. 14, 15 trin. 8, 19. AVIEN. orb. terr. 776 ingenti -ens mole per undas insula. SEDVL. op. pasch. 4, 5 ficus infructuosa -ens. MARTYR. gramm. VII 170, 13 neutri generis -ens numerum bisyllaborum excessit. BOETH. herm. pr. 2, 14 p. 218, 5 secundum se -entis rei enuntiatio. *al.*

4 *valere, effectum habere, inprimis apud ICTOS*: VAL. MAX. 1, 8 unde manaverint aut qua ratione -erint. SEN. benef. 5, 8, 3 ver-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

bum 'debere' non habet nisi inter duos locum; quomodo ergo in uno -et? GELL. 9, 15, 6 exponit ... controversiam parum -entem. 20, 1, 4. IAVOL. dig. 18, 1, 64 utrum venditio -at an nihil actum sit. 45, 1, 108, 1 promissio. IVLIAN. dig. 28, 5, 38, 2 institutio. GAIVS inst. 3, 24 si per in manum conventionem consanguinitatis iura inter eos -erint. 3, 155 mandatum. 4, 103 iudicia aut legitimo iure -unt aut imperio continentur. MARCELL. dig. 45, 1, 98 ea, quae -erunt, resolvi putant, cum in eum casum reciderunt, a quo non potuissent -ere. TRYPH. dig. 16, 3, 31, 1 ex iure gentium depositum. VLP. dig. 46, 4, 13, 5 non ... in partem debiti id -itit. PAVL. dig. 4, 4, 24, 4 origo contractus ita -itit, ut infirmanda sit. 17, 1, 1, 1 obligatio mandati consensu contrahentium -it. 47, 10, 18, 4 cum affectus iniuriam facientis in hunc tamquam in patrem familias -at. 48, 19, 38, 6 *nihil* ex *testamento* aut petatur aut -ere possit. TERT. anim. 24 argumentatio nullo modo. apol. 25 demonstrari quem ad modum probatio -at. SVLP. VICT. 5 dicendum est plerasque causas non -ere, quas Graeci ἀσύστατα vocant. MAR. VICTORIN. defin. p. 17, 4 in certamen contentionemque nihil possit quod tamen in dictione -at, aliquando deduci. FORTVN. rhet. 1, 2 p. 82 proposita controversia quid primum consideramus? an -at. 1, 4 p. 84 esse quasdam controversias, quae possint consilio -ere, cum ipsa actione deficiant. CONSENT. gramm. V 398, 23 versum suapte natura sine excusatione -ere (*ibid.* constare). SEDVL. carm. pasch. 5, 251 pietas ... perdita restituens non -entia perdens. FAV. EVL. p. 12, 24 in musica tonus ... -it per numerum. INST. Iust. 3, 2, 2 per adoptionem ... agnationis ius -it.

5 *firmum sistere, durare*: LABER. mim. 129 summum ad gradum cum claritatis veneris, -es aegre. CIC. Quinct. 94 spes est etiam hunc miserum ... aliquando tandem posse -ere. orat. 30 *Lysias* in forensibus causis possit praeclare -ere. 98 *orator* minime in lubrico versabitur et, si semel -erit, nunquam cadet. Att. 8, 11^{d}, 5 ut haec rei p. causa in Italia non posset duce te -ere. epist. 16, 9, 1 ne -ere possit in Italia Antonius, dabo operam. ITALA Phil. 4, 1 (Mar. Victorin. in Phil. p. 1227^{B}) -ite in domino (στήκετε, VVLG. state). VAL. MAX. 6, 9 ext. 7 *vires atque opes humanae* nullo in loco nulla in persona stabilibus nixa radicibus -unt. SEN. nat. 1, 2, 4 formae crassis ... corporibus inprimi solent, in subtilibus non habent, ubi -ant et haereant. 2, 23, 2 veri simile est ignem excuti caducum et cito interiturum, quia non ex solida materia oritur nec in qua possit -ere. GELL. 7, 1, 3 necessum est opposita inter sese et quasi mutuo adverso quaeque fulta nisu -ere. APVL. Socr. 17 p. 157 ut ubi dubitatione claudicaret, ibi divinatione -ret. PS. APVL. Ascl. 2 terra sola in se ipsa -ens. LACT. inst. 7, 10, 2 vitia -ere et permanere non possunt. MAR. VICTORIN. ad Iust. 13 solidum ... -ens suo robore perseverat (*opp.* evanescere, deperire). AVG. civ. 2, 21 ut -at *res publica* et maneat. MART. CAP. 9, 939. 9, 945 (*syn.* perseverare). SEN. benef. 4, 21, 6 non descendit e fastigio et supra poenam suam -it. nat. 3 praef. 9 regna ex infimo coorta supra imperantes -erunt. epist. 13, 3 saepe iam fortuna supra te fuit, nec tamen tradidisti te sed subsiluisti et acrior -isti. 29, 9 adtolle animum, adversus formidata -e. 87, 17 virtus super ista -it. *nota*: CIC. part. 101 ita -endum est, ut id ... factum neges.

6 constitisse *i. q.* ἑστηκέναι: VERG. Aen. 3, 681 quales cum vertice celso aeriae quercus aut coniferae cyparissi -erunt silva alta Iovis lucusve Dianae. SEN. dial. 2, 8, 2. 7, 26, 1 sapiens tunc maxime paupertatem meditatur, cum in mediis divitiis -itit. benef. 4, 11, 4 cum in ipso vitae fine -itimus, cum testamentum ordinamus. epist. 75, 9.

II *subsistere in via, conquiescere*: A *proprie*: 1 *de animantibus*: TER. Eun. 635 ubi ad ipsum veni deverticulum, -iti. ACC. trag. 437 -itit (-uit *codd.*), cognovit, sensit, conlocat sese in locum. LVTAT. epigr. 2, 1 -eram exorientem Auroram forte salutans (*cf.* CIC. nat. deor. 1, 79). CIC. de orat. 1, 261 neque is -ens in loco sed inambulans. Verr. 2, 101 Romae vix triduum. 6, 28 in quibus *oppidis* -ere praetores et conventum agere soleant. Cluent. 193. Arch. 19 bestiae saepe immanes cantu flectuntur atque -unt. har. resp. 23 si ludius -itit aut tibicen repente conticuit. Phil. 2, 87 ubi ... in pace -es? Att. 3, 5, 6 in Epiro. 12, 1, 1 in Tusculano. 16, 6, 1. CAES. Gall. 4, 5, 2 est ... Gallicae consuetudinis, uti ... viatores ... -ere cogant. HIRT. Gall. 8, 5, 4. VERG. Aen. 1, 459. 6, 331 -itit Anchisa satus et vestigia pressit. 6, 559 -itit Aeneas strepituque exterritus haesit (strepitum hausit *pars codd.*). HOR. sat. 1, 9, 9 discedere quaerens, ire modo ocius, interdum -ere. OV. am. 3, 4, 15 (*de equo; opp.* reluctari). met. 4, 628. 5, 280. 6, 169. 8, 406. fast. 2, 417 lupa. LIV. 3, 50, 4 ex trepidatione concurrentium turba -itit ac silentium fuit. 27, 37, 14 in foro pompa -itit. VAL. MAX. 1, 8 ext. 5. FEST. p. 274 equi feruntur non ante -isse, quam pervenirent in Capitolium. CVRT. 4, 15, 16 vulnerati ... nec -ere territi nec progredi debiles poterant. 5, 1, 36 diutius in hac urbe quam usquam -itit rex. 5, 13, 23 iumenta in quadam valle -erant. SEN. Herc. f. 574 ad *Orphei* sonitum -erant ferae. Oed. 717 natus Agenoris ... sub nostra pavidus -itit arbore. COLVM. 6, 2, 10 *iuvencus* sive ... efferatus prosilit, duorum arbitrio inhibetur, seu -it, duobus gradientibus etiam invitus obsequitur. 7, 10, 1 sues ... per pascua subito, cum paululum procurrerunt, -unt et ... concidunt. PLIN. epist. 6, 20, 8 SVET. Tib. 64. VLP. dig. 9, 3, 1 locus quo volgo iter fiet vel in quo -etur. CARM. epigr. 1007, 1 praeteriens ... -e viator et vide. AMM. 30, 4, 19 -itur altrinsecus diu. HIER. epist. 22, 27 ne ad te obviam praetereuntium turba -at. RVFIN. hist. 4, 11, 11 (διατριβὰς ποιεῖσθαι). *al.* *c. abl.*: VERG. georg. 4, 27 pontibus ut crebris possint -ere *apes*. OV. met. 4, 486 limine. COLVM. 12, 3, 8 uno loco. *c. adv.*: TER. Ad. 156 otiose nunciam ilico hic -e. CIC. de orat. 3, 124 (*in imagine*) in hoc ... tanto tam immensoque campo cum libeat oratori vagari libere atque, ubicumque -erit, -ere in suo. VERG. Aen. 4, 253 hic. *de iis, qui cum vehiculo subsistunt*: CIC. off. 3, 94 *Phaethon* ante quam -itit, ictu fulminis deflagravit. VAL. MAX. 9, 11, 1 *cum is*, qui iumenta agebat, succussis frenis -isset. SEN. suas. 6, 18 Cicero paulum remoto velo ... 'ego vero -o' ait. COLVM. 2, 2, 27 nec in media parte versurae -at detque requiem in summa, ut spe cessandi ... bos agilius enitatur. STAT. Theb. 6, 371. SOL. 45, 14 cum ... quadrigae ... post decursa legitima spatia ad locum palmae sponte -rent. *t. t. rei nauticae, navem appellere*: CIC. Tusc. 4, 42 (*in imagine*) in altum ... *imbecillitas* provehitur ... nec reperit locum -endi. Att. 5, 12, 3 plura scribam ad te cum -ero; nunc eram plane in medio mari. 16, 4, 4 *Brutus* tarde est navigaturus, -ens in locis pluribus. CAES. Gall. 3, 13, 9 accedebat, ut ... *naves* in vadis -rent tutius. civ. 3, 28, 1 nostrae naves duae ... contra Lissum in ancoris -erunt. 3, 102, 4 *Pompeius* ad ancoram unam noctem (-a -e *codd.*) -itit. BELL. Alex. 21, 2. 25, 5. *cf.* PROP. 1, 20, 21. LIV. 31, 45, 3 cum in portu (-um *B*) ... -issent. LVCAN. 4, 463 hic Opiterginis moles onerata colonis -itit. *in re militari*: CAES. Gall. 2, 11, 4. 4, 25, 2. 4, 34, 1. 7, 52, 1 reprehendit, quod *milites* ... neque signo recipiendi dato -issent neque ... retineri potuissent. 7, 67, 3 -it agmen; impedimenta inter legiones recipiuntur. civ. 1, 13, 3 *Varum* ... milites -ere coegerunt. 1, 81, 1 -unt necessario et ... castra ponunt. 3, 69, 4 BELL. Afr. 6, 2. LIV. 21, 36, 3 ibi cum velut ad finem viae equites -issent. 21, 46, 4 -it utrumque agmen et ad proelia sese expediebant. 21, 58, 3 primo -itere; dein ... aversi a vento parumper consedere. 22, 17, 5. 24, 30, 5 ad nuntium tam atrocem -itit agmen. 37, 43, 4. CVRT. 4, 16, 3. 7, 5, 6 pigebat et -ere et progredi. *nota*: FEST. p. 344 serra proeliari dicitur, cum assidue acceditur recediturque neque ullo -itur tempore. *abl.*: CAES. civ. 2, 41, 1 *Curio* confecto iam labore exercitu XVI milium spatio -itit. in *c. abl.*: CAES. Gall. 3, 6, 2 in locis superioribus. civ. 3, 97, 4 in monte. LIV. 21, 35, 8. ad: CAES. civ. 1, 51, 1 nuntiatur ... magnos commeatus ... ad flumen -isse. 3, 93, 1 nostri milites ... sua sponte cursum represserunt et ad medium fere spatium -erunt. prope: CAES. civ. 3, 13, 3 prope Dyrrhachium. *adde*: CIC. epist. 11, 13, 2 -itit nusquam, prius quam ad Vada venit. LIV. 28, 42, 6 non -endi usquam locus, non procedendi. *de fugientibus*: CIC. S. Rosc. 66 ut eos agitent Furiae neque -ere usquam patiantur. CAES. civ. 3, 96, 4 neque ibi -itit *Pompeius*. LIV. 10, 36, 11 si -isset a fuga Romana acies. 22, 59, 10 ex acie fugientes non prius quam Venusiae aut Canusi -erunt. 36, 19, 9 qui non ante quam Elatiae ab effuso (a confuso *cod.*) -erit cursu. OV. met. 11, 407 nec tamen hac profugum -ere Pelea terra fata sinunt. PETRON. 90 extra teli coniectum. *adde* D. BRVT. Cic. epist. 11, 1, 4 quia ubi -amus non habemus praeter Sex. Pompeium et Bassum Caecilium. *considere, domicilium conlocare*: CAES. Gall. 6, 23, 2 expulsos agris finitimos cedere neque quemquam prope audere -ere. 6, 42, 5. VERG. Aen. 1, 541. 629 me ... per multos ... fortuna labores iactatam hac demum voluit -ere terra. 8, 10 Latio (SERV. *ad l.* '-ere' iam esse conditos, id est fundasse civitatem; plus est enim '-ere' quam 'venisse'). 8, 381 Rutulorum oris. LIV. 10, 10, 10 ut in partem agri accipiantur tandemque aliqua sede certa -ant. OV. ars 1, 60 mater in Aeneae -itit urbe sui. fast. 1, 490 Cadmus in Aonia -itit exul humo. 5, 95. 98 *heros* in ... peregrina -itit hospes humo. PAVL. FEST. p. 367. CVRT. 7, 5, 28 in ea sede. *habitare, convenire* (*de usu technico v. Kornemann, PW. IV 922; Ruggiero, diz. epigr. II 620. cf.* VLP. dig. 5, 1, 19, 2 at si quo -itit, non dico iure domicilii, sed tabernulam pergulam horreum ... conduxit): CIC. Flacc. 50 nullus ... -endi locus. 77 privatus in civitate -ere. Phil. 2, 87 ubi ... in pace -es? qui locus tibi in legibus et in iudiciis esse potest? VARRO ling. 5, 156 senaculum vocatum, ubi senatus aut ubi seniores -rent. CAES. Gall. 7, 3, 1 cives Romani qui negotiandi causa ibi (*Cenabi*) -erant. FEST. p. 333 in qua *aede Minervae* liceret scribis histrionibusque -ere ac dona ponere PAVL. FEST. p. 45 canalicolae ... dicti, quod circa canales fori -rent. *cf.* p. 368. VAL. MAX. 9, 10, 2 civis Romanos, qui Vticae -bant (CORP. III 6166 ad canabas legionis quintae. 7533 vico. 12038 Gortyni). SEN. dial. 11, 6, 5 plures ... hic (*sc. in Corsica*) peregrini quam cives -unt. nat. 6, 1, 11 in quo *loco* securius -itis. epist. 90, 28. STAT. Theb. 1, 279 Tantaleis tectis. IVV. 3, 296. CORP. X 1634 cultores ... qui Puteolis -unt (*cf.* VIII 5695). III 7474. XIII 4131 iuniores vici hic -entes. VIII 20834 (*saec. II*) veterani et pagani -entes apud Rapidum. XIII 1972. 1978 centonarius Lugu(duni) -ens. 2669. 7317 (*a. 224*) hastiferi sive pastores -entes Kastello Mattiacorum (*cf.* 7301). *al.* ARNOB. nat. 3, 44 (*ibid.* habitare). CYPR. epist. 1, 1 presbyteris et diaconibus et plebi Furnis -entibus. *passim.* PS. AVR. VICT. orig. 21, 2 unde et eiusmodi loci, in quibus hae -unt, lupanaria dicta. CLEM. ad Cor. praef. ecclesia dei -ens Romae (ἡ παροικοῦσα Ῥώμην) eccle-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

siae dei -enti Corinthum. HIL. op. hist. frg. 12, 1 episcopis . . . per Italiam -entibus. syn. 63 Asianae decem provinciae, intra quas -o, . . . deum nesciunt. PORPH. Hor. sat. 2, 3, 18 omnes ad Ianum in basilica -bant feneratores. RVFIN. hist. 4, 2, 5 qui apud Mesopotamiam -bant. VVLG. gen. 47, 1 in terra Gessen (*εἶναι*). I reg. 23, 3 nos hic in Iudaea -entes. *al.* SVLP. SEV. Mart. 1, 84 dial. 1, 3, 6. 1, 15, 2 nullo umquam certo loco -unt. *al.* OROS. hist. 1, 2, 81 CASSIAN. conl. 18, 15, 7. 21, 7 tit. CYPR. GALL. Ios. 266 margine ponti. LEO M. epist. 50 tit. plebi -enti Constantinopoli. PAVL. PELL. 520 Massiliae . . . pauper -ere legi. EPIST. pontif. 784 Alc. Avit. epist. 42 episcopis . . . sub tua dioecesi -entibus. ENNOD. epist. 1, 20 p. 32, 24 per Liguriam. EVGIPP. Sev. 1, 4 barbarorum extrinsecus -entium. PASS. Thom. p. 139, 14 *discipulum* presbyterum ordinans ita constituit, ut in eadem civitate -ens ordinaret ecclesiam.

2 *de rebus*: VERG. georg. 4, 484 Ixionii vento rota -itit orbis. CELS. 6, 6, 35 ut *oculus* neque quoquam intendi possit neque omnino -at sed huc illucve sine ratione moveatur (*cf.* PHYSIOGN. 40 oculi cum frequenter et late patescunt atque -unt, cogitationem indicant). *sol, stellae, mundus consistunt*: CIC. Arat. 264 in quo (*signo Cancri*) -ens convertit curriculum sol (HYG. astr. 2, 21). rep. 6, 27 (= Tusc. 1, 54) vel concidat omne caelum omnisque natura et -at necesse est. VITR. 9, 1, 10 Iovis . . . placidioribus gradibus scandens contra mundi versationem . . . -it post annos XI et dies CCCXIII et redit in id signum, in quo . . . fuerat. MANIL. 2, 727 luna. 3, 585. 590. 594. SEN. benef. 6, 21, 1 -ant et opus suum intermittant (*sc. sol et. luna*). PLIN. nat. 2, 75 Mercuri stella . . . -it quatriduo prope inmobilis. LIV. 21, 32, 9 -ere signa iussit. 24, 31, 2 inter hoc colloquium signa -erant tenebaturque agmen. 28, 15, 10 -ere (constituere *Duker*) signa in radicibus collium ac revocare in ordines militem coeperant. 28, 16, 5 cum ad crebros tumultus signa -rent. 38, 2, 6. *flumina, aquae, imbres consistunt*: ENN. scaen. 185 -itit . . . Scamander, arbores vento vacant. frg. var. 12 ann. 67. LVCR. 5, 415 -ĕrunt imbres et flumina vim minuerunt. AETNA 497 flumina *ignea* -unt ripis ac frigore durant. OV. met. 15, 180 neque . . . -ere flumen nec levis hora potest (*opp.* labi). PANEG. in Mess. 126 quin rapidum placidis etiam mare -itit undis. COLVM. 3, 10, 2. *aquae, humores consistendo colliguntur*: LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 23 ne . . . eo loco aqua -at. VARRO rust. 1, 45, 2 videndum necubi aqua -at. 1, 51, 1 ut, si pluerit, non -at aqua et . . . defluere possit. 2, 2, 19 urina necubi in stabulo -at. CELS. 7, 18 ne ei quidem umori . . . una sedes est. nam modo inter summam et mediam, modo inter mediam et imam *tunicam* -it. SEN. nat. 6, 14, 1 terrarum . . . corpus et aquis . . . et ventis . . . pervium est. haec duo aliubi currunt, aliubi -unt (*syn.* colligi). COLVM. 1, 5, 3 *aqua* . . . in palude -it. 3, 10, 2 quae ex pluviis -it in lacusculis . . . aqua. 5, 5, 4. 5, 8, 6 uligo. 7, 3, 8. 7, 6, 6 stercus aut umorem -ere lutumve fieri. 8, 5, 23 cum per aestatem -ens in cohortibus fuit aqua. 11, 3, 5. 12, 52, 11 oleum. arb. 3, 6 sub terra. 10, 1 (*ibid.* inmorari). LVCAN. 7, 637 haerere cruores . . . campisque vetat -ere torrens. PLIN. nat. 23, 142 umores -entes ibi (*sc. in stomacho*). 17, 214. FRONTIN. aq. 15 piscina limaria, ubi inter amnem et specum -ret et liquaretur aqua. 124 ductus. *consistit sanguis*: ENN. scaen. 163 neque sanguis ullo potis est pacto profluens -ere. CVRT. 9, 5, 29. *alvus*: CATO agr. 126. CIC. epist. 7, 26, 2 tanta me *διάρροια* corripuit, ut hodie primum videatur coepisse -ere. CELS. 1, 8. 4, 12 stomachus. 4, 18 ventriculus. *cf.* 6, 6, 8 cursus pituitae. FRONTO p. 72, 8 N. alvi fluxus. *nota*: SEN. nat. 3, 26, 8 in *aquis*, quibus cursus est, non possunt vitia -ere, quae secunda vis defert et exportat. *i. q. concrescere*: COLVM. 12, 21, 3 cum . . . perfecte mustum deferbuit et -itit. CELS. 4, 27 album ex ovo cum rosa mixtum, adiecto, quo facilius -at, contritae rosae pulvere. *frigore*: HOR. carm. 1, 9, 4 vides ut . . . gelu flumina -erint acuto. OV. met. 9, 662. Pont. 1, 2, 81. trist. 3, 10, 23 nuda . . . -unt formam servantia testae vina, nec hausta meri sed data frusta bibunt (*ibid.* frigore concrescere). 3, 10, 37 vidimus . . . glacie -ere pontum. 5, 10, 1 ter frigore -itit Hister, facta est Euxini dura ter unda maris. GELL. 17, 8, 16 mare Bosporicum . . . gelu stringi et -ere.

B *translate et in imagine*: **1** *homines*: CIC. orat. 4 prima . . . sequentem honestum est in secundis tertiisque -ere. Mur. 65 videntur vestri praeceptores . . . fines officiorum paulo longius . . . protulisse, ut, cum ad ultimum animo contendissemus, ibi tamen, ubi oporteret, -remus. fin. 1, 41 nec . . . habet nostra mens quicquam, ubi -at tamquam in extremo. SEN. dial. 9, 10, 6 nihil . . . aeque nos ab . . . animi fluctibus vindicaverit, quam semper aliquem incrementis terminum figere; nec fortunae arbitrium desinendi dare, sed ipsos multo quidem citra exempla hortentur -ere. 10, 16, 4 aliunde . . . alio transfugiunt et -ere in una cupiditate non possunt. *i. q. morari in re tractanda*: RHET. Her. 1, 16, 26 docendi causa in hac potissimum causa -amus. CIC. inv. 1, 12 ne aut, si taciti praeterierimus, sine causa non secuti putemur, aut, si diutius in hoc -erimus, moram atque impedimentum reliquis praeceptis intulisse videamur. 1, 18. 2, 58 multum et diu. Q. Rosc. 48 paulisper -ere et commorari. Verr. 2, 96 -am in uno nomine. part. 120. *cf.* de orat. 2, 328 LVCR. 2, 982. VELL. 1, 16, 1 in hac tam praecipiti festinatione, quae me rotae pronive gurgitis ac verticis modo nusquam patitur -ere. SEN. epist. 120, 1 epistula tua per plures quaestiunculas vagata est sed in una -itit. BOETH. in top. Cic. 1 p. 271, 17 topicorum fine. QVINT. inst. 7, 1, 49 quaerendum . . . in hac ipsa *quaestione*, qua -imus, an. *de aliqua re*: CIC. inv. 1, 67 de una quoque parte potest alicui videri posse -ere. TERT. apol. 4. 19. idol. 13 de hoc . . . primo -am, an. monog. 2 ut . . . de hoc primum -endum sit in . . . retractatu, an. *intra fines alicuius rei se continere*: CELS. 1 praef. intra suam professionem. QVINT. inst. 1, 5, 7 intra haec, quae profitentium commentariolis vulgata sunt. 2, 1, 4. 3, 1, 1 intra quem modum . . . scriptores artium -erunt. *de eo, cuius animus ex perturbatione quiescit*: CIC. Verr. 1, 7 religiones . . . violatae . . . -ere eius animum sine furore atque amentia non sinunt. dom. 139 cum . . . ageret illam rem ita raptim . . . , uti neque mens neque vox neque lingua -ret. Phil. 2, 68 nec . . . te umquam neque vigilantem neque in somnis credo posse mente -ere. Cato 74 mortem . . . timens qui poterit animo -ere? div. 2, 149 quieta mente. ad Q. fr. 2, 3, 2 ut neque mente nec lingua neque ore -ret. BALB. Cic. Att. 8, 15ª, 1 cum -erit et timere desierit. VERG. Aen. 1, 643. VAL. MAX. 1, 1, 20 negatur post hoc factum mente -isse. CELS. 5, 26, 26 si mens homini -it, si nulla febris accessit. SEN. epist. 2, 1 non discurris nec locorum mutationibus inquietaris. aegri animi ista iactatio est. primum argumentum compositae mentis existimo posse -ere et secum morari. QVINT. decl. 246 p. 9, 16 non mente non gradu -iti. GELL. 15, 2, 7 neque mentem animumque eius -ere (*opp.* labascere). AVG. civ. 9, 3 nec ex ulla animi parte -unt (*opp.* fluctuare). EVGRAPH. Ter. Phorm. 240 animo -ere ad cogitandum. *de affectibus*: OV. trist. 2, 127 vita data est, citraque necem tua -itit ira. SEN. epist. 16, 9 cum voles scire, quod petes utrum naturalem habeat an caecam cupiditatem, considera num possit alicubi -ere.

2 *res* (*cf. l. 10sqq. 26*): VARRO ling. 7, 31 adagio . . . dicta ab eo quod ambit orationem neque in aliqua una re -it sola. CIC. rep. 1, 49 nunquam -isse civitatis statum. fin. 5, 44 in eo quasi in ultimo -ere naturam. Pis. 48 cum illa eius intermissa intolerabilis aedificatio -isset (*cf.* IORD. Rom. 59 sub isto *Cambyse* opus impeditum a vicinis consistet nec aedificatur). de orat. 1, 1 fuit quom mihi quoque initium requiescendi . . . fore iustum . . . arbitrarer, si infinitus forensium rerum labor et ambitionis occupatio decursu honorum etiam aetatis flexu -isset. orat. 199 ad . . . exitum . . . a principio ferri debet verborum illa comprehensio et tota a capite ita fluere, ut ad extremum veniens ipsa -at. Att. 6, 1, 7 -ere usura debuit, quae erat in edicto meo. 8, 11, 1 cum aut -itit consilium aut cogitando nihil explicatur. CAES. civ. 2, 12, 1 qua nova re oblata omnis administratio belli -it. VITR. 5, 4, 8 cum vox -erit in una sonorum finitione ab eaque se flectens mutaverit et pervenerit in quartam terminationem (*cf.* 5, 4, 2). LIV. 21, 49, 1 cum ad Trebiam terrestre -isset bellum. 22, 32, 4. 35, 4, 1 ad Pisas. VELL. 2, 3, 4 non . . . ibi -unt exempla, unde coeperunt sed . . . latissime evagandi viam faciunt. SEN. suas. 1, 9 illa demum est magna felicitas, quae arbitrio suo -itit. dial. 1, 3, 12 gelatus est sanguis ac paulatim frigore inducto venarum vigor -itit. 11, 18, 6 in me omnis fatorum crudelitas lassata -at. benef. 4, 33, 3 relicto omni actu vita -et. nat. 6, 25, 4 concussio . . . circa Aegium -itit. 7, 25, 6 opus hoc . . . inrevocabiles habet motus: qui si quando -erint, alia aliis incident. COLVM. 4, 7, 2 neque . . . eatenus plaga -it, qua vestigium fecit acies (*sc. falcis in vite*). PETRON. 64 nec intra rixam tumultus -itit. QVINT. inst. 4, 13 ut continet laudativum in se genus, ita non intra hoc solum -it *ἐπιδεικτικόν*. decl. 279 p. 139, 2 maledictum intra verba. GELL. 13, 11, 2 convivarum numerum . . . oportere . . . proficisci a tribus et -ere in novem. MARCELL. dig. 4, 1, 7, 1 nec intra has solum species -et huius generis auxilium. PANEG. 10, 2 in destinatis decenniis vota properantia et spes volucres -erunt. HIL. trin. 4, 26 sermonis . . . exordium ab angelo dei coepit sed in confessione dei -itit.

III ***transitive***: VAL. FL. 6, 209 alipedem . . . (*sc. equum*) -itit (insilit *Heinsius*) excusso victor duce. *i. q. constituere* (*cf. sub* constituo *I A 1*): GELL. 5, 10, 9 cum ad iudices coniciendae -endaeque causae gratia venissent. IREN. 2, 28, 8 per suspiciones quasdam -ere conari . . . enarrationem. VICT. VIT. 3, 22 celsiori loco vestimentis exutam -unt. *nota c. accus. dupl.*: IVL. VICT. rhet. 3, 2 p. 377, 7 cum utrique se reos directo -unt. *cf.* p. 377, 16 quarta species est *coniecturae*, in qua uterque a se factum esse -unt.

syn. ad I: locum habere, stare; aciem constituere, tenere; concrescere. *opp.*: cadere, in lubrico versari. *syn. ad II*: vestigia premere, cessare, cursum reprimere; desinere, intermitti. *opp.* progredi, procedere, vagari; labi, fluctuari; durum fieri.

derivata: consistentia, consistio, consistorium. *Remme.*

cōnsistōriānus, -ī *m. a* consistorium. *i. particeps sacri consistorii*: AMM. 15, 5, 12 dispicientibus -is et militaribus universis. 15, 6, 1. 31, 12, 10 CORP. VI 32185. *adiect.*: AMBR. epist. 20, 1 comites -i (COD. Theod. 11, 16, 15 pr. [*a. 382*]. 11, 18, 1 [*a. 409*]. 6, 22, 8, 1 [*a. 425*]. 1, 1, 6, 2 [*a. 435*] NOVELL. Iust. 13, 3 pr.). COD. Iust. 2, 7, 8 comitiva -a (*i. officium comitis -i*). 2, 12 (13), 25. 10, 30, 3.

cōnsistōrium, -iī *n.* [*a* consistere. *Th.*] GLOSS. V 495, 33 rupis alta (IV 223, 8) vel habitatorium vel statorium (*cf. Hülsen, Röm. Mitt. 17, 1902, 258*).

i. q. locus ubi consistitur, congregatio fit: **1** *generatim*: TERT.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

spect. 17 quod (*theatrum*) est privatum -m impudicitiae, ubi nihil probatur quam quod alibi non probatur. uxor. 2, 7 procedet *dei ancilla* de ianua laureata et lucernata ut de novo -o libidinum publicarum. AVG. serm. ed. Mai 43, 1 deducamus *dominum ascendentem in caelum* oculis cordis usque ad -um maiestatis. *nota de domicilio*: TERT. resurr. 26 uti ille (*homo*) iuvetur sive laedatur per -ii sui (*i. terrae*) exitus. SIDON. epist. 2, 2, 13 interiecto -o perangusto, ubi somnulentiae cubiculariorum dormitandi potius quam dormiendi locus est. PASS. Thom. p. 140, 8 in tertio -um, in quarto trichorum disponam.

2 *technice consilium principis inde a temporibus Diocletiani sic appellatur, v. Seeck, PW. IV 926.* COD. Iust. 9, 47, 12 impp. Diocletianus et Maximianus A(ugusti) in -o dixerunt. AVSON. 419, 67 in illa vero sede, ut ex more loquimur, -ii, ut ego sentio, sacrarii tui. AMM. 14, 7, 11 admissus in -um (16, 7, 2. 20, 4, 22 adsciti. 28, 1, 25 intromissi. 30, 6, 2). 15, 5, 5 lecta ⟨in⟩ -o ... materia *litterarum*. 15, 5, 18 ingresso -um (16, 8, 7. 25, 10, 10). 16, 5, 11. AMBR. epist. 21, 17 venissem, imperator, ad -um clementiae tuae. 21, 20. c. Aux. 3 in -o non reus solet Christus esse, sed iudex. 29. PS. AMBR. trin. 29 Apollonius magus cum ante Domitianum imperatorem in -o staret (HIER. c. Ioh. 34 GLOSS. V 561, 26). COD. Theod. 6, 35, 7 (*a. 367*) qui intra -ii secreta veneranda notariorum funguntur officio. 6, 10, 2 (*a. 381*). 11, 39, 8 (*a. 381*). MART. CAP. 1, 89 omnia quae gerebantur in Iovis -o. AVELL. p. 504, 5 c o m i t e m sacri nostri -ii (p. 588, 6. 589, 11 COD. Theod. 6, 12, 1 [*a. 399*] COD. Iust. de cod. comp. 1. CORP. VI 32051 [*saec. IV*] comiti ordinis primi intra -um [1739. 1740. 1741 XIV 2165]. 1742 comiti in -o. 32003 [*a. 519*]. PAPYR. Wessely Wien. Stud. 24, 1902, 134 κόμετι τοῦ⟨δ⟩ε τοῦ κονσιστωρίου). CORP. VI 510 in -o principum. SIDON. carm. 23, 216 et iam te aula tulit piusque princeps inter conspicuos statim locavit, -a quos habent tribunos (*cf.* CORP. VI 1749 [*a. 421*] primaevus in -o sacro tribunus et notarius meruit). CASSIOD. var. 5, 41, 3 quod in -iis agi solebat antiquis. 6, 6, 2 aulici -ii quasi quidam lucifer. 6, 12, 4. 5. 11, 6, 3. COD. Iust. 1, 14, 8 in sacro nostri numinis -o (NOVELL. Iust. 62, 1). 7, 63, 5, 2. 3. CORIPP. Iust. 3, 212 postquam dispositis ornata palatia turmis officia explerunt, *lux* -a tota replevit. *nota* PS. AVG. serm. 65, 1 prope est dies quo ad caelestis regis veluti -um veniatis. *de ipso cubiculo*: AMM. 25, 10, 2 sonuerunt in -o trabes. VVLG. Esth. 5, 1 *rex* sedebat ... in -o palatii. MART. CAP. 1, 64 intra -um regis. COD. Iust. 1, 2, 22 recitata ... in novo -o palatii Iustiniani.

cōnsitio, -ōnis *f. a* 1. conserere. c o n s a t i o *v. l. 47.* *actus conserendi*: CIC. Cato 54 nec -es modo delectant, sed etiam insitiones. COLVM. 3, 16, 3 tali -i (compositioni *S*) . . . abunde putat esse malleolorum XVI milia. 4, 3, 5 a primo statim die -is. 4, 4, 1 *vinearum* -is sola illa commodissima ratio est. 4, 15, 1 adhuc nova -e pedamen omne vestiri. 4, 30, 5. 5, 3, 7. 5, 5, 4. TERT. nat. 2, 11 ut sit deus Consevius quidam qui consationibus concubitalibus praesit.

? **cōnsitiōsus.** *i. q. consitionis plenus?*: FRONTO p. 128, 9 N. multa eiusmodi -a exempla (*idem in margine*, consiliosa *Naber*).

(**cōnsitīvum**) NOT. Tir. 57, 46 (*antea* sativum, insitivum).

cōnsitor, -ōris *m. a* 1. conserere. *is qui conserit*: TIB. 2, 3, 63 tu, Bacche tener, iucundae -r uvae. OV. met. 4, 14 additur his *nominibus* Nyseus ... et cum Lenaeo genialis -r uvae.

cōnsitūra, -ae *f.* [*cf. c.* 1. conserere consitus. *Th.*]. *i. q. consitio*: CIC. rep. 1, 29 quae (*hominum vestigia*) videlicet ille non ex agri -a, quam cernebat sed ex doctrinae iudiciis interpretabatur. *L.*

cōnsitus, -a, -um *i. q.* situs *in monumentis sepulcralibus; cf. Church, Archiv 12, 217.* TEST. Galli (Corp. XIII 5708) 1, 22 si quis alius ... combustus sepultusve confossusve conditusve -sve propiusve iis pomaris ⟨erit⟩. CARM. epigr. 488, 5 (*cf.* p. 856) hic in flore cubat longum securus in aevom post ter vicenos et tres bene -s annos. 973, 2 ossua dum cernis -a maesta mihi. 973, 10 mea sunt híc ossua in ólla -a (*praescriptum* Lezbiae ossa hic sita sunt). *Jacobsohn.*

cōnsobrīnitās nepotum consanguinitas GLOSS. II 575, 22. ἀνεψιότης -s sobrinitas II 226, 46. *a* consobrinus.

***cōnsobrīnus,** -ī *m.* [*cf. c.* sobrinus. *Th.*]. DON. Ter. Hec. 459 -s noster quasi ⟨con⟩sororinus (NON. p. 557 GAIVS dig. 38, 10, 1, 6 PAVL. dig. 38, 10, 10, 15 INST. Iust. 3, 6, 4 ISID. orig. 9, 6, 14. GLOSS. II 301, 25 -s quasi consororinus). *f o r m a* consub- *saepius in codd.* (*v. p. 474, 13. 19. 49* LEX Visig. 2, 4, 11. 4, 1, 4. 6. 4, 2, 10 GLOSS.) *et titulis* (CORP. III 1931. V 7366, 10. III 8465 cons⟩ubrino). cosobrinus: CORP. V 6313. XII 4679. XIII 6884. *de s i g n i f i c a t i o n e*: GAIVS dig. 38, 10, 1, 6 -i consobrinaeque, id est qui quaeve ex duabus sororibus nascuntur (PAVL. dig. 38, 10, 10, 15 INST. Iust. 3, 6, 4 GLOSS. II 301, 25. IV 44, 11 *al.* GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357[A]) ... sed fere vulgus omnes istos (*sc. patrueles, amitinos*) communi appellatione -os vocant (PAVL. dig. 38, 10, 10, 15 plerique hos omnes -os vocant, sicut T r e b a t i u s. *cf.* sent. 4, 11, 4. GAIVS inst. 3, 10 eodem numero *agnatorum* sunt fratres patrueles inter se, id est qui ex duobus fratribus progenerati sunt, quos plerique etiam -os vocant. INST. Iust. 3, 6, 4 *cf.* AVG. civ. 15, 16 p. 92, 16). DON. Ter. Hec. 459 sobrini sunt ex duabus sororibus, -i ex fratre et sorore. LEX Visig. 4, 1, 4 consubrinus et -a, id est avunculi et materterae filius filia. 4, 2, 10 a materno genere venientibus sive avunculis sive -is seu materteris. PAVL. dig. 38, 10, 10, 15 sororum fratrumque meorum nepotes neptesque, item mei *nepotes* inter se -i sunt. GAIVS dig. 38, 10, 1, 6 quarto gradu *cognationis sunt* -i consobrinaeque. *al.* HIER. in Matth. 12, 49/50 fratres -os dici omnis scriptura demonstrat. GLOSS. ἀνεψιός, ἐξάδελφος. V 184, 37 -i filii avunculi aut materterae. 351, 14 gisuirgian (*anglosax.*). [*val. maced.* cusurin, *it. mer.* cussifrinu, *francog.* cousin. *M.-L.*]

TER. Hec. 459 quid reliquit Phania -s noster? AFRAN. *titulus comoediae* -i. CIC. Cluent. 11 nupsit A. Aurio Melino, -o suo. p. red. in sen. 10. dom. 62 Cethegi. prov. 40. Lig. 11 ne cum ... avunculo, ne cum eius filio, -o suo ... vivat. de orat. 2, 2 Brut. 264. epist. 2, 19, 2 (consub- *M*). 11, 7, 1. CAES. Gall. 7, 76, 3 (consub- *α*). VELL. 2, 3, 1. 2, 127, 3 habentem consularis fratres, -os, avunculum. CVRT. 6, 9, 17. TEST. porcelli p. 242 mei domini vel -i mei ... iubete signari. PLIN. nat. 35, 199. LEX Vrson. (Corp. II 5439) 95, 18 qui ei ... gener, socer ... -s ⟨sit⟩ propiusve eum ea cognatione atfinitate contingat. TAC. hist. 4, 49. ann. 2, 27 -os Caesares ostentat. SVET. Cal. 26. Claud. 26 (consub- *A utroque loco*). AVR. Fronto p. 15, 2 N. idem filia postulabit ... -s, patruus, avunculus, amita, matertera. CARM. epigr. 474, 1 respice praeteriens viator, -i pietate parata. VLP. dig. 44, 4, 4, 1 si quis ... centum aureos uxoris suae -o spopondisset. APVL. met. 4, 26 meus alioquin -s. SPART. Hadr. 1, 2 *al.* IVST. 12, 6, 14. AMM. 27, 12, 16 ut socia potestate -i regnarent. HIER. epist. 79, 5 purpuratorum propinquus socius, -s. VVLG. Tob. 7, 2 (ἀνεψιός). 11, 20 (ἐξάδελφος). Col. 4, 10 Marcus -s (ἀνεψιός) Barnabae. RVFIN. hist. 3, 11 -s is secundum carnem salvatoris fuisse dicebatur. 3, 32, 6 -s (ὁ ἐκ θείου) domini Symeon. MARCELL. chron. II p. 103, 532, 1 Hypatius Pompeius et Probus genere -i. VEN. FORT. carm. 6, 2, 26 in -o spem genitoris habent. CORP. II 111. 2165. III 1931 consubrino. 8716 *al.* *nota i. q. filius sororis uxoris*: AVSON. 179, 2 -e meus. *adiect.*: CASSIOD. var. 7, 46, 2 si tibi tantum illa -i sanguinis vicinitate coniungitur. *pluralis* c ō n s o b r ī n ī *de consobrino et consobrina*: CIC. off. 1, 54 sequuntur fratrum coniunctiones, post -orum sobrinorumque. AVG. civ. 15, 16 quis dubitet honestius hoc tempore etiam -orum prohibita esse coniugia? COD. Iust. 5, 4, 19 (*a. 405*) celebrandis inter -os matrimoniis licentia ... indulta est. COD. Theod. 3, 10, 1 (*a. 409*). *cf. Leonhard, PW. IV 933.*

fem. **cōnsobrīna,** -ae. GLOSS. θείας πρὸς μητρὸς θυγάτηρ. ἀνεψιά. CIC. Quinct. 16 P. Quinctii -am habet in matrimonio. NEP. Att. 1, 2, 1 FEST. p. 230. 297. PAVL. FEST. p. 115 -a Aeneae (SOL. 2, 13). ORAT. imp. Hadr. de Matid. (CORP. XIV 3579) 31 adoptione in -ae ⟨locum mihi constitutam⟩. FRONTO p. 177, 6 N. VLP. dig. 1, 9, 12 pr. ut scio Antoninum Augustum Iuliae Mamaeae -ae suae indulsisse. PAPIN. dig. 28, 7, 24 *al.* CAPITOL. Aur. 1, 8 LAMPR. Comm. 5, 8. 7, 7 *al.* IVST. 39, 3, 8. HIER. epist. 49, 4 a sancta Marcella, -a tua. 64, 4 fratre, sororibus, -is, familia, servulis. VVLG. gen. 29, 10 cum ... sciret -am (θυγατέρα ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ). AVG. civ. 15, 16. CONC. Epaon. a. 517 p. 26, 8 si quis -ubrinae subrinaeque se societ. CONC. Arv. a. 535 p. 68, 3 CONC. Aurel. a. 538 p. 76, 20 *al.* LEX Sal. 44, 6. 7. CORP. II 1678 -ae piissumae. IX 2846. XII 3683.

cōnsocer, -erī *m.* [*a* con *et* socer. *Th.*]. MART. 10, 33, 3 sic tibi -i claros retinere penates perpetua natae det face casta Venus. SVET. Claud. 29 Appium Silanum, -um suum. CORP. X 4860 -o. 4861 -r (*Venafri, s. II*). VLP. dig. 24, 1, 32, 16. 24, 1, 32, 20 si duo -i invicem donaverint. AVSON. 181 tit. Severus Censor Iulianus -r. 189, 12. DRAC. Rom. 8, 152 -r esse Tonantis vult genitor *Priamus.* [*val.* cuscru, *it.* consocero, *hisp.* consuegro. *M.-L.*] *L.*

cōnsociābilis, -e *a* consociare. *qui consociari potest*: AMBR. off. 1, 33, 172 nihil ... tam -e quam cum aequitate iustitia. epist. 7, 1 quid enim tam -e quam de divinis rebus sermonem contexere? 37, 2 *vetus amicitia* habet aliquid cum pluribus -e.

cōnsociātim *adv. a* consociare, consociatus. AMM. 15, 11, 3 Matrona ... et Sequana amnes ... post circumclausum ambitu insulari Parisiorum castellum ... -m meantes (consociatim meanti meantesque *cod.*, consociati meatu *Petschenig*) protinus prope castra Constantia funduntur in mare.

cōnsociātio, -ōnis *f. a* consociare. *i. q. societas, coniunctio*: *d e h o m i n i b u s*: CIC. off. 1, 100 sequemur ... id, quod ad hominum -em accomodatum. 1, 149 communem totius generis hominum conciliationem et -em colere. 1, 157 -o hominum atque communitas. LIV. 40, 5, 10 erexeratque -o gentis eius animum regis. MART. CAP. 1, 40 propter -is officia. *nota*: COD. Theod. 14, 9, 1 (*a. 370*) -es (*i. q. coniurationes*), quas proximas putamus esse criminibus. *d e b e s t i i s*: EVSTATH. Bas. hex. 9, 3 p. 958[C] refugit aliorum -em *leo.* *d e r e b u s*: HIL. trin. 11, 42 *gloria* ex naturae divinae -e gloriam mutuaretur. ZENO 1, 12, 1 vim -is carnis et animae ... agnoscere.

cōnsocietās, -ātis *f. a* con *et* societas; *cf. c.* consocius. AVG. mus. 5, 7, 15 quia unum *versus membrum* cum omnibus habet -em (*sic cod. Vatic.*, societatem *edd.*).

cōnsocio, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* sociare *vel* socius. *Th.*]. *legitur inde a* PLAVTO. GLOSS. conciliat. coniungunt.

i. q. socium, participem facere, coniungere: **I** ***intransitive:*** PLAVT. Rud. 551 vel -are mihi quidem tecum licet: aequas habemus

partes. *part. praes.*: AVSON. rhop. 7 paraclito -ante. VEN. FORT. carm. 8, 3, 34 et Iustina simul -ante Thecla.

II *transitive*: 1 *aliquid*: cum: PLAVT. Most. 276 sese sudor cum unguentis. CIC. p. red. in sen. 16 tunc ausus es ... cum A. Gabinio consilia -are pestis meae? (LIV. 28, 27, 13 *patriam* cum Mandonio et Indibili -ando consilia prodebatis). fin. 3, 71 nec ... rectum est cum amicis aut bene meritis -are aut coniungere iniuriam. Lael. 83 *virtus* coniuncta et -ata cum altera (*sc. amicitia*). LIV. 8, 14, 9 cum Gallis ... arma. 23, 44, 2 cum iis ... omnia sibi ... esse -ata. 24, 24, 2 qui ... cum Themisto ... rem -atam aperit. 25, 18, 10 nihil sibi cum eo -atum. 28, 25, 12 cum quo furorem. PHAEDR. 4, 11, 21 interdicit, ne cum malefico usum bonus -et ullius rei. TAC. ann. 15, 67 neque se armatum cum inermibus et effeminatis tantum facinus -urum. PRISC. gramm. III 224 dativum ... cum omni casu. AVSON. 341, 4 nervi cum viscere -ant os. *c. dativo*: MELA 2, 117 creditur *Alpheus* non se -are pelago (*cf.* AMM. 23, 6, 57 Artamis et Zariaspes ante sibi -ati. 15, 11, 3 *v. p. 474, 63*). PS. QVINT. decl. 4, 14 -ata numini (numinis *B a*) proprietate. CARM. poet. min. V 60, 2 aurea ... fila ... setarum cumulis. HIL. in Matth. 4, 14 -atam ... aeternitati materiem. HEGES. 4, 28 ut eius exercitus gratiam sibi -ret. VVLG. iud. 4, 21 soporem morti -ans defecit (ἐσκοτώθη καὶ ἀπέθανε). AVG. c. Faust. 20, 21 ut meritis eorum -etur. AVIAN. fab. 19, 4 quos (*sic G R T*; quod *cett.*) meritis nullus -ret honos. CASSIOD. inst. div. 15 p. 1130[B] ut correctiones eorum *librorum priscorum* magistris -et saecularium litterarum. PRISC. gramm. III 210, 16 sin aliis -entur verbis *nominativus et vocativus*. *nota*: COLVM. 7, 4, 3 quo ... parta nutrici -ata minus laboret. LVCR. 2, 111 motus. HOR. carm. 2, 3, 10 pinus ingens albaque populus umbram hospitalem -are amant (*cf.* PORPH. *ad l.*). LIV. 1, 13, 5 regnum. 8, 4, 6 -andi imperii tempus. 28, 9, 11 -atus triumphus. TAC. ann. 4, 33 delecta ex iis et cons⟨o⟩ciata rei publicae forma. 14, 4 seria. ARNOB. nat. 5, 22 -atis libidinibus. IVVENC. 4, 126 quae fuga -et vestemve aut mobile quidquam. HIER. reg. Pachom. 189 pacem. epist. 51, 6 coniungens ... atque -ans scriptura divina gratiam benedictionis. 128, 1 verba. in Is. 18, 2 p. 199 separata. SER. SAMM. 752 omnia -ata (*i. q. mixta*). 1061 antidotus ... multis Mithridatia fertur -ata modis. AVSON. 181, 10 optasti nostras -are domos. 295, 5 dulces liquores. AMM. 19, 12, 17 salutem ... -ato studio muniri. 25, 5, 3 utriusque exercitus -ata suffragia. MACR. sat. 1, 20, 5 -atae ... disciplinae. 1, 23, 12 Iovis solisque -atam potentiam. MART. CAP. 2, 108 utrumque. 9, 905 vocum -ata permixtio. CASSIOD. var. 8, 12, 5 grues qui classe ⟨se⟩ -ant *aliis avibus*. 8, 26, 3 *duae res* mutua se amplexatione -ant.

2 *aliquem*: CIC. Phil. 4, 12 numquam tam vehementer cum senatu -ati fuistis. leg. 1, 23 -ati homines cum dis. GELL. 12, 1, 21 parentes cum filiis natura -at. *c. dat.*: SYMM. epist. 4, 27, 1 te fratribus tuis. AMM. 14, 9, 1 accusatores quaesitoresque subditivos sibi (*i. inter se*) -atos. 15, 4, 8 agmini quisque proprio sese. 29, 5, 17 qui se -erant Firmo. RVFIN. Orig. in cant. 1 p. 85[B] coniungi et -ari verbo dei. p. 95[A] -atis sibi ... multis. AVG. civ. 3, 9 deos tales sibi vel illi civitati -are. epist. 170, 10 huic rectae atque catholicae fidei ... -atum te esse. *cf.* conf. 9, 8, 17 -asti nobis (*i. nostrae fidei*) et Euodium. MART. CAP. 2, 144 -ato sibi puero. OROS. hist. 5, 23, 5 Metellus ... donec Pompei castris -retur (*pass. pro refl.*). SACR. Leon. p. 37 Paulum huic (*Petro*) ... -as. COMPVT. Carth. 1, 1 hominem ... beatorum choro. IORD. Rom. 379 exercitum sibi. Get. 282 sibi clientes. CIC. fin. 3, 66 inter nos natura ... coniuncti et -ati sumus. LIV. 1, 17, 5 ita rem inter se ... -ant. LIV. 42, 29, 4 in omnia belli pacisque se -erat consilia. *liberius iuncta*: CIC. parad. 46 videt ... accusatorum atque iudicum -atos greges. LIV. 2, 1, 5 priusquam pignora coniugum ac liberorum caritasque ipsius soli ... animos eorum -asset. TAC. ann. 14, 58 audaces. AMM. 24, 7, 6 -ato fretus exercitu. HEGES. 4, 4 l. 14 ad -andam perditorum manum. 26, 6, 2 -ata (-sociito *cod.*) pari potestatis iure Sebastiano. HIER. epist. 99, 2 Demosthenem atque Platonem. 100, 13 nos et eos. in Is. 14, 7 p. 250 quos in terra dignitas separavit, apud inferos poena -et. AVG. civ. 19, 7 nihil prodest ad -andos homines tanta similitudo naturae. serm. 71, 23, 27 in quo -atur haec congregatio. INSCR. christ. Rossi II 25, 3 quos ... conso⟨c⟩iavit humus. *de coniugali vinculo* (*cf.* GLOSS. V 447, 29 coniugis -atus): EPICED. Drusi 380 magno -ata Iovi (*i. Augusto*). FIRM. math. 3, 6, 25 alii ... meretrices genialis sibi tori copulatione -ant. AVSON. 174, 3 coniunx ... meae tu -ate sorori. IORD. Rom. 251 *Antonius* se ... cum illa (*Cleopatra*) -ans. Get. 154 utramque filiam. 299 neptem ... -at Herminefredo. CORP. X 8412 me tecum rursus consoc⟨iatum iri⟩. CARM. epigr. 469, 7 cum coniuge ... cons⟨ociatus eris⟩. 911, 10 Paulina suo -ata viro. 1335, 20 uxor, quae tecum rursus -ata iacet. 1273, 6.

part. pro adi. **cōnsociātus**, -a, -um. *i. q. coniunctus*: CIC. epist. 3, 3, 1 pro nostra -issima voluntate. CARM. epigr. 1295 memento, quae fuerit nobis -ata fides. AVG. serm. 71, 17, 28 sicut per linguas -ior est societas generis humani.

syn.: communicare, coniungere, foederare (*adde*: CASSIOD. var. 4, 12 iugali foedere se sociare); *cf.* associare *vol. I p. 904, 33*, sociare. *opp.*: separare, *cf.* dissociare.

cōnsocius, -a, -um [*cf. c.* socius *et c.* consociare. *Th.*]. *subst.*: [NEP. Milt. 3, 6 -is (*cod. Monac.*, consciis *al.*). SVET. Vit. 2 -os *pars codd. pro* conscios.] HEGES. 1, 41, 6 -um temptamentorum. RVFIN. apol. adv. Hier. 1, 23 -um et concordem ... approbo. AVG. c. Petil. 3, 55, 67 minister ... -s fit euangelii. 3, 57, 69 non solum -um, sed ... etiam concathedraneum. *adi.*: OPT. PORF. carm. 12, 14 qua signa Booten ultima -a tollunt in sidera dextra. FVLG. myth. 1, 3 quod haec duo elementa sibi sint valde -a. *Probst.*

cōnsocrus, -ūs *f.* [*a* con *et* socrus, *cf. c.* consocer. *Th.*]. AVSON. 189 tit. Pomponia Vrbica consocrus.

cōnsodālis, -is *m. a* con *et* sodalis. GREG. M. epist. 14, 16 Augustino -i nostro. PASS. Paul. 2 ductus iam fuerat a -bus suis et Caesaris amicissimis. *L.*

cōnsōlābilis, -e *a* consolari. *comp.* AMBR. *l. 16*. *qui consolationem admittit, consolando levari potest*: CIC. epist. 4, 3, 2 vix -s dolor. AMBR. in psalm. 118 serm. 12, 31 servitus. exc. Sat. 1, 36 lugubre onus -i licet obsequio gestare. epist. 39, 3 -iorem decessionem. *qui consolationem adfert*: GELL. 16, 19, 12 canere carmen casus illius sui -e.

cōnsōlāmen, -inis *n.* [*cf. c.* consolari *et c.* solamen. *Th.*]. *i. q. consolatio*: PS. HIER. epist. 5, 1 p. 61[A] alieni consolaminis levaminibus ... non indigere.

***cōnsōlātio**, -ōnis *f. a* consolari. GLOSS. παράκλησις (*cf.* HIER. in Ioel prol. p. 165 ISID. sent. 1, 15, 4). παραμυθία. exhortationem. GLOSS. iurisp. cod. Paris. gr. 1357[A] κονσουλατίων· παράκλησις. *primum legitur apud* CIC., *inter poetas habet unus* PVBLIL. *plural. passim inde a* CIC.

1 *actus consolandi, levatio doloris, solacium*: a *absolute*: CIC. Tusc. 1, 111 maxima. 3, 77 erit ... in -bus prima medicina docere aut nullum malum esse aut admodum parvum. 3, 79 firmissima. Att. 2, 18, 1 nec mihi consilium nec -o deesset. 11, 15, 2 tenuis. 11, 25, 1 -is cuiusquam spes. 12, 10 -um ... multae viae. 12, 14, 3 omnem -em vincit dolor. 14, 11, 1 magna -o conscientia maximi et clarissimi facti (epist. 16, 8, 1 SERV. Aen. 10, 468). epist. 5, 16, 3. 6, 1, 3 -is loco pono. 6, 3, 4 levis. Phil. 14, 34 optima est haec quidem -o. VAL. MAX. 7, 2 ext. 2 qua -e demonstravit urbes esse humanarum cladium consaepta miseranda. SEN. dial. 11, 1, 3 verebarque, ne haec non -o esset, sed exulceratio. 11, 1, 4 efficacissimae -is. PETRON. 111 at illa ignota -e percussa laceravit vehementius pectus. PS. QVINT. decl. 8, 2 itis obviam -bus. HIL. in Matth. 4, 4 lugentibus aeternae -is solacia repromittit. AMBR. off. 1, 36, 179 fortissimam. AMBROSIAST. in II Cor. 1, 4 duo genera -is. VVLG. Is. 54, 11 absque ulla -e. thren. 1, 21 diem -is. Os. 13, 14 -o abscondita est. act. 4, 36 filius -is (υἱὸς παρακλήσεως). II Cor. 1, 3 deus totius -is (θεὸς πάσης παρακλήσεως). RVFIN. hist. mon. 33. PS. RVFIN. in Am. 5, 18—20 nulla -um sidera sublucebunt. AVG. civ. 18, 13 prosperitates -um. 18, 51. in psalm. 76, 10 securam. un. bapt. 16, 30 gloriosa. BACHIAR. repar. laps. 11 -is linteamenta. SIDON. epist. 2, 8, 3 -is officium. ENNOD. epist. 6, 11 p. 155, 17 sola in -e remanserunt solacia litterarum. GREG. TVR. Franc. 4, 5 deo gratias pro hac -e agens. Mart. 2, 2 cibum -is. NOVELL. Iust. 13, 31 citra usum -is (ἔξω παραμυθίας ... τῆς ἀποχρώσης). 102, 2 occasione emolumentorum et alterius -is. VITA Caes. Arel. 16 ut quicquid oculis videre potuisset, ad aedificationem audientium pro similitudinis -e proponeret.

b *c. genet. subiectivo*: CIC. fin. 4, 6 quae sunt eorum -es, quae cohortationes! Tusc. 3, 78 Epicuri. 3, 79 Chrysippi. epist. 5, 13, 1 litterarum. Att. 15, 4, 2 itaque stulta iam Iduum Martiarum est -o. MAR. VICTORIN. in Phil. 2, 1 dilectionis. AMBR. Iob 3, 5, 14 quietis aeternae. AMBROSIAST. in II Cor. 7, 9 gaudii. VVLG. Is. 66, 11 eius. act. 9, 31 sancti spiritus. Rom. 15, 4 scripturarum. RVFIN. hist. 3, 23, 19 sermonum (hist. mon. 22). AVG. civ. 18, 51 dei (in psalm. 91, 1). conf. 1, 6, 7 susceperunt me -es miserationum tuarum, ... exceperunt me -es lactis humani. doct. christ. 2, 7, 10 divini adiutorii. CHROMAT. in Matth. 3, 3 exaltationis aeternae, ... perpetui gaudii. BENED. reg. 1 sine -e alterius sola manu pugnare. PASS. Petr. 12 vitae aeternae. *adiectivum pro genet. substantivi adhibetur*: RVFIN. Orig. in gen. 16, 4 apostolicas -es. AVG. in psalm. 30, 2 serm. 1, 3 divina -o. 76, 3 humanam -em.

c *c. genet. obiectivo*: CIC. Tusc. 3, 82 singularum rerum sunt propriae -es. Cato 1 quarum *rerum* -o et maior est et in aliud tempus differenda. Att. 1, 3, 1 eius rei. 1, 17, 6 timoris. 5, 2, 3 huius ingentis molestiae. epist. 4, 13, 1 doloris tui. 6, 4, 2 malorum, ... rerum incommodarum. PVBLIL. M 59 misericors civis patriae est -o. PETRON. 42 animi. HEGES. 5, 22, 1 tantae calamitatis. HIER. epist. 60, 4 in -em damnationis suae Socrates disputavit in carcere. 108, 2 in cuius -em libellus hic cuditur. AVG. in psalm. 125, 4 miserorum, lugentium, gementium (143, 11 OP. imperf. in Matth. 9 p. 681). serm. 173, 3, 3 huius tristitiae. FAVST. REI. epist. 11 p. 218, 5 in huius -e. CORP. VI 22215 vitai. INSCR. christ. Rossi II p. 171, 29 tu tribulantium vera -o eras (*Meyer*, tribulantum vera -o verax *cod.*). CIC. Att. 11, 13, 3 non est a me collecta ad querelam, sed magis ad -em meam. HIL. syn. 53 nostram (II Cor. 1, 5 nostra. 7, 13). AMBR. obit. Valent. 40 vestram. VVLG. Luc. 6, 24 vestram. AVG. in euang. Ioh. 3, 19 ad -em tuam. *cf.* AVG. serm. 173 tit. -o in mortuorum luctu.

iuncturae: consolatio: HIL. in Matth. 4, 25 in iudicio dei

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

et perpessis iniuriam plus est -is et poena severior iniuriosis. Cic. div. 2, 3 quid ego de -e dicam? quae mihi quidem ipsi sane aliquantum medetur, ceteris item multum illam profuturam puto. Cato 4 nulla -o permulcere potest stultam senectutem. Paneg. 12, 20 haud scio an quibusdam -o ista suffecerit. Cic. off. 1, 58 cohortationes, -es, interdum etiam obiurgationes in amicitiis vigent maxime. consolationis: Vvlg. Hebr. 12, 5 obliti estis. consolationi: Cic. epist. 5, 17, 5 illius eximia virtus summusque in te amor magnae tibi -i debet esse. Att. 3, 16 appareat te et -i servire et veritati. Sen. dial. 12, 18, 9 non possit is alienae vacare -i, quem sua mala occupatum tenent. consolationem accipere *sim.*: Sen. epist. 21, 11 de his tecum desideriis loquor, quae -em non recipiunt. Hier. epist. 99, 2 nullam pro matris absentia recipit -em. Vvlg. gen. 37, 35 noluit -em accipere. 38, 12 post luctum -e suscepta. Ps. Rvfin. in Os. 13, 14—15 ut -em recipere non valerent. adferre: Cic. Tusc. 3, 61 acta aetas honeste ac splendide tantam adfert -em, ut. Att. 10, 4, 6. epist. 6, 22, 1 quid -is adferrem in tantis malis. Svlp. Rvf. Cic. epist. 4, 5, 4 non mediocrem -em attulit. Avg. civ. 18, 51 plurimumque -is adfert. adhibere: Cic. Tusc. 3, 79 refert, quomodo adhibeatur. epist. 4, 3, 3 -em recte adhibitam. 4, 16, 1 adhibere aliquam modicam -em. Avg. civ. 19, 8 ulcus, cui sanando adhibentur officiosae -es. Evgraph. Ter. Hec. 602. conferre, conicere, vertere in: Cic. Att. 12, 41, 2 omnis tuas -es unam hanc in rem velim conferas. Tusc. 3, 76 omnia in -em unam coniecimus. Sen. dial. 11, 15, 1 illo omnis -o mihi vertenda est. dare, reddere: Vvlg. II Thess. 2, 15 pater noster, qui . . . dedit -em aeternam. Evgraph. Ter. Hec. 403 dat sibi -em. Vvlg. Is. 57, 18 et reddidi -es ipsi et lugentibus eius. Avg. civ. 1, 16 nec tantum hic curamus alienis responsionem reddere, quantum ipsis nostris -em. exspectare: Cic. Att. 8, 11, 4 tu autem -is fortasse aliquid exspectasti. 11, 17, 1. Vvlg. Iudith 8, 20 exspectemus humiles -em eius. Luc. 2, 25. facere: Avg. in psalm. 62, 8 deus fecit nobis -em in deserto. habere: Cic. Att. 11, 3, 2 nihil habet -is. 11, 24, 5 quod -is aliquid habeat. Vvlg. Luc. 6, 24. Avg. civ. 1, 28 habetis magnam veramque -em. epist. 92, 1 -em habere plurimam. 111, 2. quaerere: Avg. in psalm. 85, 24 nemo -em quaerit, nisi qui est in miseria. reicere: Plin. epist. 5, 16, 11 recens animi dolor -es reicit. reperire: Avg. epist. 130, 3 sine quo solacio quaecumque sunt terrena solacia, magis in eis desolatio quam consolatio reperitur. respuere: Cic. Tusc. 3, 79 sunt enim, qui respuant. serere: Ambr. exc. Sat. 1, 76 quamvis scripturarum memoria -es serentibus praecurrat. Vvlg. I Cor. 14, 3 loquitur ad . . . exhortationem et -em. Avg. in psalm. 76, 5 *et* 6 contra . . . -em se claudere. consolatione egere, indigere: Cic. Tusc. 3, 77 Cleanthes . . . sapientem consolatur, qui -e non eget. Svlp. Rvf. Cic. epist. 4, 5, 1 aliorum -e indigere. opus est: Cic. Tusc. 3, 55 opus est, . . . ratione aut omnino -e. 3, 74. erigere: Avg. contin. 11, 25 -bus. fulcire: Cod. Theod. 6, 28, 6 (*a. 399*) diuturno fatigatos obsequio hac -e fulciri. lenire: Cic. ad Q. fr. 3, 5, 4. levare, relevare, sublevare: Cic. Tusc. 3, 73 -bus nihil levari. Att. 11, 6, 1 qua -e levari maxime possim. Balb. 58 -e omnis me absente meos sublevavit. Hier. epist. 100, 17 -e et misericordia sublevantes. Cael. Avr. acut. 1, 11, 98 levi -e atque nunc dictis hilarioribus et iucunditate relevare. minuere: Cic. Att. 9, 6, 5 eripe mihi hunc dolorem aut minue saltem aut -e aut consilio. Bell. Alex. 8, 1 timorem -e et ratione minuebat. mori: Cic. Phil. 13, 45 aequiore animo et maiore -e moriere. replere: Vvlg. act. 9, 31 -e sancti spiritus replebatur. II Cor. 7, 4 repletus sum -e. *cf.* Is. 66, 11 repleamini ab ubere -is eius (ἀπὸ μαστοῦ παρακλήσεως αὐτῆς). roborare: Pavl. Nol. epist. 13, 1 mutuis -bus roboraremus communem fidem. sanare: Cic. Tusc. 3, 34 ut . . . triplici -e sanetur. Hirt. Gall. 8, 38, 2 animos -e sanat. sustentare: Cic. Brut. 330 ea -e sustentor. epist. 6, 6, 12 -e, qua facile fortem virum sustentarem. uti: Cic. prov. 15 Tusc. 3, 55 epist. 6, 6, 12. 6, 10, 4. 6, 13, 47 utamur igitur vulgari -e. *sola* Vvlg. *his iuncturis utitur*: act. 15, 31 gavisi sunt super -e (ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει). II Cor. 7, 13 in -e (ἐπὶ) autem nostra . . . gavisi sumus. *structurae*: *sequitur acc. c. inf.*: Cic. epist. 6, 4, 4 in quo prima illa -o est vidisse me plus quam ceteros. 6, 2, 2 -o . . . nihil esse praecipue cuiquam dolendum in eo, quod accidat universis. 15, 21, 1 mihi -em relinquas, fore ut. . . . cum: Cic. epist. 6, 21, 2 magna enim -o est, cum recordare. quod, quia: Cic. Mil. 100 me una -o sustentat, quod . . . . Att. 15, 1a, 1 una -o est, quod ea condicione nati sumus, ut nihil, quod homini accidere possit, recusare debeamus. epist. 3, 2, 1 haec una -o occurebat, quod. Hier. epist. 75, 1 habemus -em, quia. ut: Cic. epist. 5, 16, 2 est autem -o pervulgata quidem illa maxime, . . . homines nos ut esse meminerimus.

2 *genus orationis*: Cic. de orat. 2, 50 neque habent suum locum ullum in divisione partium neque certum praeceptorum genus et agenda sunt non minus diserte quam quae in lite dicuntur, obiurgatio, cohortatio, -o. 2, 64 cohortationes praecepta, -es admonita. 3, 118 huic generi subiectae sunt cohortationes obiurgationes, -es miserationes. 3, 211 aliud genus dicendi . . . -o, aliud obiurgatio . . . desiderat. Sen. epist. 94, 21 aut isto modo licet et -es dicas supervacuas et exhortationes. 94, 39. 49. 95, 34 his si adiunxerimus praecepta -es, adhortationes. 95, 65. Qvint. inst. 10, 1, 47 nam ut de . . . exhortationibus, -bus taceam. 11, 3, 153 funebres contiones, -es, plerumque causae reorum tristes atque submissae. Mar. Victorin. rhet. 1, 5 p. 174, 30 ergo illi, qui in pluribus rebus rhetoricam constituunt, exhortationem et -em in rerum generibus ponunt, id est in materia rhetorica. *nota*: *titulus libri* (παραμυθητικός): Cic. Tusc. 1, 115 simile quiddam est in -e Crantoris. Cic. consolatio *cf.* phil. frg. IX. Epiced. Drusi *editio Romana inscribit* -o ad Liviam. Sen. dial. 6 ad Marciam de -e 11 ad Helviam matrem de -e. 12 ad Polybium de -e. Stat. silv. 2 praef. 22 scriptam de amisso puero -em. Ambr. de obitu Valentiniani -o. Ps. Avg. sermones de -e mortuorum (*cf. Migne 40, 1159 sqq.*). Boeth. de -e philosophiae.

syn.: adhortatio, cohortatio, exhortatio; admonitum; aedificatio (*cf. p. 476, 52*), emolumentum (*cf. p. 476, 51*), miseratio, ratio (*cf. p. 477, 46. 55*).
opp.: desolatio, exulceratio, obiurgatio, querela, responsio (*cf. p. 477, 29*).

cōnsōlātīvus, -a, -um *a* consolari. *i. q. consolatorius*: Clavd. Don. Aen. 5, 711 -a verba. Isid. orig. 2, 21, 27 sententiae exhortativae -ae.

***cōnsōlātor**, -ōris *m. a* consolari. Gloss. confortatores (*cf. l. 41*). Cic. Tusc. 3, 73 -es ipsos confiteri se miseros, cum ad eos impetum suum fortuna converterit. epist. 6, 4, 3 -em tuum. Sen. dial. 11, 1, 4. 12, 5, 5 et solacium debes esse illorum et -r. epist. 63, 13 nulla res citius in odium venit, quam dolor, qui recens -em invenit. Hier. epist. 39, 2 non est optimus -r, quem proprii vincunt gemitus. 52, 15 -es potius in maeroribus suis quam convivas in prosperis noverint. 66, 1 serus -r. in Is. 40, 1 p. 479 blandiens. 54, 11 p. 635 quae (*ecclesia*) nullum habuit -em et frustra omnem substantiam suam in medicis perdidit. Vvlg. II reg. 10, 3. Iob 16, 2 onerosi. 29, 25 maerentium -r. Sirach 4, 1 thren. 1, 9. 16 Nah. 3, 7 Avg. in Iob p. 542, 6 in psalm. 66, 3. serm. ed. Mai 97, 10 non -em metus habuit, non sepultorem moriturus invenit. Ps. Avg. serm. 170, 1. 180, 3. Svlp. Sev. dial. 1, 23, 2 hic *liber* in peregrinatione tota socius et -r fuit. Favst. Rei. epist. 9 p. 211, 16 Ennod. epist. 2, 1, 4 p. 39, 7. 3, 2, 5 p. 73, 8. 9, 28, 2 p. 249, 24 opusc. 3, 198 p. 382, 23. *apud script. eccl.* consolator *saepe dicitur de sancto spiritu* (*gr.* παράκλητος; *cf.* Pelag. in II Thess. 2 p. 873P spiritum -em qui graece παράκλητος appellatur. Hier. epist. 120, 9 Avg. c. Faust. 13, 17 Favst. Rei. spir. 1, 10 p. 119, 6 Cassiod. hist. 5, 34 Nicet. spir. 16 Isid. sent. 1, 15, 4): Itala Ioh. 14, 26 (Hil. in psalm. 125, 7) mittet vobis et alium -em (Vvlg. paraclitus). Lact. inst. 7, 27, 4 Avg. civ. 1, 14. serm. 264, 2 videbant enim secum et magistrum, confortatorem et -em et protectorem hominum. conf. 5, 5, 8 c. Adim. 17. c. Faust. 13, 17 -em vel advocatum, spiritum veritatis. c. Secundin. 25 serm. ed. Mai 35, 2 Oros. apol. 11, 1 Sedvl. carm. pasch. 4, 2 Drac. laud. dei 2, 694 Ennod. opusc. 3, 183 p. 378, 14.
syn.: advocatus, confortator, protector, salvator.
fem. **cōnsōlātrīx**, -īcis: Avg. in psalm. 29, 2, 7 Eva, adiutrix diaboli, non -x mariti (55, 20 suam relinqueret adiutricem, non mariti -em). Cassiod. in psalm. 5 concl. ut in nobis coalescens orationis affectus et psalmodiam praestet humanis actibus -em et congruentem divinis iussionibus actionem.

cōnsōlātōrius, -a, -um [*cf. c.* consolari consolatus. *Th.*]. *ad consolandum aptus*: Cic. Att. 13, 20, 1 litteras (Avg. epist. 208, 1 Sidon. epist. 7, 16, 1). Svet. Otho 10 codicillos. Gennad. vir. ill. 49 libellum (78). 50 epistula (Avg. epist. 259, 1 Alc. Avit. epist. 5 *tit.* Cassiod. hist. 7, 40 Greg. Tvr. Franc. 2, 31). Vvlg. Zach. 1, 13 verba. Avg. in Iob p. 510, 11 notandum quam -a loquatur, quamvis secundum consuetudinem luctum fecerit. serm. 157, 1, 1 -um sermonem praebere. gest. Pelag. 6, 19 libros exhortatorios vel -os. Gild. Brit. 62 chron. III p. 60, 14 -o affatu. Ennod. epist. 2, 1, 1 p. 38, 3 diu . . . -am ad te paginam non emisi. Cassiod. var. 10, 18, 3 -um principis pro vobis ingenium. *adv.* **cōnsōlātōriē**: Sidon. epist. 6, 9, 1 non increpative sed -e potius compellare. *Meister.*

cōnsol(i)da, -ae *f.* [*a* consolidare. *Th.*]. Gloss. *ubique* consolda. *nomen herbae*: Gloss. oric(u)la muris (*saepius scribitur* Veneris; *cf. Stadler, Archiv 10, 91*). ? finticis. III 612, 1 fictilis. 580, 47 baciclusa id est bovis lingua sive -a. -a maior: Gloss. postoculum. anagallicum (III 580, 25 anagilico id est -a quae habet radicem album. -a mediana: Gloss. provinca (*vel* provintia, *scr.* pervinca). Ps. Apvl. herb. 60 nomina et virtutes herbae -ae: Graeci xylophyton, symphyton, anachylin . . . , Latini confervam, -am, inulam rusticam, Galli alum (*cf.* Diosc. 4, 9 W.). [*francog.* consoude. *M.-L.*]

cōnsolidātio, -ōnis *f. a* consolidare. *i. q. restrictio*: Veg. mulom. 2, 74, 2 rebus stypticis et his quae -em faciunt curetur. *t. t. Ictorum* (*cf. p. 479, 18*): Inst. Iust. 2, 4, 3 si fructuarius proprietatem rei adquisierit, quae res -o appellatur. Vlp. dig. 7, 2, 3, 2 frg. Vat. 83.

cōnsolidātor, -ōris *m. a* consolidare. *is qui aedificat*: Ven. Fort. carm. 1, 20, 22 -em te cecinere suum *domus et lavacra*.

cōnsolido, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* solidare *vel* solidus. *Th.*]. Gloss. στερεοποιῶ. -at confirmat. *i. q. solidum reddere, confirmare*: *proprie*: Vitr. 2, 8, 7 *Graeci* e suis frontibus perpetuam et unam crassitudinem parietum -ant. 2, 9, 2 aeris hiberni vis comprimit et -at eas (*sc. arbores. ibid.* restituuntur in antiquam soliditatem). Hil. in psalm. 68, 29 *terra* secundum uniuscuiusque generis *seminum* naturam usum maturitate -et. Vvlg. Is. 54, 2 longos fac funiculos tuos

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

et clavos tuos -a (*κατίσχυσον*). Ezech. 34, 4 quod infirmum fuit, non -astis (*ἐνισχύσατε*; *cf.* POMER. 1, 21, 3). 34, 16 -bo (HIER. *ad l.* p. 407 confortabo). act. 3, 7 -atae sunt (*ἐστερεώθησαν*) bases eius (*claudi*) et plantae. VINDIC. med. 16 septimo mense medulla infantis -atur. EPIPHAN. Avell. p. 756, 1 quidam hos (*lapides*) aiunt ex guttis aquae -ari. VEN. FORT. carm. 1, 9, 8 eximio -ata loco *templa*. 1, 11, 24 donec rite sequens -asset opus (*ibid.* perficere). 9, 15, 4 neque rima patet -ante manu (*in palatio ligneo*). *translate*: ITALA act. 16, 5 (cod. d) ecclesiae ergo -bantur (*ἐστερεοῦντο*, VVLG. confirmabantur) in fide. IREN. 1, 30, 5 -asse concupiscentiam suam in eam *faecem materiae*, unde natum filium dicunt. HIL. in Matth. 27, 1 qui (*episcopus*) si ... doctrinae opportunitate et veritate infirma confirmet, disrupta -et. VINCENT. LER. 23, 29 ut annis *dogma* -etur, dilatetur tempore, sublimetur aetate. CASSIOD. var. 8, 8, 1 quos sapientia firmos efficit et mens religiosa -at. VEN. FORT. carm. 2, 8, 42 micet ambobus -atus amor. 3, 28, 6 cuius (*Anthemi*) in affectu -atus agor. MIRAC. Theclae 10 p. 173, 25 quatinus ... in pace et tranquillitate -et *nos virginis benignitas*. *t. t. Ictorum* (*cf. Leonhard, PW. IV 947*): *i. q. cum usufructu coniungere proprietatem*: TRYPH. dig. 23, 3, 78, 2 ut habenti mulieri fundum usus fructus cedatur et ita cum proprietate -etur. VLP. dig. 7, 2, 3, 2 si duorum usus fructus legetur et apud alterum sit -atus (frg. Vat. 83). 7, 2, 6 pr.

(**cōnsolidum**) NOT. Tir. 40, 38ª. [ARNOB. nat. 4, 37 quos solidet *cod.*: vobis solidae *Reiff.*, consolidae *Salmas.*] *L.*

×cōnsōlor, -ātus sum, -ārī [*a con et solari. Th.*]. GLOSS. *παραμυθοῦμαι, παρηγορῶ*. solacium dabat. consolando solando. *legitur inde a* PLAVTO, *deest*: RHET. Her. LVCR. SALL. VERG. (LVCAN. VAL. FL. SIL., solor VERG. *14ies*, VAL. FL. *6ies*, SIL. *6ies*) TIB. PROP. GRATT. (solor *semel*) PERS. MART. TAC. (solor *7ies*) IVV. (solor *semel*); *singulis locis*: CATVLL. (solor *semel*) NEP. HOR. sat. (solor *5ies* carm. sat. epist.) STAT. silv. (solor *27ies*), *apud* LIV. *10ies* (solor *semel*). *recentiore aetate* consulor *pro* consolor *scribitur* (*cf. Schuchardt, Vokal. d. Vulgärl. II 107, 8; adde* GLOSS. V 281, 27); *quare etiam cum verbo* consulere *confunditur*. *de forma act.* consolare *cf. p. 481, 2 sqq.*

I *solacium ferre, animum confirmare, recreare, addere*: **a** *absolute*: TER. Haut. 86 aut -ando aut consilio aut re iuvero. VARRO ling. 6, 57 allocutum mulieres ire aiunt, cum eunt ad aliquam locutum -andi causa (consulandi *vel* -endi *codd.*). rust. 1, 17, 7 -ando eorum restituat voluntatem. CIC. Pis. 18 eripis lacrimas non -ando, sed minando. Mil. 99 reliqua est illa tamen ad -andum querella. de orat. 2, 35 maerorem levare mitius -ando (fin. 5, 84 epist. 6, 4, 2). Tusc. 3, 54 legimus librum Clitomachi, quem ille misit -andi causa ad captivos. 3, 57 ea ratio -andi. 3, 75 haec igitur officia sunt -antium. 3, 76 Chrysippus autem caput esse censet in -ando detrahere illam opinionem maerenti, si se officio fungi putet iusto atque debito. sunt etiam, qui haec omnia genera -andi colligant (SEN. dial. 11, 2, 2). Att. 3, 11, 2 -ari iam desine (3, 15, 7). 10, 14, 2 quicquid habes ad -andum (consulendum *M*). 14, 4, 2 sed omnia licet concurrant, idus Martiae -antur (14, 13, 4). epist. 4, 13, 4 facultas vel tui vel alterius -andi. *saepius*. CAES. Gall. 1, 20, 5 -atus rogat. 7, 29, 1 -atus cohortatusque est, ne. civ. 3, 98, 2. NEP. Eum. 11, 2 propter veterem amicitiam colloqui -arique. OV. met. 1, 360 quo -ante doleres? 15, 491 -antia verba (AVSON. 438, 2). LIV. 9, 6, 8. 22, 7, 12 inde varios vultus digredientium ab nuntiis cerneres, ut cuique laeta aut tristia nuntiebantur, gratulantisque aut -antis redeuntibus domos circumfusos. 26, 21, 17 militum animos nunc -ando nunc castigando sedavit (26, 35, 8). PHAEDR. 3, 18, 5 -andi gratia (4, 17, 2 AMM. 28, 1, 4). SEN. dial. 6, 16, 3. 12, 6, 1 -antium frequentia. 12, 12, 1. QVINT. inst. 3, 4, 3 cum querimur -amur, mitigamus concitamus, terremus confirmamus (5, 8, 2). 11, 3, 64. decl. 268 p. 97, 9 remove medicinam: tu, philosophe, -beris. 306 p. 200, 23 SVET. Aug. 53 Tib. 52 Nero 42 FRONTO p. 123, 2. p. 234, 21 N. senex ego parens indigne -bor. VVLG. Is. 40, 1 -amini, -amini, popule meus. HIER. epist. 22, 35. 60, 18 AVG. civ. 1, 28. 3, 28. 22, 8. MACR. sat. 1, 6, 16 Romulus cum raptas ad -andum vocasset. **b** *aliquem*: PLAVT. Bacch. 625 -andus hic mist, ibo ad eum. Mil. 5 nam ego hanc machaeram mihi -ari volo. Rud. 399. 677 has. Trin. 394. TER. Ad. 512 et istam, quod potes, fac -ere (*cf.* GLOSS. V 532, 35 -ere adloquaris. SERV. Aen. 10, 860 est enim adloqui -ari. *cf.* VARRO *l. 37*). Hec. 293 quid -are me. Phorm. 265 illam miseram. CIC. Quinct. 59. div. in Caec. 18 sociorum animos. Caecin. 80 leg. agr. 2, 77. Rab. perd. 18 nihil me clamor iste commovet, sed -atur. Sull. 17 locus est ipse non tam ad inflammandos calamitosorum animos, quam ad -andos accommodatus. 29 Sest. 7 Balb. 44 -bor et hos praesentis, viros optimos, et illam fidelissimam atque amicissimam nobis civitatem. Planc. 52 -andi tui gratia. Deiot. 36 Phil. 12, 1. 14, 34 Brut. 11 leg. 3, 26 Tusc. 1, 83. 3, 60 orationem ... ad malivolos -andos esse accommodatam. *al.* Cato 84 sed me ipse -bar. Att. 2, 16, 1. 2, 17, 2 neque tam me *εὐελπιστία* -atur. 3, 8, 3. 3, 11, 2. 7, 4, 3 *al.* ad Q. fr. 2, 8, 3 -bor te et omnem abstergebo dolorem. ad Brut. 1, 9, 1 epist. 1, 6, 2. 5, 18, 1 egomet, qui te -ari cupio, -andus ipse sum. *al.* CAES. Gall. 5, 4, 2 -atus Indutiomarum hortatusque est. 5, 52, 5 milites -atur et confirmat. 7, 19, 6. BELL. Alex. 32, 4 in fidem receptos. HOR. sat. 1, 6, 130 bis me -or victurum suavius. OV. met. 1, 578. 13, 213 Pont. 1, 9, 19 *al.* LIV. 6, 34, 10. 23, 25, 2 -atusque patres est et adhortatus (27, 10, 1). SEN. contr. exc. 4, 1 contr. 7, 6, 11. 9, 4, 3 VAL. MAX. 4, 4, 5 SEN. dial. 1, 4, 5 *al.* benef. 6, 37, 2 epist. 77, 8 CVRT. 3, 12, 6 MELA 2, 20 STAT. silv. 2, 1, 153 QVINT. decl. 297 p. 173, 8. 316 p. 244, 19 PLIN. epist. 1, 10, 10 *al.* CASSIOD. inst. div. 17 *invicem* se epistularum gratia -antur. **c** *causa indicatur*: de: CIC. Tusc. 3, 71 Telamonem de Aiacis morte. Att. 1, 16, 7 de re publica. 11, 6, 6 de Fannio. epist. 6, 4, 2 de communibus miseriis. in: CIC. div. in Caec. 5 quo in negotio tamen illa res me -atur. Verr. 3, 169 in ea re. 6, 92 in malis. Cluent. 3 in hac difficultate. Catil. 4, 8 in miseriis. epist. 3, 12, 2 in hac spe. 4, 14, 2 quo in periculo. QVINT. inst. 6 prooem. 11 in supremis. decl. 335 p. 319, 18 in hac parte. HIL. in Matth. 28, 1 in minimis suis ... et infirmis. VVLG. psalm. 118, 50 in humilitate mea (*παρακαλεῖν ἐν*). Sirach 38, 24 in exitu spiritus sui. II Cor. 1, 4 in omni tribulatione. AVG. civ. 19, 8 in hac humana societate. in euang. Ioh. 32, 5 in hac peregrinatione. serm. 158, 8 in via. ob: LACT. inst. 3, 28, 8 quicumque -ati sunt alios ob interitum amissionemque carorum (*cf.* POLLIO *p. 481, 20*). propter: VVLG. Sirach 38, 17 propter tristitiam. I Thess. 5, 11 propter quod -amini invicem. super: VVLG. II reg. 13, 39 eo quod -atus esset super (*ἐπί*) Amnon interitu. I par. 19, 2 super morte patris (Ier. 16, 7). Iob 42, 11 super omni malo (Ezech. 14, 22). Is. 1, 24 super hostibus meis. 22, 4 super vastitate. HIER. epist. 77, 1 super dormitione Blaesillae (108, 4). PS. MATTH. euang. 11 super Maria. pro: LIB. iubil. 27, 18 et -batur Isac Rebeccam pro Iacob filio suo. ab: *cf. l. 43.* **d** *aliqua re*: PLAVT. Rud. 682 desiste dictis nunciam miseram me -ari. CIC. Q. Rosc. 43. prov. 16 dum modo, cuius exemplo se -atur, eius exitum exspectet. Phil. 8, 21 hoc me tamen -bar, ... fore ut. Brut. 250 leg. 1, 62 nat. deor. 2, 148 Lael. 10. Tusc. 1, 109 cum suis se laudibus vita occidens -ari potest. Att. 1, 17, 2 hoc me ipse -bar, quod (epist. 7, 1, 6. 11, 11, 2). 4, 6, 1 nosque malo solacio, sed non nullo tamen -amur, quod. 5, 11, 7. 5, 21, 1 hoc me tamen -or: non spero te ... requiescere. 9, 10, 10. 13, 12, 1 litteris. epist. 6, 6, 2. 9, 16, 6. CATVLL. 64, 182 coniugis an fido -or memet amore. OV. trist. 5, 4, 41. LIV. 1 praef. 3 nobilitate ac magnitudine eorum, qui nomini officient meo, -er. 1, 58, 9 RVT. LVP. 1, 21 CELS. 2, 9 SEN. epist. 99, 27 FRONTO p. 138, 12. 187, 15. 234, 19 N. TERT. anim. 44 cives Clazomenii Hermotimum templo -antur. PORPH. Hor. carm. 3, 7, 1 hac *ᾠδῇ*. VVLG. Iob 16, 5 sermonibus. AVG. civ. 5, 26. 20, 2. per: CIC. Att. 12, 14, 3 per litteras (12, 28, 2 ad Brut. 1, 9, 1 FRONTO p. 188, 1 N.). SVET. Tit. 8 per edicta. in: VVLG. I Thess. 4, 17 itaque -amini invicem in (*ἐν*) verbis istis. *nota: apud script. eccl. saepius i. q. adiuvare, liberare*: VVLG. gen. 5, 29 iste -bitur nos ab operibus et laboribus (*διαπαύσει, v. vol. I p. 34, 83*). VICT. VIT. 1, 17 supplicantes ut ad -andum populi dei saltem habitandi facultas Vandalis iam dominantibus concederetur (*Petschenig, Sitzungsber. der Wiener Akad. 97, 774*). GREG. TVR. Franc. 3, 34 nec haberet de proprio, qualiter eos -retur.

II *consolando levare, compensare aliquid*: CIC. Quinct. 5 nihil est, quod humilitatem cuiusquam gravitas et virtus iudicis -etur. 49 -atur honestas egestatem. p. red. in sen. 23 dolorem profectionis meae reditus dignitate. Vatin. 28 hac una re miseriam suam. Mil. 97 brevitatem vitae posteritatis memoria. part. 67 in -andis maeroribus. fin. 1, 40 magnitudinem celeritas, diuturnitatem allevatio -etur. Tusc. 5, 88 magnitudinem brevitate -atur, longinquitatem levitate. Att. 4, 18, 2 dicendi laborem delectatione oratoria. ad Q. fr. 2, 4, 6 hoc incommodum -antur cotidianae damnationes inimicorum. epist. 4, 6, 1 ut eorum luctum ipsorum dignitas -retur. 4, 6, 2 nec eum dolorem ... domus iam -ari potest, nec domesticum res publica. 4, 8, 1 gratulari magis virtuti debeo quam -ari dolorem tuum. 5, 17, 5 neque ad -andam, neque ad levandam fortunam tuam. LIV. 45, 41, 12 hanc cladem domus meae vestra felicitas et secunda fortuna publica -atur. SEN. contr. exc. 3, 1 res publica debilitatem. 3, 5 ereptam virginitatem -or. SEN. dial. 5, 15, 3 tam triste ergastulum. 12, 1, 4 ut crudelitatem fati -retur aequalitas. CVRT. 8, 6, 25 patientiam. QVINT. inst. 2, 12, 12 otium. FRONTO p. 60, 12 N. valetudinem eius. TERT. anim. 1 nec -anda est iniuria, sed potius insultanda. scorp. 11 passiones eorum. spect. 12 mortem homicidiis. HIL. in Matth. 30, 3 infirmitatem eorum sponsione reditus sui. op. hist. frg. 1, 3 conscientiae reatum blandimento ignorantiae. OPTAT. 6, 8 p. 156, 4 perditos transitus suos. SCHOL. Stat. Theb. 4, 226 puellae et innocentis transfigurationem. 4, 227 tanta enim crudelitas in hac gente est, ut mater lacrimas suas -etur funere coronato. PS. AMBR. laps. virg. 4, 15 mater partus sui genitum per tuam virginitatem -batur. HEGES. 4, 30 l. 22 praemiorum solutione maculam proditionis. HIER. in Am. 3, 7 p. 334 in Zach. lib. 3 praef. p. 881 extr. epist. 114, 2. 123, 18 in alieno corpore sua desideria -ari. VVLG. Is. 51, 3 Sion et ... omnes ruinas eius. RVFIN. hist. mon. 6 peregrinationis nostrae laborem. PS. RVFIN. in psalm 41, 4 lunam nocturnas tenebras -antem. AVG. civ. 22, 8 defectum animi. ZACCH. 1, 31 officiis criminum ... negatum in caelos reditum -atur. COD. Theod. 12, 1, 169 (*a. 409*) sub hac obtrectatione populus suam tristitiam (sua -a *codd.*) -etur. EVSTATH. Bas. hex. 4, 7 p. 909ᴬ sitis ardorem. 8, 5 p. 951ª senectae lassitudinem -antur aves.

nota: apud TERT. *saepius i. q. ornare*: adv. Val. 4 solus Axonicus memoriam Valentini integra custodia regularum -atur. pall. 4 cer-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

vicem monilibus -atur (*cf. Hoppe, Syntax und Stil d. Tertullian p. 127*). **cōnsōlo,** -āre: GLOSS. IV 43, 37 consolat consilium dat. GELL. 15, 13, 1 utor et vereor et consolor communia verba sunt (MAR. VICTORIN. gramm. VI 198, 12 CHAR. gramm. I 562, 12 SERG. gramm. IV 548, 33 AVG. gramm. V 513, 39 PRISC. gramm. II 379, 8). PRISC. gramm. II 392, 9 praeterea plurima inveniuntur apud vetustissimos quae contra consuetudinem vel activam pro passiva vel passivam pro activa habent terminationem, ut consolo et consolor. HIER. epist. 54, 17 παρακεκλημένη, quam interpretari possumus 'consolata'. **1** *activum*: VARRO Men. 347 per idem tempus Oedipus Athenas exul venire dicebatur, qui -ret (*sc. miserias suas vel tale quid*). ITALA gen. 37, 35 (Ottob.) congregati sunt ... ut -rent eum (venerunt consulare Lugd.). RVRIC. epist. 2, 31 p. 414, 24 gratias ago pietati vestrae, quod me -are (consulere *codd. fort. recte*) de civitatis ordinatione dignamini. GREG. TVR. Franc. 9, 12 noluit -are. Andr. 21 qui -ret eos. THEOD. MOPS. in Gal. 2, 12 et -bat super accidentibus illis tristitiis. **2** *passivum*: **a** *i. q. se consolari*: MET. NVM. or. frg. Gell. 15, 13, 6 at cum animum vestrum erga me video, vehementer -or et fides virtusque vestra mihi ante oculos versatur. POLLIO or. frg. Prisc. gramm. II 383, 14 sed cum ob ea, quae speraveram, dolebam, -bar ob ea, quae timui. **b** *passive*: TERT. fug. 9 sicut pusillanimes -ari. ITALA gen. 37, 35 (Ottob. Lugd.) noluit -ari (38, 12). deut. 32, 36 (Aug. loc. hept. 6, 75 p. 613, 8) et in servis suis -bitur (καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται, VVLG. II Macc. 7, 6. *cf.* ITALA iud. 2, 18 [Lugd.] -ulatus est dominus a gemitu ipsorum a facie belligerantium [παρεκλήθη ἀπό, VVLG. et audiebat afflictorum gemitus et liberabat eos de caede vastantium]). IVST. 22, 6, 4 -atis militibus. DON. Ter. Phorm. 1055 vides igitur hic -atam uxoris iracundiam. SERV. ecl. 9, 18 tua carmina, quibus -amur. AMBROSIAST. in II Cor. 1, 4. 7, 4. HIER. epist. 22, 35 alloquiis. VVLG. psalm. 76, 3 renuit -ari. 118, 52. 125, 1. Sirach 35, 21 non -bitur. Is. 57, 5. Ier. 31, 15 nolentis -ari. Matth. 5, 5 beati qui lugent, quoniam ipsi -buntur. Luc. 16, 25 nunc autem hic -atur, tu vero cruciaris. act. 20, 12. Rom. 1, 12 id est simul -ari in vobis per eam. II Cor. 2, 7. 7, 13 I Thess. 3, 7 PAVL. NOL. epist. 12, 11 AVG. conf. 6, 1, 1 civ. 3, 21. 20, 21 epist. 228, 8. 259, 1. 3 serm. 93, 9, 15 SVLP. SEV. epist. 2, 16 -atum esse te cupio. BOETH. cons. 3, 3 l. 47 GREG. TVR. glor. conf. 35 vit. patr. 13, 2. 19, 1 COD. Iust. 2, 7, 26, 4. PASS. coron. 5 non execrentur periti artifices, sed magis entur. VITA Caes. Arel. 2, 47 VITA Cypr. 7. consolandus *cf. p. 480, 60. 66.* *nota*: AVG. epist. 263, 4 haec meditare, his uberius et verius c o n s o l a r e. si enim, quia vestior (quoniam ille non potuit) ea veste, quam fratri texueras, te aliquid c o n s o l a t u r (*depon.*); quanto debes amplius et certius c o n s o l a r i, quia ... vestietur. SIDON. epist. 6, 1, 1 dignus qui omnes c o n s o l e r i s infirmas (*depon.*) quique merito ab omnibus c o n s o l a r i s (*passive*).

syn. et iuxta posita: adloqui (*cf. p. 479, 69*); adhortari, cohortari, hortari; confirmare, contristare, levare, recreare, solari. *opp.*: gratulari (*cf. p. 479, 55*); castigare, cruciare, insultare, minari (*p. 479, 40*). *Meister.*

cōnsolvo, -ūtum, -ere *a* con *et* solvere. CHIRON 649 tertio die -ito. CAEL. AVR. chron. 4, 3, 39 contrita acacia atque -uta. 4, 7, 95. 5, 1, 10. CASS. FEL. 17 in uno -es. 28 p. 47 omnia tria in uno -es. 29 p. 58. 38 p. 85.

? **cōnsomnio,** -āre. PLAVT. Most. 757 quid -vit? (*deficiente metro,* quid ergo somniavit *Leo*). *L.*

cōnsonāns *v.* consono. **cōnsonanter** *adv. v.* consono.

***cōnsonantia,** -ae *f. a* consonare, consonans. **1** *proprie de concordia sonorum vel vocum, praecipue in re musica*: GLOSS. συμφωνία (FAV. EVL. 15, 32 -am ... quae dicitur symphonia. HIER. epist. 21, 29 συμφωνία ... -a exprimitur in Latino). CENS. frg. 11, 1 harmonia est -a. BOETH. mus. 1, 3 est -a dissimilium inter se vocum in unum redacta concordia. 1, 8 -a est acuti soni gravisque mixtura suaviter uniformiterque auribus accidens. VITR. 5, 4, 9 (*plur.*). 5, 5, 3 claritatem ex concentu convenientium sibi -arum. 5, 5, 4 (*bis*). 5, 5, 7 -am v o c i s (RVFIN. Basil. hom. 1, 2 NICET. psalm. 13). CHALC. comm. 44 qui duo diversi soni (*sc. hypate et nete*) habent inter se miro quodam genere concentum et -am. PS. RVFIN. in psalm. 9, 12 fit -a vocis cum organo. BOETH. anal. post. 1, 7 ut perspectiva ad geometriam *se habet* et -a ad arithmeticam. mus. 1, 28 -am licet aurium sensus diiudicet, tamen ratio perpendit. 1, 31 *vocum* -am. 2, 21 -a duarum vocum. 5, 12 -ae simplices, diapente ac diatessaron et -ae compositae, diapason ac diapente *eqs.* CASSIOD. hist. 4, 11 dumque -a psalmodiae celebraretur. *nota*: GELL. 6 (7), 20 (*in titulo*) de iucunda -a litterarum. 13, 21 (20), 5 tanta quippe iuncturae differentia est in -a vocum proximarum. CASSIOD. gramm. VII 144, 21 ex euphoniae -a. **2** *translate de consensu, concinnitate, concordia*: **a** *rerum*: PRISC. gramm. II 370, 1 in -a elementorum (HIER. epist. 64, 19 omnium elementorum inter se -am). TERT. adv. Iud. 11 ex ista -a scripturarum (HIER. vir. ill. 92 de -a divinae scripturae [*titulus operis Theoduli*]. RVFIN. hist. 1, 7, 1 *scribens* de euangeliorum -a. 2, 10, 2 -am divinarum scripturarum cum historiographo [συμφωνία]). IREN. 2, 2, 4 omnibus -am et ordinem suum et initium creationis donans. 2, 15, 3 in eum descendent sermonem qui est erga -am quae est in natura (*bis*). HIL. syn. 29 per substantiam tria, per -am vero unum. 32. HIER. epist. 78 mans. 22 ecclesia primitivorum virtutum omnium -a (78 mans. 16). 96, 17 totius mundi pulcherrimam in diversitate -am. RVFIN. hist. 5, 24, 13 nec dissonantia ieiunii fidei -am rupit (ἡ διαφωνία τῆς νηστείας τὴν ὁμόνοιαν τῆς πίστεως συνίστησιν). AVG. civ. 15, 10 p. 76 in summa similis -a (*opp. dissonantia*). c. Faust. 12, 41 -a rerum praefiguratarum. PS. AVG. serm. 74, 2 -am unius pravitatis. AVELL. p. 708, 6 consiliorum pro recta fide -a. p. 764, 8 lapidum -am. p. 766, 13 castrorum. GILD. Brit. 12 chron. III p. 32, 20 *mansit* haec Christi capitis membrorumque -a suavis. ENNOD. dict. 1, 10 p. 126, 1 taceo universitatis in electione tua -am. IVNIL. 2, 29 ordo rerum, -a praeceptorum, modus locutionis. ACT. Archel. 21, 6 virtutum. 22, 7 officii sui. COD. Iust. 6, 58, 14 pr. *lex XII tabularum* unam -am (*i. normam*) ... observandam esse existimavit. INST. Iust. praef. 2 constitutiones antea confusas in luculentam ereximus -am. 2, 10, 3 coepit in unam -am ius civile et praetorium iungi *al.* **b** *personarum*: ITALA II Cor. 6, 15 (Tert. pudic. 15) quae -a Christo et Belial (συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς Βελίαρ, VVLG. quae autem conventio Christi ad Belial; *cf.* RVFIN. Orig. in cant. 3 p. 159[A] nulla potest esse -a luci et tenebris et Christo cum Belial). RVFIN. Basil. hom. 5, 1 -am et coniunctionem sponsae describunt *cantica* ad sponsum. CASSIOD. hist. 2, 14 p. 934[A] -a tantorum et talium sacerdotum.

cōnsonātio, -ōnis *f. a* consonare. *i. q. consonantia*: METROL. p. 129, 8 simphonia -o plurimorum verborum. IREN. 1, 14, 1 *omnia* unam et eandem -em sonant. *translate*: IREN. 1, 15, 2 consentientes ad -em (*i. concordiam*).

cōnsonē *adv. v.* consonus.

cōnsono, -uī, -āre *a* con *et* sonare. *si t. t. qui est* consonans *excipis, vox ante* HIER. AVG. *non frequentatur et praeter perfect. apud* SEN. epist. 84, 10 PETRON. 78 TAC. ann. 14, 32 AVG. c. Fel. 1, 3 *et infin. praes. apud* QVINT. inst. 2, 20, 5 *ante saec. III non nisi praesens indic. vel coniunct. occurrit.* HIER. c. Lucif. 18 *praebet passivum* -atum est. *singulis locis legitur*: PLAVT. NEP. OV. LIV. SEN. rhet. PETRON. VAL. FL. STAT., *binis*: VERG. VITR. TAC. APVL., *quater*: MANIL., *quinis*: SEN. QVINT. GLOSS. συνηχῶ. συμφωνῶ. V 13, 25 (58, 12) -ant vocem dimissam sentiunt (reiciunt *Heraeus, Archiv 6, 275*). [*locus dubius*: NEP. Alc. 11, 1.]

I ***proprie*** *de sonis concinentibus, simul sonare, conclamare, sonum reddere sim., praecipue in re musica*: **a** *d e a n i m a n t i b u s*: VARRO rust. 3, 16, 30 -ant vehementer *apes*. PETRON. 78 -uere cornicines. HIER. epist. 54, 5 omnis -at chorus et latrant universa subsellia. MART. CAP. 9, 906 Orpheus, Amphion Arionque ... aurata omnes testudine -antes flexanimum pariter edidere concentum. *nota usum transit.*: STAT. Theb. 3, 494 omnis in astris -et (*i. simul edat*) arcanā volucris bona murmura linguā. *impersonaliter*: HIER. c. Lucif. 18 ab universis -atum est (*i. conclamatum est*): anathema sit. **b** *d e r e b u s*: PLAVT. Amph. 228 -at terra. VERG. Aen. 5, 149 -at omne nemus (8, 305). OV. met. 7, 451 -at assensu populi ... regia. SEN. epist. 84, 10 omne tibiarum genus organorumque -uit. 88, 9 inter se acutae ac graves *voces* -ent (*seq.* nervorum fiat concordia). 108, 8 theatra (TAC. ann. 14, 32 -uisse ululatibus theatrum). VAL. FL. 5, 160 -at ingens Caucasus (*cf. Soph. O. R. 421* Κιθαιρὼν σύμφωνος). TAC. ann. 15, 37 tecta -are cantu. TERT. idol. 14 -ant lusus, convivia constrepunt. PORPH. Hor. ars 274 cum metra digitis ob aures ferimus probantes an -ent. CARM. poet. min. V 63, 17 cantibus ecce tuis (*sc. Philomelae*) recrepant arbusta canoris, -at ipsa suis frondea silva comis (= EVG. TOLET. carm. 33, 10). HIER. epist. 36, 13 omnis Iudaea conclamat et synagogarum -ant (*v. l.* conclamant) universa subsellia. *nota cum accus.*: APVL. met. 10, 32 tibiae multiforabiles cantus Lydios dulciter -ant. BOETH. mus. 4, 8 nete diezeugmenon ... -bit (*fere i. q. efficiet*) symphoniam. 4, 17 duorum enim ordinum bis diapason -antium. 4, 18 diatessaron distantia -bit. *i. q. concordare, convenire, congruere*: MART. CAP. 1, 3 *cum* poetae ... epica vulgo lyricaque pagina -rent. 2, 199 cum diapason symphoniam quidquid emensi erant adverterent -are. BOETH. mus. 2, 18 minime inter se -antes videntur soni cum acutior graviorem tertia gravioris parte transcendit. *nota*: MACR. somn. 2, 1, 9 in aures eius malleorum soni ... ceciderunt, in quibus ita gravitati acumina -bant (*i. congruebant*) ut ... ex variis impulsibus unum sibi -ans nasceretur. MART. CAP. 9, 985 quattuor enim primis temporibus ad iambum -at. BOETH. mus. 4, 5 -bit proslambanomenos ad mesen diapason. *fere i. q. esse, constare ex, subeunte musico sono*: MART. CAP. 9, 936 εἰδικόν est quod ex perseverantibus et similibus -bat, id est sono, numeris atque verbis. 9, 993 et creticus quidem -ans ex trochaei positione et initio iambi.

II ***translate*** *de animantibus et rebus: i. q. c o n g r u e r e, c o n v e n i r e, concordare sim.*: **a** *absolute*: MANIL. 2, 522 veri per totum -at ordo (3, 207). TERT. orat. 22 cetera denique -ant. PS. RVFIN. in psalm. 30, 18 voce, corde, operibus -ando. AVG. civ. 15, 10 p. 76 numeri universitas -at. c. Fort. 14 facta -ant sed quia inconvenientia sibi sunt. in psalm. 49, 4 et -ant duo testamenta et unam vocem habent duo testamenta. 72, 21 concinit enim qui -at; qui autem non -at, non concinit. CASSIOD. gramm. VII 157, 9 quasi ipsae (*sc. litterae bs*) -ent ut trabs, quia dicimus trabem. **b** *alicui rei*: PS. CIC. in Sall. 1 ut oratio moribus -et. CVLEX 4 omnis et historiae

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

per ludum -at ordo. MANIL. 2, 281 Virginis et Tauri Capricorno -at astrum. 3, 110 appositis cum mundus -at astris. QVINT. inst. 9, 3, 45 initia quoque et clausulae sententiarum aliis sed non alio tendentibus verbis inter se -ant. 9, 3, 77 non tamen ut semper utique ultimis -ent (*agitur de ὁμοιοτελεύτῳ*). GAIVS dig. 35, 1, 90 cui (*i. de dando fideicommisso*) -at rescriptum Antonini. VLP. dig. 33, 8, 4 quia -at rescripto. SCAEV. dig. 19, 1, 48 hoc -at contractui bonae fidei. HIER. epist. 27, 3 coepit Isaiae -are vaticinio. in Ezech. 10, 33 p. 401 errori meo ... cunctos ... -are. in Hab. 3, 14 p. 658 non semper metaphoram historiae, allegoriam -are. RVFIN. Adamant. 1, 12 -at euangelium legi. AVG. c. Adim. 5 p. 125, 26 cui loco euangelico propheta -at. c. Fel. 1, 3 Lucas ... -uit veritati apostoli Iohannis. civ. 6, 9 p. 262 nonne scurrilitati mimicae quam divinae -ant dignitati. 7, 33 p. 316 quomodo his quadret et -et non potest invenire. 10, 2 p. 405 -ans euangelio. 11, 15 p. 483 cui -are videtur et psalmus. in psalm. 56, 1 concordavit et -uit huic psalmo *euangelium*. EVSTATH. Bas. hex. 1, 11 p. 878^{C} neque enim potest una ... ratio rebus inter se dissimilibus ... -are. SEDVL. op. pasch. 5, 1 suae voci similiter -are. CASSIOD. inst. div. 12 p. 1124^{D} auctoritati Hebraicae nequiquam *translationes* -are. ACT. Archel. 24, 5 cui sermoni -ans Paulus ait.
c cum *aliqua re*: SEN. epist. 88, 9 fac potius quomodo animus secum meus -et. APVL. Plat. 2, 25 si cum harmonia musicae dierum -ent numeri. HIER. in psalm. 14 p. 29, 29 cor cum labiis non -at. RVFIN. Adamant. 3, 1 tria ... sunt in quibus non -amus (συμφωνοῦμεν) cum ecclesia catholica. hist. 5, 28, 17 Hermofili exemplaria non -ant (σύμφωνα) cum Apollonidis, ne ipsa quidem sibi ipsis concordant. COMPVT. Carth. 1, 1 paschales circuli sibi invicem -antes cum lunaribus annis. **d** in *aliqua re vel* in *aliquid*: QVINT. inst. 9, 3, 73 in verbis tantum distantibus iucunde -at vox. ITALA iud. 12, 6 (Lugd.) non -bant sermones eorum in unum (*aliter* LXX *et* VVLG.). FILASTR. 121, 11 multis (*sc. historiographis*) -antibus in unum (*seq.* dissonantibus). HIER. epist. 18, 18 ceteris quoque super hoc -antibus. **e** *alicui*: QVINT. inst. 2, 20, 5 si -are sibi in faciendis ac non faciendis virtus est. TERT. pudic. 15 Belial -at Christo (*cf. p. 482, 17*). CANDID. epist. 1 non -amus ipsi ... dicenti. RVFIN. Adamant. 1, 27 dominus -ans prophetis pronuntiat (συνᾴδων τοῖς προφήταις). PAVL. NOL. epist. 40, 5 *Marcus* aliis euangelistis de maledicta ... ficu -ans. LEO M. serm. 63, 3 quibus apostolus -ans ait. **f** cum *aliquo*: MIN. FEL. 19, 5 philosophi ... nobiscum ... opinionem -are. 34, 9 in hoc sapientes vestros ... nobiscum -are. MAR. VICTORIN. in Gal. 4, 4 p. 1178^{D} cognitio -ans cum eo quem cognoscit. SIDON. epist. 7, 9, 25 vos de viro ... -ate. **g** in *aliquo*: HIER. epist. 46, 3 totius in me urbis studia -bant. PS. RVFIN. in psalm. 12, 1 in nobis -are debent bona operatio et laudatio. MEROB. pros. frg. 2 B 4 in te amor mundi -at. *nota seq. acc. c. infin.*: PS. VICTORIN. phys. 9 requiramus si -at legem positam esse.

part. pro adi. **cōnsonāns**, -tis. GLOSS. συμφωνῶν. **1** *proprie i. q. simul sonans, concinens*: LIV. 36, 34, 5 -ante clamore nominatim Quinctium orare. VITR. 5, 8, 1 *sq.* loci naturaliter impedientes vocis motus uti dissonantes qui graece dicuntur κατηχοῦντες, circumsonantes (περιηχοῦντες) ... resonantes (ἀντηχοῦντες) ... -antesque (συνηχοῦντας) ... sunt in quibus ab imis auxiliata cum incremento scandens egrediatur ad aures diserta verborum claritate. SEN. contr. 9 praef. 5 inter fremitum -antis turbae. IVL. VAL. 3, 19 fletibus undique -antibus. HIL. in psalm. instr. 19 ars organi -antis. FAV. EVL. 16, 14 ad efficiendam -antem iugiter cantilenam. 17, 24. LACT. opif. 16 nervi bene intenti -antem sonum *faciunt*. CARM. epigr. 219 -anti fistula Sidonius aera perstrepens. ×**cōnsonāns** (*sc. littera*), *t. t. apud* GRAMM., *opp.* vocalis: GLOSS. σύμφωνον ἐπὶ τῶν γραμμάτων. σύμφωνα. DIOM. gramm. I 422, 27 -antes appellantur quod interdum proiectae, interdum subiectae vocalibus -ant. CLEDON. gramm. V 26, 30 -antes dicuntur eo quod cum vocalibus -ant. PRISC. gramm. III 114, 10 elementorum alia sunt vocalia, alia -antia quae sine vocalibus perficere vocem nequeunt. ISID. orig. 1, 4, 3 *litterae* vocatae -antes quia per se non sonant, sed iunctis vocalibus -ant.
VARRO frg. Char. I 73, 17 ‘pulchrum’ Varro aspirari debere negat ne duabus -antibus media intercidat aspiratio quod minime rectum antiquis videbatur (*sed valde dubium an ipsa Varronis verba laudentur*). PAVL. FEST. p. 6 antiqui non geminabant -antes (p. 85. 205. *incertum an verbum usque ad Verrium Flaccum sit referendum*). ROMAN. Char. gramm. I 136, 29 (*ex Plinio*) in duas semivocales aut in duplicem ⟨consonantem *om. N*⟩ monosyllaba nominativo exeunt. *certa exempla primum apud* QVINT. *leguntur*: inst. 1, 4, 6 (15^{ies}); *deinde tam frequenter ut grammaticis omissis quaedam notabiliora sufficiat adferre*: GELL. 4, 17, 8 vim -antis capit. TER. MAVR. 974 (*de verbis* frons *et* glans) -ans (*i. muta*) nam prima et uda, postmodo uda et -ans. HIER. in Is. 9, 8 apud Hebraeos ‘dabar’ ... per tres litteras scribitur -antes. in Zach. 3, 10 p. 881/2 hiulca vocalibus fit vel aspera -antibus. MART. CAP. 3, 233 -antes utrimque suscipiunt *vocales*. 3, 308 cum -ans in vocalem transire non possit. ISID. orig. 2, 19 -antes (*sc. r s x*) in se incidentes stridere et quasi rixari videntur.
2 *translate i. q. congruens, conveniens, concors, sim.*: **a** *cum dat.*: SEN. epist. 31, 8 aequalitas ac tenor vitae per omnia -ans sibi. QVINT. inst. 9, 3, 75 par et extremis syllabis -ans. TER. MAVR. 2852 Musis cum lyricum refert eundem -antia verba cantitasse. HIL. in psalm. 65, 25 aliorum -ans sibi et concors translatio. RVFIN. apol. 1, 29 tibi concors et -ans (*opp.* contrarius *et* inimicus). ACT. Archel. 46, 3 legem Moysi non esse -em legi Christi. 55, 7. **b** *absolute*: RVFIN hist. 2, 12, 2 quid tam -ans (σύμφωνα) tamque concordans est quam haec sunt cum illis quae in Actis ... scribuntur. POTAM. epist. ad Athan. p. 1418^{C} radiis -antibus. HIL. in psalm. 2, 3 *libris* conlatis et fideliter -antibus repertis. SACR. Leon. p. 405 -ante parique nominis tui confessione. CANON. Migne 56, 797^{C} permanere firmam ac -antem sententiam. MARCELL. chron. II p. 87, 458, 11 *misit* singulas -antesque epistulas. INST. Iust. 3, 7, 3 *paene* -antia iura *fecimus*. 3, 15, 1 -antem intellectum ab utraque parte desiderat. CAPREOL. epist. 1, 2 p. 845^{D} sacerdotum ... in unum -ans sententia. cōnsonāns est, *seq. infinit.*: VLP. dig. 12, 2, 34, 8 non semper -ans est per omnia referri iusiurandum. CAEL. AVR. acut. 2, 39, 228 erat autem Asclepiadi -ans ... cataplasmata eidem adhibere. *seq.* ut: HIL. in psalm. 2, 23 non conveniens et -ans esse intellegitur ut *Christus* in die genitus sit. *substant. vice*: TERT. anim. 2 vera quaeque et -antia prophetis ... commendant. PRAEF. bibl. monarch. in Marc. p. 16. IREN. 2, 10, 1 ex manifestis et -antibus et claris. AVELL. p. 280, 2 -antia et apostolus dicit.

adv. **cōnsonanter** *i. q. convenienter, congruenter* συμφώνως *sim.*: IREN. 1, 10, 2 -r haec praedicat. RVFIN. hist. 1, 10, 1 concordat. 1, 10, 6 designat. 2, 23, 19 *haec* -r (συνῳδά) Clementi etiam Hegesippus rettulit. 5, 25 ut pariter et -r (συμφώνως) diem festum celebremus. Orig. in num. 26, 2. Adamant. 2, 17 -r his apostolus pronuntiavit. CANON. Migne 56, 792^{C} *haec* firmantes ... -r (*i. unanimiter*). 56, 830^{B} -r et consentienter stantes. EVSTATH. Bas. hex. 3, 3 p. 893^{A} -r ab omnibus praedicantur. RVSTIC. c. aceph. p. 1189^{B} -issime docuerunt. CASSIOD. in psalm. 58 p. 410 VEREC. in cant. 6, 27 PS. SORAN. quaest. med. 20. ACT. Archel. 21, 5.

×**cōnsonus**, -a, -um [*cf. c.* consonare. *Th.*]. **1** *proprie i. q. concinens, consonans, simul sonans, concordans*: **a** *absolute*: OV. am. 1, 8, 60 tractat inauratae -a fila lyrae. met. 13, 610 -us exit in auras ter clangor. SIL. 5, 199 lacus hinc, hinc arma simulque -a vox urget (APVL. met. 3, 2 cuncti -a voce flagitant. 10, 16 clamor exurgit -a voce cunctorum salute me prosequentium. 11, 13 claraque et -a voce caelo manus adtendentes. HIER. tract. p. 355, 26 -a voce clamitant. p. 415, 2 -a pariter voce cantemus. in Ezech. 2, 7 p. 67^{D} *al.* epist. 98, 2 -a cum David voce decantant. FAV. EVL. p. 15, 18 symphonia est -ae vocis continua modulatio. p. 18, 26. NICET. psalm. 13 vox omnium vestrum non dissona debet esse sed -a). APVL. mund. 20 dissonis vocibus harmoniam -am reddit. met. 2, 1 quo artis magicae nativa cantamina totius orbis -o ore celebrentur (HIER. epist. 22, 41 -o ore cantabunt. 96, 1 AVG. in psalm. 32, 2. serm. 1, 4 hoc ore -o exprimentes. ENNOD. opusc. 3, 74 p. 349, 22 -o omnes ore clamitabant. VEN. FORT. vita Leob. 14, 45 -o ore et concordi voto conclamare coeperunt). CARM. epigr. 1113 (*in Hispania, saec. I vel II*) -a ... chelys. VIGIL. TRID. ad Ioh. 2 p. 553^{A} concavus in montibus -us locus. AVSON. 153, 84 -a ... carmina. AMM. 26, 2, 4 -i totius multitudinis clamores audiebantur. FAV. EVL. p. 2, 11 -a modulatione. p. 21, 3 mundi -um melos. p. 21, 17 concinentiae -ae modulationis. HIER. epist. 22, 9 -um prandentium audit clamorem. 92, 5 paucorum furorem -o clamore terrere. in Naum 3 p. 586^{D} -o crepitu et vocali. RVFIN. Basil. hom. 1, 2 diversum populum in unius chori concordiam -a modulatione consocians. MACR. sat. 5, 1, 1 omnes -o murmure Vergilium non minus oratorem quam poetam habendum pronuntiabant. MART. CAP. 2, 108 -ae unitatis continua modulatio. BOETH. mus. 5, 11 vocum aliae sunt aequisonae, aliae -ae, aliae dissonae. 5, 12. *nota*: CASSIOD. var. 4, 51, 9 -i chori diversis organis eruditi. **b** *cum dativo*: MACR. somn. 2, 1, 13 deprehendit numeros ex quibus soni sibi -i nascerentur. CYPR. GALL. Ios. 544 -a plausu lingua canit deum. BOETH. mus. 3, 1 auribus -um aliquid canere.
dubium an huc sit referendum SIL. 17, 443 accendunt iras vultusque virorum armorumque habitus noti et vox -a linguae (*sc. Romanae?*).
nota c. genet.: ACT. Archel. 32, 9 -a igitur primae creationis humanae fit in litteris legislatio. **c** *substantivi vice*: *neutrum*: CYPR. GALL. exod. 544 cantarunt matres ... tympana pulsantes digitis dum -a dicunt. *femininum*: *t. t. musicorum*: BOETH. mus. 4, 1 -ae sunt quae simul pulsae suavem permixtumque inter se coniungunt sonum. 5, 7 -ae vocantur (*voces*) quae copulatae mixtos suavesque efficiunt sonos. *t. t. grammaticorum*: *i. q. consonans*: TER. MAVR. 86. 89. 555 *saep. et* CONSENT. gramm. V 399, 7 (*persaepe*) *peculiare*.
2 *translate i. q. congruens, conveniens, aptus sim.*: **a** *absolute*: CIC. Att. 4, 16, 3 credo Platonem vix putasse satis -um fore, si. APVL. met. 4, 16 -aque civium voce (*i. unanimiter*) satis felix ... saepe celebratus (CYPR. GALL. Ios. 458. LACT. inst. 1, 4, 1 pari et -a voce praedixerint. AMBR. hex. 3, 1, 5 -a circa dei laudes populi vox. HIER. epist. 120, 8, 2 in Zach. 2, 8 p. 850^{B} VVLG. II par. 20, 21. RVFIN. apol. 2, 33 unam et -am vocem. hist. 3, 31, 4 -is vocibus [συνᾴδων] memorat. AVG. serm. 20, 1 voce -a, corde concordi. c. Iul. 2, 4, 7 -as catholicas voces. OROS. hist. 1, 6, 3 totius populi Romani -a voce parique iudicio. IORD. Rom. 372). APVL. met. 4, 34 ore -o (*i. unani-*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

miter. HIER. epist. 69, 9 hom. Orig. in Luc. 2 p. 224^C Ps. AVG. serm. 65, 6). CYPR. GALL. exod. 1047 *monumenta dei* -a. num. 256 -a corda. 555 -a . . . cunctis lingua fuit. 559 -a respondit populi sententia vati. LACT. epit. 68 (73), 1 prophetarum omnium -a adnuntiatione praedicta. HIL. in psalm. instr. 19 in -um organi adstrictum obsequium (= PS. RVFIN. in psalm. argum. p. 643^A). SYMM. epist. 1, 89, 1 leporem -a laude celebrarunt (AMM. 15, 8, 21). AMM. 22, 2, 4 popularium -is plausibus. HIER. epist. 77, 8 -us inter omnes rumor. 100, 7 -a appetere et honorare ieiunia. in Is. 23, 17 -is Graecorum et Phoenicum litteris. RVFIN. Orig. in gen. 10, 5 novi et veteris testamenti -as formas. PAVL. NOL. epist. 18, 4 monasteriis plebe numerosis, pace -is. 21, 3 -a auctoritate confirmans. 44, 4 salvo . . . -ae mentis assensu. AVG. civ. 6, 7 non sane pars incongrua . . . sed omnino -a. MART. CAP. 2, 132 gesticulationes. COD. Theod. 12, 1, 75 (*a. 371*) si -a est civium fama. 12, 1, 192 (*a. 436*) -a relatione currente (COD. Iust. 10, 32 [31] 59 pr.). AVELL. p. 151, 20 -a fidelium voluntate. CANON. Migne 56, 710^C unam -amque sententiam (711^B). SIDON. epist. 3, 11, 1 -o praeconio. RVST. HELP. hist. testam. 22 -a diversas fundit precatio linguas. FAVST. REI. spir. 1, 7 p. 111, 21 -a veritate. ALC. AVIT. c. Eutych. 2 p. 22, 17 -ae plebis clamor. BOETH. cons. 3 carm. 9, 14 -a membra. INSCR. christ. Rossi II p. 442, 153 -a cuncta domus. **b** *cum dativo*: CYPR. GALL. exod. 718 -a iustae corda haereant legi. AVSON. 364, 15 schola -a disciplinis (*i. se accomodans*). AMM. 29, 1, 31 versus interrogationibus -os. RVFIN. Orig. in cant. prol. p. 65^C -a divinae scripturae *vocabula*. symb. 39 concordi et -a substantiae ratione. 45 -um sit omnibus his quae memoravimus. hist. 5, 20, 4 haec dogmata non sunt -a ecclesiasticae fidei (ἀσύμφωνά ἐστιν τῇ ἐκκλησίᾳ). 5, 20, 6 omnia haec scripturis -a proferebat (σύμφωνα ταῖς γραφαῖς). Orig. in gen. 14, 3 p. 237^D philosophia neque in omnibus legi dei contraria est neque in omnibus -a. *al.* CLAVD. 22, 69 secreto -a regno ceu iuvenes doceas moles quid publica poscat. rapt. Pros. 2, 42 nulli sic -a telae fila. PAVL. NOL. carm. 21, 338 si pax nostra deo totis sit -a fibris. epist. 29, 14 -a linguae vita. *al.* AVG. c. Faust. 11, 5 p. 320, 9 non -um *veritati*. MACR. somn. 1, 18, 8 mundanae volubilitati -a accessione. SEDVL. carm. pasch. 5, 19 vox emissa suo respondit -a verbo. PAVL. PELL. 94 -a si nostris . . . votis . . . mansissent vota parentum. DRAC. laud. dei 2, 153 commercia mundo -a dissimili infundens sermone. EVANG. de nativ. Mar. 8, 1 nihil divinae voci -um. CARM. epigr. 1403, 14 quid te grammaticae iuvit tolerasse labores, -a rhetoricae verba legisse tubae, si . . . ? *nota*: OPT. PORF. carm. 2, 13 ut -a in omni sit nota prima sui (*i. littera prima est eadem*). AVG. c. Faust. 21, 8 p. 576 muneribus . . . ad unitatem -is. **c** *substantivi vice*: RVFIN. hist. 1, 9, 1 veritati -a scribit. 2, 6, 3 -a huic (συνᾴδει δ' αὐτῷ) scribens. **d** *de personis*: STAT. Theb. 2, 210 ducem praemissae -a nocti territat *Fama*. IVL. VAL. 3, 12 immortalitatem -i poposcere *gymnosophistae*. HIER. epist. 20, 2 -a inter se parvulorum turba. PAVL. NOL. carm. 18, 129 dat meritam Christo plebs -a laudem.

adv. **cōnsonē** *i. q. congruenter, consonanter*: APVL. met. 1, 10 quoad mutua hortatione -e clamitarent. NOVELL. Iust. 132 pr. -e (ὁμοφώνως) immaculatam christianorum confessionem praedicent. *Gudeman.*

cōnsōpio, -īvī, -ītum, -īre *a* con *et* sopire. *part. perf. pass. saepissime legitur, perf. act. raro* (*l. 62. 75. p. 486, 3*). GLOSS. -itus compressus et somno gravatus.

1 *proprie*: LVCR. 6, 792 nocturnumque recens extinctum lumen ubi acri[s] nidore offendit nares, -it ibidem. CIC. Tusc. 1, 92 a qua (*Luna*) -itus putatur Endymion. 1, 117 quid melius quam . . . ita coniventem somno -iri sempiterno. div. 2, 135 Alexander assidens somno est -itus (HIL. in Matth. 8, 1 ipse vero somno -itus [compositus *al.*]. HYG. astr. 2, 4 pastores . . . somno -iuntur. 2, 8. 12. HIER. in Is. 51, 20 p. 598 quo somno -vit eos rex Assyrius. AVG. gen. ad litt. 12, 21 p. 411, 11 cum autem sano corpore nec somno sensibus -itis . . . anima rapitur). SVET. Claud. 44. HIL. trin. 9, 65 virgines -itae et neglegentes. 10, 14 medicato potu -itur vigor animae. in Matth. 31, 11 -itos obiurgaverat. AMM. 29, 1, 16 leni quiete post meridiem -itus. AMBR. hex. 3, 17, 72 *Noe* obdormivit -itus a vino. HEGES. 1, 43, 5 -ita erat atque attonita mulier, quia ex alto deciderat loco. VVLG. Naum 2, 3 et agitatores *equorum* -iti sunt (*non habent* LXX; *cf.* HIER. psalt. sec. Hebr. 76, 7 -itus est et currus et equus [VVLG. psalm. 75, 7 dormitaverunt qui ascenderunt equos]). Hab. 2, 16 bibe tu quoque et -ire (σαλεύθητι καὶ σείσθητι). HIER. in Naum 2, 3 p. 553. 3, 8 p. 571 inebriaberis, *o Ninive*, et -ita iacens despicieris. 3, 8 p. 573 -eris calice meo (in Hab. 2, 5 p. 613 meraco calice -itus). 3, 18 p. 585. in Hab. 2, 5 p. 614 quos ante -ieras, quos inebriaveras. 2, 16 p. 623. AVG. gen. ad litt. 12, 20 p. 409, 17 dormientibus quippe in cerebro -itur via sentiendi.

2 *translate i. q. extinguere, tollere*: DECL. in Catil. 42 *flammae* velatae cineribus ac -itae (PS. VEN. FORT. vit. Leob. 8, 26 flammarum globos . . . -ire fecit. 9, 28. 19, 65. *cf.* AMM. 23, 4, 15 *malleolus ardens* superiacto pulvere -itur. 23, 6, 37). GELL. 16, 10, 8 omnisque illa XII tabularum antiquitas, nisi in legis actionibus centumviralium causarum lege Aebutia lata -ita sit. ARNOB. nat. 4, 13 puerilium disciplinarum recordatione -ita (CASSIAN. conl. 20, 7, 2). HIL. in Matth. 8, 1 quod Christus . . . somno nostro -iatur in nobis. 31, 6 fidem eorum -endam. SEV. MINOR. p. 734^A non extinxit, sed -vit contentionis incendium. AMM. 22, 5, 3 discordiis -itis (27, 5, 1 internarum dissensionum materia -ita). AVG. c. Iul. 2, 4, 8 utrumque (*malum et bonum*) in illo (*sc. parvulo*) -itum vacat. CASSIAN. inst. 5, 14, 2 aestus carnalis concupiscentiae penitus valeant -iri.

cōnsopōrātus qui gravi somno dormit GLOSS. V 447, 53. *a* con *et* soporatus.

cōnsoror, -is *f. a* con *et* soror. LEX Visig. 3, 1, 6 fratres vel proximi parentes dotem, quam susceperint, ipsi -i suae ad integrum restituant. *L.*

cōnsorōrīnus *v.* consobrinus.

*****cōnsors,** -sortis [*a* con *et* sors; *cf. c.* 1. consortio *et c.* exsors. *Th.*]. *cf.* VARRO ling. 6, 65. *abl.* consorti: LVCR. 3, 332 OV. met. 8, 444. consorte (*subst.*): OV. met. 1, 319. 6, 94. 10, 246. 11, 347 SEN. Thy. 235 STAT. Theb. 1, 187. 9, 82 SVET. Tib. 1 *al.* *genet. plur.* consortum: CASSIOD. hist. 2, 8. GLOSS. κοινόβιος, σύγκληρος. consentaneus, particeps, socius, sortionarius. V 660, 42 -s labor meat. PAVL. FEST. p. 72 'disertiones' divisiones patrimoniorum inter -es. p. 296 'sors' et patrimonium significat. unde -es dicimus. ISID. orig. 10, 37 -s dicitur, qui sortem iungit (GLOSS. V 184, 30). 10, 52 -s eo quod ad eum pertinet pars bonorum. nam sortem veteres pro parte ponebant. -s ergo, quod sit communi sorte, sicut dissors dissimili sorte. GLOSS. Bruxell. Mélanges Nicole p. 540 consor (*sic*) dicitur quod sit communi sorte. *in libris confunditur cum* concors. *inde a* VARRONE *et* CIC., *deest* CATVLL. CAES. SALL. PETRON. PLIN. nat. MART. IVV.

1 *proprie*: *habens communem sortem, coheredes patrimonio utentes non diviso, plerumque dicitur de fratribus*: CIC. Verr. 4, 57 cum ex agris tres fratres -es profugissent. LIV. 41, 27, 2 qui frater germanus et -s etiam censoris erat. VAL. MAX. 2, 7, 5. QVINT. decl. 320 p. 255, 22 -es enim potest facere casus (*sc. hereditas, opp.* socii). 321 p. 257, 24 fratres -es inimici esse coeperunt. PLIN. epist. 8, 18, 4 PAVL. dig. 27, 1, 31, 4. COD. Theod. 10, 14, 1 (*a. 315?*) non ad extraneam quamcumque personam, sed ad socium vel -em pervenire portionem. 3, 1, 6 (*a. 391*) proximis -busque concessum erat, ut extraneos ab emptione removerent. SIDON. epist. 3, 1, 3 sororiae hereditatis -es. LEX Visig. 10, 1, 6 tit. si vineam aut domum quis in -is terram construxerit (*opp.* in aliena terra, in qua sortem non habet). GREG. M. epist. app. p. 438, 3 -es aliarum octo unciarum (*fundi*). CORP. V 2844. *inde i. q. frater, soror*: TIB. 2, 5, 24 Romulus aeternae nondum formaverat urbis moenia -i non habitanda Remo. OV. epist. 13, 61 -s Ledaea gemellis (*i. Helena soror Castoris et Pollucis*). met. 11, 347 dum Lucifero genitus miracula narrat de -e suo. Pont. 3, 2, 48 -em Phoebi gens colit illa deam (*i. Dianam*). EPICED. Drusi 437 -esque deae centum. RVST. HELP. hist. testam. 49. ENNOD. opusc. 3, 77 qui erudiendam -em uteri committebat. *cf. l. 51. p. 487, 70.* *pro adiect.*: OV. met. 8, 444 calidumque priore (-is *N*, -i *M*[1]) caede recalfecit -i sanguine telum (DRAC. Romul. 8, 283 -em sanguinis *i. sororem*). 13, 663 victa metu pietas -ia pectora poenae dedidit.

2 *latiore sensu*: *i. q. particeps, communis, socius sim.*: **a** *de personis*: **α** *c. genet. rei*: CIC. Flacc. 35 fratres quidem -es sunt mendicitatis. Brut. 2 socium potius et -em gloriosi laboris (STAT. Theb. 9, 82 AVSON. 417, 22). OV. epist. 3, 47 vidi -es pariter generisque necisque tres cecidisse (SACR. Leon. p. 351 universos homines . . . tamquam -es nostri generis diligamus). fast. 1, 675 operis (VAL. MAX. 7, 3 ext. 2). 3, 492 culpae. 3, 873 amissa gemini -e pericli (SEN. Ag. 978 PLIN. paneg. 60, 5). Pont. 3, 2, 82 -es urbis comperit esse suae (*i. populares*). trist. 5, 3, 47 studii (SEN. epist. 7, 11). EPIST. Sapph. 29 Alcaeus -s patriaeque lyraeque. LIV. 38, 53, 3 gloriae. SEN. contr. 1, 1, 12 fortunae. VELL. 2, 74, 2 vitiorum fratris sui -s, sed virtutum . . . expers. VAL. MAX. 1, 8, 5 pavoris sui -es Veientes. 6, 9, 15 ne -bus quidem divinitatis suae parcit. SEN. Ag. 349 ades, o magni, soror et coniunx, -s sceptri. CVRT. 10, 7, 2 sacrorum caerimoniarumque -s modo, nunc solus heres. SIL. 2, 486 *Fides* Iustitiae -s (*cf.* AMBR. in psalm. 118 serm. 8, 53 -es iustitiae, veritatis). STAT. Theb. 12, 428 mitisque supremi admittat cineris -em. PLIN. epist. 8, 14, 5 consilii publici spectatores ante quam -es erant. MIN. FEL. 31, 8 -es fidei, spei coheredes. NOVATIAN. trin. 10 p. 903^A *Christus* nostri -s corporis. PANEG. 12, 33 piaculi. TRACT. c. Arrian. p. 14, 25 naturae (VVLG. II Petr. 1, 4 ut per haec efficiamini divinae -es [κοινωνοί] naturae. PAVL. NOL. carm. 31, 511 -em naturae spernis egentem et facis exsortem partis avaritia). PACIAN. paraen. 8 p. 115 -es casuum vestrorum timere. AMM. 31, 12, 7 victoriae (HEGES. 3, 24 l. 59). AMBR. exhort. virg. 1, 2 -s et collega martyrii. exc. Sat. 1, 32 ut -em te fraterni discriminis exhiberes (*cf.* HEGES. prol. -em se perfidiae exhibuit). 1, 74 tam bonum -em quietis et individuum mihi comitem perdidistis. HIER. in Matth. 14, 9/10 p. 102 sceleris (DRAC. Orest. 760). RVFIN. hist. 5, 1, 41 agonis. CLAVD. carm. min. 25 praef. 4 nostrique per aulam ordinis hic -s emicat. COD. Theod. 11, 22, 2 (*a. 385*) habeat unaquaeque civitas -em munerum, quem habuit in professione collegam. PROSP. chron. I p. 462,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

1187 erroris. DRAC. Romul. 10, 408 -em iuris amari *Proserpinam.* COD. Iust. 3, 40 tit. de -bus eiusdem litis (*cf.* COD. Theod. 2, 5, 2 [*a. 362*]). LEX Visig. 7, 1, 3 furti. PALLAD. hist. mon. I 7 p. 277^C Clemenem malorum -em suorum (συμπράκτην). CORP. VI 14093 Callistian⟨o⟩ -i actus et animi. XIII †7689 officii. *i. q. socius imperii, regni sim.*: VELL. 2, 129, 1 filii Cotyis -isque eiusdem imperii (TAC. hist. 3, 75 SVET. Otho 8 PANEG. 3, 6 TREB. Claud. 10, 6 *al.*). VAL. MAX. 6, 4, 2 cum haberet -em censurae Mummium. SEN. Ag. 978 regni mei (VVLG. Esth. 16, 13 -em regni nostri Esther. CASSIOD. var. 10, 4, 1 BENED. reg. praef. *al.*). dial. 12, 12, 5 ante illum -em patris quam successorem aspiciat (*cf.* SVET. Tit. 9 fratrem ... ut a primo imperii die -em successoremque testari perseveravit). LVCAN. 1, 93 nulla fides regni sociis, omnisque potestas inpatiens -is erit. SIL. 8, 335 e Tyrio -em accite senatu. STAT. Theb. 1, 187 saevior adsurgens dempto -e potestas. TAC. ann. 1, 3 collega imperii, -s tribuniciae potestatis adsumitur (PLIN. paneg. 8, 6). SVET. Tib. 1 auctore Tito Tatio -e Romuli. PANEG. 11, 3. 25. CAPITOL. Ver. 3, 8 *Marcus Verum* sibi -em fecit. AVG. civ. 3, 13 *al.* *i. q. coniux*: OV. met. 1, 319 Deucalion cum -e tori. 6, 94 Antigonen ausam contendere quondam cum magni -e Iovis (*i. Iunone*). 10, 246 sine coniuge caelebs vivebat thalamique diu -e carebat (SEN. Ag. 256 SIL. 3, 63). QVINT. decl. 376 p. 417, 8 socia tori, vitae -s. PAVL. NOL. epist. 13, 5 dignam casti cubilis flevere -em. DRAC. Romul. 10, 249 est -s matrona decens an caelibe vita degis? CORIPP. Iust. 1, 272 imperii gratum patrem inclita -s flebat et humanam sortem pietate dolebat. CORP. IX 2617 coniugi et -i. CARM. epigr. 713, 3 (*a. 558*) -s dulcissima vitae. *c. dat.* (*cf. infra l. 64*): VAL. FL. 3, 489 Pallada -em curis cursusque regentem. HERM. vulg. sim. 2 fiunt ambo (*pauper et dives*) -es operibus bonis (κοινωνοὶ τοῦ ἔργου. Pal. operis aequi). in *c. abl.*: CIC. Verr. 4, 155 *fraterculo* -i quidem in lucris atque furtis gemino. SEN. benef. 3, 33, 4 in quo -em habet, in quo spectavit legem. CHALC. transl. p. 20^E avi mei et -is in nomine Critiae. cum *c. abl.*: CIC. Mil. 102 tibi . . . -i mecum temporum illorum. AVG. serm. ed. Mai 168, 2 qui (*dominus*) secum -s consempiternus regnat in caelo. DRAC. laud. dei 2, 68 -s cum patre manens *Christus.* *absolute*: *i. q. socius, collega sim.*: VERG. Aen. 10, 904 me -em nati concede sepulchro (*sc. esse*). AVIEN. Arat. 1093 hunc *Arctophylaca* -em quattuor astris Oceanus recipit (*cf. Arat. 580*). QVEROL. p. 14, 20 -es mei nihil incommodi pertulerunt. SYMM. epist. 1, 2, 2 nec vito consortium, in quo talem non erubesco -em. AMM. 14, 2, 1 eorum *Isaurorum* capti quidam -es. 14, 9, 6 cum abiecto -e poenali est morte multatus. 14, 11, 15. 16, 12, 38. 25, 7, 3 *al.* VVLG. psalm. 44, 8 unxit deus . . . oleo laetitiae prae -bus tuis (μετόχους). PAVL. NOL. epist. 25, 1 ut te . . . sicut -em in Christo diligere futurum inciperem. DRAC. laud. dei 1, 359 *Adam* -e carens. 2, 557 -s genitoris amatus *Christus.* Romul. 10, 271. ENNOD. opusc. 7, 9 quem substantiae exilitas non permiserit habere -em, ipse concellaneus fiat alterius. CASSIOD. var. 2, 3, 1. CARM. epigr. 111, 27 (*a. 384*) teletis honoras taureis -s pius (CORP. V 6066, 2 -i pientissimo). *nota*: CORP. VII 924 dei Herc⟨ulis in⟩victi con⟨sor⟩tibus. XI 6308 Herculi Aug(usto) -i d(omini) n(ostri) Aureliani invicti Augus(ti). *pro adiect.*: HOR. carm. 3, 24, 60 cum periura patris fides -em socium fallat et hospites. CARM. epigr. 1359, 6 (*a. 475*) -is lector respice facta viri. ambo pari lucis clauserunt tempore metam. *de bestiis*: SERV. Aen. 8, 215 -es perdiderant (*de bubus*). VEG. mulom. 1, 56, 4. LEX Visig. 8, 5, 2 tit. de porcis inter -es ad glandem in communi fructu susceptis.

b *de rebus*: LVCR. 3, 332 inplexis ita principiis ab origine prima inter se fiunt -i praedita vita (*de anima et corpore*). *cf.* 3, 771. VERG. georg. 4, 153 -ia tecta urbis habent (*de apibus*). PROP. 1, 21, 1 -em properas evadere casum. MANIL. 2, 216 omnia dicuntur simili sub sorte diurna; cetera nec numero -ia nec vice sedis ... nocturna feruntur. 4, 330 Leo -is meminit sub lege trigoni. LVCAN. 4, 178 studiis -s puerilibus aetas. TERT. anim. 58 carnis . . . -is operarum atque mercedum (PETR. CHRYS. serm. 71 p. 401^C deus spiritus carnem -em divinitatis assumit). TER. MAVR. 1406 *dactylus anapaesto* adversus est, ordinis situ repugnans, temporum -s modo. CHALC. comm. 319 *silva* -s perpessionis putetur. AMBR. hex. 4, 1, 2 sol -s et particeps creaturae. 4, 7, 29 similia de lunae ratione conveniunt, quae de -e eius ac fratre (*i. sole*) memoravimus. HEGES. 4, 2 l. 16 nec unum consilium nec -s (*an* concors?) sententia est (PAVL. NOL. epist. 24, 15 omnium -s [concors *pars codd.*] ad unum bonum cursus est. *cf.* LACT. epit. 60, 4). AVG. serm. ed. Mai 75, 2 *gemmae* aemulo fulgore concordes . . . lumine -i ignescunt. MART. CAP. 3, 365 hoc autem observandum est in substantiis, inter -es suas id est ut primam primae compares, secundam secundae. SEDVL. carm. pasch. 1, 34 aequus honor, virtus eadem . . . gloria -s. ENNOD. carm. 1, 4, 23 huic *sponsae* niveis -s adridet flamma labellis. ARATOR act. 1, 215 corda ligant sine limite census affectu -e licet.

synonyma: affinis, coheres, collega, comes, communis, consanguineus, particeps, socius. *opposita*: expers, exsors.

cōnsortālis, -e *a* consors. LIB. col. I p. 211, 15 *milites* custodiunt lineas -es. NIPS. grom. p. 289, 19.

1. cōnsortio, -ōnis *f.* [*cf. c.* sors, sortiri, consors. *Th.*]. NON. p. 196 'consortium' neutri generis. 'consortionem' feminini. *cf. infra l. 35.* LVCIL. 819 redi in -em. CIC. off. 3, 26 dissolvetur omnis humana -o. LIV. 6, 40, 18 quaenam ista societas, quaenam -o est? 40, 8, 12 sociabilem -em inter binos Lacedaemoniorum reges. PLIN. nat. 9, 1 *animalia terrestria* hominum quadam -e degentia. AGOR. Carm. epigr. 111, 42 Paulina nostri pectoris -o. MART. CAP. 2, 216 ibi potius voluit ubi Musas conspexerat admota Palladis -e residere. CORP. XII 5864 propter singularem . . . inter se concordiam, quam (*leg.* qua) in -e iucundissuma annum LXXVII agunt. *c. genet. rei*: VELL. 2, 99, 1 tribuniciae potestatis (2, 103, 3). VAL. MAX. 4, 2, 2 imperii (LAMPR. Alex. 11, 3 nominis imperialis). 4, 6, 3 fati. 4, 7 pr. deliciarum et luxuriae. 4, 7, 5 huiusce laudis -em merito vindicat. AMBR. hex. 5, 14, 45 quoniam natandi communis quaedam videtur utrique generi esse -o. *de rebus*: CELS. 7, 27 cui *stomacho* cum vesica quaedam -o est. PAPIN. dig. 46, 3, 96, 3 cum debitor pretium pignoris -i subiecerit.

2. cōnsortio, -āvī, -āre *a* consors *vel* consortium. ITALA Esth. 16, 20 (Corb.) -ari eis (συνεπισχύειν, VVLG. esse adminiculo). LEX Sal. 40 add. 1 si servus cum ingenuum furtum fecerit servus in duplum si quod consorciavit reddat.

×cōnsortium, -ī *n.* [*cf. c.* consors, consortio. *Th.*]. GLOSS. κοινοβιότης, κοινωνία, ὁμοκληρία, συγκλήρωσις, συναφία. *inde a* LIV., *vocabulum christianis adamatum.*

I *proprie i. q. communio bonorum*: SVET. Claud. 28 si a duobus libertis in -um reciperetur. VLP. dig. 17, 2, 52, 8 si inter fratres voluntarium -um initum fuerit. GELL. 1, 9, 12 societas inseparabilis, tamquam illud fuit anticum -um, quod iure atque verbo Romano appellabatur 'ercto non cito'. AMBR. in psalm. 118 serm. 8, 58 viduam hereditatis fraudare compendiis, minores -i iure detrudere. *nota*: TERT. apol. 39 omnia indiscreta sunt apud nos praeter uxores. in isto loco -um solvimus, in quo solo ceteri homines -um exercent (*syn.* rei communicatio).

II *latiore sensu*: *i. q. communicatio, coniunctio, societas sim.*: *cum genet.*: SEN. dial. 10, 14, 2 cum rerum natura in -um omnis aevi patiatur incedere. epist. 48, 2 -um rerum omnium inter nos facit amicitia (consortio — amicitiam *cod. p*). PS. SEN. mon. 30 cum fratre sic divide, ut animarum -um maneat. COLVM. 6 praef. 6 duo genera quadrupedum, quorum alterum paramus in -um operum. 9, 9, 1 *apes* -a dedignantur vetustiorum. PETRON. 101 studiorum. STAT. silv. 2, 1, 29 luctusque tui -a sensi. PS. QVINT. decl. 4, 10 receptus es in hoc pulcherrimum mundi rerumque -um. 5, 13 praeter eiusdem nominis par ac simile -um (TERT. virg. vel. 8 mulierem virginem omnem mulierė nominata contineri -o nominis. apol. 21 *al.*). 8, 3 non animae corporumque -o (APVL. Plat. 2, 21 animam corporis -o separare. CHALC. comm. 193 sensus nascitur ex -o corporis atque animae passionum. *al.*). 8, 6 circa maerores lacrimarumque -um. PLIN. paneg. 7 adsumptus es in laborum curarumque -um. STAT. Theb. 1, 84 generis -a (*de fratribus*) ferro dissiliant (*cf.* TERT. resurr. 5 ex -o generis). HERMOG. dig. 14, 2, 5 amissae navis damnum collationis -o non sarcitur. APVL. Plat. 2, 11 qui potest sponte se ad eorum *vitiorum* -um iungere? (HEGES. 1, 12, 2 flagitiorum). PS. APVL. Ascl. 23 de cognatione et -o hominum deorumque. TERT. nat. 2, 4 docete etiam qualitatis inter illos esse -um, ut iure consistat collegium nominis communione substantiae. resurr. 40 secundum collegia laborum -a etiam decurrant necesse est praemiorum. 49 de -o substantiae commercium nominis traxit. PANEG. 11, 19 a -o generis humani extorres *spadones.* IVL. VAL. 1, 42 deorum -um sibi vindicans *Dareus.* 2, 38 deorum numeris et -o congregere. ARNOB. nat. 4, 19 per humani generis iura atque ipsius mortalitatis -a. LACT. inst. 5, 19, 4 alios etiam in -um mali sui rapiunt. IVVENC. 4, 666 ut pariter poenae -a ferrent latrones. HIL. trin. 6, 50 vide in quod te . . . Iudaicae impietatis -um miscuisti. FILASTR. 124, 2 paganitatis. AMBR. Iac. 2, 4, 24. HIER. epist. 82, 7 assidua confabulatione et cotidiano Latinorum -o. VVLG. exod. 34, 29 ex -o sermonis domini. RVFIN. hist. 5, 1, 41. Basil. hom. 1, 4 absque -o et commixtione contrarii. 2, 7 *mens* tantum ex -o corporis invenitur in loco. ENNOD. epist. 3, 21, 1 sacri -o gaudere collegii. COD. Iust. 1, 1, 4, 3. ACT. Archel. 27, 10 quod societate eius deus et -o fuerit delectatus. 37, 5 ex -o sui. BENED. reg. 24 privati a mensae -o. CORP. VIII 827 religiosum -um caritatis. CARM. epigr. 666, 5 (*a. 375*) tumuli -a dulcis. FIRM. err. 26, 4 ex societatis -o. AMBR. paenit. 1, 13, 60 ut tolleretur a -o communionis. ZACCH. 2, 17. *imperii sim.*: LIV. 4, 5, 5 in -o, in societate reipublicae esse. POMP. TROG. Iust. 38, 4, 13 -um imperii civitatisque poscentem. TAC. ann. 4, 3 regni (TREB. trig. tyr. 30, 23 IVST. 21, 1, 7. 24, 2, 4. *cf.* HIL. myst. p. 14, 12 *fidelibus* in regni caelestis -um destinatis). 14, 11. FLOR. epit. 1, 26, 4 nanctus tribunatum honorum et magistratuum -um. AVR. VICT. Caes. 28, 1 sumpto in -um Philippo filio. 39, 16. HEGES. 1, 44, 7 -i regalis praerogativam acceperat. HYD. chron. II p. 14, 1 *al.* *de coniugio, concubinatu, sim.*: TAC. ann. 3, 34 male eripi maritis -a rerum secundarum adversarumque (*i. coniuges*). MOD. dig. 23, 2, 1 nuptiae sunt coniunctio maris et feminae et -um omnis vitae (OPT. PORF. carm. 2, 30 solis iura suis fidissima dextra maritis et sociale iugum praebet, -a vitae. DAMAS. epigr. 10, 13 *al.*). APVL. Plat. 2, 26 dites inferiores nuptias non recusent et locupletium -um inopes consequantur. CYPR. GALL. gen. 565 in-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

flexum *Abram* cogit *Sarra* -a servae noscere, quo saltim genitor sit pignore vili. 682. deut. 116 ne redeat *coniunx* spreti repetens -a lecti (iud. 754). iud. 134 nec solos sociant ritus, -a miscent *Iudaei cum gentibus*. ARNOB. nat. 2, 8 coniugalia copulatis -a (FIRM. err. 9, 2 cum Venere coniugale habuisse -um. 7, 1). FIRM. math. 4, 13, 3 ad -um tori genialis. HEGES. 1, 36, 1 HIER. epist. 22, 16 GENNAD. vir. ill. 33. PS. RVFIN. in Os. 1, 2—5 per maritale -um. PS. AVG. serm. 121, 4 COD. Theod. 3, 7, 3 (*a. 428*) EVSTATH. Bas. hex. 7, 5 p. 943^{A} COD. Iust. 5, 27, 5, 1. 6, 59, 11 pr. *al.* cum: SEN. epist. 73, 7 sapiens nihil iudicat suum magis quam cuius illi cum humano genere -um est. CHALC. comm. 131 natura daemonum ... habens cum divinitate -um. HIER. epist. 79, 2. VVLG. Is. 14, 20 non habebis -um neque cum eis in sepultura. PRVD. c. Symm. 2, 901 *al.* *consortium est inter res*: COLVM. 4, 16, 1 *semina* liberata sunt -o viviradicum. SIL. 14, 20 spatium, quod dissociat -a terrae. QVINT. inst. 12, 1, 4 in eodem pectore nullum est honestorum turpiumque -um. ROMAN. Char. gramm. I 132, 31 ut de -o casuum diximus. 190, 18 quaedam aliis partibus orationis adverbia esse communia et velut nominis iuncta -is, ut gratis, falso. SCAVR. gramm. VII 17, 11 c praecedens in -um syllabae assumit litteras l, m, ... aliarum -um respuit. APVL. met. 11, 22 divino quodam stellarum -o (*cf.* AVG. c. Faust. 2, 5 -um siderum. c. Pelag. 2, 6, 12 per stellarum temporale -um). TERT. adv. Marc. 5, 18 habet similitudo cum veritate honoris -um. PANEG. 10, 9 nulla est libido tam vecors quam non capiat, cum in -um venerit, temperantia. CHALC. transl. p. 45^{D}. comm. 15 harum solidarum formarum cognatio numerorum indicatur -o. 76. 260. 287 silva speciem cupit, potest enim eius florere -o. 319. 347. 352 *al.* AVIEN. Arat. 935 *zonae* mutua ... implexae sibimet -a mordent. BOETH. arithm. 2, 36 p. 133 pares *numeros* ob binarii numeri -um alteritatibus esse permixtos.

synonyma: coetus, cognatio, collegium, commercium, communicatio, communio, confabulatio, congregatio, coniugium, coniunctio, contubernium, nexus, societas.

cōnsortius, -ī *m.*; *cf. c.* consors, consortium. AVG. serm. ed. Mai 143, 2 ut nullus vestrum sit Iudae -us (*sic cod.*) in mensa. *Spelthahn.*

cōnspargo *etc. v.* conspergo.

?**cōnspatior**, -ārī *a* con *et* spatiari. PETRON. 7 video quosdam inter ... meretrices furtim -antes (*plerique codd.*, spatiantes *B*). *L.*

cōnspectābilis, -e *a* conspectare. PS. CYPR. or. 1, 1 domine pater omnipotens, qui soli filio conspectabilis es.

cōnspectio, -ōnis *f. a* conspicere. HIL. myst. p. 7, 7 dei -e non dignus est *Cain*. IVLIAN. epit. novell. 57, 1 quasi nullam iam maris -em habente vicino.

cōnspecto, -āre *a* conspicere. MART. CAP. 6, 586 collustrans divos -ansque censura. PS. FVLG. RVSP. serm. 1 pater Iacob ille sub scala -at dominum non scalae incubantem sed de terra nascentem.

cōnspector, -ōris *m. a* conspicere. GLOSS. II 113, 4 ἐφόπτης. *i. qui conspicit*: ITALA I reg. 16, 7 (Tert. cult. fem. 2, 13 orat. 17) deus -r cordis est (ὄψεται εἰς καρδίαν, VVLG. intuetur cor). TERT. nat. 2, 7 *deus* -r omnium. VVLG. Sirach 36, 19 tu es deus -r saeculorum. CORP. III 1840 Victori Flavi Secundi -i Epaphroditus eiusdem.

×**cōnspectus**, -ūs *m. a* conspicere. GLOSS. ἄποψις, πρόσοψις, ὄψις, θέα. *dat.* conspectui *passim*; conspectu (*cf. p. 490, 44*): AMM. 25, 10, 3 lucem ... mortali -u monstrare. *plural.*: AMBR. hex. 2, 4, 16 HEGES. 1, 38, 3. 1, 42, 5 HIER. in Is. 34, 8 *sqq.* p. 445. 65, 8 p. 778 RVFIN. hist. 5, 1, 35 AVG. civ. 11, 7. 22, 24 MART. CAP. 9, 891 COD. Theod. 6, 35, 8 SIDON. epist. 9, 8, 2 *al.* *inde ab* ENN. *et* PLAVTO, *persaepe legitur* VVLG. (*ca. 430^{ies}*), *deest* CATONI LVCIL. CATVLL. HOR. TIB. PROP. LVCAN. MART. *al.* [*ital.* cospetto. *M.-L.*]

I *conspectus oculorum: actio sive facultas conspiciendi*: A *de personis*: 1 *cum verbis*: TER. Haut. 434 tuom -um fugitat (CIC. leg. agr. 2, 56 -um fugere. dom. 146 CAES. Gall. 7, 30, 1 SALL. Iug. 86, 5. OV. met. 2, 594 -um lucemque fugit. FEST. p. 322 -um hostis evitavit. VAL. MAX. 5, 8, 4 -um degenerati patris vitaturum. QVINT. inst. 6, 3, 93 *al.*). VARRO ling. 6, 94 ut populus inliciatur ad magistratus -um. 7, 9 augurem conspicione, qua oculorum -um finiat (*cf.* LIV. 1, 18, 8 quoad longissime -um oculi ferebant. CVRT. 7, 11, 20 cum obscuritas -um oculorum ademisset. ITALA deut. 28, 66 [Hil. myst. p. 19, 10] videbitis vitam vestram pendentem in -u oculorum vestrorum [ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου, VVLG. ante te]. ARNOB. nat. 7, 45 *deus* non debuit oculorum negare se -ui. VVLG. II reg. 22, 25 psalm. 100, 7). CIC. Mur. 89 *quem* omnium suorum consuetudine -uque privat. Sull. 26 urbis, quam conservassem, -u ... frui (SEN. dial. 11, 15, 1. FRONTO p. 95, 11 N. vestro -u et adfatu. AVG. civ. 9, 16 PALLAD. hist. mon. I 49 p. 334^{B}). Sest. 49 vestro -u ... caruisse. Att. 1, 17, 2 ut omnia placarentur inter vos ... -u ipso congressuque vestro (LIV. 38, 45, 2 non congressum modo sed -um etiam eius vitasse. VAL. MAX. 2, 10, 2 -um et congressum tanti viri ... expetentes). Att. 4, 1, 2 -um aut potius complexum mihi tuum defuisse. 11, 14, 2. CAES. Gall. 7, 19, 4 quod -um suum hostes perferre possent (civ. 3, 51, 2. LIV. 30, 11, 11 ne -um quidem signorum ... tulerunt. SEN. dial. 7, 11, 1 quomodo -um mortis ... feret). BELL. Afr. 56, 2 -um amicorum propinquorumque efflagitabant. 75, 5 signorum -u perterritus (COLVM. 6, 29, 1 neque -u novae rei neque auditu terretur). VERG. Aen. 9, 260 revocate parentem, reddite -um (*cf.* APVL. met. 6, 9 *eam* dominae -ui reddunt. 9, 27 -ui profano redditus. 11, 2). LIV. 1, 16, 1 ut *nimbus* -um eius contioni abstulerit (SEN. contr. 7, 1, 3 lucis -um ... abstuli. PAVL. dig. 8, 2, 38 medius mons earum *aedium* -um auferat. IVST. 24, 1, 6 -um illis montes ... abstulerant. AMM. 20, 11, 19). LIV. 1, 27, 9 -um abeuntis Albani exercitus intersaepsit. 6, 9, 11 quae *nox* -um ademit (10, 32, 6 non prospectu modo extra vallum adempto sed ⟨ex⟩ propinquo etiam congredientium inter se -u. 29, 27, 10 *nebula* -um terrae ademit. AMM. 19, 1, 5). LIV. 6, 20, 11 unde -us in Capitolium non esset. 8, 38, 4 qui -um hostium frustrarentur. 22, 28, 9 primo statim -u (24, 5, 2. 28, 23, 3. QVEROL. p. 37, 23 primo -u videt). 28, 19, 14 accendebantur animi ... ipso inter se -u. 40, 55, 5 -um tortoris non sustinuit (CVRT. 3, 4, 5 ne -um quidem hostis sustinere). CELS. 6, 6, 36 ne -um quidem rerum praestet *oculus*. SEN. nat. 1 praef. 1 quod extra -um natura posuisset (epist. 58, 18. HIL. myst. p. 6, 34 extra -um est). 5, 3, 2 ut -um in vicino stantium eripiat (*cf.* HIL. myst. p. 10, 20 terra -ui eius eripitur. AMM. 25, 3, 11 Persae sagittarum volantium crebritate -um sui rapiebant). COLVM. 1, 6, 6 ut intrantium exeuntiumque -um habeat. SIL. 6, 571 ubi -u redeuntum visa propinquo corpora. PLIN. paneg. 26, 3 -u Romanae subolis inpleri. TERT. spect. 18 indigna -u tuo non negabis. anim. 57 -ui exhibere. ARNOB. nat. 5, 27 *hoc* obiectum lumini -uique divino (HYG. astr. 1, 5 species obiecta nostro -ui). HIL. ad Const. 1, 6 corpora publico exposita -ui (AVG. civ. 14, 18 devitat publicum . . . -um. CASSIOD. var. 9, 22, 5 publicis exhibere -bus). EPIST. Migne 13, 559^{A} ut -ui nostro . . . tuam praesentiam offeras. 13, 559^{B} ubi nostrum vidisses -um (HIER. in Is. 34, 8 *sqq.* p. 445 mutuos vidisse -us. VVLG. Sirach 49, 10 vidit -um gloriae). AVSON. 403, 4 -u iam potiere meo (EVSTATH. Bas. hex. 1, 1 p. 869^{B} in potiendis praesentibus dei -bus). VVLG. II par. 25, 21 mutuos sibi praebuere -us (AVG. civ. 3, 27 pater et filius in -u mutuo mactarentur. SIDON. epist. 9, 8, 2 -busque mutuis frui). AVG. civ. 2, 26 intuentes alternante -u hinc meretriciam pompam, illinc virginem deam. 14, 20 humano premente -u. SVLP. SEV. epist. 2, 4 cum exsatiari vultu illius -uque non possem. MART. CAP. 2, 99 inpraemeditata visione -us (PAPYR. Marini 74, 7, 4 sub meorum visione -uum). 9, 891 tuis -bus non poterit sine scelere viduari. EVCHER. instr. 1, 24 p. 74, 2 speciem, quae humanis poterat apparere -bus (*cf.* PS. FVLG. RVSP. serm. 45 cito tuis -bus apparebit). SEDVL. carm. pasch. 4, 197 sacerdotum -bus ora referte. GREG. TVR. glor. mart. 102 -ui vestro repraesentatur (FERRAND. epist. 11 divinis repraesentari -bus. PASS. Firm. 3. VITA Caes. Arel. 1, 55 flagravit ubique profectibus quo non est -bus praesentatus). ARATOR act. 2, 799 cuius -bus . . . adesse. *nota*: CIC. Att. 7, 10 ut ante quam luceret exirem, ne qui -us fieret aut sermo. COLVM. 9, 11, 4 facilis -u. PLIN. nat. 10, 8 rara -u.

2 *cum praepositionibus*: a *cum accus.*: ad conspectum: VERG. Aen. 6, 108 ire ad -um cari genitoris et ora (CHALC. comm. 184 negat iturum se ad -um amicae). LIV. 10, 4, 11 in patentem ad -um undique campum prolata signa. 22, 7, 13 ad primum -um redeuntis filii (24, 20, 11 SEN. epist. 57, 6 FRONTO p. 207, 3 N.). 25, 14, 8 ad -um transgredientium vallum mutato consilio. 38, 2, 6 ad quorum -um constitere prima signa. SEN. dial. 4, 2, 5. 11, 18, 4 ad cuius -um nulla potest durare tristitia. CVRT. 5, 3, 10. FRONTIN. strat. 2, 9, 5 ad cuius -um velut ostento consternati. 3, 12, 1. IVV. 10, 230 ad -um cenae diducere rictum suetus. PLIN. paneg. 22, 3 ad -um tui ... prorepere. FLOR. epit. 3, 10, 17 ad -um rei novae carpenta volitabant (MART. CAP. 1, 34 ad parentum quoque -um fecerat subvolare). APVL. met. 5, 4 ad parentum suorum -um adfatumque perrexerant. 11, 18 festinant ilico ad diurnum reducemque ab inferis -um. IVST. 15, 3, 8. EPIST. Migne 13, 569^{C} ad nostrum -um admittendi. VVLG. deut. 28, 32 videntibus oculis tuis et deficientibus ad -um eorum. 31, 6 nec paveatis ad -um eorum (ἀπὸ προσώπου). RVFIN. hist. mon. 1 p. 391^{B} nec ad -um quidem eius accessit.
ante conspectum: GLOSS. II 297, 28 ἐναντίον, τὸ ἀντικρύ. FEST. p. 205 *praepetes* ante -um volent nostrum. APVL. met. 10, 32 ante iudicis -um. 11, 24 provolutus ante -um deae. CHALC. comm. 123 quae velut ante -um suum geruntur. AMM. 20, 8, 9 progressus ante -um omnium steti. VVLG. lev. 18, 24 quas *gentes* ego eiciam ante -um vestrum (πρὸ προσώπου). I reg. 1, 22 ut appareat ante -um domini. III reg. 15, 11 fecit Asa rectum ante -um domini (ἐνώπιον). Is. 1, 12 cum veniretis ante -um meum. act. 6, 6 hos statuerunt ante -um apostolorum. apoc. 12, 10 accusabat illos ante -um dei. PASS. coron. 4 allata ante -um Diocletiani. ORIGEN. in Matth. 17, 30 ante -um seniorum excalceabit calceamentum eius. in conspectum: GLOSS. II 252, 7 αὐτοψία. 301, 8 ἐνώπιον. ENN. ann. 48 nec sese dedit in -um (frg. var. 74 Iunonem Saturno in -um dedere. TER. Phorm. 261 ipsum gestio dari mihi in -um. CIC. Verr. 6, 86 se in -um nautis paulisper dedit. BELL. Hisp. 4, 2. LIV. 3, 69, 9 insequens dies hostem in -um dedit. 30, 12, 8 *al.*). PLAVT. Amph. frg. 17 populi in -um ingredi. Bacch. 1007 prodire me ad te in -um (Men. 708 Most. 1154/55 TER. Phorm. 443 PHAEDR. 5, 7, 22 SVET. Nero 43). Most. 1125 in conspe⟨ctum sui patris pr⟩ocedere (LIV. 3, 67, 1). ACC. trag. 425 Oeneum aliquis cette (*cf.* NON. p. 85) in -um. RHET. Her. 4, 13, 19 in horum -um venire conaris (CIC. Verr. 2, 161 venisse in vestrum -um. fin. 1, 24 CAES. Gall. 4, 12, 2 HIRT. Gall. 8, 27, 3 *et per-*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

saepe. cf. VVLG. Ios. 17, 4 veneruntque in -u Eleazari. I par. 16, 29). CIC. Verr. 5, 26 in populi Romani quidem -um quo ore vos commisistis? (POMP. Cic. Att. 8, 12^c, 2 ne duae legiones ... in -um Caesaris committerentur). 6, 144 numquam te in horum -um rediturum ... esse duxisti (CAES. civ. 2, 42, 4 MANIL. 1, 449. SEN. benef. 4, 11, 3 in -um nostrum reversurus. HYG. fab. 178 p. 34, 15). Tusc. 1, 50 casurus ne in -um videatur animus. PLANC. Cic. epist. 10, 23, 2 copias prope in -um Lepidi Antoniique adduxi (HIRT. Gall. 8, 8, 5 LIV. 39, 49, 10. 40, 55, 7 FLOR. epit. 2, 6, 40 HYG. fab. 30 p. 65, 3 VVLG. num. 5, 30. Dan. 3, 13 in -u [HIST. Apoll. rec. A 50]. CIC. Verr. 2, 122 cum eum ... in -um populi Romani produxisset. CAES. civ. 1, 22, 2 in -um Caesaris deducatur [SVLP. SEV. chron. 1, 30, 5]. SVET. Tib. 65 qui se senem et solum in -um eorum ... perduceret). CAES. Gall. 7, 48, 3 liberos in -um proferre (VAL. MAX. 9, 2, 1 in -um suum afferri voluit). CIRIS 279 nisi te nobis ... in -um casusve deusve tulisset. SEN. nat. 7, 19, 2 in -um mortalium exire. SVET. Tib. 4 se in -um Sexti Pompei admissum (SVLP. SEV. chron. 2, 48, 4). HYG. fab. 181 p. 37, 4 *Actaeon* in -um deae incidit. SVLP. SEV. chron. 2, 38, 5 descendere in -um pugnae non ausus.

b *cum ablat.*: a conspectu: PLAVT. Trin. 279 neque latebrose me abs tuo -u occultabo. CIC. Verr. 4, 85 civitas tam procul a manibus tuis atque -u remota (FLOR. epit. 3, 6, 14. LIV. 25, 16, 14 locum ... a -u amotum. SEN. contr. 9, 2, 2 si exeunti tibi lictor a -u meretricem non summovisset [VAL. MAX. 5, 3 ext. 1]. SEN. nat. 1, 16, 7 quae a -u corporis nostri positio submovit. IVST. 38, 9, 8). Verr. 6, 23 a -u parentum ac liberum ... *esse* seclusum. 6, 118 matres ... ab extremo -u liberum exclusae (SVLP. SEV. dial. 1, 5, 4 *ecclesia* a -u nostro ... exclusa). de orat. 3, 145 in altum a -u paene omnium abstraxit (GREG. TVR. Franc. 4, 26 eum a suis -bus extrahi iussit). HIRT. Gall. 8, 15, 6 continens flamma copias omnes repente a -u texit Romanorum. NEP. Chabr. 3, 4 quantum a -u suorum recesserint (SEN. dial. 6, 24, 2. epist. 68, 5 a -u hominum secedere). LIV. 1 praef. 5 ut me a -u malorum ... avertam (28, 33, 13. 35, 28, 11 in valle a -u hostium aversa. CVRT. 6, 7, 30). 4, 41, 5 a -u suorum ablatum (VVLG. IV reg. 17, 18). 10, 14, 14 ascensu abdito a -u. SEN. benef. 4, 19, 2 divisumque a contactu et a -u mortalium. 4, 23, 4 longiusque a -u seducti di eunt (FRONTIN. strat. 2, 8, 13 equum suum abduci a -u iussit). PLIN. nat. 21, 62 quoniam anseres a primo -u eius expavescant. APVL. flor. 16 p. 62 multos dies a -u auditorii afuerim. AMM. 15, 2, 5 procul a -u militarium raptus. HIER. epist. 36, 2 eicior a -u tuo (VVLG. Ion. 2, 5 abiectus sum a -u oculorum tuorum). VVLG. Ier. 49, 5 dispergemini singuli a -u vestro. act. 3, 20 cum venerint tempora refrigerii a -u domini. 5, 41 ibant gaudentes a -u concilii (ἀπὸ προσώπου). apoc. 20, 11 a cuius -u fugit terra et caelum. SVLP. SEV. chron. 2, 13, 5 ut separata a -u regis Esther haberetur. ENNOD. opusc. 2, 13 p. 291, 18 vos ab universis dei -bus pulsi. GREG. TVR. dorm. 4 ut eos dominus ... a -bus iniquissimi imperatoris arceret.
de conspectu: PHAEDR. 1, 16, 6 de -u fugere (VVLG. exod. 2, 15). VVLG. exod. 10, 11 eiecti sunt de -u Pharaonis (ἀπὸ προσώπου. 23, 31). 10, 18 egressusque Moyses de -u Pharaonis (35, 20). 23, 30 expellam eos de -u tuo (ἀπὸ σοῦ). lev. 10, 4 tollite fratres vestros de -u sanctuarii (ἐκ προσώπου). III reg. 8, 54 surrexit de -u altaris domini. I Esdr. 8, 36 qui erant de -u regis. Ier. 32, 31 auferetur de -u meo. AVG. civ. 22, 8 de -u populi abire. SVLP. SEV. Mart. 6, 2 de -u eius inimicus evanuit. dial. 3, 12, 4 se de -u eius abripuit. EVGRAPH. Ter. Eun. 321 eam de -u amiserit. e conspectu: GLOSS. IV 441, 8 ex proviso. PLAVT. Amph. 518 abin e -u meo? (Men. 876. PORC. LIC. carm. frg. 4, 7 ex -u omnium abit. CAES. Gall. 6, 43, 4 SALL. Iug. 68, 1 LIV. 22, 12, 7. *cf.* CVRT. 8, 3, 5 abire -u). Capt. 434 meo e -u abscesseris (Persa 727 illuc abscede procul e -u. CIC. Att. 12, 16 ne decessissem quidem e -u tuo. PHAEDR. app. 10, 2 e -u cum patris recesserat). Capt. 749 e -u abducitis (Truc. 541. BELL. Hisp. 18, 6 ex adversariorum -u se deducerent. CAPITOL. Gord. 30, 8 clamantem e -u duci iussit). Pseud. 1106 ex -u eri si sui se abdiderunt. TER. Eun. 293 illam e -u amisi meo (VARRO frg. Serv. Aen. 1, 108). Hec. 182 fugere e -u (*cf.* LVCR. 3, 49 longeque fugati -u ex hominum). PACVV. trag. 184 non tu te e -u hinc amolire? ACC. trag. 32 caelum e -u abstulit (CIC. Phil. 2, 114 se ipsos ... e -u nostro abstulerunt. LIV. 29, 27, 6. VAL. MAX. 6, 8, 4 seque e -u hominum voluntaria morte abstulit. PHAEDR. app. 26, 10 FLOR. epit. 1, 1, 16). CIC. Verr. 6, 88 evolarat iam e -u fere fugiens quadriremis (AMM. 24, 6, 5). Sest. 53 cum ego me e complexu patriae -uque vestro eripuissem (LIV. 39, 13, 13 quos ... ex -u in abditos specus abripiant. AMM. 20, 3, 1 e mundi -u penitus lance [*i. sole*] abrepta). CAES. Gall. 1, 25, 1 omnium ex -u remotis equis. VERG. Aen. 11, 903 e -u exierat. LIV. 7, 26, 6 corvus ex -u elatus. SEN. dial. 5, 36, 3 cum sublatum e -u lumen est. TAC. Agr. 24 velut e -u libertas tolleretur. AVR. Fronto p. 16, 22 N. legata e -u ⟨cum⟩ avulserint venti (*legit Hauler*). APVL. met. 10, 30 e -u facessit. SPART. Hadr. 21, 3 e -u ambulare. AMM. 26, 6, 3 e medio se -u discrevit. in conspectu (*cf. l. 1 et 10*): GLOSS. IV 529, 33 sub oculis. CRASS. or. frg. Cic. de orat. 2, 226 in civium esse -u (CIC. Verr. 6, 40 erat in omnium -u. epist. 1, 7, 5 CAES. civ. 2, 26, 2 LIV. 2, 7, 3. 5, 24, 9). *ibid.* 3, 4 in -u populi Romani (CIC. leg. agr. 1, 7. Sull. 18 in -u uxoris. Sest. 83 in deorum hominumque -u. Deiot. 15.

LIV. 1, 39, 1 multorum in -u *al. cf.* VVLG. Iudith 10, 12 ut invenirent misericordiam in -u vestro. Esth. 2, 9 invenit gratiam in -u illius *al.*). CIC. div. in Caec. 27 vitam alterius ... non modo in animis iudicum, sed etiam in oculis -uque omnium exponere. Verr. 6, 3 constituitque *Aquilium* in -u omnium (BELL. Afr. 41, 3 *exercitum* in -u patenti adversariorum constituit. SEN. contr. 1, 5, 2 constituatur in -u publico. VAL. MAX. 5, 4 ext. 7 QVINT. decl. 279 p. 138, 14 LACT. opif. 16, 9). Catil. 4, 3 qui ... astat in -u meo gener (CAES. Gall. 6, 18, 3 in -u patris adsistere. ANON. Vales. 12, 62 in -u suo sisti. VERG. Aen. 2, 67 -u in medio ... constitit. LIV. 40, 8, 1). Mil. 85 vestro in -u (BELL. Alex. 60, 1 in -u suo. LIV. 2, 55, 5. 2, 56, 9 VAL. MAX. 4, 6, 1 *al.*). fin. 5, 2 in -u meo ponere (LIV. 5, 28, 9 *castra* in -u erant posita. 40, 4, 13 VAL. MAX. 9, 12 ext. 6 LACT. ira 13, 17 VVLG. exod. 29, 23. deut. 11, 26 propono in -u vestro [ἐνώπιον]). VERS. inc. Cic. ac. 1, 14 quae cum dicta, in -u consedimus omnes (VVLG. iud. 21, 2 in -u eius [ἐνώπιον] sedentes. apoc. 11, 16). CAES. Gall. 7, 35, 1 in -u fereque e regione Caesaris. VERG. Aen. 1, 184 navem in -u nullam ... prospicit. 10, 260 in -u Teucros habet (LIV. 5, 49, 3. 10, 43, 10 SEN. dial. 4, 21, 8 IVST. 24, 7, 1 *al.*). 12, 213 -u in medio procerum. LIV. 3, 58, 8 donaque ea gerens in -u populi. 39, 49, 11 procul in -u eum statuerunt (VVLG. num. 8, 13). 42, 39, 4 in -u steterunt (VAL. MAX. 4, 7, 4. LACT. inst. 4, 14, 13 in -u dei et angelorum steterunt. VVLG. num. 3, 6. 5, 18). SEN. epist. 78, 24 non iacebit in -u aper. FRONTIN. strat. 2, 9, 9 quibusdam matronis ... in -u locatis. HYG. mun. castr. 12 ut portae castrorum in -u rigoris stellam efficiant. GELL. 1, 11, 9 hostem ... in -u longinquo procul distantem. DARES 10 in -u eius ambulare (VVLG. gen. 24, 40 in cuius *domini* -u [ἐναντίον] ambulo. III reg. 8, 25 *al.*). VVLG. I reg. 17, 31 *verba* annuntiata in -u Saul (ὀπίσω). III reg. 1, 23 cumque introisset in -u regis (κατὰ πρόσωπον. Ezech. 10, 2 ingressusque est in -u meo. Dan. 1, 18 introduxit eos ... in -u [ἐναντίον] Nabuchodonosor). Tob. 7, 13 quod deus preces et lacrimas meas in -u suo admiserit. Iudith 4, 15 permanebant in -u domini (psalm. 60, 8). act. 10, 33 omnes nos in -u tuo adsumus. *nota*: QVINT. inst. 10, 1, 6 debent esse non solum nota omnia sed in promptu atque, ut ita dicam, in -u.
liberius i. q. coram: LIV. 1, 31, 2 in -u ... crebri cecidere caelo lapides. VAL. MAX. 8, 2, 3 sumptus inter eos iudex in -u habita quaestione ... monuit. SEN. epist. 83, 1 sic certe vivendum est, tamquam in -u vivamus. PLIN. nat. 26, 118 e carbone in -u restincto *al.*
sub conspectu: Q. CIC. carm. frg. 17 squama sub aeterno -u torta Draconis eminet. SEN. benef. 7, 7, 3 sub caelo et -u siderum. 7, 9, 1 sub -u meo ponere. TERT. orat. 16 assidere sub -u contraque -um eius. AMM. 16, 12, 18 quid miles sub -u bellicosi ductoris ... efficiet. 20, 11, 12 decernentes sub imperatoris -u. 29, 1, 39 sub Graeciae -u totius escenso rogo. MART. CAP. 1, 11 consistebant aliae sub -u. 2, 217 sub -u omnium. COD. Theod. 6, 35, 8 (*a. 369*) post documenta fidelis obsequii sub nostris acta -bus. AVELL. p. 357, 13 COD. Iust. 4, 62, 4. CORP. VI 1770 sub -u publico.

B *de regionibus, locis sim.*: CIC. Verr. 6, 170 monumentum sceleris ... voluit esse in -u Italiae. leg. 2, 27 posita in fundi villaeque -u religio Larum. VARRO rust. 1, 7, 6 quae *quercus* est in oppidi -u (*cf.* BELL. Alex. 59, 2 in oppidi -u ... facit castra. BELL. Hisp. 7, 3 LIV. 5, 4, 12. 21, 53, 4. *cf.* CIC. dom. 100 in -u prope totius urbis domus est mea). CAES. Gall. 5, 6, 5 quos in -u Galliae interficere vereretur. civ. 3, 75, 2 ex -u castrorum discessit (HIRT. Gall. 8, 13, 1. TAC. hist. 4, 34 in -u castrorum constitui signa). VERG. Aen. 1, 34 e -u Siculae telluris in altum vela dabant. LIV. 2, 40, 7 cum in -u Roma fuit (6, 29, 3. 29, 27, 9 ut in -u terra fuit. 30, 24, 10 omnia in -u Carthaginis erant *al.*). 9, 28, 7 insulam sitam in -u litoris sui. 30, 24, 7 in -um ferme Africae prospero cursu evectum. 40, 21, 7. SEN. benef. 6, 15, 6 cum terra e -u recessit. epist. 91, 11 operta sunt fluctibus quae procul a -u maris stabant. PLIN. nat. 6, 204 in -u earum *insularum* esse Ninguariam. 31, 16 si *vinum* auferatur e -u templi. VVLG. num. 7, 3 obtuleruntque ea in -u tabernaculi. Ezech. 44, 4 in -u domus. apoc. 4, 6 in -u sedis (ἐνώπιον) tanquam mare vitreum. GREG. TVR. glor. conf. 79 quam *basilicam* ... fabricaverat ante -um muri Biturigi. *de aliis rebus*: CIC. Verr. 6, 170 in -u legum libertatisque moriatur. leg. agr. 2, 87 quae procul erant a -u imperii (VAL. MAX. 9, 12 ext. 1 inque -u summi imperii). SEN. nat. 1, 13, 1 cum plura specula disposita sunt ita, ut alteri sit -us alterius. 1, 16, 4 scelera -um sui reformidant. 7, 27, 1 cum *luna* -u solis excluditur (*cf.* PS. AMBR. laps. virg. 6, 26 in -u solis). HIL. in psalm. 67, 3 in -u ignis cera liquescit. VVLG. I Macc. 1, 3 siluit terra in -u eius (*sc. Alexandri*; ἐνώπιον. 11, 38). RVFIN. hist. mon. 22 p. 444^C cellulae tanto inter se spatio diremptae, ut neque in -u sibi invicem neque in vocis auditu sint positae.

II *accedit genet. obiecti, saepius i. q. species, visum, praesentia sim.*: CIC. Planc. 2 vester, iudices, -us et consessus iste reficit et recreat mentem meam (APVL. flor. 16 p. 62 quid igitur de repentino ab hoc splendidissimo -u vestro dissuluerim). LIV. 6, 8, 6 -u suo proelium restituit. 35, 35, 8 elephantorum aciem -u ipso debellaturam. VELL. 2, 104, 4 militum -u eius elicitae gaudio lacrimae. SEN. nat. 5, 8, 3 omnis illorum vis -u solis exstinguitur. COLVM. 6, 7, 1 anas ... equinum genus -u suo sanat. STAT. silv. 4, 2, 45 talem quoque barbarus hostis posset et ignotae -um agnoscere gentes.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

QVINT. inst. 2,15,9 *Phrynen* -u corporis ... putant periculo liberatam. Ps.QVINT. decl. 14,2 quod videtis tristem habitu dirumque -u (*cf.* RVFIN. hist. 5,1,35 -bus horridi). SVET. Cal. 9 *milites* ex (*codd.*, et *Roth*) -u suo flexit. CELS. dig. 41,2,18,1 in -u inumbratae quietis fuit constitutus. TERT. adv. Hermog. 25 *terram* nostram video et formam et -um et cultum a deo consecutam. ITALA lev. 13,12 (Tert. pudic. 20) a capite usque ad pedes per omnem -um (καθ' ὅλην τὴν ὅρασιν, VVLG. quidquid sub aspectum oculorum cadit). AMM. 20,11,26 accedebant arcus caelestis -us adsidui. *accedunt adiectiva*: TER. Hec. 788 scio pol eis fore meum -um invisum hodie. CIC. Manil. 1 mihi semper frequens -us vester multo iucundissimus ... est visus. epist. 16,21,7 mihi nunc ante oculos tuum iucundissimum -um propono. VAL. MAX. 1,6,13 exoptatum civium oculis -um tui offerres. CVRT. 6,9,2 -usque vestri venerabilis (APVL. met. 11,20 deae venerabilem -um adprecamur). PLIN. epist. 2,11,10 cuius *senatus* ipse -us augustissimus fuit. APVL. met. 7,13 tota civitas ad votivum -um effunditur. 10,4 se refert a noxio -u novercae. *ibid.* execrabilem frustratur eius -um. 11,19 me rursum ad deae gratissimum mihi refero -um (CASSIOD. var. 3,22). TERT. spect. 30 ad eos potius -um insatiabilem conferre. IVVENC. 1,59 -u mentem turbare verendo. IVST. 11,14,12 ne non ... detestandum sui -um reportarent. CLAVD. 18,300 quam pulcher -us erat. FAVST. REI. serm. 12 p. 268,9 *nos* in die iudicii purissimis angelorum -bus offerendi.

III *conspectus animi, contemplatio sim.*: CIC. de orat. 3,161 quae paene ponunt in -u animi, quae cernere et videre non possumus. leg. 1,61 in hoc -u et cognitione naturae. fin. 5,48 videamus animi partes, quarum est -us illustrior. 5,93 qui quamvis minimam animi praestantiam omnibus bonis corporis anteire dicamus, ut ea ne in -u quidem relinquantur (*i. nullo numero esse*). epist. 2,5,1 inlustri loco sita est laus tua in plurimorum et sociorum et civium -u. LIV. 10,25,12 quia bellum ei maius in -u erat (*cf.* STAT. Theb. 7,453 in -u belli). 26,29,2 expectatione sortis in consulum -u stantis. CELS. 4,2 his veluti in -um quendam, quatenus scire curanti necessarium est, adductis (SEN. epist. 94,8 cum illum in -um suae condicionis adduxeris). SEN. dial. 11,2,2 animum in omnium aerumnarum suarum -u conlocare (QVINT. inst. 7,1,4 cum haec in -u quodam modo collocaveram). benef. 3,2,2 qui beneficium tam longe proiecit, ut extra -um suum poneret (*cf.* QVINT. inst. 4,5,22 rebus velut ex turba extractis et in -u iudicum positis. VVLG. deut. 11,32 iudicia, quae ego hodie ponam in -u vestro [ἐνώπιον]. 30,15 considera quod hodie proposuerim in -u tuo [πρὸ προσώπου; *cf.* psalm. 53,5 non proposuerunt deum ante -um suum]). benef. 7,28,1 quaedam *beneficia* e -u nostro paulatim exierunt. epist. 26,1 in -u esse me senectutis. 30,3 in -u mortis hilarem ⟨esse⟩ (68,12. Ps.QVINT. decl. 12,18 nos in -u mortis stamus). 70,1 in -um adulescentiae meae reductus sum. 72,10 quam *sapientiam* ... in -u et, ut ita dicam, sub ictu habent. Ps.QVINT. decl. 5,10 in hunc te divinorum humanorumque -um de nostra protulimus anima. APVL. Plat. 1,13 machinamenta ... constituta esse in -u rationis. HIL. in Matth. 9,3 in -u mentis Christum continens (AVG. civ. 8,6 -u mentis intellegi). VVLG. I par. 17,17 hoc parum visum est in -u tuo. psalm. 15,8 providebam dominum in -u meo (act. 2,25). 18,15 meditatio cordis mei in -u tuo (*cf.* BENED. reg. praef. diabolum a -bus cordis sui respuens). 78,11 introeat in -u tuo gemitus compeditorum (*cf.* 87,3 intret in -u tuo oratio mea). AVG. civ. 8,5 hoc in -u talis cogitationis iam non est corpus.

IV *technice*: *in astronomia*: CENS. 8,4 -us circulus est, ut ferunt, signifer, quem Graeci vocant zodiacon. 8,6 sol ... locum illum conceptionis aut inbecillo videt -u aut etiam nec conspicit. *ibid.* -us κατὰ ἑξάγωνον. 8,8 -us κατὰ τετράγωνον *et similia*. 8,10 a septimo zodio ... plenissimus potentissimusque -us. 10,9. AVSON. 369,37 quia sexto aemulus octavi -us inutilis astri. *i. q.* σύνοψις: CIC. leg. 3,12 quam brevi in -u posita est a te omnium magistratuum discriptio. Brut. 15 ut explicatis ordinibus temporum uno in -u omnia viderem. GELL. 17,21,1 ut -um quendam aetatum antiquissimarum ... haberemus. [*Spelthahn.*

synonyma: aspectus, contemplatio, facies, prospectus, visus.

*cōnspergo (cōnspargo), -sī, -sum, -ere [*a* con *et* spargere. *Th.*].

forma conspargo *saepissime tradita, codicum consensu apud* CATON. LVCR. 3,661 (*bis* -e-) VITR. APVL. CHIRON. *aliosque recentiorum*; NOT. Tir. 64,92 conspargit. 64,95 consparsit. GLOSS. V 551,4 colligo, coniungo. *legitur inde a* PLAVTO (*bis*) *et* CATONE (7ies); *saepe habent* COLVM. SCRIB. LARG. PLIN. nat.; *praeterea singulis locis*: VITR. QVINT. inst. SVET. APVL., *ter*: VARRO, *quinquies*: CIC. *a poetis vitatur praeter* PLAVT. LVCR. (*ter*) PHAEDR. (*bis*) COLVM. LVCAN. (*singulis locis*) SER. SAMM. (*ter*).

I *fundendo, spargendo afficere*: A *proprie*: 1 *additur ablativus*: *liquoribus*: PLAVT. Curc. 80 ubi ⟨ego⟩ vino has -si fores. CATO agr. 91 amurca -argito *bene locum* sinitoque conbibat (92. 129 COLVM. 10,353). 109 sapa. 121 musto. VARRO rust. 3,16,14 eo. CIC. Planc. 99 cum *me* complexus sit -sitque lacrimis. LVCR. 3,661 terram -ere tabo. 4,1237 multo sanguine maesti -unt aras. PAVL. FEST. p. 118 farina ex tritico aqua -so. COLVM. 2,2,18 perexigua -itur aqua glaeba. 6,3,8. 6,5,2. 6,12,4 milium detritum -sumque aqua mulsa. 6,17,7 *al.* SCRIB. LARG. 59. 93 *al.* LVCAN. 6,582 pollutos cantu dirisque ... sucis -sos ... Philippos. PLIN. nat. 2,38 genitali rore. 17,261 cinerem aceto *al.* APVL. met. 11,9 geniali balsamo guttatim excusso -argebant plateas. ITALA Is. 14,20 (Tycon. 7 p. 71,2) vestimentum sanguine -arsum (πεφυρμένον, VVLG. *aliter*). CYPR. GALL. num. 102 niveos panes -at olivo. Ps. ORIGEN. tract. 2 p. 21,1 baptismi aqua -arsi. 5 p. 50,7 tunica eius sanguine -argitur. SER. SAMM. 1067 haec ... parco -sa Lyaeo. HIL. myst. p. 26,15 hoc sanguine ... testamenti liber -sus est (*in imagine*). AMM. 23,4,15. PELAGON. 171 polentam oleo et vino. CHIRON 954 vino. VVLG. exod. 29,2 crustulam ... quae -sa sit oleo *al.* lev. 7,10 sive oleo -sa sive arida fuerint (ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ ἢ μὴ ἀναπ.) *al.* II reg. 20,12 -sus sanguine. Dan. 4,20 rore caeli. MARCELL. med. 1,22 lini semen melle. 1,35 *al.* *re solida*: COLVM. 6,14,7 lateritio trito colla. 12,7,2 sale (12,55,3). arb. 10,5 stercore vel palea -ito solum. TERT. ieiun. 16 annuo ritu saccis velati et cinere -si (VVLG. Ier. 6,26. thren. 2,10 cinere capita sua. Ezech. 27,30 RVFIN. hist. 5,28,12 SVLP. SEV. chron. 2,13,4 dial. 2,5,6). SER. SAMM. 877 exiguo piperis cerebrum -argito galli. VVLG. I reg. 4,12 scissa veste et -sus pulvere caput (γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Mich. 1,10 pulvere vos -ite. SVLP. SEV. dial. 2,3,9 PASS. Petr. 4). II Macc. 14,15 -si terra (καταπασάμενοι γῆν). *pro ablat. ponitur praepositio*: ex: VARRO frg. Diom. gramm. I 486,9 satura est uva passa et polenta et nuclei pini ex mulso -arsi. SCRIB. LARG. 158 faba ... ex aceto cum melle diluto -sa. Ps. ORIGEN. tract. 2 p. 22,4 ex aqua baptismatis -argendi. CHIRON 912 pollinem siliginis ex vino. 913. 922. 944 MARCELL. med. 11,18. 20,26. 30,28. in: ITALA lev. 7,12 (Origen. in lev. 5,7) similaginem -sam in oleo (ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, VVLG. panes ... -sos oleo). num. 28,13 (Aug. loc. hept. 4,85) decimam similaginis -arsam in oleo (Lugd. -arsum oleo, VVLG. similae ex oleo). de: VEG. mulom. 4,3,8 quae omnia de calida fervente -is. cum: CHIRON 411 farina triticea cum lacte -arsa.

2 *non additur ablat.*: PLAVT. Stich. 354 humum -e ante aedis (PHAEDR. 2,5,15 alveolo coepit ligneo -ere humum aestuantem). VARRO rust. 1,57,2 ipsum triticum. VITR. 7,11,1. COLVM. 5,6,8 seminaria -i saepius quam rigari debent. 9,14,7 -sis vacuis partibus alvorum. SVET. Cal. 43 verri sibi vias et -i propter pulverem. CHIRON 137 ordei et tritici et aliorum -arsorum per potum dare. 735. *speciatim de farina conspersa ad panem coquendum* (*cf.* l. 76. p. 495,6): GLOSS. V 287,10 -arsit inter vertice⟨m⟩ ἐφύρασεν. CATO agr. 76,2 farinae l. II -argito condepsitoque. 89 polline vel farina hordeacia -arsa turundas faciat. PAVL. FEST. p. 40 *libamen* quod ex farina -sa faciebant. ITALA gen. 18,6 (Ambr. Abr. 1,5) -arge tres mensuras similaginis (φύρασον, VVLG. commisce. *cf.* Ps. ORIGEN. tract. 2 p. 18,7 ZENO 2,12,1). II reg. 13,8 (Legion.) farinam (ἐφύρασε, VVLG. commiscuit). VVLG. exod. 12,34. 39. Ier. 7,18 adipem (τρίβουσι σταῖς). VICT. VIT. 1,21 iste panis confringatur in frusta, madidetur aqua atque iterum -atur. ACT. Archel. 17,19 si quis -arserit, -argetur (φυράσας φυραθήσεται), aut si panem coxerit excoquetur. *cf.* CASSIOD. var. 6,18,6 Pan primus -arsas fruges coxisse perhibetur. *hinc de ipsius panis condicione*: PHAEDR. 4,18,4 furfuribus sibi -sum quod panem darent (*sc. canibus homines*). HIER. epist. 40,1 panem de omni semente -sum edere.

B *translate i. q. maculare, decorare*: CIC. de orat. 3,96 ut porro -sa sit quasi verborum sententiarumque floribus *oratio*. Flacc. 5 cum reliquum tempus aetatis turpitudinis maculis -seris. ac. 1,8 in illis veteribus nostris quae ... quadam hilaritate -simus. nat. deor. 2,111 *Tauri* caput stellis -sum est frequentibus. LVCR. 2,33 cum tempestas arridet et anni tempora -unt viridantis floribus herbas. QVINT. inst. 8,5,28 color ipse dicendi quamlibet clarus multis tamen ac variis velut maculis -itur. HIER. epist. 50,3 tantae in sermocinando elegantiae est, ut comico sale ac lepore -sus sit.

II *respergere, aspergere*: *liquores*: COLVM. 12,39,3 vinum vetus spargito, postea alterum supercalcato *tabulatum*, item vinum -ito. SER. SAMM. 952 saepius et sucos -argere pinguis olivi. CHIRON 48 feclam. 509. 607. 953 ANON. med. ed. Piechotta 139. *semina*: CYPR. GALL. exod. 318 quae -sa solo nondum deprompserat occa. *c. dat.*: LAMPR. Heliog. 21,5 albas *gemmas* invicem piperis piscibus et tuberibus -sit. HIER. in Gal. 5,9 p. 489 *fermentum* farinae -sum. AVG. civ. 22,19 (*in statua conflanda*) ita -ere universo atque miscere ut nec foedidatem faciat nec minuat quantitatem. *translate*: IREN. 3,16,6 unitus et -arsus suo plasmati secundum placitum patris.

III *dispergere*: AMM. 17,13,19 erat ... arduum sequi per diversa -sos. 23,3,6 *equus* dum ... volvitur, auro lapillisque ornamenta distincta -sit.

part. subst. n. **cōnsparsum**, -ī *cf. supra l. 39 sqq.* ITALA exod. 8,3 (Aug. loc. hept. 2,40 p. 548,11 *sq.*) intrabunt *ranae* in -is tuis (φυράμασι, VVLG. furnos) et in clibanis tuis. GAVDENT. serm. 7 p. 883C coxerunt ... -um quod extulerant de Aegypto.

cōnspersio, -ōnis *f. a* conspergere. *traditur plerisque locis* consparsio; *cf.* GRAMM. suppl. 181,32 dispersio quidem et respersio bene profertur per 'e', consparsio tamen satius per 'a' profertur. *non legitur ante* ITALAM.

1 *aspersio, respersio*: ITALA num. 19,9 (Lugd.) aqua -is

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

(ῥαντισμοῦ, VVLG. aspersionis). 19, 20 (VVLG. lustrationis). IVNIL. 2, 19 -o sanguinis Christi plus potuit ad deum clamare. RVFIN. Clement. 3, 55 populum -e sanguinis consecrare. CASS. FEL. 45 p. 114 adiecto passo competenti velut -e in unum rediges. ISID. sent. 3, 5, 25 humoris. PALLAD. 12, 13, 3 salis crebra -o.

2 *farina conspersa, massa*: GLOSS. II 474, 2 -arsio φύραμα ἤτοι μάγμα. 522, 22 φύραμα. 575, 21 elevatio frumenti. ITALA num. 15, 21 (Lugd.) primitias -um vestrarum (φυράματος, VVLG. de pulmentis. AMBR. Cain et Ab. 2, 1, 6 primitias confusionum vestrarum). Rom. 11, 16 (Iren. 1, 8, 3 Aug. epist. 186, 19 c. Faust. 9, 2) si autem delibatio sancta est, et -arsio (φύραμα, VVLG. massa. *cf.* AVG. epist. 186, 19 ista vero vel -o vel sicut in plerisque codicibus legitur massa). I Cor. 5, 6 (Tert. pudic. 13. 18) modicum fermentum totam desipiat -arsionem (φύραμα, VVLG. massam corrumpit. OP. imperf. in Matth. 12 p. 701 -em corrumpit). 5, 7 (codd. *et* VVLG.) ut sitis nova -arsio (φύραμα). TERT. adv. Marc. 4, 24 p. 500, 1 oneribus -um offarcinatam *profectionem filiorum Israel.* adv. Val. 31 *semen* defarinatum in -is alutacia* absconderit. SIRIC. epist. 1, 2 ut expurgato fermento veteri nova incipiat esse -arsio. GAVDENT. serm. 7 p. 884[C] fermentum nequitiae confectum a diabolo de -e peccatorum (*in imagine*). HIER. in Matth. 16, 8 p. 120 *fermentum* ad saporem suum universam -em trahat. PAVL. NOL. epist. 11, 11 puram -em parare et sine fermento azymum Christo confici. AVG. loc. hept. 2, 40 p. 548. PETR. CHRYS. serm. 71 p. 402[C] *Christus* qui magnae pietatis fermentatus est sacramento, qui -is levis levamentum sustulit de sepulcro. *quaelibet massa, mixtura*: ITALA Rom. 9, 21 (Aug. epist. 186, 23) an non habet potestatem figulus luti ex eadem -e (φύραμα, VVLG. massa) facere aliud quidem vas *eqs.* IREN. 5, 14, 2 ex altera substantia pater operatus fuisset fieri -em eius (*carnis*). MAR. VICTORIN. in Gal. 5, 17 p. 1192[D] elementa ex quibus quasi quaedam -arsio est et caro facta est ex humidis. *translate*: AVG. gen. ad litt. 6, 9 p. 182, 3 quaestio est ... quid de peccato primorum parentum ... generis humani contraxerit universa -o. *cf.* corrept. 7, 12 non sunt ab illa -e discreti quam constat esse damnatam (*sequitur* illa perditionis massa). *nota de natura animi*: GREG. M. moral. 6, 57 quia valde inter se diversae sunt -es animorum. dial. 3, 6 cui quia ex -e semper facies rubere consueverat ... rex Totila non -is esse credidit, sed assiduae potationis.

cōnspersūra, -ae *f. a* conspergere. ITALA num. 15, 20 (Lugd.) primitias -arsurae vestrae (φυράματος, VVLG. de cibis vestris, AMBR. Cain et Ab. 2, 1, 6 conspersionis).

cōnspersus, -ūs *m. a* conspergere. *i. q. conspersio sancta*: SACR. Gelas. p. 739 ad -arsum faciendum. *L.*

cōnspicābilis, -e *a* conspicari. IVL. VAL. 1, 43 e suggestu regiae turris promptius -s foret *Dareus.* HIL. in psalm. 91, 4 per hanc -ium operum magnitudinem (138, 34 ob egregia et -a fidei suae opera). 127, 11 vera et -i beatitudinis nostrae contemplatione. in Matth. 17, 2 quando Moyses -s astitisset. trin. 1, 4 creaturarum corporeas -esque formas (FVLG. RVSP. ad Monim. 2, 3). 12, 45. RVFIN. Orig. princ. 4, 27 *substantia* mente sola -s. Basil. hom. 2, 6 naturam rerum -i rationis intellegentia contemplari. PRVD. perist. 10, 633 antiquitas coram refulsit ore -i. AVG. epist. 148, 10 -is materiae (PS. PHOEBAD. fid. 8). SVLP. SEV. Mart. 21, 1 diabolum ita -em et subiectum oculis habebat. MART. CAP. 6, 606 nobis ... septemtrio -is illos (*antipodes*) lateat. CLAVD. MAM. anim. p. 66, 8. SIDON. epist. 8, 4, 1 porticibus ac thermis -bus.

cōnspicābundus, -a, -um *a* conspicari. MART. CAP. 8, 803 nupturamque virginem saepius -a Pallas ... exquirit.

cōnspicientia, -ae *f. a* conspicere. CASSIOD. anim. 3 p. 1288[D] si ipsum in se lucidum non esset, rerum tantam -am non haberet.

cōnspicillum (conspicilium), -ī *n.* [*cf. c.* conspicere, speculari. *Th.*]. NON. p. 84 -m, unde conspicere possis. GLOSS. Plac. V 58, 13 -o ita ut conspici possint quod aiunt longis lineis. 15, 10. PLAVT. Cist. 91 -o consecutust clanculum me usque ad fores. Paras. med. frg. 1 in -o (conspicilio *codd.*) adservabam, pallium observabam.

×1. cōnspicio, -spēxī, -spectum, -ere [*a* con *et* specere. *Th.*]. GLOSS. θεωρῶ, κατανοῶ, ἀφορῶ, καθορῶ, συννορῶ, video. IV 37, 17 -xit: contra aspexit. 38, 20 -ret: inferret (?). VARRO ling. 6, 82 *v.* aspicio *vol. II p. 829, 66.* AGROEC. gramm. VII 122, 7 *ibid. p. 829, 62.* GRAMM. suppl. 279, 10 prope. ISID. diff. 1, 21 circumquaque (GLOSS. Plac. V 58, 14). DIFF. ed. Beck p. 47, 41 'conspicatus' aliquis est veluti agendi principium, 'conspectus' ab aliquo fit patiendo. *legitur inde ab* ENN. *et* PLAVTO.

I *sine obiecto*: PLAVT. Cist. 622 quid nunc supina susum in (susiam *codd., sed* susum iam *B*²) caelum -is? ACC. trag. 276 speciem amisi luminis (*i. oculorum aciem*) -endi (-ent *codd.*) insolentia. 637 -xit in (ut *L. Müller*) eam. VARRO ling. 7, 9 intra eas regiones qua oculi -ant, id est tueamur. VITR. 3, 3, 13 vastus et invenustus -entibus remittetur aspectus. CVRT. 5, 4, 25 continenti fronde tectae arbores -ere prohibebant. PETRON. 140, 14 quod nunquam neque in tabernam -erat nec ullius turbae frequentioris concilio oculos suos crediderat. ITALA psalm. 68, 17 (Hil. in psalm. 68, 16) secundum multitudinem misericordiae tuae -e in me (VVLG. respice). VVLG. psalm. 21, 20 ad defensionem meam -e (εἰς τὴν ἀντίληψίν μου πρόσχες). IV Esdr. 11, 36 -e contra te, et considera quod vides. MART. CAP. 2, 154 qui quidem omnes minus lucidae ... naturae quam illi caelestes sic ut -is approbantur (2, 156).

II *transitive*: **A** *proprie i. q. aspicere, contemplari, spectare sim.*: **1** *c. acc.*: ENN. ann. 70 indotuetur ibi lupus femina, -it omnis. PLAVT. Amph. 1114 angues. Asin. 479. Capt. 97 *aedes.* Curc. 363 ostium. Most. 835 cornicem ut -ere possies. PACVV. trag. 241 set quid -o? POMPON. Atell. 69 cuspidem. RHET. Her. 4, 13, 19 tu lucem -ere, tu in horum conspectum venire conaris? CIC. Sest. 126 is, cum cotidie gladiatores spectaret, numquam est -ctus. de orat. 3, 7 CATVLL. 64, 243. BELL. Afr. 12, 1 pulvis ingens -i coeptus est. VERG. Aen. 5, 611. 9, 235 locum insidiis -ximus ipsi. OV. am. 3, 2, 13 si mihi currenti fueris -cta (epist. 15, 215 mihi -ceris. met. 12, 526 EPICED. Drusi 412). epist. 19, 205 ut te -cta subito ... restiterim. fast. 5, 201 errabam, Zephyrus -xit (*sc. me*), abibam. LIV. 2, 10, 5 inter -cta cedentium pugnae terga. 22, 4, 6 agminaque hostium ex pluribus collibus ipsa inter se satis -cta (25, 19, 15. 33, 6, 5). CELS. 6, 8, 2. COLVM. arb. 17, 4 easdem caeli partes aspiciant, quas etiam in seminario -erant. STAT. Theb. 7, 153 haut umquam facie -ctus in illa. TAC. hist. 4, 1. APVL. met. 3, 2 obliquato tamen aspectu rem admirationis maximae -o (3, 7). VIB. SEQ. geogr. p. 152 ubi Narcissus se -xit. ARNOB. nat. 7, 45 nec in forma serpentis velle debuit -i. HIL. in Matth. 11, 4 ostendens non eum in Ioanne -i, qui et inanis et mobilis sit. PSALT. Rom. 21, 18 (*cf.* Aug. civ. 17, 17) dinumeraverunt omnia ossa mea; ipsi vero consideraverunt et -erunt me (ἐπεῖδον, VVLG. inspexerunt). 36, 32 (Lucif. Athan. 1, 24 p. 108, 26) -it (VVLG. considerat) peccator iustum et quaerit mortificare eum. AMM. 31, 11, 3 qui itineribus celeratis -ctus prope Hadrianopolim. VVLG. sap. 15, 19 nec aspectu aliquis ex his animalibus bona potest -ere. SVLP. SEV. chron. 2, 28, 2 quae vel in feminis non sine verecundia -untur. APRING. in apoc. 4, 2 *dominum* in spiritu intendit, non in carne -xit. *accedunt praepositiones*: in *c. abl.*: PLAVT. Capt. 809 eorum si quoiusquam scrofam in publico -xero (SEN. dial. 12, 19, 6). 821 in via petronem publica. CIC. Caecin. 54 quando te in iure -o (Mur. 26, *in formula iuridica*). rep. 6, 9 in meo regno et his tectis. CAES. Gall. 2, 26, 3 in summo colle. SALL. Catil. 40, 2 in foro (LIV. 3, 52, 7). OV. epist. 4, 146 in lecto -are meo. LIV. 5, 40, 10 in vehiculo. IVST. 21, 5, 4 -i in popinis. *et similia passim.* *abl. nudus*: OV. met. 4, 19 alto -eris caelo. MANIL. 1, 216 terris non omnibus omnia signa -imus. GERM. frg. 4, 94 *Venus* magni signo -cta Leonis. DECRET. decur. Castrimoen. (Corp. XIV 2466) 11 muneraque eius municipio -amus. ex: PLAVT. Men. 228 ex alto procul terram -unt (LIV. 44, 7, 10 ex alto -cta classis). CIC. Manil. 44 ex quibus *templis* hic locus -i potest. nat. deor. 2, 89 e monte. NEP. Milt. 7, 3 ex insula. LIV. 10, 43, 14 ex muris. 44, 3, 8 e propinquo. PLIN. epist. 6, 23, 3 in isdem iudiciis, ex isdem etiam partibus -i, audiri. PAVL. dig. 2, 4, 19 si aditum ad se praestet aut ex publico -atur. de: LVCAN. 3, 88 excelsa de rupe. ITALA deut. 26, 15 (Lugd.) -e ex domo sancta tua de caelo (κάτιδε, VVLG. respice). ab: OV. ars 3, 308 pars summa lacerti nuda sit, a laeva -enda manu. LIV. 30, 9, 12 qui *locus* et ab Carthagine -i et praebere ipse prospectum ... possit. ASSVMPT. Moys. 10, 10 -es a summo et videbis inimicos tuos. *cum adverbiis*: CIC. Caecin. 45 procul (BELL. Afr. 12, 3 LIV. 27, 26, 8 *al.*). LIV. 26, 18, 7 unde -i posset (28, 1, 9 necunde ab stationibus Punicis -retur. CVRT. 5, 2, 7 quae *pertica* undique -i posset). CALP. ecl. 7, 82 longius (VAL. FL. 6, 579 longe. AMM. 25, 6, 15). SIL. 3, 478 -ctae propius ... Alpes. SVLP. SEV. dial. 1, 4, 1 eminus. *accedunt abl.* oculis *sim.*: CIC. Catil. 1, 17 carere me aspectu civium quam infestis omnium oculis -i mallem. Balb. 47 ut -atis eum mentibus, quoniam oculis non potestis (PAVL. FEST. p. 82 illud animo aestimatur, istud oculis -itur. AVG. civ. 8, 7 quae mente -untur). CATVLL. 64, 86 hunc simulac cupido -xit lumine virgo regia. LVCAN. 9, 628 *arva* dominae voltu -ctis aspera saxis. AVSON. 118, 1 vultu quem -is. AVIAN. fab. apol. 31 torvo -bat oculo. PASS. Petr 12 mysterium crucis intento vultu.

2 *cum acc. duplici*: PLAVT. Asin. 878 si forte accubantem tuom virum -xeris cum corona amplexum amicam. Most. 839. ASELL. hist. 2[b] bubo ... sedens -ctus est. CIC. Mur. 88 imaginem clarissimi viri ... laureatam in sua gratulatione -xit. CINNA carm. frg. 8 te matutinus flentem -xit Eous. LVCR. 1, 316. CAES. Gall. 4, 26, 4 quos laborantes -erat, his subsidia submittebat. 5, 36, 1 civ. 2, 23, 5 NEP. Hann. 11, 6 VERG. Aen. 1, 487. HOR. epist. 1, 15, 46 quorum -itur nitidis fundata pecunia villis. LIV. 1, 47, 5 quid te ut regium iuvenum -i sinis? (39, 53, 2 Demetrium ut pacis auctorem ... -bant). 4, 60, 8 quos ... a militari aetate tamquam bonos cives -i vulgus hominum vidit. 45, 39, 8 *Paulum* omnium oculi -ere urbem curru ingredientem avent *et passim.*

3 *sequitur acc. c. inf.*: CATVLL. 64, 389 -xit terra centum procumbere tauros. LVCR. 6, 706 corpus ut exanimum siquod procul ipse iacere[t] -as hominis. CAES. Gall. 2, 24, 2 qui *calones* ab decumana porta ... nostros victores flumen transire -erant. civ. 1, 69, 3. OV. am. 3, 14, 34 collaque -o dentis habere notam. met. 8, 715 Baucida -xit senior frondere Philemon. PHAEDR. app. 19, 4 LVCAN. 2, 492 STAT. Theb. 4, 665 IVST. 11, 14, 5 AVIEN. Arat. 1481. 1791. AVG. civ. 11, 4 mundum esse -imus, deum esse credimus. SVLP. SEV. dial. 1, 15, 4 *al.*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

4 *cum admiratione (rarius cum vituperatione) aliquem vel aliquid aspicere*: PLAVT. Curc. 503 culpant eum, -itur vituperatur. NEP. Att. 13, 5 supellex modica, non multa, ut in neutram partem -i posset (Ov. trist. 2, 114). EPIST. imp. Aug. Suet. Claud. 4 ne quid faciat quod -i et derideri possit (*bis*). PLAVT. Merc. 407 quando incedat per vias, contemplent, -ant omnes. VARRO ling. 7, 37. RHET. Her. 3, 15, 26 in gestu nec venustatem -endam nec turpitudinem esse. CIC. Pis. 60 delectamenta paene puerorum, captare plausus . . . -i velle. SALL. Catil. 7, 6 -i, dum tale facinus faceret, properabat. CVLEX 266 femineum -cta (concepta *codd.*) decus. HOR. carm. 3, 7, 26 non alius flectere equum sciens aeque -itur. LIV. 4, 13, 3 quacumque incederet, -ctus elatusque supra modum hominis privati. 5, 23, 5 maxime -ctus ipse est curru equis albis iuncto urbem invectus. 21, 4, 8. 37, 57, 13 M. Cato ante alios testes -batur. VELL. 2, 91, 4. SEN. dial. 1, 4, 5 audivi te, cum alios consolareris: tunc -issem, si te ipse consolatus esses. 11, 2, 4 quanta *pietas* vel in filia -i potest. epist. 114, 21 volunt vel reprehendi, dum -i. SIDON. epist. 8, 6, 6 Nicetium circumspexere -cti. carm. 15, 155 per Tartesiacas -ctus splenduit urbes. *pro adiect.* conspectus, *i. q. conspicuus*: GLOSS. II 112, 57 περίοπτος. VERG. georg. 3, 17 Tyrio -ctus in ostro (Aen. 8, 588 HOR. ars 228). OV. met. 12, 553 -cta iuventus. EPICED. Drusi 122. 124. LIV. 27, 27, 3 in collem aperta undique et -cta ferebat via. 30, 29, 10 locus -ctus undique. 30, 45, 4. 32, 5, 13 in -cto maxime tumulo. 45, 7, 3 fama -ctum eum efficiebat. SEN. dial. 11, 16, 5. APVL. met. 10, 17 quo -ctum atque famigerabilem meis miris artibus effeceram dominum. *nota compar.*: OV. met. 4, 796 neque in tota -ctior ulla capillis pars fuit. 13, 794 platano -ctior alta. LIV. 2, 5, 5 sumptumque supplicium -ctius eo, quod *eqs.* 6, 15, 10. 7, 7, 6 quo -ctior virtus esset. 22, 40, 4. IVV. 8, 140 animi vitium tanto -ctius in se crimen habet. TAC. hist. 4, 11 ne in ipsa urbe -ctior mors foret. CYPR. GALL. gen. 1126. IVST. 11, 5, 3 reges stipendiarios -ctioris ingenii. AMM. 19, 7, 8 quia -ctior tegentium multitudine procul speculantibus visebatur. 24, 4, 4 -ctiorem habitu principem. CLAVD. 8, 567 COD. Theod. 6, 7, 2 (*a. 380*). conspiciendus: TIB. 1, 2, 70 totus et auro *contextus*, insideat celeri -endus equo. 2, 3, 52. 3, 12, 4 PRIAP. 39, 2 OV. am. 2, 4, 42 fast. 2, 310. 5, 118. 552 Pont. 4, 13, 16. LIV. 6, 4, 12 opus vel in hac magnificentia urbis -endum. LAVD. [Turiae] (Corp. VI 1527) 1, 31. SEN. suas. 6, 23 civis non solum magnitudine virtutum sed multitudine quoque -endus. SEN. dial. 4, 5, 5 quasi magnificum quiddam -endumque fecisset. MART. 9, 49, 4. PLIN. epist. 2, 12, 3 in hac altissima specula -endum se monstrandumque praebere. CARM. epigr. 990, 10 carmina tristis haec dedit in tumulo -enda meo. *et passim.*

5 *res est pro subiecto*: CIC. Catil. 3, 20 si illud signum *Iovis*, quod videtis, solis ortum et forum curiamque -ret. HOR. epist. 1, 6, 26 cum bene notum porticus Agrippae et via te -erit Appi. GRATT. 502 patriae quem *equum* -xere Mycenae glaucum. MANIL. 1, 284 *axis* in binas Arctos magni per inania mundi perque ipsum terrae directus -it orbem. SEN. Herc. O. 531 hoc nulla lux -at. nat. 1, 13, 1 si nubes fors aliqua disposuit, ut inter se -ant. COLVM. 1, 5, 5 *villa* semper mare recte -it. PLIN. nat. 25, 107 ne luna aut sol -at (CENS. 8, 6 *sol* locum illum conceptionis aut inbecillo videt conspectu aut etiam nec -it. 8, 12. CLAVD. 21, 161 quot . . . -it occiduus sol). IVV. 2, 81 uvaque -cta livorem ducit ab uva. DRAC. laud. dei 2, 305 primordia mundi . . . -xere *Cain* perfusum sanguine fratris.

B *translate*: *mente inspicere, i. q. intellegere, cognoscere sim.*: ENN. ann. 95 -it inde sibi data Romulus esse priora. PLAVT. Pseud. 769 quantum ego nunc corde -o meo (*cf.* CASSIOD. inst. div. 5 p. 1116^B quando perspicuo corde -xit, quod corporeis oculis non valet intueri). OV. Pont. 2, 9, 15 -itur numquam meliore potentia causa, quam quotiens vanas non sinit esse preces. VELL. 2, 38, 1 ut quae partibus notavimus, facilius simul universa -i possint. VAL. MAX. 7, 5, 3 nullus error talis in L. Aemilio Paulo -ctus est. 8, 13 pr. 9, 3 pr. SEN. dial. 11, 13, 5 ad -endam veritatem excaecatus est. nat. 1, 14, 1 horum plura genera -untur. COLVM. 9, 2, 2 ne universitas incohati operis nostri . . . mutila -retur. 10 praef. 4. ARNOB. nat. 1, 13 non calumniari vos improbe in apertis -itis manifestisque mendaciis? HIL. in Matth. 14, 10 humanarum mentium interna -ens. OPTAT. 5, 3 p. 124, 4 futura -erat Christus. LVCIF. reg. apost. 6 p. 48, 23 -as has omnes instructiones . . . sospitatis tuae me bono ingerere. Athan. 1, 6 p. 74, 7. 2, 31 p. 203, 23 non conv. 15 p. 34, 6. PSALT. Rom. 65, 18 iniquitatem si -xi in corde meo (VVLG. aspexi). VVLG. Rom. 1, 20 invisibilia ipsius, a creatura mundi, per ea quae facta sunt, intellecta -untur (*cf.* AVG. civ. 12, 7 species intellegibiles mens quidem nostra intellegendo -it). AVG. civ. 8, 3 intellegentiae puritate -ret. 8, 4 ad -endas naturae causas. 9, 22 quia eorum principales causas in verbo dei -unt. 15, 9. MART. CAP. 6, 724. 9, 920. BOETH. elench. soph. 2, 7 omnium orationum aliae quidem sunt faciles -i, aliae autem difficiliores. APRING. in apoc. 1, 12 in domino sacramenta -untur, non facies contemplatur. COD. Iust. 3, 1, 13, 2 iudicem negotii acta apud se confecta -ere. *sequitur sententia relativa vel interrogativa*: PLAVT. Trin. 636 satis in rem quae sint meam ego -o mihi. LVCIF. reg. apost. 5 p. 46, 22 non -xit Hieroboas quid ei deus . . . fuisset repraesentaturus. non parc. 6 p. 221, 6 quanto magis nos digni te, -e, ex ecclesia pellere Christi. 21 p. 255, 6 -e quae tibi homicidae . . . possint mala repraesentari. *cf.* VERG. Aen. 9, 418 nec teli -it usquam auctorem nec quo se ardens inmittere possit. *nota*: AVIAN. fab. apol. 29 attente -ens quod manus gelu torpentes anhelitus flatu calefaceret.

synonyma: aspicio, cerno, conspicor, contemplor, conviso, specto, tueor (con-, in-), video.

2. cōnspicio, -ōnis *f. a* conspicere. VARRO ling. 7, 9 ideo dicere, cum conte⟨m⟩plum facit, augurem 'conspicione', qua oculorum conspectum finiat. 7, 8.

ˣcōnspicor, -ātus sum, -ārī [*cf. c.* conspicere *et c.* suspicari, auspicari, despicatus. *Th.*]. GLOSS. θεωρῶ. -atur aspicit, cernit. -antur, intendunt. VARRO ling. 7, 9 contempla et -are id⟨em⟩ esse apparet. *passive*: VARRO frg. Prisc. gramm. II 384, 2 paupertas enim haec tum non ita nutricata, ut nunc -atur (θεωρεῖται). SALL. Iug. 49, 4 cum interim Metellus . . . monte degrediens cum exercitu -atur (*sic* DON. Ter. Eun. 384, conspicitur *codd.*). PROP. 4, 4, 34 dum captiva mei -er esse (ora *Gronovius*) Tati. APVL. flor. 9 p. 32 gestamina quibus erat -atus. HIL. in Matth. 33, 7 in sanctorum ad praesens -atorum resurrectione. ZENO 2, 20 neque . . . a quoquam -ari potest *imago dei*. MART. CAP. 1, 27 Apolline -ato aeria temperies sudis tractibus renidebat. *cf.* GREG. TVR. Iul. 9 ut de multis milibus hominum . . . nullum similem conspicaret. glor. mart. 35 si forte enecatam prolem . . . quis -asset. *inde a* PLAVTO (*32^ies*), *deest* CIC. SALL. (*sed v. l. 16*) SEN. CVRT. COLVM. TAC. PLIN. iun. SVET. *al., sed* CAES. *20^ies*.

1 *cum acc.*: PLAVT. Amph. 1111 pueros. Bacch. 181. 279. Cist. 656 nec quemquam -or alium in via. Epid. 345 Merc. 194 Most. 353. 838 Poen. 605 Pseud. 981 *al.* TER. Eun. 1062 in his te -or regionibus. CAES. Gall. 5, 9, 2 hostium copias. 5, 49, 5. 6, 39, 4. 7, 84, 1 ex arce Alesiae suos -atus. 7, 88, 5. civ. 3, 79, 6 -ati in itinere exploratores Domitii. *al.* NEP. Eum. 9, 5 LIV. 25, 16, 23 PHAEDR. 2, 8, 25 PETRON. 24. CALP. ecl. 2, 88 quotiens me -or. PLIN. nat. 8, 90 FRONTIN. strat. 2, 5, 46 APVL. met. 1, 21. 2, 21. Plat. 1, 1 quem ubi aspexit ille ingeniumque intimum de exteriore -atus est facie. PANEG. 10, 11 IVST. 24, 1, 6 AVSON. Mos. 10. 394, 26 AMM. 17, 13, 17. 23, 5, 8 MART. CAP. 1, 69 SIDON. epist. 1, 11, 14 *al.* **2** *cum acc. duplici*: PLAVT. Aul. 388 apertas aedis nostras -or. Epid. 435 quem ⟨ego⟩ huc advenientem -or. Merc. 109 currentem servom a portu -or. Rud. 214. CAES. Gall. 6, 17, 4 harum rerum exstructos tumulos . . . -ari. 7, 45, 7 vacua castra hostium Caesar -atus. LIV. 2, 20, 1 QVINT. inst. 4, 2, 13 MART. CAP. 1, 16 *al.* **3** *sequitur acc. c. inf.*: PLAVT. Amph. 1070 illam geminos filios pueros peperisse -or. Bacch. 669 quid vos maestos tam tristesque esse -or? Curc. 595. TER. Haut. 68 quin te in fundo -er fodere. ARNOB. nat. 1, 54. HYG. astr. 2, 34 natantis Orionis longe caput solum videri -atus *Apollo*. SVLP. SEV. chron. 1, 13, 4 epist. 3, 7. *sequitur interrog. obliqua*: CAES. Gall. 2, 26, 4 ex loco superiore quae res in nostris castris gererentur -atus. **4** *res est pro subiecto*: CAES. civ. 2, 6, 4 -ataeque naves triremes duae navem Bruti. 2, 22, 3. VELL. 2, 27, 2 *res publica* Hannibalis . . . castra -ata.

cōnspicuitās, -ātis *f. a* conspicuus. CASSIOD. var. 6, 14, 2 iam erit de vestra conspicuitate (perspicuitate *codd. EF*) perlucidus.

cōnspicuo, -āre *a* conspicuus. PS. AVG. serm. 99, 4 fides ingenito splendore conspicuat.

ˣcōnspicuus, -a, -um [*cf. c.* conspicere. *Th.*]. GLOSS. περίβλεπτος, altus, eminens, pulcher, splendidissimus. -um ἐπίσημον, εὐπερίβλεπτον, καταφανές, quidquid inter ceteros denotatur. *inde a* MANCIA or. frg. Val. Max. 6, 2, 8 *et* HOR. *singulis locis extat*: HOR. TIB. LIV. VELL. CELS. VAL. FL. SIL.

1 *quod conspici potest, oculis subiectum, visibile* (*opp. occultum*): HOR. carm. 3, 16, 19 late -um tollere verticem. OV. Pont. 3, 4, 22 impetus idem rebus ab auditis -isque venit. trist. 2, 54 per te praesentem -umque deum. 4, 10, 108 inter occultum stellae -umque polum. CELS. 7, 30, 3 ut omnia venarum quasi capitula -a sint. PHAEDR. 4, 6, 6 ut -um in proelio haberent signum (CVRT. 5, 2, 7). SEN. Thy. 126 Taygeti -as nives. nat. 7, 27, 5 quaedam eduxit a turba, ut singula et -a procederent. epist. 79, 10 excelsum cacumen et -um. CVRT. 9, 6, 1 undique -um tabernaculum. LVCAN. 4, 170 mutua -os habuerunt lumina voltus. 4, 492 in -a sociis hostique carina. PLIN. nat. 2, 42 *luna* in defectu -a. 2, 94 *sidus crinitum* omnibus e terris -um fuit. 2, 164. 6, 127 fonte -o in planitie (SOL. 37, 5). 11, 98 *pinnae* non ante matura pabula . . . -ae. 21, 178 imaginesque -as. 36, 76. FRONTIN. strat. 2, 1, 12 *ut* suis inlustrem et -um praeberet hostem. 2, 3, 14 ne fulgore earum *galearum* -i fierent. TAC. hist. 2, 42 noscentes inter se, ceteris -i . . . certabant. ann. 2, 20. 12, 37 Agrippinam haud procul alio suggestu -am. *al.* PLIN. epist. 6, 16, 12 nondum periculo appropinquante, -o tamen. APVL. met. 11, 4. PANEG. 5, 18 secura est . . . quamvis paene -is litoribus Hispania. AMM. 16, 12, 13 CLAVD. 5, 477 AVG. civ. 9, 21. c. Cresc. 2, 36, 45 ecclesia cunctis clara atque -a. SACR. Leon. p. 314 discipulis suis visu -us . . . apparuit.

2 *dignum quod conspiciatur, insigne, illustre sim.*: OV. epist. 15, 132 quidquid Lacedaemone tota ostendi dignum -umque

fuit. ars 3, 394 visite -is terna theatra locis. met. 8, 373 fratres ambo -i. fast. 1, 82 nova -um pondera sentit ebur. Pont. 3, 1, 56 nos quoque -os nostra ruina facit (LIV. 1, 34, 11 Romanis -um eum novitas divitiaeque faciebant. SEN. epist. 66, 8. SVET. Aug. 45 quod spectatorem ... demonstrasset digito -umque fecisset. CAPITOL. Maximin. 3, 6 hinc igitur factus -us inter milites clarus). trist. 5, 14, 24 -um virtus hic tua ponat opus. EPICED. Drusi 336 -umque decus. SEN. contr. 3 praef. 3 corporis magnitudo -a (PLIN. nat. 16, 234). VELL. 2, 35, 1 *virtutem* -am atque praenitentem. VAL. MAX. 2, 2, 3 -ae felicitatis. 4, 3, 4 fortitudinis. SEN. epist. 120, 5 species -i alicuius facti. COLVM. 3, 15, 1 purpura vel quolibet alio -o colore. 8, 2, 7 *gallinae* -ae propter insigne candoris (PLIN. nat. 15, 136). MART. epigr. 2, 5 -i venerabilis amphitheatri erigitur moles. IVV. 4, 54 quidquid -um pulchrumque est aequore toto. 4, 115 grande et -um nostro quoque tempore monstrum. 6, 374 -us longe cunctisque notabilis intrat balnea. 10, 125 -ae divina Philippica famae. TAC. dial. 36 -um et eminentem locum. hist. 1, 88 -a arma. 4, 4 pauci, quibus -a dignitas. 4, 42. FLOR. epit. 3, 2, 5. APVL. met. 11, 16 civitati notus ac -us (CAPITOL. Maximin. 3, 2 et notum se esse principi et inter multos -um). CYPR. GALL. gen. 58 -asque ... gemmas. 432 quia -o canderet corpore Sarra. TREB. Claud. 2, 2 quid enim in illo non mirabile? quid non -um? LACT. inst. 5, 15, 8 SYMM. epist. 1, 102. *nota*: ORIENT. comm. 2, 374 -us sed vix conspiciendus. *c. abl.*: MANCIA or. frg. Val. Max. 6, 2, 8 vidi pari claritate -um Brutum. OV. am. 2, 11, 4 -am fulvo vellere vexit ovem. epist. 5, 139 fide -us Troiae munitor. medic. 20 -am gemmis vultis habere manum. met. 12, 467 Macedoniaque sarisa -us. Pont. 4, 7, 31 -us longe fulgentibus armis (CVRT. 4, 4, 11). trist. 3, 1, 34. MANIL. 4, 562 magnisque triumphis -um ... victorem. VAL. MAX. 2, 6, 7 caritate populi Romani praecipue -i. 3, 8 ext. 6 aquae liquore -us *Cydnus*. 5, 4, 2 duplici gloria -us. 5, 8, 3 severitate -a imago. 6, 9, 5 ext. 7, 1, 1 uxorem pudicitia et fecunditate -am. SEN. dial. 9, 1, 7 mensa non varietate macularum -a. 12, 11, 4 CVRT. 3, 3, 14. PLIN. nat. 3, 151 Diomedia *insula* -a monumento Diomedis. 8, 69 *camelopardalis* aspectu magis quam feritate -a. 9, 69 pisces ... squamis -i crebris. VAL. FL. 1, 253 -usque toris Tirynthius. SIL. 15, 433. STAT. Theb. 2, 407 ostro dives et auro -us. PS. QVINT. decl. 4, 16 modesta lenitate -us. TAC. hist. 2, 59 nullo principali paratu sed vetere egestate -us. 3, 17. 3, 29 -us manu ac voce. 4, 14 forma -i (APVL. met. 4, 28 filias forma -as. *al.*). ann. 14, 15. PLIN. epist. 3, 3, 1 inlustri laude -i. SVET. Aug. 72 *aedibus* neque laxitate neque cultu -is. APVL. met. 9, 22 lubrico genarum splendore -us. 10, 1. 30. CENS. 15, 4 honore sacerdotii ... -us. CAPITOL. Maximin. 2, 2 *al.* HIL. in Matth. 17, 2 AMM. 17, 9, 3. 27, 4, 8 *al.* CORP. IX 1596. X 4863. *pro substant.*: VAL. MAX. 5, 1, 8 proponatur in -o acies. 8, 15 pr. in -o posita quae cuique magnifica merito contigerint. 9, 5, 1. SEN. dial. 10, 20, 5 nemo in -o mortem habet. APVL. apol. 7 cuius *oris* in propatulo et -o usus homini creberrimus. PAVL. NOL. carm. 31, 246 muta fidem clamant, credite -is (*i. visis*).

synonyma: clarus, eminens, eximius, illustris, insignis, manifestus, notabilis, notus, perspicuus, praenitens, promptus, propatulus, pulcher, spectatus, sublimis, visibilis. *Spelthahn.*

cōnspīrātio, -ōnis *f. a* 2. conspirare. *legitur inde a* CIC.

1 *consensio, concordia, coniunctio, societas*; GLOSS. ὁμόνοια, συμπνοή, σύμπνοια, σύμπνευσις. consensio. CIC. Catil. 4, 22 *quae vis* ... tantam -em bonorum omnium confringere et labefactare possit. dom. 28 hanc nostram coniunctionem, hanc -em in republica bene gerenda, hanc ... societatem ... diremerunt. fin. 1, 65 quam magnos quantaque amoris -e consentientes tenuit amicorum greges. 5, 66 omnis haec quam dico -o consensusque virtutum. off. 2, 16 ut magnas utilitates adipiscimur -e hominum atque consensu. epist. 10, 10, 2 omnium gentium consensum et incredibilem -em. LENT. Cic. epist. 12, 15, 3 hanc concordiam et -em omnium ordinum. QVINT. inst. 12, 1, 14 quae mihi quasi -e quadam vulgi reclamari videntur. TAC. Agr. 27 quominus ... coetibus ac sacrificiis -em civitatum sanciret. SVET. Iul. 15 impar optimatium -i. FLOR. epit. 3, 16, 4 tum vero iam -e senatus, ipso quoque iam Mario consule ... adverso. TERT. spect. 25 ipsa consensio, ipsa in favoribus aut -o aut dissensio inter se de commercio scintillas libidinum conflabellant. adv. Marc. 2, 12 societas et -o bonitatis atque iustitiae. 4, 30 ad parabolae -em. IVL. VAL. 1, 25 si quidem multitudini nec facilis sui apud omnes singula dinoscentia atque etiam difficilis vel -o. 2, 30. LACT. inst. 6, 6, 15 improbi et numero et -e sunt potentiores quam boni. IVST. 34, 1, 1 soli ... Achaei nimis potentes tunc temporis Romanis videbantur ... propter -em universarum *civitatium*. NOVELL. Valent. 9, 1 nostrasque provincias ... fideli -e et iuncto umbone tueantur. AMM. 14, 1, 6 id observantes -e concordi. 24, 5, 11. 26, 9, 3 cui pertinaci -e multorum ... resistebatur. ZACCH. 1, 20 hanc elementorum -em. 1, 25 in hanc mundi formam mirabili -e sociata *elementa*. AVELL. p. 13, 19 pari virtute et simili -e. SALV. gub. 4, 6 tanto consensu omnes peccata sequimur, quasi summi consilii -e peccemus. BOETH. herm. pr. 1, 9 p. 104, 8. 10 Fabii contra Veientes privata -e progressi sunt. ENNOD. epist. 2, 9 p. 49, 5 his (*remis*) non eget, cui secundam navigationem fecit -o devota ventorum. GREG. TVR. Franc. 2, 1 insurgunt contra eum in una -e. NOVELL. Iust. 115, 3, 14 patriarchae una -e (συμπνοίᾳ) et concordia fidem rectissimam praedicare noscuntur. *nota i. q. concentus*: COLVM. 12, 2, 4 ubi certis numeris ac pedibus velut facta -e consensit atque concinuit *chorus canentium*. AMM. 16, 12, 34 fremitus ... auditus est unanimi -e vociferantium. *de verborum coniunctione*: DIOM. gramm. I 403, 22 adverbium dicitur ideo, quoniam ad verbi tendit in eadem sententia -em. *i. q. collectio*: ISID. ord. creat. 6, 2 pluviarum aut imbrium humidas -es. 9, 11 ex altissimarum nubium fluida -e.

2 *coniuratio, tam privata* (*inimicorum, accusatorum sim.*) *quam publica* (*civium in rem publicam, hostium contra Romanos sim.*): CIC. Scaur. 20 non agam cum ista Sardorum -e. 37. VATIN. Cic. epist. 5, 9, 1 qui potentissimorum hominum -em neglexerit pro mea salute. BRVT. Cic. epist. 11, 13[a], 5 contra sceleratissimam -em hostium. LIV. 3, 64, 1 -e inter tribunos facta. 5, 11, 9 resistere -i patriciorum. VAL. MAX. 1, 7, 5 inimicorum -e urbe pulsus M. Cicero. 2, 10, 5. 9, 11 ext. 3. SEN. benef. 3, 33, 2 ut idem patrem reum defendat et -i inimicorum potentium eripiat (QVINT. inst. 6, 1, 9 reus de indignitate calumniae -is⟨ve⟩ vehementius interim queritur. *cf.* 5, 7, 23. decl. 375 p. 415, 19 etiam innocentem urget -o. TAC. ann. 3, 16 -e inimicorum et invidia falsi criminis oppressus. *cf.* dial. 16 non indefensum saeculum nostrum patiar hac vestra -e damnari. PLIN. epist. 4, 9, 4 *ut* dicerem de -e delatorum. CALL. dig. 42, 1, 33 -e adversariorum testibus pecunia corruptis. AMM. 15, 2, 10. 15, 5, 13 absolutus est enixa -e multorum). QVINT. inst. 12, 7, 2 erupturas in rem p. -es. decl. 348 p. 372, 8 cum tanta -o in civitate nostra nocentium esse diceretur. TAC. ann. 15, 56. 66 militaris -o. SVET. Iul. 80 principibus -is. Aug. 19 (*ibid.* coniurationes). Cal. 56 una alteraque -e detecta (CALL. dig. 48, 3, 13 qui -em eorum detexerint). Dom. 14(?). 17 -is indicium. FLOR. epit. 4, 1, 9 nec civili -e contentus *Lentulus*. PANEG. 10, 18 hi omnes singillatim, dein pariter armati -e foederatae societatis exarserant. LAMPR. Heliog. 16, 5. LACT. mort. pers. 1, 4 extincta impiorum -e (*cf.* PS. CIC. exil. 14 illam -em conflatam ita esse restinctam, ut). IVST. 2, 4, 3. 7, 6, 4. 18, 3, 7. 21, 3, 9. SYMM. or. 2, 21 simulata numinum -e. AMM. 27, 8, 1 Britannias barbarica -e ad ultimam vexatas inopiam. HEGES. 1, 43, 3. 5, 22, 3. RVFIN. patr. 7, 2 -o piratarum. *ibid.* temptatorum. AVG. civ. 16, 4 sic illa -o dissoluta est. OROS. hist. 1, 15, 1. IORD. Rom. 9 nec in illa -e interfuit. PASS. Petr. 3. *nota lusum verborum*: HIER. epist. 50, 4 quod me damnant episcopi, non est ratio, sed -o. CIC. Deiot. 11 nihil de -e audiebat certorum hominum contra dignitatem tuam. LIV. 42, 14, 10 Eumeni vero -o adversus eum favorem apud Romanos fecit (VAL. MAX. 7, 2 ext. 15 adversus rem p. Lacedaemoniorum -em ortam noctu. HIL. in psalm. 54, 11 -em adversus deum initam. PASS. Petr. Paul. long. 40 intellege -em horum duorum adversum me). *res pro personis, i. q. coniurati*: VAL. MAX. 4, 7, 2 cum tota eius (*C. Gracchi*) -o late quaereretur. IVL. VAL. 1, 42 congregata tibi ad societatem sceleris parilium -e. ITALA num. 16, 40 (Aug. quaest. hept. 4, 30) et non erit sicut Core et sicut -o eius (ἐπισύστασις, VVLG. congregatio). IORD. Get. 262 XXX milia Ardarici gladius -oque peremit. *apud christianos i. q. haeresis*: MAXIMIN. c. Ambr. 97 insidiosam -em vestram ... evasuri. 98 tu cum omni -e tua ... subclamasti. 99 auctor -is. *ibid.* cum et tu clamares et -o omnis tumultuose ... perstreperet. 112. 122. 125 VINCENT. LER. 5, 8. 6, 10 ut ... omnis illa -o nullo modo destrui posse videatur. EPIST. MAXIM. Aug. in psalm. 36 serm. 2, 20 presbyteros ... ad coniurationem impiae -is impellens.

cōnspīrātus, -ūs *m. a* 2. conspirare. GELL. 1, 11, 8 non fidicularum tibiarumque ⟨sed mentium animorumque⟩ concentu conspiratuque tacito.

1. cōnspīro, -āvī, -āre [*a con et* spira *ductum; cf. gr.* συσπειρᾶν. *Th.*]. VIR. ill. 22, 2 anguis ... se in Ogulnii tabernaculo -vit.

2. cōnspīro, -āvī, -ātum, -āre *a con et* spirare. GLOSS. συμπνέω. V 281, 7 -ant in unum sentiunt vel coniurant. 10, 5 -are bene dicimus vel ad bonum vel ad malum (58, 16 *cf.* SCHOL. Hor. carm. 1, 15, 7 inter coniurare et -are hoc interest, quod -are interdum bonorum est, malorum coniurare). *legitur inde a* CIC., *habent singulis locis*: LVCR. VERG. MANIL. SEN. contr. PHAEDR. CVRT. PLIN. nat. STAT. QVINT. inst. TAC. PLIN. epist.; *binis*: CAES. SEN. phil. COLVM.; *ter*: LIV.; *10ies*: CIC.; *12ies*: SVET.

I *consonare, consentire, concordare, congruere, convenire*: *de hominibus rebusve personatis*: CIC. leg. agr. 1, 26 -ate nobiscum. Phil. 3, 32 populo Romano -ante 7, 1 -antem Italiam. 11, 2 senatum cum populo R. -asse. COLVM. 12 praef. 8 in commune -batur ab utroque (*marito et femina*), ut .... PLIN. epist. 4, 13, 9 consentite, -ate maioremque animum ex meo sumite. CORP. X 112 (*Peteliae, aet. Traiani*) quem (*honorem Augustalitatis*) ... a senatu -ante populo accipere meruit. SVET. Galba 10 auctor singulis universisque -andi simul et ut qua posset quisque opera communem causam iuvarent. AMM. 29, 6, 13 quae *manus* si -asset (*i. concors fuisset*), abierat procul dubio victrix. VVLG. III Esdr. 5, 58 stetit Iesus et filius eius et fratres omnes levitae -antes (ὁμοθυμαδόν). RVFIN. hist. 2, 21, 2 secum etiam plebe reliqua -ante (πᾶς ὁ δῆμος συνεψήφιστο τῆς ἀμύνης). CLAVD. 15, 3 rectore sub uno -at geminus frenis communibus orbis. 15, 313 quae gens ... vos opibus iunctos

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-antesque tulisset. 18,398 ne toto -et corpore regnum (*ibid.* discors). AVELL. p. 35,16 sic pro divinae fidei amore -at sicuti et sanctos legimus -asse. p. 44,11 qui mira devotione contra omnes haereticos ... pia confessione -as. *de rebus*: CIC. Lig. 34 horum consensum -antem (PLIN. nat. 7, 210 gentium consensus tacitus primus omnium -vit, ut Ionum litteris uterentur. COD. Theod. 13,3,5 [*a. 362*] optimorum -ante consensu). nat. deor. 2, 19 tanta rerum consentiens, -ans, continuata cognatio. 3, 28 de convenientia consensuque naturae, quam quasi cognatione continuata[m] -are dicebas. Tusc. 5,72 consilium omnis vitae consentiens et paene -ans. LVCR. 4,1216 -ans mutuus ardor. SEN. dial. 8,5,6 utrum contraria inter se elementa sint, an non pugnent, sed per diversa -ent. TERT. nat. 1,10 -asse a vobis tam superstitionis quam impietatis profectum. PS. RVFIN. in Am. 5,10/11 odiis -antibus. COD. Theod. 9,40,1 (*a. 314?*) quam in adulterii ... crimen aut sua confessione aut certe omnium ... in unum -antem concordantemque rei finem convictus sit. MARCELL. chron. II p. 87, 458 ita -antes epistulas, ut putares uno tempore ... dictatas. *de concentu*: VERG. Aen. 7, 615 aereaque assensu -ant cornua rauco (SERV. *ad l.* tubae simul inflabantur). QVINT. inst. 1,10,16 in quibus *operibus* plurium conatus praeeunte aliqua iucunda voce -at. LACT. opif. 16,14 -antem sonum. *nota*: STAT. Ach. 1,433 *ferrum* -ante veneno (*i. accedente, adiuvante*) impellat mortes. HEGES. 3,20,2 divina indignatione praeter solitum -antibus ventis.

de consonis: SCAVR. gramm. VII 16,1 cum illa *littera q* u littera -at, quotiens consonantis loco ponitur. 17,13 praeiecta -at cum l n r. 18,2 m ⟨uni⟩ tantum consonanti praeiecta -at n, ut Mnestheus. *coniungitur cum dativo*: COLVM. 3,13,7 *ut humus* suis omnibus partibus ad educandam novam prolem (*sc. seminis*) -et. TERT. anim. 2 nihil recipiendum quod non -et germanae et ipso iam aevo pronatae propheticae paraturae. IVL. VAL. 1,18 maerori eiusmodi omni Macedonia ... -ante. MAR. VICTORIN. ad Iust. 7 p. 1003[B] statuamus umbram fulgoris ingeniti existentem suis propriis solidis -asse. AMM. 14,5,6 militares quosdam ausos -asse Magnentio (*i. stare a; cf.* HEGES. 1,10,1 decem milia Iudaeorum sibi -antium. 1,40,8 -are ei militarem manum). CLAVD. 8,286 nec vi conexa per aevum -ent elementa sibi. rapt. Pros. 3,64 an propriae -ent Tartara causae. *seq.* ad: CIC. Phil. 3,13 ut omnes ad auctoritatem huius ordinis ... defendendam -asse videantur. epist. 10,12,4 populus R. universus et omnium generum ordinum consensus ad liberandam rem p. -vit. TERT. nat. 2,5 quicquid illorum inter se ad commoda humana -at. ARNOB. nat. 3,1 linguae omnes ... ad fidem illius abrogandam consensionis unitae animositate -ent. ZACCH. 2,5 p. 1116[A] si non ad omnes sententiarum proprietates humanae efficientiae verba -ent. HEGES. 5,26,1 quasi ad extremam operis manum utrimque studiis -atum *est*. *nota*: TERT. adv. Marc. 4,20 p. 487,23 *hoc* ad praesentem -at quaestionem (*i. q. pertinet*). *seq.* in *c. acc.*: MIN. FEL. 19,3 deprehendes eos (*philosophos*) ... in hanc unam coire et -are sententiam. TERT. pudic. 21 numerus omnis qui in hanc fidem -verint. ARNOB. nat. 2,6 -ant et coeunt in istius credulitatis assensum. IVST. 20,3,4 omissa spe victoriae in destinatam mortem -ant *Locrenses*. HIER. hom. Orig. in Ezech. 2 p. 903 plurimi ecclesiae haeretica pravitate decepti in eorum -vere sententiam. CLAVD. 5,119 in ducis eximii -vere favorem. AVG. civ. 15,13 Iudaeorum gentem ... in hoc conscribendum mendacium uno consilio -are potuisse. MART. CAP. 9,895 hanc sive trigeminam feminam sive tres in unius nominis vocabulum -antes. CHRON. Gall. chron. I p. 650,30 Theodosius in Italiam transgreditur, aperto dei favore -antibus in id ipsum elementis. in *c. abl.*: COMM. instr. 1,12,13 -ant in malo. *c. abl.*: VEREC. in cant. 1,5 plures homines uno malo -ant. *nota transitive* (*cf. l. 77. p. 502, 15*) *i. q. congruum facere*: MANIL. 1,251 hoc opus *mundi* vis animae divina regit sacroque meatu -at deus et tacita ratione gubernat.

II *coniurare*: GLOSS. IV 408,35 -at coniurat. V 547,17 malam agere voluntatem. CAES. civ. 3,10,3 priusquam plures civitates -rent. SEN. contr. 7,7(22),14 adulescentulos omnes -asse. SVET. Iul. 9. Galba 3 -vit cum Cassio et Bruto. AMM. 16,12,17 omnis eius populus cum nostris hostibus -vit. AVG. civ. 3,17 -antibus uno tempore hostibus Lucanis *eqs.* *nota*: DICT. 6,3 -ato inter se ... veniunt. in unum: AMM. 17,10,2 omnes -antes in unum. 26,6,11 gentem Gothorum -antem in unum. HEGES. 5,4,3 in unum -antibus studiis patriam defensarent. in *aliquid*: LIV. 3,36,9 non in praesentis modo temporis eos iniuriam -asse, sed foedus clandestinum ... ictum. 3,56,12. TAC. ann. 15,68 in caedem suam. MOD. dig. 49,16,3,21 in aliquod flagitium. IVST. 16,5,12 in necem tyranni. AMM. 14,7,9 in eius perniciem. 21,13,13 in noxam publicam. HIER. epist. 112,21 *illos* in meam -are calumniam. SVLP. SEV. chron. 1,23,1 in bellum (1,29,5. 2,22,4 in bello). *nota c. acc.*: EPIST. Alex. p. 202 ⟨hostes⟩ nova -antes bella cognovimus. in *aliquem*: CVRT. 9,6,7 quantalibet vis omnium gentium -et in nos. SVET. Iul. 80 -atum est in eum a sexaginta amplius. Tib. 8. GALLICAN. Avid. 1,4 in C. Iulium. LAMPR. Heliog. 5,1. AMM. 23,5,17 in eum. VLP. dig. 1,12,1,20 -asse *libertum* contra se cum inimicis. TERT. nat. 1,17 vos tamen de nostris adversus nostros -atis. ITIN. Anton. Aug. p. 525 in hac (*insula Aulide*) Graeci adversum Troianos -erunt. ad *aliquid*: FRONTIN. strat. 2,7,3 ad defectionem. 3,16,3 ad transfugiendum ad Romanos. SVET. Claud. 13 ad res novas. PS. CYPR. ad Novat. 14 sensu subdolo -antes ad infestandum gregem Christi. DICT. 6,4 ad bellum. HEGES. 4,19 ut adversa sibi omnia cognoscerent, quae ante -ura secum ad bellum contra Romanos gerendum arbitrabantur. *seq.* ut, ne: LIV. 2,32,10 -asse deinde, ne ... ferrent. CALL. dig. 48,3,13 ut ... carcere evadant. SVET. Iul. 9 -asse cum M. Crasso ..., ut ... adorirentur. VVLG. Iob. 9,22 iam enim -erant (συνετέθειντο) Iudaei, ut ... fieret. PS. RVFIN. in Am. 5,13 cum ... ita profanarum plebium -arit audacia, ut ... persequatur. OROS. hist. 5,16,1. *seq. infinitivus*: SVET. Claud. 37 quem (*Silanum*) cum Messalina et Narcissus -assent perdere. AVG. epist. 185,28 eum occidere. SVLP. SEV. chron. 2,11,5 vicinae urbes -ant opera interrumpere. 2,37,2 decreta subvertere. OROS. hist. 5,17,4. *nota transitive, i. q. in coniurationem perducere*: ANTH. 727,9 ne nova lis socios per me -et in arma.

III *spirare*: DRAC. laud. dei 3,462 sic ⟨urbs⟩ tamen illa *Numantia* libera -ans flammis civilibus arsit. IORD. Rom. 173 -antibus artius Poenis (*i. superbientibus*; FLOR. epit. 2,2,27 spirantibus altius). *i. q. adspirare*: AVR. VICT. Caes. 29,1 Decius ... militiae gradu ad imperium -erat.

part. praes. adi. **cōnspīrāns**: IVL. VAL. 2,30 mater amantissima, uxor -issima. *adv.* **cōnspīranter**: AVG. quaest. hept. 6,18 p. 434,10 nec ipse istos tam cito delevisset nisi -issime contrairent. GLOSS. IV 38,41 commolestat -r molestat (42,38. 498,40. V 183,44).

part. **cōnspīrātus**, -a, -um. **1** *concors, congruus, conveniens*: CAES. civ. 3,46,5 milites legionis VIII subito -i pila coniecerunt. SEN. epist. 84,10 multae in illo (*animo*) artes, multa praecepta sint, multarum aetatum exempla, sed in unum -a (*antea*: fit concentus ex dissonis). SVET. Nero 43 successores summittere exercitus ... regentibus, quasi -is idemque et unum sentientibus. TERT. apol. 37,3 quid de tam -is unquam denotatis? AMM. 15,4,9 omnes suos -is mentibus ciebant ad pugnam. HEGES. 5,6. 5,10,2.
2 *coniuratus*: PHAEDR. 1,2,4 -is factionum partibus arcem tyrannus occupat Pisistratus. TERT. spect. 10 duo ista daemonia -a et coniurata inter se sunt ebrietatis et libidinis. CYPR. epist. 35 quorundam lapsorum -a temeritas. AMM. 16,3,3 -as gentes in noxam Romani nominis. 21,5,5. AVELL. p. 75,23 impetum -ae (-ante *cod.*) multitudinis. *subst.* cōnspīrātī, -ōrum: GLOSS. IV 223,14 unanimes, coniurati. SVET. Iul. 82. Galba 19 *rumores* -i ... de industria dissiparant. Dom. 17 cunctantibus -is. AVG. civ. 19,12 cum eis ipsis -is vel coniuratis suis. OROS. hist. 7,6,5 in caedem -orum stimularetur. *adv.* **cōnspīrātē**: IVST. 3,5,3 Lacedaemonii ... eo -ius ad arma concurrunt.

cōnspissātio, -ōnis *f. a* conspissare. THEOD. PRISC. eup. faen. 19 sordium conspissatio (cōpensatio *r*, conspiratio *B*) molestiam auribus facit.

cōnspisso, -ātum, -āre [*a* con *et* spissus *vel* spissare. *Th.*]. *paucis locis exceptis legitur part. perf. pass.* *i. q. comprimere, condensare*: COLVM. 2,17,5 priusquam -atum et herbis colligatum sit solum. 7,8,4 ubi duratus est *caseus*, vehementius premitur, ut -etur. 12,45,3 *vineacea* diligenter -ata. PLIN. nat. 13,99 hanc quoque materiem siccatam mari duritie incorrupta cospissari (*sic M*, spissari *vulgo*) non ullo modo vehementius. 35,36 creta Cimolia decocta -ataque. CHIRON 99 caro -ata (*ibid.* inspissata, *cf.* VEG. mulom. 2,30,1). 212 stercora -ata (213. PLIN. VAL. 5,27 caules montanae bis coctae impinguant, sed -ant stercora). AVG. gen. ad litt. 3,10 p. 73,22 *aer* contractus nubila et -atus pluviam ... facit (= ISID. orig. 13,7,1). PS. SORAN. quaest. med. 185 *myrmecizon pulsus* quotiens in illa defectione humilitatis ita -atur ut magis magisque festinare intellegatur. ORIBAS. syn. 1,14 hunc *spiritum vitalem* consumptum -atum (*acc. abs.*) toto cor⟨pore⟩ infrigdiscit. 4,37. 6,27 cibi dandi sunt, qui non satis rarefaciant corpus, sed valeant -are. NOT. Tir. 64,88 -atum.

cōnsplendēsco, -ere *a* con *et* splendescere. IVL. VAL. 3,42 circumsistentia tecta undique consplendescere *videt*.

cōnspolio, -āre *a* con *et* spoliare. HIER. epist. 98,21 cum ... tali fuerit conspoliata anima praesidio.

? **cōnspolium**: *liborum genus* ARNOB. nat. 7,24 (cumspolium *cod.*, consp- *Sab.*).

cōnspondeo, -s(po)pondī, -spōnsum, -ēre *a* con *et* spondere. GLOSS. V 447,54 conspopondit pariter spondit. 184,31 consponsum conpromissum. 184,33 conpromissum vel pollicitum. *i. q. coniurare*: S. C. de Bacch. (Corp. X 104) 13 neve posthac inter sed conioura⟨se nev⟩e comvovise neve conspondise neve conpromesise velet. PAVL. FEST. p. 41 consposos antiqui dicebant fide mutua conligatos. GLOSS. II 446,58 σύννυμφος. 575,4 notus (votus?). NAEV. com. 133[a] -si *cf.* VARRO ling. 6,70. ITALA Ruth 1,15 (Ambr. in Luc. 3,31) ecce iam -sa tua ad populum suum regressa est ... et tu revertere cum -sa tua (σύννυμφος, VVLG. cognata). *adi.*: APVL. met. 5,14 iugum sororium -sae factionis (*i. q. sorores coniuratae*). AVSON. 399,11 te quoque ne pigeat -si foederis.

cōnspōnsor, -ōris *m.* [*cf. c.* conspondere *et c.* sponsor. *Th.*].

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Pavl. Fest. p. 59 -r coniurator. Gloss. -es alterutrum fide dicentes. Cic. Att. 12, 17 ut investiges ex -um tabulis, sitne ita. epist. 6, 18, 3 si Galba -r tuus redierit.

cōnspuo, -uī, -ūtum, -ere *a* con *et* spuere. *proprie*: *sputo inquinare*: Sen. dial. 7, 19, 3 nisi quidam ex patibulo suo spectatores -rent. Petron. 23 immundissimo me basio -it. 132 me -i iubet. Ivv. 7, 112 -iturque sinus (*signum superstitionis: dub.* Petron. 74 [in sinum suum non spuit, *ubi* suum conspuit *cod.*]). Apvl. apol. 44 faciem tuam spumabundus -isset (*sc. dum verba facit.* Lact. inst. 4, 18, 8 faciem eius. Hier. c. Lucif. 1 -uta paene invicem facie recesserunt. Vvlg. Iob 30, 10). Ivl. Val. 1, 11 -utum adolescentulum derelinquit. Hil. in Matth. 31, 5 caesum et -utum et crucifixum. Hier. tract. in Marc. p. 324, 22 percutiebat in faciem eius et -bat eum. Vvlg. Marc. 10, 34. 14, 65. 15, 19 Luc. 18, 32. Avg. c. Faust. 32, 4 p. 763, 23. civ. 14, 20 ut non dicam ictibus lapidantium, certe -entium salivis obruerentur. Barnab. 7, 9 Leo M. serm. 54, 5 Act. Petr. 16. Bibac. carm. frg. 16 Iuppiter hibernas cana nive -it Alpes (*deridet* Hor. sat. 2, 5, 41. *cf.* Qvint. inst. 8, 6, 17). in *c. accus.*: Vvlg. Is. 50, 6 ab increpantibus et -entibus in me. Ps. Avg. serm. 313, 2 non magis eam et manibus repellis et in faciem -is. *translate*: *detestari, despicere*: Tert. anim. 50 haeretici ... furor -atur dicentis. Hier. praef. Vulg. Esdr. non statim ab omnibus -endum sit. epist. 50, 4 quoties -it et -utus abscessit. Maxim. eleg. 1, 202 alloquium -it ipse suum. Avg. c. Faust. 16, 14 p. 455, 6 *ne* vanitas vestra omnibus -enda et detestanda remaneat. [*portug.* cuspir. *M.-L.*]

part. perf. pass. subst. n. **cōnspūtum,** -ī *i. q. consputatio*: Cassiod. in psalm. 68, 11 testantur enim ista opprobria, alapas, flagella, consputa. *deriv.* consputare.

cōnspurco, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* spurcare *vel* spurcus. *Th.*]. *i. q. inquinare*: Lvcr. 6, 22 taetro quasi -are sapore omnia cernebat, quaecunque receperat intus (*opp.* purgare). Colvm. 8, 3, 9 supersiliens avis proluvie ventris cibos et aquam -at. Tert. spect. 11 quid ergo mirum, si vel apparatus agonum idololatria -at de coronis profanis. 27 ipsumque aerem qui desuper incubat scelestis vocibus -atum (constupratum *B*). idol. 1 quis enim immundis spiritibus cooperator non -atus et constupratus incedit? Lvcif. non parc. 33 p. 279, 30 sermo ille tuus blasphemus -atus. *i. q. constuprare*: Svet. Nero 35 quem (*iuvenem*) cum ante mortem per vim -asset. Schol. Iuv. 2, 16 nomen archigalli cinaedi, quem magulum -atum dicimus. *cf.* constupro.

cōnspūtātio, -ōnis *f. a* consputare. Isid. fid. cath. 1, 62, 2 flagella, consputationes *Christi*.

cōnspūto, -āvī, -ātum, -āre [*cf. c.* conspuere *et c.* sputare. *Th.*]. Cic. ad Q. fr. 2, 3, 2 Clodiani nostros -are coeperunt. Tert. adv. Iud. 14 *hircus* maledictus et -atus. *ibid.* Christus -atus (Cassian. Nest. 7, 13, 2 Pass. Thom. p. 124, 10). Ambr. in psalm. 118 serm. 10, 25 qui statuam imperatoris contempserit, utique cuius statuam -verit, fecisse videtur iniuriam.

cōnstabilio, -īvī, -ītum, -īre *a* con *et* stabilire. *formae*: *perf.* constabilistis Ivvenc. 2, 759. *fut.* -ibis Assvmpt. Moys. 2, 2. *corrupt.* Prob. app. gramm. IV 199, 10 constabilitus non constabilitus *v. Heraeus, Archiv 11, 329.*

i. q. constituere, firmare, proprie et translate: *aliquid*: Plavt. Capt. 453 edepol rem meam -ivi, quom illos emi de praeda (Ter. Ad. 771 dis quidem esses, Demea, ac tuam rem -isses [Gloss. V 532, 43 confirmasses]). Tert. resurr. 2 p. 28, 7 sicut enim negata carnis resurrectione concutitur, ita vindicta -itur *fides* (Avg. serm. 233, 1 in resurrectione Christi -ita est fides nostra). Itala psalm. 143, 12 (Veron. Aug. epist. 155, 7. 10 serm. 32, 25) quorum filii sicut novellae -itae in iuventute sua (νεόφυτα ἱδρυμένα, Vvlg. novellae plantationes. Psalt. Rom. novellae pl. stabiliti a iuventute sua). Hab. 3, 4 (Cypr. testim. 2, 21) cornua in manibus eius erunt et illic -ita est virtus gloriae eius (LXX *et* Vvlg. *aliter*). II Thes. 2, 17 (Theod. Mops. ad l.) *Christus* consoletur corda vestra et -iat in omni verbo (στηρίξαι, Vvlg. confirmet). Iren. 1, 3, 5 id quod firmat et -it (στηρίζει). Ivvenc. 2, 759 firmo robustam pectore mentem ... -istis. Chiron 604 si se nervi -ierint. Ambr. in psalm. 118 serm. 5, 37 sed etiam verbo dei timor ipse aptari ad utilitatem et -iri videtur. Canon. Migne 56, 459 suis -ita regulis ecclesia. Vincent. Ler. 29, 42 divini dogmatis regula -ita est. Evg. Tolet. hex. praef. pros. fracta -rem. Assvmpt. Moys. 2, 2 in qua (*terra*) ... -ibis eis regnum. Pass. Barth. p. 150, 5 fuit autem in episcopatu annis viginti ... bene -itis. Pass. Theclae 16 p. 40, 19 (B b) proconsul -vit sensum suum. *aliquem*: Lvcr. 2, 42 legiones ... subsidiis magnis †epicuri -itas. Vvlg. Is. 48, 2 et super deum Israel -iti sunt (ἀντιστηριζόμενοι). Avg. serm. ed. Mai 121, 4 *iuvenem* fortem in regno, -itum iure, a militibus ordinatum. Greg. Tvr. Franc. 10, 16 eorum qui dominantur se sociari et -iri decreto. Act. Petr. 4 tam magnae multitudinis -itae in fide. 31 qui autem iam -iti erant in deo et Christo. *nota*: Pass. Theclae 15 p. 38, 9 -itam mihi sponsam avertisti. *dub.* Corp. VIII 20913 matri ... ob merita ... titulum f(ilii) et f(iliae) et n(epotes) aeducatrici sue q(uos?) -itos rel(iquit) fecer(unt).

cōnstabilis, -e; *cf. c.* constabilire *et c.* stabilis. Not. Tir. 24, 50. Canon. Migne 56, 462^B^ *baptismi* firmans statum, quo rectius constabiliusque procederet.

cōnstabilītio, -ōnis *f. a* constabilire. Gild. Brit. 70 chron. III p. 65, 17 ad constabilitionem spiritalis Israel.

cōnstāgno, -āre *a* con *et* stagnare. *i. q. concrescere*: Diff. gramm. VII 526, 8 glacies est quae ex coitu aquae -at. *L.*

cōnstāns, cōnstanter *v. sub* consto.

※**cōnstantia,** -ae *f. a* constare, constans. *pluralis legitur* Cic. Tusc. 4, 14 Fav. Evl. 8, 8. 11 Avg. civ. 14, 8 *bis.* Gloss. εὐστάθεια, σταθερότης, animi firmitas. II 562, 44 παρρησία κατὰ ***, fiducia -a (χρ *legit in lac. Boysen.* καταθάρρος = καταθάρσος *Bernd.* καταχρηστικῶς *Heraeus*). *legitur inde a* Rhet. Her. *deest apud* Catvll. Lvcr. Verg. Tib. Gratt. Manil. Germ. Cels. Phaedr. Colvm. Scrib. Larg. Melam Pers. Val. Fl. Sil. Stat. Mart. Flor. Frontonem Comm.

dicitur de continua conexaque in existendo et in agendo ratione, praecipue de humani animi firmitate: *cf.* Agroec. gramm. VII 122, 20. *v. p. 507, 41.* Rhet. Her. 2, 6, 9 secundum auctoritatem et vitam testium et -am testimoniorum. Cic. Verr. 2, 3 certat ... testium -a cum illius patronorum minis atque potentia. Lig. 26 vide -am ornatissimi viri ... in primis eam virtutem solere laudari. Phil. 1, 2 summa -a (Rvfin. hist. mon. 29 p. 453^C^ perfecti propositi habitatores summaeque -ae). Tusc. 4, 10 placidam quietamque -am. 5, 31 non ... ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt, sed ex perpetuitate atque -a. nat. deor. 2, 54 hanc ... in stellis -am, hanc tantam tam variis cursibus in omni aeternitate convenientiam temporum non possum intellegere sine mente, ratione, consilio. 2, 55 earum (*stellarum*) perennes cursus (Hier. in Ezech. 8, 12 p. 88) atque perpetui cum admirabili incredibilique -a declarant in his vim et mentem esse divinam (3, 23. ad Brut. 1, 10, 3 praeclara ... indole admirabilique -a). div. 2, 44 quod ... vi naturae, nulla -a, nullo rato tempore videmus effici. 2, 82 quae ... est inter augures conveniens et coniuncta -a? Att. 1, 18, 7 qui curet -a magis et integritate, quam ... consilio aut ingenio. epist. 5, 5, 3 voluntate sum adductus posteaque -a. Sall. Catil. 54, 3 illius facilitas, huius -a laudabatur. Nep. Att. 22, 1 tanta -a vocis (Tac. hist. 2, 13 -am egregiae vocis) atque vultus (Cvrt. 6, 11, 35 animique pariter -a et vultus. 10, 8, 3. Ivv. 13, 77 quae sit ficti -a vultus). Hor. epod. 15, 15 nec semel offensi cedet -a formae. Lavd. [Turiae] (Corp. VI 1527) 2, 63 naturalis dolor extorquet -ae vires. Val. Max. 2, 2, 5 mirificae -ae viri. 3, 8 *tit.* de -a. 3, 8 ext. 1 cuius -a nihil pertinacius. *ibid.* mira -a (Tac. ann. 4, 25. 14, 33). 3, 8 ext. 2 -a, quae natura rigidior videtur, lenis e mansueto pectore fluxit. 4, 7, 1 in eodem -ae gradu stetit (Amm. 14, 9, 5. 16, 12, 3). 7, 6, 2 quid illis, si acerbitatem casus intueare, miserius, si -am respicias fidelius? 9, 15 ext. 1 propter inexpugnabilem Caesaris -am. Sen. dial. 2 *tit.* de -a sapientis. 7, 8, 3 fiducia eius non sine scientia est, scientia non sine -a. 9, 1, 3 consuetudo, quae rebus affert -am. 11, 2, 3 forti et immobili -a. 12, 18, 8 cogita in rebus agendis sollertiam, in exequendis industriam, in promissis -am. epist. 48, 11 ingenti -a. 95, 71 invictam -am. 98, 8 sibi uni fortuitorum -am spondet. 102, 13 numquam ... falsis -a est: variantur et dissident. Petron. 19 tunc vero excidit omnis -a attonitis. Plin. nat. 34, 66 is -am potius imitatur patris quam elegantiam, austero maluit genere quam iucundo placere. Qvint. inst. 1 prooem. 27 sunt et alia ingenita cuique adiumenta, vox, latus patiens laboris, valetudo, -a, decor. Ps. Qvint. decl. 4, 15 miror animum, stupeo -am. Tac. dial. 6 est quoddam sicut ipsius dictionis, ita gaudii pondus et -a. Agr. 15 plus impetus felicibus, maiorem -am penes miseros esse. hist. 2, 47 nec diu moremur, ego incolumitatem vestram, vos -am meam. 3, 54 notabili -a. 4, 8 -a et fortitudine Catonibus et Brutis aequaretur Helvidius. ann. 1, 32 tanta aequalitate et -a. Plin. epist. 3, 7, 2 ad mortem inrevocabili -a decucurrit. 4, 9, 21 iustitiae famam et -ae. paneg. 44 amas -am civium rectosque ac vividos animos. Gell. 1, 19, 8 eam -am confidentiamque non insuper habendam intellegit. Apvl. met. 6, 27 sumptaque -a virili facinus audet pulcherrimum (9, 21 sumpta familiari -a. Oros. hist. 7, 28, 13 a quodam medico -am ex desperatione sumente). Plat. 1, 7 quae (*tesserarum figura*) ... terrae -am non absurde sortita est. 2, 13 nec -a illis adsit et diuturnitas desit. Tert. bapt. 17 tunc ... -a succurrentis excipitur, cum urget circumstantia periclitantis. anim. 53 -am, non substantiam decoquens. scorp. 6 de -a atque tolerantia. idol. 18 tantae sanctitatis et -ae viri. Iren. 4, 20, 7 ubi est consequentia, illic et -a, et ubi -a, illic et pro tempore. Vlp. dig. 32, 11, 13 hic ... extinguitur ipsa -a (substantia *Bartolus*) debiti (*cf.* Arnob. nat. 3, 28 qui divinitatis -am [*i. substantiam*; substantiam *Reiff. cf.* Tert. *l. 69*] tam foedis polluat aut contaminet moribus). 47, 9, 10 praesidis provinciae religiosa -a efficiat. Ivst. 9, 4, 9 huius -ae fuerunt. Lampr. Alex. 12, 4 ob ingentem vigorem animi et mirandam singularemque -am contra militum inviolentiam. Arnob. nat. 3, 27 sapientes et fortes viri solvunt decreta -ae virilitatis vigore mollito. Hil. syn. 2 o intemeratae voluntatis illaesam imperturbatamque -am. 3 geminam habuit illaesae -ae vestrae honor gloriam. Amm. 29, 1, 38 ob -am gravem. 14, 7, 2 fixa -a. 16, 8, 5 vir sublimis -ae. Avson. 303, 14 officia cuncta, pudor, honor, -a. Vvlg. Iudith 9, 14 da mihi in animo -am. 16, 12 horruerunt Persae -am (τόλμαν) eius. sap. 5, 1 stabunt iusti in magna

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-a (παρρησίᾳ). act. 4,13 Petri -am et Ioannis (παρρησίαν). RVFIN. hist. mon. 19 p. 441^C haec eum sedulo prosequentem et cum omni -a asserentem. CLAVD. 5,289 aequalis tantam tenuit -a turbam. AVG. immort. 3,3 quaedam -ae virtus est et omnis -a inmutabilis est. civ. 15,13 videtur habere quandam ... error ipse -am nec casum redolet, sed industriam. SVLP. SEV. chron. 1, 26, 6 illa non feminea -a, mori non recusans, ... petit. 1, 30, 5 assumpta -a ... totis viribus concurrunt. 2, 1, 7 non sine deo puerum in hanc -am prorupisse. 2, 20, 1 egregia -a. Mart. 20, 1 adulationi regiae non cessisse -am sacerdotalem. 25, 3 nec reniti aut contra ire -a fuit. ZACCH. 3, 3 dolis immundorum spirituum victrix -a saepe congreditur. SEDVL. op. pasch. 1, 26 ligna ... domorum -am sustentant. BOETH. arithm. 1, 9 p. 20, 1 hoc ... multa consideratione multaque -a divinitatis perfectum est. mus. 1, 10 statum prioris -ae. APRING. in apoc. 20, 7 consummatis perfectisque meritis omnium beatorum ad unam principalitatem domini nostri Iesu Christi perducta omnia et in illa universa -a solvetur de carcere suo. PASS. Petr. Paul. brev. 11 cum magna -a dicit. CORP. VI 1769 -ae abstinentiae testimonium sempiternum. X 3725 cuius aetatis laudabilis -a et recens patronatus dignitas provisione cumulavit rei publicae vires. CARM. epigr. †787, 36 haec fuit, haec semper mentis -a firma. *appellationis loco*: CONSTANTII epist. ad Athan. Migne 17, 559^A litteras ... ad tuam -am (στερρότητα) misimus. AVELL. p. 97, 1 primum -ae tuae adloquor fidem. *seq. genet. obi.*: BELL. Hisp. 17, 1 hanc virtutis -am (IVST. 15, 3, 9). VAL. MAX. 3, 8, 2 ista quidem severitatis, illa vero pietatis -a. 7, 3 ext. 9 -a tranquillitatis. VELL. 2, 85, 4 fortissime pugnandi duravit -a. VAL. MAX. 1, 1, 15 qua ... -a optinendae religionis. FRONTIN. strat. 3, 14, 1 alios excitans -a fallaciae suae. PLIN. epist. 5, 1, 4 non defuturam mihi -am, si ita fides duxerit, secundum matrem tuam pronuntiandi. Ps. QVINT. decl. 19, 7 -am tacendi. TAC. Germ. 8 acies inclinatas iam et labantes a feminis restitutas -a precum et obiectu pectorum. ann. 1, 53 -a mortis (13, 30 -am sumendae mortis. 14, 59. 15, 49 -a exitus. 15, 63 huius tam fortis exitus -a). 6, 9 -a orationis. TERT. idol. 23 abrumpendae omnis necessitatis -am. nat. 1, 20 rediit conscientia ad veritatem et ad -am veritatis (SOL. praef. 6). IVST. 12, 11, 9 exigendi supplicii -am. HIL. in Matth. 30, 3 ad omnem ... se ministerii -am intrepidae fidei voluntate firmaverant. 10, 21 doctrinis talibus confirmatos oportet liberam confitendi dei habere -am. syn. 8 firmissima fidei -a (SACR. Leon. p. 325 auge nobis fidei [fide *cod.*] pietatisque -am. EVSTATH. Bas. hex. 5, 6 p. 916^C fidei viridem validamque -am). AMM. 15, 8, 14 aderimus vobis vicissim amoris robusta -a. PELAG. in I Thess. 2 p. 863^C non est inanis sermo, qui completur -a passionis. RVFIN. hist. 4, 15, 25 responsionumque -a. SIDON. epist. 4, 10, 1 familiaritatis tenere -am. *seq. in c. abl.*: LIV. 30, 7, 6 Romanae in adversis -ae. SEN. benef. 7, 8, 2 virum exactae ... sapientiae firmaeque in iis quae proposuit -ae. CVRT. 5, 7, 1 illam in subeundis periculis -am. PLIN. epist. 7, 8, 3 maximam in amore -am. 9, 9, 1 tantaque in amore -a. AVG. civ. 1, 24 servavit ... patientiam et in Romanorum dilectione -am. 20, 2 quae si haberent in ipsa velut absurditate -am. *seq. in c. acc.*: TAC. ann. 3, 62 nihil mutata in populum Romanum -a.

coniuncta crebrius et synonyma: CIC. Quinct. 5 quo mihi veniat in dubium tua fides et -a. Manil. 69 quicquid auctoritate, fide, -a possum. Sest. 26 vir incredibili fide, magnitudine animi, -a. Deiot. 8 per fidem et -am et clementiam tuam. Phil. 12, 30 cum meam fidem rei publicae -amque praestitero. parad. 16 non ... magnitudo animi cruciabatur eius (*Reguli*) a Poenis, non gravitas, non fides, non -a, non ulla virtus, non denique animus ipse. fin. 2, 65. Tusc. 1, 2 quae ... tanta gravitas, quae tanta -a, magnitudo animi, probitas, fides, quae tam excellens in omni genere virtus in ullis fuit ...? Lael. 25 ob eam (*amicitiam*) summa fide, -a iustitiaque servatam. off. 1, 23 fundamentum ... est iustitiae fides, id est dictorum conventorumque -a et veritas. Att. 4, 19, 1 o -am promissi et fidem miram. epist. 3, 9, 1 qua in te absentem fide, qua in omnibus officiis tuendis erga te observantia et -a fuissem. 11, 29, 2 CAES. Gall. 7, 77, 10. NEP. Thras. 1, 2 neminem huic praefero fide, -a, magnitudine animi, in patriam amore. PROP. 2, 26, 27 multum in amore fides, multum -a prodest. LIV. 34, 58, 11. SEN. epist. 66, 9 -a non habet, quo procedat, non magis quam fiducia aut veritas aut fides. CVRT. 5, 8, 9 ASCON. Mil. p. 39 TAC. hist. 3, 54 ann. 1, 58. 15, 20 PLIN. epist. 1, 7, 2. 2, 9, 4 quas summa fide, pari -a nec minore verecundia defendit. 3, 9, 23 industria, fides, -a nostra. 5, 13, 2 non fidem sibi in advocatione, sed -am defuisse. PANEG. 11, 26 fidei -aeque documenta. VLP. dig. 37, 10, 1, 11 mater utique integra fide, et maiore -a defensura. HIL. in Matth. 9, 6. 31, 1 fidem discipulorum et -am devotae sibi voluntatis. COD. Theod. 12, 12, 16 (*a. 426*) quae illorum fuerant a communi fidei -aeque commissa. CIC. Cluent. 26 (*ironice*) utriusque humanitatem -amque cognoscite. PLIN. epist. 6, 29, 2 quod in illis maxime et -a agentis et humanitas cerneretur. CIC. Manil. 68 C. Cassius integritate, virtute, -a singulari. Sull. 62. dom. 39 vir singulari virtute, -a, gravitate praeditus. Planc. 27 qua virtute, qua -a vir! Deiot. 37 quid de virtute eius dicam, de magnitudine animi, gravitate, -a? Phil. 5, 1. 2 quantum virtutis, quantum -ae, quantum gravitatis in huius ordinis consilio esset. 3, 13 de virtute, -a, gravitate provinciae Galliae. 9, 12 virtutis, -ae, pietatis, ingenii. 10, 13 adulescens summa virtute, gravitate, -a. de orat. 3, 12 off. 2, 6 ad Brut. 1, 10, 3 CAES. civ. 1, 6, 1 BELL. Hisp. 19, 4. LIV. 3, 19, 5 virtutem, -am, omnia iuventutis belli domique decora. QVINT. inst. 5, 10, 57 fortitudo, -a, continentia. CAPITOL. Gord. 11, 7 Gordiani senis felicitatem atque prudentiam, iuvenis virtutem atque -am. SVLP. SEV. dial. 3, 13, 4 repara virtutem, resume -am. CORP. X 4863. CIC. Cluent. 196 maiorum gravitatem, -am, gratiam, liberalitatem. Sest. 88 hominem summa gravitate summaque -a. Balb. 13 incredibili quadam atque inaudita gravitate, virtute, -a. Phil. 13, 41. fin. 3, 1 pluris esse contendat dulcedinem corporis ex eave natam laetitiam quam gravitatem animi atque -am. ac. 2, 53 gravitatis, -ae, firmitatis, sapientiae iudicium. Tusc. 4, 57. 60 cum obicimus maerentibus inbecillitatem animi effeminati, cumque eorum gravitatem atque -am laudamus, qui non turbulente humana patiantur. 5, 13 cum -a, gravitas, fortitudo, sapientia reliquaeque virtutes rapiantur ad tortorem nullumque recusent nec supplicium nec dolorem. nat. deor. 1, 1 quid tam temerarium tamque indignum sit sapientis gravitate atque -a quam. off. 1, 72. phil. frg. V 64 fortitudinem, magnitudinem animi, patientiam, -am, gravitatem, fidem. Att. 12, 4, 2. ad Q. fr. 1, 1, 20 -a est adhibenda et gravitas. epist. 1, 9, 16. 2, 6, 4 te maioris animi, gravitatis, -ae, benevolentiaeque erga te ... habiturum esse neminem. 5, 16, 5 tuenda tibi ut sit gravitas et -ae serviendum. 11, 27, 6. QVINT. inst. 6 prooem. 11 -a, gravitas, contra dolores etiam ac metus robur. PLIN. epist. 7, 19, 4 quae castitas illi! quae sanctitas! quanta gravitas! quanta -a! SVET. Aug. 42. APVL. flor. 9 p. 39 quanam moderatione obtineri queat tua ista gravitas iucunda, mitis austeritas, placida -a, blandus ingeni vigor. GAIVS dig. 21, 1, 18 pr. non exacta gravitas et -a quasi philosopho desideretur. ARNOB. nat. 2, 45 mobiles animas ... gravitatis ac ponderis -aeque nullius. 7, 42 gravitatis ac ponderis aut ullius habuisse -ae firmitatem. LAMPR. Alex. 12, 3.

CIC. Sull. 45 quodsi iam essem oblitus severitatis et -ae meae. VELL. 2, 92, 1 prisca severitate summaque -a. TERT. pudic. 2 dei severitatem intemptent et nostram -am provocent. CIC. Sull. 73 quid reliquam -am commemorem, dignitatem, liberalitatem, moderationem in privatis rebus, splendorem in publicis? off. 1, 69 ut tranquillitas animi et securitas adsit, quae affert cum -am, tum etiam dignitatem. CIC. Scaur. 6 labore et -a. TAC. ann. 3, 12 ad eundem laborem, eandem -am accusatores hortor. CIC. Lig. 26 quae fuit ... umquam in ullo homine tanta -a? -am dico? nescio an melius patientiam possim dicere. PLIN. epist. 5, 16, 3 qua illa temperantia, qua patientia, qua etiam -a novissimam valetudinem tulit. CIC. parad. 22 una virtus est consentiens cum ratione et perpetua -a. div. 2, 18 nihil est tam contrarium rationi et -ae quam fortuna. TAC. Agr. 18 ratio et -a ducis. CIC. fin. 3, 50 quod virtus stabilitatem, firmitatem, -am totius vitae complectatur. Lael. 65 firmamentum ... stabilitatis -aeque est eius, quam in amicitia quaerimus, fides. 100. off. 1, 47 benevolentiam non adulescentulorum more ardore quodam amoris, sed stabilitate potius et -a iudicemus.

CIC. fin. 1, 64 e physicis et fortitudo sumitur contra mortis timorem et -a contra metum religionis et sedatio animi ... et moderatio. Tusc. 4, 37 qui moderatione et -a quietus animo est sibique ipse placatur. off. 1, 98 nobis ... cum a natura -ae, moderationis, temperantiae, verecundiae partes datae sint. 1, 102 ex quo elucebit omnis -a omnisque moderatio. SEN. contr. 2, 4 in Catone moderatio, in Cicerone -a, in Sulla clementia. VAL. MAX. 5, 3 ext. 2. TAC. hist. 4, 6 variis ... sermonibus moderationem laudantium aut -am requirentium. PLIN. paneg. 54, 5 tuae moderationis laus haec -a nostra est. CORP. X 4 integritatis -ae moderationis antistiti. CIC. fin. 2, 65 non enim hilaritate nec lascivia nec risu aut ioco ..., saepe etiam tristes firmitate et -a sunt beati. ac. 2, 39 cuius (*virtutis*) omnis -a et firmitas ex iis rebus constat. Att. 12, 40, 3 -a et firmitas nec animi nec orationis requiretur. epist. 9, 11, 1. CIC. Tusc. 3, 9 sanitatem ... animorum positam in tranquillitate quadam -aque censebant. SEN. epist. 66, 13 tranquillitas, simplicitas, liberalitas, -a, aequanimitas, tolerantia. CIC. Tusc. 3, 11 stultitiam ... -a, id est sanitate vacantem. 4, 38 animus ... non -am solum amittit, verum etiam sanitatem. EVSTATH. Bas. hex. 9, 4 p. 960^B sanitatem esse motuum naturalium -am. ARNOB. nat. 1, 50 illi se† casibus iussione non alia sanitati et -ae reddiderunt. CIC. Tusc. 4, 31 in animo opinionum iudiciorumque aequabilitas et -a cum firmitate quadam et stabilitate virtutem subsequens ut virtutis vim ipsam continens pulchritudo vocatur. nat. deor. 2, 48 hanc aequabilitatem motus -amque ordinum in alia figura non potuisse servari. BRVT. Cic. ad Brut. 1, 16, 10 fortem et liberum animum ... sine -a et aequabilitate nullum esse. CIC. nat. deor. 2, 43 sensum ... astrorum atque intellegentiam maxume declarat ordo eorum atque -a ..., in quo nihil est temerarium, nihil varium, nihil fortuitum. ordo autem siderum et in omni aeternitate -a neque naturam significat ... neque fortunam, quae amica varietati -am respuit. 2, 56 Cato 77. nat. deor. 2, 90 omnia ... ratis ordinibus moderata immutabilique -a. 3, 16 ex astrorum ordine caelique -a. 3, 17 de temporum ordine caelique -a. off. 1, 14 quam similitudinem natura ratioque ab oculis ad animum transferens multo etiam magis pulchritudinem, -am, ordinem in consiliis

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

factisque conservandam putat. 1, 17 ordo et -a et moderatio et ea, quae sunt his similia. 1, 98 ordine et -a et moderatione dictorum omnium atque factorum. SEN. epist. 120, 11 ordo ĕius (*virtutis*) et decor et -a et omnium inter se actionum concordia et magnitudo super omnia efferens sese. CIC. Att. 14, 17ᵃ, 5 (= epist. 9, 14, 5) propter eius summum ingenium, suavissimos mores, singularem probitatem atque -am. Brut. 1, 15, 1 probitate, -a, cura, studio rei publicae. PLIN. epist. 6, 11, 2 mira utrique probitas, -a salva, decorus habitus. CIC. epist. 1, 9, 16 de uno acerrimo et fortissimo viro meoque iudicio omnium magnitudine animi et -a praestantissimo. SEN. epist. 92, 3 hanc (*securitatem et perpetuam tranquillitatem*) dabit animi magnitudo, dabit -a bene iudicati tenax. FRONTIN. strat. 1, 12, 1 id quod trepidationem afferebat, -a et magnitudine animi in hortationem convertit. BELL. Alex. 26, 2 perseverantĭa -aque oppugnandi. SEN. epist. 55, 5 adeo ... magna res est -a et in proposito suo perseverantia, ut habeat auctoritatem inertia quoque pertinax. SACR. Leon. p. 347 ad -am fidei et ad perseverantiam pietatis. LIV. 45, 19, 17 pietatem -amque. SVET. Cal. 1 legiones ... incertum pietate an -a maiore compescuit. PANEG. 6, 9 consilii ... inter vos placiti -a et pietate fraterna. SEN. contr. 1, 2, 4 ista -a et ne armatum quidem timens audacia. AMM. 30, 4, 10 libertatem temeritas, -am audacia praesens imitatur. PS. HIL. libell. 19 quantum audaciae in vultu, quantum -ae gerunt. QVINT. inst. 11, 3, 155 fiducia ... appareat et -a, utique si auctoritas subest. 12, 5, 2 ut abominanda sunt contraria his vitia confidentiae, temeritatis, improbitatis, arrogantiae, ita citra -am, fiduciam, fortitudinem nihil ars, nihil studium, nihil profectus ipse profuerit. TERT. anim. 9 non tantum ex fiducia corporalitatis per aestimationem, verum et ex -a gratiae per revelationem. VEG. mil. 1, 2 -am ac fiduciam comminus non habere pugnandi.

opposita (*alia huiusmodi multis locis supra, praecipue sub 'coniunctis' invenies*): VARRO ling. 9, 35 in voluntariis declinationibus inconstantia est, in naturalibus -a. TERT. anim. 1 AVG. c. Iul. 4, 3, 20 *v. l. 38.* CIC. Catil. 2, 25 hinc -a, illinc furor *pugnat.* CIC. Sest. 77 ex pertinacia aut -a intercessoris oritur saepe seditio. Marcell. 31 quae ... pertinacia quibusdam, eadem aliis -a videri potest. AVG. quant. anim. 26, 51 neque enim est ideo suscipienda pertinacia, quia optanda -a. c. Iul. 4, 3, 20 sicut -a est virtus, cui contraria est inconstantia: vitium tamen est ei quasi finitimum pertinacia, quae -am videtur imitari. epist. 57, 2 serm. 275, 1. AGROEC. gramm. VII 122, 20 pertinacia malae rei perseverantia dicitur, -a bonae. CIC. Tusc. 4, 14 quattuor perturbationes sunt, tres -ae, quoniam aegritudini nulla -a opponitur (FAV. EVL. p. 8, 8. 11. AVG. civ. 14, 8 quas . . . Graeci appellant εὐπαθείας, Latine autem Cicero -as nominavit, Stoici tres esse voluerunt. *ib. iterum*). CIC. Tusc. 4, 80 ut -a scientiae, sic perturbatio erroris est. PVBLIL. N 29 nocere casus non solet -ae. SEN. contr. 1, 2, 4 ista -a et ne armatum quidem timens audacia. PLIN. epist. 3, 9, 35 vel -am vel audaciam. AMM. 30, 4, 10 libertatem temeritas, -am audacia praesens imitatur. PS. HIL. libell. 19 quantum audaciae in vultu, quantum -ae gerunt. SEN. dial. 3, 18, 3 cui placebat pro -a rigor. SEN. dial. 9, 2, 6 qui non -ae vitio parum leves sunt, sed inertiae. TAC. Agr. 41 comparantibus cunctis vigorem et -am et expertum bellis animum cum inertia et formidine eorum. TAC. Agr. 36 simul -a, simul arte Britanni ... missilia nostrorum vitare vel excutere. TAC. Germ. 30 velocitas iuxta formidinem, cunctatio propior -ae est. hist. 1, 81. TAC. hist. 3, 73 neque astu neque -a. TAC. hist. 4, 78 ut incuria prope rem afflixit, ita -a restituit. TAC. ann. 1, 32 plurium vecordia -am exemerat. TAC. ann. 4, 73 neque -am addiderant turbatis et pavore fugientium auferebantur. HIL. c. Const. 6 quisquis petulantiam istud magis quam -am iudicabit. CHAR. dig. 48, 18, 10, 5 qua quis -a, qua trepidatione quid diceret. COD. Theod. 11, 30, 55 (*a. 396*) definiendi -am provocantis trepidatio retardavit. AVG. civ. 19, 18 quam diversa sit Academiae novae ambiguitas a -a fidei christianae. *Burger.*

cōnstellātio, -ōnis *f.* [*a* con *et* stella *derivatum. Th.*]. AVG. c. Pelag. 2, 6, 12 fatum quippe qui affirmant, de siderum positione ad tempus, quo concipitur quisque vel nascitur, quas -es vocant, non solum actus et eventa, verum etiam ipsas voluntates pendere contendunt. doctr. christ. 2, 22, 33 -es quas vocant notatio est siderum quomodo se habeant cum ille nasceretur (ISID. orig. 8, 9, 24 GLOSS. V 349, 24). GLOSS. θέμα τὸ τοῦ ἀνθρώπου, καταστέρισις (constillcodd.). SPART. Hel. 4, 5 si non recte -o eius collecta est (AMM. 29, 2, 27 quam ob rem -em principis collegisset. *cf.* COMMENT. Lucan. 7, 301 fata siderum -e colligi). CAPITOL. Gord. 20, 2 ostendisse -em mathematicum ferunt. IVL. VAL. 1, 3 suam adhibet -em. CHALC. comm. 118. 148. AMM. 20, 11, 32 quasi fatali -e regente diversos eventus (AVG. civ. 5, 6 unde fit ut sub eadem -e fatali alter concipiatur masculus, altera femina? c. Faust. 2, 5 p. 259, 3 tamquam genesis eius sub fatali -e sit constituta). AMBROSIAST. in I Cor. 1, 20 conquisitor tamen saeculi hic est, qui -bus agi mundum et XII signis ortus et occasus fieri decernit calculis. AVG. civ. 5, 3 si tam multum in caelo interest, quod -bus comprehendi non potest. 5, 4. 5. 6 cum quo habebat eandem -em. 5, 7 si soli homines, non autem omnia, quae sub caelo sunt, -bus subiacent. *ibid. saepius.* gen. ad litt. 2, 17 p. 60, 22. 61, 4 horum certe -es quas appellant, nullo modo dispares esse potuerunt. conf. 7, 6, 8 *bis.* SIDON. epist. 8, 11, 9 -e percontantis inspecta.

mathematicus **cōnstellātor** GLOSS. III 499, 67 *i. qui constellationem inspicit.*

cōnstellātus, -a, -um; *cf. c.* constellatio. CHALC. comm. 65 unus *circulus* qui . . . polo vicinus est, septentrionalis appellatur ob -um sibi sidus septentrionis (*i. quod in eadem constellatione est*).

cōnsterilis, -e *a* con *et* sterilis. *i. eidem sterilitati obnoxia*: PETR. CHRYS. serm. 73 p. 407ᴮ Anna (*mater Samuelis*) Sarae -s. *L.*

ᵡ**cōnsternātio,** -ōnis *f. a* consternare. GLOSS. II 460, 7 τροπή. PAVL. FEST. p. 42 -o quae est concitatio quaedam subita ex aliquo metu, a sternutamento deducta est, quod eo toto concutimur corpore. IREN. 1, 8, 2 aporiam ... id est -em.

i. q. pavor perturbatio; seditio tumultus: LIV. 29, 6, 12 subita -o ex somno et tumultus. 34, 2, 6 -o muliebris. VAL. MAX. 4, 6, 4 subita animi -e (TAC. ann. 13, 16 -o mentis. AMM. 18, 10, 2 HEGES. 2, 15, 5). 6, 5, 3 praeter communem -em privata etiam ira accensus. 8, 1 absol. 3. 9, 3 pr. 9, 7, 4 creditorum -o. SEN. clem. 1, 25, 3 -e publica circumvenitur. CVRT. 5, 10, 8. 7, 10, 13 interfectisque -is (*i. defectionis*) auctoribus. 8, 1, 24. 10, 2, 15 PLIN. nat. 10, 122 TAC. ann. 1, 39. 63 hist. 2, 49 SVET. Iul. 20 Claud. 12. IREN. 2, 18, 6 in passione -is esse. 2, 18, 7 expavescentiam et timorem et -em infecit. 2, 24, 1 -em sive confusionem. CHALC. comm. 256. 266. HIL. in psalm. 67, 28 post -em pavoris. MART. CAP. 8, 812 post diluvialis -is excursum *al.* *de bestiis*: LIV. 37, 42, 1 pavore et -e quadrigarum.

ᵡ**1. cōnsterno,** -āvī, -ātum, -āre [*cf. c.* exsternare *et c. theod.* stornēn '*consternatum esse*' *fortasse c.* consternere, prosternere. *Th.*]. GLOSS. -atus confusus tristitia, conturbatus, convictus, exanimis, lapsus, obstupescens, percussus, metu perterritus, prostratus, territus, victus. -rentur deicerentur. -atur κινεῖται, πτύρεται, σκιρτᾷ, συνταράττεται. PRISC. gramm. II 403, 11 -or πτύρομαι -aris. NON. p. 262 -ari significat deici, rursum erigi. PRISC. gramm. II 436, 5 -or, -aris deponens *interpretatus Sallustii locum hist. frg. 1, 139 v. l. 47.* *inde a* PACVV.

1 *de hominibus*: PACVV. trag. 156 quo consilio -atur. CAES. Gall. 7, 30, 4 animo -ati homines. HIRT. Gall. 8, 19, 7. OV. met. 12, 60 -atique Timores. LIV. 2, 47, 9. 3, 15, 7 *al.* 38, 17, 6 pecorum in modum -atos caedunt. VAL. MAX. 3, 8, 3 PETRON. 60. STAT. Theb. 7, 130 turmasque metu -at inani. FRONTIN. strat. 1, 12, 3 -atum superstitione hostem. TAC. hist. 3, 17. 79 SVET. Aug. 23. 90. APVL. met. 1, 25 -atus ac prorsus obstupidus. TERT. nat. 1, 16. HIL. trin. 1, 31 usque ad hanc precem -atus fuerit. VVLG. II par. 12, 6. I Macc. 3, 31 -atus erat animo (ἠπορεῖτο). GREG. M. dial. 2, 14 *al.* PAVL. PELL. 122 -ata pro me pietate parentum. 2 *de bestiis*: SALL. hist. frg. 1, 139 equi sine rectoribus exterriti aut saucii -antur. OV. met. 2, 314 fast. 5, 310 LIV. 8, 39, 2. 21, 33, 3. 28, 15, 5 elephanti ... -ati. SVET. Nero 48. Galba 18 taurus securis ictu -atus. GELL. 15, 22, 6 cerva ... -ata. DICT. 3, 16 aves -atae. *proleptice*: LIV. 2, 40, 5 Coriolanus prope ut amens -atus ab sede sua cum ferret matri obviae conplexum. LIV. 7, 42, 3 multitudinem coniuratorum ad arma -atam esse. 21, 24, 2. SEN. dial. 5, 30, 1 omnia quae natura fera ac rabida sunt, -antur ad vana. LIV. 10, 43, 13 repente in fugam -antur. 38, 46, 4.

synonyma: confundere, obstupefacere, percutere, perterrere, perturbare, profligare, terrere.

ᵡ**2. cōnsterno,** -strāvī, -strātum, -ere *a* con *et* sternere. PRISC. gramm. II 403, 11 consternor καταστρώννυμαι. *inde ab* ENN.

1 *tegere*: a *cum obiecto solo*: VARRO ling. 9, 9 triclinium. CIC. div. 1, 69 ex horreis direptum effusumque frumentum vias omnis angiportusque -verat. LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 54 semitam . . . -atam recte habeto (AMM. 17, 1, 9). VERG. Aen. 4, 444 -unt terram . . . frondes (SERV. *ad l.* implent). PLIN. nat. 10, 122 -atum lectum super Aethiopum duorum umeros (APVL. met. 9, 2). SVLP. SEV. dial. 2, 6, 5 sellulam. IVLIAN. epit. novell. 4, 4 in culcitis humi -atis. CORP. VIII 4878 plateam veterem lapid(e) spoliatam ... -vit. *naves, pontes sim.*: CIC. Verr. 6, 89 navis -ata (6, 104 CAES. civ. 3, 7, 2. 3, 27, 2. 3, 101, 2. BELL. Alex. 11, 1 *opp.* naves apertae. LIV. 35, 46, 3). CAES. civ. 2, 23, 3 appulsaque ad proximum litus trireme -ata. HIRT. Gall. 8, 9, 3 *turres* pontibus traiectis -atisque coniungi. SALL. Catil. 13, 1 a privatis compluribus ... maria -ata esse (HIER. epist. 60, 18 *cf.* AVSON. Mos. 289 Chalcedonio -atum ab litore pontum). PLIN. nat. 4, 75 -ato in navibus ponte. AVSON. 349, 10 lintribus in geminis -atus ponto sit an pons? AMM. 17, 1, 2 flumine pontibus -atis transmisso. 24, 4, 6. *pro substant.*: LIV. 30, 10, 14 navigia, quae sub -atis pontium per intervalla excurrebant. PETRON. 100 super -atum puppis. b *accedit ablativus*: CATO agr. 43, 1 *sulcos* lapide -ito. CIC. Sest. 85 forum corporibus civium Romanorum -atum (SEN. contr. 2, 1, 10 omnis regio trucidatorum corporibus -itur. SIL. 1, 125 TAC. ann. 2, 25). CATVLL. 64, 163 purpureave tuum -ens veste cubile. CAES. Gall. 4, 17, 8 *tigna pontis* longuriis cratibusque. civ. 2, 9, 3 contabulationem summam lateribus lutoque -erunt. 2, 15, 2 quidquid est contignatum, cratibus -itur. 3, 96, 1 recentibus caespitibus tabernacula -ata. HIRT. Gall. 8, 14, 4 pontibus palude

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-ata. SALL. Iug. 101, 11 omnia telis armis cadaveribus. CIRIS 33 Ossaeis -ens aethera saxis. LIV. 21, 28, 7 *ratem* pontis in modum humo inecta -erunt. FEST. p. 242 pavimenta Poenica marmore Numidico -ata. VAL. MAX. 3, 7, 2 omniaque vada plumbatis tabulis -ret. CVRT. 5, 1, 20 totum iter floribus coronisque -verat (*cf.* TAC. hist. 2, 70 lauru rosaque). COLVM. 1, 6, 23 *area* silice -ata (CORP. X 1199, 9 silicibus e montibus excisis ... -endam ornandamque curavit *Abellam*). 6, 30, 2. 7, 3, 8 filicibus vel culmis stabula -ata 8, 5, 3. 8, 15, 3 opere Signino. 12, 52, 4. PLIN. nat. 10, 92 nidum mollibus plumis -unt. 17, 81. SVET. Cal. 18 minio et chrysocolla -ato circo. AMM. 14, 2, 6 ruinis ponderum inmanium -untur. SVLP. SEV. dial. 1, 3, 3. *de lapsis*: CIC. Arat. 433 ille gravi moriens -vit corpore terram. LVCR. 5, 1333 gravi terram -ere casu. VERG. Aen. 12, 543 late terram -ere tergo. *in imagine*: LIV. 35, 49, 5 -it maria classibus suis (IVV. 10, 175). CVRT. 9, 6, 7. 9, 8, 5 totum amnem ... navigiis -atum.

2 *prosternere, subvertere*: ENN. ann. 188 abies -itur alta. APVL. apol. 45 multo plus ad caducos -endos figulus valet quam magus. IVL. VAL. 2, 28 cum humi sese ... -isset. AVR. VICT. Caes. 16, 12 Ephesus ac Nicomedia -atae terrae motu. *i. q. in planum ducere*: MANIL. 3, 652 tunc primum miti pelagus -itur unda. LACT. inst. 3, 24, 8 *ut terra* montes erigat, campos ⟨ex⟩tendat, maria -at. *technice*: BALB. grom. p. 97, 5 planum est quod Graeci epipedon appellant, nos -atos pedes (p. 95, 3 PS. BOETH. geom. p. 402, 20. 403, 15. 412, 3). METROL. p. 125, 1 fiunt in centuria acti -ati CCCC.

deriv.: constrator. *Spelthahn.*

cōnstibilis [*si vera vox, cf. c.* constare *et c.* stabilis; *v. Hauler, Archiv 1, 582. Th.*]. CATO agr. 12 in torcularium quae opus sunt ... fibulas XL constibilis (confibulas *vulg.*) ligneas, qui arbores conprimat, si dishiascent.

cōnstillātio, -ōnis *f. a* con *et* stillatio. ISID. ord. creat. 9, 11 ut ex his (*avibus*) aliae ... de herbarum rore, aliae ex arborum constillatione ... conditae sint.

cōnstimulātor, -ōris *m. a* con *et* stimulator. AVSON. rhop. 34 fit doctor populi lapidantum constimulator.

cōnstīpatio, -ōnis *f. a* constipare. GLOSS. conventus hominum peditum. circumstatio, circumstantia.

i. q. conspissatio, condensatio, congregatio: *animantium*: PANEG. 10, 28 ut acies non porrectior quam robustior murum utrimque praeberet, quod eam nec -o contraxisset nec longitudo tenuaret. VOPISC. Aurelian. 21, 1 omnibus simul facta exercitus sui -e concurrere. 24, 8, 5 ideo simul incedens *asinorum multitudo* ut -e densa feroces leonum frustrentur assultus. 26, 6, 14 militum (AMBR. hex. 6, 5, 33). 29, 1, 13 nec privata domicilia sustinerent -e vaporata confertas *inclusorum catervas*. 31, 13, 3 -o densior. SCHOL. Hor. sat. 2, 5, 94 de turba populi si fuerit -o, libera eum. PS. AMBR. mor. Brachm. p. 1178^C quos enim vereor, eorum -e custodior. HEGES. 3, 14 cum tantam hominum -em vexaret sitis (AVG. serm. 137, 2 in aliqua -e et coartatione hominum). HIER. epist. 58, 4 tanta utriusque sexus -o. RVFIN. hist. 2, 6, 7 propria -e perculsi (ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ... καταπατηθέντες) periere. 2, 19, 1 -e populi necati sunt (τῶν ... βίᾳ συνωθουμένων). PS. RVFIN. bell. Iud. 2, 5 (*syn.* conculcatio). AVG. epist. 126, 2 in psalm. 32 serm. 2, 9. MAR. MERC. Nest. 13, 2 parco ... vobis (*auditoribus*) qui -e laboratis. CASSIAN. conl. 8, 12 *tit.* daemonum. 8, 16, 2 *daemonum catervae* infinita -e atque ordine longissimo procedentes. VICT. VIT. 2, 32. ALC. AVIT. epist. 31 p. 62, 13 -o *haereticorum* Genavensis. VITA Caes. Arel. 1, 32 repletur ... domus ecclesiae -e infidelium. *nota*: HIER. in Ezech. lib. 7 praef. p. 239/40 sanctorum locorum -o. *rerum*: CHALC. comm. 48 ut totius vocis densitas et omnis quasi quaedam -o procedat. AVG. epist. 118, 30 quasi quadam earum (*imaginum*) -e et densitate fieri ut ex multis una videatur. gen. ad litt. 2, 3 p. 36, 10 circumfusi ... aeris praepollenti -e subinde ignis extinguitur. *t. t. medicorum*: VEG. mulom. 1, 39, 2 ex ventositate vel -e vitium tortiones vocant. ORIBAS. syn. 1, 14 de synance laborantibus et -es, quae in locis ipsis fiunt solvere possunt. 4, 23 -es evacuat et exsolvit. 5, 16.

cōnstipēsco *v.* constupesco.

cōnstīpo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* stipare. [*prov.* costubar. *M.-L.*]

1 *conglobare, congregare, condensare*: GLOSS. συνστοιβάζω; -at συνστοιβάζει, συνδορυφορεῖ, συντίθησιν. -ati condensati, condensi, collecti. consiti, conglobati, coacervati vel coniuncti, in unum collecti, congregati. *animantes*: CIC. leg. agr. 2, 79 ne -ari quidem tantum numerum hominum posse in agrum Campanum. CAES. Gall. 5, 43, 5 ut se sub ipso vallo -erant *hostes*. POTAM. tract. 1 p. 1413^B sorores -atae. AMM. 17, 7, 5 superruentium ruderum vi nimia -ati sub ipsis interiere ponderibus. VEG. mil. 1, 22 ne maior multitudo -etur in paucis. 1, 26 -ati perdunt spatia pugnandi. 3, 6. 8. HIER. in Nah. 3 p. 563 cadent a sua multitudine, dum a se invicem -antur. VVLG. I Macc. 6, 38. PRVD. perist. 11, 49 inter carnifices et -ata sedebat officia. AVG. epist. 126, 2 per populum -atum. MART. CAP. 6, 724 philosophi qui undiquesecus -ato agmine consistebant. VITA Caes. Arel. 1, 37 tanta enormitas pauperum ... domūs atrio -ata. 1, 57 -atis ... ordinibus. *nota*: DRAC. laud. dei 3, 422 -ans (constinans *cod.*) magnum cum plebe senatum. *per enallagen*: GREG. M. moral. 31, 81 resistentis exercitus -ata unanimitas. *res*: DECL. in Catil. 61 telorum copiam in furialibus antris -andam. ITALA III reg. 18, 33 (Lucif. Athan. 1, 17) et -vit scizas (ἐστοίβασε, VVLG. composuit ligna). AMM. 19, 11, 14 acervi -ati sunt mortuorum. HEGES. 5, 25, 1 cadaverum quae in maximis domibus -ata sint. AVG. quaest. hept. 2, 177 ne quinque columnae ad quattuor columnas densius -atae intercluderent ... aditum. MART. CAP. 6, 599 dum paribus ab extimae rotunditatis ambitu lineis quicquid eas sustinet -atur. CASSIAN. conl. 4, 11, 3 lavacris illa (*caro*) nitescere et cotidianis adulantium cuneis appetit -ari. 8, 12, 1 tanta vero spirituum densitate -atur aer. BOETH. categ. 3 p. 244^A lac quod ex liquido defigitur et -atur in caseum. ORIBAS. syn. 1, 27 calida balnea ... spiritum diffusum in quolibet loco constrictum vel -atum eventat. 4, 23 -atos humores. *ibid.* laxativa sunt locis -atis. 6, 6 quae ... -ant et infrigdant aut glutinant poros. *i. q. circumdare*: DECL. in Catil. 54 *domum* -atam multitudine arbuscularum. AVG. in psalm. 74, 1 redundent familiis, obsequiis clientium -entur. trin. 15, 12, 21 ut eorum verisimilitudine nimium -atus vanus sibi esse videatur qui insanit. GREG. TVR. glor. conf. 13 -atus haereticorum caterva. *cf.* Mart. 2, 53 artatur vinculis, -atur catenis.

2 *replere*: GLOSS. -atus repletus. AVG. civ. 18, 24 caelum multitudine numinum -asse. VITA Caes. Arel. 1, 30 domus ... ecclesiae et cubiculum antistitis Arrianorum mansionibus -atur.

cōnstipulātio, -ōnis *f. a* constipulari. ISID. diff. app. 162 -o conserta restipulatio, si qua dolo malo facta.

cōnstipulor, -ārī. NOT. Tir. 67, 31 -atur.

cōnstirpat NOT. Tir. 79, 72. *L.*

***cōnstituo,** -uī, -ūtum, -ere [*a* con *et* statuo. *Th.*]. *de formis*: PLAVT. Pseud. 549 constitūeram *traditum ut* Most. 86 institūi. TITIN. com. 43 constitūit *v. Solmsen, Stud. 167.* costituo *identidem in titulis, ex. gr.* CORP. III 3097. VI 2273. 13562 *l.* 10. VIII 412.

de significatu: GLOSS. καθίσταμαι. διατακτῶ. διατυπῶ. συντάττομαι. ὁρίζω ἐπὶ πράγματι. τυγχάνω. νομοθετῶ. ἀντιφωνῶ. τέταγμαι. -uit συνίσταται. ὁρίζει. καθίστησιν. simul cum illo instituit. -ere praeponere. κατάστησον οὖν -e ergo. -ui συνεταξάμην. -uit fixit. -utus est τυγχάνει. -ata bona τὰ ὄντα, τὰ ὑπάρχοντα. GAIVS inst. 2, 164 cretio appellata est quia cernere est quasi decernere et -ere. NON. p. 273 -ere est proponere, definire. retinere, firmare. instituere. parare. erigere. *vox semper viguit. usitatissima* CIC. (*720^ies*) *et* ICTIS (*plus 1200^ies*), *sequuntur longo intervallo* CAES. VITR. AVG. *deest* HOR. TIB. PHAEDR. PERS. STAT. *singulis locis legitur*: CATVLL. PROP. CELS. PS. QVINT. (*sed* QVINT. inst. *56^ies*, decl. *83^ies*). *binis*: PETRON. VAL. FL. IVV. IVST. *ternis*: MANIL. LVCAN. MART. FLOR. APVL. *quaternis*: FRONTO. GELL. AMM. *quinis*: PLAVT. OCTAVIA. [*locus corruptus*: SEN. contr. 2, 1, 10. *locus lacunosus*: LEX arae urb. (Corp. VI 826) 27/28. *cf. infra l. 54 sqq. p. 472, 63. 527, 39*].

I ***proprie*: A *generatim*** *i. q. ponere, locare, statuere*: **1** *se constituere, consistere*: ITALA Ios. 3, 13 (Lugd.) cum -erint pedes sacerdotum (καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων, VVLG. posuerint vestigia pedum suorum). VVLG. exod. 29, 42 ubi -am (ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι) ut loquar ad te. *alia v. p. 513, 65 sqq.* *nota*: PHYSIOGN. 74 una *species motus corporis* cum homo honorem ... captans, prout acceptissimum esse potioribus arbitratur, ita se -uit (*i. se gerit*). *ibid.* mulierum loco se ipsos -unt (*i. offerunt*) quo viros in se provocare possint. *corrupta vel incerta*: ACC. trag. 438 -uit (*cod.*, constitit *A. August., Ribbeck*) cognovit, sensit, conlocat sese in locum. AFRAN. com. 244 et propter patruelem tuam -uit hilare anhelans (*fort. obiectum fuit in antecedentibus*). APVL. met. 10, 32 Venus ecce cum magno favore ... dulce subridens constituit amoene (constituta mo͡ne *cod.*, constitit *vulgo*).

2 *aliquem alicubi ponere*: RHET. Her. 3, 21, 34 in loco -ēre ... Domitium (CIC. Att. 2, 24, 3 SEN. dial. 3, 18, 5 AVR. Fronto p. 47, 16 N. VVLG. Ioh. 5, 13). CIC. Verr. 5, 86 ut Sopatrum ... deiciant nudumque -ant? (VVLG. exod. 32, 25 inter hostes nudum -erat). 6, 3 adripuit M'. Aquilium -uitque in conspectu omnium (SEN. contr. 1, 5, 2 VAL. MAX. 5, 4 ext. 7. 7, 3, 6 QVINT. decl. 279 p. 138, 14). Cluent. 38 hominem ante pedes Q. Manli. leg. agr. 2, 93 *hostiae* in foro (har. resp. 6. inv. 2, 97 hostias ... in litore. VARRO ling. 7, 31 quam circum aliae hostiae -untur. PAVL. FEST. p. 211). CIC. Scaur. 46 deos illo -isse in templo. CAES. civ. 1, 64, 6 magnoque numero iumentorum in flumine supra atque infra -uto. VERG. Aen. 5, 237 in litore taurum -am ante aras (VAL. FL. 4, 153 ad ... altaria tauros). 6, 244 *hic* iuvencos. SEN. contr. 9, 2 (25), 7. VAL. MAX. 7, 2, 5 mendacem ante ipsam aciem -uit. SEN. dial. 8, 5, 4 in media nos sui parte -uit *natura* et circumspectum omnium nobis dedit. epist. 57, 4 si vastam altitudinem in crepidine eius -utus despexerit. nat. 2, 59, 7 inter perituros -utus. COLVM. 6, 37, 10 in imo clivo -itur equa. LVCAN. 1, 679 qua me ... -is terra. 4, 493 nos in ... carina -ēre dei. SIL. 5, 351 tutis a turbine pugnae -uit castris (*sc. Magonem*). QVINT. inst. 2, 5, 6 lectorem. TAC. ann. 15, 2 proximum sibi Tiridaten -uit. APVL. apol. 59 *ne eum* sub tam severis oculis -ret. met. 8, 30 nos omnes intra consaeptum domus. 10, 29 ante portam -utus. 11, 32 *me* ante ipsa deae vestigia. PS. APVL. Ascl. 7 hominem in mundo -i. ITALA deut. 25, 2 (Lugd.) -es eum coram iudicibus (καθιεῖς αὐτόν, VVLG. coram se). Ios. 20, 6 (Lugd.) -atur ante synagogam (καταστῇ, VVLG. stet.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ante iudicium). CAPITOL. Alb. 5, 8 *aquilae* circa cunas pueri *sunt* -utae. LACT. mort. pers. 19, 4 Daiam -uit in medium. VVLG. gen. 47, 2 quinque viros -uit coram rege. num. 1, 50. I reg. 29, 4 sedeat in loco suo quo -isti eum. Iudith 7, 10 per gyrum centenarios. I par. 16, 1 -erunt eam in medio tabernaculi. Ephes. 1, 20. RVFIN. hist. mon. 13 in hoc se -erat monte. AVG. civ. 3, 29 p. 141 in illo colle. 4, 7 p. 258 *epulones* ad eius (*Iovis*) mensam qui -erunt. 6, 7 p. 259 in una *manu* -ens Herculem. 13, 12 p. 571 quem in paradiso -erat (14, 10. 15, 21 SVLP. SEV. chron. 1, 2, 2). 13, 18 *si angeli* animalia terrestria . . . -antque ubi libet. 20, 24 p. 471 ad suam dexteram -utis. epist. 126, 1 multitudo vero pro foribus -uta. MAX. epist. p. 3 filiolas meas . . . intra id monasterii ovile -es. *nota*: HIL. in Matth. 28, 1 in dextera ac sinistra collocans unumquemque digna aut bonitatis aut malitiae suae sede -et. *de sideribus in caelo positis*: SOL. 1, 18 Iove in Piscibus, Saturno . . . in Scorpione . . . -utis. HYG. astr. 1, 6 in eo loco ubi Aquila -itur. 2, 4 inter sidera Booten (2, 6 Iovem. 2, 7 Lyra, *persaepe*). 2, 6 inter astra Engonasin *saepe*. 2, 13 corpus *Myrtili* in mundo -isse *Mercurius* dicitur. 2, 14 *Ophiuchus* supra Scorpionem. 2, 33 Leporem . . . a Mercurio -utum (SCHOL. Germ. Bas. p. 93). *ibid.* leporis figuram in astris -isse. 3, 8 Cepheus a tergo minoris Arcti -utus. 3, 21 ut Orion inter Taurum et Geminos sit -utus *saep.* SCHOL. Germ. Bas. p. 64 Oriona sideribus . . . -uit. p. 73 Panathenaea -isset astris. SCHOL. Germ. Sang. p. 226 post hoc Tauri signum. MART. CAP. 8, 857. *huc etiam pertinet* VITR. 9, 4, 3 manus Andromedae dextra supra Cassiopiae simulacrum est -uta. 9, 4, 5. SOL. 37, 2 sole . . . in parte Cancri vigesima -uto.

3 *aliquid*: ENN. ann. 120 mensas. LABER. mim. 73 clipeum -uit contra exortum Hyperionis. VARRO rust. 1, 14, 2 truncis demissis in terram, deinceps -utis. 3, 15, 2 cavum ubi cibum -ant. LVCR. 4, 132 quae sponte sua gignuntur et ipsa -untur in hoc caelo qui dicitur aer. CIC. Verr. 5, 65 candelabrum (5, 71). Rab. Post. 11 crucem. dom. 100 tropaea (SALL. hist. frg. 3, 89 VITR. 2, 8, 15). Pis. 11 arma. leg. 2, 38 curriculis . . . circo -utis (VAL. MAX. 8, 15, 4 currus triumphales). VERG. Aen. 5, 130 ex ilice metam -uit signum nautis (HIL. in Matth. 16, 2 signum his). 6, 217 ferales ante (*adv.*) cupressos. 11, 6 *quercum* -uit tumulo. OV. met. 6, 53 telas. LIV. 22, 30, 2 ut -uta sunt ante tribunal signa. 44, 36, 6 frontem castrorum et impedimenta -rent (ἀπὸ κοινοῦ. CVRT. 4, 13, 35). DECRET. decur. Pis. de L. Caesare (Corp. XI 1420) 29 lignorumque acervos . . . ibi -atur. VITR. 10, 13, 6 machina. PAVL. FEST. p. 107 in qua *machinula* -batur in convivio vini amphora. p. 297 tigilla. COLVM. 2, 2, 11 binis saxis. 5, 9, 10 truncus. 7, 8, 3 mulctra. 12, 3, 2 vasa *al.* VAL. FL. 3, 92 nubem. PROB. gramm. IV 159, 21 ante ultimam consonantem i litteram verba habent -utam. APVL. mund. 1 disterminator mundi orbem terrae in medietate -ens. Plat. 1, 14 in media . . . regione oris nares natura -uit. VOPISC. Aurelian. 39, 6 in templo . . . multum auri . . . -uit (EVTR. 9, 14). PS. ASCON. div. in Caec. p. 109 -ere tabulas in cista ponere significat magis quam decernere. VEG. mil. 1, 23 dracones et signa. 2, 13. 4, 6. HYG. astr. 1 praef. quo loco circulus aequinoctialis foret -utus (1, 4). 2, 17 *delphinum* sub pede *Neptuni statuae*. VVLG. III reg. 7, 39. Tob. 4, 18 panem tuum et vinum tuum super sepulturam iusti -e (ἔκχεον). AVG. civ. 4, 10 p. 158. 11, 34 p. 511. 20, 18 p. 447 ubi sol et luna et sidera -uta sunt. *adde*: CATVLL. 68, 72 plantam innixa arguta -uit solea. *technice apud mathematicos*: QVINT. inst. 1, 10, 3 in data linea -ui triangulum. MART. CAP. 6, 712 *lineae* in eadem planitie -utae.

4 *in imagine, i. q. ponere, fingere*: RHET. Her. 3, 16, 30 in locis imagines -ere. CIC. Verr. 1, 10 ut omnem rationem salutis in pecunia -ret. Cael. 79 -itote ante oculos huius miseri senectutem (part. 20 rem -at paene ante oculos. Tusc. 5, 13 imagines ante oculos. QVINT. decl. 305 p. 198, 22 -uit ante oculos spectaculum). de orat. 2, 41 in foro atque in oculis civium -endus. 2, 99 illum (*oratorem*) quem -uimus (QVINT. inst. 12, 1, 1). nat. deor. 2, 45 nisi figuris hominum -utis nihil possent de dis immortalibus cogitare. fin. 1, 40 aliquem magnis . . . fruentem . . . voluptatibus. 4, 28 cuiuscumque . . . modi animal -eris. off. 1, 40 maximum . . . exemplum est iustitiae in hostem a maioribus nostrum -utum (SEN. clem. 1, 7, 1 hoc exemplum principi -utum. TERT. ieiun. 9 AVG. civ. 1, 34 p. 51). BELL. Afr. 54, 3 egomet ipse documentum more militari -am. SEN. contr. 1, 4, 5 o misera pietas inter quae me parentum vota -isti (*Gertz*, constitisti *codd.*). CVRT. 7, 11, 10 nihil tam alte natura -uit quo virtus non possit eniti. SEN. dial. 5, 12, 3 eo nos loco -amus quo ille est cui irascimur. epist. 24, 3 singula ista -e (*sc. animo*). TERT. pud. 19 in lumine. 20 iuxta se -erit in abstinentiae tenore. anim. 20 Empedocles causam argutae in dolis et obtusae in sanguinis qualitate -uit. PANEG. 11, 21. 12, 21 VOPISC. Aurelian. 17, 3 *al.* FIRM. math. 5, 3 tertia pars -itur in iecore. HIL. in Matth. 20, 3 omnem salutem etiam tunc in lege -ant *apostoli*. 27, 2. trin. 3, 25. 4, 35. AMBR. Isaac 7, 57 -e . . . doctorem aliquem (*i. tibi finge*). PAVL. NOL. epist. 40, 8 pedibus -utis super excelsa. HIER. epist. 67, 4 in eis . . . -rent spem salutis. AVG. civ. 4, 3 duos -amus homines. 5, 20 p. 231 finem boni humani in ipsa virtute -unt. 9, 9 p. 380 quasi religio . . . in corpore sit, non in animo -uta. 13, 19 p. 582. 16, 36 -amus ambos.

B ***speciatim***: 1 *certum locum assignare*: VARRO rust. 3, 8, 1 turturibus . . . locum -endum (SVET. Claud. 21 propria senatoribus loca -uit. VVLG. exod. 21, 13 -am tibi locum). CIC. leg. agr. 2, 10 plebem in agris publicis -isse. 2, 84 expelli plebem ex agris, non -i. Scaur. 42 Sardi non deducti in Sardiniam atque ibi -uti sed . . . repudiati coloni. CAES. Gall. 1, 13, 3 ibi futuros Helvetios, ubi eos Caesar -isset. VELL. 2, 32, 5 reliquias eorum (*sc. praedonum*) contractas in urbibus remotoque mari loco in certa sede -uit. PLIN. nat. 4, 90 qui alibi quam in semenstri luce -ēre eos (*sc. Hyperboreos*). PAVL. sent. 3, 6, 48 colonum ex alio fundo in eodem. VOPISC. Aurelian. 48, 2 illic familias captivas -ere. Prob. 18, 1 centum milia Basternarum in solo Romano -uit. HIL. in Matth. 11, 7 *Iudaeos* -i oportebat in regno (*sc. caeli*). IVST. 3, 4, 11 sedes (AVG. civ. 16, 13 p. 147). HYG. astr. 1, 8 prope eum (*sc. circulum hiemalem*) sumus -uti. 4, 1 p. 99, 9 inter aestivum circulum et arcticum sumus -uti. 4, 1 p. 99, 13 *antipodes* ⟨in⟩ inferiore a nobis circulo -uti videntur. VVLG. psalm. 106, 36 civitatem habitationis. II par. 9, 25 -uitque eos in urbibus quadrigarum. II Esdr. 13, 19. I Macc. 3, 36 habitatores . . . alienigenas. II Macc. 1, 29 Matth. 28, 16. AVG. civ. 4, 4 p. 150 *ut* loca teneat, sedes -at. 9, 16 *dii* -untur longe in sublimi loco. 19, 9 p. 369 societatem sanctorum angelorum . . . quieto -erunt loco. 20, 11 p. 434 tamquam sint aliqui in aliqua parte terrarum barbari -uti. SVLP. SEV. chron. 1, 33, 3 locum exercitui ad conveniendum Saul in Galgalis -uit. OROS. hist. 7, 25, 16 Maximinum quem in Oriente -uit . . . ipse in Illyrico -utus (*i.* ὤν). CASSIOD. hist. 8, 13 p. 1118C barbari trans Histrum -uti. CARM. epigr. 893, 2 *Constantius* -uit Ligures. *huc pertinere videtur* VLP. dig. 50, 1, 27, 2 quo se conferat atque ubi -at (*sc. se, nisi subaudiendum* domicilium *ex sequentibus*). *adde*: ITALA Mich. 5, 2 (Cypr. testim. 2, 12) et tu Bethleem . . . numquid exigua es, ut -aris (εἶναι) in milibus Iudae? AVG. civ. 4, 23 p. 174 nec inter deos quos selectos vocant Felicitas -uta est. 8, 14 p. 341 homines infra deos et daemones. 8, 18 p. 348 eos in aere medios inter aetherium caelum terramque. 9, 1 p. 368 daemones inter homines et deos ita medios -utos putant (9, 6. 13. 14. 16. 18). *huc referri possunt*: QVINT. decl. 280 p. 141, 5 *quaestio* in prima parte ponenda est quae a me suprema -uta est. VOPISC. Aurelian. 44, 5 quod *praeconium* . . . in Aureliani vita -ui (*i. inserui*).

2 *latiore sensu aliquid erigere, locare, aedificare, fundare, construere, sim.*: PLAVT. Mil. 917 bene lineatam si semel carinam conlocavit (*sc. architectus*) facile esse navem facere, ubi fundata, -utast. nunc . . . probe fundata, bene statutast. oppidum, urbem *sim.*: LEX agr. (Corp. I 200) 22 VARRO ling. 5, 28. CIC. Verr. 5, 115 *Syracusas* -utas accepit. leg. agr. 2, 89 Capuam sedem novae rei publicae. har. resp. 16 inv. 1, 1. 3 rep. 2, 12. orat. 167 Syracusas. CAES. civ. 1, 15, 2 HIRT. Gall. 8, 5, 1 BELL. Hisp. 7, 1. 8, 4. 32, 1 NEP. Cim. 2 OV. epist. 7, 119 LIV. 36, 22, 6 VITR. 1, 4, 12. 2 pr. 4 civitatem Alexandriam (PROB. Verg. georg. 4, 287 omnes . . . Alexandrias Alexander -uit). MELA 1, 63. 110. TAC. Germ. 3 Asciburgium. AMPEL. 11, 3 Babylona. SOL. 2, 10 Petiliam. 2, 16 longa Alba. 27, 11 *Carthago*. 40, 7. 54, 2. PANEG. 4, 9 Maeniana. 10, 6 -uta . . . in perpetuum Roma fundata est. SPART. Hadr. 20, 13 EVTR. 1, 1. RVF. FEST. 9 in qua *Europa* secundae arcis Romani orbis (*i. Constantinopolis*) sunt -utae. SCHOL. Hor. ars 394 Thebas. VEG. mil. 4, 1 civitatis in campis. HYG. fab. 144. 149. 219 astr. 22 SCHOL. Germ. Strozz. p. 115, 5 PAVL. NOL. carm. 21, 260. AVG. civ. 3, 12 p. 110 Roma. VARRO rust. 1, 33, 1 acervos. 3, 5, 8 ornithon. 3, 7, 1 peristerotrophion. 3, 11, 1 nessotrophion (COLVM. 8, 15, 7). 3, 9, 6 caveae (VITR. 9, 8, 4 cavum ex auro perfectum). templum, aedem, aram, *sim.*: VARRO ling. 5, 42. 112. FAST. Amitern. a. u. c. 725 (Corp. I^2 p. 244) ara Pacis Aug⟨ustae⟩ in camp⟨o⟩ Mar⟨tio⟩ -uta est. NEP. Tim. 4, 4 sacellum. Att. 20, 3 VERG. georg. 4, 542 OV. fast. 1, 581. 640. 649. 5, 130. 154. 6, 218. 784 VITR. 1, 2, 5. 3, 1, 9 *persaepe*. PAVL. FEST. p. 52 VAL. MAX. 2, 4, 5. 7, 3, 1 SEN. dial. 12, 17, 5 MELA 46 PLIN. nat. 6, 49. QVINT. inst. 3, 7, 17 honores et decreta et publice statuae -utae. TAC. ann. 2, 49. 14, 31 SVET. Iul. 10. Aug. 5 ubi nunc sacrarium habet . . . -utum. APVL. apol. 65 met. 11, 24 TERT. scorp. 10 SOL. 49, 4 PANEG. 4, 10 SPART. Hadr. 27, 3 LAMPR. Heliog. 1, 6 VOPISC. Aurelian. 39, 2 OPTAT. 3, 10 p. 96, 4 HYG. astr. 2, 20 *saep.* VVLG. II reg. 24, 18 altare. III reg. 8, 21 locum arcae. Iob 30, 23. AVG. civ. 2, 26 p. 93 in templis simulacra daemonum (7, 5 p. 280). 3, 25 p. 137. 4, 23 p. 175 dea Felicitate in loco amplissimo -uta. *persaepe*. SVLP. SEV. chron. 1, 40, 4 idola. 1, 43, 1 aram lucosque. dial. 1, 19, 1 altarium (Mart. 11, 1) *saep.* MART. CAP. 1, 47 Iovis . . . Minervaeque domus illic sunt -utae. CORP. VIII 4191. 21481. XII 1339. XIII 8638. 8701 INSCR. christ. Hisp. 379 a 19. CIC. Verr. 6, 94 sepulchrum (OV. met. 6, 569 VAL. MAX. 1, 7 ext. 3 SPART. Hadr. 20, 12 HYG. fab. 59 CARM. epigr. 559, 3). CIC. Cael. 62 balneas (TRAIAN. Plin. epist. 10, 40, 3 PALLAD. 1, 39, 1). Phil. 2, 26 ripam (SCAEV. dig. 19, 1, 52, 3). NEP. Them. 6, 1 portus. 10, 2 domiciliumque Magnesiae sibi -uit (VLP. dig. 50, 1, 4. 50, 4, 3, 1. *cf. l. 26.* HYG. astr. 1, 6. 2, 4). Att. 13, 2 lectum antiquitus -utum. CAES. civ. 3, 42, 4 locis certis horrea (APVL. met. 3, 28). VERG. Aen. 6, 506 tumulum (SIL. 13, 715 CORP. VIII 4372. 5798). 11, 185 pyras. 12, 194 moenia (OV. met. 9, 449 VITR. 1, 4, 11 *saep.* POMPON. dig. 50, 16, 239, 7. CORP. VIII 8777 murus). NEP. Chabr. 1, 3 statuam (VOPISC. Aurelian. 37, 2 VVLG. deut. 16, 22 Dan. 3, 5 *saep.* CORP. V 3332. VIII

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

7202. XIV 352 *al.*). Ov. trist. 1, 10, 40 larem. 3, 9, 4 domos (EPICED. Drusi 50 VITR. 1, 2, 9 *saep.* PLIN. nat. 7, 194 AVIEN. orb. terr. 618 CARM. epigr. 59 CORP. V suppl. ital. 634). ACT. lud. saec. Aug. [Corp. VI 32323] 108 theatrum. VITR. 1, 1, 6 porticus *saep.* (CORP. X 5348). 1, 2, 5 aedificia (2, 1, 4. 6, 1, 1 *saep.* COLVM. 1, 4, 9 PAVL. sent. 3, 6, 21). 1, 5, 7 fundamenta (5, 3, 3. 7 pr. 15). 1, 7, 1 forum (2, 8, 11. 5 pr. 1, 1 *saep.* PAVL. FEST. p. 84). 3, 4, 4 gradus in fronte ita -endi sunt. 3, 4, 5 ad id (*i. eo modo*) -atur *podium* uti. 4, 2, 4 triglyphi *saep.* 4, 2, 5 denticulos. 4, 3, 3 columnae (*saep.* MARCELL. chron. II p. 62, 390, 3). 4, 6, 5 scapi. 4, 8, 2 peripteros. 5, 5, 1 cellis (6, 7, 2 COLVM. 12, 52, 13). 5, 6, 3 subsellia (VOPISC. Aurelian. 19, 6). 5, 7, 1 frons scaenae. 5, 9, 8 thesauri. 5, 11, 1 palaestrae. 5, 11, 2 exedrae (6, 3, 8). 5, 12, 7 navalia. 6, 3, 8 oeci (6, 7, 2). 6, 6, 4 equilia. 6, 8, 8 opera (LAMPR. Alex. 25, 3). 8, 6, 4 lumen fistularum *alia sim.* 10, 13, 6 machina (10, 16, 3). 10, 13, 7 sucula. COLVM. 1, 6, 23 area. 3, 2, 32 vineae (*i. deponere*). 3, 9, 7. 5, 3, 8 arb. 3, 5 *persaepe.* 5, 6, 20 arbores (5, 10, 7 arb. 1, 3 *persaepe*). 8, 3, 1 gallinaria. 8, 14, 1 chenoboscia. 8, 17, 4 vivarium. arb. 17, 1 olivetum. 18 pomarium, *multa alia sim.* SEN. dial. 6, 22, 5 supra cineres Cn. Pompei -ui Seianum (*i. statuam Seiani*). PLIN. nat. 16, 236 *lotos in Volcanali.* 34, 41 *colossum Rhodi.* GROM. p. 15 fundum (p. 48 *saep.*). SVET. Cal. 41 lupanar. Nero 26 quintana. VLP. dig. 43, 21, 3, 4 rivos. SCAEV. dig. 33, 7, 7 insulam (*i. domum*) *al.* TREB. trig. tyr. 26, 3 Palatium. VOPISC. Aurelian. 45, 2 praetorium. Tac. 15, 1 cenotaphia. HIL. in Matth. 12, 18 aut arbor bona facienda cum bonis fructibus est aut mala -enda cum malis fructibus. AMM. 18, 2, 7 per pontem illic -utum transiri debere (VEG. mil. 4, 17). HYG. astr. 1, 6 p. 24, 23. 1, 8 p. 29, 3. fab. 69 portas. SCHOL. Germ. Bas. p. 64, 3 quae in monte -bat. p. 69, 10. 106, 2. HEGES. 2, 15, 6 vallum. VVLG. III reg. 7, 39 bases. RVFIN. hist. mon. 31 p. 457^D AVG. civ. 4, 23 p. 175. 22, 8 p. 578 ibi memoria (*i. monumentum*) -uta est. BENED. reg. 66 monasterium. CORP. III 7147 thalamus. 7440 coniugi titulum. VIII 2495 (XIII 6576) burgum. 8426 *castellum.* 21671 aquagium. X 4654 lacus fistulaeque. XI 1421 ⟨arc⟩us. CARM. epigr. 1487, 2 *monumentum, al.* *huc referri possunt*: CIC. leg. agr. 1, 16 ne in Ianiculo coloniam -atis (Catil. 2, 20 p. red. in sen. 29 ASCON. Pis. p. 3 SOL. 24, 3). *in imagine*: CIC. Verr. 1, 12 vitiorum suorum ... -uit *monumenta* (5, 26 istius crudelitatis. 5, 82 suarum rerum gestarum). Catil. 1, 24 sacrarium scelerum tuorum -utum est. Scaur. 21 defensionis fundamenta ... posita et -uta (Cato 62 *senectus* fundamentis adulescentiae -uta). Att. 1, 18, 3 firmamenta rei publicae per me unum -uta evertit. ad Q. fr. 1, 2, 6 crucem sibi. *adde*: COLVM. 12, 2, 1 primo volumine cum villam -remus (*i. de villis aedificandis praecepta daremus*).

3 *technice in re militari*: **a** *disponere, ordinare, instruere*: CAES. Gall. 1, 1, 51 alarios in conspectu hostium pro castris ... -uit. 1, 43, 2 legionem (2, 8, 5. 4, 35, 1. 7, 45, 8. 7, 70, 2. 5 civ. 1, 42, 1. BELL. Afr. 78, 2 legiones in acie. TAC. ann. 13, 38 VEG. mil. 2, 21). CAES. Gall. 1, 51, 2 copias (7, 79, 2 civ. 1, 41, 2 BELL. Alex. 38, 1. BELL. Afr. 38, 3 pedestrem copiam. 58, 2 VEG. mil. 1, 26). CAES. Gall. 2, 19, 6 aciem (5, 51, 1. 7, 53, 1. 7, 67, 4 [α, converti *a corr.*, conferri *a'*]. civ. 1, 40, 5. 1, 41, 4. 2, 41, 2 HIRT. Gall. 8, 14, 5 BELL. Afr. 58, 1 BELL. Hisp. 30, 1 NEP. Hann. 11, 1 SIL. 15, 634). CAES. Gall. 2, 19, 6 ordines (HIRT. Gall. 8, 8, 4 VEG. mil. 3, 14). 7, 49, 1 cohortes (civ. 3, 89, 2. BELL. Afr. 45, 5 contra me. SALL. Catil. 59, 2). civ. 3, 56, 2 exercitum (PAVL. FEST. p. 285 -antur, ordinentur. SEN. nat. 5, 16, 4 HYG. mun. castr. 46 IVST. 13, 4, 8 VVLG. II Macc. 13, 14). BELL. Afr. 13, 2 sagittarios (VEG. mil. 4, 10) ante aciem. 27, 1 in ordinem elephantos (41, 3). 86, 1 captos ante oppidum instructos -uit. LIV. 10, 40, 12 pullarios inter prima signa. 30, 8, 5 in subsidiis triarios. 28, 33, 8 quod reliquum peditum erat, obliquo -erunt collo (*sc. barbari.* constiterunt Σ). 36, 18, 2 Macedonum robur ... circa ipsas munitiones -uit. CVRT. 3, 9, 7 phalangem. LVCAN. 7, 418 populosque ducesque -uit campis. PLIN. nat. 8, 8 circumventi *elephanti* primos -unt. TAC. hist. 4, 46 victores -uit. HYG. mun. castr. 52 vigiliae. ITALA exod. 17, 9 (Cypr. testim. 2, 21) -e cum Amalech (Ottob. adversus, παράταξαι, VVLG. pugna contra). iud. 9, 29 (Lugd.) -am adversus Abimelec (ἐρῶ πρὸς αὐτὸν τὴν δύναμιν, VVLG. congrega exercitus multitudinem). iud. 5, 19 *et* 20, 30 (Lugd.) -erunt (παρετάξαντο, VVLG. exercitum produxerunt contra). Ios. 24, 8 (Lugd.) *Amorrei* -erunt contra nos (VVLG. pugnarent contra vos). VVLG. I reg. 11, 11 populum in tres partes. II par. 23, 10. 25, 5 *saepe.* II Macc. 12, 20 -utis per cohortes. *nota de singulis*: QVADRIG. hist. 10 dum se Gallus iterum eodem pacto -ere studet (*de certamine singulari*). CAES. civ. 3, 36, 6 neque se praesidium, ubi -utus esset ... tenere posse. **b** *de navibus ad pugnam instructis, de castris ponendis, turribus erigendis, sim.*: CAES. Gall. 2, 8, 4 castella (BELL. Hisp. 8, 6 habuit -utum. 14, 1). 2, 12, 5 turribus (2, 30, 3. 6, 29, 3. 7, 17, 1 VEG. mil. 4, 44). 4, 23, 6 naves (4, 24, 2. 4, 25, 1 BELL. Alex. 14, 1. 14, 3 *naves* subsidiarias. 19, 5 navigia. LIV. 37, 27, 9 NEP. Alc. 8, 1 *et* Them. 3, 4 classem). CAES. Gall. 4, 38, 4 legionum hiberna. 7, 7, 4 praesidia (BELL. Hisp. 29, 6 FLOR. epit. 4, 12, 9 VVLG. I par. 18, 13). civ. 1, 80, 3 tabernaculum (BELL. Afr. 1, 1 SVLP. SEV. chron. 1, 19, 7 dial. 1, 10, 2 *al.*). BELL. Afr. 11, 3 castris (BELL. Hisp. 8, 6. 25, 8. 27, 3. 6. 28, 3 habuit -uta. VITR. 1, 4, 9 SVET. Iul. 39 Tib. 37. ITALA num. 1, 51. 52. 53 [Lugd.] -endo castra [παρεμβάλλειν, VVLG. metanda]. VEG. mil. 1, 21 *saep.* SVLP. SEV. chron. 1, 15, 3 *al.* EVSTATH. Bas. hex. 8, 7 p. 953^C). NEP. Milt. 7, 2 vineis et testudinibus -utis. VITR. 1, 4, 9 munitiones. *nota*: VVLG. psalm. 139, 3 tota die -bant proelia (παρετάσσοντο. I Macc. 1, 2 proelia multa. 1, 19 bellum. 2, 32). *in imagine*: CIC. Cluent. 126 *mihi* in arce legis praesidia -ere defensionis meae non licet. **c** *i. q. sistere*: CAES. Gall. 7, 47, 1 signa -uit (constiterunt *β*. CARM. de bell. Aeg. 7, 61 LIV. 3, 27, 8. 10, 34, 9. 28, 15, 10. 31, 36, 8. 33, 10, 3. 34, 20, 5. 44, 37, 11 SEN. benef. 6, 25, 4 TAC. hist. 4, 34). SALL. Iug. 49, 5 agmen (LIV. 35, 28, 8. 38, 25, 12). LIV. 9, 24, 7 ubi cum -isset Romanos. ITALA num. 31, 19 (Monac. Lugd.) vos -ite extra castra (παρεμβάλετε, VVLG. manete). HYG. astr. 2, 24 *filiam* reliquam exercitus copiam -isse. *nota in imagine*: CIC. de orat. 2, 328 si *narratio* -itur aliquando ac non ista brevitate percurritur.

II ***translate***: **A** *subest notio **efficiendi**, creandi*: **1** *de animantibus*: VARRO rust. 2, 3, 1 qui caprinum gregem -ere vult, in eligendo animadvertat oportet primum aetatem (3, 6, 2). CIC. nat. deor. 2, 99 *homines* quasi cultores terrae -uti. 2, 140 *providentia homines* humo excitatos celsos et erectos -uit. LVCR. 3, 308 quamvis doctrina politos -at pariter quosdam. QVINT. decl. 329 p. 293, 23 *homines* adversus deorum ... iniuriam natos et in exemplum scelerum -utos. TREB. Claud. 10, 1 genus Claudii ad felicitatem rei publicae divinitus -itur. LACT. inst. 7, 5, 7 cur *deus hominem* mortalem fragilemque -uit. HIL. trin. 9, 56 nativitas filii patrem -it maiorem (*i. effecit*). 10, 15 deus in similitudinem hominis -utus. 11, 46 hymn. 1, 96. in psalm. 67, 22 hominem secundum imaginem sui ... -uit. PS. HIL. libell. 5. 9 dispensatores gratiae dei -utos a deo *divites.* ORIGO Const. 6, 33. RVFIN. hist. mon. 1 p. 399^A ut cautiores vos praecedentia exempla -ant. FVLG. myth. 2, 67 in libertatem arbitrii -utum hominem. VVLG. psalm. 88, 48 numquid ... vane -isti omnes filios hominum (AVG. civ. 17, 11 p. 230). sap. 9, 2 hominem (Sirach 15, 14). PAVL. NOL. carm. 21, 315 infantem Christo -ere sacrum. AVG. civ. 11, 4 p. 464. PHYSIOGN. 44 hydras et chimaeras et gigantes (BOETH. categ. 2 p. 229^C chimaera). *nota*: Q. CIC. pet. 32 cupidos tui -eris (*i. reddideris*). LACT. inst. 5, 3, 10 quod *Christus* deum se -erit. epist. 20 (25), 12 cum Iuppiter ... deum se -ere vellet. AVG. civ. 4, 23 p. 173 *Felicitas dea.* 9, 23 p. 399 deum *saep.*

2 *de rebus*: CIC. nat. deor. 1, 2 a principio omnia facta et -uta sint *a deis* (1, 23 div. 2, 105 LVCR. 2, 175. ARNOB. nat. 7, 50 VVLG. sap. 13, 3). div. 1, 82 quae ab ipsis deis -uta et designata sunt (2, 102). Tim. 10 mundum divina providentia -utum (nat. deor. 2, 75 AVG. civ. 11, 5 p. 468 SVLP. SEV. chron. 1, 2, 1). Tusc. 1, 118. LVCR. 1, 821 caelum mare terras flumina solem -unt. 2, 670 animantem ex omnibus una⟨m⟩ ossa cruor ... nervi -unt. 6, 226 cum primis ignibus ignem -uit natura. MANIL. 1, 432 Iuppiter Arae sidera -uit (HYG. astr. 2, 42). VELL. 2, 66, 5 utcumque -utum rerum naturae corpus. VITR. 3 praef. 1 utinam vero rerum natura ... explicata et apparentia ea *pectora* -isset. SEN. nat. 3, 14, 3 mare unum est, ab initio scilicet ita -utum. QVINT. decl. 334 p. 316, 10 -uit enim natura quaedam arma nequitiae (*in imagine*). PS. APVL. Ascl. 22 qua *ratione divina* -uta sunt omnia. ITALA apoc. 10, 6 (Primas.) caelum (ἔκτισεν, VVLG. creavit). IREN. praef. 1 qui hanc universitatem -uit (συνεστήσατο) et ordinavit. LACT. inst. 7, 16, 11 mare innavigabile -etur. PROB. Verg. ecl. 6, 31 quattuor elementis -utis (AVG. civ. 13, 17 p. 577). Verg. georg. 2, 478 lacus. HYG. astr. 2, 1 effigiem ursae. 2, 7. 4, 11 sphaera. SCHOL. Germ. Sang. p. 226, 14 solstitium hiemale. HIER. epist. 98, 15 in forma illius -utam animam *salvatoris.* AVG. civ. 4, 29 p. 183 naturas rerum (11, 15 p. 483). 14, 5 p. 12 animam. 17, 2 p. 199 semen Abrahae. VAL. CEM. hom. 19, 2. PASS. Theclae B 24 p. 64, 9 caelum ac terram. *huc pertinet*: VOPISC. Prob. 9, 4 in paludibus siccatis segetes agrosque -uit. *i. q. sibi comparare*: Q. CIC. pet. 31 praesidiis se aliquid sibi -ere putant. *nota i. q. componere de scriptore*: VITR. 5, 5, 6 *diagramma* Aristoxenus ... divisis modulationibus -utum reliquit. MACR. somn. 1, 1, 1 libros quos de re publica uterque (*sc. Plato et Cicero*) -uit. *in re militari i. q. conscribere, cogere*: CIC. Manil. 57 exercitus qui consilio ipsius ... est -utus (58 leg. agr. 3, 16 Phil. 10, 26). Phil. 14, 27 *legio septima* -uta ex veteranis. CAES. Gall. 6, 1, 4 celeriter confecto dilectu tribus ... et -utis et adductis legionibus. BELL. Alex. 34, 4 duas *legiones* disciplina atque armatura nostra complures annos -utas habebat.

3 *i. q. alicui aliquod munus assignare, vel omnino aliquem ad quemlibet finem admovere, accire, creare, facere*: VARRO rust. 1, 2, 14 vilicus agri colendi causa -utus. frg. Non. p. 529, 16 factiales. CIC. Quinct. 50 domini (*saep. ap.* ICTOS. VVLG. gen. 27, 37 *saep.*). Verr. 2, 21 defensorem. 6, 134 spectatorem. Cluent. 79 praetorem. 83 ad iudicium corrumpendum. 140 recitatores. Manil. 52 imperatorem (58 MARCELL. chron. II p. 89, 467, 1 *saep.*). leg. agr. 2, 15 regem (2, 29 Sest. 58 Deiot. 25 Phil. 2, 87 rep. 2, 33 CAES. Gall. 4, 21. 7. 5, 54, 2 BELL. Alex. 33, 1. 3. 78, 2 CVRT. 4, 1, 16 PLIN. nat. 37, 147 SPART. Hadr. 12, 7 HIL. myst. p. 16, 21 OPTAT. 3, 2 p. 71, 4. 16 ORIGO Const. 6, 35 chron. I p. 11, 6 MAXIMIN. c. Ambr. 56 HIER. epist. 14, 7 VVLG. deut. 17, 14 iud. 9, 6 [*fere 50^{ies}*] AVG. civ. 17, 21 p. 251. 19, 15 p. 381 SVLP. SEV. chron. 1, 32, 4. 1, 33, 2 HIST. Apoll. rec. A 50. 51). CIC. leg. agr. 2, 17 curatores (IVLIAN. dig. 3, 5, 29, 30 *plus 40^{ies} ap.* ICTOS). 2, 28

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

decemviros (2, 31). 2, 32 finitores . . . stipatores. 2, 61 portitores. 2, 96 augures. 3, 5 tyrannum (Corp. III add. 14147[5]). Mur. 4 patronus (Lex Malac. [Corp. II 1963] 49, 10). Sull. 33 ducem (Svet. Tib. 64 Vvlg. num. 14, 4 I reg. 25, 30 *persaepe*. Svlp. Sev. chron. 1, 20, 6). 62. 92. Rab. Post. 28 dioicetes. Phil. 2, 62 magister equitum. 12, 5 legationem (epist. 3, 8, 5) *al.* 13, 12 interpretes. rep. 2, 58 tribuni plebis. leg. 2, 30 sacerdotes (Fest. p. 344 Hil. op. hist. frg. 3, 8 Vvlg. III reg. 12, 32 *persaepe*. Avg. civ. 8, 27 p. 367). 2, 65 publice ad eam rem -utus. nat. deor. 2, 62 deos (Vvlg. exod. 7, 1). off. 1, 75 Ariopagitas *al.* Att. 1, 16, 5 se non esse venturos nisi praesidio -uto. Q. Cic. pet. 37 necessarios suos in hoc munere -ant. Caes. Gall. 7, 76, 3 praefecti (Svet. Iul. 76 Lampr. Alex. 19, 1 Vvlg. III reg. 11, 28 Sidon. epist. 7, 12, 4 inter praefectos). Vitr. 7 praef. 7 *Aristophanem* supra bibliothecam -uit. Fest. p. 231 plebei aediles (Pavl. Fest. creati). p. 245 flamen. Cvrt. 7, 3, 1 satrape (Vvlg. Dan. 6, 1). Colvm. 9, 11, 3 rector. Plin. epist. 2, 1, 9 *quinqueviri*. paneg. 1, 1 principem . . . divinitus -utum (Hier. epist. 65, 21 Vvlg. exod. 2, 14 *persaepe*. Avg. civ. 17, 16 p. 239). Svet. Vesp. 21 *pallacas* in locum defunctae Caenidis plurimas -erat. Avr. Fronto p. 34, 2 N. unum meum σκοπὸν mihi -ui. Gaivs inst. 4, 84 procurator. Pompon. dig. 1, 2, 2 aediles . . . consules . . . decemviros . . . censores . . . praefectum . . . praetores . . . principem *al.* Pavl. dig. 26, 7, 24 actorem. Gaivs dig. 2, 8, 9 arbitrum ad fideiussores probandos. Vlp. dig. 25, 4, 1, 10 feminam honestissimam. Papin. dig. 26, 7, 39, 2 tutorem *saepe. cf. alia exempla in Kübleri vocab. iurispr. s. v.* constituo *II B 2*. Itala deut. 25, 6 (Lugd.) erit infans . . . -utus ex nomine defuncti (καταστήσεται, Vvlg. appellabit). Ios. 3, 12 (Lugd.) -ite vobis duodecim viros (προχειρίσασθε, Vvlg. parate). 9, 27 (Lugd.) -uit illos . . . ligni concisores (κατέστησαν, Vvlg. *aliter*). 10, 18 (Lugd.) -ite viros (καταστήσατε, Vvlg. ponite). iud. 11, 11 (Lugd.) -erunt . . . eum super se in ducem et in principem (ἔθηκαν ἐπ' αὐτοὺς εἰς κεφαλήν, Vvlg. fecit eum omnis populus principem sui). Tert. bapt. 18 cognoverat Simon hospes vas eum electionis -utum (*in imag.*). Spart. Hadr. 22, 13. Hil. trin. 8, 1 formam -endi episcopi (op. hist. frg. 3, 8 Maximin. c. Ambr. 136). Optat. 1, 13 p. 15, 19 presbyteros (Hier. epist. 82, 8 in Tit. 1, 5). Anon. Vales. 16, 96 nepotem suum . . . in regnum -uit. Veg. mil. 4, 32 tribuni. Vvlg. gen. 17, 5 patrem multarum gentium -ui te (Avg. civ. 16, 43 p. 196). 41, 34 praepositos per cunctas regiones (II par. 23, 18). 41, 41 -ui te super universam terram Aegypti (deut. 32, 13). 47, 6 magistros pecorum meorum. exod. 29, 30 pontifex (Hebr. 5, 1 *saepe* Rvfin. hist. 1, 3, 2). num. 3, 10. deut. 28, 13 -et te dominus in caput et non in caudam. II reg. 15, 3 -utus a rege. 17, 25. 18, 1 IV reg. 25, 23 I par. 9, 22 II par. 11, 22. 24, 11 *persaepe*. Is. 62, 6 custodes (Rvfin. hist. mon. 7 p. 412[A]). Ier. 1, 10. 6, 17 Ezech. 33, 2. 39, 14 Dan. 2, 24. 3, 12. 4, 14 I Macc. 6, 55. 7, 9 Alcimum . . . -uit in sacerdotium *saepe*. II Macc. 13, 3 -ui in principatum *saepe*. Matth. 24, 45 *saepe*. I Cor. 6, 4 illos -ite ad iudicandum. Hebr. 1, 2. Avg. civ. 1, 9 p. 16 speculatores. 18, 39 p. 315 Moyses in populo -uit qui docendis litteris praeessent. Avell. p. 617, 9 omnia nutu divinitatis protegere -uti. Svlp. Sev. chron. 1, 22, 1 illum sibi . . . successorem. Sidon. epist. 7, 5, 3 in -endo antistite. 7, 12, 4. Cod. Iust. 8, 50 (51), 3 eum sub observatione -ere. 9, 3, 1 eum rector provinciae sub custodia -at. Cassiod. var. 2, 32, 4. Nicet. symb. p. 352, 3 iustos ad vitam aeternam -et. Orig. in Matth. 17, 16 a ministris . . . super vincula -utis (τῶν πρὸς τοῖς δεσμοῖς τεταγμένων). Bened. reg. 21. 64. *nota*: Avg. civ. 1, 26 p. 41 sub qua *potestate* legitime -utus est *miles*.

B *subest notio* ***rei*** *cuiuslibet* ***instituendae*****:** **1** *i. q. facere, creare, condere, sim.*: Varro frg. Non. p. 149, 10 paces (Cic. S. Rosc. 22 ad Q. fr. 1, 1, 25. Bell. Alex. 63, 5 *ex coniect.* Nep. Timoth. 2, 2 Priscill. tract. 3, 57. Dares 34 pacem inter se foedusque firment, -ant in fano Achillis). Varro ling. 6, 27 *dies* qui hominum causa -uti. 6, 93 quinquennalem. 8, 30 qui *sermo* usus causa -utus. rust. 1, 18, 7 temptando pleraque -erunt (*i. perfecerunt*). 3, 1, 9 genera. Rhet. Her. 1, 2, 2 res (Cic. Verr. 1, 16 *saep.* nat. deor. 2, 98 off. 1, 29. 2, 82 leg. 3, 12 Bell. Alex. 66, 3 Bell. Afr. 88, 3 Nep. Alc. 10, 1 Milt. 2, 2 Liv. 34, 24, 4 Tac. ann. 3, 71 *al.*). Rhet. Her. 3, 20, 33 verborum similitudines (3, 22, 37). Cic. Quinct. 63 magistratus (leg. 3, 48 Tac. ann. 12, 60). 64 ius (Verr. 2, 108. 114. 6, 54 Caecin. 5 *al.* div. 2, 75 leg. 1, 19. 28. 43. Lvcr. 5, 1144 magistratum docuere creare iuraque -ere: *vide etiam p. 522, 39 sqq.*). Cic. S. Rosc. 16 postea quam victoria -uta est. 139 postea quam magistratus creavit legesque -uit (div. in Caec. 17. 19 Verr. 3, 40. 4, 127 leg. agr. 2, 59 *saep.* off. 2, 15. 41. de orat. 2, 68 iura . . . leges . . . civitates. Ascon. Corn. p. 76. Qvint. inst. 10, 1, 48 legem prooemiorum non dico servavit sed -uit *Homerus*. Lex colleg. salut. Dian. et Antin. [Corp. XIV 2112] 1, 6 Paneg. 10, 38. Evtr. 1, 3 leges moresque. Vvlg. num. 30, 17 Esth. 15, 13 *saep.* Avg. civ. 2, 17 p. 72. Barnab. 10, 11 [ἐνομοθέτησεν]. Cassiod. var. 6, 4, 2. *cf. etiam p. 522, 63 sqq.*). Cic. Tull. 46 interdictum. div. in Caec. 46 quaestoris cum quaestore necessitudinem -utam more maiorum (Cluent. 117). Verr. 2, 148 opus. 3, 8 salutem (Manil. 57 Brut. 256). 4, 12 censoria locatio. 4, 40 iniquitates . . . sui questus causa. 4, 180 donatio. 6, 157 condicio (Caecin. 40 Cluent. 129 Mur. 47 Sull. 52 Balb. 18). Caecin. 79 defensionem. 100 vincula, necessitudines, ignominias. Cluent. 128 amplior ei mortis et supplicii metus a maioribus -utus. leg. agr. 2, 17 curationes. 2, 30 huic potestatem. 2, 75 regnum (Octavia 120 Ivst. 8, 6, 2 Vvlg. Dan. 2, 21 Avg. civ. 3, 14 p. 115 *saep.*). Catil. 3, 15 supplicatio (Phil. 14, 37). 4, 7 mortem ab diis . . . -utam. dom. 42 tribunatum. 119 dedicationes. Sest. 137 discriptionem civitatis a maioribus nostris . . . -utam. har. resp. 27 religio (leg. 2, 69 Tert. nat. 1, 17 Vvlg. num. 19, 2). 63 procurationes (Spart. Sept. Sev. 12, 4) et obsecrationes. Vatin. 23 rem publicam (div. 1, 84 rep. 2, 2 off. 2, 80 *saep.*). *cf. etiam p. 517, 1 sqq.* Pis. 92 funesta indicia. Planc. 53 sortitionem aediliciam. Phil. 4, 7 libertatem. 5, 4 praemia (14, 38 Liv. 28, 46, 5. Vitr. 7 praef. 4 praemia et honores. Svet. Iul. 17 Hier. epist. 98, 2). or. frg. A VII 44 collegium (Liv. 5, 50, 4 Plin. epist. 10, 34 Svet. Iul. 42 Lex colleg. salut. Dian. et Antin. [Corp. XIV 2112] 1, 9 Heges. 2, 17). Cic. inv. 2, 57 ita ius civile habemus -utum (off. 2, 65 optime -uti iuris civilis . . . cognitio. Pompon. dig. 1, 2, 2, 41). de orat. 1, 33 civitatibus (2, 154 Q. Cic. pet. 54 Vitr. 4, 1, 4. Lact. inst. 7, 24, 6 civitas sancta -etur in medio terrae. Vvlg. Ios. 20, 9 hae civitates -utae sunt cunctis filiis Israel. Avg. civ. 4, 31 p. 185. 15, 8 p. 73 *saep. in imagine*: Svet. Cal. 34 *Homerum* e civitate quam -bat [*sc. Plato*] eiecerit). Cic. de orat. 1, 236 praeclaras duas artes. 2, 124 tribunicia potestas. orat. 127 exercitatio elegans iam inde ab Aristotele -uta. Tusc. 4, 1 auspicia, caeremoniae, comitia, . . . tota res militaris -uta. 4, 3 disciplinam. 4, 45 aegritudinem . . . a natura dicunt -utam. ac. 2, 15 qui -utam philosophiam everteret. parad. 27 latrocinium in foro. div. 1, 55 ludos (Svet. Aug. 18. 59 Corp. XIV 376). 2, 43 hoc fortasse rei publicae causa -utum. nat. deor. 3, 5 sacra (3, 63 Vvlg. sap. 14, 15 Avg. civ. 2, 16 p. 72 *al.*). 3, 58 trieterides. Cato 45 sodalitates. fin. 4, 40 virtutem non posse -i (4, 41. 43). off. 1, 75 senatus (Origo Const. 6, 30 chron. I p. 10, 22). 2, 15 mores (Liv. 1, 46, 5 Sen. clem. 1, 22, 3). 2, 82 concordia -uta (Att. 8, 11[d], 1). 3, 23. 3, 28 *a diis* -utam inter homines societatem (Tac. ann. 13, 50 vectigalium societates). Lael. 50 benevolentiam qui est amicitiae fons a natura -utus. fin. 2, 78 si utilitas -et amicitiam, tollet eadem. 3, 3 cum -antur earum rerum vocabula (Vitr. 2, 1, 1 vocabula ut obtigerunt, -erunt). rep. 2, 18 Olympiadem (Vell. 1, 8, 4 Lib. gener. chron. I p. 132, 331). 2, 36 equitatum. leg. 1, 42 iustitia. Att. 2, 16, 2 vectigal (Edict. imp. Aug. de aq. Venafr. [Corp. X 4842] 39 vectigal imponere, -ere. Vitr. 9 praef. 1 Hermog. dig. 39, 4, 10 Vopisc. Aurelian. 45, 1). Lex Mamil. grom. p. 263 quodve municipium praefectura forum conciliabulum -utum erit (p. 264). Sall. Iug. 31, 17 parandi iuris et maiestatis -endae gratia. Nep. Con. 5, 2 cum magnam auctoritatem sibi pugna illa navali -isset. Lys. 2, 1 decemvirali potestate . . . -uta (3, 1). Att. 8, 3 aerarium (Mon. Ancyr. 3, 37 Svet. Aug. 49). Liv. 1, 36, 3 neque novum -i . . . posse. 5, 2, 3 aera (*i. stipendia*) militibus (5, 3, 4. 5, 10, 6). 7, 28, 7 feriarum -endarum causa. Vell. 2, 6, 3 nova portoria. Vitr. 2, 1, 6. 3 praef. 1 uti natura rerum voluit sunt -uta. 8 praef. 3 divina mens quae proprie necessaria essent gentibus non -uit difficilia et cara. 9 praef. 1 honores. 10, 16, 3 *saepe*. Pavl. Fest. p. 177 centuria (p. 334). Cvrt. 4, 14, 10 hic dies imperium . . . -et aut finiet (Prob. Verg. ecl. praef. p. 327, 27. Avg. civ. 4, 8 p. 156 imperium -isse, auxisse conservasse Romanam). Colvm. 3, 3, 9 usuram. Plin. nat. 18, 285 Robigalia Numa -uit. 33, 32 anulorumque auctoritati forma -uta est. Qvint. inst. 2, 17, 18 quia *ars* -i sine perceptione non possit. 5, 14, 12 potuit enim sic -i ratiocinatio. 7, 10, 11 dispositio. decl. 311 p. 225, 4. 11. 314 p. 235, 22. 339 p. 340, 10. Frontin. aq. 116 *Caesaris familiam*. Ps. Frontin. strat. 4, 6, 4 censu -uto. Corp. III 7086 (*Traiani aetate*) certamen. Svet. Iul. 40 quo anno haec -bantur (*agitur de fastis corrigendis*). Nero 10 annua salaria (Vvlg. IV reg. 25, 30 annonam). Vesp. 18 annua centena. Gaivs inst. 2, 32 usufructus. 2, 54 usucapionem (Nerat. dig. 41, 10, 5) *multa alia in vocabul. iurisp. Kübleri*. S. C. de sumpt. lud. glad. (Corp. II 6278) 17 auxilium sibi . . . -erat. Apvl. Plat. 1, 13. Tert. ieiun. 10 stationes. 13 -uta esse solemnia (Avg. civ. 6, 8 p. 262. 7, 18 p. 296 *al.*). orat. 1. spect. 10 fallaciam consecrationis -erunt. Itala Rom. 10, 3 (Aug. civ. 14, 9 p. 22 *saep.*) suam iustitiam (στῆσαι, Vvlg. statuere). Paneg. 2, 1 sedem numinis vestri . . . -isse (*i. consecravisse*). 7, 22 privilegia. Lampr. Alex. 33, 2. Hil. in Matth. 17, 10 didrachmae. 27, 3 oblatio -uta est. in psalm. 2, 17. Priscill. tract. 2, 54 concilio -uto. Avson. 419, 17 quartum hunc gradum novi beneficii tui . . . -is. Veg. mil. 2, 8 quibus honor est a veteribus -utus. Hyg. fab. 22 Iasoni hanc simultatem -uit (50. 67. 84. 186). Vvlg. II Esdr. 13, 30 ordines (Corp. X 4863). II Macc. 4, 9 ephebiam. 4, 12 sub ipsa arce gymnasium (*potest etiam ad I B 2 referri*). Avg. civ. 1, 34 p. 50 asylum. 2, 12 p. 66 quod erga se satis honeste -erunt. 4, 32 p. 187 coniugia. 8, 5 p. 327. 8, 27 p. 366 martyribus templa, sacerdotia, sacra et sacrificia. 10, 16 p. 427. 12, 1 p. 511 duae . . . civitates, hoc est societates, . . . una in bonis, altera in malis . . . angelis . . . -utae. 14, 22 p. 46 **nuptias** deus . . . ab initio -uit. 17, 5 p. 213 tribu. 17, 6 p. 218. 17, 11 p. 231. *nota de re corporea*: Epit. Alex. 110 poculum veneno -utum (τὸ ποτήριον φαρμακοποιήσας).

2 *i. q. in ordinem redigere, ordinare, componere, sim.*: Cic. Verr. 2, 44 provincia (dom. 24 Bell. Alex. 65, 2 Macer dig. 1, 22, 3 Vopisc. Aurelian. 39, 7). 6, 60 post imperium -utum primus imperavit (de orat. 1, 14 imperio omnium gentium -uto. Flor. epit. 1 praef. 2). leg. agr. 2, 10 quorum consilio . . . legibus multas esse video

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

rei publicae partis -utas. Rab. perd. 5 rem publicam (Marcell. 27 rep. 1, 11 *saep.* leg. 3, 37. 42 off. 2, 40 *al.* de orat. 1, 37. 85 Att. 14, 19, 1 epist. 6, 17, 1. NEP. Att. 12, 2 triumvirum rei publicae -endae [EDICT. M. Anton. grom. p. 246]. MON. Ancyr. 1, 1 VELL. 2, 88, 1 SEN. dial. 12, 16, 1 TAC. ann. 1, 9 SVET. Iul. 9 Aug. 27. VOPISC. Car. 2, 2 qui fundavit, -uit, roboravit rem publicam). CIC. de orat. 1, 36 in -endis aut in conservandis civitatibus (Brut. 45 VITR. 4, 1, 4 TAC. dial. 40 APVL. Plat. 24). ac. 2, 14 cum perturbare ut illi rem publicam, sic vos philosophiam bene iam -utam velitis. fin. 4, 3 veteres illos Platonis auditores ... copiose et eleganter habuisse -utam disciplinam. 5, 34 ita figuratum corpus ... animumque ita -utum ut sensibus instructus sit (Lael. 47 animi bene -uti). off. 1, 122 ineuntis ... aetatis inscitia senum -enda et regenda prudentia est. 1, 119 in tota vita -enda. 3, 80 res nummaria de communi sententia. phil. frg. XI 11 omnem vitam legibus et institutis excultam -utamque habemus. Att. 11, 3, 3 -utis rebus (13, 31, 3 COLVM. 12, 3, 10 EDICT. imp. Diocl. II 23 EVGRAPH. Ter. Phorm. 241). 15, 14, 3 Buthrotiam et causam et civitatem quamquam a te -uta est. epist. 13, 11, 3 -endi municipii causa. NEP. Chab. 2, 1 regnum ei -uit. Milt. 2, 4 Chersoneso tali modo -uta Lemnum revertitur. PAVL. dig. 39, 3, 23 agros *al.* APVL. mund. 28 sic natura mundi est -uta. Plat. 1, 10 ortus, obitus, recessus, moras progressusque -uit *rerum ordinator*. PS. APVL. Ascl. 22 ordinem necessitatis lege conscriptum aeterna lege -uit. SPART. Hadr. 22, 5 sumptus convivii (CAPITOL. Pert. 92). VVLG. Is. 44, 7 ordinem exponat mihi, ex quo -ui populum antiquum. *nota de re corporea instauranda*: CIC. Att. 13, 9, 2 opus est -i a nobis illa praediola.

3 *i. q. stabilire, roborare, firmare, sim.*: RHET. Her. 1, 3, 4 animus auditoris -itur ad audiendum (CIC. part. 79 animi sic adfecti et -uti. SEN. epist. 16, 6 contine illum et -e.). *fortasse huc pertinet*: RHET. Her. 4, 37, 49 ut quod erat commotum licentia, id -atur (*Δ*, mitigetur *CE*, constituetur *rell.*) laude. CIC. Verr. 2, 2 in hac accusatione comparanda -endaque. 2, 5 auctoritas iudiciorum. 6, 20 fortunas (Sest. 103 Rab. Post. 1 Tusc. 5, 109 QVINT. decl. 260 p. 69, 10 *al.*). Phil. 11, 4 ad spem -endae rei familiaris. fin. 2, 92 cum corpus bene -utum sit (Tusc. 2, 17). 5, 16 necesse est eam (*prudentiam*) quoque ab aliqua re esse -utam et profectam (*nota ὕστερον πρότερον*). nat. deor. 1, 44 cum non instituto aliquo ... sit opinio -uta. off. 2, 41 aequitate -enda summos cum infimis pari iure retinebat. Att. 4, 1, 3 ad colligendas et -endas reliquias nostras (*sc. res familiares*). epist. 1, 9, 24 patrimonium fore suum per te -utum. 10, 3, 2 necessitudinem -utam habui cum domo vestra ... familiaritatem cum studio meo ... -utam. 11, 22, 1 cum Appio Claudio ... summa mihi necessitudo est multis eius officiis ... -uta. 15, 2, 1. Q. CIC. pet. 27 *tempus* amicitiae tecum -endae (41 de amicitiis -endis). VARRO ling. 5, 86 fides pacis (CIC. part. 31. AVG. civ. 11, 2 p. 463 -uit et fundavit fidem). VELL. 2, 130, 4 alterius dignitatem -uit, auxit alterius. PLIN. nat. 35, 87 *Apelles* Protogeni dignationem primus Rhodi -uit. QVINT. inst. 3, 9, 5 haec enim est quae -at, illa quae destruat. decl. 344 p. 358, 1 hac parte finita et -uta. ITALA II Cor. 2, 8 (Pacian. epist. 3, 18) -atis in eum caritatem (κυρῶσαι, VVLG. confirmetis). Hab. 3, 4 (Cypr. testim. 2, 21) dilectionem validam (ἔθετο), *praecedit* constabilita. HIL. c. Const. 16 *ut* prava confirmet et ... insana -at. *huc pertinere videntur*: CATO agr. 156, 4 sumito farinae minutae concas duas, infriet in aquam, paulum bibat, -et (*i. efficiet ut alvus consistat*). Q. CIC. pet. 40 cum amicorum tuorum studia -eris. *nota*: PLIN. paneg. 45, 5 non tam sinistre -utum est ut (*i. non in tantis angustiis res est*). *de personis*: CIC. Sest. 97 qui integri sunt et sani et bene -uti de rebus domesticis. 137 viri sapientes et bene natura -uti. Tusc. 2, 11 philosophus ita moratus, ita animo ac vita -utus ut. epist. 15, 4, 6 *Athenarum* in maxima apud regem auctoritate gratiaque -ui (*i. in gratiam ... regis restitui*). HEGES. 4, 25, 1 *Vespasianus* fugabat adversarios, -bat suos. VVLG. psalm. 4, 10 singulariter in spe -isti me. II Macc. 15, 9 promptiores -uit eos.

4 *cum* ex *coniunctum i. q. constare, esse, nasci, compositum ex*: RHET. Her. 1, 16, 26 ea *iudicatio* -etur ex coniunctione firmamenti et rationis defensione. 1, 17, 27. BELL. Alex. 68, 2 *legionem* ex genere civium suorum ... -utam habebat. VITR. 2, 9, 12 quae ex his generibus opera -untur. ASCON. Pis. p. 9 *collegia* ex servitiorum faece -uta. QVINT. inst. 7, 4, 16 ex qualitate facti. PROB. gramm. IV 54, 8 nomina quae e (*correxi*, a *cod.*) duabus ... partibus orationis -uta esse reperiuntur. 56, 17 cum venustus ex parte orationis et 'tus' sit -utum (56, 28 ex una parte orationis). GAIVS inst. 4, 23 ex quibusdam causis -erunt ... actiones (4, 177). HIL. syn. 42 religiosa unitas nominis ex indifferentis naturae essentia -uta.

C *notio* ***determinandi***, *definiendi praevalet*: 1 *i. q. statuere, destinare, designare, finire, sim. nec non stipulari, convenire*: a *absolute*: BOETH. herm. prim. 1, 1 p. 35, 8 -ere id est definire (herm. sec. 1, 1 p. 14, 1). VARRO ling. 6, 33 si a Marte, ut antiqui -erunt, numeres. CIC. Cluent. 37 Avilius, ut erat -utum, simulat se aegrotare. Phil. 2, 108 cum in senatum, ut erat -utum, venire vellemus. rep. 1, 14 sumus enim multi, ut -uimus, parati ... abuti tecum hoc otio. SALL. Iug. 66, 2 in diem tertium -unt (*i. caedi diem*). SEN. dial. 3, 16, 6 *lex* non irascitur sed -it. CVRT. 6, 5, 9 sicut -erant. IVV. 3, 12 ubi nocturnae Numa -bat amicae (*sc. tempus colloquendi*). TAC. Germ. 11 nec dierum numerum ... sed noctium computant. sic -unt, sic condicunt. b cum *aliquo vel* inter *se, i. q. convenire*: CIC. Catil. 1, 24 -utam cum Manlio diem. LIV. 22, 22, 18 sicut cum Bostare -utum erat. 33, 12, 1 cum ipso rege -utum conloquium. PAVL. FEST. p. 314 status dies ... -utus cum peregrino. VVLG. Sirach 17, 10 testamentum aeternum -uit cum illis. I Macc. 8, 17 cum illis amicitiam. *seq. dativ.*: ITALA Hebr. 8, 10 *ex Ier. 31, 31* (Aug. civ. 17, 3 p. 201) testamentum (*i. pactum*) quod -am domui Israel (διαθήκη, ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ, VVLG. disponam, feriam). *seq. acc. c. inf. vel inf.*: TER. Hec. 195 -ui cum quodam hospite me esse illum conventuram (DON. *ad l.* -uit proprie, nam de huiusmodi rebus dicitur convenire et -ere). MART. BRAC. sent. patr. 104 -e tecum nulli umquam homini male facere. *nota*: CIC. de orat. 1, 265 vellem non -issem in Tusculanum me hodie venturum esse Laelio. *seq.* ut: BELL. Hisp. 19, 3 dixitque se cum familia -utum habuisse ut. EPIST. imp. Aug. Suet. Cal. 8 puerum ... ut ducerent ... heri cum iis -ui. ORIGO Const. 5, 19 chron. I p. 9, 16 Constantinus hoc cum Licinio absente -uit ut. *adde*: CIC. fin. 5, 1 -uimus inter nos, ut ambulationem ... conficeremus in Academia (AVG. civ. 22, 28 p. 622 -isse inter se amicos esse victuros). *seq. interrogatio indirecta*: CIC. Verr. 3, 65 -ui cum hominibus quo die mihi ... praesto essent. CAES. Gall. 7, 83, 5 quid ... agi placeat occulte inter se -unt, adeundi tempus definiunt. *nota*: PLAVT. Mil. 808 quem nominem? :: † Diceam. :: nempe eandem quae dudum -utast (*i. de cuius nomine dudum convenit*). c *cum obiecto, i. q. aliquid ponere, statuere, affirmare, accipere, sim., persaepe in argumentando*: RHET. Her. 3, 6, 10 quibus ex rebus laudem -erimus, ex contrariis rebus erit vituperatio comparata. CIC. inv. 1, 8 falsum quiddam -isse de oratoris artificio (*i. artificiosa eloquentia*). 1, 9 his rebus breviter -utis (1, 102). 2, 81. 104 cum causam non in eo -eris. 2, 167 quorum quid verissime -atur. de orat. 1, 210 -endum putarem principio quis esset imperator, qui cum esset -utus administrator quidam belli gerendi. 2, 114 nihil prius -o quam quid sit illud. 2, 133 -unt enim ... duo genera causarum. 2, 191 -o quid habeat causa quaeque boni, quid mali. orat. 116 primum -endum est quid quidque sit (QVINT. inst. 1, 6, 43). part. 31, 109 disceptatio. ac. 2, 23 cum nihil haberet ... percepti, cogniti, -uti. 2, 105 *sic* inducto et -uto probabili. fin. 1, 19 motum naturalem omnium ponderum, ut ipse *Epicurus* -uit. 1, 29 -am quid et quale sit id de quo quaerimus. 2, 44 eo (*honesto*) quale sit breviter ... -uto. 4, 32. 5, 15 hoc (*summo bono*) -uto in philosophia, -uta sunt omnia. nat. deor. 2, 60 *multae* aliae naturae deorum ... -utae nominataeque sunt. 2, 75 quo -uto sequitur. Tusc. 4, 51 haec cum -uta sunt iudicio atque sententia. off. 1, 81 ingeni magni est ... aliquanto ante -ere quid accidere possit. 1, 117 *in primis* ... -endum est quos nos ... esse velimus. Att. 6, 1, 2 quae ipse in curando -erit. LVCR. 1, 649 veraque -unt. 1, 708 qui principium gignundis aera rebus -ēre. 1, 743 primum quod motus ... -unt. 1, 754 primordia rerum mollia -unt. 1, 799 tali natura praedita quaedam corpora -as. 1, 968 si iam finitum -atur omne quod est spatium. 1, 1112. 2, 104 fera ferri corpora -unt. 2, 561 si finita semel primordia quaedam -es. VITR. 3, 1, 7 eum (*numerum*) perfectum -erunt. 3, 4, 3 quemadmodum supra scripta sunt ... in araeostylis ... libertas est quantum cuique libet -endi. 3, 5, 12. 4, 3, 7 haec ratio in operibus diastylis erit -uta (6, 2, 1 *al.*). 5 praef. 3. 5, 3, 8 theatrorum ... ratiocinationes ab antiquis sunt -utae. 8, 6, 2 haec autem quare divisa -erim, hae sunt causae. 10 praef. 4 quoniam haec ita sunt tradita et -uta. SEN. dial. 1, 5, 7 olim -utum est quid gaudeas, quid fleas. 4, 11, 4 ita natura -uit (8, 5, 7). clem. 2, 7, 1 -amus nunc quoque quid sit venia. 2, 7, 3. QVINT. inst. 3, 3, 7 quintamque *partem* -uit communem. 3, 6, 12 quod aute omnia -ere in animo suo debet orator (11, 1, 35). 3, 6, 23 ac primum Aristoteles elementa decem -uit. 3, 6, 81 hoc quoque -uto, novissima qualitas superest. 3, 9, 56 ex his quas -ui partibus. 4, 1, 41 quod est praeter opinionem hominum -utum. 4, 2, 52. 7, 1, 5 -bam quid utraque pars vellet efficere. 9, 1, 22. 9, 4, 54 ut et ipse -uit. 9, 4, 79 -endum est quo *nomine* quemque *pedem* appellemus. 10, 3, 9 primum hoc -endum, hoc obtinendum ut quam optime scribamus. 11, 2, 38 totus *ordo* nostro arbitrio -utus. 12, 10, 58 -unt tertium *genus dicendi* alii (12, 10, 66). 12, 10, 68 qui *musici* ... in cithara quinque -erunt sonos. decl. 255 p 45, 8. PLIN. epist. 10, 54, 2 usura. IVLIAN. dig. 33, 9, 1. 41, 1, 37, 1. AFRIC. dig. 35, 2, 88 quidquid -erimus verum esse, falsum reperietur. NERAT. dig. 43, 20, 6. VLP. dig. 46, 3, 1 dummodo sic -amus *al.* APVL. mund. 21 unumque ex omnibus et ex uno omnia, iuxta Heraclitum -uit. PS. APVL. Ascl. 12. TERT. anim. 17 nec in sensibus -enda fallacia est. 35. 36 Apelles ... haereticus ante corpora -ens animas viriles ac muliebres. 37 -e certum pondus auri. ieiun. 13 quae non sunt -uta obitis. 15 orat. 25 pudic. 16. spect. 3 *fides* se in incertum -it. CENS. 17, 4 Epigenes in CXII annis longissimam vitam -uit. SOL. 1, 44 cum haec sic forent -uta. HIL. in Matth. 12, 18 malum. 16, 4 intellegendi se formam rationemque (21, 6). FAV. EVL. 12, 30 ordinem naturalem. HYG. astr. 2, 2 XXV *stellae* sunt a quibusdam astrologis -utae. CLAVD. 17, 83 hi vaga collidunt caecis primordia plagis *philosophi*, numina -unt alii casusque relegant. PHYSIOGN. 2 primum igitur -endum quid

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

physiognomonia profiteatur. BOETH. herm. pr. 1, 1 p. 35, 4 primum oportet -ere (θέσθαι) quid nomen, quid verbum. herm. sec. 2, 5 p. 99, 20. *seq. acc. c. inf.*: LVCR. 2, 903 qui sensile posse creari -unt. OV. fast. 1, 28 in anno -uit menses quinque bis esse suo. PLIN. nat. 18, 102 Graeci in binos semodios farinae satis esse bessem fermenti -ere. APVL. apol. 51 -ant magi et malefici hominis esse morbis mederi. Plat. 2, 1 differentiam hanc bonorum esse -uit. PS. APVL. herm. p. 278 -erunt dialectici eum modum verum esse (ARNOB. nat. 2, 56). TERT. anim. 5 -ens corporalia ab incorporalibus derelinqui omnino. 36. 55 HIL. myst. p. 25, 34. AVG. dial. 10 iam -e aliquem sic audire ut notum ei sit., c. Pelag. 2, 7, 14 -amus aliquos ... editos atque ... expositos.

2 *aliquid designare, definire, determinare sim.*: t e m p u s: TER. Eun. 541 locus tempus -utumst (SALL. Iug. 113, 2 LIV. 22, 22, 16). SISENNA hist. frg. 20 VARRO ling. 6, 52 CAES. Gall. 7, 2, 3 civ. 3, 19, 3. LIV. 38, 5, 7 noctem certam tempusque noctis. 38, 25, 2 tempus in posterum diem. VITR. 5, 10, 1 VELL. 2, 118, 3 QVINT. inst. 4, 2, 98. decl. 280 p. 141, 16 praemiorum tempus. 294 p. 166, 13 TERT. anim. 56 *saep.* pudic. 16 VVLG. exod. 9, 5. SVLP. SEV. chron. 2, 15, 16 deditionis tempus. d i e m (*cf. p. 520, 53 sqq.*): PLAVT. Trin. 581 ut coram nuptiis dies -atur. VARRO ling. 6, 13 is dies anni extremus -utus. CAES. Gall. 1, 4, 2. 1, 8, 3. 7, 64, 1 civ. 3, 33, 1 SALL. Iug. 13, 9 LIV. 27, 16, 13. 34, 19, 6 diem locumque (34, 30, 5). SEN. Phaedr. 779 cum Titan medium -uit diem. FRONTIN. strat. 2, 2, 8. TAC. ann. 2, 32 supplicationum dies. TERT. ieiun. 2 HYG. fab. 33 p. 66. 59 p. 60. VVLG. Esth. 8, 12 ultionis dies. 9, 17. 18 psalm. 117, 27 II Macc. 3, 14. 14, 21 SORAN. 28. EVGRAPH. Ter. Phorm. 674 crastinum diem. HIL. in Matth. 5, 13. SALL. Catil. 45, 1 -uta nocte. VAL. MAX. 4, 7 ext. 1 momento et hora (MART. 11, 73, 2 -isque horam -isque locum. BENED. reg. 50). QVINT. decl. 248 p. 16, 12. AVG. civ. 12, 11 *annos:* CORP. VIII 8280 nundina ... idus sui cuiusque mensi⟨s⟩. X 1336 aeternum mihi ... terminum. f i n e m: VARRO ling. 5, 34. 7, 9. CIC. ac. 2, 114 finem bonorum (2, 129 fin. 4, 15. 25. 28. Lael. 56 -endi sunt qui sint in amicitia fines [*in imag.*]. AVG. civ. 8, 3 p. 324. 10, 3 p. 406). VAL. MAX. 7, 3, 4 arbiter a senatu finium -endorum datus. 7, 3, 4 SEN. epist. 15, 11. VOPISC. Car. 9, 1 *fines* fataliter -uti sunt. AVG. civ. 4, 29 p. 183. 7, 30 p. 312. 18, 41 p. 318. VARRO ling. 5, 177 p r e t i u m (CIC. Verr. 6, 62 Att. 12, 23, 1. 12, 31, 2 SEN. contr. 1, 2, 1. 1, 7, 4 CVRT. 8, 9, 19 COLVM. 10 praef. 2 CALL. dig. 49, 14, 5 TRYPH. dig. 49, 15, 18 PAVL. dig. 35, 2, 63 VVLG. lev. 27, 14 II par. 24, 9). m o d u m: VARRO rust. 1, 10, 1. 2, 9, 16. 2, 10, 9 CIC. Rab. Post. 5 fin. 1, 2 VELL. 2, 22, 5 PLIN. epist. 10, 55, 1. GAIVS inst. 1, 40. 42 modum manumittendi. PAVL. dig. 35, 2, 1 GROM. p. 52 HIL. myst. p. 10, 32 trin. 12, 33. n u m e r u m: VARRO rust. 2, 1, 24. 2, 4, 22 LIV. 34, 6, 13 VITR. 9 praef. 4 HYG. astr. 2, 2. RHET. Her. 1, 4, 6 a benevolentia principium (HIL. trin. 5, 1 fidei suae ... exordium). 1, 16, 26. 3, 19, 32 l o c o s (CIC. Cael. 31 locum -uit, attulit. LIV. 38, 24, 5 PAVL. FEST. p. 65. 351. VITR. 5, 1, 4 basilicarum loca ... quam calidissimis partibus oportet -i [*i. limitari*]). Her. 4, 43, 54 sermocinatio est ... in qua -etur alicuius personae oratio. CIC. div. in Caec. 45 partes causae. Verr. 1, 38 ne tenuissima ... suspicio acceptae pecuniae ... -uta sit. 4, 162 veritate iudiciorum -uta. 6, 106 haec posteaquam acta et -uta. 6, 134 m e r c e d e m (Att. 13, 11, 2 mercedulas praediorum. PS. FRONTIN. strat. 4, 5, 2 GAIVS inst. 3, 143 dig. 19, 2, 2, 1 IAVOL. dig. 19, 2, 51, 1 PAVL. dig. 14, 2, 10 *al.* VVLG. gen. 30, 28 ORIGEN. in Matth. 15, 28). Caecin. 76 vestra auctoritate -itur (Cluent. 139 inv. 1, 48). Mur. 14 quo -uto. 27 praeclare legibus -uta. Rab. Post. 6 ex -uto spatio. Phil. 5, 47 grandiorem aetatem ad consulatum -bant. inv. 1, 31 ad aperiendam causam et -endam controversiam (de orat. 1, 143 rem demonstrandam postea controversiam -endam). 1, 77 artificium. de orat. 2, 42 in -uta re et definita. rep. 1, 41 *hi coetus* sedem primum certo loco domiciliorum causa -erunt. 2, 60 aestimatio pecudum. ac. 2, 24 initium (fin. 3, 20). div. 1, 26 ex itinere quodam proposito et -uto (SALL. Iug. 81, 2 ad Cirtam oppidum iter -unt). off. 3, 2 *nostrum* otium negotii inopia non requiescendi studio -utum. Att. 2, 24, 3 cuius domum -utam fuisse unde eruptio fieret. BELL. Hisp. 42, 1 *eam* provinciam ... peculiarem sibi -isse. RVT. LVP. 1, 16 nunc quoniam de me, ut volui, cognostis, iudicium per ipsius vitam -am (*libera versio Dem. de cor. 130*). 2, 6 hoc fit cum personas in rebus -imus. LIV. 39, 26, 14 formulam iuris exsequendi -endam esse. VITR. 1, 7, 1 divisis angiportis et plateis -utis (*i. limitatis*). 2, 6, 5 uti natura rerum -uit. 2, 8, 17 c r a s s i t u d i n e s (*i. determinare*; 5, 9, 4. 6, 8, 6. 8, 6, 15. 10, 11, 5 *al.*). 3, 1, 7 pro digitis XXIV in drachma -isse. 3, 1, 8 in denario denos aeris. 3, 3, 10 una pars -atur in crassitudine imi scapi (*i. determinetur secundum crassitudinem al.*). 3, 3, 12. 3, 5, 3 symmetriae earum *columnarum* sic erunt -endae (4, 1, 10. 4, 2, 6 *saep.*). 3, 5, 12. 4, 1, 8 novem diametros. 4, 3, 5 femina. 4, 5, 1 regiones. 4, 6, 1 lumen ... thyretri. 4, 6, 3 latitudo (6, 3, 4 *saep.*). 4, 9, 9 altitudines (5, 1, 2 *al.*). 5, 1, 5 columnae superiores minores quam inferiores ... -antur. 5, 4, 4 qualitates (BOETH. Porph. isag. 18, 15 qualitatem [ὑφιστάναι]). 5, 6, 5 ibi -antur itinerum supercilia. 5, 9, 3 ex eius XV partibus una -atur. 6, 1, 12 ad gentium figuras -ere aedificiorum qualitates. 6, 6, 3. 6, 2, 5 magnitudo. 7 praef. 11 certo loco centro -uto. 7, 5, 1 certae rationes. 9, 1, 4 signa (9, 7, 2). 10 praef. 4 in hoc *volumine* quod finitionem summam corporis habet -utam PAVL. FEST. p. 283 iudicium in diem tertium -utum. VAL. MAX. 4, 4, 10 dote (GAIVS inst. 1, 178 *persaepe*). VELL. 2, 103, 3 tribuniciae potestatis consortionem Neroni -ret. CELS. 7, 7, 8 his -utis. SEN. Herc. O. 1117 mors fata novissima in se -et sibi. benef. 4, 34, 4 nihil melius -ui quam quod -utum est. clem. 2, 3, 2 citra id quod merito -i potest. epist. 20, 13 naturam nobis minimum -isse. 50, 3 nondum -ui certum genus vitae. COLVM. 8, 16, 6 *qui* fructus terrae percipere non poterit, ex mari reditum -at (*i. expectet, spem reditus in mari reponat*). QVINT. inst. 7, 4, 20 rei totius hic summa -uta. FRONTIN. aq. 23 mensura (GROM. p. 170 BENED. reg. 40). 99 modulos. strat. 1 praef. de -endo statu belli. PLIN. epist. 2, 7, 5 praemia (VLP. dig. 47, 10, 5, 11). TAC. dial. 19 t e r m i n u m antiquitatis (VVLG. Iob 14, 5. GROM. p. 250 in laterculum -utus terminus). GROM. p. 11 l i m e s (p. 108. 166 *saep.* RVF. FEST. 8). p. 193 linea (CLAVD. MAM. anim. 1, 25 p. 98, 8). METROL. p. 72. SCAEV. dig. 44, 7, 61, 1 salarium (TRYPH. dig. 50, 9, 4). PROC. dig. 17, 2, 76 ut Nerva amicus communis partes societatis -ret (POMPON. dig. 17, 2, 6). GAIVS inst. 3, 142 locatio ... conductio similibus regulis -itur. TRYPH. dig. 29, 1, 18, 1 quantitatem legatorum. *plus 150 locos huc pertinentes apud Küblerum op. cit. s. v. IVA.* TERT. bapt. 5 ieiun. 4. 15. nat. 2, 5 si omnia haec super nos certis curriculis ... -uta. pudic. 13 obsecrat -rent in eum dilectionem. scorp. 10. ARNOB. nat. 3, 9 *ut* ad usus certos manus pedes ... ceteraque constructio membrorum sua quaeque in officia -uta est. HIL. trin. 11, 35 interitus corruptione cessante vivae ... naturae -atur aeternitas. in Matth. 16, 3 legis opera in effectum fidei ... -uta sint. QVEROL. p. 7, 25 si quis nunc mihi tete (*fortunam*) ostenderet, ego nunc tibi facerem et -rem fatum inexsuperabile. HIER. epist. 52, 4 per singulos gradus vivendi praecepta -ens. VVLG. III reg. 11, 18 cibos -uit et terram delegavit. II par. 24, 6 *pecuniam.* II Macc. 8, 10 tributum. RVFIN. hist. 4, 23, 4 fidei regulam. AVG. civ. 5, 9 p. 203 multo sunt tolerabiliores qui vel siderea fata -unt quam iste qui tollit praescientiam futurorum. 7, 35 quid in sacris -ere atque observare deberet. 13, 7 p. 564 quod ad poenam peccati fuerat antea -utum. AVIAN. fab. 31, 10 non quia magna tibi (*bovi*) tribuerunt membra parentes, viribus effectum -ere tuis. VAL. CEM. epist. p. 756D doctrinae ordine -uto. BOETH. herm. pr. 1, 3 p. 62, 6 -uit qui dicit intellectum (p. 63, 27). herm. sec. 3, 9 p. 191, 4 definitum -utumque esse eventum. CASSIOD. art. 6 p. 1216A tres magnitudines proportionaliter fuerint -utae.

c u m d a t i v o: RHET. Her. 3, 19, 32 ipse sibi -at quam volet multos (*locos*) licebit. CIC. Quinct. 35 certos mihi f i n e s terminosque -am (Verr. 2, 5 finis ... iudiciariae controversiae -retur. SALL. Iug. 12, 1 finisque imperi singulis -ui. VELL. 2, 125, 2 finem militiae sibi -unt. SEN. benef. 7, 7, 5). Verr. 3, 30 cum hos sibi quaestus -isset. 3, 50 qua de re alius mihi locus ad dicendum est -utus (Cluent. 56 *uti* ei locus primus -retur. 59). 3, 77 si ex isto genere splendorem ordini, ornamentum curiae -ere velitis. 3, 145 m o d u m ... huic cupiditati -i oportere (Sull. 46 tibi aliquem modum. fin. 1, 21 rebus infinitis modum [BELL. Afr. 54, 3 sibi neque modum neque terminum -unt. ARNOB. nat. 7, 31 PRISCILL. tract. 4, 75. 9, 123]). Verr. 4, 20 -uta iura decumano. 4, 163 pretium ... -utum decumano (4, 171 pretium ei frumento). 6, 157 haecine plebi Romanae ... -uta condicio, haec negotii gerendi spes? Sull. 52 Catilinae d i e s exeundi ... -uta est (epist. 3, 6, 3 *dies* tibi ad decedendum. SALL. Iug. 93, 8 ei negotio proxumum diem. LIV. 44, 19, 4 Latinis esse -utam diem. PLIN. nat. 18, 14. CAPITOL. Aur. 10, 10 ut CCXXX dies annuos rebus agendis ... -ret. VVLG. Iudith 8, 13 act. 28, 23). Flacc. 13 certus est inquisitioni comitum numerus -utus. dom. 42 illi ... -utum tribunatum. Cael. 11 nobis annus unus ad cohibendum bracchium toga -utus. Phil. 5, 4 p r a e m i a -ere eis (14, 38 praemia ... militibus. off. 1, 117 id sibi quisque genus aetatis degendae -uit quod maxime adamavit). MANIL. 3, 462 Pisces tantum sibi t e m p o r i s (CVRT. 7, 2, 23 agendae ... rei -erant tempus. QVINT. inst. 4, 2, 98 sibi -utum tempus et locum. GAIVS inst. 2, 167 VVLG. II Esdr. 2, 6 Iob 14, 13 Dan. 7, 12). MANIL. 5, 31 stellis proprias vires et tempora rerum -uit *Iuppiter*. VITR. 3 praef. 3 finitionem primo volumini -ui. 3, 5, 5. 6, 3, 5. SEN. epist. 63, 13 annum feminis ad lugendum -ere maiores. 104, 32 qui sibi et victo et victori -erat quae -uta esse ab hostibus iratissimis poterant. nat. 7, 28, 1 quid stella nascentibus triste laetumve -at. CVRT. 9, 10, 28 *fortuna* rebus famam pretiumque -uit. PLIN. nat. 36, 2 evehimus ea quae separandis gentibus pro terminis -ata erant. MART. 3, 10, 1 -uit ... tibi milia bina menstrua. QVINT. inst. 3, 8, 18 stipendium militi. decl. 329 p. 294, 8. INSCR. numm. Cohen II p. 11 n. 127 (*Nervae aetate*) plebei urbanae frumento -uto. SVET. Aug. 36 proconsulibus ... certa pecunia ... -retur. Claud. 18 naves ... fabricantibus magna commoda -uit pro condicione cuiusque. HIL. trin. 8, 1 sibi fidem ipsi potius -unt quam accipiunt. in Matth. 12, 24 formam se ipsum universis agendi ... -ens *Christus*. VVLG. gen. 17, 19 -am pactum meum illi in foedus. III reg. 2, 15 II Macc. 4, 11. Matth. 26, 15 -erunt ei triginta argenteos. 26, 19. 27, 10 Luc. 3, 13. AVG. civ. 10, 8 p. 414 colligentibus *manna* -uta mensura. PASS. Paul. 19.

D *subest vis* ***decernendi,*** *consilii capiendi*: *i. q.* *s t a t u e r e, v e l l e, p l a c e r e, i u d i c a r e*: **1** *a b s o l u t e*: PLAVT. Amph. 1052 quin sic faciam, u t -ui (CIC. Flacc. 50 Att. 1, 2, 2. 9, 15, 4. 11, 18, 1.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

13, 20, 3. 13, 22, 4 14, 13, 4 ad Q. fr. 3, 1, 5 epist. 9, 20, 1 CAES. Gall. 1, 49, 4. 4, 11, 1. 7, 1, 1 civ. 3, 20, 1 SALL. Iug. 29, 5. ACT. lud. saec. Aug. [Corp. VI 32323] 76 ut erat -utum. VVLG. Esth. 9, 31). VARRO ling. 7, 98 ⟨crevi⟩ valet -ui. CIC. Att. 7, 18, 3. 12, 40, 5 simulac -ero ad te scribam. 16, 2, 1 Erotem remisi citius quam -eram (16, 11, 6 ad Q. fr. 2, 6, 2 CAES. civ. 1, 65, 3 LIV. 27, 39, 3). CIC. epist. 14, 23. NEP. Eum. 8, 7 qua *via* -erat, proficiscitur. VITR. 6, 8, 10 simul animo -erit. Ov. fast. 4, 950 sic iusti -ere patres. TAC. Germ. 22 deliberant . . . -unt, dum errare non possunt. GELL. 5, 13, 1 cumque quaereretur (*sc. de gradu atque ordine officiorum*) . . . non -batur (*scripsi*, -bat *plerique codd.*, constabat σ, consentiebatur *Hosius*). ARNOB. nat. 6, 8 -ere apud nos ipsos nullis considerationibus possumus. BENED. reg. 70 ordinamus atque -imus. 2 de *aliquo vel* de *aliqua re*: CAEC. Cic. epist. 6, 7, 5 quo necesse sit de nobis -i. BRVT. Cic. epist. 11, 20, 3 senatum de ea re -urum. Cic. ad Brut. 1, 6 (9, 15), 1 de reditu. LENT. Cic. epist. 12, 15, 6 de quibus . . . graviter -eritis. CAES. Gall. 6, 13, 5 *druides* fere de omnibus controversiis. NEP. Eum. 12, 1. LIV. 37, 56, 1 de summa rerum senatus -uit. SEN. contr. 7, 7, 15 de duce cito -ui. 7, 7 (22), 17 de non redimendo -ui. SEN. epist. 124, 4 de bono maloque -it *ratio*. CAPITOL. Pius 6, 11. 3 *aliquid*: CIC. Verr. 2, 42 quae mihi -uta sunt. Catil. 2, 13 Pis. 6 Scaur. 34 Sull. 11 Phil. 2, 11. 13, 6 Tusc. 4, 51. Att. 6, 1, 2 quod quaedam a se -uta rescinderem. 15, 29, 2 -utum . . . esse discidium. 16, 15, 6 certi -ere nihil possum (epist. 4, 2, 4. 12, 18, 1 ASCON. Scaur. p. 25). epist. 7, 9, 2. 9, 7, 2. 12, 19, 3 ad Brut. 1, 5 (9, 14), 2. POMP. Cic. Att. 8, 12ᶜ, 3 mihi hoc -utum est. CAEL. Cic. epist. 8, 11, 3 tamquam Caesarem non impugnet sed quod illi aequum putet -at. CAES. Gall. 1, 5, 1. 2, 11, 1 ea re -uta (3, 4, 1. 4, 13, 4. 4, 23, 1. 5, 5, 1. 6, 5, 3. 6, 9, 3. 7, 9, 3. 7, 64, 4 civ. 1, 38, 3. 2, 38, 1. 3, 85, 3 *possunt etiam ad II B 2 referri*). HIRT. Gall. 8, 53, 2. SALL. Iug. 111, 4 quae utilia visa -unt. LIV. 1, 50, 8. VITR. 10, 16, 7 his ita -utis. SEN. dial. 6, 7, 2 nec tantum quantum sentit *dolorem* sed quantum -it, adficitur. OCTAVIA 440 nihil in propinquos temere -i decet. ITALA Ios. 9, 24 (Lugd.) quae -uit (*συνετάξατο*, VVLG. promisisset). PANEG. 4, 10 quod mihi ad dicendum prius -eram. CAPITOL. Gord. 12, 3 VVLG. I Macc. 13, 38 SVLP. SEV. chron. 2, 45, 9. CORP. XI 3126 ob honores et immunitates omnes in se -utos. 4 *seq. interrogatio indirecta*: CIC. Caecin. 20 placuit Caecinae . . . -ere, quo die in rem praesentem veniretur. Manil. 46 Cluent. 75 Flacc. 105 dom. 2 or. frg. A IX 10. ac. 2, 32 *nec* satis -ere possum quod sit eorum consilium. Att. 13, 6, 2 coram . . . -emus quem ad modum rem explicemus. 15, 3, 1 *erit* -endum tutone Romae esse possimus. epist. 2, 8, 3 quod quando et quomodo . . . agendum sit, tu optime -es. 3, 6, 6. 11, 27, 1 nondum satis -ui molestiaene plus an voluptatis attulerit mihi Trebatius. 14, 3, 5. 14, 23 ad Q. fr. 3, 1, 3 CAEL. Cic. epist. 8, 5, 2 POLLIO Cic. epist. 10, 32, 3 Q. CIC. pet. 35. CAES. Gall. 5, 22, 4 *quid* vectigalis . . . penderet -uit. 7, 4, 8. civ. 2, 44, 3 quae fieri vellet Vticae -uit atque imperavit (BELL. Alex. 14, 2 cui subveniat -uit atque imperat). NEP. Arist. 3, 1 quantum pecuniae quaeque civitas daret, Aristides delectus est qui -ret. RVT. LVP. 2, 17. SEN. epist. 23, 8 ideo -endum est quid velimus et in eo perseverandum. QVINT. inst. 7, 3, 21 si prius in animo -erimus quid velimus efficere. decl. 264 p. 80, 9. 274 p. 123, 18. 279 p. 138, 8 *non* satis -ere apud animum meum possum an. TRAIAN. Plin. epist. 10, 40, 1 quid oporteat fieri . . . -es. 10, 117 VVLG. Iudith 12, 1 SVLP. SEV. chron. 2, 45, 9. EVGRAPH. Ter. Phorm. 778 quid argumentum sit -ens. 5 *seq. inf. vel multo rarius acc. c. inf.*: TITIN. com. 43 si rus . . . -uit ire. TER. Eun. 205 hodie venturum ad me -uit domum. Haut. 726 cum venturam dixero et -ero. Hec. 437 -ui me hodie conventurum eum non posse. Phorm. 676 illi mihi dotem iam -erunt dare. VARRO ling. 7, 98 heres cum -uit se heredem esse. CIC. Quinct. 18 *nummos* -uit Scapulis daturum. 89. Verr. 3, 30 quas causas ipse -erat . . . cum consilio cognoscere. 4, 149 nisi forte omnia negare -isti. 6, 168. Caecin. 15 hoc mulier facere -uit. 35. Cluent. 51 fortiter esse agendum. 176 quaestionem habere de viri morte -uit. 182. leg. agr. 1, 25 cum mihi deliberatum et -utum sit ita gerere consulatum. Mil. 46 Deiot. 17 Phil. 2, 81. 3, 20. de orat. 1, 265 in Tusculanum ire -uit. Att. 1, 7 me curaturam. 7, 4, 2. 7, 7, 4 -utum esse Pompeio . . . in Siciliam me mittere. 7, 26, 3. 10, 11, 1. 16, 15, 5 (*16ⁱᵉˢ*). epist. 2, 11, 2. 2, 13, 1 omnia sic -eram mihi agenda. 9, 23 (*9ⁱᵉˢ*, ad Q. fr. 3, 1, 8 *al.*). POMP. Cic. Att. 8, 12ᵇ, 1. 8, 12ᶜ, 12 BRVT. Cic. ad Brut. 1, 7 (9, 16), 1 Cic. epist. 11, 9, 2 CAEL. Cic. epist. 8, 11, 3. 8, 12, 2. 8, 15, 1 PLANC. Cic. epist. 10, 4, 1 POLLIO Cic. epist. 10, 31, 6. LVCR. 2, 419 *neve* simili constare colores semine -as. 2, 656 si quis mare Neptunum . . . -uit. 6, 74 magnos irarum volvere fluctus. CAES. Cic. Att. 9, 7ᶜ, 1 Gall. 1, 3, 1. 2, 10, 4 hostes -erunt optimum esse domum suam quemque reverti. 7, 36, 1 non prius agendum esse -uit. 7, 78, 2 illo . . . utendum consilio. *17ⁱᵉˢ* civ. 1, 27, 2. 2, 33, 3. 3, 5, 2. *25ⁱᵉˢ* HIRT. Gall. 8, 7, 7. 8, 24, 1. 8, 34, 1. 8, 38, 3 BELL. Alex. 49, 1 BELL. Afr. 26, 3. 31, 10 SALL. Catil. 26, 5. 28, 1 NEP. Dat. 2, 3. 5, 5 Epam. 4, 6 Timol. 4, 3 VERG. Aen. 1, 309 PROP. 4, 8, 33 LIV. 1, 36, 2. 2, 12, 3. 7, 39, 12. 22, 22, 17 cum se nocte iturum . . . -isset. 25, 9, 1. 25, 27, 9. 34, 29, 2. 35, 43, 2. 36, 10, 3. 42, 37, 5 ibi congressuros se cum Lentulis -unt. 42, 67, 5. VITR. 9 praef. 9 cum auream coronam . . . in quodam fano -isset ponendam. 10, 2, 13 VELL. 2, 57, 3. 2, 82, 4 VAL. MAX. 1 praef. 3, 8, 1 SEN. Med. 444 Phaedr. 266 dial. 2, 3, 3. 6, 1, 5. 6, 22, 6. 11, 4, 1 benef. 6, 31, 8. 7, 11, 2. clem. 1, 9, 3 -uit se ab eo vindicare. 1, 9, 4 nat. 3 praef. 1. 3, 30, 1 epist. 29, 7. 74, 10 apoc. 3. LVCAN. 9, 295 non doctas ferre quietem -uit mentes. OCTAVIA 756 CVRT. 6, 10, 34. 7, 2, 20. 8, 11, 4 octoginta talenta -uit daturum Alexander. COLVM. 8, 16, 7 PETRON. 94 PLIN. nat. praef. 1 QVINT. inst. 12 prooem. 2 decl. 254 p. 39, 2. 263 p. 77, 14 IVV. 6, 487 TAC. dial. 11 ann. 14, 3 PLIN. epist. 2, 13, 2. 4, 1, 6. 4, 10, 16. APVL. met. 10, 27 praemium . . . se redditurum -uit. PS. APVL. Ascl. 22 TERT. pudic. 15 SPART. Hadr. 23, 10 LAMPR. Heliog. 24, 7 VOPISC. quatt. tyr. 3, 4. PANEG. 12, 7 patere ea gloria in laudum tuarum parte -i quae soleant in aliis sola laudari. HIL. c. Const. 23 emendanda tua omnia esse . . . -is. 24 damnationem fidei esse -is. 25 in Matth. 4, 24. 18, 10 solvenda . . . per Cain poena in septuplum -uta est. DARES 34 *Achilles* ad fanum se venturum -uit. VVLG. III reg. 9, 22. Iudith 2, 9 frumentum . . . parari -uit. Baruch 5, 7 I Macc. 5, 27. 6, 17 -uit regnare Antiochum. 6, 50. 7, 49 -uit agi omnibus annis diem istam. 12, 26 II Macc. 10, 12 AVG. civ. 5, 7 p. 199, 28 SVLP. SEV. chron. 1, 53, 4 PHYSIOGN. 74. ALC. AVIT. epist. 16 p. 48, 13 qui vos -uit tenere loci principis principatum. INSCR. christ. Rossi II p. 114, 82 qui te -uit mundanos solvere nexus. 6 *seq.* ut, ne: PLAVT. Pseud. 549 quin rus ut irem iam heri -eram. CIC. Quinct. 33 cum maiores ita -erint, ut . . . posteriore loco diceret. Verr. 1, 26 haec ab istis consilia inita et -uta ut. Cluent. 102. 152. off. 3, 80 -erunt . . . ut omnes simul in rostra post meridiem escenderent. Att. 16, 10, 1. epist. 4, 7, 4 si iam ita -isses, ut abesse perpetuo malles. CAES. Gall. 7, 78, 1 *Galli* -unt ut . . . oppido excedant. civ. 3, 1, 2 -uit ut arbitri darentur. SALL. Catil. 43, 1 -erant uti . . . quereretur de actionibus Ciceronis. VITR. 3, 1, 4 cum causa -isse videntur ut. PLIN. nat. 33, 44. CORP. III 355 (*Domitiani aetate*). MART. 11, 20, 4 QVINT. inst. 7, 3, 31 TAC. ann. 13, 51 APVL. Plat. 2, 28. LAMPR. Alex. 27, 3 satis esse -uit, ut. SPART. Hadr. 18, 2. CAPITOL. Pius 8, 5 -uit ne. HIL. in Matth. 6, 2. ANON. Vales. 4, 11 (ne). VVLG. Dan. 6, 12 I Macc. 13, 52. ut *omisso*: MART. CAP. 1, 8 -utum ubicumque locorum frater esset adiretur.

E *in re iudiciaria*: 1 *i. q. instituere, condere, facere, introducere sim.* (*pauca iam ad D contuli*): CIC. Quinct. 9 iudicium (S. Rosc. 111. *in oratt. 21ⁱᵉˢ*. inv. 2, 61 part. 28. 99 QVINT. inst. 3, 10, 3. 3, 11, 5 decl. 271 p. 110, 4 *persaepe*. AMM. 29, 1, 27 PS. ASCON. div. in Caec. p. 99). CIC. Quinct. 64 ius (Q. Rosc. 24 Verr. 2, 127. 4, 27 Tull. 52 Caecin. 5. 39 *saep.* inv. 2, 58 ius civile habemus -utum. de orat. 1, 196 top. 2, 9 VAL. MAX. 6, 5 ext. 3 QVINT. decl. 248 p. 18, 11 *persaepe*. GAIVS inst. 1, 1 *cf. permulta exempla in vocab. iurispr. Kübleri*. FORTVN. rhet. 1, 19 p. 95). CIC. S. Rosc. 23 auctio (Caecin. 13. 15 leg. agr. 1, 4. 7). 70 supplicium (72 Verr. 6, 22. 117. 139. 168 Catil. 4, 8 inv. 2, 138. BELL. Alex. 41, 2 in eos. SEN. contr. 7, 8 (23), 6 SEN. nat. 2, 59, 8 QVINT. decl. 260 p. 65, 29 CAPITOL. Opil. 12, 5 HIL. in Matth. 18, 10 AVG. civ. 5, 9 p. 204 *saep.*). CIC. Q. Rosc. 46 poena (*11ⁱᵉˢ in oratt.* de orat. 3, 11 rep. 5, 6 off. 3, 65 ad Q. fr. 1, 3, 9 IMP. AVG. Mart. 11, 20, 4 PAVL. FEST. p. 222 SEN. benef. 3, 10, 1 clem. 1, 22, 2. 2, 3, 1 apoc. 14 OCTAVIA 856 QVINT. inst. 4, 2, 69. 7, 1, 58. 7, 4, 42 decl. 248 p. 17, 23 [*15ⁱᵉˢ*] TAC. ann. 14, 48 GAIVS inst. 3, 192 *decies ap.* ICTOS ARNOB. nat. 2, 54 HIL. myst. p. 9, 26. 11, 10 AVG. civ. 13, 21 p. 586 S. C. de aedif. [Corp. X 1401]). CIC. Verr. 2, 104 in edicto -endo (*saepe ap.* ICTOS ANON. Vales. 12, 60 AVG. civ. 1, 6 p. 11). 3, 15 quaestionem (Cluent. 1. 148. 151. 176. 181 Mil. 13 Phil. 2, 22 Brut. 106 QVINT. inst. 4, 1, 35. 4, 2, 10 *saep.* PAPIN. dig. 46, 6, 12). Verr. 3, 149 causam (6, 1 Caecin. 81 AQVILA rhet. 6 OPTAT. 3, 3 p. 73, 11 *ICTI saep.*) 4, 141 crimen (4, 190 Font. 19 *ICTI saep.*). 6, 157 condicio (Caecin. 40 Cluent. 129 Mur. 47 Sull. 52 Balb. 18). Caecin. 39 actio (40 inv. 2, 61 part. 28. 100 VAL. MAX. 5, 3 ext. 3 QVINT. decl. 265 p. 81, 28 GAIVS inst. 3, 122 *persaepe ap.* ICTOS). Att. 1, 19, 4 *emptione* -uta diligenter. DECRET. decur. Pis. de C. Caesare (Corp. XI 1421) 52 facta acta. VITR. 10 praef. 1 lex (10 praef. 2 SEN. benef. 3, 14, 1 QVINT. inst. 12, 2, 3 decl. 258 p. 53, 8 *persaepe*. GAIVS inst. 1, 3 lex est quod populus iubet atque -it. *frequentissime ap.* ICTOS. TERT. ieiun. 11). VELL. 2, 28, 3 auctoramentum. SEN. Med. 198 decreto -uto (*ICTI saep.*). PETRON. 18 lite. QVINT. decl. 248 p. 16, 26. GAIVS inst. 3, 224 vadimonium, *saepe ap.* ICTOS. 4, 166 fructus. PS. APVL. Ascl. 25 capitale periculum.

2 *i. q.* publica auctoritate *aliquid decernere, iubere, sancire, praecipere, ferre sententiam sim., potissimum de iudicibus et principe*: a *aliquid*, de *aliquo vel aliqua re*: CIC. div. in Caec. 24 non enim singulos ferre sententiam sed universos -ere. Verr. 2, 26. 3, 141. 143 Catil. 4, 14. Sest. 123 id a me et a senatu esse -utum (GAIVS inst. 1, 4 senatus consultum est quod senatus iubet atque -it, *saep. ap.* ICTOS). Planc. 40 quod in proximo reo de consili sententia -utum est. dom. 31 quasi alio modo sit -urus aut de religione pontifex aut de republica civis. Balb. 64 si de certo, de perspicuo . . . iure esse -endum videtis. inv. 2, 68. 162 Att. 1, 14, 1. 14, 19, 5 epist. 1, 8, 1 BALB. Cic. Att. 9, 7ᵇ, 3 CAEL. Cic. epist. 8, 5, 2 PVBLIL. F 33 falsum etiam est verum quod -it superior. LEX VRSON. (Corp. II 5439) 92, 12 EPIST. imp. Aug. Suet. Claud. 4. EPIST. imp. Vesp. ad Sabor. (Corp. II 1423) 14 nullo respondente -ere nil possum. EPIST. imp. Dom. (Corp. IX 5420) 6 PAVL. FEST. p. 218 QVINT. decl. 248 p. 18, 14. 264 p. 81, 7. 10. 270 p. 106, 6 *saep.* FRONTIN. aq. 109.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

TAC. ann. 13, 5 multa arbitrio senatus -uta. PLIN. epist. 10, 56, 4. 5. 10, 108, 2 -endum aliquid et sanciendum. 10, 112, 3. paneg. 40 exigas quod deberi non oportuerit an -as ut debeatur. TRAIAN. Plin. epist. 10, 66, 1. 10, 97, 1. 10, 119, 1. SVET. Iul. 30 a senatu. Aug. 56. Claud. 4 quid post haec Augustus -erit et reliquerit. Vesp. 8. GAIVS inst. 1, 5 quod imperator decreto vel edicto vel epistula -it, *persaepe.* VLP. dig. 49, 7, 1, 4 cum hoc sit -utum et sit iuris. NERAT. dig. 1, 3, 21 quae primo -untur (IVLIAN. dig. 1, 3, 11). IVLIAN. dig. 26, 10, 15 *permulta alia in Kübleri vocab. iurisp. II A.* HIL. in Matth. 17, 10. SVLP. SEV. chron. 2, 50, 6 nihil cruentum in reos -endum. *nota:* COD. Iust. 2, 18 (19), 20, 2 quae ab aliis tui -uta iuris (*i. quae tibi debent*) detenta exacta non sunt. **b** *seq. acc. c. inf. vel inf.*: CIC. Cluent. 177 ex omnium sententia -utum. dom. 120 Sest. 65 Cael. 2. Att. 13, 49, 1 dixitque iudicem operam dare sibi -isse (= epist. 7, 24, 2). IMP. AVG. Sen. clem. 1, 9, 8. *persaepe apud* ICTOS *de principe.* **c** *seq.* u t, n e: HEMINA hist. 13 Numa -uit ut. VARRO ling. 6, 29 quod tum ut esset populus -utum est ad suffragium ferundum. CIC. Verr. 2, 26 ut bis ageretur -utum est. Phil. 5, 28 -istis ut haec ad vos ... referrentur. Att. 15, 11, 2 -uit igitur ut ludi ... fierent. AFRIC. dig. 29, 1, 21 GAIVS inst. 1, 34 MARCELL. dig. 23, 2, 50 *persaepe apud* ICTOS. HADR. Vlp. dig. 48, 8, 4, 2 (ne). VLP. dig. 47, 2, 14, 4 (ne). 49, 7, 1, 5 (ne). GELL. 10, 15, 17 sub tecto uti liceret *sine apice esse,* non pridem a pontificibus -utum. AVG. civ. 18, 5 p. 262. CORP. III 14195[9] -it pecuniam ut ... accipiant.

3 *aliquem ad quemlibet finem apponere,* d e s i g n a r e *sim.* (*v. etiam sub II A 3*): CIC. div. in Caec. 10 in -endo a c c u s a t o r e (leg. 3, 47 PS. ASCON. div. in Caec. p. 99 QVINT. inst. 7, 4, 33. 11, 1, 19 GELL. 2, 4, 1). Verr. 1, 55 t e s t e s (Cluent. 168. de orat. 1, 112 mearum ineptiarum testem et spectatorem fortuna -it. *saepe ap.* ICTOS). 6, 178 i u d i c e s (Planc. 41 dom. 33 Sull. 92 inv. 2, 139 leg. 2, 25 *saep.* PAVL. dig. 1, 15, 3, 5 *persaepe ap.* ICTOS. SPART. Hadr. 22, 13 HIL. in Matth. 12, 10 VVLG. II reg. 7, 11 *saep.* AVG. civ. 17, 8 p. 224 *al.*). GAIVS inst. 4, 16 possessorem. *saep.* 4, 85 tutorem (*decies ap.* ICTOS). *alia apud Küblerum op. cit. s. n. ad VI.* APVL. apol. 54. PORPH. Hor. sat. 1, 9, 76 iniuriarum r e u s -i poterat (HIL. trin. 7, 17 myst. p. 26, 17 EVGRAPH. Ter. Ad. 487 COD. Iust. 2, 12 (13), 6 *al.*). HIL. myst. p. 8, 26 *peccator* -utus est. sub *aliquo*: COD. Iust. 1, 3, 25 pr.

4 *t e c h n i c e et speciatim de pecunia solvenda i. q. sine stipulatione vel nudo consensu promittere*: GLOSS. iurispr. cod. Par. gr. 1357[A] πεκουνίας κονστιτούτας· ἡ περὶ ἐγγύης καὶ ἀντιφωνήσεως ἤτοι χρηματικῆς καταστάσεως. *absolute*: VLP. dig. 13, 5, 1, 3 *plus 70[ies].* *seq. acc. c. inf.*: GAIVS dig. 13, 5, 28 pro alio -uit se soluturum (*ca. 30[ies]*). *cum obiecto, velut pecuniam, debitum sim. expresso*: VLP. dig. 13, 5, 1, 1 *persaepe.* *cum dativo personae*: VLP. dig. 13, 5, 1, 4. *15[ies] apud* ICTOS.

F *part. perf. pass.* ✕**cōnstitūtus** *i. q. positus, in aliqua re versans,* ὤν: GLOSS. καθεστώς ἢ τυγχάνω⟨ν⟩. *exempla huius usus posteriore aetate sunt permulta, apud priores rara et dubia, fere ubique* in *aliqua re*: SEN. nat. 3, 10, 3 natura partes suas velut in ponderibus -utas examinat. AVR. Fronto p. 33, 14 N. in ea fortuna -utum. DECL. in Catil. 50 iisdem moenibus ac tectis -utos. *c. 30[ies] apud* ICTOS, *ex. gr.* IVLIAN. dig. 24, 2, 6 in captivitate. 46, 1, 16, 2 reus -utus Romae. SCAEV. dig. 4, 4, 39, 1 curatoribus eius idoneis -utis. 32, 39, 1 in discrimine vitae. 35, 2, 95 res extra dotem -utas. PAPIN. dig. 35, 1, 77, 3 impubere filia -uta. 48, 5, 12 (11), 5 *dies* extra computationes utilium dierum -utos. VLP. dig. 3, 5, 19 (20) apud hostes -utus. dig. 27, 2, 3, 5 intra vicensimum annum. APVL. met. 4, 11 in ancipiti periculo -uti (HIER. in Is. 18, 1 p. 198). 7, 8. 11, 21 Plat. 2, 5 PS. APVL. Ascl. 32. MIN. FEL. 32, 7 deus in caelo -utus. TERT. anim. 18 *veritatem* apud pleroma -utam. pudic. 9 statum salutis in tenore disciplinae -utum. idol. 13 ieiun. 10. orat. 11 in via orationis -uti (*in imag.*). ITALA Matth. 5, 14 (cod. k) *civitas* super montem -uta (κειμένη, VVLG. posita). Phil. 2, 6 (Cypr. testim. 2, 13. 3, 39) in figura dei -utus (ὑπάρχων, VVLG. cum ... esset). IREN. 1, 4, 4 eam in agonia ... -utam (γεγονυῖαν). 2, 12, 1 PORPH. Hor. epod. 5, 59. sat. 1, 1, 36 sole in aquario -uto. 1, 6, 65 SOL. 38, 2 ITIN. Anton. Aug. p. 526 ARNOB. nat. 1, 53. 2, 58. 3, 3. 39. 5, 38. 7, 6. 7, 42 parvi nutricum sub alimonia -uti *al.* LACT. inst. 1, 13, 4. 2, 2, 7 epist. 50 (55), 6. CAPITOL. Ver. 1, 6 in eadem statione -utus perit. FIRM. math. 1, 7, 34. 3, 5, 37. 4, 10, 4 err. 13, 6. 17, 3. 19, 7. 28, 13 *saep.* HIL. in Matth. 3, 5. 5, 15 myst. p. 3, 10. 25, 19 op. hist. frg. 4, 1 trin. 6, 38. 8, 40 LVCIF. Athan. 1, 28. 2, 14 non conv. 2. 14 non parc. 15 *persaepe.* PRISCILL. tract. 4, 80 -utus in eremo (AVG. civ. 5, 26 p. 239) *saep.* VIGIL. TRID. ad Simplic. 1 p. 551[A] AMM. 20, 3, 12. 30, 5, 16 eodem adhuc -uto (αὐτοῦ ἔτι ὄντος). ORIGO Const. 5, 17 chron. I p. 9, 7 *Constantinum* apud Philippos -utum. CLAVD. DON. Aen. 2, 136. 201 *saep.* FVLG. myth. 1, 21. 2, 1. 67 SCHOL. Germ. Bas. p. 69, 11 AMBR. Iob 1, 4, 10 PS. AMBR. trin. 35 *saep.* HIER. in Is. 24, 13—15 epist. 5, 3. 100, 4. 103, 2. 118, 5 *persaepe.* VVLG. Iudith 7, 8. 8, 16 Baruch 6, 16 Dan. 2, 22 II Macc. 7, 9. 9, 21 III Esdr. 2, 25. RVFIN. hist. mon. 29 p. 453[A] *locum* in ultimis eremi -utum. AVG. anim. 1, 12, 15 in tantis angustiis -utus. civ. 1, 19 p. 32. 1, 29 p. 46. 5, 23 p. 235. 10, 1 p. 401. 10, 7 p. 412 *plus 30[ies].* retract. 1, 10, 1 in Africa -utus scripsi. SVLP. SEV. chron. 1, 2, 2 -uti in paradiso. 2, 29, 1 Nerone apud Antium -uto (2, 50, 5). epist. 3, 3 ego Tolosae positus, tu Treveris -uta. dial. 1, 16, 4. 2, 13, 7. 3, 11, 11 -utus in expectatione. PAVL. MED. vita Ambr. 26 adhuc in iunioribus annis -utus. VINDIC. MED. 1. HIPPOCR. aer 22 salvi -uti (ἐόντες). progn. 2 *color* niger -utus (μέλαν ὄν). 14. 15 -uta aegritudine (ἐόντος). *saep.* MART. CAP. 6, 621 in eodem Arabico sinu -uto Gaio Caesare. CASSIAN. inst. praef. 4 a pueritia nostra inter eosdem -uti (*i. degentes*). 1, 9, 1. 2, 10, 2 *saep.* OROS. hist. 1, 2, 105 *insulae* per totum Magnum pelagus -utae. 7, 35, 23 VINCENT. LER. 10, 15 LEO M. epist. 3, 3. 10, 4 in lectulo -utum. 80, 3. 99, 2 AVELL. p. 2, 20. 32, 10. 59, 6. 99, 4. 103, 5 *persaepe.* SACR. Leon. p. 453 CAEL. AVR. chron. 3, 2, 15. 4, 3, 19. 4, 3, 27 acut. 2, 12, 85. 2, 16, 99 *persaepe.* PETR. CHRYS. serm. 67 p. 393[A] RVRIC. epist. 2, 7 *saep.* FAVST. REI. grat. 1, 3 p. 15, 29 *saep.* serm. 1, 6 p. 286, 24 *al.* VICT. VIT. 2, 4. 39. 3, 14 *persaepe.* SEDVL. op. pasch. 3, 9. 5, 10 *persaepe.* EVGRAPH. Ter. Andr. 621 Hec. 59 Phorm. 231 ENNOD. epist. 6, 21 p. 161, 12. 7, 7 p. 177, 8 dict. 12 p. 463, 23. 15 p. 470, 16 *persaepe.* FVLG. RVSP. rem. pecc. 2, 19 praedest. 1, 9, 19. 2, 13, 21. 3, 22, 36 ad Tras. 2, 14 *saep.* CASSIOD. hist. 1, 4 p. 880[A]. 2, 2 p. 922[C]. 2, 20 p. 1041[D] Ios. c. Ap. 1, 192. 200 *saep.* ORIBAS. syn. 1, 27. 6, 19. 7, 51 *al.* INST. Iust. 3, 5, 1. 3, 6, 10 LEX Burg. lib. const. 47, 1. 2 LEX Visig. 7, 2, 2. 8, 1, 12 *persaepe.* EVGIPP. Sev. 19, 1. 22, 1 PALLAD. hist. mon. 1, 18 ORIGEN. in Matth. 12, 17 FERRAND. epist. 11, 2 *al.* PASS. Theclae A 37 p. 106, 1. CORP. III 10591 Marciano in flore aetatis -uto hominibus erepto.

✕*part. adi.* **cōnstitūtus,** -a, -um. *i. q. positus, collocatus sim.*: COLVM. 5, 6, 24 viti -ae certa lex ab agricolis imponitur. 5, 9, 11 -as plantas ... -um iam et maturum olivetum. *i. q. confirmatus, validus*: CIC. Tusc. 2, 17 cui corpus bene -um sit et exploratum. Lael. 47 animi bene -i. rep. 1, 3 bene -ae civitati (5, 7). QVINT. inst. 10, 1, 58 perfectis -isque viribus. 11, 3, 29 confirmatae -aeque voci. *i. q. designatus, determinatus, sim.*: *de tempore* (*v. supra II C 2*): CIC. Caecin. 32 cum ad -am d i e m tempusque venisset (Catil. 1, 24 epist. 2, 11, 1 LIV. 27, 16, 16 GAIVS dig. 42, 1, 7). LIV. 32, 35, 2 t e m p u s (VAL. MAX. 9, 3, 7 PROC. dig. 29, 5, 13 IAVOL. dig. 41, 3, 23, 2 POMPON. dig. 7, 4, 22. 8, 6, 19, 1. 41, 10, 4 VENVL. dig. 44, 3, 15, 1 VLP. dig. 7, 1, 12, 4 *persaepe ap.* ICTOS. VVLG. II Esdr. 13, 31). CIC. Rab. perd. 6 ex -o spatio. LIV. 38, 5, 8 nox. VAL. MAX. 5, 6 ext. 4 horam. VENVL. dig. 29, 5, 13 quinquennii. PAVL. dig. 27, 1, 38 quattuor menses. BELL. Afr. 6, 4 iter. LIV. 38, 24, 7 locum (42, 39, 1). QVINT. inst. 1, 10, 46 *geometria* cum siderum certos -osque cursus numeris docet. 2, 13, 8 -o traditoque ordine. 5, 10, 42 -a discrimina et fortuita. APVL. met. 4, 35 itur ad -um scopulum. HIL. trin. 5, 12 in superiori libro modum -ae praedicationis excessimus. HYG. astr. 1, 2 p. 23, 2 centron est cuius ab initio circumductio sphaerae terminatur ac terrae positio -a declaratur. AVG. civ. 8, 10 p. 336 causa -ae universitatis. *technice, i. q. promissus*: PAVL. dig. 3, 3, 42, 5 in -am p e c u n i a m (13, 5, 22 HERMOG. dig. 39, 5, 33 *saep. ap.* ICTOS GLOSS. ἀντιφώνησις).

✕*subst.* **cōnstitūtum,** -ī. GLOSS. σύνταγμα, σύνταξις ἐπὶ βιβλίον. ὅρος, τύπος. condictum. ὡρισμένον. συνσταθέν, συνταγέν.

1 *i. q. t e m p u s p r a e s t i t u t u m, sim. saepe sensu iuridiciali*: VARRO rust. 2, 5, 1 qui tam sero venisset a d -um (SEN. nat. 7, 6, 2 videmus enim ventos per complures dies ad -um redire, pluviae quoque ... ad praescriptum revertuntur. PETRON. 15 *cum* non veniremus ad -um. PS. QVINT. decl. 12, 22 cur famem non ad -um distulimus. FLOR. epit. 2, 6, 16 Eurus ad oriente semper quasi ad -um. HYG. fab. 148 p. 22, 3 *Mars* cum ad -um venisset, concidit cum Venere in plagas *sed hic fortasse 'locum' supplendum*). CIC. Att. 12, 1, 1 igitur ad -um. epist. 7, 4 si quod -um cum podagra habes, fac ut in alium diem differas (*ilocaliter*). SEN. dial. 10, 16, 3 cum alicuius alterius vel spectaculi vel voluptatis expectatur -um, transilire medios dies volunt. PETRON. 57 -um habui numquam. QVINT. decl. 260 p. 65, 17 -um prorogat. *nota*: SEN. benef. 4, 6, 6 ad -um t e m p o r u m sua corpori officia respondent. **2** *i. q.* l e x, e d i c t u m, d e c r e t u m, p r a e c e p t u m, *sim.*: IDIOM. gen. gramm. IV 583, 6 συνταγή. SEN. nat. 3, 16, 3 cum videas ordinem rerum et naturam per -a procedere. 3, 29, 4 ut naturae -a peragantur. FRONTIN. strat. 3, 9, 3 tumultuari, ut praeceptum erat, coeperunt. ad quod -um Marius ... adhortatus suos. TAC. ann. 3, 62 Magnetes L. Scipionis et L. Sullae -is nitebantur. SVET. Tib. 75 ne quid adversus -um facerent. Claud. 19 quae -a hodieque servantur. Nero 33 decreta et -a. TERT. nat. 1, 6 novis consultis -isque (1, 10). 2, 5. adv. Marc. 2, 3 -a atque praescripta. scorp. 2 -um atque praeceptum. ARNOB. nat. 1, 47 -a etiam exsuperasse fatorum. 1, 63 leges et -a. 4, 16. 5, 17 in lamentabili -orum sorte. 7, 10 *cum* fatalia nequeant -a mutare. 7, 43 mortalium saltem -a servare. PRISCILL. tract. 5, 85 -um divinae voluntatis excederet. VVLG. I Macc. 7, 18 transgressi sunt enim -um. II Macc. 6, 23 secundum sanctae ... legis -a. AVG. civ. 19, 21 p. 390 non enim iura dicenda sunt vel putanda iniqua hominum -a. COD. Theod. 5, 1, 7, 1 (*a. 426*) -um tenendum (*i. rescriptum imperatorium*) *saepe.* AVELL. p. 131, 8 imperialibus -is. p. 151, 13 synodi -is. SACR. Leon. p. 330 secundum promissionis tuae ineffabile -um (p. 337). p. 361 sacra legis omnia -a. EPIST. pontif. Alc. Avit. epist. 42 secundum -a propria. ENNOD. epist. 9, 11, 3 p. 236, 13 nebulosum de publicata promissione -um. COD. Iust. 3, 29, 1. 11, 48 (47), 16 vetera -a. CASSIOD. var. 3, 46, 4. 4, 45. 5, 39, 12 *plus 40[ies].* GREG. M. epist. 8, 12 *saepe.* **3** *c o n v e n t i o, p a c t u m, f o e d u s, sim.*: CIC. top. 12, 52 apparatus, colloquia, locus, -um, convivium. Att. 11, 16, 2 horum et timor idem fuit primo qui mens et -um (*i. consilium*).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

12, 23, 3 rescripsit -um se cum eo habere. SEN. benef. 6, 17, 1 supra -um aliquid adiecimus. dial. 3, 17, 3 stat semel -is. SVET. Otho 6 proripuitque se postica parte Palati ad -um. FLOR. epit. 4, 7, 14 ex -i fide. VVLG. II Macc. 12, 25 cum fidem dedisset restituturum se eos secundum -um. ENNOD. epist. 8, 8, 2 p. 206, 6 memores -i. 8, 16, 1 p. 210, 25. opusc. 3, 92 p. 354, 17 quod -um (*i. consilium*) maturavit implere. EVGIPP. Sev. 41, 2 domini -um (*i. consilium*). **4** *t. t. apud Ictos, i. q. pecunia -a* (*v. p. 523, 38 sqq.*): PAVL. dig. 13, 5, 21, 2 -o satisfacere. VLP. dig. 13, 5, 1 -a ex consensu facta custodire. 13, 5, 1, 5 valere *saep.* 13, 5, 14, 2 admittitur. 13, 5, 18, 1 tenere *saep.* 13, 5, 3, 2 -a inducta. 15, 3, 15 solvere. *huc pertinere videtur* ENNOD. epist. 8, 37, 14 p. 224, 19 obscenae mentis est putare -i memoriam non manere.

adv. **cōnstitūtē:** BOETH. herm. pr. 1, 9 p. 123, 21 -e et definite.

***cōnstitūtio,** -ōnis *f. a* constituere. *legitur inde a* RHET. Her. *et* CIC., *deest poetis. pluralis*: RHET. Her. 1, 11, 18 *saep.* CIC. inv. 1, 14 *saep.* VITR. 4 pr. 2. 4, 5, 2 PLIN. nat. 34, 99 FRONTIN. aq. 112 PLIN. epist. 10, 65, 1; *deinde admodum frequens, praecipue apud Ictos et Eccl.* GLOSS. διάταξις. διατύπωσις. σύνταγμα. ὅρος. νομοθεσία. -es διατάξεις. ἀντιγραφαί. -o imperatoria διάταξις αὐτοκρατορική.

1 *proprie*: TERT. anim. 39 prima statim -o infantis super terram. ITALA exod. 38, 21 (Monac.) -o tabernaculi testimonii (= *gr.* 37, 19 σύνταξις, VVLG. instrumenta). *nota*: CHIRON 345 continetur caput itemque linguae -em praestat (τὴν γλῶτταν κατακρατεῖται, *i. insistit lingua; sed v. ind. Oderi s. v.*).

2 *i. q. dispositio, constructio, creatio,* κτίσις: HIER. in Eph. 1, 4 p. 547 ante -em mundi πρὸ καταβολῆς κόσμου ... non id ipsum autem καταβολὴ quod -o sonat. *Hier. maluit* initium fundamenti. RVFIN. Orig. princ. 3, 5, 4 dicentes καταβολὴν mundi quod Latine improprie translatum -em mundi dixerunt. ORIGEN. in Matth. 18, 71 quod in Latino habet a -e mundi, in Graeco sic habet: a depositione mundi. VITR. 2, 1, 5 casarum. 4 pr. 2 de Doricis ... -bus. 4, 2, 5. 4, 3, 3. 4, 8, 7 aptam -em *ararum deorum.* DIOM. gramm. I 502, 9 catalectica est versus minus habens metricae -is (*i. compositionis*). ITALA apoc. 13, 8 (cod. g) a -e mundi (ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, VVLG. ab origine mundi; MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 14 LIB. gener. a. 334 chron. I p. 80, 3. 84, 3 HIL. in psalm. 13, 4. 14, 5 in Matth. 31, 7 *saepe.* trin. 4, 16 *al.* PRISCILL. can. 24 p. 121, 3 GAVDENT. serm. 19 AMBR. hex. 1, 4, 13 CHALC. comm. 26 *saepe.* HEGES. 4, 23, 2 HIER. epist. 24, 2 VVLG. Matth. 13, 35. 25, 34 Luc. 11, 50 Ioh. 17, 24 Eph. 1, 4 I Petr. 1, 20 apoc. 17, 8 AVG. civ. 8, 10 p. 335. 8, 11 p. 337 *persaepe.* BARNAB. 5, 5 CASSIAN. conl. 8, 7, 2 LEO M. serm. 9, 1 p. 160 *saep.* PROSP. resp. ad Gall. 1, 1. 8 PASS. Paul. 6). CHALC. transl. p. 42[D] cuius *animae* -i navanda opera videretur (*paulo aliter gr.*). HIL. in Matth. 18, 6 ad caelestem -em. in psalm. 2, 14. 23 ab origine saeculi et -e. trin. 1, 9 -is nostrae ... ratio. 9, 59 per ipsum *deum* futurorum -o est. 11, 16. 28 *finis* est indemutandae -is (ad Const. 2, 4) mansura perfectio. c. Const. 27 audi ecclesiae imperturbatam -em. VEG. mil. 4 prol. urbium -o prima. AMBR. fid. 2, 5, 40 in -e angelorum. MACR. sat. 1, 16, 37 anni ac mensium -e digesta. HIPPOCR. progn. 25 temporum -em (τὴν τῆς ὥρης κατάστασιν). MART. CAP. 6, 591 diffusis mundanae -is operibus. CASSIAN. c. Nest. 7, 3, 2 -es constitutori sunt obnoxiae, non -bus constitutor. *huc referri potest* ALF. dig. 50, 16, 203 ubi quisque sedes ... haberet suarumque rerum -em fecisset. *nota singulare*: NOVATIAN. Cypr. epist. 30, 8 ante -em episcopi (*i. ante episcopum factum*).

3 *i. q. institutio, ordinatio, determinatio*: CIC. rep. 1, 70 nullam omnium rerum publicarum aut -e aut discriptione aut disciplina conferendam esse cum ea quam patres nostri ... reliquerunt. leg. 2, 23 non multum discrepat ista -o religionum a legibus Numae nostrisque moribus. rep. 1, 41 quae civitas est -o populi. 1, 69 haec -o ... habet aequabilitatem ... deinde firmitudinem. 1, 70. 2, 53 illa praeclara -o Romuli. MESSALA or. frg. Char. gramm. I 146, 34 de vectigalium Asiae -e (*titulus orationis*). VITR. 1 pr. 2 de vita communi omnium curam publicaeque rei -e habere. APVL. Plat. 2, 24 de civitatum -e et de observatione regendarum rerum publicarum. HYG. lim. grom. p. 173, 16 limitum -es (p. 178, 10). AVG. civ. 3, 12 p. 109 quantos sibi deos Romani praeter -em Numae adiecerint! *nota*: CONC. Lugd. p. 31 synodus vel -o sanctorum episcoporum.

4 *i. q. ius, praeceptum, decretum, edictum, rescriptum* (*de re cf. Ruggiero, diz. epigr. II 676; Jörs, PW. IV 1106—1110*): ISID. orig. 2, 10, 1 lex est -o populi ... quod rex vel imperator edicit -o vel edictum vocatur. GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357[A] κονστιτουτιόνει διάταξις, διατύπωσις. EDICT. Ved. Poll. (Corp. III 7124) 2 ex -e Vedi Pollionis (6066, 2. 7086). LIV. 39, 53, 10 ex nova -e senatus (*praecedit* decretum. SVET. Tib. 33). VAL. MAX. 2, 9, 1 de tam iusta -e queri (SEN. nat. 2, 59, 8 COLVM. 1, 8, 18. EDICT. imp. Diocl. I 29 iustior ... intellegatur remedii -o). 7, 7, 5 egregia ... -o (PLIN. paneg. 70). SEN. benef. 4, 38, 2 ista -o sic rata erit. dial. 11, 16, 1 publica -e. ASCON. Corn. p. 77 -em tribunorum. PLIN. nat. 1, 32, 10 Numae regis -o. 34, 99 publicae -es. QVINT. inst. 5, 2, 5 eiusdem potestatis hominum posterior -o. decl. 315 p. 241, 6 quis est huius -is exitus? PS. QVINT. decl. 4, 21 dicar expugnasse -em, fregisse vincula necessitatis meae ac pietatis meae laudetur integritas. FRONTIN. aq. 112 saluberrimas -es. 124. TAC. ann. 13, 26 an *Nero* auctor -is fieret. S. C. de Pergamen. (Corp. III 7086) ⟨secundum meam c⟩onstitutionem. PLIN. epist. 10, 58, 4. 10, 65, 1 -bus principum. SVET. Tib. 50 ex -e patris. *apud* ICTOS *plus 400ies, primum apud* SCAEV. *et plerumque de rescriptis principum, vide Vocab. iurispr. Kübl. s. v. II B. adde* VLP. dig. 15, 1, 7, 3 totum ex domini -e pendet. GROM. p. 313, 11 secundum -em quam constituerunt HYG. lim. grom. p. 194, 9 secundum legem et -em divi Augusti. ITALA gen. 47, 26 (Lugd.) posuit Ioseph eos in -e (ἔθετο αὐτοῖς εἰς πρόσταγμα, VVLG. *aliter*). I Macc. 1, 60 (Lucif. non parc. 12) -o regis (πρόσταγμα, VVLG. edictum). Rom. 9, 4 (Cypr. testim. 2, 6) legis -o (νομοθεσία, VVLG. legis latio). IREN. 2, 15, 2. LAMPR. Alex. 16, 1 neque ullam -em sacravit sine viginti iurisperitis. ARNOB. nat. 1, 12 antiquis -bus. 2, 6. 46. LACT. inst. 5, 11, 18 -es sacrilegae. HIL. myst. p. 7, 1. 27, 6. in psalm. 2, 16 ius libertatis metu -is artatum. 2, 17. in Matth. 10, 19 lex ex -e dei profecta. trin. 4, 3 neque deum ex natura sed ex -e esse *aiunt* haeretici. 11, 45 PRISCILL. tract. 4, 79 VEG. mil. 1, 27. 13, 9. HEGES. prol. de sanctae religionis -isque miraculo (institutionis *cod. Oxon.*). VVLG. IV Esdr. 7, 11 transgressus est Adam -es meas. BARNAB. 1, 6 tres sunt ergo -es (δόγματα) domini *al.* VINCENT. LER. 7, 12 -is ecclesiasticae disciplina. AVELL. p. 6, 8. 20, 6. 30, 8. 22. LEO M. epist. 115, 2 -bus synodalibus. 118, 2 divinis et humanis -bus repugnare. PETR. CHRYS. serm. 13 p. 227[A] triumphali -e. FAVST. REI. grat. 2, 9 p. 83, 4 fatalis -o. VICT. VIT. 2, 13. 3, 12 ALC. AVIT. epist. 64. BOETH. arithm. 2, 2 p. 81 divina quadam nec humana -e. herm. sec. 3, 9 p. 230, 12 CASSIOD. var. 9, 15, 8. COD. Iust. 5, 1, 5, 2 generalibus -bus *saepe.* INST. Iust. 2, 13, 5 *saep.* EPIST. procos. ad procur. (Corp. III 355[C]) 5 -is suae (*i. imperatoris*) causa. XII 3312 principum -bus.

5 *i. q. condicio, natura, habitus, status sim.*: CIC. fin. 4, 15 -o illa prima naturae. off. 3, 117 sed vita omnis beata corporis firma -e ... eius -is spe exploratu. VITR. 2, 1, 9 suo ordine et loco huius erit voluminis -o. 4, 5, 2 earum regionum -es. 6, 1, 1 -o mundi ad terrae spatium ... naturaliter est conlocata. SEN. dial. 7, 15, 7 quidquid ex universi -e patiendum est. epist. 94, 73 ex -e vulgi. 121, 5 quaerebamus an esset omnibus animalibus -is suae sensus? *ibid. saepe.* COLVM. 4, 19, 1 -o vinearum. QVINT. inst. 7, 4, 6 -o (*i.* θέσις) est in lege, more ... pacto. TERT. anim. 4 ex initii -e. HIL. in psalm. 1, 1 *non* uniformis et indiscreta eorum psalmorum est -o ut non et auctores habeant et genera diversa. trin. 9, 4 *homo* habet ... finem in -e vivendi. 10, 47 *deus* habens in se ... -em humanae condicionis in partu *persaepe.* PRISCILL. tract. 6, 106 operabilis -o sit naturae. AVG. civ. 5, 1 p. 192 -e astrorum. 5, 2 p. 192 ad vim -emque siderum (5, 2 caeli ac siderum. 5, 4 p. 195. 5, 8 p. 201. 5, 9). ZACCH. 3, 8 p. 1162[D] quod dierum ac noctium fixa ab initio -o sit mutanda. PS. PHOEBAD. fid. 4 p. 40[A] *aliter* angeli, aliter singulae virtutes -um suarum (*i. qualitatum*) substantias acceperunt. BOETH. Porph. isag. p. 37, 13 formae -em (σύστασιν). arithm. 1, 23 p. 47 positis in naturali -e numeris. ORIBAS. syn. 4, 1 *mel* valde subtili -e est. 6, 5 -e neque liquidus satis neque pinguis. *nota*: BOETH. mus. 4, 15 p. 341 sunt autem tropi -es in totis vocum ordinibus vel gravitate vel acumine differentes.

6 *i. q. probatio, confirmatio, determinatio, definitio*: **a** *generatim*: CIC. ac. 2, 29 -em veri falsi, cogniti incogniti. fin. 4, 19 cur Zeno ab hac antiqua -e desciverit. 4, 54 in prima ... -e Zeno tuus a natura recessit. 5, 45 -em summi boni ... mutaverit (SEN. epist. 94, 2 decreta philosophiae -emque summi boni). SEN. benef. 4, 26, 1 ex -e Stoica. 5, 13, 1 nec hoc ex nostra tantum -e. 6, 23, 3. 7, 10, 4 epist. 95, 52. 95, 59. VLP. dig. 50, 16, 60 opinio nostra et -o (*i. quod constituimus*) locum a fundo separat. PS. APVL. herm. p. 278 appellatur a Stoicis prima -o vel primum expositum (*agitur de quodam probationis genere*). HIL. in psalm. 2, 17 per -em poenae *saep.* BOETH. herm. sec. 1, 1 p. 51, 12. CASSIAN. conl. 17, 9 rectius est incongrua -e (*f. i. opinione*) submota ad meliorem transire sententiam. LEO M. serm. 67, 7 *qui* opus suae -is (*i. destinationis*) implebat. **b** *speciatim et technice apud rhetores i. q. status,* στάσις: RHET. Her. 1, 11, 18 -o est prima deprecatio defensoris cum accusatoris insimulatione coniuncta. CIC. inv. 1, 10 -o est prima conflictio causarum ex depulsione intentionis profecta, hoc modo 'fecisti', 'non feci' (1, 18). QVINT. inst. 3, 6, 2 quod nos 'statum', id quidam '-em' vocant, alii 'quaestionem', alii 'quod ex quaestione appareat', Theodorus 'caput ad quod referantur omnia', id est κεφάλαιον γενικώτατον ... statum Graeci στάσιν vocant *eqs.* RHET. min. p. 590, 4 Cicero statum -em vocat, στάσιν aut γενικὸν κεφάλαιον Graeci dicunt. ISID. orig. 2, 5, 1 status apud rhetores dicitur ea res in qua causa consistit, id est -o. 2, 5, 3. CASSIOD. art. 3 p. 1196[D] quos *status* etiam aliis nominibus tum -es, tum quaestiones nominare licet. rhet. 4 p. 496 *saepe.* RHET. Her. 1, 11, 18 -es itaque ... tres sunt: coniecturalis, legitima, iuridicialis (*38ies*). CIC. inv. 1, 10 -o coniecturalis ... definitiva ... generalis. 1, 13. 14 *generalem -em* partes videtur nobis duas habere, iuridicialem et negotialem ... *deliberativa causa* et coniecturalem et generalem et definitivam et translativam solet habere -em (*plus 90ies*). QVINT. decl. 364 p. 396, 20 quae -o in reliqua quoque causae parte servanda est. MAR. VICTORIN. rhet. 1, 8 p. 179, 23. 1, 22 p. 208, 40 partitio est totius causae per partes -o *persaepe.* MART. CAP.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

5, 443. 466. Boeth. diff. top. 4 p. 1209[C] coniecturalis ... diffinitiva -o. p. 1209[D] iuridicialis ... negotialis -o. p. 1210[A] assumptiva -o.

cōnstitūtiōnārius, -ī *m. a* constitutio. *qui rescripta principum describit*: Ps. Cypr. singul. cler. 36 agnoscit equidem Paulus apostolus constitutionis verba prolata sed -os et prolatores ipsos ignorat. Cod. Theod. gest. in sen. p. 83 -i praesentes sunt. p. 88 -i sua fide et periculo retinere iubeantur.

cōnstitūtīvus, -a, -um *a* constituere, constitutus. *i. q. ad definitionem idoneus, συστατικός*: Mar. Victorin. gen. div. verb. 19 -a potentia. defin. p. 25, 24 aequitas nunc -a nunc naturalis (25, 28. 26, 2). Boeth. in top. Cic. 4 p. 342, 12 differentiae aliae aliquo modo sunt generum divisibiles, aliquo modo vero specierum -ae (in Porph. dial. 2 p. 51[A]). in Porph. dial. 2 p. 59[A] -as illas formas diximus quae sub eodem filo positae *eqs. al.*

cōnstitūtor, -ōris *m. a* constituere. *i. q. auctor, conditor, creator*: Qvint. inst. 3, 6, 43 legis (decl. 279 p. 137, 18). decl. 262 p. 72, 20 iuris (264 p. 79, 27. 279 p. 137, 11). 320 p. 255, 15 huius civitatis. Tert. adv. Marc. 2, 11 disciplinae. Frg. Mur. 85 Assianum Cataphrygum -em. Clem. ad Cor. 33 ipse -r et dominus omnium. Arnob. nat. 2, 44 causarum ... omnium -r. 2, 58 animarum conditor ... -r. 3, 2 *deus* -r moderatorque cunctorum. Lact. inst. 1, 22, 1 harum vanitatum apud Romanos auctor et -r. 3, 9, 10 rerum omnium -em deum. 3, 15, 5. mundi -r et rector deus. 4, 1, 2 parente et -e omnium deo. 4, 6, 1 deus machinator -rque rerum. Ambr. hymn. 42, 13 mundi -r. Serv. Aen. 3, 156 Dardania derivatum nomen a -e. Oros. hist. 7, 22, 6 -e praecepti. Cassian. c. Nest. 7, 3, 2 *v. p. 525, 52.* Apring. in apoc. 5, 5 conditor est omnium et universorum ... -r. Corp. VI 10251[a] -i collegi numinis dominorum.

cōnstitūtōrius, -a, -um *a* constituere, constitutor. *i. q. stipulatione nisus*: Pavl. dig. 13, 5, 20 actio.

cōnstitūtus, -ūs *m. a* constituere. *i. q. coetus*: Pavl. Fest. p. 42 -us hominum a consistentium multitudine appellatur. *Gudeman.*

***cōnsto,** -stitī, -ātūrus, -āre *a* con *et* stare. Char. gramm. I 247, 27 sunt quaedam perfecta similia ab instantibus derivata diversis facta in his symptosi velut ... consisto, consistis, -ti et -o -as -ti. Lvcan. 2, 17 sit -ura. Plin. nat. 18, 30 -urus esset. Mart. 10, 41, 5 -ura fuit. Lact. opif. 7 -ura fuisse. Corp. XIII 2237 constetit. Chron. Alex. chron. I p. 119, 257 constaverunt. Corp. VI 13562, 10. 31852, 11 costituerit *pro* constiterit. *legitur inde a* Plavto, *frequentant* Rhet. Her. Liv. Plin. nat. Qvint.
[*val.* custare, *ital.* costare, *francog.* coûter, *hisp.* costar. *M.-L.*].

I ***una stare:*** **A** *proprie*: **1** *de hominibus*: Plavt. Curc. 290 isti Graeci ... -ant, conferunt sermones. Sisenna hist. 58 multitudinem procul hostium -are viderunt. **2** *de rebus*: Cato agr. 155 sicubi aqua -at aut aliquid aquae obstat. Lvcr. 6, 555 ut vas interdum (*Lachmann*, inter *codd.*) non quit -are. Colvm. 5, 9, 9 si -et scrobibus aqua. Chiron 399 nares ei ⟨non⟩ -bunt (*Hippiatr. p. 146 ῥώθωνας διεσταλμένους*). Hyg. astr. 4, 8 p. 106, 17 in extrema cauda Draconis stellam esse, quae in se vertatur et in eodem loco -et. Drac. laud. dei 3, 6 immobiles ... septem -are triones.

B *translate*: **1** *compositum esse*: **a** *seq.* ex: Non. p. 272 -at: compositum est. Gloss. *συνίσταμαι.* Plavt. Amph. 234 ex spiritu atque anhelitu nebula -at. Lvcil. 635 physici omnes -are hominem ex anima et corpore dicunt. Varro Men. 325 convivium -at ex rebus quattuor. ling. 5, 159 vicus -at ex domibus. 6, 39. 9, 3. 96 ex quo licet scire verborum rationem -are. 10, 3. 25. 55. Rhet. Her. 1, 11, 20 ex contrariis legibus controversia -at. *praeterea 21[ies].* Cic. *72[ies], ex. gr.* inv. 1, 54 prima pars ex similitudine -at una pluribusve. de orat. 1, 19 quom ex iis rebus universis eloquentia -et. Q. Rosc. 20 non ... ex fraude, fallaciis, mendaciis -are totus videtur? fin. 4, 19 cum ex animo -remus et corpore. ac. 1, 15 e quibus *principiis* omnia -ant. epist. 13, 9, 2 *quae societas* -at ... ex ceteris societatibus. ad Q. fr. 1, 1, 6 -at ... ea provincia ... ex eo genere sociorum. Lvcr. 1, 616 parvissima quaeque corpora -bunt ex partibus infinitis. 1, 622. 865. 868. 2, 385. 691. 698. 820. 981. 3, 178. 375 Caes. civ. 2, 36, 1. 3, 110, 2 Nep. Them. 6, 5. Hor. sat. 2, 4, 64 simplex *ius* e dulci -at olivo. Liv. 8, 8, 8. 9, 17, 14 quem (*senatum*) qui ex regibus -are dixit. 35, 34, 2 Vitr. 1, 2, 1. 3, 1, 1. 3, 1, 7. 3, 2, 1 Pavl. Fest. p. 23. 110. 211. 226. 244. 306 Vell. 2, 56, 2. 2, 73, 2 senatus paene totus adhuc e Pompeianis -ans. Val. Max. 2, 5, 5. 7, 2 ext. 12. Cels. *27[ies], saepissime de medicamentis, ex. gr.* 5, 18, 22. 25. 8, 1 *quater.* Sen. phil. *12[ies], ex. gr.* benef. 2, 18, 1. 6, 38, 2 cum -et negotiatio eius ex empto et vendito. nat. 1, 3, 4. 1, 5, 3 epist. 5, 7, 8 Cvrt. 3, 7, 8. 6, 1, 1. 10, 7, 20. 10, 10, 12 Scrib. Larg. 22[a]. 28. 75. 122. 205. Plin. nat. *10[ies], ex. gr.* 11, 176 Mart. 14, 57 Qvint. inst. *14[ies], ex. gr.* 3, 3, 14 Frontin. aq. *5[ies], ex. gr.* 29 illa ratio, quae -at ex numero digitorum quadratorum. strat. 2, 3, 16 Plin. epist. 3, 19, 5 Gaivs inst. 1, 1, 2 Apvl. mund. 8. 38 Plat. 1, 8. 2, 6. 14. 15 Ps. Apvl. Ascl. 6. 10. 30. 35. 36 Tert. spect. 2. 4 si ex idololatria universam spectaculorum paraturam -are constiterit. bapt. 2 anim. 8. 24. 32. scorp. 3 ex his tota martyriorum ratio -bit. Paneg. 10, 35 cum ex totius urbis flore -ret *senatus.* Lact. inst. 2, 12, 9 quarum (*pecudum*) animae non ex deo -antes, sed ex communi aere morte solvuntur. Hyg. astr. 1, 1. Avg. civ. *17[ies], ex. gr.* 1, 15. Macr. somn. 2, 1, 25 *symphonia διὰ πέντε* -at ex tribus tonis. *cf. infra l. 15.* Vindic. epist. ad Pentad. p. 486 med. 40. Boeth. Porph. isag. 37, 12 rebus ... ex materia et forma -antibus (*συνεστώτων*). **b** *seq.* de: Lvcr. 4, 1229 semper ... partus duplici de semine -at. Apvl. mund. 20 quae (*musica*) de longis et brevibus acutis et gravibus sonis -at. Plat. 1, 8 de primis elementis ... illa -are ... corpora mundumque omnem ex omni aqua totoque igni ... esse factum. 1, 17 substantia, quae de simplicibus -at elementis. 2, 4 eandem malitiam de diversis, abundantia inopiaque, -are. Ps. Apvl. Ascl. 38 *horum deorum qualitas* -at ... de herbis, de qualitatibus et de aromatibus. Ter. Mavr. 1777 gemino -at de commate versus. 2750 de commatibus tradunt -are duobus *versum.* Lact. inst. 2, 5, 41 illa, de quibus domus -at. Avson. 368, 12 bis sex de partibus aequis -at as solidus. Avg. civ. 8, 2 de particulis inter se similibus ... putavit -are omnia. Macr. somn. 2, 1, 25 *symphonia διὰ τεσσάρων* -at de duobus tonis et hemitonio. *cf. supra l. 1.* Soran. p. 45, 19 epithima ... quod -at de palmulis et lenticula. **c** *seq.* unde: Cic. nat. deor. 3, 36 animam, unde animantium quoque -et animus. Lvcr. 1, 131 unde anima atque animi -et natura. 1, 502 unde omnis rerum nunc -et summa creata. 3, 1056 unde tanta mali tamquam moles in pectore -et. 4, 121 unde anima atque animi -et natura. Plin. nat. 30, 6 ut vel totum opus non aliunde -et. **d** *seq.* per: Manil. 2, 696 cum tricenas per partes sidera -ent. **e** *seq. ablat.*: Val. Max. 8, 15 ext. 1 senatum ..., qui mille hominum numero -bat. Sen. dial. 11, 6, 8 humanum animum ex isdem, quibus divina -ant, seminibus compositum. epist. 124, 17 tempus tribus partibus -at, praeterito, praesente, venturo. Colvm. 6, 29, 2 corporis ... forma -bit exiguo capite, nigris oculis, naribus apertis. Scrib. Larg. praef. p. 6 quibus (*medicamentis*) -ant. Mela 1, 1 -at *hoc opus* fere gentium locorumque nominibus et eorum perplexo satis ordine. Plin. nat. 9, 108 sani ... partus multiplici -ant cute. 11, 208 vesica membranā -at. 11, 218 arteriis ... -ant *pisces.* 11, 243 extra nervis et cute -ant. 12, 41 fructus iis -ant radice, frutice, cortice *saepe.* Qvint. inst. 1, 7, 1 quibus quaeque syllaba litteris -et. 3, 3, 1 omnis ... orandi ratio ... quinque partibus -at *saepe.* Frontin. aq. 68 venis quibusdam -bat *Tepula.* 123 ea quae non interpellato aquae cursu effici debent, maxime structura -ant. Ivv. 14, 17 animas servorum et corpora nostra materia -are putat paribusque elementis. Plin. epist. 3, 19, 5 agri ... -ant campis vineis silvis. Maecian. distrib. *tit.* in rebus, quae -ant pondere, numero, mensura (Gaivs inst. 2, 196 eas quidem res quae pondere numero mensura -ant. 3, 90. 175). Apvl. mund. 8 nebularum agmina halitu amnium fontiumque -are. Ps. Apvl. herm. p. 267 propositio duabus paucissimis orationis partibus -at, nomine et verbo. Ter. Mavr. 719 quippe q non -at aliter quam duabus c et u. Anth. 480, 1 pes est spondeus, longa qui -at utraque. Sol. 1, 39 ut ad liquidum annus diebus trecentis, sexaginta quinque et quadrante -ret. 33, 13. Arnob. nat. 6, 15 quibus (*rebus*) signa consueta sunt et numinum simulacra -are. Ps. Hil. libell. 3 ut litteris et syllabis -et *sermo.* Prob. Verg. georg. 1, 12 animalium materia liquore -at. Avg. civ. 7, 8 mundus quattuor partibus -at. 8, 2 quae (*materia*) -ret similibus inter se particulis *saepe.* Arator ad Vigil. 25 hexametris -are sonis in origine linguae cantica, Hieremiae, Iob quoque dicta ferunt. Isid. orig. 16, 25, 8 calcus minima pars ponderis, quarta pars oboli est, -ans lentis geminis granis. **f** *seq.* in *c. abl.*: Varro frg. Diom. gramm. I 426, 21 grammaticae officia -ant in partibus quattuor (*cf.* Dosith. gramm. VI 376 artis grammaticae officium -ant partibus quattuor). Rhet. Her. 3, 3, 6 in contrariis potius rebus quam in his virtus -are dicatur. Cic. inv. 1, 18 conflictio, in qua constitutio -at. Lvcr. 1, 420 natura duabus -tit in rebus. Vlp. dig. 1, 22, 1 omne officium adsessoris ... in his fere causis -at. 13, 3, 1 pr. sive in pondere sive in mensura -ent. Pavl. dig. 23, 2, 20 officium eius in administratione negotiorum -at. 35, 2, 1, 7 sive in corpore -et certo incertove. Ps. Hil. libell. 12 quae (*hereditas*) non in temporalibus -at, sed in aeternis. Lact. opif. 10 cuius usus in duobus -at officiis.

2 *i. q. consentire*: **a** *personaliter*: **α** sibi, *opinionibus, voluntatibus etc. suis*: Varro ling. 9, 73 hoc quod dicitur magis sibi non -at. 9, 100 cuius series sibi ... in omnibus personis -at. Cic. Cluent. 60 in Oppianico *iudices* sibi -are ... debuerunt. 76 se superioribus suis iudiciis -are putabant oportere. 106 qui se et sibi et rei iudicatae -isse dicit. Brut. 251 praeclare ... tibi -as. fin. 2, 35 reliqui sibi -erunt. ac. 2, 59 in qua melius sibi -tit Arcesilas. 2, 63. 134. Tim. 8 ut tota dilucide et plane exornata oratio sibi -et (*ἑαυτοῖς ὁμολογουμένοις*). Tusc. 1, 9 si tibi -are vis. 3, 48. 5, 75 div. 2, 40. off. 1, 71 qui in rebus contrariis parum sibi -ent. 1, 119. Att. 1, 11, 1 si humanitati tuae -are voles. 11, 7, 1. Hor. epist. 1, 16 me -are mihi scis. ars 127. Lavd. [Turiae] (Corp. VI 1527) 1, 64 in necutro mihi -o. Sen. contr. 7, 8, 11 parum. Sen. Thy. 704. dial. 3, 8, 6 irati quidam -ant sibi et se continent. 5, 27, 1 satis. epist. 35, 4. 66, 45. 81, 28 non parvo sibi -at homo gratus. Plin. nat. 35, 54 Qvint. inst. 5, 7, 11. 5, 7, 12 decl. 335 p. 320, 15. 16 Frontin. aq. 31. Svet. Galba 14 ut vix sibi ipse -ret. 12, 8, 4 nisi cum iam sibi ab omni parte -erit. Avson. 45, 3 haec sibi -ant; unum dissimile est. 322, 26 at tibi -a intrepidus. Avg. civ. 19, 23 quam sibi -et vel ipsa oracula inter se faciat convenire. **β** *seq. dat.*: Ivst. 12, 13, 5 si fatis -ent ma-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

gorum praedicta. γ *seq.* cum: RHET. Her. 1, 9, 16 adhuc quae dicta sunt arbitror mihi -are cum ceteris artis scriptoribus. 2, 10, 14 contrariam sententiam ... non -are cum superioribus. CIC. inv. 2, 45 -etne oratio aut cum re aut ipsa secum. Flacc. 5 externum cum domestica vita naturaque -ret. PS. PHOEBAD. fid. prol. p. 33^{C} persona cum vocabulis -at. δ *seq. abl.*: *comparat.*: PLIN. nat. 2, 67 hac -are et tertiam illam latitudinem a terra subeuntium in caelum. *instrumenti*: PLIN. nat. 13, 111 interior Africa palmarum magnitudine et suavitate -at (*i. sibi -at*). ε *absolute*: AETNA 521 igni cum domitum est *aes*, -at. PLIN. nat. 23, 33 ut -rent sententiae. ARNOB. nat. 6, 6 scriptis -antibus. PS. QVINT. decl. 11, 4 -et licet utrimque mortium numerus, totidem nobis ultio cadavera adsignet.
b *impersonaliter*: PETR. CHRYS. serm. 89 p. 451^{B} -bat mente quod distabat in sexu (*de Zacharia et Elisabeth*), et in moribus erat unum quod geminabat aspectus.

3 *de pretio i. q. valere*: NON. p. 272 -at: valet. a *proprie*: α *seq. abl.*: PLAVT. Truc. 538 iam ⟨mi⟩ auro contra -at filius. VARRO rust. 2, 1, 14 ut ... unae quadrigae Romae -erint quadringentis milibus sestertiis. CIC. Verr. 5, 25 si HS VI milibus D tibi -rent ea. MON. Ancyr. 4, 26 quae mihi -erunt HS circiter milliens. SEN. benef. 6, 38, 1 ut parvo sibi -rent (epist. 17, 4 parvo fames -at, magno fastidium). epist. 27, 7 centenis milibus sibi -are singulos servos. 60, 3 non fames nobis ventris nostri magno -at (*cf. l. 60.* benef. 3, 12, 1 QVINT. decl. 260 p. 63, 20 PLIN. epist. 2, 6, 4). 95, 41. PLIN. nat. 18, 30 ut fructus is maxime probaretur, qui quam minimo inpendio -urus esset (18, 134 nullo inpendio). 36, 83 quam (*turrim*) -isse DCCC talentis tradunt. MART. 1, 99, 15 -amus tibi plumbea selibra. 3, 62, 3 quod -at decies tibi non spatiosa supellex. 10, 41, 5 -ura fuit Megalensis purpura centum milibus. 13, 3, 2 -bit nummis quattuor empta tibi. quattuor est nimium? poterit -are duobus. IVV. 7, 77 -at leviori belua sumptu. SVET. Iul. 26 cuius area super sestertium milies -tit. Aug. 25 quicquid auro argentoque -ret. Nero 27 quorum uni mitellita quadragies sestertio -tit, alteri pluris aliquanto rosaria. Vit. 13 nec cuiquam minus singuli apparatus quadringenis milibus nummum -erunt. AVG. in psalm. 125, 12 calix aquae frigidae non duobus nummis, sed gratis -at. CORP. IX 2121 pons -at HS *tot.* 3354 *turris* -at populo HS *tot.* CORP. III 10214. VI 1299 opus -at nummum ⟨...⟩. 3824, 10 populo -at HS ⟨...⟩. 33486. X 49. 803. 804. 817. β *seq. genet.*: VARRO ling. 5, 176 damnum a demptione, cum minus re factum quam quanti -at (COLVM. 3, 3, 13 IVV. 6, 365. 7, 45 SVET. Vesp. 19 PAPIN. dig. 31, 73 MART. 1, 66, 3. 6, 88, 3). CIC. Att. 13, 29, 2 prope dimidio minoris -bit (LABEO dig. 19, 2, 60, 4 IVV. 7, 188. VVLG. lev. 25, 16 tanto minoris). SEN. nat. 1, 17, 8 pluris unum ex his feminae -tit (MART. 14, 118, 2 PLIN. nat. 35, 164 SVET. Nero 27). PLIN. nat. 12, 82 tanti nobis deliciae et feminae -ant (PLIN. paneg. 20, 6 IVV. 6, 666). STAT. silv. 4, 9, 9 noster purpureus novusque charta *libellus* praeter me mihi -tit decussis.
γ *cum adverbio*: LVCIL. 668 quod mihi -at carius. SEN. epist. 104, 34 non potest gratis -are libertas (MART. 10, 3, 12. 10, 29, 5 AVG. in psalm. 125, 12. 139, 8. 147, 13 in epist. Ioh. 7, 10). COLVM. 9, 1, 6 quicquid denique vilissime -erit (12, 39, 4 PLIN. nat. 18, 44). *infin. loco subiecti*: MART. 12, 13, 1 odisse quam donare vilius -at. VEG. mil. 1, 28 vilius -at erudire armis suos quam alienos mercede conducere. *loco mutilo*: PLIN. nat. 14, 56 quod ut eius temporis aestimatione in singulas amphoras centeni nummi statuantur, ex his tamen usura multiplicata seminibus ... annis CLX singulas uncias vini -isse. b *translate*: α *seq. abl.*: CAES. Gall. 7, 19, 4 edocet, quanto detrimento et quot virorum fortium morte necesse sit -are victoriam. OV. epist. 7, 47 exerces pretiosa odia et -antia magno (SEN. Herc. f. 462 Med. 603 dial. 11, 2, 4 clem. 1, 19, 3 epist. 15, 2. 74, 7 magno parva -are. 83, 3 LVCAN. 9, 404 TERT. scorp. 6 SORT. Sangall. 48, 1). SEN. contr. 2, 2, 11 magnum tibi quam parvo -at exemplum (SEN. benef. 6, 16, 1 parvo magna -are. nat. 4 praef. 16 non debebat mihi parvo res tanta -are. epist. 19, 4 non potest parvo res magna -are. 75, 5). SEN. Tro. 358 cuius ingenti mihi mercede -ant ora. dial. 6, 12, 6 quorum malo illae nimis secundae res -bant. LVCAN. 2, 17 quantis sit cladibus orbi -ura fides superum. 4, 274 non ullo -et mihi sanguine (vulnere *G*) bellum. SIL. 2, 542 hac mercede -et fides delapsa per auras. MART. 13, 95, 2 saevus oryx -at quot mihi morte canum. QVINT. inst. 6, 3, 35 nimium ... risus pretium est, si probitatis impendio -at. PS. QVINT. decl. 6, 22 mihi ista laus tua caro -at. 14, 8 minore bibentis dolore -bit, ut adhuc labentem aggrediaris animum? IVV. 14, 258 quanto discrimine -ent incrementa domus, aerata multus in arca fiscus. TERT. nat. 1, 7 inpunitatem, aeternitatem quanto -are vultis? PORPH. Hor. sat. 1, 6, 49—50 cum magno labore hoc ei -et. PANEG. 2, 14 cui (*praeceptori*) nullo labore -bit ... hortari. PALLAD. 1, 7, 2 quod grandi tibi labore -bit, ut corrigas. MEROB. poet. 139 feris quanto populis discrimine -et, quod Latium docet arma ducem. BOETH. arithm. 1 praef. p. 5, 5 quod nobis quantis vigiliis ac sudore -erit. β *seq. genet.*: SEN. dial. 5, 14, 6 quanti -rent regum amicis bona consilia (benef. 6, 31, 6 PS. QVINT. decl. 16, 5 AVG. serm. 357, 2 SVLP. SEV. dial. 2, 7, 3). epist. 105, 5 ne pluris remedium quam periculum -et. PLIN. epist. 2, 14, 6 tanti -at, ut sis disertissimus. γ *c. adverbio*: OV. am. 8, 72 ne gratis hic tibi -et amor (AVG. in psalm. 31, 2, 7). SEN. Phoen. 664 imperia pretio quolibet -ant bene. benef. 2, 1, 4 nulla carius res -at (epist. 42, 6 carissime). MART. 1 praef. 6 mihi fama vilius -et. MAR. VICTORIN. in Gal. 2, 10 p. 1161^{C} victus ... parvus est et sufficiens et qui non magnopere -et ... accipienti.

II ***firmiter stare***: A *strictiore sensu*: *i. q. non cedere, stare, de pugna et pugnantibus*: NON. p. 272 -at: consistit. LVCR. 4, 712 quin etiam gallum ... noenu queunt rabidi (*Wakefield*, rapidi *codd.*) contra -are leones inque tueri. LIV. 1, 30, 10 nec pugna ... illis -are nec fuga explicari ... potuit. 3, 60, 9 priusquam totis viribus fulta -ret hostium acies (6, 29, 3). 22, 47, 4 dum -bant ordines Gallis Hispanisque. 33, 18, 17 usque dum ordines (ordine *Mg*) et veluti stipata phalanx -bat. *cf. p. 527, 43.*

B *laxiore sensu*: 1 *non cedere, stare*: a *de mentis et corporis statu, habitu*: OV. ars 1, 120 -tit in nulla, qui fuit ante, color (LIV. 39, 34, 7 ut non color, non vultus ei -ret. SEN. epist. 22, 16 non animus nobis, non color -at). OV. ars 3, 764 qua patiens caput est, animusque pedesque -ant. LIV. 8, 19, 6 Vitruvio nec ut vallo se teneret adversus hostem sane -are mens, nec ut longius ... dimicaret animus subpetere (SEN. contr. 1, 1, 15 COLVM. 8, 4. CELS. 3, 18. 19 siquidem mens in illis labat, in hoc -at. SEN. epist. 56, 2 cui mens inter tot clamores -at. QVINT. decl. 335 p. 321, 1 mihi ne mentem quidem satis -are credo). LIV. 44, 20, 7 nec animum eius regis -are satis visum (*cf. l. 17. 18.* SEN. contr. 1, 1, 16. 1, 8, 5 non animus in [*O*, non *H. J. Müller*] lingua -at). SEN. dial. 2, 17, 1 adversus alia maledicta ... frontis illi firmitas -tit. clem. 1, 16, 3 si memoria illis non -erit. epist. 83, 27 si temptantur pedes, lingua non -at (*cf. l. 25*). ITALA deut. 17, 17 (Lugd.) neque -bit ipsius cor (οὐδὲ μεταστήσεται αὐτοῦ ἡ καρδία, VVLG. *aliter*). b *de hominibus ipsis*: *seq. abl.*: CIC. Tusc. 4, 39 quo aut oppressus iaceas aut, ne opprimare, mente vix -es. LIV. 5, 42, 3 non mentibus solum consipere, sed ne auribus quidem atque oculis satis -are poterant. VAL. MAX. 1, 1, 20 negatur ... mente -isse. *seq.* in: *i. q. perseverare*: CIC. epist. 1, 9, 14 qua in sententia si -are voluissent. 7, 17, 1 quod videris certa aliqua in sententia -isse. CAES. Gall. 5, 36, 4 Cotta se ad armatum hostem iturum negat atque in eo -tit (perseverat *pars codd.*). TERT. scorp. 5 -are in utroque non poterit.

2 *i. q. permanere, idem manere, durare, stare, obtineri; saepe nihil fere aliud nisi esse, existere*: GLOSS. συνίσταται, συμμένει, καθεστήκασιν, fixa sunt. CAECIL. com. 48 nisi contra -at contumelia. COM. pall. inc. 37 tanta laetitia auctus sum, ut nil -et (*cf.* CIC. Tusc. 4, 35 ut nihil ei -et). TRAG. inc. 75 ubi rigida -at crassa caligo inferum. VARRO ling. 9, 100 Sum ... in omnibus personis -bat. CIC. Quinct. 61 hic quoque summe -at procuratoris diligentis officium (p. red. in sen. 23 omnia officia C. Septimii ... summa et in me et in rem publicam -erunt. Planc. 24 quod huius ipsius in illum ordinem summa officia quaesturae tribunatusque -bant. Att. 11, 12, 2 quo minus mea in te officia -rent. epist. 3, 3, 2. 3, 5, 4 LEPID. Cic. epist. 10, 34^{a}, 3 BELL. Alex. 42, 3). Verr. 3, 187 ut usque ad litteram R litterae -rent integrae. de orat. 2, 93 quorum quidem scripta -ent. fin. 4, 54 nec virtutem posse -are, si. 5, 22 nec officia nec virtutes in ea ratione nec amicitiae -are possunt. ac. 2, 38 nec memoriam sine assensione posse -are nec notitias rerum nec artes. nat. deor. 1, 25 si ipsa mens -are potest vacans corpore. 1, 48 nec virtus sine ratione -are nec ratio usquam inesse nisi in hominis figura *potest.* 1, 89 virtutem ... sine ratione -are non posse. 1, 92 qui sine manibus et pedibus -are deum posse decreverint. Lael. 24 quae in rerum natura totoque mundo -rent, quaeque moverentur, ea contrahere amicitiam. epist. 1, 9, 11 ne si summa quidem eorum in me merita -rent. 7, 1, 1 modo ut tibi -erit fructus otii tui. LVCR. *saepissime, ex. gr.*: 1, 165 nec fructus idem arboribus -are solerent. 1, 245 inter se quia nexus principiorum dissimiles -ant aeternaque materies est. 1, 394 et repletur idem vacuum quod -tit ante. 1, 581 quoniam fragili natura praedita -ant. 1, 594 incertum quoque iam -et quid possit oriri. 2, 424 quaecumque molesta atque aspera -ant. 2, 1027 quin ea primum difficilis magis ad credendum -et. 3, 671 si inmortalis natura animai -at. 3, 715 postquam membris sensit -are vigorem. 4, 461 severa silentia noctis undique cum -ent. 4, 898 nec tamen illud in his rebus mirabile -at. 6, 651 quam sit parvula pars et quam multesima -et. 6, 999 bene ubi haec confirmata atque locata omnia -erint nobis praeposta parata. CAES. Gall. 7, 35, 3 uti numerus legionum -are videretur (SEN. Phaedr. 1153. dial. 5, 6, 2 cui officiorum numerus aut ordo -tit incitato. SEN. contr. 9, 2, 27 COLVM. 6, 23, 3. PLIN. epist. 8, 14, 14 ut tribus sententiis -ret suus numerus). CAES. civ. 2, 28, 1 ut paucis mutatis centurionibus idem ordines manipulique -rent. MORET. 118 -et ut effecti species nomenque moreti. AETNA 130 nulla profecto fontibus et rivis -et via. PROP. 2, 9, 35 quam cito feminea non -at foedus in ira. 4, 8, 43 sed neque suppletis -bat flamma lucernis. LIV. 2, 13, 9 utrimque -tit fides (37, 32, 13. 42, 24, 4 VAL. MAX. 6, 7, 3. SEN. dial. 9, 7, 6 -et ... illi fides et benevolentia. epist. 74, 12 non pietas -bit, non fides. COLVM. 3, 6, 4 fides surculo -tit. PETRON. 140 ut -ret mendacio fides. QVINT. decl. 245 p. 5, 5 neque ... aliter fides -are potuerit apud omnes, nisi metu contineatur. 332 p. 307, 28 TAC. hist. 2, 96. PLIN. paneg. 1 ut

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

. . . omnibus quae dicentur a me, libertas, fides, veritas -et. CELS. dig. 22, 3, 13 POMPON. dig. 35, 1, 111 PAVL. dig. 31, 89 pr. PANEG. 12, 4. SEDVL. carm. pasch. 5, 402 unam his rebus -are fidem. CORP. XIII 2237 cui fides castitate probitatis in diem obitum -tit [*cf.* 2244 cui fides castitas probitas . . . inmensa fuit numeratione]). LIV. 10, 26, 6 -are res incipit ex eo tempore, quo profecti ambo consules ad bellum sunt (*cf.* PETR. CHRYS. serm. 42 p. 319^{D} [*de dei iudicio*] de crimine non praestabit causas, cui de misericordia causa -bit). OV. ars 3, 89 omnia -ant. met. 6, 627 infractaque -tit ira. 15, 258 summa tamen omnia -ant. fast. 2, 455 flamina non -ant. MANIL. 1, 185 cum facies eadem signis per saecula -et. 2, 762 quae nisi -erint primis fundata elementis. 4, 832 humani generis cum solus -tit heres Deucalion. GRATT. 206 quae Petroniis bene gloria -at (FRONTO p. 56, 20 N. quom tu dis iuvantibus bene stabis et meus animus bene -bit). 210 illis omne decus . . . -ret. VITR. 7 praef. 9 merenti digna -tit. SEN. contr. 2, 1, 17 sic illa patriciorum nobilitas . . . usque in haec tempora -tit. 9, 1, 13 deme ἑκάστων, -bit sensus. 9, 2, 19 cum illi -erit abstinentia. VELL. 2, 62, 3 dum reipublicae -ret concordia. VAL. MAX. 2, 9 praef. nisi foro et curiae officium ac verecundia sua -erit. 4, 4, 7 ei . . . dignitas patris familiae -tit. PHAEDR. 3 epil. 35 dum sanitas -bit. SEN. Phaedr. 593 intrepida -ent verba. dial. 6, 14, 1 quota . . . quaeque domus usque ad exitum omnibus partibus suis -tit? 7, 13, 3 -at tibi pudicitia, virilitas salva est (SVET. Tib. 2). benef. 4, 2, 3 sine virtute nego beatam vitam posse -are. epist. 14, 15 ars ei -at. 52, 1 stultitia . . . est, cui nihil -at, nihil diu placet. *al. saepe.* COLVM. 3, 10, 14 quamvis omni membrorum numero -ante. 9, 9, 7 si -at principibus gratia, manet pax incruenta. LAVS Pis. 120 illi casta licet domus et sine crimine -et vita. PLIN. nat. 1, 24 quibus modis -ent arborum fructus (37, 199 experimenta pluribus modis -ant. QVINT. inst. 9, 3, 37 QVEROL. p. 55, 22. RVFIN. hist. 1, 2, 1 Christus duplici ex modo -at [διττοῦ δὲ ὄντος]). 9, 109 nisi in iuventa -at ille . . . vigor. 15, 22 ut quam maxime pura sinceritas -et. 18, 290 intra haec -at caelestis sterilitas. 33, 120 sidit *minium* in aqua -atque furantibus. QVINT. inst. 3, 7, 19 qui omnis . . . in vituperatione ordo -bit. decl. 279 p. 139, 2 quod intra verba -tit. 308 p. 213, 7 si ius utrique testamento -ret (POMPON. dig. 1, 2, 2, 13 -are non potest ius). 308 p. 213, 26 -bat ei tum iudicium. 321 p. 262, 1 cum et illo tempore -erit innocentia. PLIN. paneg. 60 vis -are reverentiam magistratibus. SVET. Cal. 50 valetudo ei neque corporis neque animi -tit. CLEM. dig. 24, 1, 25 -ante matrimonio (SCAEV. dig. 24, 3, 65 PAPIN. dig. 23, 4, 29 praef. *al. saepissime apud Ictos.* PAPIN. frg. Vat. 258 matrimonium post mortem quoque patris -erat [dig. 10, 2, 35 *loc. gem.* steterat]). GAIVS inst. 1, 61 quamdiu -at adoptio. 1, 63 si adhuc -ant eae nuptiae. 2, 123 quia . . . statim ab initio -erit institutio (2, 187). VLP. dig. 7, 5, 5, 1 -ante usufructu. 19, 1, 13, 29 ex uno latere -at contractus. 23, 3, 39 pr. -ante coniunctione. 45, 1, 38, 25 nulla causa est, cur non obligatio -et. MARCIAN. dig. 18, 1, 44 neque in vivo (*servo*) -at emptio. GELL. 2, 4, 6 neque utra (*res*) sine altera -are possit. APVL. mund. 10 *venti* facti e telluris halitu -ant. Plat. 2, 27 super ea ⟨re⟩ publica, quam vult emendatiorem -are vectori mandat. PS. APVL. Ascl. 25 tunc nec terra -bit nec navigabitur mare . . . nec siderum cursus -bit in caelo. ANTH. 415, 66 spes semper -at, nec fugit atque redit. ITIN. Burdig. p. 590 ibi etiam -at cubiculus, in quo sedit *Salomo* et Sapientiam descripsit. ARNOB. nat. 2, 26 numerus sine corporibus constitutus . . . intactus et inviolabilis -at. 3, 38 *Musis* tribus solis in veritate -antibus. SORT. Sangall. 3, 11 si eris diu, ibi (*Bücheler*, ubi *cod.*) -bis. 4, 12 in quo vadis, non -as ibi (*Astramps. 14, 5* οὐ μενεῖς, ὅπου ὑπάγεις). PALLAD. 10, 2 seritur, dum serenitas -at. ITIN. Silv. 12, 5 quae . . . Segor sola de illis quinque in hodie -at. SVLPICIA sat. 32 neque enim poterat -are sine ipsis. TRACT. c. Arrian. p. 11, 21 ut -are eis secundum eandem substantiam deitatis unitas possit. HIL. trin. 11, 24 cui (*deo i. per quem*) -ant omnia (AVG. c. Adim. 9 omnia illi -ant, omnia illa ad nutum serviunt). AVSON. 360, 10 Plinio in poematiis lasciviam, in moribus -isse censuram. 360, 30 aliter haec sacra non -ant. 368, 6 *principia* parvarum serie -ant conexa atomorum. VEG. mulom. 1, 20 quorum et capita nuda -ant et pectora. HIER. epist. 108, 22 *corpora* sine sexu non -ant et membris. VVLG. sap. 10, 7 fumigabunda -at (καθέστηκε) deserta terra. I Macc. 13, 38 quaecumque . . . constituimus, vobis -ant (ἕστηκε. *i. valent*). Col. 1, 17 ipse est ante omnes, et omnia in ipso -ant (συνέστηκεν). PS. PHOEBAD. prol. p. 33^{A} nominum personas vere -are credimus et unitatem divinitatis esse testamur. PHYSIOGN. 10 nec aliter ingenium bonum -at. CHRON. Alex. chron. I p. 119, 257 huc usque iudices Israhel -averunt. SEDVL. carm. pasch. 4, 26 aliis largus, sibi tantum -at egenus (*cf.* op. pasch. 4, 2 sibi tantum pauper est et egenus). DRAC. Romul. 8, 9 quota portio patris omnis -at homo? 8, 138 multis impia -as regibus. (*syn.* haberis). 9, 180 iniuria -at magnanimi iuvenis. laud. dei 3, 538 qui praesens -at ubique (*deus*). BOETH. arithm. 1, 8 p. 36, 23 in ceteris eadem similitudine mensura -bit. Porph. isag. p. 51, 2 quod praeter ea nunquam -ant (ὑποστῆναι) illa. ENNOD. carm. 1, 5, 24 *Parcae* viduam domum -ante marito reddebant. epist. 7, 21 p. 189, 25 sic tibi virginitas mansuro -et in aevo. *al.* APRING. in apoc. 4, 8 in his sex diebus ebdomadae praesentis, qua mundus -at. 21, 16 septem diebus mundum -are sentimus. *ibid.* in hac ebdomada, qua mundus -at. COD. Iust. 7, 4, 14 pr. mater sua adhuc in servitute -ans. LEX Burg. lib. const. 88 per scripturam lege -antem. LEX Visig. 3, 1, 2 cui a patre vel a matre pacta -erit. VEN. FORT. carm. 8, 3, 57 quae filia -as. 9, 1, 146 cui longaeva dies -et et alma fides. EVGIPP. Sev. 11, 1 dum adhuc Norici oppida -rent. 20, 1 post id temporis, quo Romanum -bat imperium. CORP. V suppl. ital. 417 ⟨ars nobi⟩s et vera fides duo cum bona -ant. VI 13562, 10 ⟨du⟩m originis nostrae costituerit (*'errore pro* constiterit' *Mommsen; cf. p. 510, 55*) nomen. 31852, 11 qua⟨m⟩dius nomen originis nostrae costituerit. INSCR. christ. Leblant 42 *templum* quod -at honore Romani *martyris.* -ante fama *seq. acc. c. inf.*: LIV. 21, 20, 9 satis -ante fama iam Hiberum Poenos tramisisse. *seq.* penes: CAES. Gall. 7, 21, 3 quod penes eos . . . summam victoriae -are intellegebant. *seq.* per: CIC. de orat. 3, 20 quod . . . avulsum a ceteris per se ipsum -are *possit.* LVCR. 1, 479 res gestas funditus omnis non ita uti corpus per se -are neque esse. 1, 607 quae quoniam per se nequeunt -are. SEN. dial. 12, 18, 2 quae per constructionem lapidum . . . -ant. benef. 4, 9, 3 per haec . . . -at. 5, 4, 3 quorum illa excellens potentia per minorum consensum ministeriumque -at. PLIN. nat. 2, 166 cum terra arida et sicca -are per se ac sine umore non posset. GAIVS inst. 3, 24 si per in manus conventionem consanguinitatis iura inter eos -erint. TERT. anim. 18 per . . . quem quid -at. scorp. 4 per quae -bit obsequium. LACT. mort. pers. 15 per quos palatium et ipse ante -bat. NICET. symb. p. 342, 2 quae (*magica curiositas*) -at per angelos sathanae. DRAC. laud. dei 3, 555 per quem celsa poli tellus mare sidera -ant. BOETH. arithm. 1, 1 p. 8, 26 alia vero per se ipsa non -ant, sed ad quiddam aliud referuntur. *technice apud metricos*: DIOM. gramm. I 427 hae (*syllabae*) quae natura sunt longae modis quinque ordinantur: primo, quotiens vocalis sola est et producitur . . . et dicitur is modus '-at'. secundo, cum dipthongus erit, de qua dicimus '-at dipthongo' ut au eu oe. VLT. SYLL. gramm. II 222 ea (*syllaba*) . . . aut -at aut incipit aut habet aut desinit: -at dicitur, quando sola vocalis syllabam facit ut 'o decus'.

3 *i. q. niti, pendere ex, positum esse in*: **a** *abl.*: VARRO frg. Serv. Aen. 1, 408 cuius rei . . . causam Varro . . . exponit adserens omnem eorum honorem dexterarum -isse virtute. RHET. Her. 1, 12, 21 definitione causa -at. 3, 16, 29 -at . . . artificiosa memoria (ex *add. M*) locis et imaginibus. 3, 6, 10 animi sunt ea, quae consilio et cogitatione nostra -ant. CIC. inv. 1, 70 quattuor . . . partibus . . . -at argumentatio. Arch. 18 ceterarum rerum studia et (ex *Müller*) doctrina et praeceptis et arte -are. nat. deor. 2, 82 natura -are administrarique mundum. 2, 86 si qui dentes et pubertatem natura dicat existere, ipsum autem hominem, cui ea existant, non -are natura. LVCR. 26^{ies} *ex. gr.* 1, 221 aeterno quia -ant semine quaeque. 1, 302 quae . . . omnia corporea -are necessest natura. 2, 418. 4, 110. 5, 321 totum nativum mortali corpore -at. NEP. Att. 13, 2 cuius amoenitas non aedificio, sed silva -bat. AETNA 519 certo verum tibi pignore -at. LIV. 28, 24, 10 forma . . . Romanorum castrorum -bat una ea re. LAVD. Murdiae (Corp. VI 10230) 6 amor maternus caritate liberum, aequalitate partium -at. MANIL. 2, 98 sidus sidere -as (*luna*). 2, 713 quove ordine -ent. 3, 129 qua -at honoris condicio et famae modus. 3, 140 quaque (*undecima sorte*; quaeque, vel quae *codd. corr. Scaliger*) valetudo -at. 3, 419 quae cum ter centum numeris vicenaque -ent. FEST. frg. p. 351, 27 virtute talorum -ret pedu⟨m firmitas⟩. VAL. MAX. 1, 5, 1 ominum observatio . . . divina providentia -are creditur. 2, 7, 14 vires armis -ant. 9, 2 ext. 2 cuius maiore ex parte virtus saevitia -bat. SEN. dial. 2, 10, 3 quorum pars maior -at vitio interpretantis. 3, 5, 3 beneficiis . . . humana vita -at. benef. 3, 9, 2 cum valetudo eius ac salus momentis -ret. epist. 88, 18 totam oleo ac luto -antem scientiam. 88, 26 qua ratione -ent caelestia. 94, 33 et prudentia et iustitia officiis -at, officia praeceptis disponuntur. CVRT. 8, 8, 15 fama . . . bella -ant. PLIN. nat. 5, 76 omnis eius nobilitas conchylio atque purpura -at. 10, 29 volucrum prima distinctio pedibus maxime -at. 14, 119 religione vita -at. 17, 117 reliqua caelo -ant. 17, 262 omnia haec annua caeli ratione -ant. 22, 117 ista ingeniis -ant. 32, 21 ista persuasione gentium -ant. *saepissime.* QVINT. inst. 1, 1, 19 initia litterarum sola memoria -ant. 1, 2, 30 maxima . . . pars eloquentiae -at animo. 11, 2, 1 omnis disciplina memoria -at. 11, 2, 3 extemporalis oratio non alio mihi videtur mentis vigore are? 12, 11, 11 id quod prius quodque maius est, ut boni viri simus, voluntate maxime -at. decl. 306 p. 202, 22 quod -at duorum voluntate. *saepe.* GAIVS inst. 4, 10 quaedam *actiones* sua vi ac potestate -ant. APVL. mund. 1 mundus omnis societate caeli et terrae -at. PS. APVL. Ascl. 13 ut apocatastasis astrorum, stationes praefinitas cursumque commutationis numeris -are miretur. TERT. anim. 21 spiritalem vim, qua -at prophetia. PORPH. Hor. sat. 1, 10, 16 *hoc* stabant: -bant ac valebant. ARNOB. nat. 1, 28 dei nutu et arbitrio omne quod est, -at. HIL. trin. 3, 24 quod . . . aequabili undique apud se existimet veritatis opinione -are. AVG. civ. 11, 22 non mole *pulchritudo* -at, sed parilitate ac dimensione membrorum. AVIAN. fab. 26, 11 quamvis rectis -et sententia verbis. SACR. Leon. p. 383 humanum genus iusta sinceraque decernis pietate -are. VAL. CEM. hom. 20, 2 cum omnia vitia -ent nominibus suis, pendent tamen sceleribus suis. DRAC. Romul. 6, 108 hoc

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

certamen modico conamine (certamine *trad.*) -et. BOETH. arithm. 2, 1 p. 78, 8 *ars* eadem atque una ratione indubitata -bit. CASSIOD. inst. div. 2 p. 1113^C ut miraculum tale relatum dignis -ret auctoribus. *technice de re metrica*: DIOM. gramm. I 427 -at dipthongo *cf. p. 532, 32.* **b** *seq.* in: CAES. Gall. 7, 84, 4 quod suum periculum in aliena vident virtute -are. civ. 3, 89, 3 monuitque eius diei victoriam in earum cohortium virtute -are. NEP. Att. 14, 3 omnisque eius pecuniae reditus -bat in Epiroticis et urbanis possessionibus. 8, 54 omnis vis (*leonis*) -at in oculis. QVINT. inst. 10, 1, 68 in iis (*adfectibus*), qui in miseratione -ant. PRISCILL. tract. 2, 52 si fides professionis nostrae . . . in deo -at. SCHOL. Verg. Veron. Aen. 2, 165 fatale Palladium, in quo fatum Troianorum -bat. AMBR. hex. 1, 27 nisi in sui gubernatoris divina virtute -rent. SVLP. SEV. Mart. 1, 3 regnum dei non in eloquentia, sed in fide -at. MART. CAP. 6, 717 quae mobilitas in lineis -at. **c** *seq.* ex: VELL. 2, 108, 2 ex voluntate parentium -antem . . . principatum. PLIN. nat. 17, 222 sideratio tota e caelo -at. ACT. ARV. a. 86. 2, 39 ex cuius incolumitate omnium salus -at. IREN. nat. 1, 9, 1 fictionem suam, ex eis (*scripturis*) -are (συνιστάνειν). PETR. CHRYS. serm. 167 p. 636^C magisterium stat de scientia, sed magisterii auctoritas -at ex vita. **d** *seq.* de: TERT. apol. 38 prohibendarum factionum causa de providentia -at modestiae publicae. spect. 2 neque alienum videri posse neque inimicum deo, quod de conditione -et ipsius. orat. 2 de qua (*matre*) -at et patris et filii nomen. *seq.* ab: PLIN. nat. 2, 87 plane a perpendiculo mensura caeli -at. **e** *seq.* aliunde: HIL. trin. 3, 24 id quod in aliud ex auctore subsistit, imperfectum sibi est, dum -at aliunde. *seq.* hinc: ARATOR act. 2, 462 de quo (*deo*) cecinere poetae hinc hominum -are genus.

4 *convenire, rectum, dispositum esse*: RHET. Her. 1, 9, 16 si spatia temporum, personarum dignitates, consiliorum rationes, locorum opportunitates -bunt. CIC. Font. 3 quicquid . . . surripiatur aut non -et. nat. deor. 2, 6 mox a Paulo litteris allatis cum idem dies -isset (*cf.* LIV. 9, 2, 3 ut idem omnibus sermo -et). VERG. Aen. 3, 518 postquam cuncta videt caelo -are sereno (SERV. *ad l.* id est: omnia videt habere caelum quae significent serenitatem. -are autem suppetere). SEN. contr. exc. 10, 4 tibi . . . cotidiana captura non -at (contr. 10, 4, 7 respondet). SEN. benef. 2, 17, 6 ut illis quoque partes suae -ent. PETRON. 102 tanquam non multa una oporteat consentiant . . ., ut mendacium -et. PLIN. epist. 3, 12, 4 nostrae . . . cenae ut apparatus et inpendii sic temporis modus -et (PAVL. dig. 19, 1, 42 cum universus modus -at). IVV. 6, 166 quis ferat uxorem cui -ant omnia. CONSENT. gramm. V 398, 20 iudicemus -et versus an non -et (*syn.* consistere). AVELL. p. 151, 21 cui ad sacerdotium -are crederentur omnia. ratio: CIC. Flacc. 69 auri ratio -at. CARM. epigr. 62, 5 ita casta veitae -tit rat⟨io meae⟩. VITR. 9, 1, 2 ea ratio nobis -bit, quod. VAL. MAX. 4, 8, 1 SEN. benef. 2, 16, 1 epist. 1, 4. 120, 2 cui ratio officii recte -at. QVINT. inst. 10, 2, 2 decl. 300 p. 182, 22. 316 p. 244, 4 FRONTIN. aq. 34. TAC. ann. 1, 6 eam condicionem esse imperandi, ut non aliter ratio -et quam si uni reddatur. PLIN. epist. 1, 5, 16. 1, 9, 1 *ter.* 2, 4, 4. 3, 18, 10. 7, 6, 4. 9, 2, 5. 10, 3, 3 paneg. 38 SVET. Nero 30. APVL. Plat. 2, 27 censet his debere -are rationem (nationem *codd.*). PAPIN. dig. 49, 16, 15 VLP. dig. 17, 1, 8, 8. 37, 15, 1 pr. 47, 10, 17, 8. 48, 18, 1, 27 TERT. pudic. 10. 19 IREN. 2, 7, 4. CYPR. epist. 4, 4. 23 quibus ad te ratio -erit, quibus post commissum egerint. 73, 5. 74, 8. TREB. trig. tyr. 21, 2 non sibi apud deos inferos -are rationem. LACT. opif. 4. 7 IVST. praef. 5 apud. AVG. civ. 5, 6 SIDON. epist. 9, 11, 3. BOETH. arithm. 1 praef. p. 3, 12 mihi operis ratio -bit. 2, 34 p. 131, 22 ad eundem ordinem cuncta triangulorum ratio -bit. 2, 37 p. 134, 4 PS. BOETH. geom. p. 416, 3. *impersonaliter*: ALF. dig. 11, 3, 16 rationes ab eo accepit et cum eis non -ret.

5 cōnstat *i. manifestum, certum, consentaneum, notum est*: NON. p. 273 manifestum est. GLOSS. ὡμολόγηται, φανερόν ἐστιν, liqueat, φανῇ. **a** *nomen vel pronomen loco subiecti ponitur aut subiectum omittitur*: **α** *absolute*: CIC. inv. 1, 63 hoc si non -at. 1, 68 quae -ant (*opp.* quae dubia sunt). Verr. 3, 180 cum id quoque -bit. 4, 54 ante quam plane -tit. Caecin. 32 cum hoc -et. de orat. 1, 89 id quod -ret. part. 42 quae, cum et factum -at et nomen, qualia sint vocatur in dubium. Mil. 15 quid porro quaerendum est? factumne sit? at -at. 52 video adhuc -are . . . omnia. Tusc. 1, 40. 80. div. 1, 25 auspicia . . . vestra quam -ant, quae quidem nunc a Romanis auguribus ignorantur. LVCR. 2, 95 quod quoniam -at. OV. fast. 6, 571 et -at enim, sed causa latendi discrepat et dubium me quoque mentis habet. LIV. 1, 48, 5 id quod satis -at. 3, 26, 9. 4, 13, 7 nihil enim -at nisi . . . nomen. 25, 17, 3 nec locus nec ratio mortis in viro tam claro et insigni -at. MANIL. 3, 46 si bene -erit vigilanti condita sensu (3, 295 haec ubi -erint vigilanti condita mente). 3, 209 nec -at origo. 3, 490 hic ubi -erit numerus. SEN. contr. 10, 4, 11 primum . . . crimen -are oportet, deinde tunc reum quaeri. CELS. 7, 26, 2. 7, 7, 4 verus . . . anguli finis . . . noscendus est, qui ubi satis -tit. SEN. dial. 6, 12, 6 benef. 3, 29, 2 epist. 70, 21. PLIN. nat. 6, 56 unde plane -ent gentes, Hemodi montes adsurgunt. 6, 198 cuius neque magnitudo neque intervallum a continente -at. *al.* QVINT. inst. 2, 17, 42 quod fere -at. 7, 2, 8 cum factum -at (*cf. infra l. 79*). 12, 1, 38. PLIN. epist. 3, 3, 3 cuius scholae severitas, pudor, in primis castitas -et. SVET. Tib. 1 quod magis -at. EPIST. imp. Hadr. ad Quiet. (CORP. III 355^B) 9 si ⟨non co⟩nstitit. IVLIAN. dig. 38, 2, 13 et certe -at. GAIVS dig. 18, 1, 35, 7 verissimum est quod et -are videtur. MEN. dig. 49, 16, 5, 6 hoc licet liquido -are non possit (BOETH. arithm. 1 praef. p. 3, 4). TERT. test. anim. 1 quod relatum est neque omnes sciunt neque qui sciunt -are confidunt. ARNOB. nat. 1, 47 ut liquet et -at (5, 39 quod si liquet et -at. 7, 5 quod si -at et liquidum est). 6, 26 -tit conprobatumque est. MAR. VICTORIN. rhet. p. 181, 20 id enim -at, quod utrimque latere concurrente fulcitur. CLAVD. MAM. anim. p. 182, 10 sicut supra iam -tit. *nota*: COMM. instr. 1, 18, 8 auctor huius sceleris -at. hoc, illud *sequente acc. c. inf.*: CIC. div. in Caec. 17 cum hoc -et Siculos a me petisse. Verr. 2, 18 cum hoc -et post hunc statum reipublicae . . . simili splendore . . . consilium nullum fuisse. or. frg. A XV 8 illud . . . -are video regem illum . . . interfectum esse. Tusc. 2, 43. nat. deor. 3, 11 quasi . . . hoc perspicuum sit -etque inter omnis eos esse deos. SEN. epist. 89, 6 illud quasi -tit aliquid inter philosophiam et sapientiam interesse. GAIVS inst. 3, 157 illud -at . . . non contrahi obligationem. AVG. civ. 5, 19 dum illud -et inter omnes veraciter pios neminem sine vera pietate . . . veram posse habere virtutem. *seq. interr. obl.*: LIV. 38, 57, 3 illud parum -at, utrum . . . an. *seq.* quod *c. coni.*: CAPITOL. Gord. 4, 8 iam illud satis -at, quod filium illustraverit. **β** *seq.* de: CIC. inv. 1, 11 non quod de facto non -et. 2, 150 *bis. opp.* quaeri. Cluent. 125 dum haec . . . de Oppianico -bunt. Att. 13, 10, 3 cum de Magio -et. CELS. 7, 14 de quibus . . . inter auctores parum -at. SEN. epist. 100, 6 quod de compositione non -at. 3, 11, 1 si tamen ante de qualitate soli -erit. PLIN. nat. 11, 12 non sit de anima quaestio, -et et de sanguine. 25, 168. QVINT. inst. 3, 6, 34 *bis.* 4, 2, 5 (*opp.* quaeri). 4, 2, 76 (*opp.* quaestio est). 6, 4, 4. 7, 2, 2. 11 (*opp.* quaeri). 7, 2, 21. 7, 3, 4 nam tum est certum de nomine, sed quaeritur, quae res ei subicienda sit, tum res est manifesta. sed de nomine non -at. cum de nomine -at (et quod nomine -at *AGMS*), de re dubium est, interim coniectura est, ut si quaeratur, quid sit deus. 252 p. 29, 15 (*opp.* quaeri). 350 p. 378, 27 interim de affectu -at. TAC. hist. 1, 41 de percussore non satis -at. VLP. dig. 28, 5, 4 pr. de hoc . . . inter omnes -at. *saepissime apud* ICTOS *cf. Vocab. iurispr. rom. s. v.* TERT. nat. 1, 1 de malo ita -at apud omnes. 1, 3 de criminum veritate -ret. TREB. Gall. 14, 11 -at de genere, non satis tamen -at de dignitate. HIL. ad Const. 1, 8 de sacerdotali fide prius debere -are. SVLP. SEV. chron. 2, 39, 2 cum de persona iudicum -isset. *nota acc.*: MART. BRAC. iact. 1 ut non multa prosequar, quaecunque memorare perlongum est, cum singulos homines -et (*i. de singulis h., sc. qui morbus singulos h. vincat*). **γ** *seq.* inter: RHET. Her. 2, 25, 39 vitiosum est, cum id pro certo sumitur, quod inter omnes -at, quod etiam nunc in controversia (CIC. inv. 1, 65 haec propositio indiget approbationis; non enim perspicua est neque -at inter omnes). CIC. de orat. 1, 104 ut inter homines peritos -are video. 3, 3 ut saepe inter homines sapientissimos -are vidi. orat. 218. S. Rosc. 33 quod inter omnes -at. Phil. 2, 107 ut -bat inter eos. ac. 1, 15 id quod -at inter omnes. fin. 4, 33. nat. deor. 1, 44 quod quoniam fere -at inter omnes fere philosophos. 2, 12 inter omnis omnium gentium summa -at. 3, 8 quod esset perspicuum et inter omnes -ret. OV. fast. 3, 91 inter Aricinos Albanaque tempora -at (*sc. tertium mensem esse Martium*). LIV. 21, 38, 6. 36, 7, 8. 37, 34, 5 parum. VELL. 2, 41, 1. CELS. 1 prooem. haec . . . inter eos parum -ant. PLIN. nat. 36, 109 QVINT. decl. 269 p. 98, 25 *al.* **δ** *seq. dat.*: CAES. Gall. 7, 5, 7 quod nihil nobis -at, non videtur pro certo esse ponendum. VERG. Aen. 5, 748 quae nunc animo sententia -et (SEN. epist. 115, 18 dum animo compositio sua -et. PLIN. nat. 2, 85 ut . . . aestimatio coniectandi -et animo). MANIL. 3, 179 cum tibi nascentis percepto tempore forma -erit (-erint *al.*, cum steterit *al.*) 3, 247 nec tibi -bunt aliter vestigia caeli. IVV. 7, 230 ut praeceptori verborum regula -at. *loco corrupto*: MANIL. 5, 646. **ε** in *c. abl.*: PLIN. nat. 25, 85 nec quisquam genera earum iam novit aut multitudinem, numerus tamen (*sc. centum*) -at in nomine. 2, 55 neque omnium rerum afferri posse causas minus mirum est, quam -are in aliquis. VLP. dig. 30, 47, 2 quod et in servo ab hostibus capto -at. *seq.* per: MANIL. 2, 749 ratio per quam omnia -ant. *nota*: SCRIB. LARG. 171 quod adhuc ante antidotum Celsi inter omnis quasi insanabile -it.

b *seq. acc. c. inf.*: *deest apud* VITR. VELL. FRONTIN. ITIN. Silv. VVLG. *apud poetas non est nisi apud* LVCIL. *semel*, LVCR. *semel*, OV. *8^ies*, MANIL. *semel*, DRAC. VEN. FORT. *frequentant* CIC. LIV. PLIN. nat. QVINT. *praeterea inde a* LVCIL. *omnibus aetatibus ex. gr.*: LVCIL. 227 verum unum cecidisse tamen seni Tiresiai (*Mercerus*, veterum *et* sesenem Tiresiam *codd.*) aequalem -at. VARRO ling. 5, 148 in foro lacum Curtium a Curtio dictum -at. RHET. Her. 2, 16, 24 cum factum esse -et. 2, 21, 33. 2, 27, 44. 3, 16, 28. 4, 29, 40. 4, 41, 53. CIC. Quinct. 89 in quo -tit Naevium ex edicto non possedisse. S. Rosc. 44. 118. Verr. 1, 49 -at inter omnes . . . nullum hoc splendore . . . consilium fuisse. *et saepissime in oratt.* inv. 1, 80 quem -et esse avarum. 1, 104. 2, 7 de orat. 1, 58. 62. 69 *al.* ac. 2, 68. Att. 1, 12, 3 Pompeium nobis amicissimum

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-at esse. 7, 12, 5 Labienum ab illo discessisse propemodum -at. *al.* epist. 1, 9, 9 *al* epist. frg. V 19 cum -ret Caesarem Lupercis id vectigal dedisse, qui autem poterat id -are? LVCR. 5, 280 adsidue quoniam fluere omnia -at. CAES. *saepe, ex. gr.* Gall. 4, 29, 4 quod omnibus -bat hiemari (*β*, hiemare *α*) in Gallia oportere. HIRT. Gall. 8 praef. 4. 8, 30, 1 BELL. Alex. 31, 6 SALL. Catil. 53, 3 hist. frg. 1, 100. 4, 26 NEP. reg. 3, 5 Alc. 1, 1 OV. epist. 5, 40 met. 7, 533. 12, 264 fast. 3, 112. 329 trist. 2, 276. 3, 9, 6 LIV. *saepissime, ex. gr.* 1, 1, 1. 21, 28, 6 magis -at ratibus traiectos. 24, 40, 11 satis. MANIL. 2, 700 his finibus esse dodecatemorium -at (-ant *codd.*). PAVL. FEST. p. 18. VAL. MAX. 4, 8, 5 certe (certo *codd. recc.*). COLVM. 7, 3, 11 inter auctores fere -tit primum esse admissurae tempus vernum Parilibus. SCRIB. LARG. 14 -at inter plures crocodili testiculum ... multos remediasse. ASCON. Mil. p. 42 ita. PLIN. nat. *saepissime, ex. gr.* 6, 16 fere. 20, 226 utique. 28, 17 in augurum certe disciplina -at neque diras neque ulla auspicia. QVINT. inst. 4, 1, 5 id fieri tribus maxime rebus inter auctores plurimos -at. decl. 265 p. 82, 15 facile, ut opinor, -bit nihil ad nostram actionem pertinere. TAC. ann. 1, 18 *saepe; cf. Gerber-Greef, Lex. Tac.* PLIN. epist. 2, 16, 2. 10, 96, 10 certe satis. SVET. Tib. 49 sat (satis *codd.*, sat *dett. del. Madvig*) -at. SENT. Delph. et Antic. (Corp. III 567) 15. *saepissime apud* ICTOS; *cf. vocab. iurispr. rom. ex. gr.* GAIVS inst. 2, 245 ex diverso. PAPIN. dig. 32, 91 pr. facile. VLP. dig. 29, 4, 4 pr. si liquido -erit in necem legatorum hoc factum. APVL. Plat. 17 multis modis. TERT. nat. 2, 12 etiamsi de origine Saturni dubitatur, de actu tamen -at hominem illum fuisse. spect. 2 indubitate quaecumque condidit non in exitum operum -at condidisse. 4 si ex idololatria universam spectaculorum paraturam -are -erit. idol. 15 cum ipsos deos nationum homines retro fuisse etiam apud suos -et (AMM. 29, 1, 32). CHALC. comm. 226 sicut in superioribus -tit. 307 initii ... simplicem esse naturam in superioribus -tit. QVEROL. p. 36, 7 omnes ... dominos malos esse -at et manifestissimum est. AMM. 28, 1, 15 cum iustitium esse aperte -ret. 28, 3, 7 cum aperte -ret nulla eius proposita deseruisse fortunam. AVG. serm. ed. Mai 91, 1 quae omnia in Christo adimpleta esse luce clarius -at. AVELL. p. 69, 25 ne illorum mentio fiat, de quibus (*i. quos*) -at suspensos esse iudicio. SIDON. epist. 2, 138 ad statum huius modi ... nescio an -et tendere beatos, patet certe miseros pervenire.

LIV. 21, 20, 9 *cf. p. 532, 12.* *nota*: GLOSS. V 281, 35 -et placet. GELL. 4, 5, 4 -titque eam statuam ... in locum editum subducendam. *accedit abl. causae*: OV. met. 15, 58 talia -bat certa primordia fama esse loci positaeque Italis in finibus urbis. PLIN. nat. 2, 176 mediam esse terram mundi totius haud dubiis -at argumentis, sed clarissime aequinoctii paribus horis. PANEG. 5, 15 vestri contemplatione -bat de victoria dubitari non posse. MACR. somn. 1, 16, 10 manifestissimis ... dimensionum rationibus -tit mensuram solis ducentesimam sextam decimam partem habere magnitudinis circi.

de: TERT. anim. 31 Euphorbum militarem et bellicam animam satis -at vel de ipsa gloria clipeorum consecratorum.

c *seq. nom. c. inf.*: CIC. Cluent. 104 quae praeiudicia de eo facta esse -rent. dom. 139 quae si omnia e Ti. Coruncanii scientia ... acta esse -rent (*sed licet dubitare de his locis*). RVFIN. Adamant. 5, 14 haec quidem -ant non esse contraria. EPIPHAN. Avell. p. 767, 16 quae (*divisiones*) secundum numerum diverso modo -a⟨n⟩t esse compositae. p. 767, 2 haec (*divisio*) ... iuxta principes tribuum ad praeceptum domini -at esse numerata. ORIBAS. syn. 1, 14 omnes quae circa esse -erint. NOVELL. Iust. app. 3 quae (*quaestio*) patrum -at regulis definita. GREG. M. epist. 5, 39 si ... ita -at esse distinctio.

d *seq. interrogatio obliqua*: *apud poetas non legitur nisi apud* LVCR. *bis.* CIC. inv. 1, 12 quo id factum nomine appellari oporteat, -at. fin. 5, 17 quid ... sit, ... non -at. 5, 89 cum -erit inter doctos, quanti res quaeque sit. epist. 13, 1, 1 etsi non satis mihi -erat, cum aliquane animi mei molestia an potius lubenter te Athenis visurus essem. 14, 18, 2. LVCR. 1, 204 e qua -at quid possit oriri. 4, 1078 nec -at quid primum oculis manibusque fruantur. CAES. Gall. 3, 14, 3 neque satis Bruto ... vel tribunis militum ... -bat, quid agerent aut quam rationem pugnae insisterent. LIV. *saepe ex. gr.* 4, 30, 6 parum. 5, 12, 12 nec satis. 7, 37, 15 neque, quo signo coirent ... territis -are poterat. 21, 38, 2 quantae copiae ... Hannibali fuerint, nequaquam inter auctores -at. 30, 28, 1 nec satis certum -are apud animos poterat, utrum ... an (RESCR. imp. Hadr. Pompon. dig. 40, 12, 43 PAPIN. dig. 40, 7, 34, 1). 27, 44, 1 neque satis -bat animis, tam audax iter consulis laudarent vituperarentne. SEN. contr. 7, 8, 7 numquam. SEN. epist. 84, 4 de illis non satis -at, utrum sucum ex floribus ducant ... an ... in hunc saporem ... mutent. PLIN. nat. 16, 48 nec -at auctoribus, quod cuique generi adtribuant. QVINT. inst. 3, 9, 7. EPIST. imp. Hadr. ad Quiet. (Corp. III 355[B]) 8 -tit, qui es⟨se⟩nt c⟨leruc⟩hici agri. LACT. inst. 1, 22, 27 de tempore -at quando di coli coeperint.

e *seq.* ut: CELS. dig. 8, 1, 9 -tit, ut ... eā *via* demum agere deberet. VLP. dig. 42, 4, 7, 13 -at ..., ut ipse eius possit bona vendere. PAVL. dig. 3, 3, 73 hoc -at, ut ante litem detestatam praeses iubeat. *seq.* quod: *cum coniunctivo*: SPART. Pesc. 12, 3 apud omnes -at, quod ... omnia correcturus fuerit. AVELL. p. 25, 12 cum -et, quod eam impiis subscriptionibus reprobaverint. *cf. p. 534, 23.* *cum indicativo*: OPTAT. 8, 3 p. 78, 16 -at, quod extulit cor suum. MACR. comm. 2, 15, 27 -at ... quod omne quicquid movetur movet alia. BOETH. herm. pr. 1, 6 p. 80, 11 -at quod omni negationi adfirmatio opponitur. herm. sec. 6, 14 p. 468, 13 -at quod universalis negatio magis contraria est. *seq.* quia: RVFIN. apol. Orig. 5 p. 575 -at ... quia venit ille cui repositum est. TYCON. 3 p. 13, 22 -at et quia nunquam fuit ex lege *semen Abrahae.* *seq.* quoniam: BOETH. herm. sec. 6, 13 p. 440, 5 -at quoniam adfirmationem possibilem non sequitur opposita negatio. 6, 14 p. 494, 16 volens ... -are (constituere *E*²) quoniam negatio contraria sit adfirmationi.

ˣ*partic. pro adiectivo* **cōnstāns,** -tis. *abl. sing. ubique* constanti *praeter l. 17. 33.* PLIN. dub. serm. frg. Char. gramm. I 125, 9 cum cognomen erit, hoc (*sc.* constante) velut eiusmodi a praesente innocente sapiente ... dicemus, nec interest ens an ans nominativo singulari claudantur. CHAR. gramm. I 125, 12 sed enim P. Rutilius de vita sua II ʽanimoʼ inquit ʽ-eʼ. VOPISC. Car. 7, 2 maxime -em principem. *subst. n. pl.* cōnstantia *v. infra l. 65. 77.* DIFF. ed. Beck p. 47, 38 inter -em et pertinacem et perseverantem: -s bono consilio utitur, pertinax in vitio est, perseverans in virtute. *legitur inde a* RVT. RVF.

I *proprie i. q. inconcussus, quietus, firmus*: GLOSS. σταθερός, εὐστάθής, καθεστηκώς, συνεστηκώς. RHET. Her. 3, 12, 21 vox ... reducitur in quendam sonum aequabilem atque -em. 3, 15, 27 nonnumquam sedato et -i gestu, maesto et conturbato vultu uti oportebit. LVCR. 3, 191 at contra mellis -ior est natura. HOR. epod. 12, 19 cuius in indomito -ior inguine nervus. LIV. 5, 46, 3 similiter -i vultu graduque (*cf.* VAL. MAX. 3, 1, 2. 6, 2, 1. 7, 2 ext. 1). OV. am. 1, 4, 70 cras mihi -i voce dedisse nega (VITR. 5, 4, 2 *vox* -s [inconstans *Iocundus, sed Aristox.* ἱσταμένη]. SACR. Leon. p. 386). VAL. MAX. 2, 6, 8 -i dextera (4, 6, 2). SEN. nat. 7, 13, 1 quae (*stella*) lumen suum -bus misceant. TERT. patient. 8 in petra -issimae duritiae. PAVL. NOL. carm. 15, 269 -e (-i *R*, cunctante *E*) premens vestigia passu.

contra: PLIN. nat. 14, 28 *visulla vitis* contra tenorem unum algoris aestusve -s. *in imagine*: CIC. Cato 33 gravitas iam -is aetatis. 76 -s ... aetas, quae media dicitur. SVET. Galba 4 nondum aetate -i. INST. Iust. 4, 6, 33 ut etiam -issimus quisque labi posset.

II *translate*: **A** *de animi firmitate, stabilitate*: **1** *absolute*: GLOSS. animus firmus, animi firmus, animo firmus, maturus. RVT. RVF. hist. 8 animo -e (CIC. Sest. 113 animum -em et egregium. Mil. 81. Phil. 3, 26 magno animo et -i. div. 2, 140 quam ... magno animo, quam -i. off. 1, 80 fortis ... animi et -is est non perturbari. Att. 16, 21, 2 firmo id -ique animo facias licet. OV. rem. 718 LIV. 33, 28, 7. 44, 22, 10 tam firmi et -is animi. VAL. MAX. 3, 2, 16. 4, 7, 7 SEN. dial. 1, 2, 8 PS. SEN. mon. 184. CVRT. 6, 7, 13 abunde -is animi. LAVS Pis. 259 est mihi, crede, meis animus -ior annis. FRONTIN. strat. 2, 3, 1 PANEG. 11, 1 AVG. civ. 1, 16 OROS. hist. 5, 16, 13). CIC. *saepissime, ex. gr.*: S. Rosc. 41 is quidem fuit omnium -issimus. Q. Rosc. 47 castissimus et -issimus (PALLAD. hist. mon. I 48 ut castissimum quemque et -issimum [τὸν πάνυ στερρόν] virum vultus ipsius ... posset illicere). CIC. Q. Rosc. 49 quem hominem? ... mobilem? immo -issimum. Cluent. 46 quam fere omnium -s et moderata ratio *sit* vitae (Flacc. 106). Flacc. 89 homo et pudens et -s (93). 98 quia consul fortis -sque fuerat (Planc. 77 Phil. 11, 32. 12, 18. 14, 17 Brut. 117 epist. 1, 8, 4. 5, 2, 8. 7, 18, 1 SEN. epist. 100, 4 TREB. trig. tyr. 3, 1. 12, 5). CIC. dom. 139 -issima mente (Tusc. 4, 54 *opp.* perturbata. nat. deor. 1, 24 CATVLL. 64, 209. 238). p. red. in sen. 30 cuius ... totus ... tribunatus nihil aliud fuit nisi -s ... defensio salutis meae (VAL. MAX. 3, 7, 1). Sest. 76 virum optimum et -issimum (epist. 6, 6, 13). Pis. 59 vir moderatus et -s. Phil. 13, 15 nec vero *senatus* fuit umquam gravior, -ior, fortior. top. 78 quorum ... vitam -em et probatam (fin. 5, 66 quibus rebus vita consentiens virtutibusque respondens recta et honesta et -s et naturae congruens existimari potest). fin. 2, 46 cum ... omnia vera diligimus, id est fidelia, simplicia, -ia, tum vana, falsa, fallentia odimus. 3, 75 quam gravis ..., quam magnifica, quam -s conficitur persona sapientis. Tusc. 4, 34 quando ... virtus est adfectio animi -s conveniensque. 4, 36 quem ... tum temperantem, alias -em continentemque dicimus. 4, 55 de -i viro ac sapienti (5, 77). 4, 61 -em ... quendam volumus, sedatum, gravem humana omnia spernentem illum esse. 5, 48 vir ... temperatus, -s, sine metu, sine aegritudine ... nonne beatus? 5, 104 -em hominem et gravem. Lael. 62 sunt firmi et stabiles et -es eligendi. 64 qui ... utraque in re gravem, -em, stabilem se in amicitia praebuerit. 95 quid intersit inter popularem, id est assentatorem et levem civem, et inter -em, severum et gravem. 99 graviores -iores-que. off. 1, 120 multo ... et firmior est et -ior. 3, 35 recta ... et convenientia et -ia desiderat natura. epist. 1, 9, 14 -issimis atque optimis actionibus tuis. 3, 8, 6 mea ratio in tota amicitia nostra -s et gravis reperietur. 15, 20, 1 etsi modestus eius vultus sermoque -s habere quiddam a Curibus videbatur. Att. 1, 14, 5 nihil *senatu* -ius, nihil severius. 1, 14, 6 Messalla consul est egregius, fortis, -s, diligens. 12, 12, 4 senatus gravior, -ior ... esse non potuit. ad Brut. 2, 7, 3 qui vir! di boni, quam gravis! quam -s! CATVLL. 91, 3 quod te cognossem bene -emve putarem. NEP. Lys. 2, 2 proinde ac si non iidem firmis-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

simi solerent esse amici, qui -es fuissent inimici (*cf.* LIV. 26, 12, 13 tanto -iorem inimicum Romanum quam amicum Poenum esse). HOR. carm. 3, 7, 4 -is iuvenem f i d e (OV. Pont. 2, 4, 33 LIV. 24, 1, 8. 28, 16, 12. 37, 53, 8 perpetua et -i fide. 44, 20, 7 Attali egregie -em fidem. VAL. MAX. 4, 7, 1. 5, 2 ext. 4. 6, 6 ext. 1. 6, 8, 5 PRISCILL. tract. 6 p. 75, 19. 10 p. 100, 6 HIL. in Matth. 5, 14 trin. 10, 37. AVG. civ. 3, 7 fidem -issimam piissimamque. INSCR. christ. Rossi II p. 147, 1). PROP. 1, 1, 3 tum mihi -is deiecit lumina fastus. 2, 34, 11 quid si non -s illa et tam certa fuisset? OV. Pont. 2, 7, 22 quaeque solebat esse levis, -s et bene certa nocet. 4, 12, 41 -i pietate. LIV. 22, 39, 12 meliores prudentiores -iores nos tempus diesque facit. 30, 13, 14 neque prudentiorem neque -iorem Masinissam quam Syphacem esse. VAL. MAX. 2, 9, 6 quam putemus -is (consultantis *codd. corr. A margo*) et praevalidi illum ingenii fuisse. 4, 3 ext. 3 -issimam eius abstinentiam. 4, 7 pr. a -i benivolentia (PANEG. 11, 26 perpetuae et -is benivolentiae). 4, 7, 2 -is a m i c i t i a e (4, 7 ext. 2 TAC. ann. 15, 62). PHAEDR. 5, 2, 9 -ior fuissem vera existimans. CVRT. 8, 14, 46 nec sane quicquam ingenium eius solidius aut -ius habuit quam admirationem verae laudis. SEN. epist. 74, 21 quanto his omnibus fortior ratio est, quanto -ior. 85, 2 qui prudens est, et temperans est. qui temperans est, et -s. qui -s est, inperturbatus est. 85, 3 ut inperturbatum et -em et sine tristitia sic interpretemur. COLVM. 7, 12, 1. MART. 4, 54, 7 Thraseā -ior ipso. QVINT. inst. 5, 7, 26 prudens . . . et -s. IVV. 6, 93 -i pectore. TAC. Agr. 45 -s et libens fatum excepisti. hist. 1, 3. 3, 1 an ire comminus . . . -ius foret. 3, 17 nullum -is ducis aut fortis militis officium omisit. ann. 16, 35 firmare animum expediat -bus exemplis. PLIN. epist. 6, 27, 2 non tamquam liber et -s, sed tamquam intellegens. 6, 34, 2 ut negare non -s, sed durum videretur. SVET. Tib. 65 et oppressa coniuratione Seiani nihilo securior aut -ior. Nero 2 vir neque satis -s et ingenio truci. APVL. met. 9, 22 quae tam -is sodalis libertate fruitur. CALL. dig. 1, 18, 19, 1 id . . . non est -is et recti iudicis. VLP. dig. 1, 1, 10 pr. iustitia est -s et perpetua voluntas ius suum cuique tribuendi. TERT. anim. 1 quanto dignior atque -ior (constantiae *B*) christianae sapientiae assertio. adv. Marc. 5, 7 Marcion -ior apostolo (*ironice*). ITALA Matth. 9, 2 (Hil. in Matth. 8, 5) -s esto (ϑάρσει, VVLG. confide). 14, 27 (cod. e) -es estote (ϑαρσεῖτε, VVLG. habete fiduciam). CAPITOL. Marc. 12, 6 quamvis esset -s, erat etiam verecundus. Maximin. 20, 4 horum . . . Maximinus vita severior, prudentia gravior, virtute -ior. Max. Balb. 7, 7 alterum severum, clementem alterum, bonum illum, istum -em. ARNOB. nat. 3, 19 quis enim deum dixerit fortem -em frugi sapientem. IVST. 12, 416 -ioresque futuri. HIL. trin. 12, 20 *fides* non . . . retinebit -em obnitendi securitatem. syn. 5 -em fidei vestrae libertatem et securitatem testemini. AMM. 16, 4, 4 -i sollicitudine. 27, 6, 14 -s semper legumque similis. VVLG. I Macc. 9, 14 omnes -es (εὔψυχοι) corde. II Macc. 8, 21 his verbis -es (εὐϑαρσεῖς) effecti sunt. act. 23, 11 -s esto (ϑάρσει). III Esdr. 8, 30 ego -s animo (εὐϑαρσής) factus sum secundum opitulationem domini dei mei. AVG. civ. 18, 52 unius fidelissimi et -issimi iuvenis. SVLP. SEV. Mart. 4, 5 Martinus intrepidus, immo illato sibi terrore -ior. OROS. hist. 2, 11, 6. AVELL. p. 8, 6 cuius oratio quam -s fuerit, quam fidelis. p. 30, 14 a -issimo episcopo Taorgio. EVSTATH. Bas. hex. 9, 3 p. 958B boves graves sunt et -es. CORP. VIII 1288 -i viro. INSCR. christ. Rossi II p. 112, 76 moribus hic -s, magis pietate severus. *epitheton legionum*: CORP. III 878 legionis V M(acedonicae) p(iae) c(onstantis). 892. 7694. 4300 legionis I ad(iutricis) bis p(iae) f(idelis) cons(tantis). X 532 ex leg. VI ferr(ata) fidel(i) constant(i) *al.* *cf.* NOT. dign. occ. 6, 52 equites -es Valentinianenses seniores. 7, 165. 32, 26. **2** *seq. genet.*: TAC. hist. 3, 57 neque fidei -s neque strenuus in perfidia. SVLP. SEV. chron. 2, 40, 5 quia . . . -issimus nostrarum partium . . . habebatur. **3** *cum praepos.*: i n *c. abl.*: CIC. fin. 2, 81 quod . . . multi Epicurei et fuerunt et in amicitiis fideles et in omni vita -es et graves. Brut. 95 civis in rebus optumis -issimus M. Octavius. ad Brut. 1, 15, 13 nulla in re malo quam in (*om. M*) te amando -s et esse et videri. HOR. sat. 2, 7 quanto -ior isdem in vitiis. OV. epist. 16, 199 ut cupias -s in amore manere. trist. 5, 8, 18 tantum -s in levitate sua est. LIV. 3, 41, 8 in Fabio minus in bono -s quam navum in malitia ingenium esse. SEN. nat. 1 praef. 14 quo neque formosius est quicquam nec dispositius nec in proposito -ius. PLIN. epist. 5, 12, 4 ero enim vel cautior in continendo (*libro*) vel -ior in edendo. TREB. trig. tyr. 30, 5 quam prudens in consiliis, quam -s in dispositionibus. RVFIN. hist. 3, 4, 3 si qui -es in fide . . . reperti sunt. a d: CIC. epist. 6, 12, 4 et magnum animum mihi semper ostendisti et ad omnis casus ferendos -em ac paratum. VAL. MAX. 6, 4, 1 ut eorum animi ad imperium Romanum tuendum -iores essent. SEN. epist. 92, 28 ille alter secundus (ferundus *Madvig*) est ut aliquis parum -s ad custodienda optima, cuius iudicium labat etiamnunc et incertum est. FRONTIN. strat. 1, 11, 7 quo -iores ad pugnam milites haberet. PROSP. epist. 1, 7 possumus . . . ad non credendum esse -es, sed ad auctoritatem . . . non sumus pares. i n *c. acc.*: AMM. 30, 3, 6 -is in concordiam animi. e r g a: CIC. epist. 3, 9, 1 -is erga te voluntatis. VAL. MAX. 3, 8 ext. 6 tam -i erga amicum iudicio. 4, 7, 4 -em erga amicum suum caritatem. 5, 3 ext. 2 -issimus erga patriam amor. c o n t r a: APVL. met. 9, 16 Philesitheus adulescens . . . strenuus et contra maritorum inefficaces diligentias -issimus. **4** *seq. infin.*: ITIN. Alex. 6 -s excipere qui (quo *cod. 2. m.*) confideret.

B *de rebus durantibus, stabilibus, saepe i. q. continuus, conexus*: CIC. inv. 1, 36 habitum . . . appellamus animi aut corporis -em et absolutam aliqua in re perfectionem. 2, 30. Sest. 87 simplex causa -s ratio. top. 63 earum causarum, quae non sunt -es. ac. 1, 42 omnia, quae essent aliena firmae et -is adsensionis, a virtute sapientiaque removebat. Tim. 43 ostendit primum ortum unum fore omnibus, eumque moderatum atque -em (ὅτι γένεσις πρώτη μὲν ἔσοιτο τεταγμένη μία πᾶσιν) nec ab ullo inminutum. nat. deor. 2, 51 quod in omni aeternitate conservat progressus et regressus reliquosque motus -es et ratos. 2, 54 quarum (*stellarum*) est cotidiana conveniens -sque conversio. 3, 23 nihil est . . . eo (*mundo*) . . . ornatius aspectu motuque -ius. 3, 24 quae cursus certos et -es habent. *ibid.* quid Chalcidico Euripo in motu identidem reciprocando putas fieri posse -ius. *ibid.* quarum (*febrium*) reversione et motu quid potest esse -ius. div. 2, 17 vident ex -issimo motu lunae, quando illa . . . incurrat in umbram terrae. 2, 124 quaedam observatio -s atque diuturna est. ad Q. fr. 1, 1, 18 familiae gravis et -s disciplina. RVT. LVP. 1, 14 neque enim -i silentio neque forti clamore strenue quid agere conabantur (TAC. ann. 15, 60 Plautius plenus -is silentii). 2, 1 beatae vitae perpetuus et -s fructus. LIV. 4, 37, 6 tamquam -issimae rei fortunae fretus. 6, 6, 9 ut . . . opinionem, quae maxima sit, etiam -em efficiat. 6, 25, 6 p a c e -i (6, 25, 10). 10, 13, 6 fortunam ipsam vereri, ne cui deorum nimia iam in se et -ior, quam velint humanae res videatur. 38, 5, 8 impetu -i. OV. epist. 20, 75 atque utinam -s (*i. q. constanter*) contra mea vela fuisset *ventus*. VAL. MAX. 1, 7 ext. 10 tam -bus familiaris precibus. 3, 3 ext. 1 est et illa vehemens animi militia . . . philosophia. PS. QVINT. decl. 14, 4 virus homine firmius, mente -ius. GELL. 15, 2, 8 vigore animi et -i praesentia (*inde* MACR. sat. 8, 8, 9). APVL. Plat. 1, 6 -i nititur robore. 1, 9 hanc (*partem*) . . . incorruptam, inmutabilem, -em eandemque et semper esse. met. 4, 15 -i vigore. TERT. adv. Marc. 19 ad -issimum argumentum. ARNOB. nat. 5, 15 *res* -s et fidei firmitate conixa. AVG. civ. 7, 15 -ior motus. BOETH. arithm. 1, 20 p. 41, 25 nimis -i ordine. mus. 1, 22 p. 214, 3 in -i ordine.

C *i. q. concors, consentaneus*: CIC. har. resp. 18 me una atque -i haruspicum voce vehementer esse commotum (carm. frg. 3 [de consul.] 51). leg. 1, 45 -s et perpetua r a t i o vitae (rep. 3, 33 est . . . vera lex recta ratio naturae congruens, diffusa in omnes, -s, sempiterna. nat. deor. 2, 34 ratio recta -sque. 3, 92 physica -ique ratione. APVL. Plat. 1, 9 perenni et -i ratione). CIC. fin. 3, 20 sequitur . . . selectio, deinde ea perpetua, tum ad extremum -s consentaneaque naturae. ac. 1, 31 ut nihil umquam unum esset et -s, ne idem quidem. div. 2, 1 quod genus philosophandi . . . maxime . . . et -s et elegans arbitraremur. off. 1, 144 ut quem ad modum in oratione -i, sic in vita omnia sint apta inter se et convenientia. ad Q. fr. 1, 1, 24 -i f a m a atque omnium sermone (epist. 10, 20, 1 LIV. 6, 25, 4 TAC. hist. 1, 66 ann. 6, 30 SVET. Iul. 6 GELL. 3, 9, 3. IVST. 25, 5, 3 satis -s inter omnes auctores fama est). CIC. epist. 12, 9, 1 *rumores* satis . . . quidem -es, sed adhuc sine auctore (TAC. Agr. 43). LIV. 10, 37, 13 huius anni parum -s m e m o r i a est (SVLP. SEV. Mart. 11, 2 quod nihil certi -s sibi maiorum memoria tradidisset). PLIN. nat. 23, 34 haec tamen fere -issimae videntur sententiae. 28, 15 -issima annalium affirmatione. SVET. Iul. 50 pronum et sumptuosum in libidines fuisse -s opinio est. Tib. 39 -i et opinione et sermone paene omnium. Vesp. 4 vetus et -s opinio. IREN. 2, 10, 4 adtribuere . . . substantiam eorum, quae facta sunt, virtuti et voluntati eius, qui est omnium deus, et credibile et acceptabile et -s et in hoc bene dicetur. AMM. 18, 6, 8 -i asseveratione perfugis concinentibus. 21, 7, 3 nemo ab hac -i sententia discrepabat. AVG. civ. 7, 28 quid solidum, quid -s, quid sobrium, quid definitum habet haec disputatio?

D *i. q. certus, manifestus*: RHET. Her. 2, 29, 46 quae (*conclusio*) non ex enumeratione certum et -s aliquid relinquit. ENNOD. epist. 8, 36, 2 p. 223, 16 si fidei meae conscius esses, dubitationem de rebus -bus non haberes. *i. q. rectus, conveniens*: SVLP. SEV. dial. 1, 14, 3 eremita videt . . . non -em panum numerum. *i. q. efficax*: COD. Iust. 7, 53, 3 (*a. 214*) ordo rei gestae et mora solutionis . . . -ius desiderat remedium.

adv. **cōnstanter**. PS. ASPER gramm. suppl. 54, 9 exeunt . . . adverbia . . . in r ut breviter fortiter -r. 54, 27 a constanti -r. GRAMM. suppl. 124, 28. *legitur inde a* CIC. *deest apud* CATVLL. LVCR. NEP. VERG. TIB. PROP. MANIL. VITR. SEN. rhet. PAVL. FEST. GERM. CELS. PHAEDR. SCRIB. LARG. MELAM ASCON. PERS. VAL. FL. STAT. MART. QVINT. IVV. TAC. FLOR.

I *firmiter, intrepide, audacter*: GLOSS. εὐσταϑῶς, ϑαρρούντως, perseveranter. constantius audentius. CIC. Cluent. 20 accusavit Oppianicum; quam -r et quam diligenter, postea dicam. Sull. 82 quis non de communi salute . . . -issime sensit. prov. 41 quae ego omnia . . . repudiavi quam sapienter, non disputo . . . ; -r quidem et fortiter certe (Mil. 58 dixit enim hic idem, qui omnia semper -r et fortiter. VAL. MAX. 5, 2, 2 SEN. nat. 2, 59, 2 epist. 98, 3 PLIN. epist. 4, 22, 3. GELL. 10, 22, 24 -r, fortiter et perite. CYPR. epist. 63, 10). CIC. Phil. 10, 4 quos acerbissime ceteri oderunt, tu -issime diligas.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

14, 17 alios parum -r in suscepta causa permanere. ac. 2, 45 ut maneamus in perspicuis firmius et -ius. Tim. 47 -r (κατὰ τρόπον) in suo manebat statu. Tusc. 2, 46 tune exclamabis ut mulier, non -r et sedate feres? 4, 12 id cum -r prudenterque fit. 4, 13 cum ratione animus movetur placide atque -r. 5, 12 -r, graviter, sapienter, fortiter *vivere*. 5, 81 splendide, -r, graviter, honeste omnia *facere*. Lael. 6 acta -r. off. 1, 137 quae ... cum aliqua perturbatione fiunt, ea nec -r fieri possunt nec. 3, 5 -r honesteque vivendi. de orat. 3, 70 rem publicam -issime consul defenderat. Brut. 267 egit multa -r. 273 ut nemo contra civium perditorum ... dementiam a senatu ... steterit -ius. Att. 4, 18, 1 quaeris ego me ut gesserim? -r et libere. 16, 5, 2 si quae minus antea propter infirmitatem aetatis -r ab eo fieri videbantur *al.* CAES. Gall. 3, 25, 1 cum item ab hostibus -r ac non timide pugnaretur. HIRT. Gall. 8, 13, 2 cum -ius universi paludem transissent. 8, 18, 4 nostri -r incursum sustinent. 8, 19, 2 -r proeliantur. BELL. Alex. 17, 5 -rque in eos ... impetum fecerunt. 36, 2 ea -r omnia aspernabatur. 84, 3 qui in eiusmodi periculo -r agendum sibi videret. HOR. sat. 2, 7, 6 pars hominum vitiis gaudet -r et urget propositum. OV. epist. 15, 152 tam bona -r praeda tenenda fuit. 16, 167 quo -ius ore laudamur vestro, iustius ille timet. Pont. 1, 5, 41 sic ego -r studium non utile servo. trist. 3, 2, 27 di, quos experior nimium -r iniquos. 4, 5, 23 teque ... praesta -r ad omne indeclinatae munus amicitiae. 5, 4, 49 -r profugum tueare. RVT. LVP. 1, 15 -r in causa pro vobis perseverare. 2, 7 lucem -r intueri non potest. LIV. 22, 38, 12 quo id -ius perseveraret. 26, 12, 17. 33, 35, 8 -r et fideliter in amicitia populi Romani permanerent. 34, 13, 9 magis temere quam -r. 36, 9, 11 primum impetum oppugnationis satis -r sustinuerunt. 41, 22, 2 ipsi parum (parenter *cod.*) -r negaverant. 42, 15, 10 Pantaleon -r (constra *V*, contra *Kreyss.*) inpavidus mansit. VAL. MAX. 1, 1, 9 bene atque -r. 2, 6, 11 fidem amicitiae -r praestandam. 2, 8, 2 defendit. 3, 3 ext. 7 laetitiam ... in ore -issime retinuit. 3, 8, 3 mirifice et -r. 4, 1, 5 quam potuit -r cum populo egit. 4, 1 ext. 2 quod in Xenocrate discipulo suo tam -r moderatus fuit. 7, 1 pr. volubilis fortunae conplura exempla rettulimus, -r propitiae admodum pauca. 8, 3, 3 -r et feliciter. 8, 4, 1 admisisse id facinus -issime adseveravit. SEN. nat. 6, 32, 9 quae omnia feres -r. epist. 95, 5 non potest toto animo honesta conari, ne (ς, me *BA*) -r quidem aut libenter, sed respiciet. CVRT. 4, 6, 13 acrius quam -ius proelium inierunt. 6, 7, 7 -r abnuit. COLVM. 6 praef. 1. PETRON. 82 cum -issime et centurionem et legionem essem ementitus. PLIN. nat. 18, 5 pergemus excolere vitam eoque -ius, quo operae nobis maior quam famae gratia expetitur. SIL. 15, 820 minuitque ferendo -r mala. FRONTIN. strat. [1 praef. omnia, quae a duce provide, utiliter, magnifice, -r fiunt, στρατηγικὰ habebuntur. *del. Wachsmuth*]. 1, 11, 21 minus -r. PLIN. epist. 3, 9, 32 ut dubitem confidenter an -r *responderit*, certe paratissime. 6, 13, 2 egit Claudius Capito inreverenter magis quam -r. 9, 13, 4. SVET. Aug. 66 amicitias neque facile admisit et -issime retinuit. Cal. 25 ardentius et -ius. Nero 7 Troiam -issime favorabiliterque lusit. Vesp. 5 -issime asseveravit. Tit. 2 -issime affirmasse. GAIVS dig. 28, 5, 32 satis -r veteres decreverunt. VLP. dig. 29, 5, 1, 13 Scaevola ait -ius defendendum. FRONTO p. 235 N. multa liberaliter, multa amice, multa fideliter, multa -r, saepe etiam cum periculo capitis consulta. APVL. met. 11, 22 solito -ius. TERT. anim. 16 Epicurei -ius parem omnibus atque perpetuam defendunt veritatem. adv. Marc. 4, 12 quoniam discipulos non -r tuetur, sed excusat. 5, 1 possis eum -r exponere. PASS. Mar. Iac. 7 ut oculi in eam -r videre non possent. ITALA Marc. 15, 43 (cod. d) -r venit (cod. l -r introivit, VVLG. audacter, τολμήσας). act. 2, 29 (cod. g) dicere -r (μετὰ παρρησίας, VVLG. audacter). CYPR. epist. 66, 3 potuerit se -r exserere adversus eos. 73, 14 verbum domini -r atque intrepide locutos. ITIN. Alex. 53 -r suadere milites regi conspirant. VOPISC. Car. 6, 1 Probi mortem et acerrime et -issime vindicavit. quatt. tyr. 4, 3 incudem superpositam pectori -r aliis fundentibus pertulit. ARNOB. nat. 3, 6 Tullius ... ingenue, -r et libere ... monstravit. HIL. in Matth. 10, 17 -r enim dei ingerenda cognitio est. syn. 78 -r audacis perfidiae impetum retundendo. c. Const. 12 homousion -issime obtinerent. EPIST. Arimin. syn. Migne 13, 567^{D} -r visum est (βέβαιον ἐφάνη). AMM. 28, 6, 23 -r saluti suae propugnans. VVLG. I Macc. 2, 16 et filii eius -r steterunt (συνήχθησαν). II Macc. 7, 10 manus -r (εὐθαρσῶς) extendit. Luc. 23, 10 et scribae -r (εὐτόνως) accusantes eum. act. 13, 46 -r (παρρησιασάμενοι) Paulus et Barnabas dixerunt. 26, 26 ad quem et -r (παρρησιαζόμενος) loquor. RVFIN. hist. mon. 15 p. 435^{A} quod bene, -r et sollicite agerent. hist. 4, 7, 1 integre et -r crediderant. apol. 1, 17 valde -r pronuntiat de ipsa natura dei dicens. PRVD. cath. 2, 28 nec teste quisquam lumine peccare -r potest. AVG. soliloq. 1, 15, 30 -r deo crede eique te totum committe. SVLP. SEV. chron. 2, 45, 2 multi -ius renitentes. Mart. 5, 5 -issime profitetur. SIDON. epist. 4, 23, 3 quem ... fore fidelem -r in posterum spondeo. SEDVL. carm. pasch. 1, 38 hanc -r opem laesis adhibete medullis. BOETH. mus. 1, 10 quanam ratione firmiter et -r consonantiarum momento perdisceret. HIST. Apoll. rec. A 13 -r appropinquavit (accessit *rec. B*) ad regem. VEN. FORT. vita Leob. 5, 18. PASS. Barth. 4 p. 135, 15 illa timore deposito -r (σταθεῖσα) ait. CARM. epigr. 853, 4 qui votum socii fieri -r adegit.

II *continenter, perpetuo, continuo*: CIC. orat. 198 omnis nec claudicans nec quasi fluctans et aequaliter -rque ingrediens numerosa habetur oratio. Tusc. 1, 68 cum videmus ... quinque stellas ferri eosdem cursus -issime servantis disparibus inter se motibus. BRVT. Cic. ad Brut. 1, 16, 9 si modo -r ac perpetuo placebit hoc consilium. SALL. Catil. 2, 3 aequabilius atque -ius sese res humanae haberent. VELL. 2, 89, 5 dictaturam ... tam -r reppulit. COLVM. 11, 2, 36 decimoctavo Kal. Maias ventosa tempestas et imbres, nec hoc -r. PLIN. nat. 2, 124 aquilones -ius perflant. 37, 112 *callainae gemmae* viliores -ius repraesentant *colorem*. GELL. 17, 12, 3 fidelius -iusque postea valiturum. TERT. bapt. 17 qui ne discere quidem -r mulieri permisit.

III *recte, consequenter, consentanee*: CIC. fin. 2, 89 quid attinet gloriose loqui, nisi -r loquare? 2, 114 vestri haec verecundius, illi fortasse -ius. 5, 79 quid -r dicatur, quid ipsum a se dissentiat. Tusc. 2, 44 quis hoc dicit? ... vix satis -r. 3, 31 nos ... non et dicemus hoc melius et -ius sentiemus? 5, 23 quamquam (*haec*) non -issime dici mihi videntur. 5, 24 quam bene non quaeritur -r quidem certe. 5, 25 nihil intellego dici potuisse -ius. off. 1, 71 atque ea quidem non satis -r. 2, 7 satisne -r facere videamur. CAES. Gall. 2, 2, 4 hi -r omnes nuntiaverunt. FRONTIN. aq. 7 de hoc enim -ius traditur. TERT. nat. 2, 7 quod non -r deos illos sed heroas appellatis. adv. Prax. 1, 3 ut -r duos deos et duos dominos praedices. VLP. dig. 32, 11 -r dicemus. MOD. dig. 23, 3, 13 -ius dicetur. PANEG. 11, 21 quid enim sibi verae vir perfectaeque virtutis non -r de honore promittat ...? *dat.*: CIC. Tusc. 5, 26 quam ... sibi -r convenienterque dicat, *Epicurus* non laborat. *i. q. efficienter*: TERT. anim. 23 scintillulam vitae ..., quae illud (*opus futile*) exsuscitavit et erexerit et -ius animarit. 48 sed haec ingeniose aestimari potius quam -r probari putem. orat. 22 de illis ... -r super meum modulum pronuntiari contestarique possum. pudic. 1 christianae pudicitiae ratio concutitur, quae omnia de caelo trahit ... et censuram per iudicia ex utroque testamento et [*del. Lat.*] coacta -ius ex metu et voto aeterni ignis et regni. RVFIN. hist. 5, 18, 12 haec ... ad confutandos eos satis probabiliter et -r intexuit. *Burger.*

cōnstrātor, -ōris *m. a* consternere. AVSON. 343, 12 velivolique maris constrator, leuconotos Libs.

cōnstrātus *v.* 2. consterno.

cōnstrepo, -ere *a* con *et* strepere. *proprie*: FRONTO p. 210, 19 N. -i aut linguis pluribus omina⟨ri⟩. APVL. met. 4, 26 domus ... taedis lucida -bat hymenaeum (11, 10 sistris argutum tinnitum -entes). 6, 6 gannitu -enti lasciviunt passeres. 8, 27 absonis ululatibus -entes. TERT. idol. 14 consonant lusus, convivia -unt. IVL. VICT. rhet. 26 p. 447 ne duo aut plures chori aut catervae modo -atis. *translate*: GELL. 4, 1, 3 horum omnium et testimoniis et exemplis -bat (*i. se iactat*). *L.*

×**cōnstrictio,** -ōnis *f. a* constringere. 1 *proprie i. q. actus constringendi, saepissime in medicorum sermone; cf. p. 542, 34 et 543, 67.* SCRIB. LARG. 84 quandoquidem omnis -o ... exiget aeque subiectam materiam (*cf.* MARCELL. med. 17, 23). PALLAD. 4, 1, 3 ubi *germen* solidius ... processerit, vincula oportet abscidi, ne adolescentia mollissimi germinis nodo durae -is (contritionis *G*) angatur. CHIRON 260 spasmus nervorum in corde constringitur, ex qua -e et rosione ipsius loci mordendo se comedet. 545 -em facies, ne praebet labium inferius. VEG. mulom. 1, 21, 3 per -em nervorum venarumque tensionem inflatio indigestioque generatur. THEOD. PRISC. gyn. 11 omnibus supra dictis -um (*sc. matricis*) accidentibus minoratis iam convenit. log. 13 freneticis capitis est vel meningae simile extensione vel -e periculum. CASSIAN. inst. 1, 11, 1 *Christi miles noverit* se cinguli -e munitum. MARCELL. med. 7, 17 ad perfrictiones et -es cerebri resolvendas. 1, 31 -o eius (*i. capitis*) per fasciolam. CAEL. AVR. chron. 1, 5, 159 praecordia cataplasmatibus relaxanda, quo nulla -o spirituum abstentum capiti transmittatur. 2, 7, 94 -o fluorum oris. 4, 3, 27 -e quadam virtutis herbarum, quam Graeci στύψιν vocant. CASS. FEL. 34 cum ... nimia thoracis -e (*opp.* relaxatio). SORAN. p. 29, 11 ne -o ipsa male eos (*i. infantes*) accipiant. DIOSC. 3, 123 *artemisia* -es matricis (φλεγμονὴν τῆς ὑστέρας) resolvet. ALC. AVIT. hom. 20 p. 134, 19 medetur serpens aereus quo momordit ignitus; cessit -i locum ⟨voluntas⟩. ORIBAS. syn. 5, 16 -o cutis, quam Graeci stygnosin appellant (στέγνωσις). 6, 6. *alvei*: MACR. sat. 7, 6, 4 cur ... stomacho ad instaurandas -e vires offerant aegrescenti vinum. THEOD. PRISC. log. 4 *febrium imago* quae ventris semper -em procuret (per- *VB*) *i. alvum suppressam, duratam.* CASSIAN. conl. 10, 10, 7 stomachi prohibet lassitudo seu ventris ariditas -oque deterret. CAEL. AVR. chron. 4, 3, 55. PS. SORAN. quaest. med. Archiv 14 p. 364, 3 *stegnotes est* -o naturalium fluxionum ... cum difficili evaporatione corporis. DIOSC. 1, 52. ORIBAS. syn. 1, 17 si ventris -o est clysterem adhibes. 6, 13 si ventris -o fuerit. 6, 8 si ventris patiuntur -em (μὴ διαχωρούσης δὲ τῆς κοιλίας). *nota i. q. coniunctio, alligatura*: RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 133^{A} redimicula hic dicit -es et conexiones monilium. *in imagine*: RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 143^{A} alligatura guttae dogmatum continentiae -o ac divinarum sententiarum nodositas intellegitur.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

2 *translate*: **a** *i. q. acerbitas, severitas; opp.* relaxatio: AVG. epist. 36, 25 ad significandam requiem sempiternam, ... relaxationem quam -em ieiunii aptius convenire. conf. 10, 31, 47 freni gutturis temperata relaxatione et -e tenendi sunt. **b** *i. q. continentia, coercitio*: AVG. nat. et grat. 46, 54 id (*i. beati esse*) omnino nolle non possumus, nescio qua et bona -e naturae. CANON. Migne 56, 865^A *continentiae* gradus isti tres, qui -e quadam castitatis per consecrationes adnexi sunt. FVLG. myth. 2, 7 p. 47, 13 virtus corrupta libidine turpiter catenata fervoris -e tenetur. **c** *i. q. comprehensio*: AVG. c. Cresc. 1, 16, 20 quando utique verbis et lingua ipsa -o sermonis exprimitur. *in pronuntiatione*: POMP. gramm. V 120, 18 quae verba (tenvia *sim.*) cum coeperint per -em in tres syllabas redigi. **d** *i. q. sanatio*: ORIG. in Matth. 16, 14 de paralyticorum -e (περὶ ... παρέτων ἰάσεως).

×cōnstrictīvus, -a, -um *a* constringere. *constringendi vim habens*: GARG. MART. med. 40 *concedi*, ut *pira* styptica et -a videantur. Ps. APVL. herb. 2 praef. estque magis -a *plantago*. CAEL. AVR. acut. 3, 22, 222 cataplasmatibus -is. 3, 18, 187 ex frigidis atque -is rebus. chron. 1, 6, 184 cibi. 2, 3, 68 herbarum sucis -ae virtutis. 2, 7, 103 epithemata -a adhibemus ... item cucurbitam -am. *saepissime*. CASS. FEL. 50 p. 130, 17 uti lavacris debebis calidis et -a cibatione. ORIBAS. syn. 9, 16 -us satis fit medicamen ... magis plus -us est (στεγνωτικὸν ἱκανῶς γίνεται φάρμακον). 4, 30 lenticla et brassica ... -a fit ventri et desiccativa (γαστρὸς ἐφεκτικαὶ γίνονται). *neutr. plur.* **cōnstrictīva,** -ōrum: CAEL. AVR. chron. 3, 1, 12 utitur praeterea -is. *adv.* **cōnstrictīvē**: CAEL. AVR. acut. 3, 4, 38 naturali habitu constituta ... quamquam -e tractata saepissime tumescere videntes.

cōnstricto, -āre *a* constringere. TERT. adv. Marc. 2, 16 p. 356, 8 ferramenta *medici* accuses, quod secent et inurant et amputent et constrictent.

cōnstrictōrius, -a, -um *a* constringere, constrictus. *i. q. constrictivus*: CASS. FEL. 33 p. 69, 14 cucurbitas stalticas id est -as thoraci et dorso ... conglutinabis (47 p. 121, 22). SORAN. p. 16, 17 siccosque et -os accipiant cibos. DIOSC. 2, 68 panis ... additus rebus -is (*P, al.* constrictivis, constrictis *in rasura M*) ventrem stringit. Ps. DIOSC. herb. fem. 9 vim habet -am et stipticam.

cōnstrictūra, -ae *f. a* constringere. *i. q. constrictio*: CAEL. AVR. acut. 1, 9, 69 si -am ea curatione mitigari videamus. DIOSC. 1, 53 *samsucinum oleum* facit ad c⟨on⟩strictura⟨m⟩ matricis (ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς μύσιν καὶ διαστροφὴν ὑστέρας).

cōnstrictus, -a, -um *v. p. 546, 6 sqq.*

×cōnstringo, -strīnxī, -strictum, -ere. *a* con *et* 1. stringere. CHIRON 659 constringebis. ITALA lev. 8, 7 (Wirc.) constrixit. GLOSS. artire (*vel* artare), coniungere. καταθλῶ, συνσφίγγω, παραξύω. *legitur inde a* PLAVTO *per totam latinitatem; non habent* LVCIL. VARRO RHET. Her. CATVLL. LVCR. CAES. SALL. VERG. TIB. VELL. PHAEDR. MELA ASCON. PERS. SIL. [*it.* constringere, *francog.* contraindre, *hisp.* costreñir. *M.-L.*]

I *proprie*: **A** *i. q. vincire, alligare aliquid aliqua re*: PLAVT. Bacch. 799 -e tu illi ... manus (Mil. 605 occludunt linguam et -unt manus. LVCAN. 6, 791 -ctae plausere manus. CARM. laud. dom. 23 cum defunctis iungantur brachia membris et repetita manus -ant vincula trunco. POTAM. tract. 1 p. 1415^A Lazarus ... manibus pedibusque -ctus). PLAVT. Pseud. 854 -ctis ungulis. Trin. 719 uti sarcinam -am (APVL. met. 3, 28 -ctis sarcinis. *saepius*). Truc. 771 ancillas duas -ctas ducere. CATO agr. 33, 1 viniam facito alligatoque recte, dum ne nimium -as (COLVM. 4, 20, 3 vitis ... capistro -itur). TER. Andr. 865 quadrupedem -ito (EVGRAPH. *ad l.* p. 210, 19 *servum* vinculis colligato, ut quadrupedem). Eun. 993 hunc ... comprehendere intus et -ere (EVGRAPH. *ad l.* p. 437, 20 constrinxerunt: hoc est vinculis alligarunt). CIC. dom. 23 populos liberos ... vinctos et -ctos tradidisti. 113 qui senatum tribuno furenti -ctum traderent. p. red. ad Quir. 13 nisi ⟨me⟩ -ctum domesticis hostibus dedidissent. Pis. 48 amici te -endum putarent (Phil. 2, 97). Rab. Post. 18 soluti huc convenistis: ne -cti discedatis cavete. Phil. 7, 27 beluam ne inclusam et -ctam dimittatis cavete. de orat. 1, 226 etiamsi corpora capta sint armis aut -cta v i n c u l i s (fin. 3, 76 cuius [*i. sapientis*] etiamsi corpus -atur, animo tamen vincula inici nulla possint. carm. frg. 32, 20 vinclis -ctus Iovis arcere nequeo diram volucrem. APVL. met. 7, 12 artissimis vinculis impeditis ac -ctis illis. Ps. AMBR. laps. virg. 10, 52 *vincula* quibus ligata sum et -cta, *in imagine*. CAEL. AVR. chron. 1, 5, 179 *Titus* amoveri iubet aegrotantes et vinculis -i). BELL. Afr. 87, 2 incolas ... vivos -ctosque in flammam coiciunt. HOR. sat. 1, 6, 23 trahit -ctos Gloria curru non minus ignotos generosis, *in imagine* (PORPH. *ad l.* sensus est: rapit omnis cupiditas gloriae. SCHOL. Hor. *ad l.* -ctos: cupiditate plenos vel impeditos). RVT. LVP. 1, 14 ille hunc poena (catena *R*) -ctum trahebat (*cf.* Ps. QVINT. decl. 16, 5 si me damnatum poena -ret). VAL. MAX. 2, 10, 6 *Marium* compressum iam et -ctum ... incolumem praestiterunt. 9, 2 ext. 10 corpora ... alligata atque -cta. SEN. Phaedr. 1076 ora *equorum* nunc pressis trahit -cta frenis. VAL. FL. 3, 80 galeam -it Iason. PLIN. epist. 6, 16, 16 cervicalia capitibus inposita linteis -unt. SVET. Cal. 35 bisque victorem -i ... iussit. Nero 34 percussorem sibi subornatum arripi -ique iussit. FRONTO p. 71, 21 N. cum *Socrates* in carcere dolorem -cti vinculi voluptate resoluti conpensaret. *nescio an non huc pertineat*: PAPYR. Berol. 611 II 17 t⟨am⟩ accusatorem quam reum ⟨...⟩ulatum -ctumque h⟨a⟩beat. PAVL. dig. 33, 10, 5 *lora* quibus hae pelles -i solent (SCHOL. Hor. epist. 1, 16, 47 -eris loris). sent. 5, 25, 6 *ut tabulae* triplici lino -antur. APVL. met. 3, 17 *utres* -ctos inflatosque. 7, 28 pedesque meos singillatim inligans indidem -it artissime. *saepius*. EPIT. Alex. 6 Besum -erunt ornamentaque regia ademerunt. ARNOB. nat. 5, 1 *ut Picum* invaderent -rent conligarent. IVVENC. 3, 448 *servus* conservum ... -it. HIL. ad Const. 1, 6 plebs in custodia catenati ordinis -cta disponitur. HYG. fab. 62 p. 61, 22 Mercurius ... Ixionem ad inferos in rota -xit. 125 p. 108, 14 seque ad arborem mali -i iussit *Vlixes*. HIER. epist. 64, 13 in occipitio vitta -ctum est pileolum. RVFIN. hist. mon. 28 p. 452^B resolutis fasciolis quibus -ctus erat *mortuus* (PALLAD. hist. mon. II 9 p. 356^B). COD. Iust. 1, 12, 6 pr. nec in ipsis ecclesiis ... quemquam detineri atque -i. MIRAC. Steph. 1, 9 alium pariter vinctum artius fortiusque -xit. APIC. 8, 340 perna cum impleta fuerit -itur ... ex lino. CORIPP. Ioh. 3, 162 strangulat inde premens, -cto gutture pugno. PALLAD. hist. mon. I 31 p. 317^B -ctum omnibus membris, quae ... fuerant dissoluta (*cf.* p. 317^A solverat). PASS. coron. 2 *Cyrillum* invenerunt in catenis -ctum. *de vestibus sim., i. q. circumdare* (*cf. p. 541, 81*): SEN. Phaedr. 390 brevis expeditos zona -at sinus. STAT. silv. 2, 1, 129 brevibus -ere laenis pectora (*syn.* artare). MART. 11, 56, 10 -atque tuos purpura pexa toros. 14, 66, 1 taurino poteras pectus -ere tergo. *in imagine*: APVL. mund. 7 -iturque *Asia* Oceani cingulo et societate nostri maris (*cf.* Ps. APVL. Ascl. 30 nec corrumpetur sempiternitate vivendi circumvallatus et quasi -ctus mundus. AVIEN. Arat. 1538 si trinus rutilum -erit ambitus orbem *lunae*). ITALA lev. 8, 7 (Wirc.) ⟨cinxit e⟩um (*Aaron*) secundum compositionem umbonis et constrixit ⟨e⟩um (συνέσφιγξεν, VVLG. astringens) d⟨e illo⟩ (*cf.* VVLG. exod. 29, 5 indues Aaron ... et rationali, quod -es balteo). CARM. de mens. 2, 5 *Februarius* quem caeruleus nodo -it amictus. HIER. epist. 64, 19 zonam illam, qua ... linea tunica, id est terra -itur. CYPR. GALL. iud. 446 -ctos scindit amictus. *apud medicos*: SCRIB. LARG. 84 -unt vi magna artus. PELAGON. 96 ad arteria⟨m⟩ -cta⟨m⟩ (πρὸς ἀρτηρίας συνεσφιγμένας. *cf.* GLOSS. II 445, 41 -ctus συνεσφιγμένος). 168 supra tumorem impones aut fascia -es. CHIRON 21 omnes hae[c] venae ... fasciola -untur (22). 102 aciola nervis conligas et -es. 104 cicatrix -cta non patietur sanguinis transitum fieri in recenti *sim. saepius*. SORAN. p. 17, 1 neque pectoralibus fascibus didas -ere. p. 17, 9 ventrem ... fasciis diligenter -ctum suspendere. p. 37, 9 partes corporis *infantis* ita formare, ut quae concava esse debent premantur, quae gracilia vero sunt -antur.

B *latiore sensu*: **1** *i. q. coniungere, conectere, copulare*: CIC. de orat. 1, 188 *ars* quae rem dissolutam divolsamque conglutinaret et ratione quadam -ret. 3, 20 omnia haec ... unum esse et una vi atque una consensione naturae -cta esse dixerunt. Tim. 15 mundi est corpus effectum, ea -ctum comparatione, qua dixi. PROP. 3, 20, 17 haec Amor ipse suo -it (-et *V*) pignora signo. VITR. 10, 16, 12 eo (*laqueo*) ariete -cto ... non sunt passi tangi murum. CELS. 8, 1 *ossa* validis musculis nervisque -cta sunt (LACT. opif. 7, 1 *deus* ossa ... nodata et adiuncta invicem nervis alligavit et -xit). LVCAN. 4, 421 cuparum series -cta catenis. PETRON. 17 manibus inter se ... -ctis. PLIN. nat. 2, 11 in suo quaeque consistere inrequieto mundi ipsius -cta circuitu. 11, 171 *lingua* ita saepe -cta venis, ut. Ps. QVINT. decl. 17, 12 quae sanguine et visceribus -cta sunt (*syn.* nexus). IVV. 5, 84 dimidio -ctus cammarus ovo. TERT. patient. 8 p. 13, 11 ictus ille sit dolore et contumelia -ctus. AVG. civ. 13, 23 *corpus* moriendi necessitate -ctum est. Ps. PROSP. carm. de prov. 637 si prius ipse *deus* hominum mores -erat astris. EVSTATH. Bas. hex. 4, 7 p. 909^A -it insulas *mare*. PAVL. NOL. carm. 33, 85 ille manus dispandit et in se b r a c c h i a -ens (DRAC. Romul. 7, 60 cana Fides Pietasque iugent et casta Voluptas brachia -at [*Bährens*, -ant *N*]. VEN. FORT. 6, 5, 31 bracchia -ens nectit sine fune catenam [*syn.* ligare]). CASSIOD. art. praef. p. 1151^C ars vero dicta est, quod nos suis regulis artet atque -at. OP. imperf. in Matth. 7 p. 675 in corporali aedificio lapis ad lapidem caemento mediante -itur.

2 *i. q. contrahere, comprimere, coartare, in angustum cogere*: *de frigore*: AETNA 517 *cretam* frigoris usu duritiem revocare suam et -ere venas. SEN. Med. 716 bruma ... nivali cuncta -xit gelu. CVRT. 7, 3, 11 altae nives ... gelu et ... rigore -ctae. COLVM. 1, 6, 18 omnis liquor vapore solvitur ac frigoribus magis -itur (magnis conficitur *SA*). CALP. ecl. 5, 109 *licet* instet hiems nimioque gelu ... -ere frondes. ARNOB. nat. 1, 11 frigus ... congelare, -ere sanguinis tui fervorem solet (*in imagine*). MAR. VICTORIN. ad Iust. 10 p. 1005^C aeris rigore -itur aqua. Ps. MAR. VICTORIN. phys. 18 p. 1305^A undas vero ventus ... -xit. AVIEN. orb. terr. 865 -ctumque tenent hunc (*i. Caucasum*) frigora. AMM. 22, 15, 5 cum hiemes frigidae cuncta -unt. SCHOL. Lucan. ed. Web. 4, 55 *dura tellus* quod in hieme glacie -cta est, quae sereno fit durior. HIER. in Zach. 3, 14 p. 1527^C aquae ... nec gelu -antur hieme, nec aestatis nimio fervore siccentur. PRVD. c. Symm. 2, 981 continuis nimiisque perit -cta pruinis (*sc. herba turgens*). BACHIAR. repar. laps. 9 *via* glaciali iniquitate -cta (*in imagine*). ZACCH. 1, 10 p. 1078^D quam facile dissolutam naturaliter hu-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

mum rigore -at *deus*, aquas vertat in glaciem. MACR. sat. 7, 12, 31 *mare Scythicum* gelu -i et consistere. EVCHER. instr. 1 p. 101, 18 -cti glacie torrentes austri tepore solvuntur. EVG. TOLET. carm. 57, 1 frigore -ctae pendent lymphae. BOETH. mus. 1, 2 quod -it hiems, ver laxat. PALLAD. hist. mon. I 25 p. 311^{D} ut gelu quoque carnes eius -rentur (*παγῆναι*). II 10 p. 360^{A} per noctem . . . -batur (*στυφόμενος*) frigore *Macarius*. SEN. nat. 3, 11, 5 quod obduruerit -cta tellus. 3, 25, 1 *aqua quaedam* hausta duratur nec aliter quam gypsum sub humore -itur. COLVM. 5, 9, 8 ut -cta terra velut inclusa teneatur. LVCAN. 4, 51 bruma . . . aethere -cto pluvias in nube tenebat. 4, 781 densaturque globus, quantum pede prima relato -xit gyros acies. PETRON. 132 quid me -cta spectatis fronte (QVINT. inst. 1, 11, 10 vidi multos, quorum supercilia . . . adlevarentur, aliorum -cta. RVFIN. hist. mon. 9 p. 423^{D} obvelata . . . facie vultuque -cto). PLIN. nat. 13, 83 *charta* iterumque -cta (conscripta *codd.*) erugatur atque extenditur malleo. MART. 11, 99, 5 -untur . . culi. QVINT. inst. 12, 10, 44 lacertos exercitatione -ere et augere vires . . . naturale est (*cf.* AVG. civ. 14, 24 membra . . . movemus agitando . . . torquendo flectimus et -endo duramus). MIN. FEL. 27, 2 membris remissis quae -erant, curasse videantur *daemones* (*cf.* AVG. in psalm. 76, 16 audierunt surdi, viderunt caeci . . . surrexerunt mortui, -cti sunt paralytici). ITALA deut. 15, 7 (Lugd.) non prohibebis cor tuum neque -es (VVLG. contrahes) manum tuam a fratre (AVG. loc. hept. 42 p. 607, 19 *cf.* ALC. AVIT. carm. 6, 436 lingua duplex, -cta [*i. parca*] manus, laxata voluntas). SOL. 47, 1 *humor* qui -ctus vi caloris velut in aestivam glaciem corporatur. AMM. 31, 3, 4 genis stridore -ctis. HEGES. 3, 13 Romanae militiae viri -cti angustiis (*cf.* ANON. de mach. bell. 19 ne -ctum latus *exercitus* liberior hostis infestet). VVLG. Iob 38, 30 in similitudinem lapidis aquae durantur et superficies abyssi -itur. IV Esdr. 16, 78 qui -untur a peccatis suis et obteguntur ab iniquitatibus suis, quemadmodum ager -itur a silva et spinis tegitur semita eius. HIER. in Is. 5, 10 p. 81^{B} *ephi* qui ad comparationem multiplicis numeri unione -itur. CLAVD. 26, 491 numquam Mavors adeo -xit in artum res *Alarici* (carm. min. 25, 86 -it [*VM*, confringit *E*; *cf. Birt ad l.*] in unum sparsas imperii vires). HIPPOCR. aer. 6 *sol* ut magis -at (*διέψει*) homines, propter quod sine colore videntur esse. RVFIN. Basil. hom. 3, 1 angustatur ex abundantia, -itur et coartatur ex opulentia. MIRAC. Steph. 2, 2, 1 in pravitatem pestemque paralysis causa perducta est, ita ut . . . nequaquam posset dilapsa ora -ere. MAR. VICTOR aleth. 3, 240 edomitae fictos de viscere terrae -unt igni lateres (*cf.* VVLG. gen. 11, 3 faciamus lateres et coquamus eos igni). MART. CAP. 3, 261 V *littera* ore -cto labrisque prominulis exhibetur. OP. imperf. in Matth. 49 p. 920 pulvis iam dissolutus corporum mortuorum in nova membra -itur. CYPR. GALL. gen. 231 *dominus* -it miserans prolixae incommoda vitae (*cf.* BOETH. in top. Cic. 1 p. 280, 34 omnia quae diuturna sunt bona, meliora esse iis quae sunt temporis brevitate -cta). gen. 296 mox rarior aether nubibus in piceis coepit -ere nimbos. 610 -cti ponuntur ferculi lactis (*cf.* SORAN. p. 38, 16 mammas etiam fricare, ut lac quod somnus -it, solvatur). EVGIPP. Sev. 18, 1 quibus fame -ctis (*i. oppressis*). CASSIOD. var. 11, 38, 1 ne avare -antur *supplicantes*. MART. BRAC. form. vit. 4, 1 in artum desideria tua -e (*cf.* humil. 2). ira 3 sicut enim pars superior et propinqua sideribus nec in nubem -itur nec in turbinem vertitur.

3 *i. q. attingere, affigere*: COLVM. 5, 10, 7 curato ne inter se -ant *arbusculae*. AVG. civ. 21, 5 lapidem . . . qui suo calore manum -entis adureret. serm. 149, 2 dum enim avellerentur *infantes ab Herode necati* a complexibus matrum avara manu carnificum, matres suas digitis teneris -entes. MART. CAP. 2, 172 quod femina . . . nulla prorsus invidia titillata virginem complexa -erit. *nota*: SEN. dial. 1, 4, 16 *arbor* ipsa vexatione -itur (*i. firmatur*) et radices certius figit (epist. 89, 18 marcescentia in te excita, soluta -e). CALP. ecl. 5, 67 sucida . . . -ere vellera iunco (*i. colligere*). AVG. serm. 32, 3 *latro* clavorum confixione -ctus (*i. affixus. cf.* MACR. sat. 1, 11, 3 servum verberatum patibuloque -ctum). APIC. exc. 43 adicies lactis sext. I, ova dissoluta cum lacte perfundes: patinam, mox -erit, inferes.

4 *apud medicos i. q. contrahere, durare*: SCRIB. LARG. 104 quae (*res*) stomachum -ere solent. PLIN. nat. 23, 165 *myrtidani suco* utuntur . . . et ubi -endum aliquid est. HIER. in Mich. 2, 7 p. 1225^{A} *ad medicum*: humores omnes et *ῥεῦμα* noxium dura hellebori potione -e. epist. 124, 8 fluentia prius delicta -ere (*medicorum sermone utens; cf.* AVG. in psalm. 17, 40 -isti fluentia desideria carnis meae). CHIRON 27 (*opp.* stricturam laxari). 104 cicatrix -cta non patietur sanguinis transitum fieri in recenti. MACR. sat. 7, 6, 7 vinum ingerunt, ut in utroque morbo -at meatus. PLAC. med. 6 ursinus adeps cum ladano et vino veteri mixtus capillos fluentes -it (*C*, conspissat *rel. codd.*) et cogit crescere. THEOD. PRISC. eup. faen. 27 quae *adiutoria* et capitis rheuma -ere . . . possint. 31 si venter -ctus fuerit (*i. q. alvus suppressa, durata*. log. 10 ventris item si -ctum fuerit officium. ANTHIM. 14 *laridum* ventrem -ctum temperat. ORIBAS. syn. 1, 4 *corpus* quando molliendum est in eo quod copia nocit et -ctum est [*ὅσα δὲ ἔσφιγκται*]. 1, 17 si . . . angustias patiatur et venter -ctus non obaudiat). THEOD. PRISC. eup. faen. 42 -endo sic . . . rheumatismum. 46 lac asinae recens tepidum -it et mitigat *dentes dolentes*. log. 103 quae (*hypnotica*) somno reparatis viribus corpora demissa -unt (-it *B*). CAEL. AVR. chron. 1, 5, 173 -entes *medici* ea quae laxatione indigent. CASS. FEL. 42 p. 105 ad vomitum -endum (ANTHIM. 25 *subsequitur* vomitus, ita ut partem faciei -at). *absolute*: PLIN. nat. 23, 46 rubrum nigrumve *vinum* magis -it. 23, 100 *mala* amittunt -entem illam vim suci. *reflexive* CHIRON 738 venae -unt et rursum liquor sanguinis . . . se derivat (*cf.* 739 ungulae circuitus, quae -erat, laxatur). HIPPOCR. aer. 1 salsis sive -entibus (*ἀτέραμνος*) *aquis*. THEOD. PRISC. log. 102 *cum sucis* herbarum similiter -entium. SORAN. p. 27, 2 *adponere debemus* quae leniter -ere possunt. p. 30, 23 *si mel* crudum fuerit et austere, inflat, si vero amplius fuerit coctum, -it. p. 94, 10 adhibere quae possint -ere et exsiccare. p. 100, 17 illa quae relaxare possunt male accipiantur et ea quae -unt utiliter adponantur. CAEL. AVR. chron. 4, 3, 43 inicienda *sunt* mediocriter -entia (2, 13, 180 erunt magis -entia procuranda). 2, 13, 165 -it cortex inveteratus. acut. 7, 16, 21 crassitudine ac frigore -ens aer redarguit corporis defluxiones. 2, 29, 154 quod mulsum ex aceto factum -at *saepius*.

II ***translate*** *et in imagine*: **A** *alligare, coniungere*: **1** *vincire aliquid aliqua re*: CIC. leg. agr. 1, 16 *Italiam* omnibus vinclis devinctam et -ctam teneretis (Catil. 1, 1 ctam . . . teneri coniurationem tuam. ac. 1, 11 dum me *reipublicae cura* multis officiis implicatum et -ctum tenebat. LIV. 22, 44, 6 se -ctum a collega teneri. 34, 3, 1 *iura* quibus omnibus mulieres -ctas vix tamen continere potestis). vinculis -ere: VAL. MAX. 2, 9, 5 alligati et -cti estis amaro vinculo servitutis. 4, 6, 4 si Caesaris et Pompei concordia communis sanguinis vinculo -cta mansisset. QVINT. inst. 7, 3, 14 ut -ctum vinculis suis eum, qui responsurus est, vel tacere . . . cogat. PLIN. epist. 7, 20, 7 cum tot vinculis nos [*Plinium et Tacitum*] studia, mores, fama . . . -ant. LACT. inst. 3, 21, 7 *si* civitas *erit* amoris mutui -cta vinculis. RVFIN. hist. mon. praef. caritatis vinculo velut quadam germanitate -cti monachi). CIC. Flacc. 15 sic sunt expressa ista . . . psephismata . . . non iureiurando -cta (LAMPR. Alex. 15, 3 iureiurando se -xit. AMM. 26, 7, 16 religionibus iuramenta -cta. 21, 5, 11 iurisiurandi nexu . . . nequaquam se -i [V^{1}, stringi V^{2}] posse. VVLG. num. 30, 3 si quis . . . se -erit iuramento. iud. 21, 18 -cti iuramento et maledictione. *sim. saepius*. AVG. epist. 78, 3 p. 335, 6 ut se ambo -rent ad locum sanctum se pergituros). CIC. leg. agr. 2, 26 orbem terrarum -it novis legibus (Sest. 16 beluam [*i. hominem nefarium*] vinctam auspiciis, alligatam more maiorum, -ctam legum catenis. 38 ut . . . illum . . . legum . . . laqueis -rent. LIV. 4, 13, 11 consules qui -cti legibus. 35, 7, 2 cum multis funebribus legibus -cta avaritia esset. SEN. contr. 2, 2, 4 vide qua te lege -xeris. VAL. MAX. 7, 2, 14 *legibus* humiles et pauperes -i, divites et praepotentes non alligari. SEN. epist. 16, 5 nos inexorabili lege fata -unt. TAC. ann. 3, 33 *mulieres* quae Oppiis quondam . . . legibus -ctae, nunc vinclis exsolutis domos . . . regerent. PLIN. nat. 14, 8 qui titulus sola metri lege -itur. SERV. Aen. 2, 426 'iustum' secundum leges vel aliqua ratione -ctum. *cf.* HIER. epist. 112, 6 *Paulus* Petrum ausus est reprehendere et arguere . . . ac ratione -ere. CANON. Migne 56, 661^{B} *personis* nulla veteri lege -ctis. COD. Iust. 1, 14, 9 *leges* quae -unt omnium vitas. BOETH. arithm. praef. p. 4, 29 non artissima memet translationis lege -o. BACHIAR. repar. laps. 16 duriori consuetudine et lege -ctus). CIC. Cael. 75 *voluptates* compressae et -ctae fuerunt. Balb. 12 noluerunt religione videri potius quam veritate fidem esse -ctam. fin. 1, 47 plerique . . . victi et debilitati . . . tradunt se libidinibus -endos (2, 62 perficiam . . . ut se virtuti tradat -endam voluptas). Tusc. 2, 48 *pars animi* vinciatur et -atur amicorum . . . custodiis. VAL. MAX. 2, 2, 8 quemadmodum maiestas amplificabatur, ita abstinentia -batur. VLP. dig. 17, 2, 52, 9 nec libertatem de supremis iudiciis -ere quis poterat. GAIVS inst. 2, 171 per eas *stipulationes* firmitas obligationum -itur. MAR. VICTORIN. in Ephes. 4, 16 p. 1277^{B} in ecclesia singula quaeque membra . . . iuncturam praestant . . . et corpus suum in caritate -unt et aedificant. AMM. 17, 7, 4 coniugium liberosque et si quid necessitudines artae -unt. 29, 1, 43 -ctus laqueis impiae falsitatis. VVLG. prov. 5, 22 funibus peccatorum suorum -itur *impius* (PELAG. in Tit. 3 p. 900^{B} funiculis peccatorum unusquisque -itur. AVG. in psalm. 17, 26 criniculis peccatorum suorum unusquisque -itur. *cf.* c. Adim. 7 p. 128, 6). PAVL. NOL. epist. 40, 4 extr. per Adam -cti, per Christum solvimur. epist. append. 2, 30 ex utroque (*periculo et malo*) artaris, ex utroque -eris. THEOD. PRISC. log. 61 si virium alia nos cura -erit. MART. CAP. 2, 109 rata inter eos sociatio copulam nuptialem vera ratione -xit. SIDON. epist. 5, 19, 2 ne -at poena raptorem (PASS. coron. 5 hos sacrilegii poena -et). FAVST. REI. grat. 1, 18 p. 573 hic -endi sunt haeretici (*cf.* epist. 3, 5 p. 190, 11). ZACCH. 3, 8 brevitate temporis forte -itur insania bacchatoris. BOETH. in top. Cic. 5 p. 374, 36 voluntas validiore necessitate -itur. in Porph. comm. sec. 1, 3 logicae *disciplinae* vero finis esse non potest absolutus, sed quodammodo cum reliquis duabus partibus colligatus atque -ctus est.

2 *i. obstringere, obligare, cogere*: CIC. Sest. 38 duo importuna prodigia *Pisonem et Gabium* quos . . . improbitas tribuno plebis -ctos addixerat. Tusc. 2, 5 eaque necessitate -cti, ut (VAL. MAX. 5, 3 extr. QVINT. inst. 2, 13, 1 leges immutabili necessitate -ctas. decl. 254 p. 40, 6 omnes eadem necessitate -es [*syn.* obligare].

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

FAVST. REI. grat. 1, 1 p. 8, 11 *qui* confitentur, in hanc -entur necessitatem, ut ... cogantur. POMER. 3, 24, 1 reddendi ... necessitate -cti). SEN. dial. 11, 16, 7 Rutilia ... usque eo fuit indulgentia -cta, ut. CVRT. 6, 7, 7 abnuit nec ulla religione ... posse -i (LACT. inst. 1, 17, 13 *Iuppiter* tanta religione -ctus. 1, 22, 3 ut homines ad parendum non modo imperio, sed etiam religione -ret *cf. p. 544, 33*). VAL. FL. 6, 422 caecā -ctos excipit irā *cervos*. QVINT. inst. 12, 22, 6 qui velut sacramento rogati vel etiam superstitione -cti nefas ducunt. TERT. orat. 25 constituere praesumptionem, quae et orandi admonitionem -at. CYPR. mort. 15 pavore mortalitatis ... -untur remissi, excitantur ignavi. epist. 67, 3 omnes omnino ad peccatum -i. TRACT. c. Arrian. p. 12, 23 si confessi fuerint, -endi sunt, ut. AMBR. Abr. 1, 9, 84 -xit eum, ne de semine Chananaeorum uxorem arcessiret domino suo. AMBROSIAST. in I Cor. 10, 5 ut istud exempli terrore -at ac suadeat. HEGES. 1, 42, 4 haud mediocri -ctus sollicitudine. HIER. epist. 51, 4 praecipit et legem dat, non dicam -it discipulos suos, ne. 121, 2 Matthaeum ... interpretationis auctoritate -ctum. PELAG. in Eph. 4 p. 833B quos superius obsecraverat apostolus, hic in domino obtestatione -it. MIRAC. Steph. 2, 2, 3 super salutem ipsius unicae obtestando -xit *medicum*. PAVL. NOL. epist. 5, 4 quanto debito -amur agnoscimus. AVG. epist. 82, 10 p. 361, 10 -bat eum Paulus, libere asserere. MART. CAP. 9, 967 numerus est ... qui nos a licentia modulationis ad artem disciplinamque -at. COD. Theod. 12, 1, 129 (*a. 392*) iubemus eos ad munera relicta et ad cognoscenda -i (*syn.* obstringere). CASSIAN. inst. 5, 31, 2 oleum etiam benedicere ... ita -ctus sum, ut. AVELL. p. 38, 6 pia eius dilectione -cta *plebs* cum magno fletu deduxit proficiscentem. p. 391, 4 Hilarus Anthemium imperatorem ... ne id fieret clara voce -xit in tantum, ut. CANON. Migne 56, 529A nulla nos magis causa -xit quam ut. ENNOD. dict. 20, 7 p. 482, 15 illis eos (*i. superos*) -i locis, quibus fuerint a mortalibus deputati. IORD. Get. 40, 208 -cti miserabili sorte. ALC. AVIT. epist. 38 p. 67, 29 ita lacrimabili pignoris infirmitate -itur, ut ... cogatur (CONC. Tur. a. 567 p. 126, 24). CONC. Aurel. a. 511 p. 4, 14 *ut* clerici ad adiutorium ecclesiastici operis -antur. PS. VEN. FORT. vita Pat. 9, 27 agnoscit sanctum Paternum se in valde vita ardua -isse. PALLAD. hist. mon. II p. 20, 18 nimis -xit se ... in duriore abstinentia. *nota i. q. constituere*: PROB. gramm. IV 82, 19 quod haec quinque nomina ... sic anomale -cta sint declinari. 84, 35 (*ibid.* confirmare).

3 *artare, coercere*: CIC. Mil. 34 consul qui *praeturam* auderet possetque -ere (*opp.* soluta praetura). MANIL. 4, 629 linea (*i. ora*) undarum tractum -it habenis. SEN. contr. 7, 8, 1 omnis nimia potentia saluberrime in brevitatem -etur (-rentur *codd.*). SEN. clem. 1, 1, 3 conditum, immo -ctum apud me ferrum est. GAIVS inst. 2, 170 cretio certo tempore -itur. PANEG. 10, 31 luxuries coercita et libido -cta. ARNOB. nat. 1, 38 arrogantiam -xit nostram. TRACT. c. Arrian. p. 11, 5 vehementer -endi sunt. CLAVD. 10, 78 nullo -cta Licentia nodo. PS. RVFIN. in psalm. 72, 26 caro nostra ... per rigorem disciplinae -itur. VVLG. Iob 34, 37 inter nos interim -atur *Iob*. AVG. c. Adim. 17 p. 167, 18 cum eum *filium* in mores pessimos defluentem severissima coercitione -it. MIRAC. Steph. 2, 2, 1 cuius (*dei*) censura omne hominis corpus et disciplina -itur. OP. imperf. in Matth. 32 p. 800 se ipsos intra angustias certarum causarum. BOETH. herm. sec. 2, 7 p. 139, 25 qualitatem proprietatemque unius in suae substantiae ... unitatem -am. 3, 9 p. 250, 13 veritas et falsitas propositionum nulla definitione -itur. in Porph. comm. sec. 2, 5 ad singularitatem deductum est atque ad individuam formam -ctum est individui participatione. 4, 16 significatio quoniam nulla temporis definitione -itur. MART. BRAC. sent. patr. 1 -amus ergo nos in ipso pane et sale; oportet enim servientes deo in ipsis coartari. *de oratione numeris artata*: IVL. VICT. rhet. 11 p. 413, 21 dissolvamus ... enthymemata et destruamus, ne pedibus et numeris -cta sint.

B *i. q. contrahere*: 1 *orationem, i. breviter dicere*: SEN. epist. 76, 26 haec quamvis latius exsecutus essem, ... -xi et breviter percucurri. QVINT. inst. 2, 13, 5 -cta an latius fusa narratio. AMM. 28, 4, 6 plebis digeremus errata incidentia veloci -entes excursu. SVLP. SEV. chron. 1, 1, 1 res a mundi exordio sacris litteris editas breviter -ere ... aggressus sum. COD. Theod. 9, 42, 7, 2 (*a. 369*) omnia ... inquisitione -cta rationalis rei privatae tradantur officio. BOETH. in Porph. comm. sec. 1, 5 neque enim esset compendiosa, nisi totum opus brevitate -ret. 2 *i. hebetare*: PHYSIOGN. 12 p. 21, 1 sanguis multus sensus tamen et intellectus humani acumen -it et hebetat atque intercipit (*opp. sanguis multus* acumen excitat nec intercludit mobilitatem eius ac motum). VEG. mulom. 2, 16, 1 cum -itur visus et vires amittit.

C *i. q. amplecti*: RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 143D si quis enim verbum dei toto affectu in corde suo et toto amore -it. Orig. princ. 4, 13 sensum totius legis amplectens et -ens.

syn. et iuxta posita: *ad IA*: alligare, arripere, capere, colligare, comprimere, illigare, impedire, iungere, ligare, prehendere, vincire, vincula inicere. circumvallare. *ad IB1*: alligare, artare, conglutinare, iugare, nectere. *ad IB2*: congelare, consistere, durare. *ad IB3*: mollire. *ad IB4*: complecti. *ad IIA1*: alligare, artare, devincire, vincire. *ad IIA2*: cogere, obligare, obsecrare, obstringere, rogare. *ad IIA3*: coercere, condere. *ad IIB1*: breviter percurrere. *ad IIC*: amplecti. *opp.*: *ad IA*: solvere (dissolvere, resolvere). *ad IB2*: laxare, remittere, solvere. *ad IB3*: relaxare. *ad IIA1*: amplificare, solvere, vincula exsolvere. *ad IIA3*: solvere. *ad IIB1*: latius exsequi *vel* fundere, digerere.

part. perf. pass. pro adi. **cōnstrictus,** -a, -um. *deest superl.* *i. q. brevis, angustus, artus*: PLIN. nat. 17, 90 -ae *ulmi* quidem ullius noxiam esse *umbram* non arbitror. 21, 58 *folium conyzae* tenuius feminae et -ius angustiusque imbricatum. AVIEN. orb. terr. 365 trina loco fons est, sed laxior (latior *codd.*) axe Bootis, luce sub eoa -ior. AVG. serm. 170, 5 -ior est aliquanto nodus iste. 339, 5 cum tibi caliga mala et -a nocuerit. CYPR. GALL. gen. 203 ter denis deinde Iaretus atque tribus *annis* vixit -ior aevo (*syn.* iunior). RVRIC. epist. 1, 17 p. 369, 20 incurrimus ... semitam ... spatio -am. *ad IB2*: SERV. Aen. 11, 262 Protei autem Latinus est genetivus, -us per synaeresin. *ad IB3*: PLIN. nat. 23, 120 in febribus -is, quas stegnas vocant. VEG. mulom. 1, 28, 3 cicatricibus clausis -ior et robustior redditur locus vulneris. CAEL. AVR. acut. 2, 18, 108 dabitur pulticula, sed -ior (*i. spissior*). chron. 2, 13, 187 de -is cataplasmatibus plurimi dissenserunt (*i. constrictivis*). *ad IIB*: DIOM. gramm. I 299, 9 ne quid esset incognitum, vitanda fuit nimium -a brevitas. OROS. hist. 3 praef. 3 si nec multa praetermissa nec multum -a videantur *in oratione*. BOETH. herm. sec. 1 praef. p. 4, 13 *liber* nimis et acumine sententiarum et verborum brevitate -us est. 3, 9 p. 232, 26 tanta brevitate oratio -a est. 4, 10 p. 274, 25 locus enim magna brevitate -us est et nimia obscuritate ... difficilis. 6, 13 p. 446, 9 *sermonum ordo* perplexus atque -us. *adv.* **cōnstrictē**: GLOSS. IV 406, 22 artius, -ius, angustius. CHAR. gramm. I 237, 20 -e, restricte, districte (PS. ASPER gramm. V 554, 4 composite, requisite, disiecte, -e). HIER. in Ezech. 13, 44 significat non eos violenter, arte atque -e instar vinctorum esse cingendos. AVG. c. Cresc. 1, 16, 20 quid enim hoc stilo apostolico uberius et ornatius, id est eloquentius, facile invenis. si autem presse atque -e, magis eum disputatorem quam dictorem appellare consueverunt. *Goetz.*

× **cōnstrūctio,** -ōnis *f.* *a* construere. ISID. orig. 19, 10, 1 -o est laterum et altitudinis aedificatio. -o vel instructio vocata eo quod instringat et cohaerere faciat. *inde a* RHET. Her.

1 *i. q. exstructio, structura*: CIC. ac. 2, 86 quanto artificio esset sensus nostros mentemque et totam -em hominis fabricata natura (ARNOB. nat. 1, 38 -em ipsam conformaverit corporum. 3, 9 ceteraque -o membrorum. ORIG. in Matth. 18, 30 humanae naturae admirabilis -o). SEN. dial. 12, 18, 2 lapidum. PALLAD. 12, 22, 1 sternes olivas supra surculos feniculi ... et has -es usque ad vasculi plenitudinem patieris insurgere. AMM. 28, 4, 12 columnarum -es alta fronte suspensas. CASSIOD. var. 4, 31, 2 si fontes irriguos saxorum -e deducis. *latiore sensu i. q. aedificatio, aedificium*: TRAIAN. Plin. epist. 10, 40, 2 *gymnasii*. PS. APVL. Ascl. 25 hic mundus ... gloriosa -o. ARNOB. nat. 6, 3 templorum eum -bus honoramus. FILASTR. 141, 2 tabernaculorum. VEG. mil. 4 prol. murorum elaborata -o (VEREC. in cant. 4, 12 parietum). AVG. civ. 15, 26 arcae. 16, 4 *Babylonis* mirabilem -em. in psalm. 86, 2 tantae civitatis. COD. Theod. 11, 16, 18 (*a. 390*) pontium vel viarum. 7, 17, 1 (*a. 412*) contextio vel -o *lusoriarum* (CASSIOD. var. 5, 17, 1 navium). VEREC. in cant. 2, 8 turris. CASSIOD. var. 2, 7. 3, 45, 2. 5, 38, 2 Signini alvei reparata -o.

2 *t. t. rhetor. i. collocatio, compositio*: RHET. Her. 4, 8, 11 ex verborum gravium levi et ornata -e. 4, 10, 15. 4, 12, 18 compositio est verborum -o, quae facit omnes partes orationis aequabiliter perpolitas. CIC. de orat. 1, 17 ipsa oratio conformanda non solum electione sed etiam -e verborum. Brut. 272 verborum ... apta et quasi rotunda -o. orat. 150 minuta -o. 202 aut concinnitate aut -e verborum. part. 21. 72. PLIN. epist. 1, 16, 2 gravis et decora -o. *t. t. grammat.*: PRISC. gramm. II 214, 21 quod nomen esse adiectivum quantitatis ipsa ostendit -o. 389, 11 activam habere -em (*i. σύνταξιν*). 550, 18 de dispositione vel -e partium orationis. III 63, 21 -em adverbialem suscipiens. 108, 1 de ordinatione sive -e dictionum. 149, 7 pronominalem saepe exigunt -em. 155, 11 ex poëtica -e. 163, 5 anceps -o. 175, 14 transitivorum servat -em. 200, 6 communia verba tam activam quam passivam -em concipiunt. *et saepe.*

3 *in imagine*: CIC. frg. inc. J 26 ars est praeceptionum exercitatarum -o ad unum exitum utilem vitae pertinentium. MARCELL. chron. II p. 63, 392, 2 innumeris libris apostolorum prophetarumque -bus editis immobilem catholicae turrem ecclesiae ... consummavit. EVGIPP. epist. 3 quae donec in tuae -is libellum transire mereantur. *nota*: CIC. Att. 4, 5, 3 bibliothecam mihi tui pinxerunt -e (constrictione *Hertzberg*) et sillybis. LIB. gener. chron. I p. 131, 331 tempora iam apud Graecos manifeste ex -e (*olympiadum*) sunt clara. [DIDASC. apost. 28, 15 adlevavit vos de vinculis et sustulit a vobis collarem -is, *scrib.* constrictionis.]

cōnstrūctīvus, -a, -um *a* construere. BOETH. top. Arist. 2, 1 p. 923C sunt autem ad utraque genera problematum communia universalia et -a et destructiva. 7, 2 p. 990A -orum locorum nullus utilis ad terminum. *adv.* **cōnstrūctīvē**: BOETH. anal. pr. 1, 42 -e *propositiones* per primam ostenduntur figuram (*ibid.* destructive).

cōnstrūctor, -ōris *m.* *a* construere. RVFIN. Basil. hom. 1, 3

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

navium. ALC. AVIT. hom. 28 p. 150, 23 quantorum libet reliquias -r eximiae (*locus corruptus*). APRING. in apoc. 21, 19 qui est fundamentum fundamentorum, ipse est -r. GREG. M. dial. 4, 37 quod eius domus aedificabatur, sed in ea -es (οἰκοδόμοι) sui solo die sabbati videbantur operari.

cōnstrūctūra, -ae *f.* *a* construere, constructor. *i. q. constructio*: AVG. epist. 187, 33 in compagem corporis Christi tamquam in vivam constructuram (structuram *dett.*) templi dei.

cōnstrūmentum, -ī *n.* *a* construere; *cf.* instrumentum. VIRG. gramm. epit. 1 p. 4, 15 ut nostram eloquentiam ... in illius aetreae legis construmentum ornatumque ministremus.

×cōnstruo, -strūxī, -strūctum, -ere. *a* con *et* struere. GLOSS. καταρτίζω, κατασκευάζω, συνσκευάζω, fabrico. -ctum conpactum. *part. fut. act.* construiturus: VEN. FORT. carm. 2, 9, 64. 3, 9, 25. AGROEC. gramm. VII 117, 12 -ere in struendo coniungere. DIFF. ed. Beck p. 32, 39. ISID. diff. 1, 100 -ere est aedificare, destruere vero exterminare. *inde a* SISENNA *et* CIC. *deest* LVCR. SALL. NEP. PROP. SEN. rhet. VELL. CELS. CVRT. PETRON. VAL. FL. STAT. MART. IVV. TAC.

1 *i. q. struem sive acervum facere*: SISENNA hist. 61 -unt carros et sarraca crebra disponunt. CIC. leg. agr. 1, 14 omnibus rebus et modis -ctam et coacervatam pecuniam (Phil. 2, 97 acervi nummorum apud istum -untur. HOR. sat. 1, 1, 44. 2, 3, 96 *divitias*). AETNA 48 -itur magnis ad proelia montibus agger (HYG. fab. 28 p. 57, 5). PLIN. nat. 7, 105 coronarum acervos. 18, 262 *faenum* sectum verti ad solem nec nisi siccum -i oportet. 18, 317 super prela -ere congeriem. 31, 81 acervos salis ad collium speciem. SIL. 3, 657 nisi quem *tumulum* cava nubila torquens -xit turbo impacta glomeratus harena. 10, 547 -ctus acervo ingenti mons armorum. AMM. 23, 2, 8 acervum palearum inpendio celsum; hoc enim modo per regiones illas tales species -untur.

2 *ratione et consilio struere, i. aedificare, componere sim.*: CIC. de orat. 2, 23 effingere et -ere nidos (nat. deor. 2, 129 OV. met. 15, 397 PLIN. nat. 10, 4). Cato 72 ut navem, ut aedificium idem destruit facillime, qui -xit (*cf.* OPTAT. 3, 2 p. 69, 19 aedificium, quod de ruina -itur). nat. deor. 1, 19 -i a deo atque aedificari mundum. 2, 134 dentibus in ore -ctis. VERG. georg. 4, 213 -ctaque mella (PLIN. nat. 11, 14 favos. EVSTATH. Bas. hex. 8, 4 favos -ctos ex floribus. VEN. FORT. carm. 3, 9, 25). Aen. 9, 709 magnis quam *pilam* molibus ante -ctam ponto iaciunt. OV. fast. 2, 647 ligna senex minuit concisaque -it arte. LIV. 1, 26, 14 sepulcrum ... -ctum est saxo quadrato (*cf.* BELL. Afr. 91, 2 pyram. TIB. 2, 4, 48 annua -cto serta dabit tumulo. LVCAN. 2, 300 -ctoque aggere busti. PLIN. nat. 10, 122 rogum *et sim.*). 32, 17, 13 in -ctam densitate clipeorum testudinem. VITR. 1, 2, 5 aedes (*cf.* PAVL. FEST. p. 121 templum. PLIN. nat. 5, 34 domus. 7, 26 casas. PLIN. epist. 10, 39, 1 theatrum [AVG. civ. 1, 32 scaenam. *cf.* APVL. met. 9, 15]. AMM. 17, 1, 7 domicilia. 28, 2, 14 lares. SVLP. SEV. Mart. 13, 9 ecclesias aut monasteria. dial. 1, 21, 4 conclavia. CORP. VIII 828 apodyterium *et sim.*). VAL. MAX. 9, 1 ext. 7 mulierum corporibus velut gradibus -ctis. SEN. dial. 5, 33, 1 civitates longo saeculorum labore -ctas evertunt (AMM. 14, 8, 6 ex agrestibus habitaculis urbes -xit. VVLG. num. 21, 27 aedificetur et -atur [κατασκευασθῇ] civitas Sehon. AVG. civ. 15, 27 CORP. III 13734. *cf.* AVG. civ. 4, 7 fabros imperii -endi atque servandi. IORD. Rom. 6 Romani orbem terrae armis -erunt). COLVM. 7, 9, 10 harae. 8, 16, 2 piscinas (VVLG. II Esdr. 3, 16). 8, 17, 1 stagnum ... in litore -itur opere Signino. PLIN. nat. 36, 78 *pyramidem*. 36, 173 cisternas. FRONTIN. strat. 1, 5, 2 vallum (AMM. 21, 12, 9 turres. 22, 16, 10 heptastadium. VVLG. I Macc. 10, 45 muros *et sim.*). SVET. Nero 38 horrea ... saxeo muro -cta (VEN. FORT. carm. 2, 9, 64). APVL. met. 6, 6 currum. 11, 4 corona totis floribus totisque -cta pomis. AMM. 22, 8, 30 insulae Phanagorus et Hermonassa studio -ctae Graecorum. 29, 1, 29 mensulam. HIER. epist. 18, 6 duodecim gemmas, ex quibus sacerdotis insigne -ctum est. VVLG. Ios. 22, 22 altare (II par. 33, 3 aras. AVG. civ. 8, 27 AVIAN. fab. apol. 12 CORP. III 13663. *cf.* ORIG. in Matth. 18, 18 altare cordis sui). II Macc. 2, 13 bibliothecam (RVFIN. hist. 5, 8, 11). DRAC. laud. dei 1, 455 *paradisus*. CARM. epigr. 285, 2 portam -it auro. *nota*: HIL. trin. 3, 20 -cta parietum penetrans. *latiore sensu*: CATVLL. 64, 304 large multiplici -ctae sunt dape mensae. *cf.* NEMES. auc. 18 prandia, circo quae consul ... -xit ovanti. LVCAN. 2, 673 tumidum super aequora Persen -isse vias (AMM. 15, 10, 8 etiam aliae *viae per Alpes* temporibus sunt -ctae diversis. PRISCILL. tract. 1, 4. *cf.* RVFIN. hist. 5, 2, 7 viam ad martyrium -bant). TERT. adv. Marc. 5, 5 Christus carne -ctus (PELAG. in Rom. 8 p. 680ᴮ homo ex spiritu et carne -ctus est). FRONTIN. strat. 2, 3, 16 continuas -xit cohortes (VEG. mil. 3, 11 aciem. 3, 16. MARCELL. chron. II p. 96, 505 arma. IORD. Rom. 370 -cto exercitu. Get. 65 *al.*). APVL. met. 10, 32 scitissimum -erant chorum.

3 *in animo construere*: CIC. ac. 2, 30 cetera *visa mens* similitudinibus -it, ex quibus efficiuntur notitiae rerum. APVL. met. 8, 23 ridiculos -bat iocos. TERT. bapt. 17 scripturam (ORIGEN. in Matth. 18, 31). apol. 7 quantacumque asseveratione -cta *sit fama*. ARNOB. nat. 1, 23 *dii* ... neque quod alteri noceat insidiosis machinationibus -unt. PRISCILL. tract. 6, 92 ad insolitos sensus religiosus ⟨sensus⟩ intellegentiae -atur. AMM. 29, 2, 9 addens itineri ad mendacium ficte -cto. VVLG. Tob. 4, 2 verba oris mei ... in corde tuo quasi fundamentum -e. PAVL. NOL. carm. 21, 510 destruis in nobis terrena, aeterna vicissim -is. PHOEBAD. c. Arrian. 21 sermo ... sapientia et ratione ... -ctus.

4 *t. t. grammat.*: DIOM. gramm. I 466, 26 iunctura ... sine hiatu verborum -i debet. PRISC. gramm. II 53, 8 dictio est pars minima orationis -ctae, id est in ordine compositae. III 147, 13 pronomina per singulos casus similiter cum verbis -untur. 168, 26. 170, 10. 174, 14. 212, 26 ipsorum inter se nominum per varios casus -endorum. 212, 30 nominativus obliquis apte possit -i. 233, 8 cum articulis. 272, 1 ad accusativos *et sim. saepius.*

synonyma: aedificare, coacervare, compingere, componere, congerere, fabricare. *oppositum*: destruere.

composita: inconstruo, reconstruo. *Spelthahn.*

cōnstuduit simul cum illo studuit GLOSS.

cōnstupēsco, -uī, -ere *a* con *et* stupescere. GLOSS. V 353, 63 constipuit defecit. 184, 34 constipuisse stuporem perpessum fuisse. 350, 58 gisuidradae (*anglosax.*). IVVENC. 1, 179 laetantes -ipuerunt. OROS. hist. 1 pr. 14 ista inlucescente illam -isse.

cōnstuprātio, -ōnis *f.* *a* constuprare. ARNOB. nat. 2, 42 *feminae* ad oris aere comparatae -em (comparatae comparatione *cod.*). IVLIAN. Aug. c. Iul. 3, 17, 31 ecclesiam a Manichaeorum -e ... eruere. SVLP. SEV. epist. app 2, 11 Petrus ... si nullam animae -em nosset nec castificari eam desiderasset. FVLG. RVSP. rem. pecc. 1, 16 nisi perfidas ac perversas cogitationes adulterina diabolicae -is seminatione conciperent.

cōnstuprātor, -ōris *m.* *a* constuprare. LIV. 39, 15, 9 simillimi feminis maris stuprati et constupratores.

cōnstupro, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* stuprare. RHET. Her. 4, 8, 12 qui violassent ingenuum, matrem familias -assent. 4, 39, 51 liberi ... ante pedes -antur. Q. CIC. pet. 10 ut prope in parentum gremiis praetextatos liberos -arit. LIV. 29, 17, 15 -ant matronas, virgines, ingenuos raptos ex complexu parentum. CVRT. 10, 1, 5 SVET. Tib. 44. Vit. 12 adulescentem mutua libidine -atum. PORPH. Hor. sat. 1, 2, 133. LAMPR. Comm. 1, 7 ore quoque pollutus et -atus fuit. 5, 8. 7, 3 LACT. mort. pers. 38, 3 AVR. VICT. Caes. 33, 12 HYG. fab. 134 p. 114, 12. PS. AMBR. laps. virg. 5, 21 quae (*virgo*) occulta ... turpitudine -atur. VVLG. Ier. 2, 16 (*in imagine*) -erunt te usque ad verticem (ἔγνωσάν σε καὶ κατέπαιζον). AVG. de mend. 9, 15 si quis inculcetur patiaturve muliebria, ... -atum (*v. l.* conspurcatum) atque immundum vocant. epist. 228, 5. PAVL. MED. bened. 1, 2 coniugem patris. *translate, i. q. corrumpere*: CIC. Att. 1, 18, 3 adflicta res publica est empto -atoque iudicio. TERT. idol. 1 quis enim immundis spiritibus cooperator non conspurcatus et -atus incedit? nat. 1, 10 -antur coram vobis maiestates in corpore impuro. apol. 15 nonne violatur maiestas et divinitas -atur plaudentibus vobis? HIER. in Ier. 7, 4 p. 892 quid ... prodest corporis pudicitia animo -ato? in Ezech. 16, 30 p. 171 nec in -anda ea (*anima*) fuit aliqua difficultas (*ibid.* fornicatio spiritualis). in Zach. 9, 17 p. 869 prius idololatriae fuerant cultibus -ati. in Matth. 25, 1 p. 203 mens eorum idololatriae turba non -atur. AVG. civ. 7, 23 fallacibus prostitutam animam -antibus daemonibus suis. c. Faust. 15, 6 ecce quibus phantasmatis -aris. c. Iul. 3, 17, 32 per sanctos antistites dei ... -erunt ecclesiam Manichaei. GILD. Brit. 31 chron. III p. 43, 20 in throno ... diversis parricidiis et adulteriis -ato.

(**cōnstuprum**) NOT. Tir. 42, 66ᵃ.

cōnsuādeo, -ēre *a* con *et* suadere. GLOSS. -eto persuade. PLAVT. Asin. 261 picus et cornix ab laeva, corvos parra ab dextera -ent. Merc. 143 sin saluti quod tibi esse censeo, id -o. Trin. 527 -et homini. 672 ille qui aspellit, is compellit, ille qui -et (non suadet *codd.*) vetat (*versum del. Bergk*).

cōnsuāsor, -ōris *m.* *a* consuadere. CIC. Quinct. 18 auctore et consuasore Naevio.

cōns(u)āvio(r), -ātus, -āre *a* con *et* saviari. APVL. met. 2, 13 -saviatus eum. 6, 22 Iuppiter prehensa Cupidinis buccula ... -saviat.

(**cōnsuāvis**) NOT. Tir. 21, 56. consuavissimus 21, 59.

cōnsubiectus, -i *m.* *a* con *et* subiectus: GILD. epist. 7 chron. III p. 88, 13 conepiscopos ... et conabbates nec non consubiectos non iudicare melius est.

cōnsubigo, -ere *a* con *et* subigere. *i. q. commiscere*: CHIRON 799 deinde una -ito et ex eo inungeto bis in die. GARG. MART. cur. boum 17 cineris lixivii cyathos VIII, olei cyathos VI -e.

cōnsubrīnus *v.* consobrinus.

cōnsubsīdo, -ere *a* con *et* subsidere. MIN. FEL. 40, 2 etiam nunc tamen aliqua consubsidunt (*i. restant*) non obstrepentia veritati, sed perfectae institutioni necessaria.

cōnsubsisto, -ere *a* con *et* subsistere. CANDID. epist. 1 p. 1037ᴬ semper deus, semper filius, simul pater, simul filius, -it (συνυπάρχει) ingenite filius patri. HIL. trin. 4, 12 ei (*filio*) -ente patre (συνυποστήσαντος αὐτῷ τοῦ πατρός).

×cōnsubstantiālis, -e [*a* con *et* substantia; *cf.* substantialis. *Th.*]. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 2, 10 ὁμοούσιον latine 'simul -e'. 2, 12. 4, 7 4, 10. 14 ὁμοούσιος ... id est -is, quod est eiusdem sub-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

stantiae. *cf.* homous. 2. 4 MAR. MERC. comp. 1 GLOSS. III 278, 73. ITALA Matth. 6, 11 (Mar. Victorin. adv. Arrium 1, 59) panem nostrum -em da nobis hodie (ἐπιούσιον, VVLG. supersubstantialem). TERT. Hermog. 44 *materiae* -i´ suae (*sc. dei*). MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 34 ergo et semper -is coexistens, unum existens, in patre filius est. 1, 54 eadem igitur et συνώνυμα, eadem congenerata, igitur et -ia ista (*sc. esse, intellegere sim.*). 1, 55. 59 -em *deo* populum dixit et Ieremias (*23, 18*). 2, 2 hic vero ὁμοηλικὴς significat -e simul et substantiam sine composito vel discretione. 4, 10 filius -is patri (Ps. MAR. VICTORIN. hymn. 2 p. 1142^D Ps. AMBR. epist. de fid. p. 1159^B PAVL. NOL. epist. 21, 3 MAX. TAVR. bapt. 2 p. 777 *al.*). CANDID. gen. div. 6 *al.* EXPOS. fid. Migne 13, 654^A -is *Iesus* nobis secundum humanitatem. AMBROSIAST. in Eph. 5, 24 mulier -is viro est. AVG. civ. 10, 29 eam (*animam*) -em paternae illi menti ... fieri posse. 11, 24 ipse (*spiritus*) -is et coaeternus ambobus (*patri et filio*. GENNAD. vir. ill. 86 *spiritum sanctum* et -em et coaeternalem esse patri ac filio). *ibid.* sanctitas substantialis et -is amborum (*patris et filii*). gen. ad litt. imperf. p. 459, 16. c. Secundin. 8 trinitas -is et aeterna et incommutabilis semper manet (mus. 6, 17, 59. LEO M. serm. 64, 2 -em sempiternae trinitatis essentiam. COD. Iust. 1, 1, 8, 12 *al.*). lib. arb. 2, 11, 32 in uno igne -is, ut ita dicam, sentitur fulgor et calor. serm. ed. Mai 132, 4 tibi (*sc. spiritu sancto*) -is est *misericordia*. *et saepe.* AVELL. p. 174, 12 *al.* CANON. Migne 56, 879^B totam in trinitate deitatem coessentialem et -em et coaeternalem et coomnipotentem. FVLG. RVSP. ad Thras. 2, 2 *et saepe.* GREG. TVR. Franc. 1 pr. cum-substantialem. *nota pro subst.*: AVG. serm. 56, 14 *inimicus* -is tuus est: simili de terra facti estis.

adv. **cōnsubstantiāliter:** AVELL. p. 211, 11 -r in trisagio seraphim trinitatem glorificare. GREG. M. epist. 1, 24 qui (*Christus*) cum eo (*patre*) vivit et regnat -r. ISID. Goth. 53 chron. II p. 289, 14 filium a patre -r genitum esse.

cōnsubstantiālitās, -ātis *f. a* consubstantialis. GLOSS. III 278, 72 -li⟨ta⟩s ὁμοουσιότης. AVELL. p. 207, 20 ubi apud te -s invenitur, quod apud illum (*Arium*) nequaquam invenitur. RVSTIC. c. aceph. p. 1230^A.

cōnsubstantiātus, -a, -um *a* con *et* substantia, *cf.* consubstantialis. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 1, 26 si ergo omnia unum, quippe in substantia, multo magis deus et filius non solum insubstantiatum, sed -um. 1, 47 filium simul cum patre -um, quod Graeci ὁμοούσιον appellant.

cōnsubstantīvus, -a, -um [*a* con *et* substantia; *cf.* substantivus. *Th.*]. TERT. adv. Val. 12 *angelos* Soteri -os. 18 paria et -a. 37 -a virtus. RVFIN. Adamant. 1, 2 unum deum ... esse credo et verbum eius -um (ὁμοούσιον) ei et coaeternum. Ps. AVG. quaest. test. 1, 41. 48. 97. MAR. MERC. Nest. serm. 3 siquidem proprium omnis est matris, -um sibi parĕre. Cyr. epist. Nest. 2, 7. CANON. Migne 56, 675^A -um vel consubstantialem patri. VICT. VIT. 2, 75.

cōnsūcidus, -a, -um *a* con *et* sucidus. PLAVT. Mil. 787 lautam vis *mulierem* an quae nondum sit lauta? :: sic -am, quam lepidissimam potis quamque adulescentem maxime. FRONTO p. 144, 25 N. (*in margine*) *pallium* -um (*in textu* pallium soloci lana).

cōnsūdēsco, -ere [*cf. c.* consudare. *Th.*]. COLVM. 12, 50, 2 *olivas et salem* triginta dies pati -ere atque omnem amurcam extillare.

cōnsūdo, -āvī, -āre *a* con *et* sudare. PLAVT. Pseud. 666 beatus eris, si -veris. CATO agr. 96 sinito biduum aut triduum -ent *oves*. VARRO rust. 2, 7, 14 exercendum et, cum -arit, perungendum oleo *pecus equinum*. FRONTO p. 69, 19 N. uvis metendis operam dedimus et -vimus. OROS. comm. 2 *princeps humidorum* dum eam *virginem* apprehendere cupit, commotus -at et pluviam facit. COLVM. 12, 7, 2 vitis alba, ruscus *eqs.* in alveos componuntur, et sale conspersa biduo sub umbra, dum -ent, reponuntur. *L.*

? **cōnsuēdo,** -inis *f.*; *cf.* consuetudo. Ps. AVG. serm. 19, 3 secundum sanctam -em (*nisi errore scriptum pro* consuetudine).

cōnsuēfacio, -fēcī, -ere [*cf. c.* consuescere, consuetus *et c.* facere. *Th.*]. *per tmesin*: VARRO rust. 2, 9, 13 *catulos* consue quoque faciunt. *passivum* consuefieri *v. l. 74.* GLOSS. ἐθίζω. consuescere facit, συνεθίζει. EXPLAN. in Don. gramm. IV 550, 21 *v. p. 550, 8.*

TER. Ad. 54 ea ne me celet, -feci filium. 74 hoc patriumst, potius -ere filium sua sponte recte facere. 414. VARRO rust. 1, 21, 1 canes ... -as noctu vigilare. 2, 4, 20 subulcus debet -ere, omnia ut faciant ad bucinam. 3, 9, 15. BELL. Afr. 73, 2 -ret milites hostium dolos. SALL. Iug. 80, 2 multitudinem ... -it ordines habere. IVL. VAL. 3, 11 idem sibi domicilium esse quod sepulchrum, eoque -fieri his diversoriis.

cōnsueo *v.* consuesco *l. 83 sqq.*

*****cōnsuēsco,** -ēvī, -ētum, -ere *a* con *et* suescere. CHAR. gramm. I 253 fiunt autem incohativa aut a verbis aut a declinationibus. a verbis velut caleo, calesco ... consuevi, consuesco et cetera. PRISC. gramm. II 508, 5 s vero praecedente mutant sco in vi, nisi sint incohativa ...: quiesco quievi, pasco pavi ... -o, consuevi vel consuetus sum. Charisius tamen etiam consueo ponit (*cf.* CAPER gramm. VII 109, 1). CLEDON. gramm. V 55, 10 sunt quae originem sui non habent, ut -o, quiesco: -o facit consuevi ... facit et passivum, consuescor ab alio. ideo ergo incohativa non sunt, quia et praeteritum habent et passivum faciunt. CONSENT. gramm. V 377, 1. GRAMM. suppl. 254 adnot. haec duo verba -o et quiesco aiunt quidam non esse incohativa, quia praeteritum habent consuevi et quievi, sed revera satis possunt esse incohativa, quia consuevi et quievi ab verbis consueo et quieo veniunt, quae modo non sunt in usu, sed illis recedentibus eorum praeterita in usu remanserunt. EXPLAN. in Don. gramm. IV 550, 21 consuevi non dicimus, sed consuefeci. *de formis contractis v. infra l. 81. de prima vocali producta*: CIC. orat. 159. *de significatione*: AGROEC. gramm. VII 118, 21 -imus bona, insuescimus mala, adsuescimus utraque. ISID. diff. 1, 101. GLOSS. IV 323, 61 -it adsuescit. *legitur inde a* PLAVTO, *deest* CATVLL. VITR. MANIL. VELL. VAL. MAX. MELAE SCRIB. LARG. ASCON. PERS. PETRON. TAC. FRONTIN.; *singulis locis*: HOR. sat. TIB. CIRIS. SEN. contr. CVRT. LVCAN. CALP. VAL. FL. IVV.; *ternis*: PVBLIL. BELL. Hisp. VERG. PROP. MART. FLOR.; *quaternis*: TER. PLIN. nat.; *quinis*: RHET. Her. SIL. STAT.; 7^ies: HIRT.; 8^ies: BELL. Alex. SALL. SEN. phil.; *saepissime ap.* CIC. CAES. CELS. COLVM. (*24^ies*) LVCR. (*21^ies*) SVET. (*20^ies*) OV. (*19^ies*). [*raet.* cuscescher. *M.-L.*]

I ***verbum neutrum*** (*cf.* assuesco): **A** *praesens*: PLAVT. Asin. 222 amatores *sunt* aves: bene salutando -unt. CATO agr. 105 dum *boves* -ant (*cf.* COLVM. 2, 10, 28). PVBLIL. A 52 aegre reprendas, quod sinas -ere (*cf.* HIER. epist. 107, 8. 128, 3). VERG. georg. 2, 272 in teneris -ere multumst. OV. met. 15, 463 quam male -it, ... qui guttura cultro rumpit. PLIN. epist. 5, 12, 3 librum ... oportet ita -ere, ut sine praefatione intellegatur. OV. ars 2, 345 *puella* fac tibi -at: nil assuetudine maius. SEN. dial. 4, 15, 2 ingenia ... audaciae temeritatique -unt. COLVM. 10, 153 sicco ut -at pulvere planta. QVINT. inst. 2, 10, 8 quibusdam pugnae simulacris ad verum discrimen aciemque iustam -imus. AGROEC. gramm. VII 118, 21 *cf. supra l. 11* IVST. 3, 3, 10. CHIRON 737 quam rem ... equi ... -ere debent. *cum infinitivo*: VARRO rust. 2, 7, 12 eculi -ant ... videre eorum faciem. 2, 9, 10. 3, 16, 20 apes ... hieme difficulter -unt translatae manere. CIC. Tusc. 1, 75. CAES. Gall. 1, 33, 3 paulatim ... Germanos -ere Rhenum transire. TIB. 1, 5, 25 OV. ars 3, 483 COLVM. 6, 2, 5. arb. 4, 5 vites -ant radices deorsum agere. PLIN. epist. 4, 13, 9 AVG. civ. 10, 14 VAL. CLEM. hom. 16, 5 POMER. 3, 7 PAVL. PETRIC. Mart. 3, 426. *cum infinitivo passivi*: COLVM. 6, 2, 1 talis notae vitulos oportet ... -ere manu tractari. 6, 30, 1 NEMES. cyn. 177 CHIRON 5.

B *perfectum, quod statum actione effectum significat* (*idem persaepe* assuevi): CIC. off. 2, 55 quis potest modus esse *largitionis*, cum et idem, qui -erunt, et idem illud alii desiderent? Brut. 276 sive quod natura non esset ita factus sive quod non -esset (ἐμελέτησεν) sive quod non posset. SEN. dial. 6, 16, 1 dolorem laboremque ex aequo mulieres, si -vere, patiuntur. *c. dat.* SEN. contr. 2, 1, 5 utrique (*paupertati ac patri*) -vi (contr. exc. utroque assuevi). COLVM. 5, 6, 20 cui *parti caeli* ab tenero -erunt. 8, 13, 1 ἀμφιβόλιοι ... nec magis humo quam stagno -erunt. QVINT. inst. 11, 1, 88 bellis magis quam paci -erint. decl. 306 p. 206, 10 -vit frugalitati. 322 p. 310, 4 paupertate -vi. *c. acc.*: PORPH. Hor. carm. 1, 1, 18 neminem posse aliquid agere, quam quod -erit. epod. 2, 67 nec ... quemquam ab ea vita, in qua -erit, posse discedere. PAVL. PETRIC. Mart. 2, 146 qualia praeteritae -erat copia vitae. *cum infinitivo*: VARRO rust. 2, 7, 13 eculi -scant ... videre eorum faciem ...; cum iam ad manus accedere -erint. 2, 9, 5 *canis*, quae oves sequi -vit aut sine ulla consuetudine quae fuerit. 2, 9, 7 canes, qui -erunt esse una. CIC. inv. 2, 128 si semel ab scripto recedere -erint. de orat. 2, 89 ea non satis proficere potuisset, nisi ... ita dicere -esset, ut tota mente Crassum ... intueretur. OV. trist. 5, 11, 4 iam -vi fortiter esse miser. SEN. contr. exc. 9, 3 liberis hic carere -vit, ego ... duobus adsuevi (contr. *utroque loco* adsuevi). QVINT. decl. 301 p. 190, 12 laborare. PLIN. epist. 4, 19, 6 amare me. 7, 5, 1 non -vimus abesse. IVST. 43, 4, 2 tunc *Galli* et legibus ... vivere ... -erunt. AVG. civ. 15, 23 nec *parentes* tam longi homines erant, quam longissimos videre -vimus. CHIRON 737. VITA Caes. Arel. 2, 14 quod non -erat, ut innotesceret, quod in spiritu praevidebat.

C *rei praeteritae significandae imperfectum adhibetur* (*cf.* assuescebam; *praeteritum* assuevi *non inveni nisi* TERT. anim. 2): CIC. inv. 1, 3 aliis parere sua voluntate -rent. 1, 4 cum saepe a mendacio contra verum stare homines -rent. de orat. 1, 154 cum minus idoneis *verbis* uti -rem. 1, 261 Demosthenes ... summa voce versus multos uno spiritu pronuntiare -bat. QVINT. inst. 10, 3, 30. PLIN. epist. 8, 23, 8 *cum* pariter aegrum, pariter decessisse cognovi, ne gravissimo dolori tempore -rem. FRONTO p. 58, 21 N. diversis nationibus convenae ... concordarent ... et -rent et congregarentur. NEPOTIAN. 15, 3 ne luxuriam (-a *Halm*) imitatione -rent (*cf.* DON. Ter. Ad. 666 *p. 551, 72*).

II **cōnsuēvī** *perfectum pro praesente i. q. soleo* (*nota*: ITALA Marc. 15, 6 [cod. κ] singulis diebus festis -erat remittere illis unum reum. *ubi graece* ἀπέλυε, VVLG. solebat dimittere). GLOSS. εἴωθα. *formae apud poetas contrahuntur exceptis*: PLAVT. Asin. 79. 727 (*trad. utroque loco forma contracta*). Cist. 87 consuevisti. MART. 1, 4, 3 consuevere. PS. PROSP. carm. de prov. 633 consueverit (*v. p. 552, 3*). *nota*: PROP. 1, 7, 5 ut consuemus. *cf.* suemus LVCR. 1, 301 (1, 60. 4, 369).

35*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

PLAVT. Asin. 79 illum mater arte contenteque habet, patres ut -erunt. 727 ut -vere, homines Salus frustratur et Fortuna (*cf.* CIC. Brut. 10 Att. 3, 22, 1 epist. 5, 12, 3. 10, 12, 2. 15, 3, 2 BALB. Cic. Att. 8, 15ᵃ, 2 CAES. Cic. Att. 9, 16, 2 Gall. 7, 35, 4 BELL. Hisp. 14, 4 SALL. Iug. 84, 5 PROP. 1, 7, 8 SVET. Iul. 73 Otho 6 AMM. 16, 11, 11). PLAVT. Persa 170 mandata non -vi simul bibere una. Rud. 1074 tu idem mihi vis fieri, quod erus -vit tibi (*sc. facere*). VARRO rust. 2, 4, 10 RHET. Her. 1, 1, 1. CIC. Quinct. 4 quod mihi -vit in ceteris causis esse adiumento. Verr. 5, 80 quem ad modum -erat temporibus aestivis. S. Rosc. 80 quod antea ipsi scelere et ferro assequi -erant. Q. Rosc. 46 qui mentiri solet, peierare -vit. de orat. 1, 157 in ea exercitatione non ... mihi displicet adhibere, si -eris, ... locorum ... rationem. Lael. 68 nemo est, quin eo *equo*, quo -vit, libentius utatur quam intractato et novo. LVCC. Cic. epist. 5, 14, 1 aliquid agas eorum, quorum -esti. RVT. LVP. 2, 3 neque idem ... audire debet, quod prius -erat. CAES. Gall. 2, 31, 6 inter quos dominari -essent *Aduatuci*. 4, 6, 1 maturius, quam -erat ad exercitum proficiscitur. 4, 29, 1 luna plena, qui dies maritimos aestus ... efficere -vit. HIRT. Gall. 8, 14, 2 multitudo carrorum etiam expeditos sequi Gallos -vit. 8, 17, 2 legiones plures quam solebat educit equitatumque, qua consuetudine ... mittere praesidio -erat, praemittit. BELL. Alex. 62, 2 ut in civilibus dissensionibus accidere -vit. SALL. Iug. 82, 1 neque ut saepe iam victo Iugurtha -erat, ... pugnandi copiam facit. PROP. 1, 18, 25 omnia -vi timidus perferre superbae iussa. SAB. dig. 33, 7, 12 fundus et omnia, quae in eo solita sunt esse ... et hi qui in eum ... recipere se -erunt, legati videntur. CELS. 1, 9 si cui ... dolere nervi solent, quod in podagra cheragrave esse -vit. 2, 25 legumina omnia quaeque inflare -erunt. 5, 28, 15 pusula ... colore vel ... nigra, vel alba esse -vit. 6, 6, 31 si ... scabri oculi sunt, quod maxime in angulis esse -vit. SEN. epist. 70, 22 Catones ..., quos audire cum admiratione -vimus. APVL. apol. 3 exinde ut male facere coeperunt, -erint male audire. MAECIAN. dig. 49, 17, 18, 1 hi vero, qui ... postea efficere solent, eo tempore animadvertentur, qui habere effectum -erunt. TERT. anim. 58 mentior, si *anima* non ... gaudere sola -vit. AMM. 15, 7, 3 *cum* plebs excita calore, quo -vit, ... ad Septemzodium convenisset. 21, 6, 3. VVLG. lev. 22, 13. Ios. 4, 18 aquae ... fluebant sicut ante -erant. Marc. 10, 1 AVG. civ. 16, 40. MART. CAP. 9, 991 alii vero ex duabus syzygiis ... constare -erunt. *nota*: CIC. Mil. 68 is qui ita natus est et ita -vit. PORPH. Hor. epist. 2, 2, 94 Graeci poetae in Athenaeo -erant (*cf.* NEP. Alc. 10, 6 quae cum eo vivere -erat). *cum infinitivo passivi*: CIC. Q. Rosc. 46 ad mendacium perduci -vit (*cf.* Verr. 2, 160 ab iniuriis ... remoti -erant esse). div. 1, 124 *neque* signum sibi ullum, quod -esset, a deo ... datum. LVCR. 2, 300 quae -erint gigni. 3, 498 semina vocis ... feruntur, qua quasi -erunt et sunt munita viai. 5, 189. 424. 6, 1279. CAES. Gall. 1, 43, 4 quam rem ... pro magnis hominum officiis -esse tribui docebat. 7, 32, 3. SALL. Catil. 22, 2 sicut in sollemnibus sacris fieri -vit (RVT. LVP. 1, 3 syllaba fieri -vit. 1, 7. ITIN. Silv. 43, 3 iuxta consuetudinem qua -vit toto anno fieri. MART. CAP. 9, 976). LIV. 6, 23, 10 SEN. epist. 115, 4 APVL. met. 9, 23. 36 flor. 9 p. 29 PAVL. sent. 3, 6, 42. 5, 6, 9 VLP. reg. 11, 24 dig. 49, 9, 1 ITIN. Silv. 37, 8 AMM. 31, 4, 3 VVLG. Dan. 3, 19 AVG. civ. 5, 9. 12, 3. 17, 20 VEG. mil. 1, 22. 26. 2, 1. 3. 3, 4 MART. CAP. 9, 965. *eodem sensu atque solebam, solitus sum, aoristus ergo perfecti-praesentis*: VARRO ling. 9, 68 domi suae quisque ubi lavatur, balneum dixerunt et quod non erant duo, balnea dicere non -erunt, cum hoc antiqui ... lavatrinam appellare -essent. CIC. S. Rosc. 8 quod antea ipsi ... assequi -erunt (-erant *Ernesti*). epist. 13, 49 is cum antea meis commendationibus et rem et gratiam ... tueri -erit, nunc ... adsequi debet *eqs.* PAVL. FEST. p. 220 palatium, id est mons Romae appellatus est, quod ibi pecus ... balare -erit, vel quod palare ... ibi pecudes solerent. HYG. astr. 2, 25. SVET. Cal. 28 revocatum quendam a vetere exilio sciscitatus, quidnam ibi facere -esset *eqs.* IAVOL. dig. 33, 7, 4 PAPIN. dig. 41, 2, 47 SCAEV. dig. 32, 33. 34, 2, 40, 1. CORP. X 5336 ab tanto amore, quam ... praestare -vit. TERT. pudic. 17 adiecisset ... et haec, si talibus veniam porrigere -esset vel porrigi omnino voluisset. AMM. 24, 3, 8 Traianus fertur iurando dicta -esse firmare. VVLG. II par. 34, 4 super tumulos eorum, qui eis immolare -erant. CARM. epigr. 1095, 1. *eodem sensu adhibetur de re Veneria* (*cf.* solere, μιγῆναι): PLAVT. Cist. 86 tu enumquam cum quiquam viro -isti? TER. Hec. 555. Phorm. 873 cum eius -it olim matre in Lemno clanculum. Ad. 666 qui [cum] illa -vit prior (DON. *ad l.* legitur et 'illam'; et dicebant veteres 'hanc rem -vi'. ARVS. gramm. VII 460, 17). CIC. Verr. 6, 30 omnes mulieres, quibuscum iste -erat. SVET. vita Verg. p. 57. AVSON. 466, 4 puellas ... quae cum procis flagitiose -erant. *cf. p. 552, 73.*

III *verbum transitivum*: *cf.* consuefacio, assuesco, desuesco, insuesco, mansuesco. GLOSS. συνεθίζω. II 113, 28 -it<e> et consuefacit συνεθίζει. LVCR. 6, 397 bracchia -unt firmantque lacertos. COLVM. 6, 2, 9 plaustro aut aratro iuvencum -imus (arb. 1, 5 proderit ... vitem largo -ere humore). 11, 1, 19 -at rusticos circa larem domini ... semper epulari (PLIN. nat. 17, 70 semina ... falcem pati -ere. CHIRON 737 si ... iumentum -veris omnia contraria facere quam rem ... equi -ere debent. PRVD. apoth. 725 non sicut sculptor ab aeris rudere decoctam -it vivere massam). PAVL. PETRIC. Mart. 3, 426 leve ius animi posset -ere corpus. CASSIOD. var. 1, 24, 3 accipitres ... fetus ... nidis proturbant, ne molle otium -ant. 1, 38, 2 ungues in praedam teneram -unt. *nota*: PS. PROSP. carm. de prov. 633 teneris quam vim -erit (*fere i. q. iniecerit*) auris *dominus*.

part. pro adi. **cōnsuētus,** -a, -um. GLOSS. συνήθης. ὁμοήθης. -um σύνηθες. ἔθιμον. 1 *active* (*coniungitur cum dat. vel abl.*). VARRO rust. 2, 3, 2 grex ... comparatus ... ex -is una. VERG. Aen. 10, 866 -a ... membra. OV. fast. 4, 425 puellis. trist. 1, 11, 38 nec -e, meum, lectule, corpus habes. am. 1, 14, 37 ocellis. COLVM. 1, 8, 1 genus id mancipiorum ... theatris, aleae, popinae ... -um. STAT. Theb. 2, 438 feret luxu -a paterno huc regina larem. 9, 250 -a ... campo ... ungula quaerit harenas. silv. 5, 1, 235 -a ... turba obsequiis. QVINT. inst. 9, 3, 3, 4 aures. APVL. met. 8, 5 innoxiis venationibus -i. MARCELL. chron. II p. 96, 502, 2 -a gens Bulgarorum. *cum infinitivo*: PLAVT. Aul. 637 id quidem pol te datare credo -um. PACVV. trag. 261 -us in armis aevum agere. VARRO rust. 2, 9, 10 CIC. rep. 3, 8 LVCR. 4, 711. 997 -a domi catulorum blanda propago discutere. 5, 208. 6, 787. 1043 BELL. Afr. 73, 2 SALL. Iug. 50, 6. SEN. Herc. O. 1267 voltus ... numquam malis lacrimas suis praebere -us. LVCAN. 3, 200 PLIN. nat. 36, 53 SIL. 12, 295 MART. 50, 18, 1 HYG. astr. 2, 24 SVET. Otho 12 FLOR. epit. 3, 9, 3 AMM. 23, 6, 53. 27, 7, 4 *iram* ulcus esse animi ... nasci ex mentis mollitia -um. SVLP. SEV. dial. 3, 3, 4 AVELL. p. 614, 13 CASSIOD. Ios. c. Ap. 1, 225.

2 *passive*: *superl. v. l. 28. 39. 54.* TER. Andr. 155 -um ... amorem (PROP. 1, 12, 5. CIRIS 259 -o mortalibus uror amore). PVBLIL. C 1 vitia. SALL. Iug. 15, 5 lubidine. 85, 7 pericula. VERG. georg. 4, 429 antra. OV. epist. 19, 242 fine. ars 1, 467 verba (3, 479. met. 11, 637 -issima cuique verba). met. 11, 259 cubilia. Pont. 2, 7, 18 vias. LIV. 3, 20, 8 remediis. 5, 23, 4 modum. 9, 45, 15 fremitum. PLIN. nat. 9, 25 locum. SIL. 6, 271 -um ad nisus spina praestante rigorem et solitum in nubes tolli caput. 13, 405 piacula. GELL. 12, 1, 9 filium proprii atque -i atque cogniti sanguinis. APVL. met. 9, 5 -o labore. VLP. dig. 36, 1, 23, 3 levi et rebus suis -a neglegentia. NEMES. cyn. 189 vocis. SOL. 45, 6 servitia. CLAVD. 3, 60 vires. HIER. in Is. 11, 6 p. 161 -o mortalium nomine (CAEL. AVR. chron. 1, 6, 184). in Ezech. 7, 22 p. 253 utar -o ad te vocabulo (FVLG. RVSP. c. Arrian. 9 p. 64 -is naturae suae vocabulis). VVLG. num. 16, 29 -a hominum morte. II Macc. 14, 30. AVG. serm. 247, 2 interrogo de -is et solitis. PS. RVFIN. Ios. bell. Iud. 2, 2 -issima ad eos ingrediuntur, quos numquam ante viderunt. VINDIC. med. 17 aerem sibi -um. CAEL. AVR. chron. 1, 6, 184 cum sit possibile ex -is perficere sanitatem. 2, 13, 177 simplicibus atque -is ... rebus. 4, 3, 43 nisi parva insuetorum multis fuerint -is cibis admixta. EVSTATH. Bas. hex. 8, 1 p. 946ᴮ intellegit asinus hominis -am vocem. EVG. TOLET. carm. 20, 48 gratia. COD. Iust. 1, 40, 10 iudices ... -a deposcant. 3, 28, 35 -am et legitimam factionem testamenti. PALLAD. hist. mon. 10 p. 364ᴮ -um opus domini. CORP. X 7112. *cum infinitivo*: SIL. 1, 351 arcuit hostem librari multa -a phalarica dextra. STAT. Theb. 1, 58 multumque mihi -a vocari adnue, Tisiphone. PLIN. paneg. 30 pars magna terrarum mergi separarique amne -a. APVL. met. 7, 25 -us ex forma (*sc. asini*) concidi fustibus. AMM. 14, 3, 3 plurima vehi terra marique -a. *nota*: CASSIOD. Ios. c. Ap. 2, 137 animalia -a (*i. q. mansueta*). PS. RVFIN. Ios. bell. Iud. 2, 30 neque aut gentilibus fraudem facerent aut -issimorum (*i. civium*) damna proprium quaestum putarent.

cōnsuētus sum: *i. q.* consuevi *p. 550, 41 cf. p. 549, 82*: PLAVT. Vid. 33 talis iactandis tuae sunt -ae manus (*cf. supra l. 6 sqq.*). VARRO ling. 9, 5 populus ... debet ... uti analogia et si perperam est -us, corrigere se ipsum. LIV. 1, 40, 5 quibus -i erant uterque agrestibus ferramentis. *i. q.* consuevi *p. 550, 78*: HYG. astr. 2, 24 Berenicen ... equos alere ... -am fuisse. PORPH. Hor. epist. 1, 10, 10 fugitivus sacerdotis, qui liba sit edere -us. COMM. apol. 545 si deo fecerunt, quod erant -i. ARNOB. nat. 1, 58 quibus *artificiis* capi -i sunt audientes. 7, 13 *illa pars* ab nonnullis -a est adseri. CAEL. AVR. acut. 2, 32, 166 sitne etiam hac passione tentari -us. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1, 209 Iudaei ... vacare -i sunt septima die. GREG. TVR. Franc. 3, 15 sic barbaries vocitare diem domenecum -us est. ORIBAS. syn. 1, 7 qui per tempora -i sunt aegrotare. *id quod perfectum-praeteritum*: PLAVT. Asin. 703 ut -us es puer olim. Stich. 759 ut -u's antehac. Capt. 867 -u's puer (*sc. pati*). *passive*: GELL. 10, 24, 8 quam -um veteribus fuerit uti litteris. GALLICAN. Avid. 6, 4 militibus minor esset futurus labor, si -us esset. *de re Veneria* (*cf. p. 551, 69*): PLAVT. Amph. 1122 is se dixit cum Alcumena clam -um cubitibus. CAECIL. com. 149 ea me clam se cum mea ancilla ait -um. GELL. 4, 3, 3 *paelex* quae iuncta -aque esset cum eo.

adv. **cōnsuētē:** FILASTR. 120, 7 ius coniugii ... laudatur cotidie ac benedicitur -e. AMM. 23, 2, 8 ad suscipiendum -e pabulum (*cf.* 30, 5, 19). THEOD. PRISC. log. 94 oxyporia confecta -e. AVELL. p. 709, 2. 711, 22. CASS. FEL. 36 appellatur a Graecis -e aptha. 51. CASSIOD. hist. 4, 32 hunc -e et competenter suscipientes. NOVELL. Iust. 94, 2 epil. -e talibus interveniunt (ἐξ ἔθους). 118 epil. adiectis -e propositis (κατὰ τὸ σύνηθες). THEOD. MOPS. in Col. 1, 275 GLOSS. III 158, 50 συνήθως. *cf.* consaepe GRAMM. VII 228, 2. 275, 4.

cōnsuētio, -ōnis *f. a* consuescere, consuetus. *i. q. consuetudo*:

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

PLAVT. Amph. 490 (*in versu interpolato*) clandestina ut celetur consuetio (*Scioppius*, suspicio *codd.*, consuetudo DON. Ter. Ad. 663). *cf.* PAVL. FEST. p. 61 consuetionem Plautus pro consuetudine dixit. GLOSS. IV 36, 24. 223, 41. 324, 1. V 184, 38. 280, 54.

cōnsuētūdināris, -e *a* consuetudo; *cf.* consuetudinarius. VIRG. gramm. epist. 5 p. 167, 17 hoc non est consuetudinare.

cōnsuētūdinārius, -a, -um *a* consuetudo. GLOSS. συνήθης, φιλοσυνήθης. [*francog.* coutumier. *M.-L.*]

de rebus: PS. SEN. mon. 166 -a res est innocentia (*cf.* CASSIOD. var. 5, 27). ITIN. Silv. 41 -a aguntur (43, 1. 2. 44, 3). DIDASC. apost. 56, 25 custodiunt -a. SVLP. SEV. dial. 1, 14, 2 -um ... cenae tempus. BACHIAR. fid. 7 si quando ieiunia indicta ecclesiae, tunc nos cupimus non solum de usu -i, verum etiam a conversatione ... ieiunare. PS. AVG. serm. 285, 3 hora -a. 294, 7 potum. VINDIC. med. 33 iter. 44 calore. CASSIAN. conl. 19, 6, 4 -ae inquietudinis. inst. 3, 12 -i psalmi. SALV. gub. 3, 49 studia. 4, 40 reatus. 6, 56 -as carnes. 6, 62 praeter -um vitae usum. RVRIC. epist. 2, 9 -a clementia. 2, 33 infirmitatem. 2, 54 affectum. ALC. AVIT. epist. 69 p. 89, 2 caritatis. 75 p. 91, 27. 79 p. 93, 22. 80 p. 94, 4 devotionem. CASSIOD. var. 9, 10, 3 supra -am functionem (CONC. Arvern. a. 535 p. 71, 24). 10, 28, 2 -um bene agentibus locum protinus tollamus invidiae. IVLIAN. epit. novell. 21, 2 -as iussiones. GREG. TVR. Mart. 3, 60 ope -a. GREG. M. epist. 4, 31 excepta. BENED. reg. 18 cum canticis -is. REGVLA Tarnat. 16 -is habenis abstinentiae teneantur. VITA Caes. Arel. 8 subsidia. PASS. Paul. 6 -as sibi pro Christi nomine gestans catenas. *de personis*: SIDON. epist. 7, 11, 1 -i portitoris. *cf.* GLOSS. II 593, 28.

adv. **cōnsuētūdināriē**: CASSIOD. var. 12, 2, 6 officioque tuo -e praecipimus imminere. VIRG. gramm. epist. 3 p. 141, 13. VITA Caes. Arel. 8 hodie -e ab ecclesia pasti fuerint.

×cōnsuētūdo, -inis *f.* [*cf. c.* consuetus. *Th.*]. *de significatione*: ISID. diff. 1, 122 inter -em et ritum: -o est solitae rei usus ex consensu duorum plurimorumque factus, ritus vero ad iustitiam pertinet *eqs.* DIFF. ed. Beck p. 70, 20 mos est divinarum humanarumque rerum, -o solita rei usura consentiente duorum multorumve usu suetarum rerum, ritus vero ad rectitudinem tendit *eqs.* p. 31, 27 inter adsuetudinem et -em: adsuetudo in corpore vel in opere est, -o in animo. GLOSS. συνήθεια, ἔθος. III 108, 29 -em ἀναστροφήν (= 639, 1). *legitur inde a* PLAVTO, *deest poetis elatioris stili praeter* LVCR. 4, 1283. [*ital.* costume, *francog.* coutume, *hisp.* costumbre. *M.-L.*]

I ***generaliter,*** *syn.* mos, institutum. *saepe coniungitur cum* m o s (*cf. p. 558, 36*): EDICT. cens. de rhet. haec nova, quae praeter -em ac morem maiorum fiunt. SERV. Aen. 7, 601 Varro vult morem esse communem consensum omnium simul habitantium, qui inveteratus -em facit. *cf.* MACR. sat. 3, 8, 10 Varro ... morem dicit esse in iudicio animi, quem sequi debeat -o. CIC. de orat. 1, 224 illa ... a vitae -e et a civitatum moribus abhorrebant. 2, 68 omnia quae pertinent ad usum civium, morem hominum, quae versantur in -e vitae. Cluent. 96 in quo *iudicio* non mos -oque servata. off. 1, 118 parentium praeceptis imbuti ad eorum -em moremque deducimur. 1, 148 contra morem -emque civilem. BELL. Alex. 65, 1. *cf.* BELL. Afr. 3, 4 sicut more ipsius -o superioribus temporibus fuerat. PAVL. FEST. p. 372 ritus mos vel -o. SEN. contr. 1 praef. 16 Hispanae -is morem non poterat dediscere. PORPH. Hor. epist. 2, 1, 103 ⟨a⟩ Graecorum moribus transit ad -em veterum Romanorum. ARNOB. nat. 2, 21 fiet enim familiaris e more -o in naturam versa. 6, 3 hoc non est rationis expensae, sed tracti per -em moris. CASSIOD. in psalm. 33, 18 mos domini et humana -o diversa est. *coniungitur cum* n a t u r a: CIC. Mur. 6 debeo naturae meae -ique servire. SALL. Iug. 85, 9 mihi ... bene facere iam ex -e in naturam vortit (*cf.* ARNOB. *supra l. 54*). SEN. epist. 122, 9 contra naturae -em. PLIN. nat. 7, 78 Iulium Viatorem ... naturam fecisse -em. QVINT. inst. 1, 2, 8 fit ex his -o, inde natura. TAC. ann. 14, 56 factus natura et -e exercitus velare odium. HIER. epist. 98, 3 -em legem putaret esse naturae. *in proverbiis*: CVRT. 5, 21 -o naturā potior. MACR. sat. 7, 9, 7 -o quam secundam naturam pronuntiavit usus (*cf.* CIC. fin. 5, 74 *al. v. Otto, Sprichw. p. 90*).

PLAVT. Merc. 1001 -e animus rursus te huc inducet. Mil. 1295 hoc adeo fieri credo -e. Trin. 362 id nunc facis haud -e. TER. Haut. 283 cotidianae v i t a e -em (CIC. Rab. perd. 2 leg. agr. 2, 95 [= βίοτος]. Marcell. 2. de orat. 1, 221 in communi vitae -e. 1, 224. 2, 68. orat. 128 ad omnem vitae -em accommodatum. Lael. 21 epist. 6, 7, 6. 7, 23, 4 tanti a te aestimatam -em vitae victusque nostri. 13, 67, 1 ad vitae rationem et -em accommodatum. NEP. Att. 14, 2. SEN. benef. 5, 21, 1 -o vitae humanae. QVINT. decl. 269 p. 99, 27. SCAEV. dig. 34, 4, 30 pr. ad bonam vitae -em reversam. AVG. civ. 2, 9 nisi -o vitae pateretur). -o v i c t u s: VARRO frg. Non. p. 494 CIC. Mil. 21 orat. 33 Att. 12, 26, 2 CAES. Gall. 1, 31, 11. CELS. 1, 10 ex reliqua victus -e quam minimum mutari debet. SCRIB. LARG. 122 in -em victus sui ... dimittatur. SVET. gramm. 14. AVG. civ. 19, 19 non habitum vel -em victus ... mutare. *cf.* CIC. de orat. 2, 156. inv. 1, 3 homines a -e ... converteret et ad diversas rationes vitae traduceret. epist. 9, 24, 2 ad superiorem -em ... revertisses. CAES. Gall. 5, 14, 1. 6, 21, 1 NEP. Alc. 11, 5. VITR. 2, 8, 12 in Graecorum -em et suavitatem ... reducebantur. SEN. contr. 1 praef. 14 vix posset ad priorem -em retrahi. CELS. 1, 3. 4, 5 PHAEDR. 4, 13, 6. SEN. dial. 3, 6, 2 non multum ex cotidiana -e inflectere et cibis. 12, 18, 1 nihil ex -e mutandum est tua. epist. 5, 2. 18, 2 nihil ex cotidiana -e movendum. 18, 12. 70, 16. 83, 6. 108, 22. 112, 1 CVRT. 6, 6 PETRON. 125 PLIN. epist. 9, 40, 3 SVET. Cal. 9. Nero 51 neque vino neque -e reliqua abstineret. NERAT. dig. 38, 1, 50. HIL. ad Const. 2, 7 ad paternam -em necessarius et tutus recursus sit. AVG. civ. 2, 5 flagitiosissimae -is vitiis oblectari. 19, 1. *consuetudo et vita*: CIC. de orat. 1, 193 Rab. Post. 4. NEP. Epam. 1, 3 imaginem -is atque vitae exprimere. SEN. dial. 10, 12, 7. APVL. Plat. 1, 18 pessima -e et libidinosa vita. ARNOB. nat. 2, 67. *nota*: TERT. ieiun. 12 popinas exhibere martyribus ..., ne -em quaerant. VARRO ling. 9, 10 in -e ambulandi. 9, 20 novitati non impedit vetus -o. rust. 1, 44, 1 serendi. RHET. Her. 1, 2, 3 exercitatio est assiduus usus -oque d i c e n d i (CIC. Verr. 5, 109 Mur. 29 Sull. 47 Phil. 5, 19 de orat. 1, 81. 3, 174 inconditam antiquorum dicendi -em ... numeris adstringeret). CIC. Q. Rosc. 37 ex condicione iuris et ex -e cautionis. div. in Caec. 5 vetere -e institutoque maiorum. 35 aliqua d i c e n d i -o. Verr. 2, 65 ut humanitatem -emque suam retineret (epist. 5, 9, 1 tuam -em et liberalitatem in me ... praestes). 2, 81 ab hominibus et natura et -e et disciplina lenissimis. 3, 124 -em ... omnium annorum demonstrent (Q. CIC. pet. 13). 4, 162 est tuus natura filius, -e discipulus. 4, 177 serpit illud insitum natura malum -e peccandi libera. 4, 189 -o aestimationis. 6, 57 legitimum numerum -is non explere. Cluent. 110 multitudinem ... ad veteris -is similitudinem revocarat. Sull. 70 a pueritia ... -e et studio in omni flagitio versatum. Flacc. 20 dissolutam Graecorum -em. Sest. 67 non sopitam, sed suspicione aliqua retardatam -em rei publicae bene gerendae. Pis. 45 in eam iam benignitatis -em venit. Mil. 1 -em fori ... requirunt. Phil. 2, 108 his ... inveteratis -e obduruimus. de orat. 1, 12 a vulgari genere orationis atque a -e communis sensus abhorrere. 1, 90 -o e x e r c i t a t i o que ... intellegendi prudentiam acueret (*cf.* 2, 32. 298. 357. 358 exercitatio, ex qua -o gignitur. QVINT. inst. 10, 7, 8). 1, 135 aut magnificam aut gravem rationem -is meae. 1, 263 iam in philosophorum -e versatur. 2, 147 sive artis sive animadversionis sive -is ... regiones. 3, 121 ad -em exercitationis vos ... est cohortatus Antonius. 3, 227 fistulatorem domi relinquetis, sensum huius -is vobiscum ad forum deferetis. Brut. 78 erat iunctior quaedam splendidiorque -o loquendi. 218 -o dialogorum. rep. 2, 37 Tarquinius ... Servium ... ad exquisitissimam -em Graecorum erudivit. ac. 2, 42 dividunt ... in sensus, deinde in ea, quae ducuntur ab sensibus et ab omni -e, quam obscurari volunt. 2, 75 omnia, quae in -e probantur (2, 87. *cf.* PLIN. nat. 10, 15 *aquilam* armigeram Iovis -o iudicat). nat. deor. 2, 96 assiduitate cotidiana et -e oculorum assuescunt animi. div. 1, 42 *ficta illa* non absunt a -e somniorum. Lael. 68 maxima est vis vetustatis et -is. 2, 55 iam in proverbii -em venit. 3, 69 depravationem -is. Att. 4, 17, 1 me nunc oblitum -is et instituti mei. epist. 4, 13, 1 -em ... epistolarum. 5, 17, 1 intermissione -is. PVBLIL. G 7 gravissimum est imperium -is. CAES. Gall. 1, 50, 4 apud Germanos ea -o esset, ut *eqs.* 2, 17, 2 eorum dierum -e itineris nostri exercitus perspecta. 4, 5, 2 e s t ... Gallicae -is (*cf.* QVINT. inst. 12, 8, 5 PAVL. dig. 39, 3, 17, 1 ITIN. Silv. 15, 4. 26. 35, 1 VVLG. gen. 29, 26 Hebr. 10, 25 SVLP. SEV. Mart. 4, 1). CAES. Gall. 4, 22, 1 homines barbari et nostrae -is imperiti. 6, 34, 6 ut instituta ratio et -o exercitus Romani postulabat. civ. 1, 44, 3 miles ... multum earum regionum -e moveatur (COLVM. 12, 52, 7 regionum -e). 1, 45, 1 quod praeter opinionem -emque acciderat. 3, 61, 1 quod novum et praeter -em acciderat. 3, 65, 3 ut erat superioris t e m p o r i s -o (COLVM. arb. 13 TRAIAN. Plin. epist. 10, 78, 1). HIRT. Gall. 8, 12, 1 quod cum cotidie fieret ac iam -e diligentia minueretur, quod plerumque accidit diuturnitate. 8, 17, 2 qua -e *equitatum* mittere ... consuerat. BELL. Alex. 48, 1 -e naturae suae. 49, 1 largitionis -o. BELL. Afr. 19, 3 triennio in Africa suos milites retentos -e fideles sibi iam effecisset. BELL. Hisp. 15, 1 equestris proelii -o. NEP. Eum. 9, 3 assimulata castrorum -e. SEN. contr. 1, 2, 20 saeculi prava -o. 7, 3, 8 vigiliarum ... -em. VAL. MAX. 2, 1, 1 veteris -is vestigia. 2, 2, 3 quis ... huic -i, qua nunc Graecis actionibus aures curiae exsurdantur, ianuam patefecit? 2, 3, 1 diutina usurpatione formatam -em. 2, 10, 8 praesentia sua spectaculi -em impediret. 3, 3 ext. 2 -em dominationis. 4, 3, 11 grata frugalitatis -o. SEN. dial. 9, 10, 2 natura ... calamitatum mollimentum -em invenit. 11, 15, 3 -em desiderii perderes. benef. 5, 7, 6 innumerabilia sunt, in quibus -o nos dividit. 6, 15, 5 res non ex usu effectuve sed ex -e et annona aestimetur (*aliter p. 561, 83*). nat. 7, 20, 2 miracula ..., quae non adverterent animos, si ex -e et lege decurrerent. epist. 104, 10 ubi -em pavoris improvidi fecit. PLIN. nat. 10, 208 illam reversam ad -em cibi. 14, 83 donec bruma transeat et -o fiat algendi. 17, 15 continuatio enim et ipsa -o idem quod modus alibi efficit. 23, 4 vomitionum -em. 33, 28 -o volgi. QVINT. inst. 2, 10, 9. 4, 2, 28 scholarum -o. 6, 3, 15 oratoria urbanitas rara, nec ex arte propria, sed ad hanc -em commodata. 9, 3, 3 schema ... auctoritate, vetustate, -e plerumque defenditur, saepe etiam ratione quadam. decl. 298 p. 179, 22 ducimus quendam adversus ipsas terras -e adfectum. IVV. 7, 51 laqueo tenet ambitiosi -o mali. TAC. Germ. 10 sortium -o. hist. 2, 71 -e servitii. PLIN. epist. 10, 11, 1 ex -e bonitatis tuae. VEL. gramm. VII 69, 14 quicquid per -em aurium ita licuerit enuntiare. SVET. Tib. 52 ad negotiorum -em rediit. Cal. 9 per hanc nutrimen-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

torum -em. Nero 42 nec eo setius quicquam ex -e luxus atque desidiae omisit. Vesp. 2 ne quid ... oculorum -i deperiret. Dom. 7 sportulas publicas sustulit revocata rectarum cenarum -e. FLOR. Verg. p. 20 -o res fortis est. GAIVS dig. 41, 1, 5, 5 ex -e avolare et revolare solent *eqs.* VLP. dig. 1, 3, 34 de -e civitatis confidere. TERT. idol. 20 de -is vitio. orat. 18 -i domi. CYPR. epist. 73, 13 qui ratione vincuntur, -em nobis opponunt (*cf.* 71, 3 AVG. civ. 22, 7). PORPH. Hor. epist. 1, 15, 3 -o lavationis meae. ARNOB. nat. 7, 24 ex usu -is. OPTAT. 3, 12 p. 100 ritu solito sollemnis -o perspecta est. DON. Ter. Andr. 842 exprimitur -o patris ac domini offensi et indignantis. PANEG. 2, 14 -em magnificentiae tibi debitae. 8, 5 tuarum aurium -o. ITIN. Silv. 24, 5 sicut solet esse -o. 27, 6 iuxta -em totius anni. 27, 9 -o ieiuniorum. 43, 2 iuxta -em, qua dominica dei consuevit fieri (44, 3). RVF. FEST. 10 in -em parendi Romanis clementer provocantibus. HIL. trin. 5, 27 -o praedicationis exceditur. EVTR. 9, 26 imperio Romano regiae -is formam ... invexerat (βασιλικὴν ὑπεροψίαν). VEG. mil. 4, 42 -em pelagi vel loci ... debet agnoscere. HIER. epist. 112, 15 ex -e sollemnitatis. VVLG. Luc. 1, 9 -em sacerdotii. AVG. civ. 1, 7 belli. 4, 31 contra praeiudicia -is. 11, 21 nostrarum cogitationum -e. 15, 2 *Ismael* genuit demonstrans -o naturam. 16, 30 stupra ... in tantam -em convaluerant, ut *eqs.* pat. 17, 14 cupiditas mundi ... habet ... firmamentum ex vinculo -is. SVLP. SEV. 1, 10 pro sollemni -e, sicut episcopis visitare ... moris est. EVGRAPH. Ter. Ad. 1 -o prologi. GREG. M. epist. 6, 44 antiquae -is usus exigit. CONC. Aurel. a. 538 p. 74, 1 ordinationis -o. a. 549 p. 105, 8 de -e vel institutione nil minuant. *nota i. q. institutio*: HYG. astr. 2, 14 qua -e ducti ... tradiderunt reliquis. 2, 15 ex ... lapide et ferro *Iuppiter* digitum *Prometheo* vincire iussit. qua -e homines usi ... anulos lapide et ferro conclusos habere coeperunt. 2, 39 ab ea -e homines dicuntur instituisse. *cf.* CORP. XI 5265, 17 instituto -is priscae. HIER. in Is. 6, 2 p. 91 Paulus in epistula ad Hebraeos, quam Latina -o (*i. usus ecclesiae Romanae*) non excipit. pari -e *fere i. q. eodem modo*: BELL. Hisp. 12, 4. 25, 1. *cf.* 14, 2. *pluralis*: CIC. Mil. 21 -es victus non possunt esse cum multis (*cf. p. 553, 75*). leg. 1, 29 depravatio -um, ... opinionum vanitas. VITR. 1, 2, 7 aliis ante ordinis -bus institutis. 6, 6, 7. 6, 7, 7 quibus -bus aedificia Italico more et Graecorum institutis conformantur. 10, 1, 6 cetera, quae communes ad usum -bus habent opportunitates. VVLG. act. 26, 3. AVG. civ. 6, 6 vitiosissimas populorum opiniones et -es. BENED. reg. 53, 19 fratres -es ieiuniorum prosequantur. GREG. M. epist. 7, 19 artifices ... armorum -es suas ... eleganter adimpleant. 9, 26 Graecorum -es. 13, 44 -bus ecclesiarum. *cf. p. 558, 53.* *sequitur* ut: VARRO ling. 6, 74 -o erat, ut. CIC. epist. 13, 76, 1 (*cf.* CAES. civ. 1, 48, 7 SVET. Iul. 21 COMMENT. in Don. gramm. V 325, 25 PAVL. dig. 22, 1, 11 PORPH. Hor. serm. 2, 8, 54 ITIN. Silv. 1, 1. 10, 7. 37, 2. 9 VVLG. Esth. 8, 8 Ioh. 18, 39 AVG. serm. ed. Mai 165, 2 GREG. M. epist. 9, 26 CONC. Vasens. 3 p. 56, 24. PAVL. dig. 39, 3, 17, 1 -is est, ut. *cf.* VVLG. gen. 29, 26. SCAEV. dig. 33, 8, 23, 1 ex -e domus esset, ut). BELL. Hisp. 28, 8 illi a sua -e discedebant, ut .... QVINT. inst. 8, 5, 2 -o iam tenuit, ut. PLIN. paneg. 90 in -em vertit, ut. VEL. gramm. VII 71, 4 retinuit -o ..., ut (VEG. mil. 2, 8). CHAR. gramm. I 184, 2 -o permansit, ut (VEG. mil. 1, 20). SPART. Geta 5, 7 habebat ... istam -em, ut (LAMPR. Heliog. 32, 4). CORP. XI 5265 (*Hispelli*), 34 manente per Tuscia(m) -e, ut. *sequitur infinitivus*: CAES. Gall. 4, 7, 3 Germanorum -o sit ... resistere. 5, 41, 7 VITR. 5 prooem. 1, 1 PAVL. FEST. p. 56 SEN. epist. 52, 9 QVINT. inst. 12, 8, 5 IVST. 9, 8, 9 ARNOB. nat. 7, 31 ITIN. Silv. 15, 4. 19, 2. 21, 3. 27, 3 quae dominicis diebus -o est agi (27, 4. 32, 1. VVLG. I Macc. 10, 89 dari). 30, 3. VEG. mil. 1, 3 HIER. epist. 52, 7 VVLG. act. 25, 16 SVLP. SEV. Mart. 12, 2 EDICT. imp. Diocl. II 13. *cum genet. obi.*: CIC. S. Rosc. 154 hominibus lenissimis ademit misericordiam -o incommodorum. part. 14, 50 -e dolendi aut metu supplicii (CELS. 4, 31). Tusc. 2, 35 -o laborum (VEG. mil. 3, 2). ad Q. fr. 2, 12, 2. PVBLIL. B 2 bonarum rerum -o pessima est. BELL. Afr. 72, 4 iumenta bestiarum odorem ... -e capta⟨rum⟩ ne reformidarent. SEN. epist. 108, 18 crudelitatis -em. APVL. apol. 21 moriendi. HIL. trin. 1, 19 rerum familiarium -e admonente (PRISCILL. tract. 6, 92 visibilium -e familiariter admonente). 9, 33 omnem praenominum ... -em praetermisit deus. in Matth. 14, 14 de antichristi -e ad omnem tentationum novitatem solliciti erunt. PRISCILL. tract. 10, 128 miseriarum. HIER. epist. 22, 9 lautioris ... mensae -em non habebat. AVG. lib. arb. 3, 5, 17 commoditatis. civ. 21, 16 victoriarum. 21, 27 scelerum. SVLP. SEV. dial. 1, 14, 6 officii -em ... reparavit. *cf.* CIC. epist. 6, 5, 4 mea -o in meos et tua multa erga me officia. 15, 13, 2 tuae perpetuae -is erga me oblitus esse videar. Mil. 52 -em fuisse illius perpetuam in vi inferenda, huius tantum in repellenda. LAMPR. Alex. 45, 1 eius -em dicam de rebus ... tacendis.

iuncturae: *subiectum*: adolescere: PANEG. 12, 13. antecellere: CIC. Mur. 29. approbare: CIC. div. 1, 65 (comprobare: PAPIR. dig. 10, 12, 13, 1). assuefacere: CIC. epist. 4, 13, 3. augere: CIC. Lael. 30 PLIN. nat. 14, 148. cessare: AMM. 36, 6, 82. cogere: CIC. Verr. 5, 30. consistere: VLP. dig. 8, 4, 13, 1. constituere: CIC. off. 2, 9. continere: VAL. MAX. 4, 3, 11. convalescere: SEN. frg. 42 AVG. civ. 6, 11 GREG. M. epist. 13, 44 (invalescere: QVINT. inst. 2, 1, 1 PLIN. epist. 6, 2, 5 TERT. orat. 18). corrumpere: SEN. contr. 1, 2, 20. debilitare: VEG. mil. 2, 23. deflectere: CIC. Lael. 40. detinere: SEN. epist. 70, 16. detrahere: CIC. phil. frg. V 68. devincire: CIC. Phil. 1, 6 GREG. M. epist. 5, 53[A]. docere: CIC. Tusc. 2, 38 SEN. dial. 9, 10, 1 durare: SEN. epist. 83, 26. efficere: CIC. Tusc. 2, 35 PLIN. nat. 17, 15. esse: CIC. S. Rosc. 15 Verr. 1, 142. 2, 22. 129. 159. 182. 3, 171 5, 43. 71. 93 Caecin. 23 Cluent. 115 Cael. 58 prov. 40 Scaur. 9 Rab. Post. 9. 31 Mil. 21, 52 ac. 2, 86 *al.* facere: CIC. Verr. 1, 104 ad Q. fr. 1, 1, 40 AVG. civ. 1, 7. ferre: CIC. Caecin. 85 ad Brut. 1, 9, 1 CAES. Gall. 4, 32, 1. 6, 7, 8 HIRT. Gall. 8, 12, 4. imminuere: CAES. civ. 2, 29, 3 BELL. Alex. 49, 1. impedire: VARRO ling. 9, 20 AVG. civ. 19, 19. inficere: SEN. dial. 6, 7, 4. inveterascere: CAES. Gall. 5, 41, 5. manare: CIC. rep. 3, 41. manere: CIC. Cael. 61 VELL. 1, 8, 3 IVST. 12, 4, 7 CORP. XI 5265, 34. movere: TRAIAN. Plin. epist. 10, 115. nasci: CIC. Tusc. 4, 70. obtinere: PS. CYPR. rebapt. 19. pati: CIC. rep. 4, 11 off. 2, 51 Att. 12, 41, 23 CAES. Gall. 1, 45, 1 PLIN. nat. 18, 180 AVG. civ. 2, 9. permanere: CHAR. gramm. I 184, 2. placere: CIC. Tusc. 2, 9. poscere: SEN. dial. 9, 15, 6. postulare: CIC. Phil. 5, 19 CAES. Gall. 6, 34, 6. respuere: CIC. or. frg. A III 1. retinere: VEL. gramm. VII 71, 4. serpere: CIC. Verr. 2, 53 div. in Caec. 68. tenere: QVINT. inst. 2, 1, 1. valere: CIC. Verr. 3, 60 de orat. 3, 151. vigere: VEG. mil. 2, 18. vincere: CVRT. 5, 2, 20. *obiectum vel casus obliqui coniuncta cum verbis*: abducere -e: SEN. epist. 123, 6. abhorrere a -e: CIC. Cael. 48 Mur. 69 Arch. 3. abrumpere: VAL. MAX. 2, 3, 1. abstinere -e: SVET. Nero 51. adducere ad -em: CIC. Tusc. 2, 9. in -em: NEP. Iph. 2, 2 CELS. 1, 3 SEN. epist. 39, 6. 78, 1. adhibere: CIC. ac. 2, 56. adiungere: CIC. Lael. 29. afferre: CIC. Phil. 2, 116 Brut. 310. alere: CIC. Att. 14, 11, 1. amittere: CIC. off. 2, 27. asciscere: CIC. Brut. 210. avellere a: VARRO ling. 9, 16. cadere in -em: CIC. Tusc. 3, 7. capere: CIC. off. 1, 59. cognoscere: CIC. Verr. 3, 181 Cluent. 33 rep. 1 frg. 4 CAES. Gall. 4, 6, 1. comparare: CIC. Tusc. 5, 74 CAES. Gall. 1, 31, 11. contemnere: CIC. div. in Caec. 35. convellere: CIC. Verr. 4, 15. se dare in -em: CIC. Pis. 68. dedi -i: SEN. dial. 11, 17, 4. deducere ad -em: CIC. off. 1, 118. in -em: CELS. 4, 23. deflectere a -e: PHAEDR. 4, 13, 6. desciscere a -e: PLIN. epist. 3, 20, 4. deserere -em: GAIVS inst. 2, 68 dig. 41, 1, 5, 5. detrahere -em: CIC. Phil. 10, 6. discedere a -e: CIC. Verr. 3, 107 Font. 12 BELL. Hisp. 29, 7. dissolvere -em: CIC. Flacc. 20. ducere: SEN. dial. 9, 17, 9. efficere: SEN. dial. 4, 24, 2. esse in -e: CIC. Verr. 4, 188 Tusc. 3, 11 CELS. 1, 3. 4, 29, 7. 5, 26 PAVL. dig. 39, 3, 17, 1 CHIRON 6 AVG. civ. 20, 26. excerpere -i: SEN. epist. 5, 2. excludere: CIC. Phil. 5, 19. exprimere: CIC. Rab. Post. 4. extinguere: CIC. Cael. 61. facere: VARRO frg. Serv. Aen. 7, 601 LIV. 25, 8, 9 SEN. epist. 29, 8. 104, 10 QVINT. inst. 1, 3, 11. formare: CIC. ac. 1, 20 VAL. MAX. 2, 3, 1. habere: CIC. frg. inc. A 3, 1 Phil. 1, 27 PLIN. epist. 9, 40, 3 VLP. dig. 10, 2, 8, 1 TERT. pudic. 14 ITIN. Silv. 11, 1 VVLG. iud. 3, 2 I reg. 17, 39 I Cor. 11, 16 AVG. mus. 6, 11, 33 de duab. anim. 19 conf. 8, 5, 10. imbui -e: CIC. nat. 1, 83. imitari: CIC. rep. 2, 35 off. 1, 83 NEP. Alc. 11, 5. immergere in -em: CIC. Cluent. 36. immutare: CIC. Verr. 6, 61. inducere: CIC. Cael. 58 Rab. Post. 8 SEN. contr. 10 praef. 4. inducere in -em: CIC. Pis. 71 ad Q. fr. 3, 3, 4 SEN. dial. 5, 8, 7 PORPH. Hor. sat. 1, 4, 105. inflectere ex -e: SEN. dial. 3, 6, 2. instituere: CIC. fin. 1, 69. intercludere: CIC. Marcell. 2. intermittere: VEG. mil. 2, 23 CONC. Vas. a. 529 p. 56, 24. introducere: CIC. Verr. 4, 189 epist. 16, 21, 3 VAL. MAX. 2, 6, 5 (subintroducere: GREG. M. epist. 4, 11). minuere: CIC. leg. 2, 66. mittere in -em: PS. AVG. serm. 142, 7. 294, 1. 309, 4. mutare: CIC. Brut. 314 PORPH. Hor. epist. 2, 1, 103 ARNOB. nat. 2, 67 VEG. mil. 2, 18 (commutare: CIC. Verr. 4, 15. 51). nancisci: CIC. ad Q. fr. 2, 12, 2. neglegere: CIC. Verr. 2, 116. novare: VAL. MAX. 3, 7 pr. obscurare: CIC. ac. 2, 42. observare: CALL. dig. 50, 2, 11. parere -i: CIC. Manil. 60. pellere -e: CORP. III 781 (*a. 201*). perdere: PETRON. 140. permanere in -e: CIC. Phil. 2, 38 (manere: COD. Iust. 11, 48, 20, 3). perseverare in -e: TRAIAN. Plin. epist. 10, 20. perspicere: CAES. Gall. 2, 17, 2 OPTAT. 3, 12 p. 100. pervulgare: BELL. Alex. 74, 1. progredi ad -em: SCRIB. LARG. 271. recedere a -e: CIC. Quinct. 67 inv. 1, 3 Caecin. 2. recipere: TAC. ann. 14, 7 AMM. 23, 6, 82. redigere in -em: QVINT. inst. 11, 2, 45. redire ad -em: CELS. 1, 6. 3, 27, 1 SEN. epist. 108, 22. reducere in -em: VITR. 2, 8, 12. referre: CIC. div. in Caec. 67 Verr. 1, 15 SVET. Tib. 32. relabi ad -em: SEN. dial. 10, 6, 3. relinquere: CIC. agr. 2, 65 ac. 1, 17. removere: HIL. in Matth. 4, 23. removere a -e: CIC. Arch. 32. repetere: CIC. div. in Caec. 67 SVET. gramm. 25 VEG. mil. 1, 8. requirere: CIC. Vatin. 8 Mil. 1 QVINT. inst. 11, 3, 50. resistere -i: AVG. conf. 8, 5, 10. respicere: CALL. dig. 50, 2, 11. respondere -i: VELL. 1, 9, 2. retardare: CIC. Sest. 61. retinere: CIC. Verr. 1, 65 Font. 31 leg. agr. 3, 1 epist. 10, 35, 1. retrahere ad -em: SEN. contr. 1 praef. 14. reverti ad -em: CIC. epist. 9, 24, 2 CELS. 4, 5. revocare: SVET. Dom. 7 CHIRON 695. revocare a -e: CIC. rep. 2, 25. revocare ad -em: CIC. Att. 12, 28, 2. sequi: SEN. epist. 18, 12 PLIN. epist. 2, 6, 3 CYPR. epist. 63, 14 AVG. civ. 6, 4 GREG. M. 9, 26. servare: CIC. Cluent. 89. 96 epist. 5, 9, 1 COLVM. 11, 3, 62 PLIN. epist. 9, 15, 3 VLP. dig. 1, 16, 4, 5 VVLG. iud. 11, 39 (conservare: CIC. Verr. 3, 78). servire -i: CIC. Mur. 6. sopire: CIC. Sest. 67. spectare: PAVL. dig. 34, 2, 32, 2. 39, 4, 2. tenere: CIC. Verr. 6, 65 Phil. 1, 27 fin. 2, 30 div. 2, 150 Lael. 3, 41 ITIN. Silv. 7, 7 CONC.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Vasens. 1 p. 56, 9. tollere: CIC. S. Rosc. 3. tradere: CIC. Verr. 4, 15 CAES. Gall. 4, 7, 3 VITR. 5, 1, 1. usurpare: TRAIAN. Plin. epist. 10, 115. uti -e: TER. Hec. 37 VARRO rust. 1, 8, 6 CIC. Verr. 4, 76. 6, 19 Tusc. 2, 9 div. 2, 150 epist. 8, 5, 2 COLVM. 2, 11, 3 HIL. c. Const. 16. venire in -em: CIC. Tull. 10 Verr. 3, 169 inv. 2, 160 Caecin. 6 Pis. 45 off. 2, 55 CAES. civ. 3, 110, 2 BELL. Alex. 3, 2 ASCON. Corn. p. 57 AMM. 31, 1, 2. vertere in -em: TAC. dial. 4 PLIN. paneg. 90. *cum praepositionibus absolute positum*: *cf. p. 560, 24 sqq.* ad -em: CIC. de orat. 2, 13 NEP. Epam. 2, 3 VITR. 1, 2, 6. -is causa: CIC. Cluent. 1 SEN. epist. 46, 3 QVINT. inst. 4, 1, 35. contra -em: RVT. RVF. hist. 13 CIC. Quinct. 9 Verr. 4, 38. 131. 142 off. 1, 148 epist. 15, 5, 3 HIRT. Gall. 8, 50, 1 BELL. Alex. 65, 1 LABEO dig. 18, 1, 78, 3 CELS. 1, 3. 2, 2. 7 SEN. epist. 122, 9 COLVM. arb. 13. 17, 4 PLIN. nat. 10, 211 SCAEV. dig. 32, 34, 1 MARCIAN. dig. 48, 22, 16 CAPITOL. Alb. 4, 4 LAMPR. Comm. 16, 6 AVG. civ. 4, 29. 5, 23. 6, 11 ORIBAS. syn. 6, 29. ex -e: CIC. Quinct. 48 Q. Rosc. 37 Cluent. 38 Lael. 21 Att. 5, 2, 3 CAES. Gall. 1, 52, 4. 4, 32, 1. 5, 58, 2 BELL. Afr. 89, 5 SALL. Iug. 71, 4 SEN. contr. 3 praef. 16 CELS. 1, 3. 2, 4. 3, 5. 4, 26. 6, 6, 8. 8, 10, 1 SEN. dial. 6, 1, 5 epist. 55, 3. 101, 3 QVINT. inst. 2, 7, 1 FRONTIN. strat. 3, 16, 2 PLIN. epist. 1, 2, 1. 10, 11, 2 SVET. Iul. 31. 40 Tib. 72 Nero 7. 33 Vesp. 24 Dom. 9. 17 GAIVS dig. 2, 12, 4. 21, 2, 6 inst. 2, 68 SCAEV. dig. 23, 1, 21. 28, 1, 21, 1 VLP. dig. 32, 75 PORPH. Hor. carm. 1, 6, 20. 2, 5, 53 ITIN. Silv. 6, 2 HIER. epist. 112, 15. extra -em: CAES. civ. 3, 85, 3 IVLIAN. dig. 5, 3, 34, 2 VLP. dig. 19, 2, 15, 2. -is gratia: QVINT. decl. 273 p. 117, 28. iuxta -em: ITIN. Silv. 4, 8 *et saepe* VVLG. gen. 31, 35 (κατ' ἐθισμόν) lev. 18, 3 iud. 18, 7 IV reg. 17, 40 CONC. Aurel. a. 538 p. 80, 8. per -em: GLOSS. II 344, 35 κατὰ τὴν συνήθειαν. VITR. 2, 1, 6 AVG. de serm. dom. 1, 17, 51. praeter -em: RHET. Her. 2, 5, 8. 4, 1, 1. 4, 10, 14 CIC. Manil. 61 Catil. 3, 6 Phil. 14, 13 div. 2, 60 Att. 3, 23, 1 ad Q. fr. 1, 1, 41 CAES. Gall. 7, 61, 3 civ. 1, 19, 2. 1, 45, 1. 1, 59, 3. 3, 61, 1 BELL. Alex. 6, 2 BELL. Hisp. 23, 3 NEP. Hann. 4 LIV. 37, 25, 7 CELS. 2, 7 SEN. nat. 6, 1, 4. 17, 13, 3 CVRT. 7, 1, 14 SVET. Aug. 97 Tib. 18 Nero 23 gramm. 25 HYG. astr. 4, 1 ALC. AVIT. epist. 33 p. 63, 19. pro -e: CIC. Arch. 32 Phil. 10, 25 epist. 13, 72, 1 SALL. Catil. 35, 3 CELS. 3, 2 SEN. rem. fort. 8, 1 COLVM. 12, 52, 7 VVLG. Hebr. 5, 14 PS. MATTH. euang. 8, 1 SVLP. SEV. epist. 1, 10 dial. 2, 1, 5 SIDON. epist. 1, 2, 4 SCHOL. Verg. Veron. Aen. 2, 668. propter -em: CIC. Tull. 8 de orat. 2, 32 SCAEV. dig. 33, 8, 23, 1 HIL. epist. ad fil. 5. secundum -em: TRAIAN. Plin. epist. 10, 78, 1 SVET. gramm. 4 VLP. dig. 15, 3, 3, 3 PAVL. dig. 41, 2, 3, 16 PORPH. Hor. carm. 1, 4, 93 ITALA Marc. 10, 1 (cod. k, VVLG. sicut consueverat). VVLG. I reg. 20, 25 Iudith 13, 12 II Macc. 11, 25 (κατὰ τὰ . . . ἔθη) CONC. Vas. a. 529 p. 56, 2 PASS. coron. 5. secus: CORP. V 4017. supra -em: CELS. 2, 2. 3, 19. 4, 2. *adiectiva*: (*cf. p. 560, 40 sqq.*). accusatoria: CIC. Verr. 6, 19. antiqua: TER. Hec. 92 TVRPIL. com. 94 VARRO rust. 2, 1, 6 VAL. MAX. 2, 6, 7 SEN. epist. 86, 4 SCHOL. Verg. Veron. ecl. 6, 2 GREG. M. epist. 9, 26. assidua: CAES. Gall. 6, 22, 3 QVINT. inst. 1, 1, 13 APVL. met. 5, 4. barbara: CAES. civ. 2, 38, 4. bona: CVRT. 6, 6 SCAEV. dig. 34, 4, 30 AVSON. 322, 81. carnalis: AVG. civ. 12, 24 in psalm. 12, 3. celeber: VARRO ling. 1, 20, 3. certa: CIC. inv. 2, 67 off. 1, 148. communis: VARRO ling. 5, 8. 9, 9. 114. 10, 73. 74 CIC. de orat. 1, 221 nat. deor. 2, 62 RVT. LVP. 2, 17. cotidiana: CAES. Gall. 5, 58, 2 civ. 1, 40, 3. 2, 22, 3. 3, 9, 6. 3, 37, 5. 3, 84, 3. 3, 85, 3 VAL. MAX. 2, 6, 8 SEN. dial. 3, 6, 2 epist. 18, 2 ITIN. Silv. 25, 4. 11. declamatoria: QVINT. inst. 5, 13, 46. desperata: RVT. LVP. 2, 7. difficilis: RHET. Her. 3, 24, 39. diutina: SEN. epist. 112, 1 APVL. met. 4, 17. diuturna: CORP. III 781 (*a. 207*) AMM. 19, 8, 9. domestica: CIC. inv. 1, 35 Brut. 252. dulcis: SEN. epist. 108, 22. equina: VARRO rust. 2, 8, 2 facilis: SEN. epist. 108, 22. familiaris: ARNOB. nat. 2, 21. firma: VARRO rust. 2, 9, 5. flagitiosa: AVG. civ. 2, 5. forensis: CIC. de orat. 1, 81. Gallica: CAES. Gall. 4, 5, 2. 5, 14, 1 civ. 1, 51, 1. generalis: AVG. civ. 1, 5. grata: VAL. MAX. 4, 3, 11. gravis: SEN. dial. 4, 20, 2. humana: SEN. dial. 10, 12, 7 TERT. nat. 2, 12 OPTAT. 3, 3 p. 78 AVG. civ. 2, 1. humilis: VAL. MAX. 2, 6, 17. impia: CIC. nat. deor. 2, 68. inversa: QVINT. inst. 3, 9, 9. Italica: VITR. 5, 11, 1. 6, 3, 10. iucunda: CIC. inv. 1, 3. libera: CIC. Verr. 4, 177. libidinosa: APVL. Plat. 1, 18. longinqua: CAES. Gall. 1, 47, 4. longa: SEN. benef. 1, 11, 4 QVINT. inst. 2, 5, 2 PLIN. paneg. 53 TRAIAN. Plin. epist. 10, 115 CORP. II 6278 (*a. 176/7*) VLP. dig. praef. 4. mala: VARRO frg. Non. p. 131 CIC. leg. 1, 33 Tull. 8 de orat. 1, 156 nat. deor. 2, 68 HOR. sat. 1, 3, 36 VAL. MAX. 7, 2 ext. 18 SEN. dial. 5, 8, 7. 9, 17, 9 epist. 112, 1 APVL. Plat. 1, 18 PORPH. Hor. sat. 1, 3, 35. militaris: CIC. Cluent. 128. mirifica: CIC. de orat. 1, 263. nova: TER. Hec. 33. oratoria: RHET. Her. 3, 14, 24. pacifica: AVG. civ. 16, 20. par: BELL. Hisp. 12, 4. 25, 1 *cf. p. 555, 32.* paterna: HIL. ad Const. 2, 7. perpetua: CIC. Balb. 17 LIV. 37, 25, 8 FRONTO p. 191 N. popularis: CIC. de orat. 1, 80. prava: SEN. contr. 1, 2, 20 SEN. epist. 97, 11 GREG. M. epist. 4, 11. primigenia: VARRO frg. Non. p. 494. prior: SEN. contr. 1 praef. 14. prisca: VARRO ling. 10, 7 VAL. MAX. 3, 8, 6 COLVM. 12 praef. 10 CORP. X 5265 (*a. 350*). pristina: CIC. epist. 5, 20, 2. 10, 28, 2 CAES. civ. 1, 32, 3. 3, 79, 6 PHAEDR. 4, 13, 6. proverbialis: PORPH. Hor. sat. 1, 4, 13. puerilis: VARRO frg. Non. p. 94. recta: VARRO ling. 9, 18. regia: CIC. Verr. 4, 76 Rab. Post. 29 NEP. Dat. 5, 4. Romana: LIV. 41, 20, 11. sancta: CONC. Vas. a. 529 p. 57, 2 FERRAND. epist. 11. senatoria: CIC. de

orat. 1, 159. sollemnis: IVST. 9, 8, 9 OPTAT. 3, 12 p. 100 AVG. serm. ed. Mai 138, 3. solita: EPIST. Alex. p. 214 CASSIOD. var. 1, 3, 4. splendida: CIC. Brut. 78. summa: CIC. Verr. 2, 172. superba: SEN. epist. 47, 2. trita: VAL. MAX. 2, 7 praef. utilis: PLIN. nat. 17, 175. vana: AVG. civ. 18, 8. veternosa: AVG. civ. 6, 12. vetus: VARRO ling. 5, 173. 9, 13. 21. 10, 73 RHET. Her. 4, 37, 49 CIC. div. in Caec. 5 Caecin. 7 Cluent. 110 SEN. benef. 6, 34, 1 ASCON. Scaur. p. 30. vitiosa: CIC. phil. frg. V 68 SEN. dial. 11, 10, 11 AVG. civ. 6, 6. vulgaris: CIC. de orat. 1, 248 QVINT. inst. 2, 13, 11 APVL. apol. 54. vulgata: HIL. ad Const. 2, 1.

II ***de iure***: *cf.* RHET. Her. 2, 13, 9 -e ius est id, quod sine lege aeque ac si legatum sit, usitatum est. CIC. inv. 2, 67 -e . . . ius esse putatur id, quod voluntate omnium sine lege vetustas comprobarit. 2, 162 -e ius est, quod aut leviter a natura tractum aluit et maius fecit usus, ut religionem (*oppos.* natura ius est). IVLIAN. dig. 1, 3, 32, 1 inveterata -o pro lege non immerito custoditur, et hoc est ius quod dicitur moribus constitutum. VLP. dig. 1, 3, 33 diuturna -o pro iure et lege . . . observari solet. 1, 3, 34. ISID. orig. 2, 10, 3 ius vocata -o, quia in communi est usu. LEX Anton. de Term. (Corp. I 204) II 18 quae leges quodque ious quaeque -o inter civeis Romanos et Termenses . . . fuit *eqs.* RHET. Her. 2, 131, 9 ius . . . constat . . . ex his partibus: natura, lege -e *eqs.* CIC. inv. 1, 43. 1, 81 scisse . . . eius rei legem et -em (Verr. 4, 227 unae decumae lege et -e detrahantur. *cf.* 4, 131 decumis contra instituta leges -emque omnium venditis. de orat. 1, 212 qui legum et -is eius qua privati in civitate uterentur, . . . peritus *est.* MART. CAP. 4, 454). CIC. inv. 2, 42. 2, 65 quaedam . . . ex utilitatis ratione . . . in -em venisse; post autem adprobata quaedam a -e aut vero utilia visa legibus esse firmata. rep. 3, 17 genera . . . iuris, institutorum, morum -umque describere. de orat. 2, 131 si erit idem in -e civitatis, in exemplis, in institutis, in moribus ac voluntatibus civium suorum hospes (*i. parum peritus*). opt. gen. 20 formula -is nostrae. 130 quae . . . scripta non sunt, ea aut -e aut conventis hominum et quasi consensu obtinentur. Quinct. 67 res ab usitata -e recederet (Caecin. 2). Verr. 2, 116 ius, -em, aequitatem, edicta omnium neglegit. 5, 122 -is iura. 6, 76 quod est huius rei ius, quae -o? Cluent. 96 *in quo iudicio* non mos -oque servata (IVLIAN. dig. 1, 3, 32 moribus et -e inductum est. VLP. dig. 1, 16, 7 ferias secundum mores et -em, quae retro obtinuit, dare. 21, 1, 31, 20. MOD. dig. 27, 32, 6 morem . . . et -em semper observatam secutus). CIC. Arch. 32 iudiciali -e (*cf.* Cael. 1 ignarus legum, iudiciorum, -is nostrae. Planc. 74 -i iudiciorum. Brut. 120 patitur -o iudiciorum et fori. QVINT. decl. 350 p. 16, 21). *et saepe in orationibus.* LIV. 27, 8, 9 stare ius . . . recentissimae cuiusque -is usu volebat. QVINT. inst. 2, 4, 33 -e et iure civitatium. decl. 254 p. 40, 9 tollimus -em. TRAIAN. Plin. epist. 10, 115 et legis auctoritas et longa -o usurpata contra legem in diversum movere te potuit. POMPON. dig. 1, 2, 2, 4 incerto magis iure et -e aliqua uti quam per latam legem. PAVL. dig. 1, 3, 37 optima . . . legum interpres -o. 3, 4, 6 perpetua -o. CALL. dig. 1, 3, 37 -em . . . vim legis obtinere (COD. Iust. 3, 34, 1 longi temporis -em vicem servitutis obtinere). VLP. dig. 48, 3, 4 -o ostenditur. HERMOG. dig. 1, 3, 35 longa -e comprobata sunt. ARNOB. nat. 7, 21 *fontem iuris* antiquitatem -emque dicturus es? *i. q.* *privilegium*: GREG. M. epist. 1, 75 omnes vobis retro temporum -es servarentur. 3, 54 praeceptum . . . continentem omnes -es ex privilegio decessorum nostrorum concessas vobis ecclesiaeque vestrae debere servari. confitemini igitur aliam esse -em generalis ecclesiae. CASSIOD. var. 7, 12, 2 -es autem tibi ex nostra auctoritate defende.

III ***i. q. usus sermonis***, *saepe i. q.* *anomalia*, *opp.* ratio, auctoritas, analogia. VARRO ling. 8, 27 si id consequimur una -e, nihil prodest analogia (8, 79 potius -em quam analogias dominari. 9, 2. DIOM. gramm. I 439, 22 -o non ratione analogiae sed viribus par est). 8, 57 potius -em sequimur quam rationem verborum (9, 2. 16. 10, 15. CIC. Brut. 258 locutionem emendatam et Latinam, cuius penes quos laus adhuc fuit, non fuit rationis aut scientiae, sed quasi bonae -is. . . . adhibenda . . . ratio . . . nec utendum pravissima -is regula. QVINT. inst. 9, 4, 59. GELL. 12, 13, 29 neque . . . privilegio quodam inscitae -is, sed certa rationis observatione. CAPER gramm. VII 110, 8 DON. Ter. Andr. 187 CHAR. gramm. I 79, 3. DIOM. gramm. I 348, 25 interdum *verba* formam regulae non servant, sed potius -i vel euphoniae quam rationi succumbunt. FRG. Bob. gramm. V 562, 40 auctoritati potius et -i vel euphoniae, quam rationi, quae ab illis superatur adtribuas. *cf.* CONSENT. gramm. V 383, 20 quaedam verba . . . secundum -em potius quam secundum regulam declinantur. DIOM. gramm. I 349, 7 -em in his tribus verbis non conservasse regulam. MAR. VICTORIN. gramm. VI 4, 9 formam . . . loquendi ad rationem et -em dirigens). VARRO ling. 9, 6 neque ego populi -is sum ut dominus (FEST. p. 352 -o vulgi. QVINT. decl. 354 p. 385, 23). 9, 17 -o loquendi est in motu (CIC. de orat. 3, 42 Tusc. 3, 14 QVINT. inst. 1, 6, 43. 11, 1, 12 PAVL. dig. 50, 16, 132 PS. HIL. c. Arian. 14, 24 AVG. civ. 10, 1. Latina loquendi -o: AVG. civ. 5, 1. 10, 1. 21. 14, 7. *cf. p. 559, 55 et 555, 31*). VARRO ling. 9, 77 tritum est in -e. 9, 78 patietur natura et -o. 9, 111 eum -is discrepent verbis. 10, 16 quod in -e vehementer natat. *ibid.* in communi -e verborum (RHET. Her. 1, 7, 11 usitata. ASCON. Corn. p. 70). 10, 72 usui species videntur esse tres: una -is veteris, altera -is huius,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tertia neutra. frg. Diom. gramm. I 439,16 constat *Latinitas* his quattuor: natura, analogia, -e, auctoritate (*cf.* QVINT. inst. 1,5,3 excusantur ... vitia aut -e aut auctoritate aut vetustate. 1,5,64 auctoritatem -o superavit. 1,6,1 CHAR. gramm. I 1,8. 50,25 DIOM. gramm. I 406,35 CONSENT. gramm. V 355,14). RHET. Her. 1,2,3 assiduus usus -oque dicendi (*cf.* CIC. Verr. 5,109 cotidiana dicendi -e. CASSIOD. gramm. VII 195,4 usus et -o antiquitus tradidit). 2,28,45 quam rem -o optime potest iudicare. 4,7,10 nomina rerum Graeca, ⟨quae⟩ convertimus, ea remota sunt a -e. 4,8,11 puri -em sermonis (CIC. inv. 2,116 de orat. 2,17. 2,111 in omni -e vel sermonis vel scripti. 3,48 orat. 153 part. 17. 126 fat. 24 Lael. 21 Tusc. 3,11 VITR. 6,7,7 SEN. epist. 81,9 QVINT. inst. 1,6,44. 45 AVG. civ. 14,8. *cf.* CIC. orat. 186 verba ... sumebantur e -e cotidianoque sermone). CIC. inv. 2,54 in -e scribendi aut sermocinandi. Font. 29 illud verbum consideratissimum nostrae -is. de orat. 3,170 auribus -ique parendum (CHAR. gramm. I 123,4. *cf.* CIC. orat. 157 -i auribus indulgenti). opt. gen. 14 verbis ad nostram -em aptis. fin. 2,30 hic *philosophus* si definire, si dividere didicisset, si loquendi vim, si denique -em verborum teneret, nunquam in tantas salebras incidisset. off. 2,9 in quo verbo lapsa -o deflexit de via. leg. 2,9 ne aestus nos -is absorbeat. CAES. Gall. 7,75,4 quae *civitates* eorum -e Aremoricae appellantur. FEST. p. 198 obscaena ... ab eius (*Opscorum*) gentis -e inducta. p. 214 permansit in -e facultas (QVINT. inst. 9,3,15. CHAR. gramm. I 158,23 mansit). p. 273 more vetere et -e antiqua. p. 282 in -e habemus pro petere. VITR. 6,7,7 -o nominationum. COLVM. 3,18,1 antiquitatis imprudens -o (*cf.* DIOM. gramm. I 399,25). SEN. epist. 108,32 saeculi. PLIN. dub. serm. frg. Char. gramm. I 120,9 patrum familiarum ... -is taedium respuerit. QVINT. inst. 8 prooem. 25 vitium vel maximum esse a vulgari genere orationis atque a -e communis sensus abhorrere. 1,6,3 -o ... certissima loquendi magistra (1,6,44). 1,6,45 -em sermonis vocabo consensum eruditorum sicut vivendi consensum bonorum (CHAR. gramm. I 185,24 eruditorum -e). 6,3,18 salsum in -e pro ridiculo ... accipimus; natura non utique hoc est. HYG. astr. 2,34 venustate et -e factum esse, ut Orion vocaretur. GELL. 12,13,16 -o vicit ... domina rerum. VEL. gramm. VII 59,18 in -e usurpatur unguentum. TERT. idol. 20 -is vitium. CENS. 17,13 loquentium -o. PORPH. Hor. carm. 1,11,6 veterum -e dictum. Hor. epist. 2,2,115 antiqua verba ... in -em revocabat. Hor. ars 319 in -e dicere solemus. NON. p. 224 sanguis masculino genere in -e habetur. DON. Ter. Andr. 118 -o admirantis non erit expressa. Ter. Hec. 770 magis ... -e dictum est quam integritate. CHAR. gramm. I 51,15 assiduitas et -o verba quaedam vel nomina usque ad persuasionem proprietatis sufficient. 179,17 pauca non Latine, sed -e pronuntiantur. 184,13 in recenti -e non ... usitatum est. 212,7 Probus de inaequalitate -is. DIOM. gramm. I 330,25 recentiores ... pro *ipsus* ipse -i tradiderunt. 436,7 vetustatis -em. FRG. Bob. gramm. V 556,20. CONSENT. gramm. V 387,23 metaplasmus ... ille est, qui ex veterum scriptorum auctoritate ⟨vel⟩ praeiudicatae -is ratione profertur. ... nulla aut veterum aut -is auctoritate perspecta. GRAMM. suppl. 179,18 -o patrona sit. HIER. Vulg. euang. praef. quae ne multum a lectionis Latinae -e discreparent. AVG. civ. 6,5 -o locutionis (9,5. 14,8). 10,1 secundum -em, qua locuti sunt. 11,18 non est apud nos huius vocabuli -o. 15,19 nec abhorret a Latini eloquii -e. 16,40 in Latinae linguae -e. *nota* FEST. p. 241 bibesiam Plautus finxit sua -e. COLVM. 12 praef. haec in oeconomico Xenophon, deinde Cicero, qui eum Latinae -i tradidit (*i. sermoni*), non inutiliter disseruerunt. *de grammatica -e*: ARS Anon. Bern. gramm. suppl. 77,12 -em trinam esse in comparatione. *cum infinitivo*: AVG. civ. 15,23. *cum infin. pass.*: VARRO ling. 9,74 PLIN. nat. 2,121. *sequitur* ut: QVINT. inst. 8,5,2 tenuit -o, ut. VEL. gramm. VII 71,4 retinuit -o hodierna, ut. *in orthographia*: FEST. p. 293. p. 355 torum, ut significet torridum, aridum, per unum quidem r antiqua -e scribitur. QVINT. inst. 1,7,11 orthographia quoque -i servit. 1,7,30 CHAR. gramm. I 79,3.

iuncturae (*cf. p. 555, 77 sqq.*): *subiectum*: abundare: AVG. gen. c. Manich. 23,34. accedere: CHAR. gramm. I 183,28. accipere: VARRO ling. 10,16. admittere: AVG. civ. 6,5. alere: CIC. de orat. 3,48. appellare: PLIN. nat. 8,7 AMM. 17,8,3. appetere: CHAR. gramm. I 176,14 (MART. CAP. 3,321). approbare: CIC. div. 1,65. arguere: VEL. gramm. VII 63,7. confirmare: CIC. de orat. 3,42 (firmare: NON. p. 227). convalescere: CHAR. gramm. I 1,8. dare: CIC. orat. 155 (licentiam). decerpere: DIOM. gramm. I 370,26. declinare: VARRO ling. 6,2. 9,35. dicere: VARRO ling. 9,80 PLIN. nat. 18,218 dub. serm. frg. Char. gramm. I 114,1. 125,3 MART. CAP. 3,292. dominari: VARRO ling. 8,79 GELL. 2,25,5 CHAR. gramm. I 183,17. efficere: VARRO ling. 8,25 (facere: QVINT. inst. 1,6,16 PLIN. dub. serm. frg. Char. gramm. I 127,18. 139,20 MART. CAP. 3,303). evellere: CIC. orat. 153. ferre: CIC. de orat. 3,170. loqui: CIC. fin. 2,48 CHAR. gramm. I 61,11. mutare: SEN. epist. 108,32. nominare: AMM. 31,3,1. nuncupare: CIC. nat. 2,71. obtinere: QVINT. inst. 1,7,30 AVG. civ. 11,25 *et saepius*. omittere: VEL. gramm. VII 78,11. pati: VARRO ling. 9,1. 114 CIC. part. 6,17 AVG. civ. 10,21. permanere: CHAR. gramm. I 183,28. permittere: AVG. gramm. V 495,10 CASSIOD. gramm. VII 159,20. poscere: QVINT. inst. 9,4,59. possidere: CHAR. gramm. I 57,18. probare: CIC. orat. 159. pugnare: CONSENT. gramm. V 355,14. repugnare: VARRO ling. 10,74. 76. retinere: VEL. gramm. VII 71,4. servare: VARRO ling. 6,82 SCAVR. gramm. VII 34,10. signare: SEN. epist. 81,9. tenere: QVINT. inst. 8,5,2. terere: CIC. fin. 3,15. traducere ad: CIC. fin. 3,40 CHAR. gramm. I 149,18. usurpare: SCAVR. gramm. VII 22,10 CENS. 17,13 CHAR. gramm. I 90,29 DIOM. gramm. I 406,35. uti: VARRO ling. 6,78 CIC. de orat. 3,39 ac. 1,25. valere: QVINT. inst. 9,3,1 (praevalere: AVG. civ. 16,8). vincere: QVINT. inst. 1,5,28 GELL. 12,13,66. *obiectum et casus obliqui coniuncta cum verbis*: abhorrere a -e: QVINT. inst. 8 prooem. 25 SEN. benef. 2,35,2 AVG. civ. 15,19. afferre in -em: VARRO ling. 8,6. cadere in -em: CIC. Tusc. 3,7. cognoscere: CIC. nat. deor. frg. 4. copulare -i: CHAR. gramm. I 128,3. corrigere: VARRO ling. 9,6. emendare: CIC. Brut. 261. exprimere: DON. Ter. Andr. 118 Hec. 76 Phorm. 258. extorquere -i: CHAR. gramm. I 62,11. imitari: CIC. orat. 76. mutare: FEST. p. 293 VITR. 6,7,7. notare: VARRO ling. 8,74. obsequi: CIC. orat. 157. parere -i: CIC. de orat. 3,170. recipere: CHAR. gramm. I 51,13. redire ad -em: SEN. benef. 2,35,2. referre ad -em: VARRO ling. 9,15. retinere: CHAR. gramm. I 138,19. sequi: VARRO ling. 7,32. 8,33. 57. 79 AVG. civ. 9,19 DIOM. gramm. I 436,7. servare: DIOM. gramm. I 436,7 ARS anon. Bern. gramm. suppl. 97,16. servire -i: QVINT. inst. 1,6,18. 31. succumbere -i: DIOM. gramm. I 348,25. uti -e: FEST. p. 363 SACERD. gramm. VI 479,11 PROB. cath. gramm. IV 28,19 CLEDON. gramm. V 65,3. *cum praepositionibus absolute positum* (*cf. p. 557,7 sqq.*): adversus -em: CHAR. gramm. I 183,17. contra -em: SEN. epist. 114,7 SCHOL. Hor. carm. 1,33,14. de -e: DON. Ter. Hec. 55,1. ex -e: VELL. 2,52,4 SEN. dial. 10,13,4 QVINT. inst. 1,6,44 PORPH. Hor. sat. 2,5,36 DON. Ter. Andr. 118 AVG. civ. 9,4 DIOM. gramm. I 419,4. extra -em: CHAR. gramm. I 189,26. in -e: VARRO ling. 8,74. 10,61 FEST. p. 282 QVINT. inst. 6,3,18. 9,3,15 VEL. gramm. VII 59,18 SCAVR. gramm. VII 20,5 PORPH. Hor. epist. 1,17,2 CHAR. gramm. I 186,15 DIOM. gramm. I 395,15 EXC. Bob. gramm. I 545,1. esse in -e: VARRO ling. 5,1. 8,23. 32. 9,9. 16. 76. 79 frg. Char. gramm. I 205,15 CIC. Tusc. 3,11 QVINT. inst. 10,2,13 ROMAN. Char. gramm. I 205,15 VEL. gramm. VII 73,11 PS. ASCON. Verr. p. 170. iuxta -em: SERV. Aen. 1,637. per -em: VEL. gramm. VII 69,14. pro -e: DON. Ter. Phorm. 122. propter -em: VARRO ling. 9,2,1 AVG. civ. 14,8 MART. CAP. 3,294. secundum -em: VARRO ling. 9,75 QVINT. inst. 1,6,3. 11,1,12 CHAR. gramm. I 197,25. 383,2 NON. p. 210 AVG. civ. 13,11 CONSENT. gramm. V 383,20. *adiectiva* (*cf. p. 557, 44 sqq.*): antiqua: FEST. p. 270. 293. 356 PAVL. FEST. p. 31 SEN. dial. 10,13,4 PROB. cath. gramm. IV 28,19 SACERD. gramm. VI 479,11 SCHOL. Verg. Veron. ecl. 6,2. bona: CIC. Brut. 258 PLIN. dub. serm. frg. Char. gramm. I 139,20 (melior). communis: VARRO ling. 5,6. 6,82. 9,114. 10,78 CIC. fat. 24 ASCON. Corn. p. 70 QVINT. inst. 12,19 CHAR. gramm. I 189,26 AVG. civ. 9,4. corrupta: CIC. Brut. 261. cotidiana: RHET. Her. 4,12,17 CIC. Verr. 1,109 VITR. 2,1,1 QVINT. decl. 354 p. 385,22 PAVL. sent. 3,6,91 SERV. Aen. 1,637. depravata: VARRO ling. 9,18. diuturna: CIC. fin. 3,15. diversa: DIOM. gramm. I 399,25. ecclesiastica: AVG. civ. 10,21 (*ibid.* usus ecclesiastici sermonis). elegans: CIC. orat. 153. Graeca: FEST. p. 305. 363 COLVM. 3,2,28 SVET. gramm. 4. hodierna: VEL. gramm. VII 71,4. imprudens: COLVM. 3,18,1. incorrupta: CIC. Brut. 261. indocta: CIC. orat. 161. mala: VARRO ling. 9,6. 11 CIC. Tusc. 3,14 QVINT. inst. 8,3,44. militaris: CENS. 24,9. nova: VEL. gramm. VII 14,6. praeiudicata: CONSENT. gramm. V 387,23. prisca: VARRO ling. 10,70 COLVM. 8,16,9. pura: CIC. Brut. 261. recens: CHAR. gramm. I 184,13 EXPLAN. in Don. gramm. IV 554,7. recta: VARRO ling. 9,18. sordida: CHAR. gramm. I 51,13. turbulenta: VARRO ling. 10,16. usitata: RHET. Her. 1,7,11. 4,8,11 AVG. civ. 5,1. varia: CIC. orat. 156 VEL. gramm. VII 60,7. vetus: VARRO ling. 9,21. 10,73 QVINT. inst. 1,6,43 VEL. gramm. VII 14,6 CONSENT. gramm. V 387,23. vetusta: PAVL. FEST. p. 19. vitiosa: CIC. Brut. 261. vulgaris: CHAR. gramm. I 51,13.

IV ***de usu hominum*: A** *i. q. usus, amicitia, familiaritas* (*praecipue apud* CIC. vitae -o *v. p. 553,68*): PLAVT. Cist. 94 -e coepi amare contra ego illum (*cf.* PVBLIL. O 15. LVCR. 4,1283 -o concinnat amorem. PHAEDR. app. 13,22 cotidiana capta -e paulatim facta est advenae submissior *vidua*. APVL. met. 8,23 flamma saevi amoris ... fomento -is exaestuans. *cf.* CIC. fin. 1,69 *p. 561,11*) TVRPIL. com. 93 liceat redire antiquam in -em. TER. Andr. 110 parvae -is causa. RHET. Her. 4,17,24 cum ... recessit ea res, quae fuit -is causa, nihil superest, quare possint in amicitia teneri. CIC. S. Rosc. 15 cum Metellis ... erat ei ... domesticus usus et -o (Phil. 7,6 usus, -o devinxit. epist. 13,23,1 inter nosmet ... vetus usus intercedit et Atticus noster maiorem ... mihi cum Cossinio -em fecit. SEN. benef. 1,11,4 haec habebimus coniunctione et sanguine usuque et -e longa cara). CIC. Quinct. 12 inductus -e ac familiaritate (Cael. 35 tantae familiaritatis, tantae -is, tantae coniunctionis. 61 manebat tanta illa -o Caelii, tanta familiaritas cum Clodia. prov. 25 illud tempus familiaritatis et -is. Tusc. 5,58 abundaretque et aequalium familiaritatibus et -e propinquorum. epist. 6,9,1. 10,3,1. 13,29,1 familiaritate et -e tenentur. 13,59. 13,63,1 familiaritatem et -is suavitatem. 13,65,1. *cf.* 11,16,2. 13,19,1). Q. CIC. pet. 23 adducenda amicitia in spem familiaritatis et -is. CIC. Verr. 2,172 cum isto summa

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-e coniunctus esset (*cf.* Sull. 57 hominem ... coniunctissimum officiis, -e. Att. 1, 16, 11 epist. 13, 43, 1). Cluent. 36 in Asuvii -em penitus immersit. Mur. 89 nova poena legis ... *eam* omnium suorum -e conspectuque privat. Arch. 6 Hortensiorum domum devinctam -e (NEP. Att. 1, 4 quos -e sua ... devinxit). Cael. 58 -o ... inducitur. 61 extincta erat -o. prov. 22 res publica *eos* ad amicitiam -emque traduxit (QVINT. decl. 307 p. 207, 22 longa -o, vetus amicitia. *cf.* CIC. epist. 15, 14, 23 amicitia nostra, quae ... longis intervallis temporum interruptam -em habuit). CIC. Pis. 68 dedit se in -em. Brut. 1 -e ... privatum. Lael. 29 -e adiuncta 30 auxit benevolentiam -o. Tusc. 5, 63 carere -e amicorum. fin. 1, 69 si loca, si fana, si urbes ... -e adamare solemus, quanto id in hominum -e facilius fieri poterit. Att. 1, 1, 4 ab instituta nostra paucorum dierum -e longe refugit. 1, 5, 1 pro nostra -e. epist. 1, 9, 23 partem vitae -isque. 2, 1, 2 carui fructu iucundissimae -is. 2, 19, 1 ad ... necessitudinem ... -em .. accedere (*cf.* 12, 29, 1). 3, 1, 1 intermissa nostra -e. 3, 10, 9 illa vincula ..., quanta sunt! ... suavitas -is, delectatio vitae atque victus *eqs.* (*cf.* 13, 63, 1). 3, 10, 10 si -is iucunditas *valet*, quae fuit umquam amicitia consularium ... coniunctior. 4, 6, 3 coniunctio -is sermonumque nostrorum. 4, 13, 6 in ipsius -em, quam adhuc meus pudor mihi clausit, insinuabo. 5, 15, 2 vetustas, amor, -o, studia paria: quod vinclum ... deest nostrae coniunctionis? 6, 12, 2 Caesaris familiares ... habeo implicatos -e et benevolentia. 9, 1, 2 revocant in -em pristinam. 11, 16, 2 *cum L. Lamia* magna vetustas, magna -o intercedit, quodque plurimum valet, nihil mihi eius est familiaritate iucundius (13, 45). 11, 27, 2 voluntates nostras -e conglutinari. 13, 26, 1 pro familiari -e saepe ex me audiebat, ... quanta *esset inter nos* coniunctio. 15, 21, 1 cupiditatem meam -is augendae nostrae — nam ad amorem quidem nihil poterat accedere. CAES. Gall. 1, 47, 4 qua *lingua* ... Ariovistus longinqua -e utebatur. LIV. 25, 18, 4 T. Quinctio Crispino Badius Campanus hospes erat perfamiliari hospitio iunctus. creverat -o. SEN. epist. 3, 3 quaedam ... -o fecit arcana. QVINT. decl. 321 p. 259, 3 non illa -o, quae ... nulla necessitudine inter se coniunctos componere et astringere adfectibus potest, -o actae pariter infantiae. TAC. Agr. 14 vetere ac iam pridem recepta populi Romani -e. SVET. vita Ter. 2. SOL. 12, 7 -o valuit. VICT. VIT. 3, 57 neque commercia ... -i, neque cultura reddebatur debita terris. BOETH. herm. pr. 2, 1 p. 51, 3 hinnitus equorum saepe alterius equi -em quaerit. *nota*: AVG. mus. 6, 11, 33 animae -o facta cum carne ... caro nominatur. ACT. Petr. 32 veni et fac -em (ἐλθὲ καὶ παρέδρευε). *pluralis*: CIC. p. red. ad Quir. 3 amicitiae, -es, quid haberent voluptatis. Deiot. 21 cum hominibus nostris -es, amicitias iungebat. off. 1, 53 multa ... sunt civibus ... communia, ... -es ... et familiaritates. fin. 1, 69 primos congressus, copulationesque et -um instituendarum voluntates.

B *i. q. amor, concubitus, matrimonium*: PLAVT. Amph. 490 *v. p. 553, 1.* TER. Andr. 279 neque me -o neque amor neque pudor ... commoneat (*cf.* DON. *ad l.*). 439. Hec. 404 amor me graviter -oque eius tenet (IVST. 12, 4, 2. SVET. Tib. 7 Agrippinae -e teneretur). 560 -e et coniugio liberali devinctum (SCHOL. *ad l.* usu amoris, familiaritate, quam habet cum uxore sua). Phorm. 161 adimat hanc mihi -em. CAEL. hist. 48 -e uxoris, indulgitate liberum. SALL. Catil. 23, 3 stupri vetus -o (CVRT. 4, 10, 31 SVET. Cal. 24 cum omnibus sororibus suis -em stupri fecit. Otho 2 IVST. 8, 6, 6 EVTR. 6, 22. *cf.* SVET. Claud. 1 adulterii -em). LIV. 27, 15, 10 de nova -e advenae locupletis. 39, 9, 6 huic -o ... cum Aebutio fuit (QVINT. inst. 5, 11, 33 turpis dominae -o cum servo, turpis domino cum ancilla. EVGRAPH. Ter. Andr. 322) ... -e capta. PETRON. 80 vetustissimam -em putabam in sanguinis pignus transisse. 86 expectare -em meam. QVINT. decl. 279 p. 138, 22 veterem matrimonii -em. SVET. Nero 35 Octaviae -em ... aspernatus. Tit. 10 -em ... cum fratris uxore habuerit (vita Crispi p. 89 AMPEL. 30, 3. LAMPR. Alex. 34, 4 quibuscum -em habuerat funestissimam. CAPITOL. Ver. 10, 1 EVTR. 6, 22. INST. Iust. 1, 10, 13 ad quam pater -em habuerat). APVL. met. 5, 9 procedente -e et affectione roborata. PS. QVINT. decl. 9, 16 medicamentum ..., quod contra -em datur. PAPIN. dig. 45, 1, 121, 1 concubinae -em repetisset. MOD. dig. 23, 2, 24 in liberae mulieris -e. 48, 5, 35 qui liberam mulierem -is causa, non matrimonii continet. CONST. veteran. 94ᴮ p. 890 extr. 9 quos susceperint ex mulieribus, quas se⟨cum⟩ concessa -e vixisse probaverint. CORP. X 3335, 10 (*a. 247*). SERV. ecl. 5, 20 Daphnis cum regis filia -em miscuit. PASS. Thom. 128, 25 ne templi tui gratiam vel coniugalis copulae usus minueret vel -o decerperet. *nota de bestiis*: COLVM. 6, 37, 8 potest *admissarius* familiariter equarum -em appetere. *pluralis*: PLAVT. Pseud. 64 nostri amores mores -es.

V *i. q.* ***stipendium***: GREG. M. epist. 1, 64 cleri siquidem vel aliorum -em te oportet inlibatam servare eisque annis singulis, quae consueta sunt transmittere. *pluralis*: COD. Iust. 1, 27, 1, 19 ut iudices ... pro codicillorum atque chartularum promotionis suae -bus ... sex solidos praebeant. 1, 27, 2, 8 nec aliquas sibi -es de eorum stipendiis ... ad suum lucrum convertant. 1, 27, 2, 35 notitia -um, quas ... dux praebere oportet. CASSIOD. var. 7, 25, 2 in conservandis annonis et -bus suis (GREG. M. epist. 10, 8 annonas atque -es ... subtraxerit. *aliter* SEN. benef. 6, 15, 5; *cf. supra*). GREG. M. epist. 1, 64 -es, quae ecclesiis gravamen noscuntur inducere, ... decet ... remittere. 2, 13 -es ... persolvere. 2, 29. 2, 36 oblatis in sacella -bus.

cōnsuētū *abl. m. a* consuescere, consuetus. *i. q. consuetudo*: VIRG. gramm. epist. 3 p. 137 verba ..., quae vitioso consuetu ... a recentibus scriptoribus inserta sunt. *Jacobsohn.*

***cōnsul,** -is *m.* [*ob officium consulendi senatus nomen traxisse videtur a* consulere. *Th.*]. *de origine*: ACC. praetext. 39 qui recte consulat, -l cluat* (CIC. leg. 3, 8 regio imperio duo sunto iique a ... consulendo ... -es appellamino. *cf.* AVG. civ. 5, 12. QVINT. inst. 1, 6, 32 a consulendo vel a iudicando. PRISC. gramm. II 432, 25 CASSIOD. var. 6, 1, 3 GRAMM. suppl. 14, 28 GLOSS. V 649, 40. *cf.* DIONYS. ant. 4, 76, 2 συμβούλους ἢ προβούλους. 5, 1, 2 PLVT. Rom. 14). VARRO ling. 5, 80 -l nominatus qui consuleret populum et senatum (frg. Non. p. 24). FLOR. epit. 1, 9, 2 -es appellavit pro regibus, ut consulere se civibus suis debere meminissent (POMPON. dig. 1, 2, 2, 16. HIER. in Is. 3, 3 p. 50 vel a consulendo civibus vel a regendo cuncta consilio = ISID. orig. 9, 3, 6). *cf. lusus verborum*: CARBO or. frg. Cic. de orat. 2, 165 si -l est qui consulit patriae, quid aliud fecit Opimius? (MART. CAP. 5, 483). ˙CIC. Pis. 23 animo -em esse oportet, consilio ... maximeque ... rei publicae -endo. *cf.* Sest. 42 *p. 563, 17.* VAL. MAX. 9, 3, 2 an nos consulere scitis, -em facere nescitis? *adde*: LIV. 22, 1, 14 -l de religione patres consuluit. *cf.* SALL. Iug. 39, 2. TREB. trig. tyr. 21, 3 Arellius Fuscus, consularis primae sententiae ... ait: -l, consule (*sc. senatum*). *singulariter* LYD. mag. 1, 30 κονσίλια ... ἀπὸ τοῦ κόνδερε οἱονεὶ τοῦ κρύπτειν· καὶ κόνσουλ ὁ κρυψίνους ἀπὸ τοῦ προνοεῖν.

de formis: VEL. gramm. VII 49, 15 consol scribebatur per o, cum legeretur per u, consul. *priscis temporibus* cosol (*cf.* QVINT. inst. 1, 7, 29 'consules' exempta n littera legimus): CORP. I² 2 n. 18 (= VI 475) P. Corn⟨elios⟩ L. f. coso⟨l⟩. I² 2 n. 8 (= VI 1286) ⟨a⟩idiles cosol cesor (*in ipso elogio* consol). I² 2 n. 40 (= XIV 4269 *Nemore Dianae*). I² 2 n. 395 (= IX 1633 *Beneventi*). *nota abl.* CORP. I² 2 n. 19 (Notiz. degli scavi 1900 p. 499 *Romae*) ⟨c⟩osoled. TAB. cer. Pomp. 38, 23 cosul(ibus). CORP. XIV 2514 Asper bis cosul (*a. 212*). INSCR. christ. Rossi I 11 (*a. 269*) κωσουλε. CORP. I² 2 n. 17 (= VI 1280) Appios consol. ELOG. Scip. Carm. epigr. 6 consol censor aidilis hic fuet a⟨pud vos⟩. 7. CORP. I 530 (= VI 1281) M. Claudius M. f. consol. 531 (= VI 474). 539 (= XI 1339) consol iterum. IX 1547 (*Beneventi*) C. Falcidius L. f. consol LEX agr. (Corp. I 200) 24 pr(aetor) consolve. LEX Anton. de Term. (Corp. I 204) 16 ieis consolibus. INSCR. column. rostr. (Corp. I² 2 n. 25) 6 ⟨r⟩em navebos marid consol primos c⟨eset⟩. *praeterea non invenitur nisi infima aetate*: CORP. XIII 2474/5 (*a. 501/2*). XII 2069 (*a. 524*). 2081 (*a. 540*). 2655 CONC. Aurel. a. 541 p. 96, 13 CARM. epigr. 711, 2 (*a. 552*) CORP. XII 2187 (*a. 564*). INSCR. Ephem. epigr. VIII 132 n. 518 (*a. 568*) console. CORP. V 5430 (*a. 522*) consulebus. XI 6942ᵃ (*a. 529*) cunsule (*cf. Niceph. Gregor. hist. Byzant. 4, 5* κούνσουλος). *de notis* (*v. Ruggiero diz. epigr. II 680*): *usitatissima* cos. *usque ad saec. fere tertium* (*saec. IV pauca exempla*: CORP. XIV 132 [*a. 303*] INSCR. christ. Rossi I 145. 221 [*a. 371 v. Rossi ad n. 217*] *al.*), *deinde in usu fuit* cons., *tam numero singulari quam plurali.* cos. *passim, nota* INSCR. Graec. XIV 1084 (*a. 146*) κως. TAB. cer. Pomp. 32, 22 κος. CORP. XII (*a. 161*) c̄os. (3163. 3170. 5366 [*a. 239*] INSCR. christ. Rossi I 755 *a. 452*). *numero plurali ponitur* coss. *et in codicibus et in titulis*: S. C. de nund. salt. Beg. (Corp. VIII 11451) 13 CORP. XIII 8185 (*a. 187*). VI 30976 (*a. 275*). XIV 2083 (*a. 286*). 2934. VI 30966 (*a. 377*). cons.: CORP. IX 3771 (*a. Chr. 43*) C. Pansa O(lo) (H)irtio cons. XIV 2336 (*a. 131*). VIII 5332 (*a. 283*). VI 32051 (*a. 347*). XIV 1881. 1946 (*a. 408*). XII 591 (*a. 494*). 631 (*a. 506*) *al.* cōns.: CORP. XII 930 (*a. 450?*). 931 *al.* XIV 2210 CARM. epigr. 898 (*a. 521*) CORP. X 4516 (*a. 570*). conss. *de uno consule*: INSCR. christ. Rossi I 639 (*a. 424*) Castino conss. CORP. XII 1500 (*a. 519*). 2584 sub unc cōnss (*i. sub hoc consule. a. 527*). 2056 (conss. 5340 INSCR. christ. Rossi I 463). *de duobus consulibus*: CORP. IX 4215 (*a. 338*). XIV 2934 (*a. 385. ibid.* coss.). 231 (*a. 386*). 3417 (*a. 392*). 3419. *nota*: INSCR. christ. Rossi I 366 (*a. 387*) Val⟨entiniano Aug. III et Eutr⟩opio conssobus. c.: CORP. I 768 (*in tessera a. p. Chr. 29*) A. Aspr. L. Plaut. c. XII 1498 (*a. 509*). 2063 (*a. 511*). 2353 (*a. 517*). 4083 (*a. 521*). 2072 (*a. 525*). 2193 (*a. 527*) *al.* c̄.: CORP. V 5241 (*a. 501*). XII 1530 (*a. 538*). *notae rariores*: co.: CORP. IX 1370 (*a. 450*). con.: XII 2427 (*a. 217*). 2057 (*a. 485*). conl.: V 7416 (*a. 534*). 4844. col.: V 5422. cs.: V 6237 (*a. 485*). XII 5336 (*a. 445*). *hinc saepius coniungitur* vcs *i. v(ir) c(larissimus con)s(ul).* c̄s: CORP. XII 5336 (*s. V*). csl.: V 5111 (*s. VI*). consl.: XIV 4268 (*a. Chr. 200*). IX 3568 (*a. p. Chr. 492?*). V 7408 (*a. 510*). *apices*: cós.: CORP. XII 3148/9 (*a. Chr. 25*) ACT. Arv. a. 80/81, 39. 40. a. 81, 5. a. 120, 36 *al.* ACT. lud. saec. Sept. Sev. 2, 10 CORP. X 6077 (*a. 148*). V 26. 4347. 4359. suppl. 745. VI 31338ᵃ. 31349 *al.* XII 1853. cónsule: CORP. XII 3171. X 1699. 1889 CARM. epigr. 29, 17; *cf. gr.* κώνσουλ *passim*, κόνσουλ LYD. *supra l. 26* SVID. *s. v.* consúl: CORP. X 1699 consúl pró cónsul. *de variis appellationibus cf.* CIC. leg. 3, 8 regio imperio duo sunto iique a praeeundo iudicando -endo praetores iudices -es appellamino. VARRO frg. Non. p. 23 idem dicebantur -es et praetores (LIV. 3, 55, 12 PAVL. FEST. p. 223 initio praetores erant qui nunc -es. PS. ASCON. Verr.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

p. 168 NOVELL. Iust. 25 pr.). LIV. 3, 55, 11 iudicem enim -em appellari. *cf.* COMMENT. cons. Varro ling. 6, 88. *apud Graecos* στρατηγὸς ὕπατος, στρατηγός, *saepissime* ὕπατος (*ex. gr.* DIONYS. ant. 4, 76, 2 GLOSS. *passim.* APVL. mund. 25 *v. p. 570, 30.* BOETH. mus. 1, 20 -em quoque eodem nuncupant nomine [*sc.* ὕπατος] propter excellentiam dignitatis). [*delphinat.* cusjo. *ticin.* cosre. *M.-L.*]

I ***magistratus populi Romani;*** *cf. Mommsen, Staatsrecht II*^{3} *p. 74 sqq. Kübler, PW. IV 1112 sqq. Ruggiero diz. epigr. II 679.*
NAEV. carm. frg. 35. ENN. ann. 84 -l cum mittere signum vult. frg. var. 5 vel tu dictator vel equorum equitumque magister esto vel -l. CATO or. frg. 56 cum essem in provincia legatus, quamplures ad praetores et -es vinum honorarium dabant. VARRO Men. 195 M'. Curius -l ⟨in⟩ Capitolio cum dilectum haberet. ling. 6, 93 censor, -l, dictator, interrex potest *exercitum urbanum convocare.* 6, 95. 8, 10 sic quod dicimus in loquendo '-l fuit Tullius et Antonius', eodem illo 'et' omnes binos -es colligare possumus (*cf. p. 569, 3*). CIC. Verr. 1, 27 erat tum -l Hortensius cum summo imperio et potestate. Sest. 42 -es qui duces publici consilii esse deberent, perfecisse, ut per ipsos publicum consilium funditus tolleretur. leg. agr. 2, 95 qua *arrogantia* a maioribus nostris alterum Capua -em postulavit (*cf.* SIL. 11, 124 cum pia Campano gaudebit -e Roma). Pis. 30 hos -es non dicam animi hominum sed fasti ulli fere possunt? Mil. 89 Milone occiso habuisset suos -es *Clodius.* Rab. Post. 3 est ... fortium civium ... summum in -bus imperium ... putare. Planc. 49 quae comitia primum habere coepit -l (Att. 4, 2, 6 si comitia censorum -es haberent). Phil. 8, 14 quod L. Opimius -l. verba fecit de re p., de ea re ita censuerunt, uti L. Opimius -l rem p. defenderet. Brut. 85 ut de ea re cognoscerent et statuerent -es (Att. 16, 16, 11 ex senatus consulto de actis Caesaris). 87 quoad ei nuntiatum esset -es descendisse (*sc. ad iudicium*). leg. 3, 16 nec ephori Lacedaemone sine causa a Theopompo oppositi regibus nec apud nos -bus tribuni. Att. 3, 24, 1 de -bus ornandis (*antea* -um provincias ornatas esse). 4, 2, 4 de intercessione statim ambo -es referre coeperunt (div. 1, 59 leg. 3, 9. 42 LIV. 4, 12, 4. 5, 30, 8. 31, 5, 3 P. Sulpicius -l rettulit senatusque decrevit, uti -es ... facerent *al.* CAES. civ. 1, 1, 2 referunt -es de re p. TAC. ann. 3, 63. 11, 25). CIC. Att. 6, 1, 17 in illa *statua Africani* inscriptum est '-l', quam esse eiusdem status, amictus, anulus, imago ipsa declarat. 14, 17^a, 3 quem (*Dolabellam*) quidem post te (*Ciceronem*) -em solum possumus vere -em dicere. 16, 16, 18 -es de consilii sententia decreverunt. ad Q. fr. 3, 8, 3 *Messalam* certum -em cum Domitio numeratis. epist. 1, 9, 13 *cum* neque res p. -es haberet, sed mercatores provinciarum et seditionum servos ac ministros. 15, 21, 2 quaestor in mea atque in publica causa -um partes suscepisti. carm frg. 7 cursus quos ... adeo -l virtute animoque petisti. CAES. civ. 1, 5, 3 decurritur ad illud extremum atque ultimum senatusconsultum .... dent operam -es, praetores, tribuni plebis, quique ⟨pro⟩ -bus sint ad urbem, ne quid res p. detrimenti capiat (SALL. Catil. 29, 2. LIV. 3, 4, 9 alteri -um negotium daretur, videret, ne. ASCON. Pis. p. 6 ut viderent -es, ne. VEG. mil. 3, 1 provideant, ne ... capiat, -es ambo alterve [*cf.* CIC. Phil. 5, 34]. EXVP. 7 ut curarent -es, ne. *cf.* CIC. Rab. perd. 20 -es ... operam darent, ut imperium populi R. maiestasque conservaretur). NEP. Hann. 7, 4 ut enim Romae -es, sic Karthagine quotannis annui bini reges creabantur. VERG. ecl. 4, 3 si canimus silvas, silvae sint -e dignae (*huc pertinere videtur* GLOSS. V 447, 56 -e polliona [*i.* Pollione?]). Aen. 7, 613. catal. 9, 38 quo primum dominatus Roma superbos mutavit placidis tempore -bus. HOR. carm. 4, 9, 39 -lque non unius anni. OV. Pont. 4, 9, 18 -is ante pedes ire iuberer eques. CORN. SEV. carm. frg. 13, 4 tunc redeunt animis ingentia -is *Ciceronis* acta. LIV. 2, 1, 8 omnia iura, omnia insignia *regis* primi -es tenuere (*cf.* 4, 3, 9). 5, 29, 2 -es, invisus plebi magistratus (*cf.* 3, 34, 8 -um nomen haud secus quam regum perosa erat). 21, 53, 3 quem tertium -em, quem alium exercitum expectari? (*sc. nullum*). 22, 34, 1 -bus prorogatum in annum imperium. 30, 41, 3 prioris anni -i *sim. saepius.* 45, 43, 1 iure imperii praetor cum -e conlatus *minor.* MANIL. 4, 46 *Marius* -l totiens exul deque exule -l. SEN. contr. 1, 2, 3 huic praetor via cedet? summum imperium -es cedent tibi? suas. 6, 1 in quo *senatu* non tuos (*Ciceronis*) -es Hirtium et Pansam *videbis.* VELL. 2, 24, 5 Carbo nullo suffecto collega solus toto anno -l fuit (2, 92, 1 Sentius, forte et solus et absente Caesare -l). 2, 92, 2 *Sentius* cum alia prisca severitate summaque constantia, vetere (veterum *Ruhnken*) -um more ac severitate, gessisset ... tum in comitiis habendis praecipuum egit -em (VAL. MAX. 3, 8, 3 C. etiam Pisonem mirifice et constanter ... egisse -em. 5, 8, 1 exuit patrem ut -em ageret. 4, 1, 4 L. Quinctius Cincinnatus qualem -em gessit!). ASCON. Mil. p. 37 eum -em sine collega creari (FAST. cos. Capitol. a. u. c. 709). SEN. dial. 9, 4, 5 non vis enim nisi -l aut prytanis aut ceryx aut sufes (*i. summus magistratus*) administrare rem publicam. LVCAN. 6, 791 te, -l depulsis prime tyrannis, Brute (PLIN. nat. 36, 112 in P. Valerio Publicola, primo -e cum L. Bruto). 3, 105 non -e sacrae fulserunt sedes, non proxima lege potestas, praetor, adest. LAVS Pis. 9 quid pleni numeroso -e fasti profuerint (*i. multi maiores consules*), si vita labat? (*aliter* CLAVD. 8, 580 numeroso -e consul cingeris *i. a multis consularibus*). IVV. 7, 197 si Fortuna volet, fies de rhetore -l; si volet haec eadem, fiet de -e rhetor. TAC. ann. 1, 7 Romae ruere in servitium -es, patres, eques. 3, 2 -es M. Valerius et M. Aurelius ... et senatus ac magna pars populi viam complevere. SVET. Cal. 26 -bus ... abrogavit magistratum. SYMM. orat. 3, 3 his ad imperium lectus auspiciis praerogativam -is ad comitia purpurae detulisti. AVSON. 470, 37 prior indeptus fasces Latiamque curulem -l, collega posteriore, fui. AMM. 18, 1, 1 cum Eusebium atque Hypatium sublimarent vocabula -um. HIER. epist. 23, 3 divitem purpuratum et non palmatum -em, sed atratum stillam digiti minoris cernit inquirere. VVLG. I Macc. 15, 16 Lucius -l (ὕπατος) Romanorum. PS. RVFIN. in psalm. 44, 13 omnes divites plebis, id est omnimodi divites sive -es sive duces sive reges sive imperatores. CORP. VI 32042 (*a. 538*) cons. per Oriente(m). *abusive haud raro* -l *nominatur loco* pro consule *ex. gr.* NEP. Cato 1, 3 LIV. 26, 33, 4. 31, 49, 4 VELL. 1, 9 FLOR. epit. 2, 6 *al. cf. p. 563, 83.* *additur* duo: CIC. leg. 3, 9 oenus ne amplius sex menses ... idem iuris, quod duo -es, teneto. Mur. 4 duos -es in re p. Kal. Ian. esse. 79. p. red. in sen. 18 cum ... duobus impiis nefariisque -bus ... imperia donabantur. dom. 7. 113 negabas fas esse duo -es esse in hac civitate inimicos rei p. Phil. 13, 39 bellum contra te duo -es gerunt, cumque eis pro praetore Caesar. 13, 47 sanctiore erunt, credo, iure legati quam duo -es contra quos arma fert ..., quam -l designatus, quem oppugnat. or. frg. A VII 20 *legem* duo -es omnium, quos nos vidimus, sapientissimi tulissent. prov. 17 duas Gallias qui decernit -bus duobus, hos retinet ambo. NEP. Hann. 4, 4 ibi obviam ei venerunt duo -es, C. Terentius et L. Aemilius. CARM. Vell. 2, 67 de germanis ... duo triumphant -es. LIV. 3, 70, 1 in exercitu Romano cum duo -es essent potestate pari. 36, 2, 5 supplicatio ab duobus -bus edicta. 41, 19, 2 duorum -um ductu. utrique: CAEL. Cic. epist. 8, 11, 1 quod utrisque -bus gratias agas. OV. trist. 4, 10, 6 cum cecidit fato -l uterque pari (LYGD. 5, 18). *adde*: PETRON. 123, 238 gemino cum -e Magnus *Pompeius* ... fugit. *adponitur* consul *nomini proprio, ita ut hoc antecedat, passim; antecedit* consul, *plerumque cum quodam pondere*: CIC. har. resp. 54 -l nobilissimus et fortissimus, L. Sulla. Phil. 14, 23 civile bellum -l Sulla gessit. Planc. 33 -i P. Nasicae praeco Granius ... inquit. de orat. 1, 24 quom igitur vehementius inveheretur ... -l Philippus. Tusc. 5, 55 Cinna collegae sui, -is Cn. Octavii, praecidi caput iussit. MAT. Cic. epist. 11, 28, 7 veni etiam -is Antonii domum. SALL. Iug. 39, 2 ob ea -l Albinus ... senatum de foedere consulebat. PROP. 3, 5, 16 -e cum Mario, capte Iugurtha, sedes. LIV. 2, 53, 5 missus tamen ab Roma -l in Volscos C. Nautius. 10, 2, 2 adversus hunc hostem -l Aemilius missus. 24, 31, 6 praetores Syracusani -i Marcello. 34, 5, 2. 35, 21, 4. 36, 43, 1. 37, 48, 2. 39, 5, 11. 39, 11, 3. 39, 26, 11. 39, 28, 3. 39, 28, 7 insequenti -i L. Scipioni. 40, 34, 4. 40, 37, 1. 40, 53, 4. 6. 41, 16, 5. 42, 10, 10. 42, 22, 5. 42, 36, 5 (42, 36, 7 *postponitur*). 43, 4, 5 bellatum et ab -e Licinio et ab Lucretio praetore erat. 43, 5, 3. 43, 9, 6. 44, 30, 1. FEST. p. 189 quae *spolia* -l Cossus Cornelius de Tolumnio *fixit.* VELL. 1, 12, 1 destinatus ei bello gerendo -l L. Mummius. 1, 15, 3 *al.* VAL. MAX. 6, 8, 2. PLIN. epist. 2, 1, 6 laudatus est a -e Cornelio Tacito. SVET. Iul. 79 a -e Antonio. FLOR. epit. 3, 17, 8. *in afferendis utriusque consulis nominibus (de tempore definiendo v. p. 568, 26 sqq.) is usus fuisse videtur, ut usque ad saec. I in. multo saepius omitteretur* et: QVADRIG. hist. 57. CIC. Verr. 2, 30 cum L. Octavius C. Aurelius -es aedis sacras locavissent. 2, 60. 130. leg. agr. 2, 39 post L. Sullam Q. Pompeium -es. 2, 90. 3, 6 post C. Marium Cn. Papirium -es (3, 7 post Marium et Carbonem -es. LIV. 42, 22, 5 post Q. Fulvium L. Manlium -es). Phil. 3, 37 uti C. Pansa A. Hirtius, -es designati, dent operam. 5, 53 qui ... ad C. Pansam A. Hirtium -es venissent. 8, 33. 11, 31 *al.* div. 2, 71 nec ... non omni supplicio digni P. Claudius L. Iunius -es. rep. 2, 60 lege C. Iulii P. Papirii -um. CORP. I 600 (= VI 1305) Q. Lepidus M'. f. M. Lollius M. f. cos. ex s. c. probaverunt. NEP. Hann. 7, 1 usque ad P. Sulpicium C. Aurelium -es. LIV. 2, 16, 1 -es M. Valerius P. Postumius (2, 19, 1). 2, 16, 2 P. Valerius quartum T. Lucretius iterum -es facti (3, 31, 1. 5, 29, 2. 29, 11, 10. 31, 4, 4. 42, 28, 5. *cf. infra l. 80*). 3, 30, 1 secuntur -es Q. Minucius M. Horatius (TAC. ann. 3, 52. 6, 40). 9, 24, 1 novique -es, M. Poetelius, C. Sulpicius, exercitum ... accipiunt. 32, 8, 1. 34, 55, 1 quo *anno* L. Cornelius Q. Minucius -es fuerunt. TAC. hist. 1, 1 initium mihi operis Ser. Galba iterum T. Vinius -es erunt. 1, 11. ann. 2, 53 sequens annus Tiberium tertio Germanicum iterum -es habuit. *ponitur* et (*modo codicibus in hac re fides habenda sit*): CIC. Verr. 3, 95 in senatu continuo Cn. Lentulus et L. Gellius -es faciunt mentionem. 4, 18. Rab. perd. 20 in foro autem C. Marius et L. Valerius Flaccus -es. har. resp. 13 P. Lentulo et Q. Metello -bus referentibus. Pis. 8 post L. Iulium et C. Marcium -es. rep. 2, 60 legem ... Sp. Tarpeius et A. Aternius -es ... tulerunt. off. 3, 47 legem tulerunt sapientissimi -es Crassus et Scaevola. 3, 114 qui *homines* relicti in castris fuissent a Paulo et a Varrone -bus. CAES. civ. 3, 1, 1. SALL. Catil. 24, 1. LIV. 2, 18, 1 insequens annus Postumum Cominium et T. Larcium -es habuit. 2, 21, 1 -es Q. Cloelius et T. Larcius. 2, 21, 2 A. deinde Postumius et T. Verginius -es facti (9, 20, 1. 32, 7, 12). 10, 32, 1 Q. Fabium P. Decium L. Postumius Megellus et M. Atilius Regulus -es secuti sunt. 29, 15, 2. 42, 10, 9 VELL. 2, 53, 4. TAC. ann. 1, 7 Sex. Pompeius et Sex. Appuleius -es primi ... iuravere. 3, 2. S. C. Vlp. dig. 5, 30, 20, 25 Q. Iulius Balbus et P. Iu-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ventius Celsus ... -es verba fecerunt. 16, 1, 2, 1. VLP. frg. Vat. 203 idque et divus Marcus Pertinaci et Aeliano conss. rescripsit.

iuncturae: *de magistratu ineundo et deponendo*: CIC. Phil. 3, 7 cum -es designati magistratum inierint (3, 2. 39. LIV. 7, 25, 1 priusquam inirent novi -es magistratum. 8, 20, 3. 23, 30, 18 Ti. Sempronius -l idibus Martiis magistratum iniit. 24, 10, 1. 32, 1, 1. 33, 43, 1. 42, 26, 9. 42, 30, 8). LIV. 3, 55, 1 statim magistratum occeperunt. CIC. nat. deor. 2, 11 -es summum imperium statim deponere *maluerunt* quam id tenere ... contra religionem. LIV. 2, 27, 13 invisi plebi -es magistratu abeunt. 4, 15, 4 Conlatinum Tarquinium -em nominis odio abdicare se magistratu (5, 31, 8 cum ... -es magistratu se abdicassent. 8, 3, 4 abdicare se m. FAST. cos. Capitol. a. u. c. 303 *al.* 592 vitio facti abdicaverunt). *de creatione*: facere, fieri: NAEV. carm. frg. 63 fato Metelli Romae -es fiunt. ENN. ann. 295 Quintus pater quartum fit -l. QVADRIG. hist. 57 deinde facti -es Sempronius iterum, Q. Fabius Maximus. VARRO frg. Non. p. 147 ni iterum fieret -l. FAB. PICT. hist. 6 tum primum ex plebe alter -l factus est (LIV. 4, 1, 2 ut alterum ex plebe -em liceret fieri. *ibid.* ut populo potestas esset seu de plebe seu de patribus vellet, -es faciendi. 4, 2, 7. 10, 15, 2. *cf.* 4, 4, 1 nemo post reges exactos de plebe -l fuit). RHET. Her. 3, 2, 2 ut eum liceat ante tempus -em fieri. 4, 54, 68. CIC. inv. 1, 48 eum ... post censuram -em fecit. de orat. 2, 268 quod se homo inimicus -em fecisset. 2, 280 Brut. 175. 245. 323. S. Rosc. 50 cum ab aratro arcessebantur qui -es fierent. leg. agr. 2, 3 me ... primum hominem novum -em fecistis. 2, 100 qui non in cunabulis sed in campo sunt -es facti. p. red. in sen. 27 centuriae quae me -em fecerant. *et saepe in oratt.* ac. 2, 13 *al.* epist. 15, 12, 1 quin te populus R. ... cunctis suffragiis -em facturus esset. Att. 6, 8, 2 Lentulum -em facere. CAES. civ. 3, 1, 1 quo *anno* per leges ei -em fieri liceret. CARM. Suet. Iul. 80 Brutus ... -l primus factus est. SALL. Iug. 82, 2. 114, 3 Marius -l absens factus est *al.* LIV. 2, 8, 8. 2, 56, 5 patres ... Ap. Claudium ... -em faciunt. 21, 63, 7 -em ante inauspicato factum. 22, 34, 7 ante ... quam -em vere plebeium, id est hominem novum, fecissent. 27, 34, 15 *et saepe.* MON. Ancyr. 5, 7 in ií⟨s *senatoribus* consulares et qui pos⟩teá -es factí sunt. ELOG. Corp. I² 1 p. 195 n. 18 *C. Marius* VII cos. factus est. FAST. cons. Capitol. a. u. c. 498 (Corp. I² p. 24) in eius locum factus est *al.* 592 vitio facti. VELL. 2, 92, 4 etiamsi factus esset -l suffragiis populi. VAL. MAX. 6, 9, 11 tamen ex -e captivus et ex captivo -l est factus. 8, 15, 4 ex candidato aedilitatis -em. SEN. benef. 4, 30, 2 Ciceronem filium quae res -em fecit nisi pater? CORP. XIV 3608, 37 (*a. 74*) hunc in eadem praéfectúra urbis ... Vespásianus iterum cos. fecit. CELS. dig. 31, 27 *al.* PANEG. 11, 18 nec sane mihi gratuito -l factus viderer, si honorem precibus emissem. efficere: CIC. Sull. 68 ut Catilinam -em efficeret, ... operas et manum comparasse. Lael. 73 Scipio P. Rupilium potuit -em efficere, fratrem eius L. non potuit. sufficere: CIC. Mur. 82 ne sufficiatur -l non timent. LIV. 4, 7, 11. 4, 8, 1 tribunis suffectos -es. 9, 44, 15 M. Fulvium in locum eius -em suffectum (22, 25, 11). 41, 18, 15. TAC. dial. 17 Augustus in locum Pansae et Hirtii se et Q. Pedium -es suffecit. SVET. Iul. 80 LAMPR. Alex. 43, 2 SPART. Carac. 4, 8 *al.* ISID. orig. 10, 256. substituere: SVET. Iul. 76 utroque anno binos -es substituit sibi in ternos novissimos menses. *cf.* VELL. 2, 58, 3 *p. 566, 33.* reficere: LIV. 10, 13, 8 intra X annos eundem -em refici non liceret. SEN. epist. 104, 9. creare: CIC. nat. deor. 2, 11 vitio creatos esse -es (div. 2, 74). leg. 3, 9 qui comitiatu creare -es rite possint. Cato 19 cum *avus* -l iterum me -e creatus esset. Phil. 2, 84 salvis auspiciis creatus. Att. 9, 9, 3 si per praetorem -es creantur. *ibid. iterum.* CAES. civ. 3, 1, 1 dictatore habente comitia Caesare -es creantur Iulius Caesar et P. Servilius. HIRT. Gall. 8, 50, 4 LIV. 1, 60, 4. 2, 8, 4. 3, 37, 5 quam mox -bus creandis comitia edicerentur. 4, 2, 7 ut, seu ex patribus seu ex plebe velit, populus -es creet (FAST. cos. Capitol. a. u. c. 387). 4, 7, 2. 6, 35, 5. 9, 21, 1 *et saepe.* ELOG. Corp. I² 1 p. 195 n. 18 *C. Marius* tertium cos. absens creatus est. VELL. 2, 76, 4 *Salvidienus* parum habebat ... proximus a Cn. Pompeio ipsoque Caesare ex equestri ordine (ordinis *cod.*) -l creatus esse. VAL. MAX. 1, 6, 5 inauspicato. LAMPR. Alex. 43, 2 -es quoscunque vel ordinarios vel suffectos creavit, ex senatus sententia nominavit. PANEG. 11, 19 si centuriatis comitiis -l creatus essem. 12, 16 -l creatur, habiturus est nomen annus. AVG. civ. 3, 16 quo *anno* primi -es creati sunt. rogare: CIC. Att. 9, 15, 2 ut -es roget praetor vel dictatorem dicat. LIV. 8, 13, 10 priusquam comitiis in insequentem annum -es rogarent. 26, 22, 2 comitia -bus rogandis. 38, 42, 2. 40, 18, 1. subrogare: LIV. 3, 19, 2 comitia -is subrogandi. 10, 11, 3. 23, 24, 1. 23, 31, 12. 34, 54, 1. 41, 16, 5 comitia -is unius subrogandi. CAPITOL. Alb. 10, 12. deligere: CIC. rep. 6, 11 deligēre iterum -l absens. leg. agr. 2, 103 vos universos in -e deligendo plurimum vidisse. Mur. 24 LIV. 10, 21, 15. legere: LIV. 4, 41, 2 cum *populus* eum comitiis -em legeret. PRVD. perist. 2, 560 *p. 566, 58.* eligere: LIV. 2, 58, 5 se unico -e electo. MARCELL. chron. II auct. p. 104, 535, 11 idemque ductor, qui -l eligitur. declarare: CIC. rep. 1, 23 anno fere ante quam -l est declaratus. leg. agr. 2, 4 me ... una voce universus populus R. -em declaravit. Mur. 2. 3. 38. Pis. 3 me universa civitas non prius tabella quam voce priorem -em declaravit. Mil. 96. SALL. Catil. 24, 1 comitiis habitis -es declarantur M. Tullius et C. Antonius. Iug. 27, 3 LIV. 10, 21, 15. 24, 9, 8. 26, 26, 4 -em eum absentem. 28, 39, 9. 28, 40, 1. 40, 37, 6 *bis.* SVET. Iul. 80 reperta sunt proximis comitiis complura suffragia -es eos declarantium. SPART. Pesc. 4, 6. PANEG. 11, 19 universis populi suffragiis declaratus. AMM. 25, 10, 7. EPIST. imp. Grat. Auson. 419, 43 te -em designavi et declaravi et priorem nuncupavi. renuntiare: CIC. de orat. 2, 260 cum ex centuria sua renuntiaret Acidinum -em. Mur. 1 quo *die* auspicato comitiis centuriatis L. Murenam -em renuntiavi. Sull. 91 Pis. 3 Phil. 2, 79. epist. 7, 30, 1 -em hora septima renuntiavit. LIV. 3, 21, 6. 7, 26, 12. perioch. 80 citra ulla comitia -es in sequentem annum se ipsos renuntiaverunt *Cinna et Marius.* PANEG. 12, 16 renuntiantur amici ... -es. dicere: CIC. Pis. 3 a quibus dicebare -l. Phil. 2, 70. ac. 2, 136 neminem -em, praetorem ... quemquam nisi sapientem *dicerent.* LIV. 10, 13, 11 *quaeque centuria* -em haud dubie Fabium dicebat. 10, 13, 13. 10, 15, 7. 8 ⟨ut⟩ se cum Q. Fabio -em dicerent. 10, 22, 1. 24, 7, 12. 26, 22, 2. 8. 11 ex auctoritate eorum (*seniorum*) -es dicere. 27, 6, 3. 28, 38, 6 centuriaeque omnes ingenti favore P. Scipionem -em dixerunt. GALLICAN. Avid. 11, 8 Pompeianum nostrum in annum sequentem -em dixi. nominare: LIV. 24, 8, 2 Hannibali imperatori parem -em nomino. *cf. p. 565, 68.* designare (*ponitur plerumque part. perf. pass.*): CIC. Verr. 1, 27 arcessit alter -l designatus Siculos. 4, 222. 6, 175 Sull. 91. Mur. 3 in iudicio -is designati is potissimum qui -em declaravit ... debebit. dom. 70 sententiam de me designatus -l saepe dixisti. Phil. 5, 30 cum designati -es non adessent. 5, 36 D. Brutus imperator, -l designatus. Brut. 319 veni designatus aedilis cum designato -e Hortensio. Att. 1, 17, 9 Metellus -l designatus. 4, 8ᵇ, 2 quid enim hoc miserius, quam eum, qui tot annos, quot habet, designatus -l fuerit, fieri -em non posse? 12, 21, 1 Silani, Murenae, designatorum -um. SALL. Catil. 50, 4 D. Iunius Silanus primus sententiam rogatus, quod eo tempore -l designatus erat. LIV. 3, 33, 4 designati -es in eum annum fuerunt. 23, 30, 14 *al.* MON. Ancyr. 3, 2 ⟨fil⟩ios meos ... senatus populusque Romanus ... -és designávit. VELL. 2, 12, 1 designatus iterum -l. 2, 58, 3 *Dolabellam* substituturus sibi Caesar designaverat -em. 2, 60, 5 D. Bruto designato -i. SEN. apocol. 9 TAC. hist. 1, 6 SVET. Claud. 46 *al.* MARCELL. dig. 35, 1, 36 pr. S. C. de Cyzic. (Corp. III 7060) 12 sententia dicta ab Appio Gallo cos. desig(nato). CAPITOL. Aur. 22, 12 eum ante tempus -em designavit *al.* AMM. 21, 12, 25 Mamertinum ... designavit -em. 27, 2, 10 HIER. epist. 23, 2. accipere: CIC. Brut. 55 *Ap. Caecus* de plebe -em non accipiebat. LIV. 8, 4, 11 ut ... consulem alterum ab nobis (*sc. a Latinis*) senatusque partem accipiant. dare: LIV. 7, 23, 1 M. Popilius Laenas a plebe -l, a patribus L. Cornelius Scipio datus. 8, 4, 4 cur non alter ab Latinis -l datur? destinare: CORP. IX 2342 per commendation(em) Ti. Caesaris Augusti ab senatu cos. dest(inato). VI 932ᶜ Domitiano cos. destinato II. TAC. hist. 2, 71 Valerium Marinum destinatum a Galba -em distulit. 3, 55 -es in multos annos. ann. 1, 3. SVET. Dom. 10.

epitheta: QVADRIG. hist. 41 -es Romani salutem dicunt Pyrrho regi. LIV. 2, 30, 12 -l Romanus nec promovit aciem. 9, 15, 3 legatos misere ad -em Romanum. 27, 41, 1. 42, 55, 1. LVCAN. 9, 251 signa petamus, Romanus quae -l habet. SOL. 32, 42. *adde*: CIC. leg. agr. 2, 41 -l populi Romani. LIV. 39, 32, 11 se prius -em populi R. quam fratrem P. Claudii esse. CIC. rep. 1, 62 annui -es (*cf.* OV. fast. 2, 851 capit annua -l iura). facet. dict. 25 solent esse flamines diales, modo -es diales habemus (*i. in unum diem creatos*). SEN. apocol. 9 is (*Ianus pater*) designatus erat in Kal. Iulias postmeridianus -l. LVCAN. 5, 399 menstruus. SVET. Iul. 80 Q. Maximo suffecto trimenstrique -e theatrum introeunte. *adde*: PRVD. perist. 2, 560 videor videre illustribus gemmis coruscantem virum, quem Roma caelestis sibi legit perennem -em. CLAVD. 8, 641 sis assiduus -l Mariique relinquas ... numerum. CIC. Brut. 62 qui patricius cum Ser. Sulpicio -l anno X post exactos reges fuit (LIV. 7, 17, 12 duo patricii -es creabantur. *adde* HOR. sat. 1, 2, 70 magno prognatum ... -e cunnum velatumque stola). LIV. 6, 39, 2 de plebeio -e antiquabant *rogationes* (4, 3, 13 *al.* *cf.* 7, 6, 8 primus ille de plebe -l. FAST. cos. Capitol. a. u. c. 582 ambo prímí de plebe. *v. l. 40. p. 565, 20. 61*). PAVL. NOL. carm. 21, 223 Valeri modo huius christiani -is longe retrorsum generis auctor ultimus. CIC. leg. agr. 2, 6 me popularem -em futurum (2, 15 quam *legem* -l re, non oratione popularis ... libenter posset defendere. 2, 102 quod ego vobis in hunc annum -l popularis affero, pacem). CIC. dom. 99 qui -l togatus armatos vicerim, privatus -bus armatis cesserim. CIC. Att. 12, 21, 1 se etiam tribuere multum mihi putat *Brutus* quod scripserit 'optimum -em' (SALL. Catil. 43, 1). *cf.* CASS. Cic. epist. 12, 13, 1 maximus consularis maximum -em te ipse vicisti. CIC. Phil. 2, 84 vitiosus -l Dolabella (*opp.* salvis auspiciis creatus). LIV. 41, 18, 15 duo ordinarii -es eius anni (*opp.* suffectus). SEN. dial. 5, 31, 2 dedit duodecim fasces: sed non fecit ordinarium -em. CORP. X 5398 (*a. 214; cf. Mommsen, eph. epigr. I 136*) LAMPR. Alex. 43, 2 VOPISC. Aurelian. 13, 1 SIDON. epist. 1, 11, 10 CORP. VI 32051 (*a. 347*). IX 4883. XII 133 (*a. 488*). XIII 10032, 3 (*a. 506*) c. or. XIV 2824. *cf.* CARM. epigr. 888, 1 ex ordine -l. 889 (*s. III*) fastorum -l. LIV. 15, 16, 1 veteres -es (*al. opp.* novi *passim*). 38, 45, 9 ut ... eo -l mercennarius (*i. quasi mercede conductus*) cum exercitu Romano sequereris ... stipem ... colligens. PAVL. FEST. p. 161 maiorem -em L. Caesar putat

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

dici vel eum penes quem fasces sint, vel eum qui prior factus sit (*cf.* Dio 48, 35 σμικροτέρους *i. suffectos*). *cum substantivis:* Cic. p. red. in sen. 7 clarissimi -is fasces fractos (p. red. ad Quir. 14 Flor. epit. 1, 22, 2). Val. Max. 6, 4, 1 quam graves fasces -is extitissent. *cf.* Sil. 11, 60 alternatos sociato -e fasces. 13, 269. Sil. 8, 672 gestat Agenoreus nostro de more secures -is. Cic. Att. 16, 16, 6 non dubitabam quin et senatus consultum et lex et -um decretum ac litterae apud te plurimum auctoritatis haberent. Liv. 39, 17, 4 de senatus consulto et contione et edicto -um. Cic. ad Q. fr. 2, 2, 1 comitia -um (Liv. 3, 20, 8 se -um comitia non habiturum. 4, 7, 8. 4, 12, 4 *al.* Tac. hist. 2, 91). Fest. p. 241 Cincius in libro de -um potestate. Verg. Aen. 6, 819 -is imperium hic primus saevasque secures accipiet (Liv. 3, 33, 2 duobus uti mandaretur -um nomen imperiumque. Sil. 10, 391. 11, 106). Liv. 3, 10, 3 cessit ad ultimum maiestati -is tribunus (31, 49, 1 victa est praesentis gratia praetoris absentis -is maiestas). Tac. ann. 4, 19 nec infringendum -is ius (13, 28 prohibiti tribuni ius praetorum et -um praeripere). 15, 69 cuncta eo die munia -is impleverat *Vestinus*. *cf.* Plin. paneg. 59 te omne munus -is obisse. Dig. 1, 10 de officio -is. Liv. 9, 18, 12 paginas in annalibus magistratuumque fastis percurrere licet -um dictatorumque. 24, 9, 7 multis enim annis tale -um par non fuerat. Sen. dial. 6, 22, 7 accusatores ... adeunt -um tribunalia (Tac. ann. 13, 4. 16, 30). Plin. epist. 2, 11, 22 qui sellis -um adstiterunt (paneg. 64. Svet. Claud. 23 medius inter -um sellas tribunicio subsellio sedebat). Tac. ann. 1, 13 quod *princeps* relationi -um ... non intercessisset (5, 4 monere -es, ne relationem inciperent. 13, 26. 14, 49). Tac. ann. 6, 45 additus nominatione -um P. Petronius. Tac. ann. 16, 34 quaestor -is. Corp. X 531 accensus -í. 1889.

pro consule: Pavl. Fest. p. 228 pro ponitur ... alias aliud alio, ut ⟨pro⟩ pecunia, pro praedio, -e. Cic. Verr. 4, 212 cum esses pro -e. Manil. 62 ut eques Romanus ... pro -e mitteretur (Val. Max. 8, 15, 8). *ibid.* non se illum sua sententia pro -e, sed pro -bus mittere. Arch. 11 ad aerarium delatus est a L. Lucullo pro -e. dom. 22 amoris esse hoc signum ⟨quod⟩ cognominibus tantum uteretur *Caesar* neque ascriberet pro -e aut tribuno plebi. Phil. 8, 27 dum M. Brutus C. Cassius -es prove coss. provincias obtinebunt *al.* div. 1, 58 cum Asiae pro cos. praeessem. leg. 1, 53 cum *Gellius* pro -e ex praetore in Graeciam venisset. Caes. civ. 1, 5, 3 Bell. Afr. 34, 4. 97, 1. Corp. III 588 (= I 618) L. Cassius Longin⟨us⟩ pro cos. Tempe munivit. Sall. or. Phil. 7 nunc est pro -e cum imperio *Lepidus*. 22 Ap. Claudius interrex cum Q. Catulo pro -e. hist. frg. 5, 14 Liv. 3, 4, 10. 4, 41, 10 qui tribunus militum pro -e ad Veios fuerat. 4, 43, 12. 8, 23, 12 ut cum Q. Publilius Philo consulatu abisset, pro -e rem gereret *al.* Vell. 2, 99, 4 qui pro -bus legatique in transmarinas ⟨sunt⟩ profecti provincias. Val. Max. 5, 2 ext. 4 pro -e Africam obtinebat. Sen. dial. 4, 5, 5 Volesus nuper sub divo Augusto pro -e Asiae. Ascon. Mil. p. 35 Cn. Pompeius qui pro cos. ad urbem erat. Lex Vrson. (Corp. II 5439) 25, 15 qui ... imperium ... geret iussuque C. Caesaris dict(atoris) co(n)s(ulis) prove co(n)s(ule) habebit. Corp. XI 5210 cos., pro cos. provinciae Africae. XIV 2602 pr(aetor) pro cos. V 875 (*a. 105*) *Asiam* mandatu principis vice defuncti pro cos. rexit. Tac. hist. 1, 49. ann. 2, 52 pro -e Africae. 15, 22 agendas apud senatum pro praetoribus prove -bus grates *al.* Capitol. Pius 3, 3 *al.* Arator act. 2, 29 pro -e Paulus. *hinc postea formatum* proconsul: Vell. 2, 12, 5 ipse -l *C. Marius* et proconsul Q. Lutatius ... decertavere. Val. Max. 9, 14 ext. 3 -e enim dicente. Tac. ann. 13, 1 *al.* *cf.* Gramm. suppl. 134, 5. *v.* proconsul. ex consule *i. q. consularis*: Veg. mil. 2, 9 legati imperatoris ex -bus ad exercitus mittebantur. Capitol. Gord. 7, 2. 22, 8 a Gallicano ex -bus et Maecenate ex ducibus interempti sunt. Evtr. 6, 3 missus est Servilius ex -e. Serv. Aen. 11, 238 postea coeperunt tantum ex -bus sceptra gestare. Avell. p. 348, 4. 441, 4 Florentius vir inlustris ex -e *al.* Amm. 19, 12, 9 ex praefecto et -e. 26, 9, 4. Corp. XIV 2824 (*a. 511*) ex -e ord(inario). VIII 1863. VI 1199 (*a. 565*). *nota*: Lampr. Alex. 33, 1 fecit Romae curatores urbis xiv, sed ex -bus viris. *v.* exconsul.

nomina consulum adhibentur ***ad annum definiendum***: Edict. praet. Vlp. dig. 2, 13, 4 pr. rationem ... edent adiecto die et -e (*cf.* Caes. Arel. testam. 12 epistulam ... cui diem et -em subtus adiecimus). Scaev. dig. 20, 1, 34, 1 an ... ea epistula nullius momenti sit, cum sine die et -e sit. Vlp. dig. 2, 13, 1, 1. 2. 2, 13, 6, 6. 29, 3, 2, 6 Pavl. dig. 22, 3, 28. 39, 3, 2, 8. 48, 2, 3 pr. libellorum inscriptionis conceptio talis est: -l et dies *eqs.* Greg. M. epist. 12, 7 -e et die et indictione. Sen. benef. 3, 16, 2 feminae non -um numero sed maritorum annos suos computant (Clavd. carm. min. 20, 11 frugibus alternis, non -e computat annum). Lvcan. 7, 441 quid tempora legum egimus aut annos a -e nomen habentes? (*i. rei publicae liberae*). Tac. ann. 3, 57 ut publicis privatisve monumentis ad memoriam temporum non -um nomina praescriberentur, sed eorum qui tribuniciam potestatem gererent. Apvl. apol. 89 iube -es computari: nisi fallor, invenies nunc Pudentillae haud multo amplius quadragensimum annum aetatis ire. *ibid.* nisi forte triginta annorum Pudentillam ratus binos cuiusque anni -es numerasti. Porph. Hor. epist. 2, 1, 48 qui redit ad fastos: qui per -es annorum colligit numerum. Paneg. 12, 16 *v. p. 565, 69.* Avg. civ. 18, 54. Svlp. Sev. chron. 2, 9, 7 abhinc annos, si tamen investigatio Romanorum -um non fefellit, dccclxxxviii: omne enim tempus in Stiliconem -em direxi. Cassiod. var. 6, 1, 1. Inscr. christ. Leblant 31 nomen Messalae -is annus agens. *hinc metonymice i. q. annus*: Sen. epist. 4, 4 inter magna bona multos -es numerat (*i. longam vitam*). Mart. 1, 15, 3 bis iam paene tibi -l tricesimus instat. 3, 93, 1 cum tibi trecenti -es ... sint. 8, 45, 4 *v. infra l. 23.* Avson. 188, 4 uno quamvis tu -e maior eras. 258, 6. *adde*: 250, 1 laeta bis octono tibi iam sub -e pubes cingebat teneras ... genas. Prvd. perist. 10, 407 post evolutos mille demum -es ab urbe Roma. Clavd. 28, 391 spectatosque iterum nulli celebrantia ludos circumflexa rapit centenus saecula -l. Carm. epigr. 1128, 4 hic tertio -e natus obit. 711, 2 (*a. 552*) Maria longum vitae c(u)rs(u)m centeno -e duxit. *speciatim de vini annis*: Cic. Brut. 287 si quis Falerno vino delectetur, sed eo nec ita novo, ut proxumis -bus natum velit, nec rursus ita vetere, ut Opimium aut Anicium -em quaerat. Hor. epod. 13, 6 vina Torquato move -e pressa meo (*i. anni mei natalis*). carm. 3, 8, 12 amphorae fumum bibere institutae -e Tullo. 3, 21, 1 o nata mecum -e Manlio ... testa. 3, 28, 8 Bibuli -is amphoram. Tib. 2, 1, 28 fumosos veteris proferte Falernos -is et Chio solvite vincla cado. Ov. ars 2, 696 -bus priscis condita testa. Sen. epist. 114, 26 tot -um regionumque vina. Lvcan. 4, 379 nobilis ignoto diffusus -e Bacchus. Plin. nat. 14, 94 omnia tunc genita unum habent -is (*Opimii*) nomen. Mart. 7, 79. 8, 45, 4 amphora centeno -e facta minor (*i. decollata*). 10, 48, 20 lagona quae bis Frontino -e *trima fuit. 13, 111. 113. Ivv. 5, 30 capillato (*i. prisco*) diffusum -e vinum.

formulae: *in usu publico usque ad saec. p. Chr. I semper fere inveniuntur nomina sine copula posita (a), deinde magis frequentatur et (b); in usu privato singula utriusque consulis nomina ponuntur (c, qui usus etiam recentiore aetate publice usurpatur) aut alterius tantum consulis nomen ponitur (d).* **a** Lex agr. (Corp. I 200) 28 P. Mucio L. Calpurnio cos. Corp. I 565 (= X 3776). 566. 567. 570 (= X 3789) Q. Caecilio Q. f. Q. n. T. Dedio co⟨s⟩. Lex par. fac. Put. (Corp. X 1781) 3 P. Rutilio Cn. Mallio cos. Corp. X 3772 (*a. Chr. 94*) C. Coelio C. f. Caldo ⟨L.⟩ Domitio Cn. f. Ahenobarbo cos. 3783 (*a. Chr. 71*) P. Cornelio Lentulo Cn. Aufidio Oreste cos. Lex Anton. de Term. (Corp. I 204) 1, 3 ante K. April. quae fuerunt L. Gellio Cn. Lentulo cos. 1, 15. 2, 19. Lex vic. Furf. (Corp. IX 3513) 2 a. d. iii idus Quinctileis L. Pisone A. Gabinio cos. Cic. Brut. 229 L. Crasso Q. Scaevola -bus. Verr. 3, 122. 5, 108. Cluent. 179 *et saepe in oratt.* Tusc. 1, 3 nat. 2, 10 *al.* Att. 1, 2, 1 L. Iulio Caesare C. Marcio Figulo -bus. 1, 12, 4. 1, 18, 8. 1, 19, 4. 12, 5, 3 Tubulum praetorem video L. Metello Q. Maximo -bus. nunc velim, P. Scaevola ... quibus -bus tribunus pl., equidem puto Caepione et Pompeio, praetor enim ⟨L.⟩ Furio Sex. Atilio. ... et vide quaeso, L. Libo ..., Censorino et Manilio an T. Quinctio M'. Acilio -bus tribunus pl. fuerit. 13, 32, 3. 13, 33, 3. Caes. Gall. 1, 6, 4 is dies erat a. d. V. Kal. April. L. Pisone A. Gabinio -bus. 1, 35, 4. 4, 1, 1 qui fuit annus Cn. Pompeio M. Crasso -bus (α, Pompeio et Crasso -bus β). 5, 1, 1. Hirt. Gall. 8, 48, 10 insequens annus L. Paulo C. Marcello -bus (L. P. et C. M. β). Nep. Hann. 7, 6 Liv. 10, 1, 1. 7. 30, 44, 1. 2 *ter.* Mon. Ancyr. 2, 28 ⟨P.⟩ Sulpicio C. Valgio -bus. 4, 37 C. Furnio C. Silano cos. Corp. XI 1421. II 172 (*p. Chr. 37*) Cn. Acerronio Proculo C. Petronio Pontio Nigrino cos. Vell. 1, 12, 6. 1, 13, 1. 1, 14, 3 Sp. Postumio Veturio Calvino -bus. 2, 2, 2 Val. Max. 1, 6, 5. S. C. de aedif. (Corp. X 1401) 2 Cn. Hosidio Geta L. Vagellio cos. 21 Plin. nat. 8, 131. 29, 12. Frontin. aq. 13 M. Aquila Iuliano P. Nonio Asprenate cos. 102 Tac. hist. 3, 34 *et saepe.* Svet. Claud. 45 Asinio Marcello Acilio Aviola coss. Corp. XIV 2795. X 7457. Didasc. Plaut. Stich. P. Sulpicio C. Aurelio cos. Ter. Ad. *etc.* *nota* cos. *antepositum*: Corp. XI 6673 *in tegulis saepius* (*antiquissima a. Chr. 76*). **b** Cic. [Verr. 6, 34 L. Lucullo et (*om. codd. plerique*) M. Cotta -bus. *sim.* Caes. Gall. 1, 2, 1]. Brut. 72 C. Claudio Caeci filio et M. Tuditano -bus. 109 M. Lepido et L. Oreste -bus. ac. 2, 137 P. Scipione et M. Marcello. div. 2, 20. Lael. 96 Q. Maximo, fratre Scipionis, et L. Mancino -bus. Sall. Catil. 17, 1 L. Caesare et C. Figulo -bus. 18, 2. 38, 1 hist. frg. 1, 11 Liv. 2, 34, 7. 10, 6, 1. 28, 10, 8 L. Veturio Philone et Q. Caecilio Metello -bus. 37, 48, 1. Mon. Ancyr. 1, 32 ⟨M. Marce⟩llo e⟨t⟩ L. Ar⟨runtio -bus⟩. 2, 6 C. Censorin⟨o et C.⟩ Asinio cos. 2, 9. 3, 23. 3, 28 *quater.* 3, 35. Vell. 1, 15, 2 Cn. autem Manlio Volsone et Fulvio Nobiliore -bus. 1, 15, 4. 2, 15, 1. Plin. nat. 8, 145 Appio Iunio et P. Silio cos. Frontin. aq. 96. 102 *quater* Tac. Germ. 37 ann. 4, 68. 14, 29. 15, 23. Svet. vita Verg. p. 54 Cn. Pompeio Magno et M. Licinio Crasso primum coss. vita Hor. p. 48 *bis.* Gaivs inst. 2, 253 Trebellio Maximo et Annaeo Seneca -bus. Dig. *passim aut hac forma b utuntur aut c.* Hist. Aug. *ubique* et (Lampr. Comm. 12, 1 *add.* P^2 *et ed. pr.*). Svlp. Sev. chron. 2, 27, 5 Fufio Gemino et Rubellio Gemino -bus. *in titulis*: S. C. de aedif. (Corp. X 1401) 24 Hosidio Geta et L. Vagellio cos. Tab. cer. Dac. 6 (Corp. III p. 937) 21 Tito Aelio Caesare Antonino Pio ii et Bruttio Praesente ii cos. (*a. 139*). Corp. XI 6481 (*a. 148*) ⟨Bellicio Torqu⟩ato et Salvio Iuliano cos. 6335 (*a. 256*) L. Valerio Maximo et M. Acilio Glabrione cos. 5748. 5750 (*a. 260*). VI 30966 (*a. 377*) d. n. Gratiano Aug. et Fl. Merobaude coss. *adde*: Liv. 29, 16, 1 se ac M. Claudio -bus (Vell. 100, 2 se et Gallo Caninio). Svet. Aug. 100 duobus Sextis, Pompeio et Appuleio cons. Cal. 8 patre suo et C.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Fonteio Capitone coss. *antecedit* cos.: Mon. Ancyr. 2, 32 quo *die* ⟨consulibus Q. Luc⟩retio et ⟨M. Vinucio⟩ in urbem ... redieram. *nota (cf. l. 34 sqq. p. 563, 16)*: Cic. Brut. 161 cum ipse esset Q. Caepione -e natus et C. Laelio. **c** Cic. Quinct. 24 Scipione et Norbano coss. Cluent. 11 Sulla et Pompeio -bus (leg. agr. 1, 10). Catil. 1, 15 Lepido et Tullo. 3, 19 Flacc. 30. Sull. 11 Lepido et Volcacio -bus, patre tuo -e designato. Brut. 106 Censorino et Manilio -bus. 224. nat. deor. 2, 14 Tuditano et Aquilio. Cato 14. 50 Centone Tuditanoque. epist. 1, 9, 8. 13, 29, 4 Att. 5, 21, 9. 5, 21, 11 Lentulo Philippoque -bus. 15, 3, 1 Lentulo et Marcello (Vell. 2, 49, 1). ad Q. fr. 3, 5 (6), 1. Sall. or. Macri 10 Bruto et Mamerco. Corp. VI 7479 n⟨atus⟩ Planco et Silo cos. (*a. 13 p. Chr.*) ... obit pr. idus Apr. Tauro et Libone (*a. 16 p. Chr.*). Vell. 1, 12, 6 Claudio et Fulvio. 1, 14, 8 Torquato Pomponioque. 1, 15, 5 Porcio Marcioque (2, 7, 8). 1, 15, 6 Mario sextum Valerioque Flacco. 2, 27, 1 Carbone ac Mario. 2, 84, 1 Caesare et Messalla Corvino. 2, 90, 2 Scipione et Sempronio Longo. 2, 123, 2 Pompeio Apuleioque. Sen. nat. 6, 1, 2 Regulo et Verginio. 7, 28, 2. Ascon. Pis. p. 1 Pompeio et Crasso. p. 2 Mil. p. 47. Test. porcelli p. 241 Clibanato et Piperato -bus. Plin. nat. 2, 180 Vipstano et Fonteio. 7, 84 Fonteio et Vipstano (Sol. 1, 98 Fonteio Vipstanoque). 22, 11. Frontin. aq. 13. 102 imperatore Nerva III et Verginio Rufo III -bus. Tac. dial. 17 Hirtio et Pansa. Agr. 44 Collega Priscoque -bus. Svet. Iul. 20 ut nonnulli urbanorum ... non Caesare et Bibulo, sed Iulio et Caesare -bus actum scriberent. Flor. epit. 1, 16, 9 Veturio Postumioque. 1, 18, 9 Curio Fabricioque. Tab. cer. Dac. 7 (Corp. III p. 940), 20 Rufino et Quadrato. 25 (Corp. III p. 959), 18 Bradua et Varo. Corp. XI 6107 (*a. 246*) Pr(a)esente ⟨et Albi⟩no cos. 5749 (*a. 261*) imp. Gallieno Aug. IV et Volusiano cos. Dig. *v. p. 568, 74* Amm. 17, 5, 1 *al.* Corp. VI 30976 d. n. Aureliano Aug. III e⟨t⟩ Marcell⟨i⟩no coss. Hier. epist. 108, 34 Honorio Augusto sexies et Aristaeneto -bus. Svlp. Sev. chron. 2, 9, 7. 2, 18, 7. 2, 27, 2. 2, 39, 8. Cod. Iust. 1, 4, 1 divo Ioviano et Varroniano -bus. *anteponitur*: Cic. Cato 10 -bus Tuditano et Cethego. Ascon. Mil. p. 48 -bus Domitio et Messala. *nota (cf. supra l. 3)*: Cic. Brut. 306 huic anno proxumus Sulla -e et Pompeio fuit. 328 ille a Crasso -e et Scaevola usque ad Paulum et Marcellum -es floruit. Arch. 5 Mario -e et Catulo. rep. 1, 14 Tuditano cons. et Aquilio. carm. frg. 3 (de consul.) 33 Torquato quae quondam et -e Cotta Lydius ediderat ... haruspex. Inscr. christ. Rossi I 11 (*a. 269*) κωσουλε Κλυδιω εδ Πατερνω (*i. consule Cl(a)udio et Paterno*). **d** Asell. hist. 2 scribere autem bellum initum quo -e et quo confectum sit. Corp. XI 6673, 6 (*in tegula*) cos. M'. Achi(lio). *ibid.* 20. I 1505 (= X 4669) L. Cornelio Cinna cos. iter(um). Varro ling. 5, 165 T. Man[i]lio -e. Cic. de orat. 3, 229 me -e (leg. agr. 1, 3 *al.* carm. frg. 11). Brut. 219 Caesare -e. *ibid.* ipso -e. 287. Catil. 3, 20 ut neque superioribus -bus neque nobis ante hodiernum diem collocaretur. Balb. 50 C. Fabricio -e. Mil. 25 -e Milone. 78 hoc ipso summo viro -e. Phil. 2, 23 Cato 32. carm. frg. 3 (de consul.) 11 te -e (61 -e te. Verg. ecl. 4, 11 teque adeo ..., te -e inibit, Pollio). Carm. Suet. Iul. 20 Bibulo -e. Hor. carm. 2, 1, 1 motum ex Metello -e civicum *bellum*. 3, 14, 28 non ego hoc ferrem calidus iuventa -e Planco. Ov. ars 2, 664 nec quotus annus eat nec quo sit nata require -e *puella*. Lvcan. 5, 384 laetos fecit se -e fastos *Caesar*. 5, 392 signavit tempora dignā maesta notā *Caesar*; nam quo melius Pharsalicus annus -e notus erit? Mart. 11, 44, 1 orbus es et locuples et Bruto -e natus (*i. maximus natu*). Ivv. 13, 17 Fonteio -e natus. **e** *adponitur* annus *sim.*: Corp. II 1343 (*a. 5 p. Chr.*) anno Cn. Cinnai Magn⟨i L. Messala Voleso cos.⟩. 4963 (*a. 27?*) anno M. Licinio cos. XIII 4565 (*a. 44*) VIII K. Octob. anno C. Passieni Crispi II T. Stat(i)l(i)o Tauro co(s). XI 1331 (*a. 65*) anno A. Licino Nerva cos. XII 1839 (*a. 101*) anno ímp. Caes. Nervae Traianí Aug. Germanicí IIII Q. Articulei Paeti cos. 1840 (*a. 111*). Corp. XI 5996 (*a. 375*) post consulatu(m) d. n. Gratiani Augusti III et Equitio -bus. *cf.* Inscr. christ. Rossi I 229 *p. 574, 61.* 436 (*a. 396*) conss. dd. nn. Arcadio Aug. quater et Honorio Aug. ter -bus. 463 (*a. 398*) conss. dominis nostris Onorio IIII css et Euticiano cons. 977 (*a. 522*) consulatu Symmaci et Boeti viris -bus.

accedit nota iterationis: Catvll. 113, 1 -e Pompeio primum ..., facto -e nunc iterum. Cic. Cato 10 anno ... post *Q. Maximus* -l primum fuerat. Corp. I 1505 (= X 4669) L. Cornelio Cinna cos. iter(um). Cic. div. 1, 77 har. resp. 24 Att. 4, 13, 2. 7, 9, 3 vide -em illum iterum, quem vidisti consulatu priore. Nep. Hann. 5, 3 Liv. 21, 57, 4. 29, 22, 10. *nota* secundo: Corp. X 1535 (*a. 570*) eodemque secundo con⟨su⟩le. Inscr. christ. Leblant I 223 Ephem. epigr. VIII p. 132 n. 518. tertio *sim. an* tertium *sim. scribendum sit, uberius quaerit* Gell. 10, 1. *de differentia* Varro frg. Gell. 10, 1, 6 aliud est 'quarto' praetorem fieri et aliud 'quartum', quod 'quarto' locum adsignificat ac tres ante factos, 'quartūm' tempus adsignificat et ter ante factum. igitur Ennius recte, quod scripsit (*ann. 295*): Quintus pater quartum fit -l, et Pompeius timide, quod in theatro, ne adscriberet '-l tertium' aut 'tertio', extremas litteras non scripsit (Tiro frg. Gell. 10, 1, 7). *cf.* Non. p. 435 Avg. gramm. V 517, 22. Cic. Brut. 72 a Q. Maxumo quintum -e. nat. deor. 3, 81 Marius ... septimum -l. Cato 10 cum ... eo quartum -e. Elog. Corp. I² p. 193 n. 13 -l quintum Tarentum cēpit. Mon. Ancyr. 2, 1. 3, 8. 10 -l undecimum. 3, 15 tribuniciae potestátis duodevicensimum, -l XII. 3, 17. 19 -l tertium. 4, 17. 19. 28 Liv. 2, 16, 2. 3, 67, 1 T. Quinctio quartum -e. 4, 13, 6 *et saepe.* Ascon. Mil. p. 51. Tac. ann. 3, 28 tertium. 12, 41 quintum. 13, 34. 14, 20. Oros. hist. 6, 19, 14 Caesar sexto imperator appellatus et quartum ipse cum ... Crasso -l. 6, 20, 8 quintum. Cael. hist. 59 tertio -l. Qvadrig. hist. 82. Frontin. aq. 10 cum iam tertio -l fuisset. Tac. ann. 2, 53 tertio. Plin. paneg. 58. 60 qui non sustinerent tertio -es esse nisi cum ter -e. 61. 62 idem tertio -em fecisse quod primo. Oros. hist. 5, 16, 9 Marius quarto -l. 5, 19, 24. Cic. Brut. 79 qui bis -l et censor fuit (213 ac. 2, 84 *al.* Ov. Pont. 4, 9, 63 sic tu bis fueris -l, bis -l et ille. Liv. 29, 11, 3). Cic. div. 2, 77 M. Marcellus ille quinquiens -l (Nep. Hann. 5, 2, 3). Liv. 28, 45, 2 quater. Vell. 2, 26, 1 C. Marius septiens -is filius. Plin. nat. praef. 3 triumphalis et censorius tu (*o Tite*) sexiensque -l. Plin. paneg. 60 ter (Carm. epigr. 29, 17). *nota* Sen. epist. 94, 66 C. Marium semel -em: unum enim consulatum accepit, ceteros rapuit. Amm. 16, 1, 1 in collegium fastorum a -e octiens (*i. octavum*) Augusto adscitus. *cf.* 16, 11, 1 Augusto novies seque iterum -bus. 23, 1, 1. 28, 5, 1 Augustis ter -bus. 31, 8, 2. Hier. epist. 108, 34 *v. p. 569, 30.* Oros. hist. 6, 20, 1. Inscr. christ. Rossi I 436 *v. p. 569, 63.* Corp. IX 2160 (*a. 570*) eodemque ⟨b⟩is cons.

II ***magistratus apud exteros***: Plin. nat. 7, 136 L. Fulvius ..., Tusculanorum rebellantium -l. *Beneventi*: Corp. IX 1547. 1633. Cic. Pis. 24 Seplasia mehercule, ... te ut primum aspexit, Campanum -em repudiavit (*ironice, ut* dom. 60 leg. agr. 2, 93. *v. p. 563, 20. cf. etiam* Avson. 298, 39). Ivst. 32, 1, 6 civitas *Carthaginiensium* principem suum ac tum temporis -em in foro expectabat. *cf.* Pavl. Fest. p. 308 sufes -l lingua Poenorum.

III ***varia***: Test. porcelli p. 242 optimi amatores mei vel -es vitae, rogo vos, ut ... bene faciatis. Apvl. mund. 25 poetarum laudibus nomen eius -um ac regum nuncupationibus praedicari (Ps. Aristot. π. κόσμου 6 p. 397ᵇ ὕπατος δὲ διὰ τοῦτο ὠνόμασται). Vopisc. quatt. tyr. 3, 4 Iuppiter aureus et gemmatus ... quem appellari voluerat Iovem -em vel consulentem. Vvlg. Iob 3, 14 cum regibus et -bus terrae (μετὰ βασιλέων βουλευτῶν γῆς) qui aedificant sibi solitudines. Carm. cod. Petav. 13, 15 hisque dei -l factus laetare triumphis (*i. consessor dei vel consiliarius. cf. p. 566, 59*). viri -es *v. p. 567, 65. 569, 66.*

composita: exconsul, proconsul.

*__cōnsulāris,__ -e *a* consul. Gramm. suppl. 67, 33 consul -aris. *de ablativo*: Roman. Char. gramm. I 124, 18 -i: nunquam per -e dari ablativus poterit, quod proprium nomen hominis non sit sed aptum homini et negotio. *formae*: cosular(is): Corp. III 11240. IX 1121. consularius: Inst. Iust. 1, 12, 4 Novell. Iust. 8, 1 (*gr.* κονσουλαρίας) Ivlian. epit. novell. 98, 1 Op. imperf. in Matth. 31 p. 795 Gloss. III 161, 60. 182, 30. consolaris: Gloss. V 566, 7 Greg. Tvr. Franc. 2, 9. *notatur* cons. *passim.* cos.: Corp. III 7731. VII 5. con.: Corp. XII 5723. c.: Corp. VII 229. 271. Gloss. ὑπατικός, ὑπατική. III 362, 42 καθολικός. 297, 55 ἡγεμών. *inde a* Varrone *et* Cic., *apud poetas non nisi* Hor. carm. 2, 16, 9 Mart. 7, 79, 1.

I ***quod ad consulem pertinet,*** *consulis est, a consule factum est*: Varro ling. 6, 88 in commentariis -bus scriptum sic inveni. Cic. de orat. 2, 199 neque plebiscitis totiens -em potestatem minui (Liv. 4, 6, 8 tribunos militum -i potestate. 4, 16, 7 *al.* Corp. VI 31089. *cf.* Tac. ann. 1, 4 tribunorum militum -e ius. Svet. Dom. 1 honorem praeturae urbanae -i potestate suscepit. Pompon. dig. 1, 2, 2, 25 Paneg. 11, 30 Veg. mil. 3, 1). Cic. Brut. 135 quod esset illis viris et -i dignitati satis (155 ad obtinendam -em dignitatem. 165 Mur. 28 p. red. in sen. 16 off. 3, 99. epist. 1, 8, 4 dignitatem quidem illam -em fortis et constantis senatoris. *aliter de consulari*: Vlp. dig. 1, 9, 12 pr. Ivst. praef. 1 -is dignitatis viri. Cod. Iust. 12, 17, 2, 1 [*a. 432*] -i id est clarissimatus dignitate perfruantur. *cf.* Gell. 1, 2, 1 vir ... -i honore praeditus). Cic. Verr. 1, 17 comitia (Sull. 51 *al.* Att. 9, 9, 3 *al.* Liv. 2, 64, 1. 7, 21, 4 *al.* Val. Max. 1, 1, 3 *al.* Act. Arv. a. 59, 66 ob comitia -ia Neronis Claudi Caesaris. a. 69 I 43 Tac. ann. 1, 81 Svet. Dom. 10 Flor. epit. 3, 16, 3 *cf.* Gloss. IV 323, 41). Cic. Verr. 1, 28 -ari metu (*i. consulis*). 2, 34 exercitum -em (4, 177 bellum -i exercitu imperioque confectum *al.* Att. 2, 19, 4 nostrum illum -em exercitum bonorum omnium. Liv. 3, 2, 7. 10, 25, 16 cum exercitu iusto -i proficisci. 33, 43, 2 patres censuerunt, ... ut iam -i et duce et exercitu opus esset *al.* Tac. Germ. 37 ann. 3, 73. *cf.* Cic. dom. 119 tribunus plebis -bus copiis instructus. Liv. 23, 45, 7 binae acies -es. 27, 47, 5 castris). Cic. Rab. perd. 2 officium (Catil. 4, 19 har. resp. 3 Liv. 3, 20, 1 Plin. paneg. 76). *ibid.* imperium (27 Flacc. 85 Pis. 38 *al.* rep. 2, 58 ut contra -e imperium tribuni pl., sic illi contra vim regiam constituti. Sall. Catil. 55, 6 Liv. 2, 1, 7. 2, 23, 15. 8, 7, 15 *al.* Mon. Ancyr. 2, 5 -i cum imperio. 2, 8. Vell. 2, 34, 4 metu -is imperii. Val. Max. 4, 1 ext. 8 *al.* Orat. imp. Claud. [Corp. XIII 1668] 1, 28 dictaturae hoc ipso -i imperium valentius. 1, 35 tribunosque mil⟨itu⟩m -i imperio appellatos. Tac. hist. 4, 3 ann. 11, 21 Gell. 14, 7, 5 Capitol. Alb. 13, 5 Vopisc. Tac. 1, 4 Amm. 27, 4, 10 Avg. civ. 3, 17). Cic. Rab. perd. 22 an *ager Picenus* -em auctoritatem secutus est (Mur. 82 -i auctoritate et auxilio spoliatam vim tribuniciam. 86 Vatin. 16. *cf.* Pis. 99 sine ulla auctoritate, sine ulla specie -i.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Liv. 2,57,3 ut tantam -em maiestatem esse vellet). Cic. leg agr. 2,14 vis tribunicia non numquam libidini restitit -i. 2,21 leges enim sunt veteres neque eae -es . . . sed tribuniciae (Sest. 135 rep. 2,54 Att. 4,1,7. Liv. 3,55,4 aliam deinde -em legem de provocatione. 3,56,12). Cic. Catil. 4,2 campus -bus auspiciis consecratus (Mur. 1). p. red. in sen. 9 nec enim eguissem medicina -i, nisi -i vulnere concidissem (p. red. ad Quir. 15). 10 in causa praesertim publica et -i (Pis. 19 cum . . . esset omnis causa illa mea -is). 17 non tribunicio, sed -i ictu concidissem. 24 mihi . . . -em fidem dextramque porrexit. Sest. 32 -e nomen (Liv. 4,42,2 cum odio Semproni -e nomen offenderet. Val. Max. 5,5,3 -e et imperatorium nomen obtinere. Tac. hist. 3,4). Cic. Sest. 50 -bus litteris (128 Pis. 34). Phil. 5,48 quae est aetas (*sc. annorum XXXIII*) nostris legibus decem annis minor quam -is. Att. 1,16,2 rogatio. 2,1,3 ut meae quoque essent orationes quae -es nominarentur (Liv. 34,6,2 Cassiod. hist. 7,6). 2,1,5 *soror* tantum habeat -is loci *sc. in theatro. ibid.* non -e (*i. consulari dignum*), inquies, dictum; fateor, sed ego illam *Clodiam* odi male -em (*i. consule marito dignam*). 4,18,3 candidati -es (ad Q. fr. 2,15,2. 3,1,16 *al. v. vol. III p. 238, 21 sqq.*). epist. 10,6,3 complures . . . consules dicti, quorum nemo -is habitus, nisi qui animo extitit in rem publicam -i (Liv. 3,29,2 donec -em animum incipias habere. Plin. paneg. 93 nullus . . . metus -es animos debilitat. *cf.* Liv. 10,22,6 ea ingenia -ia esse). Cic. epist. 10,12,3 -e munus (Liv. 2,8,4 Tac. ann. 6,11). Hor. carm. 2,16,9 -is lictor (*cf.* Corp. XIV 2265 dec(uria) scribar. libr. et Iuliae praeconiae -is. *v. Mommsen, Staatsrecht I*³ *p. 344, 5*). Liv. 2,54,4 fasces (Paneg. 2,3 Treb. trig. tyr. 22,10. Liv. 4,7,2 insignibus [Tac. hist. 4,4 ann. 12,21 *al.* Vlp. dig. 3,2,2 pr.]. Vell. 2,65,3 praetexta. Tac. hist. 1,79 ornamenta [Svet. Iul. 76 Claud. 5. 24 Capitol. Pius 10,6 *al.* Corp. IX 5358. 5359. XII 5842 *al.* Gloss.]. Paneg. 12,28 purpuras. Amm. 14,11,27 trabeae. 25,10,16. 26,5,6. 21,10,8). Liv. 4,8,4 rem operosam ac minime -em. 4,41,3 ne . . . imperatoria consilia neu -es artes. 4,55,1 nulla erat -is actio. 5,25,8 tribunis militum -bus (*i. consulari potestate*. 6,1,1. 6,39,4. 8,33,16). 6,38,13 usque ad memoriam nostram tribuniciis -busque certatum viribus fuit. 10,15,8 ut patricii recuperarent duo -ia loca. 21,63,5 -bus aliis impedimentis retenturos se in urbe. 39,5,4 tribunatum sibi . . . mandatum pro auxilio . . . privatorum, non pro -i regno. Vell. 2,68,2 armis. 2,69,1 in -e provectus fastigium. Colvm. 1,3,10 supra -em triumphalemque fortunam putavit esse *Curius*. Plin. nat. 18,111 via (Hyg. lim. grom. p. 179,12. Vlp. dig. 43,8,2,22 publicas vias dicimus, quas Graeci βασιλικάς, nostri praetorias, alii -es vias appellant). Mart. 7,79,1 potavi modo -e vinum *eqs.* Tac. hist. 1,73 *Calvia* -i matrimonio subnixa (*cf.* Lampr. Heliog. 4,3 matrona -bus coniugii ornamentis donata). ann. 13,45 -i et triumphali decore praefulgentis. 15,69 epulis. Plin. paneg. 41 feres, Caesar, curam et sollicitudinem -em (*i. meam consulis*). 76 quam antiquum, quam -e, quod . . . . 79 -bus curis exsolutus principales resumpsit. Flor. epit. 2,7,15 sententia. Paneg. 11,29 pro iure -i. 11,30 lecticas -es. Spart. Hel. 5,14 fasti -es (5,13. *cf.* Amm. 22,7,1 paginae -es. Cassiod. var. 9,22,4 vos enim completis paginam -em. Greg. Tvr. Franc. 2,9 in consolaribus [*sc. annalibus*] legimus). Ps. Ambr. epist. 2,7 miles -is. Ps. Ascon. Verr. p. 168 comitibus -bus (*i. consulis*). Sidon. epist. 2,13,3 in arcem praefectoriam patriciam -emque . . . ascenderat. Cassiod. var. 5,42,1 munificentiam.

II ***de eo, qui consulatu functus est,*** *tam subst. quam adiect.; cf. Kübler, PW. IV 1138 sqq., Daremberg-Saglio, dict. I p. 1482 sq.* Cic. de orat. 1,26 ex tribus illis -bus. 1,239 iam -is Ser. Galba. 2,124 *al.* Brut. 115 *al.* Catil. 1,4 M. Fulvius -is. 1,16 Rab. perd. 21. p. red. ad Quir. 17 omnes -es, omnes praetorios. p. red. ad sen. 38 *C. Marius* tertius ante me -is tempestate civili expulsus est. Phil. 2,10 non tractabo ut consulem: ne ille quidem me ut -em. *et saepe in oratt.* Tusc. 3,48. Att. 1,19,3 cum de -bus mea prima sors exisset. 2,9,1 non modo de cynico -i, sed ne de istis quidem . . . poterit se iactare. 2,24,3 me non nominavit, sed dixit -em disertum *al.* Caes. civ. 3,82,3. 3,102,7 Sall. Catil. 34,2 Liv. 2,18,5 *et saepe.* Vell. 2,53,1 Tac. Agr. 44. ann. 3,28 quinque -ium, quinque e praetoriis *al.* Plin. epist. 3,7,10 ultimus ex Neronianis -bus (*i. quos Nero consules fecerat*). Spart. Hadr. 7,3 *al.* Amm. 15,7,5. 30,4,6 censorii et -es multi et triumphales. Hier. epist. 54,6. 60,16. Mart. Cap. 6,578 si M. Terentium paucosque Romuleos excipias -es. Corp. XIV 3900. IX 1571 allecto inter -es (1572. X 1125). X 4861 c(larissimus) v(ir) et -is. *nota*: Corp. X 7346 -ium filio. homo -is: Cic. de orat. 1,166 Cn. autem Octavius homo -is. 1,182. *cf.* 1,231 homo Romanus et -is. 2,198 in hominis -is calamitate. 2,364 Verr. 3,118. 4,184 *al.* Cato 7 homines -es. epist. 1,7,7 si esset fides, si gravitas in hominibus -bus. Q. Cic. pet. 4 hominum nobilium voluntas et maxime -ium. vir: Cic. Catil. 4,3 neque turpis mors forti viro potest accidere neque immatura -i. Sest. 48 ego vir -is. Cato 12 clari viri et -is. Brvt. Cic. ad Brut. 1,13,2 a -i tali viro. Liv. 2,18,7 -em virum. 4,42,5. 6,17,3. 22,53,4 -is viri filius. 43,5,5 Vell. 2,24,1. 2,54,2. 2,116,2. 2,129,1 Val. Max. 3,7,5. Sen. dial. 1,3,8 capita -ium virorum. benef. 2,12,1. 2 Plin. nat. 7,183. 11,213 Tac. ann. 14,43 Plin. epist. 3,16,8 paneg. 58 Svet. Aug. 33 Tib. 61 Claud. 29 Flor. epit. 1,18,22 Gran. Lic. p. 11,1 Fronto p. 151, 14 N. *al.* Apvl. flor. 16 p. 74 Vlp. dig. 1,9,1. 12 pr. Lampr. Alex. 20,3 Treb. trig. tyr. 32,1 *al.* Hier. epist. 57,3. Cassiod. var. 5,4,4. Corp. IX 688 -i viro. 6414ᵇ Perpetui cons. viri fil(ia) cons. femina. X 3862 -is viri filiae. 4753 -i viro et patricio. 6084. XII 137. VIII 5356 c(larissimo) v(iro) et -i viro. 7012 clarissimo atque -i viro. *adde*: Plin. nat. 32,123 Messalinum e -bus patriciis (Corp. VIII 7040 patricio -i). Varro rust. 3,2,2 -i familia ortus (Cic. Planc. 15 hic familia -i est. 19. 59 Q. Cic. pet. 13 Tac. ann. 6,49. 13,12 Svet. Cal. 36 Treb. trig. tyr. 19,2. Inscr. Comptes rend. de l'ac. des inscr. 1906 p. 364 -is familiae. *cf.* Cic. Planc. 15 cedat -i generi praetorium. 18 est tuum nomen utraque familia -e). Cic. Mil. 17 si qui -em patrem . . . necarit (Tac. hist. 2,50. ann. 6,15 patre atque avo -bus. Plin. paneg. 9 Svet. Claud. 26). Tusc. 3,70 qualis fuit Q. Maximus efferens filium -em (nat. deor. 3,80 epist. 4,6,1. *cf.* Apvl. apol. 18 omnes illae veteres prosapiae -es et censoriae et triumphalès). Vell. 2,127,3 habentem -es fratres, consobrinos, avunculum. Liv. 5,39,13 senes triumphales -esque (Plin. nat. 29,10 senes -es. Tac. ann. 6,23 Svet. Nero 11. *cf.* Plin. nat. 37,18 anus -is). 10,6,4 ipsa capita plebis, -es triumphalesque plebeios. Plin. epist. 9,13,10 quidam ex -bus amicis. Svet. Aug. 69 feminam -em (Vlp. dig. 1,9,1 Corp. IX 6414ᵇ. VIII 8993). Vlp. dig. 24,1,32,13 personae. Paneg. 12,9 agricolas -es pastoresque trabeatos. Vopisc. Tac. 5,3 senator -is. *nota adiect. i. quod ad consularem pertinet*: Varro frg. Gell. 14,7,9 singulos autem debere consuli gradatim incipique a -i gradu (*cf.* Cic. Phil. 1,15 sententiam -i loco dicunt. 7,15. Mon. Ancyr. 1,4. Gell. 4,10,4). Cic. dom. 27 par amicitiae -is (*i. inter consulares*). Phil. 1,1 manendum mihi statuebam quasi in vigilia quadam -i ac senatoria (*i. quae consularem decebat*). Att. 2,1,5 *v. p. 571, 17.* Sen. suas. 6,3 -ia capita auro rependentur. Sen. dial. 6,20,5 -ia spolia (Tac. hist. 4,42). Avg. c. Iul. 4,15,76 ne . . . honestiores philosophi te obruerent, quos Cicero (*phil. frg. V 102*) propter ipsam honestatem tanquam -es philosophos nuncupavit. Corp. XII 2564 accen⟨sus⟩ -is. 5723 b(ene)f(iciarius) con(sularis) l(egionis) VIII Aug(ustae). XIII 7731 b. f. cos. VII 5 *et passim.* XIII 6738 exactus -is. 7277 (*a. 183*) imm(unis) cos. (7335). V 375 libr(arius) cos. (VII 1038). VII 229 s(ingularis) c(onsularis) alae Sar(matarum). 271. XIII 8185. 8188 *al.* VII 78 strator -is (XIII 1089. 6732). provincia -is (*i. quae a consularibus viris regi solebat, opp.* praetoriae, praesidales): Cic. Verr. 2,34 provinciam sortitus es: obtigit -is. dom. 24 Pis. 37. 38 imperio exercitu, provincia -i. Phil. 1,19. 11,31 Att. 4,17,2 Cael. Cic. epist. 8,8,5 Caes. civ. 1,6,5 Liv. 40,16,4. 41,8,2. Capitol. Aur. 22,9 provincias ex proconsularibus -es aut ex -bus proconsulares . . . pro belli necessitate fecit. Rvf. Fest. 5. Cic. Tull. 15 a -i Macedonia et Asia. Apvl. flor. 9 p. 39 -is in legato auctoritas. *cf. p. 570, 60.*

legatus -is (*cf. Mommsen, Staatsrecht II*³ *p. 244 sqq.*): Tac. Agr. 7 legati -es. hist. 1,52. 56. 2,86. Plin. epist. 6,31,4 maritus (*sc. tribunus militum*) legato -i, ille Caesari scripserat. 7,31,2. Svet. Tib. 41 ut Hispaniam et Syriam per aliquot annos sine -bus legatis habuerit. Cal. 14 Claud. 24 Vesp. 4. 6 Spart. Did. 5,5 Capitol. Gord. 8,3 Corp. V 5451. *seq. genetivus provinciae*: Svet. Vesp. 4 legatum Syriae -em. Corp. XIV 2924 legatus -is prov⟨inciae . . .⟩. III 9960 lég. -arí próvinc. Germ. superióris . . . légato -ári provinc. Syriáe. *subst. i. q.* praeses, *curator*: Tac. Agr. 8 Britannia -em Petilium Cerialem accepit. 14. 40. hist. 1,9 inferioris Germaniae legiones diutius sine -i fuere. 1,60. 2,97 nullo tum ibi (*sc. in Hispania*) -i. 3,11. 50. Pavl. dig. 4,6,35,6 paganum qui in expeditione -is iussu transierat. Spart. Sept. Sev. 1,5 bis iam -i. Treb. trig. tyr. 33,1 quarto pro consule, tertio -is. Alterc. Heracl. p. 146,11. Hier. epist. 1,3 hanc *civitatem* cum ex more -is inviseret. Rvfin. hist. 3,32,3. 6 tanquam christianus -i delatus (ὑπατικός. *cf.* Gloss. V 420,22. 429,5). Not. dign. or. 1,57 *al.* Cod. Iust. 1,27,1,12 (*opp.* praesides). Corp. III 14437² iussu Helvi Pertinacis cos. n(ostri). Amm. 28,1,24 ex -i Minervius. Corp. XII 1524 ex -i provinciae Viennensis. *nota*: Firm. math. 3,3,10 *constellatio ista* faciet administratores -es, frequenter etiam consules ordinarios. *seq. genetivus provinciae*: Dict. prol. Rutilio Rufo, illius insulae *Cretae* tunc -i. Amm. 15,13,2 Syriae. 16,8,3 Pannoniae *al.* Corp. VI 31904 -i Thusciae et Vmb(riae). 31940. XIV 2914 -i Camp(aniae) (IX 1563 *al.*). IX 5300 (*a. 385*) Siciliae. X 3732 cons. provinc(iae) Sicil(iae) cons. Camp(aniae). VIII 5348 Ponti et Bithyniae. 7978 provinc. et exerc(ituum) Pann. inferior. et superior. 9365 cos. et duci trium Daciarum. *talia saepe in titulis; nota*: Corp. VIII 10897 *al.* -is sexfascalis ⟨prov. Num. Cons⟩tantinae. Not. dign. or. 43 -is Palaestinae *al.* Avell. p. 27,1 Baeticae provinciae. Cassiod. var. 3,27 *al.* Cod. Iust. 1,33,1 *et passim. nota* Corp. II 4911 a nova provincia ⟨G⟩al⟨l⟩ae⟨cia⟩ primus -is, ante praeses. Not. dign. occ. 4,11 -is aquarum. Cod. Iust. 11,43,1. Corp. VI 31963 (*a. 365*). X 1695 cons. albei Tiberis et cloacarum cons. operum publicum cons. aquarum cons. Campaniae (1696). 4752 aquarum et Minuciae. Corp. XIV 2078 sacrae urbis regionis IIII. XII 5723 b. f. con. l(egionis) VIII. Aug. *antecedit nomen provinciae*: Corp. X 3866 Camp(aniae) cons. Carm. epigr. 20,5 Germaniarum -is Maximus.

composita: exconsularis, proconsularis.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

adv. **cōnsulāriter**: LIV. 4, 10, 9 quinque consulatus eodem tenore gesti vitaque omnis -r acta.

cōnsulāritās, -ātis *f. a* consularis. *i. officium, dignitas consularis*: PAVL. MED. vita Ambr. 5 -is insignia. NOT. dign. or. 1, 78 Aegyptus autem -em non habet. COD. Theod. 12, 1, 74, 4 (*a. 371*) a summo gradu usque ad -em ... amplissima sibi honestamenta pepererunt. 6, 27, 10 (*a. 396*) qui -is gesserint dignitatem. 9, 26, 4 (*a. 416*) proconsularem aut vicariam potestatem vel -is fasces ... iterare. MAX. TAVR. epist. 2, 8 dum praefecturas -esque mercentur. CORP. VI 1722, 10 officium sedis -is provinciae Numidiae. CASSIOD. var. 3, 27, 3 ut assumptum impleas -is officium. 6, 20 formula -is. 6, 20, 4 -is ... agere dignitatem. COD. Iust. 12, 3, 4 pr. consulatus ius, quod semel eis -s detulerat.

cōnsulārius *v. p. 570, 44.*

***cōnsulātus**, -ūs *m.* [*a* consul. *Th.*]. *de a producta* PRISC. gramm. III 525, 3. *cf.* MON. Ancyr. 2, 2 consulátú. 3, 9. 22. 6, 13. *dat. sing.* -u *traditur* VAL. MAX. 6, 9, 10; -ui: VELL. 2, 36, 1 TAC. ann. 2, 42 PLIN. paneg. 59. 63. *genet. plur.* -uum: TAC. ann. 1, 9. *forma* consolatus: CORP. XIII 2374 (*a. 510*). XII 934 (*a. 529*). 1274. 1498. 2081 (*a. 540*). V 6183^a. INSCR. christ. Rossi I 1100 christ. Leblant. I 24. GREG. TVR. Franc. 2, 38 consolato. EXC. barb. *passim. abl. sing.* -ato: CORP. V 7530 (*a. 432*) GREG. TVR. *l. 21.* EXC. barb. *passim; ibid. acc. plur.* -atos (*cf. p. 574, 10. 36*). *nota* post consulato: CORP. XI 4329 (*a. 386*). XII 2058 (*a. 491*). XIII 2374 (*a. 510*). XII 2081 (*a. 540*). 5720 (*a. 561*). p(o)st conslto: XII 5861 (*a. 563*), *sim. saepius* post consulatu, *v. Diehl, Annal. phil. suppl. 25, 102.* *notatur* (*plerumque in iunctura* post consulatum; *cf.* BEDA gramm. VII 261, 11 P ... praeposita C litterae 'patres conscripti' sive 'post -um' *significat*): cos.: ACT. Arv. a. 60, 19 ab cos. CORP. IX 2778. p(ost) c(onsulatum): CORP. XIV 3897 (*a. 478*). 1947 (*a. 491*). IX 1384 (*a. 532*). XII 932. 933 *et saepe.* p. cc.: CORP. XII 2062. 2187. cons.: PAPYR. Wessely p. 9 n. 17. 18 (*a. 398*). CORP. IX 1365 (*a. 411*). 1368 (*a. 444*). 1372 (*a. 460*). XII 2407. VIII 8630. V 882 *et saepe, nota* XIII 2354 consu. (*i.* consulatu). conss.: INSCR. christ. Rossi I 92 (*a. 346*) CORP. IX 259 (*a. 395*). 5347. coss.: CORP. XI 2583 (*a. 455*). cns.: CORP. XII 2421 (*a. 516*). col.: CORP. XII 936 (*a. 530*). con.: CORP. XII 937 (*a. 531*). 2179 (*a. 562*). 2406. GLOSS. ὑπατεία. *apud poetas non legitur nisi* CATVLL. 52, 3 MART. 8, 66, 13. 11, 98, 14 CARM. epigr. 1527^B 1 (*s. II*) AVSON. 192, 24.

magistratus populi Romani: CATO or. frg. 1 de -u suo (FEST. p. 286 Cato in dissertatione -us. *cf.* CIC. carm. frg. de -u suo. *v. p. 574, 15*). CIC. de orat. 1, 3. 2, 48 omnia consilia -us mei. orat. 210. Brut. 62 falsi triumphi, plures -us *scripti sunt in laudationibus.* 128 L. Bestia ... tristes exitus habuit -us (Catil. 4, 2 hunc exitum -us mei ... esse). 175 consul factus esset, nisi in Marianos -us ... incidisset. 318 Cotta ex -u (*i. statim post -um*) est profectus in Galliam. Rab. perd. 2 ut id studiosissime facerem ..., -us ipse mihi commendatus coegit. leg. agr. 2, 14 bellum nescio quod habet susceptum -us cum tribunatu. Mur. 21. 49 ut ei iam exploratus et domi conditus -us videretur. 80 in exitu iam est -us meus. 86 quod primus in familiam veterem, primus in municipium antiquissimum -um attulisset (Phil. 9, 4 primus in eam familiam. off. 1, 138 in suam domum. VAL. MAX. 5, 6, 5 -um in familiam suam primus intulit. ORAT. imp. Claud. [Corp. XIII 1668] 2, 16 ante in domum -um intulit quam colonia sua *civitatem* consecuta est. TAC. ann. 3, 30). CIC. Sull. 49 -um vobis eripiebant (Mil. 26 fin. 2, 62 Att. 2, 7, 3 HIRT. Gall. 8, 50, 4 VAL. MAX. 3, 8, 3). 90 etsi nihil aliud Sullae nisi -um abstulissetis (LIV. 7, 18, 1). Pis. 5 extremo mense -us mei (Planc. 90). 23 tu in lictoribus [in toga] et praetexta esse -um putas? 56 cum ... addicebas tribuno plebis -um tuum. Planc. 60 honorum populi finis est -us. Mil. 34 Milonis -us, qui vivo Clodio labefactari non poterat, mortuo denique temptari coeptus. Deiot. 12 Cn. Pompei ... -us admirantes numerabamus. Phil. 1, 18 Pompei tertius -us in quibus actis constitit? nempe in legibus. 2, 11 qui -us verbo meus, patres conscripti, re vester fuit. or. frg. A IX 15 te vero, Catilina, -um sperare aut cogitare non prodigium ... est? (Phil. 12, 14 *al.*). off. 1, 138 suffragata *domus* domino, novo homini, ad -um putabatur. Att. 1, 19, 10 commentarium -us mei Graece compositum (2, 1, 1). 1, 20, 5 Auli filius vero ita se gerit, ut eius -us non -us sit, sed Magni nostri ὑπώπιον. 7, 18, 2 illius alterum -um a re publica ne data quidem occasione reppulimus. ad Q. fr. 1, 3, 1 meus ille laudatus -us. CATVLL. 52, 3 per -um (*sc. futurum*) peierat Vatinius. CAES. civ. 3, 82, 4 in annosque -um definiebant. SALL. Iug. 31, 10 incedunt per ora vostra magnifici, sacerdotia et -us, pars triumphos suos ostentantes (*cf.* 85, 29). 63, 6 alios magistratus plebs, -um nobilitas inter se per manus tradebat. LIV. 4, 2, 7 iam ad -um vulgi turbatores accingi. 4, 31, 1 tribuni militum ... creati sunt: T. Quinctius Poenus ex -u. 6, 37, 10 -um superesse plebeis; eam esse arcem libertatis, id columen. 7, 1, 1 concesso plebi altero -u. 7, 19, 6 -us uterque apud patricios manet. 7, 32, 14 nunc iam nobis patribus vobisque plebei promiscuus -us patet. 10, 7, 11 ⟨in⟩ cuius imaginis titulo -us censuraque et triumphus aequo animo legetur (*cf.* 36, 40, 9). VELL. 2, 127, 1. 2, 128, 2 in -us, censuras et triumphos provexere. VAL. MAX. 6, 9, 14 *Marii* septem in fastis -us leguntur. SEN. benef. 5, 16, 2 C. Marius ad -us a caliga perductus. epist. 94, 66 *Marius* unum -um

accepit, ceteros rapuit. TAC. ann. 1, 1 libertatem et -um L. Brutus instituit (= BOETH. herm. sec. 2, 8 p. 184, 11). 13, 3 antiquitatem generis, -us ac triumphos maiorum enumerabat. PLIN. paneg. 59 sed iam tempus est te ipsi -ui praestare (*i. -um recipere*) ut maiorem eum suscipiendo gerendoque facias. 95 si quid forte ex -us fastigio fuerit diminutum. SVET. Aug. 26 -um vicesimo aetatis anno invasit. Tib. 9 magistratus et maturius incohavit et paene iunctim percucurrit, quaesturam, praeturam, -um. FLOR. epit. 3, 21, 17 si annum -us implesset. EDICT. imp. Constant. de debit. (Corp. III 12134) 5 ⟨ante diem XIII K. Octobres⟩ -atos (*sic lapis, gr.* ὑπατείας) scilicet nostri Constanti et Maximiani ⟨Augustorum quinti⟩. PANEG. 10, 21 quisquis provincias tribunatus praefecturas -us cupit. RVFIN. hist. 1, 5, 4 per singulos magistratus usque ad gradum -us ascendens. CASSIOD. var. 6, 1 formula -us. GREG. TVR. Franc. 2, 38 codicillos de consolato. *nota*: CIC. Att. 1, 20, 6 de meis scriptis misi ad te Graece perfectum -um meum (*i. commentarium de -u meo*). VOPISC. Aurelian. 15, 4 vidimus proxime -um Furi Placidi tanto ambitu in circo editum (*i. ludos consulares*). *translate*: PAVL. NOL. carm. 21, 252 puer iste Christi -um militans (*i. Christo duce*), quod liberandis consulens munus pium ... dispensat. *cf.* CORP. XI 5613 militavit alterum co(n)s(ulatum) *i. alterum annum. de proconsulatu v. p. 575, 56.*

formulae ad tempus indicandum: consulatu: CIC. fin. 1, 23 Torquatum ... cum Latinis tertio -u conflixisse. 2, 61 quarto -u. off. 2, 57 secundo. 3, 112 Cato 43. Att. 7, 9, 3 priore. 8, 3, 3 tertio. 7, 30, 1 qui suo toto -u somnum non viderit. 13, 4, 2 primo suo -u. facet. dict. 31 illo -u. CAES. civ. 3, 107, 2 superiore. LIV. 3, 1, 1 iam priore -u ... secundo quoque -u eius. 10, 15, 12 *al. nota* 10, 24, 1 tribus -bus censuraque collegae. ELOG. Corp. I^2 1 p. 193 n. 13 primo -u. p. 194 n. 15 priore -u. SEN. contr. 1, 1, 5 sexto ... septimo. VELL. 2, 30, 4 hoc -u (2, 44, 4 in hoc -u). ASCON. Corn. p. 69 secundo -u Scipionis. PLIN. nat. 2, 89. 99 -u eius Cornelio Orfito collegā (7, 60). 2, 148. 35, 164 altero -u suo *al.* SVET. Iul. 30 *al.* SOL. 1, 29 -u eorum. 1, 32. TREB. Gall. 12, 1 -u Valeriani fratris sui. AMM. 14, 10, 1 -u suo septies et Caesaris ter. 20, 1, 1 -u Constantii deciens terque Iuliani. AVG. civ. 18, 54 CORP. X 6420 (*a. 345*). V 7530, 7 -ato Aeti (*a. 432*). VIII 8630 (*a. 452*). XI 2583 (*a. 455*). 4355 deposita ... -us (*sic*) Bolusiani (*a. 503*). IX 1378 (*a. 508*) *al. nota*: INSCR. christ. Rossi I 383 (*a. 390*) -um D. n. Valen⟨tin⟩iani. 977 (*a. 522*) -u Symmaci et Boeti viris consulibus. *errore, ut videtur,* PAPYR. Britann. 730 (*a. 167*) imp. Vero ter et Vmidio Quadrato -us (*pro* consulibus). in consulatu: CIC. Brut. 105 se illi contubernalem in -u fuisse. 128 qui est in -u mortuus. 162 L. Crassi in -u *oratio* pro Q. Caepione. Catil. 3, 29 quae gessi in -u meo. epist. 1, 9, 11 in praetura autem et in -u adiutor etiam extitissem. 2, 6, 3 in Milonis -u. 3, 10, 8 in -u tuo (4, 1, 1. 13, 4, 1 meo. 13, 25. facet. dict. 24 suo. 26. 32 tuo. carm. frg. 14 LENT. Cic. epist. 12, 14, 5 CAES. Gall. 1, 35, 2. BELL. Hisp. 42, 3 suo in -u. *et passim.* suo -o *non nisi* VLP. dig. 23, 2, 29). CIC. epist. 5, 2, 8. 7, 27, 1. 12, 25^a, 6 homines in -u rei publicae salutares. 15, 13, 1. BALB. Cic. Att. 8, 15^a, 2 eum ... in (*om.* M^1) -u quidvis potius esse quam consulem. NEP. Cato 1, 1 quem in -u censuraque habuit collegam (LIV. 10, 8, 5. 39, 41, 1. 45, 17, 2 *al. cf.* SVET. Tit. 6 OROS. hist. 6, 13, 1. *abl. r. l. 28. 32*). LIV. 23, 34, 15 subegeratque in -u Sardos. *al.* SVET. Aug. 53 (*opp.* extra -um). CORP. V 44 accensus ⟨patrono⟩ in consula⟨tu⟩. *ponitur* in -u *contra usum bonae aetatis*: MANCIA or. frg. Val. Max. 6, 2, 8 in tertio -u. NEP. Cato 2, 2 cuius in priore -u quaestor erat. MON. Ancyr. 2, 2 in -átú sexto. 3, 9. 22. 6, 13. ELOG. Corp. I^2 1 p. 195 n. 18 in secundo -u. VELL. 2, 48, 1 in secundo -u. VAL. MAX. 5, 6, 6 in quarto -u. 6, 2, 8. 11 ASCON. Pis. p. 16 PLIN. nat. 10, 16. 14, 97. 34, 20 eodem in -u. 34, 139 SVET. Iul. 54 *al.* AVG. civ. 2, 23 in septimo suo -u. sub consulatu: INSCR. christ. Rossi I 229 (*a. 372*) sub -u Modesto et Arinthe ccss. post consulatum *illius* (*cf. Ruggiero diz. epigr. II 709*): CORP. X 4712 (*a. 346*) pos -us Amanti et Albini (INSCR. christ. Rossi I 90 *sq.*). IX 6192 (*a. 393*) pos -um. 259 (*a. 395*) post conss. dd. nn. 1365 (*a. 411*). 1368 (*a. 444*) *al.* XIV 3897 (*a. 478*) p. c. iter(um) Armati v. c. XIII 2374 (*a. 510*) post -olato Inportuno. XII 933 (*a. 524*) eterom p. c. 934 (*a. 529*). 2081 (*a. 540*) post -olato ... viri clarissimi consolis. 944 (*a. 587*) quatragies et VI p. c. Basil(i). MARCELL. chron. II p. 103 a. 531 post -um Lampadii et Orestis (COD. Iust. 1, 5, 21 subscr.). p. 103 a. 532 item post -um Lampadii et Orestis (*cf.* COD. Iust. 1, 44, 2 subscr. post -um ... anno secundo). *et saepe. nota* CORP. III 9503 po⟩st -um s(upra) s(criptos).

epitheta: PLANC. Cic. epist. 10, 24, 6 -us bimenstris (quinquemenstris *Manut.* SVET. Nero 14). LIV. 10, 6, 11 multiplices -us. VAL. MAX. 4, 1, 6 continuum per omnes vitae annos -um perpetuamque dictaturam tribuere (TAC. ann. 13, 41 continui -us principi ... decernuntur. PLIN. paneg. 58. SVET. Iul. 76 continuum -um, perpetuam dictaturam. *cf.* MON. Ancyr. 1, 35). SVET. Galba 6 -um per sex menses ordinarium gessit (Vit. 2 Dom. 2 LAMPR. Alex. 28, 1. COD. Iust. 10, 32, 67, 1 infulis -us honorarii aut ordinarii fuerit ampliatus). APVL. flor. 16 p. 70 est enim tantus in studiis, ut praenobilior sit proprio ingenio quam patricio -u. TREB. trig. tyr. 8, 2 qui sex meridianis horis -um suffectum tenuit.

iuncturae: I *cum substantivis*: petitio: CIC. Brut. 166

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

L. Philippum in -us petitione superavit. 226 contra C. Iuli illam -us petitionem extraordinariam. Mur. 15 ad -us petitionem aggredi. 37 *al.* dom. 37 augustiorem sibi esse petitionem -us. Att. 13, 49, 1 epist. 16, 12, 3. Q. Cic. de petitione -us. Caes. civ. 1, 22, 4 Hirt. Gall. 8, 52, 2 Vell. 2, 49, 4. 2, 59, 2 Ascon. Scaur. p. 19 *al.* Cic. Mil. 34 hic ... suffragationem -us ... perdidit. repulsa: Cic. Tusc. 4, 40 aegre tulisse P. Rupilium fratris repulsam -us. off. 2, 58 Val. Max. 7, 5, 4. 9, 3, 2 Sen. dial. 11, 13, 5 Svet. Galba 3. designatio: Tac. ann. 13, 21 Svet. Iul. 9. destinatio: Plin. paneg. 95. comitia: Svet. Vesp. 5 comitia secundi -us ineunte Galba. Avson. 419, 42 comitia -us mei armatus exerces, *imperator.* ornamenta: Cic. Sull. 81. insignia: Vell. 2, 20, 4 Val. Max. 1, 7, 5 Amm. 27, 2, 1 Cassiod. var. 2, 2, 5. 6, 1, 5. 9, 22, 4 *al.* Tac. ann. 3, 31 munia -us. Plin. epist. 3, 18, 1 officium. collegium: Val. Max. 1, 6, 9. 9, 14, 4 generosissimum -us collegium Lentuli et Metelli fuit. Tac. ann. 3, 16 per collegium -us quondam divo Augusto ... probatus. *cum praepositione* ad: Cic. Mur. 17 ut aditus ad -um ... non magis nobilitati quam virtuti pateret. 23 nullam esse in ista disciplina munitam ad -um viam. petitor: Cic. Mur. 44 (Svet. Iul. 19 competitores. 41). candidatus: Vell. 2, 47, 4 Ascon. Corn. p. 66 Plin. paneg. 63. 95 Svet. Iul. 24 *al.* collega: Vell. 2, 56, 4 Tac. ann. 16, 10. *cf.* 6, 8 tui -us socius. Cic. fin. 2, 61 P. Decius princeps in ea familia -us.

2 *cum verbis.* **a** *acc.*: petere: Cic. Brut. 113 cum una -um petivissent. 318 cum quaesturam nos, -um Cotta, aedilitatem peteret Hortensius. leg. agr. 2, 3. Mur. 7 *al.* har. resp. 43 C. Iulio -um contra leges petenti. Phil. 2, 76 qui ... in proximum annum -um peteres vel potius rogares. 11, 11 in Bruti locum. *ibid.* qui ex aedilitate -um petit. off. 3, 79. Lael. 11 *Scipio* -um petivit numquam, consul est factus bis. Att. 4, 9, 1. 12, 49, 1 ad Q. fr. 3, 2, 3. epist. 15, 13, 1 et in petendo et in gerendo -u. Q. Cic. pet. 2 *al.* Sall. Catil. 16, 5 *al.* Iug. 64, 4. 65, 5 honestissima suffragatione. 85, 2 Liv. 4, 55, 7. 6, 40, 17. 9, 42, 3 *al.* Pollio hist. frg. Sen. suas. 6, 24 Vell. 2, 17, 2 *al.* appetere: Cic. rep. 1, 27 Sall. Iug. 64, 1. quaerere: Cic. Verr. 4, 43 tibi enim -us quaerebatur. repetere: Plin. paneg. 61 neque alia repetendis -bus intervalla permittere, nisi dum finiuntur. neglegere (*i. non petere*): Cic. Att. 7, 8, 4 -um hoc anno neglecturum *Caesarem.* amittere: Cic. Sull. 68 hunc ... nihil de suo -u quem iudicio amiserat, per vim recuperando cogitavisse. gerere, *cf.* Gloss. II 463, 35 ὑπατεύω -um gero (*e*, do *cod.*): Cic. leg. agr. 1, 25 ita gerere -um, quo modo geri graviter et libere potest. 2, 6 summus labor ac difficillima ratio -us gerendi. Sest. 37 sextum iam illum -um. Vatin. 11 de altero -u gerendo ... cogitare. ac. 2, 1. epist. 4, 7, 2 magnificentissime atque optime. 4, 9, 2 Sall. Iug. 35, 2 Nep. Cato 2, 1. Liv. 4, 10, 9 quinque -us eodem tenore gesti. 7, 40, 9 eodem tenore duo insequentes -us gessi. 8, 12, 10 *al.* Fast. cos. Capitol. a. u. c. 670 solus -um gessit. Val. Max. 1, 1, 8. 3, 2, 18 *al.* peragere: Cic. Pis. 7. Balb. Cic. Att. 8, 15ª, 2 -um reliquum Romae peragere. Caes. civ. 1, 11, 2 Nep. Cat. 2, 2. Decret. decur. Pis. de C. Caesare (Corp. XIII 1421) 9 post -um, quem ... bellum gerens peregerat. Val. Max. 5, 7, 1. agere: Lent. Cic. epist. 12, 14, 5. Liv. 3, 69, 3 contionem ... dignam tot -bus ante actis. Vell. 2, 99, 1 duobus -bus totidemque triumphis actis. Qvint. inst. 12, 1, 16 nobilissime. Plin. paneg. 57 haec laus acti -us. Spart. Sept. Sev. 4, 4 Capitol. Gord. 2, 4 *al.* exigere: Svet. Cal. 8 exacto -u. Apvl. apol. 94 iam prope exacto -us sui munere (*de proconsulatu*). capere: Cic. Pis. 3 magnificentius est dicere, quemadmodum gesserimus -um quam quem ad modum ceperimus (= Vopisc. Tac. 13, 4). Sall. Iug. 84, 1 sese -um ex victis illis spolia cepisse. Svet. Dom. 13 -us septemdecim cepit. recipere: Plin. paneg. 56 secundum -um recepisti. *ibid.* gestum -um mirer an non receptum? 60. suscipere: Plin. paneg. 59. 78 Svet. Aug. 10. adipisci: Cic. Mur. 15 *al.* Sall. or. Phil. 4 Liv. 7, 40, 8. 10, 6, 11 Val. Max. 3, 8, 3 Sen. dial. 1, 4, 2 Ascon. Pis. p. 12 *al.* Tac. ann. 3, 75 Ivlian. dig. 39, 5, 2, 5 *al.* Carm. epigr. 1527 B 1 (*s. II*) adepto -u. consequi: Cic. Mur. 24 Plin. epist. 4, 8, 5. assequi: Oros. hist. 7, 42, 10. inire: Caes. civ. 1, 5, 4 qua ex die -um iniit Lentulus. Liv. 2, 28, 1. 2, 33, 4. 2, 54, 3. 3, 6, 1 *saepe.* Vell. 1, 8, 1 *al.* Ascon. Mil. p. 37 Plin. nat. 11, 189 *al.* Tac. hist. 4, 38 *al.* ingredi: Sall. hist. frg. 2, 42 L. Octavius et L. Co⟨t⟩ta -um ingress⟨i⟩ Val. Max. 8, 15, 5 Qvint. inst. 6, 1, 35. Marcell. dig. 35, 1, 36 pr. ex calendis Ianuariis. abdicare (*v. p. 576, 8 sqq.*): Liv. 2, 28, 9 abdicare -um iubentes *patres* et deponere imperium. deponere: Val. Max. 2, 7, 7 Cod. Iust. 6, 25, 8 pr. eiurare: Fronto p. 32, 15 N. deferre: Cic. Att. 7, 26, 2 eum cui noster alterum -um deferret et triumphum. 8, 11ᵈ, 7. 8, 12, 2. 10, 4, 11 ad se deferri -um, sed se nolle in proximum annum. Liv. 27, 34, 10 quod recusasset delatum -um. Vell. 2, 47, 3. Val. Max. 6, 4, 1 omnium consensu. Sen. clem. 1, 9, 12 Paneg. 10, 17 *al.* mandare: Sall. Catil. 23, 5 studia hominum accendit ad -um mandandum M. Tullio Ciceroni. Iug. 73, 7 novo homini. Liv. 4, 3, 7 quibus velit. 7, 18, 3. dare: Liv. 35, 24, 5 Tac. hist. 2, 60 Svet. Aug. 37 *al.* continuare: Liv. 7, 9, 4. 9, 41, 1. 9, 42, 2. 24, 9, 1. 9. 27, 6, 8 Vell. 2, 21, 2. 2, 89, 5 -us usque ad undecimum. differre: Liv. 10, 9, 10 in bellicosiorem annum. abrogare: Liv. 21, 63, 2 Vell. 2, 20, 3 Tac. hist. 4, 47. multiplicare: Vell. 2, 12, 2. geminare: Tac. ann. 1, 3 *Augustus* M. Agrippam ... geminatis -bus extulit. coartare: Tac. hist. 2, 71 coartati aliorum -us, dissimulatus M. Macri. accelerare: Tac. ann. 3, 75 -um ei (*Ateio*) acceleraverat Augustus. extendere: Plin. paneg. 61. destinare: Svet. Cal. 55. designare: Gell. 14, 7, 1 Pompeio -us primus cum M. Crasso designatus est.

b *abl.*: se abdicare: Cic. Phil. 3, 12 eo die se non modo -u, sed etiam libertate abdicavit. Liv. 2, 2, 10 abdicavit se -u. *al.* Fast. cos. Capitol. a. u. c. 731 ⟨consu⟩latu se abdicavit. Vell. 2, 22, 2 Val. Max. 1, 1, 3. abire: Cic. rep. 1, 7 -u abiens. Att. 1, 16, 5 Liv. 2, 52, 6. 3, 56, 9. 8, 23, 12 *al.* Ascon. Pis. p. 7 Ciceronem -u abeuntem prohibitum esse contionari. Tac. ann. 4, 19. 14, 39. Plin. paneg. 65 abiturus -u iurasti te nihil contra leges fecisse. Fronto p. 33, 6 N. deicere: Liv. 40, 46, 14 bis a M. Fulvio se certo -u deiectum. Ascon. tog. cand. p. 83 Ciceronem. excludere: Svet. Iul. 18 ne -u excluderetur. fungi: Val. Max. 2, 9, 4 duobus -bus et dictatura speciosissime. Tac. ann. 1, 39. 4, 58 Svet. Iul. 23 Nero 1 Galba 3 Arnob. nat. 4, 35. perfungi: Plin. nat. 5, 11. Plin. epist. 2, 1, 2 tertio -u. *cf.* Val. Max. 4, 5, 1 -us iam honore defunctus. Plin. paneg. 93, 4 nec defunctos nos et quasi dimissos -u, sed quasi astrictos et devinctos putemus. Cic. Catil. 1, 27 cum ego te a -u reppuli.

composita: ex-, proconsulatus. *L.*

cōnsulentia, -ae *f. a* consulere. *i. q. cura, consilium, providentia*: Ps. Rvfin. in Am. 5, 18—20 dies, inquit, ille squalebit adeo angorum tenebris, ut nullum -ae lumen relinquat, sed a pernicie in perniciem ... discurrant. 9, 7 *me* alias gentes a mea -a reppulisse (*syn.* providentia). in Ioel 1, 5 eiulatu nimio -am perdidistis, ut non iam providere, sed tantummodo sentire possitis. in Os. 2, 3 dominus noster -ae suae pandit affectum. 13, 9—11 nunc ergo -ae tuae fructus appareat. Avg. c. Iul. op. imperf. 5, 15 ingens contumelia est ... dicere adfuisse deo fortitudinem, sed defuisse consilium. pertingit omnino ad negationem potentiae reprehensio -ae: non omnia potest, si ordinare bene non potest.

cōnsuleo, -ēre *v. infra l. 47.*

ˣcōnsulo, -uī, -tum, -ere [*verbum dubiae originis, cf. c.* consilium, consul. *si olim (senatum) cogere significavit, conferri potest c. gr.* ἑλεῖν *hibern.* selb *'possessio', v. Indogerm. Forsch. 21, 179 et cf.* solino. *Th.*]. Fest. p. 351 solino idem ait esse -o. cosoleretur: S. C. de Bacch. (Corp. X 104) 6. 9. 18. cosuluit: Corp. V 1874. consoluerunt: S. C. de Bacch. 1. console: Itala apoc. 3, 19 (Priscill. tract. 1, 35). consuliturus: Ven. Fort. carm. 7, 8, 50. 7, 9, 2. 8, 3, 254 vita Albin. 1, 1 (*sed* consulturus vita Albin. 18, 53). *deponens*: Itala Ios. 4, 12 (Lugd.) consulatus fuerat. III reg. 12, 8 (Vind.) consulatus est cum pueris. Comm. instr. 1, 22, 5 sunt consulti. *forma* cōnsuleo, -ēre: Comm. instr. 1, 22, 14 vos -ete (consulite *B*) pro vobis. Ven. Fort. carm. 9, 2, 89 -eas dominae reginae. 9, 2, 96 -eas genitae, -eas patriae. Oribas. syn. 4, 14 si ... aliquid in utrisque aquis nutricentur ... -eri (*A a*, considerare interrogare *L ex gr.* ἀναπυνθάνεσθαι) ... oportet prius unde sint capta. Pavl. Fest. p. 41 -as antiqui ponebant non tantum pro 'consilium petas' et 'perconteris', sed etiam pro 'iudices' et 'statuas'. *ibid.* consilium vel a -endo dicitur vel quod in unam sententiam plurium mentes consiliant et conveniant. Qvint. inst. 1, 6, 32 sit enim consul a -endo vel a iudicando: nam et hoc -ere veteres vocaverunt, unde adhuc remanet illud 'rogat boni -it' id est bonum iudices. Arvs. gramm. VII 459 -o illam rem (*Verg. Aen. 11, 343, Sall. Catil. 51, 4*) -o illi rei ... -it de hac re ... -it in illum. Prisc. gramm. III 273 provideo tibi, prospicio tibi, -o tibi; nam -o te interrogativum est et tunc habet passivum, quomodo et tempero. 275 -o quando interrogativum est ... accusativo rationabiliter, ... adquisitivum vero dativo copulatur. 358 -o et provideo et prospicio tam dativo quam accusativo coniunguntur, sed dativo providentiam significant. Gloss. iurispr. cod. Paris. gr. 1357ᴬ κονσούλερε· τὸ πρόνοιαν ποιεῖσθαι ἢ τὸ ἐρωτᾶν. Gloss. interrogat, providit aut parcit. percontatus est vel censet, suadet. ἐπύθετο, προενοήσατο, πυνθάνεται καὶ παραμυθεῖται. *legitur inde a* Plavto. *deest apud* Lvcil. Catvll. Lvcr. Pvblil. Rvt. Lvp. Vitr. Germ. Vell. Scrib. Larg. Ascon. Pers. Gran. Lic. Itin. Silv.; *frequentant* Sall. Ov. Liv. Tac. Plin. iun.

I *i. q.* ***deliberare, meditari,*** *cogitare; suadere, consiliari;* ***providere;*** *constituere, animadvertere*: Gloss. συμβουλεύω. προνοῶ, cogitas, consilium habens, consilium dat, providimus, prospicitis, ammonuit. **A** *absolute*: Plavt. Mil. 219 -e, arripe operam auxiliumque ad hanc rem. Rud. 1036 dum concedo et -o. Trin. 239 subdole [blanditur] ab re -it. 572 quid nunc? etiam -is (consuis *B*, cumsuis *CD*)? 1128 siquid amicum erga bene feci aut -ui fideliter. Ter. Ad. 982 post -am. 993 -itis parum. Haut. 963 -ere in longitudinem. Hec. 746 dum tibi tempus -endi est. Annal. Max. Gell. 4, 5, 5 in Etruscos haruspices male -entis. Acc. praetext. 39 qui recte -at, consul cluat. *cf. p. 562, 8 sqq.* Trag. inc. 29 proin demet abs te regimen Argos, dum est potestas -endi (*cod.*, -e *Lucian. Mueller*). Cato orig. 95ª ne quid in -endo advorsi eveniat. *ibid.* advorsae res ... docent, quid opus siet facto. secundae res laetitia

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

transvorsum trudere solent a recte -endo atque intellegendo. CIC. top. 71 pari gloria debent esse ii qui -unt et ii qui defendunt. Att. 2, 16, 4 re -lta et explorata. 12, 21, 1 quod ante quam -rem, ipse iudicaverim. CAES. Gall. 5, 29, 1 brevem -endi esse occasionem. SALL. Catil. 1, 6 priusquam incipias, consulto et, ubi -ueris, mature f a c t o opus est (TAC. hist. 1, 62). 52, 21 animus in -endo liber. 52, 29 vigilando agendo bene -endo prospera omnia cedunt. 52, 35 neque parari neque -i quicquam potest occulte. VERG. Aen. 12, 21 tanto me inpensius aequum est -ere. HOR carm. 2, 1, 14 -enti ... curiae. LIV. 1, 37, 6 quia -endi res non dabat spatium. 8, 13, 18 nostrum fuit efficere, ut omnium rerum vobis ad -endum potestas esset, vestrum est decernere. 21, 16, 2 ut ... trepidarent magis quam -rent. 22, 29, 8 qui nec ipse -ere (*Hesiod. opp. 296 νοέῃ*) nec alteri parere sciat. 23, 20, 9 -endum ... d e i n t e g r o censuit (27, 9, 11 SEN. benef. 4, 35, 2). 24, 28, 8 iussi et duces ordinum praefectique auxiliorum simul -ere. 25, 38, 3 cogor vestram omnium vicem ... unus -ere. 27, 9, 10 tamquam integra re ... cum suis -rent. 30, 42, 16 quod in secundis rebus sapere et -ere meminerit. FEST. p. 241 populos Latinos ad caput Ferentinae ... -ere solitos. VAL. MAX. 8, 14 ext. 5 bene -erant Ephesii decreto memoriam taeterrimi hominis abolendo. CELS. 1, 3 qui vomere bis in mense vult, melius -et, si biduo continuarit. SEN. epist. 109, 15 virtus ... suadet praesentia bene collocare, in futurum -ere, deliberare et intendere animum. VAL. FL. 3, 624 agite et, dubiis variant quia pectora curis, -ite. 4, 154 -ite atque fugae medium ne temnite tempus. STAT. Theb. 5, 141 dum tempus agi rem, -ite. TAC. ann. 1, 24 *Tiberius misit Drusum* nullis satis certis mandatis, ex re -urum. 13, 29 ne metu offensionum segnius -rent. PLIN. epist. 1, 8, 12 publice -entem utilissimum munus ... comitate orationis inducere. SCAEV. dig. 5, 3, 58 satis per officium iudicis -i. PANEG. 12, 36 quanto melius manus illa -uit. AMM. 25, 10, 5 si qui tunc iuste -ret. QVEROL. p. 26, 17 -ere vobiscum volo. HIER. epist. 14, 3 domino passuro timide Petrus -ens scandalum fuit. RVFIN. symb. 40 non ergo factum me in talibus ... sed animus male -ens damnat. CLAVD. 20, 355 qui rebus in artis -rent. AVG. civ. 5, 12 animus in -endo liber. SVLP. SEV. chron. 1, 16, 7 ex reconditis in posterum quoque diem -ens. 2, 51, 10 plures adversum paucos bene -entes ... certabant. 1, 18, 4 si dominus sciens bestiae vitium non -erit. 1, 18, 5. CORIPP. Ioh. 6, 254 -ite (*i. suadete*) et dubios animos firmate docentes. VEN. FORT. carm. 7, 9, 2 prompte per affectum -iture tuum. *cf. p. 580, 50.*

B *seq. acc.*: PLAVT. Bacch. 40 quid in consilio -istis? Cist. 518 at quid -ura sis sciam. Most. 1102 -ere quiddam est quod teeum volo. Persa 844 illi homines mihi nescio quid mali -unt, quod faciunt. Poen. 926 et hoc docte -endum, quod modo concreditumst. Trin. 396 qui nihil aliud nisi quod sibi soli placet -it advorsum filium. Truc. 101 -lta sunt c o n s i l i a (GELL. 1, 13, 4 DON. Ter. Andr. 412). S. C. de Bacch. (Corp. X 104) 6 quom ea res cosoleretur. 9. 18. LEX par. fac. Put. (Corp. X 1781) 3, 11 cum ea res -retur. CIC. Verr. 2, 22 quod ad vestram famam ... pertinet, ... prospicite atque -ite. Rab. Post. 5 quod male cecidit, bene -ltum putare. Att. 11, 17, 2 sed tamen aliquid -i et prospici poterit. epist. 10, 22, 2 cum ea quae -bantur, ad exitum non venirent. LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 150 cum ea res -retur (LEX Vrson. [Corp. II 5439] 69, 38. 75, 21 *al.*). SALL. Catil. 51, 4 quae reges atque populi ... male -erint. AT. CAP. Gell. 4, 10, 8 quae res -batur. VERG. Aen. 11, 344 rem nulli obscuram ... -is (SERV. rem -is pro 'de re -is'). LIV. 2, 28, 2 delatam *rem* ordine -ere non licuit. 26, 12, 7 nihil salutare in medium -batur. *v. p. 580, 1.* 27, 9, 13 neque senatum suum habere, quod (quid *codd.*) novi -ret. 30, 7, 3 ne quid per metum ex recenti clade mollius -retur. 30, 15, 9 nè quid aeger animi ferox iuvenis gravius -ret. 45, 8, 6 nihil in quemquam superbe ac violenter -ere. VAL. MAX. 3, 8 ext. 2 quod alius male -erat, bene cesserat. CVRT. 4, 10, 30 nihil in eam gravius esse -ltum. STAT. Theb. 1, 287 quodcumque tuos ... in Argos -rem. silv. 2 praef. 26 cum hunc diem forte -remus. FRONTO p. 129, 4 N. ipsum hoc tuum diutina prudentia -ltum, quod non ante ... manum cum hostibus conseruisti. p. 235 multa liberaliter, multa amice, multa fideliter, multa constanter, saepe etiam cum periculo capitis -lta. TERT. idol. 18 per illas adversus dei servos supplicia -lta sunt. IVL. VAL. 2, 20 me integris etiam tunc rebus haec -ere voluisse. 2, 39 id quod de Roxanes nuptiis -isset. 3, 2 eadem -ere. IVST. 1, 7, 10 si quid in Croeso crudelius -isset. SYMM. epist. 1, 11, 1 si quid in absentes bene -as. AMM. 14, 10, 15 hoc quod recte -ltum est. SVLP. SEV. chron. 2, 44, 1 mitiora uti -rent. OROS. hist. 2, 17, 17 si tamen ... quod in adflictis rebus -itur, in prosperis servaretur. VEN. FORT. carm. 7, 7, 23 o felix animus patriae qui -it actus.

C *seq. dat.*: PLAVT. Asin. 409 ne ille edepol t e r g o et cruribus -uit haud decore (AFRAN. com. 251 quam duriter nunc -it [consulto] tergo meo). 938 ne matri -res male (Bacch. 565 mi [me *codd.*] ires -ltum male. 684 CIC. fin. 5, 29. NEP. Epam. 10, 1 male. *ibid.* peius. Phoc. 2, 2 LIV. 39, 37, 7 SEN. benef. 4, 27, 5 CVRT. 8, 2, 1 TAC hist. 4, 68 IVST. 32, 1, 9). Aul. 130 et mihi te et tibi me -ere et monere. Bacch. 524 nam illi aequomst me -ere. Capt. 719 ut m e l i u s -rem tibi (Cist. 97 melius illi multo, quem ames, -as quam rei tuae. CIC. Att. 11, 3, 1. 15, 1ᵃ, 5 epist. 10, 35, 2 Ov. met. 2, 141 TAC. ann. 15, 27. FRONTO p. 200, 15 N. nec melius aut mihi in posteritatem aut meae filiae in omnem vitam -ere potui). PLAVT. Mil. 684 tu homo et alteri sapienter potis es -ere et tibi. Trin. 635 tuae rei b e n e -ere cupio (TER. Phorm. 153 qui mihi -ltum optime velit esse. CIC. rep. 1, 65. nat. deor. 3, 79 quibus vos optume -ltum a dis immortalibus dicitis. div. 1, 27 off. 2, 21. 46. epist. 4, 4, 2 optime. TIB. 2, 5, 62 Ov. epist. 1, 23 Pont. 2, 9, 34 LIV. 40, 11, 1 COLVM. 3, 3, 4. TAC. ann. 1, 79 optime. SER. SAMM. 168 AVELL. p. 55, 20). TER. Haut. 715 illi. Hec. 559 recte ego -ui meae *uxori.* TITIN. com. 157 tam ecastor simul vobis -ui. ACC. trag. 137 me par est tibi -ere et p a r c e r e (AFRAN. com. 116 -o et parco mihi. CIC. Tull. 3 si minus eius famae parcere videbor quam antea -ui. Verr. 4, 75 Font 3 rep. 3, 24 nat. deor. 3, 15 ad Brut. 2, 7, 5 BELL. Alex. 24, 2 VAL. MAX. 3, 2, 6 OCTAVIA 473 PLIN. nat. 7, 122. FILASTR. 115, 5 magis eidem [*Adae*] -ens in parvo peccanti non pepercit). MET. MAC. or. frg. Gell. 1, 6, 2 saluti perpetuae potius quam brevi voluptati -endum est. CARBO or. frg. Cic. de orat. 2, 165 si consul est, qui -it patriae, quid aliud fecit Opimius? RHET. Her. 4, 19, 26 'et inimico proderas et amicum laedebas et tibi non -bas'. item: 'nec rei publicae -isti nec amicis profuisti nec inimicis restitisti'. 4, 39, 51 vobis denique ipsis -ite. 4, 44, 57 suae plus quam communi saluti -it. CIC. div. in Caec. 21 quibus maxime lex -ltum esse volt. 48 -et laudi et existimationi tuae. Verr. 2, 4 non tam sibi -isse quam i n v i d i s s e vestrae laudi videretur (SEN. dial. 12, 9, 9 utrumne fratri tuo mors inviderit an -erit?). 3, 28 qui nostrae famae capitique -ant. Font. frg. 2 pulchre communibus utilitatibus -emus. Manil. 64 si vos ... rei publicae parum -istis. leg. agr. 3, 3 agris his ... sic d i l i g e n t e r Rullum · sua lege -ere (ad Brut. 1, 15, 12 epist. 16, 4, 3 PLIN. epist. 7, 18, 5). Phil. 9, 6 ad requiescendum et vitae suae -endum. inv. 1, 5 eo studiosius et illis resistendum fuit et rei publicae -endum. 1, 31 suae causae commodo -uit. 1, 69 eodem facto et communibus fortunis -isse et legibus non obtemperasse. 2, 174 cum incolumitati -erimus ... incolumitatis r a t i o videbitur h a b e n d a (*ibid.* cum incolumitati videbimur -ere, vere poterimus dicere nos honestatis rationem habere. epist. 10, 35, 2). de orat. 2, 316 ut et venustati vel maxime s e r v i a n t et reliquis viribus suis -ant (off. 3, 52 ad Q. fr. 1, 1, 27). fin. 3, 57 ut liberis -ltum velimus, ... sic ... famae ... esse ... -endum. 4, 66 non est ... aeque miser, qui patriae -it, et is, qui illam extinctam cupit. nat. deor. 1, 4 ab isdem (*dis*) hominum vitae -i et p r o v i d e r i (2, 164 ad Q. fr. 1, 1, 31 APVL. flor. 14 p. 48). 2, 162 deorum providentia -i rebus humanis. 3, 70 non placet ... paucis a dis immortalibus esse -ltum; sequitur ergo, ut nemini -ltum sit. off. 1, 85 qui ... parti civium -unt, partem n e g l e g u n t (CAEL. Cic. epist. 8, 17, 1 amici officium neglexisti neque mi -isti). Att. 9, 10, 9 valde videro et consideratius utilitati nostrae -ero. epist. 3, 2, 1 ut, quibuscumque rebus poteris ..., p r o s p i c i a s et -as rationibus meis (QVINT. decl. 255 p. 47, 1 INST. Iust. 3, 3, 6). 7, 9, 2 *v. p. 582, 8.* 10, 1, 3 praeterquam quod rei p. -ere debemus, tamen tuae dignitati ita favemus. DOLABELLA Cic. epist. 9, 9, 2 tu tuis rebus -as et aliquando tibi potius quam cuivis sis amicus. Q. CIC. pet. 46 tempori tuo -am. CAES. Gall. 7, 12, 3 ut sibi ignosceret suaeque vitae -ret. 7, 38, 6 Litaviccum obsecrant, ut sibi -at (*i. suadeat*). civ. 1, 22, 6 ut suae vitae durius -ere cogitent. 1, 67, 3 timori magis quam religioni -ere. CIC. Att. 10, 8ᵇ, 1 et amicitiae graviorem iniuriam feceris et tibi minus commode -ueris. SALL. Iug. 98, 1 manu -ere militibus, quoniam imperare conturbatis omnibus non poterat. VARIVS carm. frg. 5 qui -it et tibi et urbi, Iuppiter. LIV. 1 praef. 3 iuvabit ... tamen rerum gestarum memoriae principis terrarum populi pro virili parte et ipsum -isse. 4, 5, 3 quia nobis -ltum volebatis. 28, 20, 10 cum sibi quisque -ltum ... vellet. 31, 32, 5 egregie -ltum genti aiebat. VELL. 2, 115, 5 ante conscientiae quam famae -ltum. CELS. 1 prooem. p. 11, 15 quia singulis summa cura -ere non sustinent. SEN. dial. 6, 22, 1 an illi hac morte -ltum sit? COLVM. 4, 24, 1 ut quam maxime fructui -at. LVCAN. 8, 257 crederet hoc Magnus, pacem cum praestitit undis, et sibi -ltum? QVINT. decl. 255 p. 46, 9 nunc in privatum sibi singuli -unt. *cf. p. 579, 81.* FRONTIN. strat. 1 praef. occupatis velocitate -i debet. 2, 3, 3 ut ad primum impetum eorum fuga sibi -rent. TAC. ann. 1, 75 dum veritati -itur, libertas corrumpebatur. 14, 38 novum legatum .. sine hostili ira et superbia victoris clementer deditis -urum. 14, 61 -ret securitati iusta ultione. 16, 11 magna ex parte heredem Caesarem nuncupare atque ita nepotibus de reliquo -ere. PLIN. epist. 2, 6, 5 quibus aliquanto r e c t i u s tua continentia quam aliena contumelia -as (AMM. 16, 12, 8). 3, 10, 3 cuius famae latius -etur. 10, 105 cum honestissime iis ... -ltum velis. 10, 108, 2 quod utilitatibus eorum in perpetuum -atur. SVET. Otho 10 ut sibi quisque pro facultate -ret. FRONTO p. 149, 3 N. digitis -ui. 192, 14 qui existimationi tuae famaeque iuxta quam meae -ltum cupiam. AVR. Fronto p. 41, 3 N. pedetemptius tibi -am. sed quid dixi -am? APVL. met. 7, 18 peronibus suis a b aquae madore -ens (8, 16 clunibus meis ab adgressionibus ferinis -bam). Plat. 1, 15 pulmones loco ac sui genere cordi plurimum -unt. 2, 17 quarum dolore incolumitati residuarum partium -atur. SENT. Delph. et Antic. (Corp. III 567) 13 potest tamen videri utrisque -ltum. EPIST. imp. Sev. et Carac. ad Tyr. (Corp. III 781) 29 quos credimus satis abundequae sibi -ltum ... existimaturos. VLP. dig. 24, 3, 22, 6 quatenus et filiae et patri com-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

petenter -etur. PORPH. Hor. epist. 1, 17, 33 *hominis* sibi -entis ac pigri (*opp.* strenui hominis atque laudandi). CYPR. epist. 34, 1 quibus nos omni utilitate -ltum cupimus. PANEG. 9, 15 sapientis est cunctando fretis rebus -ere. IVL. VAL. 1, 53 fugae . . . -erant. IVST. 2, 7, 9 ne aut tacendo parum rei publicae -ret aut censendo sibi. 21, 3, 6 quo (*consilio*) et superstitioni et pudicitiae virginum -batur. LVCIF. Athan. 1, 40 p. 138, 28 nisi tibi feceris esse -ltum. ITALA apoc. 3, 19 (Priscill. tract. 1, 33) console tibi (ζήλευε, VVLG. aemulare) et paenitentiam age. VVLG. II Macc. 4, 21 propriis utilitatibus -ens (ἐφρόντιζεν). 11, 15 in omnibus utilitati -ens (φροντίζων). 14, 8 secundo . . etiam civibus -ens (σχολαζόμενος). RVFIN. hist. 5, 24, 10 velut inutiliter ecclesiae commodis -ens. AVG. civ. 5, 9 vitae humanae plurimum ac peritissime -ens. 11, 33 *opp.* noceat (c. Cresc. 4, 46, 56 epist. 93, 2, 8. 153, 6, 19). 19, 12 quamvis immanis ac ferus paci tamen suae vitae ... immaniter et ferociter -bat. 19, 14 *tit.* per quam (*legem*) societati humanae etiam dominando -itur, cui et -endo servitur. (*ibid.* inest ei suorum cura; ad eos quippe habet opportuniorem faciliorem que aditum -endi. *ibid.* imperant enim, qui -unt. *ibid.* oboediunt autem, quibus -itur. *ibid.* neque enim dominandi cupiditate imperant, sed officio -endi). serm. 389, 2 consilium qui dat, -it. si -it, ei prodest, cui -it. doctr. christ. 1, 28, 29 cum omnibus prodesse non possis, his potissimum -endum est. SVLP. SEV. chron. 1, 50, 5 ni matura deditione sibimet -issent. COD. Iust. 5, 12, 30, 1 per utramque viam ... ei plenissime -atur. 11, 3, 3 ut damnis fiscalibus primitus ab idoneis -atur. HIST. Apoll. rec. A 50 si debitis tormentis et sanguinibus cupis esse -ltum (rec. B ut possit tibi ignosci). NOVELL. Iust. 34, 1 hanc legem communem omnibus esse, ... et omnibus egenis -entem. VEN. FORT. vita Albin. 1, 1 duplici beneficio populis -itura vita. CORIPP. Ioh. 7, 102 nostraeque ruinae ... succurre, precor, et -e rector. *nota*: HYD. chron. II p. 35, 247 adversum Romanum imperium Vandalis -entes (*i. coniurantes*). *seq. dat. et acc.*: QVEROL. p. 60, 14 in tantum ... parasitis -i iura voluerunt.

D *praepositiones*: **1** de: CIC. leg. agr. 2, 88 de Capua multum est et diu -ltum. LEX VRSON. (Corp. II 5439) 130, 45 nisi de eo homine, de quo tum referetur, -etu⟨r d(ecretum)⟩ d(ecurionum) fiat (*id.* 131, 6). CIC. Att. 3, 23, 5 neve apud eum patiare gravius -ere de se. 7, 13ª, 3 aliter enim mihi de illis ac de me ipso -endum est. CAEL. Cic. Att. 10, 9ª, 1 ne quid gravius de salute et incolumitate tua -as. SALL. Catil. 51, 5 postquam bello confecto de Rhodiis -ltum est. Iug. 25, 1 de Iugurtha uti -retur. 95, 3 nisi quod de uxore potuit honestius -i. 105, 1 cuius arbitratu de communibus negotiis -retur. hist. frg. 1, 11 de vita atque tergo regio more -ere. PS. SALL. in Tull. 3 quae post consulatum cum Terentia uxore de re publica -isti. OV. Pont. 4, 5, 24 deque parum noto -et officio. LIV. 3, 41, 3 de quo -imus. 4, 17, 4 Fidenatium ... -entium de caede ruptura ius gentium. 22, 55, 6 in curiam patres revocandos -endumque de urbis custodia esse. 23, 13, 5 si quis de pace -et seu ferenda hostibus seu accipienda. 26, 22, 12 de tribus -endum dixerunt esse. 26, 33, 3 ut quicquam de se gravius -rent. 26, 34, 4 de iis posterius -endum. 28, 29, 8 de nullis ... quam de vobis infestius aut inimicius -erunt. 30, 43, 13 de perfugis gravius quam de fugitivis -ltum. 42, 38, 5 de se ipsis -endi potestatem facturos. QVINT. inst. 3, 8, 10 nemo ignorat id, de quo -it. IVST. 2, 15, 4 qui de ea re pariter cum illis -ant. ACT. lud. saec. Sept. Sev. 2, 5 si de is diebus ac noctibus -itis, quibus ludos saeculares ed⟨i oportebit⟩. **2** super: AMM. 29, 2, 9 et -isse et agitasse quaedam super imperio. **3** contra: VLP. dig. 47, 8, 2, 1 hoc edicto contra ea, quae vi committuntur, -uit praetor. adversus: SVLP. SEV. chron. 1, 11, 8 multiplicatisque horreis adversus futuram famem -erat. erga *v. p. 576, 77.* **4** in *c. acc.*: **a** in *aliquem*: TER. Haut. 437 quia pessime in te atque in illum -is. SALL. Iug. 13, 8 ne gravius in eum -retur. LIV. 3, 36, 7 in humiliores libidinose crudeliterque -batur. 3, 59, 5 qui mollius *in consules* -ltum dicerent. 8, 13, 14 vultis crudeliter -ere in deditos victosque? 30, 12, 20 -endi velut in captivam. CVRT. 5, 6, 16 nec in deditos gravius -ltum. TAC. Agr. 16 ne ... adroganter in deditos ... et durius -ret. FLOR. epit. 3, 7, 5 adeoque saeve in captivos -batur. APVL. met. 1, 21 prospicue Demeas meus in me -uit. 11, 29 perperam vel minus plene -erunt in me sacerdos uterque. IVST. 2, 15, 8 ne in se gravius -atur. 5, 3, 6 qui cum ... crudeliter in plebem -ret. ITIN. Alex. 17 neque in eos inmitius -uit gentium iure, sed dans modestiam tempori. SYMM. epist. 1, 17, 1 quaeso ... in optimum virum bene -as. **b** in commune: TER. Andr. 548 id te oro in commune ut -as (SCHOL. Ter. p. 87, 15 -as: provideas et consulte agas). LIV. 32, 21, 1 suo quisque periculo in commune -ltum non vult. 34, 49, 9 CVRT. 5, 9, 14. 9, 1, 21 TAC. Agr. 12. ann. 12, 5 ut domestica cura vacans in commune -at. DICT. 2, 48 AMM. 29, 6, 3 OROS. hist. 3, 8, 6. SIDON. epist. 3, 12, 3 in commune -ui, ne. in publicum: TAC. ann. 13, 38 rectius de iis, quae in publicum -rentur, totis exercitibus coram dissertaturo. PLIN. epist. 9, 13, 21 quod intermissum iam diu morem in publicum -endi susceptis propriis simultatibus reduxissem. in privatum: QVINT. decl. 255 p. 46, 9 *v. p. 578, 64.* in unum: TAC. hist. 1, 68 non ordines sequi, non in unum -ere. 4, 70 ne duces quidem in unum -ere. in medium: VERG. Aen. 11, 335 -ite in medium et rebus succurrite fessis. LIV. 26, 12, 7 *v. p. 577, 56.* TAC. hist. 2, 5 positis odiis in medium -uere. CVRT. 8, 14, 21 nihil in medium -batur. LVCAN. 5, 46 -ite in medium, patres. DICT. 5, 2 singuli pro facultatibus in medium -amus. CONC. Matisc. a. 585 p. 170, 16 in medio consolentis (α, in remedium -entes *edd.*) decernimus. in rem: IVST. 2, 15, 16 in rem sapienter -endo. DICT. 2, 26 qui adfines amicique Alexandro in rem eius -imus. SYMM. epist. 1, 21 ut sponte in rem meam -as. AMM. 19, 9, 4 in rem -ens suam. **5** ad: CAES. civ. 3, 51, 4 alter libere ad summam rerum -ere debet. PASS. Mar. Iac. 3 p. 50, 8 ad stabilitatem perseverantiae latius -entes. CYPR. hab. virg. 4 neque inanis haec cautio est et vana formido, quae ad salutis viam -it. domin. orat. 2 quibus populo suo -it ad salutem. mort. 19 quod dominus ... suis -at ad veram salutem. patient. 4 ut homini ad vitam longa dei patientia -atur. epist. 4, 2 ad vitam singulis fideliter -ere. 4, 5 singulis ad salutem suam -as. IVL. VAL. 3, 45 nobis ad naturam est -endum. HIL. Aug. epist. 226, 10 qualiter ... ad haec -endum iudices ..., tuae sapientiae derelinquo. AVG. civ. 9, 14 mortalibus miseris ... ad consequendam beatitudinem -unt. 11, 23 non opificis provisione mirabili ad rerum corporalium salutem decoremque -ltum est. 19, 14 ut etiam proximo ad diligendum deum -at. *ibid.* ad hoc sibi a proximo ... -i velit. 19, 16 omnibus in familia sua tamquam filiis ad colendum et promerendum deum -unt. 21, 26 ut ad eius regnum obtinendum eique cohaerendum illis -at. **6** pro: IVL. VAL. 2, 29 pro civium -it voluntate.

E *seq. interrogatio obliqua*: PLAVT. Cas. 500 in re praesenti ex copia piscaria -ere quid emam potero. Cist. 634 ut illud quem ad modum tuam in rem bene conducat -am. Mil. 197 dum ego mihi consilia in animum convoco et dum -o, quid agam. Poen. 1396 quid mihi par facere sit, ego mecum -am. Pseud. 379 haec meast sententia, ut tu hinc porro quid agas -as. Rud. 225 neque eam usquam invenio, neque quo eam neque qua quaeram. Stich. 503 certumst amicos convocare ut -am qua lege nunc me esurire oporteat. TER. Phorm. 174 cui de integro est potestas etiam -endi, quid velis. CIC. epist. 1, 9, 18 ad -endum, capesseremne rem publicam. CAES. Gall. 1, 53, 7 is se praesente de se ter sortibus -ltum dicebat, utrum igni necaretur an in aliud tempus reservaretur. LIV. 9, 9, 19 -ite, utrum praesens deditio eorum fieri possit an in diem differatur. 22, 29, 8 qui ipse -at (*Hesiod. opp. 293* νοήσῃ), quid in rem sit. 29, 24, 8 ut communiter -rent, quas potissimum legiones et quantum militum numerum in Africam traiceret. 33, 6, 5 qui, quid sibi ... faciendum esset, -rent. 35, 18, 3 tamquam non, utrum bellandum esset necne, -retur. 44, 2, 8 ad -endum ..., quam potissimum capesseret viam (*syn.* deliberatio). 44, 34, 2 providere et -ere, quid agendum sit, debere nunc per se, nunc cum iis, quos advocavit in consilium. POMP. TROG. Iust. 38, 4, 1 de se liceret -ere bellumne sit cum Romanis an pax habenda. TAC. ann. 15, 25 -uit inter primores civitatis Nero, bellum anceps an pax inhonesta placeret. CORIPP. Ioh. 2, 334 -e (*i. suade*), quid moveat duri in discrimine belli. 7, 49 -e (*i. suade*) ... magis nostris quid competat armis. Iust. 3, 374 divinum sibimet plus -at (*i. suadeat*) unde petatur auxilium. *cf. p. 577, 39.* si: FLOR. epit. 3, 3, 6 -entes si quid ad uxores suas mandarent.

F *seq.* ut, ne: TER. Phorm. 469 illi certe quae tunc tibi domist -res, ne quid propter tuam fidem decepta poteretur mali. 734 ut id -rem interea vita ut in toto foret. CIC. Verr. 2, 153 -ere vivi ac prospicere debemus, ut illorum solitudo ... praesidio munita sit. Catil. 2, 26 mihi, ut urbi ... satis esset praesidii, -ltum est. off. 2, 74 -ere debebunt, ut earum rerum copia sit, quae sunt necessariae. VERG. Aen. 9, 320 nequa manus se attollere nobis a tergo possit, custodi et -e longe. OV. fast. 2, 238 ut tamen Herculeae superessent semina gentis, credibile est ipsos -isse deos. CELS. 3, 4 ne deficerent, -endum esse. 11, 3, 19 omni tempore -endum esse, ut herbae exterminentur. APVL. flor. 13 p. 48 proinde sedulo -ret, ne post querela eum caperet. VLP. dig. 29, 2, 20, 1 -ens ut salvae sint res hereditariae. AVG. civ. 4, 5 multum eis -ltum est, ut ex illa vita dato sibi consortio civitatis poenas debitas cogitare desisterent. INST. Iust. 2, 8, 1 ne creditoris ius suum persequi impedirentur ..., nostra constitutione -ltum est.

G *seq. acc. c. inf.*: MOD. dig. 24, 3, 58 -endum est mulierem coram testibus interrogari. VEN. FORT. carm. 9, 1, 69 -uit domui ... te superesse virum.

II **boni consulere** *i. q. aequi bonique facere*: GLOSS. boni -ere boni iudicare. **A** *abs. et c. acc.*: PLAVT. Truc. 429 quidquid attulerit, boni -as. VARRO ling. 7, 4 de originibus verborum qui multa dixerit commode, potius boni -endum. EPIST. imp. Aug. Suet. vita Hor. p. 47. PRIAP. 53, 6 quamvis pauca damus, -e poma boni. OV. Pont. 1, 3, 94 munus tua grande voluntas ad me pervenit, -iturque boni. 3, 8, 24 tu tamen haec, quaeso, -e missa boni. 4, 1, 106 interdicta mihi, -e, Roma, boni. SEN. dial. 1, 2, 4 quicquid accidit boni -ant. 12, 10, 6 usum fructumque eius ... boni -e. benef. 1, 8, 1 hoc munus rogo ... boni -as. 2, 28, 2. 5, 17, 6. 7, 1, 1 epist. 9, 20. 17, 9 COLVM. 10 praef. 5 PLIN. nat. 8, 44 QVINT. inst. 6 prooem. 16 APVL. flor. 7 p. 27. VLP. dig. 23, 4, 4 uti boni -ret tam uberem dotem consecutus. PANEG. 9, 16 ne ille ... in artum redactus boni -ret. TREB. trig. tyr. 31, 8 quaeso qui expletum iam librum acceperas, boni -as. IVL. VAL. 1, 16. 22. 41. 52. 2, 19.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

23. 24. EPIST. sec. syn. Arimin. ad Constant. Migne 13, 571^A ea ... aequi bonique -as (ἡδέως ὑποδέξαι). AVSON. 405, 3 quod tu et si lectum non probes, scriptum boni -as. SYMM. 1, 20, 3. 1, 30. AMBR. Iob 4, 4, 14 qui turbatur, si boni -it, ex Aegypto exit. **B** *c. dat.*: VLP. dig. 50, 2, 3 pr. boni -ere debeat humanitatis sententiae. VOPISC. Aurelian. 1, 10 tu velim meo muneri boni -as et si hoc contentus non fueris, lectites Graecos. **C** *seq.* si: SEN. epist. 75, 6 si ita conpetit, ut idem ille, qui sanare potest, compte de iis, quae facienda erunt, disserat, boni -et. 88, 17 si quid remittitur, boni -o. 107, 10 si placuerint, boni -es. COLVM. 10 praef. 5 PLIN. epist. 7, 3 quod si feceris, boni -am. APVL. met. 8, 9 boni et optimi -es, si. IVL. VAL. 2, 2 boni vos -uros, si ... commodetis. 2, 25 p. 90, 31 K. 3, 32 MACR. sat. praef. 1, 4. praef. 1, 12 aequi bonique -ant, si. **D** *seq. inf.*: PLIN. nat. 33, 4 boni -uit interim invenisse minium. *acc. c. inf.*: APVL. apol. 16 si boni -is me de isto distortissimo vultu tuo dicere. quod: APVL. met. 6, 3 quod a me retenta custoditaque fueris, optimi (optime *codd.*) -e. apol. 99 meque posthac boni -urum, quod talis privignus curae meae iugum cervice excusserit. VLP. dig. 23, 3, 12, 1 quia boni -ere ... debet, quod fuit aestimatus. ut: PANEG. 6, 8 Germania aut boni -it, ut quiescat, aut laetetur quasi amica, si pareat.

III *i. q.* ***interrogare, consilium petere***: GLOSS. consilium petit; requirit, percunctatur, perscrutatur, interrogat; consilium quaerit; ἐπύθετο. **A** *senatum, patres*: **1** *absolute et cum acc.*: S. C. de Bacch. (Corp. I 104) 1 ⟨Q.⟩ Marcius L. f. S. Postumius L. f. cos. senatum consoluerunt ... apud aedem Duelonai. CORP. I 185. EPIST. praet. ad Tiburt. (Corp. XIV 3584) 1 L. Cornelius Cn. f. praetor senatum -uit. VARRO frg. Non. p. 24 quod -rent senatum (senatui *codd.*) consules. CIC. Phil. 2, 15 in quo (*templo*) ego senatum ... -bam. Att. 5, 4, 2 ne quid ad senatum '-e!' aut 'numera'! epist. 10, 22, 2. SALL. Catil. 48, 6 -ente Cicerone frequens senatus decernit. Iug. 15, 2. LIV. 1, 32, 11 rex [ex] his ferme verbis patres -bat. 2, 26, 5 -i ordine patres. 2, 29, 5 senatus tumultuose vocatus tumultuosius -itur. 24, 24, 4 -ltis senioribus. 28, 45, 4 temptare te magis quam -ere senatum. 37, 47, 6 quod provinciam Siciliam ... non -lto senatu, ut sibi id facere liceret, reliquisset. 40, 16, 5. 40, 38, 2 -lto per litteras ... senatu. 44, 17, 7 senatumque -rent, si qua de re consulto opus esset. PAVL. FEST. p. 170 ut singuli *senatores* -antur. TAC. dial. 13 pro memoria mei nec -at (*senatum*) quisquam nec roget (*principem*). DECRET. decur. Aquil. Ital. (Corp. V 875) 2 IIIIviri i(ure dicundo) ... s(enatum) c(-erunt). GELL. 14, 7, 2 senatus habendi -endique. VVLG. I Macc. 8, 15 quotidie -bant trecentos viginti consilium agentes semper de multitudine (ἐβουλεύοντο τριακόσιοι καὶ εἴκοσι βουλευόμενοι διὰ παντὸς περὶ τοῦ πλήθους). RVT. NAM. 1, 158 si colui sanctos -uique patres. *cf.* LEX VRSON. (Corp. II 5439) 129, 40 neve decuriones -ito (131, 1. 134, 41). **2** *seq.* de: CIC. dom. 71 senatus ... quotienscumque de me -ltus est. Phil. 7, 1 parvis de rebus, sed fortasse necessariis -imur, patres conscripti. SALL. Iug. 39, 2 senatum de foedere -bat. 62, 10 senatus de provinciis -ltus. LIV. 6, 1, 9 nulla de re prius quam de religionibus senatum -ere. 24, 22, 6 nulla de re neque convocati neque -lti fuerant. 27, 5, 16 tribunus plebis cum de ea re -ret. 28, 40, 5 qui (*senator*) de quo -itur suo loco dicit sententiam. 40, 17, 7 *consules* de ea re patres -erent. TAC. ann. 1, 7 *se* de honoribus parentis -urum *patres*. hist. 2, 91 cum parvis de rebus patres -rentur. SVET. Aug. 29 ut de bellis triumphisque hic -retur senatus. FLOR. epit. 2, 15, 4 Cato inexpiabili odio delendam esse Carthaginem et cum de alio -retur pronuntiabat. **3** *seq.* super: TAC. ann. 4, 74 quamquam diversis super rebus -rentur, ... censuere *patres*. **4** *seq. acc. et rei et personae*: CLAVD. 22, 297 nostros qui -is omnia patres. **5** *seq. interrogatio obliqua*: CIC. Catil. 3, 13 senatum -ui de summa re publica quid fieri placeret. SALL. Iug. 28, 2 senatus a Bestia -ltus est, placeretne legatos Iugurthae recipi moenibus. LIV. 1, 32, 10 de istis rebus in patria maiores natu -emus, quo pacto ius nostrum adipiscamur. VAL. MAX. 7, 3 ext. 7 -it vos ... Hannibal ..., an cum eo confligere debeat. TAC. ann. 1, 26 eundem ... senatum -endum, quotiens supplicia aut proelia indicantur. PLIN. epist. 4, 12, 3 senatum -uit, quid fieri de salario vellet. SVET. Aug. 56 -uit senatum, quid officii sui putaret.

B *populum*: CIC. dom. 53 quod si iam populus de ista re -ltus esset. Mil. 16 nihil de eius morte populus -ltus est. rep. 2, 31 de imperio suo ... populum -uit curiatim. 2, 38 populum de se ipse -uit. leg. 3, 11 nec plus quam de singulis rebus semel -unto *populum*. LIV. 6, 39, 2 ni tribuni se in omnia simul -ere plebem dixissent. 22, 10, 1 primum populum -endum de vere sacro censet. 24, 1, 6 -uros se populum. 26, 22, 15 centuriam ... iuniorum seniores -ere voluisse. 31, 7, 2 mihi videmini, Quirites, non utrum bellum an pacem habeatis, vos -i ... sed utrum in Macedoniam legiones transportetis an hostes in Italiam accipiatis. PAVL. FEST. p. 266 cum populus -itur de uno pluribusve rebus. p. 282 rogat est -it populum, vel petit ab eo, ut id sciscat, quod ferat. QVINT. decl. 339 p. 340, 4 consilium ... non utique turba neque tumultu neque angustiis eorum qui -antur constare.

C *homines iuris peritos*: **1** *absolute et cum acc.*: CIC. Quinct. 53 non statim ad eorum aliquem qui -untur concurrisses? *ibid.* ne ipse quidem te -isti. 54 *ter* Verr. 2, 107 Caecin. 66. 68. Catil. 1, 13 si me -is, suadeo. Mur. 25. de orat. 1, 239 accessisse ad Caesarem -endi causa quendam. 1, 255 eorum qui -tum veniant. Brut. 155. 306 -entibus respondendo studiosos audiendi docebat. orat. 143 eodem tempore et discentibus satisfacerent et -entibus. leg. 1, 10 quo minus more patrio sedens in solio -entibus responderem 1, 14. Cato 63 haec ... ipsa sunt honorabilia, ... salutari, adpeti, decedi, adsurgi, deduci, reduci, -i. epist. 7, 9, 2 -i quidem te a Caesare scribis, sed ego tibi ab illo -i mallem. 7, 13, 1 utrum superbiorem te pecunia facit an quod te imperator -it? *ibid.* puto te malle a Caesare -i quam inaurari. off. 2, 67 qui aut -untur aut defendunt. VAL. MAX. 9, 3, 2 cum ad eum ... multi -endi causa venissent. *ibid.* an vos -ere scitis, consulem facere nescitis? PHAEDR. 4, 3, 14 mater sedula iuris peritos -it. **2** *seq. acc. rei*: CIC. Mur. 28 quae -untur ..., minimo periculo respondentur. LIV. 39, 40, 6 si ius -res. PORPH. Hor. epist. 2, 1, 104 clienti promere iura: respondere de iure aliquid -enti. *acc. rei et personae*: CIC. Brut. 98 cum et -retur plurimum et diceret. **3** *seq.* de: CIC. Verr. 2, 120 qui de iure civili -i solent. dom. 33 de quibus maiores nostri vos solos et -i et scire voluerunt. Mur. 9 adversariis amicorum tuorum de iure -entibus respondere. Balb. 45 Q. Scaevola ille augur, cum de iure praediatorio -retur (VAL. MAX. 8, 12, 1) *ibid.* si nos de aqua nostra Tusculana M. Tugionem potius quam C. Aquilium -bamus. rep. 1, 20 quem video maioribus iam de rebus quam me aut quam P. Mucium -i. **4** *seq. interrogatio obliqua*: CIC. Verr. 1, 32 nunc ego, iudices, iam vos -o quid mihi faciendum putetis. ALF. dig. 33, 7, 16, 2 -ltus de mulieribus lanificis an instrumentis continerentur. **5** *seq. acc. c. inf.*: SCAEV. dig. 33, 1, 21, 4 Largius Eurippianus -uit alumno certam pecuniam patronum testamento legasse.

D *vates, sacerdotes, oracula, deos*: **1** *absolute et cum acc.*: PLAVT. Amph. 1128 ego Teresiam coniectorem advocabo et -am. CORP. I 1449 (*in sorte*) -is stulte. 1450 nunc me rogitas, nunc -is? 1452 -is tun me? CATO agr. 5, 4 haruspicem, augurem, hariolum, Chaldaeum nequem -isse velit. CIC. div. 1, 3 cum ... magna vis videretur esse ... impertiendis -endisque rebus ... in haruspicum disciplina. NEP. Milt. 1, 3 his -entibus nominatim Pythia recepit. VERG. Aen. 3, 491 nec responsa potest -ltus reddere vates. 4, 64 -it exta (SERV. *ad l.* proprie dixit; haruspices enim exta -ere dicuntur, cum inspiciunt). 7, 83 oracula Fauni ... adit lucosque sub alta -it Albunea. TIB. 1, 3, 10 dicitur ante omnes -isse deos. OV. met. 3, 9 Phoebique oracula supplex -it et, quae sit tellus habitanda, requirit. 11, 412 -at ut sacras, hominum oblectamina, sortes. fast. 1, 180 visam primam -it augur avem. 2, 713 -itur Phoebus. 4, 158 Cymaeam, veteres, -istis anum. 4, 263 -itur Paean. 6, 425 -itur Smintheus. LIV. 1, 20, 6 quo -ltum plebes veniret. 4, 31, 4 augures -lti. 4, 42, 10 motique ... numinis causam nullam aliam vates canebant publice privatimque nunc extis nunc per aves -lti. 5, 15, 6. 8, 23, 14. 22, 3, 5 *p. 584, 1.* 22, 9, 7 ipsos deos. 22, 10, 1 -ente collegium (*pontificum*) praetore. 27, 16, 15 deos. 39, 5, 9 senatus pontificum conlegium -i iussit. MANIL. 3, 197 -e tum Phoeben imitantem lumina fratris. PAVL. FEST. p. 21 admissivae aves dicebantur ab auguribus, quae -entem iuberent. p. 158 -ltus Apollo respondit. VAL. MAX. 1, 7 ext. 7 -lto prodigiorum interprete. PHAEDR. 3, 3, 6 ad -endos currit maerens hariolos. CVRT. 7, 7, 8 hariolos et vates -ere desierat. MELA 1, 46 eos (*manes*) ut oracula -unt. 3, 48 ut se (*Gallizenas*) -rent. LVCAN. 6, 425 non tripodas Deli, non Pythia -it antra. PLIN. nat. 8, 85 responsa privatis dat e manu -entium cibum capiendo (SOL. 32, 19). PLIN. nat. 28, 10 deos rite -i. SIL. 1, 122 fugientem animam properatis -it extis. HOMER. 53 Calchas numina divum -it. STAT. Theb. 3, 637 -lti testor penetralia mundi et volucrum adfatus. 4, 409 longaevi rex vatis opem tenebrasque sagaces Tiresiae ... -it. Ach. 1, 520 turiferas ... -it anxius aras. IVV. 6, 575 quae nullum -it et iam -itur. TAC. hist. 2, 3 tantum Cinyrades sacerdos -itur. ann. 14, 30 hominum fibris -ere deos. PLIN. epist. 2, 20, 4 haruspicem. paneg. 5 ceteros principes aut largus cruor hostiarum aut sinister volatus avium -entibus nuntiavit. SVET. Aug. 94 qui prior -bat *mathematicum*. Tib. 63 haruspices secreto ac sine testibus -i vetuit. Vesp. 5 apud Iudaeam Carmeli dei oraculum -entem ita confirmavere sortes. GELL. 1, 19, 11 di immortales publice -endi sunt. APVL. apol. 42 Fabium ... ad Nigidium -ltum venisse. 97 ad -entis votum. VLP. dig. 47, 10, 15, 13 si quis astrologus vel qui aliquam illicitam divinitatem pollicetur -ltus aliquem furem dixisset. TERT. anim. 57 mortuos -ente Saule. HERM. vulg. mand. 11 -unt (μαντευόντας, Pal. sortientes) tamquam ethnici. PORPH. Hor. carm. 1, 11, 1 sollicita de vita sua mathematicos -bat. 3, 18, 1 in -endo oraculo. SOL. 2, 16 *Sibyllae* librum ad Cornelium usque Sullam pontifices nostri -bant. SPART. Hadr. 2, 8 Vergilianas sortes. LACT. inst. 2, 7, 8 -ltis avibus. IVST. 24, 6, 9 responsa -entibus dare. SCHOL. Hor. ars 402 -erunt Lacedaemonii oraculo Apollinem. HYG. fab. 89 p. 86, 5 rex ad Apollinem misit -ltum. VVLG. gen. 25, 22 ut -ret (πυθέσθαι) dominum. num. 27, 21 Eleazar sacerdos -et (ἐπερωτήσουσιν) dominum. deut. 18, 11 nec incantator nec qui pythones -at nec divinos. iud. 20, 18 -eruntque (ἠρώτησαν) deum. 20, 28 -erunt (ἐνηρώτησαν) ... dominum. II reg. 21, 1 -uit (ἐζήτησεν) David oraculum domini. IV reg. 1, 2 -ite (ἐπιζητήσατε) Beelzebub deum Accaron. 1, 16 ad -endum Beelzebub (ἐκζητῆσαι)

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

I par. 10, 13 pythonissam. II par. 18, 4 sermonem domini. Ezech. 21, 21 interrogavit idola, exta -uit (ἠπατοσκοπήσασθαι). 21, 23 eritque quasi -ens (μαντευόμενος) frustra oraculum. CLAVD. 18, 12 fulmineos sollers Etruria -at ignes. COLL. Mos. 15, 2, 2 qui visi erant vel -ere vel exercere quam quod fuerat permissum. AVG. civ. 3, 22 quos -rent, non habebant. 18, 10 inter eos iudicare nec Apollo -ltus auderet. 18, 13 oracula. serm. ed. Mai 97, 8 Chaldaeus ... -ltus. SVLP. SEV. chron. 1, 36, 1 per mulierem ... Samuelem evocatum -it. 1, 45, 1 qui (*ministri*) idolum pro salute eius -rent. 1, 50, 6 Ezechias Isaiam prophetam -it. DRAC. Romul. 10, 227 fibrae rapiantur et exta, -ltum det fata iecur. **2** *seq. acc. et rei et personae*: CIC. div. 2, 10 de illis ... rebus ... num quid est, quod quisquam divinorum aut respondere soleat aut -i quid bonum sit. LVCAN. 6, 775 quo, quidquid -it umbram, scire dedit. **3** *seq.* de: OV. fast. 4, 582 Solem de virgine rapta -e. LIV. 1, 18, 6 de se quoque deos -i iussit. VAL. MAX. 1, 6 ext. 1 qua de re -lti magi monuerunt. CVRT. 4, 6, 11 de qua *re* vates -ret. LVCAN. 5, 160 deque orbis trepidi tanto -lta tumultu desinis ipsa loqui. PLIN. nat. 30, 15 utinamque inferos potius et quoscumque de suspicionibus suis deos -isset. IVV. 6, 565 -it ictericae lento de funere matris. TAC. ann. 2, 4 de navigatione primum -it *sacerdotem Cinyraden*. PLIN. epist. 6, 2, 2 semper haruspices -bat de actionis eventu. SVET. Aug. 94 in Liberi patris luco barbara caerimonia de filio -enti. Cal. 57 -enti de genitura sua Sulla mathematicus certissimam necem appropinquare affirmavit. Tit. 5 Dom. 16 qui -ltus de fulgure mutationem rerum praedixerat. PAVL. sent. 5, 21, 3 qui de salute principis ... mathematicos, ariolos, haruspices, vaticinatores -it. SORT. Sangall. 38, 8 de quo -is, fidelissimus est. 40, 5 dubium est, de quo -is. LACT. ira 23, 12 Apollo Milesius de Iudaeorum religione -ltus. AMM. 29, 1, 7 confessus se de imperio -isse. 29, 2, 5 licet de qualitate partus uxoris -isse firmaret. 29, 2, 17 infernis manibus excitis de permutatione imperii -ere ausus est. AVG. civ. 3, 17 cui ... de rerum futuro eventu -enti satis urbane Apollo sic ambiguum oraculum edidit. 4, 23 ipsi ... dii si per auguria vel quolibet modo eos posse -i putant, de hac re -rentur, utrum.

4 *seq.* super: TAC. hist. 4, 82 ut super rebus imperii -ret *deum*. ann. 14, 9 -enti (*Agrippinae*) super Nerone responderant Chaldaei. AMM. 16, 8, 2 siquis super occentu soricis vel occursu mustelae vel similis signi gratia -isset quemquam peritum. 23, 1, 7 super hoc bello libros Sibyllae -ltos. 29, 1, 29 quotiens super rebus arcanis -batur. 29, 2, 9 -isse et agitasse quaedam super imperio. VVLG. III reg. 14, 5 ut -at (ἐκζητῆσαι) te super filio suo qui aegrotat. IV reg. 22, 13 ite et -ite dominum super me. **5** *seq. interrogatio obliqua*: CIC. dom. 130 *censor* conlegium vestrum (*sc. pontificum*) -uit, num quid esse causae videretur, quin id signum ... dedicaret. leg. 2, 40 de quo quom -rent Athenienses Apollinem Pythium, quas potissimum religiones tenerent. div. 1, 32 id possetne fieri, -uit. 2, 11 de officio num quis haruspicem -it, quem ad modum sit cum parentibus ... vivendum? NEP. Them. 2, 6 miserunt Delphos -ltum, quidnam facerent de rebus suis. Milt. 1, 2 qui -rent Apollinem, quo potissimum duce uterentur. OV. met. 3, 346 de quo -ltus, an esset tempora maturae visurus longa senectae. met. 15, 576 quid sibi significent, trepidantia -it exta. LIV. 1, 20, 7 deumque -uit auguriis, quae suscipienda essent. 29, 11, 5 oraculum adierunt -entes, ad quod negotium domo missi essent. VAL. MAX. 1, 8 ext. 8 Apollinem Delphis irridendi causa -uit an equum invenire posset. 4, 1 ext. 7 Apollinem Delphicum -i cuinam adiudicari mensa deberet. 7, 3, 2 CVRT. 4, 7, 26. 6, 10, 28 MELA 1, 97 IVV. 6, 590. TAC. ann. 1, 20 -lti per ludibrium pontifices an. 12, 63 PLIN. epist. 2, 20, 13 APVL. apol. 97 AVG. civ. 5, 3.

E *principem, Caesarem, imperatorem*: **1** *seq. acc.*: TAC. ann. 14, 18 senatus -endum principem respondet. PLIN. epist. 10, 31, 4 dum te -rem. 65, 2. 81, 5. 96, 8. SVET. Aug. 65 se -lto. Cal. 34 nisi -lto et auctore se. **2** *seq.* de: LIV. 1, 41, 6 de aliis -urum se regem esse simulat. 38, 37, 10 ut regem Antiochum de urbe tradenda -ret. PLIN. epist. 10, 29, 1 ut te conditorem disciplinae militaris firmatoremque -rem de modo poenae. 56, 1 de quibus te -ui. 58, 4. TRAIAN. Plin. epist. 10, 82, 1 de quo me -endum existimasti. SVET. Claud. 4 GAIVS inst. 1, 53. **3** *seq.* super: TAC. hist. 4, 40 -endum tali super re principem respondit. ann. 3, 41 -ltus super eo Tiberius. AMM. 28, 1, 22 super hoc princeps -ltus. 28, 6, 24 dum -ltus super eo quid conveniret agi, decerneret imperator. **4** *seq. interrogatio obliqua*: TAC. ann. 2, 81 Caesar, cui Syriam permitteret, -itur. 6, 23 -ltus Caesar an. PLIN. epist. 10, 56, 3 tu, domine, -endus fuisti, quid observare me velles. 56, 5. 68. 79, 5. 110, 2. 114, 3. 120, 2 quod fiducia eius quamquam inconsulto te non dubitavi facere quae si -issem sero fecissem. SVET. Aug. 18 -ltus ... num et Ptolemaeum inspicere vellet. Tib. 58 -ente praetore an iudicia maiestatis cogi iuberet. FLOR. epit. 1, 7, 7 cui ... per nuntios -enti, quid fieri vellet.

F *generaliter*: **1** *absolute et cum acc.*: PLAVT. Men. 310 si me -as. Merc. 482 te nunc -o. Persa 277 neque te -it. VARRO rust. 3, 2, 1 qui -it et qui -itur. CIC. Vatin. 41 si te in testimonio -i noles. Lig. 20. orat. 159 -e veritatem. Att. 9, 10, 4 quibus (*litteris*) mihi -enti planissime respondes. 9, 10, 6 epist. 9, 26, 1. HOR. sat. 2, 3, 192 ergo -ere et mox respondere licebit? 2, 3, 193 -e. 2, 6, 51 me -it. OV. epist. 5, 39 -ui ... anusque longaevosque senes. ars 3, 136 speculum -at ante suum. LIV. 9, 3, 4 Pontium ... per litteras -endum censent. 22, 3, 5 nec deos nec homines -urum ferociter omnia ac praepropere acturum. 22, 45, 5 nihil -lto collega. 30, 14, 2 neque -lto neque expectato Laelio. 44, 27, 1 cum suadere -enti nemo auderet. VAL. MAX. 5, 8, 3 -ere se volentibus vacuas aures accommodavit. SEN. dial. 7, 8, 1 hanc (*naturam*) ratio observat, hanc -it. LVCAN. 5, 572 si murmura ponti -imus. 9, 1030 famam -e mundi. PETRON. 88 -ere prudentiorem coepi. VAL. FL. 3, 38 ipse diem longe solisque cubilia Tiphys -it. STAT. Theb. 6, 709 rigidumque latus fortesque lacertos -it. QVINT. inst. 4, 2, 52 si prius -erimus nostrum animum. 9, 4, 93 aures ... -ens meas (VEL. gramm. VII 51 scribe enim per unum Z et -e aurem: non erit ἀζηχής, quo modo ἀδσηχής). 10, 2, 19 -at suas vires. decl. 268 p. 97, 4 oratoremne -et? PLIN. epist. 1, 22, 8 ut medicos -remus de summa valetudinis (CLAVD. 18, 35 medicum dum -it emptor). 6, 5, 2 in qua *quaestione* -endum te existimo. GELL. 7, 17, 3 ea *volumina* omnia ... non sponte neque opera -lta. APVL. met. 6, 5 ipsa suas cogitationes -uit. PANEG. 12, 14 praeteritas cogitationes -e. TERT. nat. 1, 3 exquisitionem ... damnatoribus semper -endam. ieiun. 6 conscientiam communem -amus. anim. 1 omnis illa tunc sapientia Socratis de industria venerat -ltae aequanimitatis, non de fiducia compertae veritatis. ITALA I Cor. 14, 35 (Tert. bapt. 17) domi maritos suos -ant (ἐπερωτάτωσαν, VVLG. interrogent). GARG. MART. pom. 2, 1 cum coeperint experimenta -ere. TRACT. c. Arrian. p. 13, 33 quem velut semet ipsum -ens adloquitur *deus*? CLAVD. 6, 7 -it ardentes radios *aquila*. AVG. civ. 1, 22 si rationem diligentius -as. 2, 10 si pietatem -as religionis. 7, 24 -lta veritate. 10, 11 -enti similis et quaerenti. 16, 6 quibus (*cogitationibus*) ab eis -itur incommutabilis veritas. 18, 36 -lto ... euangelio Christum cognoscimus esse veritatem. MACR. sat. 7, 2, 5 infortunium pudoris sui imputant -enti. 7, 5, 33 qui volet eligere sequenda, usum -at. somn. 1, 2, 1 priusquam somnii verba -amus. MART. CAP. 3, 302 quotiens dubitamus de nominum enuntiatione, diminutionem eius -emus. AVG. civ. 21, 8 quis enim -lta ratione videat ...? 22, 4 sobria ratione -lta. OROS. hist. 5, 16, 13 -uere consulem. 6, 5, 11 breviter -o. SIDON. epist. 4, 22, 6 te in posterum -i utilitas, audire voluptas, legi auctoritas erit. CORIPP. Iust. praef. 32 noctivagosque colens astrorum -it ignes. **2** *seq. acc. et rei et personae*: PLAVT. Men. 700 -am hanc rem amicos. CIC. Att. 7, 20, 2 nec te id -o. STAT. Theb. 7, 6, 29 non vos longinqua, sorores, -imus. *acc. rei*: VARRO rust. 1, 1, 8 hi sunt, quos tu habere in consilio poteris, cum quid -ere voles. QVINT. inst. 3, 8, 70 si quid -et princeps. PLIN. epist. 8, 23, 4 semper ille aut de studiis aliquid aut de officiis vitae -bat. *acc. omittitur*: GRATT. 501 -e, Penei qualis perfunditur amne *equus*. **3** *aliquid ab aliquo*: OROS. hist. 6, 15, 12 admonet nos aliquid ab obtrectatoribus nostris consultor iste -ere (*i. quaerere*). **4** *seq.* de: LEX repetund. (Corp. I 198) 18 de quibus sibei consu⟨ltum siet ...⟩. CIC. Phil. 2, 102 -isti me per litteras de Capua tu quidem. div. 2, 7 nunc quoniam de republica -i coepti sumus. PROP. 4, 5, 17 -uitque striges nostro de sanguine. OV. ars 1, 251 -e de gemmis, de tincta murice lana, -e de facie corporibusque diem. LIV. 34, 22, 13. SEN. epist. 29, 6 de eodem cum -retur Iulius Graecinus ..., quid sentiret. TAC. ann. 4, 40 PLIN. epist. 10, 29, 1 CLAVD. carm. 20, 92. **5** *seq.* super: MART. CAP. 1, 40 quod super nuptiis virgo -itur. SIDON. epist. 4, 11, 3 virum super abditis -ret. **6** *seq. interrogatio obliqua*: PLAVT. Poen. 794 amicos -am, quo me modo suspendere aequom censeant potissimum. CIC. Phil. 9, 13 si ipsum -am, quid velit. div. 1, 22 Xenophonti -enti, sequereturne Cyrum. off. 2, 71 *Themistocles* cum -retur, utrum bono viro pauperi an minus probato diviti filiam collocaret. epist. 11, 29, 1 per litteras te -issem, quid mihi faciendum esse censeres. Att. 16, 13b, 2 quod praeterea -is, quid tibi censeam faciendum. NEP. Eum. 6, 1 nuntios misisset in Asiam -ltum, utrum. OV. epist. 5, 96 -e, quis aetas longa magistra fuit. met. 4, 312 quid se deceat, spectatus -it undas. 10, 363 -ltaque, qualem optet habere virum. LIV. 9, 15, 4. 9, 23, 6. 31, 8, 3 -ltique fetiales ab consule Sulpicio ... utrum ... an. 38, 8, 2 principes, quid agendum esset, -uit. VAL. MAX. 7, 2 ext. 1 ab adulescentulo quodam -ltus, utrum ... an. 7, 2 ext. 9. SEN. Ag. 51 quid ipse temet -is torques rogas, an deceat hoc te? dial. 8, 5, 1 si se unusquisque -erit, quantam cupiditatem habeat ignota noscendi. benef. 6, 38, 5 se quisque -at et in secretum pectoris sui redeat et inspiciat, quid tacitus optaverit. nat. 4 praef. 18 CVRT. 6, 1, 19 concilium Graecorum, quid fieri placeret, -uit. LVCAN. 10, 379 pollutos -e fluctus, quid liceat nobis. MART. 9, 59, 10 -uit nares, an olerent aera Corinthon. TAC. ann. 2, 81. 6, 23. PLIN. epist. 1, 23, 1 -is an. FLOR. epit. 1, 7, 7 per nuntios. TERT. nat. 2, 2. PORPH. Hor. sat. 1, 9, 76 Horatium -it an. HIL. trin. 7, 28 humanae nativitatis conscientiam -o, utrum non intra patres maneat origo nascentium. ALC. AVIT. carm. 6, 614 -it avulsos, quisnam sit criminis ordo.

IV *i. q.* ***consolari***: *cf. p. 479, 32.* CYPR. GALL. gen. 573 -ltumque prius dominorum mittit ad aedes. PS. LACT. PLAC. fab. Ov. 10, 9 -lta ... puella. VEN. FORT. carm. 4, 6, 5 (= INSCR. christ. Leblant 556) populum spes -at illa. 8, 3, 254. carm. app. 1, 156 nec si laesa tuo -or alloquio. 21, 10 quod me -uit de pietatis ope. PASS. Andr. brev. 6 proconsul . . . stabat stupefactus, et quemadmodum consol&retur (*legendum aut* -eretur *aut* consolaretur *Bonnet*).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

part. pro adi. **cōnsultus,** -a, -um. GLOSS. ἐρωτηθείς, δογματικός, συμβουλευτικός, σκεπτικός, ἀγαθοσύμβουλος, benesuasor, boni consilii, praespicax (*vel* perspicax) vel prudens, peritus, in consilio habitus. SERV. Aen. 3,452 -us est qui consulitur, inconsultus qui non accipit consilium (11,410). **I** *de animantibus*: A *seq. genet.*: CATO or. frg. 9 eane fieri bonis, bono genere gnatis, b o n i -is (APVL. Socr. 23 p. 175 sapiens et boni -us). HOR. carm. 1, 34, 3 insanientis dum sapientiae -us erro (PORPH. *ad l.* ut iuris -us). COLVM. 1, 1, 4 -issimum astrologiae professorem. 11,1,12 universae disciplinae vix aliquem -um. SCHOL. Pers. 5, 88 legis -us fuit. VIR. ill. 72, 2 eloquentiae -us. B *seq. abl.*: CIC. Caecin. 78 ut natura, non disciplina (*iuris*) -us esse videatur. VIR. ill. 44, 6 iuris scientia -issimus. C *absolute*: LIV. 25,16,4 ab occultis cavendum hominibus -isque. MANIL. 4, 95 male -is pretium est, prudentia fallit. COLVM. 1 praef. 3 -issimum rectorem. QVINT. inst. 11, 3, 157 -us praetor. COD. Iust. 7, 2, 6 (*a. 240*) a divo Marco -issimo principe (7, 2, 15, 1[b]). 7, 32, 3 (*a. 250*) viri -issimi Papiniani responsio. CYPR. epist. 59, 15 nec utilis aut -us est pastor. ARNOB. nat. 3, 35 molem mundi ... anima⟨n⟩s esse unum sapiens rationale -um. HIL. in psalm. 51, 8 ad eloquendas rationabiles cogitationes -i cordis. AMM. 16, 12, 10 iuventutem esse convenit ... regibilem et -am. 27, 4, 1 ut -o placuerat fratri. 29, 5, 35 dux -issimus. AMBR. Cain et Ab. 2, 3, 12 si decidant viri -iores vel etiam graviores feminae. AVSON. 363, 2 -us Apollo. 409, 26 me vero et -um et quem filius debeat imitari, salutari prudentia praeditum dicas. 419, 7 imperatori -issimo: probat hoc tali principe oriens ordinatus. 419, 74 quid te, imperator Auguste, indulgentius, quid potest esse -ius? HEGES. 2, 9, 1 adquiescendum esse -ioribus. SVLP. SEV. chron. 2, 14, 4 illa ... stulto rege -ior. CASSIAN. conl. 16, 6, 1 sapientem atque -um esse se. SALV. gub. 5, 43 qui aut -iores sunt aut quos necessitas facit. SIDON. epist. 3, 12, 5 vers. 9 Apollinaris -issimus utilissimusque. CARM. epigr. 1307, 5 si de -a, palmam, loquerere, ferebat. CORIPP. Ioh. 2, 113 Ifurac infestis venit -us (*T*, coniunctus *Partsch coniectat*) in armis. **II** *de non animantibus*: [PLAVT. Mil. 602 bene ⟨-um⟩ consilium surripitur saepissime]. CATO orig. 83 -um istuc quidem atque (*Bergk*, consilium quidem istud aeque *cod. Par. Hertz*) providens sibi viderier. CIC. de orat. 1, 250 omnia ... -a ad nos et exquisita deferunt. SALL. Iug. 92, 2 omnia non bene -a in virtutem trahebantur. PETRON. 88 ubi sapientiae -issima (cultissima *cod. Paris. 6842 D*) via? STAT. Ach. 1, 82 -aque bella (belli *P*) Iuppiter ... edixit. FRONTO p. 178, 18 N. in agmine ducendo et manu conserenda strenuissimi vigoris tui et -issimae opportunitatis. GELL. 2, 19, 4 -o c o n s i l i o (*supra l. 34*. PAVL. sent. 1, 9, 6 AMM. 14, 11, 3). 11, 1, 7 -a elegantia. 20, 1, 46 ictus ... fortuitus et -us non cadunt sub eiusdem talionis similitudinem. FRG. Vat. 273 -issima ratione. TERT. anim. 1 illa tunc sapientia Socratis de industria venerat -ae aequanimitatis, non de fiducia compertae veritatis. CHALC. comm. 270 est et alia minus -a parentia, quae error et facilitas dicitur. COD. Theod. 8, 5, 20 pr. (*a. 364*) -issimam l e g e m (5, 15, 17 *a. 364*. 9, 36, 1 *a. 385*. COD. Iust. 4, 29, 21 *a. 517*. 6, 61, 6, 3[a] *a. 529*). 12, 1, 63 (*a. 370?*) -a praeceptione. SYMM. or. 7, 5 causas -issimae placiditatis tuae. AMM. 14, 10, 5 o p e r ā (29, 1, 3). 20, 5, 9 ne turbandae dispositioni -ae tempus saltem breve concederetur. 23, 2, 2 cum primam -ae rationes copiam praebuissent. SCHOL. Cic. Bob. p. 298, 1 -issimo temperamento ... Caesarem perstringit invidia. 360, 19—20 fit a M. Tullio -issima ... discretio (*coniurationum*). AVSON. 419, 73 prudentia -iore (SIDON. epist. 3, 10, 2 cui ... prudentia -a sufficeret). CARM. ad senat. 77 cum te -a reduxerit aetas. ZACCH. 2, 16 p. 1138[D] metus vobis et expectatio incerta -ior est. CANON. Migne 56, 679[C] -issimum ... hoc divinae gratiae symbolum saluberrimumque. BOETH. syll. categ. 1 p. 793[C] Graeci veteres posteris suis in -issimis reliquere tractatibus. LEX Visig. 5, 1, 2 -issima regni nostri credimus provenire remedia. **III** *impersonaliter*: consultum est *seq. inf.*: TER. MAVR. 849 ire ... nobis visum erit -ius. PAVL. sent. 1, 1, 3 -ius est huic poenam quoque subiungere. dig. 2, 15, 15 -ius est huic poenalem quoque stipulationem subiungere. COD. Iust. 7, 32, 3 (*a. 250*) -ius videtur ... possessionem per traditionem esse quaesitam. IVL. VAL. 2, 25 parum -um videtur regem ... pro se nuntium fieri. HEGES. 1, 13, 1 *Tigranem* -ius ducentem sua tutari. ZACCH. 2, 7 p. 1119[C] -ius fuit ... respuere. VEN. FORT. vita Hil. 2, 4 virum sanctissimum -ius mihi sit mirari quam loqui?

subst. **iūris cōnsultus,** -ī *m.* GLOSS. νομικός, legis doctor, iuris peritus. CHAR. gramm. I 82, 5 iuris -us dici debet, non iure -us; licet Cicero pro Murena (*26*) ita dixerit et Lucilius II (*81*) ut iure peritus. PROB. nom. gramm. IV 215, 26. CIC. Caecin. 65 -orum auctoritati obtemperari non oportere. 67 nec -is concedi oportere. 68 non hoc debet dici, -is, sed hominibus stultis obtemperari non oportere. 69 utrum iudices an -i vituperandi sint. *ibid.* contra -os (*ibid.*). Mur. 28 triduo me -um esse profiteor. Flacc. 80 rettulit ad -os. Planc. 62 quaeris num disertus sit? ... num -us? Phil. 9, 10 nec enim ille magis -us quam iustitiae fuit. inv. 2, 68. de orat. 1, 128 in oratore ... acumen dialecticorum, sententiae philosophorum, verba prope poetarum, memoria -orum, vox tragoedorum, gestus paene summorum actorum est requirendus. 1, 200 est ... sine dubio domus -i totius oraculum civitatis. 1, 212 sin autem quaereretur quisnam -us vere nominaretur, eum dicerem, qui legum et consuetudinis eius ... et ad respondendum et ad agendum et ad cavendum peritus esset. 1, 236 si ita diceres, qui -us esset, esse eum oratorem itemque qui esset orator, eundem esse -um. *bis ibid.* 1, 239 cum hīc -us superior sit discessurus. 2, 142 isti nos -i impediunt. Brut. 275. top. 51 est ... magna ex parte locus hic oratorius non modo non -orum, sed ne philosophorum quidem. 65 leg. 2, 47. 48. 53 -us hic ... ipse Mucius. Cato 22 off. 3, 65. NEP. Cato 3, 1 et agricola sollers et peritus iuris (iure *Hänel*) -us et magnus imperator probabilis orator et cupidissimus litterarum fuit. HOR. ars 369 -us et actor causarum mediocris abest virtute diserti Messallae (PORPH. Hor. ars 368—369 -us iuris aliquis si nescit, quantum Cascellius -us tunc optimus, attamen potest esse mediocris). OV. epist. 19, 30 -oque fui iuris Amore vafer. LIV. 1, 18, 1 -issimus vir ... omnis divini atque humani iuris. 10, 22, 7 iuris atque eloquentiae -us. VITR. 1, 1, 3 responsa -orum. SEN. benef. 5, 19, 8 ut dialogorum altercatione seposita tamquam -us respondeam. 6, 5, 3 -orum istae acutae ineptiae sunt. ASCON. Corn. p. 67 L. Licinium Crassum oratorem et Q. Mucium Scaevolam pont. max. eundem et oratorem et -um significat. QVINT. inst. 3, 11, 18 qui erat -us. 5, 14, 34. 11, 2, 41 PLIN. epist. 7, 1, 2. 7, 24, 9 cum tantus orator inde procedet, quantus ille -us. SVET. Cal. 34 de iuris quoque -is. Nero 37 Cassio Longino -o. gramm. 10 Capito Ateius notus (natus *pars codd.*) -us. PAVL. dig. 12, 1, 40 in auditorio Aemilii Papiniani praefecti praetorio -i. 20, 2, 9 Nerva -us. 22, 6, 9, 3 si -i copiam haberet. 38, 10, 10 pr. ARNOB. nat. 2, 5 -i ac medici. AMBROSIAST. in I Cor. 4, 3 -i seu pontifices, quos vocant sacerdotes, certos dies quibus iudicatur decreverunt. CORP. VIII 7059 P. Pactumeio ... -o (7060. 7061). 10490 Iunius Vrbanus ... ius consultum (iurisconsultus *proponit Wilmanns*). X 4919 qui testamenta scripsit annos XXV sine iuris consult⟨o⟩. XIV 175 (*cf. add.*) ⟨iuris⟩ consul⟨ti⟩. i u r e c o n s u l t u s (*cf. Skutsch, Archiv 15, 54*): *cf.* CHAR. *et* PROB. *p. 585, 72 sq.* LVCIL. *p. 585, 73*. CIC. Mur. 26 transit idem iure -us, tibicinis Latini modo. 27 ea iure -orum ingeniis pleraque corrupta ... sunt. Phil. 2, 96 nemo ... iure -us, ne iste quidem, qui tibi uni est iure -us. inv. 1, 14 cui diligentiae praeesse apud nos iure -i existimantur. NEP. *supra l. 8*. LACT. mort. pers. 22, 4 iure -i aut relegati aut necati. **cōnsultus,** -ī *i. q. iuris consultus*: CIC. Caecin. 79 conveni ego ex isto genere -orum non neminem. Brut. 148 ut paulo ante dixi -orum alterum disertissimum, disertorum alterum -issimum fuisse. HOR. sat. 1, 1, 17 *eris* tu, -us modo, rusticus. epist. 2, 2, 87 frater erat Romae -i rhetor (PORPH. *ad h. l.*). 2, 2, 159 si credis -is. OV. ars 1, 83 illo saepe loco capitur -us Amori. am. 1, 13, 21 nec tu -o, nec tu iucunda diserto. SEN. epist. 90, 6 non in foro nec in -orum atrio. 7, 6, 1 frequentissima inter -os quaestio est. 12, 3, 7 quae -orum responsis explicantur. 12, 11, 17 philosophorum quoque -orumque opiniones. SCHOL. Hor. serm. 1, 1, 10 -us est qui docet, qui discit consultor. legis -us *v. p. 585, 10*.

subst. **cōnsultum,** -ī *n.* CORP. I² 2 n. 403 (= IX 440) ⟨se⟩natun consoltu. V 2492 ex senati consolto. *forma* cōnsultus, -ūs: *cf. Neue-Wagener I 752. 785. 786.* ISID. orig. 9, 4, 9 senatus consultus a consulendo et tractando est dictus, quod sic fit ut consulat et nocere non possit. PASS. Theclae C b 15 p. 37, 10 secundum senatus consultus (-um *al. codd.*). epit. VII p. 161, 18 senatus -us perdet eum inauditum. PASS. Paul. 7 Paulum senatus -u (consulto *NRSTVf*) tamquam maiestatis capite secundum Romanas leges truncari. *cf. l. 48. p. 488, 59.* GRAMM. suppl. 86, 16 quae ... ex nominativo et quolibet alio casu conposita fuerint, ea parte declinari tantum, qua fuerit nominativus casus, ut praefectus equitum vel senatus -um.

I *i. q. consilium, constitutum, responsum, interrogatum*: A *generaliter*: GLOSS. συμβουλή, ψήφισμα, σκέψις, προβούλευμα, δόγμα, consilium, responsum, iudicium synodale. V 15, 43 (= 58, 18) -a consilia placita. SERV. Aen. 11, 410 consultor est qui consulit, consultus qui consulitur, -um vero res ipsa de qua quis consulitur. bene ergo -a de quibus consulis. PLAVT. Mil. 600 nam b e n e -um (LIV. 7, 6, 8 pro bene aut secus -o. VELL. 2, 18, 5. PAPYR. Berol. 628[r] I 2 in multis bene factis -isque) inconsultum est, si id inimicis usui est. CIC. leg. 1, 62 f a c t a ... et -a fortium et sapientium (fin. 2, 105 si prima quaeque bene ab eo *sapiente* -a atque facta ipsius oblivione obruentur. SALL. hist. frg. 3, 88 facta -aque. VELL. 2, 79, 1 -isque facta coniungens. AVR. VICT. Caes. 16, 2 PAPYR. Berol. 628[r] I 2 *v. l. 65*). SALL. Catil. 43, 3 facto, non -o in tali periculo o p u s e s s e (LIV. 26, 10, 2. 44, 17, 7 si qua de re -o opus esset. CVRT. 10, 6, 15 quotiens in commune -o opus fuerit. FRONTO p. 70, 24 N.). SALL. Iug. 11, 5 -a et decreta omnia rescindi. 92, 5 opere atque -o. VERG. Aen. 11, 410 nunc ad te et tua magna ... -a revertor. LIV. 10, 39, 10 adprobare collegam -a. MANIL. 3, 678 facta novet, -a alios declinet in usus. VELL. 2, 88, 3 m a l e -orum poenas exsolvit (TAC. ann. 1, 78. PLIN. paneg. 70 cum male -is impunitatem, recte factis nullum praemium polliceretur. PS. LACT. inst. interpol. 7, 26, 12 qui posses vera pietate male -a rescindere. DICT. 2, 21 decretis salubribus priora male -a corrigere). CVRT. 7, 8, 2 singula animi -a pensando. VAL. FL. 1, 241 quando -a videtis. 8, 418 -aque vestra fas audire mihi. SIL. 3, 166 praecipitat -a viri. 4, 43 et rerum curas -aque belli stare probat. 5, 479 pravi -a timoris. 7, 35 nec fervida Gracchi in manibus -a. 7, 320 si cordi -a *tibi sunt*. 7, 561

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

pacata fuissent ni -a viro. 10,423 pectora degeneremque manum ad deformia agebat -a. 11,69 qui postquam coetu patrum ingentique senatu impia dementis vulgi ac vix tota profudit -a. 11,317 accipe digna ... et Capua et nobis ... -a. 12,42 cautae mentis -a. 13,402 -a pectoris aegri pandit. 15,15 -a ducum. 15,351 desunt -a duobus. 15,611 nec -a fugae segni formidine differt. 16,601 ad patres -a refert. 16,640 capta damnabis -a. 16,687 quem vosmet cauti -aque vestra in Latio fecere senem. STAT. Theb. 7,81 ille refert -a patris. 11,156 sera ... -a ... iam rebus in artis adgredior. TAC. hist. 2,4 magnis -is adnuere deam videt. ann. 1,40 satis superque missione et pecunia et mollibus -is peccatum. 6,6 ut corpora verberibus, ita saevitia, libidine, malis -is animus dilaceretur. FRONTO p. 120,5 N. virtutes tuas bellicas et militaria facinora tua atque -a me nunc laudare tu forsitan putes. p. 144,13 scitis mentis atque -is. PAPIN. dig. 1,3,1 lex est commune praeceptum, virorum prudentium -um. GELL. 14,1,26 quonam pacto aut -o adsequi queant. APVL. Plat. 1,4 quae ... -a quae dogmata graece licet dici ... extulerit. TERT. adv. Marc. 2,17 pudicitiae et iustitiae et pietatis principalia -a. PORPH. Hor. carm. 2,11,11—12 quid ... animum porrigis in rerum aeternarum -a. ITIN. Alex. 36 septem urbes -o pari Graecos custodes interimunt. IVL. VAL. 3,2 sapiens prudensque -um. 3,32 pro -is tuis. IVST. 1,10,21 cedentibus ex -o Persis. COD. Theod. 11,30,11 (*a. 321*) integra instructio in -i ordinem conferatur. FILASTR. 88,2 contra dispositiones ... apostolorum -a ponentes. 142,4 decreta atque -a LXX duorum interpretum (144). DICT. 2,21 praeterita a me -a. AMM. 15,8,7 huic malo si occurrerit nostri vestrique -i suffragium. 17,11,1 recte -a prospereque completa vertebant in deridiculum. 17,13,26 ductor prudenter -is exultet. 23,5,22 rationem me recte -orum vel secus redditurum. 25,3,7 tametsi prosperitas utilitasque -orum non ubique concordent. AVSON. 276,2 ille vocatu -isque Pius. MART. CAP. 6,573 -isque virum praesis: hinc dicta virago. PAVL. PETRIC. Mart. 2,178 ergo placet dubiis sine testis pondere rebus a domino -a peti. VEN. FORT. vita Albin. 1,1 inter reliqua maturitatis -a. CORIPP. Ioh. 2,354 placuere duci -a fidelis iusta viri. 6,236 tunc proceres de more vocans -a requirit. 7,29 novit ferus omnia Perses facta viri, ingenium, vires, -a, labores, Martis opus clarum, pacemque fidemque benignam. 7,51. 8,240 animo -a revolvit. GREG. M. moral. 4,62 videat sanctos apostolos sic ecclesiam regere, ut ei praedicationis verbo non desinant -um praebere.

B *speciatim*: **1** senatus consultum: *in lapidibus et libris notatur* S. C.: senatus consultus *v. p. 586,48.* senatuis consultum: FANN. *v. l. 57.* SISENNA hist. 13 FEST. p. 278. senati consultum: SENT. Minuc. (Corp. V 7749) 5 CORP. I 547^{a}. 548$^{a.b}$. 549. V 2492. IX 3173. SISENNA hist. 17. 119 CIC. har. resp. 8. 15 epist. 2,7,4. 3,2,2. 3,3,2. 5,2,9 S. C. Cic. epist. 8,8,6 CAEL. Cic. epist. 8,8,5 LIV. 5,51,11 *codd. MPL.* 9,28,8 ASCON. Mil. p. 44. MAR. VICTORIN. gramm VI 9,2 -um senati [*Val. ωs*, -um senatus *B*] ipse (*Licinius Calvus*) scripsit et ad C. Caesarem senatus -um. AVSON. 279,1 iudicio et -o lecte senati. GLOSS. III 276,39 συγκλήτου δόγμα (CORP. III add. 14203^{8} s. c. *gr.* τὸ δόγμα ⟨τ⟩ῆς συγκλήτου), quasi decretum. THEOPHIL. inst. Iust. 1,2,5 τὸ δὲ παρ' αὐτῶν νομοθετούμενον λέγεται ἰδικῷ ὀνόματι senatus -um. *ibid.* ἐκλήθη senatus -um. senatus γάρ ἐστιν ἡ σύγκλητος, -ere δὲ τὸ πρόνοιαν ποιεῖσθαι. GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357^{A} σενάτους κονσούλ⟨τον⟩. τῆς συγκλήτου τὸ θέσπισμα. *cf. Mommsen, Röm. Münzwesen p. 454. Hermes I p. 431 adn.; Herzog, Röm. Staatsverfassung I p. 924; Nissen, Das Iustitium p. 18 sq.; Soltau, Altröm. Volksversammlungen p. 213.* FANN. or. frg. Char. gramm. I 143,13 -a. VAL. ANT. hist. 16 hoc -um prior factum est. SISENNA hist. 19 -o et populi iussu. 136 -is clarissimis. CIC. Verr. 1,13 neque suas leges neque nostra -a. 4,42 cum tot decumas non -o, sed novis edictis tuis ... erigeres et eriperes. 4,89 quo -o erat hoc legato permissum? 4,92 contra omnia -a. 5,149 quod -um ratum esse non deberet. leg. agr. 2,88 sunt -a complura. 2,91 turbulentis -is. Catil. 1,3 habemus -um in te ... vehemens et grave. 1,4 simili -o. *ibid.* habemus ... -um, verum inclusum in tabulis, tamquam in vagina reconditum. dom. 10 de inducendo -o. 23 multis -is (91). 50 falsum -um. 136 ex ipso -o. Sest. 33 nullo -o. 117 audito -o. Vatin. 35 quo ... -o. prov. 6 contra leges -a. Balb. 41 gravissima ... in istum civem suum Gaditani -a fecerunt. har. resp. 8 hominem ... ducentis confixum -is. 15 quae (*domus*) ... tot -is munita atque saepta est. Pis. 47 quam potestatem habuisti? quam legem? quod -um? Phil. 2,16 illa ... nefaria -a. 91 praeclara -a (3,24). 3,30 duobus aut tribus -is bene et e re publica factis. 5,12 etiam -a pecunia accepta falsa rettulit. 11,32 hoc -o ardentem inflammabitis et armatum armabitis Cassium. 12,12 -a falsa ab eo delata iudicavimus; num ea vera possumus iudicare? 13,19 innumerabilia -a fecit, quae quidem omnia citius delata quam scripta sunt. 13,50 hoc vel coniungi cum hoc -o licet vel seiungi potest ..., ut proprio -o Pompeius conlaudatus esse videatur. 14,5 -is faciendis gravissimis in Antonium. 14,29 hodierno -o. de orat. 2,116 tabulae testimonia pacta conventa quaestiones leges -a res iudicatae decreta responsa. part. 130 publicum lex -um foedus, privatum tabulae pactum conventum stipulatio. top. 28 si quis ius civile id dicat esse, quod in legibus, -is, rebus iudicatis, iuris peritorum auctoritate, edictis magistratuum, more aequitate consistat. div. 1,59 magnificentissimum illud -um. Att. 4,1,6 quo -o recitato. 15,11,2 ut illa frumenti curatio de -o tolleretur. 15,26,1 ψευδεγγράφῳ -o. 16,16,11 accessit ad -um lex. ad Q. fr. 2,3,3 a. d. VI. id. Febr. ad Apollinis -um factum est. ad Brut. 2,4,3 sine nostro -o. epist. 12,1,1 -a falsa. 15,13,2 quam honorificentissimum -um (CAES. Gall. 1,43,7 quae -a quotiens quamque honorifica in eos facta essent. PLIN. epist. 3,4,3 -um perquam honorificum). LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 52 utei legibus pl(ebei)ve sc(itis) s(enatus)ve c(onsultis) oportet oportebit. CAES. civ. 1,5,3 decurritur ad illud extremum atque ultimum -um, quo nisi paene in ipso urbis incendio ... numquam ante descensum est (LIV. 3,4,9 quae forma -i ultimae semper necessitatis habita est). LIV. 3,54,6 his -is perfectis. 4,20,1 dictator -o iussuque populi triumphans. 4,56,12 ne qua superbia magistratuum inrita -a essent. 9,8,1 sollemnibus -is. 25,18,9 triste -um. 25,6,2. FEST. p. 339 senatus decretum a -o Aelius Gallus sic distinguit, ut id dicat particulam quandam esse -i, ut cum provincia alicui decernitur, quod tamen ipsum -i est. VELL. 2,62,2 sine ullo -o. VAL. MAX. 2,2,7 veteribus -is C littera subscribi solebat, eaque nota significabatur illa tribunos quoque censuisse (FRONTIN. aq. 107 ex veteribus -is). ASCON. Mil. p. 53 gravi -o. PLIN. nat. 8,64 -um fuit vetus ne. SIL. 2,12 -a senatus (QVINT. inst. 5,2,4 *cf. infra l. 39*). TAC. dial. 32 ignorent leges, non teneant -a (*alibi nusquam apud* TAC.). PLIN. epist. 5,9,4 suberat edicto -um. 6,5,1 de proximo -o. GAIVS dig. 3,4,1 -is atque constitutionibus principalibus. EDICT. praet. Vlp. dig. 2,14,7,7 adversus leges plebis scita -a decreta edicta principum. PAVL. dig. 36,1,27 Apronianum -um. CALL. dig. 48,10,15,1 adversus -i auctoritatem. MARCIAN. dig. 40,5,51,7 Articuleiano -o. TERT. ieiun. 13 in -a et in principum mandata. PASS. Theclae 15 p. 36,9. 16. p. 37,3. 10. p. 37,22 secundum -um (*cf.* p. 36,2 decretum). AVR. VICT. Caes. 36,2 nullo senatus seu militum -o. HIL. c. Aux. 3 contra -a et regum edicta. QVEROL. p. 58,17 -um ... servilianum et parasiticum. AVG. civ. 3,25 eleganti sane -o. MART. CAP. *de senatu caelesti:* 1,96 hoc superi -um aheneis incisum tabulis per orbes et compita publicare. 6,576 caelestis -um senatus. CASSIOD. var. 9,15,3. 9,15,5 quidquid in illo senatus decretum est -o. 9,15,7 -i nuper habiti. 9,16,3. per s. -um: CIC. Phil. 1,3 per -um gratias egimus. Att. 6,5,3 quoad mihi praeesse provinciae per -um liceret. 15,5,2 AVG. civ. 3,29. MART. CAP. 1,40 (*de senatu caelesti*) nisi si per -um mortalis esse desineret. ex s. -o: LEX agr. (Corp. I 200) 12 ex s. c. S. C. de Asclep. (Corp. I 203) 5 CORP. I 583. 598. 600 (*bis*). 608. 609. 610. 613. 1187. 1189. 1142. 1190 SISENNA hist. 17 CIC. oratt. *saepe cf. Merguet., ex. gr.*: div. in Caec. 1,32 Verr. 2; 34 de orat. 1,181. 243. 2,132 *bis.* 134 Brut. 85 rep. 3,28 off. 3,87. 109 *in epp. ad* Att. *saepissime, ex. gr.*: 4,1. 2. 16,16,6 epist. 1,1,3. 1,9,25. 2,13,3 CAEL. Cic. epist. 8,13,2 CAES. civ. 1,14,1. 3,88,1 SALL. Catil. 42,3 NEP. Hann. 7,3 LIV. *saepissime, ex. gr.*: 2,2,11. 45,43,10 MON. Ancyr. 1,27. 6,27 SEN. contr. 10 praef. 8 SEN. epist. 95,30 ASCON. Pis. p. 6 PLIN. nat. 34,93 QVINT. inst. 3,7,2 FRONTIN. aq. 6 LEX colleg. salut. Dian. et Antin. (Corp. XIV 2112) 1,10. FLOR. epit. 3,21,8 ex -o. *passim apud* ICTOS; *cf. vocab. Kübleri*: AVG. civ. 3,11 CORP. XI 4206. 6127. *vox* senatus *vel omittitur vel aliae in locum eius substituuntur*: CIC. Phil. 14,34 sententiis nostris -isque. Att. 1,14,2 omnia illius ordinis -a. HOR. epist. 1,16,41 qui -a patrum, qui leges iuraque servat. LIV. 3,21,5 levius enim vaniusque ... est sua decreta et -a tollere quam aliorum. VAL. MAX. 7,6,4 non ... patrum conscriptorum voluntas, sed taeterrimae necessitatis truculenta manus illi -o stilum suum impressit. PLIN. nat. 3,138 vetere -o patrum. SIL. 1,675 inde agitant -a patres. SOL. 2,26 cuius devotionis ministerium munificentia senatus honorata Hirpis perpetuo -o (-u *NA*) omnium munerum vacationem dedit. AVSON. 212,10 quae -a patrum. MART. CAP. 1,65 (*de caelesti senatu*) senatus in acta caelestiumque -um stilos acuunt. BOETH. mus. 1,1 p. 182,4 (*de γερουσίᾳ Lacedaemoniorum*) -um de eo factum est, quod. p. 182,6. 183,11. **2** decurionum consultum: CORP. I 620 d(ecurionum) c(onsulto). LEX Vrson. (Corp. II 5439) 82,35 neve ad decuriones referto neve decurionum -um facito. 96,9 decuriones consulito decurionumque -um facito fiat. IX 5447 dec(urionum) cons(ulto). 5448 d(ecurionum) c(onsulto). 5856 decurionum -o. X 5425 decur(ionum) consul(to). conscriptorum consultum: CORP. X 5159 ex c(onscriptorum) c(onsulto) (5160^{a}. 5204). **3** iuris consultum: GLOSS. III 386,37 δικαιοδοσία. **4** *de responsis, edictis imperatorum*: GLOSS. edictum. TERT. nat. 1,6 cotidie novis -is constitutisque duritias nequitiasque earum (*legum*) temperetis. 1,10 eas (*leges*) novis de die -is constitutisque obruistis. VOPISC. Tac. 7,3 qui hactenus sententiis suis rem p., nunc adiuvet iussis atque -is. COD. Theod. 16,2,22 (*a. 372*) forma praecedentis -i etiam circa episcoporum virginumque personas ... valeat. COD. Iust. 1,40,8 (*a. 386*) peccantem circa -a caelestia. COD. Theod. 13,5,31 (*a. 404*) quae -is nostris vel decretis praefecturae indulta sunt navicularis. **5** *de responsis, edictis ecclesiasticis*: PS. CYPR. rebapt. 6 adversus prisca -a ... sine ratione insurgere. **6** *de iis quae ex vatibus quaeruntur*: GLOSS. interrogata. TAC. hist. 4,65 *Veledae* -a responsaque. *de oraculorum, vatum, numinum responsis*: VERG. Aen. 6,151 dum -a petis. STAT. Theb. 10,770 si non attonitis vatis -a recepi auribus. 4,629 nostrane,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

praeclari . . . -a nepotes poscitis? AMM. 19, 12, 4 -a numinum excitabantur. 24, 8, 4 -a numinum scitabamur. SCHOL. Stat. Theb. 4, 306 cum Thyestes -a de oraculis posceret, responsum est.

II *i. q. consolatio*: VEN. FORT. carm. 3, 15, 35 -um tribuis generaliter omnibus unum. 4, 26, 69 -um tamen illud habet de coniuge coniux. 6, 5, 367 habes -um dote Tonantis. 7, 7, 72 principis auxilium, patriae decus, arma parentum, -um reliquis. 11, 2, 9 -um nobis sanctisque sororibus hoc sit. epist. (carm. 10, 4) 1 -um de vestri culminis incolumitate relegimus.

III *i. q. cura*: GLOSS. προνοηθέν, πρόνοια. NOVELL. Iust. 37, 3 lex quae nobis antea prolata est sat abundeque huiusmodi capitulo -um fecit.

adv. **cōnsultē**. GLOSS. ἐπίτηδες; bono consilio, optimo (?); provide. PLAVT. Rud. 1240 ille qui -e, docte atque astute cavet. LIV. 22, 24, 3 ferocius quam -ius rem hostes gesturos. 22, 38, 11 ut quae caute ac -e gesta essent, satis prospere evenirent. 42, 16, 5 aggressi facinus Macedones ut inconsulte (consulte *V*) ita audacter, coeptum nec -e et timide reliquerunt. SEN. contr. exc. 2, 7 hoc -e (*M*, consulto *codd. reliqui*) fecit. TAC. hist. 2, 24 reciperare gloriam avidius quam -ius properabat. MIN. FEL. 8, 3 Abderiten Protagoram -e potius quam profane de divinitate disputantem. PAPIN. dig. 26, 7, 39, 2 tutorem a praetore constitui -ius petet. VLP. dig. 28, 7, 8 pr. praetor -issime intervenit. COD. Iust. 2, 20, 1 (*a. 203*) dominium -ius restituet. 5, 36, 1, 1^a (*a. 213*) -ius feceritis, si praesidem provinciae adieritis. 5, 51, 4, 1 (*a. 222*) si non -e abstentus sit. 4, 44, 12 (*a. 294*) illicitis itaque petitionibus abstinendo ac pretium . . . petendo faciet -ius. 6, 20, 12, 1 (*a. 294*) -e ac pro iuris ratione collationem fratribus tuis . . . offers. TREB. trig. tyr. 30, 11 *Claudius* passus est eam (*Zenobiam*) imperare idque -e (occulte *Paucker*) ac prudenter. SPART. Hadr. 2, 6 fractoque -e vehiculo. CAPITOL. Pert. 7, 5 annonae -issime providit. SCHOL. Germ. Bas. p. 87, 17 ut -e figuras immutarent. IVL. VAL. 2, 8 rectius atque -ius opera subsequatur. 2, 33 -ius futuris consules. PS. HIL. libell. 8 ergo et hoc -e (consulto *ci. Migne*) et utiliter homini provisum est. MAXIMIN. c. Ambr. 96 ideoque -e et non cum contentione sed cum ea modestia, quae furentes animos posset lenire responsum est tibi. AVSON. 419, 67 nemo -ius cogitata disponit. AMM. 19, 2, 13 ferocius quam -ius pugnabatur. 21, 12, 5 ferocientes magis quam -ius elatis clamoribus ferebantur. 31, 5, 9 temere magis quam -e progressus. SCHOL. Cic. Bob. p. 317, 1 -issime facit locuturus de tribunatu eius. 324, 30 hic -ius per deminutionem dixit. 343, 4—5 exilii sui mentionem quam subtiliter et -e . . . intulit. 361, 10 moderate et -e facit. HEGES. 1, 1, 10 ipsam (*uxorem*) -ius ratus rebus publicis moderaturam. 3, 18, 3 plerique -ius ingemescebant, qui . . . sibi posse eadem accidere putabant. COD. Theod. 15, 1, 28 (*a. 390*) si quis novum opus in qualibet civitate sustollere audacius quam -ius molietur. DARES 19 -e Agamemnonem praeficiunt. 23 Priamus -e fecit. RVFIN. apol. Orig. 1 p. 551 si recte -eque vivamus. PS. RVFIN. in Os. 1, 10 -e provideque curavit. AVG. serm. ed. Mai 117, 1 -e et salubriter divina nobis eloquia recitantur. perf. iust. 3, 6 -issime homini praecipi, ut. THEOD. PRISC. eup. faen. 9 aliqui . . . -ius agentes. CASSIAN. conl. 19, 16, 3 seniores nostri huiuscemodi lectionis sub praesentia iuniorum solent -issime praeterire. LEX Burg. lib. const. 53, 2 -ius . . . utilitatibus partium causa vestigio terminantur. VEN. FORT. carm. praef. 3 fit eis -ius si occulantur taciti. 5 quod inter haec extensa viatica -e dici potuerit. VIRG. gramm. epist. 3 p. 136, 8 hoc -issime statuerunt. *compos.*: inconsulte.

adv. **cōnsultō**. ROMAN. Char. gramm. I 192, 27 hoc ('arcano') non capit collationis officia, ut arcane, arcanius, arcanissimeque dicamus aut false falsius falsissime, sed ut sedulo, nec ut -o, vel tuto. PRISC. gramm. III 68, 26 multa autem ex supra dictis nominibus ipsa terminatione dativi pro adverbiis accipiuntur, ut falso, -o, postremo . . . merito. *compar. et superl. v. sub* consulte.

GLOSS. ἐπίτηδες; de providentia vel de industria; a consulendo et tractando dictum est, quod sic fit, ut consulat et nocere non possit; ex sententia, ex voluntate. PLAVT. Poen. 788 -o hoc factum est, mihi ut insidiae fierent. CAEL. hist. 43 -o non paucies arcessitum. RHET. Her. 1, 14, 24 -o negat se reus fecisse. *ibid.* cum et peccasse se et -o fecisse confitetur. 2, 12, 18 utrum -o de ea re scriptum non sit. 2, 16, 23 cum -o a nobis factum negamus. *ibid.* id -o factum esse, quod necessario cecidisse dicitur. 2, 16, 24. 2, 17, 26. 2, 27, 43. 2, 30, 49 quom ostendimus et (ex *EPΠ*) -o factum et nullam esse excusationem . . . paratam. 4, 27, 37 nunc -o relinquo. CIC. S. Rosc. 5 quod -o ab accusatoribus eius rei . . . mentio facta non est. Tull. 34 nec -o alteri damnum dari sine dolo malo potest. div. in Caec. 50 quoniam non -o, sed casu in eorum mentionem incidi. Verr. 3, 164 ut nihil malitiose neque -o fecisse videatur. Cluent. 41. 74. 78 Manil. 26 leg. agr. 3, 4 Sest. 26. 52. 103 inv. 1, 15. 102 -o et de industria. 2, 99 id quod voluntate factum negabitur, -o factum suspicione aliqua demonstretur. de orat. 2, 299. 3, 158 orat. 20 opt. gen. 9. leg. 1, 25 ea . . . donata -o nobis, non fortuito nata videantur. fin. 5, 28 Tusc. 2, 4 nat. deor. 1, 74. 85. off. 1, 27 utrum perturbatione aliqua animi . . . an -o et cogitata fiat iniuria. 3, 9. epist. 3, 8, 3 quibusdam edictum meum quasi -o ad istas legationes impediendas esse accommodatum. CAES. Gall. 5, 16, 2. 5, 37, 2. 5, 50, 5. 7, 20, 5 BELL. Afr. 85, 7 BELL. Hisp. 36, 2 SALL. Iug. 60, 5. 64, 5. 108, 2 HOR. sat. 1, 10, 14. PROP. 2, 34^b, 54 nec si -o fulmina missa tonent. LIV. 3, 38, 12. 3, 48, 8 ELEG. in Maecen. 1, 68 LIV. 5, 10, 7. 9, 44, 3. 23, 1, 7. 26, 19, 7 seu -o seu temere. VAL. MAX. 3, 3 ext. 1 -o enim sacrificavit diutius. PHAEDR. app. 5, 17 -o involvit veritatem antiquitas. COLVM. 4, 30, 2 QVINT. inst. 8, 41, 19. 11, 3, 64 -o quasi obscurior. FRONTIN. strat. 3, 9, 3 castellum in monte saxeo situm, . . . cetera parte velut -o praecipiti. TAC. ann. 4, 16 caerimoniae difficultates, quae -o vitarentur. 12, 22. 13, 3. SVET. Iul. 56 quae per se *erant gesta*, vel -o vel etiam memoria lapsus perperam ediderit. Tib. 53. 62. FLOR. epit. 3, 3, 8 -one id egerit imperator, an errorem in consilium verterit dubium. EDICT. imp. Hadr. Vlp. coll. Mos. 1, 11, 3 -o aliquid admittatur an casu [= VLP. dig. 48, 19, 5, 2). IVLIAN. dig. 28, 1, 23, 1 si patroni plures -o in diversas religiones discesserint. POMPON. dig. 9, 2, 39, 1 AFRIC. dig. 19, 2, 35, 1 GAIVS inst. 3, 33 PAPIR. dig. 50, 1, 38, 4. SCAEV. dig. 34, 3, 31 pr. ut inspiceret, oblivione pecuniae solutae, aut quod eo inscio numerata esset, id fecisset, an -o. VLP. dig. 1, 12, 1, 7 (*fere* = MARCIAN. dig. 26, 1, 9). 21, 1, 14, 9. 28, 4, 1 pr. quae in testamento legi possunt, ea inconsulto deleta et inducta nihilo minus valent, -o non valent. 28, 4, 1, 3 *opp.* inconsulto. 37, 11, 2, 7. 43, 24, 5 pr. PAVL. sent. 5, 3, 6 *opp.* incuria. dig. 33, 7, 18, 12. 50, 17, 53 cuius per errorem dati repetitio est, eius -o dati donatio est. MIN. FEL. 10, 1 multa praetereo -o. FRONTO p. 115, 9. 11. 12. 155, 1. 237, 18 N. SOL. 27, 56 relicta -o visci unguilla. LACT. mort. pers. 24, 7. QVEROL. p. 39, 7 casu vel -o se vident. DARES 17 AMM. 16, 7, 3. 17, 3, 7. 18, 6, 7. 20, 8, 20. 21, 10, 3. 24, 4, 22. 29, 5, 54. 30, 4, 18 per morborum simulationem vicissim -o (*G*, inconsulto *VA*) cessantes. 30, 8, 13. 31, 5, 1. EVSTATH. Bas. hex. 8, 7 p. 952^D quae nunc -o sermo praeteriit.
compos.: inconsulto.

cōnsultātio, -ōnis *f.* *a* consultare. *legitur inde a* PLAVTO.
I *i. q. deliberatio*: GLOSS. συμβουλή, συμβουλία, βουλὴ ἐπὶ τοῦ ἐνθυμουμένου, σκέψις, δόγμα, πρόνοια, ψήφισμα (?). **A** *generaliter*: **1** *absolute*: PLAVT. Epid. 282 iam ⟨simul⟩ igitur amota ei erit omnis -o. TER. Hec. 650 nulla tibi . . . hic iam -ost. RHET. Her. 1, 2, 2 deliberativum (*genus*) est in -e. 3, 2, 2 veniunt in deliberationem et -em (*ibid.* CIC. inv. 2, 76 hoc ex locis deliberationis, quasi aliquam in -em res veniat, tractari oportebit). 3, 2, 3 in civili -e. 3, 4, 7. 3, 5, 8 (*syn.* deliberatio). CIC. de orat. 2, 142 in hominibus, non in re -is aut dubitationis causam aliquam fuisse. off. 3, 50 de eius deliberatione et -e quaerimus. SALL. Iug. 27, 2 omnis invidia prolatandis -bus dilapsa foret. LIV. 8, 3, 2 omnibus -bus inter se principes occulte Romanum coquebant bellum. 10, 12, 1 brevis -o senatus fuit. 10, 27, 2 inter hostes deinde -es habitae. 24, 2, 6 Hannibal cum praesentium eam -em esse respondisset. 24, 28, 5 eam longe minorem ac levioris momenti -em esse. 26, 2, 3 melius visum differri eam -em. 26, 2, 4. 31, 29, 16 in qua -e nihil fortuna mutavit. 32, 28, 8 permittentibus utrisque liberam -em. 33, 1, 7 nihil liberae -is concilio . . . relictum esse. 34, 2, 4 si coetus et concilia et secretas -es esse sinas. 34, 22, 10 hodierna -o tota ex vobis pendet. 34, 22, 12. 35, 7, 1 ad frequentiora -o dilata est. 35, 8, 5. 35, 42, 4 -o mota est. 36, 7, 1 cum circa hanc fere -em disceptatio omnis verteretur. FRONTIN. strat. 3, 2, 6 in theatro, ubi ex more Graecorum locus -i praebebatur. TAC. ann. 4, 40 cum tempus tamquam ad integram -em petivisset. SVET. Nero 41 transacta raptim -e (Otho 9 *dub.*). AVR. Fronto p. 39, 4 N. post -em amicorum. GELL. 2, 23 lemm. -o diiudicatioque locorum facta ex comoedia Menandri et Caecilii, quae Plocium inscripta est. APVL. Socr. 18 p. 162 Socrati . . . sicubi locorum aliena sapientiae officiis -o ingruerat. IVST. 34, 3, 3 -em ad amicos deferre. PRISCILL. tract. 3, 57 qualiter -o potius quam tumultus, fides quam perfidia dicitur. AVG. civ. 18, 9 ut etiam feminae publicis -bus interessent. OROS. hist. 4, 23, 8 -e non opus erat. 6, 8, 4 inter varias -es. LEO M. epist. 166, 1 nuper in synodo novum et inauditum genus -is exortum est. *ibid.* in synodali . . . coetu formam huiuscemodi -is accepimus. EVGRAPH. Ter. Eun. 967 celeri -e quid faciendum esset elegit. **2** *seq.* de: LIV. 26, 16, 7 de urbe agroque reliqua -o fuit. 26, 22, 13 de tribus -e data. 27, 30, 6 de pace dilata -o est in concilium Achaeorum. 29, 14, 5 eo accessit -o de matre Idaea accipienda. 30, 23, 2 cum de re maiore . . . -o incidere non posset. 31, 2, 2 -o de Macedonico bello integra ad consules . . . reiecta est (39, 7, 7). 33, 45, 2. TAC. Germ. 10 nulla de ea re in eundem diem -o. **3** *seq. interrogatio obliqua*: LIV. 9, 2, 5 ea modo, qua irent, -o fuit. 8, 13, 13 reliqua -o est . . ., quonam modo perpetua pace quietos obtineremus. 42, 43, 2 reliqua -o erat, quonam modo tutum iter legatis esset. EVGRAPH. Ter. Phorm. 174 in potestate habent omnem -em, utrum velit mittere an vero retinere. **4** *seq.* ne: LIV. 2, 3, 6 per aliquot dies ea -o tenuit, ne non reddita belli causa, reddita belli materia . . . essent.

B *technice apud rhetores*: *i. q.* θέσις: CIC. de orat. 3, 109 haec . . . altera quaestio infinita et quasi proposita -o nominatur. 3, 111 sive in infinitis -bus disceptatus sive in eis causis, quae in civitate et in forensi disceptatione versantur. part. 4 infinitam *quaestionem*, quam -em appello et definitam, quam causam nomino.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

61 sed est propositum -o (*S*, latio *vulgo*) quasi pars causae. inest enim infinitum in definito. 64 rursus ... ex cognitionis -e (-bus *codd.*), ubi sit necne sit aut fuerit futurumve sit, quaeritur. 67. 106. rep 1, 36 quae de ista -e scripta nobis summi ex Graecia sapientissimique homines reliquerunt. off. 3, 33 ad quas ipsas -es ... satis multa praecepta sunt. Att. 9, 4, 3 in his ego · me -bus exercens et disserens. QVINT. inst. 3, 8, 28 tamen quibusdam videtur esse nonnumquam de iucunditate sola -o. 3, 8, 55 cum apud C. Caesarem -o Theodoti ponitur. 3, 8, 59 proposita -e.

II *i. q. interrogatio, percontatio*: GLOSS. IV 408, 40 ex consilio (*bdef*, consilia *c*, consilii *a*) requisitio. A *generaliter*: 1 *absolute*: CIC. Att. 8, 4, 3 quid respondeant -i meae. 9, 10, 4 venio ad -em tuam (*syn.* consulere). PLIN. epist. 7, 18, 1 honesta -o, non expedita sententia. 8, 23, 6 redeunt (*animo*) ... illi sermones, illae -es. HIER. epist. 123, 10 *cum* orientis atque occidentis synodicis -bus responderem. MACR. sat. 1, 3, 1 ne quis me aestimet dignatione -is gravari. 1, 7, 5 non nihil tamen -e tam proterva motus. 1, 16, 1 hoc ..., quod Hori ... -o continet. 7, 6, 14 -em mihi debitam non omitto (*syn.* quaerere). 7, 9, 27 ad exercitium -is accedant (*syn.* quaerere). 7, 12, 1 quia me ordo ... ad similitudinem -is applicat (7, 11, 1 *syn.* interrogare). 7, 12, 38 adiecta hac una -e reticebo. somn. 1, 10, 5 in hac ... interrogatione de animae immortalitate tractatur. ipsius enim -is hic sensus est. SIDON. epist. 4, 11, 2 sola (*om. F*, *secludit Luetjohann*) -is gratia (*syn.* quaestio). 4, 17, 3 quorum doctrinae ... eventilandae nec -o tua sufficit. CLAVD. MAM. anim. 3, 4 te mutua -e percontor. 2 *seq.* de: AVG. retract. 2, 44 Orosii ... -i de Priscillianistis ... respondi ...; et ipsa enim -o responsioni meae adiuncta est. ZACCH. *tit.* -um Zacchaei christiani et Apollonii philosophi libri tres. 1 praef. -es de contradictionibus facere. 3 *seq. interrogatio obliqua*: TERT. idol. 15 de quibus tunc -o movebatur, praestandusne esset census Caesari an non.

B *speciatim*: 1 *de interrogatione ad iurisconsultos facta*: CIC. leg. 1, 17 quid de quaque -e respondeamus. 2, 46 quaecumque nova causa -ove acciderit. top. 66 licebit ... non modo oratoribus et philosophis, sed iuris etiam peritis copiose de -bus suis disputare. CELS. dig. 28, 1, 27 non intellego, quid sit, de quo me consulueris, aut valide stulta erit -o tua. SCAEV. dig. 33, 1, 19, 1 secundum ea quae in -e collata essent. 40, 4, 60 non oportere eiusmodi -em praeiudicium parare. TRYPH. Scaev. dig. 34, 3, 28, 7 -o ad ius debiti relata fuerat. PAVL. frg. Vat. 115 refert tamen -em et responsum. MOD. dig. 31, 34 pr. ex verbis -i insertis. 2 *de interrogatione ad magistratus, praecipue ad imperatores facta*: *cf. Kipp, PW. IV 1142.* GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357^{A} *κονσουλτατιόν* (*κονσοβλιδατικόν cod.*): *σύνοδος*. NOVELL. Iust. 28, 8 secundum -em *gr. κατὰ κονσουλτατίονα* ([*κονσουλατίονα M*] *ML*, *κατὰ συνέλευσιν M supra versum B*). 124, 1 quando -es intromittuntur. *gr. ὅταν* consultationeς *εἰσάγωνται* (*κον*sultationes *M*, *συνελεύσεις B*, *συνέλευσις L supra versum*). PLIN. epist. 10, 96, 9 visa est enim mihi res digna -e. VLP. dig. 1, 16, 6, 2 legatos non oportet principem consulere, sed proconsulem suum et is ad -es legatorum debebit respondere. 44, 11, 2 ad quam -em successori eius rescripsit *imperator Severus*. 49, 1, 1, 1 si ... quis consuluerit et ad -em eius fuerit rescriptum. 49, 1, 1, 2 a -e iudicis non esse appellandum. *ibid.* se consultaturum. coll. Mos. 1, 11, 2 verba -is et rescripta ita se habent. COD. Theod. 7, 62, 5, 2 (*a. 294*). 11, 30, 1 (*a. 312 vel 313*). 11, 30, 6 (*a. 316*) terminatam rescripto vel -e quaestionem. 11, 30, 8 (*a. 319*). CAPITOL. Gord. 19, 6 nec rei p. ad -em defuit. AMM. 29, 1, 38 imperator cognitorum -i respondens. COD. Theod. 11, 30, 34 pr. (*a. 364*). 9, 19, 3 (*a. 367*) -es relationesque. 11, 29, 3 (*a. 368*). 9, 35, 1 (*a. 369*) inconsultis ac nescientibus nobis. *ibid.* citra -is modum. 11, 29, 4 (*a. 369*) recitata -e. 11, 30, 1 (*a. 369*). 11, 29, 3 (*a. 368? 370?*). 11, 30, 35 (*a. 370*) cuncta instrumenta, quae iudiciis efferuntur, subiecta -e gesta continere debebunt. 11, 30, 47 (*a. 386*). 11, 30, 55 (*a. 396*). 11, 30, 66 (*a. 419*). NOT. dign. or. 19, 9 magister epistolarum ... -es et preces tractat (= occ. 17, 12). COD. Theod. 11, 30 *tit.* de appellationibus et poenis earum et -bus (consolationibus [conlationibus *S*] *Brev.*). NOVELL. Anth. 2, 1 pr. (*a. 468*). COD. Iust. 8, 10, 12, 7^{b} (Zenon. imp.) *παραχρῆμα τὴν καλουμένην* consultationa *γίνεσθαι*. 7, 45, 13 (*a. 529*). 7, 62, 37 pr. (*a. 529*). 7, 62, 38 (*a. 529*). 7, 62, 39, 2 (*a. 529*). 7, 64, 10 pr. (*a. 529*) NOVELL. Iust. 62, 1, 2 (*a. 537*). 75, 1 (*a. 537*). 82, 4 (*a. 539*) secundum consuetudinem sacrarum -um. *gr. κατὰ τὸ ἔθος τῶν θείων* consultation*ων*. CONC. Rom. a. 502 p. 445, 9 non sine nostra -e cuiuslibet celebretur electio. EPIST. Theoderic. Cassiod. var. p. 392, 7 pro vestra ... -e responsum. 3 *de interrogatione ad papam facta*: LEO M. epist. 119, 3 ut nos -i tuae ... congrue respondere possimus. 159, 7 quam epistulam ad -em tuae fraternitatis misimus. 167 de -bus ... dilectionis tuae ... quid sentiendum sit. AVELL. p. 132, 7 quae prodecessor meus ... ad -em Leonis scripserit. 134, 8 haec ad -em immo etiam ad consolationem vestrae scripsimus caritati. 4 *de interrogatione ad oracula, magos facta*: GLOSS. *νεκυομαντεία* inferorum -o. TAC. ann. 16, 14 ventitare ad eum (*Pammenem Chaldaeorum arte famosum*) nuntios et -es non frustra ratus. PS. QVINT. decl. 4, 15 fero, ut quis in aliis -bus decipi possit aut errare; de futuro parricida non magis mathematicus potest quam pater interrogare. SVET. Tib. 14 ut de -bus in Aponi fontem talos aureos iaceret. VLP. coll. Mos. 15, 2, 3 pro mensura scilicet (*fort. leg.* scelestae) -is *mathematicorum*. COD. Theod. 16, 10, 9 (*a. 385*) sub execrabili -e. SERV. Aen. 3, 89 augurium ... est exquisita deorum voluntas per -em avium aut signorum. MACR. sat. 1, 17, 50 *Ἀπόλλων Πύθιος οὐκ ἀπὸ τῆς πεύσεως*, id est non a -e oraculorum dictus a physicis aestimatur.

cōnsultātor, -ōris *m.* *a* consultare. QVINT. inst. 6, 3, 87 ut Cascellio, qui -i dicenti 'navem dividere volo' 'perdes' inquit. POMPON. dig. 1, 2, 2, 35 solumque -bus vocare potius quam discere volentibus se praestabant. FVLG. myth. 3, 1 Bellerofonta posuerunt quasi buleforunta, quod nos Latine sapientiae -em dicimus, sicut Homerus ait: *Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα*, id est: nec decet tota nocte dormire consiliatorem virum.

cōnsultātōrius, -a, -um. *a* consultare, consultator. AVG. epist. 169, 13 in illo ... de animae origine ... quid ei videatur -a quadam disputatione quaesivi. *in haruspicina*: MACR. sat. 3, 5, 5 in his ipsis hostiis vel animalibus vel -is. *cf. Wissowa, Religion u. Kultus d. Röm. p. 353, 4. p. 473, 9.*

cōnsultē *v. p. 589, 13.*

1. cōnsultō *adv. v. p. 589, 58.*

2. cōnsulto, -āvī, -ātum, -āre [*a* consulere, consultus. *Th.*]. consoltas: CORP. XI 1129. *deponens v. p. 593, 54.* GLOSS. *ἐρωτῶ, ἐπερωτῶ, σκέπτομαι, πυνθάνομαι, προνοῶ, δογματίζω, ἐξετάζει, συμβουλεύει*, consilium quaerit, inculcat vel ardentius consilium quaerit. consultans: cogitans; consultaturus: interrogaturus; in consultando: in consilio habendo. *legitur inde a* PLAVTO. *frequentat* LIV. *deest apud* TER. LVCIL. CATO. VARRO. CATVLL. PVBLIL. LVCR. NEP. VERG. PROP. RVT. LVP. OV. VITR. FEST. SEN. uterque. GERM. VAL. MAX. CELS. PHAEDR. PERS. PETRON. VAL. FL. MART. IVV. FLOR. FRONTO. VVLG.

1 *i. q. consiliari, deliberare, cogitare*: a *absolute*: PLAVT. Curc. 207 nimium -as diu. Truc. 226 male corde -are, bene lingua loqui. SALL. hist. frg. 2, 87 cunctisque in unum tumultuose -antibus. 4, 37 dissidere inter se coepere neque in medium -are (TAC. hist. 2, 37). LIV. 2, 57, 2 ab impetu ad -andum avocabantur. 9, 3, 1 querentes magis quam -antes nox oppressit. 9, 9, 12 dum senes ab domo ad -andum accersunt. 22, 53, 7 audendum atque agendum, non -andum ait in tanto malo esse. 23, 35, 3 ad -andum communiter. 24, 22, 9 spatium sumeret ad -andum ab legatis. 30, 16, 13. 33, 12, 12 desistite tumultuari ..., ubi -andum est. 34, 19, 6. 34, 33, 5. 36, 6, 7. 39, 49, 12 senatu vocato -ari coeptum. 39, 50, 6 in secreto -antes omnes ad necem eius consentiebant. 42, 62, 11. 44, 31, 11. 44, 34, 4. 44, 37, 13 atque ibi, quod rei gerendae tempus esset, loquendo et intempestive -ando videbatur quibusdam extrahere ... sermones. VELL. 2, 24, 5 fuisse eum in -ando temerarium, in exequendo virum. LVCAN. 8, 265 quamvis in littore nudo ... nullis circumdatus armis -em. STAT. Theb. 10, 178 rerum extrema movens frustra -at Adrastus. QVINT. inst. 3, 8, 15 et -antium et consiliorum plura sunt genera. 3, 8, 37. TAC. Germ. 10 si publice -etur. hist. 1, 29. 2, 80. 85. 95 nec in longius -ans. 3, 20 duces providendo -ando cunctatione saepius quam temeritate prodesse. 3, 40 inutili cunctatione agendi tempora -ando consumpsit. 3, 54 confitenti -antique supererant spes viresque. 4, 55. 65. SVET. Nero 15 quotiens ... ad -andum secederet, neque in commune quicquam neque propalam deliberabat. Vit. 16. TERT. idol. 24 -antibus tunc apostolis. CAPITOL. Max. Balb. 2, 4 vos sedendo et -ando diem teritis. IVST. 23, 3, 6 in utrumque pronus -bat. AVSON. 428, 3 Troiani ... per totam urbem deliberatione -ant. AMM. 27, 5, 8 in commune -ans (31, 2, 7). 29, 5, 32 ut antiquus ille cunctator pro negotio -bat. CLAVD. carm. min. 26, 480 primosque suorum -are iubet. MART. CAP. 1, 21 -et (-a *D*) mortale genus. OROS. hist. 4, 19, 4 -antique senatui ... persuasit. VEN. FORT. carm. 4, 18, 15 hunc (*Basilium*) -antem legati sorte frequenter misit ... Gallica cura. b *seq.* cum: LIV. 2, 4, 3 omne id tempus cum coniuratis -ando absumunt tempus. 35, 45, 9 cum quibus, si qua vellet, -ret. 35, 47, 2 *v. p. 593, 32.* 38, 3, 9 *v. p. 593, 36.* 38, 57, 7 *v. l. 76.* CVRT. 7, 4, 2 *v. p. 593, 7.* 7, 7, 29 *v. p. 593, 40.* 7, 11, 6 cum quibus -are erat solitus. GELL. 1, 35 *v. l. 80.* 6, 1, 6 quasi -antem de republica cum Iove. *seq.* ad: ITALA Is. 40, 14 (Tert. adv. Marc. 2, 2) ad quem -vit? (*πρὸς τίνα συνεβουλεύσατο*, VVLG. cum quo iniit consilium? *cf. p. 439, 60. 593, 54*). c *seq. acc.*: PLAVT. Bacch. 1154 quid illaec illic in consilio duae secreto -ant? RHET. Her. 3, 2, 2 deliberationes partim ipsae propter se -andae sunt. LIV. 1, 21, 1 ad haec -anda procurandaque. 5, 25, 8 coetibus ad eam rem -andam habitis. 21, 7, 1 dum ea Romani parant -antque. 28, 26, 1 quibus (*diebus*) haec illi -bant. 38, 57, 7 nihil de communi filia secum -atum. MELA 1, 42 nihil in commune -ant. SIL. 6, 347 nova Elissaei iurato foedere patres -ant. STAT. Ach. 1. 492 et maris et belli -ant tempora reges. GELL. 1, 23, 5 cum in senatu res maior quaepiam -ata ... est. 1, 35 multa cum animo meo ad casum tam ancipitem medendum -vi. MACR. sat. 1, 6, 19 cum in senatu res maior quaedam -batur. d *seq.* de: CIC. off. 3, 7 in quibus (*generibus*) deliberare homines et -are de officio solerent. CAES. Gall. 5, 53, 4 omnes fere Galliae civitates de bello -bant. 7, 77, 1 de exitu suarum for-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tunarum -bant. civ. 1, 73, 1 duces . . . de reliquis rebus -bant (*syn.* consiliari). SALL. Catil. 51, 1 qui de rebus dubiis -ant. LIV. 5, 43, 8. 10, 25, 11. 22, 53, 4 quibus -antibus inter paucos de summa rerum (*cf.* TAC. ann. 2, 74 *et* 13, 26. 16, 25 *v. infra l. 46*). 23, 25, 4 de hoste Poeno . . . -andum atque agitandum. 26, 10, 2 ibi de summa re publica -atum. 28, 5, 13. 31, 25, 3. 36, 6, 8 -atum de Thessalorum gente est. 36, 14, 6. 36, 29, 10. 39, 16, 4. 44, 2, 1. 44, 35, 6. CVRT. 7, 4, 2 cum amicis ducibus copiarum inter epulas de bello -bat. QVINT. inst. 3, 8, 6 pars deliberativa, quae eadem suasoria dicitur, de tempore futuro -ans quaerit etiam de praeterito. SVET. Nero 2. TERT. spect 3 in concilio et in consessu Iudaeorum de necando (denegando *AB*) domino -antium. nat. 1, 2 si de homicida -atur (confutatur *A*). AMM. 15 5, 27 ut iam secretius de rerum summa -retur. 18, 5, 8 de apparatu bellorum et seriis rebus -atur. 29, 5, 53. *seq.* super: LIV. 36, 12, 3 ut Medionios super tanta re -are in concilio Acarnanum pateretur. SIL. 2, 271 -ant bello super. TAC. ann. 2, 28 vocantur patres, addito -andum super re magna et atroci. 6, 21 quotiens super tali re -ret *Tiberius*. 11, 3 -anti (*Claudio*) super absolutione Asiatici. AMM. 24, 8, 2 super rerum summa -batur. 25, 5, 1 super creando principe -bant. *seq* propter: QVINT. inst. 3, 8, 18 aut propter ipsam rem, de qua sententiae rogantur, -bitur, aut propter alias . . . causas. *c seq. interrogatio obliqua*: RHET. Her. 3, 2, 2 si Hannibal -et (consulat *M*) . . ., an in Italia permaneat, an domum redeat. CIC. off. 1, 9 tum . . . aut anquirunt aut -ant, . . . ad opes, ad potentiam . . . conducat id necne. Att. 16, 8, 2 SALL. Catil. 52, 3 LIV. 3, 38, 4. 4, 31, 8. 5, 40, 8. 6, 19, 4. 22, 7, 14 senatum praetores per dies aliquot ab orto usque ad occidentem solem in curia retinent -antes, quonam duce aut quibus copiis resisti victoribus Poenis posset. 23, 28, 9. 24, 30, 5. 24, 38, 4. 24, 45, 8. 29, 4, 1. 31, 25, 4. 33, 3, 7 concilium Aetolorum . . . -antium, quantis auxiliis Romanum ad bellum sequerentur. 35, 46, 2 rex postero die cum apocletis eorum, unde bellum ordiretur, -bat. 35, 47, 2 -are cum Aetolis rex, quid deinde fieret. 36, 8, 6. 36, 10, 6. 36, 12, 1 cum in contione, quidnam respondendum regi esset, -retur. 36, 27, 4 principes Aetolorum apud Flaccum concilium habuerunt -antes, quonam agendum modo apud consulem foret. 37, 28, 3. 38, 3, 9 M. Fulvius . . . cum Epirotarum principibus -bat, unde bellum inciperet. 39, 30, 10. 40, 21, 7. 40, 58, 7. 41, 24, 13 triduum nos in concilio fuisse -antes, utrum . . . an. 42, 57, 4. CVRT. 5, 4, 1 non -are modo, quid agendum esset, sed vates quoque adhibere coepit. 7, 7, 29 -anti . . . cum isdem, quonam modo flumen transirent. TAC. hist. 1, 17. 2, 31. 3, 16. 4, 19. 4, 67 *Galli* missis legatis in commune -rent, libertas an pax placeret (PLIN. epist. 6, 16, 15). ann. 1, 50. 58. 2, 74 -atum inter legatos . . ., quisnam Suriae praeficeretur (*cf.* LIV. 22, 53, 4 *supra l. 3.* TAC. ann. 13, 26 ille an auctor constitutionis fieret, -vit [*Halm*, ut *M*] inter paucos. 16, 25 Thrasea inter proximos -vit, temptaretne . . . an). 2, 76. 4, 69. 6, 42. 12, 18. 48. 14, 3.

2 *i. q. interrogare, percontari*: **a** *generaliter*: PLAVT. Mil. 1097 quid me -as, quid agas? PLIN. nat. 33, 17 exceperat eos dies -ando adsidue sagaci ingenio. TAC. ann. 1, 72 -ante Pompeio Macro praetore, an iudicia maiestatis redderentur. VLP. dig. 49, 1, 1, 2 si quis forte interlocutus fuit principem se -urum. ITALA Is. 40, 14 (Tert. adv. Hermog. 17) quis illi consiliarius fuit? aut quem -atus est? *cf. p. 592, 70.* CLAVD. 28, 566 ignara virgo . . . per singula cernens -at nutricem anum. MACR. sat. 1, 2, 1 temptanti mihi . . . aditus tuos et mollissima -anti (*i. quaerenti, desideranti*) tempora. **b** *speciatim*: *oracula, vates, deos*: LIV. 1, 55, 6 ita cecinere vates, quique in urbe erant quosque ad eam rem -andam ex Etruria acciverant. MANIL. 1, 92 linguas didicere volucrum, -are fibras. SEN. nat. 2, 49, 3 nunc venire eum (*Iovem*) magno -antium (*Haase*, insultantium *Φ*, inconsultantium *O*, invitantium *Δ*) periculo affirmant. PLIN. nat. 32, 17 diripere eos carnes abiectas laetum est -antibus, caudis abigere dirum. TAC. ann. 2, 30 -verit Libo, an habiturus foret opes. 2, 54 sacerdos numerum modo -antium et nomina audit. 16, 30 non . . . aliud -verat quam de incolumitate domus et an placabilis Nero, an cognitio senatus nihil atrox adferret. PLIN. paneg. 76 -are aves revererique numinum monitus. APVL. apol. 42 Trallibus de eventu Mithridatici belli magica percontatione -antibus. CORP. XI 1129 ⟨quid?⟩ nunc consoltas? *adde* TIB. 1, 4, 78 me, qui spernentur, amantes -ent. *iurisconsultos*: LIV. perioch. 54 *T. Manlius Torquatus* sedens . . . domi potestatem -antibus ex instituto fecit.

3 *i. q. statuere, animadvertere*: SCHOL. Ter. p. 147, 9 -are est consilium capere. PLAVT. Asin. 538 si quidem ex re -as tua. ITIN. Alex. 26 neque difficile ceteri . . . secuti sunt regis exemplum paria -antes. IVL. VAL. 2, 25 de quiete aliquid -are. 2, 35 eo id -vi, ne. 3, 40 ecquid aetas illa temere -ret. 3, 41 quid de exitio -etis. 3, 46 quid de bello -etis. *ibid.* super his -ate. AVR. VICT. Caes. 4, 1 pleraque per formidinem egregie -bat. 6, 2 quos mollius -uros spes erat. 28, 6 usum virilis scorti removendum honestissime -vit. SYMM. epist. 10, 2, 2 quae in me bene -atis. AMM. 21, 13, 1 -ans prudenter, ne inprotectum Mesopotamiae relinqueret latus. SIDON. epist. 8, 11, 13 inconsulte fidens vana -at. cōnsultāta, -ōrum *i. q. consulta*: SIL. 6, 455 quae -ata senatus. TERT. pudic. 8, 18 haec enim ⟨-ata sunt⟩ (*suppl. Gelen.*, consulta *Semler.*) Christi ecclesiam diligentis.

4 *i. q. providere, consulere, favere alicui, seq. dat.*: SALL. Catil. 6, 6 rei publicae -bant. IVL. VAL. 2, 27 Persas reditui -are. 3, 8 uti vestro commodo -ret. 3, 16 quid nobis de itinere -rent (*i. suaderent*). AVR. VICT. Caes. 15, 6 reipublicae -vit. [*loco corrupto*: TAC. ann. 13, 26 vine an aequo cum patronis iure agerent, sententiam eorum -rent (*si ita legendum est, pertinet ad 2 a*).]

1. cōnsultor, -ōris *m.* *a* consulere. PRISC. gramm. II 434, 13 ex verbis nomina, non ex nominibus verba perficiunt, ut 'amo amator' . . . 'consulo -r'. GRAMM. suppl. 19, 10 non enim verbi gratia sicut -r ab eo quod est consultum ire apte dicitur, ita ipsum nomen a consulo rite traducitur, ne si a consulo derivari dicatur, non -r, sed consulor, verbum potius quam nomen, formetur. SERV. Aen. 11, 410 -r est qui consulit. SCHOL. Hor. serm. 1, 1, 10 -r: percontator; nam interrogator non dicitur: consultus est qui dicit; qui discit, -r. GLOSS. σύμβουλος; provisores, interrogatores; consiliariis.

a *is qui alicui consilium dat, suadet, favet*: AFRAN. com. 332 eaque ferme se dedere melius -bus, quam restrictim cogitata atque omnibus rationibus. ANNAL. MAX. Varro rust. 3, 2, 1 (Gell. 4, 5, 5) malum consilium -i est pessimum (*Hesiod. opp. 266* ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη). SALL. Iug. 85, 47 egomet in agmine aut in proelio -r idem et socius periculi vobiscum adero. 103, 7 uti fautor -rque sibi adsit. or. Macri 15 Iovem aut alium quem deum -em expectatis? or. Phil. 1 prava incepta -bus noxae esse. hist. frg. 1, 74 talia incepta, ni in -em vertissent, rei publicae pestem factura. PS. SALL. rep. 2, 1, 1 cum illis -um copiae adsint. TAC. ann. 4, 24 ipse -r aderat omnibus. 6, 10 sua exempla in -es recidisse. AVR. Fronto p. 40, 24 N. sive tu me temerarium -em sive audacem puerulum . . . esse existimabis (FRONTO p. 41, 22 N.). GELL. 6, 3, 21 ipsi potius sibi exposcunt -is benevolentiam. IVL. VAL. 1, 53 -r si melius fuisses. LACT. inst. 5, 2, 8 gravis ille -r utilitatis alienae. CARM. epigr. 659, 5 (*a. 348*) fuit hic primum iuris -r amicus (RVF. FEST. 22 magistrum habuit Vlpianum iuris -em. COD. Theod. 1, 2, 10 [*a. 396*]. 1, 4, 3 [*a. 426*] interpr.). PS. AVR. VICT. epit. 46, 3 fuit possessoribus -r bonus. DICT. 1, 23 eum quippe optimum -em sui non secus quam parentem miles omnis percolebat. 2, 8 ab Alexandro aliisque pessimis -bus. HEGES. 2, 10, 3 bonarum -es partium. 2, 13, 5 -r quietis. 3, 1, 2 providi -is voce. PRVD. apoth. 452 celeberrimus ore manuque -r patriae. AVG. civ. 2, 4 pertinebat ad -es deos vitae bonae praecepta non occultare populis cultoribus suis. 2, 20 populi plaudant non -bus utilitatum suarum, sed largitoribus voluptatum. serm. 345, 3 -em me accipe, non perditorem. PS. AVG. serm. 71, 2 inter vos segetes dei mixta sunt zizania, id est . . . -es nugarum. MACR. sat. 7, 2, 3 qui vult amoenus esse -r. PETR. CHRYS. serm. 13 p. 228B panem malus ingerit -r (*diabolus*), ut virtutem mutet. CASSIAN. conl. 1, 23, 3 decet namque discretionis optimos -es in hoc primum patefacere suae mentis industriam. CORP. VI 31988 ⟨p⟩rov⟨identissimo hostium de⟩victo⟨ri fid⟩iss⟨imo dominorum n.⟩ consultori. X 4560 electo -i. *in imagine*: SALL. Iug. 64, 5 cupidine atque ira, pessumis -bus, grassari. RVFIN. hist. 3, 6, 23 fame et ira pessumis -bus. AMBR. hex. 6, 9, 57 non inmerito . . . huic (*capiti*) quasi -i suo cetera membra famulantur.

b *is qui consilium, responsum petit*: *a iuris consultis*: CIC. Mur. 22 vigilas tu de nocte, ut tuis -bus respondeas. *ibid.* tu caves, ne tui -es, ille, ne urbes aut castra capiantur. Balb. 45 Q. Scaevola ille augur . . . -es suos non numquam ad Furium et Cascellium praediatores reiciebat (VAL. MAX. 8, 12, 1). Tusc. 5, 112 C. Drusi domum compleri a -bus solitam accepimus. HOR. sat. 1, 1, 10 sub galli cantum -r ubi ostia pulsat. *ab oraculis, vatibus, dis*: LVCAN. 5, 187 -r operti Castalia tellure dei. STAT. Theb. 8, 200 nec Lyciam supplex -r adibit. PS. QVINT. decl. 4, 3 tanta prosperorum tristiumque congerie magis ipso -e perterritus *magus*. ARNOB. nat. 1, 24 ne stipes exiguas -bus excutiant iam raris. LACT. inst. 4, 13, 12 argute -em fefellit. AMM. 29, 1, 7 sortes ipsis -bus luctuosos exitus praedixisse. 29, 1, 42 -es ipsos suppliciis poenalibus perituros. OROS. hist. 6, 15, 12. *cf.* PANEG. 12, 21. CLAVD. MAM. anim. 1, 16 -i suo sic loquitur.

fem. **cōnsultrīx,** -īcis. *i. quae consilium dat.* CIC. nat. deor. 2, 58 mundi . . . natura . . . consultrix et provida utilitatum oportunitatumque omnium *a Zenone dicitur.* *Burger.*

2. cōnsultor, -ārī *v. p. 593, 54.*

cōnsultum *et* **cōnsultus** *v. sub* consulo.

cōnsulus, -a, -um; *cf. c.* consulere. PS. ORIG. tract. 3 p. 24, 14 spiritu prophetiae impulsa utramque rem . . . consula ratione providit *Sarra.* *L.*

cōnsum *v.* confuit.

cōnsummābilis, -e *a* consummare. *i. q. perfici potest*: SEN. epist. 92, 27 *ratio in dis* consummata est, in nobis -is. PRVD. psych. 846 -is aevi perficiat lux plena viros. *comp.*: inconsummabilis.

cōnsummātē *v. sub* consummo. **cōnsummātim** *v. p. 605, 67.*

***cōnsummātio,** -ōnis *f. a* consummare. CORP. XIII 5417 co⟩nsummātiō⟨ne⟩m. *de variis significationibus agit* AMBR. in psalm. 118 serm. 12, 45 *sq.* *legitur inde a* VELL. *apud scriptores, potissimum*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ECCL.; *deest poetis. pluralem numerum legi*: EPIST. Paul. et Cor. II rec. A 11 CHAR. gramm. I 50, 9 AMBR. in psalm. 118 serm. 12, 45 ITALA psalm. 58, 14 (Aug. in psalm. 58 serm. 2, 5) VVLG. sap. 3, 19 ORIG. in Matth. 18, 51 p. 1680D.

I *i. q.* **computatio**: A *proprie*: COLVM. 10 praef. 4 ut in -e ... totius operis annumerari veluti particula possit. POMPON. dig. 21, 1, 36 quantum ex -e (*sc. pretii*) singulorum *mancipiorum* fiebat. HIL. psalm. instr. 11 qui et primae quinquagesimae et secundae ... et tertiae ... -em ... advertat. MACR. sat. 1, 13, 5 -em parem facerent (*syn.* putatio). COD. Iust. 6, 30, 22, 3 unius anni spatium damus ad huiusmodi inventarii -em (*ibid.* inventarii conscribendi). B *translate*: 1 *i. q. coacervatio*: VAL. MAX. 8, 13 ext. 5 huius regis -em annorum (*i. multitudinem*). 9, 8, 3 honorum omnium -e civis eximius. CELS. 1, 3 p. 21, 29 -o omnium *ciborum* nocet. FILASTR. 141, 2 plenitudinis fructuum pomorumque vindemiae ... omnium postrema conlatio et -o. COD. Iust. 1, 17, 1, 5 ut nihil extra memoratam -em (*sc. digestorum*) possit esse derelictum. 1, 17, 1, 9. 12. 1, 17, 2, 8c. 17. 20. DIG. de conc. dig. 2, 1 ex ... responsorum -e, quae decimo et nono libro concludebatur. *nota t. t.*: QVINT. inst. 9, 2, 103 -em quam Graecus †διαλλαγήν [συλλογήν *coniec. Volkmann*] vocat, cum plura argumenta ad unum effectum deducuntur. 2 *i. q. enarrationis comprehensio*: SEN. suas. 6, 21 ab historicis ... -o totius vitae et quasi funebris laudatio redditur. COLVM. 2, 12, 7 hac -e operarum colligitur. PLIN. nat. 4, 121 peracto ambitu Europae reddenda -o est.

II *i. q.* **absolutio, perfectio**: A *de actu vel effectu perfectum reddendi*: GLOSS. συντέλεια, συμπλήρωμα, ἀπαρτισμός, συναπαρτισμός, τελειότης. 1 *de homine*: a *generatim*: AMBR. in psalm. 118 serm. 12, 45 est -o hominis, et multae -es, donec ad perfectum veniat. TERT. spect. 29 metas -is expecta (*cf.* FAVST. REI. epist. 1 p. 163 eum, qui ... ad bonae -is metas pervenit, cadere ... potuisse). ITALA psalm. 58, 14 (Aug. in psalm. 58 serm. 2, 5. 6 p. 710) ex maledicto et mendacio annuntiabuntur -es (συντέλειαι) in ira -is (AVG. *ad l.* ideo magis perficientur, quia in maledicto ... deprehensi sunt, *et* vindicat deus, ut perficiat; *sed cf. p. 597, 77. 598, 16*). Ephes. 4, 12 (Priscill. tract. 1, 19 *al.*) *et* VVLG. *ibid.* ad -em (καταρτισμόν) sanctorum. *cf.* MAR. VICTORIN. *ad l.* p. 1275C ut -o sit sanctorum, id est perfectio. HIL. syn. 29 *spiritus sanctus* in paraclesin et sanctificationem et -em credentibus datus est. PS. HIL. libell. 19 ad -em non convinctio respuenda *est*. ZENO 2, 13, 5 gradus *scalae sunt* ... conversio ... -o (*cf.* FAVST. REI. grat. 1, 6 p. 22, 24 distinctos esse gradus vocationis et -is). FILASTR. 140, 2 *quod ascendit in caelum*, vincentis est -o. TYCON. 1 p. 5, 8 -is et manifestationis adventus *domini*. HIER. adv. Pelag. pr. 1 p. 694 cum ad -is culmen ascenderint. VVLG. II Cor. 13, 9 oramus vestram -em (κατάρτισιν). PALLAD. hist. mon. I 3 p. 264C *defuncti* probabilis vitae -e (ὡς τελειωθέντων) celebrantur. 37 p. 325B quibus ... eadem -o fuit (συνετελειώθη) in Christo. *nota*: PLIN. nat. 8, 22 singuli[s] *elephanti pugnavere* ... in -e gladiatorum (*i. cum gladiatoribus occasio virtutis consummandae esset*).
b *speciatim*: *de hominis animo et qualitatibus*: BARNAB. 13, 7 habemus -em (τὸ τέλειον) scientiae. CYPR. epist. 13, 2 nec statim consecutio *fidei* sed -o hominem deo servat (AMBR. patr. 11, 51). LACT. inst. 6, 23, 39 quod continentiae genus quasi fastigium omnium -oque virtutum (VVLG. Sirach 50, 11 [*allegor.*] vestiri eum in -em [συντέλειαν] virtutis. SVLP. SEV. epist. 3, 6. PS. PROSP. vocat. gent. 1, 24 p. 683C ex deo esse principium et profectum -emque virtutum). RVFIN. Basil. hom. 1, 2 prudentiae -o (*ibid.* magnitudo virtutis, norma iustitiae, patientiae regula). VVLG. sap. 6, 19 custoditio legum -o (βεβαίωσις) incorruptionis est. Sirach 21, 13 -o timoris dei sapientia. PS. PROSP. vocat. gent. 1, 23 p. 676A ab initio fidei usque ad perseverantiae -em. 2 *de rebus non corporeis*: a *generatim*: VELL. 2, 116, 4 -e evectae in altissimum ... fastigium imaginis deceptus est. VAL. MAX. 3, 4, 2 laudum -o. SEN. dial. 10, 20, 1 dignitatis. IREN. 1, 6, 1 -em (συντέλειαν) vero futuram, cum formatum et perfectum fuerit scientiā omne spiritale. 2, 29, 1 in -e dicentes (*Valentiniani*) ipsorum matrem intra pleroma regredi (*cf. p. 597, 82*). HIL. in psalm. 13, 2 ea, quae in -e erunt, continebunt *psalmi, qui inscribuntur* 'in finem' (*cf.* AVG. in psalm. 54, 1 non sit vestra cogitatio in consumptionem, sed in -em). trin. 2, 1 p. 51A nec deesse quidquam -i tantae (*sc. trinitati*). FILASTR. 33, 7 *gnostici* euangelium -is ... asserunt. 92, 4 propter mysterium -is (*sc. passionem Christi*) statutum ... antea. VVLG. Sirach 39, 34 *spiritus* in tempore -is (συντελείας) effundent virtutem. Hebr. 7, 11 si ergo -o (τελείωσις) per sacerdotium leviticum erat. AVG. in psalm. 5, 18 nunc ei appropinquare *se* in timore ante -em quae expellit timorem. *cf. p. 605, 29*. SERM. Corp. Vind. 21 p. 239, 23 aliorum quidem pretiosa mors martyrum laudem in confessione promeruit, horum (*infantium innocentium*) in -e complacuit. ORIG. in Matth. 18, 51 p. 1680D summa (*caelorum i.*) scripturarum (*Matth. 24, 31*) sunt initia earum, termini autem -es earum. *ibid.* qui vivunt in -bus earum. b *speciatim*: *de artibus vel litteris*: VAL. MAX. 8, 7 ext. 1 maxime eloquentiae -o. COLVM. 1 praef. 7 *de agricultura*. 9, 2, 2 susceptae professionis. CHAR. gramm. I 50, 9 artes, quarum -bus imbecillitas humana non suf⟨fi⟩cit. 3 *i. q. consecratio* (τελείωσις): ITALA exod. 29, 22 (Lugd.) sumes ab ariete adipem ... et iecor et duos renes ... est enim -o (VVLG. consecrationis) haec. 29, 26 (Lugd., Aug. quaest. hept. 2, 128) de ariete[m] -is (VVLG. quo initiatus est Aaron). 29, 27 *al.* lev. 8, 31 (Aug. loc. hept. 3, 13) panes qui sunt in canistro -is (Lugd. perfectionis, VVLG. panes consecrationis) (*cf.* AVG. quaest. hept. 3, 26 p. 257, 15 holocaustum ... -is ... ad sacerdotis sanctificationem pertinet). VVLG. II Macc. 2, 9 sacrificium dedicationis et -is templi.

B *i. q. confectio, ad finem perductio*: AVG. in psalm. 58 serm. 2, 5 quae sunt -es? perfectiones. ISID. sent. 1, 2, 4 -o alicuius facti dicitur perfectio. VIRG. gramm. epit. 4 p. 21, 12. 14 non bene enim plerique consummotionem in bonam partem et -em in malam acceptant, cum consummotio ad defectionem, -o ad perfectionem pertineat. 1 *de actu vel effectu perficiendi*: a *de rebus corporeis*: QVINT. inst. 2, 18, 2 *aliae artes* operis, quod oculis subicitur, -e finem accipiunt. GAIVS dig. 35, 2, 80, 1 forma, quae ex -e (*sc. balinei*) contingit (CORP. XIII 5417 [*cf.* 5416] balineum ⟨quod .. Ga⟩llus p⟨erficiendum?⟩ c⟨uravit⟩ ⟨ad co⟩nsummátió⟨ne⟩m). CENS. 7, 3 ut septem mensibus ... tres ... ad -em *cuiuslibet partis corporis* accedant. SYMM. epist. 4, 70, 2 -i operum. VVLG. Sirach 38, 31 cor suum dabit in -em (συντελέσαι) operum. psalm. 28, 1 in -e (ἐξοδίου) tabernaculi. III Esdr. 6, 20 *templum* non accepit -em (συντέλειαν). OROS. hist. 2, 6, 10 in -e pinnarum *muri Babylonii* utroque latere habitaculis defensorum aeque dispositis. SVLP. SEV. chron. 2, 11, 7 -o restitutae urbis. CORP. XIII 1567 aedem a fundamento usque -em exstruxerunt. *nota allegoriam*: HIL. in Matth. 25, 5 (*ad 24, 17*) qui ... in -e domus suae, i. e. in corporis perfectione, constiterit. b *de rebus non corporeis*: SEN. dial. 10, 1, 3 *vita* in maximarum rerum -em large data est. nat. 2, 4, 2 in -em totius *universi* assumptum. PLIN. epist. 5, 11, 1 ut initium novae liberalitatis esset -o prioris. EPIST. procur. ad procos. (Corp. III 355D) 4 negotia ... ad -em perduci. APVL. met. 9, 24 teletae ... -o. ITALA exod. 23, 16 (Ottob.) diem solemnem -is (συντελείας) *facies* exeunte anno. Hab. 3, 19 (Aug. civ. 18, 32 p. 303, 15) *deus* statuit pedes meos in -em (συντέλειαν). PRAEF. bibl. monarch. in Luc. p. 15, 14 ut ... Paulus -em apostolicis actibus daret. TRYPH. dig. 26, 7, 55, 3 coeptorum -em desiderabunt. PANEG. 9, 7 auspicium victoriae tuae pro -e metiebatur (SVLP. ALEX. Greg. Tur. Franc. 2, 9 p. 73, 11 in quas *domus* saevire soliditas ignava victoriae -em reponibat). DIOM. gramm. I 462, 5 ad carminum -em. HIL. syn. 6 p. 484A sermonis. in psalm. 126, 10 non enim iam aedificatio coepta perfectio est, sed per aedificationem perfectionis -o comparatur. SCHOL. Hor. ars 34 totum ... i. e. finem aut venustatem -is. VEG. mulom. 2, 43, 2 medelae. AMBR. parad. 2, 8 divinae operationis. 4, 25 operis (PS. PROSP. vocat. gent. 1, 24 p. 683B et initium operis et -o [*ibid.* et incipere et perficere]. COD. Iust. 1, 17, 2, 9 de cod. confirm. 2). HEGES. 5, 27 l. 2 suscepti muneris. RVFIN. Orig. in cant. 3 p. 174C perfectionem -emque universitatis. MART. CAP. 5, 557 in re autem loci sunt duodecim: a toto ... a perfectione vel -e (FORTVN. rhet. 2, 23 p. 115, 25). ALC. AVIT. epist. 82 p. 94, 17 in votiva cultuum -e supplestis, quod expectabatis. ENNOD. dict. 2, 4 p. 431, 17 ad -em ... vota perduxit. INST. Iust. 2, 22 pr. *lex* sufficiens ad rei -em. DIG. de conc. dig. 2 pr. post omnium -em. *nota de munere sacerdotis*: VVLG. Sirach 50, 15 -e fungens (συντέλειαν λειτουργῶν) in ara.

2 *de actu vel effectu explendi*: GLOSS. συμπλήρωσις perfectio. συμπλήρωμα. συντέλεια τὸ συμπλήρωμα. a *generatim*: PS. QVINT. decl. 4, 17 p. 83, 11 omnium malorum -e parricida ponebar. ITALA num. 31, 17 (Lugd. Monac.) occidite omnem mascul⟨um in om⟩nem -em (ἐν ... ἀπαρτίᾳ, VVLG. *aliter*). psalm. 118, 96 (Hil. in psalm 118 lamed 14; *cf.* AMBR. *in l.* serm. 12, 45) *et* VVLG. *ibid.* omnis -is vidi finem. BARNAB. 5, 11 ut -em (τὸ τέλειον) peccatorum definiret eis, qui persecuti sunt ... prophetas (ENNOD. opusc. 4, 12 p. 385, 27). PS. IVL. RVF. schem. lex. 14 p. 51 πλοκή, cum idem verbum sententiave ad -em superioris retorquetur. VVLG. Sirach 43, 29 deficiemus in verbis, -o autem (συντέλεια) sermonum ipse est in omnibus. EPIST. pontif. Migne 13, 1178B hoc (*sc. verbum Christi Ioh. 19, 26 sq.*) testamentum est filii ... hic totius finis -is. *de fine per expletionem adducto*: TERT. adv. Marc. 5, 14 p. 624, 20 in Christo -em legi staturo (*ibid. l. 15* finem legis). PS. HIL. libell. 22 caritas est -o (VVLG. Rom. 13, 10 plenitudo; πλήρωμα) omnium mandatorum. *cf.* AVG. in epist. Ioh. 10, 4 p. 2057. b *speciatim*: *de tempore* (*cf. p. 597, 45 sqq.*): SEN. dial. 11, 18, 9 -o ... aetatis actae. HERM. vulg. vis. 3, 8 interrogavi eam de temporibus, si iam -o (συντέλεια, *Pal. om.*) est. CENS. 11, 11 *numeros dierum* ad quorum -em aliquid ex sequentibus accedere. HIL. in psalm. 118 lamed 14 scit *propheta* -em esse temporum legis, cum post plenitudinem temporum deus in corpore contuendus sit. myst. p. 6, 25 quidquid (*sc. mysterium*) in -e temporum per Christum ecclesiae praeparatur. AMBR. hex. 3, 16, 69 pinea ... partus suos quadam annorum vice ... refert, donec -o temporis impleatur. *cf. p. 597, 72*. HIER. in Is. 29, 1 usque ad -em temporis gentium. VVLG. Sirach 37, 14 *tracta* cum operario annuali de -e (συντέλεια) anni. Ier. 1, 3 usque ad -em (ἕως) undecimi anni (COD. Theod. 4, 14, 1, 5 [*a. 424*] lapsu temporis decurrente ad XXX *annorum* usque -em). Hebr. 9, 26 semel in -e (συντελείᾳ) saeculorum (RVFIN. apol. Orig. 1 p. 554 illum ... in -e saeculi misisse Iesum Christum ad emendationem mundi. GAVDENT. serm. 9 p. 902C convertentur *Iudaei*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

in -e saeculi. CASSIOD. hist. 5, 34 p. 1013^C^. *cf. infra l. 59 sqq.*). RVFIN. hist. 1, 6, 11 post quarum septimanarum -em (συμπέρασμα). *nota*: CORP. VI 3580 a 11 (b 11) (*aet. Vespas.*) prope diem -is primi pili sui (*i. stipendiorum primi pili*). *de vaticiniis*: ITALA Dan. 12, 4 (Cypr. testim. 1, 4) signa librum usque ad tempus -is (συντελείας, VVLG. tempus statutum). HIL. in psalm. 68, 1 in potatione aceti (*cf.* Ioh. 19, 28) consistere -em scripturarum. myst. p. 17, 11 -em in deo gratiae consequitur ea, quae in latore legis (*Moyse*) imitatio erat. FILASTR. 135, 4 ut, quod ante in lege umbraliter ex parte diceba-tur in luce (loco *codd.*), Christi iam praesentia -oque (-oneque *B*, commutatione *A*) mysterii . . . panderetur. VVLG. Is. 28, 22 -em enim et abbreviationem (συντετελεσμένα καὶ συντετμημένα πράγματα) audivi (HIER. *ad l.* p. 383 quod dominus differebat... iam rebus expleturus est et consummaturus et abbreviaturus). Is. 10, 22 *cf. p. 604, 31.*

C *sensu debilitato*: **1** *i. q. actio, exsecutio*: SEN. contr. 9, 3, 2 causa pacti mei fuit, ut haberem filios, -o ut perderem. IAVOL. dig. 19, 2, 51, 1 si modo universitas -is *operis* ad conductorem pertinuit. VLP. dig. 28, 4, 1, 2 si ante -em testamenti factum est. HIL. in Matth. 19, 3 in typicam -em prohibendorum infantium subrepit instinctus *apostolorum*. SCHOL. Pers. 1, 18 patratio est rei veneriae -o. HEGES. 3, 26, 2 ad -em proelii (*i. belli*) regrediamur. FVLG. RVSP. ad Monim. 2, 5 dum precatio ab offerente dirigitur. cuius -o... ostendit. *nota de munere alvi*: PLIN. nat. 26, 43 nemo vilitatem *alvi* aestimat -is foeditate. **2** *i. q. finis: nonnullos locos hic afferendis similes sub B 2 b attuli.* AMBR. in psalm. 118 serm. 12, 45 τέλος dicitur..., quod nos... et finem dicimus et -em. **a** *de actu vel effectu finiendi*: α *generatim*: QVINT. inst. 6, 1, 55 hanc (*epilogum et perorationem*) esse -em orationis. TERT. fug. 6 p. 473, 21 Öhl. Paulus... in clausula officii et in -e praecepti (*i. vi praecepti*). ITALA deut. 11, 12 (Lugd.) usque in -em (VVLG. finem) anni. 31, 24 Moyses scribens omnia verba legis . . . usque ad -em (τέλος, VVLG. scripsit atque complevit). 31, 30. BARNAB. 1, 6 vitae spes, initium et -o (τέλος). PRISCILL. tract. 6, 106 qui in tribus potens initium, medietatem, -em mundi in se operantis evicerit. AVSON. 420, 3 propter . . . certaminis (*belli Troiani*) -em. HIER. in Ezech. 7, 3/4 venerit super Israel finis et -o. VVLG. sap. 3, 19 nationis enim iniquae dirae sunt -es (τέλη). Sirach 21, 10 -o (συντέλεια) illorum flamma ignis. Hebr. 6, 8. FAVST. REI. grat. 1, 5 p. 20, 5 vel incohationis initia, vel -is extrema. LEO M. serm. 54, 3 p. 320^A^ ⟨*utinam*⟩ expectasses, *Iuda*, -em criminis tui. ALC. AVIT. carm. 6 prol. post -em libellorum. ENNOD. opusc. 3, 49 p. 343, 15 usque ad -em mystici operis stare. APRING. in apoc. 1, 8 p. 6, 22 ipsi -i finem impendat ut habeat... et ipsa -o -em. PALLAD. hist. mon. I 2 p. 260^D^ in postrema -e sui operis. *de termino itineris* (*ut videtur*): ITALA gen. 46, 4 (Lugd.) ego perducam te in -em (τέλος, VVLG. *aliter*). β *speciatim*: *de morte*: VVLG. Sirach 33, 24 in die -is (συντελείας) dierum vitae tuae (*ibid.* in tempore exitus). 47, 12 ENNOD. epist. 9, 25, 2 p. 247, 8 GREG. TVR. Iul. 50. *omittitur* vita: ITALA Matth. 2, 15 (cod. bg[1], Priscill. tract. 3, 61) usque -em (ἕως τελευτῆς, VVLG. obitum) Herodis. GEST. Pilat. 2, 3 (cod. C) in Betlehem infantum -o (ἀναίρεσις, D^b^ interfectio) facta est. VVLG. Sirach 1, 19 in diebus -is (τελευτῆς) illius benedicetur. 40, 14. RVFIN. hist. 2, 22, 4. VICTRIC. 13 p. 25 per hostiae -em fiunt crucis . . . consortes *apostoli*. CASSIAN. c. Nest. 7, 13, 3 in ipsa hominis -e. GAVDENT. serm. 17 p. 969^A^ de proxima -e gaudebant *quadraginta martyres*. *de die novissimo* (*cf. p. 598, 13. 21*): HERM. vulg. *et* Pal. sim. 9, 12, 3 quoniam in -e (συντελείας) novissimi diei (-is diebus *Pal.*) apparebit filius dei. HIER. adv. Iovin. 2, 24 dies iudicii in -e promittitur (*opp.* nunc). AMBR. in psalm. 118 serm. 12, 45 -o ergo saeculi finis saeculi est (TERT. orat. 5 cum regnum dei ad -em saeculi tendat. ITALA [Hil trin. 2, 1 *al.*] *et* VVLG. Matth. 28, 20 ego vobiscum sum ... usque in -em [συντελείας] saeculi. Matth. 13, 40 [Aug. civ. 20, 9]. HIL. syn. 38 FILASTR. 106, 1. AMBR. Iob 1, 8, 26 erit ... in -e saeculi ira domini. GAVDENT. serm. 1 p. 851^B^ HIER. epist. 18, 7. VVLG. Matth. 13, 39 messis vero -o [συντέλεια, ITALA Aug. civ. 20, 9 finis] saeculi est. LEO M. serm. 30, 5 SACR. Leon. p. 313. PS. BOETH. fid. cath. 236 post -em saeculi resurrectura corpora nostra). CYPR. Fort. praef. 1 in fine atque in -e mundi (EPIST. Paul. et Cor. II rec. A 11 -es mundi iudicio adpropinquabant. HIER. in Eph. 1, 22/23 p. 569 in fine[m] rerum et -e mundi. RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 126^D^ HESYCH. Aug. epist. 198, 2 LEO M. serm. 66, 1 APRING. in apoc. 1, 4. EVSTATH. Bas. hex. 9, 2 p. 957^B^ donec -em mundus accipiat. *cf.* 6, 4 p. 925^C^ indicia... mundanae -is). LACT. inst. 7, 15, 4 in extrema temporum -e. ITALA Dan. 9, 27 (Ps. Cypr. pasch. 13). HIER. epist. 36, 16 senuisse Isaac, -em orbis ostendit. APRING. in apoc. 4, 3. ZACCH. 1, 22 p. 1091^A^ non praefinita universorum -o efficit finem. *absolute*: TERT. adv. Val. 31 superest de -e et dispensatione mercedis (ITALA psalm. 58, 14 [Hil. in psalm. 58, 11. *cf. p. 595, 31. 598, 16*] de exsecratione et mendacio convellentur in -e; in ira -is et non erunt [HIL. *ad l.*: avellentur in -e, quia cum intravenerit gentium plenitudo, tum quod Israel est reliquum, salvabitur. in ira -is non erunt, quia impietates avertet. *cf.* 12 p. 190, 6. Dan. 12, 13 [Aug. civ. 20, 23] in completionem -is [συντελείας, *respondet* in fine dierum]. IREN. 2, 22, 2; *cf. p. 595, 63 sqq.* NOVATIAN. trin. 2 p. 889^C^ LACT. inst. 7, 14, 6. 15 quomodo autem -o futura sit, et qualis exitus humanis rebus impendeat. HIL. myst. p. 27, 9 TYCON. 1 p. 5, 8 *v. p. 595, 42* AMBR. hex. 4, 4, 12. HIER. adv. Pelag. 2, 14 de... hora -is ultimae. VVLG. Dan. 9, 27 usque ad -em [συντελείας] et finem. APRING. in apoc. 2, 10. ASSVMPT. Moys. 1, 18 in -e exitus dierum). **b** *de parte extrema*: PORPH. Hor. carm. 3, 28, 13 (SCHOL. Hor. *ibid.*) in -e carminis, id est in fine. ars 154 'vos valete et plaudite', quae -o et comoediae et tragoediae est. HIL. psalm. instr. 1. ITALA (Priscill. tract. 1, 10) *et* VVLG. sap. 7, 18 ut sciam ... initium et -em (τέλος) et medietatem mensuum. VVLG. Sirach 43, 7 (*agit de luna*) luminare quod minuitur in -e (ἐπὶ συντελείᾳ). FAVST. REI. grat. 1, 5 p. 20, 5 utrumque in -e (*sc. dicti I Cor. 15, 10*) . . . coniunxit.

III *i. q.* ***consumptio***: ITALA Am. 8, 8 (Gild. Brit. 53 chron. III p. 57, 21) et ascendet sicut flumen -o (VVLG. *aliter*). LACT. epit. 65, 7 interitum et -em rerum fieri necesse est (VVLG. I Macc. 3, 42). HIL. in psalm. 133, 5 in -em saeculi (*i. superationem*). AMBR. hex. 1, 8, 28 quasi corruptibilis creaturae -i voluit subiacere. VVLG. psalm. 58, 14 (*cf. p. 595, 31. 597, 76*) annuntiabuntur in -e, in ira -is (כַּלֵּה, συντελείας). I Esdr. 9, 14 iratus es nobis usque ad -em (ἐπιτέλειαν)? Ier. 4, 27 sed tamen -em (συντέλειαν) non faciam. 30, 11 *al.* Ezech. 11, 13 *al.* AVG. quaest. hept. 4, 94 p. 312, 20 ut ad istam -em (consumptionem *N T b d*) illi pertineant, qui gladio cadent. BREV. de Hier. p. 155, 18 fluvius parvus, qui ignem vomet (-it *cod.*) in -em saeculi.

nonnullis locis e Graeco vel Hebraico traductis sensus minus perspicuus est: VVLG. Sirach 16, 22 interrogatio omnium in -e est (*desunt in* LXX). 43, 8 crescens (*sc. luna*) mirabiliter in -e (ἀλλοιώσει, *an errore scriptum pro* commutatione?). Is. 10, 22 -o abbreviata inundabit iustitiam.

syn. et iuxta posita: *ad I*: collatio. *ad II A*: perfectio; paraclisis, sanctificatio (HIL. syn. 29), fastigium, profectus, finis; dedicatio. *ad B 1*: perfectio. *ad B 2*: finis, plenitudo, abbreviatio (VVLG. Is. 10, 23). *ad C 2*: clausula (TERT. fug. 6) finis, exitus. *ad III*: interitus. *opp.*: *ad II A*: conversio (*al.*) (ZENO 2, 13, 5) vocatio, consecutio (CYPR. epist. 13, 2), principium, initium, consumptio. *ad B 1*: consummotio, defectio (VIRG. gramm. epit. 4 p. 21, 12), initium, auspicium (PANEG. 9, 7). *ad P 2*: imitatio (FILASTR. 135, 4). *ad C 1*: causa. *ad C 2*: incohatio; initium, medietas.

comp.: inconsummatio.

cōnsummātor, -ōris *m.* *a* consummare. *i. q. perfector*: TERT. adv. Marc. 4, 22 alter initiator veteris testamenti, alter -r novi. ITALA (cod. Demid., Epist. pontif. n. 881, Migne 65 p. 33^A^) *et* VVLG. Hebr. 12, 2 auctorem fidei et -em Iesum (FVLG. RVSP. epist. 17, 41 auctor est ergo fidei nostra -rque Iesus, quia ipse operatur in nobis et velle et perficere. *ibid. bis.* praedest. 1, 37 si viribus suis homo fidem perficit, non est -r fidei Iesus. *bis*). CYPR. laps. 7 dominus in verbis doctor et -r in factis (*cf.* PS. AVG. vit. christ. 8 ille legis -r et factor est, qui *non*... peccat). CORP. VI 16398 Philippi patri -i fecit. *i. qui consumit, comedit*: GLOSS. V 204, 24 ganeo tabernio devorator -r. *fem.* **cōnsummātrīx,** -īcis: IREN. 4, 16, 1 circumcisionem non quasi -em iustitiae, sed in signo *dedit deus*. AMBROSIAST. ad Rom. 7, 24/25 p. 115^A^ illa (*lex spiritalis*) enim initiatrix est salutis, haec (*gratia*) vero -x.

cōnsummātōrius, -a, -um *a* consummator. *i. q. perfectum reddit vel explet*: EVSTATH. Bas. hex. 2, 3 p. 882^B^ quae omnia (*sc ignis, aqua, sim.*) utpote mundi -a, simul processerunt. 3, 10 p. 991^B^. 4, 5 p. 908^A^ quippe quae (*siccitas*) sit -a substantiae eius (*telluris*).

***cōnsummo,** -āvī, -ātum, -āre [*a con et* summa *derivatum. Th.*]. *scribitur* -sumo *passim in codd. cf.* PAPYR. Marini 1 (*s. VI*) ecclesiam . . . consumare. CORP. VI 3478 cosumav⟨i⟩t. INSCR. christ. Hisp. 1 (*a. 682*) consumatum est oc opus era DCCXX. *saepe confunditur cum* consumere. *legitur inde a* LIV., *potissimum apud scriptores pedestres; non habent* MELA ASCON. FRONTO GELL. *al., semel usurpat* TAC. (hist. 3, 84); *e poetis admittunt*: *singulis locis* OV. SEN. trag. LVCAN. MART.; 6^ies^ MANIL. *perraro apud recentiores* SIDON. ORIENT. PAVL. PETRIC. CORIPP.

I *i. q.* ***in summam redigere***: **A** *proprie*: **1** *i. q. computare*: VITR. 1, 1, 4 per arithmeticen... sumptus aedificiorum -atur. COLVM. 3, 3, 8 fit... in assem -atum pretium ~~HS~~ XXIX milium. 5, 2, 10 quae (*sex latera*) -ata efficiunt duo milia trecenti et quadraginta. 5, 3, 4 eodemque ordine -bis numerum seminum. FRONTIN. grom. p. 27 perpenso soli spatium -amus. HIL. in Matth. 18, 6 hic numerus (*unum*) per litteram *alpha* -atur in Sara. VVLG. I Esdr. 10, 17 -ati sunt omnes viri (LXX II Esdr. ἐτέλεσαν, I Esdr. 9, 17 ἤχθη ἐπὶ πέρας τὰ κατὰ τοὺς ἄνδρας, VVLG. III Esdr. determinatum est de). AVG. quant. anim. 14, 24 quae (*magnitudo corporea*) tribus . . . differentiis (*sc. altitudine, latitudine, longitudine*) -atur. MART. CAP. 7, 768 id quod *multiplicatione* -atum est. COD. Iust. 7, 54, 3, 2 quod . . . -ata est quantitas sortis et usurarum. **2** *de numeris i. q. efficere*: COLVM. 3, 3, 10 -ant septem cullei sestertia duo milia. *cf.* 3, 5, 4. CENS. 21, 9 anni Philippi... ad hunc usque perducti annos DLXII -ant. MART. CAP. 7, 749 pares ex imparibus sunt hi *numeri*, qui imparem numerorum multitudinem pari multiplicatione -ant. ORIENT. comm. 2, 406 ut... unum -ent nomina trina deum. **B** *translate, i. q. supplere, complere*: LIV. 28, 17, 3 in suum decus . . . velut -atam eius belli gloriam spectabat. OV. fast. 3, 166 quae (*dies*) -atur partibus. MANIL. 2, 958 quae (*sedes*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Ditis) vocat et condit Phoebum ... -atque [-sumit *vel* -sumat *al.*] diem. 4, 448 duram -at septima *pars Lanigeri* partem. SCRIB. LARG. 200 *chirurgia et diaetetica* aliae ab aliis ... quasi -antur. QVINT. inst. 3, 5, 1 facultas orandi -atur natura, arte, exercitatione, cui partem quartam adiciunt .... DIOM. gramm. I 427 partibus orationis -atur oratio. *nota*: LACT. inst. 7, 8, 2 *Platon* nec rationem totius mysterii ... (*i. immortalitatis*) -erat in unumque collegerat. *i. q. accumulare*: VELL. 2, 89, 2 nihil felicitate -ari potest. SEN. epist. 92, 25 bona aeterna -at virtus. COLVM. 11, 1, 2 numerum, quem ... quasi -eram voluminum. CORP. VI 27827 Tyranniae ... subito raptae, ut non potuer⟨i⟩t -are in se beneficia destinata. *i. q. congregare*: PASS. Montan. 23 -atis omnibus fratribus. *i. q. enumerare*: SVLP. SEV. 1, 19, 6 dies ante me deficiat, ... quam diversa miracula -em. CORIPP. Ioh. 4, 288 compositis -ans omnia verbis. *nota*: HIL. psalm. instr. 14 psalmus iste perfectum virum secundum doctrinam euangelicam -at (*i. plene describit*).

II *i. q.* ***ad summum perducere***: **A** *i. q. perfectum reddere*: GLOSS. τελειῶ. **1** *de animalibus et herbis*: *cf.* SEN. epist. 124, 11 quemadmodum *in frumento* omnis natura bonum suum nisi -ata non profert, ita hominis bonum non est in homine, nisi cum illi ratio perfecta est. COLVM. 8, 5, 12 antequam *pulli* toti partibus suis -entur. PLIN. nat. 10, 77 signum -ati virium roboris (*de canibus*). 11, 85 -antur aranei. 19, 45 radice et caule -antibus sese. 19, 114. *adde de fetu hominis*: ARNOB. nat. 1, 134 Iuppiter ... in utero matris ... formatus, absolutus mensibus et -atus decem. FILASTR. 156, 4 corpus Christi divino spiritu in utero virginis creatum atque -atum. VINDIC. med. 14 ita partum -ari. **2** *de homine*: **a** *de ipso homine*: MAR. VICTORIN. in Eph. 4, 12 hi (*sancti*) ut -entur i. e. perficiantur. SEN. epist. 124, 7 ut inde incipiat nascens, quo -atus homo perveniat. QVINT. inst. 10, 1, 18 Serranum -ari mors immatura non passa est. 10, 2, 28 quem (*sc. eum, qui vere imitatur*) nunc -ari potissimum oporteat. 12, 1, 31 forsan -are (*sc. nos*) contingat. CARM. epigr. 101, 2 (*aet. Hadr.*) -atus litteris. ITALA Phil. 3, 12 (Tert. resurr. 23 Mar. Victorin. *in loc.* p. 1220^C^) non quia -atus sum (τετελείωμαι, VVLG. perfectus). TERT. anim. 42 de morte iam superest, ut illic materia ponat⟨ur⟩, ubi ipsa anima -at⟨ur⟩. HIL. in Matth. 2, 4 baptizatis ... reliquum -ari igne. in psalm. 1, 11 his -andum esse (*virum*), ut beatus sit. trin. 7, 11 cum cognomina eum -ent. *ibid.* patrem -at filius. 9, 25 cum hominem ad caelorum regnum fides -et. ZENO 1, 13, 10 prior vir (*i. Adam*) -atur in cruce. VVLG. Ioh. 17, 23 ut sint -ati (τετελειωμένοι, ITALA cod. q perfecti) in unum. Hebr. 2, 10 decebat *Christum* ... per passionem -are (τελειῶσαι). *cf.* 5, 5. 10, 14 *Christus* una oblatione -vit (τετελείωκε) in sempiternum sanctificatos. RVFIN. Basil. hom. 6, 3 spiritus sanctus sacerdotes -at. hist. 2, 18, 4 sapientis ..., qui secundum iustitiam ... et leges naturales -atus est (τελειωθέντος). hist. mon. 16 p. 437^A^ symphoniacum omni exercitio virtutum -atum. PALLAD. hist. mon. I 6 p. 268^A^ -beris in hoc quem adeptus es loco. CORP. VIII 8939 (*Mauret. Sitifens.*) omnibus honoribus -atus. IX 2604 (*Terventi*) Straboni honoribus -ato. *nota*: BARNAB. 14, 5 ut illi -ati sint (τελειωθῶσι) in peccatis. *fere i. q. excolere, erudire*: EVCHER. instr. 1 p. 66, 5 se -antibus viris ... scientia praeeminentibus. AMM. 25, 9, 7 excussa regimenta perito ... ductori -ando (*i. nondum satis instituto*) iuveni porrexisti. OP. imperf. in Matth. 49 p. 911 parvuli non habentes qui aut informaret eos aut postmodum -ret in virum perfectum. *nonnullis locis supra laudatis (l. 35. 46 sq.) similibus passivum videtur habere moriendi vim*: ITALA (cod. q) *et* VVLG. Luc. 13, 32 tertia die -or (τελειοῦμαι). II Macc. 7, 41 (Amiat.) *v. p. 604, 42.* GAVDENT. serm. 17 p. 963^A^ Iohannes in Sebastena, ... Andreas et Lucas apud Patras ... -ati referuntur. VIGIL. TRID. ad Ioh. 4 p. 554^A^ ut pro ovibus pia victima -retur. VVLG. sap. 4, 13 *placens deo* -atus (τελειωθεὶς) in brevi explevit tempora multa. 4, 16 iuventus celerius -ata (τελεσθεῖσα). RVFIN. hist. 2, 22, 2 ubi et martyrio -atus est (τελειωθῆναι). *cf.* 3, 32, 6. 5, 24, 4. GREG. TVR. Franc. 1, 30 per martyrium -ati sunt. *cf.* GREG. M. epist. 11, 56^a^ (II p. 335, 18). ACT. Petr. 1 inter manus Neronis ... -bitur. *i. q. consecrare*: ITALA exod. 29, 9 (Lugd. *cf.* AVG. quaest. hept. 2, 125 *sqq.*) et -bis (τελειώσεις, VVLG. initiaveris) manus Aron. 29, 29 (VVLG. consecrentur). num. 3, 3 (Aug. loc. hept. 4, 4 p. 583; VVLG. repletae et consecratae).

b *de hominis animo et virtutibus*: SEN. benef. 7, 1, 7 si animum virtuti consecravit, ... -vit scientiam utilem (COLVM. 1, 1, 17 quare nostra praecepta non -are scientiam sed adiuvare promittunt). epist. 88, 28 una re -atur animus, scientia bonorum et malorum. 90, 44 non erant ingenia omnibus -ata. 92, 27 haec (*ratio*) in illis (*dis*) -ata est, in nobis consummabilis (LACT. inst. 3, 13, 7 nec officium hominis rationemque -at *philosophia*). 95, 1 an *philosophia praeceptiva* ... satis sit ad -andam sapientiam. ITALA I Ioh. 2, 5 (Lucif. Athan. 2, 14 p. 173, 3) caritas dei -ata est (τετελείωται, VVLG. perfecta). HERM. vulg. sim. 5, 3, 7 -bis (ταπεινοφρονήσεις, Pal. perfectam facies) humilitatem animae. CENS. 14, 7 in septima *hebdomade vitae* prudentiam linguamque -ari. LACT. inst. 6, 2, 17 ad perficiendam -andamque iustitiam (epit. 59, 6 ut iustitiam -et. HIL. in Matth. 10, 28 sic -atur iustitia ex fide). epit. 61, 9 ad -andam pudicitiam. HIL. in psalm. 14, 8 pudicitiam virginitate -ant. ZENO 1, 4, 7 tu (*pudicitia*) aequalis in omnibus -aris (-atis *al. cod.*). HIL. trin. 8, 1 -andae religionis. TYCON. 3 p. 28, 14 constat in Iacob dilect⟨ionem de⟩um -asse. AMBR. hex. 1, 8, 31 virtus in infirmitate -atur. PS. AMBR. serm. Sess. 3, 2 p. 124^A^ omnia virtutum genera -are (*cf.* HIER. epist. 78, 14). *nota*: AMBR. Iac. 1, 4, 14 cognitio venenatorum poculorum -atur ad disciplinam medicinae. **3** *de variis rebus incorporeis*: VAL. MAX. 7, 2 ext. 2 felicitatis appellationem rogus -at. SCRIB. LARG. praef. p. 4, 17 antiquos auctores, per quos -atur professio. SEN. epist. 39, 6 tunc est -ata infelicitas. COLVM. 5, 1, 2 neque ... est ... ars, quae singulari -ata sit ingenio. PLIN. nat. 7, 89 ars *memoriae* facta et inventa est a Simonide, -ata a Metrodoro Scepsio (*cf.* 35, 71. 122 *al.*). 34, 56 hic (*Polyclitus*) -asse hanc scientiam iudicatur et toreuticen sic erudisse ut Phidias aperuisse. 35, 66 si et hoc (*pueri figuram* [hunc *man. Dal.*]) -assem. QVINT. inst. 2, 15, 29 hanc (*rhetoricen*) -ari citra iustitiae scientiam non posse. 3, 9, 9 nec ... ars ulla -atur ibi, unde exordiendum [ordiendum *B*] est. 2, 17, 9 omnia, quae ars -erit, a natura initia duxisse. ARNOB. nat. 2, 37 p. 78, 6 *homines* ad -andam molis huius (*terrae*) integritatem partem aliquam conferunt. HIL. in Matth. 6, 2 -vit ... omnia bonitatis exemplo. 32, 3 ad -andam hominis humilitatem. myst. p. 16, 7 ut ... patriarcharum ... gesta ... perfectionem eorum, quae in domino nostro -anda erant, imitarentur. psalm. instr. 11 -ata in nos caelesti gloria. op. hist. frg. 1, 1 magnum -andae veritatis sacramentum ita triplici ... sensus affectione [-em *codd.*] (*i. fide, spe, caritate*) complectitur. PS. HIL. libell. 22 p. 750^B^ *species*, in qua omnes -antur. ZENO 1, 1, 4 ex eo ipso, quod creditum est, -ata fides (VVLG. Iac. 2, 22 ex operibus fides -ata est [ἐτελειώθη]). *nota*: FILASTR. 155, 11 *Christi* qualitatis divina substantia ... in fide virtutis atque confessionis nostrae -atur. AVG. quaest. hept. 2, 125 potestas ... sanctificatione -batur.

B *generatim*: **1** *i. q. perficere*: AVG. in psalm. 58 serm. 2, 5 -ari enim perfici est. GLOSS. ἀπαρτίζω perficio. συντελῶ, πληρῶ conficio. -at complet. -a ἐπιτέλει. -ans τελοῦσα [teloisa *cod.*]. -atis συντελεσθέντων. **a** *res corporeas*: AVG. gen. ad litt. 6, 11 p. 184, 18 -asse ... ista intellegimus deum, cum creavit omnia simul ita perfecte, ut nihil ei adhuc ... creandum esset. in epist. Ioh. 10, 5 tunica finitur ut -etur (*respondet*: perfecta sit). VLP. dig. 50, 16, 139, 1 perfecisse aedificium is videtur, qui ita -vit, ut iam in usu esse possit. MANIL. 4, 251 quod ... consum⟨m⟩entque foci Cererem. SCRIB. LARG. 254 ut -etur liber (BALB. grom. p. 93 ad -andum librum. PORPH. Hor. carm. 4, 1, 1). COLVM. 9, 13, 11 -atis operibus cereis. INSCR. Jahresh. d. öst. Inst. VII 1904 Beibl. (*aet. Flav.; Ephesi, in basi*) -erunt heredes Aquilae. CORP. XIV 3530 (*a. 88*) rivom aquae Claud⟨iae ... -a⟩vit (FRONTIN. aq. 5 donec viam et aquae ductum -ret. 6 actum est de -ando aquae opere. 88 *al.* CORP. III 549 [*Athenis, a. 139/40*] aquaeductum ... coeptam -vit dedicavitque. *cf.* IX 6038). CORP. III 14195^43^ (*Mileti, a. 100*) viam ... instituit, con⟨sum⟩mavit, dedicavit. PLIN. epist. 10, 39, 6 -are opera, ut incohata sunt (SVET. Iul. 30 opera -are quae instituerat. ITALA gen. 2, 2 [Aug. c. Adim. 2 p. 116, 22] et -vit [συνετέλεσεν, VVLG. complevit] deus omnia opera sua. AMBR. parad. 4, 25 quod quasi -ata custodiat). TESTAM. Dasum. (Corp. VI 10229), 114 ⟨monimentum volo ...⟩ ... -ari. VI 13074 M. Aurelius ... coeptu(m) a patrono ... -vit. X 563, 4 (*Salerni*) fecerunt et -erunt hunc eorum sive monomentum. II 2006 (*Nescaniae Baeticae*) quot domum (*sc. signum*) ut -ari posset, ... dedicavit .... NERAT. dig. 7, 1, 61 aedificium incohatum -are (*cf.* VLP. dig. 50, 16, 139, 1 *supra l. 35.* VVLG. III Esdr. 5, 73 ne -etur [ἀποτελεσθῆναι] aedificium). VENVL. dig. 45, 1, 137, 3 insulam -are. CORP. V 7753 (*saec. II post med.*) Pylades hieronica ... instituit ... Pylades hieronica discipulus -vit. TERT. paenit. 3 alia afflatu eius (*dei*) -ata (*opp.* manu expressa). IREN. 2, 7, 5 qui (*deus*) mundum -vit (LACT. inst. 2, 10, 1 -ato ... mundo ... imperavit deus). CORP. VII 965 (*a. 222*) basilicam equestrem iam pridem ... coeptam aedificavit -vitque. *cf.* IX 1666. VLP. dig. 1, 16, 7, 1 ut coepta (*sc. aedes sacrae et opera publica*) -entur. 34, 2, 22 *si vestimentum* -atum sit. IVST. 12, 5, 12 muro -ato. *cf.* 2, 15, 6 (VVLG. I Macc. 13, 10 muros Ierusalem). LACT. inst. 2, 8, 34 nec incipi nec fieri nec -ari quicquam potest *al.* MAR. VICTORIN. verb. script. 7 -ata sunt omnia (*saepius*). *ibid.* -atam esse omnem operam, quam deus initiaverit facere. HIL. syn. 29 per encaenias Antiochenae ecclesiae -atae. VVLG. III reg. 6, 9 et aedificavit domum et -vit (συνετέλεσεν) eam. ITIN. Silv. 48, 2 -ato domo dei. CHIRON 918 ex his omnibus liparam -bis. AMM. 20, 11, 20 aggestus -ati. 24, 4, 13 apparatu excindendae urbis -ato. 31, 3, 7 hac lorica ... -ata. AVG. gen. ad litt. 5, 4 *rebus* perfectione -atis. SVLP. SEV. chron. 2, 10, 2 templum quadriennio -atum (CORP. III 12387 ⟨templum ... incoh⟩avit -vit. *cf.* VII 966). INSCR. Revue archéol. 1904, 4 sér. IV p. 300 (*ex Africa*) ob apothecam -atam aram ... posuit. COD. Iust. 1, 17, 1, 12 ut codex -atus nobis offeratur. MARCELL. chron. II p. 85, 453, 5 atrium. CARM. epigr. 1225^c^, 9 -atque hasta tropaeum. *nota*: COD. Iust. 1, 17, 2, 9 in quinquaginta libros opus -atum est. *cf.* 1, 17, 21.

b *res incorporeas*: LIV. 29, 23, 4 ad eam rem (*sc. nuptias*) -andam (confirmandam *Σ*). perioch. 49 belli intra quintum annum -ati (68 antequam Cimbricum bellum -retur. QVINT. decl. 306 p. 201, 3 ante -vimus bellum. FRONTIN. strat. 2 praef. de -andis reliquiis belli. AMPEL. 46, 3. AMBR. off. 3, 14, 87 -andi belli Persici gratia. AMM. 22, 8, 25 bello anteriore ... apud Troiam -ato. ENNOD.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

opusc. 1, 20 p. 267, 6 quae [*natio*] solo bella -vit excursu). MANIL. 1, 569 Cancri, in quo -at Phoebus lucemque moramque. VELL. 2, 117, 1 intra quinque -ati tanti o p e r i s (*i. e. belli Delmatici*) dies (SEN. epist. 65, 14 -atum opus causam esse. COLVM. 4, 8, 3 opere -ato. CORP. XIII 2494. VLP. dig. 50, 15, 4, 10 intra finem operis -ati. ITALA [cod. q] *et* VVLG. Ioh. 17, 4 opus -vi [τελειώσας]. PORPH. Hor. carm. 2, 1 pr. ut ... incohatum historiae opus -et. IVST. 9, 8, 21 operis gloriam -vit. VVLG. Sirach 38, 7 et non -buntur [συντελέσῃ] opera eius [*medici*]. AVELL. p. 117, 19 -ato opere fidei. HIL. in psalm. 138, 11 qui datum sibi opus -at. FILASTR. 141, 3 in fide atque opere christianitatis -anda atque comprobanda. AMM. 16, 11, 11 opus spe celerius -vit. PROSP. in psalm. 137, 5 omnia opera dei in his [*viis*] -antur). VAL. MAX. 2, 8, 7 L. Sulla -ata atque constructa [-stricta *Ald.*] potentia sua. 6, 2, 11 -atis v i c t o r i i s (FRONTIN. strat. 1, 11, 2. 2, 3, 17. 3, 6, 5. HEGES. 5, 20, 3 quo celerius victoria -retur. OROS. hist. 6, 19, 11 victoriam ... -vit. PROSP. in psalm. 123, 1, 2 illo [*domino*] -ante victoriam). SEN. contr. 7, 6, 21 nondum esse -atam publicam vindictam. SEN. Herc. f. 1039 -a s a c r u m (ACT. Arv. a. 87 II 42 *al.* ad -andum sacrificium deae Diae. CORP. XII 1782 *a. 184* inchoatum est sacrum [*sc. taurobolium*] XII Kal. Mai., -atum VIIII Kal. Mai. *cf.* XIII 1753, 12 *a. 194.* 1754, 17. SVLP. SEV. chron. 1, 72 -ato sacrificio Abrahae. PAVL. MED. bened. 11, 1 -atis sacrificiis). SEN. benef. 2, 42 ut -et *beneficium.* 5, 1, 1 propositum. epist. 24, 20 ultima hora ... non sola mortem facit, sed sola -at. nat. 6, 5, 3 nulla res -ata est, dum incipit. COLVM. 9, 16, 2 -ata disputatione. 11, 2, 3 quorum (*culturarum officia*) alia ... -bit, atque alia ... incohabit (PALLAD. hist. mon. I 44 -ato castitatis ac sanctitatis officio). LVCAN. 1, 337 proelia barbarico vix -ata veneno (AMPEL. 14, 5 ut diuturnum proelium victoria -rent). PLIN. nat. 7, 139 decem maximas res optimasque ... -asse eum (*L. Metellum*). QVINT. inst. 2, 6, 6 iam prope -ata fuerit praecipientis opera (PAVL. dig. 40, 7, 20, 5 per quod [*tempus*] operarum quantitas -atur). decl. 249 p. 22, 2 quantocunque tempore egi, nihil obest non -asse (*actionem*). *cf.* p. 22, 24. 333 p. 311, 21 studia. 348 p. 371, 17 sane non -erit †primum [crimen *coni. Obrecht*] suspicio. EPIST. imp. Nerv. Plin. epist. 10, 58, 10 quae (*res*) ... incohatae -atae sunt. AMPEL. 46, 7 incohatum excidium Carthaginis ... -vit. APVL. flor. 16 p. 66 *Philemonem* veram fabulam -asse. p. 68 -are potius animam quam historiam. met. 11, 20 rebus (*sc. sollemnibus*) ... rite -atis. ITALA Ios. 4, 10 (Lugd.) -ret (συνετέλεσεν, VVLG. complerentur) universa. Ioh. 19, 28 (cod. q) *et* VVLG. quia omnia -ata sunt (τετέλεσται), ut -retur scriptura. 19, 30 dixit: -atum est. II Tim. 4, 7 (cod. d. g; Tert. scorp. 13) *et* VVLG. c u r s u m -vi (τετέλεκα) (*cf.* VVLG. act. 20, 24. AMBR. Iac. 2, 11, 49 cursum -ans. HEGES. 5, 27 l. 13 -andi cursus periculum manet. LEO M. serm. app. 16, 30 p. 512^{B}. VICT. VIT. 3, 24 cursum palmiferum. GREG. TVR. Franc. 4, 19 -ato boni operis cursu). HERM. vulg. (*et* Pal.) sim. 5, 3, 8 ⟨si⟩ sic -veris (τελέσῃς) ieiuneum. 8, 2, 5 his -atis (μετὰ τὸ ... τελέσαι). IREN. 1, 2, 5 a quibus (*a Christo et spiritu s.*) -atos esse (καταρτισθῆναι) dicunt Aeonas. VLP. dig. 2, 2, 1, 2 -atam iniuriam, non coeptam. PAVL. dig. 3, 5, 20, 2 quaecunque prioris negotii explicandi causa geruntur, nihilum refert, quo tempore -entur, sed quo tempore incoharentur. HIL. in Matth. 30, 2 -atis ... universis divinorum mysteriorum virtutibus. trin. 4, 21 -ata cooperatione. myst. p. 6, 18 in quo (*Christo*) ... universae carnis -ata est resurrectio. p. 19, 36 -atur ... in rebus gerendis (*sc. Iudaeorum*) dispositio spiritualis. FILASTR. 92, 6 in Christo -atum completum probatum m y s t e r i u m (110, 8. GAVDENT. serm. 19 p. 990^{A} -ato mysterio passionis *al.* VVLG. apoc. 10, 7 -bitur [ἐτελέσθη] mysterium. EPIST. pontif. 261 Migne 13 p. 1178^{B} -ans omne mysterium. ORIENT. carm. app. 2, 17 -ans sacri mysteria sancta profundi). HILARIAN. pasch. 6 p. 1109^{C} post -atos ... cursus solis. curs. temp. 5 p. 159, 24 factum et -atum est diluvium. PRISCILL. tract. 6 p. 80, 13 -are quod vultis. AMBR. exc. Sat. 1, 1 p. 1291^{A} utinam hic -atum sit (*sc. quidquid timebam*). Ps. AMBR. laps. virg. 5, 20 nuptiis -atis. HEGES. 4, 4, 5 consolatus -ati negotii celeritate (AMM. 19, 11, 7 exultans ut negotio sine ullo pulvere -ando). VVLG. Sirach 38, 34 ut -et (συντελέσαι) linitionem. Luc. 4, 13 -ata ... tentatione. Iac. 1, 15 peccatum ... cum -atum fuerit. apoc. 15, 8 donec -rentur septem plagae. III Esdr. 7, 4 -erunt omnia. AMM. 17, 8, 2 intra mensem quintum ... duas expeditiones -ari posse. 28, 5, 8 *al.* SVLP. SEV. dial. 2, 4, 7 -ata oratione. MART. CAP. 8, 848 hac quaestione -ata. OROS. hist. 6, 8, 23 ut ipse tantam rem -asse videretur. EVSEB. MED. (Leo M. epist. 97, 3 p. 947) -ati certaminis coronam. MARCELL. chron. II p. 93, 484, 2 plebs fidelium ... beatam -vit agonem. ALC. AVIT. c. Arr. 19 p. 8, 22 *Paulus* fidei culmen ea ... definitione -at. ENNOD. epist. 2, 51, 5 p. 55, 23 confessionis munera -ate. COD. Iust. 1, 17, 2, 12 omni iuris Romani dispositione -ata. 6, 22, 9, 1 sin ... hoc et inceperit facere et -erit. 8, 17, 12, 6. APRING. in apoc. 20, 7 -atis perfectisque meritis. *nota*: FLOR. epit. 1, 18, 1 ut *bellum Tarentinum* Italiam -ret et transmarinos triumphos auspicaretur. *a b s o l u t e*: CHIRON 581 deinde -bis caustico. VVLG. Sirach 18, 6 cum -erit homo, tunc incipiet. PAVL. PETRIC. Mart. 1, 131 quisnam ... bonus sic -are valebit, ... ut coepit ... Martinus.

c *s e q. i n f i n i t i v u s*: ITALA deut. 26, 12 (Lugd.) si -veris decimare (συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι, VVLG. compleveris decimam). II Cor. 8, 11 (Ambr. off. 1, 30, 151; Ambrosiast. *ad l.*) facere -ate (τὸ ποιῆσαι

ἐπιτελέσατε, VVLG. facto perficite). HIL. trin. 37 qui (*calix*) tum ... effundi -batur. VVLG. Am. 7, 2 cum -asset comedere.

2 *i. q. e x p l e r e*: GLOSS. ἀποπληρῶ explico. συμπληρῶ compleo, conficio. a *g e n e r a t i m*: SEN. contr. 1, 1, 25 d⟨uobus⟩ (*add. Haase*) sententia verbis -atur (DIOM. gramm. I 300 oratio est compositio dictionum -ans sententiam). suas. 6, 10 ut liber ... -es v i t a m (SEN. epist. 12, 8 sic ordinandus est dies ..., tamquam ... -et atque expleat vitam. 32, 3 -are vitam ante mortem. CENS. 14, 12 quadrato numero annorum vitam humanam -ari. *cf.* APVL. flor. 16 p. 68 -are potius a n i m a m quam historiam. *cf. p. 601, 37.* *omittitur* vita: CARM. epigr. 211 qui vixit bene et -vit bene. *cf.* CORP. VI 17540. XIV 2140 h(a)ec ubi amavit, ibi bene -vit. FVLG. aet. mund. p. 158, 28 adulterium germen non bono termino -vit. VEN. FORT. carm. app. 1, 153 sic miserae -vere parentes? PASS. Tarach. 7 male et sceleste -antes [τοῦ βίου ... ἀπαλλάξαντες]). SEN. dial. 5, 31, 2 -vit dignitatem meam. 7, 9, 3 summum bonum (7, 15, 2). benef. 7, 26, 1 in qua (*quaestione*) hanc materiam -ari decet. epist. 88, 40 utraque materia -ata et Odyssea et Iliade. COLVM. 8, 1, 1 quae ... -bant ruris ... colendi ... scientiam, septem memoravimus libris. TAC. hist. 3, 84 quidquid ... laboris et periculi hausissent, opere illo -ari. FILASTR. 78 finem legis et prophetarum in Christo completum -atum *esse* (Ps. HIL. libell. 22 p. 750^{C} decet ... finem specierum in dilectionis plenitudine ... -are). LACT. epit. 62, 8 ut omne veritatis arcanum -rent atque aliquo veluti fine concluderent. HIER. epist. 98, 8 verbum opere, comminationem fine -ans et dictorum potentiam expletione rerum probans. 98, 20. VVLG. apoc. 15, 1 in illis (*plagis*) -ata est (ἐτελέσθη) ira dei. LEO M. serm. 56, 1 p. 326^{A} *Christus* dispensationem omnium sacramentorum ... salutifera passione -at. CASSIOD. inst. div. 1 p. 1112^{C} ut explanatio totius codicis Octateuchi -ato termino clauderetur. BOETH. in Porph. comm. pr. 1, 4 p. 11, 5 si quid definies, ex quo sit genere primum tibi dicendum erit, atque in hoc genus speciesque -ata sit. b *s p e c i a t i m*: *de t e m p o r e, n u m e r i s, m o d i s*: SEN. dial. 5, 36, 1 -ato die. epist. 58, 31 qui ... -asset numerum (*sc. annorum*). COLVM. 3, 9, 6 dua iugera vinearum ... ex una ... vite ... insitione facta -ata *esse* (11, 1, 2 *v. p. 599, 9*). ITALA deut. 34, 8 (Lugd.) -ati sunt (συνετελέσθησαν, VVLG. completi) dies luctus. Dan. 10, 3 (Tert. ieiun. 9) donec -rentur (ἕως πληρώσεως, VVLG. complerentur) tres hebdomades. IREN. 1, 13, 5 omne tempus -vit (διετέλεσε). VLP. dig. 2, 15, 8, 6 -ato anno (*opp.* initio anni). LACT. epit. 65, 3 -ato numero *annorum.* MAR. VICTORIN. verb. script. 3 quod vesperam et postea diem factam appellat *Moyses in genesi*, -atas horas facturae illius designat. HIL. psalm. instr. 12. 15 ita, ut ... Daniel et ... Hester XXII librorum numerum -ent. Ps. HIL. libell. 12 p. 744^{D} -ata aetate in errore. *cf.* 13 p. 745^{B}. HILARIAN. curs. temp. 17 p. 171, 14 restant ... anni CI, ut -entur anni sex milia. pasch. 6 p. 1110^{C} primum suum mensem -at luna II id. April. HIER. epist. 57, 5 vix brevis (*al.* brevia) vitae spatia -o. VVLG. Matth. 10, 23 non -bitis (τελέσετε) civitates Israel *i. numerum civitatum.* Luc. 2, 21 et postquam -ati sunt (ἐπλήσθησαν) dies octo. *cf.* act. 21, 27 apoc. 20, 3 *al.* AVG. civ. 15, 14 p. 86, 24 quem (*annum*) duodecim menses ... additis ... quinque diebus ... -ant. RVFIN. hist. mon. 16 p. 439^{A} brevi tempore -ato. SERM. Arrian. frg. II 13 p. 638^{C} promissionis tempora. COMPVT. Carth. 2, 1 quoniam vicesimus quintus circulus ... fuerit -atus. SIDON. carm. 2, 44 -atam senectam non ferro finire pudet. CARM. epigr. 1248, 3 vix -vit septem quinquennia lustri. EXC. barb. chron. I p. 314, 22. *nota absolute*: SVET. Cal. 44 nonnullis *centurionum* ante paucissimos, quam -uri essent dies (*sc. stipendia*), primos pilos ademit. *cf. p. 605, 20.* *de v a t i c i n i i s*: ITALA I reg. 3, 12 (Lucif. Athan. 1, 11) -bo (ἐπιτελέσω, VVLG. complebo) quae praedixi. Luc. 18, 31 (codd.) *et* VVLG. omnia. Luc. 24, 25 (Filastr. 156, 3). Ioh. 19, 28 (cod. q) *et* VVLG. ut -retur (τελειωθῇ) scriptura. BARNAB. 7, 3 ut et figuram, quae fuerat sub (ἐπί) Isaac, ... -ret (τελεσθῇ). HIL. in Matth. 12, 4 -ari in se omnia, quae anterius sunt dicta (*cf.* FILASTR. 106, 4. 140, 1 omnia in se et de se -bat salvator. 141, 3. VVLG. act. 13, 29 cumque -assent [ἐτέλεσαν] omnia, quae de eo scripta erant). HIL. myst. p. 7, 27 *superiora* -antur in populis. in psalm. 2, 25 quo dicto prophetia -atur (*cf.* AMBR. inst. virg. 14, 91 -atum est illud ... eloquium). FILASTR. 108, 8 quod (*verbum psalm. 18, 6*) probatum ostenditur atque -atum. VVLG. Sirach 34, 8 sine mendacio -bitur (συντελεσθήσεται) verbum legis (*cf.* EVG. TOLET. carm. 8, 26 visio Iohannis -ans omnia legis). VVLG. Marc. 13, 4 quando haec omnia incipient -ari (συντελεῖσθαι). GAVDENT. serm. 19 p. 990^{B} *Christus* veritatem praemissi aenigmatis eatenus -vit, ut .... APRING. in apoc. 18, 9.

C *s e n s u d e b i l i t a t o; notiones, quae hic afferendae sunt, iam in aliquot exemplis supra allatis plus minus sunt perspicuae*: 1 *i. q. f a c e r e, a g e r e, g e r e r e*: a *d e r e b u s c o r p o r e i s*: MANIL. 4, 159 *sub Geminis nati* numerisque modisque -ant orbem, postquam ipsos sidera linquunt. CORP. IX 3608 (*Aveiae, a. 213*) speleum Soli invicto -e⟨runt⟩. XIII 6705 (*Moguntiaci*) quos (*arcum cum signis*) Dativius ... ⟨p⟩romisit ... et heredes -a⟨verunt⟩. XII 186 memoriam -vit. X 3675 M. Antonius ... patrono consum⟨man⟩dum cur(avit). *cf.* XII 2041. VVLG. Hebr. 8, 5 cum -ret (μέλλων ἐπιτελεῖν) tabernaculum *Moyses* (*cf.* SVLP. SEV. chron. 1, 19, 10). IV Esdr. 4, 15 (*loquuntur fluctus maris*) ut ... ibi (*in campo*) -emus nobismet ipsis aliam regionem.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

SALV. gub. 3,1 unde *aedificium* structum est et -atum. *nota adnominationem*: PLIN. paneg. 51 occulta celeritate properantur (*porticus, delubra*) ut non -ata, sed tamquam commutata videantur. **b** *de rebus incorporeis*: MANIL. 4,400 annua solliciti -m⟨m⟩ant vota coloni. SEN. contr. 10,6,2 nondum totum -vi officium (SEN. benef. 2,32,1). CVRT. 6,10,14 non -ato, ... sed cogitato parricidio. SCRIB. LARG. praef. p. 6,1 priusquam rogareris, -asti vota mea. SEN. benef. 2,32,3 lusus ..., qui -atur vicibus mittendi ac remittendi. COLVM. 8,5,5 cum primum partum -erunt gallinae. QVINT. decl. 254 p. 40,13 ista (*ex. gr. prorogatio imperii*) rogationibus ... -antur. 336 p. 322,23 si condicio -ata est. FRONTIN. aq. 7 negotium. PLIN. epist. 10,4,3 quae ... solent exigi -vit. POMPON. dig. 39,5,1,4 etiam per interpositam personam donatio -ari potest. ITALA gen. 18,21 (Tert. adv. Marc. 2,25) si secundum clamorem -antur (συντελοῦνται, VVLG. utrum clamorem opere compleverint). iud. 11,39 (Lugd.) -vit votum (ἐποίησε τὴν εὐχήν, VVLG. fecit ei sicut voverat). prov. 1,19 (Lucif. Athan. 1,25 p. 110,17) viae -antium (συντελούντων, VVLG. *aliter*) iniqua. Ier. 31,31 (Cypr. testim. 1,11 Lact. inst. 4,20,6. 10) -bo (διαθήσομαι) domui Israel ... novum testamentum (VVLG. feriam foedus *idem legitur* Hebr. 8,8 [Aug. c. Faust. 32,9 civ. 17,3] *ubi etiam* VVLG. -bo *e gr.* συντελέσω). Rom. 2,27 (codd. d. g) *et* VVLG. legem -ans (HIL. in psalm. 53,1 David ... apostolici mandati praecepta -at. ASSVMPT. Moys. 12,10 facientes ... et -antes mandata dei. *cf.* PAVL. dig. 13,6,17,3 voluntatis est ... suscipere mandatum, necessitatis -are. 17,1,22,11 [INST. Iust. 3,26,11] *mandatum* susceptum -ari oportet. GAIVS inst. 3,159 recte quoque -atum [-atur *cod.*] mandatum, si, dum adhuc integra res sit, revocatum fuerit, evanescit, *ubi errore positum* -atum *pro* contractum, *quod extat* INST. Iust. 3,26,9). HERM. vulg. *et* Pal. sim. 5,1,5 -bis (ποιεῖς) ieiuneum (ARATOR act. 2,1009 *ieiunia* tot -ata diebus). VLP. dig. 28,1,20,4 quod (*testamentum*) -vit. HIL. in Matth. 12,17 cum in spiritu dei omne opus -et *Christus*. 24,2 totius humilitatis praecepta -at (*cf.* ZENO 1,12,3). trin. 5,35 quae (*sacramenta salutis*) in nobis per regenerationis virtutem -antur ad vitam (6,23 sub -andi baptismi sacramento. *cf.* FAVSTIN. trin. 2,2 p. 50[C]. CHROMAT. in Matth. 1,1 ad -anda legis ... sacramenta). ZENO 2,27,3 -ata omni iustitia (PS. LACT. inst. interpol. 7,26,17 in omni actu iustitiae opera -as. APRING. in apoc. 21,17 quae [*iustitia*] expletione decalogi ... -atur). DAMAS. epist. pontif. 253 Migne 13,375[A] *Marcus* gloriosum -vit martyrium (HYD. chron. II p. 23,120 durantes ... -vere martyrium. MAX. TAVR. serm. 60 VICT. VIT. 3,27 [3,71 meritorum suorum mortem -ans: *totum locum del. Halm*]). AVELL. p. 38,24 in nos coepit velle -are, quod in sanctum Ephesium -are non ausus est. AMBR. Abr. 2,7,42 ad proelium -andum (OROS. hist. 4,19,3 *proelium* diu ... magnis militum viribus -atum). VVLG. gen. 6,16 in cubito -bis summitatem *fenestrae* (LXX *aliter*). II Macc. 3,32 ne ... rex suspicaretur malitiam ... -atam (συντετελέσθαι). I Petr. 4,3 ad voluntatem gentium -andam (κατειργάσθαι). Hebr. 9,6 sacrificiorum officia -antes (ἐπιτελοῦντες). RVFIN. hist. mon. 19 p. 442[B] a quibus ... virtutes multae et signa miranda omnibus -antur. *cf.* prol. p. 390,28. 29 p. 453[A]. SVLP. SEV. chron. 2,11,8 *eversio templi* per Titum Caesarem -ata est. 2,44,8 concilium ... bono initio, foedo exitu -atum est. PROSP. resp. ad Vinc. 16 ipsorum hoc (*si cadant*) nequitia ... -ura est. LEO M. serm. 36,3 p. 256 -andorum scelerum ... facultates. 54,2 p. 319 quia dispensatio sacramenti ... *non* ... erat -anda. SALV. eccl. 2,14 sacri ministerii servitutem fideli servitute -ans. ENNOD. opusc. 3,80,12 p. 333,21 cum res gloria dignas -ret. APRING. in apoc. 4,3 unum (*iudicium*) iam -atum est ..., aliud ... -bitur. EVG. TOLET. hex. praef. pros. p. 27,13 decretum divale -vi. HIL. trin. 6,34 non enim naturam dei a patre venisse, sed a deo exisse -at (*i. efficit*). *absolute*: LACT. inst. 7,5,4 *dei* virtutem -andi. *accedit acc. praed.*: IREN. 2,18,3 dominus ... perfectos -at discipulos (*bis*). HIL. in psalm. 1,12 beatum hunc virum legis meditatio ... -at. trin. 3,16 *dei filius* ... homo -batur ad mortem. PS. AVG. serm. 59,1 tanto sanctiores pueros -bat. MARCELL. chron. II p. 63, 392,2 immobilem ... turrem ecclesiae -vit. *nota*: PS. QVINT. decl. 11,1 coram impatientia mea felicem -are patrem.

2 *i. q. finire*: GLOSS. -at complet, finit. II 113,36 -atum erit τὸ τετολμημένον εἴη [τετελημένον *h*, τετελεσμένον ἔσται *Herald.*]. *cf.* 113,43. **a** *aliquid*: VAL. MAX. 6,1,5 honoribus -atis (CORP. VIII 8841 [*e Mauretan. Sitif.*] omn⟨es⟩ honor⟨es⟩ -mm⟨avit⟩. 9257). COLVM. 12,4,1 -atis sationibus. ACT. Arv. a. 130,3 mag⟨isteri⟩ ... -ati *al.* AGENN. grom. p. 70,13 dum -atus fuerit *status effectivus controversiarum* nascitur. *cf.* PS. AGENN. grom. p. 25. ITALA Matth. 7,28 (cod. k) *et* VVLG. cum -asset (ἐτέλεσεν) sermones istos (19,1 *et* 26,1 [cod. l] *et* VVLG. *cf.* HIL. trin. 4,25. VVLG. Tob. 14,1 -ati sunt [ἐπαύσατο] sermones. II Macc. 15,40 MACR. sat. 1,11,4). ITALA Matth. 13,53 (cod. l) *et* VVLG. parabolas. apoc. 11,7 (cod. g) -erunt (ἐτέλεσαν, VVLG. finierint) testimonium. HERM. vulg. vis. 3,7 -vit (ἐτέλεσεν, Pal. finit) enarrationem. VLP. frg. Vat. 181 ⟨ante consu⟩mmatam *tutelam*. PORPH. Hor. epod. 14,8 ad umbilicum adducere: pro finire et -are, quia in fine libri umbilici ... solent poni. carm. 3,30,1 qua (ᾠδῇ) tertius liber -atur. HIL. trin. 8,31 -at *Paulus* has ... divisiones. AMBR. Hel. 13,48 ubi -atae fuerint epulae. *ibid.* cum -verint, tunc incohare se dicunt. VVLG. Is. 10,25 -bitur (παύσεται) ... furor meus. 32,10 -ata est vindemia (*cf.* PS. ORIG. tract. 2 p. 15,19). 33,1 depraedationem. Dan. 9,24 ut -etur (συντελεσθῆναι) praevaricatio. AMM. 15,5,1 fortuna motum eventu celeri -vit. 18,9,3. 23,2,5. AVG. c. Iul. op. imperf. p. 1500[B] quaestiones universas ab ea, qua coeperint, parte -et. SALV. gub. 3,49 -atis sollemnibus. ENNOD. epist. 9,458,6 p. 253,10 -atis congressionibus de irae hereditate nil remanet. ISID. praef. test. 58 *Ezechiel* ibi (*in Chaldaea*) ... vaticinium -vit. *nota*: *ad exemplar Graecum participium pro adverbio positum*: HIPPOCR. aer. 19 sol ... -ans (τελευτῶν) proximus fit *regioni Scythicae*. *passivum medii vi usurpatum*: VVLG. Gal. 3,3 cum spiritu coeperitis, nunc carne -emini (ἐπιτελεῖσθε)? **b** *sequitur particip. vel gerund.*: ITALA gen. 43,2 (Lugd.) cum -assent (συνετέλεσαν, VVLG. consumptis cibis) comedentes. deut. 31,1 -vit Moyses loquens (συνετέλεσε λαλῶν, VVLG. *aliter*). 31,24 iud. 3,18. I reg. 24,17 (Lucif. Athan. 1,15 p. 91,28) cum -asset ... verba haec loquens (συνετέλεσεν τὰ ῥήματα ... λαλῶν, VVLG. complesset ... loquens sermones). Matth. 11,1 (codd. d. δ. l) *et* VVLG. *ibid.* LIB. iubil. 15,22 et -vit *deus* loquens (*cf.* LXX gen. 17,22 συνετέλεσεν λαλῶν, VVLG. cum finitus esset sermo). HERM. vulg. vis. 1,4 cumque -asset legendo (ἐτέλεσεν ἀναγιγνώσκουσα; Pal. finisset legens).

III *i. q.* **consumere vel perdere** [MANIL. 2,347 *v. p. 607, 32.* SEN. contr. 1,1,1 *v. p. 616, 62*]: TERT. apol. 48 fructus -antur et redeunt. patient. 12 cetera evacuabuntur -buntur exhaurientur. ITALA num. 16,21 (Lugd.) -ans -bo (ἐξαναλώσω, VVLG. disperdam) eos. 16,45 (VVLG. delebo). 32,13 -ata est (ἐξαναλώθη, VVLG. consumeretur) natio. deut. 32,23 (Rufin. Adamant. 1,19) sagittas -bo (*gr.* ἠκονημένα, LXX συμπολεμήσω, VVLG. complebo) in eos. lev. 6,22 (Aug. quaest. hept. 3,17) omne -bitur (Lugd. ponetur; ἐπιτελεσθήσεται, VVLG. cremabitur). III reg. 9,21 (Aug. quaest. hept. 6,21 p. 439) quos non -erant (ἐξολοθρεῦσαι, VVLG. exterminare) filii Israhel. Is. 10,22 (Cypr. testim. 2,3; *cf.* Rom. 9,28) verbum -ans (συντελῶν) et brevians. Nah. 2,1 (Aug. civ. 18,31) -atum est (συντετέλεσται, VVLG. *aliter*), consumptum est, ablatum est. Ioh. 2,3 (cod. e) vinum -ari (*Sinait.* συνετελέσθη; VVLG. deficiente vino *e gr.* ὑστερήσαντος οἴνου). PS. MAR. VICTORIN. phys. 2 incipiunt ... et -antur, crescunt et decrescunt. HIER. hom. Orig. in Is. p. 236[A] -ato Antichristo praeparandum esse vaticinatus est solium in misericordia. PSALT. Rom. 7,10 -etur (συντελεσθήτω, VVLG. consumetur) nequitia peccatorum. VVLG. prov. 22,8 virga irae suae -bitur (יִכְלֶה *gr. aliter*). Is. 16,4 -atus est (ἀπώλετο) miser. psalm. 118,87 paulo minus -erunt (συνετέλεσαν) me in terra. II Macc. 1,23 dum -retur (δαπανωμένης) sacrificium. 7,41 post filios et mater -ata (*Amiat.*, consumpta *cett.*, ἐτελεύτησεν) est (*cf. p. 599, 57*). Luc. 15,14 postquam omnia -asset (δαπανήσαντος, ITALA cod. q consumsit). COD. Theod. 15,1,26 (*a. 390*) in notitiam ... *nostram* dirigatur, quantum (*sc. pecuniae*) fuerit aliunde praesumptum ... quatenus -atum. APRING. in apoc. 20,13 -m⟨m⟩atos pelago, opertos aquis ... non posse resurgere. PASS. Petr. Paul. long. 58 iubeo eos (*homines irreligiosos*) consumi et ... -ari [-sumare *N*, -suma *G*]. *nota i. q. devorare*: APRING. in apoc. 19,17 congregantur aves terrae ad impiorum corpora -anda.

synonyma et iuxta posita: *ad I*: in unum colligere (LACT. inst. 7,8,2). *ad II A*: perficere, absolvere (ARNOB. nat. 1,134), erudire (PLIN. nat. 34,56). *ad B*: perficere, manu exprimere (TERT. paenit. 3), construere (VAL. MAX. 2,87), complere, probare (FILASTR. 92,6), explere. *ad C*: facere, struere, exigere (PLIN. epist. 10,4,3). *ad III*: evacuare, exhaurire, consumere, decrescere; consumptum ablatum (ITALA *l. 32*).

opposita: *ad II A*: creare (FILASTR. 156,4), nasci, adulescere; invenire, exordiri, initia ducere, aperire (PLIN. nat. 34,56); adiuvare (COLVM. 1,1,17), -andus ... peritus (AMM. 25,9,7). *ad B*: incohare, incipere, instituere; facere, initiare facere; aedificare (VVLG. III reg. 6,9); commutare (PLIN. paneg. 51); vivere. *ad C*: promittere, cogitare, suscipere; incohare. *ad III*: incipere; crescere.

derivata: consummabilis, consummatio, consummator.

part. adi. **cōnsummātus**, -a, -um. *pleraque exempla, de quibus dubitare possis, sub* consummo *allata*. ISID. diff. 1,433 inter perfectum et -um hoc distat, quod perfectum est, cui iam addi nihil aliud potest. -um vero est quodlibet opus ad finem deductum. AMBR. in psalm. 118 serm. 12,45 -um ... opus dicitur perfectum opus; -a malitia, i. e. plena, cui nihil desit ad studium et artem nocendi. *legitur inde a* SEN. benef. *compar.*: PALLAD. hist. mon. I 19. *superl.*: PLIN. epist. 2,7,6 SIDON. epist. *quater*.

i. q. perfectus, absolutus (respondet locis sub II A allatis). **1** *de animalibus et hominis corpore*: AMM. 22,14,7 *Apis* omnibus signis -us. PHOEBAD. c. Arrian. 16 p. 25[B] creatura ... secundum suum genus non -a. *speciatim*: *i. q. adultus*: HIL. trin. 3,10 *Christus* a cunis et infantia ... ad -um virum venerat. PS. MAR. VICTORIN. phys. 20 quomodo ... -us vir nasci ... poterat. *per enallagen*: PLIN. nat. 8,183 *tauro* cauda non statim nato -ae mensurae est. HIL. myst. p. 17,5 Christus -ae et perfectae aetatis cum esset.

2 *de ipso homine*: **a** *generatim*: MART. 1,8,1 -i Catonis. QVINT. inst. 1,9,3 opus etiam -is professoribus difficile. *cf.* 1,10,5 -us undique *sapiens*. 1,10,6 orator. 5,10,119 ne se ... perfectos atque -os putent. 10,1,122 patroni. 10,5,14 declamationes ...

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

non tantum dum adulescit profectus, sunt utilissimae ... sed etiam cum est -us ac iam in foro clarus. PLIN. epist. 2, 7, 6 -issimum iuvenem. ITALA deut. 18, 13 (Lugd.) -us eris [-it *cod.*] (τέλειος ἔσῃ, VVLG. perfectus eris) in conspectu domini. I Ioh. 4, 18 (Tycon. 3 p. 25, 14) qui ... timet, non est -us (τετελείωται, VVLG. perfectus) in dilectione. LACT. inst. 4, 24, 5 in docendo ... perfectus et -us (SALON. in eccles. p. 993^{D} -um virum atque perfectum in omnibus). LACT. inst. 4, 24, 19 -us doctor (*cf.* ASSVMPT. Moys. 11, 16). HIL. in Matth. 5, 10 cum ... universorum corporum ... diversitatem in unum -um virum perfectumque sit excitaturus (*cf.* HIER. epist. 66, 8 PS. AMBR. serm. Sess. 1, 4). 19, 6 glorians tamquam -us loquitur. in psalm. 126, 8 in virum -um ... extruenda *est domus.* VVLG. sap. 9, 6. 12, 17 in virtute -us (ἐπὶ δυνάμεως τελειότητι). AVG. in euang. Ioh. 110, 4 non sumus ita -i quemadmodum erimus. HERM. Pal. vis. 3, 6, 4 breves et non -i (ὁλοτελεῖς, vulg. integri) sunt *lapides, quorum sub imagine latent homines.* SIDON. epist. 4, 17, 3 -issimum virum. 7, 2, 1 -issime pontificum. 8, 15, 1. POMER. 2, 32, 2 ut sit veritate abstinentiae [*al.* vera abstinentia] perfecte -us. *i. q. sacer*: ITALA deut. 23, 17 (Lugd.) non erit -us (τελισκόμενος, VVLG. *e sensu* scortator) a filiis Istrahel. BARNAB. 4, 11 simus templum -um (τέλειον) deo. *nota*: PS. FRONTIN. strat. 4, 3, 12 -i milites (*opp.* gregales; *cf. p. 602, 55*). **b** *speciatim*: *de hominis partibus et qualitatibus*: AMBR. in psalm. 118 serm. 12, 45 *v. p. 604, 68.* SEN. benef. 4, 21, 4 -ae scientiae nihil deest (QVINT. inst. 2, 21, 24. VLP. dig. 21, 1, 19, 4 artifex -ae [*al.* summae] scientiae). epist. 76, 10 ratio recta et -a felicitatem implevit (*in loco suspecto*). COLVM. 1 praef. 32 artis (PLIN. nat. 14, 47). 11, 1, 11 sapientiae. QVINT. inst. 1 pr. 20 eloquentia. ITALA III reg. 15, 3 (Lucif. reg. apost. 6 p. 49, 3) non erat cor eius -um (τελεία, VVLG. perfectum) cum domino. I Ioh. 4, 18 (Tycon. 3 p. 25, 14 Aug. in psalm. 5, 9) -a dilectio (τελεία, VVLG. perfecta). *cf. p. 595, 73.* sap. 6, 16 (Aug. mor. eccl. 1, 17, 32) *et* VVLG. *ibid.* sensus -us (φρονήσεως τελειότης). BARNAB. 10, 10 *v. l. 67.* 1, 5 ut fidem vestram -am (τελείαν) habeatis (HIL. trin. 6, 2 sequerentur *homines* fidem -am. PASS. Mar. Iac. 3 p. 49, 12). LACT. inst. 1, 3, 3 perfectae -aeque virtutis (PS. PHOEBAD. fid. 7 p. 44^{A}. SCHOL. Cic. Bob. 324, 1 Milonis -am et invictam virtutem). 6, 25, 16 -a et perfecta iustitia (VVLG. sap. 15, 3 nosse te -a [ὁλόκληρος] iustitia est. *cf.* ZACCH. 1, 20 p. 1088^{C} -us ... iustitiae ordo). RVFIN. Basil. hom. 5, 13 prudentia. PALLAD. hist. mon. I 19 p. 297^{B} qui firmioribus -ioribusque sensibus sunt (οἱ τέλειοι). PASS. Petr. 2 iniquitas. POMER. 3, 7 p. 484^{A} castitatis -ae fastigium. CORP. XIII 7094 (*Moguntiaci*) -at(a)e peritiae medico. ENNOD. opusc. 6, 12 p. 406, 5 -i roboris viros.

3 *de rebus incorporeis*: AMBR. in psalm. 118 serm. 12, 45 *v. p. 604, 68.* SEN. benef. 3, 31, 2 vitam dedi -am, perfectam. nat. 1 praef. 7 -um plenumque bonum (LACT. inst. 2, 8, 3). epist. 18, 9 ex plena et -a voluptate. *cf.* PLIN. nat. 35, 112. 33, 62 hoc statim aurum est -amque materiam suam protinus habet. QVINT. inst. 8, 6, 32 tamquam -a sint omnia. BARNAB. 4, 3 -a (τέλειον) ... temptatio ... appropinquavit. NOVATIAN. cib. Iud. 7 p. 235, 4 institutor -ae veritatis. trin. 29 p. 944^{B} ecclesiam perfectam et -am fecit. LACT. inst. 4, 20, 10 vetus ... testamentum ... non fuisse perfectum, id autem (*novum*) ... -um fore. ira 11, 3 potestas. HIL. trin. 6, 20 *Paulus* perfectae fidei -a libatio. 10, 34 -ae beatitudinis deliciae. RVFIN. Adamant. 1, 21 Macchabaei -um martyrium ... duxerunt. SVLP. SEV. dial. 2, 11, 7 *coniux militis*, cuius haec -a victoria est non videri. MACR. sat. 7, 3, 16 -arum divitiarum viro. SIDON. epist. 1, 2, 1 felicitatis. 1, 5, 11 sollemnitas. 5, 1, 1 -issima gloria. 7, 9, 7 iniunxistis incipienti -a iudicia.

syn. et iuxta posita: perfectus, plenus [rectus], invictus (SCHOL. Cic. Bob. 324, 1), firmus (PALLAD. hist. mon. I 19). *opp.*: natus, dum adulescit (QVINT. inst. 10, 5, 14).

part. adv. **cōnsummātē**. *i. q. perfecte*: PORPH. Hor. sat. 1, 10, 46 quoniam alii ⟨alia⟩ carminum genera -e scriberent. CLEM. ad Cor. 9 -e ministrarunt maiestati dei. HIL. in psalm. 118 caph 5 -e sanctus et perfecte. AVG. gen. ad litt. 6, 11 p. 185, 4 vel -e incohatus, vel incohate consummatus. HIER. Didym. spir. 8 p. 110^{C} qui spiritum -e acceperint, ita ut impleantur eo. **cōnsummātim**: BARNAB. 10, 10 habetis -m (*edd. pler. e gr.* τελείως; -atam [*sc. conscientiam?*] *cod.*) de escis.

syn.: perfecte. *opp.*: incohate.

×**cōnsūmo**, -psī, -ptum, -ere *a* con *et* sumere. CARM. epigr. 1064, 1 (*Romae, saec. I*) cónsumpta CORP. XI 6225 (*Fani Fortunae, saec. I in.*) consúmptum (INSCR. Notiz. degli scavi 1904 p. 437 *Romae* consúmpta). *formae notabiliores*: LVCR. 1, 223 consumpse. PROP. 1, 3, 37 consumpsti. PS. PROSP. carm. de prov. 89 consumier. *perfectum et supinum scribitur* -msi, -mtum (*cf.* VARRO frg. Non. p. 77, 10 -msisset) *passim et* CORP. III 1899 cuius membra -msit maris. XIV 4057, 11 (*circa a. 105*) -mtum. INSCR. Ephem. epigr. VIII p. 194 (*in Sardinia*) 781 a, 6 -mta (*ibid.* 782 -npta; *sed* 795 -mp⟨ta⟩). CORP. IV suppl. 3575 cosum .... XIII 5257, 2 cosumt⟨um⟩. PASS. Matth. 14 p. 233, 26 (*saec. IV*) consummimus. *legitur inde a* CATONE (*semel*) TER. (*quater*) LVCIL. (*ter*), *saepius apud scriptores, quam poetas. frequentant* RHET. Her. CIC. CELS. SEN. philos. PLIN. nat. VVLG. (*in libris ab ipso Hier. translatis*) AMM. AVG. civ.; *raro habent*: *septenis locis*: PLIN. epist. APVL. *trinis*: VELL. FLOR. SVET. *singulis locis*: MELA FRONTIN. aq. COMM. SOL. *e poetis saepius usurpant*: OV. (*20^{ies}*) MANIL. (*10^{ies}*) SEN. trag. (*12^{ies}*) SIL. (*17^{ies}*) STAT. (*27^{ies}*). *non legitur apud* CATVLL. HOR. carm. (*sed* sat. *bis*, epist. *ter*) GRATT. GERM. ASCON.

I *perdere, delere*: GLOSS. καταναλίσκω. -it ἀναλίσκει. -psit ἀνήλωσε. AVG. in psalm. 56, 2 -ere enim perdere est (GLOSS. V 58, 21). 58 serm. 2, 5 -itur, quod sic finitur, ut non sit. civ. 19, 1 (*cf.* GLOSS. IV 324, 9 evacuatum, exesum, finitum). **A** *de rebus corporeis*: **1** *i. q. delere, usque ad interitum atterere*: **a** *generatim*: CATO agr. 83 ubi res divina facta erit, statim ibidem -ito (*cf.* VARRO ling. 6, 54 ibi [*in Herculis ara*] olim fano -batur omne quod profanum erat. CIC. nat. deor. 2, 118 cum humore -pto neque terra ali posset, nec remearet aer. LVCR. 5, 244 maxima mundi cum videam membra ac partis -pta regigni. FEST. p. 250 prodiguae hostiae vocantur, ut ait Veranius, quae -untur. ACT. Arv. a. 14, 5 ut arbor, quae ... ceciderat, ... ad sacrificium -retur. SEN. benef. 1, 12, 2 -i munus meum nolo. nat. 3, 26, 3 quaedam *flumina* -untur paulatim et intercidunt. 6, 8, 2 *Tigrim* paulatim minui primum, deinde -i. epist. 36, 10 nihil eorum, quae ab oculis abeunt et in rerum naturam ... reconduntur, -i: desinunt ista, non pereunt. 79, 2 Aetnam -i et sensim subsidere. 91, 10 quemadmodum ... urbium ... fundamenta -pta sint, nec quicquam extet. COLVM. 3, 18, 4 fecundam partem *vitis* -it, qui contorquet malleolum. QVINT. decl. 369 p. 405, 12 *armis* -ptis. PAVL. dig. 45, 1, 83, 5 si natum *vinum* sine culpa promissoris -ptum sit. TREB. Claud. 6, 6 -ptas silvas. PROB. Verg. georg. 2, 478 -ptis terris (*i. in liquorem delapsis*) lacus constituuntur. VVLG. Ios. 9, 13 calceamenta ... ob longitudinem ... viae trita sunt et paene -pta. Iob 7, 9 sicut -itur nubes et pertransit. Ezech. 13, 14 cadet *paries* et -etur in medio eius. Mich. 1, 4 et -entur (σαλευθήσεται) montes subtus eum. II Macc. 1, 32 *flamma* ex lumine, quod refulsit ab altari -pta est. AVG. civ. 3, 20 *Saguntinorum urbs* a perfido obsessa, oppressa -pta est. 5, 22 *bellum fugitivorum* post multa -pta -ptum est. *cf. p. 616, 27.* in euang. Ioh. 13, 5 *cibus* ut reparet te -itur (*syn.* deficit). SIDON. epist. 2, 2, 15 donec arborum imago contractior ... cohibeatur atque ... aleatorium ... -pto sphaeristerio faciat. *nota*: STAT. Ach. 879 iam clipeus breviorque manu -itur hasta (*i. brevior fit manu*). *per imaginem*: MANIL. 2, 258 Scorpios in Libra -it bracchia. QVINT. inst. 3, 11, 23 corpus orationis in parva momenta diducendo -et *diligentia*. **b** *fere i. q. comburere* (*cf. p. 613, 38*): GLOSS. -psit ambusit (*sic!*). -ptum affectum, ambustum. CIC. nat. deor. 2, 118 *v. p. 614, 13.* CAES. civ. 2, 14, 2 uti ... agger, plutei ... tormenta flammam conciperent, et prius haec omnia -rentur, quam .... VERG. Aen. 5, 527 arsit harundo ... tenuisque recessit -pta in ventos. LIV. 25, 7, 6 quae (*aedes*) priore anno incendio -ptae fuerant (27, 11, 16 *al.* MON. Ancyr. 4, 14 basilicam. 6, 41 *sq.* CORP. XI 6225 [*saec. I in.*] balineum. FEST. p. 241 lex fixa in atrio Libertatis. VAL. MAX. 1, 8, 11. CVRT. 4, 3, 6 opera. PLIN. nat. 12, 94 *al.* TAC. hist. 1, 2 delubris. PS. FRONTIN. strat. 4, 7, 14 SVET. Cal. 59 POMPON. dig. 45, 1, 10. PAVL. dig. 18, 1, 57 pr. quanta pars domus incendio -pta ⟨sit, quanta⟩ permaneat. IVST. 5, 8, 4. SVLP. SEV. chron. 1, 27, 4 mulierem cum domo et patre. CORP. XIII 5194). VAL. MAX. 6, 5 ext. 2 ea (*classe*) -pta (*ibid.* incendere). 8, 14 ext. 5. SEN. Herc. f. 508 coniugem et totum gregem -at unus igne subiecto rogus (*corr. Avant.*; locus *codd.*) (*ibid.* flagrent). SEN. dial. 2, 3, 5 quaedam non possunt igne -i (nat. 5, 6, 1 *ignis* omnia -it. ITALA [Legion.] *et* VVLG. Bar. 6, 62 ignis missus desuper, ut -at [ἐξαναλῶσαι] montes et silvas. *cf.* VVLG. Luc. 9, 54. PANEG. 7, 12 vici igne -pti. PROB. Verg. ecl. 6, 31 p. 335, 6 [*opp.* conservet et nutriat]. AMBR. Hel. 7, 19. CORP. XI 4781 [*aev. Constantii II*] thermas. HIER. in Am. 3, 7 p. 329. VVLG. lev. 6, 23 sacrificium sacerdotum igne -etur [ὁλόκαυτος ἔσται]. Sirach 45, 17 *al.* II Esdr. 2, 13 portas Ierusalem [κατεβρώθησαν]. Ezech. 15, 4 vitis [ἀναλίσκει, *syn.* redacta est in favillam]. AVG. civ. 16, 30 *Sodomis* caelesti igne -ptis. COD. Theod. 9, 34, 7 [*c. a. 370*] chartas. PASS. Matth. 22 p. 247, 29 -erat [κατανάλωσεν] deos [*i.* deorum imagines] eius. *cf.* SEN. benef. 6, 32, 3. AMBR. off. 3, 17, 100 -ptum est sacrificium sacerdotum [*sc. igne*]. VVLG. II Macc. 1, 30. AVG. in psalm. 64, 4 p. 776 holocaustum sacrificium est, ubi totum -itur. HEGES. 3, 11, 4. VVLG. Ier. 6, 29 in igne -ptum est plumbum). COLVM. 8, 2, 3 quae (*calcaria gallorum*) cum ignea vi -pta sunt (*cf.* PLIN. nat. 16, 45 ignis vi). HYG. fab. 171 p. 28, 2 quamdiu hic titio (*sc. ardens*) -ptus non fuerit (*cf.* RVTIL. NAM. 2, 53 -pti funere torris). FIRM. err. 27, 2 illa ... ligna ... flamma -it (VVLG. num. 31, 10 Ios. 11, 13 [ἐνέπρησε] *al.* DRAC. Romul. 5, 112). LAMPR. Comm. 1, 9 vervecina pellis in fornace -pta est. VVLG. lev. 6, 11 usque ad favillam -i faciet. deut. 13, 16 succendes ita, ut universa -as. iud. 15, 14 solent ad odorem ignis lina -i. AMM. 17, 7, 8 ni flammarum ardores quicquid -i poterat excussissent. 23, 3, 3 Cumana carmina. CORIPP. Ioh. 1, 333 arbor ... in cineres sese -pta resolvit. *per imaginem*: AVG. in psalm. 64, 4 p. 776 incipiamus ardere caritate, donec omne mortale -atur. civ. 21, 26 p. 542, 19. 26 ut *ignis ille* aedificium ... non exurat atque -at. *cf. seq. ibid.* p. 544, 17 ut ista dilectio reperiatur in lignis faeno stipulo -enda. PALLAD. hist. mon. II 9 p. 356^{C} eructans in aera solvebat escas; ita -bantur (ἀνηλίσκετο) quae devorasset vel

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

bibisset quasi ab igne. **c** *vetustas sim.* -it: CIC. Marcell. 11 nihil est ... quod non conficiat et -at vetustas. leg. 1, 2 quercum tempestas vetustasve. LVCR. 1, 226 quaecunque vetustate amovet aetas, si penitus peremit, -ens materiem omnem. 1, 233 debet, mortali corpore quae sunt, infinita aetas -pse anteacta diesque. Ov. met. 15, 236 vitiataque dentibus aevi paulatim lenta -itis omnia morte. Pont. 4, 8, 49 tabida -it ferrum lapidemque vetustas. SEN. suas. 5, 8 trophaea et tempestatibus et aetate -i. MART. 9, 49, 9 quid non longa dies, quid non -itis anni? VVLG. deut. 29, 5 nec calceamenta pedum ... vetustate -pta sunt (κατετρίβη) (INSCR. Ephem. epigr. VIII p. 194, 795 [*in Sardinia*] via betustate -p⟨ta⟩. CORP. VIII 1548 [*prov. procons.*] porticum templi. XII 1375 proscaenium *al.*). **d** *varia subiecta*: BELL. Alex. 60, 1 cum ... possessiones Cordubensium ... rapinis ferro flammaque -rentur. Ov. ars 1, 473 ferreus assiduo -itur anulus usu (*syn.* interit). Pont. 4, 10, 5. SEN. nat. 3, 26, 2 *sidera* minus -unt *flumina* (*syn.* exhauriunt). 4, 1, 2 sol nives (COLVM. 12, 22, 3). dial. 7, 26, 2 quibus (*opibus*) -endis satis virium habeat fortuna. 7, 27, 3 *rupes* fluctus ... crebro in cursu suo -unt (VVLG. Iob 14, 19 alluvione terra -itur [κατέκλυσεν]). COLVM. 4, 3, 4 *vinea* -itur ... si modum non adhibeas (habeas *codd.*) fecunditate sua (*cf.* PLIN. nat. 15, 20 arborem ... ipsa fertilitate -i. 19, 138). COLVM. 10, 336 trunca iacent tristi -pta veneno (*eruca*). PETRON. 102, 12 vestes quoque diutius vinctas rugā -it. IAVOL. dig. 19, 2, 37 vi aliqua *opus* (CORP. V 6513). GAIVS dig. 3, 5, 21 quae (*res*) ita (*ruina aut incendio*) -ptae sunt (*syn.* perierunt). *cf.* VLP. dig. 19, 2, 19, 6. PORPH. Hor. carm. 3, 9, 18 ferrum rubigine (*cf.* HIER. epist. 98, 19 VEG. mil. 4, 34). Hor. epist 1, 20, 9 *liber* carie (HIER. in Os. 5, 12 p. 57 quorum alterum [*tinea*] vestes, alterum [*putredo et caries*] ligna -it. VAL. CEM. hom. 7, 4 *ibid.* perire). VVLG. deut. 28, 42 arbores et fruges rubigo. Ezech. 24, 11 -atur (ἐκλίπῃ) rubigo (*aeris*).

2 *latiore sensu, i. q. tollere, intercipere vel abdere*: MANIL. 2, 318 transibit numerus formam, finesque sequentis -et ductus. 2, 347 an partis -at linea iustas, detrectetne modum numeri. 5, 585 tergaque *monstri* -unt pelagus. LVCAN. 7, 461 ut rapido cursu fati suprema morantem -psere locum. SIL. 5, 642 tela omnia solus pectore -o. 10, 128. STAT. Theb. 10, 813 iugulo ensem. 12, 745 ferrum pectore.

B *de animantibus*: **I** *hominem ipsum*: **1** *proprie*: **a** *generatim*: CVLEX 364 *Curtium* -psit gurges in unda. SEN. epist. 24, 18 mors nos aut -it aut exuit. ... -ptis nihil restat. STAT. Theb. 9, 60 Tydea -psi .... ITALA num. 17, 12 (Lugd.) -pti sumus (ἐξανηλώμεθα, VVLG. *sim.*), perivimus, perconsumpti sumus. IVST. 40, 1, 1 cum inexpiabili bello et reges et regnum Syriae -ptum esset (EVTR. 5, 9, 2). FILASTR. 101, 3 ut a malis mali -m[m]antur. EVTR. 7, 15, 3 in *Nerone* omnis Augusti familia -pta est. VVLG. lev. 26, 44 neque *eos* sic despexi, ut -rentur (ἐξαναλῶσαι). deut. 29, 21 -at eum in perditionem. Ios. 10, 20 II reg. 22, 39 (*syn.* confringam). Iob 4, 19 velut a tinea. 13, 28 quasi putredo. Ier. 27, 8 in manu *regis Babylonis*. Nah. 1, 10 quasi stipula ariditate plena. Mal. 3, 6 vos, filii Iacob, non estis -pti. PS. RVFIN. in Os. 2, 3. AVG. civ. 7, 34 delendo vel quoquo modo -endo perdere *quemquam*. in psalm. 46, 1 finis ... dicitur, non quia -it, sed quia perficit. PS. AVG. serm. 10, 2 *med. al.* TAB. devot. Audollent. 250^B 17 deprimite defigite perfigite consu⟨mite ...⟩ (CORP. I 819). **b** *speciatim*: *usque ad mortem conterere*: CIC. epist. 16, 10, 1 inedia et purgationibus et vi ipsius morbi -ptus es. SIL. 10, 285 feror an -ptus vulneribus. AMM. 19, 12, 7 alios claustra poenalia -erunt (*ibid.* adflixerunt). HIER. epist. 6 p. 16 me ... animae aegritudo -psit. VINDIC. epist. ad Valent. 9 p. 25, 12 totoque organo tabescente videamini potius -isse hominem quam curasse. PALLAD. hist. mon. I 15 quid frustra -eris, Ptolemaee. *fere i. q. interficere*: SALL. or. Lep. 5 *clade* aliorum principum, quos fortuna belli -erat. HOR. sat. 1, 9, 33 garrulus hunc quando -et cumque. epist. 2, 2, 95 plagis -imus hostem. PANEG. in Mess. 73 violenta suo -psit more (in ore *A*) Charybdis. Ov. Ib. 145 longis -ptus ab annis. VELL. 2, 90, 3 provinciae Scipiones. SEN. contr. 10, 1, 13 adulescentibus ... -ptis. SEN. Ag. 518 ignava fortes fata -ent viros. dial. 10, 17, 2 -urus illos (*syn.* perditurus). PLIN. nat. 7, 172. STAT. silv. 3, 4, 42 quem ... sterilis -psit amor. HYG. fab. 67 p. 73, 16. 20 a Sphinge *al.* APVL. met. 8, 22. ITALA prov. 15, 10 (Cypr. epist. 4, 4; VVLG. morietur). VLP. dig. 38, 3, 6, 6 cum -ptus est *capitis damnatus* (*opp.* cum sententiam passus est). coll. Mos. 11, 7, 4 (*al.*). PORPH. Hor. carm. 4, 13, 28 Lyden ... ait ... -ptam refrixisse. IVST. 3, 5, 11 omnes adversum proelium. 12, 5, 8 (*opp.* in colonias distributurus). CAPITOL. Max. Balb. 4, 3 iunior in bello (*cf. p. 608, 52*) -ptus est (*opp.* laqueo vitam finivit. *cf.* PASS. Petr. Paul. long. 58 iubeo *homines irreligiosos* in Naumachia -i [*syn.* consumsumari]). VVLG. gen. 7, 21 -pta est (ἀπέθανε) omnis caro. num. 14, 12 feriam ... eos pestilentia atque -am. deut. 28, 21 -at te de terra. Iob 10, 18 utinam -ptus essem, ne oculus me videret. sap. 5, 13 in malignitate. Is. 10, 18 ab anima usque ad carnem. thren. 1, 19 II Macc. 7, 41 (*cod. Amiat.* -mmata). AMM. 26, 3, 3 abscisa cervice -ptus est. PAVL. NOL. carm. 31, 281 -ptus simul et consumptor ... cadent. *cf.* BOETH. cons. 2 carm. 7, 20. *acced.* morte (*cf. supra l. 39*), sorte, *sim.*: NEP. reg. 2, 1 *Alexander* Babylone morte -ptus est (FLOR. epit. 4, 2, 60 DRAC. Romul. 10, 354. TIB. 1, 3, 55 immiti morte. VAL. MAX. 7, 4, 2 ut excellentissimum quemque Gabinorum ... morte -ret. CVRT. 4, 15, 17 miserabili morte. CARM. epigr. 1064, 1. LAMPR. Alex. 62, 3 violenta morte. TREB. trig. tyr. 27, 2 morte sua [*ibid.* interemptos]. AMM. 15, 3, 1 crudeli morte *al.* VICT. VIT. 1, 39 turpissima morte. *cf.* VAL. MAX. 5, 1, 5 crudeli genere mortis. AVG. civ. 1, 11 p. 20, 27 multarum mortium foeda varietate). VAL. MAX. 4, 6, 1 *Alcestide* voluntario obitu -pta. TREB. trig. tyr. 31, 4 fatali necessitate (*opp.* occisa). *cf. p. 607, 65.* COD. Theod. 3, 5, 12 (7) (*a. 422*) humana sorte -ptus (COD. Iust. 5, 18, 11 fatali sorte. PAPYR. Marini 79, 31 [*a. 557*] fatorum sorte. *cf.* CARM. epigr. 1336, 3 *sors* nos ... -psit). DRAC. Orest. 269 fine cruenta. EVGIPP. Sev. 2, 2 tali ergo adversariis internecione -ptis. *acced. causa mortis directa*: CIC. Planc. 90 si me vis aliqua morbi aut natura ipsa -isset (rep. 1, 4 natura et senectute). har. resp. 39 volnere ac dolore corporis cruciari et -i. or. frg. A V 2 cruciatu. prov. 5 milites ... incuria, fame, morbo, vastitate -pti *sunt* (*syn.* interire). de orat. 3, 6 lateris dolore. CAES. civ. 3, 87, 3 multos autumni pestilentia in Italia -psit. HIRT. Gall. 8, 41, 6 hominum multitudo siti -batur. VERG. ecl. 10, 43 ipso ... -rer aevo (VVLG. gen. 35, 29 -ptus aetate mortuus est). Ov. met. 9, 663 lacrimis trist. 5, 2, 15 tabe (CELS. 1 praef. p. 11, 25 SEN. contr. 10, 4, 3 SEN. Med. 641 PLIN. nat. 2, 156 VVLG. II par. 21, 19. *cf.* SCRIB. LARG. 186 per tabem. ARNOB. nat. 4, 35 *Hercules inducitur* violentia doloris frangi atque in ultimam tabem diffluentium viscerum maceratione -i). PAVL. FEST. p. 17 anginā omne genus animalium. VAL. MAX. 1, 1, 21 taeterrimo genere morbi. 3, 5, 3. 5, 4, 7 inedia (SCRIB. LARG. 104. AMM. 17, 7, 6 angore et inedia. *cf. p. 607, 54*). VAL. MAX. 7, 6, 3 fame (PHAEDR. 1, 27, 8. FLOR. epit. 3, 19, 8 fame quasi pestilentia. VVLG. deut. 32, 24 *al.* *cf.* PS. QVINT. 5, 9 in fame sua homine -pto). CELS. 2, 6 nervorum distentio. *ibid.* acuto morbo. 3, 23 morbus comitialis hominem. 3, 25 febricula. 4, 11 sanguinis sputus. 6, 11 ulcera. CVRT. 6, 6, 32 varia caede. 8, 4, 13 pestis (PLIN. nat. 11, 64 SIL. 5, 498. PS. QVINT. decl. 17, 11 tarda peste). SEN. rem. fort. 5, 2 ignis me an fera -at an tempus. PLIN. nat. 26, 138 pthiriasi. PAVL. dig. 9, 2, 45, 3 flammā. QVINT. inst. 7, 2, 14 longiore valetudine. CAPITOL. Aur. 13, 5 pestilentia. OBSEQ. 29 contaminatione ventris. ARNOB. nat. 1, 20 *dii* possunt nos morborum obscurissimis causis enecare -ere atque ab omni penitus coetu exterminare mortali. AMM. 16, 22, 66 morbo veterno. 19, 4, 8 intemperanti aestu. AVG. civ. 3, 15 tempestas Romulum. *acced. instrumentum*: BELL. Afr. 94, 1 Iubam ferro (AMM. 21, 12, 20 poenali ferro). Ov. epist. 7, 193 rogis. *cf. p. 606, 53.* VAL. MAX. 2, 6, 8 veneno. 5, 8, 3 suspendio (*cf.* AMM. 30, 5, 6). PS. QVINT. decl. 18, 4 verberibus, ignibus, omni crudelitatis arte (RVFIN. hist. 4, 15, 24 [δαμασθῆναι] VVLG. sap. 16, 16 *al.*). LVCIF. Athan. 1, 39 p. 135, 26 gladio (*cf.* VVLG. Ier. 9, 16. 14, 15 in gladio et fame -entur *al.*). VVLG. II reg. 22, 15 misit fulgur et -psit eos. *cf.* Iob 1, 16. AMM. 20, 11, 12 tormenta plurimos. PALLAD. hist. mon. I 3 p. 264^C *nos* vel marini ... fluctus vel latronum tela -ant (κινδύνοις περιπεσούμεθα). COD. Theod. 9, 42, 2 (*a. 356*) si quem forte gladius ultor adflixerit aliave quaelibet vitam adimens poena -erit. PS. PROSP. carm. de prov. 89 Scythicis -ier armis. *acced. causa indirecta*: CIC. Font. 42 hominibus ... autem ac summis ducibus partim aetate, partim civitatis discordiis ac rei publicae calamitate -ptis. VELL. 2, 52, 6 acie. QVINT. inst. 12, 10, 13 triumvirali proscriptione. IVST. 9, 4, 4 bello. 27, 3, 1 EVTR. 5, 9, 2. 5, 8, 1 ceteri in acie in castris in fuga ira victorum -pti sunt (VVLG. Iob 4, 9 spiritu irae eius. Sirach 45, 23 in impetu iracundiae. Ezech. 22, 31 in igne irae meae *al.* SVLP. SEV. dial. 3, 4, 6 ne me ... caelestis ira -at). VVLG. gen. 42, 2 inopiā. Iob 13, 26 -ere me vis peccatis adulescentiae meae. thren. 4, 9 extabuerunt -pti a sterilitate terrae. AMM. 26, 10, 14 trusus in exilium -batur angore aut stipe precaria victitabat.

2 *translate*: **a** *generatim*: SEN. dial. 10, 2, 4 nemo se sibi vindicat, alius in alium -itur. benef. 3, 32, 5 quos iam -isset oblivio. STAT. Theb. 6, 124 geminis Niobe -pta pharetris. 9, 682 (*cf.* ANTH. 445, 8 -ptus male debilisque vivam). FLOR. epit. 3, 5, 2 donec *Mithridates* tribus ... bellis subactus, felicitate Sullae ... magnitudine Pompei -retur. AMM. 25, 3, 23 quem turba -psit imperii successorum. AVG. civ. 20, 21 p. 459, 27 qui per hoc iudicium -entur. RVRIC. epist. 2, 4 p. 379, 19 ne aut extollamur secundis aut cedamus adversis aut tristibus -amur. DRAC. laud. dei 3, 598 *mę* -it egestas (*ibid.* gravor undique pressus). **b** *speciatim*: *dolore sim.*: LIV. 40, 54, 1 maerore -ptus ... decessit. SEN. dial. 11, 19, 4 te nihil profuturo maerore -i. PS. QVINT. decl. 16, 3 -imur terrore, qui parentibus statim caecitas est. HYG. fab. 192 p. 122, 21 sorores ab eo luctu. VVLG. Sirach 27, 32 dolor -et illos (*cf.* SEN. dial. 12, 6, 3 -endum se dolori committere). POMER. 3, 12, 2 -entis conscientiae vermis. *cf. p. 609, 43.* VAL. MAX. 9, 12, 2 quas dolor ⟨non⟩ extinxerat, laetitia -psit. *labore sim.*: SEN. nat. 3 pr. 5 -psere se quidam, dum ... componunt. QVINT. inst. 10, 3, 12 labore. IVL. VICT. rhet. 25 p. 446, 2 multo se studio ac labore. VVLG. exod. 18, 18.

II *partes hominis*: CIC. Tusc. 1, 90 animo et corpore -pto. **1** *corpus vel partes corporis naturales*: **a** *generatim*: CARM. epigr. 975, 4 (*Romae, aet. Aug.*) corpore -pt⟨o⟩ viva anima deus sum. PETRON. 115 tamquam intersit, periturum corpus quae ratio -at, ignis an fluctus an mora (*cf.* AVR. Fronto p. 16, 13 N. corpus humanum satis sepelitur, ubicunque -itur. CORP. III 1899). CARM. epigr.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

1037, 7 draco -psit dominā speciosus ab artus (*i. torquis draconarius eius mortis causa fuit*). STAT. Theb. 10, 171 -ptaque bracchia ferro. 12, 806 -pto servantem sanguine vultus. PS. QVINT. decl. 2, 3 in cuius (*parentis*) salutem faciem vultusque -psit. 16, 8. ITALA (Lugd.) *et* VVLG. num. 14, 33 donec -antur (ἀναλωθῇ) membra vestra (VVLG. cadavera patrum) in deserto. EPIST. Paul. et Cor. II rec. B 30 (rec. A corruptum). TAB. devot. Audollent 250ᵃ 23 (*saec. III*) apsumatis desumatis -u⟨m⟩at⟨i⟩s cor membra viscera interania. LVCIF. moriend. 5 corpora nostra. *al.* VVLG. Iob 19, 20 -ptis carnibus. *al.* PALLAD. hist. mon. I 7 p. 278ᴮ corpusculum (κατατήξας). *nota*: QVINT. inst. 6 praef. 3 -uris viscera mea (*i. opus*) flammis. *acced. causa directa*: Ov. met. 14, 148 cum ... -ptaque membra (verba *MN*) senecta ad minimum redigentur onus (HIER. epist. 77, 6 languoribus atque inedia). IVST. 12, 8, 12 ostendere ... alius aetate -pta corpora, alius cicatricibus exhausta. PALLAD. hist. mon. I 6 p. 274ᴮ totum caput ... adeo exesum et -ptum erat (ἐβέβρωτο) *carcino*. I 25 p. 311ᴬ (*syn.* attrivit). **b** *facere, ut tabescat*: CELS. 5, 18, 4 ne lienem -at (PLIN. nat. 21, 116 *al.* 23, 24 splenem. SER. SAMM. 414). 5, 22, 1 corpus. 6, 18, 8 tumor. 7, 2 p. 264, 18 *nervo* caro. SEN. Herc. O. 1224 primam cutem -psit nefas. PLIN. nat. 21, 142 genituram. SIL. 2, 468 -ptis membris. **2** *excrescentia*: CELS. 6, 8, 2 *carunculae* medicamentis adurentibus. PLIN. nat. 20, 188 narium carcinodes. 26, 140 carnis excrescentes. *al.* CHIRON 86 catastaltico labraturam cutis. MARCELL. med. 31, 20 THEOD. PRISC. eup. faen. 83. **3** *animum*: **a** *proprie*: *vires, vitam, sim.*: VAL. MAX. 6, 3, 3 ut, quem honeste spiritum profundere in acie noluerat, turpiter in catenis -ret (AMM. 31, 13, 12 spiritu ... -pto decessit. ORIBAS. syn. 1, 14 *syn.* conspissatum). CELS. 4, 26 *ventris fluxus* vires. VVLG. Sirach 14, 9 donec *cupidus* -at arefaciens (ἀναξηραίνει) animam suam. AVG. civ. 3, 29 quam (*vitam*) etsi ferro rapere non possent, possent tamen obsidione -ere (13, 10 donec *vita* -pta mors ... impleatur. DRAC. laud. dei 3, 127). *qualitates*: SEN. dial. 4, 20, 3 ut minuatur, non ut -atur calor (*i. iracundia*). 5, 9, 3. SIL. 11, 34 -ptus ... pudor peccando. QVINT. decl. 298 p. 178, 10 libertatem et ingenuum pudorem -isti. APVL. met. 6, 16 quod habuit *Venus formositatis*, dum filium curat aegrotum -psit atque contrivit omne. PS. APVL. Ascl. 26 malignitatem vel illuvione diluens, vel igne -ens vel morbis. VVLG. psalm. 7, 10 nequitia (συντελεσθήτω. PSALT. Rom. consummetur). Ier. 6, 29 malitiae (ἐτάκη). AVG. civ. 22, 23 malam concupiscentiam. **b** *translate*: PS. QVINT. decl. 14, 5 quae (*meretrix*) flagrantes mentes corrumpat primum, deinde -at. VVLG. lev. 26, 16 visitabo vos ... in egestate et ardore, qui ... -at animas vestras. deut. 28, 65 animam -ptam (τηκομένην, ITALA Lugd. tabescentem) maerore. AVG. enchir. 12 bonum -ere corruptio non potest, nisi -endo naturam.

III *collectiva*: **1** *proprie*: CIC. off. 2, 16 quarum (*eluvionis, pestilentiae al.*) impetu quaedam hominum genera esse -pta. CAES. Gall. 7, 20, 12 exercitum fame (Veg. mil. 3, 3 *al.*). LVCAN. 8, 324 gentem. STAT. Theb. 8, 701 unum acies circum -itur. QVINT. decl. 323 p. 271, 4 praecipiti morte -ptas copias. IVV. 2, 155 Cannis -pta iuventus. HIL. in Matth. 15, 3 Chananaei ... bello (*opp.* dispersi, subiecti) *al.* VVLG. num. 32, 13 donec -retur (ἐξαναλώθη, ITALA Lugd. consummata est) universa generatio. Ier. 46, 28 *al.* HEGES. 4, 16, 2 residentium turba. AMM. 31, 11, 5 suorum globos. *al.* *terra ponitur pro incolis*: VVLG. gen. 41, 30 -ura (ἀναλώσει) est ... fames omnem terram. 41, 36. **2** *translate i. q. exhaurire*: IVST. 5, 1, 10 -pti magis fortunae varietate quam victi sunt *Athenienses* (OROS. hist. 2, 15, 5). PANEG. 12, 5 Saxo -ptus bellis navalibus. *urbs, terra posita pro incolis*: SEN. epist. 71, 15 alias *urbes* destruent bella, alias desidia ... -et et ... luxus. TAC. hist. 4, 75 urbem atque Italiam interno bello. CARM. epigr. 1374 (*a 532*) ne sterilis Romam -ret annus. *cf. p. 610, 38 sqq.* *vires sim.*: AVG. civ. 3, 19. 5, 22 *bellum Punicum* Romanas vires extenuavit et paene -psit. PRISC. Anast. 97 mentes *Isaurorum* avidas orbis -psit egestas.

IV *cetera animalia*: CIC. Tim. 41 animantes (φθίνοντα). COLVM. 9, 3, 3 gens totius alvei. SIL. 16, 392 decrescit anhelo pectore -ptus Lampon *equus*. VVLG. IV reg. 7, 13 *equi*. Ier. 12, 4. AMM. 18, 7, 4 *leones* -i vel caecari sueti hoc modo. PRVD. ham. 593 his pater (*vipera*) illecebris -itur. *nota*: CHIRON 417 iumentum macer fit et cotidie -it se ipsum. *acced. causa*: PHAEDR. 2, 4, 23 inedia (PLIN. nat. 8, 143 *al.*). COLVM. 9, 9, 6 intestino bello totae gentes *apium*. 9, 13, 9. 9, 14, 9 papiliones propinquo ardore. CHIRON 376 somno *iumentum*. *al.* AMM. 23, 6, 17 *halitus* quodcunque animal proxime steterit odore gravi -it. *vires, vitam; partes corporis*: AVSON. Mos. 262 anhelatis vitam -it in auris (*piscis*). PAVL. MED. bened. 6, 1 corrosis plantis *equorum* atque -ptis viribus stabilitatis. AVIAN. fab. 1, 10 cur ... languida -ptis ... trahis ora genis. DRAC. laud. dei 1, 655 -ens dat membra rogus *Phoenici*. *daemones*: HIER. in Is. 25, 6—8 p. 341 qui (*Antichristus*) in monte Oliveti -endus sit. AVG civ. 11, 2 *v. p. 610, 28*. PASS. Barth. 142, 8.

C *res incorporeas*: **1** *generatim*: RHET. Her. 3, 12, 21 qui splendor est vocis, -itur uno clamore universus (-verso *M*). PVBLIL. Q 60 malum. VITR. 3, 3, 11 quod per latitudinem intercolumniorum aer -it et imminuit aspectu scaporum crassitudinem. MANIL. 3, 350 *dies* attritis -itur horis (*i. brevior fit. cf.* AVG. civ. 12, 13 *summa* annorum momentorum minutim detractione -itur). SEN. Tro. 163 felix quisquis bello moriens omnia secum -pta tulit. dial. 6, 8, 1 dolorem dies longa -it. 12, 18, 1 quod (*opus i. memoriam*) nulla -at vetustas. nat. 2, 31, 2 venenum. 4, 11, 3 *montium* altitudo totius mundi collatione -itur. COLVM. 1, 8, 8 quia plus in operis servorum, quam in pretio rerum eiusmodi (*ferramentorum*) -itur. LVCAN. 7, 234 semel totos -e triumphos. PERS. 5, 68 iam cras hesternum -psimus. PETRON. 130 dum omnia concupisco, voluptatem tempore -psi (*cf.* STAT. Theb. 1, 323 *spes anxia* longo -it gaudia voto. AVSON. 405, 1). PLIN. nat. 2, 48 spatio -i umbras (6, 171 HYG. lim. grom. p. 188, 12. AVSON. Mos. 313 ipsa suas -it pyramis umbras. AMM. 22, 15, 29). 7, 73 -ente ubertatem seminum exustione. 33, 62 bonitatem (*ibid.* minuat). STAT. Theb. 8, 576 *leo* tenera ... famem -it in agna. 10, 608 -ptum genis rediisse nitorem. SIL. 3, 157 -psit visus pontus (*cf.* FRONTIN. grom. p. 33, 1). QVINT. inst. 12, 2, 13 sectas ad tenuitatem suam vires ipsa subtilitate -et *dialectica disputatrix*. 8, 6, 51. 12, 5, 2 ut bona ingenii studiique ... situ quodam secreti -rentur. TAC. hist. 1, 42 -pseritne (*i. ademerit*) vocem eius instans metus, an proclamaverit. PLIN. epist. 2, 17, 22 *andron* omnem sonum media inanitate. paneg. 55 novitas (FIRM. err. 17, 4). GAIVS inst. 1, 199 *v. p. 612, 28*. CALL. dig. 50, 13, 5, 1 qui (*dignitatis status i. existimatio*) ex delicto nostro ... aut minuitur, aut -itur. 50, 13, 5, 3. VOPISC. Aurelian. 11, 6 ut non in vanum annona -atur. ARNOB. nat. 2, 49 p. 87, 7 -itur enim ista minuties immenso (*syn.* diffusum perit, intercipitur). LACT. inst. 3, 4, 10 se ipsa philosophia -it et conficit. PANEG. 10, 7 ut quicquid instruxerat ... sceleris ... molitio, felici congressione -res. AVSON. 298, 26 *v. p. 613, 1.* Mos. 353 amnes celerant in te -ere nomen. HIER. epist. 98, 22 *sententiam* (*sc. haereticorum*) tabescere atque -i. AVG. civ. 11, 2 homine adsumpto, non deo (*i. divina natura*) -pto. 18, 4 *annorum* abundantiam praepollentem ... alii septem steriles fuerant -uri. 18, 53 persecutionibus *religionem christianam*. 19, 10 perfectionis finis, qui -entem non habet finem. PRVD. apoth. 943 mortem -it inanem. CASS. FEL. 51 p. 131, 20 spe sanitatis -pta. VAL. CEM. hom. 4, 7 vota oblivione. SALON. in prov. p. 987ᴮ sermo divinus sordes vitiorum ... -it et purgat. BOETH. arithm. 1, 1 p. 11, 2 omnis geometria. 2, 4 p. 86, 23. in Porph. comm. pr. 2, 18 p. 116 prius est animal ab homine atque ideo -ptum animal species quoque -it, -ptae species non interimunt genera. comm. sec. 5, 9 p. 312 *al.* *regna sim.* (*cf. p. 609, 53*): SEN. epist. 91, 13 quae (*patria*) fortasse -pta est, ut in melius excitaretur. EVTR. 9, 9, 1 -ptas paene provincias ... reparavit. VVLG. IV reg. 13, 17 percutiesque Syriam ... donec -as (ἕως συντελείας). Dan. 2, 44 regna. AVG. civ. 18, 19. *cf.* HIL. in Matth. 12, 13 regni virtus (*ibid.* detrahitur). **2** *ius extinguere*: LVCAN. 6, 824 nequeunt animam sibi reddere fata -pto iam iure semel. *ex* DIG.: LABEO 33, 5, 20 omne ius legati prima testatione ... -psit. IVLIAN. 46, 3, 36 nihil (PAVL. 27, 3, 4, 2 si adhuc impubes tutelae agat, nihil -itur). 44, 7, 18 stipulationem (SCAEV. 45, 1, 133 *al.*). VENVL. 45, 2, 13 qua⟨re⟩ altera *obligatio* potius quam altera[m] -atur (-summari *codd.*) (VLP. 46, 1, 5 GAIVS inst. 4, 131a. *cf.* MARCELL. 46, 8, 17 obligationis partem. VLP. 13, 5, 18, 3 sortis obligationem). PAPIN. 26, 7, 39, 15 neque enim tutelae iudicio -ptum videtur quod alterius officii querellam habuit. VLP. 4, 2, 14, 13 -i alteram actionem per alteram (50, 17, 130 *al.* PAVL. 34, 7, 34 pr.). *cf.* 13, 1, 7, 1 furti actio per condictionem *et contra*. 14, 3, 13 pr. licet -pta sit actio nec amplius agere poterit (PAVL. 12, 2, 30, 3 MOD. 31, 34, 5). 33, 5, 2, 2. 3 optionem. PAVL. 6, 1, 23, 5 si statuae suae ferruminatione iunctum bracchium sit, unitate maioris partis -i (*sc. dominium bracchii*). **3** *vires, actiones sim., fere i. q. frustra adhibere*: RHET. Her. 3, 23, 38 ne quid in quaerendo -rent operae. SALL. Iug. 25, 11 multa ... oratione -pta legati frustra discessere (DICT. 2, 5 *al.* PS. ASCON. Verr. p. 152 *v. p. 616, 32*). 93, 1 multis diebus et laboribus -ptis (AVSON. 60, 1 cur vana -is in arte laborem? VVLG. lev. 26, 20 -etur [ἔσται] in cassum labor vester). Ov. met. 8, 106 -ptis precibus violentam transit in iram (am. 1, 6, 61. *cf.* SVLP. SEV. chron. 1, 43, 7). CVRT. 5, 8, 6 tacerem potius quam frustra verba -rem (PRVD. apoth. 980). 6, 7, 19 multo ... invicem ... sermone -pto. PETRON. 41 postquam ... omnes bacalusias -psi. VVLG. Is. 49, 4 vane fortitudinem meam -psi (εἰς οὐδὲν ἔδωκα).

II ***abuti, adhibendo vel agendo aliquid sensim perdere, exhaurire***: GLOSS. καταδαπανῶ. -it ἀναλίσκει, δαπανᾷ, συντελεῖ. **A** *res corporeas*: **1** *generatim*: SISENNA hist. 70 iaculis celeriter -ptis (CAES. civ. 1, 46, 1 telis. SIL. 4, 620. PAVL. PETRIC. Mart. 4, 217 saxa, sudes ... -it in ictus). CIC. Tim. 24 permixtum illud, ex quo haec secuit, *deus* iam omne -erat (ἀνηλώκει). CAES. civ. 1, 48, 5 reliqui si quid *frumenti* fuerat, Caesar superioribus diebus -erat. 3, 58, 3. *cf. p. 612, 45. 613, 8.* 1, 40, 1 pabulatum mittebat *Fabius*, quod ea, quae citra flumen fuerant, superioribus diebus -erat. LIV. frg. 22 -ptis priore aestate, quae praeparata fuissent, ... inopiam fore. VITR. 5, 9, 8 (*sc. lignum*). COLVM. 3, 10, 3 omne alimentum virentis ... *in summo* consistit atque -itur. SEN. nat. 3, 15, 6 vena quae modo -pta aqua deficit (FRONTIN. aq. 85 VVLG. gen. 21, 15 [ἐξέλιπε]). PLIN. nat. 11, 19 -ptis ... floribus. SIL. 14, 302 *Archimedes in turri* multas nemorum -erat umbras (*i. ligna*). MART. 11, 18, 13 -pto moritur culix salicto. 14, 143 vellera -unt Patavinae multa trilices. QVINT. inst.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

11, 3, 21 humor vocem . . . -ptus destituit. SVLP. SEV. dial. 2, 3, 6 -it Gallicas mularum poena mastigias. VINDIC. med. 1 si quid sanguinis nondum fuerit uteri nutrimento -ptum. PLAC. med. 28, 1 *corvi ovis* linitur *caput*, donec ova -antur. *in imagine*: CIC. Att. 2, 1, 1 meus autem liber totum Isocrati⟨s⟩ myrothecium atque omnis eius discipulorum arculas ac nonnihil etiam Aristotelia pigmenta -psit. *nota*: MART. 9, 22, 3 Setina meos -at gleba ligones. *collectiva*: PROP. 4, 6, 55 pharetrae pondus -it in arcus. SEN. Herc. O. 1083 -ptos iterum deae supplent Eurydices colus. MART. 7, 27, 7 cocus ingentem piperis -et acervum. 7, 54, 5. RVT. NAM. 1, 102 -unt totos celsa lavacra lacus. **2** *speciatim de opibus, pecunia sim.* (*aliter v. p. 616, 51 sqq.*): GLOSS. -imus expendimus. -pta transacta, expensa.

a *vox media*: CIC. leg. agr. 1, 3 si quid est, quod indagaris . . . -e sane. Mur. 33 *ut* omnes copiae regis diuturnitate obsessionis -rentur (Att. 11, 11, 2. PANEG. 7, 16 -ptis copiis mansionum. CAES. Gall. 1, 11, 6 omnibus fortunis sociorum -ptis). CAES. Gall. 7, 17, 2 quod habuerant, -erant. BELL. Afr. 47, 4 propter annonae caritatem ante parta -erant. VARRO rust. 3, 17, 9 pecuniam (VITR. 6 pr. 6 alienam pecuniae summam. PORPH. Hor. sat. 1, 1, 43 ut *pecunia* usque ad assem -atur). SALL. epist. Pomp. 2 omnis opes et spes privatas meas -psi. 9 non rem familiarem modo, verum etiam fidem. LIV. 33, 47, 1 quid *vectigalium* ordinarii rei publicae usus -rent. 40, 44, 10 ne maior *pecunia* ludorum causa -retur. RVT. LVP. 1, 9 consiliis -ptas (*coni. Halm*, captas *codd.*) aerarii opes . . . augere non potestis. OV. fast. 1, 630. SEN. contr. 1, 8, 12 magna praesidia non esse -enda. SEN. benef. 7, 7, 1 (*syn.* in usum suum vertit) *al.* TEST. Galli (Corp. XIII 5708) 2, 12 donec eam summam -ant. QVINT. decl. 260 p. 69, 13. *ex* DIG.: DIG. 7, 5 de usufructu earum rerum, quae usu -untur vel minuuntur (*cf. Leonhard, PW. IV 1145*). VLP. 24, 1, 32, 9 -isse sic accipere debemus, ne is, qui donationem accepit, locupletior factus sit. *cf.* PAVL. 4, 4, 34. POMPON. 46, 8, 18 (*absolute*). IAVOL. 24, 1, 50, 1 hoc -ptum ei perit, qui. SCAEV. 17, 1, 60, 3. GAIVS 15, 1, 27, 1 quod servus . . . ex bonis hereditariis amovisset, -isset, corrupisset. VLP. 29, 2, 71, 6 amovisse eum accipimus, qui quid celaverit aut interverterit aut -erit. *cf. l. 62 sqq.* PAVL. 40, 12, 41, 1. CLAVDIVS ad Scaev. 36, 1, 82 multa ex hereditate. EPIST. imp. Pii (Vlp. 36, 3, 1, 11 = 32, 11, 18). VLP. 13, 6, 3, 6 non potest commodari id quod usu -itur. 15, 3, 3, 6. 37, 9, 1, 28 *al.* PAVL. 24, 1, 28 pr. si perierit vel -ptum sit. 35, 2, 1, 19 quod funeris causa -ptum est (*cf.* MACER 11, 7, 37 corporis causa). VLP. 24, 1, 7, 2 *quina. cf.* PAVL. 17, 1, 22, 7 *opp.* dederis. SCAEV. 36, 1, 82 non modicam partem bonorum testatoris -erunt. TRYPH. 28, 1, 18, 1. VLP. 24, 3, 22, 1 si communem dotem -at. AFRIC. 41, 1, 40 quo casu fructus praediorum -ptos suos faciat (VLP. 13, 7, 22, 2. 35, 5, 1, 3 cum bona fide fructus perceptos -erit. PAVL. 7, 8, 15 pr. licet mediocris praedii eo modo fructus -antur. 10, 1, 4, 2 lucrari eum oportet, si eos -psit). VLP. 33, 7, 12 pr. quia *frumentum serendi causa sepositum* . . . ita -itur, ut semper reponeretur. AFRIC. 19, 1, 30 pr. si nummos ademeris et -pseris (PAPIN. 46, 3, 94, 2. VLP. 12, 1, 11, 2 si *nummos* sine dolo malo -isti [*opp.* extant]. *cf.* 12, 6, 29. 12, 1, 13 *sqq.* 14, 6, 9, 2. 40, 7, 3, 9 si sic -pti fuerint, ut nullo casu avelli possint. PAVL. 12, 1, 31, 1 si -pti sunt, actio de peculio evanescit. *al.*). IVLIAN. 12, 1, 19, 1 pecunia -pta condictionem habet (POMPON. 12, 1, 12. *cf.* 44, 7, 24, 2. TRYPH. 26, 7, 54 quia hic sibi non -psit . . . nec quasi sua pecunia licenter abutitur. VLP. 2, 15, 8, 6 quae [*transactio*] idcirco fit, ut quis repraesentatam pecuniam -at. PAVL. 22, 6, 9, 6. MARCIAN. 49, 14, 18, 10. MOD. 22, 2, 1 si eodem loco -atur, non erit traiecticia). PAVL. 33, 9, 4 pr. vasa non debebuntur vel -pta penu vel adempta. MARCIAN. 33, 9, 2. VLP. 5, 3, 23 pr. finge pretium acceptum vel perdidisse, vel -isse vel donasse. 5, 3, 25, 15 partem dimidiam hereditatis sine dolo malo. CELS. 47, 2, 68, 5 etsi -erit rem subreptam fur (VLP. 11, 7, 14, 6 res quae ultra modum sine causa in *funus* -itur. PAVL. 25, 2, 3, 3 res, quas . . . mulier comederit, vendiderit, donaverit, qualibet ratione -erit, rerum amotorum iudicio contineri). PAVL. sent. 2, 14, 2 *v. p. 614, 16.* COD. Iust. 4, 28, 7, 1. 8, 17, 12, 5 licet res dotales . . . quocunque modo vel dissipatae vel -ptae sunt. *in aliqua re*: CIC. Verr. 3, 141 -ptam esse omnem istam pecuniam in statuis. 3, 142. LEX agr. (Cic. leg. agr. 1, 12. 2, 59) quod neque -ptum in monumento neque in aerarium relatum sit. CIC. ad Brut. 1, 18 (9, 26), 5 quod ex centesima collatum ⟨est⟩ . . . in duarum legionum praemiis omne -itur. NEP. Timoth. 1, 2 in quo ⟨oppido⟩ oppugnando . . . Athenienses M . . . talenta -erant. VITR. 10 pr. 1 amplius quam quarta *pars aestimationis* in opere -itur. FEST. p. 347 *aes* in rebus divinis. SEN. benef. 4, 39, 2 quingenti denarii sunt . . . quod dici solet: in morbo -at. ALF. dig. 50, 16, 202 cum scriptum esset, ut heres in funere aut in monumento 'dumtaxat aureos centum' -ret, non licet minus -ere. AMM. 16, 10, 4 ut igitur multa quaeque -pta sunt in apparatu. *aliqua re*: VARRO rust. 3, 17, 3 eam omnem mercedem escis, quas dabat piscibus, -bat. frg. Non. p. 77. CVRT. 9, 3, 11 bello instrumenta belli -psimus. *in aliquid*: LIV. 39, 5, 9 aurum in ludos. FEST. p. 359. VAL. MAX. 3, 1 ext. 1 -pta in id opus ingenti pecunia. QVINT. inst. 3, 11, 13 *bona paterna* in opera publica. *cf. p. 612, 23.* IAVOL. dig. 35, 1, 40, 5. SCAEV. dig. 15, 3, 21 eos nummos illa in usus necessarios sibi et in servos -psit. PAVL. dig. 48, 13, 2 *opp.* retinere. NOVELL. Iust. 65, 1, 4 si pretia, quae acceperint, *oeconomi ecclesiae* in aliam causam -erint, licet piissima sit.

b *in malam partem i. q. dissipare*: TER. Haut. 465 sumat, -at, perdat. CIC. leg. agr. 2, 65 quibus ad habendum, . . . quibus ad -endum nihil satis esse videatur. SALL. Catil. 12, 2 rapere -ere. FEST. p. 229 prodegeris, -eris, perdideris. MART. 8, 16, 3 -is et usque mutuaris. EVGRAPH. Ter. Phorm. 898 dilapidet: perdat, -at. QVADRIG. hist. 15 luxuria et nequitia pecuniam magnam (CIC. Flacc. 91 ut eam pecuniam . . . non -isse, sed Flacco dedisse videatur. VAL. MAX. 8, 6, 1 amplam pecuniam festinanter. SEN. dial. 7, 27, 5. PETRON. 105 inter cetera apud communem amicam -erunt pecuniam meam. *cf.* ALF. dig. 11, 3, 16. QVINT. decl. 273 p. 117, 20 *pecuniam* non accepimus, non -psimus, non in ullum rerum nostrarum usum convertimus. IVV. 11, 47 conducta pecunia . . . coram dominis -itur. VLP. dig. 27, 7, 4 pr. PAVL. dig. 4, 4, 32 *adulescens pecunias* male -psit). LVCIL. 1205 magna penus parvo spatio -pta peribit. CIC. S. Rosc. 6 quod adeptus est per scelus, id per luxuriam effundere atque -ere. Mur. 50 *al.* leg. agr. 1, 7 -ptis patrimoniis (fin. 2, 23 SEN. contr. 2, 6, 1. QVINT. inst. 8, 6, 25 ut 'hominem devorari' cuius patrimonium -atur. EVGRAPH. Ter. Eun. 258 re perdita: -pto patrimonio [*syn.* abligurrierat bona; *opp.* integrum patrimonium]). PROP. 2, 16, 9 ubi -pto restabit munere pauper. PAVL. FEST. p. 58 comedum bona sua -entem antiqui dixerunt (QVINT. inst. 3, 11, 13 *sqq.* bona paterna *cf. p. 611, 82.* decl. 298 p. 178, 9 *al.* POMPON. dig. 37, 4, 16 si suspectus avus sit, quasi -urus bona nepotis). SEN. contr. 2, 6, 5 hic (*pater*) de suo -it. TAC. ann. 3, 54. 14, 15 dabantur stipes, quas boni necessitate, intemperantes gloria -rent. 16, 3 veteres opes. IVV. 8, 185. GAIVS inst. 1, 199 ne . . . pupillorum . . . negotia a tutoribus . . . -antur aut deminuantur. ITALA Luc. 15, 14 (cod. q) postquam omnia -⟨p⟩sit (δαπανήσαντος, VVLG. consummasset). COMM. apol. 724 quae (*sua*) si prius (*ante obitum*) poterit -ere (*sc. pater*) gaudet. *in aliquid*: LVCIL. 1240 omnia in ista -is squilla. *aliqua re*: QVINT. decl. 279 p. 136, 20 paterna bona vitiis. VAL. CEM. hom. 10, 2 mercedem laboris sui aut bibendo conterit aut vapulando -it. *in aliqua re*: PS. AVG. serm. 70, 4 p. 2249 *mali homines* quidquid petunt a deo in luxuriis suis et in conviviis volunt -ere, in spectaculis, in nugis *etc.* *res -it*: SEN. epist. 95, 41 quid est cena sumptuosa flagitiosius et equestrem censum (caenam *codd.*) -ente. PLIN. nat. 9, 120 -uram eam cenam taxationem confirmans.

3 *de alimentis, i. q. comedere vel combibere*: PS. AVG. serm. 53, 6 *cibus* -itur edendo. ISID. orig. 10, 63 -ptus quasi totus sumptus et devoratus. GLOSS. -it devorat. -ptus comestus. **a** *proprie*: *homines, dei, sim. -unt*: CIC. nat. deor. 2, 151 agri multa efferunt, quae vel statim -antur vel mandentur condita vetustati. CAES. Gall. 7, 77, 1 -pto omni frumento (6, 43, 3 frumenta . . . a tanta multitudine iumentorum atque hominum -bantur. civ. 3, 47, 4. *cf. p. 610, 75.* BELL. Alex. 61, 5 si *equitatus* . . . necessarium -ret frumentum. VLP. dig. 33, 7, 12 pr. PAVL. dig. 9, 2, 30, 2 alienum vinum vel frumentum. *al.*). VARRO rust. 1, 65 *uvas* -i aut venire oportet. SALL. hist. frg. 3, 87 parte -pta reliqua cadaverum (*Prisc.*, -ra *Diom.*) ad diuturnitatem usus sallerent. 3, 96 con⟨sump⟩tis iam alimentis (CVRT. 8, 10, 11). VERG. Aen. 7, 112 -ptis aliis. 7, 116 mensas -imus. *al.* HOR. sat. 2, 2, 92 quod hospes . . . vitiatum commodius quam integrum edax dominus -ret. epist. 1, 2, 27 fruges -ere nati (*cf.* PORPH. *ad l.* TAC. hist. 4, 26). LIV. 37, 27, 1 -ptis iam omnibus. VAL. MAX. 7, 6, 3 ut . . . murem captum . . . potius vendere, quam ipse leniendae famis gratia -ere mallet. 7, 6 ext. 2 omnia quae famem . . . trahere poterant. MELA 2, 9 *Essedones* corpora parentium . . . epulando -unt (*cf.* PETRON. 141. FIRM. err. 6, 3 decocta pueri membra [*syn.* vesci]. AVG. civ. 22, 20 carnes [*syn.* depastas]). SCRIB. LARG. 16 scobis eboreae heminam. 17 ex iecinore gladiatoris iugulati particulam. 136 radix *chamaeleae* lota . . . cum ⟨panis⟩ pondo quadrante -pta. *al.* SEN. clem. 1, 6, 1 in qua (*civitate*) -itur quidquid terris omnibus aratur. TEST. Galli (Corp. XIII 5708) 2, 11 -ant ⟨. . . *sc. edulia?*⟩. COLVM. 8, 10, 4 aliquantum *ficorum*. 12, 1, 5 (*opp.* superfieri) *al.* PLIN. nat. 7, 26 *Pygmaeos* ova pullosque *gruum*. *al.* IVV. 4, 68 rhombum. 14, 128. PLIN. epist. 9, 37, 2 rapiunt etiam et -unt quod natum est. HYG. astr. 2, 15 p. 52, 17 *v. p. 616, 45.* fab. 83 p. 83, 2 brachium Ceres. 246. 125 p. 106, 21 socios *cyclops*. *ibid.* p. 107, 13 (*syn.* devoravit) *al.* PRAEDIC. Petr. Paul. (Lact. inst. 4, 21, 3) ut corporibus suorum vescerentur et -rent invicem (*cf.* VVLG. Gal. 5, 15 videte, ne ab invicem -amini. HIER. epist. 81, 2. 82, 11). PAVL. dig. 14, 2, 2, 2 nisi si qua -endi causa imposita *navi* forent, quo in numero essent cibaria. 41, 3, 4, 19 si *agni* -pti sunt. PS. ALEX. c. Dind. coll. p. 175, 17 omnia -entes vultum ieiunum geritis. AMM. 31, 8, 4 omnibus, quae mandi poterant, -ptis (SVLP. SEV. chron. 1, 54, 5). VVLG. gen. 43, 2 -ptisque (κατaφαγεῖν, ITALA Lugd. comedentes) cibis. Ier. 37, 20 panes. Dan. 14, 20 1 Macc. 6, 53. RVFIN. hist. mon. 7 p. 417C cum . . . *panes* ad omnem satietatem -rentur. SVLP. SEV. chron. 2, 8, 5 impensa. SIDON. epist. 5, 7, 4 *illi* ad -endum minotauri *sunt*. *nota de fame*: OV. met. 8, 875 vis tamen illa mali postquam -erat omnem materiam. *liquores*: ITALA Ezech. 34, 3 (Cypr. epist. 57, 4) lac -itis (κατέσθετε, VVLG. comedebatis). SER. SAMM. 557 potio, quae fluidam -pta morabitur alvum. 1020 pluvias. IVST. 2, 10, 22 cum flumina multitu-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

dine -rentur. *cf.* AVSON. 298, 26 flumina -pto cum defecere meatu. *bestiae -unt*: CIC. carm. frg. 22, 14 *draco* cum -ret octo pullos (HYG. fab. 136 p. 116, 3 corpus pueri. APVL. met. 8, 21 conservo iam ex maxima parte -pto ... draconem mandentem insistere. *cf.* HOMER. 148 serpens -psit volucrum bis quattuor fetus). CIC. nat. deor. 1, 101 *ibes* volucres angues ... interficiunt et -unt. 2, 123 si quid incidit *araneolae* arripiunt idque -unt. 2, 125 confici *pisces* a ranis atque -i. CAES. Gall. 6, 43, 3 *v. p. 612, 45 sq.* civ. 3, 58, 3. 7, 18, 1 -pto pabulo. VARRO rust. 3, 16, 8 *fuci* mel -unt (COLVM. 9, 14, 17 apes mel. 9, 15, 2. 10). OV. met. 4, 113 fero -ite viscera morsu, o ... leones (*ibid.* divellere). VAL. MAX. 9, 12 ext. 6 ficus asello -ente. SEN. epist. 92, 34 an *corpus* -atur 'canibus data praeda marinis' (*cf. Verg. Aen. 9, 483*). COLVM. 1, 6, 15 *conditae fruges* a *curculionibus.* 7, 11, 3 ut *sues* ... etiam suam *subolem* -ant. 8, 5, 6 gallinae ova (*ibid.* comminuunt). 8, 17, 2 plurimosque squamosos *pisces* mandendo -unt *muraenae.* 11, 3, 60 pulex tenera folia. arb. 17, 3 raucae semina oleae. PLIN. nat. 11, 85 phalangia matrem. SIL. 13, 472 exanima corpora vultur (PORPH. Hor. carm. 3, 4, 77 iecur). HYG. fab. 89 p. 86, 7 virgines a ceto. 180 p. 36, 16 *Actaeon* a suis canibus (247. TREB. trig. tyr. 29, 4). 250 p. 138, 16 Glaucum equae. SVET. Tib. 72 draco a formicis. VLP. dig. 10, 2, 8, 2 a lupo pecus. 10, 4, 9, 1 sive glans extet, sive -pta sit. PORPH. Hor. sat. 1, 8 pr. aves semina. AMM. 31, 7, 16 peremptorum corpora dirae volucres. VVLG. gen. 41, 20 devoratis et -ptis (κατέφαγον) prioribus *bubus.* lev. 26, 22 bestiae agri vos. Os. 13, 8 -am eos ibi quasi leo (*gr.* καταφάγονται). act. 12, 23 -ptus a vermibus (σκωληκόβρωτος) expiravit. **b** *per imaginem*: CIC. nat. deor. 2, 64 ex se ... natos comesse fingitur solitus *Saturnus,* quia -it aetas temporum spatia (TERT. nat. 2, 12 Saturnum ideo voratorem suorum, quod *tempus* omnia ex se edita in se ipsum -at. AVG. civ. 6, 8 *ex Varrone.* *cf.* CLAVD. 22, 428 omnia qui placido -it numine serpens [*i. mater annorum*]). [VAL. FL. 1, 832 chaos, quod ... lapsum queat -ere mundum. *loc. dub.*] CLAVD. 26, 336 te Cimbrica Tethys divisum bifido -it, Rhene, meatu. VVLG. lev. 26, 38 hostilis vos terra -et (κατέδεται, ITALA Lugd. comedet). II reg. 18, 8 saltus (καταφαγεῖν). BACHIAR. repar. laps. 11 qui (*vermis conscientiae*) totas in eo putredines peccatorum -at. *cf. p. 608, 74.* EVSTATH. Bas. hex. 3, 5 p. 896^A ignis ... -it aquam (*ibid.* elementa alternae sibimet fiunt devoratoria). *speciatim de igne*: *cf. p. 606, 40 sqq.* SEN. nat. 1, 15, 2 donec -pto alimento primum obscuriora sint *fulgora.* 7, 20, 2 ante ... quam -ptum est omne, quo pascebantur *ignes,* alimentum. APVL. mund. 23 *terram* flammarum per partes voracitate -ptam. TERT. nat. 2, 10 cenat ignis ... ⟨et om⟩nia ara -psit. ITALA lev. 9, 24 (Ambr. off. 3, 17, 101) ignis ... -psit (κατέφαγε, VVLG. devoravit) universa, quae erant super altare. VVLG. iud. 6, 21. 9, 20. deut. 4, 24 deus ... ignis -ens (καταναλίσκων) est. 9, 3 (*syn.* devorans). Hebr. 12, 29. 10, 27 ignis aemulatio, quae -ura est (ἐσθίειν) adversarios. *nota i. q. concoquere*: CIC. Tim. 18 nec ... *mundus* desiderabat ... detractionem confecti et -pti cibi. **c** *translate, facere ut aliquid diffluat, evanescat*: CELS. 5, 18, 31 nitrum ... cum sextario *aquae instillatae* incoquitur, donec omnis humor -atur (*cf.* SCRIB. LARG. 202 donec acetum omne -atur. 268. SEN. nat. 3, 7, 2 humor intra primam crustam *soli.* 3, 11, 3 in arbusta. PLIN. nat. 31, 53. 15, 29 -iturque mustum oleo. 31, 83 -pto liquore. *al.* CHIRON 918 *al.*). CVRT. 7, 8, 15 leo ... avium pabulum fuit et ferrum rubigo -it. SEN. Herc. O. 1358 *palla* -pta mecum est (*sc.* venenis). PLIN. nat. 2, 211 quo (*lapide*) -untur omnia corpora; sarcophagus vocatur (CARM. epigr. 454, 2 *saec. II* sarcophagum dicunt quod cons⟨umit artus⟩ [cons⟨picis hospes⟩ *suppl. Büch.*]). 29, 80 gallinarum membra -unt *aurum liquescens* in se. 31, 115 nitrariae calciamenta. 34, 137 trientem aereum pascit auro argento -entem utrumque.

B *res incorporeas.* **1** *generatim*: **a** *homo -it* (*nonnullis locis hic allatis de subiecto dubites*): CIC. Phil. 2, 64 -ptis enim lacrimis tamen infixus haeret animo dolor. de orat. 3, 102 si esset *actio* -pta superiore motu et exhausta. epist. 15, 21, 2 antequam ad me veniatur, risus omnis paene -itur. OV. epist. 6, 161 cum mare, cum terras -erit (*sc. permigrando*), aëra temptet (MART. CAP. 6, 624). met. 9, 768 -erat omnem materiam ficti (SEN. epist. 79, 6 utrum ad -ptam materiam *poeseos* an ad subactam accedas). CELS. 1, 1 cavendum ne in secunda valetudine adversae praesidia -antur. CVRT. 6, 8, 6 qui misericordiam -erunt, amplius sperare non posse. SEN. Herc. O. 811 mortem metu -psit et parvum sui poenae reliquit (STAT. Theb. 10, 563 ferrum ... et ignes mente vident ... -psit ventura timor). Med. 122 adeone credit omne -ptum nefas? Phaedr. 950 munus. epist. 77, 16 voluptates ... -isti. nulla tibi nova est, nulla non iam odiosa ipsa satietate (AVR. Fronto p. 79, 12 N. auditionis omnem iam voluptatem -psei [*m*¹, -si *m*²]. AVSON. 108, 14 fama viros ... irrita vexato -ere gaudia lecto. 249, 2 DRAC. laud. dei 3, 73. *cf.* TAC. hist. 3, 24 ignominiam -istis). SEN. clem. 1, 14, 2 remedia. epist. 122, 16 nihil -bat nisi noctem. PETRON. 23 -ptis versibus. 33 textorum dicta. 109. PLIN. nat. 35, 73 tristitiae omnem imaginem (*sc. in pingendo*) (*cf.* QVINT. inst. 2, 13, 13 -ptis affectibus). SIL. 14, 302 umbras *v. p. 610, 82.* QVINT. inst. 11, 3, 53 deformis est -pti *spiritus* sonus. HIER. epist. 21, 10 naturae bona universa -it. *nota*: STAT. Theb. 11, 575 ite truces animae ... et cunctas Erebi -ite poenas, *i. omnes in vobis adhibeantur; cf.* RVT. NAM. 2, 58 -at Stygias tristior umbra (*Stilichonis*) faces (*ibid.* omnia cessent tormenta). *in aliqua re*: CIC. Verr. 6, 159 prope omnem vim verborum aliis in rebus. nat. deor. 2, 74 salem istum ... ⟨in⟩ irridendis nobis nolite -ere. SEN. contr. exc. 4, 3 in narratione omnia instrumenta coloris. FORTVN. rhet. 2, 15 p. 110, 13 non ibi (*in principiis*) -enda oratio est. HIL. trin. 4, 4 *prior substantia* participata *deo patri et filio* et in utroque -pta (*i. ita adhibita, ut in utroque tota sit*). RVFIN. hist. 4, 15, 4 in martyribus omne tormenti genus. *aliqua re*: QVINT. inst. 10, 7, 10 quantum *cogitationum* dicendo -itur. PORPH. Hor. epist. 1, 17, 58 falsis rebus omnia fidei argumenta. **b** *res sim. -unt*: VARRO Men. 219 cum lucerna combusta est in lucubrando olivitasque -pta est. CIC. nat. deor. 2, 118 paululum *intereat,* quod astrorum ignis et aetheris flamma -it. Catil. 71 sua sponte ... -ptus ignis extinguitur (PLIN. nat. 2, 142). COLVM. 2, 10, 7 semina vim terrae. STAT. Theb. 10, 563 *v. p. 613, 71.* Ach. 1, 446 totos -unt carbasa ventos. PAVL. sent. 2, 14, 2 usurae supra centesimam solutae sortem minuunt, -pta sorte repeti possunt. HIL. trin. 2, 5 verborum significantiam rei ipsius (*trinitatis*) natura -it (*i. significantia non sufficit ad rem exprimendam*). SYMM. epist. 2, 5 quod ... responderi posset ..., prior sermo -psit (*cf.* BOETH. in Porph. comm. sec. 3, 1). AVG. civ. 2, 20 p. 79, 9 quae libido ... hauriendo -erat. *reflexive* (*passivum reflexive positum*): RHET. Her. 4, 8, 11 sunt ... tria genera (*sc. elocutionis*) ... in quibus omnis oratio non vitiosa -itur (*i. aliis generibus uti non licet*). SEN. dial. 2, 18, 5 quae vitia numquam in uno homine et in una contumelia -untur. PLIN. nat. 37, 83 unus atque idem tralucet color *opalorum falsorum* in se -ptus (*i. in hoc uno colore omnes colores -pti sunt*).

2 *de viribus, affectibus sim.*: **a** *hominis eiusque ingenii*: CIC. Phil. 5, 49 omnem vim ingenii ... in populari levitate -psit. CAES. civ. 3, 93, 1 nostri milites ... constiterunt, ne -ptis viribus appropinquarent. LIV. 44, 38, 9. STAT. Theb. 11, 2 furias virtutis iniquae -psit Capaneus. QVINT. inst. 4, 1, 14 degustanda ... *miseratio* prooemio, non -enda. 4, 2, 120 (*opp.* velut primis lineis designentur). PAVL. NOL. carm. 16, 290 una dies illi -psit curam habendi (*i. amplius non curabat*). BOETH. mus. 1, 34 p. 224, 30 quod (*genus musicae*) in instrumentis positum est ibique totam operam -it. *homo ponitur pro eius viribus*: SEN. contr. 4 praef. 8 quamdiu velles diceret ...; dubitares possetne (*coni. Usener*, ita ut regi posset nec *codd.*) -i (*i. eius copia verborum*). SEN. dial. 10, 2, 2 sunt quos ingratus superiorum cultus voluntaria servitute -at (*ibid.* detinuit). QVINT. inst. 9, 4, 113 neque enim qui se totum in hac cura -erit, potioribus vacabit. *cf.* 1, 12, 14 nec ego -i (comminui *A*) studentem in his artibus (partibus *A*) volo. **b** *herbarum, animalium*: PLIN. nat. 17, 181 si vitis luxuria se -erit. 19, 125 alibi -pto incremento. *cf. p. 616, 28.* SIL. 12, 462 *tigris* rabiem prenso -at in hoste. **c** *rerum incorporearum*: SEN. Ag. 698 fortuna vires ipsa -psit suas. nat. 6, 1, 11. SIL. 9, 47 transit divum furor et -itur ira Fortunae (*cf.* SEN. dial. 2, 8, 3 in quo [*sc. in morte*] imperium suum fortuna -it). HIL. ad Const. 1, 8 dum adversus tam sanctum virum malitia se perversa -it.

3 *de numeris, mensuris*: MANIL. 3, 495 quo subsistet numerus -ptus in astro. CELS. 2, 14 maximam partem *voluminis* in hac (*frictione*) (*cf.* MART. 10, 59, 1 -pta est uno si lemmate pagina. OPT. PORF. carm. 22, 14 et proiecta necet [*trad.*, secet *Froehner*] -pto in gloria libro [*sc. ars*]). SOL. 52, 47 ramorum umbrae ambitu bina stadia -unt (-suunt *RC, alii alia*). NEMES. cyn. 289 latumque fuga -ere campum.

4 *de tempore*: **a** *vox media*: *homo eiusque actiones -unt*: CIC. div. 2, 141 frustra igitur -ptae tot noctes tam longa in aetate. PHAEDR. 3 epil. 12 quo plus -et temporis dilatio (SEN. benef. 4, 11, 4 quantum temporis -itur, quam diu secreto agitur. PETRON. anth. 471, 14. PAVL. dig. 48, 5, 32 per postulationem praecedentem. SVLP. SEV. dial. 1, 17, 6 nimium ... alias res agentes -imus tempus). SEN. contr. 2, 3, 4 -untur interim dies. uter nostrum illos -it? (IVV. 1, 4. AVG. civ. 22, 8 tot dies ... inaniter -pti [*sc. a medicis*] transierunt). 2, 3, 32 magnam partem legis (*i. temporis lege constituti*) -psi. MART. 11, 77, 2 -it horas et die toto sedet. HYG. fab. 104 p. 95, 12. *in aliqua re*: CIC. S. Rosc. 89 in singulis rebus eiusmodi materies est, ut dies singulos possis -ere. off. 2, 4 id autem (*quantum superfuerat amicorum et rei publicae temporibus*) omne -batur in legendo. ac. 2, 12 fin. 1, 72. QVINT. inst. 12, 11, 20 vitam in singulis artibus. *aliqua re*: OV. trist. 5, 13, 27 solebamus -ere multa loquendo tempora, sermone (*Guelf*, -i *Goth.*) deficiente die. *in aliquid*: SEN. nat. 5, 18, 16 vitae parari, in quae vita -itur. *sidera -unt*: LVCR. 5, 619 annua sol in quo -it tempora cursu (MACR. sat. 1, 14, 3 luna paulo minus quam mensem in zodiaci circumitione -it). MANIL. 1, 530 sidera ... dimensa suis -ere tempora signis. IVST. 37, 2, 3 cum oreretur occideretque quattuor horarum spatium -bat cometes. **b** *in malam partem: i. q. perdere.* *additur*: *in aliqua re*: TER. Ad. 900 in apparando totum (*om. A*) -unt diem. *cf. p. 616, 11.* QVADRIG. hist. 28 annus (mimus *codd.*) in otiis -ptus est. CIC. Quinct. 22 cum aliquantum temporis in ea re (*vadimoniis differendis*) esset -ptum. 46. Phil. 13, 24 in lustris, popinis ... vino tempus aetatis omne. *al.* SEN. dial. 10, 12, 2 maiorem dierum partem in aeruginosis lamellis -it. AVG.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

civ. 1, 27 in exhortationibus. *aliqua re*: CIC. Verr. 3, 96 qui dicendo tempus -rent. *cf. p. 616, 11.* epist. 1, 2, 1 dies magna ex parte -ptus est altercatione. LIV. 32, 22, 3 iurgiis. 27, 7, 6 annum integrum nihil gerundo. CALP. ecl. 6, 27 vana -ere tempora lite. BVC. Eins. 1, 13 insanis lucem -ere verbis. TAC. hist. 3, 40 inutili cunctatione agendi tempus consultando -psit. SVET. Tib. 42 noctem continuumque biduum epulando potandoque -psit. in *aliquid*: VLP. dig. 21, 1, 17, 14 *erro* temporibus in res nugatorias -ptis serius domum redit. per: SALL. Iug. 62, 9 per dubitationem. CVRT. 6, 8, 12 -pto per ludum iocumque paene toto die. TAC. hist. 4, 43 per discordias. PANEG. 9, 16 per desidias sexennio. inter: SEN. nat. 3 pr. 2 *senectus* obicit annos inter vana studia -ptos. CIC. Att. 4, 2, 4 Clodius . . . cupiit diem -ere. LIV. 26, 17, 9 dedita opera . . . die -pto. NERAT. dig. 50, 5, 4 si quis plus iusto temporis commoratus -erit. AMM. 28, 6, 6 dissimulanter diebus ibi quadraginta -ptis. *nota per prosopopoeiam*: SEN. dial. 10, 13, 1 quorum aut latrunculi aut pila aut excoquendi in sole corporis cura -psere vitam. c *sensu debilitato*: α *i. q. tempus degere*: *aliter v. p. 617, 54 sqq.* CIC. rep. 6, 9 multis... verbis ultro citroque habitis ille nobis -ptus est dies. Tusc. 5, 48 an delectationis et otii -endi causa locuti sumus. de orat. 1, 57. Att. 1, 18, 1 quantum cum uxore et filiola et mellito Cicerone -itur (5, 6, 1. CAEL. Cic. epist. 8, 3, 1 PERS. 5, 41). 2, 6, 1 an hic Anti considam et hoc tempus omne -am (3, 7, 1. 12, 40, 3 *al.* SVLP. RVF. Cic. epist. 4, 12, 1 CAES. Gall. 5, 58, 2 LIV. 29, 33, 9 *v. infra l. 34.* PHAEDR. app. 13, 25). CIC. Att. 9, 5, 2 in deversoriis (CAES. Gall. 5, 4, 1 aestatem in Treveris. HIRT. Gall. 8, 14, 1 ⟨in⟩ castris. BELL. Alex. 66, 1 in ea provincia. BELL. Afr. 11, 1 in navibus. LIV. 25, 1, 1. PLIN. epist. 1, 13, 6 in urbe. AVR. Fronto p. 34, 12 N. interdiu in theatro. CLAVD. 18, 67 aetas in gremio -pta tuo. CAES. Gall. 4, 19, 4 diebus . . . XVIII trans Rhenum -ptis. BELL. Afr. 5 una nocte ad oppidum -pta. LIV. 21, 37, 4 circa rupem. SIL. 11, 404 tectis malit -ere noctes. CLAVD. 3, 141 frustraque iuventae -is florem patriis inglorius arvis). CIC. Att. 8, 11, 1 -o . . . omne tempus considerans (LIV. 29, 33, 9 ibi cum conscientia egregia . . . inter Punica Emporia gentemque Garamantum omne tempus -psit. PETRON. 103, 6 male soporati). CAES. civ. 1, 33, 4 frustra diebus aliquot -ptis . . . proficiscitur. BELL. Afr. 30, 1. BELL. Alex. 47, 2 posteroque ibi die, dum . . . naves reficerentur, -pto. TIB. 1, 9, 63 illā nulla queat melius -ere noctem. PROP. 1, 3, 37 ubi longa meae -psti tempora noctis? OV. am. 2, 10, 27. trist. 5, 5, 24 -atque annos ... suos *coniunx*. VAL. MAX. 9, 12 pr. medii temporis cursus (*i. vitae*) . . . peragitur, dum . . . fere sine ratione -itur. MANIL. 3, 515 annua quod lustrans -it *sol* tempora mundum. SEN. dial. 6, 6, 2 noctem sine somno tristitia -at (*ibid.* eat . . . dies). 9, 3, 8. epist. 16, 3 cum aliqua oblectatione. STAT. Theb. 2, 347 necdum -erat annum. TAC. dial. 14 otium suum mavolt rhetorum more -ere. IVV. 13, 160 paucos -e dies et dicere . . . aude. CYPR. GALL. exod. 366. AVSON. 394, 10 sexaginta horas . . . te sine -psi. CLAVD. rapt. Pros. 1, 34 *quod dux Erebi* steriles diu -ret annos. *additur* in *aliqua re*: CIC. Deiot. 6 cuius omnem aetatem in populi Romani bellis -ptam esse (de orat. 3, 145 in *philosophia Academica*. 3, 58. Tusc. 5, 107 in *perpetua* peregrinatione. Cato 55 in hac vita ... extremum tempus aetatis. LVCR. 5, 1431 ⟨in⟩ curis inanibus aevom. QVINT. inst. 1, 11, 15 quibus pars vitae in oleo, pars in vino -itur. 2, 20, 4 in declamationibus . . . aetatem multo studio ac labore -unt. CLAVD. 18, 67 *v. supra l. 29.* *cf.* VVLG. Ier. 20, 18 ut -rentur [διετέλεσαν] in confusione dies mei. DARES 27 odiosam in amore vitam -it). CIC. Verr. 2, 34 anni in quaestura et legatione Asiatica *etc.* 6, 64 nox illa tota in exinaniunda nave -itur. de orat. 2, 57 otium -psit in historia scribenda. 3, 17 in eo silentio duas horas. leg. 1, 28 te hunc diem vel totum in isto sermone -ere (PLIN. paneg. 49 serias tantum partes dierum in oculis nostris coetuque -is?). Tim. 2 primum ... tempus salutationis in percontatione -psimus (ac. 2, 2 *Lucullus* adulescentiam in forensi opera, quaesturae diuturnum tempus ... in Asiae pace -erat. Att. 16, 3, 4 in peregrinatione. BELL. Afr. 78, 8 tempus diei in otio). Att. 5, 21, 9 Quinctilis *mensis* ... in itinere est per provinciam redeuntibus -endus. CAES. civ. 1, 82, 1 in his operibus consiliisque biduum -itur. NEP. Att. 21, 3 in hoc *morbo* tres menses sine ullis doloribus. LIV. 62, 9, 7 -pta aestate in recognoscendis agris. IVST. 30, 1, 8 noctes in stupris, dies in conviviis -it. AMM. 31, 9, 5 aetatis viriditatem in eorum pollutis usibus -uri. *aliqua re*: CIC. epist. 7, 1, 1 reliquas partes diei tu -bas eis delectationibus. 11, 27, 5 horas multas suavissimo sermone. CAES. Gall. 5, 31, 4 -itur vigiliis reliqua pars noctis (civ. 2, 23, 1 biduo et noctibus tribus navigatione -ptis. PROP. 2, 32, 30 longo nox una aut altera lusu -pta est. SIL. 3, 172 totam somno -ere noctem. SVLP. SEV. Mart. 23, 9 reliquum noctis hymnis psalmisque -itur). BELL. Hisp. 12, 4 ignem ... iactando bene magnum tempus -erunt *al.* (LIV. 30, 15, 3 crebro suspiritu et gemitu. 38, 22, 6 QVINT. decl. 388 p. 440, 11 APVL. met. 5, 5). LIV. 21, 32, 11 die . . . simulando aliud, quam quod parabatur -pto (31, 39, 3 iisdem stativis frumentando *al.* CVRT. 10, 8, 7 triduum incerta consilia volvendo. STAT. Ach. 1, 925 epulis). MANIL. 4, 1 sollicitis vitam -imus annis (LVCAN. 5, 276 bellis aevum). COLVM. 1 praef. 16 noctes ... libidinibus et ebrietatibus, dies ludo vel somno -imus (PANEG. 12, 8 dies noctesque proeliando et vigilando). SIL. 15, 33 bello florem aevi. inter: CVRT. 7, 11, 15 diem inter metum laboremque. 9, 9, 25. PETRON. 88 aetatem inter experimenta. ENNOD. dict. 20, 7 p. 483, 1. ad: CVRT. 8, 2, 13 decem diebus maxime ad confirmandum pudorem apud Maracanda -ptis. per: LIV. 40, 8, 10 ibi die per solemnes epulas -pto. circa: TAC. dial. 3 tempus circa Medeam. cum: MIN. FEL. 3, 5 eundi spatium satis iustum cum sermone -psimus. *cf. p. 615, 45.* β *passive i. q. transire*: SISENNA hist. 6 nocte -pta (VERG. Aen. 2, 795 OV. met. 3, 600. *cf.* CAES. Gall. 7, 25, 1 -pta iam reliqua parte noctis). CIC. epist. 1, 2, 2 consules diem -i volebant (CAES. Gall. 5, 9, 7 quod magna parte diei -pta munitioni castrorum tempus relinqui volebat. 5, 35, 5. SALL. Iug. 98, 2 iamque dies -ptus erat, cum tamen barbari nihil remittere .... SEN. contr. 2, 3, 4 *cf. p. 614, 63.* SEN. Herc. O. 1987 cum summas [*i. postremas*] exiget horas -pta dies. SCRIB. LARG. 16). PHAEDR. 4, 5, 18 temporis longa mora (*cf.* PAVL. dig. 19, 5, 5, 2 si tantum temporis -ptum sit, ut .... CARM. epigr. 1212, 8 [*periit*] vestra [*i. inferorum*] futura est ... -pto tempore turba suo [*corr. Lachm.*, tuo *apogr.*]). COLVM. 11, 2, 2 -pta bruma. VAL. MAX. 2, 9, 1 cum interim -pti sunt anni vestri et mariti et patris nomine vacui (SIL. 15, 408. AVSON. 365ᴬ, 5 -pto magnum qui dicitur anno rursus in antiquum veniunt . . . sidera cursum. *al.*). AVSON. 419, 32 *consulatus* in sexta anni parte -ptus. AMM. 26, 6, 11 -pta hieme. 27, 5, 4 aestate. *al.* *nota*: MACR. sat. 1, 14, 3 *Caesar* (*sc. in fastis ordinandis*) dies omnes, qui confusionem poterant facere, -psit (*i. exspectavit, dum transirent*).

C *nonnullis locis loco* PETRON. 23 (*v. p. 613, 79*) *similibus fere finiendi habet vim*: GLOSS. IV 324, 9 -ptum . . . finitum. SEN. dial. 6, 23, 5 appetit finis, ubi incrementa -pta sunt. STAT. silv. 1, 2, 29 -pta est fabula vulgi. SIC. FLACC. grom. p. 162, 11 veterani -ptis bellis victores terras suas repetierunt (AVG. civ. 5, 22 p. 234, 5 bellum post multa -pta -ptum est. *cf. p. 606, 33*). PS. ASCON. Verr. p. 152 quod etiam ab utraque parte oratione -pta ... praeco soleret pronuntiare: dixerunt. *allegorice*: AVG. civ. 20, 8 p. 425, 22 abyssus, ubi inclusus est *diabolus*, non in eis -pta est, quando sunt mortui qui tunc erant, quando esse coepit inclusus. *i. q. ad finem perducere*: STAT. silv. 4, 2, 4 aequore qui multo reducem -psit Vlixem (*i. narrando fabulam*). MACR. sat. 1, 1, 5 *Socrates* dialogum habita cum Timaeo disputatione -it.

III ***in usum adsumere, uti,*** *ita ut nihil referat, utrum res exhauriatur necne*: **A** *res corporeas*: **1** *generatim*: *additur*: in *aliqua re*: CIC. Att. 16, 2, 3 populum Romanum manus suas non in defendenda re publica, sed in plaudendo -ere (*cf. l. 70*). LIV. 2, 5, 3 quia religiosum erat *campi fructum* -ere, . . . fudere in Tiberim. HYG. astr. 2, 15 p. 52, 17 ut *homines* partem hostiae in ignem coicerent, partem in suo -rent victu. in *aliquid*: VERG. georg. 3, 178 *vaccae* tota in dulces -ent ubera natos. ad *aliquid*: SCRIB. LARG. 201 acetum intritum -atur ad omnia. *aliqua re*: HYG. fab. 188 p. 119, 27 proci . . . pecora . . . coeperunt ... victu -ere. *cf. p. 612, 43 sqq.* STAT. Theb. 6, 768 *Capaneus* ambas -it sine lege manus. **2** *speciatim*: *pecuniam sim.*: CIC. Rab. Post. 6 non debuit is, qui dabat *pecuniam*, quo⟨modo⟩ ille, qui accipiebat, -ret, quaerere. CORP. I 1251 (= X 829) ex ea pecunia, quod eos e lege in ludos aut in monumento -ere oportuit. LEX Tarent. (Ephem. epigr. IX p. 1) 37 magi⟨stratus⟩ . . . dimidium *pecuniae* in ⟨p⟩ublicum referto, dimidium in ludeis . . . -ito, seive ad monumentum suom . . . -ere volet, l⟨icet⟩o. LEX Vrson. (Corp. II 5439) 70, 13. 15 inque eis ludis eoque munere unus quisque *IIvirum* de sua pecunia ne minus HS ∞∞ -ito et ex pecunia publica in sing(ulos) IIvir(os) d(um)t(axat) HS ∞∞ sumere -ere liceto. 71, 26. 72, 38 alio. in *aliquid*: LEX pag. Herculan. (Corp. I 571 = X 3772) in porticum paganam reficiendam pequniam -rent. SEN. contr. 1, 1, 1 quidquid unquam immodesta largitione effudimus, id omne -atur (*sic B V, deest A*, -ebatur *v D t*, -mmatur *Bursian; videtur* -mptum) in alimentum duorum senum (SCAEV. dig. 10, 2, 39, 2). AFRIC. dig. 14, 1, 7 pr. si creditor probaret pecuniam in refectionem navis esse -ptam. CALL. dig. 31, 63 in funus. TEST. Prisci (Corp. VI 10245) 11 inque eam rem -i HS n(ummum L milia). IX 5854 eo. in *aliquem*: LEX Vrson. 70, 15 *v. l. 60.* COD. Iust. 1, 3, 48, 4 debita exigere, ut in captivos . . . -antur. in *aliqua re*: LEX Vrson. (Corp. II 5439) 72, 36 quominus *pecunia* in ea aede -atur. 72 col. 2, 1 in alia re. CIC. leg. agr. 1, 14 in agrorum emptionibus. *aliqua re*: LIV. 41, 27, 10 tabernis utrique foro circumdandis.

B *res incorporeas*: **1** *generatim*: TER. Andr. 160 Davos si quid consili habet, ut -at nunc. CIC. Verr. 4, 208 cur haec a me opera -itur? Tusc. 1, 103 multam operam . . . frustra -psi. [CAES. Gall. 3, 14, 1 frustra tantum laborem sumi (insumi *vel* consumi *coni. Paul.*)] PETRON. anth. 479, 5 quicquid -itur artis. PS. QVINT. decl. 10, 9 nisi ... quod publicos -at oculos, quod ignotas quoque exigat lacrimas. *additur* in *aliquid*: RHET. Her. 1, 3, 4 inventio in sex partes orationis -itur: in exordium, narrationem *etc.* 2, 27, 43 quorum controversia de musica inducta est, disputatio in sapientiae rationem . . . -itur. 4, 16, 23 facultatem in eorum supplicium (-io *P²ΠE*). PS. QVINT. decl. 14, 5 in hoc noctium dierumque sollicitudo

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-itur. in *aliquem*: STAT. Theb. 2, 133 in absentem -it proelia fratrem. in *aliqua re facienda*: TER. Haut. 73 quod in opere faciundo operae -is tuae (CIC. S. Rosc. 43 in praediis colendis operae plurimum studiique -ere. 51 aliquantum operae temporisque. Verr. 1, 33 in accusando atque in explicandis criminibus operam. *al.* fin. 1, 1 LIV. 35, 31, 2). CIC. p. red. ad Quir. 12 quae deliberatio non in reddenda ..., sed ... in augenda mercede -pta est. Font. 11 plus ego in hac causa laboris et operae -o in poscendis testibus quam ceteri defensores in refutandis (LENT. Cic. epist. 12, 15, 5 in quibus *navibus* colligendis non minimum temporis laborisque -erant [-erunt *codd.*]). ac. 2, 2 cum totum iter et navigationem -isset partim in percontando a peritis, partim in rebus gestis legendis. 1, 16 omnis eius oratio tantum in virtute laudanda et in hominibus ad virtutis studium cohortandis -batur. epist. 6, 12, 5 cum studium tuum -as in virorum fortium factis memoriae prodendis. LIV. 34, 5, 3 plura verba in castigandis matronis quam in rogatione nostra dissuadenda -psit. in *aliqua re*, hic, *sim.*: LVCIL. 627 studium omne hic -ere (CIC. Planc. 73 omne studium meum in Cn. Plancii honore -rem. fin. 2, 25 NEP. Epam. 3, 1). RHET. Her. 1, 10, 1 de rerum inventione ..., in qua (*E*, quo *M*) singulare -itur oratoris artificium (officium *Cbd[l]*). 4, 4, 7 in eo vim artificii -ant, ut ... existimentur. 3, 2, 3 dolus -itur in pecunia, pollicitatione ... et ceteris rebus. 3, 8, 15 in hoc quoque causae genere nonnihil industriae -endum putemus. 4, 7, 10 relicum scripturae -etur in exemplis. 4, 12, 18 relicum operae -endum est in dignitate (CIC. Verr. 3, 13 cum duabus in rebus legatorum una opera -itur, in laudando atque in repetendo. inv. 1, 1. 2, 7 in maximis philosophiae partibus operae plurimum. de orat. 1, 234 rep. 1, 35 *al.* LVCR. 6, 1082 me tam multam hic operam -ere. SEN. nat. 1, 9, 1. BOETH. in top. Cic. 1 p. 273, 18 cum philosophia maximis in rebus operam suam studiumque -at). RHET. Her. 4, 50, 63 sermo ... -itur omnis in ostentatione. CIC. Tull. 1 in eo -enda est oratio, ut .... fat. 2. Verr. 2, 112 in quo (*n.*) omnis nostra diligentia indulgentiaque -atur. 5, 144 omnes vigilias in stupris constat esse -ptas. Catil. 2, 9 cum industriae subsidia atque instrumenta virtutis in libidine audaciaque -ret. Sest. 31 cum omnem vim tribunatus in mea salute -erit (*cf.* VELL. 2, 12, 3 tertius *Marii consulatus* in apparatu belli -ptus). Brut. 119 in dialecticis omnis cura -itur (nat. deor. 1, 6. ad Brut. 1, 18, 1 omnes curae ad te referuntur et in te -untur. HOR. sat. 2, 4, 48 in re una). CIC. inv. 1, 8 quibus in rebus summa ingenia philosophorum plurimo cum labore -pta intellegimus. fin. 5, 50. de orat. 1, 234 in ea *arte* tu plus operae laborisque -eras (QVINT. inst. 12, 11, 15 tantum laboris in rebus falsis. epist. 6, 14, 1 me ... omnem meum laborem, omnem operam, curam, studium in tua salute -ere). CVRT. 8, 6, 14 nec quicquam indignius est, quam -i *gloriam*, ubi non possit ostendi. EVGRAPH. Ter. Andr. 28 p. 175, 43 omnis ... scaena in hoc -itur, ut ... colligatur. *nota*: RHET. Her. 4, 8, 11 in gravi -etur oratio figurae (-ra *pars codd.*) ⟨genere⟩ (*add. Marx*) si ... ornatissima verba ... ad unamquamque rem accommodabuntur. in *aliquo*: RHET. Her. 4, 8, 12 in iis (his *codd.*) ... maxima supplicia maiores -erunt. PS. QVINT. decl. 8, 19 parricidium in utroque -is. *aliqua re*: CIC. Tusc. 4, 23 hoc loco nimium operae -itur a Stoicis. LIV. 32, 37, 1 cetera ... oratio conviciis regis -pta est. PLIN. paneg. 54 censendi officium principis honore -it.

2 *speciatim de tempore, sim.*: *nonnulla exempla hic allata locis sub IIB4c laudatis similia sunt. add.* in *aliquid*: RHET. Her. 3, 14, 25 quantum spatii in (*Weidner*, per *pars codd.*, *om. cet.*) singulas exclamationes sumpserimus, tantum in singula intervalla spatii -ere iubemur. PORPH. Hor. epist. 2, 1, 4 omne tempus in publica commoda -endum est. in *aliqua re*: RHET. Her. 1, 1, 1 id otii in philosophia. CIC. Catil. 3, 4 in eo omnes dies noctesque -psi, ut ... (leg. 1, 13. Att. 12, 20, 1 totos dies in litteris. 13, 5, 2 in magno nostro negotio. *al.* CAES. Gall. 5, 11, 6 in his rebus circiter dies X -it ne nocturnis quidem temporibus ad laborem militum intermissis. civ. 1, 27, 1 *al.* HIRT. Gall. 8, 26, 4. QVINT. decl. 261 p. 70, 12 omnes paene dies, omnia tempora necesse erit in hac partitione -i). CIC. div. in Caec. 41 omne tempus in his studiis laboribusque (Verr. 6, 29 in itineribus. fin. 5, 53 ut *sapientes* omne tempus inquirendo ac discendo in naturae cognitione -ant. Tusc. 2, 9 quod datum est temporis nobis in eo -psimus. epist. 5, 15, 4 LIV. 9, 14, 2 OV. Pont. 2, 7, 69. SEN. dial. 5, 3, 5 in supervacuis. PLIN. epist. 2, 11, 18 plus in precibus temporis, quam in defensione -psit). off. 1, 2 in eo studio aetatem -psi (QVINT. inst. 8 praef. 16 hic. RVFIN. Orig. princ. praef. Hier. epist. 80, 2 in quibus philosophi omni sua aetate -pta). CIC. Tusc. 2, 60 annos in philosophia. fin. 2, 67 quorum omnis vita -pta est in laboribus gloriosis. in *aliqua re facienda*: CIC. orat. 143 alteri cum domesticum tempus in cognoscendis componendisque causis, forense in agendis, reliquum in se[se] ipsis reficiendis omne -rent. epist. 15, 4, 9. LENT. Cic. epist. 12, 15, 5 *v. supra l. 9.* *aliqua re*: LIV. 5, 21, 17 ille dies caede hostium ac direptione urbis ... est -ptus. 25, 38, 23 expediendis armis et curatione corporum. CVRT. 6, 2, 5 intempestivis (*C*, temp. *P*) conviviis dies pariter noctesque. PLIN. epist. 1, 11 dies totos audiendo dicendoque -ere. *aliqua re facienda*: LIV. 3, 62, 5 reliquum diei apparandis armis -ptum est (10, 22, 7. 23, 46, 5 posterum diem indutiis tacitis sepeliendo ... caesos ... -erunt. 25, 38, 23 *v. p. 617, 80. al.*). 7, 20, 9 reliquum anni muris turribusque reficiendis -ptum (30, 24, 4. 32, 26, 3). 25, 37, 7 omne inde tempus ... muniendis castris convehendisque commeatibus -psit (34, 48, 2 iure dicundo. 39, 30, 7 *al.* COLVM. 8, 11, 10 *pavones* totum tempus fecunditatis aut excludendis, aut etiam educandis pullis -unt). in *aliquo*: QVINT. inst. 1, 2, 11 num tamen ille (*magister*) totum in uno diem -urus est. PETRON. 99 sic ... vixi, ut ultimam quamque lucem, tamquam non redituram -rem.

part. praes. adi. **cōnsūmēns** *v. p. 613, 44 sq. part. perf. pass. subst.* **cōnsūmptus** *v. p. 607, 80 sq.*

synonyma et iuxta posita: *ad IA1a*: minuere, obsidere, opprimere; *ad b*: incendere, redigere in favillam, exurere; *ad c/d*: conficere, perimere, exhaurire; *ad 2*: detrectare. *passive*: *ad 1a*: intercidere, perire, sensim subsidere, pertransire (VVLG. Iob 7, 9), cadere, deficere; *ad b*: flammam concipere; *ad c/d*: interire. *ad BI1*: confringere, delere, perdere; deprimere, defigere, perfigere; adfligere, ferire (VVLG. num. 14, 12), interimere, occidere, frangere, enecare. *pass.* perire, vitam finire, consummari (PASS. Petr. Paul. long. 58). *ad 2*: gravari (DRAC. laud. dei 3, 598). *ad II*: absumere, desumere, exhaurire, exedere, atterere; conspissare (ORIBAS. syn. 1, 14). *ad III*: destruere, extenuare. *ad C*: imminuere, conficere, purgare, detrahere (HIL. in Matth. 12, 13). *pass.* diffusum perire, intercipi. *ad IIA2a*: in usum suum vertere, minuere; amovere, corrumpere, celare, intervertere, adimere, comedere, vendere (venire), donare, amovere. *ad b*: sumere, perdere, prodigere, dilapidare (EVGRAPH. Ter. Phorm. 898), abligurrire (*ibid.* Eun. 258), effundere; conterere. *ad 3*: devorare, comedere, mandare, vesci; interficere, arripere; divellere, comminuere, pasci, cenare. *ad B1*: exhaurire; *ad 2a*: detinere. *ad 4*: peragere. *pass.*: *ad B*: transire, ire. *ad IIIB1*: exigere, referre (CIC. ad Brut. 1, 18, 1). *ad 2*: sumere.

opposita: *ad IA1*: conservare, nutrire (PROB. Verg. ecl. 6, 31). *pass.*: regigni (LVCR. 5, 244), extare, permanere. *ad BI1*: exuere (SEN. epist. 24, 18), perficere, curare; in colonias distribuere (IVST. 12, 5, 8), victitare (AMM. 26, 10, 14). *pass. ad I1*: sententiam pati (VLP. dig. 38, 3, 6, 6). *ad 2*: extolli, cedere. *ad II*: profundere, rapere, minuere. *ad III*: dispergere, subicere, vincere. *ad IV*: dare. *ad C*: adsumere (AVG. civ. 11, 2); excitare (SEN. epist. 91, 13). *ad IIA2a*: augere, dare, extare; dissipare; retinere. *ad b*: mutuari, dare, accipere, conducere, adipisci, deminuere. *ad 3a*: vendere, superfieri. *ad B2a*: vacare (QVINT. inst. 9, 4, 113). *ad IIIA*: dare; *ad B*: inducere (RHET. Her. 2, 27, 43).

derivata: consumptibilis, consumptio, consumptor. *composita*: perconsumo, praeconsumo.

cōnsūmptibilis, -e *a* consumere, consumptus. *i. qui deleri potest*: CASSIOD. anim. 3 p. 1288ᴬ cuncta caelestia flammeo referunt vigore constare, non isto fumeo, -i et temporali, sed ex tranquillo, nutritore atque immortali. *i. qui delet*: IREN. 2, 12, 5 impossibile est autem Logo praesente Sigen esse, aut *contra*. haec enim consum⟨p⟩tibilia sunt invicem (*videtur subesse* ἀναλωτικά *male interpretatum*).

cōnsūmptio, -ōnis *f. a* consumere. *legitur inde a* RHET. Her. (*? cf. l. 54*) CIC.; *non apud poetas, frequentissime* ECCL. *pluralem numerum non legi.*

A *de actu adhibendi*: RHET. Her. 4, 22, 32 quod non haec *genera exornationum* videntur reperiri posse sine elaboratione et -e (*sic d*, sumptione *cet.*; *tot. loc. om. M*) operae. **B** *de actu exhauriendi*: CIC. Tim. 18 se ipse *mundus* -e et senio (PLATO p. 33ᶜ φθίσις) alebat sui. LEO M. serm. 28, 5 quae (*substantia*) utique finiri nisi aut -e aut separatione non posset. *cf. p. 614, 6.* **C** *de actu perdendi*: **1** *rerum incorporearum*: PRISC. gramm. II 58, 23 quae (*qualitas vel quantitas*) augeri vel minui sine substantiae -e possunt. VVLG. IV reg. 13, 19 percussisses Syriam usque ad -em (ἕως συντελείας). AVG. in euang. Ioh. 41, 12 quae est perfectio boni, nisi -o et finis mali? (*ibid. saepius*). FVLG. myth. 2, 11 invidia mundanae gloriae -o (φθαρσία). **2** *animalium, praesertim hominis*: **a** *generatim*: *hominis ipsius*: VVLG. II Esdr. 9, 31 non fecisti eos in -em (συντέλειαν). Iob 30, 24. AVG. in psalm. 36 serm. 1, 11 quid illic futurum sit eis, utrum omnino -o an dolor et cruciatus. quaest. hept. 4, 94 p. 312, 20 ut ad istam -em (*NTbd*, consummationem *al.*) illi pertineant, qui gladio cadent. *corporis, virium, vitae*: CHIRON 148 totius corporis coactio (calestio *cod.*) i. e. -o nascitur. CASS. FEL. 40 p. 90, 19 sequitur ... totius corporis defluxio vel cum nimia macie virium -o. AVG. civ. 13, 10 p. 568, 5 si enim non est in vita *homo*, quid est quod detrahitur, donec eius fiat perfecta -o? *qualitatum*: AVG. c. Iul. 6, 23, 70 ad victoriam usque ad -em eorundem hostium (*concupiscentiarum*) capessendam. **b** *speciatim de morte*: AVG. civ. 17, 12 p. 232 'exprobraverunt commutationem Christi tui' (*psalm. 88, 52*), non eam putantes commutationem esse, sed -em. 21, 9 p. 509 posse animalia etiam in ignibus vivere, in exustione sine -e, in dolore sine morte. **3** *rerum corporearum*: PS. RVFIN. in Ioel 1, 15—18 p. 1041ᴮ et ipsi perniciem depasti montes et -o viroris indicent. SEDVL. op. pasch. 2, 12 p. 212, 14 ignis metalla sordium -e clarificat. IVNIL. 2, 24 -o Hierusalem ac templi Iudaici. **4** *absolute*: VVLG. Sirach 31, 5 qui insequitur

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-em (*διαφθοράν*) replebitur ex ea. Is. 41, 12 erunt, quasi non sint, et veluti -o (כְאֶפֶס, *gr. aliter*). Ezech. 13, 13 erumpere faciam ... lapides grandes in ira in -em (*συντέλειαν*). AVG. in psalm. 4, 1 hic enim finis perfectionem significat, non -em. 54, 1 (*opp.* consummatio; *cf.* Ps. PRIMAS. in I Cor. 15 p. 548^B). 58 serm. 2, 6 illa ira -is est, non consummationis.

syn. et iuxta posita: senium, finis; coactio, defluxio; mors. *opp.* separatio; perfectio; dolor, cruciatus; commutatio; consummatio.

cōnsūmptor, -ōris *m. a* consumere. 1 *generatim*: *is qui delet*: CIC. nat. deor. 2, 41 hic noster ignis ... confector est et -r omnium. AMBR. hex. 2, 3, 14 ignis omnis -r umoris est. PAVL. NOL. carm. 31, 281 quia consumptus simul et -r in uno telluris gremio morte ferente cadunt. 2 *speciatim*: *is qui devorat vel dissipat*: GLOSS. V 551, 55 edulus -r, comestor, vorator (*cf.* 452, 49. 497, 57. 568, 4). PAVL. FEST. p. 120, 18 lurcones ... bonorum suorum -es. SEN. contr. exc. 3, 1. CHAR. gramm. I 156, 11 (= DIOM. gramm. I 322, 35) significat enim nepos ... rei avitae -em. *cf.* EXPLAN. in Don. gramm. IV 538, 11 dicitur et -r nepos, qui avorum et parentum devorat terram. AVG. epist. 185, 15 -em apothecarum. DIFF. ed. Beck p. 74, 13 -es patrimoniorum prodigi dicuntur. *fem.* **cōnsūmptrīx,** -īcis: *ea quae devorat*: SERV. Aen. 6, 395 Cerberus terra est i. e. -x omnium corporum. MYTHOGR. 1, 57. 2, 149. EVGIPP. Sev. 12, 1 locustae frugum -es.

cōnsūmptōrius, -a, -um *a* consumptor. *is qui delet*: VEREC. in cant. 2, 22 *verbum deut. 32, 22* de -o igne potest intellegi, qui universa combusturus est elementa. CASSIOD. in psalm. 65, 10 iste ignis non -us, sed purgatorius est. *Elsperger.*

cōnsuo, -uī, -ūtum, -ere *a* con *et* suere. CHAR. gramm. I 244, 29 consuo, -is, -i. *formae vulgares in* GLOSS. *traditae*: cossuo, cumsuo, cumsuisti; cuso, cusit, cusire (*cf.* IV 323, 59 -ere cusire. 327, 8 cusire -ere. V 595, 3. *cf. l. 34 et 71*). ISID. diff. 1, 102 -ere vestium, suere codicum, assuere coriorum. GLOSS. *συρράπτω, περιράπτω, καταράπτω, ῥάπτω* (*cf.* DIOM. gramm. I 484, 14 *l. 47*). *legitur inde a* PLAVTO. [*rum.* coasere, *it.* cucire, *francog.* coudre, *hisp.* coser. *M.-L.*]

suendo conectere, proprie et in imagine: VVLG. eccles. 3, 7 tempus scindendi et tempus -endi (*ῥῆξαι — ῥάψαι*). *aliquid*: PLAVT. Amph. 368 (*v. l. 74*) tunicis -utis (VARRO ling. 9, 79 si quis tunicam in usu ita -it, ut alter plagula sit angustis clavis, altera latis. PAVL. FEST. p. 20 aclassis tunica ab humeris non -uta. HIER. epist. 22, 19 -ant tunicas, qui inconsutam desursum tunicam perdiderunt. VEN. FORT. vita Leob. 20, 66 cum tunicam ... causa -endi accepisset et de novo filo resarciens refecisset). VITR. 10, 14, 3 recentibus percrudibus coriis duplicibus -utis. SEN. epist. 47, 4 (= MACR. sat. 1, 11, 15) quorum *servorum* os non -batur (*in imagine, i. tacere iussi*). IVV. 3, 150 si -uto vulnere (*i. scissura calcei, cf. l. 56*) crassum atque recens linum ostendit non una cicatrix. DIOM. gramm. I 484, 14 *rhapsodia* dicta *παρὰ τὸ ῥάπτειν*, quod versus in unum volumen velut -antur et comprehendantur. VLP. dig. 32, 52, 5 membranae nondum -utae. HIER. epist. 64, 10 haec feminalia de bysso ... contexi et postquam incisa fuerint, acu -ui. 97, 2 quid maledictorum pannos hinc inde -uis? hom. Orig. in Ezech. 7 p. 945 qui scripturas lacerant et a verbis verba disrumpunt -entes ea et commenticia dogmata componentes. VVLG. gen. 3, 7 -erunt folia ficus (*ἔρραψαν*; *cf.* AVG. civ. 14, 17). Ios. 9, 4 utres vinarios scissos atque -utos (*ἀποδεδεμένους*; *cf.* CYPR. GALL. Ios. 302 -uti multo cum vulnere folles). 9, 5 calceamenta ... pittaciis -uta (*καταπεπελματωμένα*). Iob 16, 16 saccum. Ezech. 13, 18 vae, quae -unt (*ταῖς συρραπτούσαις*) pulvillos sub omni cubitu manus (HIER. in Ier. 23, 28 p. 1006 cervicalia. in Abd. 13 p. 376 in Gal. 1, 11 p. 386). 16, 16 fecisti tibi excelsa hinc inde -uta (*εἴδωλα ῥαπτά*. HIER. *ad l.* p. 161 significat diversos pannos hinc inde -utos et instar emplastri factum idolum quasi *πολύρραφον* vestimentum). CYPR. GALL. gen. 131 evulsas pecudum de frigore pelles. AVG. gen. ad litt. 11, 32 p. 366, 20 succinctoria -erunt *primi parentes*. serm. 51, 1 rumpunt ea quae -erunt. Ps. AVG. serm. 300, 4 dissuta -ere, conscissa sarcire. APIC. 6, 233. 7, 262. PALLAD. hist. mon. I 2 p. 260^D sportellam -endo (*καταρράπτων*. 13 p. 290^A. II 5 p. 350^D). *apud medicos*: CAEL. AVR. acut. 3, 17, 165 dividendum etiam intestinum rectum atque detracto stercore -endum. CHIRON 542 iumento li(n)gua incisa fuerit, -ito li(n)gua(m) fibulis (cocito *cod.*; *cf. Heraeus, Archiv 14, 122. locis geminis* PELAGON. 66 -ito. VEG. mulom. 2, 31 cum fibulis -ito). 704 eum locum fibulis -ito.

iculariter: PLAVT. Amph. 367 ne tu istic hodie malo tuo compositis mendaciis advenisti ... -utis dolis. :: immo equidem tunicis -utis huc advenio, non dolis (Pseud. 540 quid si ... de compecto faciunt -utis dolis. *cf.* EVGRAPH. Ter. Andr. 912 p. 211, 34 eorum animos lactas: hoc est enim lactare quasi -uto nutrimento decipere). PLAVT. Pseud. 353 nempe *iuravisti* conceptis verbis? :: etiam -utis quoque.

c. dat.: VLP. dig. 34, 2, 19, 5 etsi non clavi *aurei* vestimentis -uti, tamen veste legata contineri. *c. praepos.* de: HIER. epist. 29, 6 pulvillus de caprarum pelle -utus. ex: HIER. epist. 51, 5 ut conficeret pelles animalium et -ret ex eis tunicas pelliceas Adam et Evae. *nota c. abl.*: PLIN. nat. 35, 4 inter haec (*i. dum imaginum picturam neglegunt*) pinacothecas veteribus tabulis -unt.

subst. n. **cōnsūtum,** -ī: GLOSS. *συνερραμμένον, ῥεραμμένον*. GAIVS inst. 3, 193 *licium* -i genus esse quo necessariae partes tegerentur. PALLAD. hist. mon. II 8 p. 353^A indumentum habens quasi militis -um (*gr. p. 41, 3 Butl. σχῆμα ἔχων στρατιώτου ῥακοδυτοῦντος*).

oppos.: dissuere, dividere, rumpere, disrumpere; scindere.

derivata: consutilis, consutio, consutor. *compos.*: inconsutus.

cōnsupplicātrīx, -īcis *f.* [*a* con *et* supplicare; *cf. c.* supplicator. *Th.*]. CORP. I 1155 (= X 6518) Paul(la) Toutia M. f. et consuplicatrices. VARRO ling. 7, 66 Claudius scribit axitiosas demonstrari -es, ab agendo axitiosas. *cf.* GLOSS. V 440, 27 (561, 19) axitiosae consolatrices (conciliatrices *Löwe*, consupplicatrices *vel* conspiratrices *Ott*).

cōnsūra *v.* censura.

×cōnsurgo, -surrēxī, -surrēctum, -ere *a* con *et* surgere. GLOSS. *συνεγείρομαι*. HIER. in Nah. 1, 8 p. 542 Aquila, *ἀπὸ ἀνισταμένων*, inquit, id est a -entibus. DIFF. gramm. suppl. 289, 15 surgo ⟨...⟩, exsurgo de lecto, resurgo a morte, -o cum aliis, insurgo in alios. *legitur inde a* VARRONE *et* CIC., *deest* SALL. NEP. HOR. TIB. VELL. MART. FRONTONI.

I *proprie*: *assurgere, se erigere a sedendo, iacendo*: **A** *de personis*: **1** *generatim*: VARRO rust. 1, 69, 2 omnes -imus. 3, 17, 1. CIC. Verr. 3, 208 cur non in media oratione mea -itis atque disceditis? ad Q. fr. 3, 22 hic ... -xit senatus cum clamore. epist. 4, 4, 3. CATVLL. 62, 1 iuvenes, -ite. 62, 7 -ite contra, *innuptae*. LVCR. 3, 504 tum quasi vaccillans -it. CAES. Gall. 5, 31, 1. 6, 23, 7. civ. 3, 98, 2 consolatus -ere iussit *proiectos ad terram*. VERG. Aen. 5, 207 -unt nautae. 5, 450 -unt studiis Teucri et Trinacria pubes. 8, 457. 12, 928. Ov. epist. 20, 167 pudet in tristi laetum -ere turba. met. 7, 570 LIV. 2, 50, 6. 3, 71, 3. 8, 8, 12 triarii (8, 9, 14. 8, 10, 2 an -endi iam triariis tempus esset. 8, 10, 4 *al.*). 26, 15, 11 (*opp.* residere). 28, 2, 6 subsidunt Hispani ..., inde ad mittenda ipsi -unt. 32, 22, 9 *al.* SEN. suas. 6, 27. VAL. MAX. 2, 10 ext. 2 universi iudices -erunt. CELS. 3, 18 p. 98 alii *phrenetici* -unt et violenter quaedam manu faciunt. 3, 23 p. 113 per se ipse -it. 5, 26, 9 sine ratione. SEN. nat. 7, 1, 1 nemo usque eo ... demissus in terram est, ut ad divina non erigatur ac tota mente -at. VAL. FL. 1, 387 Herculeo -it ab ordine Tydeus. SIL. 9, 450. STAT. Theb. 3, 605 *Capaneus* inter et Aetnaeos aequus -ere fratres (*i. dignus qui cum Cyclopibus vivat*). QVINT. inst. 11, 3, 156 leniter -endum (*de oratore, cf.* TAC. dial. 6 SVET. rhet. 30). FRONTIN. strat. 2, 3, 14 *al.* APVL. met. 2, 24 (*? cf. Leo, Archiv 12, 96*). *nota* CLAVD. 28, 544 quantum licuit -ere tectis (*i. alte stare in tectis*), una replet turbae facies. **2** *speciatim*: *de cenantibus*: VARRO Men. 144 saturis auribus scolica dape ... -imus ieiunis oculis. VERG. Aen. 8, 110 cunctique relictis -unt mensis. Ov. epist. 12, 51 maesti -itis omnes. LIV. 38, 57, 5 senatum ... in Capitolio cenantem -isse. VAL. MAX. 2, 1, 9 CVRT. 8, 1, 44. PETRON. 60 -ximus altius. 72 nudisque -xit pedibus. STAT. silv. 4, 2, 6 domina (*i. Caesaris*) ... -ere mensa. TAC. ann. 13, 46. *ad reverentiam*: CIC. Verr. 5, 138 honorifice sane -itur. Cato 63 -isse omnes illi (*Lacedaemonii*) dicuntur et senem sessum recepisse. VVLG. lev. 19, 32 coram cano capite -e et honora personam senis. *de dormientibus*: Ov. epist. 15, 47 territa -it *mater* (fast. 1, 435 territa -it nymphe). fast. 3, 25 PETRON. 86. 131. PELAG. in Rom. 13 p. 706^A de somno inertiae ... -amus (*syn.* surgere). VVLG. gen. 19, 27 -ens mane. 20, 8 de nocte *al.* *de morbidis*: HIER. in Is. 38, 9 p. 470 *Ezechias* de infirmitate -ens (*ἀνέστη ἐκ*, VVLG. cum ... convaluisset de i. sua). *adde in prosopopoeia de membro languido*: Ov. am. 3, 7, 75 nullas -ere posse per artes *membrum*. *de mortuis i. q. una resurgere*: ITALA Col. 3, 1 (Cypr. testim. 3, 11 zel. 14) si -istis Christo (*συνηγέρθητε*, VVLG. cum Christo; *Cypr. codd. A B. Amiat. et Fuld.* conresurrexistis Chr.). HIER. epist. 22, 39 qui commortuus est domino suo et -xit. 64, 7 si -ximus cum Christo. IVVENC. 4, 322 carum iuvenem (*Lazarum*) faciam -ere rursus. *cf.* LVCAN. 1, 580 e medio visi -ere campo ... Sullani ... manes (*i. Sullae*). *iuncturae*: *seq.* in *c. acc.* (*cf. p. 621, 8*): CIC. Cluent. 75 -itur in consilium. VERG. Aen. 9, 746 sublatum alte -it in ensem *Turnus* (12, 729. *cf.* LIV. 8, 7, 10 cum prior ad iterandum ictum Manlius -isset. SIL. 16, 585). PHAEDR. 5, 7, 28 in plausus -ctum est. VAL. FL. 1, 362 hic et Naubolides tortas -it in undas Iphitus. SIL. 2, 193 in ipsos adversus -it equos. HOMER. 610 acrius in pugnam, rursus -it in hostem Priamides. 912. PLIN. paneg. 54 in venerationem tui theatra ipsa -ent. AMM. 27, 6, 15 -ctum est post haec ⟨in⟩ laudes maioris principis et novelli. *seq.* ad (*cf. p. 621, 5 sq.*): SEN. dial. 5, 42, 3 quid ... ad frangendum fragiles -imus. epist. 115, 15 totus populus ad eiciendum actorem ... -xit. CVRT. 6, 11, 11. IVV. 6, 507 levis erecta -it ad oscula planta *parva mulier* (= CYPR. GALL. iud. 445). PLIN. epist. 4, 9, 18 ad censendum. *seq.* ex (*cf. supra l. 62 p. 621, 7*): CAES. Gall. 5, 31, 1 -itur ex consilio. civ. 3, 37, 5 subito illi *equites* ex insidiis -erunt (LIV. 2, 50, 6 [2, 11, 8 concurrit *cod.*]. VVLG. Ios. 8, 7 -etis de insidiis). LIV. 10, 4, 11 -ctum repente ex latebris est. de: VVLG. Ier. 37, 9 de tentorio. ab: LIV. 27, 27, 4 quibus obviis ab iugo ipso -endum erat. LVCAN. 10, 287 medio -is ab axe, *Nile*, ausus in ardentem ripas attollere Cancrum. 10, 298. VAL. FL. 5, 91 ab aequorei -ens aggere busti *Sthenelus*. STAT. Theb. 6, 753 quantus Tityos Stygiis -at ab arvis. *seq. ablativus*: VERG. Aen. 10, 298 socii -ere tonsis. PANEG. in Mess. 74 si sublimis fluctu -ret imo

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Vlixes (STAT. silv. 1, 2, 117 fluctibus). OV. met. 7, 344 toro (LVCAN. 5, 520). LVCAN. 2, 481 ut procul immensam campo -ere nubem (*sc. exercitum hostium*) . . . conspexit. VAL. FL. 2, 478 ponto. SIL. 13, 421 stratis.

B *de bestiis*: SEN. dial. 4, 14, 1 tarde -entes ad cursum equos . . . excitamus. PLIN. nat. 8, 43 totaque vi -it *leo* ad poenam. FRONTIN. strat. 1, 2, 7 avium multitudinem . . . ex silva -isse. SOL. 27, 29 amphisbaena *serpens* -it in caput geminum. HIER. in Ion. 4, 6 p. 427 *locusta* animal parvum infirmas habens alas, de terra quidem -ens, sed altius non valens avolare.

C *de rebus corporeis*: LVCR. 2, 1111 unde . . . -ret aer. 4, 928 ut ex igni caeco -ere flamma. 6, 474 ad nubes augendas multa videntur posse quoque e salso -ere momine ponti. 6, 498. 885. 1021 nec ipsa *corpora* sponte sua sursum possunt -ere in auras. VERG. Aen. 5, 20 vespere ab atro -unt venti (AETNA 307 principiis aliis credas -ere ventos. PLIN. nat. 2, 114 alios *ventos* e terra -ere. VAL. FL. 1, 625. HIER. epist. 98, 19 ex omni parte ventorum flabra -entia). VERG. Aen. 5, 120 terno -unt ordine remi. 7, 530 paulatim sese tollit mare, et altius undas erigit, inde imo -it ad aethera fundo (CVLEX 350 iam maris unda sideribus [*i. ad sidera*] certat -ere. ALBINOV. carm. frg. v. 7 nunc . . . oceanum . . . ratibus -ere prensis. SEN. Herc. f. 551 -unt tumidis fluctibus aequora. Phaedr. 1015 -it ingens pontus in vastum aggerem. PETRON. 89, 30 tumida -unt freta. QVINT. decl. 388 p. 436, 28. PANEG. 5, 6 oceanus tanta mole -ens. AVIEN. orb. terr. 191 non aliud tanta -it mole profundum *quanta mare Aegeum*. AMM. 26, 10, 17 marini fremitus . . . -unt). SEN. nat. 7, 6, 2 potest enim spiritus . . . iterum proximo die ac sequentibus -ere (*opp.* remitti). AVIEN. Arat. 1422 si maior protinus umor -xit humo. 1856 crasso -ere nubila caelo. HIER. tract. in psalm. I p. 139, 10 statim tempestas, statim hiemps, statim pluvia -it. VVLG. cant. 6, 9 quasi aurora -ens. Ezech. 8, 11 vapor nebulae de ture -bat CLAVD. 8, 216 si . . . barbarus Arsacio -ret ore tiaras. 28, 197 inque novem -ens ora Timavus. carm. min. 30, 3 solitam -ere gemmis . . . comam. *de montibus, urbibus, aedificiis, sim.*: PROP. 4, 1, 125 qua . . . scandentisque Asis⟨i⟩ -it vertice murus. OV. met. 15, 431 nunc quoque Dardaniam fama est -ere Romam. MANIL. 2, 782 tunc demum -it opus. VAL. MAX. 5, 3 ext. 3 praevalidis manibus exhausta moenia pulchrioribus manibus -unt. MELA 2, 89 ut gradus subinde -unt *cautes*. 3, 101 mons Atlas, de se -ens. LVCAN. 9, 339 terraque saepit *naves* obvia -ens (*i. harena*). PLIN. nat. 3, 60 dein -unt Massici . . . montes. VAL. FL. 5, 155 in gelidas -ens Caucasus arctos. SIL. 2, 446 eminet excelso -ens colle Saguntos. 6, 684 geminas medio -ere fluctu Aegates. 10, 526 armorumque iubet -ere acervos. 13, 277. TAC. ann. 14, 21 cum immenso sumptu singulos per annos -ret ac destrueretur *theatrum*. SOL. 44, 1 Paphlagonia . . . -it Cytoro monte. PANEG. 4, 15. 5, 21 civitas Aeduorum . . . extructione veterum domorum et refectione operum publicorum . . . -it. 7, 22. IVL. VAL. 1, 28 sepulchrum draconi -it. NON. p. 92 quibus *lapidibus* aedificia -unt. AVIEN. orb. terr. 111 dorso -it Hiberica Calpe. 251 hinc ardua Taurus in iuga -it. 288 moenia -unt Tyriae Carthaginis *al.* AMM. 16, 10, 14. 16, 11, 14. 20, 11, 12 aggerum moles incrementis celeribus -bant. 21, 10, 3 mons. 22, 8, 46 Pontus . . . -it in brevia dorsuosa. 29, 6, 3. HIER. epist. 46, 2 ecclesiam Christi non in Israel, sed in gentibus -entem (*in imagine*). PELAG. in I Cor. 3 p. 725[B] quam fortia et recta parietum latera -ant. VVLG. Iob 8, 15 fulciet eam *domum* et non -et. RVFIN. Orig. in gen. 2 p. 162[B] *arcam* quattuor angulis ex imo -entem. Orig. in cant. 4 p. 197[A] -ere muros euangelii (*in imagine*). AVG. civ. 15, 26 ut ab imo sursum versus tertia -ret habitatio. 18, 23 ut ex lato in altum figura -at. *de situ*: LVCAN. 3, 379 proxima pars urbis celsam -it in arcem par tumulo. PLIN. epist. 5, 6, 14 *villa* ita leniter et sensim clivo fallente -it, ut, cum ascendere te non putes, sentias ascendisse. *accedit indicatio altitudinis*: GRATT. 32 bis vicenos spatium praetendere passus rete velim plenisque decem -ere nodis. COLVM. 7, 9, 13 ut limen earum (*hararum*) in tantam altitudinem -at. 11, 3, 10 ut in quattuor *pedes* -at regestum. SOL. 38, 12 ubi in excelsissimam -it altitudinem *Taurus*, Caucasus *nominatur*. 32, 15 maximos eius (*Nili*) exitus cubitis duodeviginti -ere. AMM. 17, 4, 7 obeliscus ad proceritatem -ens excelsam. 24, 2, 12 cuius *arcis* medietas in sublime -ens. *de flexione orbis*: VERG. georg. 1, 241 mundus ut ad Scythiam . . . arduus -it, premitur Libyae devexus in austros. MANIL. 1, 275 qui fulgentis caelo -it ad arctos . . . axis. *lineae*: CELS. 8, 1 p. 327 radius in caput cartilaginosum -ens in vertice sinuatur. *de arboribus, sim.*: VERG. Aen. 9, 678 quales aeriae . . . -unt geminae quercus. OV. met. 7, 129 ubi visceribus gravidae telluris imago effecta est hominis, feto -it in arvo (*vir e dentibus draconis*). COLVM. 3, 11, 5 haec *genera* solent fortia et laeta et gravida fructu -ere. 3, 13, 4 vitis. 4, 1, 5 *al.* LVCAN. 3, 419. AVIEN. orb. terr. 1080 altae pinus. HIER. in Ion. 4, 6 p. 426. VVLG. num. 24, 17 -et virga de Israel. PS. RVFIN. in Am. 7, 1—3 in culmos spicasque -rent *semina*. CYPR. GALL. gen. 13 florea ventosis -unt germina campis. *adde* SEN. Oed. 360 en capita paribus bina -unt toris *iecoris*. *de sideribus, i. q. oriri*: MANIL. 1, 310 mixta ex diversis -unt viribus astra. 1, 495 dispositis vicibus -ere signa. 1, 634. 3, 293. 306. 320. 342. 4, 415 omnia mixtis viribus et vario -unt sidera textu. 5, 38 *al.* GERM. frg. 4, 130. SEN. epist. 107, 8 pars caeli -it, pars mergitur. PLIN. nat. 2, 81 APVL. mund. 29. AVIEN. Arat. 272. 548 *piscium* alius rigida -it in aera forma celsior *al.*

II ***translate*:** **A** *de personis rebusve personatis*: *animo erigi, augeri, ascendere*: OV. Pont. 3, 3, 31 nec me Maeonio -ere carmine . . . passus es (*i. poetam fieri epicum*). SEN. Ag. 868 anime, -e et cape pretium furoris. dial. 6, 2, 4 non ausa -ere, sed allevari recusans *Octavia maesta* (*cf.* PANEG. 8, 11 sicut aegra corpora . . . sanantur, ita nos nimia mole depressi levato onere -imus). 11, 1, 1 plus habiturum me auctoritatis . . . ad excitandam te, si prior ipse -issem. PS. QVINT. decl. 18, 9 in matris aspectu coalescit infantia, pueritia -it, iuventa surrepit. COMM. instr. 2, 1, 12 seu certe sanctorum chorus prophetarum ad illam -re⟨t⟩ plebem. VVLG. Dan. 8, 22 quattuor reges de gente eius -ent. Am. 7, 9 -am super domum Ieroboam in gladio. *seq.* ad: LIV. 10, 13, 7 ad suam gloriam -entes alios. VAL. MAX. 3, 3 ext. 7 ut et humili loco nati ad summam dignitatem -ant. 6, 4, 1 Italiam ad ius civitatis nobiscum exaequandum -ere passae non sunt *Torquati minae*. STAT. silv. 1, 2, 262 nitidum -at ad aethera tellus Eubois (*i. Neapolis*) et pulchra tumeat Sebethus alumna. AMM. 16, 4, 5 sublato animo ad exequenda plurima -bat. 20, 11, 5 ad eius exitium. 27, 9, 4. HIER. epist. 120, 12 in tropologia de littera ad maiora -imus. VVLG. Dan. 11, 15 et -ent electi eius ad resistendum. *seq.* in *c. acc.*: VERG. Aen. 10, 90 -ere in arma (AMM. 17, 12, 12). OV. trist. 4, 3, 71 magis in curam nostri -e tuendi. VAL. FL. 1, 673 truces -ere in iras (*cf* COMM. apol. 849 incenduntque *Iudaei* prius senatum -ere in ira). PS. QVINT. decl. 4, 16 in populi -et imperium. IVST. 12, 15, 11 omnes in aemulationem -unt. AMM. 14, 2, 17 in certamen alacriter. 17, 13, 13 in perniciem illorum. 24, 1, 12 in favores principis. *speciatim hostili animo insurgere*: LIV. 10, 13, 4 suis sociorumque viribus -ere hostes ad bellum (33, 19, 7 Hispania . . . magno tumultu ad bellum -xit. LACT. epit. 56, 4 inde [*ex ira*] ad immania facinora prosilitur, inde ad caedes, inde ad bella -itur. *cf.* 58, 8 non modo in convicia, sed etiam in rixas et proelia et contentiones). LIV. 33, 21, 8 oppida . . . ad finitimorum motus -ura. SEN. Herc. O. 318 Graiorum in istos terra -et lares. clem. 1, 26, 1 aliquando sua praesidia in ipsos -erunt. epist. 91, 9 -amus itaque adversus fortuita. LVCAN. 1, 692. QVINT. decl. 348 p. 371, 13 quanta vi adversus me inimici -issent. 355 p. 386, 17. FRONTIN. strat. 1, 9, 4 ut in perniciem quoque ducis viderentur -urae *legiones*. TAC. hist. 3, 1. SVET. Iul. 9 ut simul foris ille, ipse Romae ad res novas -rent (AMM. 17, 14, 3. 28, 3, 4). FLOR. epit. 1, 18, 6 cum tot simul populi pro Tarentinis -rent. 2, 17, 3. 3, 18, 5. 3, 20, 12. ITALA exod. 32, 1 (Lugd.) -xit populus in Aron (συνέστη, VVLG. congregatus). ARNOB. nat. 1, 20 ut . . . concitati in ultionem -atis illorum. IVST. 38, 4, 13 universam Italiam bello Marsico -isse. ANON. Vales. 14, 81 -entes ad synagogas mox eas incenderunt. HIER. epist. 54, 2 -ent proceres adversus epistulam meam. VVLG. gen. 4, 8 -xit Cain adversus fratrem suum. num. 14, 35 *al.* *in prosopopoeia*: AMM. 26, 7, 16 pro ignotis tot suorum -isse mucrones. *nota*: in *aliquem i. q. animadvertere*: COD. Theod. 8, 5, 1 (*a. 315*) si eius fuerit dignitatis ut nequaquam in eum deceat tali vigore -ere. 9, 40, 14 (*a. 385*) etiam in absentes pro competenti ultione debere -i. AMM. 25, 4, 9 eum in . . . insidiatores ita -isse mitissime.

B *de rebus*: *i. q. exoriri, crescere*: VERG. [georg. 1, 318 omnia ventorum -ere (*R*, concurrere *cett.*) proelia vidi.] Aen. 8, 637 subitoque novum -ere bellum (OV. epist. 15, 351. OBSEQ. 54 bellum Italicum. SEN. epist. 91, 5 bellum in media pace -it. AMM. 28, 1, 1 bella rediviva -unt. HIER. in Ier. 4, 5 p. 865 epist. 72, 4. 124, 4, 11 VVLG. exod. 13, 17 *al.* *cf.* IVST. 29, 3, 1 videre se . . . -entem in Italia nubem illam trucis et cruenti belli). SEN. epist. 87, 16 istae artes . . . non -unt in altum nec fortuita fastidiunt. VAL. FL. 1, 75 si qua operis tanti domito -ere ponto fama queat. 1, 499. QVINT. inst. 1, 11, 12 qua concitatione -at ira. FLOR. epit. 3, 18, 13 magna populi R. fortuna . . . totis denuo viribus -xit (insurrexit *NL*). ARNOB. nat. 4, 33 ut animosius -at audacia. IVST. 29, 2, 9 -entibus ab occidente novis Poenorum ac Romanorum imperiis (*cf.* VVLG. I reg. 13, 14 nequaquam regnum tuum ultra -et. Dan. 2, 39 et post te -et regnum aliud minus te. 7, 17. RVFIN. hist. 1, 2, 23 regnum nobilius latiusque -ere). AMM. 25, 4, 3 pudicitia celsius -entem vitam exornat. HIER. vir. ill. 54 *persecutio* adversum christianos sub Decio -xit. *cf.* epist. 121, 11 iusta causa persecutionis in orientem tunc ecclesiam -ere videbatur. VVLG. Os. 10, 14 -et tumultus in populo tuo. Nah. 1, 9 duplex tribulatio. CYPR. GALL. num. 435 exim causa mali vetiti -it ab actu. COD. Theod. 4, 18, 2 (*a. 423*) litem alteram -ere ex litis primae materia.
i. q. incipere: CENS. 20, 11 *anni Iuliani* -unt ex quarto Caesaris consulatu. 21, 9 a primo imperii eius anno. SOL. 2, 19 Italia . . . universa -it a iugis Alpium. 20, 1 a quibus primis post Scythas nomen Germanicum -it.

syn.: erigi, se tollere. *opp.*: insidere, residere, subsidere, remitti. mergi.

cōnsurrēctio, -ōnis *f. a* consurgere. *actio consurgendi*: CIC. har. resp. 2 cepi equidem fructum maximum et ex -e omnium vestrum et ex comitatu publicanorum. Att. 1, 16, 4 quae -o iudicum facta sit. HIER. nom. hebr. p. 31, 10 Arrad -o descensionis vel testimonium descendens. p. 80, 11 Armageddon -o tecti sive -o in priora.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

cōnsusurro, -āre *a* con *et* susurrare. TER. Haut. 473 Syrus cum illo vestro -ant, conferunt consilia ad adulescentes.

cōnsuscipio, -ēpī, -ere *a* con *et* suscipere. AVELL. p. 620, 11 consuscepit a nobis libellum.

cōnsuscito, -āvī, -āre *a* con *et* suscitare. ITALA Eph. 2, 6 (cod. g) et con- vel simul suscitavit (συνήγειρεν, VVLG. conresuscitavit). AVG. serm. 223, 2 possunt rursus grana de paleis -ari.

cōnsūtilis, -e *a* consuere. *i. q. consutus*: ITALA exod. 37, 21 (Lugd. Aug. loc. hept. 3, 158 p. 570, 7) qui omni arte fecit opus, textilia et -ia (ῥαφιδευτά) et varia (VVLG. exod. 38, 23 polymitarius atque plumarius). Ioh. 19, 23 (codd. c. ff^{2}. q. Cypr. unit. eccl. 7 [cossutilis *R*]) tunica ... non -is (ἄραφος, cod. r non consuta; VVLG. inconsutilis). *cf.* HIER. hom. Orig. in Ezech. 3 p. 907 tunica domini ... nihil in se habeat -e. in Eph. 4, 28 p. 631 tunica ecclesiae ... nulla ex parte -is. AVG. serm. 265, 7 tunicam ... nusquam -em. CASSIOD. var. 5, 42, 8 iste -i crate praecinctus munitior redditur. ORIG. in Matth. 15, 20 quaedam quae fiunt in lege artificio -i.
comp. inconsutilis.

cōnsūtio, -ōnis *f. a* consuere. PS. SORAN. quaest. med. 233 -o iuncturam corporum et conglutinationem futuram pollicetur. p. 365, 25 quid est c o s s u t i o? capitis ossa tamquam in serrarum modum vel formam facta atque in se commissa sunt. p. 365, 27 quot -es habet hominis testa? quinque. *translate*: HIER. hom. Orig. in Ezech. 3 p. 908 disrumpit ergo ... -es nequissimas.

sarcinator **cōnsūtor** GLOSS. II 591, 56. *a* consuere.

contābēfacio, -ere *a* con *et* tabefacere, *cf.* contabescere. PLAVT. Pseud. 21 quae me miseria et cura contabefacit.

? **contabernāria**. CORP. V 4676 sibi et Optatae Mulviae contab. *videtur errore scriptum pro* contub(ernali).

contābēsco, -uī, -ere *a* con *et* tabescere. GLOSS. -it exsiccat. *i. q. evanescere, dissolvi, proprie et translate*: PLAVT. Merc. 205 cor miserum meum, quod guttatim -it, quasi in aquam indideris salem (VVLG. Is. 13, 7 omnes manus dissolventur et omne cor hominis -et et conteretur). RHET. Her. 4, 15, 22 perfidiosae Fregellae, quam facile scelere vestro -istis. CIC. Tusc. 3, 75 eodem *luctu* etiam confecta -uit *Artemisia* (*cf.* VVLG. II reg. 13, 20 mansit itaque Thamar -ens in domo Absalom. AVG. gen. ad litt. 11, 42 p. 378, 3 *Adam* noluit eam *mulierem* contristare quam credebat posse sine suo solacio -ere. EVG. TOLET. epist. 1, 1). VAL. MAX. 4, 7 pr. illorum amicitia in consortione deliciarum et luxuriae -uit (*opp.* enituit). GELL. 7 (6), 4, 1 ut ... grassante sensim veneno -ret *Regulus*. ITALA Ezech. 33, 10 (Ps. Cypr. ad Novat. 10) erroribus nostris -imus (VVLG. tabescimus). HIL. myst. p. 20, 19 *manna* sole incalescente -uit. AMM. 29, 6, 18 ne multi i n e d i a -rent (HIER. epist. 123, 18 familiolam ... morbo et fame ... -ere. AVG. civ. 3, 20 primo fame -uit *Saguntum*. POSSID. vita Aug. 28). HIER. hom. Orig. in Ier. 2 p. 764 quando vero insanabiles plagae sunt, ut et emortua carne putredo -erit. hom. Orig. in Ezech. 12 p. 992 lignum ... est populus qui ... nunc siccitate -uit. adv. Pelag. 3, 9 rami et flagella vitium -unt a matrice praecisa. VVLG. Is. 46, 2 -erunt et contrita sunt simul *simulacra*. Ezech. 4, 17 -ant in iniquitatibus suis. Zach. 14, 12 tabescet caro uniuscuiusque ..., et oculi eius -ent in foraminibus suis et lingua eorum -et in ore suo. AVG. gen. ad litt. 11, 13 p. 346, 3 ut rationalis creaturae spiritus ... tumesceret superbiā ... et invidentiā -ret. quant. anim. 33, 70 *corpus* diffluere atque -ere non sinit *anima*. in psalm. 85, 6 ne in amaritudine -ret *anima*. MAR. MERC. Nest. adv. Pel. 1, 7 naturam ... -ere ipsis saepe fetibus. AVELL. p. 129, 5 in virulentiae suae congrua solitudine -ant. CAEL. AVR. acut. 2, 37, 217 in illis etiam, quae occulta diaphoresi -unt. VEREC. in cant. 1, 11 resolventur atque in suis caloribus -unt (*peccatores tamquam plumbum igne*). PETR. CHRYS. serm. 33 p. 293^{A} illa deficit corpore, hic mente et a n i m o -it (BOETH. cons. 2, 2, 43 ne animo -as). MONTAN. epist. 2, 1 Priscillianistarum detestabilis ac pudibunda secta -uit. INSCR. christ. Rossi II p. 292 hinc mea -uit species in corpore fesso. NOT. Tir. 112, $23^{a.b}$.

contabulātio, -ōnis *f. a* contabulare. *i. q. contignatio*: CAES. civ. 2, 9, 1 ubi turris altitudo perducta est ad (ut *codd.*) -em, eam (-is causa *codd.*) in parietes instruxerunt ita, ut 2, 9, 4 eamque -em summam lateribus lutoque constraverunt. 2, 9, 8 ubi tempus alterius -is videbatur, tigna ... instruebant exque ea contignatione rursus summam -em storiasque elevabant. VITR. 10, 15, 3 insuper -o circumdata contegebat inferiora. 10, 15, 4. APVL. flor. 18 p. 83 non pavimenti marmoratio nec proscaenii -o nec scaenae columnatio. *translate de vestis plicatura*: APVL. met. 11, 3 palla ... multiplici -e dependula.

contabulo, -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* tabula *ductum; cf.* tabulatus. *Th.*]. *i. q. contignare, tabulatis instruere*: CAES. Gall. 5, 40, 6 t u r r e s -antur (LIV. 24, 34, 7 turres -atas). 7, 22, 3 totum autem murum ex omni parte turribus -verat. PLIN. nat. 15, 59 pomaria in loco frigido ac sicco -ari. 36, 187 *pavimentum* quernis axibus -ari, quia torquentur, inutile putant. AMM. 24, 7, 8 nec -andi p o n t i s erat facultas (27, 5, 2 ponte -ato. 30, 5, 13). *i. q. consternere, contegere*: CVRT. 5, 7, 8 -ato mari molibus a *Xerxe* (SVET. Cal. 19 *Xerxes* Hellespontum -verit. AMPEL. 13, 4. SCHOL. Iuv. 10, 174 pontum -asse navibus). FRONTIN. strat. 3, 9, 8 binas naves ... -vit superstruxitque eis turres. SOL. 56, 8 bubulis utribus -atas crates superponunt (*ex* PLIN. nat. 6, 176 bubulos utres binos insternentes ponte).

contābundus *v.* cunctabundus.

contāctus, -ūs *m. a* 1. contingere. *non inveniuntur genet. dat. sing., genet. plur.; longe frequentissime abl. sing. legitur inde a* SALL. *et* VERG.

1 *g e n e r a t i m*: *tactio, tractatio*: VERG. Aen. 3, 227 -uque omnia foedant immundo *harpyiae* (PS. ALEX. c. Dind. coll. p. 173, 5 immundis -bus). OV. met. 11, 111 contigit et glaebam *Midas*: -u glaeba potenti massa fit. MANIL. 4, 464 tu quoque -u primo, Nemeaee *leo*, timendus. CELS. 1 praef. p. 5, 3 considerarintque ... ea quae natura ante clausisset, eorumque positum, ... mollitiem, levorem, -um. VAL. MAX. 1, 5, 1 ominum etiam observatio aliquo -u religioni innexa est. COLVM. 6, 27, 11 laeditur etiam levissimo -u *pullus*. PLIN. nat. 7, 13 serpentium ictūs -u levare solitos et imposita manu venena extrahere corpori. 7, 65 ad omnem -um adhaerens *bitumen*. 10, 163 pullis *anserum* urtica -u mortifera. 11, 104. 28, 79. 30, 24. 47. PS. QVINT. decl. 3, 3 ab omni -u recesserat. 18, 10 timeat oscula pater horreatque -um (*filiae virginis*). PLIN. epist. 4, 11, 9 foedumque -um qua si plane a casto puroque corpore ... reiecit. TERT. anim. 6 ARNOB. nat. 1, 50. 2, 58. 5, 41. 7, 28 ut quod qualitate diversum est, unum sentiat accipiatque -um. AMM. 25, 2, 6 radiorum flammas iniectas nubibus densis acri scintillare -u. AVG. civ. 9, 16 etiamsi esset necessarius in subveniendo -us. PROSP. epigr. 102, 11 auditus, visus, gustus, -us odorque. PETR. CHRYS. serm. 35 p. 299^{C} *deus* non potest ullis -bus inquinari. *in geometria*: PS. BOETH. geom. p. 387, 18 si circulum linea recta contingat, a -u vero ... linea recta ducatur (p. 388, 16). *accedit genet. s u b i.*: OV. am. 3, 2, 22 -u lateris laeditur ista *puella* tui. met. 4, 52 ut nunc nigra *poma* ferat -u sanguinis arbor. CELS. 2, 17 p. 63 num sub primo -u a q u a e calidae summa cutis inhorrescat (PLIN. nat. 7, 15 ferventis aquae -um fugere. APVL. met. 9, 3 si visum -umque laticis vitarem ac perhorrescerem). SEN. benef. 4, 19, 2 *deum* divisum a -u et a conspectu mortalium. COLVM. 11, 3, 50 fere -u eius (*mulieris*) languescunt incrementa virentium *cucumerum*. LVCAN. 5, 91 -umque ferens hominis magnusque potensque *Apollo*. PLIN. nat. 2, 59 radiorum eius (*solis*) -u reguntur *stellae*. 8, 40. 106 umbrae eius *hyaenae* -u canes obmutescere. 11, 45 mella vel minimo -u roris acescentia. 16, 42 solis. 25, 14 cuius *herbae* -u inlatae ab alite ... exiliret cuneus. 33, 122 inlito *minio* solis atque lunae -us inimicus. *cf.* 2, 223 *luna* somno sopitis torporem contractum (contactu *pars codd.*) in caput revocet. QVINT. decl. 299 p. 182, 4 -um illius fugio. GARG MART. med. 41 tres numero additi *cytini* sine -u dentium transvorentur. HIER. epist. 130, 10 omnem v i r o r u m horrere -um (in Ezech. 44, 25 p. 554 cuiuslibet viri -us. AVG. civ. 1, 28 quod turpem nullius esset perpessa -um). AVG. serm. 88, 23 immundum ne tetigeritis; sed -u cordis, non corporis. epist. 140, 25 carnem suam ... discipulorum aspectibus et -bus reddidit *Christus*. SVLP. SEV. Mart. 16, 8. CAEL. AVR. acut. 3, 18, 177 lippientes manuum -um affectare frequentant quod Graeci χειραψίαν vocaverunt. CORIPP. Ioh. 4, 578 sonat -u fistula venti. *accedit a d i e c t.*: OV. met. 7, 240 refugitque viriles -us. SEN. Herc. f. 1318 dextra -us pios scelerata refugit. Thy. 104 *domus* nefando tota -u horruit. PANEG. 12, 29 pollutas poenali -u (*sc. in tormentis, supplicio*) manus. ARNOB. nat. 6, 22 -us impios. SACR. Leon. p. 447 inlicitos. *nota*: SER. SAMM. 442 humanos quoque -us (*i. inter homines, de concubitu*) mala tanta sequuntur. *accedit genet. o b i.*: LIV. 27, 37, 6 extorrem agro Romano, procul terrae -u, alto mergendum (LABEO Macr. sat. 1, 12, 20 vox nascenti homini terrae -u datur). SEN. dial. 2, 4, 1 maiore enim intervallo a -u inferiorum abductus est *sapiens* quam ut. 4, 21, 6 procul a -u deliciarum retinebimus. epist. 118, 10 cuius (*boni*) -u alia quoque bona fiunt. PLIN. nat. 26, 99 herbae. PS. QVINT. decl. 2, 23 ignium. FRONTO p. 134, 24 N. corporis mei (TERT. pudic. 11 corporis sui -um permittit). SER. SAMM. 86 quarum (*cochlearum*) -u perimetur acerba libido (*i. prurigo*). AVG. civ. 10, 11 cadaveris. c. Secundin. 23 quem (*filium dei*) nullus -us carnis mutare potuisset. SALV. gub. 7, 89 concubitus -usque meretricum. ACTA Achat. 4 absit ut tu maiestati divinae -um puellae mortalis affirmes.

2 *s p e c i a t i m de morbo*: *proprie*: SALL. or. Phil. 9 neu patiamini licentiam scelerum, quasi rabiem, ad integros -u procedere. LIV. 4, 30, 8 volgatique -u in homines morbi. 25, 26, 8 curatio ipsa et -us aegrorum volgabat morbos. TAC. ann. 4, 49 pollui cuncta sanie odore -u. 6, 7 plures infecti quasi valitudine et -u (*sc. accusandi cupidine*). PLIN. med. 1, 18 eos (*lichenosos*) osculari non oportet, quoniam -us perniciosus est. VEG. mulom. 3 prol. 5 -u crescens pestilentia. *nota*: ITALA lev. 13, 3 (Monac.) videbit sacerdos -um *leprae* (-tractum cod.). 13, 5. 14, 35 *sq.* (ἁφή, Lugd. *fere ubique* tactus; VVLG. plaga). *t r a n s l a t e de malis moribus, sim.* (*cf. l.* 69 *et* 72): SEN. contr. 1, 3, 4 quidquid secundum deos sanctissimum est, -u suo polluit. 2, 1, 21 -u ipso nocent transeunti. SEN. dial. 9, 7, 3 *vitia* -u nocent. TAC. Agr. 30 oculos quoque a -u dominationis inviolatos habebamus. hist. 1, 11 ut cuique exercitui vicinae *provinciae*, ita in favorem aut odium -u agebantur. 2, 60 ceterae legiones -u ... bellum meditabantur. ann. 1, 43 discedite a -u ac dividite turbidos. PRVD. apoth. 935 non vitiorum naturam expositam -bus induit Iesus

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

SALV. gub. 6, 4 unum de ecclesia malum expulit, ne -u suo plurimos inquinaret.

contāg(ēs), -is *f.* [*cf. c.* 1. contingere, 1. contagio. *Th.*]. CHAR. gramm. I 40, 1 (*cf.* p. 607) contag⟨es⟩ *in -is facit genetivum.* *i. q. contagio*: LVCR. 3, 734 mala multa animus -ē (-bus *Lachm.*) fungitur eius (*corporis*). 4, 311 quae -ĕ sua palloribus omnia pingunt. 6, 280 duplici ratione accenditur, ipse sua cum mobilitate calescit et e -bus ignis. LVCR. 6, 1242 -bus ibant (*sc. moriebantur*) atque labore. ARNOB. nat. 7, 40 continua populum -e conficiens.

contāgiēs contactus in culturis GLOSS. [*cf. c.* 1. contagio, contagium. *Th.*]

1. contāgio, -ōnis *f.* [*cf. c.* 1. contingere. *Th.*]. *pluralis legitur*: CIC. off. 2, 80 APVL. mund. 33 ARNOB. nat. 2, 7 SERV. Aen. 6, 724 AMBR. Abr. 1, 6, 50 bon. mort. 3, 9 AVG. serm. ed. Mai 91, 2 *al.* PAVL. FEST. p. 59 -em esse dicendum, non contagium. CHAR. gramm. I 71, 12 contagium veteres magis usurpaverunt, sed Sallustius (*Catil. 10, 6*) -em maluit dicere. *rectius* MAR. VICTORIN. gramm. VI 25, 10 -o apud omnes fere veteres scriptum est . . ., sed poetarum licentia primo fecit contagia. NON. p. 199 -o feminino genere appellatur (*Sall. Catil. 10, 6*). contagia neutro Lucretius (*3, 471*). Vergilius (*ecl. 1, 50*). *cf.* BEDA gramm. VII 268, 9. *legitur inde ab* ENN. PLAVTO CATONE; *apud poetas deest praeter* ENN. PLAVTI IVV. *singulos locos.*

i. q. contactus, tactio: **1** *generatim*: PLAVT. Amph. 31 -e mei patris metuo malum. CATO agr. 132 Iovi caste profanato sua -e. CIC. dom. 108 qui aliqua se -e praedae . . . contaminaverunt. div. 1, 63 cum . . . est somno sevocatus animus a societate et a -e corporis (APVL. Socr. 3 p. 123 deos Plato existimat naturas . . . corporis -e suapte natura remotas. LACT. inst. 6, 23, 16 AMBR. bon. mort. 3, 9 MACR. somn. 1, 11, 11 CLAVD. MAM. anim. 2, 7 p. 126, 28. p. 128, 18. *cf.* SERV. Aen. 6, 724 animus quamdiu est in corpore, patitur eius -es). CIC. nat. deor. 2, 138 quae spiritu in pulmones anima ducitur, ea calescit primum ipso ab spiritu, deinde -e pulmonum. APVL. mund. 33 neque infimus est ⟨in⟩ terrae -bus *deus* (LACT. inst. 2, 14, 1 terrae -e maculati *angeli*). SOL. 1, 56. ARNOB. nat. 2, 7 utrum sapor in rebus sit an palati -bus fiat. LACT. inst. 7, 20, 9 carnis. MAR. VICTORIN. adv. Arrium 4, 12 suos actus naturae continentis -e discurrunt. SYMM. epist. 5, 54, 5 aedium emptor Ampelius procul abest a -e mobilium. MACR. somn. 1, 6, 9 anima aliena a silvestris -e materiae. SALV. gub. 7, 94 -es etiam horruere meretricum. CLAVD. MAM. anim. 1, 3 p. 34, 4 substantiae humanae. PASS. Petr. 13 homo sine -e hominis fieri dignatus. *nota*: CAES. Gall. 6, 13, 7 aditum eorum sermonemque defugiunt, ne quid ex -e (*β*, cogitatione *α*) incommodi accipiant. LIV. 40, 20, 6 ab omni mentione et -e Romanorum abstinebat. *cum praepos.* cum: CIC. Tusc. 1, 72 quibus (*animis*) fuisset minima cum corporibus -o seseque ab iis semper sevocavissent. *c. adiect.*: APVL. Socr. 3 p. 123 deos . . . ab humana -e procul discretos (AVG. civ. 8, 14). PANEG. 10, 16 mens tua ⟨a⟩ mortali -e secreta. AVG. civ. 21, 13 terrena -e (epist. 131). MART. CAP. 2, 149 nihil -is corporeae. GREG. TVR. Iul. 5 nostri (*pro* -ae) -is medellam. *i. q. coniunctio, conexio*: CIC. div. 2, 33 ut enim iam sit aliqua in natura rerum -o (*ibid.* cognatio, coniunctum). *cf.* fat. 7 de ipsa -e rerum. div. 2, 92 quae potest igitur -o ex infinito paene intervallo pertinere ad lunam vel potius ad terram? fat. 5 naturae -o.

2 *speciatim*: *infectio, maculatio*: GLOSS. μόλυσμα. coinquinatio. **a** *latiore sensu de qualibet corruptione*: ENN. scaen. 350 nolite, hospites, ad me adire . . . ne -o mea bonis umbrave obsit. CIC. Verr. 6, 183 non modo eos persequi, ad quos maxime culpa corrupti iudicii sed etiam illos ad quos conscientiae -o pertinebit. Cluent. 193 nemo . . . inventus est qui non -em aspectus fugeret. Rab. perd. 11 qui funestari contionem -e carnificis veto. Att. 1, 16, 3 -e turpitudinis vehementer commovebantur. VAL. MAX. 9, 15, 2 ut . . . penates et veri sanguinis memoria spoliarentur et falsi sordida -e inquinarentur (*sc. subiecto filio non genuino*). LAMPR. Heliog. 6, 7 pollutus ipse omni -e morium (*conicitur* malorum, membrorum, morborum). FIRM. err. 7, 1 hanc sacri -em. AVIEN. Arat. 262 antiqui criminis. HEGES. 5, 53, 1 l. 107 purificationes sine ulla servare -e. HIER. epist. 7, 3 nos pristina -e sordentes. 98, 3 animas nostras ab omni -e purgantes. VVLG. num. 19, 18 homines huiuscemodi -e pollutos. RVFIN. symb. 12 nulla fuerit ex viri commixtione -o. hist. 2, 6, 2 templum . . . quod solum manebat totius profanae -is intactum (PS. RVFIN. in Os. 4, 17 -em profanitatis effugere). VINCENT. LER. 3, 4 si novella aliqua -o . . . ecclesiam commaculare conetur. AVG. civ. 10, 30 nec aliquando iam talium polluta -e teneretur *anima*. serm. ed. Mai 91, 2 innumeris flagitiorum -bus violamur. BACCHIAR. repar. laps. 5 peccati -e maculamur (*opp.* expulsio. SACR. Leon. p. 355. *cf.* AVG. gen. ad litt. 10, 15 p. 314, 14). ZACCH. 1, 21 Aegyptiorum -e polluitur *Iudaeorum* populus. PS. PHOEBAD. fid. 3 p. 39[B] -e vitii adhaerentis. MACR. sat. 5, 19, 20 ab omni -e mundi (*i. puri*). somn. 1, 12, 17 -e vitiorum penitus elimata. MART. CAP. 7, 738 naturae opera sine feturarum -e conformas (*heptas*). COD. Theod. 9, 40, 17 (*a. 399*) divinum praemium consulatus lutulentum prodigium (*i. Eutropius*) -e foedavit. PALLAD. hist. mon. I 3 p. 264[A] nulla rerum malarum -e. *nota*: FAVST. REI. grat. 1, 2 p. 13, 5 ab originali immunem . . . -e (*i. peccato*). SEDVL. op. pasch. 2, 12. *de colore*: CIC. div. 2, 58 decoloratio quaedam ex aliqua -e terrena maxime potest sanguini similis esse. **b** *de morbo*: *proprie*: GLOSS. IV 222, 7 -o morbum. 499, 20 -e consentit dolorem. LIV. 3, 6, 3 ministeriaque invicem ac -o ipsa volgabant morbos. COLVM. 6, 5, 1 -e ceteros labefaciat. 7, 5, 6. 16 universam gregem -e prosternit *morbus*. PLIN. nat. 14, 134 doliis etiam intervalla dari, ne inter sese vitia serpant, -e vini semper ocissima (*cf.* MACR. sat. 7, 12, 15 agricolae dolia defodiunt removentes a vino aeris -em). 26, 3 quaestorio scribā . . . inde -em eius *mentagrae* importante. APVL. mund. 17. 23 pestifera (HIER. epist. 90 AVG. civ. 22, 22). VLP. dig. 19, 1, 13 pr. pecora -e morbosi pecoris perierunt. ARNOB. nat. 4, 37 *deos* -e pestilentiae corrupisse auras zephyrorum. IVST. 36, 2, 15. VEG. mil. 3, 2 ex -e aquarum . . . nascitur morbus. mulom. 1, 1, 3. 1, 5, 2 -em transferre per proximos. 1, 13, 4 ne -o occupet caput. 1, 17, 1. 4, 3, 16. HEGES. 5, 2 l. 11 lues . . . nec transisse potuit ad -em viventium. THEOD. PRISC. log. 59 *tussicula* mala vicinitate quasi quadam -e sollicitat. CAEL. AVR. chron. 1, 4, 57. 129. 1, 5, 149. 4, 1, 13 acut. 3, 5, 52. POMER. 2, 7, 2 putredinis. PALLAD. hist. mon. I 53 p. 336[C] -is horrore. COD. Iust. 6, 23, 8. *adde de igni*: PANEG. 10, 21 cuius (*ignis*) facilis per adiuncta -o pastu pestifero valescebat. *translate de malis moribus, consiliis, sim.*: *cf.* GLOSS. IV 36, 46 -o contaminatio criminum. CIC. Verr. 6, 6 -em imitandi belli periculosam fuisse (6, 7 -o ista servilis belli. LIV. 1, 15, 1 belli Fidenatis -e irritati Veientium animi. *cf.* 9, 18, 2 traxerat -o proximos Vmbriae populos. FLOR. epit. 2, 13, 1. 2, 18, 4 OROS. hist. 5, 9, 4). CIC. Mur. 78 latius patet illius sceleris -o quam quisquam putat (Sull. 6 PANEG. 9, 2 ARNOB. nat. 7, 48 LACT. inst. 5, 12, 2). off. 2, 80 -bus malorum quae a Lacedaemoniis profectae manarunt latius. SALL. Catil. 10, 6 ubi -o quasi pestilentia invasit. LIV. 2, 37, 7 ne cuius facti dictive -e praesens violer. 5, 6, 11 ut seditionibus primum urbs Romana, deinde velut ex -e castra impleantur (5, 12, 7 quin castra quoque urbanae seditionis -e turbarentur). 9, 1, 6 ne quid ex -e noxae remaneret penes nos. 9, 34, 4 criminis. 28, 24, 10 furoris (28, 27, 11. 28, 34, 4 cum velut -e quadam pestifera . . . insanierint). 29, 6, 3 -e quadam rapto gaudentes. 34, 22, 13 ne serpat latius -o eius mali. 37, 54, 22 mores et leges et ingenium sincerum integrumque a -e accolarum servarunt. 38, 17, 18. 39, 9, 1 huius mali (*Bacchanalium*) labes ex Etruria Romam veluti -e morbi penetravit (42, 5, 7 ex -e velut tabes in Perrhaebium quoque id pervaserat malum). VAL. MAX. 2, 3, 1 ne tabis notae -o ad ipsius quoque gloriae suggillationem penetraret. 2, 6, 1 externarum deliciarum. IVV. 2, 78 dedit hanc -o labem et dabit in plures, sicut grex totus . . . cadit. PLIN. epist. 10, 96, 9 vicos etiam . . . superstitionis istius -o pervagata est (FIRM. err. 12, 1 superstitionis istius metuenda -o. *cf.* 20, 7 ut extinctae idololatriae pereat funesta -o). paneg. 83 te ab omni -e vitiorum reprimis ac revocas. TERT. pudic. 13 immunditiarum. anim. 38 concupiscentia . . . ad instar ficulneae -is prurigine accingit. CYPR. hab. virg. 2 membra nostra ab omni faece -is antiquae . . . purgata (PS. AMBR. serm. Sess. 3, 4). FIRM. err. 26, 2. HIL. ad Const. 1, 3 Arriana et pestifera -e. 1, 6 -em Arriani nominis deprecantur. in Matth. 25, 4. DICT. 2, 21 quanta clades et veluti -o huiusce exempli orbem terrarum occupatura sit (4, 22 quo exemplo veluti pessima -e imbutos filios). 3, 25. AMBR. Abr. 1, 6, 50 a Sodomitanis -bus erat . . . liberandus. 2, 8, 47 delictorum. HIER. epist. 98, 19 dogmatum perversorum perniciosa -o. RVFIN. hist. 1, 2, 21 humanum genus malitiae morbo et -e corruptum. 2, 1, 12 sancta nostra velut alicuius morbi -e commaculant. MAR. VICTOR aleth. 3, 309 foedae -o labis. VAL. CEM. hom. 20, 2 humillimum quemque arrogantiae -e moveri. CAPREOL. epist. 2, 5 p. 852[D]. *nota de persona*: CASSIAN. c. Nest. 7, 30, 3 tu, -o impiissime atque impudentissime praeclarae urbis contaminator et catholicae ac sanctae plebis gravis et exitiosa -o.

2. contāgio, -āre *a* contagium. *i. q. contagio perdere*: BENED. reg. 28 ne una ovis morbida omnem gregem contagiet (*recc.* contaminet).

contāgiōsus, -a, -um [*a* contagium. *Th.*]. *i. q. contagionis (sub 2) plenus*: HIL. in psalm. 119, 21 habet . . . hunc -i incolatus sui carcerem (*i. corpus*) caelestis naturae captiva generositas (*i. anima*). ZENO 1, 2, 3 -is scabrosisque . . . ulcerum verticibus. CHIRON 981 -o *morbo*. VEG. mulom. 1, 14, 2 passio. 4, 3, 16 morbos. EDICT. imp. Constant. de civit. Hispell. (Corp. XI 5265) 46 ne aedis . . . cuiusquam -os(a)e superstitionis fraudibus polluatur.

contāgium, -iī *n.* [*cf. c.* contagio, 1. contingere. *Th.*]. ISID. orig. 4, 6, 18 -um a contingendo, quia quem tetigerit polluit (*cf. p. 627, 23*). *cf.* contagio *p. 625, 15 sqq.* GELL. 12, 9, 2 'periculum' etiam et 'venenum' et '-um' non, uti nunc dicuntur, pro malis tantum dicta esse multum exemplorum huiusmodi reperias. NON. p. 184 vastitas: horror et desertio et -um. GLOSS. II 529, 38 θίξις. 114, 1 μολυσμοί, μιάσματα, ἀναστροφῆς γινομένης, συμπαθία πάθους. *legitur inde a* LVCR. *usque ad* GELL. APVL. *non nisi apud poetas praeter* SEN. epist. 13, 6 CVRT. 8, 10, 1 PLIN. nat. *ter* FLOR. *quater. apud poetas non occurrit nisi sola forma* contagia, *quae ponitur fere ubique ante pedem hexametri sextum; ante quintum*: HOR. epod. 16, 61 OV. trist. 3, 14, 17. 5, 13, 3 DRAC. Romul. 10, 455. *habent singulis locis*: STAT. MART., *binis*: VERG. HOR. (epod. epist.) GRATT. SIL., *quattuor*: LVCR., *quinque*: LVCAN., *novem*: OV.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

i. q. contagio, contactus: 1 *generatim:* LVCR. 3, 345 corporis atque animai mutua vitalis discunt -a (*nom.*) motus. 3, 740 neque consensu -a fient. OV. met. 15, 195 melior natura quod illic aetheris est terraeque procul -a fugit. SEN. epist. 13, 6 -um quoque mei timeant, quasi transilire calamitas possit. LVCAN. 6, 379 fluvii -a vilis nolle pati. 6, 741 quae te (*Proserpinam*) -a passam (*i. dapis apud inferos*) noluerit revocare Ceres. PLIN. nat. 2, 82 -um nimii humoris ex superiore circulo atque ardoris ex subiecto. STAT. Ach. 1, 227 ne nudae noceant -a terrae. MART. 11, 47, 7 cum sic feminei generis -a vitet. GELL. 17, 15, 7 ellebori -um. APVL. met. 10, 29 priusquam scelerosae mulieris -o macularer (10, 34). CYPR. epist. 73, 21 adulterae aquae -o tinctus (*cf.* 74, 2 -a profanae tinctionis usurpat). PANEG. 10, 14 mortalis visus -um refugerunt. ARNOB. nat. 7, 28 qualitatem *quisque* non accipit ex rerum impulsionibus natam, sed ex sui sensus -iique natura. AMM. 15, 4, 4 *Rhenus* nec -a deinde (*sc. post lacum Brigantinum*) ulla perpetiens. PRVD. ham. 356 dum liventes liquor *fontis* incorruptus arenas praelambit, putrefacta inter -a sordet. DRAC. Romul. 10, 455 -a blanda mariti. ENNOD. dict. 2 p. 432, 2 fumus sordidis aerem polluit . . . -is. *nota*: ARATOR act. 2, 336 caenoque gravati in margaritas vertant -a porci.

2 *speciatim*: *infectio, maculatio*: GLOSS. μίασμα, μολυσμός. inquinamentum, coinquinamentum, coinquinatio. ab eo quod inquinet, quidquid attingit (*cf. p. 626, 72*). **a** *de morbo*: GLOSS. ἀφὴ νοσοῦντος προβάτου; νόσοι ἐκ παρατριβῆς. morbus. morbus qui contingit. *proprie et in imagine*: LVCR. 3, 471 quandoquidem penetrant in eum *animum* -a morbi (6, 1236 apisci ex aliis alios avidi -a morbi. GRATT. 369 CVRT. 8, 10, 1. SIL. 11, 13 foedi -a morbi. CYPR. unit. eccl. 17 AVSON. 335, 5 VEN. FORT. vita Radeg. 17, 40). VERG. ecl. 1, 50 nec mala vicini pecoris -a laedent. georg. 3, 469 priusquam dira per incautum serpant -a volgus. HOR. epod. 16, 61 nulla nocent pecori -a. epist. 1, 12, 14 cum tu inter scabiem tantam et -a lucri nil parvum sapias. OV. rem. 613 facito, -a vites: haec etiam pecori saepe nocere solent. met. 7, 551 agunt -a late. trist. 3, 8, 25 seu vitiant artus aegrae -a mentis (5, 13, 3 aeger enim traxi -a corpore mentis). 5, 4, 33 subitae -a cladis. 5, 5, 25 Pont. 3, 2, 13. GRATT. 412 ne dira trahant -a vulgi. LVCAN. 6, 89 traxit iners caelum fluvidae -a pestis obscuram in nubem. PLIN. nat. 23, 157 pestilentiae -a (ARNOB. nat. 1, 3. *cf.* 3, 23 saeva -a et pestilentes morbos. 7, 42 pestilentibus -is. RVT. NAM. 1, 397 [*in imag.*] latius excisae pestis -a serpunt. VINCENT. LER. 4, 6 COD. Theod. 9, 28, 2 *a. 415*). PLIN. nat. 28, 35 despuimus comitiales morbos, hoc est -a regerimus. SIL. 14, 622 minuēre avidae mortis -a pestes. FLOR. epit. 1, 9, 8 donec quasi -o quodam per singulos itum est (*de bellis assiduis populi R.*). *cf.* 1, 15, 1. 2, 17, 5 inde -um serpens causaque bellorum. *cf.* GELL. 14, 3, 10 tum postea ex alieno certamine ad eos quoque ipsos -um certationis adspirat. 12, 1, 18 pernicioso -o infici. ARNOB. nat. 7, 39. 7, 47 ab luis -o morbisque pestilentibus. HIL. trin. 6, 3. 8, 1 non ignoravit . . . morbidi eloquii grassatura esse -a. AVSON. 417, 28 pars aegra hominis trahit ad -a sanum corpus. AMM. 23, 6, 24 CHIRON 164. 165 VEG. mulom. 2, 87, 2. VINCENT. LER. 8, 13 ne unius ovis dirum -um innoxium gregem Christi . . . contaminet. GREG. TVR. glor. mart. 53 fiebatque iuxta hoc -um inediae morbo deficere. CORIPP. Ioh. 3, 390.

b *translate de malis moribus, fortuna, sim.*: OV. trist. 3, 14, 17 tres mihi sunt nati -a nostra secuti (*i. libri*). LVCAN. 3, 322 nec si horret iners scelerum -a mundus (CYPR. patient. 4 homo in . . . scelerum -o volutatus. 14 fraudis. epist. 67, 3 delicti. AMBR. Iob 4, 4, 14 delictorum. AVG. epist. 128, 2 peccatorum [PASS. Paul. 15]. CYPR. GALL. exod. 1288 noxae. GREG. M. epist. 9, 25 sceleris. EVGIPP. Sev. 8, 1 iniquitatis). LVCAN. 3, 369 at enim -a belli dira fugant. FLOR. epit. 3, 14, 2 Mancianae deditionis, quia sponsor foederis fuerit, -um timens *Ti. Gracchus*. GELL. 9, 2, 10 nefas ducerent nomina *Harmodii et Aristogitonis* servili -o pollui (*i. si servis indita essent*). 18, 3, 5 non sinamus eandem (*sententiam honestam*) dehonestari turpissimi auctoris -o. TERT. idol. 8 nos a -o idololatriae vacare (AMBR. Abr. 2, 11, 81). PANEG. 10, 25 totum ⟨in⟩ exercitum timoris -um dissiparat. LACT. inst. 7, 12, 19 quia iuncta est anima cum corpore, si virtute careat, -o eius aegrescit. IVVENC. 2, 239 ne lumine claro sordida pollutae pateant -a mentis. HIL. trin. 2, 4 *haeretici* imperitorum mentes occupant et ipso -o conversationis inficiunt (syn. 2 incontaminatos vos et illaesos ab omni -o detestandae haereseos perstitisse. RVFIN. hist. 3, 36, 4 COD. Theod. 16, 5, 20 *a. 391* ENNOD. opusc. 2 p. 322, 6. EPIST. pontif. 576 Thiel Simplic. 6, 4. DIONYS. EXIG. Procl. fid. p. 416B perniciosa deoque inimica -a. *cf.* LEO M. serm. 96, 3 Eutychianae impietatis -a. *cf. Wölfflin, Archiv 12 (1902) 4*). PS. HIL. lib. 6 a -o possent aeternae mortis evadere. AMM. 30, 9, 2 nullo -o conscientiae violatus obscenae. AMBR. Abr. 1, 3, 10 amputavit fimbriam discordiae, ne -um serperet. Iac. 2, 5, 24. Ioseph 5, 23 culpae -um quasi iustus horrescit. 5, 25. PS. AMBR. serm. 55, 6 taetris iniquitatum ac libidinum -is. HEGES. 5, 41 l. 7 infelicis terrae -um. RVFIN. patr. 1, 2 a -o carnalis . . . seminis (LEO M. serm. 24, 3 humani. 25, 4 terreni. INSCR. christ. Hisp. 413 -a carnis. CARM. epigr. 679, 5 [*a. 399*] nec mala terreni sensit c⟨ontagia sensus⟩). PRVD. cath. 7, 33 ne de propinquo sordium -o dirus quietum mundus afflaret virum (*Eliam*). 10, 30 si generis memor ignis (*sc. animus*) -a pigra (*i. terrae*) recuset. CLAVD. 8, 123 nullaque privatae passus -a sortis. 18, 489. carm. min. 27, 10 nec humani patitur -a mundi *Phoenix*. carm. min. app. 20, 26. AVG. epist. 178, 2 quod nullum ex Adam -um damnationis attraxerint. COD. Theod. 16, 7, 3 pr. (*a. 383*) Iudaicis semet polluere -is. LEO M. serm. 27, 2. 91, 3 nullius erroris -o polluantur. SACR. Leon. p. 364. 378 ENNOD. opusc. 10, 3 p. 420, 4. COD. Iust. 5, 8, 2, 1' super tali coniugio (*sc. nuptiis fratris sororisve filiae*) immo potius -o. CORP. XI 292, 5 (*a. 521/32*) -a mundi. VEN. FORT. vita Hil. 13, 47 sine dolore, sine -o . . . migraret ad Christum. vita Marcell. 10, 50. GREG. M. epist. 5, 62 -ii maculam. *nota*: AVG. civ. 9, 16 deos caelestes declinantes terrena -a (SACR. Leon. p. 372). *de peccatis*: AVSON. 153, 21 -a nostra qui tulit. SEDVL. carm. pasch. 2, 158 in se cuncta lavat nostrae -a vitae. ENNOD. opusc. 2, 109 p. 321, 3 quid incrementis excessum praesentatis vetusta -a. *cf.* PS. DAMAS. epigr. 101, 5 ablue fonte sacro veteris -a vitae (*cf.* HIER. adv. Pelag. 3, 18 infans . . . -um mortis antiquae prima nativitate contraxit). AMBR. apol. Dav. I 11, 57 in quo voluit dominus nulla huiusmodi originis esse -a. *L.*

contāmen, -inis *n.* [*a* contaminare *tractum esse videtur. Th.*]. *i. q. contaminatio*: CARM. adv. Marc. 1, 22 sexum maculare virilem, femineos usus vulgi -e mixtos illicitos . . . in coitum obscenum . . . suasit haberi. 4, 92 *Christus* mundat plebem -e plenam. MART. CAP. 1, 10 iam pridem offensus -e monendorum dedignatur augur Pythius nuncupari. COD. Iust. 9, 18, 7 praef. si quis magus vel magicis -bus assuetus . . . fuerit deprehensus . . . tormenta non fugiat.

contāminābilis, -e *a* contaminare. *qui contaminari potest*: TERT. adv. Marc. 4, 20 prophetam . . . -em pro humana substantia. AVG. c. Secundin. 9 p. 918, 17 vos autem, quia impia perversitate -em filium dei creditis. civ. 9, 16 p. 391, 7 incontaminabiles dicunt daemones et -es deos (*cf. p. 630, 56*). 9, 18 p. 394, 4 ubi homines contaminantes, daemones contaminati, dii -es praedicantur. epist. 236, 2 ut non solum violabilis et corruptibilis et -is credatur deus . . . sed non possit saltem totus a tanta coinquinatione et immunditia et miseria . . . purgari.

comp.: incontaminabilis.

contāminātio, -ōnis *f.* *a* contaminare. GLOSS. II 545, 23 μίασμα. V 457, 43 fornices -es (*cf.* HOR. sat. 1, 2, 30). *i. q. foedatio, inquinatio, pollutio, violatio*: ACT. lud. saec. Sept. Sev. 3, 24 (*a. 204*) locum lustrari . . . ab omni -e. VLP. dig. 48, 5, 2, 3 qui patitur uxorem suam delinquere matrimoniumque suum contemnit quique -i non indignatur. ITALA II Macc. 5, 27 (Ambros.) ne participarent -em (πρὸς τὸ μὴ μετασχεῖν μολυσμοῦ, VVLG. coinquinationis). 6, 21 extorum -is sceleratae praepositi (πρὸς τῷ παρανόμῳ σπλαγχνισμῷ τεταγμένοι). ARNOB. nat. 2, 30 qui poterit pollui, corporalem quod substantiam non habet, aut ubi sedem -o ponere, ubi spatium nullum est, in quo nota se possit ipsius -is affigere. 2, 66 tu purus et ab omni . . . vitiorum -e purgatus. 4, 16 ex amoris incesti -e polluta *Minerva*. 5, 18 ne . . . expositionis ipsius -bus polluamur. FIRM. err. 4, 3 numen . . . polluta corporis -e placatur. 24, 1 quod impuro ore sacerdos iste et polluta verborum -e componit. EPIST. pontif. 255 Migne 13 p. 1136A adiectum est . . . idolorum cultu ac sacrificiorum -e profanatos *esse*. FVLG. aet. mund. p. 152, 20 sacra sanctorum -bus incircumcisorum polluenda. AMBROSIAST. in Rom. 1, 27 turpitudinem et -em. 1, 32 -o dehonestatae vitae. in I Cor. 5, 5 deserebat *spiritus* omnes -is causa. HIER. in Dan. 8, 14 p. 675 per annos vastitatis Ierusalem sex, -is autem templi tres (*sc. annos*) . . . completos esse. in Is. 23, 8 p. 323 non quo -is auctor sit. VVLG. Ezech. 14, 6 ab universis -bus vestris avertite facies. I Macc. 4, 43 tulerunt lapides -is. 13, 50 mundavit arcem a -bus. act. 15, 20 ut abstineant se a -bus simulacrorum (ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων). RVFIN. Orig. in gen. 6, 3 -bus exposita *uxor*. hist. mon. 1 p. 393C *Iohannes nutriatur* absque ulla -e gentili. 16 p. 436A eripui virginem de -e latronum. COD. Theod. 16, 5, 6, 1 (*a. 381*) Photinianae labis -o, Arriani sacrilegii venenum. COLL. Mos. 5, 3, 1 non patimur urbem Romam . . . effeminati in viros pudoris -e foedari. OBSEQ. 29 Liparenses . . . -e ventris consumpti. AVG. soliloq. 1, 13, 23 tales quaerit illa (*sapientia*), cuius vere casta est et sine ulla -e coniunctio. c. Faust. 21, 16 p. 589, 1 missa est enim ad inexpiabilem -em pars dei. gen. ad litt. 10, 17 p. 318, 26 incoinquinatum . . . a -e adulterina. epist. 185, 17 orbi terrarum contra pacem Christi -em nescio quorum obicere peccatorum. c. Iul. 3, 26, 64 eversionem sanctitatis, -em pudicitiae. civ. 9, 16 tutioresque sunt daemones ab ista hominum -e. 9, 17. 18 ubi contaminantes magis daemones evitentur et ab incontaminabili deo ad ineundam societatem incontaminatorum angelorum homines a -e mundentur. 18, 45 *Macchabaeus* ab omni illa idolatriae -e mundavit *templum*. THEOD. PRISC. eup. faen. 96 locis vero -e (*i. contagione*) vulneratis (ulceratis *Gel.*) omnia styptica adhibenda sunt. LEO M. epist. 159, 4 quae (*mulieres*) de re excusabili -em criminis elegerunt. serm. 41, 1 si interiora hominis aliquorum sordeant -e vitiorum. 42, 2 exclusa omnium -e vitiorum. 88, 3 licet cotidiano dei munere a diversis -bus emundemur. PS. LEO M. humil. 18 ab omni quippe -e mens libera est. VAL. CEM. hom. 20, 8 nullam patieris in corporis -e naufragium. VEN. FORT. vita Hil. 6, 18 interventu orationis assiduae caelestem illi sponsum sine -e providerat. ISID. reg. monach. 9, 6 nullum esus furtiva -o (contaminio *cod.*) polluat.

contāminātor, -ōris *m.* *a* contaminare. GLOSS. V 547, 32 cor-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ruptor: adulter, libidinosus, incestuosus -r. TERT. pudic. 13 quid hic de fornicatore, quid de paterni tori -e ... intellegitur. apol. 11 maritarum adulteri et virginum raptores et puerorum -es. LAMPR. Alex. 6, 5 -r honorum iure punitus est. FVLG. aet. mund. p. 153, 7 ultionem ... nequaquam in -bus temperavit. CASSIAN. c. Nest. 7, 30, 3 tu, o impiissime atque impudentissime praeclarae urbis -r et catholicae ac sanctae plebis gravis et exitiosa contagio.

×contāmino, -āvī, -ātum, -āre [*cf. c.* 1. contingere, 1. contagio *et c.* intaminatus. *Th.*]. DIFF. ed. Beck p. 76, 20 inter polluere et -are: polluitur aliquid iniuria, -atur autem audacia. *legitur inde a* TER.

I *strictiore sensu*: A *miscendo depravare, male miscere, deformare, aliquid aliqua re*: TER. Eun. 552 ne hoc gaudium -et vita aegritudine aliqua (*cf.* DON. *l. 40*. EVGRAPH. *ad l.* p. 426, 6 ne gaudium meum aliqua turpitudine vita -et). TER. Andr. 16 -ari non decere fabulas (DON. *ad l.* id est, ex multis unam non decere facere. SCHOL. p. 170, 3 non fas esse -ari, id est commisceri fabulas). Haut. 17 multas *fabulas* -asse Graecas, dum facit paucas Latinas (SCHOL. *ad l.* p. 114, 5 -asse: inhoneste transmutasse. *cf.* HIER. in Mich. 2 p. 480 Originis me volumina compilare et -are non decere veterum scripta). CIC. Sull. 45 per me ego veritatem patefactam -rem aliquo mendacio. dom. 35 perturbatis sacris, -atis gentibus ... factus es eius filius (LIV. 4, 1, 2 Canuleius ... rogationem promulgavit, qua -ari sanguinem suum patres confundique iura gentium rebantur. *cf.* ACC. *l. 50*). MART. 1, 53, 4 interpositus villo -at uncto urbica Lingonicus Tyrianthina bardocucullus. GELL. 2, 6, 25 totum id verbum (*squalere*) ita -atum est, ut iam 'squalor' de re alia nulla quam de solis inquinamentis dici coeperit (= MACR. sat. 6, 7, 19). 19, 10, 11 admonuit, in tragoedia quoque Enni ... id ipsum *verbum* ... scriptum esse et a grammaticis -ari magis solitum quam enarrari. APVL. flor. 7 p. 24 *Alexander* imaginem suam ... noluit a multis artificibus vulgo -ari. 7 p. 26 neu rudes, sordidi, imperiti pallio tenus philosophos imitarentur et disciplinam regalem ... male dicendo et similiter vivendo -rent. TERT. nat. 2, 1 ut *divinitas* neque fabulis indignis -etur. PANEG. 10, 25 ut in corpore cum aliqua pars aegra est, valetudo omnis -ari solet. ARNOB. nat. 1, 25 caerimonias antiquitus institutas novitatis suae superstitione -ans. HIL. trin. 6, 23 non -o veritatis fidem. 6, 17 naturae suae virtutisque (*sc. dei*) secretum humanis -are et impugnare doctrinis.

B *i. q. foedare, polluere, sordidare*: 1 *proprie*: DON. Ter. Andr. 16 -are proprie est manibus luto plenis aliquid attingere et polluere. -ari, tangi et relinqui polluta manu, ac per hoc velut foedari aut maculari. LIV. 1, 48, 7 -ata ipsa *Tullia* respersaque *sanguine patris*. 45, 5, 4 penetralia vestra -ari cruento latronis corpore sinetis. VAL. MAX. 9, 2, 2. SVET. Nero 56 *deam Syriam* ita sprevit, ut urina -ret. PAVL. dig. 47, 11, 1, 1 fit iniuria contra bonos mores, velut si qui ... aquas spurcaverit, fistulas lacus quidve aliud -verit.

2 *translate et in imagine*: a *i. q. corrumpere, inquinare, maculare aliqua re* (-are in aliqua re *v. p. 630, 29. 40. 43. 51. 52*): GLOSS. coinquinat, polluit, profanat. βεβηλῶ, μιαίνω, μολύνω, χ⟨ρ⟩αίνω. V 304, 46 incestare -are, commaculare. ACC. trag. 208 matres conquinari regias, -ari stirpem ac misceri (adm- *codd.*) genus. RHET. Her. 2, 3, 5 *reum* quam plurimis vitiis -are (CIC. div. in Caec. 70 iudiciis ... -atis paucorum vitio ac turpitudine. Tusc. 1, 72; phil. frg. IX 12 vitiis et sceleribus -atos deprimi in tenebras atque in caeno iacere docuerunt. LACT. epit. 10, 4 cur igitur *Iuppiter* optimus maximus nominatur, cum se et peccatis -verit. VVLG. lev. 18, 24 nec polluamini in omnibus his, quibus -atae sunt universae gentes). RHET. Her. 2, 16, 24 non imprudentia se defendet, sed culpa -bit. 2, 19, 29 si complures scelere se -erunt (CIC. S. Rosc. 116 quo *maleficio* iste sese non -arit. har. resp. 35 nomen quidem populi Romani tanto scelere -vit, ut. Cluent. 129. off. 3, 37 videant, an se scientes scelere -ent. phil. frg. IX 12. BELL. Afr. 46, 2 nefario scelere -atos. BELL. Hisp. 16, 4 hospitium scelere -asse. RVT. LVP. 1, 9 scelere -atis hominibus. LIV. 39, 16, 11 *dii* suum numen sceleribus libidinibusque -ari indigne ferebant. TAC. ann. 1, 35 *Germanicus* quasi scelere -retur. LACT. inst. 1, 18, 2 haec non digna, propter quae homines inexpiabili se scelere -ent. 5, 1, 1 -ari atque adstringi. VVLG. Ios. 7, 13 qui hoc -atus est scelere). CIC. Catil. 1, 29 si ... clarissimi viri Saturnini ... sanguine ... se non -arunt (VAL. MAX. 3, 8 ext. 3 iniusto praetorum cruore manus suas -are perseveravit [*cf. p. 630, 6*]. SEN. Med. 264 nullus innocuum cruor -vit. S. C. de sumpt. lud. glad. [Corp. II 6278] 7 omnis pecunia horum principum pura est, nulla cruoris humani adspergine -ata, nullis sordibus foedi quaestus inquinata. *ibid.* 14). CIC. dom. 108 qui aliqua se contagione praedae -erunt. or. frg. A IX 7 stupris se omnibus ac flagitiis -vit (SEN. Phaedr. 690 illa se tantum stupro -vit. AVG. civ. 1, 16 an stupris ... -ari potuerit virtus animi sine voluntatis assensu). Phil. 2, 110 an supplicationes addendo diem -ari passus es, pulvinaria -ari noluisti. Tusc. 5, 56 sex suos *Marius* obruere consulatus et -are extremum tempus aetatis. epist. frg. XVIII 5 floremque aetatis ... -atum. LVCR. 3, 383 nec removet satis a proiecto corpore et illum se fingit sensuque suo -at astans *homo*. CAES. Gall. 7, 43, 3 *Haedui* -ati facinore et ... timore poenae exterriti. LIV. 4, 4, 5 an esse ulla maior ... contumelia potest, quam partem civitatis velut -atam indignam conubio haberi. 29, 18, 8 sacrilegas admovere manus intactis illis thensauris et ... se ipsos ac domos -are suas (VAL. MAX. 6, 1, 2 ne probro -retur domus. LIB. iubil. 30, 7 mulier comburetur igni, propter quod -verit domum patris sui. ASSVMPT. Moys. 5, 3 -bunt inquinationibus [ingenationibus *cod.*] domum servitutis suae). FEST. p. 364 violare sacra et -are (HYG. fab. 88 p. 85, 2). VAL. MAX. 3, 1, 3 manum quae publico parricidio se non -ret (SEN. Oed. 389 *scire volunt* -arit rege quis caeso manus). 5, 3 ext. 3 *Oedipodis* caede patris nuptiis matris -ati. SEN. dial. 1, 2, 11 dum ... illam sanctissimam animam indignamque quae ferro -retur, manu educit. PETRON. 108 ut quisquam ingenuos contra fas legemque -et. PS. QVINT. decl. 3, 9 indignis vocibus -atus (*syn.* contumelia percussus). PLIN. paneg. 63 auspicia polluere sacratumque campum nefario auderent -are vestigio. SVET. Aug. 65 Iulias filiam et neptem, omnibus probris -atas, relegavit (Vit. 4 inter Tiberiana scorta ... omnibus probris -atus. EVTR. 8, 22 probris se omnibus -vit). Nero 29 pudicitiam usque adeo prostituit, ut -atis paene omnibus membris ... excogitaret. Vesp. 9 amplissimos ordines, et exhaustos caede varia et -atos veteri neglegentia, purgavit. Dom. 8 ne qua religio deum impune -retur. APVL. apol. 44 ablegatus est ... ne familiam -ret. Socr. 4 p. 128 nullus deus miscetur hominibus ... eorum sublimitatis specimen est, quod nulla attrectatione nostra -antur (*cf. l. 56*). TERT. spect. 8 loca nos non -ant per se, sed quae in locis fiunt, a quibus et ipsa loca -ari altercati sumus; de -atis -amur. idol. 13 cum ... tuam conscientiam -es. nat. 1, 4 pudicitiam, quam ne⟨c⟩ oculis -amus. pudic. 20 nondum enim caro a Christo manumissa ... impune -batur. anim. 48 ne regiis ferculis -rentur *Daniel eiusque socii al.* (VVLG. lev. 7, 18 quaecumque anima tali se edulio -verit, ... rea erit. Os. 9, 4 omnes qui comedent eum [*i. panem*], -buntur. Tob. 1, 12 numquam -atus in escis eorum *gentilium*). VOPISC. Aurelian. 21, 7 infamiae tristioris ictu -vit imperium. ARNOB. nat. 3, 28 divinitatis substantiam tam foedis polluat aut -et criminibus. LACT. inst. 1, 20, 25 libidinibus effrenatis omnem sexum et omnes corporis partes -antibus. 4, 27, 5 seque vero sacrilegio -rent. 7, 16, 4 *princeps futurus* -bit diripiet spoliabit occidet. HIL. ad Const. 1, 2 qui timent dominum ... non polluantur aut -entur exsecrandis blasphemiis. AVELL. p. 21, 26 populum perfidiae labe -at. AMM. 29, 2, 23 si se -asset insontium poenis. HYG. fab. 120 p. 104, 2 dicitque Iphigenia eos sceleratos signum *Dianae* -asse (*opp.* expiare). HEGES. 5, 16 ne pios macula -ret. HIER. in psalm. 115 p. 84, 9 mors in lege -ata est et -at (VVLG. lev. 21, 1 ne -etur sacerdos in mortibus. num. 6, 7 nec super ... fratris sororisque funere -bitur. lev. 21, 11 super patre quoque suo et matre *mortuis* non -bitur. Ezech. 44, 25 in quibus *mortuis* -buntur, *syn.* polluere, *opp.* emundare). HIER. c. Lucif. 5 p. 159[B] infatuato sale ... ecclesiae saporem -as. virg. Mar. 16 -asti sanctuarium spiritus sancti (VVLG. lev. 20, 3 et -verit sanctuarium meum). PELAG. in Rom. 3 p. 659[D] foetore doctrinae suae et adulatione -ans et interficiens audientes. VVLG. lev. 11, 43 nolite -are animas vestras (CAEL. AVR. chron. 1, 4, 60 quod sacram -et animam). 13, 59 quomodo mundari debeat vel -ari. 19, 29 ne -etur terra et impleatur piaculo (Ier. 2, 7 -astis terram meam. AVG. serm. 24, 2 quia -ata est terra in sanguine. *cf.* VVLG. psalm. 105, 39 infecta est terra in sanguinibus et -ata est in operibus eorum). VVLG. Os. 5, 3 -atus est Israel. Mal. 1, 12 mensa domini -ata est. 2, 11 quia -vit Iudas sanctificationem (IV Esdr. 15, 25 nolite -are sanctificationem meam). Ioh. 18, 28 ut non -rentur, sed ut manducarent Pascha. AVG. civ. 9, 16 p. 389, 16 *sqq.* nulla attrectatione hominum -antur *dei*. ergo daemones -ari fatetur, et ideo eos, a quibus -antur mundare non possunt omnesque immundi pariter fiunt. *et saepius*. p. 390, 12 si non -antur sidera, cum videntur ... nec daemones hominum -antur aspectu *al.* 9, 17 nec carne posse -ari veram divinitatem. 19, 23 christianos vero pollutos ... et -atos et errore implicatos esse dicunt (conf. 4, 15, 25 errores et falsae opiniones vitam -ant, si rationalis mens ipsa vitiosa est). retract. 2, 17 utrum ... mali -ent bonos et quemadmodum non -ent. serm. 26, 4 porci autem sunt -ati caeno voluptatum carnalium (*cf.* EVSTATH. Bas. hex. 9, 3 p. 959[B] *nec* nos debemus praesentis vitae voluptatibus -are). AVG. quaest. hept. 4, 27 Moyses et Aaron ... -ari tamen ab eis (*Chore et al.*) minime potuerunt. ZACCH. 2, 14 p. 1135[A] *Sabelliani* plenitudinem solidae maiestatis sacrilega traditione -ant. 3, 5 p. 1157[B] qui -ati mulierum conventibus non fuerunt. PS. PHOEBAD. fid. 3 p. 39[B] malum ... audientium sensus quadam labe -ans contagione vitii adhaerentis inficit. COD. Theod. 16, 6, 1 (*a. 373*) qui ... eam gratiam (*baptisma*) iterando -verit. 16, 5, 27 (*a. 395*) profana mente omnipotentis dei -are mysterium. VINCENT. LER. 4, 6 quando Arrianorum venenum ... paene orbem totum -erat. 8, 13 ne unius ovis dirum contagium ... gregem Christi venenata permixtione -et. ENNOD. dict. 2, 6 p. 432, 9 ni ... quod illos actione perculit nos loquela -et. SERM. Caspari Anecd. p. 217, 4 ubi (*in caelo*) nec tinea nec aerugo -at *omisso obiecto* (*cf.* VVLG. Matth. 6, 19). *nota*: ENNOD. dict. 6, 6 p. 442, 7 nisi secentur tabefacta -ant. *i. q. immundum, -atum declarare*: VVLG. lev. 13, 11 -bit itaque eum sacerdos. 13, 20. 25. 27. 30 *al.*

b *i. q. dehonestare, stuprare*: GLOSS. IV 247, 34 incestat -at violat (*cf.* V 304, 46 *p. 629, 50*). SEN. contr. 1, 2, 3 ne reliquae virgines -rentur. 7, 6, 14 omnes poenas qui -assent dominas suas,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

darent (contr. exc. 7, 6 daturos poenas qui -assent). AVG. civ. 7, 24 animam ... immundis spiritibus prostitutam deos sibi multiplicare, quibus -anda prosterneretur. quaest. hept. 1, 167 qui tantam ... iniuriam fecerunt in eius filia -anda.

II *latiore sensu i. q. tangere, contingere*: GLOSS. IV 42, 12 -are contingere (*cf.* DON. Ter. Andr. 16 -are contingere est). TERT. apol. 17 quod comprehendi *potest, minus est* manibus, quibus -atur. CAEL. AVR. chron. 3, 2, 32 *partes corporis* quae passione -atae non fuerint.

syn. et iuxta posita: *ad IA*: commiscere, compilare, confundere, perturbare. *ad IB1*: foedare, maculare, polluere, spurcare. *ad IB2*: coinquinare, indigne contrectare, implere piaculo, inquinare, miscere, obruere, polluere, temerare, violare. *ad II*: contingere.
opp.: *ad IB2*: emundare, expiare, mundare (pius, purus).
deriv.: contamen — contaminator.

part. perf. pass. pro adi.: **contāminātus,** -a, -um. *i. q. maculosus, foedus, sceleratus, turpis, interdum additur qua re*: GLOSS. contymata (?), -a, coinquinata, inquinatum. IV 526, 41 incesta, ... coinquinata, -a. μεμιασμένος. **1** *de personis*: CIC. Verr. 3, 134 Apronium, hominem vix liberum, -um (Cluent. 97 homo ... multis flagitiis -us. dom. 23 homini post homines natos ... -issimo. prov. 14 homini sceleribus flagitiisque -issimo. VOPISC. Car. 16, 1 homo omnium -issimus). HOR. carm. 1, 37, 9 -o cum grege turpium morbo virorum (*cf. l. 53*). LIV. 2, 37, 9 indignatio oborta se ut consceleratos -osque ab ludis... abactos esse. ARNOB. nat. 7, 42 quid ex hoc facto labis potuit et foeditatis ecfluere, quod aut circum faceret minus purum aut Iovem -um. LACT. inst. 1, 18, 10 si quis unum hominem iugulaverit pro -o et nefario habetur. VVLG. lev. 13, 45 -um ac sordidum se clamabit (*i. immundus.* 17, 45 Ier. 3, 1 Agg. 2, 15). I Tim. 1, 9 lex iusto non est posita, sed ... sceleratis et -is. AVG. civ. 9, 16 *ut* vivant utrique *homines et daemones* -i ... -oribus dii miscentur daemonibus ... an forte dii possunt ab hominibus -os mundare daemones (*cf.* RVSTIC. c. aceph. p. 1251^{C} fuge participationem -issimi daemonis). **2** *de rebus*: CIC. Cluent. 194 deorum mentes non -a superstitione ... posse placari. dom. 108 extra -am illam et cruentam P. Clodii manum. har. resp. 26 quos *libros* tu ... -is manibus attrectas. Pis. 20 ut ... collegae tui -um spiritum pertimescerem. Scaur. 13 quibus familiis quam foedis, quam -is (APVL. apol. 75 domus eius tota lenonia, tota familia -a). TERT. pudic. 4 si adulterium et si stuprum dixero, unum erit -ae carnis elogium. 22 -a potius corpora revocabis quam cruentata? PANEG. 9, 4 libido stupris omnibus -a. LACT. inst. 2, 14, 11 spiritus -i (*i. daemones*) ac perditi per omnem terram vagantur (5, 21, 3). HIL. in Matth. 7, 2 quae *turba* vitiosa labe corporis -a (*i. leprosi*). PS. ASCON. div. in Caec. p. 124 corrupta iudicia sunt in iis, qui acceperunt pecuniam, -a in iis qui offensione ordinis infamantur. RVFIN. Basil. hom. 5, 5 -os et indociles animos ac vafros sapientia a suis auditoribus abigit et excludit. PRVD. cath. 7, 65 *Iohannes* horrens inquinari ac pollui -is oppidorum moribus. AVG. civ. 1, 9 homines, quorum sibi vita -issima et consceleratissima displicet. c. Secundin. 2 p. 907, 14 de summo deo mendaciis -issimis contextam atque confictam putas esse veritatem.

pro substant. **contāminātus,** -ī: TAC. ann. 15, 37 nisi ... uni ex illo -orum grege ... in modum sollemnium coniugiorum denupsisset (*syn.* foedatus, corruptus. *cf. l. 24*). *neutr. plur. subst.* **contāmināta,** -ōrum: CIC. top. 18, 69 ut anteponantur ... innata atque insita adsumptis atque adventiciis, integra -is. FRONTO p. 151, 6 N. ut ... cola synonymorum ratione converteres, ut de volgaribus elegantia, de -is nova redderes. 162, 1 N. polluta et -a et varia et maculosa maculosioraque quam nutricis pallium. TERT. spect. 8 *v. p. 630, 23.* ITALA lev. 10, 10 (Aug. loc. hept. 3, 17 p. 573, 25 quaest. hept. 3, 33) distinguere inter medium mundorum et -orum (βεβήλων, Lugd. profanos, VVLG. profanum).

adv. **contāminātē**: PS. AVG. quaest. test. I 126 p. 2376 si ignoret quis deum et turpiter et -e versetur.

syn.: consceleratus, corruptus, cruentatus, foedatus, foedus, lenonius, maculosus, nefarius, perditus, pollutus, minus purus, sceleratus, sordidus, turpis, vitiosus. *opp.*: corruptus, integer, mundus, novus, sanctus. *comp.*: incontaminatus. *Goetz.*

×contārius, -ī *m.* [*a* contus, *cf. c.* contatus. *Th.*]. *i. q. miles conto armatus*: CONST. veteran. 47 p. 1978 (*a. 133*) alae v Vlpiae contar(iorum). 60 p. 1985 (*a. 148*). CORP. III 4183 ex praef. alae -orum. 11081 a(lae) p(rimae) c(ontariorum) Anto(ninianae). V 5266. VIII 9291 *et saepius in titulis cf. Daremberg-Saglio II p. 1495, qui restituit etiam* CAPITOL. Maximin. 10, 2 placuerat ut -ii (contrarii *cod.*, coniurati *Gemoll*) cum eo transirent.

[contasis]. ORIBAS. syn. 1, 17 olivas albas sale -is (ἁλμάδα, *leg. videtur* contactas *vel* contusas).

contātio *sim. v.* cunctatio *sim.*

contātus, -i *m.* [*a* contus; *cf.* contarius, *gr.* κοντοφόρος. *Th.*]. *i. q. contarius*: VEG. mil. 3, 6 utrum -is an sagittariis amplius valeant *hostes.* 3, 16 it. ut loricati omnes et -i iuncti sint peditibus. *ibid. iterum.* 4, 17. [*corrupt.* GLOSS. V 492, 42 *v.* 2. bassus.]

contāxo, -āre *a* con *et* taxare. PS. AVG. un. trin. p. 1207 trinitati contaxatur *spiritus sanctus* (*i. adnumeratur*).

contechnor, -ātus sum, -ārī [*a* con *et* techna, *cf. c. gr.* κατατεχνάζεσθαι, κατατεχνεῖν. *Th.*]. *i. q. machinari*: PLAVT. Pseud. 1096 vide modo, ne illic sit contechnatus quippiam. *L.*

contēctālis socius qui in domo una habitat GLOSS. *a* con *et* tectum.

? **contēctio,** -ōnis *f. a* contegere. AVG. c. Iul. 2, 6, 16 ecce unde illa confusio, ecce unde contectio (*Paucker, Weigel,* contextio *codd. fort. recte*) et succinctio foliorum (*cf. ibid.* succinctoriis vel praecinctoriis ... lumbos hominum contegi).

×contego, -tēxī, -tēctum, -ere. *a* con *et* tegere. GLOSS. IV 37, 26 tetigit, contingit (*contaminata?*). 324, 13 contectum: obscurum. *legitur inde a* TER. ACC. *deest apud* LVCIL. CATON. VARRON. RHET. Her. PVBLIL. SALL. HOR. RVT. LVP. GERM. VELL. SCRIB. LARG. MELAM ASCON. PERS. IVV. FLOR. COMM. ITIN. Silv. *frequentant*: CELS. (27^{ies}) COLVM. (28^{ies}) PLIN. nat. (18^{ies}) APVL. (32^{ies}).

I ***proprie***: *i. q. operire, tegere, sive occultandi sive tuendi causa*: **A** *generaliter*: **1** *adiecto abl. instrumenti*: ACC. trag. 317 nec perdolescit fligi socios, morte campos -i (contigi *codd. Nonii*). 540 pro veste pinnis membra textis -it (SVLP. SEV. dial. 1, 25, 3 saetis suis pro veste -ctas). CIC. Arat. 204 ipseque caerulea -ctus nube feretur (PLIN. nat. 11, 104 VAL. FL. 1, 279). 356 Piscis nec totus ad umbras iactus, sed supero -ctus corpore cedit. Sest. 82 messoria se corbe -xit. CATVLL. 64, 64 non -cta levi velatum pectus amictu (VERG. Aen. 12, 885 caput glauco -xit amictu. AMM. 30, 5, 18 amictu squalenti). CAES. civ. 2, 10, 5 ut trabes erant in capreolis collocatae, lateribus (in lateribus *Oz; pars codd. recc.; om. rell.*) luto (lutoque *Ald.*) musculus, ut ab igni tutus esset, -itur. 2, 10, 6 coria ... centonibus -untur. 3, 24, 1 *Antonius* scaphas navium magnarum circiter LX cratibus pluteisque -xit (LIV. 10, 38, 5 ibi ... locus est consaeptus cratibus pluteisque et linteis -ctus). BELL. Afr. 47, 6 scutisque capita -bant (FRONTIN. strat. 1, 5, 27 *v. l. 34*). NEP. Alc. 10, 6 mulier ... muliebri sua veste -ctum aedificii incendio mortuum cremavit (CELS. 3, 6 eademque [*veste*] crura, pedesque -ere. 3, 19. 6, 9. FRONTIN. strat. 1, 5, 27 ora scutis, crura veste -ere. TAC. Germ. 40 vehiculum veste -ctum. APVL. met. 2, 23. 32. 3, 8. 7, 27. IVST. 14, 61, 2 veste crura -isse fertur. VVLG. lev. 13, 45 habebit ... os veste -ctum [περιβαλέσθω]. SVLP. SEV. Mart. 3, 3. VEN. FORT. vita Radeg. 35, 81). LIV. 8, 7, 22 spoliisque -ctum iuvenis corpus. 38, 7, 6 cuniculum occultum vineis ante -cto loco agere instituit. 38, 7, 7 eius operis, quod vineis -ctum erat. 40, 22, 4 adeo omnia -cta erant nebula. MANIL. 5, 610 et magnum vasto -xit corpore pontum. VITR. 8, 1, 2 *aquae* arborum umbris -ctae. PAVL. FEST. p. 12 tecta castrensia quamvis pellibus -antur (CVRT. 5, 12, 16 vehiculum pellibus undique -ctum. MART. 12, 45, 1 haedina tibi pelle -enti ... tempora. TAC. ann. 2, 13 -ctus umeros ferina pelle. SVET. Nero 29 ferae pelle -ctus. APVL. met. 4, 14. HYG. astr. 2, 13 ossa αἰγὸς caprina pelle -cta. 2, 15). VAL. MAX. 1, 7 ext. 9 *pallio* interfectus et insepultus iacens -ctus est. 9, 1, 5 Attalicis aulaeis -ctos parietes. CELS. 5, 26, 33 quidquid impositum est, betae folio -endum est (5, 28, 14. 6, 6, 31). 5, 28, 3 linteolo (7, 26, 5. 8, 4 *bis.* ARNOB. nat. 5, 23 ad mendacia vulneris laneis fasciis linteolisque -ctum). 6, 3 in iis partibus, quae pilis -untur. 6, 18, 7 cerato. 7, 5, 2. 7, 6 si capillis -untur (PHYSIOGN. 73). 7, 18 haec ... tunica -untur. 7, 19 *inguen* pube -itur. 7, 33 linamentis. 8, 1 cute (APVL. Plat. 1, 16. PHYSIOGN. 96 frontem habet non tenui cute, sed pleniore carne -ctam). PHAEDR. 1, 11, 4 -xit illum frutice. SEN. Herc. O. 1933 fulvā pellis -cta iubā laevos operit dira lacertos vallantque ferae tempora dentes. CVRT. 4, 7, 16 *sedes consecrata deo* cadente sole -cta est. 5, 4, 4 omnia -i frondibus (COLVM. 2, 2, 11. PLIN. nat. 21, 96). 8, 9, 29 tantarum beluarum corpora tota -unt auro. COLVM. 1, 6, 12 horreum camara -ctum. 2, 10, 5 quo altius largiore humo -atur. 3, 11, 4 vel stercore vetusto ... vel de vepribus egesta humo pastinatum large -i. 5, 5, 14 palmitibus uvae -antur. 5, 6, 6. 13. 8, 15, 1. 5. 9, 8, 11. 12, 7, 4. 12, 16, 3. 12, 47, 6. 12, 48, 1. 12, 49, 5. 12, 52, 8. 12, 56, 3. 12, 58, 2 eamque operculo -ctam pelliculato. LVCAN. 7, 586 plebeia -ctus casside voltus. PETRON. 114 meaque tunica -ctus. PLIN. nat. 6, 91 quarum superficie familias habitantium -i. 7, 30. 8, 125. 9, 83. 15, 43 parvarum genus arborum post autumnum fimo -unt. 16, 36 scandula -ctam fuisse Romam. 18, 297 ubi stipula domos -unt. 30, 30. 34, 111. 36, 186. VAL. FL. 4, 178 *spelunca* dorso -cta minanti. SIL. 5, 657 nimboque ruente per auras -ctus. 4, 626 corporibus clipeisque simul galeisque cadentum -itur Trebia. FRONTIN. strat. 2, 5, 6 alga eas (*paludes*) -erunt. TAC. ann. 15, 44 ferarum tergis -i (SVLP. SEV. chron. 2, 29, 2). PLIN. paneg. 12, 1 -cti caedibus campi. APVL. met. 3, 8 quo (*lectulo*) peremptorum cadavera -cta fuerunt. 4, 6 parva casula cannulis -cta. 5, 1 parietes omnes argenteo caelamine -untur. 6, 14 angusti canalis exarato -cti tramite. 7, 4 quos insutu laciniae -erat. 7, 8 mitellaque textili -cto capite. 8, 27 deamque serico -ctam amiculo (MART. CAP. 1, 7). 9, 24 eundem illum subiectum -it viminea caveā. 9, 30 inspersu cineris pleramque eius anteventulae -bant faciem. 10, 3 laciniaque -ens faciem. 10, 8 orificium urnae manu -ens. 10, 30 aurea tiara -cto capite. *ibid. puella* caput -cta fulgenti galea. 11, 23 linteo rudique me -ctum amicimine. PS. APVL. Ascl. 8 nisi eum mundano integimento -ret. MIN. FEL. 9, 5 infans farre -ctus. SOL. 2, 38

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

lynces egestum liquorem ilico harenarum tumulis ...-unt. 19,8 quorum aures adeo in effusam magnitudinem dilatentur, ut reliqua viscerum illis -ant (-unt *M*). 52,52 ut per ipsos sinus pars intima vix tenui libro -atur. ARNOB. nat. 2,66 corticibus -i et amiciri. 5,16 quibus (*lanis*) la deficientem -xit. PORPH. Hor. ars 124 quam (*scrobem*) ... in summo breviter cinere -xit. HIL. in Matth. 10,11 *serpens* id (*caput*) ... collecto in orbem corpore -at. AVSON. 298,20 quid memorem Pario -ctum marmore fontem. AMM. 17,7,7 *ruinae* magnitudine oppressi isdem adhuc mólibus -untur. 21,12,18 scutorum densitate -ctus (24,2,5 clipeorum densitate -cti. 24,5,6). 23,3,11 testudo -itur coriis bubulis. 24,4,4 scutum, quo -ctus. 24,6,8 -cti scutis oblongis et curvis. 25,1,18 campos cruore et corporum strage -xit. CARM. de mens. 2,13 -ctam Myrto Venerem veneratur Aprilis. HIER. epist. 51,5 aut quae corpora -bat Adam et Eva foliis ficus ...? 22,25 obducto velamine ora -xi. AVG. c. Iul. 2,6,16 quid enim tam in promptu est quam succinctoriis vel praecinctoriis, quae graece περιζώματα nuncupantur, lumbos hominum -i vel praecingi. PHYSIOGN. 5 pectus non nimia carne -ctum. 81 cum pupillae pars magna palpebra inferiore -itur. MARCELL. chron. II p. 90, 472,19 Vesuvius ... omnem Europae faciem minuto -xit pulvere. GREG. TVR. glor. conf. 18 (*mons*) tanta densitate labrucae -ctus (contentus *al.*). CARM. epigr. 281,2 dumis -cta lavacra. 1168,4 nec (*patris*) manibus lumina -ere. *abl. modi*: PETRON. 132 verberum notas arte -xi. *abl. limit.*: APVL. met. 9,20 probeque capite -ctum amatorem.

2 *cum acc. solo*: CIC. Arat. 157 quas -it (contigit DH^1) omnis formidans acrem morsum Lepus. 398 caudam -it umbra. 452 linquens vestigia parva antepedum -cta. off. 1,126 eas (*partes corporis*) -xit atque abdidit *natura*. CAES. Gall. 7,85,6 agger ... ea, quae in terra occultaverant Romani -it. civ. 2,4,2 piscatoriasque *naves* adiecerant atque -erant. 2,14,1 cum ... arma vero omnia reposita -ctaque essent. OV. met. 9,391 sine munere vestro -at inductus morientia lumina cortex. hal. 34 *polypus* semper ei similis quem -it. LIV. 10,38,8 erat cum alius apparatus sacri ... tum in loco circa omni -cto arae in medio victimaeque circa caesae et ... centuriones. VITR. 10,15,3 quibus (*laterariis*) contabulatio circumdata -bàt inferiora. PAVL. FEST. p. 333 quod ignoraverant -ere ut quidam, fulgur conditum. SEN. suas. 2,3 montes perforat, maria -it (*i. ponte consternit*) *Xerxes*. CELS. 4,1 -it ... universa haec omentum. 5,25,4 aqua quae id -at. 5,28,3 diligenter nervis ... ante -ctis. 6,18,2 ubi vero glans -cta est (7,25,2). 7,7,8 -cto oculo (*ibid.* ne -i oculus non possit. 7,7,9. 10). 7,26,1 ut incisum colem integra pars cutis -at. 7,33.8,1. PHAEDR. app. 1,2 -ere honeste posset ut nudas nates. SEN. epist. 97,2 ut picturae quoque masculorum animalium -antur. CVRT. 5,4,8 platani quoque et populi -unt ripas. 7,9,15 quarum stipites hedera -erat. COLVM. 1,5,2 si fictilibus tubis in -ctam cisternam deducatur *aqua*. 2,11,4 cum sata sulcos -erint. 7,9,10 -i non debet. 11,3,38. 12,16,2. 12,44,7 *bis*. 12,50,2. 12,56,3 sic infundito sinapi, ut a iure -atur. PLIN. nat. 2,240. 4,95 nuda alioqui corpora praegrandes ipsorum aures tota -ant. 18,358 cum -ctus ignis e se favillam discutit. FRONTIN. aq. 19 -ctis piscinis (SVET. Nero 31). TAC. ann. 12,47 diversis et -ctis vehiculis abduntur. PLIN. epist. 10,98,2 eam (*cloacam*) -i. TRAIAN. Plin. epist. 10,99 aquam. APVL. met. 1,7 unam e duabus laciniis meis exuo eumque propere vestio dicam an -o. *ibid.* lacinias, quas boni latrones -endo mihi concesserant. 8,5. 10,18 *carpenta* partim -cta, partim revelata. 10,31 quorum capita cassides ovatae stellarum apicibus insignes -bant. mund. 30 speciesque innumeras modo propalam, saepe -ctas ab uno ... principio agitari iubet. ANTH. 462,7 classis -erat aequor. SOL. 2,47 *Diomedeae aves* sic -unt subtercavata. 37,2 *Euphrates* ad instar Aegyptii amnis terras -ens (AMM. 29,6,17 Tiberis ... omnia paene -xit. PS. RVFIN. in Am. 9,5 qui (*Nilus*) cum inundatu annuo Aegyptia arva -erit. HIL. in Matth. 28,1 se in minimis suis ... et peregrinationibus confoveri et nudis -i (*cf.* VVLG. Matth. 25,36 cooperuistis me. 25,38 cooperuimus te. PAVL. NOL. epist. 13,22 in omni egeno et paupere Christum cibari potari -i visitari. EVG. TOLET. carm. 2,7). myst. p. 10,31 cum a Sem et Iaphet -itur (*cf.* VVLG. gen. 9,23 operuerunt. HIL. myst. p. 12,9 texerint). p. 12,8 nudi nuditas patris ridetur ab uno et rursum -itur a duobus. AVIEN. orb. terr. 1201 aurum tecta operit, sola late -it aurum. Arat. 1639 radios quoque crassior umbra -it. DICT. 3,7 Patroclus ... cautius -ctus. AMM. 23,6,83 pedites in speciem mirmillonum -cti. 24,2,10 laminae totius hominis speciem -bant. HIER. epist. 18,10 pedes -ant (*syn.* pedum velare vestigia). VVLG. psalm. 54,6 -erunt (ἐκάλυψε) me tenebrae. Sirach 38,16 secundum iudicium -e (περίστειλον) corpus illius. RVFIN. hist. 3,6,13 nox plena mortis cuncta -erat. 6,2 scit quae intrinsecus -untur. AVG. civ. 14,21 pudenda esse -cta. in Iob p. 592,23 non ad abscondendum lux -it, sed ad manifestandum. SVLP. SEV. dial. 2,1,5 pauperem -ctum discedere iubet. 2,4,4 campos omnes late patentes confluentium multitudo -erat. MART. CAP. 8,841 cum ... Leo oritur, Coronae reliqua -untur. DRAC. laud. dei 2,34 omnia -it implens *spiritus*. EVGRAPH. Ter. Haut. 460 relevi dolia omnia: linire est -ere et operire, contrarium est relevi, id est, aperui. VEN. FORT. vita Radeg. 34,78 cuius (*monachae*) ex humore sanguis -erat oculum. CORP. IX 3152 balineum solo s. p. aedificavit et -xit. X 3310 in cuius honorem basilica haec adquisita -ctaque est. *acc. gr.* APVL. met. 8,10 probe vestes -ctus.

3 *seq. praepositiones*: in *c. abl.*: TAC. Germ. 46 nec aliud infantibus ... suffugium quam ut in aliquo ramorum nexu -antur. HYG. astr. 2,13 eum (*Erichthonium anguem*) dicitur Minerva in cistula quadam ut mysteria -ctum ad Erechthei filias detulisse. RVFIN. apol. 1,39 in suo sinu -at furtum. ex: PS. APVL. Ascl. 34 omnia a superiore illo mundo quasi ex vestimento esse -cta. sub *c. abl.*: ARNOB. nat. 3,13 illa ... quae sub costis earumque sub cratibus cutes -unt atque omentorum membranulae. super *c. acc.*: ITALA exod. 10,15 (Ottob.) -erunt (ἐκάλυψε, VVLG. operuerunt) super faciem terrae Aegypti vastantes omnia *locustae*.

B *speciatim*: *i. q. sepelire*: CIC. Arch. 24 tumulus qui corpus eius -erat. Phil. 14,34 nec dispersis bustis humili sepultura crematos, sed -ctos publicis operibus atque muneribus eaque constructione. PROP. 1,22,8 tu nullo miseri -is ossa solo. OV. epist. 15,274 hic Taenaria -ar exul humo (PLIN. nat. 7,187 [*interpol.?*] sepultus vero intellegitur quoquo modo conditus, humatus vero humo -ctus. MIN. FEL. 11,4 nec intersit, utrum ferae diripiant an maria consumant an humus -at an flamma subducat. APVL. met. 1,19 ubi defletum pro tempore comitem misellum arenosa humo in amnis vicinia sempiterna -xi). Pont. 1,2,60 ne mea Sarmaticum -at ossa solum. LIV. 26,25,13 eos uno tumulo -rent (VAL. MAX. 6,1 ext. 1 CVRT. 7,9,21. VAL. FL. 5,58 ossaque nec tumulo nec separe -at urna. CARM. epigr. 1012,4 hóc Marius Fidens -or á tumulo). CARM. epigr. 965,1 (*p. Chr. 10*) levis tellus mea -et ossa (= 966,1). SEN. epist. 92,34 ignis illud exedat an terra -at. LVCAN. 4,810 nullo -ctus Curio busto. VAL. FL. 1,814 nec membra sepulchro -at (CYPR. GALL. deut. 283 nullo -ctus membra [*acc. gr.*] sepulchro). SIL. 16,42 super -xere herbida lapsos pondera, et in tumuli concessit caespes honorem. TAC. hist. 1,49 Galbae corpus humili sepultura in privatis eius hortis -xit (DICT. 3,14 una atque eadem sepultura cum carissimo sibi omnium -i). ITALA Ezech. 26,19 (Weing. Wirc.) -et (κατακαλύψει, VVLG. operuerint) te aqua multa. ARNOB. nat. 6,6 -ere cineres atque ossa et functorum corporum sepulturas esse. *ibid.* quibus templis -antur. DICT. 3,21 uno eodemque funere cum Alexandro -itur. CARM. epigr. 1021,2 usta cinis proprio -at ossa solo. 1033,8 Terpsichorenis tellús -at ossa levis. 1173,2 -or hoc titulo. 1268,3 altera -xit tellus, dedit altera nasci.

II *in imagine et* ***translate***: *i. q. operiendo vel defendere vel occultare vel conservare*: TER. Hec. 401 et illi miserae indigne factam iniuriam -eris. CIC. prov. 8 *libidines* fronte et supercilio, non pudore et temperantia -bat. CATVLL. 64,334. VAL. MAX. 5,7 ext. 1 impium pectoris vulnus pia dissimulatione. TAC. hist. 2,77 operiet et recludet -cta et tumescentia victricium partium vulnera bellum ipsum. 3,73 alii fide clientium -cti et inter sarcinas abditi. ann. 13,13 Agrippina ... *iuveni* suum cubiculum ac sinum offerre -endis quae prima aetas et summa fortuna expeterent. APVL. met. 9,18 fide tenebrarum -ctus atque absconditus. ARNOB. nat. 1,2 summotis ... omnium contentionum studiis, quibus obscurari et -i contemplatio rerum solet. 5,41 quod graviter foedorum verecundia -bat. 7,29 causam ... perspicuam nec caliginis alicuius obscuritate -ctam. HIL. in Matth. 6,4 in multis vestitu ovium rabies lupina -itur. 21,9 synagoga infidelis ... impudentiae suae foeditates ... infructuosis esset verborum velamentis tamquam ficus foliis -ura (*ibid.* pudorem suum Adam et Eva huius arboris foliis texerunt). 25,5 veterum exinde peccaminum, quibus antea -batur, erit tunicam relaturus. 32,3 cuius maiestate audita vestem sibi discidit, ipsum videlicet quo -batur velamentum legis abrumpens. ad Const. 1,3 ut inclusam perniciosam corruptelam inquisitorum verborum velamine -ant. trin. 6,8 ut per quod se virus latens (*haeresis Arrianorum*) -it, per id ipsum proditum sit. PRISCILL. tract. 7,117 p. 85,15 perpetua luce -cti (*de beatitudine caelesti*). HIER. epist. 18,15 cetera quae ipsius prophetiae sermo -xit (PS. RVFIN. in Am. 7,1—3 prophetali sermonem suum more -xit). PELAG. in II Cor. 11 p. 800^B sub contemplatione euangelicae praedicationis -at rapacitatem. PS. RVFIN. in Am. 6,13 gratissimus sensus et qui elocutionis sit genere -ctus. PS. PHOEBAD. fid. 3 p. 39^A quomodo malignos sensus tuos occulta fraude ... -res. COD. Theod. 7,4,21 (*a. 396*) tantum nefas simili taciturnitate -erint. EVSTATH. Bas. hex. 9,3 p. 958^C ursorum segnior natura est, mens aspera, subdola et non minus saetis quam simultate -cta. ILDEFONS. vir. ill. praef. si ... gloriosorum virorum clarescentem memoriae lucem tenebrosi nube silentii -issem. CARM. epigr. 480,7 pignus amoris pectore -itur memor⟨i⟩ dulcedine mentis.

contemero, -āvī, -āre *a* con *et* temerare. GLOSS. corrumpo. OV. am. 2,7,18 sollers ornare Cypassis obicitur dominae -asse torum. MART. epigr. 10,2 ausus tam notas -asse manus. RVFIN. hist. 5,28,15 divinas scripturas absque ullo timore -ant et corrumpentes eas emendare se dicunt (ἐπέβαλον τὰς χεῖρας, λέγοντες αὐτὰς διωρθωκέναι).

? **contemnalis.** GLOSS. IV 36,28 contemnalis senex: emptus manu[m] missus et tutor, auctor factus (coemptionalis *conicit Goetz et confert* PLAVT. Bacch. 976 nunc Priamo nostro si est qui emptor, comptionalem senem vendam ego). *Burger.*

contemnificus *a* contemnere *et* facere. GLOSS. V 639,33 con-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

temnificum contemtorem. LVCIL. 654 ego enim contemnificus fieri et fastidire Agamemnonis.

×contemno, -tempsī, -temptum, -ere *a* con *et* temnere (*cf. p. 640, 64*). *de* contĕmpsi *cf.* PRISC. gramm. III 527, 25. *leguntur formae* -tempno, -temsi, -temtus *sim. vel etiam* -tentus *passim in codicibus; in titulis*: INSCR. christ. Rossi II p. 244, 2 -pnens. CORP. III 9450 si quis -mserit. INSCR. christ. Hisp. 361[B] -mserat. *cf.* GRAMM. suppl. 299 sumptus, -ptus, temptatus per p scribendum. *deponens*: CANON. Migne 56, 893[B] qui hanc praeceptionem -pti fuerint, superioribus poenis subiaceant. *non inveni supinum neque partic. fut. act.* NON. p. 436 -ere et despicere eo distant, quod est despicere gravius quam -ere. SCHOL. Cic. Gron. p. 389 despicimus inferiores, -imus aequales; aut despicimus vultu, -imus animo (*ad* CIC. Verr. 1, 9 non usque eo despiceret -retque ordinem senatorium). *de verbis* -o *et* καταφρονῶ, despicio *et* περιφρονῶ *inter se comparatis vide* HIER. in Tit. 2, 15 p. 589 *sq.* GLOSS. καταφρονῶ. -ere: neglegenter agere. -ptum: profanatum. -ptum: haervendlicae (heruuendlice). -mni: avertimini. *reperitur inde a* PLAVTO *apud omnes fere auctores, longe saepissime apud* CIC., SEN. philos., AVG. *sequitur infinitivus inde ab* HOR. (*cf. p. 637, 3 sqq. et sub IV*). *inest huic verbo notio et habendi et exprimendi affectus, vim merae negationis habet inde ab* VLP., *apud recentiores saepe.*

I ***parvi pendere*:** A *generatim*: 1 *aliquid*: *i. q. parvi vel nihili aestimare, fastidire, satiari*: PLAVT. Poen. 1177 neque -psi eius (*Veneris*) opes hodie. CIC. Verr. 5, 134 mirandum in modum Graeci rebus istis, quas nos -imus, delectantur (5, 132). Cael. 42 ut *iuventus* ea (*sc. inanes adulescentiae cupiditates*), quae ratione antea non perspexerat, satietate abiecisse, experiendo -isse videatur. de orat. 1, 205 ea quae ... de ipsa arte percursa sunt, cum illa te et non -ere et didicisse confiterere. 1, 219 quorum ego copiam magnitudinemque cognitionis atque artis non modo non -o, sed etiam vehementer admiror. 3, 143 quae (*eloquentia*), quamquam -atur ab eis (*philosophis*), necesse est tamen aliquem cumulum illorum artibus afferre videatur. orat. 215 primum enim numerus agnoscitur, deinde satiat, postea cognita facilitate -itur. Tusc. 5, 111 nam ista ipsa -it *sapiens* (*sc. sensus oculorum, aurium*). off. 1, 67 in eo est enim illud, quod excellentes animos et humana -entes facit. 1, 71 quorum iudicium in eo, quod gloriam -ant et pro nihilo putent, difficile factu est non probare. Att. 4, 16, 8 -psimus sexcenties ~~HS~~, cum privatis non poterat transigi minore pecunia. PVBLIL. Q 50 quicquid fortuna exornat, cito -itur. NEP. Ages. 8, 1 ignoti, faciem eius cum intuerentur, -bant; qui autem virtutes noverant, non poterant admirari satis. VITR. 2, 8, 16 cum ergo tam magna potentia reges non -erint latericiorum parietum structuras. MANIL. 4, 923 nec -e tuas quasi parvo in corpore vires. PHAEDR. 1, 12, 1 laudatis utiliora, quae -pseris, saepe inveniri. SEN. nat. 3, 18, 3 subtilius cotidie et elegantius aliquid excogitat (*sc. ad luxuriam*) furor usitata -ens (PORPH. Hor. sat. 2, 2, 38 rare ieiunus invenitur, qui -at res vulgares). epist. 24, 25 illi -unt vitam, hi gravantur. 31, 3 nisi -ptus est labor et in eorum numero habitus, quae neque bona sunt neque mala. SVET. gramm. 24 quamvis omnes (*sc. libelli*) -i magisque opprobrio legentibus ... esse animadverteret. FLOR. epit. 1, 1, 4 Alba erat tum Latio caput, Iuli opus; nam Lavinium patris Aeneae -erat. FRONTO p. 20 N. qui orationem spreverit, litteras concupiscet; qui scripta -erit, scriptorem reverebitur. p. 151 haec si propterea -is, quia didicisti, philosophiam quoque discendo -es. PORPH. Hor. epist. 1, 6, 31 si ita -is virtutem, ut non summum bonum eam sed verba existimes. LAMPR. Heliog. 29, 1 habuit gemmata vehicula et aurata -ptis argentatis et eboratis et aeratis. SCHOL. Hor. ars 165 cito quae ante amaverat -it (HOR. amata relinquere pernix). CLAVD. 20, 339 Romam -ere sueti mirarique suas ... aedes. AVG. c. acad. 3, 22 quicquid praeter res humanas atque divinas est, nos vilissimum ducere et omnino -ere oportet. c. Iul. 1, 1, 1 nam unde partim laetamur, partim contristamur, nulla ratione -imus. in psalm. 68, 1, 3 quis non -at dulcedinem saeculi inhians dulcedini aeternae. serm. ed. Mai 20, 2 quomodo *serpens* cetera, quibus longus est, -at, ne caput eius a persequente caedatur. EVGRAPH. Ter. Ad. 452 nil pendit *id*: -it, non curat. *i. q. habere vel uti nolle; dimittere, abicere, non accipere*: CATO agr. 1, 4 caveto alienam disciplinam -as (*cf.* PLIN. nat. 18, 28). LVCIL. 550 cetera -it et in usura omnia ponit. CIC. Mur. 31 sin haec bella gravissima victoriaeque eorum bellorum gratissimae fuerunt, cur Asiaticae nationes atque ille a te hostis -itur? (*i. gloria ex Asia parta*). dom. 132 quorum quidem tu non -isti sed pertimuisti dignitatem (*sc. pontificis ad delubrum dedicandum*). Phil. 1, 29 non pecuniam ... quae semper ab amplissimo quoque clarissimoque -pta est ..., sed caritatem civium et gloriam concupivisse. de orat. 1, 171 sed tamen idem (*Antonius*) hoc semper ius civile -psit. 2, 4 ita se uterque graviorem fore *censebat*, si alter -ere, alter ne nosse quidem Graecos (*i. res Graecas*) videretur (SEN. contr. 10, 4, 21). Brut. 123 video mihi multa legenda iam te auctore, quae antea -bam. 198 iudex, qui separatim alterum admiratus esset, idem audito altero iudicium suum -ret. off. 1, 68 nihil honestius magnificentiusque quam pecuniam -ere, si non habeas, si habeas, ad beneficentiam liberalitatemque vertere. 1, 106 corporis voluptatem non satis esse dignam hominis praestantia, eamque -i et reici oportere. Att. 1, 4, 3 quod si assequor, supero Crassum divitiis atque omnium vicos et prata -o. 2, 16, 4 te ... hospitio agresti accipiemus, quoniam maritumum hoc -isti (epist. 12, 20 Sinuessarum deversoriolum). epist. 2, 12, 3 non erat minor *integritatis laus* ex -enda quam ex conservata provincia. 7, 8, 1 sum admiratus, cur tribunatus commoda ... -pseris. LVCR. 1, 53 ne mea dona tibi studio disposta fideli, intellecta prius quam sint, -pta relinquas. 5, 1418 pellis item cecidit vestis -pta ferina⟨e⟩. VERG. Aen. 8, 364 aude, hospes, -ere opes (SEN. epist. 18, 12. 13. DAMAS. epigr. 33, 5 -ptis opibus malui cognoscere Christum. INSCR. christ. Rossi II p. 94 -psit patris mente beatus opes). MORET. 93 cortice nudat et summis spoliat coriis *alia, apia, coriandra*, -ptaque passim spargit humi. PROP. 2, 13, 3 hic (*Amor*) me tam graciles vetuit -ere Musas (*i. poesin*). 3, 19, 3 vos, ubi -pti rupistis frena pudoris, nescitis ... habere modum. OV. epist. 15, 166 -ptast virtus Pallade dante mihi. rem. 140 periere Cupidinis arcus, -ptaeque iacent et sine luce faces. met. 14, 141 -pto munere Phoebi innuba permaneo. Pont. 4, 10, 34 ut ... siccus -pta nave viator eat. SEN. contr. exc. 5, 7 cum servorum desideraret auxilia captivorum -psit. SEN. dial. 11, 18, 2 alter honores industria consecutus est, alter sapienter -psit. epist. 39, 4 magni animi est magna -ere ac mediocria malle. 49, 6 in ea quaestione, quam subtilius est -isse quam solvere. 73, 14 sapiens tam aequo animo omnia apud alios videt -itque quam Iuppiter. 110, 12 non est autem quod te nimis laudes, si -pseris aureos lectos et gemmeam supellectilem. ... tunc te admirare, cum -pseris necessaria. COLVM. 8, 10, 6 propter quae ne rusticis quidem -endus sit hic reditus. STAT. Theb. 7, 400 -pta quies, vix aut sopor illis aut epulae fecere moram. 7, 805 sic ubi navales miscet super aequora pugnas -pto Bellona mari. silv. 1, 1, 104 tua (*Domitiani*) . . . lumina -pto mallet Rhodos aspera Phoebo (*i. signo Phoebi*). SIL. 5, 197 Cantaber et galeae -pto tegmine Vasco. QVINT. inst. 9, 2, 4 quae relinquenda, quae -enda sint, iudicare. PLIN. epist. 6, 17, 5 res . . . quae eos, a quibus -itur, invicem -at. APVL. met. 7, 6 spretis atque -ptis urbicae luxuriae deliciis fugientis comes. Socr. 21 p. 169 non ratio pingendi nec ratio psallendi, quas quivis bonus vir sine ulla animi vituperatione . . . -erit. TERT. ieiun. 3 pro uno inlicito plura licita -ens. VLP. dig. 38, 1, 5, 12 nam in his quoque -endam putavit operis novi nuntiationem (38, 1, 5, 13. 43, 21, 3, 8. 43, 23, 1, 4). NEMES. ecl. 2, 69 et post haec, Donace, nostros -is amores? cyn. 127 sed quamvis avidus, primos -ere partus malueris (*sc. canis*). IVST. 9, 4, 10 -untque absolutionem, quam dare inimici possunt. ARNOB. nat. 2, 64 vis sumere, quod affertur ...? consulueris tu tibi. aspernaris, -is et despicis? tu te . . . privaveris. TRACT. in Luc. 6, 2 sabbatum ad requiem datum est . . . ad libertatem, non ad opus servile; et vos requie et libertate -mta servile opus perficitis. FILASTR. 129, 4 ut . . . paganitate, iudaismo et omni haeresi -ptis atque damnatis sola fides vera . . . coleretur. VVLG. Sirach 49, 6 reliquerunt legem altissimi reges Iuda et -erunt timorem dei (*aliter gr.*). AMM. 25, 9, 6 multi furabantur opes proprias, quas vehi posse credebant, -pta reliqua supellectili. 26, 1, 2 inscitia vulgari -pta ad residua narranda pergamus. SCHOL. Hor. sat. 1, 2, 105 venator persequitur leporem, ut capiat, et captum -it; amor meus . . . absentia et difficilia desiderat et parata -it. 1, 2, 107 venatori qui absentem leporem sequitur et appositum in epulis -it (*cf.* HOR. sat. 1, 2, 105 *sq.*). CLAVD. 10, 337 insere te nostris -pto iure (*iuris dictione*) choreis. AVG. bapt. 4, 25, 32 conversio cordis potest quidem inesse non percepto baptismo, sed -pto non potest. in psalm. 30, 3, 5 omnia ista quae amant homines quia noluit illa habere Christus, ut non habendo ostenderet -enda. PRVD. c. Symm. 2, 1071 nec -pta perit miseris (*virginibus Vestalibus*) sed adempta voluptas corporis intacti. DRAC. laud. dei 3, 103 *Abraham* natum senior susceptum tardius unum spe cito -psit, iussus produxit ad aram. 3, 426 *Regulus* immemor uxoris natos -psit et urbem. NOVELL. Iust. app. 6 quicumque suam -erint terram et ad alienam se ducere voluerint. CASSIOD. var. 1, 43, 2 stupere . . . in unius gratia tot desiderabilia fuisse -pta. 3, 53, 3 ut nec aspera *aqua* dispendioso labore debeat quaeri, nec dulcis necessariaque inhonora -i (*i. latere*). *i. q. vitare*: RHET. Her. 2, 20, 31 quae sint, quae ... conveniat, quae tacite -i atque vitari sine reprehensione. 3, 3, 5 res humiles ... viros fortis propterea -ere oportere nec idoneas dignitate sua iudicare. Q. CIC. pet. 27 quorum amicitia aut -enda aut fugienda sit. CIC. de orat. 2, 104 ita dum inertiae vituperationem . . . -unt, assequuntur etiam illam, quam magis ipsi fugiunt, tarditatis. 2, 308 sed eorum partim ita levia sunt, ut -enda sint (*cf.* QVINT. inst. 5, 13, 22). Tusc. 1, 95 -amus igitur omnis ineptias. OV. ars 3, 542 -pto colitur lectus et umbra foro. STAT. Theb. 12, 518 iuvat *grues* orbe sereno -isse nives et frigora solvere Nilo. QVINT. inst. 1 prooem. 14 -pto bene dicendi labore ad formandos animos. 10, 1, 30 nam si aliqua -isset *Seneca* . . . consensu potius eruditorum . . . probaretur. APVL. met. 4, 9 ut -pta pugna manus unicae nullo negotio cunctis opibus otiose potiremur. VVLG. Iob 39, 7 -it (καταγελῶν) multitudinem civitatis, clamorem exactoris non audit. PS. AVG. serm. 293, 1 avaritiam -ere . . . pars magna martyrii est. VAL. CEM. hom. 5, 3 ferri spicula per caelum volantis facile scuti obiectione -is (SEDVL. epist. 1 p. 4 cli-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

peo dominicae protectionis armatus . . . tela facili repulsione -am). COD. Iust. 6, 51, 1, 4 neque enim ferendus est is, qui lucrum quidem amplectitur, onus autem ei adnexum -it. *cum inf.*: HOR. epist. 1, 1, 29 non tamen idcirco -as lippus inungi. 1, 1, 50 quis... pugnax magna coronari -at Olympia. SEN. Phoen. 197 nemo -psit mori, qui concupivit. STAT. Theb. 6, 339 et audito -psit Apolline pasci *grex* (*i. desiit*). FLOR. epit. 4, 12, 53 sed iam tantus erat Caesar, ut triumpho augeri -ret. APVL. apol. 91 an . . . tuaque perfecta eruditione fretus -am stultis et impolitis ad haec respondere? Socr. 23 p. 175 haec omnia meus Socrates habuit et ideo cetera habere -psit. TERT. patient. 5 quid prius fuerit ille angelus perditionis . . ., -o quaerere, palam cum sit. SCHOL. Hor. ars 304 non curo sed -o dici poeta. SEDVL. op. pasch. 1, 29 hanc salutem . . . habere -psit. SALV. gub. 3, 5 si autem cum paganis *mihi loquendum est*, probare -am. DRAC. Romul. 8, 22 quicquid -psit uterque scribere Musagenes, hoc vilis colligo vates. *adde* NICET. spir. 19 si angeli eum cupiunt aspicere, quanto magis nos homines mortales -ere non debemus. *nota i. q. paenitere*: TER. Hec. 90 te desiderium Athenarum arbitror, Philotium, cepisse saepe et te tuum consilium -isse (SCHOL. *ad l.* paenituisse).

2 *aliquem*: TER. Andr. 248 quot modis -ptus, spretus! (*sc. filius a patre*). CIC. Cato 12 est in manibus laudatio *Q. Maximi de filio habita*, quam cum legimus, quem philosophorum non -imus? SEN. contr. exc. 5, 2 dives me semper -psit, numquam nisi pro mortuo habuit *pater*. FILASTR. 148, 7 -ptis impiis parentibus . . . . PRISCILL. tract. 2, 43. AMM. 14, 7, 10 qui cum venisset, . . . -pto Caesare, quem videri decuerat, ad praetorium perrexit. *i. q. amorem alicuius aspernari*: TER. Eun. 170 tamen -ptus abs te haec habui in memoria. Phorm. 917 nam quo redibo ore ad eam quam -erim? PROP. 1, 5, 13 a! mea -ptus quotiens ad limina curres. OV. epist. 3, 81 vel patiare licet *meos scindi capillos*, dum ne -pta relinquar. PETRON. 108 sed -ptus amor vires habet. SCHOL. Hor. sat. 2, 3, 277 Marius quidam ob amorem Helladen puellam occidit, cum ab ea -retur. HYG. fab. 53 p. 58, 25 Iovis cum Asterien . . . amaret, illa eum -psit. VVLG. gen. 39, 13 cumque vidisset mulier (*uxor Putiphar*) . . . se esse -ptam. num. 5, 12 vir, cuius uxor erraverit maritumque -ens dormierit cum altero (5, 27). Ier. 3, 20 sed quomodo si -at mulier amatorem suum, sic -psit me domus Israel (ἀτεθεῖ . . . ἠτέθησεν). *nota*: PLAVT. Stich. 305 contundam facta Talthubi, -amque omnes nuntios (*i. conteram*). PETRON. 8 iunctis viribus molestum -psimus (*i. reppulimus*). *sim.* VVLG. prov. 29, 1 viro, qui corripientem dura cervice -it, repentinus ei superveniet interitus.

B *speciatim*: 1 *se contemnere*: *i. q. modestum esse*: PLAVT. Mil. 1236 ut ipsa se -it. Trin. 322 qui ipsus sibi satis placet, . . . qui ipsus se -it, in eost indoles industriae. LVCIL. 1182 Granius autem non -ere se et reges odisse superbos (CIC. Att. 6, 3, 7). CIC. Phil. 13, 15 quamquam enim est tanta in te (*M. Lepido*) auctoritas, quanta debet in homine nobilissimo, tamen senatus se ipse non -it, nec vero fuit umquam gravior, constantior, fortior. SEN. epist. 43, 3 tu nunc in provincia, licet -as ipse te, magnus es. AVG. c. acad. 1, 1, 1 cum tibi tuo animo indigna multa accidunt, ne te ipse -as. in epist. Ioh. 8, 2 -e te, cum laudaris; ille in te laudatur, qui per te operatur. 2 *i. q. non probare*: RHET. Her. 2, 11, 16 non alienum fuit, ut huius infantiae garrulam disciplinam -remus. CIC. de orat. 1, 23 non quo illa -am, quae Graeci dicendi artifices et doctores reliquerunt. 1, 163 ab homine omnium gravissimo, qui genus huius modi disputationis semper -erit. 3, 59 hanc dicendi exercitationem exagitarent atque -rent. orat. 235 ut plane genus hoc (*compositae orationis*), quod ego laudo, -isse videantur. fin. 2, 26 qui haec didicerunt (*sc. eleganter dividere*), quae ille -it, sic solent. opt. gen. 12 dicant se quiddam subtile et politum velle, grande ornatumque -ere. QVINT. inst. 11, 1, 89 seque eius gentis (*Graecorum*) amatorem esse profitetur, Sardos -it, Allobrogas ut hostes insectatur. HIER. epist. 84, 7 probo laborem viri, licet fatuum in plerisque dogma -am. 98, 24 sin autem respuunt eam (*veritatem*) et -entes ecclesiasticam disciplinam elevant cornu suum contra regulas eius. FILASTR. 48, 1 fuit Tatianus . . ., qui recessit a veritate . . . doctrinamque . . . magistri -psit in omnibus.

II **non respicere**: A *aliquid*: *i. q. nihil curare, vel generaliter vel per neglegentiam vel per contumaciam*: RHET. Her. 4, 16, 23 quia talem stultitiam -ere, non imitari consuevi. CIC. div. in Caec. 35 quid? illa, Caecili, -endane tibi videntur esse, sine quibus causa sustineri . . . nullo modo potest? 39 magna sunt ea . . ., noli haec -ere. har. resp. 21 respondebis . . . nihil cuiusquam aut neglegentia -ptum aut scelere esse pollutum; omnia sollemnia . . . summa cum caeremonia esse servata. epist. 11, 20, 1 saepe enim mihi cum esset dictum neque a me -ptum. LVCR. 2, 448 adamantina saxa . . . ictus -ere sueta. 5, 379 neque enim mortali corpore quae sunt . . . potuissent immensi validas aevi -ere vires (5, 1217). SALL. Iug. 15, 2 senatus magna pars gratia depravata Adherbalis dicta -ere. VERG. Aen. 3, 77 immotamque coli dedit et -ere ventos *Delon*. PROP. 1, 4, 23 nullas illa suis -et fletibus aras. 1, 19, 21 quam vereor ne te -pto, Cynthia, busto abstrahat a nostro pulvere iniquus Amor. 2, 11, 5 et tua transibit -ens ossa viator. 3, 1, 37 ne mea -pto lapis indicet ossa sepulcro.

LIV. 2, 2, 5 id summa ope tuendum esse neque ullam rem, quae eo pertineat, -endam. 8, 33, 15 in L. Furio, qui -pta sua senectute et auctoritate foedissimo cum eventu pugnasset. CVRT. 4, 15, 8 ut . . . -pto sarcinarum damno fortiter dimicet (4, 16, 28). 6, 7, 35 -ptum magis quam celatum indicium esse videri sibi dixit. SEN. Herc. f. 612 et fata vici, morte -pta redi (Herc. O. 1161 ego qui relicta morte, -pta Styge . . . redi. *cf.* 1681 cum victor Erebi Dite -pto redit). Med. 120 merita -psit mea. LVCAN. 10, 428 non rapuere nefas, summi -pta facultas. TAC. dial. 26 -pto ordine rerum, omissa modestia ac pudore verborum . . . armis incompositus . . . non pugnat, sed rixatur. ann. 15, 57 illam non verbera, non ignes, non ira . . . torquentium . . . pervicere; sic primus quaestionis dies -ptus (*i. tormenta primi diei -pta*). IVV. 5, 102 -unt mediam temeraria lina Charybdim (VENVL. dig. 45, 1, 137, 2 omni tempestate -pta iter continuare cogatur). IVLIAN. dig. 4, 4, 41 exceptionem . . . adulescens habere poterit, quia unicuique licet -ere haec, quae pro se introducta sunt. APVL. apol. 60 mendacium tam stultum potius Aemiliano, qui frustra redimebat, quam mihi, qui merito -bam, obfuturum. met. 7, 12 nam procedente sermone paulo iam clarius -pta mea praesentia quasi vere mortui . . . inquit . . . . ITALA Matth. 18, 17 (Cypr. epist. 59, 20) si autem ecclesiam -erit (παρακούσῃ, VVLG. non audierit). VLP. dig. 48, 18, 1, 23 nam plerique patientia sive duritia tormentorum ita tormenta -unt, ut . . . . PAVL. dig. 2, 11, 5, 1 item si duo rei promittendi sint, et unus ad iudicium non venerit -pta sua promissione. CAPITOL. Aur. 11, 2 delationes, quibus fiscus augeretur, -psit. 28, 1 ab eo (*filio*) petit, ut belli reliquias non -ret, ne videretur rem publicam prodere. SCHOL. Hor. epist. 1, 15, 5 ipse vicus (*Baiae*) coepit ingemiscere -ptus in aquis suis. 1, 15, 7 Baiae gemunt sulphura sua et sudationes -i et his frigidas aquas praeferri. VVLG. eccles. 9, 2 quod universa aeque eveniant . . . immolanti victimas et sacrificia -enti (καὶ τῷ θυσιάζοντι καὶ τῷ μὴ θυσιάζοντι). II Macc. 4, 14 ut sacerdotes . . . -pto templo et sacrificiis neglectis festinarent participes fieri palaestrae (καταφρονοῦντες . . . ἀμελοῦντες). AMM. 29, 6, 11 murorumque maximam partem, pacis diuturnitate -ptam et subversam, . . . expedivit. CLAVD. 5, 123 cum classibus iret *Xerxes* per scopulos, tectumque pedes -ret aequor. 26, 178 facili -ptum Strymona saltu et frustra rapidum damnant Haliacmona Bessi. PALLAD. hist. mon. I 37 scorpio vulneravit *Elpidium* . . ., nec stando quidem, in quo fuerat, mutavit spatium; ita eum -psit dolorem. AVG. civ. 1, 13 nec ideo tamen -enda et abicienda sunt corpora defunctorum. 3, 15 nam scelus occisi ab eo soceri optimi regis sui adeo -erunt, ut eum regem suum facerent. HERM. Pal. mand. 9, 10 -e (καταφρόνησον) ergo illam (*haesitationem*) et superior esto. THEOD. PRISC. eup. faen. 44 si his adiutoriis -ptis sanguinis fluentis molestia perseveraverit. log. 29 qui (*chalasticus clyster*) si -ptus fuerit. COD. Theod. 6, 4, 20 (*a.* 372) ineundi magistratus unum omnium diem praetoribus IV esse oportet . . . et si quis vel differendum vel -endum esse crediderit. COD. Iust. 3, 1, 14 rem non novam neque insolitam aggredimur . . ., cum vero -pta sit, non leve detrimentum causis inferentem. NOVELL. Iust. app. 3 cura fuit servandae vetustatis maxime disciplinae, quam numquam -psimus, nisi et in melius augeremus. CASSIOD. var. 2, 3, 7 legit enim frequenter Roma fasces de moenibus Gallicanis, ne aut in damno suo praecipua -ret, aut probata virtus inhonora cessaret. hist. 8, 4. CORP. X 3980 matrimoni fuit talis, ut -ret iuventutem. *de timore, i. q. non timere*: CIC. Marcell. 25 omitte istam, quaeso, doctorum hominum in -enda *morte* prudentiam (Tusc. 4, 82. SEN. epist. 70, 9 quid erat stultius quam mortem -ere, venenum timere? 75, 14 mortem -it, dolorem reformidat. 77, 18 mortem times: at quomodo illam media boletatione -is? AVG. catech. rud. 22, 40 resurrexit *Christus* numquam moriturus, ne ab illo quisquam sic disceret mortem -ere, quasi numquam victurus. *saepe*). CIC. Phil. 2, 118 -psi Catilinae gladios, non pertimescam tuos (IVV. 10, 123 Antoni gladios potuit -ere). leg. 2, 39 ego autem nec tam valde id timendum nec plane -endum puto. orat. 41 sic Isocrates videtur . . . aliorum iudicia debere -ere. part. 119 tam amentem, ut poenas ac iudicia -ret. Tusc. 2, 38 ferre laborem, -ere vulnus consuetudo docet. 2, 66 non modo stimulos doloris, sed etiam fulmina fortunae. epist. 15, 15, 2 interpositus annus alios induxit, ut victoriam sperarent, alios, ut ipsum vinci -rent (*i. se vinci*). HIRT. Gall. 8, 8, 1 quo celerius hostes -pta sua paucitate prodirent in aciem (CVRT. 4, 9, 24 quorum paucitate Alexander explorata, deinde -pta praefectum . . . invehi iussit. *saepe*). HOR. sat. 1, 1, 65 populi -ere voces. TIB. 1, 3, 37 nondum caeruleas pinus -erat undas. LIV. 38, 41, 15 nondum adeo hiberno -pto mari, ut traicere auderet. CVRT. 4, 14, 13 audete modo vincere famamque *hostium* -ite (SEN. Phaedr. 269 famam. IVV. 6, 90 *Eppia* -psit pelagus; famam -erat olim). SEN. epist. 67, 6 atqui pericula -it et provocat. 104, 33 vides honorem et notam posse -i. TAC. ann. 14, 9 hunc sui finem multos ante annos crediderat Agrippina -eratque. IVV. 9, 99 nec -as aut despicias, quod his opibus numquam cara est annona veneni. SVET. Tib. 66 modo ut prae pudore ignota et celata cuncta cuperet, nonnumquam eadem -ret et proferret ultro atque vulgaret. IVST. 7, 2, 7 Illyrii infantiam regis pupilli -entes. AVG. civ. 5, 19 sed qui -it iudicia laudantium, -it etiam suspicantium temeritatem. *preces, minas, prodigia sim.*: CIC. Vatin. 14 ut auspicia . . . -pseris initioque tribunatus tui denuntiaris . . . augurum

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

responsa ... impedimento non futura. nat. deor. 2, 9 an Atti Navii lituus ille ... -endus est? (*cf.* 3, 14. div. 2, 80 omitte igitur lituum Romuli ... -e cotem Atti Navii). div. 1, 34 etsi ipsa sors -enda non est. 1, 56 illa duo somnia. 1, 101 haec igitur et a dis significata et a maioribus iudicata -imus? 1, 104 haec posse -i vel etiam posse rideri praeclare intellego, sed id ipsum est deos non putare, quae ab iis significantur -ere. CATVLL. 60, 5 ut supplicis vocem in novissimo casu -ptam haberes a nimis fero corde? SALL. Catil. 52, 35 facile paterer vos ipsa re corrigi, quoniam v e r b a -itis (RVFIN. hist. mon. 1 ubi viderunt verba -i, verberibus eum conficere aggressi sunt). Ov. met. 14, 19 pudor est promissa precesque blanditiasque meas -ptaque verba referre. PHAEDR. 3, 16, 9 noctua ut vidit sibi nullum esse auxilium et verba -i sua. SEN. epist. 14, 8 temerarius gubernator -psit austri minas. HOMER. 79 -pta voce minisque. FLOR. epit. 2, 2, 29 *deorum* auspicia. PANEG. 5, 14 ut ... ultro signum navigationis exposceret, quaedam minacia indubitanter signa -ret (CLAVD. 15, 501 -e Booten, navita, turbinibus mediis permitte carinas). HIL. op. hist. frg. 2, 2 et non semel neque iterum sed frequenter vocati -erunt invitationem synodi. AVG. civ. 3, 22 auguria. *religionem vel superstitionem*: ENN. ann. 379 -psit fontes, quibus ex erugit aquae vis (*cf.* Ov. met. 5, 425 at Cyane, raptamque deam -ptaque fontis iura sui maerens). CIC. leg. 2, 43 vidimus eos ... modo timentes, vicissim -entes religiones. fin. 2, 63 erat *L. Thorius Balbus* ita non superstitiosus ut illa plurima in sua patria sacrificia et fana -ret. ac. 2, 126 nec enim divinationem, quam probatis, ullam esse arbitror, fatumque illud ... -o. Tusc. 1, 36 cuius ignoratio finxit inferos easque formidines, quas tu -ere non sine causa videbare. div. 2, 150 at ex eo ipso (*somno*) plurumae curae metusque nascuntur, qui quidem ipsi per se minus valerent et magis -rentur, si .... VAL. MAX. 1, 1, 19 nec minus efficax ultor -ptae religionis ... Aesculapius. IVV. 3, 145 -ere fulmina pauper creditur. 6, 22 sacri genium -ere fulcri (*cf.* VLP. dig. 48, 5, 2, 3 ceterum qui patitur uxorem suam delinquere matrimoniumque suum -it ..., poena adulterii non infligitur). IVV. 14, 48 maxima debetur puero reverentia, siquid turpe paras, nec tu pueri -pseris annos, sed peccaturo obstet tibi filius infans. SPART. Hadr. 22, 10 sacra Romana diligentissime curavit, peregrina -psit. PRISCILL. tract. 1, 35 hi sunt enim, qui ... dominationes spernunt, dignitates blasphemant, profetationes -unt, resurrectionem negant. VVLG. II par. 26, 18 egredere de sanctuario, ne -mseris. AVG. epist. 258, 2 necesse est enim ut aliter quam oportet humana aestimet, qui divina -it. *adde*: CIC. nat. deor. 3, 9 sed tu auctoritates -is, ratione pugnas. *imperata, legem*: PLAVT. Asin. 416 tu, verbero, imperium meum -isti. CIC. Sest. 133 acta mea sibi ait displicere. Quis nescit? qui legem meam -at. 135 *bis.* Vatin. 29. Phil. 8, 24 an ego ab eo mandata acciperem, qui senatus mandata -ret? (*ibid.* non parere). Tusc. 1, 100 leges Lycurgi. SALL. Iug. 14, 2 -pto imperio vestro ... expulit. 31, 19 iussis vestris oboediens erit; sin ea -it, ... HOR. epod. 4, 16 sedilibusque magnus in primis eques Othone (*i. lege Othonis*) -pto sedet. Ov. epist. 4, 11 quicquid amor iussit, non est -ere tutum. STAT. Theb. 3, 307 quo pectore contra ire Iovem dictasque parem -ere leges. PLIN. epist. 5, 13, 7 quia leges, quia senatus consulta -rentur. IVV. 14, 100 Romanas leges. VLP. dig. 26, 7, 5, 10 usque adeo autem licet tutoribus patris praeceptum neglegere, ut ... liceat eis -ere hanc patris voluntatem. MOD. dig. 19, 2, 50 disciplinam. IVST. 14, 3, 2 ducis imperia. FILASTR. 124, 3 cum voluntate -it ac neglegit dei praeceptum. VVLG. num. 15, 31 verbum enim domini -psit et praeceptum illius fecit irritum. OPTAT. 2, 23 p. 60, 8. 3, 6 p. 87, 1 mandata divina. 3, 7 p. 88, 16 constat in eos vindicasse, a quibus iussio divina -pta est. 4, 4 p. 105, 24 a vobis enim -pta est disciplina (*syn.* non servare). AVG. civ. 1, 26 reus est imperii deserti atque -pti. epist. 105, 7 *imperatores* iubent, quod quisquis -erit, ipsi sibi iudicium acquirit. 194, 40 audiat haec *homo* et non -at. quaest. hept. 4, 25 aliud est ergo praecepta -ere, aliud magni quidem pendere, sed aut ignarum contra facere aut victum. CONC. Arvern. a. 555 p. 69, 15 quod si qui improba temeritate -erint ..., communione pellantur.

B *aliquem*: *i. q. nihil curare, neglegere*: CIC. div. 1, 36 irrideamus haruspices, vanos futiles esse dicamus, ... -amus. SEN. epist. 43, 5 o te miserum, si -is hunc testem (*conscientiam*). PLIN. paneg. 56 nomenque quod alii domitis hostibus, tu -ptis merebare. TREB. trig. tyr. 12, 1 capto Valeriano ... cum Gallienum -endum (*i. praetereundum*) ... intellegerent, quaerentibus etiam militibus principem, unum in locum concesserunt .... AVSON. 416, 32 tu -e alios, nec dedignare parentem adfari verbis (*i. litteris*). *i. q. non timere, resistere, lacessere*: CIC. div. in Caec. 24 a quadruplatoribus, quos non sine causa -psit semper ac pro nihilo putavit. leg. agr. 1, 26 sic me in hoc magistratu geram ..., ut possim tribunum plebis rei publicae iratum coercere, mihi iratum -ere. Mur. 49 Murenam -bat *Catilina*, Sulpicium accusatorem suum numerabat, non competitorem. Flacc. 44 cum operi publico referunt, eidem homines subito, quem -erant, pertimescunt. BELL. Alex. 43, 2 adeoque est a barbaris -ptus *Gabinius*, ut ... dimicare sit coactus. LIV. 2, 50, 5 iamque Fabii adeo -erant hostem, ut sua invicta arma neque ... crederent sustineri posse. 2, 55, 3 quattuor et viginti lictores apparere consulibus et eos ipsos plebis homines; nihil contemptius neque infirmius, si sint, qui -ant (*sc. lictores*). SEN. contr. 9, 4, 3 tales fuerunt, ex quibus posset alter tyrannum -ere, alter occidere. STAT. Theb. 2, 652 vulgique per ora paventis -pto te rege canam. Ach. 1, 466 captos -psit cerva leones. TAC. ann. 1, 29 terrere *milites*, ni paveant, ubi pertimuerint impune -i. IVV. 14, 231 quem (*curriculum*) si revoces, subsistere nescit et te -pto rapitur metisque relictis. ITALA iud. 9, 38 (Lugd.) nonne hic est populus, quem -isti (ἐξουδένωσας, VVLG. despiciebas); exi nunc et pugna cum illo. IVST. 9, 5, 3 soli Lacedaemonii et regem *Philippum* et legem -erunt. VVLG. exod. 23, 21 observa eum (*angelum*) et audi vocem eius, nec -endum puta (μὴ ἀπείθει αὐτῷ). Esth. 1, 17 egredietur enim sermo ad omnes mulieres, ut -ant viros suos (τολμήσουσιν ἀτιμάσαι). Iudith 9, 14 da mihi in animo constantiam, ut -am illum *hostem*. DAMAS. epigr. 7, 2 -pto principe mundi (30, 2. 47, 2). CONC. Aurel. a. 541 p. 93, 2 si quis ... res ad ius ecclesiae pertinentes -pto pontifice petire seu possidere praesumpserit. TAB. devot. Audollent 140, 8 trade Plutoni praeposito mortuorum, et si forte te (*Osirim*) -mpserit, patiatur febris .... *i. q. a se reicere, repellere; non admittere*: CIC. Phil. 8, 21 cum illi (*legati*) ab Antonio -pti et reiecti revertissent. HOMER. 27 -ptus repetit Phoebeia templa sacerdos (*Chryses*). 645 castris Idaeum excedere iussit *Menelaus*. ... ad castra reversus Troiae -ptum duro se reddit ab hoste *Idaeus*. CAPITOL. Alb. 3, 3 Commodum donantem me Caesareano nomine -psi. SPART. Sept. Sev. 8, 14 cumque Severum ad participatum vocaret, -ptus est. CLAVD. 21, 235 nec doluit -pta tamen (*Alamannia*) spretoque recessit auxilio laudata fides. AVG. civ. 3, 20 -pti Carthaginem pergunt *legati*. nat. et grat. 67, 81 non tibi deputatur ad culpam ... quod vulnerata membra non colligis, sed quod volentem sanare -is. ORIGO Const. 3, 7 chron. I p. 7, 28 *Galerius legatos mittens* -ptus agnovit multos ... partes suas deseruisse. HIST. Apoll. rec. A 40 haec leno audiens non potuit eum -ere (*sc. qui missus erat*). *i. q. deserere, destituere*: QVINT. decl. 343 p. 355, 27 pro eo, a quo et -pta erat et rapta (*puella*). p. 356, 18 ut collocaretur ei qui non redemerat, qui -erat, qui piratis reliquerat *puellam*. HERM. Pal. mand. 9, 2 roga illum (*deum*) sine haesitatione et deliberatione, et statim cognosces multam misericordiam illius, quo modo te non -it (ὅτι οὐ μή σε ἐγκαταλίπῃ), sed animae desiderium implet.

C *absolute*: CIC. Verr. 3, 55 fit Epicrates certior; primo neglegere coepit et -ere ... deinde ... commodissimum putavit de provincia clam abire. Manil. 43 cum sciamus homines in tantis rebus, ut aut -ant aut metuant, aut oderint aut ament, opinione ... commoveri. Phil. 5, 25 legatos decernis? si, ut deprecere, -et; si, ut imperes, non audiet *Antonius*. ad Q. fr. 2, 12, 2 inspiciam, quid discat, ... et nisi ille -et, etiam magistrum me ei profitebor. PROP. 2, 14, 19 hoc sensi prodesse magis: -ite amantes; sic hodie veniet, si qua negavit heri. RVT. LVP. 1, 15 minabamur: -bat. PHAEDR. 1, 28, 7 -psit illa (*aquila*), tuta quippe ipso loco. ARNOB. nat. 7, 12 aliquid dicant magni, nec quod auribus debeat frustratoriis, levibus et -entibus sumi. CAPITOL. Aur. 22, 8 amici suaserunt ut a bellis discederet et Romam veniret, sed ille -psit ac perstitit. VVLG. Dan. 14, 12 -bant autem quia fecerant (κατεφρόνουν). prov. 18, 3 impius, cum in profundum venerit peccatorum, -it. FILASTR. 98, 6 iniusti autem neglegentes ac -entes amittunt tantum meritum dignitatis ut Saul ille. CLAVD. MAM. anim. p. 111, 3 in illud nunc magis, nisi -is, advertes animum, ut .... AVG. civ. 22, 8 voce velut -entis et vultu ... respondisse fertur. BENED. reg. 2, 55 neglegentes et -entes ut increpet et corripiat *abbas* admonemus. CORP. III 9450 praecipio libertis libertabus(que) meis, ne quis ... inferat; si quis -mserit ... dare deuebet ....

III *parum aestimare; despicere; irridere*: **A** *generatim*: **1** *aliquem*: PLAVT. Pseud. 916 nimis tandem ego abs te -or. :: quippe ego te ni -am? AFRAN. com. 232 -es? liber natus est, ita mater eius dixit, in Gallia cum ambos emerem. TER. Andr. 492 o Dave, itane -or abs te? aut itane tandem idoneus tibi videor esse, quem tam aperte fallere incipias dolis? (SCHOL. *ad l.* valde temnor: temnor autem Graecum est, id est caedor et reicior. nam veteres temnere dicebant sine praepositione). CALP. hist. 27 hi (*adulescentes nobiles*) -entes eum (*Cn. Flavium*) assurgere ei nemo voluit. RHET. Her. 4, 1, 2 quare pudor ... est ... impedimento, ne nos solos probare, nos amare, alios -ere et deridere videamur. 4, 44, 57 ita uti -endus est, qui in navigio ⟨non⟩ navem quam se mavult incolumem, item vituperandus, qui .... 4, 47, 60 quo melius ornatus et magis fuerit expectatus, eo magis derisus et -ptus eicitur. CIC. Verr. 1, 43 a populo Romano -imur et despicimur, gravi diuturnaque iam flagramus infamia. 2, 123 superbia vero quae fuerit, quis ignorat? quemadmodum iste tenuissimum quemque -erit, despexerit, liberum esse numquam duxerit (*cf.* 4, 58). 3, 167 eripiunt enim tibi istam orationem -endorum Siculorum ... statuae. 5, 43 quod Calidius Romae quereretur ... abs te solo ita esse -ptum, ut etiam una cum ceteris Siculis spoliaretur. Mur. 15 -isti L. Murenae genus, extulisti tuum. Pis. 99 abiectum, -ptum, despectum a ceteris, a te ipso desperatum et relictum ... videre te volui. de orat. 2, 51 atqui ne nostros -as, ... Graeci quoque ipsi sic initio scriptitarunt. 3, 52 nemo extulit eum verbis, qui ita dixisset ..., sed -psit eum, qui minus id facere potuisset. 3, 54 quare omnes istos me auctore deridete atque -ite,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

qui .... 3, 79 Stoicos quidem nostros verberabit, neque se ab eis -i despicique sinet. Brut. 76 qui (*Ennius*) si illum (*Naevium*), ut simulat -ret, non ... primum illud Punicum acerrimum bellum reliquisset. 226 P. Antistius ... qui multos cum tacuisset annos neque -i solum, sed irrideri etiam solitus esset. orat. 171 *opp.* laudari. Lael. 72 sunt enim quidam, qui molestas amicitias faciunt, cum ipsi se -i putant; quod non fere contingit nisi eis, qui etiam -endos se arbitrantur. off. 2, 36 itaque eos viros suspiciunt *homines* maxumisque efferunt laudibus, in quibus ..., despiciunt autem eos et -unt, in quibus nihil virtutis, nihil animi, nihil nervorum putant *eqs.* epist. 3, 7, 4 scilicet -psi te, nec potest fieri me quicquam superbius. ANTON. Cic. Att. 14, 13, A, 3 hanc familiam. CANNVT. or. frg. Prisc. gramm. I 381 *opp.* admirari. VARRO Men. 48 psephistis dicite labdae et vivos -ite vivi, anticipate atque addite calcar, stultos -ite docti. rust. 2, 10, 8 fetas nostras ... esse ... -endas. SEN. dial. 2, 13, 5 necesse est enim, a quo quisque -i moleste ferat, suspici gaudeat. 7, 22, 2. epist. 80, 8 -es illos (*quos supra capita ... lectica suspendit*), si despoliaveris. COLVM. 11, 1, 3 nam servitia sic tirunculum -unt ut senem. CARM. epigr. 35 (*Pompeis*) minimum malum fit -endo maximum. SIL. 15, 523 tantone ... spernor -pta (*Oenotria tellus*) furore Sidoniae gentis. QVINT. inst. 4, 1, 57 iudices ... -ique se, nisi in dicendo etiam diligentia appareat, credunt. TAC. Germ. 29 *Batavis* manet honos et antiquae societatis insigne; nam nec tributis -untur nec publicanus atterit. hist. 2, 92 simul ipsum Vitellium, subitis offensis aut intempestivis blanditiis mutabilem -bant metuebantque. PLIN. epist. 4, 25, 4. 8, 24, 6 an -itur, qui imperium, qui fasces habet, nisi humilis et sordidus et qui se primus ipse -it. FRONTO p. 25 N. me ut opicum. GAIVS dig. 11, 3, 15 corrumpitur animus servi et si persuadeatur ei, ut dominum -ret. APVL. apol. 29 cuius (*rei venalis*) tamen quantitatem nullam taxavere, ne, si mediocre pretium dixissent, -rentur. CALL. dig. 1, 18, 19 observandum est ius reddenti, ut in adeundo quidem facilem se praebeat, sed -i non patiatur. ITALA Matth. 6, 24 (cod. k) ne (VVLG. nemo) potest duobus dominis servire, aut enim unum odiit (VVLG. odio habebit) et alterum diliget, aut alterum sustinebit et alterum -et (καταφρονήσει, VVLG. *idem*). VLP. dig. 1, 12, 1, 10 cum patronus -i se a liberto dixerit vel contumeliosum sibi libertum queratur. 11, 1, 11, 4 nam qui omnino non respondit (*in iudicio*), contumax est ... quia praetorem -ere videatur. IVST. 21, 5, 7. 8 *Dionysius* ... omniaque ita facere, ut -endus magis quam metuendus videretur *eqs.* LAMPR. Comm. 3, 9 fieretque e -pto crudelis. CAPITOL. Max. Balb. 14, 1 cum Balbinus Maximum quasi ignobilem -ret, Maximus Balbinum quasi debilem calcaret. HIER. epist. 79, 5 non est inflatus superbia, nec ceteros homines adducta fronte -psit, sed cunctis amabilis .... OPTAT. 2, 20 p. 56, 24 dicebat Iesus hanc similitudinem propter eos, qui se sanctos putant et -unt ceteros; hoc de vobis dictum esse ... dum vos quasi sanctos extollitis et nos manifeste -itis. AVG. in psalm. 30, 3, 5 -itur in Christo quasi membrum Christi. in psalm. 118 serm. 9, 3 diligeret eos, a quibus opprobrantibus et -entibus ... persecutiones patiebatur. serm. 36, 4 nemo se -at, pauper in cella, dives in conscientia. 161, 1. SVLP. SEV. Mart. 20, 7 quod factum imperator omnesque ... ita admirati sunt, ut hoc ipsum eis, in quo -pti fuerant placeret.

2 *aliquid*: TER. Eun. 475 num quid habes, quod -as? CIC. Verr. 4, 95 se esse despectos dignitatemque ordinis *senatorii* -ptam atque abiectam. de orat. 1, 75 irrisit *Apollonius* ... philosophiam atque -psit multaque non tam graviter dixit quam facete. orat. 171 ergo Ennio licuit vetera -enti dicere. Lael. 86 quamquam a multis virtus ipsa (*sc. amicitia*) -itur et venditatio quaedam atque ostentatio esse dicitur. SALL. Iug. 85, 14 -unt novitatem meam, ego illorum ignaviam. OV. fast. 4, 841 humiles -ere muros coepit *Remus.* VAL. MAX. 2, 2, 4 summum imperium tuum. CALP. ecl. 2, 60 ne -e casas et pastoralia tecta. TAC. dial. 15 non desinis, Messalla, vetera tantum et antiqua mirari, nostrorum autem temporum studia irridere atque -ere? FRONTO p. 114, 9 N. sed haec exempla fortasse -as. VLP. dig. 5, 1, 5 si quis ... ad praetorem vocetur, debet venire ... vocati autem *est* non -ere auctoritatem praetoris. AVG. civ. 6, 2, 48 nescio utrum tam multa in eis ridenda, -enda, detestanda conscriberet. *nota*: *i. q. illudere, ludibrio habere, frustrare*: PLAVT. Persa 603 sed ego te malo tamen eumpse adire, ut ne -at te ille. VITR. 9 praef. 10 indignatus Hiero se -ptum esse. SEN. contr. 2, 7, 5 miserrimus ... maritus sic -pta absentia mea etiamnunc iniuriam meam nescirem. SIL. 8, 535 Clanio -ptae semper Acerrae. SVET. Tib. 73 pro -pto se habitum *a senatu.* SCHOL. Germ. Bas. p. 64 nam cum in monte ... venaretur *Orion*, irridens Dianam -bat eius opera ... obterens. PRISCILL. tract. 1, 20 quos omnes (*daemones*) ... -pta daemonicae sapientiae asseveratione damnamus. VVLG. II reg. 19, 26 servus meus -psit me. *i. q. refellere*: RHET. Her. 2, 9, 13 deinde ⟨e⟩a sententia, quae ab adversariis sit excogitata et scripto attributa, -etur et infirmabitur. CIC. Tusc. 5, 85 quam (*gravitatem dignitatemque virtutis*) cum ad caelum extulerunt, ... reliqua ex collatione facile est conterere atque -ere. div. 1, 31 dicam mehercule et -ar a te fortasse.

3 *absolute*: CIC. Brut. 188 audiens multitudo ... gaudet, dolet, ridet, plorat, favet, odit, -it, invidet. orat. 131 sed est faciendum etiam, ut irascatur iudex, mitigetur, invideat, faveat, -at, admiretur, oderit, diligat, cupiat, fastidiat. SEN. dial. 2, 11, 2 nemo autem maiorem melioremque -it, etiam si facit aliquid, quod -entes solent. QVINT. inst. 9, 1, 23 quapropter in dicendo irasci, dolere, misereri, timere, confidere, -ere non sunt figurae. PS. APVL. herm. p. 265 oratione, cuius variae species sunt, ut imperandi, mandandi, successendi ... admirandi, -endi. CORP. VI 36537 moneo te lectis litteris ne -as et velis titulum movere et corpori iniuriam facere.

B *deum contemnere*: *praecipue apud scriptores christianos (haec exempla partim attribui possunt significationibus supra expositis)*: TAC. hist. 5, 5 nec quicquam prius imbuuntur *Iudaei* quam -ere deos, exuere patriam, parentes, liberos, fratres vilia habere. PLIN. paneg. 63 non adeo deos hominesque -bant, ut in illa speciosissima sede hominum deorumque coniectos in se oculos ferre ac perpeti possent. SVET. Cal. 51 nam qui deos tanto opere -ret, ad minima tonitrua et fulgura conivere. TERT. nat. 1, 10 quo magis oneramini credentes esse et -entes, colentes et despuentes, honorantes et lacessentes. ... cum alii alios deos colitis, eos, quos non colitis, utique -itis *eqs.* VVLG. lev. 6, 2 anima, quae peccaverit et -pto domino negaverit proximo suo depositum. I reg. 2, 30 quicumque glorificaverit me, glorificabo eum, qui autem -unt me, erunt ignobiles (ὁ ἐξουθενῶν με ἀτιμωθήσεται). Iudith 13, 28 in contemptu superbiae suae deum Israel -psit. AVG. civ. 1, 31 si auctoritati eorum, quos deos putabat, resistere auderet, ... aut (*quos*) ..., placandos etiam ipse potius quam -endos existimabat. 2, 29 (*ibid.* abice). 4, 11 quid enim eius (*dei*) -retur, cum ipse coleretur. *ibid.* sic enim nemo irasceretur, cum in illo uno (*Iove*) nemo -retur. 4, 28 diis vero istis falsis et multis ignoratis sive -ptis atque illo uno cognito et fide ... culto. in psalm. 33, 14 pascebat te dominus -entem se, et deseret te timentem se? de serm. dom. 2, 14, 48 -it autem *deum*, id est non timet, quasi de eius bonitate securus est.

IV ***praetermittere, dedignari, nolle.*** *plerumque cum infinitivo. saepe vim negationis habet. inde ab* VLP. *saepissime.* VLP. dig. 44, 5, 28, 1 nam etsi non latitet, -at autem venire, senatus consultum locum habebit (*cf.* 25, 4, 1, 3 cogenda ... erit ... in ius venire ... pignoraque eius capienda et distrahenda, si -at, vel multis coercenda). SPART. Hadr. 21, 13 ad illum venire. Sept. Sev. 23, 7 iussisse fertur *Severus*, ut ... apud filios imperatores in cubiculis Fortuna (*i. statua Fortunae*) poneretur. quod Bassianus prius -psit, quam faceret parricidium. HERMOG. dig. 42, 1, 53, 1 contumax est, qui ... litteris evocatus praesentiam sui facere -et. FILASTR. 88, 3 qui apocrifa ... habentes canonicas legere scripturas -unt. 135, 5 qui ergo concupiscentiis carnis inserviunt, fingunt aut non posse sentire, aut, si eis exponitur, -unt dicere. PS. AMBR. epist. 2, 10 nolite decollare *Vitalem*, si sacrificare -erit. 2, 14 vehementer enim dii nostri de eorum contemptu commoti responsum nobis dare -unt. HIER. in Ier. 8, 6 p. 899 revocati ad paenitentiam audire -unt. in Is. 64, 4—5 p. 761 non verbum ex verbo reddens, quod facere omnino -it *Paulus.* VVLG. deut. 21, 18 si genuerit homo filium contumacem et protervum, qui non audiat patris aut matris imperium, et coercitus oboedire -erit. iud. 2, 20 vocem meam audire -msit *gens* (οὐκ εἰσήκουσαν). 11, 17 transitum praebere. Esth. 1, 12 quae (*Vasthi*) renuit et ad regis imperium ... venire -psit (καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτοῦ ... ἐλθεῖν). AVG. civ. 3, 6 quoniam debuit utique vindicari, tota hoc *scelus* illa civitas fecit, quod tota -psit. epist. 104, 1 nisi forte modo rescribere prudentiae tuae placuerit, quod facere ante -eras. spir. et litt. 33, 58 qui -erit ad credendum misericordiam eius. PS. AVG. serm. 246, 5 si ea (*purpuram et diadema regale*) simul cum rege quis adorare -erit. SERV. Aen. 1, 505 sed omnibus ... convenientibus sola Chelone ... adesse -psit (*sc. invitata*). CASSIAN. conl. 18, 8, 1 sunt *anachoretae*, qui ... dum pristinos mores ac vitia resecare -unt, nec iugum ... sustinere contenti sunt subdique seniorum imperio dedignantur. 21, 5, 3 consummare etiam leviora legis praecepta -unt. inst. 10, 7, 9 qui traditionem ... tenere -ant, nec imitari velint id, quod. 10, 11 eum imitari. 10, 16 ne forte hac lenitate provocati quidam praeceptis eius oboedire -ant. FAVST. REI. grat. 1, 10 p. 36, 3 servus, qui commissum sibi talentum negotio salutis duplicare -psit. ENNOD. epist. 13, 3 p. 24, 6 ut scribendo deleas, quod scribere -isti. EVGIPP. Sev. 30, 4 hominis, qui servo dei praedicente contumax sua tutare -erat. PASCHAS. epist. 1 dum nos peritiae tuae facundia et otii felicitate perpendens amaritudines occupationesque multiplices peccatorum retractare -is. CASSIOD. hist. 6, 39 eum defendere. CONC. Aurel. a. 511 p. 8, 15. CONC. Arvern. a. 535 p. 69, 7 quod si qui improba temeritate -erint ... communione pellantur. CONC. Aurel. a. 541 p. 89, 15 cui si forte sententiae subiacere -erit. CONC. Clipp. a. 627 p. 200, 27 si admoniti emendare -erint. PASS. Felicit. 6 si sacrificare idolis -isset. VITA Caes. Arel. 1, 54 hoc implere -erint.

iuncturae: *indicatur causa*: *ablativo*: SEN. dial. 9, 17, 2 satius est simplicitate -i quam perpetua simulatione torqueri. AVG. anim. 1, 14, 20 qui enim accipiunt spiritum sanctum, amore caelestium terrena -unt. serm. 153, 8, 10 ut suavis sit veritas, dulcedine tua (*dei*) -atur iniquitas. DRAC. laud. dei 3, 138 cuius (*dei*) amore pio sunt -enda pericla. *praepositione*: ob: LIV. 34, 4, 15 ob hoc ipsum. SEN. benef. 7, 26, 5 adice aestimationem nimiam sui et tumorem, ob quae -endus est. propter: SEN. epist. 74, 32

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

propter illa ipsa. COLVM. 8, 10, 6 propter quae ne rusticis quidem -endus sit hic reditus. AMBR. Abr. 1, 2, 9 propter deum -psit omnia Abraham. AVG. civ. 10, 28 -is enim eum propter corpus ex femina acceptum. 19, 3 quaedam minora … propter maiora … -ens. per: TAC. hist. 1, 60 per avaritiam ac sordes -ptus exercitui et invisus. PS. APVL. Ascl. 25 per hoc -etur nec diligetur totus hic mundus. HIL. in Matth. 4, 26 per spem bonorum futurorum saecularem supellectilem -entes. CONC. Aurel. a. 538 p. 77, 12 si qui clerici … sacerdotes suos … aestimant per inoboedientia(m) -endos. de: FRONTO p. 211 N. plerique legentium forsan rem de titulo (*sc. laudes fumi et pulveris*) -ant. ex: SEN. epist. 4, 4 non vides quam ex frivolis causis -atur *anima*? ab: COLVM. 6, 36, 3 quidam -pti ab aspectu … sunt. *adverbio*: HOR. epist. 1, 1, 29 non tamen idcirco -as lippus inungi. OV. am. 2, 17, 13 non … collatum idcirco tibi me -ere debes. APVL. Socr. 23 p. 175 haec omnia meus Socrates habuit et ideo cetera habere -psit. SOL. 2, 27 deberi sibi sciunt servitium venenorum: ideo -unt venena. AMM. 28, 1, 44 ideoque ut cunctator -ptus (30, 8, 5). RHET. Her. 3, 3, 5 res humiles … viros fortes propterea -ere oportere. *enuntiato*: SEN. epist. 110, 15 -psi divitias, non quia supervacuae, sed quia pusillae sunt. FRONTO p. 151 N. haec si propterea -is, quia didicisti. PROSP. in psalm. 118, 22 ideo -or, quia testimonia tua … exquisivi. NEP. Ages. 8, 5 quo facto eum barbari magis etiam -erunt, quod eum ignorantia … sumpsisse arbitrabantur. TERT. patient. 5 quid prius fuerit … -o quaerere, palam cum sit ….

indicatur comparatio: CIC. Tusc. 5, 85 quam (*gravitatem dignitatemque virtutis*) cum ad caelum extulerunt, … reliqua ex collatione facile est conterere atque -ere. CVRT. 3, 11, 20 quas (*sarcinas*) in comparatione meliorum avaritia -erat. AVG. c. acad. 1, 3, 8 in comparatione recti verique inveniendi -itur a disputante victoria. c. Adim. 6 *parentes* in divini amoris comparatione nulla dubitatione oportere -i. lib. arb. 3, 25, 76 melior est autem *animus*, cum … se ipsum penitus in illius (*dei*) comparatione -it. *adverbio*: *v. infra*. *praepositione*: prae: TER. Eun. 239 hic ego illum -psi prae me. CIC. leg. agr. 2, 96 Romam … prae sua Capua … ac prae illis plateis irridebunt atque -ent. Catil. 2, 5 itaque ego illum exercitum prae Gallicanis legionibus magno opere -o. Flacc. 67 multitudinem Iudaeorum flagrantem non numquam in contionibus prae re publica -ere gravitatis summae fuit. fin. 4, 73 neque magnum bonum (*divitias*) et prae rectis honestisque -endum ac despiciendum. off. 3, 47 illa praeclara, in quibus publicae utilitatis species prae honestate -itur. OV. met. 11, 155 ausus Apollineos prae se -ere cantus *Pan*. LACT. inst. 7, 1, 4 haec suavia terrae bona prae sola nudaque virtute. AVG. civ. 1, 22 humanum iudicium maximeque vulgare prae conscientiae luce ac puritate. 8, 15 excellentiam corporalem prae bonitate vitae. 9, 22 prae cuius (*dei*) … pulchritudine … omnia, quae infra sunt, … -unt *angeli*. 10, 14 necessaria et prae illius vitae sempiternis beneficiis -enda. *aliter*: VVLG. Iudith 5, 4 quare prae omnibus, qui habitant in oriente, isti -erunt nos (*καὶ διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μοι παρὰ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν δυσμαῖς*). pro: HIER. epist. 49, 4 eloquentiam, quam pro Christo in Cicerone -is, in parvulis ne requiras. 100, 14 nec pro rerum natura sed pro varietate casuum honorantes aliquem vel -entes. AVG. civ. 5, 15 sic et isti privatas res suas pro re communi, hoc est re publica, et pro eius aerario -erunt. 5, 18 pro illa aeterna caelestique patria cuncta saeculi … blandimenta -ere? *ibid.* ut quid se iactent, qui pro immortalis patriae legibus omnia … bona terrena -unt? *ibid.* qui cruciatus non sunt pro fide illius patriae -endi? 8, 14 pro splendore honestatis impura daemonum iussa -ere eorumque immunditiam detestari. 22, 6 non erat eis pro salute pugnare nisi salutem pro salvatore -ere. in psalm. 118, 17 orare debet — ut non solum pro illo (*deo*) -at delectationes ceteras, sed etiam pro illo quaslibet perferat passiones. serm. ed. Mai 6, 3 communicationem *Christi* pro vilitate -bat malitia mundi. PASCHAS. epist. 5 animas suas pro legibus sempiternis sanctitatis fervore -rent. *aliter*: TERT. ieiun. 3 atque ita salutem aemulo modo redaccenderet inedia, sicut extinxerat sagina, pro unico illicito plura licita -ens.

sensus definitur adverbio: CIC. Catil. 2, 5 itaque ego illum exercitum prae Gallicanis legionibus … magno opere -o. Rab. Post. 21 hominem … exoraret, sestertium … ne magno opere -ret. CAPITOL. Maximin. 12, 9 senatum oderat, a quo se -i multum credebat. CIC. Mur. 38 noli ludorum huius elegantiam et scaenae magnificentiam valde -ere. CAEL. Cic. epist. 8, 4, 2 quod eum non mediocriter Caesar … valde -psit. APRING. in apoc. 2, 9 paupertatis elegantiam praeferet, quod potenter praesentia -it, ut futura mercetur. CIC. Att. 7, 8, 4 vehementer hominem -bat. LAMPR. Alex. 61, 1 sed haec omina vehementissime -psit. CIC. off. 1, 71 sunt enim qui … voluptatem severissime -ant, in dolore sint molliores. OPTAT. 7, 3 p. 173, 16 ne apostoli … severe -rent eum, qui negaverat Christum. CIC. Mil. 74 non solum Etruscos — eos enim penitus -erat — sed hunc Varium … pellere … conatus est. AVG. lib. art. 3, 25, 76. ARNOB. in psalm. 80 p. 443^A ad hunc solum populum apostolos … destinavi, qui me penitus audire -psit. CIC. off. 1, 70 in quo neutrorum omnino -enda sententia est. HIER. in Is. 64, 4—5 p. 761. CIC. leg. 2, 39 ego autem nec tam valde id timendum nec plane -endum puto. FRONTO p. 131, 23 N. plane non -pseris et orationes … et allocutiones …. CIC. div. 2, 150 qui quidem (*metus*) ipsi per se minus valerent et magis -rentur. NEP. Ages. 8, 5 quo facto eum barbari magis etiam -erunt, quod … arbitrabantur. NICET. spir. 19 quanto magis nos homines mortales -ere non debemus *eum aspicere*. SEN. dial. 4, 33, 1 minus … -emur, si vindicaverimus iniuriam. TERT. idol. 12 scit enim famem non minus sibi -endam propter deum quam omne mortis genus. LIV. 37, 39, 3 nullum umquam hostem Romani aeque -erunt. SEN. dial. 7, 20, 3 ego divitias et praesentes et absentes aeque -am. CIC. Mil. 22 dederas enim, quam -res populares insanias, … documenta maxima. leg. 1, 61 quod Apollo praecepit Pythius, quam -et, quam despiciet, quam pro nihilo putabit ea …. parad. 28 ac vide, quam ista tui latrocinii tela -erim. Tusc. 5, 106 quam sit ea (*populi voluntas*) -enda, … dictum est. AVG. civ. 10, 11 quam sint -enda vel etiam devitanda monstrare. LIV. 4, 3, 2 quanto opere vos, Quirites, -rent patres. VAL. MAX. 3, 3, 1 tormenta quantopere -ret … ostendit. CIC. Verr. 2, 123 quemadmodum ille tenuissimum quemque -erit, despexerit. AVG. serm. ed. Mai 22, 1 quomodo -psit et abiecit carnem? PLAVT. Mil. 1236 ut ipsa se -it. CIC. Sest. 26 me ipsum ut -psit helluo patriae! Mil. 64. IVST. 12, 13, 5 compulsus est rursus magorum praedicta -ere ut falsa et incerta. FRONTO p. 25 N. nolo enim me mater tua ut opicum -at. AMM. 28, 1, 44 non ideo ut cunctator -ptus. AVG. civ. 20, 30 salubris fidei nutrimenta velut falsa et ridenda -unt. APVL. met. 5, 30 quasi viduam utique -is *Venerem*. CAPITOL. Max. Balb. 14, 1. AVG. civ. 10, 28 hoc quasi stultum et infirmum … -unt. *cf.* MANIL. 4, 923 nec -e tuas quasi parvo in corpore vires. SALL. or. Lep. 24 secundae res mire sunt vitiis obtentui, quibus labefactis, quam formidatus est, tam -etur. SEN. epist. 104, 33 vides tam mortem posse -i quam exilium. QVINT. inst. 1 praef. 4 -entes tamquam parva, quae prius discimus studia. 5, 13, 22 quaedam bene -untur vel tamquam levia vel tamquam nihil ad causam pertinentia. CIC. leg. agr. 2, 55 illud queror, tam me ab eis esse -ptum, ut haec … cogitarent. CIC. Tusc. 1, 100 cum Lacedaemonius quidam … mortem tanto opere -erit. SVET. Cal. 51 nam qui deos tanto opere -ret, ad minima tonitrua et fulgura conivere. FRONTO p. 146, 7 N. minus mirarer, quod tanto opere verba -res. SEN. contr. 2, 7, 5 sic -pta absentia mea. VVLG. Ier. 3, 20 quomodo si -at mulier amatorem suum, sic -psit me domus Israel. COLVM. 11, 1, 3 nam servitia sic tirunculum -unt ut senem. CIC. Tusc. 1, 104 an quicquam stultius quam, quos singulos sicut operarios barbarosque -as, eos aliquid putare esse universos. Phil. 6, 10 Plancum … sic -psit, tamquam si illi aqua et igni interdictum sit. AVG. catech. rud. 22, 40 ne ab illo quisquam sic disceret mortem -ere, quasi numquam victurus. TER. Andr. 492 o Dave, itane -or abs te? CIC. Verr. 5, 43 quod Calidius Romae quereretur … abs te solo ita esse -ptum, ut etiam … spoliaretur. Mil. 43 in Clodio, qui ita iudicia poenamque -erat, ut eum nihil delectaret. OV. epist. 16, 207 non ita -o volucris praeconia famae, ut probris terras impleat illa meis. VLP. dig. 48, 18, 1, 23 plerique … ita tormenta -unt, ut exprimi eis veritas nullo modo possit. BELL. Alex. 43, 2 adeoque est a barbaris -ptus, ut … dimicare sit coactus. LIV. 2, 50, 5 iamque Fabii adeo -erant hostem, ut … crederent. 38, 41, 15 nondum adeo hiberno -pto mari, ut traicere auderet. PLIN. paneg. 63 non adeo deos hominesque -erant, ut … possent (SVET. Cal. 53 AVG. civ. 3, 15). CIC. Verr. 1, 9 non usque eo despiceret -retque ordinem senatorium, ut. 2, 126 petere coepit, ne usque eo suam auctoritatem despiceret, gratiam -ret, -ut. Mur. 78 non usque eo L. Catilina rem publicam despexit et -psit, ut. SEN. contr. 10, 5, 22 usque eo utramque fortunam -psit … ut (*cf.* HIL. in Matth. 14, 2 quia in Iudaea esset usque ad crucis sententiam -endus).

praeterea notanda sunt: CATVLL. 60, 5 ut supplicis vocem in novissimo casu -ptam haberes, a, nimis fero corde (*v. Archiv 2 [1885] 379*). SVET. Tib. 73 pro -pto se habitum. *constructiones ad obiectum pertinentes*: *adicitur nomen praedicativum*: CIC. Flacc. 58 quos enim hostes haec familia -psit, numquam eosdem testes pertimescet. SEN. contr. 7, 6, 19 eum non -psi generum, qui tyrannum -erat. IVV. 13, 75 tam facile et pronum est superos -ere testes, si mortalis idem nemo sciat. IVV. 9, 99 nec -as aut despicias, quod his opibus numquam cara est annona veneni. DRAC. laud. dei 3, 563 qualiter optamus nostra spe vota mereri, cum nos iussa dei fieri -imus ultro? AVG. spir. et litt. 33, 58 ille igitur reus erit ad damnationem … qui -erit ad credendum misericordiam eius. *accedit praepositio*: ISID. quaest. test. 12 ita eximus de terra nostra nos (*sicut Abraham*), quando de divitiis huius mundi et de facultatibus -imus et de cognatione nostra, hoc est vitiis, et de domo patris nostri, hoc est de memoria huius mundi. SCHOL. Hor. epist. 1, 15, 5 ipse vicus (*Baiae*) coepit ingemiscere -ptus in aquis suis. AVG. civ. 4, 11 sic enim nemo irasceretur, cum in illo uno nemo -retur. in psalm. 30, 3, 5 -itur in Christo quasi membrum Christi. serm. 161, 1 si unusquisque cupiens fornicari vilescebat sibi et in se ipso -bat se ipsum; non in se -at Christum (*saepe*).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

aliter: FILASTR. 48, 1 -psit in omnibus doctrinam magistri. SVLP. SEV. Mart. 20, 7 quod factum imperator omnesque ... ita admirati sunt, ut hoc ipsum eis, in quo -pti fuerant, placeret. VVLG. Sirach 23, 25 omnis homo, qui transgreditur lectum suum -ens in animam suam et dicens: quis me videt ... quem vereor? (παραβαίνων ἀπὸ τῆς κλίνης αὐτοῦ λέγων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ).

part. perf. pass. pro adi. **contemptus,** -a, -um. *i. q. contemnendus*: *de hominibus vel animalibus*: CIC. Verr. 4, 98 ne -issimi et despicatissimi (despoctissimi *al. codd.*) esse videamur *iudices*. Sest. 36 cessi tribuni pl., despicatissimi hominis, furori, -issimorum consulum levitatem audaciamque pertimui. Brut. 96 Q. enim Pompeius non -us orator temporibus illis fuit. div. 2, 150 nisi somniorum patrocinium philosophi suscepissent, nec ei quidem -issimi, sed in primis acuti. Att. 8, 4, 1 cui qui noster honos, quod obsequium, quae etiam ad ceteros -i cuiusdam hominis commendatio defuit? SEN. dial. 5, 43, 1 quid illum oblatrantem tibi, humilem quidem et -um, sed superioribus acidum ac molestum exterere ... temptas. 6, 11, 4 quantos tumultus hoc tam -um animal (*i. homo*) movet. nat. 6, 23, 2 hanc *causam* etiam Callisthenes probat, non -us vir. epist. 87, 15 quod -issimo cuique contingere ac turpissimo potest, bonum non est (87, 18). 105, 2 nemo homini -o pertinaciter, nemo diligenter nocet. MART. 6, 15, 3 sic modo quae fuerat vita -a manente *formica* ... facta est nunc pretiosa. QVINT. inst. 6, 1, 16 dicendum ..., si percussus sit a vili aliquo -oque vel ex contrario a potente nimium. TAC. dial. 8 neuter virtutibus egregius, alter habitu quoque corporis -us. AVG. civ. 6, 5 quae non modo in hominem, sed etiam quae in -issimum hominem cadere possunt. *de rebus*: RHET. Her. 1, 3, 5 humile genus *causarum* est, cum -a res affertur. CIC. Cluent. 94 non quo illi (*iudices*) ... causam pecuniae publicae -am atque abiectam putarent. Mur. 25 si quid ... fuit in isto studio admirationis, id enuntiatis vestris mysteriis totum est -um et abiectum. Sest. 86 nullo praemio proposito praeter hoc, quod iam contritum et -um putatur, iudicium bonorum. Planc. 12 Cn. Manilium, non solum ignobilem ... vita etiam -a ac sordida. Phil. 3, 16 nihil illo -ius, qui propter haesitantiam linguae ... cognomen ex contumelia traxerat. leg. 1, 51 quid ... -ius timiditate, quid abiectius tarditate et stultitia dici potest? fin. 2, 90 negat enim tenuissimo victu, id est -issimis escis et potionibus minorem voluptatem percipi. Cato 27 quae enim vox potest esse -ior quam Milonis Crotoniatae? div. 2, 117 oracula Delphis non eduntur ... iam ut nihil possit esse -ius. Lael. 32 omnes suas cogitationes abiecerunt in rem tam humilem tamque -am. Ov. am. 2, 7, 20 di melius, quam me ... sordida -ae sortis amica iuvet. ars 3, 299 est et in incessu pars non -a decoris. NVX 59 sponte mea facilis -o nascor in agro. GERM. 334 ore vomit flammam, membris -ior ignis. SEN. nat. 1 praef. 5 o quam -a res est homo, nisi supra humana surrexerit. epist. 92, 19 quid autem foedius, quid indignius quam comparari veneranda -is? PS. FRONTIN. strat. 4, 7, 5 gladiatorem -ae staturae et prope exactae aetatis obiecit *Gallo*. LACT. ira 8, 4 quid -ius dici potuit in deum? SVLP. SEV. chron. 2, 1, 7 non sine deo existimans puerum -ae aetatulae in hanc constantiam prorupisse.

adv. **contemptē**: VISIO Pauli 43 ubi sunt ergo oraciones vestre? ubi penitenciae vestre? perdidistis tempus -e. *de comparativo v. infra sub* contemptim.

adi. gerund. **contemnendus,** -a, -um: *plerumque cum negatione. i. q. vilis, humilis, exiguus, levis*: *de hominibus vel animalibus*: CIC. Verr. 4, 67 sunt Siculi omnes non -i ... sed homines et satis fortes et plane frugi ac sobrii. de orat. 1, 214 qui (*M. Scaurus*) quamquam est in dicendo minime -us, prudentia tamen ... magis ... nititur. Brut. 51 hinc Asiatici oratores non -i quidem nec celeritate *ingenii* nec copia. 269 ne T. quidem Postumius -us in dicendo. orat. 231 tertium est, in quo fuerant fratres illi ... minime ... -i. PLANC. Cic. epist. 10, 24, 6 quod exercitus non -os habent *Antonius et Lepidus*. CAES. civ. 3, 110, 1 erant cum Achilla copiae ⟨tantae⟩, ut neque numero neque genere hominum neque usu rei militaris -ae viderentur. LIV. 30, 7, 10 Hasdrubalem ... adfore cum manu haudquaquam -a. 44, 11, 7 erant in praesidio Cassandreae praeter non -am iuventutem oppidanorum ... Agrianes. PLIN. nat. 8, 104 nec minus clara exitii documenta sunt etiam -is animalibus (*cuniculis, talpis, ranis al.*). SVET. Tib. 25 nam et servus Agrippae, Clemens nomine, non -am manum in ultionem domini comparaverat. PALLAD. hist. mon. 1, 33 ne ergo me ob vilitatem praesentis habitus -am putaveris. AMM. 27, 10, 16 in hac dimicatione nostri quoque oppetiere non -i. RVFIN. hist. 2, 10 nam viximus haud -i (οὐδαμῶς φαύλως). *de rebus*: CIC. Verr. 5, 132 haec illis acerbissima videri, quae forsitan vobis levia et -a esse videntur. Brut. 273 defensiones ... non -ae tamen et sane tolerabiles. Tusc. 4, 74 illud, quod cupiat, ostendatur quam leve, quam -um quam nihili sit omnino. epist. 6, 6, 9 hominem in parte Italiae minime -a facile omnium nobilissimum. NEP. Epam. 2, 3 atque haec (*artes*) ad nostram consuetudinem sunt levia et potius -a; at in Graecia ... magnae laudi erant. LIV. 24, 21, 1 cum bellum nequaquam -um in Sicilia oreretur. SCRIB. LARG. 91 ad eadem remissior est quidem pastillus, sed non -us. 100 est enim *incubo* vitium non -um. SEN. epist. 13, 4 dicimus omnia ista, quae gemitus mugitusque exprimunt, levia esse et -a. 115, 8 intellegere nobis licebit, quam -a miremur. VVLG. Sirach prol. inveni ibi libros relictos, non parvae neque -ae doctrinae. *indicatur causa vel ablativo* (CIC. Brut. 51 CAES. civ. 3, 110, 1) *vel praepositione* ob (PALLAD. hist. mon. I 33). -us in *aliqua re*: CIC. de orat. 1, 214 Brut. 269 orat. 231 (*v. supra p. 645, 58 sqq.*).

synonyma: *ad IA*: pro nihili putare, vile ducere, abicere, reicere, spernere. calcare, relinquere. vitare, devitare, fugere. *ad B*: sibi satis placere. exagitare. *ad II*: neglegere. irritum facere (praeceptum), deserere (imperium). *ad IIIA*: despicere, deridere. irridere. illudere. infirmare, conterere. *ad B*: abicere. *ad IV*: dedignari. -endus, -ptus: levis, parvus, humilis, sordidus, abiectus, despicatus.

opposita: *ad IA*: delectari, mirari, admirari, diligere, amplecti, desiderare, concupiscere, malle, captare, sumere velle. *ad B*: laudare, amatorem esse, velle. *ad II*: curare, servare. timere, pertimescere, reformidare, formidare. parere, oboedientem esse, audire, implere (mandata). *ad IIIA*: suspicere, honorare, extollere. *ad B*: credere, colere, glorificare, placare, timere. *ad IV*: velle. -endus, -ptus: egregius, acutus (philosophus), venerandus, pretiosus, tolerabilis.

derivata: contemnificus, contemptibilis, contempticius, contemptim, contemptio, contemptor, contemptus. *Wulff.*

contemperāmentum, -ī *n. a* contemperare. *nomen Aeonis* IREN. 2, 14, 8 (1, 1, 2 σύγκρασις).

contemperātio, -ōnis *f. a* contemperare. AVG. doctr. christ. 2, 29, 45 ibi enim (*si tritam herbam biberis*) probatur -o salubris. quant. anim. 30, 59 propter quandam *corporis* cum anima -em. 31, 62 omnium quattuor *elementorum* fiat -o. PS. MAR. MERC. Nest. epist. 1, 3 dominicam ... in homine unionem ad cuiusdam -is confusionem passim commiscent. 2, 3 quandam -is imaginem ex deitate et humanitate unigeniti concipientes.

? **contemperātrīx** *v. p. 649, 78.*

contempero, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* temperare. NOT. Tir. 56, 93. *i. q. commiscere*: APVL. met. 10, 16 cantharum mulso -a. SCHOL. Pers. 5, 77 quia nec iumentorum cibaria -at. CHIRON 560 ex aceto famactum -ato. 896. VEG. mulom. 3, 9, 7 -atis omnibus. MARCELL. med. 16, 73 ammoniaci unam *drachmam* cum aceti hemina simul -bis. 25, 11. 27, 37. 31, 46. AVG. trin. 11, 2, 3 *corpori* anima suo quodam miro modo -atur. MAR. MERC. Nest. serm. 8, 1 deitatis et humanitatis naturam in unam essentiam miscendo -ant. CLAVD. MAM. anim. 1, 14 p. 59, 6 non autem video, quo pacto corpus incorporeo -ari queat. APIC. 4, 166 in se -bis. *translate c. dat. i. q. accommodare, aequare*: AVG. conf. 7, 19, 25 catholicae fidei conlaetatus et -atus est *Alypius haereticus*. quaest. hept. 5, 15 p. 384, 18 infideles non -antur adiutorio gratiae. 6, 28 p. 445, 2 quia illius sanctitati perfecta servitute quodam modo -ari, humanae fragilitati impassibile est. quaest. Simpl. 1, 2, 13 illi enim electi, qui congruenter vocati; illi autem qui non congruebant neque -bantur vocationi, non electi, quia non secuti quamvis vocati. c. Faust. 22, 54 affectando enim otium ... non -atur infirmitati hominum *Rachel*. in psalm. 99, 5 caecus dicitur, quia extinctum est ibi quod -ari solet luci cuncta vestienti. 101, 1, 1 quemadmodum ista ima illis summis -bimus? epist. 140, 80 veram fidem veramque pietatem qua possent -ari numero societatique sanctorum. serm. 52, 16 -ari non posse aciem mentis suae luci sapientiae dei. 190, 2 -atus est nobis *Christus*. serm. ed. Mai 93, 3 accepit *Christus* formam servi, -vit se per omnia nostrae fragilitati. BOETH. cons. 3, 12, 49 dum dubitari potest quin *omnia* voluntaria regantur seque ad disponentis nutum veluti convenientia -ataque rectori sponte convertant. *i. q. temperare, mitigare*: CASSIAN. conl. 4, 12, 5 et tepidum nostrae voluntatis arbitrium hinc spiritus fervor, illinc carnis gelidissimus rigor moderatissimo calore -ent. EVSTATH. Bas. hex. 7, 1 p. 937^B pulmo ... interiorem calorem ventilando -at. SCHOL. Lucan. 1, 650 Mars et Saturnus tantum mali *planetae*, nisi -entur praesentia aliorum. EVG. TOLET. hex. 184 -at unda vaporem (DRAC. temperat). ANTHIM. 25 ut possit illud venenum -ari. 56 febres. *L.*

contemplābilis, -e *adi. a* contemplari. **1** *passive i. q. visibilis*: NOVATIAN. trin. 1 p. 888^B quae non sunt hodie nostris -es oculis. CHALC. comm. 135 daemones neque ita probabiles ... nec invisibiles semper, sed interdum -es, cum in diversas convertuntur figuras. 237 prout basis eius (*sc. coni visus*) vel directa ... erit incidetque in -em speciem, ita adparebunt, quae videntur. HIL. trin. 8, 48 constituant cuiusmodi filium imaginem esse invisibilis dei velint. anne corpoream et -em? in Matth. 26, 1 civitas omnibus -is. in psalm. 138, 35 in maiestate operum filius -is est. HIER. in Is. 64, 4 p. 761 deus nequaquam ... oculis -is est. EVSTATH. Bas. hex. 1, 5 p. 872^B substantia intellectui nostro -is. 3, 9 p. 900^B caelos ... -es esse virtutes. CLAVD. MAM. anim. p. 58, 5 corpori ... -em deum fore et universalem videri localiter posse. p. 113, 15. 163, 8. **2** *active i. q. telum dirigens*: AMM. 23, 4, 2 assistit artifex -is *ballistae*. 30, 5, 16 bubo ... nulla iacientium sagittas et lapides -i dextera cadere potuit.

adv. **contemplābiliter**. **1** *passive*: ISID. in gen. 1, 14 veritatem

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-r intuendo. 2 *active*: AMM. 20, 7, 9 -r machinae feriebant hostiles. 20, 11, 15 ne *aries* ferire muros adsultibus densis -r posset.

contemplābundus, -a, -um *a* contemplari. *i. q. contemplans*: TERT. adv. Marc. 4, 40 p. 560, 24 spiritus enim propheticus velut iam contemplabundus dominum ad passionem venientem.

contemplātim NOT. Tir. 82, 12. *cf.* contemplare.

contemplātio, -ōnis *f. a* contemplari. *pluralis*: HIL. in psalm. 51, 15 AVELL. p. 744, 23. 765, 25. 766, 3. GLOSS. θεωρία (*cf. p. 648, 51*), πρόσχημα, κατανόησις, consideratio. HIER. in Ezech. 7, 5 p. 65 προσκόπησιν, id est -em et prospectionem. *inde a* CIC.

I *proprie, oculorum*: CIC. nat. deor. 2, 105 quorum *caelestium* -e nullius expleri potest animus. div. 1, 93 Aegyptii..., cum ex terra nihil emineret, quod -i caeli officere posset, omnem curam in siderum cognitione posuerunt. PAVL. FEST. p. 42 considerare a -e siderum videtur appellari. VAL. MAX. 2, 10, 1 totum consilium a *tabularum* -e oculos avertit (*cf.* PLIN. nat. 36, 32 in *Hecates statuae* -e admonent aeditui parcere oculis. LACT. inst. 3, 9, 17. PANEG. 10, 4 ipsum a tenero intuentes, in ipsum oculis ac mente conversi nihil ab eius -e deflectunt. HIER. hom. Orig. in Luc. 3 p. 254 quando oculus in ea *corporalia* -em direxerit). VAL. MAX. 5, 2 ext. 1 Dareus . . . amiculo Sylosontis . . . delectatus curio⟨sio⟩re -e fecit, ut . . . sibi . . . daretur. SEN. dial. 8, 5, 4 natura . . . hominem . . . habilem -i factura. PETRON. 12 Ascyltos iniecit -em super umeros rustici emptoris. PLIN. nat. 36, 27 negotiorum . . . acervi omnes a -e . . . abducant. QVINT. decl. 265 p. 65, 17 homo . . . animal . . . in -em omnium, quaecumque mundo contigerunt, constitutum. APVL. met. 3, 9 formae simul et aetatis -e . . . ad . . . indignationem arrecti. 3, 16 tui -e. flor. 23 p. 102 navem . . . omnibus armamentis . . . honestis ad -em. PORPH. Hor. sat. 1, 2, 86 circa -em mulieris. SOL. 17, 8 -e *pantherarum* armenta mire affici. PANEG. 5, 15. 6, 1 ipsa vultuum vestrorum -e. ARNOB. nat. 1, 60 quod oculorum susciperet iniectum et ubi se figere inertissimae posset -is obtutus. 6, 10 indubitabili luminum -e. LACT. inst. 2, 6, 6 distincta gemmis fulgentibus pocula insatiabili -e contrectent. HIL. in Matth. 14, 2 corporis eius -e (16, 6). trin. 5, 20 in somnio sacramenti revelatio est, non corporalis -o. ITALA Dan. 2, 31 (Cypr. testim. 2, 17) -o eius imaginis metuenda (πρόσοψις, VVLG. intuitus). VVLG. gen. 30, 41. SIDON. epist. 7, 10, 1 conspectus tui sacrosancta -e. HIL. epist. pontif. 555 Thiel 8 praef. 1 si ad haec quae ecclesiasticae quietis -e utcunque sopita sunt, oculis cordis intendat (*in imagine*). ALC. AVIT. c. Eutych. 2 p. 27, 24 -e percepta. GREG. TVR. Franc. 2, 3 de reliquis vero eius haec ipse praefatus scriptor . . . propria -e prospexit. PS. VEN. FORT. vita Med. 6, 17. *i. q. vis intuendi*: CHALC. comm. 237 oneraria . . . navis eminus visa perexigua adparet deficiente -is vigore. RVFIN. Orig. in cant. 3 p. 178^C pro intuitu et inspectione -is capreae comparatur. *de dei intuitu in caelo*: NOVATIAN. trin. 28 p. 942^B credens in filium exerceatur in imaginis -e, ut . . . possit et crescere ad dei . . . perfectam -em . . . polliceri deprehenditur -em et aspectum patris. PS. HIL. dedic. eccl. p. 882^B resuscitati a mortuis . . . -e eiusdem sui conditoris . . . gaudebunt. AVG. civ. 7, 31 -is eius ineffabilem dulcedinem. 11, 32 angeli . . . -e fruantur. in psalm. 26, 2 quam erit illa -o perfecta, tam ista perfecta protectio. trin. 1, 8, 17 quant. anim. 35, 79 (*cf.* in psalm. 75, 5 in -e quadam et speculatione facta est habitatio *dei* in Sion). LEO M. serm. 95, 8 quod oculus non vidit nec auris audivit, . . . per ineffabile gaudium aeternae -is obtineat. CLAVD. MAM. anim. p. 150, 16 in ipsius . . . incorporei beatissima -e. *cf.* AVG. civ. 12, 21 -e incorporeae lucis. CASSIOD. in psalm. 24, 14 oculi mei semper ad dominum: -em suam fuisse dicit semper ad dominum. *i. q. aspectus*: HIL. in Matth. 2, 6 plebi infidae . . . testimonium de domino suo mittitur et -is et vocis. MACR. sat. 2, 2, 2 rex -e tanti exercitus gloriabundus. SVLP. SEV. chron. 2, 12, 4 illa fortissimi vincula propositi ne Martini quidem -e laxavit *virgo*. VICTORIN. ad Ruric. epist. 2 ad primum vestrae agnitionis -isque congressum. APRING. in apoc. 4, 1 consternatus potentiae -em. GREG. TVR. vit. patr. 12 prol. vites . . . amoena nos -e laetificant. *i. q. imago*: MIN. FEL. 1, 1 eius -o . . . subtracta est oculis . . . , pectori implicata est. ARNOB. nat. 2, 60 licet nulla possit imaginatione formari, auras . . . nescio quas *dei* sibi -is affingere. HIL. in psalm. 51, 15 in quo *tabernaculo* sanctarum virtutum tremendae -es et salutares visiones extiterunt. CASSIOD. var. 1, 15, 1 sequentibus pro iustitiae -e praestares. *i. q. facies*: CHALC. comm. 132 angelos stare . . . dicunt *Hebraei* ante dei venerabilis -em. *cf.* GREG. TVR. Mart. 2, 2 in -e luminis orationem fundat. HIL. trin. 7, 35 neque ostensionem veluti corporealis -is desideravit. *i. q. species*: SOL. 37, 23 siderites a -e ferri nihil dissonat. *i. q. figura geometrica*: PS. BOETH. geom. p. 414 arealis illa -o.

II *translate, mentis*: CIC. fin. 4, 18 amplitudines quaedam bonorum . . . profectae a -e rerum occultarum, quod erat insitus menti cognitionis amor. 5, 11 *vitae ratio* in -e et cognitione posita rerum (5, 51 stellarum motus -esque rerum caelestium eorumque omnium, quae naturae obscuritate occultantur, cognitiones quem ad modum nos moveant. Tusc. 5, 9. off. 1, 153 cognitio -oque naturae. ORIBAS. syn. 1, 7). fin. 5, 49 maiorum rerum -e. ac. 2, 127 est . . . animorum . . . naturale quoddam quasi pabulum consideratio -oque naturae (CHALC. comm. 6 -em considerationemque institui naturalis . . . iustitiae. *cf.* RVFIN. apol. Orig. 3 p. 560^A GLOSS. IV 222, 24). nat. deor. 1, 50 summa . . . vis infinitatis et magna ac diligenti -e dignissima est. ad Brut. 2, 7, 6 virtutis disciplinam meliorem reperiet nullam quam -em atque imitationem tui. VAL. MAX. 8, 15 pr. CELS. 1 prooem. p. 2, 8 rerum naturae -o (p. 8, 28. 10, 21 SEN. epist. 65, 17. PLIN. nat. 37, 1 ad summam absolutamque naturae rerum -em). p. 11, 29 a communi fluentis morbi -e. SEN. dial. 6, 24, 4 -e virtutum (TAC. Agr. 46 HIL. in Matth. 11, 10 APRING. in apoc. 1, 17). 8, 2, 1 -i veritatis totum se tradere (epist. 94, 45). 8, 5, 8 -i vacare. 8, 6, 1 assiduam -em. 8, 7, 1 nec ille, qui voluptatem probat, sine -e est, nec ille, qui -i inservit, sine voluptate est. 8, 7, 2 nec ille sine actione contemplatur, nec hic sine -e agit. nat. 3 pr. 2 ad -em sui . . . respiciat (MELA 1, 2 QVINT. inst. 2, 18, 4 PS. APVL. Ascl. 21 HIER. epist. 53, 1). 6, 32, 1 -e naturae (epist. 92, 6. PLIN. nat. 2, 47 rem in tota -e naturae maxime miram. 11, 5 QVINT. inst. 3, 6, 86). epist. 4, 1 ex -e mentis ab omni labe purae (*cf.* PANEG. 10, 4. AVG. civ. 10, 29 animae -em, qua in deo figitur. MART. CAP. 6, 706 unum est, quod animi sola -e conspicimus, aliud, quod etiam oculis intuemur). epist. 64, 6 mihi . . . auferre multum temporis solet -o ipsa sapientiae. non aliter illam intueor . . . quam . . . mundum, quem saepe tamquam spectator novus video. 65, 17 animus . . . in rerum naturae -e requiescit (*cf.* 110, 9 PLIN. nat. 9, 67. 36, 116 aufert animum . . . -o tam prodigae mentis. QVINT. inst. 2, 4, 20. 6, 2, 5 ab ipsa veri -e abducenda mens. PS. QVINT. decl. 17, 4 mens in obitus -e posita. PLIN. epist. 2, 1, 12 totus animus in hac una -e defixus est. AVG. trin. 4, 18, 24. gen. ad litt. 3, 22 p. 88, 27 mens hominis distribuitur in aeternae -is veritatem. CLAVD. MAM. anim. p. 1, 18 CASSIOD. inst. div. 9). SEN. epist. 66, 6 animus intuens vera . . . in omnes *mundi* actus -em suam mittens. 76, 28 -o futuri operis iuvat. 100, 3 illud . . . multum est primo aspectu oculos occupasse, etiam si -o diligens inventura est, quod arguat. CVRT. 10, 9, 7 ad ordinem, a quo me -o publicae felicitatis averterat. COLVM. 1 praef. 24 -o . . . omnium . . . partium quanto cuique contigit. 3, 12, 4 ad quae -em suam derigat. PLIN. nat. 18, 206 sideralis difficultas . . . subicienda -i est. 27, 146 quae -o aufert nos ad ipsorum animalium naturas . . . , -e ante cuncta mirabili. 37, 143 omnia genera in -em universam vocari. QVINT. inst. 1, 12, 18 fructum *eloquentiae* ex animo suo et -e ac scientia petet. 3, 6, 90 rerum . . . *et* scripti -e (*cf. supra l. 5*. PLIN. epist. 2, 11, 7. SOL. 38, 1 obscurare et contegi -o rerum solet. EVSTATH. Bas. hex. 1, 1 p. 869^A). APVL. Plat. 2, 23 ipsa sumus -e contenti. PS. APVL. Ascl. 11 -e divinitatis. 12. VLP. dig. 40, 5, 24, 16 alia -e adgnovit legatum. TERT. anim. 9 hoc nos sapere interim primordii -o inducat. 43 id poterit audiri, quod dei -o suggerit (LACT. inst. 3, 9, 17 AVG. civ. 19, 19). CHALC. comm. 285 praesumpta eorum existentia -e possibilitatis. RHET. min. p. 588, 7 per ea, quae in -em possunt venire. HIL. in Matth. 14, 12 ipsa sensus subtilitas . . . ad rei -em . . . obstupescit. trin. 10, 53 si . . . causam radiantis lucis sollertius acies curiosae -is inquirat. AMM. 26, 2, 8 adhiberi oportere collegam -e poscente multiplici. COD. Theod. 9, 40, 10 (*a. 366*) formam ultionis, quam modus facti -oque dictitaverit. AMBR. Iac. 1, 2, 5. HIER. in Eph. 4, 4 p. 668 ad scientiam et -em, quae ab illis appellatur θεωρία. AVG. civ. 7, 31 a -e suae lucis aversos. 8, 4 -o perspectionem sibi vindicat veritatis. 19, 2 in -e vel inquisitione veritatis otioso. 22, 1 spiritus . . . suae -is habiles. serm. ed. Mai 107, 3 christiani . . . provocantur venire ad domum dei exemplo et -e peiori. c. Fort. 20 hoc etiam praesentium -o prosequi debet et suscipere. in psalm. 83, 11. gen. ad litt. imperf. p. 479, 4 dispositio, quae ab infirmioribus animis -e stabili videri non poterat, . . . quasi istis oculis cerneretur. PAVL. MED. bened. 9, 2 praedicatores ecclesiae, qui . . . noverunt . . . -is montes intrepide conscendere. SACR. Leon. p. 347 in martyrum -e constituens . . . salutiferae confessionis exemplum. EVSTATH. Bas. hex. 5, 9 p. 919^C -is aviditate. SIDON. epist. 9, 9, 16 sub tuae . . . -e conscientiae. APRING. in apoc. 1, 16 ad -em saepe maiorum minorum sumuntur exempla. CASSIOD. inst. div. 9 apocalypsis . . . animos ad supernam -em deducit et facit mente cernere, quod angeli videndo beati sunt. *nota i. q. vigor intuendi*: CHALC. comm. 104 ratio . . . perspicacem mentis -em convigetaverit. *i. q. ratio intuendi*: CHALC. comm. 193 -o facilis intentio est. 238 quae . . . dispergat undique lucem -is.

III *i. q. respectus, ratio, saepe inde ab* APVL. PAVL. sent. 2, 19, 2 -o enim publicae utilitatis privatorum commodis praefertur. VLP. dig. 35, 192 quod sibi relictum est hac -e, ut liberos suos emanciparet. PAPIN. dig. 36, 3, 95, 3 sine -e iuris praetorii. TERT. apol. 39 penes deum maior est -o mediocrium. IVST. 7, 5, 7 liberorum -o. ITALA Gal. 6, 1 (Cypr. epist. 55, 18) in -e habentes unusquisque (VVLG. considerans). SYMM. epist. 9, 140 amicitiae nostrae -em gerere. CLAVD. DON. Aen. 1, 637 Aeneae -o considerari . . . debuit. AMBR. Abr. 1, 2, 9 nec patriae contuitus nec parentum . . . gratia . . . nec uxoris -o nos revocare debet. 2, 9, 63 deus . . . etiam primae feturae . . . -em habens (COD. Iust. 4, 54, 6). off. 3, 9, 63 honestatis -o. HEGES. 3, 8, 2 nulla aetatis -e. TEST. Iulian. (Corp. XIV 2934) ob eadem -e. *ablativus saepe praepositionis loco ponitur, fere i. q. gratia, causa*: APVL. met. 8, 30 non meae salutis, sed simulacri iacentis -e in vita me retinendum censuere. PAVL. sent. 5, 4, 21 quod factum -e morum et causa publicae honestatis vindictam . . . expectat. dig. 18, 1, 58. VLP. dig. 3, 5, 3, 20

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

pecuniam dedero tui -e. 3, 5, 5, 5 negotia mea gessit non mei -e, sed sui lucri causa. 5, 3, 13, 12 non videtur pro herede ... possidere, qui -e alterius possidet. 25, 6, 8 hic -e ventris non attigit hereditatem. EDICT. imp. Maximian. Lact. mort. pers. 34, 4 -e mitissimae nostrae clementiae. PS. HIL. libell. 11 -e sexus. QVEROL. p. 59, 19 DICT. 3, 25. 5, 14 AMM. 26, 8, 10. AMBR. Abr. 1, 3, 19 ut vel transfundendae hereditatis -e, si nullo contuitu pudoris moventur, digno studeant matrimonio. RVFIN. hist. 5, 24, 17 SVLP. SEV. chron. 2, 25, 3. OROS. hist. 6, 21, 20 -e pacis. MART. CAP. 5, 448 LEO M. epist. 65, 3 AVELL. p. 21, 22. 40, 5 *et saepe.* PRISC. gramm. III 112, 4 elementum est, quando in duo dividitur modo syllabico, id est -e temporum ut fieri pro firi. CASSIOD. var. 4, 17. THEOD. MOPS. ad I Tim. 4, 14 -e honoris presbyterium illud nominavit. LEX Visig. 4, 1, 1. 5, 7, 16. 9, 3, 4. CORP. III 6587 (*Alexandriae*). pro -e: LEO M. epist. 164, 5 pro divinae maiestatis -e. AVELL. p. 19, 17 pro -e Christi. CONC. Aurel. a. 549 p. 105, 4 pro dei -e. *nota*: CHALC. comm. 291 silvam vero -e opificis *a philosophis* dictam, quod eam fingat. *i. q. spectat ad aliquid*: EPIPHAN. Avell. p. 744, 23 -es quas *lapides in rationali pontificis appositi* ad divinum cultum referant. p. 765, 8 onychinum lapidem duodecimum invenimus positum, ita ut Beniamin -em sui modis omnibus adtrahat. p. 765, 10 iuxta -em. p. 765, 17 veluti fictam -em nos in istis lapidibus attulisse. p. 765, 25 propter veritatis -es berylli lapidi, quae in ipsum Ioseph explentur, coaptari. p. 766, 3 beryllus in Ioseph accommodatus ob -es eidem consonantes. p. 771, 22 habet ... et aliam -em nominis huius intentio. APRING. in apoc. 4, 6 per -em rerum spiritualium omnes sanctae divinitatis enuntiare fidem ... demonstrantur.

IV *teli intentio*: GLOSS. στοχασμός. IV 324, 15 intentus. PLIN. nat. 6, 194 sagittis praecipua -e utantur. *cf. p. 646, 80. 649, 70.*

contemplātīvus, -a, -um *a* contemplari.

i. q. θεωρητικός: GLOSS. -a θεωρητικά. II 556, 18 θεωρικά (*cf.* V 395, 32). FVLG. myth. 2, 1 p. 36 theoreticam *vitam* ... quam nos Latine -am ... nuncupamus (GLOSS. V 377, 40). ... -a est quae ad sapientiam et ad veritatis inquisitionem pertinet. SEN. epist. 95, 10 nulla ars -a sine decretis suis est ... philosophia autem et -a est et activa. spectat simul agitque *eqs.* (AVG. civ. 8, 4 studium sapientiae in actione et contemplatione versatur, ... -a autem ad conspiciendas naturae causas et sincerissimam veritatem. EVCHER. form. praef. p. 5, 23. BOETH. in Porph. comm. pr. 1, 3 p. 8, 6 Br. [*syn.* speculativa]. CASSIOD. var. 12, 15, 3. ISID. praef. test. 36 *disciplinam* theoreticam id est -am). PS. RVFIN. in psalm. 13, 9 vita -a (AVG. serm. ed. Mai 169, 4 POMER. 1 prol. 3 GREG. M. epist. 15, 7, 5. 15, 7, 22 ISID. sent. 3, 15, 1. 4. 5. diff. 2, 130 vita ... -a *est*, quae vacans ab omni negotio in sola dei dilectione defigitur). AVG. civ. 14, 22 virtus (POMER. 1 prol. 3 CASSIOD. in psalm. 96, 8). c. Faust. 27 ratione, quae partim -a est, partim activa, procul dubio contemplatio praecellit. BOETH. top. Arist. 6, 2 p. 972[C] sicut Xenocrates prudentiam definitivam et -am eorum quae sunt dicit esse. *nota*: SIDON. epist. 7, 14, 2 si eloquentibus amicis numquam agnitio -a proveniat, *i. cognitio.* *de personis i. q. philosophi academici*: CASSIOD. hist. 5, 13 p. 994[A] -i philosophi libros Platonis et Plotini declarantes ... sed Aetius -um doctorem non habens.

contemplātor, -ōris *m. a* contemplari. CLEDON. gramm. V 37, 23 -tor est verbum futurum passivi imperativi ut contemplator contempletur, est et nomen hic -r, huius -is.

1 *proprie*: CIC. Tusc. 1, 69 cum videmus ... hominem ... ipsum quasi -em caeli ac deorum cultorem. CYPR. mort. 17 deus ... est occultorum -r et cognitor. MACR. sat. 7, 14, 7 in speculis imago adversa -em suum respicit. APVL. flor. 18 p. 90 Thales ... geometriae ... primus repertor et naturae rerum certissimus explorator et astrorum peritissimus -r. 2 *translate*: SEN. dial. 11, 8, 4 animus -r admiratorque mundi. PANEG. 10, 4 recte factorum -r acerrimus. AVG. in psalm. 71, 13 hoc iam non expositorem, sed -em desiderat. *de deo*: AVG. in psalm. 38, 6 in caelo -r mecum erit amicus, non calumniator inimicus. SALV. gub. 2, 1 quibus *exemplis* deus noster -r sollicitissimus et gubernator piissimus et iudex iustissimus comprobatur. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1, 232 deorum fuisse -em. 2, 187 -es omnium atque iudices contentiosum sacerdotes esse decreti sunt (*cf.* TERT. nat. 1, 10). *i. q. tutor*: CASSIOD. hist. 4, 32 providentia vestri -is estis alienati, id est pontificis Athanasii. 3 *de telo* (*cf. l. 28*): GLOSS. εὔστοχος, στοχαστικός. AMM. 19, 1, 7 ubi iam telo forte contiguum *Grumbatem* -r peritissimus advertisset, contorta ballista filium eius ... perfodit. *fem.* **contemplātrīx,** -īcis. CELS. 1 prooem. p. 10, 8 medicinam esse ... quasi viam quandam, quam μέθοδον *Graeci* nominant, eorumque quae in morbis communia sunt, -em esse contendant. APVL. Plat. 2, 8 hinc rhetoricae duae sunt apud eum partes, quarum una est disciplina -x bonorum, iusti tenax *eqs. ea, quae prospicit*: EPIST. Alex. p. 191 mira ... terra *India* ... -x (contemperatrix *Hey*) et pariens publica figurarum ac fructuum. *cf.* contemplator *l. 69.*

contemplātōrius, -a, -um *a* contemplator, contemplari. *i. q. contemplativus*: EVSTATH. Bas. hex. 1, 7 p. 874[B] artium omnium aliae factrices, aliae negotiales appellantur, aliae -ae, et -arum quidem finis est sola mentis intentio.

contemplātus, -ūs *m. a* contemplari. 1 *proprie*: ITIN. Alex. 6 quod plus usui, quam -ui (contemptui *codd.*) lenocinaretur. FVLG. myth. 1 praef. p. 14, 15 refugo quodam -u secretior humanos intuitus ... vitabat. 2 *translate*: Ov. trist. 5, 7, 66 meque reduco a -u summoveoque mali. 3 *i. q. respectus*: PANEG. 7, 14 eum ... adhuc -u tui cogamur revereri. MACR. sat. 1, 10, 22 delectari deum honore servorum -u laboris. somn. 1, 1, 5 pro -u probi improbive meriti.

contemplor, -ātus sum, -ārī [*a* con *et* templum *derivatum esse videtur. Th.*]. PAVL. FEST. p. 38 -ari dictum est a templo, id est loco, qui ab omni parte aspici vel ex quo omnis pars videri potest, quem antiqui templum nominabant. PS. ASPER gramm. suppl. 50, 27 verba deponentia ... ut ... -or. AVG. gramm. V 513, 42. *de quantitate e vocalis*: VLT. SYLL. gramm. IV 244, 2 paenultima ... interdum positione longa ut 'utinam contempler'. contemplo: VARRO ling. 7, 9 in hoc templo faciundo arbores constitui fines apparet, et intra eas regiones, qua oculi conspiciant, id est tueamur, a quo templum dictum et -are ut apud Ennium in Medea: '-a et templum Cereris ad laevam adspice'. -a et conspicare id⟨em⟩ esse apparet, ideo dicere, cum conte⟨m⟩plum facit, augurem conspicione *eqs.* PRISC. gramm. II 392, 9 plurima inveniuntur apud vetustissimos, quae contra consuetudinem ... activam pro passiva ... habent terminationem, ut ... -o pro contemplor. *legitur apud scaenicos, qui, si versu iudicare licet, ante* TER., *activum solum admittunt (sed v.* PLAVT. Poen. 1129 *l. 44), nusquam deponens (cf. Langen, symb. p. 60 et infra l. 75), deinde rursus inde ab* APVL. *(v. p. 651, 41 et 652, 53) et* GLOSS. GLOSS. ἀτενίζω. -atur speculat(ur). considerat, conspicit. -ati contuiti. στοχάζομαι (*sine exemplo, sed v. p. 649, 28 et 652, 18*). -o κατανοῶ, κατασκοπῶ. -are στοχάσασθαι, extimare, invenire vel compingere. V 185, 3 -bo videbo, intuebor. -or *invenitur apud* TER. (*sed v.* PLAVT. Poen. 1129) POMPON. CIC. LVCR. LIV. VERG. georg. HOR. carm. sat. VELL. VAL. MAX. SEN. phil. CVRT. COLVM. MELAM PETRON. PLIN. nat. STAT. QVINT. FRONTIN. *et recentiores.*

I *proprie i. q. oculis conspicere*: NAEV. trag. 3 -a placide formam et faciem virginis (*cf.* PLAVT. Persa 548 -emus [-emur *A P*] formam). PLAVT. Amph. 441 quom illum -o et formam cognosco meam. Asin. 538 meum caput -es. Cist. 702 sed is hac abiit. -bo. hinc huc iit, hinc nusquam abiit (*trad.* -or). Epid. 383 habere speculum, ubi os -rent suom. 622 aspecta et -a Epidice (TITIN. com. 21). Merc. 407 -ent, conspiciant omnes. Most. 172 quin me aspice et -a, ut haec me deceat. 282 agedum -a aurum et pallam, satin haec ⟨me⟩ deceat. 831 ut quicquid magis -o (-or *A P*), tanto magis placet (*cf.* Persa 564 edepol qui cum hanc magis -o, magis placet, *ubi A* -or). Poen. 1129 (*loco compluribus de causis suspecto*) mirari noli neque me -arier. Trin. 863 loca -at, circumspectat sese. ENN. trag. 101 corpus -atur, unde corporaret vulnere. 244 Athenas, anticum opulentum oppidum -a et templum Cereris ad laevam aspice. sat. 3 -o (*trad.* -or) indo loci liquidas pilatasque aetheris oras. TER. Haut. 617. Phorm. 210 voltum -amini. 550. TITIN. com. 91 -ari ancillas. ACC. trag. 556 -a hanc sedem. POMPON. Atell. 190 interim dum -or orcam ⟨...⟩, taxillos perdidi. CIC. Verr. 5, 33 accessit ad argentum, -ari unum quidque otiose et considerare coepit (*cf.* COLVM. 9, 8, 2. APVL. Socr. 23 p. 173 neque enim in emendis equis phaleras consideramus et baltei polimina inspicimus et ornatissimae cervicis divitias -amur). Planc. 2 cum intueor et -or unum quemque vestrum (*cf.* Tusc. 3, 33 LIV. 9, 5, 8. AVG. serm. ed. Mai 83, 2 in principio erat verbum ... hoc quis capit? quis colligit? quis intuetur? quis -atur? *cf.* ITALA *et* VVLG. Marc. 10, 27 *p. 651, 7*). CIC. orat. 9 nec vero ille artifex, cum faceret Iovis formam ..., -batur aliquem, e quo similitudinem duceret. rep. 6, 29 animus ... iam tum, cum erit inclusus in corpore, ... ea quae extra sunt, -ans. leg. 2, 4 studioseque *virorum* etiam sepulcra -or. nat. deor. 1, 52 deus ... terras et maria -ans. 2, 4 caelum suspeximus caelestiaque -ati sumus. 2, 98 oculis quodam modo -ari pulchritudinem rerum earum, quas divina providentia dicimus constitutas. fin. 5, 48 videmusne, ut pueri ne verberibus quidem a -andis rebus perquirendisque deterreantur. HOR. sat. 1, 1, 67 nummos -or in arca. 1, 2, 90 ne corporis optima Lyncei -ere oculis, Hypsaea caecior illa, quae mala sunt, spectes. carm. 3, 29, 7 VERG. georg. 4, 61. LIV. 9, 36, 11 -atus opulenta Etruriae arva. 24, 46, 1 -atus ... situm urbis (26, 10, 3. 30, 36, 6. 44, 13, 8 CVRT. 3, 4, 11. 7, 6, 12). 25, 23, 11 ex propinquo murum. 30, 32, 5 -antibusque ... hostium aciem, cum ⟨non⟩ oculis magis quam ratione pensarent vires. 31, 24, 4 regium agmen ex specula quadam. 35, 28, 2 ab omni parte loci naturam (CVRT. 4, 8, 1 COLVM. 8, 16, 7). 40, 40, 11 imperator Romanus aversos hostes -atus. CARM. epigr. 77 tumulum -a meum (82, 1. 83, 1. 1205, 1 nostrum -a sepulcrum). VELL. 2, 107, 2. SEN. epist. 115, 4 diu -atus multum extantem superque mensuram solitorum inter nos aspici elatam, oculis *eqs.* COLVM. 1, 2, 1 quo prudentius naturam soli ... -etur. 8, 17, 8 qualitatem litoris nostri -emur. MELA 1, 72 Corycius ... mentes accedentium primo aspectu consternat, ubi -ari duravere, non satiet. PLIN. nat. 35, 82 artificem protinus -atum subtilitatem. STAT. Ach. 1, 457 Graecia vires -ata suas. APVL. met. 9, 42 scrupulosius -antes singula. flor. 9 p. 29 -atus frequentiam tantam. Socr. 20 p. 167 facultas -andi divinam effigiem. apol. 15 semet in

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

speculo -rentur. 41 an hariolis licet iocinera rimari, philosopho -ari non licebit? FRONTO p. 234, 14 N. in huius facie illum amissum -or. TERT. spect. 30 xystici -andi. ieiun. 6 nec ipsum Moysen deo pastum inediamque eius nomine saginatam constanter -ari valeret pinguior populus. praescr. 3 homo in faciem, deus in praecordia -atur *eqs.* PANEG. 11, 23 suspicere iam in caelum licet et securis -ari astra luminibus. ITALA Marc. 10, 27 (cod. n) -atus illos Iesus (ἐμβλέψας, VVLG. intuens). Phil. 3, 17 (Mar. Victorin. *ad l.*) -amini eos, qui ita incedunt (VVLG. observate). HIL. in Matth. 31, 5 deum . . . caesum et consputum et crucifixum essent -uri. trin. 5, 17 ut patriarcha videat et credat, quod apostolus -atur et praedicat. AMM. 15, 5, 12 -ans diligentius scripta. 18, 2, 10 quod hostes sollertissime -ati. 20, 5, 2 dum alte -atur praesentium vultus. 24, 2, 12 quae defensores intentius -ati. AVSON. 431 Patroclus . . . Eurypylum -atur aegrum ex vulnere. TRACT. in Luc. 6, 7 aspero et torto aspectu in circuitu -atis. HIER. epist. 96, 19 -antes corporum venustatem non quaerunt morum pulchritudinem, sed membrorum. VVLG. II par. 16, 9 oculi enim domini -antur universam terram (prov. 15, 3 bonos et malos). Iob 35, 5 -are aethera quod altior te sit. 39, 29 inde -atur escam (ζητεῖ σῖτον). Is. 21, 7 -atus est diligenter multo intuitu. 47, 13 augures caeli, qui -bantur sidera. 52, 15 qui non audierunt, -ati sunt. Nah. 2, 1 -are viam (σκόπευσον). Hab. 2, 1 -bor, ut videam quid dicatur (ἀποσκοπεύσω τοῦ ἰδεῖν). II Cor. 4, 18 non -antibus nobis, quae videntur, sed quae non videntur. AVG. vera relig. 33, 61 animus perverse iudicat, cui ad -andam summam pulchritudinem mens, non oculus factus est. 54, 106 nondum habet ad aeterna -anda idoneam mentis aciem, qui visibilibus tantum credit. CASSIAN. inst. 1, 1, 3. PALLAD. hist. mon. 2, 10 p. 359^C alium autem Macarium -atus sum . . . in loco qui dicitur Cellia. APRING. in apoc. 20, 7. *sequitur enuntiatum*: PLAVT. Most. 166 -a, amabo, mea Scapha, satin haec me vestis deceat. 172. 282 ENN. scaen. 114. LVCR. 2, 114 -tor enim, cum . . . fundunt radii per opaca domorum. 6, 189 VERG. georg. 1, 187. LIV. 3, 28, 1 -atusque, qui tractus castrorum quaeque forma esset. *seq. infinitivus*: FRONTIN. strat. 1, 2, 7 -atus procul avium multitudinem consurrexisse. FRONTO p. 147 N. antequam diu ex adverso -retur pro personae vultu gestum sibi capessere ac vocem. AMM. 22, 15, 31 -bitur umbras assumi. MIRAC. Theclae 3 p. 171, 14 interea -atur puellam . . . speciosissimam . . . sibi assistere. *nota de loco*: HIPPOCR. aer. 5 civitates quae contra septemtrionem -antur (ἐστραμμένων). MART. CAP. 6, 668 Siga oppidum e regione Malacam urbem Hispaniae -atur. contemplo *apud posteriores*: AMM. 31, 5, 9 barbari hoc -ato globos inrupere nostrorum. 31, 15, 6 portatis scriptis et recitatis utque decebat -atis. RVFIN. apol. Orig. 3 p. 559 intuitisque . . . creaturis eius visibilibus, fide quoque invisibilibus -atis. AVG. serm. ed. Mai 21, 3 in illa patria (*in domo dei*) euangelium recitabitur, ut ipsum dei verbum -bitur. PS. AVG. catacl. 12 visis corporibus puerorum et -atis artubus. EVGIPP. Sev. 46, 4 fenestram, de qua poterat vehiculum sancti corporis -ari. LEO M. serm. app. 20, 2 duos soles . . . cernebant . . . discipuli, unum, qui ab eis omnibus -batur in firmamento, et alterum, qui . . . a vatibus . . . cernebatur, facies Iesu. APRING. in apoc. 1, 12 in domino . . . sacramenta conspiciuntur, non facies -atur. GREG. TVR. Franc. 7, 1 locum, quem iam de longinquo -bamus. glor. conf. 5. 8. 35. glor. mart. 50 vestrorum oculorum acies -are. 91 rex quae placuerit liberius -bit. 101. 102. 109 Martinum . . . corporeis oculis -ret. MARCELL. chron. II p. 62, 390, 3 columna . . ., quae hactenus -atur. *cum infinitivo*: NEMES. auc. 3 cum pedicas necti sibi -erit adstans.

II *translate*: *mente, animo conspicere, considerare*: LACT. inst. 3, 9, 13 ipsum factorem rerum omnium -emur, id est mente cernamus. PLAVT. Mil. 1029 tu cetera cura et -a. CIC. Deiot. 40 id animo -or, quod oculis non potes. TERT. nat. 2, 10 PANEG. 3, 14. AVG. civ. 19, 14 mente aliquid -etur. *cf.* RVFIN. hist. mon. 1. CIC. Flacc. 26 totam causam quam maxime intentis oculis, ut aiunt, -amini. de orat. 151 anquirentibus nobis omnique acie ingenii -antibus (APVL. Socr. 2 p. 121 est aliud deorum genus, quod natura visibus nostris denegavit, nec non tamen intellectu eos rimabundi -amur acie mentis acrius -antes. *cf.* CIC. Tusc. 1, 73 qui . . . solem intuerentur, ut aspectum omnino omitterent, sic mentis acies se ipsa intuens . . . -andi diligentiam amittit). CIC. de orat. 1, 161 ornamenta eius ingenii per quaedam involucra . . . perspexi, sed ea -ari quom cuperem, vix aspiciendi potestas fuit (Tusc. 1, 44 totos . . . nos in -andis rebus perspiciendisque ponemus). epist. 2, 9, 2 te autem -ans absentem et quasi tecum coram loquerer. rep. 2, 69 numquam a se ipso intuendo -andoque discedat (*cf.* Tusc. 3, 33 vetat igitur intueri ratio molestias, . . . hebetem facit aciem ad miserias -andas . . . incitat ad conspiciendas . . . varias voluptates. *cf.* AVG. immort. 6, 1 EVSTATH. Bas. hex. 9, 6 p. 964^A *et p. 650, 55*). CIC. rep. 6, 16. nat. deor. 1, 77 quis tam caecus in -andis rebus umquam fuit, ut non videret? 2, 37 ipse autem homo ortus est ad mundum -andum et imitandum (Cato 77). off. 1, 153 omnia . . . summo otio secum ipse consideret et -etur (*cf.* APVL. Socr. 23 p. 174 HIPPOCR. progn. 16). 1, 154 ei tractanti -antique res cognitione dignissimas. LIV. 36, 22, 6 -atus omnia, quae noscenda erant. VELL. 2, 81, 1 exercitus . . . . qui plerumque -atus frequentiam suam a disciplina desciscit. VAL. MAX. 2, 6, 1 civium suorum oculos a -anda Asia retraxit. 4, 6 praef. legitimi . . . amoris quasi quasdam imagines non sine maxima veneratione -andas lectoris oculis subiciam. 4, 7 praef. -emur . . . amicitiae vinculum potens et praevalidum. 6, 9, 10 casuum nunc -emur varietatem. 7, 1, 1 caelum -are. 9, 6 ext. 1 ipsum fontem perfidiae -emur. SEN. dial. 9, 15, 3 universa -atus. epist. 86, 5 -antem mores Scipionis. PLIN. nat. 25, 9 *herbas* -ari. APVL. met. 10, 16 Fortunae -atus faciem. apol. 63 accipe . . . Maxime et -are. flor. 9 p. 38 moderationem tuam in provincialium negotiis -or. mund. praef. nihil maius suspexerint neque ad aliud intenderint, quod maiori diligentia -andum esset. Socr. 23 p. 173 corpus *equi* et animum -amur. VLP. dig. 27, 2, 3, 2 aetatem . . . -ari. TERT. praescr. 3 *v. p. 651, 5.* PANEG. 7, 14 -atus praesentia acrius, ventura prolixius, ambigua certius, captiosa felicius. 11, 13 imperii . . . faciem amoenam . . . -antes. HIL. in Matth. 4, 12 admiratione operum suorum et -andus et intellegendus omnibus efferatur. 11, 2 ad euangelia contuenda lex mittit, ut infidelitas fidem dictorum -etur in factis. DICT. 6, 15 in parentem insigne iaculum emittit infelicissimum casum vulneri -atus (*cf. p. 650, 28*). AMM. 23, 3, 3 visorum interpretes praesentia -antes. VVLG. Ier. 9, 17 -amini et vocate lamentatrices (HIER. *ad l.* -amini sive intellegite). eccles. 1, 16 mens mea -ata est multa sapienter. 2, 12 ad -andam sapientiam. II Cor. 4, 18 *cf. p. 651, 23.* EVSTATH. Bas. hex. 9, 6 p. 964^A non enim solus oculus ea quae extrinsecus habentur, inspiciens, seipsum non valet intueri, sed etiam mens ipsa satis acute aliena delicta -ans *eqs.* AVG. civ. 9, 22 daemones autem non aeternas temporum causas . . . -antur, sed . . . multo plura quam homines futura prospiciunt. ord. 2, 12, 35 beate -ari. quant. anim. 33, 76. immort. 6, 1 quolibet modo . . . se habeat, non id posset -ari animus per seipsum nisi aliqua coniunctione cum *vero*. nam omne quod -amur sive cogitatione capimus aut sensu aut intellectu capimus. vera relig. 33, 61 animus perverse iudicat, cui ad -andam summam pulchritudinem mens, non oculus factus est *eqs.* APRING. in apoc. 21, 16 ne forte extenderemus nos, quasi communem hominem -ari. *sequitur enuntiatum*: AVIEN. Arat. 106 -are, sacras ut mundus subrigat arctos. AMM. 29, 4, 1 illud -ans, quod maius pretium operae . . . regendis . . . barbaris quam pellendis. VVLG. Hebr. 12, 15 -antes (ἐπισκοποῦντες) ne quid desit gratiae dei. ORIBAS. syn. 1, 9. 11 -andum est, ut febricantes in declinatione (*febris*) auferatur sanguis. 6, 29 -ari oportet, qualis praecessit dicta. *seq. infinitivus*: AMM. 17, 10, 7 ultimas fortunarum iacturas adesse -atus. 20, 8, 7 cum nullas sibi vices a Caesare rependi posse -retur. PANEG. 3, 14 id scilicet animo -atus . . . numen . . . eius ac mentem toto infusam esse mundo. CASSIAN. conl. 4, 13, 2 PRISC. gramm. II 458, 16. EPIST. imp. inc. de Tymand. (Corp. III 6866) 5 -ati sumus 〈Tyman〉denos voto praecipuo . . . optare *eqs.* *nota*: IREN. 2, 13, 2 de quo quis -atur, de eo cogitat *eqs.* HIPPOCR. progn. 24 -ari decet de apostasi (ὑποσκέπτεσθαι τὰ περὶ τῆς ἀποστάσιος). *i. q. reputare*: AMM. 14, 10, 14 multa -ans. 16, 12, 32. 17, 1, 12 quae illi maturata ad suam perniciem -antes. 23, 3, 3. 24, 2, 12 quae defensores intentius -ati. 30, 5, 5 -atus propositum principis. *cum infinitivo*: AMM. 14, 1, 9 si prodisset, conspicuum se fore -ans. 17, 13, 6 quae imperator accidere posse -ans. 27, 12, 12 operam teri frustra -ans *et saepe.*
i. q. agnoscere: CASSIAN. inst. 1, 1, 3 ex quo habitu confestim rex -atus hominem dei. contemplo *apud posteriores*: APVL. flor. 7 p. 26 sapientiae studium -rent. PS. QVINT. decl. 3, 18 cum ei velut propius -are licuerit. PAVL. dig. 48, 8, 17 ictus unius cuiusque . . . -ari oportet. HIL. myst. p. 27, 30 praesentia etiam in praeteritis -retur. CARM. de fig. 47 mentem -a. AMM. 16, 8, 6 legibus -atis. GREG. TVR. Franc. 5, 11 Christum . . . in sacris litteris -rent. *nota*: AMM. 23, 5, 11 illo minime -ato, quod aliena petenti portendebatur exitium. *Jacobsohn.*

contemplum, -ī *n.*; *cf. c.* contemplari. VARRO ling. 7, 9 *v. p. 650, 20.*

contemporālis, -e [*a* con *et* tempus, *cf. c.* temporalis. *Th.*]. *i. q. eiusdem temporis, aequalis, adi. et subst.*: TERT. anim. 27 *species seminis* indiscretas tamen vindicamus et hoc modo -es eiusdemque momenti. adv. Hermog. 6 coaetaneos et -es. adv. Val. 5 haeresiarcharum -es. adv. Marc. 1, 15 materia . . . innata et infecta et -i deo. HIER. chron. praef. Euseb. Semiramim autem et Abraham -es fuisse. MAR. MERC. Nest. serm. 12, 12 ut deitatem, quae aeterna est, carni -em non audeas facere. PHOEBAD. c. Arrian. 9 p. 19^A. HYD. praef. chron. II p. 13, 20 -es annos.

contemporāneus, -a, -um [*a* con *et* tempus. *Th.*]. *i. q. contemporalis*: GELL. 19, 14 lemm. -os fuisse Caesari et Ciceroni M. Varronem et P. Nigidium.

contemporo, -āre [*a* con *et* tempus. *Th.*]. *eiusdem temporis esse*: TERT. resurr. 45 p. 92, 5 -ant fetu, coaetant natu *caro atque anima.*

? **contemptātor.** GLOSS. IV 516, 33 fastus superbia, -r (contemptus *c*) aut contemptor (contemptus *b*). *L.*

×**contemptibilis,** -e [*a* contemnere, contemptus. *Th*]. ISID. orig. 10, 47 -is vel quia contemptui habilis vel quia contemptus et vilis, id est sine honore. *comparat.* -ior, -ius. *non inveni superlativum.* GLOSS. ἐξουδενημένος. εὐκαταφρόνητος. κατάπτυστος. *legitur inde ab* ITALA, *apud scriptores ecclesiasticos passim.*
i. q. contemnendus vel contemptus: **I** *i. q. non optan-*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

dus, aspernandus: ITALA I reg. 15, 9 (Rufin. Orig. in num. 19, 1) omne quod fuit -e (πᾶν ἔργον ἠτιμωμένον καὶ ἐξουδενωμένον, VVLG. quicquid vero vile fuit et reprobum). VLP. dig. 21, 2, 37, 1 si ... quid aliud non -e veneat (*ibid.* res quae pretiosiores essent). CYPR. epist. 75, 10 ut et invocatione non -i sanctificare se panem et eucharistiam facere simularet. HIER. adv. Rufin. 2, 26 et tamen apostolus -iora nostra magis necessaria iudicat (*cf.* VVLG. I Cor. 12, 21 *sqq.*). AVG. epist. 199, 45 non -i disputatione docere voluerunt. serm. 246, 3 modicum videtur granum sinapis, nihil -ius aspectu. 342, 4 oleaster -is, amaritudine bacarum aspernabilis per totum mundum erat. in psalm. 140, 21 quomodo accipit terra quandam pinguedinem de rebus -bus et abiectis (*i. de corporibus mortuorum. ibid. passim*). c. Iul. op. imperf. 6, 19 non -is quaestio. SALV. eccl. 4, 43 exituri de habitaculo vili et -i ac iam iamque ruituro. EVSTATH. Bas. hex. 2, 1 p. 879ᴮ non -is merces. 8, 2 p. 947ᶜ neque enim est -e, quod omisimus. ALC. AVIT. c. Eutych. 1 p. 20, 25 quid, rogo, hic -e in Christo superbia humana fastidiat? CASSIOD. in psalm. 78, 2 illam templi pulchritudinem singularem sic -em putaverunt tamquam casellulam pomorum, quae vilis atque despecta ... deseritur. GREG. M. epist. 3, 62 quia et cibi -es plerumque dulces ex condimento bene coquentis fiunt. ORIG. in Matth. 15, 21 et si minima et -ia Petrus cum fratre suo reliquit.

II *i. q. facile tolerandus; non timendus; cui resisti possit*: SERV. Aen. 2, 646 facilis *est iactura sepulchri*: -is et levis sapienti viro. SCHOL. Stat. Theb. 1, 176 manuque fortunam fecere levem, id est -em (*cf. infra l. 49 sq.*). TERT. apol. 45 Epicurus omnem cruciatum doloremque depretiat, modicum quidem -em pronuntiando, magnum vero non diuturnum. anim. 33 o iudicia divina post mortem humanis mendaciora, -ia de poenis, fastidibilia de gratiis, quae nec pessimi metuant, nec.... DON. Ter. Phorm. 984 'lege agito' dicebatur ei, cuius intentio -is adversario videbatur. AVG. epist. 167, 3 ne putarent -e esse peccatum. civ. 4, 5 ut ex parvo et -i latrocinio pervenirent *gladiatores* ad regnum. 7, 24 *haec* longe -iora atque leviora sunt prae ista turpitudine crudelissima vel crudelitate turpissima. 9, 21 quamvis in illo -is videretur carnis infirmitas. SVLP. SEV. dial. 2, 11, 6 -em enim reddit exercitum, si virorum cohortibus turba feminea misceatur. IREN. 1, 14, 4 tamquam -e (εὐκαταφρόνητον) putasti esse verbum, quod ab ore veritatis audisti. LAMPR. Alex. 20, 3 molliorem tibi potestatem et -iorem imperii fecisti. CAPITOL. Gord. 23, 7 post quod non puerile et -e videbatur imperium. LVCIF. moriend. 2 p. 286 advertis quomodo caduca dominatio ... quod tanto ea iudicetur esse infirmis, -is, inanis, debilis et abiecta. VVLG. II Cor. 10, 10 quoniam quidem epistulae ... graves sunt et fortes, praesentia autem corporis infirma et sermo -is (ἐξουθενημένος). PS. RVFIN. in Os. 4, 16 nec -ia fuisse sacrae legis praecepta nec sua vel impunita crimina vel desideria fructuosa. AVG. epist. 100, 2 non tibi vile sit neque -e ... quod nos rogamus ne occidantur. 153, 7. CASSIOD. hist. 6, 1 remoto fastu palatii -e videbatur imperium.

III *i. q. non venerandus, despiciendus vel despectus, humilis*: PORPH. Hor. carm. 1, 25, 10 levis ... dicitur autem pro eo, quod est -is. SERV. Aen. 1, 151 gravem *pietate virum*: venerabilem; unde et -es leves dicimus (= GLOSS. IV 599, 8 ISID. orig. 10, 112). *de hominibus et animalibus*: DECL. in Catil. 37 nihil illis -ius. VLP. dig. 1, 16, 19, 2 circa advocatos patientem esse proconsulem oportet, sed cum ingenio, ne -is videatur. ITALA (Ambr. epist. 82, 3) *et* VVLG. I Cor. 6, 4 saecularia igitur iudicia si habueritis, -es qui sunt in ecclesia, illos constituite ad iudicandum (ἐξουθενημένους. *cf.* AVG. c. Faust. 5, 10 POSSID. vita Aug. 19). ITALA II Macc. 1, 27 (Ambros.) illos -es aspice (τοὺς ἐξουθενημένους καὶ βδελυκτοὺς ἔπιδε, VVLG. libera eos, qui serviunt gentibus, et contemtos et abominatos respice). IVL. VAL. 1, 40 tantum regem Darium ... sub dicionem homullorum ... -ium deventurum. ARNOB. nat. 4, 34 soli sunt apud vos superi inhonorati, -es, viles. DON. Ter. Phorm. 422 nihilo -iorem in hac causa sibi senem quam Antiphonem fuisse ⟨dicit⟩, sed aetatem in illo fuisse despectam. ITALA II Esdr. 4, 4 (Lucif. non parc. 14 p. 239) exaudi, deus noster, quia facti sumus -es (VVLG. facti sumus despectui). AMBR. hex. 5, 10, 29 an -is tibi videtur *piscis*, quia mutus est rationisque expers? AMBROSIAST. in I Cor. 12, 11 in iis, qui -es mundo sunt. 12, 13 quia in aliquibus gloriabantur, aliquos vero velut -es spernebant (*ibid.* nullius personam quasi despectam contemnendam). 12, 23 cum ergo videantur -es, magis honori sunt. (*ibid.* quidam ... egestate et habitu inhonesti). in Rom. 10, 11 aspicient inter ceteros se solos gloriosos et prudentes, qui aestimati fuerant -es et stulti. HIER. epist. 146, 2 diaconos paucitas honorabiles, presbyteros turba -es facit. VVLG. Abd. 2 parvulum dedi te in gentibus, -is tu es valde (εὐκαταφρόνητος, *cf.* Ier. 49, 15. Mal. 2, 9 dedi vos -es et humiles omnibus populis. ἐξουδενωμένους καὶ ἀπερριμμένους εἰς πάντα τὰ ἔθνη. HIER. in Abd. 2 p. 368 tamen parvus es in gentibus et -is, et non solum -is, sed cum ἐπιτάσει valde -is). AVG. in psalm. 45, 4 illi, quem ipsi crucifixerunt ... cogitantes, quam -is esset. serm. 363, 2. epist. 185, 15 quidam ... molam ... ducere tamquam iumenta -ia verbere adacti sunt. civ. 5, 7 (*opp.* admirabilis). 5, 11 qui ... nec exigui et -is animantis viscera ... dereliquit. 20, 3 in omni despecto, id est in omni etiam qui -is hic videtur et ideo non videtur. 22, 5. SVLP. SEV. Mart. 9, 3 -em esse

personam, indignum esse episcopatu hominem vultu despicabilem, veste sordidum, crine deformem. HERM. Pal. mand. 7, 2 is, qui caret virtute, -is est. OROS. hist. 2, 11, 7 Xerxes bello in Graecia infeliciter gesto -is suis factus. NICET. fid. 5 infirmum et -em aestimare Christum. AVELL. p. 390, 11 si autem in his ... extitit -is atque despectus *sacerdos*. MAX. TAVR. bapt. 3 p. 779ᶜ quamvis ille in saeculo nobilis sit, pauperis et in hoc saeculo -is christiani lavare pedes non erubescat. OP. imperf. in Matth. 2 p. 642 oculi eorum (*magorum*) -em puerum (*i. Iesum*) aspicere non poterant, quia spiritus sanctus ... terribilem eum monstrabat. 25 p. 760 quasi homicida fugatus est, quasi mercennarius -is ovium factus est pastor *Moses.* 34 p. 821 nec ille sibi priorem honorem defendere debet, qui prior natus est, nec ille -ior debet esse, qui postea. ISID. sent. 3, 16, 3 magna apud deum refulget gratia, qui huic mundo -is fuerit.

de rebus: ITALA I Cor. 1, 28 (Tert. adv. Marc. 5, 5) nec inhonesta et minima et -ia, quae non sunt ... *elegit deus*, ut confundat, quae sunt (τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα, VVLG. *sim.*). AMBR. patr. 11, 51 in illo velut -i corpore praevaluisti ... propter benedictionem uberum. AMBROSIAST. in I Cor. 12, 22 quamvis aliquis dignitate sublimis sit, si subiectus tamen defuerit ... ipsa dignitas -is erit. VVLG. Is. 49, 7 haec dicit ... ad -em animam, ad abominatam gentem. Mal. 1, 12 mensa domini contaminata est, et quod superponitur, -e est (ἐξουδένωται) cum igne qui illud devorat. sap. 10, 4 cum aqua deleret terram, sanavit iterum sapientia, per -e lignum iustum gubernans (δι' εὐτελοῦς ξύλου). AVG. serm. 62, 4, 7 esurimus et sitimus et nudi sumus et colaphizamur: quid tam extremum, quid tam -e. epist. 205, 13 cum ... doceret *apostolus* nostra corpora futura ex corruptibilibus incorruptibilia, ex -bus gloriosa, ex infirmis fortia. CANON. Migne 56, 834ᴬ nec enim necesse est ibi, *ubi sufficit presbyter*, episcopum ordinare, ne -e fiat episcopi nomen. NICET. spir. 16 ne quis autem spiritum sanctum ... -e aliquid existimet (VICT. VIT. 2, 93). OP. imperf. in Matth. 3 p. 651 melius est de -i genere clarum fieri quam de claro genere -em nasci (*ibid. passim*). CASSIOD. var. 8, 13, 6 illi digne ad vitia generis sui redeunt, qui -i stirpe nascuntur. ORIG. in Matth. 12, 29 species eius (*Christi*) inhonorata et -is prae filiis hominum (ἐκλεῖπον παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων). 14, 5 quod putatur ..., satis mihi videtur -e et indignum. ISID. sent. 3, 37, 1 et qui non vivit, sicut docet, ipsam quam praedicat veritatem -em facit.

iuncturae notandae: AVG. civ. 7, 24 longe -iora atque leviora sunt prae ista turpitudine crudelissima. ORIG. in Matth. 12, 29 *v. l. 35.* TERT. anim. 33 iudicia ... -ia de poenis, fastidibilia de gratiis.

adv. **contemptibiliter**: SCHOL. Hor. sat. 2, 6, 87 ⟨tangentis⟩: -ius ossa tangentis. AVG. doctr. christ. 4, 28, 64 talis doctor ut oboedienter audiatur non impudenter non solum submisse ac temperate verum etiam granditer dicit, quia non -r vivit. PALLAD. hist. mon. II 13 non autem praetermittam narrare etiam de his, qui -r conversantur (ἐν καταφρονήσει).

syn.: aspernabilis, fastidibilis, parvus, exiguus, vilis, humilis, levis, infirmus, mollis (imperium), debilis, inhonoratus, ignobilis, inhonestus, despectus, indignus. *opp.*: pretiosus, metuendus, terribilis, clarus, gloriosus, nobilis, honorabilis, venerabilis, admirabilis.

contemptibilitās, -ātis *f.* *a* contemptibilis. CAEL. AVR. chron. 1, 5, 158 ac si quicquam timere vel revereri consueverint *aegroti*, non erit itidem ac frequenter inducendum; continuatio enim -em parit. OP. imperf. in Matth. 3 p. 651 item qui de contemptibili genere contemptibilis nascitur, turpitudo -is illius non eius solius sed etiam generis eius. 35 p. 831 diaconatus diaconi -as videtur a nobis, vere autem non est -as eius sed actus ipsius.

(**contemptīcius**, -a, -um). *a* contemptus. NOT. Tir. 43, 95 contemptitius.

contemptim *adv.* [*cf. e.* contemnere. *Th.*]. *comparat.* contemptius *v. p. 655, 13 sqq.* GLOSS. V 304, 11 incontemptim non -m. *i. q. superbe vel neglegenter, secure, sine timore*: NAEV. carm. frg. 46 superbiter -m conterit legiones. PLAVT. Persa 547 ut -m, carnufex (*sc. loqueris; cf.* PRISC. gramm. III 56). Poen. 537 ne nos tam -m conteras. LVCR. 5, 1126 deicit ictos invidia interdum -m in Tartara taetra. LIV. 2, 30, 11 itaque effusi et -m pugnam iniere. 2, 35, 2 -m primo Marcius audiebat minas tribunicias. 2, 56, 12 facile -m de iure disserendo perturbare Lactorium poterat. 6, 38, 8 adversus ea cum -m (*i. contumaciter*) tribuni plebis rem nihilo segnius peragerent. 7, 7, 2 Hernicos, morte consulis -m ad castra Romana cum haud dubia expugnandi spe succedentes. 9, 41, 9 magnifice de se ac -m de Romanis loquentes. 25, 36, 10 captum hostem teneri latentem post sarcinas haec -m duces increpabant. 25, 37, 15 postquam neminem insequi viderunt, metu substitisse rati -m rursus et sedato gradu in castra abeunt. 27, 18, 2 adeo -m impetum fecerunt, ut facile appareret, quid utrique parti animorum esset. 37, 10, 2 cum audisset ... Pausistratum praefectum superbe quaedam et -m in se contionantem dixisse. CVRT. 8, 7, 18 et a Dioxippo -m militarem eludente ferociam accepta condicio est. 8, 13, 15 sed dum supervenientes -m et superbe quoque expectant, ... obruti telis sunt. 9, 5, 8 itaque -m et incaute qui proximi steterant incurrerunt. PLIN. nat. 8, 50 quamlibet magna ca-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

num et venantium urguente vi -m restitansque cedit *leo* (*cf.* SOL. 27, 18 cum *leones* premuntur a canibus, -im [-i *R*] recedunt subsistentesque interdum ancipiti recessu dissimulant timorem). 8, 149 iussit *Alexander* ursos, mox apros et deinde damas emitti, -im (-u *nonnulli codd.*) immobili iacente eo (*cane*). TAC. hist. 3, 9 recitatae pro contione epistulae addidere fiduciam, quod summisse Caecina..., ipsorum duces -im (-i *Med.*) tamquam insultantes Vitellio scripsissent. 3, 47 quin et barbari -im (-i *Med.*, -ius *edd. nonnullae*) vagabantur fabricatis repente navibus. 3, 58 dilabi paulatim senatores equitesque, primo cunctanter et ubi ipse *Vitellius* non aderat, mox -m et sine discrimine. OROS. hist. 5, 4, 6 ita omnes metu perculit, ut prospectantibus cunctis ipse -m atque otiosus abiret. *huc pertinere videtur comparativus* contemptius (contempte *v. p. 645, 52*): SEN. dial. 10, 12, 1 quos a basilica immissi canes eiciunt, quos aut in sua vides turba speciosius elidi aut in aliena -ius. SVET. Dom. 11 et quo -ius abuteretur patientia hominum, numquam tristiorem sententiam sine praefatione clementiae pronuntiavit. AVG. c. Adim. 18 tanto fit uberior, quanto -ius possidetur. TAC. hist. 3, 47 *v. l. 8.*

synonyma et opposita: incaute. superbe (superbiter NAEV.) submisse. magnifice.

contemptio, -ōnis *f.* *a* contemnere. *pluralis non legitur.* GLOSS. καταφρόνησις. *inde ab* RHET. Her. *apud* CIC. CAES. LIV. SEN. philos. CVRT. PLIN. nat. TAC. GELL. APVL. VVLG. EVGRAPH. *v.* contemptus, -ūs.

1 ***active***: *i. q. affectus contemnentis vel actio contemnendi*: *ad* contemno *I i. q. fastidium, aspernatio*: RHET. Her. 3, 2, 3 fortitudo est rerum magnarum appetitio et rerum humilium -o et laboris ... perpessio. CIC. ac. 1, 28 hinc gignebatur fuga desidiae voluptatumque -o, ex quo laborum dolorumque susceptio. Tusc. 1, 95 totamque vim bene vivendi ... in omnium rerum humanarum -e ac despicientia ... ponamus. Phil. 3, 16 vellem hanc -em pecuniae suis reliquisset. off. 1, 13 ex quo magnitudo animi exsistit humanarumque rerum -o. Att. 4, 19, 2 perspice aequitatem animi mei et †ludum et -em Seleucianae provinciae (*sc. non acceptae*). SEN. dial. 7, 4, 2 cui vera voluptas erit voluptatum -o. epist. 4, 4 difficile est ... animum perducere ad -em animae. *ad II i. q. neglegentia, contumacia, nullus timor, inoboedientia*: RHET. Her. 4, 25, 35 quod fortitudo est -o laboris et periculi (CIC. off. 3, 117 fortitudo, quae est dolorum laborumque -o. SEN. epist. 31, 4 labor bonum non est. quid ergo bonum est? laboris -o). CIC. parad. 27 sapientis animus ... -e fortunae ... saeptus vincetur? rep. 5, 9 in qua (*fortitudine*) est magnitudo animi, mortis dolorisque magna -o (*cf.* phil. frg. V 67). fin. 2, 113 in quibus *animi partibus* ... inest in perpetiendis laboribus adeundisque periculis firma et stabilis doloris mortisque -o. Tusc. 2, 2 magna videbatur mortis effecta -o, quae ... valet ad animum metu liberandum. 2, 43 fortitudo, cuius munera duo sunt maxima, mortis dolorisque -o. CVRT. 10, 5, 29 mortis, cuius metus ceteros exanimat, perpetua -o. GELL. 2, 8, 9 apud Platonem ... reperias syllogismos repudiato conversoque ordine isto, qui ... traditur, cum eleganti quadam reprehensionis -e positos esse. CIC. Sest. 134 tanta licentia, tanta legum -o nonne quem habitura sit exitum pertimescit? CAES. Gall. 5, 29, 2 neque Eburones, si ille (*Caesar*) adesset, tanta -e nostri ad castra venturos esse. CAES. civ. 5, 58, 1 cum maiore in dies -e (*i. securitate*) Indutiomarus ad castra accederet. *ad III A i. q. despicientia*: LENT. Cic. epist. 12, 14, 3 *Rhodiorum* perseverantia in -e optumi cuiusque ferenda mihi non fuit. PLIN. nat. 37, 41 sed hoc ... serio quemquam dixisse summa hominum -o est. VVLG. psalm. 106, 40 effusa est -o (ἐξουδένωσις) *domini* super principes et errare eos fecit in invio et non in via. RHET. Her. 1, 6, 8 ab rebus ipsis benevolum efficiemus auditorem, si nostram causam laudando tollemus, adversariorum per -em deprimemus. CIC. inv. 1, 22. CALL. dig. 1, 18, 19 nam ex conversatione aequali -o dignitatis nascitur. *ad III B*: LIV. 6, 41, 4 quid de religionibus atque auspiciis, quae propria deorum immortalium -o atque iniuria est, loquar.

2 ***passive***: *i. q. condicio eius, qui contemnitur*: RHET. Her. 1, 5, 8 ab adversariorum persona benevolentia captabitur, si eos in odium, in invidiam, in -em adducemus (CIC. inv. 1, 22. EVGRAPH. Ter. Eun. 19 adversarios aut in odium aut in -em aut in invidiam ducamus). *ibid.* in -em adducemus, si inertiam, ignaviam, desidiam luxuriam adversariorum proferemus (*cf.* CIC. inv. 1, 22 RHET. Her. 4, 49, 62). CIC. inv. 1, 21 in humili autem genere causae -is tollendae causa necesse est attentum efficere auditorem. CAES. Gall. 3, 17, 5 Sabinus ... castris se tenebat ... ut iam non solum hostibus in -em veniret, sed etiam nostrorum militum vocibus ... carperetur. 5, 49, 7 *Caesar* castra ... quam maxime potest contrahit eo consilio, ut in summam -em hostibus veniat. civ. 3, 60, 2 magnam tamen haec res illis offensionem et -em ad omnes attulit. SEN. dial. 9, 11, 9 quae dignitas, cuius non praetextam ... comitentur ... mille maculae et extrema -o. 11, 13, 8 his ego respondeo et exilium saepe -e omni carere. TAC. ann. 11, 20 *Corbulo* quamquam multa simul offunderentur, metus ex imperatore, -o ex barbaris ludibrium apud socios ... signum receptui dedit. 15, 1 eo -is descensum, ut ne duce quidem Romano incursarentur *Adiabeni* sed temeritate obsidis (*i. Tigranis*). APVL. met. 9, 29 quae res cum ei sequius ac rata fuerat proveniret ... -e etiam stimulata ... incipit .... PSALT. Rom. 122, 3 multum repleti sumus -e (ἐξουδενώσεως, VVLG. despectione). *nota*: CAES. civ. 2, 13, 3 ne gravius permoti milites et defectionis odio et -e (contentione *codd.*) sui et diutino labore omnes puberes interficerent.

iuncturae: CAES. Gall. 5, 29, 2 neque tanta -e nostri ad castra venturos. civ. 2, 13, 3 ne gravius permoti milites ... -e sui ... interficerent. *accedunt adiectiva*: magnus: CIC. rep. 5, 9 CAES. civ. 3, 60, 2. maior: CAES. civ. 5, 58, 1. tantus: CIC. Sest. 134 CAES. Gall. 5, 29, 2. summus: CAES. Gall. 5, 49, 7 PLIN. nat. 37, 41. extremus: SEN. dial. 9, 11, 9. omnis: SEN. dial. 11, 13, 8. firma et stabilis -o: CIC. fin. 2, 113. perpetuus: CVRT. 10, 5, 29.

syn.: fuga, tolerantia, odium, invidia, despicientia, ludibrium, despectio, offensio. *opp.*: appetitio, susceptio, metus.

contemptiōsē *adv.* *a* contemptio. DON. Ter. Ad. 87 quidnam id est: hoc etiam contemptiose (contentiose *dett.*) interrogat.

contempto, -āre *a* con *et* temptare. GAVDENT. serm. 18 p. 978[C] *diabolus* deum sentit et contemptat (*cod. Rem.*, tentat *vulg.*). NOT. Tir. 89, 21[a].

[x]**contemptor,** -ōris *m.* *a* contemnere. GLOSS. pertinax, durus, superbus. καταφρονητής. εὐκαταφρόνητος -r nomine (*leg.* -pto nomine). *inde ab* SALL. (*sed fem. inde a* PLAVTO).

i. is qui contemnit: *ad* contemno *I*: *is qui parvi aestimat, fastidit, spernit*: VERG. Aen. 9, 203 est animus lucis (*i. vitae*) -r. LIV. 39, 40, 10 fuit ... invicti a cupiditatibus animi, ... -r gratiae, divitiarum. VELL. 2, 117, 2 pecuniae vero quam non -r, Syria, cui praefuerat, declaravit. VAL. MAX. 2, 2, 3 litterarum gloriosissimum -em (*i. Marium*). SEN. dial. 2, 2, 1 hos enim Stoici nostri sapientes pronuntiaverunt, invictos laboribus, -es voluptatis. 6, 25, 1 interque -es vitae et beneficio liberos parens tuus. epist. 92, 31 vadit audaciter -r omnium nec ad pecuniam respicit. STAT. silv. 2, 3, 70 idem auri facilis -r et optimus idem comere divitias opibusque immittere lucem. TAC. Germ. 31 *Chatti*, prodigi alieni, -es sui. hist. 4, 5 opum -r, recti pervicax (AMM. 25, 4, 7). PLIN. paneg. 55 -r ambitionis et infinitae potestatis domitor ac frenator animus ... florescit. PORPH. Hor. carm. 1, 12, 37 animae ergo prodigum -em vitae intelligendum. HIER. epist. 108, 3 quae (*gloria*) virtutem quasi umbra sequitur et appetitores sui deserens appetit -es. AVG. serm. 50, 2, 3 non enim potest quisque apparere -r nisi eius rei, cuius possessor effectus est. 311, 3, 3 quare te invenio earum rerum amatorem, quarum veneraris -em? civ. 1, 24 tantus itaque vitae huius -r ... magnum scelus esse, si se homo interimat, ... iudicavit. 5, 19 qui autem gloriae -r dominationis est avidus. *ibid.* gloriae -r (5, 20 qui, cum aliena spernant iudicia velut gloriae -es, sibi sapientes videntur). epist. 140, 33 mundi huius quilibet magnus perfectusque -r, cum alibi patitur, nihil patitur. in psalm. 93, 25 et dulcedo promissorum facit te -em dulcedinum saeculi. COD. Theod. 4, 22, 3 (*a. 389*) cadat igitur lite, quisquis opperiri noluerit ... et, quod recipere lege potuisset, -r examinis violentus amittat. SERM. Corp. Vind. 21 p. 333, 16 sectatores tuos (*fallacis mundi figura*) appetita captivas, -es tuos despecta glorificas. RVRIC. epist. 2, 6 dum malunt ab hominibus percipere laudem quam a domino expectare mercedem, praesentis appetitores lucri et praemii -es aeterni. DRAC. laud. dei 3, 85 -r vitae magis hic servator habetur. ENNOD. epist. 4, 12, 4 ad ea, ..., non tamquam emendationis -r aspires. *ad I B 1*: QVINT. inst. 12, 1, 20 *Cicero* nec sapientis sibi nomen minime sui -r asseruit et .... HIER. epist. 60, 11 sicut sui in carne -r est et paupertate incedit ornatior.

ad II: *i. is qui nihil curat, non timet, resistit*: OV. fast. 3, 49 hoc ubi cognovit -r Amulius aequi. met. 9, 240 -emque (*i. Herculem*) petebat flamma suum. 12, 170 vestro fuit unicus aevo -r ferri nulloque forabilis ictu Cycnus. SEN. epist. 24, 8 generosum illum -emque omnis potentiae spiritum non emisit sed eiecit. STAT. Theb. 6, 542 Phrixei natat hic -r ephebus aequoris (*Leander*). 9, 306 intonsumque Hersen -emque profundi Crethea. 11, 513 it praeceps sonipes strictae -r habenae. GELL. 2, 27, 5 ostenditur Philippus ... prae studio laudis et honoris iacturarum damnorumque corporis -r. PHYSIOGN. 138 qui sunt tardi, frigidi, penuriae atque iniuriae -es. CLAVD. MAM. anim. p. 101, 14 non tam ignaros veri philosophos iudicat quam cogniti -es. COD. Iust. 7, 40, 3, 3 cum contra desides homines et sui iuris -es odiosae exceptiones oppositae sunt. LIV. 44, 22, 7 nemo tam famae -r est, cuius non debilitari animus possit. CVRT. 4, 9, 12 omnis periculi et maxime multitudinis -r. SEN. benef. 7, 1, 7 -r omnium, quibus torquetur vita. epist. 24, 3 singula ista constitue et -es eorum cita. 24, 11 -es mortis (TERT. adv. Marc. 2, 9 si mors malum, nec mors comminatori suo sed -i faciet invidiam. HEGES. 5, 18, 3 Romani, quia -es mortis eos arbitrabantur, augebant genera suppliciorum). epist. 66, 51 stetit hostium flammarumque -r et manum suam ... destillantem perspectavit. 93, 4 vis scire, quid inter hunc intersit vegetum -emque fortunae ... et illum .... PLIN. nat. 8, 46 leonum duo genera, hos ..., eos -es vulnerum. TAC. ann. 6, 38 patientiam libertatis alienae ostentans et -r suae infamiae. PS. AMBR. laps. virg. 9, 39 sacrilege, et tui propositi immemor et iudicii divini -r. CLAVD. 18, 434 scribat Halys scribat famae -r Orontes. TAC. hist. 1, 18 id (*i. caelestes minae*) ... non terruit Gal-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

bam ... -em talium ut fortuitorum. Ivv. 6, 342 et quis tunc hominum -r numinis? Svet. Nero 56 religionum usque quaque -r praeter unius deae Syriae. Gallican. Avid. 3, 4 saepe religiosus, alias -r sacrorum. Evgipp. Sev. 12, 5 sancti operis temerator atque -r. Frontin. aq. 130 utilissimae legis -es non negaverim dignos poena. Lvcif. Athan. 1, 36 p. 129, 23 licet enim -r dei praeceptorum sis. Ps. Ambr. serm. Sess. 1, 4 ita fit, ut ... praecepti -r exsistas. Optat. 1, 21 p. 24, 15 *terra* -es mandatorum dei ... absorbuit. 3, 7 p. 89, 7 divinorum praeceptorum -es. Avg. civ. 20, 28 tam magnum inter observatores legis -esque discrimen. Cypr. Gall. num. 427 quidam sub lumine festo (Vvlg. in die sabbati) dum sarmenta legit, legis -r aeternae corripitur. Cod. Iust. 4, 65, 35, 3 poena, quam contra milites nostrorum praeceptorum -es ... statuimus. Bened. reg. 23 si quis frater ... praeceptis seniorum suorum -r repertus fuerit. 65 qui praepositus si repertus fuerit vitiosus aut ... -r sanctae regulae fuerit comprobatus. Epist. pontif. 600 Thiel 7 *Acacius* admonitus statutorum salubrium non destitit esse -r. Sen. epist. 73, 1 contumaces esse ac refractarios, -es magistratuum aut regum. Victorin. Macc. 198 fretus quod pectore tuto paruerit monitis regis -r et irae. Greg. Tvr. Franc. 4, 14 non ... sumus -es tui (*i. regis*). Lact. ira 16, 1 nec enim tam immitis est *deus* hominumque -r, ut auxilium laborantibus deneget. Ennod. opusc. 3, 180 p. 377, 26 scripsit tamen *regi* ... ne aut tacendo -r (*i. neglegens*) aut occurrendo per arrogantiam pronuntiaretur intemperans. Cod. Iust. 1, 3, 54, 11 haec ... observare procurent; nam -es ... ferientur. 3, 1, 14, 3 hoc ... observandum; et si praetereatur, -bus periculosum sit.

ad IIIA: i. is qui parum aestimat, despicit, irridet: Liv. 3, 57, 3 deorum hominumque -r. 6, 34, 5 M. Fabi Ambusti, potentis viri ... quod haudquaquam ... -r eius habebatur. Ov. met. 11, 7 en hic est nostri -r. Mart. 10, 5, 1 quisquis stolaeve purpuraeve -r, quos colere debet, laesit impio versu. Itala gen. 27, 12 (Lugd.) ne forte ... ero ante ⟨e⟩um (*patrem*) sicut -r et inducam su⟨pe⟩r me maledic⟨tu⟩m (*ὡς καταφρονῶν*, Vvlg. timeo, ne putet me sibi voluisse illudere). Amm. 27, 3, 6 ut liberalem se sed multitudinis ostenderet -em. Greg. Tvr. Franc. 4, 40 Iustinus ..., vir in omni avaritia deditus, -r pauperorum, senatorum spoliator. Op. imperf. in Matth. 25 p. 761 tres pueri in Babylonia et quasi -es regis sunt accusati.
Val. Max. 1, 8, 1 tamquam maiestatis eius (*senatus*) ... vano sermone -r in carcerem coniectus. Cod. Iust. 6, 30, 22, 13 ne quis nos putaverit antiquitatis esse penitus -es. Sall. Iug. 64, 1 inerat -r animus et superbia. Capitol. Maximin. 2, 2 erat ... ferus moribus, asper, superbus, -r. Itala Hab. 2, 5 (Lucif. Athan. 1, 36 p. 129, 15) placens et -r, vir superbus nihil proficiet. Lvcif. Athan. 1, 36 p. 129, 19 quis enim alius ... sibi placens, -r, superbus, ... reperiri potest nisi tu? Avg. serm. 82, 12, 15 non amo in voce laudatorem et in corde -em.
ad IIIB: dei contemptor (*cf. l. 28*): Verg. Aen. 7, 648 -r divum Mezentius (8, 7. *cf.* Macr. sat. 3, 5, 9). Ov. met. 3, 514 -r superum Pentheus. 13, 761 nempe ille (*Cyclops*) ... magni cum dis -r Olympi. Sen. Ag. 606 perrumpet omne servitium -r levium deorum, qui .... Stat. Theb. 3, 602 superum -r et aequi impatiens largusque animae. 9, 550 te solam (*sc. dexteram*) superum -r adoro. Apvl. Plat. 2, 16 non solum turpem et damnosum et -em deorum. Tert. nat. 1, 9 ut -es deorum vestrorum haec iacula eorum †provocamus. *ibid.* deos vestros ... qui propter -es etiam cultores suos laedunt (1, 9. 10). Lact. inst. 5, 10, 12 quia et -es eorum (*deorum*) saepe videant beatos et cultores saepe miseros. 5, 20, 2 quasi vero, si dii essent, indigerent hominum auxilio adversus -es suos. Ambr. parad. 15, 74 honorificantes me honorificabo et -r mei honore privabitur. Avg. in psalm. 144, 11 quid merebaris, peccator? -r dei, quid merebaris? civ. 4, 18 ut suos cultores plerumque praetereat et suis -bus haereat *Fortuna*. *cf.* 6, 1 *bis.* 10, 25 cum ea felicitate, quam de illo (*deo*) expectabat, -es eius florere perspiceret. 16, 10 -es dei (*opp.* cultores dei). 20, 21 manus distinguentis cultores suos a -bus suis. Prvd. perist. 2, 262 tute ipse ... -r aeterni dei, dum daemonum sordes colis. *nota: absolute i. q. peccator:* Itala Hab. 1, 13 (Lucif. Athan. 1, 35 p. 129, 10) cur inspicis super -es? (Vvlg. quare respicis super iniqua agentes?). Vvlg. act. 13, 41 dictum est in prophetis: videte, -es, et admiramini (*καταφρονηταί*). prov. 13, 15 doctrina bona dabit gratiam: in itinere -um vorago. Avg. epist. 153, 6 cuius altum iustumque iudicium nullus -r evadit. serm. ed. Mai 90, 4 ama igitur, quisquis -r es, bonum et sollicite time censorem. op. monach. 17, 20 citius enim exauditur una oboedientis oratio quam decem milia -is. spir. et litt. 33, 58 voluntas dei ... vinceretur autem, si non inveniret, quid de -bus faceret. in psalm. 39, 3 tales sunt superbi -es, non pii deprecatores, non lacrimosi clamatores. Evgipp. Sev. 24, 2 admonere, ut saltem ipse *sanctus Maximinus* -bus derelictis properaret caelesti misericordia liberari. 27, 3 nec defuit -bus gladius inimici.

iuncturae: *vim adiectivi attributi habet:* Sall. Iug. 64, 1 inerat -r animus et superbia. Sen. epist. 24, 8 generosum illum -emque omnis potentiae spiritum. Plin. paneg. 55 -r ambitionis et infinitae potestatis domitor ac frenator animus ... florescit. Cod. Iust. 4, 65, 35, 3 contra milites nostrorum praeceptorum -es. *interdum absolute, saepe cum genetivo obiectivo. nota:* Ov. met. 11, 7 hic est nostri -r. Ambr. parad. 15, 74 -r mei honore privabitur. Qvint. inst. 12, 1, 20 *Cicero* minime sui -r. Hier. epist. 60, 11 sicut sui in carne -r est. Serm. Corp. Vind. 21 p. 333, 16 -es tuos despecta glorificus. Ov. met. 9, 240 -emque petebat flamma suum. Tert. adv. Marc. 2, 9 nec mors comminatori suo sed -i faciet invidiam. Lact. inst. 5, 20, 2 Avg. civ. 4, 18. *cum dativo:* Bened. reg. 23 praeceptis seniorum suorum -r repertus (*cf.* 65). *accedit adiectivum:* Stat. silv. 2, 3, 7 idem auri facilis -r (*i. qui facile contemnit*). Avg. civ. 1, 24 tantus itaque vitae huius -r. epist. 140, 33 mundi huius ... magnus perfectusque -r. in psalm. 39, 13 tales sunt superbi -es. Cod. Theod. 4, 22, 3 (*a. 389*) -r examinis violentus. *accedit adverbium:* Stat. Theb. 3, 602 diu tuto superum -r et aequi. Cod. Iust. 6, 30, 22, 13 ne quis nos putaverit antiquitatis esse penitus -es (*cf.* penitus contemnere). *accedit ablativus:* Val. Max. 1, 8, 1 maiestatis eius ... vano sermone -r. *cf.* Ennod. opusc. 3, 180 p. 377, 26 ne aut tacendo -r ... pronuntiaretur. *accedit praepositio:* Gell. 2, 27, 5 ostenditur Philippus ... prae studio laudis et honoris iacturarum damnorumque corporis -r. Avg. serm. 82, 12, 15 non amo in voce amatorem et in corde -em. Hier. epist. 60, 11 sicut sui in carne -r est.

syn.: prodigus, temerator, contumax, refractarius, superbus, peccator. *opp.:* appetitor, sectator, amator, laudator, avidus, observator (legis), oboediens, religiosus, cultor, honorificans (dei).

fem. **contemptrīx,** -īcis. *inde a* Plavto. *ad* contemno *I i. ea quae nihili aestimat, fastidit, spernit:* Plavt. Bacch. 531 nunc ego illam me velim convenire ... -em meam. Sen. benef. 4, 2, 4 indignor ... quod omnino cum voluptate conferatur *virtus*, -x eius et hostis et longissime ab ea resiliens. Stat. Theb. 12, 185 tunc movet arte dolum *Argia*, quo ... deos regemque cruentum -x animae et magno temeraria luctu provocet. *ad II: i. ea quae nihil curat, non timet, resistit:* Sen. epist. 88, 29 fortitudo -x timendorum est. Plin. nat. 19, 154 eruca praecipue frigorum -x diversae est quam lactuca naturae. 37, 59 duarum violentissimarum naturae rerum, ferri igniumque, -x. Sil. 13, 830 illa est quae ..., -x Cloelia sexus. 17, 410 sternitur in medium -x turba pericli. Zeno 1, 9, 1 per fas atque nefas ... bacchatur salutis suae alienaeque -x. Pallad. hist. mon. I 1 petiit ut tormentis deficeret, ne ... libidinis domini -x videretur. Pass. Crispin. 1 dura es et -x (*i. contumax*) et incipies vim legum invita sustinere. *ad IIIB: dei contemptrix:* Ov. met. 1, 161 sed et illa propago -x superum ... fuit. Filastr. 128, 5 ideoque omnium paganorum ... animae ac peccantium pariter in prosperitate -es dei reperiuntur interdum.
Hier. epist. 117, 10 an tu neglegens, dissoluta, -x, quae ... adulescentem necdum bene barbatulum ita bracchiis tuis quasi cassibus inclusisti.

contemptus, -ūs *m. a* contemnere. Gramm. suppl. 299 sumptus, contemptus, temptatus per p scribendum. *forma dativi sing. interdum* -u. *cf.* Anth. 470, 6 *p. 661, 42.* *ablativus sing.* contempto *legitur* Lex Visig. 8, 3, 15 si dominus eorum (*pecorum*) venire contemserit, pro -to ipso, quia inspicere noluit ... in duplum cogatur exsolvere. *fortasse* Lampr. Comm. 3, 9 in senatus odium ita venit, ut ... crudeliter ... saeviret fieretque ⟨e⟩ -o crudelis (-ui *vulg.*, contento *M*). *cf. infra l. 83. pluralis legitur* Lvcr. 5, 833. 1278. *fortasse* Liv. 24, 5, 5 hunc tam superbum apparatum ... sequebantur -us omnium hominum, superbae aures, contumeliosa dicta, rari aditus.
Gloss. *ἐξουδένωσις. ἐξουδένησις. καταφρόνησις. καταφρόνησις καὶ καταφρονηθείς.* fastus. *inde ab* Lvcr. *apud plerosque auctores, deest poetis praeter* Lvcr. (*ter*) Ov. (*bis*) Sil. (*ter*) Damas. Victorin. Drac. *cum eis, qui verbo* contemptio *utuntur, haec est ratio:*

	-us	-io		-us	-io
Rhet. Her.	—	6	Plin. nat.	3	1
Lvcr.	3	—	Qvint.	18	—
Cic.	—	17	Tac.	9	2
Caes.	1	6	Gell.	1	1
Liv.	21	1	Apvl.	6	1
Sen. phil.	34	5	Vvlg.	10	1
Cvrt.	3	1			

de Tac. *cf. Wölfflin, Philol. 25, 106. semper dicitur* contemptui esse, habere, *non* -oni, *velut* Caes., *qui sexies scripsit* -io, *semel habet* -us Gall. 2, 30, 4 Gallis ... brevitas nostra -ui est.

1 ***active:*** *i. q. affectus contemnentis vel actio contemnendi: ad* contemno *IA i. q. aspernatio, fastidium:* Sen. dial. 8, 11, 4 favemus *gladiatoribus*, si -um eius vitae prae se ferunt (Sol. 10, 1 Thracibus barbaris inesse -um vitae ex quadam naturali sapientiae disciplina). nat. 6, 32, 4 pusilla res est hominis anima, sed ingens res -us animae. epist. 65, 22 -us corporis sui certa libertas est. 76, 21 virtus ... incedit cum magno utriusque *fortunae* -u. Qvint. inst. 12, 6, 2 nam inde et -us operis innascitur. 12, 6, 7 nec audiendi facilitatem usque ad -um operis adduxerit *iuvenis*. Tert. spect. 29 quae maior voluptas quam fastidium ipsius voluptatis, quam saeculi totius -us. Porph. Hor. carm. 3, 4, 25—6 animi ... iuvenum, qui litium et rixarum in -u (-to *codd.*) amoris cupidi sunt. Hil. in Matth. 5, 6 -um saeculi et fiduciam futurorum.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

5, 7 praesentium rerum -u curam tantum divinis rebus impendere. 23, 2 omnia inter -um saeculi et contumeliam laedendi Caesaris temperavit (10, 26. 16, 11. 20, 4). HIER. epist. 58, 6 libros de -u ventris et gutturis . . . disserentes. VVLG. eccles. 9, 3 corda filiorum hominum implentur malitia et -u in vita sua. PALLAD. hist. mon. I 1 quorum vita omnis in -u quodam propriae salutis fuit. VAL. MAX. 8, 14 ext. 3 gloria ne ab his quidem, qui -um eius introducere conantur, neglegitur. SEN. contr. 2, 1, 28 alius . . . ex -u divitiarum gloriam petat. SEN. dial. 12, 2, 3 nullum maiorem ex ea (*pecunia*) fructum quam -um eius petit. benef. 5, 6, 2 etiam nunc Archelaus daturus erat aurum et argentum, recepturus -um auri et argenti? epist. 32, 4 sed ego contra omnium tibi eorum -um opto, quorum illi copiam. 62, 3 brevissima ad divitias per -um divitiarum via est. 108, 11 de -u pecuniae multa dicuntur. QVINT. inst. 7, 2, 29 neque enim videtur in eundem et -us pecuniae et cupiditas cadere. TAC. ann. 6, 45 *scaenam Pompeiani theatri* -u ambitionis an per senectutem haud dedicavit. APVL. apol. 23 ut acquirerem mihi . . . -um patrimonii. LACT. inst. 1, 1, 7 veritas . . . vel -ui doctis est, quia idoneis assertoribus eget, vel odio indoctis. 6, 6, 9 non potest ergo virtus esse in iis rebus quaerendis, in quarum -u vis ac ratio virtutis appareat. DAMAS. epigr. 11, 4 ⟨parvus⟩ honor vitae, grandis -us habendi. AMBR. Noe 4, 8 qui electione inferioris et -u superioris consortii . . . condemnantur. AVG. epist. 126, 7 sed vestrum pecuniae -um dilexit in vobis. BOETH. cons. 4, 7, 49 habet -um felicitatis, non habet praemium laboris. TAC. hist. 1, 6 *Galbam* odio flagitiorum oneratum -u inertiae destruebant. *ad IB1*: SEN. epist. 66, 1 vincit tamen omnia impedimenta et ad cetera contemnenda a -u sui venit.

ad. contemno *II*: *i. q. neglegentia, contumacia, nullus timor, inoboedientia*: *de rebus*: LIV. 33, 19, 1 cum audisset Dardanos transgressos fines ab -u concussi tum regni. VAL. MAX. 3, 3 ext. 6 atque his haud parva gloria -u doloris acquiritur. SEN. dial. 2, 16, 2 iniuriae. epist. 23, 7 ex -u fortuitorum. 70, 18 ad -um nos doloris armavimus. QVINT. inst. 12, 1, 12 at malis hominibus ex -u opinionis et ignorantia recti nonnumquam excidit ipsa simulatio. 12, 2, 30 doloris ac mortis. TAC. ann. 4, 38 unum insatiabiliter parandum: prosperam sui memoriam; nam -u famae contemni virtutes. SVET. Nero 39 histrionem . . . nihil amplius quam . . . summovit, vel -u omnis infamiae, vel. . . . PS. APVL. Ascl. 22 ex enim intellectu rationis divinae . . . -us medelaque nascitur vitiorum mundi totius. NOVATIAN. trin. 25 p. 935 -um omnis humanae potestatis. AMBR. Noe 26, 100 necati hominis innocentis apud deum nullum esse -um. ZACCH. 1 praef. apud quosdam contradictio gentilium . . . spernenda potius videtur esse quam refellenda, cum in -u eius fastidium inutile, in informatione autem duplex bonum sit. BELL. Alex. 74, 3 -u exercitus nostri . . . descendere . . . coepit. LIV. 21, 44, 8 nullum -u m⟨ortis telum⟩ ad vincendum homini . . . acrius datum est (VAL. MAX. 4, 7 ext. 1 mortis -um ingenerare . . . potuerunt. SEN. suas. 7, 11 ut ille Cicero multa fortiter de mortis -u locutus . . . occideretur. SEN. benef. 2, 34, 3 gladiatorem . . . quem in -u⟨m⟩ mortis temeritas impulit. dial. 9, 3, 4. SIL. 4, 249 Crixus . . . armat -u mentem necis. PLIN. paneg. 33 quod ad pulchra vulnera -umque mortis accenderet. TERT. nat. 18 *bis*. VEG. mil. 1, 2 quibus et copia sanguinis suppetat ad vulnerum mortisque -um et . . .). SEN. dial. 1, 4, 12 -um periculorum assiduitas periclitandi dabit. epist. 74, 21 iuvenilia nonnumquam ingenia cupido gloriae in -um tam ferri quam ignium misit. 95, 71 periculorum gladiorumque -us. FRONTIN. strat. 2, 12, 3 ne . . . -u praesentis paucitatis hostes castra eius oppugnarent. FLOR. epit. 1, 14, 1 Latinos . . . semper quidem . . . infestos, tum vero -u urbis incensae . . . audentes. APVL. met. 2, 18 tibi vero fortunae splendor insidias, -us etiam peregrinationis poterit afferre. TERT. nat. 1, 18 iam ignis -us evasit. TAC. hist. 5, 5 hinc generandi amor et moriendi -us. AMM. 31, 13, 3 nostri quoque ultimo cadendi -u occursantes . . . obtruncabant. LIV. 23, 4, 6 ad -um legum, magistratuum, senatus accessit tum . . . ut . . . . TERT. nat. 1, 4 cum . . . elatrent cum legum -u, sine respectu personarum. HERM. vulg. sim. 8, 7 per seditiones vero et -um legis mortem sibi acquirunt *homines*. SYMM. rel. 23, 1 is . . . -um legum ac saeculi non silebit. SALV. gub. 4, 70 nihil enim -u agunt caelestium praeceptorum praeceptum domini nescientes, quia non facit aliquid contra legem legis ignarus. CONC. Matisc. a. 585 p. 165, 28 siquis itaque vestrum hanc salubrem exhortationem parvi penderit aut -ui tradiderit.
SVET. Tib. 2 non pascentibus in auspicando pullis ac per -um religionis mari demersis. VLP. dig. 28, 7 cum enim faciles sint nonnulli hominum ad iurandum -u religionis, alii perquam timidi metu divini numinis. ARNOB. nat. 7, 42 sacrilego pectore religionisque -u.
de hominibus: LIV. 7, 30, 18 usque ad nos -us Samnitium pervenit, supra non ascendit. 7, 33, 5 proelium . . . cum fiducia sui, sine -u hostium (*i. sine nimia securitate hostium*) commissum est. 37, 20, 4 -us eorum (*hostium*) et inde neglegentia apud regios oritur. 42, 55, 4 praeter gaudium periculosi saltus superati -us quoque hostium . . . accessit. CVRT. 5, 3, 18 quod ubi -u sui pergere vident *agmen*. PLIN. nat. 8, 142, 17 ut -us eorum incresceret, ab operariis . . . per circum totum actos *elephantos*. FRONTIN. strat. 2, 5, 44 Alcibiades . . . ipse cum paucis profectus ita, ut -u sui hostem invitaret.
TAC. hist. 2, 27 posito hostium -u . . . duci parebant. PLIN. epist. 4, 11, 8 blandiens haec an irridens, ex fiducia sui an ex -u principis dixerit, dubium est. IVL. VAL. 1, 48 Abderitae docent *Alexandrum* sese illud non odio -uve Graeci regis . . . factitare (*sc. obserare urbis claustra*).
TREB. Claud. 7, 4 -u Gallieni principis a re publica defecerunt (Gall. 5, 1 et haec omnia Gallieni -u fiebant. trig. tyr. 11, 1 hic quoque . . . in -u [-um *vulg.*] Gallieni . . . coactus . . . sumpsit imperium).
ENNOD. epist. 2, 2 p. 41, 8 ut tacendo vicem restituerem litteras deneganti, ut -us circa me, qui per abstinentiam venerandi sermonis innotuit, dum subduco colloquia, pari mucrone feriretur. *cf.* 2, 5 p. 43, 26. SALV. gub. 2, 11 nos in -um nostri divinam vertimus caritatem. *ibid.* minus causari forsitan de incuria poteramus absentis. maioris -us res est atque fastidii, si nos iugiter neglegit, qui a nobis iugiter non recedit. *absolute*: *i. q. neglegentia, securitas, temeritas*: LIV. 6, 2, 9 quibus ab -u, quod prope omnem deletam . . . Romanam iuventutem crederent, . . . profectis. 6, 21, 3 id patres rati -u accidere, quod Veliternis . . . tam diu impunita defectio esset. 32, 18, 8 levibus sine effectu certaminibus eo neglegentiae et -us adduxerunt *eos, qui in praesidio erant*. 35, 11, 8 hunc -um de industria augentes labi ex equis et per ludibrium spectaculo esse (*cf.* FRONTIN. strat. 1, 5, 16). SEN. nat. 4, 2, 15 nec illos (*crocodillos*) Tentyritae generis aut sanguinis proprietate superant, sed -u et temeritate. SIL. 10, 584 quodque adeo nondum portis irruperit hostis, -u cessare putant. TAC. ann. 3, 54 tot . . . leges . . . illae oblivione, hae . . . -u abolitae. SVET. Vit. 7 ut cuivis evidens sit -u magis quam gratia electum. FIRM. err. 17, 4 haec enim omnia . . . terrori primum fuere mortalibus, debinc . . . natus est quidam ex admiratione -us. HIER. epist. 55, 3 nolo mihi proferas . . . servorum insidias atque -um. GAVDENT. serm. 6 ne per -um nostrum aut neglegentiam nostram exterminator aditum grassandi reperiat. OROS. hist. 6, 5, 14 ne parvi id pendant, quod -u abolitum atque antiquatum fuit, hoc est aut numen aut sedem (*agitur de Pythico oraculo*). COD. Theod. 11, 24, 6, 7 (*a. 415*) nisi quid ex his, quae exigenda sunt, vel neglegentia vel -us distulerit. DRAC. laud. dei 2, 501 est nobis -us atrox animique nocentes omnibus. VICTORIN. Macc. 214 -uque simul vici tua regna superbe.

ad IIIA: *i. q. despicientia*: *de animantibus*: LIV. 9, 34, 22 virtutem in superbia, in audacia, in -u deorum hominumque ponis. 24, 5, 5 hunc tam superbum apparatum . . . sequebantur -us omnium hominum, superbae aures, contumeliosa dicta. 28, 1, 19 per admirationem Scipionis -u imperatorum aliorum orto. SEN. suas. 7, 4 multos ea re victuros animi †sui -us oppressit, multos perituros . . . animi ipsa admiratio eripuit. SEN. rem. fort. 16, 6 non multum abest a -u viri *uxor*, quae se nimis suspicit. PLIN. nat. 37, 124 quae quidem scripsisse eos non sine -u et irrisu generis humani arbitror. QVINT. inst. 12, 3, 12 ut . . . captarent auctoritatem -u ceterorum. decl. 257 p. 51, 17 feci hoc -u patris, feci vilitate. 377 p. 418, 23 parricida . . . per hominum deorumque -um ad ultimum nefas conscendat. TAC. hist. 2, 62 degenerabat . . . miles assuetudine voluptatis et -u ducis. SVET. Cal. 14 odium semper -umque Tiberi prae se ferens. Vit. 14 quosdam . . . interemit, -u sui et nova spe id ausos opinatus. APVL. flor. 7 p. 26 linguae rabies et vilitas morum altera ex aliorum -u, altera ex sui. nam viliter semet ipsum colere sui -us est. TREB. trig. tyr. 30, 10 in cuius (*Gallieni*) -um (-u *PB*) haec bene rexit imperium. TRACT. in Luc. 4, 6 ambitione et -u hominum erumpente. AVG. civ. 14, 28 *civitatem* terrenam scilicet *fecit* amor sui usque ad -um dei, caelestem vero amor dei usque ad -um sui. ENNOD. epist. 2, 15 p. 56, 9 quam credebamus per -um nostri viventem busta complesse. *de rebus*: LIV. 23, 5, 2 et auxit rerum suarum suique -um consul nimis detegendo cladem nudandoque. QVINT. inst. 2, 4, 16 -us operis et inverecunda frons. 11, 3, 136 non ita miserum est non agere potiusque multo quam et operis et hominum -um fateri. TAC. dial. 29 lasciviae et dicacitati, per quae paulatim impudentia irrepit et sui et alieni -us. *absolute*: LIV. 35, 36, 7 simul indignitas rei, simul -us animos Lacedaemoniis ad coeundum fecit. PAVL. FEST. p. 94 unde factum est, ut gerrae pro nugis et -u dicantur. VELL. 2, 60, 3 hunc protinus Antonius consul superbe excepit, neque is erat -us sed metus. VAL. MAX. 3, 7 ext. 1 tantum sibi arrogans, quantum a -u et insolentia distare satis est. SEN. dial. 2, 11, 2 contumelia a -u dicta est, quia nemo, nisi quem contemnit, tali iniuria notat. 5, 8, 4 offendet te superbus -u, dicax contumelia. epist. 14, 10 tria . . . praestanda sunt ut vitentur: odium, invidia, -us. 105, 1 quae hominem in perniciem hominis instigent invenies spem, invidiam, odium, metum, -um. QVINT. inst. 11, 3, 80 tametsi . . . iis (*naribus labrisque*) -us, fastidium significari solet. decl. 250 p. 25, 23 hunc -um utique noluit damnationis lex esse. PS. QVINT. decl. 7, 5 fallitur quisquis hoc, quod postulo, -um, quisquis audaciam vocat. TAC. ann. 12, 54 *provinciae* . . . discordes olim et tum -u regentium minus coercitis odiis. PLIN. paneg. 16 ex -u imperii nostri factum est ut vinceremus. GELL. 9, 11, 5 perque -um et superbiam circumspiciens despiciensque omnia . . . iubet. TERT. nat. 1, 10 sed -us honestior est, habens quandam superbiae gloriam. *ibid.* non suffecerat vectigalium deorum contumelia, de -u scilicet aestimanda. VVLG. IV Esdr. 9, 9 in tormentis commorabuntur hi, qui eas proiecerunt in -u. prov. 12, 8

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

qui autem vanus et excors est, patebit -ui (μυκτηρίζεται). PSALT. Rom. 30, 19 labia dolosa, quae loquuntur adversus iustum iniquitatem in superbia et -u (ἐξουδενώσει, VVLG. abusione). 43, 14 posuisti nos in opprobrium vicinis nostris, derisum et -um (VVLG. *aliter, cf.* 78, 4). EVGIPP. Sev. 8, 4. *ad IIIB*: *d e i c o n t e m p t u s*: SIL. 13, 91 armat -u pectora divum. APVL. apol. 56 alterum *agnomentum*, quod libentius audit, ob deorum -um, Mezentius. TERT. nat. 1, 10 ⟨di⟩ de -u utique censentur quam eorum, qui eiusmodi factitant quam eorum, qui.... ARNOB. nat. 6, 27 quod quidem nos fatemur non -u facere atque aspernatione divina. AMBR. Noe 4, 8 -um superorum. HIER. in I Tim. 6 p. 886 sicut pietas est cultura dei ita impietas est -us. VVLG. II par. 28, 22 auxit -um in dominum (προσέθηκε τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου). GAVDENT. serm. 15 -us dei malus *est.* AVG. civ. 4, 23 si non cederent, non id -u eius (*Iovis*) facerent, sed quod .... 10, 14 ab uno deo ... ad quem -u eorum et ab eis (*terrenis desideriis*) aversione perveniat. 14, 9 in ipso cultu falsae -uque verae divinitatis doctrinas ... sequentium. nat. et grat. 29, 33 omne ... peccatum ... dei -us est, et omnis dei -us superbia est. SALV. eccl. 4, 14 ad -um atque ad contumeliam dei pertinet amor et honorificentia ceterorum. *nota*: *a b s o l u t e i. q. i m p i e t a s, i n c r e d u l i t a s*: APVL. Socr. 3 p. 122 turba ... insolentissimo spretu deos † ... neglegit, pars in superstitione, pars in -u timida vel tumida. ARNOB. nat. 2, 12 dedistis circumscriptoribus locum ... eripiendae vobis fidei subiciendique -us. 4, 11 hoscine a nobis deos violari et neglegi sacrilego clamitatis queritaminique -u? LACT. inst. 5, 19, 10 *sacerdotes* proferant, quae merces in cultu, quae poena in -u maneat. ENNOD. epist. 2, 19, 11 p. 62, 12 itaque aut praemium devotio aut poenam -us operatur.

ad IV: FAVST. REI. grat. 1, 11 p. 38, 11 qui (*filius prodigus*) recedendi -u mortuus fuerat, revixit desiderio revertendi.

2 *passive*: *i. q. c o n d i c i o e i u s, q u i c o n t e m n i t u r. plerumque absolute.* *ad IA1*: SEN. dial. 9, 17, 2 subit tamen et haec vita -us periculum. LACT. inst. 6, 17, 11 quae (*cupiditas*) si efficit ut -ui sint omnia, quae a ceteris appetuntur, summa virtus est. GREG. TVR. Franc. 4, 11 sed qui cathedram S. Martini -ui habuit, quam voluit non accepit. *ad IA2*: Ov. met. 13, 859 atque ego -us essem patientior huius; si fugeres omnes. PORPH. Hor. carm. 1, 33 hortatur autem eum (*Tibullum*), ut sit fortiore animo in -u, quem indigne a Ligure muliere patitur. CLAVD. 18, 132 -u iam liber erat *servus*. *ad II*: *de timore*: PLIN. nat. 8, 18 cum famam eius dimicationis -um allaturam beluis (*i. elephantis*) intellegeret *Hannibal*. FRONTO p. 215, 5 N. ita ferme neglegentia -u tutatur, diligentia astu oppugnatur. ANTH. 470, 6 barbara -u (-pnit *V*) proelia pannus habet. *de religione*: SVET. Aug. 93 peregrinarum caeremoniarum sicut veteres ... coluit, ita ceteras -ui habuit. *ad IIIA*: LVCR. 3, 65 turpis enim ferme -us et acris egestas ... videtur. 5, 833 porro aliud c⟨la⟩rescit et ⟨e⟩-bus exit (5, 1278). CAES. Gall. 2, 30, 4 Gallis prae magnitudine corporum suorum brevitas nostra -ui est. LIV. 1, 56, 7 -uque tutus esse *statuit.* 4, 3, 8 ecquid sentitis, in quanto -u vivatis? 6, 2, 4 non odio solum apud hostes, sed -u etiam inter socios nomen Romanum laborare. 42, 50, 8 ubi privatus ... in -u atque inopia consenescat *Perseus.* Ov. met. 10, 684 -uque dolens, ne sim spernenda futuris, ... caveo. CVRT. 8, 5, 23 ille nec regem ludibrio nec se -u dignum esse respondit. 10, 7, 5 quae obiecerat magis ipsi odium quam Arrhidaeo -um attulerunt. SEN. dial. 4, 11, 1 utilis est ... ira, quia -um effugit, quia malos terret. *ibid.* si vero sine viribus est, magis exposita -ui est et derisum non effugit. 6, 19, 2 non erit, qui me defendat, qui a -u vindicet. 11, 6, 1 hanc commutationem loci sequuntur incommoda: paupertas, ignominia, -us. 11, 13, 8 scio quosdam dicere -u nihil esse gravius. clem. 1, 7, 3 timent praeterea -um. epist. 14, 10 ne in -um nos invidiae timor transferat. 76, 4 contemnendus est ipse -us. 105, 5. PS. SEN. mon. 185 facilius est pauperi effugere -um quam diviti invidiam. PETRON. 81 redeunte in animum solitudine et -u verberabam ... pectus. QVINT. inst. 2, 2, 5 non austeritas eius tristis, non dissoluta sit comitas, ne inde odium, hinc -us oriatur. 3, 7, 19 corporis ac fortunae quibusdam mala -um ... bona vitiis corrupta odium attulerunt. 4, 1, 14 nam et potentes sequitur invidia et humiles abiectosque -us et turpes ac nocentes odium. 5, 14, 30. 12, 8, 14 plurimum refert, invidia reus an odio an -u laboret. PS. QVINT. decl. 13, 1 solacium erit iram potius quam -um pati. PLIN. epist. 8, 24, 6 nec timueris -um; an contemnitur, qui imperium, qui fasces habet? SVET. Claud. 15 usque eo eviluit, ut passim ac propalam -ui esset. APVL. Socr. 4 p. 129 parit enim conversatio -um, raritas conciliat admirationem. LACT. inst. 6, 4, 10 iustus ergo ... -ui, derisui, odio sit necesse est (6, 18, 13). TREB. trig. tyr. 1, 1 cum Gallienum non solum viri sed etiam mulieres -ui haberent. AVR. VICT. Caes. 3, 17 dum flagrante suorum dominatione ipse -ui miserabilior haberetur. HIL. ad Const. 2, 1 dum ... ambiguam sententiam ad studium intelligentiae promovet hominis -us aut gratia. HIER. epist. 92, 4 ars magica ... nequaquam est operis mali, nec quod haberi possit -ui (*cf.* 96, 16). VVLG. gen. 29, 33 audivit me dominus haberi -ui (ὅτι μισοῦμαι). II Macc. 3, 18 pro eo quod in -um locus esset venturus (εἰς καταφρόνησιν ἔρχεσθαι). AVG. civ. 4, 31 quae non sibi tantum -ui essent, sed etiam ipsi vulgo despicienda viderentur. quaest. hept. 7, 37 pro -u enim habetur canis. PETR. CHRYS. serm. 122 p. 534B quos aliquando habuere -ui videre felices. SALV. gub. 5, 33 aut pro -us praeteriti ultione aut pro potestatis praesumptione constituunt. MART. CAP. 5, 545 si eos in odium, in invidiam, in -um adducimus ... in -um vero, si humiles *doceamus* (*cf.* RHET. Her. 1, 5, 8. CIC. inv. 1, 22 contemptio). COD. Theod. 11, 13, 1 (*a. 383*) proprio aequanimitatem docemus exemplo id -ui haberi. SIDON. epist. 4, 14, 3 at si videtur humilitas nostrae professionis habenda -ui. EVGRAPH. Ter. Ad. 160 magis ... ad -um hoc nomen audivit. *cum genetivo obiectivo*: Ov. met. 2, 527 at vos si laesae tangit -us alumnae (*i. Iunonis*). LIV. 25, 37, 19 si pulsus esset, tamen ultro inferendo arma -um sui dempturum. VAL. MAX. 2, 5, 2 in ea (*sella curuli*) honoris pariter atque -us sui vindex consedit. 6, 9, 1 in hoc ... fortunae nubilo adulescentiae -u perfusus, quo senectutis eius decus lucidius enitesceret. QVINT. inst. 8, 3, 21. DIOM. gramm. I 314 dativi casus idiomata ... despicatui te habeo, -ui te habeo. *n o t a*: SEN. contr. 9, 2, 20 iratus quod clementia sua -ui esset (*i. abuteretur*). DICT. 1, 8 ita infectis rebus populus -ui habitus ... discedit (*i. frustratus*). *ad IIIB*: ARNOB. nat. 6, 2 qui possumus iudicari deos habere -ui? VVLG. II par. 28, 19 quod -ui habuisset dominum. *cf.* LACT. inst. 1, 20, 34 quid tam graviter queri possem, quam deorum numen in tantum venisse -um, ut ... ludibrio habeatur.

***iuncturae*:** *indicatur quid contemnatur: genetivo obiectivo nominis vel pronominis: saepissime.* *nota*: TAC. hist. 5, 5 hinc generandi amor et m o r i e n d i -us. DAMAS. epigr. 11, 4. AMM. 31, 13, 3 ultimo cadendi -u occursantes ... obtruncabant. FAVST. REI. grat. 1, 11 p. 38, 11 qui recedendi -u mortuus fuerat. SALV. gub. 2, 11 nos in -um n o s t r i divinam vertimus caritatem. ENNOD. epist. 2, 15 p. 56, 9 quam credebamus per -um nostri viventem busta complesse. FRONTIN. strat. 2, 5, 44 ipse cum paucis profectus ita, ut -u s u i hostem invitaret. SVET. Vit. 14 quosdam ... interemit, -u sui an nova spe id ausos opinatus. APVL. flor. 7 p. 26 altera ex aliorum -u, altera ex sui. nam viliter semet ipsum colere sui -us est. *adiectivo attributo*: ARNOB. nat. 6, 27 quod quidem nos fatemur non -u facere atque aspernatione d i v i n a. *substantivo cum praepositione coniuncto*: VVLG. II par. 28, 22 auxit -um i n dominum. ENNOD. epist. 2, 2 p. 48, 8 ut -us c i r c a m e ... pari mucrone feriretur. *accedit adiectivum*: LIV. 4, 3, 8 ecquid sentitis, in q u a n t o -u vivatis? LACT. inst. 1, 20, 34 numen in t a n t u m venisse -um. SEN. epist. 76, 21 cum m a g n o utriusque -u. SALV. gub. 2, 11 maioris -us res est et fastidii. DAMAS. epigr. 11, 4 g r a n d i s -us habendi. AMM. 31, 13, 3 u l t i m o cadendi -u. DRAC. laud. dei 2, 501 est nobis -us a t r o x. AMBR. Noe 26, 100 n u l l u m esse -um. PALLAD. hist. mon. I 1 p. 255 in -u q u o d a m. *i n d i c a t u r c o m p a r a t i o*: CAES. Gall. 2, 30, 4 Gallis p r a e magnitudine corporum suorum brevitas nostra -ui est.

syn.: fastidium, aspernatio. temeritas, neglegentia. superbia, impudentia, contumelia, derisus, irrisus, ludibrium, odium. aversio. *o p p.*: desiderium, electio, cupiditas, admiratio, amor, caritas, gratia. honor. cultus, cultura. fides, devotio. *Wulff.*

×contendo, -ī, -ntum, -ere *a* con *et* tendere. *part. perf. pass.* contensus? *v. p. 662, 77.* GLOSS. ἀγωνίζομαι, διαφιλονικῶ, φιλονικῶ, συντείνω. -it ἀντιλογίζεται. adfirmat, adseverat, concertat. -unt contentionem habent vel prodocent vel (perducent *et Goetz*, praedicant *Her.*) asserunt. -bant currebant, festinabant, volabant aut cupiebant. NON. p. 258 -ere: festinare ... intendere ... adstringere ... intorquere ... comparare. p. 259 certare ... continuare ... extorquere. p. 260 -it: proripuit vel direxit. *inde a* NAEV. *et* ENN., *deest* TIB.; *bis* CATVLL., *quater* PROP. [*loci corrupti vel dubii*: CIC. Verr. 4, 130 Tusc. 2, 62 CAES. civ. 3, 69, 4 HIRT. Gall. 8, 55, 2 Ov. met. 12, 369 VITR. 10, 2, 6 CALP. ecl. 7, 30 APVL. met. 4, 13 AMM. 19, 9, 5 ITIN. Alex. 4].

I *proprie*: **A** *t e n d e r e, e x t e n d e r e, i n t e n d e r e, d u c e r e*: *de rebus quibuslibet*: CIC. fin. 4, 75 si nulla earum *fidium* ita -nta nervis sit ut concentum servare possit (*de instrumento musico temperando*). CAES. civ. 3, 40, 1 submersamque navem remulco multisque -ens funibus abduxit (LVCAN. 2, 621 ut tremulo starent -ntae fune carinae). VERG. georg. 4, 412 -e tenacia vincla. VITR. 10, 11, 2 f u n e s (10, 15, 6). COLVM. 2, 2, 11 tum per imum -itur. *nota*: ENN. ann. 378 Hellesponto pontem -it in alto. *de corpore vel partibus corporis intendendis*: TRAG. inc. 17 -it o c u l o s (LVCR. 4, 809 nonne vides oculos ... -ere se. PANEG. 10, 5 oculis in solem -entibus). LVCR. 1, 324 nulla potest oculorum a c i e s -nta tueri (SOL. 27, 26 nunquam cohibet aciem orbium sed in obtutum sine nictatione -it). 4, 989 quasi de palma summas -ere v i r e s (APVL. flor. 18 p. 92 summis medullitus viribus -unt). Ov. ars 3, 285 nec sua perpetuo -ant ilia risu. met. 2, 855 cornua parva quidem sed quae -ere possis. CELS. 8, 10, 1 *membrum* qui in diversa -ant (LVCAN. 3, 624 animam lassos collegit in artus membraque -it toto ... sanguine). *dub.* IREN. 5, 3, 2 n e r v i undique condensi (contensi *v. l.*) et continentes membra (CHIRON 416 *cf. p. 663, 6 sqq.*).

B *m e t o n y m i c e de telis mittendis*: SISENNA hist. 90 simul et t o r m e n t a -untur (CIC. Tusc. 2, 57 quo *balistae et reliqua tormenta* sunt -nta atque adducta vehementius). VERG. Aen. 5, 513 arcu -nta parato t e l a tenens (9, 620 nervoque obversus equino -it telum. SIL. 1, 323 tela, sagittas -it nervo. EPIT. Alex. 11). 10, 520 infensam -erat h a s t a m (CLAVD. 20, 169 CORIPP. Ioh. 4, 774). 12, 815 a r c u m (Ov. ars 2, 191

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Pont. 1, 5, 49 Lavs Pis. 172 Hyg. astr. 2, 38). Ciris 299 Partho -ens spicula cornu. Val. Fl. 3, 136 harundo per medium -nta fugit. Dict. 4, 19 incassum sagittam -it. *in imagine*: *de re incorporea*: Lvcr. 4, 964 in ea ratione fuit -nta magis mens (*i. occupata*. Ov. met. 15, 515 mens exiliis -nta suis). 4, 1046 quo se -it dira lubido. Ov. Pont. 1, 5, 11 non libet in tales animum -ere curas. *de nervis intendendis i. q. eniti* (*v. etiam ad II A*): Varro ling. 8, 63 relinquitur de casibus in quo Aristarchei suos -unt nervos (Cic. Verr. 1, 35 in quo *onere* omnes nervos aetatis industriaeque meae -rem. fat. 21 -it omnes nervos Chrysippus, ut persuadeat. epist. 15, 14, 5 egi ut omnes tuos nervos in eo -as, ne. Q. Cic. pet. 56 -e omnibus nervis ac facultatibus. Avr. Fronto p. 29, 7 N. frustra nos studemus ... laboramus ... nervos -imus). *per prosopopoeian*: *i. q. pertinere, porrigere, patere*: Plin. nat. 6, 24 Cappadocum gens usque ad Cyrresticam eius regionem parte sua quae vocatur Cataonia -it. Sol. 9, 8 pergam ad residuam quae in Thessaliam -unt. Hyg. astr. 3, 1 ut caput eius *Vrsae* ... ad caudam inferioris -at. 3, 6 cacumen *Lyrae sideris* ad polum notium -ere videtur. 3, 39 caput eius (*sc. Hydrae*) -ens ad signum quod Procyon vocatur.

II *translate i. q. vires corporis vel animi intendere*:
A *eniti, elaborare, conari, studere, operam dare, sim.*: Op. imperf. in Matth. 28 p. 779 qui laboratis, id est -itis. **1** *absolute*: Cic. ac. 2, 112 nec magnopere -rem. Att. 12, 21, 2 etiam sine eo posse videor -ere (*sc. ut hortos comparem*). Caes. Gall. 7, 85, 2 unum esse illud tempus quo maxime -i conveniat. civ. 2, 22, 4 unum ipsius navigium -it et fugere perseveravit. 3, 17, 5 unum instare de indutiis vehementissimeque -ere. Vell. 2, 32, 2 quod non ultra -it. Qvint. inst. 10, 2, 9 qui summa non appetent, -ere potius quam sequi debent. Plin. epist. 9, 3, 2 *oportere* illos quidem -ere, eniti, hos quiescere, remitti. paneg. 78 optimumque quemque niti et -ere decet. **2** *c. abl. instr.*: Cic. de orat. 1, 255 lateribus aut clamore. Att. 12, 29, 2 quacumque ratione -amus. 16, 15, 1 dubitassem fortasse, utrum remissior essem an summo iure -rem. Caes. Gall. 5, 8, 3 remis -it, ut (*v. p. 664, 14 sqq.*). Sall. Catil. 11, 2 *ille* dolis atque fallaciis -it. Hor. epist. 1, 1, 28 non possis oculo quantum -ere Lynceus. Amm. 14, 4, 26 alio quam quo -bant exitu. **3** *cum acc.*: Cic. Caecin. 48 ne is quidem tantum -et in dicendo, quantum potest. Planc. 77 si non eadem -it in tribunatu. Lig. 6 quantum potero voce -am, ut (Cels. 1, 4 voce -ere). orat. 210 *quod* perorationes nostrae voluisse atque animo -isse declarant. off. 3, 6 quantum coniti animo potes, quantum labore -ere ... tantum fac, ut efficias. epist. 1, 8, 7. 1, 9, 18 tantum -ere in republica quantum probare tuis civibus possis. 9, 13, 4 quod ut enitare -asque. Caes. Gall. 4, 17, 2 id sibi -endum ... existimavit. Liv. 4, 4, 12 quod -atis quicquam est. 4, 36, 5. Manil. 5, 496 laus est -ere cuncta. Plin. paneg. 79 remissius istud -remus. Ps. Cypr. abus. 7 quod -itur. *seq.* appetitur (*saep. ibidem*). **4** ad *aliquid*: Cic. Caecin. 46 ad extremum usque. Mur. 65 cum ad ultimum animo -issemus. Phil. 14, 32 ad summam laudem gloriamque. off. 2, 45 ad ea. phil. frg. V 22 ad imitationem quasi nostri generis. epist. 12, 8, 2 ad summa. Bell. Hisp. 29, 7 ad victoriam. Vitr. 6 praef. 4 ad id propositum. Sen. epist. 42, 6 ad quae labore magno. 75, 16 ad virtutem. Qvint. inst. 10, 1, 125 ad severiora iudicia. Plin. epist. 9, 19, 8 uterque ad gloriam pari cupiditate, diverso itinere -it. Svlp. Vict. rhet. 51 p. 344, 31 fletus ad hunc effectum. Hil. trin. 10, 50 ad praeparatam sibi viam ... ingenia haeretica -unt. Evstath. Bas. hex. 1, 9 p. 877^A ad decliviora -ere soleat aqua. Val. Cem. hom. 20, 6 p. 754^B exemplis ad meliora -it. Op. imperf. in Matth. 13 p. 707 semper ad bonum -ens. *adde*: Ps. Avr. Vict. epit. 10, 2 *Titus* quo -erit, animi et corporis muneribus ostendit. **5** de *aliqua re*: Cic. div. in Caec. 22 de honore ... de salute sua. Balb. 60 -ere de republica ... magnorum hominum semper putavi. Att. 15, 4, 3 de oratione Bruti prorsus -is (*i. oratio Bruti maximae curae tibi est*), cum iterum tam multis verbis agis. *nota: res quasi personata* in, ad *aliquid*: Gell. 17, 7, 6 vim temporis sui amittunt (*sc. formae* 'est' *et* 'erit') et in praeteritum -unt. Svlp. Sev. dial. 2, 2, 1 globum ignis de capite ... emicare, ita ut in sublime -ens longum admodum crinem flamma produceret. Pavl. Nol. epist. 23, 22 -entis ad dominum sensibus.
6 *seq. inf.*: Lvcr. 4, 94 nec recta viarum ostia sunt qua -ant exire coortae (coorta *A*). Caes. Gall. 1, 53, 2 ibi ... tranare -erunt. 3, 15, 1 milites summa vi transcendere in hostium naves -bant. 3, 15, 2 fuga salutem petere -erunt (3, 26, 5. 5, 6, 3 omnibus primo precibus petere -it, ut in Gallia relinqueretur). 5, 21, 4 hunc *locum* ... oppugnare -it. 7, 7, 2 eruptionem facere -it. civ. 1, 58, 1 circumvenire nostros ... -bant. Bell. Alex. 6, 1 Bell. Afr. 16, 3 Bell. Hisp. 36, 2. Paneg. in Mess. 31 -is vincere honores. Prop. 1, 4, 15 nostros -is solvere amores. Vitr. 7 praef. 4 *bibliothecam* ad eundum modum -erat comparare. 7, 5, 7 probare -bant artibus. Val. Max. 1, 6, 12 ultimam belli fortunam experiri. Mela 2, 19 in hoc -itur vincere. Plin. nat. 9, 126 vivas capere. Sil. 13, 441 -e tueri. Stat. silv. 4, 8, 11 similes -it reddere vultus. Theb. 6, 620 defendere regem ... -unt. Qvint. inst. 12, 2, 25 probare acrius ... concludere subtilius -unt. Tac. ann. 15, 46 promunturium Miseni superare. Pavl. sent. 5, 13, 2 causam domino prodere. Vlp. dig. 19, 2, 13 dum ceteros transisse -it. Frg. Vat. 294 plus habere quam fratres iurgiis eiusmodi -unt. Apvl. met. 6, 27 me deducere ac revocare. 6, 29. 8, 31 *numen* hostiis opimis placare 10, 10 verberonem illum redarguere. Tert. pudic. 1 *eam* punire. Porph. Hor. carm. 1, 29, 14 tendis mutare: pro '-is'. sat. 1, 1, 113. Lact. inst. 4, 9, 1 exterminare. 5, 19, 1 epit. 51 (56), 3 Lact. mort. pers. 7, 2 Hil. c. Aux. 15 Optat. 2, 1 p. 33, 1. 2, 5 p. 39, 19. 4, 6 p. 110, 17 *saepius*. Amm. 22, 14, 5 *numerum* augere amicorum. Veg. mil. 1, 11. 28. 2, 8 *milites* omni labore ... -rent ad tanta praemia pervenire. Hyg. astr. 2, 18 cum ad caelum -ret evolare (2, 16). Vvlg. II Macc. 3, 4 -bat ... iniquum aliquid ... moliri. Luc. 13, 24 II Cor. 5, 9 Rvfin. apol. Orig. 1 p. 551. Macr. sat. 1, 14, 3 *Caesar* Aegyptios imitatus ... annum dirigere -it. Cael. Avr. acut. 2, 3, 15. 3, 17, 157 Val. Cem. hom. 4, 6 Sidon. epist. 2, 10, 1 Apring. in apoc. 4, 8 Cod. Iust. 8, 17 (18), 11, 1 Inst. Iust. 2, 23, 12 Nicet. p. 19, 19. 69, 21 Isid. vir. ill. 12.
7 *seq.* ut, ne: Cic. Verr. 6, 181 C. Fimbriam, C. Marium ... vidimus laboribus -ere, ut ad istos honores pervenirent. Sest. 5 -am ... ut ... nihil a me ... praetermissum esse videatur. Phil. 6, 16 minus ... -i, minus laboravi, ut. 9, 15 *contra* vim gravitatemque morbi -erit, ut in castra ... perveniret. off. 3, 42 qui stadium ... currit, eniti et -ere debet ... ut vincat. Att. 10, 8, 5 ne -imus quidem, ut possemus. 11, 8, 1 -as opus est ..., ut de me scribant diligentissime. 12, 4, 2 ne fierent. epist. 13, 29, 5 enitare, -as, efficias, ut ... obtineat. ad Q. fr. 1, 1, 42 -e, quaeso, atque elabora ..., ut his rebus dignus fuisse ... videare. Bell. Alex. 17, 1 omni ratione Caesar -endum existimavit, ut insulam ... in suam redigeret potestatem. Vitr. 10, 8, 6 ut obscura res ... dilucide pronuntiaretur -i. Ivst. 6, 3, 8 -bat, ne a rebus gestis eius ... decederet. Hil. c. Const. 3 non -it, ne vincatur. Hyg. astr. 2, 1. Hier. epist. 14, 1 quanto amore ... -erim, ut pariter in eremo moraremur. Drac. Romul. 5, 121 id -is, ut. **8** *seq. enuntiatum condicionale*: Cic. fin. 5, 46 ut etiam -ant et elaborent, si efficere possint.

B *i. q. efflagitare, extorquere, perstare, expetere, ut aliquid obtineatur, plerumque* a *quo additur*: **1** *absolute*: Cic. S. Rosc. 4 a me ... ei -erunt qui. Planc. 12. Att. 1, 10, 2 agam studiosius et -am ab eo vehementius. 6, 2, 10 Pompeius mirifice a me -it. epist. 1, 5^a, 3 ut neque si quid obtineri poterit, non -amus. 2, 6, 1 verecundius a te, si quae magna res mihi petenda esset, -rem. 13, 1, 4 nec, cur ille tantopere -at, video. ad Q. fr. 3, 4, 3 idque Pompeio -enti dedissem. Q. Cic. pet. 26 a quo non facile, si -eris, impetrare possis. Svet. Iul. 1 cum pertinaciter -rent. Fronto p. 103, 21 N. a pietate -ere. *nota*: Hortens. Cic. div. in Caec. 23 non enim illud peto, inquit, quod soleo, cum vehementius -i, impetrare (*occulte de iudicibus corrumpendis; cf. Ps. Ascon. ad l. p. 107*). **2** *aliquid*: Varro Men. 450 petere imperium populi et -ere honores. Cic. Verr. 3, 52 ne omnia -amus. 3, 131 hic magistratus a populo summa ambitione -itur. Caecin. 103 ne inique -ere aliquid ... videretur. Cluent. 27 id magnopere -it. Sest. 105 hi suffragiis quod -erant, consequebantur. Balb. 61 voluimus quaedam, -imus, experti sumus. or. frg. B VIII 20 quod cum ... impudentius a me -res. Lael. 39 ab amico quippiam -isse ... hoc ... si -isset. Att. 1, 5, 5 quid autem -endum esset. 8, 10 nihil ab ipso invito -ere. epist. 13, 1, 5 sic a me hoc -it. 13, 7, 2 non erat causa, cur a te ... aliquid -rem. 13, 7, 4. Cael. Cic. epist. 8, 16, 4 (= Att. 10, 9^a, 4) hoc a te praesens -issem. Fronto p. 84, 16 N. quantum -ens. **3** de *aliqua re*: Cic. epist. 12, 30, 5 cum -rem de proferendo die. ad Q. fr. 3, 1, 15 a me valde -it de reditu in gratiam. *nota*: Cic. Planc. 75 quem negas quod pro Cispio -erim, impetrare potuisse. **4** *seq.* ut, ne *acc. pronominis saepe antecedente*: Acc. trag. 370 vi -am, ut. Tvrpil. com. 93 pretio -as, ut. Cic. Quinct. 74 *qui* cupidissime -ret, ut. 77 cum a me peteret et summe -ret, ut. Verr. 1, 48 ut nemo a vobis, ut istum absolvatis per gratiam conetur -ere. 2, 73 -it ab eo, ut. 6, 2 pro suo iure -it, ne. Flacc. 14 *Cn. Pompeium* -isse a D. Laelio ..., ut. dom. 115 a Q. Seio -it, ut. Scaur. 45 -es tamen et postulabis (Ascon. Scaur. p. 27), ut. Lig. 6 (*v. p. 663, 38*). de orat. 1, 166 a M. Crasso praetore -ret, ut. ac. 2, 54 cur id potius -itis ..., ut. fin. 2, 72 *id* volumus, id -imus, ut. Tusc. 1, 111 ob eam causam -i, ut plura dicerem. off. 3, 59 -it a Pythio, ut venderet. Att. 5, 21, 9 -am a Q. fratre, ut. 6, 1, 3 ab Ariobarzane sic -i, ut. 8, 3, 3 *idem* -it, ut. epist. 1, 9, 20 cumque Pompeius ita -isset, ut. 13, 6, 3 singulari studio -it a me, ut. 13, 7, 3 a te non dubitavi -ere, ut. 13, 7, 5 peto atque -o (15, 13, 2), ut. 13, 10, 1 a meque -ret, ut. 13, 19, 2 vehementius a te -imus, ut (13, 57, 1). 15, 14, 5 a te ita -as, ut. ad Brut. 1, 14 (9, 23), 2 omni studio a te ... -o, ut. Lvcc. Cic. epist. 5, 14, 3 gratia -imus et rogando ..., ut. Caes. Gall. 1, 31, 2 non minus se id -ere et laborare, ne. 7, 63, 5 -unt, ut. civ. 3, 97, 1 a militibus -it, ne. Vitr. 1, 1, 2 qui sine litteris -erant, ut. Qvint. decl. 350 p. 377, 18 hoc -is, ut. Svet. Aug. 27 magnopere -it, ne (Vit. 4 Apvl. met. 2, 18). Dom. 2 omni ope -it. *nota*: Cic. Att. 9, 17, 1 nec dubito, quin a me -at ad urbem veniam (*fort.* ut *excidit*). **5** *seq. inf. vel acc. c. inf.*: Cic. ad Q. fr. 1, 1, 38 neque ego nunc hoc -o ... mutare animum. Vell. 2, 48, 1 a Caesare dimittendos exercitus -bant. Val. Max. 1, 7, 2 *senatum* haberi -isse (*i. perstitisse*) *Caesarem*. 6, 8, 1 quod ab eo ... lanternam praelatam -rent.

C *i. q. affirmare, asseverare, ponere*: **1** *absolute*: Cic. inv. 2, 125 an ab se contra factum esse aut contra -i neget (*potest etiam ad II B 1 referri*). Cels. 1 prooem. ut Asclepiades -it. Amm. 17, 3, 2

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

cuncta permensus, ut -bat. 2 *cum acc. pronominis*: CIC. fin. 2, 74 quae cogitas, quae -is. QVINT. decl. 311 p. 223, 6. 331 p. 303, 28 *al.* TERT. nat. 2, 7 quid ergo -amus? AVG. civ. 7, 17 p. 295 quid putem, non quid -am, ponam. CLAVD. MAM. anim. 2, 8 p. 130, 5 PASS. Petr. Paul. long. 7. *adde*: CIC. Quinct. 78 ut possis hoc contra Hortensium -ere. Q. Rosc. 47 hoc ex contrario -o. off. 2, 71 ne quid contra aequitatem -as, ne quid pro iniuria. 3 *seq. acc. c. inf.*: ENN. ann. 356 (*in loco lacunoso, v. Vahlenum*). CIC. Quinct. 87 quod contra *cum* copiosissime defensum esse -i. Q. Rosc. 5 Panurgum totum Roscii fuisse -o. 28. 45. 52 Verr. 3, 177. 184. 6, 19 Font. 1 Caecin. 97 Arch. 15 Flacc. 38 dom. 39 Sest. 107 Balb. 53 Planc. 48 Rab. Post. 9 inv. 1, 14 ac. frg. 20 fin. 3, 1 Tusc. 3, 38. TIRO Gell. 10, 1, 7 cum pars 'tertio', alii 'tertium' scribendum -rent. CATVLL. 44, 4 quovis Sabinum pignore esse -unt (*praecedit* autumant). LVCR. 1, 1062 animalia vagari -unt *philosophi quidam*. 5, 1344 magis id possis factum -ere in omni. 6, 412 an hoc ausis numquam -ere factum. CAES. Gall. 6, 37, 7 alius ... pronuntiat, alius ... victores barbaros venisse -it. 6, 41, 3 *ut* neque ... Germanos castra oppugnaturos fuisse -rent. 6, 43, 4 *ut* nec plane etiam abisse ex conspectu *Ambiorigem* -rent. BELL. Alex. 67, 1. SALL. hist. frg. 1, 107 *cum* corporibus hominum vesci -rent. frg. dub. 3 -bant antipodas ... iustos et egregios agere. NEP. Epam. 8, 1 suaque opera factum -rent. Them. 7, 2 apud eos -it falsa iis esse delata. Att. 12, 4 Calidum ... multo elegantissimum poetam nostram tulisse aetatem vere videor posse -ere. CIRIS 418 non equidem me alio possum -ere dignam supplicio. HOR. epist. 1, 16, 37 si clamet furem, neget esse pudicum, -at laqueo collum pressisse paternum. OV. am. 2, 8, 10 illum ego -i mente carere bona. epist. 20, 49 accidere haec aliquis casu -it. Pont. 2, 3, 80 -o fratrem posse referre tuum. LIV. 1, 46, 7 se rectius viduam et illum caelibem futurum fuisse -ere. 2, 56, 8 carnificem ad vexandam ... plebem creatum esse -ret. 3, 16, 5. 5, 6, 5. 6, 40, 5. 8, 16, 8 succedere ad muros vellent evasurosque (*sc. hostes*) -rent *milites*. 8, 18, 8. 25, 17, 1. 32, 5, 5. 38, 58, 2. SEN. contr. 7, 1 (16), 1 -o ne te quidem posse (contr. exc. 7, 1). VELL. 2, 49, 3 *cum* Cato moriendum ante quam ullam condicionem civis accipiendam rei publicae -ret. CELS. 1 pr. p. 3, 7 experimentorum tantummodo notitiam necessariam esse -unt. *ibid.* p. 3, 32 ne ad haec quidem aditum fieri potuisse ... -unt. *ibid.* p. 4, 18 teri cibum in ventre -unt. 6^{ies}. 3, 4 p. 81. 8, 20 p. 359. PHAEDR. 1, 17, 3 quem commodasse panem se -ret. 4, 21, 5 si quid minus arriserit a me -et fictum quovis pignore. 5, 5, 18 verum ut subesse pallio -rent. SEN. nat. 1, 3, 10 ut sapientes viri pedalem esse -rent. 3, 29, 1 arsura enim terrena -it. epist. 13, 5 quod ego leve dixero, tu gravissimum esse -es. 87, 11 quam *virtutem* satisfacere vitae beatae -imus. 90, 31 nec Anacharsim auctorem huius rei fuisse -o. CVRT. 8, 7, 10 nihil eum fecisse -o. SCRIB. LARG. 30 -it ultimae sortis esse medicum. 38 -ent forsan se quoque habere eadem composita. ASCON. Corn. p. 63 servum suum esse -ens. PLIN. nat. 37, 52 gemmam esse -unt. STAT. Theb. 12, 458 haec fratris rapuisse, haec coniugis artus -unt. MART. 3, 82, 4 hoc esse levius puriusque -o. 10, 33, 8 nec scribere quemquam talia -as carmina qui legitur. QVINT. inst. 1 pr. 11 ea iure vereque -erim esse operis nostri. 1, 2, 25 id nobis acriores ad studia dicendi faces subdidisse ... -erim. 1, 5, 35. 1, 5, 66. 1, 6, 13. 2, 3, 5. 2, 5, 25 et fuisse nuper et nunc esse ... non modo concesserim, verum etiam -erim? 3, 5, 14. 5, 7, 4. 5, 10, 35. 5, 12, 1. 7, 4, 25. 9, 4, 3. 12, 10, 41 decl. 246 p. 6, 29. 252 p. 29, 24 (8^{ies}). IVV. 6, 365^{28} purum te -o virum, -o. TAC. dial. 8 ausim -ere Marcellum ... non minus ⟨notos⟩ esse. 15 *cum* neminem hoc tempore oratorem esse -res ⟨parem⟩ antiquis. 19 Cassium ... transtulisse se ad illud dicendi genus -o. PLIN. epist. 1, 20, 6 ut -at hos ipsos ... pauciora dixisse. 4, 4, 3 ausim -ere nullum te melius ... collocasse. 10, 41, 3 SVET. Cal. 15 Dom. 6. vita Ter. 3 Fenestella arguit -ens utroque maiorem natu fuisse. IVLIAN. dig. 9, 4, 39, 2. 27, 1, 20 POMPON. dig. 10, 2, 45 *al.* AFRIC. dig. 37, 8, 1 VENVL. dig. 48, 2, 12, 1 PAPIN. dig. 36, 3, 5, 2 (5^{ies}) TRYPH. dig. 26, 2, 27, 1 VLP. dig. 5, 3, 12 (19^{ies}) PAVL. dig. 12, 2, 28, 7 (6^{ies}) MACER dig. 35, 2, 68, 1. APVL. apol. 8 si id non negat, -at *eqs.* 53 *bis.* met. 9, 8 additam victoriam ... praesagio -bant. 9, 41 *bis* TERT. anim. 11. 18. 19. 32 idol. 11. 23 ieiun. 11 nat. 2, 3 orat. 22 pudic. 10 *bis* scorp. 5 spect. 18. 19 PORPH. Hor. epist. 2, 1, 188 CYPR. epist. 75, 11 SOL. 11, 10. 23, 22. 37, 3. 52, 6. SPART. Geta 4, 5 cum -ret et diceret ... omnes ... occidendos. VOPISC. Car. 4, 2. 21, 3 IVST. 9, 4, 9 HIL. trin. 6, 14. 47 c. Aux. 11, 15. 12, 28. 15, 10 PS. HIL. libell. 12. PRISCILL. tract. 6, 99 se eum esse -it. AMM. 15, 5, 14 HIER. adv. Rufin. 3, 6 AVG. civ. 1, 12 p. 22. 11, 32 p. 506 ne quis ... -at et dicat *eqs.* (*ca.* 50^{ies}). c. Iul. 5, 4, 18 SVLP. SEV. chron. 2, 8, 5 dial. 1, 6, 4 SACR. Leon. p. 352 BOETH. mus. 5, 10 CASSIOD. art. 3 p. 1180^{D}. 4 *seq. quod*: CYPR. epist. 66, 1 quid aliud est quam -ere quod non a deo ... sacerdotes eius in ecclesia constituantur.

D *de concitato corporis motu i. q. properare, proripere, proficisci, pervenire ad locum aliquem, celeriter iter facere, sim.* (se -ere *v. p. 666, 14*): 1 *absolute cum abl. modi*: AFRAN. com. 118 non licet me qua -i semita pervenire. APVL. met. 11, 26 digredior et recta patrium larem revisurus meum ... -o. SYMPH. 211 aëra per medium volucri -o meatu (*sc. sagitta*). 2 *cum acc. effectus qui dicitur*: PLAVT. Cist. 534 qui recta platea cursum huc -it suom (VERG. Aen. 5, 834 ad hunc alii cursum -ere iussi). CIC. S. Rosc. 97 quae res eum nocte una tantum itineris -ere coegit? SIL. 5, 125 ad moenia Romae illaesus -at iter. 3 *cum inf.*: CAES. Gall. 1, 10, 3 'qua proximum iter erat ... ire -it. civ. 3, 36, 7 Favonio auxilium ferre -it. BELL. Afr. 6, 4 iter constitutum ire -it (75, 2). 25, 2 subsidio ... ire -it. 39, 4 fugientibus suppetias ire -it (40, 2). 49, 1. 50, 4. 75, 5. 86, 3. VERG. Aen. 1, 158 proxima litora cursu -unt petere. CAES. Gall. 1, 23, 1 Bibracte ire -it (BELL. Afr. 33, 3 ad Acyllam ire -it. 83, 1 in hostem contra principes ire -it. 87, 8 in regnum [92, 2. 93, 1]. 89, 3 Vticam ire -it. SALL. hist. frg. 4, 20 ad oppidum ire -unt. ITIN. Alex. 35. AMM. 22, 9, 2 Antiochiam ire -it). Gall. 3, 6, 4 in provinciam reverti -it. BELL. Afr. 40, 2 in castra fugere -it (85, 4). 63, 2 Hadrumetum versus fugere -it. 83, 2 in portas ruere -it. ITIN. Alex. 46 flumen Indum petere -it. 4 *seq. quo quis properat*: **a** in: MACER hist. 24 celeri gradu per forum se in Capitolium -it (NON. p. 260 proripuit vel direxit). CAES. Gall. 1, 7, 1 in Galliam. 1, 10, 3 in Italiam magnis itineribus (1, 33, 4). 4, 18, 2 in fines Sugambrorum (6, 3, 1). 4, 37, 1 in castra (civ. 2, 42, 3. SALL. Catil. 36, 2 in castra ad Manlium. LIV. 22, 18, 4. 32, 9, 7 in castra Romana magnis itineribus -it. 37, 37, 4 SVET. Otho 6). Gall. 7, 9, 4 in Lingonas. 7, 59, 1 in provinciam. civ. 2, 35, 4 in oppidum (VITR. 6 pr. 1). BELL. Alex. 47, 2 in insulam Issam. BELL. Afr. 80, 4 in eum locum. OV. trist. 1, 4, 21 in vetitas ... -ere terras. LIV. 26, 5, 3 in Campaniam. 26, 12, 2 in Bruttium agrum ad fretum. HOMER. 503 in mediam erecto -it pectore turbam. SOL. 10, 13 in altissima. IVST. 5, 2, 2. 11, 2, 5. 16, 5, 14 ad tyrannum ... in arcem. **b** ad: VARRO Men. 445 ad Heraclidem Ponticon. CIC. Verr. 2, 67 exanimatus ad aedis -it. Att. 5, 20, 3 ad Amanum. CAES. Gall. 1, 21, 3 ad eos *hostes* (CVRT. 4, 12, 2. 24 TAC. hist. 4, 57). 1, 27, 4 ad fines. 2, 7, 3 ad castra (2, 19, 8. 3, 18, 7. 3, 24, 5. 5, 9, 1. 7, 83, 8). 1, 37, 5 magnis itineribus ad Ariovistum (civ. 1, 37, 3. 3, 30, 4. SALL. hist. frg. 4, 59 quam maximis itineribus ... ad flumen. LIV. 27, 1, 6 LAMPR. Alex. 59, 4). 2, 9, 3 ad flumen (civ. 1, 69, 4 ad Hiberum. CVRT. 3, 7, 1. 4, 1, 3. 4, 16, 8 TAC. ann. 2, 68). 2, 10, 1 ad eos. 2, 12, 1 ad oppidum (HIRT. Gall. 8, 26, 1 BELL. Hisp. 3, 6. CVRT. 7, 9, 20 ad urbem. VAL. FL. 3, 452 ad urbes. LACT. Phoen. 121 Solis ad urbem). Gall. 2, 23, 4 ad eum locum (SVET. Aug. 98 FRONTO p. 204, 8 N.). 3, 9, 2 ad exercitum (7, 6, 4 VAL. MAX. 9, 7 mil. Rom. 2). 5, 49, 1. 6, 30, 1 civ. 3, 11, 1. HIRT. Gall. 8, 27, 4 ad eundem pontem. 8, 39, 4. BELL. Alex. 20, 5 ad naves. 57, 1 ad secundam legionem (TAC. hist. 4, 50). BELL. Hisp. 4, 1. 32, 6. 40, 5 ad pugnam. LIV. 36, 43, 10. CVRT. 6, 6, 19 ad Bessum. PLIN. nat. 6, 24. SIL. 2, 480 ad limina sanctae -it fidei (16, 234). SVET. rhet. 30 ad portam. APVL. met. 9, 37 ad divitem. 10, 28 ad domum. 11, 22. IVL. VAL. 1, 33 ad Aegypti ulteriora. IVST. 9, 6, 3 ad quorum spectaculum. AMM. 15, 10, 10 ad partes Italiae. HYG. astr. 2, 15 SVLP. SEV. dial. 1, 9, 6 COD. Theod. 8, 5, 32 (*a. 371*). **c** *cum aliis praepos.*: LIV. 31, 24, 2 cursu prope Chalcidem -it. NEP. Eum. 8, 6 per loca sola (AMM. 30, 5, 1 per nota itinera gradu celeri). ASCON. Mil. p. 36 obviam ei -isse (RVFIN. hist. mon. 21 p. 443^{C} in obviam nobis laeto cursu -unt). **d** *cum acc. loci*: CIC. Att. 8, 11^{d}, 3 Brundusium. MAT. et TREB. Cic. Att. 9, 15, 6 Romam (SALL. Iug. 13, 4 LIV. 4, 46, 7 TAC. hist. 3, 77 SVET. Tit. 5 rhet. 30 SPART. Sept. Sev. 5, 3 IVST. 38, 3, 3). CAES. Gall. 2, 24, 4 domum (APVL. apol. 58 met. 5, 11). 6, 35, 10. 7, 38, 7 civ. 1, 16, 1. 2, 20, 1. 3, 96, 3. BELL. Alex. 26, 3 Alexandriam ad Caesarem. 32, 1. 57, 2. 61, 2. 64, 2 BELL. Hisp. 35, 1. LIV. 5, 46, 10 Veios. 21, 25, 13. 21, 47, 7. 21, 56, 5. 22, 57, 8 Canusium magnis itineribus (30, 29, 1. *v. supra l. 29*). 24, 13, 9. 24, 21, 4. 26, 10, 1. 28, 7, 3. 29, 12, 5. 30, 7, 3. 35, 39, 3. 37, 18, 8. 44, 1, 4 Chalcidem ad classem. VAL. MAX. 3, 8, 1. APVL. met. 2, 15 cubiculum meum. 8, 13 monumentum mariti. IVST. 2, 8, 3. 31, 2, 3 rus urbanum. **e** *cum adverbio loci*: TVRPIL. com. 178 huc opere maxumo -itur (CAES. Gall. 1, 38, 7. 3, 19, 1 HOR. epod. 16, 57). CAES. Gall. 3, 11, 5 eo (7, 48, 1. 7, 87, 3 civ. 3, 13, 1). civ. 1, 70, 4 eodem (2, 5, 1. 3, 78, 3 LIV. 27, 41, 2). NEP. Dat. 6, 2 quo (Timoth. 3, 4 QVINT. inst. 9, 2, 100. 10, 3, 6 TAC. ann. 1, 70 ORIGO Const. 5, 25 chron. I p. 9, 35). PANEG. in Mess. 93 inque vicem modo directo -ere passu seu libeat curvo brevius -ere gyro. *fortasse huc pertinet* PACVV. trag. 152 nihil coniectura quivi interpretarier quorsum †flexivice -ret (NON. p. 260 proripuit vel direxit). **f** *quo consilio addito*: CAES. Gall. 1, 38, 1 ad occupandum Vesontionem. 3, 3, 3 *ut* isdem itineribus quibus eo pervenissent ad salutem -rent. HIRT. Gall. 8, 30, 2 ad eos persequendos -it. CVRT. 4, 8, 10 ad cuius interitum vindicandum quanta maxime celeritate potuit, -it. CAPITOL. Aur. 8, 11 ad eum videndum -it (Ver. 6, 7). IVST. 36, 4, 10 ad eripiendum Aristonicum ... festinata velocitate -it. **g** *in imagine*: CIC. inv. 2, 103 nunc in alteram concessionis partem iam -emus. orat. 105 si quidem potuissemus quo -imus, pervenire. LVCR. 6, 27 viam monstravit, tramite parvo qua possemus ad id recto -ere cursu. SEN. dial. 7, 1, 1 circumspiciendum qua -ere illo celerrime possimus, intellecturi in ipso itinere si modo rectum sit quantum cotidie profligatur. CVRT. 7, 8, 14 vide, ne, dum ad cacumen pervenire -is, cum ipsis ramis, quos conprehenderis, decidas. APRING. in apoc. 1, 8 ut ad ipsum revelationis ordinem venire -at. 2, 9 per multas tribulationes -at ad regnum. 4, 7 deserens omnia humilia ad ipsam altitudinem caeli -it.

E *vires suas experiri*: 1 *generatim i. q. certare, agere,*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

aequiperare, plerumque aemulando: **a** *absolute*: PLAVT. Rud. 752 -e ergo, uter sit tergo verior (*i. certatim agatis. potest etiam infra ad 2 d referri*). CIC. Arch. 19 permulti alii praeterea pugnant inter se atque -unt. dom. 88 ut, si -rem, superare non possem. Ov. met. 9, 6 nec tam turpe fuit vinci quam -isse decorum est. SEN. clem. 1, 9, 11 -amus, utrum ego meliore fide tibi vitam dederim an tu debeas. dial. 2, 14, 2 facit se adversarium qui -it et ut vincat, par fuit. nat. 7, 32, 3 mares inter se uxoresque -unt, uter det latus illius. STAT. Theb. 3, 477 licet ... Lyciaeque parent -ere sortes. 8, 462 -isse putes (*amnes*), uter arva arbustaque tollat. QVINT. inst. 1, 1, 20 -at interim et saepius vincere se putet. 11, 1, 17 hoc vitium est eorum qui nec cedere volunt nec possunt -ere. 12, 10, 38 in comoediis non -imus (*sc. cum Graecis*). FLOR. epit. 1 praef. 2 ut ad constituendum eius imperium -isse Virtus et Fortuna videantur. PRISCILL. tract. 10, 126 inter aliena -imus. VVLG. Matth. 12, 19 non -et (ἐρίσει) neque clamabit. AVG. civ. 5, 23 p. 236 qui non pervicaciter -unt, sed prudenter adtendunt. **b** *cum abl. instr.*: CIC. Planc. 102 non opibus -o, non auctoritate, non gratia, sed precibus, sed lacrimis, sed misericordia. Rab. Post. 21. LVCR. 3, 783 inter se -ant viribus hilum. Ov. Pont. 1, 5, 67 quo mihi (*sc. prodest*) diversum fama -ere in orbem. PHAEDR. app. 27, 5 omnes muneribus licet -ant. STAT. Ach. 1, 472 consiliisque armisque vigil -at Vlixes. QVINT. decl. 323 p. 272, 8 non ... damnis -endum fuit. PORPH. Hor. sat. 1, 7, 11 pertinacia ... mali homines inter se -unt qua bellant viri fortes. PANEG. 2, 13 nullo circa te livore -unt. IVST. 15, 2, 8 donis. *adde*: HIER. epist. 26, 4 adversum cum odiis pertinacibus velle -ere. **c** cum *aliquo vel cum aliqua re personata*: CIC. Quinct. 84 in hac causa improbitatem et gratiam cum inopia et veritate -ere. Verr. 2, 150. div. in Caec. 63 ille Cn. Pompeius ita cum C. Iulio -it, ut tu mecum. Flacc. 5 Balb. 59 Planc. 93. Mil. 68 cum ipsa ille taeterrima peste se ... pro tua gloria -isse. nat. deor. 3, 10 patĕre ... meam rationem cum tua ratione -ere (*potest etiam infra ad 2 f referri*). off. 1, 38 cum civi aliter -imus, si est inimicus, aliter si competitor. 3, 11 dubitandum non est quin numquam possit utilitas cum honestate -ere. CIRIS 329 cum dis. HOR. sat. 1, 9, 42 ut -ere durum cum victore. LIV. 3, 35, 2 cum qua (*plebe*) -erant. Ov. met. 6, 93 pinxit et Antigonen ausam -ere quondam cum magni consorte Iovis. SEN. contr. 10, 9, 1 non -am cum ullo. SEN. dial. 4, 21, 5 cum quibus -ere solet. 4, 34, 1 cum pare -ere anceps est. epist. 65, 1 cum materia difficili -o. QVINT. inst. 10, 5, 2 cum illa Hyperidis pro Phryne difficillima Romanis subtilitate -ret. 10, 5, 7. 11, 1, 12 cum tribuno plebis. 11, 2, 34 continuo illi memoriam suam experiri licet et cum legente -ere. 12, 10, 64 decl. 268 p. 96, 22. PLIN. paneg. 13 secum certare, secum -ere. 89 cum ⟨quo⟩ eo ... amicissime -is. POMPON. dig. 1, 2, 2, 25 plebs -erat cum patribus. PANEG. 8, 6 quorum agrorum reditus cum labore -unt. CAPITOL. Maximin. 2, 5 HYG. astr. 2, 34 VVLG. Iob 9, 3. 39, 32 prov. 24, 19. 29, 9 Sirach 8, 2. Ier. 12, 5 quomodo -ere poteris cum equis? cum *aliquo aliqua re*: CIC. Verr. 6, 174 quo minus ingenio mecum atque omni dicendi facultate -as (PROP. 2, 24, 23 -at mecum ingenio, -at et arte). Arat. 447 cum quibus ... ausa est -ere fama. MART. 7, 42, 1 muneribus cupiat si quis -ere tecum. TAC. Germ. 26 nec cum ubertate et amplitudine soli labore -unt (*per prosopopoeian*). VVLG. Iob 23, 6 nolo multa fortitudine -at mecum. CORP. XIII 1910 blanda puerili adfectio ingenio cum pietate -it (*per prosopopoeian*). *poetice cum dat.*: LVCR. 3, 6 quid enim -at hirundo cycnis? PROP. 1, 7, 3 primo -is Homero. 1, 14, 7 non tamen ista meo valeant -ere amori. SEN. nat. 1, 11, 2 nec cellis ideo -e Falernis. SIL. 5, 104 ne caelicolis -ere perstet. PAVL. NOL. epist. 21, 1 *volucris* ut cervis ... aemula pernicitate -ret. CORP. VI 15048 si qui voluptati meae contender⟨it⟩. *huc referri potest* AETNA 562 fabriles operae rudibus -ere massis festinant. **d** de *aliqua re*: CIC. Quinct. 71 de re pecuniaria cupio -ere. non licet. Sull. 83 quicum de vita fortunisque -eris. CAEL. Cic. epist. 8, 8, 3 de divinatione Appius -ere ausus non est. SEN. epist. 25, 4 cum ipso Iove de felicitate -at. QVINT. decl. 323 p. 273, 23 de quo *solo* -isse quondam deos immortales ... creditum est. TAC. Germ. 24 *ut* extremo ... iactu (*sc. aleae*) de libertate ac de corpore -ant. OPTAT. 5, 7 p. 136, 14 nobiscum de mercede -ere. **e** contra, adversus: CIC. off. 1, 110 contra universam naturam nihil -amus. VVLG. deut. 9, 7 adversum dominum. Iob 33, 13 prov. 3, 30 II Macc. 8, 30. PALLAD. hist. mon. II 8 -ens contra daemonem (φιλονεικήσας τῷ δαίμονι).

2 *speciatim*: **a** *dimicare, rixari, armis pugnare*: **α** *absolute*: HIRT. Gall. 8, 10, 2 crebro ... -batur. 8, 48, 3 cum vehementius -retur. BELL. Afr. 17, 1 ante signa -ret. 18, 4. Ov. met. 5, 315 dirimant certamina nymphae. turpe quidem -ere erat, sed cedere visum turpius. LIV. 26, 48, 6 inter se acriter. CVRT. 9, 2, 28. FLOR. epit. 3, 20, 1 a multitudine -itur, inter rixantium manus praeda lacerata est. ITALA exod. 21, 18 (Coll. Mos. 2, 1) *si* -erint duo viri et percusserit alter alterum (λοιδορῶνται, VVLG. rixati fuerint). ITIN. Alex. 28 CAPITOL. Max. Balb. 14, 5. VOPISC. Prob. 8, 6 milites inter se. AVSON. 437, 2 cum in diversa -rent exercitus. VVLG. II Macc. 8, 16 fortiter. **β** *cum abl. instr.*: PACVV. trag. 390 sed cum -i nequitum vi (ut *codd. Noni*), clam tendenda est plaga (CAES. Gall. 7, 70, 2 summa vi ab utrisque -itur. SALL. hist. frg. 1, 54 magna utrimque vi). CAES. Gall. 1, 1, 4 proeliis cum Germanis -unt (1, 48, 3 si vellet Ariovistus proelio -ere. 1, 48, 4. 1, 50, 5. 2, 9, 2. 3, 28, 2. 5, 16, 2. 5, 50, 3. 6, 5, 3 civ. 1, 40, 2. 1, 43, 5. 3, 37, 3. HIRT. Gall. 8, 47, 1 proelio cum equitatu. LIV. 2, 22, 2 proelio ... cum Latio). Gall. 4, 7, 3 quin armis -ant (CIC. Caecin. 1. Att. 7, 9, 2 armis cum eo. CAES. Gall. 6, 13, 9 armis de principatu -unt. *cf. infra l. 30.* SALL. Iug. 13, 3 NEP. Cim. 3, 3 HOMER. 652. QVINT. decl 257 p. 52, 15 de praemio armis. 258 p. 53, 30. 271 p. 111, 11. 16 *v. etiam infra l. 16*. IVST. 24, 2, 4 cum quibus ... armis. HYG. fab. 31 p. 65, 10. 175 p. 30, 5 SVLP. SEV. chron. 1, 21, 4). BELL. Alex. 11, 1. 16, 3 maiore animo. NEP. Eum. 4, 2 inimica mente -isse animoque magis etiam pugnasse quam corpore. VERG. Aen. 9, 516 caeco -ere Marte (FLOR. epit. 4, 2, 48 aequo Marte). PLIN. nat. 8, 26 pari conatu. **γ** cum *aliquo* (*v. etiam supra l. 3*): CIC. Manil. 8 cum illo rege -ĕrunt imperatores. Phil. 14, 38 *cum* legio Martia ... cum maiore numero hostium -erit. CAES. Gall. 1, 31, 6 cum his Haeduos ... armis -isse. 1, 36, 3 neminem secum sine sua pernicie -isse. BELL. Afr. 68, 3 cum eo. NEP. Con. 4, 3 cum barbaro. HOMER. 327 cum saevo -ere ... Atrida. QVINT. inst. 2, 17, 34 imperator cum imperatore -it. IVST. 39, 2, 10. AMM. 28, 1, 46 in cruento certamine cum Maximino -ens. *aliter*: Ov. met. 13, 79 redde hostem ... et mecum (*i. una mecum*) -e. cum *aliquo aliqua re*: SALL. Catil. 53, 3 parva manu cum magnis legionibus hostium -isse. VERG. Aen. 4, 108 *quis* tecum malit -ere bello. **δ** de *aliqua re*: RHET. Her. 4, 16, 23 qui de victoria -ant, eos hostes putare (PAVL. FEST. p. 66 duellum bellum, videlicet quod duabus partibus de victoria -entibus dimicatur). CIC. Caecin. 93 qui armatus de possessione -isset, inermus plane de sponsione certaret. CAES. Gall. 1, 31, 4 hi cum tantopere de potentatu inter se multos annos -rent. Ov. epist. 15, 373 si de te totus -erit orbis (SEN. Herc. O. 1823 de tuis totus rogis -at orbis). CVRT. 4, 1, 8 de regno aequo si vellet Marte -ret. *v. l. 6.* QVINT. inst. 5, 11, 40 de Salamine. decl. 271 p. 111, 13 de praemio (*v. supra l. 7*). *adde*: IVST. 39, 2, 10 ut maturius armis cum eo de regno -ret. *nota*: AMM. 16, 12, 50 prodigere vitam pro victoria -entes. VVLG. gen. 26, 22 pro quo *puteo* non -erunt (*praecedunt* rixati sunt, iurgium fuit; ἐμαχέσαντο, ἐκρίνοντο). **ε** contra, adversus *aliquem*: CIC. Sest. 43 -rem contra tribunum plebis privatus armis? fin. 3, 66 ut *tauri* pro vitulis contra leones summa vi impetuque -ant. ANTON. Cic. Att. 14, 13ᵃ, 2 non -am ego adversus te. CATVLL. 64, 101 cum saevum cupiens contra -ere monstrum. CAES. Gall. 2, 13, 2 neque sese contra populum Romanum armis -ere. BELL. Afr. 45, 4 contra cuius ... copias. VERG. Aen. 5, 370 qui Paridem solitus -ere contra. HOMER. 934 contra magnum -ere vellet Achillem. IVST. 11, 12, 13 adversus vires hostium, non adversus calamitates -ere. 24, 8, 16. *nota*: QVINT. decl. 306 p. 202, 1 circa decennis belli exuvias -isse clarissimos reges.

b *i. q. certatim vires exercere in luctando, currendo, cantando sim.*, ἀγωνίζεσθαι: **α** *absolute*: NEP. Epam. 2, 4 exercebatur plurimum currendo et luctando ad eum finem quoad stans complecti posset atque -ere. VERG. ecl. 7, 69 victum frustra -ere Thyrsim. CALP. ecl. 6, 59 iudice me sane -ite, si libet. SVET. Vit. 4 inter citharoedos -ere. VVLG. I Cor. 9, 25 in agone -it. **β** cum *aliquo*: VARRO rust. 2, 7, 6 equi boni futuri signa si cum gregalibus in pabulo -it in currendo. PLIN. epist. 8, 14, 21 ut in spectaculis quibusdam sors aliquem seponit ... qui cum victore -at. VOPISC. Car. 11, 2 cum Olympio Nemesiano -it. **γ** *cum abl. instr. vel modi*: VERG. ecl. 7, 18 alternis ... -ere versibus. Aen. 5, 291 qui forte velint rapido -ere cursu (Ov. met. 4, 303. PAVL. FEST. p. 99 qui in prato cursu aut viribus -bant. VAL. FL. 3, 548 STAT. Theb. 6, 828). Aen. 6, 643 pars in gramineis exercent membra palaestris, -unt ludo et ... luctantur harena. Ov. met. 10, 570 pedibus -ite mecum. CALP. ecl. 2, 6 -ere cantu. STAT. silv. 1, 3, 101 seu tibi Pindaricis animus -ere plectris. QVINT. inst. 6, 3, 65 alternis gestibus -bant. SVET. Nero 24 praeconio ubique -it. GELL. 19, 11 *in lemmate*: tragoediis -it *Plato* (GELL. 19, 11, 2 praeluderet). IVST. 7, 2, 14 Olympio certamine. 37, 4, 2 equo (*i. equitando*). *adde*: GRATT. 530 quīs *equis* Chaonias -ere contra ausit. **δ** de *aliqua re*: SVET. Nero 12 orationis ... carminisque Latini coronam, de qua honestissimus quisque -erat ... recepit. pro: TERT. spect. 25 -ens pro auriga. EVSTATH. Bas. hex. 4, 1 p. 902ᴰ pro equorum velocitate -unt. circa: PORPH. Hor. ars 222 circa hunc *hircum* tragoediarum scriptores apud antiquos -bant. *nota dativ.*: AVSON. 347, 3 quis mirmilloni -itur? aequimanus Thraex (*i. componitur*). IORD. Get. 15, 85 lixis (cum lixis *codd. dett.*) corporis nexu -ere.

c *i. q. de principatu, honoribus, dignitate, sim. certare, plerumque sensu politico*: CIC. S. Rosc. 136 humilitatem cum dignitate de amplitudine -ere. Mur. 21 cum his ... de dignitate -as (QVINT. inst. 5, 13, 27). Sull. 24 tecum de honore ac de omni dignitate -ent (Tusc. 3, 50). off. 1, 87 qui inter se -rent, uter potius rem publicam administraret. Att. 1, 1, 2 Thermus cum Silano -ere existimatur. 1, 1, 4 ad Q. fr. 3, 4, 2. LVCR. 2, 11 certare ingenio, -ere nobilitate ... niti ... ad summas emergere opes rerumque potiri. CAES. Gall. 5, 3, 2 in ea civitate duo de principatu inter se -bant (NEP. Arist. 1, 2). 5, 44, 2 *hi* de loco (*β*, locis *α*) summis simultatibus -bant. HIRT. Gall. 8, 50, 2 -bat enim gratia ... pro homine ... contra factionem et potentiam paucorum. SALL. Catil. 11, 2 dolis atque fallaciis -it. Iug. 4, 7 quis est omnium his moribus, quin divitiis et sumptibus, non

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

probitate neque maioribus cum maioribus suis -at? NEP. Ages. 1,4 is de honore regni cum Agesilao . . . -it. HOR. carm. 3,1,12 hic . . . descendat in campum petitor, moribus hic meliorque fama -at. TAC. hist. 2,92 dum ambitu comitatu et immensis salutantum agminibus -unt comparanturque. AVG. civ. 18,10 p. 268 cum prodigiorum ostentatione -rent *Minerva et Neptunus*.

d *i. q. verbis certare, disputare, altercari, plerumque in iudicio, i. q. agere causam*: EVGRAPH. Ter. Andr. 653 altercasti: -isti, diutissime disputasti. *α absolute*: RHET. Her. 3,14,25 cum autem -ere oportebit. 3,15,27 sin -emus per continuationem. CIC. Quinct. 66 inimicissime . . . -ere. de orat. 2,107 quom quo verbo quid appellandum sit -itur. HOR. epist. 1,18,28 -ere noli (PALLAD. hist. mon. I 1 p. 254C nolo -as [ἀπόδου τὴν φιλονεικίαν]). FEST. p. 344 sacramentum aes significat quod poenae nomine penditur, sive eo quis interrogatur, sive -itur (*v. infra l. 40*). p. 376 vis quam (ius quia *apogr.*) fit inter eos qui -unt. SEN. contr. 10,2,2 quod -i, legis, quod vici, iudicum *est.* 10,2,5 pater et filius inter se -erunt (10,2,9 *saep.*). VAL. MAX. 6,4,2 *cum* consules in senatu -rent. PHAEDR. 4,24,2 formica et musca -bant acriter quae pluris esset. QVINT. inst. 7,1,39. 7,4,39 -unt philosophus, medicus, orator (= decl. 268 p. 92,2 de bonis patris). 7,9,6 sic apud Graecos -unt Λέων et Πανταλέων. 9,2,36 Mortem ac Vitam quasi -entes. decl. 258 p. 53,8 ut in iudicio -amus. 268 p. 97,2 -amus apud securos. 360 p. 392,6 -unt socrus et nurus, utra primum dotem accipiat. SATVRN. dig. 40,14,2 GAIVS inst. 4,139 VLP. dig. 2,13,1. 37,9,1,16. 43,30,3,4 MOD. dig. 50,16,116 *saepe ap.* ICTOS. GELL. 20,10,1 cum lege agitur et vindiciae -untur. ITALA iud. 8,1 (Lugd.) ad eum -entes vehementer (διελέξαντο, VVLG. iurgantes). VOPISC. quatt. tyr. 2,1 ego mecum Celsus . . . -ere dicentes. HYG. fab. 187 p. 119 -entes ad regem . . . venerunt et -ere coeperunt. VVLG. III reg. 3,22 in hunc modum -bant coram rege. RVFIN. Adamant. 1,13 -ere vis . . . inique (φιλονεικεῖν ἀδίκως). PALLAD. hist. mon. I 3 p. 264D cumque alii diversa ex parte -rent (ἀντιφιλονεικούντων) dicerentque. *β aliqua re*: RHET. Her. 4,51,65 iudicio mecum -ere non vis, ubi superari turpissimum et superare pulcherrimum est (FEST. p. 347 SEN. contr. 10,2 *thema. saep.* QVINT. decl. 309 p. 215,5. 318 p. 249,19. 250,21. 29). CIC. Caecin. 65 si verbis et litteris et . . . summo iure -itur (parad. 23 verbis inter nos -imus, non pugnis. VVLG. II Tim. 2,14 RVFIN. hist. mon. 28 p. 452A). de orat. 1,41 interdicto tecum -rent. 1,42 iusto sacramento -ere (*v.* FEST. p. 344 *supra l. 13*. CIC. epist. 7,32,2 ut sacramento -as mea non esse. VAL. MAX. 7,7,2 sacramento cum adulescentulo -ere. 7,8,2 cum sorore. GAIVS inst. 4,14. 15). CIC. Brut. 246 ut cum iudice ipso . . . iurgio saepe -ret. OV. met. 12,9 fictis -ere verbis. SEN. contr. 10,2,16 -ere me vetabat imperio, iubebat exemplo. HOMER. 9 ira tristi -ere. SCAEV. dig. 33,2,32. VLP. dig. 16,3,1,37 inter se. 43,17,3 GAIVS inst. 4,139 *al.* *γ cum aliquo*: CIC. Quinct. 2 cum adversario. 77. Verr. 1,33 si te mecum dicendo ac diluendis criminibus in hac causa -ere putarem. Planc. 47 in qua *causa* desinamus . . . volgari et pervagata declamatione -ere. ad Brut. 2,2 (9,2), 3. Att. 14,13B,4 -i cum P. Clodio cum ego publicam causam, ille suam defenderet. epist. 5,8,4. SEN. contr. 10,2,1 cum filio -endum. QVINT. decl. 297 p. 175,2 si tecum asperius -rem (*seq.* causam tecum ago). 318 p. 250,28 *saep.* AVG. civ. 5,9 p. 207 -at ergo Cicero cum eis.

δ de *aliqua re*: CIC. Sull. 89 non iam de vita P. Sullae . . . sed de sepultura -itur. CAES. civ. 3,82,4 inter se palam de praemiis ac sacerdotiis -bant. VAL. MAX. 9,15,4 de bonis (QVINT. inst. 3,6,97 decl. 332 p. 307,4). QVINT. inst. 3,6,72. 6,1,50. 7,2,25 de praemio (decl. 345 p. 361,9). 7,9,3 de libertate. 10,5,13 decl. 250 p. 26,15 POMPON. dig. 36,3,16 PAVL. dig. 38,1,8,3. GAIVS inst. 4,139 de possessione. VLP. dig. 3,3,24. 40,14,6 *saep.* AVG. civ. 7,15 p. 293 de illo fulgentissimo sidere apud eos . . . Iuno Venusque -unt. 13,24 p. 596. 18,47 p. 331. 22,25 p. 617. rhet. 13 p. 144. 14 p. 145 quid sit de quo -itur. *nota* pro: AVELL. p. 10,11 pro Arriana impietate -unt. *ε* cum *aliquo* de *aliqua re*: CIC. Caecin. 76 quicum tu posthac de possessione -es. CAES. civ. 3,90,2 cum Libone de mittendis legatis. VAL. MAX. 7,7,1 cum . . . heredibus de paternis bonis. AVG. civ. 8,13 p. 340 qui (*dei*) de scaenicis ludis cum ipso Platone -unt. cum *aliquo aliqua re*: VVLG. Ier. 2,9 iudicio -am vobiscum (2,29. 35 Matth. 5,40. I Cor. 6,6 frater cum fratre iudicio -it).
de *aliqua re cum abl.*: QVINT. inst. 3,4,8 de his lite -itur. contra, adversus: VOPISC. quatt. tyr. 2,2 illi adversum nos -enti. VVLG. eccles. 6,10 contra fortiorem se in iudicio -ere. Ezech. 20,36 iudicio -i adversum patres. Mich. 6,1 -e iudicio adversum montes. *nota*: LVCR. 4,471 hunc igitur contra mittam -ere causam (*i. contra hunc certatim agere causam omitto*).

e *i. q. licitari*: CIC. Verr. 4,99 illi, quoad videbatur ferri aliquo modo posse, -erunt, postremo liceri destiterunt. PAVL. FEST. p. 116 licitati in mercando sive pugnando, -entes. VLP. dig. 17,2,33 qui nolunt inter se -ere (*sc. in emptionibus*). HIST. Apoll. 33 *leno* coepit -ere, ut eam emeret. *ibid.* si cum hoc lenone -ere voluero, ut unam emam, plurium venditor sum.

f *aliquid alicui rei conferre, comparare, componere*: *per ellipsin rei comparandae vel in comparatione compendiaria*: *aliquid*: PLAVT. Vid. frg. 14 (11) signum recte comparebat, . . . huius -i anulum. VARRO Men. 210 age nunc -e alterum genus φιλοθέωρον. CIC. inv. 2,145 leges oportet -ere. Catil. 2,25 si his rebus omissis causas ipsas quae inter se confligunt, -ere velimus. TAC. ann. 12,1 suam quaeque *femina* nobilitatem formam opes -ere. GELL. 2,23,22 cum autem Graeca comparo et -o. APVL. apol. 86 vides quam similia -am. AVSON. 191,13 panegyricos placeat -ere libros (panegyricis . . . libris *Toll*). *nota*: TAC. ann. 13,3 vetera et praesentia -ere. cum *aliqua re*: NAEV. trag. 36 cave sis tuam -as iram contra cum ira Liberi. CAECIL. com. 222 egon vitam meam asticam (*Bergk*, Atticam *Nonius*) -am cum istac rusticana ⟨tua⟩? CIC. inv. 2,75 postea comparare oportet cum beneficio maleficium et omnino id quod arguitur cum eo quod factum ab defensore laudatur . . . -ere. 2,173 quae cum his numquam poterit duabus -ere. Quinct. 92 si causa cum causa -ret. leg. agr. 2,96 oppidorum . . . finitimorum illam copiam cum hac per risum ac iocum -ent. Phil. 14,18 stultissime facit, si vitiis cum virtute -it. Tusc. 1,43 nulla est celeritas quae possit cum animi celeritate -ere. TAC. ann. 4,32 nemo annales nostros cum scriptura eorum -erit. APVL. apol. 9 si cum isto uno -antur *versus mei*. 52 -e, si vis, furorem tuum cum Phalli furore. *nota*: APVL. apol. 81 si cum hac una Rufini fallacia -antur (*sc. fallaciae Palamedis, Sisyphi etc.*). *cum dativo*: LVCIL. 24 ut -ere possem Thestiados Ledae atque Ixionies alochoeo (*sententia manca*). 277 huncin ego umquam Hyacintho hominem, cortinipotentis deliciis, -i? VARRO AT. carm. frg. 20 dulcia cui nequeant suco -ere mella. VERG. georg. 2,96 nec cellis ideo -e Falernis. HOR. epist. 1,10,26 non qui Sidonio -ere callidus ostro. CLEM. ad Cor. 47 -istis apostolis. *cum abl.*: FAVST. REI. grat. 1,9 p. 31,29 nemo interioris curae plagas salutifera afflictione -at. ad *aliquid*: ACC. trag. 648 ut vim -as tuam ad maiestatem viri. CLEM. ad Cor. 46 membra Christi -imus ad corpus nostrum. inter se: FRONTO p. 204,19 N. bella igitur duo maxima -ere inter se pergam.
de personis cum dativo: AVSON. 160,9 quem sua -it septem sapientibus aetas. 419,33 non ego me -o Frontoni. cum *aliquo*: CIC. Quinct. 93 non comparat se tecum gratia . . . non opibus, non facultate -it.

part. praes. substant. vice **contendēns**, -entis: SEN. contr. 1,1,3 inter -es duos medius elidor. SEN. benef. 6,3,2 inter -es duos terrarum orbis elisus est. CVRT. 9,2,32 ubi sunt illi quorum certamen . . . vidi -ium. COLVM. 3,13,11 quae -ium litem disputationemque dirimerent. *nota technice apud iuris consultos de conductoribus*: COD. Iust. 11,71 (70),3 ubi in eum canonis modum -ium augmenta succreverint, ut extendi ultra . . . non possint.

part. perf. pass. pro adi. **contentus**, -a, -um: **1** *proprie, i. q. intentus, extensus, opp.* laxus, remissus, resolutus: CIC. orat. 56 -a voce atrociter dicere et summissa leniter (APVL. met. 4,10 -issima voce clamitans. *v. p. 663, 38. 672, 25*). Tusc. 2,54 ut onera -is corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt. VERG. georg. 3,563 *boves* -a cervice trahunt . . . plaustra (*falso* NON. p. 264 conligatum, coniunctum. AVSON. 417,22). AETNA 150 nec tamen in rigidos exit -a canales vis animae flammaeve (*seq.* densus spiritus). HOR. sat. 2,7,20 -o, iam laxo fune laborat (OV. ars 1,764 cava -o retia fune trahunt. fast. 4,297). 2,7,97 -o poplite. OV. met. 6,286 sonuit -o nervus ab arcu (rem. 435 MANIL. 1,269 HOMER. 757). VITR. 2,9,6 rigore naturali -o non cito flectitur ab onere. MANIL. 4,347 -o minitatur spicula nervo. LVCAN. 7,563 quis languida tela, quis -a ferat. VAL. FL. 4,748 vos mediis -a ferebant vela fretis (*i. vento impleta*). STAT. silv. 2,3,29 -a manu. HOMER. 439 horrida -o direxit spicula cornu. SVET. Tib. 7 -is et umentibus oculis (SOL. 52,25 *v. etiam p. 662, 69 sqq.*). AVIEN. Arat. 1011 tris omnes recte -os *circulos* tramite caeli . . . transigit axis. 1041 id quod -i visus (*praecedit* acies oculis . . . tenditur) absciditur. CALP. decl. 10 pendebat extinctus et -us laqueus adulescentis colla tenuabat. *nota*: ORIENT. comm. 2,357 cunctaque -o ducetur linea tractu.

2 *translate i. q. acer, ardens, vehemens, praeceps, sim.*: CIC. Mur. 33 cum -o cursu . . . hostium classis Italiam peteret (Sest. 6 ad tribunatum -o studio cursuque veniamus. PAVL. PELL. 412). de orat. 3,219 -um; vehemens, imminens. MANIL. 1,396 subsequitur rapido -a Canicula cursu. AMM. 16,7,8 rapax aut feritate -ior (*Eyssenhardt*, contemtior *codd.*, *Gardth.*). PAVL. NOL. epist. 28,5 *numquam* . . . in haec investiganda . . . mihi -um studium fuit. *nota i. q. adstrictus*: COD. Theod. 7,1,17 pr. (*a. 398*) alieno obsequio -us.

adv. **contentē** *i. q. acriter, summa vi, studiose, opp.* summisse: CIC. de orat. 3,212 ornamentis isdem uti fere licebit alias -ius, alias summissius. Tusc. 2,57 cum -e pro se ipse lege Varia diceret . . . sic vox, sic cursus, sic plaga hoc gravior quo est missa -ius. 5,97 cum usque ad vesperum -ius ambularet. GELL. 3,3,1 Plauti comoedias curiose atque -e lectitarunt. 18,1,2 acriter atque -e pro suis utrimque decretis propugnantibus. APVL. flor. 9 p. 30 -issime clamitat (*cf. l. 44*). *Gudeman.*

contenebrāsco, -āvī, -ere [*a* con *et* tenebrae *ductum. Th.*]. *i. q. tenebrosum fieri*: VARRO rust. 2,2,11 ab occasu . . . ad bibendum adpellunt et rursus pascunt, quoad contenebravit (*cf. p. 671, 49*).

contenebrātio, -ōnis *f. a* contenebrare. *i. q. obscuratio*: AVG. serm. 16,5 habebitis . . . dies bonos sine -e. in psalm. 103 serm. 3,24 aliquando enim erit quaedam -o (contenebricatio *al.*) et fiet quidam impetus, sed in vespera, id est in fine mundi.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

contenebrēsco, -ere [*cf. c.* tenebrescere *et c.* contenebrare. *Th.*]. *i. q. obscurari, tenebrosum fieri*: ITALA Am. 8, 9 (Weing.) occidet sol meridie et -et super terram dies lucis (συσκοτάσει ... τὸ φῶς, VVLG. tenebrescere faciam terram. *cf. infra l. 48*). Mich. 3, 6 (Gild. Brit. 86 chron. III p. 73, 32) -et super eos dies (συσκοτάσει, VVLG. obtenebrabitur). HIER. hom. Orig. 9 p. 965 quomodo lumen lucernae ad solis radios obscuratur et velut alia quaedam caeca materies -it (*opp.* fulgere). VVLG. Ier. 13, 16 date domino deo vestro gloriam, antequam -at (συσκοτάσει. HIER. hom. Orig. in Ier. 9 p. 833). OP. imperf. in Matth. 15 p 721 si ergo ipsa anima ... fiat quasi carnalis et terrenis concupiscentiis -at.

contenebricātio *v. p. 670, 83.*

contenebrico, -āvī, -ātum, -āre; *cf. c.* contenebrare. *transitive i. q. obscurare, tenebrosum facere*: ITALA psalm. 104, 28 (Veron.) emisit tenebras et -vit (ἐσκότασεν, VVLG. obscuravit). thren. 2, 1 (Orig. in Matth. 18, 8) quomodo -vit dominus in ira sua filiam Sion (ἐγνόφωσεν, VVLG. obtexit caligine). GREG. TVR. Franc. 5, 41 luna -ata est. *intransitive i. q. contenebrascere*: ITALA III reg. 18, 45 (Lucif. Athan. 1, 17 p. 97, 19) et caelum -vit (συνεσκότασε, VVLG. caeli contenebrati sunt). Ioel 2, 10 (Orig. in Matth. 18, 8) sol et luna -bunt (συσκοτάσουσι, VVLG. obtenebrati sunt). Marc. 13, 24 (cod. d) sol -bit. *cf. l. 26.*

contenebro, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* tenebrae; *cf.* tenebrare, contenebrascere. *transitive i. q. obscurare, tenebrosum facere, tenebris involvere, proprie et translate*: ITALA (cod. i) *et* VVLG. Marc. 13, 24 sol -bitur (σκοτισθήσεται). Rom. 1, 21 (Rufin. Orig. in Rom. 1, 17) -atum est insipiens cor eorum (ἐσκοτίσθη, VVLG. obscuratum est). TERT. ieiun. 10 in qua *hora* a sexta -atus orbis defuncto domino lugubre fecit officium. praescr. 12 nemo ab eo illuminatur, a quo -atur (LAVRENT. paen. p. 95 qui te non illuminat sed -at). apol. 2 quot incesta -asset (*i. tenebris texisset*). HIER. in Ier. 14, 2 p. 937 portae eius corruerunt ... et obscuratae sive -atae sunt super terram. in Ezech. 31, 12 p. 371 contristatus sit sive -atus super eam ... Libanus. VVLG. num. 14, 44 at illi -ati (*i. mente occaecati*) ascenderunt. III reg. 18, 45 *v. supra l. 18.* thren. 5, 17 ideo -ati sunt oculi nostri. PAVL. NOL. epist. 1, 5 nocens oculus ... corpus suum totum sua macula vel caecitate -at. 18, 9 -antibus me illo tempore ... peccatis. AVG. conf. 4, 4, 9 dolore -atum est cor meum. 7, 8, 12 acies conturbata et -ata mentis. c. Faust. 22, 22 p. 612, 2. p. 613, 3 ad -andam lucem. in psalm. 57, 22 quid intersit inter -atum oculum cordis (corporis *al.*) et oculum illuminatum cordis. 103 serm. 4, 2 unde (*sc. a lumine*) recedentes -antur *homines.* serm. 225, 4 nolite recedere, ne -emini. PS. AVG. serm. 40, 5. LEO M. epist. 136, 2 ad veritatis lucem -ata Palaestinorum corda revocastis. PETR. CHRYS. serm. 87 p. 444ᴮ diuturno perfidiae morbo -atis mentibus. VEREC. in cant. 5, 6 satisfact. 125. ALC. AVIT. epist. 36 -ati recessus. GREG. TVR. glor. conf. 104 glor. mart. 43 Mart. 1, 10 vit. patr. 4, 4. *intransitive i. q. contenebrescere*: ITALA Am. 8, 9 (Tert. adv. Marc. 4, 42 p. 564, 18) occidet sol meridie et -bit (-vit *trad.*) super terram (*cf. supra l. 2*). *L.*

conteneo *v.* contineo. **contentē** 1. *v. p. 670, 70.* 2. *v. sub* contineo.

***contentio,** -ōnis *f.* [*cf. c.* contendere. *Th.*]. *inde ab* HEMINA *et* RHET. Her., *frequentatur* CIC. LIV. QVINT., *deest poetis.* NON. p. 258 -o est perseverantia vel elatio. DIFF. ed. Beck p. 45, 20 certamen virtutis aemulatio est, -o altercantium est. GLOSS. φιλονεικία, ἔρις, ἐριθεία. altercatio vel disceptatio. *loci dubii*: NEP. Alc. 4, 1 SEN. epist. 80, 2 QVINT. inst. 5, 14, 12. [*francog.* tençon. *M.-L.*]

I *proprie*: *i. q. intensio*: CIC. Tusc. 2, 57 cuius -is tanta vis est. VITR. 10, 11, 9 quemadmodum autem -bus eae (*ballistae et catapultae*) temperentur e nervo capilloque tortis rudentibus ... non praetermittam. 10, 12, 1 in quibus excisionibus includuntur capitula catapultarum cuneisque distinentur, ne in -bus moveantur. PS. QVINT. decl. 5, 18 illi porrigerem manum quem iam membrorum -e lassatum fluctus hauriret.

II *translate*: **A** *de labore corporeo vel vi spiritali, opp.* relaxatio, remissio: **1** *generatim*: CIC. Cluent. 2 altera pars non magnae in dicendo -is fore videtur. Arch. 12 ferre animos tantam -em. Mur. 34 quae pugna ... summa -e pugnata (epist. 2, 10, 5 PLANC. Cic. epist. 10, 8, 6 LIV. 5, 2, 10). Planc. 78 ullum esse tantum periculum .... tantam -em quam ego non modo pro salute tua sed etiam pro dignitate defugerem? dom. 27 qui tantus fuit labor, quae simultas, quae -o quam ego non pro illius dignitate susceperim. 144 quorum de sedibus haec mihi est proposita -o. Cael. 39 vitae suae cursum in labore corporis atque in animi -e conficeret (Sest. 39. de orat. 2, 22 otii fructus est non -o animi, sed relaxatio. 3, 5 vehementissima -e animi, ingeni, virium ab eo dicta esse constabat. Tusc. 2, 58 -e animi resistendum est. phil. frg. V 29 magna ... animi -o adhibenda est in explicando Aristotele. LACT. inst. 3, 8, 35). CIC. Deiot. 5 impetum dicendi -emque. de orat. 3, 21 maxima voce, summa -e corporis (Brut. 313 vi summa vocis et totius corporis -e dicebam). 3, 230 ab hac -e disputationis animos nostros curaque laxemus. Brut. 313 si accedit labor et laterum magna -o. leg. 1, 11 ut tu a -bus ... cotidie relaxes aliquid. div. 1, 73 quem *equum* cum maxima -e non potuisset extrahere. Tusc. 3, 25 aegritudo res est omni -e, velis, ut ita dicam, remisque fugienda. 5, 77 incredibili -e certantes pugnis. nat. deor. 3, 92 *ut* hominum membra nulla -e, mente ipsa ac voluntate moveantur. Cato 82 otiosam aetatem ... sine ullo aut labore aut -e traducere. CAES. civ. 2, 14, 6 ut superioris temporis -em nostri omnem remiserant. HIRT. Gall. 8, 19, 2 pugnatur aliquamdiu pari -e (*praecedit* constanter). 8, 29, 1 cum aliquamdiu summa -e dimicaretur. BELL. Alex. 11, 3 proelium commissum est magna -e Rhodiorum. LIV. 5, 41, 4 a -e pugnae remiserant animos. 33, 2, 1 senior iam et infirmior quam ut -em dicendi sustineret. SEN. contr. 1 praef. 15 cum se assidua et numquam intermissa -e fregerat. CELS. 1, 5 p. 23 inutilis sit post cibum aut -o aut cogitatio. PLIN. nat. 10, 197 -e plumam et ossa revomunt *dracones.* ARNOB. nat. 2, 7 quae capitali ... -e defenditis. LACT. inst. 3, 8, 9 cum adversario summa virium -e depugno. EVTR. 6, 21 pugnatum est ingenti -e. AMM. 24, 2, 13 acri -e pugnabat. 24, 4, 12 vicit nostrorum consilium -em virium maximam. 27, 3, 14 omni -e laterum iurgare debere. EVSTATH. Bas. hex. 2, 4 p. 884ᴬ pugnandi -bus. PASS. Tarach. 8 contemnens omnem -em tuam. OP. imperf. in Matth. 39 p. 846. *huc referri potest*: CENS. 5, 3 post gregum -em (*i. admissuram marium ad feminas*).

2 *speciatim*: **a** *de elatione vocis, opp.* remissio, submissio: CIC. Tusc. 2, 56 toto corpore atque omnibus ungulis, ut dicitur, -i vocis adserviunt *pugiles.* off. 1, 133 sine -e vox nec languens nec canora. 1, 136 in quibus *obiurgationibus* utendum est fortasse et vocis -e maiore et verborum gravitate acriore. 1, 146 ex -e vocis, ex submissione. de orat. 1, 261 *ut* binae ei (*sc. continuationi verborum*) -es vocis (*i.* ἄρσεις) et remissiones (*i.* θέσεις) continerentur. 3, 5 *v. p. 671, 74.* 3, 224 ad vocem obtinendam nihil est ... perniciosius quam effusa sine intermissione -o. 3, 225 aut remissum excitaret *sonum* aut a -e revocaret. 3, 227. Brut. 202 ad infirmitatem laterum perscienter -em omnem (*sc. vocis*) remiserat. 233 animi magna, vocis parva -o. 316 -o nimia vocis resederat et quasi deferverat oratio. orat. 85 si quae verborum iterationes -em aliquam et clamorem requirent, erunt ab hac summissione orationis alienae. 95 loci communes sine -e dicentur. LIV. 36, 32, 5 omissa -e vocis vultusque. SEN. contr. 1 praef. 16 nihil vocis causa facere, non illam per gradus paulatim ab imo ad summum perducere, non rursus a summa -e paribus intervallis descendere. 2 praef. 2 vocis nulla -o, nulla corporis asseveratio. SEN. epist. 15, 7 a clamore protinus et a summa -e vox tua incipiet? CVRT. 7, 7, 9 ne -e vocis cicatricem infirmam adhuc rumperet. PLIN. nat. 26, 137 vocis aut lateris -bus. QVINT. inst. 11, 3, 22 nec praeparare ab imis sonis vocem ad summos nec semper a -e condere (*sc. orationem*) licet. *inde* **b** *de gravitate dicendi, fervida oratio,* πάθος, *opp.* sermo: RHET. Her. 3, 13, 23 eam *vocem* dividimus in sermonem, -em, amplificationem. sermo est oratio remissa et finitima cotidianae locutioni. -o est oratio acris et ad confirmandum et ad confutandum accommodata. CIC. off. 1, 132 magna vis orationis est eaque duplex, altera -is, altera sermonis (2, 48), -o disceptationibus tribuatur iudiciorum, contionum, senatus, sermo in circulis, disputationibus ... versetur ... -is praecepta rhetorum sunt, nulla sermonis. RHET. Her. 3, 13, 24 *bis.* 3, 15, 27 *bis.* CIC. de orat. 1, 255 neque minus haec tamen tua gravissimi sermonis lenitas quam illa summa vis et -o probatur. 2, 212 neque est ulla temperatior oratio quam illa in qua asperitas -is oratoris ipsius humanitate conditur, remissio autem lenitatis quadam gravitate et -e firmatur. 2, 213 in quo *genere dicendi* vis atque -o quaeritur. 2, 215 -e actionis. 2, 230 *ut* lepore magis elevandum quam -e frangendum videretur. 3, 117 non enim sunt alia sermonis, alia -is verba. 3, 203 dissimulatio ... periucunda cum in oratione non -e, sed sermone tractatur. 3, 220 supplosio pedis in -bus aut incipiendis aut finiendis. Brut. 80 ad populum summa -e dixisset. 276 nec erat ulla vis atque -o (*i. ardor dicendi. seq.* altior oratio actioque ardentior). 304 cuius in testimonio -o et vim accusatoris habebat et copiam. orat. 59 virili laterum flexione, bracchii proiectione in -bus, contractione in remissis. 109 an ego Homero, Ennio ... concederem, ut ne omnibus locis eadem -e uterentur ... nonnumquam etiam ad cotidianum genus sermonis accederent. ipse numquam ab illa acerrima -e discederem? 212 cursum -es magis requirunt, expositiones rerum tarditatem. off. 1, 133 ut in illo ipso forensi genere dicendi -es aliorum sermone vinceret. epist. 1, 1, 2 in sermone cotidiano, tum in senatu ... sic egit causam tuam ut neque eloquentia maiore quisquam nec gravitate nec studio nec -e agere potuerit. 11, 14, 1 illae vehementes -es (*i. orationes Philippicae*). 12, 7, 1 dixi de te ... tanta -e quantum forum est. QVINT. inst. 11, 1, 48 in actu et -e. decl. 298 p. 175, 26 non a forensi -e solum sed ab universa civitatis conversatione longe remotus. MART. CAP. 5, 543 manus in -bus fusa porrectius, in sermocinatione vel narratione contracta.

B *i. q. studium, labor, cura, conatus, ardor, cupiditas, sim.*: CIC. Verr. 2, 74 cum haec omnia tanta -e, tantis copiis agerentur. Arch. 12. Vat. 23 quae *leges* in ferocitate Gracchorum et in audacia Saturnini et in colluvione Drusi et in -e Sulpicii ... vixerunt. 77 nullas sibi -es (*potest etiam ad II A 1 referri*) ... inimicitias ... vitae dimicationes ... pro me defugiendas putavit. Planc. 78. 79. dom. 30 Pompeium ... studio et auctoritate ... opibus, -e, precibus ... pro mea salute laborasse. 145. de orat. 1, 257 non mediocris -is est (QVINT. inst. 5, 13, 39). Brut. 273 eaeque omnes *accusationes* ex rei

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

publicae -e susceptae (*i. ex studio publico*). Tusc. 2, 55 in omnibus officiis persequendis animi est adhibenda -o (ad Q. fr. 1, 1, 1 tanta adhibebatur . . . -o). off. 1, 68. Att. 1, 5, 4 ut nonnihil -is opus esset. 4, 18, 1 Pompei mira -o. 5, 8, 1. 7, 2, 2 studium bonorum in me extitisse contra incredibilem -em clarissimi . . . viri. 7, 3, 1 non est nostra -e perfectum. epist. 1, 1, 3 Libonis et Hypsaei non obscura concursatio et -o. 1, 9, 20. 2, 6, 5 non modo -e, sed etiam dimicatione elaborandum. 2, 13, 2 animorum -e, non opinionum dissensione me ab eo discrepare. 3, 10, 10 -em meam pro Milone. 10, 12, 4. 10, 28, 2 hic dies meaque -o atque actio spem . . . attulit libertatis recuperandae. 13, 1, 4. 13, 66, 1 a te hoc omni -e peto. ad Q. fr. 2, 7, 2 sine -e. 3, 4, 1 incredibilis -o, preces Pompei. BRVT. Cic. ad Brut. 1, 7 (9, 16), 1 tantae pro re publica -es. CAEL. Cic. epist. 8, 9, 1. Ps. CIC. exil. 4 in unius periculo saepe -o parva est. CAES. civ. 1, 1, 1 aegre ab his impetratum est summa tribunorum plebis -e. 3, 111, 5 tanta est -e actum quantum agi debuit (LIV. 3, 71, 3 magna -e actum. 21, 63, 4 res per summam -em acta. 22, 61, 8 magna -e actum in senatu. 27, 25, 1. 37, 47, 6 TAC. ann. 2, 35). LIV. 6, 36, 4 ingentique -e exercitu scripto profecti. 10, 23, 5 brevis altercatio inde ex iracundia muliebri in -em animorum exarsit. 35, 31, 12 inter dicendi -em. 39, 36, 8 posita -e qua paulo ante egisti (VAL. MAX. 2, 1, 6 -e animorum deposita. SEN. dial. 8, 7, 1 deposita -e, deposito odio). 39, 40, 2 censuram summa -e petebant (CIC. ad Brut. 1, 14 [9, 23], 1. PLIN. epist. 6, 13, 1 summa -e impetraverat. ARNOB. nat. 1, 63). 41, 28, 3 *comitiis* magna -e habitis. SEN. benef. 2, 25, 3 magna illi -e opus est, magna celeritate. 6, 30, 5 unum amicorum officium, una -o quis blandissime fallat. CVRT. 8, 1, 33 animi prava -e (*i. iracundia*) provectus. QVINT. inst. 11, 3, 164 neque enim mirum minus habere -is. Ps. QVINT. decl. 7, 13 nescis . . . quanta tibi opus sit veritatis -e. 13, 11 instituitur perniciosa nocendi -o et in vicem legis ira succedit. 15, 10. 18, 13. Ps. FRONTIN. strat. 4, 1, 39 nec -i aut precibus militum concessit animadversionem. TAC. hist. 4, 8 haec magnis utrimque -bus iactata diversis studiis accipiebantur. ann. 4, 31 censuit, tanta -e animi ut. PLIN. paneg. 75 qua -e, quo nisu, quibus clamoribus expostulatum est, ne adfectus nostros . . . supprimeres. FRONTO p. 44, 21 N. sine -e. CYPR. epist. 73, 15 relictis humanae -is (*i. aemulationis*) erroribus. ARNOB. nat. 1, 2 summotisque omnibus -um (*i. cupiditatum*) studiis. 2, 65 ad vincendi studium puerilis atque ⟨pusilli⟩ (*suppl. Vahlen*) animi -o. FILASTR. 79, 1 -i ferebantur inani. AMM. 20, 4, 8 -e maxima. 20, 4, 17 conclamabatur . . . uno parique ardore . . . maximoque -is fragore probro (25, 6, 13 conclamans magno -is fragore). MAXIMIN. c. Ambr. 96 non cum -e (*i. impetu*), sed cum ea modestia quae furentes animos possit lenire. HIER. epist. 48, 5 quae est ista -o (*i. labor cassus*). CLAVD. MAM. anim. 3, 16, 10 sine hoste pugnare cassa -o est et virium frustratio. PASS. Montan. 4 mortis -emque (*i. vim*) devincens. *huc fortasse referendum*: VVLG. iud. 5, 15. 16 magnanimorum reperta est -o (ἐξετασμοὶ καρδίας, ἀκριβασμοί, *hebr. i. deliberationes*). *nota singulare de proclivi rerum nutu*: CIC. nat. deor. 2, 116 quo labefactari possit tanta -o gravitatis et ponderum (*i. gravium ponderum*).

C *certamen*: 1 *generatim*: a *discordia, dissidium, simultas, inimicitiae, sim.*: HIL. in psalm. 138, 43 ἔρεις in pronuntiatione distinguitur, ut aut 'dicis' intellegatur aut '-o'. MACR. sat. 5, 13, 31 ἔριν, id est -em. HEMINA hist. 11 sine -e. CIC. div. in Caec. 62 *neque* venit in -em (Verr. 2, 3 cum in -em certamenque venerint. Planc. 54 in -em aut in discrimen . . . venire. HIER. praef. Vulg. Iudith). CIC. Verr. 3, 177 aequa enim -o, aequum certamen proponitur. Cluent. 44 magnae cotidie -es inter Habitum et Oppianicum . . . excitabantur (de orat. 1, 107 -em inter homines doctos in verbi controversia positam. Att. 7, 1, 3 BELL. Hisp. 5, 4 NEP. Milt. 4, 4 LIV. 35, 45, 2. 39, 38, 8. 40, 42, 8. 42, 23, 1 PAVL. FEST. p. 178 VAL. MAX. 5, 6 ext. 4 QVINT. inst. 10, 1, 47 HIER. epist. 106, 2 VVLG. I Cor. 1, 11. 3, 3 ACT. Petr. 11. *vide etiam p. 674, 6*). CIC. Manil. 9 ancipiti -e districti. leg. agr. 1, 27 cauti in periculis, non timidi in -bus. 3, 1 certamen -emque fugerunt, *sic saepe collocatum*. Catil. 4, 13 partium quaedam -o (Phil. 5, 32 OPTAT. 1, 22 p. 25, 13). Sull. 49 erat huic iudicio longe dissimilis illa -o. Sest. 36 Italia ad omnem -em expedita. 44 si in prima -e concidissem. 86 -es inimicitiasque suscepit (PASS. Petr. Paul. long. 7). 103. Balb. 21. 59 ab hac impari certamine atque iniusta -e avocabat. 60. Pis. 78 nihil opus esse armis, nihil -e. 81 Planc. 48. de orat. 1, 183 res in -em adducta est. leg. 3, 24 plebes . . . -es nullas facit. 3, 39 -is causa tollitur. Cato 49 emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, -um, inimicitiarum, cupiditatum. fin. 2, 39 quantum . . . potero, minuam -es. off. 1, 26. 1, 137 in illis -bus quae cum inimicissimis fiunt. 2, 8 nisi ex utraque parte causarum esset facta -o. 2, 80 *Gracchos* nonne agrariae -es (*i. de agro publico*) perdiderunt? Att. 2, 19, 1 minae Clodii -esque. 2, 22, 3. 4, 3, 4 -o fratrum. 14, 13, 5 non quo . . . dignitas mea ullam -em extimescat. ad Q. fr. 1, 1, 7 existunt graves controversiae, multae nascuntur iniuriae, magnae -es consequuntur. epist. 1, 7, 10 -o dispar. 1, 9, 13 iecit quidam casus caput meum quasi certaminis causa in mediam -em dissensionemque civilem. 1, 9, 20. 6, 22, 2 CAEL. Cic. epist. 8, 12, 2. PLANC. Cic. epist. 10, 15, 1 omissa omni -e reconciliataque voluntate. POLLIO Cic. epist. 10, 31, 5. BELL. Alex. 63, 1 ut sine ullo studio -es Cassii Marcellique componeret. 65, 1 -bus tribuniciis. SALL. Catil. 34, 2 neve ex sua -e seditio oreretur. 38, 4 neque illis modestia neque modus -is erat. Iug. 5, 2. DECRET. decur. Pis. de C. Caesare (Corp. XI 1421) 6 propter -es candidato⟨ru⟩m. LIV. 3, 19, 2. 3, 30, 3 posito legis certamine nova de dilectu -o orta (3, 65, 5. 7, 17, 12. 10, 37, 9. 36, 3, 4. 42, 43, 7. 43, 16, 6 VAL. MAX. 6, 6, 5. CVRT. 8, 1, 31 inter iuniores senesque orta -o est. OPTAT. 5, 3 p. 123, 23 inter fratres natu -o. PRISCILL. tract. 2, 42 ANON. Vales. 12, 65. PALLAD. hist. mon. I 3 p. 264^{C} orta inter fratres -o). LIV. 3, 64, 6 iniecta -e. 4, 6, 3. 4, 7, 7. 4, 50, 6 ea -o ex certamine alio pendebat. 4, 57, 1. 5, 10, 3 de tribunis plebei cooptandis -o fuit. 8, 33, 3 agitatum -e ipsa. 8, 33, 5 iterata deinde -o. 8, 35, 3. 10, 26, 6. 26, 48, 8 ea -o cum prope seditionem veniret. 27, 11, 9. 37, 57, 9 tamquam in se parum magni certaminis causam haberet, aliam -em multo maiorem excitavit. 38, 50, 4. 39, 32, 12 magnis -bus tribunorum quoque plebis qui . . . contra consulem . . . pugnabant. 39, 39, 1 hac sedata -e, alia . . . exorta est. 42, 10, 9 principium insequentis anni . . . residuas -es ex priore anno habuit. 42, 43, 9 ex -e ortum certamen. 43, 16, 3 ex rei privatae (*genet. obi.*) -e iratum censoribus. SEN. contr. 2, 2, 2 assiduae -es erant. VAL. MAX. 2, 8, 2 progressa -e. CELS. 1 prooem. p. 8, 12 cum haec per multa volumina perque magnae -is disputationes . . . tractata sint. SEN. dial. 10, 3, 1 si exigua -o est de modo finium. epist. 14, 13 quid tibi cum ista -e? ASCON. Mil. p. 32 Corn. p. 58. QVINT. inst. 12, 11, 7 liber invidia, procul -bus. 12, 11, 23. decl. 301 p. 190, 6 quae discordiae, quae -es. Ps. QVINT. decl. 6, 18. TAC. ann. 13, 28 adversus . . . quaestorem proprias -es exercuit. PLIN. epist. 3, 9, 26 coniectabis ex hoc, quantas -es, quantas offensas subierimus. 3, 20, 1 quantas -es excitarit lex tabellaria (6, 13, 6). ITALA Is. 58, 4 (Priscill. tract. 4, 77) in rixis et -bus (VVLG. ad lites et -es). TERT. pudic. 14 exegerant . . . aemulationes et dissensiones et praesumptiones et elationes et -es. PORPH. Hor. epod. 17, 14 Hor. sat. 1, 5, 51/53. 1, 7, 15 *al.* LACT. inst. 1, 1, 12 civium dissidentium lites -esque sopirent. 6, 5, 14. IVST. 2, 1, 5 -o de generis vetustate (*potest etiam infra ad 2c referri*). 8, 1, 3 -es civitatum alit. LIB. gener. a. 334 chron. I p. 82, 16 amputantes . . . -es ignorantium quae generant litem. PRISCILL. tract. 2, 49 pacis potius . . . quam -is auctores. 3, 56 novitas ingenii -is est mater. SCHOL. Germ. Bas. p. 69, 19 immortali memoria -is. VVLG. Iob 6, 29 respondete . . . absque -e. prov. 20, 3 Sirach 40, 4. 9 II Macc. 4, 4 Rom. 13, 13 II Cor. 12, 20 Gal. 5, 20 I Tim. 6, 4 Tit. 3, 9 *al.* AVG. civ. 4, 3 perpetuis inimicitiarum -bus anhelantem. EVOD. epist. ad Val. 37 -um quaestiones. SVLP. SEV. chron. 2, 39, 3 dial. 1, 7, 4 OROS. hist. 2, 13, 11. 3, 12, 11 -es, bellorum fomites . . . fovet. VAL. CEM. hom. 20, 3. EVSTATH. Bas. hex. 8, 8 p. 955^{B} in qua *alea* iuratio et -o vehemens (*potest etiam infra ad 2b referri*) et lucrandi cupiditas. OP. imperf. in Matth. 31 p. 792. CASSIOD. var. praef. 4 alii furiosa -um seditione (*tautologice*) circumdant.

cum *aliquo*: CIC. Quinct. 69 Flacc. 18. 92 Sest. 38 Scaur. 34 Planc. 18 Phil. 2, 7. 2, 18 *al.* div. 2, 150 cum quibus *philosophis* omnis fere nobis disceptatio -oque est. Att. 1, 19, 7. LIV. 5, 51, 1 acerbae . . . -es cum tribunis. VELL. 1, 11, 7 cum inimicis -es. 2, 43, 3 ASCON. Scaur. p. 24. 25. QVINT. decl. 276 p. 127, 18 mihi cum adversariis. 323 p. 270, 23 Ps. QVINT. decl. 8, 21 VERVS Fronto p. 115, 15 N. ACT. Petr. 22.

b *i. q. studium certationis, cupiditas certandi, contumacia,* φιλονεικία: PELAG. in Rom. 1 p. 652^{B} -o est, ubi non ratione aliquid sed animi pertinacia defenditur. CIC. de orat. 1, 47 verbi enim controversia iam diu torquet Graeculos homines, -is cupidiores quam veritatis (*cf.* AVG. civ. 14, 9 p. 20). SEN. dial. 5, 8, 4 lividus malignitate, pugnax -e. 5, 8, 8 alit se ipsa -o. Ps. QVINT. decl. 12, 2 verbis asperum, -e terribilem. TAC. Agr. 9 procul a -e adversus procuratores. GELL. 14, 3, 8 -is studium et voluntas. ITALA Ezech. 3, 8 (Lucif. non parc. 9 p. 228) constantiam tuam confortabo adversus -em eorum, *praecedit* contentiosus (*aliter* LXX *et* VVLG.). CYPR. epist. 73, 5 nihil est apud illos (*Marcionitas*) nisi perfidia . . . et -o sanitatis et veritatis inimica. Ps. HIL. libell. 10 *pauper* caret invidia, aemulatione . . . superbia, -e. HIER. in Hab. 1, 2 p. 608 ex quo ostenditur responsionem non rationis esse sed -is. praef. Vulg. perversa -o. epist. 106, 12 stulta . . . -e defendere. VVLG. deut. 31, 27 scio -em tuam (ἐρεθισμόν). Rom. 1, 29 plenos . . . -e, dolo, malignitate. 2, 8 Phil. 1, 15. 17. 2, 3 Iac. 3, 14 RVFIN. Adamant. 3, 1 divina . . . dogmata debent non amore -is (φιλερίστως) . . . inquiri. hist. 1, 1, 1 ad profundum erroris studio -is elapsi. 4, 15, 43 obstinatam Iudaeorum -em (φιλονεικίαν. 5, 24, 16). 5, 1, 58 saevior eis -is rabies accendebatur. 5, 24, 16. AVG. civ. 4, 12 p. 162 deposito studio -is. 6, 34 p. 317 vesana -o. 20, 17 p. 445 obstinatissima -e vesanus. EVOD. epist. ad Val. 11 -o enim perturbationem excitat. 12 legenda . . . pietate non cum -e. NICET. spir. 22 p. 36, 24. *fortasse huc pertinet* VVLG. II Esdr. 9, 17 dederunt caput . . . quasi per -em (*om. gr.*).

c *metonymice, id ipsum de quo certatur, argumentum*: CIC. div. in Caec. 10 dicendum necessarium est de -e nostra. 37 de te . . . hoc extra hanc -em certamenque nostrum familiariter tecum loquar. Flacc. 7 nullam in re pecuniaria -em . . . posse referri. Sest. 40 nec ille mihi . . . legitimam aliquam -em . . . denuntiabat. de orat. 1, 183 de libertate . . . nonne ex iure civili potest esse -o. top. 95 sed quae ex statu -o efficitur, eam Graeci κρινόμενον vocant (*cf.* QVINT. inst. 3, 11, 18). leg. 3, 25 *nostra causa* nihil habuit -is cum tribunatu. Att. 14, 13^{B}, 4 nostras concer-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tationes res publica diiudicavit, si viveret *Clodius*, mihi cum illo nulla -o iam maneret. QVINT. inst. 7, 8, 2 remissa priore -e (*i. finitio actionis*). 9, 2, 96 id Cicero non putat esse positum in -e. GAIVS inst. 4, 60 inferatur iuris -o (*i. formulae pars qua actor desideria sua explicat*). HIER. epist. 48, 2 inter Iovianum et nos -o est.

2 *speciatim*: **a** *de vera pugna, rixa*: CIC. Sest. 58 Antiochum Magnum ... magna belli -e terra marique superatum. Planc. 89 nec fuisse dubium quin -e et armis superior possit esse. Marcell. 5 res gestas cum tuis nec -um magnitudine nec numero proeliorum ... posse conferri. off. 1, 90 ut equos propter crebras -es proeliorum ferocitate exultantes domitoribus tradere soleant. Att. 10, 8, 4 de tota -e in Hispaniis. epist. 15, 2, 7 CAEL. Cic. epist. 8, 5, 1. CAES. Gall. 1, 44, 9 quas -*es* Haedui secum et cum Sequanis habuissent. 5, 19, 1 omni deposita spe -is. 5, 44, 14 sic fortuna in -e et certamine utrumque versavit. 7, 48, 4 erat Romanis nec loco nec numero aequa -o. 7, 52, 2 ne parvum modo detrimentum in -e accideret. 7, 58, 4 sine -e oppido potitur. civ. 2, 43, 4 tanta erat completis litoribus -o. Cic. Att. 10, 8^B, 2 ab omni -e abesse (= 10, 9, 1). HIRT. Cic. Att. 15, 6, 3 haec enim quae fluunt per se diuturna non sunt, in -e praesentes ad nocendum habent vires. Gall. 8, 13, 2. 8, 19, 2 fit magna -e diversum proelium. PLIN. nat. 7, 148 cura Perusinae -is. FLOR. epit. 1, 3, 3 anceps et pulchra -o exituque ipso mirabilis (*de Horatiis Curiatiisque*). APVL. met. 9, 42 gliscit violentior utrimquesecus -o. 10, 14 ne silentio procedens simultas Eteocleas nobis -es pariat. AMM. 19, 8, 2 eo producta -e. HEGES. 1, 9, 3 orta de conviviis usque ad bellum -o (στάσις) processit. AVG. civ. 18, 12 p. 271 in amborum -e ... Graeca enim lingua ἔρις -o, χθών terra est (*i. Erichthonius, cf. Hyg. fab. 166*). *nota errorem ex itacismo natum* (νεῖκος, νῖκος): ITALA I Cor. 15, 54. 55 (Cypr. testim. 3, 58 Hil. trin. 11, 35) absorpta est mors in -em (-e, VVLG. in victoria). ubi est mors aculeus tuus? ubi est mors -o tua (VVLG. ubi est, mors, victoria tua, ποῦ σου θάνατε τὸ νῖκος;). **b** *i. q. concertatio*, ἀγών, φιλοτιμία, *plerumque de aliqua re vel cum genet. obiect.*: CIC. leg. agr. 2, 91 non gloriae cupiditate efferebantur ... non -e, non ambitione discordes. Mur. 8 in honoris -e (56 Sull. 90 Mil. 42 off. 1, 87 Lael. 34). Mur. 11 in -e dignitatis (14. LIV. 4, 6, 11 in -e libertatis dignitatisque. *seq.* deposita certamina. QVINT. inst. 4, 5, 12. 11, 1, 80). Sest. 44. 130 ex magnis -bus rei publicae (Phil. 8, 7). Planc. 35 non studio adductus sed ... -e dicendi (Phil. 2, 2 decertare mecum voluit -e dicendi. PLIN. epist. 1, 2, 3 MAR. VICTORIN. rhet 1, 6 p. 175, 39). Phil. 3, 23 honestissimis -bus (SEN. benef. 1, 4, 4. 3, 36, 2 QVINT. decl. 271 p. 111, 19). Phil. 8, 7 bellorum causae ex rei publicae -e natae sunt. 14, 18 si quis de -e principatus laborat (CAES. Gall. 7, 39, 2 his erat inter se de principatu -o). Lael. 34 -e vel uxoriae condicionis vel commodi alicuius. Tusc. 2, 65 omissa -e. de orat. 3, 13 me semper ab omni -e ac dimicatione (*i. de rebus publicis gerendis*) revocasti. 3, 32 sic fuimus semper comparati, ut hominum sermonibus quasi in aliquod -is iudicium vocaremur. part. 89 *utilitatis et honestatis* -o plerumque deliberationes efficit. opt. gen. 22 summorum oratorum in gravissima causa ... -o. Att. 1, 16, 8 remoto illo studio -is quem ἀγῶνα vos appellatis. 10, 7, 1 regnandi -o. ad Q. fr. 3, 2, 1 Neronis mira -o. NEP. Ages. 1, 2 de regno cum Leotychide habuit -em (TERT. spect. 5 regni -e). Timoth. 2, 2 de diutina -e destiterunt. LIV. 42, 32, 1 inter consules magis cavillatio quam magna -o de provincia fuit. PLIN. nat. 10, 83 certant inter se *lusciniae* palamque animosa -o est. QVINT. inst. 6, 3, 39. 10, 1, 107 in epistolis ... dialogisve ... nulla -o est (*potest ad II D 1 referri*). 12, 2, 23 non inter multas *sectas* potest esse -o. decl. 258 p. 53, 29 in ista -e praemii. 308 p. 213, 9. PS. QVINT. decl. 8, 21 non fuit mihi rixa cum morbis nec cum repugnantis valetudinis rigore -o. PLIN. epist. 2, 9, 8 nullum certamen, nulla -o (paneg. 84). 2, 11, 4 magna -o, magni utrimque clamores. 7, 9, 4 audax haec, non tamen inproba, quia secreta -o. paneg. 82 cum seriarum laxamenta curarum vitiorum -e supplerent. SVET. Claud. 15 orta inter advocatos levi -e togatumne an palliatum dicere causam oporteret. GELL. 14, 3, 9 oritur ... industriae laudisque aestimandae -o. 14, 3, 11 simulacrum quoddam -is aemulae pariunt *Xenophon et Plato*. GAIVS inst. 4, 166 haec autem licendi -o fructus licitatio vocatur. APVL. met. 10, 7 finita est dicentium -o. SYMPH. 440, 265 -o magna dearum. PANEG. 9, 4 in tam dispari -e. IVST. 2, 10, 10 fraterna -o fuit. 36, 4, 11. VOPISC. quatt. tyr. 4, 3 fuit ei -o cum Aureliani ducibus ad bibendum. EPIST. Germin. Hil. c. Aux. 13. AVSON. 350, 3 experiri deinde volens quantum nostra -e praecelleret. 364, 7 -o nacta est. PROB. Verg. georg. 1, 18 -em de Athenis habuisse, utrius (*Minervae aut Neptuni*) urbs esset nomine. PS. ASCON. div. in Caec. p. 107 omnis studiosa -o aut de honore aut de salute praecipua est. AMBR. in psalm. 39, 4 certamina ista bellatorum ... -um theatralium dissensiones. HEGES. 3, 26, 2 dicas naturae et temporum iucundam -em (φιλοτιμίαν). HIER. epist. 46, 10 humilitatis inter omnes -o est. AVG. civ. 18, 13 p. 572 -em eius (*sc. vitiatae naturae*) sive victoriam de prima praevaricatione gestantes. OROS. hist. 5, 8, 2 infamis de ambitione -o. SIDON. epist. 2, 9, 3 super hospite prima et grata -o *al. huc pertinere videtur* VVLG. Sirach 18, 33 ne fueris mediocris in -e ex faenore (συμβολοκοπῶν ἐκ δανεισμοῦ). **c** *de certamine verborum*: α *i. q. controversia, disputatio, altercatio, iurgium*: CIC. Sest. 47 nesciebam inter sapientissimos homines hanc -em fuisse, ut. Cael. 55 ut res minime dubitanda in -e ponatur. de orat. 2, 107 mihi ipsi cum hoc Sulpicio fuit in Norbani causa summa -o (epist. 10, 12, 3 magna mihi pro tua dignitate -o cum Servilio). 2, 110 ex scripti interpretatione saepe -o. part. 99 de constituendo ipso iudicio solet esse -o. 104. 124 -o ... verborum (QVINT. decl 379 p. 423, 26 HIER. epist. 50, 3). orat. 45 quod in controversia aut in -e versetur. ac. 2, 78 haec est una -o quae adhuc permanserit. 2, 132 *est* inter eos non de terminis, sed de tota possesione -o. 2, 140 de quo Chrysippo ... non magna -o. 2, 143 in hoc ipso ... quanta -o est. fin. 2, 68 omnis est ... de virtutis dignitate -o. 3, 2 haec acrior est cum Stoicis parata -o. 3, 41 sequitur magna -o quam tractatam a Peripateticis mollius. fat. 17 ad illam Diodori -em quam περὶ δυνατῶν appellant, revertamur. div. 2, 129 *venit* iam in -em utrum ... an (off. 2, 71 si res in -em veniet. *v. etiam p. 673, 55*). epist. 10, 12, 4 hunc quemadmodum fregerim quantaque -e (*i. altercatione*) Titum ... abiecerim ex aliorum te litteris malo cognoscere. CAES. civ. 3, 83, 1 iam de sacerdotio Caesaris ... cotidianis -bus ad gravissimas verborum contumelias palam descenderunt. CELS. 1 prooem. p. 8, 17 quod in plurimis -bus deprehendere licet. SCRIB. LARG. praef. 9 animadvertimus ... inter deliberationes -es medicorum. PETRON. 71 diffusus (*i. laetus*) hac -e Trimalchio. QVINT. inst. 4, 2, 132 de fine narrationis cum iis -o est qui *eqs.* 7, 6, 9 nota L. Crassi et Scaevolae fuit -o. decl. 341 p. 346, 18 de re ipsa esse -o. 350 p. 377, 11. TAC. dial. 4 frequens et adsidua nobis -o. GELL. 14, 5 *tit.* lis atque -o grammaticorum. 14, 5, 4 *cum* inter eos -o longius duceretur. ALF. dig. 44, 7, 20 si aliqua rixa ex litibus et -e nata esset. VLP. dig. 11, 6, 1 -o est de finibus. 43, 20, 1, 26 de aquae usu. PAVL. dig. 8, 2, 26. 12, 6, 43. TERT. adv. Marc. 4, 4 funis ergo ducendus est -is (*proverbialiter, ut videtur cf. p. 677, 10*). PORPH. Hor. sat. 2, 1, 38 LACT. inst. 3, 8, 16 HIER. epist. 48, 2. AVG. civ. 10, 3 p. 406 de cuius fine inter philosophos magna -o est. 11, 32 p. 507. VICT. VIT. 3, 4 spatia temporis praerogata mensuum novem -i (*i. disputationi*). PALLAD. hist. mon. I 49 p. 333^D altercantium -o. AVG. civ. 13, 13 p. 572 LEX Visig. Eur. 298. β *i. q. actio, causa, oratio forensis, lis iudicialis, acta senatus, sim.*: CIC. Caecin. 41 *cum* de privatorum hominum -e iuris loquemur. de orat. 1, 182 quam possumus reperire ... causam -emque maiorem quam de ordine, de civitate, de libertate, de capite hominis consularis. 2, 72 in causarum -bus. 2, 227 nec enim maior -o umquam fuit nec apud populum gravior oratio. part. 69. orat. 37 quae *res* absunt a forensi -e (QVINT. inst. 5, 1, 2. 11, 1, 70 non forensem -em sed studiosam disputationem). off. 1, 132 -o disceptationibus tribuatur iudiciorum contionum senatus. Att. 4, 2, 2 secuta est summa -o de domo. ad Brut. 2, 2 (9, 2), 3. ad Q. fr. 2, 2, 3 cum esset in senatu -o (LIV. 10, 24, 4) Lentulusne an Pompeius reduceret. epist. 1, 9, 19 mira -o est consecuta. CAEL. Cic. epist. 8, 11, 3 in unam causam omnis -o collecta est de provinciis. LIV. 3, 52, 1 -bus assiduis nihil transigi (4, 25, 1). 30, 40, 11 multis -bus ... acta res. 37, 51, 3 in senatu et ad populum magnis -bus certatum est (41, 6, 3 ASCON. Corn. p. 58). QVINT. inst. 10, 5, 14 *facundia* assidua -um asperitate fatigata renovatur. decl. 268 p. 92, 7 lex -is et formula (*i. litis*. 268 p. 92, 18. 93, 28. 345 p. 361, 17. 355 p. 386, 35). PANEG. 4, 1 diversissimum a -e litium genus orationis.

D *i. q. comparatio*: 1 *generatim*: RHET. Her. 2, 14, 21 ex -e (CIC. part. 95. Manil. 36 ex aliorum -e ... cognosci ... possunt). CIC. Mur. 19 reliqui temporis spatium in -em vocatur (Planc. 6 ad quam -*em* tu me vocas. 16. frg. or. B VII 15). Mur. 22 ad studiorum atque artium -em revertamur. Pis. 51 fortunarum -em facere (Planc. 5 Phil. 8, 7). Planc. 16. 17 possumne eripere orationi tuae -em vestrum (*i. inter vos*)? inv. 1, 104 per -em. 2, 100 exemplis uti oportebit ... et -e. 2, 114 cum suis factis -o. 2, 125 facti aut intentionis adversariorum cum ipso scripto -e. 2, 150. part. 7. 104 rationum et firmamentorum -o. 108. opt. gen. 20 meritorum in rem publicam -em. off. 1, 152 potest incidere saepe -o et comparatio. epist. 1, 9, 12 -em ... cum illis viris nolle fieri. SVLP. VICT. rhet. 52 p. 346, 6 sequitur comparatio: quo loco scilicet in -em veniunt. 2 *technice*: **a** *i. q. collatio adiectivi*: VARRO ling. 8, 75 -es fiunt, ut album albius albissimum. **b** *figura sententiarum apud rhet. i. q. contrapositum, contrarium,* ἀντίθεσις: RHET. Her. 4, 14, 21 -o est cum ex contrariis rebus oratio conficitur. 4, 45, 58 -o est per quam contraria referentur. QVINT. inst. 9, 3, 81 contrapositum autem vel, ut quidam vocant, -o, ἀντίθετον dicitur. PS. IVL. RVF. schem. lex. 24 p. 54 antistasis est cum idem verbum repetitur in contrario sensu ... haec latine dicitur -o. AVG. rhet. 11 p. 143 ἀντινομία quam nos -em legum contrariarum vocamus. CIC. inv. 1, 17 ex comparatione, in qua per -em, utrum potius aut quid potissimum sit, quaeritur *eqs.* (*agitur de causis iunctis*). de orat. 3, 205 digestio, interpellatio, -o, reticentia, commendatio (*laudat locum* QVINT. inst. 9, 1, 31, *sed dubium propter sententiarum nexum, utrum de contrario an de vehementi asseveratione,* δείνωσι, *sit intellegendum. cf. etiam* QVINT. inst. 9, 2, 2 digestio, distributio, interpellatio, interpellantis coercitio, -o, purgatio, laesio).

×**contentiōsus,** -a, -um *a* contentio. *vox primum nunc legitur apud* PLIN. epist., *deinde praeter* ECCL. *admodum rara, adamata*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

HIER. AVG. *comparat.*: AVG. civ. 14, 3 epist. 238, 4. *superl.*: AVG. epist. 202ᵇ, 7. GLOSS. -us φιλόνικος. ἐριστικός.

1 *i. q.* *pugnax, ad rixam promptus, litigiosus sim.*: **a** *de re incorporea*: PS. VARRO sent. 140 (*incertae aetatis*) subdolae disquisitiones ... -ae. PLIN. epist. 2, 19, 5 accedit his quod oratio ... pugnax et -a est. TERT. adv. Iud. 1 alternis vicibus -o (*i. contentionis*) fune diem in vesperam traxerunt (pudic. 2 non decet ... eiusmodi funem -um alterno ductu in diversa distendere. resurr. 34 nolo -o fune deducere. HIER. epist. 62, 2 quod si -um ... funem duxerint. virg. Mar. 14 in hac parte -um funem non traho. *in imag. et proverbialiter, v. etiam p. 676, 30*). scorp. 6 -a sollemnia et superstitiosa certamina. ARNOB. nat. 6, 13 -a aemulatione. FIRM. err. 13, 3 ordinem sacrorum ... -a hodieque animositate (RVFIN. hist. 5, 1, 18 pro -a iudicis animositate). PACIAN. epist. 2, 6 p. 37 te -a delectant. HIER. epist. 69, 5 ne -um esse clames quod diximus. adv. Rufin. 2, 4 si artius quid rogavero, -um vocabis. RVFIN. Adamant. 2, 19 -a imperitia tua. AVG. civ. 3, 21 p. 133 -am et exitiosam ... libertatem. 21, 10 p. 511 non est de hac re ... -a disputatione certandum. conf. 4, 1, 1 -a carmina. gen. ad litt. 5, 10 p. 154, 4 -o spiritu. in psalm. 45, 14 hoc non videt tumultus -us animi humani (epist. 202ᵇ, 7 a tumultu -issimo). PS. ATHAN. ad mon. 73ᵈ ne in litigium -a fervescat *lingua*, ne in maledictum procax incurrat. BOETH. elench. soph. 1, 2 sunt igitur ad disputandum orationum genera quattuor: doctrinales, dialecticae, tentativae, -ae. CASSIOD. var. 2, 39, 11 negotia -a. 3, 51, 3 -a posteritas. COD. Iust. 3, 28, 33 pr. sine -o proposito. ORIG. in Matth. 17, 23 in praeparatione -orum et astutorum verborum. *nota*: MARCIAN. dig. 1, 16, 2 proconsules statim quam urbem egressi fuerint habent iurisdictionem sed non -am (*de proprio iuris dicentis officio, ut videtur*) sed voluntariam. **b** *de animantibus*: EVTYCH. gramm. V 462, 19 sic esse potest aliquis -us. TERT. anim. 26 o infantem et aemulum et validum et olim -um, credo, quia vivum. pall. 2. scorp. 2 nisi si -i sunt, -us autem deus non est. virg. vel. 8. DOCTR. apost. 2, 6 -us nec mali moris (κακοήθης οὐδὲ ὑπερήφανος). ITALA Ezech. 3, 7 (Lucif. non parc. 9) tota domus Israel -i sunt (φιλόνεικοί εἰσι, *sed* VVLG. attrita fronte *et hebr.* [*i. pertinax*] *cf.* HIER. *ad l.* p. 29 et attrita fronte sive, ut Septuaginta verterunt, -i sunt). Tit. 3, 10 (Aug. serm. ed. Mai 182, 1) -um hominem ... devita (αἱρετικόν, VVLG. haereticum). ZENO 2, 8, 1 OPTAT. 5, 3 p. 123, 6 PACIAN. epist. 1, 2 p. 6 AMBR. in psalm. 36, 11. AMBROSIAST. in I Cor. 15, 55 -us diabolus. HIER. in Ion. 2, 7 p. 411ᶜ in Os. 1, 1 p. 5. 10 epist. 57, 11. 106, 30 -us verborum calumniator. in euang. Ioh. 105, 8 in Is. 60, 6 epist. 84, 3. 93, 32. 186, 19 *saepe*. RVFIN. Orig. princ. praef. 2 (= HIER. epist. 80) perversi et -i homines (*praecedit* calumniatores. apol. 1, 16). apol. 2, 11. PELAG. in Gal. 5 p. 821ᵃ -os atque dissidentes vel iracundos. in Rom. 2 p. 654ᶜ PAVL. NOL. epist. 5, 13 extr. AVG. civ. 14, 3 p. 8 quis adversus eos -ior, animosior et magis aemulus ... invenitur. 15, 27 p. 120. gen. ad litt. 8, 5 p. 239, 10 iam hic de genere -orum quisquam existat. persev. 17, 44 epist. 265, 8. PHYSIOGN. 118 -i nimium *equi*, sapientes minus. AVELL. p 497, 10. 730, 23. PROSP. c. coll. praef. nimium -us. INST. Iust. 3, 19, 12 BENED. reg. 71. ISID. sent. 3, 14, 5 -orum studium non pro veritate ... certat.

2 *i. q.* *pertinax, pervicax, obstinatus, offirmatus, plerumque in malam partem*: **a** *de re incorporea*: PS. QVINT. decl. 5, 1 avidissimam moriendi cupiditatem -a mendicitate fallebam. APVL. met. 8, 3 -a pernicie quasi posset impellitur. FIRM. math. 1, 1, 6 contradicentium -a commenta (*potest etiam ad 1a referri*). ATHAN. Lucif. epist. 8 si -o animo perseveraverit. VVLG. Ier. 8, 5 quare aversus est ... aversione -a? RVFIN. apol. Orig. praef. p. 546 ut eorum -a praesumptio vel ... praeiudicata vesania facilius declaretur. AVG. epist. 41, 3 cuius pondere -ae falsitatis obteratur improbitas. 54, 3 per -am obstinationem. 129, 20 -um studium (EVOD. epist. ad Val. 11) et praeoccupatio diuturni erroris. ALC. AVIT. epist. 30 p. 61, 12 et istud quamlibet -um sit vinci potest ipso domino. **b** *de personis*: PS. QVINT. decl. 15, 1 iuvenis in omni genere animi -us ac pertinax. COD. Greg. 14, 4, 1, 6 consentaneos vero et usque adeo -os capite puniri praecipimus. HIER. in Dan. 3, 16 p. 638 si quis -us 'regem' legerit. in Is. 7, 13 qui -i non subiciant collum ... servituti. VVLG. I Cor. 11, 16 si quis videtur -us esse. RVFIN. Orig. in num. 16, 9 -us assertor. AVG. civ. 19, 21 p. 392 nimium stolidus vel impudentissime -us. gen. ad litt. 5, 1 p. 138, 22 quamquam et hoc ... cuivis -o extorqueat. epist. 71, 6 si ... veteri falsitati -us faverit. 93, 32 -os, aemulos. 265, 8 *al.* pecc. mer. 3, 8, 16 apud obtusos et -os. *nota*: PAVL. STEPH. reg. 5 dissonantia cantantium ... ab inordinato initio et quodammodo -a varietate solet accidere.

ˣ*adv.* **contentiōsē**. **1** *i. q.* *pugnaciter*, φιλονείκως, φιλεριστικῶς: PS. QVINT. decl. 18, 6 necesse est -ius loquaris (HIER. adv. Iovin. 2, 15 -e ... dixerint). IREN. 5, 13, 2 -e teneant. EXPOS. mundi 61 unum solum spectaculum valde -e expectant. DON. Ter. Ad. 87 *v. s.* contemptiose. HIER. epist. 36, 12 non -ius ... sed studiosius verbum interpretatur ad verbum. 106, 55 -e verba scrutamur. 106, 63. 146, 1 ne quis -e ... contendat. in Hab. 1, 2 p. 630 in Zach. 1, 3 p. 806 in Ezech. 5, 16, 30 p. 171 *saep.* PELAG. in Rom. 15 p. 712ᴬ -ius dura increpasse. VVLG. deut. 31, 27 -e egistis (RVFIN. Orig. in gen. 17, 9 in psalm. 36 hom. 3, 3 patr. 1, 5ᵃ. apol. 1, 31 -ius vel calumniosius agere. AVG. epist. 53, 5). AVG. agon. 17, 19 -e disputare. c. Iul. op. imperf. 5, 30 ubi nobis -issime contradicunt. gen. ad litt. 8, 5 p. 237, 22 -e certantibus. *saep.* CASSIOD. hist. 5, 30 -e atque violenter composita. **2** *i. q.* *pertinaciter*: HIER. in Ier. 32, 26 p. 1087 sunt qui -e illud quod scriptum est ... ad ipsa loca referant. in Matth. 8, 27 p. 47 si quis -e ... voluerit eos fuisse discipulos. RVFIN. hist. mon. 11 p. 431ᴮ eo -ius iuvenis persistebat. AVG. civ. 20, 1 p. 405 etiam -issime defendere (in psalm. 135, 7 -e defendere). in psalm. 88 serm. 2, 5 tam pertinaciter, tam obnixe, tam -e contradicitur fidei christianae. lib. arb. 3, 9, 24 stultissime vel -e neget. BOETH. elench. soph. 2, 7 in -e sustinentibus.

contento, -āre [*ab adiectivo* 2. contentus. *Th.*]. GLOSS. II 244, 49 -o ἀρκοῦμαι.

1. *part. adi.* **contentus** *v. sub* contendo.

ˣ**2. contentus**, -a, -um [*a* continere. *Th.*]. *inde ab* ENN. *et* PLAVTO, *deest* LVCR. SALL. VITR. SCRIB. LARG. MELAE ASCON. GELL. MIN. FEL. EVTR. OPTAT. *al. singulis locis legitur apud*: TIB. PERS., *binis*: TER. CATVLL. PS. QVINT. (*persaepe* QVINT.), *ternis*: PLAVT. RHET. Her. VAL. FL., *quaternis*: PROP. PHAEDR., *frequentissime apud* CIC. SEN. phil. *comparat.* PLAVT. Poen. 461 VAL. MAX. 9, 1 ext. 4. *vis verbalis originis iam in primo exemplo evanida.* cóntent⟨us⟩ CORP. X 3704, 12. GLOSS. αὐτάρκης. patiens, sufficiens. ginehord (*anglosax.*) -a sufficientia. -us esto ἀρκέσθητι, αὐτάρκησον. -i estote ἀρκεῖσθε. [*it.* contento, *francog.* content. *M.-L.*]

i. q. *satisfaciens, satiatus, satis habens*: **1** *absolute*: PLAVT. Poen. 461 -iores mage erunt atque avidi minus. CIC. Brut. 134. parad. 42 ad liberaliter vivendum facile -us. epist. 12, 1, 2. PROP. 3, 3, 39 -us ... vectabere cygnis. OV. met. 7, 738 non sum -us. LIV. 4, 6, 8 -a plebs fuit. 7, 11, 4 -a res publica. SEN. contr. 2, 1, 3. 9, 5 (28), 15 contr. exc. 9, 5, 6 SEN. epist. 9, 8 CALP. ecl. 3, 18. STAT. Ach. 2, 85 -us Vlixes. Theb. 8, 757. 11, 29 PETRON. 46 QVINT. decl. 372 p. 410, 13 TAC. dial. 10 ann. 4, 7 PLIN. epist. 1, 5, 8. SCAEV. dig. 31, 89, 6 ut quidquid vobis legavi, -i sitis. TERT. nat. 2, 9. CYPR. GALL. exod. 365 -isque (*i.* -i) vehunt umeris commercia vitae. PORPH. Hor. epist. 1, 1, 28. *nota*: ORIENT. carm. app. 2, 122 -a (*i. satis*, ἅλις) hoc passio monstrat. **2** *aliqua re*: ENN. ann. 245 suo -us (NIGID. Serv. auct. georg. 1, 47 CIC. Flacc. 71. off. 1, 70 et suo et parvo *al.* SEN. benef. 1, 11, 1 meo *saepe.* PLIN. epist. 9, 30, 3. LACT. inst. 5, 22, 8 suo -us et parvo. epit. 59 [64] se suoque. AMM. 30, 2, 4. ORIENT. comm. 1, 497 tuo). PLAVT. Capt. 177 pauxillo (TVRPIL. com. 142 minimo. TER. Haut. 445 paululo. CIC. Flacc. 28 minimo. *cf. l. 66 sqq.*). Merc. 1016 qua se lege teneant -ique sint. LVCIL. 1087 versibus. eo, hoc quod, his quae: VARRO ling. 5, 108 CIC. orat. 174 rep. 1, 36 *al.* Tusc 5, 54 Att. 12, 25, 1 CAES. civ. 1, 32, 2. 1, 87, 3 HOR. sat. 1, 4, 108 VAL. MAX. 4, 3, 5 CELS. 5, 17, 1 SEN. epist. 90, 15 CVRT. 4, 14, 24. 10, 8, 8 PLIN. nat. 18, 4 QVINT inst. 4, 2, 41 *al.* TRAIAN. Plin. epist. 10, 40, 2 SVET. Tib. 17 DIOM. gramm. I 50, 14. VARRO ling. 9, 87 numeris. rust. 3, 3, 3 terra *ter* (OV. am. 3, 8, 49 LVCAN. 8, 446). 3, 7, 2 cibo. 3, 16, 31 domicilio. 3, 17, 3. RHET. Her. 3, 19, 32 copia. 3, 24, 39 memoria. 4, 5, 7. CIC. Arat. 19 tenui ... cultu (Tusc. 5, 97 CVRT. 3, 5, 2 COLVM. 11, 3, 55). Quinct. 12 mediocri quaestu. 21. S. Rosc. 7 pecunia (SEN. epist. 120, 17). Verr. 4, 103 quo istius avaritia -a fuit. 6, 165 eo (6, 166. 170 Sull. 90 Phil. 2, 99 *al.* Brut. 193 ac. 2, 54 Cato 69 *al.* Att. 5, 4, 1 *al.* NEP. Ham. 2, 5 OV. met. 1, 226 *saep.*). Cluent. 134 sua scientia ad ignominiam alterius (Phil. 5, 35 his ... ad beate vivendum -am esse virtutem. inv. 1, 86. ad Q. fr. 1, 1, 41 minima re ad reprehendendum -i. *saepe.* SEN. nat. 3, 18, 7. TAC. ann. 1, 2 ad tuendam plebem tribunicio iure -um). CIC. Marcell. 27 tuus animus ... angustiis (parad. 43 fin. 4, 36 SEN. nat. 1 praef. 11 TAC. ann. 14, 53). Lig. 13 poena (HIRT. Gall. 8, 21, 2. 8, 22, 2 SEN. Herc. O. 296 clem. 1, 9, 11 QVINT. decl. 280 p. 143, 5 *al.* TAC. Agr. 19). Phil. 5, 35 *virtus* sit se ipsa -a (Tusc. 3, 37 SEN. dial. 3, 9, 1). *15ᶦᵉˢ in rhet., ex. gr.*: CIC. de orat. 1, 133. 249. 2, 16. 3, 70 hac eloquentia atque hoc oratore. orat. 22. 41 ac. 2, 19. off. 1, 151 *mercatura* satiata quaestu vel -a potius. *42ᶦᵉˢ in philos., ex. gr.*: Tim. 18 ipsum se -um esse mundum. Tusc. 5, 18. 89 parvo (Lael. 86 fin. 2, 91 Att. 12, 19, 1. HOR. sat. 1, 3, 16 paucis. 2, 2, 110 TIB. 1, 1, 25. SEN. contr. 10 praef. 16 modicis. GAV. BASS. Gell. 3, 19, 2 [*Tiberii aetate*] SEN. benef. 7, 2, 5 epist. 110, 18 LVCAN. 4, 374 PORPH. Hor. carm. 3, 1, 48 *al.* AMM. 24, 4, 26 VEG. mil. 1, 3 CLAVD. 3, 200). *25ᶦᵉˢ in epist., ex. gr.*: CIC. Att. 14, 14, 3 Idibus Martiis. 14, 17ᵃ, 1 tua gloria (= epist. 9, 14, 1. PANEG. in Mess. 29 -a est gloria famā). epist. 3, 13, 1 quibus ego a tali viro -us eram. BITHYN. Cic. epist. 6, 16 amicitia. BRVT. Cic. ad Brut. 1, 16, 9 memoria bene factorum et libertate -um. CAES. Gall. 7, 64, 2 peditatu. civ. 3, 10, 7 aequa parte. 3, 10, 9 iudicio (SEN. epist. 102, 11. 17 QVINT. inst. 1, 10, 9 decl. 349 p. 375, 5 PLIN. epist. 5, 3, 7 AVG. civ. 5, 12). 3, 51, 5 NEP. Ages. 7, 4 Alc. 9, 4 Tim. 4, 2 Thras. 4, 3. Att. 6, 4 honore fuit -us (PLIN. epist. 7, 29, 2. 8, 6, 1 INSCR. *persaepe, ex. gr.*: DECRET. decur. Forosempron. [Corp. XI 6123] 11. 16 CORP. III 7429. V 1020. 4416. 7008 *saepe.* VIII 28. 262. IX 339 -em [*sic*]. 690 *saep.* X 451. 3704, 12 honore cóntent⟨us⟩ *saepe.* XI 4391. XII 701. 1116. XIV 2409. 2804). NEP. Att. 19, 2. VERG. Aen. 5, 314 galea. 7, 737 arvis. 9, 185 nec ... -a quiete est *mens.* 11, 815 fuga (OV. met. 5, 169 FIRM. err. 6, 7). CVLEX 92 victu. HOR. sat. 1, 1, 2 ·

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

illa *sorte* (OCTAVIA 378). 1, 1, 118 exacto -us tempore vita cedat. 1, 6, 96. 1, 10, 60 h o c tantum -us (PANEG. in Mess. 118 his. OV. ars 1, 425 hoc fore -am multos iurabit in annos. Pont. 3, 4, 80. SEN. contr. 9, 5 [28], 17 *saepe*. SEN. epist. 20, 5. PLIN. nat. 8, 88 nec hoc -us *ichneumon*. QVINT. decl. 298 p. 177, 14 AMM. 16, 6, 1 *saepe*). PRIAP. 42, 3. 53, 1 PROP. 3, 7, 43. 4, 11, 91 OV. epist. 7, 91. 16, 29 quae tua nequitiast, non his -a fuisset. medic. 79 pondere ... quo sim -us in illis. met. 1, 103. 274 nec caelo -a suo est Iovis ira. 1, 744. 2, 131. 3, 267 rem. 37. 301 Pont. 1, 5, 69. 3, 2, 23. 4, 9, 124 trist. 1, 2, 70. 1, 11, 19. 5, 2, 19. 5, 6, 43. LIV. *34ies, ex. gr.*: 40, 58, 1 neque Bastarnae empto -i esse poterant aut in agmine contineri, ne decederent via. MANIL. 1, 535. 2, 841. 4, 507 -a suo ... pectora censu. 4, 909 nec sola fronte deorum -us manet. 5, 316 PAVL. FEST. p. 109. 238. SEN. contr. 1 praef. 6 e x e m p l i s (VAL. MAX. 3, 3, 2. 6, 8, 7. 7, 8 pr. 1 PLIN. nat. 31, 30 QVINT. inst. 1, 10, 27. 8, 4, 28 PLIN. epist. 10, 65, 2). contr. 1 praef. 20. suas. 4, 1 non eadem -us utero quo imprudentes nascimur. *persaepe*. GERM. frg. 2[a], 14 d i e b u s (SEN. epist. 18, 5). VELL. 2, 23, 5. 2, 46, 1. 2, 68, 5. 2, 88, 2. 2, 122, 1. VAL. MAX. *13ies, ex. gr.*: 2, 1, 3 quae uno -ae matrimonio fuerant. 5, 6 ext. 4 ubi immenso Africae spatio non -i spiritus *Carthaginis*? CELS. *12ies, ex. gr.*: 1 prooem. 1, 3. 2, 12 PHAEDR. 1, 3, 13. 4, 13, 7. 3, 18, 13 app. 2, 12. SEN. *60ies, ex. gr.*: Herc. O. 251 nec ... uno furit -a voltu. Phoen. 169 Tro. 115. clem. 1, 15, 2 -us exilio et ... Massiliae parricidam continuit. nat. 1, 17, 5 a e t a s ... fortuitis -a (epist. 67, 1). epist. 8, 1 conscientia esse -us. 66, 46 illud humanae naturae bonum corporis et animi pace -um. 95, 7 artes -ae sunt praeceptis. 100, 6 luxuria non -a decori simplici. 105, 6 -us sit unius auribus. OCTAVIA 896 paupertas humili tecto -a. CVRT. 4, 1, 9. 4, 5, 1 orientem spectantibus terris -um. 4, 7, 7 haud -us mortali fastigio. 6, 2, 15. 8, 4, 28 quantulo. 8, 5, 19. 9, 6, 19. 10, 1, 37. COLVM. *18ies, ex. gr.*: 1, 3, 10. 2, 2, 21. 4, 17, 6. 9, 9, 2 LVCAN. 3, 481. 4, 121. 9, 428. 909. 10, 138 nec sceptris -a suis nec fratre marito *Cleopatra*. PETRON. 39. 68. 85. 87. 117. 130. 132. 133. PLIN. nat. *17ies, ex. gr.*: praef. 18. 18, 180. 19, 83 *raphanus* palea -us. 21, 20 rosa ... nec riguis -a roribus. 34, 4 Cyprio suo assibus -is. SENT. procos. Sard. (Corp. X 7852) 11. VAL. FL. 7, 354 SIL. 2, 164. 5, 116. 16, 28. 463 STAT. silv. 4, 5, 42 Theb. 1, 30. 4, 233. 6, 645. 9, 467 MART. 1 praef. 15. 2 praef. 6. 2, 53, 6. 4, 77, 2. 5, 16, 11. 6, 42, 17. 6, 47, 7. 8, 26, 8. 8, 59, 1. 10, 36, 5. 11, 45, 3 QVINT. inst. *32ies, ex. gr.*: 1, 10, 12. 4, 5, 14 certa manus uno telo potest esse -a. 7, 1, 25 offerentibus se -um esse. decl. *15ies, ex. gr.*: 268 p. 93, 2 *philosophia* modicis -a est. FRONTIN. aq. 4 IVV. 2, 16. 3, 170. 314. 6, 54. 7, 79. 9, 9. 10, 172. 13, 47. 243. 14, 179. 15, 83 TAC. dial. 40 Agr. 19 Germ. 6 hist. 2, 58. 4, 75 ann. 12, 53 PLIN. epist. *13ies, ex. gr.*: 4, 9, 10 temerarium est enim secundis non esse -um. 5, 6, 30 *cryptoporticus* ...-aque aere suo. paneg. 32 hac principis benignitate -um *flumen*. 42 SVET. Iul. 6 Aug. 2 Tib. 11 Cal. 23 Vit. 10. FLOR. epit. *13ies, ex. gr.*: 1, 13, 5. 3, 19, 8 FRONTO p. 32, 20 N. 50, 5. 99, 1. 2. 141, 2 speciem ... se quasi -am. 185, 12 AVR. Fronto p. 230, 19 N. *apud iurisconsultos plus 70ies, non ante* IVLIAN. *et* POMPON., *frequentissime apud* VLP., *v. Kübleri vocab. iurispr. s. n. A.* APVL. *16ies, ex. gr.*: apol. 92 met. 1, 23. 10, 5. mund. 24 *res* sui natura -a. 30 uno moderamine -a omnia. Plat. 2, 5 *bonum* solitudine ... -um. PS. APVL. Ascl. 5. 23 TERT. anim. 19. 48 spect. 23 PORPH. Hor. serm. 1, 10, 77. 1, 2, 83. 2, 16, 14 COMM. apol. 51 ANTH. 410, 3 SOL. 30, 1 PANEG. 4, 12. 5, 5. 10, 27 VOPISC. Aurelian. 1, 10. 7, 5 Car. 21, 3 SPART. Did. 3, 9 Pesc. 10, 3. 4 LAMPR. Alex. 41, 1 CAPITOL. Aur. 4, 7 FIRM. err. 16, 2 IVST. 1, 1, 7. 1, 2, 11. 1, 8, 7. 3, 1, 6. 6, 1, 1 AVIEN. Arat. 1011. DAMAS. epigr. 53, 4 solo -a pudore. AVSON. 360, 1 DICT. 2, 27. AMM. *25ies, ex. gr.*: 14, 7, 9. 17, 13, 31. 30, 8, 3 PELAGON. praef. p. 29 VVLG. num. 18, 24 IV reg. 14, 10 Esth. 8, 3 Luc. 3, 14 I Tim. 6, 8 Hebr. 13, 5 RVFIN. hist. mon. 27 CLAVD. 18, 409. 22, 25 rapt. Pros. 2, 21 carm. min. 53, 93 AVG. civ. 1, 10. 3, 12. 4, 21. 8, 23. 16, 36. 18, 21 tarditas mentis -a litterae superficie. SVLP. SEV. chron. 1, 26, 5 dial. 1, 4, 7 PHYSIOGN. 131 SIDON. epist. 1, 1, 4 *al.* DRAC. laud. dei 1, 144. 2, 356. 759 Orest. 92 Rom. 10, 206 EVGIPP. Sev. 39, 2 NICET. ed. Burn p. 12, 12 PASS. Petr. Paul. long. 37. CORP. VIII 854 titulo. **3** *aliquo*: PLAVT. Merc. 824 uxor, -a est, quae bona est, u n o v i r o (AFRAN. com. 117. CATVLL. 111, 1 viro -am vivere solo. PROP. 2, 30, 23 una -um ... me vivere amica. CARM. epigr. 968, 3 coniuge ... uno vixit -a. CORP. XIII 5383 solo -a marito). TER. Eun. 122 neque tu u n o eras -a (CATVLL. 68, 135 uno non est -a Catullo. HOR. epod. 14, 16 nec uno -a. OV. ars 2, 399 SEN. contr. 1, 5, 2. 2, 4. 5, 5, 1 *saep.* SEN. benef. 2, 10, 3. epist. 84, 1 me uno. 87, 10 uno caballo. PLIN. nat. 8, 91 uno ... hoste natura -a. PLIN. paneg. 7. SVET. Tib. 18 se uno. SPART. Sept. Sev. 17, 2 uno iudice). CATO agr. 143 ea *uxore* esto -us. CIC. fin. 5, 13 his. Tusc. 2, 4 philosophia paucis -a iudicibus. 5, 20 non equitatu, non pedestribus copiis. Lael. 21 his *viris* bonis communis vita -a est. Brut. 316 quibus *magistris* non -us. Att. 8, 3, 3. 9, 9, 3. VERG. Aen. 11, 582 solā -a Dianā (*i. venatione*). HOR. sat. 1, 10, 74 -us paucis lectoribus. OV. epist. 5, 10 -a marito. trist. 2, 428 nec -us ea (*sc. Lesbia*). LIV. 3, 46, 4 lictoribus. 7, 19, 10 exercitu. 29, 31, 2. 44, 7, 5 obsidibus. IMP. AVG. Suet. Aug. 87 hoc Catone. SEN. contr. 9, 3 (26), 10 altero. VELL. 2, 72, 3. VAL. MAX. 5, 5, 3 solo comite (SVLP. SEV. Mart. 2, 5). SEN. dial. 11, 9, 8 benef. 3, 18, 2. epist. 9, 1 s e ipso (*16ies*. SIL. 14, 674). apocol. 3 his ... convictoribus. CVRT. 4, 2, 5 turba (PLIN. nat. 17, 212). LVCAN. 2, 371 auspice Bruto. CALP. ecl. 3, 24 Phyllide ... sola. STAT. Theb. 1, 64 Polybo. QVINT. inst. 9, 3, 13 auctore. decl. 252 p. 32, 7 omnibus *scortis*. TAC. dial. 30 neque iis doctoribus -um. Germ. 17 singulis u x o r i b u s (THEOD. MOPS. in Thess. 4, 3 p. 22, 7). hist. 1, 11 *Africa* -a qualicunque principe. Aug. 87. FLOR. epit. 2, 6, 16 transfugis. 2, 14, 4. 3, 6, 3 APVL. met. 7, 10. IVST. 30, 2, 4 rege. CLAVD. 10, 61 colono. **4** *alicuius rei*: CLAVD. Scaev. dig. 32, 37, 4 ut -us esset partis dimidiae dotis. TERT. adv. Marc. 5, 11 -us victoriae. DICT. 2, 17 haud -us eorum quae gesserat. **5** *alicui rei*: PAVL. dig. 31, 8, 2 uni (uno *codd. dett.*) -us esse debet. FVLG. aet. mund. 129, 13 esto ... -us huic oneri. THEOD. MOPS. ad Tim. 3, 2 p. 103, 3 ei *uxori* -i. **6** i n, a d *aliquid* (*cf. p. 678, 27*): FVLG. aet. mund. 164, 24 non -us in id quod pater ... pervaserat. PAVL. NOL. carm. 16, 275 ille -us ad omnia. *nota*: CASSIOD. var. 9, 24, 11 non sumus ... d e tuorum temporum laude -i. **7** *seq. inf.*: **a** *inf. praes. act.*: PVBLIL. F 18 fortuna obesse nulli -a est semel. OV. met. 1, 461 trist. 1, 10, 5 MANIL. 1, 465. 503 SEN. contr. 1, 1, 15. 7, 3 (18), 1. 9 praef. 1. 9, 2 (25), 23. 9, 5 (28), 17 *al.* VELL. 2, 49, 4 VAL. MAX. 3, 2 ext. 8. 4, 7, 3. 5, 10 ext. 2. 6, 3, 1[b]. 8, 14 pr. 9, 2, 1 CELS. 1 prooem. SEN. dial. 5, 24, 1 benef. 4, 11, 1 clem. 1, 21, 3 nat. 1, 16, 4. 4, 13, 3 epist. 17, 4 (*17ies*) CVRT. 4, 10, 14 COLVM. 9, 1, 1. 12, 44, 3 LVCAN. 3, 466. 6, 33. 616. 8, 181. 9, 721. 1102 PERS. 5, 139 PETRON. 70. 111. 134 PLIN. nat. 17, 264. 23, 1. 29, 108 VAL. FL. 8, 178. 453 SIL. 13, 213. 15, 91 MART. 8, 70, 6 QVINT. inst. 1, 4, 23. 1, 5, 17. 2, 6, 1 (*9ies*) decl. 254 p. 42, 6 (*7ies*) IVV. 3, 277. 13, 133 PLIN. epist. 8, 14, 20. 9, 13, 16. 10, 6, 2 SVET. Iul. 28 Tib. 25 FLOR. epit. 2, 17, 15. 3, 4, 1. 4, 12, 47 FRONTO p. 146, 19 N. APVL. apol. 28 flor. 18 p. 88 met. 7, 15 PAPIN. dig. 48, 5, 12 (11), 3 VLP. dig. 4, 3, 1, 3. 5, 4, 1, 2. 26, 2, 17. 32, 1, 15, 3 TERT. nat. 1, 18. 2, 11 orat. 22 PORPH. Hor. sat. 1, 7, 28/30 SOL. 9, 15 PANEG. 2, 10. 6, 5 LACT. inst. 3, 8, 25 IVST. 7, 6, 13 AQVILA rhet. 40 p. 35 AVSON. 2, 7. 158, 1 AMBROSIAST. in I Cor. 4, 6. 7, 13 HIER. epist. 57, 13. 58, 11 VVLG. Esth. 16, 4 II Macc. 14, 38 PRVD. cath. 104 apoth. 711 CLAVD. carm. min. 9, 30. 46, 14. 50, 16 AVG. civ. 8, 24 p. 358 SVLP. SEV. dial. 1, 21, 4. 1, 22, 2 MACR. sat. 5, 21, 2 LEO M. serm. 66, 1 SALV. eccl. 2, 23 gub. 3, 43 ENNOD. opusc. 6 p. 408, 25 EVGIPP. Sev. 4, 10. *adde*: IVST. 1, 2, 8 non -a ... regni terminos tueri. **b** *inf. praes. pass.*: OV. epist. 16, 125 -ast oculis hominum mea forma probari. MANIL. 3, 39 ornari res ipsa negat, -a doceri. SEN. benef. 1, 1, 5. CVRT. 4, 12, 16 -us non lacessi. LVCAN. 5, 623 teneri. STAT. Theb. 4, 41 -us ferro cingi latus. TERT. nat. 2, 7 SIDON. epist. 9, 1, 1. **c** *inf. perf.*: OV. met. 2, 638 MANIL. 2, 297 SEN. contr. 10, 5, 11 VELL. 2, 103, 5. 2, 112, 6. 2, 120, 2 VAL. MAX. 4, 1, 6. 4, 2, 3. 6, 1, 3 CELS. 7, 15 p. 292 SEN. epist. 75, 2. 79, 11. 85, 41. 111, 4 CVRT. 8, 1, 38. 8, 11, 18 LVCAN. 3, 266. 534. 4, 444. 8, 815 PLIN. nat. 9, 31. 17, 112. 18, 274. 19, 115. 23, 2. 30, 77. 36, 192. 37, 169 SIL. 3, 304. 12, 278. 17, 210 STAT. silv. 3, 3, 160 Theb. 8, 670. 10, 17 QVINT. inst. 3, 1, 22. 3, 6, 8. 5, 12, 15. 6, 2, 23. 6, 4, 6. 8, 6, 2. 11, 1, 53. 12, 11, 20 decl. 258 p. 54, 14. 264 p. 78, 12. 278 p 134, 21. 322 p. 268, 2 (*9ies*) FRONTIN. aq. 128 TAC. dial. 18. 23. 26 hist. 1, 36 PLIN. epist. 6, 31, 5 paneg. 15. 38. 39. 63 SVET. Iul. 49 Aug. 40 Claud. 1 Nero 22 Otho 3 Vesp. 16 FLOR. epit. 1, 13, 19. 2, 8, 8. 2, 17, 7. 3, 6, 5. 3, 20, 3 APVL. met. 8, 22 IVLIAN. dig. 9, 2, 51, 2 TERT. bapt. 1 nat. 1, 10 PANEG. 7, 5. 12, 3. 13. 29 ARNOB. nat. 2, 55 *al.* IVST. 21, 4, 5. 29, 4, 11 AVSON. 324, 3 QVEROL. p. 54, 28 CLAVD. 26, 350 carm. min. 30, 67 SVLP. SEV. chron. 2, 28, 2 dial. 2, 6, 7 MACR. sat. 1, 11, 29. 3, 5, 9. 5, 13, 19. 7, 4, 4. 7, 12, 15. *adde*: MACR. sat. 1, 12, 2 ut -us sim referendo (*i. rettulisse*) paucarum morem regionum. **8** *seq. acc. c. inf.*: SEN. epist. 58, 6 -us ero mihi licere. PLIN. nat. 17, 86 summam terram -us subdi. QVINT. inst. 5, 14, 24 enthymema tantum intellegi -um sit. VLP. dig. 36, 4, 1, 1 -us fuit per legatarium non stare. 40, 4, 13, 1. IVST. 6, 1, 1 non -i . . . vires duplicatas *esse*. PELAGON. praef. p. 29, 13 -usque sum me ex tua claritate florere (*praecedit* mihi sufficit). AMBROSIAST. in II Cor. 11, 20 -i erant devorari res suas. **9** *seq.* q u o d: CIC. Manil. 25 non fuit eo -us quod. or. frg. B XIII, VI, 2 quasi ego non -us sim quod mihi XXV iudices crediderunt. div. 1, 16 hoc sum -us quod. BELL. Alex. 5, 2 LIV. 4, 6, 11. 44, 37, 4 -us eo quod ... scirent. SEN. benef. 4, 37, 3 -us quod non et ipse donatus esset. LVCAN. 2, 232 -us quod Sulla fuit. GAIVS inst. 3, 36 -us eo quod ... heres sit. 3, 218 APVL. met. 3, 7 VOPISC. quatt. tyr. 1, 1 DRAC. Orest. 130. **10** *seq.* ut, ne: LIV. 32, 21, 5 ne intersimus armis -um ait se esse. SEN. epist. 25, 5 hoc -us sum, ut. QVINT. decl. 315 p. 242, 23 ut. PS. QVINT. decl. 5, 22 ut. 7, 11 ne. SVET. Aug. 82 -us hoc erat, ut. FLOR. epit. 4, 6, 5 ne. VLP. dig. 42, 5, 31, 5 ut. SALV. gub. 3, 20 ut. **11** *seq.* si: CIC. Verr. 2, 3 neque eo potest esse -us, si. Tim. 8 -i ... si probabilia dicentur. LIV. 28, 27, 14 cum eo ipso non -i si. SEN. dial. 7, 17, 4 PETRON. 102. *Gudeman.*

contepēsco, -ere *a* con *et* tepescere. *i. q. concalescere*: PS. RVFIN. Ios. bell. Iud. 5, 8 aqua si ante solis ortum hauriatur, refrigescit, hieme vero contepescit.

conterebro, -āre *a* con *et* terebrare. *i. q. perforare*: CAEL. AVR. chron. 2, 3, 65 ut *humoris fluor* saepe vulneret altiora atque corrumpat et ossa conterebret.

conterg(e)o, -sī, -ēre *a* con *et* tergere. NOT. Tir. 49 1 -git.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

49, 8 -sit. [*corrupta* GLOSS. IV 43, 19 contersurum migraturum, *ubi* concessurum *Nettleship*, conversurum *Bücheler*.] *L.*

conterminālis, -e [*cf. c.* conterminus *et c.* terminalis. *Th.*]. GLOSS. confinalis. confinialis.

contermino, -āvī, -ātum, -āre [*cf. c.* conterminus. *Th.*]. 1 *intrans. i. q. finitimum esse*: AMM. 14, 2, 5 per municipia plurima, quae isdem (*Isauris*) -ant. 14, 8, 5 limes ... porrigitur ... laeva Saracenis -ans gentibus, dextra pelagi fragoribus patens. 17, 6, 1 Iuthungi Alamanorum pars Italicis -ans tractibus ... Raetias turbulente vastabant. 23, 6, 13 ab arctoo cardine usque ad Caspias portas Cadusiis -at *omnis circuitus ante dictus* et Scytharum gentibus multis. 23, 6, 45 quibus ab orientali australique plaga Arabes beati -ant. 25, 7, 12. HEGES. 4, 27 l. 5 in hespero ipsa Aegyptus aridis Libyae -at, meridiana autem eius ... disterminat ab Aethiopibus Syene. 2 *transit. i. q. simul disponere, distribuere*: IREN. 2, 13, 1 (*agitur de ennoia et enthymesi*) motiones secundum perseverationem et augmentum, non secundum immutationem vocabula accipientes et in cognitionem -atae et in verbum coemissae, sensu manente intus. SEDVL. op. pasch. 1, 2 deus, qui solis radiantis aspectus et cornigeros lunae vultus diei noctique -ans utriusque vices ... dispensas.

⁎**conterminus,** -a, -um [*a* con *et* terminus, *cf.* confinis. *Th.*]. *inde ab* OV.

i. q. confinis vel propinquus: 1 *seq. dativus*: *regiones*: LVCAN. 9, 300 Libyci -a Mauris regna. PLIN. nat. 3, 102 Brundisio -us Poediculorum ager. 4, 97 sinum ... -um Cimbris. 5, 39 regio ... Aegypto -a. 5, 48 summa pars *Aegypti* -a Aethiopiae Thebais vocatur (MART. CAP. 6, 676). 5, 95 datur et tetrarchia ex Lycaonia, qua parte Galatiae -a est (MART. CAP. 6, 682). 5, 145 *Phrygia* septentrionali sui parte Galatiae -a (*syn.* attingit). 8, 38 pauca -a illi (*Scythiae*) Germania *gignit animalia.* 13, 90 Aethiopia Aegypto -a. 21, 77 Gaetulia -a Massaesylis. 36, 128 Magnesia Macedoniae -a. APVL. Socr. 7 p. 137 mediorum divorum ista sortitio est, qui in aeriis plagis terrae -is nec minus confinibus caelo perinde versantur. SOL. 40, 9 ipsa Phrygia Troadi superiecta est, aquilonia parte Galatiae conlimitanea, meridiana Lycaoniae, Pisidiae, Mygdoniae -a. SCHOL. Hor. carm. 3, 4, 14 Acherontia civitas est Apuliae -a Lucaniae. 3, 4, 15. *personae, gentes*: OV. fast. 2, 55 principio mensis Phrygiae -a Matri Sospita delubris dicitur aucta novis (*metonymice de templis*). PLIN. nat. 3, 37 Tolosani Tectosagum, Aquitaniae -i. 3, 133 his (*Noricis*) -i Raeti et Vindelici. 3, 149 Thraces Pontoque -i Scythae. 4, 100. 109. 5, 50 cui (*Delta*) sunt -i ex Africa duo Oasitae. 5, 94 omnibus ... ignorata est -a illi gens Onomadum. 8, 26 *al.* SIL. 8, 39 diva (*Anna*) indigetis castis -a lucis. 13, 554 *turba piorum* ultra oceanum sacro -a fonti. TAC. hist. 4, 67 Sabinus ... magnam ... turbam in Sequanos rapit, -am nobis civitatem. ann. 3, 45. CORP. VI 844 M. Plaetorius ... M. Anicius ... magistri fano -i. GELL. 16, 11, 4 Psyllos ... -os Nasamonibus. AVIEN. orb. terr. 1268 una sub arcto pars *incolarum* agit armigeris nimium -a Medis. HEGES. 4, 16, 2 Zoaros Arabiae petraeae -os. AMM. 26, 6, 61 Scythae sunt intra Persicos fines Asianis -i, Sarmatis Halanorumque latus tangentes extremum. 28, 6, 2 Austoriani his -i partibus. PS. RVFIN. in Os. 5, 8—9 quae tribus fuit Iudae regioni -a. *cf.* PLIN. nat. 14, 65 nam Falerno *vino* -a Statana ad principatum venere non dubie.

varia: OV. met. 1, 774 unde oritur, *solis* domus est terrae -a nostrae (8, 553 vidi -a ripae cum gregibus stabula alta trahi. APVL. met. 9, 35 casulae parvae -os magnos et beatos agros possidebat vicinus). OV. met. 4, 90 *arbor* gelido -a fonti. 8, 620 tiliae -a quercus collibus est Phrygiis. 15, 315 Crathis et hinc Sybaris, nostris -us oris. Pont. 4, 6, 45 nimium nobis -us Hister. MELA 1, 60 in litore Alexandria Africae -a, Pelusium Arabiae. PLIN. nat. 5, 61 unum praeterea intus et Arabiae -um claritatis magnae Solis oppidum. STAT. Theb. 1, 355 iam Taenariis -a lucis Arcadiae capita alta madent. SIL. 17, 318 -a caelo ... iuga *Alpium.* AVIEN. orb. terr. 875 Caucasus Hyrcanae nimium -us undae. Arat. 635 media est lyra sede dicata cygneo capiti et curvo -a signo. 692 Threicio -us axi *olor.* 1139 iste lyrae rutilat -us. CYPR. GALL. num. 189 castra tenent -a ponto. *nota*: STAT. Theb. 7, 702 avertit *Amphiaraum* morti -a virtus (*i. socia*). HIER. quaest. hebr. in gen. p. 57, 2 *punica lingua* hebraeae -a est. MAR. VICTOR aleth. 1, 444 adeo -a poenae culpa suae est.

2 *seq. genetivus vel ablativus*: SIL. 5, 510 -a caedis collucet rapidaque involvitur aesculus igni. APVL. met. 6, 14 praedicti iugi -os locos. 6, 18 Lacedaemo Achaiae nobilis civitas non longe sita est: huius -am ... quaere Taenarum. COD. Theod. 13, 10, 7 (*a. 371*) in vicina vel -a eius (*sc. possessionis*) ... substantia. APVL. met. 4, 17 quin potius domus tuae patulum ac perflabilem locum, immo et lacu aliquo -um refrigerantemque prospicis. *adde*: NOT. urb. Const. 9, 3 octava regio ex parte tauri nulla maris vicinitate -a.

3 *absolute*: APVL. met. 4, 1 -is in hortulis. CORP. VI 1585^{B}, 44 (*a. 193*) procurator ... exstruere habitationem in -is locis iussus opus adgredietur. AMM. 14, 7, 5 ex provinciis ... -is. 17, 13, 19 Picenses, ita ex regionibus appellati -is. SIDON. epist. 2, 9, 1 praediorum his (*Ferreolo et Apollinari*) iura -a, domicilia vicina. CYPR. GALL. Ios. 379 Ceneritus Arabusque, quibus -a regna, firmabant animos. CORIPP. Ioh. 2, 423 lumina ... per campos clara relucent perque altos montes, splendet -a tellus ignibus. TAC. Germ. 36 tracti ruina Cheruscorum et Fosi, -a gens. ann. 1, 60 conciti per haec non modo Cherusci sed -ae gentes. 11, 16 discedunt ad -os populos. 15, 1. AMM. 31, 2, 13 paulatimque nationes -as ... ad gentilitatem sui vocabuli traxerunt *Halani.* PS. RVFIN. in Ioel 3, 4—8. AVG. quaest. hept. 4, 46 non itaque una gens erat sed duae vicinae atque -ae. TAC. ann. 13, 57 dum flumen gignendo sale fecundum et -um vi trahunt. PS. QVINT. decl. 12, 25 computa ... quando primum -os portus onusta classe deprehenderis, quam tarde a vicina civitate venisti. AVIEN. orb. terr. 42 Asiam -us iste (*Euxinus*) Europamque secat. *nota*: GELL. 12, 13, 9 sunt ergo haec omnia quasi -a, iunctis inter se finibus cohaerentia: 'intra oppidum', 'ultra oppidum', 'citra oppidum'.

substant. **conterminus,** -ī *m.*: COLVM. 1, 3, 7 nisi si Autolycus cuiquam potuit tolerabilis esse -us. PLIN. nat. 2, 175 haec, in qua -os pellimus furtoque vicini caespitem nostro solo adfodimus. 4, 91 donec ... in proximis accolarum finibus deponere sacra ea instituere, hique ad -os deferre. 12, 87 hi mercantes id a -is vehunt per maria vasta. 18, 27 Cato in -is hoc amplius aestimari iubet, quo pacto niteant (CATO agr. 1, 2 vicini). SYMM. epist. 10, 25, 32 cuius aequitati -us quisque limites suos credidit. EPIST. pontif. 784 Alc. Avit. 42 p. 71, 29 cum ... a -is suis ... deserantur, procul positos ... nituntur allicere. **conterminum,** -ī *n.*: PLIN. nat. 37, 122 in -o Arabiae. TAC. ann. 6, 35 in longinqua et -a Scythiae fugam maturavit. AVIEN. orb. terr. 1135 Rutuli -a ponti Minaei Sabataeque tenent.

syn.: confinis. conlimitaneus. vicinus. accola. *opp.*: procul positus. *Wulff.*

conternātio, -ōnis *f. a* conternare. *ternorum nominum comprehensio*: HYG. lim. grom. p. 200, 5 -um factarum singula sortibus nomina inscribemus *eqs.*

conterno, -āre [*a* con *et* terni. *Th.*]. *colonos ternos comprehendere in unam sortem*: HYG. lim. grom. p. 200, 3 quod si illis convenerit ut -ati sortiri debeant. HIER. nom. hebr. p. 53, 15 Alasa triplex vel -ata. conternāns *i. q. trimus*: VVLG. Is. 15, 5 usque ad Segor vitulam -antem (τριετής. *cf.* HIER. quaest. hebr. in gen. p. 22, 7 μοσχάδα τρισσεύουσαν id est vitulam -antem). Ier. 48, 34 usque ad Oronaim vitula -ante. *L.*

⁎**contero,** -trīvī, -trītum, -ere *a* con *et* terere. CHAR. gramm. I 262, 6 contero contrivi. GRAMM. suppl. 182, 32 tero licet proprie habeat 'trivi' praeteritum et '-o contrivi' tamen nostris interdum dicitur a doctoribus conterui, unde sine dubio sic in antiphona debet cani: 'caput draconis salvator conteruit' quod in illo nimirum probatur vero, quod in fine ponitur: 'ab eius potestate omnes eripuit'. 183, 25. GLOSS. V 223, 26 morsit non dicitur sed momordit ab eo quod est contero (conteros *cod.*) contrivi facit conterui. conterui: APVL. met. 8, 23. conteruisti: ITALA exod. 15, 7 (Verec. in cant. 1, 8). 34, 1 (Lugd.) psalm. 3, 8 (Veron.) VVLG. I Macc. 4, 30 (*cod. Amiat.*). conteruit: ITALA exod. 32, 20 (Lugd.) psalm. 104, 33 (Sangerm.) FVLG. aet. mund. p. 137, 3 GREG. TVR. Franc. 5, 28 (*B2. C1*, conterruit *B1. 5*, contrivit *D4*) Mart. 1, 36 VEN. FORT. carm. 6, 2, 34. contrieram: CIC. epist. 1, 9, 20 (*cod. Med.*). 9, 25, 1. contrĭeris: OV. medic. 89. contrierunt: ITALA iud. 7, 19 (Lugd.). contereatis: ITALA Ios. 6, 18 (Lugd.). *ex perf.* contrivi *formatum praes.* contrio, -īre (*v. Thielmann, Archiv 3 [1886] 542*): ITALA Dan. 11, 20 (Weing. Wirc.) contrientur. Os. 8, 5 (Weing.) contri. I Macc. 13, 1 (Sangerm. 15) contriret. VVLG. exod. 23, 23 *cod. Amiat.* contribo (conteram *cett.*). GLOSS. συντρίβω. consumpsi. *legitur inde a* NAEV. *et* PLAVTO. *frequentant* CATO agr. (13^{ies}) CELS. (109^{ies}) SEN. phil. *et* trag. (14^{ies}) COLVM. (29^{ies}) PLIN. nat. (74^{ies}) VVLG. (198^{ies}). *deest apud* RHET. Her. CATVLL. PVBLIL. RVT. LVP. CAES. NEP. VERG. (*cum appendice*) HOR. TIB. EPICED. Drusi LIV. GRATT. MANIL. SEN. rhet. GERM. VELL. VAL. MAX. PHAEDR. CVRT. MELAM ASCON. LVCAN. PERS. VAL. FL. SIL. STAT. FRONTIN. SVET. FLOR. COMM. [*hisp.* curtir. *M.-L.*]

I **proprie**: *i. q. terere, deterere, friare, commolere*: A *sensu strictiore*: LVCIL. 333 scaberat ut porcus -tritis arbore costis (*cf.* VERG. georg. 3, 255 *sus* fricat arbore costas). CATO agr. 3, 5 si orbes -triti sient. 21, 4 ne cupa in lapide -atur. 71 caput ulpici -ito cum hemina vini facitoque ebibat. 73 haec omnia una -ito cum vino. LVCR. 4, 697 quod fracta magis redolere videntur, quod -trita, quod igni conlabefacta. OV. medic. 60. 89 haec ubi -trieris. 100. met. 14, 44 horrendis infamia pabula sucis -it et tritis Hecateia carmina miscet. VITR. 7, 10, 4. CELS. 1, 3 paulum -triti salis. 3, 18 rutam ex aceto -tritam. 4, 15 absinthium -tritum ex melle et pipere. 5, 27, 6 allium cum ruta recte miscetur, ex oleoque -tritum superimponitur. 6, 6, 8 cum quodlibet horum aliquis -it, eique, dum teritur, invicem vinum et oleum murteum adicit. 6, 18, 5 ovillo stercore fricto et -trito cum eodem melle. 12, 57, 1 cum (*semen sinapis*) -tritum fuerit *saepissime.* SCRIB. LARG. 148 has macerari oportet in passi sextario uno atque -ere. 174. 231. PLIN. nat. 18, 112 tunditur granum eius in pila lignea, ne lapidis duritia -at. 20, 48 -tritum ex melle ulcera purgat. 25, 136 hyssopum in oleo -tritum. 25, 175 semen -tritum ex melle. 29, 132 araneus candidus ... -tritus in oleo vetere. 30, 62 quidam *avem galeritam* in vase novo cum plumis exuri iubent -ique in cinerem *saepissime.* APVL. met. 7, 15 vicinorum etiam frumenta mercennariis discursibus meis -bat. 8, 23 manum cuiusdam ... mordicus arreptam paenissime (plen- *cod.*) -terui. 9, 27 extremos adulteri

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

digitos ... obliquata atque infesta ungula compressos usque ad summam minutiem -o. ITALA exod. 32, 20 (Lugd.) combussit *vitulum* igni et -teruit eum minutatim (κατήλεσεν, VVLG. -trivit). 34, 1 in tabulis prioribus, quas -teruisti (VVLG. fregisti). Ier. 2, 13 (Cypr. testim. 3, 59) foderunt sibi lacus -tritos (συντετριμμένους, VVLG. cisternas dissipatas. ITALA Barnab. 10, 2 Cypr. testim. 1, 3 unit. eccl. 11. epist. 70, 1 detritos. Tert. adv. Iud. 13 contribulatos [*Leid. al. codd.*, contritos *Fuld.*]). SER. SAMM. 148 frons salicis ... -trita. 470. 632. 812. 835. HYG. fab. 167 p. 20, 13 cuius cor -tritum Iovis Semelae dedit in potionem. SOL. 37, 18. LACT. opif. 10, 16 -tritos et permulctos dentibus cibos. 10, 18 ad -endos cibos. TREB. trig. tyr. 8, 5 multa duorum digitorum allisione -trivit. IVST. 3, 4, 13 ut ossa sua postremasque reliquias -ant. SYMPH. 440, 169 inter saxa fui, quae me -trita premebant. 440, 274 (*pistillus*) -o cuncta simul virtutis robore magno. HIER. in Am. 3, 7 p. 329 antea incus et malleus vulnus accipiunt quam adamas -atur. epist. 52, 12 -trita olera. 60, 4 velut muscae et culices -antur. 69, 1 olim emortua vipera -tritum caput elevat. 140, 9 herba ... in faenum, quod -endum est, vertitur. VVLG. lev. 22, 24 omne animal quod vel -tritis vel tusis ... testiculis est. deut. 23, 25 franges spicas et manu -es. Is. 30, 14 sicut -itur lagena contritione pervalida. AVG. civ. 21, 4 ut ictu levissimo frangantur, pressu facillimo -antur *carbones*. 22, 21 etsi ... totum (*corpus*) penitus in pulverem atque in auras vel in aquas dispersum. ANON. med. ed. Piechotta 66 ad dentium dolorem ... herbae radicem et salis pusillum et acetum -is in vasum. PLAC. med. 4, 1 capreae iecur -tritum cum aceto sanguinem abundantem de naribus concludit. VICT. VIT. 2, 36 hic caput -batur, alibi latera findebantur. PALLAD. hist. mon. 1, 11 p. 288C caput ... serpentis perfricando -ens in verendis. EPIPHAN. de mensur. 17 ampulla vitrea salis instar facile -atur. TAB. devot. Audollent 140 (Corp. VI 33899) 4 tere -e confrí⟨ng⟩e et ⟨... t⟩rade mortí fili⟨u⟩m Aselles.

B *sensu laxiore i. q. atterere, delere*: PLAVT. Asin. 419 qui latera -am tua. Poen. 139 heri in tergo meo tris facile corios -trivisti bubulos. Rud. 716 donec totum carcerem -veris. MAT. carm. frg. 6 ille hietans herbam moribundo -it (*Baehrens*, tenit *et* tenet *trad.*) ore. CIC. epist. 9, 25, 1 παιδείαν Κύρου, quam -trieram (-triveram ς) legendo. PROP. 2, 23, 15 cui saepe immundo sacra -itur via socco. OV. ars 3, 91 -itur ferrum, silices tenuantur ab usu. VITR. 7, 8, 4 cum ... vestis propter vetustatem usum non habeat honestum. PETRON. 91 perfusum os lacrimis vultu meo -o. SEN. epist. 4, 11 illa sunt, quae togam -unt. 14, 18 rationes accipit, forum -it. 118, 3 *cum* alius eorum manus osculis -at. MART. 8, 4, 44 omne limen -is salutator. 10, 7, 5 nec te barbara contumeliosi calcatum rota -at bubulci. QVINT. inst. 2, 4, 29 (*in imag.*) infelix supellex, quae sicut apud pauperes ambitiosos pluribus et diversis officiis -atur. IVV. 6, 350 silicem pedibus quae -it atrum. APVL. met. 9, 21 dignus qui et ista vincula as. ITALA iud. 2, 2 (Lugd.) sculptilia illorum -etis (συντρίψετε). Is. 14, 12 (Tycon. 7 p. 70, 15) -tritus est in terra qui mittit ad omnes gentes (συνετρίβη, VVLG. corruisti; *cf.* CYPR. GALL. iud. 114 vestrae fuerat res congrua vitae omnia -ere). LACT. mort. pers. 19 accepit orientem calcandum et -endum. VOPISC. Tac. 15, 1 deiectae fulmine (*statuae*) ita -tritae sunt, ut membratim iaceant dissipatae. HIL. in Matth. 26, 1 de lapide montis -trita imagine (*cf.* VVLG. Dan. 2, 34). HIER. in Ezech. 8 pr. donec ... pedes statuae quondam ferrei fragilitate digitorum fictilium -antur. VVLG. gen. 3, 15 ipsa -et (τηρήσει) caput tuum (*cf.* HIER. hom. Orig. in Luc. 31 p. 343—344 [*in imag.*] quomodo conculcetur leo et -atur draco [32 p. 343—344 conculcaverat draconem]. epist. 30, 14 ut ... Christus -at satanam sub pedibus nostris velociter [51, 8 ut -atur satanas sub pedibus christianorum. VVLG. Iudith 14, 5 dominus -et eos sub pedibus vestris. Rom. 16, 20]). iud. 8, 7 -am (ἀλοήσω) carnes vestras cum spinis ... deserti. 8, 16 -trivit cum eis ... viros Soccoth. III reg. 19, 11 -ens (συντρῖβον) petras ante dominum. IV reg. 11, 18 imagines -triverunt valide. II par. 15, 16 quod omne -trivit (κατέκοψε) et in frusta comminuens combussit. 34, 7. Iob 4, 10 dentes catulorum leonum. 24, 20. 24. 29, 17 -bam (συνέτριψα) molas iniqui. 39, 15 obliviscitur quod ... aut bestia agri -at (καταπατήσει). psalm. 3, 8 dentes peccatorum -trivisti (συνέτριψας). 123, 7 laqueus -tritus est (συνετρίβη) et nos liberati sumus (*cf.* PROSP. in psalm. 123, 7 omnes praesentium vanitatum illecebrae -entur). Is. 2, 18 idola penitus -entur. 24, 19 contritione -etur (ἀπορίᾳ ἀπορηθήσεται) terra. 42, 3 calamum quassatum non -et (συντρίψει, Matth. 12, 20 confringet; *cf.* HIL. in Matth. 12, 10 caduca et quassàta gentium corpora non fuisse -trita, sed in salutem potius reservata. AVG. civ. 20, 30 ipsosque suos persecutores Iudaeos ... non -trivit neque extinxit). Ier. 50, 23 quomodo confractus est et -tritus malleus universae terrae. Matth. 21, 44 super quem vero ceciderit, -et (λικμήσει) eum. thren. 2, 9 perdidit et -trivit vectes eius. MAR. VICTORIN. in Eph. 1, 4 p. 1241B contemptis sensibus et calcatis et -tritis omnibus. AVG. civ. 10, 8 quem ... serpentem ... Ezechias ... -trivit. INSCR. Notiz. degli scavi 1890 p. 342 si quis eam *arcam* contrerivit (*sic*). SVLP. SEV. chron. 1, 15, 1 carnem penitus exedendam, os autem non -endum. MART. CAP. 6, 581 crepidas peragrandae telluris causa easdémque permenso orbe -tritas viatrix infatigata gestabat. HYD. chron. II p. 19, 59 (*in imag.*) Pelagiani sectam ... adamantino veritatis malleo. OP. imperf. in Matth. 3 p. 648 vestem ... -entem corpus potius quam foventem. EVSTATH. Bas. hex. 9, 5 p. 962A ruminando -ere cibum. SIDON. carm. 7, 4 nec se iam signifer astris iactet, Marmaricus quem vertice -it Atlas.

II ***translate*:** **A** *generaliter*: *i. q. deminuere, delere, consumere, vexare, conturbare*: **1** *de non animantibus*: PLAVT. Most. 984 is vel Herculi -ere quaestum possiet (*cf.* PORPH. Hor. sat. 1, 2, 62 oblimare -ere significat, ut quae a fabris limantur). CIC. Tusc. 5, 85 reliqua ex conlatione facile est -ere atque contemnere. epist. 1, 9, 20 iniurias communis concordiae causa voluntaria quadam oblivione -trieram (*cod. Med.*, -triveram M^c, -teram $M^1 G R$). VITR. 9, 2, 14 sic Paeonius ducendo et reducendo pecuniam -trivit (*edd.*, contricavit *codd.*), ut ad solvendum non esset. PLIN. nat. 2, 207 cum tantum cotidie orbe toto populentur ignes, ruinae, naufragia, bella, fraudes, tantum vero luxuria et tot mortales -ant. IVV. 6, 225 flammea -it. APVL. met. 6, 16 quod habuit, dum filium curat aegrotum, consumpsit atque -trivit omne. 9, 37 eorum ferociam vel -ere vel expugnare. ITALA Os. 8, 5 (Weing.) contri (coniri *cod.*; ἀπότριψαι, VVLG. proiectus est) vitulum tuum. VVLG. lev. 26, 19 -am superbiam duritiae vestrae. Iudith 9, 10 qui -is (συντρίβων) bella ab initio. 16, 3. prov. 15, 4 quae (*lingua*) ... immoderata est, -et spiritum (VICT. VIT. 3, 52 -tritum et contribulatum spiritum exulabant. *cf.* ITALA psalm. 50, 19 [Aug. civ. 10, 5] sacrificium deo spiritus -tritus [VVLG. contribulatus]). Dan. 2, 42 ex parte regnum erit solidum et ex parte -tritum (συντριβόμενον). Am. 9, 8 -am (ἐξαρῶ) illud a facie terrae. verumtamen -ens non -am domum Iacob. I Macc. 3, 35 ad -endam (ἐξᾶραι) et extirpandam virtutem Israel. IV Esdr. 2, 14 -trivi ... malum et creavi bonum. Ps. RVFIN. in psalm. 2, 8 mentis elationem -it (*syn.* confringere). AVG. civ. 1, 19 propter quorum ... impietates deus ... -it terras. 2, 3 quibus calamitatibus res Romanae multipliciter varieque -tritae sunt. 3, 18 Punicis bellis ... quot minutiora regna -trita sunt. MART. CAP. 2, 122 quid fandi ambiguis -at (*i. confundat, conturbet*) ordinem sollers docticanis ludere sensibus (BOETH. categ. 1 p. 163B ut in geometria prius termini praeponuntur, post theorematum ordo -itur). VAL. CEM. hom. 10, 2 mercedem laboris sui ... bibendo -it (*syn.* consumit). FAVST. REI. grat. 1, 8 p. 26, 13 humilitas exturbet superbiam, crux -at voluptatem. ENNOD. dict. 1, 17 p. 428, 2 in vigorem salutiferum res -trita remeavit. carm. 1, 4, 28 -unt plebeia celsum saepe dicta verticem. FVLG. Virg. cont. p. 96, 11 vanae enim laudis tumor ventosa voce turgescit, quem quidem Triton interimit quasi tetrimmenon, quod nos latine -tritum dicimus; omnis ergo contritio omnem vanam laudem extinguit. CORIPP. Ioh. 2, 201 segetes ne -at ... pestis. PALLAD. hist. mon. II 20, 16 discretio tua -trivit virtutem inimici (*syn.* subruisti diabolum et vicisti).

2 *de animantibus, praecipue de viribus consumendis et animis deprimendis*: NAEV. carm. frg. 46 superbiter contemptim -it legiones. PLAVT. Poen. 537 ne nos tam contemptim -as. CIC. Caecin. 14 personam ... -triti ad Regiam. LVCR. 2, 1161 -imusque boves et vires agricolarum. SEN. nat. 4 praef. 10 ingenium suscipere coepisti omnium maximum et dignissimum, quod consecrari mallet quam -i (HIL. trin. 12, 20 elevata ad impietatem ingenia -enda *sunt* [*syn.* contundere, destruere]). MART. 4, 8, 1 prima salutantes atque altera -it (continet *pars codd.*) hora. ITALA exod. 15, 7 (Verec. in cant. 1, 8) -teruisti (συνέτριψας, VVLG. deposuisti) adversarios. thren. 5, 17 (Vict. Vit. 2, 40) -tritum est (ἐγενήθη ὀδύνη ὀδυνηρά, VVLG. maestum factum est) cor nostrum (VVLG. psalm. 50, 19 cor -tritum [συντετριμμένον] et humiliatum, deus, non despicies. 146, 3 sanat -tritos corde. Is. 61, 1 misit me ut mederer -tritis corde [Luc. 4, 18. INSCR. christ. Rossi II p. 279, 2 da miseris veniam, -tritis corde coronam]. Ier. 23, 9 -tritum est cor meum in medio mei. DRAC. laud. dei 2, 755 pectore -tritos, genibus cum pectore flexos. EVG. TOLET. carm. 20, 33 -trita corda sanat indulgentia. 25, 5 -trito pectore. PALLAD. hist. mon. I 57 p. 340A corde -trito. CARM. Corp. XI 260, 17 -tritam solidans percusso in pectore mentem). VOPISC. quatt. tyr. 3, 1 quem Aurelianus ... -trivit. 13, 3 Alamannos ... non sine gloriae splendore -trivit. LACT. inst. 3, 8, 7 *mares* a fortioribus saepe -triti. AMM. 31, 13, 3 ubi effusi immensis agminibus barbari iumenta -bant et viros. HIL. myst. 19, 15 ex hac materia virga est, Pharaonem terrens, Aegyptum -ens. OPTAT. 2, 26 p. 65, 20 -trivistis sexus, vexastis aetates. HEGES. 2, 15, 6 *Cestius* cum ... -i suos videret. HIER. epist. 98, 21 -triti lamentatione sunt digni. VVLG. exod. 10, 2 quoties -verim (ἐμπέπαιχα) Aegyptios. deut. 4, 3 quomodo -verit (ἐξέτριψεν) omnes cultores eius de medio vestri. 7, 24. 9, 3 ignis qui -at eos et deleat (9, 14). 28, 20 donec -at te et perdat velociter. 28, 24 descendat super te cinis, donec -aris (ἐκτρίψῃ). 28, 48. 52. 61. 33, 27 eiciet ... inimicum, dicetque: -ere (ἀπόλοιο). Ios. 7, 12 non ero ultra vobiscum, donec -atis (ἐξάρητε). Esth. 7, 4 traditi enim sumus ... ut -amur (εἰς ἀπώλειαν). Iob 5, 4 -entur (κολαβρισθείησαν) in porta et non erit qui eruat. 6, 9 qui coepit, ipse me -at (τρωσάτω). 9, 17 in turbine enim -et (ἐκτρίψῃ) me. 14, 2 -itur et fugit velut umbra. 34, 24. 25. prov. 22, 22 neque -as (ἀτιμάσῃς) egenum in porta. II reg. 22, 38 persequar inimicos meos et -am (ἀφανιῶ). IV reg. 21, 9 super gentes, quas -trivit dominus. II par. 14, 13 quia domino caedente -triti sunt. 18, 10 donec -as (συντελεσθῇ) eam. Is. 13, 9 peccatores eius -endos de ea. Dan. 3, 39 sed in animo -trito et spiritu humilitatis suscipiamur. AVG. civ. 1, 33 nec -triti ab hoste luxuriam repressistis. 5, 22 Italia ... horribiliter -trita atque

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

vastata. 20,23 sanctos altissimi -et. SALV. gub. 4,15 ab omnibus caeduntur, ab omnibus -untur. NOVELL. Mart. 1,5 quod innocentes praecipue hactenus -bat. VICT. VIT. 2,51 ne ... populus ... virum -ret. OP. imperf. in Matth. 40 p. 854 hostes de turri facile -unt. ENNOD. epist. 8,27 p. 217,14 dum mereor in longum -i. GREG. TVR. Mart. 1,36 ita eos (*latrones*) -teruit. vit. patr. 8,5 peccator -ende. VEN. FORT. carm. 4, 28,15 -iturque socer cui nata generque recedit. NOVELL. Iust. 15,4 ut -ant reos. *accedit ablat.*: PLAVT. Cist. 609 -is tu tua me oratione, mulier, quisquis es. Rud. 749 tune hic ... liberos ... indigno quaestu -es? CATO mor. frg. 3 vita humana prope uti ferrum est. si exerceas, -itur; si non exerceas, tamen rubigo interficit. item homines exercendo videmus -i. SEN. epist. 22,8 alioqui sordido se et contumelioso labore non -et. 71,6 qui animum minuta docendo demittunt et -unt. MART. 7,65,2 lis te bis decimae numerantem frigora brumae -it una tribus ... foris. PLIN. epist. 3,1,11 mille laboribus -or. 7,5,1 in foro amicorum litibus -or. DARES 37 Troianos clausos et metu -tritos esse. VVLG. Ios. 10,10 -trivitque (*eos*) plaga magna in Gabaon. AVG. civ. 3,1 cum ... innumerabilibus nonnullisque etiam incredibilibus cladibus genus -retur humanum. 3,14 libido ista dominandi magnis malis agitat et -it humanum genus. 3,15 seducentes eos vanis victoriis et bellis gravissimis -entes (3,21. 31. 18,45). 18,16 diversis et horrendis cladibus dilacerati atque -triti sunt. 19,8 quibus (*malis*) in hac vita etiam boni homines vel -untur vel depravantur vel in utroque periclitantur. OROS. hist. 4,20,25 sagittis, glandibus, saxis ceterisque telis Romani graviter -triti. VINCENT. LER. 46 quorum pars maxima ... nuditate fame siti adfecti -triti et tabefacti sunt. SALV. gub. 7,53 in Hispania ubi ... etiam exercitus nostros bellando -verant. VICT. VIT. 1,15 senatorum ... multitudinem primo exilio crudeli -trivit. 1,50 poenis -itur. 2,10 addidit quoque et laboribus eos -ere rusticanis. ENNOD. epist. 8,30 p. 219,12 valida febrium nimietate -tritus. PALLAD. hist. mon. II 11 p. 365D necessitate -triti humiliantur. EVGIPP. Sev. 6,1 incredibili ossium dolore -tritus. *accedit* in *c. abl.*: CIC. fin. 1,72 an ille se ... in musicis, geometria, numeris, astris -ret. de orat. 1,249 praesertim cum in causis et in negotiis et in foro -amur. SEN. mon. 180 ne remedio adverso valetudini usi in malis -amur. AVG. civ. 8,10 cum alii philosophi ingenia sua studiaque -verint in requirendis rerum causis. in psalm. 137,13 domine, adhuc me non recipis, adhuc me in peregrinatione -is.

B *speciatim*: 1 *tempus, aetatem, vitam consumere*: PLAVT. Bacch. 781 ut ... ferratus ... in pistrino aetatem -as. Cas. 566 -trivi diem (GLOSS. IV 43,23 -trivi diem: consumpsi diem). CATO mor. frg. 3 *v. l. 10.* CIC. Q. Rosc. 41 frustra tempus -o. Att. 4, 8b,1 eo etiam melius hic eum diem cum Dionysio -emus. 9,1,2 quocum diem -ere solebam. PROP. 1,7,9 hic mihi -itur vitae modus. SEN. dial. 7,1,2 -etur vita inter errores (epist. 65,15 quid te ... delectat tempus inter ista -ere). 10,15,1 horum nemo annos tuos -et. 10,20,1 omnes annos suos -unt. PORPH. Hor. carm. 4,3,10 Tiburi enim fere otium suum -bat (*Meyer*, conferebat *cod. d*). HIER. hom. Orig. in Ezech. 11 p. 977 ad discendum dies noctesque -vero. AMM. 20,8,7 aetatem sine fructu -ens miles. *accedit abl.*: TER. Hec. 815 ita cursando atque ambulando totum hunc -trivi diem. LVCR. 3,1047 qui somno partem maiorem -is aevi. SALL. Catil. 4,1 socordia atque desidia bonum otium -ere. SEN. Tro. 759 non vacat vanis diem -ere verbis. QVINT. inst. 1,12,18 ut tempora, quae spectaculis, campo, tesseris, otiosis denique sermonibus, ne dicam somno et conviviorum mora -untur. 6,4,13 nec causae debita tempora conviciando -emus. PLIN. epist. 1,13,2 tempus ... audiendi fabulis -unt. PANEG. 10,15 omnis aetas armis -batur. MACR. sat. 1,5,11 diem plerique abaco et latrunculis -unt. CLAVD. MAM. anim. 2,7 p. 125,19 quibus (*occupationibus*) -imur ob necessarium victum. *accedit* in *c. abl.*: TER. Ad. 869 -trivi in quaerendo vitam atque aetatem meam. CIC. de orat. 1,219 quo in studio hominum ingeniosissimorum otiosissimorumque totas aetates videmus esse -tritas. leg. 1,53 ut nollent aetatem in litibus -ere. fin. 5,57 ut eos ... in rebus quaerendis explicandisque naturis aetates -ere videamus. Lael. 104 in quibus (*studiis*) ... omne otiosum tempus -trivimus. PROP. 2,1,46 qua pote quisque, in ea -at arte diem. SEN. epist. 88,39 aetatem in syllabis -am? LACT. inst. 3,2,8 tot temporibus, tot ingeniis in eius inquisitione -tritis. 3,26,12 cum aetates suas in studio philosophiae -ant. 3,30,7 -tritis in quaerendo aetatibus suis. AMM. 14,6,13 aetatem omnem frustra in stipite -es summittendo. AVG. civ. 10,1 in quibus philosophi sua studia et otia -triverunt. 2 *operam impendere*: PLAVT. Most. 581 quid ego hic recursem aut operam sumam aut -am? TER. Phorm. 209 quid hic -imus operam frustra? SEN. epist. 107,1 qui ... operam tuam -bant. 3 *proverbia, praecepta etc. deterere, decantare*: CIC. Sest. 86 quod (*praemium*) iam -tritum et contemptum putatur. de orat. 1,137 non negabo me ista omnium communia et -trita praecepta didicisse. fin. 2,52 unde est hoc -tritum vetustate proverbium ...? ac. 1,27 faciamus ... tractando usitatius hoc verbum et -tritius (*G*, tritius *vulgo*). off. 3,77 quibus (*rusticis*) natum est id, quod iam -tritum est vetustate, proverbium. Att. 9, 4,1 quae ... sunt horum temporum, ea iam -trivimus. 12,27,2 quae iam iamque ipsa -trita sunt. 4 *opiniones, sententias refellere, explodere*: HIER. in Gal. 1,11–12 p. 385 ex hoc loco Ebionis et Photini dogma -itur. in psalm. 144 -untur haereses, quae maiorum criminum veniam repudiant. epist. 54,18 venientes e contrario quaestiones ... scripturarum auctoritate -trivi. 123,18 quarum cum impudentiam et propositiones apostolicarum sententiarum interpretatione -veris. AVG. c. Faust. 12,2 p. 331,3 huius hominis levitatem gravissimo auctoritatis pondere -am. BACHIAR. fid. 2 p. 1024A omnis errorum -trita perversitas est. ENNOD. opusc. 5 p. 396,14 illa saecularis pompae philosophia Hippocratis et Galeni -trita subsidiis.

deriv.: contritio, contrito. *Burger.*

conterrāneus, -ī *m.* [*a* con *et* terra. *Th.*]. *is qui eiusdem civitatis est*: PLIN. nat. praef. 1 Catullum, -um meum — agnoscis et hoc castrense verbum —. ITALA lev. 17,15 (Wirc.) inter -os (αὐτόχθοσιν, VVLG. indigenis) aut inter proselytos. *L.*

conterreo, -uī, -itum, -ēre *a* con *et* terrere. *legitur inde a* CIC. *et* LVCR. NOT. Tir. 54,38 -et.

i. q. terrorem inicere, territare: CIC. prov. 33 ceteras *nationes* -uit, compulit, domuit. CVLEX 183 parvulus hunc (*pastorem*) prior umoris -et alumnus (*i. culex*) et mortem vitare monet per acumina. LIV. 10,28,8 longius evectos ... novum pugnae -uit genus. 10,28,9 hostis ... insolitos eius tumultus Romanorum -uit equos. 35,27,12 quoniam satis et suorum a pudore ... restituti animi et hostium -iti essent. OV. epist. 10,13 excussere metus somnum; -ita surgo. met. 6,287 qui (*arcus*) praeter Nioben unam -uit omnes: illa malo est audax. CVRT. 3,12,3 clamor ... epulantes -uit. 3,13,10 praefectus quasi et ipse -itus simulans cuncta pavore compleverat. 10,3,3 fiducia tanta vi exercentis imperium -uit eos. SEN. Herc. O. 1705 non me mortis infernae locus nec maesta nigri regna -ent Iovis. nat. 2,42,3 ad -endos itaque eos, quibus innocentia nisi metu non placet, posuerunt ... vindicem. epist. 13,8 illi, ... quos aliqua fabula sine auctore sparsa -uit, nescio quomodo magis vana perturbant. 92,35 non -et ... me nec uncus nec ... cadaveris laceratio. COLVM. 9,7,3 ne ... ea *cavea*, quae ... tractatur, ... alteram concutiat vicinasque apes -eat. LVCAN. 1,563 matremque suus -uit infans (*agitur de prodigiis*). 5,161 tandem -ita virgo confugit ad tripodas. PETRON. 123,210 interea volucris motis -ita pennis fama volat. VAL. FL. 7,397 Iason emicuit, viditque prior -ita virgo (*Medea*). 7,515 nunc deicit vultus aeger pudor et mora dictis redditur ac rursus -et Iasona virgo. 8,22 nec parvi meminit -ita nati, quem tenet *Ino*. SIL. 6,224 ut vero strepuere tubae, -itus alte immensum attollit corpus *draco*. 12,95 superosque novus -uit ales (*Daedalus*). 15,461 te quoque Pyrenes vidit -ita tellus permixtum Poenis. QVINT. decl. 351 p. 380,25 quod ut posset contingere, prius -ere voluisse patriam *dicemus*. TAC. ann. 6,29 culpam invidia velavisse frustra -ita uxore. SVET. Nero 49. APVL. met. 9,41 nec ille tantillum -itus ... quicquam de nobis fatetur. 10,16 nec ulla tamen ego ratione -itus. TERT. anim. 45 denique et oblectamur et contristamur et -emur in somniis. AVSON. 435,4 itaque aspere Iunone increpata et minaciter per Iridem -ito fratre iubet *Iuppiter* auxiliatorem desistere. 438,3 -itisque Troianis ... late fuga et huius formido porrigitur. VVLG. Dan. 2,1 vidit Nabuchodonosor somnium et -itus est spiritus eius (ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ). I Macc. 7,30 et -itus est ab eo *sermone* (ἐπτοήθη ἀπ' αὐτοῦ). Is. 33,14 -iti sunt in Sion peccatores (ἀπέστησαν). Luc. 24,37 conturbati vero et -iti existimabant se spiritum videre (πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι). PS. ASCON. Verr. p. 150. VEG. mil. 3,6 in necessitate subita -ent, provisa non solent esse formidini. 3,26. OROS. hist. 6,18,32 Taurus ... totam paene Siciliam ferro pertemptatam -itamque in fidem recepit. SIDON. carm. 2,77 stupuit primis se Parthus in annis consilium non ferre senis, -itus haesit, quisque sedet sub rege satraps. ZACCH. 1,5 audi immundos daemoniorum spiritus ... sub huius vocabuli invocatione -itos Christum ... non negare. *nota*: LIV. 24,12,1 hic maior solito apparatus praecipue -uit Campanos, ne ... bellum ... inciperent. SIL. 17,522 quas postquam audivit voces -ita Iuno, ne Libyci ducis impavidas ferrentur ad aures, effigiem informat Latiam. *accedit ablativus*: LVCR. 2,623 ingratos animos atque impia pectora vulgi -ere metu quae possint numinis divae (BELL. Hisp. 22,7 metu -itos complures profugere in Baeturiam. LIV. 45,11,2 -itum obsidionis metu minorem fratrem. VLP. dig. 4,6,3 metus autem causa abesse videtur, qui iusto timore mortis vel cruciatus corporis -itus est. 39,6,2 cum quis nullo praesentis periculi metu -itus sed sola cogitatione mortalitatis donat. PAVL. dig. 41,2,38,8 si quis nuntiet domum a latronibus occupatam et dominus timore -itus noluerit accedere. VAL. CEM. hom. 18,4 mater attonita et curis anxia ac metu ac pavore -ita). COLVM. 1 praef. 28 discentium, qui tam variae tamque vastae scientiae desperatione -iti nolent experiri. SIL. 15,11 tristi -ita luctu. CIC. de orat. 1,214 iam credo *M. Scaurus* huc veniat et hanc loquacitatem nostram vultu ipso aspectuque -eat (VERG. Aen. 3,597 *Graius* paulum aspectu -itus haesit continuitque gradum. SIL. 14,165 subito aspectu et noto -itus ore Tyrrhenus). BELL. Hisp. 31,2 congressus enim et clamor, quibus rebus maxime hostis -etur. VERG. Aen. 12,54 at regina nova pugnae -ita sorte flebat. PANEG. in Mess. 71 illum ... nec Scyllae saevo -uit impetus ore ... nec violenta suo consumpsit more Charybdis. LIV. 2,12,12 rex simul ira infensus

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

periculoque -itus. 2, 34, 6 ea clade -itis hostium animis. 2, 39, 9 *consules* multitudo ingens pacem poscentium primum seditioso clamore -uit. 3, 11, 9 atrox ingenium accenderat eo facto magis quam -uerat. 10, 21, 3 his nuntiis senatus -itus. 34, 30, 1. 38, 14, 13 hac denuntiatione -itus perstare (pterritus instare *B*) tamen in pertinaci simulatione inopiae. 40, 39, 2 qua re irritavit magis quam -uit animos barbarorum. PHAEDR. 1, 12, 7 *cervus* venantum subito vocibus -itus ... fugere coepit. CVRT. 3, 12, 26 nihil ille conspectu tum primum a se visi -itus. 10, 7, 13 principum auctoritate -itus. SEN. dial. 6, 5, 6 quicquid onerum supra cecidit, sustine primo dumtaxat strepitu -ita. COLVM. 7, 12, 7 *canes* pulchre funguntur officio, si et advenientem sagaciter odorantur et latratu -ent. LVCAN. 9, 612 vana specie -ite leti ne dubita, miles, tutos haurire liquores. PETRON. 65 ego maiestate -itus praetorem putabam venisse. 135 inhorrui ego tam fabulosa pollicitatione -itus. HOMER. 807 *Patroclus* provolat et falsa -et imagine Troas. SIL. 14, 319 improvisa novo pestis -uit astu *naves*. 15, 293 ille et nocturnis -uit Oricon armis. 17, 283 Venus emoti facie -ita ponti. SVET. Aug. 27 Tedium Afrum ... tantis -uit minis, ut is se praecipitaverit. Dom. 11 atrocitate poenae -itus. APVL. met. 2, 32 ne praesentia quidem nostra tantillum -iti. 7, 24 repentina facie -itus. RESCR. imp. Comm. Call. dig. 29, 5, 2 -itus adventu latronum. PORPH. Hor. carm. 4, 4, 1 hostes ita -itos esse ⟨cae⟩de belligerantis Drusi ut capream visu leonis. ARNOB. nat. 1, 45 gens ... -ita vi nova. PANEG. 9, 16 -itus his viribus. AVSON. 429, 2 Graecis et praeterita dimicatione perculsis et instante -itis. 449, 2 Iovis monitis Calypso -ita. VVLG. II Macc. 14, 17 sed -itus est repentino adventu adversariorum (ἐπταικώς). CLAVD. 1, 171 ante Thyesteis iterum -ita mensis intercisa dies refugos vertetur in ortus, quam.... SVLP. SEV. Mart. 13, 7 periculo iam propiore -iti. SYMPH. 84 cito summoveor (*musca*) falso -ita vento. VERG. Aen. 9, 125 obstipuere animis Rutuli, -itus ipse turbatis Messapus equis cunctatur. LIV. 6, 35, 6 omnium igitur simul rerum ... discrimine proposito -iti patres cum trepidassent. SVET. Nero 6 eosdem dracone e pulvino se proferente -itos refugisse. *nota*: VERG. Aen. 7, 722 scuta sonant pulsuque pedum -ita tellus (*i. concussa*).

syn.: percellere. conturbare. consumere. formidini esse. anxius. attonitus. *opp.*: restituere (*animum*).

conterrito, -āvī, -ātum, -āre [*cf. c.* conterrere *et c.* territare. *Th.*]. *i. q. vehementer terrere*: CORIPP. Ioh. 2, 54 Silcadenitque ferus ... -at hostes fraude loci caecisque furens praefertur in ausis. 2, 88 Ilaguas ... totum volitans -at orbem. 2, 249 illos per castra morantes increpat et rauci sonitu -at aeris. 3, 129 classibus ecce suis totum -at orbem. 5, 396 horrificos veluti cum Iuppiter excitat ignes aethere commoto et tonitru -at orbis omne genus. 6, 222 pervolat ecce levis ... nuntius et fama Libycas -at urbes. *Wulff.*

contesserātio, -ōnis *f. a* contesserare. *i. q. coniunctio per tesseram facta*: TERT. praescr. 20 communicatio pacis et appellatio fraternitatis et contesseratio hospitalitatis.

? **contessero,** -āvī, -āre [*a* con *et* tessera. *Th.*]. *i. q. per tesseram communicare*: TERT. praescr. 36 videamus quid *Iohannes* didicerit, quid docuerit, cum Africanis quoque ecclesiis contesserarit (*Öhler*, contestare *vel* contestatur *codd.*, contestetur *Preuschen*). *L.*

ˣ**contestātio,** -ōnis *f. a* contestari. *i. q. actus contestandi. si* CIC. *excipias (v. l. 55) legitur non ante* GELL.

1 *i. q. obtestatio, obsecratio*: CIC. or. frg. A 7, 10 petivit tamen a me praetor maxima -e (*dub., traditur* constitutione), ut causam Manili defenderem. EVGIPP. Sev. 42, 1 sub -e haec proloquens. 42, 2 cur hac -e confundimur. 44, 3 immemor -is et praesagii sancti viri.

2 *in iurisconsultorum sermone*: **a** *declaratio testibus adhibitis facta, testatio*: GLOSS. διαμαρτυρία; μαρτυροποίημα. προκάταρξις ἐπὶ δίκη⟨ς⟩. VLP. reg. 20, 1 testamentum est mentis nostrae iusta -o ... sollemniter facta (dig. 28, 1, 20, 8 donec suprema -o *testamenti* peragatur. *cf.* GELL. 7, 12, 2 *Sulpicius testamentum* compositum esse dixit a mentis -e). dig. 4, 4, 20, 1 nihil ei proficit ad in integrum restitutionem -o. PAVL. sent. 2, 14, 6 cuius rei -o apud praesidem provinciae deponenda. dig. 50, 1, 20 domicilium re et facto transfertur, non nuda -e. COD. Theod. 12, 6, 2, 1 (*a. 325*) si solvere volens a suscipiente fuerit contemptus, testibus adhibitis -em debebit proponere, ut. 1, 2, 10 (*a. 396*) dubium non est -em intellegi, etiam si nostrae fuerint tranquillitati preces oblatae. 2, 27, 4 (*a. 421*) si iure delata -bus tempora debitor taciturnus exegit. COD. Iust. 2, 4, 22 ad rescindendam transactionem de dolo -o non sufficit. 7, 33, 9 decennii praescriptione, cuius initio -em haberi sufficit, posteaquam suam impleverit intentionem petitor. 8, 35, 9. INST. Iust. 2, 10, 13 domi relinquere iudiciorum suorum -em. LEX Visig. 8, 6, 2 qui h(a)ec pr(a)ecepta aut testatione neclexerit ... pro iudicis -e (*i. q. iudicio*) ... exsolvat. **b** *de litis contestatione i. actu quo iudicium inter litigantes suscipitur (cf. Schlossmann, litis contestatio p. 9)*: NERAT. dig. 44, 4, 11 quia litis -e res procuratoris fit. GAIVS inst. 3, 180 tollitur adhuc obligatio litis -e ... incipit autem teneri reus litis -e; ... sublata litis -e incipit ex causa iudicati teneri. 3, 181. VLP. dig. 13, 5, 18, 3 liberatio contingit solutione, non litis -e. PAVL. dig. 9, 3, 4 *al.* ad litis -em: VLP. dig. 13, 5, 16, 4 PAVL. dig. 40, 12, 24, 3. ante litis -em: VLP. dig. 3, 3, 40, 3. 24, 3, 22, 5. 50, 16, 12, 1. post litis -em: PAPIN. dig. 16, 2, 18 VLP. dig. 5, 1, 57. 21, 1, 31, 13. 37, 2, 5. per litis -em: VLP. dig. 46, 2, 11, 1. COD. Iust. 9, 44, 3 criminales causas omnimodo intra duos annos a -e litis connumerandos finiri censemus. **c** *i. q. accusatio, libellus accusatorius*: LVCIF. Athan. 1, 9 p. 81, 6 haec ita se habere ex actibus ipsius Georgii legens -es Alexandrinorum poteris colligere. PS. AMBR. serm. 43, 2 doleo quod frequens praedicatio mea ... quadam -is poena *vos* constringat. praedicatio enim sacerdotis in plebe salvandis est correctio, et -o iudicandis. AVELL. p. 67, 5 calumniosis me crediderunt -bus appetendum. EPIST. pontif. 602 Thiel 10, 1 *Vitalis atque Misenus haereticis* communicare convicti sunt, nulla -e praemissa, quam tamen ... religio vestrae sanctitatis audiret. LIB. pontif. p. 127, 5 portaverunt epistulas fidei et -es secretas ... et libellum ... quod si noluissent epistulae suscipere -es, per civitatem spargerent. COD. Iust. 2, 19, 9 metum non iactationibus vel -bus (*i. iurgiis*), sed atrocitate facti probari convenit. GREG. M. epist. 7, 42 p. 490, 18 quidam maligni spiritus consilio repletus contra Castorium ... nocturno silentio ... -em posuit ... oportet, ut publice exeat et quaeque in -e sua loqui praesumpsit, ostendat. PASS. Andr. long. 15 iratus contra populum disponebat -em publicam facere et ad Caesarem accusationem contra ... destinare.

3 *i. q. declaratio, affirmatio; testimonium, probatio, admonitio*: GELL. 10, 3, 4 in tam atroci re ac tam misera atque maesta iniuriae publicae -e. TERT. patient. 3 p. 3, 19 nec enim mentitus fuerat propheta, immo ipsius dei -o. 6 p. 10, 10 filium immolare iussus *Abraham* ad fidei, non temptationem dixerim, sed typicam -em. CYPR. sent. episc. 29 pellendum est et omni -e refutandum. 87 secundum euangelicam et apostolicam -em. domin. orat. 29 exempli sui -e demonstrans. SVLP. VICT. rhet. 27 p. 327, 30 ut dicat ..., si occidisset, neque ... nec gladium quasi ad -em sceleris in manibus habiturum. HIL. in psalm. 133, 1 universos ad -em honoris debiti congregat. trin. 6, 34 profitendi autem -em intellegentia veritatis elicuit. SYMM. epist. 4, 56, 1 filii nostri ... properatio magis -em de me sollemnis officii, quam satisfactionem desideravit. AMBROSIAST. in Gal. 1, 9 ideo ... iterat -em, ut confirmet eos in prima traditione. in I Tim. 5, 21—22 -em deponit apud deum patrem et Christum filium eius. AVG. civ. 10, 15 unius tamen dei cultus apertissima illic et vocum et rerum omnium -e praecipitur (*cf.* mor. eccl. 1, 29, 61). 10, 18 miraculorum. epist. 140, 69 nam et haec quaedam -o rationalis creaturae est. c. Pelag. 1, 8, 13 his atque huiuscemodi -bus ... ostendit. gen. ad litt. 12, 25 p. 418, 13 unde in omnibus corporalibus visis et aliorum sensuum -o ... adhibetur. c. Faust. 33, 6 p. 792, 8 temporum ... -e. SVLP. SEV. epist. app. 2, 6 p. 232, 2 immensae misericordiae affectum lacrimarum -e monstravit. OROS. hist. 1 praef. 15 Christus per scripturas sanctas sua etiam -e praedixit. 2, 17, 14 proposita iurisiurandi -e. 6, 20, 9 ad -em fidei. AVELL. p. 680, 13 bene facitis causam ecclesiasticam, magnopere in -e dei. p. 685, 11 significastis mihi ab illis -em datam, ut non mihi haereticis iungerentur. VICT. VIT. 2, 58 terribili -e increpans ... loquitur dicens. 2, 76 divinitas ipsi multis ... -bus semper adfuit. ENNOD. epist. 1, 1, 7 p. 3, 12 ne amoris -o sola ... praevii in te putetur extitisse sermonis. 4, 24, 1 p. 115, 20 -i maeroris nec taciturnitas nec colloquia prolixa conveniunt (6, 33, 3 p. 168, 18). *al.* APRING. in apoc. 22, 19 placuit hunc librum suum -e concludere. CAES. AREL. suggest. p. 295 tam terribilem -em (*syn.* protestatur). LEX Visig. 4, 2, 16 non differant, ut matrem sua -e commoneant, ne (Eur. 322). 8, 4, 16 si de vitio quadrupedis ex vicinorum -e cognoverit. VEN. FORT. vita Radeg. 12, 28. THEOD. MOPS. in Gal. 5, 1 quasi de rebus in dubiis -em faciens. in I Tim. 5, 21 huiusmodi -o in talibus negotiis admodum est necessaria. VITA Radeg. 2, 3 hunc visum cum -e secretius suis fidelibus rettulit (*cf.* 2, 20). 2, 7 sacramentales fecit litteras sub -e divina (2, 16). *nota*: GREG. TVR. Mart. 2, 14 cumque nos rite sacrosancta solemnia celebrantes -em (*i. praefatio seu oratio quae canoni praemittitur; cf. Krusch ad l.*) de sancti domini virtutibus narraremus. at ubi expeditam -em omnis populus 'sanctus' ... proclamavit.

deminutive **contestātiuncula,** -ae *f.* *i. q. brevis oratio*: SIDON. epist. 7, 3, 1 deliberavi ... an destinarem, sicut iniungis, contestatiunculas, quas ipse dictavi.

contestātōrius, -a, -um *a* contestari, contestatus. *i. q. ad lites contestandas pertinens*: FRG. Vat. 156 si feriae sint, libellos det -os. LEO M. epist. 23, 1 p. 733ᴬ qua re compulsus sit, ut -os libellos (διὰ μαρτυρίας λιβέλλους) in Constantinopolitana urbe proponeret.

contestātō, contestātus, -a, -um *v. p. 691, 28 sqq.*

contestificor, -ārī *a* contestari *et* facere. TERT. test. anim. 1 nonnulli ... opuscula penes nos condiderunt: commemorantes et -antes (testificantes *A*) in singula (insingulationem *A*) et originem et ... sententiarum argumenta.

ˣ**contestor,** -ātus sum, -ārī [*a* con *et* testari *vel* testis. *Th.*]. LEX Visig. 8, 4, 14 -averit. 8, 5, 4 -are (VITA Caes. Arel. 2, 8). BEDA gramm. VII 292, 7 testor aliquid confirmans sententia, -or cum quadam auctoritate adfirmans. ISID. diff. 1, 561 testor saepenumero ad iusiurandum pertinet, ut Vergilius: per sidera testor, -or autem ad iudices, obtestor ad adversarios. GLOSS. διαμαρτύρομαι, προκατάρχομαι. -atur συμμαρτύρεται, ἐπισφραγίζεται. V 571, 13 interminat -at,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

minat. II 114, 5 -atae μαρτυρήσασαι. *legitur apud* CIC. CAES. SEN. *et praecipue apud recentiores, qui utuntur et active et passive. cf.* PRISC. gramm. II 384, 8 P. Aufidius: 'si quis alio vocitatur nomine tum cum lis -atur, atque olim vocitabatur'; -atur, μαρτυρεῖται, passive posuit.

A *i. q.* ***testem invocare,*** *orare, obtestari*: CIC. Verr. 4, 67 flens ac deos hominesque -ans (epist. 3, 10, 1 de me tibi sic [si *M*] -ans omnes deos promitto atque confirmo. CAES. Gall. 4, 25, 3 qui decimae legionis aquilam ferebat, -atus [obtestatur *β*] deos, ut ea res legioni feliciter eveniret. TERT. test. anim. 2 neminem de praesentibus deis -aris. *v. l. 16*). CIC. Flacc. 102 caelum noctemque -ans (TERT. orat. 2 hoc est quod Israeli exprobratur, quod caelum ac terram spiritus -atur. test. anim. 6 cur ad caelum -atur et ad terram detestatur. ITALA deut. 30, 19 [Monac.] -or vobis . . . caelum et terram [Lugd. testor; VVLG. testes invoco]. VVLG. Iudith 7, 17 -amur hodie caelum et terram, et deum patrum nostrorum . . . ut). CARM. epigr. 1029, 5 (*Romae*) nunc vos -or, Manes, quibus ossa relinquo, Tellus, huic tumulo ne gravis esse velis. APVL. apol. 28 te, Claudi Maxime, et omnis, qui adsunt -bor. HIER. epist. 23, 4 moneo et flens gemensque -or, ut. in Ion. 1, 14 p. 403 -antur dominum, ut . . . non sibi reputetur. RVFIN. Orig. princ. (HIER. epist. 80) praef. 3 omnem, qui hos libros vel descripturus est vel lecturus . . . -or atque convenio. PELAG. in II Tim. 4 p. 894ᴮ -atur illum per universa. VVLG. psalm. 80, 9 audi populus meus, et -bor te. Ier. 6, 10 quem -bor ut audiat? I Petr. 5, 12 breviter scripsi obsecrans et -ans hanc esse veram gratiam dei. POMER. 3, 34, 1 hoc sane omnes . . . -or et obsecro, ut. CONC. Tur. a. 567 p. 133, 22 -amur illam sollicitudinem tam pastores quam presbyteros gerere, ut. GREG. M. epist. 3, 22 p. 180, 20 Malchum autem fratrem . . . -ari te volumus, ut se penitus in hac causa non misceat. EVGIPP. Sev. praef. p. 12, 9 quemadmodum Fredericum . . . -atus sit suosque monuerit. 40, 3 -or, ait, vos . . . profecturus ad deum, ut. ACT. Mont. Luc. 14 -ans eos ut . . . intellegerent . . . veritatem. VITA Caes. Arel. 2, 8.

B *i. q.* ***testem esse:*** **1** *testimonio confirmare, probare*: **a** *active*: *cf.* GLOSS. *p. 688, 84.* MIN. FEL. 7, 4 deorum praesentiam contempta auspicia -ata sunt (*syn.* testem esse). TERT. spect. 4 renuntiasse nos diabolo . . . ore nostro -amur. idol. 15 nat. 2, 2. orat. 22 constanter super meum modulum pronuntiare -arique possum velandas . . . esse virgines. apol. 5. 40 posteriores enim illos *esse deos* clade diluvii -antur ipsae urbes. fug. 5 quale est, ut ad fugiendum deo honorem reddas . . . ad -andum autem inhonores illum. virg. vel. 16 scriptura legem condit, natura -atur, disciplina exigit *al.* ITALA Mal. 2, 14 (Didasc. apost. 62, 17) quoniam dominus -atus est inter medium ⟨te et mediam⟩ mulierem iuventutis tuae (διεμαρτύρετο, VVLG. testificatus est). apoc. 22, 18 (Apring.) -or homini audienti verba prophetiae libri huius (VVLG. μαρτυρῶ). PRAEF. bibl. monarch. in Luc. -ans in se esse completa, quae essent ab aliis incohata. CYPR. epist. 66, 7 ad Cyprianum episcopum litteras . . . direxerunt, sacerdotem dei agnoscentes et -antes ei. PS. ORIG. tract. 18 p. 198, 3 coram multis credere -ati sumus. SOL. 49, 3 Alexander . . . Alexandream condidit ad -andos itineris sui terminos (MART. CAP. 6, 692 ubi Alexander tertiam Alexandream condidit ad -andam itineris prolixitatem). LACT. inst. 4, 8, 14 -ans nulli alii opera dei nota esse, nisi filio. 4, 12, 17 David in psalmo CVIIII -atus est. 7, 20, 5 sanctis litteris -antibus. HIL. in Matth. 17, 11 ut in se paternae dignitatis gloriam -retur. 33, 6 clamor vero ad deum corporis vox est recedentis a se verbi dei -ata dissidium. trin. 6, 34 responsio . . . eorum fidem et intellegentiam huius dicti -ata est. 3, 10 nobis solum hominem in Christo haec erant -ura. LVCIF. Athan. 2, 8 p. 163, 22 haec -amur (*cf.* VVLG. Dan. 13, 40 huius rei testes sumus). FILASTR. 10, 2 reos criminis maiestatis declarat et arguit -ando. 17, 2 sicut libri regnorum -antur. 119, 1. SYMM. epist. 1, 22 secundis litteris -bor . . . gratulationem. 1, 95, 2 nunc . . . -are apud invictos principes gaudium meum. 7, 97 acceptam gratiam et mente contineo et ore -or. TYCON. 6 p. 69, 4 ipso *Iesu* -ante (AVG. in psalm. 87, 10 *Iesus* saepissime -ans ideo se venisse). PROB. Verg. ecl. praef. p. 328, 5 ut -atur ipse, cum ait. HEGES. 2, 13, 4 velut -urus pacti iniquitatem. HIER. epist. 46, 1 desiderium nostrum non tam fletibus quam eiulatibus -amur. 58, 9. 117, 5 trementibus labiis impatientiam pectoris -aris. in Is. 16, 9 p. 191 vox plangentis prophetae et magnitudinem vastitatis lacrimarum -antis. VVLG. II Macc. 9, 8 manifestam dei virtutem in semetipso -ans. 12, 30 -antibus autem his . . . Iudaeis. act. 20, 26 -or vos . . . quia mundus sum. Hebr. 2, 4 -ante deo signis et portentis (AVG. civ. 16, 43 p. 195, 6. 18, 50 p. 335, 7 -ante deo signis et ostentis). 10, 15 -atur autem nos et spiritus sanctus (CHROMAT. in Matth. 9, 1 multis locis id ipsum spiritus sanctus -atur dicendo). RVFIN. hist. 3, 11 Cleopan fratrem fuisse Ioseph Hegesippus -atus est (ἱστορεῖ). 3, 23, 4 habes hunc testem fidelem de apostoli temporibus -antem. 5, 8, 5 cum . . . illi haec eadem -entur. symb. 14 ut et incredulos -retur et invitaret credentes. apol. adv. Hier. 1, 12 id enim epistulae suae querimonia -atur. PS. RVFIN. in Os. 11, 3 ad -andos indignationis fluctus. PAVL. NOL. epist. 49, 15 ut damnum oneris frustra in pelago servati et in terra perditi -etur. epist. app. 1, 3 fideliter enim ut conscius arcanorum caelestium -atur non esse condignas passiones huius temporis. AVG. civ. 10, 32 p. 458, 20 mirabilium operum divinorum . . . -antibus signis (epist. 140, 26 -antia miraculorum signa). serm. ed. Mai 151, 1 strepit interpellans ululans occisorum (*ab Herode infantium*) innocens turba et ingemiscit -ans immaturae messis nascentium seges. POSSID. vita Aug. 12 sicut publica -antur gesta. MART. CAP. 8, 885 qui ascensus descensusque eccentron esse terrae ipsum quoque circulum -antur. OROS. hist. 1, 3, 4 fuisse tamen etiam illi -ati sunt. 1, 6, 4 indubitatissime -atus est. 3, 23, 67 inter barbaros ac Romanos creatorem et dominum suum -antes. CASSIAN. conl. 21, 4, 4 sicut dominus in euangelio -atur. 21, 20, 1 sicut etiam actuum apostolorum lectio -atur. ENNOD. epist. 2, 11, 5 p. 51, 10 -or, quia neque neglegentia iudicium meum neque adulatio impugnat affectum. 6, 34, 1 p. 168, 24 quamvis magnitudo vestra . . . oblivionem mei fuerit -ata. GREG. TVR. Franc. 1 praef. p. 33, 21 illos . . . renuo et ab ecclesia segregare -or. VIGIL. THAPS. c. Eutych. 1, 3 cum . . . multa testimoniorum iacula . . . -antia vibravero. SERM. Caspari anecd. p. 335, 4 necessitas veniendi ingentem -atur sollicitudinem iudicaturi (*Christi*). **b** *passive*: TERT. virg. vel. 11 penes Israel illicitum est *virginem* ad virum tradere nisi post -atam sanguine maturitatem. PANEG. 4, 2 -atum esse initio dicendi apud audientes volo (VOPISC. Prob. 2, 6 illud tantum -atum volo memet rem scripsisse. *cf.* HIER. in Ezech. 13 praef. p. 406ᴮ). SIRIC. epist. 10, 4 si secundum legem proclamasset puella et diu -ata se continuisset, utique fuisset immunis a culpa. PAVL. NOL. epist. 8, 2 ut . . . inter eos qui salutem tum diligunt vel -ato numerarer affectu. AVG. c. Faust. 12, 24 p. 352, 19 epistulas apostolorum, quibus haec omnia -antur, tenetis. PAVL. PELL. 585 quas *grates* -atas tota haec mea pagina praesens continet. ENNOD. epist. 7, 31, 2 p. 197, 22 post -atam verecundiam . . . errorum vitas angustias. GREG. TVR. Franc. 5, 14 -atam causam canonicam (*pro abl. abs.*) eulogias a nobis accepit.

2 *i. q. monere*: PELAG. in II Tim. 4 p. 899ᶜ argue peccantes, -are ne peccent (*syn.* obsecrare). VVLG. exod. 19, 21 descende et -are populum. I reg. 8, 9 -are eos et praedic eis ius regis. IV reg. 17, 15 testificationes, quibus -atus est eos. II Esdr. 9, 29 et -atus est eos, ut. 13, 21 et -atus sum eos et dixi eis. Ier. 11, 7 quia -ans -atus sum patres vestros. *al.* GREG. TVR. Franc. 2, 37 -atus est omni exercitu, ut. *absolute*: LEX Burg. lib. const. 23, 5 si -atus non fuerit et sic porcum occiderit. LEX Visig. 8, 3, 3 si dominus [h]arboris incisore⟨m⟩ fuerit -atus. 8, 4, 14 si iudicem non monuerit vel in conventu publice . . . non -verit, duplum satisfaciat. EVGIPP. Sev. 30, 2 haec per quadriduum -atus. *passive*: OROS. hist. 5, 10, 9 P. Scipionem Africanum . . . de periculo salutis suae -atum.

3 *i. q. dicere, affirmare, potissimum sollemniter affirmare*: DICT. 1, 11 Vlixes, -andi magis gratia quam aliquid ex oratione profecturus, cuncta . . . retexuit. AMM. 20, 8, 10 mecumque ipse -ans (*i. coniectans*), quod alter . . . declarabitur princeps. AMBROSIAST. in II Cor. 13, 2 absentem se eadem dicere -atur. MAXIMIN. c. Ambr. 53 synagogas esse satanae asserebat et -batur. 70 quae -atus est, textus indicat lectionis, qui infra habetur. VVLG. Am. 3, 13 audite et -amini (*i. nuntiate*) in domo Iacob. SVLP. SEV. Mart. 5, 3 maestus peregrinationem ingressus est -atus fratribus multa se adversa passurum. OROS. hist. 2, 6, 4 rex iratus . . . -ans eum (*amnem*) . . . feminis vix genua tinguentibus permeabilem relinquendum. 3 praef. 1 superiore iam libro -atus sum (*i. disserui*). SIDON. carm. 7, 511 -amur: Romae sum te duce amicus. FAVST. REI. epist. 7 p. 204, 5 quasi homo (*Christus*) indicabat . . . quasi deus -batur: potestatem habeo. CAES. AREL. suggest. p. 295.

C ***in iurisconsultorum sermone:*** **1** *i. q. sollemniter testibus adhibitis aliquid declarare* (*cf. Schlossmann, litis contestatio p. 111*): **a** *active*: PAVL. FEST. p. 38 -ari est, cum uterque reus dicit: testes estote (*cf.* p. 57 -ari litem dicuntur duo aut plures adversarii, quod ordinato iudicio utraque pars dicere solet: testes estote). CIC. Q. Rosc. 53 qui per se litem -atur, sibi soli petit (Att. 16, 15, 2 illi litem -buntur. CELS. dig. 46, 3, 71, 3 si ignorans solutum litem -atus. IVLIAN. dig. 12, 1, 22 cum litem -atus fuisset. GAIVS dig. 15, 1, 10 qui prior litem -atus est. GELL. 5, 10, 8 *Protagoras* litem cum Euathlo -atur. VLP. dig. 4, 6, 28, 4 litem -ari potuit. *passim.* CONC. Matisc. a. 585 p. 167, 26). VLP. dig. 4, 4, 20, 1 si quis . . . -atus (*sc. petitionem restitutionis*). 15, 4, 1, 1 si sic -atus sit. 49, 6, 1, 2. PAVL. dig. 27, 1, 38 ad -andas excusationum causas. 50, 2, 7, 3 si contrariam voluntatem . . . -atus sit. LEX Sal. 52 cum testibus ad domum illius . . . accedat et sic -etur (testitur *1 g; om. 3 β*) . . . ad septem noctes ad eum similiter -etur, ut. capit. 1, 9 -or, ut usque septem noctes non reponatur *occisi corpus*. LEX Visig. 3, 2, 4 -etur ei tertio dominus servi praesentibus tribus testibus, ut. . . . si vero non -ata fuerit. **b** *passive*: LEX Rubr. (Corp. XI 1146) 1, 49 nise⟨i⟩ iei, quos inter id iudicium accipietur leisve -bitur (GAIVS dig. 16, 2, 8 cum actore lis -ata est. VLP. dig. 2, 12, 1, 2 ut lis -etur. 10, 4, 7, 6 passus est secum litem -ari. PAVL. dig. 3, 2, 14 quippe cum initio lis in eum -ata non sit. MOD. dig. 48, 2, 20 si lis -ata fuerit et condemnatio fuerit secuta. CIC. Q. Rosc. 32 lite -ata, iudicio . . . constituto [VLP. dig. 47, 10, 17, 14 si pater lite -ata coeperit abesse. PAVL. dig. 27, 7, 8, 1. 44, 7, 33. 46, 7, 11 MACER dig. 49, 1, 4, 5 PAPIN. dig. 36, 1, 57, 5 IVLIAN. dig. 13, 1, 14 QVEROL. p. 60, 15]. 54 cum lis -ata cum Flavio damni

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

iniuria esset. FEST. p. 273 reus est qui cum altero litem -atam habet. SEN. epist. 13, 5 quia res in controversia est, et litem -atam habemus. GAIVS inst. 3, 83 lites -atae (*ex. coni.*) [*cf.* GLOSS. II 124, 2 lites -atae αἱ ἀρχὴν (ἀρχαι *cod.*) λαβοῦσα⟨ι⟩ ἐν δικαστηρίῳ δίκαι ἐξ ἀντικαθεστώτων]. VLP. dig. 13, 6, 3, 2 quamvis in stricti litis -atae tempus spectetur. PAVL. dig. 12, 1, 31 litis -andae tempore. COD. Iust. 3, 9, 1 lis enim tunc videtur -ata cum. ante litem -atam: S. C. Iuvent. [dig. 5, 3, 20, 6] IVLIAN. dig. 10, 2, 51 GAIVS inst. 3, 180 PAPIN. dig. 6, 148 TRYPH. dig. 23, 3, 78, 3 VLP. dig. 21, 1, 25, 8 PAVL. dig. 3, 3, 73 MACER dig. 48, 16, 15, 5 MOD. dig. 3, 3, 64. post litem -atam: LABEO dig. 6, 1, 79 NERAT. dig. 44, 4, 11 GAIVS inst. 3, 180 PAPIN. dig. 22, 1, 2 VLP. dig. 6, 1, 25. 41, 1, 8, 3 PAVL. dig. 39, 3, 11, 3 *saepissime*). VLP. dig. 5, 3, 7, 1 si iam de inofficioso iudicium -atum est. 24, 3, 19 iudicio de dote -ato. **2** *i. q. indicare, deferre*: COD. Iust. 1, 55, 9, 1 provincialibus nostris -ari iniurias seu laesiones suas cupientibus. LEX Burg. lib. const. 49, 3 si eos (*caballos*) in rem suam damnum sibi facientes invenerit clauseritque, vicinis suis et consortibus -etur. LEX Visig. 3, 4, 17 si iudex ... talia vitia requirere aut -ari vel distringere noluerit. 8, 5, 4 qui porcos errantes in silva sua invenerit aut -are vicinis debet aut claudere. 9, 1, 3. 6. *passive*: LEX Burg. lib. const. 49, 4 legem, per quam anteactis temporibus inventos captosque caballos -ari et ad pueros nostros ... iusseramus adduci ... iam pridem placuit non admitti. *nota*: COD. Iust. 10, 62, 2 potueras enim nominato filio tantum -ari (*i. contradicere*) et non consentire honori ei delato. 8, 35, 8 praescriptionem peremptoriam, quam ante -ari (*i. submovere*) sufficit ... priusquam sententia feratur.

part. perf. pass. pro adi. **contestātus,** -a, -um *i. q. spectatus, probatus*: CIC. Flacc. 25 cum ... ab hac perenni -aque virtute maiorum ... non degeneraverit. *adv.* **contestātē**: AVG. civ. 4, 10 quod esset incredibile, nisi -issime probaretur. **contestātō** *i. q. testibus adhibitis*: VLP. dig. 25, 3, 1, 12 *si vir* custodes ad ventrem custodiendum inspiciendumque non miserit neque -o dixerit eam ex se praegnatem non esse.

syn. et iuxta apposita: *ad A*: convenire, flere, monere, obsecrare. *ad B 1*: agnoscere, pronuntiare, testem esse, testificari. *ad B 2*: monere, obsecrare, praedicere. *ad B 3*: asserere, iudicare. *opp.*: *ad A*: detestor. *Goetz.*

^x^**contexo,** -uī, -xtum, -ere *a* con *et* texere. *perfectum* contexi *traditur* PLIN. nat. 20, 36 PAVL. dig. 38, 10, 9 AVSON. 455, 2 AVG. in psalm. 80, 13. GLOSS. συνυφαίνω. *extat inde ab* AFRAN., *saepe apud* ECCL. [*loc. dub.* CLAVD. 20, 451.]

I *de rebus corporeis*: **A** *contexendo efficere*: **1** *proprie*: AFRAN. com. 180 praeclavium -xtumst. CAES. Gall. 6, 16, 4 simulacra habent, quorum -xta viminibus membra vivis hominibus complent (civ. 1, 54, 2 reliquum corpus navium viminibus -xtum coriis integebatur. 2, 2, 1 -xtae viminibus vineae. COLVM. 9, 15, 12 tenui vimine rarius -xtus saccus. 12, 56, 2 cistam vimineam, quae ... solide ... et crassis viminibus -xta sit). GRATT. 90 *laqueos* cervino iussere magis -ere nervo. FEST. p. 340. PAVL. FEST. p. 58 vestimentum filo -xtum. NEMES. cyn. 301 retia ... raris ... -ere nodis. AMM. 31, 2, 10 vestimenta -unt. HIER. epist. 29, 6. 64, 10. 65, 19. VLP. dig. 34, 2, 22 quod in tela est nondum pertextum vel detextum, -xtum appellatur (*cf.* 32, 70, 12). VVLG. exod. 26, 31 deut. 22, 11. RVFIN. hist. 2, 10, 4 veste fulgenti ex auro argentoque -xta. hist. mon. 31 -xtas sportellas resolvere. PAVL. NOL. epist. 44, 4. AVG. in psalm. 80, 13 illos iam vetustos aranearum casses -erint (CASSIOD. in psalm. 89, 9). MACR. sat. 5, 17, 5 figmentis liciorum -xtas effigies. COD. Theod. 10, 20, 6 (*a. 372*). *cf.* AMM. 14, 2, 10. *in imagine*: TIB. 1, 2, 69 ille ... totus et argento -xtus, totus et auro. HIL. in Matth. 33, 3 aculeus in spinis, ex quibus Christo victoriae corona -itur. OROS. hist. 3, 2, 9 -ui indigestae historiae inextricabilem cratem. *cf. p. 693, 13.* **2** *translate*: CAES. Gall. 7, 23, 4 omne opus -itur, dum iusta muri altitudo expleatur. VERG. Aen. 2, 112 trabibus -xtus acernis ... ecus (*cf.* GLOSS. IV 435, 37 -xtum fabricatum). MANIL. 2, 67 cognatis membris -xta ... machina. SEN. dial. 6, 11, 3 hominem ... ex ⟨in⟩fimis fluidisque -xtum. nat. 2, 6, 1 -xti per unitatem corporis nisus. COLVM. 8, 11, 6 saeptis, quae harundinibus -i oportere proposueram. VAL. FL. 2, 108 puppes tenui -ere canna. AMM. 17, 10, 1 -xto navali ponte (12, 4). LACT. inst. 2, 10, 20 tres Parcas esse voluerunt, unam quae vitam hominis ordiatur, alteram quae -at, tertiam quae rumpat ac finiat. 23, 3, 9 naves ex diversa trabe -xtae (*ita G*, confectae *Mommsen*). 31, 5, 3 ratibus ... male -xtis (RVFIN. Basil. hom. 1, 3). VEG. mil. 2, 10 ferramenta ..., quibus -itur vallum, aquaeductus. 4, 14 de materia ac tabulatis testudo -itur. 4, 34 ex cupresso ... et pinu ... praecipue liburna -itur (4, 35). AMBR. hex. 2, 1, 1 quae omnia vis divina incomprehensibilis humanis mentibus ... contexuit (conexuit *pars codd.*). HIER. epist. 24, 3 metallo in virgulas latescente quaedam ordinis flexuosi catena -itur. 98, 17 verbositatis seminarium -it. in psalm. 149 non sint simplices istae catenae, sed hinc inde -xtae (*cf.* VVLG. III reg. 7, 17). in Agg. 2, 19 p. 770 arbusculam sentibus uncinisque -xtam. AVG. civ. 16, 8 universitatis pulchritudinem, quarum partium vel similitudine vel diversitate -at. *v. p. 692, 67.* MACR. somn. 2, 2, 14 *animam* per hos numeros fuisse -xtam, qui et a pari et ab impari cubum ... efficiunt. SORAN. p. 7, 8. MAR. VICTOR aleth. 2, 82 herbarum assiduo -ere semine panem. SVLP. SEV. chron. 1, 3, 2 arcam ... ex lignis -uit (Mart. 10, 4). DRAC. laud. dei 1, 381 dividitur -xta cutis. COD. Theod. 7, 17, 1 (*a. 412*) recenti fabricatione -xtas lusorias. *in imagine*: HIER. in Matth. 13, 47 p. 89 -erunt sibi ex vetere et novo testamento sagenam euangelicorum dogmatum. *nota*: PLIN. epist. 5, 6, 9 sub *collibus* vineae porriguntur unamque faciem longe lateque -unt. AVG. civ. 16, 3 alias ... -uit civitates.

B *coniungere, conectere*: CIC. nat. deor. 2, 158 ovium villis confectis atque -xtis homines vestiantur. CATVLL. 64, 292 haec circum sedes late -xta locavit. LVCR. 4, 57 mittunt ... corpora res multae ... -xta magis condensaque. LYGD. 4, 33 -unt amarantis alba puellae lilia (*cf.* PAVL. dig. 34, 2, 32, 1 margaritae ornamentis muliebribus -xtae). MANIL. 5, 203 lentaque -xtis formare hastilia nodis. LVCAN. 3, 222 flumineas ... -ere biblos. NEMES. ecl. 2, 62 -xto vimine. PAPYR. Marin. 1. *in imagine*: MANIL. 1, 756 maior densa stellarum turba corona -it flammas. CASSIOD. inst. div. 2. *translate*: LVCR. 3, 695. PANEG. in Mess. 22 *aeri* -xtus passim fluat igneus aether. CAES. Gall. 4, 17, 8 *tigna* derecta materia iniecta -bantur. MANIL. 3, 366 dimidiumque trahens -xtis lucibus annum. 5, 560 -xtas umbram fecere per alas. LVCAN. 4, 419 firma gerendis molibus insolito -unt robora ductu. PLIN. nat. 10, 170 -xta ova. VAL. FL. 3, 90 -xtis umbonibus. STAT. Theb. 5, 484 longum ... polo -ere ... aequor (CORIPP. Ioh. 6, 731). TAC. ann. 4, 49 fossam loricamque -ens. AMM. 20, 7, 2 armorum in modum testudinis -xtorum. 24, 6, 2 -xtis pontibus. APIC. 6, 232 farinam oleo subactam -xtam (7, 293 *trad.* conteres). PS. AVR. VICT. epit. 3, 9 duplici ordine naves -ens (*cf.* SVET. Cal. 19). HEGES. 4, 1, 1 si -xta aedificia spectes, suspensam urbem arbitreris. HIER. hom. Orig. in Luc. 14 p. 287 dominum humanum habuisse corpus, sed caelestibus et spiritalibus fuisse -xtum. *i. q. intexere*: GLOSS. ἐνυφαίνω. ITALA exod. 28, 28 (Lugd. *cf.* Aug. quaest. hept. 2, 118) oram habens in circuitu orificii, opus textile, commissuram -xtam ex ipso. 36, 17 (Monac. Lugd. *sim.*) -xta est in eo textura lapidum quattuor ordinibus. AVSON. 26, 7 hos ille Serum veste -i iubet. *nota*: FRONTIN. grom. p. 50 *Gallia* multis -xta fluminibus. VVLG. Ioh. 19, 23 erat tunica inconsutilis desuper -xta per totum. *i. q. textum facere, contegere*: PASS. Petr. Paul. brev. 2 caput illud in sportam mittite et desuper -ite.

II *de rebus incorporeis*: **A** *contexendo efficere*: CIC. Deiot. 19 quam festive crimen -itur. SEN. dial. 6, 26, 5 tot aetatium -xtam seriem (*cf.* epist. 66, 35 rerum ordo seriesque -itur. AMM. 16, 1, 1 fatorum ordine -xto versante. PORPH. Hor. carm. saec. 27 AVG. civ. 15, 20. 16, 12. SVLP. SEV. chron. 2, 9, 3 annorum series in ordinem -xta. 2, 76 EVGRAPH. Ter. Phorm. 990 BOETH. herm. pr. 1, 6 p. 80, 26 herm. sec. 5, 10 p. 343, 18 categ. 2 p. 201^B^ mus. 3, 14 p. 341). SEN. nat. 4 praef. 19 ab omnibus scelus esse -xtum. epist. 114, 18 totus his -itur liber (AVELL. p. 31, 24 libros ... apostolorum doctrinis et pia confessione -xtos). QVINT. inst. 9, 4, 19 oratio alia vincta atque -xta, soluta alia (10, 6, 2 verba etiam copulat totamque ita -it orationem. COMINIAN. Char. gramm. I 265, 4. DIOM. gramm. I 300, 22 oratio est sermo -xtus ad clausulam tendens. 455, 29 DON. gramm. IV 393, 14. AVDAX gramm. VII 361, 15 dictio est -xta oratio). inst. 11, 1, 6 decurrentes -xto nitore circuitus. 11, 9, 18 cura -xta. PORPH. Hor. epist. 1, 4, 40 -xta sententia (BOETH. categ. 2 p. 201^B^ propositi sententiam operis ordinemque -am). HIL. psalm. instr. 5 sunt ... universa allegoricis et typicis -xta virtutibus. in psalm. 67, 1 *psalmus* totus sacramentis legis euangeliorumque -xtus (AVG. in psalm. 103 serm. 1, 1). AVSON. 336, 3 imparibus novies ternis -ere coebum. AMM. 15, 11, 16 ad has partes opere -xto pervenimus. DIOM. gramm. I 436, 28 continuatio est rerum -xta dictio. 497, 29 hinc quod remanet, sic -ere poesin potest. 501, 21 quarum *formarum* additione ... reliquae species *metrorum* -xtae derivantur. CLAVD. 5, 52 imperium ... Romana manus -uit. 17, 86 alterno verum -ere modo. HIER. in Hab. 2, 3 p. 637 eloquii ... scripturarum testimoniis hinc inde -xti. in psalm. 20 sensus itaque iste -itur. AVG. civ. 16, 14 temporum dinumeratio decessione gignentium et genitorum successione -itur. gen. ad litt. 1, 8 p. 11, 24 per decessionem successionemque rerum saeculorum pulchritudo -itur. *cf. p. 691, 83.* FAV. EVL. p. 15 *canora vox* numeris modulisque -xta. BOETH. syll. hyp. 1 p. 853^B^ secunda propositio talibus terminis -enda est. mus. 2, 12 arithm. 2, 3 p. 85. CASSIOD. art. 3 p. 1180^B^ *syllogismus* veris propositionibus -atur. *nota*: NEMES. ecl. 9 fistula non vult ... -ere carmen. IVL. VAL. 1, 27 *solum* praedictis alveis ... olim consitum mox urbs una -uit. *de scriptore, i. q. componere*: NEP. Att. 16, 3 historiam -xtam eorum temporum (LACT. inst. 1, 11, 33 historiam ... -uit ex titulis. 1, 14, 10. OROS. hist. 7, 10, 4 hanc historiam diligentissime -uit. IOH. BICL. chron. II p. 211, 5). CAPITOL. Aur. 19, 2 fabellam vulgari sermone -unt. LAMPR. Alex. 48, 6. VOPISC. Aurelian. 30, 5 Syro sermone esset -xta *epistula* (PAVL. NOL. epist. 34, 2 hanc epistulam in tui sermonis retractatione -am). AVSON. 453, 2 quattuor ... libri de Vlixis errore -xti sunt (*cf.* RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 133^C^. VEN. FORT. vita Hil. 14, 50 indivisae trinitatis libros stilo tumente -uit). AMM. 26, 1, 1 examinatores -endi operis. AMBR. bon. mort. 1, 1 quoniam de anima superiore libro sermonem aliquem -uimus, faciliorem viam putamus de bono mortis conficere aliquid. HIER. epist. 120, 10. praef. Vulg. Iob

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

parvum comma...prosa oratione -itur. in Ier. 32,30. PS. RVFIN. in Os. 1,8 sicut prophetica oratio -uit. ZACCH. 1,15 simplici narratione -ere. PAVL. MED. vita Ambr. 1 luculento sermone -uit vitam (SIDON. epist. 4,10,2 ENNOD. epist. 2,1,10 p. 41). COD. Theod. 1,1,5 (*a. 429*) -endos codices. AVELL. p. 102,4 praesentem redarguant aliter sentire quam libellis et professione -uit. ENNOD. opusc. 3,135 p. 366,6 generalis indulgentiae pragmaticum ... tanta brevitate et luce -uit (PALLAD. hist. mon. II prol.). dict. 9,14 p. 454. IVNIL. 1,3 omnia . . . specie -untur historica. 1,4 gesta -ere. ISID. vir. ill. 4 Germani vitam -uit. *i. q. fingere, mentiri*: AMM. 30,4,18 dilationum examina longissima -entes. HIER. epist. 48,13 quam lubricis problematibus diaboli spiritu -xta subvertant. SCHOL. Cic. Bob. p. 305 fabulosa -ere. SCHOL. Verg. Veron. Aen. 2,101 ⟨bene fraus sum⟩ma -itur (*aliter* ANTH. 471,8 alitibus -ere fraudem). COD. Theod. 4,4,5 (*a. 416*) testimonia non scripta et falso -xta. EVSTATH. Bas. hex. 3,3 p. 892[B] mendacia -entes. CASSIOD. hist. 1,12 calumnias -ere. 3,6 explanationem -uit.

B *coniungere*: CIC. orat. 120 quid . . . est aetas hominis, nisi memoria rerum veterum cum superiorum aetate -itur? (rep. 1,16 *Plato* leporem Socraticum ... cum obscuritate Pythagorae . . . -uit. epist. 5,12,2 coniunctene malles cum reliquis rebus nostra -ere. 10,13,2). Tusc. 5,96 ita perpetuas et -xtas voluptates in sapiente fore semper. Att. 14,17,6 ista vero, quae tu -i vis, aliud quoddam separatim volumen expectant. HIRT. Gall. 8 praef. 2 Caesaris nostri commentarios. PROP. 2,1,35 te mea Musa illis semper -ret armis (SEN. contr. 7,5,7 epilogum defensioni. SEN. dial. 3,16,3 sceleribus scelera. PLIN. nat. 19,189 AVG. epist. 87,1). SEN. epist. 33,6 perpetua et inter se -xta sunt. 115,18 non perducent te apte verba -xta et oratio fluens leniter (PLIN. nat. 10,124. QVINT. inst. 9,2,46 schema εἰρωνείας faciat tropus ille -xtus. 9,4,23 in verbis et singulis et -xtis. 11,2,8). PLIN. nat. 20,116 omnia ex eodem nomine apud Graecos pendentia. QVINT. inst. 4 prooem. 7. 9,4,67 non modo membra atque incisa bene incipere atque cludi decet, sed etiam in iis, quae non dubie -xta sunt nec respiratione utuntur, illi velut occulti gradus sint. 11,2,43 quae statim referri non poterant, -untur postera die. decl. 265 p. 84,2 non si haec iuncta atque -xta sunt, continuo unius legis habent vim. IVV. 14,27 moechos ... tanto poterit -ere (*i. enumerare*) cursu. PLIN. epist. 8,4,7 non posse perinde carptim ut -xta . . . placere. PS. ORIG. tract. 8 p. 88,16 octo diebus -xtis atque continuis (AVG. util. cred. 17,35). IVVENC. 4,543. AMM. 18,1,1 Iulianus -xtis successibus clarus (91,9,1). AVSON. 455,2 heroidas . . ., quarum enumerationem multa veterum fabularum venustate -it. PANEG. 10,35. RVFIN. Orig. in cant. 3 p. 147[B] intellegentiam ... crebra opacitate -xtam. AVG. civ. 8,15 qua *ratione* elementa quattuor proportione -it atque ordinat. 15,8 generationes -rentur (15,21). cons. euang. 3,1 prol. ab hoc iam loco omnium omnia -amus et in unam narrationem faciemque digeramus. c. Faust. 12,7 si quaedam velut sub uno aspectu quasi -xta ponantur, ita coniungunt in contestatione Christi voces suas. mus. 2,12,23 -e igitur ista omnia atque pronuntia ... hoc totum -xtum ter pronuntiabo. epist. 235,2. gen. ad litt. 6,17 p. 191,18 causae . . . mundo -xtae. SVLP. SEV. dial. 1,26,7 tu ... residua Martini opera -e. THEOD. PRISC. log. 23 aliqua ex his, ut superius -uimus, concoquenda sunt.

C *continuare*: CIC. Cael. 18 ac longius quidem mihi -ere hoc carmen liceret. leg. 1,9 neque tam facile interrupta -o quam absolvo instituta. SEN. epist. 72,4 imperfectis adhuc interscinditur laetitia, sapientis vero -itur gaudium, nulla causa rumpitur. PLIN. nat. 2,189 -enda sunt his caelestibus nexa causis. 20,36 -imus et de sili. 21,135. 33,93 -ique par est reliqua circa hoc. 35,151 -isse his et plasticen conveniat. PS. RVFIN. in Am. 9,6 de laudibus dei pergit -xta praedicatio. AVG. c. Faust. 11,3 sequitur et -it dicens (c. Adim. 12 deinde -it et dicit. civ. 2,18. 19,23 deinde post verba huius quasi oracula sua ipse -ens. 20,21 de quibus sequentia -ens. lib. arb. 1,10,20 op. monach. 3,4. MACR. sat. 1,21,1 eodem ductu orandi reliqua -uit. 4,3,1 ENNOD. opusc. 3,53 p. 344. EVGRAPH. Ter. Haut. 199 reliqua verba -uit dicens. BOETH. cons. 4,2,58). serm. 342,1 sermo -xtus adiungit. *nota*: VIGIL. Trid. ad Ioh. 11 umbra quaedam nigrae nubis totam texit sive -uit regionem (*i. texto quasi contexit. cf.* AMM. 19,9,5).

part. perf. pass. pro adi. **contextus**, -a, -um: OROS. hist. 1,21,21 sequens libellus . . . -iora illorum temporum mala, exercitatioribus quippe ad nequitiam ... hominibus, continebit. *subst. n.* **contextum** *v. p. 691, 54.*

adv. **contextē**: GLOSS. conflatim, copulatim. συγκειμένως. *opp.* interrupte. CIC. fat. 31 si omnia antecedentibus causis fiunt, omnia naturali colligatione conserte -eque fiunt. 32. MAR. VICTORIN. rhet. 1,21 p. 208 non -e . . . narrare debebis nec causam omnem indicare, sed singulas causae partes proponere. DON. Ter. Hec. 590 sunt qui totum -e legant. Ad. 259. *cf.* VITR. 7,1,7.

contextim [*cf. c.* contexere, contextus. *Th.*]. *ad* contexere *IA1*: PLIN. nat. 10,147 turdi in cacuminibus arborum luto nidificantes paene -m. *ad* contexere *IIA*: AVG. epist. 147,37 est natura invisibilis . . . quae -m posuit apostolus dicens. cons. euang. 3,1,4 sicut -m Iohannes ipse commemorat.

contextio, -ōnis *f. a* contexere. *legitur non ante saeculum p. Chr. IV.*

I *i. q. textus*: AVG. in Iob p. 879,11 infirmos fratres tamquam lanuginantem tramam firmorum . . . spiritualium quasi staminum -e constringere. MART. CAP. 1,85 huic rosis decussatim vinctis sertata -o *datur* (*i. sertum*). COD. Theod. 7,6,12 (*a. 423*) sexta portio a gynaeciariis pro eadem -e suscepta. COD. Iust. 12,39,4 pro . . . -e *militaris vestis. translate*: ZENO 1,14,2 hominum conciliabulum est -o ista parietum. AVSON. 420,4 classis -o (COD. Theod. 7,17,1 [*a. 412*]). SYMM. or. 2,26 ex qua parte velocius in amnem medium -o *pontis* perveniret. VEG. mil. 2,21 per hanc -em in legionibus et omnium cohortium et equitum . . . servabatur una concordia. AVG. in psalm. 144,13 ista -o creaturae, ista ordinatissima pulchritudo, ab imis ad summa conscendens, ... nusquam interrupta. c. Faust. 6,8 in ipsa structura mundi eosdem principes tenebrarum . . . per omnem -em a summis usque ad ima colligata dicunt. MACR. sat. 7,16,4 quicquid a natura variis ornatibus comptum est, coepit a simplici et ita -is accessione variatum est. . . . nam sicut elementa prius extiterunt et ita reliqua corpora de commixtione eorum creata sunt *eqs.* MART. CAP. 8,810 ipsa extimi caeli -o eiusdem lucis fulgoribus revibravit.

II *de rebus incorporeis*: AVG. civ. 15,20 p. 100,18 in cuius filiis finitur illa -o *generationum* (16,10). mus. 3,4,7 nullus pedum erit a rhythmi continuatione seclusus . . ., nullum pedem ab hac -e esse immunem. MACR. somn. 1,5,18 -o ipsius *numeri* pari aequalitate procedat et resolutio aequaliter redeat ad monadem. AVELL. p. 762,8 ista -o numeri *undecim gentium*. BOETH. in top. Cic. 1 p. 278 argumentum propositionum -e dispositum. SYMM. epist. 4,42,2 litterarum -i (AVG. epist. 183,1 *litterarum* tenor omnisque -o. AVELL. p. 92,7 CANON. Migne 56,482[B]). HEGES. 4,7,44 ex -e sermonum (5,44,42; *utroque loco* contexione *Cassell.* AVG. gen. ad litt. 1,19 p. 28,7 -o sermonis. quaest. Simpl. 1,1,15). AVG. serm. 50,13 -o tota scripturae (362,15 gen. ad litt. 1,19 p. 28,10). gen. ad litt. 5,3 p. 141,7 narrationis (MACR. somn. 1,2,11 *et passim*). 12,3 p. 383,4 verborum (quaest. Simpl. 1,1,16 in psalm. 138,22 CLAVD. DON. Aen. 9,485. ISID. orig. 2,21,4 fit ... hoc schema non solum in singulis verbis, sed etiam in -e verborum). civ. 7,2 unius libri -e. 17,15 psalmi (in psalm. 47,1 in psalm. 26 serm. 2,13. 113 serm. 2,1. CASSIOD. in psalm. praef. p. 12[A] psalmorum -o. 30 concl. peracta est tam magni psalmi salubris et decora -o). c. Faust. 11,8 loci. c. Parm. 1,10,16 consequenti -e lectionis. PS. RVFIN. in Ioel 2,30 operis tota -o . . . nostra tempora quasi cumulum doceat amplecti. in Os. 11,1 -o explanationis. GREG. M. epist. 5,59 una concordiae fieret ex diversitate -o.

contextor, -ōris *m. a* contexere. GLOSS. II 468,61 ὑφάντης (contextus *cod.*). COD. Theod. 1,1,6,2 (*a. 435*) -es huius Theodosiani codicis.

***contextus**, -ūs *m. a* contexere. contexus: GLOSS. II 114,13. 448,39. III 376,24 (contextus et contexus). *de quarta declinatione* GRAMM. suppl. 125,28. GLOSS. ὕφος, συνύφασμα. *extat inde a* CIC. *et* LVCR.

I *de rebus corporeis*: **A** *proprie*: CIC. fin. 5,32 pennarum . . . -u corpori tegumenta *Philoctetes* faciebat. SEN. dial. 10,13,4 plurium tabularum -us caudex apud antiquos vocatur. *i. q. contextum, vestis*: GREG. TVR. Franc. 10,1 qui ante syrico -u ac gemmis micantibus solitus erat per urbem procedere trabeatus. **B** *translate: i. q. nexus, conexus*: LVCR. 1,243 ubi nulla forent aeterno corpore, quorum -um vis deberet dissolvere quaeque. VAL. MAX. 9,11 pr. *similitudinem oris et totius corporis* origini et -ui sanguinis respondere. SEN. benef. 6,22,1 -us velocitatis citatissimae in tot saecula promissas vices in medio itinere destituat. nat. 1,2,5 -us coronae (*i.* ἅλωος) perit. 2,1,1 caelum . . . an . . . sidera habeat . . . in -u sui fixa. 5,14,1 non tota solido -u terra in imum usque fundatur. epist. 71,12 non terra, non caelum, non totus hic rerum omnium -us. VLP. dig. 39,2,15,13 si domus unita sit -u aedificiorum. LACT. opif. 7,7 -um spinae a summo capite deductum longius extra corpus eduxit. AVSON. 449,2 -u ratis temere praeparatae *i. q. aedificia*: AMM. 16,10,15 per giganteos -us ad forum Traiani circumferens mentem.

II *de rebus incorporeis: i. q. nexus, conexus*: GLOSS. συνάφεια. CIC. fin. 5,83 videsne, ut haec concinant? et hercule mirabile est apud *Stoicos* -us rerum. respondent extrema primis, media utrisque *eqs.* (VAL. MAX. 5,1,8 SEN. nat. 2,47 ARNOB. nat. 5,35). VAL. MAX. 3,8,7 abigi debet Titius ab horum exemplorum -u. 7,2 ext. 1 -us querellarum . . . in -u rerum asperarum. SEN. clem. 1,4,2 hic maximi imperii -us in partes multas dissiliet. epist. 33,1 totus -us illorum *principum philosophiae* virilis est. QVINT. inst. 1,1,25 recto illo, quo primum scribi solet, -u. 3,7,15 operum, id est factorum dictorumque -us. AMM. 23,6,2 clarorum -u factorum. 30,7,4 -u suarum quoque suffragante virtutum. CHAR. gramm. I 158,12 -um declinationis (DIOM. gramm. I 330,5 *et saepe*). VLP. dig. 28,1,21,3 uno -u actus testari oportet. est autem uno -u nullum actum alienum testamento intermiscere. HIER. in Ezech. 7,5 p. 65 πλοκήν, id est ordinem -umque malorum omnium. AVG. civ. 15,20 usque ad Lamech ... generationum perveniente -u (SCHOL. Cic. Bob. p. 264 -um generis. p. 366). INST. Iust. 2,10,3. SCAVR. app. gramm. VII 33,14 in -u histo-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

riae vel latinitatis ... primum indicativi modi verbum ponimus. *de contextu sermonis*: CIC. part. 82 in toto quasi -u orationis (SEN. benef. 5, 25, 6. QVINT. inst. 8, 4, 8 in -u et cursu *orationis*. PLIN. epist. 4, 9, 13 orationes nostrae varietatem duarum, -um unius habuisse credantur. DIOM. gramm. I 453, 22 in -u partium orationis. PS. RVFIN. in Os. 14, 2 miro -u procedit oratio. MART. CAP. 3, 272 -us orationis ... adimit aut mutat proprios sonos singulis vocibus. 5, 513 in coniunctis verbis orationisque -u). VAL. MAX. 5, 4, 7 a ... sacratissimo templo ad necessarium ... urbis locum -us operis nostri progressus fuerit (*cf.* SEN. dial. 1, 1, 1. nat. 6, 1, 3 propositi operis -us exigit. epist. 106, 1 id, de quo quaerebas, veniebat in -um operis mei. TAC. hist. 2, 8 AVG. civ. 17, 15. *cf. p. 692, 82*). PETRON. 20 deficiente fabularum -u. PLIN. nat. 10, 120 luscinias ... in diem nova loquentes, longiore etiam -u. QVINT. inst. 5, 13, 28 per partes dissolvitur, quod -u nocet. 8, 2, 14 in -u et continuatione sermonis (8, 3, 38. 8, 6, 21. 10, 7, 13 HIER. in Hab. 1, 6 p. 599 in Naum 3, 13 p. 580. BOETH. in Porph. isag. p. 150, 14 oratio -usque sermonum). 9, 4, 55 rythmi ... habent ... *nullam* in -u varietatem. 9, 4, 66 ne *media orationum* ... brevium -u resultent. 9, 4, 127 lenis et fluens -us. 9, 4, 129 historia ... orbem quendam -umque desiderat. 10, 7, 26 -um dicendi intermittere veremur (11, 3, 39 non interrumpendus est -us. *cf.* MART. CAP. 5, 552). 11, 2, 2 rerum ac verborum -um sequi (11, 2, 24. 11, 2, 28 -um verborum, qui est difficillimus, continua et crebra meditatio, partes ... repetitus ordo coniungat. MOD. dig. 40, 4, 44). VLP. dig. 32, 76 ex -u testamenti. DIOM. gramm. I 473, 19 poesis -us et corpus totius operis effecti ut Ilias *eqs.* PRISC. gramm. II 372, 7 euphoniae ... causa concisio facta est ... nec non etiam in -u diversarum dictionum. III 111, 14 in dictionum ordinatione disceptamus rationem -us. HIER. epist. 42, 2 sicut tibi ipsa scriptura atque -us, lecta attentius, poterunt demonstrare. PS. RVFIN. in Am. 3, 13 quantum ad -um ... respicit lectionis. 5, 14 subicit ... quod habeat ad superiora -um. in Ioel 2, 30. in Os. 11, 3 narrationis ... abrupere -um. AVG. c. Iul. op. imperf. 5, 10 omnem illum -um de Abraham et Sara, qui emortuis iam corporibus filium pro munere acceperunt. 6, 32 verum totum -um loci ipsius ventilemus. SCHOL. Cic. Bob. p. 246 in toto -u huius epilogi. POMPON. dig. 35, 1, 111 quod reliquum per -um scriptum est remanere apud eum. *i. quod liber continet*: PS. RVFIN. praef. in proph. p. 961^{A} posterior translatio, etsi non multum ipsi -ui splendoris adiecit. COD. Iust. 1, 17, 2, 2 prima pars totius -us. EPIST. pontif. 557 Thiel 10 praef. 1 litterae traditae nos ipsis -us sui contristavere principiis. *actionem significat*: LIV. 25, 25, 8 castra -u parietum pro muro saepta. QVINT. inst. 1, 1, 25 litterarum nomina et -um priusquam formas parvuli discant. *cum genetivo obi.*: SEN. nat. 6, 30, 3 Hispanias a -u Africae mare eripuit. HIER. in Hab. 1, 12 p. 602 discordet a -u superiorum. *nota*: GLOSS. III 376, 24 -us παράφρασις. *Jacobsohn.*

contexus *v.* contextus. **conthēroleta** *v.* contiroleta.

conticeo, -ēre [*cf. c.* conticescere *et c.* tacere, reticere. *Th.*]. GLOSS. παρασιωπῶ. σιγῶ. σιωπῶ. *singulas partes verbi pertractat* PRISC. gramm. III 470 *sq. enumerat etiam formas passivi* conticitum *et part. fut.* conticiturus *al. quarum nobis desunt exempla. idem perfectum* -ui *huc, non ad* conticesco, *refert.* *i. q. tacere, silere*: *de rebus personatis*: CALP. ecl. 4, 98 virides audito Caesare silvae -ant. HIER. in psalm. 20 impia synagoga -at. in Is. 1, 1 p. 8 Montani deliramenta -ant. *de hominibus*: PROSP. carm. de ingrat. 956 -ant igitur. GREG. TVR. Mart. 1, 6 -ere eximie melius putavimus. *transitive*: PROSP. epist. 1, 3 *quia* nullo periculo quae intellegi nequeant, -antur (*cf. p. 696, 78 sq.*).

conticēsco (conticisco), -uī, -ere [*cf. c.* con *et* tacere, obticescere. *Th.*]. PRISC. gramm. III 471, 5 conticesco: quidam tamen 'conticisco' protulerunt. *sic apud* PLAVT. *et passim ap. alios traditum.* *perfectum multo frequentius est.* *de significatu*: PAVL. FEST. p. 58 consiluere Ennius pro -uere posuit. DIFF. ed. Beck p. 46, 30 obticuit qui nullam spem loquendi reliquit, -uit qui undique silentium praestitit, reticuit qui silentio responsa finit, quasi retro tacet (= GRAMM. suppl. 286, 14). MAR. VICTORIN. defin. p. 37, 3 -ere est tacere (BOETH. in top. Cic. 3 p. 325 ISID. orig. 1, 30, 1. 2, 29, 6). ISID. orig. 5, 31, 8 -ere enim silere est (nat. 2, 3). GLOSS. καταφιμῶ. -it σιωπᾷ. ἀποσιωπᾷ. -ere: quiescere. -iscere: tacere. -uit: tacuit, siluit. -uimus: tacuimus. -erunt: loqui cessaverunt. tacuerunt. *inde a* PLAVTO, *deest ex. gr.*: TER. CATVLL. LVCR. TIB. PROP. MANIL. VELL. VAL. MAX. PERS. IVV. TAC. SVET. *et plerisque scriptoribus. singulis legitur locis ap.* HOR. CVRT. PETRON. ICTOS CLAVD., *frequentissime* CIC. (15^{ies}).

I ***intransitive*:** **A** *proprie*: *i. q. tacere, silere, loqui, audiri desinere, obmutescere, hic illic etiam quiescere, silentium tenere, obticere*: **1** *de hominibus*: PLAVT. Asin. 448 Bacch. 798 Merc. 271 Mil. 410 Rud. 1356. VARRO ling. 7, 79 -erunt homines. rust. 1, 49, 1. CIC. Catil. 3, 10 repente -uit. Pis. 26 cum obmutuisset senatus, iudicia (*i. iudices*) -issent. har. resp. 23 si ludius constitit aut tibicen repente -uit (= ARNOB. nat. 4, 31. GRAN. LIC. p. 20 antequam tibicines -issent). de orat. 3, 143 haec cum Crassus dixisset ... ipse -uit et ceteris silentium fuit. ac. 2, 93 quo in numero -isti. Tusc. 2, 3 qui iam -erunt paene ab eo ipso foro inrisi. Att. 1, 16, 10 -uit et considit. ad Q. fr. 2, 8, 1 -ui ... quievi. VERG. Aen. 2, 1 -uere omnes (*quae clausula identidem in parietibus Pompeianis scariphata legitur, notandum* CORP. IV 2213 contíquere. IV suppl. 4665. 4675 *et* Röm. Mitteil. 8 p. 57 contiquere. AVSON. 457, 1). Aen. 2, 253. 3, 718 -uit factoque hic fine quievit. 6, 54 talia fata -uit. 9, 235 Rutuli somno vinoque soluti -uere. OV. met. 6, 293. 10, 430 LIV. 44, 36, 14 SEN. dial. 5, 23, 3. 5, 36, 3 epist. 10, 5. 56, 7 servorum turba. 87, 11 video non futurum finem in ista materia ullum nisi quem ipse mihi fecero. hic itaque -am (*i. desistam*). PETRON. 12 subito exanimatus -uit. VAL. FL. 1, 59. 295. SIL. 15, 68 -uit Voluptas finisque est addita dictis. STAT. Theb. 5, 195 -uere chori (CLAVD. rapt. Pros. 1, 210). QVINT. inst. 2, 15, 28 -it sed sermonem suscipit Polus. PLIN. epist. 1, 5, 7. 2, 18, 2. 7, 33, 7. FRONTO p. 234, 20 N. eam consolabitur ... loquendo pariter -endo. VLP. dig. 48, 19, 6 qui tam diu -erunt. APVL. met. 4, 35. 11, 16. LACT. inst. 4, 27, 14 in perpetuum -et. HIL. op. hist. frg. 2, 8. OPTAT. 2, 1 p. 36, 3 soli -ite. AMM. 19, 10, 3 vulgus ... lenitum -uit. 20, 4, 4 -uit hisque adquieverat Iulianus. 21, 15, 3 anhelitu iam pulsante letali -uit. AMBR. hex. 6, 7, 40 Iudaei -ant et Arianus cum suis parentibus obmutescant. parad. 8, 38 -ant ... repugnatores isti veteris testamenti. HIER. epist. 53, 8 -uit omnis populus. 120, 10 aeterno ... silentio -ere (in Zach. 1, 5 p. 818). VVLG. thren. 2, 10 -erunt senes filiae Sion (ἐσιώπησαν). AVG. in psalm. 145, 20 SVLP. SEV. dial. 1, 2, 6 (1, 27, 7) MART. CAP. 4, 424. 7, 725. 9, 996. SIDON. epist. 8, 1, 3 per omnia omnino -endum. 9, 13, 1 curam ... assumere -endi. EVGRAPH. Ter. Eun. 474 -ant potius quam satis laudent. Ad. 335. *de oraculis*: CASSIOD. in psalm. 64, 9 tunc enim et Delphicus Apollo -uit. *ibid.* cum sua numina -isse cernerent. *nota*: LIV. 30, 30, 2 attoniti -uere. SOL. 2, 35 homo quem prius viderit *lupus* -it. *cum praepositionibus*: QVINT. inst. 6, 1, 42 -unt ad hos casus. VIRG. gramm. epist. 2 p. 121 de pronomine magis -ere quam aliquid dicere. ARNOB. nat. 3, 38 ut de mediis -amus auctoribus. MAR. VICTORIN. rhet. p. 266, 33 de modo -ens. ISID. sent. 3, 45, 3 de plebibus sibi commissis. AMM. 16, 12, 70 super Iuliani gloriosis actibus -ens. ISID. sent. 3, 44, 4 -unt a docendo. **2** *de bestiis*: OV. fast. 4, 490 canes (5, 430 canis ... aves). PLIN. nat. 11, 26 *apes*. APVL. met. 5, 28 loquax ... avis. MACR. sat. 1, 3, 12 galli. **3** *de rebus personatis*: CIC. p. red. in sen. 17 dum -ret illa lamentatio et gemitus urbis (SEN. epist. 24, 14 gemitus et exclamationes). Marcell. 9 nec ulla umquam aetas de tuis laudibus -et. Phil. 14, 33 numquam ... de vobis eorum gratissimus sermo -et. Brut. 19 iam pridem quidem -erunt tuae litterae (*paulo aliter infra l. 65*). AETNA 379 post ubi -uere *venti* mora velocius urgent. HOR. epist. 1, 18, 43 -uit lyra. OV. met. 5, 574 undae. fast. 6, 348 vacuae -uere molae. Pont. 2, 5, 48 cum tu desisti mortaliaque ora quierunt, tectaque non longa -uere mora. ELEG. in Maecen. 52 postquam victrices -uere tubae (MART. 7, 80, 2). LIV. 2, 29, 11 -iscet furor. 2, 55, 10 -ente tumultu (22, 55, 8. 25, 10, 6. 26, 45, 6). 4, 1, 5 actiones tribuniciae. CORN. SEV. carm. frg. 13, 11 -uit Latiae tristis facundia linguae. LVCAN. 5, 132 muto Parnasus hiatu -uit. 6, 470 aequor intumuit, rursus ... -uit. PLIN. nat. 28, 27 convivium. VAL. FL. 2, 263 domos (STAT. Theb. 5, 310. 6, 46 MART. 7, 32, 2). 3, 302 mens conscia vatum -uit. 3, 732 flamina -uere (ARNOB. nat. 2, 37), tacet cum flatibus aequor. 7, 432 ora -isse viri. SIL. 1, 139 fibraeque repente -uere. STAT. Theb. 8, 268 uno ratis obruta somno -uit. PS. QVINT. decl. 19, 1 quidquid erumpere posset in proclamationem parricidio peractum est, in orbitate -uit. ARNOB. nat. 2, 37 orbis iste terrarum solitudinis vacuae silentio -es. QVEROL. p. 10, 2 assertio. HIER. in Dan. 10, 4 unde eorum deliramenta -ant. VVLG. Is. 24, 8 quievit sonitus laetantium, -uit dulcedo citharae (*utroque loco* πέπαυται). AVG. civ. 7, 26 p. 307 -uit oratio. COD. Theod. 11, 24, 6 pr. (*a. 415*) examinatio -at. *cum praepos.*: HIER. in Is. 39, 1 p. 476 de cuius seu morte seu vita scriptura -uit.

B *translate*: *i. q. perire, cadere, evanescere sim.*: **1** *de rebus personatis, plerumque incorporeis*: CIC. Mur. 22 artes ilico nostrae -unt. Brut. 324 studium nostrum -uit subito et obmutuit. off. 2, 3 illae ... litterae -erunt forenses et senatoriae. CVRT. 10, 7, 13 -erat magis quam elanguerat militaris favor. FRONTO p. 145, 11 N. comitium et rostra et tribunalia Catonis et Gracchi et Ciceronis ... hoc potissimum saeculo -ere. AMM. 22, 16, 17 nec harmonica -uit (*praecedit* doctrinae silent). 28, 6, 25 cladibus vexata -uit Tripolis. VVLG. Is. 15, 1 Moab -uit (*bis.* ἀπολεῖται). Ier. 25, 37 -erunt arva (παύσει). 47, 5 -uit Ascalon (ἀπερρίφη). **2** *de personis*: VVLG. I reg. 2, 9 impii in tenebris -ent (*gr. deest*). Ier. 48, 2 silens -es (παῦσιν παύσεται). 49, 26 omnes viri proelii -ent (*praecedit* cadent iuvenes; πεσοῦνται). 50, 30 omnes viri bellatores eius -ent (ῥιφήσονται). Os. 4, 6 -uit populus meus (Soph. 1, 11. *utroque loco* ὡμοιώθη *per errorem ex hebr. homonymo ortum*). Abd. 5 si fures introissent ... quomodo -isses? (ἀπερρίφης).

II ***transitive*:** *i. q. reticere, celare*: PS. CYPR. Iud. incred. 8 ut conversas mentes sileam ... multiplicatum ... credentium populum -am. ARNOB. nat. 5, 2 quid primum, quid ultimum exsequatur animus vel -at. EVGRAPH. Ter. Hec. 616 ne possit, quod rogatus est, -ere.

conticinnum, -ī *n. et* **conticinium**, -iī *n.* [*a* conticescere *ductum esse videntur.* conticinium *terminationem a voc.* gallicinium *accepit. Th.*]. *i. unum e septem temporibus noctis. scriptores ad unum omnes*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Varronem ultimum secuti sunt fontem. *traditur*: conticinnum *ap.* PLAVT. Asin. 685, conticinum *ap.* AVR. Fronto p. 31, 17 N. PRISC. gramm. III 472 (*cod. C*), conticuum *ap.* MACR. sat. 1, 3, 12, conticium *ap.* CENS. 24, 2. conticinium NON. p. 62 SERV. PRISC. ISID. orig. 5, 31, 8 nat. 2, 3 GLOSS. GLOSS. ὁ μεταξὺ ἀλεκτρυωφωνίας χρόνος. ἡσυχία. primum tempus noctis cum omnia quiescunt. prima pars noctis a conticiscendo. est quando omnes silent. conticescere enim silere est (= ISID. orig. 5, 31, 8 nat. 2, 3). -o tempore noctis post galli cantum quod (*? l.* quo *vel* quando) cecinit et conticuit. PLAVT. Asin. 685 redito huc conticinno (*sic* VARRO ling. 7, 79 *et codd. Plauti*, conticinnio VARRO ling. 6, 7). VARRO ling. 6, 7 intempestam Aelius dicebat cum tempus agendi est nullum, quod alii concubium appellarunt ... alii ab eo quod sileretur silentium noctis quod idem Plautus tempus conticinnium (*deest F*). 7, 79 putem a conticiscendo conticinnum (conticinnam *F*), sive, ut Opilius scribit, ab eo cum conticuerunt homines. frg. Serv. Aen. 2, 268 sunt autem solidae noctis partes secundum Varronem hae: vesper a conticinium, intempesta, nox, gallicinium, lucifer. AVR. Fronto p. 31, 17 N. media nox ... tum autem gallicinium ..., iam conticinum (conticinium *margo*) atque matutinum atque diluculum usque ad solis ortum. PRISC. gramm. III 472, 9 ipsa res (*sc. conticere*) conticinium (conticinum *C*). CENS. 24, 2 conticium cum *galli* conticuerunt. NON. p. 62 conticinium noctis primum (*sic*) tempus quo omnia quiescendi gratia conticescunt. SERV. auct. Aen. 3, 587 sane noctis septem tempora ponuntur: crepusculum ... fax ... concubium ... intempesta ... gallicinium, ... conticinium, post cantum gallorum silentium, aurora vel crepusculum matutinum. MACR. sat. 1, 3, 12 gallicinium, inde conticuum, cum et galli conticescunt et homines etiam tum quiescunt.

conticisco *v. p. 695, 59.*

(**conticitor,** -ōris *et* **conticitrīx,** -īcis). PRISC. gramm. III 472, 9 dic nomen verbale ex eo quod est conticoo: -r, -x quae quamvis regula concedat dicere tamen nisi in usu inveniamus auctorum non temere debemus proferre. *Gudeman.*

conticuum *v. l. 28.*

σκολοπένδρα **contifex** centipes GLOSS. II 433, 50.

contiger *a* contus *et* gero. *qui contum gerit*: PAVL. NOL. carm. 23, 188 clauserat hic manibus vultus et fronte supina contigero similis iuveni spectabat in altum.

contīgnatio, -ōnis *f. a* contignare. GLOSS. II 575, 33 tectio domus. V 617, 27 iunctura trabium quia tignum dicitur trabes. *cf.* II p. XIII. *tignorum coniunctio, contabulatio*: CAES. civ. 2, 9, 2 duo tigna transversa iniecerunt ... quibus suspenderent eam -em quae turri tegimento esset futura *eqs.* 2, 15, 1 aggerem novi generis ... ex latericiis duobus muris ... atque eorum murorum -e (-em *codd., corr. Nipp.*) facere instituerunt. BELL. Alex. 1, 3 sine -e ac materia sunt aedificia *Alexandriae*. LIV. 21, 62, 3 in foro boario bovem in tertiam -em sua sponte escendisse. VITR. 2, 8, 17 *parietes* latericii vero nisi diplinthii ... non possunt plus unam sustinere -em (PLIN. nat. 35, 173). *ibid.* altitudines ... -bus crebris coaxatae. *ibid.* moenibus e -bus variis alto spatio multiplicatis. 2, 8, 20. 2, 9, 6. 4, 2, 1 trabes enim supra columnas ... ponuntur, in -bus tigna et axes. 5, 1, 1. 5 supra basilicae -em ambulantes. 5, 1, 6 porticuum -es. 5, 10, 3. 4. 6, 3, 2. 9. 6, 6, 7. 7, 1, 1. 5. 7, 3, 1. 7, 5, 6. 9 praef. 7. COLVM. 1, 6, 3 in rustica parte magna et alta culina ponetur, ut et -o careat incendii periculo. PLIN. nat. 13, 101 templorum veterum -es. 29, 132. 36, 100 NERAT. dig. 39, 2, 47. PAPIN. dig. 8, 2, 36 binas aedes una -e tectas. PALLAD. 1, 9, 2 ut aequalis et solida fiat -o. 1, 13, 1. AMM. 19, 5, 5 ad -em turris tertiam ascenderunt. 31, 13, 14 agrestem casam secunda -e fabre munitam. VVLG. II par. 34, 11 ut emerent lapides ... ad -em (στεγάσαι) domorum. eccles. 10, 18 in pigritiis humiliabitur -o (δόκωσις). RVFIN. Orig. in cant. 3 p. 148[B]. CORP. VIII 1338 contig⟨nationem ...⟩. NOT. Tir. 100, 10.

contīgno, -ātum, -āre [*a* con *et* tignum. *Th.*]. GLOSS. -are comportare. *i. q. contabulare*: CAES. civ. 2, 15, 2 quidquid est -atum, cratibus consternitur. VITR. 1, 5, 4 ut itinera sint interioribus partibus turrium -ata neque ea ferro fixa. PLIN. nat. 9, 7 ossibus tecta -are. HIER. in Ier. 22, 14 p. 990 aedificasti tibi ... cenacula ... -ata cedro (*ex* LXX *qui* ἐξυλωμένα ἐν κ., VVLG. laquearia cedrina. *cf.* PAVL. NOL. carm. 27, 400 quasi -ata sacris cenacula tectis). in Agg. 1, 3 p. 743 si quis ... in voluptate et luxuria saeculari suam -at domum. 1, 8 p. 746 tantum ad -andum ligna fuisse necessaria.

contignum frustum carnis cum septem costis demptum PAVL. FEST. p. 65. *L.*

contiguitās, -ātis *f. a* contiguus. BOETH. top. Arist. 4, 2 p. 945[A] -em id ipsum quod est continuitatem .... non ... necessarium -em continuitatem esse, sed e converso continuitatem -em; non enim omne contiguum continuatur, sed quod continuatur contiguum est.

1. contiguō *v. p. 699, 15.*

2. contiguo, -āre *a* contiguus. VEN. FORT. carm. 7, 9, 8 litoris Oceani contiguante (continguante *R*, contingante *F*) salo. *i. vicinante.*

contiguus, -a, -um [*cf. c* contingere. *Th.*]. GLOSS. proximus, coniunctus, pessimus, dictus (proximus, tactus?). -um proximum aut tactum, iuxta mentum, coniunctum vel propinquum, quod contingi potest. -a prope, proxima. -i sub uno manentes. -is iugis vel conpetentes. *inde a* VERG. (*sensu passivo*). *singulis locis legitur apud* VERG. PLIN. nat., *binis*: OV. GRATT., *tribus*: TAC., *saepius apud posteriores, imprimis* AMM.

1 *sensu* ***activo***: *i. qui ita propinquus est, ut contingat aliquem, vicinus, finitimus*: *res*: *absolute*: OV. met. 4, 57 -as (continuas *Nς*) tenuere domos. GRATT. 8 -as (*i. affines*) ... ex artibus artes proserere. 37 -um (*i. -o*) sorbens de flumine rorem. CYPR. GALL. Ios. 291 -is ... arvis. VIGIL. TRID. ad Ioh. 6 p. 555[A] in horti, qui -us iungebatur, secreta secessit, hoc est ab ecclesia non recessit. AVSON. 369, 14 *sol* -os nullum transfundit lumen in ortus (*i. in locum conceptionis*). AMM. 16, 2, 10 dies umectus ... vel -um eripiebat aspectum. 20, 8, 10 mortem -is assultibus intentarent. 24, 4, 19 muri -um latus. 31, 15, 4 parietibus moenium aedibusque -is (*Petschenig*, continuis *codd.*). ANON. de mach. bell. 3 a societate ... -ae terrae prohibiti. CLAVD. rapt. Pros. 1, 170 lambit -as innoxia flamma pruinas. PAVL. NOL. carm. 16, 79 ad quem -is fecissent verba loquellis. 23, 207. 28, 112 -am ... accurrimus aulam. SVLP. SEV. dial. 1, 14, 2 fiscella. COD. Theod. 11, 30, 63 (*a. 405*) in proximis atque -is provinciis. 10, 10, 27, 5 (*a. 415*) intra -as vicinasque provincias (10, 1, 13. 11, 31, 9). NOVELL. Theod. 5, 3, 1 (*a. 441*) fundos -os vel propinquantes. RVT. NAM. 1, 531 portum. CAEL. AVR. chron. 5, 2, 34 -os vel superpositos lacertos ... pati. *cf.* 1, 4, 97. 2, 13, 180. SIDON. carm. 15, 62 Martis -um ... sidus. 18, 6 collis. epist. 7, 10, 1. PAVL. PETRIC. Mart. 1, 368 agrum. 2, 182. 5, 417. 627. 6, 73 *fluvius* moenibus urbis iunctus -is adlambit saxa fluentis. *cf.* 6, 300. 481 visit. nepot. 9. MIRAC. Theclae 1 p. 170, 1 silvam. *neutr. pro substantivo*: HIL. in psalm. 60, 2 -a oceani. AMM. 17, 7, 2 -a vel apposita cernebantur. 27, 12, 17. SVLP. SEV. chron. 2, 34, 2 -a quaeque ac vastissima ruinarum purgari. CLAVD. MAM. anim. p. 144, 17 a terrae -is. MART. CAP. 1, 39 *virginem* cum Iuppiter ... de proximo -oque suspexit. *additur dativus*: PLIN. nat. 2, 43 *luna* alias admota caelo, alias -a montibus. TAC. ann. 6, 45 *pars circi* Aventino -a. 15, 38, 5. PANEG. 7, 22 *aedificia* sideribus et caelo -a (*Bähr.*, digna *M*) et vicina. HIL. in psalm. 59, 8 mons ... Arabiae Mesopotamiaeque -us. AMM. 14, 8, 13 Arabia ... Nabataeis -a. 17, 13, 4 insularem anfractum aditu (*dat.*) Parthisci paene -um. 20, 11, 10 crates ... parietibus -ae. 25, 7, 14 loca -a flumini. 27, 4, 6. 28, 2, 7 (*in imagine*) *Romanorum* fortunam sempiterna fides caelo -am fecit. 29, 5, 11. 29, 6, 19 *al.* SCHOL. Stat. Theb. 5, 347 cuius lacus -us est Arethusae. RVFIN. Orig. in cant. 3 p. 167[B] *saxum* muro ... -um. CLAVD. 8, 481 aquas ... hostibus ... -as. AVG. civ. 8, 21 aer ... aetheri terraeque -us. serm. 164, 2 ut sibi (*apostolo*) sint eadem verba -a. c. Secundin. 20 p. 938, 1 terris vel regionibus sibimet vicinitate -is. conf. 8, 6, 15. SVLP. SEV. dial. 1, 3, 3 *tugurii* tectum ... -um terrae. 1, 3, 6. 1, 10, 1. 1, 15, 3. 1, 17, 2 *montis* cacumen caelo paene -um (*cf.* AMM. 28, 2, 7). 3, 10, 3 PAVL. MED. bened. 4, 1. OROS. hist. 1, 2, 61 qua *Italia* continenti terrae communis et -a est. 2, 18, 7. 7, 35, 17 ad -a miscendae pugnae spatia. PS. VICT. VIT. pass. 16 GREG. TVR. Franc. 7, 34. *inde translate vel in imagine*: AMM. 21, 6, 2 suspiciones -ae veritati. 26, 1, 1 ut et pericula declinentur veritati (-tis *V*) saepe -a. 28, 1, 56 -a morti tormenta. EVSTATH. Bas. hex. 5, 6 p. 915[A] *rosae spina* adiuncta est, ut esset ... voluptati sollicitudo -a. BOETH. mus. 4, 1 ut tarditas proxima stationi est, ita gravitas -a taciturnitati. *animantia*: OV. ars 3, 410 Ennius (*i. simulacrum Enni*) emeruit ... -us poni, Scipio magne, tibi. TAC. ann. 2, 60 Cappadoces. PANEG. 12, 24 proximus nobis Italus et -us ... Hispanus. AMM. 14, 2, 3 *nautae* litoribus ... -i. 16, 9, 3 ducem parti (*i. regioni*) nostrae -um. 19, 1, 7 venientem iam telo forte -um. 21, 12, 6. 23, 6, 60. 71 (continui *codd.*). 24, 6, 10 ubi vicissim -ae se cernerent partes. *in imagine*: 15, 5, 37 Constantius ... iam caelo -us (*i. iam paene deus*). CLAVD. 5, 219 parcite -o ... hosti. SVLP. SEV. dial. 2, 3, 2 -a ... iumenta. 2, 9, 1 *vacca* nobis coepit esse -a. LEO M. serm. 82, 2 (continua *cod. Bon. et prima ed.*). *incerta lectio*: CYPR. GALL. exod. 1288 (contagia *libri*). VEN. FORT. vita Germ. 72, 193 -ae gentes. CARM. epigr. 1516, 1 (*a. 479*) sanctis -us sacroque patri. *de consanguineis*: MART. CAP. 1, 24 certum est ... nostrum ex -is (*i. ex eadem stirpe*) venire pectus. *de tempore*: AMM. 31, 14, 1 perit Valens quinquagesimo anno -us (24, 1, 10 *senex* centenario iam -us). AVG. c. Iul. 1, 5, 20 doctores et defensores antiquos et nostrae aetati -os. EVSTATH. Bas. hex. 2, 8 p. 888[B] nox *diei* sua vicinitate -a est. *nota*: AVG. epist. 55, 28 *pars anni* confinis atque -a (continua $P^1 P^2 M$) dominicae passionis (passioni *PR edd.*). *hinc transit in notionem continuus* (*cf.* BOETH. top. Arist. 4, 2 p. 945[A] quod continuatur -um est): GELL. 9, 1, 2 ut -i magis directioresque ictus fiant. CASSIAN. inst. 2, 5, 5 cum ... psalmos ... -is versibus ... cantasset. EVCHER. instr. 1, 18 *homines* qui tunc -o tempore subsecuti sunt. PAVL. PETRIC. Mart. 3, 421 ducens -os sera in ieiunia soles. 4, 347 -o ... sermone loquemur. 4, 520. 629. 5, 113. 651 -um ... per annum. CORIPP. Ioh. 4, 1011 sanguis perfundit harenas -o rivo. ISID. praef. test. 10 duodecim *libri prophetarum* breves sunt et -i. *nota*: LEO M. serm. 43, 2 vicinum nimis atque -um est, ut etiam magnos animos ista concutiant. *cf.* CLAVD. MAM. anim. p. 161, 18 -us ... gradus est, ut ... feraris in deum.

2 *sensu* ***passivo***: *i. qui contingi potest, accessibilis; cf.* DVB. NOM. gramm. V 573, 7. CHALC. comm. 202 -um, quod tactui resistit.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

VERG. Aen. 10, 456 hunc ubi -um missae fore credidit hastae (ARVS. gramm. VII 462, 7). ARNOB. nat. 2, 15 *animas esse* divinas ... neque ulla[m] corporis attrectatione -as. 2, 30 quod ... -um non est et ab legibus dissolutionis amotum. CHALC. transl. p. 31^{B} *mundus* corpulentus visibilisque et ... -us (ἁπτός. CIC. Tim. 13 tractabile). p. 32^{C} machinam visibilem -amque fabricatus est. p. 45^{C} acies -ae imaginis occursu repercutitur (comm. 248). comm. 345 quomodo ... possumus dicere tangi aliquid, quod ex natura sua minime -um est! 255 pura puris -a fore miscerique.

syn.: *ad 1*: vicinus (COD. Theod. 10, 10, 27, 5), proximus (COD. Theod. 11, 30, 63), propinquans (NOVELL. Theod. 5, 3, 1), admotus (PLIN. nat. 2, 43), finitimus, confinis (AVG. epist. 55, 28), appositus (AMM. 17, 7, 2). *opp.*: *ad 1*: remotus.

adv. **contiguē**. *i. q. ex ordine, deinceps, statim*: SERV. Aen. 7, 139. MART. CAP. 9, 909 eam -e sequebatur. **contiguō**. IORD. Get. 2, 13 accolas -o vocatos. *Hoppe.*

? **contila** μεσαύλιον GLOSS. II 521, 53 (= cortina? cortile *Italorum conf. Heraeus et Bücheler*). *L.*

continēns, continenter *v. sub* contineo.

※**continentia**, -ae *f.* [*a* continere, continens. *Th.*]. *plur.*: HIER. epist. 100, 5 -is ac ieiuniis. *definitiones*: CIC. inv. 2, 164 -a est, per quam cupiditas consilii gubernatione regitur. PS. HIL. libell. 17 est -a appetendarum omnium rerum malarum refrenatio. ISID. diff. 1, 84 inter castitatem et -am hoc interest, quod castitas est corporis incorruptio, -a vero post corruptionem sexui renuntiatio (*cf.* CASSIAN. conl. 12, 11). DIFF. ed. Beck p. 29, 5 abstinentia est, quae ab alienis abstinet, -a, quae continet se a suis. *legitur inde a* TER., *christianis adamata*.

1 *i. q. abstinentia, modestia, temperantia sim.*: **a** *absolute*: GLOSS. ἐγκράτεια. TER. Andr. 92 magnum exemplum -ae. CIC. Verr. 3, 10 cuius fidem -amque cognoverant (AMM. 16, 7, 6). 4, 1 legem sibi ipsi dicunt innocentiae, -ae virtutumque omnium, qui ab altero rationem vitae reposcunt. 5, 115 conferte ... huius libidines cum illius -a (Catil. 2, 25 hinc -a *pugnat*, illinc libido. SALL. Catil. 2, 5 pro -a et aequitate lubido atque superbia invasere). Mur. 23 Flacc. 28 Planc. 3 *al.* inv. 2, 164 eius (*temperantiae*) partes -a, clementia, modestia. Brut. 272. leg. 1, 50 quid de -a, quid de verecundia, pudore pudicitiaque dicemus? parad. 12 quid -a C. Fabrici, quid tenuitas victus M'. Curi sequebatur? off. 2, 77 abstinentia et -a (VAL. MAX. 4, 3 *tit.* de abstinentia et -a. QVINT. inst. 5, 10, 73). 3, 96 altera *pars honestatis* in conformatione et moderatione -ae et temperantiae cernitur. 3, 116 restat quarta pars, quae decore, moderatione, modestia, -a, temperantia continetur. ad Q. fr. 1, 1, 8 summa integritate -aque. epist. 15, 4, 1 aequitate et -a (CASSIOD. var. 1, 4, 5 vixit tanta -a, ut aequitatem ... doceret exemplis). CAES. Gall. 7, 52, 4 nec minus se in milite modestiam et -am quam virtutem atque animi magnitudinem desiderare. NEP. Att. 13, 4. frg. 46 video ... qui in schola de pudore et -a praecipiant argutissime, eosdem in omnium libidinum cupiditatibus vivere. VAL. MAX. 2, 5, 5. 2, 10, 8. 4, 3, 2 ex eodem naturae utero et -a nata est et Cato. SEN. dial. 6, 2, 3 frugalitatis -aeque. 9, 9, 2 -am augere, luxuriam coercere. CVRT. 4, 10, 23 mansuetudinis et -ae. 6, 6, 1 -amque et moderationem ... in superbiam ac lasciviam vertit. PS. FRONTIN. strat. 4, 3 *tit.* TAC. ann. 14, 56. APVL. Plat. 1, 3 -am et castitatem magis cupiebat imitari. TERT. ieiun. 5 puniendae simul gulae et exercendae -ae causa. CAPITOL. Pert. 8, 10 ex omnium -a vilitas nata est. EDICT. imp. Diocl. I 6 si ea ... aliqua -ae ratio frenaret. RVFIN. hist. 2, 17, 16 -am (ἐγκράτειαν) velut fundamentum quoddam primo in anima collocant (BARNAB. 2, 2). MACR. sat. 7, 4, 3 et est quidem superba et contumax et velut sui ostentatrix -a, contra amoenam se et comem adpetentia vult videri. SIDON. epist. 8, 14, 5 tunc simulam frictam in quadam -ae sartagine consecraturos. SERM. de conf. diab. 117 per -am (κατ' οἰκονομίαν) facta sunt omnia. PALLAD. hist. mon. II 9 p. 355^{D} gestum -ae (πρᾶξις τῆς ἀσκήσεως). CORP. VIII 7012 -ae, patientiae, fortitudinis. 7013. X 4863. *nota*: SVET. Claud. 32 edictum, quo veniam daret flatum crepitumque ventris in convivio emittendi, cum periclitatum quendam prae pudore ex -a repperisset. *apud christianos i. q. castitas, pudicitia*: TERT. pudic. 1 propter -am incontinentia necessaria est (*cf.* SALV. gub. 5, 54 cum profiteantur -am corporum, incontinentia debacchantur animorum). CYPR. testim. 3, 32 *tit.* de bono virginitatis et -ae. PS. HIL. dedic. eccl. p. 883^{A} ieiuniis et -a (HIER. epist. 100, 1). libell. 17 est castitas species -ae. HIER. epist. 22, 20. 48, 9 quomodo tres gradus virginitatis viduitatisque vel -ae et coniugii fecerim (*cf.* AVG. civ. 1, 27 ad virginalem integritatem sive ad -am vidualem). 107, 11 flammam libidinis ... extinguere -ae frigore. VVLG. Gal. 5, 23 modestia, -a, castitas. AVG. contin. (*tit.*). PASS. Petr. 10 dolet (*sc. diabolus*) vasa contumeliae (*i. meretrices*) per me ... facta esse diversoria -ae (*cf.* CASSIOD. var. 6, 5, 5 -ae domicilium, virtutum omnium sedem). **b** *c. genet.*: CIC. Manil. 67 propter animi -am (CVRT. 3, 12, 18 ASCON. Scaur. p. 21). LIV. 30, 14, 5 temperantia et -a libidinum. SEN. dial. 5, 16, 2 cum utilis sit servientibus adfectuum suorum et huius (*i. irae*) praecipue rabidi atque effreni -a. PS. APVL. Ascl. 2 celeriter de vera rationis -a decidisti. RVFIN. hist. mon. 6 qui perhibebatur triginta annis silentii habuisse -am. THEOD. PRISC. eup. faen. 30 ciborum -a et potionis. 32 vini (35. 78. 95 log. 10 *al.*). BOETH. top. Arist. 4, 5 p. 949^{B} -am irae, ..., timorum et lucrorum -am. *cum* in: CIC. Tusc. 5, 99 adde siccitatem, quae consequitur hanc -am in victu. off. 2, 86 -a in victu omni atque cultu. VVLG. II Macc. 14, 38 -ae propositum tenuit in Iudaismo. *adduntur adiectiva*: APVL. met. 5, 12 religiosaque -a domum maritum ... libera. 11, 23 venerabili' -a. AVG. civ. 1, 6 nec illius castam misericordiam nec huius facetam -am. 1, 18 sanctae -ae bonum. OP. imperf. in Matth. 3 p. 648 zona pellicea est -a corporalis. PASS. Mar. Iac. 3 p. 49, 9 carnalis -ae.

2 *i. q. cohaerentia, contextus sim.*: GLOSS. συνοχή, περιοχή, συνέχεια. CHALC. transl. p. 32^{C} quattuor illa integra corpora ... ad mundi -am (ξύστασις) sumpta sunt. comm. 246 oculi ipsius -am in quattuor membranis seu tunicis notaverunt. 304 mens dei ... excoluit omnem -am corporis. CHALC. comm. 44 ex his *vocibus elementariis* totius orationis constituitur -a (OPT. PORF. schol. carm. 23 hi ... versus ... hanc habent -am. HIL. trin. 9, 55 per -am dictorum ad id veniens ait). COD. Theod. 2, 18, 3 (*a. 325*) nulli audientia praebeatur, qui causae -am dividit. HYD. praef. chron. II p. 14, 13 quorum -am gestorum et temporum qui leges ita discernes. IORD. Get. 46 ossa carentibus chartellagine tantum habentes in corporis -am (*de piscibus*). *apud geographos*: SOL. 7, 26 in hac -a Opuntius sinus, Larisa oppidum, Delphi. COSMOGR. 1, 2 de omni eius (*orbis terrae*) -a perlatum est ad senatum. 1, 14 oceani occidentalis -a habet: maria XI *eqs.* (1, 27 IVL. HON. cosmogr. A 14 *tit.* 39 *tit.* 49 *tit. al.*). 1, 39 hic -a oceani septemtrionalis terminatur. incipit -a sinus meridiani. 2, 1 quadripertitam totius terrae -am. IVL. HON. cosmogr. A 1 *tit.* excerpta eius sphaerae vel -a. ARNOB. nat. 2, 19 ut terrarum -as metiamur. MACR. sat. 5, 15, 5 invenies illum -am regionum secutum (5, 15, 3 cohaerentiam regionum). *apud philosophos et rhetores*: BOETH. arithm. 2, 40 p. 137, 15 proportio est duorum terminorum ad se invicem quaedam habitudo et quasi quodammodo -a (*cf.* herm. pr. 2, 11 p. 160, 25 in termini -a). in top. Cic. 5 p. 367, 40 fatum dicunt *Stoici* esse praecedentium causarum subsequentiumque rerum perplexionem quandam atque catenae more -am. herm. sec. 1, 1 p. 26, 9 in illis (*quae significant voces*) prius est eorum ordo et -a; post redundat in voces. *i. q.* περιεκτικόν: FORTVN. rhet. 2, 8 p. 106, 34 divinatio quot locis *dividitur*? quinque: ... -a [qua] id est cum quaeritur, an in alterius postulatione alterius quoque postulatio contineatur. IVL. VICT. rhet. 2 p. 375, 40 in hac (*sc. controversia*) ... ex causatione ἐκ τοῦ αἰτίου et -a ἐκ τοῦ συνέχοντος, τὸ κρινόμενον apparet. BOETH. Porph. isag. p. 40, 19 commune generi et differentiae -a (περιεκτικόν) specierum. continet enim et differentia species, etsi non omnes quot genera. p. 43, 8 in Porph. comm. pr. 1, 24 p. 74, 20. 298, 8 *al.* CASSIOD. var. 2, 40, 2 ab harmoniae -a non recedit.

adde: FILASTR. 51, 1 cum salvator non dixit filium in patrem intrare ... non introitum aut -am *docuit*. *latiore sensu*: *i. quod libris continetur*: FVLG. myth. 3, 6 p. 68, 21 Apuleius pene duorum -a librorum tantam falsitatum congeriem enarravit. Virg. cont. (*tit.*) *i.* expositio Virgilianae -ae secundum philosophos moralis. p. 90, 20 primi nostri libri -am narra (91, 5. RVFIN. apol. adv. Hier. 2, 31 quorum *librorum* iam paene omnem -am in aliis libris scripseras. hist. 3, 10, 2 *libri* paulo minus ad tria milia annorum -am gerunt. AVELL. p. 590, 22 libellum cuius -a subter adnexa est. p. 605, 11). aet. mund. p. 131, 21 dum unitos -ae nodulos in ordinem rei digestos inspexeris. HIER. epist. 59, 3 hoc ex ipsius loci -a sciri potest. 123, 3 p. 901 omnem loci huius -am discutere. in Hab. 1, 1 p. 602. in Is. 1, 11 p. 20 omnis capituli huius -a (POMER. 2, 8). 23, 11 p. 230 haud dubium est ex ipsa sermonis -a. 66, 15 *sq* p. 814. c. Ioh. 7 totamque paradisi -am (*i. quod in paradisi historia continetur*) tropologica interpretatione subvertat. AVG. trin. 2, 18, 35 -a lectionis (AVELL. p. 431, 27. PETR. CHRYS. serm. 116 p. 518^{A} talis hodiernae extitit -a lectionis). MACR. somn. 1, 6, 28 si in medio posuerimus ipsam -am sensus de Timaeo Platonis excerptam. 2, 12, 2 ut breviter a principio omnem operis -am revolvamus. COD. Theod. 4, 4, 3, 2 (*a. 396*) iisdem scripturae -a non fuerit intimata. 10, 10, 29, 4 (*a. 421*) cur -am venditionis alienae inquisitio palatina rimetur? VICT. VIT. 3, 7 quod ipsarum legum -a demonstratur. SEDVL. op. pasch. 5, 10 p. 281, 18 secundum psalmi -am. COD. Iust. 7, 16, 40 iuxta edicti nostri -am. *nota*: IVL. VAL. 1, 41 Darius ad satrapas talem -am scribit (*Ps. Callisth. 1, 39* ἐπιστολὴν περιέχουσαν οὕτως).

3 *varia*: *i. q. sustentatio*: GREG. M. epist. 1, 18 ut ipsi pro victu ac vestimento stratoque vel -am pueroque eius annuam ... constituas. 1, 42 p. 67, 34 liberato negotiatori, qui se ecclesiae commendavit ... annuam -am a te volumus fieri. cuius -ae summam ipse aestima. p. 68, 23 ut ei (*ancillae*) -am facias, ..., aut certe donationem quam fecit reddas. 13, 37 p. 401, 13. 3, 28 eminentiae vestrae tuitionem et -am praestolatur. 5, 35 p. 316, 17. *cf.* 1, 5 p. 5, 19 quod in me conlatas dudum -as vestras ex hac moderna pastoralis officii -a distraxistis. 5, 57 p. 361, 18 cunctis diebus vitae suae eorundem locorum -am (*commoda sua*) ... percipiant. *i. q. contrectatio*: CAEL. AVR. acut. 3, 5, 58 utendum etiam articulorum blandi tactus -a.

synonyma: *ad 1*: abstinentia, castitas, moderatio, modestia, pudicitia, sobrietas, temperantia. *opposita*: *ad 1*: cupiditas, insolentia, lascivia, libido, luxuria, superbia.

comp.: incontinentia.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

continentīvus, -a, -um *a* continere. BOETH. top. Arist. 4, 5 p. 949B si memoriam habitum continentivum opinionis dixerit.

***contineo,** -uī, -tentum, -ēre [*a* con *et* tenere. *Th.*]. GLOSS. κατέχω, περιέχω, συνέχω, συγκροτῶ. IV 37, 36 contine pace conterere. 324, 27 -ui inhibui. *formae*: contenere: ITALA psalm. 138, 10 (Veron.) -tenebit. CHIRON 855 (*incantatio*) -tenes. CONC. Carpent. a. 527 p. 41, 2 -teneantur. CONC. Vas. a. 529 p. 56, 5 -tenere. ORIBAS. syn. 1, 19 -tenetur (5, 1. 17). PLAVT. Asin. 582 contini (continui *codd.*). *cf. p. 704, 30.* *vox inde ab* ENN. *floret per totam latinitatem, deest* VAL. FL. MART. [*it.* contenere, *francog.* contenir, *hisp.* contener. *M.-L.*]

1 *i. q.* *coercere, coniungere, conectere*: **a** *proprie*: VARRO ling. 5, 130 quod capillum -ret dictum a rete reticulum. 5, 141 qui aggerem -ret moerum (CAES. civ. 1, 25, 6 cum agger altiore aqua -eri non posset). 7, 75 temo dictus a tenendo; is enim -et iugum et plaustrum. rust. 2, 2, 10 iugum -et sirpiculos. CIC. Verr. 5, 117 pars oppidi ... mari disiuncta angusto, ponte rursus adiungitur et -etur. Vatin. 12 cum te non custodem ad -endas sed portitorem ad partiendas merces missum putares. ac. 1, 24 neque materiam ipsam cohaerere potuisse, si nulla vi -retur. nat. deor. 2, 25 quod magna vis terrae cavernis -eatur caloris eaque hieme sit densior ob eamque causam calorem insitum in terris -eat artius (SEN. nat. 4, 2, 26 hieme calorem sub terris -eri). 2, 54 tenuis aether non satis aptus ad stellas -endas videtur. 2, 58 qui *mundus* omnia complexu suo coercet et -et. 2, 64 Saturnum eum esse voluerunt, qui cursum et conversionem spatiorum ac temporum -ret. 2, 84 sic ... mundi partium coniunctio -etur. 2, 116 si mundus globosus est ob eamque causam omnes eius partes undique aequabiles ipsae per se atque inter se -entur (*cf.* AVG. civ. 7, 11 quod tamquam tigillus mundum -ret ac sustineret. CORP. V p. 706, 12 -et ista manus mundum). 2, 139 a quibus *nervis* artus -entur. LVCR. 1, 818 primordia cum quibus et quali positura -eantur (2, 761). CAES. Gall. 5, 24, 7 omnium legionum hiberna ... milibus passuum centum -bantur (*cf.* HIRT. Gall. 8, 2, 2 *et* BELL. Afr. 73, 3 ut legiones non in uno loco -ret). 7, 23, 3 singulae *trabes* singulis saxis interiectis arte -eantur. civ. 2, 10, 4 quae *regulae* lateres, qui super musculo struantur, -eant. BELL. Alex. 1, 3 aedificia structuris ac fornicibus -entur. OV. met. 11, 432 qui carcere fortes -eat ventos (VVLG. prov. 30, 4 quis -uit [συνήγαγεν] spiritum in manibus suis?). LIV. 26, 10, 2 senatum frequentem in foro -eri (PLIN. epist. 2, 11, 18 senatum ... triduo -eri). VITR. 2, 4, 3 *fossiciae harenae* non possunt -ere caementa. 2, 5, 2. 2, 8, 2 uti materia ex calce et harena crebriter parietes satiati diutius -eantur. 2, 8, 6. 5, 12, 6 uti maxime medii lapides coagmentis -eantur. 6, 3, 2 circa parietes stillicidia defluentia -ent fistulae. PHAEDR. 3, 6, 7 ora frenis -et spumantibus (*cf.* VVLG. Is. 52, 15 super ipsum -bunt [συνέξουσι] reges os suum). SEN. dial. 10, 3, 1 astricti sunt in -endo patrimonio. COLVM. 6, 2, 4 retinaculis eos (*buculos*) -eant. PLIN. nat. 4, 9 angusta cervice Peloponnesum -eat Hellas. 10, 58 qui gregem voce -eant. 13, 7 resina aut cummis adiciuntur ad -endum odorem in corpore (21, 39). 17, 187 iuga ad pedamentum quam artissimo nodo vinciri oportet, vitem levi -eri (17, 209). 37, 131 *asteria* inclusam lucem pupilla quadam -et. QVINT. inst. 11, 3, 140 *toga* sedet melius et -etur. PLIN. epist. 2, 17, 7 qui *angulus* purissimum solem -et et accendit. 5, 6, 36 aqua ... cavato lapide suscipitur, gracili marmore -etur (*cf.* FRONTIN. aq. 10 -endarum scaturriginum causa. VVLG. Iob 12, 15 si -erit [κωλύσῃ] aquas, omnia siccabuntur [*opp.* emiserit]). GELL. 5, 3, 5 acervum illum ... brevi vinculo comprehensum, ratione quadam quasi geometrica librari -erique animadvertit. ITALA deut. 11, 17 (Lugd.) *deus* -bit caelum (συσχῇ, VVLG. claudat. *cf.* VVLG. Sirach 48, 3 verbo domini -uit [ἀνέσχεν] caelum). psalm. 68, 16 (Hil. in psalm. 68, 13) neque -eat (συσχέτω, VVLG. urgeat) puteus super me os suum. SYMPH. 205 tres mihi (*tridenti*) sunt dentes unus quos -et ordo (248 quas *scalas* unus -et ordo). AMM. 23, 4, 4 compagem, ne dissiliat, -entes. 23, 4, 6 claustrum, quod totius operis -et vincula. HYG. astr. 1, 4 maximi *circuli* sunt, qui eodem centro quo sphaera -entur. VVLG. exod. 26, 26 facies et vectes de lignis ... ad -endas tabulas in uno latere tabernaculi. num. 17, 3 nomen Aaron erit in tribu Levi, et una virga cunctas seorsum familias -bit. II reg. 24, 16 nunc -e (ἄνες) manum tuam (*opp.* cumque extendisset manum). act. 7, 57 -erunt (συνέσχον) aures suas (*cf.* SEN. dial. 6, 1, 5 defessos exhaustosque oculos ... magis iam ex consuetudine quam ex desiderio fluentis -bo). MARCELL. chron. II p. 61, 380 plebem catholicam in beatae Anastasiae oratorio catholico cotidiana allocutione -uit. CASSIOD. art. 6 p. 1215A *rhomboides* nec rectis angulis nec aequis lateribus -etur. in psalm. 72, 21 *renes* corpus -ent. DIONYS. EXIG. Greg. Nyss. creat. 1 p. 349A terra atque aqua sese mutuo -entia. *in arte medicina*: BELL. Afr. 88, 4 -ere vulnus atque obligare (*opp.* divellere). CELS. 1 praef. p. 10, 2 si corpus adstrictum est, digerendum esse; si profluvio laborat, -endum. 5, 26, 24 *fascia* deliganda est, ut et -eat neque adstringat. 5, 26, 28 si praecisi nervi sunt, qui -bant, debilitas eius partis sequitur. 6, 7, 1 super lana mollis addenda est, quae umorem intus -eat. 6, 9 ore umor calidus cum medicamentis aliquibus -etur (6, 11. 13. SCRIB. LARG. 66 ore et faucibus. PLIN. nat. 20, 111. 23, 54. 31, 101 salem -eat sub lingua). SCRIB. LARG. 142 diutius vaporem -et. PLIN. nat. 9, 79 fluxus gravidarum utero sistens partusque -ens ad puerperium (16, 199. 28, 99. 30, 125 *al.*). 20, 218 menstrua -eri. 20, 227 adalligant bracchio genitale non -entium. VLP. dig. 21, 1, 14, 4 vitio vesicae collectum umorem -ere non potest. CENS. 11, 7 post partum fetae ... nec sanguinem interdum -ent (PELAGON. 24 *tit.* si sanguis nimius per venam percussam exierit et -eri non potest). **b** *translate*: VARRO Men. 111 hoc -et coagulum convivia (*de vino*). CIC. Arch. 2 omnes artes ... quasi cognatione quadam inter se -entur. de orat. 3, 21 omnem doctrinam harum ingenuarum et humanarum artium uno quodam societatis vinculo -eri. part. 88 coniuges et liberi ... amore maxime -entur. rep. 3, 45 mihi populus non est ..., nisi qui consensu iuris -etur (leg. 1, 35 omnes *homines* inter se naturali quadam indulgentia ... tum etiam societate iuris -eri). 6, 17 qui *globus* reliquos omnes complectitur, summus ipse deus arcens et -ens ceteros. Tim. 7 quod ratione sapientiaque comprehenditur atque aeternitate inmutabili -etur. NEP. Lys. 1, 5 horum in numerum nemo admittebatur, nisi qui eius hospitio -retur. Dat. 10, 3 ut non beneficiis mutuis sed communi odio ... -eri viderentur. RVT. LVP. 1, 13 quem ad modum catenam multi inter se circuli coniuncti vinciunt, sic huius schematis utilitatem complures sententiae inter se conexae -ent (1, 14 hoc schema [*i.* πολυσύνδετον] efficitur, cum sententiae multorum articulorum convenienti copia -entur). COLVM. 5, 1, 1 quae unitas eius scientiae -ret. QVINT. inst. 11, 2, 1 nisi ceterae partes hoc velut spiritu -entur. APVL. mund. 38 fatum Graeci himarmenen a tractu quodam invicem causarum se -entium volunt dici. HIER. epist. 98, 13 sancto spiritu omnia -eri et illius maiestate circumdari. *aliquid in suo statu -ere*: CIC. Q. Rosc. 16 fidem frangere, quae -et vitam (fin. 1, 12. div. 1, 118 esse quandam vim divinam hominum vitam -entem. PAVL. FEST. p. 3 *aqua et ignis* humanam vitam maxime -ent). Verr. 3, 149 quo uno *genere hominum* et summa res publica et illa provincia maxime -etur (leg. 2, 69 quod constituta religione rem publicam -eat maxime. 3, 12. off. 2, 84 nec ulla res vehementius rem publicam -et quam fides). Lael. 20 haec ipsa virtus amicitiam et gignit et -et. PROP. 3, 20, 24 -eant nobis omina prima fidem (TAC. hist. 1, 9 ad -endam militarem fidem). LIV. 39, 1, 2 ad -endam inter magnorum intervalla bellorum Romanis militarem disciplinam (VAL. MAX. 2, 1, 2 magis ad rem pertinet dearum quam mulierum disciplinam -eri. FLOR. epit. 3, 12, 2 dumque Poenorum hostium imminens metus disciplinam veterem -bat). SEN. epist. 95, 12 quae ... totam rerum naturam simul -eant. 109, 1 sapientiam in suo statu -ent. QVINT. inst. 10, 6, 4 augenda vis et exercitatione multa -enda est. 10, 7, 24 non minore studio -etur haec facultas *extemporalis* quam paratur. FLOR. epit. 4, 2, 13 generi socerique concordiam matrimonii foedere -bat. CHIRON 117 calidis quoque locis ad -endam curationem gurabis (*i.* gyrabis) eum. ORIBAS. syn. 1, 19 sucorum decoctio nutriunt infirmum et -ent corpus. AVG. civ. 8, 6 omnem vitam, quae nutrit et -et, qualis est in arboribus.

2 *i. q.* *cingere, includere, saepire*: **a** *proprie*: ENN. scaen. 285 tuo lumine mare terram caelum -es, *Sol.* PACVV. trag. 86 quod complexu -et terram (LVCR. 5, 319 quod omne⟨m⟩ -et amplexu terram). CIC. Catil. 1, 19 quod isdem moenibus -remur. 3, 16. Sull. 42 ut illae tabulae privata custodia ... -rentur (dom. 11 frumentum ... custodiis suis clausum -bant. Scaur. 48). Flacc. 30 omnes sinus, promunturia, ..., urbes maritimas claustris imperii nostri -eri (*cf.* VELL. 1, 3, 3 Corinthum ... claustra Peloponnesi -entem. CLAVD. 8, 231 sinceram patri mentem furatus Olympo -uit claustris indignantemque revinxit. SOL. 1, 124 qui supplicii causa claustris poenalibus -batur). dom. 110 cum principem orbis terrae virum inclusum domi -res (*cf.* AVG. civ. 19, 5 qui una -entur domo). Phil. 13, 5 quibus saeptis tam immanis beluas -bimus? (*cf.* COLVM. 7, 3, 25 intra saepta). rep. 3, 14 quod deos ... inclusos parietibus -eri nefas esse duceret (QVINT. inst. 1, 2, 1 intra privatos parietes studentem -ere). nat. deor. 2, 27 *vapor* existit motu eius caloris, qui aquis -etur. 2, 40 qui *ignis* corporibus animantium -etur. LVCR. 6, 877 gelum, quod -et in se, mittit et exsolvit glaciem. CAES. Gall. 1, 2, 3 undique loci natura *Helvetii* -entur (civ. 1, 48, 3 omnes his angustiis -bantur. PLIN. nat. 6, 67 insula ... gentem -ens unam. SVET. Aug. 19. AMM. 22, 8, 43 quas *civitates* litora -ent Thraciarum. CARM. epigr. 606, 2 fleverunt populi quos -et Ostia dia). TIB. 1, 1, 46 dominam tenero -isse sinu. LIV. 34, 1, 5 matronae nulla nec auctoritate nec verecundia ... -eri limine poterant (PLIN. epist. 9, 13, 4 quia me recens adhuc luctus limine -ret). CELS. 3, 18 aeger, si vires habet, loco lucido, si non habet, obscuro -endus est (*cf.* AVG. civ. 22, 29 incorporea illa natura, quae non -etur loco, sed ubique tota est). 4, 14 clausis fenestris aegrum -ere. 5, 26, 3 membrana, quae -et cerebrum. SEN. dial. 5, 40, 2 quas *murenas* ingentes in piscina -bat. 8, 4, 1 duas res publicas animo complectamur, alteram ... qua di atque homines -entur. PLIN. nat. 7, 91 sublimitatem omnium capacem, quae caelo -entur (*cf.* TERT. idol. 4 quae caelo, quae mari, quae terra -entur. VVLG. Esth. 13, 10 quidquid caeli ambitu -etur. AVG. civ. 7, 12). 18, 80 fragili stipula et tenuissima palea granum -etur (*cf.* PAVL. dig. 50, 16, 77 *lupinus et faba* non arista sed siliqua -entur). QVINT. inst. 1, 10, 39 quod spatium his lineis -etur. 10, 3, 4 ut maiora animalia diutius visceribus parentis -rentur. 11, 3, 138

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

quorum bracchium ... veste -batur (SVET. Galba 6 ut manus paenula -rent). TAC. ann. 16, 1 specum altitudine inmensa, quo magna vis auri -retur (*cf.* VVLG. sap. 17, 4 quae -bat [κατέχων] illos spelunca). PLIN. epist. 1, 8, 3 erit et post emendationem liberum nobis vel publicare vel -ere *librum* (5, 12, 4 vel cautior in -endo *libro* vel constantior in edendo). 9, 25, 3 *passerculos* -endos cavea nidove curabis. SVET. Tib. 65 quem vinculis adhuc Romae -bat (*cf.* VVLG. Gal. 5, 1 nolite iterum iugo servitutis -eri [ἐνέχεσθε]. SVLP. SEV. chron. 1, 25, 8 depulsa captivitate, quae septem annos populum -erat). VLP. dig. 47, 7, 3, 5 radix arboris terra -eatur (*cf.* APVL. mund. 17 qui *ignes* terrae secretariis -entur). APVL. met. 8, 22 quicquid horreo reconditum -batur. ARNOB. nat. 1, 2 *constructio* machinae huius et molis, qua universi tegimur et -emur inclusi. AMM. 24, 5, 2 spatium destinatas regiis voluptatibus -ens feras. OPTAT. 2, 13 p. 47, 23 quae *ecclesia* -etur toto orbe terrarum. CARM. epigr. 63, 2 quo *tumulo* -entur ossa parvae aetatulae (74, 2 INSCR. christ. Hisp. 123. 129). intra: QVINT. inst. 12, 10, 21 semper manum intra pallium -entes. COLVM. 4, 24, 14 vitis ... intra iugum -eatur. 6, 6, 2 clausum intra tecta -ent. AMM. 15, 11, 6 quarum *partium* Narbonensis Viennensem intra se -bat et Lugdunensem. SVLP. SEV. chron. 1, 4, 7 filiis Noe ita divisus orbis fuit, ut Sem intra orientem, Iaphet occidentem, Cham mediis -retur. sub: CELS. 3, 6 -ere aeger sub veste satis multa manus debet. *in re militari*: CAES. Gall. 7, 80, 4 qui munitionibus -bantur (BELL. Hisp. 41, 3 oppidum magna munitione -batur). civ. 1, 83, 2 sagittarii funditoresque media -bantur acie, equitatus latera cingebat. 3, 45, 1 ut quam angustissime Pompeium -ret. 3, 47, 3 incolumes copias Caesar inferiore militum numero -bat. 3, 58, 1 quo facilius equitatum Pompeianum ad Dyrrhachium -ret. *al.* *i. q. retinere*: GALBA Cic. epist. 10, 30, 2 cum equites Antonii apparuissent, -eri neque legio Martia neque cohortes praetoriae potuerunt. *ibid.* Antonius ad Forum Gallorum suas copias -bat. CAES. Gall. 1, 48, 4 Ariovistus his omnibus diebus exercitum castris -uit (TAC. hist. 4, 19 intra castra. SVET. Tib. 37). 5, 57, 4 Labienus suos intra munitionem -bat. 6, 34, 6 ad signa manipulos. civ. 1, 42, 1 omnem exercitum intra fossam -et. BELL. Afr. 7, 4 equitatumque in navibus omnem -ere. LIV. 22, 43, 6 ut insidiarum par priori metus -ret Romanos. 31, 34, 9 -uere suos intra vallum. 35, 5, 2 legiones -bat in subsidiis. SEN. nat. 5, 18, 12 non -eat intra terminos arma. *de locis*: CIC. Verr. 6, 96 urbe portus ipse cingitur et -etur. Pis. 91 Aetoliam, quae ... medio fere Graeciae gremio -etur. CAES. Gall. 1, 1, 5 una pars ... -etur Garumna flumine. 1, 38, 5 reliquum spatium ..., qua flumen intermittit, mons -et magna altitudine. 3, 1, 5 qui vicus positus in valle ... altissimis montibus undique -etur (4, 23, 3). civ. 2, 23, 2 hic locus ... duobus eminentibus promunturiis -etur. PANEG. in Mess. 147 Oceanus ponto qua -et orbem. LIV. 30, 30, 25 quidquid insularum toto inter Africam Italiamque -etur mari (HYG. astr. 1, 8 terras -eri *Oceano*). VITR. 2, 10, 1 ulterior *curvatura montis Appennini* ... -etur umbrosis et opacis perpetuitatibus. MELA 1, 91 *sinus* oppida eodem quo dicta sunt ordine adiacentia -et. SVET. Iul. 25 omnem Galliam, quae saltu Pyrenaeo Alpibusque ... fluminibus Rheno ac Rhodano -etur. EPIT. Alex. 7 *oppidum* circuitu murus stadium LXX continuus -bat. *reflexive*, se -ere *i. morari, commorari* (*cf. p. 704, 22*): PLAVT. Capt. 804 -ete vos domi (Curc. 298 se domi -eant. CIC. Sest. 26. 89 *al.*). TER. Phorm. 364 ruri se -bat. CAES. Gall. 2, 18, 3 intra eas silvas hostes in occulto sese -bant. 2, 30, 2 *Aduatuci* circummuniti oppido sese -bant. 5, 44, 5 sese vallo -et. 6, 24, 3 quae gens ad hoc tempus his sedibus sese -et. BELL. Alex. 18, 1 neque vero diutius ea munitione se -ere potuerunt (BELL. Afr. 41, 1 intra suas -ere se munitiones). OV. met. 13, 208 urbis se moenibus hostes -uere diu. LIV. 3, 6, 6 non diutius se in Hernico hostis -uit. 22, 55, 6 matronas publico arceant -erique intra suum quamque limen cogant. 25, 22, 9 ut postremo portis muroque se -ret Campanus. 34, 58, 3 si se ille Asiae finibus non -eat et in Europam transcendat (45, 9, 4). 38, 40, 2 agrorumque suorum terminis se -rent. VELL. 2, 86, 3 cum se post Brundusinam pacem -isset in Italia. VAL. MAX. 1, 7 ext. 6 Dionysio Syracusano adhuc se -ente Himerae. CELS. 2, 12 -ere se in lectulo debet aeger (PLIN. epist. 3, 1, 4 mane lectulo -etur. PS. APVL. herb. 115, 2). PLIN. nat. 11, 43 *apes* alvo se -ent. SIL. 12, 651 nec se castris Oenotria pubes -et (LACT. inst. 2, 7, 22 IVST. 42, 4, 8). VVLG. II Macc. 4, 33 Onias ... in loco tuto se -ens. SVLP. SEV. chron. 1, 35, 9 intra eremum se -bat. dial. 2, 11, 7 mulier se intra murorum munimenta -eat. SVET. Iul. 81 diu cunctatus, an se -ret et quae apud senatum proposuerat agere differret. *nota*: LIV. 2, 23, 7 non iam foro se tumultus -et, sed passim totam urbem pervadit.

b *translate*: RHET. Her. 4, 43, 55 animus tantis angustiis invidiae -etur (*cf.* ARNOB. nat. 2, 35 *animas* in medio limite vitae atque interitus -eri). CIC. Catil. 1, 6 nec privata domus parietibus -ere voces coniurationis potest. 4, 21 cuius res gestae ... isdem quibus solis cursus regionibus ac terminis -entur. Mur. 28 *res* et perpaucis et minime obscuris litteris -etur (de orat. 1, 192 omnia sunt posita ante oculos ... neque ita multis litteris aut voluminibus magnis -entur. rep. 3, 14 quae *gens Aegyptiorum* plurimorum saeculorum ... memoriam litteris -et. *cf. p. 704, 50*). Arch. 23 quod Graeca leguntur in omnibus fere gentibus, Latina suis finibus ... -entur. p. red. ad Quir. 8 coniugis miserae squalor ... lacrimaeque pueriles ... tectis ac tenebris -bantur (CVRT. 10, 5, 18 nec muris urbis luctus -batur). nat. deor. 2, 145 gustatus praeclare saeptus est; ore enim -etur. LIV. 34, 2, 10 si sui iuris finibus matronas -ret pudor (*cf.* ARNOB. nat. 7, 34 intra suos fines humilitatis suae modestiam -rent). AMPEL. 2, 2 Neptunus sensum humanum figura tauri -bat (APVL. Plat. 1, 13 prudentiam sensusque omnis non alias quam illa parte corporis [*i. capite*] -eri). ARNOB. nat. 1, 2 omnia cetera, quibus vita succingitur et -etur humana. 1, 26 quid in intimis sensibus -eamus. 6, 3 esse se sentiunt et vitali in substantia -eri (*cf.* SVLP. SEV. Mart. 21, 1 sive se in propria substantia -ret, sive in diversas figuras ... transtulisset *diabolus*). HIER. epist. 121, 8 p. 872 lex quae in corde scribitur omnes -et nationes. VVLG. psalm. 88, 51 quod -ui (ὑπέσχον) in sinu meo. sap. 18, 14 cum quietum silentium -ret omnia (σιγῆς περιεχούσης). Marc. 9, 9 verbum -erunt apud se (τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτούς). AVG. civ. 7, 5 per simulacrum, quod formam haberet humanam, significari animam rationalem, quod eo velut vase natura ista soleat -eri. *nota*: VVLG. psalm. 76, 10 aut -bit (συνέξει) *deus* in ira sua misericordias suas? intra (*cf. p. 703, 16*): SVLP. SEV. chron. 2, 14, 7 ut ... intra sua tantum mysteria -retur historia *sacra*. CASSIOD. art. 3 p. 1181^C huiusmodi propositio aliquotiens quidem intra argumenti ambitum -etur. *reflexive* (*cf. p. 703, 52*): LVCR. 3, 210 quamque loco se -eat parvo *animus*, si possit conglomerari. SEN. epist. 95, 10 nec me intra contubernium mortale -o. LACT. inst. 1, 3, 6 cum intra praescriptam portionem se quisque -eat. PHOEBAD. c. Arrian. 12 se mali doctores intra artis suae secreta non -ent. DIONYS. EXIG. Greg. Nyss. creat. 16 haec forma in cadis aut in situlis aliisque ... corporibus quae se sua capacitate -ent, proprie pervidetur.

3 *i. q. tenere, retinere* (*opp.* solvere): **a** *proprie*: PLAVT. Amph. 690 an te auspicium commoratum est an tempestas -et (continit *Luchs*). Rud. 510 -e quaeso caput (CELS. 7, 7, 14 caput eius minister -eat). CIC. Arat. frg. 15 hic *Anguitenens* pressu duplici palmarum -et Anguem. VERG. Aen. 2, 593 dextraque prehensum -uit (SVET. Tib. 25 dextram. *cf.* PASS. Matth. 239, 22 Plato a sinistra parte -bat beatum Matheum). OV. ars 1, 544 pressas -et arte iubas. epist. 7, 172 nunc levis eiectam -et alga ratem. CELS. 4, 31 recteque in aqua quam frigidissima articuli -entur. 7, 16 quam *acum* dextra -uit. SEN. epist. 87, 2 sine ullis rebus, nisi quae corpore nostro -bantur. COLVM. 4, 20, 4 eam partem, quam nos praecipitamus, ..., crebris viminibus innexis -ent. 7, 12, 12 *catuli* catenis per diem -endi et noctibus solvendi. PLIN. nat. 24, 49 defluentes *capillos* -et (27, 17. 28, 166 PLAC. med. 2, 14 THEOD. PRISC. eup. faen. 8). PLIN. epist. 10, 20 ad -endas custodias plures commilitones converti. GEST. Pilat. 1, 1, 6 eligite vos viros potentes et fortes, et ipsi -eant signa (*var. lect.* teneant. κατάσχωσιν). *nota*: CVRT. 9, 5, 27 Critobulus ... hortari eum coepit, ut se -endum praeberet, dum spiculum evelleret.

b *translate*: PVBLIL. Q 53 quem bono tenere non potueris, -eas malo (*vers. non sanus*). CAES. civ. 1, 57, 4 recentem eorum pollicitationem animis -bant (SYMM. epist. 7, 97 acceptam gratiam et mente -o et ore contestor). VITR. 1, 1, 12 tantum numerum doctrinarum perdiscere et memoria -ere (SEN. contr. 1 praef. 3 ad -enda quae acceperat *memoria* solebat bonae fidei esse. SEN. epist. 94, 25 memoriam -et. QVINT. inst. 1, 3, 1 *memoriae* duplex virtus facile percipere et fideliter -ere. 11, 2, 36 ARNOB. nat. 7, 33 FORTVN. rhet. 3, 13 p. 128. CARM. epigr. 1604, 5 ubi -etur nominis vel generis aeterna memoria). VAL. MAX. 9, 11 ext. 4 habenas Romani imperii, quas princeps ... salutari dextera -et. SEN. Tro. 258 violenta nemo imperia -uit diu (TAC. ann. 15, 1 non ignavia magna imperia -eri). epist. 25, 1 quadragenarium pupillum cogitas sub tutela tua -ere. CVRT. 4, 11, 9 quam expeditius manus nostrae rapiunt quam -ent. 7, 10, 9 fide -uere populares. PERS. 5, 98 publica lex hominum naturaque -et hoc fas. TAC. Agr. 14 Didius Gallus parta a maioribus -uit. TERT. orat. 29 *oratio* cadentes suspendit, stantes -et (PALLAD. hist. mon. II 20, 11 deum rogare, ut unde alius cadit, tu -earis). apol. 11 quia nihil -endo et sustinendo homini prospectum post hominem potuit inferri. ITALA psalm. 2, 12 (Cypr. hab. virg. 1 epist. 4, 1) -ete disciplinam (VVLG. apprehendite). EDICT. imp. Diocl. 2, 11 ⟨ea⟩ pretia ... ita totius orbis nostri observantia -eri, ut omnes intellegant egrediendi eadem licentiam sibi esse praecisam. ZENO 1, 6, 3 quamdiu imperata regalis edicti -uit (*i. observavit*). VVLG. Phil. 2, 16 verbum vitae -entes (ἐπέχοντες) ad gloriam meam. AVG. civ. 5, 9 nostrae voluntates in causarum ordine sunt, qui certus est deo eiusque praescientia -etur (12, 19). 12, 27 si deus ... omnium animalium species aeterna intellegentia -bat. GREG. M. epist. 1, 43 eos (*i. episcopos expulsos*) vestris solatiis -eri summopere hortamur. DIONYS. EXIG. Greg. Nyss. creat. 12 p. 361^D medium locum videtur cor totius corporis -ere. HIL. in psalm. 51, 10 non -entur *Iudaei* ad aliquam sermonis patientiam. *nota*: IORD. Rom. 30 sacerdotium -et (*i. occupat*) Finees. *aliquem in suo statu tenere*: RHET. Her. 4, 35, 47 quaesitoris est unum quemque horum in officio suo -ere (CAES. Gall. 3, 11, 2 Remos reliquosque Belgas adeat atque in officio -eat. 5, 3, 6. 5, 7, 3). HIRT. Gall. 8, 49, 1 -ere in amicitia civitates. 8, 49, 3 Galliam ... in pace -uit (VELL. 2, 125, 5 in summa pace ⟨et⟩ quiete -uit). LIV. 21, 52, 8 -endis in fide sociis (28, 2, 15. 36, 14, 9). 34, 20, 2 Lacetanos ... cum insita feritas -bat in armis,

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

tum conscientia. VAL. MAX. 4, 3, 11 illum grata frugalitatis consuetudo in hoc genere vitae . . . -bat. SEN. Oed. 673 si me fides sacrata cognati laris non -ret in meo certum statu (VAL. MAX. 7, 2, 1 negotium nomine horridum civitatis nostrae mores in suo statu -uit. 8, 7, 1). *cf.* PETRON. 2 nondum iuvenes declamationibus -bantur.

4 (in se) -ere, *i. q. cohibere, complecti*: **a** *proprie*: CIC. Cluent. 34 spem illam, quam in alvo commendatam a viro -bat (div. 1, 39 Dionysii mater . . . cum praegnans hunc ipsum Dionysium alvo -ret). nat. deor. 2, 23 ut omnia, quae alantur et quae crescant, -eant in se vim caloris (SEN. dial. 4, 19, 2 quantum quisque umidi in se calidique -eat. *cf.* VITR. 2, 9, 12 carpinus quod est minima ignis et terreni mixtione, aeris autem et umoris summa -etur temperatura). 2, 26 omnia quae terra concipiat semina, quaeque ipsa ex se generata stirpibus infixa -eat. 2, 35 quod omnes naturas ipsa *universa natura* cohibet et -et. 2, 47 quae *figura* sola omnes alias figuras complexa -et. VAL. MAX. 6, 5, 6 scrinium eius . . . complura -ens, quibus facile opprimi posset. COLVM. 6, 11 expressa sanie sinus ipse, qui eam -bat, . . . eluitur. 9, 11, 4 cerae eius quae semina pullorum -et, partem recidere. PLIN. nat. 11, 220 nec omnes *arteriae* vitalem -ent spiritum. 16, 30 *cachrys* -et nucleum pineis similem. SOL. 37, 21 *selenites* -ens lunae imaginem. SPART. Sept. Sev. 24, 2 urnulam auream . . . Severi reliquias -entem. CORP. XIV 3342 *ager* -et p(lus) m(inus) iug(era) XI p(edes) DC terrae cultae. *passive i. q. consistere*: CIC. Verr. 5, 119 ceterae urbis partes, quae . . . privatis aedificiis -entur. nat. deor. 2, 59 non venis et nervis et ossibus *di* -entur. LVCR. 1, 1085 terreno quae corpore -eantur. AMBR. Noe 23, 82 mundus ex contrariis -etur, aere et terra, igni et terra. **b** *translate*: VARRO ling. 10, 2 dicam de quattuor rebus, quae -ent declinationes verborum. RHET. Her. 1, 8, 13 fabula est, quae neque veras neque veri similes -et res. 1, 16, 26 ⟨ratio est⟩ quae causam facit et -et defensionem. CIC. inv. 1, 65 quae perspicuam omnibus veritatem -et assumptio. p. red. ad Quir. 1 quod odium scelerati homines . . . in omnes bonos conceptum iam diu -rent (*cf.* Mur. 47. Tusc. 1, 96 cum *vir egregius* iam praecordiis conceptam mortem -ret. nat. deor. 3, 91 neque a deo immissum dolorem, non conceptum a se ipso -bat). de orat. 3, 161 verbum unum, quod similitudinem -et. 3, 178 quae maximam utilitatem in se -rent (PHAEDR. 4, 11, 14 quot res -eat hoc argumentum utiles). orat. 177 animus aurium nuntio naturalem quandam in se -et vocum omnium mensionem. leg. 1, 30 quae *dissimilitudo* si esset, non una omnes *homines* definitio -ret. fin. 2, 18 quae *dialectica* una -et omnem et perspiciendi . . . scientiam et iudicandi. 5, 92 semper ex eo, quod maximas partes -et . . . , tota res appellatur (*cf.* QVINT. inst. 12, 2, 18 quia universo pars -etur). div. 1, 125 eodem modo nihil est futurum, cuius non causas id ipsum efficientes natura -eat. Lael. 23 quom plurimas et maximas commoditates amicitia -eat. VAL. MAX. 9, 12 pr. humanae vitae condicionem praecipue primus et ultimus dies -et. SEN. epist. 12, 6 annus in se omnia -ens tempora. PLIN. nat. 11, 246 simiarum genera perfectam hominis imitationem -ent facie. 22, 138 *panis* innumeras paene -et medicinas. HYG. mun. castr. 27 cohors equitata quingenaria in dimidio eandem rationem -et quam cohors miliaria. POMPON. dig. 34, 2, 34, 1 articulus 'est' praesentis temporis demonstrationem in se -ens. VLP. dig. 48, 21, 1 quae *crimina* poenam mortis -ent (*cf.* 48, 13, 3 peculatus poena aquae et ignis interdictionem . . . -et). PAPIN. dig. 18, 7, 7 poenae non inrogatae indignatio solam duritiam -et. HERMOG. dig. 4, 4, 17 in integrum vero restitutio erroris proprii veniae petitionem vel adversarii circumventionis allegationem -et. TERT. spect. 7 surculus modicus ex sua fronde qualitatem originis -et. anim. 37 -ens intra lineam moduli totum quod natura est auri vel argenti. CAPITOL. Aur. 5, 4 quae mala in se -ret imperium (TREB. trig. tyr. 15, 7 quae *mala* in se -rent venatoriae voluptates). CAPITOL. Maximin. 29, 2 si . . . non aliquid in se barbarum -ret. ARNOB. nat. 5, 15 *historia nullam* -et in se veritatis partem. AQVILA rhet. 3 p. 23 haec figura (προσωποποιία) plurimum in se -et dignitatis, cum *eqs.* AMM. 26, 10, 10 inopinata mors . . . nullum ignominiae -et sensum. HIER. epist. 98, 17 ars ipsa plus mente -et quam opere demonstravit. RVFIN. Adamant. 1, 26 interrogatio haec etiam illud intra se -et rationis, ut *eqs.* AVG. civ. 10, 32 haec est religio, quae universalem -et viam animae liberandae. CASSIOD. in psalm. 34, 3 framea multas -et significationes. *i. q. implere*: CIC. Verr. 6, 26 diei brevitas conviviis, noctis longitudo stupris et flagitiis -batur. 6, 187 quarum sacra . . . longe maximis atque occultissimis caerimoniis -entur. ac. 1, 6 quae *physica* cum -eantur ex effectione et ex materia ea, quam fingit et format effectio. de orat. 3, 1 post eum diem, qui hoc et superiore libro -etur. 3, 9 oratio mea . . . ipsis definietur viris, qui hoc sermone, quem referre suscepimus, -entur. LIV. 44, 22, 15 sermonum satis ipsa praebet urbs; iis loquacitatem suam -eat.

5 *excepta -ere, i. arcere, conservare*: CATO agr. 111 non -et vinum vas hederaceum. 151, 3. VARRO ling. 5, 26 lacus lacuna magna, ubi aqua -eri potest (LIV. 5, 16, 9 Romane, aquam Albanam cave lacu -eri). CIC. nat. deor. 2, 136 *alvus* arcet et -et . . . quod recepit (CELS. 2, 12 quod tum infusum est, alvo -etur). VITR. 8, 3, 16 conservare eam (*aquam*) et -ere nihil aliud potest nisi mulina ungula. CELS. 3, 6 si venter fluit, aut si stomachus non -et (3, 19 si stomachus resolutus parum -et. 4, 1 SCRIB. LARG. 104). SEN. epist. 110, 13 si diu pasta et coacta pinguescere fluunt ac vix saginam -ent. COLVM. 2, 16, 4 ne *campus* collectam diutius -eat aquam. 4, 24, 7 transversae *plagae* plus humoris et recipiunt et -ent. PLIN. nat. 16, 109 ne subrecti *rami* umorem infestum excipiant atque -eant. 17, 139 ut *scrobes* quam maxime accipiant aquam -eantque. IVST. 12, 14, 7 cuius veneni tanta vis fuit, ut non aere, non ferro, non testa -retur. VVLG. Ier. 2, 13 foderunt sibi cisternas, . . . , quae -ere (συνέχειν) non valent aquas.

6 (in) *libris, tabulis sim. aliquid -etur*: CIC. inv. 2, 178 hic liber non parum -et litterarum, quae restant (orat. 148. top. 2 disciplinam inveniendorum argumentorum . . . illis libris -eri. BRVT. Cic. epist. 2, 5, 4 NEP. Cato 3, 3 SEN. dial. 5, 23, 6 QVINT. inst. 1 praef. 21. 6, 2, 5 TAC. ann. 1, 11. 3, 16 *al.*). Sest. 14 ut eius oratio non defensionem modo videretur criminum -ere (CAPITOL. Pert. 2, 8 oratio . . . laudes eius -ens). Cael. 40 chartae, quae illam pristinam severitatem -bant. div. 1, 4 furoris divinationem Sibyllinis maxime versibus -eri arbitrati (VAL. MAX. 6, 2, 9 in quo *versu* haec sententia -etur. CAPITOL. Alb. 1, 4). HOR. epist. 1, 2, 8 fabula . . . stultorum regum et populorum -et aestus. SEN. epist. 89, 13 eum locum, qui monitiones -et, sustulit. CVRT. 7, 2, 30 quibus *litteris* insidiae Parmenionis in regem . . . -bantur. PLIN. nat. 35, 79 voluminibus editis, quae doctrinam eam -ent (SVLP. SEV. chron. 1, 1, 2 quae permultis voluminibus perscripta -bantur). 35, 110 tabula . . . Cassandro regi picta -uit Alexandri proelium cum Dario (CAPITOL. Gord. 3, 7 in qua pictura etiam nunc -entur cervi palmati. MART. CAP. 5, 538 imaginibus quasi litteris rerum recordatio -etur). SENT. Delph. et Antic. (Corp. III 567) 8 vocabula regionum, quae hieromnemonum determinatione -bantur. PLIN. epist. 5, 9, 3 admonebat reos exsecuturum se quae senatus consulto -rentur. SVET. Aug. 5 ut senatus actis -etur (SOL. 33, 14 quod gestum . . . actis etiam urbis -etur). VLP. dig. 29, 3, 2, 2 quod *testamentum* -eat supremam voluntatem. POMPON. dig. 36, 2, 22 pr. non solum diem sed et condicionem hoc legatum in se -et. GAIVS dig. 21, 1, 28 si venditor de his quae edicto aedilium -entur non caveat. DECRET. centon. Ostr. (Corp. XI 5750) 15 tabul(am) aeream -entem verba decreti nostri (VVLG. deut. 9, 10 dedit . . . tabulas . . . -entes omnia verba). SPART. Carac. 9, 6 quae *porticus* gesta illius -ret et triumphos et bella. TREB. trig. tyr. 14, 5 quae *patera* . . . in circuitum omnem historiam -ret. LAMPR. Alex. 28, 6 cum titulis et columnis aereis, quae gestorum ordinem -rent. 68, 1 Marcellus, quo meliorem ne historiae quidem -ent (TREB. Claud. 8, 1 hoc vera -et historia). VOPISC. Aurelian. 36, 5 brevem legit singulis, quorum nomina -bat. CAPITOL. Opil. 11, 3 quod *epigramma* latine hac sententia -etur. AMM. 19, 13, 1 post gesta, quae superior -et textus (CASSIAN. conl. 10, 13, 2 aliud quid meditatur quam textus ipsius -et psalmi). 30, 4, 5 monumentis Atticis -etur. HIER. epist. 57, 2 adnotans, quem intrinsecus sensum singula capitula -rent. AVG. civ. 18, 31 canone -entur. MART. CAP. 5, 538 id quod conscribitur cera -etur et litteris. CASSIAN. inst. 1, 2, 1 ut in quibusdam latinis exemplaribus non proprie -etur. SIDON. epist. 2, 8, 2 saxo carmen saxeum -eri. CORP. VI 10235, 11 cetera quae in lege publica -entur. X 2015 sic ut et foris in titulo scriptum -etur (XII 3637 et titulo quo benivolentia eius -retur). BOETH. arithm. 1, 24 p. 51, 13 primum primo si compares, sesquitertia ratio -bitur. 1, 10 p. 24, 4 quod -etur sub extremis terminis. 1, 11 p. 28, 4 quod sub duabus medietatibus -etur. 2, 43 p. 143, 15 quod -etur sub duabus extremitatibus. *adde*: CIC. Att. 14, 22, 2 *Idus Martiae* magnum mendum -ent. *seq. acc. c. inf.*: QVINT. inst. 5, 10, 111 quibus *tabulis* centum talenta mutua Thessalis dedisse Thebanos -batur. PLIN. epist. 9, 28, 5 tertia epistula -bat esse tibi redditam orationem pro Clario. SVET. Iul. 79 quoniam libris fatalibus -retur Parthos nisi a rege non posse vinci. HIL. in psalm. 62, 1 AVG. civ. 5, 21 SVLP. SEV. chron. 1, 52, 2. *absolute i. est, se habet*: LVCIF. reg. apost. 7 p. 51, 20 quomodo sese -et illa fides descripta apud Niciam. Athan. 1, 29 p. 115, 26 retineo quidem sacris -ens scripturis. VVLG. I Macc. 11, 29 scripsit Ionathae epistulas . . . hunc modum -entes (ἐχούσας. II Macc. 11, 16. VICT. VIT. 2, 3 edictum quod publice legeretur, hunc -ens modum). AVG. gen. c. Manich. 2, 1, 1 sic enim se -et (*sequitur recitatio secundi capitis geneseos*). RVRIC. epist. 2, 30 p. 414, 20 sicut principium epistulae -et. VICT. VIT. 3, 19 sic enim calumniosa series -bat. LIB. pontif. p. 146, 16 misit iussiones . . . ita -entes. LEX Visig. 7, 5, 3 reatum falsitatis incurrat, sicut superius -etur de his, qui falsas scripturas confecerint. PRISC. gramm. II 3, 5 primus liber -et de voce et eius speciebus. *seq.* ut: GAIVS dig. 4, 2, 10 arbitratu iudicis, . . . , non solum illud -etur, ut in tua persona redintegretur obligatio. SCAEV. dig. 50, 1, 24 constitutionibus principum -etur, ut pecuniae, quae ex detrimento solvitur, usurae non praestentur. IAVOL. dig. 5, 3, 44 iudicis officio -etur, ut victori deducto eo quod accepit restituatur hereditas. *al.* ne: FRONTIN. grom. p. 51, 1 iure -etur, ne quis ripam suam in iniuriam vicini munire velit. VLP. dig. 1, 16, 6, 3 mandatis -etur, ne donum vel munus ipse proconsul . . . accipiat. POMPON. dig. 10, 2, 42 officio iudicis familiae erciscundae -etur, ne ab eo coheredes exigant. *al.* quod: LACT. inst. 4, 26, 9 figura id -bat, quod cohibitis erroribus vitae saecularis

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ac deviae iter veritatis aperiretur. FRONTIN. grom. p. 58, 21 per quae loca quid liceat populo, iure -etur. *c. dat.*: CALL. dig. 4, 6, 2 hoc edictum, quod ad eos pertinet, qui ei -entur. PAVL. dig. 28, 5, 93 licet modus institutioni -retur. MOD. dig. 42, 1, 27 si sententiae certa quantitas -etur. GAIVS dig. 45, 1, 141, 4 impossibilem causam stipulationi -eri. *et saepius.* COD. Iust. 4, 35, 23 pr. exceptis quibusdam casibus, qui specialiter illi sanctioni -entur. *apud rhetores* rem -et *de summa alicuius rei*: CIC. Brut. 112 hoc dicendi genus... significabat non prudentiam solum sed quod maxume rem -bat, fidem. Tusc. 3, 58 intellecto eo, quod rem -et. 4, 23 qua oratione praetermissa minime necessaria ea, quae rem -ent, pertractemus. div. 1, 117 stabit illud, quod hunc locum -et, de quo agimus, esse deos. LIV. 39, 48, 2 quae *disceptationes* maxime rem -rent. QVINT. inst. 3, 6, 104 quod rem maxime -eat.

7 *-eri* (in) *aliqua re, i. q. consistere, positum esse in aliqua re* (*cf. p. 705, 23*): RHET. Her. 4, 13, 18 verborum exornatio est, quae ipsius sermonis insignita -etur perpolitione. 4, 25, 35 maiestas rei publicae est, in qua -etur dignitas et amplitudo civitatis. 4, 45, 58 in loco firmissimo, quo tota causa -etur. CIC. inv. 2, 104 deprecatio est, in qua non defensio facti sed ignoscendi postulatio -etur. Verr. 5, 60 in quo *facinore* omnia nefaria -eri ... videantur. Cluent. 81 ut omnis mearum fortunarum status unius iudicii periculo -retur (Sull. 63). Catil. 4, 2 forum, in quo omnis aequitas -etur. dom. 100 hic meus reditus vestro iudicio -etur (*cf.* Sest. 92 iudicia, quibus omne ius -etur. GAIVS inst. 4, 103 omnia iudicia aut legitimo iure consistunt aut imperio -entur [4, 105]. SCAEV. dig. 44, 4, 15 omnia praestare paratus est, quae iure empti -entur). har. resp. 18 rerum bene gerendarum auctoritates augurio ... -eri putaverunt. Marcell. 22 tua salute -eri suam (fin. 1, 35 saluti prospexit civium, qua intellegebat -eri suam). 28 nec vero haec tua vita ducenda est, quae corpore et spiritu -etur. de orat. 2, 30 oratoris omnis actio opinionibus, non scientia -etur. fin. 2, 48 quae *honestas* tota quattuor his virtutibus ... -etur. div. 1, 24 quae *artes* coniectura -entur et sunt opinabiles. CAES. Gall. 7, 2, 2 petunt conlatis militaribus signis, quo more eorum gravissimae caerimoniae -entur. PHAEDR. 2 prol. 1 exemplis -etur Aesopi genus. SEN. epist. 83, 14 officium suum, quo tutela urbis -batur, diligentissime administravit. COLVM. 3, 12, 3 bona valetudo ... densi et rari certo et quasi examinati modo -eatur. QVINT. inst. 2, 13, 2 si *rhetorice* uno et brevi praescripto -retur. 3, 8, 1 qui hoc materiae genus dignitate maxime -eri putat. 7, 4, 5 iustum omne -etur natura vel constitutione. 10, 2, 1 quin artis pars magna -eatur imitatione. FRONTIN. aq. 34 omnia quae mensura -entur, certa et immobilia congruere sibi debent (grom. p. 1, 5 agrorum qualitates sunt tres. tertia arcifinii qui nulla mensura -etur. p. 5, 6. 41, 9. PAPIN. dig. 45, 1, 115 pr. quod pondere, numero, mensura -etur). TAC. dial. 33 neque tantum arte et scientia, sed longe magis facultate et usu eloquentiam -eri. PLIN. epist. 9, 4, 1 singulis criminibus singulae velut causae -entur. TERT. anim. 19 infantiam sola anima -eri. VOPISC. Aurelian. 19, 1 fatales libri, quibus spes belli terminandi -etur. VEG. mil. 3 praef. ut rem militarem, quae virtute sola vel certe felicitate creditur -eri. AVG. civ. 9, 5 scriptura divina, qua christiana eruditio -etur. CASSIOD. art. 4 p. 1208A solidus numerus est, qui longitudine et latitudine et altitudine -etur. *i. q. comprehendere, complecti*: CIC. leg. agr. 2, 40 quid Mytilenae? ... nempe eodem capite inclusae -entur. Phil. 5, 6 an potest cognatio propior ulla esse quam patriae, in qua parentes etiam -entur? LIV. 26, 34, 5 pecua captiva praeter equos ... et omnia, quae solo non -rentur, restituenda censuerunt dominis (SEN. nat. 2, 1, 2 ut iurisconsultorum verbo utar, de omnibus, quae solo -entur. PLIN. epist. 6, 19, 4. GAIVS inst. 2, 53 res quae solo -entur, anno usucapiantur). QVINT. inst. 11, 3, 36 quia utrumque eodem verbo -etur (IVLIAN. dig. 14, 6, 14 etiamsi verbis senatus consulti filii -rentur, tamen et in persona nepotis idem servari debere. GAIVS inst. 3, 217 effusa et quoquo modo vitiata ... hoc verbo -entur). PLIN. paneg. 88, 6 quae simul omnia uno isto nomine -entur (POMPON. dig. 31, 1, 45 pr. ut filiarum nomine etiam masculi -eantur). VLP. dig. 36, 1, 3, 4 imperator noster rescripsit praeceptiones quoque fideicommisso -eri. MARCELL. dig. 36, 1, 46, 1 pro fructu rei, quae hereditate -etur, haec cedunt. POMPON. dig. 10, 3, 20 quidquid culpa socii amissum est, eo iudicio -etur (VLP. dig. 19, 1, 11, 3 *et saepe*). IAVOL. dig. 17, 1, 36, 1 intra id pretium, quod mandato -etur. PAPIN. dig. 11, 2, 2 hoc rescriptis principum -etur (TRYPH. dig. 27, 10, 16 pr. *et saepe*). PAVL. dig. 50, 7, 9, 2 qui legatione fungitur, neque alienis neque propriis negotiis se interponere debere. in qua causa non videri eum quoque -eri, qui *eqs.* POMPON. dig. 19, 1, 40 arborum, quae in fundo -entur, non est separatum corpus a fundo. *et sim.* TERT. spect. 14 generaliter nominatae concupiscentiae -ent in se et voluptates. AVG. civ. 13, 16 uno animali maximo, quo cuncta cetera -rentur animalia. SCAEV. dig. 36, 1, 64 pr. id, quod in dotem fuisset, non -eri in partem hereditatis quae restituenda est. VLP. dig. 50, 12, 15 inter liberos nepotem quoque ex filia -eri divus Pius rescripsit. sub: PS. APVL. herm. p. 267 non solus Apuleius disserit sed et alii plurimi, qui sub eadem declaratione possunt -eri. HIL. psalm. instr. 15 in Romano imperio, sub quo Hebraei et Graeci -entur. MAR. VICTORIN. rhet. 1, 5 p. 171, 9 est genus, sub quo multa similia ex eodem descendentia -entur. BOETH. Porph. isag. p. 33, 10 -etur individuum quidem sub specie, species autem sub genere (p. 26, 22. 30, 19). *cf.* CASSIOD. art. 3 p. 1200B si quid ad se -ens referatur, vel ad id quod -et, fit aut species aut genus.

8 *i. q. coercere, cohibere, frenare* (*opp.* remittere): TER. Ad. 565 ne ille -bit posthac, si sapiet, manus (HOR. carm. 1, 35, 37 manum iuventus metu deorum -uit. OV. fast. 1, 504 Pont. 1, 9, 22 *al.*). CIC. S. Rosc. 55 ut metu -eatur audacia. Verr. 2, 62 ceterae libidines eius ratione aliqua aut modo -bantur (PS. SEN. mon. 29 libidinis initia -bis, si exitum cogitaveris. AVG. civ. 14, 2 carnis libidines -ere atque cohibere). 4, 3 hac cura -batur. 5, 101 cupiditatem (ad Q. fr. 1, 1, 32 *al.*). 6, 167 apud nostros magistratus, qui et legum et existimationis periculo -entur. 6, 188 omnes gentes ... vestri religione numinis -entur. leg. agr. 1, 18 insolentiam. Catil. 2, 26 gladiatores ... potestate nostra -buntur. har. resp. 1 hominem furentem exsultantemque -ui (VLP. dig. 1, 18, 13, 1 *furiosi* si non possint per necessarios -eri). de orat. 1, 261 -enda anima in dicendo (LVCAN. 8, 616). rep. 3, 33 omnes gentes ... una lex ... -bit (off. 3, 27 AVG. civ. 5, 11). Tusc. 4, 22 ut nullo modo appetitiones animi nec regi nec -eri queant. nat. deor. 2, 34 qua *ratione* regerentur animi appetitus, qui tum remitterentur, tum -rentur. BRVT. et CASS. Cic. epist. 11, 3, 2 iracundiam. VERG. Aen. 10, 685 ter maxima Iuno -uit iuvenemque animi miserata repressit. SEN. contr. 3 praef. 16 non -ui bilem. CELS. 3, 18 in quibus -endis plagae quoque adhibentur. SEN. Phaedr. 1055 -et frenis equos. dial. 9, 6, 2 quidam urbanitatem nesciunt -ere. 11, 1, 1 impetum cepi consolandi te, saepe -ui. 11, 19, 6 omnem verborum licentiam -uit. LVCAN. 4, 27 pudor arma furentum -uit. QVINT. inst. 1, 3, 6 quosdam -et metus, quosdam debilitat. TAC. hist. 4, 69 sapientissimum quemque reverentia fideque, iuniores periculo ac metu -uit. PLIN. epist. 3, 11, 6 ut oculos animumque -eat (VVLG. Sirach 21, 12 qui custodit iustitiam, -bit [κατακρατεῖ] sensum eius). APVL. Plat. 2, 24 pessimos cives refrenet, -eat. ARNOB. nat. 5, 20 nec fremitum -ere tempestatemque irarum valens. *in re militari*: CIC. Manil. 38 neque enim potest exercitum is -ere imperator, qui se ipse non -et (fin. 1, 35 ut exercitum in gravissimo bello animadversionis metu -ret). HIRT. Gall. 8, 54, 5 si Belgae, quorum maxima virtus ... esset, exercitibus -rentur. LIV. 7, 37, 9 ni duces -issent impetum militum. 23, 27, 2 nec iam aut in agmine aut in castris ullo imperio -eri (*cf.* SVLP. SEV. chron. 2, 11, 7 *Iudaei* barbararum gentium imperiis -entur). 29, 36, 10 non tam armis quam iudiciorum terrore Etruriam -uit. CVRT. 4, 11, 8 periculosum est praegrave imperium, difficile est -ere quod capere non possis. 7, 6, 16 urbs diruta est, ut ceteri cladis eius exemplo -rentur. 10, 2, 8 existimans modico exercitu -ere posse Asiam. TAC. Agr. 18 victos -isse. hist. 1, 49 *Galba* pro consule Africam moderate, iam senior citeriorem Hispaniam pari iustitia -uit. IVST. 5, 8, 11 ad -endam civitatem. VVLG. sap. 6, 3 praebete aures, vos, qui -etis (κρατοῦντες) multitudines. *seq.* ne: BELL. Afr. 82, 4 vi -rent milites, ne iniussu imperatoris concurrerent. LIV. 40, 58, 1 in agmine -eri, ne decederent via. MELA 3, 93 ut quaedam *feminae* -eri ne reluctentur vix vinculis possint. quin: CAES. civ. 2, 12, 4 non posse milites -eri, quin spe praedae in urbem inrumperent. CVRT. 4, 12, 24 nec iam -eri Macedones poterant, quin cursu quoque ad hostem contenderent. quominus: CVRT. 7, 4, 19 ut vix ab amicis, quo minus occideret eum, ..., -retur. *i. q. inhibere, retinere*: PLAVT. Asin. 582 nimis aegre risum contini (CIC. Phil. 2, 93 nemo erat qui in ipso dolore risum posset -ere. fin. 4, 71 APVL. met. 1, 12 ARNOB. nat. 7, 19). Most. 822 lacrimas (OV. am. 1, 14, 51. 3, 9, 46. EPIST. Sapph. 174 nec gravidae lacrimas -uere genae. SEN. epist. 99, 20 quod lacrimas ... aut -eas aut exprimas). CIC. Rab. perd. 18 vocem (OCTAVIA 736 PLIN. nat. 14, 141. LAMPR. Alex. 53, 10 -ete vocem truculentam). Sest. 88 dolorem (LIV. 40, 3, 5 SEN. apocol. 10 dial. 12, 5, 5. *cf.* LIV. 30, 17, 5 tacitum -ere gaudium non poterant). ad Q. fr. 1, 1, 38 linguam (SEN. epist. 83, 20 petulans non linguam, non manum -et). VERG. Aen. 3, 598 gradum. OV. epist. 11, 53 gemitus. VAL. MAX. 6, 9 ext. 1 vultum in eodem habitu -uit. CELS. 3, 12 spiritum ipse -eat (3, 21 PLIN. nat. 9, 20. 31, 39. PETRON. 47 flatum). ARNOB. nat. 2, 25 *discit* canis, cum invenerit praedam, cohibere et -ere latratum. *i. q. reticere*: TER. Eun. 103 quae vera audivi, taceo et -o optume. LVCIL. 713 tu Lucilium credis -urum, cum me ruperint. CIC. de orat. 1, 206 ut ea, quae -et neque adhuc protulit, ... explicet nobis. OV. fast. 6, 526 illa docet partim, partim praesentia nati -et. PAVL. FEST. p. 222 'parcito linguam' ... id est coerceto, -eto, taceto. SEN. dial. 10, 13, 2 quae sive -eas, nihil tacitam conscientiam iuvant, sive proferas, non doctior videaris. *reflexive* -or *et* se -ere: *se coercere, cohibere*: PLAVT. Capt. 592 iam nequeo -eri. TER. Hec. 615 equidem cupio (*sc. reducere*) et vix -or (*sc. quin reducam*). CIC. de orat. 2, 85 ut se -eat aut ad aliud studium transferat monebo. CAEL. Cic. epist. 8, 6, 2 qui, si perniciosum sciret esse loqui de hac re, vix tamen se -ret. OV. met. 4, 351 iam cupit amplecti, iam se male -et amens. CELS. 1, 10 multoque magis se -ere, si qua gravitas in corpore est. 3, 15 eodem die et postero tertioque -ere se debet. 6, 7, 1 ubi primum dolorem aliquis sensit, abstinere et -ere se debet. SEN. dial. 3, 8, 6 irati

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

quidam constant sibi et se -ent. CVRT. 9, 5, 28 nihil opus esse iis, qui semet -rent. IVV. 5, 100 dum se -et auster, dum sedet. 10, 80 qui dabat olim imperium . . ., nunc se -et. EPIT. Alex. 110 dolore renovato exclamavit, deinde se -uit. VVLG. gen. 43, 31 lota facie egressus, -uit se (ἐνεκρατεύσατο) et ait. Is. 64, 12 numquid super his -bis te (ἀνέσχου), domine, tacebis? *sensu mediali*: TERT. uxor. 1, 6 -ent etiam gehennae sacerdotes. VVLG. Sirach 30, 24 miserere animae tuae placens deo et -e. *de iis, qui castitatem profitentur*: VVLG. I Cor. 7, 9 quod si non se -ent (ἐγκρατεύονται), nubant. HIER. epist. 79, 10 adulescentula vidua, quae se non potest -ere. AVG. adult. coniug. 2, 18, 19 si autem non -ent, adulteri erunt (1, 2, 2 nolente coniuge non licet coniugi -ere). ORIBAS. syn. 5, 1 *vidimus* mulieres quae se -ent minus esse insumptas. *c. abl., et c.* in *c. abl.*: CIC. leg. agr. 2, 97 singularis homo privatus . . . vix facile sese regionibus officii magnis in fortunis et copiis -et. Brut. 332 -e te in tuis perennibus studiis. parad. 21 qui se in aliqua libidine -erit, in aliqua effuderit. off. 1, 92 qui . . . sese suarum rerum finibus -rent. SEN. dial. 3, 8, 4 in ira se -ent. 9, 15, 1 ambitio . . . se suis non -ens terminis. CVRT. 4, 6, 4 haud sane aequo animo in secundo se -ens gradu. intra: SEN. dial. 11, 11, 4 -bit se intra naturalem modum. PETRON. 11 nec se solum intra verba -uit. SEN. contr. 3 praef. 4 quamdiu citra iocos se -bat. *seq.* quin: PLAVT. Men. 253 nequeo -eri, quin loquar. 1124 -eri, quin complectar non queo. TER. Eun. 859 vix me -o, quin involem in capillum. OV. am. 1, 8, 110 nostrae vix se -uere manus, quin . . . rugosas distraherentque genas (fast. 5, 396). epist. 12, 157 vix me -ui, quin . . . clamarem. met. 7, 729 male me, quin vera faterer, -ui. VELL. 2, 104, 4 contingendi manum cupiditas non -entium, protinus quin adicerent. ne: CIC. ac. 2, 133 -o me, ne incognito assentiar. *arcere, detinere, retinere aliquem* (*aliquid*) ab *aliquo* (*aliqua re*): CIC. Catil. 1, 21 quorum ego vix abs te iam diu manus ac tela -o (PRIAP. 52, 2 qui manum rapacem mandato mihi -es ab horto. OV. epist. 11, 80 vix a misero -et ore manus. PETRON. 96 manusque -ent a rixa. SEN. dial. 6, 16, 5 si tela . . . ne a te quidem -uit). CAES. Gall. 1, 15, 4 Caesar suos a proelio -bat. BELL. Alex. 22, 2 ut deterrendi et -endi a periculosissimis essent dimicationibus. SALL. Iug. 15, 5 animum a consueta lubidine -uit. LIV. 3, 50, 1 ut omni ope ab seditione milites -eant. 10, 35, 7 pudore a fuga -eri. ITALA psalm. 33, 14 (Cypr. unit. eccl. 24 epist. 45, 2 Ps. Hil. libell. 18) -e linguam tuam a malo (παῦσον, VVLG. prohibe). LACT. inst. 5, 9, 16 libidines incestas nec a filia nec sorore. *reflexive*: *se abstinere* ab *aliquo* (*aliqua re*): CIC. Verr. 6, 74 cum a praesenti supplicio tuo -it populus Romanus se. fin. 2, 62 -o me ab exemplis. ac. 2, 104 qui de omnibus rebus -eat se ab assentiendo. ITALA I Thess. 5, 22 (Lucif. Athan. 2, 29 p. 200, 11) ab omni specie mala -ete vos (ἀπέχεσθε, VVLG. abstinete vos). sap. 2, 16 (Cypr. testim. 2, 14) -et se (VVLG. abstinet se) a viis nostris quasi ab inmunditiis (*cf.* BARNAB. 5, 4 se a via tenebrosa non -et [ἑαυτὸν . . . ἀποσυνέχει]). ARNOB. nat. 1, 1 si nos talibus -erimus ab litibus. LACT. inst. 6, 20, 25 ab uxoris congressione. PELAG. in I Thess. 4 p. 867[A] ab femina. VVLG. Sirach 3, 4 -bit se ab illis *peccatis*. RVFIN. apol. adv. Hier. 1, 22[a] meretrix . . . a scortando se -eat. IREN. 3, 8, 1 gulosum, id est qui non possit a gula -ere. AVG. civ. 15, 15 (*tit.*) primi saeculi viros . . . a concubitu -isse. c. Iul. 4, 3, 18 quando in agone decertant, ab omnibus -ent, ut corruptibilem coronam accipiant; a cuius tamen vana cupiditate non -ent.

9 *varia et dubia*: PLAVT. Stich. 452 per hortum utroque commeatus -et (*cf.* transtinet. converit *vel* -hit *A*, convenit *D*[1]). VLP. dig. 26, 10, 1, 7 *mulierem* pietate productam non -ere (*i. tolerare*) iniuriam pupillorum. CHIRON 194 ut possint eo odore stagnata hunc morbum -ere iumenta. TER. MAVR. 1214 nec non vocalis primae si quamlibet udam -eat, veniensque aliam subiecerit udam (*i. si vocalem consonans liquida sequatur*). CHIRON 120 quia totum caput febri -etur (*i. obtinetur*). CLAVD. MAM. anim. p. 90, 10 hoc -et in figuris punctum quod unus in numeris. CAEL. AVR. acut. 1, 16, 157 non -ens (*i. intellegens*) quomodo *eqs.* PS. VICT. VIT. pass. 7 quantum -et (*al. codd.* pertinet) ad concordiam dominicae servitutis. LEX Sal. 38 add. 4 *in H et E* unumquodque iumentum (*i. equam*) quae ille (*equus mas*) -ere (inire *H*) consueverat. *i. q. alere, sustentare*: GREG. M. epist. 2, 38 p. 139, 6 petimus, ut si nos -ere disponitis, aliquid vobiscum dignum deferatis. 3, 28 cotidianis stipendiis . . . -eri. 8, 33 p. 36, 9 quia, sicut mente et carne subsistimus, necessarium fuit, ut a vobis in utroque -eri deberemus. *cf.* 5, 37 p. 323, 16 cogitet dominorum pietas de me proprio suo, quem specialiter prae ceteris semper fovit atque -uit (5, 30 dominorum pietas, quae suos consuevit misericorditer famulos -ere). DIDASC. apost. 77, 10 in sabbato ieiunet propter necessitatem, contenens panem et aquam (*quasi: contentus pane et aqua; gr. p. 472 Bunsen* ἔξεστι δὲ αὐτῷ ἄρτος).

✕*part. praes. pro adi. et subst.* **continēns**, -tis [*cf. c.* attinere, pertinere. *Th.*]. NON. p. 273 -s est abstinens, integer . . .; coniunctum, continuum. *abl. plerumque* -i *etiam pro subst.*; -e *adi.*: CIC. nat. deor. 1, 28 HOR. carm. 2, 18, 22. *subst.*: LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 20 ubei -e habitabitur [*sed* 56 -i]. PLIN. nat. 3, 140. 4, 57. 119 *al.* SOL. 56, 11.

I *i. q. coniunctus, contiguus*: **A** *proprie*: *i. q. non interruptus, continuus, perpetuus*: **1** *generatim*: CAES. Gall. 3, 28, 2 -esque silvas ac paludes habebant (6, 31, 2. VELL. 2, 109, 5 excisis -bus Hercyniae silvis). HIRT. Gall. 8, 15, 6 -s flamma copias omnes repente a conspectu texit Romanorum (LIV. 37, 25, 7 -s incendium. CVRT. 3, 8, 18. *cf.* CIC. nat. deor. 1, 28 στεφάνην appellat -e ardore lucis orbem). LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 54 is eam semitam, eo aedificio perpetuo lapidibus perpetueis integreis -em, constratam recte habeto. HOR. carm. 2, 18, 22 parum locuples -e ripa (LIV. 44, 28, 12 qui propiores -i litori erant. *cf.* PAVL. NOL. carm. 24, 31 ut profectus -i litorum in alta processit freta). LIV. 1, 29, 5 -s agmen migrantium impleverat vias (2, 50, 7 -i agmine armatorum saepti. 10, 35, 17 *al.*). 7, 30, 8 -s imperium usque ad nos habebitis. 21, 8, 5 -bus ruinis nudaverat urbem. 21, 28, 10 donec -i velut ponte agerentur (28, 7, 2. 45, 27, 8 *al.*). 27, 17, 3 per -ia iuga. 31, 48, 7 ex -bus tectis. 37, 40, 6 -s grex sedecim elephantorum. VITR. 10, 1, 1 machina est -s e materia coniunctio. CVRT. 5, 4, 25 -i fronde tectae arbores. ITALA exod. 39, 4 (Aug. loc. hept. 2, 157) umeralia -ia (συνεχούσας, VVLG. oras sibi invicem copulatas) ex utrisque partibus eius. AMM. 24, 2, 12 relictis civitatis muris -em occupant arcem. CORP. VI 7809 ollas -es. 33264. 33266. S. C. Frontin. aq. 127 urbi -a aedificia. LEX Quinctia (Frontin. aq. 129) quae ⟨loca⟩, aedificia urbi -a sunt. LEX Malac. (Corp. II 1963) 63 ni quaeque ei oppido -ia aedificia erunt. VLP. dig. 50, 16, 139 quae in -bus Romae aedificiis fiant. PAVL. dig. 3, 3, 6. 50, 16, 2. MACER dig. 50, 16, 154 mille passus non a miliario urbis, sed a -bus aedificiis numerandi sunt *al.* CORP. VIII 1641 intra -ia coloniae nostrae aedificia. *pro subst.*: LEX Iul. munic. (Corp. I 206) 20 quae viae in urbem Rom(am) . . . ubei -e habitabitur, sunt. 56. PLIN. nat. 18, 215 Chersonesum et -ia usque Atho montem. VLP. dig. 50, 16, 173 qui extra -a urbis est. 50, 16, 199. *cf. Leist, PW. IV 1149.* **2** *speciatim*: **a** *de loco*: *c. dat.* (*cf. p. 707, 2 sqq.*): *i. q. finitimus, vicinus*: CIC. Caecin. 11 Fulcinius huic fundo uxoris -ia quaedam praedia atque adiuncta mercatur. 15. nat. deor. 2, 117 huic *mari* -s aër fertur. CAES. civ. 1, 54, 3 -emque ripae collem improviso occupat. LIV. 45, 29, 12 quod *Paeonia* -s esset finibus suis. MON. Ancyr. 4, 1 curiam et -s eí chalcidicum. CIC. epist. 15, 2, 2 quae *pars Cappadociae* cum Cilicia -s est. terra -s: VARRO frg. Roman. gramm. I 125, 13 in terra -i. CIC. rep. 2, 6. phil. frg. 5, 87 ne in -bus quidem terris vestrum nomen dilatari potest. NEP. Them. 3, 2 inter Euboeam -emque terram. LIV. 33, 33, 6 SEN. nat. 6, 20, 3 MELA 3, 56 TAC. hist. 5, 19 PANEG. 5, 7 CHALC. transl. p. 25[A] AVG. civ. 16, 7 *al.* VLP. dig. 50, 16, 99, 1 -es provincias accipere debemus eas, quae Italiae iunctae sunt, ut puta Galliam. COD. Iust. 3, 11, 1, 1 ex -bus provinciis . . ., in transmarina autem dilatione. LABEO dig. 41, 1, 65, 1 in -i agro. *pro subst. i. q.* ἤπειρος (*opp.* insula): ISID. orig. 14, 8, 43 -s perpetua terra, nec ullo mari discreta, quem Graeci ἤπειρον vocant. GLOSS. IV 92, 39 'in -i' in proximo vel in cohaerenti. CIC. ac. 2, 105 *mare* dissimile est proximo et -i (*cf.* LIV. 31, 46, 12 traicit in proxima -is). LENT. Cic. epist. 12, 15, 4 de agris, quos in -i habent. CAES. Gall. 4, 28, 3 necessario adversa nocte in altum provectae -em petierunt. 4, 36, 2 eosque in -em adduci iussit. 4, 36, 4 quae *naves* omnes incolumes ad -em pervenerunt. 5, 2, 3 traiectum esse . . . circiter milium passuum XXX a -i. 5, 11, 3 ex -i alios *fabros* arcessi iubet. 5, 22, 4 hiemare in -i propter repentinos Galliae motus. NEP. Milt. 7, 3 procul in -i lucus . . . incensus est. LIV. 8, 22, 6 in -em ausi sedes transferre. 22, 31, 2. 28, 35, 12 SEN. dial. 6, 17, 2 nat. 3, 27, 9. CVRT. 3, 1, 13 *terra* -i adhaereret. MELA 2, 80 PLIN. nat. 3, 140. 4, 57 *al.* TAC. ann. 2, 78. 4, 67. APVL. mund. 4 partem eius (*orbis terrarum*) insulas esse, partem vero -em vocare. SOL. 7, 20. 9, 3 *al.* 22, 8 Tanatus insula . . . a Brittaniae -e aestuario tenui separata. SIDON. epist. 8, 6, 15. *plur.*: SOL. 20, 14 in Germaniae -bus gallaica *gemma* reperitur. **b** *de tempore i. q. proximus, perpetuus*: CIC. Pis. 11 persequere -es his funeribus dies (CAES. civ. 3, 84, 2 -bus vero diebus ut progrederetur a castris suis. *cf.* SVET. Cal. 19 biduo -i). fin. 2, 61 se e -i genere tertiam victimam rei publicae praebuisset *Decius*. CAES. Gall. 5, 11, 9 huic superiore tempore cum reliquis civitatibus -ia bella intercesserant (LIV. 4, 22, 5 -i die ac nocte proelio). 7, 24, 1 -i labore omnia haec superaverunt (civ. 3, 63, 4 -s omnium dierum labor. 3, 97, 4 LIV. 42, 54, 3 *al.*). LIV. 22, 15, 8 -i cursu secutus est fugientes. 23, 44, 6 imber -s per noctem totam. 38, 15, 7 profectus inde -bus itineribus (38, 18, 7). CELS. 3, 5 si -es febres sine remissione sunt. *adde* 3, 20 si -s ei somnus est. 6, 9 per os -s pituita defluit. ex -i *vel* in -i *i. q. confestim, continuo*, συνεχῶς: ex -i: VAL. dig. 35, 1, 89 quod si pure legatum ex -i heres sub condicione damnatus aut rogatus est dare. VLP. dig. 2, 14, 7, 5 si ex -i pacta subsecuta sunt (*opp.* si ex intervallo). 14, 5, 4, 4 si quidem ex -i cum filio agatur (*opp.* post multos annos). 24, 3, 29 si ex -i stipuletur (*opp.* interposito tempore). 40, 5, 37. 43, 16, 3, 9 *al.* IVST. 1, 9, 19. 5, 3, 7 *al.* in -i: GLOSS. παραυτίκα, ἐν τάχει. MAECIAN. dig. 40, 5, 42 cum et institutus et substitutus in -i, priusquam adirent hereditatem, decessissent. SCAEV. dig. 45, 1, 135, 2 in -i inter utrumque convenit. VLP. dig. 44, 5, 1, 6. 48, 5, 24, 4 PAVL. dig. 35, 2, 1, 8 *al.* TERT. apol. 23 etiam illud in -i cognoscitis. praescr. 5 si . . . schismata increpat, . . . et in -i haereses subiungit. ITALA Luc. 8, 1 (cod. d) et factum est in -i (ἐν τῷ καθεξῆς, VVLG. deinceps).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Iac. 1, 24 (cod. ff) in -i oblitus est (εὐθέως, VVLG. statim). PS. CYPR. ad Novat. 11. 12 rebapt. 4 CHIRON 544. 647. 673 *al.* HIER. in Is. 37, 30 *sqq.* p. 465 IORD. Rom. 308.

B *translate*: SISENNA hist. 127 nos una aestate in Asia et Graecia gesta literis idcirco -ia mandavimus, ne vellicatim aut saltuatim scribendo lectorum animos impediremus. CIC. nat. deor. 2, 84 ea -em mundi efficiunt unamque naturam (div. 2, 33. VITR. 10, 1, 4 -em solis lunae quinque etiam stellarum naturam). CAES. Gall. 7, 28, 2 ultimas oppidi partes -i impetu petierunt. *cum dat.*: CIC. nat. deor. 1, 26 *Anaxagoras* non vidit motum sensui iunctum et -em in infinito ullum esse posse. LIV. 5, 39, 8 timorique perpetuo ipsum malum -s fuit. *sequitur* cum: CIC. inv. 1, 37 negotiis quae sunt adtributa, partim sunt -ia cum ipso negotio, partim in gestione negotii considerantur. ... -ia cum ipso negotio sunt ea, quae semper affixa esse videntur ad rem neque ab ea possunt separari. MAR. VICTORIN. rhet. 1, 26 p. 220, 45 *al.* CASSIOD. art. 3 p. 1199^B facta, quae -ia sunt cum ipso negotio, ad ipsum negotium, de quo quaeritur, pertinent. *nota*: GELL. 10, 10, 2 qui *digitus* -s et quasi conexus esse cum principatu cordis videretur. *de verbis, scriptis sim.*: RHET. Her. 4, 19, 27 continuatio est et densa et -s frequentatio verborum. CIC. de orat. 3, 216 -i spiritu intermisso. part. 53 haec in singulis verbis, sed in -bus soluta, quae dicuntur sine coniunctione. Tusc. 1, 16 -em orationem audire malo. epist. 5, 12, 6 ut a -bus tuis scriptis in quibus perpetuam rerum gestarum historiam complecteris, secernas hanc (SVET. gramm. 2 Punicum bellum, uno volumine et -i scriptura expositum). LIV. 5, 34, 6 quod quidem -s memoria sit. RVT. LVP. 1, 17 παρένθεσις. cum in -i sententia aliquid interponitur. FAVST. REI. spir. 2, 11 p. 156, 3 -i sermone. *t. t. rhetor.* -s (-ia) *i. q.* συνέχον: CIC. top. 95 quibus hoc qua de re agitur continetur, ea -ia vocentur, quasi firmamenta defensionis, quibus sublatis defensio nulla sit. part. 103. QVINT. inst. 3, 6, 104 causa quoque et iudicatio et -s est in omni genere causarum. 3, 11, 1. 3, 11, 9 συνέχον autem, quod -s alii, firmamentum alii putant. 3, 11, 19 -s id esse, quo sublato lis esse non possit. 3, 11, 26. AVG. rhet. 13 p. 144 causam Hermagoras αἴτιον vocat, συνέχον -s, de quo contenditur κρινόμενον. *varia*: PRISC. gramm. II 124, 2 quae sunt -ia vel comprehensiva, id est περιεκτικά. GLOSS. IV 324, 25 capax. VARRO rust. 1, 48, 1 ea (*spica*) quae mutilata non est, ... tria habet -ia, granum, glumam, aristam. *t. t. iurisconsultorum*: GAIVS inst. 3, 181 si imperio -i iudicio egerim. *ibid.* quae autem legitima iudicia et quae imperio -ia ⟨sint⟩. 4, 80. 106. CASSIOD. art. 4 p. 1207^D -s numerus est qui a coniunctis monadibus continetur, ut verbi gratia ternarius numerus, si in magnitudine intellegatur, id est in linea, aut spatium aut solidum, dicitur -s. ISID. orig. 3, 7, 2. *cf.* BOETH. arithm. 1, 20 p. 44, 10 adiunge superioribus -em pariter parem numerum. 2, 33 p. 131, 2 ex -i pari senario copulantur. p. 131, 6.

II *i. q. abstinens, sobrius, temperans*: *absolute*: GLOSS. parcus, frugi. ISID. orig. 10, 35 -s, quod se a multis malis abstineat. PLAVT. Asin. 857 siccum, frugi, -em, amantem uxoris maxume. Most. 31 nemo adaeque ... parcus nec magis -s. TER. Eun. 227 magis severus quisquam nec magis -s. CIC. Tusc. 4, 36 quem tum moderatum, alias modestum, tum temperantem, alias constantem -emque dicimus. Att. 6, 6, 3 puerum ... et non gravem et non -em. epist. 9, 19, 1. NEP. Epam. 3, 2 -s clemens patiensque. Att. 13, 4. COLVM. 12, 4, 3 castum esse -emque oportere. PLIN. epist. 5, 19, 9 GELL. 15, 2, 6 LAMPR. Alex. 66, 2 CAPITOL. Gord. 5, 3. RHET. Her. 3, 2, 3 modestia est in animo -s moderatio cupiditatum. 3, 12, 22 in extrema oratione -s vox remedio est voci. CIC. fin. 1, 37 quam gravis, quam -s, quam severa *disciplina* sit. VVLG. Sirach 26, 20 -is animae. *c. genet.*: SIDON. epist. 8, 3, 5 cupidum scientiae, -em pecuniae. CASSIOD. var. 5, 4, 3 pecuniae -s, aequitatis profusus. *cum praep.* ab: VAL. MAX. 4, 3 ext. 1 oculos a libidinoso aspectu -es esse debere. ITALA I Cor. 9, 25 (Ps. Cypr. singul. cler. 17) ab omnibus -s est (VVLG. se abstinet). VVLG. Tob. 6, 18 -s esto ab ea. ISID. eccl. off. 2, 10, 2 -es ab uxoribus. *compar.* (*cf. l. 50. 51*): CAES. civ. 1, 23, 4 ne -ior in vita hominum quam in pecunia fuisse videatur. GELL. 7, 8, 3 utrum videri -iorem par sit Publiumne Africanum ... an regem Alexandrum. LACT. inst. 1, 11, 15 in una sola (*sc. Thetide*) fuit -ior *Iuppiter*. *superl.*: CIC. Arch. 16 moderatissimos homines et -issimos. parad. 7 PLIN. epist. 6, 32, 1 SVET. Aug. 72. SIDON. epist. 9, 3, 7 censendi -issimus. RVFIN. hist. mon. 8 p. 421^A ad victum suum -issimum. hist. 2, 23, 2 -issimae vitae. OROS. hist. 2, 3, 7 christianae religionis -issima aequitas. *apud ecclesiasticos: qui (quae) castitatem profitentur*: GLOSS. ἐγκρατής. TERT. praescr. 40 quid quod et summum pontificem in unius nuptiis statuit? habet et virgines, habet et -es. PS. CYPR. pudic. 4 pudicitia locum primum in virginibus tenet, secundum in -bus, tertium in matrimoniis. HIL. in psalm. 118 iod 10 oderit necesse est ... -em inpudicus. OPTAT. 2, 11 p. 47, 2. 3, 2 p. 71, 10. HIER. epist. 48, 2 clericos et monachos et -es. 48, 5 virginibus, viduis, -bus et maritatis. VVLG. sap. 8, 21 ut scivi, quoniam aliter non possem esse -s (ἐγκρατής), nisi deus det. AVG. civ. 16, 36 melior est homo fidelis coniugatus quam -s infidelis. c. Iul. 3, 15, 29 inter lascivientes et -es. 3, 25, 57. 3, 26, 66. 4, 2, 9. serm. ed. Mai 116, 4 aut virgo aut vidua aut coniugata aut puer aut -s aut uxoratus. COD. Theod. 16, 2, 20 (*a. 370*) ecclesiastici aut ex ecclesiasticis vel qui -ium se volunt nomine nuncupari, viduarum ac pupillarum domos non adeant. CASSIAN. inst. 6, 4, 1 aliud enim est -em esse, id est ἐγκρατῆ, aliud castum. *in malam partem*: AVG. adult. coniug. 2, 19, 20 coniuges diuturno languore marcentes ... vel animositate inlicita -es.

III *i. q. firmiter tenens, tenax*: VVLG. Sirach 15, 1 qui -s (ἐγκρατής) est iustitiae, apprehendet illam. 27, 33 vir peccator -s erit illorum (*irae et furoris*).

synonyma: *ad I*: adiunctus, contiguus, continuus, densus, iunctus, perpetuus, proximus. *ad II*: abstinens, castus, moderatus, modestus, parcus, temperans.

opposita: *ad I*: intermissus. *ad II*: intemperans, libidinosus.

adv. **continenter**. GLOSS. διηνεκῶς, ἐγκρατῶς, συνεχῶς. -ius συνεχέστερον. **1** *de loco i. q. continuate*: CATVLL. 37, 6 -r quod sedetis insulsi centum an ducenti. VITR. 2, 4, 2 neque onerari se -r paries patitur nisi intermissionibus requiescat. MELA 1, 29 montes sunt alti qui -r et quasi de industria in ordinem expositi *eqs.* **2** *de tempore i. q. iugiter, perpetuo*: RHET. Her. 3, 12, 21 uno spiritu -r multa dicere. 4, 12, 18 si non utemur -r similiter cadentibus verbis. 4, 13, 19. CIC. inv. 1, 37 ante gestam rem quae facta sint -r usque ad ipsum negotium. orat. 135. ac. 1, 31 quia -r laberentur et fluerent omnia. nat. deor. 1, 109 quo modo probas -r imagines ferri? CAES. Gall. 1, 1, 4 quibuscum -r bellum gerunt. 1, 26, 5 tota nocte -r ierunt (PAVL. dig. 8, 1, 14 pr. nemo tam perpetuo, tam -r ire potest). 3, 5, 1 cum iam amplius horis sex -r pugnaretur. civ. 1, 46, 1. BELL. Alex. 9, 4 *eurus* multos dies -r flabat. LIV. 25, 7, 7 in Albano monte biduum -r lapidibus pluvit. VITR. 8 praef. 2 nisi aer influens cum incremento fecerit auctus et remissiones -r. 9, 1, 2. 5. 10, 8, 4 QVINT. inst. 9, 1, 38 DAMIG. lapid. 30 34. CAEL. AVR. acut. 3, 21, 218 post tertium vero diem -r atque cum cautione resumptionem faciendam. BOETH. herm. sec. 6, 13 p. 446, 17 quoniam proposuit quaestionem, eam -r exsequitur his verbis. **3** *translate i. q. parce, temperate, sobrie*: CIC. Mur. 12 si habet Asia suspicionem luxuriae quandam, ... in Asia -r vixisse laudandum est. off. 1, 106 quam sit turpe diffluere luxuria et delicate ac molliter vivere, quamque honestum parce, -r, severe, sobrie. RVFIN. apol. 1, 23 quam caste se ... et -r egerit. AVG. epist. 140, 83. 220, 12. AVELL. p. 409, 4 sive haec incontinenter agentibus sive viventibus -r (CASSIOD. var. 9, 2, 4 ORIBAS. syn. 1, 27). CASSIOD. var. 6, 8, 7 si susceptam -r egeris dignitatem. PASS. Petr. 1 ut pudice et -r se gererent. CYPR. epist. 4, 1 statum suum (*sc. castitatis*) -r et firmiter tenere. *comp.*: AVG. epist. 54, 4 purius homo -iusque vivit. *superl.*: AVG. conf. 6, 12, 21 -issime vivebat. epist. 262, 3.
compos.: incontinenter.

part. perf. pass. pro adi. **contentus** *v. p. 678, 15.*

adv. **contentē**. GLOSS. V 638, 70 parce. NON. p. 83 parce et continenter. PLAVT. Asin. 78 quamquam illum mater arte -eque habet. PANEG. 10, 15 restricte -eque vixerunt. 12, 13. *Spelthahn.*

contingentia, -ae *f. a* 1. contingere, contingens. *t. t. logices* (*cf.* contingens *p. 720, 44*): BOETH. herm. sec. 5, 12 p. 386, 23. 392, 20 supra namque docuimus possibilitatem et -am eiusdem significationis esse, ut quod contingeret fieri idem esset possibile, quod possibile esset idem quoque contingeret *eqs.*

***1. contingo**, -tigī, -tāctum, -ere [*a* con *et* tangere. *Th.*]. PRISC. gramm. II 438, 2 tango -o (438, 20). FEST. p. 356 tagit ... sine dubio a⟨ntiq⟩ua consuetudine usurpavit. nam nunc ea sine praepositionibus non dicuntur, ut -igit, attigit. *formae*: *perf.* contigi *inde a* PLAVTO. contegerunt: ACT. Arv. a. 213, 15. a. 219, 5 ACT. Arv. Alex. Corp. VI 32391, 6 ASSVMPT. Moys. 9, 3 CHIRON 621. 696. 759 CARM. epigr. 1399, 3 (*ubi* contēgerat). contingerunt: ITALA II Macc. 2, 21 (Ambros.) FVLG. myth. praef. p. 11, 23 Virg. cont. p. 86, 13 CHIRON 83. 211 *al.* GREG. TVR. Franc. 2, 40 Mart. 2, 16 PASS. Matth. p. 238, 12. contange: COMM. apol. 562. *graece transcriptum* χονθιγγαθ: TAB. devot. Audollent 270, 17. *legitur inde ab* ENNIO *et* PLAVTO, *deest* LVCIL. RHET. Her. SALL. HOR. carm. epod. (*sed* sat. 6^ies, epist. 9^ies) PERS., *singulis locis*: PVBLIL. GRATT., *bis*: VITR., *ternis*: CATVLL. PHAEDR. [*hisp.* cuntir. *M.-L.*]

I *transitive* (*ad graeca exempla c. dat.*: ITALA *v. p. 714, 24. 715, 42, c. genet.*: DIDASC. apost. *v. p. 716, 13*): *tangere, attingere*: NON. p. 268 -ere est tangere. GLOSS. -it θιγγάνει. -igit παρέψανσεν.

A *proprie*: **1** *generatim*: **a** *de animantibus*: PLAVT. Amph. 834 ut mi extra unum te mortalis nemo corpus corpore -igit (OV. met. 11, 103 quidquid corpore -ero. trist. 3, 4, 55 sic tamen haec adsunt ut quae -ere non est corpore. MART. CAP. 1, 85). CIC. Tim. 37 cum *di* inter se paene -ant (*Plato p. 40^C* ἐν ταῖς συνάψεσιν, CHALC. transl. contiguae. *cf.* CAES. civ. 1, 21, 3 milites disponit, non certis spatiis intermissis ... sed perpetuis vigiliis stationibusque ut -ant inter se). nat. deor. 2, 122 ut cibum terrestrem rostris facile -ant *animalia*. LVCR. 5, 151 tactile nil nobis quod sit -ere debet (*ibid.* tangere). VERG. ecl. 8, 40 iam fragiles poteram ab terra -ere ramos. Aen. 1, 413 cernere ne quis eos neu quis -ere posset. 2, 168 manibusque cruentis virgineas ... -ere vittas (2, 239 funemque manu -ere gaudent. 6, 606 manibus prohibet -ere mensas. OV. met. 2, 151 mani-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

busque datas -ere habenas gaudet. 11, 122. fast. 3, 335 manibus donaria puris. CELS. 5, 26, 27 *aqua* sic temperanda est, ut manu -enti iucunda sit. CVRT. 7, 8, 12 orbis te non caperet: altera manu Orientem altera Occidentem -res. COLVM. 1, 6, 3. 5, 6, 7. 6, 27, 12. SIL. 17, 27 pollutis -ere vincula palmis). VERG. Aen. 7, 480 *Allecto* noto nares *canum* -it odore, ut cervum ardentes agerent. 11, 245 -igimusque manum *Diomedis* (Ov. am. 3, 8, 17 qua periit aliquis, potes hanc -ere dextram? LIV. 25, 16, 13 praesentis *Gracchi* -ere dextram. 28, 9, 6 victrices dextras consulum. 33, 3, 2 SEN. contr. 7, 6 [24], 12. VELL. 2, 104, 4 -endi manum cupiditas. 2, 107, 2. VAL. MAX. 5, 1 ext. 1 dexteram. SEN. Herc. f. 371. 373 parentis sanguine aspersam manum. epist. 118, 3 STAT. silv. 3, 4, 61. TAC. ann. 2, 71 iuravere amici, dextram morientis -entes). AETNA 192 quin etiam tactu moneant -ere *res ipsae in specie Aetnae* (*opp.* cernere). HOR. sat. 2, 3, 110 metuensque velut -ere sacrum *nummos reconditos*. PROP. 1, 8, 43 nunc mihi summa licet -ere sidera plantis (*in imagine, cf.* CVLEX 139 appetit *pinus* acriis -ere motibus astra. Ov. fast. 3, 34 -eratque sua sidera summa coma *palma*. *cf. infra l. 67*). 3, 3, 37 me -igit una dearum *Musarum*. Ov. am. 3, 1, 64. met. 2, 457 summas pede -igit undas. 2, 860. 3, 409. 4, 748. 8, 423 neque adhuc -ere tutum esse putant *aprum*. 11, 111. fast. 4, 636 genitor *Tulli* caput igne corusco -igit. trist. 1, 3, 44 -igit extinctos ore tremente focos. LIV. 1, 56, 12 terram osculo (45, 44, 20 limen curiae). MANIL. 5, 78 vixque rotis levibus summum -ere campum *agitatorem*. SEN. contr. exc. 4, 4 arma vix -eram. SEN. dial. 11, 4, 1 propter quod miseros etiam quos -o faciam. clem. 2, 6, 2 -ique ab iis timet. CVRT. 7, 5, 40 ut ne aves quidem -rent *corpus*. LVCAN. 2, 359 translatā vitat -ere limina planta *nova nupta*. 3, 348 desit si larga Ceres, tunc horrida cerni foedaque -i maculato attingere morsu. PETRON. 60 poma etiam minima vexatione -cta. PLIN. nat. 8, 78 necat *basiliscus* frutices, non -ctos modo, verum et afflatos. 11, 277. 15, 34 oleam si lambendo capra linguā -erit. 24, 157 sucum effusum vestigio. VAL. FL. 7, 5 -igit aegra toros *Medea*. STAT. Theb. 9, 866 cornua -it mucrone et pectore nervo (*Hom. Il. Δ 123* νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον). MART. 4, 54, 1 cui Tarpeias licuit -ere quercus. IVV. 6, 50 Cereris vittas -ere dignae *mulieres*. 7, 60 neque . . . thyrsumque potest -ere maesta paupertas. TAC. hist. 4, 53. ann. 1, 34 vacua dentibus ora. 6, 19 corpora putrefacta. MARCIAN. dig. 47, 12, 7 monumentum corporibus non -ctis reficere. APVL. met. 4, 21 quamvis iacentem bestiam vel digito -ere (9, 17 vel in transitu digito tenus eam. HIL. trin. 6, 23 hunc . . . tamquam digito indice ac verbi significatione -o. *cf. p. 714, 2*). TERT. nat. 2, 3 cum et -amus ea *elementa* et -amur ab eis. COD. Theod. 6, 24, 4 (*a. 387*) -ere nostram purpuram digni sunt aestimati (*in salutando*). QVEROL. p. 32, 16 quod -unt, auferunt *harpyiae*. EVGIPP. Sev. 7, 1 ne tectum cellulae suo vertice -ret. *nota*: APVL. met. 5, 6 nec suum postea -at amplexum. IVVENC. 4, 515 oscula nam pepigit sese -ere Christi *Iudas*.

b *de rebus*: CATO agr. 41, 2 si vitis vitem -et. VARRO rust. 3, 16, 16 ne agitentur neve inter se -ant *alvi* (CAES. Gall. 7, 23, 3 ut idem illud intervallum servetur neque inter se -ant trabes. CELS. 5, 26 p. 192 sutura oras *vulneris* iungit, quae ne ipsae quidem inter se -ere ex toto debent. COLVM. 12, 44, 5 ne uvae inter se -ant. 12, 46, 4. 12, 47, 5 ne inter se alterum ab altero -antur. arb. 20, 2 PLIN. nat. 17, 70. 115. Ps. CENS. frg. 7, 4 lineae quae nunquam inter se -unt. *cf. l. 82*). CIC. rep. 6, 21 hic *cingulus* cerne quam tenui vos parte -at. fat. 22 ut . . . ne -at quidem alia *atomus* aliam. nat. deor. 2, 120 nec *vites* eos (*caules*) ulla ex parte -ere dicuntur. CATVLL. 62, 52 *vitis* iamiam -it summum radice flagellum. LVCR. 4, 407 *sol montes* comminus ipse suo -ens fervidus igni (PAVL. FEST. p. 43 quae *convallis* neque matutino neque vespertino tempore sole -itur [-tegitur *codd.*]. PLIN. nat. 36, 58 quem *Memnonem* cotidiano solis ortu -ctum radiis crepare tradunt. SVET. Nero 6 paene ut radiis prius quam terra -retur *Nero*. PORPH. Hor. carm. 2, 15, 14 sol eam *porticum* non -it. AVG. civ. 9, 16 p. 392. *sim.* CATVLL. 64, 408 *propter scelera hominum* nec tales dignantur visere coetus nec se -i patiuntur lumine claro *di*). LVCR. 6, 687 *aer* calefecit omnia circum saxa furens, qua -⟨n⟩git, terramque. CAES. civ. 3, 63, 4 transversum vallum, qui has duas munitiones -ret, nondum perficeret. BELL. Alex. 29, 4 quae *arbores excisae* longitudine utramque ripam -rent. TIB. 1, 7, 15 aetherio -ens vertice nubes . . . Taurus (*cf. supra l. 17*). Ov. am. 1, 14, 4 -erant imum . . . latus comae. 3, 6, 6 summaque vix talos -igit unda meos. met. 1, 340 ut ora dei *Tritonis* . . . -igit bucina. Pont. 3, 3, 52 quarum nec vitta pudicos -it crines nec stola longa pedes. LIV. 21, 30, 7 nullas profecto terras caelum -ere. PAVL. FEST. p. 36 quia eam partem corporis bulla -at. CELS. 5, 28, 12. 8, 20 p. 359 calx in gressu terram non -it, sed planta ima. COLVM. 3, 13, 11 virgula prominens . . . -it summam ripae partem. 4, 16, 3. 4, 17, 5. 7, 8, 5 ita ordinatur, ne alter alterum caseus -at. 12, 16, 2 *al.* PLIN. nat. 18, 158 quin et armo talpae -cta semina uberiora esse. 20, 97 ne ulla parte vas -ant frusta scillae. IVV. 5, 128 tuis -cta labellis pocula. SVET. vita Verg. p. 55 quem *ramum* -cta terrā coaluisse. PORPH. Hor. epist. 2, 1, 235 quemadmodum atramenta polluunt quodcunque -erint. *nota*: QVINT. inst. 9, 4, 40 quotiens ultima est *littera m* et vocalem verbi sequentis ita -it, ut in eam transire possit. *apud mathematicos i. q.* *secare* (*cf. l. 52*): Ps. BOETH. geom. p. 378, 19 circuli se invicem -ere dicuntur, qui tangentes sese invicem secant.

2 *speciatim*: **a** *hostili animo, vi attingere, petere, laedere, violare*: CATO or. frg. 68, 2 illa (*uxor*) te, si adulterares . . . , digito non auderet -ere, neque ius est. VERG. Aen. 2, 649 ex quo me *Iuppiter* fulminis afflavit ventis et -igit igni (AMM. 17, 4, 15 qua *sphaera* confestim vi ignis divini -cta. 23, 5, 13 hoc modo [*sc. fulmine*] -cta loca). Ov. Ib. 239 ut est infans fumis -ctus amaris. EPICED. Drusi 253 flamma diu cunctata caput -ere sanctum (STAT. Theb. 12, 429 primos ut -igit artus ignis edax. *cf.* GRATT. 458 suos ubi -igit ignis ⟨hon⟩ores *i. sacrificium in ara positum*). GERM. 544 te quoque, *Cancer*, ausum morsu -ere *Herculem* (DICT. 2, 14 Philocteta . . . morsu serpentis forte -itur. PELAGON. 280). CELS. 3, 23 p. 114 iterum vehementer perfricetur, sic ut neque venter neque caput -atur. SEN. dial. 2, 4, 2 demissis in profundum catenis Neptunum potuisse -i. COLVM. 6, 2, 8 ne in domitura bos calce aut cornu quemquam -at. LVCAN. 2, 81 fas haec -ere non est colla tibi. POTAM. epist. ad Athan. p. 1417ᴬ iaceat serpens caelesti ictu -ctus. DICT. 2, 13 neque tamen Coronen *urbem* . . . -unt (*i. aggrediuntur*). COD. Theod. 12, 1, 128 (*a. 392*) nullum iniuria, nullum verbere, nullum gravi pulsatione tribunus . . . -at. PASS. Paul. frg. 3 ut nemo auderet -ere christianos. *adde*: TAC. Germ. 10 *equi* nullo mortali opere -cti. *telo apprehendere*: VERG. Aen. 5, 509 ast ipsam miserandus avem -ere ferro non potuit. Ov. met. 8, 351 da mihi quod petitur certo -ere telo. LIV. 37, 40, 12 ut ex tanta altitudine -ere hostem possent. 37, 41, 7. VAL. FL. 3, 587 refugi quem (*leonem*) -igit improba Mauri lancea. DICT. 3, 18 eius *columbae* -endae certamen maximum. *nota c. dat.*: ITALA deut. 19, 5 (Lugd.) et ceciderit ferrum a ligno *securis* et -erit proximo (τύχῃ τοῦ πλησίον, VVLG. amicum eius percusserit). **b** *mulieres tangere stupri causa*: PLAVT. Amph. 834 *v. p. 712, 72*. Ov. met. 2, 252 quas *mulieres* stola -i vittaque sumpta vetat. GERM. 648 virginis intactae (*i. Dianae*) quondam -ere vestes ausum hominem divae sacrum temerasse pudorem (*i. Orionem*). ITALA I Cor. 7, 1 (Tert. pudic. 16 Ambrosiast. *ad l.*) bonum est homini mulierem non -ere (ἅπτεσθαι, VVLG. tangere). Ps. HIL. libell. 13 nullam feminam licere -ere excepta uxore. AVIEN. Arat. 1179 te, dea, te dura valuit -ere dextra. PLIN. VAL. 3, 14 mulierem . . . ne -at *podagricus*. EVGRAPH. Ter. Hec. 153 p. 345, 20 *virginem* Pamphilo non -ctam. **c** *furti causa comprehendere, rapere, usurpare*: LIV. 2, 5, 2 ut -cta regia praeda spem . . . pacis amitteret *plebs*. 4, 15, 8 bona. MELA 2, 11 nec sua custodiant nec aliena -unt (*i. furantur*). APVL. met. 6, 15 fontis vel imam stillam posse furari vel omnino -ere. VOPISC. Aurelian. 7, 5 nemo pullum alienum rapiat, ovem (ovum *Bücheler*) nemo -at. VVLG. Tob. 2, 21 non licet nobis aut edere ex furto aliquid aut -ere. COD. Iust. 10, 26, 3 pr. nullis posthac horreaticas species -endi copia praebeatur (10, 26, 3, 1 usurpare). EVGIPP. Sev. 42, 1 praecaveto ne substantiam pauperum -as. PASS. Andr. long. 15 brev. 7. CONC. Tur. a. 567 p. 134, 6 ecclesiastica rura -ere aut contaminare. CONC. Paris. a. 614 p. 188, 7 CONC. Clipp. a. 626 p. 199, 28. LEX Visig. 7, 2, 17 si quis res . . . male tractaverit aut in itinere constitutum in aliquid -erit vel furtim . . . tulerit. *adde*: MIN. FEL. 36, 7 nos contemnere malumus opes quam -ere. **d** *cibos sumere* (*cf. p. 713, 27*): HOR. sat. 2, 3, 113 neque illinc (*ex acervo frumenti*) audeat esuriens dominus -ere granum ac potius foliis parcus vescatur amaris. CIRIS 230 qua te causa nec dulcis pocula Bacchi nec gravidos Cereris dicam -ere fetus. Ov. met. 5, 531 si nullos -igit illic ore cibos *Proserpina* (PROB. Verg. georg. 1, 36). RVFIN. hist. 2, 17, 22 vinum . . . nemo . . . ne gustu quidem -at. hist. mon. 3 p. 408ᴬ -entes magis quam sumentes cibos. *libros legere*: MART. 1, 4, 1 -eris nostros, Caesar, si forte libellos. 10, 64, 1. **e** *tangendo conspergere, ungere, tingere*: GLOSS. πάσσω. LVCR. 1, 934 (= 4, 9) musaeo -ens cuncta lepore. 1, 938 (= 4, 13) oras pocula circum -unt mellis dulci flavoque liquore. 1, 947 (= 4, 22) quasi musaeo dulci -ere melle *rationem nostram*. 2, 755 colore cave -as semina rerum ne *intereant* (6, 1188 tenvia sputa minuta croci -cta colore). VERG. georg. 3, 403 parco sale -unt *caseum* (COLVM. 7, 8, 4 rursus torrido sale -itur *caseus*. CELS. 2, 24 p. 68 stomacho autem aptissima sunt, quaecumque austera sunt, etiam quae acida sunt quaeque -cta sale modice sunt). georg. 3, 448 tonsum tristi -unt corpus amurca. Ov. met. 2, 123 pater ora sui sacro medicamine nati -igit. 14, 607 ambrosia cum dulci nectare mixta -igit os *Quirini* (*ibid.* unxit). NVX 156 cortice *nucis* -ctas inficiente manus. SEN. contr. 9, 2 (25), 5 -ctam sanguine humano mensam (*cf.* GENNAD. dogm. 74 martyr . . . aspergitur sanguine vel -itur aqua [*ibid.* intingitur]). COLVM. 10, 356 multoque sedi -ere suco *plantas*. SCRIB. LARG. 237 inde linteola carpta -untur atque ita ulceri superponuntur. PLIN. nat. 18, 152 oleum pix adips contraria seminibus cavendumque ne -cta eis serantur. VAL. FL. 1, 817 nigra fumantia pocula tabe -igit ipsa gravi Furiarum maxima dextra. SER. SAMM. 472 his *medicamentis* -e locum. 663 locum crinis vulsi -e cruore (PRISCILL. tract. 6, 107). SOL. 1, 55 -ctae his *profluviis mulieris* fruges non germinabunt (tactae PLIN. nat. 7, 64). THEOD. PRISC. eup. faen. 6 felle taurino contrito loca -es (caput inungues *br*). APIC. 8, 362. DRAC. Romul. 2, 63 corda . . . illarum dulci -e veneno, *Amor*. *nota*: RVFIN. hist. mon. 1 p. 394ᴬ ex quo *oleo* per triduum -ens oculos suos visum recepit. THEOD. PRISC. eup. faen. 21 ex unguento loca. *in imagine*: SEN. epist. 71, 33 omnia quae virtute -cta sunt, et bona iudicare et inter se paria. **f** *sacrificia tangere conse-*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

crandi causa (*cf. Henzen, Acta fr. Arv. p. 14*): ACT. Arv. a. 87 II 47 lampadib(us) incensis tuscanicas -erunt (a. 90, 62. a. 213, 15 -egerunt. a. 218 B 18). a. 218 A 14 unguent(a) et coronas acceperunt et in mantelis ⟨pulm⟩enta r⟨ur⟩s⟨us⟩ -erunt (a. 218 B 12. a. 219, 1 cum pultes -eger(unt) et precati sunt). a. 218 A 7 frug(es) arid(as) et virid(es) -er(unt) et panes laureatos. a. 219, 5 aras -egerunt. ACT. Alex. Sev. inc. (Corp. VI 32391) 6 ung(uenta) -eg(erunt).

B *translate*: **1** *consequi, adipisci*: **a** *generatim*: CIC. Tusc. 1, 43 quam regionem cum superavit animus naturamque sui similem -igit et agnovit. LVCR. 1, 564 quibus *temporibus* possint aevi -ere florem (*cf.* CARM. epigr. 1399, 3 nec bis denos vitae -erat [-egerat *trad.*] annos. IORD. Get. 282 iam adulescentiae annos -ens expleta pueritia. VITA Desid. 2 qui cum annos . . . -isset legitimos). LVCR. 5, 391 incepti -ere finem (OV. Pont. 4, 8, 38 finem pietas -igit illa suum). VERG. georg. 2, 322 prima vel autumni sub frigora, cum rapidus Sol nondum hiemem -it equis, iam praeterit aestas. Aen. 6, 109 *? v. p. 719, 21.* EPICED. Drusi 151 ultima. MANIL. 2, 825 scrutatur . . . ex occulto quantum -ere possis. PHAEDR. 1, 20, 6 prius periere ibi quam quod petierant -rent. VAL. FL. 1, 378 frater . . . maluit . . . vellus -ere Phrixi. 4, 620. SIL. 13, 419 ubi nox iussam procedens -igit horam. APVL. mund. praef. quantum possumus cogitatione -ere, dicemus (*cf.* PROSP. in psalm. 117, 26 qui verbum dei deum, sicut in hac vita possunt, mente -unt). TERT. anim. 18 sapientium scilicet, quia -entium veritatem illam arcanam. ITALA Eph. 5, 14 (Mar. Victorin. *ad l.* p. 1285^{D}) -es Christum (*ἐπιφαύσει σοι ὁ Χρ.*, VVLG. illuminabit te Chr. *cf.* MAR. VICTORIN. *l. c.* -it Christum id est lumen accipit). INSCR. Plessis épitaphes 67 (*Africa, saec. III*) ante . . . quam procus, heu nuptiis hymeneos -igit ignes. TAB. devot. Audollent 270, 17 *φαχ . . . νε σομνουμ χονϑιγγαϑ* (*i. fac ne somnum -at*). LAMPR. Comm. 12, 11 mille *palmas.* ARNOB. nat. 5, 10 nondum . . . -erat lucem (*i. natus erat*). AMM. 21, 16, 2 nec -i ab eo civile negotium permittebat. AVG. trin. 4, 15, 20 lucem incommutabilis veritatis quantulacumque ex parte -ere. CASSIAN. conl. 1, 6, 3 perfectionem non statim nuditate . . . seu dignitatum abiectione -i. DIONYS. EXIG. Procl. fid. p. 412^{B} *deus* factus est caro, naturae nostrae primordia ipsa -ens (*ibid.* initia humanae institutionis attingens). *accedit* oculis *sim. i. q. conspicere*: CIC. Arat. 314 quis *oculis* hunc convexum caeli -imus orbem (GELL. 7, 8, 2 ut eam ne oculis quidem suis -ret). SIL. 13, 506 patrios visu -ere manes. *cf.* 13, 403 aspectus orat -ere patrum *Scipio.* STAT. silv. 5, 3, 275 fas mihi sit patrios -ere vultus, fas iunxisse manus. *adde*: APVL. mund. 15 obtutus velocius illustriora -it. *nota*: ITALA Luc. 8, 19 (cod. d) non poterant -ere ei (*συντυχεῖν αὐτῷ*, VVLG. adire eum). *cf.* CLAVD. 22, 162 -ere passim affarique licet.

b *speciatim locos, i. q. pervenire in*: CIC. Arat. 131 cum coeptant tutos -ere portus *nautae* (OV. rem. 812. met. 3, 634 quos -ere portus, ede, velis. 13, 708 Ausonios portus. SIL. 2, 11). Tusc. 5, 76 *dum* illa divina (*i. bona*) longe lateque se pandant caelumque -ant (PAVL. NOL. carm. 14, 92 gemino bene caelum -is merito). CAES. Gall. 5, 43, 6 quodam loco turri adacta et (*om. β*) -ente (-entes *β*) vallum . . . centuriones recesserunt. 7, 24, 2 cum is *agger* murum hostium paene -ret. VERG. Aen. 5, 18 Italiam. 5, 836 iamque fere mediam caeli nox umida metam -erat (*in imagine. cf.* HOR. ars 412 optatam cursu -ere metam. GERM. 228. SEN. benef. 5, 3, 1 cursor cretam prior -igit). OV. am. 3, 13, 2 moenia -igimus *Falisca.* epist. 17, 206 tua litora (LVCAN. 8, 33 CORIPP. Ioh. 1, 418). met. 2, 189 quos illi fatum -ere non est, occasus. 4, 568 Illyricos fines. 6, 217 Cadmeida arcem. 7, 6. 392. 8, 154. fast. 1, 265 etiam -erat portam. 4, 291 Ostia. trist. 1, 1, 16 -am certe, quo licet, illa *loca* pede, *o liber.* 1, 1, 106. 1, 5, 82 arva. Pont. 4, 5, 16 limen. Ib. 509 *v. p. 719, 8.* 594 -cta pereas, ut Palinurus, humo. MANIL. 5, 11 cum . . . summum -erim sua per fastigia culmen. GERM. 349 optatam cupiens -ere terram. SEN. Herc. f. 211 laetam domum. Med. 632 notam Styga Tartarumque. Oed. 231 -igit nondum specum. epist. 41, 5 quemadmodum radii solis -unt quidem terram, sed ibi sunt unde mittuntur. LVCAN. 2, 707 pelagusque dolent -ere classes (classi *M*). 6, 332 Emathiam. PLIN. nat. 6, 65 ubi primum molles planities -at *Ganges.* 8, 58 *v. p. 718, 57.* VAL. FL. 5, 506 vix tandem longis quaesitam Colchida votis -igimus. 6, 320 SIL. 3, 679. 7, 676 nemoris celsi procera cacumina sensim. 13, 292 adit omnia iamque concilia ac mensas -it . . . improba Erinys. STAT. Theb. 5, 171 certant saltu (*sc. ex navibus*) -ere terram praecipites (DICT. 2, 1 neque prius permittitur terram -ere. SVLP. SEV. chron. 1, 21, 7 ut terram promissam videret tantum nec -ret). APVL. Plat. 1, 10 cum sol quadrinas temporum -erit vices et ad idem signum fuerit invectus. PETR. CHRYS. serm. 112 p. 508^{A} firmare dubia, profunda -ere (*in imagine*).

2 *tractare*: HOR. epist. 2, 2, 80 tu me inter strepitus . . . vis canere et -cta (contracta *v. l.*) sequi vestigia vatum? (SCHOL. Hor. *ad l.* -cta pro detritis et divulgatis dixit). *cf.* CASSIAN. conl. 19, 7 te . . . non quemadmodum multos principia tantummodo -isse, sed ipsa fastigia conscendisse. VAL. CEM. hom. 19, 2 postquam *agricola* diutino terram labore -erit. *in conscribendo*: COLVM. 1, 3, 6 ut primordia nostra -am. STAT. silv. 1, 3, 49 labor est auri memorare figuras aut ebur aut dignas digitis -ere gemmas. SOL. 2, 1 cuius (*Italiae*) decus iam in urbe -igimus. CAPITOL. Max. Balb. 4, 5 quamvis Curius . . . pauca -erit, Cordus vero tam multa, ut . . . perscripserit. LACT. inst. 2, 10, 15 *Cicero* materiam tam copiosam et uberem strictim -it. MAR. VICTORIN. rhet. 2, 14 p. 269, 32 utique attributa personae -enda sunt per naturam, victum et cetera. HIL. in Matth. 23, 4 AVSON. 298, 5. 419, 31 superiora -am. 419, 62. RVFIN. Orig. in cant. 4 p. 195^{C} breviter. AVG. c. Iul. 1, 6, 27 pauca inde -am. OROS. hist. 1, 1, 7 quam brevissime vel pauca. EVCHER. instr. 2 p. 161, 3 paralipomenon . . . quod hic historiae -antur, quae in regum libris praetermissae sunt. BOETH. in top. Cic. 1 p. 270, 19 melioribus forsitan attemptata -ere. ORIG. in I reg. 15 illud in excursu -ere. MART. BRAC. corr. 1. *nota i. q.* *contaminare*: EVGRAPH. Ter. Andr. 1 p. 173, 21 *poeta* non debuerat alteram comoediam -ere in comoediae alterius translatione. *de labore*: DIDASC. apost. 77, 25 antequam oper(a)e suae -ant (*c. genet., cf. ἔργον ἅπτεσϑαι*).

3 *cognatione, affinitate, amicitia coniunctum esse*: HOR. sat. 2, 6, 52 deos quoniam propius -is. LIV. 24, 22, 14 quicunque aut propinquitate aut affinitate aut aliquis ministeriis regiam -issent (25, 8, 3 ut quisque *eos* aut propinquitate aut amicitia -bat. SEN. contr. exc. 4, 1 AMM. 26, 6, 1). LIV. 45, 7, 3 patris avique quos sanguine ac genere -bat (VAL. MAX. 7, 8, 3 *Claudiorum familiam* artissimo sanguinis vinculo -bat. SEN. apocol. 9, 5 cum divus Claudius et divum Augustum sanguine -at nec minus divam Augustam. CVRT. 8, 6, 28. IVV. 11, 62 et ipse tamen -ens sanguine caelum. VLP. dig. 40, 2, 12. AMM. 21, 16, 8 cunctos sanguine et genere se -entes interemit. *cf.* LVCAN. 8, 287 obliquo maculat qui sanguine regnum et Numidas -it avos *Iuba*). CVRT. 5, 3, 12 Dareum propinqua cognatione (6, 11, 20. 10, 10, 19 Alexandrum longinqua cognatione. LEX Vrson. [Corp. II 5439] 95, 19 qui ei . . . gener socer vitricus privignus patron(us) lib(ertus) consobrinus ⟨sit⟩ propiusve eum ea cognatione atfinitateve -at. VLP dig. 9, 3, 5, 5 affinitate cognationeve defunctum. frg. Vat. 216. coll. Mos. 16, 7, 1 nos per patris cognationem). CVRT. 6, 7, 32 quo propiore gradu amicitiae me -is. IVV. 8, 7 multa -ere virgā fumosos equitum cum dictatore magistros. TAC. ann. 4, 68 Latiaris qui modico usu Sabinum -bat. SVET. Aug. 4 a matre Magnum Pompeium artissimo -bat gradu (Galba 2 nullo gradu Caesarum domum. VLP. frg. Vat. 216 hoc gradu. AVG. serm. ed. Mai 74, 3 proximiori gradu). Nero 32 ullae familiae, quas ipse -ret. VLP. dig. 25, 3, 5, 2 matrem ceterosve parentes et per illum sexum -entes. coll. Mos. 16, 8, 1 nos per patrem aut matrem. CAPITOL. Gord. 17, 4 Caesarum familiam. AMM. 22, 9, 4 quem genere longius -bat. PAVL. NOL. carm. 6, 183 conveniunt -entes de more propinqui. BOETH. in Porph. comm. pr. 1, 13 p. 35, 16 singuli -entes (*ibid.* aliqua inter se cognatione iuncti).

4 *finitimum esse*: *de locis et regionibus*: CIC. rep. 2, 8 nec praeter Phliuntios ulli sunt, quorum agri non -ant mare. CAES. Gall. 1, 38, 5 ut radices montis ex utraque parte ripae fluminis -ant. 6, 29, 2 quae pars *pontis* ripas Vbiorum -bat. 7, 7, 5 *Helvii* fines Arvernorum -unt. 7, 11, 6 oppidum Cenabum pons fluminis Ligeris -bat. civ. 3, 55, 2 ut tertia acies vallum -ret. 3, 66, 3 haec *castra* silvam quandam -bant. PROP. 1, 22, 9 proxima supposito -ens Vmbria campo me genuit. LIV. 10, 21, 8 in saltu Vescino Falernum -ente[m] agrum. 26, 34, 7. 37, 16, 13 *sinus* latere uno Cariam, altero Lyciam -it. 38, 18, 12 MANIL. 2, 892 CVRT. 7, 8, 30. MELA 1, 25 Atlanticum esse oceanum, qui terras ab occidente -ret. 1, 49. 81. 2, 16 *Thracia* Histro pelagoque -itur. 2, 87. 3, 5. LVCAN. 4, 265 nec castra pati -ere ripas *Caesar avet.* PLIN. nat. 3, 29. 5, 25. 66. 6, 55 sunt qui ab aquilone -i ab ipsis et Ciconas dixere et Brisaros. SVET. Aug. 25 coloniarum Illyricum -entium. VLP. dig. 43, 8, 2, 28 fundus viam publicam -at. 43, 12, 1, 6 ripam -it *insula.* SOL. 15, 18. 32, 5 AVIEN. orb. terr. 41. 1229. 1283. AMM. 22, 8, 4 *Aegaeum* Dardanum -it et Abydon *al.* PRISC. periheg. 271. 280. 544. *de partibus corporis*: CELS. 4, 1 p. 122 id *intestinum* -it iecur atque ventriculum. 6, 19 p. 261 qua *ungues* corpus -unt. *de sideribus*: CIC. Arat. 218 *Hydra* Centaurum levi -it lubrica cauda. 291 Orion claro -ens corpore fertur. 438 frg. 32^{b}. div. 2, 91 luna terram paene -ens. CATVLL. 66, 65 Virginis et saevi -ens namque Leonis lumina. MANIL. 2, 367 *linea* Pisces aversaque Tauri sidera -ens (4, 333). 3, 446 nivei dum vellera signi -unt *menses.* GERM. 150. 306. 488. 660 Scorpios ardenti cum pectore -igit ortus. NEMES. cyn. 158 postquam Phoebus candentem fervidus axem -erit. HYG. astr. 3, 7 p. 84, 1 *al.*

5 *de morbis, i. q. inficere, contaminare*: GLOSS. attaminare. -ctus inquinatus, coinquinatus. -ctum contaminatum, immaculatum, incestum. **a** *proprie*: VERG. georg. 3, 566 contactos (-tractos *P*) artus sacer ignis edebat (*cf.* ARNOB. nat. 7, 39 cum iam et ipse -ctus pestilentiae flagraret incendio). SEN. Herc. O. 738 quidquid illa tabe -ctum est, labat (*cf.* PLIN. nat. 7, 17 quorum sudor tabem -ctis corporibus afferat. 18, 4 tabesque animi -cta adurit culpantium omnia). SEN. dial. 5, 8, 1 ut quaedam in -ctos corporis vitia transiliunt, ita animus mala sua proximis tradit. PETRON. 128 veneficio -ctus sum. 132 -ere languorem simulavi (*sc. me*). PLIN. nat. 8, 85. 10, 188. APVL. met. 9, 2 venenatis morsibus -t[r]acta nonnulla iumenta efferari simili rabie. CYPR. hab. virg. 17 tamquam -ctas oves et morbidas pecudes. epist. 59, 15. AMM. 21, 15, 2 leviore febri -ctus. *nota*: PLIN. paneg. 24 ambulas inter nos, non quasi -as (*i. nemo te timet*); et copiam tui, non ut imputes, facis. *de furore Bacchico*: OV. epist. 4, 50 numine -ctas . . . suo *Maenades.*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

b *translate de malis moribus, mala fortuna sim.*: LVCR. 2,680 religione animum turpi -ere (VAL. FL. 7,172 virginis ignotaque animum -ere curā). PROP. 1,1,2 -ctum nullis ante cupidinibus (*cf.* OV. met. 9,484 quam me manifesta libido -igit. SEN. benef. 5,4,3 sunt quidam extra omnem subducti cupiditatem, qui vix ullis humanis desideriis -untur). OV. met. 8,100 non patiar ... Creten ... tantum -ere monstrum (*i. contaminare*). trist. 3,4,78 -cti simili sorte. LIV. 4,9,10 velut -cta civitate rabie duorum iuvenum (21,48,3 -ctosque eo scelere velut iniecta rabie ad arma ituros). 6,28,6 diem -ctum religione insignemque nomine eius loci. 7,6,11 auspicia (8,17,4 velut omnibus eo vitio -ctis auspiciis). 10,28,17 funebribus diris signa, tela, arma hostium. 29,8,11 omnibus -ctis ea violatione templi. 29,18,11 milites -ctos sacrilegio furor agitat (SEN. dial. 5,21,5 hic furor Romanos quoque -igit). 31,8,11 multis in Italia -ctis gentibus Punici belli societate iraque inde tumentibus (38,55,5 ut omnia -cta societate peculatus viderentur). SEN. Oed. 78 sperne letali manu -cta regna. Phaedr. 714 hic -ctus ensis deserit castum latus. nat. 1 praef. 15 nec haec intra vulgum dementia est, sed sapientiam quoque professos -it. CVRT. 10,4,3 si quos adhuc pristina noxa iudicaret esse -t[r]actos. IVV. 6,288 nec vitiis -i parva sinebant tecta (TAC. dial. 12 casta et nullis -cta vitiis pectora). PS. APVL. Ascl. 66,1. VLP. dig. 11,4,1,2 ut hi apud quos delitescant, puniantur, si crimine -antur. 39,2,15,8 ne per hoc damno privati -antur. AMM. 14,1,3 scelere nullo -ctus. 29,2,3 nullo delicto. 30,7,3 furtorum suspicione. *cf. p. 716,10.*

6 *pertinere, spectare ad, tangere*: LIV. 22,10,8 quos (*agrestes*) in aliqua sua fortuna publica quoque -bat cura. 34,22,12 Romanos nihil -it, nisi quatenus ... non ... sinit. 40,14,9 meam causam quae nihil eo facto -itur. 45,31,3 quos aliqua parte suspicio favoris in regem -erat. SEN. benef. 5,19,1 ego beneficio *filio dato* laetor et -or, non obligor. clem. 1,20,1 de ea parte disseram, quae ipsum *principem* -it. QVINT. inst. 4,1,13 nonnumquam -it relatio meritorum (*i. ad causam pertinet*). 6,3,24 quae *dicta* neutram personam -unt. TEST. Optati (Corp. II 4514) liberti quos honor seviratus -erit. GAIVS inst. 2,154 ut ignominia ... hunc potius heredem quam ipsum testatorem -at. VLP. dig. 21,2,51 pr. iniuria. 43,3,1,4 quod nos -it. 50,4,3,13 quos id munus -it. 48,19,5 pr. pecuniarias poenas vel eas quae existimationem -unt *al.* TRYPH. dig. 16,3,31,1 ex omnibus personis, quae negotio isto -untur. TERT. idol. 8 quae etsi non -unt idolorum fabricationem. anim. 17 -it nos illorum etiam quinque sensuum quaestio. CAPITOL. Max. Balb. 13,1 acclamationes primum publicae fuerunt quae milites ⟨non⟩ -rent. LACT. epit. 28,6 hoc bonum (*voluptas*) etiam muta animalia -it. RVFIN. Orig. in lev. 9,1 omnes nos iste sermo -it, ad omnes pertinet, quod hic loquitur lex. VEREC. in cant. 220 sensus...qui non infideles, sed fideles -it. TERT. orat. 22 sexum nominavit dicens γυναῖκα, in sexu autem et virgo -itur (*i. comprehenditur*). *de sorte*: VELL. 1,1,4 sors Tyrrhenum -igit. *sim. de portione*: VVLG. Luc. 15,12 da mihi portionem substantiae quae me -it (τὸ ἐπιβάλλον). COD. Iust. 10,27,1,1 onera cunctis, pro qua singulos portione -it (*sed* 4,34,12 -entem sibi portionem. 6,43,3,1. 6,46,7,1. MARCELL. dig. 29,5,16 partem sibi -entem).

7 *sensus, animum tangere*: OV. epist. 3,59 quod scelus ut pavidas miserae mihi -igit aures (met. 1,211 -erat nostras infamia temporis aures. *seq. acc. c. inf.*: OV. met. 15,497 fando aliquem Hippolytum vestras quoque -igit aures ... occubuisse neci. CALP. ecl. 3,39 sedulus iratae -am nuntius aures. IVV. 10,341 dum res nota urbi et populo -at principis aurem). OV. met. 2,578 nec -igit ullum vox mea mortalem. trist. 4,10,87 fama ... si vos mea -igit. *animum*: EPICED. Drusi 9 quamvis hic *luctus* -igit omnes. APVL. Socr. 12 p. 147 quapropter debet deus...nec indignatione nec misericordia -i, nullo angore contrahi. ARNOB. nat. 3,15 rationis alicuius sapore -ctus. AVG. civ. 14,9 cum animum -ere omnino non potest ullus affectus (CORIPP. Ioh. 6,68 -unt animos saevi tot tempora belli). *nota c. dupl. acc.*: HIL. trin. 5,18 nondum vos sacra et veneranda euangelia -o (*ibid.* docere).

II ***intransitive: obvenire, evenire, accidere, concedi, competere***: NON. p. 268 -ere evenire. DON. Ter. Andr. 696 quod vix evenit, -isse dicitur (*cf.* ISID. diff. 1,95 -it eventu, obtingit sorte, accidit casu, evenit vel malo vel bono). CAPER gramm. VII 98,8 accidere aliquid adversi dicito, -ere aliquid pulchri (AGROEC. gramm. VII 118,22 -unt bona, accidunt mala, eveniunt utraque). DIFF. Suet. 314,4 accidit grave et triste, -igit quod petitum et bonum est quasi contiguum labore acto. *sim.* DIFF. ed. Beck p. 29,11. GLOSS. συμβαίνω. -it συμβαίνει. -igit συνέβη, evenit.

A *pro subiecto est substantivum vel pronomen; saepissime accedit dativus; cf.* PRISC. gramm. III 230,5 possunt tamen *impersonalia* et casibus coniungi: dativo quidem: placet mihi ..., -it, accidit, evenit. *cf.* 158,28. 486,2. II 432,16. 561,11. *fusius* MACR. exc. gramm. V 647,8. ENN. scaen. 360 quam mihi maxime hic hodie -erit malum. PLAVT. Asin. 720 opta id, quod ut -at tibi vis. Cist. 497 quodcunque optes, tibi velim -ere (CIC. epist. 5,21,1 ita mihi communia omnia quae opto -ant. MAT. Cic. epist. 11,28,8 mihi quidem si optata -ent. BRVT. Cic. ad Brut. 1,11 [9,20], 2 si -erit nostris consiliis exitus quem optamus. LIV. 5,6,11 quod Veientibus optatum aeque -ere possit). Poen. 1271 huic cupitum -igit (Pseud. 692 par pari aliud autem quod cupiebam -igit. CIC. epist. 15,4,16 benevolentia *tua* erga me mihi quod maxime cupierim -isse. LVCR. 4,1118 cum sibi quid cupiant ipsi -ere quaerunt). Rud. 1176 cum istuc ex pietate vestra vobis -igit. TER. Andr. 696 hanc mihi expetivi: -igit. Haut. 324 velle te id, quod non potest -ere. Hec. 833 haec tot propter me gaudia illi -isse gaudeo. Phorm. 845 ut haec quae -erint sciat. SVLLA hist. 3. CIC. de orat. 1,164 tantum otii, quantum iam diu nobis non -igit. 2,15. 16 si id mihi minus -at. 2,228 isti uni. Brut. 92. 229 quibus paulo longior vita -igit. top. 94 quod idem -it in laudationibus (ac. 2,22 quod idem in similibus quoque artibus -et. leg. 1,47 non idem -it in sensibus. off. 1,74 in magnis animis ingeniisque. PLIN. nat. 10,119 id paene in omnibus -it. GAIVS inst. 2,75 idem -it et in frumento. 2,176. 3,190. ITALA I Cor. 10,11 [Aug. c. Adim. 15 p. 155,25 gen. ad litt. 1,1 p. 3,15] omnia autem haec in figura -bant in illis [τυπικῶς συνέβαινεν αὐτοῖς, VVLG. -bant illis]. AVG. civ. 22,29 p. 628,21 necesse est, ut -at in nobis quod legitur). CIC. Catil. 1,16. 3,15 quod mihi primum post hanc urbem conditam togato -igit. Phil. 2,17 tibi idem quod illis accidit, -isset. fin. 3,10 *al.* Tusc. 3,12 istuc nihil dolere non sine magna mercede -it immanitatis in animo, stuporis in corpore. 4,13 cum ita movemur ..., dupliciter id -it. nat. deor. 1,11 quod non Academiae vitio ... arbitror -isse. 1,27 *et saepe.* off. 1,153 si -erit ea vita sapienti, ut. epist. 11,16,2 quod ante id tempus civi R. Romae -igit nemini. TREBON. Cic. epist. 12,16,3 quod vel minime mihi adhuc -igit. PVBLIL. Q 21 quod vix -it ut (-itur *cod.*), voluptatem parit! LVCR. 3,1083 aliud, cum -igit illud *quod optamus*, avemus. 6,710. CAES. Gall. 1,43,4 quam rem et paucis -isse. BELL. Hisp. 8,5. VERG. Aen. 11,371 ut Turno -at regia coniunx. HOR. sat. 1,10,23. 2,4,87 epist. 1,2,46. 1,4,10 cui gratia fama valetudo -at abunde. 1,15,44. 1,17,9. TIB. 1,1,49 hoc mihi -at (OV. am. 3,2,9 ELEG. in Maec. 2,15). PROP. 2,13,13. 4,1,98 vera sed invito -igit ista fides. OV. am. 3,7,43 haec mihi -erant, sed vir non -igit illi. ars 1,184 Caesaribus virtus -igit ante diem (*i. ante tempus iustum*). 1,565. epist. 7,148 vix tibi -et terra petita seni. 17,195. 19,235 quod si -erit. 20,34 met. 1,404. 3,133 soceri tibi Marsque Venusque -erant. 11,220 coniunx dea -igit uni *Peleo*. fast. 1,592 *al.* LIV. 1,32,4. 8,26,7 *al.* LAVD. [Tur.] (Corp. VI 1527) 2,26 pácátó orbe terrárum ... quieta deinde n⟨obis et felicia⟩ tempora -erunt. MANIL. 1,115. 385 sidus nostro quod -igit orbi. 1,891 ac tanto quondam populo vix -igit heres (*i. ex tanto populo vix quisquam restabat*). 3,69 quicunque per omnia casus humana in vita poterant -ere sorte (sortem *al.*). 3,109. 125. SEN. contr. 3 praef. 11 neque adhuc ulli sic indulsit *eloquentia*, ut tota -ret. 9,1,1 quando mihi ex eo -ent nepotes. PHAEDR. app. 7,8 namque hoc ab alio numquam -et tibi. SEN. Herc. f. 1252 nullus ex te -igit fructus laborum. Phaedr. 160. 877 leti facultas nulla -et tibi. dial. 6,12,2 te non de eo quod detractum est queri, sed de eo gratias agere quod -igit. benef. 4,28,6 quaedam non poterant certis -ere, nisi universis darentur. *et saepe, nota*: epist. 32,4 nemo sibi -⟨n⟩git (*i. nemo se in potestate habet*). COLVM. 1 praef. 10 genus liberale ... rei familiaris augendae, quod ex agricolatione -it. 4,10,2 quod tamen apud paucos agricolas et raro -it. 6 praef. 2 quae *stercoratio* -it e gregibus. 9,8,1 ea *examina apium* porro vel aere parta vel gratuita -unt. 9,8,5 dono vel aucupio. 12,4,1 vacua tempora iam -unt ad ea exequenda. MELA 3,65 prudentiores et quibus ars studiumque sapientiae -it. PLIN. nat. 7,86 Persicam victoriam ipso die quo -igit nuntiavere. 8,58 quae *animalia* modo convecta undique Italiae (Italia *codd.*, Italiam *Hand*) -igere saepius. 13,131 cytisi pabulo -ente. 14,124 ut odor vino -at et saporis quaedam acumina. 34,41 CCC talentis quae -erant ex apparatu regis Demetrii relicto. STAT. Theb. 10,633 per orbem rara dari terrisque solet -ere virtus. MART. 8,52,3 Drusorum cui -igere barbae (*sc. tondendae*). QVINT. inst. 1,1,33 donec exercitatione -at emendata velocitas. PS. QVINT. decl. 13,7 quod facile -ant *meretrices*. 15,2 quia nihil praestanti meretrix tam saepe -ret. IVV. 8,28 rarus civis et egregius patriae -is ovanti. PLIN. epist. 7,33,2 ut operibus nostris similis tui scriptor praedicatorque -at. paneg. 14 apud eos semper maior et clarior, quibus postea -isses (*i. ad quos venisses*). 55 quod quidem prolixe cumulateque -it. FLOR. epit. 3,3,5 actum erat, nisi Marius illi saeculo -isset. FRONTO p. 18,19 N. meae vero orationi M. Caesar actor -igit et pronuntiator. POMPON. dig. 17,2,60,1 compendium quod propter societatem ei -isset *al.* MAECIAN. dig. 38,10,4,2 agnatio ... quae per mares -it. CALL. dig. 50,4,14 pr. honor municipalis est administratio rei publicae cum dignitatis gradu sive cum sumptu sive sine erogatione -ent *al.* ITALA gen. 42,38 (Lugd.) ne -at ei infirmitas (συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι, VVLG. si quid ei adversi acciderit). exod. 3,16 (Lugd. Aug. loc. hept. 2,10 p. 542,23) quaecunque -erunt (acciderunt VVLG.) vobis in Aegypto. deut. 18,22 (Lugd.) quaecunque locutus fuerit profetes...et non -erit (VVLG. evenerit). Matth. 18,19 (cod. e Cypr. unit. eccl. 12 testim. 3,3) de omni re ... -et vobis a patre meo (γενήσεται παρά, VVLG. fiet). TERT. adv. Prax. 21 p. 265,8 Ioannes cum interrogaretur quid de Iesu (*i. a I.*) -ret. LAMPR. Alex. 45,6 quia de publicandis dispositionibus mentio -igit. AMM. 31,16,8 quod his temporibus raro -it, *et saepe.* MACR. sat. 7,11,7 cum quid de extrinsecus -entibus

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

metuit *natura.* CARM. epigr. 493, 5 (*Romae*) tristia -erun(t), qui amissa coniuge vivo. *omittitur subiectum*: PLAVT. Amph. 1061 ita erae meae hodie -igit. CIC. div. 1, 47 ut Herculi -igit. Att. 8, 7, 2 si malui *vinci*, -igit: victus sum. STAT. silv. 1, 2, 37 amplexu tandem satiare (*imperat.*) petito: -igit! ITALA I reg. 24, 7 (Lucif. Athan. 1, 14 p. 91, 1 Aug. civ. 17, 6) non mihi -at a domino (*sc. aliquid boni*) si fecero (μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου, εἰ, VVLG. propitius sit mihi dominus, ne faciam). *nota*: OV. Ib. 509 si tua -erit Minoas puppis ad undas (*dub., i. venerit?*; harenas *codd. dett.*). PS. CENS. frg. 6, 2 planus angulus est in planitie duarum linearum non e regione positarum ad unum signum -ens curvatio. in *c. acc.*: MOD. dig. 1, 7, 40 pr. quod non similiter in adoptionem -it. HIL. in Matth. 16, 3 in quorum tempora atque aetatem veritas -isset. ENNOD. epist. 2, 5, 3 p. 44, 10 ne in damnum gratiae paucitas -at ista verborum. COD. Iust. 6, 23, 28, 3 si tamen in quendam vel quosdam testium aliquid tale -at.

B *seq. infinitivus; cf.* PRISC. gramm. III 229, 23 impersonalia activam terminationem habentia infinitis coniunguntur, ut ... -it. *cf.* MACR. exc. gramm. V 625, 15. *inf. activi* (*inf. perf. v. infra l. 34. 46 sqq. 70*): CIC. Arch. 4 celeriter antecellere omnibus ingenii gloria -igit (coepit *Stürenburg*). VERG. Aen. 1, 96 quīs ante ora patrum ... -igit oppetere. 6, 109 ire ad conspectum cari genitoris et ora -at (-am *PR*). 9, 266. HOR. epist. 1, 17, 36 non cuivis homini -it adire Corinthum. ars 51 fingere. *cf.* sat. 2, 4, 93 TIB. 1, 3, 33. ELEG. in Maecen. 2, 25 volui quod, -igit esse. OV. am. 1, 3, 18 tecum ... vivere -at teque dolente mori (VAL. FL. 7, 537 -at bis deinde mori. QVINT. inst. 9, 2, 98 ita mihi -at herede filio mori. decl. 305 p. 196, 15. *v. etiam infra l. 62*). am. 2, 10, 35. 3, 2, 8. 3, 14, 49. ars 2, 638 credi, quod non -igit esse, cupit. met. 11, 220 Iovis esse nepoti -igit uni. Pont. 1, 3, 48. 3, 1, 146 vultum Iunonis adire. 3, 5, 16. SEN. contr. 1, 2, 20 efferre. 3 praef. 5. 9, 1, 10 solvere Miltiaden. *et saepius.* CARM. epigr. 863, 2 (*Vcetiae Galliarum, saec. I in.*) quoius et hoc ab avís -igit esse solum. 1067 (*Romae*) síc tibí -at felíciter íre, viator. VELL. 2, 10, 2 quod spectaculum ... tribuno militum mihi visere -igit. 2, 121, 3. 2, 124, 2. VAL. MAX. 2, 10, 2 laeti quod Scipionem vidisse -isset. 3, 4, 3 *al.* SEN. Thy. 82 dial. 2, 13, 4 *al. saepe.* CVRT. 5, 10, 4 COLVM. 2, 2, 18. 8, 8, 1 hac eadem ratione palumbos ... pinguissimos facere -it. LVCAN. 1, 32 nulli penitus descendere ferro -igit. 5, 529. 6, 779. 8, 844 PETRON. 71. 77 LAVS Pis. 22 CALP. ecl. 4, 155. 7, 65. 75. PLIN. nat. 18, 316 si -at crescente luna vindemiare. 23, 145. 37, 60. 195. SIL. 12, 284 mea terga videre -igit Ausoniae? STAT. Theb. 5, 277 Ach. 1, 322 MART. 4, 54, 6. 6, 83, 8. 9, 23, 1 cui virgineo flavescere -igit auro (*i. corona Minervae*). 9, 39, 6 QVINT. inst. 1, 1, 7. 11 si tamen non -et quales maxime velim, nutrices, pueros, paedagogos habere. 3, 7, 17. 6, 1, 14 concitare ... iram liberius in peroratione -it *al.* decl. 333 p. 311, 21 *al.* PLIN. epist. 1, 16, 9. 7, 26, 3 *al.* PS. APVL. Ascl. 33 unde -igit multis credere. TERT. test. anim. 5 quodcumque de nostris sumpsisse et tradidisse -igit vobis (NEMES. cyn. 78 cum primum vultus sacros ... -erit vidisse mihi. CHIRON 3 periculum vitae fecisse -it. CLAVD. 5, 315 fugisse). CARM. epigr. 1287 opto meae caste -at vivere natae. ITALA gen. 44, 7 (Lugd.) non -at pueris tuis facere hoc verbum (μὴ γένοιτο, VVLG. *aliter*). 44, 17 Ios. 22, 29 (Lugd.). 24, 16. GARG. MART. med. 3 *sucus rutae* efficit, ut -at audire. PANEG. 3, 5. 16 quibus *populis* nunquam -igit esse Romanis. 7, 16. 12, 20 vix cuiquam -it et abundare fortuna et indigere arrogantia. HIL. in Matth. 13, 3 OPTAT. 6, 4 p. 151, 16 AMM. 26, 7, 7. 29, 5, 55 ad castra Romana vivum ducere perduellem. MACR. sat. 7, 7, 9 mulieribus ... algere -it. BOETH. arithm. 2, 43 in harmonia medietate e contrario evenire -it. CONC. Epaon. a. 517 p. 25, 2 nisi forsitan clericis cuiusdam parochiae vicinus esse -at. *inf. passivi*: HOR. epist. 2, 2, 41 Romae nutriri mihi -igit atque doceri. OV. epist. 11, 92 tunc demum pectora plangi -igit inque meas unguibus ire comas. met. 10, 334 non nasci mihi -igit illic (SEN. dial. 6, 15, 4 nulli -igit impune nasci. epist. 99, 8 cui nasci -igit, mori restat. CARM. epigr. 1567, 8 cui -igit nasci, instat et mori). VELL. 2, 124, 4 quo tempore mihi fratrique meo, candidatis Caesaris, ... destinari praetoribus -igit. VAL. MAX. 5, 3 ext. 3 neque ei in patria ... humari -igit. 6, 9, 14 ORAT. imp. Claud. (Corp. XIII 1668) 1, 9. PLIN. nat. 16, 3 non pecudem his *Chaucis* habere, non lacte ali, ut finitimis, ... -it. SIL. 13, 796 felix Aeacide, cui tali -igit ore (*sc. Homeri*) gentibus ostendi. IVV. 6, 564 cui vix in Cyclada mitti -igit et parva tandem caruisse Seripho. TAC. Agr. 45 satiari vultu complexuque. SERV. gramm. IV 450, 6 sed hoc inveniri raro -it. PS. APVL. Ascl. 33 quod etsi -erit videri (MACR. sat. 1, 15, 5). HERM. Pal. vis. 3, 7, 6 tunc -it eis transferri (αὐτοῖς συμβήσεται μετατεθῆναι). CHIRON 14. 180. AVG. civ. 18, 2 quibus -igit vinci. CASS. FEL. 64 p. 156, 18 -it exhalatio fieri. 66 p. 159, 11 dolor. p. 160, 4 tumor. *seq. acc. c. inf.*: GAIVS inst. 1, 189 impuberes quidem in tutela esse omnium civitatium iure -it. PS. APVL. Ascl. 22 unde -it in multis remanere malitiam. 37 unde -it ab Aegyptiis haec sancta animalia nuncupari. TERT. apol. 10 Saturno caelitem -igit dici. HIL. trin. 8, 14 -at plane his verum non esse qui Christum Iesum verum esse deum denegant. AVIEN. Arat. 1813 at si -erit plures ardere cometas. AMM. 18, 2, 14 ubi hostem -ret inveniri. CHIRON 40 -it dolorem fieri. 41 *al.* VVLG. II Macc. 4, 30. 7, 1 *al.* AVG. civ. 3, 18 cum ea *sacra* perire -ret. PHYSIOGN. 71 SIDON. epist. 7, 11, 1 VICT. VIT. 3, 7. 8. 13. CASSIOD. hist. 11, 18 -igit ventum adversum flare. COD. Iust. 2, 7, 22 pr. 4, 30, 14, 4 *al.* NOVELL. Iust. 19, 1. 22, 45, 3 *al.* PASS. Thom. p. 135, 20 BOETH. in Porph. comm. pr. 2, 8 p. 99, 15 comm. sec. 5, 12 p. 318, 1 CONC. Epaon. a. 517 p. 28, 3.

C *seq.* ut: PLAVT. Amph. 187 quod numquam opinatus fui ... eventurum, id -igit, ut salvi poteremur domi. GELL. hist. 15 de tui coniugis consilio -igit, uti nos ... raperent. VARRO rust. 2, 4, 7. CIC. de orat. 3, 3 hoc Crasso ... semper fere -isset, ut ... putaretur. Brut. 118 hoc idem in nostris -ere intellego quod in Graecis, ut (fin. 5, 92 hoc in eo M. Crasso ... non -igit, ut ... vocaretur. phil. frg. V 14). Brut. 290 top. 96 Phil. 5, 49. ac. 2, 52 quod idem -it insanis, ut ... sentiant. fin. 3, 28 cui -it ut iure laudetur. 4, 50. 75 nat. deor. 2, 17 *al.* Att. 8, 11^{d}, 5 quoniam autem tecum ut essem non -igit. 14, 17^{a}, 7 -igit enim tibi, quod haud scio an nemini, ut ... esset. ad Q. fr. 1, 1, 29 nunc quidem profecto isti provinciae -igit, ut is ... haberet. 2, 3, 2 epist. 2, 2, 1. 16, 6, 2 quoniam non -igit, ut simul navigares. PLANC. Cic. epist. 10, 18, 3 NEP. Thras. 1, 2 Timol. 1, 1. PROP. 1, 12, 8 non illo tempore cuiquam -igit ut simili possit amare fide. LIV. 28, 41, 5 modo -at, ut te consule vincamus. SEN. contr. 9, 2 (25), 23. contr. exc. 4, 6 uni tibi -igit, ut habeas. SEN. epist. 22 17 cum omnibus possit -ere ut bene vivant, ut diu, nulli. 30, 12. 97, 13 frg. 14 COLVM. 3, 20, 6. PETRON. 94 si putas -ere posse, ut ante moriaris. ACT. ARV. a. 87 I 11 ⟨cu⟩m v⟨ota⟩ -ret ut priora solverentur ⟨e⟩t nova ⟨voverentur⟩ (a. 90 I 10). QVINT. inst. 4, 1, 7. 9, 3, 72. 11, 2, 39. 51 mihi nunquam ut ipse interessem -igit. decl. 249 p. 24, 17 PLIN. paneg. 21. CORP. V 875 (*Aquileiae, a. 105*), 13 ut ... ⟨habeamus per eum cont⟩igisse. GAIVS dig. 45, 1, 141, 4 *al.* APVL. mund. 18. 38 PS. APVL. Ascl. 32. PORPH. Hor. epod. 17, 25 'neque est levare' pro: neque -it ut leventur. epist. 2, 1, 5. AMM. 16, 5, 4 hinc -bat, ut ... divideret. 21, 16, 3 *al.* VVLG. Tob. 2, 10 *al.* AVG. civ. 1, 10 ibi ... quo -igit ut hostis non accederet *al.* MACR. sat. 1, 15, 6 PASS. Thom. p. 147, 19. *seq.* ne: QVINT. decl. 294 p. 167, 5 ne reus fiat. FRONTIN. strat. 1 praef. -et ne de eventu trepidet. VLP. dig. 14, 3, 11, 4. 42, 5, 9, 3 ne bona eius veneant. PAVL. dig. 2, 14, 27, 2. *seq.* quominus: PAVL. dig. 6, 1, 58 quia nihil eius culpa neque dolo -isset, quominus hominem traderet. *seq.* quod: LVCAN. 3, 388 iam satis hoc Graiae memorandum -igit urbi aeternumque decus, quod ... tenuit.

D *seq. gerund.*: PRIAP. 50, 5 quae si -erit fruenda nobis. OV. ars 1, 156 -ent oculis crura videnda tuis. *seq. part.*: BOETH. in Porph. comm. pr. 2, 18 iacet ... aut sedet aut quod aliud faciens -erit (*cf.* τυχεῖν).

part. praes. adi. **contingēns,** -tis. *ad I: i. q. cohaerens*: POMPON. dig. 41, 3, 30 pr. *genus corporum* quod ex -entibus hoc est pluribus inter se cohaerentibus constat, quod συνημμένον vocatur, ut aedificium navis armarium. *ad II*: *t. t. logices,* τὸ ἐνδεχόμενον: BOETH. herm. sec. 3, 9 p. 190, 1 -ens autem secundum Aristotelicam sententiam est, quodcunque aut casus fert aut ex libero cuiuslibet arbitrio et propria voluntate venit aut facilitate naturae in utramque partem redire possibile est, ut fiat scilicet et non fiat. p. 200, 11 herm. pr. 1, 9 p. 112, 22. 2, 13 p. 182, 2 quod est -ens et possibile *al.* CASSIOD. art. 3 p. 1203^{B} artem esse habitudinem operatricem -entium, quae se et aliter habere possunt. *i. q. accidens*: BOETH. in Porph. comm. pr. 1, 4 p. 10, 17 prodest accidentis cognitio quid principaliter in rebus sit cernere et quid secundo -entique loco veniat, discernere. *adv.* **contingenter:** BOETH. syll. hyp. 1 p. 842^{B} vel necessario ... vel -r inesse dupliciter. herm. sec. 3, 9 p. 188, 25. 208, 21. 212, 2 quod si ex necessitate non contingit, sed -r.

derivata: contactus, contages, contagies, contagio, contagium, contiguus, contingentia. *compos.*: incontingens.

(**2. contingo,** -ere *a* con *et* tingere.) NOT. Tir. 49, 46^{a} continctum. *loci quidam* (LVCR. 1, 934. 938. 2, 755), *qui vulgo huc trahuntur, rectius videntur enumerandi cum similibus sub* 1. contingo *p. 714, 57 sqq.* *L.*

continor (-uor), -ātus sum, -ārī [*orig. inc., nisi cf. c.* conventio, contio. *forma* continuari *corrupta esse videtur quasi verbum ductum sit a* continuus. *Th.*]. NON. p. 93 -uari: convenire, concurrere (*Sisenna*). GLOSS. Plac. V 15, 33 -nari congredi vel coire, unde et continentia et continua et coniuncta (58, 28. IV 40, 15 -nantur congrediuntur). SISENNA hist. 125 Marius ostio Liris evehitur adque Aenariam suos -uatur. APVL. met. 1, 24 me commodum egredientem -natur Pythias (*cf. v. d. Vliet ad l.*). 5, 31 eam protinus Ceres et Iuno -nantur (continuantur *Fφ*). 6, 18 -beris (continuaveris *Fδg*) claudum asinum. 7, 25 plane -natum solutum (*sc. asinum*). 11, 22 eum cubiculo suo commodum prodeuntem -natus (continuatus *δ*) saluto. PANEG. 12, 36 quos cursu non poterant -nari (*sic cod. A*) iaculis occupare (ITIN. Alex. 6 nimius tormento iaculandi -nari [*cod. A. a* contus *originem traxisse putat Rönsch, collect. philol. p. 237, quasi* κοντοβολεῖν] quem destinasset peritus). *cf.* 7, 8 illa maiestas ... tam facile te -nata (*sic codd. BV*, contiuata *cod. A*, continuata *C Bert.*) est. IVL. VAL. 2, 27 Alexandrum puerum -natus (*cod. P*). *cf.* 2, 29. SYMM. epist. 1, 53, 2 nisi forte in silvis Apollinem -naris. 4, 44 me in silvis Laurentibus -natus est. CLAVD. MAM. anim. p. 190, 1 quoniam altrinsecus -uati viarum periculum fecimus (*loco ut videtur corrupto*).

VLN · 294 — 375/19/65 · PRINTED IN GERMANY · ZWICKOWAE: TYPIS F. ULLMANNI (III/29/2) · 2536

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

continōsus μηνόρηκτος GLOSS. II 114, 40 (-uosus *c.* σύνειρκτος *Vulcan.; cf. Rönsch, collect. philol. p. 237*).

continuātē, continuātim *v. p. 725, 25 et 29.*

×**continuātio,** -ōnis *f. a* continuare. GLOSS. ἀνανέωσις, συνάφεια, συνέχεια, συνθεσία. *plur.*: RHET. Her. 4, 19, 27. 4, 32, 44 ARNOB. nat. 3, 20 FIRM. math. 1, 10, 14. 3, 11, 16. *inde a* RHET. Her., *deest* SALL. VAL. MAX. CVRT. PETRON. *al.*

A *active*: *continua actio*: CAPITOL. Pert. 1, 1 ex -e lignariae negotiationis. LIV. 3, 24, 9 tribunatus. 3, 64, 4 magistratus. 6, 39, 12 honoris (LAMPR. Alex. 1, 4).

B *passive*: 1 *i. q. series, non intermissa coniunctio*: SEN. nat. 2, 2, 2 -o est partium inter se non intermissa coniunctio. unitas est sine commissura -o. CIC. ac. 1, 29 quam *vim* interdum necessitatem appellant, quasi fatalem et immutabilem -em ordinis sempiterni (*cf.* BOETH. herm. sec. 1, 1 p. 29, 28 nihil ab ordinis -e seiunctum). nat. deor. 1, 9 est admirabilis quaedam -o seriesque rerum (*cf.* SEN. benef. 6, 23, 8 -em ipsam seriemque beneficiorum). 1, 55 ut, quicquid accidat, id ex aeterna veritate causarumque -e fluxisse dicatis. 2, 164 in . . . parte terrarum ab huiusce terrae, quam nos incolimus, -e distantium. div. 2, 142 quae est -o coniunctioque naturae, quam . . . vocant συμπάθειαν? LIV. 41, 15, 7 interrumpi tenorem rerum, in quibus peragendis -o ipsa efficacissima esset, minime convenire (*cf.* ARNOB. nat. 1, 3 novitas, quae tenorem perpetuum rerum dissociata -e diduxerit). SEN. dial. 6, 18, 6 vinculum terrarum oceanus, -em gentium triplici sinu scindens. epist. 72, 3. PLIN. nat. 10, 94 molem -e nidorum evaganti Nilo inexpugnabilem opponunt. 36, 83 in -e ignium. FRONTIN. grom. p. 44, 11 a -e soli. PANEG. 7, 13 navium -e Baianum sinum straverit ab Augusto tertius Caesar. CHALC. comm. 11 haec distantium a se duum -o unius interiectu medietatis geometricis etiam probationibus revelatur. 279 sunt qui textum eius (*silvae*) et quasi -em quandam corpusculis . . . conexis sibi invicem assignent (280 censent eam [*silvam*] una quadam ab exordio usque ad finem -e porrectam). HIL. in Matth. 4, 19 non putavimus intellegentiae -em oportere convelli. TYCON. 6 p. 66, 13 ut -o magis narrationis quam recapitulatio videatur. VEG. mulom. 4 praef. 1 accepti operis -em suspendit. MARCELL. chron. II p. 101, 519 *tit.* -o editionis secundae. BOETH. arithm. 1, 29 p. 63, 22 omnes triplices sesquitertii in ea terminorum -e provenient. 2, 3 p. 85, 20 ut nullus hanc -em finis impediat. *technice apud rhetores et grammaticos, i. contextus, periodus sim.* (*opp.* distributio, intercapedo, remissio): RHET. Her. 3, 13, 23 contentio dividitur in -em et in distributionem. -o est orationis enuntiandae acceleratio clamosa. 3, 15, 27. 4, 12, 18 fugere oportet longam verborum -em (CIC. Brut. 320 in celeritate et -e verborum. de orat. 1, 261 ut una -e verborum . . . binae ei contentiones vocis et remissiones continerentur. 3, 49. 167 non est in verbo modus hic sed in oratione, id est in -e verborum. 3, 171. 186 quod si -o verborum haec soluta multo est aptior ac iucundior, si est articulis membrisque distincta quam si continuata ac producta. orat. 85. 203. QVINT. inst. 9, 4, 42 brevium verborum ac nominum vitanda -o. ARNOB. nat. 3, 20 IVL. VICT. rhet. 20 p. 432, 32 *al.*). 4, 19, 27 -o est et densa et continens frequentatio verborum cum absolutione sententiarum. *ibid.* eloqui res aliquas per huiusmodi -es. orat. 204 in toto circuitu illo orationis, quem Graeci περίοδον, nos tum ambitum tum circuitum tum comprehensionem aut -em aut circumscriptionem dicimus (208 QVINT. inst. 9, 4, 22. 124). 222 his singulis versibus quasi nodi apparent -is, quos in ambitu coniungimus. QVINT. inst. 8, 2, 14 in contextu et -e sermonis (9, 3, 23). PLIN. epist. 4, 9, 11 dicentis calor et audientis intentio -e servatur, intercapedine et quasi remissione languescit. DIOM. gramm. I 436, 28 -o est rerum contexta dictio. POMP. gramm. V 304, 16 hirmos est -o quaedam, id est -o sensus per plurimos versus. AQVILA rhet. 19 p. 28, 22 optimam . . . orationem futuram, si et . . . in quibusdam partibus -em illam perpetuae elocutionis assumpserit et nonnumquam caesis interrupta fuerit (MART. CAP. 5, 529 optima . . . oratio fiet si nunc ex ambitu periodico nunc ex illa -e perpetuae elocutionis aptetur). BOETH. herm. sec. 2, 5 p. 103, 17 non potest -o proferendi unam facere orationem.

2 *i. q. perpetuitas* (*opp.* intervallum): CAES. Gall. 3, 29, 2 -e imbrium diutius sub pellibus milites contineri non possent. SEN. contr. 1 praef. 15 omnis tristitia, quae -e pertinacis studii adducitur. VELL. 2, 99, 2 laborum. 2, 121, 2 bellorum. PS. QVINT. decl. 5, 1 malorum. 5, 11 voluptatum. 8, 14 si quid de -e curae sollicitudo laxasset. 17, 13 alia sunt adversa, quae de -e sui patientiam parant. TAC. ann. 3, 40 seditiosa disserebant de -e tributorum. PLIN. paneg. 45 obsequii. FLOR. epit. 4, 2, 79 nimiam prosperorum suspectam habens -em. PAPIN. dig. 40, 7, 34 pr. prior causa transit in omnem successorem, ad quem pervenerit statuliber per dominii translati -em. CELS. dig. 47, 2, 68, 2 propter -em furti. MOD. dig. 41, 3, 3 usucapio est adiectio dominii per -em possessionis temporis lege definiti. ITALA exod. 30, 8 (Aug. quaest. hept. 2, 133) incendet super illud incensum -is (VVLG. thymiama sempiternum). LAMPR. Comm. 11, 4 propter luxuriae -em. TREB. Claud. 11, 1 indefessa pugnandi -e. ARNOB. nat. 1, 34 *tempora* infinita semper -e procedunt (*cf.* 2, 75 perpetua series et immoderata -o saeculorum. 5, 8. FIRM. math. 1, 10, 14 infinitis saeculorum -bus. 3, 11, 16 in ipsis actibus numquam longis temporum -bus perseverant. HIL. in psalm. 118 he 2 indefessa . . . temporis -e. COD. Iust. 2, 52, 7, 1 pro utili anno memorata -o temporis observetur). ARNOB. nat. 2, 24 sonitus vocis nihil rerum significans sed inani -e pertractus. FIRM. err. 27, 2 ignis . . . perpetua tormentorum -e grassatur. EPIST. Conc. Aquil. Migne 13 p. 590B (*a. 381*) gratias iugi -e celebremus. SYMM. epist. 3, 16 longi itineris (SIDON. epist. 2, 9, 2). VEG. mulom. 3, 6, 3 *equos* Frigiscos non minus velocitate quam -e cursus invictos. AVG. in psalm. 104, 10 reges Israel -e sacratae consuetudinis unguebantur. MACR. sat. 3, 13, 6 in quam foveam luxus et superbiae successuum -e pervenit? MART. CAP. 6, 595 solstitiali . . . tempore cum caeli verticem Sol invectus subiectas deorsum terras perpetui diei -e collustrat. CAEL. AVR. acut. 1, 15, 128 ait -em clysterum incendium atque sitim facere. 2, 6, 27 febrium. chron. 1, 1, 4 vigiliarum. SIDON. epist. 4, 22, 5 cuius *scriptionis historicae* incohatio invidia, -o labor, finis est odium. ENNOD. epist. 7, 14, 2 p. 182, 13 laudibus prosequi sub debita -e perfectos. 8, 5, 2 p. 203, 25 sub -e plangentes. opusc. 3, 83 p. 352, 8 praeter psalmorum -em, praeter lectionis perseverantiam. CASSIOD. in psalm. 101, 2 (*opp.* intervalla temporis). COD. Iust. 12, 49, 10 pr. ut adiutorum quidem biennii, chartulariorum vero unius anni intervallo -o interrumpatur.

continuātīvus, -a, -um *a* continuare. PRISC. gramm. III 93, 13 species sunt: copulativa, -a, subcontinuativa, adiunctiva. 94, 12 -ae *coniunctiones* sunt, quae continuationem et consequentiam rerum significant. CAEL. AVR. acut. exc. 12 p. 708 passionem esse . . . -am.

1. continuātus, -ūs *m. a* continuare. PS. RVFIN. in Ioel 2, 30/31 toto continuatu illo suadere festinat.

2. continuātus, -a, -um *v. p. 725, 22.*

continuē *v. sub* continuus.

continuitās, -ātis *f. a* continuus. *i. q. continuatio*: VARRO ling. 7, 107 in Lampadione protinam a protinus, -em (continuationem NON. p. 376) significans. PS. ALEX. c. Dind. coll. p. 182, 5 pro delicti -e. ZACCH. 1, 26 nulla . . . interiectio noctis -em diei . . . violabit. CAEL. AVR. acut. 1, 15, 128 qui *fervor* quadam -e viarum membranae cerebri influat. CASSIOD. var. 11, 38, 5 iunctura sine rimis, -s de minutiis (*de charta e minutis scidis conglutinata*). in psalm. 1, 2 est et alibi praedicata ista -s.

1. continuō *adv. v. sub* continuus.

×**2. continuo,** -āvi, -ātum, -āre [*a* continuus. *Th.*]. GLOSS. II 114, 29 -at ἐνδ⟨ελ⟩εχίζει, πυκνάζει, συνάπτει. -are concurrere, congeminare, congregare, coniungere, frequentare, geminare, iungere. -atus ἡνωμένος, συνηνωμένος. *inde a* VARRONE *et* CIC., *deest*: CATVLL. NEP. VERG. TIB. PROP. COLVM. VAL. FL. SIL. MART. IVV. FLOR. APVL.

A *continuum facere, sine intermissione coniungere*:

1 *de loco*: a *complures res inter se*: VARRO rust. 2, 9, 2 tauros solere adversos assistere clunibus -atos. CIC. Vatin. 21 fecerisne ante rostra pontem -atis tribunalibus? nat. deor. 1, 54 *atomi* cohaerescunt inter se et aliae alias apprehendentes -antur. BELL. Alex. 61, 5 castellis idoneis locis collocatis operibusque in circuitu oppidi -atis (LIV. 23, 17, 5 priusquam -rentur hostium opera. *ibid.* per intermissa munimenta). SALL. Catil. 20, 11 binas aut amplius domos -are (*cf.* OV. Pont. 4, 15, 16 domus Augusto -ata foro. PASS. Cypr. 9 lues . . . -atas per ordinem domos . . . invasit). OV. fast. 2, 243 -ata loco tria sidera, Corvus et Anguis et medius Crater. LIV. 34, 39, 6 sublatis deinde supra capita scutis -atisque ita inter se. LVCAN. 4, 159 tellus hinc ardua celsos -at colles. QVINT. inst. 1, 5, 65 compositae *voces* praepositionibus subiunguntur . . . alioqui possunt aliquando -ari duae, ut 'incompositus, reconditus'. TAC. ann. 15, 39 *Neronis domus* qua Palatium et Maecenatis hortos -verat. ITIN. Alex. 49 India omnis orsa a septentrione amplexaque omne quicquid est Persicum, Aegyptum usque Aethiopasque -at. SOL. 38, 10 palam est terras eum *Taurum* -are voluisse. AMM. 16, 12, 50 -ata serie peremptorum. PROB. Verg. georg. 1, 309 Baleares insulae -ant Hispaniam. MACR. sat. 1, 20, 18 quod -atis uberibus corpus deae omne densetur. MART. CAP. 9, 897 Iuppiter Harmonien venire . . . praecepit, tuncque alias in ordinem -ari. VICT. VIT. 3, 37 funes extendit -atos in laqueum. BOETH. mus. 1, 24 quotiens duo tetrachorda unius medietas termini -at atque coniungit. *cum dat.*: CIC. nat. deor. 2, 127 *aer* et mari -atus et iunctus est et natura fertur ad caelum. HOR. carm. 3, 16, 42 si Mygdoniis regnum Alyattei campis -em. OV. ars 1, 496 lateri -asse latus. Pont. 4, 15, 16 *v. l. 53.* LIV. 1, 44, 4 ut neque interiore parte aedificia moenibus -rentur, quae nunc vulgo etiam coniungunt. CVRT. 5, 4, 8 ut procul visentibus -ata videantur montibus nemora riparum. TAC. Germ. 45 Suionibus Sithonum gens -atur (*i. finitimi sunt*). ITALA Is. 5, 8 (Cypr. testim. 3, 61) qui . . . agrum agro -ant (ἐγγίζοντες, VVLG. copulatis). CYPR. ad Donat. 12 -antes saltibus saltus. ITIN. Alex. 17 quod aggestu iacto eam urbem (*Tyrum*) terrae (*i. continenti*) -ret. PANEG. 12, 39 spatio lucis unius Illyrico -vit Aquileiam. AVG. civ. 11, 7 terrae ac maris omniumque gignentium, quae radicibus -ata sunt terrae (gen. ad litt. 2, 12 p. 51, 7 quia fixa radicibus -antur terris et conectuntur). MARCELL. chron. II p. 101, 518, 3 in editiori loco constructa murisque -ata turris. SIDON. epist. 2, 2, 9 cui *triclinio* -atur viciniante

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

textrino cella. *cum praepos.* cum: GELL. 5, 16, 4 genus quoddam ignis lucisque de oculis exire idque coniunctum -atumque vel cum luce solis vel cum alterius ignis lumine. SVLP. SEV. chron. 2, 33, 6 locus ille *ascensionis dominicae* -ari pavimento cum reliqua stratorum parte non potuit. *in imagine*: CIC. nat. deor. 2, 19 tanta rerum consentiens, conspirans, -ata cognatio (3, 28 quam *naturam* quasi cognatione -ata conspirare dicebas). 2, 84 cum quattuor genera sint corporum, vicissitudine eorum mundi -ata natura est. ac. 1, 28 omni natura cohaerente et -ata. *in arte rhetorica*: *verba, versus sim.*: RHET. Her. 3, 14, 25 in continuatione ... verbis -andis vocem quoque augere oportebit. 4, 18, 26. CIC. de orat. 3, 149 est quidam ornatus orationis, qui ex singulis verbis est; alius qui ex -atis constat. 3, 166. 182 hi tres pedes in principia -andorum verborum satis decore cadunt. 3, 186 quod si continuatio verborum haec soluta multo est aptior ac iucundior, si est articulis membrisque distincta, quam si -ata ac producta, membra illa modificata esse debebunt. 3, 207 -atum (*i.* μεταβολή) et interruptum (*i.* ἀποσιώπησις). orat. 194 hi sunt evitandi -ati pedes (*i. iambus et dactylus*). 218 *dochmius* iteratus aut -atus numerum apertum et nimis insignem facit (*cf.* TER. MAVR. 2056 *ionicus a minore* ratione qua regatur, cum de pedibus dissererem, satis probavi, sed quale metrum -et, nunc referemus. 2159 -asse pedes istos in carmine solos dicitur haec eadem praeclara poetria Sappho). QVINT. inst. 1, 1, 31 in lectione quoque non properare ad -andam eam (*syllabam*) vel accelerandam (MART. CAP. 5, 518). 4, 1, 61. 9, 4, 42 etiam monosyllaba, si plura sunt, male -buntur. 9, 4, 43 ne verba quidem verbis aut nomina nominibus similiaque his -ari decet. 11, 3, 54 -bat quam posset plurimos versus. AQVILA rhet. 19 p. 28 ubi semper -atur oratio nec illae quasi respirationes ex intervallis ... interponuntur. HIL. in psalm. 67, 30 quid illud sit, mox -at ordo dictorum. trin. 9, 29 a superioribus huic tamen dicto -atis atque iunctis professionibus responsionis nostrae sermo descendat. SVLP. SEV. chron. 1, 1, 4 ad distinguenda tempora -andamque seriem usum esse historicis mundialibus. 1, 29, 6 mihi annorum ordinem et seriem temporum persequenti parum -ata videtur historia.

b *eandem rem continuam facere*: CIC. leg. agr. 2, 70 Sullanus *ager* a certis hominibus latissime -atus (LIV. 34, 4, 9). 2, 78 ista dena iugera -bunt. 3, 14 eos fundos, quos in agro Casinati optimos fructuosissimosque -vit. LVCR. 2, 531 corpuscula materiai ex infinito summam rerum usque tenere, undique protelo plagarum -ato. OV. ars 3, 366 parva tabella capit ternos utrimque lapillos, in qua vicisse est -asse suos (trist. 2, 482). fast. 5, 712 Lyncea perforat hasta qua cervix umeros -ata premit. VITR. 5, 12, 2 a regionibus quae sunt a Cumis -atae ad promuntorium Minervae. CELS. 5, 28, 4 ubi ruptis pusulis ulcus -atur (5, 28, 16 fitque ex his -ata exulceratio pruriens). SEN. nat. 4, 2, 8 *Nilus* -atis aquis in faciem lati ac turbidi maris stagnat. PLIN. nat. 3, 101 hoc intervallum pedestri -are transitu pontibus iactis primum Pyrrhus ... cogitavit. FRONTIN. aq. 124 alveus plumbatis canalibus per spatium interrupti ductus rursus -atur. TAC. ann. 15, 9 pons -atus. DICT. 3, 26 -ante flamma.

2 ***de tempore***: **a** *complures res continuas facere, coniungere*: HOR. sat. 2, 6, 108 -atque dapes. OV. fast. 2, 54 creduntur spatio distantia longo *tempora* bis quini -asse viri (*decemviri legibus scribundis. cf.* 4, 60 tempora dis generis -ata dedit *i. menses duos inter se excipientes dedit Marti et Veneri*. 4, 130 et formosa Venus formoso tempore digna est, utque solet, Marti -ata suo. *cf.* ars 1, 406 Kalendae, quas Venerem Marti -asse iuvat [*i. Apriles*]). 5, 492 haec tria sunt sub eodem tempore festa inter se nulla -ata die (*quoniam tertio quoque die celebrantur Lemuria*). Pont. 1, 2, 26 quod iners hiemi -atur hiemps. LIV. 1, 46, 9 L. Tarquinius et Tullia minor prope -atis funeribus cum domos vacuas novo matrimonio fecissent. 2, 38, 1 cum prope -ato agmine irent. 2, 54, 2 paci externae confestim -atur discordia domi. 32, 7, 10 transcendendo media summa imis -are. 41, 4, 4 aliis somno mors -ata est (SEN. epist. 66, 43. PETRON. 89, 63 -at in mortem ultimam somnos). VITR. 5, 4, 2 *vox* duobusque modis movetur, e quibus unus effectus habet -atos alter distantes. 5, 4, 3 dia⟨tono⟩ toni duo sunt -ati. SEN. dial. 4, 36, 5 multi -erunt irae furorem. PLIN. nat. 17, 13 si plures ita -entur anni, etiam ipsae moriuntur arbores. 20, 35 quoniam nemo tres siseres edendo -ret. STAT. Theb. 9, 292 segnem Nomium fortemque Mimanta ... -at ferro (12, 745 Alcetidas fratres totidem quos eminus hastis -at). QVINT. inst. 8, 6, 44 prius fit genus *allegoriae* plerumque -atis translationibus. TAC. Agr. 41 cum damna damnis -rentur. hist. 4, 49 centurio ... magna voce laeta Pisoni omina tamquam principi -are. ann. 13, 11 iuvenilis animus levium quoque rerum gloria sublatus maiores -ret (*i. continuo maioribus rebus applicaret animum*). 14, 36 stragem caedemque -rent. CYPR. Demetr. 5 crebrius *bella* -ant (PANEG. 9, 22 bellis bella -as. VEG. mil. 1, 10 tot bella et -ata pericula). PANEG. 9, 15 -are victorias. 12, 10 -atis negotiis. VOPISC. Prob. 8, 3 qui *equus* C ad diem milia currere diceretur, ita ut per dies VIII vel X -ret. Car. 8, 5 coruscationum ac tonitruum ... -ata vibratio. ARNOB. nat. 1, 31 -atis precibus supplicare. 2, 39 ineptissimos ederent -rentque vagitus. IVST. 13, 8, 5 ut -atis mansionibus ... Eumeni superveniant. CLAVD. 21, 1 -ant superi pleno Romana favore gaudia. MEROB. carm. 2, 14 dominos ... -at proprios dum creat aula novos. SALV. gub. 6, 82 excisa ter -atis eversionibus summa urbe Gallorum. AVSON. 417, 15 officii servare vices. sed sponte feruntur incustoditum *sibi* -antia cursum (*cf.* AVG. civ. 12, 20 -ata sibi conexione copulentur quae appellantur saecula saeculorum).

b *eandem rem perpetuare*: CIC. Flacc. 25 cuius familia usque ad hoc tempus honoribus, imperiis, rerum gestarum gloria -ata permansit. Tusc. 1, 22 ipsum animum ἐντελέχειαν *Aristoteles* appellat novo nomine quasi quandam -atam motionem et perennem. 2, 39 ubi tantum luctus -atur. CAES. civ. 1, 62, 1 -ato *diem noctemque* opere (3, 11, 1 -ato nocte ac die itinere. 3, 36, 8. LIV. 26, 9, 6. 26, 27, 5 nocte ac die -atum incendium fuit. CELS. 2, 7 -ataque nocte et die vigilia. SEN. dial. 9, 17, 6 *somnum* si ⟨per⟩ diem noctemque -es. PLIN. nat. 6, 220 in Thulen, in quo dies -rentur ... noctesque per vices. 10, 94 -atis per triduum noctibus tanto labore, ut. 11, 103 -ata plurium dierum ... fame. 14, 145 quod biduo duabusque noctibus perpotationem -asset. TAC. Germ. 22 diem noctemque -are potando. ann. 14, 20 ne, si consideret theatro, *populus* dies totos ignavia -ret. 16, 5 diem noctemque sedilibus -ant. ARNOB. nat. 2, 21 ante fores clausas dies noctesque -et. PLIN. med. 2, 26 adiecto uno die si dies -ari non potuerint. SPART. Did. 3, 10 primam noctem vigiliis -vit. PRVD. praef. 37 hymnis -et dies. CLAVD. 9, 4 epulis -are dies). EPIST. Sapph. 90 iussus erit *somnos* -are Phaon (AVSON. 151, 16 cui Luna somnos -arit). LIV. 5, 2, 1 hiemando -are bellum. 5, 2, 5 -atae militiae causam. 36, 23, 6 nocturnus diurno -atus *labor* est (SEN. contr. 1, 8, 6 CVRT. 7, 11, 17). 36, 23, 10 -andae oppugnationis. VITR. 1, 1, 1 fabrica est -ata ac trita usus meditatio. 5, 4, 2 -ata *vox* neque in finitionibus consistit neque in loco ullo (SEN. epist. 56, 4 molestior est mihi sonus, qui intermittitur subinde quam qui -atur. PLIN. nat. 18, 362 si -bunt, si vero carptim vocem resorbebunt. AVG. civ. 22, 8 ut vox -ata cum lacrimis non videretur posse finiri. *cf.* STAT. Theb. 1, 452 haec passim turbatis vocis amarae confudere sonis. inde orsus in ordine Tydeus -at). CELS. 1, 3 qui vomere bis in mense vult, melius consulet, si biduo -arit, quam si post quintum decimum diem vomuerit. 3, 5 si -atur febris. 6, 6, 14 -ati fletus. SEN. dial. 5, 28, 1 novis subinde irritamentis orientibus -bitur rabies. benef. 3, 5, 1 intercidit eorum scientia, nisi -etur. nat. 2, 58, 1 quare fulmen subitum apparet nec -atur assiduus ignis? 3, 4 quomodo ad -andos fluminum cursus terra sufficiat (FIRM. math. 5 praef. 3 quicumque es deus, qui per dies singulos caeli cursum celeri festinatione -as, qui maris fluctus mobili agitatione perpetuas). epist. 30, 1 scis illum semper infirmi corporis ... fuisse. diu illud continuit et, ut verius dicam, -vit: subito defecit. 69, 2 plurimum remedia -ata proficiunt. PLIN. nat. 16, 100 et reliquae quidem arbores, ut primum coepere, -ant germinationem, robur et abies ... intermittunt tripertito. QVINT. inst. 12, 6, 6 operam. PS. QVINT. decl. 18, 14 quid miserae intervalla patientiae pertinaci crudelitate -as? TAC. ann. 13, 9 datis obsidibus solitam prioribus reverentiam in populum Romanum -ret. 13, 53 maius ex eo decus sperabant *duces*, si pacem -issent. SVET. Nero 1 modo -antes unum quodque *praenomen* per trinas personas, modo alternantes per singulas. TRYPH. dig. 49, 17, 19, 5 non tam facile est dicere -atum patri post mortem filii rerum peculii dominium. PAVL. dig. 50, 17 omnis hereditas, quamvis postea adeatur, tamen cum tempore mortis -atur. SOL. 15, 20 casus -antium pruinarum. TREB. trig. tyr. 10, 15 Romana felicitas, si -ari fataliter potuisset (VOPISC. Car. 1, 2). LACT. ira 15, 9 cuius *sexus* permixtione suboles effici posset ad -andam generis perpetuitatem. PS. HIL. libell. 12 ut innocentiam simplicitati coniungant, ne pueritiam in malitiae perseveratione -ent. AMM. 15, 3, 9 biennio id quod agebat ... -are praeceptus est. RVFIN. hist. mon. 2 p. 406^{A} post -ata ieiunia. PS. RVFIN. in psalm. 35, 8 tota ecclesia -ata usque ad finem saeculi. AVG. civ. 15, 21 totius generationis eius usque ad diluvium sit -ata narratio (BOETH. herm. sec. 6, 13 p. 452, 19 -ata oratione adicit dicens). 16, 1 post diluvium procurrentis sanctae vestigia civitatis utrum -ata sint an intercurrentibus impietatis interrupta temporibus. SACR. Leon. p. 338 -ata festivitas, aeterna celebritas. SIDON. epist. 3, 7, 1 -andi silentii proposito. CARM. epigr. 899, 2 (*a. 565*) interruptum -atur iter. *nota*: CASSIAN. conl. 20, 7, 2 qui per gemitus atque suspiria maesta iugitate -ans omnem sordium pristinarum excoxerit labem. *honores, magistratus sim.*: CIC. rep. 1, 68 dantur *imperia* et ea -antur (VAL. MAX. 4, 1, 5 ne maximum imperium in una familia -retur. SEN. benef. 3, 33, 3 ut provincias et extraordinaria imperia -et. TAC. ann. 1, 80. 14, 12 ut multos post annos Nero imperium et scelera -verit). SALL. Iug. 37, 2 tribuni plebis ... -are *magistratum* nitebantur (LIV. 3, 21, 2. 4. 3, 35, 6. 3, 64, 1 *al.*). LIV. 4, 57, 12 hic refectus -ato *honore* (3, 21, 7. 6, 39, 5 VELL. 2, 12, 6 VAL. MAX. 4, 1, 4. PLIN. paneg. 92 nec -atus tantum sed geminatus est honor. CALL. dig. 50, 4, 14, 5. AVSON. 317, 4 intemeratorum vim -amus honorum). LIV. 5, 29, 1 et plebs -are latoribus legis *tribunatum* et patres reficere intercessores legis adnisi sunt (VELL. 2, 6, 3. TAC. ann. 1, 9 -ata per septem et triginta annos tribunicia potestas). 7, 9, 4 ut -ret *consulatum* (9, 41, 1 Fabio ... -atur consulatus. 24, 9, 1. 27, 6, 8 VELL. 2, 21, 2. SVET. Nero 14 medios duos *consulatus* -vit, reliquos inter annua spatia variavit.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

Avson. 419, 27 quos *consulatus* -ando conseruit). Vell. 2, 91, 3 ut ei praeturam -ret. Sen. epist. 94, 65 ad -andam potentiam. Tac. ann. 12, 23 Salutis augurium quinque et septuaginta annis omissum repeti ac deinde -ari (*i. quotannis agere*) placitum. *de fututione*: Ov. am. 3, 7, 24 at nuper bis flava Chlide, ter candida Pitho, ter Libas officio -ata meast.

B ***sensu mediali*:** Cels. 2, 4 peiusque quo magis sopor interdiu noctuque -at. *ibid.* si ne levatur quidem febris, sed aeque concitata -at. Drac. laud. dei 1, 561 -ans quodcunque nocet pravumque bonumque. 3, 162 -ans ... manet *gens Isaac.* Cod. Iust. 12, 17, 3, 1 si vero triennium eius absentia -asse monstretur. Ven. Fort. carm. 6, 5, 230 Toronicas terras ... inde petit lento -ante gradu. *nota c. inf.*: Drac. laud. dei 2, 257 -at (*i. pergit*) nobis ... poena manere.

synonyma: cohaerere, coniungere, conectere, conserere, copulare, iungere, perpetuare. *opposita*: intermittere, interrumpere.

adv. part. praes. **continuanter**. *i. sine intermissione*: Avg. retract. 1, 24, 1 exposui eiusdem apostoli epistulam ad Galatas non carptim id est aliqua praetermittens sed -r et totam. gen. ad litt. 9, 15 p. 288, 23 deus ... non operatus est et dimisit, sed ita -r operatur, ut *eqs.* Ps. Ignat. ad Polyc. 3 -r curre.

part. perf. pass. adi. **continuātus**, -a, -um: Oros. hist. 2, 3, 9 tempora ... sceleribus exsecrabilia, dissensionibus foeda, miseriis -issima. Sidon. epist. 8, 3, 4 exuere utcumque -issimis curis. *adv.* **continuātē**: Diff. gramm. VII 523, 15 continue facimus, -e sine intermissione. Pavl. Fest. p. 315 strigae appellantur ordines rerum inter se -e collocatarum a stringendo dictae. Schol. Iuv. 14, 27 nomina moechorum matris suae -e uno spiritu dicere. *adv.* **continuātim**: Gloss. *συναπτῶς, συνεχῶς, συνημμένως.* assidue, incessanter, iugiter, impensius. II 199, 59 tractimque iugiter -m. Roman. Char. gramm. I 209, 5 ut continuo statim est, -m frequentativum. Iren. 2, 33, 1 ut non circa eadem semper volutantes -m miserabiliter laborarent. Ps. Ivl. Rvf. schem. lex. 8 p. 50 *ἀναδίπλωσις* est eiusdem verbi -m (*fort.* continuata) repetitio. Avg. quaest. hept. 2, 133 quod -m fieret, id est nullo die praetermitteretur. loc. hept. 3, 7 p. 571, 28. gen. ad litt. 5, 10 p. 154, 6 etiamsi non -m sed maculatim fiat. epist. 147, 48 mus. 1, 12, 22 doctr. christ. 4, 7, 20. Oros. hist. 4, 5, 10 ecce -m quae et quanta numeramus accidisse annis singulis plurima. Leo M. epist. 75, 1 -m vos alloquiis cohortamur. Boeth. arithm. 2, 28 p. 119, 26 quod si -m quis faciat. 2, 43 p. 140, 25. categ. 2 p. 207^A locus, cuius neque partes pereunt et sibi perpetue -mque coniunctae sunt. herm. sec. 2, 5 p. 102, 29 orationem oportere -m proferre. p. 108, 29. Cassiod. var. 7, 36, 2 -m vivere in urbis celebritate. Cod. Iust. 12, 19, 9 per commeatum non -m praestitum. Ven. Fort. vita Germ. 38, 109.

continuor, -ārī *v. sub* continor.

×**continuus**, -a, -um [*pertinere potest et ad verbum* continere, contineri *et ad adiectivum* continens. *Th.*]. Gloss. *ἀδιάλειπτος, διηνεκής, συναπτός, συνεχής*, iugis. -um *σύνεγγυς.* *legitur inde a* Plavto, *deest* Ter. Lvcr. Sall. Verg. Nep. Tib. Vitr. Sen. rhet. Petron. Sil.

1 ***de loco*** *i. q. contiguus, continens*: **a** *de pluribus rebus inter se cohaerentibus*: Varro frg. Prob. Verg. ecl. praef. p. 326 iuxta Rhegium fluvii sunt -i septem. Hor. epist. 1, 16, 5 -i montes, ni dissocientur opaca valle (Calp. ecl. 7, 32. Tac. Germ. 43 dirimit ... Suebiam -um montium iugum. Ivst. 36, 3, 2). Ov. met. 15, 289 Leucada -am (*i. continentem*) veteres habuere coloni, nunc freta circueunt. Manil. 2, 218 sex -is dixere diurnas esse vices astris, quae sunt a principe signo lanigeri. Cels. 5, 28, 4 *alterum genus sacri ignis* exasperatum per pusulas -as. Sen. nat. 3, 27, 4 nubilaque -a. Cvrt. 5, 1, 27 per lxxx stadia habitabatur, nec omnia -a sunt, quia tutius visum est pluribus locis spargi. Colvm. 8, 3, 1 tres -ae ... cellae. Mela 1, 117 -is rupibus late aspera et deserta regio (Plin. nat. 34, 148 caute -a). Plin. nat. 5, 37 oppida -a. 11, 160 dentium tria genera: serrati aut -i aut exserti (8, 107 nullis gingivis, dente -o. 10, 201). Frontin. strat. 2, 3, 16 nec -as construxit cohortes, sed manipulis inter se distantibus spatium dedit. Tac. hist. 2, 6 Suria Iudaeaque; inde -a Aegyptus. ann. 4, 47 montem occupat, angustum et aequali dorso -um usque ad proximum castellum (*cf.* Amm. 18, 6, 9 ignes ... ad usque civitatem -i perlucebant). Plin. epist. 2, 17, 27 nunc -a, nunc intermissa tecta villarum. Svet. Iul. 38 agros. Gell. 13, 10, 2 quorum librorum tres -i, tricesimus octavus et tricesimus nonus et quadragesimus. Ivlian. dig. 8, 3, 31 tria praedia -a. Cens. 6, 3 recta linea super rectam lineam stans -os angulos inter se pares facit. Sol. 27, 23 *hyaena*, cui cum spina riget collum -a unitate. Ambr. hex. 3, 3, 14 receptacula ... -a atque conexa. *pro subst.* continua, -ōrum: Liv. 30, 5, 7 *ignis* proxima quaeque et deinceps -a amplexus. 30, 6, 5 flamma primo velut sparsa pluribus locis reluxit, dein per -a serpens uno repente omnia incendio hausit. *c. dat.*: Ov. fast. 4, 378 mihi quidam spectanti senior -usque loco. Sen. nat. 2, 6, 1 aer -us terrae et appositus. Colvm. 7, 3, 19 pratis aut novalibus villae -is. Itin. Alex. 33 Caucasum longitudine sui Tauro -um. Edict. imp. Constant. de civit. Hispell. (Corp. XI 5265) 26 quamque (*civitatem*) Flaminiae viae confinem adque -am esse memoratis. Amm. 23, 6, 71 ante dictis *gentibus* -i sunt Drangiani collibus cohaerentes. Svlp. Sev. chron. 2, 22, 2 quae *arx* -a templo. *nota*: Tac. ann. 6, 26 Cocceius Nerva, -us principi (*i. perpetuus comes*). *c. genet.*: Theod. Mops. in Gal. 2, 6 non enim sapiunt illa quae conveniunt, neque illa quae pietatis sunt -a.

b *de eadem re non interrupta*: Ov. met. 8, 588 -am diduxit humum. Sen. dial. 8, 4, 2 -a sit omnis et plena materia, ex qua cuncta gignuntur, an diducta et solidis inane permixtum sit (8, 5, 6). nat. 1, 3, 8 incipit facies esse non multarum imaginum et intermissarum, sed unius longae atque -ae. 1, 14, 4 velut igne -o totum iter signat, quia visus nostri tarditas non subsequitur (2, 26, 4 ignem non -um, sed ex intervallis emicantem. 7, 5, 5 quod hic -us ignis est, ceteris sparsus). epist. 41, 3 admiratio umbrae in aperto tam densae atque -ae. 102, 6 quaedam -a corpora esse, ut hominem; quaedam esse composita, ut navem, domum. Mela 2, 66 sinus est -o Apulo litore incinctus (2, 116 -a esse litora). 2, 85 Pyrenaeus ... Hispaniam irrumpit et minore parte eius ad dexteram exclusa trahit perpetua latera -us. Plin. nat. 7, 69 aliqui vice dentium -o osse gignuntur (Sol. 1, 70). Tac. Agr. 10 profunda moles -i maris tardius impellitur. hist. 2, 3 -us orbis latiore initio tenuem in ambitum metae modo exsurgens. ann. 2, 6 Rhenus uno alveo -us ... apud principium agri Batavi velut in duos amnes dividitur (Ambr. hex. 3, 3, 13 una aquarum iugisque et -a congregatio est. *ibid.* iugis unda atque -a ab Indico mari usque ad Gaditani oram litoris). 3, 43 quibus *servis* more gentico -um ferri tegimen. Physiogn. 17 frontem planam atque -am. *in imagine de oratione, sermone, voce sim.*: Sen. epist. 89, 17 omnis oratio aut -a est aut inter respondentem et interrogantem discissa (Qvint. inst. 6, 1, 46 cum oratione -a. 6, 4, 1. 7, 10, 17 non solum composita oratio sed etiam -a. Tac. ann. 4, 8. Svet. Tib. 27 in sermone vel in -a oratione. Boeth. herm. pr. 1, 3 p. 60, 2). Qvint. inst. 2, 13, 5 constricta an latius fusa narratio, -a an divisa (Amm. 29, 5, 1). 7, 10, 11 ubi utendum expositione -a, ubi partita. 9, 2, 46 quem ad modum *ἀλληγορίαν* facit -a *μεταφορά.* 9, 4, 61 -am vocem (Mart. Cap. 9, 937 omnis vox in duo genera dividitur, -um atque divisum. -um est velut iuge colloquium. Boeth. mus. 1, 12 omnis vox aut *συνεχής* est, quae -a, aut *διαστηματική*, quae dicitur cum intervallo suspensa). 10, 5, 7 bis ac saepius de eadem re dicimus et quidem -as nonnumquam sententias (Boeth. herm. sec. 1, 1 p. 31, 10 quare non est disiuncta sententia, sed primae propositioni -a). 11, 3, 37 -um sermonem. 11, 3, 84 -os et decurrentes locos. 12, 10, 46 crebra haec lumina et -a. Plin. epist. 7, 9, 9 fas est et carmine remitti, non dico -o et longo ... sed hoc arguto et brevi. Pomp. gramm. V 264, 22 facis plenam elocutionem, id est facis *ὑφέν*, id est -am elocutionem. Comment. in Don. gramm. V 328, 12 synecdoche graece dicitur quasi -a susceptio, ut Porphyrius interpretatur. Avson. 350, 5 opusculum de inconexis -um (*i. conexum ex sententiis dissolutis*), de diversis unum. Boeth. herm. pr. 2, 12 p. 167, 21 -a disputatione persequitur (2, 14 p. 216, 10). in top. Cic. 1 p. 282, 14 propositionum contextionem et usque ad conclusionem -um ductum. Cassiod. inst. div. 2 p. 1112^C -i textus expositionem. *nota*: Hil. trin. 9, 45 ipse in -is ait (*i. in sequentibus*). *apud mathematicos*: Mart. Cap. 4, 371 quantitas bipertita est, quod alia discreta est alia -a. discreta ut numeri et orationis, -a ut lineae ac temporis (Boeth. mus. 1, 6 Cassiod. art. 3 p. 1170^B). Boeth. mus. 2, 31 -us versus, qui limes dicitur, octuplos numeros tenet (*cf.* arithm. 2, 3 versus -i alternatim positi). arithm. 2, 2 secundum propositum ordinem saepe -as *proportiones* iubemur extendere.

2 ***de tempore*** *i. q. perpetuus, iugis*: **a** *de pluribus rebus sine intermissione inter se subsequentibus*: Plavt. Amph. 314 -as has tris noctes pervigilavi (Val. Max. 2, 4, 5 *al.*). Cist. 226 detinuit me hos dies sex ruri -os (Mil. 743 Cato agr. 104, 2 Cic. Verr. 6, 94 Caes. Gall. 1, 48, 3. 5, 13, 3 Liv. 27, 42, 9. 42, 58, 3. Plin. nat. 2, 186 -os dies habere senis mensibus. Ivv. 11, 207 *et passim. cf.* Ov. fast. 5, 734 -aque die. 6, 720 -a ... nocte). Mil. 742 triduom -om (Stich. 214 -om ... triennium. Liv. 33, 46, 7 biennium -um. 40, 30, 7 quatriduum -um. 45, 9, 2 quadriennium. Lex colleg. aq. [Corp. VI 10298] 15 in biduo -o. Val. Max. 1, 8, 2 Svet. Iul. 42 Tib. 38. 42 Cal. 7 *al.* Vvlg. II Macc. 10, 37. 13, 12 *et saepe*). Cic. Verr. 1, 38 annos prope quinquaginta -os (5, 54 menses octo -os [Varro rust. 1, 2, 4 sex mensibus -is. Svet. Aug. 23]. Manil. 54 Cluent. 7 Nvx 21 Vell. 2, 48, 3. 2, 104, 3 Sen. Tro. 68 Colvm. 4, 27, 6 Corp. VI 33994. XIII 2244 *al. et passim.* *apud iurisconsultos*: Pavl. dig. 16, 1, 24, 3 ut ex praecedenti causa -a tempora numerarentur post restitutionem. Vlp. dig. 25, 3, 1, 9 dies triginta -os accipere debemus ex die divortii, non utiles. Papin. dig. 48, 5, 12, 4 Vlp. dig. 48, 5, 30, 5. Gaivs inst. 2, 173 -a haec cretio vocatur, quia -i dies numerantur. *et sim.*). Cael. hist. 26 tantas, tam -as victorias (Cic. Balb. 3). Planc. Cic. epist. 10, 18, 2 cum binis -is litteris. Catvll. 32, 8 novem -as fututiones. Caes. Gall. 7, 14, 1 tot -is incommodis. Liv. 1, 47, 6 ut duo -a regna viro ac deinceps genero dedisset. 5, 22, 8 decem aestates hiemesque -as. 8, 24, 7 imbres -i (23, 19, 11 Tac. ann. 1, 30 Avson. 458, 4. *cf.* Germ. frg. 4, 102 diris omnia nimbis -isque ruet. Mart. 1, 56, 1 -is vexata madet vindemia nimbis). Liv. 10, 31, 10 bella (33, 3, 2 Qvint. decl. 306 p. 201, 21. Tac. Agr. 27 -o proeliorum cursu. hist. 4, 54 -a ci-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

vilium bellorum series. IVST. 13, 8, 9 *al.*). 22, 18, 10 respirasse ab -is cladibus (23, 22, 1 TAC. ann. 6, 36). 29, 15, 3 socii ... -is omnium annorum dilectibus exhausti. 41, 7, 1 triumphi deinde ex Hispania duo -i acti. MANIL. 4, 825 -osque negant partus effeta creando *arva.* CELS. 1, 6 -a balnea. SEN. nat. 6, 28, 3 subitae -aeque mortes (IVST. 16, 1, 1). 7, 28, 3 -ae tempestates (SVET. Aug. 47). COLVM. arb. 2, 1 nec hoc uno tantummodo anno facit, sed -is tribus vel pluribus vindemiis easdem vites inspicit. LVCAN. 1, 671 malorum -am seriem (IVV. 10, 190). 3, 486 singula -is cesserunt ictibus arma. PLIN. nat. 7, 133 in qua *familia* tres -a serie oratores extiterint (SOL. 1, 116). 30, 4 durasse memoriam artemque ... nec claris nec -is successionibus custoditam. QVINT. inst. 9, 4, 49 quinque -os dactylos. TAC. hist. 4, 7 per altercationem ad -as et infestas orationes provecti sunt. ann. 12, 25 Claudios ... ab Atto Clauso -os duravisse (*i. nullo in hanc gentem adoptato*). SVET. Aug. 78 non amplius cum plurimum quam septem horas dormiebat, ac ne eas quidem -as. Nero 15 ut -is actionibus omissis singillatim quaeque per vices ageret. RVFIN. hist. 5, 28, 12 -is et iugibus ... precibus.

b *de eadem re non interrupta*: RHET. Her. 3, 12, 21 in -o clamore remittere et ad sermonem transire oportet (3, 12, 22. TAC. ann. 11, 35 -us cohortium clamor). 4, 46, 1 in cursu -o (PLIN. nat. 8, 162. PANEG. 3, 4 -o cursu rerum gerundarum). CIC. nat. deor. 2, 49 quorum *siderum* ... alterum *genus* ... -as conversiones duas isdem spatiis cursibusque conficiat. LEP. Cic. epist. 10, 34, 1 -is itineribus (BELL. Alex. 36, 3 LIV. 37, 38, 1. TAC. hist. 5, 3 -um sex dierum iter emensi. ann. 15, 12 -um diu noctuque iter properabant). HIRT. Gall. 8, 41, 2 magno cum labore et -a dimicatione. PROP. 1, 20, 1 pro -o te, Galle, monemus amore. OV. ars 3, 82 -a messe senescit ager. Pont. 1, 4, 8 labor (LIV. 5, 19, 11. 6, 4, 10 laborque -us, non die, non nocte remissus. SEN. dial. 4, 10, 8). 2, 7, 41 -o fortunae vulneror ictu (TAC. Agr. 44 Domitianus non iam per intervalla ac spiramenta temporum, sed -o et velut uno ictu rem publicam exhausit). trist. 2, 150 furor. LIV. 23, 19, 2 obsidio -a. 32, 15, 2 oppugnatio -a, non nocte, non die remissa. VELL. 2, 122, 2 -a triennii militia. VAL. MAX. 8, 7 ext. 1 exercitatione -a (QVINT. inst. 1 prooem. 27). CELS. 2, 1 febres (2, 6. 7). 2, 4 sine -o dolore (SEN. epist. 92, 15. SEN. dial. 2, 9, 3 -o gaudio elatus. STAT. silv. 4, 1, 21. TAC. ann. 16, 10 luctu -o). 2, 7 frequens singultus et praeter consuetudinem -us. 3, 18 dementia. 4, 6 in eo conclavi, quo cubabit aeger, ignis -us esse debebit. 4, 14 -a vigilia (SEN. dial. 4, 20, 1). SEN. dial. 6, 1, 5 tot annorum -a tristitia. 7, 4, 4 hilaritas. 9, 1, 1 *vitia* non -a sed ex intervallis redeuntia. 10, 2, 4 -is voluptatibus. nat. 2, 27, 2 sonum raucum et aequalem et -um. epist. 23, 7 ex placido vitae et -o tenore unam prementis viam. 33, 3 -um est apud nostros quicquid apud alios excerpitur (114, 18 quae apud Sallustium rara fuerunt, apud hunc crebra sunt et paene -a). 78, 19 vim -ae tussis. 83, 26 ebrietates -ae. CVRT. 8, 4, 4 -us caeli fragor. COLVM. 7, 3, 20 usu -o. MELA 3, 36 sex mensibus dies et totidem aliis nox usque -a est. LVCAN. 1, 315 extremi Pompeium emptique clientes -o per tot satiabunt tempora regno. PLIN. nat. 2, 98 totius paene anni pallore -o. 10, 81 sonus nunc -o spiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo. QVINT. inst. 1, 2, 11 tam perpetua discentis intentio, quae non ut visus oculorum obtutu -o fatigetur. 11, 1, 54 ab exordio usque ad ultimam vocem -us gemitus. decl. 291 p. 160, 24 conversatio -a. TAC. dial. 38 longa temporum quies et -um populi otium et assidua senatus tranquillitas (ann. 13, 54 -o exercituum otio). hist. 1, 84 *senatum* a regibus usque ad principes -um et immortalem. ann. 3, 28 -a per viginti annos discordia. 11, 24 -a inde ac fida pax (FLOR. epit. 4, 12, 64). 16, 26 tot per annos -um vitae ordinem non deserendum. PLIN. epist. 7, 31, 3 numquam officiorum varietate -am laudem humanitatis infregit. APVL. met. 7, 24 inedia -a. ARNOB. nat. 2, 36 -am et inocciduam vitam. 3, 29 *tempus* mensura cuiusdam est spatii in -a serie perpetuitatis inclusi. IVST. 1, 8, 14 -o totius temporis successu. FAV. EVL. p. 15, 19 symphonia est consonae vocis -a modulatio (MART. CAP. 2, 108). VVLG. I Petr. 4, 8 mutuam in vobismetipsis caritatem -am habentes. AVG. serm. ed. Mai 93, 5 non anniversario temporum recursu, sed -o semper manentis laetitiae statu. CAEL. AVR. acut. 3, 2, 10 est autem passio ... saepissime -a, aliquando intercapedinata. *nota*: QVINT. decl. 306 p. 203, 14 seu -is (*i. perpetuae voluptati*) vicina satietas. *de magistratibus*: CIC. Font. 41 -ae praeturae. Mur. 55 ex honoribus -is. LIV. 2, 42, 8 post tres -os consulatus (TAC. ann. 13, 41 -i consulatus principi ... decernuntur. PLIN. paneg. 58 SVET. Iul. 76. *cf.* CLAVD. 17, 340 Manlia -o numeretur consule proles). VAL. MAX. 4, 1, 6 -um per omnes vitae annos consulatum perpetuamque dictaturam. SVET. vita Plin. p. 92 procurationes ... -as. *per hypallagen ponitur*: STAT. Theb. 5, 517 *anguis* saepe super fluvios geminae iacet aggere ripae -us. 9, 430 -us telis alioque adopertus acervo. TAC. ann. 4, 36 postulandis reis tam -us annus fuit, ut *eqs.* 11, 5 -us inde et saevus accusandis reis Suillius. SVET. Claud. 20 quamvis -is XXX hominum milibus sine intermissione operantibus. HYD. chron. II p. 19, 59 diurna nocturnaque meditatione -us studia operis sui reliquit innumera. *neutr. pro adv.*: CHIRON 137 non -um sed paulatim hordei et tritici ... per potum dare. 139 dare etiam bibere pusillum non -um. MART. CAP. 6, 722 ab omni signo ad omne signum directam lineam ducere et terminatam directam per -um in directam emittere. NOVELL. Iust. 38 praef. 1 quatinus ... non quartam portionem, sed omnem -um (*V*, -am *cod. Neob.*, continuo *vulg.*) paupertatem suam curiae derelinquerent (ὅλην ἐφεξῆς τὴν ἀπορίαν). COD. Iust. 3, 28, 36, 2a intra annale spatium simili modo per -um a morte testatoris numerandum.

synonyma: aeternus, compositus, conexus, creber, densus, frequens, iugis, longus, perpetuus, unus. *opposita*: diductus, discissus, divisus, discretus, intercapedinatus, inconexus, intermissus, partitus, sparsus.

adv. **continuō.** GLOSS. αὐτίκα, ἐξαῦτις, εὐθέως, παραυτίκα, παραχρῆμα, illico, statim. Plac. V 58, 29 significat iugiter, tractim, perpetuo, sine fine, sine intermissione, alias statim. VARRO ling. 7, 13 extemplo enim est -o, quod omne te⟨m⟩plum esse debet -o saeptum nec plus unum introitum habere. ROMAN. Char. gramm. I 209, 5 ut -o statim est, continuatim frequentativum. *cf. p. 729, 25.*
inde a PLAVTO, *deest* SALL. NEP. TIB. PROP. VITR. SEN. rhet. VELL. CELS. CVRT. TAC. *singulis locis extat* LIV. SEN. phil. LVCAN.

1 *i. q. continenter*: **a** *de loco*: MELA 1, 80 Lycia -o, cognominata a Lyco rege (*antecedit* 1, 78 in Pamphylia est Melas fluvius). ITIN. Anton. Plac. rec. A 2 inter Sidona et Tyrum et Saraptam -o milia septem. 25 inter sepulchra habet -o gressus XX. 29 -o medium miliarium a Bethlem. 31 -o milia XX de Hierusolima venimus. 37. 42. AVIAN. fab. 24, 4 edita -o forte sepulcra vident. PRISC. periheg. 201 -o post hos sequitur Phaurusia tellus. 464 -oque iacent Gymnesiae. **b** *de tempore*: CIC. ac. 2, 1 deinde *L. Lucullus* absens factus aedilis, -o praetor: licebat enim celerius legis praemio. Lael. 11 qui *Scipio* summam spem civium, quam de eo iam puero habuerant, -o adulescens incredibili virtute superavit. PETRON. 98 Giton collectione spiritus plenus ter -o ita sternutavit, ut grabatum concuteret. AQVILA rhet. 28 p. 31 idem verbum aut nomen bis -o positum. PAVL. dig. 48, 5, 32 quinquennium non utile sed -o numerandum est. *v. p. 726, 72.* *i. q. iugiter, perpetuo*: PLAVT. Amph. 880 Mercurium iussi me -o consequi, si quid vellem imperare. Mil. 720 si habuissem *liberos*, -o excruciarer animi. Q. CIC. pet. 48 qua re satius est ex his aliquos aliquando in foro tibi irasci quam omnis -o domi. VERG. georg. 3, 386 -oque (SERV. *ad l.* perpetuo) greges villis lege mollibus albos. QVINT. inst. 9, 1, 11 cum in eosdem casus aut tempora aut numeros ... -o quis aut certe nimium frequenter incurrit. FLOR. epit. 2, 17, 5 ducentos per annos dimicatum est ... non -o nec cohaerenter. ALF. dig. 18, 6, 12 -o dominus in culpa erit. **2** *i. q. statim, ilico*: PLAVT. Amph. 1094 ibi -o contonat sonitu maxumo. Asin. 361 si ille argentum prius hospes huc affert, -o nos ambo exclusi sumus. 770 Bacch. 300 Capt. 128 Epid. 424 Mil. 1008 Poen. 1117 *al.* Pseud. 587 ad oppidum hoc vetus -o meum exercitum protinus obducam (Bacch. 374 me -o contuli protinam). TER. Ad. 171 quin pugnus -o in mala haereat. 297 hanc mihi in manum dat, mors -o ipsam occupat. 361 ego me -o ad Chremem. ACC. trag. 130 POMPON. Atell. 153 CATO agr. 3, 2. CIC. Quinct. 48 ilicone ad praetorem ire convenit? -one verum fuit postulare? Q. Rosc. 17. div. in Caec. 47 huiusce rei iudicium iam -o video futurum. Verr. 1, 23. 3, 63 *al.* Cael. 19 cur tanto post potius quam -o queri maluerit? rep. 2, 48 ac. 1, 1 epist. 1, 12, 1. 16, 10, 1 iam ad id biduum, quod fueris in via, dum in Cumanum venis, accedent -o ad reditum dies quinque. LVCR. 1, 671 nam quodcumque suis mutatum finibus exit, -o hoc mors est illius quod fuit ante. VERG. Aen. 5, 368 nec mora, -o vastis cum viribus effert ora Dares (OV. met. 14, 362 haud mora, -o. HOMER. 225. 579). HOR. sat. 1, 6, 29 OV. epist. 19, 178 VAL. MAX. 1, 6, 4. 3, 2 ext. 6 COLVM. 12, 44, 1 PETRON. 25 PLIN. nat. 35, 81 VAL. FL. 3, 254 MART. 3, 91, 8 QVINT. inst. 2, 3, 1 decl. 247 p. 13, 29 IVV. 13, 191 SVET. Iul. 7 ITALA Matth. 24, 29 (Cypr. Fort. 11. VVLG. statim). ARNOB. nat. 7, 43 statim morbus evanuit et sanitati homo est -o restitutus. VVLG. sap. 5, 12 Matth. 4, 20. 26, 74. 27, 48 *al* RVFIN. hist. mon. 1 p. 403B *et saepe.* CLAVD. 15, 209. AVG. civ. 20, 9 et -o secutus adiungit (17, 5). *et passim.* *respondent coniunctiones*: PLAVT. Amph. 204 ubi primum terram tetigimus, -o Amphitruo delegit viros (TER. Eun. 441 ubi nominabit Phaedriam, tu Pamphilam -o. Haut. 277. VERG. georg. 3, 271 -oque avidis ubi subdita flamma medullis). Bacch. 374 quae ut aspexi, me -o contuli protinam in pedes (VAL. MAX. 2, 8, 3 ut urbem intravit, -o quaestione publica afflictus exilio multatus est. PLAVT. Cas. 930 -o ingenua ut astiti, pectus mihi pedibus percutit. CIC. Verr. 5, 48 iste -o ut vidit, non dubitavit illud insigne ... tollere). Bacch. 688 Epid. 155. 564 postquam audivi ilico ex meo servo ... -o argentum dedi. Most. 648. 1064 ut, cum extemplo vocem, -o exiliatis. TER. Eun. 493 quae volo simul imperabo poste -o exeo. LVCIL. 998 -o simul ac paulo vehementius aura inflarit (CIC. de orat. 1, 121 quod -o consilium dimiserit, simul ac me fractum ... metu viderit. Att. 13, 21, 2 quid possum de Torquato, nisi aliquid a Dolabella? quod simulac, -o scietis). CIC. Att. 14, 17a, 1 neminem conveni ... quin omnes, cum te summis laudibus ad caelum extulerunt, mihi -o maximas gratias agant. VVLG. I Macc. 7, 35 -o cum regressus fuero in pace, succendam domum istam. **3** *in conclusione*: *cum negatione*: VARRO rust. 1, 18, 6 si hoc in Sasernae

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

fundo in Gallia satis fuit, non -o idem in agro Ligusco montano. 2, 6, 2. RHET. Her. 4, 4, 7 qui enim scribit artificiose, ab aliis commode scripta facile intellegere poterit; qui eliget facile, non -o commode ipse scribet. CIC. S. Rosc. 94 non -o, si me in gregem sicariorum contuli, sum sicarius. de orat. 1, 125 qui semel in gestu peccavit, non -o existimatur nescire gestum. 2, 199. fin. 2, 24 qui bene cenent, omnis libenter cenare, qui libenter, non -o bene. 4, 75. Tusc. 2, 45 summum dolorem ... non -o esse dico brevem. 3, 5 cum ... nec omnes, qui curari se passi sint, -o etiam convalescant. off. 3, 69 quod civile *ius*, non idem -o gentium, quod autem gentium, idem civile esse debet. FEST. p. 266 rogatio est genus legis; quae lex, non -o ea rogatio est. SEN. epist. 55, 5 non -o sibi vivit, qui nemini. QVINT. decl. 328 p. 288, 15 ergo non -o sequitur, ut si quis odio aliquo concitatus est adversus alium, hunc etiam ferro extincturus sit. 333 p. 313, 5 non tamen -o sequitur, ut ingrati lege teneatur, qui acceptum beneficium nondum pensaverit. 382 p. 427, 5 atqui nemo, ut proposuit sibi tyrannicidium, -o tyrannicida est. GAIVS inst. 2, 204. RVFIN. Adamant. 1, 10 non ... statim, quod diversum est..., -o etiam contrarium dicitur. AVG. civ. 6, 5. 8, 8 *al.* *cum interrogatione*: CIC. Tusc. 3, 40 sit ... summum malum dolere; in eo igitur qui non est, si malo careat, -one fruitur summo bono? HOR. sat. 2, 3, 160 quid, si quis non sit avarus, -o sanus? QVINT. inst. 9, 2, 84 -one, si ille stulte cogitavit, nobis quoque stulte dicendum est?

adv. **continuē**. CLEDON. gramm. V 64, 7 continuo inde producitur, quod a nomine venit, ut huic continuo, -e facit adverbium, quod, ut diximus, e in o auctoritas convertit. DIFF. gramm. VII 523, 15 -e facimus, continuate sine intermissione. GLOSS. IV 324, 26 -e adsidue, iugiter. VARRO ling. 5, 27 quod stillicidium eo quod stillatim cadit, flumen quod fluit -e. TER. MAVR. 1964. CHALC. comm. 149 intellegens principalem causam omnium, quae in mundo consequenter -eque fiunt. PALLAD. 1, 10, 2 marina harena ... non -e sed intermissis temporibus construenda est. SYMM. epist. 9, 23, 1. VEG. mulom. 2, 113, 2 quod per VII dies -e est faciendum. PS. RVFIN. in psalm. 5, 8 -e caelesti domino laudes referuntur. CASSIOD. Ios. c. Ap. 2, 148 accusationem Apollonius non -e ... instituit, sed dispersim. 2, 127 PS. AVG. serm. 181, 2. MART. CAP. 5, 517 vitandum similiter ne in eodem loco tres aut quattuor longas brevesque -e ponamus (*sed cf.* 5, 532 πλοκή id est copulatio, in qua idem verbum aut nomen continuo positum diversa significat). OROS. hist. 5, 1, 11 qui quod illi ultime delegerunt, nos -e possidemus. AVELL. p. 576, 21. GILD. Brit. 20 chron. III p. 36, 8 de ipsis montibus ... -e rebellabant. CAEL. AVR. acut. 2, 37, 215 post cibum, qui quidem frequenter ac paene -e erit offerendus. MAX. TAVR. serm. 28 ieiunemus -e et devote. BOETH. arithm. 2, 40 p. 137, 22 quos tres terminos si -e consideres. mus. 1, 13 tantum unusquisque loquitur -e, quantum naturalis spiritus sinat. 2, 15. herm. sec. 2, 5 p. 102, 10 nam non idcirco una est oratio, quia -e dicitur et coniuncte sibimet 'animal gressibile bipes' (herm. pr. 1, 5 p. 74, 15). 5, 11 p. 356, 4 CASSIOD. var. 3, 47, 2 in psalm. 35, 11. 69, 5. 106, 42. 118, 34 *bis*. compl. in Timoth. 2, 5. NOVELL. Iust. 82, 3 sedebunt hi pedanei -e in regia basilica. GREG. M. epist. 11, 27 p. 290, 4 pro eisdem domnis -e nobis orandum est. PALLAD. hist. mon. II 10 p. 362ᴰ -e et sine cessatione ... meditari. INSCR. christ. Hisp. 128. *Spelthahn.*

*****contio**, -ōnis *f.* [*imminutum pro* coventio, conventio. *Th.*]. *o priorem primitus longam nescimus quando corripere coeperint; postea correptam fuisse testatur* DIOM. gramm. I 433, 18. *de forma*: concio *vitiosa scriptura saepe in codd. legitur.* LEX repetund. (Corp. I 198) 18 in conctione *altera* c *expuncta* (15 *et* 42 in contione). *formam non contractam praebet* S. C. de Bacch. (Corp. I 196 = X 104) 23 coventionid. *de genere*: PAVL. FEST. p. 59 -em antiqui masculino genere posuere. *cuius usus nobis desunt exempla.* *de significatu*: PAVL. FEST. p. 38 -o significat conventum, non tamen alium quam eum qui a magistratu vel a sacerdote publico per praeconem convocatur. p. 66. 113 in conventione, in -e. *uberius agit de significationibus verbi* GELL. 18, 7, 5 *sqq.* (*ex Verrio Flacco*) -em autem tria significare: locum suggestumque unde verba fierent, sicut M. Tullius in oratione, quae inscripta est contra -em Q. Metelli: escendi ... in -em ... (*cf. p. 731, 43*), item significare coetum populi assistentis ..., item orationem ipsam quae ad populum diceretur. *cf. etiam* 18, 7, 2 dicas mihi num erravi, quod cum vellem δημηγορίας Latine dicere, '-es' dixi? dubito quippe et requiro an veterum eorum qui electius locuti sunt, pro verbis et oratione dixerit quis '-em', *quod* 18, 7, 9 *probat exemplo orationis Ciceronis quae inscripta est* contra -em Metelli. *cf. praeterea* GELL. 13, 16 (15), 2 aliud esse 'cum populo agere', aliud '-em habere'. 13, 16 (15), 3 -em habere est verba facere ad populum sine ulla rogatione. *v. etiam de re*: *Mommsen, Staatsrecht I³ 197 sqq.; Daremberg-Saglio 2, 1484; Liebenam, PW. IV 1149 sqq.* *legitur inde a* PLAVTO (*5ᶦᵉˢ*), *post Hadriani tempora cum re admodum rarescit, singulis locis apud* ICTOS, TERT., *bis ap.* APVL., *a poetis paene evitatum, frequentant historici et* CIC. GLOSS. ἐκκλησία. δημηγορία. locutio ad plebem. convocatio populi. conventus populi. convocatus populus. populi multitudo. conventio populi vel ecclesia, conventum (?). -e convocatione populorum. in -e in convocatione. GRAMM. suppl. *v. p. 734, 51.*

I *conventus populi vel militum*: **1** *absolute*: PLAVT. frg. inc. 36 (56) si qua forte -o est, ubi eum hietare nondum in mentem venit. FANN. or. frg. Iul. Vict. rhet. 6, 4 p. 402 in -e habituros locum (RHET. Her. 11, 1, 20 in -e orationem habere. CIC. de orat. 3, 2 Att. 15, 1ᵇ, 2. LIV. 10, 24, 4 in -e ... verba habita). CIC. Rab. perd. 11 Arch. 25. Flacc. 57 fluctus excitari in -e. 67 Sest. 107. 127 prov. 43 har. resp. 39 Planc. 87 *al.* de orat. 1, 44 *al.* Lael. 97 nat. deor. 1, 63 *al.* NEP. Alc. 4, 1. Tim. 5, 3 populi. LIV. 4, 49, 11. 22, 38, 8. 34, 27, 5. 37, 9, 3 *al.* 39, 16, 4 nisi praecavetis, iam huic diurnae, legitime a consule vocatae, par nocturna -o (*i. coniuratio*) esse poterit. VAL. MAX. 4, 1, 1 SEN. dial. 2, 18, 2 epist. 11, 4. 104, 30 QVINT. inst. 2, 17, 28. 3, 8, 53. 6, 1, 16. SVET. Iul. 17 pro rostris in -e. Aug. 25 SIDON. epist. 7, 9, 5 (*v. etiam p. 732, 50*). VARRO ling. 6, 43. CIC. Catil. 4, 11 dederitis mihi comitem ad -em populo carum. Flacc. 54 orba fuit ab optimatibus -o. off. 1, 121 de orat. 2, 334. 338 oratoris scaena videatur -o esse. Brut. 176 Att. 4, 3 LIV. 2, 24, 6. 4, 55, 4. 42, 35, 1 ex -e. 39, 15, 2. 44, 22, 16 ab hac -e (*i. post*). VAL. MAX. 3, 8, 6 quid feminae cum -e? AMM. 28, 4, 29.
2 *cum substant.*: CIC. Verr. 1, 45 admurmuratio. Cluent. 77 -um ventos colligere. Flacc. 15 vim -is. 16 libertate ... licentia -um (PLIN. epist. 3, 20, 3). 17 testimonia ... -is. *ibid.* moderationem (Sest. 125 -um moderatores). 23 motum ... Graeculae -is. Sest. 77 clamore ... discessione -is (orat. 214 fin. 2, 76 LIV. 24, 25, 7. 27, 51, 7). 113 genus (CAPITOL. Aur. 25, 9). 115 -um significationes. 125 tempus -um. 127 dominos -um. har. resp. 8 argumentum -is. Mil. 5 fluctibus -um. Lael. 97 Papirius ... influebat in aures -is. Att. 1, 19, 4 voluntate -is (7, 19). SALL. or. Macri 14 non ultra -is locum. LIV. 2, 23, 5 in -is modum (2, 28, 6. 34, 48, 3. TAC. hist. 1, 55 in modum -is aut suggestu locutus). 3, 56, 8 inter -is murmur (32, 20, 7 VAL. MAX. 5, 4, 5). 4, 12, 7 dulcedine -um. 7, 12, 14 in -is magnitudinem crescere. 24, 39, 2 spectaculo -um. 34, 37, 3 partibus (TAC. ann. 1, 35). VAL. MAX. 3, 8 ext. 3 -is fragore. 7, 3 ext. 6 -is sibilis vexatus. SEN. dial. 5, 2, 4 iram suae -is excepit. 5, 35, 2 turba -is. QVINT. inst. 8, 6, 7 -um procellas. 10, 3, 30 -um fremitus. TAC. dial. 34 consuetudo -um. hist. 5, 16 non more -is. ann. 1, 43 primo -is die. AVG. civ. 3, 23 -um dissensionibus. **3** *iuxta posita*: PLAVT. Men. 455 senatus (CIC. Phil. 6, 9 de orat. 1, 72 epist. 15, 4, 11 ad Q. fr. 1, 1, 22 Q. CIC. pet. 53 LIV. 37, 58, 7. 39, 27, 8 VELL. 2, 50, 2 QVINT. inst. 3, 8, 7. 12, 10, 70 TAC. ann. 4, 40 FRONTO p. 40, 7 N. SPART. Hadr. 8, 3 CAPITOL. Pert. 2, 9 SPART. Sept. Sev. 12, 8). PLAVT. Men. 459 comitiis (CIC. Sest. 106. 125 LIV. 34, 2, 11). RHET. Her. 3, 3, 4 in consilio (BELL. Alex. 3, 2. LIV. 2, 35, 5 in conciliis. 35, 49, 2. QVINT. decl. 253 p. 36, 23 conciliis). CIC. Verr. 1, 2 -bus et legibus (leg. agr. 1, 23 Brut. 54). 5, 110 -o conventusque civium. 6, 144 iudicii (Cluent. 2. 4. 108 Brut. 165. 178 epist. 9, 21, 1 Q. CIC. pet. 53. SEN. dial. 4, 17, 1 apud iudices ... in -e. QVINT. inst. 2, 21, 4. 12, 2, 7). CIC. Cluent. 93 idem in -bus, idem ad subsellia. Sest. 34 forum (LIV. 34, 3, 6). LIV. 2, 28, 3 curias (3, 41, 1. 10, 45, 1 VAL. MAX. 6, 1, 9. 6, 4, 2 SEN. dial. 4, 25, 4 QVINT. decl. 379 p. 423, 24). *compluria membra*: CIC. de orat. 1, 35 remoto foro, -e, iudiciis, senatu. 1, 202 iudiciorum, -um, senatus (off. 1, 132). 3, 65 -em aut senatum aut ullum coetum hominum. LIV. 34, 2, 11 foro quoque et -bus et comitiis. QVINT. inst. 6, 3, 105 in sermonibus, circulis, conviviis, item in -bus, omni denique loco. 12, 11, 1 in iudiciis, consiliis, -bus, senatu. ARNOB. nat. 1, 59 -bus, litibus, foro iudiciisque.

iuncturae: **1** *cum verbis*: **a** *subiectum*: -o versatur ante oculos: CIC. Verr. 5, 110. audit: CIC. Cluent. 134 LIV. 3, 49, 4 SEN. suas. 6, 21. est: CIC. Sest. 106 Pis. 34. ridet: CIC. har. resp. 8 de orat. 2, 242. declarat: CIC. Mil. 12 Phil. 12, 19. 14, 16 LIV. 32, 40, 2. affert: CIC. Phil. 4, 1. relinquit: CIC. Brut. 192. exclamat: CIC. orat. 168. succlamat: LIV. 26, 3, 6 VELL. 2, 32, 1 VAL. MAX. 6, 2, 3. acclamat: VELL. 2, 4, 4. proclamat: VAL. MAX. 6, 5 ext. 2. *adde*: LIV. 34, 37, 3 a partibus -is acclamaretur. constat ex, indicat: CIC. Lael. 95. cooritur: LIV. 2, 56, 14. se avertit: LIV. 38, 51, 9. cogit: VAL. MAX. 6, 5, 2. opprimit: VAL. MAX. 8, 1 damn. 4. assentitur: CVRT. 7, 2, 3. obtorpet: CVRT. 10, 3, 1. silentium habet: CVRT. 10, 7, 3. explicat: ASCON. Mil. p. 45. discedit: TAC. ann. 1, 34. prosequitur: GELL. 4, 18, 5. interpellat: AMM. 15, 8, 9. expectat: PRVD. psych. 746. **b** *obiectum*: -em absolvere: AMM. 21, 13, 16. accendere: CVRT. 6, 11, 8. adhibere: SEN. benef. 2, 23, 2 TREB. trig. tyr. 23, 3. adire: IVST. 2, 15, 9. 4, 4, 1. advocare: VARRO ling. 6, 93 RHET. Her. 4, 55, 67 CIC. Verr. 4, 187 (*6ᶦᵉˢ in oratt.*). CAES. Gall. 7, 52, 1 BELL. Afr. 32, 1. 86, 3. 90, 1 BELL. Hisp. 42, 1 SALL. Catil. 57, 6 Iug. 33, 3. 84, 5 NEP. Alc. 6, 4 LIV. 1, 17, 10. 8, 7, 14 classico -em. 30, 15, 11 in tribunal escendit et -em advocari iussit (*35ᶦᵉˢ*). PHAEDR. 1, 14, 13 CVRT. 9, 4, 19. 9, 7, 5. 10, 3, 6 QVINT. decl. 329 p. 296, 7 TAC. hist. 4, 84 SVET. Claud. 22 IVST. 2, 8, 1 AMM. 14, 10, 10 SERV. Aen. 5, 44. avocare: MESSALLA ausp. frg. Gell. 13, 16, 1 *ter*. LIV. 43, 16, 9. 11 a se. ARVS. gramm. VII 490, 23 a ludis. caedere: SEN. dial. 3, 2, 3. cingere: FLOR. epit. 3, 21, 10. circumdare: LIV. 28, 29, 10. cogere: LVCIL. 605 rauco -em sonitu et curvis cogant cornibus. commovere: CVRT. 6, 9, 28. concitare: CIC. Flacc. 19 Cluent. 93 (*8ᶦᵉˢ*) ad Q. fr. 1, 4, 3. conducere: CIC. Sest. 104. 106 *al.* confundere: LIV. 24, 27, 2. congregare: VVLG. deut. 9, 10. 18, 16 II Esdr. 5, 7. consentire: LIV. 24, 37, 9 consensa (*i. concessa*) in posterum diem -o. convocare: LIV.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

33,28,4 PAVL. FEST. p.158 civium suorum -e. SEN. dial. 3,16,5 convocanda classico -o est. LACT. mort. pers. 18,3 AMM. 21,5,1. dare: CIC. Flacc. 17 LIV. 45,40,9 ASCON. Mil. p. 34. deferre: CIC. har. resp. 8. dimittere: QVADRIG. hist. 76 CIC. Att. 2, 24, 3 LIV. 5, 45, 1 (*12ies*) CVRT. 7, 2, 11. 10, 8, 7. disturbare: CIC. Mil. 91. facere: LIV. 45, 37,8. frequentare: LIV. 6,5,1. fugere: CIC. Phil. 6,3. funestare: CIC. Rab. perd. 11. habere (*v. etiam p. 733, 39 sqq.*): PLAVT. Men. 452 CIC. Verr. 1, 45 Phil. 6, 18 (*7ies in oratt.*). Att. 10, 4, 8 epist. 5, 2, 7 POLLIO Cic. epist. 10, 33, 2 CAES. Gall. 5, 52, 5 civ. 2, 21, 1 BELL. Afr. 88, 6 BELL. Alex. 57, 6 BELL. Hisp. 18, 6 SALL. Catil. 43, 1 MESSALLA ausp. frg. Gell. 13, 16, 1 *bis* LIV. 1, 16, 1. 4, 13, 9 -es (coitiones *Gronov.*) domi habere. 10, 39, 10. 24, 14, 2. 24, 38, 4. 29, 21, 7. 41, 10, 13 PAVL. FEST. p. 84 CVRT. 10, 7, 3 ASCON. Mil. p. 38 TAC. hist. 2, 15 FLOR. epit. 1, 1, 16 LAMPR. Alex. 25, 11 SPART. Did. 3, 3 CAPITOL. Maximin. 24, 8 VOPISC. Car. 12, 2 LACT. mort. pers. 28, 3. impellere: CIC. Att. 2, 21, 5. indicere: VAL. MAX. 6, 5 ext. 4. inflammare: FRONTO p. 212, 6 N. inhibere: CVRT. 7, 2, 1. intermittere: LIV. 33, 2, 3. interrogare: CIC. Sest. 126. metuere: CIC. leg. agr. 2, 101. mitigare: VAL. MAX. 8, 1 abs. 2. monere: AVR. Fronto p. 76, 5 N. movere: VAL. MAX. 6, 5, 2 CVRT. 7, 2, 6 AMM. 21, 5, 9. offendere: LIV. 4, 49, 11. omittere: SEN. benef. 3, 37, 4. parare: TAC. hist. 2, 79 ann. 11, 35 LAMPR. Diad. 1, 3. pervadere: LIV. 26, 15, 9. perturbare: CIC. Flacc. 17. postulare: LIV. 32, 40, 2. praebere: LIV. 32, 40, 2 SEN. contr. 1, 1, 11. profugere: SVET. Cal. 48. relinquere: CIC. Mil. 27. 45 LIV. 38, 52, 4. remittere: LIV. 2, 59, 6. servare: CIC. Rab. perd. 11. summovere: CIC. Flacc. 15. tenere: CIC. Sest. 34. trahere: LIV. 3, 11, 1. turbare: LIV. 3, 66, 2. ventilare: CIC. Flacc. 54. vertere: CVRT. 10, 7, 1. vocare: ASCON. Mil. p. 52 TAC. hist. 1, 90. 2, 57. 4, 57 ann. 1, 29. 2, 12 SVET. Vit. 15. **c** *cum genet.*: venire in mentem: CIC. Verr. 6, 144. **d** *cum dativo*: adhibere: TREB. trig. tyr. 27, 1. affingere: LIV. 3, 68, 6. immiscere: LIV. 34, 2, 11. interesse: CIC. Phil. 6, 18 VOPISC. Car. 12, 2. legere: LAMPR. Diad. 9, 3. obicere: CIC. Mur. 87. opponere: CIC. Sest. 42. probari: CIC. Att. 7, 18, 1. reservare: CIC. leg. agr. 1, 21. supervenire: LIV. 31, 25, 2. **e** *cum ablat.*: se abstinere: LIV. 22, 25, 12. 34, 3, 6. discedere: VELL. 2, 32, 1. excedere: CVRT. 6, 9, 36. prohibere: SEN. contr. 10, 6 thema. contr. exc. 5, 6. 10, 6 QVINT. inst. 3, 11, 16. 7, 6, 3. uti: SEN. epist. 38, 1 illis, ut ita dicam, -bus. **f** *cum praepositionibus*: in -em: adigere: LEX Malac. (Corp. II 1963) 14. advocare: LIV. 10, 21, 13. 42, 33, 2 PANEG. 11, 29. afferre: CIC. Rab. perd. 25. ascendere: CIC. fin. 2, 74. convenire: CIC. Verr. 2, 68. decurrere: LIV. 24, 39, 4. desilire: IVST. 12, 11, 8. escendere (*falso de suggestu interpretatur* GELL. *p. 729, 67*): CIC. p. red. in sen. 12 or. frg. B XII 4. Att. 4, 2, 3 ad Q. fr. 1, 2, 15 LIV. 2, 7, 7. 5, 50, 8. evocare: CIC. leg. agr. 3, 16. se immergere: PLAVT. Men. 448. se inferre: LIV. 5, 43, 8. ire: LIV. 8, 33, 9. mittere: LIV. 31, 15, 3. nuntiare: TAC. ann. 4, 56. pertrahere: LIV. 10, 19, 5. 43, 8, 3. 45, 10, 6. procedere: LIV. 3, 64, 6. 4, 6, 1. 44, 22, 1. 44, 45, 8 CVRT. 6, 9, 1. 7, 1, 5 QVINT. decl. 322 p. 266, 4. 326 p. 282, 24. prodire: CIC. leg. agr. 3, 1 NEP. Them. 1, 3 LIV. 1, 16, 5. 2, 24, 4. 3, 54, 6. 23, 48, 10. 30, 40, 3. producere: CIC. p. red. in sen. 13 dom. 40 Sest. 33 Vat. 24 Pis. 14 Phil. 2, 78 Att. 1, 14, 1 epist. 12, 3, 2. 12, 7, 1 LIV. 24, 4, 6. 27, 7, 4. 36, 21, 8. 41, 7, 5 VAL. MAX. 3, 7, 3 ASCON. Mil. p. 38 PLIN. nat. 2, 53 IVST. 11, 2, 8. progredi: LIV. 9, 26, 13. 33, 28, 7. proferre: LIV. 3, 33, 10. prosilire: LIV. 5, 2, 2. referre: CIC. leg. agr. 3, 2. reverti: CVRT. 6, 11, 9. sequi: LIV. 24, 24, 9. subducere: LIV. 33, 46, 5. traducere: LIV. 27, 51, 5. 45, 2, 6. venire: CIC. off. 3, 49 Brut. 56 LIV. 3, 27, 2. vocare: CIC. Font. 39 leg. agr. 1, 23 Phil. 6, 21. 7, 22 ac. 2, 144 LIV. 24, 28, 1. 31, 15, 1. 35, 36, 4. 36, 17, 2. 37, 28, 3 APVL. met. 11, 17 PANEG. 9, 14 IVST. 13, 3, 8. 16, 1, 9 (*dubium*) AMM. 21, 13, 9. ad -em: adire: CIC. Sest. 106. advocare: CIC. or. frg. B XIII III 4 LIV. 2, 59, 4. 3, 34, 1. 4, 1, 6. 4, 32, 1. 8, 32, 2. 26, 48, 13 IVST. 12, 3, 2. 12, 11, 1. 14, 1, 10. 18, 7, 16. 38, 3, 10. confugere: CIC. Att. 1, 16, 1. convenire: SEN. contr. exc. 10, 6. convocare: LIV. 7, 36, 9 SVET. Iul. 66 APVL. met. 6, 23 LACT. inst. 5, 19, 10 AMM. 21, 5, 1. currere: CAPITOL. Maximin. 25, 5. elicere: PAVL. FEST. p. 114. ire: LIV. 2, 59, 5. procedere: CAPITOL. Maximin. 17, 7 TREB. trig. tyr. 30, 14. transire: LIV. 45, 37, 14. venire: CAPITOL. Maximin. 24, 3. vocare: VARRO ling. 6, 90. 94 LIV 1, 28, 2 (*18ies*). PAVL. FEST. p. 113 VAL. MAX. 4, 1, 3 SEN. epist. 87, 41 CVRT. 6, 2, 21. 9, 2, 12 TAC. hist. 3, 32. 3, 60. 82. 4, 73 ann. 15, 26 SVET. Cal. 48. apud -em: agere: LIV. 45, 37, 8. pronuntiare: TAC. hist. 1, 18. ab -e: abesse: ACT. lud. saec. Aug. (Corp. VI 32323) 27. desuefacere: CIC. Cluent. 110. de -e: concurrere: CIC. Verr. 2, 80. venire: CIC. Cluent. 93 non modo de -e sed etiam cum -e veniebat. ex -e: cedere: CVRT. 10, 7, 13. dimittere: LIV. 24, 23, 1. discedere: CAES. civ. 2, 33, 2 SALL. Iug. 34, 2. erumpere: CVRT. 10, 9, 18. fugare: ASCON. Mil. p. 43. se recipere: BELL. Alex. 52, 2. redire: LIV. 3, 68, 4. in -e: accusare: CIC. Cluent. 93. adesse: CIC. Flacc. 54 SALL. Iug. 34, 1. adhibere: LAMPR. Heliog. 26, 4. adloqui: IVST. 12, 12, 1. adstare: TAC. ann. 1, 34. agere: CIC. Verr. 2, 122 LIV. 22, 25, 2. 33, 20, 10. agitare: CIC. Cluent. 4 BELL. Alex. 3, 2 LIV. 4, 58, 14 ASCON. Corn. p. 73 AVG. civ. 3, 2 p. 99. appellare: FRONTO p. 141, 22 N. populum. assuescere: TAC. dial. 34. audire: LIV. 10, 45, 1. 36, 12, 1. 42, 37, 8 *saep.* clamare: CIC. Sest. 39. comburere: CIC. nat. deor. 1, 63. commemorare: LIV. 28, 9, 20 VELL. 1, 10, 4. concremare: LACT. inst. 1, 22, 5. condemnare: CIC. Pis. 14. confirmare: CIC. Phil. 6, 9. confundere: ASCON. Corn. p. 70. consistere: CIC. leg. agr. 1, 25 Rab. perd. 15 Sest. 107. 127 LIV. 2, 56, 10. 6, 27, 7. conqueri: CIC. har. resp. 8. defendere: CIC. or. frg. B VI 16. demonstrare: CIC. Cluent. 108. deponere: CIC. Pis. 5 Att. 2, 1, 3 epist. 5, 2, 3. detrahere: CIC. har. resp. 50. dicere: PLAVT. Pseud. 126 RHET. Her. 2, 26, 1 CIC. Verr. 1, 45 Sull. 34. Vatin. 24 in tua -e (*i. a te vocata*). 40 (*18ies in oratt.*). orat. 213 Tusc. 3, 51 off. 3, 49 rep. 2, 20. 53 Att. 3, 23, 4. 15, 15, 2 epist. 5, 2, 4. 5, 2, 8. 12, 7, 1 *bis*. 12, 23, 3 SEN. contr. 10, 6, 2 VAL. MAX. 3, 8 ext. 2. 6, 5 ext. 2 ASCON. Mil. p. 44. 51 *bis*. SEN. dial. 11, 16, 6 PLIN. nat. 7, 99 FRONTO p. 40, 7 N. SPART. Hadr. 8, 3 CAPITOL. Maximin. 17, 7 HIER. epist. 60, 1 pro rostris in -e. disserere: SALL. Iug. 30, 4 hist. frg. 2, 47 HIER. epist. 60, 5. donare: CIC. Verr. 3, 29. 4, 185 Arch. 24 Pis. 7 Phil. 12, 19 VAL. MAX. 8, 14, 2 opt. gen. 19 *al.* edere: LIV. 30, 7, 7. edicere: S. C. de Bacch. 23 in coventionid exdeicatis. ACT. lud. saec. Aug. (Corp. VI 32323) 26 CIC. Sest. 29 LIV. 23, 48, 12. 25, 1, 12 senatus consultum recitavit et edixit. 43, 14, 5. esse: CIC. Cluent. 78. 202 Sest. 104. 114 Phil. 1, 32 LIV. 10, 7, 3. 24, 38, 6. 45, 5, 2 VLP. dig. 48, 6, 10. explicare: CIC. Sest. 93 ASCON. Mil. p. 45. exponere: LIV. 37, 52, 2 ASCON. Mil. p. 44 HIER. epist. 121, 10 p. 881. facere: RHET. Her. 3, 3, 4 CIC. dom. 66 VAL. MAX. 5, 2, 9. palam facere: LIV. 39, 17, 5. iacēre: CIC. Cluent. 5 invidia. iactare: CIC. Cluent. 130 Mil. 7 Att. 2, 1, 5. indicare: CVRT. 4, 3, 21. interrogare: CIC. Sest. 132 Mil. 8. invehi: CIC. de orat. 3, 2. iurare: CIC. prov. 18 rep. 1, 7 CAES. civ. 3, 10, 9 LIV. 42, 32, 2 SPART. Pesc. 11, 3. lacerare: LIV. 41, 6, 2. laudare: CATO or. frg. 1, 13 verbis multis (frg. inc. 128). CIC. Phil. 12, 14 orat. 151 SALL. Iug. 54, 1 FRONTO p. 221, 22 N. CAPITOL. Pert. 2, 9 SPART. Sept. Sev. 12, 8. liberare: CIC. Phil. 14, 16. loqui: RHET. Her. 4, 15, 21 CIC. fin. 4, 22 TAC. hist. 3, 68 in sua -e (*i. -em quam ipse advocaverat*). memorare: CIC. leg. 2, 62. minari: CIC. Att. 2, 2, 3. miscere: LIV. 8, 32, 11. muttire: AVG. civ. 4, 30 p. 185. pertemptare: AVSON. 422, 7 (*in soluta oratione*). polliceri: CAES. civ. 1, 17, 4. ponere: CAPITOL. Gord. 22, 30. producere: QVINT. inst. 2, 15, 18 parvulos. profiteri: CIC. Pis. 80 QVINT. decl. 322 p. 323, 10. promulgare: LIV. 41, 6, 2. pronuntiare: LEX repetund. (Corp. I 198) 42 in -e pro rostris sententia ita pronuntiato. LIV. 3, 69, 6. 33, 47, 2. 34, 32, 12. proscribere: PETRON. 106 cuius pudoris dignitas in -e proscripta sit. quaerere: CIC. ac. 2, 63 nat. deor. 1, 61. queri: CIC. Verr. 3, 100 CAES. civ. 1, 30, 5 *bis* VAL. MAX. 6, 2, 6 ASCON. Corn. p. 57. recitare: LEX repetund. (Corp. I 198) 15. 18 (legerint et conctione recitetur). CIC. dom 22 har. resp. 9 Att. 2, 24, 3. 8, 9, 2 LIV. 27, 50, 11. 33, 24, 4. relegare: CIC. Sest. 29. respondere: CIC. dom. 39. reticere: TAC. ann. 4, 40. stare: CIC. leg. agr. 2, 13 ac. 2, 144 Tusc. 3, 48 LIV. 5, 11, 15. tractare: LEX Vrson. (Corp. II 5439) 17. valere: CIC. Flacc. 57. 66. vexare: CIC. Cluent. 113 LIV. 26, 2, 7. vociferari: IVST. 22, 7, 11. pro -e: *absolute vel cum ellipsi verbi*: LIV. 3, 54, 8 legati pro -e (*sc. dixerunt*). PLIN. paneg. 65 hoc pro -e, pro rostris, pro iure iurando. SVET. Aug. 40 visa ... pro -e ... turba. affari: PLIN. nat. 7, 88. adhortari: LIV. 41, 18, 10 ASCON. Mil. p. 41. 43. adoptare: SVET. Galba 17. alloqui: LIV. 38, 17, 1. testamentum aperire: SVET. Aug. 17. appellare: SVET. Iul. 67 commilitones. cohortari: SVET. Nero 19. collaudare: LIV. 30, 17, 9. commendare: SVET. Claud. 27. confirmare: SVET. Claud. 26. consolari: IVST. 11, 1, 8. deierare: SVET. Cal. 24. denuntiare: SVET. Iul. 75. dicere (*v. etiam supra l. 9 sqq.*): POLLIO Cic. epist. 10, 31, 5 BELL. Afr. 19, 3 LIV. 43, 16, 5 VELL. 2, 32, 1 QVINT. decl. 322 p. 267, 4 AMPEL. 18, 13. donare: SALL. Iug. 8, 2 donatum atque laudatum magnifice pro -e (LIV. 38, 23, 11. 39, 31, 17. 42, 60, 10). LIV. 40, 32, 8 CVRT. 10, 5, 10 VOPISC. Prob. 5, 3. edicere: LIV. 21, 11, 4. 26, 27, 6. 27, 51, 8. 37, 4, 1. 42, 10, 3. 43, 4, 11. exponere: BELL. Alex. 52, 1. invidiam facere: ASCON. Mil p. 34. laudibus ferre: LIV. 7, 10, 14. hortari: IVST. 11, 1, 8. imprecari: SVET. Aug. 65. indicere: LIV. 45, 2, 12 supplicatio pro -e populo (populi V) indicta est. fidem invocare: SVET. Iul. 33. ire: LIV. 41, 15, 10. iurare: LIV. 41, 15, 10 LEX Salpens. (Corp. II 1963) 2, 1 SVET. Tib. 21 Claud. 10. laudare (*cf. supra l. 29 sqq.*): CVRT. 9, 1, 1 TAC. hist. 2, 59 ann. 2, 22 SVET. Aug. 8 Cal. 15 Claud. 1 AMM. 24, 4, 24 MACR. sat. 1, 6, 8. legere: CIC. or. frg. B VI 32 epist. 7, 18, 4 QVINT. inst. 4, 4, 8 TAC. hist. 4, 32. memorare: SVET. Tib. 32. narrare: OROS. hist. 6, 6, 4. recitare: POLLIO or. frg. Sen. suas. 6, 15 (Quint. inst. 1, 6, 42). CVRT. 4, 10, 16 TAC. hist. 4, 24 SVET. Iul. 83 Aug. 17 IVST. 3, 5, 9. summittere: FLOR. epit. 1, 9, 4. suadere ac dissuadere: QVINT. inst. 2, 4, 33. temptare: SVET. Vesp. 7. testari: SVET. Otho 6. tollere animos: LIV. 7, 7, 3. *nota* pro -e *i. contionis loco*: TAC. ann. 1, 44 stabant pro -e legiones destrictis gladiis. coram: AVSON. 439, 2 coram -e dicatur (*in soluta oratione*).

2 *cum adiect.*: alacris: AMM. 17, 13, 33. armata: IVST. 12, 11, 8. assidua: LIV. 3, 19, 4. 5, 50, 8. 27, 20, 11. 43, 4, 6 TAC. dial. 40. atrox: LIV. 2, 56, 14. attonita: TAC. ann. 1, 39. barbara: VAL. MAX. 7, 3, 6. casta: CIC. Rab. perd. 11. celebris: CIC. Pis. 34. concitata: CIC. Cluent. 93 Flacc. 17 VAL. MAX. 8, 7 ext. 1. coti-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

diana: CIC. Cluent. 93. 103 Sest. 39 ASCON. Mil. p. 51. crebra: CIC. epist. 5, 3, 1. cuncta: CIC. Phil. 14, 16. destituta: VAL. MAX. 5, 4, 5. diurna: LIV. 39, 16, 4. domestica: CIC. Mur. 50. extrema: LIV. 8, 52, 12 SVET. Iul. 33. ferox: LIV. 22, 38, 6. frequens: LIV. 22, 7, 7. 32, 38, 5. 33, 38, 4. 35, 34, 7 TAC. hist. 1, 18. 3, 36. grata: CIC. Pis. 34. hesterna: CIC. Mur. 81. imperatoria: SEN. benef. 5, 15, 4. improba: CIC. Pis. 10. indocta: HIER. epist. 52, 8. infesta: CVRT. 7, 2, 1. inimica: ASCON. Mil. p. 38. legitima: CIC. opt. gen. 19. libera: LIV. 32, 40, 2. 34, 32, 10. magna, maxima: CIC. Phil. 6, 18. TVRPIL. com. 45 CIC. leg. agr. 2, 103 Sull. 34 Phil. 14, 16 de orat. 1, 225 epist. 11, 6, 3 IVST. 22, 7, 11. mala: CIC. leg. agr. 2, 91. media: PLAVT. Men. 448 LIV. 1, 6, 2. 5, 43, 8. 6, 40, 10. 38, 51, 6. 44, 45, 11 FLOR. epit. 1, 9, 5. mitrata: SEN. suas. 2, 21. multae: CIC. Phil. 6, 18 LIV. 22, 38, 6. nocturna: LIV. 39, 16, 4. omnis: CIC. Cluent. 134 VELL. 2, 4, 4. pestifera: CIC. Phil. 13, 19. pia: SEN. suas. 6, 19. plurima: SISENNA hist. 132. prima: TAC. hist. 2, 82. quieta: TAC. ann. 1, 39. rustica: HIER. epist. 53, 9. saeva: CVRT. 10, 3, 1. saeviens: LIV. 8, 32, 16. scelerata: CIC. dom. 55. sedens: CIC. Flacc. 16. seditiosa: CIC. Cluent. 103 Flacc. 57 LIV. 4, 35, 5 5, 10, 6 VAL. MAX. 6, 5 ext. 4 ASCON. Mil. p. 49. sollemnis: LIV. 41, 15, 10. tanta: CIC. Phil. 4, 1. togata: LIV. 45, 37, 8. tota: CIC. dom. 26 LIV. 2, 54, 9. 26, 15, 9 VAL. MAX. 7, 3 ext. 6. 8, 1 damn. 3 CVRT. 6, 9, 6. 10, 2, 18. tribunicia: PLIN. nat. 36, 120. tumultuosa: CIC. epist. 2, 12, 1. turbida: QVINT. decl. 268 p. 96, 12 FLOR. epit. 3, 23, 5. turbulenta: CIC. Cluent. 103 Sest. 106. 110 Mil. 27. 58 Brut. 223 QVINT. inst. 5, 13, 39. ultima: ASCON. Corn. p. 58. universa: CIC. Brut. 305 LIV. 38, 51, 12 ·VELL. 2, 32, 1 VAL. MAX. 6, 5 ext. 2 CVRT. 7, 2, 3. 9, 3, 3 GELL. 4, 18, 5. urbana: LIV. 44, 34, 1.

II *de **quolibet** hominum **coetu**:* SEN. clem. 2, 1, 3 o vocem in -em omnium mortalium mittendam. PLIN. paneg. 8 advocata hominum -e deorumque. AVG. epist. 127, 5 audiam usque dominum in totius mundi -e clamantem. GLOSS. *v. p. 729, 81.* GRAMM. suppl. 242, 5 -o dicitur congregatio *eqs. v. infra sub* contionator. EVG. TOLET. carm. app. 22, 6 eius ut exemplo -o salva fiat (*fortasse serioris aetatis*).

III *metonymice, **de oratione** apud populum vel milites habita:* L. CRASS. or. frg. Cic. de orat. 2, 170 Ti. Gracchi mortem saepe in -bus deplorasti. CIC. Cluent. 77 habetur una atque altera -o vehemens et gravis (127 ut illae Quinctianae -es habebantur. leg. agr. 2, 1. har. resp. 8 paulo ante . . . -em habuit quae est ad me tota delata [BRVT. Cic. epist. 11, 13, 3 -o eius ad me est allata. CAPITOL. Alb. 14, 1 Romam delata]. 46 eas habet -es. Sest. 42 -es haberi cotidie contra me. Phil. 14, 16. Brut. 305 cotidie fere accuratas -es habebat. Att. 1, 14, 5 -es miseras habebat. 4, 1, 7. 7, 8, 5 habebamus autem in manibus Antonii -em habitam. CAES. Gall. 7, 53, 1. civ. 2, 18, 3 habuit graves in Caesarem -es. 3, 73, 1 apud milites. 3, 74, 1. LIV. 24, 22, 1 -em et liberam et moderatam habuit. 27, 13, 1 -em adeo saevam atque acerbam apud milites habuit. 38, 12, 2. 44, 1, 9 VAL. MAX. 5, 3, 2 *sq.* SVET. Iul. 5. LAMPR. Alex. 3, 4 orationes quas in senatu habuit vel e -bus quas apud milites vel apud populum. 57, 1 Heliog. 26, 3 CAPITOL. Alb. 14, 4 SPART. Did. 2, 6). CIC. leg. agr. 2, 13 legem hominis -emque expectabam (har. resp. 9 Att. 14, 21, 4). 2, 101 quis tam secunda -e legem agrariam suasit? Vatin. 3 -es P. Sestii scriptas . . . in hoc iudicio recitatas (Att. 14, 20, 3). har. resp. 51 legant hanc eius -em de qua loquor (Phil. 1, 8 Att. 14, 11, 1. 14, 17[A], 7 epist. 9, 14, 7). Mil. 3 qui hesterna . . . -e incitati sunt. 12 intermortuae -es de me. Phil. 1, 8 accipio M. Antonii -em. 12, 19 acerbissimae -es. de orat. 2, 227. 230. 267. 341 funebrem -em (QVINT. inst. 11, 3, 153). Brut. 273 graves eius -es . . . acres accusationes. 333 orat. 30. 66 -es et hortationes. Att. 1, 14, 6. 4, 3, 4 -es turbulentae Metelli, temerariae Appii, furiosissimae Publii. 7, 21, 1 timidissimas in oppidis -es. 14, 11, 1 alitur consuetudo perditarum -um. 14, 20, 2 Antonii horribilis -o, Dolabellae praeclara. 14, 20, 4 prima illa actio et haec contra Antonium -o. 14, 20, 5. 15, 2, 3. 16, 15, 3. epist. 15, 21, 2 me -bus tuis defendisti. SALL. Iug. 73, 5 omnibus -bus celebrare (LIV. 3, 31, 2. *possunt etiam ad I referri*). LIV. 3, 69, 3 dicere -em. 5, 7, 1 par . . . in -bus erat Appius tribunis plebis. VAL. MAX. 8, 9 ext. 2 alterius salubriores erant -es, alterius disertiores. 8, 9 ext. 2 *cum* primae -i Periclis . . . interesset. SEN. epist. 82, 21 o efficacem -em. PLIN. nat. 18, 18 *M'. Curi* nota -o. QVINT. inst. 3, 8, 11. 3, 8, 65 Ciceronis sententiae et -es (3, 8, 67). 5, 11, 42 in -e contra Catilinam. 9, 3, 50 ut Cicero dicit contra -em Metelli (PRISC. gramm. II 487, 6 Tullius in -em Metelli). 9, 4, 18 in -bus (*sc. historiae Thucydidis insertis.* 10, 1, 73 ille *Thucidides* -bus, hic *Herodotus* sermonibus *melior*. 10, 1, 101 in -bus *Livium* supra quam enarrari potest eloquentem. GRAN. LIC. p. 33 *Sallustius* ⟨de⟩licta carpit et cont⟨iones⟩ inserit [ingerit *cod., cf.* IVST. 38, 3, 11]. CAPITOL. Alb. 3, 2/3 extat. 13, 4 usus est. Maximin. 18, 1 -o militaris. Gord. 14, 1 SPART. Did. 1, 4. LAMPR. Alex. 53, 1 unam -em militarem indendam putavi). QVINT. decl. 254 p. 39, 4 nihil -e, nihil conscripto meo *opus est*. FRONTIN. aq. 76 in ea -e cui titulus est 'de aquis'. TAC. dial. 36 -es magistratuum paene pernoctantium in rostris. 41 quid *opus est* multis apud populum -bus. hist. 4, 76 verba et -es . . . meditans. ann. 4, 34 Bruti -es. 4, 35 populum per -es incendo. 5, 4 audiri iam et legi novas -es, nova patrum consulta. PLIN. epist. 1, 16, 4 in -bus eadem quae in orationibus vis est. SVET. Tit. 6 praeparatae apud milites -is. Dom. 10 -esque regum ac ducum ex T. Livio. GELL. 9, 3, 1 inclitae illae Demosthenis orationes -esque. TERT. spect. 12 -es et edicta. TREB. trig. tyr. 8, 7. ARNOB. nat. 6, 14 unam facere -em. LACT. inst. 7, 15, 17 -es prophetarum. AVSON. 419, 68 acrior in -bus. AMM. 25, 4, 13 exhortatum eum simplici -e militem Gallicanum.

tam ad I vel II quam ad III possunt pertinere: RHET. Her. 4, 18, 25 qui in sermonibus et conventu amicorum verum dixerit numquam, eum sibi in -bus [credis] a mendacio temperaturum. TAC. hist. 4, 69 haud perinde instruendo bello intentus quam frequens -bus.

nota translate id quod palam dicitur: SEN. benef. 4, 21, 5 quae (*conscientia*) etiam obruta delectat, quae -i ac famae (*i. famosae -i*) reclamat et in se omnia reponit.

deminutive: ? **contiōnula** (*traditur* conciola, *an* conciliatio?) est congregatio GLOSS. V 618, 14. **contiuncula,** -ae: *cum irrisione dictum*: CIC. de orat. 1, 46 in iudicia et -as . . . detrudi. DECL. in Catil. 57 quid hesterna nocte -is tuis agitatum sit, licet mecum recognoscas. 66 quaero, si quando in lucem sepulcrales istae -ae tuae prodiissent. *de oratione quae de rebus obiter agit*: CIC. Att. 2, 16, 1 quae mihi videtur una -a clamore pedisequorum nostrorum esse peritura.

contiōnābilis, -e *a* contionari. *quod ad orationem in contione habitam pertinet,* δημηγορικός: CHALC. comm. 223 species contionabilis vel species orationis forensis.

contiōnābundus (-a, -um) *a* contionari. *i. q. ad populum vel milites verba faciens, plerumque in malam partem. absolute*: LIV. 5, 25, 4 omnibus locis -us. 23, 10, 7 -us incessit ad circumfusam undique multitudinem vociferans. 40, 27, 8 omnes portas (*castrorum*) -us ipse imperator circumiit (*in bonam partem*). TAC. ann. 1, 17 velut -us interrogabat. CAPITOL. Aur. 13, 16 in campo Martio -us. Gord. 7, 4 velut -us est locutus. *cum acc.*: LIV. 3, 47, 3 haec prope -us circumibat homines. 5, 29, 10 haec propalam -us in dies magis augebat iras hominum. 21, 53, 6 haec in praetorio prope -us agere.

contiōnālis, -e *a* contio. *i. q. ad contionem pertinens,* δημηγορικός: CIC. Att. 1, 16, 11 illa -is hirudo aerarii, misera ac ieiuna plebecula. ad Q. fr. 2, 5, 1 actum de agro Campano clamore senatus prope -i. LIV. 3, 72, 4 -i seni (*i. contionibus assuetus*). QVINT. inst. 3, 4, 1 -em (*partem*) pro deliberativa. 3, 8, 14 officium -e. 3, 4, 9 iudicialem et -em. 3, 4, 10 (9, 4, 130 iudiciale et -e *genus dicendi*). HEGES. 2, 9, 1 -is fragoris impedimento.

contiōnārius, -a, -um *a* contio. GLOSS. -us qui populum adloquitur, conpellat. CIC. ad Q. fr. 2, 3, 4 -o illo populo. *quod ad contionem pertinet*: GELL. 1, 11 *in titulo* fistula -a (AMM. 30, 4, 19 -a Gracchi fistula). 1, 11, 10 tibiae . . . -ae. AMM. 27, 6, 5 oratione -a.

contiōnātor, -ōris *m. a* contionari. GLOSS. ἐκκλησιαστής. δημήγορος. dux exercitum adloquens, multitudinis allocutor. -em principem exercitus alloquentem. -es errores (oratores *vel potius* rhetores *cum Loewio scribendum*). GRAMM. suppl. 242, 5 contio dicitur congregatio. inde -r dicitur qui ad contionem i. e. ad congregationem sermonem facit, sicut Salomon ecclesiastes Graece, Latine -r (HIER. praef. Vulg. Salom. Coheleth, quem Graece ecclesiasten, Latine -em possumus dicere. MAR. MERC. subnot. 8, 26 EVCHER. instr. 2 p. 142, 15. SALON. in eccles. p. 993[B] Latino sermone recte ecclesiastes dicitur -r quia contionatur, id est loquitur ad populum . . . -r ergo in ecclesia sancta dici potest praedicator. p. 994[B] ecclesiastes id est -r noster qui congregat coetum videlicet sanctam ecclesiam. CASSIOD. inst. div. 5 ISID. orig. 6, 2, 19). *i. q. turbator populi*: CIC. Catil. 4, 9 intellectum est, quid interesset inter levitatem -um et animum vere popularem. AVG. civ. 3, 26 laborarunt . . . deinceps -es non exemplum devitare Gracchorum. *nota*: SIDON. epist. 1, 11, 15 -is mei coeperunt ora pallere (*i. accusator*). *ap. christianos, i. q.* ἐκκλησιαστής, *praedicator*: HIER. in Am. 8, 4 p. 338 in modum -um loquantur sermone longissimo. in Zach. 14, 14 p. 928 cui a vero -e (*i. Sirach*) praeceptum est. epist. 52, 8 imperitis -bus. PS. RVFIN. in Os. 1, 1 operam -is assumpsit. in Am. 1, 1 -is ipsius animadvertenda est mediocritas. MAR. MERC. subnot. 8, 26 ad illum -em properare. CASSIOD. hist. 7, 40 p. 1099[D] -em turpem contra Christum impudenter elevaverunt. VEN. FORT. vita Mart. 2, 403 nobilis adstructor, facundus -r.

contiōnātus, -ūs *m. a* contionari. GLOSS. II 510, 10 -us (continuatus *trad.*) δημηγορία.

contiōnor, -ātus sum, -ārī [*a* contio. *Th.*]. *secunda* 'o' *correpta* (*nisi synizesis est*): SIDON. carm. 16, 125 contiŏnaturum plebs . . . circumsistit. *passive*: TERT. pudic. 13. GLOSS. -or ἐκκλησιάζω. δημηγορῶ. alloquor. -atur ἐκκλησιάζει. ad catervas fatur. ad turbas loquitur. congreditur dum in conventu loquitur vel contestatur. alloquitur. declamat vel iudicat. deiudicat. eloquitur in populo. -bantur adloquebantur. -retur loqueretur. *huc pertinere videtur* GLOSS. IV 42, 39. 496, 58 contius orsius (-atus orsus? *Götz*) aut adlocutus.

1 *apud populum vel milites verba facere*: SALON. in eccl. p. 993[C] -atur id est loquitur ad populum. **a** *absolute*: CIC. leg.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

agr. 2, 91 neque enim -andi potestas erat cuiquam. Phil. 2, 86 cum es nudus -atus (2, 111. 3, 12). de orat. 3, 225 cum -retur *Gracchus.* Brut. 306 div. 2, 7 Att. 10, 4, 8. 14, 20, 3. 15, 2, 2 sordide. 16, 8, 2 -antemque reliquerunt. ad Q. fr. 2, 4, 6 MAT. ot TREB. Cic. Att. 9, 15, 6 PLANC. Cic. epist. 10, 21, 4 (POLLIO Cic. epist. 10, 31, 4) LIV. 1, 28, 2. 6, 14, 11 -antis in modum. 9, 18, 7 libere. 22, 15, 5 ferociter. 25, 39, 16. 40, 36, 4 apud -antem imperatorem. 41, 23, 7. SEN. contr. 10, 6 thema accusator -ari cum vellet. contr. exc. 5, 6. VAL. MAX. 1, 6, 2 capite -antis. 5, 10 ext. 1. 8, 9 ext. 2. 9, 5, 2 SEN. dial. 6, 13, 3 ASCON. Mil. p. 43. 49 *bis* PLIN. nat. 2, 241. 34, 87 -antem manu elata. 37, 118 QVINT. inst. 1, 10, 27. 3, 11, 13. 7, 6, 3. decl. 268 p. 96, 10 vitio -antium. Ps. QVINT. decl. 11, 6 tu -aris, accusas, tu crimen de fabula facis. TAC. hist. 1, 31. 2, 94. 3, 56 ann. 11, 7 SVET. Iul. 33. 55 tempus ... -andi. Aug. 27. rhet. 30 more -antis. FRONTO p. 114, 5 N. -atur Cato infeste, Gracchus turbulente, Tullius copiose. PORPH. Hor. carm. 2, 1, 21 (= SCHOL. Hor. *ad loc.*) SPART. Did. 2, 6. AMM. 23, 5, 16 -ari disposui. AVG. civ. 3, 25 p. 136. 3, 26 p. 138. nat. bon. 41 sic ... -atum. SIDON. carm. 16, 125. *nota*: CORP. III 12246 iure -andi *honoratus.* TERT. adv. Marc. 4, 17 -atus est *deus.* **b** *de aliqua re vel persona*: CIC. har. resp. 8 de religionibus sacris. Att. 2, 21, 4 de edictis Bibuli. epist. 12, 22, 1 de te -atur. LIV. 4, 9, 7 de iniuria decreti palam in foro -ati. ASCON. Pis. p. 7. SVET. Iul. 85 graviter pridie -atum de Caesare requirebat. **c** *quo loco addito*: CIC. Tusc. 1, 117 superiore e loco (5, 59 ex turri alta. LIV. 24, 22, 13 ex qua *ara*). nat. deor. 1, 106 in Capitolio. TAC. ann. 1, 61 tribunali. IVST. 22, 7, 9 ut de summa cruce velut de tribunali in Poenorum scelera -retur (RVFIN. hist. 5, 1, 26 tamquam de excelso et edito -retur ad populum). SIDON. epist. 1, 9, 7 me ... inter rostra -ante. **d** *ad, apud quem*: CAES. civ. 1, 7, 1 apud milites (3, 6, 1. 3, 82, 1 apud exercitum). VAL. MAX. 8, 10, 1 apud populum (SVET. Aug. 84 ad populum. ALC. AVIT. 3 p. 85, 20 quam *homiliam* nuper ad populum ... videor -atus. *v. p. 734, 84*). SEN. dial. 8, 6, 4 apud paucos. LACT. inst. 2, 3, 1 ad vulgus et ad homines imperitos. ITALA (codd. e. g. p) *et* VVLG. act. 12, 21 ad eos (ITALA cod. d contentionabatur). **e** *contra, in aliquem*: LIV. 37, 10, 2 in se. VOPISC. Aurelian. 37, 6 contra eum. **f** *seq. acc. c. inf.*: CIC. ad Q. fr. 2, 4, 6 Cato -atus est comitia haberi non siturum.

2 *generatim i. q. publice pronuntiare, praedicare*: **a** *absolute*: HIER. epist. 120, 11 *Paulus* qui in apostolorum actibus -atur et dicit. **b** *cum acc.*: LIV. 22, 14, 15 haec velut -anti. SIDON. epist. 9, 3, 5 medioximum quiddam -antem. **c** *seq. acc. c. inf.*: TERT. pudic. 17 nisi qui -atur remissibilem esse moechiam. LACT. inst. 4, 18, 19 idem hoc futurum *esse* etiam Sibylla -ata est. HIER. epist. 57, 2 ut inter imperitos -entur me falsarium, me verbum non expressisse de verbo. **d** *seq. oratio ipsa*: CIC. Sest. 118 caterva tota ... -ata est: 'huic vitae tuae *eqs.*'. TERT. adv. Marc. 1, 4 si non aliquis Esaias ... -bitur, 'cui *eqs.*'. CLAVD. MAM. anim. p. 135, 19 ad populum quoque his super statu animae -atus est 'quaerere' inquit, *eqs.* *nota usum passivum i. q. appellari*: TERT. pudic. 13 bonus pastor ... -aris.

3 *de iis qui in contione adsunt*: LIV. 39, 16, 4 illi vos singuli universos -antes timent.

contiōnula *v. sub* contio.

[**contiriaca**]. GLOSS. V 495, 35 -a (contracta? *Götz*) subcincta.

contīro, -ōnis *m. a* con *et* tiro. *i. q. tiro aequalis, commilito*: CORP. III 1172 ⟨con⟩tir⟨o⟩ con⟨vet⟩eranus. VI 2669 contiron(es) hered(es). 2674 contir⟨o⟩nes. 2676 heredes et -es. *cf.* XIII 6860. *i. q. sodalis*: AVG. serm. 216, 2 videtis, -es mei. *cf. l. 63.* *demin.* **contīrunculus,** -ī: CORP. III 8124 add. p. 2328[99] contirun⟨c⟩u⟨l⟩o.

contiroleta, -ae [*a* con *et* θηρολέτης. *Th.*]. *forma hybrida etiam* conthe(i)roleta *scribitur*: FVLG. myth. 3, 2 -as suos id est Actaeonem, Adonem, Hippolytum (*i. qui idem venatores fuerunt*). *hunc locum exscripsisse videntur* MYTHOGR. 1, 232. 2, 130, *sed ille* contirones *substituit.*

contiuncula *v. sub* contio. *Gudeman.*

1. conto *v.* condo, -nis.

2. conto, -āvī, -āre [*cf. c.* perconto. *Th.*]. GLOSS. V 446, 68 -asti interrogasti. 279, 42 -amini interrogamini.

contogātus, -i *a* con *et* togatus. *i. qui simul togam virilem sumpsit*: AMM. 29, 2, 22 in nexum germanitatis delectus ut sodalis et -us.

contollo, -ere *a* con *et* tollere. GLOSS. συνεπαίρω. NON. p. 81 -ere contra tollere (GLOSS.). p. 268 conferre -ere. PLAVT. Aul. 813 congrediar. :: -am gradum. Bacch. 535 adibo contra et -am (tollam *P*) gradum. NOT. Tir. 22, 80 contollit.

contomonobolos [*vocabulum graecum a* κοντός *et monobolos ductum. Th.*]. *genus lusus aleae*: COD. Iust. 3, 43, 1, 4 ordinent quinque ludos, ton monobolon, ton -on (*traditur* condom-) *eqs.*

contono, -uī, -āre *a* con *et* tonare. *i. q. vehementer tonare*: PLAVT. Amph. 1094 ibi continuo -at sonitu maxumo. SERV. auct. Aen. 1, 90 duo enim sunt *poli*, notius et borius, a quibus totum caelum -isse significat. HIER. epist. 14, 6 divinis euangelium vocibus -at (*i. proclamat*).

contormino, -ātum, -āre *a* con *et* tormen. ACT. Petr. 2 confestim Rufina a sinistra parte a capite usque at ungues pedum conterminata cecidit.

contorpet. NOT. Tir. 56, 97[a]. GLOSS. stupet. *L.*

contorqueo, -torsī, -tortum, -ēre *a* con *et* torquere. GLOSS. -et inmittit et iaculatur. -etur in unum torquet (!). -sit emisit, iactavit. *supinum formatur in* -tum, *sed cf.* PRISC. gramm. II 488, 14 supina in 'sum' proferunt: torsum, distorsum, contorsum, extorsum; inveniuntur tamen etiam in 'tum'. GLOSS. IV 577, 44 versutia contorsa (-ta *abc*) sententia. *legitur inde ab* ENN. *et* PACVV.

1 *i. q. torquere*: **a** *praevalente priore parte verbi i. q. convolvere, complicare*: PACVV. trag. 186 chlamyde -rta. RHET. Her. 4, 55, 68 -rta toga (AMM. 18, 6, 13 summitatibus sagi -rtis. 25, 6, 14. 31, 2, 9 *Huni* hostes ... -rtis laciniis illigant). PROP. 4, 7, 80 *hedera* -rtis alligat ossa comis. SEN. Phaedr. 707 crine -rto (MART. CAP. 6, 586. PLIN. nat. 28, 91 saetas e cauda -rtas). apocol. 4 -rto descendunt stamina fuso. dial. 6, 16, 7 *arbores* -rtus repentino impetu turbo praefregit (SIL. 3, 527 *arma* -rto rotat in nubes sublimia flatu. 4, 307 vertex ... -et nubila. AVIEN. orb. terr. 560 Eurus in Aegaeum -et flabra). Herc. O. 235 Charybdis Sicula -ens freta. epist. 79, 1 an omnis tempestas aeque mare illud -eat (LVCAN. 3, 631 *ratis* involvens -rto vertice pontum. 4, 102 aquas [equos *U*]. 4, 460. 9, 455. SIL. 5, 397 pelagus. 8, 449 undas per saxa. QVINT. inst. 8, 2, 7 vertex est -rta in se aqua. ARNOB. nat. 5, 44 *fluctus.* HIER. in Nah. 1, 4 p. 538 tumentes -ens gurgites [*in imagine*]. 2, 1 p. 550 si -rtos vortices evitamus, in saxa deferimur). PLIN. nat. 2, 133 *typhon* navigia -rta frangens (SIL. 2, 308 transtra. 5, 135 pondera remi. PANEG. 12, 26 -rtas fundo rates. AMM. 26, 10, 19). SIL. 14, 556 haurit sanguineus -rta cadavera vertex. 6, 228 *draco* resolvens -rtos orbes (HIER. epist. 88, 1 *serpens* -rtus et evisceratus. *cf.* HYG. astr. 2, 3 p. 34, 7 SCHOL. Germ. Bas. p. 60, 16). APVL. met. 6, 13 -rtis superciliis subridens. 7, 9 -rta et vituperanti nare discessit. 8, 28 -rtis taeniis. 10, 16 -rta in modum linguae postrema labia. 11, 11 *ansam* -rto nodulo supersedebat aspis (*cf.* MART. CAP. 4, 327 -rtis stringens effamina nodis). 11, 25 fatorum ... inextricabiliter -rta retractas licia. AMM. 31, 6, 8 manibus post terga -rtis. SORAN. 2, 10 p. 68, 9 pedes -rtos (συναγωγὴ τῶν μηρῶν). 2, 17, 4 p. 78, 20 manibus supra caput -rtis. THEOD. PRISC. log. 47 *epileptici* distenti vel -rti cadescunt. CAEL. AVR. chron. 2, 1, 5 *aegrotantes* -rtum vel conductum simulant vultum. *nota*: MAR. VICTOR aleth. 1, 24 *nec* casus ... dum nescia semina volvit tam prudens -sit opus. **b** *praevalente posteriore parte verbi i. q. deflectere, convertere, circumagere, agitare*: ENN. ann. 486 gubernator magna -sit equos vi. CIC. Arat. 61 Titan brumali flectens -et tempore currum. div. 1, 38 amnes ... in alium cursus -rtos et deflexos. nat. deor. 1, 24 ea celeritate *deus* -eatur (*cf.* HIER. adv. Iovin. 2, 14 cum *Diogenes* se -ret in dolio). 2, 54 ut *aether* via sua stellas complexa -eat (LVCR. 5, 725 *luna* minutatim retro -et et aufert luciferam partem). CIC. de orat. 2, 72 (*in imagine*) *iudex* tanquam machinatione aliqua tum ad severitatem ... tum ad laetitiam est -endus. CATVLL. 64, 107 turbo -ens flamine robur (VERG. georg. 1, 481 insano -ens vertice silvas. SIL. 3, 190 silvas ac robora vasto -rta amplexu. 3, 209). LVCR. 4, 900 tantum corpus corpuscula possunt -ere. 4, 904 *navem* gubernaculum -et quolibet unum. VERG. Aen. 3, 562 -sit laevas proram Palinurus ad undas (AVIEN. orb. terr. 788 nequis ... in terga sali lembum -eat). COLVM. 3, 18, 2. 3, 18, 4 malleolum. 5, 6, 22 coles in modum coronae -rtos. 10, 306 -rti stamina iunci. VAL. FL. 1, 609 -rto (-rtam *codd.*) turbine (*i. cardine*) portam impulit (*i. aperuit portam*) Hippotades. 1, 455 *Neptunus* celsa ... -ens (*i. moderans*) frena luporum. *imprimis membra* (*cf. supra l. 33 sq.*): RHET. Her. 4, 55, 68 bracchium (VEG. mil. 3, 14. DRAC. Romul. 10, 401 *luna* bracchia -ens stellis). CIC. div. 1, 120 animal ... membra ... quocumque vult flectit, -et, porrigit, contrahit (PORPH. Hor. epod. 12, 7 vieta membra ... dicuntur ex necessitate -rta. *cf.* MACR. sat. 7, 16, 25 ne *puerorum* membra -eat humoris adiectio). SVET. Iul. 62 retinens singulos et -rtis faucibus convertens. APVL. met. 9, 5 lanificio nervos meos -o. ITALA Is. 58, 5 (Cypr. testim. 3, 1) tametsi -seris (κάμψῃς) quasi circulum collum tuum (VVLG. caput. RVFIN. Orig. in psalm. 37 hom. 1, 5). TREB. Claud. 13, 7 *equus* non balteum, sed genitalia sibi -erat. LACT. opif. 5, 10 manus utrolibet agitari et -eri. FIRM. math. 1, 7, 19 nunquam ille ad Socratis finem ... -sit oculos vel mentem (*cf.* CORIPP. Ioh. 1, 246 -ens lumina [*i. versans oculos*]. 1, 251). AMM. 28, 1, 13 pedes huc et illuc exultando -ens saltare, non incedere videbatur (*cf.* 19, 11, 10 calceo suo in tribunal -rto). *translate*: CIC. div. 2, 106 -ent et ita concludunt. Ps. PHOEBAD. fid. 1 p. 34[C] ut simplices sensus verborum subtilitate -eam. CLEDON. gramm. V 72, 15 'rogatus et cenatus' si ad hominum vocabula -eas nomina sunt.

2 *torquendo proicere, iaculari, vibrare*: LVCR. 1, 971 telum ... validis ... -rtum viribus (VERG. Aen. 5, 520 aerias telum -sit [contendit *M*[1] *R.* NON.] in auras. 6, 592 *Iuppiter* densa inter nubila telum -sit. 12, 266 in hostes. CVRT. 8, 14, 36 LVCAN. 1, 575 SIL. 13, 162. PLIN. epist. 4, 22, 5 *Messalinus* a Domitiano non secus ac tela ... in optimum quemque -batur. FLOR. epit. 3, 4, 1 AMM. 20, 7, 4 AVIAN. fab. 17, 5. GILD. Brit. 21 chron. III p. 37, 8 in hunc ... omnium odia telaque ... -bantur). VERG. Aen. 2, 52 hastam in latus inque feri ... alvum -sit (OV. met. 5, 32 -rtam viribus [*sc. tantis*] hastam. SIL. 4, 134. 588. 5, 403. 16, 59. 584 HOMER. 314. STAT. Theb. 2, 538 vasto Cthonii -rta lacerto. QVINT. inst. 9, 4, 8 hastam speciosissime -rtam

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ferri videmus. DECL. in Catil. 35 *hastam* -ret in omnium nostrum ruinam). BELL. Afr. 70, 4 pila viribus -rta in Numidas ... coniecissent. 16, 3. VERG. Aen. 7, 165 lenta lacertis spicula -ent (11, 676 quotque emissa manu -sit spicula virgo. SIL. 2, 88 vibrata per auras spicula -ens *Asbyte.* 14, 337. 15, 521. CYPR. GALL. num. 707 letali -ens spicula dextra. Ios. 388 HEGES. 1, 8). VERG. Aen. 9, 702 -rta phalarica. 11, 561 adducto -rtum hastile lacerto immittit (12, 490. SIL. 9, 509 velut amento -rta hastilia. VEG. mil. 1, 14). Ov. met. 8, 345 cuspis Echinio ... -rta lacerto. 5, 422 in gurgitis ima -rtum valido sceptrum ... lacerto condidit. 7, 777 -rto verbere. LVCAN. 3, 671 remum -sit in hostem. 9, 472 galeas et scuta virorum pilaque -sit. SIL. 2, 243 -rtum ... impete vasto ... robur iuvenis iacit. 4, 282 trabem. 5, 299 saxum (AMM. 23, 4, 6 *scorpio* saxum -et. VEG. mil. 4, 22 saxa fulminis more). 6, 606 *Iuppiter* -sit dextra fulmen (AMM. 17, 7, 3 fatales manubias). 8, 653 Aetnaeos ... -ens e cautibus ignes Vesbius. 9, 396 silicem ... -et in ora (APVL. met. 9, 37 lapide -rto. AMM. 31, 15, 12). 9, 102 iaculum (APVL. met. 8, 5 Tlepolemus iaculum ... insuper dorsum bestiae -sit. AMM. 27, 1, 3 reciprocis iactibus). 14, 437 citatum missile. STAT. Theb. 6, 709 certamen (*i. discum*, gestamen *B M*) vasto -et turbine. AMM. 19, 1, 7 -rta ballista. 21, 12, 10 -rtis malleolis. *in imagine*: CIC. orat. 234 *Demosthenis* non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris -rta ferrentur (QVINT. inst. 9, 4, 55). MANIL. 1, 409 *canicula* caeruleo -et lumina vultu. SEN. Ag. 479 altas Aquilo -et nives. HIER. epist. 40, 2 in quodcumque vitium stili mei mucro -etur. *translate*: CIC. Tusc. 3, 63 quas sententias *Aeschines* colligit, quae verba -et. PLIN. epist 5, 20, 4 frigidas periodos uno spiritu quasi torrente -ent.

part. perf. pass. pro adi. **contortus,** -a, -um: 1 *proprie*: CIC. Arat. frg. 32[c] -is Aries cum cornibus (PLIN. nat. 11, 124 *cornua* rugarum ... ambitu -a. AMPEL. 8, 13). PLIN. nat. 12, 37 *pomum* intus -is nucleis *est.* 12, 56 *arborem* -i esse caudicis. 13, 61. 16, 47 lignum. 16, 197 *arbores* ramosae ... et -ae. 25, 38 *semine* -o. IREN. 1, 30, 5 hunc ... ipsum esse Nun in figura serpentis -um. ITALA Iob 40, 12 (Priscill. tract. 1, 13) nervi -i (VVLG. perplexi) sicut funes (τὰ νεῦρα αὐτοῦ συμπέπλεκται). AVIEN. Arat. 469 bracchia -is astringunt vincula nodis (*cf.* MART. CAP. 4, 327). 2 *translate i. q. implicatus, perplexus, artificiosus*: LVCIL. 875 tristis -o aliquo ex Pacuviano exordio. CIC. ac. 2, 75 -a et aculeata quaedam sophismata (AVG. beat. vit. 2, 14). Arat. 304 tam tornare cate -os ... orbes. de orat. 1, 250 -as res et saepe difficiles ... perdiscimus. QVINT. inst. 9, 4, 116 *aures* levibus mulcentur et -is excitantur. FRONTO p. 146, 9 N. verba -a et fidicularia. NOVATIAN. trin. 25 p. 935[A] sermo -us. FORTVN. rhet. 3, 10 p. 127, 13 volubili *structurae opponitur* -a (torta *P*) et nimis rotata. HIER. epist. 57, 12 syllogismos Aristotelis -aque Chrysippi acumina ... confutabat. AVG. epist. 118 p. 667, 18 Persium ... insultantem tibi -o versiculo. PS. PHOEBAD. fid. 1 p. 34[C] ut -os et pravos tenui argumento compositos *sensus* in lucem cognitionis exponam. GLOSS. IV 577, 44 versutia contorsa (-ta *a b c*) sententia. *cf.* contortulus. *i. q. incitatus, quasi vibratus, acer*: CIC. orat. 66 tracta quaedam et fluens expetitur, non haec -a et acris oratio. QVINT. inst. 10, 7, 14 non potest ferri -a vis. HIER. epist. 130, 6 -ae Demosthenis vibrataeque sententiae. *i. q. afflictus, contritus*: PS. RVFIN. in Os. 14, 9 soleo sanare contritos, dirigere -os. AVG. c. Cresc. 1, 17, 21 -os atque confusos. c. Iul. op. imperf. 1, 91 *consuetudinem* victi -ique conceditis. OP. imperf. in Matth. 40 p. 854 *natura carnalis* -a propter timorem iudicii.

adv. **contortē.** RHET. Her. 1, 9, 15 ne quid perturbate, ne quid -e (*om. M*) ... dicamus (CIC. inv. 1, 29. *cf.* MAR. VICTORIN. rhet. p. 206, 20 'ne quid -e' id est, cum interdum non facilis transitus ac directus est aut obscurus). CIC. Tusc. 3, 22 haec sic dicuntur a Stoicis concluduntur que -ius. AVSON. 419, 19 nec ille concinnius eloquetur ... nec ille (*Vlixes*) -ius, qui cum sensibus verba glomeravit.

syn.: convolvo, volvo (MAR. VICTOR aleth. 1, 24). deflecto (CIC. div. 1, 38). agito (LACT. opif. 5, 10), iacio. flexus, perplexus, rotatus (FORTVN. rhet. 3, 10), vibratus (HIER. epist. 130, 6), acer (CIC. orat. 66).

deriv.: contortio, contortor. contortiplicatus, contortulus, contortuosus.

contorreo, -uī, -tostum, -ēre *a* con *et* torrere. AMM. 18, 7, 4 *ignis* frumenta herbasque pubentes ita -uit. NOT. Tir. 92, 29 -et. GLOSS. II 346, 29 -tostum κάτοπτον τὸ πάνυ ὠπτημένον.

contortio, -ōnis *f. a* contorquere. *proprie i. q. flexio, conversio*: RHET. Her. 4, 19, 26 ex remotione brachii et -e (*bl*, contentione *M d*) dexterae. CAEL. AVR. acut. 3, 17, 139 -o extenta atque longi temporis intestinorum. *ibid.* -em extentam atque perniciosam. chron. 1, 4, 64 vultus -o vel oculorum. 2, 1, 28 spinae -o vel conversio. *translate*: CIC. fat. 17 maius est ... -es orationis quam signorum ortus obitusque perdiscere. AVG. retract. 1, 5, 1 *liber* ratiocinationum -e atque brevitate sic obscurus est.

contortiplicātus, -a, -um [*cf. c.* contortus *et c.* complicatus. *Th.*]. PLAVT. Persa 708 ita sunt Persarum mores, longa nomina contortiplicata habemus.

contortor, -ōris *m. a* contorquere. TER. Phorm. 374 bonorum extortor, legum -r (SCHOL. Ter. p. 132 conturbator vel depravator).

contortulus, -a, -um [*a* contortus *deminutive. Th.*]. CIC. Tusc. 2, 42 *Stoici* contortulis quibusdam et minutis conclusiunculis ... effici volunt non esse malum dolorem.

contortuōsus, -a, -um *a* contortus. IVL. HON. cosmogr. A 45 *Nilus* coronam faciens contortuosam. GLOSS. versutia contort⟨u⟩osa sententia. *Hoppe.*

⌘**contrā** *adv., praepos.* [*cf. c. osc.* contrud '*contra*' (contrud exeic '*contra hoc*'), *fortasse c. cambr.* cant '*cum, propter*', *gr.* κατά *et c.* cum, *v. Brugmann, Griech. Gramm.*³ *443. Th.*] PRISC. gramm. III 63, 20 -a *derivatur a* con. *formae*: cotra: CORP. V 1716. 6249, 9. cuntra: CORP. V 1732. *per compendium scribitur* C. *vel* ⁊: CORP. VI 32272 ⁊ · L · (*i. contra leges*). *cf.* NOT. laterc. gramm. IV 278 C 7. 289 C 4. 10. 305 C 7. 317 C 22. 337 C 24. a *primitus, ut videtur, brevem* (ENN. ann. 463. 563? LVCIL. 864 -a venis; *de* PLAVTO, *cuius mensurae plerisque locis ambiguae sunt, cf. Vsener, prooem. Gryphisw. 1866 p. 10; Skutsch, Forschungen I 8*) *postea produxerunt* (LVCIL. 1186. 1335 VARRO Men. 136. 225. 422 *et omnes dactylici*), *iterum corripuerunt recentiores*: AVSON. 469, 16 saepe mora est, quotiens -a parem dubites. CARM. c. pag. 54 -a deum verum frustra bellare paratus. *cf.* SERV. Aen. 2, 651 'nos -a' praepositiones vel adverbia in 'a' exeuntia modo producunt ultimam litteram, excepto 'puta' et 'ita', apud Ennium et Pacuvium brevia sunt. MART. CAP. 3, 287. GLOSS. ἀντί, ἀπέναντι, ἐξ ἐναντίας, κατ' ἐναντίον, ὑπ' ἐναντίον, ἄντικρυς, ἀντικρύ. adversus, contrario, e contrario. PAVL. FEST. p. 17 quod enim nos -a, illi ἀντίον dicunt. PRISC. gramm. III 26, 15 -a, quando κατά significat, loco praepositionis est accipiendum ...; cum vero τὸ 'ἐξ ἐναντίας', quod proprium est eius, significat, adverbium est. 41, 26 -a et separatur et componitur, quando κατά vel ἀντί significat. et tunc proprie est praepositio ..., quando vero sine casu ponitur, τὸ 'ἐξ ἐναντίας' indicat, quod est adverbium. PALAEM. Char. gramm. I 232, 16 *v. vol. I p. 851, 27.* CORP. X 2056, 9 -a boto (XI 2995. V suppl. ital. 861 -a voto). *cf.* ITIN. Burdig. p. 23, 5 ab Hierusalem euntibus ad porta, quae est -a oriente (orientem *cod. S*). CONC. Aurel. a. 549 p. 106, 12 -a iustitia. *codicum varia lectio* circa: STAT. Theb. 7, 240 *al.* *praepositio non legitur apud* TER. (*11ies adv.*) *et* LVCIL. (*ter adv.*). *cf. Pradel, annal. phil. suppl. 26, 501 sqq.; adverbium praevalet*: ENN. *ter* (*praep. semel*) PLAVT. *48ies* (*praep. quater*) VARRO *96ies* (*praep. 27ies*) TAC. *95ies* (*praep. 38ies*) *et apud plerosque poetas* (CATVLL. *adv. quater, praep. semel.* LVCR. *adv. 50ies, praep. 12ies.* VERG. *adv. 56ies, praep. 20ies.* HOR. *adv. 10ies, praep. ter.* STAT. *adv. 36ies, praep. 12ies al*). *adamata* CIC. (*ca. 970ies*) CAES. *55ies* (*adv. 7ies*) PLIN. nat. (*ca. 820ies*) DIG. (*ca. 830ies*) *et* VVLG. (*ca. 820ies. adv. non extat nisi* gen. 21, 16 Marc. 4, 35). [*val.* cătră, *it.* contra, *francog.* contre, *hisp.* contra. *M.-L.*]

I ***adverbium*: A *de loco,*** *i. q. ex adverso, e regione*: ENN. ann. 463 quis ... volet vos -a tueri (ACC. trag. 538 quem neque tueri -a nec affari queas. LIV. 1, 16, 6 -a intueri [9, 6, 8 SEN. nat. 1, 3, 6]. PLAVT. Cas. 938 meam ut uxorem aspiciam -a oculis. Mil. 123. Most. 1105 aspicedum -a me [VERG. Aen. 11, 374 illum aspice -a, *cf. Hom. Il. 19, 15* ἄντην εἰσιδέειν]. VERG. ecl. 7, 8 ille ubi me -a videt. Ov. met. 7, 587 LVCAN. 9, 947 VAL. FL. 8, 62 HIER. epist. 64, 16 *al.* GERM. 275 -a spectat Avem [STAT. Theb. 7, 458]. *cf.* SIL. 6, 368 fert lumina -a. SEN. epist. 66, 30 speciosa et magna -a visentibus ... fallunt). ENN. scaen. 315 audibo atque aures tibi -a utendas dabo (TER. Phorm. 699 audi nunc -a. *cf.* HIER. in Ier. 2, 26. 27 p. 853 oboedientis indicium est si demisso -a audiat capite). PLAVT. Amph. 227 tubae -a utrimque occanunt. 339 confidenter hominem -a colloqui. Bacch. 535 adibo -a et contollam gradum (Merc. 882 -a pariter fer gradum et confer pedem [Pseud. 708]. Rud. 242 adi -a. Truc. 124 fer -a manum et pariter gradere. STAT. Theb. 2, 547). PLAVT. Capt. 664 mihi -a astitit (Persa 208. VITR. 9, 2, 4 totum spatium mundi distans consistit -a). Persa 15 congrediar. :: -a aggredibor. CATO agr. 18, 1 torcularium si aedificare voles ..., uti -a ora sient (Ov. met. 14, 661 ulmus erat -a. PLIN. nat. 6, 97 -a insula *sc. est.* STAT. Theb. 5, 77 cumque domus -a). LVCR. 1, 66 tollere -a est oculos ausus (Ov. met. 6, 605). 4, 300 sol etiam caecat, -a si tendere pergas. 6, 525 ubi sol radiis ... adversā fulsit nimborum aspargine -a. VERG. Aen. 3, 552 attollit se diva Lacinia -a. 6, 23. Ov. met. 4, 80 partique dedere oscula quisque suae non pervenientia -a. trist. 1, 10, 21 saltus ab hac -a brevis est Tempyra petenti. LIV. 5, 37, 8 iam omnia -a circaque hostium plena erant. VITR. 9, 4, 5 caudae capitibus earum adversae -a dispositae figurantur. CELS. 7, 7, 14 ut -a medicus paulo altius sedeat (VVLG. gen. 21, 16 sedens -a [ἀπέναντι] levavit vocem suam). SEN. Phaedr. 1078 nunc aequa carpens spatia, nunc -a obvius oberrat (STAT. Theb. 5, 651 -a subit obvia mater). PLIN. nat. 2, 161 cur non decidant -a siti (SCHOL. Germ. Bas. p. 100, 5 situs -a Argo). 4, 6 promunturium, quod -a procedit (*sc. Antirrhion.* AMM. 23, 6, 10 -a oppositum aliud promuntorium). 5, 78 VAL. FL. 1, 137. 7, 328 oblataque -a omnia (*i. ob oculos habebat*). SIL. 13, 375 minaci obtutu torvum -a et furiale renidens. STAT. silv. 3, 1, 110 solidus -a riget umbo maligni montis. QVINT. inst. 10, 3, 32 relinquendae autem in utrolibet genere -a erunt vacuae tabellae. TAC. ann. 2, 10 cernebatur -a (*i. in altera ripa*) minitabundus Arminius. 15, 37 PLIN. epist. 5, 6, 37. SVET. Aug. 98 Thrasyllum Tiberi comitem -a accubantem

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

(Cal. 25). ITALA num. 33,44 (Monac.) diverterunt in Gae in -a super terminos Moab (Lugd. contra supra t. M., ἐν τῷ πέραν ἐπὶ τῶν ὁρίων Μωάβ). IV Esdr. 7, 38 (Ambian.) videte -a et in -a. Ioh. 6, 17 (cod. e) transfretaverunt -a (πέραν, VVLG. trans mare) in Capharnaum. Luc. 8, 22 (cod. d) pertranseamus in -a stagnum (εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης, VVLG. trans stagnum). Luc. 19, 30 (cod. d) ite in -a qui est castellus (εἰς τὴν κατέναντι κώμην, VVLG. in castellum quod -a est). CHALC. comm. 124 -a distantium a se stellarum positionem. VVLG. Marc. 4, 35 transeamus -a (εἰς τὸ πέραν). CHIRON 716 cum se proiecerit, vix se -a erigere potest. *nota:* AVG. gen. ad litt. 12, 27 p. 421, 26 sic loquebatur ad Moysen 'facie ad faciem' -a in -a (*cf.* in euang. Ioh. 3, 17).

B ***de actionibus rebusve sibi respondentibus:*** *i. vice versa, vicissim:* NAEV. trag. 36 cave sis tuam contendas (NON. p. 259 compares) iram -a cum ira Liberi. praetext. 6 -a redhostis? (*i. refers gratiam cf.* FEST. p. 270. PLAVT. Asin. 377 hostire -a ut meru- eris. *cf.* TER. Hec. 583 tibi me certumst -a gratiam referre). PLAVT. Amph. 217 Amphitruo castris ilico producit omnem exercitum; Teloboae -a ex oppido legiones educunt suas. 222 item hostes -a legiones suas instruant (LIV. 1, 23, 6 *al.*). 655 quae me amat, quam -a amo (Cas. 49 Cist. 95. 132. 193. 239 Merc. 919 Mil. 101. CATVLL. 76, 23 -a ut me diligat illa. *cf.* VERG. catal. 4, 12 nam -a ut sit amor mutuus, unde mihi?). PLAVT. Amph. 694 te ut deludam -a lusorem meum. Aul. 20 item a me -a factum est. Curc. 163 sisto ego tibi me et mihi -a itidem ⟨tu te⟩ ut sistas suadeo. Persa 813 tuis dictis pareo. sed quin tu meis -a item dictis servis? Trin. 900 quom hic nugatur, -a nugari lubet. TER. Ad. 50 solum id est carum mihi. ille ut item -a me habeat facio sedulo. Eun. 355 quod donum huic dono -a comparet (*cf.* VAL. FL. 5, 511 munera tu -a ... accipe. SIL. 16, 204. APVL. carm. frg. 4, 7 tu mihi des -a pro verno flore tuum ver). TER. Eun. 444 si laudabit haec illius formam, tu huius -a. Hec. 70 hiscine ... non -a insidiabere? VARRO ling. 10, 54. LVCR. 1, 1000 terra mare et -a mare terras terminat omnis. 4, 243 fit uti, speciem quo vertimus, omnes res ibi eam -a feriant forma atque colore. 5, 276. VERG. Aen. 1, 325 sic Venus et Veneris -a sic filius o r s u s (LVCAN. 10, 193. TAC. ann. 3, 50 -a M. Lepidus in hunc modum exorsus est. *cf.* VERG. Aen. 4, 107 illi ... sic -a est ingressa Venus. 10, 16 Venus aurea -a pauca refert [VAL. FL. 6, 307 *al.*]. 10, 529 Aeneas -a cui talia reddit [STAT. Theb. 2, 536 nec reddita -a vox]. *cf.* HOR. sat. 1, 4, 38 pauca accipe -a. 2, 3, 233 quid -a iuvenis responderit aequus [LVCAN. 8, 186 *al.*]. SEN. contr. exc. 4, 8 -a Cestius ait [contr. 7, 8, 8. 9, 4, 12 *al.* SEN. nat. 7, 4, 1 VAL. FL. 5, 581 *al.*]. SIL. 3, 570 et -a genitor sic deinde profatur. 8, 114 -a sic infit. CVRT. 4, 1, 10 -a Alexander in hunc maxime modum rescripsit). VERG. Aen. 7, 267 vos -a regi mea nunc mandata referte. 9, 134 sat fatis Venerique datum ... sunt et mea -a fata mihi. 10, 84. 433 hinc Pallas instat ... hinc -a Lausus (10, 759 hinc -a. CIRIS 472). 10, 584 dicta volant Ligeri, sed non et Troius heros dicta parat -a. SEN. nat. 3, 25, 5 at si aquae et eius rei, quam -a pensabis, par pondus erit. VAL. FL. 7, 477 sis memor, oro, mei, -a memor ipsa manebo. STAT. Theb. 4, 807 fit sonus inque vicem -a percussa reclamat terra. CELS. dig. 8, 6, 6, 1[d] MARCELL. dig. 17, 1, 49 *al.* NERAT. dig. 2, 14, 58 quod iam ego tibi praestiti, -a praestare mihi cogaris. COMM. instr. 2, 7, 17 vim ultro non facere nec factam reddere -a. *nota:* IVST. 13, 1, 7 -a Macedones versa vice ... gaudebant. AVG. epist. 23, 6 quae a partibus inperitis iactari -a invicem solent.

C ***de actionibus rebusve inter se oppositis:*** -a *pertinet ad totum enuntiatum:* PLAVT. Trin. 551 fortunatorum memorant insulas, quo cuncti qui aetatem egerint caste suam conveniant; -a istoc detrudi maleficos. 826. TER. Ad. 44 uxorem numquam habui. ille -a haec omnia. Phorm. 173. 521 tuli pollicitantem et nihil ferentem, flentem; nunc -a omnia haec: repperi qui det neque lacrumet. PACVV. trag. 372 sunt autem alii philosophi, qui -a ... n e g a n t (SEN. Oed. 766 animus -a innocens ... negat. VAL. FL. 5, 263 *al.*). LVCIL. 1335 inimicum hominum morumque malorum -a defensorem hominum morumque bonorum. VARRO Men. 332 ling. 5, 39. 167. 6, 37. 6, 77 poeta facit fabulam et non agit, -a actor agit et ⟨non⟩ facit. rust. 1, 7, 10 -a ... s u n t qui putent (SVET. Vesp. 16 sunt -a qui opinentur). 1, 9, 4 in loco umidiore far adoreum potius serunt quam triticum, -a in aridiore hordeum potius quam far. 1, 37, 3 lunam et crescentem et -a senescentem. 1, 41, 5. 2, 8, 1 CIC. Quinct. 69. 87. 93 S. Rosc. 79. div. in Caec. 35 tu -a (Phil. 8, 16 fin. 2, 60 BELL. Afr. 22, 5 *al.* VERG. Aen. 2, 651 nos -a. 11, 160 -a ego. CARM. epigr. 181, 2 mihei -a *et similia*). CIC. Verr. 3, 7 nulla luxuries; -a summus labor. 3, 38 Font. 33 Sull. 17 Balb. 51 Scaur. 37 de orat. 3, 67. 213 orat. 20. 36. 127 augendis vero rebus et -a abiciendis. part. 46 illa autem altera argumentatio quasi r e t r o et -a prius sumit quae vult (*cf.* LVCR. 1, 766 quī magis illa queunt rerum primordia dici quam -a res illorum retroque putari? 3, 108 et retro fit uti -a sit saepe vicissim). CIC. ac. 1, 36 ea sumenda et quadam aestimatione dignanda docebat -aque contraria. fin. 1, 41 statue -a. 2, 40. 55 nihil minus -aque. 3, 20. 4, 36. 5, 28 Tusc. 5, 16 off. 1, 61. 94. 108. 2, 23. Att. 11, 18, 1 nihil adhuc rumoris, -aque opinio. CAES. Gall. 5, 31, 2 civ. 1, 71, 3 BELL. Alex. 31, 2 SALL. Catil. 20, 10 NEP. Alc. 5, 3 HOR. sat. 1, 1, 6. 1, 2, 4. 30 PROP. 1, 11, 25 OV. Pont. 1, 4, 22 LIV. 2, 30, 14. 3, 65, 10. 7, 33, 6. 9, 35, 4 *al.* VITR. 1, 6, 3. 7 praef. 3. 9, 2, 2 CELS. 1, 3. 2, 4. 30 *al.* SEN. dial. 4, 10, 5 benef. 1, 7, 2 CVRT. 4, 2, 24 COLVM. 4, 17, 8 PLIN. nat. 2, 36. 161 ingens hic pugna litterarum -aque volgi. STAT. Theb. 4, 483 QVINT. inst. 1, 1, 1. 1, 6, 25. 9, 2, 35 *al.* TAC. dial. 36 hist. 3, 57 ann. 1, 64. 4, 25 *et saepe.* PLIN. epist. 3, 19, 4 SVET. Claud. 25. MAR. VICTORIN. defin. p. 32, 2 nos tamen non aliter neque -a, sed cum pari praeceptione definitionem iure dicemus. -a *ad verbum solum referendum est:* VARRO ling. 8, 66 negant ullum casum duobus modis debuisse dici, quod f i t -a (CIC. off. 1, 49 quod -a fit a plerisque. LVCR. 3, 690 quod fieri totum -a manifesta docet res. 4, 1088 QVINT. inst. 9, 4, 24). VARRO ling. 9, 69 cum origo nominatus ostenderet -a. CIC. orat. 191 -aque a c c i d e r e (epist. 12, 18, 2 utrumque -a accidit. QVINT. inst. 8, 6, 3. VARRO rust. 1, 20, 2 nec non -a [nontra *cod.*] si incidit. SEN. epist. 53, 7 -a evenit in his morbis, quibus afficiuntur animi. PLIN. nat. 2, 163 -a evenire. TAC. ann. 4, 29 PLIN. epist. 4, 17, 4 FRONTO p. 220, 5 N. MACR. sat. praef. 1, 1 si -a eveniret [*oppos.* ex sententia]. CARM. ad senat. 52 omne quod est nimium, -a cadit). CIC. Cato 84 quod -a decuit. fin. 4, 1 omittamus -a omnino velle aliquid. Att. 10, 8, 2 id ego -a puto (PLIN. epist. 1, 20, 7). MANIL. 3, 679 omnia in adversum flectat -aque revolvat. SEN. benef. 5, 19, 7 -a oppone (GELL. 14, 3, 3). QVINT. inst. 9, 2, 49 quod idem -a valet (3, 7, 25). 9, 3, 36 nec solum in eodem sensu, sed etiam in diverso eadem verba -a sumuntur. 9, 4, 72 quod e s t -a (*i. contrarium*) saepe etiam decet (*cf.* 8, 6, 25. PAVL. FEST. p. 370 'vel' colligatio quidem est disiunctiva ... earum *rerum*, quae non sunt -a. QVINT. decl. 328 p. 288, 4 hoc adeo non valet ad probationem tanti criminis, ut -a sit. TAC. hist. 2, 97 sed experimentum -a fuit. 3, 18 ubi fortuna -a fuit. LAMPR. Alex. 25, 1 huius imperium incruentum quidam litteris tradiderunt, quod -a est. AVSON. 409, 26. FVLG. myth. 2, 3 quod -a sit veritati. PAVL. NOL. epist. 24, 15 quod in agone terreno -a est. BOETH. cons. 5, 4, 71 quod totum -a est. CASSIOD. in psalm. 52, 7 in peccatoribus vero -a est). TAC. hist. 1, 65 si fortuna -a daret (*i. adversa eveniret.* ann. 15, 13). 4, 86 cuius disparem mitioremque naturam -a interpretabatur (*cf.* ann. 13, 47 ingenium eius in contrarium trahens). ann. 6, 1 quia -a destinaverat. 14, 31 quod -a vertit, adeo ut *eqs.* FRONTO p. 214, 15 N. mihi omne -a videtur (PAVL. dig. 50, 16, 240 aliis -a videbatur). PAVL. dig. 39, 2, 18, 10 nisi forte id -a se habeat. VLP. dig. 26, 5, 12, 1 quamvis enim -a sit apud Celsum et apud alios plerosque relatum. CASSIOD. var. 6, 2, 3 nisi -a specialiter a principe caveatur. *res contraria non exprimitur:* VARRO ling. 10, 52 primo genere ab impositione ad naturam proficiscimur, in secundo -a, in tertio ab utroque. 10, 53. 54 unde tum ratio analogiae debeat ordiri, utrum ab singulari re in multitudinem an -a. rust. 1, 6, 4 in collibus humilibus societas maior cum campestri fructu quam cum montano, in altis -a. 1, 13, 6 quae non sunt pleraque -a (3, 2, 4 quae illic omnia -a. CIC. fin. 4, 40 quod totum -a est. SALL. Iug. 85, 21). 2, 1, 16. 2, 11, 2 quod lac melius est a valentibus et ab his quae nondum veteres sunt, quam si est -a. 3, 6, 1 *pavones* aliquanto pauciores esse debent mares quam feminae, si ad fructum spectes; si ad delectationem, -a. frg. Serv. Aen. 1, 108 qui ab Sardinia Siciliam aut -a petunt. CIC. inv. 2, 46 quae -a omnia uterque (*i. accusator et defensor*) ... torquere ad suae causae commodum debebit. orat. 143 illi dicere melius quam praecipere, nos -a fortasse possumus. fin. 3, 54 Att. 9, 12, 4. 16, 7, 7 Antonii edictum legi a Bruto et horum -a. epist. 10, 20, 1 modo enim, quae vellemus, ..., modo -a nuntiabantur. SALL. Iug. 88, 2 quid boni utrisque aut -a esset. HOR. epod. 1, 6 quibus te vita si superstite iucunda, si -a, gravis. CELS. 7, 5, 2 si retrorsus quam si -a eximatur *sagitta.* PLIN. nat. 17, 242 fiunt ... e caprifico fici aut -a. QVINT. inst. 1, 5, 45 in quibus patrium pro possessivo dicitur vel -a. 2, 4, 21 de ordine laudis -aque, ..., praecipiemus suo tempore. 3, 7, 2 laudare testem vel -a. 7, 2, 15. 8, 6, 19. PLIN. epist. 8, 7, 1 nam tu magister, ego -a. LABEO dig. 24, 1, 64 si verum divortium fuisset, ratam esse donationem, si simulatum, -a. POMPON. dig. 21, 2, 27 PAVL. dig. 41, 3, 4, 19 *al.* TERT. pudic. 9 malumus in scripturis minus ... sapere quam -a. *adiectivum vel adverbium negatur:* CIC. inv. 1, 26 neque benevolum neque attentum neque docilem efficit, aut, ..., ut -a sit, facit. 1, 35 pudens, patiens an -a. *ibid.* felix, clarus an -a. 2, 54. 70 rectene an -a fecerint? (QVINT. inst. 6, 4, 4). de orat. 2, 330 caute an -a demonstrata res sit. part. 17 ac. 2, 103. fin. 3, 50 ut essent eorum alia aestimabilia, alia -a, alia neutrum. off. 2, 8. SEN. epist. 78, 13 levis est dolor, si ...; -a, si *eqs.* QVINT. inst. 2, 5, 15 sit sapienter usus aut -a.

D ***de infesto animo*** *et omni adversandi modo:* **1** *generatim:* ENN. ann. 444 cum spiritus austri imbricitor aquiloque suo cum flamine -a ... fluctus extollere certant. PLAVT. Cas. 253 adversere -a. Epid. 547 compellabo. :: orationis aciem -a conferam. Mil. 190 eum -a vincat iureiurando suo. 198 quem dolum doloso -a conservo parem. Rud. 693 malitiae lenonis -a incedam. AFRAN. com. 91 facunde -a causaris patrem. CATO orig. 95[b] summa vi -a n i t i t u r (CIC. Sest. 103 Tusc. 1, 50 VERG. Aen. 5, 21 obniti -a. OV. met. 4, 361 MANIL. 1, 309 TAC. ann. 14, 5 *al.*). RHET. Her. 4, 36, 48 non -a tenuiter et nugatorie r e s p o n s u m? (VITR. 7, 5, 7 -a respondere non est ausus. APVL. apol. 73. *cf. p. 739, 35 sqq.*). CIC. inv. 2, 125 an ab se ... -a c o n t e n d i

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

neget (Caecin. 65. VERG. Aen. 5, 27 cerno te tendere -a. 9, 765. 792 LIV. 3,15,2. 27,8,10 VAL. FL. 1,835. TAC. ann. 3,10 *al.*). CIC. inv. 2,143 leges ex se non ex eius, qui -a commiserit, utilitate spectari oportere. Quinct. 47 cum qui -a pugnent video (S. Rosc. 137 Verr. 3,107 Att. 1, 14, 5. LVCR. 1,780 quod -a pugnet et obstet. 2,280. 794. 6,98 -a pugnantibus ventis. OV. met. 2, 434 SEN. epist. 78, 15. VAL. FL. 8, 372 maria obvia -a saevaque pugnat hiems). CIC. leg. agr. 2, 40 quod disputari -a nullo pacto potest (Flacc. 51 de orat. 1, 85 ac. 2, 40 fin. 2, 2. VITR. 3, 1, 6 mathematici vero -a disputantes ea re. QVINT. inst. 2, 15, 26). CIC. ac. 2, 46 auxilia totidem sunt -a comparanda (PLIN. nat. 10, 205 -a auxiliantur velut adversus communem hostem. VAL. FL. 7, 506 nullus succurrere -a ingrato queat). CIC. Tusc. 1, 55 ego ... facile sum passus ne in mentem quidem mihi aliquid -a venire. epist. 3, 8, 5 disputabant, ego -a disserebam (TAC. ann. 2, 33. 2, 77. 11, 24 *al.*). VOLCAC. carm. frg. 1, 4 -a si quis sentiat (SEN. benef. 4, 21, 5 turbam -a sentientium. clem. 1,15,5 QVINT. inst. 2, 17, 40. 3, 1, 5 *al.*). CATVLL. 62, 6 consurgite -a (SEN. Phaedr. 1064 -a feroci natus insurgens minax vultu. SIL. 1, 591 haud ulli -a fiducia [*sc. est*] surgere vento). LVCR. 1, 67 obsistere -a (QVINT. decl. 333 p. 314, 10 utilitatibus publicis -a restitissem. COMM. apol. 973 neque gens ulla quidem poterit resistere -a. *cf.* 911. ACT. Petr. 18 -a resistere ei et carminibus magicis eius). LVCR. 2, 1043 accingere -a. 4, 717 ut nequeant -a durare feroces. 5, 728 -a convincere tendit. CAES. Gall. 1, 18, 3 -a liceri audeat nemo. SALL. Iug. 1, 2 -a reputando. VERG. Aen. 11, 749 -a ille repugnans (EVGRAPH. Ter. Hec. 585 p. 355, 1). LIV. 4, 53, 6 Menenio -a vociferante. 7, 18, 5 plebes -a fremit. SEN. Med. 186 fert gradum -a ferox. clem. 2, 1, 3 quaeque se -a viribus aut animis attollunt. VAL. FL. 7, 307 -a saevus amor ... urguet. SIL. 6, 251 ruentis -a ardore ferae (17, 125 TAC. Agr. 34). STAT. Theb. 8, 693 improbus (*lupus*) erigitur -a. QVINT. inst. 7, 1, 49 cum verba -a sint, de voluntate quaeratur (7, 3, 14 *al.*). 12, 8, 10 quidquid omnino excogitari -a potest. IVV. 6, 644 nil -a conor. 9, 91 -a tamen ille quid affert? TAC. ann. 4, 59 neque ausurum -a Seianum. ITALA deut. 32, 27 (Lugd.) ut non consentiant -a (συνεπιθῶνται, VVLG. superbirent). CLAVD. rapt. Pros. 2, 235 nec nos defendere -a possumus. COD. Theod. 15, 12, 2 (*a. 357*) si quis -a temptaverit. *nota*: CLAVD. 20, 223 nec te tam prona monerem, si -a paterere viros (*i. contrarios viros*). *in medicina*: PLIN. nat. 29, 97 diximus et mellis venenati genera. -a utuntur melle, in quo apes sint mortuae.

2 *speciatim*: **a** *in bello* (*cf. p. 739, 18 sqq.*): PLAVT. Amph. 236 hostes crebri cadunt, nostri -a ingruont. Cas. 50 sibi uterque -a legiones parat. Mil. 3 -a conserta manu. SISENNA hist. 72 Galli -a ... procedunt (PHAEDR. app. 8, 27 prodire -a). VARRO Men. 225 -a concurrere civis ⟨civi⟩. rust. 2, 4, 2 ut caperent arma atque exirent -a (LIV. 30, 10, 10 tamquam exituris -a Romanis. 34, 28, 6. 34, 46, 7 si quis -a egrederetur). RHET. Her. 4, 16, 23 exercitum -a duxit (VERG. Aen. 10, 284 quos ducere -a *possit*. TAC. ann. 13, 37). 4, 39, 51 arma qui -a tulerunt (CIC. div. 1, 81 off. 1, 37. 87 VELL. 2, 28, 4 SIL. 12, 676). CIC. Att. 10, 9, 1 -a (*coni. Schmidt*, tuo *M*) volare dicitur. CAES. Gall. 2, 17, 3 ut reliquae -a consistere non auderent (VERG. Aen. 12, 271). BELL. Alex. 46, 2 -a illo remigante. 60, 3 cum Cassium -a ... acie instruxisse ... videret (TAC. hist. 4, 58 cum Romanae legiones -a derexerint [*i. ex diverso*] aciem). BELL. Afr. 61, 7 munitiones -a facere. BELL. Hisp. 1, 1 quo facilius praesidia -a compararet. 34, 1 simul Caesar castra -a ad oppidum posuit. SALL. Iug. 50, 4 neque -a feriundi ... copia erat. VERG. Aen. 9, 507 telorum effundere -a omne genus Teucri. 10, 308 *aciem* -a in litore sistit. 10, 342. 544 Dardanides -a furit. 12, 887 Aeneas instat -a. CVLEX 315 hinc erat oppositus -a Telamonius heros. LIV. 8, 38, 8 instruunt -a et hostes (9, 37, 3). 27, 42, 8 neminem signa -a efferre vidit. 35, 49, 5 rex -a peditum equitumque nubes iactat. SEN. Oed. 89 tela -a stricta. CVRT. 8, 14, 5 -a Alexander ... invectus est. LVCAN. 4, 772 procurrere -a (VAL. FL. 4, 112 sumptisque occurrere -a caestibus. 4, 194 HOMER. 895. CORIPP. Ioh. 6, 748 currere -a). 4, 210 adversaque tollere -a bracchia. STAT. Theb. 8, 499 saevum sed Tydea -a Pallas agit. 10, 753 obsistere -a. 11, 348 impia -a bella ciet. **b** *in iure*: RHET. Her. 1, 12, 21 -a intercedentibus collegis. CIC. div. in Caec. 64 cum ... -a Q. Caecilius peteret (leg. agr. 2, 91). Verr. 3, 147 tu primus -a vendideras. Caecin. 69 at est aliquando -a iudicatum (off. 3, 77 VLP. dig. 21, 2, 28). QVINT. inst. 4, 1, 8 impares agentium -a ingeniis. decl. 264 p. 78, 25 qui sibi -a testamentum vindicant.

3 *adde haec verba* (-a dico, -a eo *v. s. v.*): agere (*cf. l. 65*): IREN. 1, 24, 4 reliquos omnes principes -a stetisse ei *deo* et -a egisse. facere (*cf. p. 739, 24*): GLOSS. Plac. V 58, 31 -a significat adverbium, ut '-a faciens'. TER. Eun. 624 voluit facere -a huic aegre. PACVV. trag. 282 fac tu mihi -a. LVCIL. 920 facere -a ac persequi. RHET. Her. 2, 16, 23 quid -a facere aut excogitare posset. CIC. inv. 2, 125 Balb. 33 part. 134 LVCR. 4, 348 SEN. contr. 2, 2, 6 STAT. Theb. 9, 838 *et passim*. *deriv. ?* contrafactio. militare: ITALA Rom. 7, 23 (Hil. in psalm. 118 aleph 3) aliam legem in membris meis -a militantem legi mentis meae (ἀντιστρατευόμενον, VVLG. repugnantem). ponere: GLOSS. IV 324, 44 -a positus obnisus. QVINT. inst. 9, 3, 32 etiam in -a positis vel comparativis solet respondere primorum verborum alterna repetitio. 9, 3, 81 -a positum autem vel, ut quidam vocant, contentio (*i.* ἀντίθετον). *cf.* 9, 3, 82. 9, 3, 84 nec semper, quod adversum est, -a ponitur. 9, 3, 102. 9, 4, 18 in contionibus quidem etiam similiter cadentia quaedam et -a posita deprehendas (AVG. civ. 11, 18 antitheta ... quae latine ut appellentur opposita vel, quod expressius dicitur, -a posita. ISID. orig. 2, 21, 5 sent. 1, 9, 5). QVINT. inst. 12, 2, 5 de aequo, iusto ... deque iis, quae sunt -a posita. TAC. Agr. 11 posita -a Hispania. TERT. mart. 4. LACT. opif. 8, 11 universa quae -a sunt posita tueamur. SACERD. gramm. VI 499, 8 palimbacchius dicitur quod bacchio -a ponitur. CASSIOD. Ios. antiq. 12, 5 ex petra autem -a positi montis. DIONYS. EXIG. Procl. or. 13 quae -a poni ad appretiationem possit. *deriv.* contrapositio. (*cf.* opponere -a *p. 740, 22*) scribere: THEOD. MOPS. in Tit. 1, 13 qui -a christianum dogma -a scripserunt. *aliter v. sub* contrascribo. sistere: VERG. Aen. 11, 873 sustentare valet telis aut sistere -a. ITALA prov. 3, 15 (Vind.) non -a sistit illi quiquam nequ⟨am⟩ (ἀντιτάξεται, VVLG. omnia huic non valent comparari). I Petr. 5, 5 (Ps. Cypr. ad Novat. 13) dominus superbis -a sistit (VVLG. resistit). PASS. Tarach. 8. *nota*: THEOD. MOPS. in Gal. 6, 13 e contrario sua illi -a sistit. CORIPP. Ioh. 6, 481 quis praecepta iubentis certa dei superare queat vel sistere -a? (3, 207. 4, 28). stare: VERG. Aen. 7, 374 Latinum -a stare videt. 10, 358 stant obnixa omnia -a. SEN. suas. 4, 2 sane durus steterit, an placidus affulserit Sol. SEN. Oed. 962 at -a truces oculi steterunt (PLIN. nat. 10, 11 cuius acies *oculi* firma -a stetit). epist. 78, 15 si -a steteris et obniti volueris. LVCAN. 10, 134 stat -a fortior aetas. PERS. 5, 96 stat -a ratio et secretam garrit in aurem. PLIN. nat. 2, 107 -a stare et contueri. STAT. Ach. 2, 147. MART. 1, 53, 12 stat -a dicitque tibi tua pagina. QVINT. decl. 258 p. 54, 10 IVV. 3, 290 TAC. hist. 4, 24 ann. 16, 30 *et passim*. venire: LVCIL. 864 nunc tu -a venis. CIC. Verr. 3, 107 si de litteris corruptis -a venit, si -a, omni ratione pugnavit. Tusc. 1, 55 *v. p. 741, 13*. VERG. Aen. 11, 145 -a turba Phrygum veniens. LIV. 7, 39, 17 ni venire -a exercitum dictatoremque adversus se ... audissent. VAL. FL. 4, 137 MART. 14, 62, 2. QVINT. inst. 6, 3, 95 cum ab eo miles nescio quid improbe peteret et veniret -a Marcianus. IVV. 1, 160. PELAG in Rom. 3 p. 658[B] quomodo postea -a venit dicens. AVG. civ. 20, 1 soliloq. 1, 15, 28 c. Iul. op. imperf. 1, 98. COD. Theod. 16, 2, 40 (*a. 412*) si quis -a venerit, ..., exilio ... uratur. CORIPP. Ioh. 6, 651 funera per latos -a venientia campos (*i. occurrentia*). *al.* *nota*: TAB. devot. Audollent 98, 6 (= CORP. XIII 7554) quisquis contra Rubrium ... si qui -a veniet.

E ***cum aliis coniunctionibus vel adverbiis coniunctum***: et -a: VARRO ling. 9, 41. 9, 99 rust. 1, 40, 2 CIC. inv. 2, 48 Sull. 21 Balb. 51 Phil. 2, 38 orat. 20. 127 LVCR. 1, 1000. 6, 1095 SEN. epist. 82, 14 SIL. 3, 570 QVINT. inst. 3, 8, 32. 5, 10, 19. 48 SVET. Cal. 51 Tit. 7 CELS. dig. 46, 3, 71, 2 CORP. X 8131, 8 *et passim*. -aque: RHET. Her. 4, 3, 6 CIC. Flacc. 26 dom. 88 Marcell. 20 de orat. 2, 135 fin. 3, 20. 51 epist. 1, 9, 22 PLIN. nat. 2, 161. 177 QVINT. inst. 1, 5, 16. 1, 12, 4. 4, 1, 73 *al.* ac (atque) -a: VARRO ling. 9, 25 ac -a. VOPISC. quatt. tyr. 1, 3 atque -a. nec -a: SIL. 14, 358 QVINT. inst. 10, 2, 22 MARCIAN. dig. 32, 65, 5 *al.* vel -a: QVINT. inst. 5, 10, 40. 7, 2, 15. 9, 4, 96 SVET. Galba 3 GAIVS inst. 3, 112 POMPON. dig. 24, 1, 31, 3 MART. CAP. 5, 468 *al.* sive -a: VARRO rust. 2, 1, 3 VLP. dig. 27, 3, 1, 21. aut -a *cf. vol. II p. 1574, 40 sqq.* (*adde*: VARRO rust. 2, 1, 22). -a autem *v. vol. II p. 1593, 49 sqq.* sed -a: CIC. Flacc. 26 quod ... non modo non postulo, sed -a ... vos oro. de orat. 3, 67. 93 non quo ... sed -a. Brut. 3 ac. 1, 35 fin. 1, 50 Att. 9, 15, 3 CATVLL. 13, 8 SALL. or. Phil. 1 LIV. 45, 18, 1 SEN. Oed. 766 epist. 32, 4 SIL. 12, 587 PLIN. epist. 1, 10, 12 VLP. dig. 29, 2, 30, 8 *al.* [-a *i. q. sed*: VERG. Aen. 3, 684 *del. Heyne*]. -a vero: VITR. 2, 9, 8. 3, 3, 11. 6, 1, 3 CELS. 3, 6 PLIN. nat. 16, 192. 33, 23 GAIVS inst. 3, 113 GELL. 13, 21, 14 APVL. met. 9, 3 HIL. myst. p. 14, 2 MART. CAP. 7, 762. 9, 940. ISID. sent. 2, 36, 4 at vero -a (*cf. vol. II p. 1010, 19 sqq.*). immo -a: CIC. Verr. 4, 29 immo vero -a. SEN. dial. 4, 27, 2. 6, 5, 6 epist. 23, 3. 119, 9 PAVL. dig. 14, 2, 10, 1 APVL. apol. 103. quin -a: LIV. 6, 37, 8 quin -a patricios aliquot damnatos post tribunatum, neminem plebeium. 7, 5, 2. 31, 31, 9. 35, 26, 10. 37, 15, 3 SIL. 14, 186. -a tamen: HOMER. 416 -aque tamen. 1060 IVV. 9, 91. OPTAT. 2, 23 p. 60, 7 et tamen -a. at -a *v. vol. II p. 1003, 59 sqq.* (*996, 18*). atqui -a: APVL. apol. 21. an -a: VARRO ling. 10, 54 utrum ... an -a. CIC. nat. deor. 1, 2. LVCR. 1, 113 an -a. GAIVS dig. 44, 2, 15 utrum meam esse hereditatem pronuntiatum sit an -a. quod -a (*cf. quod si*): VARRO ling. 6, 77 a poeta fabula fit, non agitur, ab actore agitur, non fit. -a imperator quod dicitur res gerere, in eo neque facit neque agit, sed gerit. CIC. Lael. 90 quod -a oportebat delicto dolere, correctione gaudere. LVCR. 1, 82 quod -a saepius illa religio peperit scelerosa ... facta. si -a: VARRO ling. 9, 10 -a si quis (*praecedit* si quis). rust. 1, 16, 5 ne quis de fundo exeat ... si quis -a exierit. SIL. 17, 515 QVINT. inst. 11, 3, 67. PLIN. paneg. 67, 5 si tu ceteros praestitisses, si -a. VLP. dig. 11, 7, 14, 15 PAVL. dig. 5, 1, 28, 1 *al.* TERT. nat. 2, 4 PAVL. NOL. carm. 10, 331. LVCR. 1, 521 si nil esset quod inane vocaret, ...; nisi -a corpora certa essent. *in comparatione*: -a quam: CIC. inv. 2, 136 qui -a quam scriptum sit, aliquid probari velit. Cluent. 12 -a quam fas erat (LACT. inst. 5, 8, 5). Pis. 18 -a

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

quam ipse censuisset. Caecin. 67. de orat. 2, 86 -a quam deceat (AMM. 28, 1, 43 -a quam oportuerat). leg. 2,11 quom -a fecerint quam polliciti . . . sint (*cf.* RHET. Her. 4, 3, 6). Ov. ars 2, 182 si -a quam rapit unda nates (Pont. 3, 7, 8). LIV. 30, 10, 4. 30, 19, 9 SEN. dial. 5, 6, 5 PLIN. nat. 10, 149. 11, 72. 22, 137. SIL. 15, 107 omnia -a experienda manent quam spondet blanda Voluptas. QVINT. decl. 271 p. 110, 11 -a quam existimat. TAC. ann. 3, 69 VLP. dig. 43, 24, 1, 5 *al.* GELL. 1, 3, 19 -a quam licet. ARNOB. nat. 6, 15 MAR. VICTORIN. in Gal. 2, 18. VEG. mil. 1, 26 -a quam expedit. RVFIN. hist. 5, 1, 27 *al.*

-a atque (ac) *cf. vol. II p. 1080, 55 sqq.* ut . . . sic (ita) -a: CIC. de orat. 1, 198 ut apud Graecos . . . sic in nostra civitate -a. QVINT. inst. 9, 3, 39 ut haec in unum congeruntur, ita -a illa dispersa sunt. adeo . . . ut -a *et sim.*: LIV. 25, 9, 7 in cetera adeo nihil ab eo intenta cura est, ut -a pro argumento fuerit *eqs.* 30, 34, 5 adeo non sustinebant, ut -a etiam. SEN. benef. 4, 1, 2 nat. 4, 2, 10. 6, 2, 7 QVINT. decl. 328 p. 288, 4. SEN. nat. 2, 26, 7 adeo res ista non adfert ullam moram quam -a causa ignium fit. LIV. 6, 31, 4 tantum afuit, ut civilia certamina terror externus cohiberet, ut -a eo violentior potestas tribunicia inpediendo dilectu esset. *in proverbio*: auro -a (*cf. p. 751, 35*): PLAVT. Curc. 201 auro -a cedo modestum amatorem. 202 -a aurichalco (Mil. 658 Pseud. 688). Epid. 411 non carust auro -a. Mil. 1076 -a auro alii hanc vendere potuit operam. Truc. 538 auro -a constat filius (*cf.* CAECIL. com. 48 ferre possum . . . iniuriam, nisi -a constat contumelia). *cum aliis praepositionibus coniunctum*: a -a: ITIN. Silv. 12, 8 *bis.* SORAN. p. 91, 4 a -a sedere debet. de -a: *i. e regione*: ITIN. Silv. 2, 7. 5, 4. 12, 4. 21, 4. CHIRON 391 alii vero urent eos decontra in articulis palmatim. CORP. IV 548 tu de -a rog(are) deb(es) Artor(ium). e -a *cf.* ex. in -a: ITALA num. 33, 44 Luc. 8, 22. 19, 30 AVG. gen. ad litt. 12, 27. *v. p. 739, 1 sqq.* *per ellipsin*: CIC. off. 3, 55 Diogenes -a (*sc. dixit. cf.* VERG. Aen. 1, 76 Aeolus haec -a. 6, 544 Deiphobus -a. 7, 552. 9, 92 filius huic -a. 10, 896. 12, 807. Ov. met. 5, 30 ille nihil -a [12, 232 VAL. FL. 6, 488]. PHAEDR 1, 1, 6. 1, 2, 28. 5, 10, 7 cui senex -a latrans. LVCAN. 6, 605 SIL. 2, 493. QVINT. inst. 2, 17, 15 multa Critolaus -a. 7, 2, 26. PLIN. epist. 5, 9, 6 alii -a. 7, 6, 4 *al.*). CIC. Att. 2, 22, 2 aiebat illum primo sane diu multa -a, ad extremum autem manus dedisse. 9, 2ᵃ, 1 nefas esse approbare. certe; -a igitur? 'di', inquis, 'averruncent'. 9, 14, 2 neminem tamen se violaturum, nisi qui arma -a. 12, 46, 1 quid ergo? inquies: nihil litterae? in hac quidem re vereor ne etiam -a; nam essem fortasse durior. VERG. Aen. 11, 222 multa simul -a variis sententia dictis pro Turno. 12, 597 ut tectis venientem prospicit hostem . . . nusquam acies -a Rutulas, nulla agmina Turni (STAT. Theb. 3, 403 qui -a quantique duces. 7, 240 nondum hostes -a). SEN. contr. 7, 6, 12 -a (*i. ex contraria parte. cf.* 9, 3, 6 suas. 2, 9 QVINT. inst. 7, 3, 33). IVV. 9, 12 omnia nunc -a (*i. mutata*). TAC. Agr. 10 nullis -a terris (*sc. positis*).

II ***praepositio***: **A** ***de loco***, *i. q. ex adverso, e regione* (*cf.* RVFIN. Orig. in num. 27, 9 -a speculam id est in conspectu speculae): PLAVT. Persa 13 qui -a me astat (Pseud. 156 adsistite omnes -a me. LVCR. 4, 712 *gallum* noenu queunt rabidi -a constare leones. APVL. met. 2, 25 mustela -a me constitit. *v. p. 738, 62*). VARRO rust. 3, 9, 7 -a singulas perticas in pariete. 3, 9, 12 -a lumen tenuit (PLIN. nat. 10, 151 si -a lumen . . . purus et uniusmodi perluceat color. 37, 83 falsis *gemmis* -a radios libratis. 37, 95). 3, 9, 17 quae *insula* est . . . secundum Italiam -a montes Liguscos. CIC. ac. 2, 123 qui adversis vestigiis stent -a nostra vestigia quos ἀντίποδας vocatis (PLIN. nat. 5, 56 -a perpendiculum fontis sidere stante). LABER. mim. 73 clipeum constituit -a exortum Hyperionis. LVCR. 4, 156 quamque rem -a speculum ponas (CAES. Gall. 3, 9, 9 Britannia quae -a eas regiones posita est. HYG. astr. 3, 6 fab. 23 p. 54, 12. VVLG. gen. 15, 10 utrasque partes -a se altrinsecus. III reg. 7, 4 *columnas* -a se invicem). 5, 708 donique eum (*i. solem*) -a pleno bene lumine fulsit (*i. luna*). 6, 715 quia sunt aestate aquilones ostia -a (*i. Nili. cf.* 6, 725). CAES. Gall. 4, 20, 3 regiones, quae sunt -a Gallias (5, 13, 1 civ. 1, 56, 3. 3, 23, 1). 5, 13, 6 tertium *latus* est -a septentriones (VITR. 6, 6, 5 -a orientem [ACT. Arv. a. 101 I 15]. SEN. nat. 5, 10, 1 -a ortum [PLIN. nat. 17, 22]. COLVM. arb. 20, 1 -a solem orientem [SVET. Aug. 94]. MELA 2, 79 -a occidentem. PLIN. nat. 6, 85 -a meridiem. PALLAD. 3, 24, 6 -a austrum [VVLG. exod. 36, 23]. AMM. 21, 15, 2 -a occiduum latus. 23, 6, 64 -a orientalem plagam [VVLG. num. 21, 11. Ios. 18, 16 -a septentrionalem plagam. 19, 8]. VVLG. num. 8, 2 -a boream. Ios. 13, 3 -a aquilonem. act. 8, 26 -a meridianum. *et similia*). CAES. civ. 3, 28, 1 nostrae naves . . . -a Lissum in ancoris constiterunt. 3, 63, 4 -a mare transversum vallum. BELL. Afr. 56, 1 ballistis . . . ante frontem castrorum -a oppidum collocatis. VERG. Aen. 1, 13 Karthago, Italiam -a. 5, 124 saxum spumantia -a litora. PROP. 1, 15, 37 -a magnum potes hos *oculos* attollere solem (OCTAVIA 841 SEN. epist. 71, 34. VVLG. gen. 18, 16 direxerunt oculos -a Sodomam [κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον]. exod. 3, 6 aspicere -a deum [κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ]. IV Esdr. 11, 36 conspice -a te. III reg. 18, 43 prospice -a mare. I reg. 4, 13 -a viam spectans [OROS. hist. 1, 2, 25 *al.*]). Ov. met. 14, 17 Messenia moenia -a. 14, 47 oppositumque petens -a Zancleia saxa Rhegion. LIV. 3, 26, 8. 37, 9, 8 -a Abydum. VITR. 1, 6, 4. 2 praef. 1 incessit -a tribunal regis (VVLG. II reg. 15, 23 populus incedebat -a viam [ἐπὶ πρόσωπον]). 2, 10, 1 montis iugum . . . pertingit circumitionibus -a fretum (*sc. Siculum*). *in architectura*: VITR. 3, 2, 3 columnas autem -a antas angulares duas (3, 2, 6. 3, 5, 15. 4, 2, 4. 5. 4, 7, 2 *et passim.* 10, 15, 2 triplici materia alternis se -a subscudibus inter se coagmentata). VITR. 9, 1, 10 Iovis autem placidioribus gradibus scandens -a mundi versationem (9, 1, 15 -a rotae versationem nihilominus adversus itinera perficere). 9, 7, 4. 9, 8, 10 -a centrum. CELS. 4, 1 *vulva* -a mediam alvum orsa. 4, 14 frictione uti . . . leniter -a pulmonem. 4, 15 quidam etiam -a id scalpello aperiunt. 7, 4, 3. 7, 5, 1 -a mucronem caro inciditur. 7, 7, 4 in sedili -a medicum is homo collocandus est (COLVM. 9, 5, 1 sedes apium collocanda est -a brumalem meridiem). 7, 7, 15 atramento notare eas *venas* -a tempora (*cf.* CHIRON 44 -a coxae commissuram . . . cutem pertundes. 633 -a venam *al.* 643. 703. VEG. mulom. 2, 22, 1 -a causam ipsam cutem aperito). 8, 4 p. 334, 24 fere -a id dolor est. SEN. nat. 1, 5, 9 semper arcum -a solem excitari (PELAGON. 52 -a solem . . . siccas). COLVM. 7, 3, 8 ea *stabula* poni debent -a medium diem. MELA 2, 99. 102. 110 PLIN. nat. 3, 81. 85 *al. nota*: PLIN. nat. 11, 144 qui -a comminationem aliquam non coniverent. PLIN. nat. 18, 326 -a mediam faciem meridies et a vertice septentrio erit (*cf.* VVLG. gen. 50, 13 -a [κατέναντι] faciem Mambre. Iudith 4, 5 -a [ἀπέναντι] faciem campi magni. I Macc. 5, 52. Ier. 13, 26 nudavi femora tua -a faciem tuam [ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου]. Ezech. 45, 7. *cf.* Sirach 22, 21 caementa sine impensa posita -a faciem venti [κατέναντι ἀνέμου] non permanebunt. *et saepe*). PLIN. nat. 18, 363 cum terrestres volucres -a aquam clangores dabunt. VAL. FL. 4, 94 qui nubila -a balteus undantem variat mortalibus arcum. SIL. 13, 610 subigit saxum -a ardua montis (14, 352 puppis . . . traxisse ferunt -a ardua. *cf.* FAVST. REI. grat. 1, 8 p. 25, 3 velut -a ardui montis ascensum ad virtutis viam reditur). TAC. hist. 2, 17. ann. 3, 1 Corcyram insulam advehitur, litora Calabriae -a sitam. PLIN. epist. 2, 17, 5. 6, 31, 16 -a haec alia super alia deiecta *saxa* ipso pondere manent. SVET. Aug. 44. PROC. dig. 41, 1, 56 pr. insula est enata . . . -a frontem agri mei (*cf.* VVLG. lev. 8, 9). TERT. orat. 16 assidere sub conspectu -aque conspectum *dei* (HYG. astr. 3, 12 *Heniochus* caput habens -a Vrsae maioris aspectum). SOL. 24, 8 qua Africam -a versus est *Atlas.* 56, 14 Fortunatas insulas certe -a laevam Mauretaniae accepimus iacere. AMM. 24, 3, 13 *arbores* -a se vicissim nutantes. PELAGON. 85 intepescat -a focum potio (*Hipp. 151* πρὸς λαμπρὸν χλιάνας. *cf.* MISC. Tir. p. 50, 20 contra foco vel solem. GREG. TVR. vit. patr. 2, 3 *reliquias* -a ignem siccare coepit). HYG. astr. 4, 13 solem . . . -a mundi motum currere (*cf.* ELEG. in Maecen. 1, 132). HIER. epist. 64, 16 post tergum in superhumerali -a pectus et stomachum. VVLG. num. 21, 20 in vertice Phasga quod respicit -a desertum (κατὰ πρόσωπον. III reg. 7, 30 -a se invicem respectantes). III reg. 8, 44 orabunt te -a viam civitatis. IV reg. 1, 13 curvavit genua -a (κατέναντι) Eliam. I par. 26, 16 custodia -a custodiam. II Esdr. 3, 16 usque -a sepulcrum David (ἕως κήπου τάφου. 3, 26). Sirach 26, 15 -a (κατέναντι) omnem palum sedebit, et -a (ἔναντι) omnem sagittam aperiet pharetram (Matth. 27, 61 sedentes -a [ἀπέναντι] sepulcrum. *al.*). act. 27, 7 vix devenissemus -a (κατὰ) Gnidum. 27, 14 misit se -a ipsam ventus typhonicus.

B ***i. q. adversus, praeter,*** **παρά** (*opp. secundum. cf. p. 748, 29 sqq.*): RVT. RVF. hist. 13 -a consuetudinem (VARRO ling. 9, 13 CIC. Quinct. 9. 28 Verr. 4, 38. 131. 142 CELS. 1, 3. 2, 2 *et passim*). VARRO ling. 9, 16 -a ratione⟨m⟩ (VITR. 10, 16, 12 -a machinarum rationem. PLIN. epist. 7, 23, 1 ne tibi -a rationem aetatis tantum laboris iniungas. CONSENT. gramm. V 348, 11 pleraque auctoritas -a rationem inmutavit. IVLIAN. dig. 9, 2, 51, 2 -a rationem disputandi. AVG. civ. 8, 17 MART. CAP. 3, 308). VARRO ling. 9, 88 -a . . . analogiam. 10, 78 quaedam verba -a usum veterem inclinata. rust. 1, 11, 1 -a rem familiarem ac fructum. frg. Gell. 16, 16, 4 -a naturam (CIC. fin. 3, 18. 31. 5, 54 nat. deor. 2, 44 div. 2, 51. 96 SALL. Catil. 2, 8 *et passim.* NOT. Tir. 42, 77). RHET. Her. 4, 51, 64 -a valetudinem suam (CIC. Mur. 47 -a valetudinis commodum). CIC. inv. 1, 26 -a praecepta (SALL. hist. frg. 3, 98 SEN. epist. 3, 2 *et saepius*). 2, 52 -a voluntatem (S. Rosc. 60 Verr. 2, 155. 4, 39 Mur. 42 Sull. 32 de orat. 3, 138 Att. 1, 13, 2 CAES. Gall. 7, 35, 6 civ. 3, 102, 7 LIV. 6, 40, 5 SEN. dial. 5, 8, 7 SVET. Tib. 12 *et saepe*). Quinct. 94 -a nutum dicionemque Naevii (Att. 14, 10, 1 -a Caesaris nutum). S. Rosc. 100 -a morem maiorum (Caecin. 2 dom. 68 SALL. Catil. 11, 5. SEN. dial. 6, 1, 2 -a bonum morem. TAC. ann. 1, 19. 3, 26 *al.* SIDON. epist. 1, 11, 5 -a rigorem civici moris). Verr. 1, 12 -a omnium instituta (4, 131. 142 Manil. 60 TAC. hist. 2, 69 ann. 2, 59 *al.*). 6, 34 -a omnes divinas atque humanas religiones (dom. 109 nat. deor. 2, 11 CAES. civ. 3, 28, 4 TAC. ann. 1, 73). *ibid.* -a auspicia (dom. 40 har. resp. 48 Vatin. 5 prov. 46 Phil. 5, 8 *al.*). Catil. 2, 27 -a urbis salutem (prov. 45 CAECIN. Cic. epist. 6, 7, 2. Ov. met. 6, 477 perque suam -aque suam petit ipsa salutem). Mur. 7 me tibi -a honorem L. Murenae . . . tantum debuisse. Pis. 8 -a auctoritatem huius ordinis (Phil. 2, 48. Cato 11 -a senatus auctoritatem. Att. 9, 7, 5 -a omnium antiquorum auctoritatem. HIRT. Gall. 8, 52, 3 SALL. or. Phil. 22 PAPIN. dig. 26, 7, 39, 6). Planc. 90 -a rem publicam (Phil. 2, 48. 10, 22 de orat. 2, 172 LIV. 3, 21, 2). Phil. 8, 28 -a suam dignitatem. Brut. 117 -a . . . testimonium. parad. 4 -aque opinionem omnium (CAES. Gall. 3, 9, 6. 6, 30, 1. 7, 56, 3 SALL. Iug. 75, 9 LIV. 2, 56, 2 SEN. dial. 9, 13, 3 *al.*).

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

fin. 5, 63 -a utilitatem (Liv. 6, 40, 5 Amm. 16, 11, 7). div. 2, 25 -a fatum (Verg. Aen. 7, 584 -a fata deum. Sen. nat. 2, 37, 2). off. 1, 19 -a officium (1, 32. 3, 43 Q. Cic. pet. 47). Att. 3, 24, 2 -a tanta commoda (epist. 13, 12, 2 -a suum commodum. Plin. epist. 9, 37, 1). 7, 12, 3 -a meum consilium (8, 3, 3). 9, 7, 5 -a ... meum iudicium. Caes. civ. 1, 6, 7 -a omnia vetustatis exempla. Hirt. Gall. 8, 40, 1 -a expectationem omnium (Sen. contr. 2, 1, 1 Sen. dial. 4, 31, 2). Sall. Iug. 20, 1 -a timorem animi. 28, 1 -a spem (88, 1. Liv. 4, 56, 2 -a spem omnium. 6, 25, 5. 24, 45, 3 Sen. contr. exc. 8, 1 Tac. hist. 1, 71. 4, 76. Amm. 24, 4, 19 -a sperata). Sall. Iug. 33, 1 -a decus regium (72, 2. Tac. hist. 1, 77 quaedam ex dignitate rei publicae, pleraque -a decus. 1, 82 ann. 2, 55). 46, 5 -a belli faciem ... pecora cultoresque in agris erant. hist. frg. 3, 96 -a spectatam rem. Verg. Aen. 7, 583 -a omina. 10, 9 -a vetitum (Svet. Iul. 43 Claud. 38 Avg. civ. 14, 17). Epiced. Drusi 45 -a sua saecula. Liv. 9, 18, 6 -a nomen Romanum. 24, 45, 3 -a ... votaque eius (Apvl. met. 11, 28 Spart. Hadr. 9, 1. Corp. V 4526 -a votum posuit. 5202. 6045. 6175 *et persaepe*). 34, 26, 6 -a omnium consensum. Sen. dial. 2, 19, 2 nos cura angit aliquid -a animum audiendi (Tac. dial. 13 necessitas cotidie aliquid -a animum faciendi). 9, 3, 7 aquas -a difficultatem locorum educere. nat. 4, 2, 20 ut nives flumina possent -a aestatem magna producere. Colvm. 5, 5, 19 -a iniuriam ventorum ferarumque. Plin. nat. 2, 154 memoriam extendens -a brevitatem aevi. 7, 180 filio incolume viso -a nuntium falsum. 13, 126 -a famam (Tac. ann. 15, 49 -a famam sui principium tanti facinoris capessivere). 21, 153 -a sententias eorum gravissimi viri auctoritas movet. Qvint. decl. 338 p. 335, 5 -a maternos gemitus contentus es alterius parentis neglegentia. Tac. hist. 2, 46 fortes et strenuos etiam -a fortunam insistere spei. 2, 91 Helvidius ... -a studium eius censuerat (Capitol. Ant. 2, 5 -a omnium studia). ann. 12, 59 patres ... -a ambitum Agrippinae pervicere. 14, 37 -a ritum militiae. 14, 44 habet aliquid ex iniquo omne magnum exemplum, quod -a singulos publica utilitate rependitur. Plin. epist. 8, 6, 4 -a maiestatem senatus. Svet. Tib. 14 -a praedicta cadentibus rebus. Serv. gramm. IV 418, 36 -a artem (512, 27 *al.*). Pavl. dig. 44, 4, 1, 1 -a naturalem aequitatem. Paneg. 9, 2 -a haruspicum monita. Ivst. 3, 4, 3 -a praesumptionem suam. Hil. in Matth. 16, 2 -a condicionem hominis quem assumpserat. Veg. mil. 2, 19 -a iustitiam (Rvfin. hist. mon. 16 p. 437C). Hier. epist. 133, 5 -a apostolum vas perditionis. Avg. civ. 6 praef. -a suam conscientiam. 7, 26 -a omnem virorum mulierumque verecundiam. Greg. Tvr. Mart. 1, 36 invitos -a possibilitatem caballorum suorum currere cogi. Not. Tir. 59, 93 -a statuta maiorum. *nota*: Vvlg. Sirach 33, 15 -a (ἀπέναντι) malum bonum est, et -a mortem vita (42, 25 omnia duplicia, unum -a unum). -a *ventum, flumen sim.*: Varro rust. 1, 12, 1 -a ventos (Vitr. 1, 6, 8 plateae -a directos ventos erunt conformatae. Colvm. 7, 3, 12). Caes. Gall. 4, 17, 5 *tigna* -a vim atque impetum fluminis conversa. Vitr. 1, 6, 4 uti ... *Triton* semper -a flatum consisteret. Sen. suas. 2, 17 ponat sane -a caelum castra. Sen. nat. 5, 16, 4 Hannibal et -a solem orientem exercitum nostrum et -a ventum constituit. epist. 122, 19 -a aquam remigantibus. Plin. nat. 7, 83 -a scalas ferebat. 17, 21 -a circium serere. 18, 364 boves ... seque lambentes -a pilum (27, 17 capite -a pilum peruncto. Pelagon. 362 Veg. mulom. 2, 135, 7). *adde*: Hyg. astr. 1 praef. p. 21, 9 cum *sol* -a duodecim signorum ortus eat (Schol. Germ. Sang. p. 221, 3 aliae *stellae* -a caelum et in ortus caeli eunt). -a ea (id) (*in deliciis habet* Nep.): Caes. Gall. 5, 29, 1 compluresque tribuni militum ... existimabant ... -a ea Titurius sero facturos clamitabat. civ. 3, 74, 3 -a ea Caesar neque satis militibus perterritis confidebat. Sall. Iug. 57, 5 -a ea oppidani in proxumos saxa volvere. 85, 1 sed mihi -a ea videtur. Ps. Sall. rep. 2, 10, 9 at hoc tempore -a ea. Nep. praef. 6 -a ea pleraque nostris moribus sunt decora, quae apud illos turpia putantur. Ages. 2, 4. 7, 4 Alc. 8, 4 Con. 5, 4 Epam. 5, 6. 10, 4 Iph. 3, 4 Liv. 2, 60, 1. 3, 57, 1. 4, 52, 6. 21, 20, 6. 44, 43, 5. 41, 24, 8 immo -a ea.

C *de infesto animo et omni adversandi modo* (*opp. pro*): 1 *generatim*: Enn. ann. 563 -a carinantes verba atque obscena profatus. Plavt. Poen. 1355 (*suspect.*) numquid recusas -a me? Acc. trag. 476 ubi nihil -a orationem aequam habuit (*sc. dicere*), adsensit silens. Varro Men. 193 ego vidi servos in armis -a dominos. ling. 6, 18 -a nos coniurarunt (Cic. Verr. 4, 68 coniuratio aliqua Agyrii -a rem publicam facta. Catil. 2, 6 Sull. 12. 70 Caes. Gall. 2, 1, 1 Sall. Catil. 18, 1. 30, 6 *al.*). ling. 9, 1 -a analogiam atque Aristarchum est nixus (Cic. Att. 9, 11a, 2 Sall. Catil. 38, 2 Iug. 35, 8. Sen. epist. 82, 23 obnixam -a te persuasionem humani generis. Edict. imp. Diocl. II 18 si quis -a formam statuti huius conixus fuerit). Varro ling. 9, 19 -a indices repugnant (Lvcr. 1, 693 -a sensus ab sensibus ipse repugnat. 3, 353). 9, 33 pugnant -a naturam (Cic. Verr. 1, 33 pugnare -a me instituisti. 2, 52. 4, 209 Sull. 49. 71 *al.* Plin. nat. 8, 142 proeliati -a resistentes). Rhet. Her. 2, 28, 45 depugnasse -a veritatem. Cic. Quinct. 77 -a tales oratores ... verbum facere conari (Manil. 52). S. Rosc. 110 cum illo -a hos inire consilia (leg. agr. 2, 8 Catil. 1, 18. 3, 20 Caes. Gall. 6, 12, 4). 147 nihil umquam -a rem tuam cogitasse (Verr. 4, 213 leg. agr. 1, 22 Att. 10, 10, 1 Vvlg. II reg. 14, 13). Q. Rosc. 51 resistere ... -a veritatem (Liv. 3, 13, 4 vi -a vim resistunt. Sen. dial. 5, 1, 4 Vvlg. Sirach 4, 32. Optat. 7, 5 p. 176, 17 -a quem ... obstitisse). Verr. 2, 153 qui tueri possit liberum nostrorum pueritiam -a improbitatem magistratuum (prov. 11. Tac. ann. 6, 41 sese -a imbelles regis copias tutabatur). 3, 113 -a rem publicam sensisse eum (Caecin. 79 Mil. 5 Sall. Catil. 26, 4. Sen. contr. 2, 5, 15 -a Latronem sentiebat, Blando accedebat). 4, 7 si qua in re -a rem meam decrevisset aliquid iniuria (5, 138 Flacc. 76). 4, 148 qui -a Apronium licerentur (off. 3, 61). 5, 149 qui pro isto vehementissime -a me declamasset. 6, 39 nullius pudicitia munita -a tuam cupiditatem (har. resp. 15 prov. 41 epist. 4, 14, 3 Sall. Iug. 33, 2 Phaedr. 2, 6, 1 Plin. nat. 15, 19 Tac. Agr. 45 Sol. 27, 41 *al.*). Font. 14 audent -a M. Fonteium inermem consistere (leg. agr. 1, 25 -a vos in contione consistere). Cluent. 88 nihil -a Habitum valere (Rab. perd. 2 de orat. 2, 321 ac. 2, 86 off. 3, 104 Hor. epod. 11, 11 Sen. dial. 11, 5, 5. epist. 113, 27 nisi -a fortuita convaluit. Vvlg. II par. 13, 7 praevaluerunt -a Roboam. 17, 1 invaluit -a Israel. act. 19, 16). Manil. 63 suam auctoritatem vel -a omnis ... defendere (Sest. 51 rem publicam -a improbos cives defendendam. 111. 141 Cael. 63 Pis. 4. 25 nat. deor. 2, 127 div. 2, 46 Tac. ann. 14, 23 *al.*). leg. agr. 2, 49 insidias se posuisse arbitrantur -a Cn. Pompei dignitatem (Vvlg. prov. 1, 18 -a sanguinem suum insidiantur). Rab. perd. 35 res ... suscepta -a rem publicam (Sull. 86 dom. 91 Sest. 49). Catil. 1, 6 ne commovere te -a rem publicam possis (1, 7). Mur. 81 -a quem ... multum omnes boni providerunt (Cael. 22. Sall. Iug. 90, 1 -a tantas difficultates ... providere). dom. 63 vi et armis -a vim decertare (Pis. 77). Sest. 43 contenderem -a tribunum plebis privatus armis? (Phil. 9, 15 fin. 3, 66 off. 1, 110. 2, 71. Catvll. 64, 101 cupiens -a contendere monstrum. Verg. Aen. 5, 370. *cf.* Lvcr. 4, 471 hunc igitur -a mittam contendere causam). Sest. 100 audaces homines ... -a rem publicam incitantur (ac. 2, 144. Deiot. 15 omnium arma -a se unum excitare. Sen. dial. 4, 2, 3 -a Sullae proscriptionem concitatur). Balb. 39 quid ego -a Gaditanos loquar? (de orat. 1, 74 Sen. epist. 82, 7). Planc. 12 ut illius -a te oratione potius quam mea disputem (ac. 2, 47 fin. 2, 43 div. 1, 7 Vitr. 1, 1, 16 Sen. contr. 10, 2, 14. Hier. epist. 50, 2 in utramque partem, hoc est pro iustitia et -a iustitiam disputare). Lig. 9 -a ipsum Caesarem est congressus armatus. Deiot. 42 num quid ad regem -a dignitatem tuam scripserit (Tusc. 2, 4 nat. deor. 1, 37 Att. 13, 38, 1 Vitr. 7 praef. 8). Phil. 2, 24 aliquid -a Caesarem Pompeio suaserim (Cvrt. 3, 2, 18). de orat. 2, 45 quam *orationem* -a collegam censor habuit (3, 213 quam *orationem* in Ctesiphontem -a Demosthenem dixerat. Tusc. 2, 11). 3, 80 -a omne quod propositum sit disserat (ac. 1, 7 Tusc. 5, 32. 84 nat. deor. 1, 11 Colvm. 11, 1, 31 *al.*). fin. 1, 39 conclusum est ... -a Cyrenaicos satis acute. 3, 37 quis -a studia naturae tam vehementer obduruit? (Tusc. 3, 67. Sen. dial. 1, 4, 12 ut -a illam *fortunam* ab ipsa duremur [Qvint. decl. 307 p. 208, 16 -a dolorem aegris durare corporibus. Avg. civ. 19, 6]. 2, 5, 4 -a casus indurata virtus). Cic. ac. 2, 53 totum hoc ... -a vos est (2, 58 neque id est -a nos. epist. 2, 13, 2 quod -a illius existimationem esse vellem. 5, 20, 1. Liv. 2, 15, 2 quod -a libertatem populi Romani esset. Salv. gub. 5, 1 -a eos esse [*i. obesse*] quod agnoverint veritatem. Vvlg. Matth. 12, 30 qui non est mecum, -a me est [ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστιν]. Rom. 8, 31 si deus pro nobis, quis -a nos? *cf.* Corp. X 15). Cic. Tusc. 5, 26 cum maxime -a fortunam glorietur (Vvlg. Is. 10, 15 numquid gloriabitur securis -a eum qui secat in ea?). off. 3, 112 allaturum ad se aliquid -a patrem arbitraretur. Att. 5, 21, 11 possumne -a meum edictum? (Petron. 138 Qvint. decl. 343 p. 356, 20). 11, 9, 2 -a me laborare dicitur. Pvblil. C 36 -a felicem vix deus vires habet. Caes. civ. 1, 35, 5 neutrum eorum -a alterum iuvare (Avg. civ. 3, 18 quid -a illas aquas ... poterant adiuvare?). Bell. Alex. 58, 1 ut -a Cassium ... potentem opponeret dignitatem (Qvint. inst. 7, 7, 5 -a quas nihil opponi potest nisi lex altera. Carm. epigr. 893, 10). 58, 4 -a Cassium consentire cum omnibus (Vitr. 1, 1, 5. Edict. imp. Diocl. 2, 21 -a statuta consenserit). Bell. Afr. 54, 4 milites ... -a rempublicam instigasti. Verg. Aen. 9, 549 -a tela furit (Ov. met. 8, 391). Hor. carm. 3, 4, 57 quid ... -a sonantem Palladis aegida possunt ruentes? (Val. Fl. 3, 706 -a ruit agna leones. Stat. Theb. 8, 504). Ov. epist. 12, 195 non ego te imploro -a taurosque virosque. rem. 59 nec dolor armasset -a sua viscera matrem (Sen. epist. 74, 21 amor -a durissima armabit). Liv. 3, 1, 2 rem -a consules saepe temptatam (Anon. Vales. 12, 60 nihil -a religionem catholicam temptans). 9, 4, 7 -a foedus ... hiscere. Sen. Herc. f. 217 quos *angues* -a obvius reptabat infans. dial. 1, 2, 2 -a incurrentia attollitur (epist. 95, 70 -a Caesarem Pompeiumque se sustulit. Plin. nat. 17, 74 -a maius pondus attollere se non valet. Cypr. Gall. gen. 379). benef. 2, 28, 1 -a omnes sibi favet (Plin. epist. 8, 3, 2 -a istum librum faveo orationi. Capitol. Ver. 6, 2). 7, 15, 2 semper -a fortunam luctata virtus (Cod. Theod. 10, 3, 4 quod si -a id reluctandum existimaverit). epist. 18, 6 *animus* -a iniurias fortunae ... firmetur (Vvlg. lev. 17, 10 obfirmabo faciem meam -a animam illius). 48, 10 -a fortunam militaturis. 78, 15 si se -a dolorem suum intenderit. 95, 70 -a decem legiones ... vocem liberam mittat (*cf.* Comm. instr. 1, 3, 6 -a deum verba misere. Ps. Matth. euang. 22, 2 parentes mortui clamabant -a Ioseph). 98, 4 nisi te -a levitatem casus ... instruxeris. 107, 3 praeparetur animus -a omnia (Plin. nat. 18, 265). Colvm.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

7, 2, 1 id praecipue nos -a frigoris violentiam protegit (9, 6, 4). PLIN. nat. 2, 164 -a quod . . . inventores Graeci . . . docent. 10, 100 ut -a feram abunde vallentur. 18, 365 inhorrescere et folia -a tempestatem subrigere. 19, 66 *cucumeres* -a oleum refugiunt. QVINT. decl. 258 p. 54, 20 strinxisses ferrum -a patrem. 266 p. 87, 12 nihil -a patriam meam esse molitum. TAC. hist. 2, 76 ne -a Gai quidem . . . domum exsurgimus (TREB. Val. 2, 2 qui *orbis Romanus* -a te totus insurget. VVLG. num. 16, 2 surrexerunt -a Moysen). ann. 14, 2 Senecam -a muliebres illecebras subsidium a femina petivisse. TRAIAN. Plin. epist. 10, 78, 3 si qui se -a disciplinam meam gesserint. VLP. dig. 1, 12, 1, 10 conspirasse eum -a se cum inimicis. APVL. met. 8, 22 -a sua saeviens viscera (CAPITOL. Gord. 7, 2 acrius -a plurimos Afrorum saeviret). TERT. spect. 30 insultantes -a christianos. CAPITOL. Pius 6, 2 -a procuratores suos conquerentes libenter audivit. Max. Balb. 12, 9 acriores -a Maximum et Balbinum extiterunt. TREB. trig. tyr. 15, 4 qui imperare -a Gallienum coeperat. LAMPR. Heliog. 35, 3 absolvar -a livorem improborum. VOPISC. Aurelian. 37, 6 cumque -a eum contionaretur. AMM. 18, 5, 1 iurgando -a potentes (VVLG. exod. 17, 2). *ibid.* ne -a acumina calcitraret (*in proverbio.* VVLG. act. 26, 14 durum est tibi -a stimulum calcitrare [πρὸς κέντρα λακτίζειν]). 24, 6, 4 altius -a difficultates omnes incedens (VVLG. lev. 26, 24 -a vos adversus incedam. *cf.* SEN. contr. 7, 7, 3 candidatus processit -a patrem). 26, 9, 4 -a has calliditatis argutias . . . consuluit imperator. HIER. epist. 51, 8 desine -a nos murmurare (VVLG. exod. 15, 24 *al.* 16, 7 mussitastis -a nos. Ios. 10, 21 nullusque -a filios Israel mutire ausus est. AVG. civ. 22, 28 -a nos isti garriunt). VVLG. exod. 32, 11 cur irascitur furor tuus -a populum tuum? lev. 26, 27 sin autem nec per haec audieritis me, sed ambulaveritis -a me (πορεύησϑε πρὸς μὲ πλάγιοι). deut. 25, 11 et unus -a alterum rixari coeperit. II reg. 20, 21 levavit manum suam -a regem David (Ioh. 13, 18 levabit -a me calcaneum suum). Tob. 2, 13 non est contristatus -a deum. Iob 16, 10 infremuit -a me dentibus suis. 34, 19 cum disceptaret -a pauperem. Is. 3, 5 tumultuabitur puer -a senem. 10, 15 exaltabitur serra -a eum a quo trahitur? 26, 21 ut visitet iniquitatem habitatoris terrae -a eum (27, 3 ne forte visitetur -a eam *vineam. al.*). 59, 13 peccare et mentiri -a dominum. Ezech. 21, 2 propheta -a humum Israel. Dan. 11, 30 indignabitur -a testamentum sanctuarii. Ioel 3, 4 si ulciscimini vos -a me. Zach. 8, 10 dimisi . . . unumquemque -a proximum suum. Matth. 12, 25 omne regnum divisum -a se desolabitur (βασιλεία μερισϑεῖσα καϑ' ἑαυτῆς) (*cf.* iud. 5, 16). AVG. civ. 2, 14 si -a deos . . . aliquid auderent. 3, 15 -a senatum intumescere.

2 *speciatim*: **a** *de bello*: CAECIL. (?) com. 294 bellum suscitare . . . -a bellosum genus. ACC. praetext. 3 vim Gallicam obduc -a in aciem exercitum. CATO or. frg. 1, 20 hostium copiae magnae -a me sedebant. SVLLA hist. 3 quique pro vobis potius quam -a vos pugnemus (CAES. Gall. 2, 33, 4 civ. 3, 11, 4 *et saepe; cf. etiam p. 745, 76*). QVADRIG. hist. 10[b] -a Gallum constitit (CAES. Gall. 7, 51, 3 infestis -a hostes signis constiterunt. civ. 3, 89, 2 BELL. Afr. 45, 3 BELL. Alex. 19, 5 CVRT. 10, 9, 14). L. CRASS. or. frg. Cic. orat. 222 copias comparant -a nos (CIC. Phil. 3, 14). VARRO ling. 5, 46 Romulo venisse auxilio -a Tatium regem (HIRT. Gall. 8, 4, 2 legatos mittunt auxilium petitum -a Carnutes. 8, 28, 3 BELL. Alex. 69, 3 TAC. ann. 1, 40 *al.*). CIC. inv. 1, 17 exercitus . . . -a Philippum mittatur (Phil. 3, 11 -a populum Romanum exercitum adducebat. 3, 21 qui -a se consulem exercitum duceret [4, 5. 13, 14]. 5, 44 -a Antonium confecit exercitum. BELL. Afr. 55, 2 LIV. 2, 24, 8. 3, 25, 9. 3, 26, 2 *et similia*). Verr. 2, 113 ad arma -a istum hominem Lampsacenos isse. Font. 44 obicitur -a istorum impetus Macedonia (Pis. 81). Manil. 23 gentes -a imperatorem nostrum concitatae (HIRT. Gall. 8, 35, 5 acrius -a armatos incitati). leg. agr. 2, 73 colonias . . . -a suspicionem periculi collocarunt (*cf.* CAES. civ. 3, 94, 3 quae *cohortes* -a equitatum . . . collocatae essent. LIV. 1, 27, 5 Albanos -a legionem Fidenatium collocat. 30, 8, 6). Catil. 2, 24 instruite . . . -a . . . Catilinae copias vestra praesidia (*cf.* CAES. civ. 1, 70, 3 -a hostem aciem instruit. BELL. Afr. 27, 1 LIV. 25, 4, 4). Sull. 58 bellum -a patriam suscipiendum (Phil. 5, 3. 8, 5 Att. 9, 7[b], 2 BELL. Afr. 91, 2 LIV. 45, 8, 1 *al.*). Lig. 22 bellum -a hanc urbem gerundum (25 Phil. 5, 27 epist. 12, 22, 1 BELL. Alex. 24, 1 BELL. Afr. 8, 5 *al.*). Phil. 2, 53 belli -a patriam inferendi. *ibid.* causa . . . -a patriam arma capiendi (4, 7. 5, 4. Lael. 36 ferre -a patriam arma. Verr. 6, 153 Catil. 2, 18 *al.* CAES. civ. 2, 28, 3 SALL. Catil. 33, 1 LIV. 28, 28, 15 *et passim.* CIC. prov. 32 armatos -a populum Romanum [Deiot. 30 Att. 10, 8, 8 *al.*]). CIC. leg. 2, 10 ut -a omnes hostium copias in ponte unus assisteret. div. 1, 77 cum . . . -a Hannibalem legiones duceret (CAES. Gall. 7, 61, 5 civ. 3, 31, 4. *cf.* civ. 1, 42, 1 legiones . . . -a hostem constituit. *al.*). Att. 5, 20, 3 quae *castra* -a Darium habuerat . . . Alexander (9, 7[b], 2 LEP. Cic. epist. 10, 34, 1. CIC. Catil. 1, 5 castra . . . -a populum Romanum collocata. CAES. civ. 1, 80, 2 -a hostem castra muniunt. BELL. Hisp. 27, 6 -a Pompeium castra posuit. *al.*). Att. 7, 8, 4 cum audierit -a se diligenter parari (CAES. civ. 1, 85, 8. SALL. Iug. 76, 4 -a haec oppidani festinare parare). POMP. Cic. Att. 8, 12, 1 quot in praesentia cohortis -a te habeat Caesar (BELL. Afr. 45, 5 *cohortem* constitue -a me. 81, 1). BRVT. Cic. epist. 11, 13[a], 5 -a sceleratissimam conspirationem hostium confligamus (TREB. trig. tyr. 6, 1 *al.*). CIC. epist. 12, 14, 6 dilectus habui . . . -a coniurationem. 15, 4, 4 nec est quicquam Cilicia -a Syriam munitius (*cf.* CAES. Gall. 7, 74, 1 munitiones . . . -a exteriorem hostem perfecit. *cf. p. 747, 78*). CAES. Gall. 2, 13, 2 -a populum Romanum armis contendere (BELL. Afr. 45, 4. HOMER. 934 -a magnum contendere vellet Achillem. *al.*). 3, 17, 5 cum Viridovix -a eum duorum milium spatio consedisset (7, 58, 6 civ. 3, 76, 1). 6, 7, 4 -a hostem proficiscitur (NEP. Eum. 3, 5 LIV. 1, 11, 3. 2, 63, 5 *al.*). 7, 67, 2 -a hostem ire. civ. 1, 41, 4 -a hostem . . . fossam fieri iussit. 2, 37, 2 nihil -a se regem ausurum existimabat. HIRT. Gall. 8, 28, 5 -a pedites proeliantur. BELL. Afr. 14, 1 -a magnam vim hostium . . . decernendum videret. 55, 2 quae *cohortes* essent praesidio -a Gaetulos. 61, 3 -a Gaetulos . . . progressi (VERG. Aen. 12, 279 quos agmina -a procurrunt Laurentum). 73, 2 bellare . . . -a Gallos (VAL. FL. 6, 373). SALL. Catil. 59, 5 -a latrones . . . certare. LIV. 2, 19, 7 -a quem et ille concitat equum. 4, 18, 5 -a Veientem Capitolinus Quinctius intulit signa. FLOR. epit. 3, 18, 5 Campania, postremo Italia -a matrem suam . . . consurgerent (3, 20, 12). SPART. Pesc. 9, 3 -a Severum rebellarunt. VOPISC. Prob. 15, 2 -a interiores gentes militant. CAPITOL. Gord. 13, 3 cum audivit -a se Africam descivisse. LAMPR. Alex. 54, 1 deponite . . . dexteras -a hostem erigendas. AMM. 19, 6, 6 -a quos . . . moles excitabantur altissimae. 20, 9, 3 utrum in Persas an -a Iulianum moveri iuberet acies. 31, 15, 12 *scorpio* e regione -a hostium aciem locatus. VVLG. I reg. 17, 48 appropinquaret -a David (εἰς συνάντησιν). I par. 19, 11 perrexerunt -a (ἐξεναντίας) filios Ammon. Is. 29, 3 iaciam -a te aggerem. I Macc. 10, 82 eiecit Simon exercitum suum et commisit -a legionem (συνῆψε πρὸς τὴν φάραγγα). II Macc. 5, 24 cumque appositus esset -a Iudaeos. **b** *de iure*: VARRO ling. 6, 70 quae pecunia inter se -a sponsum rogata erat (7, 107 sponsus -a sponsum rogatus). rust. 2 praef. 4 -a leges (CIC. inv. 1, 55 S. Rosc. 126 Verr. 1, 56. 2, 10. 27 Cluent. 121 Flacc. 86. 89 *al.* DIG. *passim.* GLOSS. III 443, 76 παρὰ νόμους). RHET. Her. 2, 6, 9 -a testes . . . -a quaestiones . . . -a argumenta. CIC. inv. 1, 55 cum scriptum legis -a sententiam defendet. 1, 79 -a . . . argumentationem. 2, 130 nulla in lege ullam causam -a scriptum accipi convenire (Brut. 145. QVINT. inst. 7, 6, 5 -a scriptum tribus generibus occurritur. *cf.* decl. 317 p. 246, 26 ut -a verba interpretatio sequatur aliquid). Quinct. 5 si tu iudex nullo praesidio fuisse videbere -a vim et gratiam solitudini (Verr. 5, 89). 28 -a ius (Verr. 4, 38. 92 Caecin. 2 dom. 38. SALL. Catil. 15, 1 -a ius fasque [SCRIB. LARG. 199]. OV. epist. 8, 4 -a iusque piumque. LIV. 4, 32, 5 -a ius gentium [6, 1, 6. 9, 10, 10]. DIG. *passim*). *ibid.* -a edicta praetorum (Verr. 2, 119 GAIVS inst. 4, 46. 165. MARCIAN. dig. 34, 9, 2, 1 -a decretum. *al.*). Quinct. 34 ubi nostrum ius -a illos obtineremus (Verr. 4, 37 retinere. Caecin. 74 si . . . *ius civile* publica lege -a alicuius gratiam teneri non potest). 71 aliquem -a te advocare poterat (SEN. clem. 1, 9, 10 PLIN. epist. 4, 17, 2). Q. Rosc. 37 te . . . -a te testem suscitabo (QVINT. decl. 328 p. 289, 11). Verr. 4, 92 -a omnia senatus consulta (Sest. 55 prov. 6. 7 Pis. 8 LIV. 3, 21, 6 DIG. *passim*). 6, 34 -a fas (dom. 35. 139 *al.*). 6, 49 -a pactionem foederis (6, 50 -a foedus. 6, 59 OV. met. 2, 757 LIV. 8, 39, 10 AMM. 27, 12, 18 *al.*). Caecin. 97 cum agerem -a hominem disertissimum (Sest. 112. Att. 4, 15, 5 ut agerem causam -a Interamnates. 9, 6, 6 SEN. contr. 1, 2, 16. 4, 2 SEN. benef. 4, 15, 3 QVINT. inst. 6, 3, 81 PLIN. epist. 1, 18, 3 *al.* DIG. *saepe*). Cluent. 140 quae *rogatio* -a coloniam Narbonensem ferebatur (QVINT. decl. 339 p. 339, 18 rogationem -a singulos ferre). Sest. 109 cum -a me *lex* ferebatur (*cf.* SEN. suas. 1, 16 -a sententiam ferre. PLIN. nat. 8, 64 -a hoc tulit ad populum). de orat. 1, 178 quom ego C. Sergii Oratae -a hunc nostrum Antonium . . . causam defenderem. 2, 98 quam *causam* ille -a me . . . pro fratribus Cosiis dixit. 2, 118 -a tabulas (2, 281 QVINT. inst. 5, 7, 1 GAIVS inst. 2, 125. 3, 41. 47. 65 *al.* DIG. *passim*). 2, 262 aderat -a Aculeonem Gratidiano . . . Lamia (Att. 1, 1, 3 LVCAN. 9, 910 -aque nocentia monstra Psyllus adest populis. QVINT. inst. 6, 3, 32 -a quem iudicio liberali aderat. PLIN. epist. 1, 7, 2. 1, 23, 3. *cf.* 1, 5, 5 aderam Arrionillae . . .; Regulus -a). 2, 281 -a suas tabulas esse iudicatum (Flacc. 11 nefas esse publicanum iudicare -a publicanum. Mil. 15. 71 *al.* VAL. MAX. 7, 2, 4 si -a eum iudicasset. QVINT. inst. 5, 2, 3 VLP. dig. 2, 4, 8, 1 *al.* VVLG. Sirach 8, 17). Brut. 48 quasi committeret -a legem. 89 Lusitanis . . . -a interpositam . . . fidem interfectis (LIV. 27, 30, 12 -a fidem conventionis. CAPITOL. Ver. 8, 3. VLP. dig. 50, 13, 3 -a fidem bonam. HERMOG. dig. 5, 1, 53 -a placiti fidem). orat. 34 ut eos ipsos quos -a statuas aequos placatosque dimittas. part. 137 erit isdem aequitatis sententiis -a acerbitatem verborum deprecandum. rep. 2, 58 -a consulare imperium tribuni plebis . . . constituti. 2, 62 non provocatione ad populum -a necem et verbera relicta. LEX Cic. leg. 3, 9 plebes quos pro se -a vim auxilii ergo decem creassit. CIC. Lael. 25 patronus iustitiae fuit -a accuratam orationem Phili. Att. 13, 49, 1 quam *causam* quidem receperam -a pueros (Q. CIC. pet. 45. QVINT. inst. 6, 1, 12 si -a impotentem . . . suscepta causa est. PLIN. epist. 4, 17, 1). CAEL. Cic. epist. 8, 9, 1 -a Caesarem sententias dicit (PAPIN. dig. 3, 5, 30, 2. PAVL. dig. 14, 5, 8 -a dominum dederat sententiam. *al.* SEN. contr. 1, 1, 23 me -a parricidium vindico). PLIN. nat. 7, 114 -a testamenti eius verecundiam (PAVL. dig. 5, 2, 17, 1 -a testamentum). 7, 147 -a petitionem eius. SIL. 13, 740 -a omnia pacta (VLP. dig. 44, 4, 2, 5 *al.* PAVL. dig. 17, 2, 17, 1 -a [illegible]

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

pactionem). QVINT. inst. 2, 4, 35 -a intercessionem. 7, 1, 43 actio pro rustico -a disertum (PAPIN. dig. 41, 2, 49, 2 evictionis actio domino -a venditorem non datur. AFRIC. dig. 21, 2, 24 -a venditorem mulier habet actionem, *et sim.*). 7, 2, 4 ut est quaesitum -a Vrbiniae heredes (VLP. dig. 48, 18, 1, 16 cum quaestio de servis -a dominos haberi debeat). decl. 248 p. 16, 25 si animadversio -a singula delicta constituta est. 266 p. 87, 16 si quid tale, quale -a me pronuntiatum est, feci (SVET. rhet. 30 GAIVS inst. 4, 166 DIG. *saepe*). 279 p. 137, 27 hanc mortis poenam -a adulteros constituissent. PLIN. epist. 7, 33, 4 dederat me senatus ... advocatum provinciae Baeticae -a Baebium Massam (*cf.* 1, 7, 2 excusare Baeticis -a unum hominem advocationem). *locutiones ex* DIG. *sumptae*: PAPIN. 35, 1, 79, 2 -a cautionem. SCAEV. 34, 3, 26 -a condicionem. MARCIAN. 47, 22, 3, 1 -a constitutiones. PAVL. 45, 1, 132 -a conventionem. VLP. 21, 1, 38, 10 -a dictum promissumve. MACER 49, 16, 13, 1 -a disciplinam. VLP. 44, 4, 4, 14 -a senatus consulti exceptionem. 2, 14, 7, 15 -a iuris formam. PAPIN. 23, 2, 63 -a interdictum. TRYPH. 37, 4, 19 liberis datam bonorum possessionem -a lignum esse. PAVL. 23, 2, 65 pr. -a mandata. HERMOG. 2, 15, 16 -a placitum. IVLIAN. 1, 3, 15 -a rationem iuris. VLP. 4, 4, 16, 5 -a sententiam. *et similia passim.* CELS. 39, 5, 21, 1 habeo -a te condictionem. MARCIAN. 48, 16, 1, 12 -a desertorem senatus consulti non intervenit coercitio. PAPIN. 48, 5, 40, 1 crimen -a adulterum ... poterit inferri. VLP. 49, 1, 3 pr. -a quem adversarium appellet. PAPIN. 31, 78, 4 -a emptorem ... nihil decernetur. VLP. 24, 3, 29, 1 exactionem ... -a maritum competere. 21, 3, 1, 5 habet exceptionem -a venditorem. 45, 1, 38, 18 verba -a stipulatorem interpretanda sunt. PAPIN. 48, 18, 17 pr. servos ... -a dominum interrogari placuit. VLP. 7, 1, 64 post acceptum -a eum iudicium. PAPIN. 46, 1, 47 quasi tota obligatio -a eum extincta sit. 49, 14, 37 ut privilegium in poena -a creditores non exerceatur. PAVL. 39, 3, 2, 6 Labeo -a Namusam probat. TRYPH. 37, 4, 20, 1 querellae -a emancipatum movendae. VENVL. 26, 7, 51 committi -a fideiussorem stipulationem. PAVL. 38, 10, 10 pr. -a affines ... testimonium dicere. *et similia passim.* c *de medendo* (CELS. *usurpat in hac significatione* adversus): SEN. dial. 4, 20, 4 aliis -a iram, aliis -a tristitiam remediis utendum est (9, 5, 1. PLIN. nat. 8, 118 -a morsus ... remedium. 10, 152. 163 *al. cf.* PVBLIL. R 14 remedium frustra est -a fulmen quaerere). PLIN. nat. 7, 4 medicinae tot -a mala excogitatae (17, 240). 7, 13 quorum salivae -a ictus serpentium medeantur (8, 100. 9, 99. 14, 117 *al.*). 8, 91 -a venena praecipuus antidotis. 8, 127 *adipes* -aque defluvium capilli tenaces. 13, 114 quae pota -a venena prosunt (17, 189. 20, 25 *al.*). 13, 115 -a sagittarum ictus efficacissimum (20, 69). 20, 32 -a scorpionum ictus ... salutare est. 20, 43 -a incipientes hydropises mire proficere (20, 109 *al.*). 20, 70 -a serpentium ictus valet (20, 133). 20, 94 auxiliatur -a serpentes. 20, 173 utilis -a vesparum ... ictus (20, 237. 34, 121 *al.*). 20, 243 item -a venena ... potens. 28, 105 -a magicas insidias pollere (28, 115 *al.*). *nota*: PLIN. VAL. 2, 30 si *dolor* manserit -a noctem (*opp.* si cessaverit dolor).

3 *adde haec verba* (*cf. p. 741, 72*): dicere: SISENNA hist. 110 -a fortunas ... huius ordinis omnia fecisse ac dixisse. VARRO ling. 8, 25 dicam prius -a universam analogiam. 9, 113. 10, 48 RHET. Her. 2, 7, 10. 2, 8, 12. 2, 26, 42 -a (ea *codd. expleti*) quae ante dixerit dicere. CIC. inv. 2, 114. 123 qui -a scriptum dicit. Quinct. 44 -a caput. S. Rosc. 45. Verr. 2, 24 quem -a dicerem (Phil. 2, 18). 2, 157. 3, 12. 4, 74 Caecin. 53 Manil. 52. Mur. 10 -a amici studium pro amici periculo dicere (*cf.* Phil. 2, 2 et pro me et -a Antonium dicere. ac. 2, 60). dom. 90 Phil. 2, 51 de orat. 1, 60 fin. 1, 1. 3, 2 SEN. contr. 1, 3, 9 *et passim.* CIC. Q. Rosc. 37 testimonium -a se dicere (42 Verr. 2, 94. 4, 74 nat. deor. 3, 83 SEN. nat. 7, 15, 1 *al. cf.* VVLG. exod. 20, 16 non loqueris -a proximum tuum falsum testimonium). ire (*cf. p. 757, 38*): VERG. Aen. 10, 447 talibus et dictis it -a dicta tyranni. 11, 504 Tyrrhenos equites ire obvia -a. SEN. epist. 59, 8 interritus et -a illa ibit et inter illa. SIL. 2, 362 nos -a ibimus hostem. 6, 482 ite dolos -a. STAT. Theb. 2, 21 ire diem -a. 3, 306 quo pectore -a ire Iovem dictasque parem contemnere leges. facere: RHET. Her. 2, 9, 13 cum fateatur se -a (id *add. codd. expleti*) quod legibus ... perscriptum sit, fecisse. CIC. inv. 1, 70 -a legem fecisse (2, 97. 131 dom. 48 Sest. 134 *al.*). S. Rosc. 104 Verr. 2, 106. 4, 25 -a edictum (4, 68). Mur. 67. p. red. in sen. 27 dom. 102. har. resp. 15 -a rem publicam (Mil. 12 Phil. 8, 33 *al.*). Sest. 15. Balb. 10 -a foedus (13. 16). Phil. 10, 13 -a senatus consultum. nat. deor. 1, 70. 3, 74 quae ... -a fidem fiunt (off. 3, 26). off. 1, 148. 3, 43 *et passim.* ponere: CIC. inv. 1, 79 si -a firmam argumentationem ... firmior ponitur (1, 96). SEN. epist. 92, 21 volo hanc -a nos positam imaginem excutere. QVINT. decl. 346 p. 366, 16 argumentum ex eo ipso, quod -a me ponitur, ducam. VVLG. lev. 20, 6 ponam faciem meam -a eam (Ezech. 13, 17 *al.*). stare: RHET. Her. 4, 5, 7 quod -a hoc nulla staret illorum ratio. CIC. inv. 1, 4 -a verum stare (Brut. 128 cum is -a populi studium stetisset. *cf.* 273). VERG. Aen. 5, 414 magnum Alciden -a stetit (SIL. 10, 427 Sidonium -a ... ductorem stetit in campis. STAT. Theb. 2, 596). 5, 477 adversi -a stetit ora iuvenci. 11, 282 stetimus tela aspera -a. VITR. 3, 5, 13 cum steterimus -a frontes. VELL. 2, 48, 4 simulatione -a Pompeium et Caesarem, sed animo pro Caesare stetit (*cf.* MART. 9, 84, 1 cum tua sacrilegos -a ... furores staret pro domino Caesare sancta fides). SEN. dial. 5, 28, 5. 7, 1, 5. epist. 25, 2 si -a intemperantiam steteris. 92, 2. PLIN. nat. 7, 5 *animantia* stare -a dissimilia. VAL. FL. 7, 362 idem stat fulmina -a (SIL. 17, 324). QVINT. inst. 11, 1, 64 potest ... mater ... -a filium stare. decl. 388 p. 439, 25 ubi -a haec omnia nuda veritas stabat. IVV. 8, 138. AMM. 15, 2, 3 -a accidentia ... stabat immobilis. VVLG. num. 22, 34 peccavi, nesciens quod tu stares -a me (μοὶ ἀνθέστηκας ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησιν). sap. 12, 12 quis stabit -a (ἀντιστήσεται) iudicium tuum? Ezech. 22, 30 staret oppositus -a me pro terra. venire: CIC. Q. Rosc. 18 qui -a hunc venis *in causa*. Verr. 4, 28 veniendum erat ad eos -a Apronium. Mur. 9 te advocato illum ipsum, quem -a veneris, causa cadere. Phil. 2, 3 -a rem suam ... venisse questus est. an ego non venirem -a alienum pro familiari? 8, 18 Att. 1, 1, 4. SALL. Iug. 25, 6 homines claros, ..., -a inceptum suum venisse. OV. fast. 6, 690 -a collegae iussa venire sui. VAL. FL. 6, 216 meque venit -a *equus*. STAT. Theb. 10, 354 reduces -a venit aspera mater. HIER. epist. 64, 16 annulus veniat -a annulum. VVLG. exod. 26, 5 ita insertas, ut ansa -a ansam veniat (36, 12).

4 -a *pertinet ad subst.*: CIC. Deiot. 11 de conspiratione ... certorum hominum -a dignitatem tuam. de orat. 2, 221 haec perpetua -a Scaevolam Curiana defensio (part. 43 defensiones -a crimen ... non habent. VVLG. Sirach 30, 6 reliquit defensorem domus -a [ἐναντίον] inimicos). 2, 227 oratio ... -a collegam in censura (Brut. 81 -a Ti. Gracchum. 164. 169. orat. 111 -a Leptinem *al.*). Brut. 56 plebei -a patres concitatione et seditione nuntiata (CAPITOL. Pert. 3, 8 seditiones -a imperatorem compescuit). fin. 1, 64 fortitudo ... -a mortis timorem. Tusc. 1, 62 qui praesidia -a feras invenerunt (epist. 15, 4, 14). 2, 18 tantam vim non tribuo sapientiae -a dolorem. 3, 31 arma -a casus et eventus (SIL. 2, 576 quis telum ingens -a aspera mors est). nat. deor. 3, 2 iucundus ... sermo tuus -a Epicurum fuit. praebebo ... ego me tibi vicissim attentum -a Stoicos auditorem. Lael. 42 his adiutor -a patriam inventus est nemo (AVG. civ. 19, 4 adiutoria -a vim periculorum). Att. 12, 40, 1 qualis futura sit Caesaris vituperatio -a laudationem meam. 14, 20, 4 haec -a Antonium contio. CAEL. Cic. epist. 8, 16, 1 aut impiam cupiditatem -a salutem tuam habeamus. BELL. Afr. 35, 4 consilia vestra -a easdem bestias. SEN. benef. 4, 18, 3 solatia -a dolores dedit. PLIN. nat. 8, 33 imparem sibi luctatum -a nexus. 11, 154 munimentum -a occursantia animalia. 14, 40 tanta est -a frigora ... firmitas. 18, 78 -a tempestates candido maxima infirmitas. 19, 6 nulla exsecratio sufficit -a inventorem (*cf.* CAPITOL. Max. Balb. 8, 6 apud veteres hanc devotionem -a hostes factam). QVINT. inst. 2, 15, 27 disputatio illa -a Gorgian. 2, 17, 30 -a rhetoricen cavillatio est. 10, 1, 115 eum nimia -a se calumnia verum sanguinem perdidisse. TAC. hist. 1, 89 Scriboniani -a Claudium incepta. ann. 13, 2 certamen utrique unum erat -a ferociam Agrippinae. ANTH. 399, 3 infesto -a sua vulnera vultu. LAMPR. Alex. 12, 4 constantiam -a militum insolentiam. CAPITOL. Gord. 7, 3 cum iam orbis terrarum odio -a Maximinum arderet (VVLG. III reg. 11, 25 odium -a Israel). AMM. 31, 5, 16 *Nicopolim* indicium victoriae -a Dacos Traianus condidit (VEG. mil. 3, 13 victoriam speras -a equites hostium. HIER. epist. 118, 4 tuas -a diabolum victorias. AVG. civ. 1, 23 -a imperium esse victorem). VVLG. Iob 31, 28 quae est iniquitas maxima et negatio -a (ἐναντίον) deum. *pertinet ad adi.*: CIC. S. Rosc. 85 vir ... -a audaciam fortissimus (Tusc. 2, 41 nulla poterat esse fortior -a dolorem et mortem disciplina. SEN. nat. 3 praef. 13 animus -a calamitates fortis et contumax. PLIN. nat. 14, 23 *vineae* -a pruinas fortissimae. 14, 35). Verr. 3, 12 non minus acres -a me fuerunt. Pis. 70 nimis pugnax -a imperatorem populi Romani esse noluit (PLIN. nat. 15, 13 *olivae* -a umorem pugnaces). Mil. 56 erat ... non paratus Milo -a illum (Tusc. 5, 88. Att. 11, 9, 1 imparata et infirma omnia -a paratissimos. epist. 5, 13, 1. LVCR. 4, 512 quae *verborum copia* -a sensus instructa paratast). rep. 6, 1 -a haec, quae statum civitatis permovent, semper armatus (Tusc. 5, 19. 76). fin. 1, 69 quidam Epicurei timidiores paulo -a vestra convicia (*cf.* VERG. Aen. 11, 406 cum se pavidum -a mea iurgia fingit). div. 2, 83 hoc est ipsum esse -a se copiosum et disertum. SALL. Iug. 28, 5 firmissumus -a pericula (80, 1. PETRON. 19 infirmissimae *mulierculae* -a nos. PLIN. nat. 14, 35 mettica -a omne sidus firmissima. 18, 83 durissimum far et -a hiemes firmissimum. *cf.* 36, 167 nec -a auram maris robusti). OV. am. 3, 4, 13 equum -a sua vincla tenacem. 3, 8, 45 -a te sollers, hominum natura, fuisti. Pont. 2, 1, 51 ea *oppida* te -a nec muri mole ... tuta fuisse (SEN. contr. 1, 3, 2 ut, cum -a poenam causa tuta non fuerit, -a causam tuta poena sit. PLIN. nat. praef. 32 securi -a vitilitigatores. MART. 7, 26, 9). PHAEDR. 4, 19, 3 -a se ipse misericors. SEN. dial. 7, 16, 1 ut sis immobilis ... -a malum. epist. 113, 28 -a ipsam inermes sunt. CVRT. 8, 4, 24 -a quam *fortunam* non satis cauta mortalitas est. PLIN. nat. 8, 92 terribilis -a fugaces belua est, fugax -a sequentes. 11, 90 sues alioquin vivaciores -a venena talia. 14, 28 *visulla* -a tenorem unum algoris aestusve constans (APVL. met. 9, 16 -a maritorum inefficaces diligentias constantissimus. *cf.* OV. epist. 20, 75 utinam constans -a mea vela fuisset). 16, 161 -a flatus pervicax libra. QVINT. inst. 12, 1, 10 -a veritatem obstinatus. CAPITOL. Aur. 24, 1 -a manifestos ... reos inexorabilis permaneret. AVSON. 153, 31 invictam -a omnia crimina

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

mentem. AMM. 16, 12, 28 animosus -a labores maximos Caesar. 27, 11, 2 timidus ad audaces, -a timidos celsior. ANON. Vales. 14, 80 -a fidem catholicam inimicus. VVLG. gen. 40, 2 iratusque -a eos Pharao (exod. 16, 20 *al.*). CASSIOD. var. 4, 17, 3 esto -a talia omnino sollicitus. *nota*: AVG. grat. 11, 23 -a lucem dei caeci et -a vocem dei surdi.

D ***notio adversandi non apparet***: *i. q. erga, in*: PVBLIL. C 23 -a impudentem stulta est nimia ingenuitas. CORP. I 1479 haec qualis fuerit -a patronum, patronam . . . monumentum indicat. PLIN. nat. 8, 23 *elephanti* clementia -a minus validos. *i. q. coram*: BELL. Alex. 24, 3 flens orare -a Caesarem coepit (VVLG. num. 11, 13 flent -a me [ἐπ' ἐμοί] dicentes). 68, 1 -a quem (*Deiotarum*) Caesar cum plurima sua commemorasset officia. PLIN. nat. 9, 175 -aque venantes refugere in suas cavernas. ITALA gen. 10, 9 (Aug. civ. 16, 4 loc. hept 1, 30 p. 512, 17) venator -a dominum (VVLG. coram). lev. 24, 3 (Rufin. Orig. in lev. 13, 1). VVLG. psalm. 50, 5 peccatum meum -a me (ἐνώπιόν μου) est semper. *in comparatione*: *i. q. ad, pro, prae*: SEN. nat. 3, 25, 5 quamcumque vis rem expende et -a aquam statue. CIC. Phil. 3, 36 sunt impii cives, sed pro caritate reipublicae nimium multi, -a multitudinem bene sentientium admodum pauci. CIC. ac. 1, 37 inter recte factum atque peccatum officium et -a officium media locabat quaedam. QVINT. inst. 10, 1, 114 Caesar, si foro tantum vacasset, non alius ex nostris -a Ciceronem nominaretur. PS. QVINT. decl. 2, 14 -a liberos amantur uxores. LAMPR. Heliog. 1, 2 compensationem sibi lector diligens faciet, cum legerit Augustum, Traianum . . . -a hos prodigiosos tyrannos. SCHOL. Germ. Bas. p. 93, 11 quorum -a magnitudinem stellae quoque eorum amplissimae sunt. BOETH. in Porph. comm. pr. 2, 3 p. 90, 13 si animatum corpus -a inanimatum respicias. categ. 3 p. 256^{D} ipsum album . . . non solum -a alterum eiusdem speciei comparata intentione crescit. PLIN. nat. 7, 1 magna saeva mercede -a tanta sua munera. 13, 91 mensarum insania, quas feminae viris -a margaritas regerunt. HIL. myst. p. 13, 17 -a iacturam praesentium iunior coemit *Iacob*. VVLG. Sirach 6, 15 amico fideli nulla est comparatio, et non est digna ponderatio auri et argenti -a bonitatem fidei illius. *nota*: VARRO rust. 1, 2, 10 ubi poma veneunt -a aurum. PETRON. 76 tunc erat -a aurum. MACR. exc. gramm. V 606, 31 F digammon est Αἰολέων, quod illi solent magis -a vim aspirationis (*i. pro vi*) adhibere. *fari, respondere -a*: VERG. Aen. 6, 398 quae -a breviter fata est Amphrysia vates. 9, 278 -a quem talia fatur Euryalus. SIL. 9, 542 -a quae miti respondet Iuppiter ore. AVSON. 418, 40 -a omnia solum 'est', respondebat, vel 'non'. *nota*: ITALA prov. 26, 5 (Ps. Cypr. singul. cler. 20) responde insipienti -a ipsius insipientiam (VVLG. iuxta stultitiam suam), ut non videatur sibi sapiens esse. CASSIOD. in psalm. 98 concl. -a omnes amentias est, cum (*dominum*) tepide quaerere.

per ellipsin: CIC. Phil. 2, 72 ne omnia videar -a te, prope modum aequa et iusta dicebas. ac. 2, 75 quam multa ille (*Chrysippus*) -a sensus, quam multa -a omnia, quae in consuetudine probantur. fin. 2, 41 atque haec -a Aristippum (off. 3, 103 haec fere -a Regulum). 4, 2 non mehercule, inquam, soleo temere -a Stoicos. Att. 1, 18, 6 Crassus verbum nullum -a gratiam. 9, 10, 3 male Tarquinius, qui Porsenam . . . -a patriam. 16, 11, 2 ac tamen est isto loco bella, ut mihi videtur, εἰρωνεία, quod eum ter -a civis in acie. LVCR. 2, 167 at quidam -a haec. SIL. 3, 503 at miles dubio tardat vestigia gressu . . . -a quae ductor. 13, 457 -a quae ductor (*sc. dixit*. 13; 696). PLIN. epist. 1, 23, 3 vel ille cui adessem vel ille quem -a. FLOR. epit. 4, 6, 1 quid -a duos consules, duos exercitus? VVLG. psalm. 76, 3 deum exquisivi manibus meis nocte -a eum (ἐναντίον). Sirach 38, 30 -a (κατέναντι) similitudinem vasis oculus eius. AVG. civ. 10, 18 (*tit.*) -a eos, qui *eqs*. 6, 6. 8, 22 *al.*

de positione: *postponitur substantivo suo*: LVCR. 6, 715 ostia -a. 6, 725. VERG. Aen. 1, 13 Italiam. 5, 414 magnum Alciden -a. OV. met. 14, 17 *et passim apud poetas; apud scriptores non nisi* TAC. ann. 3, 1 litora Calabriae -a sitam. SOL. 24, 8. *nota*: ACC. praetext. 3 vim Gallicam obduc -a (*sim.* VERG. Aen. 5, 370. 11, 504). LVCR. 4, 712 gallum . . . noenu queant rabidi -a constare leones. *inter adiectivum et substantivum*: CATVLL. 64, 101 saevum -a contendere monstrum (*sim.* VAL. FL. 3, 706 *al.*). VERG. Aen. 5, 124 spumantia -a litora (SIL. 10, 427). *separatur a subst.*: TIB. 1; 6, 30 -a quis ferat arma deos? *postponitur pronomini*: quos -a *sim.*: CIC. Verr. 2, 24. 6, 153 Mur. 9 Vatin. 18 orat. 34 ac. 2, 47 VERG. Aen. 12, 279 SEN. Herc. f. 217 epist. 82, 7 PLIN. epist. 1, 23, 3 LACT. inst. 6, 17, 4 *al.* eos -a: LVCR. 4, 484. 5, 708 eum. hos -a *sim.*: CIC. fin. 5, 22 hos (*Stoicos*) -a singulos dici est melius. LVCR. 4, 471 VAL. FL. 6, 373. te -a: OV. Pont. 2, 1, 51 LVCIF. Athan. 1, 29 p. 115, 28. 2, 11 p. 167, 15. VAL. FL. 6, 216 meque venit -a. *nota*: VITR. 10, 15, 2 materia alternis se -a subscudibus inter se coagmentata.

synonyma: adversus, in (AMM. 20, 9, 3).

opposita: ab (CIC. inv. 2, 68 ab auctoritate iuris consultorum et -a auctoritatem dici oportebit [*i. defendi et refelli*]. 2, 152. div. 2, 2 quid a quoque, et quid -a quemque philosophum diceretur. epist. 2, 16, 2. LVCR. 1, 693 -a sensus ab sensibus ipse repugnat). pro, secundum (CIC. fin. 3, 53).

composita: contraago, -dico, -disto, -eo, -facio, -iaceo, -lego, -milito, -nitor, -pono, -resisto, -scribo, -sentio, -sisto, -sto, -stringo, -venio. contracausator, contrarete, contrascriba, contrascriptor. controversus. econtra, transcontra. *deriv.*: contrarius. [*Spelthahn.*

contraago *v.* contra *p. 741, 72.*

[**contrabium** *genet. plur.*] CASSIOD. var. 12, 18, 1 quam gratum est . . . in pontibus contrabium (*K*, cum trabium *codd. pleriq., recte*) mobilitate non tremere.

contrācausātor, -is *m. a* contra *et* causator. LEX Sal. 57, 1 usque dum vos inter me et -em meum legem iudicatis. *cf. l. 76.* L.

contractātio *sim. v.* contrectatio.

contractē *adv. v. sub* contraho.

contractio, -ōnis *f. a* contrahere. *legitur inde a* CIC.

I ***proprie***: **A** *generatim, i. q. actus contrahendi, adductio, praecipue de partibus corporis, saepe etiam de rigore membrorum, opp. porrectio, proiectio, remissio, allevatio*: CIC. Sest. 19 -o frontis (HIER. epist. 108, 19 -e frontis et vultus). orat. 59 bracchii proiectione in contentionibus, -e in remissis. nat. deor. 2, 150 digitorum -o facilis, facilisque porrectio. off. 1, 146 superciliorum aut remissione aut -e. VITR. 2, 3, 2 -eque *laterum* moti. SEN. epist. 66, 43 nervorum (SCRIB. LARG. 101 cum -e . . . remissione nervorum. 255 ad omnem tensionem et -em nervorum. 269 omnem -em nervorum. PLIN. nat. 20, 102. 154. 22, 75. 120. 23, 4. 30, 110. ARNOB. nat. 1, 47 nervorum -o et amissio luminis. PS. SORAN. quaest. med. 203 *spasmus est* rigor aut -o nervorum. 204 [*de tetano*]. PELAGON. 246 ad -em [σπασμοὺς *Hipp.*] nervorum. CHIRON 29. 162 CAEL. AVR. acut. 3, 14, 117). SEN. epist. 82, 3 -o et torpor. PLIN. nat. 7, 76 membrorum (CAEL. AVR. acut. 3, 20, 195 -o vel conductio membrorum). 20, 191 comitiale vitium aut -es. 22, 59. 105. 24, 184 duritia sive tumor sive -o sit vulvae. QVINT. inst. 11, 3, 83 umerorum raro decens allevatio atque -o est (FORTVN. rhet. 3, 22 p. 133 ne eorum *umerorum* indecens sit allevatio atque -o). CHIRON 41 articulorum (CAEL. AVR. acut. 3, 20, 196. 197). 150 -o et vomica et suspirium. AVG. gen. ad litt. 1, 16 p. 23, 3 emissionem vero -emque lucis (4, 21 p. 120, 24). PS. SORAN. quaest. med. 147 pulsus est allevatio et -o arteriae. CAEL. AVR. chron. 2, 5, 89 oculorum conversio, manuum -o (acut. 3, 6, 68 -o crurum atque manuum). *nota*: PLIN. nat. 7, 55 Surae . . . rictus in loquendo -emque linguae et sermonis tumultum (*i. haesitantem et balbutientem linguam*) . . . reddidit. *in architectura*: VITR. 4, 3, 2 in metoparum longitudinibus sive intercolumniarum -bus efficietur. **B** *speciatim*: **1** *i. q. breviatio, brevitas orationis, opp. longitudo, ubertas*: CIC. part. 19 obscurum fiet . . . longitudine aut -e orationis. Att. 5, 4, 4 paginae -o (*i. scriptura propter chartarum inopiam angusta*). **2** *i. q. correptio syllabarum, opp. coniunctio, productio*: CIC. de orat. 3, 196 in iis (*numeris ac modis*) si paulum modo offensum est, ut aut -e brevius fieret aut productione longius, theatra tota reclamant. orat. 193 trochaeum (*i. tribrachyn*) . . . cordacem appellat, quia -o et brevitas dignitatem non habeat. DIOM. gramm. I 442, 20 episynaliphe est conglutinatio seu -o duarum syllabarum in unam syllabam (*ex. gr.* aeripedem *pro* aëripedem). POMP. gramm. V 296, 29 fit *metaplasmus* per productionem . . . correptionem . . . additionem . . . -em. CONSENT. gramm. V 347, 2 productio aut -o syllabae in eadem dictione (*ex. gr.* prōpago). MACR. exc. gramm. V 613, 35 duarum syllabarum in unam -o fiet (*ex. gr.* ἐκάλουν). 650, 20 ut ab eo, quod est 'hio hias, hiasco' et per collisionem seu -em 'hisco'. CASSIOD. art. 3 p. 1201^{D} earum *facultatum* loci ambitu et -e discreti sunt.

II ***translate***: *i. q. perturbatio, angor animi, opp. elatio*: CIC. Tusc. 1, 90 omnis animi -o ex metu mortis. 4, 14 aegritudo . . . animi adversante ratione -o. 4, 66 eodem . . . vitio est effusio animi in laetitia, quo in dolore -o. 4, 67 -em animi recte fieri numquam posse, elationem posse. SEN. dial. 6, 7, 1 firmissimorum quoque animorum -o. ARNOB. nat. 7, 34 numina ex rebus hilarioribus gaudere et ex minus laetis animorum -e conduci. *nota*: HIER. in Ezech. 7, 6 p. 64 *sq.* venit -o (VVLG. contritio) super te' . . . haec in Septuaginta non habentur . . . nos autem sequamur Hebraicum . . . -o quae in Hebraico dicitur Sephphira et quam Aquila interpretatus est προσκόπησιν, id est contemplationem et prospectionem (*Hieronymus male intellexit* προ-σκόπησιν *pro* προς-κόπησιν).

demin. **contractiuncula,** -ae *f.* *i. q. levis angor animi*: CIC. Tusc. 3, 83 morsus . . . contractiuncula quaedam animi relinquetur.

contracto *v.* contrecto.

contractor, -ōris *m. a* contrahere. *qui obligationem, contractum init*: PAVL. NOL. epist. 23, 34 iure a commercio vitae mortis -r (*de Iuda*) excluditur. COD. Iust. 5, 5, 8 *nuptiarum* -es. 10, 2, 5 pr. nomina . . . debitorum seu -um. 11, 62 (61), 6, 1 quod quidem . . . in -bus omni genere volumus custodiri. LEX Sal. 5, 7 -em qui eum invitavit (*dub., fort.* contracausatorem *vel* contradictorem *scrib.*).

contractōrium σφιγκτήρ GLOSS. II 114, 47.

contractum, -ī *n. v. sub* contraho.

contractūra, -ae *f. a* contrahere. **1** *in architectura i. q. fastigatio, plerumque columnarum*: VITR. 3, 3, 12 -ae autem in summis columnarum hypotracheliis. *quater* 3, 5, 4. *bis* 3, 5, 7. 4, 6, 3. 5, 1, 3 e quibus *arboribus* nulla non crassior est ab radicibus, deinde crescendo procedit in altitudinem naturali -ā peraequatā nascens ad cacumen. 10, 11, 4 -a latitudinis redeat introrsus sexta parte (*cor-*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

ruptum esse videtur). 10, 13, 4. 5 (*sensu dubio*). **2** *i. q. contractio, adductio*: GREG. TVR. Mart. 2, 25 molliuntur -ae nervorum.

ˣcontractus, -ūs *m. a* contrahere. GLOSS. συνάλλαγμα. συναλλαγή (IDIOM. gen. gramm. IV 574, 17). συμπλοκή. commercium. dicitur placitum (placitus *Goetz*, pactum *Hildebrand*) vel cautio. contractum μεταχειρισμόν (*potest etiam pro neutro haberi*). *de re cf. R. Leonhard, PW. IV 1161 sqq.; Daremberg-Saglio II 1488. dat. sing. non invenitur. legitur inde a* VARRONE, SVLP. RVF., *deinde semel apud* VITR. *et bis apud* QVINT. (inst. 4, 2, 49 decl. 278 p. 132, 18), *postea frequentissime apud* ICTOS, *apud alios paene evanuit. confunditur cum* contactu ITALA lev. 13, 3. 5 (Monac.).

1 *proprie i. q. actus contrahendi, contractio*: VARRO rust. 1, 68 -u acinorum. ITIN. Alex. 12 -u nervorum (OROS. hist. 3, 16, 5 obriguit -uque nervorum proximus morti fuit). CAEL. AVR. acut. 2, 10, 72 manuum -us. 3, 18, 180 -u membrorum (chron. 4, 8, 107). chron. 1, 4, 61 -u corporis. 1, 4, 69 digitorum -u. 1, 4, 127 diverso -u. FVLG. myth. 2, 2 *Omphale Herculem* persuasit coli deligatos enervare -us (*i. glomera*). *nota in architectura*: VITR. 10, 15, 5 -u a capite in latitudine pedis. *in re musica*: FAV. EVL. p. 15 systematum vero partes ex certo -u (*Baiter*, -o *cod.*) pronuntiationis (*i. soni*) existunt (*i. q. ex certa coniunctione sonorum*).

2 *technice apud iurisconsultos i. q. conventum, stipulatio, pactum, obligatio, debitum, sim.*: SVLP. RVF. Gell. 4, 4, 2 is -us stipulationum sponsionumque dicebatur sponsalia. QVINT. decl. 278 p. 132, 18 nullus inter nos -us fuit. *ex* DIG. (*plus 300ies*) *delectum tantum dedi et praecipue quidem iuncturas*: LABEO 18, 1, 80, 3 genus -us. IVLIAN. 19, 5, 13 existunt (CELS. 12, 4, 16 VLP. 5, 1, 65). POMPON. 18, 5, 1 *si* renovatus sit -us (VLP. 2, 14, 7, 6 PAVL. 2, 14, 27, 2). PAPIN. 46, 3, 95, 12 soluto -u (SYMM. orat. 7, 3 ut de alieno solvam -um domesticae gratiae. MAX. TAVR. hom. 47 p. 336ᴬ facinoris sui solvere ... -um). VLP. 4, 4, 16, 3 non valet (26, 8, 5, 2). 12, 1, 1, 1 -us ... complectitur *praetor*. 13, 6, 9, 2 improbabitur. 13, 6, 9, 3 -us ... comprobatus. 15, 1, 1, 1 exponere. 15, 3, 5, 1 ratum habeat servi -um dominus. 26, 8, 8 -us confirmetur (PAVL. 45, 1, 35, 2). PAVL. 2, 14, 27, 2 *ut* -um tolleret. 5, 1, 20 omnem obligationem pro -u habendam. HERMOG. 49, 14, 46, 2 infirmato -u. SCAEV. 4, 4, 47, 1 a toto -u ... discedi (VLP. 18, 2, 4, 2). VLP. 13, 7, 24 a -u recessum. ex -u, *103ies, saepissime cum* convenire *coniunctum (9ies), ex. gr.*: SCAEV. 29, 2, 89 PAPIN. 46, 1, 53 VLP. 15, 1, 19, 1. in -u *32ies, ex. gr.*: NERAT. 15, 3, 18 VLP. 4, 4, 9, 2 PAVL. 22, 2, 7. GELL. 20, 1, 41 in negotiorum quoque -bus. TERT. idol. 23. adv. Marc. 4, 37 dissolvens violentiorum -uum obnexus (*cf. supra l. 29*). FIRM. math. 5, 3, 21 -us (*i. matrimonium cf.* 1, 4, 43. 7, 17, 10 tabulae matrimoniales). CHALC. comm. 164 in iustitiae -bus (*i. in quibus iustitia ostenditur*). SYMM. epist. 2, 87 (86) bonae fidei -um non posse rescindi (AVG. in psalm. 102, 6 initus est bonae fidei -us). 2, 91 (90), 1 -u (*i. officio*) gratiae liberare (AMBR. off. 3, 10, 66 quid loquar de -bus ceteris?). MART. CAP. 6, 693 gaudent implere -um. CASSIAN. conl. 16, 2, 3 negotiorumque -us. CANON. Migne 56, 439ᴮ rescisso -u. EVSTATH. Bas. hex. 8, 6 p. 951ᴰ -um secundae copulationis abnuere *turturem*. SALV. gub. 5, 41. SIDON. epist. 4, 24, 8 relaxare. 5, 7, 4. 5, 18. 6, 4, 2 FAVST. REI. spir. 1, 12 p. 124, 21. VICT. VIT. 3, 12 -bus praecipimus abstineri. POMER. 2, 3, 2 in communi -u. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1, 61 -us (καπηλεία) atque negotia amore pecuniae requisita. var. 2, 10, 2 -u ... cassato. 7, 41, 1. 9, 15, 3 ut execrabilis -us ... effetetur. COD. Iust. 11, 3 (2), 2 pr. intercipere -um emendi vendendique. 4, 30, 14 pr. *et* 8, 37 (38), 14, 1 in -bus (*i. tabula -us*). 12, 50 (51), 10. INST. Iust. 3 tit. 27. 3, 27, 6 magis ex distractu quam ex -u ... obligatus esse. LEX Visig. rec. 5, 4, 12. 17. 5, 7, 16 ARATOR 1, 631. 2, 677 -us fugat. CARM. epigr. 437, 7 PAPYR. Marini 119, 33 (*a. 551*) *saep.*

3 *i. q. negotium, res gesta*: QVINT. inst. 4, 2, 49 dicam quae acta sint ante ipsum rei -um, dicam quae in re ipsa, dicam quae postea.

4 *i. q. usus familiaris, commercium*: AVG. ord. 2, 8, 25 in omni vero -u atque conversatione cum hominibus. SIDON. epist. 7, 9, 23 multos in -u, multos in tractatu ... cognoscimus. *huc pertinere videntur*: POMER. 3, 29, 3 si in -u quolibet sive in colloquio ... se decipi quisque non sinat. PS. FVLG. RVSP. praedest. 16 in omnibus humanae conversationis actibus atque -bus. *Gudeman.*

contrādīcibilis, -e *a* contradicere. TERT. carn. 23 signum -e (*ibid.* signum quod [cui *pars codicum*] contradicetur, *cf.* ITALA *et* VVLG. Luc. 2, 34 *p. 755, 12. 26*).

ˣcontrādīco, -dīxī, -ctum, -ere *a* contra *et* dicere. PRISC. gramm. III 42, 2 'contra' et separatur et componitur, quando κατά vel ἀντί significat: ... -o ἀντιλέγω. *legitur diiunctum inde a* RHET. Her. VARRONE CIC. (*nota* inv. 1, 85 si ... contra aliquid dicetur. *sim.* Cluent. 130 fin. 5, 27 Tusc. 2, 3 LVCR. 3, 361), *pro uno sumitur vocabulo certe inde a* SEN. rhet., *apud quem primum occurrit* contradictio. *inserui etiam pauca exempla inversionis* (VARRO ling. 9, 7. 95 CIC. Verr. 6, 41 leg. agr. 2, 42 Font. 14 Brut. 198 SEN. dial. 5, 8, 6). dicere contra *aliquem v. p. 749, 49.* GLOSS. ἀντιλέγω (*cf. l. 73*). -it ἀνθυποφέρει, contendit, amnuit (*i.* abnuit). -xi ἀντεῖπον. *notatur* c(ontra) d(icitur) *vel* d(icit).

1 *i. q. obloquor, contraria dicendo respondeo*: *absolute*: RHET. Her. 1, 6, 9 qui ante -erunt. 2, 17, 26. 3, 3, 6. CIC. inv. 1, 25 animo firmissimo -ere paratum. Quinct. 77 Caecin. 97 ac. 2, 30 *al.* CAES. civ. 1, 32, 3 LIV. 33, 2, 6. 38, 44, 11 -erunt pars maior decem legatorum. 39, 4, 4 *consulem* -ere velle. SEN. contr. 1, 2, 9. contr. exc. 5, 8 competitor -it. *et passim in* exc. QVINT. inst. 9, 2, 83 habere ... -endi causas. decl. 263 p. 75, 11 istum tam frequenter -ere. 266 p. 88, 15 nemo -it nisi accusator. 295 p. 168, 4 non alia ratione -o quam ne .... 309 p. 215, 28 quantumlibet -endo peccaverim. *et passim.* TAC. dial. 24 hist. 2, 16 ann. 13, 49. SVET. Iul. 20 -ente nullo (APVL. met. 10, 1 LEX Burg. lib. const. 31, 1). Aug. 56 iocis ... lacessitus -xit edicto (*abl.*). CELS. dig. 1, 7, 5 vel consentiendo vel non -endo (VLP. dig. 3, 3, 8, 1 PANEG. 4, 3) *al.* PORPH. Hor. sat. 1, 3, 126 personam -entis poeta ... fingit. VVLG. Tit. 2, 9 *servos* in omnibus placentes, non -entes (ἀντιλέγοντας). COD. Iust. 3, 1, 13, 3 licentia ... -endi (11, 48, 20 pr.). INST. Iust. 4, 16, 1 ad -endum pervenit. OP. imperf. in Matth. 20 p. 747 *sacerdotes* solent non discendi studio audire sed -endi. *additur obiectum*: VARRO ling. 9, 7 quibus rebus possint quae dicta sunt contra, solvi (QVINT. inst. 4 prooem. 6 -cta dissolvimus. *cf.* 1, 2, 17 si refutavimus quae -untur). 9, 95 dicuntur contra. CIC. inv. 1, 78 quae -entur. 1, 84 quod -i possit (2, 127. Verr. 5, 126 -i nihil potest). 1, 93. 96. 2, 125. Planc. 5 in ea causa -endum est. de orat. 1, 90 ac. 2, 17 *al.* LIV. 5, 9, 2 tribuni militum nihil -ere. QVINT. decl. 263 p. 76, 25 istud -is. AVG. civ. 2, 1 aliquid. *accus. c. inf.*: SEN. contr. 2, 2, 6. 7, 8, 10 -bat Silo posse ulli fidem fieri aliquem nescire. AVG. civ. 11, 33 *angelos* lucem ... appellari quis -at? epist. 167, 1, 2 quae *opinio* liberandam prorsus animam parvuli -at. gen. ad litt. 10, 16 p. 316, 6. in psalm. 88 serm. 2, 5 cum ventum fuerit ad resurrectionem carnis, non titubant, sed apertissime -unt. PS. AVG. categ. 17 quaedam restant quae calcem libri huius nos tangere -unt. GREG. M. moral. 16, 27 *medici aegris* quae appetunt dari -unt. *sequitur enuntiatum*: QVINT. decl. 263 p. 76, 13 -bas: nondum eras ignominiosus. quin: LIV. 8, 2, 2 nec -i, quin ... amicitia de integro reconcilietur. *alicui*: SCRIB. LARG. 84 neque ei quisquam -xit. QVINT. decl. 294 p. 165, 25 tibi nemo -xit. TAC. dial. 25 neque enim diu -endum est Apro. hist. 2, 91. SVET. rhet. 25 quo facilius C. Curioni ... -ret. Iul. 18 Aug. 54 PAPIN. dig. 48, 5, 12, 5. VLP. dig. 11, 7, 14, 13 huic -i potest. MOD. dig. 40, 5, 14 *al.* SPART. Did. 6, 6 haec ... agenti Iuliano Plautius ... -xit. CAEL. AVR. acut. 3, 17, 172 *Thessalus* -ens Erasistrato. ALC. AVIT. epist. 28 p. 58, 24 vobis inaniter -unt beluati. PALLAD. hist. mon. I 19 p. 297ᴮ. *nota*: AVG. serm. ed. Mai 17, 2 -ere tibi (*i. tecum dissentire*). *cf.* HIL. syn. 52 non habet necessitatem -endi sibi absoluta perversitas. SVLP. SEV. Mart. 15, 4 -entibus sibi rusticis. *i. q. respondeo*: ITALA gen. 44, 16 (Lugd.) quid -amus (ἀντεροῦμεν, VVLG. respondebimus) domino nostro? VVLG. I reg. 14, 39 ad quod nullus -xit ei (ἀποκρινόμενος). Iudith 12, 13 quae ego sum, ut -am (ἀντεροῦσα) domino meo? *i. q. dico, alloquor*: ITALA Ios. 17, 14 (Lugd.) -erunt fili Ioseph Iesu dicentes (ἀντεῖπαν, VVLG. locuti sunt ad). VVLG. II reg. 14, 10 qui -erit tibi (λαλῶν πρὸς σέ). *suadeo*: VVLG. Ier. 36, 25 -erunt (ὑπέθεντο) regi ne combureret librum. *alicui rei*: QVINT. inst. 5, 10, 13 cuicumque (*neutr.*) adversarius non -it. 7, 7, 4 diversae *leges*, quibus etiam citra adversam legem -i possit. decl. 263 p. 74, 10 qui tribus rogationibus -erit. p. 75, 20 ter -erat rogationi *al.* 295 p. 168, 23 -xi praemio tuo. TAC. dial. 5 cui parti minime -urum Maternum meum arbitror. 42 erant quibus -rem. hist. 1, 39 sententiis aliorum. 4, 46. VLP. dig. 3, 1, 1, 2 alterius desiderio. 50, 1, 2 pr. nominationi *filii ad decurionatum.* PAVL. frg. Vat. 102 non -xit pater *sc. nuptiis.* MARCIAN. dig. 40, 2, 9, 1 causae probationi (-is *F*) -endum. ARNOB. nat. 1, 31. 2, 57 alienis opinionibus. 5, 10 tam prodigiosis conceptionibus. VVLG. act. 13, 45 -bant (ἀντέλεγον) his quae a Paulo dicebantur. 19, 36 cum ergo his -i non possit (ἀναντιρρήτων ... ὄντων τούτων). RVFIN. Adamant. 2, 19 aliud, cui -i non potest. AVG. civ. 1, 19 perspicuae rationi. 2, 1 quocunque modo nostris disputationibus -ant. 16, 16 scripturae -i non potest. 22, 11 qualibus argumentis omnipotentiae dei humana -it infirmitas. in psalm. 88 serm. 2, 5 in nulla ... re tam vehementer, tam pertinaciter, tam obnixe et contentiose -itur fidei christianae sicut de carnis resurrectione. *nota*: HIER. in Is. 6, 9 p. 97 Pauli ... ad Hebraeos epistolae -itur (*i. obicitur*), quod ... utatur testimoniis.

2 *notione dicendi obscurata i. q. resisto, obsisto, repugno, adversor*: *absolute*: HIER. epist. 51, 3 cum vos rogarem ... et monerem, -istis. 52, 7 -entes revincere. vir. ill. 2 Iacobum -entem lapidare iussit. VVLG. num. 30, 6 sin ... -erit (ἀνανεύων ἀνανεύσῃ) pater. 30, 8 non -erit (παρασιωπήσῃ). 30, 13 sin ... -erit (περιελὼν περιέλῃ). Iudith 1, 11. act. 18, 6 -entibus ... eis (ἀντιτασσομένων αὐτῶν). 28, 19 Tit. 1, 9. Rom. 10, 21 populum non credentem et -entem (ἀντιλέγοντα). RVFIN. hist. mon. 31 p. 458ᶜ. AVG. in psalm. 43, 2 per -entes gentes. 134, 12 in non oboediente ac -ente *al.* praed. sanct. 6, 11 alii credunt, alii -unt *et saepius.* OROS. hist. 6, 15, 1 -ctum est a Marcello. PALLAD. hist. mon. I 1, p. 253ᴰ *si puella* in -endi proposito permaneret. PASS. Petr. 7. *de rebus*: AVG. civ. 22, 7 terrentibus et -entibus tam multis ... persecutionibus. in psalm. 88 serm. 1, 10 movetur ... mare, -it mare, perstrepit mare. FAVST. REI. grat. 2, 5 p. 70, 29 promptissima est bonitas medici, sed intemperantia -it infirmi. *alicui vel alicui rei*: ITALA Zach. 3, 1 (Lact. inst. 4, 14, 6) ut -ret ei (ἀντικεῖσθαι, VVLG. adversaretur). HERM. Pal.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

sim. 1, 6 -ens legibus eius (ἀντιταξάμενον τῷ νόμῳ αὐτοῦ). IREN. 2, 9, 1 *deo*. COMM. apol. 353 nocenti (*i. persecutori*). CAPITOL. Gord. 8, 2 populus R. imperio Maximi -xit. HIL. syn. 3 irreligiosorum audaciae. 4 blasphemiis. OPTAT. 2, 25 p. 63, 4 hortantibus . . . pueris et occasionibus -it *David*. HIER. quaest. hebr. in gen. p. 43, 25 quando *Idumaei Iudaeorum* imperio -ant. VVLG. num. 30, 12 sponsioni. Ios. 1, 18 qui -erit ori tuo (ὃς ἂν ἀπειθήσῃ σοι). Esth. 8, 8 epistulis. Iob 6, 10 nec -am sermonibus (οὐκ ἐψευσάμην ῥήματα). 11, 10. 16, 9 -ens mihi (ἀνταπεκρίθη). Sirach 4, 30 verbo veritatis. Is. 41, 11 viri, qui -unt tibi (οἱ ἀντικείμενοι). 45, 9 qui -it (ἀποκριθήσεται) fictori suo. 50, 8 quis -et mihi (ὁ κρινόμενός μοι). Os. 4, 4 I Macc. 14, 44. Luc. 2, 34 signum, cui -etur (ἀντιλεγόμενον, *cf. p. 753, 68*). Ioh. 19, 12. act. 28, 22 *sectae*. RVFIN. hist. 3, 25, 5 in ecclesia *Christo* -itur. Adamant. 1, 23 non solum prophetis verum et euangeliis. AVG. quaest. hept. 4, 36 gratiae Christi. in Iob p. 626, 20. serm. 178, 2, 2 paucissimi . . . nobis -unt loquendo, sed multi male vivendo. PAVL. MED. adv. Cael. 2 tam audaci spiritu. FAVST. REI. epist. 9 p. 212, 21 *abstinentiae*. grat. 1, 9 p. 31, 29 libidini. POMER. 3, 17, 1 turpitudini concubitus. ALC. AVIT. c. Eutych. 2, 3 p. 23, 8 doctrinae apostolicae. epist. 4 p. 30, 17 exemplis huiusmodi. CAES. AREL. grat. 81 voluntati divinae. ORIG. in I reg. 4 p. 998ᶜ in quo nobis etiam Hebraei, qui -unt in ceteris, acquiescunt (*i. consentiunt*). *i. q. abiudico*: AVG. civ. 22, 11 p. 585, 24 ut accipiat qualitatem corpus humanum . . . omnipotenti artifici -itur? *sequitur* adversus: COD. Iust. 1, 1, 8, 12 infideles -ere . . . ausi sunt adversus ea quae . . . recte tenentur. *nota accusativum*: ITALA Luc. 2, 34 (Tert. carn. 23) signum quod (cui *Vindob. unus Vat.*, VVLG.) -etur (ἀντιλεγόμενον). *i. q. accuso*: ITALA deut. 19, 16 (Lugd.) -ens ipsius iniquitatem (καταλέγων, VVLG. accusans). *sequitur* ne *sensu vetandi* (*cf. p. 754, 47*): LVCIF. non parc. 14 -entibus ne domum . . . instaurarent deus inquit. EPIST. pontif. Thiel episc. Tarrac. Hil. 13, 2 episcopis ne se schismatico *episcopo* adiungerent frequentissime -xit *episcopus*. *ibid.* Gelas. 1, 9 cui ne id faceret saepissime -ctum est. *adde*: PETR. CHRYS. serm. 66 p. 388ᴬ *lingua* misericordiam -xit (*i. vetuit*).

3 *t. t. iurisconsultorum*: VLP. dig. 1, 3, 34 explorandum, an etiam -cto (*Mommsen ad l. expl.* '*dissimulato*') aliquo iudicio consuetudo firmata sit.

syn.: obloquor, adversor, protestor (VLP. dig. 14, 4, 1, 3). resisto, obsisto, repugno, adversor. veto. *opp.*: consentio (CELS. dig. 1, 7, 5). oboedio (AVG. in psalm. 134, 12).

deriv.: contradicibilis, contradictio, contradictor.

ˣ**contrādictio,** -ōnis *f. a.* contradicere. GLOSS. ἀντιλογία, ἀντίρρησις. ex -e ἐξ ἀντιρρήσεως, τουτέστιν κατὰ διάγνωσιν. PRISC. gramm. III 496, 19 per antiphrasin . . . hoc est per -em. EVGRAPH. Ter. Phorm. 854 controversia est -o ex affirmatione et negatione eiusdem rei. *legitur inde a* SEN. rhet.

1 *actus contradicendi; quod contra dicitur (praecipue in schola vel in iudicio), oblocutio, dissensus, contrarium iudicium*: SEN. suas. 2, 17 cum posuisset (inposuisset *A B*) -em (contr. 4 praef. 11 QVINT. inst. 2, 17, 36. 5, 13, 42. 49 decl. 338 p. 331, 22). 2, 18 sumpsit (*i. anticipavit*) -em (contr. 9, 3, 10 QVINT. inst. 11, 3, 163 decl. 338 p. 331, 25. 28). SEN. dial. 1, 1, 1 unam -em manente lite integra solvere. nat. 1, 5, 11 huic -i non consentio. clem. 2, 3, 2 illa finitio -es inveniet. QVINT. inst. 3, 8, 84 ubi -i locus non est. 4, 2, 29 expositione . . . uti solent et -e, tamquam respondeant (5, 13, 45. 50). 5, 13, 36 -es nobis oppositas. *ibid.* -es omittuntur. 5, 13, 42 *-bus* facillime responderi. 5, 13, 50 -bus occurremus. 5, 13, 54 nascuntur . . . ex iis, quae -i opposuimus, aliae -es. 7, 1, 38 -es solvere. 7, 3, 20 *in schola* nobis ipsi fingimus -em. 3, 8, 27. 5, 13, 28. 49. decl. 263 p. 77, 14 parere -i. p. 77, 22 lex . . . remiserat mihi duas illas -es. non enim facit ignominiam tertia -o, sed tres. TAC. ann. 14, 43 quidquid hoc in nobis auctoritas est, crebris -bus destruendum non existimabam. MARCELL. dig. 46, 3, 72, 1 in promptu -o est debitorem . . . non videri in solutione hominis cessasse. VLP. dig. 5, 2, 8, 13 filius . . . in modum -is querellam inducat. TRYPH. dig. 27, 1, 39 mora -is. IREN. 1, 28, 1 Adae . . . saluti ex se -em (αἰτιολογίαν [ἀντιλογίαν *Stieren*]) faciens. 2, 17, 1 tantas -es et aporias habentes. 5, 33, 3 in grandem -em et contrarietatem incidit. ARNOB. nat. 2, 56 studio -is. 7, 45 dare ambiguis -bus locum. DON. Ter. Phorm. 231 in hac scaena accusatio est et -o per remotivam qualitatem; ergo controversia. 263. 1025. HIL. trin. 8, 3 -es elaboraverunt. 10, 1 emergunt -es. in Matth. 6, 1 *haeretici* -um aculeis . . . fidem . . . disrumpant. ad Const. 2, 7. in psalm. 63, 9 ingenia -i veritatis intenta. FILASTR. 151, 4 in eorum -e pertinaci. CORP. VIII 17896, 29 in -e decem modios . . . consequantur. 37. 43 in -bus. HILARIAN. pasch. 2 p. 1107ᶜ -bus student. MAXIMIN. c. Ambr. 90 -o a nobis insidiose . . . fuerat praeparata. SEV. MINOR. p. 736ᴬ ad haec cum in omnibus -em obstinatissimam rettulissent. HEGES. 5, 2 l. 63 *populus* improbum -is spiritum sequitur. HIER. epist. 18, 18 -bus cedere. 77, 10 ut -i locum tribuam. 127, 9 nostrorum διάλυτος -o et Pharisaeorum turbata est schola. RVFIN. Adamant. 1, 26 habere . . . -is aut dubitationis aliquid. hist. 3, 25, 6 vel -o aliqua vel etiam -o soleat admitti. Orig. in exod. 5, 3 multas obiectiones haereticorum, multas -es infidelium. AVG. civ. 1, 36 refutatis impiis -bus (10, 32). 22, 16 non est cum illo laboriosa -e pugnandum. c. Iul. op. imperf. 2, 190 noli esse -e deformis. c. Faust. 32, 21 *si quis* moveat quaestionem et scrupulum -is impingat. *ibid.* qui . . . litem vobis huius -is intenderit. *al.* ZACCH. 1 praef. -o gentilium . . . spernenda potius videtur esse quam refellenda. *ibid.* consultationes de -bus facere. PHOEBAD. c. Arrian. 23 quo -is temeritas propulsetur. LEO M. serm. 30, 6 haec confessio . . . nullas metuit -es. epist. 104, 4 ab illicito appetitu ex eorum saltem salubri -e cessasset. 120, 1 nonnulli . . . ad -um bella prosiliunt. CAEL. AVR. chron. 2, 13, 189 demonstranda . . . eorum -o et brevi ratione formanda. FAVST. REI. serm. 30 p. 340, 17 sicut valde noxia est -is intentio, ita utilis est interrogationis sollicitudo. OP. imperf. in Matth. 20 p. 747 *sacerdotes* silentium et gravitatem populi . . . -bus suis conturbassent. COD. Theod. 10, 10, 27 pr. (*a. 415*) -em . . . acceperit. CASSIOD. in psalm. 11, 4 quae figura dicitur antisagoge, id est -o. IVLIAN epit. novell. 6, 24 si quis . . . -is iudicium deseruerit. 47, 184. COD. Iust. 3, 1, 13, 1 omnem ei -em excludimus. 3, 1, 14, 4 post . . . -em obiectam. 6, 33, 1, 1 subsecutae -is. 6, 33, 3, 2 unde vel missio vel -o exoritur. 7, 14, 5 pr. ut -em faceret. NICET. p. 19, 5 *nulla* quaestio aut -o . . . habebatur. GREG. M. epist. app. p. 455, 36 consensus . . . duris -um laboribus insudavit. LEX Visig. 3, 2, 3 post hanc -em (*sc. iudicis*). *nota* sine -e *i. q. sine controversia*: IREN. 4, 9, 1 HIL. trin. 10, 1. VVLG. Hebr. 7, 7 sine ulla . . . -e (Ps. RVFIN. in psalm. 72, 24 AVG. in Iob I p. 626, 62). RVFIN. Adamant. 2, 19 p. 105, 29 absque ulla -e (ἀναντιρρήτως) monstratur.

2 *obscurata notione dicendi i. q. repugnatio, iurgium, causa, redditur fere semper graecum* ἀντιλογία: ITALA deut. 1, 12 sufficere . . . -es vestras (VVLG. sustinere iurgia). 17, 8 (Lugd.) intra -em -es. 19, 17 (Lucif. Athan. 1, 7) *hominibus* est ipsis -o (Lugd. altercatio, VVLG. causa) ante dominum et ante sacerdotem. 21, 5 in ore eorum erit omnis -o. AMBR. in psalm. 118 serm. 5, 28 non videbis iniquitatem et -em in civitate (*cf.* VVLG. psalm. 54, 10). VVLG. num. 20, 13 haec est aqua -is (20, 24. 27, 14 deut. 32, 51. 33, 8 psalm. 80, 8. 105, 32 Ezech. 47, 19. 48, 28 HIER. epist. 78 mans. 33 adv. Pelag. 2, 23). AVG. quaest. hept. 4, 39 *aquam* dicit hic [*num. 20, 24*] maledictionis: non enim ait ἀντιλογίας sed λοιδορίας. *al.*). num. 27, 14 in -e multitudinis (ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συναγωγήν). II reg. 22, 44 salvabis me a -bus (ἐκ μάχης) populi. psalm. 17, 44 eripies me de -bus populi (*cf.* AVG. civ. 17, 16. 20, 30). 30, 21 proteges eos . . . a -e linguarum. 79, 7 posuisti nos in -em vicinis. prov. 18, 18 -es comprimit sors. Hab. 1, 3 factum est iudicium et -o potentior. Hebr. 12, 3 talem sustinuit . . . -em (ITALA codd. d. e adversitatem). Iudas 11 in -e Core perierunt. OROS. hist. 7, 27, 3 decem ibi -es *erant* adversus Moysen. CASSIAN. inst. 11, 2 -e rigida confutatus incentor. POMER. 3, 27 virtutes in homine . . . sine ullis vitiorum -bus regnant.

3 *t. t. logices i. q.* ἀντίφασις, *contrarietas*: BOETH. herm. sec. 2, 6 p. 134, 13 -o est oppositio affirmationis et negationis (*cf.* herm. pr. 1, 7 p. 99, 25 *affirmationis et negationis oppositionem* nunc communiter et improprie -em vocat. CASSIOD. art. 3 p. 1171ᴬ ISID. orig. 2, 27, 6). herm. pr. 1, 6 p. 80, 17 ipsa utrarumque propositionum pugna -o nominatur. herm. sec. 2, 7 p. 176, 22 -em . . . de his dixit, quae sibi sunt oppositae sive contrario modo sive subcontrario. 5, 11 p. 371, 23 'mortuus' -em tenet contra 'hominem'. 6, 14 p. 503, 14 -o pro contrarietate posuit. 3, 9 p. 199, 19 -is modus duplex. p. 202, 10 geminas esse -es. p. 202, 16 angularis -o. herm. pr. 1, 9 p. 123, 1 in futuris et contingentibus -bus (p. 122, 23). *et saepius*.

syn. oblocutio, dissensus, controversia, iurgium, altercatio, adversitas, causa, certamen, contrarietas.

demin. **contrādictiuncula,** -ae *f.* AVG. cons. euang. 1, 8, 13 ut . . . isti trepidas et tepidas -as in sinu suo rodant. VIGIL. THAPS. c. Eutych. 5, 7 ad eorum inanes -as vitreasque sententias veritatis malleo obterendas.

ˣ**contrādictor,** -ōris *m. a* contradicere. GLOSS. ἀντίδικος. *is qui contradicit*: ITALA iud. 12, 2 (Lugd.) vir -r (μαχητής) eram ego (VVLG. *aliter*). CALL. dig. 40, 16, 3 cum non iusto -e. VLP. dig. 40, 12, 27, 2. IREN. 2, 28, 9 *si quis* -r fuerit his quae a nobis dicta sunt. PS. CYPR. singul. cler. 24 optinuimus confundendo -es. FIRM. math. 3, 7, 18 *Mercurius* faciet contentiosos -es dialecticos. AMM. 31, 14, 3 -i (-is *V*, contradictionis *Petschenig*) copia servata. AMBROSIAST. in Rom. 10, 16 Iudaeos esse -es euangelicae veritatis. in II Tim. 4, 15 ut *Alexander* -r verborum *apostoli* existeret (PETR. CHRYS. serm. 155 p. 611ᴮ. AVELL. p. 326, 19 huic fidei quisquis -r extiterit. 439, 16 COD. Iust. 6, 33, 3, 1 GREG. M. epist. 9, 48. HIER. in Tit. 2, 10 p. 586ᴬ -r atque fraudator. AVG. epist. 71, 4 facile -r convincitur. 202ᵇⁱˢ, 4, 10 -es tuos refelleres. 29, 3. in psalm. 88 serm. 2, 5 ut obviam iret -i. 128, 4 sonat sermo -r libidinis. divers. quaest. 80, 3 p. 95, 2 pervicax -r. *nota adnominationem*: c. Faust. 16, 26 o hominem se cogitantem dictorem et alium non cogitantem -em. *et saepius*. HIL. Aug. epist. 226, 8 iuvare -es. MART. CAP. 5, 459 maritus -r intendit. OROS. hist. 3, 1, 1 -em pacis bello impetendum. 7, 4, 7 in poenam -is (*adi.*) senatus. COD. Theod. 10, 10, 27, 5 (*a. 415*) *bonorum* -r potuerit inveniri. ALC. AVIT. c. Eutych. 1 p. 18, 4 callidus -r. epist. 23 p. 56, 1 intento -i. GREG. M. epist. 7, 29 p. 476, 3 -em tuum ipse vicisti. VITA Fulg. 37 manente in -bus divina ultione.

ˣ**contrādictōrius,** -a, -um *a* contradictor, contradicere. COD. Theod. 2, 14, 1 (*a. 400*) -iis libellis aut titulis. CAEL. AVR. acut. 2, 23, 173

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

libros appellavit -os. CASSIOD. hist. 8, 1 p. 1104^{C} *liber* -us … contra daemones tentatores. BOETH. herm. pr. 1, 9 p. 115, 13 in -a propositionum oppositione (p. 115, 25). p. 115, 29 in -a dispositione (oppos. *v. l.*). 2, 13 p. 185 *de -a et contraria oppositione.* herm. sec. 2, 7 p. 154, 21 -as oppositiones. *et saepius.* CASSIOD. art. 3 p. 1196^{B}. *subst. f.* contrādictōria *sc. oppositio i. q.* ἀντίφασις: BOETH. herm. pr. 2, 13 p. 184, 20 contrariae sequuntur, -ae autem extra (herm. sec. 6, 13 p. 426, 6). *adv.* **contrādictōriē** *i. q.* ἀντιφατικῶς: BOETH. herm. pr. 1, 7 p. 92, 1 opponi … affirmationem negationi dico -e. p. 86, 4. 92, 6. 2, 13 p. 182, 3 impossibile et non impossibile … sequitur quidem -e, sed conversim. herm. sec. 2, 7 p. 163, 21 *passim.* *Hoppe.*

contrādisto *v. p. 739, 8.*

×contrādo, -didī, -ditum, -ere *a* con *et* tradere. *i. q. tradere, dare*: VVLG. gen. 34, 9 (Tolet.) filias vestras -ite nobis (δότε, *al.* tradite. CASSIOD. compl. in I Cor. 7, 25). PS. RVFIN. in Os. 2, 14 botri gratiam nobis in mysteriis. AVG. epist. 202bis, 8 illud Originis …, quod pro meritis vitae prioris terrena atque mortalia -antur in corpora. PAVL. MED. bened. 11, 2 (*syn.* dare, distribuere). AVELL. p. 350, 26. 682, 10. EVSTATH. Bas. hex. 5, 6 p. 916^{A} ne … flammis -amur aeternis. SEDVL. op. pasch. 5, 10 Christo morti -ito. 5, 12 ENNOD. epist. 9, 13, 2 p. 238, 20. CASSIOD. hist. 1, 13 p. 903^{B} et volui quidem hoc taciturnitati -ere. var. 7, 6, 2 *al.* IORD. Get. 71 nomen illis *sacerdotibus* pilleatorum -ens. 134. Rom. 306 Mesopotamiae partem Sapori -dedit. COD. Iust. 1, 3, 32 (33), 3 ex … provincia venientes … vicariis fideiussoribus -antur. NOVELL. Iust. 16 epil. *al.* PAPYR. Marini 92, 15 hanc donationem ⟨vo⟩bis -dedi. *et saepius.* in *c. abl.*: VEREC. in cant. 2, 34 in manibus suorum -i dominorum. *c. gerund.*: FVLG. aet. mund. p. 147, 14 parvulum … matri -it nutriendum. p. 161, 13 VICT. VIT. prol. 4 VEREC. in cant. 2, 31. *nota*: PS. ALEX. c. Dind. coll. p. 180, 12 hominis fabrica diis … dominando -itur. *i. q. memoriae tradere, litteris mandare*: PS. RVFIN. in Ioel 2, 32 cum ultimi temporis signa -ret. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1, 15. 2, 279 opinionis quam ille de deo -idit. SEDVL. op. pasch. 1, 1 p. 176, 12 nonnulla etiam probrae narrationis arte composita Niliaci papyro gurgitis … -ant (carm. pasch. 1, 22 tradant). BOETH. in Porph. comm. pr. 1, 5 Aristoteles … dialecticae … disciplinae volebat posteris ordinem scientiamque -ere.

×contraeo, -iī, -itum, -īre *a* contra *et* ire. *diiunctum vel inversum legitur*: VERG. Aen. 6, 95 tu ne cede malis sed contra audentior ito. 10, 768 huic (hunc *P*) contra Aeneas … obvius ire parat. 11, 438 ibo animis contra. SEN. Med. 157 libet ire contra. PLIN. nat. 9, 152 adempta ratione contra eundi, dum conetur emergere (*ibid.* in adversas eundi). TAC. ann. 6, 44 iret contra. ire contra *aliquem v. p. 749, 60.*

i. q. resistere; contradicere, obloqui: TAC. ann. 11, 10 huic -itum. 14, 45 sententiae Cassii nemo unus -ire ausus est (HIER. in Ier. 11, 21 p. 923 videtur hoc superiori sententiae -ire. c. Lucif. 25 sententiae suae -ierant *al.*). IREN. 1, 30, 8 quoniam mater sua in omnibus -ret ei. ARNOB. nat. 1, 1 -ire invidiae. HIL. syn. 10. 17 dicentibus … -itur ratione subiecta. 39 trin. 4, 5. 4, 21 sapientia -bit dicens. 5, 2 non auctoritati -itum est. ad Const. 1, 8 *al.* AMBROSIAST. in II Tim. 2, 19 dei fidei -ire. HIER. in Is. 23, 10 p. 230 ut possis adversariis -ire. epist. 96, 6. PELAG. in II Cor. 10 p. 797^{B} divinis -ire doctrinis *al.* PRISCILL. tract. 4, 80 divinae iussioni (VVLG. Esth. 13, 5 nostris iussionibus. GREG. TVR. dorm. 2). AVG. quaest. hept. 6, 18 p. 434, 10 nec ipse istos *populos* tam cito delevisset, nisi conspirantissime -rent. DIOSC. 1, 12 veneno poto -it *cinnamomum* (*syn.* occurrit). CASSIAN. c. Nest. 7, 5, 6 cui nihil -ire, nihil obsistere potuit. LEO M. epist. 38 apostolo -ire dicenti *al.* PROSP. epist. 1, 7 disputationibus. FAVST. REI. grat. prol. p. 4, 20 quibus *verbis* si quis -ire praesumpserit. APRING. in apoc. 20, 9. VIRG. gramm. epit. p. 48, 20 nec -o nec aperte assentior. *et saepe, nota*: GREG. TVR. vit. patr. 20 facile … tali aetatulae persuasit, propriam voluntatem -ire.

contrāfacio *v. p. 741, 74.* ?**contrāfactio** *v.* contropatio.

contrāglutio *v.* contransglutio. *L.*

×contraho, -trāxī, -tractum, -ere *a* con *et* trahere. GLOSS. συναλλάσσω. συνέλκω. -it συναλλάσσει. συνεσπᾷ (συνσπᾷ *e*) συνάγει. συστέλλει. -imus colligimus; congregamus. -ere colligere. -xit συνήθροισεν. collegit. congregavit. -erat congregaverat. -i tristem vel sollicitum esse. -ctus est συνεσπάσθη. -ctis clausis. *vox semper in usu. deest apud*: TER. TIB. PHAEDR. PERS. MART., *singulis locis legitur apud*: CATVLL. PROP. LVCAN. PETRON., *binis*: VARRON. RHET. Her. VAL. FL. SIL. FRONTIN., *ternis*: PS. QVINT. IVV., *quaternis*: SALL. MANIL. FLOR. SOL. PANEG., *quinis*: LVCR. VERG. SEN. rhet. STAT. *frequentant* CIC. (*50^{ies}, raro in oratt.*), OV. (*23^{ies}*), LIV. (*87^{ies}*), CELS. (*28^{ies}*), SEN. (*55^{ies}*), PLIN. nat. (*61^{ies}*), QVINT. (inst. *25^{ies}*, decl. *8^{ies}*), TAC. (*24^{ies}*), *adamata* ICTIS (*ca. 700^{ies}*). [*dubia*: VERG. georg. 3, 566 HOR. epist. 2, 2, 80 MANIL. 1, 171 PLIN. nat. 2, 223. 18, 4 CASSIAN. inst. 12, 27, 3.]

I ***proprie*:** **A** *angustiore sensu, i. q. adducere, astringere*: **1** *de partibus corporis, persaepe etiam spasmo vel morbo convulsis* (*opp.* extendere, distendere, porrigere, remittere, protendere, dilatare, explicare, diffundere, solvere): PLAVT. Amph. 52 frontem (*i. corrugare, signum tristitiae vel indignationis.* Rud. 318 CIC. Cluent. 72 HOR. sat. 2, 2, 125 SEN. contr. 10 praef. 9 SEN. dial. 4, 2, 5. 5, 33, 4 PLIN. epist. 3, 6, 7 paneg. 73 [*ex coni.*]. QVINT. inst. 11, 3, 78 *superciliis* -itur, attollitur, remittitur *frons.* PORPH. Hor. epod. 13, 5 obducta fronte: id est in rugas -cta. AVSON. 322, 15 PHYSIOGN. 22. 98. EVGRAPH. Ter. Ad. 839 frons in rugas -itur … porrigitur et extenditur. OV. Pont. 4, 3, 7 vultum [QVINT. decl. 367 p. 402, 22 AMM. 28, 1, 47 MART. CAP. 9, 914. HIER. epist. 10, 2 -ctam rugis faciem]). VARRO rust. 1, 2, 26 in fronte -ere rugas (AVSON. 327, 3 SCHOL. Iuv. 6, 144). CIC. ac. 2, 145 digitos (PLIN. nat. 11, 94 -ens ac remittens. 18, 189 a porrectis … digitis … in pugnum -ctis. QVINT. inst. 11, 3, 92 medius digitus in pollicem … explicitis tribus … prolatus. 11, 3, 93. SVET. Aug. 80 torpentem -ctumque frigore). CIC. Tusc. 2, 41 collum (QVINT. inst. 11, 3, 82 -itur et tenditur. 11, 3, 180 cervicula). div. 1, 120 si animal … membra flectit, contorquet, porrigit, -it (OV. met. 14, 95. CELS. 5, 26, 28 ut tarde membrum id vel extendatur vel -atur. SVET. Cal. 58. POTAM. tract. 1 p. 1412^{A} -ctis … membris, pellis taetra distenditur). div. 2, 37 cor. nat. deor. 2, 135 *stomachi* partes … dilatantur … -untur. 2, 136 *pulmones* tum se -unt aspirantes, tum in respiratu dilatant. SALL. hist. frg. 2, 10 rictus (OV. met. 1, 741. LACT. ira 7, 9 rictum -unt, frontem serenant). VERG. georg. 1, 34 tibi iam bracchia -it … Scorpio (*sc. ut locum det*). OV. am. 3, 2, 23 crura (CELS. 4, 18 crura manusque *bis.* PLIN. nat. 11, 257). Pont. 3, 1, 134 nullus populi -et ora dolor (*in imagine*). QVINT. inst. 11, 3, 79 ira … -ctis superciliis, tristitia deductis, hilaritas remissis ostenditur (PHYSIOGN. 18). VVLG. Iob 5, 16 iniquitas … -et os suum (*in imagine*). PLIN. nat. 8, 133 ore pedibusque. MART. CAP. 9, 888 pallens -it ora. MANIL. 4, 717 artus (VAL. FL. 7, 369 SIL. 5, 310 [VERG. georg. 3, 566 *codd. praeter P* contactos]). 5, 60 nigras nox -it alas (*in imagine.* STAT. Theb. 9, 860 in pectora -it alas *aquila*). VITR. 8, 3, 5 nervi inflatione tumentes … -untur (CELS. 1, 9 p. 25. 2, 7. 17. 8, 10, 1. 3 SOL. 4, 4 [*de herba*] SER. SAMM. 772. 966. 978). CELS. 1, 3 p. 18 alvus (*i. sistere, astringere.* 1, 3 p. 20. 2, 3 p. 33. 4, 26 *bis.* PLIN. nat. 22, 148. 22, 27 ventrem). 2, 6 genua. 5, 18, 28 articulos (PLIN. nat. 20, 259). 5, 26, 18 praecordia. 5, 26, 23 oras paululum tamen -ant quominus lata postea cicatrix sit. 7, 18 *tumor* frigore omni -itur, calore diffunditur. 7, 19 si *labra* nimium -cta sunt (CAEL. AVR. acut. 2, 10, 70 labia … conducentes -entesque). SEN. dial. 9, 8, 9 habiliora sunt corpora in bello quae in arma sua -i possunt (*i. constringi*) quam quae superfunduntur. LVCAN. 9, 776 in minimum mox -it omnia virus (*praecedit* membra venenum decoquit). CALP. ecl. 5, 77 ossa. PLIN. nat. 6, 18, 6 spiritus cum timore -ctus est … languescit … marcet … inhibetur … deicitur. 9, 101 cornua protendentes -entesque. 10, 42 in acervum -it *pavo* pinnarum … oculos. 12, 77 -endis vulnerum cicatricibus (*i. claudendis.* 16, 209 -it se protinus cluditque suum vulnus. 24, 35 -ere vulnera. 24, 48. 34, 169 potest astringere, sistere, -ere cicatrices. AMM. 27, 2, 28 vulneribus frigorum asperitate -ctis). nat. 20, 48 vulvasque -ctas aperire (28, 50). 32, 124 morientium capita se -unt. QVINT. inst. 11, 3, 102 -it … et explicat manum (APVL. apol. 44. 52 HIER. in Is. 40, 12/17 p. 487 in Ier. 23, 1/4 p. 997 VVLG. Ios. 8, 26 I reg. 14, 19. *in imagine i. q. parcus esse*: VVLG. deut. 15, 7 [συσφίγξεις]. MART. BRAC. form. vit. 8, 1 cave ne parcus sis nec … manum -as. *cf. p. 764, 62*). IVV. 11, 203 -cta cuticula (VVLG. Iob 7, 5 cutis mea aruit et -cta est). GELL. 16, 3, 3 cava intus ventris … ubi … inanitate diutina … -untur et conivent. ARNOB. nat. 5, 44 in formiculam Iuppiter … vastitatis suae lineamenta -xit. 7, 17 exigui temporis -cta interiectione putrescant (*de carne sacrificii*). PORPH. Hor. epist. 1, 5, 23 corruget nares: -at (HIER. in Os. 2 praef. p. 51/2 epist. 49, 2. 125, 18 in psalm. 2). PHYSIOGN. 22 supercilia erigunt et spiritum violentius -unt et concipiunt. 105 palpebras spasmus … -bat. *nota*: PLIN. nat. 27, 40 semen in se caliginem -it (*i. attrahit*). *reflexive*: CHIRON 292 pes eius -it. THEOD. PRISC. log. 38 loca -entia (55). GREG. TVR. Mart. 1, 25 cui manus et pedes ab humore -erant (3, 55) *et saepe, cf. Bonnet p. 630.* **2** *de animantibus et herbis i. q. coartare, corrugari, exile fieri, rigescere, convelli*: VERG. georg. 4, 259 *apes* ignavaeque fame et -cto frigore pigrae (*per hypallagen, sed cf. p. 764, 65*). HOR. epist. 1, 7, 12 -ctus leget (*i. amictus propter frigus*). CELS. 4, 2 vel vino … cruditate … frigore … -itur. PHAEDR. 4, 24, 19 mori -ctam cum te (*culicem*) cogunt frigora. COLVM. 3, 2, 15 vites aestibus -untur. 6, 16, 2 *vermes* rigore -cti decidunt. 7, 5, 19 *ovis* toto ventre distenditur -iturque. 9, 13, 7 morbus horridas -ctasque carpit apes (*i. ut -ctaeque fiant*). PLIN. nat. 9, 90 conchae se -unt, sed frustra discuneatae. 9, 146 urtica -it ergo se quam maxime rigens. 9, 148. 10, 86 -ens eam subrigensque per longitudinem capitis. 11, 139 ostris -unt se. 18, 144 folia (24, 167). 19, 95 bulbos verno .. minui ac -i. 22, 57 *heliotropus* noctu velut desiderio -it (*i. claudit*) caeruleum florem. 25, 141. 27, 56. 57 arescens -ret se. 28, 19 -ique serpentes Marsorum cantu. 29, 136 tactuque -ens se lacerta. 31, 124 spongias. 33, 92 *chrysocolla* per se arida siccat et -it. 33, 93 TERT. anim. 32 (*opp.* extendetur). PORPH. Hor. epist. 1, 18, 105 Mandela pagus est in Sabinis nimis -ens atque algida frigore et rugosa faciens hominum corpora. PANEG. 10, 28 quod eam *aciem* nec constipatio -isset. HIL. trin. 9, 4 *deum* se -ere usque ad conceptum. HIER. in Is. 40, 6/8 p. 483 pulchra mulier … arata fronte -itur *senectute* (SEDVL. carm. pasch. 3, 199 mulier morbo

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-cta vetusto. VEN. FORT. vita Pat. 6, 18 *mulier* morbo percussa -itur). tract. in psalm. I p. 144, 25 -xit se et os ad os posuit. p. 145, 1 se -xit, ut vivificaret. MART. CAP. 6, 605 cum aestate torreremur, illi frigore -untur. RVRIC. epist. 1, 17 -cti frigore vel coacti apricitatem ignis . . . quaeremus (*in lusu verborum*). CASSIOD. in psalm. 118, 83 glaciali rigore -itur. *adde*: HOR. sat. 2, 7, 61 -ctum (*i. complicatum*) genibus tangas caput. *nota usum reflexivum, frequentem ap.* GREG. TVR. *ex. gr.* Iul. 39 *puerulus* ita -erat. 3 *de rebus corporeis durandis, coagulandis, cogendis*: SEN. nat. 7, 1, 6 utrum flamma -cta . . . an non sint flammei orbes, sed solida quaedam terrenaque corpora. 7, 4, 2 natura ventosa et frigida -it . . . aera conglobatque. PLIN. nat. 23, 117 lac. 33, 93 aerosum *aurum* -it se hebetaturque. 34, 116 *scolex* (*i. genus aeruginis*) teritur donec viride fiat -atque se vermiculorum specie. 35, 180 *sulpur* sistit, discutit, -it, glutinat. GELL. 19, 6, 2 diffuso sanguine aut -cto (19, 6, 3 quaeri potest quam ob causam pudor sanguinem diffundat, timor -at). 4 *i. q. brevius facere, coartare* (*opp.* dilatare): CIC. Att. 1, 16, 2 -xi vela (*in imagine i. q. se continere, moderari.* HOR. carm. 2, 10, 23 -es vento nimium secundo turgida vela *cf. Porph. et Ps. Acro ad l.* OV. Pont. 1, 8, 72 voti, quaeso, -e vela tui. trist. 3, 4, 32 propositique, precor, -e vela tui. LIV. 36, 44, 2 vela -it [*proprio sensu*] malosque inclinat. SEN. dial. 9, 4, 7 epist. 19, 9. QVINT. inst. 12 prooem. 4 unum modo in illa immensa vastitate [*sc. ponti caelique*] cernere videmur. M. Tullium qui . . . ita instructa nave hoc mare ingressus, -it vela, inhibetque remos *eqs.* ANTH. 407, 7 -e vela et te litoribus cymba propinqua vehat [*de vita humili*]. PANEG. 6, 9 rei publicae vela -ere quae tam felicibus ventis impleveris. MACR. sat. 7, 5, 30 sicut in mare gubernatores vento suo, etiamsi nimius sit, -endo in minorem modum vela praetervolant). LVCR. 3, 545 utrum pereat *anima* dispersa per auras an -cta suis e partibus obbrutescat. VITR. 2, 3 siccescendo se -it (2, 8, 2[a] recipientes umorem turgescunt, deinde siccescendo -untur). SEN. dial. 4, 31, 5 gubernator numquam totos sinus securus explicuit, ut non . . . ad -endum armamenta disponeret. IVV. 6, 174 -it arcum (*i. tendit*). ARNOB. nat. 6, 16 *deos* inaequabili corporum contractione -ctos. 7, 4 (*opp.* dissolvere). HIL. syn. 38 si quis substantiam dei dilatari et -i dicit, anathema sit (43. 44 *bis.* BOETH. in Porph. comm. sec. p. 336, 6 substantia neque -i neque remitti potest). *huc referri potest t. t. architectorum i. q. cacuminare, fastigare*: VITR. 2, 1, 4 tecta. 3, 3, 12 sub capitulo. 4, 3, 2 intercolumnia extrema. 4, 3, 4 columna. 4, 6, 1 *al.* 4, 7, 2. 6, 8, 6. PLIN. nat. 36, 31 XXIV gradibus in metae cacumen se -ens. *nota hypallagen*: OV. met. 14, 345 puniceam fulvo chlamydem -ctus ab auro *Picus*.

B *latiore sensu, i. q. colligere, conferre, coniungere, in unum cogere, congregare, convocare sim.* (*opp.* dispergere, dissipare): **1** *res plerumque corporeas*: Q. SCAEV. Gell. 4, 1, 17 ea . . . quae huiusce generis longae usionis gratia -untur et reconduntur . . . penus dicta est. VARRO ling. 5, 147 haec omnia . . . -cta in unum locum. CIC. Att. 8, 11[b], 3 sin omnia unum in locum -enda sunt (12, 5, 2). MORET. 44 -it admixtos nunc fontes (*i. aquas*) atque farinas. 115 inque globum distantia -it unum. AETNA 122 trahat ex pleno quod fortem -at amnem (*i. colligendo efficiat*). LIV. 25, 11, 18 -cta . . . undique plaustra. 39, 30, 11 impedimentis . . . traductis -ctisque in unum locum. SEN. contr. 1 praef. 4 ne me quasi certum aliquem ordinem velitis sequi in -endis (*i. colligendis*) quae mihi occurrent. exc. 2, 7 ex omni rupe conchylium -itur. VELL. 1, 14, 1 cuiusque rei in unam -cta species quam divisa temporibus oculis animisque inhaereat. VAL. MAX. 1, 6, 12 ornamenta. 2, 4, 5 nutrimentis (3, 2 ext. 7). CELS. 3, 21 p. 106 intus in uterum aqua -itur (3, 21 p. 109). 4, 2 p. 124 humorem in caput -it (*i. attrahit.* SEN. nat. 3, 15, 4 sulphuratio -xit humorem. QVINT. inst. 2, 10, 6). 4, 12 p. 136 pituitam. 4, 28 p. 155 semen. SEN. Herc. f. 127 nox victa vagos -it ignes luce renata. epist. 94, 29 quaedam *semina animi* diversis locis iacent sparsa, quae -ere inexercitata mens non potest. itaque in unum conferenda sunt et iungenda. COLVM. 2, 14, 8 purgamenta . . . -ere et congerere. 12, 57, 1 semen sinapis . . . -ito et comprimito manu plana. PLIN. nat. 6, 133 -unt id *aurum* defodiuntque ne cui sit in usu. 11, 11 mella -unt *apes* sucumque. QVINT. inst. 8, 2, 12 quae *verba ab usu remota* inde (*i. exoletis auctoribus*) -erit. 10, 5, 11 fundere quae natura -cta sunt. decl. 350 p. 378, 13 aliud *venenum* ex radicibus herbarum -itur, aliud ex animalibus mortiferis reservatur. FRONTIN. aq. 2 ea quae ad universam rem pertinentia -ere potui . . . contuli. TAC. dial. 37 haec vetera *scripta*. PLIN. paneg. 25 disiunctissimas terras munificentiae ingenio velut admovere, immensaque spatia liberalitate -ere. SVET. gramm. 24 exemplaria. vita Verg. p. 65 Herennius tantum vitia eius, Faustus furta -xit. Cal. 43 -cto et omnis generis commeatu. IVLIAN. dig. 42, 7, 5 ex bonis. PAVL. dig. 33, 7, 12 si qua . . . in fundo congesta -ctave sunt. 49, 5, 7 frumentum. PANEG. 9, 3 -ctas ex toto orbe divitias. SCHEM. dian. 37 συναθροισμός . . . schema . . . ubi multas res . . . in unum -imus. PLIN. med. praef. p. 7 ut undique valetudinis auxilia -rem et velut breviario colligerem. HIER. epist. 36, 7 de multis scripturarum locis testimonia -entes. MART. CAP. 7, 728 radios in unum. CLAVD. MAM. anim. 1, 10 p. 138, 21 undeunde -ctis testificationibus. *nota imaginem*: VERG. Aen. 12, 891 verte omnes tete in

facies et -e quidquid sive animis sive arte vales (*i. erige te, cf. Hom. Il. 22, 268* παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο). *pecuniam exigere* (*opp.* erogare): LIV. 6, 32, 1 ut tributo novum faenus -retur. VAL. MAX. 2, 6, 15 dotes. SEN. benef. 7, 15, 1 pecuniam quam saluti tuae -eram (PLIN. epist. 10, 90, 1 TAC. ann. 1, 37. 16, 31. GELL. 13, 24 ex praeda. Ps. ASCON. Verr. p. 185). COLVM. 12, 52, 20 ex pretio viridis olei plus quam multitudine mali nummorum -itur. QVINT. decl. 264 p. 80, 26 portiones *patrimonii* computatae et in unum -ctae. Ps. QVINT. decl. 9, 5 si quid . . . seposuerat parca frugalitas . . . in impensas itineris -xit et contulit. AVR. VICT. Caes. 33, 13 opes. SYMM. epist. 2, 91 (90), 1 filio opto resolvere quod de parente -xi.

2 *animantes*: **a** *generatim*: VERG. Aen. 3, 8 viros (SERV. *ad l.* colligimus). OV. fast. 4, 811 agrestes (PROB. Verg. ecl. praef. p. 324 pastores). LIV. 25, 11, 19 iumenta . . . homines (25, 13, 6 omni undique genere vehiculorum iumentorumque ex agris -cto. CVRT. 5, 6, 9). 28, 8, 14 multitudine fabrorum navalium (45, 33, 3 ad spectaculum -cta multitudine. PAVL. FEST. p. 41 multitudo . . . hominum -cta in unum locum. TAC. Agr. 29 apud -ctam multitudinem. ann. 12, 57. SVLP. SEV. chron. 1, 4, 4 in unum . . . multitudo se -xit). LIV. 42, 49, 3 -it *eos* enim non officii modo cura, sed etiam studium spectaculi, ut videant ducem suum. GRATT. 219 turbam (VLP. dig. 47, 8, 4. 6. 7). VELL. 2, 32, 5 reliquias eorum (*praedonum*) -ctas in urbibus (FLOR. epit. 4, 8, 1 infelicis belli reliquiis). VAL. MAX. 4, 4, 2 perniciosa seditione dividua civitas manibus Agrippae in unum -i voluit. 5, 3 ext. 3 dispersos cives suos in unam urbem -xit. 9, 5 ext. 2 vos *principes* -xi. SEN. dial. 8, 5, 2 ad spectacula populos -it (PS. QVINT. decl. 9, 13). 9, 11, 7 quos forum, curia, sermo mecum -erat. CVRT. 6, 2, 18 praefectos copiarum in praetorium -it. 6, 6, 13 accolas. PLIN. nat. 11, 11 *apes* mella -unt. 12, 122 *balsamum* melle mutatum statim in manu -it muscas (*i. attrahit.* 22, 46 -it in se mures. 25, 108 blattas in se -it. 28, 117 mustelas. 28, 151 -i serpentes tradunt, dissipari deinde). VAL. FL. 3, 728 phocas. QVINT. inst. 3, 7, 21 gentem. 7, 2, 55 satellites (decl. 267 p. 90, 12). PS. QVINT. decl. 17, 17 convocare servulos, -ere libertos. TAC. hist. 3, 25 quos (*milites*) impetus vel pavor -ret diduceretve. 4, 53 ab eo -cti (*sc. ex Etruria*) haruspices monuere. ann. 1, 67 -ctos in principia *milites*. 2, 79 Germanici memores aut inimicis eius adversos . . . -it. 14, 16 -ctis quibus aliqua pangendi facultas . . . erat. 15, 33 -ctum oppidanorum volgus. TRAIAN. Plin. epist. 10, 117 singulos ex notitia ad sollemnes sportulas -it. SVET. Aug. 10 veteranos. PANEG. 5, 12 -ctis ad dilectum mercatoribus. LAMPR. Comm. 2, 8 mulierculas formae scitioris -xit. LACT. Phoen. 155 -it in caelum sese genus omne volantum. IVST. 2, 12, 19 uno in loco eum -ctam Graeciam capere facillime posse. HIL. trin. 2, 22 -antur nomina haereticorum (*i. haeretici omnes conveniant*) et omnes scholae prodeant. AVSON. 433, 3 Troiani . . . firmati rursum per Hectorem -untur (*i. se colligunt*). VVLG. II reg. 10, 17 -xit omnem Israelem et transivit. AVG. civ. 16, 8 ut multos ad eum videndum fama -ret.

b *speciatim*: α *i. q. aliquem ad colloquendum, deliberandum sim. advocare, cogere*: LIV. 2, 23, 12 pauci admodum patrum . . . -cti ab consulibus . . . nec agi quicquam per infrequentiam poterat senatus. 28, 18, 2 *Scipionem* -ere ad colloquium . . . conatus est *Hasdrubal.* VAL. MAX. 2, 2, 6 nec *senatus* expectabat, ut edicto -retur, sed inde citatus protinus in curiam veniebat (PANEG. 12, 28 -ctum intra unam domum quemdam honorum senatum). PLIN. nat. 3, 39 quae (*Italia*) . . . sparsa congregaret imperia . . . tot populorum discordes ferasque linguas (*metonymice, i. barbare loquentes*) sermonis commercio -ret ad colloquia. QVINT. decl. 254 p. 40, 7 convocari tribus, -i populum. 268 p. 94, 5 ut omnes in unum philosophos -am . . . pugnant inter se atque dissentiunt. PS. QVINT. decl. 2, 14 pater non advocat propinquos, non -it amicos. PLIN. epist. 5, 7, 4 decuriones. TRAIAN. Plin. epist. 10, 84 -ctis omnibus personis ad idem negotium pertinentibus . . . , ut aestimatis etiam iis quae contra dicuntur. CYPR. epist. 49, 2 placuit -i presbyterium. IVST. 22, 2, 10 -cto in gymnasio senatu (MART. CAP. 1, 66). HIL. c. Const. 7 synodos (SVLP. SEV. chron. 2, 35, 4 HYD. chron. II p. 16, 31). HIER. epist. 108, 6 episcopos. ZACCH. 2, 17 conventus. COD. Iust. 1, 5, 8, 3 conventicula. *nota*: TRAIAN. Plin. epist. 10, 34, 1 quodcumque nomen . . . dederimus iis qui in idem -cti fuerint (*i. societatem inierint*). β *in re militari i. q. copias, auxilia, classem sim. cogere, colligere, congregare, convocare*: CIC. Phil. 13, 33 milites (POMP. Cic. Att. 8, 12[a], 4 SALL. Iug. 98, 4 TAC. hist. 4, 71 ann. 4, 24). Att. 8, 1, 2 copiae (POMP. Cic. Att. 8, 12[b], 1. 2. 8, 12[c], 1. 2 NEP. Ages. 3, 1 Dat. 7, 3 Eum. 3, 3. 7, 1. 9, 1. 2. 5 LIV. 23, 28, 9. 29, 24, 7 [8^{ies}] CVRT. 3, 1, 10. 7, 4, 21 QVINT. inst. 12, 3, 5 TAC. ann. 11, 10. 12, 50 SVET. Aug. 96 Galba 6. FLOR. epit. 4, 2, 38 -ctis in unum . . . copiis. AMM. 14, 2, 20. 23, 2, 7 MARCELL. chron. II p. 63, 392, 1). POMP. Cic. Att. 8, 12[a], 2 cohortes (CAES. civ. 1, 15, 5). 8, 12[c], 1 praesidia (LIV. 26, 8, 11. 37, 25, 4). PLANC. Cic. epist. 10, 18, 3 suis (LIV. 8, 24, 10). LENT. Cic. epist. 12, 15, 2 naves (CAES. Gall. 4, 22, 3. NEP. Con. 4, 4 classem. LIV. 21, 26, 7. 35, 27, 5 navigia [8^{ies}]. VELL. 2, 42, 2 classe. 2, 79, 1 SVET. Cal. 19). CAES. Gall. 1, 43, 3 exercitum . . . in unum locum (7, 43, 5 NEP. Dat. 3, 5 LIV. 8, 20, 4. 27, 41, 1. 35, 27, 11. 36, 42, 2. 45, 34, 11 SEN. suas. 1, 5 VELL. 2, 19, 1. 2, 29, 2 VAL. MAX. 1, 6 ext. 2 TAC. Agr. 20. 32 ann. 1, 48.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

14, 38 AMM. 21, 12, 22 SVLP. SEV. chron. 1, 24, 4. 2, 4, 2). NEP. Dat. 7, 3 manum (TAC. Agr. 18 -ctis legionum vexillis et modica auxiliorum manu). Hann. 6, 4. LIV. 4, 56, 7 omnium populorum iuventus (36, 15, 2). 7, 25, 9 vires (9, 13, 12. 10, 14, 9 ex . . . Samnitium populis quodcumque roboris fuerat, -erant. 32, 38, 1. 36, 7, 18 VAL. MAX. 1, 5, 6. SEN. nat. 4 praef. 21 totius imperii vires -ctas in unum locum vidit). LIV. 27, 51, 13. 28, 13, 4 auxilia (28, 31, 7. 37, 58, 8. 39, 30, 7. 40, 30, 2 TAC. ann. 12, 49 CVRT. 4, 9, 2 SVET. Iul. 4 IVST. 1, 6, 10 VVLG. I Macc. 14, 1. SVLP. SEV. chron. 2, 21, 3 auxilium per omne regnum). LIV. 33, 18, 9. 33, 38, 12 sparsos . . . conquirere et -ere. 34, 29, 5 multitudo navalium. VELL. 2, 27, 1. 2, 113, 1 legionibus (TAC. hist. 1, 51 ann. 6, 36). CVRT. 4, 1, 39 6, 6, 22. 8, 4, 9 dispersos. SVET. Aug. 31 FLOR. epit. 3, 10, 21. ITALA apoc. 16, 14 (Primas.) illos in pugnam (συναγαγεῖν, VVLG. congregare). AMM. 17, 13, 8 qui conferti acieque densiore -cta adversum ipsum principem . . . omnem impetum contulerunt. 27, 10, 6 -cta undique mole maxima catervarum.

II **translate:** A *minuere, in angustum deducere, brevius reddere, extenuare* (*opp.* diffundere, extendere, dilatare): 1 *de spatio*: CATO agr. 76, 4 postea solum -ito. CIC. ac. 2, 19 intervalla (*i. inter nos et res quas tuemur*) aut -imus aut diducimus. CAES. Gall. 5, 49, 7 castra (7, 40, 2 FLOR. epit. 3, 10, 22). SALL. Cat. 13, 1 maria -cta (*i. aedificiis coartata.* HOR. carm. 3, 1, 33 -cta pisces aequora sentiunt. OV. met. 2, 262 mare. 2, 273 aquas pelagi -ctosque undique fontes. SEN. dial. 1, 1, 4 undas [*praecedit* pelago in se recedente]. SIL. 5, 331 aquis. STAT. Theb. 3, 597 fluctus). HOR. epod. 13, 1 tempestas caelum -xit (PORPH. *ad l.* coegit in unum ac per hoc densas *nubes* fecit). PROP. 3, 20, 12 Phoebe, moraturae -e lucis iter (SEN. apocol. 2 Phoebus breviore via -erat orbem lucis). OV. ars 3, 723 dies medius . . . -erat umbras (met. 3, 144. VITR. 9 praef. 18 *quibus rationibus* dilatentur aut -antur *umbrae* explicabo. CALP. ecl. 4, 169. PLIN. nat. 18, 330 -ente se umbra). met. 15, 198 si crescit minor est, maior si -it orbem (*de luna*). fast. 6, 495 est spatio -cta brevi — freta bina repellit — *terra.* VITR. 9, 3, 2 -it circuitionem *sol.* 10, 11, 4 -antur extremae partes eius formae. SEN. epist. 25, 4 sarcinas -e (*in imagine, i. reprime desideria tua, ut minus egeas*). 74, 27 quod rectum est nec magnitudine aestimatur nec numero nec tempore: non magis produci quam -i potest. 108, 18 -endam materiam esse luxuriae. nat. 1, 3, 10 hunc *solem* quem toto terrarum orbe maiorem probat ratio, acies nostra sic -xit, ut *eqs.* 5, 6 *aer* spissat se, modo expandit . . . et alias -it, diducit ac differt. MELA 3, 14 spatia. PLIN. nat. 4, 63 *Euboea* nusquam latitudinem ultra XL passuum extendit, nusquam intra MM -it (DIVISIO orb. 3 qua -itur *Hispania*, CCC milia passus videtur lata. 9). 18, 343 si in ortu aut in occasu -cti cernentur radii *solis.* TAC. ann. 4, 49 claustra. PLIN. epist. 8, 20, 7 cum medium tenuere *insulae natantes*, non -unt. ARNOB. nat. 5, 23 Iovem -ctis in ungulas ⟨ambulantem⟩ gressibus (*sc. in taurum versum*). 6, 18 haec signa . . . parvula fieri et palmarem in minutiem -i, modo in immensum tolli. CLAVD. 5, 379 rarosque plagarum -it anfractus et hiantes colligit oras *piscator.* MART. CAP. 6, 608 halitus desertione -itur *regio.* 6, 614 utrimque intemperati aeris nimietate -itur *latitudo terrae.* *nota de homine*: HIL. trin. 9, 4 semper proficit augmento, numquam vero deminutione -itur *homo.* 10, 61 Christum, deum, verbum in solum communis generis hominem -entes (*in imagine*).

2 *de tempore*: OV. met. 1, 116 Iuppiter antiqui -xit tempora veris. VITR. 9, 8, 10 *sol* dilatat -itque dies et horas (9, 8, 13 corripit et -it dierum minora spatia et horarum. 9, 8, 14 horas. SEN. benef. 4, 12, 5 sol diem extendit et -it). SEN. Herc. O. 131 dum pauca deus saecula -et. dial. 10, 6, 4 vestra . . . vita, licet supra mille annos exeat, in artissimum -etur. QVINT. inst. 6, 5, 4 -ere tempora dicendi. PLIN. paneg. 49 tempus epularum tuarum cum frugalitas -at, extendit humanitas. SPART. Pesc. 5, 1 annos suos -it (*i. iuniorem reddit*). HIER. epist. 140, 9 omnis vita mortalium quasi somnium ita veloci morte -cta est.

3 *in loquendo, dicendo, scribendo: i. q. in artum redigere, coniungere, corripere* (*opp.* amplificare, dilatare, producere): CIC. de orat. 3, 157 similitudinis est ad verbum unum -cta brevitas. orat. 152 sine vocalibus saepe brevitatis causa -bant (*velut* multi' modis). 153 nomina -bant (*velut* duellum bellum) . . . verba saepe -untur (*velut* axilla ala). 155 *poeta* inusitatius -erat ʻpatris mei meûm factûm pudet'. part. 23 ut aut ex verbo dilatetur aut in verbum -atur oratio. RVT. LVP. 1, 3 παρονομασία. hoc aut addenda aut demenda aut mutanda aut porrigenda (*i. producenda*) aut -enda (*i. corripienda*) littera aut syllaba fieri consuevit. OV. rem. 424 tu tantum numero pugna praeceptaque in unum -e (VITR. 5 prooem. 2 praeceptorum late vagantes scripturae si non -antur et paucis . . . sententiis explicentur). SEN. contr. 7, 7 (22), 10 Latro semper -bat et quidquid poterat tuto relinquere, praeteriebat. VELL. 1, 14, 1 rerum notitia in artum -cta (SEN. epist. 76, 7 in artum quae dicta sunt, -am). STAT. silv. 4, 7, 4 ingens opus in minores -e gyros. QVINT. inst. 5, 10, 94 ut breviter -am summam. 10, 7, 31 *commentarios Ciceronis* Tiro -xit. 11, 1, 45 nonnumquam summittenda et -enda oratio (11, 3, 48). 12, 11, 16 quaelibet enim ex iis artibus . . . in paucos libros -i solet. PLIN. epist. 8, 4, 4 mollia vocabula et graeca . . . -ere, extendere, inflectere. PS. CENS. frg. 15 syllabam unam . . . ex longa -o (*i. corripio.* MAR. VICTORIN. gramm. VI 90, 2 breves duas in unam longam -as. CONSENT. gramm. V 397, 21 MACR. exc. gramm. V 613, 36. 643, 13). AVG. civ. 11, 11 neque enim beatae vitae vocabulum ita -imus ad quasdam significationis angustias ut (*in imagine*). MACR. exc. gramm. V 623, 18 πνεῖν . . . ῥεῖν non sunt integra, sed ex collisione -cta. HIER. in Is. 4 praef. p. 135 inaequales dictamus libros et pro diversitate . . . sensuum alias -itur, alias extenditur. MART. CAP. 3, 233 hae *vocales* . . . in Latio nunc produci, nunc -i . . . possunt. CLAVD. MAM. anim. 3, 16, 3 -ximus quidquid toto opere moliti sumus. COD. Theod. 8, 12, 9 (*a. 417*) observationem iuris -ere potius quam propagare. BOETH. trin. praef. p. 150 stilum brevitate -o. CASSIOD. inst. div. 12 ut quod lectio copiosa tetendit, scripturae densitas adunata -ret. NICET. p. 80, 6 *vocem* protrahat . . . -at. *nota reflexive*: ALC. AVIT. epist. 4 p. 30, 28 unde -xit consuetudo sermonis, ut . . . dicatur.

4 *de ambitu, modo, sim., i. q. coercere, reprimere sim.*: CIC. ac. 1, 38 *cum* ea -rent in angustumque deducerent. nat. deor. 2, 164 licet -ere universitatem generis humani eamque gradatim ad pauciores postremo deducere ad singulos. Lael. 20 quod ex infinita societate generis humani . . . ita -cta res est et adducta in angustum, ut. off. 1, 103 appetitus omnes -endos (*i. coercendos*) sedandosque. Att. 15, 11, 4 -i (*i. brevius fieri*) mihi negotium videtur. epist. 7, 31, 2 propter tuas res ita -ctas, ut . . . ʻnec caput nec pedes' (*ioculariter*). HOR. carm. 3, 16, 39 -cto melius parva cupidine vectigalia (*i. reditus*) porrigam (*i. augebo*). PLIN. nat. 24, 24 invenio potu (*styracis*) modico tristitiam animi resolvi, largiore -i. STAT. Theb. 11, 862 cur nova -is (*i. modum imponis*) amens iura. LAMPR. Alex. 26, 3 usuras faeneratorum -xit ad trientes pensiones. 39, 6 vectigalia (39, 8). 41, 3 aulicum ministerium. 43, 2 sumptum. SYMM. epist. 1, 43, 1 modestum ingenium verecundia -it. 5, 21. BOETH. arithm. 1, 20 -cta rursus deminutione remittitur *numerus.* *de personis, i. q. se moderare*: SEN. epist. 110, 4 simul et quod gaudes et quod times, -e. 120, 21 modo dilatat se usque ad invidiam, modo subsidit et -itur infra humilitatem vere iacentium.

B *i. q. animum angere, angore afficere* (*opp.* remittere, laetificare): NON. p. 92 -i dictum est honeste quadam tristitia laborare et sollicitudine aut maerore. CIC. leg. 2, 38 *vis sonorum* et incitat languentes et languefacit excitatos et tum remittit animos, tum -it. nat. deor. 2, 102 *sol* tum quasi tristitia quadam -it terram, tum vicissim laetificat. Tusc. 4, 14 animosque demittunt et -unt *stulti* . . . est ergo aegritudo opinio recens mali praesentis in quo demitti -ique animo rectum esse videatur. Lael. 48 ut *virtus* et bonis amici quasi diffundatur et incommodis -atur. ad Q. fr. 1, 3, 4 ne -as ac demittas animum neve te obrui . . . sinas. LVCR. 5, 1219 cui non animus formidine divum -itur, cui non correpunt membra pavore? SEN. dial. 2, 9, 3 ad offensiones rerum hominumque non -itur (*praecedit* gaudio elatus). 2, 10, 2 humilitas animi -entis se. 4, 25, 1 aeger est . . . quem levis aura -xit (*praecedit* concitari). 9, 5, 4 aut explicabimus nos aut -emus (*seq.* alligati metu torpebimus). 11, 5, 5 se laetis rebus non inflavit, nec mutatis -it. 11, 18, 5 non -ctum sollicitudine animum. clem. 2, 5, 5 maeror contundit mentes . . . -it. epist. 20, 3 quidam se domi -unt, dilatant foris et extendunt. 82, 22 *animus* numquam . . . -endus. 99, 15 in funere ipso rigere vultum volo et animum ne -i quidem patior? GELL. 19, 1, 7 sapientis quoque animum paulisper moveri et -i et pallescere necessum est (= AVG. civ. 9, 4 p. 373). APVL. Plat. 2, 20 nec in secundis rebus effertur nec -itur in adversis. Socr. 12 p. 147 nullo angore -i. LACT. inst. 6, 14, 9 nec metu terrebitur nec aegritudine -etur. HIER. epist. 52, 13 non divitiis tumet, non -itur paupertate. 133, 1 gestire gaudio aut maerore -i (VVLG. Mich. 4, 9). tract. in psalm. I p. 312, 23 nos peccata non -ant, sed iustitia dilatet. VVLG. Esth. 15, 8 tristem celabat animum et nimio timore -ctum. Zach. 11, 8 -cta est anima mea in eis. *nota*: EVGRAPH. Ter. Eun. 303 quadam laetitia -ctus.

C *i. q. committere, aliquid alicui conflare sim., plerumque de rebus incommodis vel malis* (*opp.* dissolvere): PLAVT. Capt. 63 lites (Cas. 561 aliquid -ere cupio litigi inter eos duos. CIC. leg. 3, 6 VAL. MAX. 8, 3, 2 HYG. fab. 257 p. 143, 8). RHET. Her. 1, 5, 8 ab nostra persona benevolentiam -emus. 4, 38, 50 invidiam (SEN. epist. 87, 31 CVRT. 8, 5, 14 ASCON. Mil. p. 38 SVET. Tit. 6 IVST. 5, 2). CIC. inv. 1, 24 offensionem (ASCON. Scaur. p. 19. SVET. Vesp. 4 offensam. TERT. orat. 11 si quid discordiae vel offensae cum fratribus -erimus. CYPR. idol. 10 ARNOB. nat. 4, 19. 5, 19. 7, 7. 27 IVST. 17, 3, 16 SIDON. epist. 5, 4, 2 MAR. VICTORIN. rhet. 1, 44 p. 252 AMBR. Noe 26, 97). CIC. Catil. 2, 4 aes alienum (Sull. 58 ad Q. fr. 1, 1, 25 BELL. Alex. 49, 1 LIV. 6, 11, 9. 35, 7, 4 LABEO dig. 18, 1, 78, 2 IVLIAN. dig. 32, 6, 6, 1 GAIVS dig. 29, 1, 7, 1 VLP. dig. 2, 11, 11 PAVL. dig. 17, 2, 27. SCAEV. dig. 10, 2, 39, 3 debita *al.* VAL. MAX. 9, 1, 6. CVRT. 10, 2, 9 [*opp.* dissolvere]. ASCON. Scaur. p. 18 PS. QVINT. decl. 9, 2 PLIN. epist. 3, 11, 2 CAPITOL. Pert. 9, 1. SYMM. epist. 34, 2 debita). CIC. Catil. 4, 9 nescio an amplius mihi negotii -atur (*i. perturber*). CIC. fin. 5, 91 mercatura quaestuosa, si in maximis lucris paulum aliquid damni -erit (OV. Pont. 1, 10, 29 -xi damna Lyaeo. SCAEV. dig. 26, 7, 57). Tusc. 3, 52 quasi culpa -ctum malum (3, 80). Att. 11, 9, 1 culpa (11, 24, 1 ad Q. fr. 1, 1, 2. ARNOB. nat. 7, 1 neque ulla -itur . . . culpa neque ulla . . . gratia. SYMM. epist. 7 [89], 90 *al.*). Att. 11, 25, 1 nihil est enim

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

-ctum casu (*de dolore*). epist. 2,16,5 *molestias*. CATVLL. 99,9 ne quicquam nostro -ctum ex ore maneret. LVCR. 2,574 bellum (LIV. 5,37,3. 8,2,2. 24,42,11. 31,14,6 MELA 3,52 IREN. 1,23,2 AVG. civ. 3,26. *cf. infra l. 68.-p. 764, 35.* certamen: LIV. 7,26,6. 22,28,4. 23,26,10. 25,34,10. 26,46,3. 27,32,4. 27,48,9. 28,6,3. 29,4,9. 35,28,10. 36,45,1. 40,48,3. 44,35,21. 44,40,3 SEN. contr. exc. 4,7. VELL. 2,47,4 rixa. FRONTIN. strat. 2,4,3 proelium. PORPH. Hor. carm. 1,18,7 pugnam [AVSON. 437,2]). HIRT. Gall. 8,22,2 poenam sibi ipsi -issent (Ov. Pont. 2,8,35). SALL. or. Cottae 8 haec si dolo aut socordia nostra -cta sunt. or. Lep. 19 satis illa fuerint quae rabie -cta toleravimus. Ov. met. 2,660 numinis iram -xere mihi (SEN. dial. 5,6,1 CLAVD. 8,244). 5,458 ne sit vis magna nocendi -itur. trist. 4,8,49 vitio pars est -cta malorum (LIV. 21,39,1 CELS. 2,1 ARNOB. nat. 7,21). LIV. 2,23,14 plus periculi (3,2,11 CVRT. 7,4,9). 5,15,11 nefas. 5,52,14 piaculum (ARNOB. nat. 3,43). 7,30,2 coepta. 25,19,16 cladi -ctae (PS. FRONTIN. strat. 4,5,5). 44,27,12 necessitatem ad bellandum. 45,5,1 res seu casu -cta (*i. effecta*) seu consilio. SEN. contr. 10,4,8 simultates. contr. exc. 5,2 inimicitiae (QVINT. inst. 7,1,53). VELL. 2,45,2 *calamitatem exilii* sibi -isse videbatur Cicero quod. 2,79,6 odium (CAPITOL. Pert. 13,9 PORPH. Hor. epist. 1,8,94 IVST. 5,1,6) CELS. 3,18 tristitiam (SEN. clem. 2,54,4). 4,10 tussis. VAL. MAX. 8,1 abs. 4 cui maritima tempestas causae dictionem -erat. SEN. dial. 12,18,4 aliquid ... natura exigit, plus vanitate -itur. epist. 84,4 vim eandem ... quam persequatur et -at animal. 94,13 malitia. 123,4 quod labor -xit, quies tollit. COLVM. 1,5,6 morbi (PLIN. nat. 30,65 SOL. 33,10 SPART. Sept. Sev. 16,1 IVST. 10,2,7 VEG. mil. 3,2). 6,27,8 noxam (APVL. met. 1,8. 11,21. 23). 12,4,4 ne situ penora mucorem -ant (12,17,1). 12,49,3 ex contusione livorem -it. PLIN. nat. 11,67 mortis sibi causas. 20,124 vitia (GELL. 4,2,11 SOL. 53,25 EMPOR. rhet. p. 568 PHYSIOGN. 7). 20,160 similitudinem coloris studiis -cti imitatos. 21,77 *maenomenon* id (*i. vis insaniae gignendae*) existimatur -i flore rhododendri. 23,94 pthiriases. 36,202 *pestilentia* (IVST. 2,13,2 pestem). QVINT. inst. 7,3,33 cruditate illic -cta. decl. 240 p. 2,2 calumniam. PS. QVINT. decl. 6,10 quam -erat, perdit opinionem. IVV. 11,187 bilem tibi -at uxor. PLIN. epist. 7,19,1 *valetudinem* (*i. morbum*. 8,1,1 adversam valetudinem. SVET. Aug. 98 causam valetudinis. SVLP. VICT. rhet. 34 p. 332. ENNOD. epist. 1,21 p. 33,14 aegritudinem de maerore. IORD. Get. 24). PAPIN. dig. 1,3,1 delicta (CYPR. eleem. 2 AVG. serm. ed. Mai 90,3 EVSTATH. Bas. hex. 6,3 p. 923D). 34,9,16,1 stuprum. 39,4,8,1 fraudem. 39,5,31,4 crimen (48,2,22 VLP. dig. 12,15,2,2. 29,5,3,4. 39,4,14 PAVL. dig. 22,4,3 MARCIAN. dig. 39,5,15. 48,4,5 MOD. dig. 48,2,20). SCAEV. dig. 16,3,31 depositum. PAPIN. dig. 48,5,39 (38),3 incestum. APVL. met. 1,7 pestilentem †con -o (*in loco corrupto, alii aliud temptaverunt*). 2,10 bilis amaritudinem. 2,14. ITALA prov. 9,12 (Cypr. sent. episc. 5) -it autem manibus infructuosa (συνάγει, VVLG. *om.*). ARNOB. nat. 4,31 piaculi ... commissio. CYPR. eleem. 1 *sordes* quascumque -imus ... abluamus. SOL. 1,42 -ctus nonagenarius numerus. PANEG. 12,9 ne -res torpor⟨e corpor⟩is veternum. IVST. 3,7,15 quippe quasi minus periurii -rent. HIL. in Matth. 5,13 inexpiabilis irreligiositas. 8,5 caecitatem. 10,19. VIGIL. TRID. ad Ioh. 4 peregrinam laudem non -am. ZENO 2,41. 42. SYMM. epist. 3,16 sterilitatem. 3,20 peccatum (AMBR. Ios. 5,25 peccati gravis aera -xit. PS. AMBR. sacr. 2,6,17 RVFIN. Orig. in exod. 2,7 AVG. civ. 14,3 p. 6). AMM. 17,3,3 vulnera. SERV. Aen. 6,229 pollutionem. PELAGON. 210 passionem. HIER. epist. 24,4 fetorem ... situmque. 108,1 infirmitatem corpusculi. 121,10 debilitates. 127,3 difficile est non aliquam sinistri rumoris fabulam -ere. hom. Orig. in Ier. prol. oculorum ... dolore cruciatus. AVG. civ. 13,1 mortalitas. 21,13. 16. BACHIAR. fid. 1 maculam. VEREC. in cant. 2,5. THEOD. PRISC. gyn. 11 duritiam. MART. CAP. 3,226 sordes. SACR. Leon. p. 366 spurcitiam. PETR. CHRYS. serm. 14 p. 234A languorem. SALV. eccl. 2,12. FAVST. REI. epist. 9 p. 211,8 ad rubiginem longa securitate -ctam. POMER. 2,19,2. 3,9,2. IORD. Get. 129 aegram vitam corporis imbecillitate -xit. COD. Iust. 6,23,23 ut suprema vota deficientium eversionis quicquam ex incongrua insinuatione -ant. NICET. p. 54,15. CARM. epigr. 1562 (*christ.*) naufragia. *nota*: CIC. leg. 2,57 porcam heredi esse -ctam (*sc. poenam porcae. cf.* 2,55 *quae* in porca -cta iura). DICT. epist. p. 1,19 quae bello -cta gestaque sunt.

D *societatem quamlibet inire*: 1 *de personis i. q. consociare, conciliare* (*opp.* disiungere, dissipare): Ov. fast. 4,97 illa *Venus* rudes animos hominum -xit in unum et docuit iungi cum pare quemque sua. LIV. 1,46,7 -it celeriter similitudo eos, ut fere fit, malum malo aptissimum.

2 *i. q. societate coniungi, constituere, sibi aliquid adsciscere*: CIC. Lael. 24 ea -ere amicitiam, dissipare discordiam (48). VELL. 2,44,3 affinitas etiam inter Caesarem Pompeiumque -cta nuptiis (PAPIN. frg. Vat. 262). VAL. MAX. 4,7 pr. *vinculum amicitiae* unius cuiusque solido iudicio incohata (*i. profecta a s. i.*) voluntas -it. SEN. epist. 76,16 quae *bona* a virtute profecta -ctaque sunt. VLP. dig. 23,2,12,4 cognationes -untur in adoptionibus. PAVL. sent. 2,19,6. *nuptias, matrimonium -ere, praecipue apud iurisconsultos* (*plus 80ies*): SVET. Cal. 25 matrimonia. CELS. dig. 23,2,22. IVLIAN. dig. 23,1,11 sponsalia. 23,2,11 matrimonium vel nuptias. GAIVS inst. 1,59. 64. 75. 76. 80 *al.* CLEM. dig. 23,3,61,1 MARCELL. dig. 23,2,50 VLP. dig. 7,8,4,1 *saepe*. PAVL. dig. 23,2,10 *saepe*. APVL. met. 1,19 Plat. 2,26. ITALA I Cor. 7,33 (Cypr. hab. virg. 5) matrimonium -xit (γαμήσας, VVLG. cum uxore est). IVST. 26,3,3 invita se -ctum matrimonium. RVFIN. symb. 3 BOETH. in top. Cic. 2 p. 304,24. LEX Burg. lib. const. 37,1 nuptiae legitimae. EVSTATH. Bas. hex. 7,5 p. 943A -ctam semel dirimens affectionem.

3 *res, rationes, negotium gerere, aliquid negotii exsequi, obligationem inire cum altero, pacisci sim.*: **a** *absolute*: CIC. Quinct. 38 cum res ab eo quicum -isset, recessisset. Verr. 3,170 quibuscum -bat. off. 1,4 si tecum agas quid, neque si cum altero -as, vacare officio potest *nulla vitae pars*. SEN. dial. 5,5,4 avaritia acquirit et -it quo aliquis melior utatur. benef. 6,30,1 si quis tecum -xit. rem. fort. 2,5 cum eo creditore. COLVM. 1,1,15 cum agricolatione. QVINT. decl. 336 p. 323,17 -erat cum multis. *persaepe apud iurisconsultos (plus 250ies), plerumque* cum *quo additur, ex. gr.* POMPON. dig. 12,1,3. 13,6,13,2 cum eo. 18,5,1 parte -entium. 46,3,80 consensu nudo -i potest, etiam dissensu contrario dissolvi potest. AFRIC. dig. 21,1,51 in -endo admittere delictum. 30,108,12 -entis. VLP. dig. 16,1,8,14 cum essem tibi -urus (*alibi absolute cum dativo non legitur*). GAIVS inst. 2,59 cum fiducia -itur. 4,74. TRYPH. dig. 16,3,31,1 inter eos tantum inter (*om. F*) quos -ctum est. LEX colleg. salut. Dian. et Antin. (Corp. XIV 2112) 1,16 -erimus, ut.

b *cum obiecto*: PLAVT. Amph. 871 mea sit culpa, quod egomet -erim, si id ... expetat. Cas. 551 hoc mihi -xit. CIC. Quinct. 11 res quem ad modum gesta et -cta sit (Rab. Post. 4 multa gessit, multa -xit). Cluent. 41 cum illo nemo iam rationem, nemo rem ullam -bat. Sull. 56 magna ratione cum Mauretaniae rege -cta. Scaur. 18 -cti negotii (off. 2,40 ALF. dig. 46,3,35 CELS. dig. 12,1,32. IVLIAN. dig. 12,6,33 inter nos. POMPON. dig. 18,1,8. GAIVS inst. 3,91 magis distrahere vult negotium quam -ere. *persaepe*). Rab. Post. 25 hoc quidem semel suscepto atque -cto. Tusc. 5,105 nihil omnino cum populo -unt. off. 1,15 rerum -ctarum fide (1,53 res rationesque -ctae. 2,64 in omni re -enda, vendundo, emendo, conducendo. 3,61. Att. 7,7,7 male -ctis rebus. LIV. 27,51,10 res inter se -ere vendendo, emendo ... auderent. GAIVS inst. 4,71). LVCR. 4,968 nautae -ctum cum ventis degere bellum. LIV. 38,18,12 quarum *gentium* commercium in eum maxime locum mutui usus -xere. LABEO dig. 17,2,84 in -enda societate (SEN. benef. 5,11,2 GAIVS inst. 3,152 VLP. dig. 17,2,5 *saepe*. PAVL. dig. 16,2,9 *saepe*). dig. 19,2,58,1 obligationem (POMPON. dig. 18,1,8,1 AFRIC. dig. 21,2,46,1 GAIVS inst. 2,14. 38. 81. 3,83. 89. 90 [*14ies*] SCAEV. dig. 18,1,81 *saep.*). VELL. 2,81,3 -ctas emptionibus complures domos. SEN. dial. 6,26,2 qui illam cum illa (*Fortuna*) -erant. epist. 95,3 mihi hoc -xi (*nota dativum*). amic. p. 91 quisquis reconciliari vult, -at plurimum. IVLIAN. dig. 41,3,33,5 pignus (SCAEV. dig. 20,1,34,1 *saepius*). 41,4,7,8 emptio -cta (POMPON. dig. 18,1,8,1. 24,1,31,4 AFRIC. dig. 17,1,34,1. GAIVS inst. 3,139 emptionis et venditionis -ctae *saepe*). GAIVS inst. 1,193 si quid mulier -at. 3,143 locatio et conductio (3,144. 146. 147. 162 dig. 19,2,2. MARCIAN. dig. 20,1,5 sive emptio vel venditio -atur, vel etiam locatio et conductio vel mandatum *et sim. saepe*). GAIVS inst. 4,71 quid cum eo ... -ctum fuerit (4,72). SACR. Leon. p. 311. 327. DRAC. laud. dei 2,519 proficit in nobis qui non -ximus, emptus (*i. de emptione Christi*). COD. Iust. 3,34,3 tueri enim placita inter -entes debent. 4,40,3 commercia. 5,3,19,2.

part. perf. pass. pro adi. **contractus,** -a, -um. [*it.* contratto, *francog. vet.* contrait, *hisp.* contrecho 'gelähmt'. *M.-L.*] 1 *proprie i. q. astrictus*: SEN. epist. 68,8 -i cruris. QVINT. inst. 11,3,95 -ioribus ultimis digitis. PLIN. epist. 3,6,2 lata frons -a facies, exile collum. AVSON. 322,15 aspera -ae minitetur iurgia frontis (327,3 -is rugis *i. caperata fronte*. AMM. 15,8,11 -iore vultu [30,5,19]). HIER. tract. in psalm. 133 p. 256,8 manus -ior est, non dat libenter (*in imagine, v. p. 758,50. 765,28*). PHYSIOGN. 58 humeri -i et impliciti incongruentes. MART. CAP. 5,543 manus in contentionibus fusa porrectius, in sermocinatione vel narratione -a. MART. CAP. 4,329 -ioris videbatur corporis habitusque furvi. *nota*: SEN. dial. 4,19,2 pigrum est enim -umque frigus (*cf. p. 758,65*). *de personis*: TERT. mart. 1 *diabolus* in ima sua delitescat -us et torpens (*i. quasi serpens convolutus*). SCHOL. Hor. epist. 1,18,105 rugosus *pagus* quia -os faciat. ARNOB. nat. 1,48 ambulatum dedisse -is (*i. claudis*). MART. CAP. 6,704 paulum -ior ore.

2 *translate*: **a** *de spatio i. q. angustus, brevis, sim.*: CIC. nat. deor. 2,145 *nares* -iores habent introitus. LVCR. 5,569 -ior ignis. VERG. georg. 4,295 locus. VITR. 9,3,3 *sol* -iorem diurnum pervolat cursum. COLVM. 5,5,3 neque spatiosiora quam decem pedum neque -iora quam quattuor. PLIN. paneg. 30 Aegyptus (*i. Nilus*) -ior et exilior. LACT. opif. 7,5 productiora aut -iora *membra corporis*. DON. Ter. Ad. praef. 3,7 ubi attentior spectator esse potuerit longior actus sit, ubi fastidiosior, brevior atque -ior. AVIEN. Arat. 533 tertia *linea Deltoti* ... -a. FAV. EVL. p. 12 -iora curricula. AMBR. hex. 3,13,54 illis folia levigata atque diffusa, istis -iora et aspera. PRVD. c. Symm. 1,322 caeli minor et -ior orbis. AVG. civ. 21,4 p. 492 corpulentiae siccioris et -ioris. SIDON. epist. 2,2,15 arborum imago -ior. BOETH. mus. 4,5 si fuerit nervi (*i. chordae*) longitudo -ior. *nota*: BOETH. arithm. 1,9 unitas ... duobus subsequentibus sola est unitate -ior. *in architectura i. q. fastigiatus*: VITR. 5,1,3. *v. p. 759,38.* **b** *de tempore*: CIC.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

parad. 5 -ioribus noctibus. *fortasse huc pertinet locus lacunosus*: SEN. epist. 12, 7 alias -ior, alias productior (*de temporis spatio*). *adde*: STAT. Theb. 12, 313 -ctaeque vices *vigiliarum* (SCHOL. *ad l.* frequentiores). c *de oratione i. q. astrictus, brevis* (*opp.* dilatatus, fusus, liber, latus): CIC. de orat. 3, 216 lene asperum, -um diffusum *genus dicendi.* Brut. 120 Stoicorum astrictior est oratio aliquantoque -ior (309 -a et astricta eloquentia) quam aures populi requirunt sic illorum Academicorum liberior et latior. 162 ambitus ille verborum . . . -us et brevis. orat. 78 -a et minuta. 114 haec ratio dicendi latior sit, illa loquendi -ior. QVINT. inst. 11, 1, 32 siccum et sollicitum et -um dicendi propositum. d *de voce i. q. summissa* (*opp.* erecta, concitata, fortis): QVINT. inst. 11, 3, 15 qualitas *vocis* magis varia. nam est et candida et fusca et plena et exilis et levis et aspera et -a et fusa et dura et flexibilis et clara et obtusa. 11, 3, 64 in metu et verecundia -a. 11, 3, 175 'misellus et pauperculus' summissa atque -a, 'fortis et vehemens et latro' erecta et concitata voce dicendum est. BOETH. mus. 3, 1 haec semitonia . . . -iora dimidio. e *de rebus quibusdam incorporeis i. q. angustus, praeclusus*: CIC. Cael. 76 quae studia in his iam aetatibus nostris -iora esse debent. HOR. epist. 1, 5, 20 -a quem non in paupertate solutum. ARNOB. nat. 2, 30 contemptis praetermissisque virtutibus quibus est -ior atque horridior vita. BOETH. in top. Cic. 6 p. 380, 26 quorum est inops bonorum -iorque fecunditas. f *i. q. commissus*: PAVL. FEST. p. 238 exsolutio omnis -ae religionis. CYPR. GALL. gen. 150 degere non possis -o a crimine purus. iud. 89 dominus -as concutit iras. EPIST. procur. de aq. Sald. (Corp. VIII 2728) 84 nisi incidisset ⟨in⟩ infirmitatem -am. g *de animo i. q. oppressus, occupatus*: DON. Ter. Phorm. 57 in se quoddam -ioris animi occupatique signum. h *i. q. parcus, illiberalis*: MORET. 77 quis enim -ior illo? SEN. benef. 2, 34, 4 parcissimum tamen hominem vocamus pusilli animi et -i, cum infinitum intersit inter modum et angustias. *adv.* **contractē** *i. q. anguste*: SEN. dial. 9, 9, 3 -ius habitare. IVL. VAL. 1, 25 ire -ius lineam. BOETH. in Porph. comm. sec. 5, 4 p. 299, 3.

subst. n. **contractum**, -ī. GLOSS. iurispr. cod. Paris. gr. 1357[A] κοντράκτον· συνάλλαγμα. ἐκ τοῦ σὺν καὶ τράκτω (*sic*), τὸ ἀλλάττω. κόντρατον (*sic*) φιδούκιον *eqs.* ITALA Is. 58, 6 (Lucif. Athan. 1, 42 p. 141, 28) solve obligationes violentorum -orum (λῦε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, VVLG. dissolve colligationes impietatis). FAV. EVL. p. 15 *v. p. 753, 20.* GREG. TVR. Iul. 11 tit. de -o qui die dominica boves iunxit. 39 de alio -o. *Gudeman.*

contrāiaceo, -ēre *a* contra *et* iacere. *part. praes. pro adi.*: BOETH. herm. pr. 2, 10 p. 145, 18 sed haec *responsio* -ens est interrogationi id est opposita. p. 146, 8. 2, 12 p. 173, 6 impossibile est, ut de eodem oppositae et -entes dictiones simul verae sint. herm. sec. 4, 10 p. 263, 9. 14. syll. categ. 1 p. 800[B.C].

contrālego, -ere *a* contra *et* legere. SVBSCR. Mart. Cap. ex mendosissimis exemplaribus emendabam -ente Deutero scolastico discipulo meo. SIDON. epist. 5, 15, 1 nec semper illo -ente, qui promiserat operam suam.

contrāmilito, -āre *v. p. 741, 79.*

contrānītor, -nīsus, -nītī *a* contra *et* niti. ISID. orig. 10, 198 obnixus contranisus et conabundus. *cf. p. 740, 80.*

contrā(ns)glutio, -īre *a* con *et* tra(ns)glutire. ITALA Matth. 23, 24 (Lucif. Athan. 2, 21 p. 186, 22) liquantes culicem, camelum autem contraglutientes (καταπίνοντες, Lucif. *l. c.* p. 187, 17 traglutientes, VVLG. glutientes).

contrānsmitto, -ere *a* con *et* transmittere. NOVELL. Iust. 22, 47, 2 quoniam mater excludebatur quidem a filio masculo . . ., filiabus autem -batur *hereditas.*

contrāpōno, -positus *v. p. 741, 82.*

contrāpositio, -ōnis *f. a* contraponere. BOETH. syll. categ. 1 p. 804[A] est per -em conversio. ISID. orig. 1, 35, 1 'antithesis' -o litterae pro alia littera.

contrāresisto *v. p. 741, 20.*

contrārēte *m. a* contra *et* rete. *i. gladiator qui opponebatur retiario.* CORP. VI 10180 Longinas lib(eratus) -e. *cf.* 631 7ret. (6[ies]) 33983. *v. Pollack, PW. IV 1163.* *L.*

contrāriē *v. sub* contrarius.

ˣ**contrārietās**, -ātis *f. a* contrarius. GLOSS. ἐναντιότης. *i. q. res contraria, opposita*: PAVL. FEST. p. 68 dictum a -e. PRISC. gramm. III 37, 12. CLEDON. gramm. V 18, 37 per καταντίφρασιν, hoc est per -em. POMP. gramm. V 148, 28. 149, 12 numquid potes invenire aliquam -em *regulae*? (GRAMM. suppl. 92, 19 quot exceptiones, hoc est -es regulae habet prima declinatio?). 296, 27 omnis metaplasmus habet -em. MAR. VICTORIN. gramm. VI 83, 26. SACERD. gramm. VI 546, 1 fit asynartetum etiam per antipathian, id est per -em. TERT. anim. 29 nos opponemus -es nati et innati. 32. praescr. 32 ex diversitate et -e *doctrinae* (CHALC. comm. 325 conversio commutatioque fit . . . qualitatis, in qua et diversitas et -s invenitur). adv. Marc. 2, 21 -es praeceptorum. 4, 1 opus ex -um oppositionibus Antitheses cognominatum. adv. Hermog. 35. IREN. 1, 4, 1 non . . . demutationem in passionibus habuit sed -em (ἐναντιότητα). 1, 17, 1 ex -e moderatur illorum velocitatem sua tarditate. 4, 13, 1 omnia haec non -em et dissolutionem praeteritorum continent. 5, 33, 3 in grandem contradictionem et -em incidet. ARNOB. nat. 2, 57 quamvis ex omni parte diversa dici aspicias et rerum -bus dissonare. FIRM. err. 2, 2. CHALC. comm. 21 hae naturae . . . habent aliquam ex ipsa -e parilitatem. 109. 155. 172 ut unum et idem . . . virtutum vitiorumque importet -em. 286. 307. 325. PS. MAR. VICTORIN. phys. 6 temporum nocivas -es. SERV. Aen. 1, 4. 3, 181 HIER. hom. Orig. in Is. 6, 1 p. 1123 in eccles. 3 p. 407 PELAG. in I Tim. 1 p. 875[B] PS. RVFIN. in Ioel 2, 24—25 AVG. c. Fort. 16. 22 c. Faust. 32, 2. serm. ed. Mai 90, 2 duo ista diversa sibi -e consistunt. c. Iul. op. imperf. 4, 136. PS. AVG. categ. 12 -em recipere qualitates nulla dubitatio est (MACR. somn. 2, 14, 26 non igitur animae essentia motus est, cuius -em receptat. CLAVD. MAM. anim. p. 195, 9). serm. 21, 12 MACR. somn. 2, 14, 25. 2, 15, 30 numquam ex duplicatis similibus -s emergit. sat. 7, 6, 19. 7, 9, 9. PS. SORAN. quaest. med. 11 medicina est . . . -s (*cf.* THEOD. PRISC. log. 113 curantur etiam haec omnia -bus suis). PHYSIOGN. 73 quod harum omnium -um medietas optima sit. 78. THEOD. PRISC. log. 43 naturae suae -e caput inquietare consueverunt *dactyli.* MART. CAP. 5, 467 negotii tractatum qualibet obiectione -is absolvit. 6, 605. CASSIAN. conl. 16, 3, 2 contentiosa . . . -s voluntatum. AVELL. p. 282, 13. 18 CANON. Migne 56, 514[A] CAEL. AVR. acut. 2, 9, 45. chron. 1, 5, 163 oportet -e quadam alienationis corrigere qualitatem. CASS. FEL. 17 malignae *parotides* -e supra dictarum (*i. bonarum*) intelleguntur. EVSTATH. Bas. hex. 2, 4 p. 884[A] duo proposita sibi per -em. 2, 7 p. 888[A] naturam . . . sibique ex -e disparem. SALON. in prov. p. 972[C]. SIDON. epist. 2, 1, 1 pari -e fata, quia non parcerent, Parcas vocitavere. 4, 11, 3 reluctantium syllogismorum -bus. POMER. 1, 15 BOETH. herm. pr. 2, 13 p. 200, 3 affirmatio et negatio -bus discernuntur. herm. sec. 2, 7 p. 159, 9 *al.* in top. Cic. 2 p. 295, 6 amicitia et nocendi voluntas repugnantia sunt. haec quoque ad se -is similitudine referuntur. divis. 884[B] maxime -s in differentiis ponenda est. arithm. 2, 18 p. 102, 22 FVLG. RVSP. incarn. 33 IVNIL. 2, 24 CASSIOD. in psalm. 33, 10. 34, 7. 62, 10 -bus scelestis Christum extinguere temptaverunt. art. 3 p. 1191[D]. p. 1202[C] eodem modo ille ex -e, hic ex contrario *argumenta vestigat.* anim. 2 p. 1285[C] quicquid a -e originali non corrumpitur. compl. in I Petr. 5 var. 6, 20, 2 *al.* hist. 3, 9 contra eum scribere volens mensuram -is excessit. COD. Iust. 1, 1, 8, 8 nulla intercedente -e. IVLIAN. epit. novell. 83, 324 GREG. M. epist. 9, 27 ISID. epist. 6, 5. GLOSS. III 601, 35 ictericus eruginosus . . . vertitur in omnem corporis -em. *i. q. incommodum, malum*: FIRM. math. 3, 5, 12 variis -bus impediri. 3, 5, 17 molestias plurimas et -es. 3, 6, 5. 3, 12, 18 in -bus aut in iacturis maximis constituantur. CAEL. AVR. acut. 1, 9, 63 si gravioribus aversis parva -e vexentur. SIDON. epist. 4, 12, 3 tantamque mihi bilem nuntii huiusce -s excitavit. GREG. M. epist. 9, 161 praepedientium te nulla . . . debet -s perturbare. 11, 52 p. 327 nullam eis -em vel difficultatem . . . facitis. 11, 59 qui vos . . . ab omni -e sua protectione custodiat.

1. contrāriō *adv. v. sub* contrarius.

2. contrārio, -āre [*a* contrarius. *Th.*]. *i. q. contradicere*: PS. PROSP. prom. 2, 33, 1 Ieremias dixit visurum regem Babylonium, Ezechiel non visurum. qui dum sibi quasi -are visi essent, hoc modo utrumque videtur impletum.

ˣ**contrārius**, -a, -um [*a* contra. *Th.*]. GLOSS. ἀντίδικος, ἀντιπαθής, ἐναντίος. adversarius. -um διάμετρον, adversum, laevum, sinistrum. II 115, 3 -us et adversarius ἀντίπαλος, ἀνταγωνιστής, ἀντικρούει. III 489, 7 ἀντίφασις -us (?). 510, 19 ἀντίφασιν -o. 489, 6 ἀντίχριστος -us Christo. -us *et* adversarius: DIFF gramm. VII 526, 10 -um negotium, adversarius homo. DIFF. ed. Beck p. 31, 25 adversarius animo est, -us locum significat. *definitiones et genera contrariorum*: CIC. inv. 1, 42 -um est, quod positum in genere diverso ab eo, cui -um dicitur, plurimum distat, ut frigus calori, vitae mors. top. 47 *sq.* eodem autem genere dicuntur *ea*, quibus propositis occurrunt tamquam e regione quaedam -a, ut celeritati tarditas . . . haec, quae ex eodem genere -a sunt, appellantur adversa. sunt enim alia -a, quae privantia licet appellemus latine, Graeci appellant στερητικά. 49 alia quoque sunt -orum genera, velut ea, quae cum aliquo conferuntur, ut duplum simplum . . . sunt etiam illa valde -a, quae appellantur negantia; ea ἀποφατικά graece. *cf.* GELL. 16, 8, 14. MAR. VICTORIN. rhet. 1, 28 p. 228 -um Aristoteles sic definivit: 'sub eodem genere species multum inter se diversae'. *ibid.* -a tribus modis inveniri possunt: cum aut sub eodem genere species multum inter se distant, aut cum sub singulis generibus diversis species etiam diversae sunt, aut cum duo genera inter se diversa sunt. defin. p. 39, 10. ISID. orig. 2, 31, 1 -orum genera quatuor sunt, quae Aristoteles ἀντικείμενα, id est opposita vocat . . . nec omnia quae opponuntur sibi -a sunt, sed omnia -a opposita sunt (*cf. p. 768, 31*). *vox inde a* POMPON. Atell. *et* VARRONE *viget per totam latinitatem; deest* CATVLL. SALL. PETRON. VAL. FL. MART.

1 ***de loco***: a *quae contra aliquid sita sunt*: CIC. Mur. 89 an se in -am partem terrarum abdet? (ac. 2, 123 esse e regione nobis in -a parte terrae. AVG. civ. 16, 9). Phil. 2, 26 si ille ad eam ripam, quam constituerat, non ad -am navis appulisset (AMM. 18, 2, 10 per -as ripas incedentes. 24, 5, 5). Tim. 37 eorum *deorum* qui prope copulentur -aque regione (*Plato p. 40[C] καταντικρύ*) . . . labantur. OV. met. 1, 65 -a tellus (13, 429). LIV. 32, 34, 5 -ae per-

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

saepe acies in utraque parte Aetolica auxilia habeant (*cf.* HYG. mun. castr. 3 dextra *parte* cohors -a tendat). MANIL. 2, 402 -a signa (2, 574). COLVM. 3, 15, 2 ut *viviradices* -is frontibus fossarum ad calamos erigantur. PLIN. nat. 2, 145 omnia *animalia* -as incubant partes (CHIRON 341 sanguinem ei detrahis de parte temporis -a). 2, 199 pratis oleisque intercedente publica via in -as sedes transgressis. 17, 115 si inter se vites contingant, utriusque in obliquum latere -o adraso iunctis medullis colligari. 22, 70 infunditur a -a aure in dolore dentium. 28, 93 si pelles utriusque -ae suspendantur. FRONTIN. strat. 2, 5, 38 suis et Afranii castris -as tenentibus planitias. PLIN. epist. 2, 17, 11 in -is parietibus *cellae.* CARM. ad senat. 54 sic tenebrae visum, sic sol -us aufert. OV. am. 2, 10, 31 induat adversis -a pectora telis miles. LVCAN. 6, 174 nunc duro -a pectora conto detrudit muris. TAC. hist. 3, 84 cecidere omnes -is volneribus (*i. adversis*) versi in hostem. BOETH. syll. categ. introd. p. 792^A descriptio supponatur quae priore parte simplicibus collocatis eas quae converso ordine subiectum cum negatione proponunt -a fronte constituat. *cf.* herm. pr. 2, 12 p. 178, 19 eorum omnium negationes et affirmationes in -um disponantur. *c. dat.*: CAES. Gall. 2, 18, 2 ab eo flumine ... collis nascebatur adversus huic et -us (civ. 3, 45, 2 huic loco propinquum et -um collem). 4, 17, 5 his item -a duo *tigna* ad eundem modum iuncta ... statuebat. MANIL. 2, 527 tria signa tribus signis -a fulgent. SEN. nat. 5, 17, 2 *circulus* -us septentrionali (HYG. astr. 1, 6 circulus *antarcticus* ... -us est ei circulo, quem arcticon supra definivimus). MELA 3, 79 maiorem Sabaei tenent partem, ostio proximam et Carmaniis -am Macae. PLIN. nat. 6, 163 nunc reliquam oram Arabiae -am persequemur. 37, 131 *asteria* -a soli regerit candicantes radios. CENS. 8, 10 a septimo zodio, quod est -um *primo.* PLIN. nat. 4, 49 Hellespontus ... quattuor inter se -as urbes habet. SOL. 10, 22 -a inter se promunturia (*cf.* OROS. hist. 1, 2, 94 duo -a sibi promunturia).

b *diversa regione, in diversam partem*: CIC. Tusc. 4, 50 video utrumque (*Brutum et Arruntem*) comminus ictu cecidisse -o (LIV. 2, 6, 9 -o ictu per parmam uterque transfixus. PLIN. nat. 2, 198 concurrentia tecta -o ictu arietant. TAC. ann. 15, 9 -o iactu sagittarum). nat. deor. 2, 102 *sol* binas in singulis annis reversiones ab extremo -as facit. div. 1, 78 ut ... flumina in -as partes fluxerint (CAES. Gall. 4, 17, 7 quibus *fibulis* disclusis atque in -am partem revinctis. civ. 1, 69, 1 erat iter a proposito diversum -amque in partem iri videbatur. 3, 63, 2. CELS. 8, 16 id os quod excidit, ab ea parte, in quam prolapsum est, in -am impellere. PLIN. epist. 6, 20, 8 *al.*). Tim. 25 septem orbes dispares duplo et triplo intervallo *deus* moveri iussit -is inter se cursibus (VITR. 9, 1, 5. 9, 6, 1 SEN. contr. 1, 5, 2. PLIN. nat. 2, 32 -um mundo agere cursum. 2, 116 -o siderum occursu). OV. met. 2, 73 rapido -us evehor orbi. 13, 183 nulla aut -a classi flamina erant (PLIN. nat. 25, 148 cavent -um ventum. PLIN. epist. 6, 16, 12. 10, 15. 10, 17, 2 LACT. inst. 4, 15, 20. HIER. epist. 138, 1 [*in imagine*]. VVLG. Matth. 14, 24). LIV. 28, 30, 9 si in -um tractum incidisset maris. VAL. MAX. 1, 8 ext. 11 altero latere repercussum -us fluctus in navem rettulit (9, 8, 2 -is iactatus fluctibus. PLIN. epist. 2, 17, 27. *cf.* OV. met. 8, 471 quam *carinam* ventus ventoque rapit -us aestus. PLIN. nat. 21, 73 -o amne subvehunt). 7, 2, 5 e -a parte missum ... telum. SEN. dial. 2, 14, 4 ut sidera -um mundo iter intendunt. LVCAN. 1, 77 fratri (*i. soli*) -a Phoebe (*i. luna*) ibit. 3, 231 *Ganges* ostia nascenti -a solvere Phoebo audet. PLIN. nat. 2, 122 favonio -us est quem subsolanum appellavimus (2, 124. APVL. mund. 13 zephyrus euro -us). 3, 127 a flumine Histro ... exadversum Padi fauces -o eorum percussu mari interiecto dulcescente. 4, 9 -o incursu tantorum aequorum. 8, 107 ne -o occursu hebetetur *dens,* capsarum modo includitur. 9, 5 tanta thynnorum multitudine, ut Magni Alexandri classis ... -um agmen adversa fronte direxerit. 10, 126 subvolare ... -o flatu (*cf.* 18, 335 qua -us aquilo Africo flat). 11, 249 homini genua et cubita -a. 13, 55 foliorum semper inter se -is pediculis. 17, 169 ad -os vehiculorum transitus (*cf.* SVET. Nero 31 qua -ae quinqueremes commearent). 19, 16 -is in se fascium cacuminibus. AMM. 23, 6, 13 *circuitus* orienti a fronte -us. THEOD. PRISC. eup. faen. 41 capillos -os sic nasci non permittes. CASSIOD. in psalm. praef. 4 p. 15^B *psalterio* citharae positio videtur esse -a, dum quod ista in imo continet, illud conversa vice gestat in capite. *nota*: PLIN. nat. 2, 212 rursusque ab occasu subter ad caeli ima et meridiano -a accedente inundantes *aquae.* in contrarium (-a): OV. met. 2, 314 saltu in -a facto. trist. 1, 3, 75 in -a versos ... equos (MANIL. 2, 165 dissimile est illis iter in -a versis). LIV. 28, 30, 9 nequiquam remigio in -um tendentes. SEN. dial. 8, 8, 4 quae *tempestates* rectorem in -um rapiant. nat. 2, 24, 1 aqua natura defertur; si tamen aliqua vis accessit, quae illam in -um circumageret *eqs.* 6, 13, 2 frigidum et calidum semper in -a abeunt, una esse non possunt. PLIN. nat. 2, 128 in -um navigatur. 2, 185 umbras ... in -um cadere (AMM. 22, 15, 31). 8, 74 pilo in -um verso (8, 214 SOL. 52, 36). 9, 158 *lolligines* in -um nantes. 11, 246 bracchia et crura in -um similiter flexa. 11, 258 cancris, qui bracchia in -um movent. 18, 296 iumento in -um iuncto. PS. BOETH. geom. p. 376, 19 romboides est quod in -um collocatas lineas atque angulos habet aequales. e(x) contrario: SEN. nat. 1, 4, 1 speculi ratione imaginem reddi, quia numquam nisi e -o redditur, id est, nisi ex altera parte stetit, quod apparet. epist. 88, 14 cum Saturnus et Mars ex -o stabunt (*cf.* 122, 5). 122, 2 quos natura ... sedibus nostris subditos e -o posuit. AMPEL. 6, 1 quarum *quattuor partium* inferiores duae ex -o harum sitae. HYG. astr. 4, 11.

2 *de ratione i. q. adversus, diversus, oppositus*:
a *absolute* (*partim adi., partim subst.*): POMPON. Atell. 151 ego quaero quod comedim, hae quaerunt quod cacent. -umst (-us est *codd.*). VARRO ling. 8, 58 (*de passivo*) multa sint -a, ut amor amo, seco secor. 8, 59 in his verbis quae -a non habent, loquor et venor. RHET. Her. 1, 10, 18 cum adiumenta nostra exposuerimus -aque dissolverimus. 3, 6, 10 iustitia, fortitudo, modestia et quae -a sunt. 4, 34, 46 *permutatio* dividitur in tres partes: similitudinem, argumentum, -um. CIC. Phil. 2, 18 ut ... non modo non cohaerentia inter se diceres, sed maxime disiuncta atque -a. 11, 28 *lex* imperans honesta, prohibens -a. orat. 65 paria paribus referunt, adversa -is. 115 quid cuique consequens sit quidve -um (leg. 1, 45 ut vera et falsa, ut consequentia et -a sua sponte, non aliena iudicantur. Tusc. 5, 50 -orum contraria sunt consequentia). top. 55 illa rhetorum ex -is conclusa, quae ipsi ἐνθυμήματα appellant. fin. 3, 16 quod ... salutaria appetant parvi aspernenturque -a. 3, 61 sive secunda sive -a (CELS. 6, 6, 8 cum secunda vana fuerint -is adiuvantibus). ac. 1, 36 quae secundum naturam essent, ea sumenda ... docebat contraque -a. 2, 97 -a ea dico, cum alterum aiat, alterum neget (fat. 37). SEN. epist. 107, 8 -is rerum aeternitas constat. PLIN. nat. 7, 41 -a omnia in altero sexu (GARG. MART. med. 40 *pira* austera et acida in cibo sumpta stomacho existimant convenire, siti minime convenire, in dulcibus universa -a). 17, 108 validius demissi *calami* tardius ferunt, fortius durant, -a ex diverso (*cf.* QVINT. inst. 5, 10, 49 quorum -a in diversum valent). QVINT. inst. 1, 6, 34 etiamne a -is aliqua sinemus trahi. 4, 1, 50 a -o incipere. 4, 2, 60 ne qua -a aut sibi repugnantia in narratione dicamus. 5, 11, 31 -orum aliter accipi opposita, ut noctem luci, ... aliter repugnantia, ut verum falso, aliter disparata, ut dura non duris. PLIN. paneg. 68, 7 cum sint odium amorque -a. APVL. mund. 19 -orum per se natura flectitur. Plat. 1, 8 ut adversantia et -a naturae disciplinaeque eius officere non possent. TERT. anim. 8 philosophi ex -is universa constare condicunt. SOL. 18, 2 qui -um sentiunt (AVG. civ. 18, 41 FILASTR. 88, 2 BENED. reg. 65 *al.*). ARNOB. nat. 2, 6 oppositum a -o quibus rationibus distinguatur (MART. CAP. 4, 384 sunt opposita quae sibi veluti ex adverso videntur obsistere ut -a. 4, 385). CHALC. comm. 333 candidum et item nigrum non diversa sunt sed -a (*cf.* RVFIN. Adamant. 1, 10 non ... statim, quod diversum est aliud ab alio, continuo etiam -um dicitur. CASSIOD. inst. div. 14 p. 1126^A non -a dixerint, sed diversa). POTAM. tract. 1 p. 1413^A -a contrariis mancipantur. AMM. 22, 8, 33 a -o per cavillationem Pontus Euxinus appellatur (AVG. civ. 10, 21 a -o martyres nostri heroes nuncuparentur). 27, 9, 2 quo prava et -a referente. SERV. Aen. 3, 493 sunt haec per -um (κατ' ἀντίφρασιν) inventa maledicta. 12, 143 litotes figura per -um. AVG. civ. 17, 11 comparationem duarum inter se a -o civitatum (serm. ed. Mai 17, 2 incipe contradicere tibi et a -o tibi loqui. in psalm. 118 serm. 12, 1 a -o differunt inter se vanitas et veritas. quaest. hept. 7, 21 quae *locutio* solet a -o intellegi. MART. CAP. 4, 415 assumitur argumentum a -o id est per negationem [CASSIOD. art. 3 p. 1191^C. in psalm. 128, 8]). MART. CAP. 4, 409 in secunda forma universaliter nisi per -um concludi non potest. RVRIC. epist. 2, 4 p. 379, 17 quae nobis exhibent in maeroribus solatium, in -is fiduciam, in prosperis moderationem. BOETH. herm. pr. 2, 14 p. 208, 24 pro -o sumitur. herm. sec. 3, 9 p. 236, 7 ea putat nullam habere ad -a cognationem *et sim.* ORIBAS. syn. 6, 24 ut -a contrariis adhibeantur. SEN. benef. 5, 10, 1 duo -a in unum coeunt. PS. HIL. libell. 20 quam *patientiam* si quis intellexerit et habuerit, -a vitae gravia baiulat. AVG. civ. 9, 12 de ternis -is, quibus secundum Platonicos daemonum hominumque natura distinguitur. *t. t. rhet.* (*cf. l. 10 sqq.*): RHET. Her. 4, 19, 27 ea *continuatione* utemur commodissime tripertito: in sententia, in -o, in conclusione. CIC. de orat. 3, 207 -um (*i.* ἀντίθετον) et dissolutum. orat. 166 quae Graeci ἀντίθετα nominant, cum -is opponuntur -a. QVINT. inst. 9, 3, 90 -um, hoc enim puto quod dicitur ἐναντιότης. PS. IVL. RVF. schem. lex. 13 p. 51 ἀντίθεσις est, cum verbum verbo pari potestate per -um redditur ... latine -um vel oppositio potest dici. in contrarium (-a): CIC. rep. 1, 68 sic omnia nimia ... in -a fere convertuntur. VERG. Aen. 12, 487 diversaeque vocant animum in -a curae (PAPIN. dig. 18, 7, 6, 1 in -um me vocat Sabini sententia). HOR. sat. 1, 2, 24 dum vitant stulti vitia, in -a currunt (QVINT. inst. 5, 9, 6 quaedam in -um non recurrunt). OV. am. 3, 11, 33 luctantur pectusque leve in -a tendunt. hac amor hac odium. met. 3, 329 ut auctoris sortem in -a mutet (SEN. dial. 3, 3, 8 mutantur in -um. 7, 25, 3 CVRT. 7, 2, 3. 9, 4, 7 PLIN. nat. 17, 84 QVINT. inst. 9, 3, 71 TAC. ann. 6, 17 *et saepe.* LIV. 5, 13, 4 mutatione in -um facta). met. 12, 179 quis fuerit Caeneus, cur in -a (*sc. feminam*) versus (LIV. 2, 8, 1 leges, non solum quae regni suspicione consulem absolverent, sed quae adeo in -um verterent, ut popularem etiam facerent. SEN. benef. 5, 20, 3. 6, 21, 4. epist. 20, 6 variatur cotidie iudicium et in -um vertitur. CVRT. 4, 14, 16 quae antea pro illis erant, in -um versa sunt. QVINT. inst. 3, 11, 5. decl. 333 p. 311, 19 ut in -um bona ipsa

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

convertat. TAC. ann. 2, 69. 3, 19). VAL. MAX. 1, 1, 14 in -um dato consilio. 5, 6, 4 in -um utrumque cessurum (QVINT. decl. 326 p. 283, 6 verum hoc adeo in -um cessit). SEN. dial. 5, 13, 2 in -um omnia eius (*i. irae*) indicia flectamus. benef. 3, 1, 1 adeoque in -um itur, ut quosdam habeamus infestissimos non post beneficia tantum sed propter beneficia (*cf.* QVINT. decl. 311 p. 223, 13 in -um ire litem). 6, 23, 2 desciscere in -um. clem. 1, 12, 4 -is in -a agitur (VLP. dig. 8, 2, 17, 4 in -um nihil actum est). 1, 24, 2 natura contumax est humanus animus et in -um atque arduum nitens. 2, 3, 1 ne decipiat nos speciosum clementiae nomen aliquando et in -um abducat (*cf.* PS. APVL. herm. p. 271 propositionum conversio, quae non tantum ordinem sed etiam ipsas particulas in -um perducit. BOETH. herm pr. 2, 13 p. 184, 3 contradictiones in -um ductae). SEN. nat. 5, 18, 15 nihil invenies tam manifestae utilitatis, quod non in -um transeat culpa (epist. 115, 10 in -um transituri). epist. 23, 6 voluptates . . . in -um abituras. 122, 13 nihil erat notius hac eius vita in -um circumacta. 123, 13 in -um pugnemus et ab invitantibus recedamus, adversus petentia concitemur. PLIN. nat. 14, 5 omnesque a maximo bono liberales dictae artes in -um cecidere (*cf.* QVINT. decl. 380 p. 425, 6 in -um incidit. PLIN. epist. 9, 26, 10. SEN. benef. 7, 2, 2 quo avidius *voluptas* hausta est, citius in -um recidens). QVINT. inst. 11, 1, 8 si res in -um tulit. TAC. dial. 15 in -um disputes. 16 ipse satis manifestus est iam dudum in -um accingi. ann. 13, 47 ingenium in -um trahens (*cf.* PAPIN. dig. 35, 2, 11, 1 in -um ratio trahit). GAIVS inst. 4, 119 omnes exceptiones in -um concipiuntur. 4, 126 in -um pacti sumus. VLP. dig. 38, 15, 2 pr. idem et in -um accipi potest (*cf.* IVL. RVF. rhet. 1 p. 38 εἰρωνεία . . . cum . . . sententia enuntiationis in -um verbis accipitur). APVL. met. 1, 12 quosdam affectus in -um provenire. GARG. MART. med. 51 siliquae recentes . . . alvum resolvunt, eaedem siccatae in -um compescunt. ARNOB. nat. 2, 65 invitis extorquere in -um voluntates. LACT. inst. 2, 5, 12 argumentum illud in -um valet. AMM. 22, 1, 3 coniecturis forsitan in -um erupturis. PHOEBAD. c. Arrian. 8 quae in -um proponuntur. BOETH. herm. sec. 2, 6 p. 134, 12 haec utraque enuntiatio . . . sese perimentia et in -um quasi quodam locata litigio faciunt contradictionem. SEN. contr. 7, 5, 3 o magnam in -um saeculi nostri perversitatem. in contrario: MART. CAP. 8, 887 denique a partibus CXX stationes matutinas efficiunt moxque in -o in CLXXX partibus exortus faciunt vespertinos. e(x) contrario: GLOSS. II 293, 19 e -o ἐκ τοῦ ἐναντίου. RHET. Her. 1, 7, 11 illud *exordium*, quo adversarius ex -o poterit uti (2, 17, 26 his locis omnibus ex -o utetur is, qui contra dicet). 2, 11, 16 quod nos interpretemur et fieri posse et honeste . . ., quod adversarii interpretentur ex -o (TAC. hist. 1, 27 haruspex tristia exta . . . praedicit, audiente Othone idque ut laetum e -o . . . interpretante). 2, 12, 17. CIC. Q. Rosc. 47 ego hoc ex -o contendo. inv 1, 73 ut ex -o sententia conficiatur. fin. 5, 36 e -o moderati habitus . . . apti esse ad naturam videntur. BALB. et OPP. Cic. epist. 9, 7ᵃ, 1 si ex -o putaremus. CAES. Gall. 7, 30, 3 ut reliquorum imperatorum res adversae auctoritatem minuunt, sic huius ex -o dignitas incommodo accepto in dies augebatur. NEP. Iph. 1, 4 Eum. 1, 5. Ham. 1, 2 numquam hosti cessit . . . saepeque e -o . . . superior discessit. VITR. 5, 4, 2. FEST. p. 360 ex -o ei dicimus (SEN. epist. 119, 12. QVINT. inst. 6, 4, 10 quae ex -o dicuntur. PAPIN. dig. 46, 3, 95, 3 LACT. inst. 1, 3, 16 VVLG. III reg. 3, 22 *al.* PS. MATTH. euang. 30, 2 *al.*). SEN. dial. 3, 13, 4. 5, 41, 4 nihil habet in se utile *ira* . . . at omnia ex -o mala. benef. 1, 11, 6 aeque ex -o circumspiciemus. 3, 13, 1 illud quoque tibi e -o occurrat. 3, 21, 2 idem e -o fit in persona servi. clem. 1, 13, 4 nat. 3, 20, 3 epist. 73, 1. 92, 19. 109, 4. COLVM. 2, 1, 3 at e -o (4, 24, 3. 8, 5, 6. 11, 2, 61 PLIN. nat. 9, 186. 16, 186 TERT. nat. 2, 7 *al.*). 2, 9, 5. 11, 3, 13 quippe e -o sicut calor aestatis, ita vis frigoris excoquit terram. PLIN. nat. 2, 223. 6, 212 QVINT. inst. 1, 7, 14. 4, 1, 14 adversarii vero persona prope isdem omnibus, sed e -o ductis impugnari solet. TAC. hist. 1, 88. 2, 5. CHAR. gramm. I 168, 29 deponens per antiphrasin dicitur, id est e -o (POMP. gramm. V 228, 20). GAIVS inst. 1, 80. 2, 52 ex -o accidit. POMPON. dig. 31, 45 pr. quod non est ex -o accipiendum. TERT. bapt. 2 nat. 1, 7. IREN. 1, 20, 2 sed e -o interrogatione sua consternasse eos (τῇ ἀντεπερωτήσει ἀπορῆσαι αὐτούς). 2, 11, 2 primo interrogare eos e -o de suis dogmatibus. CYPR. patient. 19 epist. 75, 2 VVLG. num. 23, 11 Ios. 24, 10 *al.* BOETH. herm. pr. 1, 7 p. 84, 29 sec. 3, 9 p. 206, 25. ORIBAS. syn. 6, 36 e -o curare id calida frigidis, frigida calidis . . . temperare. COD. Iust. 6, 20, 20, 2 haec regula . . . minime e -o tenebit. contrario *i. q.* e -o: VITR. 8, 1, 7 campestribus autem locis -o non possunt habere copias. SEN. nat. 6, 13, 4 idem -o evenit (HIER. in Ier. 20, 7/8 p. 979 evenisse -o ut). epist. 94, 2 Ariston Stoicus -o hanc partem levem existimat. SCRIB. LARG. 199 hoc enim proprium est medicinae et illud execratissimi pharmacopolae -o oppositi virtuti eius. QVINT. inst. 10, 1, 19 sed -o quoque accidit. VIRG. gramm. epit. 5 p. 30, 1. TERT. spect. 3. QVEROL. p. 5, 11 felicem hic inducimus fato servatum suo atque -o fraudulentum fraude deceptum sua. HIER. in Ier. 18, 11/13 p. 970 qui dixerunt -o. APRING. in apoc. 3, 17. COD. Iust. 8, 39 (40), 4 (5) pr. cum . . . unus forte creditor duos . . . debitores habebat, vel -o multi creditores unum debitorem. MART. CAP. 8, 864 cum vero centum octoginta partibus a sole discesserit -o posita totam partem quam terris opponit illuminat, πανσέληνος perhibetur. ACT. Petr. 17 quaeque impie et -o contra deum gessisti. per contrarium: VLP. dig. 8, 2, 17, 1. 8, 5, 8, 5. 17, 2, 52, 18. 19, 1, 13, 5. 24, 1, 11, 5 *et saepe.* MARCIAN. dig. 34, 9, 2, 2. 36, 1, 34. in -am (-as) partem (-es): CIC. inv. 1, 26 commune, quod nihilo minus in hanc quam in -am partem causae potest convenire. 2, 50 si qui eiusmodi ex proprio argumento communes loci nascentur, in -as partes diducentur. 2, 83 ut *loci* refelli et -am in partem converti possint. de orat. 1, 158 disputandumque de omni re in -as partes (rep. 3, 8 consuetudo tua -as in partes disserendi. Tusc. 2, 9). 2, 215 afferendum est in -am partem. div. 2, 147 quae *coniectura* in varias partes duci possit, non numquam etiam in -as. POLLIO Cic. epist. 10, 33, 2 pium consilium meum raperent in -am partem. PLIN. epist. 8, 14, 20 nonne videtur ipsa lex eos qui dissentiunt in -am partem vocare, cogere, impellere. in -a parte: CIC. Caecin. 104 si quid in -a parte in homine offendendum est. e(x) -a parte: CIC. Cluent. 7 quae *causa* iam per annos octo continuos ex -a parte audiatur. inv. 1, 26 commutabile, quod ab adversario potest leviter mutatum ex -a parte dici (GELL. 15, 13, 4). 2, 157 rerum expetendarum tria genera sunt; par autem numerus vitandarum ex -a parte. Brut. 145 cum uterque ex -a parte ius civile defenderet. VAL. MAX. 4, 8 ext. 2 colloca e -a parte arcas inexorabilibus claustris obseratas. 8, 9 ext. 1 cum praesertim e -a parte . . . Solo niteretur. QVINT. decl. 357 p. 390, 2 ex -a parte infinitum potens est illud maritum esse damnatum. -a de parte: CIC. inv. 2, 74 eius rei confirmatio et item -a de parte infirmatio ex coniecturali constitutione sumetur.

b *cum substantivis* (pars *v. l. 4 sqq.*): ANNAL. MAX. Gell. 4, 5, 2 haruspices . . . instituerant eam rem -is religionibus procurare. VARRO ling. 5, 18 caelum dictum scribit Aelius, quod est caelatum aut -o nomine celatum, quod apertum est (*cf.* CIC. fin. 3, 40 nunc omni virtuti vitium -o nomine opponitur. PAVL. dig. 50, 16, 204 cum puerum -o nomine puellae diceremus). RHET. Her. 1, 3, 4 confutatio est -orum locorum dissolutio (CIC. inv. 1, 82). 1, 11, 19 -as leges (2, 10, 15 CIC. inv. 1, 17. 2, 116 LIV. 9, 34, 7 QVINT. inst. 3, 6, 46. 7, 7, 1 IVL. VICT. rhet. 3, 11 p. 383. 3, 13 *et saepe*). 2, 10, 14 -am sententiam (4, 45, 58 CIC. Verr. 4, 6. PLIN. epist. 8, 14, 18 in senatu quoque numerari tamquam -ae *sententiae* debent quae tamquam diversae dicuntur. PAPIN. dig. 44, 2, 29, 1 *al.*). 4, 2, 4 ad -am rationem probandam (CIC. inv. 2, 83 -is rationibus infirmare. ac. 2, 124 ita sunt in plerisque -arum rationum paria momenta. SVET. Aug. 81 -am et ancipitem rationem medendi). CIC. Cael. 12 monstrum . . . tam ex -is naturae studiis cupiditatibusque conflatum (VERG. Aen. 2, 39 scinditur incertum studia in -a volgus. *cf.* STAT. Theb. 5, 147 studia in -a rapti dissensus). inv. 1, 99 suarum et -arum argumentationum. de orat. 2, 30 -as saepe causas dicimus. 2, 307 nostris praesidiis confirmandis, -is refutandis. 3, 80 duas -as orationes. part. 108 in -is scriptis. leg. 1, 51 quod item ad -am laudem in virtutem dici potest. fin. 3, 40 virtutibus rectissime mihi videris . . . vitia posuisse -a (Tusc. 3, 17 rep. 1, 69 QVINT. inst. 1, 5, 17. 8, 3, 49 quae vitia facillime fient manifesta -is virtutibus). Tusc. 4, 23 his *aegrotationibus* item oppositae -ae offensiones. div. 2, 52 quae *haruspicum responsa* aut nullos habuerint exitus aut -os (*cf.* APVL. met. 4, 27 nocturnae visiones -os eventus non nunquam pronuntiant). 2, 55 coniectura omnis . . . ingeniis hominum in multas aut diversas aut etiam -as partes saepe diducitur (*cf.* SEN. contr. 4 praef. 3 deinde dicebat partem -am. 10, 3, 8). off. 3, 70 iudicia (SVET. Tib. 67 GAIVS inst. 4, 177. 180 *al.*). CAEL. Cic. epist. 8, 15, 2 a -a factione. RVT. LVP. 1, 5 non in eam mentem, quae intellegitur, sed in aliam aut -am (VLP. dig. 33, 6, 9 pr. nisi -a sit mens). PAVL. FEST. p. 11 per -am significationem (QVINT. inst. 9, 3, 68 ἀντανάκλασις dicitur eiusdem verbi -a significatio). VAL. MAX. 3, 7, 3 -am actionem ordiri coepit (VLP. dig. 8, 5, 8, 1). SEN. clem. 1, 9, 6 ubi usitata remedia non procedunt, temptant -a (PLIN. nat. 29, 6 quem -a medicina gravi periculo exemerat). epist. 82, 10 interrogationem -am opposuit. PLIN. nat. 2, 135 -is de causis (37, 23 *al.*). 2, 219 alias *fons* simul cum oceano augetur minuiturque, alias utrumque -is temporibus. QVINT. inst. 4, 2, 14 argumentis expositione -a resistendum est. 8, 3, 77 redditio -a, quae antapodosis dicitur. decl. 310 p. 220, 8 si voluntas legis diversa atque -a est (VLP. dig. 3, 3, 40, 4. 7, 1, 15, 6). PLIN. epist. 8, 8, 3 quas *naves* obvias quoque et -o nisu in diversa tendentes. MAR. VICTORIN. gramm. VI 102, 27 per ἀντιπάθειαν vero, id est per -um affectum seu passionem iunguntur ea quorum inter se -ae species haud facile copulantur. IAVOL. dig. 12, 1, 36 sub -am condicionem. PAVL. dig. 18, 5, 3 -o consensu (POMPON. dig. 46, 3, 80 dissensu -o). 44, 1, 22 replicatio est -a exceptio. 49, 15, 19, 5 -um ius. sent. 2, 1, 2 -um de calumnia iusiurandum. VLP. dig. 7, 1, 17, 1 -is ministeriis. APVL. met. 7, 2 varias opiniones, immo -as. PS. APVL. herm. p. 269 -ae vel incongruae *propositiones* (CASSIOD. art. 3 p. 1196ᴮ omnes propositiones his modis constant; id est simplices . . . -ae . . . contradictoriae). TERT. anim. 24 si qua corporis ratio incutit oblivionem, quomodo -am eius admittet recordationem? pudic. 13 -a interpretatio. FILASTR. 34, 3 hoc malum assertionis impiae quibusdam vanis et vecordibus quasi verisimile videtur esse interdum, cum sit in omnibus -um et execrabile. 125, 1. AMM. 18, 5, 3 re -a, specie Zopyri illius similis. SERV. Aen. 11, 399

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

quotiens argumentum non possumus solvere aut -a obiectione aut risu aut maledicto. VVLG. lev. 26, 28 incedam adversus vos in furore -o (ἐν θυμῷ πλαγίῳ). AVG. loc. hept. 7, 12 p. 622, 13 hoc κατ' ἀντίφρασιν dictum, id est locutione -a. DRAC. satisf. 59 elementa ... -a miscuit auctor. BOETH. herm. pr. 1, 7 p. 83, 28 -ae enuntiationes. 2, 13 p. 198, 18 ad -am dictionem. IVVENC. 1, 210 dicta in -a signum istius adveniet (*cf.* VVLG. Luc. 2, 34 in signum, cui contradicetur).

c. dat.: RHET. Her. 4, 28, 39 cum duae sententiae inter se discrepantes ex traiectione ita efferuntur, ut a priore posterior -a priori proficiscatur. 4, 38, 50 quae *liberalitas* -a est avaritiae. CIC. Verr. 4, 27 ea iura constituebas, quae omnibus aliis essent -a. inv. 2, 165 fidentiae -um est diffidentia. leg. 3, 42 -um iuri ac legibus. fin. 2, 28 dolori non voluptas -a est. ac. 1, 36 alia secundum naturam dicebat, alia naturae esse -a. 2, 109 quod ipsi Antiocho pingue videbatur et sibi ipsum -um (Lael. 47 res sibi -as. QVINT. inst. 2, 17, 30 nullam esse artem -am sibi. *cf.* HIER. epist. 46, 6 omnem sanctam scripturam non posse sibi esse -am. RVFIN. Adamant. 1, 14. SVLP. SEV. chron. 2, 30, 7 religiones -as sibi. FAVST. REI. grat. 1, 4 p. 18, 7 apostolorum testimonia compugnantia et -a sibi esse dicemus). VERG. Aen. 1, 239 fatis -a fata rependens. LYGD. 4, 83 votis -a vota. OV. met. 2, 541 qui color albus erat, nunc est -us albo. 15, 324 seu vis est in aqua calido -a vino. trist. 2, 243 non ... legum -a iussis sunt ea *scripta*. SEN. contr. 2, 4, 9 dementia res est sanitati -a. VELL. 2, 75, 2 quis non diversa praesentibus -aque expectatis aut speret aut timeat. VAL. MAX. 8, 8 pr. otium ... industriae et studio maxime -um videtur. SEN. benef. 4, 17, 3 moribus suis opinionem -am. epist. 9, 2 poterit -um ei, quod significare volumus, intellegi. PAVL. dig. 17, 2, 3, 3 fides bona -a est fraudi et dolo. PS. APVL. herm. p. 274 -ae vices inveniuntur prioribus. TERT. anim. 27 -um morti vita. TER. MAVR. 2320 *anapaestus* dactylo est -us. *c. genet.*: VARRO ling. 6, 30 -i horum vocantur dies nefasti. 10, 3 dissimile est quod videtur esse -um huius (*i. simile*). CIC. inv. 2, 157 ex his horum -a facile ... intellegentur. 2, 165 quae omnia item uti -a rerum bonarum in rebus vitandis reponentur. Tusc. 4, 34 huius virtutis -a est vitiositas. fin. 4, 67 ne vitia quidem crescere poterunt, quae sunt virtutum -a. QVINT. inst. 5, 10, 49 quorum -a in diversum valent.

inter se: CIC. Cluent. 140 cum Brutus ... ex duabus eius orationibus capita alterna inter se -a recitanda curasset. de orat. 2, 223. opt. gen. 14 nobilissimas orationes inter seque -as. SEN. contr. 2, 6, 1 accusator mens diversos et inter se -os affectus habet. VAL. MAX. 6, 9, 6 tam diversa tamque inter se -a. SEN. dial. 7, 12, 1 opiniones inter se -ae (QVINT. inst. 1 prooem. 2). PLIN. nat. 21, 153 fortassis his venenis inter se -a sit natura. 28, 81 inter se -a prodidere. QVINT. inst. 1, 10, 6 ex multis atque interim -is quoque inter se effectibus. TAC. ann. 13, 57 -a inter se elementa. *seq.* atque (ac): CIC. Verr. 2, 120 inter aliquos -um sine ulla religione decernebat ac proximis paulo ante decreverat. rep. 6, 17 cui *globo* subiecti sunt septem, qui versantur retro -o motu atque caelum. VAL. MAX. 1, 6, 11 aquilarum ... altera aegerrime extracta in -am ac ferebatur partem se ipse convertit. *seq.* quam: QVINT. inst. 9, 2, 50 haec -a dicendi quam quae intellegi velis ratio. LACT. inst. 3, 29, 13 qui -a faciat quam deus. AVG. civ. 8, 24 qui *deus* haec -is causis quam instituta sunt abstulit. CLAVD. 20, 269 tuo -a passus quam Rhodano stimulatus Arar. *liberius de personis*: VARRO frg. Non. p. 67, 22 quibus erat pecuniae satis, locupletes, assiduos; -os *vocant* proletarios. CIC. phil. frg. V 38 his -us Aristo Chius. IVV. 9, 21 flexisse videris propositum et vitae -us ire priori. FAVST. REI. grat. 1, 4 p. 18, 14 Paulus diversus sibi et -us apparebit. BOETH. categ. 1 p. 163^A quare non est sibi ipse -us.

3 vi hostili: **a** *i. q. noxius, damnosus* (*opp.* utilis): VARRO rust. 1, 16, 6 quod usque eo est -um natura, ut *eqs.* LVCR. 6, 741 Averna ... sunt avibus -a cunctis. VERG. georg. 1, 286 nona *dies* fugae melior, -a furtis. CELS. 1 praef. p. 11 in his communium inspectio -a est, propriorum tantum salutaris. SEN. benef. 4, 28, 3 ut ventus bonis viris secundus esset, -us malis (epist. 24, 9 -o in Africam vento relatus. SIL. 10, 226 insani quamquam -a venti exarmat vis). nat. 6, 27, 3 crassae *aquae* ... nihil nisi pestiferum in se et corporibus nostris -um habent. epist. 108, 18 colligebat bonae valetudini -a esse alimenta varia et nostris aliena corporibus. PS. SEN. epist. Paul. 12 putans a vobis effici, quidquid in urbe -um fit. COLVM. 2, 11, 4 excepto lupino, cuius semini -a est sarritio. 9, 11, 2 sunt qui seniorem potius regem submoveant quod est -um. PLIN. nat. 8, 136 tam -a est pestis. 18, 152 oleum, pix, adips -a seminibus. 20, 90 cyma ... renibus -a. 20, 111. 219 stomacho -um esse. 22, 99 aceti natura -a *fungis*. 22, 112 *vinum* stomacho inutilissimum nervisque -um. TAC. hist. 5, 17 cuncta mox prospera et hosti -a evenisse. dial. 35 ipsae exercitationes magna ex parte -ae. 39 ipsam curam et diligentis stili anxietatem -am experimur. PLIN. epist. 7, 6, 3. SVET. Nero 52 a philosophia eum mater avertit monens imperaturo -am esse. DOCTR. apost. 3, 10 quae tibi -a contingunt, pro bonis excipies. ARNOB. nat. 2, 17 neque quisquam ... ignorantiae caecitate -a sibimet atque inimica deposceret. IVL. RVF. rhet. 13 p. 42 ἀποπλάνησις est iudicis a re -a nobis avocatio. AMM. 15, 5, 35 superare ... -a cupiebat 23, 5, 10 signum esse principi -um. CHIRON 2 si quid per ignorantiam male factum vel -um circa animalium corpora fuerit. VVLG. II Macc. 9, 24 si quid -um (παράδοξον) accideret, aut difficile nuntiaretur. SORAN. p. 67, 14 haec omnia reprobamus, siquidem plurimum sint -a et nihil prodesse possint. CAEL. AVR. acut. 2, 9, 51 -um et adversum est etiam naturale lavacrum. 3, 8, 84 vinum intemporaliter datum patientibus -um atque saluti noxium monstratur. chron. 2, 4, 79 ORIBAS. syn. 6, 26. CASSIOD. inst. div. 1 p. 1112^A ne pariter eius venena perfidiae, vitae nostrae -a sorbeamus. COD. Iust. 2, 41, 2 cavere, ne quid suae opinioni -um existat. BENED. reg. 7 fidelem pro domino universa etiam -a sustinere debere. 39 nihil sic -um est homini christiano quomodo crapula. PASS. Petr. Paul. brev. 2 ne quis sanguinem meum calcet et vobis mali aliquid -ique proveniat. *cum genet.*: COD. Iust. 5, 17, 8, 8 pactiones ... tamquam legum -as nullam habere volumus firmitatem.

seq. inf.: SEN. contr. 2, 2, 6 Latroni -um videbatur onerari iurisiurandi invidiam. 7, 8, 10 dixit nihil esse tam -um adulescenti quam etiamnunc negare. CELS. 3, 18 quod illis -um esset exterreri. COLVM. 2, 2, 27 sulcum ducere longiorem ... -um pecori est. 8, 17, 5 id facere -um est. QVINT. inst. 10, 5, 15 ne carmine quidem ludere -um fuerit. APVL. Plat. 2, 12 nec habere pauperiem neque eam ratione regere -um est.

b *i. q. inimicus, adversarius*: *α de animantibus*: VARRO ling. 5, 70 -is diis. CIC. nat. deor. 2, 70 cum duo exercitus -os alii dei ex alia parte defenderent (*cf.* SEN. nat. 6, 32, 7 non arma -is disposita vexillis). BELL. Hisp. 22, 6 principibusque, qui sibi -i fuissent, interfectis. PROP. 1, 5, 9 si forte tuis non est -a votis *puella*. VAL. MAX. 9, 2, 1 quattuor legiones -ae partis fidem suam secutas (9, 10 ext. 1 inter infesta -ae partis agmina. SIDON. epist. 9, 9, 12 in acie -ae partis). PHAEDR. 4, 11, 17 quos ipse alueris tibi inveniri maxime -os. SEN. nat. 2, 34, 1 quicquid fulmine denuntiatum est, nec extis nec ave -a refellitur. STAT. Theb. 10, 70 scit fata suis -a Grais aversumque Iovem (*cf.* CARM. epigr. 102, 1 fata brevia -aque mihi). PS. CATO dist. 1, 4 sperne repugnando tibi tu -us esse. COMM. apol. 721 -um nullus patitur sibi filium esse. LVCIF. non parc. 21 p. 254, 7 tu -us inveniris esse nomini domini. TRACT. in Luc. 5, 19 adversarii -i proelia pia exercent. VVLG. sap. 2, 12 *iustus* inutilis est nobis et -us est (ἐναντιοῦται) operibus nostris. AVG. civ. 9, 7 quod aliquis daemon fuerit Graecis favens Troianisque -us. GREG. TVR. Franc. 8, 15 ne dicerer -us iussionibus sacerdotum. ARATOR act. 2, 1197 anguis origo necis ... -a iustis. LIB. iubil. 24, 29 quoniam inimici et -i sunt filiis meis. BENED. reg. 23, 2 si quis frater contumax ... vel in aliquo -us existens sanctae regulae. *c. genet.*: FERRAND. epist. 7, 14 -ii veritatis. GREG. TVR. Mart. 1, 2 quidam vir huius operis invidus atque -us fuit. LEX Visig. 2, 1, 19 iudex -us aequitatis. *pro substant.*: RHET. Her. 4, 23, 33 subicimus id quod ... nobis adiumento futurum sit aut offuturum sit -o. VITR. 3 praef. 2 in ambitione certationis -orum superatio obstitit eorum dignitati. ITALA exod. 23, 22 (Lucif. Athan. 1, 3 p. 70, 4) inimicus ero inimicis tuis et resistam -is tuis (VVLG. affligam affligentes te). Is. 26, 11 (Aug. civ. 20, 12) ignis -os comedet (VVLG. hostes). prov. 14, 9 (Cypr. sent. episc. 7) domus -orum legis (παρανόμων) debent emundationem (VVLG. *deest*). COMM. apol. 82 spero, reus non est, qui Caesaris dictus obaudit, -us autem perdit sua⟨m⟩ vita⟨m⟩ superbus. CAPITOL. Maximin. 10, 2 placuerat, ut -i (*i. coniurati*) cum eo transirent. VVLG. II reg. 2, 16 defixit gladium in latus -i (τοῦ πλησίον αὐτοῦ). sap. 2, 18 liberabit eum de manibus -orum (ἀνθεστηκότων). Sirach 47, 8 extirpavit Philisthiim -os (τοὺς ὑπεναντίους). RVFIN. Orig. in cant. 4 p. 197^A inimici veritatis fideique -i. CASSIOD. var. 10, 7, 3 ut probaretur -i animum non laesisse. IORD. Rom. 370 -us cum exercitu venerat. NICET. spir. 3.

i. q. diabolus: CLEM. ad Cor. 51 quaecumque ... deficimus propter quasdam incursiones -i (τοῦ ἀντικειμένου), postulemus remitti nobis. HIER. in Eph. 4, 27 p. 629 *diabolus* lingua hebraea Satan appellatur, id est adversarius, sive -us (BACHIAR. repar. laps. 20. ORIG. in Matth. 12, 21 satana autem dixit ei ... quod Hebraei interpretati sunt -us [σατανᾶ τοῖς Ἑβραϊκοῖς ἀντικείμενος]). BARNAB. 2, 1 cum ... -us (τοῦ ἐνεργοῦντος) habeat huius saeculi potestatem. *β de rebus* (*cf. l. 31. 32*): OV. am. 1, 8, 29 stella tibi oppositi nocuit -a Martis. met. 2, 380 -a flumina flammis (8, 737 undis -us ignis). 10, 709 stat monitis -a virtus. trist. 1, 5, 41 qui non -a fovi arma (2, 51 qui nec -a dicor arma nec hostiles esse secutus opes. VAL. MAX. 5, 1 ext. 6). VAL. MAX. 1, 8, 6 per mediam hostium aciem ad -a castra evasit (5, 6 ext. 1. 9, 2, 4). PLIN. nat. 11, 58 acies -as (AMM. 26, 7, 15). SIL. 10, 67 qui nunc -a bella ipsi ferre Iovi valeat. 9, 15 -a Paulo auspicia incusante deum. IREN. 1, 15, 6 habens te praecursorem -ae adversus deum nequitiae (ἀντιθέου πανουργίας). VVLG. num. 22, 32 perversa est via tua mihique -a (ἐναντίον μου). *nota*: AVG. serm. ed. Mai 90, 2 in aegritudine sanitas, in -is prosperitas ... optatur.

4 varia: *i. q. mutuus*: FRONTIN. strat. 1, 8, 6 missosque eos velut -a pignora retinuerunt. COD. Theod. 5, 18, 1, 3 (*a. 419*) ut pro filiis quoque -i praebeantur. PAVL. FEST. p. 64 -um aes (ἀντίρροπον), grave aes. VVLG. Sirach 23, 15 loquela -a morti (λέξις ἀντιπεριβεβλημένη; *i. in conspectu mortis*).

synonyma: adversus, disiunctus, diversus, inimicus, noxius. *compos.*: subcontrarius.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

subst. **contrārius,** -ī *m. et* **contrārium,** -ī *n. v. sub* contrarius. *adv.* **contrāriē.** 1 *proprie*: Cic.Tim. 31 bifariam -e (*Plato p.* 39[B] κατὰ τὰ ἐναντία) simul procedentia *sidera*. 2 *translate*: Rhet. Her. 3,6,11 quae videmus -e paucis verbis commutatis dici posse (Tac. dial. 34 nemo *oratorum* impune stulte aliquid aut -e dicit. Schol. Stat. Theb. 5,422). Cic. de orat. 1,140 aut ambigue quid sit scriptum aut -e (part. 108). 2,263 verba relata -e (*i.* ἀντίθετα). Ps. Varro sent. 59 -e opinari pluribus. Boeth. arithm. 1,10 p. 22,7 omnes partes -e denominatas (1,11 p. 26,10). 2,47 p. 153,28 -e harmonica medietas proportiones habet. herm. pr. 1,7 p. 93,3 -e (*i.* ἐναντίως) vero universalem affirmationem et universalem negationem. 2,14 p. 211,22 sunt autem ista contraria. sed non eo quod contrariorum sint contrariae sunt sed magis eo quod -e. herm. sec. 6,13 p. 430,3 idem significat necessarium et impossibile sed -e (*i.* ἀντεστραμμένως). p. 431,10 conversim et -e. Oribas. syn. 5,50 totum corpus calidum est, praeter si non -e agat cor. *seq.* quam: Boeth. arithm. 2,44 p. 145,3 numeri quantitas multitudoque neglegitur -e quam in arithmetica medietate. *Spelthahn.*

contrāscrība, -ae *m.* [*cf. c. gr.* ἀντιγραφεύς. *Th.*]. *i. q. contrascriptor*: Corp. XIII 5698 Paullinus contra scriba.

contrāscrībo, -ere [*a* contra *et* scribere; *cf. c. gr.* ἀντιγράφειν. *Th.*]. *i. q. consignare*: Apvl. apol. 78 praesente et -ente Aemiliano. Optat. app. 1 p. 187,4 -ente Victore Aufidi in brevi sic. *aliter v. p. 742, 12.*

ˣ**contrāscrīptor,** -ōris *m.* [*cf. c. gr.* ἀντιγραφεύς. *Th.*]. *officialis, cf. Hirschfeld, Die Kaiserl. Verwaltungsbeamten^2 p. 462, 2.* Corp. VI 8641 -i domus Aug(ustae). 8950 -btori rationis summi choragi. 8999 contra script. pistorum. III 14062 Aug(usti) n(ostri). XIV 2493 ser(vus?) co⟨n⟩trascriptor. V 7213 -r fin(ibus) Cotti vovit, arcar(ius) Lugud(uni) s. l. m. *et saepe in* Inscr. *notatur*: ƆS ƆSC. 7SC 7SCR.

contrāsentio, -īre *a* contra *et* sentire. Chalc. comm. 171 ita ut a -entibus asserebatur. *cf. p. 741, 15.*

contrāsisto *v. p. 742, 14.* **contrāsto** *v. p. 742, 20.*

?**contrāstringo,** -ere *a* contra *et* stringere. Chiron 683 deponito iumentum et -ito diligenter (*videtur scrib.* constringito *vel* contra ⟨eum locum⟩ str.). *cf. p. 741, 61.*

contrāvenio *v. p. 742, 29.* **contrāversia** *sim. v.* controversia.

contrectābilis, -e *a* contrectare. *quod contrectari potest*: Tert. anim. 57 solida et -i et satiata veritate praeiudicatum est. Lact. inst. 2,8,39 quidquid est solido et -i corpore (Avg. enchir. 59,15 Fvlg. Rvsp. ad Monim. 3,2). 7,21,2 cum in se nihil habeant solidum et -e *animae* (*syn.* tractabilis. Prvd. apoth. 958 corporis effigiem, nil -e habentem). Hil. trin. 4,42 deus certe noster est et visibilis in homine et -is deus. Avson. 168,3 nec -e fulmen (vulnus *Peiper*). Avg. civ. 8,23 ille visibilia et -ia simulacra velut corpora deorum esse asserit. 14,5. Mar. Merc. Nest. serm. 7,8 (*syn.* 7,9 palpabilis). *adv.* **contrectābiliter**: Lvcr. 4,660 illi ... levissima corpora debent contractabiliter caulas intrare palati.

contrectātio, -ōnis *f. a* contrectare. contractatio *traditur* Don. Ter. Eun. 96. *legitur apud* Cic. *bis et rursus inde ab* Apvl.

i. q. contactus, tactio, palpatio: Cic. rep. 4,4 quam -es et amores soluti et liberi! nat. deor. 1,77 cur non gestiret taurus equae -e, equus vaccae. Apvl. met. 8,23 taedio -is eorum qui de dentibus meis aetate⟨m⟩ computabant. Socr. 6 p. 132 non enim illos *deos* a cura rerum humanarum, sed -e sola removi (*cf.* Avg. civ. 9,16 ut eos *deos* sublimiter separatos humana -o contaminare non possit. *ibid. saepius.* 9,18. 23). Arnob. nat. 1,51 manus -e (Evstath. Bas. hex. 8,3 p. 948[C]). Don. Ter. Eun. 96 hoc totum nimis blande et cum -e adulescentis dicit meretrix. Hil. in psalm. 118 gimel 4 tamquam per -em mortui quisquam fiat immundus. Pelag. in Col. 2 p. 857[D] illo tactu et gustu et -e. Avg. civ. 9,17 corporalium -um facere mentionem. quaest. hept. 1,161. enchir. 59,15 quomodo Iacob cum angelo tam solida -e luctatus sit. serm. 361,13 cicatricum. Avg. in psalm. 50,6 -o coniugis alienae. *apud iurisconsultos, rei alienae amotio* (*cf. p. 774, 52*): Pavl. dig. 47,2,1,3 furtum est -o rei fraudulosa lucri faciendi causa. 41,2,3,18 furtum sine -e fieri non potest (Vlp. dig. 47,2,52,19). 47,2,83 pr. ex -e eorum *vestimentorum* furtum fecisse videtur. *cf.* Pompon. dig. 47,2,9 pr. Vlp. dig. 47, 2,52,19.

contrectātor, -ōris *m. a* contrectare. *is qui rem alienam aufert* (*cf. p. 774, 52*): Vlp. dig. 47,2,36,2 si cum rebus aufugerit fugitivus, posse furti actione sollicitatorem (*i. qui persuasit servo, ut fugeret*) conveniri rerum nomine, quia opem consilium -i tulit. *fere i. q. adiutor*: Didasc. apost. 27,23 presbyteros constituet et consiliarios sibi et contractatores diaconos.

ˣ**contrecto,** -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* tractare. *Th.*]. *traditur* contracto: Plavt. Poen. 698 (*P*, -e- *A*). 1311 (*A P*). Lvcr. 2,853. 6,854 Sen. contr. 1,2,3 (*p. 774, 12*). 7,1,21 Sen. epist. 41,6 Svet. Dom. 1 (*cod. A*) Fronto p. 219,15 N. Cypr. epist. 65,3 Hil. myst. p. 14,34 Vvlg. Col. 2,21 *cod. Fuld.* Avg. conf. 10,8,13 Maxim. eleg. 5,58. 6,4. Gloss. ψηλαφῶ. Diff. ed. Beck p. 31,29 attrectat aliquis manu semel, -at saepius. *legitur inde a* Plavto; *singulis locis*: Cels. Colvm. Val. Fl., *binis*: Cic. Lvcr. Ov. Tac. ann. Apvl., *quaternis*: Plavt. Sen. philos. Svet. Fronto, *quinque*: Sen. rhet.

1 *proprie: tangere, palpare, apprehendere*: **a** *generatim*: Plavt. Asin. 523 Argyrippum ... compellare aut -are, colloquive aut contui. Mil. 1052 te compellare et complecti et -are. Poen. 698 lepidam mulierem complexum -are. 1311 tune hic amator audes esse ... aut -tractare quod mares homines amant. Lvcr. 6,854 sol nudum -tractans corpus aquai. Ov. epist. 19,141 -atque sinus et forsitan oscula iungit. Pont. 2,2,60 quod *vulnus* cum sanabile non sit, non -ari tutius esse puto. Pavl. Fest. p. 155 matronae a magistratibus non summovebantur, ne pulsari -ari[q]ue viderentur. Sen. contr. 1, 2,3 omnes partes corporis et inspectae et -tractatae (contractae *codd. optimi*). 1,2,9 -ata es alicuius manu, alicuius osculo, alicuius amplexu (Sen. Med. 680 triste laeva -ans [complicans *vel* comprecans *trad.*] sacrum manu. Tert. anim. 24. Arnob. nat. 2,71 quas *rationes* possit videre et -are, quemadmodum dicitur, manibus. 5,14. Avg. civ. 22,8 scrutatur oculis digitisque -at. Evstath. Bas. hex. 7,1 p. 937[B]. Sidon. epist. 6,1,4 despicatissimi vermis ulcera digitis exhortationis -are. *cf.* Rvfin. hist. 5,1,38 *gloriam* sibi iam iamque manu contingere et -are dexteris videbantur). Sen. contr. 1,2,13 virginem ... -atam osculis (oculis *trad.*) omnium. Cels. 2,8 p. 46 si -ato ventre nullus motus eius sentitur (*de medico*: Sen. dial. 2,13,2). Sen. Thy. 694 ipse devotos neci -at et componit. epist. 41,6. 114,24 *populus* quae non potest haurire, -at. Colvm. 12,4,3 ne -entur pocula vel cibi. Val. Fl. 6,669 monilia. Svet. Cal. 42 -andae pecuniae cupidine incensus *eqs.* Nero 34 membra. Fronto p. 134,23 N. corpus meum. Tert. nat. 2,11 qui *dei* visi retro, auditi -atique sunt. anim. 50 videat illos meus Thomas, audiat, -et et credid⟨er⟩it. Itala psalm. 113,7 (Tert. scorp. 2) dii nationum ... *habent* manus nec -ant (ψηλαφήσουσι, Vvlg. palpabunt). I Ioh. 1,1 (Tert. anim. 17) *et* Vvlg. manus nostrae -erunt. Arnob. nat. 5,11 virilia dormientis. 5,26. 6,16 signa quorum plantas et genua contingitis et -atis orantes. 7,28. Avr. Vict. Caes. 5,7 utrique sexui genitalia vultu. Hil. myst. p. 14,34 non sine suspicione *Iacob* -tractatus a caeco *Isaac* est. trin. 3,20 palpandi corporis et -andi vulneris obtulit facultatem. Amm. 17,4,12 recens advectum *obeliscum* nec -are ausus est nec movere. 22,16,22. 23,6,35 hostiam. Vvlg. Col. 2,21 ne tetigeritis neque gustaveritis neque -eritis (θίγῃς. -tract- *cod. Fuld.*). Avg. civ. 1,18 nullo -antur attactu *eius membra* (Greg. Tvr. vit. patr. 14,3 tactuque blandissimo membra eius -ans). 9,16 si et -ari miscerique hominibus nec tamen contaminari daemones possunt. 11,26 dura et mollia -ando sentimus. 21,2 *aquarum calidarum* fervorem nemo impune -at. in psalm. 139,4 -a radices ipsarum *spinarum* et vide si sentis dolorem *al.* Leo M. serm. 64,1 quod -erunt *testimonia apostolica*, palpavimus. *nota i. q. perscrutari*: Svet. Claud. 35 ne feminae praetextatique pueri et puellae -rentur. Apvl. met. 10,10 -atis nequissimi servi manibus. *cf. supra l. 17.* **b** *speciatim*: *mulieres contingere*: Plavt. Poen. 698 *v. supra l. 5* Sen. contr. 1,2,9 *v. supra l. 13.* Tac. ann. 14,35 -atam filiarum pudicitiam ulcisci. Svet. Dom. 1 -atis multorum uxoribus. Apvl. met. 8,7 studium -andae mulieris. Ivst. 7,3,4 Persis petulantius -antibus *mulieres*. Amm. 24,4,27 nec -are aliquam *feminam* voluit nec videre. *res alienas auferre*: Gaivs inst. 3,195 furtum autem fit non solum cum quis intercipiendi causa rem alienam amovet, sed generaliter cum quis rem alienam invito domino -at (Inst. Iust. 4,1,6 Cod. Iust. 6,2,70,1). 3,198 *bis.* 209. Pavl. dig. 47,2,6 quamvis enim saepe furtum -ando fiat. 47,2,21,8. 47,2,22 pr. si quid fur fregerit aut ruperit, quod non etiam furandi causa -erit, eius nomine cum eo furti agere non potest. Vlp. dig. 47, 2,66. 47,4,1,1 *et saepe* Dig. Amm. 17,9,5 quae (*aurum et argentum*) olim nec -are potuimus nec videre. 30,8,9 de civili luctu (*sc. proscriptionibus*) fructum -are. *i. q. violare, laedere* (*cf. supra l. 11*): Fronto p. 166,13 N. pleraque animalia ... ova atque catulos suos unguibus aut dentibus male -ant, nec odio sed imperitio nutricandi obterunt. p. 219,15 *operae culinarii* piscem -antes (*i. conficientes*). Vvlg. II Macc. 5,16 sancta vasa ... bat indigne et contaminabat. Avg. civ. 1,28 si nec hostium violentiā -ata esset *caro*. Lib. iubil. 35,7 infirmitas non -vit eam (*Rebeccam*). *nota*: Cod. Theod. 9, 23,1,2 (*a.* 356) pecunias ... vetitas -are (*i. in usum convertere*). Cod. Iust. 12,49 (50),7,1 irritis his quae vetita -vit (*i. fecit*).

2 *translate*: *oculis tractare* (*cf. supra l. 21*): Tac. ann. 3,12 nudare corpus et -andum vulgi oculis permittere. Lact. opif. 1,15 quae *res* neque oculis -ari neque tangi manu possunt. inst. 2,6,6 ut ... pocula insatiabili contemplatione -ent. *mente tractare, versari in*: Cic. de orat. 3,24 qui, quae complecti tota nequeunt, haec facilius divulsa et quasi discerpta -ant. Tusc. 3,33 impellit *ratio* ... ad conspiciendas totaque mente -andas varias voluptates. Sen. contr. 7,1 (16),21 Albucius in argumentis plura posuit et omnes fere colores -tractavit. 10 praef. 1 *studia* leviter tacta delectant, -ata et propius admota fastidio sunt. Fronto p. 62,12 N. *verba* inscie -are. Gell. 17,19,3 disciplinas philosophiae -are et physica adire. Cypr. epist. 65,3 ne apud altare consistere et -tractare ulterius perseverarent pudorem incesti. Arnob. nat. 1,29 ut subiectas res cernere, ut -are, ut considerare possetis. Amm. 28,4,4 nulla volumina praeter haec (*sc. Marii Maximi*) -antes. Maxim. eleg. 6,4 -tractata

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

diu crimina crimen habent. EVSTATH. Bas. hex. 2,1 p. 879B quis ergo sit ausus impossibilia -are? 2,2 p. 882A cessent ... fabulosis figmentis ... virtutem incomprehensibilem ... -are.

syn.: contingere, tangere, palpare; complecti. contaminare, obterere, pulsare.

comp.: praecontrecto. *L.*

contremebundus, -a, -um [*cf. c.* contremere, contremiscere *et c.* tremebundus. *Th.*]. ITALA psalm. 76,19 (Veron.) contremibunda (AVG. *ad l.* contremebunda) facta est terra (ἔντρομος ἐγενήθη, VVLG. contremuit).

contremīsco (-ēsco), -uī, -ere *a* con *et* tremere, *cf.* contremere. *formae in* -isco *et* -esco *variant in libris, ex. gr.* CIC. de orat. 1,121 SEN. contr. 2,3,1. *legitur singulis locis apud* ENN. CATVLL. LVCR. SALL. HOR. OV. SEN. rhet. SEN. philos. VAL. FL., *binis*: VERG. SIL. TAC., *quater*: CIC., *frequenter apud* ECCL.

1 *intransitive*: *tremere incipere, horrescere*: SERV. georg. 3,199 horrescunt -iscunt. *res -unt*: ENN. ann. 541 -uit templum magnum Iovis. CIC. har. resp. 63 cum ... mundus cumque agri atque terrae motu quodam novo -unt. CATVLL. 64,205 quo nutu tellus atque horrida -erunt aequora (ARNOB. nat. 1,53 tellus mota -uit). LVCR. 3,835 omnia cum belli trepido concussa tumultu horrida -uere. VERG. Aen. 3,673 quo *clamore* pontus et omnes -uere (intremuere *FP*) undae (FIRM. err. 28,6 sub remis vestris ... unda -uit). 7,515 qua *voce* ... omne -uit nemus. OV. met. 8,758 -uit gemitumque dedit ... quercus. SIL. 17,406 -uere aurae. ITALA Nah. 1,5 (Cypr. testim. 3,20) colles -erunt (ἐσείσθησαν, VVLG. desolati sunt. *cf.* VVLG. Is. 54,10 [μετακινηθήσονται]). LACT. ira 23,13 caelum et terra et rerum natura omnis -it (FIRM. err. 24,2. VVLG. II reg. 22,8. psalm. 17,8 [ἔντρομος ἐγενήθη]. 76,19 *v. l. 8* Iob 26,11. Ioel 2,10 a facie eius -uit terra [συγχυθήσεται]. Nah. 1,5 [ἀνεστάλη]. ZACCH. 1,25 aspectu dei metuens -it terra. ORIG. in Matth. 18,134). HIER. in Am. 5 p. 289 de Aetnae motu Trinacria -at. VVLG. Hab. 3,16 a voce -erunt labia mea. I Macc. 2,24 -erunt (ἐτρόμησαν) renes eius. CAEL. AVR. chron. 3,2,42 *ptarmicis* stomachus commotione capitis -at. *translate*: CIC. Sest. 68 cuius in mea causa nunquam fides virtusque -uit. SEN. contr. 2,3,1 quid -escis (-iscis *VD*, -escit *B*), senectus? PS. RVFIN. in psalm. 63,5 -it potestas et non -it immanitas. 64,8 -it amaritudo paenitentiae. OROS. hist. 2,6,14 rei publicae moles ... magis imbecillitate ... quam alienae concussae viribus -unt. *animantia -unt*: CIC. div. 1,58 me -isse timore perterritum. de orat. 1,121 *ut* artubus omnibus -am. CAECIN. Cic. epist. 6,7,4 toto corpore -o (CHIRON 286 *iumentum* -it toto corpore. 331 HIST. Apoll. rec. A 33. 37 rec. B 50). SALL. Iug. 114,2 quo metu Italia omnis -uit (VAL. FL. 7,80 *Medea* -uit ... metu). SIL. 9,441 adventu deum ... ambae -uere acies. TAC. hist. 2,32 provinciam ... incursu classis et adverso proelio -isse. ann. 6,9 -erant patres. PANEG. 2,7. 3,10 Poeno ex summis Alpibus viso Italia -uit. 5,10 Roma subducta ... qua sustentata fuerat dextera tua -uit ac paene consedit. ARNOB. nat. 7,50 *sub Hannibale* res Romana -uit. LACT. inst. 7,11 trepidabunt omnes et ... -ent. FIRM. err. 28,11. CLAVD. DON. Aen. 11,420 ante sonitum tubae graviter -imus. CHIRON 501 quodcunque *iumentum* ⟨aquae⟩ potione ... -erit. *ibid.* ex qua re -unt. VEG. mulom. 2,97,1 iacentia *animalia* -unt. HIER. tract. in psalm. I p. 122,10 morderis a cimice et -is. epist. 46,8 *angeli diaboli* -unt. 123,16 Hispaniae ... cotidie -unt. VVLG. deut. 2,25 in morem parturientium -ant (ὠδῖνας ἕξουσι). IV reg. 19,26 humiles manu -erunt (ἠσθένησαν τῇ χειρί) et confusi sunt. Is. 37,27 habitatores *civitatum* breviata manu -erunt. Iac. 2,19 daemones ... -unt (φρίσσουσι). RVFIN. Orig. in gen. 16,5 -o haec dicens. PS. RVFIN. in psalm. 6,4 anima ... in semet ipsa -it. 45,8 quis non -it gaudio? CLAVD. rapt. Pros. 3,192. AVG. serm. ed. Mai 107,2 quis ad hoc ... intentus non visceribus -at? in Iob 26 p. 563,7 ut robustissimi -erint ... ab increpatione domini. in psalm. 140,19. ZACCH. 3,7 *antiquus serpens* totum undique -it. PHYSIOGN. 54 interdum -ere eos (*homines*) cervicibus pervidebis. PETR. CHRYS. serm. 109 p. 502B ad obsequium regis militaris statio -it. SIDON. epist. 9,3,4. POMER. 1,21,3 quis ad haec non -at? CORIPP. Iust. 3,399 -uit stupefactus Avar. PALLAD. hist. mon. II 15 p. 370C valde territus et -ens. PASS. Theclae B c 38 p. 110,18 ut ipsis vocibus omnis civitas motu quodam -ret (C 38 p. 111,1 vocibus earum tota civitas -uit. p. 111,16 a vocibus. p. 111,9 ad [has] voces). PASS. Petr. 16 PASS. Matth. p. 242,27.

2 *transitive i. q. cum tremore metuere*: HOR. carm. 1,12,8 unde periculum fulgens -uit domus Saturni. SEN. epist. 65,24 non -amus iniurias, non vulnera, non vincula, non egestatem. MIN. FEL. 28,9 nec Serapidem magis quam strepitus per pudenda corporis expressos -unt. IVST. 32,4,10 *Hannibalem* Romano tonante bello Italia -uit. LVCIF. moriend. 3 p. 289,20 *diabolus* -it praesentiam cultorum dei. PS. RVFIN. in psalm. 75,10 -at tormenta. AVG. serm. ed. Mai 85,2 inferi -unt vivum *Christum*. 87,3 -emus siccum caelum. grat. 21,42 quis non ista iudicia divina -at? epist. 138,18 cui angeli serviunt, quem daemones -unt. divers. quaest. 79,4 -unt ... haec *signa*. in psalm. 48 serm. 2,1 stulti non -entes vocem Christi. CASSIAN. conl. 12,12,3. SALV. eccl. 4,23 nec remunerationem *domini* desideras, nec iracundiam -is. SIDON. epist. 9,11,2 cum mihi rigor censurae tuae ... sit ... -endus. CEREAL. 2 fidem -unt daemones. VEREC. in cant. 6,28 *voluntas dominica* in investigandis debet dispensationibus -i. CORIPP. Ioh. 4,800 -uere tonantem ... Gigantes. PALLAD. hist. mon. I 30 p. 316A. CASSIOD. compl. in Hebr. 3,1 -enda est siquidem poena priscorum. compl. in apoc. 14,1 fit autem poenae ipsorum terribilis et -enda descriptio. *seq. infinitivus*: PS. CYPR. singul. cler. 22 *Paulus* collegas suos imitari -uit. HEGES. 5,16 l. 24 -o tanta recensere mirabilia. CAES. AREL. grat. 104 reprehendere deum non -is et metuis. *seq.* ne: CAES. AREL. grat. 117 *homo* -at ne in eo impleatur illud quod scriptum est.

3 *i. q. terrere*: SERM. de conf. diab. 110 vox illius sola me -it et dissolvit virtutem meam.

syn.: tremere; terreri, horrescere, trepidare, metuere.

contremo, -ere *a* con *et* tremere. *i. valde tremere*: PACVV. trag. 413 caelum tonitru -it. LVCR. 5,1221 fulmini⟨s⟩ horribili cum plaga torrida tellus -it. SEN. rem. fort. 1,2 ad hoc praecipue gens humana -it. CLAVD. DON. Aen. 9,715 pilae casu multa alia -unt. AVG. civ. 22,8 *intuebatur populus* alteram membris omnibus -entem. conf. 10,36,59 -unt fundamenta montium. *transitive*: AMM. 20,11,14 *Romani* ne prompta quidem pericula -bant (*sic Langen*; contemneliant *V*, contemnebant *Pbga*). MART. CAP. 1,31 paterna -ens praecepta.

contremulus, -a, -um [*cf. c.* contremere, contremiscere *et c.* tremulus. *Th.*]. VARRO Men. 400 *luna* contremula aquilenta.

contrībulātio, -ōnis *f. a* contribulare. *i. q. contritio*: ITALA Is. 65,14 (Tert. adv. Iud. 13) a -e (ἀπὸ συντριβῆς, VVLG. contritione) spiritus ululabitis. Os. 13,13 (Weing. Lact. inst. 4,19,9 epit. 42,2) in -e filiorum. FVLG. aet. mund. p. 152,5 clementia -es dum commodat, non habet modum. AVG. serm. 216,6 vestri cordis scrutatione et -e. in psalm. 103 serm. 4,18 -o cordis tui. 120,1 a convalle plorationis id est ab humilitate -is.

contribūlis, -is *m.* [*a* con *et* tribulis *vel* tribus. *Th.*]. GLOSS. -es consanguinei, quasi ex eadem tribu. -bus parentibus, simul contribulatis. NOT. Tir. 52,61b. CORP. VI 33998 -i h(onoris) c(ausa). CYPR. GALL. lev. 257 proximus hunc redimat, aut si non affuit ille, -is. ITALA (codd. d. g) *et* VVLG. I Thess. 2,14 eadem passi estis et vos a vestris -bus (συμφυλετῶν) (THEOD. MOPS. ad I Thess. 1,1). CLEM. ad Cor. 4 audivit a cumtribule suo. AMBR. epist. 6,8. HEGES. 5,14,4 si forte -es suos inflecteret. 5,31 l. 55 cum civium manibus -is suus fuerit extinctus. HIER. in Zach. 3,13 p. 910 virum cohaerentem mihi, id est προσκεκολλημένον μοι Aquila interpretatus est ... virum -em meum, id est σύμφυλόν μου (*v. l.* μοι). in Gal. 1,2 p. 405 -bus, cognatis et parentibus suis. VVLG. lev. 25,17 affligere -es (τὸν πλησίον) vestros. I reg. 20,6 victimae ... ibi sunt universis -bus suis (ὅλῃ τῇ φυλῇ). II Macc. 4,10. 15,31. RVFIN. Orig. in gen. 17,4 a fratribus suis id est a ceteris -bus (patr. 1,1). hist. 2,5,1 pro -bus suis Iudaeis. CASSIAN. conl. 16,2,2 qua *dilectione* vel -es vel coniuges vel parentes seu fratres ac filii naturaliter ceteris praeferuntur. SIDON. epist. 9,3,4 turmis -ium levitarum. GREG. TVR. glor. conf. 94 Martinus cum Albino -e (-i *4*) ingrediatur basilicam. EVANG. de nativ. Mar. 2,1 cum nonnullis -bus suis. 2,2 ORIG. in Matth. 18,28. *nota de eo qui eiusdem religionis est*: SIDON. epist. 8,13,3 commendo ... nostrum nuper effectum vestris orationibus -em. **contribūlus,** -ī *m.*: GLOSS. consanguineus (consanguinis *cod.*). -i consanguinei quasi ex eadem tribu. quasi ex una tribo (*!*), participes. parentes. BACHIAR. fid. 2 p. 1023B ille ... ait -is suis. CASSIOD. Ios. c. Ap. 1,187 erat Ezechias ... apud -os maximus.

contrībulo, -āvī, -ātum, -āre *a* con *et* tribulare. GLOSS. συντρίβω. *quid proprie sit, discas ex* ANTIDOT. Brux. 145 flores ... colligito et siccato atque -ato. SCHOL. Germ. Bas. p. 70,9 *cancrum* Hercules calcatum -vit. *legitur autem plerumque latiore sensu conterendi, vexandi, delendi, opprimendi, comminuendi, percutiendi.* [*val.* cutrierare. *M.-L.*]

1 *proprie*: ITALA gen. 49,24 (Lugd.) -atae sunt (συνετρίβη) cum virtute sagittae eorum. exod. 32,10 (Lugd.) -bo (ἐκτρίψω) eos. lev. 26,13 (Lugd.) -vi (VVLG. confregi) iugum obligamenti vestri. deut. 28,7 (Lugd.) inimicos tuos ... -atos ante faciem tuam (συντετριμμένους, VVLG. corruentes). 28,24. 52. 33,20 *leo* -ans (VVLG. cepit) brachia et principem. Ios. 7,5 (Lugd. Lucif. non parc. 3) -erunt (VVLG. ceciderunt) illos. 7,9 (Lugd.) -bunt (VVLG. delebunt) nos a terra. 10,10 (Lugd.) -vit illos contritione magna (VVLG. contrivit ... plaga). iud. 2,15 (Lugd.) *manus dei* -vit eos valde (ἐξέθλιψεν, VVLG. vehementer afflicti sunt). 10,9. 12 Madiam et Amalec -erunt (VVLG. oppresserunt) vos. 1,34 (Aug. quaest. hept. 7,11) -vit (VVLG. arctavit) Amorrhaeus filios Dan. exod. 23,24 (Ottob.) -ans conteres (συντρίβων συντρίψεις, VVLG. confringes) titulos (*i. statuas*). Is. 45,2 (Barnab. 10,4) ostia aerea -bo (VVLG. conteram). I reg. 4,18 (Lucif. Athan. 1,11) -atum est (VVLG. fractis cervicibus) dorsum eius (VVLG. Sirach 35,22). IV reg. 23,14 (Lucif. non parc. 7 p. 224,11) -vit titulos (VVLG. contrivit). Am. 8,4 (Gild. Brit. 53 p. 57,17) -atis (ἐκτρίβοντες, VVLG. conteritis) immane pauperem. VVLG. psalm. 73,13 capita draconum. Sirach 35,23 sceptra iniquorum -et. MAR. AVENT. chron. II p. 236 a. 539 exercitus loci infirmitate gravatus valde -atus est.

2 *translate, i. q. aerumnis vel plagis afficere, affligere, humi-*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

liare, cf. AVG. in psalm. 83, 1 accedens quisque ad servitutem dei ad torcularia se venisse cognoscat: -bitur, conteretur, comprimetur: ITALA psalm. 50, 19 (Tert. adv. Iud. 5) cor -atum et humiliatum hostia deo est (TERT. *ibid.* cor -atum acceptabile sacrificium deo demonstratur. *cf.* CLEM. ad Cor. 18 ZENO 1, 7, 2 FILASTR. 110, 6 PAVL. NOL. epist. 40, 4. AVG. epist. 121, 2 cor humile et -atum). Ezech. 34, 4 (Cypr. epist. 57, 4. 68, 4) quod -atum est, non consolati estis (LXX *et* VVLG. *aliter*). ITALA (Cypr. mort. 11) *et* VVLG. psalm. 50, 19 spiritus -atus (CLEM. ad Cor. 18. ZENO 2, 17, 3 spiritum ... tota humilitate -atum. AMBR. Ioseph 7, 39 RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 108^C PAVL. NOL. epist. 49, 13 AVG. in psalm. 50, 23 *passim.* OROS. apol. 14, 3 VICT. VIT. 3, 52 EVGIPP. Sev. 43, 5 *al.*). ITALA Dan. 3, 39 (Rufin. Orig. in lev. 4, 5) in anima -ata. HERM. vulg. mand. 10, 1 tristitia ... -at (ἐκτρίβει, Pal. exterit) spiritum sanctum. AVG. epist. 111, 8 in anima -ata (VEREC. in cant. 4, 14). VEN. FORT. expos. orat. 9 filius qui non -at genitorem. ALC. AVIT. hom. 16, 2 p. 125, 10 artam illam et -atam euangelii semitam tenens. *nota dativum cum verbo coniunctum*: ORIG. in Matth. 18, 73 cum ipso sum in tribulatione h. e. -or ei. *part. perf. more substantivi*: ITALA Is. 57, 15 (Lucif. Athan. 1, 43) dans vindictam -atis corde (VVLG. cor contritorum). 61, 1 (CYPR. testim. 2, 10 Barnab. 14, 9) curare -atos (VVLG. contritis) corde. VVLG. Sirach 4, 4 rogationem -ati (ἱκέτην θλιβόμενον) ne abicias. PS. RVFIN. in psalm. 36, 21 pro -ato orat. AVG. in psalm. 69, 2 vox -atorum. 83, 10 lacrimae piae -atorum mustum sunt amantium. MAR. MERC. Cypr. apol. p. 256 discite audire -ati. *cf. p. 776, 33.*

contribūlus *v. p. 776, 53.*

contribuo, -uī, -ūtum, -ere *a* con *et* tribuere. GLOSS. -it συννέμει. *legitur inde a* CAES., *singulis locis ap.* CAES. TIB. OV. VELL. CVRT. SVET., *bis*: SEN. phil., *9^ies*: LIV., *10^ies*: PLIN. nat., *11^ies*: COLVM.

1 *proprie*: *t. t. iuris publici: adiungere terram, populum alicui, sub dicionem redigere vel dare, assignare*: *alicui*: CAES. civ. 1, 60, 1 *Calagurritani* erant tum (*sic Kindscher*, cum *β*, *del. Ciacc.*) Oscensibus -uti (tributarii *vel* attributi *Kraffert*). LIV. 26, 24, 15. 33, 34, 8. 36, 35, 7 Elei ... maluerunt Achaico -i concilio. 38, 3, 9 *Ambracia* -erat se Aetolis. 39, 26, 2. COLVM. 3, 3, 2 *Gallicus ager* nunc Piceno -itur. 9, 13, 9 (*in imagine*) apibus vetustate corruptis examen novum -ere. CVRT. 5, 3, 16 Vxiorum ... gentem subactam Susianorum satrapae -it. PLIN. nat. 3, 18. 4, 23 Aegosthenenses -uti Megarensibus. 5, 107. 14, 62 coloniam ... Capuae -utam. LEX Vrson. (Corp. II 5439) 103, 3 colon⟨os⟩ incolasque -utos ... colon(iae). SVET. Aug. 48 *regna* alienigenis -it. SOL. 9, 1 partitiones ... Macedonum nomini -utae. *pecunias*: PAVL. dig. 35, 2, 22, 4 nullum legatum erit nec ceteris -etur. PAPIN. dig. 35, 2, 15 pr. quod bonis ... -endum est a debitore. 39, 6, 42, 1 coheredes eius bonis -i donationes ... vellent. *aliquem* (*aliquid*) in *aliquid vel aliquo*: LIV. 31, 30, 6 ne in unam urbem quidem -uti maiores (*opp.* pagatim habitantes). 32, 19, 4 Corinthum -uros *se esse* in antiquum gentis concilium. 42, 37, 9 Elei ... in Achaicum -uti concilium. VELL. 2, 20, 2 ut in octo tribus -rentur novi cives. COLVM. 9, 11, 1 duas vel tres alvorum plebes in unum -ere (GAIVS dig. 35, 2, 79 quae ... relicta sunt in unum -untur). PLIN. nat. 3, 19 in eam *coloniam* -untur Icositani. 4, 108 in oppidum -uti Convenae. 4, 117. *nota*: 3, 99 -uta eo maritima colonia. IVST. 12, 5, 8 in unam cohortem eos ... -it. CORP. VIII 3157 Nestor ... -utus ex leg. III Gallicae in leg. III. *cf.* INSCR. Korr.-Bl. d. Westd. Zeitschr. 1903 p. 202 (*saec. II*) con⟨t⟩r⟨i⟩buti ex Ger(maniis) duobus (*sic*). LIV. 32, 5, 5 quae ad condendam Megalen polin ex concilio Arcadum -utae forent. PLIN. nat. 5, 74 et regna -untur Trachonitis, Panias. VLP. dig. 42, 6, 1, 12 qui causatur bona -uta, cum praedia -i non possint. 35, 3, 1, 1 -utis legatis. 29, 4, 6, 2 -i fideicommissa. *ibid.* fideicommissarios. 47, 8, 2, 10 neque furti actio neque legis Aquiliae -utae sunt in hoc edicto. POMPON. dig. 41, 1, 27, 1 simul plura -untur, ex quibus unum medicamentum fit. TRYPH. dig. 29, 1, 18, 1 -bantur omnia.

2 *i. q. tribuere, attribuere, dare; saepissime additur dativus*: TIB. 1, 6, 64 proprios ego tecum ... annos -isse velim. OV. met. 7, 231 Spercheïdes undae -uēre aliquid. SEN. dial. 10, 15, 1 suos *annos* tibi -et (-it *A*). benef. 6, 5, 4 alterum alteri -ere. COLVM. 1, 9, 1 quibus operibus quemque habitum corporis aut animi -endum putemus. 2, 2, 2 generibus singulis senae species *terreni* -untur. 2, 2, 15 *campis salinarum* -untur praedicti colores. 2, 9, 17 leguminibus *panicum ac milium* -erim. 3, 1, 5 sicco *loco* recte -i diversae naturae semina. 3, 10, 7. 4, 1, 1. 5, 5, 8. TERT. spect. 29 voluptates a deo -utas tibi. AVSON. 38, 2 carmina Musis, licia -unt, casta Minerva, tibi. PS. RVFIN. in Ioel 2, 21—23 deus depellat tristia et secunda -at. 3, 1—3 ultionis gloriam ... -at. AVG. quaest. hept. 7, 49 p. 482, 24 a *deo* haec scriptura humano generi -uta est. CAPREOL. epist. 2, 9 p. 855^D potestatem divinam homini ... -utam. CASSIOD. var. 11, 39, 2 illa numerositas molarum, quam specialiter -utam constat ad victum. COD. Theod. 6, 30, 20 (*a. 413*) *privilegia* scholae a nostra sunt mansuetudine -uta. 6, 26, 16 (*a. 413*) sciant a nobis licentiam -utam (COD. Iust. 12, 19, 5, 1). NOVELL. Iust. 89, 7 *Anastasii constitutio* naturales adoptare -it (διδοῦσαν). NICET. psalm. 5 omnibus ... suscipientibus se apta medicamenta psalmus -it. CARM. epigr. 439, 1 (= CORP. XI 6565) ver tibi -at sua munera florea grata. 1027, 2 coniugis ossa exspectan⟨t⟩ ... suis ut mea -am. *nota*: PLIN. nat. 32, 42 utilius est vitae -uta (*sc. uni cuique*) habere remedia, cum alii aliud prosit. *seq. inf.*: FVLG. Virg. cont. p. 92, 10 a partu recentibus matrem videre datur, non tamen statim cognoscere meritum -itur. MART. CAP. 1, 24 illum (*Iovem*) -as (*i. moneas*) favere iussis.

syn.: coniungo, misceo, attribuo, do. *opp.*: seiungo (SOL. 9, 1). depello (*cf. p. 777, 76*).

contribūtārius, -a, -um *a* con *et* tributarius. NOVELL. Iust. 128, 7 superindictionem cuiuslibet possessionis conservae aut -ae fieri (κτήσεως ὁμοδούλων ἢ ὁμοκήνσων). 128, 8 qui conserva aut -a praedia (ὁμόδουλα ἢ ὁμόκηνσα χωρία) possident.

contribūtio, -ōnis *f. a* contribuere. **1** *i. q. actus contribuendi* (*v.* contribuo *1*), *computatio, collatio* (*cf.* MOD. dig. 16, 2, 1 compensatio est debiti et crediti inter se -o): MAECIAN. dig. 35, 2, 30, 8 non veniunt in -em quae ipsi heredi ... commissa sunt (VLP. dig. 24, 3, 7, 4 *fructus* ... non debere in -em venire. PAPIN. dig. 35, 2, 14, 2). PAPIN. dig. 35, 2, 11, 5 -i locus est. 39, 6, 42 pr. liberi ... -i ... tenebuntur. 35, 2, 11, 6 -o legatorum ... capiunt et formam et originem. 31, 73 pretii -e facta (PAVL. dig. 14, 2, 2, 7. 35, 2, 1, 12). 14, 2, 3 -o debetur. 35, 2, 11, 7 inducant -em. PAVL. sent. 2, 7, 3 vectores ad -em non tenentur. dig. 14, 2, 1 ut ... omnium -e sarciatur quod pro omnibus datum est (*loco gemino* sent. 2, 7, 1 intributione). VLP. dig. 28, 5, 35, 2 -o admittenda erit. HERMOG. dig. 14, 2, 5, 1 aequitas -is habebit locum. LEX colleg. Aesc. et Hyg. (Corp. VI 10234) 18 in -e sportularum. **2** *quod contribuitur* (*v.* contribuo *2*), *tributum*: ALF. dig. 19, 2, 30, 1 ut pro portione temporis ... pecuniae -o fieret. MOD. dig. 26, 7, 32, 6 onera annonarum et -um temporariorum (temporalium *dett.*) sustinere. COD. Theod. 12, 1, 173, 1 (*a. 410*) *aurum* ex huiusmodi -e redigitur. CORP. VIII 8210 ⟨so⟩luta -e a Cirtensib(us). *Hoppe.*

contrīco, -āvī, -āre *a* con *et* tricare. VITR. 10 2, 14 sic Paeonius ducendo et reducendo pecuniam contricavit (contrivit *edd.*) ut ad solvendum non esset.

[contrifitio] ITALA Is. 59, 7 (Didasc. apost. 20, 11) contrifitio et infelicitas (σύντριμμα, VVLG. contritio. *quod restituendum*).

contrīstātio, -ōnis *f. a* contristare. *i. q. luctus*: TERT. pudic. 7 nec congratulationem advocat vicinarum sed -em proximarum fraternitatum. adv. Marc. 2, 11. 5, 12 ad dissolutionis -em. AMBROSIAST. in Eph. 4, 30 -o itaque eius (*spiritus sancti*) indignitas nostra est. HIER. in Is. 66, 15 p. 813. PAVL. NOL. epist. 35 in tempore -is. AVG. serm. 173, 3 pereat -o, ubi tanta est consolatio. CASSIOD. in psalm. 68, 22 compl. in II Cor. 1, 23.

contrīstis *cf.* contristare. GLOSS. σκυθρωπός. DON. Ter. Ad. 865 nulli laedere os: adeo ut nulli se contristem (secum tristem *cod. Cuiac.*, nullum secum tr. *Wessn.*) faciat.

***contrīsto,** -āvī, -ātum, -āre [*a* con *et* tristis. *Th.*]. GLOSS. ἀνιῶ, λυπῶ, στυγνοποιῶ. -at tristem facit λυπεῖ. *legitur inde a* RVT. LVP. *et* CAEL. *singulis locis*: RVT. LVP. CAEL. HOR. sat. SEN. suas. PLIN. nat. STAT. Theb. APVL. *binis*: VERG. VAL. FL. *6^ies*: COLVM. *9^ies*: SEN. phil. *frequentant recentiores.*

1 *proprie*: *tristem reddere, dolore maerore afficere; apud posteriores i. q. laedere, affligere. saepe* -ari *sensu reflexivo ponitur.* CAEL. Cic. epist. 8, 9, 5 -vit haec sententia Balbum Cornelium. SEN. suas. 6, 16 nolo autem vos ... -ari, quod ... transeo. SEN. dial. 1, 2, 5 matres ... volunt numquam -ari (*sc. filios*), numquam flere, numquam laborare. 4, 2, 5 -at nos turba maerentium. 9, 16, 1 epist. 74, 34. 85, 14. 116, 2 naturale est opinionibus hominum tangi et adversis -ari. PS. SEN. epist. Paul. 12 putasne me haut -ari? FRONTIN. strat. 1, 12, 5 -atis militibus. TERT. apol. 39 neminem laedentes, neminem -antes. scorp. 5. pudic. 14 alii qui apostolum -verint incondite agentes et -ati sint ab illo. anim. 45 et oblectamur et -amur et conterremur in somniis. ITALA gen. 4, 5 (Lucif. Athan. 1, 2) -atus est Cain valde (VVLG. iratus). deut. 15, 10 (Lugd.) non -beris corde tuo (λυπηθήσῃ, VVLG. *aliter*). Is. 57, 17 (Ps. Cypr. ad Novat. 10) propter peccatum modice -vi eum (VVLG. iratus sum) ... et -atus est et abiit tristis (VVLG. et indignatus sum et abiit vagus). Ion. 4, 1 (Lucif. Athan. 2, 33) -atus est Ionas tristitia magna (VVLG. afflictus afflictione). II Cor. 2, 5 (Tert. pudic. 13 *et* VVLG.). Eph. 4, 30 (Tert. mart. 1 Herm. Pal. mand. 10, 3, 2 *et* VVLG.) nolite -are spiritum sanctum. PORPH. Hor. epist. 1, 18, 75 (*opp.* gaudere) CYPR. epist. 65, 1 IREN. 1, 2, 3 *al.* MAR. VICTORIN. in Phil. 2, 27 p. 1216^B -rer et tristitiam haberem. HIER. epist. 43, 2 laetamur ad nummum, obolo -amur. 82, 2 imperfectum opus ... volentes maerore -at. in Ezech. 16, 35 p. 176 -asti me, quem bonis operibus debueras ad gaudia provocare. *saepius.* VVLG. exod. 22, 21 advenam non -bis (*i. laedes.* κακώσετε) neque affliges. lev. 25, 14 ne -es fratrem tuum. II reg. 13, 21 -atus est valde et noluit -are spiritum Amnon. Ier. 22, 3 et advenam et pupillum et viduam nolite -are (Ezech. 22, 7). Dan. 3, 50 et non tetigit eos omnino ignis neque -vit nec quidquam molestiae intulit. II Macc. 4, 37 -atus itaque animo Antiochus propter Oniam. Marc. 10, 22 qui -atus in verbo, abiit maerens. Rom. 14, 15 si enim propter cibum frater tuus -atur. II Cor. 2, 2 (*opp.* laetificare). 7, 9 *et saepe in* VVLG. AVG.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

civ. 9, 5 irasci peccanti ut corrigatur, -ari pro afflicto ut liberetur, timere periclitanti ne pereat. 14, 8 stultum autem non nisi cupere laetari, metuere -ari. 21, 18 quando sanctum suum prophetam fuerat parcendo -urus *et saepe*. AVELL. p. 302, 5 *al.* LEO M. epist. 30, 1 multum doleo multumque -or. PS. APVL. herb. 20, 6 si infans -atus fuerit (*opp.* hilariorem facies). CAEL. AVR. salut. praec. 53 ut animus aegrotantium nulla novitate bibendi -etur. 64. ENNOD. opusc. 2, 108 p. 320, 20 diabolo, qui -at ecclesiam. 3, 138 p. 366, 25 interpellat me terra..., cum aratris impexa -at. NOVELL. Iust. 22, 16, 1 si... mulier virum ... -et (λυπεῖν). 22, 20, 1 procreatam sobolem sequentibus matrimoniis ... -are. PALLAD. hist. mon. I 1 p. 255^B ne viderer eum vel -are vel perdere. FERRAND. epist. 10 sororis affectum piissimum. *nota*: *i. q. una tristare* (*cf. l. 40*): TERT. mart. 2 -etur illi, qui fructum saeculi suspirat. FVLG. RVSP. ad Tras. 3, 18 in toto... homine tristi non est divinitas -ata et in homine toto patiente non est divina natura compassa. *i. q. irasci*: PASS. Matth. p. 231, 30 -atus tunc imperator (ὀργισθεὶς). *cf. l. 30. 38. p. 778, 65.* *additur causa*: SEN. epist. 102, 27 quid -aris? APVL. met. 6, 23 nec tu, filia, quidquam -ere. PALLAD. hist. mon. I 9 p. 281^B dic potius, quid te -verim. ob: SEN. dial. 4, 7, 1 concitari -arique ob scelera. de: TERT. spect. 16 de aliena infelicitate -antur, de aliena felicitate laetantur. ITALA Matth. 20, 24 (cod. e Hil. in Matth. 20, 11) -ati sunt de duobus fratribus (ἠγανάκτησαν περί, VVLG. indignati sunt de). OPTAT. 5, 10 p. 140, 10 cum praesentia multorum gaudeat et de aliquorum absentia -etur. HIER. epist. 21, 1. 75, 1 RVFIN. epist. Clement. 19. LEO M. epist. 120, 3 utinam... non nos etiam de suo aeternae damnationis interitu -asset. 140, 2. FVLG. RVSP. ad Tras. 3, 21. super: ITALA Ezech. 27, 35 (Tycon. 4 p. 46, 5) -ati sunt super te (ἐστύγνασαν ἐπὶ σέ, VVLG. obstupuerunt super te). 32, 10 (Tycon. 4 p. 44, 20). Ion. 4, 9 (Lucif. Athan. 2, 33) si valde -atus es (VVLG. irasceris) super cucurbitam. Matth. 15, 32 (cod. e) -atus sum super turbas (σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, VVLG. misereor turbae). VVLG. I reg. 20, 34 Is. 51, 19 Ezech. 31, 15. Marc. 3, 5 super caecitate cordis eorum. AVG. civ. 14, 9 super duritia cordis Iudaeorum. AVELL. p. 188, 4. PASS. Paul. 2 -atus est rex *Nero* usque ad animam super mortem (morte *v. l.*) Patrocli. CLEM. ad Cor. 56 supra quam *doctrinam* nemo debet -ari. VVLG. III reg. 21, 5 quid est hoc unde anima tua -ata est? VVLG. Tob. 2, 13 non est -atus contra deum (*i. non iratus est*). *cf. infra l. 43.* in *c. abl.*: CASSIAN. conl. 24, 11, 2 utrum in eorum damnis vel adversis casibus -eris (*opp.* congaudeas). PASS. Andr. brev. 2 in his quae mihi contigerint, nolo vos -ari. pro: CASSIOD. hist. 1, 13 -amur pro eorum perditione. PS. THOM. euang. 5 quomodo cives -ati sunt adversus Ioseph pro factis Iesu. *c. acc. c. inf.*: AVG. epist. 262, 4 quod minus te observasse -or. c. Iul. op. imperf. 4, 122 sed te sic insanire -or.

2 *translate*: *obscurare, contrahere, corrumpere*: RVT. LVP. 2, 13 simul ac se fortuna -verit. VERG. georg. 3, 279 pluvio -at frigore caelum *auster* (Aen. 10, 275 sirius... laevo -at lumine caelum. *cf.* VAL. FL. 6, 622 iamque pater *Iuppiter* maesto -at sidera vultu. STAT. Theb. 7, 46 durus -at sidera fulgor). HOR. sat. 1, 1, 36 simul inversum -at aquarius annum (*cf.* AVSON. 417, 102 effusaque hiemem -at aquarius unda). SEN. epist. 84, 2 altera res (*sc. scribere*) -bit vires et exhauriet, de stilo dico, altera (*sc. legere*) solvet ac diluet. COLVM. 3, 2, 20 nec caloribus tamen -antur *vites* (3, 20, 1. 3, 21, 8). 5, 9, 18 tota arbor -bitur. 8, 8, 4 ne quasi gravi perpetuae custodiae servitio -atae senescant *columbae* (*cf.* 9, 14, 11 ne saepius iniuria -atae velut desperatione rerum profugiant *apes*). PLIN. nat. 35, 198 quodam nitore exhilarat -atos sulpure *colores cimolia*. TERT. adv. Marc. 4, 12 p. 454, 23 potiorem honorem sabbati servat non -andi quam vacandi. ARNOB. nat. 2, 71 et quid istud aut vos iuvat aut nostram causam rationemque -at? PALLAD. 2, 13, 1 *solum* salsum ... vitium sapore corrupto vina -at. ZENO 2, 10, 2 non -at frontem ... Abraham. RVFIN. Orig. in psalm. 36 hom. 1, 4 refugio ... videre horrorem aliquem et omne quod conturbat et -at aspectum. ALC. AVIT. epist. 94 p. 102, 8 -are noluistis obsequium. *nota*: VAL. FL. 3, 427 humiles aras ... instituit silvaque super -at opaca (*i. densa fronde obtegit*). CORIPP. Ioh. 2, 252 ungula ... -at pulvere campos. PRVD. apoth. 345 unguine amaro -are comas desuescas, *oliva*. ORIG. in Matth. 13, 2 quae non -ant virtutem scripturae (*i. oppugnant, contradicunt*).

syn.: conterrere, laedere. dolere, maerere. *opp.*: exhilarare (OP. imp. in Matth. 15 p. 717), laetificare, consolari (AVG. civ. 3, 28), delectare (AMBR. parad. 15, 75), oblectare. gaudere, laetari. *L.*

contrītio, -ōnis *f.* *a* conterere. GLOSS. συντριβή, σύντριμμα.

1 *proprie*: *i. q. tritus, frictus, contusio*: GLOSS. IV 221, 42 mola (*Ellis*, mota *cod.*). HIER. in Ezech. 4, 16/17 p. 46 (*in imag.*) vereorque ne ista panis -o etiam in vestra inveniatur Ierusalem (*cf.* PAVL. NOL. epist. 23, 6 in -e permixta panes illos tribulationis imitatus est). VVLG. Is. 30, 14 sicut conteritur lagena figuli -e (σύντριμμα) pervalida. AVG. serm. 227, 1 per aquam coniuncta sunt *grana* et post quandam -em. DAMIG. lapid. 12 narratur *lapidem ceraunium* ... ex -e nubium inter se fieri. CAEL. AVR. acut. 2, 9, 152 facit etiam nucleorum -o mulso admixta. *cf.* CASSIOD. in psalm. 83 praef.

2 *translate*: **a** *i. q. extinctio, eversio, ruina, miseria, calamitas*: ITALA exod. 12, 13 (Gaudent. serm. 6 p. 877^C) non erit in vobis plaga -is (πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι, VVLG. plaga disperdens). num. 15, 31 (Aug. quaest. hept. 4, 25) -e conteretur (ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται, VVLG. delebitur) anima illa. Ios. 10, 10 (Lugd.) contribulavit illos -e (συντρίψει, VVLG. plaga) magna. Is. 13, 6 (Tycon. 4 p. 50, 24) -o (συντριβή, VVLG. vastitas) a deo aderit. Dan. 10, 8 (Weing.) conversa est in -em (διαφθοράν). LACT. inst. 7, 17, 6 erit pressura et -o, qualis numquam fuit a principio mundi. AMBR. virginit. 6, 32 -em tamen habebit carnis. paenit. 1, 14, 77 Satanam ... corporalis huius -is ... auctorem scriptum ostendit. HIER. hom. Orig. in Ezech. 10 p. 975 in puncto horae fractura manus et pedis -o (*i. ruptura*) accidit. vir. ill. 16 ignis, crux, bestiae, confractio ossium membrorumque divisio et totius corporis -o et tormenta diaboli in me veniant. epist. 78 mans. 39 ante -em ... elevatur cor viri et ante gloriam humiliatur. VVLG. II reg. 22, 5 quia circumdederunt me -es (συντριμμοί) mortis. psalm. 13, 3 -o (σύντριμμα) et infelicitas in viis eorum (= Rom. 3, 16. *cf.* AVG. civ. 3, 18 vel salutis -o vel infelicitas irruisse monstratur). prov. 16, 18 -em (συντριβῆς) praecedit superbia. 18, 7. Sirach 40, 9 fames et -o et flagella. Is. 15, 5. 24, 19. 30, 13 dum non speratur, veniet -o (πτῶμα) eius. 51, 19 vastitas et -o et fames et gladius (59, 7. 60, 18 Ier. 48, 3). Ier. 4, 6. 20 -o super -em (ταλαιπωρίας συντριμμόν) vocata est. 6, 12 malum visum est ab aquilone et -o magna. 8, 21. 10, 19. 14, 17 -e magna contrita est virgo filia. 17, 18 duplici -e contere eos. 30, 15. 48, 5. 50, 22 vox belli in terra et -o magna. 51, 54. thren. 2, 11. 13 magna est enim velut mare -o tua. 3, 47 facta est nobis vaticinatio et -o. 3, 48. 4, 10. Ezech. 7, 7 venit -o super te qui habitas in terra. 7, 10 ecce dies, ecce venit, egressa est -o. 21, 6 ingemisce in -e (*i. confractione*) lumborum. 32, 9 cum induxero -em (αἰχμαλωσίαν) tuam in gentibus. Am. 6, 6. Soph. 1, 10 et -o magna a collibus. I Macc. 2, 7 *bis*. 4, 32 commoveantur -e sua. RVFIN. Orig. in psalm. 36 hom. 3, 7 quibus *bracchiis* imminere -em comminatur. AVG. civ. 6 praef. terrenarumque -e ac mutatione rerum. gen. ad litt. 11, 35 p. 370, 15 labores, dolores, mortes et omnis -o saeculi. serm. 38, 10. 217, 3 labores et -es praesentis saeculi. epist. 122, 2 ne vos vincat et pigros faciat -o huius mundi. 209, 4 de rapinis et diversis oppressionibus et -bus. OROS. hist. 7, 27, 11 octavam Aegypti -em fecere excitatae undique lucustae. LEO M. epist. 156, 5 in cuius (*tyranni*) -e (*vox active usurpata*) omnium christianorum est iniuria. FAVST. REI. grat. 1, 1 p. 10, 16 hanc lugendam -em (*mortem*) super humanum genus non praevaricator putetur transmisisse, sed conditor? 1, 10 p. 33, 29 sine laboriosa -e. 2, 1 p. 60, 3 pro imposita sibi -e (*syn.* plagarum). 2, 10 p. 85, 29 ut ... hinc absolutio filii, inde -o exerceatur inimici. 2, 12 p. 91; 14 ut hominem... hic prius agonibus et -bus exploraret, illuc vero donis et retributionibus adimpleret. epist. 5 p. 195, 8 hic finem infinitis -bus imponamus. ENNOD. opusc. 4, 32 p. 390, 29 caules ... immani ingrediens -e vastavit *ursus*. 5, 1 p. 393, 21 terrena in -e anima convalescat. CASSIOD. in psalm. 4, 1 martyres coronantur, totaque turba iustorum -bus semper augetur. 13, 9 *via impiorum* -o est, quia et terit et teritur. 70, 12. GILD. Brit. 21 chron. III p. 36, 18 *Pictae* praedas et -es nonnumquam facientes. NOVELL. Iust. 6 praef. quae omni difficultate et laesione atque -e privent. GREG. TVR. vit. patr. 11 prol. dum illa ergastularis -is revinctio paradisi ianuam patefacit.

b *i. q. vulneratio, vulnus in imagine*: GLOSS. IV 221, 42 plaga. HIER. in Is. 21, 11—12 p. 308 ego sanabo -es vestras. VVLG. psalm. 146, 3 alligat -es eorum (*cf.* PROSP. in psalm. 146, 3 per alligationes autem -um significatur diversitas remediorum, quae summus medicus misericorditer et scienter apponit, quia multarum elisionum non est curatio una). Ier. 6, 14 curabant -em filiae populi mei (= 8, 11). Os. 14, 5 sanabo -es eorum. Nah. 3, 19. *de terrae fissuris*: VVLG. psalm. 59, 4 sana -es eius (*terrae*), quia commota est.

c *i. q. labor, dolor, maeror, demissio animi, paenitentia*: GLOSS. V 495, 36 humiliatio, fractio. PS. QVINT. decl. 15, 10 spem gaudia parant, adversa -em. HIL. trin. 5, 28 in clamore... per dolorem cordis et -em spiritus mansuri sint (VVLG. Is. 65, 14 prae -e spiritus ululabitis. AVG. serm. 278, 12 molestiam -is spiritus et tribulationis paenitentiae. CASSIAN. inst. 5, 21, 4 labor... carnalis spiritus -i coniunctus). HIL. in psalm. 2, 38 -o ... illa sive confractio est, quae in nobis corporeas voluptates ... comminuit. AMBR. virginit. 9, 51 nonne inter asperitates laborum -esque animorum ... flos ... exurgit (PS. AMBR. trin. 16 ieiunium ergo -o atque humiliatio animae est. AVG. conf. 7, 7, 11 tacitae -es animi mei). HYMN. Ambros. II 82, 39 -o plebis anhela. AVG. in psalm. 28, 5 vox domini -e cordis humilians superbos (serm. 216, 6 votis et vestri cordis -e persistite. conf. 8, 12, 29 amarissima -e cordis. CASSIAN. inst. 6, 3 corporis afflictione et -e cordis. conl. 1, 1 cum omni cordis -e. 5, 16, 6 summa -e cordis et corporis. EVCHER. form. 3 p. 14, 6 valles: -e cordis humiles). AVG. conf. 8, 9, 21 latebrae poenarum hominum et tenebrosissimae -es filiorum Adam. serm. 229, 1 post humilitatem et -em. CASSIAN. inst. 2, 3, 3 humilitatem cordis -e laboris acquirere. 5, 10 humilitas ... oboedientiae virtute et operis -e corporisque fatigatione discenda est. FVLG. Virg. cont. p. 96, 12 omnis... -o omnem vanam laudem extinguit. p. 96, 14 omnis ... -o sapientem facit. AVELL. p. 200, 4 multa -o ... excitat me vociferare luctum. FAVST. REI. grat. 1, 9 p. 31, 27 nemo luxuriae impugnationem abstinentiae -e castiget. EVGIPP. Sev. 8, 4 multiplici -e ac miserabili lamentatione discurrens.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

contrīto, -āre *a* conterere. GLOSS. II 448, 33 συντρίβω conflicto contrito contribulo obtrito adtero contero contundo. *Burger.*

contriumpho, -āre *a* con *et* triumphare. AVG. serm. ed. Mai 152, 3 omnia . . . nobiscum hodie -ant.

contropātio, -ōnis *f. a* contropare. *i. q. comparatio, collatio*: CASSIOD. compl. in apoc. 1, 9 *Christi* habitum per mysticas -es (*trad.* controfationes, *an* contrafactiones?) exponit. 19, 17 ut factae allegoriae -o servaretur. LEX Visig. 2, 4, 3 pro m a n u s -e (2, 5, 13. 15). 3, 1, 5 rerum universarum -e habita. 6, 1, 4 pro servis questionandis -e adhibeatur aetatis et utilitatis. 10, 1, 17. *dub.* GLOSS. V 350, 10 contropacia (contropatio *Heraeus*) controversia.

contropo, -āre *a* con *et* tropare. *i. q. conferre*: LEX Visig. 2, 5, 13 omnes scripturae . . . ex aliis cartarum signis vel suscriptionibus -entur *et saepius. cf. Zeumer, p. 73, n. 1.* *L.*

contrōversālis *v. p. 788, 3.*

×contrōversia, -ae *f.* [*cf. c.* controversus. *Th.*]. GRAMM. suppl. 68 alia in '-sia' *desinunt,* ut conversus ⟨conversi⟩ conversia et ⟨controversus controversi⟩ controversia. 98. o *altera longa probatur ex originatione* (*cf.* AVSON. *p. 788, 71. 81*), *corripitur* SIDON. epist. 8, 11 vers. 29. *in titulis leguntur formae* controvorsia, -ieis: SENT. Minuc. (Corp. V 7749) 1. 43. controvosias: SENT. Minuc. (Corp. V 7749) 2. controversia: CORP. IX 2827, 18 (*med. saec. I p. Chr.*). X 7852, 9 (*a. 69 p. Chr.*). 8038, 8 (*c. a. 72 p. Chr.*). III 586, 4 (*aet. Trai.*). XIV 2112, 19 (*a. 136 p. Chr.*). VI 1016 (= 31227 *a. 175 p. Chr.*). VI 31998 (*a. 338 p. Chr.*). INSCR. Revue archéol. 1904, 4 tab. p. 445 n. 161 (*aet. Trai.*). contraversia *nonnunquam in codicibus velut*: RHET. Her. 1, 13, 23. 1, 12, 20 (*cod. H*). *cf.* PLAVT. Curc. 669. contra versia (*cod. B*). sine ulla contraversia: TAB. cer. Dac. 12 (Corp. III p. 949). *abl. plur.* -sis: SENT. Minuc. (Corp. V 7749) 45 (*ibid.* 1 -sieis). CORP. V 5050, 7 (*a. 46 p. Chr.*). PRISC. gramm. III 42 -a: ἀντίρρησις. EVGRAPH. Ter. Phorm. 854 -a est contradictio ex affirmatione et negatione eiusdem rei. DIFF. ed. Beck p. 47, 37 -a est contestata aestimatio, lis consignata. DIFF. gramm. VII 530 lis nascitur, pertinacia efficit -am; et litigant homines, res in -am deducitur. ita -a partis est; lis summae. GLOSS. ἀμφισβήτησις, ὑπόθεσις. ἀντίρρησις. διαφορά. δίκη. ζήτησις, contentio, altercatio. iurgium, lis, causa. iurgia, lis vel contentio. certamen. adversitates. adversitates vel fraudes. *legitur in* INSCR. *et scriptoribus passim, praecipue apud rhetores et iurisconsultos; apud poetas* PLAVT. *quater,* TER. *semel,* AFRAN. com. *semel,* SIDON. *l. 19.*

I *i. q.* ***contrarietas*:** **A** *i. q. vis contraria*: VLP. dig. 39, 2, 24, 5 si -a aquae insulam subverterit. **B** *i. q. infitiatio, contentio eius, qui obsistit*: CIC. de orat. 2, 105 genus primum causarum in iudicio ex -a facti (*ibid.* infitiatio). Lig. 1 confitendum est . . . omissaque -a omnis oratio ad misericordiam tuam conferenda est. CIC. Verr. 2, 125 hereditatem adiit, possedit . . . sine ulla -a (*cf. p. 784, 67*). 3, 46 cuius hereditatis . . . -a fuerat nulla, nemo mentionem fecerat. VLP. dig. 46, 5, 1, 9 si sit aliqua -a, ut puta si dicatur per calumniam desiderari.

II *i. q.* ***contentio plurium inter se*:** **A** *i. q. contentio, certamen*: PLIN. nat. 16, 3 operiens aeternam rerum naturae -am. AVG. civ. 13, 13 coepit caro concupiscere adversus spiritum, cum qua -a nati sumus (*cf.* VVLG. Gal. 5, 17 haec [*sc. caro et spiritus*] enim sibi invicem adversantur). QVINT. decl. 365 p. 399, 14 quid acturus es poenarum -a (*i. diversitate*)? utrumque ferre non potes.

B *i. q. dissensus, disceptatio, dubitatio*: RHET. Her. 1, 3, 4 divisio est, per quam aperimus, quid conveniat, quid in -a sit. 1, 11, 18 coniecturalis est *constitutio,* cum *de facto* -a est (QVINT. inst. 7, 2, 16. CIC. inv. 1, 10 cum facti -a est. 1, 11 nominis est -a. *cf. ibid.* non quod de facto non constet, sed quod id, quod factum sit, aliud alii videatur. 1, 12 generis est -a [*opp.* convenit]). 2, 26, 41 non expedita aut iudicata res sed impedita et in simili -a posita. 2, 27, 43 Zethus cum Amphione, quorum -a de musica inducta est. CIC. inv. 1, 92 perspicuum est, de quo non est -a. leg. 1, 54 parvam vero -am dicis, at non eam, quae dirimat omnia (*ibid.* dissensio). 1, 55 ex hac . . . non rerum sed verborum discordia -a est nata de finibus. fin. 1, 16 neque erat umquam *mihi cum Attico* -a, quid ego intellegerem, sed quid probarem. Tusc. 4, 6 cum Academici eorum (*Peripateticorum et Stoicorum*) -as disceptarent. epist. 7, 22 id caput, ubi haec -a est, notavi. CAES. civ. 3, 82, 4 magnaque inter eos in consilio fuit -a, oporteretne. CELS. 1 praef. p. 9, 28 ne haec quidem sic praeteriri debent, quasi nullam -am recipiant. QVINT. inst. 1, 5, 41 immutatio sine -a est, cum aliud pro alio ponitur. 3, 11, 24 de eo quaestio est, quod in -am venit. VLP. dig. 37, 9, 1, 25 si -a sit . . ., arbitrum dandum. HIER. epist. 48, 5 hic locus ad praesentem -am non pertinet. AVG. civ. 9, 5 verbi -a iam diu torqueat homines Graeculos contentionis cupidiores quam veritatis. COD. Iust. 6, 23, 30 invenimus quasdam -as veteribus iuris interpretatoribus exortas. 6, 37, 23, 2ª decidentes antiquam -am sancimus (*ibid.* disceptatio). *adde*: SIDON. epist. 3, 11, 2 in quorum (*generi filiaeque*) copula tam felicem tibi -am vota pepererunt, ut ambiguas, utrum . . ., an . . . .

C *i. q. lis, dissensio, iurgium, rixa*: PLAVT. Aul. 261 nulla -a mihi tecum erit [Men. 592 *corrupt.*]. AFRAN. com. 373 deinde aliquid dedita opera -ae concinno. SENT. Minuc. (Corp. V 7749) 45 ad nos adeant primo quoque die et ab omnibus sis et hono. publ. li. (*obscura sunt; expectamus fere* -sis abstineant). CIC. inv. 1, 4 non incallidos homines, qui ad parvas -as p r i v a t o r u m accederent; quibus in -is . . . (de orat. 3, 120 orationes eae, quae . . . a privata et a singulari -a se ad universi generis vim explicandam conferunt. CAES. Gall. 6, 13, 5 de omnibus -is publicis privatisque constituunt *druides*). inv. 2, 67 ac naturae quidem iura minus ipsa quaeruntur ad hanc -am. Verr. 4, 35 omnium -arum, quae essent inter aratorem et decumanum. Caecin. 47 cum de iure et legitimis hominum -is loquimur (de orat. 1, 49 si Plato de rebus ab civilibus -is remotissimis divinitus est locutus. orat. 120 legitimarum et civilium -arum patrocinia suscipere. CAES. Cic. Att. 10, 8ᵇ, 2 abesse a civilibus -is). Cluent. 161 cum quaedam in callibus . . . -a pastorum esset orta. leg. 1, 53 ut aliquando -arum aliquem facerent modum. CAES. Gall. 7, 39, 2 in illa magistratuum -a (*ibid.* contentio). SALL. hist. frg. 3, 17 male assuetum ad omnis vis -arum. VITR. 1, 1, 10 ne -ae factis operibus patribus familiarum relinquantur. VAL. MAX. 4, 1 ext. 7 extracta . . . aurea Delphica mensa orta -a est. AGENN. grom. p. 64, 19 omne genus -ae ex quadam materiali bipertitione generatur. CORP. VI 1016 (= 31227, *a. 175 p. Chr.*), 8 hos lapides constitui iusserunt propter -as, quae inter mercatores et mancipes ortae erant. VVLG. Hebr. 6, 16 omnis -ae eorum finis ad confirmationem est iuramentum (ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν). AVG. civ. 18, 41 tot -as hominum dissidentium. CORP. VI 31998 *maritus* mecum vixit sine aliqua discordia aut -a. *de iure aliquo, possessione, sim.*: CIC. inv. 2, 127 in illa de testamento, quam posuimus, -a. S. Rosc. 87 inimicitias tibi fuisse cum S. Roscio et magnas rei familiaris -as. de orat. 2, 104 sive ex crimine constat causa ut facinoris sive ex -a ut hereditatis. CAES. Gall. 6, 13, 5 si de hereditate, de finibus -a est. EPIST. imp. Vesp. (Corp. X 8038) 8 de -a finium, quam habetis cum Marianis, pendenti ex is agris. SENT. Helvidi Prisci (Corp. IX 2827) 19 a(ctum) e(sse) in re praesenti de -a finium. SENT. procos. Maced. (Corp. III 586) 4 de -is finium inter Lamienses et Hypataeos . . . terminarem. VLP. dig. 2, 7, 5, 1 quanti ea res est . . . aestimata, de qua -a est. PAVL. dig. 37, 10, 6, 3 si status et hereditatis -a sit . . . nec ulla bonorum -a sit. 50, 16, 229 non solum quibus -a fuit sed etiam quae sine -a sint possessa. POMPON. dig. 40, 7, 29, 1 de his bonis coeperat -a esse. GAIVS inst. 4, 14 si de libertate hominis -a erat. 4, 17 de fundo vel de aedibus sive de hereditate. PS. BOETH. grom. p. 399, 4 de positione terminorum -a est inter duos pluresque vicinos. *nota*: GAIVS inst. 4, 148 cum ab utraque parte de proprietate alicuius rei -a (*i. vindiciae*) est. PS. AGENN. grom. p. 25, 19 cum . . . alio quolibet statu -a defenditur. p. 69, 10. *in iudicio*: SENT. Minuc. (Corp. V 7749) 43 quei -as (*i.* in -is) Genuensium ob iniourias iudicati aut damnati sunt. CIC. Verr. 2, 5 ut finis aliquando iudiciariae -ae constitueretur. 2, 136 a Chelidone, quae . . . in iure civili privatorumque omnium -is populo Romano praefuit. 3, 35. 4, 75 summorum aratorum, remotissimorum a foro, iudiciis, -is. Caecin. 71 in ceteris -is atque iudiciis et fictus testis subornari solet. Cluent. 161 sine iudicio -aque discessum est. VARRO ling. 7, 93 quibus res erat in -a, ea vocabatur lis. QVINT. inst. 7, 2, 5 fuerunt autem tales . . . -ae, atque aliquae in meum quoque patrocinium inciderunt. 7, 2, 20 Apollodorus quoque ἀντικατηγορίαν duas esse -as dixit, et sunt re vera secundum forense ius duae lites. ITALA deut. 25, 1 (Lugd.) -a verborum inter homines (ἀντιλογία, VVLG. si fuerit causa . . . et interpellaverint iudicem). VLP. dig. 41, 2, 6 qui futuram -am metuens . . . in possessionem ingreditur. VVLG. Ezech. 44, 24 cum fuerit -a, stabunt in iudiciis meis et iudicabunt (ἐπὶ κρίσιν αἵματος). AMM. 18, 1, 3 multa sint eius laudanda in huiusmodi -is (*ibid.* iurgia dirimens). 18, 16, 9 in eiusmodi -arum partibus etiam Gallieno ferocior (*ibid.* litibus). OPTAT. 3, 2 p. 70, 16 quia locus erat doctrinae, non -ae post doctrinam (*ibid.* lis, iudicium). COD. Iust. 12, 29, 2, 1 in criminalibus sane -is . . . congruam iurisdictionem volumus observari. *adde*: CARM. epigr. 134, 4 pius et sanctus vixi quam diu potui sine lite, sine rixa, sine -a, sine aere alieno. LEX colleg. salut. Dian. et Antin. (Corp. XIV 2112) 1, 19 ⟨p⟩rius legem perlege . . ., ne postmodum queraris aut heredi tuo -am relinquas.

D *i. q. certamen, simultas*: CAES. Gall. 5, 44, 2 *Pullo et Vorenus* perpetuas inter se -as habebant, uter alteri anteferretur omnibusque annis de loco summis simultatibus contendebant. 5, 44, 3 hic dies de nostris -is iudicabit. HIER. epist. 48, 14 si vincendi studio . . ., sicut viri fortes in -is solent facere, culpam praemio redimerem.

III *i. q.* ***id de quo ambigitur*:** **A** *sensu latiore*: *omnis res, quae ab oratore tractatur, argumentum*: CIC. de orat. 2, 66 de eis -is, quae temporibus et personis notatae sunt, hoc est de omnibus forensibus, . . . dicere. 2, 133 ignari omnes -as ad universi generis vim et rationem referri. AVG. rhet. 15 p. 145 quem ad modum et quot modis -ae *asystatae* fiant; tametsi ne dici quidem -as oportet, quae statum non habent (MAR. VICTORIN. rhet. 1, 8 p. 181). MART. CAP. 5, 467 decursis constitutionibus -as deliberativi ac demonstrativi generis videamus. *adde*: AVG. civ. 2, 13 in hac -a Graeci Romanique concertent.

B *sensu strictiore*: **1** *i. q. res iudicanda, argumentum iudicii tam verum quam exercitationis causa fictum; causa,* ὑπόθεσις; *thema positum* (*opp.* θέσις, *quaestio generis deliberativi vel*

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

demonstrativi). AVG. rhet. 5 p. 139 *hypothesin* -am dicimus, quod nomen tam in thesin quam in hypothesin potest cadere. 5 p. 140 hypothesis est seu -a, ut improprio nomine utamur, quae admittit rationalem contentionem cum definitione personae. MAR. VICTORIN. rhet. 1, 7 p. 178 nisi enim aut -am aut deliberativam aut demonstrativam dicimus, quae materiae sunt. SVLP. VICT. rhet. 1 p. 134.

CIC. inv. 2, 11 primus liber ... genera -arum et inventiones ... continebat. Quinct. 71 de re pecuniaria cupio contendere. :: non licet. :: at ea -a est. Caecin. 9 ne diutius de -a nostra ac de communi iure dubitetis. de orat. 2, 132 quid faciat causam, id est quo sublato -a stare non possit. 3, 109 superius illud genus causam aut -am appellant... haec autem altera quaestio... nominatur. SEN. contr. 1 praef. 22 cum ille exilitatem orationis suae imputaret -ae. 1 praef. 23 sententias ... quae nihil habent cum ipsa -a implicitum. 2, 3, 11 est ⟨contra⟩ -am promittere. 2, 4, 12 Latro contrariam rem ⟨non⟩ -ae dicit sed sibi. 9, 5, 10 color ... qui -ae repugnaret. 10 praef. 11 tu potes -am intellegere? 10, 4, 18 celebris haec apud Graecos -a est. QVINT. inst. 4, 1, 26 cognita cuiusque -ae condicione (10, 1, 71 his necesse est secundum condicionem -arum plures subire personas). 7, 1, 41 unam de schola -am ... proponam in exemplum. PLIN. epist. 2, 3, 2 poscit (*codd.* proponit) -as plures. SVET. rhet. 25 veteres -ae aut ex historiis trahebantur ... aut ex veritate ac re, si qua forte recens accidisset. AFRIC. dig. 42, 2, 7 cum -a et computatio difficilior esset. VLP. dig. 37, 9, 7, 1 omnes -as, quae quasi status -am continent. AVG. rhet. 7 p. 141 est igitur circumstantia rerum, quam περίστασιν Hermagoras vocat, sine qua ulla omnino -a esse non potest. SVLP. VICT. rhet. 3 p. 314 hypothesin sciemus quidem in -is et litibus esse sive actionibus atque causis, thesin vero in κατασκευαῖς et ἀνασκευαῖς. PS. BOETH. geom. p. 428 si qui vero de -is ... et de statibus -arum scire desideret, Iulium Frontinum ... lectitet. *opponuntur quaestiones singulae, τὸ κρινόμενον (cf. infra l. 83):* CIC. orat. 126 in quo quasi certamen est -ae, quod graece κρινόμενον dicitur. SEN. contr. 1 praef. 22 interponam... quaestiones -arum, sicut ab illo propositae sunt. 1, 5, 4 in hac -a de prima quaestione nulli cum altero convenit. 2, 5, 12 Latro in hac -a non dubitabat facere primam quaestionem. 7 praef. 2 quaestionem non tamquam partem -ae sed tamquam -am implebat. 7, 3, 7 illa prima vulgaris in eiusmodi -is et pertrita quaestio. 9, 1, 10 quaestionem ... quae solet esse in ingrati -is prima. QVINT. inst. 3, 6, 8 ut in -a una plures quaestiones esse dicantur. 3, 11, 12 multas quaestiones habere -am. 5, 12, 16 quam si -arum ... quaestiones, argumenta, sententias tradere velim. decl. 270 p. 102, 18 tota enim lis et omne discrimen -ae in hoc positum est. *adde:* QVINT. decl. 272 p. 113, 24 *sqq.* potior in hac causa -a quam lis est. lis enim circa unum factum versatur, in qua illae sunt quaestiones. ... cetera vero -ae maiorem cumulum habent.

vera vel ficta -a: SEN. contr. 2, 3, 12 fingi quasdam -as, in quibus.... QVINT. inst. 2, 1, 9 quibus verae fictaeque -ae continentur. 3, 8, 55 solent in scholis fingi materiae *suasoriarum* ad deliberandum similiores -is et ex utroque genere commixtae. 6, 3, 15 ut -ae permixtis salibus fingerentur. 6, 4, 21 vel verae vel etiam fictae -ae. 7, 1, 4 erat mihi curae in -is forensibus nosse omnia. 7, 3, 30 hic quoque fictae -ae utar exemplo. TAC. dial. 31 non ut in rhetorum scholis declamarent n~~e~~c ut fictis nec ullo modo ad veritatem accedentibus -is linguam modo et vocem exercerent (*cf.* QVINT. inst. 7, 1, 41 *supra l. 19*). SVLP. VICT. rhet. 21 p. 323 hoc in -is non fere fit, sed in causis veris. CIC. inv. 1, 16 in quarta constitutione, quam translativam nominamus, eius constitutionis est -a, cum.... QVINT. inst. 3, 6, 68 vix in ulla -a translationis statum posse reperiri (3, 6, 95 dissimiles esse status necesse est, ut in illa -a. 3, 6, 103 cadent igitur in unam -am vel specialiter duo legitimi status). FORTVN. rhet. 1, 28 p. 101 huiusmodi -a quid vocatur? :: complexiva... quoniam duos in se vel plures complectitur status. QVINT. inst. 3, 10, 1 aut unius rei -a constat aut plurium: haec simplex dicitur, illa coniuncta. IVL. VICT. rhet. 3, 15 p. 385 alias esse -as simplices, alias coniunctas. *ibid.* illud autem interest inter simplices et compositas, quod compositae sublata una re aut pluribus manent tamen, simplicium omnis contentio contra unam rem consistit. CASSIOD. rhet. 7 p. 497 omnis -a, sicut ait Cicero, aut simplex est aut iuncta (CIC. inv. 1, 17 utrum causa sit simplex an iuncta). ISID. orig. 2, 6, 1.

RHET. Her. 2, 17, 26 deinde in coniecturalem *constitutionem* trahetur -a (CIC. inv. 2, 16 quorum pars aliqua in omnem coniecturalem incidit -am. SEN. contr. 7, 3, 6 cum coniecturalis sit -a. 7, 7, 10 in hac -a, etiamsi coniecturalis est. QVINT. inst. 7, 2, 50 de uno ... genere coniecturalium -arum locuti videmur). QVINT. inst. 9, 1, 14 unde et figuratae -ae quaedam (ὑποθέσεις ἐσχηματισμέναι. 9, 2, 65 unde -ae figuratae dicuntur. 9, 2, 88 esse -as huiusmodi figuratas. IVL. RVF. schem. dian. praef. p. 59 figura ..., quae in scholis vulgo usurpatur ⟨nomine⟩ -ae figuratae. IVL. VICT. rhet. 21 p. 434. HIER. epist. 81, 1. *cf.* AVG. rhet. 17 p. 147 sunt igitur figurae -arum quattuor: ἔνδοξος ..., ἀμφίδοξος ..., παράδοξος ..., ἄδοξος ...).

2 *i. q. ea pars causae, quae habet dubitationem, de qua iudicandum est; quaestio; τὸ κρινόμενον (cf. supra l. 31):* AVG. rhet. 4, 5 p. 139 in utroque (*sc. in thesi et in hypothesi*) enim quaestio, id est -a est. MAR. VICTORIN. rhet. 2, 39 p. 290 sunt autem -ae quinque, ambiguitas, scriptum et voluntas, leges contrariae, ratiocinatio et definitio. RHET. Her. 1, 11, 19 cum in scripto aut e scripto aliquid -ae nascitur. *ibid.* ex scripto et sententia -a nascitur. 1, 11, 20 ex ambiguo. CIC. inv. 1, 8 causam esse dicat rem, quae habet in se -am in dicendo positam. 1, 17 considerandum est in ratione an in scripto sit -a (*ibid.* quaestio). 1, 18 iudicatio est, quae ex infirmatione rationis nascitur, -a. *ibid.* quaestio est ea, quae ex conflictione causarum gignitur, -a. 2, 62 quae *pars* in ipso negotio iuris civilis habet implicatam -am. *cf.* 2, 13 in cetera quoque causarum genera simili implicata -a ... transferuntur. 2, 102 quaedam autem *causae* aliud quoque aliquod -ae genus assumunt. Quinct. 3 rem tantam, tot -is implicatam. de orat. 2, 137 sin illa -a causam facit, videaturne ei .... QVINT. inst. 3, 5, 17 causa est negotium omnibus suis partibus spectans ad quaestionem, aut causa est negotium, cuius finis est -a. 3, 10, 1 una -a est per se furti, per se adulterii. 7, 1, 64 *causas* persequi ad ultimam speciem, id est ad singulas lites -asque, non possum. 8 praef. 9 iudicialium causarum ali[a]s in singulis, alias in pluribus -is consistere. decl. 388 p. 436, 8 in hoc -a est, utrum ... an. *adde:* PLAVT. Rud. 826 apage, -a est, haec quidem Palaestra, quae respondit non mea est.

IV *i. q.* ***oratio in iudicio vel in schola exercitationis causa habita**, declamatio ad genus iudiciale pertinens (opp.* suasoria); *exercitatio dicendi:* SEN. contr. 1 praef. 12 hoc vero alterum nomen graecum quidem sed in latinum ita translatum ... scholastica, -a (*i. nomine -ae*) multo recentius est (QVINT. inst. 4, 2, 92. 97 evenit aliquando in scholasticis -is. decl. 325 p. 279, 13. 338 p. 331, 17 quia scholastica -a complectitur, quicquid in foro fieri potest. TAC. dial. 14 *v. infra l. 55*). contr. 3 praef. 11 non tam bene suasorias quam iudiciales -as dicere (SVET. rhet. 25 olim autem eas ... syntaxis vocabant, mox -as quidem sed aut fictas aut iudiciales). 7, 5, 12 volunt illa *exempla* ad aliquod -ae thema redigere. PETRON. 118 facilius poema extrui posse quam -am sententiolis vibrantibus pictam (*ibid.* forensibus ministeriis exercitati). QVINT. inst. 2, 4, 33 quae quidem suasoriis an -is magis accommodata sit exercitatio. 7, 1, 24 (*opp.* suasoriae). 7, 1, 57 dat aliud argumentum -ae. 7, 4, 2 quae in suasorias quidem maxime cadunt, sed in -is quoque sunt frequentia. 9, 2, 42 Seneca in -a. decl. 271 p. 111, 6 haec quoque quaestio in multis -is tractata est. 348 p. 372, 19 in summa parte -arum talium quaeri solet. TAC. dial. 35 duo genera materiarum apud rhetoras tractantur, suasoriae et -ae. ex his ... -ae robustioribus assignantur. DON. Ter. Eun. 145 qui illam (*meretricis orationem*) instar -ae rettulerunt. HIER. in Gal. lib. 3 praef. in Mich. 7, 5—7 p. 1219B legi in cuiusdam -a. SERV. Aen. 3, 718 -arum more epilogos dedit. 4, 333 -a est plena, in qua et purgat obiecta ... et veniali utitur statu. POMP. gramm. V 186 Quintilianus in -a sua ... dixit. EVGRAPH. Ter. Haut. 53 p. 505, 10 in auctoribus, qui non apud iudicem -am dicunt, vim debemus potius intellegere quam -am: non enim iudices adsunt. sed quoniam talis est actio, ut videatur vim -ae continere....

nota: EVGRAPH. Ter. Hec. 727 p. 356, 30 haec scaena mixta est, nam et -ae speciem tenet deliberativae. SEN. contr. 1 praef. 12 declamabat autem Cicero non quales nunc -as dicimus, ne tales quidem ... quas thesis vocabant. ... -as nos dicimus, Cicero causas vocabat (*cf. ibid.* alterum [*sc. declamare*] putat domesticae exercitationis esse, alterum [*sc. dicere*] verae actionis). TAC. dial. 14 quod nondum ab scholasticis -is recessit *Aper* et otium suum mavult novorum rhetorum more quam veterum oratorum consumere.

iuncturae: sine -a: **a** GLOSS. ἄνευ ἀντιλογίας, ἄνευ ἀντιρρήσεως, ἄνευ ἀμφισβητήσεως. EVGRAPH. Ter. Phorm. 854 p. 521, 11 sine dubitatione, sine quaestione. SCHOL. Ter. p. 138, 29 sine adversitate. TER. Phorm. 854 sine -a ab dis solus diligere. CIC. Brut. 82 sine -a Ser. Gallus eloquentia praestitit. orat. 29 cui primae sine -a deferebantur. GELL. 9, 15, 11 sine -a disertus est. APVL. apol. 67 sine ulla -a refutabo. met. 9, 27 sine ulla -a vel dissensione. LACT. inst. 6, 20, 20 hi sine ulla -a scelerati. AVG. civ. 4, 11 sine -a deos esse (*passim*). **b** *i. q. sine contentione, nullo repugnante:* PLAVT. Curc. 669 sine -a omne argentum reddere (VLP. dig. 13, 5, 5, 3 soluturum sine -a. TAB. cer. Dac. 12 [Corp. III p. 949] reddere debet sine ulla -a). CIC. Verr. 2, 125. Att. 13, 12, 4 sine ulla -a rem ad me esse collatam. SEN. epist. 119, 8 *Alexander* modo ignobilis anguli non sine -a dominus. FLOR. epit. 1, 18, 13 *elephanti* tertiam *victoriam* sine -a tradiderunt. SCAEV. dig. 33, 2, 33, 2 alia ... sine -a consecuti sunt. OROS. hist. 4, 5, 5 tanta manus fuit, ut sine -a auso potirentur (*passim*).

cum genet. subi. sim.: CIC. de orat. 1, 169 ut amicorum -as causasque tueatur. 1, 238 in ipsa M'. Curii ... et in C. Hostilii Mancini -a. epist. 13, 59 in eius -is quid decernas. VARRO rust. 2, 3 eunti de -is Interamnatium et Reatinorum. CIC. Caecin. 9 -a nostra. Att. 1, 4, 1 Acutilianam -am (*i. nostram cum A.*). 2, 15, 4 in -a Mulviana. 11, 24, 4 de suis -is in ius adeuntem. CIC. inv. 2, 149 inter agnatos de hereditate -a est. de orat. 2, 335 -a autem inter hominum sententias. Brut. 72 est enim inter scriptores de numero annorum -a. FEST. p. 305 inter quos -a est. POMPON. dig. 12, 2, 42 inter creditorem et pupillum. AVG. civ. 6, 5 eorum inter

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

se. cum: *passim* (*cf. l. 24*). INSCR. Revue archéol. 1904, 4 tab. p. 445 n. 161 de -a Delphorum adversus Amphissienses. *cum genet. obi. sim.*: CIC. Caecin. 36 aquarum itinerumque. 41. 46 in possessionum -is. de orat. 1, 47 verbi. part. 102 nominis. LIV. 39, 47, 2 finium. PLIN. nat. 25, 33 inventionis. TERT. bapt. 15 baptismi (*passim*). SIDON. epist. 8, 11, 3 vers. 29 tyrannicarum declamatio -arum. GROM. p. 268 si finalis -a fuerit. CATO agr. 149 si quid de iis rebus -ae erit. CIC. top. 43 de finibus. VARRO ling. 10, 6 de re. LIV. 34, 31, 9 de Argis. FEST. p. 376 de re -a est. HYG. fab. 220 p. 130, 11 de nomine eius (*passim*). super: *p. 786, 17.* AGENN. grom. p. 63 cum ... ad aquam pluviam arcendam -a ... concitetur. *seq. enuntiatum*: RHET. Her. 1, 12, 21 cum in -a est, quo nomine factum appelletur. 2, 28, 45. CIC. fin. 1, 16 quid probarem. epist. 7, 22 possetne heres ... furti recte agere. LIV. 3, 32, 6 admiscerenturne plebei, -a aliquamdiu fuit. 4, 30, 15 -a inde fuit, utrum ... indiceretur bellum, an .... VLP. dig. 37, 9, 1, 25 quantum diminui oporteat. BOETH. Porph. isag. 2, 4 p. 92, 8 utrum ... an. CIC. Caecin. 31 -a non erat, quin verum dicerent. LIV. 4, 17, 7 nihil -ae fuit, quin consules crearentur. 23, 6, 2. CELS. 3, 21 ne illud quidem in -am venit, quin ... curari possint. VAL. MAX. 2, 8, 2 non facere se -am, quin priores partes consulis essent futurae. CIC. Catil. 3, 10 hanc autem Cethego cum ceteris -am fuisse dixerunt, quod Lentulo ... placeret, Cethego ... videretur.

-a *pro subiecto est*: PLAVT. Aul. 261 nulla -a mihi tecum erit. CIC. Att. 2, 16, 3 tanta -a est Dicaearcho ... cum Theophrasto. GAIVS dig. 2, 23, 10 cum ipso argentario -a sit an cum alio (*passim*). CIC. Quinct. 54 quicum mihi ... -a de re pecuniaria recens intercedit. CIC. de orat. 1, 140 existere autem -as etiam ex scripti interpretatione (top. 96 in reliquis rebus ... posse -as easdem existere. ad Q. fr. 1, 1, 7 inter hos ipsos existunt graves -ae). RHET. Her. 1, 12, 22 ex translatione -a nascitur (1, 11, 19. 22 CIC. inv. 1, 18. 2, 116. 144. 148. 154. leg. 1, 55 ex hac ... verborum discordia -a est nata de finibus. AGENN. grom. p. 67 sive de possessione sive de fine -a nascatur. PS. AGENN. grom. p. 25). SCAEV. dig. 2, 15, 14 -a inter legitimum et scriptum heredem orta est (CIC. Cluent. 161 VAL. MAX. 4, 1 ext. 7 CORP. VI 1016). PS. AGENN. grom. p. 25 ex his omne genus -arum exoritur (COD. Iust. 6, 23, 30). GAIVS dig. 2, 15, 6 -ae quae ex testamentis proficiscuntur. 28, 3, 1, 1. QVINT. inst. 7, 1, 8 ubi -a incipiat. PS. AGENN. grom. p. 25 materialis status est, ex quo omnes -ae incipiunt. *per ellipsin*: QVINT. inst. 3, 6, 25 unde -a. 7, 9, 8. 9. CIC. Att. 11, 15, 4 in quo non solet esse -a. *cf.* inv. 1, 8. 17 posita est in. CIC. inv. 1, 49. 2, 115. 116 in scripto versatur -a. part. 110 in causis haec eadem -arum genera versari. RHET. Her. 1, 11, 20 ex contrariis legibus -a constat. 1, 13, 23. QVINT. inst. 3, 10, 1 unius rei -a constat aut plurium. 4, 1, 50 (*cf.* CIC. de orat. 2, 132 quo sublato -a stare non possit). CIC. inv. 1, 23 in quo consistat -a. 2, 121 ex scripto et sententia -a consistit. QVINT. inst. 7, 3, 7. GELL. 9, 15, 6 exponit ... -am parum consistentem. QVINT. decl. 271 p. 109, 19 ex abdicatione pendentibus -is. 316 p. 243, 8. IAVOL. dig. 43, 5, 5 si hereditatis -a ex his (*tabulis*) pendet. EPIST. imp. Vesp. ad Vanac. (Corp. X 8038) 8 ex is agris. QVINT. inst. 7, 4, 32 multa -arum genera in qualitatem cadunt. CIC. inv. 2, 53 si quae forte in eas *causas* incident (PAVL. dig. 3, 4, 6 quaecumque incidisset -a). QVINT. decl. 326 p. 283, 15 quae hac lege continentur. 333 p. 310, 26 (*cf.* 252 p. 29, 1 pleraeque -ae sub hac lege positae. inst. 7, 4, 38 sub qua lege -ae illud proprium habent). IAVOL. dig. 43, 5, 5 si ad publicam quaestionem pertinet. FRONTIN. grom. p. 25 VLP. dig. 43, 17, 1, 4.

-a *pro obiecto est*: *de -a agenda*: CIC. part. 107 verbi interpretatio -am parit. SIDON. epist. 3, 11, 2. **-am facere:** CIC. orat. 121 in quo non aut res -am faciat aut verba (*i. pariat*). top. 96 tria genera, quae -am in omni scripto facere possint. *i. q. in dubium vocare, infitiari*: LIV. 3, 40, 10 nemo, iustine magistratus ... praeessent, -am fecerit. SEN. contr. 1, 2, 15 de omnibus legis verbis -am faciamus. 2, 5, 11 quasi donemus et possimus quidem facere -am, sed nolimus. *ibid.* an beneficium acceperimus. 9, 5, 8 de animo fieri -am avo. 10 praef. 15 de colore Latroni -am fecit. 10, 5, 13 de iure. VAL. MAX. 2, 8, 2 *v. supra l. 20.* SEN. benef. 4, 16, 2 an gratum esse honestum sit. epist. 26, 2 *animus* mihi facit -am de senectute. QVINT. inst. 7, 1, 59 nulla oriri quaestio potest, quia nulla fit ei de sua parte -a. 7, 7, 9 aut alteri aut invicem utrique de iure. decl. 273 p. 118, 19 non facimus legi isti -am. 333 p. 312, 27 APVL. apol. 20. HYG. astr. 2, 5 de genere Thesei -a facta esset, utrum is Neptuni filius esset necne. *i. q. in contentione ponere, contendere*: SEN. contr. 1, 4, 11 -am mihi de te (*sc. filio*) facit adulter. SEN. dial. 5, 14, 3 illi de gloria. benef. 6, 23, 7 dis muneris sui. epist. 110, 18 Iovi ipsi de felicitate. QVINT. decl. 309 p. 215, 11 rei tamen iudicatae facere -am non potest. 332 p. 308, 8 tibi istius honoris. IVLIAN. dig. 5, 4, 8 de altera parte *hereditatis* (*opp.* cedere). 37, 6, 3, 1 emancipatus filius impuberi. 37, 10, 4 an inter liberos possessionem accipere possit. PAPIR. dig. 5, 4, 10. SCAEV. dig. 34, 3, 26 heredibus suis tutelae causa. 36, 1, 78, 3. VLP. dig. 37, 10, 3, 2 de parentis bonis simul et de statu. AVG. civ. 9, 4 de verbis potius quam de rebus. PS. BOETH. grom. p. 399 possessores inter se. *nota*: TERT. ieiun. 1 hi paracleto -am faciunt. 15 cum autem humano arbitrio vetet -am fieri, quanto magis divino! idol. 11 posse hoc modo omnibus negotiationibus -am fieri. CORP. VI 7788, 14 si quis huic munimento post me aliquam -am facere voluerit aut de nomine auferre. *adde*: QVINT. inst. 1, 6, 22 ideoque iecur etiam et femur -am fecerunt (*agitur de forma genetivi*). AFRAN. com. 373 aliquid -ae concinno. RHET. Her. 2, 28, 45 de nomine et vocabulo -am struere. *ibid.* intendere -am propter nominum mutationem. AGENN. grom. p. 63 cum in Italia ... -a non minima concitetur. AVG. civ. 10, 1. AGENN. grom. p. 72 quamquam ... de rigore -a suscitari possit. VLP. dig. 5, 2, 6, 2 coepta -a vel praeparata. CELS. 3, 3 neque de re, sed de verbo -am movent (SEN. epist. 19, 10 movebis mihi -am. QVINT. decl. 311 p. 226, 9. 345 p. 361, 4 num de hoc -am ullam saltem adversarius movet? TAC. dial. 25 *Aper* nominis -am movit, tamquam parum proprie antiqui vocarentur. AGENN. grom. p. 68 IVLIAN. dig. 37, 10, 4 PAPIR. dig. 5, 4, 10 [*passim*]. *nota*: COD. Iust. 7, 33, 12, 3 super his -am in iudicio provinciali moveri). SEN. nat. 6, 32, 5 ipsis diis de felicitate -am agere (AGENN. grom. p. 70 magno inter utrosque -a agitatur. TERT. nat. 2, 10. RVFIN. hist. 5, 24 de die paschae agitatur -a [ἀμφισβήτησις]). AGENN. grom. p. 63 quot genera -arum exerceantur. p. 75. 76. PETR. CHRYS. serm. 122 p. 534ᴬ hoc loco iam non geritur postulatio sed -a. SENT. procos. Sard. (Corp. X 7852) 9 Galillenses frequenter retractantes -am nec parentes decreto. VARRO ling. 5, 145 quo conferrent suas -as ... forum appellarent. CIC. Verr. 6, 27 -ae secreto deferebantur, post paulum decreta auferebantur. inv. 2, 62 neque ulla actionis illata -a (CAES. civ. 1, 86, 2 de loco et tempore eius rei -a inferretur. PAVL. dig. 35, 3, 4). VLP. dig. 37, 9, 7, 1 si quis sit, qui -am referat (IVST. 2, 10, 3 Xerxes -am non de ordine sed de nascendi felicitate referebat. 37, 4, 5. *cf.* CIC. de orat. 2, 133). AMM. 30, 4, 19 tandem obtrita vetustate -a intromissa est. defendere *v. p. 782, 40.* **habere:** CIC. Verr. 3, 122 cum haberent inter se -as de senatu cooptando. epist. 13, 26, 2 quas habeo cum ... Epicureis. 13, 30, 1 de ea hereditate. 13, 53, 2. 13, 55, 1. 13, 69, 2 BRVT. Cic. epist. 1, 6, 3 CAES. Gall. 5, 44, 2 EPIST. imp. Vesp. ad Vanac. (Corp. X 8038) PAPIR. dig. 31, 77, 20 SCAEV. dig. 50, 17, 73, 2. *aliter*: CIC. inv. 1, 18 scripti an rationis habeat -am *causa*. fin. 4, 6 quicquid quaeritur, id habet aut generis ... aut nominis -am. QVINT. inst. 7, 5, 2. AVG. civ. 19, 2 non finis boni habet -am. *cf.* EVGRAPH. Ter. Andr. 1 omnis prologus Terentii habet -am. Andria igitur -am tenet. CELS. 1 praef. quasi nullam -am recipiant. CIC. Caecin. 13 negotia ... -asque susciperet. CASSIOD. inst. 17 p. 1134ᶜ subeant. CAES. Gall. 7, 32, 6 alatur. CIC. epist. 1, 2, 2 hac -a usque ad noctem ducta senatus dimissus est. VLP. dig. 37, 9, 7, 1 in tempus pubertatis dilata -a. QVINT. decl. 359 p. 391, 29 dicit enim publicanus non rem, sed -am dimissam.

de finienda -a: HIRT. Gall. 8, 46, 5 cum ... publicas -as cognovisset (*cf.* SENT. Minuc. [Corp. V 7749] 1 de -eis inter Genuateis et Veiturios in re praesente cognoverunt. BELL. Alex. 65, 4 de -is veteribus cognoscit ac statuit. 68, 1. 78, 1 LIV. 40, 20, 1 PAVL. FEST. p. 84. *cf.* CIC. epist. 13, 59 in eius -is quid decernas). GAIVS dig. 12, 2, 1 vel ex auctoritate iudicis deciduntur -ae. COD. Iust. 6, 37, 23, 2a. CIC. Caecin. 49 verbis -as, non aequitate diiudicas (orat. 34 fin. 3, 6. Tusc. 5, 120 quorum -am solebat tamquam ... arbiter iudicare. PAVL. dig. 4, 8, 46. *cf.* CIC. Quinct. 43 de rationibus et -is societatis vult diiudicari. BELL. Alex. 67, 2 iudicem esse -arum populi Romani). CIC. off. 3, 119 qui se dirempturos -am putaverunt (LIV. 33, 47, 8. VLP. dig. 10, 1, 2 adiudicatione -am dirimat. 39, 1, 1, 10). CIC. top. 95 lege firmius in -is disceptandis esse nihil debet (LIV. 38, 38, 17 -as inter se iure ac iudicio disceptanto. 39, 24, 13. 41, 20, 1 ius dicebat disceptabatque -as minimarum rerum. *cf.* CAES. civ. 3, 107, 2 de -is iure apud se potius quam inter se armis disceptare. SALL. Iug. 21, 4 NEP. Cim. 3. LIV. 28, 21, 5 disceptando finire. 35, 45, 3 disceptatore de iis, quae in -a ... essent. 41, 23, 13 provocantes de -is ad disceptationem). RHET. Her. 2, 26, 41 -am controversia dissolvere. CIC. Caecin. 6 iudicia aut distrahendarum -arum ... causa reperta sunt (SVET. Iul. 85). AVG. civ. 10, 16 aqua impleto cribro ... neque perfluente abstulit -am. SENT. Minuc. (Corp. V 7749) 2 inter eos -as composeiverunt (CAES. civ. 1, 9, 6 per colloquia omnes -ae componantur. 3, 109, 1). COD. Iust. 3, 31, 12, 1 eas certo fine concludentes. LIV. 38, 32, 7 eos optime -as inter Achaeos ac Lacedaemonios finituros esse (GAIVS inst. 4, 139. PAVL. dig. 4, 8, 19, 1 nisi omnes -as finierit. 4, 8, 32, 16 [*aliter de argumento* CIC. de orat. 3, 109]. *cf.* CIC. Verr. 2, 5 ut finis ... -ae constitueretur. MOD. dig. 42, 1, 1 res ... quae finem -arum ... accipit. VLP. dig. 4, 8, 13, 2 finemque se ... -is impositurum pollicetur. PAVL. dig. 4, 8, 32, 16. VLP. dig. 41, 2, 35 exitus -ae. AFRIC. dig. 3, 3, 78 ne ad exitum -a deducatur). CAES. Gall. 6, 23, 5 ius dicunt -asque minuunt. EDICT. imp. Claud. de Anaun. (Corp. V 5050) 7 -as ... ad quas ordinandas. CIC. Balb. 43 -as sedarit (leg. 1, 54 -am totam istam posse sedari). AVG. civ. 11, 22 omnes -as quaerentium mundi originem terminat. CIC. de orat. 2, 143 sublata -a est (Phil. 9, 11 LIV. 45, 13, 1 SEN. benef. 3, 7, 7). CIC. Att. 1, 4, 1 Acutilianam -am transegeris (VLP. dig. 44, 5, 1, 10 si non

digitized by Thesaurus Linguae Latinae

transigendae -ae gratia id fecerit. *cf.* TAC. ann. 2, 65 posse de -is colloquio transigi. GAIVS dig. 2, 15, 6 de his -is ... neque transigi neque exquiri veritas aliter potest. 28, 3, 1, 1). CIC. Lig. 1 omissa -a (*cf.* PAVL. dig. 4, 8, 19, 1 discedere eos a tota -a velit. VLP. dig. 44, 5, 1, 2 IVLIAN. dig. 12, 2, 40).

de officiis rhetoris ad -am pertinentibus: SEN. contr. 1 praef. 12. 2, 2, 8 hanc -am memini ab Ovidio Nasone declamari (2, 2, 9. 12. suas. 4, 4 *et passim*. PETRON. 48 quam -am hodie declamavit? GELL. 9, 16, 4 in declamandis -is. CAPITOL. Gord. 3, 4 in Athenaeo -as declamavit. HIER. epist. 81, 1 saepissime figuratas -as declamavi. in Gal. 2, 11 p. 340^{B} cum adulescentulus Romae -as declamarem). SEN. contr. 1 praef. 21 eius, quam dicturus erat, -ae (1, 2, 23. 1, 3, 11 Pastor Aietius hanc -am apud Cestium dixit. 2, 1, 25 hic -am postero die, quam erat a Fabiano dicta, declamavit. 2, 1, 33 difficiles -as belle dicere. 2, 1, 37 hanc -am hoc colore dixit *et passim*. QVINT. inst. 3, 8, 51 declamatoribus ... qui paucissimas -as ita dicunt ut advocati. 9, 2, 77. EVGRAPH. Ter. Haut. 53 apud iudicem). IREN. 1, 9, 4 qui -as (ὑποθέσεις) ... conantur Homericis versibus meditari (μελετᾶν). PETRON. 118 extrui. HIER. in Ezech. 12, 40 p. 394^{C} non -as scribimus aut orationes (in Soph. 3, 14 p. 1384^{C}). CIC. opt. gen. 16 necesse est tamen oratori ... -as explicare forenses dicendi genere apto. TAC. dial. 35 -ae ... quam incredibiliter compositae. QVINT. decl. 261 p. 69, 26 haec quoque aliquotiens tractata -a est. SEN. contr. 2, 1, 23 cum declamasset eam -am, quae posita non erat (QVINT. inst. 5, 10, 110 sit exempli gratia proposita -a. SVET. rhet. 30 solitus proposita -a sedens incipere. IREN. 1, 9, 4 qui -as [ὑποθέσεις] sibimet ipsis quaslibet proponunt. FORTVN. rhet. 1, 2 p. 82 proposita -a quid primum consideramus?). CIC. inv. 1, 57 eorum -am non incommodum videtur ... exponere (SEN. contr. 7 praef. 2 unam -am exponebat, plures dicebat. 7 praef. 9 Cestius eandem dicturus sic exposuit -am. QVINT. inst. 7, 4, 39 in -a, quam supra exposui. 10, 7, 21 ut exposita -a protinus dicere velint. GELL. 9, 15, 4 iubet exponi -as. 9, 15, 6. SCAEV. dig. 29, 7, 14 quidam referunt ... Sabini et Cassii et Proculi expositam esse in quaestione huius modi -am). CIC. inv. 1, 31 ad aperiendam causam et constituendam pertinet -am (de orat. 1, 143 deinde rem demonstrandam, postea -am constituendam). RHET. Her. 2, 17, 26 in coniecturalem statum trahetur. AGENN. grom. p. 67 alio statu instruitur. *ibid.* ad generalem statum revocatur. *ibid.* ad litem deducatur *bis*. QVINT. inst. 3, 5, 15 a propriis personis atque temporibus avocemus. SEN. contr. 1, 2, 16. 1, 5, 8. 2, 1, 19 quo modo haec -a divisa sit (4 praef. 9 dividere -am putabat ad rem pertinere. 10, 5, 12 ut ⟨non⟩ -am divideret sed accusationem. QVINT. decl. 316 p. 243, 11. *cf.* SEN. contr. 2, 5, 15 prudens divisor -arum. 1, 1, 13 divisio -arum antiqua simplex fuit. 2, 2, 5 haec -a non eget divisione. QVINT. decl. 254 p. 38, 13. 314 p. 252, 13 quae a me in divisionibus -arum dicantur). QVINT. inst. 7, 10, 6 qui -am in haec diduxerit (*cf. ibid.* causa in quaestiones ac locos diducenda est). PAVL. dig. 10, 1, 4 loci unius -a in partes scindi ... potest.

cum praepositionibus: in *c. abl.*: CIC. inv. 1, 67 quod in -a est (1, 92. LIV. 35, 45, 3 quae in -a cum populo Romano essent. 40, 34, 14 agrum, qui in -a erat. SEN. epist. 13, 5. POMPON. dig. 38, 2, 39, 1 domus. *cf. infra l. 75*). RHET. Her. 1, 2, 2 iudiciale est, quod positum est in -a (2, 26, 41. CIC. de orat. 2, 78 causam appellant rem positam in disceptatione reorum et -a. *cf.* QVINT. decl. 244 p. 1, 12 extra -am ... positum [*locus corruptus*]). CIC. orat. 45 quicquid est, quod in -a aut in contentione versetur. CIC. Quinct. 67 iacet res in -is. RHET. Her. 1, 10, 17 quid in -a relictum sit. CIC. de orat. 1, 235 et enim sine -a ... est *iuris civilis scientia*. VARRO ling. 8, 16 sine -a sunt qui⟨n⟩que *casus*. *cf. p. 784, 58*. in *c. acc.*: CIC. Verr. 3, 37 cum tanta hereditas in -am venisset (de orat. 1, 139. 2, 331 quid in -am veniat. part. 33 LIV. 39, 25, 3. QVINT. inst. 3, 6, 44 quae aut in -am aut in contentionem veniant. 3, 11, 23. 24. 7, 2, 8. 7, 4, 41. 43. decl. 252 p. 29, 17 in -am venit, an inscriptum sit. POMPON. dig. 24, 1, 51 unde ... pervenerit). CIC. de orat. 2, 113 quae in disceptationem et -am cadere possint (SEN. benef. 3, 7, 7 in -am incidit). CIC. de orat. 2, 291 potest res in dicendi disceptationem aut -am vocari (epist. 13, 26, 2 in rebus, quae in aliquam -am vocarentur). CAES. Gall. 7, 63, 5 re in -am deducta (QVINT. decl. 336 p. 324, 15 aut deduci omnino in -am potest. FLORENT. dig. 16, 3, 17. MANDAT. CAES. Vlp. dig. 29, 1, 1 testamenta ... quae possint in -am deduci. QVINT. decl. 309 p. 217, 9 an in -am res adducta sit). *nota*: PETRON. 15 quae viderentur in -am esse.

syn.: adversitas, contentio, dissensio, disceptatio, discordia, rixa. lis, litis actio, iudicium. hypothesis, causa, quaestio, declamatio, oratio. *opp.*: accusatio, litis actio, certamen, quaestio. thesis, suasoria, panegyricus.

derivata: controversialis, controversiola, controversiosus, controversius.

contrōversiālis, -e *a* controversia. *i. de quo controversia existit*: AGENN. grom. p. 71 (= PS. AGENN. grom. p. 10) in istis, ut ait Frontinus, velut stantium (p. 10 instantium) argumentorum opportunitas -is aptatur. SIDON. epist. 8, 11, 6 in materia -i fortis et lacertosus, in satirica sollicitus et mordicus, in tragica ..., in comica ... in fescennina. contrōversālis: SIDON. epist. 7, 9, 2 neque ... aut pondera historica aut poetica schemata scintillasve -ium clausularum libuit aptari.

contrōversim *adv. a* controversus. APVL. apol. 15 ut ait Epicurus profectae a nobis imagines ... a corporibus manantes ... illisae reflectantur et retro expressae contraversim respondeant.

contrōversiola, -ae *f. a* controversia *deminutive*. DIOM. gramm. I 326 controversia controversiola. HIER. adv. Rufin. 1, 30 saepe mihi videor sumpta toga controversiolam declamare.

contrōversiōsus, -a, -um *a* controversia. GLOSS. IV 295, 22 versutus: astutus, -us. LIV. 3, 72, 5 quem enim hoc privatae rei iudicem fecisse, ut sibi -am adiudicaret rem? SEN. epist. 85, 24 falsam nos rem et -am pro confessa vindicare.

contrōversius, -a, um *a* controversia. VIRG. gramm. epit. 8 p. 70 aut enim coniungunt *adverbia* et stabilia sunt ut invicem sumus aut -a invicem insurgimus.

contrōversor, -ārī. [*cf. c.* controversus *et c.* versari. *Th.*] PRISC. gramm. II 402 verso similiter activum, ex quo -or deponens. CIC. phil. frg. II 3 postulo, ut de isto concedatis alter alteri et inter vos de huiuscemodi rebus -emini (*Plato Protag. p.* 337^{A} ἀμφισβητεῖν), non concertetis (ἐρίζειν). SIDON. epist. 4, 1, 1 facultatum inter germanos prius lite sopita iam qui nascuntur ex fratribus nihil invicem -antur. 7, 14, 2 super hoc errore pervicaciter (*ibid.* contentio). VIRG. gramm. epit. 1 p. 4, 11 quamlibet hisdem quaedam ... -ari videantur.

contrōversus, -a, -um [*cf. c.* contra (*osc.* contrud) *et c.* versus retroversus introversus *sim. Th.*], *apud recentiores quosdam* contrāversus. *cf.* controverto. GRAMM. suppl. 68 *v. p. 781, 16*.

I *i. q. in contrarium tendens vel versus, contra positus*: **A** *i. q. contrarius*: SOL. 32, 10 quo impensius -i (-tro- *codd.*, -tra- *vulg.*) spiritus repugnaverint (*ibid.* ventorum flatibus). AMM. 22, 15, 7 reluctante spiritu -o. SOL. 29, 3 aquae caelesti vertigine mutant qualitatem quamvis -traversa (-tro- *CSAP*) siderum disciplina. AVR. VICT. Caes. 17, 1 filius saeva ... dominatione detestabilior habebatur praecipue per maiorum -am memoriam. MACR. somn. 1, 6, 24 tam -a sibi ac repugnantia. *adde*: AMM. 31, 16, 1 ambigentes multis ... dictatis et -is ... statuunt. GLOSS. V 58, 32 -am ruinam (*cf. Schlutter, Archiv 10 [1898] 194*). **B** *i. q. oppositus*: SOL. 27, 1 Africa ... promuntorio Apollinis Sardiniae -traversa (-tro- $LMGAP^{1}$). AMM. 14, 2, 3 litoribus Cypriis ... quae Isauriae scopulis sunt -a. 18, 9, 2 civitas ... spiranti zephyro -traversa. 22, 8, 2 Athos ... et Caphareus ... longo spatio -i a Thessalo mari distingunt Aegaeum. 22, 8, 14 fluvii ... quibus -ae cyaneae sunt Symplegades. 27, 8, 6. *de dimicantibus*: AMM. 24, 4, 18 per varia certaminum genera -ae partes dimicantes. 28, 5, 3 barbaros ... adeo terruit et turbavit, ut nec -as opponerent manus (29, 5, 38 -as isdem opposuit manus). *adde*: AMM. 28, 4, 26 subseruntur *iurisconsultis* genitalium extorum interpretes -i (*i. dissentientes*). *nota*: AMM. 22, 6, 1 Aegyptii ... genus hominum -um (*i. controversiarum amans*). 22, 16, 23 Aegyptii ... -i et reposcones acerrimi. *dub.* CIC. Brut. 46 quod esset acuta illa gens et -a natura (controversia natura *trad.*).

II *quod in controversia est, de quo ambigitur*: CIC. inv. 1, 89 si omnino totum falsum erit ... si -um, si perspicuum, si non concessum. 1, 91 -um est in quo ad dubium demonstrandum dubia causa affertur. Mur. 28 etiam -um ius nosse et tractare videare (*dub.* de orat. 1, 241 omnem hanc partem iuris non -i [*Bake*, in controversiis *codd.*, incontroversi *Lamb.*]. off. 3, 91 haec sunt quasi -a iura Stoicorum. LIV. 3, 55, 3 cum velut in -o iure esset. QVINT. inst. 7, 6, 1 pars magna -i iuris. GELL. 12, 13, 3 de vetere ... iure aut recepto aut -o et ambiguo). CIC. leg. 1, 52 -am rem et plenam dissensionis. div. 2, 104 id sumere istos pro certo, quod dubium -umque (-tra- $V^{2}O$) sit. LIV. 10, 42, 7 ab eodem robore animi neque -o auspicio revocari a proelio potuit. QVINT. inst. 3, 5, 18 causam esse ait quaestionem finitam civilem aut rem -am .... 5, 9, 2 argumento autem nisi in re -a locus esse non potest. 5, 13, 34 dubium pro necessario, -um pro confesso. 5, 14, 14 -a confessis probare. 7, 1, 5 id aut confessum erat aut -um. AVSON. 364, 9 sin -um, dissensio subiciet 'non' (*opp.* si consentitur). AMM. 15, 5, 20 non id esse tempus ... ut -a defensio causae susciperetur. 15, 13, 2 prudens alia ... sed ... ex -is litibus ... sordescens. 21, 12, 23 litesque audiens -as. 28, 4, 29 circulos multos collectos in se -is iurgiis ferri, aliis aliud ... defendentibus.

adv. **contrōversus**: CATO agr. 43 perticis saligneis viridibus -us (-iis *trad.*) collatis consternito *culeum*. contrōversum: SOL. 10, 3 luctuosa sunt puerperia ... -traversum laeta sunt funera (*ex* MELA 2, 19 puerperia natique deflentur, funera contra festa sunt). AVSON. 157, 32 sunt et qui fletus et gaudia -um (-orum *cod. V*) coniectent.

syn.: dubius, ambiguus. *opp.*: repugnans, receptus, concessus, confessus.

derivata: controversia, controversim, controversor.

digitized by Thesaurus Linguae Latinae